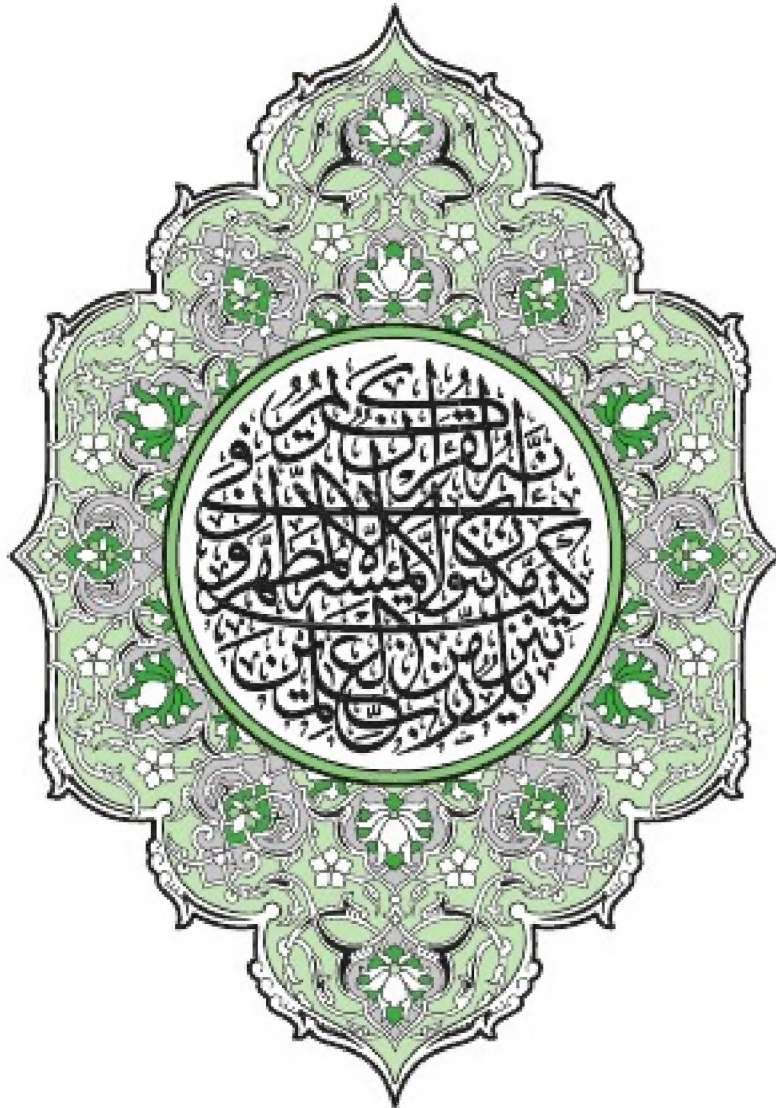
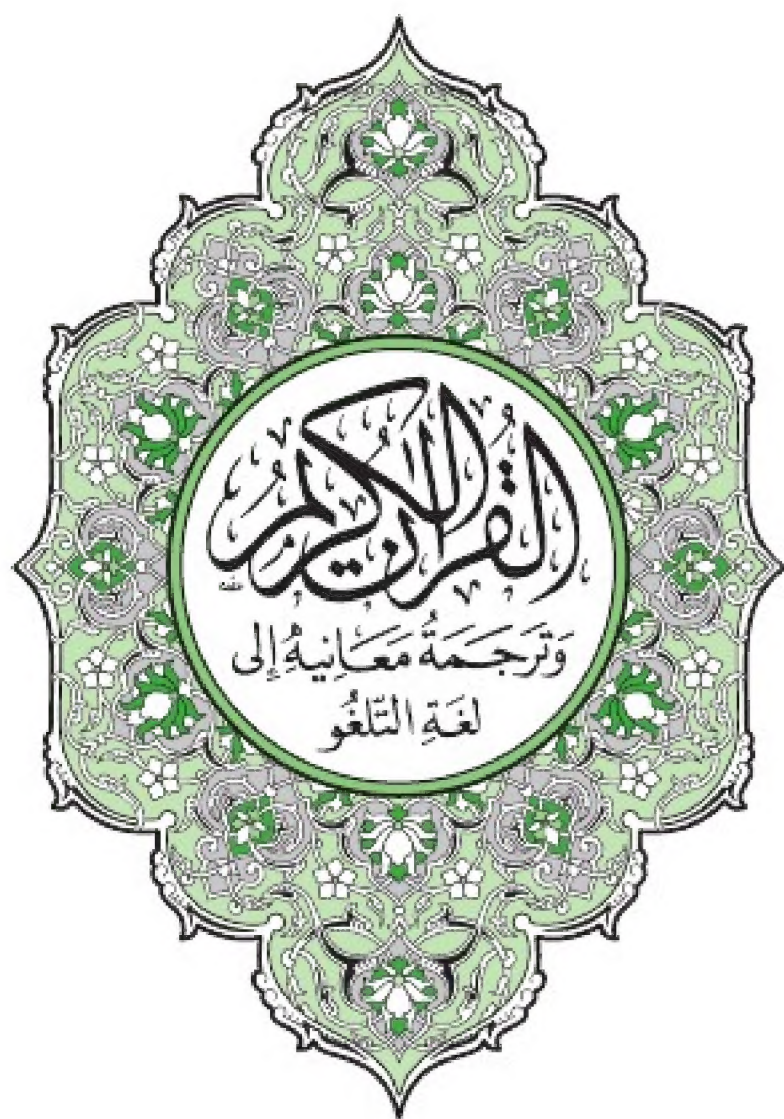

إِنَّا نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَنَاطِقُونَ

ఈ దివ్య ఖుర్ఆన్ సందేశపు తెలుగు భాషలో ప్రచురణ, రెండు ఆలయాల సేవకులు,
సూది ఆరేబియా యొక్క పాలకులు అయిన మహారాజు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్దుల్
అజీజ్ ఆల సూద్ గారి ఆదేశానుసారంగా జరిగింది.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مَلِكُ الْمَلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ الشَّامِ وَبِكُو
مَلِكُ الْمَلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ الشَّامِ وَبِكُو

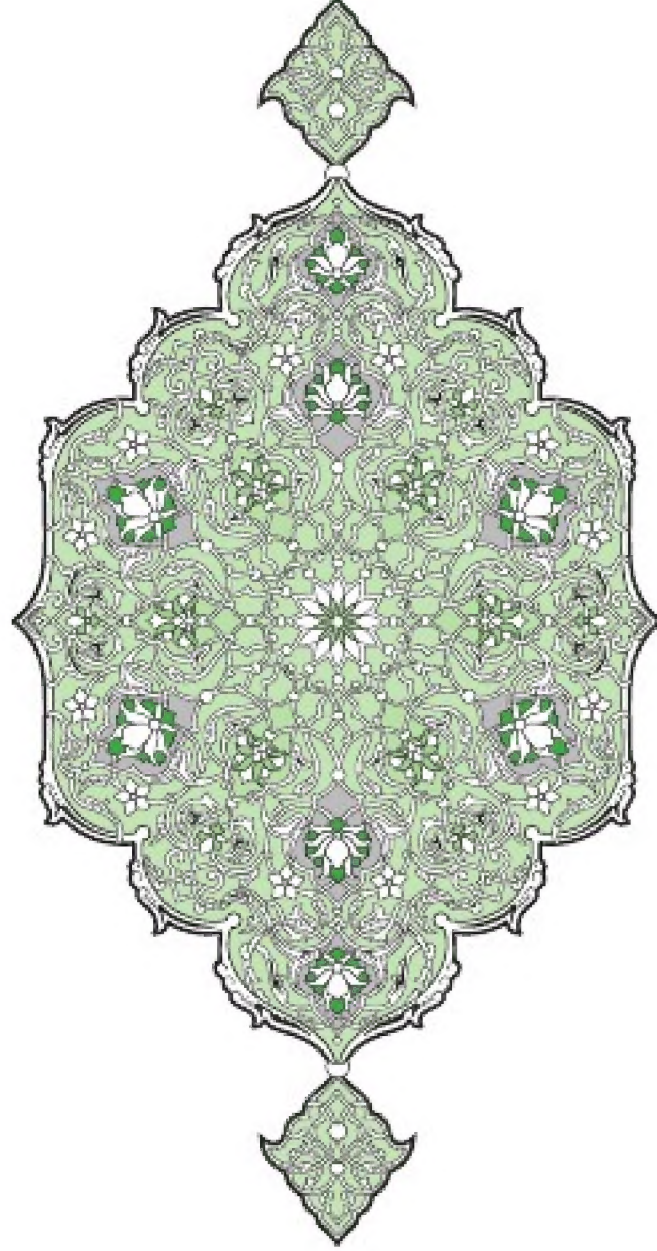

مَجْمَعُ الْمَلِكِ فِهْرٍ أَبْنَاءِ الصَّخْرِ الشَّرِيفِ

మలిక్ ఫహద్ ఋగ్వేదం ప్రచురణా కేంద్రము

وَقَفَّ يَلَهُ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
الْمَلِكِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ آلِ سُعُودٍ
وَلَا يَجُوزُ بَيْعُهُ
شُرْعَ مَجَانًا

రెండు పవిత్ర ఆలయాల సేవకులైన, మహారాజు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్దుల్ అజీజ్
ఆల సఉద్ గారి తరపునుండి అల్లాహుతాలాకు అంకితం
ఇది అమ్మదానికే కాదు

ఉచితంగా పంచదానికే

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ
وَتَرْجَمَةُ مَعَانِيهِ إِلَى لُغَةِ النَّالُغُو

దివ్య ఖుర్ఆన్ సందేశం

ترجمة

الدكتور عبد الرحيم بن محمد مولانا

అనువాదం

డాక్టర్ అబ్దుల్-రహీమ్ బిన్ ముహమ్మద్ మౌలానా

మక్కా అల్-ముకర్రమా

స'డీదీ 'అరేబియా

1431 H

(2010)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ: صالح بن عبدالعزيز بن محمد آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:
﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾
والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:
«خيركم من تعلم القرآن وعلمه».
أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خدام الحرمين الشريفين، الملك عبدالله بن عبدالعزيز
آل سعود، حفظه الله، بالعناية بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين
المسلمين، في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات
العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد بالمملكة
العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة
تسهيلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في
قوله صلى الله عليه وسلم: «بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً».

وخدمة لإخواننا الناطقين بلغة التلغوي طيب لمجمع الملك فهد لطباعة
المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى لغة
التلغوي التي قام بها الدكتور عبدالرحيم بن محمد مولانا؛ وراجعها من قبل المجمع
الشيخ محمد نصير الدين، والشيخ جمال الدين العمري.

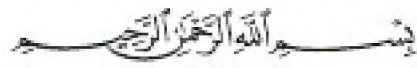
ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن

يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لنذكر أن ترجمة معاني القرآن الكريم -مهما بلغت دقتها- ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعترها ما يعترى عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله.

والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

అసంత కరుణామయుడు, అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

తొలిపలుకు

ఆదరణీయ షేఖ్ సాలెహ్ బిన్ అబ్దుల్ అజీజ్ బిన్ ముహమ్మద్ ఆల్-షేఖ్:
ఇస్లామీయ వ్యవహారాలు, అప్ ఖాఫ్, ద'అవహ్ మరియు మార్గదర్శకత్వపు
మంత్రి మరియు ప్రచురణాకేంద్రపు ముఖ్యాధికారి, కలముతో:

సమస్త స్తోత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహుతా'అలా మాత్రమే! ఆయన తన
దివ్యగ్రంథంలో ఇలా అన్నాడు: "వాస్తవానికి అల్లాహ్ తరఫునుండి మీ
వద్దకు జ్యోతి మరియు స్పష్టమైన గ్రంథం వచ్చింది."

ఆదరణీయులైన ప్రవక్తల, సందేశహరులపై మరియు మా
సందేశహరుడైన ముహమ్మద్ పై శాంతి మరియు శుభాలు వర్తించుగాక!
మహాప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: "మీలో, దివ్యఖుర్ఆన్ నేర్చుకొని, దానిని
(ఇతరులకు) నేర్పేవారు ఉత్తములు."

'ఖాదిముల్ 'హరమైన్ అష్షరీఫైన్ (రెండు పవిత్ర ఆలయాల
సేవకులు), మహారాజు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్దుల్-అజీజ్ ఆల్ స'డీద్
(హఫ్ జహు అల్లాహ్), అల్లాహుతా'లా గ్రంథసేవకు ప్రాధాన్యతనిచ్చి,
భూమండలపు ప్రతిదిశలోని ముస్లింలకు, వివిధ భాషలలో దివ్యగ్రంథ
సారాంశాన్ని మరియు వ్యాఖ్యానాన్ని ప్రచురించి, వ్యాపింపజేయాలని
నిర్దేశించారు.

వారి ఆదేశాలను అనుసరిస్తూ, స'డీద్ 'అరేబియా రాజ్యపు,
"ఇస్లామీయ వ్యవహారాలు, అప్ ఖాఫ్, ద'అవహ్ మరియు
మార్గదర్శకత్వపు" మంత్రి కార్యాలయం మహాప్రవక్త ('స'అస) యొక్క:
"బల్లిగూ 'అన్ని వలవ్ ఆయహ్." (ఒక్క ఆయత్ అయినా సరే - నా
తరఫునుండి వచ్చింది - ప్రజలకు అందజేయండి). అనే ప్రవచనాన్ని
అనుసరిస్తూ, ప్రపంచంలోని, అరబీయేతర భాగాలలోని వివిధ భాషలు
పలికే ముస్లింలు అర్థం చేసుకోవటానికి, దివ్యఖుర్ఆన్ సందేశాన్ని వారి
వారి భాషలలో అందజేయాలని నిర్ణయించింది.

కాబట్టి తెలుగుభాష పలికే సహోదరులకొరకు, మదీనా మునవ్వరా

లోని “మహారాజు ఫహద్ ఖుర్ఆన్ ప్రచురణా కేంద్రం” (KFQPC) తెలుగు భాషలో ఈ “దివ్యఖుర్ఆన్ సందేశం” అందజేస్తోంది. తెలుగుభాషలో ఈ దివ్యఖుర్ఆన్ సందేశాన్ని, డాక్టర్ అబ్దుల్ రహీమ్ బిన్ ముహమ్మద్ మౌలానా, అనువదించారు. ముజమ్మి‘అ తరఫునుండి, షేఖ్ ముహమ్మద్ ససీరుద్దీన్ మరియు షేఖ్ జమాలుద్దీన్ ‘ఉమ్రీ, దీనిని సరిదిద్దటంలో పాల్గొన్నారు.

కేవలం అల్లాహుతాలా ప్రసన్నత కొరకు చేస్తున్న ఈ కార్యాన్ని మాతో చేయించినందుకు మేము అల్లాహుతాలాకు ఎంతో కృతజ్ఞులము. విశ్వ ప్రజలందరూ మా ఈ కృషి ద్వారా మార్గదర్శకత్వం పొందాలని మేము అల్లాహు తాలాను వేడుకుంటున్నాము.

దివ్యఖుర్ఆన్ అర్థాన్ని - ఎంత ప్రయత్నించినా - ఇతర భాషలలో పూర్తిగా సరిగ్గా అందజేయటం సులభమయిన పని కాదని మాకు బాగా తెలుసు. అనువాదకులు తమకు సాధ్యమైనంతవరకు, అల్లాహుతాలా సందేశాన్ని వివరించటానికి ప్రయత్నిస్తారు. మానవ కృషి లోపాలు, తప్పులు లేకుండా ఉండజాలదు.

కావున మేము, ప్రతి పాఠకునితో, ఈ అనువాదంలో తప్పులు, తగ్గింపులు లేక హెచ్చింపులు ఏమైనా ఉంటే వాటిని మా ప్రచురణా కేంద్రానికి తెలిపితే, ఇన్షాఅల్లాహ్ వాటిని మేము ముందురాబోయే ప్రచురణలలో సరిదిద్దగలమని విన్నవించుకుంటున్నాము.

అల్లాహుతాలా మాత్రమే సాఫల్యం చేకూర్చేవాడు మరియు సరైన మార్గం చూపేవాడు. ఓ అల్లాహ్ మా (శమసు) అంగీకరించు, నిశ్చయంగా నీవే సర్వశ్రవణ సమర్థుడవు, సర్వజ్ఞుడవు!

1. సూరహ్ అల్-ఫాతిహ

سورة الفاتحة

ఈ సూరహ్ తో దివ్య ఖుర్ఆన్ ప్రారంభమవుతుంది. కావున దీనికి ఆరంభ సూరహ్ (ఫాతిహాతుల్-కితాబ్) అనే పేరు ఇవ్వబడింది. ఇది మక్కా సూరహ్. ఇందులో 7 అయతులు ఉన్నాయి. సమాజంలోని ప్రతి రకాత్ ప్రారంభంలో ఇది విధిగా పఠింపబడుతుంది, కాబట్టి ఇది తరచుగా పఠింపబడే ఏడు అయతులు (అన్-సబా' అల్-మసా'ని), అని కూడా అనబడుతుంది. దీనికి వేరే పేర్లు కూడా ఉన్నాయి దివ్యగ్రంథ పారం (ఉమ్ముల్-కితాబ్), ప్రశంసల సూరహ్ (సూరతుల్-హమ్ద్), ఖుర్ఆన్ పునాది (అసా'న్ అల్-ఖుర్ఆన్), ఉత్తమమైన ఖుర్ఆన్ (అల్-ఖుర్ఆన్ అల్-అజీమ్), స్వస్థత (అష్టిఫా), ప్రార్థన (అస్సలాహ్) మొదలైనవి. సూరాహ్ లకు ఇవ్వబడిన పేర్లు దివ్యఖుర్ఆన్ యొక్క భాగాలు కావు. ఇవి సూరాహ్ లను గుర్తించటానికి ఇవ్వబడిన పేర్లు మాత్రమే.

దైవప్రపక్త ('స'అస) ప్రపక్తగా ఎన్నుకోబడిన తరువాత, మదీనా ముసవ్వరాకు పలసపోక ముందు 13సంవత్సరాలలో అవతరింపజేయబడిన సూరాహ్ లన్నీ మక్కా సూరాహ్ లు మరియు పలస పోయిన తరువాత అవతరింపజేయబడిన సూరాహ్ లన్నీ మదీనా సూరాహ్ లు అనబడతాయి. అవి ఏ ప్రాంతంలో అవతరింపజేయబడినా సరే!

1. అనంత కరుణామయుడు, అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్¹ పేరుతో.²

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. అల్లాహ్ సుబ్ హానా వ తా'అలా (సు.తా.): అనేది సర్వస్వస్థితకర్త, మహోన్నతుడు, సర్వజ్ఞుడు అయిన విశ్వప్రభువు యొక్క పేరు. ఈ పేరుతో ఆయనను తప్ప మరెవ్వరినీ పిలువరాదు. దీనికి సరిపమానమైన పదం వేరే భాషలలో లేదు. ఫార్సీ భాషలోని 'ఖుదా అనే పదం తప్ప. ఇది ఒక ప్రత్యేకమైన విశేషపదం. ఈ పదానికి బహువచనం గానీ, స్త్రీ లింగం గానీ లేవు. అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క స్పష్టమైన నిర్వచనం కొరకు చూడండి, సూరహ్ అల్-ఇఖ్లాస్ (112).

2. చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయంలో, ఈ అయత్, సూరహ్ అల్-ఫాతిహ యొక్క భాగం. సూరహ్ అన్-నమ్ (27:30)లో ఇది ఒక అయత్ రూపంలో కూడా ఉంది. ప్రతి మంచి పనికి ముందు దిస్మిల్లా హిర్రహిమా నిర్రహిమ్, చదవాలి. ఉదా: భోజనానికి ముందు, వ'మా' చేపట్టవద్దు. ఖుర్ఆన్ పఠించటం ప్రారంభించేటప్పుడు దిస్మిల్లా హిర్రహిమా నిర్రహిమ్ కు ముందు అ'ఊబ' దిల్లాహి మినష్షయ్ తా నిర్రజీమ్ - శపించ(బహిష్కరించ)బడిన షైతాన్ నుండి రక్షించబడటానికి నేను అల్లాహ్ (సు.తా.) శరణు వేడుకుంటున్నాను - తప్పక చదవాలి. (చూడండి అల్లాహ్ తా'అలా అదేశం, 16:98). దివ్యఖుర్ఆన్ మానవులకు మార్గదర్శిని మరియు హృదయాలకు స్వస్థతనిచ్చేది. షైతాన్ మార్గభ్రష్టత్వానికి మరియు దురాచారాలకు ప్రోత్సహిస్తాడు. కావున శపించ (బహిష్కరించ)బడిన షైతాన్ మరియు అతడి అనుచర మూకలు రేకెత్తించే కలతల నుండి కాపాడుకోవటానికి అల్లాహ్ తా'అలా శరణు వేడుకోవాలి.

ఈ ఇస్తి'అజహ్ దివ్యఖుర్ఆన్ యొక్క భాగం కాదనటంలో ఇస్లామీయ శాస్త్రవేత్తలు అందరూ ఏకీభవిస్తున్నారు. కాబట్టి ఇది దివ్యఖుర్ఆన్ లో వ్రాయబడలేదు.

2. సర్వలోకాలకు ప్రభువైన¹ అల్లాహ్ మాత్రమే సమస్త సొత్తాలకు అర్హుడు.²

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

3. అసంత కరుణామయుడు, అపార కరుణాప్రదాత.³

الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

4. తీర్పు దినానికి⁴ స్వామి.⁵

مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ

5. మేము నిన్నే ఆరాధిస్తున్నాము మరియు నీ సహాయాన్నే అర్థిస్తున్నాము.

إِلَّا إِلَهُكَ عَبْدُكَ وَإِلَّا إِلَهُكُ اسْتَعِينُ

1. రబ్బున్: ప్రభువు, అనే ఏదానికి తెలుగులో సరితూగే పదం లేదు. దీనికి సర్వలోకాల ఏకైక ప్రభువు, వాటి సృష్టికర్త, పోషకుడు, సంరక్షకుడు, యజమాని, సర్వవేద ప్రదాత అనే అర్థాలున్నాయి. చాలా వరకు తెలుగు అనువాదాలలో వాడినట్లు ఈ అనువాదంలో కూడా ప్రభువు అనే పదమే వాడబడింది.
2. 'హామీద్'లో పచ్చింది: లా ఇలాహ్ ఇల్లాహ్ - అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరొక ఆరాధ్యదేవుడు లేడు. అతి ఉత్తమమైన జోతే (Meditation), జ్ఞాపిక, స్మరణ, ధ్యానం మరియు అల్-హమ్దులిల్లాహ్ సమస్త సొత్తాలకు అర్హుడు అల్లాహుతా'అలా మాత్రమే, అతి ఉత్తమమైన చు'ఆ' - ప్రార్థన (తిర్కిజ్, ససాయా' మొదలైన వాడు).
3. అర్-రహీమ్: అసంత కరుణామయుడు, అంటే ఇహలోకంలో భేదభావాలు లేకుండా అందరికీ ఎల్లప్పుడు కరుణను పంచేవాడు. అర్-రహీమ్: అంటే ఏకలోకంలో కేవలం ఆయనను విశ్వసించిన వారికే కరుణాప్రదాత, అని కొందరు వ్యాఖ్యానించారు. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.
4. యామద్దీన్: తీర్పుదినం, అంటే పునరుత్థానదినం. ఆ దినపు యజమాని కేవలం ఆ ఒకే ఒక్క ఆరాధ్యదేవుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే. ఆ రోజు ప్రతివానికి, తన కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది. ఎవ్వరికీ ఏ విధమైన అన్యాయం జరుగదు. ఆ రోజు, అల్లాహుతా'అలా అనుమతించిన వాడు తప్ప మరెవ్వరికీ మాట్లాడే హక్కు ఉండదు. వారు దైవదూతలు గానీ లేక ప్రవక్త ('అలైహిస్ స.)లు గానీ కావచ్చు. వారు అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతించిన వారి కొరకు మాత్రమే నిఘోరను చేస్తారు.
5. మాలిక్: Master, Owner, ప్రతిదాని నిజ స్వామి, యజమాని, కర్త, పెద్ద, నాయకుడు అనే అర్థాలున్నాయి. చూడండి, 20:114 వ్యాఖ్యానం 2.
6. 'ఇబాదతున్: ఆరాధన, అంటే ఒకరి ప్రసన్నత కొరకు అత్యంత వినయ విధేయత, సమ్రుత, మరియు భీతిని ప్రదర్శించటం. ఇది కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) కొరకు మాత్రమే తగినది. మానవుడు కేవలం ఆ ఒకే ఒక్క ఆరాధ్య దైవం అయిన అల్లాహుతా'అలాను మాత్రమే ఆరాధించాలి. మరియు ప్రతి విషయం, ప్రతి కార్యంలో కేవలం ఆయన సహాయాన్నే అర్థించాలి.

టోహీత్: మూడు విధాలు.

- (1) టోహీద్ అర్-రుబూబియ్యహ్: ఏకైక ప్రభువు అల్లాహ్ (సు.తా.) అని విశ్వసించటం. సర్వాన్ని సృష్టించినవాడు, దాని అధిపతి, సర్వ వ్యవహారాలను నడిపించేవాడు మరియు పోషకుడు కేవలం ఆ ఏకైక ప్రభువు అయిన అల్లాహుతా'అలా మాత్రమే అని, విశ్వసించడం. కాని జహాదైనా రాధకులు (ముష్రికులు) దీనిని నమ్మి కూడా ఆయనకు సాటి కల్పిస్తున్నారు. ఎంత తప్పుడు మార్గంలో పడి ఉన్నారో వారు! చూడండి, 10:31, 39:38, 23:84-89.
- (2) టోహీద్ అల్-ఉలూహియ్యహ్: ప్రతి విధమైన ఆరాధనకు అర్హుడు కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే. ఆరాధన అంటే అల్లాహుతా'అలా ప్రతి లేక భయం కొరకు చేసే ప్రతి కార్యం, కాపున,

6. మాకు ఋజుమార్గం¹ వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేయి.

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

7. నీవు అనుగ్రహించిన² వారి మార్గం మాత్రమే (చూపు); నీ అగ్రహానికి³ గురి అయిన వారి (మార్గం కానీ) లేక మార్గభ్రష్టులైన వారి (మార్గం కానీ) కాదు.

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۚ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ
وَلَا الضَّالِّينَ

సమా'త్, ఉపవాసం, 'ఇకాత్ మొదలైనవి, ఆ గొప్ప శక్తి (అల్లాహుతా'అలా) ప్రీతి కొరకే చేయటం. ఆరాధనలన్నింటికీ అర్హుడు, కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) అని విశ్వసించటం.

(3) తాహీద్ అల్-అస్మా' ప స్పిఫాత్: అల్లాహుతా'అలా పేర్లు మరియు గుణవిశేషాల ఏకత్వం, ఖుర్ఆన్ మరియు 'హదీస్'లలో వివరించబడిన అల్లాహ్ (సు.తా.) పేర్లు మరియు గుణవిశేషాలను ఏ విధమైన మార్పు చేయకుండా విశ్వసించడం. అల్లాహుతా'అలా తప్ప ఇతరులను ఈ గుణవిశేషాలతో సంబంధించరాదు. అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు ఆయన ప్రవక్త ('స'అస) వివరించిన పేర్లు మరియు గుణవిశేషాలతో తప్ప ఇతర పేర్లతో ఆయనను సంబంధించరాదు.

1. ఋజుమార్గం అంటే, అంతులేని సర్వ సుఖసంతోషాలుగల శాశ్వత స్వర్గాన్ని పొందే మార్గం. దానిని పొందటానికి మానవుడు తన ఆరాధనను కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే ప్రత్యేకించుకొని, సత్కార్యాలు చేయాలి. అల్లాహుతా'అలాను తప్ప మరెవ్వరినీ ఆరాధ్యదైవాలుగా చేసుకోరాదు.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహించిన వారి మార్గం అంటే, దైవప్రవక్తల, వారిని అనుసరించిన సత్కురుమల మరియు పుణ్యపురుషుల మార్గం. వారు సన్మార్గం పొంది, దానిపై నడచి సద్దీచారు. అదే అల్లాహుతా'అలాకు విధేయులవటం (ఇస్లాం). అదే స్వర్గానికి అర్హులు చేసే మార్గం. అల్లాహ్ (సు.తా.) అదేశం: "మరియు ఎవరు అల్లాహుతా'అలాకు, మరియు ప్రవక్తకు విధేయులై ఉంటారో, అలాంటి వారు అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహం పొందిన ప్రవక్తలతోనూ, సత్యవంతులతోనూ, అల్లాహుతా'అలా ధర్మం కొరకు ప్రాణాలు కోల్పోయిన ఆమర వీరు(షహీద్)లతోనూ, సద్వర్తనులతోనూ చేరిఉంటారు. మరియు అలాంటి వారి సొంగత్వం ఎంతో మేలైనది." (4:69).

3. ము'గ్రాబీ 'అలైహిమ్: అల్లాహ్ (సు.తా.) అగ్రహానికి గురైనవారు అంటే - యూదులు, ఎందుకంటే వారు బుద్ధిపూర్వకంగా సన్మార్గాన్ని త్యజించారు. దివ్యసూచనలను మార్చారు. 'థ'జైర్ ('అ.స.)ను, అల్లాహుతా'అలా కుమారుడు అన్నారు. తమ విద్యాంశుల (అ'హ్సరు)లకు ధర్మసమ్మతం ('హలాల్) మరియు నిషిద్ధం ('హరామ్) చేసే హక్కు ఉండన్నారు.

'దాల్లీన్: మార్గభ్రష్టులైనవారు - అంటే క్రైస్తవులు. ఎందుకంటే వారు 'ఈసా మసీ'హ్ (ఎసూ క్రీస్తు 'అ.స.)ను అల్లాహ్ (సు.తా.) కుమారుడు అని కొందరు మరియు ముగ్గురు ఆరాధ్యదైవా (Trinity)లలో ఒకరు అని మరికొందరు అన్నారు, (ఫ'త్తీ అల్-ఖిరీ).

అమీన్: ఓ అల్లాహ్ (సు.తా.)! మా దు'అ' (ప్రార్థన)ను అంగీకరించు. మారహ్ అల్-ఫాతిహ తరువాత అమీన్ అసలాన్ని దైవప్రవక్త ('స'అస) ఎంతో ప్రాధాన్యత నిచ్చారు మరియు ఎంతో ఉత్తమమైనదని అన్నారు. దీనిని ముందు నిలిచి సమా'త్ చేయించే వాడు (ఇమామ్) మరియు ఇమామ్ వెసుక సమా'త్ చేసేవారు (ముఖ్దీలు) అందరూ అనాలి. పెద్ద స్వరంతో చదివే సమా'త్లలో పెద్ద స్వరంతో అనాలి (ఇబ్నె-మాజా, ఇబ్నె-కసీర్).

2. సూరహ్ అల్-బఖరహ్

سُورَةُ الْبَقَرَةِ

ఈ సూరహ్‌లో అపు యొక్క ప్రస్తావన 67-73 అయతులలో వచ్చింది. కావున ఇది, అపు ప్రస్తావన ఉన్న సూరహ్ అని అనబడుతుంది. ఇది మదీనాలో మొదటి రెండు సంవత్సరాలలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 286 అయతులున్నాయి. అయత్ 255, అయతుల్ కుర్సీ అనబడుతుంది. అయత్ 281, చిట్టచివర అవతరింపజేయబడింది. అయత్ 282, అయత్ అడ్డేన్ అనబడుతుంది. ఇది అన్నిటికంటే పెద్ద అయత్. ఏ ఇంట్లో ఈ సూరహ్ ప్రతిరోజూ చదువబడుతుందో, ఆ ఇంట్లో నుండి షైతాన్ పారిపోతాడు. ('స. ముస్లిం). కొందరు ధర్మవేత్తల అభిప్రాయంలో దీనిలో వేయి వార్తలు, వేయి అజ్జలు మరియు వేయి నిషేధాజ్ఞలు ఉన్నాయి, (ఇబ్నె-కసీర్).

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. అలిఫ్-లామ్-మీమ్.¹

الْأَم

2. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) ఒక దివ్య గ్రంథం; ఇందులో ఏ మాత్రం సందేహం లేదు. దైవభీతి² గలవారికి ఇది మార్గదర్శకత్వము.

ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ

3. (వారికి) ఎవరైతే అగోచర యథార్థాన్ని³ విశ్వసిస్తారో, సమాజ్‌ను స్థాపిస్తారో⁴ మరియు మేము ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి (మా మార్గంలో) ఖర్చుచేస్తారో;⁵

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

1. ఈ అక్షరాలను 'ముఖత్తఅత్' అంటారు. ఈ అక్షరాల సమదాయం దివ్యఖుర్ఆన్ అద్భుత సూచనలలో ఒకటి. వాటి అర్థం, ఉద్దేశ్యం అల్లాహుతా'అలాకు తప్పి మరెవ్వరికీ తెలియదు.

2. అల్-ముత్తఫీను: దైవభీతి గలవారు, అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) యందు భయభక్తులు కలిగి అయిన (సు.తా.) ఆదేశాలను అనుసరించేవారు.

3. 'గైబున్': అగోచర యథార్థం, అంటే, మానవ ఇంద్రియాలకు మరియు జ్ఞానానికి గోప్యంగా ఉన్న సత్యాలు. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)ను దైవమాత ('స.స.)లను అయిన (సు.తా.) గ్రంథాలను, అయిన (సు.తా.) ప్రవక్తలను, పునరుత్థాపదినాన్ని, స్వర్ణవరకాలను మొదలైన వాటిని విశ్వసించటం.

4. సమాజ్ స్థాపించడం అంటే, ప్రతిదినము ఐదుసార్లు నిర్ణీత సమయాలలో అల్లాహ్ (సు.తా.), దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస)కు నేర్పిన విధంగా సమాజ్ చేయడం. ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ, వు-1, 'హదీస్' సం. 702, 703, 704, 723, 786, 787).

5. 'జకాతున్' అంటే, ఒక సంవత్సరం పరమ జమ ఉన్న, ధన సంపత్తుల నుండి ప్రతి సంవత్సరం, ఒక ప్రత్యేక శాతం విధిగా ఇవ్వవలసిన దానం. ఇది ఇస్లాం ధర్మంలోని ఐదు విధులలో ఒకటి. 'జకాత్, ముస్లిం

4. మరియు ఎవరైతే (ఓ ము'హమ్మద్!) నీవై అవతరింపజేయబడిన దానిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) మరియు నీకు పూర్వం అవతరింపజేయబడిన వాటిని (దివ్య గ్రంథాలను) విశ్వసిస్తారో మరియు పరలోక జీవితాన్ని దృఢంగా నమ్ముతారో!

5. అలాంటి వారే తమ ప్రభువు (చూపిన) సన్మార్గంలో ఉన్నవారు మరియు అలాంటి వారే సాఫల్యం పొందేవారు.

6. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారులను (ఓ ము'హమ్మద్!) నీవు హెచ్చరించినా, హెచ్చరించక పోయినా ఒకటే, వారు విశ్వసించే వారు కారు.

7. అల్లాహ్ వారి హృదయాలమీద మరియు వారి చెవులమీద ముద్రవేశాడు.² మరియు వారి కన్నులమీద తెరపడి ఉన్నది. మరియు వారి కొరకు ఘోరమైన శిక్ష ఉంది.

8. మరియు ప్రజలలో కొందరు: "మేము అల్లాహ్ నూ మరియు అంతిమ దినాన్నీ విశ్వసించాము." అని, అనే వారున్నారు. కానీ (వాస్తవానికి) వారు విశ్వసించేవారు కారు.

9. వారు తాము అల్లాహ్ నూ మరియు విశ్వసించిన వారినీ మోసగిస్తున్నారని

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
وَيَاذْكُرُوا أَنْفُسَكُمْ يَوْمَ تَقُومُ

وَأُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ ①

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَسَوَّاءٌ عَلَيْهِمْ أُنْذِرَتْهُمْ
أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ②

خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى
أَبْصَارِهِمْ غَشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ③

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ④

يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ

సమాఖ్య అర్థిక పరిస్థితిని మెరుగు పరచడానికి, సమాజంలో ఎవ్వడు కూడా నిరాధారంగా లేకుండా ఉండటానికి నియమించబడిన, ఒక ఉత్తమమైన ధార్మిక మరియు సాంఘిక నియమం, ('స'హ'హ్ బు'ఖరీ, పు. 2, అధ్యాయం-24).

1. 'అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె-ఉమర్ (ర'ది.'అ.) కథనం, మహాప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "ఇస్లాం ఈ ఐదు ప్రధాన సిద్ధాంతాలపై ఆధారపడి ఉంది. అవి: '1. అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు మరియు ము'హమ్మద్ ('స'అస), అల్లాహ్ తా'అలా యొక్క ప్రవక్త అనే ధృఢవిశ్వాసం ప్రకటించటం, 2. బోజుకు ఐదుసార్లు విధిగా సమా'త్ చేయటం, 3. విధిదానం ('జకాత్) చెల్లించటం, 4. రమ్'దాన్ నెలలో ఉపవాసముండటం, 5. శారీరక మరియు ఆర్థిక స్తోమత ఉంటే జీవితంలో ఒకసారి 'హజ్జ్ చేయటం.' " ('స'హ'హ్ బు'ఖరీ, పుస్తకం-1, 'హదీస్' సం.7).
2. ఇది వారి సత్యతిరస్కారానికి ఫలితంగా. అల్లాహ్ తా'అలా బలవంతంగా ఎవరిని కూడా తప్పుదారిలో వేయడు, (చూడండి, 2:26 వ్యాఖ్యానం 1).

(అనుకుంటున్నారు); కానీ వారు తమను తాము తప్ప మరెవ్వరినీ మోసగించటం లేదు, కాని వారది గ్రహించటం లేదు!

10. వారి హృదయాలలో రోగముంది.¹ కాబట్టి అల్లాహ్ వారి రోగాన్ని మరింత అధికం చేశాడు. మరియు వారు అసత్యం పలుకుతూ ఉండటం వలన, వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది.

11. మరియు: “భువిలో కల్లోలం² రేకెత్తించకండి.” అని వారితో అన్నప్పడు, వారు: “మేము సంస్కర్తలము మాత్రమే!” అని అంటారు.

12. జాగ్రత్త! నిశ్చయంగా, (భువిలో) కల్లోలం రేకెత్తిస్తున్న వారు వీరే, కాని వారది గ్రహించటం లేదు.

13. మరియు: “ఇతర జనులు విశ్వసించినట్లు మీరూ విశ్వసించండి.” అని, వారితో అన్నప్పడు, వారు: “మూర్ఖులు విశ్వసించినట్లు మేమూ విశ్వసించాలా?” అని జవాబిస్తారు. జాగ్రత్త! వాస్తవానికి వారే మూర్ఖులు, కాని వారికది తెలియదు.

14. మరియు నిశ్వాసులను కలిసినపుడు, వారు: “మేము విశ్వసించాము.” అని అంటారు. కానీ, తమ షైతాను (దుష్ట వాయువు)ల దగ్గర ఏకాంతంలో ఉన్నపుడు వారు: “నిశ్చయంగా, మేము మీతోనే ఉన్నాము కేవలం (వారి) ఎగతాళి చేస్తున్నాము.” అని అంటారు.

15. అల్లాహ్ వారి ఎగతాళి చేస్తున్నాడు మరియు వారి తలదీరుసుతనాన్ని హెచ్చిస్తున్నాడు.

إِذَا أَنفُسُهُمْ وَمَا يَسْعُرُونَ ①

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ②

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ③

إِنَّا نَنهَوهُمْ عَنِ الْمُنْفِذِ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ④

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ امْكُتُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ إِنَّا نَعْلَمُهُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ ⑤

وَإِذَا قَالُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزَؤُونَ ⑥

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمْدُدُ لَهُمْ فِي طُعْنَانِهِمْ

1. అంటే సత్యాన్ని సమ్మతించకపోవటం మరియు దుర్బుద్ధి.

2. ఫిసాద్: అంటే కల్లోలం, సంక్షోభం, ఉపద్రవం, అశాంతి, కలహాలు అనే అర్థాలున్నాయి.

(అందులో వారు) అందులై తిరుగుతున్నారు;

16. ఇలాంటి వారే, సన్మార్గానికి బదులుగా దుర్మార్గాన్ని కొనుక్కున్న వారు; కాని వారి బేరం వారికి లాభదాయకం కాలేదు మరియు వారికి మార్గదర్శకత్వమూ దొరకలేదు.

17. వారి ఉపమానం¹ ఇలా ఉంది:² ఒక వ్యక్తి అగ్నిని వెలిగించగా, అది పరిసరాలను ప్రకాశింపజేసిన తరువాత అల్లాహ్ వారి వెలుగును తీసుకొని వారిని అంధకారంలో విడిచిపెట్టడం వల్ల వారు ఏమీ చూడలేకపోతున్నారు.

18. (వారు) చెవిటివారు, మూగవారు, గ్రుడ్డివారు, ఇక వారు (బుబ్బుమార్గానికి) మరలి రాలేదు.

19. లేక, (మరొక ఉపమానం): ఆకాశం నుండి ఘోరంగా పర్వం కురుస్తున్నది; చిమ్మచీకట్లలో ఉరుములు, మెరుపులు మెరుస్తున్నాయి. ఆ ఉరుముల భీకరధ్వని విని, మృత్యు భయంచేత వారు తమ వ్రేళ్ళను చెవులలో దూర్చుకుంటున్నారు. మరియు అల్లాహ్ సత్యవినోదాన్ని అన్నివైపుల నుండి అవరించినాడు.³

يَعْمَهُونَ ①

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ قَبَارِيعَ ②
تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَبِينَ ③

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الْإِنْسِيِّ اسْتَوْقَدَ نَارًا فَهِيَ أَضَاءَتْ
مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي
ظُلُمٍ لَا يَبْصُرُونَ ④

صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ⑤

أَوْ كَصَيْفٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمٌ وَبَرٌّ ⑥
يُبْعَلُونَ أَصَابِعُهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الْقَوَاعِ
حَذَرِ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ⑦

1. మన'బున్: అంటే ఉపమానం, పోలిక, సాదృశ్యం, దృష్టాంతం అనే అర్థాలున్నాయి.

2. 'అబ్బుల్లాహ్ దిన్-మన్'తూద్ (ర'ది'అ.) కథనం (ఫ'త్తీ అల్-అదీర్): మహాప్రవక్త ('స'అస), మదీనాకు వచ్చిన తరువాత నిశ్చయించినవారిలో కొందరు కాఫర్లను తిలకించి లోనవుతారు. అంటే వారు ఇస్లాం వెలుగును పొందిన తరువాత దానిని విడిచి మరల అంధకారంలో చిక్కుకుపోతారు. ఆ విషయం ఈ విధంగా బోధించబడింది. ఒక వ్యక్తి రాత్రిలో ఎడారిలో మంట వెలిగించి కాపుకుంటాడు. అది వారి పరిసరాలను వెలిగిస్తుంది. కాని ఆ అగ్ని అరిపోగానే వాడు మళ్ళీ అంధకారంలో చిక్కుకుంటాడు. ఏమీ చూడలేక పోతారు. అదేవిధంగా బాహ్యంగా మాత్రమే ఇస్లాం స్వీకరించిన వారి హృదయాలు అంధకారంలో ఉండిపోతాయి. వారు ఇస్లాం వెలుగును పొందిన తరువాత కూడా అంధకారంలోనే ఉండిపోతారు.

3. ముహీతున్: One Who Encompasseth, Encloseth, Surroundeth. సర్వాన్ని పరివేష్టించి అవరించి, చుట్టుముట్టి ఉన్నవాడు. ఆయన జ్ఞానపరిధికి శక్తికి వెలువల ఏదీలేదు. చూడండి, 85:20.

20. ఆ మెరుపు వారి దృష్టిని ఇంచుమించు ఎగురవేసుకు పోయినట్లుంటుంది. ప్రతినొరి అది మెరిసినప్పుడు, వారు ముందుకు నడుస్తారు మరియు వారిపై చీకటి క్రమ్ముకొనగానే వారు అగిపోతారు. మరియు అల్లాహ్ కోరితే వారి చినికిడినీ మరియు వారి చూపుసూ తొలగించేవాడు. ¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు. ²

21. ఓ మానవులారా! మిమ్మల్ని మరియు మీకు పూర్వం వారిని సృష్టించిన మీ ప్రభువు (అల్లాహ్)నే ఆరాధించండి, తద్వారా మీరు భక్తిపరులు కావచ్చు! ³

22. ఆయన (అల్లాహ్)యే మీ కొరకు భూమిని పరువుగాను మరియు ఆకాశాన్ని కప్పగాను చేశాడు. మరియు ఆకాశం నుండి వర్షాన్ని కురిపించి, తద్వారా మీకు జీవనోపాధిగా ఫలాలను (పంటలను) ఉత్పత్తిచేశాడు! కావున ఇది తెలుసుకొని కూడా, మీరు ఇతరులను అల్లాహ్ కు సాటిగా నిలబెట్టకండి. ⁴

23. మరియు మేము మా దాసుడు (ముహమ్మద్)పై అవతరింపజేసిన దానిని (ఈ

كَادُ الْبَرْقُ يَحْطِفُ أَبْصَارَهُمْ كُلَّهَا أَصَاءَ لَهُمْ
مَسْوَئِيهِمْ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
لَأَنهَبَ بِسُلُوكِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ
وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنزَلَ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا
لَّكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَندَادًا وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ

وَأَن لَّكُمْ فِي رَبِّكُمْ إِلَهًا تَزَلُّوا عَلَى عِبْدِهِ إِنَّا لَنَاقِلُونَ

1. అల్లాహుతా'అలా తలుచుకుంటే ఎప్పుడైనా తాను ప్రసాదించే అనుగ్రహాలను అపుకోవచ్చు! కావున మానవులు ఎల్లప్పుడు అల్లాహుతా'అలా యంటే భయభక్తులు కలిగివుండి, ఆయన శిక్షకూ, ప్రతీకారానికి భయపడుతూ ఉండాలి.

2. అలా కుల్లి షయఖ్ నే ఖదీర్: ఈ వాక్యాన్ని కొందరు: "అన్నింటిపై ఆధికారం (ఆధిపత్యం) గలవాడు." అని కూడా అనువదించారు.

3. ల'అల్లకుమ్ తత్తఖూన్: దీనికి ముహమ్మద్ జూవాగధి గారు ఇలా తాత్పర్యమిచ్చారు: "తద్వారా మిమ్మల్ని మీరు కాపాడుకోవచ్చు."

4. మిమ్మల్ని మరియు సర్వసృష్టిని సృష్టించినవాడు అల్లాహ్(సు.తా.)యే! మీకు జీవనోపాధిని సమకూర్చేవాడు కూడా ఆయనయే. అలాంటిప్పుడు ఆయనను పదలీ మీరు ఇతరులను ఎందుకు ఆరాధిస్తున్నారు? ఇతరులను ఆయనకు భాగస్వాములుగా ఎందుకు నిలబెడుతున్నారు? మీరు ఆయన శిక్ష నుండి తప్పించుకోవాలనుకుంటే! కేవలం ఆయననే ఆరాధించండి, ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-6, 'హ. సం.4).

ఖుర్ఆన్ ను) గురించి. మీకు సందేహముంటే; దానివంటి ఒక్క సూరహ్ నైనా మీరు (రచించి) తీసుకురండి.¹ మరియు అల్లాహ్ తప్ప మీకు ఉన్న సహాయకులను అందరినీ పిలుచుకోండి; మీరు సత్యవంతులే అయితే (ఇది చేసి చూపండి).

24. కానీ, ఒకవేళ మీరు అలా చేయలేక పోతే - నిశ్చయంగా, మీరు అలాచేయలేరు - మాసపులు మరియు రాళ్ళు ఇంధనమయ్యే ఆ సరకాన్నికి భయపడండి.² అది సత్యతిరస్కారుల కొరకే తయారు చేయబడింది.

25. మరియు విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారి కొరకు నిశ్చయంగా, క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గపనాలు ఉంటాయనే శుభ వార్తను వినిపించు. ప్రతివారి వారికి తినడానికి ఫలాలు ఒసంగబడినపుడల్లా వారు: “ఇవి ఇంతకు ముందు మాకు ఇవ్వబడినవే!” అని అంటారు. ఎందుకంటే, వారికి ఇవ్వబడేవి వాటి పొలిక గలవే. అక్కడ వారికి నిర్మల సహవాసులు (అబ్బాబ్) ఉంటారు. మరియు వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు. (1/8)

26. * నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దోమ లేక దానికంటే చిన్నదాని దృష్టాంతం ఇవ్వటానికి సంకోచపడడు. కావున విశ్వసించిన వారు, ఇది తమ ప్రభువు తరపునుండి పచ్చిన సత్యమే అని గ్రహిస్తారు. కాని సత్య తిరస్కారులు, వాటిని విని: “ఈ ఉపమానాల

سُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ ۚ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّنْ دُونِ الْإِنسَانِ ۚ إِنَّكُمْ صَادِقِينَ ﴿٩﴾

إِن لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَإِنَّهُ لَبَاءُ النَّارِ ۚ وَفُودَهَا النَّاسُ وَالْجِبَارَةُ ۚ أَعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٠﴾

وَبِئَرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِّزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ ۖ وَأَنُوتُوا بِهِ مُتَكَبِّرِينَ ۚ وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ ۖ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَعِزُّ أَنْ يُضْرَبَ مَثَلًا بَشَرًا فَمَا تُوَفَّقُوا ۚ وَالَّذِينَ آمَنُوا يَقُولُونَ أَلَيْسَ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ وَأَنَا الَّذِينَ كَفَرُوا يَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا ۚ بَلْ يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا ۚ وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿١٢﴾

1. ఈ విధమైన ఒక్క సూరహ్ నైనా రచించి తెమ్మనే ప్రశ్న రెండు చోట్లలో ఇక్కడ మరియు 10:38 లో ఉంది. 11:13 లో పది సూరహ్ లు రచించి తెమ్మనే మరియు 17:88, 52:34 లలో ఇట్టి గ్రంథాన్ని రచించి తెమ్మనే ఉంది. ఈ దివ్యఖుర్ఆన్ అల్లాహుతా'అలా దగ్గరినుండి అపతరింప జేయబడింది, కాబట్టి ఎవ్వరుకూడా ఇంతవరకు ఈ ఛాలెంజిని ఎదుర్కోలేక పోయారు.

2. ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర'ది.అ.) కథనం: “మీరు మరియు మీరు ఆరాధించే రాళ్ళదేవతలు సరకాన్ని ఇంధనం అవుతారు.” చూడండి, 21:98.

ద్వారా అల్లాహ్ చెప్పడలుచు కున్నది ఏమిటి?" అని ప్రశ్నిస్తాడు. ఈ విధంగా ఆయన ఎంతోమందిని మార్గ భ్రష్టత్వంలో పడవేస్తాడు. మరియు ఎంతోమందికి సన్మార్గం కూడా చూపుతాడు. మరియు ఆయన కేవలం దుష్టులనే¹ మార్గ భ్రష్టత్వంలో పడవేస్తాడు.

27. ఎవరైతే అల్లాహ్ తో స్థిరమైన ఒడంబడిక చేసుకున్న పిదప దానిని భంగపరుస్తారో మరియు అల్లాహ్ స్థిరపరచమని ఆజ్ఞాపించిన దానిని త్రెంచుతారో మరియు భువిలో కల్లోలం రేకెత్తిస్తారో! ఇలాంటి వారే, వాస్తవంగా నష్టపడే వారు.

28. మీరు అల్లాహ్ పట్ల తిరస్కార వైఖరిని ఎలా అవలంబించగలరు? మరియు వాస్తవానికి ఆయనే, నిర్దోషులుగా³ ఉన్న మిమ్మల్ని

الَّذِينَ يَقُتُّونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ
وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ
وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿٢٧﴾

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَالًا
قَآئِمًا لَكُمْ ثُمَّ يُبَدِّلُكُمْ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ ثُمَّ

1. ఫోనిఖుస్: అంటే దైవవిధేయతా హద్దులను అతిక్రమించిన వారు (అవిధేయుడు), మార్గభ్రష్టుడు, దుష్టుడు, దుర్బుడు, భక్తిలేనివాడు అనే అర్థాలున్నాయి. "ఎవడు ఏ వైపునకు పోదలచుకుంటాడో మేము అతనిని ఆ వైపునకే మరల్చుతాము." చూడండి, 4:115. అల్లాహ్ (సు.తా.) మానవులకు మరియు జిన్నాతులకు మంచి చెడులను తెలుసుకునే విచక్షణా శక్తి, బుద్ధి ఇచ్చాడు. కాబట్టి, వారికి పరలోక జీవితంలో, వారి కర్మల ప్రకారం, స్వర్గ:పరకాలు ఉన్నాయి. అల్లాహుతో అలా ప్రవర్తన మరియు దివ్యగ్రంథాల ద్వారా వారికి సత్యాసత్యాలను, మంచి / చెడులను బోధించాడు. వాటిని అనుసరించటం వల్ల పొందే పరలోక ప్రతిఫలాలను (స్వర్గ : సరకాలను) కూడా విశదంచేశాడు. కావున వారిని మంచి/చెడు మార్గాలను అనుసరించటానికి బలపఠంతచేయడు. వారిని వారి మార్గాలలో పదలిపెడతాడు. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు జరిగిపోయింది, జరుగుతున్నది మరియు ముందు జరగబోయేది అంతా తెలుసు కాబట్టి ఎవరు సరకవాసులు కానున్నారో మరియు ఎవరు స్వర్గవాసులు కానున్నారో కూడా తెలుసు. ఇదంతా గ్రంథంలో వ్రాయబడి ఉంది. కాబట్టి ఇక్కడ ఈ విధంగా పేర్కొనబడింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎవరిని కూడా బలపఠంతంగా సరకంలోకి తోయడు. వారి కర్మ లే, వారిని దానికి అర్హులుగా చేస్తాయి. ఇలాంటి వాక్యం ఖుర్ఆన్ లో అనేక సార్లు వచ్చింది. ప్రతిబోటా దీని తాత్పర్యం ఇదే.

2. 'అహ్దుల్లాహి: అంటే అదమ్ (అ.న.)ను సృష్టించే సమయంలో సమస్త మానవజాతి నుంచి అల్లాహుతో అలా టీసుకొన్న ప్రమాణం, అది ఏమిటంటే: అల్లాహ్ (సు.తా.) దాస్యమే చేయాలని, ఆయనకే విధేయులై ఉండాలని మరియు కేవలం ఆయననే ఆరాధించాలని.

3. అంటే మీరు ఏమీ లేకున్నప్పుడు మొదటిసారి సృష్టించబడ్డారు. ఆ తరువాత మీకు ఇవ్వబడిన గడువు పూర్తిఅయిన తరువాత మీరు మరణింపజేయబడి, పునరుత్థాన దినమున మళ్ళీ సజీవులుగా

సజీవులుగా చేశాడు కదా! తరువాత మీ ప్రాణాన్ని తీసి, తిరిగి మిమ్మల్ని సజీవులుగా చేసేది కూడా ఆయనే; చివరకు మీరంతా ఆయన వద్దకే మరలింపబడతారు.

29. ఆయనే భూమిలో నున్న సమస్తాన్నీ మీ కొరకు సృష్టించాడు; తరువాత తన దృష్టిని అకాశాలవైపునకు మరల్చి వాటిని సప్త అకాశాలుగా ఏర్పరిచాడు. మరియు ఆయనే ప్రతి విషయానికి సంబంధించిన జ్ఞానం గలవాడు.

30. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకో!) నీ ప్రభువు దేవదూతలతో: “వాస్తవంగా నేను భూమిలో ఒక ఉత్తరాధికారిని (‘ఖలీఫా’) సృష్టించబోతున్నాను!” అని చెప్పినపుడు, వారు: “ఎమీ? నీవు భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించే వానిని మరియు నెత్తురు చిందించే వానిని నియమించబోతున్నావా? మేము నీ స్తోత్రం చేస్తూ, నీ పవిత్రతను కొనియాడుతూనే ఉన్నాము కదా!” అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ఆయన: “నిశ్చయంగా, మీకు తెలియనిది నాకు తెలుసు!” అని అన్నాడు.

31. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) అదమ్‌కు సకల పస్తువుల పేర్లను నేర్పాడు.¹ ఆ పేదప వాటిని దేవదూతల ఎదుట ఉంచి: “మీరు సత్యవంతులై ఆయితే, వీటి పేర్లను నాకు తెలుపండి.” అని అన్నాడు.

32. వారు (దేవదూతలు): “నీవు సర్వ

إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٩﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ جَبِينًا مِّمَّنْ
سَوَّاهُ إِلَى السَّمَاءِ تَسْوَاهُنَّ سَبْعَ سَبْعٍ وَهُوَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٠﴾

وَقَالَ رَبُّكَ لِلْمَلِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ
خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ
الدِّمَاءَ وَيَنفُسُ نَفْسَهُ بَحْصًا وَفَقَدَ مِنْ لَدُنْكَ
إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلِكَةِ
فَقَالَ أُنَبِّئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٢﴾

قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ

లేపబడతారు. ఆది మీ రెండవ జీవితం. దానికి అంతముండదు. అందు మీకు, మీరు భూలోకంలో చేసిన కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలమివ్వబడుతుంది.

1. ‘ఖలీఫా: అంటే భూమిలో తరతరాలుగా వచ్చే జనపదం, ఉత్తరాధికారి. చూ.6:165,27:62, 35:39.

మాసపుడు భూమిలో అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క ప్రతినిధి అనటం సరైనది కాదు.

2. చూడండి, ‘స’హ్’హ్ బు’ఖరీ, పుస్తకం-6, ‘హ.సం. 3.

లోపాలకు అతీతుడవు,¹ నీవు తెలివినదే తప్ప మాకు మరేమీ తెలియదు. నిశ్చయంగా నీవే సర్వజ్ఞుడవు,² మహా వివేకవంతుడవు.³ అని అన్నారు.

33. ఆయన (అల్లాహ్): “ఓ ఆదమ్! వీటి (ఈ పస్తువుల) పేర్లను వీరికి తెలుపు.” అని అన్నాడు. ఎప్పుడైతే ఆతను (ఆదమ్) ఆ పస్తువుల పేర్లను చారికి తెలిపాడో; ఆయన అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, నేను మాత్రమే భూమ్యాకాశాల అగోచర విషయాలను ఎరుగుదునని మీతో చెప్పలేదా? మరియు మీరు ఏదీ బహిష్కరణ చేస్తారో మరియు ఏదీ దాస్తారో కూడా నాకు బాగా తెలుసు!”

34. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) మేము దేవదూతలతో: “మీరందరూ ఆదమ్ ముందు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి.” అని ఆదేశించినపుడు, ఒక ఇబ్లీస్ తప్ప, మిగతావారంతా సాష్టాంగం (సజ్జా) చేశారు;⁵ అతడు నిరాకరించాడు

الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

قَالَ يٰٰأدَمُ اسْكُنْ أَهْلَكَ بِالسَّامِيَةِ فَلَمَّا تَوَلَّىٰ وَرَأَىٰ الْمَلَائِكَةَ قَاعًا قَالُوا لَا يَدْرِي سَعِيدٌ وَلَا مُصِيبٌ قَالَ أَرَأَيْتُمْ إِيَّيْكُمْ أَنْتُمْ مَخْلُوقُونَ قَالُوا بَلَىٰ وَهِيَ خَلْقَانَا فَكُنْ خَلْقًا مِّمَّنْ خَلَقَ قَالُوا سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ

وَأَذَقْنَا لِلْمِئْسَةِ اسْكُتُوا وَالْإِدْمَ فَجَدُّوْا
إِلَىٰ يَسْ أَيْ وَاسْتَكْبَرُوا كَأَنَّ مِنَ الْكُفْرَيْنِ

1. సుబ్-హా-నవి: Extolled be His absolute perfection. Hallowed, Exalted, Glorified. సర్వలోపాలకు అతీతుడు, పరిశుద్ధుడు, పరమపవిత్రుడు, పాపసుడు, ప్రశంసనీయుడు, శ్లాఘంప, పొగడ, స్తుతింప దగినవాడు. చూడండి, 2:116, 12:108, 59:23.
2. అల్-అలీము: The All-Knowing, The Omniscient. సర్వజ్ఞుడు, జ్ఞానసంపన్నుడు, సర్వం ఎరిగినవాడు, జ్ఞానంగల, నేర్పుగల, తన దాసుల ప్రతిమాటనూ, ప్రతిపనినీ, భావాన్ని, అభిప్రాయాన్ని, ప్రత్యక్షంగా ఎరిగినవాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆత్మ్యత్వము పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 2:127.
3. అల్-హాకీము: All-Wise, Possessing Knowledge or Science, The Omniscient, మహా వివేకవంతుడు, వివేచనాశురుడు. ఈ పేరు దివ్యఖుర్ఆన్ కొరకుగూడా వాడబడుతుంది. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆత్మ్యత్వము పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 59:24.
4. ఇబ్లీస్: అంటే, He Despaired, ఆశేవడలుకొన్న, నిరాశ చెందిన వాడు. ఇది పై'తాన్ పేరు. అతడు జిన్నాతులలోని వాడు.
పై'తాన్: He was, or became, distant or remote (from the mercy of Allah) అంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.), సొసుభూతి, లేక దయ నుండి దూరమైపోయిన వాడు. Rebellious, తిరగబడిన, అవిధేయుడైన, ఎదురు తిరిగిన వాడు, అధికారాన్ని ప్రతిఘటించిన వాడు.
5. సజ్జా: సుదుటితో సహా ఎనిమిది అంగాలను భూమికి అనించడం (సాష్టాంగం చేయడం). దీనిలో సుదురు, ముక్కు, రెండు అరచేతులు, రెండు మోకాళ్లు మరియు రెండు కాళ్ళు వ్రేళ్ళు భూమికి తగులుతూ ఉండాలి. ఇది కేవలం అల్లాహుతా'అలా కొరకే ప్రత్యేకించబడింది. ఇక్కడ

మరియు దురహంకారానికి గురిఅయ్యాడు మరియు సత్య తిరస్కారులలోని వాడయ్యాడు.

35. మరియు మేము (అదమ్తో) అన్నాము: “ఓ అదమ్! నీవూ మరియు నీ భార్య ఈ స్వర్గంలో నివసించండి మరియు మీరిద్దరూ మీకు ఇష్టమైనది యథేచ్ఛగా తినండి, కానీ ఈ చెట్టు¹ దరిదాపులకు పోకండి, అలా చేస్తే మీరిద్దరూ దుర్మార్గులలో² చేరిన వారవుతారు!”

36. ఆ పిదప షైతాన్ వారిద్దరినీ దాని (స్వర్గం) నుండి తప్పించి, వారిద్దరినీ వారున్న స్థితినుండి బయటికి తీశాడు. మరియు మేము (అల్లాహ్) అన్నాము: “మీరంతా ఇక్కడి నుండి దిగిపోండి; మీరు ఒకరికొకరు విరోధులు అవుతారు.³ ఒక నియమిత కాలం వరకు మీరు భూమిలో ఉండి, అక్కడే జీవితం గడపవలసి ఉంటుంది.”

37. తరువాత అదమ్, తన ప్రభువు నుండి కొన్నిమాటలు గ్రహించి,⁴ (పశ్చాత్తాపపడి క్షమాభిక్ష కోరాడు) మరియు అయస (అల్లాహ్) అతని పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించాడు. నిశ్చయంగా, ఆయనే పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించేవాడు, ఆపార కరుణావ్రదాత.

38. మేము (అల్లాహ్) ఇలా అన్నాము:

وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٥﴾

فَارْأَيْنَاهُمَا الشَّيْطَانُ عَنَآهَا فَاخْرَجَهُمَا مِنْهَا كَذًا فِيهَا وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٣٦﴾

تَلَوْنِي أَدْمُ مِنْ رَبِّي كُلَّ يَوْمٍ فَتَابَ عَلَيَّ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا كُلًّا لِيَلْبِسَ لَكُمْ مَتْنِي هَدًى

దైవమాటలు అల్లాహ్ (సు.తా.) అదేకాన్ని శిరసావహించటానికి అదమ్ (అస)కు సజ్జా చేశారు. ము'హమ్మద్ ('స'అస) షరీయత్లో, మాసపుడు గౌరవార్థం కూడా ఎవ్వరికీ సజ్జా చేయగూడదు.

1. ఆ చెట్టు ఏ రకమైనదో ఖుర్ఆన్ మరియు 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడలేదు. కాబట్టి దానిని గురించి అనుమానాల పాలు కాగూడదు. ఇంకా చూడండి, 20:120.

2. "హల్-మున్: Wrong doing, Injustice, Oppression. ఈ పదానికి దుర్మార్గం, అన్యాయం, అధర్మం, అక్రమం, దోషం, అపచారం మొదలైన అర్థాలు ఉన్నాయి.

3. అంటే అదమ్ ('అ.స.) మరియు షైతాన్ కావచ్చు: లేక మాసపులు వరస్పరం (ఒకరికొకరు) విరోధులవుతారని అర్థం కావచ్చు!

4. అదమ్ ('అ.స.) చేసిన దు'అ కొరకు చూడండి, 7:23.

“మీరంతా ఇక్కడి నుండి దిగిపోండి.” ఇక నా తరపునుండి మీకు మార్గదర్శకత్వం తప్పక వస్తూ ఉంటుంది. అప్పుడు ఎవరైతే నా మార్గదర్శకత్వాన్ని అనుసరిస్తారో వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!

39. కాని, ఎవరైతే (మార్గదర్శకత్వాన్ని) తిరస్కరిస్తారో మరియు మా సూచన(అయాత్)లను అసత్యాలని తిరస్కరిస్తారో, అలాంటి వారు సరకాగ్ని వాసులవుతారు. అందు వారు కాశ్యతంగా ఉంటారు.

40. ఓ ఇస్రాయీల్ సంతతి వారలారా! నేను మీకు చేసిన ఉపకారాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకోండి మరియు మీరు నాతో చేసిన వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చండి, నేనూ మీతో చేసిన వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చుతాను. మరియు మీరు నాకు మాత్రమే భయపడండి!

41. మరియు మీ పద్దనున్న వాటిని (‘తొరాత్ / ఇంజిల్లను) ధృవీకరిస్తూ నేను అవతరింపజేసిన దానిని (ఈ దివ్య ఖుర్ఆన్ ను) విశ్వసించండి. మరియు దీనిని తిరస్కరించే వారిలో మీరు మొట్టమొదటి వారు కాకండి. మరియు అల్పలాభాలకు నా సూచన (అయాత్)లను² అమ్మకండి. కేవలం నాయుండే భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.

فَمَنْ شَرِهْمَ هَذَا فَلَاخَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

يٰٓيٰٓأَيُّهَا ٱسْرَآءِيلُ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي اٰنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاَوْفُوا بِعَهْدِيْٓ اُوْفٍ بِعَهْدِكُمْ وَاَيُّهَا قَارِئُهَا

وَالْمُؤَابَّهَ اٰتٰرٰتُ مَصِيٰٓاٰلِنَا مَعَكُمْ وَلَا تَسْكُرُوْا اَوَّلَ كَاٰرِبِهِ وَاَلْتَسْكُرُوْا بِآيٰتِيْ تَمٰٓثًا فَلْيُبَيِّنْ لَّوْ ۙ اَيُّهَا قَارِئُهَا

1. ఇస్రాయీల్: హీబ్రూ భాష పదం. ‘అరబ్బీలో దీని అర్థం ‘అబ్దుల్లాహ్ (అల్లాహ్ దాసుడు). ఇది యు‘అథ్లాత్ (‘అ.స.) యొక్క చిరుడు. ఆతనికి 12 మంది కుమారులు. వారితో 12 తెగలుగా యూదుల సంతతి పెరిగింది. వారిని బనీ ఇస్రాయీల్ (ఇస్రాయీల్ సంతతి వారు) అని అంటారు. వారిలో చాలామంది ప్రవక్తలు వచ్చారు.

2. అయాత్: Sign, అంటే సూచన, సూక్తి, చిహ్నం, సంకేతం. కొన్ని చోట్లలో అద్భుత సూచన, అద్భుత సంకేతం. అద్భుత నిదర్శనం అనే అర్థాలు వస్తాయి. ఈ అనువాదంలో చాలావరకు సూచన అనే పదమే వాడబడింది. దీనిని వాక్యాలవలన సరికాదు. ఇవి అల్లాహుతా‘అలా సూచనలు. ఈ ఖుర్ఆన్ లోని అయాతుల సంఖ్య కూఫీ ‘తలమాల అనుసరించిన ఇమామ్ అష్షాతబీ యొక్క నా‘జిమతు‘ల్లాహ్ లో వ్రాసినట్లు ఉంది. అంటే అబీ-అబ్దుల్-హక్కీన్ ‘అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె ‘హబీబ్ అస్సులమీ’ అనుసరించిన, అబీ ఇబ్నె అబీ-తారిత్ (ర.ది.‘అ.) విధానం. దీని ప్రకారం ఈ ఖుర్ఆన్ లోని అయాతుల సంఖ్య 6236.

42. మరియు సత్యాన్ని అసత్యంతో కలిపి తారుమారు చేయకండి మరియు మీకు తెలిసే ఉండి కూడా సత్యాన్ని దాచకండి.¹

43. మరియు సమాజాన్ని స్థాపించండి మరియు విధిదానం ('జకాత్') ఇవ్వండి మరియు (నా సాన్నిధ్యంలో వినములై) పంగే² (రుకూ'ఉ చేసే) వారితో పాటు మీరూ (వినములై) పంగండి (రుకూ'ఉ చేయండి). (1/4)

44. * ఏమీ? మీరు ఇతరులనైతే నీతివరులవమని ఆజ్ఞాపిస్తున్నారు, కాని స్వయంగా మీరే దానిని అవలంబించడం మరచిపోతున్నారెందుకు?³ మరియు మీరు అయితే గ్రంథాన్ని చదువుతున్నారు కదా! అయితే మీరెందుకు మీ బుద్ధిని ఉపయోగించరు?

45. మరియు సహసం మరియు సమాజ ద్వారా (అల్లాహ్) సహాయాన్ని అర్థించండి. నిశ్చయంగా, అది (అల్లాహ్ కు) వినములైన వారికి తప్ప, ఇతరులకు ఎంతో కష్టతరమైనది.

46. అలాంటి వారు తాము, తమ ప్రభువును నిశ్చయంగా, కలుసుకోవలసి ఉందనీ మరియు ఆయన వైపునకే మరలి పోవలసి ఉందనీ నమ్ముతారు.⁴

47. ఓ ఇస్రాయిల్ నంతతి వారలారా! నేను మీకు చేసిన మహాపకారాన్ని జ్ఞాపకం

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ كَاذِبُونَ ﴿٤٢﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾

أَأَمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَكَنتُمْ خَوَافُكُمْ أَنْ تُسْأَلُوا عَنْهُمْ وَأَنْتُمْ تَقُولُونَ الْحَقُّ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾

وَأَسْأَلُكُمْ وَالْغُثَّاءَ وَالصَّلَاةَ وَرَأَتْهَا الْكِبِيرَةُ إِلَّا عَلَى الْخَشَعِينَ ﴿٤٥﴾

الَّذِينَ يَخُفُّونَ أَلَهُمْ مُلُوقًا رَافِقَهُمْ وَأَلَهُمْ الْيَوْمَ رُجُوعٌ ﴿٤٦﴾

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ

1. చూడండి, ఖుర్ఆన్, 2:76, 101. ఇంకా చూడండి: 'అల్లాహ్ (సు.త.), మీ సహోదరులలో నుండి ఒక ప్రవక్తను, తెస్తాడు, అప్పుడు మీరు అతనిని అనుసరించాలి.' అని ఖైర్య గ్రంథాలలో వ్రాయబడిన సత్యానికి, బైబిల్, ద్వితీయోపదేశ కాండము-(Deuteronomy), 18:15, 18.

2. రుకూ'ఉ: అంటే సమాజంలో ఆరచేతులను మోకాళ్ళపై పెట్టి పంగడం.

3. 'స'హ'హ్ బుఖారీ, పుస్తకం-9, 'హ.సం. 218.

4. "జన్న: అంటే Imagined, thought, భావించాడు, ఊహించాడు, అనే అర్థాలు ఉన్నాయి. కాని కొన్నిసార్లు, believed, sure, నమ్మాడు, నిశ్చయించాడు అనే అర్థాలు కూడా వస్తాయి.

చేసుకోండి మరియు నేను నిశ్చయంగా, మిమ్మల్ని (మీ కాలంలో) సర్వలోకాల వారి కంటే అధికంగా ఆదరించాను!

48. మరియు ఆ (తీర్పు) దినమునకు భయపడండి, అప్పుడు ఒక పక్షికి మరొక పక్షికి ఏ విధంగానూ ఉపయోగపడలేదు; మరియు అతని నుండి ఎట్టి సిఫారసూ అంగీకరించబడదు మరియు ఎలాంటి పరిహారం కూడా తీసుకోబడదు మరియు వారికెలాంటి సహాయం కూడా చేయబడదు.

49. మరియు ఫిర్ బైన్ జాతివారి (బానిసత్వం) నుండి మేము మీకు విముక్తి కలిగించిన సందర్భాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి). వారు మిమ్మల్ని ఘోరహింసకు గురిచేస్తూ ఉండే వారు; మీ కుమారులను వధించి, మీ స్త్రీలను సజీవులుగా విడిచి పెట్టే వారు. మరియు ఇందులో మీ ప్రభువు తరపునుండి మీకు గొప్ప పరీక్ష ఉండింది.

50. మరియు మేము మీ కొరకు సముద్రాన్ని చీల్చి మిమ్మల్ని రక్షించినప్పుడు మీరు చూస్తూ ఉండగానే ఫిర్ బైన్ జాతి వారిని ముంచి వేసిన సంఘటనను (గుర్తుకు తెచ్చుకోండి).¹

51. ఇంకా (జ్ఞాపకం చేసుకోండి), మేము మూసాను సలబై రాతుల వాగ్దానం చేసి (పిలిచినప్పుడు), మీరు అతను లేకపోవటం చూసి, అవుదూడను (ఆరాధ్య దైవంగా) చేసుకున్నారు.² మరియు మీరు దుర్మార్గులయ్యారు.

عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا
وَلَا يَقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةً وَلَا يُؤْتَى مِنْهَا عَدْلٌ
وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

وَإِذْ نَجَّيْنَكُمْ مِنَ آلِ فِرْعَوْنَ يَمْسُوكُمْ
سُوءَ الْعَذَابِ يَذْبَحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ
نِسَاءَكُمْ وَفِي ذِكْرِكُمْ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ

وَإِذْ فَرَقْنَا بَيْنَكُمُ الْبَحْرَ فَاَنْجَيْنَاكُمْ وَغَرَقْنَا آلَ
فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً أَنَّا نَحْنُ
الْعِجْلُ مِنَ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ

1. చూడండి, 20:77-78 మరియు 26:63-66.

2. చూడండి, 7:142-148, 20:85.

52. అయిసప్పటికీ మీరు కృతజ్ఞులు అవుతారేమోనని మేము మిమ్మల్ని మన్నించాము.¹

53. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) మీరు సన్మార్గులవుతారేమోనని మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని మరియు (సత్యాసత్యాలను వేరుచేసే)² గీటురాయిని ప్రసాదించాము.

54. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) మూసా తన జాతివారితో ఇలా అన్న విషయాన్ని: “ఓ నా జాతి ప్రజలారా! నిశ్చయంగా, ఆపుదూడను (ఆరాధ్య దైవంగా) చేసుకొని మీకు మీరే అన్యాయం చేసుకున్నారు. కనుక పశ్చాత్తాపంతో క్షమాభిక్ష కొరకు మీ నిర్మాతను³ (సృష్టికర్తను) వేడుకోండి. మీలోని (ఘోర పాతకులను) సంహరించండి. ఇదే మీ కొరకు - మీ సృష్టికర్త దృష్టిలో - శ్రేష్ఠమైనది.” ఆ తరువాత ఆయన (అల్లాహ్) మీ పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించాడు. నిశ్చయంగా ఆయనే పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించేవాడు, అపార కరుణాప్రదాత.

55. మరియు అప్పుడు మీరు ఆతని (మూసా)తో అన్న మాటలు (జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోండి): “ఓ మూసా! మేము అల్లాహ్ ను ప్రత్యక్షంగా చూడనంత వరకు నిన్ను ఏమాత్రం విశ్వసించము!” అదే సమయంలో మీరు చూస్తూ ఉండగానే ఒక భయంకరమైన పిడుగు మీపై విరుచుకుపడింది (మీరు చనిపోయారు).

56. ఆ పెమ్మడు, మీరు కృతజ్ఞులై

لَمْ نَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يُعْبُدُوا إِلَهُكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَى بَارِيكُمْ وَقَاتِلُوا أَنْفُسَكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ تَوَفَّىكَ كَتِّ حَتَّى تَرَى اللَّهَ جَهْرًا فَأَخَذْنَاكُمُ الطَّعْنَةَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

لَمْ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

1. 'అఫ్విహా (అల్-అఫ్ఫుహ్): Pardoning, Effacing, Erasing, Obliterating, Very Forgiving. మన్నించే, రద్దుచేసే, క్షమించే వాడు. చూడండి, 4:149. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

2. చూడండి, 8:29, 8:41.

3. అల్ జాలిఉ': The Maker, నిర్మాత, ఎట్టి పోలిక, సామ్యం లేకుండా ప్రతి దానిని సృష్టించే వాడు. లేమి సుండి ఉనికిలోకి తెచ్చే వాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

ఉంటారేమోనని - మీరు చచ్చిన తరువాత -
మిమ్మల్ని తిరిగి బ్రతికించాము.

57. మరియు మేము మీపై మేఘాల ఛాయను
కల్పించాము మరియు మన్న మరియు
సల్వాలను మీ కొరకు అహారంగా దించాము:
“మేము మీకు ప్రసాదించిన శుభమయిన
పస్తువులను తినండి.” అని అన్నాము. (కాని
వారు మా అజ్జలను ఉల్లంఘించారు), అయినా
వారు మాకు అవకారమేమీ చేయలేదు, పైగా
వారు తమకు తామే అవకారం చేసుకున్నారు.

58. మరియు మేము మీతో: “ఈ నగరం
(జేరుసలం)లో ప్రవేశించండి మరియు అక్కడున్న
పస్తువులను మీ ఇష్టానుసారంగా, కావలసినంత
తినండి మరియు నగర ద్వారంలోకి వినములై
తలవంచుతూ: ‘మమ్మల్ని క్షమించు
(‘హా’త్తతున్),’ అంటూ ప్రవేశించండి; మేము
మీ పాపాలను క్షమిస్తాము. మరియు మేము
సజ్జనులను అత్యధికంగా కరుణిస్తాము.” అని
చెప్పిన (మాటలను జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోండి)!

59. కాని దుర్మార్గులైన వారు, వారికి
చెప్పిన మాటను మరొక మాటతో మార్చారు.²
కనుక, మేము దుర్మార్గం చేసిన వారిపై, వారి
దౌష్ట్యాలకు ఫలితంగా, అకాశం నుండి అపదను
దింపాము.³ (3/8)

60. * మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!)
మూసా తన ప్రజలకు నీటి కొరకు ప్రార్థించి

وَلَقَدْ لَبَّيْنَا عَلَىٰ كُلِّ الْعِمَامِ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكَ
الْمَنِّ وَالسَّلَوى كُلَّوَمِنْ طَهَّيْتَ مَا رَزَقْنَكَ
وَمَا ظَنُّوكَ وَالْحِكْمَ كَانُوا أَنفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ۝

وَلَقَدْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ
شِئْتُمْ رَغَدًا أَوْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا
حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ وَسَتَرِدِ
الْمُحْسِنِينَ ۝

قَبْلَ الَّذِيْنَ كَلَّمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِيْ قِيلَ لَهُمْ
فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِيْنَ كَلَّمُوا رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ
بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ۝

وَلَقَدْ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَايِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ
الْحَجَرَ فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ

1. ‘స’హ’హ్ బు’ఖరీ, పుస్తకం 6, ‘హ’సం. 5, మన్న - అనేది ఒక రకమైన తిగుడు మెరాయి (తీపిగల
పదార్థము), సల్వా - ఒక రకమైన పక్షి, (ఫ’త్త్ అల్-ఖదీర్).

2. వారు ‘హా’త్తతున్ అనే మాటకు బదులుగా - ‘హబ్బు ఫీ ప’అరతిన్ - అని అన్నారు. (‘స’హ’హ్
బు’ఖరీ మరియు ‘స’హ’హ్ ముస్లిం).

3. ‘స’హ’హ్ ముస్లిం, ‘హ’సం. 2218, ఆ శిక్ష ఒక భయంకరమైన ప్లేగులతోగల.

నప్పుడు, మేము: “నీవు ఆ బండను నీ కర్రతో కొట్టు!” అని ఆదేశించాము. అప్పుడు దాని నుండి పన్నెండు ఊటలు ప్రవహించసాగాయి. ప్రతి తెగవారు తమ నీరు త్రాగే స్థలాన్ని కనుగొన్నారు. (అప్పుడు వారితో అన్నాము): “అల్లాహ్ మీకు ప్రసాదించిన ఆహారాన్ని తినండి త్రాగండి కానీ, భూమిలో కల్లోలం రేపుతూ దౌర్జన్యపరులుగా తిరగకండి!”

61. మరియు అప్పుడు మీరు: “ఓ మూసా! మేము ఒకే రకమైన ఆహారం తింటూ ఉండలేము. కావున భూమిలో ఉత్పత్తి అయ్యే అకుకూరలు, దోసకాయలు (కూరగాయలు), వెల్లుల్లి (గోధుమలు), ఉల్లిగడ్డలు, పప్పు దినుసులు మొదలైనవి మా కొరకు పండించమని నీ ప్రభువును ప్రార్థించు.” అని అన్నారు. దానికతను: “ఏమి? శ్రేష్ఠమైన దానికి బదులుగా అల్పమైన దానిని కోరుకుంటున్నారా? (అలాగయితే) మీరు ఏదైనా సగరానికి తిరిగిపొండి. నిశ్చయంగా, అక్కడ మీకు మీరు కోరేదంతా దొరుకుతుంది!” అని అన్నాడు. మరియు వారు, తీవ్ర అవమానం మరియు దారిద్ర్యానికి గురిఅయ్యారు. మరియు వారు అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురి అయ్యారు. అదంతా వాస్తవానికి వారు, అల్లాహ్ సూచన (అయాత్)లను తిరస్కరించిన దాని మరియు ప్రవక్తలను అన్యాయంగా చంపిన దాని ఫలితం.¹ ఇదంతా వారు చేసిన అజ్ఞోల్లంఘన మరియు హద్దులు మీరి ప్రవర్తించిన దాని పర్యవసానం.

62. నిశ్చయంగా, విశ్వసించిన వారు (ముస్లింలు) కానీ, (ఇస్లాంకు పూర్వపు)

كُلُّ الْاَنَامِ مَشْرَكَةٌ لَّهُمْ كُفُّوا وَاذْكُرُوا مَن رَّبِّي الْاَلَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ ٥١

وَاذْكُرُوا لِمَن لَّمْ يَسُوغْ لَكُم تَعْلَامًا وَاِجِدُوا فَاذْكُرُوا لِمَن لَّمْ يَخْرِجْ لَكُم مِمَّا تُثْبِتُ الْاَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصِلِهَا ٥٢ قَالَ اَتَسْتَبِئُونَ الَّذِي هُوَ اَدْنٰى يٰ اَيُّهَا هُوَ خَيْرٌ اِمَّا يَبْطُلُوا مِنْكُمْ اَوْ اَن لَّكُمْ مَّا سَأَلْتُمْ وَضَرِبَتْ عَلَيْهِمُ الدِّالَةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَآءُ وَبَعْضٌ مِّنَ الْاَلَلِ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُوْنَ ٥٣ يٰ اَيُّهَا الْاَلَلُ وَيَقْتُلُوْنَ النَّبِيَّ يَغْيِرُ الْحَقَّ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَاَكَانُوا يَعْتَدُوْنَ ٥٤

يٰ اَيُّهَا الْاَيُّهَا الْمَنُ وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّالِي

1. బైబిల్లో మత్తయి సువార్త-(Mathew), 23:34, 35, 37; లూకా-(Luke), 11:51; I థెస్సలోనికయులు-(I Thessalonians), 2:15లు, 'జకరయ్యా మరియు ఇతర ప్రవక్త (అ.స.)లను చంపిన సంఘటనకు సాక్ష్యమిస్తున్నాయి.

యూదులు కానీ, క్రైస్తవులు కానీ, సాబీయీలు¹ కానీ (ఎవరైనా సరే)! అల్లాహ్ ను, అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారికి, వారి ప్రభువువద్ద మంచి ప్రతిఫలం ఉంటుంది మరియు వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!²

63. మరియు (ఓ ఇస్రాయిల్ సంతతి వారలారా!) మేము 'తూర్ పర్యటాన్ని ఎత్తి మీపై నిలిపి, మీచేత చేయించిన గట్టి వాగ్దానాన్ని (జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోండి!) అప్పుడు మేము: "మీకు ప్రసాదిస్తున్న దానిని (గ్రంథాన్ని) దృఢంగా పట్టుకోండి, అందులో ఉన్నదంతా జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి, బహుశా మీరు భయభక్తులు గలవారు కావచ్చు!" అని అన్నాము.

64. ఆ పిదప కూడా మీరు నెనుదీరిగి పోయారు. అయినప్పటికీ అల్లాహ్ యొక్క అనుగ్రహం మరియు ఆయన కరుణ మీపై లేకుంటే, మీరు సప్తానికి గురి అయిన వారిలో చేరేవారు.

وَالصَّابِرِينَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلُوا صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٣﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَادْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٤﴾

ثُمَّ تَوَلَّيْتُم مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ قُلُوبًا فَغَضِبْنَا اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَرَحِمْنَاهُ لَكُمْ مِّنْ الْخَيْرِينَ ﴿٦٥﴾

1. 'సాబీయీ'న: ఒక గతించిన సమాజం. వారు ముసల్ ('ఇరాఖ్)లో నివసించే వారు. "అల్లాహ్ (మ.తా.) తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు." అని నమ్మేవారు. వారు 'జబూర్ గ్రంథాన్ని చదివేవారని కొందరి అభిప్రాయం. వారు యూదులు గానీ, క్రైస్తవులు గానీ కారు. తరువాత వారి ధర్మంలో కూడా మార్పులు వచ్చాయి. వారు దైవదూతలను మరియు సక్షత్రాలను ఆరాధించసాగారు. వారు తరువాత ఏ ధర్మాన్ని కూడా అనుసరించకుండా ఉండసాగారు. వారు నాస్తికులు (Atheists) ఆయ్యారని కొందరి అభిప్రాయం.
2. చూడండి, 5:69. ఇక్కడ యూదులు, క్రైస్తవులు మరియు సాబీయీలు, అంటే తమ గ్రంథాలలో ఎట్టి మార్పులు చేయక, వాటి అవతరింపజేయబడిన విజరూపంలో వాటిని అనుసరించిన వారని అర్థం. మహాప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "ఎవరిచేతిలోనయితే నా ప్రాణం ఉందో ఆ పరమ పవిత్రుని సొక్తి, నా ఈ సమాజంలో నా మాట విన్నవైతే, వాడు యూదుడు గానీ, క్రైస్తవుడు గానీ నన్ను (నా ధర్మాన్ని) విశ్వసించకపోతే! ఆతడు సరకవాని అవుతాడు." ('స'హ'హ్ ముస్లిం). అంటే ముహమ్మద్ ('స'అస) తరువాత, ఇస్లాం తప్ప మరొక ధర్మాన్ని అల్లాహ్ (మ.తా.) సమ్మతించడు. ఇక్కడ మరొక విషయం స్పష్టమయ్యేది ఏమిటంటే 'స'హ'హ్ 'హదీసు'లను విడిచి ఖుర్ఆన్ ను సరిగ్గా అర్థం చేసుకోవటం అసాధ్యం, ('తబరీ, పు-1, పేజీ-323). చూ. 3:19, 3:85.

65. మరియు శనివారం (సబ్త్) శాసనం ఉల్లంఘించిన మీ వారి గాఢ మీకు బాగా తెలుసు.¹ మేము వారిని: “నీచులైన కోతులు కండి!” అని అన్నాము.

66. ఈ విధంగా మేము, వారి (ముగింపును) ఆ కాలం వారికి మరియు భావితరాల వారికి ఒక గుణపాఠంగానూ, దైవభీతి గలవారికి ఒక హితోపదేశంగానూ చేశాము.

67. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) మూసా తన జాతి వారితో: “అల్లాహ్ మిమ్ముల్ని: ‘ఒక అవుసు బలి ఇవ్వండి!’² అని అజ్ఞా పిస్తున్నాడు.” అని అన్నప్పుడు వారు: “ఏమి? నీవు మాతో పరిహాసమాడుతున్నావా?” అని పలికారు. (అప్పుడు మూసా) అన్నాడు: “నేను ఆవివేకులతో కలిసి పోకుండా ఉండాలని, నేను అల్లాహ్ శరణు వేడుకుంటున్నాను.”

68. వారు: “అది ఎలాంటిదై ఉండాలో మాకు స్పష్టంగా తెలుపమని నీ ప్రభువును ప్రార్థించు!” అని అన్నారు. (మూసా) అన్నాడు: “‘నిశ్చయంగా, ఆ అవు ముసలిది గానీ లేగదూడ గానీ కాకుండా, మధ్య పయస్సుగలదై ఉండాలి.’ అని ఆయన అంటున్నాడు. కనుక అజ్ఞాపించిన విధంగా చేయండి.”

69. వారు: “దాని రంగు ఎలా ఉండాలో

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدُوا مِنْكُمْ فِي الشَّجَرِ
فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِيَةً ۖ

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا
وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ۝

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ
تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَذْبَحُ بَقَرَةٌ وَأَنْتُمْ
أَعْبُدُونَهَا أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ۝

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَتْ إِنَّهُ
يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ظِلٌّ لَهَا وَلَا يَنْفَعُ عَنْهُ
بَيْنٌ ذَٰلِكُمْ فَافْعَلُوا مَا تَأْمُرُونَ ۝

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْ هِيَ قَالَتْ

1. యూదులకు శనివారం (సబ్త్) రోజున చేపలు పట్టడం నిషేధించబడింది. వారు ఆ శాసనాన్ని ఉల్లంఘించడం వలన: ‘నీచులైన కోతులు కండి.’ అని శపించబడ్డారు. చూడండి. 5:60, 7:166.
2. ఇస్రాయిల్ సంతతి వారిలో ఒక ధనవంతుడు - ఒకే ఒక్క వారసునిగా ఉన్న - అతని సొదరుని కుమారుణ్ణి హత్యచేసి, శవాన్ని ఇతరుని ఇంటిముందు వేస్తాడు. ఉదయం ఆ యిద్దరి మధ్య వాదులాట జరుగుతుంది. పరిష్కారానికి వారు మూసా (‘ఆ.స.’) దగ్గరికి వస్తారు. అతను వారిని ఒక అవుసు బలివచ్చి దాని మాంసపు ముక్కతో ఆ మృతుని శరీరాన్ని కొడితే, అతడు తన హతుణ్ణి చూపిస్తాడంటాడు. ఎంతో వాదులాడిన తరువాత వారు ఆ విధంగా చేస్తారు. ఆ మృతుడు లేచి హతుణ్ణి చూపించి తిరిగి మరణిస్తాడు (ఫుల్త్ అల్-ఖదీర్).

మాకు తెలువమని నీ ప్రభువును వేడుకో!" అని అన్నారు. (దానికి అతను) అన్నాడు: " 'అది మెరిసే పసుపువన్నె కలిగి, చూసేవారికి మనోహరంగా కనిపించాలి.' అని ఆయన ఆజ్ఞ!"

70. వారు ఇలా అన్నారు: "అసలు ఏ విధమైన ఆవు కావాలో నీవు నీ ప్రభువును అడిగి మాకు స్పష్టంగా తెలుపు; దానిని నిర్ణయించడంలో మాకు సందేహం కలిగింది మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కోరితే మేము తప్పక అలాంటి ఆవును కనుగొంటాము (మార్గదర్శకత్వం పొందుతాము)."

71. అతను (మూసా) అన్నాడు: "ఆయన (అల్లాహ్) అందున్నాడు: 'ఆ గోవు భూమిని దున్నటానికి గానీ, పొలాలకు నీళ్ళు తోడటానికి గానీ ఉపయోగించ బడకుండా, ఆరోగ్యంగా ఎలాంటి లోపాలు లేకుండా ఉండాలి.' అని!" అప్పుడు వారన్నారు: "ఇప్పుడు నీవు సత్యం తెచ్చావు." తరువాత వారు దానిని బలి (జీబ్లిచేశారు, లేకపోతే వారు అలా చేసేవారని అనిపించలేదు.¹

72. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి), మీరు ఒక వ్యక్తిని చంపి ఆ నిందను ఒకరిపై నొకరు మోపుకోసాగారు. కాని మీరు దాస్తున్న దానిని అల్లాహ్ బయటపెట్టాడు.²

73. కనుక మేము: "దానిని (ఆ శవాన్ని), ఆ

إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءٌ فَاقِعٌ لَوُحُهَا
كَلْبُ الشَّظِيرِ ۚ ۝

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ
كُتِبَ عَلَيْهَا أَنْ تُحْبَلَ ۚ ۝

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولَ تُثَمِّرُ الْأَرْضَ
وَلَا تَسْعَى الْخَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا الْفَيْ
حُتُّهَا بِالْحَقِّ فَمَا كَانَ دُونُ مَا يُفْعَلُونَ ۝

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَ عَنْهَا وَاللَّهُ
مُخْرِجٌ مِمَّا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ۝

فَقُلْنَا احْبُثُوا فِي بُطُونِهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لُغَوَاتِهِ

1. వారికి మొదట ఒక ఆవును బలి చేయమని మూత్రమే ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది. కాబట్టి వారు ఏదో ఒక ఆవును బలిచేసి ఉంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞ నిరవేరింది. కానీ వారలా చేయక వివిధరకాల ప్రశ్నలడగసాగారు. కావున అల్లాహుతో అలా వారి సమస్యలను పెంచాడు. దానితో వారికి ఆవును కనుగొనటంలో కష్టం కలిగింది. కావున ధర్మవిషయాలలో కఠిన విధానాన్ని అనుసరించటం వివేచించబడింది.

2. పైస పెట్కొన్న ఆవు బలి ఈ వ్యక్తి మరణం పల్లనే సంభవించింది. దీని భావం ఏమిటంటే, మంచి, చెడూ ఏ కార్యమైనా అది బయట పడక తప్పదు. కావున ప్రతి ఒక్కడు ఎల్లప్పుడు మంచి కార్యాలే చేయాలి, చేసిన చెడు బయటపడితే అపమానం తప్పదు.

ఆవు (మాంసపు) ఒక ముక్కతో కొట్టండి, (అతడు సజ్జవుడవుతాడు).“ అని అజ్ఞాపించాము. ఈ విధంగా అల్లాహ్ మృతులను బ్రతికించి, తన సూచనలను మీకు చూపుతున్నాడు, బహుశా మీరు అర్థం చేసుకుంటారేమోనని!

74. కానీ దీని తరువాత కూడా మీ హృదయాలు కఠినమైపోయాయి, అవి రాళ్ళ మాదిరిగా! కాదు, వాటి కంటే కూడా కఠినంగా అయిపోయాయి. ఎందుకంటే వాస్తవానికి రాళ్ళలో కొన్ని బ్రథలైనప్పుడు వాటినుండి సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తాయి. మరియు నిశ్చయంగా, వాటిలో కొన్ని చీలిపోయి వాటినుండి నీళ్ళు బయటికివస్తాయి.¹ మరియు వాస్తవానికి వాటిలో మరికొన్ని అల్లాహ్ భయంపల్ల పడిపోతాయి. మరియు అల్లాహ్ మీ కర్మల పట్ల నిర్లక్ష్యంగాలేడు. (1/2)

75. * (ఓ విశ్వాసులారా!) వారు (యూదులు) మీ సందేశాన్ని విశ్వసిస్తారని ఆశిస్తున్నారా ఏమిటి? మరియు వాస్తవానికి వారిలో ఒకపర్థం వారు (ధర్మవేత్తలు) అల్లాహ్ ప్రవచనం ('తొరాత్) నిని, అర్థంచేసుకొని కూడా, బుద్ధిపూర్వకంగా దానిని తారుమారు చేసేవారు కదా?

76. మరియు వారు (యూదులు), విశ్వాసులను కలిపినప్పుడు: “మేము విశ్వసించాము!” అని అంటారు. కాని వారు ఏకాంతంలో (తమ తెగవారితో) ఒకరినొకరు కలుసుకున్నప్పుడు: “ఏమీ? అల్లాహ్ మీకు తెలిపింది వారికి (ముస్లింలకు) తెలుపుతారా!”² దానితో వారు

وَرِيكُم إِلَيْهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٣﴾

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَتَّقِفُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا فَعَلْتُمْ لَعَلُونَ ﴿٢٤﴾

أَقْتَضَعُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا أَلَيْسَ وَكَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يَنْجَرُونَ مِنْ بَعْدِ مَا عَقِلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

وَإِذْ أَقْبَا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا أَتُوعَدُونَ بِمَا فَتَمَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُخَاجِلَكُمْ بِهِ عَنْكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٢٦﴾

1. చూడండి, 57:16 మరియు 17:44.

2. 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-అప్రె బిన్ అల్-అపాస్ (ర'ది.అ.), కథనం అధారంగా - 'అతా బిన్-యాసర్ (ర'ది.అ.) వివరించిన - వారి శ్రమం(తొరాత్)లో లాబోయే ప్రవక్త ముహమ్మద్(స'అస)ను గురించి ఇవ్వబడిన లక్షణాల వివరాలకు చూడండి, 'స. బు'ఖారీ, పుస్తకం-3, 'హ. సం.335). ఇంకా చూడండి, 2:42, 101.

(ముస్లింలు) మీ ప్రభువు ముందు మీతో. వాదులాడటానికి! మీరిది అర్థం చేసుకోలేరా ఏమిటి?" అని అంటారు.

77. ఏమీ? వారికి తెలియదా? వారు (యూదులు) దాచేది మరియు వెలిబుచ్చేది, అంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసని?

78. మరియు వారి (యూదుల)లో కొందరు నిరక్షరాస్యులున్నారు, వారికి గ్రంథజ్ఞానం లేదు. వారు కేవలం మూఢవిశ్వాసాలను (సమ్మతూ), ఉహలపై మాత్రమే ఆధారపడి ఉన్నారు.

79. కావున ఎవరైతే తమ చేతులారా ఒక పుస్తకాన్ని వ్రాసి - దానివల్ల తుచ్ఛమూల్యం పొందే నిమిత్తం - "ఇది అల్లాహ్ తరఫునుండి వచ్చింది." అని (ప్రజలకు) చెబుతారో, వారికి వినాశముంది. వారి చేతులు వ్రాసినందుకు, వారికి వినాశముంది మరియు వారు సంపాదించిన దానికి కూడా వారికి వినాశముంది!

80. మరియు వారు (యూదులు) అంటారు: "మాకు సరకాగ్ని శిక్ష పడినా, అది కొన్ని రోజుల కొరకు మాత్రమే!" (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు వారిని అడుగు: "ఏమీ? మీరు అల్లాహ్ నుండి వాగ్దానం పొందారా? ఎందుకంటే, అల్లాహ్ తన వాగ్దానాన్ని ఎన్నడూ భంగం చేయడు. లేదా మీకు తెలియని విషయాన్ని మీరు అల్లాహ్ కు అంకితమవుతున్నారా?"

81. వాస్తవానికి, ఎవరు పాపం అర్జించారో మరియు తమ పాపం తమను చుట్టుముట్టే ఉన్నదో, అలాంటి వారు సరకవాసులు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

82. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో, అలాంటి వారు స్వర్గవాసులు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

أُولَٰئِكَ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾

وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا مَا بَيَّنَّ وَلَهُمْ إِلَّا يَتْلُونَهُ ﴿٧٨﴾

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيُشْرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا قَوْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَذَّبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ﴿٧٩﴾

وَقَالُوا لَنْ نَمُوتَ النَّارُ إِلَّا آتَاَنَا مَعْدُودَةٌ قُلْ أَتَّخِذُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا أَفَلَنْ تُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَكَ أَفَرَأَيْتُمْ لَوْلَا عَلَی اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾

بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾

83. మరియు మేము ఇస్రాయిలు సంతతి వారి నుండి ఇలా తీసుకున్న వాగ్దానం (జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోండి): “మీరు అల్లాహను తప్ప మరెవ్వరినీ అరాధించకూడదు. మరియు తల్లిదండ్రులను, బంధువులను, అనాథులను, యాచించని పేదవారిని¹ ఆదరించాలి. మరియు ప్రజలను సహృదయంతో పలకరించాలి. సమాజాన్ని స్థాపించాలి మరియు జకాత్ ఇవ్వాలి.” అటుపిమ్మట మీలో కొందరు తప్ప, మిగతా వారంతా (తమ వాగ్దానం నుండి) తిరిగి పోయారు. మీరంతా విముఖులై పోయే వారే!

84. మరియు మేము మీ నుండి తీసుకున్న మరొక వాగ్దానాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): మీరు మీ (తోటివారి) రక్తాన్ని చిందించకూడదని మరియు మీ వారిని, వారి ఇండ్ల నుండి పారద్రోలకూడదని! అప్పుడు మీరు దానికి బద్ధులైనారు. మరియు దానికి స్వయంగా మీరే సాక్షులు.

85. ఆ తరువాత మీరే ఒకరినొకరు చంపుకునేవారు. మరియు మీరు మీలోని ఒక వర్గం వారిని వారి ఇండ్లనుండి తరిమే వారు. మరియు వారికి అన్యాయం చేయటంలోనూ మరియు వారిపై దౌర్జన్యం చేయటంలోనూ, (వారి విరోధులకు) తోడ్పడే వారు. మరియు వారు (శత్రువుల చేతిలో) ఖైదీలై మీపద్ధతు వచ్చినపుడు మీరు వారిని విమోచనా ధనం ఇచ్చి విడిపించే వారు. మరియు (వాస్తవానికి) వారిని తరమటం మీకు నిషిద్ధం చేయబడింది. ఏమీ? మీరు గ్రంథంలోని కొన్ని విషయాలను

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَآءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ ۖ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۖ وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ ۖ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا ۚ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ۚ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنتُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنتُمْ تَصْهَدُونَ ﴿٨٤﴾

ثُمَّ أَنْتُمْ هَٰؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِّنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظْهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِآلَاتِهِمُ وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتُواكُمُ السُّرَىٰ تَقْتُلُوهُمْ وَهُمْ مَحْرُومٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفَتَوَمِّنُونَ بِبَعْضِ الْكُذِبِ وَتُكْفِرُونَ بِبَعْضِ مَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَٰلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ ۚ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾

1. మిస్కీన్: నిత్యాపసరాలకు తగినంత ఆదాయం లేకున్నా యాచించని పేదవాడు.

ఫఖీర్: ఆదాయం లేనందుకు విధిలేక యాచించే నిరుపేదలు.

విశ్వసించి, మరి కొన్నింటిని తిరస్కరిస్తారా? ¹
మీలో ఇలా చేసేవారికి ఇహలోక జీవితంలో
అవమానమూ మరియు పునరుత్థానదినమున
నిమ్మల్ని కఠిన శిక్షకు గురిచేయటం తప్ప
మరెలాంటి ప్రతిఫలం ఉంటుంది? మరియు
అల్లాహ్ మీ కర్మల విషయంలో నిర్లక్ష్యంగా లేడు.

86. ఇలాంటి వారే పరలోకానికి బదులుగా
ఇహలోక జీవితాన్ని కొనే వారు! కావున వీరికి
పడే శిక్ష తగ్గించబడదు మరియు వీరికి ఎలాంటి
సహాయమూ లభించదు.

87. మరియు వాస్తవంగా మేము మూసాకు
గ్రంథాన్ని ('తొరాత్'ను) ప్రసాదించాము
మరియు అతని తర్వాత పరుసగా ప్రవక్తలను
పంపాము. మరియు మర్కమ్ కుమారుడైన
'ఈసా' (ఏసు)కు స్పష్టమైన సూచనలను
ఇచ్చాము ² మరియు పరిశుద్ధాత్మ (రూ'హుల్-
ఖుదుస్)తో అతనిని బలపరిచాము. ³ ఏమీ? మీ
మనోవాంఛలకు ప్రతికూలంగా ఉన్నదాన్ని
తీసుకొని, ఏ ప్రవక్త అయినా మీ వద్దకు వస్తే,
మీరు వారిపట్ల దురహంకారంతో ప్రవర్తించ

أُولَئِكَ الَّذِينَ اسْتَرَفُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ
فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ
يُنصَرُونَ ٨٦

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَفَقَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ
بِالرُّسُلِ ۖ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ
وَآتَيْنَاهُ بُرُوجَ الْقُدُسِ ۖ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ
بِهِ الْآتَاهُؤَيَ أَفْسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ ۚ فَفَرِّقُوا
كُذِّبْتُمْ وَفَرِّقُوا لَتَكُونَنَّ ٨٧

1. ఇస్లాంకు ముందు మదీనాలోని ముస్లిక్ అన్నార్లలో రెండు తెగలుండేవి: 1) 'ఖైసీ, 2) 'ఖ'బీరబీ మరియు యూదులలో మూడు: 1) బను-ఖైనుఖా'అ, 2) బను-న'దీర్, 3) బను-ఖురై'బహ్. 1. బను-ఖురై'బహ్ - 'ఖైసీ వారి సమర్థకు('హాలీఫ్')లు. 2. బను-ఖైనుఖా'అ మరియు బను-న'దీర్ - 'ఖ'బీరబీ వారి సమర్థకు('హాలీఫ్')లు. వీరి మధ్య శత్రుత్వం వల్ల యుద్ధాలు జరిగినప్పుడు వీరు (యూదులు) తమ జాతి సోదరులైన యూదులను చంపే వారు. వారిని, వారి ఇండ్ల నుండి వెడల గొట్టేవారు. మరియు వారి సంపదలను దోచుకునే వారు. కాని వారు యుద్ధమైదీలై, వీరి సమర్థకు('హాలీఫ్')ల దగ్గరికి వచ్చినప్పుడు, విమోచన ధనం ఇచ్చి వారిని విడిపించుకునే వారు. ఈ విధంగా వారు తమ గ్రంథంలోని కొన్ని చట్టాలను పాటించేవారు. మరి కొన్నింటిని ఉల్లంఘించేవారు.
2. 'ఈసా' (అ.స.)కు అల్లాహుతా'అలా ప్రసాదించిన అద్భుత సూచనలు: చచ్చిన వారిని బ్రతికించటం, కుష్టుగులను బాగుచేయటం మరియు పుట్టుగ్రుడ్డి వారికి చూపునివ్వటం మొదలైనవి. చూడండి, 3:49.
3. పరిశుద్ధాత్మ అంటే జిబ్రీల్ ('అ.స.), (ఫ'త్తే అల్-బయాన్, ఇబ్నె-కసీర్ - జు'ఖారి, ముస్లిం, అబూ దావూద్, తిర్మిజీ), సుహాప్రవక్త ('స'అస); కవి 'హస్నాన్(ర'ది.'అ.)కు రూ'హుల్-ఖుదుస్ (జిబ్రీల్ 'అ.స.) సమర్థన కొరకు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థించారు.

లేదా? వారిలో కొందరిని అసత్య వాదులన్నారు. మరికొందరిని చంపారు.¹

88. మరియు వారు: “మూ హృదయాలు మూయబడిఉన్నాయి.” అని అంటారు. అలాకాదు (అది నిజం కాదు)! వారి సత్య తిరస్కారం వలన అల్లాహ్ వారిని శిక్షించాడు (బహిష్కరించాడు). ఎందు కంటే వారు విశ్వసించేది చాలా తక్కువ.

89. మరియు ఇప్పుడు వారి పద్ధతున్నదానిని (‘తొరాత్’ను) ధృవీకరించే గ్రంథం (ఈ ఖుర్ఆన్) అల్లాహ్ తరఫునుండి వారి పద్ధతు వచ్చింది. మరియు దీనికి ముందు వారు సత్యతిరస్కారులపై విజయం కొరకు ప్రార్థించే వారు. ఇప్పుడు సత్యమని గుర్తించబడినది (ఈ గ్రంథం) వచ్చినా, వారు దానిని తిరస్కరించారు. కాబట్టి, సత్య తిరస్కారులపై అల్లాహ్ అధిశాపం (బహిష్కారం) అవతరిస్తుంది.

90. అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన సందేశాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) తిరస్కరించి, వారు ఎంత నీచమైన మూల్యానికి తమను తాము అమ్ముకున్నారు! వారి (తిరస్కారం) అల్లాహ్! తన దాసులలో, తాసుకోరినవారిపై, తన ఆసుగ్రహం (ఖుర్ఆన్ / ప్రవక్తత్వం) అవతరింప జేశాడనే కక్ష వల్లనే! కనుక వారు (అల్లాహ్) క్రోధం మీద మరింత క్రోధానికి గురిఅయ్యారు. మరియు ఇలాంటి సత్యతిరస్కారులకు అవమానకరమైన శిక్ష ఉంది.

91. మరియు వారి (యూదుల)తో: “అల్లాహ్

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلِبَتْ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ
بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ٨٨

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ
لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى
الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا
بِهِ فَلَعَنَهُ اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ ٨٩

يَسْمِعُ الشُّرُوكَ بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا
أَنْزَلَ اللَّهُ بَعِيًّا أَنْ يُنْزَلَ اللَّهُ مِنْ قَضِيلِهِ عَلَى
مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ قَبَائِدٌ وَيَعْصِبُ عَلَى
غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ٩٠

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ امْنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا

1. ‘ఈసా’ (‘అ.స.’)ను అబద్ధీకుడన్నారు. ‘జకరియ్యా మరియు యూహ్యా’ (‘అల్లైహిమ స.’)లను చంపారు. (ముహమ్మద్ జూనాగఢీ). ఇంకా చూడండి, 2:61 వ్యాఖ్యానం 1.

2. అ’అసతున్: Wrath, Banishment, Rejection, Deprivation అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహం నుండి బహిష్కరించు, శిక్షించు, నిషేధించు, త్రోసేటటు, దూషించు బడటం. మరియు అధిశాపం అనే అర్థాలున్నాయి.

అపతరింపజేసిన దానిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) విశ్వసించండి.” అని అన్నప్పుడు, వారు: “మా (ఇస్రాయీల్) వారిపై అపతరింపజేయబడిన దానిని (‘తొరాత్ ను) మాత్రమే మేము విశ్వసిస్తాము.” అని అంటారు. మరియు దాని తరువాత వచ్చినది (ఈ ఖుర్ఆన్) సత్యమైనప్పటికీ మరియు వారిపద్ధతున్న దానిని (‘తొరాత్ ను) ధృవపరస్తున్నప్పటికీ, దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) తిరస్కరిస్తున్నారు. (ఓ ముహమ్మద్) వారిని అడుగు: “మీరు మీ పద్ధతున్న గ్రంథాన్ని విశ్వసించేవారే అయితే ఇంతకు పూర్వం వచ్చిన అల్లాహ్ ప్రపక్తలను ఎందుకు హత్య చేస్తూ వచ్చారు?” (5/8)

92. * మరియు వాస్తవానికి మూసా సప్తమైన సూచనలను తీసుకొని మీ పద్ధతు వచ్చాడు. తరువాత అతను పోగానే, మీరు అప్పుడూడ (విగ్రహాన్ని) ఆరాధ్య దైవంగా చేసుకున్నారు. మరియు మీరు ఎంత దుర్మార్గులు!

93. మరియు మేము ‘తూర్ పర్యటాన్ని ఎత్తి మీపై నిలిపి మీ సుంచి తీసుకున్న ప్రమాదాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “మేము మీకు చేస్తున్న వాటిని (ఉపదేశాలను) స్థిరంగా పొటించండి మరియు జాగ్రత్తగా విసండి.” అని చెప్పాము. వారు: “మేము విన్నాము కానీ, అతిక్రమిస్తున్నాము.” అని అన్నారు, వారి సత్యతిరస్కారం వలన వారి హృదయాలలో అప్పుడూడ ప్రేమ నిండిపోయింది. వారితో అను: “మీరు విశ్వాసులే అయితే! ఈ చెడు చేష్టలను చేయమని మిమ్మల్ని ఆదేశించే మీ ఈ విశ్వాసం చాలా చెడ్డది.”

94. వారితో ఇలా అను: “ఒకవేళ అల్లాహ్ పద్ధతున్న పరలోక వివాసం మానవులందరికీ కాక

نُؤْمِنُ بِمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَنَكْفُرُ بِهِمَا
وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ قُلْ
فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيََاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٩٢﴾

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ
اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩٣﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ
الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُوا
قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَشْرَيْنَا فِي قُلُوبِهِمُ
الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ يَسْهَأُ يَا مَعْزُومِي
إِنَّمَا كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٤﴾

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَوْحَايَ اللَّهِ

కేవలం, మీకు మాత్రమే ప్రత్యేకించబడి ఉంటే,¹ మీరు మీ ఈ అభిప్రాయంలో సత్యవంతులే అయితే, మీరు మరణాన్ని కోరండి!”

95. కానీ వారు ఎన్నటికీ దానిని (మరణాన్ని) కోరరు. ఎందుకంటే, వారు తమ చేతులారా చేసిపంపినవి (తమ కర్మలు) వారికి బాగా తెలుసు. ఈ దుర్మార్గుల విషయం అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

96. మరియు నిశ్చయంగా, జీవితం పట్ల సర్వజనుల కంటే ఎక్కువ వ్యామోహం వారి (యూదుల)లోనే ఉందనే విషయం నీవు గ్రహిస్తావు. ఈ విషయంలో వారు ముష్టికులను కూడా మించిపోయారు. వారిలో ప్రతి ఒక్కడూ నేయి సంపత్తురాలు బ్రతకాలని కోరుతుంటాడు. కానీ, దీర్ఘాయుర్దాయం వారిని శిక్ష సుండి తప్పించ లేదు. మరియు వారు చేసేదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు.²

97. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: “జిబ్రిల్ పట్ల విరోధమున్న ప్రతివాడూ ఈ యథార్థాన్ని గ్రహించాలి. అల్లాహ్ అజ్ఞతానే అతను ఈ ఖుర్ఆన్ ను నీ హృదయంపై అవతరింపజేశాడు. పూర్వం వచ్చిన అన్ని దివ్య గ్రంథాలను ఇది ధృవీకరిస్తున్నది. మరియు చిశ్వాసించే వారికి ఇది సన్మార్గం చూపుతున్నది మరియు శుభవార్తను ఇస్తున్నది.³

خَالِصَةً مِّنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٥﴾

وَلَنْ يَّتَمَنَّوُا أَبَدًا بِهَا قَدِمَتْ آيَاتُ يَوْمِهِمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٩٦﴾

وَلَيَجِدَنَّ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاتِهِمْ
الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعْزَّرَ الْف
سَنَةً وَمَا هُوَ بِمُخْرِجٍ مِنْ الْعَذَابِ أَنْ
يُعْزَرَ وَاللَّهُ بِصِرَاتِهِمْ لَعَلِيمٌ ﴿٩٧﴾

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلْجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ
عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٩٨﴾

1. చూడండి, 2:111.

2. అల్-అఖిరహా: The All- Seeing, సత్యవృష్టికర్త, అంతా చూడ, గమనించ గలవాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

3. కొందరు యూద మతాచారాలు మహాప్రవక్త (స'అస) దగ్గరికి వచ్చి అన్నారు: “మీరు మా కొన్ని ప్రశ్నలకు సరైన జవాబులు ఇస్తే మేము ఇస్లాం స్వీకరిస్తాము. ఎందుకంటే ఒక ప్రవక్త తప్ప మరొకరు వీటికి జవాబివ్వలేరు.” మహాప్రవక్త (స'అస) వారి ప్రశ్నలన్నింటికీ జవాబిచ్చారు. వారు ఇలా అన్నారు: “మీ పద్ధతి స'హి ఎవరు తెస్తారు?” అతను జవాబిచ్చారు: “జిబ్రిల్ (అ.స.).” వారన్నారు: “జిబ్రిల్ (అ.స.)

బాబీలోన్ నగరమందు, హరూత్, మారూత్, అనే ఇద్దరు దేవదూతల ద్వారా తేబడిన జాలవిద్యను ప్రజలకు నేర్పుచుండిరి. ఎవరికైనా ఆ విద్యను నేర్పుటప్పుడు, వారిద్దరు (దేవదూతలు) ఇలా చెప్పే వారు: “నిశ్చయంగా, మేము (మానవులకు) ఒక పరీక్ష! కాబట్టి మీరు (ఈ జాలవిద్యను నేర్చుకొని) సత్యతిరస్కారులు కాకండి.” అయినప్పటికీ వారు (ప్రజలు), భార్యాభర్తలకు ఎడబాటు కలిగించే (జాలవిద్య) వారిద్దరి దగ్గర నేర్చుకునేవారు. మరియు అల్లాహ్ అనుమతి లేనిదే, దానిద్వారా ఎవరికీ ఏ మాత్రం హాని కలిగించలేరు. మరియు వారు నేర్చుకునేది, వారికి నష్టం కలిగించేదే, కాని లాభం కలిగించేది ఎంతమాత్రం కాదు. మరియు వాస్తవానికి దానిని (జాలవిద్యను) స్వీకరించేవానికి పరలోక సౌఖ్యాలలో ఏ మాత్రమూ భాగం లేదని వారికి బాగా తెలుసు. మరియు వారు ఎంత తుచ్చమైన సొమ్ముకు బదులుగా తమను తాము అమ్ముకున్నారు! ఇది వారికి తెలిస్తే ఎంత బాగుండేది!

103. మరియు వారు విశ్వసించి, దైవభీతి కలిగిఉండినట్లయితే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తరఫునుండి వారికి ఎంతో శ్రేష్ఠమైన ప్రతిఫలం లభించిఉండేది. దీనిని వారు గ్రహిస్తే ఎంత బాగుండేది!

104. ఓ విశ్వాసులారా, (మీరు ప్రపక్తతో మాట్లాడేటప్పుడు) రా'ఇనా! అని అనకండి. ఉన్ “జూర్నా! అని (గౌరవంతో) అనండి¹ మరియు

مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَ إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٤﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَآتَوْا الْحَقُّوبَةَ مِن عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّو كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انظُرْنَا وَاسْمَعُوا وَلِلْكَافِرِينَ

1. రా'ఇనా: అంటే, Be careful; Listen to us, we listen to you. ఆగండి! మా మాట విసండి. మేము మీ మాట వింటాము, అని అర్థం. కాని యూదులు ఈ పదాన్ని తమ నాలుకలను త్రిప్పి, హీబ్రూ భాషలో, 'రా'ఈనా' - మా పశువుల కాపరి, లేక మూర్ఖుడు. అనే అర్థం వచ్చే దురుద్దేశంతో పనికి తమ కక్ష తీర్చుకునేవారు. కాబట్టి విశ్వాసులతో: మీరు 'జన్ జూర్నా' అంటే 'మమ్మల్ని అర్థం చేసుకోనివ్వండి.' అని

(అతని మాటలను) శ్రద్ధతో విసండి. మరియు సత్యతిరస్కారులకు బాధాకరమైన శిక్ష గలదు.

105. సత్యతిరస్కారులైన గ్రంథ ప్రజలకు గానీ మరియు బహుదైవారాధకు (ముష్రీకు) లకు గానీ, మీ ప్రభువు నుండి మీకు ఏదైనా మేలు ఆపకరించడం ఎంత మాత్రం ఇష్టంలేదు. కానీ అల్లాహ్ తాను కోరిన వారినే తన కరుణకు ప్రత్యేకించు కుంటాడు. మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహించ దులో సర్వోత్తముడు.¹ (3/4)

106. * మేము మా ప్రవచనాలలో (ఆయాత్) ఒక దానిని రద్దుచేసినా లేక మరపింపజేసినా దాని స్థానంలో దాని కంటే శ్రేష్ఠమైన దానిని లేక కనీసం దానితో సమానమైన దానిని తీసుకు వస్తాము. ఏమీ? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడని నీకు తెలియదా?

107. ఏమీ? వాస్తవానికి, భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యాధిపత్యం కేవలం అల్లాహ్ కే చెందు తుందని, నీకు తెలియదా? మరియు అల్లాహ్ తప్ప మిమ్మల్ని రక్షించేవాడు² గానీ, సహాయం చేసేవాడు గానీ మరెవ్వడూ లేడు!

108. ఏమీ? పూర్వం (యూదులచే) మూసా ప్రశ్నించబడినట్లు, మీరు కూడా మీ ప్రవక్త (ముహమ్మద్)ను ప్రశ్నించ గోరుతున్నారా?

عَنْ أَبِي كَيْسَمٍ

مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا
الْمُشْرِكِينَ أَنْ يَنْزِلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ
رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

مَا نَنْسَخُ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنْسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ
مِثْلِهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ
مُوسَى مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَتَّبِعِ الْكُفْرَ

గౌరవంతో, అసమని అజ్ఞ ఇవ్వబడుతోంది. ఇదే విధంగా యూదులు 'అస్సలాము అలైకుమ్' (మీకు శాంతి కలుగు గాక)! అనే మాటను నాలుకలు తిప్పి 'అస్సాము అలైకుమ్' (మీకు చావు వచ్చు గాక)! అనే అర్థంలో వాడేవారు. ఇంకా చూడండి, ఖు. 4:46.

1. అల్-అజీజము: అంటే అల్-అబీదు. The Greatest of all, The Supreme, The Incomparably Great. సర్వోత్తముడు, మహాత్ముడు, పరమశ్రేష్ఠుడు, సర్వోత్కృష్టుడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

2. అల్-వలియుద్: అంటే అనె-సయ్యద్, Patron, Protector, Owner, Defender, Friend, సంరక్షకుడు, ఆరాధ్యుడు, స్నేహితుడు, సహాయకుడు, రక్షించువాడు, స్వామి, అండగా నిలుచువాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 6:14.

మరియు ఎవడైతే, సత్యతిరస్కారాన్ని, విశ్వాసానికి బదులుగా స్వీకరిస్తాడో! నిశ్చయంగా, వాడే సరైనమార్గం నుండి తప్పిపోయిన వాడు.

109. గ్రంథ ప్రజలలోని పలువురు - వారి మనస్సులలో ఉన్న అసూయవల్ల - సత్యం వారికి సుస్పష్టం అయినప్పటికీ, మీరు విశ్వసించిన తరువాత, మిమ్మల్ని ఏదో ఒక విధంగా, దాని (విశ్వాసమార్గం) నుండి మరల్చి, మళ్ళి సత్యతిరస్కారం వైపునకు తీసుకుపోదామని కోరుతుంటారు. అయితే (వారిపట్ల) అల్లాహ్ తన ఆదేశం ఇచ్చేవరకు, మీరు (వారిని) మన్నించండి. ఉపేక్షించండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

110. మరియు సమా'జ్ స్థాపించండి.¹ విధిదానం (జకాత్) ఇవ్వండి. మీరు ముందు చేసి పంపిన మంచి కార్యాలను మీరు అల్లాహ్ దగ్గర పొందుతారు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు.

111. మరియు వారు: “యూదుడు లేదా క్రైస్తవుడు తప్ప, మరెవ్వరూ స్వర్గంలో ప్రవేశించ లేడు!” అని అంటారు. ఇవి వారి అభిలాషలు మాత్రమే. వారిని ఇలా అడుగు: “మీరు సత్యపంతులే అయితే దానికి మీ నిదర్శనాలు చూపండి!”

112. వాస్తవానికి ఎవడైతే అల్లాహ్ కు విధేయుడై (ఇస్లాం స్వీకరించి) తన ముఖాన్ని (తనను తాను) అల్లాహ్ కు అంకితం చేసుకొని, సజ్జనుడై ఉంటాడో! దానికి అతడు తన ప్రభువు వద్ద మంచి ప్రతిఫలం పొందుతాడు.² మరియు

بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝

وَكَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُّدُّوكُم مِّنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا تَحْسَدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ ۚ فَاعْتَصُوا وَأَصْغُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ يَّرُدِّدْهُ وَعِنْدَ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِهِمَا تَعَلَّمُونَ بَصِيرٌ ۝

وَقَالُوا لَن يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ ۚ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ۝

بَلَىٰ ۚ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ ۖ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝

1. అంటే సమా'జ్ లను వాటి సమయాలలో, సరిగ్గా దినానికి ఐదు సార్లు, పురుషులు జమా'అత్ తో మరియు స్త్రీలు ఇండ్లలో పాటించాలి, అని అర్థం.

2. “అస్లమ వజ్ హుం లిల్లాహ్.” అంటే, కేవలం అల్లాహ్ (ము.తా.) ప్రసన్నత కొరత ఏదైనా చేయాలి.

వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!

113. మరియు యూదులు: “కైస్తవుల వద్ద (సత్య ధర్మమనేది) ఏమీ లేదు.” అని అంటారు. మరియు కైస్తవులు: “యూదుల వద్ద (సత్య ధర్మమనేది) ఏదీ లేదు.” అని అంటారు. మరియు వారందరూ చదివేది దివ్యగ్రంథమే. ఇలాగే (దివ్యగ్రంథ) జ్ఞానం లేనివారు (బహుదైవారాధకులు) కూడా ఇదేవిధంగా పలుకుతుంటారు. కావున వారందరిలో ఉన్న అభిప్రాయ భేదాలను గురించి, అల్లాహ్ వున్నరుజ్ఞాన దీనమున వారి మధ్య తీర్పుచేస్తాడు.

114. మరియు అల్లాహ్ మస్జిద్‌లలో ఆయన నామస్మరణం నిషేధించి వాటిని నాశనం చేయటానికి పాటుపడే వారికంటే ఎక్కువ దుర్మార్గులెవరు? అలాంటి వారు వాటి (మస్జిద్‌ల)లో ప్రవేశించటానికి అర్హులు కారు; వారు (ఒకవేళ ప్రవేశించినా) భయపడుతూ ప్రవేశించాలి. వారికి ఇహలోకంలో పరాభవం ఉంటుంది మరియు పరలోకంలో ఘోర శిక్ష ఉంటుంది.

115. మరియు తూర్పు పడమరలు అల్లాహ్ కే చెందినవి. కావున మీరు (మీ ముఖాలను) ఏ దిక్కుకు త్రిప్పినా మీకు అల్లాహ్ సముఖమే లభిస్తుంది. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్, సర్వవ్యాప్తి,¹ సర్వజ్ఞుడు.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَى عَلَى شَيْءٍ وَقَالَتِ
النَّصَارَى لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَتَّبِعُونَ
الْكِتَابَ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ
قَوْلِهِمْ فَاعْلَمُوا بِيَوْمِهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيهَا
كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسْجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ
فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا أُولَٰئِكَ مَا كَانَ
لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِبِينَ ۚ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا
خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾

وَاللَّهُ الْمُبْدِي وَالْمُعْرِبُ ۖ فَآيِمًا تَوَلَّوْا فَمِنْ
وَجْهِ اللَّهِ رَاحَتُكُمْ ۚ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾

“పహుప ము హాసినున్:” అంటే ఏ పవైవా హృదయపూర్వకంగా. మహాప్రవక్త (స’అస) అదేకాల ప్రకాశం చేయాలి. చేసిన కార్యాలకు మంచి ప్రతిఫలం పొందటానికి, ఈ రెండు విషయాలను దృష్టిలో ఉంచుకోవటం ఎంతో అవసరం. (ఇబ్నె-కసీర్).

1. అల్-వాసి‘ఉ: The All-Embracing, Infinite, Pervading, Bountiful, Comprehending all, Having ample Power or ability. Has full knowledge of all things, All-Sufficient, సర్వవ్యాప్తి, సర్వోపగతుడు, విస్తారుడు. అంతంలేనివాడు, అపారుడు, అత్యంత ఉదారుడు, సంపదలోసంగు వాడు, అల్లాహ్ జ్ఞానం ప్రతివానిని ఆవరించు (ఇముద్దు)కొని ఉంది.

116. మరియు వారు: “అల్లాహ్ ఒక కుమారుణ్ణి కలిగెడిన్నాడు (కన్నాడు).” అని అంటారు. ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు.¹ వాస్తవానికి భూమ్యాకాశాలలో ఉన్నవన్నీ ఆయనకు చెందినవే. ఆవన్నీ ఆయనకు విధేయులై ఉన్నాయి.²

117. ఆయనే ఆకాశాలసూ మరియు భూమిని ఏ సమూహా లేకుండా ఆరంభించిన (సృష్టించిన)³ వాడు. మరియు ఆయన ఏదైనా చేయాలని నిర్ణయించుకున్నప్పుడు దానికి కేవలం: “అయిపో!” అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. అంతే అది అయిపోతుంది.⁴

118. మరియు అజ్ఞానులు: “అల్లాహ్ మాతో ఎందుకు మాట్లాడడు? లేక మా వద్దకు ఏదైనా సూచన (ఆయాత్) ఎందుకు రాదు?” అని అడుగుతారు. వారికి పూర్వం వారు కూడా ఇదే విధంగా అడిగేవారు.⁵ వారందరి మనస్తత్వాలు (హృదయాలు) ఒకే విధమైనవి. వాస్తవానికి, దృఢసమ్మతం ఉన్నవారికి మేము మా సూచన (ఆయాత్)లను స్పష్టపరుస్తాము.

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ بَلْ لَمْ يَكُنْ لَنَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ كُلِّ لَهٍ فَنَتُوبُ ۝

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا أَقْضَىٰ أَمْرًا
قَالَ إِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ
تَأْتِينَا آيَةٌ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَاءُونَ قُلُوبُهُمْ قَدْ بَيَّضَتْ
الْأَبْصَارُ لِقَوْمٍ يُؤْفَكُونَ ۝

దివ్యఖుర్ఆన్‌లో, వాపి'ఉస్ 'అబ్దుల్మున్ అనే పదాలు ఇంకా 6 చోట్లలో వచ్చాయి. అవి: 2: 247, 261, 268, 3:73, 5:54, 24:32. ఈ రెండూ అల్లాహుతా'అలా అత్యుత్తమ పేర్లు. ఇంకా చూడండి. ఇంకా చూడండి, వాపి'ఉస్ కొరకు, 4:130, 7:156, 53:32.

1. సుబ్హాన: సర్వలోపాలకు అతీతుడు, పరిశుద్ధుడు, సరమ పవిత్రుడు. చూడండి. 2:32.
2. ఇబ్నె'అబ్బాస్ (ర'దీ'అ.) కథనం. ('స'హ'హ్ ఖు'భారీ, పుస్తకం-6, 'హదీస్' సం. 9).
3. బదీ'త (అల్-బదీ'త): Innovator. ఏ సమూహా లేకుండా ఆరంభించినవాడు (ఆరంభకుడు), ప్రారంభకుడు, మొదటిపారి క్రొత్తగా సృష్టించువాడు, ప్రథమపతేపేవాడు. ఇది అల్లాహ్ (మి.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 6:101.
4. అల్లాహుతా'అలా ఏదైనా చేయవలచుకుంటే దానిని కేవలం: 'అయిపో!' అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. అంతే అది అయిపోతుంది. అలాంటిప్పుడు ఆయనకు సంతానం కనే అవసరం ఎందుకుంటుంది. ఈ విధమైన వాక్యం 'కున్ ఫ యుకూన్' ఖుర్ఆన్‌లో 8 సార్లు వచ్చింది. చూడండి, 3:47, 59, 6:73, 16:40, 19:35, 36:82, 40:68 మరియు ఇక్కడ.
5. చూడండి, 17: 90-93.

119. నిశ్చయంగా, మేము నిన్ను (ఓ ముహమ్మద్!) సత్యాన్ని ప్రసాదించి, శుభవార్త నిచ్చేవానిగా మరియు హెచ్చరిక చేసేవానిగా పంపాము. మరియు భగభగ మండే సరకాగ్నికి గురిఅయ్యే వారిని గురించి నీవు ప్రశ్నించబడవు.¹

120. మరియు యూదులైనా, క్రైస్తవులైనా నీవు వారి మతమును అనుసరించే వరకూ, వారు నీతో ప్రసన్నులు కారు. నీవు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ చూపిన మార్గమే సన్మార్గం.” అని చెప్పు. మరియు నీకు జ్ఞానం లభించిన తరువాత కూడా, నీవు వారి కోరికలను అనుసరిస్తే, అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి నిన్ను రక్షించే వాడు గానీ, సహాయపడే వాడు గానీ ఎవ్వడూ ఉండడు.

121. మేము దివ్యగ్రంథాన్ని ప్రసాదించిన వారు (యూదులు మరియు క్రైస్తవులు), దానిని (తమ గ్రంథాన్ని) కర్తవ్యంతో పఠించవలసిన విధంగా పఠిస్తే, అలాంటి వారు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) విశ్వసిస్తారు. మరియు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) తిరస్కరించే వారే నష్టపడు వారు.²

122. ఓ ఇస్రాయిల్ సంతతివారలారా! నేను మీకు ప్రసాదించిన అనుగ్రహాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకోండి మరియు నిశ్చయంగా, నేను మిమ్మల్ని (మీ కాలంలోని) సర్వలోకాల వారికంటే ఎక్కువగా ఆదరించాను.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا
لَّا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ①

وَلَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى حَتَّى تَكُونَ
مِلَّةَهُمْ قُلْ إِنِّي هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَى وَلَئِنْ
أَتَيْتُ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاعٍ ②

أَتَيْنَ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَةٍ
أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ
فَأُولَئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ ③

يَا بَنِي إِسْرَآءِيلَ أَذْكُرُوا بَعَثْنَا إِلَيْنَا نُوحًا عَلَيْنَا
وَإِلَّا فَعَلْنَاكُمْ عَلَى الْغَلْبِ ④

1. చూడండి, 3:85.

2. ఇక్కడ పూర్వ గ్రంథప్రజలు, అంటే యూదులు మరియు క్రైస్తవులలోని కొందరు సత్పురుషుల విషయం తెలుపబడింది. ఉదాహరణకు: 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్లామ్, సల్మాన్ ఫార్సీ (ర'ది. 'అస్తూమ్)ల పంటివారు. వారు తమ గ్రంథాలలో పేర్కొనబడిన రాబోయే ప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస)మే అన్న సత్యాన్ని గ్రహించి, విశ్వసించి సత్యధర్మమైన ఇస్లామ్ ను స్వీకరించారు. ఏ ధర్మాన్ని తేజ ప్రవక్తలు అదమ్, సూ'హ్, ఇబ్రాహీమ్, మూసా మరియు 'ఈసా మొదలైనవారు ('అద్రాహీమ్. స.) ఆచరించి, బోధించారో!

123. మరియు ఆ (పునరుత్థాన) దినాన్ని గురించి భయభీతి కలిగి ఉండండి, ఆ నాడు ఏ వ్యక్తి కూడా మరొక వ్యక్తికి ఏ మాత్రమూ ఉపయోగపడలేడు. మరియు ఎవడినుండి ఎలాంటి పరిహారం స్వీకరించబడదు. మరియు ఎవడికి సిఫారసు లాభదాయకం కాజాలదు మరియు వారికెలాంటి సహాయమూ లభించదు. (7/8)

124. * మరియు ఇబ్రాహీమ్‌ను అతని ప్రభువు (కొన్ని) ఉత్తరువులిచ్చి పరీక్షించిన విషయాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి). వాటి అన్నింటిలో అతను నెగ్గాడు. అప్పుడు, అయస (అల్లాహ్): “నిశ్చయంగా, నేను నిన్ను మానవ జాతికి నాయకునిగా చేస్తున్నాను.” అని అన్నాడు. (దానికి ఇబ్రాహీమ్): “మరి నా సంతతి వారు?” అని అడిగాడు.¹ (దానికి అల్లాహ్): “నా వాగ్దానం దుర్బాధ్యులైన వారికి పర్తించదు.” అని జవాబిచ్చాడు.²

125. మరియు ఈ (క'అబహ్) గృహాన్ని మేము మానవులకు తరచుగా సందర్శించే కేంద్రం (పుణ్యస్థలం)గా మరియు శాంతి నిలయంగా చేసి;³ ఇబ్రాహీమ్ నిలబడిన

وَأَنقُورًا يَوْمَئِذٍ يُجْزَى النَّاسُ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٧﴾

وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَتْهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ ﴿٨﴾

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَحَلَّةً لِلنَّاسِ لِمَا بَنَوْا لَهُ فَاذْكُرُوا مِنْ أَمْرٍ إِذْ يَمُرُّ مِنْهُمْ مَصَلَّىٰ وَهَذَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَنَّ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿٩﴾

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇబ్రాహీమ్ (‘అ.స.) యొక్క ఈ విన్నపాన్ని పూర్తిచేశాడు. ఇది 29:27లో పేర్కొనబడింది.

2. “నా వాగ్దానం దుర్బాధ్యులైన వారికి పర్తించదు.” అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క ఈ ప్రవచనం ఎంతో అలోచింపదగినది. ఇక్కడ అయస విశదపరిచింది ఏమిటంటే: ఒక మంచి సత్పురుషుని లేక ప్రపక్త సంతతికి చెందినంత మూత్రానా - వారు అవిశ్వాసులు, సత్కార్యాలు చేయని వారైతే - వారి పంశకీర్తి, వారి పెద్దల ప్రపక్తత్వం వారికి ఏ విధంగానూ సాధింపరాదు. ప్రతి ఒక్కడూ తన స్వంత విశ్వాసం మరియు సత్కార్యాల ఆధారంగానే ప్రతిఫలం పొందుతాడు. మహా ప్రపక్త (‘స’అస) ‘హదీస్’ ఇలా ఉంది: “ఏ వ్యక్తి వ్యవహారాలైతే అతనిని వెనుక విడిచాడో, అలాంటి వ్యక్తి పుట్టు పూర్వోత్తరాలు, పంశ ప్రతిఫలం అతనిని ఏ మాత్రం ముందుకు తీరవు.” (‘స’హీహ్ ముస్లిం).

3. మనోబత్తల్నిన్నావ్: అంటే, ప్రజల కొరకు పుణ్యస్థలం. దీని మరొక అర్థం, మాజిమాజీకి సందర్శించే కేంద్రం. ఎందుకంటే ఒకసారి అల్లాహ్ (సు.తా.) గృహాన్ని సందర్శించిన వాడు, మళ్ళీ మళ్ళీ దానిని దర్శించాలని కోరుతూ ఉంటాడు. దీని మరొక మహత్వ మేమిటంటే, ఇది శాంతి కేంద్రం. అంటే ఇక్కడ ఏ శత్రువు భయం ఉండదు. అందుకే అజ్ఞాన కాలంలో కూడా ముస్లింలు ‘హరమ్

చోటును మీరు సమాజ్ చేసే స్థలంగా చేసుకోండన్న,¹ విషయాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి). మరియు మేము ఇబ్రాహీమ్ మరియు ఇస్మా'యీల్‌లకు: “నా ఈ గృహాన్ని ప్రదక్షిణ చేసేవారి కొరకూ, ఏకాంత ధ్యానం (ఏతికాఫ్) పాటించేవారి కొరకూ, పంగే (రుకూ'త చేసే) వారికొరకూ మరియు సజ్జాలు చేసేవారికొరకూ పరిశుద్ధంగా ఉంచండి.” అని నిర్దేశించాము.

126. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) ఇబ్రాహీమ్: “ఓ నా ప్రభూ! ఈ సగరాన్ని (మక్కాను) శాంతియుతమైన సగరంగా చేసి, ఇందు నివసించే వారిలో, అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించే వారికి అన్నిరకాల ఫలాలను జీవనోపాధిగా నొసంగు.” అని ప్రార్థించినప్పుడు, (అల్లాహ్): “మరియు ఎవడు సత్యతిరస్కారి అవుతాడో అతనికి నేను ఆనందించటానికి కొంతకాలం విడిచిపెట్టాను. తరువాత అతనిని నరకాగ్నిలోకి బలవంతంగా త్రోసివేస్తాను. అది ఎంత దుర్భరమైన గమ్యస్థానం!” అని అన్నాడు.

127. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) ఇబ్రాహీమ్ మరియు ఇస్మా'యీల్ ఈ గృహపు (క'అబహ్) పునాదులను ఎత్తేటప్పుడు (ఈ విధంగా ప్రార్థించారు): “ఓ మా ప్రభూ! మా ఈ సేవను స్వీకరించు. నిశ్చయంగా, నీవు మాత్రమే సర్వం వినేవాడవు.”²

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ آمَنَ مِنْكُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَى عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٢٦﴾

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾

సరిహద్దులలో తమ శత్రువులతో పోరాడటం గానీ, హత్యలు గానీ చేసేవారు కాదు.

1. మాఖామె ఇబ్రాహీమ్: అంటే ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) నిలబడిన రాయి, అతను దానిపైన నిలబడి క'అబహ్ గృహాన్ని నిర్మించారు. అది 'హరమ్‌లో క'అబహ్ కు దగ్గరగా ఉంది. 'తవాఫ్ పూర్తిచేసిన వారు ప్రతి ఒక్కరూ, దాని దగ్గరలో రెండు రకా'తులు సమాజ్ చేస్తారు.

2. అస్-సమీ'ఉ: The All-Hearing. Who hears every thing. సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు

సర్వజ్ఞుడవు.¹

128. “ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని నీకు విధేయు(ముస్లిం)లుగా చేయి మరియు మా సంతతి నుండి ఒక సంఘాన్ని నీకు విధేయు(ముస్లిం)లుగా ఉండునట్లు చేయి. మరియు మాకు, మా ఆరాధనా రీతు(మనాసిక్)లను తెలుపు మరియు మా పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించు. నిశ్చయంగా నీవే పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించేవాడవు, అపార కరుణాప్రదాతవు.

129. “ఓ మా ప్రభూ! వీరిలో నుండి నీ సందేశాలను చదివి వినిపించుటకునూ, నీ గ్రంథాన్ని నేర్పుటకునూ, దివ్యజ్ఞానాన్ని బోధించుటకునూ మరియు వారిని పరిశుద్ధులుగా మార్చుటకునూ ఒక సందేశహరుణ్ణి పంపు.² నిశ్చయంగా, నీవే సర్వశక్తి మంతుడవు,³ మహా వివేకపంతుడవు.”

130. మరియు ఇబ్రాహీమ్ మతం నుండి విముఖుడయ్యే వాడెవడు, తనను తాను అవివేకిగా చేసుకొనువాడు తప్ప? వాస్తవానికి మేము అతనిని (ఇబ్రాహీమ్ ను) ఈ లోకంలో ఎన్నుకున్నాము. మరియు నిశ్చయంగా అతను పరలోకంలో సద్గర్తనులతో పాటు ఉంటాడు.

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِكَ أُمَّةً
مُسْلِمَةً لَكَ وَأَرْسِلْنَا مَنَّا مَنَّاسًا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ
أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُو
عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾

وَمَنْ يُرِيعْ عَنْ مِّلَّةِ إِبْرَاهِيمَ الْأَمِّ سَفِيهَةً
نَفْسَهُ وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي
الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٣٠﴾

సమర్థుడు. అన్ సమీ'ఉన్ - అల్లిము, ఈ ద్వంద్వ పదం ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. 29 సార్లు. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

1. అల్-అల్లిము: The All-Knowing, సర్వజ్ఞుడు, చూడండి, 2:32.

2. ఇది ఇబ్రాహీమ్ మరియు ఇస్మా'యిల్ ('అలైహిమ్, స.)ల యొక్క చివరి దు'అ. అల్లాహ్ (సు.తా.) దీనిని స్వీకరించి ఇస్మా'యిల్ ('అ.స.) సంతతి నుండి ముహమ్మద్ ('స'అస)ను సందేశహరునిగా పంపాడు. కావున ముహమ్మద్ ('స'అస) అన్నారు: 'నేను నా తండ్రి ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క దు'అను, 'ఈసా ('అ.స.) యొక్క శుభవార్తను మరియు నా తల్లి యొక్క కలను.' (ఫ'త్త్ రబ్బాని).

3. అల్-అ'జీజ్: సర్వశక్తిపంపిస్తుడు, సర్వశక్తిమంతుడు, ఆయన అధికారం సర్వాన్ని పరివేష్టించి ఉన్నది, గౌరవానికి మూలాధారి. The Almighty.

131. అతని ప్రభువు అతనితో: “(మూకు) విధేయుడవు (ముస్లిం)గా ఉండు.” అని ఆస్పర్శించు అతను: “నేను సర్వలోకాల ప్రభువునకు విధేయుడ (ముస్లిం)ను అయిపోయాను.” అని జవాబిచ్చాడు.

132. మరియు ఇబ్రాహీమ్ తన సంతానాన్ని దీని (ఈ ఇస్లాం మార్గం) లోనే సడపందని బోధించాడు. మరియు య‘అఖ్సాబ్ కూడా తన సంతానంతో అన్నాడు: “నా చిడ్డలారా! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ కొరకు ఈ ధర్మాన్నే నియమించి ఉన్నాడు. కావున మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) కాకుండా మరణించకండి!”¹

133. ఏమీ? య‘అఖ్సాబ్ కు మరణం సమీపించినప్పుడు, మీరు అక్కడ ఉన్నారా?² అప్పుడతను తన కుమారులతో: “నా తరువాత మీరు ఎవరిని ఆరాధిస్తారు?” అని అడిగినప్పుడు, వారన్నారు: “నీ ఆరాధ్య దైవం మరియు నీ పూర్వులగు ఇబ్రాహీమ్, ఇస్మా‘యీల్ మరియు ఇన్‘షాఖ్ ల ఆరాధ్య దైవమైన ఆ ఏకైక³ దేవుణ్ణి (అల్లాహ్ నే), మేము ఆరాధిస్తాము మరియు మేము ఆయనకే విధేయు (ముస్లిం)లమై ఉంటాము.”

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣١﴾

وَوَضَّيْهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَسَاقُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْبَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَسَاقُ

1. ఇబ్రాహీమ్ మరియు య‘అఖ్సాబ్ (‘అలైహిమ్ స.)లు కూడా తమ సంతానాన్ని అనుసరించమని బోధించిన ధర్మం ఇస్లామ్ మాత్రమే. ఈ ఇస్లాం ధర్మమే, అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మాత్రమే దాస్యం చేయుటమే (విధేయులుగా ఉండటమే) అదమే (‘అ.స.) నుండి చిత్తచివరి ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స‘అస) పరకూ ప్రవక్తలందరూ బోధించిన ధర్మం. (చూడండి, 3:19).

2. అక్కడ యూదులు ప్రశ్నింపబడుతున్నారు: “య‘అఖ్సాబ్ (‘అ.స.) మరణించినప్పుడు మీరైతే అక్కడ లేకు కదా! ఆలాంటిప్పుడు మీకెలా తెలుసు, అతను తన కుమారులకు బోధించిన ధర్మమేమిటో?” అతనే గాక ప్రతి ప్రవక్త బోధించిన ధర్మం ఇస్లాం మాత్రమే. (‘స‘హీహ్ బుఖారీ).

3. అల్-వాహిద్: The One, The Sole. అద్వితీయుడు, ఒకే ఒక్కడు, ఏకైకడు ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 2:163, 12:39.

అహ్దుస్: The One and Alone, ఏకైకుడు, ఒకే ఒక్కడు. చూడండి, 112:1, 4.

134. అది ఒక గణించిన సమాజం. దాని కర్మల ఫలితం దానికి మరియు మీ కర్మలది మీకు. మరియు వారు చేస్తూ ఉండిన కర్మలను గురించి మీరు ప్రశ్నింపబడరు.

135. మరియు వారంటారు: “మీరు యూదులుగా లేదా క్రైస్తవులుగా ఉంటేనే మీకు మార్గదర్శకత్వం లభిస్తుంది!” వారితో ఆను: “వాస్తవానికి, మేము (అనుసరించేది) ఇబ్రాహీమ్ సుతం, ఏకైక దైవ సిద్ధాంతం (హనీఫా). మరియు అతను బహుదైవారాధకుడు కాదు.”¹

136. (ఓ ముస్లింలారా!) మీరు ఇలా అనండి: “మేము అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన మా కొరకు అసతరింపజేసిన సందేశాలను మరియు ఇబ్రాహీమ్, ఇస్మా‘యీల్, ఇస్‘హాఖ్, య‘అఖూబ్ మరియు అతని సంతతి వారికి ఇవ్వబడిన వాటిని; మరియు మూసా, ‘రూసా మరియు ఇతర ప్రవక్తలందరికీ వారి ప్రభువు తరఫునుండి ఇవ్వబడిన వాటిని (సందేశాలను) విశ్వసిస్తాము. వారిలో ఏ ఒక్కరి పట్ల మేము భేదభావం చూపము. మేము ఆయనకు విధేయుల (ముస్లింల) మయ్యాము.”

137. వారు కూడా మీరు విశ్వసించినట్లు విశ్వసిస్తే, వారు సన్మార్గం పొందిన వారు అవుతారు. ఒకవేళ వారు తిరిగిపోతే, విరోధం పహించిన వారవుతారు. (వారి నుండి రక్షించటానికి) మీకు అల్లాహ్ చాలు. ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

138. (వారితో ఇలా ఆను): “(మీరు) అల్లాహ్ రంగును (ధర్మాన్ని) స్వీకరించండి.

إِنَّكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَبَبْتَ وَلَكَ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تَسْأَلُونَ عَنَّا كَاتِبِينَ ۝

وَقَالُوا كُتِبُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَبُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝

قُولُوا الْمَثَلُ لِلَّهِ وَاللَّيْلُ لِلْيَمِّ وَمَا أُتِرَ لِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ إِلَّا نَفْثُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَغَنَ لَهُ مُسْلِمُونَ ۝

فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَتَنْحُنْ لَهُ عُودُونَ ۝

1. చూడండి, ‘సహీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-5, ‘హదీస్ సం. 169.

మరియు అల్లాహ్ కంటే మంచి రంగు (ధర్మం) ఎవరిది? మరియు మేము ఆయనను మాత్రమే ఆరాధించేవారము.”¹

139. (ఓ ముహమ్మద్) వారితో అను: “ఏమీ? అల్లాహ్ విషయంలో మీరు మాతో వాదిస్తారా? (వాస్తవానికి) ఆయన మా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు కూడాను. మా కర్మలు మాకు మరియు మీ కర్మలు మీకు. మరియు మేము ఆయనకు మాత్రమే మనఃపూర్వకంగా (విధేయులమయ్యాము).”

140. లేక, మీరు: “నిశ్చయంగా ఇబ్రాహీమ్, ఇస్మా‘యీల్, ఇస్‘హాఖ్, య‘అఖూబ్ మరియు వారి సంతతి వారంతా యూదులు మరియు క్రైస్తవులు.” అని అంటారా? ఇంకా ఇలా అను: “ఏమీ మీకు బాగా తెలుసా? లేక అల్లాహ్ కు (బాగా తెలుసా)? అల్లాహ్ వద్ద నుండి తనవద్దకు వచ్చిన సాక్ష్యాన్ని దాచే వాని కంటే ఎక్కువ దుర్మార్గుడెవడు? మరియు మీ కర్మలనుండి, అల్లాహ్ నిర్లక్ష్యంగా లేడు!

141. “ఇప్పుడు ఆ సంఘం గతించి పోయింది. అది చేసింది దానికి మరియు మీరు చేసింది మీకు. వారు చేస్తూ ఉండిన కర్మలను గురించి మీరు ప్రశ్నించబడరు.”²

قُلْ أَتَجْعَلُونَ لِلَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلِلَّهِ أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ إِنَّا أَعْلَمُ أَمْرَ اللَّهِ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

بَلَىٰ إِنَّهَا قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَنْهَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

1. దీని మరొక శాత్పర్యం ఇలా ఉంది: ‘అల్లాహ్ రంగును (ధర్మాన్ని) ఎంచుకోండి. మరియు అల్లాహ్ రంగు (ధర్మం) కంటే ఉత్తమమైన రంగు (ధర్మం) ఎవరిది? మరియు మేము ఆయనను మాత్రమే ఆరాధించే వారము.’

క్రైస్తవులు ఒక పనుపురంగు చేసి ఉంచుతారు. నిష్ఠ పుట్టినా లేక ఎవడైనా క్రైస్తవ మతం అవలంబించినా! వారు, అతనిని ఆ రంగులో ముంచి: ‘పవిత్రమైన క్రైస్తవుడయ్యాడు.’ అని అంటారు. దీనిని బాప్తిసం (Baptism) అంటారు. ఈ ఆచారాన్ని ఖండిస్తూ; అల్లాహ్ (సు.తా.) రంగు (ధర్మం) అంటే ఇస్లాం ధర్మమే. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) కు విధేయులై కేవలం ఆయననే ఆరాధించడం. ఇదే ప్రవక్తలందరూ బోధించిన ధర్మం, అని విశదపరచబడింది.

2. చూడండి, 35:18 మరియు 53:39.

ప్రజల పట్ల కనికరుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

144. (ఓ ప్రవక్తా!) వాస్తవానికి మేము, నీవు పలుమార్లు నీ ముఖాన్ని అకాశం వైపునకు ఎత్తడం చూశాము. కావున మేము నిన్ను నీవుకోరిన భిజ్జా వైపునకు తిప్పుతున్నాము. కావున, నీవు మస్జిద్ అల్-హరామ్ వైపునకు నీ ముఖాన్ని తిప్పుకో! ఇక్కడ మీరంతా ఎక్కడ ఉన్నా సరే (సమాజ్ చేసేటప్పుడు), మీ ముఖాలను ఆ వైపునకే తిప్పుకోండి. మరియు నిశ్చయంగా, గ్రంథం గలవారికి ఇది తమ ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన సత్యమని బాగా తెలుసు.¹ మరియు అల్లాహ్ వారి కర్మల గురించి నిర్ణక్ష్యంగా లేడు.

145. మరియు నీవు గ్రంథప్రజలకు ఎన్ని సూచనలు (అయాత్) చూపినా, వారు నీ భిజ్జాను అనుసరించరు. మరియు నీవు కూడా వారి భిజ్జాను అనుసరించలేవు. మరియు వారిలో ఒక వర్గంవారు, మృత్యు వర్గంవారి భిజ్జాను అనుసరించరు. మరియు నీవు ఈ జ్ఞానం పొందిన తరువాత కూడా వారి మనోవాంఛలను అనుసరిస్తే! నిశ్చయంగా, నీవు దుర్మార్గులలో చేరినవాడవవుతావు.

146. మేము గ్రంథాన్ని ప్రసాదించిన వారు తమ కుమారులను ఏ విధంగా గుర్తిస్తారో ఇతనిని (ముహమ్మద్ను) కూడా అవిధంగా గుర్తిస్తారు. మరియు వాస్తవానికి వారిలోని ఒక వర్గం వారు

قَدْ رَأَى ثَقَلَبُ وَجْهَكَ فِي السَّمَاءِ فَلْتَوَلَّيْنِكَ قِبَلَهُ
رَضًا قَوْلًا وَتَحَكُّمًا تَطَرُّ السُّجُودِ الْحَرَامِ وَخِطُّ مَا
كُنْتُمْ قَوْلُوا وَجْهَهُمْ سَطْرُهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
يَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَإِنَّ اللَّهَ بِمَا فَعَلْتُمْ
يَعْلَمُونَ ﴿١٤٤﴾

وَالَّذِينَ آمَنَتِ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِحُجَّتِ اللَّهِ تَأْتِيَهُمْ
قِبَلَتُكَ وَمَا أَنْتَ بِأَجِرَ قِبَلَتِهِمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِبِرَّ
قِبَلَةٍ بَعْضٍ وَالَّذِينَ اتَّبَعَتْ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا
جَاءَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٥﴾

الَّذِينَ آمَنَتْهُمْ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ
وَإِنَّ قَرِيبًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾

లైతుల్ మల్ఖిన్ వైపునకు ముఖంచేసి, చేసిన సమాజాలు వ్యర్థం కావు. వాటి ప్రతిఫలం పూర్తిగా ఇవ్వబడుతుంది.

1. పూర్వ గ్రంథాలలో మక్కాలోని కాబాఠే చివరి ప్రవక్త యొక్క భిజ్జా కాగలదని పేర్కొనబడింది. వారికిది తెలిసినకూడా అసూయపల్ల వారిలా ముస్లింలతో వాడుకలాడారు.
2. యూదుల భిజ్జా లైతుల్ మల్ఖిన్ కు పడమర దిక్కులో ఉన్న 'బంత' మరియు క్రైస్తవుల భిజ్జా లైతుల్ మల్ఖిన్ కు తూర్పు దిక్కులో ఉంది. చూడండి, 2:115, 142, 177.

తెలిసి కూడా సత్యాన్ని దాస్తున్నారు.¹

147. (నిస్సందేహంగా!) ఇది నీ ప్రభువు తరఫునుండి వచ్చిన సత్యం. కావున నీవు సందేహించే వారిలో ఏమాత్రం చేరకు!

148. మరియు ప్రతి ఒక (సంఘం) ఒకదిశ వైపునకు ముఖం త్రిప్పుతుంది.² కావున మీరు మంచిపనులు చేయటానికి త్వరపడండి. మీరెక్కడున్నా సరే, అల్లాహ్ మీ ఆందరినీ (తీర్పుదినంనాడు తన సన్నిధిలోకి) రప్పిస్తాడు. నిశ్చయంగా! అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

149. మరియు నీవు ఎక్కడికి బయలుదేరినా సరే! నీ ముఖాన్ని (సమాజ్లో) ముస్తాద్ అల్-హరామ్ వైపునకే త్రిప్పుకో. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది నీ ప్రభువు తరఫునుండి వచ్చిన సత్యం. మరియు అల్లాహ్ మీ కర్మల పట్ల నిర్లక్ష్యంగా లేడు.

150. మరియు నీవు ఎక్కడికి బయలుదేరినా సరే! నీ ముఖాన్ని (సమాజ్లో) ముస్తాద్ అల్-హరామ్ వైపునకే త్రిప్పుకో. మరియు మీరెక్కడున్నా సరే, మీ ముఖాలను దాని వైపునకే త్రిప్పుకోండి. దీనివల్ల మీకు ప్యతిరేకంగా వాదించటానికి ప్రజలకు అవకాశం దొరుకదు. కాని వారిలో దుర్మార్గులైన వారు (ఎలాంటి పరిస్థితులలోనూ ఊరుకోరు) అందుకని వారికి భయపడకండి. నాకే భయపడండి! మరియు ఈ విధంగా నేను మీపై నా అనుగ్రహాన్ని పూర్తిచేయటానికి. మరియు బహుశా, ఈ

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ۝

وَلِكُلِّ وُجْهَةٍ مَّا مَوْلَاهَا فَاسْتَبِقُوا الْحَيَاتِ ۚ إِنَّ مَّا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۚ وَإِنَّهُ الْاَحَقُّ مِنْ رَبِّكَ ۚ وَمَا اللَّهُ بِدَاخِلِ غَاثٍ مُبْمَلُونَ ۝

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۚ وَإِنَّهُ الْاَحَقُّ مِنْ رَبِّكَ ۚ وَمَا اللَّهُ بِدَاخِلِ غَاثٍ مُبْمَلُونَ ۝

1. మక్కాలోని క'అబహ్ ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క భిక్షాగా ఉండేది. చూడండి, ఖు. 61:6.

2. చూడండి, 5:48. అల్లాహుతా'అలా మానవులకు మంచిచెడులను సూచించి, వాటి ప్యత్యాసాన్ని చూపి, వాటి ఫలితాలను కూడా స్పష్టంచేశాడు. కావున ప్రతివాడు తాను ఎన్నుకున్న మార్గానికి బాధ్యత వహించి దానికి తగిన ఫలితాన్ని అనుభవిస్తాడు. వారికి ఎలాంటి అన్యాయం జరగదు.

విధంగానైనా మీరు మార్గదర్శన కత్వం పొందవచ్చు!

151. ఈ విధంగా మేము మీ వారిలో నుండియే - మా సూచనలను మీ ఎదుట వినిపించటానికి మరియు మిమ్మల్ని సంస్కరించటానికి మరియు మీకు గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని బోధించటానికి మరియు మీకు తెలియని విషయాలు నేర్పటానికి ఒక ప్రవక్త (ముహమ్మద్)ను మీ వద్దకు పంపాము.

152. కావున మీరు సన్నేస్కరించండి, నేను కూడా మిమ్మల్ని జ్ఞాపకం ఉంచుకుంటాను. మరియు నాకు కృతజ్ఞులై ఉండండి మరియు నాకు కృతఘ్నులు కాకండి.¹

153. ఓ విశ్వాసులారా! సహనం మరియు సహజ ద్వారా సహాయం ఆర్థించండి. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సహనం గల వారితో ఉంటాడు.

154. మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో చంపబడిన వారిని 'మృతులు' అనకండి!² వాస్తవానికి వారు సజీవులు. కాని మీరది గ్రహించజాలరు.

155. మరియు నిశ్చయంగా మేము, మిమ్మల్ని భయ ప్రమాదాలకు, ఆకలి బాధలకు, ధన, ప్రాణ, ఫల (ఆదాయాల) నష్టానికి గురిచేసి పరీక్షిస్తాము. మరియు (ఇలాంటి పరిస్థితులలో) మనఃస్థైర్యంతో ఉండేవారికి శుభవార్త నివృత్త.

156. ఎవరైతే విపత్కరమైన పరిస్థితి

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمُ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُوا ﴿١٥٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَن يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنَّ كُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٥٤﴾

وَلَنَبْلُوَنَّكُم بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنفُسِ وَالتَّحَرَاتِ وَلَنَبْشِئَنَّ الطَّيِّبِينَ ﴿١٥٥﴾

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ مُّصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِلَيْهِ

1. చూడండి, ఖు.14:7. 'స.బు'ఖరీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' సం.415; పుస్తకం-9, 'హదీస్' సం.502.

2. మంచి విశ్వాసి సంతోషం కలిగినప్పుడు అల్లాహుతా'అలాకు కృతజ్ఞుడై ఉంటాడు మరియు బాధలో ఉన్నప్పుడు సహనం పహిస్తాడు. ('స'హ'హ్ ముస్లిం, 'హ.సం. 2999).

3. అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో జిహాద్ (ధర్మపోరాటం) చేసి చంపబడిన వారు మృతులు కారు. వారు అల్లాహ్ (సు.తా.) సన్నిధిలో సజీవులుగా ఉంటారు. చూడండి, 3:169.

ఏర్పడినప్పుడు: “నిశ్చయంగా మేము అల్లాహ్ కే చెందినవారము! మరియు మేము ఆయన వైపునకే మరలిపోతాము!” అని అంటారో;

157. అలాంటి వారికి వారి ప్రభువునుండి అనుగ్రహాలు¹ మరియు కరుణ ఉంటాయి. మరియు వారే సన్మార్గం పొందినవారు.² (1/8)

158. * నిశ్చయంగా, ‘సఫా మరియు మర్వాలు అల్లాహ్ చూపిన చిహ్నాలు.³ కావున ఎవడు (క’అబహ్) గృహానికి ‘హజ్జ్ లేక ‘ఉమ్రా కొరకు పోతాడో,⁴ అతడు ఈ రెండి మధ్య పచార్లు (స’యీ) చేస్తే, అతనికి ఎట్టి దోషం లేదు. మరియు ఎవడైనా స్వేచ్ఛాపూర్వకంగా

إِلَيْهِ رُجُوعٌ

أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ

إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ

1. ‘సలవాతున్: అంటే blessings, benedictions, అనుగ్రహాలు, అశిర్వాదాలు, దీపనలు, పరాలు మరియు శుభకాంక్షలు అనే అర్థాలున్నాయి.

2. సప్తం కలిగినపుడు: ‘ఇన్నా లిల్లాహి వ ఇన్నా ఇల్లాహి రాబ్ డాన్.‘ మరియు, ‘అల్లాహుమ్మ అజుర్నీ ఫీ ము‘సేబతీ, వ అ‘ఖ్లిఫ్ లి ఖైరమ్మిన్ హా.‘ చదవాలి, (‘స. ముస్లిం, ‘హదీస్ సం. 918).

3. ‘సఫా-మర్వాలు మక్కా లో క’అబహ్ కు కొంతదూరంలో ఉన్న చిన్న గుట్టలు. ‘హజ్జ్ లేక ‘ఉమ్రా చేసేవారు క’అబహ్ చుట్టు ఏడు ప్రదక్షిణలు (‘తవాఫ్) చేసిన తరువాత ‘సఫా-మర్వా గుట్టల మధ్య ఏడు సార్లు పచార్లు (స’యీ) చేయాలి. ఇది తప్పకుండా చేయాలి (వాజిబ్). ఇబ్రాహీమ్ (‘అ.స.) భార్య - ఇస్మా‘యీల్ (‘అ.స.) యొక్క తల్లి - అయిన సయ్యిదా హాజర్, ఇస్మా‘యీల్ (‘అ.స.)ను కాబా దగ్గర పరుండబెట్టి, నీటి కొరకు ఈ రెండు గుట్టల మధ్య పరుగెత్తుతూ, తన కుమారుణ్ణి ఈ గుట్టలెక్కిచూసేది. అదే కార్యాన్ని అల్లాహ్ (సు.తా.) ముస్లింలకు ‘హజ్జ్ లేక ‘ఉమ్రా చేసేటప్పుడు, అచరించమని ఆజ్ఞాపించాడు. ఇవే కాకుండా ‘హజ్జ్ చేసే వారి కొరకు ఇతర అచారాలు అంటే బలి (ఘర్బానీ) ఇవ్వటం, మీనాలోని షూడు జమరాత్ లమీద ప్రతిదానిపై ఏడేసే గులక రాళ్ళు రువ్వటం, మొదలైనవి ఉన్నాయి. సయ్యిదా హాజర్ యొక్క ప్రార్థనను అంగీకరించి అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇస్మా‘యీల్ (అ.స.) కాళ్ళ దగ్గర ‘జమ్‘జమ్ నీటి బుగ్గను పుట్టించాడు. అందులో ఈ నాటి వరకు నీళ్ళు పుష్కలంగా ఉన్నాయి. బైతుల్లాహ్ ను సందర్శించే వారు ఈ నీటిని త్రాగి, అల్లాహుతో ఆలాకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తారు. ఇంకా అక్కడ తమ కోరికల పూర్తికై, పాపవిమోచనకై, ఉత్తమ ప్రతిఫలాలకై అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థిస్తారు.

4. ‘హజ్జ్ అంటే జూల్-హజ్జ్ నెలలో 8-13 తేదీల వరకు క’అబహ్, మీనా, ‘అరఫాత్ మరియు ము‘జ్జలిఫాలను సందర్శించటం.

‘ఉమ్రా అంటే ఈ తేదీలలో కాక ఇతర కాలంలో ఎప్పుడైనా క’అబహ్ ను దర్శించటం. (చూడండి, 14:37).

‘ఉమ్రా చేయదలుచుకున్న వారు: ‘హరమ్ సరిహద్దుల బయటినుండి (మీఖాత్ బయట ఉండేవారు మీఖాత్ నుండి) ‘ఉమ్రా దీక్ష(నియ్యత్)లో, శ్రోత్రామ్ ధరించి, క’అబహ్ చుట్టు ఏడు ప్రదక్షిణలు చేసి, తరువాత ‘సఫా-మర్వాల మధ్య ఏడు సార్లు పచార్లు చేసి, ఆ తరువాత శిరోముండనం చేయించుకొని, ఇబ్రాహీమ్ వితుస్తారు. మీఖాత్ మరియు ‘హరమ్ సరిహద్దులను మహా ప్రవక్త (‘స’అస) సూచించారు.

మంచి కార్యం చేస్తే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కృతజ్ఞతలను అమోదించేవాడు,¹ సర్వజ్ఞుడు.

159. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే మేము ఆవతరింపజేసిన స్వప్తమైన బోధనలను, మార్గదర్శకత్వాలను - ప్రజల కొరకు దివ్య గ్రంథంలో స్పష్టపరచిన పేదప కూడా - దాచుతారో! వారిని అల్లాహ్ తప్పక శపిస్తాడు (బహిష్కరిస్తాడు). మరియు శపించగల వారు కూడా వారిని శపిస్తారు.²

160. కాని ఎవరైతే పశ్చాత్తాపపడతారో మరియు తమ సడపడికను సంస్కరించు కుంటారో మరియు సత్యాన్ని వెల్లడిస్తారో, అలాంటి వారి పశ్చాత్తాపాన్ని నేను అంగీకరిస్తాను. మరియు నేను మాత్రమే పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించే వాడను,³ ఆపార కరుణాప్రదాతను.

161. నిశ్చయంగా ఎవరైతే సత్య తిరస్కారులై, ఆ తిరస్కారంలోనే మృత్యువుచెందుతారో, అలాంటి వారిపై అల్లాహ్ యొక్క శాపం (బహిష్కారం) ఉంటుంది మరియు దేవదూతల మరియు సర్వ మానవుల యొక్క శాపముంటుంది.

162. అందులో (ఆ శాపగ్రస్త స్థితిలో సరకంలో) వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. వారి శిక్షను తగ్గించటం కానీ మరియు వారికి మళ్ళీ వ్యవధి ఇవ్వటం కానీ జరుగదు.

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْكِتَابِ وَالْهُدَى
مِنْ بَعْدِ بَيِّنَاتٍ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ
يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعُونَ

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُّوا فَإِنَّهُمْ
أَوْفُوا عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا أُولَٰئِكَ
عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَجُفَىٰ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ
يُنْقَرُونَ

1. పోశేదున్ (అప్-షహూ): One who approves or Rewards or Forgives much or largely. అంతే కృతజ్ఞతలను అమోదించే, అంగీకరించే, ఆదరించే, విలువనిచ్చే వాడు. తన దాసుల మంచి కార్యాలకు ఆమితంగా ప్రతిఫలమిచ్చే వాడు. All-Appreciative, యోగ్యతను గుర్తించే, పరిగణించే వాడు. అప్-షహూరుకు చూడండి, 4:147. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.
2. ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర.ది. 'అ.) కథనం: ఈ ఆయత్ లో తొరాత్ గ్రంథంలో దైవప్రవక్త ('స'అస) గురించి పచ్చిన స్వప్తమైన సూచనలను - యూదులు మరియు క్రైస్తవులు దాచిన విషయం గురించి చెప్పబడింది. (అబూ-దావూద్, మరియు సునన్ టిర్మిజీ, 'హదీస్' సం. 651).
3. అల్-తవ్బాః: Off-Returning. తన దాసుని పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించే, స్వీకరించే, కటాక్షించే, మన్నించే వాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

163. మరియు మీ ఆరాధ్య దైవం కేవలం అద్వితీయుడు¹ (అల్లాహ్) మాత్రమే. ఆయన తప్ప! మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు, అసంతకరుణామయుడు, అపార కరుణావ్రదాత.

164. నిశ్చయంగా, భూమ్యాకాశాల సృష్టిలోనూ, రేయింబపళ్ళ మార్పులోనూ, ప్రజలకు ఉపయోగకరమైన వాటిని తీసుకొని, సముద్రంలో పయనించే ఓడలలోనూ మరియు అల్లాహ్ ఆకాశం నుండి పర్షాన్ని కురిపించి దాని ద్వారా నిర్మింపమైన భూమికి ప్రాణం పోసి, అందులో వివిధ రకాల జీవరాసులను వర్షిల్లజెయటంలోనూ; మరియు వాయువులు మరియు మేఘాలు, భూమ్యాకాశాల మధ్య నియమబద్ధంగా చేసే సంచారాల మార్పులలోనూ, బుద్ధిమంతులకు ఎన్నో సంతోషాలున్నాయి.²

165. అయినా ఈ మాసపులలో కొందరు ఇతరులను, అల్లాహ్ కు సాటిగా కల్పించుకుని, అల్లాహ్ ను ప్రేమించవలసిన విధంగా వారిని ప్రేమిస్తారు. కాని విశ్వాసులు అందరి కంటే అత్యధికంగా అల్లాహ్ నే ప్రేమిస్తారు. మరియు ఈ దుర్మార్గం చేస్తున్నవారు ప్రత్యక్షంగా చూడగలిగితే! ఆ శిక్షను చూసినప్పుడు, వారు నిశ్చయంగా, సర్వశక్తి కేవలం అల్లాహ్ కే చెందుతుంది.

وَالْهَكْمَ إِلَهُ وَاحِدًا إِلَهُ الْأَهْلِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَخَلْقِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَاللَّيْلِ الْآتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَلَغَ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ وَالشَّجَارِ الشَّجَرَيْنِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ١٦٤

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُكْفِّرُ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنذَرْنَا قُرْآنًا مَّعْجَمًا وَالَّذِينَ آمَنُوا أَتَى اللَّهُ مَوَدَّةً وَوَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنَّهُ يُزِيلُونَ الْعَذَابَ إِنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ١٦٥

1. అల్-వాహిద్: The One, The Sole. అద్వితీయుడు, ఒకే ఒక్కడు, చూడండి, 2:133, 12:39.

2. ఈ ఆయత్ లో అల్లాహ్ (ను.తా.) సృష్టించి, పడిపిస్తున్న ప్రకృతి నియమాలను గురించి వివరించడమైనది.

1) భూమ్యాకాశాల సృష్టి, 2) రాత్రింబపళ్ళు ఒకదాని తరువాత ఒకటి రావటం మరియు వాటి కాలాలలో హెచ్చుతగ్గులు, 3) సముద్రాలలో నావలు ఎంతో భారాన్ని తీసుకొని పయనించటం, 4) పర్లం కురిసే జీవంలేని భూమికి జీవమివ్వటం, 5) వివిధ రకాల జీవరాసుల సృష్టి, 6) చల్లని, వెచ్చని వివిధ దిక్కుల నుండి వీచే గాలి, 7) అల్లాహుతా'అలా తాను కోరినచోట పర్లం కురిపించటానికి, తనకు నియమబద్ధాలుగా సృష్టించిన మేఘాలు; వీటన్నిటిలో బుద్ధిమంతులకు ఎన్నో సూచనలున్నాయి. ఈ కార్యాలలో ఆయనకు మరెవ్వరూ భాగస్వాములు లేరనేది కూడా వ్యక్తమౌతోంది. ఎందుకంటే ఎవరైనా ఆయనకు భాగస్వాములుంటే ఈ సృష్టిలో అల్లకల్లోలం చెలరేగి ఉండేది.

మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ చాలా కఠినంగా శిక్షించే వాడు. (అని తెలుసుకునే వారు).¹

166. అప్పుడు (ఆ రోజు) వారు (ఆ సాటిగా కల్పించబడిన వారు) తమను అసుసరించిన వారితో తమకు ఎలాంటి సంబంధం లేదంటారు. మరియు వారంతా తమ శిక్షను చూసుకుంటారు. మరియు వారి మధ్య ఉన్న సంబంధాలన్నీ తెగిపోతాయి.

167. మరియు ఆ అసుసరించినవారు అంటారు: “మాకు ప్రపంచ జీవితంలోకి మళ్ళి తిరిగిపోయే అవకాశం లభిస్తే - వీరు ఈ రోజు మమ్మల్ని త్యజించినట్లు - మేము కూడా వీరిని త్యజిస్తాము!” ఈ విధంగా (ప్రపంచంలో) వారు చేసిన కర్మలను అల్లాహ్ వారికి చూపించి నవ్వుడు, అది వారికి ఎంతో బాధాకరంగా ఉంటుంది. కాని వారు సరకాగ్ని నుండి ఏ విధంగానూ బయటపడలేరు.

168. ఓ ప్రజలారా! భూమిలో నున్న ధర్మసమ్మతమైన పరిశుద్ధమైన వాటినే తినండి. మరియు షైతాన్ అడుగు జాడలను అసుసరించకండి. నిశ్చయంగా, అతడు మీకు బహిరంగ శత్రువు.

169. నిశ్చయంగా, అతడు (షైతాన్) మిమ్మల్ని దుష్కార్యాలు మరియు అశ్లీలమైన పనులు చేయటానికి మరియు అల్లాహ్ ను గురించి మీకు తెలియని మాటలు పలుకటానికి ప్రేరేపిస్తుంటాడు.

170. మరియు వారితో: “అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన వాటిని (ఆదేశాలను)

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الرِّبَابُ ۝

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّنَا كُنَّا كَمَا كُنَّ آبَاؤُهُمْ أَعْمَاءُ لَهُمْ كَسَرَتْ عَلَيْهِمْ وَأَنفُسُهُمْ يَخْرِجُهُنَّ مِنَ النَّارِ ۝

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ۝

إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالشُّوْءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَن تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝

وَإِذْ أَيْقَلَ لَهُمُ اتَّبَعُوا مَا أَرْسَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ

అనుసరించండి!" అని అన్నప్పుడు, వారు: "అలాకాదు, మేము మా తండ్రితాతలు అవలంబిస్తూ వచ్చిన పద్ధతినే అనుసరిస్తాము." అని సమాధాన మిస్తారు. ఏమీ? వారి తండ్రితాతలు ఎలాంటి జ్ఞాసంలేని వారైనప్పటికీనీ మరియు సన్మార్గం పొందనివారు అయినప్పటికీనీ, (ఏడు, వారినే అనుసరిస్తారా)?

171. మరియు సత్యతిరస్కారుల ఉపమానం, ఆ (పశువుల) పలే ఉండి; అవి అతని (కాపరి) ఆరువులు వింటాయే (కానీ ఏమీ అర్థం చేసుకోలేవు), ఆరువులు మరియు కేకలు వినడం తప్ప, వారు చెవిటి వారు, మూగ వారు మరియు గ్రుడ్డివారు, కాబట్టి వారు ఏమీ అర్థం చేసుకోలేరు!¹

172. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు నిజంగానే కేవలం ఆయన (అల్లాహ్)నే ఆరాధించేవారు అయితే, మేము మీకు తేవనోపాధిగా ఇచ్చిన పరిశుద్ధ (ధర్మసమ్మత) మైన పస్తువులనే తినండి మరియు అల్లాహ్ కృతజ్ఞతలు తెలుపండి.²

173. నిశ్చయంగా, ఆయన మీ కొరకు వచ్చిన జంతువు, రక్తం, పండిమాంసం మరియు అల్లాహ్ తప్ప ఇతరుల కొరకు జి'బొహ్ చేయబడిన దానిని (తినటాన్ని) నిషేదించినాడు.³ కానీ ఎవరైనా గత్యంతరంలేక, దుర్బితితో కాకుండా, హద్దుమీరకుండా (తిన్నట్లైతే) అట్టివానిపై ఎలాంటి దోషంలేదు!⁴ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్

نَسِيَ مَا آتَيْنَاهُ عَلَيْهِ آبَاءَهُمْ أَوْ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿٥١﴾

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الْإِنْفِ يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءَ وَتِدًا صُمُّكُمْ عَنْ قَوْلِهِمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنَّ كُنتُم لَآيَاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٥٣﴾

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَالْخَمْرَ وَالْزَنَى وَمَا أَهْلَ بِهِ لغيرِ اللَّهِ فَمَن اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾

1. అంటే ఈ సత్యతిరస్కారులు, సత్యధర్మం యొక్క పిలుపు విన్నా దానిని అర్థంచేసుకోలేక పోతున్నారు. ఏవిధంగానైతే పశువులు - వాటి కాపరి యొక్క కేకలను - అర్థం చేసుకోలేవు!

2. 'స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-1, 'హదీస్' సం. 49.

3. ఈ 'హరాం' చేయబడిన విషయాలు ఇంకా మూడు చోట్లలో పేర్కొనబడ్డాయి, చూడండి, 5:3, 6:145, 16:115.

4. ఈ వాలుగు గాక 'హదీస్'లో 'హరామ్'గా పేర్కొనబడినవి ఇవి: 1) గోళ్ళతో వేటాడి చంపే మృగాలు, 2) తమగోళ్ళతో వేటాడే పక్షులు, 3) గాడిద, కుక్క మొదలైనవి. ఇంకా వివరాలకు చూడండి, 5:3. 'హదీస్'లో మరణించిన చేప 'హలాల్'గా పరిగణించబడింది. అల్లాహుతా'అలా తప్ప, ఇతరులను

క్షమాశీలుడు,¹ అపార కరుణాప్రదాత.

174. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ గ్రంథంలో అవతరింపజేసిన సందేశాలను దాచి, దానికి బదులుగా అల్పలాభం పొందుతారో, అలాంటి వారు తమ కడుపులను కేవలం అగ్నితో నింపుకుంటున్నారు మరియు అల్లాహ్ పునరుత్థాస దినమున వారితో మాట్లాడడు మరియు వారిని శుద్ధిపరచడు మరియు వారికి భాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

175. ఇలాంటి వారే సన్మార్గానికి బదులుగా దుర్మార్గాన్ని మరియు క్షమాపణకు బదులుగా శిక్షను ఎన్నుకున్నవారు. ఎంత సహనముంది వీరికి, సరకాగ్ని శిక్షను భరించటానికి!

176. ఇదంతా ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ఈ గ్రంథాన్ని సత్యంతో అవతరింపజేశాడు. మరియు నిశ్చయంగా, ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్) గురించి భిన్నాభిప్రాయాలు గలవారు, మోర అంతఃకలహంలో ఉన్నారు!² (1/4)

177.* వినయ విధేయత (ధర్మనిష్ఠా పరత్వం)³ అంటే మీరు మీ ముఖాలను తూర్పు

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيُسْرُونَ بِهِ تَعْلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُكْرِمُهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اسْتَرَوْا الصَّلَاةَ بِالْهُدَىٰ وَالْعَذَابُ بِالْغُفْرَةِ كَيْفًا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ تَنَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَلِأَنَّ الَّذِينَ اختلفوا في الْكِتَابِ لَأَنِّي شَفَّاقٌ بَعِيدٌ

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ

సంతృప్తి పరచటానికి వారిపేరున ఒక పసుపును జిబ్బోహ్ చేయటం : జిబ్బోహ్ చేసేటప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) పేరు తీసుకున్నా : వారి సంకల్పం (నియ్యత్) అల్లాహ్ (సు.తా.) దాక, ప్రత్యేకమైన వేరే ఇతరుణ్ణి సంతోషింపజేయటానికైతే, అలాంటి దానిని తినటం కూడా 'హరామ్, అంతేగాక అల్లాహ్ యేతరులకు అర్పించబడినది. (సజ'ర్, నియా'త్, చథావా చేసింది) ఏదైనా తినటం కూడా 'హరామ్. ('స హీ'హ్ అల్ - జామి, అన్వ'గీర్ వ వ్యాదతహ్, అల్బాసీ పుస్తకం-2 పేజీ-1024).

1. అల్-'గఫూరు: Oft-Forgiving, Most Forgiving, క్షమాశీలుడు, పాపాలను ఎక్కువగా క్షమించేవాడు. అల్-'గఫ్ఫారు: క్షమించేవాడు. చూడండి, 20:82. అల్-'గఫ్ఫారు మరియు అల్-'గఫూరు అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు. అల్-'గాఫిర్: క్షమాగుణ పరిపూర్ణుడు, చూడండి, 40:3.

2. పంకర అక్షరాంశో ఉన్నదాని తాత్పర్యం ఈ విధంగా కూడా ఉంది: 'తమ విరోధంలో సత్యం నుండి చాలా దూరం వెళ్ళిపోయారు.'

3. అల్'బిరు: piety, to act well, virtue, అంటే ధర్మ ఆచరణ, ధర్మనిష్ఠాపరత్వం, దైవభక్తి, నీతిపరత్వం, పుణ్యం అనే అర్థాలున్నాయి.

దిక్కునకో, లేక పడమర దిక్కునకో చేయటం కాదు; కాని వినయ విధేయత (ధర్మనిష్ఠా పరత్వం) అంటే, అల్లాహ్ ను, అంతిమదినాన్ని, దేవదూతలను, ప్రతి దివ్యగ్రంథాన్ని మరియు ప్రవక్తలను హృదయపూర్వకంగా విశ్వసించడం; మరియు ధనంపై ప్రేమ కలిగివుండి కూడా, దానిని బంధువుల కొరకు అనాథుల కొరకు, యాచించని పేదల² కొరకు, బాదసారుల కొరకు, యాచకుల కొరకు మరియు బానిసలను³ విడిపించడానికి వ్యయ పరచడం. మరియు సమాజాన్ని స్థాపించడం, 'జకాత్' ఇవ్వడం మరియు వాగ్దానం చేసిన సమ్మతు తమ వాగ్దానాన్ని పూర్తిచేయడం. మరియు దురవస్థలో మరియు అవస్థాలా లలో మరియు యుద్ధ సమయాలలో స్వార్థం కలిగిఉండటం. ఇలాంటి వారే సత్యవంతులు మరియు ఇలాంటి వారే దైవభీతి గలవారు.

178. ఓ విశ్వాసులారా! హత్య విషయంలో మీ కొరకు న్యాయ ప్రతీకారం (ఖిసాస్) నిర్ణయించబడింది. ఆ హత్య చేసిన వాడు, స్వేచ్ఛగల వాడైతే ఆ స్వేచ్ఛాపరుణ్ణి, బానిస అయితే ఆ బానిసను, స్త్రీ అయితే ఆ స్త్రీని (వధించాలి).⁴ ఒకవేళ హతుని సోదరులు

وَالْمَعْرُوبَ وَلَكِنْ الْيَرَمَنْ أَمِنْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَإِنَّ الْبَاقِيَ
عَلَىٰ حُجَّتِهِ دَوَى الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَابْنِ السَّبِيلِ وَالْمَسَاسِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ
وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُؤْتُونَ بِعَهْدِهِمْ
إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّالِحِينَ فِي الْبَسَاءِ
وَالضَّرَاءِ وَجِئْنَا الْبَائِسَ أُولَئِكَ الَّذِينَ
صَدَّقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ٥

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي
الْقَتْلِ ۖ الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ ۖ وَالْأُنثَىٰ
بِالْأُنثَىٰ ۖ وَمَنْ عَفَىٰ لَهُ مِنْ أَخِيهِ تَعْفَا عَنْهُ
بِالْمَعْرُوفِ ۖ وَإِذَا الْإِنْسَانُ بِأَخْسَنِ ذَلِكِ عَفَيْتُمْ
رِزْقَكُمْ وَرَحْمَةً ۖ فَمَنْ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ

1. చూడండి, అల్-బఖర 2:145 వ్యాఖ్యానం 2. దీని ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.) అడేశాన్ని శిరసావహించి, విశ్వాసులందరూ, వారు ప్రపంచంలో ఎక్కడున్నా, ఎల్లప్పుడూ ఒకే ఒక్క భిల్లా (శ'అబహ్) అయిన మక్కా ముక్కరమా వైపునకు మాత్రమే అభిముఖులై సమాజ్ చేయాలి.

2. మసాకీన్, మిస్కిన్ (ఎ.ప.): అంటే, ఆదాయం ఉన్నా అది వారి నిత్యావసరాలకు సరిపానివారు. ఇలాంటి వారు తమ ఆత్మాభిమానంపల్ల యాచించటానికి ఇష్టపడరు. ఫుఖరా - అంటే ఏమీ ఆదాయం లేక గత్యంతరం లేక భిక్షమడిగే వారు.

3. ఖుర్ఆన్ ఆవతరింపజేయబడే కాలంలో బానిసత్వం, బానిసలను కొనటం, అమ్మటం ఎంతో ఎక్కువగా ఉండేది. ఇస్లాం ధర్మం యొక్క ముఖ్య లక్ష్యాలలో ఒకటి ఇలాంటి బానిసత్వాన్ని రూపుమాపటం. కేవలం ధర్మయుద్ధ ఖైదీలను మాత్రమే ఇస్లాం చట్టం ప్రకారం బానిసలుగా ఉంచుకోవచ్చు. చూడండి, 8:67. ఖుర్ఆన్ లో బానిసలను విడిపించటం పుణ్యకార్యమని ఎన్నోచోట్లలో పేర్కొనబడింది. చూడండి, 4:92, 5:89, 58:3.

4. ఇది ఇస్లాంకు ముందు అరబ్బులలో ఉన్న దురాచారాన్ని ఖండిస్తోంది. వారు ఒక మగ హంతకునికి బదులుగా

(కుటుంబీకులు) హంతకుణ్ణి కనికరించదలిస్తే,¹ ధర్మయుక్తంగా రక్షకులకు నిర్ణయం జరగాలి. హంతకుడు రక్షణనొస్తే, ఉత్తమరీతిలో అతనికి చెల్లించాలి. ఇది మీ ప్రభువు తరఫునుండి మీకు లభించే సౌకర్యం, కారుణ్యం. దీని తర్వాత కూడా ఈ హద్దులను అతిక్రమించే వానికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

179. ఓ బుద్ధిమంతులారా! న్యాయ ప్రతీకారం (ఖి'నా'స్)లో మీకు ప్రాణ (రక్షణ) ఉంది, దీనివల్ల మీరు దైవభీతి గలవారు అవుతారు.²

180. మీలో ఎవరికైనా మరణకాలం సమీపించినప్పుడు అతడు, ఆస్తిపాస్తులు గలవాడైతే, అతడు తన తల్లిదండ్రులకొరకు మరియు సమీపబంధువులకొరకు ధర్మ సమ్మతమైన మరణశాసనం (వీలునామా) వ్రాయాలి.³ ఇది దైవభీతి గలవారి విద్యుక్త ధర్మం.

الْبَقَرَةِ

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاتٌ وَلِيَ الْأَبْأَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا أَحْصَا أَحَدُكُمُ الْمَوْتَ أَنْ تَرَكَ تَحِيَّاتٍ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمَوْتُونَ

అతని కుటుంబంలో అనేకమంది మగవారిని, ఒక స్త్రీ హంతకురాలికి బదులుగా ఆమె కుటుంబంలోని పురుషుణ్ణి, లేక ఒక బానిస హంతకునికి బదులుగా ఒక స్వతంత్ర పురుషుణ్ణి హత్యచేసే వారు.

1. చూడండి, 55:60.

2. హత్యచేయగోలేవానికి మొదటినుంచే వాడుకూడా మరణశిక్షకు గురిఅయ్యే శాసనముందని తెలిస్తే! వాడు ఎన్నడూ హత్యకు పూనుకోడు. ఈ విధమైన న్యాయప్రతీకారం వల్ల రాజ్యంలో శాంతి సుఖాలు వర్ధిల్లుతాయి. ఉదా: ఇప్పుడు స'జుదీ 'అరేబియాలో ఉన్న స్థితి.

3. ఆస్తుల సంపకవిషయానికై చూడండి, 4:11-12. ఈ ఆయత్ వాటికంటే ముందు అవతరింపబడింది. వీలునామా కేవలం 1/3 భాగపు ఆస్తికొరకు మాత్రమే చేయవచ్చు. 2/3 భాగపు ఆస్తి మృతుని ప్రథమ శ్రేణి బంధువుల (వారసుల) హక్కు. ఆస్తికి హక్కుదారులైన ప్రథమ శ్రేణి బంధువులు (వారసులు) వీలునామాకు హక్కుదారులు కాదు. ఈ 1/3 భాగం ఆస్తిపరుడు తన వీలునామాలో ఆస్తికి హక్కుదారులు కాసలుపంటి దూరబంధువులకు, స్నేహితులకు లేక ధర్మకార్యాలకు ఇవ్వవచ్చు. 1/3 భాగం కంటే ఎక్కువ భాగానికి వీలునామా వ్రాయటం ధర్మసమ్మతం కాదు. (సె. జు'ఖారీ, కితాబుల్ ఫరాయ'దీ, బాబ్ మీం'స్ అల్-బనా'తీ). ఆస్తి తక్కువ ఉంటే - కేవలం పేరు ప్రతిష్టల కొరకు - హక్కుదారులను పేదరికంలో పడలి, ధర్మకార్యాలకు లేక హక్కులేని వారి కొరకు - 1/3 భాగానికి కూడా - వీలునామా వ్రాయటం సమ్మతించదగినది కాదు. ఒక విశ్వాసి-ఒక అవిశ్వాసి, ఉభయులూ ఒకరికొకరు వారసులు కాలేరు. కాని వీలునామా (వ'సీయ్యత్) ద్వారా వారికి ధనసహాయం చేయవచ్చు.

181. ఇక దానిని (ఏలునామాను) విన్నవారు, తరువాత ఒక వేళ దానిని మార్చితే, దాని పాపమంతా నిశ్చయంగా, ఆ మార్చిన వారి పైసనే ఉంటుంది. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.¹

182. కాని ఏలునామా చేసిన వ్యక్తి పక్ష పాతమో, లేదా అన్యాయమో చేశాడనే భయం ఎవనికైనా ఉంటే అతడు ఈ వ్యవహారంతో సంబంధం ఉన్నవారందరి మధ్య రాజీ కుదిరిస్తే అందులో ఎలాంటి దోషం లేదు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

183. ఓ విశ్వాసులారా! ఉపవాసం మీకు విధిగా నిర్ణయించబడింది² - ఏ విధంగానైతే మీ పూర్వీకులకు విధిగా నిర్ణయించబడి ఉండెనో - బహుశా మీరు దైవభీతిపరులై ఉంటారని!

184. ఇది (ఈ ఉపవాసం) నిర్ణయించబడిన రోజులకు మాత్రమే. కానీ, మీలో ఎవరైనా వ్యాధిగ్రస్తులై ఉంటే, లేక ప్రయాణంలో ఉంటే, వేరే దినాలలో (ఆ ఉపవాసాలు) పూర్తిచేయాలి. కాని దానిని పూర్తిచేయటం దుర్భరమైన వారు పరిహారంగా, ఒక పేదవానికి భోజనం పెట్టాలి.³ కాని ఎవరైనా సహృదయంతో ఇంకా ఎక్కువ మేలు చేయదలిస్తే, అది అతని మేలుకే! కాని

فَمَنْ يَدَّ لَهُ بِعَدَمِ سَبْعَةٍ فَإِنَّهَا كَشْبِ
الَّذِينَ يَبْنُونَ لَوْلَاهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوْهِبٍ جَنَعًا أَوْ إِنْفَاقًا
بَيْنَهُمْ فَلَا تُؤْخَذُ عَلَيْهِ إِذْنُ اللَّهِ عَفْوٌ رَحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا
كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

إِذَا مَا عَدَدٌ وَذُبِّ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ قَرِيضًا أَوْ عَلَى
سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ
يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ
حَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَن تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن
كُنتُمْ تَعْلَمُونَ

1. సమీ'ఉస్-అలిమున్: సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు. చూడండి, 2:127.

2. ఆ'స్-సామ్: ఉపవాసం అంటే, చూసుకోవటం. ప్రాతఃకాలం నుండి సూర్యాస్తమయం వరకు ఏమీ తినకుండా త్రాగకుండా మరియు భార్యలతో రతిక్రీడలు జరపకుండా ఉండటమే గాక, తమ పంచేంద్రియాలను, చూపులను, నాలుకలను, చెవులను, ఆలోచనలను మరియు చేష్టలను మొదలైన వాటిని కూడా అడుపులో ఉంచుకొని చెడుకు దూరంగా ఉండటం.

3. అతివృద్ధులు, దీర్ఘవ్యాధితో పీడితులైనవారు, గర్భవతులైన స్త్రీలు, చిడ్డలకు పాలిచ్చే స్త్రీలు మొదలైనవారు, ఉపవాసముండటం వారికి అతి కష్టతరమైతే, పరిహారంగా ప్రతిరోజూ ఒకపేదవానికి భోజనం పెట్టాలి. కాని గర్భవతులైన స్త్రీలు, చిడ్డలకు పాలిచ్చే స్త్రీలు మరియు కొద్దికాలాని మాత్రమే వ్యాధి గ్రస్తులైనవారు మాత్రం పిడిచిన ఉపవాసాలను తరువాత పూర్తి చేసుకోవాలి.

మీరు తెలుసుకోగలిగితే, ఉపవాసం ఉండటమే, మీకు ఎంతో ఉత్తమమైనది.

185. రమ్ 'దాన్ నెల! అందులో దివ్య ఖుర్ఆన్ మానవులకు మార్గదర్శకత్వంగా, ఆవతరింపజేయబడింది!¹ మరియు అందులో సన్మార్గం చూపే మరియు సత్యాసత్యాలను వేర్పరచే, స్పష్టమైన ఉపదేశాలున్నాయి. కావున మీలో ఆ నెలను పొందిన వ్యక్తి ఆ నెలంతా (విధిగా) ఉపవాస ముండాల్సి, కాని వ్యాధిగ్రస్తుడైన వాడు, లేక ప్రయాణంలో ఉన్నవాడు, (ఆ ఉపవాసాలను) వేరే దినాలలో పూర్తిచేయాలి. అల్లాహ్ మీకు సౌలభ్యం చేయగోరుతున్నాడే కానీ, మిమ్మల్ని కష్ట పెట్ట దలచుకోలేదు. ఇది మీరు ఉపవాసదినాల సంఖ్యను పూర్తిచేయగలగటానికి మరియు మీకు సన్మార్గం చూపినందుకు, మీరు అల్లాహ్ మహనీయత (ఘనత)ను కొనియాడటానికి మరియు మీరు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవటానికి!

186. మరియు నా దాసులు, సన్ను గురించి నిన్ను అడిగితే: “నేను (వారికి) అతి సమీపంలోనే ఉన్నాను. పిలిచేవాడు సన్ను పిలిచినప్పుడు నేను ఆతని పిలుపును విని, జవాబిస్తాను.”² కాబట్టి వారు నరైన మార్గం పొందటానికి, నా ఆజ్ఞలను

شَهْرَ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى
لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْقُرْآنِ إِن كُنْتُمْ
شَهِدًا مِّنكُمْ الشَّاهِرَ فَلْيُصْبِهْهُ وَمَن كَانَ مَرِيضًا
أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ
الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِيُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِ
لِيُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ١٨٥

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ ۖ
دَعْوَاهُ إِنِّي أَسْمَعُ ۚ وَإِذَا دَعَا فَلَْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلِيُؤْمِنُوا
بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ١٨٦

1. ఖుర్ఆన్, లైలతుల్ భద్ర్ లో లాహు మహ్మద్ జోనుండి ఈ ప్రపంచపు ఆకాశం మీద దింపబడింది. అక్కడ లైతుల్ జహ్నల్ లో పెట్టబడింది. అక్కడి నుంచి 23 సంవత్సరాలలో క్రమక్రమంగా అవసరాన్ని బట్టి మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస)పై ఆవతరింపజేయబడింది. (ఇబ్న్ కసీర్). మొట్టమొదటి ప'హ'హా గుహలో రమ్ 'దాన్ నెలలో ఆవతరింపజేయబడింది. మరియు రైసప్రవక్త ('స'అస), తమ మరణానికి ముందు రమ్ 'దాన్ నెలలోనే ఖుర్ఆన్ ను ఇబ్రీల్ ('అ.స.) సమక్షంలో, రెండు సార్లు పూర్తిగా చదివి వినిపించారు. మరియు రైసప్రవక్త ('స'అస), అదే రమ్ 'దాన్ నెలలో 23, 25, 27 రాత్రులలో, స'హబీలకు తరాచీహ్ సమూ'జ్ (ఖియామ్ అలైల్) కూడా జమా'అతో చేయించారు. ('స. తిర్మిజీ', 'స. ఇబ్న్-మజా, అల్బునీ ప్రమాణీకం). ఆ తరాచీహ్ సమూ'జ్ ఎనిమిది రకాలులు, చిత్రీకృతాలు పడకొండు రకాలులు, అవి బాబిర్ (ర'ద.'అ.) మరియు సయ్యిదా 'అయిషహ్ (ర. 'అన్సా)ల, ఉల్లిఖనా (రివాయతు)లు ఉన్నాయి. ('స. బుఖరీ).
2. ఉపవాసం విరమించే వేళలో చేసే ప్రాశ్న (దు'అ) అంగీకరించబడుతుంది. (ముస్నద్ అహ్మదుద్, తిర్మిజీ, ససాయి, ఇబ్న్-మజా - ఇబ్న్-కసీర్ వ్యాఖ్యానం).

అనుసరించాలి మరియు నాయుండు విశ్వాసం కలిగిఉండాలి.” అని, చెప్పు.¹

187. ఉపవాసపు రాత్రులందు మీకు మీ భార్యలతో రతిక్రిడ (రఫస్) ధర్మసమ్మతం చేయబడింది. వారు మీ వస్త్రాలు, మీరు వారి వస్త్రాలు, వాస్తవానికి మీరు రహస్యంగా అత్మద్రోహానికి పాల్పడుతున్నారనే విషయం అల్లాహ్ కు తెలుసు. కావున అయస మీ వశ్యాత్వాన్ని స్వీకరించాడు మరియు మిమ్ముల్ని మన్నించాడు. ఇకనుండి మీరు మీ భార్యలతో సంభోగం (బాషిర్) చేయండి మరియు అల్లాహ్ మీ కొరకు వ్రాసినదానిని కోరండి. మరియు ఉదయకాలపు తెల్లని రేఖలు రాత్రి సల్లచారల నుండి స్పష్టపడే వరకు, మీరు తినండి, త్రాగండి, ఆ తరువాత చీకటి పడే వరకూ మీ ఉపవాసాన్ని పూర్తిచెయ్యండి. కాని మస్జిద్లలో ఏ‘తెకాఫ్ పాటించేటప్పుడు, మీరు మీ స్త్రీలతో సంభోగించకండి.² ఇవి అల్లాహ్ ఏర్పరచిన హద్దులు, కావున ఉల్లంఘించే (ఉద్దేశంతో) వీటిని సమీపించకండి. ఈ విధంగా అల్లాహ్ తన ఆజ్ఞలను ప్రజలకు స్పష్టం చేస్తున్నాడు. బహుశా వారు భయభక్తులు కలిగి ఉంటారని!

188. మరియు మీరు ఒకరి సొమ్మును మరొకరు అన్యాయంగా కబళించకండి మరియు బుద్ధిపూర్వకంగా, అక్రమమైన రీతిలో, ఇతరుల అస్తిలో కొంతభాగం తినే దురుద్దేశంతో, న్యాయాధికారులకు లంచాలు ఇవ్వకండి. (3/8)

189. * (ఓ ప్రవక్తా!) వారు నిన్ను మారే

أَحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الزَّوَاجِ إِلَىٰ نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَلَوْنَ أَنْفُسَكُمْ فَجَبَّابٌ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ قَالَ تَزَوَّجُوا بَشَرُوهُنَّ وَأَبْتَعُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّىٰ يَبَيِّنَ لَكُمْ الْحَيْضُ الْبَيْضُ مِنَ الْحَيْضِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُوا الضَّيِّمَ إِلَىٰ الْمِيلِ وَلَا تَبَاشِرُوا هُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ إِلَيْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لِيَعْلَمَ لِلتَّائِبِينَ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتَذَلُّوا بِهَا إِلَىٰ الْحُكَّامِ لِيُكَلِّمُوا قُرْبَىٰ مِنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ فِي مَوَاقِفِهِ

1. చూడండి, 'స. బు'ఖారీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' సం. 509.

2. చూడండి, 7:189. ఏ‘తెకాఫ్: అంటే మస్జిద్లలో అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ధ్యానిస్తూ ఏకాంతంగా గతపపం. ఏ‘తెకాఫ్ పాటించే వారు స్త్రీలతో సంభోగించరాదు. కాలకృత్యాలకు తప్ప, మస్జిద్ విడిచి బయటికి పోరాదు, తోటివారితో అనవసరమైన మాట్లాడే పడరాదు.

చంద్రుని (రూపాలను) గురించి అడుగు తున్నారు. నీవు వారితో ఇలా అను: “అవి ప్రజలకు కాలగణనను మరియు ‘హజ్జ్’ దినాలను తెలియజేస్తాయి.” మీరు మీ ఇళ్ళలోకి వాటి వెనుక భాగంనుండి ప్రవేశించడం ఋజుపర్తస (బిర్) కాదు, దైవభీతి కలిగి ఉండటమే ఋజుపర్తస (బిర్). కనుక మీరు ఇండ్లలో వాటి ద్వారాల నుండియే ప్రవేశించండి. మరియు మీరు సాఫల్యం పొందటానికి అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.

190. మరియు మీతో, పోరాడే వారితో, మీరు అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడండి, కాని హద్దులను అతిక్రమించకండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ హద్దులను అతిక్రమించేవారిని ప్రేమించడు.¹

191. వారు, మీకు ఎక్కడ ఎదురైతే అక్కడనే వారిని చంపండి. మరియు వారు మిమ్మల్ని ఎచ్చటనుండి తరిమివేశారో, మీరు కూడా వారిని అచ్చటి నుండి తరిమివేయండి. మరియు సత్యధర్మానికి అడ్డుగా నిలవటం (ఫిత్నా),² చంపటం కంటే ఘోరమైనది. మస్తిద్ అల్-హరామ్ వద్ద వారు మీతో యుద్ధం చేయసంతవరకు మీరు వారితో అక్కడ యుద్ధం

لِلنَّاسِ وَالْحَيَّةِ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا
الْمُسُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ
اتَّقَىٰ وَاتَّقَىٰ الْبُسُوتَ مِنْ أَيْوَاهَا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٩٠﴾

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
يُقَاتِلُواكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿١٩١﴾

وَأَقْتُلُواهُمْ حَيْثُ تَقْبَلُهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ
حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ
وَلَا تُقَاتِلُواهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّىٰ
يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ وَإِنْ قَاتَلُوكُمْ
فَاغْتُلُواهُمْ كَمَا لَكُمْ بَشَرَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩٢﴾

1. ఈ ఆయత్ లో జిహాద్: ధర్మపోరాటం, అంటే ఎవరైతే మీతో పోరాడుతారో, అలాంటి వారితో మీరు పోరాడటానికి అనుమతి ఇవ్వబడింది. చూడండి 22:39. ఆ ఆయత్ జిహాద్ ను గురించి మొదటి సారిగా అవతరింపజడించిన చాలా మంది ‘హదీస్’ వేత్తలు వ్రాశారు, (తబరీ, ఇబ్నీ-కసీర్). హద్దులను అతిక్రమించకూడదు అంటే, స్త్రీల, పిల్లల, పుష్పల హత్య చేయకూడదు. ఎవరైతే మీతో పోరాడుతారో, వారినే పధించాలి. ఇదేవిధంగా పందిపొలాలను, చెట్లచెడులను, పశువులను, అనవసరంగా పాడు చేయరాదు. జిహాద్ గురించి 4:91, 60:8 మరియు ‘స. బుఖారీ, పుస్తకం-4, ‘హదీస్’ సం. 4 చూడండి.

2. ఇక్కడ ఫిత్నా - అంటే సత్యతిరస్కారం, షిర్క్, సత్యధర్మానికి అడ్డుగా నిలవటం. సత్యాన్ని స్వీకరించినవారిని హింసా, దౌర్జన్యాలకు గురిచేయడం. చూడండి, ‘స. బుఖారీ, పుస్తకం-2, ‘హదీస్’ సం.797, ఫిత్నాతున్: యొక్క ఇతర అర్థాలు సీడన, ఉపద్రవం, పరీక్ష, ప్రేరేపించటం, కలతలు రేకెత్తించటం, శోధన, పురికొల్పటం మరియు దుష్కృత్యం మొదలైనవి ఉన్నాయి.

చేయకండి.¹ ఒకవేళ వారే మీతో (ఆ పవిత్ర స్థలంలో) యుద్ధంచేస్తే వారిని వధించండి. ఇదే సత్యతిరస్కారులకు తగిన శిక్ష.

192. కానీ, వారు (యుద్ధం చేయటం) మానుకుంటే (మీరు కూడా మానుకోండి). ఎందుకంటే నిశ్చయంగా అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణావ్రదాత.

193. మరియు ఫిత్నా² ముగిసిపోయే వరకు మరియు అల్లాహ్ భర్తృ మాత్రమే స్థాపించబడే వరకు మీరు వారితో యుద్ధం చేస్తూ ఉండండి. ఒకవేళ వారు మానుకుంటే, దుర్మార్గులతో తప్ప ఇతరులతో పోరాడకండి.³

194. నిషిద్ధ మాసానికి బదులు నిషిద్ధ మాసమే మరియు నిషిద్ధ స్థలాలలో న్యాయ ప్రతీకారం (ఖిసా'స) తీసుకోవచ్చు.⁴ కాబట్టి మీపై ఎవరైనా దాడిచేస్తే, మీరు కూడా వారిపై అదేవిధంగా దాడిచేయండి. మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ భయభక్తులు గలవారికి తోడుగా ఉంటాడని తెలుసుకోండి.

195. మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చు పెట్టండి. మరియు మీ చేతులారా మిమ్మల్ని మీరు వినాశంలో పడవేసుకోకండి; మేలు

فَإِنْ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٢﴾

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَلَا يَكُونَ
الدِّينُ بِلَهُوَ فَإِنْ انْتَهَوْا فَلَا عُدَاوَةَ بَيْنَنَا
وَالظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾

الشَّهْرَ الْحَرَامَ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتِ
فِي صَافٍ بَيْنَ عَمْدَيْ عَلَيْكُمْ فَأَعْتَدُوا عَلَيْهِ
بِمِثْلِ مَا عَمَدُوا عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى
التَّهْلُكِ وَأَصْنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾

1. మస్జిద్ అల్-హరామ్ సరిహద్దులలో యుద్ధం చేయటం నిషేధించబడింది. అది శాంతి నిలయం, కాని ఎవరైనా దానిని తెక్కు చేయక మీపై దాడిచేసి మిమ్మల్ని చంపగోరితే, అలాంటి వారితో మీరు అక్కడ యుద్ధంచేసి వారిని చంపవచ్చు!

2. చూడండి, 2:191 వ్యాఖ్యానం 2.

3. చూడండి, 'స. ఖు'భారీ, పుస్తకం-1, 'హదీస్' సం. 24.

4. నిషిద్ధమాసాలు: జు'ల్-ఖాదహ్, జు'ల్-హజ్జాహ్, ముహర్రం మరియు రబి' (పాత్ర శకపు 11,12,1, 7 మాసాలు). ఈ మాసాలలో యుద్ధంచేయటం ఇస్లాంకు పూర్వం నుండి కూడా ఆరేబియా వాసులలోనిషేధించబడి ఉండింది. చూడండి, 2:217. ఈ నిషేధాలను అందరూ గౌరవించాలి. ఎదుటి వారు వాటిని గౌరవించని పక్షంలో వారితో పోరాడి ప్రతీకారం తీర్చుకోవచ్చు.

చేయండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మేలు చేసేవారిని ప్రేమిస్తాడు.

196. మరియు అల్లాహ్ (ప్రపన్నత) కొరకు 'హజ్జ్ మరియు 'ఉమ్రా పూర్తిచేయండి.¹ మీకు (అక్కడ చేరటానికి) అటంకం కలిగినట్లైతే, మీరు ఇవ్వదలుచుకున్న బలి (ఖుర్బానీ) ఇవ్వండి.² బలి జంతువు దాని గమ్యస్థానానికి చేరనంత పరకు మీరు శిరోముండనం చేసుకోకండి.³ కానీ, మీలో ఎవడైనా వ్యాధిగ్రస్తుడై ఉంటే లేదా అతని తలకు బాధ ఉంటే (శిరోముండనం చేసుకొని) దానికి పరిహారంగా (మూడు రోజులు) ఉపవాసం ఉండాలి. లేదా దానధర్మాలు చేయాలి (ఆరుగురు నిరుపేదలకు భోజనం పెట్టాలి), లేదా బలి ఇవ్వాలి. కాని శాంతి సమయాలలో ఎవడైనా 'హజ్జ్ తమత్తు⁴ చేయదలచుకుంటే, అతడు తనశక్తి

وَأَتُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَجْلُوا رءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلَهُ حَافِظِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٩﴾

1. 'ఉమ్రా: 'హజ్జ్ సమయంలో కాకుండా వేరే దినాలలో కూడా 'ఉమ్రా చేయవచ్చు. 'ఉమ్రా చేయగోలే వారు 'హరమ్ సరిహద్దుల నుండి, (మీభాత్ సరిహద్దుల బయటనుండి వచ్చే వారు మీభాత్ నుండి) ఇప్రహీమ్ ధరించి, (అంటే పురుషులు, ఒక తెల్లని లుంగీ కట్టుకొని మరొక తెల్లని దుప్పటిని శరీరంపై కప్పుకోవటం. స్త్రీలకు, వారు ధరించిన బట్టలే ఇప్రహీమ్; మగవారివలే వారికి ప్రత్యేకమైన ఇప్రహీమ్ దుస్తులు లేవు). 'హరమ్ కు వచ్చి క'అబహ్ చుట్టు ఏడు ప్రదక్షిణలు ('తవాఫ్) చేసి, రెండు రకాతులు సమా'జ్ చేసి, తరువాత 'సఫా, మర్వాల మధ్య ఏడుసార్లు పచార్లు (స'యూ) చేసి ఆ తరువాత (స్త్రీలు) తల వెంట్రుకలను కొంతమట్టుకు కత్తిరించుకోవాలి. పురుషులు శిరోముండనం చేయించుకొని లేక తల వెంట్రుకలను కొంతమట్టుకు కత్తిరించుకొని ఇప్రహీమ్ విడిచిపెట్టాలి. మీభాత్ మరియు 'హరమ్ సరిహద్దులను మహా ప్రసక్త ('స'అస) సూచించారు.
2. దైవప్రసక్త ('స'అస) 6వ పాజీలో 'ఉమ్రా కొరకు వచ్చినప్పుడు 'హుదైబియహ్ దగ్గర ఆగారు. అప్పుడు మక్కాలోని ముష్రీక్ ఖురైషులు వారిని మక్కాలో ప్రవేశించి 'ఉమ్రా చేయటానికి అనుమతి ఇవ్వలేదు. వారు ముష్రీక్ ఖురైషులతో సంధి చేసుకున్నారు. 'హుదైబియహ్ లోనే తమ బలి (ఖుర్బానీ) చేసి తమ శిరోముండనాలు చేయించుకొని ఇప్రహీమ్ పదిలారు. తరువాత 7వ పాజీలో వచ్చి 'ఉమ్రా చేశారు.
3. శాంతి సమయాలలో 'హజ్జ్ యొక్క అన్ని మనాసికలు పూర్తిచేయనంతవరకు శిరోముండనం చేయించుకోగూడదు అంటే, ఇప్రహీమ్ విడువగూడదు.
4. తమత్తు - అంటే 'హజ్జ్ కాలంలో 'ఉమ్రా కొరకు ఇప్రహీమ్ ధరించి 'ఉమ్రా చేసి శిరోముండనం చేసి, ఇప్రహీమ్ విడవాలి. మరల 8వ పాజీలో 'హజ్జ్ రోజున 'హజ్జ్ కొరకు ఇప్రహీమ్ ధరించాలి. దీనికి బలి ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. బలి ఇవ్వలేని వారు 10 రోజులు ('హజ్జ్ కాలంలో 3 రోజులు 'హజ్జ్ తరువాత 7 రోజులు), ఉపవాసాలుండాలి. 'హజ్జ్ 3 రకాలుగా చేయవచ్చు: అవి 1) ఇఫ్రాద్: అంటే 'హజ్జ్ సంకల్పంతో ఇప్రహీమ్ ధరించి కేవలం 'హజ్జ్

మేరకు బలి¹ ఇవ్వాలి. కాని ఎవడైతే ఖుర్బానీ ఇవ్వలేదో హజ్జ్ కాలంలో మూడు దినాలు మరియు (ఇంటికి) తిరిగి వచ్చిన పిమ్మట ఏడు దినాలు ఉపవాసం ఉండాలి, ఈ విధంగా మొత్తం పది దినాలు ఉపవాసాలు ఉండాలి. ఇది మస్లిద్ అల్-హరామ్ దగ్గర నివసించని వారికి మాత్రమే. మరియు అల్లాహ్ యెడల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ శిక్ష విధించటంలో చాలా కఠినుడు, అని తెలుసుకోండి.

197. హజ్జ్ నియమిత నెలలలోనే జరుగుతుంది. ఈ నిర్ణీత మాసాలలో హజ్జ్ చేయటానికి సంకల్పించిన వ్యక్తి హజ్జ్ (ఇప్రాహీమ్ లో వున్న) సమయంలో (భార్యతో) రతిక్రిడ (రఫ్)ను, దుష్టకార్యాలకు మరియు కలహాలకు దూరంగా ఉండాలి. మీరు చేసే మంచి పనులన్నీ అల్లాహ్ కు తెలుసు. (హజ్జ్ యాత్రకు) కావలసిన పన్ను సామగ్రిని తీసుకువెళ్ళండి. దైవభీతియే నిశ్చయంగా, అన్నిటి కంటే ఉత్తమమైన సామగ్రి. కనుక ఓ బుద్ధిమంతులారా! కేవలం నాయందే భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.

198. (హజ్జ్ యాత్రలో) మీరు మీ ప్రభువు అనుగ్రహాలు అన్వేషిస్తే² అందులో దోషం లేదు. 'అరఫాత్'³ నుండి బయలుదేరిన తరువాత

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ فَمَنْ قَرَضَ فِيهِمْ الْحَجَّ فَلَا رَفْعَ وَلَا نُصُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَتَزِدُّوا قَانَ خَيْرًا لِلزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا يَأْ وَلِي الْأَبَابِ ٥

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا

మాత్రమే చేయటం. దీనికి బలి అవసరం లేదు. ఇది హరమ్ ప్రాంతంలో నివసించే వారు చేసే హజ్జ్. 2) తమత్తు: పైన వివరించిన విధం. హజ్జ్ తమత్తుకు బలి (ఖుర్బానీ) ఇవ్వటం వాజిబ్. 3) భరన: ఒకే ఇప్రాహీమ్ తో ఉమా మరియు హజ్జ్ నెరవేర్చటం. ఉమా చేసిన తరువాత తలవెంట్రుకలు కత్తిరించుకోకుండా హజ్జ్ పరకు ఇప్రాహీమ్ లోనే ఉండి హజ్జ్ విధులు నెరవేర్చిన పిదప ఇప్రాహీమ్ విడవటం. హజ్జ్ భరనకు కూడా బలి (ఖుర్బానీ) ఇవ్వటం వాజిబ్.

1. హద్ యున్, బలి (ఖుర్బానీ): ఒక వ్యక్తికి ఒక మేక లేక గొర్రె; లేక ఏడుగురు కలిసి ఒక ఆవు, ఎద్దు, లేక ఒంటె బలి చేయవచ్చు.

2. అనుగ్రహాలు అంటే హజ్జ్ యాత్రలో వ్యాపారం మొదలైనవి చేయటం ధర్మసిమ్మతమే.

3. 'అరఫాత్': మక్కా నుండి దాదాపు 12 కి.మీ. దూరంలో హరమ్ పరిపాథులకు బయటనున్న ఒక మైదానం.

మన్ అరిల్ హురామ్ (ముబ్తదిఫా)¹ పద్ధ (అగి) అల్లాహ్ను స్మరించండి. మరియు ఆయన మీకు బోధించిన విధంగా ఆయనను స్మరించండి. వాస్తవానికి మీరు పూర్వం మార్గభ్రష్టులుగా ఉండేవారు.

199. తరువాత ప్రజలంతా ఎక్కడినుండి వెళ్తారో అక్కడినుండి మీరూ వెళ్ళండి. అల్లాహ్తో క్షమాభిక్ష వేడుకోండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణావ్రదాత.

200. ఇక మీ (హుజ్జ) విధులను² పూర్తిచేసిన తరువాత, మీరు మీ తండ్రి తాతలను (పూర్వం) స్మరించే విధంగా, ఇంకా దానికంటే అధికంగా అల్లాహ్ను స్మరించండి. కానీ వారిలో కొందరు: “ఓ మా ప్రభూ! మాకు ఈ లోకంలో (అన్నీ) ప్రసాదించు!” అని ప్రార్థిస్తారు. అలాంటి వారికి

اللَّهُ عِنْدَ الشَّجَرِ الْحَرَامِ ۖ وَادْكُرُوا كَمَا
هَدَيْتُكُمْ ۖ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَیْسَ
الضَّالِّیْنَ ۝

كُنْتُمْ أَفْضُؤًا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ
وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ۝

فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ أَنْبَاءِكُمْ فَادْكُرُوا
اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ إِشْدَدْ ذِكْرًا ۚ فَمِنَ
النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا
وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ۝

అందులో ఒకచిన్న కొండ ఉంచి దాని పేరు బబిల -ల'హ్వా. దైవప్రవక్త (స'అన) హుజ్జ చేసినప్పుడు దాని దగ్గర నిలిచి హుజ్జ ఉపవాక్యం (ఖు'త్వా) ఇచ్చారు. హుజ్జ చేయించి సంకల్పించిన వారు బ'ల్-హిజ్జాహ్ 9వ తేదీన మధ్యాహ్నం నుండి 10వ తేదీ ఫజ్ర్ అ'జాన్ సమయం వరకు హుజ్జ నియంతో శ్రావ్య భరించి కొంత సమయం ఈ మైదానంలో గడపడం మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థించడం పద్ధి. హుదస్ ప్రకారం 'అరఫాత్'లో ఆగడమే హుజ్జ 'అరఫాత్ మైదానం హరం సరిహద్దుల బయట ఉంది.

1. ముస్లిమ్ మన్ అరిల్-హురామ్ ము'ట్టలిఫాలో ఉంది. బ'ల్-హిజ్జాహ్ 9వ తేదీన హుజ్జలు 'అరఫాత్ మైదానంలో కొంతకాలం గడిపిన తరువాత ఇక్కడకు చేరుకొని, మ'గిబ్ మరియు 'ఇషా సమా'జ్లు కలిపి చేయడం మున్నూన్. వారు రాత్రి ఇక్కడ గడిపి, 10వ తేదీ ఫజ్ర్ సమా'జ్ తరువాత మీనాకు చేరుకుంటారు. ఇక్కడి నుండి జమరాత్లపై పసరడానికి, చిన్నచిన్న కంకర రాళ్ళు ఏరుకుంటారు. ము'ట్టలిఫా హురూఫ్ సరిహద్దులలోనే ఉంది.

2. మిగిలిన హుజ్జ విధులు 10, 11, 12 మరియు (13) జిల్-హుజ్జ తేదీలలో పూర్తిచేయాలి. ఈ రోజులలో ఇ'స్రామ్ లేకుండానే మక్కాకు పోయి తవాఫ్ జియారహ్ మరియు న'యీ అల్-హుజ్జ పూర్తిచేసుకోవాలి. ఈ మూడు రోజులు మీనాలోనే ఉండి, అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థించాలి. 10వ తేదీన సూర్యోదయం తరువాత కేవలం చివరి (జమరతుల్-అఖిరహ్)పై - ఏదైతే మక్కా వైపుకు ఉంటే 7 చిన్నచిన్న కంకర రాళ్ళు రువ్వాలి. 11 మరియు 12 తేదీలలో 'బ'హ్ నమా'జ్ తరువాత మూడు జమరాత్లపై సనూ ఒక్కొక్క చానిపై 7 చొప్పున కంకర రాళ్ళు రువ్వాలి.

జమరాత్: అంటే. ఇన్నా'దూల్ (అ.స.)ను అతని తండ్రి ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.), అల్లాహుతో అలా అజ్జతో జ'హ్జ్ చేయటానికి తీసుకొనిపోయేటప్పుడు, పై'తాన్ వారిని, అల్లాహుతో అలా అజ్జను ఉల్లంఘించటానికి, ప్రేరేపించిన మూడు చోట్లలో నియమించిన గుర్తులు.

పరలోకంలో ఎలాంటి భాగం ఉండదు.

201. వారిలో మరికొందరు: “ఓ మా ప్రభూ! మాకు ఇహలోకంలో మంచిని మరియు పరలోకంలో కూడా మంచిని ప్రసాదించు మరియు మమ్మల్ని సరకాగ్ని నుండి కాపాడు!” అని ప్రార్థిస్తారు.

202. అలాంటి వారు తమ సంపాదనకు అనుగుణంగా (ఉభయలోకాలలో) తమ వాటాను పొందుతారు. మరియు అల్లాహ్ లెక్క తీసుకోవటంలో అతి శీఘ్రుడు. (1/2)

203. * మరియు నియమిత రోజులలో అల్లాహ్ ను స్మరించండి.¹ ఎవడైనా త్వరగా రెండు రోజులలోనే వెళ్ళిపోయినా, అతనిపై ఎలాంటి దోషంలేదు. మరెవడైనా నిదానించి (పదమూడవ తేదీవరకు) నిలిచి పోయినా, అతనిపై ఎలాంటి దోషంలేదు,² వాడికి, ఎవడైతే దైవభీతిని కలిగి ఉంటాడో! మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు నిశ్చయంగా, మీరంతా ఆయన సన్నిధిలో హాజరు చేయబడుతారనేది తెలుసుకోండి.

204. మరియు ప్రజలలోనుండి ఒక వ్యక్తి నూటలు ఇహలోక జీవితంలో నీకు సంతోషం కలుగజేయవచ్చు; మరియు తన సంకల్పశుద్ధిని తెలుపడానికి అతడు అల్లాహ్ ను సాక్షిగా నిలబెట్టవచ్చు! కాని, వాస్తవానికి అతడు

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ

وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَىٰ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَهُكُمْ تُحْشَرُونَ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْطِيكَ قَوْلَهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَشَهِدَ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ

1. తప్రీఖ్ దినాలలో అంటే జు'ల్-హిజ్జాహ్ 11,12,13 తేదీలలో ఫర్జ్ సమా' చేసే తరువాత తక్బీర్ చేసేవారి: “అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్, లా ఇలాహ్ ఇల్లాల్లాహ్, సల్లాహు అక్బర్ అల్లాహు అక్బర్ ప దిల్లాహిల్ హమ్మి.” కంకర రాళ్ళు విసురునపుడు ప్రతి కంకరరాయి విసిరిన తర్వాత ఈ తక్బీర్ చేసేవరిం నున్నతే. (నీల్ అల్ అవతార్ పుస్తకం-5, పేజీ-86).

2. మూడు జమరాత్లపై 11 మరియు 12 జు'ల్-హిజ్జాహ్ తేదీలలో కంకర రాళ్ళను రువ్వాలి. 12వ తేదీన మగ్రీబకు ముందు మినా విడువలేక పోతే, 13వ తేదీన కూడా “జు'ల్ సమా' చే తరువాత మూడు జమరాత్లపై కంకరరాళ్ళను విసిరి మునాసు విడవాలి.

ఘోరమైన జగదాలమూరి కావచ్చు!¹

205. మరియు (ఓ ముహమ్మద్) అతడు (నీ పద్దసుండి) తిరిగిపోయి లోకంలో కల్లోలం రేకెత్తించటానికి, పండుపాలాలను మరియు వశువులను నాశనం చేయటానికి పాటుపడవచ్చు. మరియు అల్లాహ్ కల్లోలాన్ని ఏ మాత్రం ప్రేమించడు.

206. మరియు: “అల్లాహ్ యందు భయ భక్తులు కలిగి ఉండు.” అని అతనితో ఆస్పన్నుడు, అహంభావం అతనిని మరింత పాపానికి ప్రేరేపిస్తుంది. కావున సరకమే అలాంటి వానికి తగిన స్థలం. మరియు అది ఎంత చెడ్డ నిరామస్థలం!

207. మరియు మానవులలోనే, అల్లాహ్ సంతోషం పొందటానికి తనవూర్తి జీవితాన్ని అంకితం చేసేవాడూ ఉన్నాడు. మరియు అల్లాహ్ తన దాసుల యెడల చాల కనికరుడు.²

208. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ విధేయత (ఇస్లాం)లో సంపూర్ణంగా ప్రవేశించండి. మరియు ప్రైతాసు అడుగుజాడలను అనుసరించకండి. నిశ్చయంగా, అతడు మీకు బహిరంగ శత్రువు!

209. మీ పద్దకు స్పష్టమైన హితోపదేశాలు వచ్చిన పిదప కూడా, మీరు తప్పకుండా వస్తా! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు అని తెలుసుకోండి.

210. ఏమీ? అల్లాహ్ స్వయంగా దేవ దూతలతో పాటు, మేఘాల ఛాయలలో ప్రత్యక్షం కావాలని వారు నిరీక్షిస్తున్నారా? కానీ,

وَاذْكُورُوا فِي الْأَرْضِ لِيُقْضَىٰ فِيهَا وَأُوبَهُلِكَ
الْحَرْثُ وَالنَّاسُ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَاسَادَ ۝

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ
بِأَلْقَامِهِ فَهُمْ يَنْحَنِبُهُ يَهْتَئِرُ وَلَيْسَ إِلَهُكُمُ

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ
مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي
السَّلَامِ كَآفَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ
الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ۝

قُلْ زَلَلْتُكُمْ مِن بَعْدِ مَا جَاءَكُمُ
الْبَيِّنَاتُ فَاذْكُرُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝

مَنْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي
ظُلُلٍ مِّنَ الْغَمَامِ وَالنَّاسِ كَآفَّةً وَقُضِيَ

1. 'స. బు'ఖరీ, పుస్తకం-3, 'హదీస్' సం. 637. ఇలాంటి వారి ఉదాహరణకు చూపింది, 2:8-12.

2. అర్-రఫూ'ఫ్: అర్-రహీము, Compassionate, Kind, Merciful. చాల కనికరుడు. ఇవి రెండూ అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

అప్పటికే ప్రతి విషయపు తీర్పు జరిగి ఉంటుంది. మరియు సమస్త విషయాలు (తీర్పు కొరకు) అల్లాహ్ దగ్గరికే మరలించబడతాయి!

211. మేము ఎన్ని స్వప్నమైన సూచన (అయితే)లను వారికి చూపించామో ఇస్రాయిల్ సంతతివారిని అడగండి! ¹ మరియు ఎవడు అల్లాహ్ యొక్క అనుగ్రహాలను పొందిన తరువాత, వాటిని తారు మారు చేస్తాడో! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అలాంటి వారిని శిక్షించటంలో ఎంతో కఠినుడు.

212. సత్యతిరస్కారులకు ఇహలోక జీవితం మహాపాపమైనదిగా చేయబడింది. కావున వారు విశ్వాసులతో పరిహాసాలాడుతుంటారు, కానీ పునరుత్థాన దినమున, దైవభీతి గలవారే వారికంటే ఉన్నతస్థానంలో ఉంటారు. మరియు అల్లాహ్ తానుకోరిన వారికి లెక్కలేనంత జీవనోపాధిని ప్రసాదిస్తాడు.

213. పూర్వం, మానవులంతా ఒకే ఒక సమాజంగా ఉండేవారు. ² అప్పుడు అల్లాహ్ వారికి శుభవార్తలు ఇవ్వటానికి మరియు హెచ్చరికలు చేయటానికి ప్రవక్తలను పంపాడు. మరియు మానవులలో ఏర్పడిన భేదాలను పరిష్కరించటానికి, అయిన గ్రంథాన్ని సత్యంతో వారి ద్వారా అవతరింపజేశాడు. మరియు అది

الرَّاسِ وَالْإِلَهُ تَرْجَعُ الْأُمُورُ

سَلِّ يَنْبَغِي إِسْرَاءُ نِيلَ كَمْ اتَّيْنَهُمْ مِنَ الْآيَاتِ
بَيِّنَةٍ وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

رَبِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا تَحْيَاةُ الدُّنْيَا وَيَصْعَقُونَ مِنَ
الْآخِرَةِ أَمْثَلُ وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوَقَّعَهُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَاللَّهُ يُرِزُّ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ
النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ
الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيُبَيِّنَ لِلنَّاسِ فِيهَا
الْخِلَافَ فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ
أُولُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا
بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا

1. ఈ సూచనలు ఉదాహరణకు: కర్ర, మాంత్రికులను ఓడించింది, సముద్రంలో త్రోవ చేసింది, బంతి నుండి 12 ఊటలను ప్రవహింపజేసింది, మేఘాల ఛాయలు ఏర్పరచింది, మన్న మరియు 'సల్వా'లను దింపింది మొదలైనవి. ఇవన్నీ అల్లాహుతా'అలా మహిమను మరియు దైవప్రవక్త సజాయితిలను తెలుపుతున్నాయి. అయినా సత్యతిరస్కారులు విశ్వసించలేదు.

2. అంటే తో'హీద్: ఏకదైవ సిద్ధాంతంపై ఉండటం. అదమ్ ('అ.స.) నుండి సూ'హ్ ('అ.స.) వరకు ప్రజలంతా ఏకదైవ సిద్ధాంతంపై, తమ ప్రవక్తలను అనుసరిస్తూ వచ్చారు. సూ'హ్ ('అ.స.) కాలంలో హైతాస్ కలతలు రేకెత్తించటంపలన వారిమధ్య భేదాభిప్రాయాలు వచ్చాయి. సత్యతిరస్కారం మరియు షిర్క్ వ్యాపించాయి. ఆ తరువాత అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రవక్తలను దివ్యగ్రంథాలతో వారి భేదాభిప్రాయాలను మారంచేయటానికి పంపాడు (ఇబ్నీ-కసీర్).

(దీప్యగ్రంథం) ఇష్టబడిన వారు, స్పష్టమైన హితోపదేశాలు పొందిన తరువాత కూడా, పరస్పర ద్వేషాల వల్ల భేదాభిప్రాయాలు పుట్టించుకున్నారు. కాని అల్లాహ్ తన ఆజ్ఞతో, విశ్వాసులకు వారు వివాదాలాడుతున్న విషయంలో సత్యమార్గాన్ని చూపాడు. మరియు అల్లాహ్ తాను కోరినవారికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.

214. ఏమీ? మీరు (సులభంగా) స్వర్గంలో ప్రవేశించగలమని భావిస్తున్నారా? మీ పూర్వీకులు సహించినటువంటి (కష్టాలు) మీరూ సహించనిదే! వారిపై దురపన్థాలు, రోగ బాధలు విరుచుకుపడ్డాయి మరియు వారు కుదిపివేయబడ్డారు, చివరకు అప్పటి సందేశహారుడు మరియు విశ్వాసులైన అతని సహచరులు: “అల్లాహ్ సహాయం ఇంకా ఎప్పుడొస్తుంది?” అని వాపోయారు. అదిగో! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సహాయం సమీపంలోనే ఉంది!¹

215. (ఓ ముహమ్మద్!) వారు (ప్రజలు) నిన్ను అడుగుతున్నారు: “మేము ఏమి ఖర్చుచేయాలి?” అని. వారితో అను: “మీరు మంచిది ఏది ఖర్చుచేసినా సరే, అది మీ తల్లిదండ్రుల, బంధువుల, అనాథుల, యాచించని పేదల (మసాకీన్) మరియు బాటసారుల కొరకు ఖర్చుచేయాలి. మరియు మీరు ఏ మంచిపని చేసినా అది అల్లాహ్ కు తప్పక తెలుస్తుంది.”²

فِيهِ مِنَ الْحَقِّ يُادَّبُ بِهِ اللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

أَمَحِبَّتُهُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ
مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَتَّبِعْتَهُمْ
الْبَاسَاءُ وَالْقَارَاءُ وَرُؤُسُهُمْ يَنْفُونَ
الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ عَلَىٰ نَضْرٍ
اللَّهُ الْأَرِيقُ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ ۝

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ ۖ قُلْ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ
خَيْرٍ فَلِلَّهِ وَالْيَوْمِئَاتِ وَالأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ ۚ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ
فَرَأَى اللَّهُ فِيهِ عَليْمٌ ۝

1. విశ్వాసులకు అల్లాహ్ (సు.తా.) సహాయం తప్పక లభిస్తుంది.

2. ఈ ఖర్చు, సఫల్తే సదఖాత్ గురించి ఉంది. విధిగా ఇవ్వవలసిన 'జకాత్' కాదు. ఎందుకంటే, తల్లిదండ్రులకు 'జకాత్' చెల్లదు. వారిని పోషించటం కుమారుల బాధ్యత. మైమున్ బిన్ ముప్రస్ అన్నారు: 'గమనించవలసిన విషయం ఏమిటంటే ఈ ఖర్చు చేయటంలో, ఇంట్లో పట్టి త్రొవ్వించి గానీ, లేక సంగీత పాఠనాలు గానీ, లేక ఇంటి అలంకరణకు చేసే పర్వాల గానీ లేవు. అంటే ఇలాంటి వస్తువుల మీద ఖర్చు చేయటం అవాంఛనీయమైన వ్యర్థపు ఖర్చే.

216. మీకు అసహ్యకరమైనా! (ధర్మ) యుద్ధం చేయటం మీకు విధిగా నిర్ణయించబడింది.¹ మరియు మీకు సచ్చని విషయమే మీకు మేలైనది కావచ్చు మరియు మీకు సచ్చే విషయమే మీకు హానికరమైనది కావచ్చు! మరియు అల్లాహ్ కు అంతా తెలుసు, కాని మీకు ఏమీ తెలియదు.

217. వారు నిషిద్ధ మాసాలలో యుద్ధం చేయటాన్ని గురించి నిన్ను అడుగుతున్నారు.² వారితో ఇలా అను: “వాటిలో యుద్ధం చేయటం మహా అపరాధం. కానీ (ప్రజలను) అల్లాహ్ మార్గాన్ని అపలంబించటం నుండి అపరోధాలు కలిగించటం మరియు ఆయన (అల్లాహ్) ను తిరస్కరించటం మరియు (ప్రజలను) ముస్లిం అల్-హరామ్ ను దర్శించకుండా అటంకపరచటం మరియు అక్కడి వారిని దానినుండి వెడలగొట్టటం అల్లాహ్ దృష్టిలో అంత కంటే మహా అపరాధం. పీడన (ఫిత్నా), రక్తపాతం కంటే ఘోరమైనది.³ వారికి సాధ్యమే అయితే మిమ్మల్ని మీ ధర్మం నుండి ముల్చించగలిగే వరకూ వారు మీతో యుద్ధం చేయడం మానరు. మరియు మీలో ఎవరైనా మతభ్రష్టులై సత్యతిరస్కారులుగా మరణిస్తే, అలాంటి వారి మంచపనులన్నీ ఇహపర లోకాలలో రెండింటిలోనూ పృథా అవుతాయి. మరియు అలాంటి వారు సరకాగ్ని వాసులవుతారు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.”

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَلَيْكُمْ أَنْ تَقْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ غَيْرُكُمْ وَعَلَيْكُمْ أَنْ تَحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ٢١٦

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تَزِلْزَلُونَ يُقَاتِلُوكُمْ حَتَّى يَرْزُقُوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنْ اسْتَطَاعُوا وَمَنْ يَزِدْكُمْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسِمَةٌ وَهُوَ كَافِرٌ وَلَكُمْ فِيهَا عَمَلٌ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ الْكَرَامِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ٢١٧

1. చూడండి, 2:190-193, 22:39.

2. నిషిద్ధ మాసాలు హిజ్రీ శకపు 1,7,11 మరియు 12వ నెలలు, వెడరాల్కు చూడండి, 2:194 మరియు దాని వ్యాఖ్యానం 1. పైస పెర్కొన్న నిషిద్ధ మాసాలలో యుద్ధం చేయటం ఇస్లాంకు ముందు కూడా అరేబియాలో నిషిద్ధంగా ఉండేది. ఈ ఆయత్ అవతరణను గురించి ఇలా ఉంది: ఒక 'స'వచీల దళం రబబ్ నెలలో ఒక సత్యతిరస్కారిని చంపి మరియు కొందరిని బైదీలుగా తీసుకుంటారు. అప్పుడు ఆ 'స'వచీలకు రబబ్ నెల ప్రారంభమైనది తెలియదు. అప్పుడు సత్యతిరస్కారులు: “ఈ ముస్లింలు నిషిద్ధ మాసాలను కూడా లెక్కచేయడం లేదు.” అని నిందిస్తారు. ఆ సందర్భంలో ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది.

3. చూడండి, 2:191 వ్యాఖ్యానం 2.

218. నిశ్చయంగా, విశ్వసించిన వారు మరియు (అల్లాహ్ మార్గంలో తమ జన్మ భూమిని విడిచి) వలస పోయేవారు మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో ధర్మపోరాటం చేసేవారు; ఇలాంటి వారే! అల్లాహ్ కారుణ్యం అశించటానికి అర్హులు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత. (5/8)

219. * (ఓ ప్రవక్తా!) వారు, ముద్యపానాన్ని మరియు జూదాన్ని గురించి నిన్ను ప్రశ్నిస్తున్నారు.¹ నీవు ఈ విధంగా సమాధానం ఇవ్వు: “ఈ రెండింటిలోనూ ఎంతో హాని (పాపం) ఉంది. వాటిలో ప్రజలకు కొన్ని లాభాలు కూడా ఉన్నాయి, కాని వాటి హాని (పాపం) వాటి లాభాల కంటే ఎంతో అధికమైనది.” మరియు వారిలా అడుగుతున్నారు: “మేము (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఏమి ఖర్చుపెట్టాలి?” నీవు ఇలా సమాధానం ఇవ్వు: “మీ (నిత్యావసరాలకు పోగా) మిగిలేది.”² మీరు ఆలోచించటానికి, అల్లాహ్ ఈ విధంగా తన సూచన (ఆయతు)లను మీకు విశదీకరిస్తున్నాడు

220. ఇహలోకంలోనూ మరియు పరలోకంలోనూ, మరియు అనాథులను గురించి వారు నిన్ను అడుగుతున్నారు. నీవు ఇలా సమాధానం ఇవ్వు: “వారి సంక్షేమానికి తోడ్పడటమే మేలైనది.” మరియు మీరు వారితో కలిసి మెలిసి³

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجْهَهُدَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٨﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْمِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا. وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٩﴾

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَىٰ قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ إِنَّا نَحْنُ الْطَوَّاهُ وَالْحَوَالِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْفَقِيرَ مِنَ الْبَصِيرِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

1. చూడండి, 4: 43, 5:90-91. 'స. బు'ఖారీ, పుస్తకం-6, 'హదీస్' సం. 383, 'స. బు'ఖారీ, పుస్తకం-7, 'హదీస్' సం. 481, 483, 484.

2. అంటే తమ పోషణలో ఉన్నవారి ఆవసరాలను పూర్తిచేసిన తరువాత, ఉన్నదంతా ఖర్చుపెట్టి, తరువాత ఆవసరం పడితే ఇతరుల ముందు చేయి దావవలసిన పరిస్థితి కూడా తెచ్చుకోరాదు.

3. తు'ఖాలి'తూహుమ్; వారితో కలిసి మెలిసి ఉండండి. అంటే ఆదాయాలు మరియు ఖర్చులలో, వ్యాపారంలో మొదలైన వాటిలో కలిసి మెలిసి ఉంటే, ఫర్వాలేదు. కాని వారి సంపదలను కలుపించుకోవటానికి ప్రయత్నించరాదు. వారి మేలును మీ మేలుగా పరిగణించాలి.

ఉంటే (తప్పలేదు), వారు మీ సోదరులే! మరియు చెరచేవాడెవడో, సవరించేవాడెవడో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. మరియు అల్లాహ్ కోరితే మిమ్మల్ని కష్టపెట్టి ఉండేవాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

221. మరియు ముష్రీక్ స్త్రీలు, విశ్వసించ సంతవరకు, మీరు వారిని వివాహమాడకండి. ముష్రీక్ స్త్రీ మీకు ఎంతసచ్చినా, ఆమె కంటే విశ్వాసురాని ఒక బానిస స్త్రీ ఎంతో మేలైనది. మరియు ముష్రీక్ పురుషులు విశ్వసించసంతవరకు మీ స్త్రీలతో వారి వివాహం చేయించకండి. మరియు ముష్రీక్ పురుషుడు మీకు ఎంతసచ్చినా, అతడి కంటే విశ్వాసి అయిన ఒక బానిస ఎంతో మేలైనవాడు. ఇలాంటి వారు (ముష్రీకీన్) మిమ్మల్ని అగ్ని నైపునకు అహ్వానిస్తున్నారు. కాని అల్లాహ్! తన ఆసుమతితో, మిమ్మల్ని స్వర్గం నైపునకు మరియు క్షమాభిక్ష పొందటానికి పిలుస్తున్నాడు. మరియు ఈ విధంగా ఆయన తన సూచనలను ప్రజలకు - బహుశా వారు గుణపాఠం నేర్చుకుంటారని - స్పష్టంగా తెలుపుతున్నాడు.

222. మరియు వారు నిన్ను స్త్రీల ఋతు కాలం గురించి అడుగుతున్నారు. నీవు వారికి ఇలా తెలుపు: “అదొక అవరిశుద్ధ (హానికరమైన) స్థితి. తనుక ఋతుకాలంలో స్త్రీలతో (సంభోగానికి) దూరంగా ఉండండి.² వారు పరిశుద్ధులు కానంతవరకు

وَلَا تَسْكُنُوا الشَّرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَ وَلَئِمَّةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنكِحُوا الشَّرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى التَّارِجِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَعْفِرَةِ بِأَذْنِهِ وَيُبَيِّنُ الْيَقِيْنُ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ ذِي فَاعِلَةٍ لَوِ الْبَسَاءُ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهَرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ

1. వైషప్రపక్త ('స'అస) ప్రపచసం: "స్త్రీని వివాహమాడటానికి నాలుగు విషయాలను గమనించాలి. అవి: 1) అస్తిపాస్తులు, 2) పుట్టుపూర్వోత్తరాలు, వంశం, 3) ఆందం, ఆకర్షణీయత మరియు 4) ధర్మపరాయణత." మీరు ధర్మపరాణురాలైన స్త్రీనే ఎంచుకోండి. ('స, బు'ఖారీ, కిశాబ్ అన్నికా'హ, 'స, ముస్లిం, కిశాబ్ అర'దా'అ).

2. స్త్రీల ఋతుకాలం: ప్రతి చంద్ర మాసంలో 4-5 రోజుల వరకు రక్తం ప్రసరించే కాలం.

యూదులు మరియు ఇతర జాతుల వారు ఋతుకాలంలో స్త్రీలను వేరే గదులలో దూరంగా

వారిపద్ధకు పోకండి. వారు పరిశుద్ధులు అయిన తరువాత అల్లాహ్ ఆదేశించిన చోటునుండి మీరు వారిపద్ధకు పోవచ్చు.”¹ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ పశ్చాత్తాపపడేవారిని ప్రేమిస్తాడు మరియు పరిశుద్ధులుగా ఉండేవారిని ప్రేమిస్తాడు.

223. మీ భార్యలు మీకు పంటపొలాల పంటివారు, కావున మీ పొలాలకు మీరు కోరిన విధంగా పోవచ్చు.² మరియు మీ స్వయం కొరకు (సత్కార్యాలు) చేసే పంటండి (మీకు మంచి సంతానం కొరకు ప్రార్థించండి). మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు మీరు నిశ్చయంగా, ఆయనను కలుసుకోవలసి ఉందని తెలుసుకోండి. మరియు విశ్వాసులకు శుభవార్తలను వినిపించు.

224. మరియు మీరు అల్లాహ్ (పేరుతో) చేసే ప్రమాణాలు మిమ్మల్ని సన్మార్గం నుండి దైవభీతి నుండి మరియు ప్రజలలో శాంతి స్థాపించటం నుండి అటంకపరిచేవిగా కానివ్వకండి.³ మరియు అల్లాహ్ సర్వం

الْمُتَّقِينَ

فَمَا تَكُنْ حَرْثَ لَكُمْ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ
وَقَدْ مَوْلَا أَنْفُسِكُمْ وَأَتَقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ
مُعَلَّقُونَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْصَةً لِّإِيمَانِكُمْ أَنْ تَنْكِرُوا
تِلْكَ أَوْ تَصِفُوا أَيْدِي النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

ఉంచేవారు. వారిని పంటింటిలోకి కూడా పోనిచ్చేవారు కాదు. కావున ఈ విషయం గురించి, 'స'హాబీలు ప్రవక్త ('స'అస) గారిని ప్రశ్నించగా, ఈ ఆయత్ అపతరింపజేయబడింది. ఇందులో స్త్రీలతో ఋతుకాలంలో సంభోగం మాత్రమే నిషేధించబడింది. వారు పంటచేయటం, ఒకే గదిలో భర్తతో కలిసి ఒకే మంచంపై పరుండటం నిషేధించబడలేదు.

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశించిన చోటునుండి అంటే సంతానం పుట్టి చోటు నుండి మాత్రమే. ఇతర ఏ చోట్ల నుండి కూడా కాదు. దీనితో విశదమయ్యేది ఏమిటంటే, భార్యతో కూడా మలమార్గం ద్వారా సంభోగం చేయటం నిషేధం ('హరాం).
2. ఇక్కడ పంటపొలం అంటే సంతానం ఇచ్చేవారు, ఏ విధంగానైతే పొలం నుండి ఫలం లభిస్తుందో అదేవిధంగా స్త్రీలనుండి సంతతి ఫలిస్తుంది. ఇక్కడ కూడా మీరు కోరిన వద్దటిలో పంటపొలంలోకి మాత్రమే పొండి, కాని ఇతర చోట్లనుండి పోకండి అంటే స్త్రీ మర్్యాదగం నుండే సంభోగం చేయండి. ఇతర మార్గాల ద్వారా చేయకండి అని భావం. (ఇబ్నె-కసీ'రీ).
3. మీరు కోసంలో ఉన్నప్పుడు కూడా ఫలానా వ్యక్తికి ఉపకారం చేయనని అల్లాహుతా'అలా పేరుతో ప్రమాణం చేయకండి. దీని కఫ్ఫారా 5:89లో విశదీకరించబడింది. చూడండి. 'స.బు'ఖారీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' సం. 621.

వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

225. మీరు అనాలోచితంగా చేసే ప్రమాణాలను గురించి అల్లాహ్ మిమ్మల్ని పట్టుకోడు. కాని మీరు హృదయపూర్వకంగా చేసే ప్రమాణాలను గురించి ఆయన తప్ప కుండా మిమ్మల్ని పట్టుకుంటాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, సహనశీలుడు.¹

226. ఎవరైతే తమ భార్యలతో (సంభోగించమని) ప్రమాణంచేస్తారో, వారికి నాలుగు నెలల ప్యవధి ఉంది.² కాని వారు తమ దాంపత్య జీవితాన్ని మళ్ళీ ప్రారంభిస్తే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

227. కాని వారు విడాకులకే నిర్ణయించు కుంటే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినే వాడు, సర్వజ్ఞుడు.

228. మరియు విడాకులివ్వబడిన స్త్రీలు మూడు ఋతువుల వరకు (మరొకనితో పెండ్లి చేసుకోకుండా) వేచి ఉండాలి.⁴ మరియు వారు

لَا يُؤْخَذُكُمْ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ
يُؤْخَذُكُمْ بِمَا كَسَبْتُمْ فَلَوْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ
حَلِيمٌ

لَئِنْ يَنْتَوَلَوْا مِنْ نِسَائِهِمْ نَرْفُضُ أَرْبَعَةَ
أَشْهُرٍ فَإِنْ قَامُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

وَأِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَرَئِضْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا
يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكُنَّ مِمَّا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ

1. 'హాలీమున్: The Fore-Bearing, Clement. సహనశీలుడు, ఓర్పు గలవాడు, సామ్యుడు, విశాలహృదయుడు, శిక్షించటంలో తొందరపడనివాడు. అర్-హాలీము, అర్-రహీము, ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు. చూడండి, 11:87.

2. రూల్: అంటే శనిధం. ఏ ప్యక్తి అయినా తన భార్యతో ఇన్ని నెలలు కలుపనని శనిధం చేసి ఆ గడువు పూర్తి కాకముందే అమెతో కలిస్తే కప్పారా చేయాలి. ఒకవేళ ఆ గడువు 4 నెలలకుంటే ఎక్కువ ఉంటే - అతడు అమెను 4 నెలల కంటే ఎక్కువ కాలం వ్రేలాడ నివ్వలేడు కావున - నాలుగు నెలల తరువాత అమెతో అదరంగా దాంపత్య జీవితం సాగించాలి. లేదా అదరంగా సాగనంపాలి, (ఇబ్నె-కసీర్).

3. నాలుగు నెలల గడువు తరువాత పై విషయంలో విడాకులు దానంతట అవే పూర్తికావు. ఆ ప్యక్తి అమెను స్వీకరించాలి, లేదా విడాకులివ్వాలి. లేనిచో న్యాయస్థానం వారికి విడాకులైవా ఇప్పించాలి, లేదా వారిరువురిని కలపాలి (ఇబ్నె-కసీర్).

4. ఈ శాసనం గర్భవతి అయిన స్త్రీకి వర్తించదు. వారి వేచియుండే సమయం ('ఇద్దత్) కాన్పు వరకు ఉంటుంది. మరియు నికాహ్ తరువాత సంభోగం కాని స్త్రీకి కూడా వర్తించదు. అమెకు 'ఇద్దత్ గడువు ఉండదు. మరియు ఋతుసాధం ప్రారంభం కాని స్త్రీ మరియు ఋతుసాధం అగిన స్త్రీకి

అల్లాహ్ యందు మరియు అంతిమ దినమునందు విశ్వాసమున్నవారే అయితే, అల్లాహ్ వారి గర్భాలలో సృష్టించిన దానిని దాచటం వారికి ధర్మసమ్మతం కాదు.¹ మరియు వారి భర్తలు దాంపత్య సంబంధాలను సరిదిద్దుకోవటానికి సిద్ధంగా ఉంటే! ఈ నిరీక్షణ కాలంలో వారిని తమ భార్యలుగా తిరిగి స్వీకరించే హక్కు వారికి ఉంది. మరియు వారికి (స్త్రీలకు) వారి (భర్తల)పై ధర్మసమ్మతమైన హక్కులున్నాయి, ఏ విధంగా నైతే వారి (భర్తలకు) వారిపై ఉన్నాయో. కాని పురుషులకు స్త్రీలపై (కర్తవ్య) అధిక్యత ఉంది.² మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకపంతుడు.

229. విడాకులు రెండు సార్లే! ఆ తర్వాత (భార్యను) సహృదయంతో తమవద్ద ఉండ నివ్వాలి, లేదా ఆమెను మంచి తనంతో సాగ సంపాది.³ మరియు సాగనంపేటప్పుడు మీరు వారికి ఇచ్చిన వాటినుండి ఏమైనా తిరిగి తీసుకోవడం ధర్మసమ్మతం కాదు. అల్లాహ్ విధించిన హద్దులకు కట్టుబడి ఉండలేము అనే భయం ఆ ఇద్దరికీ ఉంటే తప్ప! కాని అల్లాహ్ విధించిన హద్దులకు కట్టుబడి ఉండలేమనే భయం ఆ దంపతులకు ఉంటే స్త్రీ పరిహారమిచ్చి

إِنْ كُنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبَعُولَتُهُنَّ
أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا
وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ
وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

الطَّلَاقِ مَرَّتَيْنِ ۖ فَمَا سَأَلْتُمْ بِمَعْرُوفٍ أَوْ
تَسْرِيَةٍ ۖ يَأْخُذْنَ بِأَحْسَنِ وَلَا يَجِدَ لَكُمْ أَنْ
تَأْخُذُوا وَمِمَّا اكْتَسَبْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يُغْفَا
إِلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا
حُدُودَ اللَّهِ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ
بِهِ يَتْلَاكِ حُدُودُ اللَّهِ فَلاَ تَعْتَدُوا ۗ وَمَنْ
تَعَتَّى حُدُودَ اللَّهِ فَاعِلُهُ ظَلِيمٌ مُّؤْتٍ

కూడా పర్తింపదు. వారి గడుపు మూడు మాసాలు, (ఇబ్నె-కసీర్), చూడండి, 65:1-7. ఇతర స్త్రీలు భర్త మరణించిన తరువాత వాలుగు మాసాల పదిరోజులు వేచి ఉండాలి (2:234).

1. ఇక్కడ గర్భం మరియు ఋతుస్రావం రెండింటిని కూడా దాచవద్దని ఆర్థం.
2. మగ వారికి ఉన్న అధిక్యత, వారి కారీరక బలం, వారికున్న జిహాద్ అనుమతి, వారసత్వంలో అధిక్యత మరియు భార్యాపిల్లలను మరియు కుటుంబం వారిని పోషించే బాధ్యత మొదలైనవి.
3. భర్త తన భార్యను 'ఇద్దత్ గడుపులోపల కేవలం రెండుసార్లు మాత్రమే తిరిగి స్వీకరించవచ్చు. అంటే మొదటిసారి ఇచ్చిన విడాకుల తరువాత మరియు రెండవసారి ఇచ్చిన విడాకుల తరువాత. మూడవసారి విడాకులిచ్చిన తరువాత 'ఇద్దత్ గడుపులోపల భార్యను తిరిగి స్వీకరించే అనుమతి లేదు. 'అత్తలాఖు ముర్రతాన్' దీనిఆర్థం ఏమిటంటే ఒకేసారి మూడు విడాకులు పూర్తికావు. అంటే ఒకే సమయంలో 'తలాఖ్ అని ఎన్నిసార్లు పలికినా అది ఒకే 'తలాఖ్'గా పరిగణించబడాలి.

(విడాకులు / ఖులా' తీసుకుంటే) అందులో వారికి ఎలాంటి దోషంలేదు.¹ ఇవి అల్లాహ్ విధించిన హద్దులు, కావున వీటిని అతిక్రమించకండి. మరియు ఎవరైతే అల్లాహ్ విధించిన హద్దులను అతిక్రమిస్తారో, అలాంటి వారే దుర్మార్గులు.²

230. ఒకవేళ అతడు (మూడవ సారి) విడాకులిస్తే, ఆ తర్వాత ఆ స్త్రీ అతనికి ధర్మసమ్మతం కాదు, ఆమె వివాహం వేరే పురుషుని తో జరిగితే తప్ప! ఒకవేళ అతడు (రెండవ భర్త) ఆమెకు విడాకులిస్తే! ఆప్పుడు ఉభయులూ (మొదటి భర్త, ఈ స్త్రీ) తాము అల్లాహ్ హద్దులకు లోబడి ఉండగలమని భావిస్తే వారు పునర్వివాహం చేసుకోవటంలో దోషంలేదు. మరియు ఇవి అల్లాహ్ నియమించిన హద్దులు, వీటిని ఆయన గ్రహించే వారికి స్పష్టపరుస్తున్నాడు.

231. మరియు మీరు స్త్రీలకు విడాకులిచ్చి నప్పుడు, వారి కొరకు నిర్ణయింపబడిన గడువు ('ఇద్దత్') సమీపిస్తే వారిని సహృదయంతో మీ పద్ధతి ఉంచుకోండి, లేదా సహృదయంతో విడిచి పెట్టండి. కేవలం వారికి బాధ కలిగించే మరియు పీడించే ఉద్దేశ్యంతో వారిని ఉంచుకోకండి. మరియు ఆ విధంగా చేసేవాడు వాస్తవానికి తనకు తానే అన్యాయం చేసుకున్నట్లు. మరియు అల్లాహ్ అచేతా(అయాత్)లను పరిహాసంగా తీసుకోకండి. మరియు అల్లాహ్ మీకు చేసిన ఆసుగ్రహాన్ని మరియు మీపై ఆపకరింపజేసిన గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని జ్ఞాపకం

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ كُنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَلَكُمْ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ مِنْهُنَّ عِلَّةٌ فَمَا تَسْكُونُنَّ فَبِعُرُوفٍ أَوْسَرَ حُرُوفٍ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تَنْكِحُوهُنَّ فِرَارًا لِمَعْتَدٍ وَأَمَنْ يُفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ، وَلَا تَتَّبِعُوا آيَاتِ اللَّهِ هُرُوفًا وَادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٣١﴾

1. స్త్రీ విడాకులు కోరితే, సమంజసమైన కారణం చూపి, పరిహారమిచ్చి లేక ముహ్ర వాసను ఇచ్చి, ఖులా' తీసుకోవచ్చు. న్యాయస్థానం ఈ విషయంలో ఆమెకు తోడ్పడుతుంది. పురుషుడు అంగీకరించని పక్షంలో న్యాయాధికారి స్త్రీ చూపిన కారణాలతో ఏకీభవిస్తే, వారి వివాహబంధాన్ని రద్దు చేయవచ్చు (అబూ-దావూద్, తిర్మిజీ, సహాయా - ఫత్వ్ అల్-ఖదీర్).

2. 'స. బు'ఖారీ, పుస్తకం-7, 'హదీస్' సం.197.

చేసుకోండి. ఆయన (అల్లాహ్) మీకు ఈవిధంగా బోధిస్తున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు ప్రతివిషయం గురించి బాగా తెలుసని తెలుసుకోండి.

232. మరియు మీరు మీ స్త్రీలకు (మొదటి సారి లేక రెండవసారి) విడాకులిస్తే, వారు తమ నిరీక్షణా వ్యవధిని ('ఇద్దతసు) పూర్తిచేసిన తరువాత, తమ (మొదటి) భర్తలను ధర్మ సమ్మతంగా పరస్పర అంగీకారంతో వివాహం చేసుకోవాలిస్తే, మీరు వారిని అటంకపరచకండి. మీలో ఎవరికి అల్లాహ్ యందు మరియు అంతిమ దినము సందు విశ్వాసం గలదో, వారికి ఈ బోధన చేయబడుతోంది. ఇది మీకు నిష్కళంకమైనది మరియు నిర్మలమైనది. మరియు అల్లాహ్ కు అంతా తెలుసు, కాని మీకు ఏమీ తెలియదు. (3/4)

233. * (విడాకుల తరువాత) పూర్తి రెండు సంవత్సరాల పాటు గడువు పూర్తి చేయవలెనని (తల్లిదండ్రులు) కోరినట్లయితే, తల్లులు తమ పిల్లలకు పాలివ్వాలి. మరియు చిడ్డ తండ్రిపై, వారికి తగురీతిగా భోజనం మరియు పస్త్రాలిచ్చి పోషించవలసిన బాధ్యత ఉంటుంది. శక్తికి మించిన భారం ఏ వ్యక్తిపై కూడా మోపబడదు. తల్లి తన చిడ్డ పలన కష్టాలకు గురికాకూడదు. మరియు తండ్రి కూడా తన చిడ్డపలన (కష్టాలకు గురి కాకూడదు). మరియు (పాలిచ్చే తల్లిని పోషించే బాధ్యత తండ్రిపై ఉన్నట్లు తండ్రి చనిపోతే) ఆతని వారసులపై కూడా ఉంటుంది. మరియు (తల్లిదండ్రులు) ఇరువురు సంప్రదించుకొని పరస్పర అంగీకారంతో (రెండు సంవత్సరాలు పూర్తికాక ముందే) చిడ్డచేత పాలు విడిపిస్తే, వారురువురికి ఎలాంటి దోషంలేదు. మరియు మీరు మీ చిడ్డలకు

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلْيَعْنِ أَجَلَهُنَّ
فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا
تَرَاضُوا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ
يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ آزْكَلْ لَكُمْ وَأَطْهَرُ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٢٢﴾

وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ
إِنْ أَرَادَ أَنْ يُنْفِخَ الرِّضَاعَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ
رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ وِزْرًا
وُسْعَهَا لَا نَفْسًا زَوَالِدًا يُبْكَى هَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ
يُؤْكَى وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ أَرَادَا
فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاؤُرًا فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْرِعُوا وَرَدَّكُمْ فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذْ أَسَلْتُمُوهُمَا بِالْمَعْرُوفِ
وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

వేరే స్త్రీ ద్వారా పాలు ఇప్పించే ఏర్పాటు చేయదలిస్తే, మీపై ఎలాంటి దోషంలేదు. కానీ మీరు ఆమెకు (తల్లికి) ఇవ్వవలసింది ధర్మ సమ్మతంగా చెల్లించాలి. అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు మీరు చేసేదంతా నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ చూస్తున్నాడని తెలుసుకోండి.

234. మరియు మీలో ఎవరైనా మరణించి, భార్యలను వదలిపోయినట్లైతే! (అలాంటి విధవలు) నాలుగునెలల పదిరోజులు (రెండవ పెండ్లి చేసుకోకుండా) వేచిఉండాలి.¹ వారి గడువు పూర్తిఅయిన తరువాత వారు తమకు ఉచితమైనది, ధర్మసమ్మతంగా చేసుకుంటే మీపై దోషంలేదు. మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

235. మరియు మీరు (ఏతంతువు లేక మూడు విడాకులు పొందిన స్త్రీలతో) వివాహం చేసుకోవాలనే సంకల్పాన్ని (వారి నిరీక్షణ కాలంలో) వరోక్షంగా తెలిపినా లేక దానిని మీ మనస్సులలో గోప్యంగా ఉంచినా మీపై దోషంలేదు. మీరు వారితో (వివాహమాడటం గురించి) ఆలోచిస్తున్నారని అల్లాహ్ కు తెలుసు. కానీ వారితో రహస్యంగా ఎలాంటి ఒప్పందం చేసుకోకండి. అయితే మీరేదైనా మాట్లాడ దలచుకుంటే, ధర్మసమ్మతమైన రీతిలో మాట్లాడుకోండి. మరియు నిరీక్షణ వ్యవధి పూర్తి అయ్యేంత వరకు వివాహం చేసుకోకండి. నిశ్చయంగా మీ మనస్సులలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కు తెలుసని తెలుసుకోని, ఆయనకు భయపడండి. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, సహనశీలుడు (శాంతస్వభావుడు)

وَالَّذِينَ يَتَوَقَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا لَا تَنْكِحُوا
بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا ۖ إِذَا ابْتَلَّيْنِ
أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ
بِالْمَعْرُوفِ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَزَّضْتُمُنَّ مِنْ خُطْبَةِ
النِّسَاءِ أَوْ أَتَمْتُمُنَّ فِي أَنْفُسِكُمْ ۖ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ
سَتَدْرُؤُوهُنَّ وَلَكِنْ لَا تَأْخُذُوا مِنْ سَرٍّ إِلَّا أَنْ
تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا ۚ وَلَا تَعْرُضُوا بَعْدَ الْفِكَاحِ
حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ ۚ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ ۚ فَاحْذَرُوهُ ۚ وَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٣٥﴾

1. ఈ 'ఇద్దరే గడువు ప్రతి స్త్రీకి వర్తిస్తుంది. సంభోగం కాని స్త్రీ అయినా లేక ముసలిది అయినా పతే! కాని గర్భవతి అయిన స్త్రీ మాత్రం కాన్పువరకు వేచిఉండాలి, (65:4). ఈ గడువు కాలంలో వారు తమ మృత భర్త ఇంటిలోనే ఉండాలి. (ఇబ్నె-కసీర్).

అని తెలుసుకోండి.

236. మీరు మీ స్త్రీలను ముట్టుకోక ముందే, లేక వారి ముహ్ నిర్ణయం కాక పూర్వమే, వారికి విడాకులిస్తే, అది పాపం కాదు. మరియు వారికి కొంత పారితోషికంగా తప్పకుండా ఇవ్వండి. మరియు ధనవంతుడు తన శక్తి మేరకు, పేదవాడు తన స్థితిని బట్టి ధర్మసమ్మతమైన విధంగా పారితోషికం ఇవ్వాలి. ఇది సజ్జనులైన వారి విద్యుక్త ధర్మం.

237. మరియు మీరు తాకక పూర్వమే మీ స్త్రీలకు విడాకులిస్తే మరియు వాస్తవానికి అప్పటికే వారి కన్యాశుల్కం (మహ్) నిర్ణయింపబడి ఉంటే, సగం మహ్ చెల్లించండి, కానీ స్త్రీ క్షమించి విడిచిపెట్టే, లేదా వివాహసంబంధ అధికారం ఎవని చేతిలో ఉందో అతడు (భర్త) గానీ క్షమించి విడిచిపెట్టికోరితే తప్ప!¹ మరియు క్షమించటమే దైవభీతికి సన్నిహితమైనది. మరియు మీరు పరస్పర వ్యవహారాలలో ఔదార్యం చూపటం మరచిపోవద్దు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు.

238. మీరు మీ సమాజాలను కాపాడుకోండి మరియు (ముఖ్యంగా) మధ్య సమాజాన్ని² మరియు అల్లాహ్ సన్నిధానంలో వినయ విధేయతలతో నిలబడండి.

239. మీరు ప్రమాదస్థితిలో ఉన్నప్పుడు నడుస్తూ గానీ, స్వారి చేస్తూ గానీ, సమాజా

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَكُمْ تَسْتَوْهِنَ أَوْ لَقِيتُمُوهِنَّ فِرِيضَةً لِّمَنْ عَاهَدْتُمُوهُنَّ ۚ عَلَى الْمَوْسِمِ قَدْرَةٌ وَعَلَى الْيَقِينِ قَدْرَةٌ مِّمَّا عَاهَدْتُمُوهُنَّ ۚ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾

وَأَن طَلَقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَن تَسْتَوْهِنَ وَقَدْ فَرَضْتُمُوهُنَّ فِرِيضَةً فَيَصِفُ مَا قَرَضْتُمُوهُنَّ ۚ أَن يَعْطُونَ أَوْ يُعْطُوا الَّذِي يَدَّ عَقْدًا ۚ الْبَيْكَارُ وَأَن تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنكِحُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمُ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ ﴿٢٣٨﴾

إِن يَخُفُّكُمْ قَرْحٌ أَوْ لُكْبٌ ۖ لَا يَأْذَاكُمْ فَاذْكُرُوا

1. అంటే భర్త, ఎందుకంటే వివాహబంధాన్ని తొలగించటం అతని అధికారంలో ఉంది. కావున అతడు స్త్రీకి మహ్ చెల్లించి ఉంటే, అమెను తాకక పూర్వమే విడాకులిస్తే అందులో నుండి ధర్మసమ్మతంగా సగం తీసుకోవచ్చు, లేదా పూర్తిగా విడిచిపెట్టవచ్చు.

2. అంటే 'అ'స్ర సమాజా, దైవసేవక (స'అస) కంటక యుద్ధ దినమున 'అ'స్ర సమాజాన్ని మధ్య సమాజాగా పేర్కొన్నారు. 'స. బుఖరీ, పుస్తకం-1, 'హదీస్' సం. 527, 528.

చేయవచ్చు. ¹ కాని మీకు శాంతిభద్రతలు లభించినప్పుడు, ఆయన మీకు నేర్పినట్లు అల్లాహ్ ను స్మరించండి. ఎందుకంటే ఈ పద్ధతి ఇంతకు పూర్వం మీకు తెలియదు.

240. మరియు మీలో మరణించిన వారు భార్యలను వదిలి పోతే, వారు తమ భార్యలకు ఒక సంవత్సరపు భరణపు ఖర్చులు ఇవ్వాలనీ, వారిని ఇంటినుండి వెడలగొట్టవద్దనీ వీలునామా వ్రాయాలి. ² కానీ వారు తమంతట తామే వెళ్ళిపోయి, తమ విషయంలో ధర్మ సమ్మతంగా ఏమి చేసినా మీపై పాపం లేదు. మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకపంతుడు.

241. మరియు విడాకులివ్వబడిన స్త్రీలకు ధర్మ ప్రకారంగా భరణపు ఖర్చులు ఇవ్వాలి. ఇది దైవభీతి గలవారి విధి.

242. ఈ విధంగా అల్లాహ్ తన ఆజ్ఞ (ఆయత్)లను మీకు స్పష్టంగా తెలుపు తున్నాడు. బహుశా మీరు అర్థం చేసుకుంటారని. (7/8)

243. * ఏమీ? మృత్యుభయంతో, వేలసంఖ్యలో ప్రజలు తమ ఇండ్లను వదిలి పోయింది నీకు తెలియదా? అప్పుడు అల్లాహ్ వారితో: “మరణించండి!” అని అన్నాడు కాని, తరువాత వారిని బ్రతికించాడు. ³ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మానవుల పట్ల అత్యంత అనుగ్రహం గలవాడు, కాని చాలామంది కృతజ్ఞతలు చూపరు.

اللَّهُ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا
وَمَوْتًا لَا ذَرْوًا لَهُمْ مَتَاعًا إِلَى الْخَوْلِ عَيْرٍ
إِحْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا
فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

وَالْمُطَلَّقَاتُ مَتَاعَ الْبُرُوفِ حَقًّا عَلَى
الْمُتَّقِينَ

كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ
حَدَّ الْمَوْتَى فَقَالَ لَهُمْ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ
اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَر النَّاسِ
لَا يَشْكُرُونَ

1. చూడండి, 'స. బు'ఖరీ, పుస్తకం 5, 'హదీస్' సం. 451. అంటే శత్రుభయం ఉంటే.

2. భర్త మరణిస్తే 'ఇద్దత్' గడువు 4 నెలల 10 రోజులు. చూడండి, 4:12వ ఆయత్ లో భర్త అస్తిలో భార్యకు విధిగా భాగం నిర్ణయించబడి ఉంది. కాబట్టి వీలునామా వ్రాసే అవసరం లేదు.

3. ఇది ఒక ప్రాచీన సమాజపు కథ, దీనిని గురించి ఏ 'హదీస్' లేదు. కొందరు దీనిని ఇస్రాయిల్ సంతతి వారిలోని ఒక ప్రవక్త కాలపు కథ, కావచ్చని అంటారు. బహుశా, హిజ్రిల్ ('అ.స.) కాలపు విషయమై ఉండవచ్చు.

244. మరియు మీరు అల్లాహ్ మార్గంలో యుద్ధం చేయండి మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం విజేవాడు, సర్వజ్ఞుడు, అని తెలుసుకోండి.

245. అల్లాహ్ కు మంచి రుణం ఇచ్చేవాడు. మీలో ఎవడు? ¹ ఎందుకంటే ఆయన దానిని ఎన్నోరెట్లు అధికంచేసి తిరిగి ఇస్తాడు. అల్లాహ్ మాత్రమే (సంపదలను) తగ్గించేవాడూ మరియు హచ్చించేవాడునూ మరియు మీరంతా ఆయన వైపునకే మరలి పోవలసి ఉంది.

246. ఏమీ? మూసా (నిర్యాణం) తరువాత ఇస్రాయిలు సంతతి నాయకులు, తమ ఒక ప్రవక్తతో: “నీవు మాకొరకు ఒక రాజును నియమించు, మేము అల్లాహ్ మార్గంలో యుద్ధం (జిహాద్) చేస్తాము.” అని పలికిన సంగతి నీకు తెలియదా? ² దానికి అతను: “ఒకవేళ యుద్ధం చేయమని ఆదేశిస్తే, మీరు యుద్ధం చేయటానికి నిరాకరించరు కదా?” అని అన్నాడు. దానికి వారు: “మేము, మరియు మా సంతానం, మా ఇండ్ల నుండి గెంటివేయబడ్డాము కదా! అలాంటిప్పుడు మేము అల్లాహ్ మార్గంలో ఎందుకు యుద్ధం చేయము?” అని జవాబిచ్చారు. కాని యుద్ధం చేయండని ఆజ్ఞాపించగానే, వారిలో కొందరు తప్ప, అందరూ వెన్నుచూపారు. మరియు అల్లాహ్ కు ఈ దుర్మార్గులను గురించి బాగా తెలుసు.

247. మరియు వారి ప్రవక్త (సామూయిల్)

وَقَالُوا إِنِّي سَيِّئِلُ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَبِيحٌ عَلَيْهِ

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضِعَّهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْضِي وَبِطْنٍ وَالنَّاسُ تَرْجِعُونَ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلِئِكِ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ نَبِيٍّ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِلنَّبِيِّ لَهُمْ ائْتِنَا مَلِكًا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا لَا وَنَا لَنَا الْإِسْنُ الْإِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ

1. అంటే అల్లాహ్ (సం.తా.) మార్గంలో మరియు జిహాద్ కొరకు ధనాన్ని ఖర్చుచేయడం.

2. ఇక్కడ ప్రవక్త ఉండగా; బనీ ఇస్రాయిల్ వారు, తమ ప్రవక్త సామూయిల్ (అ.స.) తో: “మాకొక రాజును నియమించు.” అని అడగటం, అల్లాహుతా'అలాకు అంగీకారమైనదే కాబట్టి ఖుర్ఆన్ లో పేర్కొనబడింది. కాని అట్టి రాజు దైవభీతి గలవాడు, న్యాయపంతుడు అయితే, అది ధర్మసమ్మతమే కాక, వాంఛనీయం కూడాను. చూడండి, 5:20.

వారితో: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ కొరకు తాబూత్ (సాల్)ను రాజుగా నియమించాడు.” అని అన్నాడు. దానికి వారు అన్నారు: “మీపై రాజ్యంచేసే హక్కు ఆతనికి ఎలా సంక్రమిస్తుంది? వాస్తవానికి, రాజ్యం చేసే హక్కు, ఆతని కంటే ఎక్కువ, మాకే ఉంది. మరియు ఆతను అత్యధిక ధనసంపత్తులున్న వాడునూ కాదు.” (దానికి వారి ప్రవక్త) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీలో ఆతనిని ఎన్నుకొని ఆతనికి బుద్ధిబలాన్నీ, శారీరక బలాన్నీ సమృద్ధిగా ప్రసాదించాడు. మరియు అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి తన రాజ్యాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వవ్యాప్తి, సర్వజ్ఞుడు.”

248. మరియు వారితో వారి ప్రవక్త (సామూయేల్) ఇలా అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, ఆతని ఆధిపత్యానికి లక్షణం ఏమిటంటే, ఆతని ప్రభుత్వకాలంలో ఆ పెట్టె (తాబూత్) మీకు తిరిగి లభిస్తుంది. అందులో మీకు మీ ప్రభువు తరపునుండి, మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. మరియు అందులో మూసా సంతతి మరియు హరూన్ సంతతి వారు పదలి వెళ్ళిన పవిత్ర అవశేషాలు, దేవదూతల ద్వారా మీకు లభిస్తాయి. మీరు విశ్వసించిన వారే అయితే! నిశ్చయంగా, ఇందులో మీకు ఒక గొప్ప సూచన ఉంది.”

249. ఆ పిదప తాబూత్ (సాల్) తన సైన్యంతో బయలుదేరుతూ అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఒక నది¹ ద్వారా మిమ్మల్ని పరీక్షించబోతున్నాడు. దాని నుండి నీరు త్రాగినవాడు నావాడు కాదు. మరియు నది నీటిని రుచిచూడని వాడు నిశ్చయంగా, నావాడు, కాని చేతితో గుక్కెడు త్రాగితే ఫర్వా లేదు.”

مَلِكًا قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَرَادَّ كَيْفَ تَفْعَلُونَ الْعِلْمَ وَالْجِسْمَ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٨﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٤٩﴾

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَّمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا الْكَافَّةُ لَنَا الْيَوْمَ بِطَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُّلتَمُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ

1. చూడండి 2:115 వ్యాఖ్యానం 1.

2. ఈ నది జొర్డాన్ మరియు ఫలస్టీన్‌ల మధ్య ఉంది.

అయితే వారిలో కొందరు తప్ప అందరూ దాని నుండి (కడుపునిండా నీరు) త్రాగారు. అతను మరియు అతని వెంట విశ్వాసులు ఆ నదిని దాటిన తరువాత వారన్నారు: “జాలూత్ తో మరియు అతని సైన్యంతో పోరాడే శక్తి ఈ రోజు మాలో లేదు.” (కానీ ఒక రోజున) అల్లాహ్ ను కలవడం తప్పదని భావించిన వారన్నారు: “అల్లాహ్ అనుమతితో, ఒక చిన్న వర్గం ఒక పెద్ద వర్గాన్ని జయించటం ఎన్నోసార్లు జరిగింది. మరియు అల్లాహ్ సైన్యం గలవారితోనే ఉంటాడు.”

250. జాలూత్ (గోలియత్) మరియు అతని సైన్యాన్ని ఎదుర్కోవటానికి బయలుదేరి వారు: “ఓ మా ప్రభూ! మాకు (దైర్య) స్థైర్యాలను ప్రసాదించు, మా పాదాలను స్థిరంగా నిలుపు. మరియు సత్యతిరస్కారులకు విరుద్ధంగా (పోరాడటానికి) మాకు సహాయపడు.” అని ప్రార్థించారు.

251. ఆ తరువాత వారు, అల్లాహ్ అనుమతితో వారిని (సత్యతిరస్కారులను) ఓడించారు, మరియు దావూద్, జాలూతును సంహరించాడు.¹ మరియు అల్లాహ్ అతనికి (దావూద్ కు) రాజ్యాధికారం మరియు జ్ఞానం ప్రసాదించి, తాను కోరిన విషయాలను అతనికి బోధించాడు. ఈ విధంగా అల్లాహ్ ప్రజలను, ఒకరి నుండి మరొకరిని కాపాడకుంటే, భూమిలో కల్లోలం వ్యాపించి ఉండేది. కానీ అల్లాహ్ సమస్తలోకాల మీద ఎంతో అనుగ్రహం గలవాడు.²

مِنْ فَتْنَةٍ قَلِيلٍ عَلَيْهِمْ فَتَنَّا كَثِيرَةً يَأْذِنُ
اللَّهُ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ٥٠

وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا آفِرْ
عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ ٥١

فَهَرَمُوهُمْ يَأْذِنُ اللَّهُ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَآلِهَ
اللَّهُ إِلَهُكَ وَالْجِنَّةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ
اللَّهُ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ
وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ٥٢

1. దావూద్ (అ.స.) 'తాలూత్ సైన్యంలో' ఒక సేనాయి. అతను జాలూతును సంహరించారు.

2. ఇందులో అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క ఒక సంప్రదాయం (సున్నత్) ఉన్నది. అయిన మానవులలోని ఒక వర్గం ద్వారా, అధికారం మరియు దుర్మార్గం మీద ఉన్న, మరొక వర్గాన్ని అంతమొందిస్తాడు. చూడండి, 22:38-40.

252. ఇవన్నీ అల్లాహ్ సందేశాలు వాటిని మేము యథాతథంగా నీకు వినిపిస్తున్నాము. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా, నీవు (మా) సందేశహరులలో ఒకడవు.

253. (*) ఆ సందేశహరులు! మేము వారిలో కొందరికి మరికొందరిపై అధిక్యత నిచ్చాము.² వారిలో కొందరితో అల్లాహ్ (నేరుగా) మాట్లాడాడు.³ మరికొందరిని (గౌరవనీయమైన) ఉన్నత స్థానాలకు ఎత్తాడు. మరియు మర్వమ్ కుమారుడు ఈసా (ఏసు)కు మేము స్పష్టమైన సూచనలు ప్రసాదించి, అతనిని వరిశుద్ధాత్మ (జిబ్రీల్) సహాయంతో బలపరిచాము. మరియు అల్లాహ్ తలుచుకుంటే ఈ ప్రపక్తల తరువాత వచ్చిన ప్రజలు వారికి స్పష్టమైన సూచనలు వచ్చిన తరువాత కూడా పరస్పరం కలహించుకునే వారు కాదు. కానీ, వారు పరస్పర విభేదాలకు లోనయ్యారు, కావున వారిలో కొందరు విశ్వాసులు అయ్యారు మరియు కొందరు సత్యతిరస్కారులు అయ్యారు. మరియు అల్లాహ్ తలుచుకుంటే వారు పరస్పరం కలహించుకునేవారు కాదు, కాని అల్లాహ్ తానుకోరిందే చేస్తాడు.⁴

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَنْزِيلُهَا عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدٌ
وَأَنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٣﴾

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ
مِّنْهُمْ مَّنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ
وَأَنزَلْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبِكْرَتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ
الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَلَكُمُ الَّذِينَ مِن بَعْدِهِمْ
مِّن بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِن لَّاتَّقُوا فِيمَنَهُمْ مَّنْ
آمَنَ وَمِنْهُمْ مَّنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَلَوْا
وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٤﴾

1. చూడండి, 'స. బు'ఖరీ, పుస్తకం-1, 'హదీస్' సం. 331; 'స. బు'ఖరీ, పుస్తకం-4, 'హదీస్' సం. 735.

2. చూడండి, 17:55.

3. మూసా ('అ.స.')తో అల్లాహ్ (సు.తా.) మాట్లాడిన దానికి చూడండి, 4:164. 'ఈసా' ('అ.స.') సూచనల కొరకు చూడండి, 3:46,49.

4. ఈ విధమైన ఆయత్ ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తాను ఆపతరింపజేసిన ధర్మంలో భేదాభిప్రాయాలు కల్పించడం ఏ మాత్రం సచ్చదు. ప్రజలంతా ఆయన ఆపతరింపజేసిన ధర్మాన్నే అనుసరించి సరకాగ్ని నుండి రక్షించబడాలనే అల్లాహుతా'అలా కోరిక. కావున ఆయన ప్రపక్తలను మానవుల నుండి ఎన్నుకొని వారిపై దివ్యగ్రంథాలను ఆపతరింపజేస్తాడు మరియు ముహమ్మద్ ('స'అస)ను చివరి ప్రపక్తగా ఎన్నుకున్నాడు. అతని తరువాత ఖలిఫాలు మరియు ధర్మశాస్త్రవేత్తలు, ద'అనసాతో అల్లాహ్ (సు.తా.) ధర్మం (ఇస్లాం)ను వ్యాపింపజేస్తున్నారు.

254. ఓ విశ్వాసులారా! ఏ బేరం గానీ, స్వేహం గానీ, సిఫారసు గానీ పనికిరాని దినం రాకముందే, ¹ మేము మీకు ప్రసాదించిన జీవనోపాధినుండి (మా మార్గంలో) ఖర్చుపెట్టండి. మరియు సత్యతిరస్కారులు, వారే! దుర్మార్గులు.

255. అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. ² ఆయన సజీవుడు, ³ విశ్వవ్యవస్థకు ఆధారభూతుడు. ⁴ ఆయనకు కుసుకురాదు మరియు సిదురరాదు. భూమ్యా కాశాలలో ఉన్న సమస్తమూ ఆయనకు చెందినదే. ఆయన సముఖంలో - ఆయన అనుజ్ఞ లేకుండా - సిఫారసు చేయగల వాడెవడు? వారి ముందున్నదీ మరియు వారి వెనుక నున్నదీ అన్నీ ఆయనకు బాగా తెలుసు. ⁵ మరియు ఆయన కోరితే తప్ప, ఆయన జ్ఞానవిశేషాలలో ఏ ఏష యమునూ వారు గ్రహించజాలరు. ఆయన కుర్సీ ⁶ అకాశాలనూ మరియు భూమినీ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خِلَافٌ وَلَا شَفَاعَةٌ إِلَّا لِلَّذِينَ هُمْ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾

إِلَهُ إِلَّا إِلَهُ الْإِسْلَامُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾

1. చూడండి, 21:28.

2. ఈ ఆయత్ ఆయతల్-కుర్సీ అనబడుతుంది. 'హదీస్'లలో దీని యొక్క ఎన్నో కుబ్బాలు పేర్కొనబడ్డాయి. దీనిని రాత్రి నిద్రపోవటానికి ముందు చదువటం వలన రాత్రంతా సైతాన్ నుండి రక్షణ దొరుకుతుంది. సైతాన్ సమాజ్ తర్వాత కూడా చదివితే ఎన్నో పుణ్యఫలాలు ఉన్నాయి. ఇందులో అల్లాహుతా'అలా యొక్క ఏకత్వం మరియు ఆయన మహిమలు చెప్పబడ్డాయి.

3. అల్-హాయ్యు: The Ever-Living. సజీవుడు, విత్తుడు, నిత్యజీవుడు.

4. అల్-ఖయ్యామ్: By whom all things subsist. విశ్వవ్యవస్థకు ఆధారభూతుడు, శాశ్వతుడు.

5. తఫ్సీర్ అల్-ముయస్సీర్ లో దీని తాత్పర్యం ఈ విధంగా ఇవ్వబడింది: "వారికి ముందు సంభవించనున్నది మరియు ఇంతకు ముందు సంభవించిందీ అన్నీ అల్లాహ్ (సు.తా.)కు బాగా తెలుసు." దీని మరొక తాత్పర్యం ఇలా ఉంది: "వారికి ముందు (పరలోకంలో) సంభవించనున్నది మరియు వెనక (ఇహలోకంలో) సంభవించిందీ, అన్నీ అల్లాహుతా'అలాకు బాగా తెలుసు."

6. కుర్సీ: కొండరు వ్యాఖ్యాతలు దీనిని, పాదాలుపెట్టే చోటన్నాడు. కొండరు జ్ఞానం, మరియు కొండరు విశ్వసామ్రాజ్యాధిపత్యం, మరియు కొండరు సింహాసనం ('అర్థ్) అన్నారు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క 'సిఫాత్లను దివ్యఖుర్ఆన్ మరియు 'స'హ'హ్ 'హదీస్'లలో బోధించినట్లుగా, వాటికి ఏవిధమైన తాత్పర్యాలు ఇవ్వకుండా వాటిని విశ్వసించాలి. అంటే ఇది ఒక కుర్సీ, 'అర్థ్ కాదు, మరొకటి. అది ఎలా ఉంటుంది, దానిపై అల్లాహుతా'అలా ఎలా కూర్చుంటాడు మేము వివరించలేము, ఎందుకంటే ఆ వాస్తవం మనకు తెలియదు.

పరివేష్టించి ఉన్నది. వాటి సంరక్షణ ఆయనకు ఏ మాత్రం అలసట కలిగించదు. మరియు ఆయన మహోన్నతుడు,¹ సర్వోత్తముడు.

256. ధర్మం విషయంలో బలవంతం లేదు.² వాస్తవానికి సన్మార్గం (రుష్ద), దుర్మార్గం నుండి సుస్పష్టం చేయబడింది. కావున కల్పితదైవాన్ని ('తా'గూత్‌ను)³ తిరస్కరించి, అల్లాహ్‌ను విశ్వసించినవాడు, సుస్థిరమైన, ఎన్నటికీ విడిపోని ఆధారాన్ని పట్టుకున్నట్లే. మరియు అల్లాహ్ సర్వం విజేతాడు, సర్వజ్ఞుడు.

257. అల్లాహ్ విశ్వసించిన వారి సంరక్షకుడు, ఆయన వారిని చీకటి నుండి తీసి వెలుగులోకి తెస్తాడు. మరియు సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారి రక్షకులు కల్పిత దైవాలు ('తా'గూత్); అవి వారిని వెలుగునుండి తీసి చీకటిలోనికి తీసుకొని పోతాయి. అలాంటి వారు సరకాగ్నివాసులు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

258. ఏమీ? అల్లాహ్ (తన అసుగ్రహంతో) సామ్రాజ్యం ఇచ్చిన తరువాత, ఇబ్రాహీమ్‌తో ఆతని ప్రభువు (అల్లాహ్)ను గురించి వాదించిన వ్యక్తి (నమ్‌రూద్) విషయం నీకు తెలియదా?

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الَّذِي قَدْ تَعَلَّمَ مِنَ الرَّحْمَنِ الْعِلْمَ
فَمَنْ يَكْفُرْ بِالْكَافُورِ وَلَوْ مِنْ يَدِ اللَّهِ فَقَدْ
اسْتَسْلَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

اللَّهُ وَلِ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْكَافُورُونَ
يُخْرِجُهُم مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ
الْأُكُودِ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ
أَبَاهُ اللَّهُ الْمَلِكَ إِذْ قَالَ (إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي
يُعْبَدُ وَيُذْبَحُ قَالَ آتَاَنِیْ وَأُمِيتُ قَالَ

1. అల్-అలియుస్: The Most High, He above whom is nothing. మహోన్నతుడు, అత్యున్నతుడు. చూడండి. 6:100. ఇంకా చూడండి. అల్-ముత్ అలి. 13:9. సర్వోన్నతుడు, ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు. ఇంకా చూడండి, అల్-అ'అలా, 87:1.

2. ఇస్లాం ధర్మం స్వీకరించమని ఎవ్వరినీ బలవంతం చేయరాదు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) మంచీ-చెడూ, అనే రెండు మార్గాలను చూపి, వాటిని అనుసరించటం వల్ల లభించే ప్రతిఫలాలను కూడా స్పష్టపరచాడు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గాన్ని అనుసరిస్తూ దానిని ఇతరులకు బోధించటాన్ని విరోధించే వారి, అత్యాచారాన్ని నిర్మూలించటానికి ధర్మ పోరాటం (జిహాద్) చేయాలి. ఎందుకంటే ప్రతి వ్యక్తికి తనకు ఇష్టమైన ధర్మాన్ని అనుసరించే స్వాతంత్ర్యం ఉంది.

3. 'తా'గూత్‌కు ఎన్నో అర్థాలున్నాయి. ముఖ్యంగా అల్లాహంతో అలాకు బదులుగా ఆరాధించే ప్రతి వస్తువు, అంటే పై 'తా'నె, విగ్రహం, రాయి, సూర్యుడు, చంద్రుడు, నక్షత్రాలు, దైవదూతలు, మానవులు, జిన్నాతులు, గోరీలు, సాధు సన్యాసులు, సత్పురుషులు, మొదలైనవి.

ఇబ్రాహీమ్: “జీవస్మరణాలు ఎవరి ఆధీనంలో ఉన్నాయో! ఆయనే నా ప్రభువు.” అని అన్నప్పుడు, అతడు: “చావు బ్రతుకులు రెండూ నా ఆధీనంలోనే ఉన్నాయి.” అని అన్నాడు. అప్పుడు ఇబ్రాహీమ్: “సరే! అల్లాహ్ సూర్యుణ్ణి తూర్పునుండి ఉదయింపజేస్తాడు; అయితే నీవు (సూర్యుణ్ణి) పడమరనుండి ఉదయింపజేయి.” అని అన్నాడు. దానితో ఆ సత్యతిరస్కారి చికాకుపడ్డాడు. మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గం ఆవలంబించిన ప్రజలకు సన్మార్గం చూపడు.

259. లేక! ఒక వ్యక్తి¹ ఇండ్ల కప్పులన్నీ కూలిపోయి, పాడు (తలక్రిందులై బోర్లా) పడిన సగరం మీదుగా పోతూ: “వాస్తవానికి! సశించిపోయిన ఈ సగరానికి అల్లాహ్ తిరిగి ఏ విధంగా జీవంపోయగలడు?” అని అన్నాడు. అప్పుడు అల్లాహ్ అతనిని మరణింపజేసి సూరు సంపత్సరాల తరువాత తిరిగి బ్రతికింపజేసి: “ఈ స్థితిలో నీవు ఎంతకాలం ఉంటివి?” అని అడిగాడు. అతడు: “ఒక దినమో, లేక ఒక దినములో కొంత భాగమో!” అని అన్నాడు. దానికి ఆయన: “కాదు, నీవు ఇక్కడ, ఈ (మరణించిన) స్థితిలో, సూరు సంపత్సరాలు ఉంటివి. ఇక నీ అన్నపానీయాల వైపు చూడు, వాటిలో ఏ మార్పు లేదు. ఇంకా నీవు నీ గాడిదను కూడా చూడు! మేము ప్రజల కొరకు విన్ను దృష్టాంతంగా చేయదలిచాము. ఇక ఆ (గాడిద) ఎముకలను చూడు, ఏ విధంగా వాటిని ఉద్ధరించి తిరిగి వాటిపై మాంసం కప్పితామో!” అని అన్నాడు. ఇవి అతనికి స్పష్టంగా తెలిసిన తరువాత అతడు: “విశ్వయంగా, అల్లాహ్

إِبْرَاهِيمَ قَالَ إِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِي بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ قَبَّهَتْ الَّذِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ٢٥٩

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةً عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةً عَامٍ فَانْظُرْ إِلَى طُعَامِكَ وَسُرَابِكِ لَمْ يَتَّسِفْهُ وَانْظُرْ إِلَى جِبَارِكَ وَرَبِّ جَعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ وَانْظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشُرُهَا ثُمَّ تَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ٢٦٠

1. ఈ వ్యక్తి 'ఉజైర్' (అ.ప.) అని కొందరు స'హాబీల మరియు తాబయానీల అభిప్రాయం. నిజం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే తెలుసు.

ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడని నాకు (ఇప్పుడు) తెలిసింది!" అని అన్నాడు.

260. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) ఇబ్రాహీమ్: "ఓ నా ప్రభూ! నీవు మృతులను ఎలా సజీవులుగా చేస్తావో నాకు చూపు!" అని అన్నప్పుడు, (అల్లాహ్) అన్నాడు: "ఏమీ? నీకు విశ్వాసంలేదా?" దానికి (ఇబ్రాహీమ్): "ఉంది, కానీ నా మనస్సు తృప్తికొరకు అడుగుతున్నాను!" అని అన్నాడు. అప్పుడు (అల్లాహ్): "నాలుగు పక్షులను తీసుకో, వాటిని బాగా మచ్చిక చేసుకో! తరువాత (వాటిని కోసి) ఒక్కొక్క దాని ఒక్కొక్క భాగాన్ని, ఒక్కొక్క కొండపై పెట్టిరా, మళ్ళీ వాటిని రమ్మని పిలుపు, అవి నీ పద్దకు ఎగురుకుంటూ వస్తాయి. కాబట్టి నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకపంతుడు అని తెలుసుకో!" అని అన్నాడు.

261. అల్లాహ్ మార్గంలో తమ ధనాన్ని ఖర్చు చేసేవారి ఉపమానం: ఆ విత్తనంవలే ఉంటుంది, దేనినుండి అయితే ఏడు వెన్నులు వుట్టి ప్రతి వెన్నులో సూరేసి గింజలు ఉంటాయో! మరియు అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి హెచ్చుగా నొసంగుతాడు, మరియు అల్లాహ్ సర్వవ్యాప్తి, సర్వజ్ఞుడు.

262. ఎవరైతే, అల్లాహ్ మార్గంలో తమ ధనాన్ని వ్యయంచేసి, ఆ తరువాత తాము చేసిన ఉపకారాన్ని చెప్పుకుంటూ మరియు వారిని బాధిస్తూ ఉండరో, అలాంటి వారి ప్రతిఫలం, వారి ప్రభువు పద్ద ఉంది.¹ మరియు వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు

وَلَاذَقَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ ارْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَى وَلَكِنْ لِيَبْطِئَنَ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَى كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِيَنَّكَ سَعْيًا وَاعْلَمَنَّ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَتَتْ سَبْعَ سَبَائِلَ فِي كُلِّ سُبُلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَمًّا وَلَا آذًى لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

1. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "పునరుత్థానదినమున అల్లాహ్ (సు,తా.) మూడు రకాల పక్షులతో మాట్లాడడు. వారిలో ఒకడు, తాను చేసిన మేలును మాటిమాటికి చెప్పుకునేవాడు." ('స. ముస్లిం).

దుఃఖపడరు కూడా! (1/8)

263. * మనస్సును గాయపరిచే దానంకంటే, మృదుభాషణ మరియు క్షమాగుణం ఎంతో మేలైనవి. ¹ మరియు అల్లాహ్ స్వయంసమృద్ధుడు, ² సహనశీలుడు.

264. ఓ విశ్వాసులారా! (కేవలం) పరులకు చూపటానికి, తన ధనం ఖర్చుచేస్తూ అల్లాహ్ ను, అంతిమదినాన్ని విశ్వసించని వాని మాదిరిగా! మీరూ చేసిన మేలును చెప్పుకొని (ఉపకారం పొందిన వారిని) కష్టపెట్టి, మీ దానధర్మాలను ప్యర్వవరచుకోకండి. ఇలాంటి వాని పోలిక మట్టి కప్పుకున్న ఒక సున్నని బండపై భారీ వర్షం కురిసి (మట్టి కొట్టుకుపోగా) అది ఉత్తగా మిగిలిపోయినట్లుగా ఉంటుంది. ³ ఇలాంటి వారు తాము సంపాదించిన దానినుండి ఏమీ చేయలేరు. మరియు అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారులకు సన్నార్థం చూపడు.

265. మరియు అల్లాహ్ ప్రీతిపొందే ఉద్దేశంతో మరియు ఆత్మ స్థిరత్వంతో ధనాన్ని ఖర్చు చేసే వారి పోలిక: మెట్టభూమిపై సున్న ఒక తోటపలె ఉంటుంది. దానిపై భారీ వర్షం కురిసినపుడు అది రెండింతల ఫలమునిస్తుంది. భారీ వర్షం కాక చినుకులు (కురిసినా దానికి చాలు), మరియు అల్లాహ్, మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు.

قُلْ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَاتٍ تَتَّبِعَهَا
أَذَىٰ وَاللَّهُ عَنِّي حَلِيمٌ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ
وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُبْفِئُ مَالَهُ رِيقَاءَ النَّاسِ وَلَا
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ
عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا إِلَّا ثِيَابًا
عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْكَافِرِينَ ۝

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُبْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ ابْتِغَاءً
مَّرْصَاتٍ لِلَّهِ وَتَحْسِبَاتٍ مِّنْ أُنْفُسِهِمْ كَبَلٍ
جَنَّةٍ يَّرْتَبِقُونَ أَصَابَهَا وَابٌ فَآتَتْ أَكْثَرَهَا
ضَعْفَيْنِ ۖ وَإِنْ لَّمْ يُصِبْهَا وَابٌ لِّقَطْلٍ ۖ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝

1. మహా ప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: "అల్ కలిమతు తయ్యబ్ సదఖా!" మంచి మాట పలుకటం కూడా దానమే, (స. ముస్లిం, కితాబ్ అ'జ్ జవాత్).
2. 'గనెయ్యూస్ (అల్-గనెయ్యూస్): Self-Sufficient. Free from Want. స్వయంసమృద్ధుడు, నిరపేక్షాపరుడు, సర్వసంపన్నుడు. 6:133. అల్-ముగ్నిన: (సేకరించబడిన పదం), భాగ్యదాత. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.
3. దీని అర్థం: ఒకడు బండ మీద ఉన్న మట్టిలో విత్తనం నాటిన తరువాత పెద్ద వర్షం కురిసి ఆ మట్టి అంతా కొట్టుకొని పోతే, ఆ విత్తనం ఏ విధంగా ఫలించగలదు? అదే విధంగా దానధర్మాలు చేసేవారు తాము చేసిన మేలు పడేపడే చెప్పి, ఉపకారం పొందిన ప్యక్తిని బాధపడితే వారికట్టి ప్రతిఫలం దొరుకదు.

266. ఏమీ? మీలో ఎవరికైనా ఖర్చూరపు మరియు ద్రాక్ష వనాలుండి, వాటికిండి నుండి సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ, సర్వవిధాల ఫలాలు లభిస్తున్నాయి, అతనికి ముసలితనం వచ్చి, బలహీనులైన పిల్లలున్న సంకటనమయంలో, అతడు మంటలుగల నుడిగాలిపీచి కాలిపోవటం, ఎవరికైనా సమ్మతమేనా? మీరు అలోచించడానికి, ఈ విధంగా అల్లాహ్ తన సూచన (అయాత్)లను మీకు విశదీకరిస్తున్నాడు.¹

267. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు సంపాదించిన దాని నుండి మరియు మేము మీ కొరకు భూమినుండి ఉత్పత్తిచేసిన వాటినుండి, మేలైన వాటినే (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చుపెట్టండి. ఏ వస్తువులవైతే మీరు కండ్లు మూసుకునే గానీ తీసుకోరో, అలాంటి చెడ్డ వస్తువులను (ఇతరులపై) ఖర్చు చేయటానికి ఉద్దేశించకండి. మరియు అల్లాహ్ స్వయంసమృద్ధుడు, ప్రశంసనీయుడని² తెలుసుకోండి.

268. షైతాన్ దారిద్ర్య ప్రమాదం చూపి (భయపెట్టి), మిమ్మల్ని నీచకార్యాలు చేయటానికి ప్రేరేపిస్తుంటాడు. కాని అల్లాహ్ తన వైపు నుండి మిమ్మల్ని క్షమిస్తానని, అనుగ్రహిస్తానని వాగ్దానం చేస్తున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వవ్యాప్తి, సర్వజ్ఞుడు.

أَيُّدُ أَحَدِكُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّنْ تَجْوِيلٍ
وَأَعْنَابٍ يَّجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِن
كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ
فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ
يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ٢٦٦

لَا يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا الْبَقَا مِنْ طَبِئَتِ مَا
كَسَبَتْهُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا
تَكُونُوا الْخَاسِرِينَ ٢٦٧
يَا أَيُّدُ إِلَّا أَنْ تَعْمَىٰ أَوْ يَكُونُوا
أَعْمَىٰ ٢٦٨

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ
بِالْفَحْشَاءِ ٢٦٩ وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً
وَقُضًى ٢٧٠ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ٢٧١

1. ఇబ్నె - 'అబ్బాస్ మరియు 'ఉమర్ (ర'ది.'అష్ఠుమ్)ల కథనం: "ఇది ఆ వ్యక్తి ఉదాహరణ, ఎవడైతే తన జీవితమంతా మంచికార్యాలు చేసి చివరి రోజులలో షైతాన్ వలలో చిక్కుకొని అల్లాహ్ (సు.తా.)కు అవిధేయుడై పోతాడో! అలాంటి వాడు చేసిన పుణ్యకార్యాలన్నీ ప్యర్లమైపోతాయి." ('స. బు'ఖారీ, కిశాబ్ అత్-తఫ్సీర్).
2. హమీదున్ (అల్.'హమీదు): చూడండి, 14:1. Praiseworthy. He who is Praised, in every case. ప్రశంసనీయుడు, ప్రశంసార్థుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమపేర్లలో ఒకటి.
3. వాసి'ఉన్: సర్వవ్యాప్తి, సర్వోపగతుడు, సర్వం తెలిసినవాడు, అపారుడు, ఉదారుడు, విస్తారుడు. చూడండి, 2:115.

269. ఆయన తాను కోరిన వారికి వివేకాన్ని ప్రసాదించాడు.¹ మరియు వివేకం పొందిన వాడు, వాస్తవంగా సర్వసంపదలను పొందినవాడే! కాని బుద్ధిమంతులు తప్ప వేరేవారు దీనిని గ్రహించలేరు.

270. మరియు, మీరు (ఇతరులపై) ఏమి భర్పించేసినా, లేక ఏ మొక్కుబడి చేసుకున్నా, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు అంతా తెలుస్తుంది. మరియు దుర్మార్గులకు సహాయం చేసేవారు ఎవ్వరూ ఉండరు.

271. మీరు బహిరంగంగా దానాలు చేయటం మంచిదే! కాని, గుప్తంగా నిరుపేదలకు ఇస్తే! అది మీకు అంత కంటే మేలైనది. మరియు ఆయన మీ ఎన్నో పాపాలను (దీని పల్ల) రద్దుచేస్తాడు. మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. (1/4)

272. * (ఓ ప్రవక్తా!) వారిని సన్మార్గాన్ని అవలంబించేటట్లు చేయటం నీ బాధ్యత కాదు. కాని, అల్లాహ్ తానుకోరిన వారికి సన్మార్గం చూపుతాడు. మరియు మీరు మంచి మార్గంలో భర్పించేసేది మీ (మేలు) కొరకే. మీరు భర్పించేసేది అల్లాహ్ ప్రీతిని పొందటానికే అయి ఉండాలి. మీరు మంచి మార్గంలో ఏమి

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ
الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا
يَذْكُرُونَ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ٢٦٩

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ
شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهَا وَمَا لِلظَّالِمِينَ
مِنْ أَنْصَارٍ ٢٧٠

إِنْ تَبَدُّوا لِلصَّدَقَاتِ فَيَحِبَّاهُمْ وَإِنْ
تُخْفُوهُمْ وَتَوَكُّوهُمْ الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ
لَكُمْ وَيَكْفُرْ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ٢٧١

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي
مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ
فَلَا تَنْفِسِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ
وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُؤْتِ الْيَتَامَ
وَأَنْتُمْ لَا تَنْظُرُونَ ٢٧٢

1. 'హిక్మతును': అంటే, వివేకం, తెలివి, జ్ఞానం, సూక్ష్మబుద్ధి, నేర్పు, ప్రసంగజ్ఞానం మొదలైనవి అని అర్థం. ఇక్కడ ఖుర్ఆన్ ను మరియు వైషప్రవక్త ('స'అస) సంప్రదాయాలను అర్థం చేసుకొని, వాటి ప్రకారం సడమకొపటం అని అర్థం. ఇద్దరు ప్యక్తులతో శుద్ధ్యపడపచ్చు. 1) అల్లాహ్ (సు.తా.) ధనం ప్రసాదించగా, అతడు దానిని అల్లాహుతా'అలా మార్గంలో భర్పించేసే వాడు. 2) అల్లాహ్ (సు.తా.) వివేకం ప్రసాదించగా, అతడు దానితో న్యాయమైన తీర్పుచేసే వాడు మరియు ఇతరులకు దానిని బోధించే వాడు, ('స. బు'ఖరీ, కిశాల్ అల్-ఇల్మీ వల్-హిక్మహ్).

2. ఏదైనా మంచి పనికి పూనుకొని అది పూర్తిఅయితే నేను అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ఇంత భర్పించేస్తాను, లేక సత్కార్యం చేస్తాను, అని మొక్కుబడి చేసుకుంటే! దానిని పూర్తిచేయాలి. అల్లాహ్ (సు.తా.) సేరకు చేసే మొక్కుబడి కూడా, సహా'జ్ మరియు ఉపవాసం మాదిరిగా అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆరాధనయే. కాబట్టి అల్లాహ్ (సు.తా.)తప్ప ఇతరులసేరకు మొక్కుబడిచేయటం పిర్క్ అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) క్షమించని మహాపాపం.

ఖర్చుచేసినా, దాని ఫలితం మీకు పూర్తిగా లభిస్తుంది మరియు మీకు ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

273. అల్లాహ్ మార్గంలో నిమగ్నులైన కారణంగా (తమ జీవనోపాధి కొరకు) భూమిలో తిరిగే అవకాశం లేక లేమికి గురిఅయ్యే పేదవారు (ధన సహాయానికి అర్హులు). ఎరుగని మనిషి వారి ఆడగక పోవటాన్ని చూసి, వారు ధనపంతులని భావించవచ్చు! (కాని) వారి ముఖ చిహ్నాలు చూసి నీవు వారిని గుర్తించగలవు. వారు ప్రజలను పట్టుబట్టి అడిగేవారు కారు. మరియు మీరు మంచి కొరకు ఏమి ఖర్చుచేసినా అది అల్లాహ్ కు తప్పక తెలుస్తుంది.

274. ఎవరైతే తమ సంపదను (అల్లాహ్ మార్గంలో) రేయింబవళ్ళు బహిరంగం గానూ మరియు రహస్యంగానూ ఖర్చుచేస్తారో, వారు తమ ప్రతిఫలాన్ని తమ ప్రభువుపద్ద పొందుతారు. మరియు వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!¹

275. ఎవరైతే వడ్డీ తింటారో!² వారి స్థితి (పునరుత్థాన దినమున) షైతాన్ తాకడం వల్ల భ్రమపరచబడిన వ్యక్తి స్థితివలె ఉంటుంది. ఇది ఎందుకంటే! వారు: “వ్యాపారం కూడా వడ్డీలాంటిదే!” అని చెప్పడం. కాని అల్లాహ్ వ్యాపారాన్ని ధర్మ సమ్మతం ('హలాల్') చేశాడు మరియు వడ్డీని నిషిద్ధం ('హరామ్') చేశాడు. కనుక తన ప్రభువు చేసిన ఈ హితబోధ అందిన వ్యక్తి

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ النَّعْمِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَاقًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ قَانَ اللَّهُ بِهِ عَلَيْهِمْ

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِالْإِثْمِ وَالنَّهْيِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

الَّذِينَ يَكُونُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ الشَّيْطَانَ مِنَ الْمَيِّتِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمِرَلِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

1. చూడండి. 'స. బుఖారీ, పుస్తకం-2, 'హదీస్' సం. 504.

2. రిబా: వడ్డీ, అంటే ఎక్కువ తీసుకోవటం. ఒకనికి అప్పు ఇచ్చి, స్వంత దివయోగానికైనా సరే లేక వ్యాపారానికైనా సరే - ఇచ్చిన దానికంటే ఎక్కువ తీసుకోవటమే - వడ్డీ. అది 'హరామ్'. అది ఉప్పు అయినా సరే, లేక ఏ పస్తువు అయినా సరే, చూడండి. 30:39.

మున్నుండు పడ్డి తినటం త్యజిస్తే, అతను పూర్వం తిన్నదేదో తిన్నాడు. అతని వ్యవహారమంతా అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. (ఈ ఆదేశం తరువాత ఈ దుర్వ్యవహారానికి) పాల్పడే వారు సరక వాసులవుతారు, అక్కడ వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

276. అల్లాహ్ పడ్డి (అదాయాన్ని) సశింపజేస్తాడు మరియు దానధర్మాలు (చేసేవారికి) పృథ్వి నొసంగుతాడు. మరియు సత్యతిరస్కారుడు (కృతఘ్నుడు), పాపిష్టుడు అయిన వ్యక్తిని అల్లాహ్ ప్రేమించడు.

277. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి మరియు సమాజ్ స్థాపించే వారికి, 'జకాత్ ఇచ్చేవారికి, తమ ప్రభువువద్ద తగిన ప్రతిఫలం లభిస్తుంది మరియు వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!

278. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు మీరు (నిజంగా) విశ్వాసులే అయితే, మీకు రావలసిన పడ్డిని విడిచిపెట్టండి.¹

279. కాని, ఒకవేళ మీరు అలా చేయకపోతే! అల్లాహ్ మరియు అయన సందేశహారుని తరపునుండి యుద్ధప్రకటన ఉండని తెలుసుకోండి.² కాని మీరు పశ్చాత్తాపపడితే (పడ్డి వదలుకుంటే), మీ అసలు సొమ్ము మీకు లభిస్తుంది. మీరు (ఇతరులకు) అన్యాయం చేయకండి మరియు మీకూ అన్యాయం జరుగదు.

280. మరియు (మీ బాకీదారుడు అర్థిక) ఇబ్బందులలో ఉంటే, అతని పరిస్థితి,

يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُزِيلُ الصَّدَاقَاتِ وَاللَّهُ
لُحِقِبَ كُلِّ كَفَّارٍ أَثِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ
مِنَ الرِّبَا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتِمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ
لَا تَنْظِلُونَهَا وَلَا تَنْظِلُونَهَا

وَإِنْ كَانَ دُونُ عِمْرَةٍ فَمَا تُسَرِّقُوا وَإِنْ
تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

1. 'స'హ'హ్ బుఖరీ, పుస్తకం-3, 'హదీస్' సం. 299. మరియు 'స. బుఖరీ పుస్తకం-7, 'హ' సం. 845.

2. 'స. బుఖరీ, పుస్తకం-3, 'హదీస్' సం. 506 మరియు 'స. బుఖరీ, పుస్తకం-9, 'హదీస్' సం. 171.

కుదిలేవరకూ గడుపునివ్వండి. ఒకవేళ మీరు దాసమని పదిలిపెడితే అది మీకు ఎంతో మేలైనది, ఇది మీకు తెలిస్తే (ఎంత బాగుండేది)!¹

281. మరియు మీరు తిరిగి అల్లాహ్ సమక్షానికి చేరుకోబోయే ఆ దినానికి భయపడండి. అప్పుడు ప్రతి వ్యక్తికి తన కర్మల ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది. వారికెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.²

282. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు వరస్పరం ఒక నిర్ణీతకాలం కొరకు అప్పు తీసుకున్నప్పుడు, దానిని వ్రాసిపెట్టుకోండి.³ మరియు మీలో పత్రం వ్రాసేవాడు, న్యాయంగా వ్రాయాలి. మరియు వ్రాసేవాడు నిరాకరించకుండా, అల్లాహ్ నేర్పినట్లు వ్రాయాలి. ఋణగ్రహీత అల్లాహ్ కు భయపడి, నిర్ణీత షరతులను తగ్గించకుండా, చెప్పి వ్రాయించాలి. ఋణగ్రహీత అల్పజ్ఞుని లేక సామర్థ్యం లేనివాడు లేక బలహీనుడు మరియు తాను చెప్పి వ్రాయించలేనివాడైతే, అతని సంరక్షకుడు న్యాయంగా వ్రాయించాలి. మరియు మీలో ఇద్దరు మగవారిని సాక్ష్యమివ్వటానికి సాక్షులుగా ఉంచుకోండి. ఇద్దరు పురుషులు దొరకని పక్షమున ఒక పురుషుడు మరియు మీకు సమ్మతమైన ఇద్దరు స్త్రీలను సాక్షులుగా

وَأَتُوا يَوْمَ تَرْجَعُونَ فَيُورِلَ إِلَيْهِمْ تَوَاتُؤُهُمْ
كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَوَدَّعْتُمْ بِدَيْنٍ إِلَى أَجَلٍ
مُسَمًّى فَلْيَكْتُبُوهُ وَلْيَكُنْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ
وَلْيَايَأْ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ لَهَا عَلَيْهِ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ
وَلْيُبَيِّنِ لِلَّذِي عَلَى الْحَقِّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا
يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ
سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْطِيعُ أَنْ يُبَيِّنَ
فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ
مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ
وَأَمْرَأَتَانِ وَشَنْ تَرْضَوْنِ مِنَ الشَّهَادَةِ أَنْ
تُضِلَّ أَحَدُهُمَا فَتَذَكَّرَ أَحَدُهُمَا الْآخَرَى وَلَا
يَأْتِ الشَّهَادَةُ إِلَّا إِذَا أَمَّا دُعَاؤُهُمْ وَلَا تَشْعَمُونَ أَنْ
تَكْتُمُوا صَعِيرًا أَوْ كَيِّرُوا إِلَى آخِلِهِ ذَلِكُمْ أَفْسَطُ
عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَى أَلَّا تَرْتَابُوا

1. 'స'హి'హ్ బు'ఖరీ, పుస్తకం-4, 'హదీస్' సం. 687.

2. ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర'ది.'అ.) కథనం: 'ఇది దైవప్రవక్త ము'హమ్మద్ ('స'అస)'పై అవతరించేయబడిన చివరి ఆయత్ ('స. బు'ఖరీ మరియు ఫ'త్త్ అల్-బరీ).

3. ఈ ఆయత్ ఖుర్ఆన్ లోని అన్ని ఆయత్ల కంటే పెద్దది. దీనిని ఆయత్ దైన్ అంటారు. అప్పు ఇచ్చి పుచ్చుకోవడం ఎంతో ముఖ్య విషయం, 'హదీస్'లలో: వడ్డీ దొరకదని అప్పు ఇవ్వడం మానుకోవడదని మరియు అప్పు ఇచ్చేవానికి ఎంతో పుణ్యముందని పేర్కొనబడింది. కాని, ఇచ్చేవానికి అతని సొమ్ము తిరిగి రాగలదని సమ్మతం కూడా ఉండాలి. దానికి మూడు విషయాలు సూచించబడ్డాయి. 1) దాని గడువు నిర్ణయించుకోవాలి. 2) దానిని వ్రాయించుకోవాలి. 3) ఇద్దరు ముస్లిం పురుషులు లేక ఒక ముస్లిం పురుషుడు మరియు ఇద్దరు ముస్లిం స్త్రీలను సాక్షులుగా పెట్టుకోవాలి.

తీసుకోండి. (ఎందుకంటే) వారిలో ఒకామె మరచిపోతే, రెండవ స్త్రీ ఆమెకు జ్ఞాపకం చేయించవచ్చు. మరియు పిలువబడి నప్పుడు సాక్షులు, సాక్ష్య మివ్వటానికి నిరాకరించకూడదు. మరియు వ్యవహారం చిన్నదైనా పెద్దదైనా దానిని గడుపు నిర్ణయంతోపాటు వ్రాసే పెట్టటానికి అశ్రద్ధచూపకూడదు. అల్లాహ్ దృష్టిలో ఇది న్యాయసమ్మతమైనది మరియు స్థిరమైన సాక్ష్యంగా తోడ్పడుతుంది మరియు ఏ విధమైన సందేహాలకు అవకాశం లేకుండా చేస్తుంది. కాని, మీరు అప్పటికప్పుడు ఇచ్చి పుచ్చుకొనే (సాధారణ) లావాదేవీలు చేస్తున్నప్పుడు వ్రాయకున్నా దోషంలేదు. కాని, వ్యాపార వ్యవహారాలు నిర్ణయించేటప్పుడు సాక్షులను పెట్టుకోండి. కాని వ్రాసేవానికి గానీ, సాక్షులకు గానీ ఏ విధమైన హాని జరుగకూడదు. ఒకవేళ అలా జరిగితే! నిశ్చయంగా, అది మీకు పాపం. మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు ఇది అల్లాహ్ మీకు నేర్పుతున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ కు ప్రతిదాని జ్ఞానంఉంది. (3/8)

283. * మరియు మీరు ప్రయాణంలో ఉన్నప్పుడు, (పత్రం) వ్రాసే వాడు దొరకని పక్షంలో సామును కుదుప పెట్టుకోవచ్చు. మీకు ఒకరిపై ఒకరికి సమ్మకం ఉంటే సమ్మకంగా ఇచ్చిన దానిని (అప్పును) తిరిగి ఆతడు వాచనుచేయాలి. మరియు తన ప్రభువైన అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి

إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُوبُوهَا وَأَشْهَدُوا وَإِذَا بَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارُّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ مُسَوِّقٌ بِكُمْ، وَاسْتَقُوا اللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٨﴾

وَأِنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَيْنِ مَقْبُوضَةً فَإِنْ أَنُوسَ بَعْضُكُم بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الْيَدِ الْوُثْقَىٰ أَمَانَةً وَلِيَذِلَّ اللَّهُ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّيْءَ دُونَ يَكْتُمَهَا فَإِنَّهُ لِيَمْلَأَ قُلُوبَهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٨﴾

1. తాకట్టు యొక్క ఉద్దేశం, కేవలం అప్పు ఇచ్చేవాడి సాము తిరిగి అతనికి దొరుకు తుండనే యథార్థానికే! అతనికి తాకట్టు పెట్టుకొన్న వస్తువును ఉపయోగించుకునే హక్కు లేదు. అది వట్టి ఆపుతుంది. కాని తాకట్టు పెట్టుకున్న వస్తువుపై ఆదాయం వస్తే దానినుండి దాని ఖర్చుతీసి మిగిలించి దాని యజమానికి ఇవ్వాలి. చూడండి, 'స. బు'ఖారీ, పుస్తకం-3, 'హ. సం. 685.

ఉండాలి. మరియు మీరు సాక్ష్యాన్ని (ఎన్నడూ) దాచకండి. మరియు (సాక్ష్యాన్ని) దాచేవాని హృదయం పాపభరితమైనది. మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

284. ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ దే! మీరు మీ మనస్సులలో ఉన్నది, వెలుబుచ్చినా లేక దాచినా అల్లాహ్ మీ నుంచి దాని లెక్క తీసుకుంటాడు.¹ మరియు ఆయన తాను కోరినవానిని క్షమిస్తాడు మరియు తాను కోరినవానిని శిక్షిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

285. ఈ ప్రవక్త తన ప్రభువు తరఫునుండి, తనపై అవతరింపజేయబడిన దానిని విశ్వసించాడు² మరియు (ఆదేవిధంగా) విశ్వాసులు కూడా (విశ్వసించారు). వారంతా అల్లాహ్ ను, ఆయన దూతలను, ఆయన గ్రంథాలను మరియు ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసించారు. వారంటారు:

لَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبَدَّلْ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفَوُهَا يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَعْلَمُ مَنْ يَكْتُمُ عَنْهُ شَيْئًا وَلَيَعْلَبَنَّ مِنَ يُشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٤﴾

أَمَّا الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا يَفْرِقُونَ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾

1. ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడినపుడు స'హాబీలు రైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గర హాజరై ఇలా విన్నవించుకున్నారు: "ఓ ప్రవక్తా ('స'అస)! సమాజ్ ఉపవాసం, 'జకాత్ మరియు జహాద్ మా శక్తికి మించినవి కావు. కాని మనస్సులో పుట్టే అలోచనలపై మాకు అడుపులేదు కదా! అయినా అల్లాహుతా'అలా వాటి లెక్క తీసుకుంటానని అంటున్నాడు కదా!" అప్పుడు రైవప్రవక్త ('స'అస) ఇలా సలవిచ్చారు: "మీరిప్పుడు కేవలం విన్నాము మరియు విధేయుల మయ్యాము." అని మాత్రమే అనండి. అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ ఆయత్ అవతరింపజేశాడు: "అల్లాహ్ ఏ ప్రాణిపైననూ దానిశక్తికి మించిన భారంజేయడు." (ఇబ్నె-కసీ'ర్, షత్త్ అల్-అఖ్కాఫ్). దీనిని గురించి ఇంకా ఈ 'హదీస్' కూడా ఉంది: "అల్లాహుతా'అలా నా ఉమ్మత్ వారి మనస్సులలో వచ్చిన విషయాలను క్షమిస్తాడు. కాని నాలుకతో పలికిన దానిని మరియు అమలుపరచిన దానిని లెక్కలోకి తీసుకుంటాడు." (బు'ఖారీ, ముస్లిం).

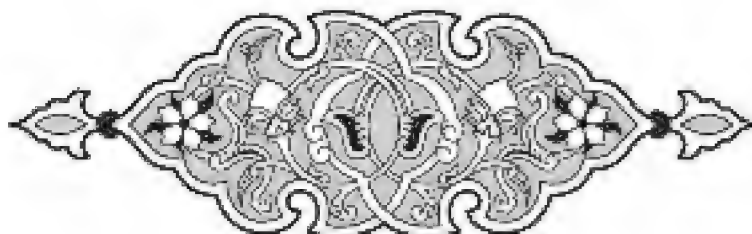
ఇమామ్ ఇబ్నె-జరీర్ 'తబరీ (ర'హ్మా) ఈ విధంగా అన్నారు: "అల్లాహ్ (సు.తా.) లెక్క పెట్టిన ప్రతి దానికి శిక్షించనవసరంలేదు. ఆయన తానుకోరిన వారిని క్షమిస్తాడు కూడాను."

2. ఈ చివరి రెండు ఆయత్లు ఎంతో ఘనత గలవి. రైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: ఎవరైనా రాత్రి ఈ రెండు ఆయత్లను చదివితే చాలు, ('స. బు'ఖారీ, పుస్తకం-5, 'హదీస్' సం. 345). అంతే అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనిని రక్షిస్తాడు. మరొక 'హదీస్'లో మేరాజ్ రాత్రిలో రైవప్రవక్త ('స'అస)కు దొరికిన మూడు విషయాలలో ఒకటి, ఈ రెండు ఆయతులు. ('స. ముస్లిం).

“మేము ఆయన ప్రపక్తల మధ్య ఎలాంటి భేదభావాలను చూపము. మరియు మేము (ఆదేశం) విన్నాము మరియు దానిని శిరసాపహించాము, నీ క్షమాభిక్షను ఆర్థిస్తున్నాము, ఓ మా ప్రభూ! మా గమ్యస్థానం నీ వైపుకే ఉంది.

286. “అల్లాహ్, ఏ ప్రాణి పైననూ దాని శక్తికి మించిన భారం వేయకు. తాను సంపాదించిన (పుణ్యఫలితం) దానికి లభిస్తుంది మరియు తాను చేసిన దుష్కర్మల శిక్ష అది అనుభవిస్తుంది. ఓ మా ప్రభూ! మేము మరచినా లేక తప్పు చేసినా మమ్మల్ని వట్టకు! ఓ మా ప్రభూ! పూర్వం వారిపై మోపినట్టి భారం మాపై మోపకు. ఓ మా ప్రభూ! మేము సహించలేని భారం మాపై వేయకు. మమ్మల్ని మన్నించు, మమ్మల్ని క్షమించు మరియు మమ్మల్ని కరుణించు. నీవే మా సంరక్షకుడవు. కావున సత్యతిరస్కారులకు విరుద్ధంగా మాకు విజయం (సహాయం) నొసంగు.”

لَا يَكِفُّ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ
لَيْسَ لَنَا آثَرُ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْبِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا
كَمَا حَبَلْتَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا
تَحْمِلْنَا مَا لَا حَاقَّةَ لَنَا بِهِ وَأَعِزَّنَا
وَافْعُرْنَا وَأَرْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا
عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

3. సూరహ్ అల-ఇన్షూన్

سُورَةُ آلِ الْإِنشَاءِ

అల-ఇన్షూన్: ఇన్షూన్ పరివారం. ఈ విషయాలు (33-35) ఆయత్లలో ఉన్నాయి. ఇది సుదీనాలో అవతరింపజేయబడిన రెండవ లేక మూడవ సూరహ్. ఇందులో 200 అయతులున్నాయి. దీని మొదటి 83 ఆయత్లలో సత్తాన్ సుండి 9వ హిజ్రీలో వచ్చిన క్రైస్తవ రాయబారులతో జరిగిన వాదోపవాదాల వివరాలున్నాయి. ఇందులో 2వ హి. రమ్-దాన్ నెలలో జరిగిన బద్ర్ యుద్ధం (121-148) మరియు 3వ హి. షవ్వల్ నెలలో జరిగిన ఉ-హుద్ యుద్ధం యొక్క విషయాలు (149-180), కూడా ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాస్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అలిఫ్-లామ్-మీమ్.

2. అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు. ఆయన నిత్యుడు, నిశ్చల్యవస్థకు ఆధారభూతుడు.

3. ఆయన, సత్యమైన ఈ దివ్యగ్రంథాన్ని (ఓ ముహమ్మద్!) నీపై అవతరింపజేశాడు. ఇది పూర్వం అవతరింపజేయబడిన గ్రంథాలలో సుండి (మిగిలివున్న సత్యాన్ని) ధృవపరుస్తోంది.² మరియు ఆయనే తొరాత్ను మరియు ఇంజీలును³

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

تَنْزِيلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ

1. చూడండి, 2:255.

2. చూడండి, 5:46, 48, 61:6.

3. ఇక్కడ (ఖుర్ఆన్ లో) పేర్కొనబడిన ఇంజీల్ మరియు తొరాత్ గ్రంథాలు అంటే 'ఈసా' ('అ.స.) మరియు మూసా ('అ.స.)లపై అవతరింపజేయబడిన దివ్యగ్రంథాలు అని అర్థం. ఆ అసలు దివ్యగ్రంథాలు ఇప్పుడు ప్రపంచంలో లేవు. ఇప్పుడు ప్రపంచంలో ఉన్న అత్యంత ప్రాచీన బైబిల్ గ్రంథాలు, గ్రీక్ భాషలో ఉన్న బ్రిటిష్ మ్యూజియంలోని Codex Sinaiticus, Codex Alexandrinus మరియు రోమ్ లోని వాటికన్ లైబ్రరీలో ఉన్న Codex Vaticanus. ఇవి 'ఈసా' ('అ.స.) పైకి సజీవులుగా ఎత్తుకోబడిన చాచాపు నాలుగు పంపల సంపత్తుల తరువాత, గ్రీక్ భాషలో వ్రాయబడ్డాయి. మూసా మరియు ఈసా ('అలైహిమ్. స.)లపై అవతరింపజేయబడిన తొరాత్ మరియు ఇంజీల్ గ్రంథాల భాష గ్రీకు కాదు. వారి మతాచారులు / విద్వాంసులు, వాటిలో ఇంత పరకు, ఎన్నో సార్లు, ఎన్నో మార్పులు చేస్తూ వచ్చారు. ఈ రోజు వాడుకలో ఉన్న బైబిల్ లో, ఆ ప్రపక్తల కొన్ని ప్రవచనాలు మరియు అసలు దివ్య అవెస్సుకులైన కొన్ని అంశాలు - వారి మతాచారులు / విద్వాంసులు వ్రాసిన రూపంలో - ఉన్నాయి. కాబట్టి దివ్య ఖుర్ఆన్ సూచించేది ఆ ప్రపక్తలపై అవతరింపజేయబడిన ప్రవచనాలను మాత్రమే కానీ ఈ రోజు వాడుకలో ఉన్న

అవతరింపజేశాడు -

4. దీనికి ముందు - ప్రజలకు సన్మార్గం చూపటానికి. మరియు (సత్యాసత్యాలను విశదీకరించే) ఈ గీటురాయిని కూడా అవతరింపజేశాడు.¹ నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ అజ్జలను తిరస్కరిస్తారో వారికి కఠిన శిక్ష ఉంటుంది. మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తి మంతుడు, ప్రతీకారం తీర్చుకోగల వాడు.

5. నిశ్చయంగా, భూమిలో గానీ మరియు అకాశాలలో గానీ, అల్లాహ్ కు గోప్యంగా ఉన్నది ఏదీలేదు.

6. ఆయన తన ఇష్టానుసారంగా మిమ్మల్ని (మాతృ) గర్భాలలో తీర్చిదిద్దుతాడు.² ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

7. ఆయన (అల్లాహ్)యే నీపై (ఓ ముహమ్మద్!) ఈ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) అవతరింపజేశాడు, ఇందులో కొన్ని స్పష్టమైన ఆర్థమిచ్చే ఆయతులు (ముహాకమాత్) ఉన్నాయి. అవి ఈ గ్రంథానికి మూలాలు. మరికొన్ని అస్పష్టమైనవి (ముతపావిహాత్) ఉన్నాయి. కావున తమ హృదయాలలో వక్రత

مِّن قَبْلُ هُدًى لِّلْعَالَمِينَ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو نِقْمٍ ۝

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
السَّمَاءِ ۝

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

هُوَ الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ
مُّحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ
وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ ذُرِّيَةُ فَتْنَةٍ فَيَتَّبِعُونَ مَا
نَغَوَّاهُ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا
يَعْلَمُونَ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ

బైబిల్ (Revised) Authorized King James Versionను కాదు. చూడండి, 4:136, 5:47.

1. చూడండి, 2:53.

2. ముసవ్వీరు (అల్-ముసవ్వీరు): The Fashioner. రూపమిచ్చేవాడు. తాను కోరిన విధంగా తన సృష్టి రూపాన్ని తీర్చిదిద్దేవాడు. చూడండి, 59:24. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

3. ముహాకమాతున్: అంటే, అల్లాహుతా'అలా అజ్జలను, ఆయన విషేధించిన వాటిని, 'హబాల్' చేసిన వాటిని, కథలను మొదలైనవాటిని స్పష్టంగా తెలియజేసే ఆయతులు. ఈ ఆయతుల భావం స్పష్టంగా ఉంటుంది. ఇవి దీప్యగ్రంథ పునాదులు. వీటిని ఉమ్ముల్-కితాబ్ అని అంటారు. ఏ ఆయతుల అర్థంలో సంశయానికి తావుఉంటుందో వాటిని ముతపావిహాతున్ అంటారు. ఏ విషయాలైతే మానవ ఇంద్రియాలకు అతీతంగా ఉన్నాయో వాటిని వివరించటానికి, వాటికి దగ్గరగా పోలికపున్న, గోచర విషయాలకు మానవభాషలో లభించే పదాలు ఉపయోగించబడిన

ఉన్నవారు, సంక్షోభాన్ని రేకెత్తించటానికి మరియు గూఢాధ్యాయులను అపేక్షించి ఎల్లప్పుడూ అస్పష్టమైన వాటి వెంటపడతారు. వాటి ఆసలు అర్థం అల్లాహ్ కు తప్ప మరెవ్వరికీ తెలియదు. కానీ, పరిపక్వ జ్ఞానం గలవారు: “మేము దీనిని విశ్వసించాము, ప్రతి ఒక్కటి మా ప్రభువువద్ద సుండి వచ్చినదే!” అని అంటారు. జ్ఞాన పంతులు తప్ప ఇతరులు వీటిని గ్రహించలేరు.

8. (వారు ఇలా అంటారు): “ఓ మా ప్రభూ! మాకు సన్మార్గం చూపిన తరువాత మా హృదయాలను పరమార్థం వైపునకు పోనివ్వకు. మరియు మాపై నీ కారుణ్యాన్ని ప్రసాదించు. నిశ్చయంగా, నీవే సర్వపర ప్రదాతవు (సర్వప్రదుడవు).”¹

9. “ఓ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా నీవే మాసవులందరినీ, నిస్సందేహంగా రాబోయే, అదినమున సమావేశపరచేవాడవు.”² నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తన వాగ్దానాన్ని భంగంచేయడు.”

10. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారులైన వారికి వారి ధనం గానీ, వారి సంజానం గానీ, అల్లాహ్ కు ప్రతికూలంగా ఏ మాత్రం పనికి రావు. మరియు ఇలాంటి వారే సరకాగ్నికి ఇంధనమయ్యేవారు.

11. వారి ముగింపు ఫిర్ బైసు జాతి మరియు వారికి ముందున్న వారివలే ఉంటుంది. వారు మా

يَقُولُونَ آمَنَّا بِكُلِّ رَسُولٍ مِّنْ عِندِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ
أُولَئِكَ إِلَّا لِبَاطِلٍ

رَبَّنَا اكْشِرْ عَلَيْنَا رُبَّانًا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن
كَرْمِكَ حَصْبَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَكَالُ

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ
اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَاتِ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَلَمْ يُغْنِ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا
أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ
النَّارِ

كَذَٰلِكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَأَوَّلِيَّيْنِ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا

అయితే, ఉదా: స్వర్గం, సరకం మొదలైనవి. కావున మాసవుడు ముతపాదిహాతలను చదివేటప్పుడు వాటిని ముహూకమాతల వెలుగులో అర్థం చేసుకోవటానికి ప్రయత్నించాలి. ఎందుకంటే ఖుర్ఆన్ వాటిని ఉమ్మూల్ కితాబ్ - గ్రంథమూలాలు, అన్నది.

1. అల్-పహ్లాజ్: Bestower. సర్వపర ప్రదాత, సర్వప్రదుడు, పరమదాత, ఉదారంగా దానంచేసేవాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. ఇంకా చూడండి, 38:35, 38:9.

2. జామి'ఉ (అల్-జామి'ఉ): The collector of the created beings for the Day of Reckoning, సమావేశపరచేవాడు, ప్రోగుచేసేవాడు, కూడబెట్టేవాడు, ప్ర రెండు అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు. ఇంకా చూడండి, 4:140, 77:38.

సూచన (అబ్దు)లను తిరస్కరించారు, కాబట్టి అల్లాహ్ వారి పాపాల ఫలితంగా, వారిని పట్టుకున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ శిక్ష విధించటంలో చాలా కఠినుడు.

12. (ఓ ప్రవక్తా!) సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారితో ఆను: “మీరు త్వరలోనే లొంగదీయబడి నరకంలో జమచేయబడతారు. మరియు అది అతిచెడ్డ విరామస్థలము!”

13. వాస్తవానికి (బద్ యుద్ధరంగంలో) మార్కొనిన ఆ రెండు వర్గాలలో మీకు ఒక సూచన ఉంది. ఒక పర్గం అల్లాహ్ పూర్గంలో పోరాడేది మరియు రెండవది సత్య తిరస్కారులది. వారు (విశ్వాసులు) వారిని (సత్య తిరస్కారులను) రెట్టింపు సంఖ్యలో ఉన్నట్లు తమ కళ్ళారా చూశారు. మరియు అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని తన సహాయం (విజయం)తో బలపరుస్తాడు. నిశ్చయంగా, దూరదృష్టి గలవారికి ఇందులో ఒక గుణపాఠ ముంది.

14. స్త్రీలు, సంతానం మరియు కూర్చి పెట్టిన వెండి బంగారు రాసులు, మేలు జాతి గుర్రాలు, పశువులు, పొలాలు మొదలైన మనోహరమైన పస్తువుల ప్రేమ ప్రజలకు అకర్షణీయంగా చేయబడింది.² ఇదంతా ఇహలోక జీవనభోగం. కానీ, ఆసలైన గమ్యస్థానం అల్లాహ్ పద్దనే ఉంది. (1/2)

15. * ఇలా చెప్పు: “ఏమీ? వాటి

بِالْبَيْنَاتِ قَدْ أَخَذَ اللَّهُ يَدَ الْمُؤْمِنِينَ وَاللَّهُ سَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَعْيُهُمْ وَهُمْ يَخْرَوْنَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْيَهَادُ ۝

وَمَا كَانَ لَكُمْ إِلَهٌ فِي دُنْيَانِي تَقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْآخِرَةِ كَافِرًا يَرَوْنَهُمْ مَثَلَهُمْ فِي الْآيَاتِ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بَصِيرَةَ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ۝

رُبَّ مَنَاسِكٍ مِّنَ الشَّجَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْخَرْبِ ۚ ذَٰلِكَ مَتَاعُ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَ حَسَنِ الْمَالِ ۝

قُلْ أَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ بِمَن مِّنْ ذِكْرِ اللَّهِ إِنَّهُ كَانَ عِنْدَ

1. చూడండి, 8:44. ఇది 2వ హిజ్రీ శకంలో రమదాన్ నెలలో జరిగిన బద్ యుద్ధ విషయం. ఆ యుద్ధంలో ముస్లింలు చాలావూ 313 మంది ఉన్నారు. మరియు మక్కా ముస్లిములు వేంబ మంది ఉన్నారు. ఇది ముస్లింల మరియు ముష్రిక్ ఖురైషుల మధ్య జరిగిన మొదటి యుద్ధం. ఖురైషులు ఎంతో యుద్ధ సామగ్రి తీసుకొని వచ్చారు. ముస్లింలు పోరాటకు సిద్ధపడి రాకపోయినప్పటికీ, వారికి అల్లాహ్ (సు.తా.) సహాయం లభించి, గెలుపొందారు.

2. చూడండి, 18:7.

కంటే ఉత్తమమైన వాటిని నేను మీకు తెలుపనా? దైవభీతి గలవారికి, వారి ప్రభువు పద్ద స్వర్గ వనాలున్నాయి. వాటి క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి, అక్కడ వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు మరియు వారికి అక్కడ పవిత్ర సహవాసులు (అ'జ్వాజ్) ఉంటారు మరియు వారికి అల్లాహ్ ప్రసన్నత లభిస్తుంది.¹ మరియు అల్లాహ్ తన దాసులను కనిపెట్టుకొని ఉంటాడు.

16. ఎవరైతే: "ఓ మా ప్రభూ! మేము నిశ్చయంగా విశ్వసించాము, కావున మా తప్పలను క్షమించు మరియు సరకాగ్ని నుండి మమ్మల్ని తప్పించు." అని పలుకుతారో!

17. (అలాంటి వారే!) సహనశీలురు, సత్యవంతులు మరియు వినయవిధేయతలు గలవారు, దాసపరులు మరియు వేకుప జామున² తమ పాపాలకు క్షమాపణ వేడుకునే వారు.

18. నిశ్చయంగా, ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యనీయుడు లేడని, అల్లాహ్, దేవదూతలు మరియు జ్ఞానవంతులు సాక్ష్యమిచ్చారు; ఆయనే న్యాయ పరిరక్షకుడు.³ ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యనీయుడు లేడు! ఆయన సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

19. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు సమ్మతమైన ధర్మం కేవలం అల్లాహ్ కు విధేయులవటం (ఇస్లాం) మాత్రమే.³ కాని పూర్వ గ్రంథప్రజలు పరస్పర ఊర్వ్యతో, వారికి జ్ఞానం లభించిన

لَهُمْ جَنَّاتُ جَعْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ
بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ۝

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا أَمْنَا فَأَغْرَقْنَا
ذُنُوبَنَا وَفَنَّا عَذَابَ الْعَارِ ۝

الظَّالِمِينَ وَالظَّالِمِينَ وَالظَّالِمِينَ
وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُنْفِقِينَ بِالْأَسْحَارِ ۝

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْهَيْكَلُ وَلَوْ
الْعِلْمُ قَاسِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ۝

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَالْخَلَقَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ الْأَمِينَ بَعْدَ مَا جَاءَهُمْ
الْعِلْمُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ يَأْتِ اللَّهُ قَاتِنًا

1. చూడండి, 51:18.

2. ఖాయిదున్ బిల్ఖిస్: Maintains His creation in justice. న్యాయ పరిరక్షకుడు, అల్-ముఖ్సిత్: (సేకరించబడిన పదం) The Equitable, Justly. నిష్పక్షపాతుడు, న్యాయవంతుడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

3. చూడండి, 3:85 మరియు 7:158, 25:1.

తరువాతనే భేదాభిప్రాయాలకు లోసయ్యారు. మరియు ఎవరైతే అల్లాహ్ సూచనలను తిరస్కరిస్తారో! వారు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ లెక్కతీసుకోవటంలో అతి శీఘ్రుడు (అని తెలుసుకోవాలి).

20. (ఓ ప్రవక్తా!) వారు నీతో వివాదమాడితే ఇట్లను: “నేనూ మరియు నా అనుచరులు అల్లాహ్ ప్రీతి పొందటానికి ఆయనకు సంపూర్ణంగా విధేయు (ముస్లిము)ల మయ్యాము.” మరియు గ్రంథ ప్రజలతో మరియు నిరక్షరాస్యులతో (చదువు రాని అరబ్బులతో): “ఏమీ? మీరు కూడా విధేయులయ్యారా?” అని అడుగు. వారు విధేయులైతే సన్మార్గం పొందిన వారవుతారు. కాని ఒకవేళ వారు వెనుదిరిగితే, నీ బాధ్యత కేవలం సందేశాన్ని అందజేయుటం మాత్రమే! మరియు అల్లాహ్ తన దాసులను కనిపెట్టుకొని ఉంటాడు.¹

21. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఆదేశా (ఆయాత్)లను తిరస్కరించే వారికి మరియు ఆయన ప్రవక్తలను అన్యాయంగా చంపేవారికి మరియు న్యాయసమ్మతంగా వ్యవహరించమని బోధించే ప్రజలను చంపేవారికి, బాధాకరమైన శిక్ష ఉన్నదని తెలియజెయ్యి.

22. అలాంటి వారి కర్మలు ఇహలోక మందును మరియు పరలోకమందును వృథా అవుతాయి. మరియు వారికి సహాయకులు ఎవ్వరూ ఉండరు.

23. ఏమీ? గ్రంథంలోని కొంతభాగం పొందినవారి పరిస్థితి ఎలాఉందో నీవు గమనించలేదా? వారి మధ్య తీర్పు చేయటానికి, అల్లాహ్ గ్రంథం వైపునకు రండి అని, వారిని

اللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ①

فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ
اتَّبَعَنِ وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
وَالْأُمِّيِّينَ أَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا فَقَدِ
اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ وَاللَّهُ
بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ②

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ
الْمُرْسَلِينَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ
يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ③

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَحْمِلُ كَيْدَهُمْ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ④

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ
يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّوْا
فِرْقَانًا مِّنْهُمْ وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ⑤

ఆహ్వానించినపుడు, వారిలోని ఒక వర్గంవారు విముఖులై, వెనుదిరిగిపోతారు.

24. వారు అలా చేయటానికి కారణం వారు: “నరకాగ్ని కొన్ని దినాలు మాత్రమే మమ్మల్ని తాకుతుంది.” అని అనటం. మరియు వారు కల్పించుకున్న అపోహయే వారిని తమ ధర్మ విషయంలో మోసపుచ్చింది.¹

25. నిస్సందేహంగా, రాబోయే ఆ (పునరుత్థాన) దినమున, మేము వారిని సమావేశపరిచినప్పుడు, వారిస్థితి ఎలా ఉంటుందో (అలోచించారా?) మరియు ప్రతి జీవికి తానుచేసిన కర్మల ఫలితం పూర్తిగా నొసంగబడుతుంది. మరియు వారికెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

26. ఇలా అను: “ఓ అల్లాహ్, విశ్వ సామ్రాజ్యాధిపతి!² నీవు ఇష్టపడిన వారికి రాజ్యాధికారాన్ని ప్రసాదిస్తావు మరియు నీవు కోరిన వారిని రాజ్యాధికారం నుండి తొలగిస్తావు మరియు నీవు ఇష్టపడిన వారికి గౌరవాన్ని (శక్తిని) ప్రసాదిస్తావు మరియు నీవు కోరిన వారిని పరాభవం పాలు చేస్తావు. నీ చేతిలోనే³ మేలున్నది. నిశ్చయంగా, నీవు ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడవు.

27. “నీవు రాత్రిని పగటిలోకి ప్రవేశింప జేస్తావు మరియు పగటిని రాత్రిలోకి ప్రవేశింప జేస్తావు. మరియు నీవు సజీవులను నిర్జీవుల నుండి తీస్తావు మరియు నిర్జీవులను సజీవుల

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا لَن تَهْتَدُوا إِلَّا يَأْتِيَهُمْ مَّعَذُودٌ ۖ وَكَرِهْتُمْ فِيهِ بُطُورًا ۚ كَانُوا يَفْكَرُونَ

كَفَيْتَ إِذْ أَجَبْتَهُمْ لِيَوْمٍ لَا يُبَيِّنُ فِيهِ ۖ وَوَقَّيْتَ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝

قُلِ اللَّهُ لِلَّهِ الْمُلْكُ تُولِي الْمُلْكُ مَن تَشَاءُ ۚ وَتَنْزِعُ الْمُلْكُ مِمَّن تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَاءُ ۚ لَكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

تُولِيهِ الْكَيْلَ فِي الْيَوْمِ ۚ وَتُولِيهِ الْمَلَائِكَةُ فِي السَّمَاءِ ۚ وَتُعِزُّ الْيَحْيَىٰ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُعِزُّ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ۚ وَتَرْزُقُ مَن تَشَاءُ بِعِزِّ جَبَّارٍ ۝

1. చూడండి, 2:80.

2. మాలిక్ అల్-ముల్క్: Sovereign of the Universe, విశ్వ సామ్రాట్టు, విశ్వ సామ్రాజ్యాధిపతి. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 20:114 వ్యాఖ్యానం 2.

3. చూడండి, 3:73.

నుండి తీస్తావు. మరియు నీవు కోరిన వారికి లెక్కలేనంత జీవనోపాధిని ప్రసాదిస్తావు.”

28. విశ్వాసులు - తమ తోటి విశ్వాసులను విడిచి - సత్యతిరస్కారులను స్నేహితులుగా చేసుకోరాదు. అలా చేసే వారికి అల్లాహ్ తో ఏ విధమైన సంబంధంలేదు. కాని, వారి దౌర్జన్యానికి భీతిపరులైతే తప్ప! అల్లాహ్ (ఆయనకే భీతిపరులై ఉండమని) మిమ్మల్ని స్వయంగా హెచ్చరిస్తున్నాడు.¹ మరియు అల్లాహ్ వైపుకే మీ మరలింపు ఉంది.

29. వారితో ఇలా అను: “మీరు మీ హృదయాలలో ఉన్నది దాచినా వెలిబుచ్చినా, అది అల్లాహ్ కు తెలుస్తుంది. మరియు భూమ్యాకాశాలలో ఉన్నదంతా ఆయనకు తెలుసు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.”

30. ఆ రోజు ప్రతి ప్రాణి తాను చేసిన మంచిని మరియు తాను చేసిన చెడును ప్రత్యక్షంగా చూసుకున్నప్పుడు, తనకు మరియు దానికి మధ్య దూరం ఉంటే, ఎంత బాగుండేదని అభిస్తుంది. మరియు అల్లాహ్ (తనకే భీతిపరులై ఉండమని) మిమ్మల్ని స్వయంగా హెచ్చరిస్తున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ తన దాసుల ఎడల ఎంతో కనికరుడు.

31. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇలా అను: “మీకు (నిజంగా) అల్లాహ్ పట్ల ప్రేమ ఉంటే మీరు నన్ను ఆనుసరించండి. (అప్పుడు) అల్లాహ్ మిమ్మల్ని

لَا يَخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكُفْرَانَ أُولِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا اللَّهَ تَقِيَّةً وَيَحْدِثْكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ تَوَالِي اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾

قُلْ إِنْ تَحْفَظُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمَهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي السُّبُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

يَوْمَ يَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا أَوْ يَحْذَرُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ يَوْمًا بِالْبَيِّنَاتِ ﴿٣٠﴾

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣١﴾

1. 'స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-9, 'హదీస్' సం. 500. ఇంకా చూడండి, 2:257, 54:139. అల్లాహ్ (సు.తా.) విశ్వాసుల అప్తస్నేహితుడు. ఈ ఆయత్ యొక్క ఉద్దేశం, వారితో స్నేహభావంతో కలిసి మేలసి ఉండగూడదని కాదు. ఎవరైతే మీతో మంచిగా ఉంటాలో వారితో సహృదయంతో మేలుగుతూ వారితో ఇచ్చిపుచ్చుకోవడాలు, వ్యాపారాలు కూడా చేయవచ్చు.

ప్రేమిస్తాడు మరియు మీ పాపాలను క్షమిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.”

32. (ఇంకా) ఇలా అను: “అల్లాహ్ కు మరియు సందేశహారునికి విధేయులై ఉండండి.” వారు కాదంటే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారులను ప్రేమించడు, (అని తెలుసుకొవాలి).¹ (5/8)

33. * నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఆదమ్ ను, నూహ్ ను, ఇబ్రాహీమ్ సంతతి వారిని మరియు ‘ఇమ్రాన్ సంతతివారిని, (ఆ కాలపు) సర్వలోకాల ప్రజలపై ప్రాధాన్యతనిచ్చి ఎన్నుకున్నాడు.²

34. వారంతా ఒకే పరంపరకు చెందిన వారు, మరియు అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

35. ‘ఇమ్రాన్ భార్య ప్రార్థించింది (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నేను నా గర్భమునందున్న శిశువును నీ సేవకు³ అంకితం చేయటానికి మొక్కుకున్నాను, కావున నా నుండి దీనిని తప్పక స్వీకరించు. నిశ్చయంగా, నీవే సర్వం వినేవాడవు, సర్వజ్ఞుడవు.”

36. తరువాత ఆమె ఆడ శిశువు (మర్కమ్)ను ప్రసవించినప్పుడు, ఆమె ఇలా విన్నవించుకున్నది:

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ①

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ②

ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ③

إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَدَّيْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ④

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ

1. పై అయత్ లో మరియు ఈ అయత్ లో అల్లాహ్ (సు.తా.) అజ్ఞాపాలనతో బాటు ముహమ్మద్ (స'అస)ను అనుసరించటం పల్లవే మోక్షం దొరుకుతుందని వ్యక్తపరచబడింది. దీనిని తిరస్కరించేవారిని అల్లాహ్ అలా ఎన్నడూ ప్రేమించడు. చూడండి, 3:85.

2. ప్రవక్తల సంతతిలో ఇద్దరు 'ఇమ్రాన్ లు పేర్కొనబడ్డారు: 1) మూసా మరియు హారూన్ ('అలైహిమ్ స.)ల తండ్రి 'ఇమ్రాన్ మరియు 2) మర్కమ్ తండ్రి 'ఇమ్రాన్. ఇక్కడ పేర్కొనబడ్డ 'ఇమ్రాన్ గారు, మర్కమ్ ('అ.స.) తండ్రి అని, వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. (ఖుర్తుబీ, ఇచ్చే-కసీర్).

3. ముహ్మద్రస: అంటే నీ ఆలయ సేవకు అంకితం చేస్తున్నాను అని అర్థం.

“ఓ నా ప్రభూ! నేను ఆడశిశువును ప్రసవించాను” - అమె ప్రసవించినదేమిటో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు మరియు బాలుడు బాలికపంటి వాడు కాదు - “మరియు నేను ఈమెకు మర్యమ్ అని పేరు పెట్టాను.¹ మరియు నేను ఈమెను మరియు ఈమె సంతానాన్ని శపించ (బహిష్కరించ) బడిన సై‘తాన్ నుండి రక్షించటానికి, నీ శరణు వేడుకుంటున్నాను!”²

37. ఆ తరువాత ఆ బాలికను, అమె ప్రభువు ఆదరంతో స్వీకరించి, అమెను ఒక మంచి స్త్రీగా పెంచాడు మరియు అమెను ‘జకరియ్యా సంగర్క్షణలో’ ఉంచాడు.³ ‘జకరియ్యా అమె గదికి పోయినప్పుడల్లా, అమెవద్ద (ఎవో కొన్ని) భోజన పదార్థాలను చూసి, అమెను ఇలా అడిగేవాడు: “ఓ మర్యమ్, ఇది నీ పద్దకు ఎక్కడి నుండి వచ్చింది?” అమె ఇలా జవాబిచ్చేది: “ఇది అల్లాహ్ వద్దనుండి వచ్చింది.” నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తానుకోరిన వారికి లెక్కలేనంత జీవనోపాధిని ప్రసాదిస్తాడు.

38. అప్పుడు ‘జకరియ్యా తన ప్రభువును ప్రార్థించాడు. అతను ఇలా విన్నవించు

أَعْلَمُ بِهَا وَصَعْتُ ۖ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنثَىٰ وَإِنِّي
سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ
الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

فَمَقَّهَا رَبُّهَا يَقْبُولُ حَسَنًا ۖ وَأُنثَىٰهَا نَبَاتًا حَسَنًا
وَكَلَّمَهَا رَبُّهَا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ
وَوَجَدَ عَنْ يَمَانِهَا رِجْلًا قَائِلًا لِّهِيَ أَتَىٰ لِي هَذَا
قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ
بِمَعْرُوفٍ

هَٰذَا إِلَٰهَكَ زَكَرِيَّا ۖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ
دُونِكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۚ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ

1. ‘హాఫ్’తో ఇచ్చే అయ్యమ్. ఎన్నో హదీసులను పరిశీలించి క్రొత్తగా పుట్టిన విత్తపేరు మొదటిరోజు, లేక మూడవరోజు లేక ఏడవరోజు పెట్టటం ముంచిదని అన్నారు.
2. క్రొత్తగా పుట్టిన ప్రతి విత్తను సై‘తాన్ తాకుతాడు దానితో ఆ విత్త ఏడుస్తోంది. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ సై‘తాన్ తాకటం నుండి మర్యమ్ మరియు ‘ఈసా’(అ.స.)లను ఇద్దరినీ రక్షించాడు. (‘స.బు’ ఖారీ, కితాబ్ అత్ తఫ్సీర్; ముస్లిం, కితాబ్ అల్ ఫ‘దాయిల్).
3. ‘జకరియ్యా (‘అ.స.) మర్యమ్ తల్లి సోదరి అయిన ఎలిసబెత్ భర్త, వారి తండ్రి పేరు హోరూన్. కావున అమె (మర్యమ్)ను హోరూన్ సోదరీ అని ఖుర్ఆన్ (19:28)లో పేర్కొనబడింది. మర్యమ్ మరియు య‘హ్యా (‘అలైహిమ్ స.లు) ఇద్దరూ అక్కా, చెల్లెళ్ళ విత్తలు అని కొందరు వ్యాఖ్యాతలు అంటారు. చూడండి, 19:8 వ్యాఖ్యానం 2.
మర్యమ్ (‘అ.స.) తండ్రి పేరు ‘ఇబ్రాహీం. మూసా మరియు హోరూన్ (‘అలైహిమ్ స.లు) తండ్రి పేరు కూడా ‘ఇబ్రాహీం (Amran). హోరూన్ (‘అ.స.) సంతతిలో చాలామంది మతగురువులు (Priests) వచ్చారు. చూడండి, 19:28 వ్యాఖ్యానం 1.

కున్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీ కనికరంతో నాకు కూడా ఒక మంచి సంతానాన్ని ప్రసాదించు. నిశ్చయంగా నీవే ప్రార్థనలను వివేచిస్తావు.”

39. తరువాత అతను ('జకరియ్యా) తన గదిలో నిలబడి సమా'త్ చేస్తున్నప్పుడు దేవదూతలు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నీకు య'హ్యా యొక్క శుభవార్తను ఇస్తున్నాడు. అతను, అల్లాహ్ వాక్కును ధృవపరుస్తాడు.¹ అతను మంచి నాయకుడు మరియు మనోనిగ్రహంగల ప్రవక్త అయి సద్వర్తనులలో చేరిన వాడవుతాడు.” అని వినిపించారు.

40. అతను ('జకరియ్యా) ఇలా అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నాకు కుమారుడు ఎలా కలుగు తాడు, నాకు ముసలితనం వచ్చింది మరియు నా భార్యనేమో గొడ్డాలు!” ఆయన అన్నాడు: “అలాగే జరుగుతుంది. అల్లాహ్ తాను కోరింది చేస్తాడు.”²

41. అతను ('జకరియ్యా) ఇలా మనవి చేసుకున్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నా కొరకు ఏదైనా సూచన సయమించు.” ఆయన జవాబిచ్చాడు: “నీకు సూచన ఏమిటంటే, నీవు మూడురోజుల పరకు సైగలతో తప్ప ప్రజలతో మాట్లాడలేవు. నీవు ఎక్కువగా నీ ప్రభువును స్మరించు. మరియు సాయంకాలము సందును మరియు ఉదయము సందును ఆయన వచిత్రతను కొనియాడు.”

42. మరియు దేవదూతలు: “ఓ మర్యామ్!

تَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْغُرَابِ
أَنَّ اللَّهَ بِبَيْتِكَ لَرَبَّ عَزِيزٌ مُّصَدِّقًا لِّكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ
وَسَيِّدًا أَوْحَاصُورًا وَنَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ

قَالَ رَبِّ أَلَيْسَ لِي عِلْمٌ وَكَذَّبَ بَغْيَى الْكِبَرِ
وَأَمْرًا بَعِيدًا قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ
مَا يَشَاءُ

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ
النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْرًا وَادَّكَرَ بَكَ نَسْفًا
وَسَسَخَرْنَا لَكَ الْوَحْيَ وَالْإِنشَاءَ

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَأِكَةُ يُسْرَتُهُمْ إِنَّ اللَّهَ

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) వాక్కును ధృవపరుస్తాడు - అంటే 'ఈసా' ('అ.స.)ను, ప్రవక్త అని మరియు అతనిపై ఇంజీల్ అవతరింపజేయబడిందని ధృవపరుస్తాడు అని అర్థం. య'హ్యా 'అ.స. (John), 'ఈసా' ('అ. స.) కంటే పెద్దవారు. వీరిద్దరు ఒకరినొకరు బలపరచుకున్నారు.

2. య'హ్యా ('అ.స.), 'ఈసా' ('అ.స.) కంటే పెద్దవారని ఈ ఆయత్ వల్ల స్పష్టమౌతోంది. 'ఈసా' ('అ.స.) ప్రస్తావన ముందు వస్తుంది.

నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నిన్ను ఎన్నుకున్నాడు. మరియు నిన్ను పరిశుద్ధపరిచాడు. మరియు (నీ కాలపు) సర్వలోకాలలోని స్త్రీలలో నిన్ను ఎన్నుకున్నాడు.” అని అన్న విషయం (జ్ఞాపకం చేసుకోండి).

43. (వారించా ఇలా అన్నారు): “ఓ మర్యమ్! నీవు నీ ప్రభువుకు విధేయురాలుగా ఉండు. (ఆయన సాన్నిధ్యంలో) సాష్టాంగం (సజ్జా) చెయ్యి. మరియు పంగే (రుకూ'డ చేసే) వారితో కలిసి పంగు (రుకూ'ఉ చెయ్యి).”

44. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇపన్నీ అగోచరమైన వార్తలు. వాటిని మేము నీకు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా తెలుపుతున్నాము. మర్యమ్ సంరక్షకుడు ఎవరు కావాలని, వారు (ఆలయ సేవకులు) తమ కలములను విసిరినపుడు, నీవు వారిదగ్గర లేవు మరియు వారు వాదించుకున్నపుడు కూడా నీవు వారిదగ్గర లేవు.²

45. దేవదూతలు ఇలా అన్నది (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “ఓ మర్యమ్! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! నీకు తన వాక్కును గురించి శుభ వార్తను ఇస్తున్నాడు.³ అతని పేరు: “మసీ'హ్ 'ఈసా ఇబ్నె మర్యమ్.’ అతను ఇహలోకంలోనూ మరియు పరలోకంలోనూ గౌరవనీయుడైన వాడై మరియు (అల్లాహ్) సామీప్యం పొందిన వారిలో ఒకడై ఉంటాడు.

اصْطَفٰكَ وَطَهَّرَكَ وَاصْطَفٰكَ عَلٰى نِسَاءِ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٤٣﴾

يٰمَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِيْنَ ﴿٤٤﴾

ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهِ اِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اذْ يُلْقُوْنَ اَقْلَامَهُمْ اِلَيْهِمْ لِيُقْلِلَ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اذْ يَخْتَصِمُوْنَ ﴿٤٥﴾

اِذْ قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ يٰمَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ يَخْتَارُكِ كَخَلْقِهٖ مِنْ نَّٰثِرٍ ۚ اِسْمُ الْبَيْتِ عِيسٰى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيْهًا ۚ اِنَّ الدِّيْنََ وَالْآخِرَةَ وَمِنَ الْمَقَرِّبِيْنَ ﴿٤٦﴾

1. చూడండి, 2:43 వ్యాఖ్యానం 2.

2. ము'హమ్మద్ (స'అస)కు అగోచరజ్ఞానం లేదు, అని ఈ ఆయత్ ద్వారా స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ఏ ప్రవక్తకు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) అన్ని విషయాల అగోచర జ్ఞానం ఇవ్వలేదు. అల్లాహుతా'అలా తెలపాలనుకున్నంత మట్టుకే వారికి తెలిపాడు.

3. ఈ ఆయత్లో కలిమతుల్లాహ్. అల్లాహ్ (సు.తా.) వాక్కు అని 'ఈసా' (అ.స.) సంబోధించబడ్డారు. అంటే అతను తండ్రి లేకుండా కేవలం అల్లాహుతా'అలా వాక్కు ద్వారా “అయిపో.” అని అనగానే, (తన తల్లి - మర్యమ్ గర్భంలో) అయిపోయాడు; ఏ విధంగానైతే ఆదమ్ (అ.స.)ను అల్లాహ్ (సు.తా.) తల్లి - దండ్రీ లేనిదే మరియు 'హవ్వను తల్లి లేనిదే సృష్టించాడో! చూడండి, 3:59.

46. “మరియు అతను ప్రజలతో ఉయ్యాలలో ఉండగానే మాట్లాడుతాడు మరియు పెద్ద వాడైన తరువాత కూడా (మాట్లాడుతాడు) మరియు సత్పురుషులలో ఒకడై ఉంటాడు.”¹

47. ఆమె (మర్కమ్) ఇలా అన్నది: “ఓ నా ప్రభూ! నాకు కుమారుడు ఎలా కలుగుతాడు? ఏ పురుషుడు కూడా నన్ను ముట్టలేదే?” ఆయన ఇలా సమాధానమిచ్చాడు: “అల్లాహ్ తాను కోరింది ఇదేవిధంగా సృష్టిస్తాడు. ఆయన ఒక పని చేయాలని నిర్ణయించినపుడు కేవలం దానిని: ‘అయిపో!’ అని అంటాడు, అంతే అది అయిపోతుంది.”

48. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) అతనికి గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని మరియు ‘తొరాతును మరియు ఇంజీలును నేర్పుతాడు.

49. మరియు అతనిని ఇస్రాఝీల్ సంతతి వారి వైపుకు సందేశహరునిగా పంపుతాడు. (అతను ఇలా అంటాడు): “నిశ్చయంగా, నేను మీ ప్రభువు తరపునుండి మీ వద్దకు సూచన (ఆయత్) తీసుకొని వచ్చాను. నిశ్చయంగా, నేను మీ కొరకు మట్టితో పక్షి ఆకారంలో ఒక బొమ్మను తయారుచేసి దానిలో శ్వాసను ఉదుతాను! అప్పుడది అల్లాహ్ అజ్ఞతో పక్షి అవుతుంది. మరియు నేను అల్లాహ్ అజ్ఞతో పుట్టుగుడ్డిని,² కుష్టురోగిని బాగు చేస్తాను మరియు మృతుణ్ణి బ్రతికిస్తాను. మరియు మీరు తినేది, ఇండ్లలో కూడబెట్టేది మీకు తెలుపుతాను. మీరు విశ్వాసులే అయితే నిశ్చయంగా, ఇందులో

وَيَكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْهَدْيِ وَكَلِّمُ مِنَ الصَّالِحِينَ ٤٦

قَالَتْ رَبِّ أَلَيْسَ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ
قَالَ كَذَلِكَ إِنَّ اللَّهَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا فَهَّمَ أَمْرًا
وَالَّذِي يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ٤٧

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالْقُرْآنَ وَالْإِسْمِئِيلَ ٤٨

وَرَسُولًا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي آخِذٌ لَكُمْ مِنَ الظَّالِمِينَ كَهَيْئَةِ
الطَّيْرِ فَانْفُخْ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ
الْكَلْبَةَ وَالْأَبْرَصَ وَأُنْجِي السَّمُونَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأَنْ
أَتَيْنَاكُمْ بِمَا نَافُكُونَ وَمَاتَ وَخَرُّونَ فِي بَيْتِهِمْ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ٤٩

1. చూడండి, ‘స’హ’హ్ బు’ఖారీ, పుస్తకం-4, ‘హదీస్’ సం. 645.

2. ఇక్కడ ‘అల్లాహ్ (సు.తా.) అజ్ఞతో’ అని రెండుసార్లు పలకడంతో, ‘ఈసా (అ.స.) తనకు స్వయంగా ఏ విధమైన దివ్యశక్తులు లేవని మరియు అతను ఏదీ చేసినా అల్లాహుతా’అలా అజ్ఞతో మాత్రమే చేశారని, స్పష్టమవుతోంది.

మీకు ఒక గొప్ప సూచన (ఆయత్) ఉంది.

50. “మరియు నేను, ప్రస్తుతం ‘తౌరాత్’లో (మిగిలి ఉన్న సత్యాన్ని) ధృవ పరచటానికి మరియు పూర్వం మీకు నిషేధింప (‘హరామ్’ చేయ)బడిన కొన్ని వస్తువులను ధర్మసమ్మతం (హాలాల్) చేయటానికి (పచ్చాను).¹ మరియు నేను మీ ప్రభువు తరపునుండి మీ వద్దకు అద్భుత సూచనలు (ఆయాత్) తీసుకొని వచ్చాను. కావున మీరు ఆల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి!

51. “విశ్వయంగా, ఆల్లాహ్ నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు కూడాను, కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి. ఇదే ఋజు మార్గము.” (3/4)

52. * ‘ఈనా వారిలో సత్యతిరస్కారాన్ని కనుగొని ఇలా ప్రశ్నించాడు: “ఆల్లాహ్ మార్గంలో నాకు సహాయకులుగా ఎవరు ఉంటారు?” (అప్పుడతని) శిష్యులు² ఇలా జవాబిచ్చారు: “మేము నీకు ఆల్లాహ్ మార్గంలో సహాయకులముగా ఉంటాము. మేము ఆల్లాహ్ ను విశ్వసించాము మరియు మేము ఆల్లాహ్ కు విధేయులము (ముస్లింలము) అయ్యామని, నీవు మాకు సాక్షిగా ఉండు.

53. “ఓ మా ప్రభూ! నీవు అవతరింపజేసిన సందేశాన్ని మేము విశ్వసించాము మరియు మేము ఈ సందేశహరుణ్ణి అనుసరించాము. కావున మమ్మల్ని సాక్షులలో వ్రాసుకో!”

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَإِلَّا جِلَّ
لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي هُيِّئَ لَكُمْ وَلَاحِظْكُمْ بِآيَةٍ
مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ
مُّسْتَقِيمٌ

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي
إِلَى اللَّهِ قَالَ الْخَوَارِثُونَ هُمْ أَنْصَارُ اللَّهِ
أَمَّا بِاللَّهِ وَآشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أُنزِلَتْ وَأَتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا
مَعَ الشَّاهِدِينَ

1. ఇవి ఆల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్షగా ఇస్రాయిల్ సంతతి వారికి ‘హరామ్’ చేసినవి కావచ్చు. లేక వారి మతగురువులు ‘హరామ్’ చేసినవి కావచ్చు.

2. ‘హుదాయూన్’: ‘హుదా’ యొక్క జహువచనం. అంటే సహాయకులు అని అర్థం. (‘స. ఋ.భారీ’).

54. మరియు వారు (ఇస్రాఱీల్ సంతతిలోని అవిశ్వాసులు, ఈసాకు విరుద్ధంగా) కుట్రలు చేశారు. మరియు అల్లాహ్ (వారి కుట్రలకు విరుద్ధంగా) పన్నాగాలు పన్నాడు. ఎత్తులు నేయటంలో అల్లాహ్ అత్యుత్తముడు!

55. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) అప్పుడు అల్లాహ్ ఇలా అన్నాడు: “ఓ ‘ఈసా! నేను నిన్ను తీసుకుంటాను మరియు నిన్ను నావైపునకు ఎత్తుకుంటాను మరియు సత్యతిరస్కారుల నుండి నిన్ను శుద్ధపరుస్తాను మరియు నిన్ను అనుసరించిన వారిని, పుస్తరుత్తానదీనం పరకు సత్యతిరస్కారులకు పైచేయిగా ఉండేట్లు చేస్తాను.¹ చివరకు మీరంతా నా వద్దకే మరలి రావలసి ఉంది. అప్పుడు నేను మీ మధ్య తలెత్తిన విభేదాలను గురించి తీర్పు చేస్తాను.

56. “ఇక సత్యతిరస్కారులకు ఇహ లోకంలో మరియు పరలోకంలోనూ కఠినమైన శిక్ష విధిస్తాను. మరియు వారికి సహాయం చేసేవారు ఎవ్వరూ ఉండరు.”

57. మరియు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి (అల్లాహ్) పరిపూర్ణ ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులు అంటే ఇష్టపడడు.

58. (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నీకు ఈ సూచన (అయాత్)లను వినిపిస్తున్నాము. మరియు ఇవి వివేకంతో నిండిన ఉపదేశాలు.

59. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దృష్టిలో ‘ఈసా ఉపమానం, ఆదమ్ ఉపమానం, సందేదే. అయిన

وَمَكْرًا وَمَكْرَ اللَّهِ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ ۝

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَى إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُجْعِدُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاجْعَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا قُلُوبًا قَوْلَى الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَكُمْ فَأَخَذَكُمْ بَيْنَ يَدَيْهَا كُنتُمْ فِيهَا تَخْلِفُونَ ۝

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعْدَدْتُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ۝

وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَاسِقِينَ ۝

ذَٰلِكَ مَتْلُوهٌ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالَّذِي كُتِبَ عَلَيْكَ

إِنْ مَكَلَ عِيسَى عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝

1. చూడండి, 4:159 మరియు 'స' 'హ' 'హ' బుఢ్ఠీ, పుస్తకం-4, 'పాదిన' సం. 657 మరియు 'స' 'హ' 'హ' బుఢ్ఠీ, పుస్తకం-4, అధ్యాయం-21.

(అడమెను) మట్టితో స్పృశించి: “అయిపో!” అని అన్నాడు. అంతే అతను అయిపోయాడు.¹

60. ఈ సత్యం నీ ప్రభువు తరఫునుండి వచ్చింది, కావున నీవు శంకించేవారిలో చేరిన వాడవు కావద్దు.

61. ఈ జ్ఞానం నీకు అందిన తర్వాత కూడా విపదైనా నీతో అతనిని ('ఈసాను) గుర్తించి వివాదానికి దిగితే ఇలా అను: "రండి! మేము మరియు మీరు కలిసి, మా కుమారులను మరియు మీ కుమారులను, మా స్త్రీలను మరియు మీ స్త్రీలను పిలుచుకొని, అందరమూ కలిసి: 'అసత్యం పలికే వారిపై అల్లాహ్ శాపం (బహిష్కారం) పడుగాక!' అని హృదయ పూర్వకంగా ప్రార్థిద్దాము."²

62. నిశ్చయంగా, ఇదే ('ఈసాను గురించిన) సత్యగాథ. మరియు అల్లాహ్ తప్ప వేరే ఆరాధ్య దైవం లేడు. మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మూతమే సర్వ శక్తిమంతుడు, మహావివేకపంతుడు.

63. ఒకవేళ వారు వెనుదిరిగితే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు కల్లోలం చేకరించే వారిని గురించి బాగా తెలుసు.

64. ఇలా అను: “ఓ గ్రంథప్రజలారా! మాకూ మరియు మీకూ మధ్య ఉమ్మడిగా ఉన్న ధర్మవిషయం (ఉతరువు) వెల్లువకు రండి, అది

أَحَقُّ مِنْ رُؤْيِكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٥٠﴾

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ
تَعَالَوْا نَدْعُوا أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا
وَنِسَاءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبَيِّهْ
فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿٥٠﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ دُونِ الْإِلَهِ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُ الْعِزُّ الْحَكِيمُ ۝

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾

قُلْ يَا هَذِهِ أَكْثَبُ نَعَاثِرِ الْكَلِمَةِ سَوَاءٌ أُنْذِرُكُمْ أَوْ لَا أُنْذِرُكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا تَشْرِكُ بِهِ

1. ఆడం (అ.న.) ముట్టితో సృష్టించబడ్డాడు. చూడండి. 18:37, 22:5, 30:20, 35:11, 40:67.

2. ఇది 9వ హిత్ర విషయం. నజ్రాన్ నుండి క్రైస్తవ బృందం ఒకటి దైవప్రవక్త ('స'అస)తో కలవటానికి ముదీనాకు వస్తుంది. వారికి 'ఈసా' ('అ.స.) గురించి ఉన్న మూఢ విశ్వాసాలను గురించి వాదవివాదాలు జరిగిన తరువాత, దైవప్రవక్త ('స'అస) శపథం (ముబాహాలహ్) కొరకు సిద్ధపడ్డారు. ముబాహాలహ్ అంటే, తమ తమ కుమారులను మరియు స్త్రీలను ఒకచోట చేర్చి: "ఎవరు అసత్యం పలుకుతున్నారో వారు అల్లాహ్ (సు.తా.) శాపానికి పాత్రులైనవారినిచోపు గాక!" అని అల్లాహుతా'అలా పేరుతో శపథం చేయటం. శపథం చేయటానికి భయపడి, ఆ క్రైస్తవ నాయకులు జోబ్బయా ఇష్రాయిలికి అంగీకరిసారు.

ఏమిటంటే: మనం అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరినీ ఆరాధించరాదు, అయినకు భాగస్వాములను ఎవ్వరినీ నిలబెట్టరాదు మరియు అల్లాహ్ తప్ప, మన వారిలో నుండి ఎవ్వరినీ ప్రభువులుగా చేసుకోరాదు.”¹ వారు (సమ్మతించక) తిరిగి పోతే: “మేము నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు విధేయులము (ముస్లింలము), దీనికి మీరు సాక్షులుగా ఉండండి.” అని పలుకు.²

65. ఓ గ్రంథప్రజలారా! ఇబ్రాహీమ్ (ధర్మాన్ని) గురించి మీరు ఎందుకు వాదులాడుతున్నారు? తోరాతు మరియు ఇంజీలు అతని తరువాతనే అవతరించాయి కదా! ఇది మీరు అర్థం చేసుకోలేరా?

66. అవును, మీరే వారు! తెలిసివున్న విషయాలను గురించి వాదులాడినవారు. అయితే మీకేమీ తెలియని విషయాలను గురించి ఎందుకు వాదులాడుతున్నారు? మరియు అల్లాహ్ కు అంతా తెలుసు, కానీ మీకు ఏమీ తెలియదు.

67. ఇబ్రాహీమ్ యూదుడూ కాదు మరియు క్రైస్తవుడూ కాదు! కాని అతను ఏకదైవ సిద్ధాంతంపై ఉన్నవాడు ('హనీఫ్), అల్లాహ్ కు విధేయుడు (ముస్లిం) మరియు అతడు ఏ మాత్రం (అల్లాహ్ కు) సోటి కల్పించేవాడు (ముష్రీక్) కాదు.³

68. నిశ్చయంగా, ఇబ్రాహీమ్ తో దగ్గరి సంబంధం గలవారంటే, అతనిని ఆసుసరించే

سَيِّئًا وَلَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ بَعْضُنَا لَأَرْبَابًا مِمَّنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٥﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَحْجُونَ فِي بَرَاهِمِمْ وَمَا نَزَّلَتِ الْقُرْآنُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٦﴾

مَا أَنْتُمْ قَوْلًا مَا جَعَلْتُمْ فِيهِمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ قُلْ لِمَ تَحْجُونَ فِيهِمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٨﴾

إِنْ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَأَذِّنَنَّ

1. యూదులు 'ఉ'జైర్ ('అ.స.)ను అల్లాహ్ (సు.తా.) కుమారుడని మరియు క్రైస్తవులు 'ఈసా' ('అ.స.)ను అల్లాహుతా'అలా కుమారుడని అంటారు. ఇలాంటి వాదాలతో ప్రపక్తలను అల్లాహ్ (సు.తా.)కు భాగస్వాములుగా చేస్తున్నారు. చూడండి, 9:30-31.

2. చూడండి, 'సహీహ్ బుఖరీ, పుస్తకం-6, 'హదీస్' సం. 75.

3. చూడండి, 2:135.

వారు మరియు ఈ ప్రపక్త (ముహమ్మద్) మరియు (ఇతనిని) విశ్వసించిన వారు. మరియు అల్లాహ్‌యే విశ్వాసుల సంరక్షకుడు.¹

69. గ్రంథ ప్రజలలోని ఒక వర్గంవారు. మిమ్మల్ని మార్గభ్రష్టులు చేయాలని కోరుతున్నారు. కాని వారు తమను తాము తప్ప మరెవ్వరినీ మార్గభ్రష్టులు చేయటంలేదు, కాని వారది గ్రహించటం లేదు.

70. “ఓ గ్రంథ ప్రజలారా! మీరు అల్లాహ్ సూచన(ఆయాత్)లను ఎందుకు తిరస్కరిస్తున్నారు? మరియు వాటికి మీరే సాక్షులుగా ఉన్నారు కదా!”

71. “ఓ గ్రంథ ప్రజలారా! తెలిసి ఉండి కూడా మీరు సత్యాన్ని అసత్యంతో ఎందుకు కప్పిపుచ్చుతున్నారు? మరియు మీకు తెలిసిఉండి కూడా సత్యాన్ని ఎందుకు దాస్తున్నారు?”²

72. మరియు గ్రంథ ప్రజలలోని కొందరు (పరస్పరం ఇలా చెప్పుకుంటారు): “(ఈ ప్రపక్తను) విశ్వసించిన వారి (ముస్లింల)పై అవతరింపజేయబడిన దానిని ఉదయం విశ్వసించండి మరియు సాయంత్రం తిరస్కరించండి. (ఇలా చేస్తే) బహుశా, వారు కూడా (తమ విశ్వాసం నుండి) తిరిగి పోతారేమో!”

73. మరియు (పరస్పరం ఇలా చెప్పుకుంటారు): “మీ ధర్మాన్ని అనుసరించే వారిని తప్ప మరెవ్వరినీ సమ్మకండి.” (ఓ ప్రపక్తా!) నీవు వారితో అను: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వమే సరైన మార్గదర్శకత్వం.” (వారు ఇంకా ఇలా అంటారు): “మీకు ఇవ్వబడి

اتَّبِعُوهُ وَهَذَا الصِّبْغُ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ٦٩

وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ
يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا
يَشْعُرُونَ ٧٠

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَأَنْتُمْ تَعْتَدُونَ ٧١

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْسِبُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ
وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ٧٢

وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ الْمُنَافِقِينَ آمَنُوا
عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجَهَ الظَّاهِرِ وَالْكَفَرِ وَالْآخِرَةِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ٧٣

وَأَنْتُمْ مَنَافِقُونَ إِلَّا لِمَنْ شِئْتُمْ فَلَنْ يَكُونَ
هَذَا اللَّهُ أَنْ يُؤْتِيَ أَحَدًا مَثَلًا مِمَّا أُنْزِلَتْ أَوْ
يُخَاجِبُكُمْ عَنْكُمْ فَلَنْ يَكُونَ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ٧٤

1. చూడండి, 16:123.

2. చూడండి, 2:42.

సటుపంటిది ఇంకెవరికైనా ఇవ్వబడు తుందని. లేక వారు మీ ప్రభువు సమక్షంలో మీతో వాదిస్తారని, (సమ్మతించి).¹ వారితో అను: “నిశ్చయంగా, అనుగ్రహం అల్లాహ్ చేతిలోనే ఉంది; ఆయన దానిని తాను కోరిన వారికి ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వవ్యాప్తి, సర్వజ్ఞుడు.”¹

74. ఆయన తానుకోరిన వారిని తన కారుణ్యం కొరకు ప్రత్యేకించుకుంటాడు. మరియు అల్లాహ్ దాతృత్వంలో, సర్వోత్తముడు. (7/8)

75. * మరియు గ్రంథప్రజలలో ఎలాంటి వాడున్నాడంటే: నీవు అతనికి ధనరాసులు ఇచ్చినా అతడు వాటిని సమ్మతంగా నీకు తిరిగి ఇప్పగిస్తాడు. మరొకడు వారిలో ఎలాంటి వాడంటే: నీవతన్ని నమ్మి ఒక్క దీనారు ఇచ్చినా అతడు దానిని - నీవతని వెంటబడితేనే కానీ - నీకు తిరిగి ఇవ్వడు. ఇలాంటి వారు ఏమంటారంటే: “నిరక్షరాస్యుల (యూదులు కానివారి) పట్ల ఎలా వ్యవహరించినా మూపై ఎలాంటి దోషంలేదు.” మరియు వారు తెలిసిఉండి కూడా అల్లాహ్ ను గురించి అబద్ధాలాడుతున్నారు.²

76. వాస్తవానికి, ఎవడు తన ఒప్పందాన్ని పూర్తిచేసి దైవభీతి కలిగి ఉంటాడో; అలాంటి దైవభీతి గలవారిని నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రేమిస్తాడు.

يُخَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ٧٤

وَمِنَ أَهْلِ الْكِتَابِ مَن إِنْ تَأْمَنَهُ بَعَثْنَا إِلَيْكَ إِلْفًا وَمِنْهُمْ مَن إِنْ تَأْمَنَهُ بِيُنَازِلُكَ نُزُولًا أَلَيْكَ إِلَّا مَآذُمَتٌ عَلَيْهِمْ ۚ وَأُولَٰئِكَ بِأَنفُسِهِمْ كَالْوَالِيسِ عَلَيْهِمْ فِي الْأَيْمَنِ سَيِيلٌ ۖ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ٧٥

بَلْ مَن آوَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ إِلَى اللَّهِ فُتِيَ إِلَهُ الْعَالَمِينَ ٧٦

1. ఈ వాక్యపు తాత్పర్యం ఈ విధంగా కూడా ఉంది: “ఆయన మీకు (ఒకప్పుడు) ఇచ్చినట్టి దానిని (దీవ్య జ్ఞానాన్ని) మరొకనికి కూడా ఇచ్చారని (భయపడుతున్నారా?) లేదా వారు మీ ప్రభువు సమక్షంలో మీతో వాదిస్తారని (భయపడుతున్నారా?)” వారితో అను: “నిశ్చయంగా, అనుగ్రహం అల్లాహ్ చేతిలోనే ఉంది; ఆయన దానిని తాను కోరిన వారికి ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వవ్యాప్తి, సర్వజ్ఞుడు.”

2. ఉమ్మియ్యాన్: నిరక్షరాస్యులు, అవివేకులు. అంటే ‘అరబ్బులు. “యూదులు కాని వారంతా నిరక్షరాస్యులు, అవివేకులు, కావున వారి పట్ల ఎలావ్యవహరించినా పాపం కాదు.” అని యూదులు అంటారు. అల్లాహ్ (సు.తా.) వారి ఈ వాదాన్ని ఖండిస్తున్నాడు.

77. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే తాము అల్లాహ్ తో చేసిన ఒప్పందాన్ని మరియు తమ ప్రమాణాలను స్వల్ప లాభాలకు అమ్ము కుంటారో, అలాంటి వారికి పరలోక జీవితంలో ఎలాంటి భాగం ఉండదు మరియు పునరుత్థాన దినమున అల్లాహ్ వారితో మాట్లాడడు మరియు వారివైపు కూడా చూడడు మరియు వారిని పరిశుద్ధులుగా చేయడు మరియు వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

78. మరియు మీరు అది గ్రంథంలోనిదని భావించాలని, వాస్తవానికి వారిలో కొందరు తమ నాలుకలను త్రిప్పి గ్రంథాన్ని చదువుతారు, కాని (నిజానికి) అది గ్రంథంలోనిది కాదు; మరియు వారు: “అది అల్లాహ్ దగ్గర నుండి వచ్చింది.” అని అంటారు, కాని అది (నిజానికి) అల్లాహ్ దగ్గర నుండి వచ్చింది కాదు, మరియు వారు తెలిసి కూడా అల్లాహ్ పై అబద్ధాలు పలుకుతున్నారు.

79. ఏ మానవునికైనా అల్లాహ్ అతనికి గ్రంథాన్ని, వివేకాన్ని మరియు ప్రపక్త పదవిని ప్రసాదించిన తర్వాత అతడు ప్రజలతో: “మీరు అల్లాహ్ కు బదులుగా నన్ను ప్రార్థించండి.” అని అనటం తగినది కాదు, కాని వారితో: “మీరు ఇతరులకు బోధించే మరియు మీరు చదివే గ్రంథాల అనుసారంగా ధర్మ వేత్తలు (రబ్బానియ్యూన్) కండి.” అని అనటం (భావింపదగినది);

80. మరియు మీరు దేవదూతలనో, లేదా ప్రపక్తలనో ప్రభువులుగా చేసుకోవడం అతసు మిమ్మల్ని ఎన్నడూ ఆజ్ఞాపించదు. అయితే! అలాంటప్పుడు మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులు

إِنَّ الَّذِينَ يَتَخَرَّوْنَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَمَانِهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَمَخْلَقٍ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يَكْفِيهِمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُرْكَبُهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

وَأَنَّ مِنْهُمْ لَفِرِيقًا يُقَاتِلُونَ أَلَيْسَتْ لَهُمْ بِالْكَذِبِ لِيَتَصَبُّوهُ مِنَ الْكَذِبِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكَذِبِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنَّبُوءَةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّيْنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعْلَمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا النَّفْسَ الْكَافِرَةَ وَالنَّفْسَ الْبَاطِلَةَ أَيْمَانًا أَلَا يَأْمُرُكُمْ بِالْكَفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

(ముస్లింలు) అయిన తరువాత మిమ్మల్ని సత్యతీరస్కారులు కమ్మని అదేశించగలడా?

81. మరియు అల్లాహ్ ప్రవక్తల నుండి తీసుకున్న గట్టి ప్రమాణాన్ని² (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “నేను మీకు ఒక గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని ప్రసాదించిన తరువాత, ఒక సందేశహారుడు (ముహమ్మద్) వచ్చి (మీ గ్రంథాలలో నుండి మిగిలివున్న) సత్యాన్ని ధృవపరిస్తే, మీరు అతని (ధర్మాన్ని) విశ్వసించి, అతనికి సహాయం చేయవలసి ఉంటుంది.” అని చెప్పి ఇలా ప్రశ్నించాడు: “ఏమి? మీరు దీనికి ఆంగీకరిస్తారా? మరియు నా ఈ ప్రమాణాన్ని స్వీకరిస్తారా?” వారన్నారు: “మేము ఆంగీకరిస్తాము.” అప్పుడు ఆయన అన్నాడు: “అయితే, మీరు దీనికి సాక్షులుగా ఉండండి. మరియు నేను కూడా మీతో పాటు సాక్షిగా ఉంటాను.

82. “ఇకపై ఎవరు తమ వాగ్దానం నుండి మరలుతారో, వారే దుష్టులు (ఫాసిఖున్).”

83. ఏమి? మీరు అల్లాహ్ ధర్మం కాక వేరే ధర్మాన్ని అవలంబించ గోరుతున్నారా? మరియు భూమ్యాకాశాలలో ఉన్నవన్నీ ఇష్టం ఉన్నా, ఇష్టం లేకున్నా ఆయనకే విధేయులై (ముస్లింలై) ఉన్నాయి కదా! మరియు ఆయన వైపునకే అందరూ మరలింపబడతారు.³

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْنَاكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَجَعَلْنَا لَكُمْ رَسُولًا مِثْلِي لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ①

فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ②

أَفَعَدِيزِينَ اللَّهِ يَتَّبِعُونَ ۚ لَهُ لَاسْمٌ مِنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا ۚ وَالْبَاقِ يُرْجَعُونَ ③

1. సయ్యద్ నా'ఉమర్ (ర'ది.'అ.) కథనం నేను దైవప్రవక్త ('స'అస)ను, ఇలా అంటూ ఉండగా విన్నాను: “క్షైస్తవులు మర్యామ కుమారుడు 'ఈసా' (అ.స.)ను పొగడినట్లు, మీరు నన్ను పొగడకండి. నేను కేవలం అల్లాహ్ (సం.తా.) దాసుణ్ణి. కావున నన్ను అల్లాహుతా'అలా దాసుడు మరియు ఆయన సందేశహారుడు.” అని మాత్రమే అనండి. ('స.బు'ఖరీ, పుస్తకం-4, 'హ. సం. 654).

2. దీని అర్థమేమిటంటే, ప్రతి ప్రవక్త తన తరువాత వచ్చిన సందేశహారుణ్ణి అనుసరించాలి. ఒకవేళ వారిద్దరూ ఒకేసారి సజీవులై ఉన్నా సరే! ఉదాహరణకు యహ్యా' (అ.స.) తన తరువాత వచ్చిన 'ఈసా' (అ.స.)ను అనుసరించారు. ప్రవక్తలు ప్రమాణం చేశారంటే వారిని అనుసరించే ప్రజలు కూడా తమ ప్రవక్తల ప్రమాణాన్ని శిరసావహించాలి.

3. చూడండి, 13:15.

84. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇలా అను: “మేము అల్లాహ్‌ను విశ్వసించాము; మరియు మేమై అవతరింపజేయబడిన దానిని మరియు ఇబ్రాహీమ్, ఇస్మా‘యీల్, ఇస్‘హఖ్, య‘అఖూబ్‌లపై మరియు ఆతని సంతానంపై అవతరింపజేయబడిన వాటిని కూడా (విశ్వసించాము). ఇంకా మూసా, ‘ఈసా మరియు ఇతర ప్రవక్తలపై వారి ప్రభువు తరపునుండి (అవతరింపజేయబడిన వాటిని కూడా విశ్వసించాము). మేము వారి మధ్య ఎలాంటి విచక్షణ చేయము. మరియు మేము ఆయనకే విధేయులమై (ముస్లింలమై) ఉన్నాము.”

85. మరియు ఎవడైనా అల్లాహ్‌కు విధేయత (ఇస్లాం) తప్ప ఇతర ధర్మాన్ని అవలంబించ గోరితే అది ఏ మాత్రమూ స్వీకరించబడదు మరియు అతడు పరలోకంలో నష్టపడేవారిలో చేరుతాడు.¹

86. అల్లాహ్ వారికి ఎలా సన్మార్గం చూపగలడు? ఏ జాతివారైతే, విశ్వాసం పొందిన తరువాత - మరియు నిశ్చయంగా, సందేశహరుడు సత్యవంతుడే, అని సాక్ష్యమిచ్చిన తరువాత మరియు వారి వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలు వచ్చిన తరువాత కూడా - సత్యతిరస్కారం అవలంబించారో! మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులైన వారికి సన్మార్గం చూపడు.

87. అలాంటి వారి శిక్ష: నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మరియు దేవదూతల మరియు సర్వమానవుల శాపం వారిపై పడటమే!

88. అందు (సరకం)లో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. వారి శిక్ష ఏమాత్రం తగ్గించబడదు మరియు వారికి ప్యపధి కూడా ఇవ్వబడదు.

كُلُّ امَّاٰلٍ لِلّٰهِ وَمَا اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا اُنْزِلَ عَلَىٰ
اِبْرٰهِيْمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ
وَالْاَسْبَاطِ وَمَا اَوْفَىٰ مُوسٰى وَعِيسٰى وَالنَّبِيُّوْنَ مِنْ
رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ
مُسْلِمُوْنَ ۝

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْاِسْلَامِ دِيْنًا فَلَنْ يَّقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ
فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ۝

كَيْفَ يَهْدِي اللّٰهُ قَوْمًا كَفَرُوْاۤ اَبْعَدُ اِلٰهًا فِيْهِمْ
وَشٰهِدُوْۤا اَنَّ الرُّسُوْلَ حَقٌّ وَّجَآءَهُمُ الْبَيِّنٰتُ
وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ۝

اُولٰٓئِكَ جَزَاؤُهُمْ اَنْ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ
وَالنَّاسِ اَجْمَعِيْنَ ۝

خٰلِدِيْنَ فِيْهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ
يُنْظَرُوْنَ ۝

89. కానీ, ఇక మీదట ఎవరైతే పశ్చాత్తాపపడి, తమ సడవడికను సరిదిద్దుకుంటారో! అలాంటి వారి యెడల నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, ఆపార కరుణాప్రదాత.¹

90. (అయితే) నిశ్చయంగా, విశ్వసించిన తరువాత ఎవరు సత్యతిరస్కార వైఖరిని అవలంబిస్తారో మరియు తమ సత్యతిరస్కార వైఖరిని పెంచుకుంటారో, వారి పశ్చాత్తాపం ఏ మాత్రం అంగీకరించబడదు మరియు అలాంటి వారే మార్గభ్రష్టులైన వారు.²

91. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే సత్య తిరస్కారులై, ఆ సత్య తిరస్కార స్థితిలోనే మృతి చెందుతారో! వారు భూగోళమంత బంగారం నింపి పాప పరిహారంగా ఇవ్వదలచినా అది అంగీకరించబడదు. అలాంటి వారికి బాధా కరమైన శిక్ష ఉంటుంది. మరియు వారికి సహాయం చేసేవారు ఎవ్వరూ ఉండరు.³

92. మీకు అత్యంత ప్రీతికరమైన దానిని మీరు (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చు పెట్టినంత వరకు మీరు పుణ్యాత్ములు (ధర్మనిష్ఠావరులు) కాలేరు.⁴ మరియు మీరు ఏమి ఖర్చుపెట్టినా అది అల్లాహ్ కు తప్పక తెలుస్తుంది.

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ٨٩

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَابْعَدُوا بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ تُمْزِجُوا
كُفْرَهُمُ الَّذِي تَقَبَّلُوا مِنْهُمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ٩٠

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا
يَقْبَلُ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلُّ الْأَرْضِ دَقِيمًا
وَلْيَوْمَئِذٍ يَبُولُ بُولًا لَكُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ٩١ وَمَا لَهُمْ مِنْ مُصْرَعٍ ٩٢

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا عَحَبْتُمْ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ٩٣

1. అన్సూరిలలో నుండి ఒకడు ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత 'మూర్ఖుడు' అంటే ఇస్లాంను విడిచిపెట్టి, మళ్ళీ ముస్లిం అవుతాడు. కాని అతె తర్వాతనే అతనికి తన తప్పు అర్థమవుతుంది. అతడు ఇతరుల ద్వారా దైవప్రసక్త (సఅస) దగ్గరికి: "ఏమీ? నా పశ్చాత్తాపం అంగీకరించబడునా?" అనే విన్నవం పంపిస్తాడు. అప్పుడు ఈ ఆయత్లు అవతరింపజేయబడ్డాయి.

2. ఇక్కడి పశ్చాత్తాపం, మరణసమయం అసన్నమైనప్పుడు చేసే పశ్చాత్తాపం, అని అర్థం. ఎందుకంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) తనదాసుల పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరిస్తానని దివ్యఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు అన్నాడు. దివాహరణకు 42:25, 9:104. కాని జీవితమంతా పాపాలు చేసి, మరణసమయం అసన్నమైనప్పుడు పశ్చాత్తాపపడితే వారి పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించనని 4:18లో వ్యక్తంచేశాడు.

3. చూడండి, 'స.బు' భారీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' సం. 546. ఇంకా చూడండి, 2:123, 14:31.

4. ఏ వస్తువు దానం చేసినా పుణ్యం దొరుకుతుంది. కాని తనకు సచ్చిన వస్తువులలో నుండి దానం చేస్తే దానికి ఎంతో గొప్పపుణ్యం లభిస్తుంది. దానానికి పేదవారైన దగ్గరి బంధువులు ఎవరినైతే పోషించడం విధికాదో వారు ఎక్కువ హక్కుదారులు. ఇంకా చూడండి, 2:177.

93. (*)ఆహార పదార్థాలన్నీ ఇస్రాయీల్ సంతతివారికి ధర్మ సమ్మతమైనవి గానే ఉండేవి. కాని, 'తొరాతు అవతరణకు పూర్వం ఇస్రాయీల్ (య'అబ్రాహీం) తనకు తాను కొన్ని పస్తువులను నిషేధించుకున్నాడు. వారితో ఇట్లను: "మీరు సత్యపంతులే అయితే, 'తొరాతను తీసుకొనిరండి మరియు దానిని చదవండి."¹

94. కాపుస దీని తర్వాత కూడా ఎపడైనా అబద్ధాన్ని కల్పించి దానిని అల్లాహ్ కు అపాదీస్తే, ఆలాంటి వారు, వారే దుర్మార్గులు.

95. ఇలా అను: "అల్లాహ్ సత్యం పలికాడు. కనుక మీరు ఏకైక దైవసిద్ధాంతం (సత్య ధర్మం) అయిన ఇబ్రాహీమ్ ధర్మాన్నే ఆనుసరించండి. మరియు అతను అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించే వాడు (ముష్రీక్) కాడు."

96. నిశ్చయంగా, మానవజాతి కొరకు మొట్ట మొదట నియమించబడిన (ఆరాధనా) గృహం బక్కా(మక్కా)లో ఉన్నదే, శుభాలతో నిండినది సమస్త లోకాల ప్రజలకు మార్గదర్శకత్వాన్ని ప్రసాదించేది.²

كُلُّ الْقَطْعِ كَانَ حَلَالًا لِّمَنِ إِسْرَءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَءِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ قُلْ قَاتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاشْتَوْهَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٣﴾

مَن افترى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩٤﴾

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ قَاتُوا بِمِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْأَشْرَكَ إِنَّ

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩٦﴾

1. ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) ధర్మంలో ఒంటె మంసం మరియు దాని పాలు 'హరాం కావు. కాని ఇస్రాయీల్(య'అబ్రాహీం'అ.స.) తానే స్వయంగా వీటిని 'హరాం చేసుకున్నాడు. తొరాత్ మూసా('అ.స.)పై అవతరింపజేయబడింది. అది య'అబ్రాహీం('అ.స.) గతించిన ఏన్నో సంవత్సరాల తర్వాత అవతరింపజేయబడింది. కాపుస ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ విషయాన్ని స్పష్టం చేస్తున్నాడు. మరియు తొరాత్లో 'హరాం చేయబడిన పస్తువులు, యూదులు చేసిన దుర్మార్గాలకు ఫలితంగా 'హరాం చేయబడ్డాయి. అవి ఇబ్రాహీం ('అ.స.) కాలంలో 'హరాం చేయబడలేదు. చూడండి, 4:160 మరియు 6:146, (ఆయేసర్ అత్-తఫ్సీర్).

2. చూడండి, 2:125. మక్కాలోని క'అబహ్ పవిత్ర గృహాన్ని ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) - ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.) సహాయంతో - అల్లాహ్ (సు.తా.) అజ్ఞానుసారంగా నిర్మించారు. ఇది జెరూసలంలోని సులైమాన్ ('అ.స.) నిర్మించిన - బైతుల్ ముఖ్దిస్ (పవిత్ర గృహం) కంటే ఎంతో ప్రాచీనమైన ఆరాధనా గృహం. కాపుస ముహమ్మద్ ('స'అస) - అల్లాహుతా'అలా అజ్ఞతో - సమాజ్ చేసినప్పుడు తమ ముఖాన్ని క'అబహ్ ('హరమ్) వైపునకు చేయగోరారు. ఇది మానవజాతి కొరకు నిర్మించబడిన మొట్టమొదటి ఆరాధనాలయం.

97. అందులో స్పష్టమైన సంకేతాలు ఉన్నాయి. ఇబ్రాహీమ్ నిలిచిన స్థలం ఉంది. మరియు దానిలో ప్రవేశించినవాడు ఆభయం (రక్షణ) పొందుతాడు.¹ మరియు అక్కడికి పోవటానికి, శక్తిగల వారికి ఆ గృహయాత్ర ('హిజ్జాల్ బైత్) అల్లాహ్ (ప్రసన్నత) కొరకు చేయటం, విధిగా చేయబడింది.² ఎవరు దీనిని తిరస్కరిస్తారో! వారు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సమస్త లోకాల వారి అవసరంలేని స్వయంసమృద్ధుడు (అని తెలుసుకోవాలి).

98. ఇలా అను: "ఓ గ్రంథప్రజలారా! మీరు అల్లాహ్ సందేశాలను ఎందుకు తిరస్కరిస్తున్నారు? మరియు మీరు చేసే కర్మలన్నింటికీ అల్లాహ్ సాక్షిగా³ ఉన్నాడు!"

99. ఇంకా ఇలా అను: "ఓ గ్రంథప్రజలారా! మీరు దానికి (సత్యమార్గానికి) సాక్షులుగా ఉండి కూడా అది పక్రమార్గమని చూపదలచి, విశ్వసించిన వారిని అల్లాహ్ మార్గంపై సడపకుండా ఎందుకు ఆటంకపరుస్తున్నారు?⁴ మరియు అల్లాహ్ మీ కర్మలపట్ల నిర్లక్ష్యంగా లేడు."

100. ఓ విశ్వసించిన ప్రజలారా! మీరు గ్రంథప్రజలలో కొందరి (మూతులు విని) వారిని

فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مِّمَّا يُرْهِيمُونَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ
آمِنًا وَلَوْ عَلَى النَّاسِ حَرُّ الْبَيْتِ مَنْ اسْتَطَاعَ
إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
الْعَلِيمِينَ

قُلْ يَا هَلْ الْكِتَابِ لِمَ تُكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَاللَّهُ
شَهِيدٌ عَلَى مَا تَعْمَلُونَ

قُلْ يَا هَلْ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ
أَمَّنْ تَبْعُوهَا عِوَجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ وَمَا اللَّهُ
بِعَاقِلٍ عَفَّا تَعْمَلُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كُفْرًا

1. 'హజ్జ్' సరిహద్దులలో యుద్ధం, హత్య, వేటాడటం మరియు చెట్లను కోయటం కూడా నిషేధించబడ్డాయి. (స'హీహ్ బు'ఖారీ మరియు స'హీహ్ ముస్లిం).

2. ముస్లింలకు ఎవరైతే అలోగ్యపంతులైఉండి 'హజ్జ్' చేయటానికి కావలసిన ఖర్చులు భరించగలిగి వుండి, శాంతియుతంగా ఎలాంటి భయ, ప్రాణ హాని లేకుండా 'హజ్జ్' కు పోగలరో, వారి కొరకు వారి జీవితంలో ఒక్కసారి 'హజ్జ్' యాత్రకు పోవటం విధిగా చేయబడింది. (ఇబ్నె కసీర్), చూడండి, 'స.బు'ఖారీ, పుస్తకం-2, అధ్యాయం-1; 'స. ముస్లిం పుస్తకం-1, అధ్యాయం-52.

3. ప హీదున్ (అప్-షహీదు): All-Witness, The Omniscient. He from whose knowledge nothing is hidden. సర్వసాక్షి, అన్నీ ఎరిగిన, తన జ్ఞానంతో ప్రతిచోట ఉండేవాడు. చూడండి, 5:117, 58:6.

4. చూడండి, 2:42.

అనుసరిస్తే! వారు మిమ్ముల్ని, విశ్వసించిన తరువాత కూడా సత్యతిరస్కారులుగా మార్చివేస్తారు.

101. మరియు అల్లాహ్ సందేశాలు మీకు చదివి వినిపించబడుతూ ఉన్నప్పుడు, మరియు ఆయన సందేశహరుడు మీలో ఉన్నప్పుడు; మీరు ఎలా సత్య తిరస్కారులు కాగలరు? మరియు మీలో ఎవడు స్థిరంగా అల్లాహ్ ను ఆశ్రయిస్తాడో, అతడు నిశ్చయంగా, ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం పొందినవాడే!

102. ఓ విశ్వసించిన ప్రజలారా! మీరు కర్తవ్యపాలనగా అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు)గా ఉన్న స్థితిలో తప్ప మరణించకండి!

103. మీరందరూ కలసి అల్లాహ్ త్రాడు (ఖుర్ఆన్)ను గట్టిగా పట్టుకోండి. మరియు విభేదాలలో పడకండి.¹ అల్లాహ్ మీ యెడల చూపిన అనుగ్రహాలను జ్ఞాపకం చేసుకోండి; మీరు ఒకరికొకరు శత్రువులుగా ఉండేవారు, ఆయన మీ హృదయాలను కలిపాడు. ఆయన అనుగ్రహం పల్లనే మీరు పరస్పరం సోదరులయ్యారు. మరియు మీరు అగ్ని గుండం ఒడ్డున నిలబడినప్పుడు ఆయన మిమ్ముల్ని దానినుండి రక్షించాడు. ఈ విధంగా అల్లాహ్ తన సూచనలను మీకు స్పష్టం చేస్తున్నాడు, బహుశా మీరు మార్గదర్శకత్వం పొందుతారని!

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ
وَقِيلُ لَكُمْ رَسُولٌ أَمْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا قُلُوبٌ
غُلُوبٌ ۚ وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ مَا هَدَىٰ إِلَى
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۖ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ
وَلَا تَمُوتُوا إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ۝

وَأَعِظْهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ الَّتِي كُتِبَ عَلَيْهَا أَنْ لَا يُكْفَرُوا وَلَا يَكُونُوا
يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ ۚ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ
فَاتَّبِعُوا رِسَالَاتِهِ ۚ إِنَّكُمْ أَعْيُنُكُمْ عَلَىٰ
حَقَرَةٍ مِّنَ النَّارِ فَانْقَضَتْ قُلُوبُكُمْ وَلَكُمْ يُبَدِّلُ
اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۝

1. దైవప్రపక్త ('స'అస) ప్రపచనం: "యూదులు 71 తెగలుగా, క్రైస్తవులు 72 తెగలుగా విభజింపబడ్డారు. కాని నా సమాజం వారు 73 తెగలుగా విభజింపబడతారు. వారిలో ఒక్క తెగ తప్ప అందరూ సరకంలో పడవేయబడతారు. ఆ ఒక్క తెగ ఎవరంటే, ఏ విధానంపై నేను మరియు నా 'స'హాచా (ర'హి, అస్తుమే) ఉన్నామో దానిని అనుసరించేవారు. అంటే ఖుర్ఆన్ మరియు దైవప్రపక్త ('స'అస) యొక్క సున్నత్ పై అమలు చేసేవారు." (తిర్మిజీ, ఇబ్నె-మజా, అబూ-దావూద్).

104. మీలో ఒక పర్గం, (ప్రజలను) మంచి మార్గం వైపునకు పిలిచేదిగా, ధర్మాన్ని (మంచిని) ఆదేశించే (బోధించే)దిగా మరియు అధర్మాన్ని (చెడును) నిషేధించే (నిరోధించే) దిగా ఉండాలి.¹ మరియు అలాంటి వారు, వారే సాఫల్యం పొందేవారు.

105. స్పష్టమైన ఉపదేశాలను పొందిన తరువాత కూడా ఎవరైతే, (వేర్వేరు తెగలుగా) చీలిపోయారో మరియు విభేదాలకు గురి అయ్యారో, వారి మాదిరిగా మీరూ కావద్దు.² మరియు అలాంటి వారికి ఫిరశిక్ష ఉంటుంది.

106. ఆ (తీర్పు) దినమున కొందరి ముఖాలు (సంతోషంతో) ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయి, మరికొందరి ముఖాలు (దుఃఖంతో) సల్లబడి ఉంటాయి, ఇక ఎవరి ముఖాలు సల్లబడి ఉంటాయో వారితో: “మీరు విశ్వసించిన తరువాత సత్యతిరస్కారులు అయ్యారు కదా? కాబట్టి మీరు సత్యాన్ని తిరస్కరించినందుకు ఈ శిక్షను అనుభవించండి.” (అని అనబడుతుంది).

107. ఇక ఎవరి ముఖాలు ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయో, వారు అల్లాహ్ కారుణ్యం (స్వర్గం)లో ఉంటారు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

108. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇవి అల్లాహ్ సూక్తులు (ఆయాత్) మేము వాటిని యథాతథంగా నీకు వినిపిస్తున్నాము. మరియు అల్లాహ్ సర్వ లోకాల వారికి అన్యాయం చేయగోరడు.

109. మరియు ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కే

وَلَقَدْ مَنَّكَ اللَّهُ إِذْ يُدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَأَمْرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُقْلِحُونَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَيْنِ
مَا جَاءَهُمُ بِالْبَيِّنَاتِ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ
اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ
فَقُلُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا
اللَّهُ يُرِيدُ كُلَّامًا لِّلْعَالَمِينَ

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاِلٰى اللَّهِ
شَرْجَعُ الْاُمُورِ

1. ఇటువంటి వాక్యానికి చూడండి, 3:110, 114, 9:71, 112 మరియు 22:41.

2. యూదులు మరియు క్రైస్తవుల మాదిరిగా చూడండి, 6:159.

చెందుతుంది. మరియు పశ్చిమహారాష్ట్ర (తీర్పుకొరకు) అల్లాహ్ వైపున కే మరలింపబడతాయి.

110. మీరే (విశ్వాసులే) మానవజాతి (హితం) కొరకు నిలబెట్టబడిన ఉత్తమ సమాజంవారు. మీరు ధర్మాన్ని ఆదేశించే (బోధించే) వారు మరియు అధర్మాన్ని నిషేధించే (నిరోధించే) వారు మరియు మీరు అల్లాహ్ యందు విశ్వాసం కలిగి ఉన్నవారు.¹ మరియు ఒకవేళ గ్రంథ ప్రజలు విశ్వసిస్తే, వారికే మేలైఉండేది. వారిలో కొందరు విశ్వాసులు కూడా ఉన్నారు.² కాని అత్యధికులు అవిధేయులే (ఫాసిఖూన్).

111. వారు మిమ్మల్ని కొంత వరకు బాధించటం తప్ప, మీకు ఏ విధమైన హాని కలిగించజాలరు. మరియు వారు మీతో యుద్ధం చేసినట్లయితే, మీకు చీపు చూపించి పారి పోతారు. తరువాత వారికెలాంటి సహాయం లభించదు.

112. వారు ఎక్కుడున్నా, అవమానానికి గురి చేయబడతారు, అల్లాహ్ శరణులోనో లేక మానవుల అభయం లోనో ఉంటేనే తప్ప; వారు అల్లాహ్ అగ్రహానికి గురిఅయ్యారు మరియు వారు అధోగతికి చేరారు. ఇది వారు అల్లాహ్ సూచనలను తిరస్కరించినందుకు మరియు అన్యాయంగా ప్రవక్తలను చంపినందుకు. ఇది వారి అజ్ఞోల్లంఘన మరియు హద్దులు మీరి ప్రవర్తించిన దాని పర్యవసానం.³ (1/8)

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ
بِاللهِ وَلَكُمْ مِنَ الْكُتُبِ لَكُنْ خَيْرٌ لَّهُمْ
مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَالَّذِينَ الْفَاسِقُونَ

لَنْ يَضُرَّكُمْ إِلَّا أذىً وَإِنْ يُعَاقِبُوكُمْ لَيُؤْتِيَنَّكُمْ
الْأَذَى بَأْسَكُمْ لَا يَنْصُرُونَ

ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ أَيْنَ مَا تَقِفُوا إِلَّا مِنْ حَبْلِ
مِنَ اللهِ وَحَبْلٍ مِنَ النَّاسِ وَبِأُولَئِكَ ضَرْبٌ مِّنَ
الْاللهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ
كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللهِ وَيَقْتُلُونَ الرُّسُلَ
بِغَيْرِ حَقٍّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
يَعْتَدُونَ

1. అబూహురైరా కథనం: "మీరే (సత్వధర్మ మైన ఇస్లాంను మరియు దైవప్రవక్త 'స' అని సున్నతులను అనుసరించే వారే), ఉత్తమమైన మానవసమాజానికి చెందినవారు." ('స.బు'ఖరీ షుస్తకం-6, 'హదీస్' సం. 80).

2. 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్లాం (ర'ది.'అ.) పంటి వారు.

3. ఇది యూదులను గురించి చెప్పబడింది.

113. * వారందరూ ఒకేరకమైన వారు కాదు. గ్రంథ ప్రజలలో కొందరు సరైన మార్గంలో ఉన్నవారున్నారు; వారు రాత్రి వేళలందు అల్లాహ్ సూక్తులను (అయాత్) పరిస్తుంటారు మరియు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తుంటారు.

114. వారు అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినాన్ని విశ్వసిస్తారు. మరియు ధర్మాన్ని ఆదేశిస్తారు (బోధిస్తారు) మరియు అధర్మాన్ని నిషేధిస్తారు (నిరోధిస్తారు) మరియు మంచి పనులు చేయటంలో పోటీపడతారు మరియు ఇలాంటి వారే సత్పురుషులలోని వారు.

115. మరియు వారు ఏ మంచిపని చేసినా అది వృథాచేయబడదు. మరియు దైవభీతి గలవారెవరో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.¹

116. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడిన వారికి, వారి సంపద గానీ, వారి సంతానం గానీ, అల్లాహ్ ముందు ఏమీ పనికిరావు. మరియు అలాంటి వారు నరకాగ్ని వాసులే. అందు వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

117. వారు ఈ ఇహలోక జీవితంలో చేస్తున్న ధనవ్యయాన్ని, తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్న వారి పొలాలపై వీచి, వాటిని సమూలంగా నాశనం చేసే, మంచు గాలితో పోల్చవచ్చు. మరియు అల్లాహ్ వారి కెలాంటి అన్యాయం చేయలేదు. కానీ వారే తమకుతాము అన్యాయం చేసుకున్నారు.²

118. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు మీ వారిని

لَيْسُوا سَوَاءً مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتَمَلَّوْنَ آيَاتِ اللَّهِ أَنْتَاهِ التَّيْلُ وَهُمْ يَسْتُجِدُّونَ ﴿١١٣﴾

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَاْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُنَادُّونَ فِي الْحَيَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾

وَمَا يَنْفَعُكُمْ مِنْ خَيْرٍ قَدْ كُفِّرُوا وَاللَّهُ عَلَيْهِ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَالَّذِينَ اتَّخَفُوا عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ مَخْرًا ثُمَّ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلِكَتْهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَاطِلَةً مِنْ

1. చూడండి, 3:199.

2. సత్యతిరస్కారుల దానధర్మాలుగానీ, పుణ్యకార్యాలుగానీ వారికి పరలోక జీవితంలో ఏ విధంగాను పనికిరావు ఎందుకంటే విశ్వాసంలేని దావాలు ఫలించవు. మోక్షానికి మూలం విశ్వాసమే. చూడండి, 3:85.

(విశ్వాసులను) తప్ప ఇతరులను మీ సన్నిహిత స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. వారు మీకు హానికలిగించే ఏ అవకాశాన్నైనా ఉపయోగించుకోవటానికి వెనుకాడరు. వారు మిమ్మల్ని ఇబ్బందిలో చూడగోరుతున్నారు. మరియు వారి తర్జ్య వారి నోళ్ళనుండి బయటపడుతున్నది, కాని వారి హృదయాలలో దాచుకున్నది దానికంటే తీవ్రమైనది. వాస్తవానికి మేము ఈ సూచనలను మీకు స్పష్టంచేశాము. మీరు అర్థం చేసుకోగలిగితే (ఎంత బాగుండేది)!¹

119. అవును! మీరైతే వారిని ప్రేమిస్తున్నారు. కాని వారు మిమ్మల్ని ప్రేమించటం లేదు. మరియు మీరు దివ్య గ్రంథాలన్నింటినీ విశ్వసిస్తున్నారు. వారు మీతో కలసినపుడు: “మేము విశ్వసించాము.” అని అంటారు. కాని వేరుగా ఉన్నప్పుడు, మీ ఎడల ఉన్న క్రోధావేశం వల్ల తమ వ్రేళ్ళను కొరుక్కుంటారు. వారితో: “మీ క్రోధావేశంలో మీరే మాడి చాపండి. నిశ్చయంగా, హృదయాలలో దాగి ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.” అని అను.

120. మీకేదైనా మేలు కలిగితే వారికది దుఃఖం కలిగిస్తుంది మరియు మీకేదైనా కీడు కలిగితే వారికది సంతోషం కలిగిస్తుంది. మరియు మీరు సహనం పహించి దైవభీతి కలిగిఉంటే, వారికుట్ర మీకెలాంటి నష్టం కలిగించజాలదు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వారు చేసేదానిసంతా పరివేష్టించి ఉన్నాడు.

دُونَكُمْ لَا يَأْتِيَنَّكُمْ خَبْرٌ لَّوَدِدُوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَأَ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَأَخْفَىٰ صُدُورِهِمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِن كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٩﴾

هَآأَنْتُمْ أُولَآءِ يُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا الْقَوْلُ أَمْرًا فَلَا تَأْخُذُوا عَنْهُمْ عَلَيْهِمُ الْكَفَالُ مِنَ الْغِيظِ قُلْ مُؤْتُوا بِعَيْظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٢٠﴾

إِنْ تَسِسْكُمُ حَسَنَةٌ تَمْوَهُمْ وَإِنْ تُضِكُمُ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصْرِفُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٢١﴾

1. చూడండి. 60:8-9 ఎవరైతే మీ ధర్మం కారణంగా మిమ్మల్ని విరోధించక మీకు హానిచేయక, మిమ్మల్ని మీ ఇండ్లనుండి వెళ్ళగొట్టరో, అట్టివారితో మీరు కరుణతో న్యాయంతో వ్యవహరించండి. కాని ఎవరైతే మీ ధర్మం కారణంగా మీతో పోరాడి మిమ్మల్ని మీ ఇండ్లనుండి వెళ్ళగొడతారో, అలాంటి వారు మీ స్నేహితులు కారు, వారితో ధర్మయుద్ధం (జిహాద్) చేయండి.

121. మరియు (ఓ ప్రవక్తా! ఆ దినాన్ని జ్ఞాపకంచేసుకో) నీవు వేకువజామున నీ ఇంటి నుండి బయలుదేరి (ఉ'హుద్ క్షేత్రంలో) విశ్వాసులను వారి వారి యుద్ధ స్థానాలలో నియమించటానికి వెళ్ళావు. మరియు అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.¹

122. అప్పుడు మీలోని రెండుపర్గాల వారు పిరికితనం చూపబోయారు; మరియు

وَاذْعَدُّوْا مِنْ اَهْلِكُمْ تَتَوَيَّ الْمُؤْمِنِيْنَ
مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿١٢١﴾

اِذْ هَمَّتْ كَآفُّنُهُمْ مِنْكُمْ اَنْ تَنْتَكِرَ وَاللّٰهُ
وَالَّذِيْنَ عَلَيْهِمُ الْوَعْدُ لَيُؤْتِيَنَّ الْمُؤْمِنُوْنَ ﴿١٢٢﴾

1. ఈ ఆయత్ ఉ'హుద్ యుద్ధం గురించి తెలియజేస్తుందని ధర్మవేత్తలందరి అభిప్రాయం. ఆది 3వ హిజ్రీ, షవ్వాల్ నెలలో జరిగింది. 2వ హిజ్రీ రమదాన్ నెలలో జరిగిన బదర్ యుద్ధంలో మక్కా ముస్లికుల సంఖ్య దాదాపు 1000 ఉండెను. వారిపద్ధతుంచి యుద్ధ సామగ్రి ఉండెను. ముస్లింలు కేవలం 313 మంది మాత్రమే ఉన్నప్పటికీ, వారిపద్ధతి పరిమిత యుద్ధ సామగ్రి లేకపోవనప్పటికీ అల్లాహుతో అలా సహాయంతో వారు ముస్లిక్కులను ఓడించి వారిలో 70 మందిని సంహరించి, 70 మందిని బందీలుగా చేసుకుంటారు. దాని ప్రతికారం తీర్చుకొనేందుకు మక్కా ఖురైషులు 3వ హిజ్రీ షవ్వాల్ నెలలో దాదాపు 3000 మంది యుద్ధ వీరులతో మదీనాకు 3 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న ఉ'హుద్ పర్వతం వద్దకు చేరుకుంటారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) ఇది తెలుసుకొని తమ సహచీలతో సంద్రుదీస్తారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) ఉద్దేశం, మరికొందరి నాయకుల ఉద్దేశం, మదీనా నగరం లోపలనే ఉండి యుద్ధం చేయాలని. కపటవిశ్వాసుల నాయకుడు, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబై కూడా అదే కోరుతాడు. కాని అనేక మంది ముస్లింలు మదీనా నుండి బయటికి పోయి పోరాడాలని కోరుతారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) వారి కోరికపై యుద్ధసామగ్రి ధరించి తన ఇంటినుండి బయటికివస్తారు. ఈ విధంగా దాదాపు 1000 మంది ముస్లింలతో యుద్ధానికి సిద్ధమై ఉ'హుద్ వైపుకు పోతూ ఉండగా, కపటవిశ్వాసుల నాయకుడు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబై - తన మాటను గౌరవించలేదనే సాకుతో - తన 300 మంది అనుచరులతో యుద్ధంలో పాల్గొనకుండా, వెనుదిరిగి పోతాడు. 700 మంది విశ్వాసులు మాత్రమే దైవప్రవక్త('స'అస)తో పాటు ఉహుద్కు చేరుతారు. అక్కడ 50 మంది బాటలను బాగా ప్రయోగించగలిగే, విలుకాండ్రు ఒక చిన్న కొండమీద ఉంచి మీరు ఎట్టి పరిస్థితిలోను మీ చోటు విడిచి యుద్ధమైదానంలోకి రావద్దని ఆజ్ఞాపిస్తారు. యుద్ధం ప్రారంభమై ముస్లిములు విజయం పొందుతారు, ముస్లిక్కులు పారిపోసాగుతారు. ఆది చూసి ఆ విలుకాండ్రు విజయ ధ్వజం దోచుకోవటానికి తమ స్థానాలను విడిచి కొండదిగి వస్తారు. ఆది చూసి (అప్పుడు ముస్లిక్కుగా ఉన్న) 'ఖాలిద్ బిన్-వలీద్ ఒక బృందాన్ని తీసుకొని వెనుక నుండి ముస్లింలపై దాడి చేస్తాడు. అకస్మాత్తుగా సంభవించిన ఈ పరిణామంతో ముస్లింలు కలవరపడతారు, ఎంతో మంది తమ ప్రాణాలను కోల్పోతారు. మరియు దైవప్రవక్త ('స'అస) కూడా గాయపడి, క్రింద పడిపోతారు. దానితో ఆయన మరణించారని తలచి ముస్లింలు అటూ ఇటూ పారిపోసాగుతారు. కాని 'ఉమర్ మరియు తల్లా (ర'ది. 'అస్దుమలు) ఇక దైవప్రవక్తయే లేకుండా మనము బ్రతికి ప్రయోజనమేమిటని ప్రశ్నించటం వల్ల ముస్లింలు తిరిగి ఐకమత్యంతో పోరాడుతారు. దానితో ఖురైషీలు వెనుదిరిగి పారిపోతారు.

అల్లాహ్ వారికి సంరక్షకుడుగా ఉన్నాడు.¹
మరియు విశ్వసించిన వారు అల్లాహ్
యందే నమ్మకం ఉంచుకోవాలి.

123. బద్ (యుద్ధం) నందు మీరు
బలహీనులుగా ఉన్నప్పుడు అల్లాహ్ మీకు
సహాయం (మిమ్మల్ని విజేతలుగా) చేశాడు.
కాబట్టి మీరు కృతజ్ఞతాపరులై అల్లాహ్ యందు
భయభక్తులు కలిగి ఉండండి!

124. (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు విశ్వాసులతో:
“ఏమి? మీ ప్రభువు, ఆకాశం నుండి మూడువేల
దేవదూతలను దింపి మీకు సహాయం చేస్తున్నది
చాలదా?” అని అడిగిన సందర్భాన్ని (జ్ఞాపకం
చేసుకోండి!)

125. అవును! ఒకవేళ మీరు సహసం
పహించి దైవభీతి కలిగివుంటే, శత్రువు పచ్చి
అకస్మాత్తుగా మీ పై పడినా, మీ ప్రభువు ఐదు
వేల ప్రత్యేక చిహ్నులుగల దేవదూతలను పంపి
మీకు సహాయం చేయవచ్చు!²

126. అల్లాహ్ మీకు ఈ విషయాన్ని
తెలిపింది మీకు శుభవార్త ఇవ్వటానికి మరియు
మీ హృదయాలకు తృప్తి కలుగజేయటానికి
మాత్రమే. మరియు సర్వశక్తిమంతుడు, మహా
వివేకవంతుడైన అల్లాహ్ తప్ప, ఇతరుల నుండి
సహాయం (విజయం) రావాలదు కదా!

127. ఆయన ఇదంతా సత్యతిరస్కారంపై
సడిచే వారిని కొందరిని సశింపజేయటానికి, లేదా
వారు ఘోర పరాజయం పొంది ఆశాభంగంతో

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُشْكُرُونَ ۝

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ تُبْعِدَ
رَبَّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُزَلَّلِينَ ۝

بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَاتَّقُوا وَأَيُّكُمْ مِنْ قَوْمِهِمْ
هَذَا يُبْعِدُكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
مُزَلَّلِينَ ۝

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُرْهَانًا لَكُمْ وَلِتَطْلُبُوا قُلُوبَكُمْ
بِهِ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۝

لِيَقْطَعَ طَرَقًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتَهُمْ
فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ ۝

1. ఈ రెండు తెగలవారు 'జిన్ మరియు 'ఖుజరజ్ అనే అస్సాద్ తెగలకు చెందిన, బనూ 'హరిసా' మరియు బనూ సల్మా పర్గాలకు చెందిన వారు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహం వలన వారి హృదయాలు దృఢపడతాయి.

2. చూడండి, 8:9-10.

వెనుదిరిగి పోవటానికి (చేశాడు).

128. (ఓ ప్రవక్తా!) ఈ విషయమునందు నీకెలాంటి అధికారంలేదు.¹ ఆయన (అల్లాహ్) వారిని క్షమించవచ్చు, లేదా వారిని శిక్షించ వచ్చు. ఎందుకంటే నిశ్చయంగా, వారు దుర్మార్గులు.

129. మరియు ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. ఆయన తాను కోరిన వారిని క్షమిస్తాడు మరియు తాను కోరిన వారిని శిక్షిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, ఆపార కరుణాప్రదాత.

130. ఓ విశ్వాసులారా! ఇబ్బడి ముబ్బడిగా పెరిగే ఈ వడ్డీని తినకండి. మరియు మీరు సాఫల్యం పొందటానికి అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.²

131. మరియు సత్యతిరస్కారుల కొరకు సిద్ధంచేయబడిన సరకాగ్నికి భీతిపరులై ఉండండి.

132. మరియు మీరు కరుణింపబడటానికి అల్లాహ్ కు మరియు సందేశహారునికి విధేయులై ఉండండి.³ (1/4)

133. * మరియు మీ ప్రభువు క్షమాభిక్ష

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ
أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ۝

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُلُوا الرِّبَا
أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ۝

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝

وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ ۖ مِن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا

1. అంటే ఈ సత్యతిరస్కారులను విశ్వాసం వైపునకు మరల్చటం గానీ, లేక వారి విషయంలో ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోవటం గానీ కేవలం అల్లాహుతా'అలా అధికారంలోనే ఉంది.

2. చూడండి, 2:278, అబూహురైరా (ర'దీ.'అ.) కథనం, దైవప్రవక్త ('స'అస) ఇలా 'పెంపెచ్చారు: "పెడు మహా పాపాలనుండి దూరంగా ఉండండి." 'స'హబా (ర'దీ.'అస్తుమ) అడిగారు: "ఓ ప్రవక్తా ('స'అస)! అవి ఏమిటి?" దైవప్రవక్త ('స'అస) ఇలా సమాధానమిచ్చారు: "అవి 1) అరాధనలో అల్లాహ్ (సు.తా.)కు భాగస్వాములను కల్పించటం, 2) ముత్ర తంత్రాలు చేయటం, 3) అల్లాహుతా'అలా నిషేధించిన ప్రాణిని అన్యాయంగా చంపటం, 4) వడ్డీ తినటం, 5) అనాథుల అస్త్రని కబళించటం, 6) యుద్ధరంగంలో పరికితనంతో శత్రువుకు వెన్నుచూపి పారిపోవటం, 7) పతివ్రత స్త్రీలపై నిందలు మోపటం." ('స'హీ'హ్ బు'ఖరీ, పుస్తకం-4, 'హదీస్' సం. 28).

3. చూడండి, 3:85.

కొరకు మరియు స్వర్గవాసం కొరకు ఒకరితోనొకరు పోటీపడండి; అది భూమ్యా కాశాలంత విశాలమైనది; అది దైవభీతి గలవారికై సిద్ధపరచబడింది.

134. (వారి కొరకు) ఎవరైతే కలిమిలోనూ మరియు లేమిలోనూ (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చుచేస్తారో మరియు తమ కోపాన్ని నిగ్రహించుకుంటారో మరియు ప్రజలను క్షమిస్తారో! అల్లాహ్ సజ్జనులను ప్రేమిస్తాడు.¹

135. మరియు వారు, ఎవరైతే, అశ్లీల పనులు చేసినా, లేదా తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నా, అల్లాహ్ ను స్మరించి తమ పాపాలకు క్షమాపణ వేడుకుంటారో! మరియు అల్లాహ్ తప్ప, పాపాలను క్షమించ గలవారు ఇతరులు ఎవరున్నారు? మరియు వారు తాము చేసిన (తప్పులను), బుద్ధి పూర్వకంగా మూర్ఖపు పట్టుతో మళ్ళీ చేయరు!

136. ఇలాంటి వారి ప్రతిఫలం, వారి ప్రభువు సుండి క్షమాభిక్ష మరియు క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రపహించే స్వర్గపనాలు. వారక్కడ శాశ్వతంగా ఉంటారు. సత్కార్యాలు చేసే వారికి ఎంత శ్రేష్ఠమైన ప్రతిఫలం ఉంది!

137. మీకు పూర్వం ఇలాంటి ఎన్నో సంప్రదాయాలు (తరాలు) గడిచిపోయాయి. సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారి గతి ఏమయిందో మీరు భూమిలో సంచారం చేసి చూడండి.

138. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) ప్రజల కొరకు ఒక స్పష్టమైన వ్యాఖ్యానం మరియు దైవభీతి గలవారికి మార్గదర్శకత్వం మరియు హితోపదేశం.

السُّورَةُ وَالْأَرْضِ أَعَدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ۝

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُظُمِ
الْعَظِيمِ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْمُحْسِنِينَ ۝

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ
الذَّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ ۖ وَلَمْ يُصِرُّوْا عَلَى
مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۝

أُولَئِكَ جَزَاءُ هُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ
وَجَنَّتْ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا وَلَيَعْلَمُ جُزْءُ الْعَالَمِينَ ۝

قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي
الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَذِّبِينَ ۝

هَذَا بَيِّنَاتٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ
لِلْمُتَّقِينَ ۝

1. 'స.బు'ఖారీ, పుస్తకం-4, 'హదీస్' సం.141 మరియు 'స.బు'ఖారీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' సం.135.

2. చూడండి, 42:25.

139. కాబట్టి మీరు బలహీనత కనబరచ కండి మరియు దుఃఖపడకండి మరియు మీరు విశ్వాసులే అయితే, మీరే తప్పక ప్రాబల్యం పొందుతారు.

140. ఒకవేళ ఇప్పుడు మీరు గాయపడితే, వాస్తవానికి ఆ జాతివారు (మీ విరోధులు) కూడా ఇదేవిధంగా గాయపడ్డారు.¹ మరియు మేము ఇలాంటి దినాలను ప్రజల మధ్య త్రిప్పుతూ ఉంటాము. మరియు అల్లాహ్, మీలో నిజమైన విశ్వాసులెవ్వరో తెలుసుకోవటానికి మరియు (సత్యస్థాపనకు) తమ ప్రాణాలను త్యాగం చేయగల వారిని ఎన్నుకోవటానికి ఇలా చేస్తూ ఉంటాడు. మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులను ప్రేమించడు.

141. మరియు అల్లాహ్ విశ్వాసులను పరిశుద్ధులుగా² చేయటానికి మరియు సత్యతిరస్కారులను నామరూపాలు లేకుండా చేయటానికి (ఈ విధంగా చేస్తాడు).

142. ఏమి? మీలో ఆయన మార్గంలో ప్రాణాలు తెగించి పోరాడేవారు (ధర్మ యోధులు) ఎవరో అల్లాహ్ కు తెలియక ముందే మరియు సహనం చూపేవారు ఎవరో తెలియక ముందే, మీరు స్వర్గంలో ప్రవేశించగలరని భావిస్తున్నారా?³

143. మరియు వాస్తవానికి, మీరు (అల్లాహ్ మార్గంలో) మరణించాలని కోరుచుంటిరి!⁴ అదీ, మీరు దానిని ప్రత్యక్షంగా చూడక ముందటి విషయం; కాని, మీరు దానిని

وَلَا يَهْنَأُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْغَالِبُونَ إِنَّ
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

إِنْ يَسْسِسْكُمْ قَوْمٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْصٌ
مِثْلُهُ وَبِذَلِكَ الْآيَاتُ لِلْغَابِطِينَ النَّاسِ
وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ
شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٠﴾

وَلِيُخَيِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَهَيِّجَ
الْكُفْرِينَ ﴿١٤١﴾

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ
الَّذِينَ جَاهِدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٢﴾

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ
تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ سَاطِرُونَ ﴿١٤٣﴾

1. ఇది ఉ'హుద్ యుద్ధాన్ని సూచిస్తుంది.

2. లియుమ్ 'హ్లాఫ్: ఈ పదానికి మూడు అర్థాలున్నాయి, 1) to test, పరీక్షించుటకు, 2) to purify, పరిశుద్ధపరచుటకు, 3) to get rid off, రద్దు చేయుటకు లేక తీసివేయవటకు. (తఫ్సీర్ అల్-ఖుర్ఆన్).

3. చూడండి, 2:214 మరియు 29:2.

4. మీరు మీ శత్రువులతో పోరాడటానికి ఆశించకండి, అల్లాహ్ (సు.తా.) శరణుకోరండి. కాని పరిస్థితులవల్ల యుద్ధం అవశ్యకమైతే ధైర్యస్థైర్యాలతో పోరాడండి. స్వర్గం కత్తుల ఛాయలో ఉందని తెలుసుకోండి. ('స'హ'హైస్, ఇబ్నె-కసీర్).

ఎదురుచూస్తుండగానే, వాస్తవానికి ఇప్పుడు ఆది మీ ముందుకు వచ్చేసింది.

144. మరియు ముహమ్మద్¹ కేవలం ఒక సందేశహారుడు మాత్రమే! వాస్తవానికి అతనికి పూర్వం అనేక సందేశహారులు గడచి పోయారు.² ఏమీ? ఒకవేళ అతను మరణిస్తే, లేక హత్యచేయబడితే, మీరు వెనుకంజవేసి మరలిపోతారా? మరియు వెనుకంజవేసి మరలిపోయేవాడు అల్లాహ్ కు ఏ మాత్రం నష్టం కలిగించలేడు. మరియు కృతజ్ఞతాపరులైన వారికి అల్లాహ్ తగిన ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాడు.

145. అల్లాహ్ అనుమతిలేనిదే, ఏ ప్రాణి కూడా మరణించజాలదు, దానికి ఒక నియమిత కాలం వ్రాయబడిఉంది. మరియు ఎవడైతే ఈ ప్రపంచ సుఖాన్ని కోరుకుంటాడో, మేము అతనికది నొసంగుతాము మరియు ఎవడు పరలోకసుఖాన్ని కోరుకుంటాడో అతనికది నొసంగుతాము. మరియు మేము కృతజ్ఞులైన వారికి తగిన ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించగలము.

146. మరియు ఎందరో ప్రవక్తలు మరియు వారితో కలిసి ఎంతోమంది ధర్మవేత్తలు / దైవభక్తులు

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ
الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى
أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ
يُضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ إِلَّا يَدْعُو إِلَى اللَّهِ كِتَابًا
مُؤْتَلَاً وَمَنْ يُّدْرِ تَوَابَ الدِّينِ نُفُوسِهِ مِنْهَا
وَمَنْ يُّدْرِ تَوَابَ الْآخِرَةِ نُفُوسِهِ مِنْهَا
وَسَيَجْزِي الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٥﴾

وَكُلٌّ مِنْ نَبِيِّ قُتِلَ مَعَهُ رَبُّهُ

1. ముహమ్మద్ (స'అస) పేరు ఖుర్ఆన్ లో 4 సార్లు వచ్చింది. ఇంకా చూడండి, 33:40, 47:2 మరియు 48:29. అహ్మద్ (స'అస) అని 61:6 లో వచ్చింది.

2. ఉహుద్ యుద్ధంలో ముహమ్మద్ (స'అస) మరణించారనే వార్త వ్యాపించగానే ముస్లింలు భైర్యాన్ని కోల్పోయి, యుద్ధరంగం నుండి వెనుకంజ వేయసాగుతారు. అప్పుడు ఈ అయత్ అవతరింపజేయబడింది. ఇంతకు ముందు కూడా సందేశహారులు హత్యచేయబడ్డారు. మరి దైవప్రవక్త (స'అస) హత్యచేయబడితే మీరెందుకు వెనుకంజవేయాలి? మీకు కూడా ధైర్యంతో, శత్రువులతో పోరాడి మరణిస్తే, స్వర్గానికి అర్హులవుతారు, విజయం పొందితే విజయధనానికి. కాని వెనుకంజ వేసి, మరణిస్తే, సరకం పొలవుతారు, లేదా యుద్ధభైదీలై, బానిసలై మీ అత్మాభిమానాన్ని కోల్పోతారు. ఒక 'హదీస్': ముహమ్మద్ (స'అస) మరణించిన రోజు అబూబక్ర (ర'ది.అ.) ఇలా అన్నారు: "ఎవరైతే ముహమ్మద్ (స'అస)ను ఆరాధిస్తారో, వారు ముహమ్మద్ (స'అస) గతించిపోయారని తెలుసుకోవాలి. కాని ఎవరైతే కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ఆరాధిస్తారో, ఆయన నిత్యుడు, సజీవుడు అని తెలుసుకోవాలి." (స. బుఖారీ).

(రిబ్బియూన్) ధర్మయుద్ధాలు చేశారు. అల్లాహ్ మూర్ఖంలో ఎదురైన కష్టాలకు వారు ధైర్యం విడువలేదు మరియు బలహీనత కనబరచలేదు మరియు వారికి (శత్రువులకు) లోబడనూ లేదు. మరియు అల్లాహ్ అపదలలో సహనం వహించే వారిని ప్రేమిస్తాడు.

147. మరియు వారి ప్రార్థన కేపలం: “ఓ మా ప్రభూ! మా పాపాలను, మా న్యవహారాలలో మేము మితిమీరి పోయిన వాటిని క్షమించు మరియు మా పాదాలకు స్వైర్యాన్ని ప్రసాదించు మరియు సత్యతిరస్కారులకు ప్రతికూలంగా మాకు విజయాన్ని ప్రసాదించు.” అని పలకడం మూత్రమే!

148. కావున అల్లాహ్ వారికి ఇహ లోకంలో తగిన ఫలితాన్ని మరియు పర లోకంలో ఉత్తమ ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించాడు. మరియు అల్లాహ్ సజ్జనులను ప్రేమిస్తాడు.

149. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు సత్య తిరస్కారుల సలహాలను పాటిస్తే, వారు మిమ్మల్ని వెనుకకు (అవిశ్వాసం వైపునకు) మరలిస్తారు. అప్పుడు మీరే సప్తపడిన వారవుతారు.

150. వాస్తవానికి! అల్లాహ్ యే మీ సంరక్షకుడు. మరియు ఆయనే అత్యుత్తమ సహాయకుడు.

151. ఆయన ఏ విధమైన ప్రమాణం అవతరింపజేయనిదే, అల్లాహ్ కు నాటి కల్పించినందుకు, మేము సత్యతిరస్కారుల హృదయాలలో ఘోర భయాన్ని కల్పిస్తాము. వారి అశ్రయం సరకాగ్నియే! అది దుర్మార్గులకు లభించే, అతిచెడ్డ నివాసం.

152. మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్ మీకు

كَثِيرٌ مِّمَّا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ①

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ②

فَاتَّخَذَهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَخَسَنَ ثَوَابَ الْآخِرَةِ. وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ③

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَرُدُّوكُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ فَتَمَنَّوْا خُسْرًا ④

بَلَى اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ⑤

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَالرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانٌ وَمَا لَهُمْ مِنَ النَّارِ وَبَشِّرِ الظَّالِمِينَ ⑥

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّوهُمُ

చేసిన, తన వాగ్దానాన్ని సత్యపరచాడు, ఎప్పుడైతే మీరు ఆయన అనుమతితో, వారిని (సత్యతిరస్కారులను) చంపుతూఉన్నారో! తరువాత మీరు పిరికితనాన్ని ప్రదర్శించి, మీ కర్తవ్య విషయంలో పరస్పర విబేధాలకు గురిఅయ్యి . ఆయన (అల్లాహ్) మీకు, మీరు వ్యామోహపడుతున్న దానిని చూపగానే - (మీ నాయకుని) ఆజ్ఞలను ఉల్లంఘించారు. (ఎందుకంటే) మీలో కొందరు ఇహలోకాన్ని కోరేవారున్నారు మరియు మీలో కొందరు పరలోకాన్ని కోరేవారున్నారు. తరువాత మీమ్మల్ని పరీక్షించటానికి ఆయన (అల్లాహ్) మీరు మీ విరోధులను ఓడించకుండా చేశాడు.¹ మరియు వాస్తవానికి ఇప్పుడు ఆయన మీమ్మల్ని క్షమించాడు. మరియు అల్లాహ్ విశ్వాసులపట్ల ఎంతో ఎంతో అనుగ్రహుడు. (3/8)

153. * (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) ఎప్పుడు అయితే మీరు పారిపోతూ ఉన్నారో మరియు వెనుకకు కూడా తిరిగి ఎవరినీ చూడకుండా ఉన్నారో మరియు ప్రవక్త మీ వెనుకనుండి, మీమ్మల్ని పిలుస్తూ ఉన్నాడో! అప్పుడు (మీ ఈ వైఖరికి) ప్రతిఫలంగా (అల్లాహ్) మీకు దుఃఖం మీద దుఃఖం కలుగజేశాడు; మీరు ఏదైనా పోగొట్టుకున్నా, లేదా మీకు ఏదైనా అవద కలిగినా మీరు చింతించకుండా ఉండేందుకు. మరియు మీ కర్మలన్నింటినీ అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

154. అప్పుడు ఈ దుఃఖం తరువాత ఆయన (అల్లాహ్) మీపై శాంతిభద్రతలను అవతరింపజేశాడు; దానిపల్ల మీలో కొందరికి

يَاذُنِهِ حَتَّى إِذَا أَفْتَلْتُمْ وَتَنَارَعْتُمْ فِي
الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِمَّنْ بَعْدَ مَا أَرْسَلَكُمْ
مِّنْ حِجْبُونَ مِنْكُمْ مِّنْ مُّزِيدٍ الْيَأْنِيَ وَمِنْكُمْ مِّنْ
مُّزِيدٍ الْخَيْرَةِ ثُمَّ صَرَقَكُمْ عَنْهُمْ
لِيَتْلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو
الْفَضْلِ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ۝

إِذْ تَصْعَدُونَ وَلَا تَصَلُّونَ عَلَى أَحَدٍ
وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أَخْرَاكُمْ فَأَتَابَكُمْ
عَنِ الْبَيْعَةِ لَكُمْ لَا تَحْزَنُوا عَلَى مَا فَاتَكُمْ
وَلَا مَا آصَابَكُمْ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ ۝

ثُمَّ أَنزَلَ عَلَيْكُمْ مِن بَعْدِ الْغَمِّ أَمْنًا نَّعَاسًا يُغْشَى
كُلَّيْقَةٍ مِنْكُمْ وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ

1. ఇది విశ్వాసులకు మొదట లభించిన విజయం.

2. ఇది ఉ'హుద్ యుద్ధంలో గుట్టమీద ఉంచబడిన 50 మంది పిలుకాండ్ర విషయం.

3. శిఖార్ల ప్రకారం: మీ విరోధుల యెదుట మీమ్మల్ని పారిపోయేటట్లు చేశాడు.

కుసుకుపాటు ఆవరించింది. కాని మరికొందరు - కేవలం స్వంత ప్రాణాలకు ప్రాముఖ్యత నిచ్చేవారు, అల్లాహ్ను గురించి పామరుల వంటి తప్పుడు ఊహలు చేసేవారు - ఇలా అన్నారు: “ఏమి? ఈ వ్యవహారంలో మాకు ఏమైనా భాగముందా?” వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, సమస్త వ్యవహారాలపై సర్వాధికారం అల్లాహ్ దే!” వారు తమ హృదయాలలో దాచుకున్న దానిని నీకు వ్యక్తంచేయటం లేదు. వారు ఇంకా ఇలా అంటారు: “మాకు అధికారమే ఉండివుంటే, మేము ఇక్కడ చంపబడి ఉండేవారం కాదు.” వారికి ఇలా జవాబివ్వు: “ఒకవేళ మీరు మీ ఇళ్ళలోనే ఉండి వున్నప్పటికీ, మరణం వ్రాయబడి ఉన్నవారు స్వయంగా తమ పథ్య స్థానాలకు తరలివచ్చేవారు.” మరియు అల్లాహ్ మీ గుండెలలో దాగివున్న దానిని పరీక్షించటానికి మరియు మీ హృదయాలను పరిశుద్ధ పరచటానికి ఇలా చేశాడు. మరియు హృదయాలలో (దాగి) ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

155. కెందు సైన్యాలు (‘డిహుద్ యుద్ధానికి) తలబడిన దిసముస, వాస్తవానికి మీలో వెన్నుచూపిన వారిని - వారు చేసుకున్న వాటికి (కర్మలకు) ఫలితంగా - పైతాను వారి పాదాలను జార్చాడు. అయినా, వాస్తవానికి అల్లాహ్ వారిని క్షమించాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, సహనశీలుడు.

156. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు సత్య తిరస్కారుల మాదిరిగా ప్రవర్తించకండి; వారు తమ సోదరులు ఎప్పుడైనా ప్రయాణంలో ఉంటే, లేదా యుద్ధంలో ఉంటే, (అక్కడ వారు ఏదైనా ప్రమాదానికి గురిఅయితే) వారిని గురించి ఇలా అనేవారు: “ఒకవేళ వారు మాతోపాటు ఉండి

يُظْهِرُونَ بِاللَّهِ عَيْنَ الْحَقِّ كَلَنَ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ قُلْ إِنْ الْأَمْرُ كُلُّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كُنَّا فِيْ كَانْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ قُلْ لَكُمْ فِي الْأَمْرِ شَيْءٌ قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِي بَيِّنَاتٍ لَبَرَزْنَا الْكُفْرَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحَّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا أَمْثَلَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَمَّا اسْتَرَاهُمُ الشَّيْطَانُ بَعْضُ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا خَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُرًى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا أَوْ قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

వుంటే చనిపోయేవారు కాదు మరియు చంపబడే వారునూ కాదు!" వాటిని (ఈ విధమైన మాటలను) అల్లాహ్ వారి హృదయ అవేదనకు కారణాలుగా చేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ యే జీవనమిచ్చేవాడు. మరియు మరణమిచ్చేవాడు మరియు మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు.¹

157. మరియు మీరు అల్లాహ్ మార్గంలో చంపబడినా లేదా మరణించినా మీకు లభించే అల్లాహ్ క్షమాభిక్ష మరియు కారుణ్యం, నిశ్చయంగా మీరు కూడబెట్టే వాటి అన్నిటి కంటే ఎంతో ఉత్తమమైనవి.

158. మరియు మీరు మరణించినా లేదా చంపబడినా, మీరందరూ అల్లాహ్ సమక్షంలో సమావేశపరచబడతారు.

159. (ఓ ప్రవక్తా!) అల్లాహ్ యొక్క అపార కారుణ్యం వల్లనే నీవు వారిపట్ల మృదు హృదయుడవయ్యావు. నీవే గనక కూరుడవు, కఠినహృదయుడవు అయివుంటే, వారందరూ నీ చుట్టుప్రక్కల నుండి దూరంగా పారిపోయే వారు. కావున నీవు వారిని మన్నించు, వారి క్షమాపణ కోరకు (అల్లాహ్ ను) ప్రార్థించు మరియు వ్యవహారాలలో వారిని సంప్రదించు.² ఆ పదప నీవు కార్యానికి సిద్ధమైనప్పుడు అల్లాహ్ పై ఆధారపడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తనపై ఆధారపడేవారిని ప్రేమిస్తాడు.

160. ఒకవేళ మీకు అల్లాహ్ సహాయమే

وَلَيْنَ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مِتُّمْ لَمَغْفِرَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٍ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ۝

وَلَيْنَ مِتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ ۝

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ۝

إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَلِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُكُمْ فَمَنْ

1. చూడండి, 4:78.

2. మీరు మీ వ్యవహారాలలో మీ తోటివారితో, మీ బంధువులతో, స్నేహితులతో సంప్రదింపులు చేయండి. కాని చివరకు నిర్ణయం తీసుకునేటప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.)పై ఆధారపడండి. మీకు మంచిది అనిపించిన నిర్ణయం తీసుకోండి.

ఉంటే, మరెవ్వరూ మీపై అధిక్యాన్ని పొందజాలరు. మరియు అయినే మిమ్మల్ని త్యజిస్తే, ఆయన తప్ప మీకు సహాయం చేయగలవాడెవడు? మరియు విశ్వాసులు కేవలం అల్లాహ్ పైననే సమ్మకం ఉంచుకుంటారు!

161. మరియు ఏ ప్రవక్త కూడా విజయధనం (బూటీ) కొరకు సమ్మకద్రోహానికి పాల్పడడు. మరియు సమ్మకద్రోహానికి పాల్పడినవాడు పునరుత్థాన దినమున తన సమ్మకద్రోహంతోపాటు హాజరవుతాడు. అప్పుడు ప్రతి ప్రాణికి తాను అర్జించిన దానికి పూర్తి ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది మరియు వారికెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.¹

162. ఏమీ? అల్లాహ్ అభీష్టం ప్రకారం నడిచేవ్యక్తి, అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురిఅయ్యేవాడితో సమానుడవుతాడా? మరియు సరకమే వాని ఆశ్రయము. మరియు అది అతిచెడ్డ గమ్యస్థానం!²

163. అల్లాహ్ దృష్టిలో వారు వేర్వేరు స్థానాలలో ఉన్నారు. మరియు వారు చేసేదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు.

164. వాస్తవానికి అల్లాహ్ విశ్వాసులకు మహోపకారం చేశాడు; వారినుండియే వారి సుధ్య ఒక ప్రవక్త (ముహమ్మద్)ను లేపాడు;

ذَٰلِكَ لِيُثَبِّرَ لَهُمُ بَعْدِي ۖ وَعَلَى اللَّهِ
قَلْبَتُ كُلِّ الْمُؤْمِنِينَ ۝

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُنَّ لَهُ ثَلَاثُ رِبَاسٍ
عَلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۚ تَكُونُ كُلُّ نَفْسٍ لَهَا كِسْفٌ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝

أَفَمَنْ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطِ اللَّهِ
وَمَا يُولِيهِمْ جَهَنَّمُ ۚ وَيَسُئُ الْمَصِيرُ ۝

هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ۝

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا
مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَبَرِّئَهُمُ

1. డ్రోహుద్ యుద్ధం రోజు దైవప్రవక్త ('హ'అస) విలుకాండ్రను: ఎట్టి పరిస్థితిలో కూడా వారు తమ స్థలాలను వదలరాదని, అదేగిస్తారు. కాని వారు యుద్ధబూటీ వ్యామోహంలో తమ స్థానాలను వదలి యుద్ధబూటీ ప్రాగుచేయటానికి వెళ్ళారు. ఈ కార్యాన్నే ఖండిస్తూ, అల్లాహ్ (సు.తా.) అన్నాడు: "ఏ ప్రవక్త కూడా తన తోటివారికి అన్యాయం చేయడు." కాబట్టి వారు తమ ప్రవక్తయందు విశ్వాసముంచుకొని, బూటీలోని తమ హక్కు తమకు తప్పక దొరుకుతుందని, తమ చోట్లలో స్థిరంగా ఉండటమే వారి కర్తవ్యము. ఈ అయత్ ప్రతివ్యవహారానికి పర్తిస్తుంది.

2. చూడండి, 2:79 మరియు 3:78.

అతను, ఆయన (అల్లాహ్) సందేశాలను (ఆయాత్) వారికి విసిరిస్తున్నాడు.¹ మరియు వారి జీవితాలను సంస్కరించి పాపనం చేస్తున్నాడు; మరియు వారికి గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని బోధిస్తున్నాడు;² మరియు వాస్తవానికి వారు ఇంతకు ముందు స్పష్టంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడివున్నారు.

165. ఏమయింది? మీ కొక చిన్న అపదే కదా కలిగింది! వాస్తవానికి మీరు, వారికి (మీ శత్రువులకు బద్లో) ఇంతకు రెట్టింపు అపద కలిగించారు కదా!³ అయితే ఇప్పుడు: “ఇది ఎక్కడినుంచి వచ్చిందీ?” అని అంటున్నారా? వారితో ఇలా అను: “ఇది మీరు స్వయంగా తెచ్చుకున్నదే!”⁴ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

166. మరియు (ఉ'హుద్ యుద్ధరంగంలో) రెండు సైన్యాలు ఎదుర్కొన్నప్పుడు, మీకు కలిగిన కష్టం, అల్లాహ్ అనుమతితోనే కలిగింది మరియు అది నిజమైన విశ్వాసులెవరో తెలుసు కోవటానికి -

167. మరియు కపట విశ్వాసులు ఎవరో తెలుసుకోవటానికి, మరియు వారితో (కపట విశ్వాసులతో): “రండి అల్లాహ్ మార్గంలో యుద్ధం చేయండి, లేదా కనీసం మిమ్మల్ని మీరు

وَيَعْلَمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ①

أَوَلَمْ أَصَابَكُم مَّصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَهَا قُلْتُمْ أَنَّا هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ②

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَيُزَادُ الَّذِينَ وَلِيَ الْعَالَمِينَ أَعْيُنُهُمْ ③

وَيَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا فَاكْفُرُوا مَعَ رَبِّكُمُوسُ كَفَرُوا قَالُوا لَوْ كُنَّا نَعْلَمُ قَتَلْنَا لَأَبْنَاءَهُمْ لَئِن كُنَّا لِلْكَافِرِينَ قَرِيبٌ مِنْهُمْ ④

1. చూడండి, 12:109, 25:20 మరియు 41:6.

2. ఇక్కడ ప్రపక్త ('అల్లాహ్ ను)ల మూడు ముఖ్య లక్షణాలు వివరించబడ్డాయి: 1) ఆయాత్లను చదువటం మరియు విసిరించటం, 2) త'జ్కియ: అంటే మూసపుల కర్మలను, విశ్వాసా ('అఖ్లాం)లను మరియు సడవడిక (అ'ఖ్లాఖ్)లను సరిదిద్దటం మరియు 3) గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని బోధించటం.

3. ఉ'హుద్లో 70 మంది ముస్లింలు మరణించారు, కానీ బద్లో 70 మంది ముస్లింలు మరణించారు, మరియు 70 మంది బందీలయ్యారు కదా!

4. అంటే దైవప్రపక్త ('స'అస) యొక్క అజ్జను పాలించక 'స'హా (ర'దీ, అస్లామ)లు బూటీ కొరకు గుట్టపై సుండి తమ స్థానాలు వదిలిపోయినందుకు ఈ అపదకు గురిఅయ్యారు.

రక్షించుకోండి!"¹ అని అన్నప్పుడు, వారు: "ఒకవేళ మాకు యుద్ధం జరుగుతుందని తెలిసివుంటే, మేము తప్పకుండా మీతోపాటు వచ్చి ఉండేవారం." అని జవాబిచ్చారు. అ రోజు వారు విశ్వాసాని కంటే అవిశ్వాసానికి దగ్గరగా ఉన్నారు.² మరియు వారు తమ హృదయాలలో లేని మాటలను తమ నోళ్ళతో పలుకుతూ ఉన్నారు. మరియు వారు దాస్తున్నది అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

168. అలాంటి వారు తమ ఇంట్లలో కూర్చొని ఉండి (చంపబడిన) తమ సోదరులను గురించి ఇలా అన్నారు: "వారు గనక మా మాట విని ఉంటే చంపబడి ఉండేవారు కాదు!" నీవు వారితో: "మీరు సత్యవంతులే అయితే, మీకు మరణం రాకుండా మిమ్మల్ని మీరు తప్పించుకోండి!" అని చెప్పు.

169. మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో చంపబడిన వారిని స్మృతులుగా భావించకండి. వాస్తవానికి వారు సజీవులై, తమ ప్రభువుపద్ద జీవనోపాధి పొందుతున్నారు.³

170. అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో ప్రసాదించిన దాని (ప్రాణత్యాగం)తో వారు సంతోషంతో ఉప్పొంగి పోతారు.⁴ మరియు వారిని కలువక, వెనుక (బ్రతికి)

لِلْإِنِّمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ تَالَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ
وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ

الَّذِينَ قَالُوا إِخْوَانُهُمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُوا مَا
قَتَلُوا قُلًّا قَادِرًا عَنَّا فَنُفِّسُهُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ

وَالْعَصَبَنَ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَالُهُمْ
أَحْيَاءٌ عِندَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ

فَرِحِينَ بِمَا أَنَّهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبِشِرُونَ
بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ

1. చూడండి, 2:190-194.

2. వారు 'అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నీ ఉబయ్ తోబీవరైన బాబాపు 300 మంది మువాఫిఖులు. వారు ఉహుద్ యుద్ధానికి సిద్ధపడిన తరువాత శత్రువులు 3000 మంది ఉన్నారని తెలుసుకొని భయపడి వెనుదిరిగిపోతారు.

3. చూడండి, 2:154.

4. మరణించిన ఏ ప్రాణి కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) దగ్గర మంచిచోటు దొరికిన తరువాత భూలోకానికి తిరిగి రావటానికి ఇష్టపడడు. కానీ షహీద్ (అల్లాహుతా'అలా మార్గంలో చంపబడినవాడు) భూలోకానికి తిరిగిరావటానికి ఇష్టపడతాడు. ఎందుకంటే అతడు షహీద్ యొక్క గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని చూసిఉంటాడు. (ముస్నద్ అహ్మద్-3/126, 'స.ముస్లిం). కాని అది అసంభవం.

ఉన్నవారి కొరకు (ఇప్పటినుండి శుభవార్తతో) వారు సంతోషపడుతూ ఉంటారు. ఎందుకంటే వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా! (1/2)

171. * వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహానికి, దాతృత్వానికి సంతోషపడుతూ ఉంటారు. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ విశ్వాసుల ప్రతిఫలాన్ని వ్యర్థం కానివ్వడు.

172. ఎవరైతే గాయపడిన తరువాత కూడా అల్లాహ్ మరియు సందేశహరుని (అబ్దుల్లాను) పాటించారో,¹ వారిలో ఎవరైతే, సత్కార్యాలు చేశారో, మరియు దైవభీతి గలిగిఉన్నారో, వారికి గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంది.

173. వారి (విశ్వాసుల)తో ప్రజలు: “వాస్తవానికి, మీకు వ్యతిరేకంగా పెద్ద జనసమూహాలు కూర్చబడి ఉన్నాయి. కావున మీరు వారికి భయపడండి.” అని అన్నప్పుడు, వారి విశ్వాసం మరింత అధికమే అయింది. మరియు వారు: “మాకు అల్లాహ్ యే చాలు మరియు ఆయనే సర్వోత్తమమైన కార్యసాధకుడు.”² అని

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلِهِ وَإِنَّ اللَّهَ
لَظَنِيمٌ ۝

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا
أَخَذَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ
عَظِيمٌ ۝

الَّذِينَ قَالُوا لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَعَلُوا
لَكُمْ أَلْسُنَ فَرَّادٍ هُمْ أَهْلَانَا ۖ وَالْوَحْيُ يَبُوءُ
لَهُمْ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ۝

1. మక్కా ముస్లికులు ఉహుద్ యుద్ధరంగం నుండి వెనుదిరిగి కొంతమూలం పోయిన తరువాత: “మేము భీతిపరులైన ముస్లిములను, పూర్తిగా అణచకుండానే తిరిగివచ్చి తప్పించేశాము. 300 మైళ్ల నుండి వచ్చి కూడా యుద్ధభైరీలను గానీ, విజయధనం గానీ, పొందకుండా తిరిగిపోతున్నాము. కావున తిరిగి మడినాస్తై దాడి చేద్దామని, సమాలోచనలు చేస్తారు. కాని వారికి ధైర్యం చాలదు. దైవప్రసక్త (స’అస) కూడా పారిపోయే శత్రువును వెంటబడించి సశింపజేయాలని, 70 మంది వీరులను తీసుకొని - వారు గాయపడి ఉన్నా తయారయ్యి - వారిని వెంటబడిస్తారు. వారు మడినా నుండి 8 మైళ్ల దూరంలో ఉన్న ‘హామూ’ అల్-అసద్ అనే ప్రాంతం వరకు పోతారు. శత్రువులను పొందక, వారిక మరలిరాదని నిశ్చయమైనతరువాత తిరిగి వస్తారు.

2. అల్-పకీలు: అంటే Trustee, Overseer, Guardian, Disposer of affairs, కార్యకర్త, సంరక్షకుడు, కార్యనిర్వాహకుడు, కార్యసాధకుడు, సాక్షి, బాధ్యుడు, ధర్మకర్త, మొదలైన అర్థాలున్నాయి. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 4:109, 6:102, 11:12, 17:2.

అన్నారు.¹

174. ఈ విధంగా వారు అల్లాహ్ ఉపకారాలు మరియు అనుగ్రహాలతో (యుద్ధ రంగం నుండి) తిరిగి వచ్చారు, వారికెలాంటి హాని కలుగలేదు మరియు వారు అల్లాహ్ ఆభీష్టాన్ని అనుసరించారు. మరియు అల్లాహ్ ఎంతో అనుగ్రహించి, సర్వోత్తముడు.

175. నిశ్చయంగా షైతానే తన మిత్రుల గురించి మీలో భయం పుట్టిస్తాడు. కావున మీరు వారికి భయపడకండి. మరియు మీరు విశ్వాసులే అయితే, కేవలం నాకే భయపడండి.

176. మరియు సత్యతిరస్కారం కొరకు పోటీ చేసేవారు నిన్ను భేదానికి గురిచేయ నిష్వరాదు. నిశ్చయంగా, వారు అల్లాహ్ కు ఎలాంటి నష్టం కలిగించలేరు. పరలోక సుఖంలో అల్లాహ్, వారికెలాంటి భాగం ఇవ్వదలచు కోలేదు. మరియు వారికి ఘోరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

177. నిశ్చయంగా, విశ్వాసానికి బదులుగా సత్యతిరస్కారాన్ని కొనేవారు అల్లాహ్ కు ఎలాంటి నష్టం కలిగించలేరు. మరియు వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

178. మరియు వాస్తవానికి మేము ఇస్తున్న ఈ వ్యవధిని సత్యతిరస్కారులు తమకు మేలైనదిగా భావించకూడదు. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఇస్తున్న ఈ వ్యవధి వారి పాపాలు అధికముపటానికే! మరియు వారికి అవమానకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

179. అల్లాహ్ విశ్వాసులను, మీరు

فَأَنقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّنَا بِنِعْمَتِهِ
سُوْرَةُ الْاٰلِ اِيْمٰنٍ وَاللّٰهُ ذُوْ فَضْلٍ عَظِيْمٍ

اِنَّمَا ذِكْرُ الشَّيْطٰنِ يُخَوِّفُ اَوْلِيَآءَهُ فَلا
تَخَافُوْهُمْ وَاخَافُوْا اِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ

وَلَا تَحْزَنْكَ الْاٰدِيْنَ يُسٰرِعُوْنَ فِي الْكُفْرِ اِنَّهُمْ لَن
يَصْرُوْا اللّٰهَ شَيْئًا يَّرِيْدُ اللّٰهُ اَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطٰى
اَلْاٰخِرَةَ وَاِنَّهُمْ عِنْدَ الْبَٰعِثِ

اِنَّ الْاٰدِيْنَ اَشْرَكُوا الْكُفْرَ الْاِيْمٰنَ لَن يَصْرُوْا اللّٰهَ
شَيْئًا وَّاهُمْ عِنْدَ اَبِ الْاِيْمِ

وَلَا يَحْصِبُوْنَ الْاٰدِيْنَ كُفْرًا وَّالَّذِيْنَ لَمْ يَلْمِزْهُمْ
لَا نَفْسِيْهِمْ اَلَّذِيْنَ لَمْ يَلْمِزْهُمْ اَدُوْرًا وَّالَّذِيْنَ
عِنْدَ اَبِ الْاِيْمِ

مَا كَانَ اللّٰهُ لِيُذَرَ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلٰى مَا اَنْتُمْ عَلَيْهِ

1. చూడండి, 'స.బు.' భారీ, పు. 6, 'హదీస్' సం. 86, 87.

2. చూడండి, 23:55, 56.

(సత్యతిరస్కారులు) ఇప్పుడు ఉన్నస్థితిలో, ఏ మాత్రము ఉండనివ్వడు. చివరకు ఆయన దుష్టులను సత్పురుషుల నుండి తప్పకుండా వేరుచేస్తాడు. మరియు అగోచర విషయాలను మీకు తెలపడం అల్లాహ్ విధానం కాదు, కాని అల్లాహ్ తన ప్రవక్తలలో నుండి తానుకోరిన వారిని ఎన్నుకుంటాడు.¹ కావున మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసించండి. మరియు ఒకవేళ మీరు విశ్వసించి, దైవభీతి గలిగి ఉంటే, మీకు గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటుంది.

180. అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో ప్రసాదించిన దానిలో లోభం పహించే వారు, తమకది (లోభమే) మేలైనదని భావించరాదు. వాస్తవానికి అది వారికొరకు ఎంతో హానికరమైనది. వారు తమ లోభత్వంతో కూడబెట్టిన దంతా, తీర్పు దినమున వారి మెడల చుట్టు కట్టబడుతుంది.² మరియు భూమ్యాకాశాల వారసత్వం అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. మరియు మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ ఎరుగును.

181. “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ పేదవాడు మరియు మేము ధనవంతులము.”³ అని చెప్పి, వారి మాటలను వాస్తవంగా అల్లాహ్ విన్నాడు. వారు పలుకుతున్నది మరియు అన్యాయంగా ప్రవక్తలను వధించినది మేము వ్రాసిపెడుతున్నాము. మరియు (పునరుత్థాన దినమున) వారితో మేము ఇలా అంటాము: “దహించే అగ్ని శీతలం రుచిచూడండి!”

182. ఇది మీ చేతులారా మీరు చేసి

حَتَّى يَبْرُزَ الْحَيِّثُ مِنَ الظُّلُمِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْعَلُ مِنْ رِيسْلِهِ مَنْ يَشَاءُ فَأَلَمُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ

وَلَا يَخْصِيَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا أَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ أَلَيْسَ بِهِمْ نَسْرٌ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَ لِلَّهِ يُرِاتُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضُ وَاللَّهُ بِهِ يَقْتُلُونَ حَيِّرٌ

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَعِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَتَكُمُ مَا قَالُوا وَتَلَهُمُ الْآتِيَاءُ يَغِيْرُ حَتَّىٰ تَقُولُوا دُوقُوا عَذَابَ الْخَارِئِ

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ

1. చూడండి, 9:26,27, 101.

2. చూడండి, 'స.బు'ఖారి, 'హ.సం. 4565.

3. చూడండి, 2:245.

పంపుకున్న కర్మల ఫలితం. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తన దాసులకు ఎలాంటి అన్యాయం చేసేవాడు కాదు!

183. “అగ్ని (అకాశం నుండి దిగివచ్చి) బలి (ఖర్చానీ)ని మా సమక్షంలో తిసనంత వరకు మేము ఎవరినీ ప్రవక్షగా స్వీకరించగూడదని అల్లాహ్ మాతో వాగ్దానం తీసు కున్నాడు.” అని పలికేవారి (యుదుల)తో ఇలా అను: “వాస్తవానికి నాకు పూర్వం మీవద్దకు చాలామంది ప్రవక్షలు స్పష్టమైన ఎన్నో నిదర్శనాలను తీసుకు పచ్చాడు; మరియు మీరు ప్రస్తావించే ఈ నిదర్శనాన్ని కూడా! మీరు సత్య పంతులే అయితే, మీరు వారిని ఎందుకు హత్యచేశారు?”¹

184. (ఓ ప్రవక్షా!) ఒకవేళ వారు నిన్ను అసత్యవాడుడవని అంటే, నీవు (అశ్చర్య పడకు); వాస్తవానికి నీకు ముందు ప్రత్యక్ష నిదర్శనాలను, ‘స’హీఫా (‘బాబుర్’)లను మరియు జ్యోతిని ప్రసాదించే గ్రంథాన్ని తీసుకువచ్చిన చాలా మంది ప్రవక్షలు కూడా అసత్యవాడులని తిరస్కరించబడ్డారు.

185. ప్రతి ప్రాణి చావును చవిచూస్తుంది. మరియు నిశ్చయంగా, తీర్పుదినమున మీ కర్మల ఫలితం మీకు పూర్తిగా ఇవ్వబడుతుంది. కావున ఎవడు సరకాగ్ని నుండి తప్పించబడి స్వర్గంలో ప్రవేశపెట్టబడతాడో! వాస్తవానికి, వాడే సఫలీకృతుడు. మరియు ఇహలోక జీవితం కేవలం మోసపుచ్చే సుఖాసుభవం మాత్రమే! (5/8)

186. * నిశ్చయంగా మీరు, మీ ధన ప్రాణాలతో పరీక్షింపబడతారు; మరియు నిశ్చయంగా, మీకు పూర్వం గ్రంథం ప్రసాదించబడిన వారి నుండి మరియు

يٰۤاَيُّهَا الْمَعْصِيۢمُ

الَّذِينَ قَالُوۡا اِنَّ اللّٰهَ عَهِدَ اِلَيْنَا اَلَا نُوۡمِنُ
لِرٰسُوۡلٍ حٰثٰى يٰۤاَيُّهَا الَّذِيۡنَ يَدْعُوۡنَ اِلَآلَٰهَ النَّارِ
قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رُسُلٌ مِّنۡ قَبْلِىۡ بِالْبَيِّنٰتِ وَبِالَّذِىۡ
قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوۡهُمْ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيۡنَ ۝

اِنَّ كَذٰۤىۡبُوۡكُمْ فَعَدَّ كَذِبًا رُّسُلٌ مِّنۡ قَبْلِكَ
جَاءُوۡا بِالْبَيِّنٰتِ وَالتَّوۡرٰتِ وَالْكِتٰبِ الْمُنِيۡرِ ۝

كُلُّ نَفْسٍ ذٰۤاۡئِقَةُ الْمَوْتِ وَاِنَّمَا تُوۡفَّقُوۡنَ
اَلۡجُۡوۡرَ كَمَا يَوْمَرُ الْحَيٰۤاتُ فَمَنۡ رُّخِصَ عَنۡ
النَّارِ وَاُدۡخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدَۤاۤا وَمَا
الۡمَعۡيُۡوَةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَاعٌ الْعٰزِزُوۡرِ ۝

لَتَبۡتُوۡرِبَ فِىۡ اَمْۡوَالِكُمْ وَاَنۡفُسِكُمْ
وَلَتَسۡمَعَنَّ مِنَ الَّذِيۡنَ اٰتَوۡا الْكِتٰبَ مَنۡ
قَبۡلِكُمْ وَمِنَ الَّذِيۡنَ اٰشۡرَكُوۡا اَدۡۤى كَثِيۡرًا

అల్లాహ్ కు భాగస్వాములు (సాటి) కల్పించిన వారి సుండి, మీరు అనేక వేదన కలిగించే మాటలు వింటుంటారు. కానీ, ఒకవేళ మీరు ఓర్పు పొంది, దైవభీతి కలిగి ఉంటే! నిశ్చయంగా, అది ఎంతో సహనంతో కూడిన కార్యం.¹

187. మరియు అల్లాహ్, గ్రంథప్రజలతో: “దీనిని (దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ రానున్నాడు అనే సత్యాన్ని) ప్రజలకు తెలియజేయండి మరియు దానిని దాచకండి.” అని, చేయించిన ప్రమాణాన్ని, (జ్ఞాపకం చేసుకోండి). కాని వారు దానిని తమ వీపుల వెనుక పడవేసి దానికి బదులుగా స్వల్ప మూల్యాన్ని పొందారు, వారి ఈ వ్యాపారం ఎంత నీచమైనది!

188. ఎవరైతే తాము చేసిన పనికి సంతోషపడుతూ, తాము చేయని పనికి ప్రశంసలు లభిస్తాయని కోరుతారో, వారు శిక్ష సుండి తప్పించుకోగలరని నీవు భావించకు. మరియు వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

189. మరియు భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యాధిపత్యం కేవలం అల్లాహ్ కే చెందినది. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

190. నిశ్చయంగా, భూమ్యాకాశాల సృష్టిలో మరియు రేయింబవళ్ళ అనుక్రమం (ఒకదాని తరువాత ఒకటి రావడం మరియు వాటి హెచ్చుతగ్గులలో, బుద్ధిమంతుల కొరకు ఎన్నో సూచనలు (ఆయాతీ) ఉన్నాయి:

191. ఎవరైతే నిలుచున్నా, కూర్చున్నా, పరుండినా, అన్నివేళలా అల్లాహ్ ను స్మరిస్తారో, భూమ్యాకాశాల నిర్మాణాన్ని గురించి అలోచిస్తారో!

وَإِنْ تَصِبرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ

وَإِذَا أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتَصِيَّغُنَّهَ لِلْعَالَمِينَ وَلَا تَكْفُرُونَهُ فَقَسَبَهُ وَرَأَاهُ ظُهُورُهُمْ وَاسْتَرَوْا بِهِ ثِمَنًا قَلِيلًا ۖ قَلِيلٌ مِمَّا يَشْتَرُونَ

لَا تَحْبِرَ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا آتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسِبَنَّهُمْ بِمَعَارِفٍ مِّنَ الْعَذَابِ ۖ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ أَلْوَانِهَا لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ۚ

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُوهِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ

1. చూడండి, 2:155 మరియు 'స.బు' భారీ - కితాబ్ అత్-తఫ్సీర్.

(వారు ఇలా ప్రార్థిస్తారు): “ఓ మా ప్రభూ! నీవు ఈ (విశ్వాన్ని) వ్యర్థంగా సృష్టించలేదు, నీవు సర్వలోపాలకు ఆతీతుడవు, మమ్మల్ని నరకాగ్ని శిక్షనుండి కాపాడు.”¹

192. “ఓ మా ప్రభూ! నీవు ఎవడిని నరకాగ్నిలో పడవేస్తావో వాస్తవంగా వానిని నీవు అపమానపరిచావు. మరియు దుర్మార్గులకు సహాయకులు ఎవ్వరూ ఉండరు.

193. “ఓ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, మేము: ‘మీ ప్రభువును విశ్వసించండి.’ అని విశ్వాసం వైపుకు పిలిచే అతని (ముహమ్మద్) యొక్క పిలుపు విని, విశ్వసించాము. ఓ మా ప్రభూ! మా పాపాలను క్షమించు మరియు మాలో ఉన్న చెడులను సూనుండి తొలగించు మరియు వుత్సాహముతో (ధర్మనిష్ఠాపరులతో) మమ్మల్ని మరణోపదేశియ్యి!

194. “ఓ మా ప్రభూ! మరియు నీ ప్రవక్తల ద్వారా నీవు మాకు చేసిన వాగ్దానాలను పూర్తిచేయి మరియు తీర్చిదిద్దినమున మమ్మల్ని అపమానపరచకు. నిశ్చయంగా, నీవు నీ వాగ్దానాలను భంగంచేయవు.”

195. అప్పుడు సమాధానంగా వారి ప్రభువు, వారితో ఇలా అంటాడు: “మీలో పురుషులు గానీ, స్త్రీలు గానీ చేసిన కర్మలను నేను వ్యర్థం కానివ్వను. మీరందరూ ఒకరికొకరు (సమానులు). కనుక నా కొరకు, తమ దేశాన్ని విడిచిపెట్టి వలసపోయిన వారు, తమ గృహాలనుండి తరిమివేయబడి (నిరాశ్రయులై, దేశదిమ్మరులై).

وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا
سُبْحَنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ①

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ
وَالَّذِينَ فِيهَا مِنْ آثَرِهِ ②

رَبَّنَا إِنَّا أَسْبَغْنَا مِنْكَ دِيَارًا
لِلْإِيمَانِ أَنْ آمَنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا
فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مِنَ الْإِثْمِ ③

رَبَّنَا وَإِنَّا نَاوَعِدُنَا عَلَى رُسُلِكَ
الْقِيَمَةِ إِنَّكَ لَا تَخْلِفُ الْوَعْدَ ④

فَأَسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ
مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنِّي بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ
فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا
فِي سَبِيلِي وَقَتَلُوا وَقُتِلُوا أَلَا كُفِرَ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَلَآ أُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ تَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ⑤

1. చూడండి, 10:5.

2. అంటే కర్మలకు ఫలితాలిచ్చే విషయంలో స్త్రీ పురుషుల మధ్య ఎలాంటి భేదభావం ఉండదు. ప్రతి ఒక్కరికీ వారి కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలమివ్వబడుతుంది. ఎవ్వరికీ రహస్యం అన్యాయం కూడా జరుగదు.

నా మార్గంలో పలుకప్టాలు పడినవారు మరియు నా కొరకు పోరాడినవారు మరియు చంపబడిన వారు; నిశ్చయంగా, ఇలాంటి వారందరి చెడులను వారినుండి తుడిచివేస్తాను. మరియు నిశ్చయంగా, వారిని క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాను; ఇది అల్లాహ్ పద్ధ వారికి లభించే ప్రతిఫలం. మరియు అల్లాహ్! ఆయన వద్దనే ఉత్తమ ప్రతిఫలం ఉంది.”

196. (ఓ ప్రవక్తా!) దేశాలలో సత్య తిరస్కారుల సంచారం, నిన్ను మోసంలో పడ వేయకూడదు!¹

197. ఇది వారికి కొద్దిపాటి సుఖం మాత్రమే! తరువాత వారి ఆశ్రయం సరకమే, మరియు అది అతి అధ్వాన్నమైన నివాసస్థలము.

198. కాని ఎవరైతే తమ ప్రభువునందు భయభక్తులు కలిగిఉంటారో, వారికి క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గవనాలుంటాయి. అందులో వారు అల్లాహ్ ఆతిథ్యం పొందుతూ శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు పుణ్యాత్ములకు (ధర్మనిష్ఠులకు) అల్లాహ్ దగ్గర ఉన్నదే ఎంతో శ్రేష్ఠమైనది!

199. మరియు నిశ్చయంగా, గ్రంథ ప్రజలలో, కొందరు అల్లాహ్ ను విశ్వసిస్తారు. మరియు వారు మీకు అవతరింపజేయబడిన దానిని మరియు వారికి అవతరింపజేయబడిన దానిని (సందేశాన్ని) విశ్వసించి, అల్లాహ్ కు వినములై, అల్లాహ్ సూక్తులను స్వల్పమైన మూల్యానికి అమ్ముకోరు.² అలాంటి వారికి వారి

حُسْنُ الثَّوَابِ

لَا يَغْرُبُكَ قَلْبُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى الْبَلَاءِ

مَّا لِقَلِيلٍ ثُمَّ مَا لَهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْبِهَادُ

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا تَزُلْزَلْنُ عَنْ عِندِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْآبِرَارِ

وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خُشِعُوا بِاللَّهِ يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

1. చూడండి, 40:4, 10:69, 70 మరియు 31:24.

2. ఈ అయత్లో దైవప్రవక్త ముహమ్మద్(స)అసాను విశ్వసించిన పూర్వగ్రంథ ప్రజలను గురించి చెప్పబడింది. ఉదా. 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్లామ్, మరియు సల్మాన్ ఫారీస్ మొదలైనవారు (ర'డి. అస్మమ్). వారిలో దాదాపు 10 మంది మాత్రమే యూదులు, కాని క్రైస్తవులు అధిక సంఖ్యలో ఉండరి. (ఇబ్నె కసీర్).

ప్రభువు పద్ద ప్రతిఫలం ఉంది. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ లెక్క తీసుకోవటంలో ఆతి శీఘ్రుడు.

200. ఓ విశ్వాసులారా! సహనం వహించండి, మరియు (మిథ్యావాదుల ముందు) స్తైర్యాన్ని చూపండి. మరియు (మాటువేసి ఉండవలసినచోట) స్థిరంగా ఉండండి. మరియు అల్లాహ్ వల్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి, అప్పుడే మీరు సాఫల్యం పొందగలరని ఆశించవచ్చు!¹ (3/4)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَاضُوا
وَأَنفِقُوا لِلَّهِ لَعَلَّكُمْ تَكُونُونَ ۝

1. ఈ అయత్ తాత్పర్యం ఈ విధంగా కూడా చేయబడింది: “ఓ విశ్వాసులారా (మీ శత్రువుల కంటే ఎక్కువ) సహనం వహించండి మరియు సహనం చూపించండి మరియు యుద్ధ రంగంలో దృఢచిత్తులై (మీ సరిహద్దులను కాపాడుతూ) ఉండండి. మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి, అప్పుడే మీరు సాఫల్యం పొందగలరని ఆశించవచ్చు!” ఈ అయత్ తాత్పర్యం ముహమ్మద్ జూనాగఢ్ (ర'హ్మ) గారు, ఈ విధంగా కూడా చేశారు: “ఓ విశ్వాసులారా! మీ పాపాలను తడబడనివ్వకండి మరియు ఒకరికొకరు సహాయపడండి. జహాద్ కొరకు సిద్ధంగా ఉండండి మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి, అప్పుడే మీరు సాఫల్యం పొందగలరని ఆశించవచ్చు!”

4. సూరహ్ అస్-నిసా'

سُورَةُ النِّسَاءِ

నిసాఉ'న్: స్త్రీలు. ఈ సూరహ్‌లో ఎన్నో ఆయతులు స్త్రీల హక్కులు, వారసత్వం, వివాహ సంబంధాలు మొదలైన వాటిని గురించి ఉన్నాయి. ఇది పూర్తిగా మదీనాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 176 ఆయతులున్నాయి. దీని పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది ఉ'హుద్ యుద్ధం తరువాత అవతరింపజేయబడింది, బహుశా 4వ హెజ్రీలో, అల్-అహ్-బాబ్ (33) మరియు అల్-ముమ్త'హినహ్ (60) సూరాహల తరువాత. ఇందులో ఐదు ఆయతులు ఎంతో ఘనత గలవి ఉన్నాయి. అవి 31, 40, 48, 64 మరియు 110.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాస్వరూప
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఓ మానవులారా! మీ ప్రభువు పల్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి; ఆయన మిమ్మల్ని ఒకే ప్రాణి (అదమ్) నుండి సృష్టించాడు; మరియు ఆయనే దాని (ఆ ప్రాణి) నుండి దాని బంట(హవ్వ)ను సృష్టించాడు మరియు వారిద్దరి నుండి అనేక పురుషులను మరియు స్త్రీలను వ్యాపింపజేశాడు. మరియు ఆ అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి, ఎవరిద్వారా (పేరుతో)నైతే మీరు మీ పరస్పర (హక్కులను) కోరుతారో; మరియు మీ బంధుత్వాలను (తెంచకండి).¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మిమ్మల్ని సదా కనిపెట్టుకొని² ఉన్నాడు.

2. మరియు అనాథుల ఆస్తిపాస్తులను వారికి తిరిగి ఇవ్వండి. మరియు (మీ) చెడ్డ వస్తువులను (వారి) మంచి వస్తువులతో మార్చకండి. మరియు వారి ఆస్తులను మీ ఆస్తులతో కలిపి తినివేయకండి.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ۝

وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ وَنَحْبِهِمْ أَلِفَتْ أَيْفَى ۚ وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ وَنَحْبِهِمْ أَلِفَتْ أَيْفَى ۚ وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ وَنَحْبِهِمْ أَلِفَتْ أَيْفَى ۚ

1. అల్-అహ్-బాబ్, ర'హిమున్ యొక్క బహుపదనం: అంటే గర్భకోశం. దాని నుండియే బంధుత్వాలు ఏర్పడుతాయి. కాబట్టి: "బంధుత్వాలను గౌరవించండి (తెంచకండి) మరియు వారి (బంధువుల) హక్కులను చెల్లించండి." అని ఎన్నో హదీసులు ఉన్నాయి.

2. రఫీబున్ (అర్-రఫీబు): చూడండి, 5:117. The Watcher, Observer, Guardian, Keeper from whom nothing is hidden. పరిశీలకుడు, కనిపెట్టుకొని ఉండేవాడు, గమనించే వాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

నిశ్చయంగా, ఇది గొప్పనేరం (పాపం).

3. మరియు అనాథ బాలికలకు న్యాయం చేయలేమనే భయం మీకు ఉంటే, మీకు సచ్చిస (ఇతర) స్త్రీలను ఇద్దరిని గానీ, ముగ్గురిని గానీ, నలుగురిని గానీ వివాహం చేసుకోండి. అయితే వారితో న్యాయంగా ప్యవహరించలేమనే భయం మీకు ఉంటే, ఒకామెను మాత్రమే;¹ లేదా మీ స్వాధీనంలోనున్న వారిని (బానిస స్త్రీలను దాంపత్యంలోకి) తీసుకోండి.² ఒకే వైపునకు మొగ్గుకుండా (అన్యాయవర్తన నుండి దూరంగా ఉండటానికి) ఇదే సముచిత మైన మార్గం.

4. మరియు స్త్రీలకు వారి స్త్రీశుల్కం (మద్రా) సహృదయంతో ఇవ్వండి. కాని వారు తమంతటతామే సంతోషంగా కొంత భాగాన్ని మీకు విడిచిపెడితే, దానిని సంతోషంగా, స్వేచ్ఛగా ఆనుభవించండి (తినండి).

5. మరియు అల్లాహ్ మీకు నిర్వహించటానికి అప్పగించిన ఆస్తులను, అవిచీకులుగా ఉన్నప్పుడు (అనాథులకు) అప్పగించకండి.³ దానినుండి

وَلَنْ خِفْتُمْ أَلا تَقْسِطُوا فِي الْيَسْرَى
فَأَنْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ
مَتْنًى وَتِلْكَ وَرِيعٌ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلا تَعْدِلُوا
فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ آدَنَى
أَلَّا تَعْدِلُوا

وَأْتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ
لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ لَفُسَا فَكُلُوهُ هَنِيئًا
مُرِيئًا

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ
اللَّهُ لَكُمْ قِيَمًا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْمُوهُمْ

1. ఇక్కడ స్పష్టంగా చెప్పబడింది: "మీరు వారి (స్త్రీల) మధ్య న్యాయం చేయలేమనే భయం ఉంటే ఒకామెను మాత్రమే వివాహమాడండి." అని. నలుగురికంటే ఎక్కువ వివాహమాడ కండని మరియు అంతకంటే ఎక్కువ భార్యలను ఏక కాలంలో ఉంచుకోరాదని, దివ్య ఖుర్ఆన్ తప్ప, ఇతర ఏ మత గ్రంథంలో కూడా వ్రాయబడ లేదు. అందుకే పూర్వకాలంలో చాలామంది భార్యలు ఉండటం అన్విధర్మాల వారి ఆచారమై ఉండేను. ఇంకా ముందు దివ్య ఖుర్ఆన్ లో ఇలా చెప్పబడింది: "మీరు ఎంత ప్రయత్నంచేసినా వారి (భార్యల) మధ్య న్యాయం చేయటం చాలా కష్టం అట్టి సమయంలో ఒకామెను పూర్తిగా ఉపేక్షించకండి." (చూడండి 4:129). ఈ విధంగా ఖుర్ఆన్ లో స్త్రీలకు ఇవ్వబడినంత గౌరవం, రక్షణ, హక్కులు ఇతర మత గ్రంథాలలో పేర్కొనబడ లేదు. బానిసత్వాన్ని, బానిసత్వ వ్యాపారాన్ని నిర్మూలించి, కేవలం యుద్ధశైలిలను తప్ప ఇతరులను బానిసలుగా ఉంచగూడదని కూడా ఖుర్ఆన్ 1400 సంవత్సరాల ముందు అదేకేలించింది. ముస్లింలు అయిన బానిస స్త్రీలతో వివాహమాడటాన్ని కూడా ప్రోత్సహించింది. చూడండి, 1400 సంవత్సరాలముందు ఇస్లాంలో మానవహక్కులు (Human Rights) మరియు స్త్రీల హక్కులు ఏవిధంగా రక్షింపబడ్డాయో!

2. చూడండి, 24:32.

3. చూడండి, 'స.బు'ఖారీ, పు-3, 'హ. సం. 591.

వారికి అన్నవస్త్రాలు ఇస్తూ ఉండండి. మరియు వారితో వాత్సల్యంతో మాట్లాడండి.

6. మరియు నివాహయోగ్యమైన పయస్సు పచ్చేపరకూ మీరు అనాథులను వరీక్షించండి, ఇక వారిలో మీకు యోగ్యత కనిపించినప్పుడు, వారి అస్తులను వారికి అప్పగించండి. మరియు వారు పెరిగి పెద్దవారు అవుతారనే తలంపుతో దానిని (వారి అస్తిని) త్వరపడి ఆపరిమితంగా తీసకండి. మరియు అతడు (సంరక్షకుడు) సంపన్నుడైతే, వారి సొమ్ముకు దూరంగా ఉండాలి. కాని అతడు పేదవాడైతే, దాని నుండి ధర్మ సమ్మతంగా తినాలి. ఇక వారి అస్తిని వారికి అప్పగించేటప్పుడు దానికి సాక్షులను పెట్టుకోండి. మరియు లెక్క తీసుకోవటానికి¹ అల్లాహ్ చాలు!

7. పురుషులకు వారి తల్లిదండ్రులు మరియు దగ్గరి బంధువులు విడిచిపోయిన దాని(అస్తి)లో భాగం ఉంది మరియు స్త్రీలకు కూడా వారి తల్లిదండ్రులు మరియు దగ్గరి బంధువులు విడిచిపోయిన దానిలో భాగం ఉంది;² అది తక్కువైనా సరే, లేదా ఎక్కువైనా సరే. అది (అల్లాహ్) ఎధిగా నియమించిన భాగం.

8. మరియు (అస్తి) పంపకం జరిగేటప్పుడు ఇతర బంధువులు గానీ, అనాథులు గానీ, పేదవారు గానీ ఉంటే దాని నుండి వారికి కూడా కొంత

وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ۝

وَابْتَغُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ
اَسْتَمْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ
أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا
أَنْ يَكْفُرُوكُمْ وَإِنْ كَانُوا غُفِيًا
فَلْيَسْتَعْفِفُوا وَإِنْ كَانُوا فُقَرَاءَ فَلْيُكْفَلُوا
بِالْمَعْرُوفِ ۖ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ
فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللهِ حَسِيبًا ۝

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ
وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا
تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ
أَوْ كَثُرَ ۚ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ۝

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ فَأَرْضُوا لَهُمْ مِنْهُ

1. అల్-హాసీబు: Reckoner, Taker of Accounts, Sufficer, or giver of what is sufficient.

లెక్క తీసుకునే, పరిగణించే వాడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. చూడండి. 4:86.

2. ముందు వస్తుంది, స్త్రీలకు, పురుషులకు దొరికే భాగంలో సగం అస్తి దొరుకుతుందని, దీనికి కారణం స్త్రీలపై ఎవ్వరినీ పెంచే బాధ్యతలేదు. అమె సోపణ, రక్షణ బాధ్యత, అమె తండ్రి, భర్త, సోదరుని లేక కుమారునిపై ఉంది. చివరకు వీరంతా ఎవ్వరూ లేనప్పుడు ఇస్లామీయ ప్రభుత్వంపై ఉంటుంది. కాబట్టి ఖుర్ఆన్ చేసిన ఈ పంపకంలో స్త్రీలకు ఎలాంటి అన్యాయం జరుగలేదు. మరొక విషయమేమిటంటే, దగ్గరి బంధువులు ఉన్నప్పుడు, దూరపు బంధువులు వారసత్వపు అస్తికి హక్కుదారులు కాదు. దగ్గరి బంధువులు అంటే ప్రథమ శ్రేణికి చెందిన బంధువులు. 1. సంతానం, 2. తల్లిదండ్రులు, 3. భర్త లేక భార్యలు.

ఇవ్వండి¹ మరియు వారితో వాత్సల్యంగా మాట్లాడండి.

9. మరియు (పంపకం చేసేటప్పుడు, పంపకం చేసేవారు), ఒకవేళ తామే తమ పిల్లలను నిస్వహాయులుగా విడిచిపోతే, ఏవిధంగా వారిని గురించి భయపడతారో, అదేవిధంగా భయపడాలి. వారు అల్లాహ్‌యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండి, యుక్తమైన మాటలనే పలకాలి.

10. నిశ్చయంగా, అన్యాయంగా అనాథుల ఆస్తులను, తినేవారు వాస్తవానికి తమ పొట్టలను అగ్నితో నింపుకుంటున్నారు. మరియు వారు సమీపంలోనే భగభగమండే సరకాగ్నిలోకాల్ప బడతారు.

11. మీ సంతాన వారసత్వాన్ని గురించి అల్లాహ్ మీకు ఈ విధంగా ఆదేశిస్తున్నాడు: ఒక పురుషుని (భాగం) ఇద్దరు స్త్రీల భాగాలకు సమానంగా ఉండాలి.² ఒకవేళ ఇద్దరు లేక అంతకంటే ఎక్కువ స్త్రీ (సంతానం మాత్రమే) ఉంటే, వారికి విడిచిన అస్తిలో మూడింట రెండు భాగాలు ఉంటాయి. మరియు ఒకవేళ ఒకే అడవిల్ల ఉంటే అర్థ భాగానికి ఆమె హక్కుదారురాలు.

وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ۝

وَلْيُخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعْفًا خَافُوا عَلَيْهِمْ ۝ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۝

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ كُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا ۖ وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ۝

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلَّذِیْ رَمَتْ حَیْضًا الْأُنثٰیٰیْنَ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَلَیْ اِثْنَتَنِیْنِ فَلِلْأُنثٰی الْاِثْنٰیْنِ وَكَانَتْ وَاحِدَةً فَلِلْبَنِ الْاِثْنٰیْنِ وَكَانَتْ وَاحِدَةً ۚ وَ لِلْاَبِیْنِ السُّدُسُ مِنْ اَمَّا تَرَكَ اِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِنْ لَمْ یَكُنْ لَهُ وَلَدٌ فَوَلَّیْهُ اَبُوهُ ۖ وَلِلْاُمِّ الْاِثْنٰیْنِ ۚ وَ اِنْ كَانَ لَهُ اُخُوۤا فَلِلْاُخُوۤا السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِیَّتِهِ یُورِثُ بِهَا اَوْدَیْنِ اَبَاؤُكُمُ وَاَبْنَاؤُكُمُ

1. ఇక్కడ ఇతర బంధువులు అంటే వారసత్వానికి హక్కుదారులు కాని వారు. వారికి కూడా కొంత ఇవ్వాలి. అస్తిపరుడు తలుచుకుంటే, తన జీవితకాలంలో, తన అస్తిలో మూడోభాగం, వీలు ద్వారా అతని అస్తికి హక్కుదారులు కాని, ఇతర బంధువులకు గానీ, పేదలకు గానీ, పుణ్యకార్యాలకు గానీ ఇవ్వవచ్చు. మూడో భాగం కంటే, ఎక్కువ వీలు ద్వారా ఇచ్చే హక్కు అస్తిపరునికి లేదు. అస్తికి హక్కుదారులైన వారికి అస్తి ఇవ్వకూడదని వీలు వ్రాసే ఆధికారం కూడా అతనికి షరీయత్‌లో లేదు. మూడవ భాగం అస్తి చాలా తక్కువ ఉంటే, ఇతరులకు ఇచ్చే అవసరం లేదు. తన అస్తిని పేరు కొరకు ఇతరులకు పంచి, హక్కుదారులైన తన దగ్గరి బంధువులను, పేదరికంలో ముంచటం తగినది కాదు (ఫత్వే అల్-ఖదీర్).
2. చిన్నవారైనా పెద్దవారైనా సంతానం అంతా వారసత్వానికి హక్కుదారులు. గర్భంలో ఉన్న సంతానం కూడా వారసత్వానికి హక్కుదారులు. ఆవిశ్యాసులైన సంతానం వారసత్వానికి హక్కుదారులు కాదు. ఆడ మగ సంతానం ఉన్న పక్షంలో తల్లి దండ్రులకు ప్రతి ఒక్కరికీ 1/6 . మిగతా 2/3 సంతానం కొరకు. భార్య లేక భర్త ఉంటే వారి హక్కు వారికిచ్చిన తరువాత మిగతాది సంతానం కొరకు.
3. ఒకవేళ ఒకే ఒక్క కుమారుడు ఉంటే, మొత్తం అస్తికి వారసుడు అవుతాడు. ఇతర వారసులు, అంటే తల్లి,

మరియు (మృతుడు) సంతానం కలవాడైతే, అతని తల్లిదండ్రులలో ప్రతి ఒక్కరికీ విడిచిన అస్త్రీలో ఆరోభాగం లభిస్తుంది. ఒకవేళ అతనికి సంతానంలేకుంటే, అతని తల్లిదండ్రులు మాత్రమే వారసులుగా ఉంటే, అప్పుడు తల్లికి మూడో భాగం.¹ మృతునికి సోదర సోదరీమణులు ఉంటే, తల్లికి ఆరోభాగం.² (ఈ పంపకమంతా) మృతుని అప్పులు తీర్చి, అతని వీలునామాపై ఆమలు జరిపిన తరువాతనే జరగాలి. మీ తల్లిదండ్రులు మరియు మీ సంతానంలో ప్రయోజనం రీత్యా మీకు ఎవరు ఎక్కువ సన్నిహితులో, మీకు తెలియదు. ఇది అల్లాహ్ నియమించిన విధానం. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు. (7/8)

12. * మరియు మీ భార్యలకు సంతానం లేనపక్షంలో,³ వారు విడిచిపోయినదానిలో మీకు అర్థ భాగం. కాని ఒకవేళ వారికి సంతానం ఉంటే, వారు విడిచిపోయిన దానిలో నాలుగో భాగం మీది. (ఇదంతా) వారు వ్రాసిపోయిన వీలునామాపై ఆమలు జరిపి, వారి అప్పులుతీర్చిన తరువాత.⁴

لَا تَرُونَ إِلَهُمْ أَقْرَبَ لَكُمْ مَقَرًّا فَرِيقَةً مِّنَ
الَّذِينَ اللَّهُ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝

وَلَكُمْ يَصِفُ مَا تَرَكْتُمْ أَنزُولًا لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ لَهٗنَّ
وَلَدًا فَإِن كَان لَهٗنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرِّبَّةُ مِمَّا تَرَكَنَّ
مِّنْ بَعْدٍ وَصِيَّةً لِّوَصِيَّيْنِ بَيًّا وَذِيَّيْنِ وَلَهٗنَّ الرِّبَّةُ
مِمَّا تَرَكَنَّ إِن كُنْتُمْ لَكُمَّ وَلَدٌ فَإِن كَان لَكُمَّ
وَلَدٌ فَلَهٗنَّ الشَّيْءُ مِمَّا تَرَكَنَّ مِّنْ بَعْدٍ وَصِيَّةً

తండ్రి, భార్య లేక భర్త ఉంటే, వారి హక్కు వారికిచ్చిన తరువాత మిగతా అస్త్రీకి అతడు హక్కుదారుడు. మృతునికి ఒకే కుమార్తె ఉంటే, ఆమెకు 1/2 అస్త్రీ, తల్లికి 1/6, తండ్రికి 2/6.

1. మృతునికి సంతానం లేకుండా మరియు కుమారుని(ల) అడమగ సంతానం కూడా లేకుండా తల్లిదండ్రులు తప్ప మరొక వారసుడు లేని పక్షంలో మూడింట రెండు వంతుల అస్త్రీ (2/3) తండ్రికి లభిస్తుంది మరియు తల్లికి 1/3 భాగం. మృత స్త్రీకి భర్త ఉంటే, లేక మృత పురుషునికి భార్య ఉంటే వారి హక్కు వారికి ఇచ్చిన తరువాత మిగతా అస్త్రీలో తండ్రి 2/3 భాగానికి మరియు తల్లి 1/3 భాగానికి హక్కుదారులు.
2. మృతునికి తల్లి తండ్రి మరియు సోదర సోదరీలు, ఉన్న పక్షంలో తల్లికి 1/6 భాగం, తండ్రికి 5/6 భాగం ఇవ్వబడుతుంది ఎందుకంటే అతని భాధ్యతలు అధికమౌతాయి. మృతుని తండ్రి బ్రతికి ఉంటే అతని సోదర సోదరీమణులకు అతని అస్త్రీలో భాగంలేదు. సోదర సోదరీలు ఏ రకపు వారైనా సలే, అంటే: 1.సొంత - 'ఐనె' (ఒకే తండ్రి-తల్లి), 2. సవతి లేక మారు - 'అల్లాతి, (ఒకే తండ్రి, తల్లులు వేరు). 3. అర్థ - 'అ'భ్యాఫి (ఒకే తల్లి, తండ్రులు వేరు). సంతానం మరియు తండ్రి లేని పక్షంలో, ఒకే సోదరుడు లేక ఒకే సోదరి మాత్రమే ఉంటే తల్లి భాగం 1/3. (ఇబ్నె-కసీర్).
3. మృతుని కొడుకు(లు) చనిపోయిన పక్షంలో, కొడుకు(ల)-సంతానం (మనుమళ్ళు, మనుమరాళ్ళు) వారసులుగా పరిగణించబడాలి, (ఇబ్నా'అ, ఇబ్నె-కసీర్ మరియు ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్).
4. మొదట అప్పులు తీర్చి, తరువాత వీలునామాపై ఆమలు పరచాలి. ఆ తరువాత మిగిలిన అస్త్రీని

మరియు మీకు సంతానం లేనివక్షంలో మీరు విడిచి పోయిన దానిలో వారికి (మీ భార్యలకు) నాలుగో భాగం. కాని ఒకవేళ మీకు సంతానం ఉంటే, మీరు విడిచినదానిలో వారికి ఎనిమిదో భాగం.¹ ఇదంతా మీరు వ్రాసిన వీలునామూపై అమలు జరిగి, మీ అప్పులు తీర్చిన తరువాత, మరియు ఒకవేళ మరణించిన పురుషుడు లేక స్త్రీ కలాల అయి (తండ్రి, కొడుకు లేక మనసుడు లేకుండా) ఒక సోదరుడు మరియు ఒక సోదరి మాత్రమే ఉంటే, వారిలో ప్రతి ఒక్కరికీ ఆరోభాగం. కాని ఒకవేళ వారు (సోదర సోదరీమణులు) ఇద్దరి కంటే ఎక్కువ ఉంటే, వారంతా మూడో భాగానికి వారసులవుతారు.² ఇదంతా మృతుడు వ్రాసిన వీలునామూపై అమలు జరిగి అప్పులు తీర్చిన తరువాత, ఎవ్వరికీ సప్తం కలుగజేయకుండా జరగాలి.³ ఇది అల్లాహ్ నుండి వచ్చిన ఆదేశం. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, సహసశీలుడు (శాంతస్వభావుడు).

13. ఇవి అల్లాహ్ (విధించిన) హద్దులు.

لَكُمْ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ

వారసులలో పంచాలి. వీలునామా మూడవవంతు కంటే ఎక్కువ అస్త్రీకి చేయగూడదు. ('స. బు'ఖారీ మరియు 'స. ముస్లిం).

1. భార్య ఒక్కతే ఉన్నా! లేక ఒకరికంటే ఎక్కువమంది భార్యలు ఉన్నా, సంతానం ఉంటే, వారంతా కలిసి ఎనిమిదవ భాగానికి భాగస్వాములు. సంతానం లేకుంటే నాలుగవ భాగానికి. ఈ ఎనిమిదో భాగాన్ని లేక నాలుగవ భాగాన్ని భార్యలందరికీ సమానంగా పంచాలి. (ఇజ్మా'అ, ఫ'త్వ్ అల్-ఖదీర్).
2. ఇక్కడ ఇజ్మా'అ (ధర్మవేత్తల ఏకాభిప్రాయం) ఏమిటంటే, ఈ పంచకం కేవలం అర్థ సోదర సోదరీమణులు అంటే, కేవలం తల్లి తరపునుండి మృతునికి బంధువులైన అర్థ సోదర సోదరీమణులకు - అంటే, ఒకేతల్లి వేర్వేరు తండ్రులున్న వారికి - వర్తిస్తుంది. ఇక సొంత సోదర సోదరీ మణులు మరియు సవతి సోదర సోదరీ మణులకు వర్తించే అజ్జ ఇదే సూరహ్ లో చివరి ఆయత్ 4:176లో ఉంది. అంటే అక్కడ సోదరుని భాగం ఇద్దరు సోదరీమణుల భాగానికి సమానంగా ఉండాలి. తండ్రి ప్రతికి ఉంటే మృతుని సోదర సోదరీలు ఆతని అస్త్రీ హక్కుదారులు కాదు. మరొకేషం ఏమిటంటే, అర్థ సోదర సోదరీమణులు సప్త కాదు (అంటే ఒకే తల్లి, కాని వేర్వేరు తండ్రులున్నవారు). కాలట్టి వారికి ఆశ్రమగ అందరికీ సమాన భాగం ఇవ్వబడుతోంది. వివరాలకు ధర్మవేత్తలను సంప్రదించండి.
3. ఒకవేళ మృతుడు తన భార్యకు మువ్రా చెల్లించకుండానే మరణిస్తే, ఆ మువ్రా కూడా అప్పుగా భావించి చెల్లించాలి. భార్య, అస్త్రీ హక్కు ఈ మువ్రా, చెల్లించిన తర్వాతనే ఉంటుంది.

ఎవరైతే అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులై ఉంటారో, వారిని ఆయన క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గ వనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు ఇదే గొప్ప సాఫల్యం (విజయం).

14. మరియు ఎవరైతే, అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు అవిధేయుడై, ఆయన నియమాలను ఉల్లంఘిస్తాడో! అలాంటి వాడు నరకాగ్నిలోకి త్రోయబడతాడు, అందులో ఆతడు శాశ్వతంగా ఉంటాడు. మరియు ఆతడికి అపమానకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

15. మరియు మీ స్త్రీలలో ఎవరైనా వ్యభిచారానికి పాల్పడితే, వారికి వ్యతిరేకంగా, మీలోనుండి నలుగురి సాక్ష్యం తీసుకోండి. వారు (నలుగురు) సాక్ష్యమిస్తే, వారు మరణించేవరకైనా, లేదా వారి కొరకు అల్లాహ్ ఏదైనా మార్గం చూపించేవరకైనా, వారిని ఇండ్లలో నిర్బంధించండి.¹

16. మరియు మీలో ఏ ఇద్దరూ (స్త్రీలు గానీ, పురుషులు గానీ) దీనికి (వ్యభిచారానికి) పాల్పడితే వారిద్దరినీ శిక్షించండి. వారు వశ్యాత్వాపపడి తమ ప్రవర్తనను సవరించుకుంటే వారిని విడిచిపెట్టండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ యే వశ్యాత్తాపాన్ని అంగీకరించే వాడు, అపార కరుణాప్రదాత.²

17. నిశ్చయంగా వశ్యాత్తాపాన్ని అంగీకరించటం అల్లాహ్ కే చెందినది. ఎవరైతే అజ్ఞానం పల్ల పాపంచేసి, వెను వెంటనే వశ్యాత్తాపపడతారో! అలాంటి వారి వశ్యాత్తాపాన్ని అల్లాహ్ స్వీకరిస్తాడు.

يُدْخِلُهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَعْتَدِ عِدًّا وَيُدْخِلُهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا كُولُهُ عَذَابٌ مُهِينٌ

وَالَّذِي يَأْتِيَنَّ الْفَاحِشَةَ مِنْ بَنَاتِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِّنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسَكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى يَتَوَفَّيهِنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا

وَالَّذِي يَأْتِيَنَّهَا مِنْكُمْ فَادُّوهَا فَإِنْ كَانَتْ أَصْلَحًا فَاعْرِضُوا عَنْهَا إِنْ لَّمْ تَكُنْ تَوَّابًا رَّحِيمًا

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ

1. ఇది ముహమ్మద్ ('స'అస), ప్రవక్తగా ఎసుకోబడిన మొదటి రోజులలో ఇవ్వబడిన అల్లాహ్ (సు.తా.) అజ్ఞ, ఆ తరువాత సూరహ్ అస్సూర్ (24:2)లో, అల్లాహుజ్జాఅలా తన ఆదేశాన్ని వివరంగా అవతరింపజేశాడు. ఇంకా చూడండి, 4:25.

2. ఇది వ్యభిచార నేరానికి సంబంధించిన తొలి ఆదేశం. చూడండి, 24:2 మరియు 4:25. స్త్రీ-పురుషుల లైంగిక సంబంధాలే కాక, స్త్రీ-స్త్రీ, లేక పురుష-పురుష లైంగిక సంబంధాలు కూడా శిక్షింపదగినవే!

మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహావివేచనాశుడు.

18. మరియు వారిలో ఒకడు, మరణం ఆసన్నమయ్యే పరకూ పాపకార్యాలు చేస్తూవుండి: “ఇప్పుడు నేను పశ్చాత్తాపపడుతున్నాను!” అని అంటే అలాంటి వారి పశ్చాత్తాపం మరియు మరణించేపరకు సత్యతిరస్కారులుగా ఉన్నవారి (పశ్చాత్తాపం) స్వీకరించబడవు.¹ అలాంటి వారి కొరకు మేము బాధాకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాము.

19. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు బలవంతంగా స్త్రీలకు వారసులు కావటం మీకు ధర్మ సమ్మతం కాదు. మరియు మీరు వారికిచ్చిన దాని (మద్రా) నుండి కొంత తీసుకోవటానికి వారిని ఇబ్బందిలో పెట్టకండి, వారు నిస్సందేహంగా వ్యభిచారానికి పాల్పడితే తప్ప. మరియు మీరు వారితో గౌరవంతో సహవాసం చేయండి. ఒకవేళ మీకు వారు సచ్చకపోతే! బహుశా మీకు ఒక విషయం సచ్చకపోవచ్చు, కాని అందులోనే అల్లాహ్ ఎంతో మేలు ఉంచి ఉండవచ్చు!

20. మరియు ఒకవేళ మీరు ఒక భార్యను విడనాడి వేరొకామెను పెండ్లి చేసుకోవాలని సంకల్పించుకుంటే! మరియు మీరు ఆమెకు ఒక పెద్ద ధనరాశిని ఇచ్చిఉన్నా సరే, దానినుండి ఏ మాత్రం తిరిగి తీసుకోకండి. ఏమీ? ఆమెపై అవనింద మోపి, ఘోర పాపానికి పాల్పడి, దాన్ని తిరిగి తీసుకుంటారా?

21. మరియు మీరు పరస్పరం దాంపత్య సుఖం అనుభవించిన తరువాత, వారు మీ నుండి

اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ
السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ
قَالَ إِنِّي تُبْتُ النَّاسَ وَلَا الَّذِينَ يَسْتُوُونَ
وَهُمْ كَذَّابٌ أُولَٰئِكَ أَفْعَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرْتُوا النِّسَاءَ
كُرْهًا وَلَا تَعْضِلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا
اتَّبَعْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ
وَعَلَيْكُمْ وَهُنَّ بِمَا يَعْرِفْنَ وَأَنْ كُرِهْتُمُوهُنَّ فَعَلَيْ
أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَعْمَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ۝

وَأَنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَنْكِحُوا رُؤُوسَكُمْ كَانَ رُؤُوسُكُمْ
أَحَدُهُنَّ فَمَا تَرَ إِلَّا أَنْ تَأْخُذُوا بِأَمْنٍ شَرِيحًا
أَوْ تَأْخُذُوا مِنْهُنَّ نَكَاحًا مُبَيَّنًا ۝

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَىٰ بَعْضُكُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ

1. దీని అర్థం ఏమిటంటే, మరణసమయం ఆసన్నమైనప్పుడు చేసే పశ్చాత్తాపం మరియు అవిశ్వాసుని విశ్వాసం అంగీకరించబడవు. చూడండి, 3:90-91.

2. చూడండి, 2:229.

గట్టి వాగ్దానం తీసుకున్న తరువాత, మీరు దానిని (మహిను) ఎలా తిరిగి తీసుకోగలరు?

22. మీ తండ్రులు వివాహమాడిన స్త్రీలను మీరు వివాహమాడకండి. ఇంతకు పూర్వం జరిగిందేదో జరిగిపోయింది. నిశ్చయంగా, ఇది అసభ్యకరమైనది (సిగ్గుమాలినది), జాగుప్పా కరమైనది మరియు చెడు మార్గము.

23. మీరు ఈ స్త్రీలు నిషేధించబడ్డారు.¹ మీ

وَلَا تَحْذَرْنَ بَيْنَكُمْ بَيْنَهُنَّ الْوَلَدَ

وَالْوَلَدُ بَيْنَكُمْ بَيْنَهُنَّ الْوَلَدَ
إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ

1. ఏ స్త్రీలతో వివాహం నిషిద్ధం ('హరామ్') ఉందో, వారి వివరాలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి: అందులో ఏడుగురు రక్త సంబంధీకులు (ససభ), ఏడుగురు పాలసంబంధీకులు (రహా'ఈ), మరియు నలుగురు వివాహ సంబంధీకులు. ఏలే గాక, ఒక స్త్రీ మరియు ఆమె తండ్రి సోదరిని లేక ఆమె తల్లి సోదరిని ఒకే సారి నివాహలో ఉంచుకోరాదు.

1) రక్త సంబంధీకులు - 7: తల్లులు, కుమార్తెలు, సోదరీమణులు, తండ్రి సోదరీమణులు, తల్లి సోదరీమణులు, సోదరుల కుమార్తెలు మరియు సోదరీమణుల కుమార్తెలు.

2) పాల సంబంధీకులు - 7: పాలు త్రాగిన తల్లులు, పాల కుమార్తెలు, తోటిపాలు (తాగిన సోదరీమణులు, పాలతండ్రి సోదరీమణులు, పాలతల్లి సోదరీమణులు, పాలసోదరుల కుమార్తెలు, పాలసోదరీమణుల కుమార్తెలు.

3) వివాహ సంబంధీకులు - 4: భార్యతల్లి, సహవాసంచేసిన భార్య మునుపటి భర్తల కుమార్తెలు (రబాయిబీ), మునుపటి భర్తల కుమారుల భార్యలు మరియు ఇద్దరు సోదరీ మణులను ఒకేసారి వివాహబంధంలో తీసుకోవటం. ఇంతే గాక తండ్రి భార్యలు. 'హదీస్' ప్రకారం భార్య వివాహబంధంలో ఉన్నంత వరకు ఆమె తండ్రి సోదరీమణులు, ఆమె తల్లి సోదరీమణులు, సోదరుల కుమార్తెలు మరియు సోదరీమణుల కుమార్తెలు.

I. మొదటి విభాగపు వివరాలు / రక్త సంబంధీకుల నిషేధాలు:

(1) తల్లులు అంటే: తల్లులే గాక, తల్లుల తల్లులు (అమ్మమ్మలు), తల్లి నాయనమ్మలు మరియు తండ్రి తల్లులు, తాతతల్లులు, ముత్తాతతల్లులు మరియు వారి పూర్వీకులు.

(2) కుమార్తెలు అంటే: కుమార్తెలే గాక, కుమారులకుమార్తెలు, కుమార్తెలకుమార్తెలు మరియు వారి (కుమారుల మరియు కుమార్తెల) కుమార్తెలకుమార్తెలు మరియు వారి సంతానపుసంతానం కూడా. వ్యభిచారం ('జనా) పల్ల (వివాహబంధం లేకుండా) పుట్టిన అడపిల్ల "కూతురు" అని ఇమామ్ పాఠం (ర'హ్మా.) తప్ప, ఇతర ముగ్గురు ఇమాములూ (ర.'అలైహిమి) అంగీకరించారు కాబట్టి ఆమెతో వివాహం హరాల అన్నారు. "అతనికి - ఆమె పరతా కూతురు కాదు కాబట్టి ఆస్తికి వారసురాలు కాబాటుడు," అని ఇమామ్ పాథ'ఈ (ర'హ్మా.) అంటారు, (ఇబ్నె-కసీ'రీ).

(3) సోదరీమణులు: అంటే , 1. సొంత (ఒకే తండ్రి-తల్లి), 2. సవతి (ఒకే తండ్రి), 3. ఆర్థ (ఒకే తల్లి) సుండి గానీ కావచ్చు.

(4) తండ్రి సోదరీమణులు: తండ్రి యొక్క స్త్రీ సంబంధీకులు అంటే, తండ్రితండ్రి (తాత), మరియు తల్లితండ్రి (తాత)ల యొక్క మూడురకాల సోదరీమణులు కూడా అన్నమాట. మూడురకాలు అంటే - సొంత (ఒకే తండ్రి-తల్లి), సవతి (ఒకే తండ్రి), లేక ఆర్థ (ఒకే తల్లి).

తల్లులు, మీ కుమార్తెలు, మీ సోదరీమణులు, మీ మేనత్తలు, మీ తల్లి సోదరీమణులు (పినతల్లులు), మీ సోదరుల కుమార్తెలు, మీ సోదరీమణుల కుమార్తెలు, మీకు పాలిచ్చిన తల్లులు (దాదులు), మీతోపాటు పాలు త్రాగిన సోదరీమణులు, మీ భార్యల తల్లులు; మీ సంరక్షణలో ఉన్న మీ భార్యల కుమార్తెలు - ఏ భార్యలతోనైతే మీరు సంభోగించారో - కాని మీరు వారితో సంభోగించక ముందు (వారికి విడాకులిచ్చి వారి కూతుళ్ళను పెండ్లాడితే) తప్పులేదు; మీ వెన్నునుండి పుట్టిన మీ కుమారుల భార్యలు మరియు ఏక కాలంలో అక్కా చెల్లెళ్ళను ఇద్దరినీ చేర్చటం (భార్యలుగా చేసుకోవటం నిషిద్ధం); కాని ఇంతకు పూర్వం జరిగిందేదో జరిగి పోయింది. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణావ్రదాత.

وَحَلَائِكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأَخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ الَّتِي
أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرَّضَاعَةِ وَأُمَّهُتُ
نِسَائِكُمْ وَرَبَّائِبُكُمُ الَّتِي فِي حُجُورِكُمْ مِّنْ نِّسَائِكُمُ
الَّتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِنْ تَكُونُوا دَخَلْتُمُوهُنَّ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ
أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَتَعَاطَوْا بَيْنَ الرَّفْعَتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ
سَلَتْ إِنْ أَلَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفِيرًا

(5) తల్లి సోదరీమణులు: తల్లి యొక్క స్త్రీ సంబంధీకులు అంటే ఆమె తల్లితల్లి, ఆమె తండ్రితల్లి మరియు వారి మూడురకాల సోదరీమణులు అన్నమాట.

(6) సోదరుల కుమార్తెలలో - కూడా మూడు రకాల సోదరుల కుమార్తెలున్నారు.

(7) సోదరీమణుల కుమార్తెలలో - కూడా మూడు రకాల సోదరీమణుల కుమార్తెలున్నారు.

II. రెండవ విభాగపు విషయాలు / పాల సంబంధీకుల నిషేధాలు:

* పాలతల్లి - అంటే రెండు సంవత్సరాల వయస్సు లోపల నీవు పాలు త్రాగిన స్త్రీ.

* పాల సోదరి - అంటే ఆ స్త్రీ, ఎవరికైతే నీ స్వంతతల్లి, లేక పాలతల్లి, పాలు త్రాపిందో - పాలు త్రాపింది నీతోపాటు గానీ, నీకు ముందు గానీ, లేక తరువాత గానీ కావచ్చు! లేక ఏ స్త్రీయొక్క స్వంత లేక పాల తల్లి నీకు పాలిచ్చిందో, ఆది ఒకే సమయంలో కానీ లేక వేరే సమయాలలోగానీ కావచ్చు!

* పాలు త్రాగటం వలన కూడా రక్త సంబంధీకులలో ఏ ఏ సంబంధీకులు హరామ్ అవుతారో అలాంటి వారంతా హరాం, విషయాలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి: పాలిచ్చిన తల్లియొక్క సొంత మరియు పాలుత్రాగిన పిల్లలందరూ పాలుత్రాగిన వాడియొక్క సోదరసోదరీలు. ఆమెభర్త వాడి తండ్రిలాంటివాడు, ఆమెభర్తసోదరీమణులు, ఆమె చెల్లెళ్ళు, ఆమెభర్తసోదరులు మొదలైనవారందరితో వాడి సంబంధం - వివాహ విషయంలో - రక్త సంబంధీకులతో మాదిరిగానే పరిగణించబడాలి.

* కానీ పాలు త్రాగిన శిశువు యొక్క రక్త సంబంధీకులైన సోదర సోదరీమణులు, పాలుత్రాగిన తల్లి రక్తసంబంధీకులకు - ఆ శిశువుకు పాలు త్రాపినందువల్ల - హరాం కారు.

III. మూడవ విభాగపు విషయాలు (వివాహ సంబంధీకులు): భార్య తల్లి, భార్య అమ్మమ్మ, భార్య నాయనమ్మ, ఒక స్త్రీతో నికాహ్ చేసుకొని, సంభోగించకుండా విడాకులిచ్చినా కూడా ఆమె తల్లితో నికాహం నిషిద్ధం. కాని ఒక స్త్రీతో నికాహం చేసుకొని, ఆమెతో సంభోగం చేయకముందే విడాకులిస్తే, ఆమె కుమార్తెతో నికాహ్ చేసుకోవడం ధర్మసమ్మతమే, (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్).

ఇంకా విషయాలకు చూడండి, ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్, లేదా షరీ'అత్ చీత్తంను సంప్రదించండి.

24. (*) మరియు ఇతరుల వివాహ బంధంలో ఉన్న స్త్రీలు - (ధర్మ యుద్ధంలో) మీ చేతికిచెక్కిన బానిస స్త్రీలు తప్ప - (మీరు వివాహమాడటానికి నిషేధించబడ్డారు). ఇది అల్లాహ్ మీకు విధించిన అనుశాసనం. మరియు మీరు తప్ప మిగతా స్త్రీలంతా మీకు వివాహ మాడటానికి ధర్మ సమ్మతం చేయబడ్డారు. మీరు వారికి తగిన స్త్రీశుల్కం (మహ్) ఇచ్చి వ్యభిచారంగా గాకుండా వివాహ బంధంలో తీసుకోవటానికి కోరవచ్చు. కావున మీరు దాంపత్య సుఖాన్ని అనుభవించా అనుకున్నవారికి, వారి స్త్రీశుల్కం (మహ్) విధిగా చెల్లించండి. కాని స్త్రీశుల్కం (మహ్) ఒప్పందం జరిగిన తరువాత పరస్పర అంగీకారంతో మీ మధ్య ఏమైనా రాజీ కుదిరితే, అందులో దోషంలేదు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

25. మరియు మీలో ఎవరికైనా స్వతంత్రులైన ముస్లిం స్త్రీలను, వివాహం చేసుకునే స్తోమత లేకుంటే, అప్పుడు మీ స్వాధీనంలో ఉన్న ముస్లింలైనటువంటి బానిస స్త్రీలను వివాహమాడవచ్చు. మరియు అల్లాహ్ మీకు మీ విశ్వాసం గురించి తెలుసు. మీరంతా ఒకే ఒక పర్గానికి చెందిన వారు¹ (ఒకరికొకరు సంబంధించిన వారు), అందువల్ల వారి సంరక్షకుల అనుమతితో వారితో వివాహం చేసుకొని, ధర్మప్రకారంగా వారి స్త్రీశుల్కం (మహ్) ఇవ్వండి. ఇది వారిని వివాహబంధంలో సురక్షితంగా ఉంచటానికి, స్వేచ్ఛా కామక్రీడలకు దిగకుండా ఉంచటానికి మరియు దొంగచాటు సంబంధాలు ఏర్పరచుకోకుండా ఉంచటానికి (ఆదేశించబడింది). వారు (ఆ బానిస స్త్రీలు) వివాహబంధంలో రక్షణ పొందిన

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ عَلَيْهِ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَأَحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ
ذَلِكَ أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ
مُسْفِحِينَ لَهَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَالتَّوَهُنُ
أَجُورُهُنَّ فَرِيضَةً وَلَاحِبَاسٌ عَلَيْكُمْ فِي مَا تَرَاوَعْتُمْ
بِهِ مِنْ بَعْضِ الْغَيْرِ يُضَاهِيَنَّ اللَّهُ كَانَ عَلَيْكُمْ لِمَا

وَمَنْ لَمْ يَسْطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ
الْمُؤْمِنَاتِ فَمَنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنَ فِتْنَتِكُمْ
الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ
بَعْضٍ فَاتَّقُواهُنَّ بِأَرْزَانِ أَهْلِهِنَّ وَالتَّوَهُنُ
أَجُورُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٌ غَيْرُ مُسْفِحَاتٍ وَلَا
مُتَغَدِّبَاتٍ أَخْدَانٍ وَلَا ذَا أَحْصَى قَاتِلِينَ
بِقَاتِلَتِهِنَّ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ
الْعَدَاةِ ذَلِكَ لِمَنْ حَسِبَ الْعَمَلُ مِنْكُمْ وَإِنْ تَصْرَفُوا
خَيْرَ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

తరువాత కూడా పృథ్విచారానికి పాల్పడితే, స్వతంత్రులైన స్త్రీలకు విధించే శిక్షలోని సగం శిక్ష వారికి విధించండి.¹ ఇది మీలో పాపభీతి గలవారికి వర్తిస్తుంది. ఒకవేళ మీరు నిగ్రహం పాటిస్తే అది మీకే మంచిది. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు. అపార కరుణాప్రదాత.

26. అల్లాహ్ మీకు (ధర్మ-అధర్మాలను) స్పష్టంచేయాలనీ మరియు మీ కంటే పూర్వం ఉన్న (సత్పురుషుల) మార్గం వైపునకు, మీకు మార్గదర్శకత్వం చేయాలనీ మరియు మీ పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించాలనీ కోరుతున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహావివేకపంతుడు.

27. మరియు అల్లాహ్ మీ పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించగోరుతున్నాడు. కాని తమ మనోవాంఛలను అనుసరిస్తున్నవారు, మీరు (సన్మార్గం నుండి) చాలా దూరంగా వైదొలగాలని కోరుతున్నారు.

28. అల్లాహ్ మీ భారాన్ని తగ్గించ గోరుతున్నాడు. మరియు (ఎందుకంటే) మానవుడు బలహీనుడిగా సృష్టించబడ్డాడు.

29. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు ఒకరి సొమ్ము నొకరు అన్యాయంగా తినకండి. పరస్పర అంగీకారంతో చేసే వ్యాపారం పల్ల పచ్చెది (లాభం) తప్ప.² మరియు మీరు ఒకరినొకరు చంపుకోకండి.³ విశ్వయంగా, అల్లాహ్ మీ యెడల అపార కరుణాప్రదాత.

30. మరియు ఎవడు ద్వేషంతో మరియు దుర్మార్గంతో అలా చేస్తాడో, వానిని మేము

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سَبِيلَ الذِّينِ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيُتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهْوَاتِ أَنْ تَبُولُوا مِثْلَ نَجَسٍ

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ فَوُخِّلَ الْإِنْسَانُ ضَعْفًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا مَوَالِكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

1. అంటే, 50 కొరడా దెబ్బలు.

2. నిషిద్ధ ('హాలం) వస్తువుల వ్యాపారం కూడా నిషిద్ధమే.

3. ఇందులో ఆత్మహత్య కూడా ఉంది. అది మహాపాపం.

నరకాగ్నిలో పడవేస్తాము. మరియు అది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం.

31. ఒకవేళ మీకు నిషేధించబడినటువంటి మహా పాపాలకు మీరు దూరంగా ఉంటే, మేము మీ చిన్నచిన్న దోషాలను మన్నించి, మిమ్మల్ని గౌరవస్థానాల్లోకి ప్రవేశింపజేస్తాము.¹

32. మరియు అల్లాహ్ మీలో కొందరికి మరికొందరిపై ఇచ్చిన ఘనతను మీరు అశించకండి. పురుషులకు తాము సంపాదించిన దానికి తగినట్లుగా ఫలితం ఉంటుంది. మరియు స్త్రీలకు తాము సంపాదించిన దానికి తగినట్లుగా ఫలితం ఉంటుంది. మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహం కొరకు ప్రార్థిస్తూ ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు ప్రతిదాని పరిజ్ఞానం ఉంది.

33. మరియు తల్లిదండ్రులు మరియు దగ్గరి బంధువులు, పదలిపోయిన ప్రతివ్యక్తి (అస్తి)కి మేము వారసులను నియమించి ఉన్నాము. మరియు మీరు ఎవరితో ప్రమాణ పూర్వక ఒప్పందాలు చేసుకొని ఉన్నారో! వారి భాగాన్ని వారికి ఇచ్చివేయండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదానికి సాక్షిగా ఉంటాడు.²

34. పురుషులు స్త్రీలపై నిర్వాహకులు (ఖవ్వామూన్),³ ఎందుకంటే అల్లాహ్ కొందరికి

إِنْ جَاهِلْتُمْ أَكْثَرُ مَا تُنْفِقُونَ عَنْهُ نَكْفَرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَنُدْخِلْكُمْ تِلْكَ خَلَاكٍ بِمَا

وَلَا تَسْتَوُوا قُلُوبُ اللَّهِ بِبَعْضِكُمْ عَلَى بَعْضٍ
لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ
مِّمَّا كَسَبْنَ وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ
وَالَّذِينَ عَقَبَتْ أَيْمَانُكُمْ وَأَنَّهُمْ يَصِيبُهُم مِّنَ اللَّهِ
كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا

الرِّجَالِ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ

1. అబూ హురైరా (ర.హి. 'అ.స. కథనం, చెప్పప్రవక్త ('స' అస) అన్నారు: "ఎడు మహా పాపాల సుండి దూరంగా ఉండండి. అవి: 1) అలాధనలో అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సాటి కల్పించటం, 2) మంత్ర బాలం పొందించటం, 3) ఎవరినైనా హత్య చేయటం (న్యాయానికి తప్ప), 4) వడ్డీ తీసటం, 5) అనాధల ఆస్తిని కబళించటం, 6) యుద్ధవంగం సుండి వెన్నుచూపి పొరిపోవటం మరియు 7) పతివ్రత స్త్రీలపై అవనింద మోపటం." ('స.బు' భారీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' సం. 840).

2. చూడండి, 'స.బు' భారీ, పుస్తకం-3, 'హదీస్' సం. 489.

3. ఖవ్వామూన్: భామా సుండి. అంటే నిలబడు, ఆధారమిచ్చే వారు, బాధ్యులు, అధికారులు, పోషకులు, రక్షకులు, నిర్వాహకులు, ప్యవహారకర్తలు అనే అర్థాలున్నాయి. ఇస్లాంలో స్త్రీల బాధ్యత ప్రతిదశలో పురుషులపై ఉంది. బాల్యం సుండి వివాహమయ్యే వరకు, తండ్రిపై, తరువాత భర్తపై.

మరికొందరిపై ఘనతనిచ్చాడు మరియు వారు (పురుషులు) తమ సంపదలో నుండి వారి (స్త్రీలు)పై భర్తు చేస్తారు. కావున సుగుణవంతులైన స్త్రీలు విధేయపడుతూ ఉండి, భర్తలు లేనప్పుడు, అల్లాహ్ కాపాడమని ఆజ్ఞాపించిన దానిని (శీలమును) కాపాడుకుంటారు. కానీ ఆవిధేయత చూపుతారని మీకు భయముందే, వారికి (మొదట) నచ్చజెప్పండి, (తరువాత) పడకలో వేరుగా ఉంచండి, (ఆ తరువాత కూడా వారు విధేయులు కాకపోతే) వారిని (మెల్లగా) కొట్టండి.¹ కాని వారు మీకు విధేయులై ఉంటే! వారిని నిందించటానికి మార్గం నెతకకండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మహాస్పతుడు, మహనీయుడు.²

35. మరియు వారిద్దరి (భార్య-భర్తల) మధ్య సంబంధాలు తెగిపోతాయనే భయం మీకు కలిగితే, ఆతని (భర్త) బంధువులనుండి ఒక మధ్యవర్తిని మరియు ఆమె (భార్య) బంధువుల నుండి ఒక మధ్యవర్తిని నియమించండి. వారిద్దరూ సంతి చేసుకోగోరితే అల్లాహ్ వారి మధ్య ఐకమత్యం చేకూర్చుచును! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, సర్వం తెలిసినవాడు. (1/8)

36. * మరియు మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి మరియు ఎవ్వరినీ ఆయనకు భాగస్వాములుగా సాటి కల్పించకండి. మరియు

بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِهَذَا نُنْفِقُ مِنْ أَمْوَالِهِمْ
فَالضَّالُّونَ هُنَا وَالضَّالُّونَ هُنَا
وَالَّذِينَ يَخَافُونَ نُشُوزَهُمْ فَيَعْطُونَهمُ
فِي الْمَضَاجِعِ وَاصْرُوفَهُمْ فَإِنْ أَطَعْتُمْ كُمْ فَلَا
تَبْغُوا عَلَيْهِمْ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
كَرِيمًا

وَأِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا
مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا
إِصْلَاحًا يُوَفِّي اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
خَبِيرًا

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا
وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ

భర్త లేకుంటే సొదరునిపై, లేక కుమారునిపై, చివరకు దగ్గరి బంధువులు ఎవ్వరూ లేకుంటే, ఇస్సామియా ప్రభుత్వంపై ఉంటుంది.

1. ఎన్నో 'స'హ'హ' 'హ'హ'ల ప్రకారం, ఒకవేళ స్త్రీ అశ్లేలానికి పాల్పడితేనే, అది కూడా ఆమెకు ఎక్కువ బాధ కలిగించకుండా మెల్లగా మాత్రమే కొట్టాలని దోధింపబడింది. ('స'హ' సిక్తా, ఆ'హ్మద్, ఇబ్నె 'హబ్బాస్, 'హ'కిం 'అబ్దుల్లాహ్-ఇబ్నె 'అబ్బాస్ ర'ది.' అ. కథనం; బై'హథి, ఉమ్మె-కులీసు'మె ర.' అల్లా' కథనం).
2. కబీరున్ (అల్-కబీరు): అల్-'అ''తము, The Greatest, The most Magnified, మహనీయుడు, మహత్వం, ప్రభావం, ప్రతాపం గలవాడు, సర్వాధికుడు, చూడండి, 22:62, 31:30, 34:23, 40:12. అల్-ముతకకబ్బిరు: The Incomparably Great, గొప్పవాడు, గొప్పదనానికి సరోవరం, 59:23. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

తల్లిదండ్రులతో, దగ్గరి బంధువులతో, అనాథులతో నిరుపేదలతో, బంధువులైన పొరుగువారితో, ఆపరిచితులైన పొరుగువారితో,¹ ప్రక్కసున్న మిత్రులతో, బాబసారులతో మరియు మీ అధీనంలో ఉన్న బానిసలతో అందరితోనూ ఉదార స్వభావంతో వ్యవహరించండి.² నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ గర్వించునట్టి, బడాయిలు చెప్పుకునే వాణ్ణి ప్రేమించడు.³

37. ఎవరైతే తాము లోభులై, ఇతరులకు లోభం నేర్పుతారో వారిని మరియు అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో ఇచ్చిన దానిని దాచి పెట్టే వారిని (అల్లాహ్ ప్రేమించడు).⁴ మరియు మేము సత్యతిరస్కారుల కొరకు అవమాన కరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాము.

38. మరియు వారికి, ఎవరైతే ప్రజలకు చూపటానికి తమ సంపదను ఖర్చుపెడతారో మరియు అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమదినాన్ని విశ్వసించరో! మరియు ఎవరైతే సైతాన్లను తన స్నేహితునిగా (ఖరీసుస్) చేసుకుంటాడో! అతడు ఎంత నీచమైన స్నేహితుడు.

39. మరియు వారు ఒకవేళ అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించి అల్లాహ్ వారికి ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి ఇతరులపై ఖర్చుచేసి ఉంటే వారికేమయ్యేది? మరియు అల్లాహ్ కు, వారిని గురించి బాగా తెలుసు.

وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ
وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا
فَخُورًا

لَا الَّذِينَ يَخْلَوْنَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ
وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا
يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ تَكُنِ
الْكَيْدُ لَهُ قَرِينًا فُسَاءً قَرِينًا

وَمَا ذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ

1. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు అంతిమదినాన్ని విశ్వసించేవాడు, తన పొరుగువాడికి మేలుచేయాలి." ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ, 'స. ముస్లిం).

2. బానిసలను విడిపించటం ఎంతో ఉత్తమమైన కార్యం చూడండి, 9:60 మరియు 2:177.

3. చూడండి, 'స'హి'హ్ ముస్లిం కితాబుల్ ఈమూస్, బాబ్ త'హ్రిమ, 'హదీస్' సం. 91.

4. 'స'హి'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-2, 'హదీస్' సం. 522.

5. చూడండి, 2:268 మరియు 41:25.

40. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఎవరికీ రవ్వంత (పరమాణువంత) అన్యాయం కూడా చేయడు.¹ ఒక సత్కార్యముంటే ఆయన దానిని రెండింతలు చేస్తాడు; మరియు తన తరపునుండి గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని కూడా ప్రసాదిస్తాడు.

41. మేము (ప్రతిఫలదినమున) ప్రతి సమాజం నుండి ఒక సాక్షిని తెచ్చి మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నిన్ను వీరికి సాక్షిగా నిలబెట్టినప్పుడు ఎలా ఉంటుంది?

42. ఆ (ప్రతిఫల) దినమున, ప్రవక్త మాటను తిరస్కరించి, అతనికి అవిధేయత చూపిన వారంతా; తాము భూమిలో పూడ్చబడితే ఎంత బాగుంటేదని కోరుతారు! కానీ, వారు అల్లాహ్ ముందు ఏ విషయాన్ని దాచలేరు.²

43. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు మత్తులో ఉంటే,³ మీరు పలికేది గ్రహించనంత వరకు మరియు మీకు ఇంద్రియ స్థలనం (జానుబున్) అయి ఉంటే - స్నానం చేయనంతవరకు - సమాజ్ సమీపానికి వెళ్లకండి: కాని సడుస్తా (మస్జిద్) నుండి దాటవలసివస్తే తప్ప.⁴ కాని ఒకవేళ మీరు రోగపీడితులై ఉంటే, లేదా ప్రయాణంలో ఉంటే, లేక మలమూత్ర విసర్జన చేసి ఉంటే, లేక స్త్రీలతో సంభోగంచేసి ఉంటే - మీకు నీళ్ళు దొరక్కపోతే - పరిశుద్ధమైన మట్టిని చేతులతో స్పర్శించి ఆ చేతులతో మీ ముఖాలను మరియు మీ చేతులను, తుడుచుకోండి (తయమ్మమ్

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكْ حَسَنَةٌ يُّضَاعِفْهَا وَتُؤْتِي مَنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا

يَوْمَئِذٍ يَكُونُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَأَعْوَصُوا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَيْثُ بَيَّنَّا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَرَىٰ حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّى تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرَضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدًا مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَبَسْتُمْ لَبَسًا فَلَغَمَ بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فَمَسُحُوا فَمَسُحُوا أَصَابِعُ يَدَيْكُمْ وَأَرْجُلُكُمْ وَلْيَذُكَّرْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا

1. చూడండి, 'స'హ'హ్ బు'ఖరీ, పుస్తకం-6, 'హదీస్' సం.105.

2. చూడండి, 3:85.

3. ఇది మద్యపానానికి సంబంధించిన రెండవ అజ్జ, మొదటి అజ్జ 2:219 లో వచ్చింది. ఈ అజ్జ వచ్చినప్పుడు, ఇంకా మద్యపానాన్ని హరాం చేసిన ఆయతు (5:90) అవతరించబడలేదు.

4. అంటే మస్జిద్ నుండి దాటిపోతే ఎలాంటి పాపం లేదు. (ఇబ్నె-కసీర్). ప్రయాణీకులను గురించిన అజ్జ ముంయ వస్తోంది.

చేయండి).¹ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ తప్పులను మన్నించే వాడు, క్షమించే వాడు.

44. ఏమీ? గ్రంథజ్ఞానంలో కొంతభాగం ఇవ్వబడిన వారిని గురించి నీకు తెలియదా (చూడలేదా)? వారు మూర్ఖభ్రష్టత్వాన్ని కొనుక్కుంటున్నారు మరియు మీరు కూడా సన్మార్గం నుండి తప్పిపోవాలని కోరుతున్నారు.

45. మరియు అల్లాహ్ మీ శత్రువులను బాగా ఎరుగును. కావున మీ రక్షకుడుగా అల్లాహ్‌యే చాలు మరియు మీకు సహాయకుడుగా కూడా అల్లాహ్‌యే చాలు!

46. యూదులలో కొందరు పదాలను వాటి సందర్భాలనుండి తారుమారు చేసి అంటారు: “మేము (నీ మాటలను) విన్నాము మరియు ఉల్లంఘించాము (సమి'అనా వ 'అ'సయనా).” అనీ; మరియు: “విను! నీ మాట వినకబోవు గాక! (వన్ మ'అ 'గైర మున్ మ'ఇన్).”² అనీ; మరియు (ఓ ము'హమ్మద్!) నీవు మా మాట విను. (రా'ఇనా) అనీ;³ తమ నాలుకలను మెలిత్రిప్పి సత్యధర్మాన్ని ఎగతాళి చేసే ఉద్దేశ్యంతో అంటారు. కాని అలా కాకుండా: “విన్నాము, విధేయులమయ్యాము. (సమి'అనా

الَّذِينَ أَوْتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ
يَشْتَرُونَ الصَّلَاةَ وَيُرِيدُونَ أَن تَضِلُّوا
السَّبِيلَ ۖ

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْيَابِكُمْ ۖ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَلِيًّا ۖ وَكَفَىٰ
بِاللَّهِ نَصِيرًا ۝

مِنَ الَّذِينَ هَادُوا وَيَحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ
مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا
وَأَنصُرُكُمْ عَلَىٰ أَعْيَابِنَا ۚ بَلَا سِتْرَ لَهُمْ
وَوَطِعُوا فِي الدِّينِ ۖ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا وَأَنصُرُكُمْ وَأَنظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ
وَأَقْوَمًا وَلَكِنْ لَّعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُلِّ فِرْعَانٍ
فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ۝

1. తయమ్మమ్ విభాసం: ఒకసారి మీ అరచేతులతో పరిశుద్ధ భూమి (మట్టి)ని తాకండి. వాటితో ముఖాన్ని తుడుచుకోండి, తరువాత మీ రెండుచేతులవెనుక భాగాలను మణికట్ల వరకు తుడుచుకోండి. (ముస్నద్ అ'హ్మద్ పుస్తకం-4, పేజీ-263. ఇంకా చూడండి, 5:6).

2. యూదులు దైవప్రసక్త ('స'అస)ను వివినప్పుడు, ఎగతాళి చేస్తూ ఇలా అనేవారు: సమి'అనా వ 'అ'సయనా. “మేము నీ మాటను విన్నాము.” అని బిగ్గరగా అని తరువాత ముఖం త్రిప్పుకొని గాని, లేక మెల్లగా గాని కొన్నిసార్లు ఎగతాళిగా గాని అతని ('స'అస) ముఖం మీద కూడా “ఉల్లంఘించాము,” అని అనేవారు. అదే విధంగా: వన్ మ'అ 'గైర మున్ మ'ఇన్. అంటే - “విను! నీ మాట వినకుండాబోవు గాక!” లేక “నీ మాట అంగీకరించబడక పోవు గాక!” అని శపించేవారు. ఇంకా చూడండి, 2:93.

3. రా'ఇనా: కొరకు చూడండి 2:104.

వ అ'త'అనా)." అనీ; మరియు: "మమ్మల్ని విను మరియు మా దిక్కు చూడు / మాకు న్యవధినిపుష్ట (వన్'మ'త వన్'జూర్'నా)," అనీ, ఆనిఉంటే వారికే మేలైఉండేది మరియు ఉత్తమమైన పద్ధతిగా ఉండేది. కాని వారి సత్య తిరస్కార వైఖరిపల్ల అల్లాహ్ వారిని శపించాడు (బహిష్కరించాడు). కావున వారిలో కొందరు మాత్రమే విశ్వసించేవారు ఉన్నారు.

47. ఓ గ్రంథప్రజలారా! మీ పద్ధ ఉన్న గ్రంథాన్ని ధృవపరుస్తూ, మేము ఆపతరింప జేసిన (ఈ ఖుర్ఆన్‌ను) విశ్వసించండి, మేము మీ ముఖాలను వికృతంచేసి వాటిని వెనక్కి త్రిప్పక ముందే (నాశనం చేయకముందే), లేక మేము సబ్త్ వారిని శపించి (బహిష్కరించి) నట్లుగా మమ్మల్ని కూడా శపించక (బహిష్కరించక) ముందే (దీనిని విశ్వసించండి).¹ ఎందుకంటే! అల్లాహ్ అజ్ఞ తప్పకుండా నిర్వహించబడుతుంది.

48. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తనకు భాగస్వామిని (సాటి) కల్పించటాన్ని ఏ మాత్రమూ క్షమించడు.² మరియు అది తప్ప దేనిని (ఏ పాపాన్ని) అయినా, అయిన తానుకోరిన వారిని క్షమిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ కు భాగస్వాములను కల్పించిన వాడే, వాస్తవానికి మహాపాపం చేసినవాడు!

49. ఏమీ? తమను తాము పవిత్రులమని చెప్పుకునే వారిని (యూదులు మరియు క్రైస్తవులను) గురించి నీకు తెలియదా (చూడ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا الْكِتَابَ الَّذِي نَزَّلْنَا
مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلُ أَنْ تَقُولَ
وَجُوهَا نَزَّلْنَاهَا عَلَىٰ آدْبَارِهَا أَوْ تَلْفَهُمْ كَمَا آلَفْنَا
أَصْحَابَ السَّبْعِ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٤٧﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ
إِفْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ بِلِلَّهِ
يُزَكَّىٰ مَنْ يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ قَتِيلًا ﴿٤٩﴾

1. చూడండి, 2:65, 7:163-166. ఇంకా చూడండి, 'స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-1, అధ్యాయం : 240.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సాటి (భాగస్వాములను) కల్పించటం మహా దుర్మార్గం మరియు క్షమించరాని పాపం. కావున ఇది ఎంత మాత్రం క్షమించబడదు. ముస్లిములకు స్వర్గం నిషేధించబడింది. ఇంకా చూడండి, 31:13. నిశ్చయంగా, బహుజైవరాధన (పిర్) గొప్ప దుర్మార్గం, ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-4, 'హదీస్', 551).

లేదా)?¹ వాస్తవానికి, అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి మాత్రమే పవిత్రతను ప్రసాదిస్తాడు.² మరియు వారికి ఖర్చారబీజపు చీలికలోని పొర అంత అన్యాయం కూడా చేయబడదు.³

50. చూడండి! వారు అల్లాహ్ ను గురించి ఏ విధమైన అబద్ధాన్ని కల్పిస్తున్నారో? మరియు స్పష్టమైన పాపం, అని చెప్పటానికి ఇదీ చాలు.

51. ఏమీ? గ్రంథజ్ఞానంలో కొంతభాగం ఇవ్వబడిన వారిని గురించి నీకు తెలియదా? వారు జిబ్బ్⁴ మరియు 'తా'గూత్ లలో⁵ విశ్వాసముంచుతున్నారు. వారు సత్య తిరస్కారులను గురించి: "విశ్వాసుల కంటే, వీరే సరైన మార్గంలో ఉన్నారు." అని అంటారు.

52. ఇలాంటి వారే, అల్లాహ్ శాపానికి (జహిష్కారానికి) గురిఅయిన వారు. మరియు అల్లాహ్ శపించినవాడికి సహాయపడే వాడిని ఎవ్వడినీ నీవు పొందలేవు.

53. లేదా వారికి రాజ్యపాలనలో భాగం ఉందా? ఒకవేళ ఉండి ఉంటే, వారు ప్రజలకు ఖర్చార బీజపు చీలిక⁶ అంత భాగం కూడా ఇచ్చేవారు కాదు.

54. లేదా! అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో

أَنْتُمْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَفَىٰ بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا ۝

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِشَيْءٍ مِنْ الدُّنْيَا أُولَٰئِكَ هُمُ الرُّسُلُ أَمْ كُنْتُمْ تَقُولُونَ لَئِنْ كُنَّا مِنْ آلِ الْبَشَرِ لَكُنَّا مُّشْرِكِينَ ۝

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ يَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ۝

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَإِذْ لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا ۝

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ

1. చూడండి, 9:31.

2. చూడండి, 53:32.

3. ఫతీల: ఖర్చార బీజపు చీలికలోని పొర. సన్నని దారమంత లేక రవ్వంత అని అర్థం.

4. జిబ్బ్: అంటే అసలు అర్థం అసత్యమైనది, అధారం లేనిది, నిరుపయోగమైనది. ఇస్లాం పరిభాషలో మంత్ర శంత్రాలు, జ్యోతిషం, భూతవైద్యం, శకునాలు, ముహూర్తాలు మరియు ఈహాపోహలకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలను జిబ్బ్తో పోల్చవచ్చు.

5. 'తా'గూత్: చూడండి, 2:256 వ్యాఖ్యానం 3. 'తా'గూత్ అంటే పై 'తాన్ అనికూడ అర్థం. ఎందుకంటే కల్పిత దైవాలను ఆరాధించటం పై 'తాన్ ను అనుసరించడమే. కావున పై 'తాన్ కూడా 'తా'గూత్ లలో చేరుతాడు.

6. నఖీరా: ఖర్చార బీజపు చీలిక.

ప్రజలకు ప్రసాదించిన (సాభాగ్యాన్ని) చూసి వారు ఈర్ష్యపడుతున్నారా? వాస్తవానికి (ఇంతకు ముందు) మేము ఇబ్రాహీమ్ కుటుంబంవారికి, గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని ప్రసాదించాము. మరియు వారికి గొప్ప సామ్రాజ్యాన్ని కూడా ప్రదానం చేశాము.

55. కాని వారిలో కొందరు అతనిని (ప్రవక్తను) విశ్వసించిన వారున్నారు, మరి కొందరు అతని సుండి విముఖులైన వారూ ఉన్నారు. మరియు వారికి డహించే నరకాగ్నియేచాలు!¹

56. నిశ్చయంగా, ఎవరు మా సూచనలను తిరస్కరించారో! వారిని మేము మున్నుండు నరకాగ్నిలో పడవేస్తాము. ప్రతిసారి వారి చర్మాలు కాలిపోయి నపుడల్లా వాటికి బదులుగా - వారు బాధను బాగా రుచిచూడటానికి - వేరే చర్మాలతో మార్పుతాము. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

57. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో, వారిని మేము క్రింద కాలువలు ప్రవహించే పనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాము; వారందులో, శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. అందు వారికి పవిత్ర సహవాసులు (అ'జ్వాబ్) ఉంటారు. మరియు మేము వారిని దట్టమైన నీడలలో ప్రవేశింపజేస్తాము.² (1/4)

58. * పూచీ (అమానాత్)లను తప్పక వాటికి అర్హులైనవారికి అప్పగించండనీ మరియు ప్రజల మధ్య తీర్పుచేసేటప్పుడు న్యాయంగా తీర్పుచేయండనీ, అల్లాహ్ మిమ్మల్ని అజ్ఞాపిస్తున్నాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఎంత

مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ۝

فَمِنْهُمْ مَّنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَّنْ صَدَّقَهُ
وَكُفِيَ بِهِمْ سَعِيرًا ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كَمَا
نُفِضَتْ جُلُودُهُمْ بَدَلًا لِّثُهُمْ جُلُودًا أُخْرَىٰ هَٰذَا يَذُوقُوا
الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ۝

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ لَهُمْ
فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا ظِلٌّ ۝

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا
حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَعْلَمُوا بِالْعَدْلِ ۚ إِنَّ اللَّهَ
بِعَمَلِكُمْ بَصِيرٌ ۝

1. చూడండి, 3:85.

2. చూడండి, 'సహీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-4, 'హదీస్' సం. 474.

ఉత్తమమైన హితబోధ చేస్తున్నాడు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వం చూసేవాడు.

59. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులై ఉండండి; మరియు ఆయన సందేశహరునికి విధేయులై ఉండండి మరియు మీలో అధికారం అప్పగించబడిన వారికి కూడా! మీ మధ్య ఏ విషయంలోనైనా అభిప్రాయభేదం కలిగితే - మీరు అల్లాహ్ ను అంతిమదినాన్ని విశ్వసించే వారే అయితే - ఆ విషయాన్ని అల్లాహ్ కు మరియు ప్రవక్తకు నివేదించండి. ఇదే సరైన పద్ధతి మరియు ఫలితాన్ని బట్టి కూడా ఉత్తమమైనది.

60. (ఓ ప్రవక్తా!) ఏమీ? నీ వద్దకు పంపబడిన దానిని మరియు నీ కంటే పూర్వం పంపబడిన దానిని మేము విశ్వసించామని పలికే వారిని (కపట విశ్వాసులను) నీవు ఎరుగవా (చూడలేదా)? తిరస్కరించడని ఆదేశించబడినా, వారు తమ (వ్యవహారాల) పరిష్కారాలకు 'తా'గూత్ పద్ధతి పోవాలని కోరుతూ ఉంటారు. మరియు పై 'తాన్ వారిని, త్రోవ తప్పించి, దుర్మార్గంలో అతి దూరంగా తీసుకొని పోవాలని కోరుతుంటాడు.

61. మరియు వారితో: "అల్లాహ్ అపతరింపజేసిన (అదేశాల వైపునకు) మరియు ప్రవక్త వైపునకు రండి." అని చెప్పినపుడు, నీవు ఆ కపటవిశ్వాసులను విముఖులై (నీ వైపునకు రాకుండా) తొలిగిపోవటాన్ని చూస్తావు!

62. అయితే వారు తమ చేతులారా చేసుకున్న (దుష్కార్యాల) ఫలితంగా వారికి బాధ కలిగినపుడు, వారు నీ దగ్గరకు వచ్చి అల్లాహ్ పేర ప్రమాణాలు

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي
شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ
تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ
تَأْوِيلًا

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا
أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ
يَتَّعَمَّكُواكُمُ إِلَى الْخَالِعِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ
يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ
صَلًّا وَرَعِيًّا

وَلَا أَقِيلَ لَهُمُ تَعَالَوْا إِلَى مَا أُنْزِلَ اللَّهُ وَآلِ
الرَّسُولِ رَأَيْتُ الْمُتْلِفِينَ يُصَدِّقُونَ عَمَّا
صُدِّقُوا

كَيْفَ إِذَا أَصَابَهُمْ مُصِيبَةٌ كَمَا قَدْ مَتَّ
أَيْدِيَهُمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا

1. అంటే ఖుర్ఆన్ మరియు ప్రవక్త సంప్రదాయ(మన్నత్)లు చూడండి. 4:65, 7:54, 12:40, 4:80.

2. 'తా'గూత్ కు చూడండి, 2:256 వ్యాఖ్యానం 3.

చేస్తూ: “మేము మేలు చేయాలనీ మరియు ఐకమత్యం చేకూర్చాలనీ మాత్రమే ప్రయత్నించాము.” అని అంటారు.¹

63. అలాంటి వారినీ (కపట విశ్వాసులనూ)! వారి హృదయాలలో ఉన్నదీ అల్లాహ్ ఎరుగును. కావున వారినుండి ముఖం తిప్పుకో, వారికి ఉపదేశం చెయ్యి మరియు వారినీ గురించి వారి హృదయాలు ప్రభావితమయ్యే మాట పలుకు.

64. మరియు మేము ఏ ప్రవక్తను పంపినా - అల్లాహ్ అనుజ్ఞతో - (ప్రజలు) అతనిని అనుసరించాలనే పంపాము. మరియు ఒకవేళ వారు తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నప్పుడు, నీ వద్దకు వచ్చి వారు అల్లాహ్ యొక్క క్షమాభిక్ష కోరినప్పుడు - ప్రవక్త కూడా వారికై అల్లాహ్ యొక్క క్షమాభిక్ష కొరకు వేడుకొన్నప్పుడు - వారు అల్లాహ్ ను నిశ్చయంగా, క్షమించేవాడు గానూ మరియు కరుణాప్రదాత గానూ పొందుతారు.

65. అలాకాదు, నీ ప్రభువు సాక్షిగా! వారు తమ వరస్పర విభేదాల విషయంలో నిస్సన్యాయనిర్ణేతగా స్వీకరించనంత వరకు మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు ఏ నిర్ణయం చేసినా దానిని గురించి వారి మనస్సులలో ఏమాత్రం సంకోచం లేకుండా దానికి (యథాతథంగా) శిరసావహించనంత వరకు, వారు (నిజమైన) విశ్వాసులు కాలేరు!²

إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ۝

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا لَّيْلًا ۝

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ۝

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِي مَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيَسْلَمُوا سَلِيمًا ۝

1. చూడండి, 2:10-11.

2. 'జుబైర్ (ర'ది.'అ.), దైవప్రవక్త ('స'అస) యొక్క తండ్రి సోదరీమణి (మేనత్త) కుమారులు. అతను ఒకసారి చేసుకు వీరు ప్రవహించే కాలువ గురించి ఒక విశ్వాసితో పోట్లాడుతారు. వారిద్దరూ దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరకు తీర్పుకోసం వస్తారు. అతను వ్యాయంగా 'జుబైర్ (ర'ది.'అ.) వక్తాన తీర్పుచేయగా, ఆ రెండో పక్షి అంగీకరించడు. పైగా అతడు: 'జుబైర్ (ర'ది.'అ.) మీ బంధువు కాబట్టి, అతని వక్తాన తీర్పుచేశారు. అని అంటాడు. ఆ సందర్భంలో ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. 'స. బు'ఖారీ, సూరహ్ అన్-నిసా' (4), వ్యాఖ్యానం.

66. మరియు ఒకవేళ వాస్తవానికి మేము వారిని: “మీ ప్రాణాల బలి ఇవ్వండి లేదా మీ ఇల్లూ వాకిళ్ళను విడిచి వెళ్ళండి!” అని ఆజ్ఞాపించి (విధిగా చేసి) ఉంటే, వారిలో కొందరు మాత్రమే అలా చేసి ఉండే వారు. ఒకవేళ వారికి ఉపదేశించినట్లు వారు చేసి ఉంటే, నిశ్చయంగా, అది వారికే శ్రేయస్కరమైనదిగా మరియు వారి (విశ్వాసాన్ని) దృఢపరిచేదిగా ఉండేది.

67. మరియు అప్పుడు వారికి మేము, మా నైపుసుండి గొప్ప ప్రతిఫలం ఇచ్చి ఉండేవారం.

68. మరియు మేము వారికి ఋజుమార్గం నైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేసి ఉండేవారం.

69. మరియు ఎవరు అల్లాహ్ కు మరియు ప్రపక్తకు విధేయులై ఉంటారో, అలాంటి వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహం పొందిన ప్రపక్తలతోనూ, సత్యవంతులతోనూ, (అల్లాహ్) ధర్మం కొరకు ప్రాణాలు కోల్పోయిన అమర వీరుల (షహీదుల) తోనూ, సద్వర్తనులతోనూ చేరిఉంటారు. మరియు అలాంటి వారి సాంగత్యం ఎంతో మేలైనది!¹

70. అల్లాహ్ నుండి లభించే అనుగ్రహం ఇలాంటిదే. మరియు (యథార్థం) తెలుసుకోవటానికి అల్లాహ్ చాలు.

71. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు (అన్ని విధాలుగా యుద్ధానికి సిద్ధమై) తగిన జాగ్రత్తలు పహించండి!² మీరు (యుద్ధానికి) జట్లుగానో, లేదా అందరూ కలిసియో బయలుదేరండి.

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوْ
اخْرَجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوا إِلَّا قَلِيلٌ
مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ
خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَنبِيهًا ۝

وَإِذْ أَلَيْنَاهُمْ مِنْ دُونِ آجْرِ عَظِيمٍ ۝

وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ۝

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ
أَعَدَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ الْجَنَّةِ وَالصَّادِقِينَ
وَالشَّاهِدَ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا ۝

ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ عَلِيمًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اخْرُجُوا جُدْرَكُمْ فَانْفِرُوا
تَبَآئِبَ أَوْ انْفِرُوا جَمِيعًا ۝

1. మాసపుడు ఎవరినైతే ప్రేమిస్తారో వారితోబాటు ఉంటాడు. ('స.బు' భా.శీ, కితాబుల్ అదాబ్, బాబ్ 97, ముస్లిం 'హదీస్' నెం.1640) మరొక'హదీస్'లో ఇలా ఉంది: “అత్యధికంగా సఫిల్ సమా'తలు చేయటం వల్ల స్వర్గంలో దైవప్రపక్త ('స'అస) సాంగత్యం లభిస్తుంది.” ('స. ముస్లిం కితాబ్ అ'స్సలాహ్, బాబ్ ఫ'ద్ల్ అస్సుజాద్, 'హదీస్' నెం. 488).

2. 'హీతరహమ్: అంటే మీ రక్షణ కొరకు మీ అయుధాలతో యుద్ధానికి సన్నద్ధులై ఉండండి.

72. మరియు వాస్తవానికి మీలో వెనుక ఉండిపోయేవాడు ఉన్నాడు, ఒకవేళ మీకు ఏమైనా అపదవస్తే అప్పుడు వాడు: “వాస్తవానికి అల్లాహ్ నన్ను అనుగ్రహించాడు, అందుకే నేను కూడా వారితో పాటు లేను!” అని అంటాడు.

73. మరియు ఒకవేళ మీకు అల్లాహ్ తరపు నుండి అనుగ్రహమే లభిస్తే! మీకూ ఆతనికి మధ్య ఏ విధమైన అనురాగ బంధమే లేనట్లుగా: “అయ్యో! నేను కూడా వారితో పాటు ఉండి ఉంటే నాకుగూడా గొప్ప విజయఫలితం లభించి ఉండేది కదా!” అని తప్పక అంటాడు. (3/8)

74. * కావున ఇహలోక జీవితాన్ని పరలోక జీవిత (సుఖానికి) బదులుగా అమ్మినవారు (విశ్వాసులు), అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడాలి. మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడిన వాడు, చంపబడినా, లేదా విజేయబడినా, మేము తప్పకుండా ఆతనికి గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించగలము.

75. మరియు మీకేమయింది, మీరెందుకు అల్లాహ్ మార్గంలో మరియు సిస్సహాయులై అణచివేయబడిన పురుషుల, స్త్రీల మరియు పిల్లల కొరకు, పోరాడటం లేదు? వారు: “మా ప్రభూ! దౌర్జన్యపరులైన ఈ సగరవాసుల నుండి మాకు విమోచనం కలిగించు. నీవద్ద నుండి మా కొరకు సంరక్షకుణ్ణి నియమించు. మరియు నీవద్ద నుండి మా కొరకు ఒక సహాయకుణ్ణి ఏర్పాటు చేయి!” అని వేడుకొంటున్నారు.

وَأَنْ مِنْكُمْ لَمَنْ لَيُطْغَنَ: فَإِنْ أَصَابَكُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا

وَأَنْ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللَّهِ لَيَقُولُنَّ كَأَنْ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَلْتَنِبِينَ كُنْتُمْ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا

فَلْيَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيَهُ أَجْرًا عَظِيمًا

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمُ أَمْلُهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا

1. అంటే యుద్ధంలో మీకు విజయం మరియు విజయధనం లభిస్తే!

2. ఇక్కడ దైవప్రపక్త ('న'అని) మడినాకు పలన పోయిన తరువాత చాలామంది యువకులు కూడా పలన పోయారు. పుట్టులు స్త్రీలు మరియు పిల్లలు ఇక్కడే ఉండిపోయారు. మక్కా ముస్లిక్ ఖురైషులు వారిపై అన్యాయాలు, దౌర్జన్యాలు చేయసాగారు. అప్పుడు వారు (ముస్లింలు) ప్రవిధంగా వేడుకొన్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో ముస్లింలపై జిహాద్ అత్యవసర మవుతుంది.

76. విశ్వసించిన వారు, అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడుతారు. మరియు సత్యతీరస్కారులు 'తా'గూత్ మార్గంలో పోరాడుతారు;¹ కావున మీరు (ఓ విశ్వాసులారా!) పైతాసు అనుచరులకు విరుద్ధంగా పోరాడండి. నిశ్చయంగా, పైతాసు కుట్ర బలహీనమైనదే!

77. “మీ చేతులను ఆపుకోండి, సమాజాదుల స్థాపించండి, విధిదాసం (జకాత్) ఇవ్వండి.” అని చెప్పబడిన వారిని నీవు చూడలేదా? యుద్ధం చేయమని వారిని ఆదేశించినప్పుడు, వారిలో కొందరు అల్లాహ్ కు భయపడవలసిన విధంగా మానవులకు భయపడుతున్నారు. కాదు! అంతకంటే ఎక్కువగానే భయపడుతున్నారు. వారు: “ఓ మా ప్రభూ! యుద్ధం చేయమని ఈ అజ్జసు మా కొరకు ఎందుకు విధించావు? మాకు ఇంకా కొంత వ్యవధి ఎందుకివ్వలేదు?” అని అంటారు.² వారితో ఇలా అను: “ఇహలోక సుఖం తుచ్చమైనది మరియు దైవభీతి గలవారికి పరలోక సుఖమే ఉత్తమమైనది. మరియు మీకు ఖర్చూర వీజువు చీలికలోని పొర (ఫతీల) అంత అన్యాయం కూడా జరుగదు.

78. “మీరు ఎక్కడున్నారే! మీకు చావు వచ్చి తీరుతుంది మరియు మీరు గొప్ప కోట బురుజులలో ఉన్నా చావు రాక తప్పదు.” (అని పలుకు). మరియు వారికి ఏమైనా మేలు కలిగితే: “ఇది అల్లాహ్ తరపు నుండి వచ్చింది.” అని

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ
فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ
كَانَ ضَعِيفًا

الَّذِينَ آمَنُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَكُمْ أَجْرٌ
وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَكَلِمَاتُكَ عَلَيْهِمْ
الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ جُحِتُوا لِلنَّاسِ
كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ
كُنَّ عَلَيْنَا الْقِتَالُ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ
قَرِيبٍ قُلْ مَتَاءَ الدُّنْيَا قِلٌّ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ
الْبَقَى وَلَا تظلمونَ قَتِيلًا

أَيُّ مَاتُوا يُؤْتُوا أَجْرَهُم مِّمَّا كُنْتُمْ
فِي بُرُوجِهِمْ شَهِيدًا وَإِنْ تُضِلُّوا حَسَنَةً يَقُولُ
هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تَضِلُّوا سَبِيلَهُ
يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكِ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ

1. 'తా'గూత్: అంటే పైతాన్. చూడండి, 2:256 వ్యాఖ్యానం 3.

2. ఇస్లాం ఆరంభ దినాలలో మొట్టమొదట, మక్కా ముస్లింలకు సహనం పహించండి. సమాజాదు చేయండి మరియు జకాత్ ఇవ్వండి, అని ఆదేశాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఎందుకంటే అప్పుడు వారి ఆర్థిక మరియు భౌతిక పరిస్థితులు జహాదకు అనుకూలంగా లేకుండా. అయినా వారు, జహాద కొరకు కొందర పెట్టే వారు. కాని అప్పుడు మదీనా ముసవ్వరాకు వచ్చిన తరువాత వారి పరిస్థితులు మెరుగైన తరువాత వారిని జహాద చేయమని అజ్జాపిస్త వారెందుకు నోసుకొని వేస్తున్నారని, ఈ ఆయత్ ప్రశ్నిస్తున్నది.

అంటారు. కాని వారికేదైనా కీడు గలిగితే: “ఓ ముహమ్మద్! ఇది నీ వల్ల జరిగింది.” అని అంటారు. వారితో అను: “అంతా అల్లాహ్ తరఫునుండే (వస్తుంది)!” ఈ జనులకు ఏమయింది? వారు ఏ విషయాన్ని కూడా ఎందుకు ఆర్థంచేసుకోలేక పోతున్నారు?

79. (ఓ మానవుడా!) నీకు ఏ మేలు జరిగినా అది అల్లాహ్ అనుగ్రహం వల్లనే¹ మరియు నీకు ఏ కీడు జరిగినా అది నీ స్వంత (కర్మల) ఫలితమే!² మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నిన్ను మానవులకు సందేశహరునిగా చేసి పంపాము. మరియు దీనికి అల్లాహ్ సాక్ష్యమే చాలు.

80. ఎవడు ప్రసక్తకు విధేయత చూపుతాడో వాస్తవంగా అతడు అల్లాహ్ కు విధేయత చూపినట్లే.³ మరియు కాదని వెనుదిరిగి పోతే వారిని అదుపులో ఉంచటానికి (కావలివానిగా) మేము నిన్ను పంపలేదు.

81. మరియు వారు (నీ సమక్షంలో): “మేము విధేయులమయ్యాము.” అని పలుకుతారు. కాని నీవద్ద నుండి వెళ్ళిపోయిన తరువాత వారిలో కొందరు రాత్రివేళలో నీవు చెప్పినదానికి విరుద్ధంగా సంప్రదింపులు జరుపుతారు. మరియు వారి రహస్య సంప్రదింపులన్నీ అల్లాహ్ వ్రాస్తున్నాడు. కనుక నీవు వారినుండి ముఖము త్రిప్పుకో మరియు అల్లాహ్ పై ఆధారపడి ఉండు. మరియు

فَمَا لَهَا مِنَ الْقَوْمِ لِيَكُونُوا يَفْقَهُونَ حَدِيثًا

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَفْسِكَ وَأَسْلَمْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فِيمَا أَسْلَمْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظْنَا

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَأُوا مِنَ اللَّهِ عَزَلَتْ حَافِيَةً فَمِنْهُمْ فِرَارًا بِنِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّنُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى

1. దైవప్రసక్త ('స'అస) ప్రపంచనం: “స్వర్గంలోకి ప్రవేశించే ప్రతివ్యక్తి కూడా అల్లాహ్ (ను.తా.) కారుణ్యం వల్లనే ప్రవేశిస్తాడు. (కేవలం తన కర్మల వల్ల కాదు).” అప్పుడు ‘స’హ’బా (ర’ది. అప్తుమే)లు అన్నారు: “ఓ ప్రవక్తా! ('స'అస) మీరు కూడానా?” అతను జవాబిచ్చారు: “అవును, అల్లాహుతా’అలా యొక్క కారుణ్యం వాపై లేకుంటే నేను కూడా స్వర్గంలో ప్రవేశించలేను.” ('స. బు'ఖారీ).

2. చూడండి, 42:30.

3. చూడండి, 'స. బు'ఖారీ, పుస్తకం-9, 'హదీస్' సం. 251, 384.

కార్యసాధకుడిగా అల్లాహ్ చాలు!

82. ఏమీ? వారు ఖుర్ఆన్‌ను గురించి అలోచించరా? ఒకవేళ ఇదీ అల్లాహ్ తరపు నుండి గాక ఇతరుల తరపు నుండి వచ్చివుంటే, అందులో ఎన్నో పరస్పర విరుద్ధమైన విషయాలను చూసేవారు కదా!¹

83. మరియు వారు (ప్రజల గురించి) ఏదైనా శాంతివార్త గానీ లేదా భయవార్త గానీ వినినప్పుడు, దానిని వ్యాపింపజేస్తారు. అలా చేయకుండా వారు దానిని సందేశహరునికో, లేదా వారిలో నిర్ణయాధికారం గలవారికో తెలియజేసి ఉంటే! దానిని విచారించ గలవారు, వారి నుండి దానిని విని అర్థంచేసుకునే వారు. మరియు ఒకవేళ మీపై అల్లాహ్ అనుగ్రహం మరియు ఆయన కారుణ్యమే లేకుంటే మీలో కొందరు తప్ప మిగతా వారందరూ షైతాన్‌ను అనుసరించి ఉండేవారు.

84. కావున నీవు అల్లాహ్ మార్గంలో యుద్ధం చెయ్యి. నీవు నీ మట్టుకే బాధ్యుడవు. మరియు విశ్వాసులను (యుద్ధానికి) ప్రోత్సహించు.

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا

وَإِذَا حُيِّاهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَفُتِنْتُمْ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا

فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكُفَّ بِلَيْسَ

1. ఖుర్ఆన్ 23 సంవత్సరాలలో ఆవతరింపజేయబడింది. అయినా అందులో ఏ విధమైన పరస్పర విరుద్ధమైన విషయాలు లేవు. ఇదే దాని దివ్యావతరణకు సాక్ష్యం. ఇంకా ఇందులో చెప్పబడిన పూర్వకాల చరిత్రలు కేవలం అగోచర జ్ఞానసంపన్నుడు ('అల్లాములే' గుయూబ్) అయిన అల్లాహ్ (సు.తా.)యే తెలుపగలడు. మరియు ఇందులో దాదాపు వేయి వైజ్ఞానశాస్త్రానికి (Science) చెందిన విషయాలు 1400 సంవత్సరాల ముందు చెప్పబడ్డాయి. వాటిలో కొన్ని ఇప్పుడిప్పుడే అవిష్కరించబడ్డాయి. ఉదాహరణకు: భూమ్యాకాశాల సృష్టి ఒక పెద్ద ప్రేలుడుతో సంభవించింది. ప్రతి జీవరాశి నీటితో సృష్టించబడింది. మానవుడు మట్టితో, అంటే మట్టిలో ఉన్న మూలపదార్థా (Elements)లతో సృష్టించబడింది. సూర్యచంద్రుల సంచారం, రాత్రింబవళ్ళ మార్పులు మొదలైనవి. ఇంకా ఎన్నో ఇంత వరకు అవిష్కరించబడలేదు. వీటన్నింటినీ గురించి అలోచిస్తే, తెలిపిగలవారు, ఈ విషయాలు 1400 సంవత్సరాలకు పూర్వం మానవునికి తెలియవు. కాబట్టి ఇదే అగోచరాల జ్ఞానం గల ఏకైక ప్రభువు, సర్వశక్తి శాళి, సర్వసృష్టికి మూలాధారి, మాత్రమే తెలుపగలడని, తెలుసుకుంటారు. అంటే ఈ విషయాలన్నీ వ్రాయబడిన, ఈ ఖుర్ఆన్ మానవుని చేతివని కాబాలదు. అది కేవలం దివ్య అవిష్కృతియే అని సమర్థిస్తారు.

అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారుల శక్తిని అణచవచ్చు! మరియు అల్లాహ్ అంతులేని శక్తిగలవాడు మరియు శిక్షించటంలో చాలా కఠినుడు!

85. మంచి విషయం కొరకు సిఫారసు చేసేవానికి అందులో భాగం లభిస్తుంది. మరియు చెడు విషయం కొరకు సిఫారసు చేసేవాడు దానికి బాధ్యత వహిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతి దానిపై ఆధికారం గలవాడు.¹

86. మరియు మీకు ఎవరైనా సలాం చేస్తే, దానికి మీరు అంతకంటే ఉత్తమమైన రీతిలో ప్రతి సలాం చెయ్యండి, లేదా కనీసం అవే పదాలు తిరిగి పలకండి (అదే విధంగా నైనా చెయ్యండి).² నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతి దానిని పరిగణించగలవాడు.³

87. అల్లాహ్! ఆయన తప్ప వేరే ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయన మిమ్మల్ని అందరినీ పునరుత్థానదినమున సమావేశ పరుస్తాడు. అది (రావటంలో) ఏ మాత్రం సందేహం లేదు. మరియు అల్లాహ్ వాక్కు కంటే మరెవరి (వాక్కు) సత్యమైనది? (1/2)

88. * (ఓ విశ్వాసులారా!) మీకేమయింది, కపటవిశ్వాసుల విషయంలో మీరు రెండు వర్గాలుగా చీలిపోయారు.⁴ అల్లాహ్ వారి కర్మల

الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنكِيلًا ۝

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِّنْهَا ۚ وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِّنْهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقِيتًا ۝

وَإِذَا حُيِّنْتُمْ بِحَاجَةٍ فَهَيَّؤُوا بِهَا حَسَنًا ۚ وَأَوْزِدُواهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ۝

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُجِيعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۚ لَارِيبَ فِيهِ ۚ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ۚ

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةً وَاللَّهُ أَرَكَّهُمْ ۚ هَٰذَا كَيْدُهُمْ أَنْ تَهَدُوا مِنْ أَمَلٍ

1. ముఖ్భీతన్ (అల్-ముఖ్భీతు): =అల్-‘హాఫీ‘జు, కాపాడు, కాపరించు, ఆధారం, శరణం, రక్షణ ఇచ్చే వాడు, విశ్వాధికారి, Protector, Watcher, Preserver, Observer, Controller, All-Witness, అదుపులో ఉంచు, ఆణచు, క్రమబద్ధంచేయు, ఆధికారంగల, కనిపెట్టుకొని ఉండు, గమనించు, ప్రతిదానిపై తన దృష్టిని ఉంచివున్నవాడు, పరిశీలకుడు అనే అర్థాలున్నాయి. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. (ఇది సేకరించబడిన పదం) ఇక్కడ ఒకేసారి వచ్చింది.

2. చూడండి, ‘స‘హ‘హ్ బు‘ఖారీ, పుస్తకం-8, ‘హదీస్’ సం. 246.

3. అల్-‘హాఫీజు: Reckoner, Taker of Accounts, Sufficer, or giver of what is sufficient. లెక్కతీసుకునే, పరిగణించే వాడు. చూడండి, 4:6.

4. ఇక్కడ ఉ‘హుద్ యుద్ధానికి బయలుదేరి కొంతమారం పోయిన తరువాత వెనుదిరిగి పోయిన 300

ఫలితంగా, వారిని వారి పూర్వ (అవిశ్వాస) స్థితికి మరలించాడు. ఏమీ? అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టులుగా చేసిన వారికి మీరు సన్నాహం చూపదలచారా? వాస్తవానికి, అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో పడవేసిన వానికి నీవు (ఋజు) మార్గం చూపలేవు.¹

89. మరియు వారు సత్యతిరస్కారులైనట్లే మీరు కూడా సత్యతిరస్కారులై, వారితో సమానులై పోవాలని వారు కోరుతున్నారు. కావున అల్లాహ్ మార్గంలో వారు పలసపోసంత (ప్రజల్ చేయసంత) వరకు, వారిలో ఎవ్వరినీ మీరు స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. ఒకవేళ వారు వెనుదిరిగితే, మీరు వారిని ఎక్కడ దొరికితే అక్కడే పట్టుకొని వధించండి. మరియు వారిలో ఎవ్వరినీ మీ స్నేహితులుగా, సహాయకులుగా చేసుకోకండి.

90. కాని, మీరు ఎవరితోనైతే ఒడంబడిక చేసుకొని ఉన్నారో, అలాంటి వారితో కలసి పోయిన వారు గానీ, లేదా ఎవరైతే తమ హృదయాలలో మీతో గానీ, లేక తమ జాతివారితో గానీ యుద్ధం చేయటానికి సంకటపడుతూ మీ పద్ధతు వస్తారో అలాంటి వారిని గానీ, (మీరు వధించకండి). మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరితే వారికి మీపై ఆధిక్యత ఇచ్చి ఉండేవాడు మరియు వారు మీతో యుద్ధంచేసి ఉండేవారు. కావున వారు మీ నుండి మరలిపోతే,

اللَّهُ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَمَا لَهُ سَبِيلٌ

وَذُو الْوَلْتَفُورُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً
فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ لَعَلَّهُمْ يُخْرِجُونَا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَمَا لَهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ
حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَكَرِهْتُمُوهُمْ وَامْنُوهُمْ وَلِيًّا
وَلَا تُصَيِّرُوا

إِلَّا الْبِغِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمِ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ
مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ حَصْرَتِ صُدُورُهُمْ أَنْ
يُقَاتِلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
لَسَطَهُمْ عَلَيْكُمْ قُلُقُبَلُ إِنَّهُمْ أَكْثَرُ لَكُمْ فَلَمْ
يُقَاتِلُوكُمْ وَالْقَوْلُ الْبَيْكُمُ السَّلَامُ فَمَا جَعَلَ
اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا

మంచి కపటవిశ్వాసుల విషయం చెప్పబడింది. వారి నాయకుడు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబై.

1. ఎవరైతే తమ సత్యతిరస్కారం మరియు మూఢసమ్మతం సలస మార్గభ్రష్టత్వంలో పడి పోయారో మరియు అల్లాహుతా'అలా ప్రసాదించిన వివేకాన్ని ఉపయోగించుకొని, సత్కాన్ని సన్నాహాన్ని, అనుసరించగోరరో! అలాంటి వారినే అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గభ్రష్టత్వంలో పడనిస్తాడు. ఎందుకంటే, అల్లాహుతా'అలాకు గడచింది మరియు ముందు జరుగబోయేదీ, అంతా తెలుసు. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎవ్వరినీ బలవంతంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడవేయడు. అలాంటివారికి ఎవ్వరూ, సన్నాహం చూపలేరు. ఈ విధమైన అయత్ ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. వ్యాఖ్యాతలందరూ దీనికి ఇదేవిధంగా తాత్పర్యమిచ్చారు.

మీతో యుద్ధం చేయక, మీతో సంధి చేసుకోవటానికి అంగీకరిస్తే (వారిపై దాడి చేయటానికి) అల్లాహ్ మీకు దారి చూపలేదు.

91. మరొక రకమైన వారిని మీరు చూస్తారు: వారు మీ నుండి శాంతి పొందాలని మరియు తమవారి వారితో కూడా శాంతి పొందాలని కోరుతుంటారు. కాని, సమయం దొరికినప్పుడల్లా వారు (తమ మాట నుండి) మరలిపోయి ఉపద్రవానికి పూనుకుంటారు. అలాంటి వారు మీతో (పోరాడటం) మానుకోక పోతే, మీతో సంధి చేసుకోవటానికి అంగీకరించక పోతే, తమ చేతులను (మీతో యుద్ధంచేయటం నుండి) అపుకోకపోతే! వారెక్కడ దొరికితే అక్కడ వట్టుకోండి మరియు సంహరించండి. మరియు ఇలా ప్రవర్తించ టానికి మేము మీకు స్పష్టమైన ఆధికారం ఇస్తున్నాము.

92. మరియు - పొరపాటుగా తప్ప - ఒక విశ్వాసి మరొక విశ్వాసిని చంపటం తగనిపని (నిషిద్ధం). మరియు ఒక విశ్వాసిని పొరపాటుగా చంపినవాడు (దానికి పరిహారంగా) అతడు ఒక విశ్వాసి బానిసకు విముక్తి కలిగించాలి మరియు హతుని వారసులకు రక్తపరిహారం (దియత) కూడా చెల్లించాలి. వారు క్షమిస్తే అది వారికి దానం (సదఖ) అవుతుంది! కాని ఒకవేళ పధింపబడిన వాడు విశ్వాసి అయి, మీ శత్రువులలో చేరినవాడై ఉంటే, ఒక విశ్వాస బానిసకు విముక్తి కలిగించాలి. ఒకవేళ (పధింపబడిన వాడు) - మీరు ఒడంబడిక చేసుకొనివున్న జనులకు చెందిన వాడైతే - రక్తపరిహారం అతని వారసులకు ఇవ్వాలి. మరియు ఒక విశ్వాసి (ముస్లిం) బానిసకు విముక్తి

سَيُجَادُونَ الْخَوَاصَّ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُواكُمْ
وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلًّا رُذُورًا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا
فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلْوْكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمْ
السَّلَامَ وَيَكْفُوا إِلَيْدِيَهُمْ فَجُدُّوهُمْ
وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ تَقِفْتُمُوهُمْ وَأُولَئِكَ جَعَلْنَا
لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿٩١﴾

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ
مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحَرِيرَ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَّةً مُسْلِمَةً إِلَى
أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَّدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوِّكُمْ
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحَرِيرَ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ
بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ قِيَامٌ فَلْيَا بِدِيَّةٍ مُسْلِمَةٍ إِلَى أَهْلِهِ وَتَحَرِيرَ
رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ تَعَسَى لَكُمْ بَخِلٌ فِصَالًا مُرْسَلَةً
مُنْقَلَابِينَ تَوَيْتُ مِنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا مُبِينًا ﴿٩٢﴾

1. రక్తపరిహారపు పరిమాణం బైబిల్ ప్రకారం (స' అస) కాలంలో, 100 ఒంటెలుగా నిర్ణయించడం జరిగింది. ఇది పొరపాటుగా జరిగిన హత్యకు మాత్రమే పర్తిస్తుంది.

కలిగించాలి. (బానిసకు విముక్తి కలిగించే) శక్తి లేనివాడు. పరుసగా రెండు నెలలు ఉపవాసాలుండాలి. అల్లాహ్ ముందు పశ్చాత్తాపపడటానికి (ఇదే సరైన పద్ధతి). అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనావరుడు.

93. మరియు ఎవడైతే ఒక విశ్వాసిని బుద్ధిపూర్వకంగా చంపుతాడో అతని ప్రతీకారం సరకమే! అందులో ఆతడు శాశ్వతంగా ఉంటాడు¹ మరియు అతనిపై అల్లాహ్ అగ్రహం మరియు శాపం (బహిష్కారం) ఉంటుంది మరియు ఆయన (అల్లాహ్) అతని కొరకు ఘోరమైన శిక్షను సిద్ధపరిచాడు.

94. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ మార్గంలో (జిహాద్కు) బయలుదేరినప్పుడు వివేచనతో వ్యవహరించండి. (శాంతిని ఆశించి మీ వైపునకు) సలాం చేస్తూ వచ్చేవానిని - ప్రాపంచిక ప్రయోజనాలను పొందగోరి - "నీవు విశ్వాసిని (ముస్లింను) కావు."² అని (త్వరపడి) అనకండి. అల్లాహ్ దగ్గర మీ కొరకు విజయధనాలు ఆత్యధికంగా ఉన్నాయి. దీనికి పూర్వం మీరు కూడా ఇదే స్థితిలో ఉండేవారు కదా! ఆ తరువాత అల్లాహ్ మిమ్మల్ని అనుగ్రహించాడు, కావున సముచితమైన పరిశీలన చేయండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! మీరు చేసేదంతా బాగా ఎరుగును.

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَدِّيًا جَزَاءُ جَنَّتِهِ خَالِدًا فِيهَا
وَعُذِّبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا 93

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْفَى إِلَيْكُمْ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا
تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَالِبُكُمْ
كَيُورُوكُمْ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ لَمَنِ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا 94

1. హత్య మూడు రకాలు: 1) ఖల్లే 'అమద్': అంటే బుద్ధిపూర్వకంగా హత్య చేయడం. దాని శిక్ష ఇక్కడ చెప్పబడింది. ఇహలోకంలో మరణశాసనం, మరియు పరలోకంలో సరకం.

2) ఖల్లే 'ఖ'తా: పొరపాటు పల్ల, అనుకోని విధంగా జరిగిన హత్య. దీని విషయం ఇంతకుముందు 92 ఆయత్లో పచ్చింది.

3) ఖల్లే-మబ్న్ 'అమద్': దీని వివరాలు 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడ్డాయి.

2. ఒకసారి కొందరు 'స'హాబీలు జిహాద్ కొరకు పోతుంటారు, దారిలో ఒక పశువుల కాపరి వారిని చూసి సలామ్ చేస్తాడు. వారు ఆతడు విశ్వాసికాడు, కేవలం తన ప్రాణాలను కాపాడుకోవటానికే - తాను ముస్లింనని తెలుపటానికి - సలాం చేశాడని భావించి, ఆతనిని చంపి, ఆతని పశువులను, మాల 'గనీమత్'గా దైవ ప్రసక్త ('స'అస) దగ్గరికి తెస్తారు. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. ('స. బు'ఖారీ, తిర్మిజీ').

95. ఎలాంటి కారణం లేకుండా, ఇంటిపద్ధతూర్పుండి పోయే విశ్వాసులు మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో తమ ధనాన్ని మరియు తమ ప్రాణాన్ని వినియోగించి ధర్మయుద్ధం (జిహాద్) చేసే విశ్వాసులతో సరిసమానులు కాజాలరు. తమ ధనాన్ని, ప్రాణాన్ని వినియోగించి ధర్మయుద్ధం (జిహాద్) చేసేవారి స్థానాన్ని అల్లాహ్! ఇంట్లో కూర్చుండిపోయే వారి స్థానంకంటే, ఉన్నతం చేశాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతి ఒక్కరికి ఉత్తమ ఫలితపు వాగ్దానం చేశాడు. కానీ, అల్లాహ్ ధర్మయుద్ధం (జిహాద్) చేసిన వారికి ఇంట్లో కూర్చున్న వారికంటే ఎంతో గొప్ప ప్రతిఫలమిచ్చి, అధికకృతనిచ్చాడు.

96. వారి కొరకు, ఆయన తరపునుండి ఉన్నత స్థానాలు, క్షమాభిక్ష మరియు కారుణ్యాలు కూడా ఉంటాయి. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

97. నిశ్చయంగా, తమకు తాము (తమ ఆత్మలకు) అన్యాయం చేసుకుంటూ ఉండేవారి ప్రాణాలను తీసే దేవదూతలు వారితో: “మీరు ఏస్థితిలోఉండేవారు?” అని అడిగితే, వారు: “మేము భూమిలో బలహీనులముగా, నిస్సహాయులముగా ఉండేవారము!” అని జవాబిస్తారు. దానికి (దేవదూతలు): “ఏమీ? మీరు పలస పోవటానికి అల్లాహ్ భూమి విశాలంగా లేకుండెనా?” అని అడుగుతారు. ఇలాంటి వారి శరణం నరకమే. మరియు అది ఎంత చెడ్డ గమ్యస్థానం!

98. కానీ, నిజంగానే నిస్సహాయులై, పలస పోవటానికి ఏ సాధనా సంపత్తి, ఎలాంటి మార్గం లేని పురుషులు, స్త్రీలు మరియు పిల్లలు తప్ప!

لَا يَتَكُونُ الْفَعِيدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرَ أُولَى الْقَوَرِ
وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
فَقَسَّ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى
الْفَعِيدِينَ دَرَجَةً ۖ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَقَسَّ
اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْفَعِيدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ۖ

دَرَجَاتٍ ۖ وَتِلْكَ وَمَغْفِرَةٌ ۖ وَرَحْمَةٌ ۖ وَكَانَ
اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۖ

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا أَمْوَالَكُمُ الْمَلَائِكَةُ طَائِفَتًا
أَنْفُسُهُمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا
مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ
أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجَرُوا فِيهَا قَالُوا لَكَ
مَا أَوْلَهُمْ جَاهُهُمْ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ۖ

إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا
يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ۖ

99. కావున ఇటువంటి వారిని, అల్లాహ్ మన్నించవచ్చు! ఎందుకంటే, అల్లాహ్ మన్నించేవాడు, క్షమాశీలుడు. (5/8)

100. * మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో వలస పోయే వాడు భూమిలో కావలసినంత స్థలాన్ని, సౌకర్యాలను పొందుతాడు. మరియు ఎవడు తన ఇంటిని వదలి, అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త కొరకు, వలస పోవటానికి బయలుదేరిన తరువాత అతనికి చావువస్తే! నిశ్చయంగా, అతని ప్రతిఫలం అల్లాహ్ పద్ధతిలో ఉంటుంది. ఎందుకంటే, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

101. మరియు మీరు భూమిలో ప్రయాణం చేసేటప్పుడు సమాజాలను సంక్షిప్తం (ఖ'సే) చేస్తే, అది పాపం కాదు.¹ (అంతేగాక) సత్యతిరస్కారులు మిమ్మల్ని వేధిస్తారు అనే భయం మీకు కలిగినప్పుడు కూడా! ఎందుకంటే, సత్యతిరస్కారులు నిశ్చయంగా, మీకు బహిరంగ శత్రువులు.

102. మరియు నీవు (ఓ ప్రవక్త!), వారి (ముస్లింల) మధ్య ఉండి (పోరాటం జరుగుతూ ఉండగా) సమాజ్ చేయించడానికి వారితో నిలబడితే, వారిలోని ఒకవర్గం నీతోపాటు నిలబడాలి, మరియు వారు అస్త్రధారులై ఉండాలి. వారు తమ సజ్దాను పూర్తిచేసుకొని వెనక్కి వెళ్ళిపోవాలి. అప్పుడు ఇంకా సమాజ్ చేయని రెండో వర్గం వచ్చి నీతోపాటు సమాజ్ చేయాలి. వారు కూడా జాగరూకులై ఉండి, తమ ఆయుధాలను ధరించి ఉండాలి. ఎందుకంటే, మీరు మీ ఆయుధాలపట్ల,

فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٨﴾

وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرْعًا كَثِيرًا وَسَعَةً ۚ وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٩﴾

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ ۖ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَفْقَهُونَ ۚ الْذِينَ كَفَرُوا وَإِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا ﴿١٠﴾

وَإِذَا كُنْتُمْ فِيهِمْ فَأَقْبِبْ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ ۚ فَإِذَا سَأَدُوا فَأَنصَرُوا وَارْتَبِعُوا صُلُوبَهُمْ ۚ هَٰذَا أَتَى طَآئِفَةٌ أُخْرَىٰ لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ ۚ وَذَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَالْوَتَّاعُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً ۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذًى مِنْ مَطَرٍ

1. ఖ'సే: సంక్షిప్తం, అంటే "జాహ్ర్లో రెండు, 'అస్-నిలో రెండు మరియు 'జహ్ర్లో రెండు రకాతులు మాత్రమే విధి (ఫ'ల్) సమాజ్ చేయాలి. ఫజ్ర మరియు మ'గ్రీబ్ సమాజ్‌లలో సంక్షిప్తం (ఖ'సే) లేదు. ప్రయాణంలో సున్నత్ సమాజ్ విధిచెట్టపచ్చు, ఏకైక్ పూర్తి చేయాలి.

మరియు మీ సామగ్రి పట్ల, ఏ కొద్ది అజాగ్రత్త వహించినా మీపై ఒక్కసారిగా విరుచుకుపడాలని సత్య తీరస్కారులు కాచుకొని ఉంటారు. అయితే, వర్షం వల్ల మీకు ఇబ్బందిగా ఉంటే! లేదా మీరు అస్వస్థులైతే, మీరు మీ ఆయుధాలను దించిపెట్టడం పాపం కాదు. అయినా మీ జాగ్రత్తలో మీరు ఉండాలి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సత్యతీరస్కారుల కొరకు అవమానకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు.¹

103. ఇక సమా'జ్ను పూర్తిచేసిన తరువాత నిలుచున్నా, కూర్చున్నా, పరుండినా, అల్లాహ్ను స్మరిస్తూ ఉండండి. కాని శాంతి భద్రతలు నెలకొన్న తరువాత సమా'జ్ను స్థాపించండి. నిశ్చయంగా, సమా'జ్ విశ్వాసులకు నియమిత సమయాలలో పాటించటానికి విధిగా నియమించబడింది.

104. మరియు శత్రువులను వెంటబడించటంలో బలహీనతను ప్రదర్శించకండి. ఒకవేళ మీరు బాధ పడుతున్నట్లయితే, నిశ్చయంగా వారుకూడా - మీరు బాధపడు తున్నట్లే - బాధపడుతున్నారు. మరియు మీరు అల్లాహ్ నుండి వారు ఆశించలేని దానిని ఆశిస్తున్నారు. మరియు వాస్తవానికి, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

105. (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా, మేము ఈ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్ను), సత్యంతో, నీపై అవతరింపజేశాము - అల్లాహ్ నీకు తెలిపిన ప్రకారం - నీవు ప్రజల మధ్య తీర్పుచేయటానికి. మరియు నీవు విశ్వాస ఘాతకుల పక్షమున నాదించేవాడవు కావద్దు.

أَوَلَيْسَ لَكُمْ مَرْضًى أَنْ تَصْعَوْا سِلَاحَكُمْ وَتُحْدُوا
حُدُودَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ۝

فَإِذَا أَقَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا
وَقُعُودًا أَوْ عَلَى جُنُوبِكُمْ فَإِذَا أَظْهَرْتُمْ
فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْثُوتًا ۝

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا
رَالِهِمْ فَإِنَّهُمْ يَأْتِيكُم كَمَا تَأْتِيهِمْ
وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا ۝

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ
بِمَا أَرَادَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْكَافِرِينَ حَصِيمًا ۝

106. మరియు అల్లాహ్ ను క్షమాభిక్ష కొరకు ప్రార్థించు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.¹

107. మరియు ఆత్మద్రోహం చేసుకునేవారి పక్షమున నీవు వాదించకు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ విశ్వాసఘాతకుణ్ణి, పాపిని ప్రేమించడు.

108. వారు (తమ దుష్కర్మలను) మానవుల సుండి దాచగలరు, కాని అల్లాహ్ సుండి దాచలేరు. ఎందుకంటే ఆయన (అల్లాహ్)కు సమ్మతం లేని విషయాలను గురించి వారు రాత్రులలో రహస్య సమాలోచనలు చేసేటపుడు కూడా ఆయన వారితో ఉంటాడు. మరియు వారి సకల చర్యలను అల్లాహ్ పరివేష్టించి ఉన్నాడు.

109. అవును, మీరే! ఈ (అపరాధుల) పక్షమున ఇహలోక జీవితంలోనైతే వాదించారు. అయితే! తీర్పుదినమున వారి పక్షమున అల్లాహ్ తో ఎవడు వాదించగలడు? లేదా వారికి ఎవడు రక్షకుడు కాగలడు?

110. మరియు పాపం చేసినవాడు, లేదా తనకుతాను అన్యాయం చేసుకున్నవాడు,² తరువాత అల్లాహ్ ను క్షమాభిక్ష కై వేడుకుంటే ఆలాంటి వాడు, అల్లాహ్ ను క్షమాశీలుడుగా, అపార కరుణాప్రదాతగా పొందగలడు!

111. కాని ఎపడైనా పాపాన్ని అర్చిస్తే, దాని (ఫలితం) అతడే స్వయంగా భరిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

وَلَا تَجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَلُونَ أَنفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَانًا أَثِيمًا

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا

هَٰذَا نُمُّهُ ۖ هَٰذَا جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلُ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَى نَفْسِهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

1. అబూ హురైరా (ర'ది.'అ.) కథనం: "నేను వైదప్రపత్త ('స'అస)ను, ఇలా అనగా విన్యాసు: 'అల్లాహ్ సాక్షిగా! నేను ప్రతిరోజు 70 సార్ల కంటే ఎక్కువ అల్లాహ్ (సు.తా.)ను క్షమాభిక్ష కొరకు వేడుకుంటాను మరియు అల్లాహుతో ఆలా వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలుతాను." ("స'హ'హ్ బు'ఖారి, పు.-8, 'హ. సం. 319).

2. చూడండి, 17:15.

112. మరియు ఎవడు అపరాధం గానీ, లేదా పాపం గానీ చేసి, తరువాత దానిని ఒక అమాయకునిపై మోపుతాడో! వాస్తవానికి, అలాంటి వాడు తీవ్రమైన అపనిందను మరియు ఘోర పాపాన్ని తనమీద మోపుకున్న వాడే!

113. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) అల్లాహ్ అనుగ్రహం మరియు అయన కారుణ్యమే నీపై లేకుంటే, వారిలోని ఒక పర్గం వారు నిన్ను మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేయగోరారు. కాని వారు తమను తాము తప్ప మరెవ్వరినీ మార్గభ్రష్టులుగా చేయలేరు. మరియు వారు నీకెలాంటి హానీ చేయలేరు. మరియు అల్లాహ్ నీపై ఈ గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని అవతరింపజేశాడు. మరియు నీకు తెలియని విషయాలను నీకు నేర్పాడు.¹ మరియు నీపై ఉన్న అల్లాహ్ అనుగ్రహం చాలా గొప్పది. (3/4)

114. * వారు చేసే రహస్యసమావేశాలలో, చాలామట్టుకు ఏ మేలు లేదు. కాని ఎవరైనా దాసధర్మాలు చేయటానికి, సత్కార్యాలు (మ'అయాద్) చేయటానికి లేదా ప్రజలమధ్య సంధి చేకూర్చటానికి (సమాలోచనలు) చేస్తే తప్ప! ఎవడు అల్లాహ్ ప్రీతికొరకు ఇలాంటి పనులు చేస్తాడో, అతనికి మేము గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాము.

115. మరియు తనకు సన్మార్గం స్పష్టంగా తెలిసిన పిదప కూడా, ఎవడు ప్రవక్తకు వ్యతిరేకంగా పోయి విశ్వాసుల మార్గం గాక వేరే మార్గాన్ని అనుసరిస్తాడో! అతడు అపలంబించిన త్రోవ వైపునకే, అతనిని మరల్చుతాము మరియు వానిని నరకంలో కాల్చుతాము. మరియు అది ఎంత చెడ్డ

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ آثِمًا كَرِهَ لِهَ بَرًّا
فَغَابَ لِحَقْلٍ بَهْمَا أَوَّلًا قُبَيْنًا ۝

وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ
قُلُوبُهُ مِّنْهُمْ أَنْ يُفْسِدُوا وَ مَا يُفْسِدُونَ إِلَّا
أَنفُسَهُمْ وَمَا يَصْرِفُونَكَ مِنْ شَيْءٍ وَأَنزَلَ اللَّهُ
عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ
كَانَ تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ۝

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نُّجُوهُمْ إِلَّا مَنَ أَمَرَ
بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ أَصْلَحَ بَيْنَ النَّاسِ
وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ
فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ۝

وَمَن يُفَارِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ
لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ
تُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ
مَصِيرًا ۝

గమ్యస్తానం.¹

116. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తనకు సాటి కల్పించటాన్ని (షిర్క్) ఏమాత్రం క్షమించడు. కాని ఆయన దానిని విడిచి (ఇతర ఏ పాపాన్నైనా) తాను కోరిన వానికి క్షమిస్తాడు! అల్లాహ్ తో భాగస్వాములను కల్పించే వాడు, వాస్తవానికి మార్గభ్రష్టుడై, మార్గ భ్రష్టత్వంలో చాలా దూరం పోయినట్లే!

117. ఆయన (అల్లాహ్)ను పదలి. వారు స్త్రీ (దేవత)లను ప్రార్థిస్తున్నారు.² మరియు వారు కేవలం తిరుగుబాటు దారుడైన షైతాన్ నే ప్రార్థిస్తున్నారు.³

118. అల్లాహ్ ఆతన్ని శపించాడు (బహిష్కరించాడు). మరియు ఆతడు (షైతాన్) ఇలా అన్నాడు: “నేను నిశ్చయంగా, నీ దాసులలోనుండి ఒక నియమిత భాగాన్ని తీసుకుంటాను.

119. “మరియు నిశ్చయంగా, నేను వారిని మార్గభ్రష్టులుగా చేస్తాను; మరియు వారికి తప్పక, తప్పుడు ఆశలు కలిగిస్తాను; మరియు నేను వారిని అజ్ఞాపిస్తాను; దాని ప్రకారం వారు తప్పక పశువుల చెవులను చీల్చుతారు; మరియు నేను వారిని అజ్ఞాపిస్తాను; దాని ప్రకారం వారు తప్పక అల్లాహ్ సృష్టిలో మార్పులు చేస్తారు.”⁴

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ۝

إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادُوا يُدْعَوْْنَ إِلَّا لِيُضِلَّ اللَّهُ أَعْيُنَهُمْ

لَعَنَهُ اللَّهُ. وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَفْرُوضًا ۝

وَلَا ضَلَالَهُمْ وَلَا مَنِيَّةَ لَهُمْ وَلَا مَرْتَبَهُمْ فَلْيُبَيِّنَنَّ أَذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَا مَرْتَبَهُمْ فَلْيَعْبَرُوا خَلْقَ اللَّهِ. وَمَنْ يَتَّبِعِ الشَّيْطَانَ وَلْيَا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرًا مُبِينًا ۝

1. చూడండి, 3:85.

2. స్త్రీ దేవతలు అంటే, ఇక్కడ ముష్రీక్ ఖురైషులు పూజించే స్త్రీ విగ్రహాలు ఉదా: “లాతీ, ‘ఉ’జ్జా, మనాత్ మరియు నాఇల్” మొదలైనవి. లేక దైవదూతలు. ఎందుకంటే వారు దైవదూతలను అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క కుమార్తెలుగా భావించి, వారి ఆరాధన చేసేవారు.

3. షైతాన్ పేర్కొన్న వాటి ఆరాధన కేవలం షైతాన్ ఆరాధనయే. ఎందుకంటే షైతాన్ మానవుల్ని అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంనుండి మళ్ళించి బూతుకదైవాలను ఆరాధించటాన్ని ప్రోత్సహిస్తాడు.

4. ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.) సృష్టిలో మార్పులు అంటే: పశువుల చెవులను ప్రత్యేక వైదాలపేర, ప్రత్యేక తరంగా కోసే విడవడమే కాక. మానవులు కూడా అందాన్ని హెచ్చించటానికి పచ్చబొట్టు వేయించుకోవటం, మరియు కనుబొమ్మల వెంట్రుకలను కత్తిరించుకోవటం, ప్లాస్టిక్ సర్దురీ చేయించుకోవటం, మరియు

మరియు ఎవడు అల్లాహ్ కు బదులుగా షైతాన్ ను తన రక్షకునిగా చేసుకుంటాడో! వాస్తవానికి వాడే స్వప్తమైన సప్తానికి గురిఅయిన వాడు!

120. అతడు (షైతాన్) వారికి వాగ్దానం చేస్తాడు మరియు వారిలో విపరీత కోరికలను రేపుతాడు. కాని, షైతాన్ వారికి చేసే వాగ్దానాలు మోసపుచ్చేవి మాత్రమే!

121. అలాంటి వారి ఆశ్రయం సరకమే; మరియు వారికి దాని నుండి తప్పించుకునే మార్గమే ఉండదు.

122. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో! మేము వారిని క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గ పనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాము; అందులో వారు శాశ్వతంగా కలకాలముంటారు. అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యమైనది. మరియు పలుకులలో అల్లాహ్ కంటే ఎక్కువ సత్యపంతుడెవడు?

123. మీ కోరికల ప్రకారంగా గానీ, లేదా గ్రంథప్రజల కోరికల ప్రకారంగా గానీ (మోక్షం) లేదు! పాపం చేసిన వానికి దానికి తగిన శిక్ష ఇవ్వబడుతుంది; మరియు వాడు, అల్లాహ్ తప్ప మరొక రక్షకుడిని గానీ, సహాయకుడిని గానీ పొందలేడు!

124. మరియు సత్కార్యాలు చేసేవాడు పురుషుడైనా, లేక స్త్రీ అయినా, ఆ ప్యక్తి విశ్వాసి అయి ఉంటే, అలాంటి వారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు మరియు వారికి ఖర్చూర బీజపు చీలిక (నఖీరా) అంత అన్యాయం కూడా జరుగదు.

يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ۝

أُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَخْرَجًا ۝

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ۝

لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْرِبْهُ وَلَا يُعِدُّ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ قَدْ أُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ۝

ట్యాబిలెట్ మి మరియు వాసెక్ట్ మి చేయించుకొని అల్లాహుతా'అలా స్పష్టలో మార్పులు తెచ్చుటకు ప్రయత్నించడం కూడాను. వైవప్రవక్త ('స'అస) సంప్రదాయం వల్ల తెలిసినదేమిటంటే పశువులకు ఖస్సీ చేయటం ధర్మసమ్మతమే. ఎందుకంటే, వైవప్రవక్త ('స'అస) ఖస్సీ చేసిన పశువుల బలి (ఖుర్బానీ) చేశారు.

125. మరియు తన ముఖాన్ని (తనను తాను) అల్లాహ్ కు సమర్పించుకొని (ముస్లిం అయి), సజ్జసుడై, ఇబ్రాహీమ్ అనుసరించిన, ఏకదైవ సిద్ధాంతాన్ని (సత్యధర్మాన్ని) అనుసరించే వాని కంటే ఉత్తముడైన విశ్వాసి (ధార్మికుడు) ఎవడు? ¹ మరియు అల్లాహ్! ఇబ్రాహీమ్ ను తన స్నేహితునిగా చేసుకున్నాడు.

126. మరియు ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కు చెందినదే. మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్ ప్రతిదానిని పరివేష్టించి ఉన్నాడు.

127. మరియు వారు నిన్ను స్త్రీల ప్యవహారంలో గల ధార్మిక తీర్పు (ఫత్వా)ను గురించి అడుగుతున్నారు. వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్ వారిని (స్త్రీలను) గురించి ధార్మిక తీర్పు ఇస్తున్నాడు: ‘అనాథ స్త్రీలను, వారి కొరకు నిర్ణయించబడిన హక్కు (మహ్)ను మీరు వారికివ్వక, వారిని పెండ్లాడ గోరుతున్న విషయాన్ని గురించి మరియు బలహీనులైన దిత్తలను గురించి మరియు అనాథ పిల్లల విషయంలోనూ న్యాయంగా ప్యవహరించాలని, ఈ గ్రంథంలో మీకు తెలుపబడుతోంది.’ ² మరియు మీరు ఏ మంచిపని చేసినా అది అల్లాహ్ కు తప్పకుండా తెలుస్తుంది.”

128. మరియు ఒకవేళ స్త్రీ తనభర్త, అనాదరణతో ప్రవర్తిస్తాడేమోనని, లేదా నిముఖుడవుతాడేమోనని, భయపడితే! వారిద్దరూ తమ మధ్య రాజీ చేసుకుంటే! వారిపై ఎలాంటి దోషంలేదు. రాజీపడటం ఎంతో ఉత్తముమైనది.

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِّمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ
وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ
اللَّهُ كُلَّ شَيْءٍ مُّحِيطًا

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ
فِيهِنَّ وَمَا يُثَلِّ عَلَيْكُمْ فِي الْكُفْرِ فِي يُتَمَّى
النِّسَاءِ الَّتِي لَا تَوْلَوْنَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ
وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ
مِنَ الرِّبَالِ إِنْ وَانْ تُقِيمُوا إِلَيْتَنِي بِالْقِسْطِ
وَمَا تَعْمَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا

وَإِنْ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ
إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا
صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنفُسُ
الشُّعْرَ إِنْ تُعْمِلُوا أَوْ تَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا

1. చూడండి, 2:135.

2. చూడండి, 4:3.

మరియు మానవుల మనస్సులలో పేరాస ఇమిడివున్నది. మీరు సజ్జనులై, దైవభీతి కలిగి ఉండండి! ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ కర్మలన్నింటినీ బాగా ఎరుగును.

129. మరియు మీరు ఎంత కోరినా, మీ భార్యల మధ్య పూర్తి న్యాయం చేయటం మీ చేతకాని పని. కనుక ఒక భార్య వైపునకు ఎక్కువగా మొగ్గి, మరొకామెను డోలాయమాన స్థితిలో పడలకండి. మీరు మీ ప్రపర్తనను సరిజేసుకొని దైవభీతి కలిగి ఉండండి! ఎందుకంటే నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

130. కాని ఒకవేళ వారు (దంపతులు) విడిపోతే! అల్లాహ్ తన దాతృత్వంతో వారిలో ప్రతి ఒక్కరినీ, స్వయం సమృద్ధులుగా చేయవచ్చు! మరియు అల్లాహ్! సర్వవ్యాప్తి, మహా విధేచనాపరుడు.

131. మరియు ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా, అల్లాహ్ కు చెందినదే. మరియు వాస్తవానికి మేము అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండమని, పూర్వం గ్రంథం ఇచ్చిన వారికీ మరియు మీకూ ఆజ్ఞాపించాము. మరియు ఒకవేళ మీరు తిరస్కరిస్తే భూమ్యాకాశాలలో ఉన్నదంతా నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కే చెందినది. మరియు అల్లాహ్ స్వయం సమృద్ధుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు.

132. మరియు ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. మరియు కార్యసాధకుడిగా అల్లాహ్ చాలు!

133. ఓ మానవులారా! ఆయన కోరితే, మిమ్మల్ని అంతంచేసి ఇతరులను తేగలడు.

تَعْمَلُونَ خَيْرًا ۝

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَهْتِلُوا كُلَّ امْرَأَةٍ بِمَا كَانَ مِنَ مَحَلَّتِهَا وَلَنْ تُضِلُّوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

وَلَنْ يَتَفَرَّقَ إِلَيْنِ اللَّهُ كُلَّ امْرَأَةٍ مِّنْ سَعْيِهِمْ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ۝

وَاللَّهُ مَنَّ عَلَى السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ وَلَئِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ مَنَّى السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ۝

وَاللَّهُ مَنَّ عَلَى السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ وَكِيلًا ۝

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ

మరియు వాస్తవానికి, అల్లాహ్ ఇలా చేయగల సమర్థుడు.¹

134. ఎవడు ఇహలోక ఫలితాన్ని కోరుతాడో, (వానికదే దొరుకుతుంది). కాని (కేవలం) అల్లాహ్ వద్దనే, ఇహలోక మరియు పరలోక ఫలితాలున్నాయి. మరియు అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వం చూసేవాడు. (7/8)

135. * ఓ విశ్వాసులారా! మీరు న్యాయంకొరకు స్థిరంగా నిలబడి, అల్లాహ్ కొరకే సాక్ష్య మివ్వండి. మరియు మీ సాక్ష్యం మీకు గానీ, మీ తల్లిదండ్రులకు గానీ, మీ బంధువులకు గానీ, విరుద్ధంగా ఉన్నాసరే. వాడు ధనవంతుడైనా లేక పేదవాడైనా సరే! (మీ కంటే ఎక్కువ) అల్లాహ్ వారిద్దరి మేలు కోరేవాడు. కావున మీరు మీ మనోవాంఛలను ఆనుసరిస్తే న్యాయం చేయకపోవచ్చు.² మీరు మీ సాక్ష్యాన్ని వక్రీకరించినా, లేక దానిని నిరాకరించినా! నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

136. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ ను, ఆయన సందేశహరుణ్ణి, ఆయన తన సందేశహరుని (ముహమ్మద్) పై అవతరింపజేసిన గ్రంథాన్ని మరియు ఆయన ఇంతకు పూర్వం అవతరింపజేసిన గ్రంథాలన్నింటినీ విశ్వసించండి.³ అల్లాహ్ ను,

بِالْحَرِيِّنَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ قَدِيرًا ۝

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِندَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوَلَّوْا قَوْمِي بِالْقِسْطِ ۚ هَٰذَا إِلَهُكُمْ وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ إِن يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا ۚ فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا ۚ وَإِنْ تَلَوْا أَوْ لَمْ تُلَوْا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ۝

1. చూడండి, 47:38.

2. చూడండి, 5:8.

3. ఇంతకుపూర్వం అవతరింపజేయబడిన దివ్య గ్రంథాలను విశ్వసించడం అంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.) తరఫునుండి అవతరింపజేయబడిన, తొరాత్ మరియు ఇంజిల్ మొదలైన దివ్య గ్రంథాలలో మిగిలి ఉన్న సత్యాలను అన్నమాట, అంటే అల్లాహుతా'అలా తరఫునుండి అవతరింపజేయబడిఉన్న విషయాలను విశ్వసించడం. ఈ రోజు కేవలం ఈ దివ్యఖుర్ఆన్ తప్ప ఏ ఇతర దివ్యగ్రంథం కూడా, అవతరింపజేయబడిన నిజరూపంలో లేదు. ఎందుకంటే ఆ మతపు ధర్మవేత్తలు కాలక్రమేణా వాటిలో ఎన్నో హేచ్చుత్కర్మలు చేస్తూ పచ్చారు. ఉదాహరణకు ఇప్పుడు వాడుకలో ఉన్న బైబిల్లో ఎన్నోసార్లు మార్పులు

ఆయన దూతలను, ఆయన గ్రంథాలను, ఆయన ప్రవక్తలను, అంతిమదినాన్ని తిరస్కరించిన వాడు, వాస్తవానికి మార్గభ్రష్టుడై, మార్గ భ్రష్టత్వంలో చాలాదూరం పోయిసట్టే!

137. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే విశ్వసించిన తరువాత తిరస్కరించి, మళ్ళీ విశ్వసించి, ఆ తరువాత తిరస్కరించి; ఆ తిరస్కారం లోనే పురోగమిస్తారో! అలాంటి వారిని అల్లాహ్ ఎన్నటికీ క్షమించడు. మరియు వారికి సన్మార్గం వైపునకు దారిచూపడు!

138. కవటవిశ్వాసులకు, నిశ్చయంగా! బాధాకరమైన శిక్ష ఉండని తెలుపు.

139. ఎవరైతే విశ్వాసులను వదలి సత్య తిరస్కారులను తమ స్నేహితులుగా చేసుకుంటున్నారో! అలాంటి వారు, వారి (అవిశ్వాసుల) నుండి, గౌరవాన్ని పొందగోరుతున్నారా? కానీ నిశ్చయంగా, గౌరవమంతా కేవలం అల్లాహ్ కే చెందినది.¹

140. మరియు వాస్తవానికి, (అల్లాహ్) మీ కొరకు ఈ గ్రంథంలో (ఈ విధమైన ఆజ్ఞ) ఆవతరింపజేశాడు: “ఒకవేళ మీరు అల్లాహ్ సూక్తులను గురించి తిరస్కారాన్ని మరియు పరిహాసాన్ని వింటే! అలా చేసేవారు, (అ సంభాషణ వదలి) ఇతర సంభాషణ ప్రారంభించనంతవరకు మీరు వారితో కలిసి కూర్చోకండి!” అలా చేస్తే నిశ్చయంగా, మీరు కూడా వారిలాంటి వారే! నిశ్చయంగా,

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ
ازْدَادُوا كُفْرًا تَمَّ يُكُنِ اللَّهُ لِغَيْرِهِمْ وَلَئِنَّهُمْ
سَيَلَكُونَ

بَشِيرِ الْمُتَّقِينَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الْكُفْرَ مِنْكُمْ
الْمُؤْمِنِينَ يَتَّبِعُونَ عِدَّةَ الْعُرَّةِ وَالْأَعْرَافِ
لَهُمْ جَهَنَّمُ

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَأَلْتُمُ الْيَتَامَى
اللَّهُ يَكْفُرُ بِهَا وَيَسْتَهْزِئُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ
حَتَّى يَصُوبُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِذْ أَنْتُمْ إِذَا
مَثَلْتُمْ إِلَيْنَا اللَّهُ جَامِعُ الْمُتَّقِينَ
وَالْكُفْرَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا

చేశారు. ఇప్పుడు వాడుకలో ఉన్న ఆధునిక బైబిల్ లో చివరి మార్పు 1977 క్రీ.శకంలో చేశారు. అది (Revised) Authorized KJV అనుబంధమైంది. ఇక్కడ సంబోధన, ఇప్పుడు వాడుకలో ఉన్న ఆ దివ్య గ్రంథాలలో మిగిలి ఉన్న సత్యాలను మాత్రమే సూచిస్తుంది. చూడండి, 3:3.

1. చూడండి, 35:10 మరియు 63:8.

144. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు విశ్వాసులను పదలి సత్యతిరస్కారులను, మీ స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. ఏమీ? మీరు, మీకే వ్యతిరేకంగా, అల్లాహ్ కు స్పష్టమైన ప్రమాణం ఇవ్వదలచు కున్నారా?

145. నిశ్చయంగా, కపటవిశ్వాసులు సరకంలో అట్టడుగు అంతస్తులో పడి ఉంటారు.¹ మరియు వారికి సహాయంచేయగల వాడిని ఎవ్వడినీ నీవు పొందజాలవు.

146. కాని ఎవరైతే, ఏశ్చాత్తాపపడి, తమను తాము సంస్కరించుకొని, అల్లాహ్ ను గట్టిగా నమ్ముకొని తమ భర్తాన్ని (భక్తిని) కేవలం అల్లాహ్ కొరకే ప్రత్యేకించు కుంటారో, అలాంటి వారే విశ్వాసులతో కలిసిమెలసి ఉంటారు.² మరియు త్వరలోనే అల్లాహ్ విశ్వాసులందరికీ గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించగలడు.

147. మీరు కృతజ్ఞులై, విశ్వాసులై ఉంటే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని సిద్ధాంతంగా ఎందుకు శిక్షిస్తాడు? మరియు అల్లాహ్ కృతజ్ఞతలను ఆమోదించేవాడు,³ సర్వజ్ఞుడు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ
أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَلْيُؤُونَ
أَنْ يَجْعَلُوا إِلَهَكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿١٤٤﴾

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ
وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ
وَآخَلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ
وَسَوْفَ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ الْأُجْرَ الْعَظِيمَ ﴿١٤٦﴾

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِكُمْ إِن كُنتُمْ
وَأَمْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَٰكِرًا عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

సన్మార్గం వైపుకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు. ఎందు కంటే అల్లాహుతా'అలా మూసవులకు మరియు జిన్నాతులకు విచిత్రదా బుద్ధినిచ్చాడు. ప్రవక్తల ద్వారా మరియు దివ్యగ్రంథాల ద్వారా వారి పద్ధతు మార్గదర్శకత్వాన్ని పంపాడు. అయినా వారు తమ తలచిరుసుతనంతో 'హై' తాన్ పలలో పడిపోయి, 'హై' తాన్ అడుగు జాడలలో నడుస్తున్నారు. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు జరిగిపోయింది, జరగనున్నది అంతా తెలుసు. అల్లాహుతా'అలా 'అలిముల్ గ్రేట్. దుష్టులు సన్మార్గం వైపునకు రారని అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తెలుసు కాబట్టి, వారిని మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉంచనిస్తాడే కానీ, వారిని బలవంతంగా మార్గభ్రష్టత్వంలోకి త్రోయడు.

1. సరకంలో అన్నిటికంటే క్రింది అంతస్తు అల్-హావీయహ్ అనబడుతుంది.

2. మరియు ఏ కపటవిశ్వాసి అయితే ఏశ్చాత్తాపపడి తనను తాను సవరించుకొని అల్లాహ్ (సు.తా.)నే గట్టిగా విశ్వసించి తన భక్తిని కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే ప్రత్యేకించుకుంటాడో అట్టివాడు స్వర్గంలో విశ్వాసులతో కలిసి ఉంటాడు.

3. పాకిదన్ (అప్-షహారు): Approving or Rewarding or Forgiving much or largely. అంటే కృతజ్ఞతలను ఆమోదించే, అంగీకరించే, ఆదరించే, విలువనిచ్చే వాడు. తన దాసుల మంచి కార్యాలకు అమితంగా ప్రతిఫలమిచ్చే వాడు. All-Appreciative, యోగ్యతను గుర్తించే వాడు. చూడండి, 2:158.

148. (*) అన్యాయానికి గురిఅయిన వాడు తప్ప! చెడును బహిరంగంగా పలుకటాన్ని అల్లాహ్ ఇష్టపడడు.¹ మరియు అల్లాహ్ సర్వం విస్తేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

149. మీరు మేలును బహిరంగంగా చెప్పినా లేక దానిని దాచినా!² లేక చెడును క్షమించినా! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మన్నించే వాడు,³ సర్వసమర్థుడు.

150. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తలను తిరస్కరించే వారూ మరియు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తల మధ్య భేదభావం చూపగోరే వారూ (అంటే అల్లాహ్ ను విశ్వసించి, ప్రవక్తలను తిరస్కరించేవారూ) మరియు: “మేము కొందరు ప్రవక్తలను విశ్వసిస్తాము, మరియు కొందరిని తిరస్కరిస్తాము.” అని అనే వారూ మరియు (విశ్వాస-అవిశ్వాసాలకు) మధ్య మార్గాన్ని కల్పించగోరే వారూ -

151. ఇలాంటి వారే - నిస్సందేహంగా సత్య తిరస్కారులు. మరియు సత్య తిరస్కారుల కొరకు మేము అపమానకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాము.

152. మరియు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తలందరినీ విశ్వసిస్తూ, వారి (ప్రవక్తల) మధ్య భేదభావాలు చూపని వారికి అయన (అల్లాహ్) వారి ప్రతిఫలాన్ని తప్పక

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا
مَنْ ظَلَمَ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿١٤٨﴾

إِنْ تُبَدُّوْا خَيْرًا أَوْ تُخَفُّوْا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ﴿١٤٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ
أَنْ يُفْرِقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ
بِبَعْضٍ وَنُكْفِرُ بِبَعْضٍ وَهُمْ يُرِيدُونَ أَنْ
يَسْخَرُوا مِنَّا فِي ذَلِكَ سَيِّئًا ﴿١٥٠﴾

أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٥١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفْرِقُوا بَيْنَ أَحَدٍ
مِّنْهُمْ أُولَٰئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمُ الْجَزَاءَ وَكَانَ اللَّهُ
عَفُوًّا رَحِيمًا ﴿١٥٢﴾

1. మీరు మానవులలో ఏదైనా చెడును చూస్తే దానిని ఇతరులకు ప్రకటించకండి. కాని ఏకాంతంలో వారిని బోధించటానికి ప్రయత్నించండి.

2. ఒకడు చేసిన చెడు లేక కీడుకు - తనకు జరిగిన దానికి - సరిసమానంగా ప్రతికారం తీసుకోవటానికి పరీయత్లో అనుమతి ఉంది. కానీ తనకు జరిగిన చెడు లేక కీడును క్షమించటం ఎక్కువగా అమోదించబడింది. (స. ముస్లిం, హ.సం. 4587). చూడండి, 42:40.

3. అభ్యుదయ (అల్-అఫ్దుల్): Pardoning, మన్నించే, క్షమించేవాడు. చూడండి, 2:52. వ్యాఖ్యానం 1.

కప్పబడి ఉన్నాయి.”¹ అని అనటం వలన (మేము వారిని శిక్షించాము). అంతేకాదు, వారి సత్యతిరస్కారం వలన, అల్లాహ్ వారి హృదయాలపై ముద్రవేసి ఉన్నాడు; కాబట్టి వారు విశ్వసించినా కొంత మాత్రమే!

156. మరియు వారి సత్యతిరస్కారం వలన మరియు వారు మర్మమైన మోసిన మహా అవనిందవలన;²

157. మరియు వారు: “నిశ్చయంగా, మేము అల్లాహ్ యొక్క సందేశహారుడు, మర్మమే కుమారుడైన, ‘ఈసా మసీహా’ (ఎసు క్రీస్తు)ను చంపాము.” అని అన్నందుకు,³ మరియు వారు అతనిని చంపనూ లేదు మరియు శిలువపై ఎక్కించనూ లేదు, కాని, వారు భ్రమకు గురిచేయబడ్డారు.⁴ నిశ్చయంగా, ఈ విషయాన్ని గురించి అభిప్రాయభేదం ఉన్నవారు దీనిని గురించి సంశయగ్రస్తులై ఉన్నారు. ఈ విషయం గురించి వారికి నిశ్చితజ్ఞానం లేదు. వారు కేవలం ఊహనే అనుసరిస్తున్నారు. నిశ్చయంగా, వారు అతనిని చంపలేదు.

158. వాస్తవానికి, అల్లాహ్ అతనిని (‘ఈసాను’) తన వైపునకు ఎత్తుకున్నాడు.⁵ మరియు అల్లాహ్

وَكُفِّرْهُمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرِّعَهُمْ تِلْكَ آيَاتُ الْعِزِّ

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِمَّا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظُّلُمِ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

1. చూడండి, 2:88.

2. అంటే యూసుఫ్ సజ్జర్ అనే ప్యక్తితో అమె (మర్మమే) సంబంధముందని యూదులు మోసిన అవనింద.

3. చూడండి, 3:55.

4. అంటే ‘ఈసా మసీహా’ (ఎసు క్రీస్తు) పలే కనిపించిన మరొక ప్యక్తిని శిలువపై ఎక్కించారు. (బోబుల్ థూర్ అన్)

5. చూడండి, 3:55. అల్లాహ్ (సు.తా.), ‘ఈసా’ (అ.స.)ను సజీవునిగా, అతని శరీరంతో సహా, పైకి లేపుకున్నాడు. పుస్తరుత్తానదీవానికి దగ్గరి రోజులలో, ‘ఈసా’ (అ.స.) దమిష్క్ (Damascus)లో తూర్పుదిక్కు మనారహ్ దగ్గర ఫిజ్ సమాజ్ అఖాసుత్ సమయంలో అకాశం నుండి భూమిపైకి పంపబడుతారు. అతను పందిని చంపుతారు, శిలువను విరిచేస్తారు, జీవయాను తొలగిస్తారు. ప్రజలందరూ ముస్లింలవుతారు. దజ్జాలను అతని పంపిరిస్తారు. యూజ్ జూజ్, మూజ్ జూజ్లు కూడా అతని ప్రార్థన వలననే చంపబడుతారు. ఈ పై విషయాలన్నీ ప్రముఖ ‘హదీస్’ ఉల్లేఖకులు

సర్వశక్తి సంపన్నుడు, మహా వివేకపంతుడు.

159. మరియు గ్రంథ ప్రజల్లో ఎవడు కూడా అతనిని ('ఈసా'ను), అతని మరణానికి పూర్వం (అతను, అల్లాహ్ యొక్క సందేశహారుడు మరియు ఒక మానవుడని), విశ్వసించకుండా ఉండడు. మరియు పునరుత్థానదినమున అతను ('ఈసా') వారిపై సొక్తిగా ఉంటాడు.²

160. యూదులకు వారు చేసిన ఘోర దుర్మార్గాలకు ఫలితంగానూ మరియు వారు, అనేకులను అల్లాహ్ మార్గంపై నడుపకుండా ఆటంకపరుస్తూ ఉన్నందువలననూ, మేము ధర్మసమ్మతమైన అనేక పరిశుద్ధ వస్తువులను వారికి నిషేధించాము.³

161. మరియు వాస్తవానికి, వారికి నిషేధింపబడినా; వారు పట్టిని తీసుకోవటం వలననూ మరియు వారు అధర్మంగా ఇతరుల సొమ్మును తీసటం వలననూ, మరియు వారిలో ఆవిశ్వాసులైన వారికొరకు మేము బాధాకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాము.

وَأَنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا

مُظْلَمٍ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَزَمْنَا عَلَىٰ هَرَمٍ طَبِيبٍ
أُجِّلَتْ لَهُمْ لِيَصُدَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا

وَأَخَذْنَاهُم بِالْبُرْهَانِ وَأَفْهَمْنَاهُمُ الْبَيِّنَاتِ
الَّتِي بَالِهَا حِيلٌ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا

చెప్పినట్లే, వారిలో అబూహురైరా, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-మన్'దూద్, 'ఉస్సాన్ బిన్-అబీ అల్-'అస్, అబూ ఉమామ, సవ్వాబ్ బిన్-సమ్'అస్ మరియు అబ్దుల్లాహ్ బిన్-'ఉమ్'రూ బిన్ అల్-'అస్ (ర'దీ'అహ్మద్) మొదలైన వారున్నారు. వీటిని నిఖించినవారిలో బు'భారి, ముస్లిం మరియు ఇతర ఎంతో మంది 'హదీస్'చేతలు ఉన్నారు. (ఇబ్నె-కసీర్).

1. ఇక్కడ 'ఈసా' ('అ.స.) యొక్క మరణం అంటే, అతను మరల భూమి మీదికి పునరుత్థానదినానికి దగ్గరి రోజులలో ఉండబడి, సైన్ వివరించిన విషయాలన్నీ జరిగి, అతని సహజ మరణానికి ముందు, అని అర్థం. (ము'హమ్మద్ జూనాగద్)

దీని మహాకావ్యరంగాల్లో: "ఆ యూదుని లేక క్రైస్తవుని మరణపథములలో అంటే, ఆత్మ (ప్రాణం) తీసి దైవమూత పచ్చినప్పుడు అతడు (ఆ యూదుడు లేక క్రైస్తవుడు): 'ఈసా' ('అ.స.), అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క దాసుడు మరియు ఆయన సందేశహారుడు అని విశ్వసిస్తాడు. కానీ ఆ విశ్వాసం అతనికి ప్రయోజనకరం కాజాలదు." అని, వ్యాఖ్యానించారు.

2. ఈ సొక్తి 'ఈసా' ('అ.స.)ను, అల్లాహ్ (సు.తా.) సజ్జవునిగా తనవైపునకు లేపుకొనక ముందటి విషయాలగురించి ఉంటుంది. చూడండి, 5:117, (ము'హమ్మద్ జూనాగద్).

3. చూడండి, 6:146 మరియు 3: 93.

162. కాని వారిలో పరిపూర్ణమైన జ్ఞానం గలవారు మరియు విశ్వాసులైన వారు,¹ నీవై అపతరింపజేయబడిన దానిని మరియు నీకు పూర్వం అపతరింపజేయబడిన వాటిని విశ్వసిస్తారు. వారు సమూహ విధిగా నలుపుతారు మరియు విధిదానం ('జకాత్') చెల్లిస్తారు మరియు అల్లాహ్ యందు మరియు అంతిమ దినమునందు విశ్వాసం కలిగి ఉంటారు; ఇలాంటి వారికి మేము గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాము. (1/8)

163. * (ఓ ప్రపక్తా!) నిశ్చయంగా, మేము సూహాకు మరియు అతని తర్వాత వచ్చిన ప్రవక్తలకు సందేశం (వ'హీ) పంపినట్లు, నీకు కూడా సందేశం పంపాము. మరియు మేము ఇబ్రాహీమ్, ఇస్మా'యీల్, ఇస్'హాఖ్, య'అఖూబ్ లకు మరియు అతని సంతతివారికి మరియు 'ఈసా, అయ్యూబ్, యూసున్, హరూస్ మరియు సులైమాన్ లకు కూడా దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) పంపాము.² మరియు మేము దావూద్ కు 'జబూర్' గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము.

164. మరియు వాస్తవంగా, మేము పంపిన ప్రవక్తలలో కొందరి గాథలను నీకు తెలిపాము మరియు ఇతర ప్రవక్తలను గురించి మేము నీకు తెలుపలేదు.⁴ మరియు అల్లాహ్ మూసాతో

لَكِن الرُّسُلُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْعُقُومِينَ الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ۝

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْإِسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ وَآتَيْنَا دَاوُدَ زُكُورًا ۝

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا ۝

1. ఇక్కడ సూచించబడిన వారు 'అబ్దుల్లాహ్ దిన్-సిల్లామ్ మరియు ఇతర యూదులు (ర'ది, 'అస్టమ్), ఎవరైతే ఇస్లాం స్వీకరించారో!

2. ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర'ది, 'అ.) కథనం: "కొందరు (యూదులు) మూసా ('అ.స.) తరువాత ఎవరిపై కూడా దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) అపతరింపజేయబడలేదు." అని అన్నారు. దానికి సమాధానంగా ఈ ఆయత్ అపతరింపజేయబడింది. (ఇబ్నె-కసీర్)

3. 'జబూర్' (కీర్తనలు / Psalms): దావూద్ ('అ.స.)కు ఇవ్వబడిన గ్రంథం.

4. ఖుర్ఆన్ లో పేర్కొనబడిన ప్రవక్తలు కేవలం 25 మంది మాత్రమే. వారు: 1) ఆదమ్, 2) ఇద్రీస్, 3) సూహ్, 4) హూద్, 5) 'సాలిహ్, 6) ఇబ్రాహీమ్, 7) లూత్, 8) ఇస్మా'ఈల్, 9) ఇస్'హాఖ్, 10) య'అఖూబ్, 11) యూసుఫ్, 12) అయూబ్, 13) యూసున్, 14) ము'అజ్, 15) మూసా, 16) హరూస్, 17) ఇల్యాస్, 18) అల్-యహ'అ, 19) జు'ల్-కిస్, 20) దావూద్.

నేరుగా మాట్లాడాడు.

165. (మేము) ప్రవక్తలను శుభవార్తలు ఇచ్చేవారిగా మరియు హెచ్చరికలు చేసే వారిగా పంపాము. ¹ ప్రవక్తల (అగమనం) తరువాత, అల్లాహ్ కు ప్రతికూలంగా వాదించడానికి, ప్రజలకు ఏ సాక్షా మిగలకూడదని! ² మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

166. కాని (ప్రవక్త!) అల్లాహ్ నీపై అవతరింపజేసిన దానికి (ఖురీఅసుకు) సాక్ష్యమిస్తున్నాడు. ఆయన దానిని తన జ్ఞానంతో అవతరింపజేశాడు. మరియు దేవదూతలు కూడా దీనికి సాక్ష్యమిస్తున్నాడు. మరియు ఉత్తమ సాక్షిగా అల్లాహ్ యే చాలు.

167. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే సత్య తిరస్కారులై, ఇతరులను అల్లాహ్ మార్గం వైపుకు రాకుండా నిరోధిస్తున్నారో వాస్తవానికి వారు మార్గభ్రష్టులై, మార్గ భ్రష్టత్వంలో చాలాదూరం వెళ్ళిపోయారు!

168. నిశ్చయంగా ఎవరైతే సత్య తిరస్కారులై, అక్రమానికి పాల్పడతారో, వారిని అల్లాహ్ ఏ మాత్రమూ క్షమించడూ మరియు వారికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వమూ చేయడు.

169. వారికి కేవలం నరక మార్గం మాత్రమే

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ
عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا ۝

لَكِنَّ اللَّهَ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ
وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُعْطِ
لَهُمُ الْإِيمَانَ لَمْ تَزِنَا ۝

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ

21) సులైమాన్, 22) జకరియ్యా, 23) యూహ్నా, 24) ఈసా మరియు 25) ముహమ్మద్ 'సలవాతుల్లాహి వ సలాముహు' అల్లెహి వ 'అల్లెహిమ్ అజ్జు' ఈన్. ఇక మొత్తం ఎంతమంది ప్రవక్తలు వచ్చారో అల్లాహుతా'అలాకే తెలుసు. ముహమ్మద్ ('స'అస) తరువాత మాత్రం ఏ ప్రవక్త రాదు. ఎవరైనా తాను ప్రవక్తనని ప్రకటించుకున్నా, అతడూ, అతనిని అనుసరించే వారూ మరియు అలాంటి వానిని ప్రవక్త అని నమ్మేవారూ అందరూ అసత్యవారులే! అలాంటి వారు ముస్లింలు కాదు. ఉదా: బహాయిలు, మేర్థాయిలు, ఖాదీయానీలు మొదలైనవారు.

1. విశ్వాసులకు స్వర్గపు శుభవార్తనివ్వడానికి మరియు అవిశ్వాసులకు నరకాన్ని గురించి హెచ్చరించడానికి.

2. చూడండి, 20:134.

చూపుతాడు. అందులో వారు శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. మరియు ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం.

170. ఓ మానవులారా! వాస్తవంగా మీ ప్రభువు తరపునుండి, సత్యాన్ని తీసుకొని మీ పద్ధతు ఈ సందేశహరుడు వచ్చివున్నాడు. కావున అతని మీద విశ్వాసం కలిగి ఉండండి, ఇదే మీకు మేలైనది. మరియు మీరు గనక తిరస్కరిస్తే! నిశ్చయంగా భూమ్యాకాశాలలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కే చెందినదని తెలుసుకోండి.¹ మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహావివేచనావరుడు.

171. ఓ గ్రంథప్రజలారా! మీరు మీ ధర్మవిషయంలో హద్దులు మీరి ప్రవర్తించండి.² మరియు అల్లాహ్ ను గురించి సత్యం తప్ప వేరేమాట పలుకకండి. నిశ్చయంగా మర్యామ్ కుమారుడైన 'ఈసా మసీహ్' (ఎసు క్రీస్తు), అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరుడు మరియు ఆయన (అల్లాహ్) మర్యామ్ వైపునకు పంపిన, ఆయన (అల్లాహ్) యొక్క ఆజ్ఞ (కలిమి)³ మరియు ఆయన (అల్లాహ్) తరపునుండి వచ్చిన ఒక ఆత్మ (రూహ్). కావున మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసించండి. మరియు (ఆరాధ్య దైవాలు): "ముగ్గురు!" అని అనకండి.⁴

عَلَى اللَّهِ يَتَوَكَّلُ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرِّسَالُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَمِنُوا خَيْرَ الْأَمْرِ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلَّمَتْهُ الْفُتُوحُ إِلَى مَرْيَمَ وَرُوِّحُ مِنْهُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَا تَقُولُوا قَوْلَهُ إِنَّمَا هُوَ أَحَدُ الْأَلِهَةِ إِنَّهُ وَاحِدٌ سُبْحَنَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكُفُّوا بِاللَّهِ وَكَيْلًا

1. చూడండి, 14:8.

2. 'గులుఫ్యున్': అంటే అతిగా ప్రవర్తించటం, అంటే ఇక్కడ క్రైస్తవులు 'ఈసా' (అ.స.)కు మరియు అతని తల్లికి అంటగట్టిన స్థానం, వారు ఆ ఇద్దరికి దైవత్వపు స్థానం అంటగట్టేవారని ఆరాధించసాగారు, చూడండి, 9:31.

3. కలిమి మల్లాహ్: అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క మాట, పదం, సింకితం, ఉత్తరువు లేక ఆజ్ఞ, అంటే అల్లాహుతా' అలా ఏదైనా చేయవలచుకుంటే దానిని: "అయిపో" (మన్)! అని ఆజ్ఞ ఇస్తాడు, అంటే అది అయిపోతుంది (ఫ యమన్). చూడండి, 3:45.

4. క్రైస్తవులలో కొందరు 'ఈసా' (అ.స.) స్వయంగా దేవుడే అంటారు, మరికొందరు అతనిని దేవుని కుమారుడు అంటారు, ఇంకా కొందరు ముగ్గురు దైవాలున్నారంటారు, ఆ ముగ్గురు అల్లాహ్ (సు.తా.), జిబ్రీల్ మరియు 'ఈసా' (అల్లైహిమ్ స.) అని అంటారు, ఇది మానుకోసందని అల్లాహుతా' అలా అజ్ఞాపిస్తున్నాడు.

అది మానుకోండి, మీకే మేలైనది! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఒక్కడే అరాధ్య దైవం. ఆయనకు కొడుకు ఉన్నాడనే విషయానికి ఆయన అతీతుడు. ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా ఆయనకే చెందుతుంది. మరియు కార్య కర్తగా అల్లాహ్ మాత్రమే చాలు.

172. తాను, అల్లాహ్ కు దాసుడననే విషయాన్ని మసీద్ (క్రీస్తు) ఎన్నడూ ఉపేక్షించ లేదు. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) కు సన్నిహితంగా ఉండే దేవదూతలు కూడాను. మరియు ఎవరు ఆయన (అల్లాహ్) దాస్యాన్ని ఉపేక్షించి, గర్వం ప్రదర్శిస్తారో వారందరినీ ఆయన తనముందు సమావేశపరుస్తాడు.

173. కానీ, ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో, వారికి ఆయన వారి ప్రతిఫలాన్ని పూర్తిగా ప్రసాదిస్తాడు మరియు తన అనుగ్రహంతో మరింత అధికంగా ఇస్తాడు. ఇక ఆయనను నిరాకరించి, గర్వం వహించే వారికి బాధాకరమైన శిక్ష విధిస్తాడు; మరియు వారు తమకొరకు - అల్లాహ్ తప్ప - ఇతర రక్షించేవాడిని గానీ, సహాయపడే వాడిని గానీ పొందలేరు.

174. ఓ మానవులారా! మీ ప్రభువు నుండి మీకు స్పష్టమైన నిదర్శనం వచ్చింది. మరియు మేము మీపై స్పష్టమైన జ్యోతిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) అవతరింప జేశాము.

175. కావున ఎవరు అల్లాహ్ ను విశ్వసించి, ఆయననే దృఢంగా నమ్ముకుంటారో, వారిని ఆయన తన కారుణ్యానికి మరియు అనుగ్రహానికి పాత్రులుగా చేసుకొని తనవద్దకు చేరే ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسْكُوفُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا الْمَالِكُ الْمُعْتَكُوفُ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمُ اللَّهُ جَحِيمًا

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنْكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۖ وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَأَعْتَصَمُوا بِهِ فَيْسُدُّ لَهُمْ فِي رَحْمَةِ اللَّهِ وَتُفْضِلُ رَبُّهُمُ إِلَيْهِمْ نُورًا مُبِينًا

176. వారు నిన్ను (కలాలను) గురించి ధార్మిక శాసనం (ఫత్వా) అడుగుతున్నారు. అల్లాహ్ మీకు, కలాలను¹ గురించి, ఈ విధంగా ధార్మిక శాసనం ఇస్తున్నాడని చెప్పి: “ఒక పురుషుడు మరణించి, ఆతనికి సంతానం లేకుండా ఒక సోదరి² మాత్రమే ఉంటే, ఆతడు విడిచిన ఆస్తిలో ఆమెకు సగం వాటా లభిస్తుంది. పిల్లలు లేక చని పోయిన సోదరి మొత్తం ఆస్తికి, ఆతడు (ఆమె నిజ సోదరుడు) వారసుడవుతాడు. ఆతనికి (మృతునికి) ఇద్దరు సోదరీమణులు ఉంటే, వారిద్దరికీ ఆతడు వదలిన ఆస్తిలో మూడింట రెండు వంతుల భాగం లభిస్తుంది. ఒకవేళ సోదర సోదరీమణులు (అనేకులుంటే) ప్రతి పురుషునికి ఇద్దరు స్త్రీల భాగానికి సమానంగా వాటా లభిస్తుంది. మీరు దారి తప్పకుండా ఉండటానికి అల్లాహ్ మీకు అంతా స్పష్టంగా తెలుపుతున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ కు ప్రతి విషయం గురించి బాగా తెలుసు.” (1/4)

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنَّ
أَمْرًا هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتُ فَلَهَا
نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِثُهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ
فَإِنْ كَانَتْ اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثُ مِمَّا تَرَكَ وَإِنْ
كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلَّذِي كَرِهَ مِثْلُ حِظِّ
الَّذِينَ يَبْنِي اللَّهُ لَكُمْ أَنْ تَصُلوْا وَاللَّهُ يَخْلُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ

1. కలాల అంటే సూటి (రక్త) సంబంధీకులు లేని మృతుడు అంటే తండ్రి గానీ, కుమారుడు గానీ లేని మృతుడు. కొడుకు లేని పక్షంలో కొడుకు కొడుకు(లు) సూటి వారసులుగా పరిగణింపబడతారు. (ఇబ్నా'అ, ఇబ్నె-కసీర్).

కుమారుడు ఒక్కడే ఉన్నా పూర్తి ఆస్తికి వారసుడు. మరియు తండ్రి ఒక్కడే ఉన్నా ఆతను కూడా పూర్తి ఆస్తికి వారసుడు. అప్పుడు మృతుని సోదర సోదరీమణులకు హక్కు ఉండదు. కాని భార్య లేక భర్త మరియు తల్లి ఉంటే వారి భాగం వారికి ఇచ్చిన తరువాత.

కుమార్తె మరియు సోదరి ఉంటే, కుమార్తెకు సగం, సోదరికి సగం.

సోదరుడు ఒక్కడే ఉంటే ఆతడు తన సోదరి పూర్తి ఆస్తికి వారసుడౌతాడు. కాని మృతురాలు భర్త ఉంటే ఆతని భాగం ఇచ్చి మిగతా ఆస్తికి సోదరుడు వారసుడౌతాడు.

2. సోదరి అంటే ఇక్కడ సొంత అనగా, తల్లి తండ్రి ఇరువురి నుండి, లేక కేవలం తండ్రి నుండి గానీ ఉంటే ఆమెకు ఆతను వదిలిన ఆస్తిలో సగం భాగం ఉంటుంది. ఇంకా చూడండి, 4:12. అక్కడ ఇబ్నా'అ, ఇఖ్సాయుం ఏమిటంటే, అక్కడ కేవలం తల్లి వైపు నుండి (అర్థ) సోదర సోదరీమణుల విషయం చెప్పబడింది. ఎక్కువ వివరాలకొరకు థర్మవేత్త(ఫుఖహ్)లను సంప్రదించండి.

5. సూరహ్ అల్-మూఇ'దహ్

سُورَةُ الْمَائِدَةِ

ఇది చివర అవతరింపజేయబడిన మదనీ సూరాహ్‌లలో ఒకటి. ఇందులో 120 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ అల్-మూఇ'దహ్ మూడవ ఆయత్‌లోని: "ఈ నాడు నేను మీ ధర్మాన్ని మీ కొరకు పరిపూర్ణం చేసి, మీపై నా అనుగ్రహాన్ని పూర్తిచేశాను మరియు మీ కొరకు అల్లాహ్‌కు విధేయులుగా ఉండటాన్నే (ఇస్లాంనే) ధర్మంగా సమ్మతించాను." అనే భాగం 10వ హిజ్రీలో 'హజ్జ్ రోజు' అవతరింపజేయబడింది. ఇది ఈ సూరహ్‌లోని అతి ముఖ్య అంశం. హాబిల్ (Abel)ను ఖాబిల్ (Cain) హత్యచేసింది, 27-43 ఆయత్‌లలో వివరించబడింది. 'ఈసా' ('అ.స.) యొక్క అద్భుత క్రియలు 109-120 ఆయత్‌లలో ఉన్నాయి. దీనిపేరు అల్-మూఇ'దహ్ అంటే 'అహరంతో నిండిన పళ్ళెం,' ఉర్దూలో 'దస్తర్‌ఖాన్' అనబడుతోంది. ఇది 112వ ఆయత్‌లో సుండి తీసుకొబడింది.

అనంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * ఓ విశ్వాసులారా! ఒప్పందాలను పాటించండి.¹ మీ కొరకు పచ్చిక మేసే చతుష్పాద పశువులన్నీ² (తినటానికి) ధర్మ సమ్మతం ('హలాల్') చేయబడ్డాయి; మీకు తెలుపబడిన పశువులు తప్ప! మీరు ఇస్రా'మ్ స్థితిలో ఉన్నప్పుడు వేటాడటం మీకు ధర్మ సమ్మతం కాదు.³ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తాను కోరింది శాసిస్తాడు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ ۖ أُحِلَّتْ لَكُم بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُكَلِّفُ الْفِلْسُ الصَّيْدُ وَأَنْتُمْ حُرُمٌ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ۝

2. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ (నియమించిన)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا الْاِحْلَافُ سَعَاءٌ بِرَأْسِكُمْ وَلَا

1. 'అల్లీ' 'ఉఖూద్' (బ.వ), అంటే ముడి అని అర్థం. ఇవి ధర్మాచరణలో మూడురకాలు: 1) అల్లాహ్-మానవుని మధ్య, 2) మానవుడు-తన ఆత్మతో, 3) మానవుడు-తన తోటివారితో చేసేవి. (రా'గివ్).
2. బహీమ: అంటే మేసేపశువు. అన్-అమున్: అంటే ఒంటెలు, ఆవులు, ఎద్దు, గొర్రెలు, మేకల వంటి సొంపు జంతువులు. చూడండి, 6:124. ఇవేకాక అడవి పశువులు, ఉదా: అడవి ఆవులు, జింకలు మొదలైనవి. ఇవి గడ్డి, చెట్లు తినేవి. వేటాడి ఇతర జంతువులను తినసేవి. జా'-నాబిన్: అంటే కోరపళ్ళుగల క్రూర మృగాలు మాంసాహారులైనవి. ఉదా: కుక్క, పులి. జా'-మి'త్తబిన్: అంటే, గోళ్ళుగల వేటాడే పక్షులు. ఏవైతే తమ వేట జంతువును తమ గోళ్ళతో పట్టుకుంటాయో, ఉదా: తేగ.
3. ఇస్రా'మ్ స్థితిలో వేటాడే నిషిద్ధాలను గురించి చూడండి, 5:94-96.

చిహ్నాలను¹ మరియు నిషిద్ధ మాసాన్ని² ఉల్లంఘించకండి. మరియు బలి పశువులకు మరియు మొడలలో పట్టీలు ఉన్న పశువులకు (హాని చేయకండి).³ మరియు తమ ప్రభువు అనుగ్రహాన్ని మరియు ప్రీతిని కోరుతూ పవిత్ర గృహానికి (కాబుల్) జొరొచ్చే వారిని (అటంకపరచకండి). కానీ ఇహ్రామ్ స్థితి ముగిసిన తరువాత మీరు నేటాడవచ్చు. మిమ్మల్ని పవిత్ర మస్జిద్ (మస్జిద్ అల్-హరామ్)ను సందర్శించకుండా నిరోధించిన వారిపట్ల గల విరోధం వలన వారితో హద్దులు మీరి ప్రవర్తించకండి. మరియు పుణ్యకార్యాలు మరియు దైవభీతి విషయాలలో, ఒకరికొకరు తోడ్పడండి. మరియు పాపకార్యాలలో గానీ, దౌర్జన్యాలలో గానీ తోడ్పడకండి. అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ శిక్ష విధించటంలో చాల కఠినుడు.

3. (సహజంగా) మరణించింది, రక్తం, పంది మాంసం మరియు అల్లాహ్ తప్ప ఇతరుల కొరకు (ఇతరుల పేరుతో) పధింప (జి'బాహ్ చేయ)బడినది, గొంతుపిసికి ఊపిరాడక, దెబ్బతగిలి, ఎత్తునుండి పడి, కొమ్ముతగిలి మరియు క్రూరమ్మగం నోటపడి చచ్చిన (పశువు/పక్షి) అన్నీ, మీకు తిసటానికి నిషిద్ధం

الْمَيْمِطُ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا آلِينَ
الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا
وَلَا أَحَلَّ لَهُمْ فَاَصْطَادُوا وَلَا يَحْرِمُهُمْ شَيْءٌ اَنْ قَوْمٌ
اَنْ صَدُّوا عَنْ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اَنْ تَعْتَدُوا
وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى
الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ اِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ①

حَرِمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْمِطَةُ وَالْدَّمُ وَحُلُمُ الْجُنُونِ وَمَا
اهْلٌ لِغَيْرِ اللَّهِ وَبِهِ وَالْمُنْخَبِقَةُ وَالْبُؤُوتُ ذُكُ
وَالْمُتَرَدِّةُ وَالطَّيْبَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبْعُ إِلَّا
مَا ذَكَّيْتُمْ مِمَّا ذَرَجْتُمْ عَلَى النَّصَبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا
بِالْأَزْكَوَرِ ذَلِكَ فَنُفِىَ الْيَوْمَ بِبَنِي النَّدِينِ كَفَرُوا
مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَحْسَبُوهُمْ وَاحِدِينَ الْيَوْمَ اكْمَلْتُ

1. ప 'అయి'రల్లాహ్: అల్లాహ్ చిహ్నాలు. అంటే పవిత్రమైనవని సూచించిన నిదర్శనాలు, సంకేతాలు, ప్రత్యేక ధర్మవిధులను నిర్వహించటానికి చూపబడిన స్థానాలు. ఇదా: క 'అబహ్' 'సఫా-మర్కాలు, మరియు ధర్మ ఆచారాలు, 'తవాఫ్, స 'యీ' మొదలైనవి.
2. నిషిద్ధ మాసాలు: రజబ్, జులై-ఖాయిదహ్, జులై-హజ్జహ్ మరియు ముహర్రమ్ ('అరబ్బీ 7,11,12 మరియు 1వ నెలలు) ఈ మాసాలలో యుద్ధం చేయటం నిషిద్ధం.
3. 1) హాద్ యుస్: అంటే 'హాజ్, 'హాజ్ కొరకు, 'హరంలో బలి (ఖుర్బాని) చేయటానికి తెచ్చే పశువు. 2) ఖలాయి'దతుస్: 'హరమ్మకు తీసుకునిపోవుటకు నిశ్చయించి, వాటి మొడలలో పట్టీలు వేసిన పశువు. 3) ఫిద్'యతుస్: ధర్మ ఆచారంలో అయిన తప్పిదాలకు పరిహారంగా ఇచ్చే బలి (ఖుర్బాని). దీని మాంసం పూర్తిగా పేదవారిలో పంచాలి.

(‘హుదామ్) చేయబడ్డాయి. కాని (కూరమ్మగం నోటపడిన దానిని) చాపకముందే మీరు జోబోహా చేసినట్లైతే అది నిషిద్ధంకాదు. మరియు బలిపీఠంమీద పఠించబడినది,¹ మరియు బాణాల ద్వారా శకునం చూడటం నిషేధింపబడ్డాయి. ఇవన్నీ ఘోర పాపాలు (ఫిన్ఖున్). ఈనాడు సత్యతీరస్కారులు, మీ ధర్మం గురించి పూర్తిగా ఆశలు వదలుకున్నారు. కనుక మీరు వారికి భయపడకండి, నాకే భయపడండి. ఈ నాడు నేను మీ ధర్మాన్ని మీ కొరకు పరిపూర్ణం చేసి, మీపై నా అనుగ్రహాన్ని పూర్తిచేశాను మరియు మీ కొరకు అల్లాహ్ కు విధేయులుగా ఉండటాన్నే (ఇస్లాంనో) ధర్మంగా సమ్మతించాను.² ఎవడైనా ఆకలికి ఓర్పుకోలేక, పాపానికి పూనుకోక³ (నిషిద్ధమైన వస్తువులను తిన్నట్లైతే)! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

4. వారు (ప్రజలు) తమ కొరకు ఏదీ ధర్మసమ్మతం (‘హలాల్) అని నిన్ను అడుగు తున్నారు. నీవు ఇలా అను: “పరిశుద్ధ సస్తువులన్నీ మీ కొరకు ధర్మసమ్మతం (‘హలాల్) చేయబడ్డాయి. మరియు మీకు, అల్లాహ్ నేర్పిన విధంగా మీరు వేట శిక్షణ ఇచ్చిన జంతువులు⁴ మీ కొరకు పట్టినవి

لَكُمْ دِينُكُمْ وَاسْمُكُمْ عَلَيْنَا نِعْمَتٌ وَإِذْ بَيْنَ يَدَيْكُمْ
الْإِسْلَامُ دِينًا قَبْلَ أَنْ أَضْطَرَّ بِي فَخَصَصْتُ لَكُمْ
مِنْهَا نَبِيًّا لَّا تَنْفِقُونَ إِلَّا أَنَّا اللَّهُ عَفْوٌ رَحِيمٌ

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أَحَلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَمَا
عَلَيْكُمْ مِنَ الْجَوَارِمِ فَكُلُوا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا
الَّذِينَ فَسَدُوا مِنْكُمْ وَأَمْسِكُوا عَلَيْكُمْ زُرُوعًا وَلَا
تَكُلُوا زُرُوعَكُمْ وَأَنْتُمْ سَوَاسٍ

1. సు‘సుబున్ అంటే ముస్లిములు తమ దేశతలకు, దైవదూతలకు జిన్నాతులకు, లేక తమ పూర్వులైన పుణ్యపురుషులకు, మొదలైన వారి కొరకు బలి ఇవ్వటానికి నియమించిన ప్రత్యేక అస్థానాలు, వాల్పై అల్లాహ్ (సు.తా.) పేరుతో కూడా బలిచేసినా అది ‘హరాం. అక్కడ బలి చేయబడిన పశు మాంసాన్ని తినటం కూడా ‘హరాం (నిషిద్ధం).
2. ఈ భాగం 10వ హీజీల్ 9వ జోల్-హజ్జీ రోజు, ‘హజ్జీ సమయంలో, ‘అరఫాత్ మైదానంలో అవతరింపజేయబడింది. దైవప్రసక్త (స’అస) అంతిమ కాలానికి దాదాపు 82 రోజులకు ముందు, దీని తరువాత న్యాయానికి సంబంధించిన ఏ ఆయత్ కూడా అవతరింపజేయబడలేదు.
3. చూడండి, 2:173.
4. వేట నేర్పి, వేటాడటానికి అవయోగవడే జంతువులు పక్షులు మొదలైనవి ఇరా: కుక్క, చిరుతపులి, దేగ మొదలైనవి.

కూడా! కావున అవి మీ కొరకు పట్టుకున్న వాటిని మీరు తినండి కాని దానిపై అల్లాహ్ పేరును ఉచ్చరించండి.¹ అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ లెక్కతీసుకోవటంలో అతి శీఘ్రుడు.”

5. ఈ నాడు మీ కొరకు పరిశుద్ధమైన వస్తువులన్నీ ధర్మసమ్మతం ('హాలాల్) చేయబడ్డాయి. మరియు గ్రంథ ప్రజల ఆహారం² మీకు ధర్మసమ్మతమైనది. మరియు మీ ఆహారం వారికి ధర్మసమ్మతమైనది. మరియు సుశీలురు ఆయిన విశ్వాస (ముస్లిం) స్త్రీలు గానీ మరియు సుశీలురు ఆయిన పూర్వ గ్రంథ ప్రజల స్త్రీలు గానీ,³ మీరు వారికి వారి

الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنَ الْمُمْنَةِ وَالْمُجْسِمَةِ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذْ آتَيْنَاهُمُ الْغُرُورَ ثُمَّ جَعَلْنَا لَكُمْ مِنْهُمْ مَسَافِحِينَ وَلَا مَتَّعْنَاهُ إِلَّا أَخْدَانًا وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ٥

1. ఇక్కడ రెండు షరతులున్నాయి. 1) వేరు జంతువును విడుచునప్పుడు చిన్నెల్లో 'హి' అక్షరం ఉన్న నిద్రాహీమ్, అనాలి. 2) ఆ వేరు జంతువు పట్టిన దానిని తన యజమాని కొరకు వదలాలి. దానిని అది తినగూడదు. అట్టి జంతువు పట్టిన దానిని చంపినా తన యజమాని సచ్చేపరకు దానిని తినగూడదు. అట్టి జంతువు చనిపోయినా, అది 'హాలాల్'. వేరులో యజమాని విడిచిన వేరుజంతువు తప్ప, మరొక జంతువు పొట్టోసరాదు. ఇదే అజ్జ బాబానికి కూడా వర్తిస్తుంది. ('స'హ'హ బు'ఖారీ, ముస్లిం).

2. గ్రంథప్రజల ఆహారం అంటే, ఏదైతే అల్లాహ్ పేరుతో జి'బ్హా చేయబడి రక్తం ప్రవహింపజేయబడిందో అదే. కాని మొదట మత్తుచేయబడి తరువాత గొంతు కోయబడినది కాదు. ఏ ఆహారపదార్థాలైతే ఇస్లాం ధర్మశాసనం ప్రకారం హారం చేయబడ్డాయో వాటిని విడిచి.

3. పూర్వగ్రంథప్రజల స్త్రీల విషయం: వారు ఆధునిక భావాలవారై, ఇప్పుడు పశ్చిమ దేశాలలో, నడుస్తున్న సాంఘిక విచారాలను సమర్థించేవారైతే గ్రంథ ప్రజలతో వివాహం ధర్మసమ్మతమైనా వారి నడకలు 'హారం' అయితే, అట్టి స్త్రీలతో వివాహం చేసుకోవటం ఏవిధంగా ధర్మసమ్మతం కాగలదో అలోచించవలసిన విషయం. ప్రస్తుత కాలంలో చాలామంది గ్రంథప్రజలు వారి ధర్మం క్రైస్తవధర్మం గానీ, యూదధర్మం గానీ, వారు దానినుండి చాలా దూరంలో ఉన్నారు. కావున మీరు ఏ స్త్రీతోనైనా వివాహమాడరలచుకున్నప్పుడు ఆమె సుశీలవతి అయిఉండి, విచ్చలవిడిగా తిరిగే స్త్రీ కాకుండా ఉండటం ఎంతో ముఖ్యం. ఇంకా మీరు మీ స్త్రీలకు గ్రంథప్రజలతో పెండ్లి చేయించకండి. ఎందుకంటే మీరు ముస్లింలు దైవప్రవక్తలను అందరినీ నమ్ముతారు. అదరిస్తారు. కాని వారు, ఉదాహరణకు యూదులు, 'ఈసా' (ఆ.స.)ను మరియు ము'హమ్మద్ ('స'అస)ను, ఇద్దరినీ దైవప్రవక్తలని నమ్మరు. మరియు క్రైస్తవులు ము'హమ్మద్ ('స'అస)ను దైవప్రవక్తని నమ్మరు. కాబట్టి ఒక ముస్లిం స్త్రీ యూదుణ్ణి, లేక క్రైస్తవుణ్ణి పెండ్లి చేసుకుంటే, ఆమె వారింట్లో ము'హమ్మద్ ('స'అస) పట్ల దూషణలు ఎలా వినగలదు?

మహ్ను చెల్లించి, న్యాయబద్ధంగా వారితో వివాహజీవితం గడపండి. కాని వారితో స్వేచ్ఛా కామక్రీడలు గానీ, లేదా దొంగచాటు సంబంధాలు గానీ ఉంచుకోకండి. ఎవడు విశ్వాసమార్గాన్ని తిరస్కరిస్తాడో అతని కర్మలు ప్యర్థమవుతాయి. మరియు అతడు పరలోకంలో నష్టం పొందేవారిలో చేరుతాడు.

6. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు సమాజీకు లేచినప్పుడు, మీ ముఖాలను, మరియు మీ చేతులను మోచేతులపరకు కడుక్కండి. మరియు మీ తలలను (తడిచేతులతో) తుడుచుకోండి. మరియు మీ కాళ్ళను చీలమండల పరకు కడుక్కండి.¹ మరియు మీకు ఇంద్రియ ఫలసం (జుసుబ్) అయి ఉంటే, స్నానం (గుస్స్) చేయండి. మరియు మీరు అస్వస్థులై ఉన్నా, లేక ప్రయాణంలో ఉన్నా, లేక మీలో ఎవరైనా కాలకృత్యాలు తీర్చుకొని ఉన్నా, లేక మీరు స్త్రీలతో కలిసి (సంభోగంచేసి) ఉన్నా అప్పుడు మీకు నీరు లభించని పక్షంలో పరిశుభ్రమైన మట్టితో తయమ్మమీ చేయండి. అంటే, మీ ముఖాలను మరియు మీ చేతులను, దానితో (పరిశుభ్రమైన మట్టిపై స్పర్శించిన చేతులతో), రుద్దుకోండి.² మిమ్మల్ని కష్టపెట్టాలనేది అల్లాహ్ ఆభిమతం కాదు. మీరు కృతజ్ఞులు కావాలని ఆయన, మిమ్మల్ని శుభపరచి మీపై తన అనుగ్రహాన్ని పూర్తిచేయ గోరుతున్నాడు.

7. మరియు మీకు అల్లాహ్ చేసిన అనుగ్రహాన్ని మరియు ఆయన మీ నుండి తీసుకున్న దృఢమైన ప్రమాణాన్ని జ్ఞాపకం

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ
فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ
وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ
كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى
أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُم مِّنَ الْغَائِطِ
أَوْ لَسْتُمْ بِالنِّسَاءِ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا
صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ
وَيَنْتَهِ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ
وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُنِذِرَكُمْ يَعْنَى
عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ٥

وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّتِي
وَأَتَقَّكُمْ بِهَا إِذْ تَمَرَّسْتُمْ فِي الْأَرْضِ

1. చూడండి, 'స. బు'ఖారీ, పు-1, 'హ. సం. 138.

2. చూడండి, 4:43.

చేసుకోండి. అప్పుడు మీరు: “మేము విన్నాము మరియు విధేయులమయ్యాము.” అని అన్నారు. మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, హృదయాలలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

8. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ కొరకు న్యాయంగా సాక్ష్యమివ్వటానికి స్థిరంగా నిలబడండి.¹ ఇతరుల పట్ల మీకున్న ద్వేషానికిలోనై, మీరు న్యాయాన్ని త్యజించకండి. న్యాయం చేయండి, అది దైవభక్తికి సమీపమైనది. మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ ఎరుగును.

9. మరియు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి క్షమాపణ మరియు గొప్ప ప్రతిఫలం ఉన్నాయని అల్లాహ్ వాగ్దానం చేశాడు.

10. మరియు ఎవరైతే సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడి, మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరిస్తారో! అలాంటి వారు భగభగమండే నరకాగ్ని వాసులవుతారు.

11. ఓ విశ్వాసులారా! ఒక జాతి వారు (మీకు హాని చేయనంకల్పించి) తమ చేతులను మీ వైపునకు చాచినపుడు, అల్లాహ్ వారి చేతులను మీనుండి తొలగించి మీకు చేసిన అసుగ్రహాన్ని జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోండి. అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు విశ్వాసులు అల్లాహ్ పైననే నమ్మకముంచుకుంటారు. (3/8)

12. * మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్

وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ ذُنُوبِ الصُّدُورِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوْمِينَ لِلَّهِ
شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا
نُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَكْرَ تَعَدُّ لَكُمْ أَعْدَاؤُهُمْ أَقْرَبُ
لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ ٥

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ٦

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ٧

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا أَنْعَمَتَ اللَّهُ
عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ
أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا
اللَّهَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ٨

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ

ఇస్రా'యీలు సంతతివారి నుండి దృఢమైన ప్రమాణాన్ని తీసుకున్నాడు. మరియు మేము వారిలో నుండి పన్నెండు మందిని (కనాన్‌కు) పోవటానికి నాయకులుగా నియమించాము. మరియు అల్లాహ్ వారితో ఇలా అన్నాడు: “ఒకవేళ మీరు సమాజ్ స్థిరంగా నలుపుతూ, విధి దాసం (అకాత్) చెల్లిస్తూ మరియు నా ప్రవక్తలను విశ్వసించి వారికి తోడ్పడుతూ, అల్లాహ్‌కు మంచి రుణాన్ని ఇస్తూవుంటే! నిశ్చయంగా, నేను మీకు తోడుగా ఉంటాను. మరియు నిశ్చయంగా, నేను మీ నుండి మీ పాపాలను తొలగిస్తాను మరియు నిశ్చయంగా మిమ్మల్ని క్రింద కాలుపలు ప్రవహించే స్వర్గపనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాను. కానీ, దీని తరువాత మీలో ఎవడు సత్యతిరస్కార వైఖరిని ఆపలంబిస్తాడో! అతడు వాస్తవంగా, సరైనమార్గం నుండి తప్పిపోయిన వాడే!”

13. ఆ పిదప వారు తాము చేసిన ఒడంబడికను భంగం చేసినందుకు, మేము వారిని శపించాము (బహిష్కరించాము) మరియు వారి హృదయాలను కఠినంచేశాము. వారు పదాలను జారుమారు చేసి వాటి అర్థాన్ని, సందర్భాన్ని పూర్తిగా మార్చి వేసేవారు.² వారికి ఇవ్వబడిన బోధనలలో అధిక భాగాన్ని మరచిపోయారు. అనుదినం వారిలో ఏకొందరో తప్ప, నలుపురు చేసే ద్రోహాన్ని గురించి నీకు తెలుస్తూనే ఉంది. కనుక వారిని మన్నించు మరియు వారి చేష్టలను ఉపేక్షించు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సజ్జనులను ప్రేమిస్తాడు.

14. “మేము క్రైస్తవులము.” అని అనే

وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقِمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمْ نُفُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ⑤

فَمَا نَقِضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ⑥

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي أَخَذْنَا

1. చూడండి, 5:20-26.

2. చూడండి, 4:46.

వారి సుంచి కూడా మేము దృఢమైన ప్రమాణం తీసుకున్నాము; కాని వారు తమకు ఇవ్వబడిన బోధనలలో అధిక భాగాన్ని మరచిపోయారు; కావున తీర్చుదినం వరకు వారిమధ్య విరోధాన్ని మరియు ద్వేషాన్ని కల్పించాము. మరియు త్వరలోనే అల్లాహ్ వారు చేస్తూవచ్చిన కర్మలను గురించి వారికి తెలియజేస్తాడు.

15. ఓ గ్రంథప్రజలారా! వాస్తవంగా మా ప్రవక్త (ముహమ్మద్) మీ వద్దకు వచ్చివున్నాడు; మీరు కప్పివుచ్చుతూ ఉండిన గ్రంథం (బైబిల్) లోని ఎన్నో విషయాలను అతను మీకు బహిష్కరణ చేస్తున్నాడు; మరియు ఎన్నో విషయాలను ఉపేక్షిస్తున్నాడు. వాస్తవంగా మీకొరకు అల్లాహ్ తరపునుండి ఒక జ్యోతి మరియు ఒక స్పష్టమైన గ్రంథం (ఈ ఖుర్ఆన్) వచ్చివున్నది.

16. దాని ద్వారా అల్లాహ్! తన ప్రీతిని పొందగోరే వారికి శాంతి పథాలను చూపుతాడు మరియు తన ఆజ్ఞతో వారిని అంధకారం నుండి వెలుగులోకి తెచ్చి వారికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.

17. “నిశ్చయంగా, మర్యమ్ కుమారుడైన మసీ'హ్ (క్రీస్తు)యే అల్లాహ్!” అని అనేవారు నిస్సందేహంగా! సత్యతిరస్కారులు. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్ గనక మర్యమ్ కుమారుడైన మసీ'హ్ (క్రీస్తు)ను అతని తల్లిని మరియు భూమిపై ఉన్న వారినందరినీ, నాశనం చేయగోరితే, ఆయనను అవగల శక్తి ఎవరికి ఉంది? మరియు ఆకాశాలలోను, భూమిలోను మరియు వాటి మధ్య ఉన్న

مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَعْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٥﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٦﴾

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيَهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٧﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَفِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨﴾

1. సూరూన్ ప కితాబుమ్ముబీన్: ఇక్కడ ఈ రెండు పదాలు దివ్యఖుర్ఆన్ ను సంభోధిస్తున్నాయి, అనే విషయం తరువాత పచ్చే 16వ ఆయత్ నుండి విషదమవుతోంది.

సమస్తం మీద అధిపత్యం అల్లాహ్ దే. ఆయన తాను కోరినది సృష్టిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.”¹

18. మరియు యూదులు మరియు క్రైస్తవులు ఇలా అంటారు: “మేము అల్లాహ్ సంతానం మరియు ఆయనకు ప్రేయమైన వారము.”² (వారితో) ఇలా అను: “అయితే, ఆయన మీ పాపాలకు మిమ్మల్ని ఎందుకు శిక్షిస్తున్నాడు? అలాకాదు, మీరు కూడ ఆయన పుట్టించిన మానవులలో ఒకరు మాత్రమే! ఆయన తాను కోరినవారిని క్షమిస్తాడు మరియు తాను కోరినవారిని శిక్షిస్తాడు. మరియు అకాశాలలో, భూమిలో మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తం మీద సామ్రాజ్యాధిపత్యం అల్లాహ్ దే. మరియు ఆయన వైపునకే (ఆందరికీ) మరలి పోవలసి ఉంది.”

19. ఓ గ్రంథప్రజలారా! ప్రవక్తలు రావటం, ఆగిపోయిన కొంతకాలం తరువాత, మీకు అంతా స్పష్టంగా తెలుపటానికి, వాస్తవంగా మా సందేశహరుడు (ముహమ్మద్) మీ వద్దకు వచ్చాడు. మీరు: “మావద్దకు శుభవార్త వినిపించేవాడు మరియు హెచ్చరికలు చేసేవాడు ఎవ్వడూ రాలేదు.” అని అనకూడదని. నిస్సందేహంగా ఇప్పుడు మీకు శుభవార్త వినిపించేవాడు మరియు హెచ్చరికలు చేసేవాడు వచ్చివున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

20. మరియు మూసా తన జాతి ప్రజలతో

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ
وَأَحِبَّاؤُهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ
بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن
يَشَاءُ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۝

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى
فُتُوحٍ مِنَ الرَّسُولِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ
وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يُقَوْمُوا ذُرِّيَّتَكُمْ لَعَلَّكُمْ

1. చూడండి, 4:171.

2. యూదులు 'ఉక్రైర్' ('అ.స.స. మరియు క్రైస్తవులు 'ఈసా' ('అ.స.స.)ను అల్లాహ్: లేక అల్లాహుతో' అలా కుమారులు అంటారు. మరియు యూదులు తమనుతాము అల్లాహుతో' అలా సంతానంగా చెప్పుకుంటారు. ఈ అయత్ వారి ఈ వాదాన్ని ఖండిస్తోంది.

ఇలా అన్నది (జ్ఞాపకం చేసు కోండి): “నా జాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్ మీకు చేసిన అనుగ్రహాలను జ్ఞాపకం చేసుకోండి; ఆయన మీలోనుండి ప్రవక్తలను ఆవిర్భవింపజేశాడు మరియు మిమ్ముల్ని సార్వభౌములుగా చేశాడు.¹ మరియు (ఆ కాలంలో) ప్రపంచంలో ఎవ్వరికీ ప్రసాదించని వాటిని (అనుగ్రహాలను) మీకు ప్రసాదించాడు.

21. “నా జాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్ మీ కొరకు వ్రాసి ఉంచిన పవిత్ర భూమి (ఫలస్తీన్)లో ప్రవేశించండి. వెనుకకు మరలి రాకండి. అలా చేస్తే నష్టపడి తిరిగి రాగలరు.”

22. (అప్పుడు) వారన్నారు: “ఓ మూసా! నిశ్చయంగా, అందులో బలిష్ఠులైన ప్రజలు (అమాలేకియులు) ఉన్నారు. మరియు వారు అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోసంత పరకు, మేము అందులో ఏ మాత్రమూ ప్రవేశించము; ఒకవేళ వారు వెళ్ళిపోతే మేము తప్పక ప్రవేశిస్తాము.”

23. (అప్పుడు) భయపడేవారిలో నుండి అల్లాహ్ అనుగ్రహం పొందిన ఇద్దరు వ్యక్తులు అన్నారు: “ద్వారంనుండి పోయి వారిపై దాడిచేయండి.² మీరు లోనికి ప్రవేశించారంటే నిశ్చయంగా, విజయం మీదే! మీరు వాస్తవానికి విశ్వసించిన వారే అయితే! అల్లాహ్ వైననే నమ్మకం ఉంచుకోండి.”

24. వారన్నారు: “ఓ మూసా! వారు అందు ఉన్నంతపరకు మేము అందులో ఎన్నటికీ ప్రవేశించము. కావున నీవు మరియు నీ

عَلَيْكُمْ اِذْ جَعَلْ فِيكُمْ اَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا
وَاتَّكُمْ مِمَّا لَمْ يُولَدْ اَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢١﴾

يَقُومُوا اَدْخُلُوا الْاَرْضَ الْمَقْدَسَةَ الَّتِي كَتَبَ
اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَعْرِضُوْا عَلٰى اَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوْا
خٰسِرِيْنَ ﴿٢٢﴾

قَالُوا يٰمُوسٰى اِنَّ فِيْهَا قَوْمًا جَبّٰرِيْنَ ؕ وَقَالَ
لَنْ نَدْخُلَهَا حَتّٰى يَخْرُجُوْا مِنْهَا ؕ اَوْ اَنْ يَخْرُجُوْا مِنْهَا
قَالَ اَدْخُلُوْنَ ﴿٢٣﴾

قَالَ رَجُلَيْنِ مِنَ الَّذِيْنَ يَخَافُوْنَ اَنْعَمَ اللّٰهُ
عَلَيْهِمَا اَدْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَاِذَا دَخَلْتُمُوْهُ
فَاِنَّكُمْ عَلَيْهِمْ ؕ وَعَلَى اللّٰهِ فَتَوَكَّلُوْا اِنَّ
كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٢٤﴾

قَالُوا يٰمُوسٰى اِنَّ لَنْ نَدْخُلَهَا اَبَدًا اَوْ اَمَّا فِيْهَا
فَاَذْهَبْ اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا ؕ اِنَّا هَاهُنَا

1. డివాహరజకు సులైమాన్ ('అ.స.) ప్రవక్త మరియు సార్వభౌముడు (రాజు) కూడా దీనితో విశదమయ్యేదేమిటంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)యే రాజులను కూడా ఎన్నుకుంటాడు.

2. ఆ ఇద్దరువ్యక్తులు యూషా బిన్ నూన్ మరియు కాలిబ్ బిన్-యూహన్నా (Joshua & Caleb). వీరు కానన్ ను పరిశీలించటానికి ఎన్నుకోబడిన వస్త్రులు మరియు మందిలో నుండి ఇద్దరు.

ప్రభువు పోయి పోరాడండి, మేము నిశ్చయంగా, ఇక్కడే కూర్చుని ఉంటాము.”

25. (దానికి మూసా) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నాకు నాపై మరియు నా సోదరునిపై మాత్రమే అధికారం గలదు. కావున నీవు మా మధ్య మరియు ఈ అవిధేయుల మధ్య తీర్పుచేయి (మమ్మల్ని ఈ అవిధేయుల నుండి దూరం చేయి).”

26. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “ఇక నిశ్చయంగా ఆ భూమి వారి కొరకు సలభైసంపత్తురాల పరకు నిషేధింపబడింది. వారు దేశదిమ్మకులై ఈ భూమిలో తిరుగుతూ ఉంటారు.¹ కావున అవిధేయులైన జనులను గురించి నీవు చింతించకు.” (1/2)

27. * మరియు వారికి ఆదమ్ యొక్క ఇద్దరు కుమారులు² (హాబీల్ మరియు ఖాబీల్)ల యథార్థ కథను వినిపించు. వారిద్దరు (అల్లాహ్ కు) బలి (ఋర్బాని) ఇచ్చినప్పుడు ఒకని (హబీల్) బలి స్వీకరించబడింది మరియు రెండవ వాని (ఖాబీల్) బలి స్వీకరించబడలేదు. (ఖాబీల్) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా నేను నిన్ను చంపుతాను.” (దానికి హాబీల్) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ భయభక్తులు గలవారి (బలినే) స్వీకరిస్తాడు.

28. ఒకవేళ నీవు నన్ను చంపటానికి నీ

قَدْ وُنْ

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي
فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ٥

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً
يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ
الْفَاسِقِينَ ٦

وَأُتِلَ عَلَيْهِمْ نَبَأُ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا
قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ
الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ
الْمُتَّقِينَ ٧

لَنْ يَسْطِغِكَ إِلَهٌ دُونَكَ لَتُقَتَّلَنَّ مِمَّا أَكَّابًا سَطِط

1. ఆ భూమి పేరు 'తై' మైదానం. సలభై సంపత్తురాల పరకు యూదులు ఆ మైదానంలో తిరుగుతూ ఉండి, చివరకు ఫలస్తీన్ లోకి ప్రవేశించినప్పుడు మూసా ('అ.స.) అనుచరులలో కేవలం ఈ ఇద్దరు పెద్దలే మిగిలారు. యూసా బిన్-నూన్. మూసా ('అ.స.) తరువాత, అతని స్థానంలో 'ఖలీఫా' అయ్యారు. కాలిల్ బిన్-యూ'హన్నా అతనికి కుడిభుజం అయ్యారు.
2. హాబీల్ మరియు ఖాబీల్ ఆదమ్ ('అ.స.) యొక్క ఇద్దరు కుమారులు. బైబిల్ లో వీరు ఏబిల్ (Abel) మరియు కేన్ (Cain)గా పేర్కొనబడ్డారు. హాబీల్ (Abel)ను ఖాబీల్ (Cain) చంపాడు.

చేయి నా వైపుకు ఎత్తినా! నేను నిన్ను చంపటానికి నాచేయి నీ వైపుకు ఎత్తను. (ఎందుకంటే) వాస్తవానికి, నేను సర్వలోకాలకు పోషకుడైన అల్లాహ్ కు భయపడుతున్నాను.

29. నీవు నీ పాపంతో సహా, నా పాపాన్ని కూడా భరించి సరకవాసులలో ఒకడవు కావాలని నాకోరిక. మరియు ఇదే దుర్మార్గుల ప్రతిఫలం.”

30. చివరికి అతడి మనస్సు అతడిని (తన సోదరుని) హత్యకు పురికొల్పింది. కావున అతడు తన సోదరుణ్ణి (హబీలోను) చంపి నష్టం పొందిన వారిలో చేరిపోయాడు.

31. అప్పుడు అల్లాహ్ ఒక కాకిని పంపాడు; అది నేలను త్రవ్వి అతని సోదరుని శవాన్ని ఎలా దాచాలో చూపించింది. అతడు (ఖాబిలో): “అయ్యో, నా పాడుగాను! నేను ఈ కాకి పాటి వాణ్ణి కూడా కాలేక పోయాను! నా సోదరుని శవాన్ని దాచే (ఉపాయం) వెతకలేక పోయాను కదా!” అని వాపోయాడు. అప్పుడతడు పశ్చాత్తాపపడే వారిలో చేరిపోయాడు.

32. ఈ కారణం పల్లనే మేము ఇస్రాయిల్ సంతతి వారికి ఈ ఉత్తరువు ఇచ్చాము: “నిశ్చయంగా - ఒక వ్యక్తి (హత్యకు) బదులుగా గానీ లేదా భూమిలో కల్లోలం వ్యాపింపజేసినందుకు గానీ, గాక - ఎవడైనా ఒక వ్యక్తిని (అన్యాయంగా) చంపితే, అతడు సర్వ మానవజాతిని చంపినట్లే. మరియు ఎవడైనా ఒక మానవుని ప్రాణాన్ని కాపాడితే, అతడు సర్వ మానవజాతి ప్రాణాలను కాపాడినట్లే!” మరియు వాస్తవానికి వారి పద్ధతు పుష్టమైన సూచనలు తీసుకొని మా ప్రవక్తలు పచ్చారు, అయినా వాస్తవానికి వారిలో పలువురు

يَبْئِي إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَمُوتَ أَيَّامِي وَإِنَّكَ تَكُونُ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿٣٠﴾

تَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٣١﴾

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُورِئِي سُوءَ أَخِيهِ قَالَ يُؤَيِّلُنِي أَعْجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ فَأُورِئِي سُوءَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ الشَّادِمِينَ ﴿٣٢﴾

مِنْ أَجْلِ ذَٰلِكَ فَكَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُ مَن قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنْ كُنْتُمْ إِلَّا قَوْمٌ بَعْدَ ذَٰلِكَ فِي الْأَرْضِ لَكُسْرُفُونَ ﴿٣٣﴾

భూమిలో ఆక్రమాలు చేసేవారు.

33. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ తో మరియు ఆయన ప్రవక్తతో పోరాడుతారో మరియు ధరణిలో కల్లోలం రేకెత్తించటానికి ప్రయత్నిస్తారో, అలాంటి వారికి మరణ శిక్ష విధించాలి; లేదా శిలువపై ఎక్కించాలి; లేదా వారి అభిముఖపక్షాల కాళ్ళు-చేతులను సరికించాలి; లేదా వారిని దేశ బహిష్కృతుల్ని చేయాలి. ఇది వారికి ఇహ లోకంలోగల అవమానం. మరియు వారికి పరలోకంలో కూడా ఘోరశిక్ష ఉంటుంది -

34. మీరు స్వాధీనపరచుకోక ముందు పశ్చాత్తాపపడేవారు తప్ప! కావున మీరు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత అని తెలుసుకోండి.

35. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు ఆయన సాన్నిధ్యానికి చేరే మార్గాన్ని అన్వేషించండి. మరియు ఆయన మార్గంలో నిరంతరం కృషిచెయ్యండి. అప్పుడు మీరు సాఫల్యం పొందవచ్చు!¹

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ
يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ
خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ
جِزَاؤُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْرَأُوا
عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا
إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ①

1. వసీల: మార్గం, అంటే తాను కోరిన దానిని పొందటానికి లేక దానికి సన్నిహితు లవటానికి సహాయపడేది. అంటే దైవభీతి మరియు సద్వర్తన మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) 'హలాం చేసిన వాటినుండి దూరంగా ఉండటం. కాని మూఢులు ఈ సత్యాన్ని విడిచి గోరిలలో ఉన్న వారిని తమకు వసీలాగా భావిస్తున్నారు. పరీఆత్లో ఇలాంటి అపోహలకు ఎలాంటి స్థానంలేదు. ('స'హిహ్ బు'ఖరీ, కితాబ్ ఆల్-అ'జాన్ మరియు 'స'హిహ్ ముస్లిం, కితాబ్ అ'ప్పలాహ్). అ'జాన్ తరువాత చదువవలసిన దు'ఆయే వసీలా అది: "అల్లాహుమ్మ రబ్బి హాజి హిద్ద'అవతి త్తామ్మతి, వ'స్సలాతిల్ భాయి'మతి, అతి ము'హమ్మదన్ వసీలత వల్-ఫ'దీలత, వబ్'అసహం ముఖామమ్ ము'హమ్మా దల్లజ్ వఅద్తహు." స్వర్గంలో సబీ ('స'అస)కు ప్రసాదింపబడిన ముఖామె ము'హమ్మాద్ కూడా వసీల అనబడుతుంది. కావున ఎవరైతే అ'జాన్ తరువాత పై దు'ఆ చేస్తాడో అతడు వా సఫారనకు యోగ్యుడవుతాడు అని మహాప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు.

2. చూడండి, 2:186.

36. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారులైన వారు తీర్చుదినాన గల శిక్ష నుండి తప్పించుకోవటానికి - వారివద్ద ఉంటే - భూమిలో ఉన్న సమస్తాన్ని దానితో పాటు మరింత (ధనాన్ని) కూడా, విమోచనా ధనంగా ఇవ్వగోరుతారు కాని అది స్వీకరించబడదు. మరియు వారికి అతి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.¹

37. వారు సరకాగ్నినుండి బయటికి రాగోరుతారు, కాని వారు దానినుండి బయటికి రాజాలరు. మరియు వారికి ఎడతెగని శిక్ష ఉంటుంది.²

38. మరియు పురుషుడు దొంగ అయినా, లేదా స్త్రీ దొంగ అయినా, వారి చేతులను సరికివేయండి. ఇది వారి కర్మలకు గుణపాఠంగా, అల్లాహ్ నిర్ణయించిన ప్రతిఫలం (శిక్ష).³ మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

39. ఎవడు నేరం చేసిన తరువాత పశ్చాత్తాపపడి తనను తాను సవరించు కుంటాడో! నిశ్చయంగా అల్లాహ్ అలాంటి వాని పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరిస్తాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

40. ఏమీ? నిశ్చయంగా, భూమ్యా కాశాలపై ఆధిపత్యం అల్లాహ్ దేనని నీకు తెలియదా?

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَلَوْ أَنَّ لَهُمْ مِثْلَ
الْأَرْضِ جَمِيعًا مِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ
عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تَلْبِثُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ
عَذَابُ الْآلِيمِ

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا لَهُمْ
بِخُرُوجِهَا مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا
كَسَبَا كَذَلِكَ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

مَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ
يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

1. చూడండి, 'స'హ'హ్ బు'ఖరీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' సం. 546.

2. ఈ అయత్ సత్యతిరస్కారులను గురించి ఉంది. ఎందుకంటే ముఅ'మిన్లను చివరకు సరకాగ్ని నుండి బయటకు తీయటం జరుగుతుంది. ఇది 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడింది.

3. ఈ శిక్ష వివరాలను గురించి 'హదీస్', ఫిఖ్ మరియు తఫాసిర్ పుస్తకాలను చదవాలి. ఇస్లాంలో ఈ విధంగా కఠిన శిక్షలు ఉండటంవల్లనే ఇస్లామియా శాసనం పాటించే దేశాలలో - ఎక్కడైతే ఇంతవరకు షరీ'అత్ శాసనమే అమలులో ఉండో - ఉన్నంత శాంతి భద్రతలు, సుఖసంతోషాలు మరే ఇతర 'గ్రైపు షరీ'అత్ శాసనాలు పాటించే దేశాలలో లేవు. ఉదా: స'తూదీ 'అరేబియా.

మరియు ఆయన తాను కోరిన వారిని శిక్షిస్తాడు మరియు తాను కోరిన వారిని క్షమిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు. (5/8)

41. * ఓ ప్రవక్తా! సత్యతిరస్కారంలోకి పరుగులు తీసేవారివల్ల నీవు దుఃఖపడకు. అలాంటి వారు: “మేము విశ్వసించాము.” అని తమ నోటితో మాత్రమే అంటారు, కాని వారి హృదయాలు విశ్వసించలేదు. మరియు యూదులలో కొందరు అసత్యాలను కుతూహలంతో వినేవారున్నారు మరియు నీ వద్దకు ఎన్నడూ రాని ఇతర ప్రజలకు (అంద జేయటానికి) మీ మాటలు వినే వారున్నారు. వారు పదాల అర్థాలను మార్చి, వాటి సందర్భాలకు భిన్నంగా తీసుకుని ఇలా అంటారు: “మీకు ఈ విధమైన (సందేశం) ఇస్తేనే స్వీకరించండి మరియు ఇలాంటిది ఇవ్వకపోతే, జాగ్రత్త పడండి!” మరియు అల్లాహ్ ఎవరిని పరీక్షించ (తప్పుదారిలో పడల) దలచాడో వారిని అల్లాహ్ నుండి తప్పించటానికి నీవు ఏమీ చేయలేవు. ఎవరి హృదయాలను అల్లాహ్ పరిశుద్ధవరచ గోరలేదో అలాంటి వారు వీరే. వారికి ఇహలోకంలో అపమానం ఉంటుంది. మరియు వారికి పరలోకంలో ఘోర శిక్ష ఉంటుంది.

42. వారు అబద్ధాన్ని వినేవారు మరియు నిషిద్ధమైన దానిని తినేవారు. కావున వారు నీ వద్దకు (న్యాయానికి) వస్తే, నీవు (ఇష్టపడితే) వారిమధ్య తీర్పుచేయి, లేదా ముఖం తిప్పుకో. నీవు వారి నుండి విముఖుడవైతే వారు నీకేమీ హాని చేయలేరు. నీవు వారిమధ్య తీర్పుచేస్తే, న్యాయంగా మాత్రమే తీర్పుచేయి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ న్యాయబద్ధులైన వారిని ప్రేమిస్తాడు.

يَعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٨﴾

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا مَحْزَنُكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَنبِيَائِهِمْ وَلَمْ تُوْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَعَّوْنَ لِلْكَذِبِ سَعَّوْنَ لِقَوْمٍ أُخْرَيْنَ لَمْ يَأْتُواكَ بِحَرْفٍ مِنَ الْكَلِمِ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٥٩﴾

سَعَّوْنَ لِلْكَذِبِ أَكَلُونَ لِلسُّخْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَلَا تَعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَصْرِفُوا شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ بِحُكْمِ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾

43. మరియు - అల్లాహ్ ఉత్తరువులున్న తొరాత్ గ్రంథం వారిపట్ల ఉన్నప్పటికీ వారు తీర్పుకొరకు, నీ వద్దకు ఎందుకు వస్తున్నారు? ఆ తరువాత కూడా వారు దాని నుండి తిరిగిపోతున్నారు. మరియు ఇలాంటి వారు (నిజానికి) విశ్వసించిన వారు కారు.

44. నిశ్చయంగా, మేము తొరాత్ ను (మూసాపై) అపతరింపజేశాము. అందులో మూర్ఖదర్శకత్వం మరియు జ్యోతి ఉన్నాయి. అల్లాహ్ కు విధేయులైన (ముస్లింలైన) ప్రవక్తలు దానిని అనుసరించి, యూదుల మధ్య తీర్పు చేస్తూ ఉండేవారు.¹ అదేవిధంగా ధర్మవేత్తలు (రబ్బానియూన్) మరియు యూద మతాచారులు (అ'హజార్) కూడా (తీర్పు చేస్తూ ఉండేవారు). ఎందుకంటే వారు అల్లాహ్ గ్రంథానికి రక్షకులుగా మరియు దానికి సాక్షులుగా నియమింపబడి ఉండే వారు. కావున మీరు (యూదులారా) మానవులకు భయపడకండి. నాకే భయపడండి. నా సూక్తులను (అయాత్) స్వల్పలాభాలకు అమ్ముకోకండి. మరియు ఎవరు అల్లాహ్ అపతరింపజేసిన (శాసనం) ప్రకారం తీర్పుచేయరో, అలాంటి వారే సత్యతిరస్కారులు.

45. మరియు ఆ గ్రంథం (తొరాత్)లో వారికి మేము: "ప్రాణానికి బదులు ప్రాణం,

وَكَيْفَ يُحْكُمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا
حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَكَّلُونَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا
أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يُحْكَمُ
بِهَا الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ اسْلَمُوا لِلدِّينِ
هَذَا وَآوَاءُ الرِّبِّيُّونَ وَالْأَعْبَارُ بِهَا
اسْتَعِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ
شُهَدَاءَ أَوْ فَلَا تَعْمَلُوا النَّاسَ وَأَغْشَوْنَ وَلَا
تَشْكُرُوا بِالْبَيِّنَاتِ تَمَنَّا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ
بِهَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَوْلَكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾

وَتَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ

1. యూదుల ప్రవక్తలందరూ అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయులైన వారే అంటే ముస్లింలే. ఆ ఇస్లాం వైపునకే దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) పిలుస్తున్నారు. ఈ ఇస్లాం ధర్మమే అదమ్ ('అ.స.) నుండి ప్రతి ప్రవక్త బోధించిన ధర్మం. ఇక హిందూ ధర్మానికి మూలమైన వేదాలు మరియు భగవద్గీత కూడా ఏకైక పరమేశ్వరునికి అంటే అల్లాహుతా'అలాకు మాత్రమే విధేయులై ఉండి, కేవలం అయననే ఆరాధించాలని బోధిస్తున్నాయి. ఆ పరమేశ్వరుడు, సంతానం లేనివాడు అని కూడా వివరిస్తున్నాయి. అంతేగాక పాపములే కల్పిత దైవాలను, సృష్టించబడిన వాటిని ఆరాధిస్తారని కూడా బోధిస్తున్నాయి.

కన్నుకు బదులు కన్ను, ముక్కుకు బదులు ముక్కు, చెవికి బదులు చెవి, పన్నుకు బదులు పన్ను మరియు గాయాలకు బదులుగా సరిసమానమైన ప్రతీకారం వ్రాశాము.¹ కాని ఎవరైనా దానిని క్షమిస్తే, అది అతనికి పాపపరిహారం (కఫార్తా)! మరియు ఎవరు అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన శాసనం ప్రకారం తీర్పుచేయరో అలాంటి వారు! వారే దుర్మార్గులు.²

46. మరియు మేము వారి (అ ప్రవక్తల) ఆడుగుజాడలను (అసోరిహిమ్) అనుసరించే వాడు మరియు 'తొరాత్'లో మిగిలి ఉన్న సత్యాన్ని ధృవపరచే వాడయిన, మర్యామ్ కుమారుడు 'ఈసా (ఏసు)ను పంపాము.³ మేము అతనికి ఇంజీల్ గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము. అందులో మార్గదర్శకత్వం మరియు జ్యోతి ఉన్నాయి

وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ
بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ
فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ
كُفِرَ بِحُكْمِهَا أَنْزَلَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ
الظُّلُمُونَ ﴿٤٦﴾

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آلِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ
فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ
التَّوْرَةِ وَهُدًى وَنُورٌ وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٧﴾

1. ఈ శిక్షలకు చూడండి బైబిల్ (Old Testament), నిర్గమకాండ- (Exodus), 21:23-36.

2. పూర్వ గ్రంథప్రజలు తమ ధర్మగ్రంథానికి విరుద్ధంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) శాసనాన్ని అనుసరించడం లేదు. ఎవరైతే అల్లాహుతా'అలా శాసనాన్ని అనుసరించరో అలాంటి వారే "జాలిమున్ - దుర్మార్గులు, ఫాసిఖున్ - అవిధేయులు (దుష్టులు) మరియు కాఫిరున్ - సత్యతిరస్కారులు అనబడతారు. అలాంటి వారే అల్లాహుతా'అలా ఆగ్రహానికి గురియ్యే వారు.

3. మూసా ('అ.స.)పై అవతరింపజేయబడిన తొరాత్ గ్రంథం తరువాత అల్లాహ్ (సు.తా.) 'ఈసా ('అ.స.)పై ఇంజీల్ను అవతరింపజేశాడు. అతను తొరాత్లో మిగిలి ఉన్న సత్యాన్ని ధృవపరిచారు. 'ఈసా ('అ.స.): "ఇస్రాఐల్ సంతతిలోని దారితప్పిన గొర్రెల వద్దకే తప్ప ఇతరులవద్దకు నేను పంపబడలేదు." అని అన్నారు. మత్తయి-(Mathew), 15:24. ఇక ము'హమ్మద్ ('స'అస) వచ్చారు. అతనిపై ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడింది. ఇది పూర్వగ్రంథాలలో మిగిలిఉన్న సత్యాన్ని ధృవీకరిస్తుంది. ఈ ఖుర్ఆన్ 1400 సంవత్సరాలలో, దానిలోని ఒక్క అక్షరమైనా మార్చబడకుండా, దాని అసలు రూపంలో భద్రపరచబడి ఉన్న ఏకైక, దివ్యగ్రంథం. ఎందుకంటే పునరుత్థాపదినం వరకు నేను ఈ ఖుర్ఆన్ను దాని అసలు రూపంలో భద్రపరుస్తానని అల్లాహ్ (సు.తా.) వాగ్దానం చేశాడు. చూడండి, 15:9. ఇది రోహ్మాతుల్లిల్ 'అలమీన్ - అంటే సర్వలోకాల వారికి కారుణ్యం. ఇది సర్వలోకాల వారికొరకు అవతరింపజేయబడింది. ము'హమ్మద్ ('స'అస) చిట్ట చివరి ప్రవక్త. అతనిపై అవతరింపజేయబడిన ఈ దివ్యఖుర్ఆన్ చిట్ట చివరి దివ్యగ్రంథం.

మరియు అది 'తౌరాత్'లో మిగిలిఉన్న సత్యాన్ని ధృవీకరిస్తుంది మరియు దైవభీతి గలవారికి మార్గ దర్శకత్వం మరియు హితోపదేశం కూడా!

47. మరియు ఇంజీల్ గ్రంథప్రజలను, అల్లాహ్! ఆ గ్రంథంలో అవతరింపజేసిన శాసనం ప్రకారం తీర్పుచేయమను. మరియు ఎవరు అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన శాసనం ప్రకారం తీర్పుచేయరో అలాంటి వారు, వారే అవిధేయులు (దుష్టులు).¹

48. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) మేము ఈ గ్రంథాన్ని నీ పై సత్యంతో అవతరింపజేశాము. ఇది పూర్వగ్రంథాలలో మిగిలిఉన్న సత్యాన్ని ధృవపరుస్తుంది. మరియు వాటిలో ఉన్న సత్యాసత్యాలను పరిష్కరిస్తుంది.² కావున నీవు, అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన ఈ శాసనం ప్రకారం వారిమధ్య తీర్పు చెయ్యి. మరియు నీ పద్ధతు వచ్చిన సత్యాన్ని విడిచి వారి కోరికలను అనుసరించకు.³ మీలో ప్రతి ఒక్క సంఘానికి ఒక ధర్మశాసనాన్ని మరియు ఒక జీవనమార్గాన్ని

وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٧﴾

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَنْجَبًا أَكْثَرُ مِنْ الْحَقِّ كُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ فِرْعَوْنَ وَمِمْصًا جَا' وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُخَبِّرُهُمْ بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾

1. ఎంతవరకైతే ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడలేదో, అంతవరకు బైబిల్ శాసనం అమలులో ఉండెను. కాని దైవప్రవక్త(స'అస)కు దివ్యఖుర్ఆన్ ప్రసాదించబడిన తరువాత ఇది ఇంతకు ముందు అవతరింపజేయబడిన దివ్య గ్రంథాలను రద్దుచేస్తుంది. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) శాసనం. మరొక విశేషం ఏమిటంటే అవి వాటి ఆసలు రూపంలో లేవు. వాటిని అనుసరించే వారు వాటిలో తమ ఇష్టానుసారంగా ఎన్నో సార్లు, ఎన్నో మార్పులు చేశారు. వాటిలో చివరి మార్పుగలది 1977 క్రీస్తు శకపు (Revised) Authorized KJV. అంతేగాక ఇప్పుడు ప్రపంచంలో ఎన్నో రకాలైన బైబిల్స్ వెబ్సైట్లలో ఉన్నాయి. చూడండి, 3:3 వ్యాఖ్యానం 2. కాని ఖుర్ఆన్ మాత్రమే, 1400 సంవత్సరాలలో ఏ విధమైన మార్పులు లేకుండా, దాని అసలు రూపంలో సురక్షితంగా ఉన్న ఏకైక దివ్య గ్రంథం.

2. ముహామిదన్ 'అల్లాహ్! అంటే అది వాటిలో ఉన్న సత్యాన్ని ధృవపరుస్తుంది, వాటిలో చేర్చబడిన అసత్యాన్ని అసత్యమని నిరూపిస్తుంది మరియు స్పష్టపరుస్తుంది.

3. అంటే ముస్లిమేతరులు కూడా తీర్పుకోరకు వస్తే వారిమధ్య దివ్యఖుర్ఆన్ (అల్లాహ్ అల్లా) అదేశాను సారంగా మాత్రమే తీర్పు చేయాలి; కానీ వారి ధర్మాన్ని అనుసరిస్తూ గానీ, లేక వారి కోరికలను అనుసరిస్తూ గానీ, తీర్పుచేయరాదు.

నియమించి ఉన్నాము. ఒకవేళ అల్లాహ్ తలుచుకుంటే, మిమ్మల్ని అంతా ఒకే ఒక సంఘంగా రూపొందించి ఉండేవాడు. కాని మీకు ఇచ్చిన దానితో (ధర్మంతో) మిమ్మల్ని పరీక్షించటానికి (ఇలా చేశాడు). కావున మీరు మంచిపనులు చేయటంలో ఒకరితో నొకరు పోటీపడండి. అల్లాహ్ వద్దకే మీరందరూ మరలిపోవలసి వుంది అప్పుడు ఆయన మీకున్న భేదాభిప్రాయాలను గురించి మీకు తెలియజేస్తాడు.

49. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు అల్లాహ్ ఆవతరింపజేసిన శాసనం ప్రకారం వారి సుధ్య తీర్చుచెయ్యి మరియు వారి వ్యర్థ కోరికలను అనుసరించకు. అల్లాహ్ నీపై ఆవతరింపజేసిన కొన్ని శాసనాల నుండి వారు నిస్సూ తప్పించకుండా బాగ్రత్తగా ఉండు. ఒకవేళ వారు వెనుదిరిగిపోతే, అల్లాహ్ వారిని, వారి కొన్ని పాపాలకు శిక్షించదలచాడని తెలుసుకో. మరియు నిశ్చయంగా, ప్రజలలో అనేకులు ఆవిధేయతకు పొల్పడే వారున్నారు.

50. ఏమీ? వారు అజ్ఞానకాలపు తీర్పును కోరుతున్నారా? కాని ఆయన (అల్లాహ్) పై సమ్మకం గలవారికి అల్లాహ్ కంటే మంచి తీర్పు చేయగల వాడెవడు? ¹ (3/4)

51.* ఓ విశ్వాసులారా! యూదులను మరియు క్రైస్తవులను మిత్రులుగా చేసుకోకండి. వారు ఒకరికొకరు స్నేహితులు.² మీలో ఎవడు వారితో స్నేహం చేస్తాడో వాస్తవానికి

وَأَن اخْلُكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحِدٌ مِنْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِن تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَكْثَرُ مِنْ أَن يُؤْتِيَهُمْ رِجْسًا وَإِن كَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ لَفَيُضِلُّونَ ٥

أَخْلُكُمُ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِنَ الْخَصْمِ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا يَقُولُونَ ٦

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ مِنكُمْ فَإِنَّهُ مِنَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

1. ఇస్రాం: అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయత, జాహిలియ్యహ్ - అంటే అజ్ఞానం. ఈ రెండు పదాలు ఒకదాని కొకటి వ్యతిరేకంగా వాడబడతాయి. ఎందుకంటే సర్వ జ్ఞానాలకు మూలాధారి అల్లాహ్ (సు.తా.) కావున అల్లాహుతా'అలాను విశ్వసించని వారు అజ్ఞానులే! (ఫు'త్త అల్-ఘదీర్). ఇంకా చూడండి. 'స'హీ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-9, 'హదీస్' నం. 21.

2. చూడండి, 3:28, 118. 4:139, 5:57, 8:73 మరియు 60:7-9.

అతడు వారిలో చేరిన వాడవుతాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దుర్కార్లులకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు.

52. కావున ఎవరి హృదయాలలో రోగం (కాపట్యం) ఉందో వారు, వారి సొంగత్యం కొరకు పోటీపడుతున్నది నీవు చూస్తున్నావు. వారు: “మీపై ఏదైనా అపద రాగలదని మేము భయపడుతున్నాము.” అని అంటారు. బహుశా అల్లాహ్ (విశ్వాసులకు) విజయాన్ని గానీ, లేదా తనదిక్కు నుండి ఏదైనా అపకాశాన్ని గానీ కలిగించవచ్చు! అప్పుడు వారు తమ మనస్సులలో దాచి ఉంచిన దానికి పశ్చాత్తాపపడతారు.

53. మరియు విశ్వాసులు (పరస్పరం ఇలా అనుకుంటారు): “ఏమీ? వాస్తవానికి మేము మీతోనే ఉన్నామని, అల్లాహ్ పేరుతో కఠోర ప్రమాణాలుచేసి, నమ్మకం కలిగించే వారు వీరేనా?” వారి (కపట విశ్వాసుల) కర్మలన్నీ వ్యర్థమై, వారు నష్టపడిన వారవుతారు!

54. ఓ విశ్వాసులారా! మీలో ఎవడైనా తన ధర్మం (ఇస్లాం) నుండి వైదొలగితే, అల్లాహ్ త్వరలోనే ఇతర ప్రజలను తేగలడు. అయిన వారిని ప్రేమిస్తాడు¹ మరియు వారు అయిన (అల్లాహ్)ను ప్రేమిస్తారు. వారు విశ్వాసులవట్ల మృదువుగా, సత్య తిరస్కారులవట్ల కఠినంగా ప్రవర్తించే వారునూ, అల్లాహ్ మార్గంలో ధర్మపోరాటం చేసేవారునూ మరియు నిందించే వారి నిందలకు

الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

فَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ ۚ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ ۖ فَيُصِيبُوا عَلَى مَا أَسْرَوْا فِي أَنْفُسِهِمْ لِلَّذِينَ ﴿٥١﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَنْفُسُ اللَّهِ جَهَدُوا فِيهِمْ إِنْهُمْ لَمَعْلَمٌ حَبِطَتْ أَعْيَالُهُمْ وَأَصْبَحُوا خَيْرِينَ ﴿٥٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ تَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِيَ اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْكُفْرَيْنِ عَزِيزَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ۚ يَحِبُّهُمُ اللَّهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ الْإِنْسَانِ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾

1. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ప్రయులైన వారి నాలుగు లక్షణాలు ఇక్కడ పేర్కొనబడ్డాయి. 1) వారు అల్లాహ్‌ను ప్రయులై, అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రేమించే వారూ, 2) విశ్వాసులవట్ల మృదువుగానూ మరియు అవిశ్వాసులవట్ల కఠినంగానూ ఉండే వారూ, 3) అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ధర్మపోరాటం (జహాద్) చేసేవారూ మరియు 4) నిందించేవారి నిందలకు భయపడని వారునూ, అయి ఉంటారు.

భయపడనివారునూ, అయి ఉంటారు. ఇది అల్లాహ్ అనుగ్రహం, ఆయన దానిని తాను కోరిన వారికి ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వోపగతుడు (సర్వవ్యాప్తి), సర్వజ్ఞుడు.

55. నిశ్చయంగా, మీ స్నేహితులు, అల్లాహ్! ఆయన ప్రపక్త మరియు విశ్వసించిన వారు: ఎవరైతే నమా'జ్ స్థాపిస్తారో, విధిదానం ('జకాత్') ఇస్తూ ఉంటారో మరియు వారు పంగుతూ (రుకూ'ఉ చేస్తూ) ఉంటారో;

56. మరియు ఎవరు, అల్లాహ్ ఆయన ప్రపక్త మరియు విశ్వసించిన వారి వైపునకు మరలుతారో! నిశ్చయంగా, వారే అల్లాహ్ పక్షానికి చెందినవారు. వారే విజయం సాధించేవారు.¹

57. ఓ విశ్వాసులారా! మీ ధర్మాన్ని ఎగతాళిగా సప్యలాటగా పరిగణించే వారు పూర్వగ్రంథ ప్రజలైనా, లేదా సత్య తిరస్కారులైనా, వారిని మీ స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. మరియు మీరు విశ్వాసులే అయితే అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.

58. మరియు మీరు నమా'జ్ కొరకు పిలుపు (అజా'న్) ఇస్తే, వారు దానిని ఎగతాళిగా సప్యలాటగా తీసుకుంటారు. అది ఎందుకంటే వాస్తవానికి వారు బుద్ధిహీనులైన జనులు!²

59. వారితో ఇలా అను: "ఓ గ్రంథ ప్రజలారా!³ ఏమీ? మేము అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన మా'షై అపతరింపజేసిన మరియు మాకు పూర్వం అపతరింపజేసిన (గ్రంథాలను)

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٥﴾

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُؤًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكُفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هُزُؤًا وَلَعِبًا ذَٰلِكُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَسْتَعِينُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ أَمَّا بِإِلَهِهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ ﴿٥٩﴾

1. చూడండి, 58:22, 'స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-1, 'హదీస్' సం.15, 25.

2. చూడండి, 62:9 'స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-1, 'హదీస్' సం. 577.

3. గ్రంథప్రజలు అంటే యూదులు మరియు క్రైస్తవులు.

విశ్వసించామనే, మీరు మమ్మల్ని పీడిస్తున్నారా? మరియు నిశ్చయంగా, మీలో చాలామంది ఆవిధేయులు (చుప్తులు) ఉన్నారు!”

60. ఇలా అను: “ఏమీ? అల్లాహ్ తరపు నుండి ఎవరికి, దీని కంటే, హీనకరమైన ప్రతిఫలం దొరుకుతుందో మీకు తెలుసనా? వారే, ఎవరినైతే అల్లాహ్ శపించాడో (బహిష్కరించాడో) మరియు ఎవరైతే ఆయన ఆగ్రహానికి గురిఅయ్యారో! మరియు వారిలో కొందరు, ఎవరినైతే ఆయన కోతులుగా మరియు పందులుగా మార్చాడో! మరియు వారు ఎవరైతే కల్పిత దైవాల (తాగూత్ల) దాస్యం చేస్తారో. అలాంటి వారు (పుసరుళ్లాన దీనమున) ఎంతో హీనస్థితిలో ఉంటారు మరియు వారు ఋజుమార్గం నుండి చాలా దూరం వెళ్లి పోయిన వారే!”

61. మరియు వారు (కపట విశ్వాసులు) నీ వద్దకు వచ్చినపుడు: “మేము విశ్వసించాము.” అని అంటారు. కాని వాస్తవానికి వారు సత్యతిరస్కారంతోనే వస్తారు మరియు దాని (సత్యతిరస్కారం) తోనే తిరిగిపోతారు కూడాను. మరియు వారు ఏమి దాస్తున్నారో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

62. మరియు వారిలో అనేకులను పాపం మరియు దౌర్జన్యం చేయటానికి మరియు నిషిద్ధమైనవి తినటానికి చురుకుగా పొల్లొనటాన్ని నీవు చూస్తావు. వారు చేస్తున్న పనులు ఎంత నీచమైనవి!

63. వారి ధర్మవేత్తలు (రబ్బానియ్యాన్)

قُلْ هَلْ لَيْسَ لَكُمْ مِنْ ذَلِكَ مَثُوبَةٌ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ لَعْنَةِ اللَّهِ وَغَضَبِ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْفِرَادَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتِ أُولَئِكَ نَزَّلْنَا وَ أَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ۝

وَإِذْ آجَأُكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ۝

رَوَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ الشَّحْتَ لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝

لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَنْ

1. చూడండి, 2:65, 7:166.

2. చూడండి, 2:256.

మరియు మతాచారులు (అ'హబూర్) వారిని, పాపపు మాటలు పలకటం నుండి మరియు నిషిద్ధమైన వాటిని తినటం నుండి ఎందుకు వారించరు? వారు చేసే కార్యాలు ఎంత నీచమైనవి!

64. మరియు యూదులు: “అల్లాహ్ చేతులకు సంకెళ్ళు పడిఉన్నాయి.” అని అంటారు.¹ వారి చేతులకే సంకెళ్ళు వేయబడు గాక! మరియు వారు పలికిన దానికి వారు శపించబడు గాక! వాస్తవానికి ఆయన (అల్లాహ్) రెండు చేతులు విస్తరింపబడి ఉన్నాయి: ఆయన (తన అనుగ్రహాలను) తాను కోరినట్లు ఖర్చుచేస్తాడు. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీ ప్రభువు తరపునుండి నీపై ఆవతరింపజేయబడిన (ఈ గ్రంథం) నిశ్చయంగా, వారిలో చాలామందికి తలచిరుసుతనం మరియు సత్యతిరస్కారాన్ని మాత్రమే పెంచుతున్నది. మరియు మేము వారిమధ్య విరోధాన్ని మరియు ద్వేషాన్ని, తీర్చిదిద్దినం వరకు ఉండేటట్లు చేశాము. వారు యుద్ధజ్ఞానాలను ప్రజ్వలించ జేసినపుడల్లా, అల్లాహ్ దానిని చల్లార్చాడు. మరియు వారు భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించటానికి పాటుపడుతున్నారు. మరియు అల్లాహ్ కల్లోలం రేకెత్తించేవారిని ప్రేమించడు.

65. మరియు వాస్తవానికి గ్రంథప్రజలు విశ్వసించి, దైవభీతి కలిగివుంటే! నిశ్చయంగా, మేము వారి పాపాలను తొలగించి, వారిని శ్రేష్ఠమైన స్వర్గపనాలలో ప్రవేశింపజేసి ఉండేవారము.

66. మరియు వాస్తవానికి వారు 'తౌరాత్'ను,

قُولِهِمُ الْإِسْمَ وَأَكْلِهِمُ السَّحْتِ لَيْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٤﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ
وُلُوعِهَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ
يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَيْثُرًا مِنْهُمْ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنَ
رَبِّكَ طُغْيَانًا وَلَئِنَّ الْغَايَةَ لَكُلِّبًا أَوْ كَافًّا
وَالْبَعْضُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلُّبًا أَوْ قَدْ وَاثَرًا
لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ
فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٥﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكُنَّا عَنْهُمْ
سَبَاتٍ وَهُمْ لَا يَخْلَعُونَ حَبِطَتِ النُّعْمُ ﴿٦٦﴾

وَلَوْ أَنَّكُمْ آمَنُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أَنْزَلَ

ఇంజీల్‌ను మరియు వారి ప్రభువు తరపునుండి వారిపై (ఇప్పుడు) అపతరింపజేయబడిన దానిని (ఈ ఖుర్ఆన్‌ను) ఆచరించి ఉండినట్లైతే, వారి కొరకు వారిపై (ఆకాశం) నుండి మరియు కాళ్ళక్రింది (భూమి) నుండి జీవనోపాధి పొందేవారు.¹ వారిలో కొందరు సరైనమార్గాన్ని అవలంబించే వారున్నారు.² కాని వారిలో అనేకులు చేసేవి చెడు (పాప) కార్యాలే! (7/8)

67. * ఓ ప్రవక్తా! నీవు నీ ప్రభువు తరపునుండి నీపై అపతరింపజేయబడిన దానిని తెలియజేయి.³ మరియు నీవట్లు చేయకపోతే, ఆయన సందేశాన్ని పూర్తిగా తెలియజేయని వాడవవుతావు. మరియు అల్లాహ్ మానవుల నుండి నిన్ను కాపాడుతాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సత్య తిరస్కారులైన ప్రజలకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు.

68. ఇలా అను: “ఓ గ్రంథప్రజలారా! మీరు ‘తొరాత్‌ను, ఇంజీల్‌ను మరియు మీ ప్రభువు తరపునుండి మీ పై అపతరింపజేయబడిన దానిని (ఈ ఖుర్ఆన్‌ను) ఆచరించనంత వరకు మీరు ఆసలు దేని (ఏ సత్యమార్గం) మీద కూడా ఉండనట్లే!” మరియు నీ ప్రభువు తరపునుండి నీపై అపతరింపజేయ బడిన (ఈ గ్రంథం) వాస్తవానికి వారిలోని అనేకుల తలచిరుసుతనాన్ని మరియు సత్య తిరస్కారాన్ని మాత్రమే పెంచుతుంది.⁴ కావున నీవు సత్యతిరస్కార

إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَكُمْ أَيْنَ فُوتِهِمْ وَمِنْ حَتَّ
أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أَمَةٌ مَقْصُودَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ
وَأِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْزِمُكَ
مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٩﴾

قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ اتَّقُوا اللَّهَ عَلَىٰ سَبْعِينَ مِائَةً
الْقُرْآنِ وَالْإِنْجِيلِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ
وَلَا تَزِيدُوا كُفْرًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ مَا
ظَهَرَ لَهُ الْآيَاتُ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠﴾

1. చూడండి, 7:96.

2. ‘అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్లాం మరియు కొందరు 8-9 మంది మదీనాలోని యూదులు మాత్రమే విశ్వసించారు.

3. ‘అయిషహ్ (ర. ‘అహ్లా) కథనం: “ఏ వ్యక్తి అయినా ముహమ్మద్ (స’అస) వ’హీ నుండి ఏమైనా దాచారు.” అని సందేహపడితే ఆ వ్యక్తి నిశ్చయంగా, అసత్యం పలికాడు. (‘స’హ’హ్ బు’ఖారీ, ‘హ. సం. 4855).

4. చూడండి, 41:44 మరియు 17:82.

ప్రజలను గురించి విచారించకు.

69. నిశ్చయంగా, ఈ (గ్రంథాన్ని) విశ్వసించినవారు (ముస్లింలు) మరియు యూదులు మరియు 'సాబియా'లు మరియు క్రైస్తవులు, ఎవరైనా సరే అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమదినాన్ని విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేస్తే వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా.¹

70. వాస్తవానికి మేము ఇస్రాయీల్ సంతతి వారినుండి ఒక గట్టి ప్రమాణాన్ని తీసుకున్నాము మరియు వారి పద్ధతి ప్రవక్తలను పంపాము. కాని ఏ ప్రవక్త అయినా వారి మనోవాంఛలకు వ్యతిరేకమైన దానిని తెచ్చినపుడల్లా, వారు కొందరిని అసత్యవాదులని తిరస్కరించారు, మరి కొందరిని హత్యచేశారు.

71. మరియు తమకెలాంటి శిక్ష (ఫీత్నా) పడదని తలచి, వారు గ్రుడ్డి వారుగా, చెవిటి వారుగా అయిపోయారు. ఆ పిదప అల్లాహ్ వారి పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించాడు. ఆ తరువాత కూడ వారిలో అనేకులు తిరిగి గ్రుడ్డివారుగా, చెవిటివారుగా అయిపోయారు. మరియు వారు చేసేదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు.

72. "నిశ్చయంగా, మర్యమ్ కుమారుడు మసీహ్ (క్రీస్తు)యే అల్లాహ్!" అని పలికే వారు వాస్తవంగా సత్యతిరస్కారులు! మరియు మసీహ్ (క్రీస్తు) ఇలా అన్నాడు: "ఓ ఇస్రాయీల్ సంతతివారలారా! నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువైన అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి."² వాస్తవానికి,

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِغِينَ
وَالصُّورِيَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ
صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ
رُسُلًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ لَمْ يَنْصِتُوا لَكُمْ
فَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٧٠﴾

وَحَسِبُوا أَنَّ أَكْثَرَهُمْ قِيَمَةً فَغَوَوْا وَأَصْمَوْا وَكَلِمَاتُ
اللَّهِ عَلَيْهِمْ تَعَذَّرُوا وَأَصْمَوْا كَبِيرًا فَهُمْ هُمْ
بَصِيرٌ ﴿٧١﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
وَقَالَ الْمَسِيحُ يَبْنِي إِسْرَءِيلَ يَلْعَبُدُ اللَّهَ رَبِّي
وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ
الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَاللَّاطِلِينَ مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ ﴿٧٢﴾

1. చూడండి, 2:62 మరియు 3:85.

2. ఇట్టి అజ్ఞలకు చూడండి, మత్తయి-(Mathew), 4:10; లూకా (Luke), 4:8. ఇంకా థుర్ ఆఫ్ లో చూడండి, 19:30, 36 మరియు 3:51.

ఇతరులను అల్లాహ్ కు భాగస్వాములుగా చేసేవారికి, నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ స్వర్గాన్ని నిషేధించాడు. మరియు వారి ఆశ్రయం నరకాగ్నియే! మరియు దుర్మార్గులకు సహాయం చేసేవారు ఎవ్వరూ ఉండరు.

73. “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ముగ్గురిలో మూడవ వాడు!” అని అనేవారు వాస్తవానికి సత్యతిరస్కారులే.¹ మరియు ఒకే ఒక్క ఆరాధ్య దేవుడు (అల్లాహ్) తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. మరియు వారు తమ ఈ మాటలను మానుకోకపోతే, వారిలో సత్య తిరస్కారులైన వారికి బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

74. వారెందుకు అల్లాహ్ వైపునకు సజ్జాత్తాపంతో మరలి ఆయనను క్షమాభిక్ష కొరకు వేడుకోరు? మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

75. మర్కమ్ కుమారుడు మసీ'హ్ (క్రీస్తు) కేవలం ఒక ప్రవక్త మాత్రమే. అతనికి పూర్వం కూడా అనేక ప్రవక్తలు గతించారు. మరియు అతని తల్లి సత్యవతి ('సిద్దీఖా). వారిద్దరూ ఆహారం తినేవారు.² చూడండి! మేము వారికి ఈ సూచనలను ఏ విధంగా స్పష్టపరిచామో! అయినా చూడండి!³ ఏ విధంగా వారు మోసగింప (సత్యం నుండి మరలింప) బడుతున్నారో!

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثُ تِلْكَ فِئَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنْ لَمْ يَنْهَهُوا عَنْهُ لَيَقُولُنَّ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابَ الْيَوْمِ

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَتَّخِذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ حَقُورًا
رَجِيمًا

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَتْ تَأْكُلُ الطَّعَامَ أَنْظُرْ كَيْفُ بُيِّنَ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ انْظُرْ إِلَىٰ يَوْمِئِذٍ

1. ఇది క్రైస్తవులలో ఒక తెగ వారి ప్రస్తావన. వారు అల్లాహ్ (ము.తా.), జిబ్రీల్ మరియు 'ఈసా' (అలైహిమే స.) ముగ్గురు, దైవాలున్నారని అంటారు. చూ. 5:116 మరియు 5:75.

2. మర్కమ్ తాను అల్లాహ్ తల్లిని ఎన్నడూ ఆసలేదు. 'ఈసా' ('ఈ.స.) కేవలం ఒక ప్రవక్త మాత్రమే. అల్లాహ్ అలా కుమారుడు గానీ, అల్లాహ్ గానీ కారు. చూడండి, 5:73.

3. మేము పంపిన ప్రవక్తలందరూ పురుషులే. 12:109.

76. ఇలా అను: “ఏమీ? మీరు అల్లాహ్ ను పదిలి, మీకు నష్టం గానీ, లాభం గానీ చేసే అధికారంలేని దానిని ఆరాధిస్తారా? మరియు దేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.”

77. (ఇంకా) ఇలా అను: “ఓ గ్రంథ ప్రజలారా! మీ ధర్మం విషయంలో మీరు అధర్మంగా హద్దులు మీరి ప్రవర్తించకండి. మరియు ఇంతకు పూర్వం మార్గభ్రష్టులైన వారి కోరికలను అనుసరించకండి. వారు అనేక ఇతరులను కూడా మార్గభ్రష్టులుగా చేశారు మరియు వారు కూడ ఋజుమార్గం నుండి తప్పిపోయారు.”

78. ఇస్రాయిల్ సంతతి వారిలో అవిశ్వాసమార్గం అపలంబించిన వారు, దావూద్ మరియు మర్యమ్ కుమారుడు 'ఈసా (ఏసు) నాలుకతో (నోటితో) శపించ బడ్డారు.² ఇది వారు అవిధేయులై, హద్దులు మీరి ప్రవర్తించిన దాని ఫలితం.

79. వారు, తాము చేసే, అసభ్యకరమైన కార్యాల నుండి ఒకరినొకరు నిరోధించుకో లేదు. వారు చేసే వసుల్నీ ఎంతో నీచమైనవి.

80. వారిలో అనేకులు సత్యతీరస్కారులతో మైత్రి చేసుకోవటాన్ని, నీవు చూస్తున్నావు. వారు తమకొరకు ముందుగా చేసిపంపుకున్న నీచకర్మల ఫలన అల్లాహ్ కు వారిపై కోపం కలిగింది మరియు వారు సరకబాధలో శాశ్వతంగా ఉంటారు.

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ۝

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَحِشَى إِبْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ۝

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۝

رَأَى كَثِيرٌ مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا فَعَلْتُمْ لِحُكْمِ اللَّهِ عَلَيْهِمْ فِي الْعَذَابِ إِنَّهُمْ خُلِدُوا ۝

1. చూడండి, 4:171. ఈ అయత్ క్రైస్తవులను సంభోదిస్తున్నది.

2. వారు శపించబడిన వాక్యాలకు చూడండి, కీర్తనలు-(Psalms), 78:21-22, 31-33. మత్తయి-(Mathew), 12:34, 23:33-35.

81. ఒకవేళ వారు అల్లాహ్ నూ, ప్రవక్తనూ మరియు అతనిపై అవతరింపజేయబడిన దానిని (నిజంగానే) విశ్వసించి ఉంటే! వారిని (సత్యతిరస్కారులను) తమ మిత్రులుగా చేసుకొని ఉండేవారు కాదు, కాని వారిలో అనేకులు ఆవిధేయులున్నారు.

82. (*) నిశ్చయంగా విశ్వాసుల (ముస్లింల) పట్ల నిరోధ విషయంలో నీవు యూదులను మరియు బహుదైవారాధకులను (ముష్రీకిన్), అందరికంటే కఠినముగా కనుగొంటావు. మరియు విశ్వాసుల పట్ల మైత్రి విషయంలో: “నిశ్చయంగా, మేము క్రైస్తవులము.” అని అన్నవారిని అత్యంత సన్నిహితులుగా పొందుతావు. ఇది ఎందుకంటే వారిలో మత గురువులు/విద్వాంసులు (ఫిస్సీసీన్) మరియు మునులు (రుహబాన్) ఉన్నారు మరియు నిశ్చయంగా, వారు గర్వించరు.

83. మరియు వారు (కొందరు క్రైస్తవులు) ప్రవక్తపై అవతరింపజేయబడిన దానిని (ఈ గ్రంథాన్ని) విన్నప్పుడు, సత్యాన్ని తెలుసు కున్నందుకు, వారి కళ్ళనుండి కన్నీళ్ళు కారటం నీవు చూస్తావు.¹ వారు ఇలా అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! మేము విశ్వసించాము. కావున మమ్మల్ని సాక్ష్యం ఇచ్చేవారిలో వ్రాసుకో!”

84. “మరియు మేము అల్లాహ్ ను మరియు మా పద్ధతు పచ్చిన సత్యాన్ని విశ్వసించకుండా ఉండటానికి మాకేమైంది? మా ప్రభువు

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ مَا اتَّخَذُوا لَهُمْ
أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ
كَثِيرًا مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨١﴾

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا
الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ
مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا
نُصْرِي ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَتَلُوا
رُسُلَنَا وَكَلَّمَهُمْ لَا يُسْتَكْبَرُونَ ﴿٨٢﴾

وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُمَا إِلَى الرَّسُولِ تَرَى
أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنْ
الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّا أَفْكَرْنَا
مَعَهُ الشَّهَادِينَ ﴿٨٣﴾

وَمَا لَنَا لَكَ يَا اللهُ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَقُصُّ
أَن يَدْخُلَآرَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ ﴿٨٤﴾

1. చూడండి, 3:199, ఇథియోపియా ('హబష) రాజు - జాఫర్ (ర'ది.'అ.) నుండి - సూరహ్ మర్యమ్ (19), విని కన్నీళ్ళుకార్చాడు. అతడు (ర'ది.'అ.) ఇస్లాం స్వీకరించాడు. దానికి ఈ 'హదీస్' సాక్ష్యం: 'హబష రాజు మరణించినపుడు దైవప్రవక్త ('స'అస) సహారాలో తమ అనుచరులతో సహా 'గాయబానా సమా'జే జనా'జా చేశారు. ('స. బు'ఖారీ, 'స. ముస్లిం).

మమ్మల్ని సద్యర్థసులతో చేర్చాలని మేము కోరుకుంటున్నాము.”

85. కావున వారు పలికిన దానికి ఫలితంగా, అల్లాహ్ వారికి క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గవనాలను ప్రసాదించాడు. వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు సజ్జనులకు లభించే ప్రతిఫలం ఇదే!

86. మరియు ఎవరైతే సత్యతెరస్కారులై మా సూచన(అయాత్)లను అబద్ధాలన్నారో, అలాంటి వారు భగభగ మండే సరకాగ్ని వాసులవుతారు.

87. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ మీకు ధర్మసమ్మతం చేసిన పరిశుద్ధ వస్తువులను నిషిద్ధం చేసుకోకండి మరియు హద్దులు మీరకండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ హద్దులు మీరిపోయే వారిని ప్రేమించడు.

88. మరియు అల్లాహ్ మీకు జీవనోపాధిగా ప్రసాదించిన వాటిలో ధర్మసమ్మతమైన, పరిశుద్ధమైన పదార్థాలను తినండి. మీరు విశ్వసించిన అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.

89. మీరు ఉద్దేశం లేకుండానే చేసిన ప్రమాదాలను గురించి అల్లాహ్ మిమ్మల్ని పట్టుకోడు. కాని మీరు బుద్ధిపూర్వకంగా చేసే ప్రమాదాలను గురించి ఆయన మిమ్మల్ని (తప్పకుండా) పట్టుకుంటాడు. కావున దానికి (ఇలాంటి ప్రమాద భంగానికి) పరిహారంగా

فَأَنبَأَهُمُ اللَّهُ بِهَا قَالُوا جَدُّنَا نَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَلِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٨٥﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا
أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا ۚ إِنَّ اللَّهَ
الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ
يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ ۖ فَكَفَّارَتُهَا
(طَعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تَطْعَمُونَ
أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَخْرِيرُ رَبِّهٍ) ۚ فَمَنْ لَمْ
يَجِدْ فَوْسِحًا مُلْتَقَةً أَيَّامًا ذَٰلِكَ فَكَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ

1. ఒక 'ప'హాబీ దైవప్రసక్త ('ప'అస) దగ్గరికి హాజరై అన్నాడు: "ఓ దైవప్రసక్తా! నేను మాంసం తినటం పలన నా కామవాంఛలు పెరుగుతున్నాయి. కావున నేను మాంసాహారాన్ని వాస్తా నిషేధించుకున్నాను." అట్టి సందర్భంలో ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. (తిర్మిజీ).

మీరు మీ ఇంటి వారికి పెట్టే, మధ్య రకమైన ఆహారం పదిమంది పేదలకు పెట్టాలి. లేదా వారికి వస్త్రాలు ఇవ్వాలి. లేదా ఒక బానిసకు స్వాతంత్ర్యం ఇప్పించాలి. ఎవడికి ఈ శక్తి లేదో! ఆతడు మూడు దినాలు ఉపవాసం ఉండాలి. మీరు ప్రమాణం చేసి భంగపరిస్తే, ఇది దానికి పరిహారం (కఫ్ఫారా).¹ మీ ప్రమాణాలను కాపాడుకోండి. మీరు కృతజ్ఞులై ఉండటానికి అల్లాహ్ తన ఆజ్ఞలను ఈ విధంగా మీకు విశదపరుస్తున్నాడు.²

90. ఓ విశ్వాసులారా! నిశ్చయంగా మద్యపానం,³ జూదం, బలిపీఠం మీద బలి ఇవ్వటం (అ'న్నాబ్)⁴ మరియు శకునానికై బాణాల ప్రయోగం (అ'జ్లామ్) ఇవన్నీ కేవలం అసహ్యకరమైన షై'తాన్ చేష్టలు, కావున మీరు సాఫల్యం పొందాలంటే వీటిని త్యజించండి.

91. నిశ్చయంగా, షై'తాన్ మద్యపానం మరియు జూదం ద్వారా మీమధ్య విరోధాలు మరియు విద్వేషాలు రేకెత్తించాలని మరియు మిమ్మల్ని అల్లాహ్ ధ్యానంనుండి మరియు సమా'జ్నుండి తొలగించాలని కోరుతున్నాడు. అయితే మీరిప్పుడైనా మానుకోరా?

إِذْ أَحْلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا إِنَّمَا كَانَ كَذِبَ بَيِّنٍ
اللَّهُ لَكُمْ إِلَيْهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ⑩

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْمِرُ وَالْأَنصَابُ
وَالْأَزْكَامُ رِجْسٌ مِّنْ عِندِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوا
لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ ⑪

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْمِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ
وَعَنِ الصَّلَاةِ تَهْلُ أَنْتُمْ تَنفَحُونَ ⑫

1. ప్రమాణం: ఇది 'అరబ్బీలో 'హాలఫ్ లేక అయ్మాన్ అనబడుతుంది. ఇవి మూడు రకాలు: 1) ల'గుల్బ్: ఇది మానవుడు మాటి మాటికి అలోచించకుండా చేసే ప్రమాణం, దీనికెట్టి పరిహారం (కఫ్ఫారా) లేదు. 2) 'గమూసువ్: మానవుడు ఇతరులను మోసపుచ్చటానికి చేసే బాటక ప్రమాణం. ఇది మహాపాపం. దీనికెట్టి పరిహారం (కఫ్ఫారా) ఉపయోగకరం కాదు. 3) ము'అజ్జదతువ్: మానవుడు సహృదయంతో పూర్తి నిశ్చయంతో చేసే ప్రమాణం. దీనిని భంగపరిస్తే పరిహారం (కఫ్ఫారా) ఇవ్వాలి. అది ఈ ఆయత్లో పేర్కొనబడింది.

2. చూడండి, 2:224-225; 38:44.

3. మద్యపానం (సారాయి మొదలైన మత్తు పదార్థాలను తినటం, త్రాగటం, పీల్చుకోవటం) గురించి ఇది మూడవ అజ్జ. ఇక్కడ వీటిని గురించి నిషేధం వచ్చింది. ఇంతకు ముందు 2:219, 4:43లలో వీటిని గురించి ఆజ్ఞలు వచ్చాయి.

4. చూడండి, 5:3 వ్యాఖ్యానం 1.

92. మరియు మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులై ఉండండి మరియు ప్రవక్తను అనుసరించండి. జాగ్రత్త! మీరు ఒకవేళ తిరిగిపోతే! విశ్వయంగా, మా ప్రవక్త బాధ్యత కేవలం (మా ఆజ్ఞలను) మీకు స్పష్టంగా అందజేయటం మాత్రమే అని తెలుసుకోండి.

93. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారిపై, (ఇంతకు ముందు) వారు తిన్న (త్రాగిన) దాన్ని గురించి దోషంలేదు; ఒకవేళ వారు దైవభీతి కలిగిఉండి, విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేస్తూఉంటే, ఇంకా దైవభీతి కలిగిఉండి విశ్వాసులైతే, ఇంకా దైవభీతి కలిగిఉండి సజ్జసులైతే! మరియు అల్లాహ్ సజ్జసులను ప్రేమిస్తాడు.

94. ఓ విశ్వాసులారా! (మీరు ఇస్రా'మ్ స్థితిలో ఉన్నప్పుడు) - మీ ఇంద్రియాలకు అగోచరమైన అల్లాహ్ కు ఎవరు భయపడతారో చూడటానికి - అల్లాహ్ మీ చేతులకు మరియు మీ బల్లెములకు అందుబాటులో ఉన్న కొన్ని వేట (జంతువుల)ద్వారా మిమ్మల్ని పరీక్షకు గురి చేస్తాడు. కావున ఈ (హెచ్చరిక) తరువాత కూడా ఎవడు హద్దులను అతిక్రమిస్తాడో, వాడికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

95. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు ఇస్రా'మ్ స్థితిలో ఉన్నప్పుడు వేటాడకండి. మీలో ఎవరైనా బుద్ధిపూర్వకంగా వేటచేస్తే, అతడు చంపిన జంతువుతో సరితూగే ఒక పశువును పరిహారంగా సమర్పించుకోవాలి. దానిని (ఆ

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلُوا النَّبَأَ عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعَتُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْلُغُوا إِلَى الْقَيْدِ وَالشَّيْءِ مِنَ الْقَيْدِ تَبْلُغُوا إِلَى الْقَيْدِ وَمَا حُكِّمَ لَكُمْ اللَّهُ مَنْ يَحْفَظُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنْ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَعَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الْقَيْدَ وَانْتُمْ حُرٌّ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَدٍّ فَجَزَاءُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا لِلْعِلْمِ أَوْ إِنْ كُنْتُمْ أَطْعَامَ مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكَ صِيَامًا

1. మీకు హానికలిగించగల జంతువులను, ఇస్రా'మ్ స్థితిలో చంపవచ్చు. ఉదా: పాము, తేలు, పిచ్చికుక్క మొదలైనవి. పేదలకు భోజనం పెట్టడం మరియు ఉపవాస విషయాలలో ధర్మ వేత్తలను సంప్రదించండి. ఇవి చంపబడిన జంతువును బట్టి వివిధ రకాలు ఉంటాయి.

పశువును) మీలో న్యాయపర్తులైన ఇద్దరు వ్యక్తులు నిర్ణయించాలి. పశువును ఖుర్బానీ కొరకు క'అబహ్ పద్దకు చేర్చాలి. లేదా దానికి పరిహారంగా కొందరు పేదలకు భోజనం పెట్టాలి, లేదా దానికి పరిహారంగా - తాను చేసిన దాని ప్రతిఫలాన్ని చవిచూడటానికి - ఉపవాసముండాలి. గడిచిపోయిన దానిని అల్లాహ్ మన్నించాడు. కాని ఇక ముందు ఎవరైనా మళ్ళీ అలాచేస్తే అల్లాహ్ అతనికి ప్రతీకారం చేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తి సంపన్నుడు, ప్రతీకారం చేయగల వాడు.

96. సముద్ర జంతువులను వేటాడటం మరియు వాటిని తినటం,¹ జీవనోపాధిగా మీకూ (స్థిరనివాసులకూ) మరియు ప్రయాణీకులకూ ధర్మసమ్మతం చేయబడింది. కానీ, మీరు ఇ'హ్రామ్ స్థితిలో ఉన్నంత వరకూ భూమిపై వేటాడటం మీకు నిషేధింపబడింది. కావున మీరు (పుసరుత్తాస దినమున) ఎవరి ముందు అయితే సమావేశపరచబడతారో ఆ అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. (1/8)

97. * అల్లాహ్ పవిత్ర గృహం అయిన క'అబహ్ను మానవజాతి కొరకు, సురక్షితమైన శాంతినిలయంగా (బైతుల్ హరామ్) చేశాడు. మరియు పవిత్రమాసాన్ని మరియు బలి (హదయ) పశువులను మరియు (మెడలలో పట్టాలు వేసి క'అబహ్ను ఖుర్బానీ కొరకు తేబడే పశువులు (ఖలాఇదలను కూడా నియమించాడు). ఇది ఆకాశాలలోను మరియు భూమిలోను ఉన్నదంతా నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ఎరుగునని,

يَذُوقُونَ وَبِالْأَمْرِ عَفَا اللَّهُ عَنْكَ سَلَفًا وَمَنْ عَادَ
فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو نِقَامٍ ①

لِحِلِّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَكُمْ
وَالْغَنَاءَ وَحَرَّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَتَذَكَّرُونَ ②

جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَمًا لِلنَّاسِ
وَالْكَعْبَةُ الْحَرَامُ وَالْهَدْيُ وَالْقَلَائِدُ ذَلِكَ لِيَتَذَكَّرُوا
أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ③

1. నీటి జంతువు మరణించినది కూడా 'హరామ్'. చూడండి, ఇబ్నె-కసీర్.

2. క'అబహ్ ('హరమ్) పరిహార్తులలో - ఇ'హ్రాంలో ఉన్నా, లేకున్నా - వేటాడటం, జంతువులను చంపటం, చెట్లను సరుకటం నిషేధింపబడ్డాయి. చూడండి, 2:125.

మీరు తెలుసుకోవాలని! మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు ప్రతి ఒక్క విషయం గురించి బాగా తెలుసు.

98. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ శిక్ష విధించటంలో కఠినుడని తెలుసుకోండి మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

99. సందేశహరుని బాధ్యత కేవలం (అల్లాహ్ సందేశాలను) మీకు అందజేయటమే! మరియు మీరు వెలిబుచ్చేది మరియు దాచేది అంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

100. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇలా అను: “చెడు పస్తువుల అధిక్యత నీకు ఎంత సచ్చిన్నా! చెడు మరియు మంచి పస్తువులు సరిసమానం కాజాలవు.¹ కావున ఓ బుద్ధిమంతులారా! మీరు సాఫల్యం పొందాలంటే అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.”

101. ఓ విశ్వాసులారా! వ్యక్తపరిస్తే మీకు బాధకలిగించెడు విషయాలను గురించి, మీరు ప్రశ్నించకండి; ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడటంబట్టి, మీరు వాటిని గురించి ప్రశ్నిస్తే! అవి మీకు విశదపరచబడవచ్చు! వాటి (ఇంతవరకు మీరు చేసిన ప్రశ్నల) కొరకు అల్లాహ్ మిమ్మల్ని మన్నించాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, సహనశీలుడు.

102. వాస్తవానికి మీకు పూర్వం ఒక జాతి వారు ఇటువంటి ప్రశ్నలనే అడిగారు. తరువాత వాటి (ఆ ప్రశ్నల) కారణంగానే వారు

إِذَا عَلَّمَهُ أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبْدَ لَكُمْ تَسْأَلُونَ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ تُبْدَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ

وَقَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ

1. 'ఖబీస్': అంటే, అధర్మ, అవచిత్ర, చెడ్డ, నికృష్ట, అవరిశుద్ధ పస్తువులు, చెడ్డలు, మాటలు, విషయాలు మొదలైనవి. 'తయ్యిబ్': అంటే ధర్మ, మంచి, సవిత్ర, ఉత్కృష్ట, శ్రేష్ట, పరిశుద్ధ పస్తువులు, చెడ్డలు, మాటలు విషయాలు మొదలైనవి.

సత్యతిరస్కారానికి గురిఅయ్యారు.¹

103. అల్లాహ్ బహిరహను గానీ, సాయిబహను గానీ, వసీలహను గానీ లేక హామను గానీ నియమించలేదు. కాని సత్యతిరస్కారులు అల్లాహ్‌పై అబద్ధాలు కల్పిస్తున్నారు. మరియు వారిలో చాలా మంది బుద్ధిహినులే!

104. మరియు వారితో: “అల్లాహ్ అవతరింపజేసినదాని (సందేశం) వైపునకు మరియు ప్రవక్త వైపునకు రండి.” అని పిలిచినప్పుడు! వారు: “మా తండ్రితాతలు అవలంబిస్తూ ఉండగా మేము చూసిన (మార్గమే) మాకు చాలు!” అని జవాబిస్తారు. ఏమీ? వారి తండ్రితాతలకు ఏమీ తెలియకున్నా మరియు వారు సన్నార్గం మీద లేకున్నా (వారి మార్గాన్నే వీరు అనుసరిస్తారా)?

105. ఓ విశ్వాసులారా! మీ స్వయానికి మీరు బాధ్యత వహించండి. మీరు సన్నార్గంలో ఉంటే, మార్గభ్రష్టులైనవారు మీకు ఎలాంటి హాని చేయలేరు. మీరంతా

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَذَلِكَ لَا يَعْقِلُونَ ٥

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى رَسُولِهِ قَالُوا احْبَبْنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءُنَا وَأَوْلَاؤُنَا ٦ وَاللَّهُ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ٧

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا تَطْرُدُكُمْ مِنْ صَلَاحِ إِيْمَتِكُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ مَجِيعًا ٨ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ

1. అబూ హురైర (ర'ది.'అ.) కథనం: రైషప్రవక్త (స'అస) తమ ప్రవచనంలో ఇలా అన్నారు: “హత్త్ మీ కొరకు విధిగా నియమించబడింది.” అప్పుడు ఒకతను (ర'ది.'అ.) ప్రశ్నించాడు: “ప్రతి సంవత్సరమా?” రైషప్రవక్త (స'అస) మౌనం వహించారు. అవ్యక్తి మరి రెండు సార్లు అదే ప్రశ్న అడిగాడు. దానికతను: “నేను అవును అంటే అది మీకు విధి అయ్యేది మరియు అది మీకు చేతనయ్యేది కాదు.” (స.ముస్లిం కితాబుల్ ‘హత్త్ ‘హదీస్’ సం. 412, దీనినే అహ్మద్, అబూ-దావూద్, ససాయి* మరియు ఇబ్నె-మజా ఉల్లేఖించారు). కావున ఖుర్ఆన్‌లో ఉన్న అజ్జలను, ఉన్నవి ఉన్నట్లే పాటించాలి. ఏ విషయమైతే దానిలో పేర్కొనబడలేదో వాటిని గురించి మౌనం వహించటమే మేలు.

2. ఇవి ముస్లిక్ ఖురైషులు తమ ఆడ ఒంటలకు ఇచ్చిన పేర్లు. వాటిని వారు తమ దేవతలకు అర్పించేసి, వాటిని పనులకు, సవారీలకు ఉపయోగించకుండా, విచ్చలవిడిగా మేస్తూ తిరుగటానికి పదిలేవారు. ఇంకా చూడండి, 6:138-139, 143-144.

3. ప్రజలు ఈ అయత్‌ను సరిగ్గా అర్థం చేసుకోలేకపోవడంవలన అబూబక్రీ సిద్దీఖ్ (ర'ది.'అ.) వారితో ఇలా అన్నారు: “ప్రజలారా! నేను రైషప్రవక్త(స'అస)ను ఇలా అంటుండగా విన్నాను: ‘ప్రజలు

అల్లాహ్ వైపునకే మరలి పోవలసి వుంది. అప్పుడు ఆయన మీరేమేమి చేస్తూ ఉండే వారో మీకు తెలియజేస్తాడు.

106. ఓ విశ్వాసులారా! మీలో ఎవరికైనా మరణసమయం ఆసన్నమైతే, మీరు వీలునామా వ్రాసేటప్పుడు, మీలో న్యాయవర్తులైన ఇద్దరు వ్యక్తులను సాక్షులుగా తీసుకోండి. ఒకవేళ మీరు ప్రయాణస్థితిలో ఉండి, అక్కడ మీకు మరణఅవద సంభవిస్తే, మీ వారు (ముస్లింలు లేకుంటే) ఇతరులను ఎవరినైనా ఇద్దరిని (సాక్షులుగా) తీసుకోవచ్చు. ఆ ఇద్దరిని సమాజ్ తరువాత ఆపుకోండి. మీకు సందేహముంటే, వారిద్దరూ అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసి ఇలా అనాలి: “మా దగ్గరి బంధువుకొరకైనా సరే మేము సాక్ష్యం కొరకు మా సాక్ష్యాన్ని అమ్ముము. మేము అల్లాహ్ కొరకు ఇచ్చే సాక్ష్యాన్ని దాచము. మేము అ విధంగా చేస్తే నిశ్చయంగా పాపాత్ములలో లెక్కింప బడుదుము గాక!”

107. కాని, ఆ తరువాత ఆ ఇద్దరు (సాక్షులు) పాపంచేశారని తెలిస్తే! అప్పుడు మొదటి ఇద్దరి (సాక్ష్యం) వలన హక్కునుకోల్పోయిన వారి (బంధువుల)లో నుండి ఇద్దరు, మొదటి వారిద్దరికి బదులుగా నిలబడి అల్లాహ్ పై శపథంచేసి ఇలాఅనాలి: “మా సాక్ష్యం వీరిరువురి సాక్ష్యం కంటే ఎక్కువ హక్కు గలది (సత్యమైనది).

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةٌ بَيْنَكُمْ إِذَا أَحْصَر أَحَدُكُمُ الْمَوْتَ جِبِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَيْنِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ أَوْ آخَرَيْنِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ صَرَرْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَاصْبَأْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْسَبُونَهَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيَقْبِضُ مِنْ بَالِهِ إِنْ ارْتَبْتُمْ لَا تُشْرِكُ بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا تَكُنُمْ شَهِادَةً لِلَّهِ إِنَّهُ إِذَا الْهَمَّ الْإِنْسَانُ

وَأَنْ عُرِيَ عَلَىٰ آثِمًا آتَمًّا إِثْمًا فَاخْرَجَ يَقُومُونَ مَعَهُمْ مِنْ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأُولَىٰ فَيَقْبِضُونَ بِأَلْفٍ شَهَادَتًا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهَا وَلَا اعْتَدَ بِهَا إِلَّا الْإِنْسَانُ الظَّالِمِينَ

చెడు జరుగుతుండగా చూసి, దానిని మార్చటానికి ప్రయత్నం చేయకుంటే త్వరలోనే అల్లాహ్ (సు.తా.) వారిని తన శిక్షకు గురిచేయవచ్చు!” (ముస్నద్ అహ్మద్ పుస్తకము -1, పేజీ-5. తిర్మిజీ, ‘హదీస్’ సం. 2178; అబూ-దావూద్, ‘హదీస్’ సం. 4338). ఈ ఆయత్ ఆర్థం ఏమిటంటే: మీరు సన్మార్గం మీద ఉండి, చెడు సుండి దూరంగా ఉంటూ, ప్రజలకు సన్మార్గం చూపుతూ దుర్మార్గం నుండి ఆపుతూ ఉంటే, వారు మీ మాటను లక్ష్యపెట్టనిచో మీ పని మీరు చేశారు. దానికి ప్రతిఫలం పొందుతారు. కాని మీ ప్రాణానికి హాని కలిగే భయం ఉంటే! మీరు: ‘అప్రై బిల్ సు‘అరూఫ్ డ నహా ‘అనిల్ మున్కర్. ను ఉపేక్షించవచ్చు!

మరియు మేము ఏ విధమైన ఆక్రమానికి పాల్పడ లేదు. మేము ఆవిధంగా చేస్తే నిశ్చయంగా, అన్యాయపరులలో చేరిపోదుము గాక!”

108. ఇది (ఈ పద్ధతి) ప్రజలు నిజమైన సాక్ష్యం ఇవ్వటానికి లేదా వారి ప్రమాణాలను, తరువాత తీసుకొనబడే ప్రమాణాలు ఖండిస్తాయని వారిని భయపెట్టటానికి ఉత్తమమైనది. అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉండి, (ఆయన ఆదేశాలను) విసండి. మరియు అల్లాహ్ ఆవిధేయులకు సన్నాధం చూపడు. (1/4)

109. * ఆ రోజు అల్లాహ్ ప్రపక్తలందరిని సమావేశపరచి: “మీకేమి జవాబు ఇవ్వబడింది?” అని అడిగితే! వారు: “మాకు యథార్థ జ్ఞానంలేదు! నిశ్చయంగా, నీవు మాత్రమే సర్వ అగోచర విషయాల జ్ఞానం గలవాడవు.” అని పలుకుతారు.¹

110. (జ్ఞాపకముంచుకోండి!) అప్పుడు (పునరుత్థాన దినమున), అల్లాహ్ : “ఓ మర్దమ్ కుమారుడా! ‘ఈసా (ఏసు) నేను నీకు మరియు నీ తల్లికి ప్రసాదించిన అసుగ్రహన్ని జ్ఞాపకంచేసుకో! నేను పరిశుద్ధాత్మ (రూ‘హుల్ ఖదస్) ద్వారా నిన్ను బలపరిచాను, నీవు ఉయ్యాల్లోనూ మరియు యుక్త పయస్సులోనూ ప్రజలతో మాట్లాడేవాడివి. మరియు నేను గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని, తోరాతును మరియు ఇంతిలును నీకు నేర్పాను.² మరియు నీవు నా ఆజ్ఞతో పక్షి ఆకారంగల మట్టిబొమ్మను

ذَلِكَ أَذَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَا
أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانٌ بَعْدَ أَيْمَانِهِمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَسْمِعُوا ۖ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۝

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا
لَا عِلْمَ لَنَا رَبَّنَا أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝

إِذْ قَالَ اللَّهُ يُعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ
وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدْتُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ
تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْهَيْدِ وَكَلَّامِكَ الْكِتَابِ
وَالْحِكْمَةِ وَالنُّورِ وَالْإِنجِيلِ وَإِذْ تَخَلَّقُ مِنَ
الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ
طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُخَرِّجُ الْأَكْمَامَ وَالْأَرْضَ بِإِذْنِي
وَإِذْ تَخْرِجُ الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي
إِسْرَءِيلَ بَيْنَ عَذَابِكَ إِذْ جَعَلْتَهُمْ بِالسَّيْنَةِ فَقَالَ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ۝

1. ఇక్కడ ప్రపక్త ('అల్లైహిమ్ సె.)లందరూ అంటున్నారు: “మాకు అగోచర జ్ఞానంలేదు. అది కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మాత్రమే ఉంది!”

2. చూడండి, 2:87.

3. చూడండి, 3:48.

తయారుచేసి, దానిలో తీదినపుడు, నా ఆజ్ఞతో అది పక్షిగా మారిపోయేది. మరియు నీవు పుట్టుగ్రుడ్డిని మరియు కుష్ఠరోగిని నా ఆజ్ఞతో బాగుచేసేవాడివి. మరియు నీవు నా ఆజ్ఞతో మృతులను లేపేవాడివి.¹ మరియు నీవు స్పష్టమైన సూచనలతో ఇస్రాయీలు సంతతి వారి పద్ధతులను వచ్చినపుడు,² వారిలోని సత్య తిరస్కారులు: 'ఇది స్పష్టమైన మాయాజాలం తప్ప సురేమీకాదు!' " అని అన్నారు; అప్పుడు నేను వారి కుట్రనుండి నిన్ను కాపాడాను!

111. మరియు నేను, ('ఈసా) శిష్యుల ('హవారియ్యూన్) మనస్సులలో ఇలా మాట వేసినప్పుడు: "నన్ను మరియు నా ప్రపక్తను విశ్వసించండి." వారన్నారు: "మేము విశ్వసించాము మరియు మేము ముస్లింలము ఆయ్యాము అనే మాటకు సాక్షిగా ఉండు!"

112. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) ఆ శిష్యులు ('హవారియ్యూన్): "ఓ మర్యమ్ కుమారుడవైన 'ఈసా (ఏనూ) ఏమీ? నీ ప్రభువు మా కొరకు ఆకాశం నుండి అహారంతో నిండిన ఒకపళ్ళెం దింపగలడా?" అని అడిగారు!⁴ దానికి ('ఈసా): "మీరు వాస్తవానికి విశ్వాసులే అయితే, అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి!" అని అన్నాడు.

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ امْنُوا بِي
وَبِرَسُولِي قَالُوا أَمَّا نَا وَاشْهَدْ بِأَنَّا
مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ لِيَعْقُوبَ ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ
يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً
مِّنَ السَّمَاءِ قَالَ تَتْلُوا اللَّهَ إِن كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾

1. చూడండి, 3:49.

2. చూడండి, 3:54.

3. ఇక్కడ అల్-హుయిత అంటే ప'హీ. కాని ఈ పదానికి ఇక్కడ శిష్యుల మనస్సులలో ఆలోచన వేయబడిందని అర్థం. ఇదే విధంగా 'ఈసా ('అ.స.) తల్లి మర్యమ్ ('అ.స.) మనస్సులో మరియు మూసా ('అ.స.) తల్లి మనస్సులో మాట వేయబడివుండెను. వ'హీ కేవలం ప్రపక్తల పైననే అపతరింపజేయబడుతుంది.

4. మూజ'దతున్: అంటే అహారంతో నిండిన ఒక పళ్ళెం. దీనిని ఉర్దూలో దస్తర్-ఖాన్ అని అంటారు. ఎందుకంటే దస్తర్-ఖాన్ మీద కూడా అహారం పెట్టబడుతుంది.

113. వారు: “వాస్తవానికి, మేము దాని నుండి తిని, మా హృదయాలను తృప్తిపరచు కోవటానికి మరియు నీవు మాతో సత్యం పలికావని తెలుసుకోవటానికి మరియు దానిని గురించి మేము సాక్షులుగా ఉండటానికి, మేమిలా కోరుతున్నాము!” అని అన్నారు.

114. దానికి మర్యమ్ కుమారుడు ‘ఈసా (ఎసు): “ఓ అల్లాహ్! మా ప్రభూ! ఆకాశం నుండి ఆహారంతో నిండిన ఒక పళ్ళాన్ని మా కొరకు అవతరింపజేయి (దింపు); అది మాకు మొదటివాని నుండి చివరివాని వరకు పండుగగా ఉండాలి; అది నీ తరపునుండి ఒక సూచనగా ఉండాలి. మాకు ఆహారాన్ని ప్రసాదించు; నీవే అత్యుత్తమమైన ఉపాధిప్రదాతవు!” అని ప్రార్థించాడు.

115. (అప్పుడు) అల్లాహ్: “నిశ్చయంగా, నేను దానిని మీపై అవతరింపజేస్తాను (దింపుతాను). కాని, దాని తరువాత కూడా మీలో ఎవడైనా సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడితే! నిశ్చయంగా, వానికి నేను ఇంతవరకు సర్వలోకాలలో ఎవ్వడికీ విధించని శిక్షను విధిస్తాను!” అని అన్నాడు.

116. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి!) అప్పుడు (పునరుత్థాన దినమున), అల్లాహ్: “ఓ మర్యమ్ కుమారుడా! ‘ఈసా (ఎసు) ఏమి? నీవు ప్రజలతో: ‘అల్లాహ్ కు బదులుగా నన్ను మరియు నా తల్లిని ఆరాధ్యులుగా చేసుకోండి!’ అని చెప్పావా?” అని ప్రశ్నించగా! దానికి అతను (‘ఈసా) అంటాడు: “నీవు సర్వలోకాలకు అతీతుడవు. నాకు పలకటానికి అర్హతలేని మాటను నేను పలకటం తగినవని కాదు. ఒకవేళ నేను అలా చెప్పిఉంటే నీకు తప్పక తెలిసి ఉండేది. నా మనస్సులో ఉన్నది

قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةٌ مِنَ السَّمَاءِ كُنَّا لَمَكِيدِينَ ۝۱۱۳
وَلَعَلَّكُمْ أَنْ تَذَكَّرْتُمْ ۝۱۱۴
الشَّاهِدِينَ ۝۱۱۵

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا حَيْدًا وَآيَةً وَآخِرًا ۝۱۱۶
وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ۝۱۱۷

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ عَلَيْهِمْ مَن يَكْفُرْ بَعْدُ مِنْكُمْ
فَإِنِّي أَعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أَعَذِّبُهُ أَحَدًا مِّنَ
الْعَالَمِينَ ۝۱۱۸

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ
اتَّخِذُونِي وَأُمَّيَّي الْهَيْدِينَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا
يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّهِ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ
فَقَدْ عَلِمْتُمْ تَعْلَمُونَ إِنِّي تَقِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي
نَفْسِكَ إِلَّا أَنْتَ عَاطِلُ الْغُيُوبِ ۝۱۱۹

నీకు తెలుసు, కాని నీ మనస్సులో ఉన్నది నాకు తెలియదు. నిశ్చయంగా, నీవే సర్వజ్ఞుడవని విషయాలు తెలిసినవాడవు!

117. “నీవు ఆదేశించింది తప్ప, నేను మరేమీ వారికి చెప్పలేదు, అంటే: ‘నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు అయిన అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి.’ అని. నేను వారిమధ్య ఉన్నంత వరకు వారికి సాక్షిగా ఉన్నాను. నీవు నన్ను పైకి లేపుకున్న తరువాత నీవే వారిని కనిపెట్టుకుని ఉన్నావు. మరియు నీవే ప్రతి దానికి సాక్షివి!”

118. “ఒకవేళ నీవు వారిని శిక్షించదలిస్తే వారు నీ దాసులే! మరియు నీవు వారిని క్షమించదలిస్తే! నీవు సర్వశక్తిమంతుడవు మహా వివేచనావరుడవు!”

119. అప్పుడు అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తాడు: “ఈ రోజు సత్యవంతులకు వారి సత్యం లాభదాయకమవుతుంది. వారికి క్రింద కాలుపలు ప్రవహించే స్వర్గవనాలు లభిస్తాయి. అక్కడ వారు శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. అల్లాహ్ వారిపట్ల ప్రసన్నుడవుతాడు మరియు వారు ఆయనతో ప్రసన్నులవుతారు. ఇదే గొప్ప విజయం (సాఫల్యం)!”

120. ఆకాశాలపైసనూ, భూమిపైసనూ మరియు వాటిలో నున్న సమస్తం పైసనూ, సామ్రాజ్యాధిపత్యం అల్లాహ్ దే! మరియు ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు (అన్నింటిపై అధికారం గలవాడు).

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا أَمْرًا مَوْثِقًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَلَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾

إِنْ لَعَنَ اللَّهُ يَهُودَ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِن تَغْفِرَ لَهُمْ فَاِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٠﴾

1. చూడండి, 3:55.

2. వాచీదున్ (అడ్-షహీదు): All-Witness, The Omniscient. సర్వసాక్షి, తన జ్ఞానంతో ప్రతిచోట ఉండేవాడు. చూడండి, 3:98, 58:6.

6. సూరహ్ అల్-అన్-అమ్

سُورَةُ الْأَنْعَامِ

ఈ సూరహ్ చివరి మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 165 ఆయతులున్నాయి. దీని పేరు 136 ఆయతునుండి తీసుకోబడింది. అన్-అమున్: పశువులు. 162-163వ ఆయతులలో ఉన్న ప్రార్థన ఎంతో మహత్వమైనది. 50వ ఆయత్ ఎంతో ముఖ్యమైనది: “(ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: ‘నా వద్ద అల్లాహ్ కోశాగారాలు ఉన్నాయని గానీ, లేదా నాకు ఆగోచరజ్ఞానమున్నదని గానీ, నేను మీతో అసడలలేదు. లేదా నేను దేవదూతనని కూడా అసడల లేదు. కాని నేను కేవలం నాపై అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానాన్ని (వహీని) మాత్రమే అనుసరిస్తున్నాను.’ ”

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అకాశాలను మరియు భూమిని సృష్టించి, చీకట్లను మరియు వెలుగును నెలకొల్పిన అల్లాహ్ మాత్రమే సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు. అయినా సత్యతిరస్కారులు (ఇతరులను) తమ ప్రభువుకు సమానులుగా పరిగణిస్తున్నారు.

2. ఆయనే మిమ్మల్ని మట్టితో సృష్టించి, ఆ తరువాత మీకు ఒక గడువు నియమించాడు.¹ ఆయన దగ్గర మరొక నిర్ణీత గడువు కూడా ఉంది.² అయినా మీరు సంశయంలో పడిఉన్నారు.

3. మరియు ఆయన! అల్లాహ్ యే, అకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ (ఆరాధ్యుడు). మీరు దాచేది మరియు వెలిబుచ్చేది, అంతా ఆయనకు తెలుసు మరియు మీరు అర్థించేది (మంచి-చెడు) అంతా ఆయనకు బాగా తెలుసు.³

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَى أَجَلَكُمْ وَأَجَلٌ
مُسْتَعْتَبٌ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْهُ

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرُّكُمْ
وُجُوهَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ

1. అంటే మరణసమయం.

2. అంటే పునరుత్థానదినం.

3. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆర్డర్ చేసి ఉంటాడు, ఆయన బెస్సత్వానికి తగినట్లుగా. కానీ అల్లాహుతా'అలా తన జ్ఞానంతో ప్రతిచోట ఉంటాడు. అంటే ఏ విషయం కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) జ్ఞానపరిధి

4. అయినా వారి ప్రభువు సూచనల నుండి వారి వద్దకు ఏ సూచన వచ్చినా దానికి వారు విముఖత చూపేవారు!

5. వాస్తవానికి, ఇప్పుడు వారు తమ వద్దకు వచ్చిన సత్యాన్ని (ఈ దివ్య గ్రంథాన్ని) కూడా అసత్యమని తిరస్కరించారు.¹ కాబట్టి వారు పరిహసించేదాని (ప్రతిఫలాన్ని) గురించిన వార్త వారికి త్వరలోనే రానున్నది.

6. ఏమి? వారు చూడలేదా (వారికి తెలియదా)? వారికి పూర్వం ఎన్నోతరాలను మేము నాశనం చేశాము. మేము మీకు ఇవ్వని ఎన్నో బలసంపదలనిచ్చి వారిని భువిలో స్థిరపరిచాము; మరియు వారిపై మేము అకాశం నుండి ధారాపాతంగా వర్షాలు కురిపించాము; మరియు క్రింద నదులను ప్రవహింపజేశాము; చివరకు వారు చేసిన పాపాలకు ఫలితంగా వారిని నాశనంచేశాము; మరియు వారి స్థానంలో ఇతర తరాలవారిని లేపాము.

7. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ మేము చర్మపత్రం² పైన వ్రాయబడిన గ్రంథాన్ని నీపై అవతరింపజేసినా, అప్పుడు వారు దానిని తమ చేతులతో తాకి చూసినా! సత్యతిరస్కారులు: “ఇది స్పష్టమైన మాయా బాలం మాత్రమే!” అని అనే వారు.³

8. మరియు వారు: “ఇతని (ప్రవక్త) వద్దకు

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنَ الْآيَاتِ مِنْ آيَةٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ①

فَكَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ②

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا هَلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قُرُونٍ مِمَّا هُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ يَكُنْ لَهُمْ وَالِدَاتُ السَّمَاءِ عَلَيْهِمْ وَبَارَأُ وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَآهَلْ كُفِّرُوا بِنُؤُوسِهِمْ وَآتَيْنَاهُمْ بُعْدَ قُرُونٍ الْآخِرِينَ ③

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ كُلِّ فَتْرَةٍ لَفُوتُوا فِي قَرْطَائِهِ فَقُلُوبُهُمْ يُأْخِذُهُمْ عَنْهَا وَالَّذِينَ كَفَرُوا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ④

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنْزَلْنَاهُ مَلَكًا

నుండి అగోచరంగాలేదు, ఇది అపహ్లాసున్నదే, సలవుల విశ్వాసం (అభీదహ్). వివరాలకు చూడండి, 'తబరీ, ఇబ్నె-కసీ'ర్.

1. చూడండి, 'స. ముస్లిం, పుస్తకము-1, అధ్యాయం-240.

2. ఫిర్-తాసున్ (ఫిర్-తీసు బ.ష.): Parchment, అంటే వ్రాయడానికి అనువయోగిల్లు పదునుచేసిన తోలు, చర్మపత్రం, చర్మపత్ర రాతప్రతి.

3. చూడండి, 15:14-15 మరియు 52:44.

ఒక దైవదూత ఎందుకు దింపబడలేదు?" అని అడుగుతారు. మరియు ఒకవేళ మేము దైవదూతనే పంపిఉంటే! వారి తీర్పు వెంటనే జరిగి ఉండేది. ఆ తరువాత వారికి ఎలాంటి స్వవధి కూడా ఇప్పబడి ఉండేది కాదు.¹

9. మరియు ఒకవేళ మేము దైవదూతను అపతరింపజేసినా, అతనిని మేము మానవ రూపంలోనే అపతరింపజేసి ఉండేవారం. మరియు వారు ఇప్పుడు ఏ సంశయంలో పడిఉన్నారో! వారిని ఆ సంశయానికి గురిచేసి ఉండేవారం.

10. మరియు వాస్తవానికి నీకు పూర్వం కూడా చాలామంది ప్రవక్తలను ఎగతాళి చేయటం జరిగింది, కావున పరిహాసించే వారు దేనిని గురించి ఎగతాళి చేసేవారో అదే వారిని చుట్టుకున్నది.

11. ఇలా అను: "మీరు భూమిలో సంచారం చేసి, సత్యతిరస్కారుల ముగింపు ఎలా జరిగిందో చూడండి!"

12. వారిని అడుగు: "అకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా ఎవరికి చెందినది?" అని. (నీవే) జవాబివ్వు: "(అంతా) అల్లాహ్‌దే!" ఆయన కరుణించటాన్ని, తనపై తాను (కర్తవ్యంగా) విధించుకున్నాడు.² నిశ్చయంగా, ఆయన పునరుత్థాన దినమున మీ అందరినీ సమావేశపరుస్తాడు. అందులో ఎలాంటి సందేహంలేదు. ఎవరైతే తమను తాము నష్టానికి గురిచేసుకున్నారో, అలాంటి వారే

لَقَدْ كُنَّا الرُّسُلَ لَا يُنظَرُونَ ۝

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِ مَعًا يَلْبَسُونَ ۝

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتُمْ بِرُسُلِ مِن قَبْلِكَ فَخَاءَىٰ
بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَّا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُونَ ۝

قُلْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ۝

قُلْ لِمَن مَّا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلّٰهِ
كُتِبَ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ لِيَجْعَلَكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ
الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الْيَتِيمَ خَيْرُوا أَنفُسَهُمْ قَوْمٌ
لَّا يَرْجِعُونَ ۝

1. చూడండి, 3:164.

2. దైవప్రవక్త (నీవే) ప్రవచనం: "అల్లాహ్ (సు.తా.) సందేశం: 'నిశ్చయంగా, నా కారుణ్యం నా అగ్రహానికంటే మించింది.' " (న.బు'ఖారీ, మరియు 'స.ముస్లిం). చూడండి, 6:54, 7:156.

విశ్వసించరు! (3/8)

13. * మరియు రేయింబపళ్ళలో ఉన్నదంతా ఆయనకు చెందినదే. మరియు ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

14. (ఓ ముహమ్మద్!) ఇలా అను: “ఏమి? అకాశాల మరియు భూమి సృష్టికి మూలాధారుడు¹ అయిన అల్లాహ్ ను కాదని నేను మరెవరినైనా ఆరాధ్యునిగా² చేసుకోవాలా? మరియు ఆయనే అందరికీ ఆహారమిస్తున్నాడు మరియు ఆయనకెప్పడూ అహారమివ్వడు.” (ఇంకా) ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, అందరికంటే ముందు నేను ఆయన (అల్లాహ్) కు విధేయుడను (ముస్లిం) కావాలని మరియు ఆయన (అల్లాహ్) కు సాటి కల్పించేవారిలో చేరకూడదని ఆదేశించబడ్డాను!”

15. (ఇంకా) ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నేను నా ప్రభువుకు అవిధేయుడనైతే నిశ్చయంగా, రాబోయే ఆ గొప్పదినపు శిక్షనుండి భయపడుతున్నాను!”

16. ఆ రోజు దాని (ఆ శిక్ష సుండి) తప్పించుకున్న వాడిని, వాస్తవంగా! ఆయన (అల్లాహ్) కరుణించినట్లే. మరియు అదే స్పష్టమైన విజయం.³

17. మరియు అల్లాహ్ నీకు ఏదైనా హాని కలిగిస్తే! ఆయన తప్ప మరెవ్వరూ దానిని తొలగించలేరు. మరియు ఆయన నీకు మేలు

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي الْبَيْتِ وَاللَّهُارُّ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أُحْسِدُ وَلَيْتَ أَطِيرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُهُ وَلَا يُطْعَمُ قُلُوبُ إِيَّائِي أَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

قُلْ إِيَّيَّاهُ أَتَخَافُونَ إِنْ عَصَيْتُمْ رَبِّي عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ

مَنْ يُصِرْ عَلَيْهِ يَوْمَئِذٍ فَعَدَّ رَحِمَةً وَذَلِكَ الْقَوْلُ الْمُبِينُ

وَأَنْ يَسْأَلَكَ اللَّهُ يَوْمَئِذٍ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَأَنْ يُسْأَلَكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

1. ఫాతిరు: Originalator. సృష్టికి మూలాధారుడు, ఉత్పత్తికి కారకుడు. సృష్టించేవాడు.

2. పరియుస్: అంటే ఇక్కడ ఆరాధ్యుడు అని అర్థం. సాధారణంగా దీని అర్థం: 'స్నేహితుడు, సహాయకుడు, రక్షించువాడు. Friend, Patron, Protector, Owner, Defender. అల్-పరియుస్: సంరక్షకుడు, స్వామి, చూడండి, 2:107.

3. చూడండి, 3:185.

చేస్తే! ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

18. మరియు ఆయన తన దాసులపై సంపూర్ణ ఆధికారం (ప్రాబల్యం)¹ గలవాడు. మరియు ఆయన మన² వివేచనాపరుడు, సర్వం తెలిసినవాడు.²

19. (ఓ ముహమ్మద్! వారిని) అడుగు: “అన్నిటికంటే గొప్పసాక్ష్యం ఏది?” ఇలా అను: “నాకూ మరియు మీకూ మధ్య అల్లాహ్ సాక్షిగా ఉన్నాడు. మరియు మిమ్మల్ని మరియు ఇది (ఈ సందేశం) అందిస వారిని అందరినీ హెచ్చరించటానికి, ఈ ఖుర్ఆన్ నాపై ఆపతరింపజేయబడింది.” ఏమీ? వాస్తవానికి అల్లాహ్ తో పాటు ఇంకా ఇతర ఆరాధ్యదైవాలు ఉన్నారని మీరు నిశ్చయంగా సాక్ష్యమివ్వగలరా? ఇలా అను: “నేనైతే అలాంటి సాక్ష్యమివ్వను!” ఇంకా ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, ఆయన (అల్లాహ్) ఒక్కడే ఆరాధ్యదేవుడు. మరియు నిశ్చయంగా, మీరు ఆయనకు సాటి కల్పిస్తున్న దాని నుండి నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు!”

20. ఎవరికైతే మేము గ్రంథాన్ని ప్రసాదించామో! వారు తమ పుత్రులను గుర్తించినట్లు, ఇతనిని (ముహమ్మదును) కూడా గుర్తిస్తారు. ఎవరైతే, తమను తాము సప్తానికి గురిచేసుకుంటారో అలాంటి వారే నిశ్చయించరు.

21. మరియు అల్లాహ్ పై అసత్యం కల్పించే

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ ۖ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٢٠﴾

قُلْ أَيْ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلْ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَتَيْتُكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللَّهِ إِلَهَهُ الْآخَرَ قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ قُلْ لِيَ بَرَأًى مِمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٢١﴾

الَّذِينَ اتَّيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا اتَّيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٢﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۖ أُولَٰئِكَ

1. అల్-ఘాహిదు: Subduer, Irresistible, Overcomer, Overpowerer. తన సృష్టిపై సంపూర్ణ ఆధికారం, అధిపత్యం, అధికృత, లోబరచుకో గలవాడు, నిర్వాధీసంలోకి తెచ్చుకోగల, వశంచేసు కోగల, జయించగల వాడు, ప్రబలుడు. చూడండి, 6:61.

అల్-వాహిద్ అల్-ఖఫ్ఘ్ఘ్ లకు చూడండి. 12:39. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

2. అల్-ఖబీరు: All-Aware, Well-Acquainted with all things, సర్వపరిచితుడు, అంతా ఎరిగినవాడు, అంతా తెలిసినవాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి, చూడండి, 6:103, 34:1, 67:14.

వానికంటే! లేదా, అల్లాహ్ సూచనలను తిరస్కరించే వానికంటే, ఎక్కువ దుర్మార్గుడు ఎవడు? నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులు ఎన్నటికీ సాఫల్యం పొందరు.

22. మరియు ఆ రోజు మేము వారందరినీ సమావేశ పరుస్తాము. ఆ తరువాత (అల్లాహ్ కు) సాటికల్పించే (పిర్క చేసే) వారిలో: “మీరు (దైవాలుగా) భావించి (అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించి)న ఆ భాగస్వాములు ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?” అని అడుగుతాము.

23. అప్పుడు వారికి: “మా ప్రభువైన అల్లాహ్ సాక్షిగా! మేము ఆయన (అల్లాహ్) కు సాటి కల్పించేవారము (ముష్రీకిన్) కాదు!” అని చెప్పడం తప్ప మరొక సాకు దొరకదు.

24. చూడండి! వారు తమను గురించి తామే ఏవిధంగా అబద్ధాలు కల్పించుకున్నారో! మరియు ఏ విధంగా వారు కల్పించుకున్నవి (బూటక దైవాలు) మాయమైపోయాయో!

25. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) వారిలో కొందరు నీ (మాటలు) వింటున్నట్లు (నటించే) వారున్నారు. మరియు వారు దానిని అర్థం చేసుకోకుండా మేము వారి హృదయాలపై తెరలు వేసివున్నాము మరియు వారి చెవులకు చెవుడు వట్టించివున్నాము.¹ మరియు వారు ఏ అద్భుత సంకేతాన్ని చూసినా దానిని నిశ్చయించరు. చివరకు వారు నీ వద్దకు వచ్చి నీతో వాదులాడేటప్పుడు, వారిలో సత్యాన్ని తిరస్కరించే వారు: “ఇవి కేవలం పూర్వీకుల కట్టుకథలు మాత్రమే!” అని అంటారు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا أَتُكْفِرُوا بِالْغَيْبِ ۚ

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَبَعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا
أَيْنَ شُرَكَاءُكُمْ الَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ۝

ثُمَّ لَمْ يَكُنْ فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبُّنَا كُنَّا
مُشْرِكِينَ ۝

أَنظُرْ كَيْفَ كَذَّبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا
كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝

وَمِنْهُمْ مَن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ
أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا
آيَةً لَا يُؤْمِنُوا بِهَا حَتَّىٰ إِذَا آتَوْنَاهُ بَيِّنَاتٍ لِّوَيْكَ
يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَٰذَا إِلَّا آسَاطِيرُ
الْأَوَّلِينَ ۝

26. మరియు వారు ఇతరులను అతని (ప్రపక్త) నుండి అవుతారు. మరియు స్వయంగా తాము కూడా అతనికి దూరంగా ఉంటారు. మరియు ఈ విధంగా వారు తమకు తామే నాశనం చేసుకుంటున్నారు. కాని వారది గ్రహించటం లేదు!

27. మరియు వారిని సరకం ముందు నిలబెట్టబడినప్పుడు, నీవు చూడగలిగితే (ఎంత బాగుండేది)! వారు ఇలా అంటారు: “అయ్యో మా పాడుగాను! మేము తిరిగి (పూర్వ జీవితంలోకి) పంపబడితే, మా ప్రభువు సూచనలను, అసత్యాలని తిరస్కరించకుండా విశ్వాసులలో చేరిపోయే వారం కదా!”¹

28. (వారు ఇలా అనటానికి కారణం), వాస్తవానికి వారు ఇంతపరకు దాచినదంతా వారికి బహిర్గతం కావటమే! మరియు ఒకవేళ వారిని (గత జీవితంలోకి) తిరిగి పంపినా, వారికి నిషేధించబడిన వాటినే వారు తిరిగి చేస్తారు. నిశ్చయంగా, వారు అసత్యవాదులు!

29. మరియు వారు: “మాకు ఇహలోక జీవితం తప్ప మరొక (జీవితం) లేదు మరియు మేము తిరిగి లేపబడము (మాకు పునరుత్థానం లేదు)!” అని అంటారు.

30. మరియు ఒకవేళ వారిని, తమ ప్రభువుముందు నిలబెట్టబడినప్పుడు, నీవు చూడగలిగితే (ఎంతబాగుండేది)! ఆయన (అల్లాహ్) అంటాడు: “ఏమీ? ఇది (పునరుత్థానం) నిజంకదా?” వారు జవాబిస్తారు: “అవును (నిజమే) మా ప్రభువు సాక్షిగా!” అప్పుడు ఆయన: “అయితే మీరు మీ సత్యతిరస్కారానికి

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْهَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَيَسْتَعْرِضُونَ ۝

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يُوقَفُوا عَلَى الْكَافِرِثَلَا يَتَذَكَّرُونَ ۚ لَوْ تَرَىٰ إِذْ يُؤْتَوْنَ الْآيَاتِ لَا يُؤْمِنُونَ ۚ

بَلْ يَدَّبُّهُمْ مَا كَانُوا بِخَفْوَةٍ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ هُتُوًا عَنْهُ وَالْهُمْ لَكَذِبُونَ ۝

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا أَحْيَاءُ الْأَمْثَلِ وَمَا تَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ۝

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يُوقَفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ قَالَ أَيْسَ هَذَا يَا مُشْرِكٍ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۝

ఫలితంగా శిక్షను అనుభవించండి!” అని అంటాడు.

31. వాస్తవంగా, అల్లాహ్ ను కలుసు కోవటాన్ని అబద్ధంగా పరిగణించేవారే నష్టానికి గురిఅయినవారు!¹ చివరకు అకస్మాత్తుగా అంతిమఘడియ వారిపైకి వచ్చినపుడు వారు: “అయ్యో మా దౌర్భాగ్యం! దీని విషయంలో మేమెంత అశ్రద్ధపహించాము కదా! అని వాపోతారు. (ఎందుకంటే) వారు తమ (పాపాల) బరువును తమ వీపులపై మోసుకొని ఉంటారు. అయ్యో! వారు మోసే భారం ఎంత దుర్భరమైనది కదా!

32. మరియు ఇహలోకజీవితం ఒక ఆట మరియు ఒక కాలక్షేపము మాత్రమే! మరియు దైవభీతి గలవారికి పరలోకవాసమే అత్యంత శ్రేష్ఠమైనది. ఏమీ? మీరు అర్థం చేసుకోలేరా?

33. (ఓ ప్రవక్తా!) వాస్తవానికి వారు పలుకుతున్న మాటలవలన నీకు యాభిము కలుగుతున్నదని మాకు బాగా తెలుసు. కానీ నిశ్చయంగా, వారు అసత్యుడవని తిరస్కరించేది నిస్సంకాదు! వాస్తవానికి ఆ దుర్మార్గులు అల్లాహ్ నూచన(అయాత్)లను తిరస్కరిస్తున్నారు.

34. మరియు వాస్తవంగా, నీకు పూర్వం చాలామంది ప్రవక్తలు, అసత్యవాదులని తిరస్కరించబడ్డారు. కానీ వారు ఆ తిరస్కారాన్ని మరియు తమకు కలిగిన హింసలను, వారికి మా సహాయం అందేవరకూ సహనం

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا
جَاءَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا الْحَسْرَتُنَا عَلَىٰ مَا
كُفَرْنَا بِهَا ۖ وَهُمْ يُحْمَلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ
أَلَسَاءَ مَا يَرْثُونَ ﴿٣١﴾

وَالْحَيَاةُ الدُّنْيَا أَلْوَنٌ وَلَكِنَّ الْآخِرَةَ
خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزَنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ
لَا يَكَدُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ
يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾

وَلَقَدْ كَذَّبَ بَنَاتُ رَسُولٍ مِّن قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا
كَذَّبُوا وَأَوْدَوْا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا
وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ
رَّبِّكَ الْمَوْسِلِينَ ﴿٣٤﴾

1. చూడండి, 'స.బు'ఖారీ, పుస్తకము-8, 'హదీస్' నం. 515.

2. 'అలీ (ర.ది.అ.) కథనం: “ఒకసారి అబూ-జహల్ (దైవప్రవక్త 'స'అస. యొక్క శత్రువు) ఇలా అన్నాడు: 'ఓ ముహమ్మద్! ('స'అస) నేను, నిన్ను అసత్యుడవని అసటం లేదు. కానీ నీవు వినిపించే వాటిని మేముకు సత్యాలని సమ్మతేను.' ” (తిర్మిజీ).

వహించారు.¹ మరియు అల్లాహ్ మాటలను ఎవ్వరూ మార్చలేరు. మరియు వాస్తవానికి, పూర్వపు ప్రపక్తల కొన్ని సమాచారాలు ఇదివరకే నీకు అందాయి.

35. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వారి విముఖత నీకు భరించనిదైతే నీలో శక్తిఉంటే, భూమిలో ఒక సొరంగం వెదకి, లేదా అకాశంలో ఒక నిచ్చెన వేసి, వారి కొరకు ఏదైనా అద్భుత సూచన తీసుకురా! మరియు అల్లాహ్ కోరితే వారందరినీ సన్నార్గం వైపునకు తెచ్చి ఉండేవాడు! కావున నీవు అజ్ఞానులలో చేరకు. (1/2)

36. * నిశ్చయంగా, ఎవరైతే ((శబ్దతో) వింటారో, వారే (సత్యసందేశాన్ని) స్వీకరిస్తారు. ఇక మృతులు (సత్యతిరస్కారులు) - అల్లాహ్ వారిని పునరుత్థరింపజేసినప్పుడు - (ప్రతిఫలం కొరకు) ఆయనపద్ధతే రప్పింపబడతారు.

37. మరియు వారు: “ఇతని(ప్రవక్త)పై ఇతని ప్రభువు తరపునుండి ఏదైనా అద్భుత సూచన ఎందుకు అవతరింపజేయబడలేదు?” అని అంటారు. ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! ఎలాంటి అద్భుత సూచననైనా అవతరింపజేయగల శక్తి కలిగి ఉన్నాడు, కాని వారిలో అనేకులకు ఇది తెలియదు.”

38. మరియు భూమిపై సంచరించే ఏ జంతువు గానీ, లేక తన రెండు రెక్కలతో ఎగిరే ఏ పక్షి గానీ, మీలాంటి సంఘ తీపులుగా లేకుండా లేవు! మేము గ్రంథంలో ఏ కొరతా చేయలేదు.² తరువాత వారందరూ

وَلَوْ كَانَ كَرَّ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَنْجِي نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ وَكَوَسَّ اللَّهُ لَهُمْ عَلَى الْهُدَى فَلَا تُكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْعَوْنَ وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا ظِحْرٍ يَظِيرُ بِحَنَاحَيْهِ إِلَّا أَمَّا لَكُمْ مَا تَرَوْهَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ

1. చూడండి, 40:51, 58:21 మరియు 37:171-172.

2. చూడండి, 16:89.

తమ ప్రభువు వద్దకు మరలింపబడతారు.

39. మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించే వారు, చెవిటి వారు మరియు మూగవారు, అంధకారంలో పడిపోయిన వారు! అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని మార్గభ్రష్టులుగా చేస్తాడు మరియు తాను కోరిన వారిని ఋజుమార్గంలో ఉంచుతాడు.¹

40. వారితో అను: “ఎమీ? మీరు సత్యపంతులే అయితే ఆలోచించి (చెప్పండి!) ఒకవేళ మీపై అల్లాహ్ శిక్ష పచ్చిపడినా, లేదా అంతిమఘడియ వచ్చినా! మీరు అల్లాహ్ ను తప్ప ఇతరులను ఎవరినైనా పిలుస్తారా?

41. “అలా కానేరదు! మీరు ఆయన (అల్లాహ్)నే పిలుస్తారు. ఆయన కోరితే ఆ అవదను మీ పైనుండి తొలగిస్తాడు. అప్పుడు మీరు ఆయనకు సాటి కల్పించే వారిని మరచిపోతారు!”

42. మరియు వాస్తవానికి మేము, నీకు పూర్వం (ఓ ముహమ్మద్!) అనేక జాతుల వారి వద్దకు ప్రవక్తలను పంపాము. ఆ పిదప వారు వినప్రములవటానికి, మేము వారిపై ఇబ్బందులను మరియు కష్టాలను కలుగజేశాము.

43. పిదప మా తరపునుండి వారిపై అవద పచ్చినపుడు కూడా వారెందుకు వినప్రములు కాలేదు? కాని వారి హృదయాలు మరింత కఠినమయ్యాయి మరియు షైతాన్

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْآيَاتِ الَّتِي فِي الْكُتُبِ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ
يَشَاءُ اللَّهُ يُضِلَّهُ وَمَنْ يُشَاءُ يَعْمَلْهُ عَلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾

قُلْ إِيَّاكُمْ إِنِ اتَّخَذَ اللَّهُ آوَاتَكُمْ
النَّاعَةِ أَعْبَادَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٠﴾

بَلْ إِيَّاكَ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنِ
شَاءَ وَتَسْتَوُونَ مَا تَدْعُونَ ﴿٤١﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ كَأَنَّا نُفِثُ فِيهِمْ
وَالْقُرْآنَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ
قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

1. చూడండి, 2:26, 4:88, 143 అల్లాహుతా'అలా వారినే మార్గభ్రష్టులు చేస్తాడు, ఎవరైతే విచక్షణ శక్తి మరియు తెలివి ఉండి కూడా - సత్యాన్ని తెలుసుకుని దానిపై అమలు పరచటానికి ప్రయత్నం చేయరో! సత్యం తెలిసినా దానిని సమ్మరో! అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎవ్వరినీ కూడా బలవంతంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడవేయడు. కాని షైతాన్ ఎల్లప్పుడూ మానవుణ్ణి మార్గభ్రష్టత్వం వైపుకు ఆహ్వానిస్తుంటాడు.

వారు చేసే కర్మలన్నింటినీ వారికి మంచివిగా కనబడేటట్లు చేశాడు.

44. ఆ పిదప వారికి చేయబడిన బోధనను వారు మరచిపోగా, మేము వారికొరకు సకల (భోగభాగ్యాల) ద్వారాలను తెరిచాము, చివరకు వారు తమకు ప్రసాదించబడిన ఆనందాలలో నిమగ్నులైఉండగా, మేము వారిని ఆకస్మాత్తుగా (శిక్షించటానికి) పట్టుకున్నాము. అప్పుడు వారు నిరాశులయ్యారు.

45. ఈ విధంగా దుర్మార్గానికి పాల్పడిన వారు సమూలంగా నిర్మూలించబడ్డారు. మరియు సర్వలోకాలకు పోషకుడైన అల్లాహ్ మాత్రమే సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు.

46. ఇలా అను: “ఏమీ? మీరు ఆలోచించారా (చెప్పండి)? అల్లాహ్ మీ విసికిడినీ మరియు మీ చూపునూ పోగొట్టి, మీ హృదయాలపై ఘుద్రవేస్తే! అల్లాహ్ తప్ప ఏ దేవుడైనా వాటిని మీకు తిరిగి ఇవ్వగలడా?” చూడు! మేము ఏ విధంగా మా సూచనలను వారికి తెలుపుతున్నామో! అయినా వారు (వాటి నుండి) తప్పించుకొని పోతున్నారు.

47. ఇలా అను: “ఏమీ? మీరు ఆలోచించారా (చెప్పండి)? అల్లాహ్ శిక్ష మీపై (రాత్రివేళ) ఆకస్మాత్తుగా గానీ, లేక (పగటివేళ) బహిరంగంగా గానీ వచ్చిపడితే, దుర్మార్గులు తప్ప ఇతరులు నాశనం చేయబడతారా?”¹

48. మరియు మేము ప్రవక్తలను కేవలం శుభవార్తలు ఇచ్చేవారుగా మరియు హెచ్చరికలు చేసేవారుగా మాత్రమే పంపుతాము. కావున

فَلْيَاذْكُرُوا إِلَهُكُمْ فَلْيَتَّخِذُوا إِلَهُكُمْ
كُلَّ شَيْءٍ حَقًّا إِذَا قُرِئُوا تُورًا
أَخَذَ نُهُمُ بِنَفْسِهِ فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ④

فَقُطِعَ دَائِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ ⑤

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ
وَحَمَلَكُمْ عَلَى فُلُوكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيَكُمُ بِهِ الْفَقْرُ
كَيْفَ تَصْرِفُونَ ⑥

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً
أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ⑦

وَأَنزِلُ الرُّسُلَ الْمُرْسَلِينَ الْمُرْسَلِينَ وَمُنذِرِينَ
فَمَنْ آمَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ

ఎవరైతే విశ్వసించి (తమ సడపడికను) సరిదిద్దుకుంటారో, అట్టి వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా.

49. కాని మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించే వారికి, తమ ఆవిధేయతకు ఫలితంగా తప్పకుండా శిక్ష పడుతుంది.¹

50. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: “నా పద్ద అల్లాహ్ కోశాగారాలు ఉన్నాయని గానీ, లేదా నాకు అగోచర జ్ఞానమున్నదని గానీ, నేను మీతో అనడంలేదు. లేదా నేను దేవదూతనని కూడా అనడం లేదు. కాని నేను కేవలం నాపై ఆవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానాన్ని (వహీని) మాత్రమే అనుసరిస్తున్నాను.”² వారిని ఇలా అడుగు: “ఏమీ? అంధుడూ మరియు దృష్టిగల వాడు సమానులా? అయితే మీరెందుకు అలోచించరు?”

51. మరియు తమ ప్రభువు సన్నిధిలో సమావేశపరచబడతారని భయపడేవారికి ఆయన తప్ప వేరే రక్షించేవాడు గానీ, సిఫారసు చేసేవాడు గానీ ఉండడని, దీని (ఈ ఖుర్ఆన్) ద్వారా హెచ్చరించు, బహుశా వారు జైవభీతి గలవారు అవుతారేమో!

52. మరియు ఎవరైతే తమ ప్రభువును ఉదయం మరియు సాయంత్రం ప్రార్థిస్తూ, ఆయన ముఖాన్ని³ (చూడ)గోరుతున్నారో,

يَحْزَنُونَ ۝

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَلَهُمُ الْعَذَابُ
بِمَا كَانُوا يَعْسِفُونَ ۝

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِيَ خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ
الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْبِئُكُمْ بِمَا
يُوحَىٰ إِلَيَّ، قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ
أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ۝

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْآزِمِ إِذْ يَوْفُونَ أَنْ يَخْسِرُوا إِلَىٰ
رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا
شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۝

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاوَةِ
وَالْعَصَىٰ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ

1. చూడండి 'స.ముస్లిం, పు.1, అధ్యాయం-240, అబూ హురైరా (ర.హి.అ.) కథనం: “దైవప్రసక్త (స'అస) అన్నారు: 'ఎవరిచేతిలోనైతే నా ప్రాణముందో ఆ అల్లాహ్ (సు.తా.) సాక్షిగా! ఈ కాలపు యూదులు మరియు క్రైస్తవులలో ఎవరేగానీ నా గురించి విని నా సందేశాన్ని విశ్వసించకుండా మరణిస్తారో వారు సరకవాసులవుతారు.' ”

2. చూడండి, 7:188.

3. ప్రళయదినాన విశ్వాసులకు లభించే అతి గొప్ప పరం అల్లాహ్ (సు.తా.) దర్శనం. అందుకే

వారిని నీవు దూరంచేయకు. వారిలెక్క కొరకు నీవు ఎంత మాత్రమూ జవాబుదారుడవు కావు. మరియు నీ లెక్కకొరకు వారూ జవాబుదారులు కారు. కావున నీవు వారిని దూరంచేస్తే నీవు దుర్మార్గులలో చేరినవాడవవుతావు.

53. మరియు ఈ విధంగా, మేము వారిలోని కొందరిని మరికొందరి ద్వారా పరీక్షకు గురిచేశాము. వారు (విశ్వాసులను చూసి): “ఏమీ? మా అందరిలో, వీరినేనా అల్లాహ్ అనుగ్రహించింది?”¹ అని అంటారు. ఏమీ? ఎవరు కృతజ్ఞులో అల్లాహ్ కు తెలియదా?²

54. మరియు మా సూచనలను విశ్వసించిన వారు నీ వద్దకు వచ్చినపుడు నీవు వారితో ఇలా అను: “మీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! మీ ప్రభువు కరుణించబడే తనపై విధిగా నిర్ణయించుకున్నాడు. నిశ్చయంగా, మీలో ఎవరైనా అజ్ఞానం పల్ల తప్పుచేసి, అతరువాత పశ్చాత్తాపపడి సరిదిద్దుకుంటే! నిశ్చయంగా, అయిన క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.”

55. మరియు పాపుల మార్గం స్పష్టపడటానికి, మేము ఈ విధంగా మా సూచనలను వివరంగా తెలుపుతున్నాము.

جَسَائِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمِنْ جَسَائِكَ عَلَيْهِمْ
مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٣﴾

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ
مَنْ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ
بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٤﴾

وَإِذْ أَجَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ
عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنْتُمْ
عَمِلْتُمْ مِنْكُمْ سُوءًا لِيَجْزِيَ أُولَئِكَ تَابَ مِنْ بَعْدِ
وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٥﴾

وَكَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ الْأَنْبِيَاءَ وَيُتَوَفَّنِي سُبْحٌ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٦﴾

ఖుర్ఆన్ లో అనేకచోట్లలో: “అల్లాహ్ ముఖాన్ని చూడగోరవారు...” అని చెప్పబడింది: “ఒక ప్రపత్తా: ‘ధనవంతులు, పేరు ప్రఖ్యాతులు గల అవిశ్వాసులైన ముష్రికుల మాటలలో పడి - ఇస్లాం స్వీకరించి తమ ప్రభువైన అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థించే - పేదవారిని, బానిసలను దూరంచేయకు.’”

1. చూడండి, 46:11, ఈ మాటలు ధనవంతులు మరియు పేరు ప్రఖ్యాతులు గల అవిశ్వాసులైన ముష్రికులు మొట్టమొదటి కాలంలో ఇస్లాం స్వీకరించిన పేదవారిని, బానిసలనూ చూసి అన్నారు.
2. “అల్లాహ్ (సు.తా.) మీ రూపురేఖలు చూడడు. అయిన కేవలం మీ హృదయాలు మరియు మీ కర్మలు మాత్రమే చూస్తాడు.” (స. ముస్లిం, కితాబ్ అల్-విక్రీ, బాబ్ అత్-తప్రీమ్).

56. ఇలా అను: “నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ను వదిలి, మీరు ప్రార్థించే ఈ ఇతరులను (కల్పితదైవాలను) ఆరాధించటం నుండి నేను వారించబడ్డాను.” మరియు ఇలా అను: “నేను మీ కోరికలను అనుసరించను. (అలా చేస్తే!) వాస్తవానికి నేనూ మార్గభ్రష్టుడను అవుతాను. మరియు నేను సన్మార్గం చూపబడిన వారిలో ఉండను.”

57. ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నేను నా ప్రభువు తరపునుండి లభించిన స్పష్టమైన ప్రమాదంపై ఉన్నాను. మీరు దానిని అబద్ధమని నిరాకరించారు. మీరు తొందరపెట్టే విషయం నా దగ్గరలేదు. నిర్ణయాధికారం కేవలం అల్లాహ్ కే ఉంది. ఆయన సత్యాన్ని తెలుపుతున్నాడు. మరియు ఆయనే సర్వోత్తమమైన న్యాయాధికారి!”¹

58. ఇలా అను: “ఒకవేళ వాస్తవానికి మీరు తొందరపెట్టే విషయం (శిక్ష) నా అధీనంలో ఉండినట్లయితే, నాకూ మీకూ మధ్య తీర్పు ఎప్పుడో జరిగిపోయిఉండేది. మరియు అల్లాహ్ కు దుర్మార్గులను గురించి బాగా తెలుసు.” (5/8)

59. * మరియు అగోచర విషయాల తాళపు చెపులు ఆయన (అల్లాహ్) వద్దనే ఉన్నాయి. వాటిని, ఆయన తప్ప మరెవ్వరూ ఎరుగరు. మరియు భూమిలోనూ, సముద్రం లోనూ ఉన్నదంతా ఆయనకు తెలుసు. మరియు ఆయనకు తెలియకుండా ఏ చెట్టు ఆకు కూడా రాలదు. మరియు భూమిలోని చీకటి పొరలలో ఉన్న ప్రతి గింజ, అది పచ్చిది కానీ, ఎండినది

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا أَتَّبِعُهُمْ أَهْوَاءَ كَمْ تَضَلَّتْ إِذَا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَّبِعِينَ ⑥

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ يَفْضُلُ الْحَقُّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ ⑦

قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَفَضَيْتُ الْأَمْرَ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ⑧

وَعِنْدَ مَفَازِ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ يَعْلَمُ مَا فِي الْبُرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ زُرْقٍ أَوْ يَعْلَمُهَا الْوَحْيُ قُلْ كُلُّ شَيْءٍ عِنْدَ الرَّحْمَنِ قَلْبٌ وَلَا يُبْصِرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ⑨

కానీ, అంతా స్పష్టంగా ఒక గ్రంథంలో (వ్రాయబడి) ఉంది.

60. మరియు ఆయనే రాత్రివేళ (మీరు నిద్రపోయినపుడు) మీ అత్మలను తీసు (స్వాధీనపరచు)కుంటాడు మరియు పగటివేళ మీరు చేసేదంతా ఆయనకు తెలుసు. ఆ పదవ నిర్ణీతగడువు, పూర్తి అయ్యేవరకు దాని (పగటివేళ)లో మిమ్మల్ని తిరిగి లేపుతాడు. ఆ తరువాత ఆయన వైపునకే మీ మరలింపు ఉంది, అప్పుడు (పునరుత్థానదినమున) ఆయన మీరు చేస్తూ ఉన్న కర్మలన్నీ మీకు తెలుపుతాడు.¹

61. ఆయన తన దాసులపై సంపూర్ణ అధికారం (ప్రాబల్యం)⁴ కలిగి ఉన్నాడు. మరియు ఆయన మీపై కనిపెట్టుకొని ఉండేవారిని పంపుతాడు, చివరకు మీలో ఒకరికి చావు సమయం వచ్చినపుడు, మేము పంపిన దూతలు అతనిని మరణింపజేస్తారు మరియు వారెప్పుడూ అశ్రద్ధ చూపరు.⁵

62. తరువాత వారు, వారి నిజమైన⁶ సంరక్షకుడు, అల్లాహ్ సన్నిధిలోకి చేర్చు

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ غَائِبَاتِكُمْ
بِالنَّهَارِ ثُمَّ يُبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ
إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ثُمَّ يُنْفِثُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

وَهُوَ الْغَالِيُّ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً
حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَحَدُكُمُ الْوَيْتَ تَوَفَّاهُ رُسُلُنَا وَهُمْ
كَافِرُونَ

ثُمَّ يُرْدُّوْنَ إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمْ الْحَقَّ ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

1. అగోచర విషయాల తాళపుచెప్పులు ఇరు ఉన్నాయి. 1) పునరుత్థాన దినపు జ్ఞానం, 2) పరం వచ్చే సమయం 3) తల్లి గర్భాశయంలో ఉన్న బిడ్డ విషయం, 4) లేపు సంభవించబోయే విషయం, 5) మరణం సంభవించే చోటు. ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ, తఫ్సీర్ సూరహ్ అల్-అన్-అమ్).

2. చూడండి, 39:42. చావును గురించి అవతరింపజేయబడిన మొదటి ఆయన.

3. చూడండి, 78:9-11.

4. చూడండి అల్-ఘాఫరు, 6:18.

5. చూడండి, 32:11లో ఒక మరణదైవదూత పేర్కొనబడ్డాడు. కానీ, ఈ ఆయనలో దైవదూతలు, అని ఉంది. ఇదేవిధంగా 4:97 మరియు 6:93లలో కూడా దైవదూతలు, అని ఉంది. దీనివల్ల స్పష్టమయ్యేదేమిటంటే మరణింపజేసేదైవదూత ఒక్కడే, కానీ ఇతరులు అతని సహాయకులు. ఆ మరణింపజేసే దైవదూత పేరు 'ఇబ్రాహీమ్' (ఇబ్రా-కసీ'5).

6. అల్-హక్: The Truth, The Really Existing, whose existence and divinity are proved to be True. పరమ సత్యం, నిజం, యథార్థం. చూడండి, 2:119.

బడతారు. తెలుసుకోండి! సర్వ న్యాయాధికారం ఆయనదే! మరియు తెక్కతీసుకోవటంలో ఆయన అతి శీఘ్రుడు!

63. “మమ్మల్ని ఈ అపదనుండి కాపాడితే మేమెంతో కృతజ్ఞులమవుతాము. అని మీరు విసములై రహస్యంగా వేడుకున్నప్పుడు! భూమి మరియు సముద్రాల చీకట్లనుండి మిమ్మల్ని కాపాడేది ఎవరు?” అని వారిని అడుగు.

64. “అల్లాహ్ మాత్రమే మిమ్మల్ని దాని నుండి మరియు ప్రతి విపత్తునుండి కాపాడు తున్నాడు. అయినా మీరు ఆయనకు సాటి (భాగస్వాములు) కల్పిస్తున్నారు!” అని వారికి చెప్పు.

65. ఇలా అను: “ఆయన మీ పైనుండి గానీ, లేదా మీ పొదాల క్రిందినుండి గానీ, మీపై అపద అవతరింపజేయగల సామర్థ్యం కలిగి ఉన్నాడు; మరియు మిమ్మల్ని తెగలుతెగలుగా చేసి, పరస్పర కలహాల రుచిచూపగలిగే (శక్తి కూడా) కలిగిఉన్నాడు.” చూడు! బహుశా వారు (సత్యాన్ని) గ్రహిస్తారేమోనని, మేము ఏ విధంగా మా సూచనలను వివిధ రూపాలలో విపరిస్తున్నామో!

66. మరియు ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) సత్యమైనది అయినా నీ జాతివారు దీనిని అబద్ధమని నిరాకరించారు. వారితో ఇలా అను: “నేను మీ కొరకు బాధ్యుడను

أَسْرُ الْحَسْبَيْنِ ①

قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَئِنْ أَجَبْنَا مِنْ هَذِهِ لَتَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ②

قُلْ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ مُشْكِرُونَ ③

قُلْ هُوَ الَّذِي رُفِعَ عَلَى أَنْبِيَائِكَ عَلَى كَمَدٍ إِنَّهُمْ مِنْ قَوْمِكُمْ أَوْ مِنْ أُمَّتِكُمْ أَوْ يُكَلِّمُكُمْ شَيْعًا وَيُذَيِّقُ بَعْضُكُمْ بِأَسْبَعْضٍ أَنْظُرْ كَيْفُ نُصَرِّفُ الْأَلْوَانِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ④

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِبَكِيلٍ ⑤

1. దైవప్రసక్త ('హ'అస) ప్రవచనం: 'నేను మూడు దువాలు చేశాను: 1) నా ఉమ్మత్ నీటిలో ముంచబడి నాశనంచేయబడగూడదని, 2) కరువుకు గురిఅయి నాశనం చేయబడగూడదని, 3) వారు పరస్పరం యుద్ధాలు చేసుకొనగూడదని. అల్లాహ్ (సు.తా.) మొదటి రెండు దువాలు అంగీకరించాడు. కాని మూడవ దువానుండి సన్న అపాడు. ('స'హ'హ' ముస్లిం, 2216) ఇంకా చూడండి, 35:43.

(కార్యసాధకుడను) కాను!¹

67. ప్రతి వార్తకు (విషయానికి) ఒక గడువు నియమింపబడిఉంది. మరియు త్వరలోనే మీరిది తెలుసుకోగలరు.

68. మరియు మా సూచన (ఆయాత్)లను గురించి వారు వ్యత్యాసాలు (దూషణలు) చేస్తూఉండటం నీవు చూస్తే, వారు తమ ప్రసంగం మార్చేపరకు నీవు వారినుండి దూరంగానే ఉండు. మరియు ఒకవేళ షైతాన్ నిన్ను మరపింపజేస్తే! జ్ఞప్తికివచ్చిన తరువాత అలాంటి దుర్మార్గులైన వారితో కలసి కూర్చోకు.²

69. మరియు దైవభీతి గలవారు, వారి (అవిశ్వాసుల) లెక్కకు ఏ మాత్రం బాధ్యులు కారు. కాని వారికి హితోపదేశం చేయటం, విశ్వాసుల (ధర్మం), బహుశా, వారు కూడా దైవభీతి గలవారు కావచ్చు!

70. మరియు తమ ధర్మాన్ని ఒక ఆటగా మరియు కాలక్షేపంగా భావించేవారిని నీవు పదలిపెట్టు. మరియు ఇహలోక జీవితం వారిని మోసపుచ్చింది. ఏ వ్యక్తి గానీ తన కర్మల ఫలితంగా నాశనం చేయబడకుండా ఉండటానికి దీని (ఈ ఖుర్ఆన్) ద్వారా హితోపదేశం చెయ్యి. అల్లాహ్ తప్ప, అతనికి రక్షించేవాడు గానీ, సిఫారసు చేసేవాడు గానీ, ఎవ్వడూ ఉండడు. మరియు అతడు ఎలాంటి పరిహారం ఇవ్వదలచుకున్నా అది అంగీకరించబడదు. ఇలాంటి వారే తమ కర్మల ఫలితంగా నాశనం చేయబడే వారు. వారికి తమ సత్యతిరస్కారానికి

لِكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَعَرَضٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ وَإِمَّا يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَكْفُرُونَ مِنْ جَسَادِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرَىٰ لَهُمْ يَكْفُونَ ۝

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لُحُوبًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۚ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا وَذِكْرُ رَبٍّ أَنْ تُنْسَلَ نَفْسٌ بِهَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا سَفِيحَةٌ ۚ وَإِنْ تُعَذِّبْ كُلَّ عَذْلٍ لَّا يُوَفِّدْ مِنْهَا وَلَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِهَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَّابٌ مِنْ حَبِيمٍ ۚ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ۝

1. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) సందేశాన్ని మీకు యాపత్తు అందజేయుటమే నాపని. కాని మిమ్మల్ని వానిపై అమలుచేసేటట్లు చేయడం నా(స'అస) పని కాదు. చూడండి. 18:29.

2. చూడండి, 4:140.

ఫలితంగా, త్రాగటానికి సలసలకాగే నీరు మరియు బాధాకరమైన శిక్ష గలవు.

71. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో అను: “ఏమీ? అల్లాహ్ ను వదలి మాకు లాభం గానీ, నష్టం గానీ కలిగించలేని వారిని మేము ప్రార్థించాలా? మరియు అల్లాహ్ మార్గ దర్శకత్వం దొరికిన తరువాత కూడా మా మడమలపై వెనుదిరిగి పోవాలా? అతనిపలే ఎవడైతే తన సహచరులు సన్మార్గం వైపుకు పిలుస్తూ, ‘మా వైపుకురా!’ అంటున్నా - షైతాన్ మోసపుచ్చటం పలస - భూమిలో ఏమీ తోచకుండా, తిరిగుతాడో?”¹ వారితో అను: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మార్గ దర్శకత్వమే నిజమైన మార్గదర్శకత్వము.² మరియు మేము సర్వలోకాల ప్రభువునకు విధేయులం (ముస్లింల)గా ఉండాలని ఆజ్ఞాపించబడ్డాము;

72. “మరియు సమాజాన్ని స్థాపించమని మరియు ఆయన యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండమని కూడా.³ మరియు మీరంతా ఆయన (అల్లాహ్) సమక్షంలో జమచేయబడతారు.”

73. మరియు ఆకాశాలను మరియు భూమిని నిజానికి⁴ సృష్టించింది ఆయనే! మరియు ఆ రోజు ఆయన: “అయిపో!” అని అనగానే, అది అయిపోతుంది. ఆయన మాటే సత్యం! మరియు బాకా (‘సూర్) ఉదబడే రోజు,⁵

قُلْ أَنتَ غَوَايْسُ دُونِ اللَّهِ مَا لَكَ يَنْفَعًا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُودُّ عَلَى أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهَ كَذِبِي اسْتَهْوَيْنَاهُ الشَّيْطَانُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانًا لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَى انْتَهِا قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَى وَأْمُرْنَا لِلْعِلْمِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۝

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ ۚ ذَٰلِكَ الْفَعْلُ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالْكِتَابِ ۚ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْحَمِيدُ ۝

1. చూడండి, 2:14, 14:22 మరియు 15:17.

2. చూడండి, 16:37.

3. చూడండి, 2: 45.

4. అంటే ఒక ఉద్దేశంతో.

5. ‘హదీస్’లో ఇలా ఉంది: ఇబ్నాబీల్ (‘అ.స.) కొమ్ము (బాకా)ను తన పోడిలో పెట్టుకొని, తలవంచి, దానిని దూడటానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) అజ్జ కొరకు వేది ఉంటాడు. (ఇబ్నె-కసీర్, అబూ-దావూద్, తిర్మిజీ, ‘హదీస్’ సం. 4742, 4030, 3244). ‘మాయన్: Trumpet, బాకా, కొమ్ము, తుత్తార, శంఖం.

సార్వభౌమాధికారం ఆయనదే. ఆయనే అగోచర మరియు గోచర విషయాలన్నీ తెలిసినవాడు. మరియు ఆయన మహా వివేచనాపరుడు. సర్వం తెలిసినవాడు. (3/4)

74. * (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రి అజర్తో ఇలా అన్న విషయం: “ఏమి? నీవు విగ్రహాలను ఆరాధ్య దైవాలుగా చేసుకుంటున్నావా? నిశ్చయంగా నేను, నిన్ను మరియు నీ జాతి వారిని స్వప్తమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో ఉన్నవారిగా చూస్తున్నాను!”¹

75. మరియు ఈ విధంగా దృఢసమ్మతం ఉన్నవారిలో చేరాలని, మేము ఇబ్రాహీమ్ కు భూమ్యాకాశాలపై ఉన్న మా సామ్రాజ్య ప్యవస్థను చూపించాము.

76. ఆ పిదప రాత్రి చీకటి అతనిపై క్రమ్ముకున్నప్పుడు, అతను ఒక సక్షత్రాన్ని చూసి: “ఇది నా ప్రభువు!” అని అన్నాడు. కాని, అది అస్తమించగానే: “అస్తమించే వాటిని నేను ప్రేమించను!” అని అన్నాడు.

77. ఆ తరువాత ఉదయించే చంద్రుణ్ణి చూసి: “ఇది నా ప్రభువు!” అని అన్నాడు. కాని అది అస్తమించగానే, ఒకవేళ నా ప్రభువు నాకు సన్నాథం చూపకపోతే నేను నిశ్చయంగా, మార్గభ్రష్టులైన వారిలో చేరిపోయేవాడను!” అని అన్నాడు.

78. ఆ తరువాత ఉదయించే సూర్యుణ్ణి చూసి: “ఇది నా ప్రభువు, ఇది అన్నిటికంటే పెద్దగా ఉంది!” అని అన్నాడు. కాని అది కూడా అస్తమించగానే: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ إِزْرَأْ أَتَعْبُدُ أَصْنَامًا
الْهَيْهَاتَ إِلَيَّ آدَمُ وَتُكُونُ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَلِيَكُونِ مِنَ الْمُتَوَقِّينَ ۝

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى الْكُوفَةَ فَقَالَ هَذَا رَبِّي
فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أُحِبُّ الْإِفْلَاقَ ۝

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ
لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ رَبِّي أَكْبَرُ ۝

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِعَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ ۝
أَفَلَمْ أَقُلْ قَالَ يَتُومِرَ رَبِّي مِنِّي أَنَّمَا تُشْرِكُونَ ۝

1. చూడండి, 'స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-4, 'హదీస్' సం. 569.

మీరు అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వామ్యము) కల్పించే దానితో వాస్తవంగా నాకెలాంటి సంబంధం లేదు!" అని అన్నాడు.

79. (ఇంకా ఇలా అన్నాడు): "నిశ్చయంగా నేను ఏక దైవసిద్ధాంతం (సత్యధర్మం) పాటించేవాడనై, నాముఖాన్ని భూమ్యాకాశాల సృష్టికి మూలాధారి అయిన ఆయన (అల్లాహ్) వైపునకే త్రిప్పుకుంటున్నాను. మరియు నేను అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వామ్యములు) కల్పించేవారిలో చేరినవాడను కాను."

80. మరియు అతని బాతివారు అతనితో వాదులాడుకు దిగగా! అతను వారితో అన్నాడు: "ఏమీ? మీరు నాతో అల్లాహ్ విషయంలో వాదిస్తున్నారా? వాస్తవానికి ఆయనే నాకు సర్వార్థం చూపించాడు. మరియు మీరు ఆయనకు సాటి (భాగస్వామ్యములుగా) కల్పించిన వాటికి నేను భయపడను. నా ప్రభువు ఇచ్చలేనిది, ఏదీ సంభవించదు). నా ప్రభువు సకల పస్తువులను (తన) జ్ఞానంతో అపరించి వున్నాడు. ఏమీ? మీరిది గ్రహించలేరా?

81. "మరియు మీరు అల్లాహ్ కు సాటిగా (భాగస్వామ్యములుగా) కల్పించిన వాటికి నేనెలా భయపడాలి? వాస్తవానికి, ఆయన మీకు ఏ విధమైన ప్రమాణం ఇవ్వనిదే, మీరు అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వామ్యములు) కల్పించి కూడా భయపడటం లేదే? కావున ఈ రెండు పక్షాల వారిలో ఎవరు శాంతి పొందడానికి అర్హులో! మీకు తెలిస్తే చెప్పండి?"

82. ఎవరైతే విశ్వసించి, తమ విశ్వాసాన్ని షిర్క్ తో¹ కలుషితంచేయరో! అలాంటి వారికే

إِلَىٰ وَجْهِي ۖ وَلِيَّ فِي فُكْرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
حَاقِبًا ۖ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝

وَحَاقِبُهُ قَوْمُهُ ۖ قَالَ أَتُحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ
هَدَيْتَنِي وَلَا آخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ ۚ إِنَّا نُكَلِّمُ
رَبِّي ۖ وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۖ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ۝

وَكَيْفَ آخَافُ مَا أَشْرَكْتُكُمْ وَلَا تَحْفَافُونَ أَكَلِمَ
أَشْرَكْتُكُمْ بِاللَّهِ مَا يَنْزِلُ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَالِقُ
الْفُلُوفِ ۖ إِنِّي بِالْأَمْرِ إِذْ أَنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ
لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ ۝

1. ఇక్కడ "జుల్మ్" - అంటే షిర్క్ అని అర్థం. చూడండి, 31:13 "నిశ్చయంగా, షిర్క్

శాంతి ఉంది. మరియు వారే సన్మార్గంలో ఉన్నవారు.

83. మరియు ఇదే మా వాదన, దానిని మేము ఇబ్రాహీమ్ కు, తన బాతివారికి ప్యతిరేకంగా ఇచ్చాము. మేము కోరినవారికి ఉన్నతస్థానాలను ప్రసాదిస్తాము.¹ నిశ్చయంగా నీ ప్రభువు మహా వివేచనాపరుడు, సర్వజ్ఞుడు (జ్ఞానసంపన్నుడు).

84. మరియు మేము అతనికి (ఇబ్రాహీమ్ కు) ఇన్-హాఖ్ మరియు య'అఖ్బాబ్ లను ప్రసాదించాము.² ప్రతి ఒక్కరికీ సన్మార్గం చూపాము. అంతకు పూర్వం సూ'హ్ కు సన్మార్గం చూపాము. మరియు అతని సంతతిలోనివారైన దావూద్, సులైమాన్, అయ్యూబ్, యూసుఫ్, మూసా మరియు హరూన్ లకు మేము (సన్మార్గం చూపాము). మరియు ఈ విధంగా మేము సజ్జసులకు తగిన ప్రతిఫలం ఇస్తాము.

85. మరియు 'జకరియ్యా, య'హ్యా, 'ఈసా మరియు ఇల్హ్యాస్ లకు³ కూడా (సన్మార్గం చూపాము). వారిలో ప్రతి ఒక్కరూ సద్వర్తనులే!

86. మరియు ఇస్మా'యీల్, అల్-యస్'అ యూసున్ మరియు లూ'త్ లకు⁴ కూడా (సన్మార్గం

وَلَكَ جَنَّاتُ عَدْنٍ اَنْزَلْنَا فِيهَا اَنْهَارٌ مِنْ تَحْتِهَا مِنْ تَرْقُمُ
دَرَجَاتٍ مَنْ لَكُمْ اِنْ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۝

وَوَهَبْنَا لِهَاسَقٍ وَعِزُّوْبَ كُلِّ هَدَدٍ
وَلُوْحًا هَدًى لِمَنْ قَبْلُ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدُ
وَسُلَيْمٰنُ وَإِيَّوْبَ وَيُوسُفَ وَمُوسٰى وَهَارُونَ
وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيٰى وَعِيسٰى وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ
الصّٰلِحِينَ ۝

وَإِسْمٰعِيلَ وَإِسْحٰقَ وَيُحْسٰى وَلُوطًا وَكُلًّا فَضَّلْنَا
عَلَى الْعَالَمِينَ ۝

(బహుదైవారాధన) గొప్ప దుర్మార్గం." (స.బు'ఖరీ, తఫ్సీర్ సూరతుల్ అన్-అమ్).

1. చూడండి, 4:125.

2. చూడండి, 11:71.

3. చూడండి, 37:123. ఇల్హ్యాస్ (Elijah) ('అ.స.), హరూన్ ('అ.స.) సంతతికి చెందిన వారు. అతని నివాసం బత్తల్ సగరం. ఇల్హ్యాస్ (ఎలియా) హబ్రా (యూదుల) ప్రవక్త. ఇతను ఫిలస్టీన్ ఉత్తర భాగంలో అహబ్ మరియు అహజీయా రాజుల కాలంలో ఉన్నారు. (దాదాపు 9వ శ్రీ. శతాబ్ది ముందు). ఇతనితరువాత అల్-యస్'అ (Elisha, 'అ.స.) ప్రవక్తగా వచ్చారు.

4. లూ'త్ ('అ.స.) ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) సోదరుడైన హరూన్ బిన్-అజర్ కుమారుడు. ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.), లూ'త్ ('అ.స.) యొక్క చిన్నాన్న. కాని అతను కూడా ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క సంతతిలోని వారిగా పరిగణించబడ్డారు. ఖుర్ఆన్ లో ఇటువంటి ఉదాహరణ మరొకటి ఉంది.

చూపాము). ప్రతి ఒక్కరికీ (వారి కాలపు) సర్వలోకాల వాసులపై ఘనతను ప్రసాదించాము.

87. మరియు వారిలోనుండి కొందరి తండ్రి తాతలకు, వారి సంతానానికి మరియు వారి సోదరులకు కూడా మేము (సన్మార్గం చూపాము). మేము వారిని (మూ సేవకొరకు) ఎన్నుకొని, వారికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేశాము.

88. ఇదే అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం. దీని ద్వారా ఆయన తన దాసులలో తానుకోరిన వారికి సన్మార్గం చూపుతాడు. ఒకవేళ వారు అల్లాహ్ కు నోటి (భాగస్వాములను) కల్పిస్తే, వారు చేసిన సత్కార్యాలన్నీ వృథాఅయిపోయేవి!¹

89. ఏరే, మేము గ్రంథాన్ని, వివేకాన్ని మరియు ప్రవక్త పదవిని ప్రసాదించిన వారు. కాని వారు దీనిని (ఈ గ్రంథాన్ని / ప్రవక్తపదవిని) తిరస్కరించినందుకు! వాస్తవానికి మేము, దీనిని ఎన్నడూ తిరస్కరించని ఇతర ప్రజలను దీనికి కార్యకర్తలుగా నియమించాము.²

90. ఇలాంటి వారే అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం పొందినవారు. కావున నీవు వారి మార్గాన్నే అనుసరించు. వారితో ఇలా అను: “నేను దీనికి బదులుగా మీనుంచి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగను. ఇది కేవలం సర్వ లోకాల

وَمِنْ آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَأَخْوَانِهِمْ وَأَجَبْتَهُمْ
وَهَدَيْنَهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبَطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ۝

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اتَّخَذْتَهُمُ الْكُتُبَ وَالْجُحُومُ
وَالنَّبِيُّ فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَٰؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا
بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ ۝

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَىٰ اللَّهُ فَيُهْدِيهِمْ
اقتدي بِهِ قُلْ لَا اسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ
هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۝

ఇస్కా'యీల్ ('అ.స.) య'అఖూబ్ ('అ.స.) యొక్క తండ్రిగా పరిగణించబడ్డారు. వాస్తవానికి అతను, య'అఖూబ్ ('అ.స.) యొక్క పెద్దవాన్నే (Uncle). ఇంకా చూడండి, 2:133.

1. ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.), 18 మంది ప్రవక్తలను పేర్కొని: “వారు షిర్క్ చేసి ఉంటే వారి సత్కార్యాలు వృథాఅయిపోయేవి.” అని అన్నాడు. ఇదేవిధంగా అల్లాహుతా'అలా ముహమ్మద్ ('స'అస)ను సంబోధించి అన్నదానికి చూడండి, 39:65.

2. ఈ కార్యకర్తలు అంటే బైబిప్రవక్త ('స'అస) యొక్క అనుచరు(ర'డి.'అన్యు)లు మరియు తరువాత పచ్చే విశ్వాసులు అని వ్యాఖ్యాతలు అభిప్రాయపడ్డారు.

(వారి) కొరకు ఒక హితోపదేశం మాత్రమే.”

91. మరియు వారు: “అల్లాహ్, ఏ మానవుని పైననూ ఏమీ అవతరింపజేయలేదు.”¹ అని పలికినప్పుడు, వారు (అవిశ్వాసులు) అల్లాహ్‌ను గురించి తగురీతిలో అంచనావేయలేదు. వారితో ఇలా అను: “అయితే! మానవులకు జ్యోతి మరియు మార్గదర్శిని అయిన గ్రంథాన్ని, మూసాపై ఎవరు అవతరింపజేశారు? దానిని మీరు (యుదులు) విడిపత్రాలుగా చేసి (దానిలోని కొంతభాగాన్ని) చూపుతున్నారు మరియు చాలా భాగాన్ని దాస్తున్నారు. మరియు దానినుండి మీకు మరియు మీ తండ్రితాతలకు తెలియని విషయాల జ్ఞానం ఇవ్వబడింది కదా?” ఇంకా ఇలా అను: “అల్లాహ్‌యే (దానిని అవతరింపజేశాడు).” ఆ పేదప వారిని, వారి పనికిమాలిన వివాదంలో పడి ఆడుకోనిప్పు!

92. మరియు మేము అవతరింపజేసిన ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్) ఎన్నో శుభాలు గలది. ఇది ఇంతకు పూర్వం వచ్చిన గ్రంథాలలో మిగిలి ఉన్న సత్యాలను ధృవపరుస్తోంది. మరియు ఇది ఉమ్మల్ ఖురా (మక్కా)² మరియు దాని చుట్టుప్రక్కలలో ఉన్నవారిని హెచ్చరించటానికి అవతరింపజేయబడింది. మరియు షరలోకము సందు విశ్వాసమున్న వారు దీనిని (ఈ గ్రంథాన్ని) విశ్వసిస్తారు. మరియు వారు తమ సమాజాలను క్రమబద్ధంగా పాటిస్తారు.

93. మరియు అల్లాహ్‌పై అబద్ధపు నింద మోపేవానికంటే, లేదా తనపై ఏ దివ్య

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ يَجْعَلُونَهُ قُرْآنًا يُدُّونَهَا وَخُفُونَ كَثِيرًا وَعَلَّمَوهُمُ الْاَمَّ تَعْلَمُوا أَنَّهُمْ وَلَّا أَبَاوَهُمْ قُلِ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾

وَهَذَا كِتَابُنَا أَنْزَلْنَاهُ بِالْحَقِّ وَالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَمْ يُدْرِ بِأَمْرِ الْقُرْآنِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ

1. చూడండి, 10:2 మరియు 17:94.

2. అదే అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆరాధన కొరకు మొట్టమొదట నిర్మించబడిన ఆలయం క'అబహ్. అదే ఖిజ్లా, అదే మక్కా. (తబరీ - ఇబ్నె-అబ్బాస్ ర'ది.అ. కథనం అధారంగా). చూడండి, 3:96.

జ్ఞానం (వ'హీ) అవతరించక పోయినప్పటికీ: “నాపై దివ్యజ్ఞానం అవతరింపజేయబడింది.” అని చెప్పే వానికంటే, లేదా: “అల్లాహ్ అవతరింపజేసినటువంటి విషయాలను నేను కూడా అవతరింపజేయగలను.” అని పలికే వానికంటే, మించిన దుర్మార్గుడు ఎవడు? దుర్మార్గులు మరణవేదనలో ఉన్నప్పుడు దేవదూతలు తమ చేతులుచాచి: “మీ ప్రాణాలను వదలండి! అల్లాహ్ పై అసత్యాలు పలుకుతూ ఉన్నందు పలన మరియు ఆయన సూచనల పట్ల అనాదరణ చూపటం పలన, ఈ రోజు మీకు అవమానకరమైన శిక్ష విధించబడుతుంది!”¹ అని అంటూ ఉండే దృశ్యాన్ని నీవు చూడ గలిగితే ఎంత బాగుండేది!²

94. మరియు వాస్తవంగా, మేము మొదటి నారి మిమ్మల్ని పుట్టించినట్లే, మీరిప్పుడు మూ పద్దకు ఒంటరిగా పచ్చారు. మరియు మేము ఇచ్చినదంతా, మీరు మీ వీపులవెనుక వదలిపచ్చారు. మరియు మీరు అల్లాహ్ కు నొటిగా (భాగస్వాములుగా) కల్పించిన మీ సిఫారసుదారులను, మేము మీతో పాటు చూడటంలేదే! వాస్తవంగా ఇప్పుడు మీ మధ్య ఉన్న సంబంధాలన్నీ తెగిపోయాయి మరియు మీ బ్రతులన్నీ మిమ్మల్ని త్యజించాయి. (7/8)

95. * నిశ్చయంగా, ధాన్యమును మరియు ఖర్జూరపు బీజాన్ని చీల్చి (మొలకెత్తజేసేవాడు) అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయనే సజీవమైన దానిని. నిర్జీవమైనదాని నుండి తీస్తాడు, మరియు

أَوْحَىٰ إِلَىٰ وَلَدَيْهِ يُوحَىٰ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ كَانَ سَائِِرًا
مِثْلَ مَا نَزَّلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَ إِلَىٰ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ
الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمُ
الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ عَلَىٰ
اللَّهُ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٤﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَا نَارًا فَرَادَىٰ كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
وَتَرْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَلَٰكُمُ ظُهُورُكُمْ وَمَا تَرَىٰ مِنْكُمْ
شَيْعَةً لِّمَنِ الْبَيْنَ أَعْمَلْتُمْ أَتَمَّكُمْ فَتَرْكَبُوا أَلْقَدَّ
تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَصَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ
تَرْعَمُونَ ﴿٩٥﴾

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَىٰ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ
الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ قَاتِي
تُؤَفِّكُونَ ﴿٩٥﴾

1. ఇక్కడ 'పేర్కొన్న శిక్ష చనిపోయిన తరువాత మరియు పునరుత్థాన దినానికి ముందు ఉండే బ'ర్హత్ కాలంలో ఇవ్వబడే శిక్ష.

2. చూడండి, 'స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-2, 'హదీస్' సం. 450 మరియు 422.

నిర్జీవమైన దానిని సజీవమైనదాని నుండి తీస్తాడు. ఆయనే, అల్లాహ్! అయితే మీరు ఎందుకు మోసగించ (సత్యం నుండి మరలించ) బడుతున్నారు?

96. ఆయనే (రాత్రి చీకటిని) చీల్చి ఉదయాన్ని తెచ్చేవాడు. మరియు రాత్రిని విశ్రాంతి కొరకు చేసినవాడు మరియు సూర్యుణ్ణి మరియు చంద్రుణ్ణి (కాల) గణన కొరకు నియమించిన వాడు.¹ ఇవన్నీ ఆ సర్వశక్తిమంతుని, సర్వజ్ఞుని, నియామకాలే!

97. మరియు ఆయనే మీ కొరకు చీకట్లలో భూమి మీద మరియు సముద్రంలో మార్గాలను తెలుసుకోవడానికి, నక్షత్రాలను పుట్టించాడు.² వాస్తవానికి, ఈ విధంగా మేము జ్ఞానపంతులకొరకు మా సూచనలను వివరించి తెలిపాము.

98. మరియు ఆయనే మిమ్ముల్ని ఒకేవ్యక్తి (ప్రాణి) నుండి పుట్టించి, తరువాత నివాసం మరియు సేకరించబడే స్థలం³ నియమించాడు. వాస్తవంగా, అర్థంచేసుకునే వారికి ఈ విధంగా మేము మా సూచనలను వివరించాము.

فَالْيَوْمِ الْاَصْبَحُ وَجَعَلَ الْيَلَّ سَكَنًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ حُسْبًا كَذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ¹

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النَّجْمَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ قَضَيْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ²

وَهُوَ الَّذِي اَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَّاحِدَةٍ فَتَسْتَقَرُّ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ قَضَيْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يُفْقَهُونَ³

1. చూడండి, 7:54, 10:5, 36:40.

2. నక్షత్రాలను గురించి అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క మూడు ఆదేశాలను అబూ-ఖతాబా (ర'ది.'అ.) ఇలా వివరించారు: 1) దగ్గరి అకాశాన్ని మేము నక్షత్రాలతో ఆలంకరించాము (67:5), 2) పై'తాసులను తరిమే కొరవిగా మరియు 3) ఈ ఆయత్‌లో చెప్పింది - చీకట్లలో మార్గాలు తెలుసుకోవడానికి. కావున నక్షత్రాలలో ఎవరైనా ఈ మూడు తప్ప ఇతర ఉపయోగాలను వెతికితే! వారు తప్పుదారిలో పడ్డవారే. ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-4). ఇంకా చూడండి, అబూ-దావూద్ 'హదీస్' సం. 3905. కాబట్టి నక్షత్రాల ద్వారా భవిష్యత్తు చెప్పడం మొదలైనవి ఉహాగానాలే! అవి షరీయత్‌కు విరుద్ధమైనవి. కావున వీటిని మంత్రజాలపు ఒక భాగంగా పేర్కొనబడింది.

3. ముస్తఖ్రున్: నివాసం. మున్‌తోద'ఉన్: కూతబెట్టబడే స్థలం. కొట్టు, గిడ్డంగి లేక సేకరించబడే స్థలం. వ్యాఖ్యాతలు ముస్తఖ్రున్ అంటే తల్లి గర్భకోశం, లేక భూమి, అని మరియు మున్‌తోద'ఉన్ అంటే తండ్రి సమము, రొండి, లేక గోరి/సమాధి. అని అభిప్రాయపడ్డారు.

99. మరియు ఆయనే ఆకాశం నుండి వర్షాన్ని కురిపించాడు. తరువాత దాని ద్వారా మేము సర్వరకాల వృక్షకోటిని ఉద్భవింపజేశాము.¹ మరియు దానినుండి మేము పచ్చని పైరును పండించాము. వాటిలో దట్టమైన గింజలను పుట్టించాము. మరియు ఖర్జూరపు చెట్ల గెలలనుండి క్రిందికి వ్రేలాడుతున్న పండ్లగుత్తులను, ద్రాక్ష, జైతూన్ మరియు దానిమ్మ తోటలను (పుట్టించాము). వాటిలో కొన్ని ఒకదానినొకటి పోలిఉంటాయి, మరికొన్ని ఒకదానినొకటి పోలిఉండవు.² ఫలించినప్పుడు వాటి ఫలాలను మరియు వాటి పరివర్త్యాన్ని గమనించండి. నిశ్చయంగా, వీటిలో విశ్వసించే వారికి సూచనలున్నాయి.

100. మరియు వారు, ఆయన (అల్లాహ్) సృష్టించిన జిన్నాతులను, అల్లాహ్ కే సాటిగా (భాగస్వాములుగా) కల్పిస్తున్నారు. మూఢత్వంతో ఆయనకు కుమారులు, కుమార్తెలు ఉన్నారని అరోపిస్తున్నారు.³ ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు, వారి ఈ కల్పనలకు మహోన్నతుడు.⁴

101. ఆయనే ఆకాశాలను మరియు భూమిని ఏ సమూహా లేకుండా ఆరంభించిన వాడు.⁵ నిశ్చయంగా, ఆయనకు జీవన సహవాసి (భార్య)యే లేనప్పుడు ఆయనకు కొడుకు

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نَخْرُجُ مِنْهُ حَبًّا مَتَرًا كَبُورًا مِنَ الثَّمَرِ مَنْ طَلَعَهَا فُتُونًا وَدَلِيلًا وَجَعَلْنَا مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ انْظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَنَعْمَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ ﴿١٠٠﴾

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ صَاحِبُهُ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٠١﴾

1. ప్రతి జీవిని అల్లాహ్ (సు.తా.) వీటినుండి పుట్టించాడు. చూడండి, 21:30.

2. అంటే కొన్ని విషయాలలో అవి ఒకదానినొకటి పోలి ఉన్నా, ఇతర విషయాలలో వారి మధ్య పోలికలు ఉండవు. అంటే వారి ఆకులు పోలి ఉండవచ్చు, కాని వాటి ఫలాల, రుచి, రంగు మరియు వాసన పరిమాణాల విషయంలో వేరుగా ఉండవచ్చు. ఉదా: వేర్వేరు రకాల మామిడి పండ్లు.

3. చూడండి, 19:92.

4. మబ్-హాస: సర్వలోపాలకు అతీతుడు, చూడండి, 2:32, 42:11 మరియు 112:4.

5. బదీ'త (అల్-బదీ'త): ఆరంభకుడు, చూడండి, 2:117.

ఎలా ఉండగలడు? ¹ మరియు ప్రతిదానిని ఆయనే సృష్టించాడు. ² మరియు ఆయనే ప్రతి విషయం గురించి బాగా తెలిసినవాడు.

102. ఆయనే, అల్లాహ్! మీ ప్రభువు. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయనే సర్వానికి సృష్టికర్త, ³ కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి. మరియు ఆయనే ప్రతిదాని కార్యకర్త. ⁴

103. ఏ చూపులు కూడా ఆయనను అండుకోలేవు, ⁵ కాని ఆయన (అన్ని) చూపులను పరివేష్టించిఉన్నాడు. మరియు ఆయన సూక్ష్మ గ్రాహి, సర్వం తెలిసిన వాడు. ⁶

104. వాస్తవానికి ఇప్పుడు మీ ప్రభువు తరపునుండి నిదర్శనాలు వచ్చాయి. కావున వాటిని ఎవడు గ్రహిస్తాడో తనమేలుకే గ్రహిస్తాడు! మరియు ఎవడు అంధుడిగా ఉంటాడో అతడే నష్టపోతాడు! ⁷ “మరియు

ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ
فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٠٢﴾

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ
وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٠٣﴾

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ
فَلَْيَنْفِدْ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ
بِعَظِيمٍ ﴿١٠٤﴾

1. చూడండి, 2:116, మరియు 'స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-6, 'హదీస్' సం. 9.

2. చూడండి, 4:117, 19:44, 34:41, 36:60.

3. 'ఖాలిఖ్ (అల్-ఖాలిఖు): The Greatest Creator, The Creator of all things. సృష్టికర్త. చూడండి, 59:24. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. అల్-ఖాలిఖ్, సృష్టిక్రియలో పరిపూర్ణుడు, సముచిత రూపం శక్తిసామర్థ్యాలను ఇచ్చి తీర్చిదిద్ది అత్యుత్తమంగా సృష్టించేవాడు. చూడండి, 15:86.

4. వకీలున్ (అల్-వకీలు): కార్యకర్త, కార్యనిర్వాహకుడు, కార్యసాధకుడు, Trustee, Overseer, Guardian, సాక్షి, బాధ్యుడు, సంరక్షకుడు, ధర్మకర్త. చూడండి, 3:173.

5. ఇహలోకజీవితంలో ఎవ్వరూ కూడా ఆయనను చూడలేరు. కాని పునరుత్థానదినమున సత్పురుషుల ముఖాలు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను చూసి కళకళలాడుతుంటాయి, (75:22-23).

6. అల్-ల'తీఫ్: Un-Fathomable, Subtle, Gentle. సూక్ష్మ గ్రాహి, అతి సూక్ష్మ గ్రహణ శక్తిగల, సూక్ష్మబుద్ధిగల, విస్తారమైన తెలివి యుక్తిగల వాడు, అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రతి చిన్నదానిని తెలుసుకోగలడు. కాని ఆయనను ఎవ్వరూ తెలుసుకోలేరు.

అల్-ఖబీరు: సర్వపరిచితుడు, అంతా ఎరిగినవాడు, All-Aware, చూడండి, 6:18.

అల్-ల'తీఫ్, అల్-ఖబీరు: ఈ రెండుపదాలు ఖుర్ఆన్ లో చాలామార్లు కలసి వచ్చాయి. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు. ఇంకా చూడండి, 22:63, 31:16, 33:34 మరియు 67:14.

7. చూడండి, 17:15.

నేను మీ రక్షకుడను కాను.” (అని అను).

105. మరియు వారు (అవిశ్వాసులు):
“నీవు ఎవరిపట్లనో నేర్చుకున్నావు.” అని
అనాలనీ మరియు తెలివిగలవారికి (సత్వాన్ని)
స్పష్టపరచుటకూను, మేము మా సూచనలను
ఈ విధంగా వివరిస్తూ ఉంటాము.¹

106. నీవు నీ ప్రభువు తరపునుండి
ఆవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం (న'హీ)ని
అనుసరించు. అయిన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం
లేడు. మరియు అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వాములను)
కల్పించే వారినుండి విముఖుడవగు.

107. మరియు అల్లాహ్ సంకల్పించి
ఉంటే! వారు అల్లాహ్ కు సాటికల్పించి
ఉండేవారు కాదు.² మరియు మేము నిన్ను
వారిపై రక్షకునిగా నియమించలేదు. నీవు
వారి కొరకు బాధ్యుడ (కార్యకర్త)వు కావు.³

108. మరియు - అల్లాహ్ ను వదలి వారు
ప్రార్థిస్తున్న ఇతరులను (వారి దైవాలను) -
మీరు దూషించకండి. ఎందుకంటే, వారు
ద్వేషంతో, అజ్ఞానంతో అల్లాహ్ ను దూషించ
వచ్చు! ఈ విధంగా మేము ప్రతి జాతికి, వారి
కర్మలు (అచారాలు) వారికి ఆకర్షణీయంగా
కనబడేటట్లు చేశాము. తరువాత వారి ప్రభువు
వైపునకు వారి మరలింపు ఉంటుంది; అప్పుడు
వారికి వారి చేష్టలు తెలుపబడతాయి.

وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ أَدْرَسَتْ
وَلَيْسَ إِلَهُكُمُ الْقَوْمُ لَعَلَّكُمْ

إِنَّمَا أَوْحَى إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْإِسْلَامَ
وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ حَفِظًا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِرَاقِبٍ

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا
اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ
عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ

1. చూడండి, 25:4-5. ఇంకా చూడండి ఈ ఆయత్ యొక్క తాత్పర్యం కొరకు, నోబుల్ థుర్ఆఫ్ మరియు ముహమ్మద్ జూనాగడ్డీ, (మదీనహ్ ముసవ్వరహ్ ప్రచురణలు).

2. చూడండి, 2:253 మరియు 6:35.

3. అంటే నీకు వారిపై ఎట్టి ఆధికారం లేదు. ఒకవేళ దైవప్రవక్త (న'అస)కు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇతరులపై ఆధికారం ఇచ్చి ఉంటే, అతను తన పీఠతండ్రి అబూ'తారిఫ్ ను బలపఠతంగా ముస్లిం చేసి ఉండేవారు. ఎందుకంటే దైవప్రవక్త (న'అస) తండ్రి వంటి తన పోషకుణ్ణి తెలిసిఉండి కూడా సరకాగ్నిలోకి ఎలా పోనివ్వగలరు.

109. మరియు వారు: “ఒకవేళ సూపర్మన్ అద్భుత సూచన (మహిమ) వస్తే, మేము తప్పక విశ్వసిస్తాము.” అని అల్లాహ్ పేరుతో గట్టి ప్రమాణాలు చేస్తారు. వారితో అను: “నిశ్చయంగా, అద్భుత సూచనలు (మహిమలు) అల్లాహ్ పశంలోనే ఉన్నాయి.¹ ఒకవేళ అవి (అద్భుత సూచనలు) వచ్చినా, వారు విశ్వసించరని (ఓ ముస్లింలారా!) మీకు ఏవిధంగా గ్రహింపజేయాలి?”

110. మరియు వారు మొదటి సారి దీనిని ఎలా విశ్వసించలేదో, అదే విధంగా వారి హృదయాలను మరియు వారి కన్నులను మేము త్రిప్పివేస్తాము. మరియు మేము వారిని వారి తలచిరుసుతనంలో అంధులై తిరుగటానికి వదిలిపెడతాము.

111. (*) మరియు ఒకవేళ మేము వారి వైపుకు దైవదూతలను దింపినా మరియు మరణించినవారు వారితో మాట్లాడినా మరియు మేము ప్రతివస్తువును వారి కళ్ళముందు సమీకరించినా² - అల్లాహ్ సంకల్పించేలా ఉంటే - వారు విశ్వసించే వారు కారు. ఎందుకంటే, వాస్తవానికి వారిలో అనేకులు అజ్ఞానులున్నారు.

112. మరియు ఈ విధంగా మేము మానవుల నుండి మరియు జిన్నాతుల నుండి, సైతానులను ప్రతి ప్రవక్తకు శత్రువులుగా చేశాము. వారు ఒకరినొకరు మోసపుచ్చుకోవటానికి ఇంపైన మాటలు చెప్పుకుంటారు. మరియు నీ ప్రభువు తలచుకుంటే వారిలా చేసేవారు కాదు. కావున వారిని వారి కల్పనలలో వదిలిపెట్టు.³

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَتْهُمْ آيَةٌ
لَّيُؤْمِنُنَّ بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا
يُشْعُرُكُمْ أَنُّهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝

وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا
بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْصُونَ ۝

وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَا إِلَهُمُ الْمَلَكَةَ وَكَلَّمَهُمُ
الْمَوْئِي وَخَرَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ مُّبَلَّاغًا كَانُوا
لَيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ
يَجْهَلُونَ ۝

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَاطِئِينَ
الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ
فَعَرَفُوا الْقَوْلَ عُرُودًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوا
قَدْ رُفِعَ لَهُمْ وَمَا يَفْقَهُونَ ۝

1. చూడండి, 17:59.

2. చూడండి, 10:96-97.

3. 'తబరీ (రఫిహ్) వ్రాశారు ఎన్నో 'సహిహ్' హదీస్లు ఉన్నాయని. కొందరు దైవప్రవక్త ('స'అన)ను

113. మరియు పరలోక జీవితాన్ని విశ్వసించని వారి హృదయాలు ఇలాంటి (మోసం) వైపుకు మొగ్గాలని మరియు వారు దానితో సంతోషపడుతూ ఉండాలని మరియు వారు అర్థించేవి (చుట్టఫలితాలు) అర్థిస్తూ ఉండాలనీను.

114. (వారితో ఇలా అను): “ఏమీ? నేను అల్లాహ్ ను వదిలి వేరే న్యాయాధిపతిని అన్వేషించాలా? మరియు ఆయనే మీపై స్పష్టమైన గ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాడూ కదా?” మరియు విశ్చయంగా, ఇది (ఈ గ్రంథం) నీ ప్రభువు తరపునుండి సత్యాధారంగా అవతరింపజేయబడిందని, పూర్వం గ్రంథమొసంగబడిన ప్రజలకు బాగా తెలుసు! కావున నీవు సందేహించేవారిలో చేరకు.

115. మరియు సత్యంరీత్యా మరియు న్యాయంరీత్యా నీ ప్రభువు వాక్కు పూర్తి అయ్యింది.¹ ఆయన వాక్కులను మార్చేవాడు ఎవ్వడూ లేడు. మరియు ఆయన సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

116. మరియు భూమిలోని అధిక సంఖ్యాకులను నీవు అనుసరిస్తే వారు నిన్ను అల్లాహ్ మార్గం నుండి తప్పిస్తారు. వారు కేవలం ఊహలనే అనుసరిస్తున్నారు మరియు వారు కేవలం ఊహాగానాలు మాత్రమే చేస్తున్నారు.³

وَلْيَصْغَىٰ إِلَيْهِ أَجْدَادَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ وَلْيَرْصُوهُ لِيُقْفَرُوا مَا هُمْ
مُفْرُونَ ﴿١١٣﴾

أَفَتَجِدُ اللَّهَ آبَئَكَ حَكِيمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ
إِلَيْكَ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا الْكِتَابَ
يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا
كُفْرَانَ مِنَ الْمُفْرِينَ ﴿١١٤﴾

وَتَمَّتْ كَلِمَاتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدًا لَا مُبَدِّلَ
لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾

وَأَنْ تَطْلُعَ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ لِيُضِلُّوكَ عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ يَكْفُرُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ
إِلَّا ضَالُّونَ ﴿١١٦﴾

అడిగారు: “ఏమీ? మానవులలో కూడా ప్రైతాసులు ఉన్నారా?” అతను జవాబిచ్చారు: “అవును మరియు వారు జిన్నాతులలోని ప్రైతాసుల కంటే ఎక్కువ చుట్టులు.” ఇంకా చూడండి, 25:30-31.

1. చూడండి, 2:146.

2. కలిమి: అంటే వాగ్దానం. అల్లాహ్ (సు.తా.) చేసిన వాగ్దానం. “మూసా (‘అ.స.) పంటి ఒక ప్రవక్తను అల్లాహుతా’అలా ‘అరబ్బులలో’నుండి లేపుతాడు.” చూడండి ఖు. 2:42.

3. అధిక సంఖ్యాకులు అనుసరించే మార్గం సరైనమార్గం కాకపోవచ్చు! దీనికి ఈ ‘హదీస్’ ఒక నిదర్శనం. దైవప్రవక్త ప్రవచనం: “నా అనుచరులు 73 శాఖలలో విభజింపబడతారు. వారిలో

117. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు! ఆయనకు ఎవడు ఆయన మార్గంనుండి వైదొలగి ఉన్నాడో తెలుసు. మరియు ఎవడు సన్మార్గంలో ఉన్నాడనేది కూడా ఆయనకు బాగా తెలుసు.

118. కావున మీరు ఆయన సూచన (ఆయాత్)లను విశ్వసించే వారే అయితే, అల్లాహ్ పేరు స్మరించబడిన దానినే తినండి.

119. మరియు మీకేమయింది? అల్లాహ్ పేరు స్మరించబడిన దానిని మీరెందుకు తినకూడదు? వాస్తవానికి - గత్యంతరం లేని సంకట పరిస్థితులలో తప్ప - ఏవేవి మీకు (తినటానికి) నిషేధింపబడ్డాయో, మీకు విశదీకరించబడింది కదా? మరియు నిశ్చయంగా, చాలామంది అజ్ఞానంతో (ఇతరులను) తమ ఇష్టానుసారంగా మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తున్నారు. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు, ఆయనకు హద్దులు మీరి ప్రవర్తించేవారి గురించి బాగా తెలుసు.

120. మరియు పాపాన్ని - బహిరంగంగా గానీ, రహస్యంగా గానీ - చేయటాన్ని మానుకోండి. నిశ్చయంగా, పాపం అర్థించిన వారు తాము చేసిన దుష్కృత్యాలకు తగిన ప్రతిఫలం పొందగలరు.

121. మరియు అల్లాహ్ పేరు స్మరించబడని దానిని తినకండి. మరియు అది (తినటం) నిశ్చయంగా పాపం. మరియు నిశ్చయంగా, మీతో వాడులాడటానికి షైతానులు తమ స్నేహితు(అవ్లియా)లను ప్రేరేపింపజేస్తారు.¹

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَقُولُ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١١٧﴾

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَتَدَّ قَطْعَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا يَافُتُونَ بِأَهْوَاءِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾

وَذُرُوا ظَاهِرَ الْأَثَمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْأَثَمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ ﴿١٢٠﴾

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ شَرٌّ إِنَّ الشَّيْطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى أَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادُواكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمْهُمْ إِنَّكُمْ لَشُرَكَاءٌ لَهُمْ ﴿١٢١﴾

కేవలం ఒక శాఖవారు మాత్రమే స్వర్గానికిపోతారు, మిగిలిన వారంతా సరకానికిపోతారు. స్వర్గానికి పోయేవారి గుర్తు ఏమిటంటే వారు నేనూ మరియు నా అనుచరులు అనుసరించిన మార్గాన్నే అనుసరిస్తారు.” (సునన్ అబూ-దావూద్, ‘హదీస్’ పం. 4596, తిర్మిజీ).

1. చూడండి, 2:14 మరియు 14:22.

ఒకవేళ మీరు వారిని అనుసరిస్తే! నిశ్చయంగా, మీరు కూడా అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వాములు) కల్పించిన వారవుతారు.

122. మరియు ఏమీ? ఒక మరణించిన వ్యక్తిని (అవిశ్వాసిని), మేము సజీవుని (విశ్వాసి)గా చేసి జ్యోతిని ప్రసాదించగా! దానితో ప్రజల మధ్య సంచరిస్తున్నవాడూ మరియు అంధకారంలో (అవిశ్వాసంలో) చిక్కుకొని, వాటి నుండి బయటకు రాజాలని వాడూ ఇద్దరూ సమానులా? ¹ ఇదేవిధంగా సత్యతిరస్కారులకు, వారు చేస్తున్న కర్మలు, మనోహరమైనవిగా చేయబడ్డాయి.

123. మరియు ఇదే విధంగా మేము ప్రతి నగరంలో, దానిలోని నేరస్థులైన పెద్దవారిని, కుట్రలు పన్నేవారిగా చేశాము. ² మరియు వారు చేసేకుట్రలు కేవలం వారికే ప్రతికూల మైనవి, కాని వారది గ్రహించడం లేదు. ³

124. మరియు వారి పద్ధతి ఏదైనా సూచన వచ్చినప్పుడు వారు: “అల్లాహ్ యొక్క సందేశహారులకు ఇవ్వబడినట్లు, మాకు కూడా (దివ్యజ్ఞానం) ⁴ ఇవ్వబడనంత వరకు మేము నిశ్చయించము.” అని అంటారు. తన సందేశాన్ని ఎవరిపై అవతరింపజేయాలో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. త్వరలోనే అవరాధులు అల్లాహ్ దగ్గర అవమానింపబడగలరు. మరియు వారి కుట్రల ఫలితంగా వారికి తీవ్రమైన శిక్ష విధించబడగలదు.

أَوْ مَن كَانَ مَيِّتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَن مَّثَلَهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا كَذَلِكَ نُفَوِّنُ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مُّجْرِمِينَ لِيَمْلِكُوا فِيهَا وَمَا يَتَذَكَّرُونَ إِلَّا بِأَنفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا إِنَّا أَنُؤْمِنُ بِحَقِّ نُؤْمِنُ مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ لِيُصِيبَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا أَصْفَارًا وَعِنْدَ اللَّهِ وَعَدًا بَشِيدًا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٢٤﴾

1. ఈ ఆయత్ లో అల్లాహ్ (సు.తా.) సత్యతిరస్కారులను మృతులతో మరియు విశ్వాసులను సజీవులతో పోల్చాడు. చూడండి, 2:257, 11:24 మరియు 35:19-22.

2. చూడండి, 34:31-33, 43:23 మరియు 71:22.

3. చూడండి, 16:25 మరియు 29:13.

4. అంటే ప్రసక్తృత్వం మరియు దివ్యజ్ఞానం (హిక్మత్) అవతరింపజేయబడటం.

125. కావున అల్లాహ్ సన్మార్గం చూపదలచిన వ్యక్తి హృదయాన్ని ఇస్లాం కొరకు తెరుస్తాడు. మరియు ఎవరిని ఆయన మార్గభ్రష్టత్వంలో పదలగోరుతాడో అతని హృదయాన్ని (ఇస్లాం కొరకు) - ఆకాశంపైకి ఎక్కివానివలే - బిగుతుగా అణచివేయ బడినట్లు చేస్తాడు. ఈ విధంగా, అల్లాహ్! విశ్వసించని వారిపై మారినాన్ని రుద్దుతాడు.

126. మరియు ఇది నీ ప్రభువు యొక్క ఋజుమార్గం. వాస్తవానికి యోచించే వారికి, మేము ఈ సూచనలను విపరించాము. (1/8)

127. * వారి కొరకు వారి ప్రభువు పద్ధతాంతినిలయం (స్వర్గం) ఉంటుంది. మరియు వారు (మంచి) కర్మలు చేస్తున్నందుకు ఆయన వారి సంతోషానికి ఉంటాడు.

128. మరియు ఆయన వారందరినీ అమచేసిన రోజు వారితో ఇలా అంటాడు: “ఓ జిన్నాతుల పంశీయులారా! వాస్తవంగా మీరు మానవులలో నుండి చాలామందిని పలలో వేసుకున్నారు.”¹ అప్పుడు మానవులలోని వారి స్నేహితులు (అవలీయా) అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! మేము పరస్పరం బాగా సుఖసంతోషాలు పొందాము. మరియు నీవు మా కొరకు నియమించిన గడువుకు మేమిప్పుడు చేరుకున్నాము.” అప్పుడు అల్లాహ్ వారితో అంటాడు: “మీ నివాసం సరకాగ్నియే - అల్లాహ్ కోరితే తప్ప - మీరందు శాశ్వతంగా ఉంటారు!”² నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు మహా వివేచనాపరుడు, సర్వజ్ఞుడు.”

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ
لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ
ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَٰلِكَ
يَجْعَلُ اللَّهُ الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ⑥

وَهَٰذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا ۖ قَدْ فَضَّلْنَا
الْآيَةَ لِقَوْمٍ يُدْكِرُونَ ⑦

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَيُؤْتِيهِمْ مِمَّا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑧

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا يَبْعَثُ الْجِجِّي قَدِ
اسْتَكْبَرُوا فِي الْآلِئِ وَقَالَ أَقُلِيَّتُهُمْ مِّنَ
الْآلِئِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا أَجَلَنَا
الَّذِي فِي أَجَلِكَ لَنَا قَالَ النَّارُ مَثْوَاكُمْ
خَالِدِينَ فِيهَا أَلَا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ
عَلِيمٌ ⑨

1. చూడండి, 36:60-62.

2. చూడండి, 40:12.

129. ఈ విధంగా మేము దుర్మార్గులను - వారు అర్జించిన దానికి ఫలితంగా - పరస్పరం స్నేహితులు (అవ్లియా')గా ఉంచుతాము.

130. “ఓ జిన్నాతుల మరియు మానవుల పంశీయులారా! ఏమీ? నా సూచనలను మీకు వినిపించి, మీరు (సన్ను) కలుసుకునే ఈ దినమును గురించి హెచ్చరించే ప్రవక్తలు మీలోనుంచే మీ పద్ధతు రాలేదా?” (అని అల్లాహ్ వారిని ఆడుగుతాడు). దానికి వారు: “(వచ్చారని!) మాకు ప్యతిరేకంగా స్వయంగా మేమే సాక్షులం.” అని బివాచిస్తారు. మరియు వారిని ఈ ప్రాపంచిక జీవితం మోసపుచ్చింది. మరియు వారు వాస్తవానికి సత్యతిరస్కారులుగా ఉండేవారని స్వయంగా తమకు ప్యతిరేకంగా తామే సాక్ష్యమిస్తారు.

131. ఇదంతా ఎందుకంటే! నీ ప్రభువు సగదాలమ - వాటిలోని ప్రజలు సత్వాన్ని ఎరుగకుండా ఉన్నప్పుడు - అన్యాయంగా నాశనంచేయుడు.¹

132. మరియు ప్రతి ఒక్కరికీ వారి కర్మల ప్రకారం స్థానాలు ఉంటాయి. మరియు నీ ప్రభువు వారి కర్మలపట్ల నిర్లక్ష్యంగా లేడు.

133. మరియు నీ ప్రభువు స్వయం సమృద్ధుడు,² కరుణించే స్వభావం గలవాడు. ఆయన కోరితే, ఇతర జాతివారి తరువాత మిమ్మల్ని పుట్టించినట్లు, మిమ్మల్ని తొలగించి మీకు బదులుగా మీ తర్వాత తాను కోరిన వారిని పుట్టించగలడు.³

وَكَذَلِكَ نُوَلِّي بَعْضَ الْقُلُوبِ بَعْضًا لَّيَمَّا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾

يَمَعِّرُ الْيَمِينَ وَالْإِنشِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ
مِّنكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمُ الْيَمِينَ
وَيُنذِرُوكُم لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا
شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا
كَفَّارِينَ ﴿١٣٠﴾

ذَلِكَ أَنْ لَّمْ يَكُنْ رُبُّكَ مُهْلِكَ الْقَرَىٰ يَظْلُمُ
وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿١٣١﴾

وَلِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِّمَّا عَمِلُوا وَمَا رُبُّكَ
بِعَافٍ لِّعَمَلٍ عَمَلُونَ ﴿١٣٢﴾

وَرُبُّكَ الْغَنَىٰ ذُو الرَّحْمَةِ إِنَّ يَشَاءُ يَذْهَبَكُمْ
وَيَسْتَخْلِفُ مِّنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنتَ لَمْ
مِّنْ دُرِّيَّةٍ قَوْمِ الْآخِرِينَ ﴿١٣٣﴾

1. చూడండి, 16:26, 17:15, 35:24 మరియు 67:8-9.

2. ఆత్మగనయుక్త: Self-Sufficient, స్వయంసమృద్ధుడు, సర్వసంపన్నుడు, Free of Want. నిరపేక్షాపరుడు, ఏ అక్కరా లేనివాడు. చూడండి, 2:263.

3. చూడండి, 4:133, 14:19-20, 35:15-17 మరియు 47:38.

134. మీకు చేయబడిన వాగ్దాసం తప్పక పూర్తిఅయి తీరుతుంది. మీరు దాని (శిక్ష) నుండి తప్పించుకోలేరు.

135. ఇలా అను: “ఓ నాజాతి (విశ్వసించని) ప్రజలారా! మీరు (సరిఅనుకున్నది) మీ శక్తి మేరకు చేయండి. మరియు నిశ్చయంగా (నేను సరిఅనుకున్నది) నేనూ చేస్తాను.¹ ఎవరి పరిణామం సఫలీకృతం కాగలదో! మీరు త్వరలోనే తెలుసుకుంటారు. నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులు ఎన్నడూ సాఫల్యం పొందరు.”

136. మరియు అయన (అల్లాహ్) పుట్టించిన పంటలనుండి మరియు వశువుల నుండి, వారు అల్లాహ్ కొరకు కొంతభాగాన్ని నియమించి: “ఇది అల్లాహ్ కొరకు మరియు ఇది మా దేవతల (అల్లాహ్ కు వారు సాటి కల్పించిన వారి) కొరకు.” అని తమజాహలో చెబుతారు. వారి దేవతలకు చెందిన భాగం అల్లాహ్ కు చేరదు. మరియు అల్లాహ్ కు చెందిన భాగం వారి దేవతలకు చేరుతుంది. ఎలాంటి చెడు నిర్ణయాలు చేస్తున్నారు వీరు!²

137. మరియు ఇదే విధంగా చాలామంది బహుదైవారాధకు(ముష్రిక్స్)లకు తమ సంతాన హత్యను - వారు (అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించిన) భాగస్వాములు - సరైనవిగా కనిపించేటట్లు

إِنَّ مَا تَعْبُدُونَ إِلَّا وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ۝

ثُلُيَقَوْمٍ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَاوِلٌ ۚ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۚ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ۝

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِرْغِيبِهِمْ وَهَذَا لِلشُّرَكَائِ بِمَا كَانَ لَشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۝

وَكَذَٰلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَائِهِمْ لِيُذَوُّوهُمْ وَلِيَْلْسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ

1. చూడండి, 11:121-122.

2. ముష్రిక్ ఖుర్రములు తమ సేద్యపు పంటలలో మరియు ఇతర అదాయాలలో కొంతభాగం అల్లాహ్ (సు.తా.) పేర, మరియు తమ కల్పిత దైవాల పేర నిర్ణయించే వారు. అల్లాహుతా'అలా పేర ఉన్నదానిని తమ దగ్గరి బంధువులపై, పేదవారిపై మరియు అతిథులపై ఖర్చుచేసేవారు. కల్పిత దైవాల పేర ఉన్న దానిని, వారి పూజారుల పేద. కల్పిత దైవాలపేర ఉన్నదానిలో పంట సరిగ్గా పండకుంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) పేర ఉన్నదాని నుండి తీసుకొని పూజారులకు ఇచ్చేవారు, కాని అల్లాహుతా'అలా పేర ఉన్నదానిలో తగ్గింపు అయితే అల్లాహ్ (సు.తా.) స్వయంసమృద్ధుడు, ఏమీ ఆక్కర లేనివాడనేవారు. అంటే తమ దగ్గరిబంధువులకు, పేదవారికి మరియు అతిథులకు ఇచ్చేవారు కాదు.

చేశారు. ఇది వారిని నాశనానికి గురిచేయటానికి మరియు వారి ధర్మం వారికి సంశయాస్పదమైనదిగా చేయటానికి! అల్లాహ్ కోరితే వారు అలా చేసి ఉండేవారు కాదు. కావున నీవు వారిని వారి కల్పనలోనే వదలిపెట్టు.¹

138. మరియు వారు: “ఈ పశువులు మరియు ఈ పంటలు విషిధ్యం చేయబడ్డాయి. మేము కోరినవారు తప్ప ఇతరులు వీటిని తినరాదు.” అని అంటారు. కొన్ని జంతువుల దీవులపై బరువు వేయటాన్ని (స్వారి చేయటాన్ని) నిషేధిస్తారు. మరికొన్ని జంతువులను (వధించేటప్పుడు) వాటి మీద అల్లాహ్ పేరు ఉచ్చరించరు.² ఇవన్నీ వారు ఆయనపై కల్పించిన (అబద్ధాలు) మాత్రమే. ఆయన త్వరలోనే వారికి, వారి (అసత్య) కల్పనలకు తగిన ప్రతిఫలం ఇవ్వగలడు.

139. ఇంకా వారు ఇలా అంటారు: “ఈ పశువుల గర్భాలలో ఉన్నది కేవలం మా పురుషులకే ప్రత్యేకించబడింది మరియు ఇది మా స్త్రీలకు విషిధించబడింది. కాని ఒకవేళ అది మరణించినది అయితే వారు (స్త్రీలు)

مَا فَعَلُوا قَدْ رُفِعَ عَنْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ۝

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرْثٌ حُجِّرُوا
يُطْعَمُونَ إِلَّا مَنْ نَشَاءُ مِنْ غَيْرِهِمْ وَأَنْعَامٌ
حُرِّمَتْ طُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ لَا يَذْكُرُونَ
اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءٌ عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِهَا
كَأَنَّهُمْ يَفْتَرُونَ ۝

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ خَالِصَةٌ
لِذُنُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَى أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُنْ
مَيْمَنَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ
إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۝

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) కోరితే, తాను కోరినట్లు చేయటానికి వారికి మార్గం చూపేవాడు. కాని అల్లాహుతా'అలా వారికి తెలివివచ్చి, మంచి-చేడుల విచక్షణా శక్తివచ్చి, వారికి తాము కోరిన మార్గాన్ని ఎన్నుకోవటానికి స్వాతంత్ర్యం ఇచ్చి, వారి కర్మల ప్రకారం వారి కొరకు స్వర్గ-సరకాలను, ఏర్పాటు చేశాడు మరియు తన ప్రవక్తల మరియు దివ్యగ్రంథాల ద్వారా, ఈ విషయం మానవులకు విశదం కూడా చేశాడు.

2. చూడండి, 5:103. దీని అర్థమేమిటంటే ముష్రీక్ 'అరబ్బులు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ఏకైక అత్యున్నత దైవంగా విశ్వసించి, కొన్ని పశువులను వధించేటప్పుడు అల్లాహుతా'అలా పేరు తీసుకునేవారు. కాని తాము కల్పించిన దైవాలకు బలిఇచ్చేటప్పుడు, ఆ దైవాల పేర్ల తీసుకునేవారు. ఇదే విధంగా ఈ నాటి హిందువు (ముష్రీకు)లు, కూడా పరమేశ్వరుణ్ణి ఏకైక అత్యున్నత దైవంగా విశ్వసిస్తున్నారు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.)కు భాగస్వాములను, ప్రతి కార్యనిర్వాహకుని ఒక దైవాన్ని కల్పించుకున్నారు. అల్లాహుతా'అలా అన్నాడు: “నేను ప్రతి పాపాన్ని - నేను తలచుకుంటే - క్షమిస్తాను! ఒక్క షిర్కు తప్ప.”

దానిలో భాగస్థులు.¹ ఆయన వారి ఈ అరోపణలకు త్వరలోనే వారికి ప్రతీకారం చేస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన మహా వివేచనాపరుడు, సర్వజ్ఞుడు.

140. మూఢత్వం మరియు అజ్ఞానం వల్ల తమ సంతానాన్ని హత్యచేసే వారునూ మరియు అల్లాహ్ పై అసత్యాలు కల్పిస్తూ, తమకు అల్లాహ్ ఇచ్చిన జీవనోపాధిని నిషేధించుకున్నవారునూ, వాస్తవంగా సప్తానికి గురిఅయిన వారే! నిశ్చయంగా, వారు మార్గం తప్పారు. వారెన్నటికీ మార్గదర్శకత్వం పొందేవారు కారు. (1/4)

141. * మరియు ఆయనే పందిళ్ళమీద ప్రాకే తీగలు మరియు పందిళ్ళమీద ప్రాకని చెట్ల తోటలు మరియు ఖర్జూరపుచెట్లు మరియు వివిధరకాల రుచిగల పంటలు మరియు 'జైతూన్' (ఆలిపు), దానిమ్మ చెట్లను పుట్టించాడు. అవి కొన్నివిషయాలలో ఒక దానితో ఒకటి పోలి ఉంటాయి, మరికొన్ని విషయాలలో ఒక దానితో ఒకటి పోలి ఉండవు.¹ వాటికి ఫలాలు వచ్చినపుడు వాటి ఫలాలను తినండి. కానీ వాటి కోతదినమున (ఫలకాలంలో) వాటి హక్కు ('జకాత్') చెల్లించండి.² మరియు పృథ్వాగా ఖర్చు చేయకండి. నిశ్చయంగా, ఆయన పృథ్వా ఖర్చుచేసే వారంటే ఇష్టపడడు.

142. మరియు పశువులలో కొన్ని బరువు మోయటానికి, మరికొన్ని చిన్నవి (భారం మోయలేనివి) ఉన్నాయి. అల్లాహ్ మీకు

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْثَرُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤١﴾

وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةٌ وَفَرَسَاتٌ كُلُّوا مِنْهَا رَزَقَكُمْ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ

1. చూడండి, 6:99 వ్యాఖ్యానం 2.

2. ఈ 'జకాత్' కొందరు ధర్మవేత్తల ప్రకారం 1/10. ఒకవేళ నీటిని కుంటల నుండి లేక నదులనుండి తీసుకుంటే! కాని ఒకవేళ బావి నీరు, బోర్ వెల్ నీరు తీసుకుంటే 1/20 వంతు.

జీవనోపాధికి ఇచ్చిన వాటిని తిసండి. మరియు
‘షై-తాన్ అడుగుజాడలలో నడవకండి.
నిశ్చయంగా, వాడు మీకు బహిరంగ శత్రువు!

143. (పెంటి-పోతు కలిసి) ఎనిమిది రకాలు
(జతలు).¹ అందులో గొర్రెలలో నుండి రెండు
(పెంటి-పోతు) మరియు మేకలలో నుండి రెండు
(పెంటి-పోతు). వారిని అడుగు: “ఏమీ? ఆయన
నిషేధించింది, రెండు మగవాటినా? లేక రెండు
ఆడవాటినా? లేక ఆ రెండు ఆడవాటి
గర్భాలలో ఉన్నవాటినా?”² మీరు సత్యవంతులే
అయితే, నాకు సరైన జ్ఞానంతో తెలుపండి.”

144. “మరియు ఒంటెలలో రెండు
(పెంటి-పోతు) మరియు ఆవులలో రెండు
(పెంటి-పోతు).”³ వారిని అడుగు: “ఏమీ?
ఆయన నిషేధించింది, రెండు మగ వాటినా
లేక రెండు ఆడవాటినా? లేక ఆ రెండింటి
గర్భాలలో ఉన్నవాటినా? అల్లాహ్ ఈ విధంగా
ఆజ్ఞాపించినపుడు, మీరు సాక్షులుగా ఉంటారా?
లేకపోతే! జ్ఞానం లేకుండా ప్రజలను
పెడమార్గం పట్టించటానికి అల్లాహ్ పేరుతో
ఆబద్దాన్ని కల్పించే వ్యక్తి కంటే మించిన
దుర్మార్గుడెవడు? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్
దుర్మార్గులకు సన్మార్గం చూపడు.”

145. (ఓ ప్రవక్తా!) వారికి తెలుపు: “నాపై
అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం (వహీ)లో:

إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ۖ

ثَنِيَّةَ أَرْوَاحٍ مِّنَ النَّارِ اثْنَيْنِ وَمِنَ
الْمَعْرِاثَيْنِ قُلْ ءَالِدَاكُم مِّنْ حَرَمٍ أَمِ
الْأُنثَيْنِ أَمَّا الشَّهَادَةُ عَلَيْكَ أَرْحَامُ
الْأُنثَيْنِ تَبَيَّنَ لِي يَعْلَمَنَّ إِنَّ كُنتُمْ صَادِقِينَ ۖ

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ
ءَالِدَاكُم مِّنْ حَرَمٍ أَمِ الْأُنثَيْنِ أَمَّا الشَّهَادَةُ
عَلَيْكَ أَرْحَامُ الْأُنثَيْنِ أَمْ كُنتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ
وَضَعُوا إِلَهُ بِهِذَ الْقَوْمِ أَظْلَمُ مِنِّ أَفْقَرَى عَلَى
اللَّهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۖ

قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى

1. అరబ్బీ భాషలో ఒకే రకమైన అడవి మగలను కలిపి జత ('జాట్', అంటారు, ఆ రెండింటిలోని, ప్రతి ఒక్క దానిని కూడా 'జాట్', అని అంటారు, అంటే జతలో నుండి ఒకటి, ఎందుకంటే, ఒకటి మరొకదాని జతకారి. ఇక్కడ ఆ జతలో ప్రతి ఒక్కటి అనే అర్థంలో ఉపయోగించబడింది.
2. ముస్లిములు కొన్ని పశువులను తమంతట తామే నిషేధం ('హరాం) చేసుకొని ఉండిరి. కావున ఇక్కడ వారితో ఈ ప్రశ్న అడుగుబడుతోంది. ఎందుకంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.) వీటిలో దేనిని కూడా 'హరామ్ చేయలేదు.
3. ఈ నాలుగు జతలు కలిపి మొత్తం ఎనిమిది పశువులు అవుతాయి.

అహార పదార్థాలలో చచ్చిన జంతువు, కారిన రక్తం, పంది మాంసం - ఎందుకంటే అది అపరిశుద్ధమైనది (రిజ్స్); లేక అల్లాహ్ కు అవిధేయుడకు పాల్పడి - ఆయన పేరుతో గాక - ఇతరుల పేరుతో కోయబడిన జంతువు తప్ప, ఇతరవాటిని తినడాన్ని నిషేధించబడినట్లు నేను చూడలేదు. కాని ఎవడైనా గత్యంతరంలేని పరిస్థితులలో దుర్నితికి ఒడిగట్టకుండా, అపశ్యకత వలన, హద్దులు మీరకుండా (తినటే) నీ ప్రభువు నిశ్చయంగా, క్షమశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.¹

146. మరియు యూదమతం అవలంబించిన వారికి మేము గోళ్ళు ఉన్న అన్ని జంతువులను నిషేధించాము.² మరియు వారికి అపు మరియు మేకలలో, వాటి ఏవులకు లేదా ప్రేగులకు తగిలివున్న మరియు ఎముకలలో మిశ్రమమై ఉన్న క్రొవ్వు తప్ప, మిగతా (క్రొవ్వును) నిషేధించాము. ఇది వారి అక్రమాలకు విధించిన శిక్ష, మరియు నిశ్చయంగా, మేము సత్యవంతులము!”

147. (ఓ ముహమ్మద్!) ఒకవేళ వారు నిన్ను అసత్యుడవని తిరస్కరిస్తే,³ నీవు వారితో ఇలా అను: “మీ ప్రభువు కారుణ్యపరిధి సువిశాలమైనది, కాని ఆయన శిక్ష పాపిష్టి ప్రజలపై పడకుండా నివారించబడదు.”

148. అల్లాహ్ కు నొటి (భాగస్వాములు)

طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْمَةً أَوْ دَمًا
مُسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خَنْزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ
فِسْقًا أَهْلٌ لِعَذَابِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ
وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ⑥

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفْرٍ
وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَةِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهَا إِلَّا
مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا
اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ
وَإِلَّا الصَّابِرُونَ ⑥

وَإِنْ كَذَّبُوا فَقُلْ رَبِّكُمْ ذُرِّيَّتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ
وَأَكْرَادُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَكْرَادُكُمْ
وَلَكُمْ فِي الْقَوْمِ النَّصِيبُ ⑥

سَيَقُولُ الَّذِينَ يَنْتَظِرُونَ لِقَاءَ اللَّهِ مَا آتَاكُمْ

1. చూడండి, 2:173 మరియు 5:3.

2. గోళ్ళు ఉన్న జంతువులు అంటే, వాటి వ్రేళ్ళు విడివిడిగా లేని జంతువులు ఉదా. ఒంటెలు, బాతులు, నిప్పికోడి (చిప్ట్రపక్షి), ఆవులు, మరియు మేకలు మొదలైనవి. యూదుల కొరకు 'హలామ్' చేయబడ్డాయి. కేవలం వ్రేళ్ళు విడిగా ఉన్న పశు పక్షులు మాత్రమే వారికి 'హలాల్' చేయబడ్డాయి.

3. చూడండి, 3:93.

కల్పించే వారు అంటారు: “ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరితే మేము గానీ, మా తండ్రితాతలు గానీ ఆయనకు సాటి కల్పించే వారమూ కాము మరియు దేనినీ నిషేధించి ఉండేవారమూ కాము.” వారికి పూర్వం వారు కూడా మా శిక్షను రుచిచూడనంత వరకు ఇదేవిధంగా తిరస్కరించారు. వారిని అడుగు: “మీ వద్ద ఏదైనా (రూఢిఅయిన) జ్ఞానం ఉందా! ఉంటే మా ముందు పెట్టండి. మీరు కేవలం కల్పనలను అనుసరిస్తున్నారు. మరియు మీరు కేవలం ఊహగానాలే చేస్తున్నారు.”

149. ఇలా అను: “రూఢి అయిన ప్రమాణం అల్లాహ్ వద్దనే ఉంది. ఆయన గనక తలచుకుని ఉంటే మీ అందరికీ సన్మార్గం చూపి ఉండేవాడు.”

150. (ఇంకా) ఇలాఅను: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఈ వస్తువులను నిషేధించాడు. అని సాక్ష్యమిచ్చే మీ సాక్షులను తీసుకొనిరండి.” ఒకవేళ వారు అలా సాక్ష్యమిస్తే, నీవు వారితో కలిసి సాక్ష్యమివ్వకు. మరియు మా సూచనలను అసత్యాలని తిరస్కరించే వారి మరియు పరలోకమునందు విశ్వాసంలేని వారి మరియు ఇతరులను తమ ప్రభువుకు సమానులుగా నిలబెట్టే వారి మనోవాంఛలను నీవు ఏ మాత్రం అనుసరించకు!” (3/8)

151. * ఇలా అను: “రండి మీ ప్రభువు మీకు నిషేధించివున్న వాటిని మీకు వినిపిస్తాను: మీరు ఆయనకు ఎలాంటి సాటి (భాగస్వాములను) కల్పించకండి.¹ మరియు తల్లిదండ్రులతో

وَلَا آبَاءُؤُنَا وَلَا حَرَمًا مِّنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَّبَ
الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ
هَلْ عِندَكُمْ مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَوْلَا
تَذَكُّرُونَ إِلَّا الظَّنُّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا خُرُوسُونَ ۝

قُلْ قَالُوا الْحَقُّ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ
أَجْمَعِينَ ۝

قُلْ هَلْ مَشِيتُمْ مَعَكُمْ آتَاكُمْ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ
أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ
مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
وَهُمْ يَرْيَبُهُمْ يَعْدِلُونَ ۝

قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّيَ عَلَيْكُمْ الْفَاحِشَ
تَشْرِكُوا بِهِ سَبِيًّا وَيَا أُولِيَ الدِّينِ احْصَاءً وَلَا
تَقْسُوا أَوْلَادَكُمْ مِّنْ أَمْوَالِكُمْ عَن تَرْزُقِكُمْ

1. షిర్క్: ఇతరులను అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సాటి (భాగస్వాములుగా) కల్పించడం, అది మహా పాపం. దాని కెట్టి పరిహారం లేదు. అది క్షమించబడని పాపం. షిర్క్ చేసే వారికి స్వర్గం హారం మరియు సరకం అనివార్యం చేయబడ్డాయి. ఈ విషయం దివ్య ఖుర్ఆన్ లో మాటిమాటికీ ఎన్నోసార్లు విశదీకరించబడింది.

మంచిగా ప్రవర్తించండి. మరియు పేదరికానికి భయపడి మీ సంతానాన్ని చంపకండి.¹ మేమే మీకూ మరియు వారికి కూడా జీవనోపాధిని ఇచ్చేవారము. మరియు బహిరంగంగా గానీ, లేదా దొంగచాటుగా గానీ ఆశ్శీలమైన (సిగ్గుమాలిన) పనులను సమీపించకండి. అల్లాహ్ నిషేధించిన ప్రాణిని, న్యాయం కొరకు తప్ప చంపకండి.² మీరు ఆర్థం చేసుకోవాలని, ఈ విషయాలను ఆయన మీకు ఆజ్ఞాపిస్తున్నాడు.

152. మరియు అనాథుడు తన యుక్త వయస్సుకు చేరనంతవరకు అతని ఆస్తిని, బాగుపరచటానికి తప్ప ఇతర ఉద్దేశ్యంతో సమీపించకండి. కొలవటంలో మరియు తూచటంలో న్యాయాన్ని పాటించండి. ఏ ప్రాణిపై గూడా మేము దాని శక్తికి మించిన భారాన్ని మోపము. పలికితే న్యాయమే పలకండి, అది మీ దగ్గరి బంధువుకు (ప్రతి కులమైనది) అయినా సరే! అల్లాహ్ తో చేసిన ఒడంబడికను పూర్తిచేయండి. మీరు హితోపదేశం స్వీకరించాలని ఆయన మీకు ఈ విషయాలను ఆజ్ఞాపిస్తున్నాడు.

153. “మరియు నిశ్చయంగా, ఇదే ఋజుమార్గం, కావున మీరు దీనినే అనుసరించండి. ఇతర మార్గాలను అనుసరించకండి. అవి మిమ్మల్ని ఆయన మార్గంనుండి తప్పిస్తాయి. మీరు భయభక్తులు కలిగి ఉండాలని ఆయన మిమ్మల్ని ఈ విధంగా ఆజ్ఞాపిస్తున్నాడు.”

154. తరువాత మేము మూసాకు - సజ్జనులపై మా అనుగ్రహాన్ని పూర్తి చేయటానికి, ప్రతి నిషయాన్ని వివరించటానికి మరియు

وَالْيَاكُفُّرَ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَّيْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ⑥

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْيَمَانَ بِالْقِسْطِ لَا تَكِلُفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْبُوا وَلَا تَكُونُوا مِثْلَ الْقَوْمِ الَّيْسُ اللَّهُ أَوْفُوا ذَلِكُمْ وَصَّيْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ⑦

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّيْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ⑧

ثُمَّ اتَّخَذْنَا مُوسَى الْكَاتِبَ أَخَاهُ الْكَاهِنَ وَيُوحَنَّا ابْنَ مَرْيَمَ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّعَالَمٍ

1. అంటే ఫామిలీ ప్లానింగ్ కొరకు చేసే అభ్యర్థన మొదలైనవి.

2. చూడండి, 2:179.

మార్గదర్శకత్వం మరియు కరుణను చూపటానికి మరియు వారు తమ ప్రభువును దర్శించవలసి ఉన్న దానిని విశ్వసించటానికి - గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము.

155. మరియు ఇదే విధంగా శుభప్రదమైన ఈ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్) అవతరింపజేశాము. కావున దీనిని అనుసరించి, భయభక్తులు కలిగి ఉంటే, మీరు కరుణింపబడవచ్చు!

156. లేకుంటే మీరు (అరబ్బులు): “వాస్తవానికి మాకు పూర్వం ఉన్న రెండుపర్గాల వారికి (యూదులకు మరియు క్రైస్తవులకు) గ్రంథం అవతరింపజేయబడింది. కాని వారు చదివేదేమిటో మేము ఎరుగము.” అని అంటారని!

157. లేదా మీరు: “ఒకవేళ నిశ్చయంగా, మాపై గ్రంథం అవతరింపజేయబడి ఉంటే మేము వారికంటే ఉత్తమరీతిలో సన్మార్గం మీద సడిచి ఉండేవారము.” అని అంటారని. కాబట్టి వాస్తవానికి ఇప్పుడు మీ ప్రభువు తరఫునుండి మీ పద్ధతు ఒక స్పష్టమైన ప్రమాణం, మార్గదర్శకత్వం మరియు కారుణ్యం (ఈ ఖుర్ఆన్) వచ్చింది. ఇక అల్లాహ్ సూచనలను అసత్యాలని పలికేవాడికంటే, వాటిపట్ల వైముఖ్యం ప్రదర్శించేవాడికంటే, మించిన దుర్మార్గుడెవడు? కాబట్టి మా సూచనలపట్ల విముఖత చూపేవారికి, వారి ఈ వైముఖ్యానికి ఫలితంగా భయంకరమైన శిక్ష విధిస్తాము.

158. ఏమీ? వారు తమ పద్ధతు దేవదూతలు రావాలని గానీ, లేక నీ ప్రభువు రావాలని గానీ, లేదా నీ ప్రభువు యొక్క కొన్ని (బహిరంగ)

بَلَاءًا رَّبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٥﴾

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكًا فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٦﴾

أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنْزِلَ الْكِتَابُ عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ دُرُسِهِمْ لَغَافِلِينَ ﴿١٥٧﴾

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَى مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَاتٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ أَظَلَمُوا مِنْ كَذِّبِ بِلَايَةِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَاحِقَى الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَادَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٨﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَاتُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ

నిదర్శనాలు రావాలని గానీ ఎదురుచూస్తున్నారా? నీ ప్రభువు యొక్క కొన్ని (బహిరంగ) నిదర్శనాలు వచ్చేరోజున, పూర్వం విశ్వసించకుండా ఆ రోజున విశ్వసించిన వ్యక్తికి, లేదా విశ్వసించి కూడా ఏ మంచిని సంపాదించుకోని వ్యక్తికి, తన విశ్వాసంవల్ల (ఆ రోజు) ఏ ప్రయోజనం చేకూరదు. వారితో ఇలా అను: “మీరు నిరీక్షించండి. నిశ్చయంగా, మేము కూడా నిరీక్షిస్తాము.”¹

159. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే తమ ధర్మంలో నిభేదాలు కల్పించుకొని, వేర్వేరు తెగలుగా చీలిపోయారో, వారితో నీకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు. నిశ్చయంగా, వారి వ్యవహారం అల్లాహ్ ఆధీనంలో ఉంది. తరువాత ఆయనే వారు చేస్తూవున్న కర్మలను గురించి వారికి తెలుపుతాడు.²

160. ఎవడు ఒక సత్కార్యం చేస్తాడో, ఆతనికి దానికి పదిరెట్లు ప్రతిఫలం ఉంటుంది. మరియు ఎవడు ఒక పాపకార్యం చేస్తాడో, ఆతనికి దానంతటి శిక్షయే ఉంటుంది. మరియు వారికెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

161. వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు నాకు ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేశాడు. అదే సరైన ధర్మం. ఏక దైవసిద్ధాంతమైన ఇబ్రాహీమ్ ధర్మం. ఆతను అల్లాహ్ కు సాటికల్పించే వారిలో చేరినవాడు కాదు!”

رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا لِّبِائِلِهَا لَوْلَا كُنْ أَمِنْتَ مِنْ قَبْلِ
أَوْ كَسَبَتْ فِي بِلَائِهَا خِيراً قُلِ الْمَطْرُوفُونَ
مُتَعَذِّرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَكُنُوا شِرَاعًا أَلَسَتْ مِنْهُمْ
فِي شَيْءٍ أَلَمًا أَمَرَهُمْ إِلَى اللَّهِ لِيُنْذِرَهُمْ بِمَا كَانُوا
يَفْعَلُونَ

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مِثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ
بِالسَّيِّئَةِ فَلَا جُزْءَ لَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

قُلِ إِنِّي هَدَيْتُ رَبِّيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
وَيَتْلُوهُمَا مَلَأَ بَرَاهِيمَ خَنيفًا وَكَانَ مِنَ
الْمُسْلِمِينَ

1. చూడండి, 40:84-85 మరియు 47:18. ఇంకా చూడండి, 'స.బు'ఖారీ, పు. 6 'హ.సం.159 మరియు పు. 9 'హ.సం. 245.

2. చూడండి, 3:105.

3. చూడండి, 6:12. ఇంకా చూడండి, 'స.బు'ఖారీ, పు.8, 'హ.సం. 498.

162. (ఇంకా) ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నా సమాజ్, నా బలి (ఖుర్బానీ),¹ నా జీవితం మరియు నా మరణం, సర్వతోకాలకు ప్రభువైన అల్లాహ్ కొరకే!

163. “ఆయనకు ఎలాంటి భాగస్వామి (సాటి) లేడు. మరియు నేను ఇదేవిధంగా అదేశించబడ్డాను మరియు నేను అల్లాహ్ కు నిర్దేయుడ (ముస్లిం)ను ఆయన వారిలో మొట్టమొదటి వాడను!”²

164. ఇలా అను: “ఏమీ? నేను అల్లాహ్ ను పదలి ఇతరులను ప్రభువులుగా అర్థించాలా? ఆయనే ప్రతి దానికి ప్రభువు! ప్రతివ్యక్తి తాను సంపాదించిందే ఆనుభవిస్తాడు. మరియు బరువు మోసేవాడు ఎవ్వడూ ఇతరుల బరువును మోయడు.³ చివరకు మీరంతా మీ ప్రభువు వైపునకే మరలి పోవలసి ఉంది. అప్పుడు ఆయన మీరు ఏ విషయాలను గురించి భేదాభిప్రాయాలు కలిగి ఉండేవారో వాటిని మీకు తెలియజేస్తాడు.”

قُلْ إِن صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ

قُلْ أَغْنَىٰ اللَّهُ عَنْكَ رِزْقِي وَأَغْنَىٰ عَنْكَ رِزْقِي آخَرِي ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ ذَكِيمٌ ۚ

1. సునుతున్: Ritual, బలి. ఉపహారం. అర్పణ. భక్తి మరియు అరాధన యొక్క ఇతర అన్ని రూపాలకు కూడా పర్తిస్తుంది.
2. ఈ విధంగా ఎంతో మంది ప్రవక్తలు అన్నారు. “మేము ఇలాంటి వాహి ప్రవక్తలందరికీ సంపాదు.” అవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అన్నాడు. చూడండి. 21:25; మూహ్ (అ.స.) ఇదే ప్రకటించాడు. 10:72; ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) కూడా ఇలాగే అన్నాడు. 2:131; ఇబ్రాహీమ్ మరియు యూసుఫ్ ‘అలైహిముస్సలాములు కూడా తమ సంతానంతో ఇదే విధంగా అన్నారు. 2:132; యూసుఫ్ (అ.స.) ఇలాగే ప్రార్థించాడు. 12:101; మూసా (అ.స.) ఇలాగే తన జాతి వారితో అన్నారు. 10:84; మరియు ‘ఈసా (అ.స.) కూడా ‘హవారియ్యులతో ఇలాగే అన్నారు. 5:111.
3. అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రతి ఒక్కనికీ అతని కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలమిస్తాడు. మంచి చేసిన వానికి మంచి ఫలితం మరియు చెడు చేసిన వానికి దానికి తగిన శిక్ష. అల్లాహుతా‘అలా ఒకని పాపభారాన్ని మరొకనిపై మోపడు. ఏ వ్యక్తి కూడా ఇతరుల పాపభారాన్ని మోయడు. ఏవ్యక్తిపై కూడా - అతడు ప్రవక్త అయినా సరే - ఇతరుల పాపభారం మోపబడదని అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ ఆయత్ లో స్పష్టంగా తెలుపుతున్నాడు. అంటే మానవుల పాప భారాలను మోయటానికి ‘ఈసా (అ.స.) పిలువడం ఎక్కారనే క్రైస్తవుల అపోహను ఈ ఆయత్ ఖండిస్తోంది.

165. మరియు ఆయనే మిమ్ముల్ని భూమిమీద ఉత్తరాధికారులుగా నియమించి - మీకిచ్చిన దానితో మిమ్ముల్ని పరీక్షించడానికి - మీలో కొందరికి మరికొందరిపై ఉన్నత స్థానాన్ని ఇచ్చాడు. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు శిక్షవిధించటంలో అతిశీఘ్రుడు, మరియు నిశ్చయంగా, ఆయన క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత. (1/2)

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ
فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ
سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٦٥﴾

7. సూరహ్ అల్-అ'అరాఫ్

سُورَةُ الْأَعْرَافِ

ఈ సూరహ్ మక్కా చివరి సంవత్సరంలో, సూరహ్ అల్-అన్-అమ్ (6) కంటే ముందు అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 206 ఆయతులున్నాయి. దీనిపేరు 46, 48 ఆయతుల నుండి తీసుకోబడింది. అల్-అ'అరాఫ్, అంటే ఎత్తైన ప్రదేశాలు అని అర్థం. స్వర్గ-నరకాల మధ్య ఉన్న గోడ మీది న్నలాన్ని అల్-అ'అరాఫ్ అంటారు. ఈ సూరహ్లో అదమ్ మరియు అతని భార్య 'హవ్వా ('అలైహిమ్ స.)ల గాథ ఉంది (ఆయతులు 19-25), సూ'హ్, హూద్, 'సాలి'హ్, లూ'త్ ము'బిన్ మరియు మూసా ('అలైహిమ్ స.)ల గాథలు కూడా ఉన్నాయి. మరియు చివరి ప్రపక్త ము'హమ్మద్ ('స'అస), కేవలం శుభవార్తలు ఇచ్చేవారు, హెచ్చరిక చేసేవారు, అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క దాసులు మరియు అతనికి ('స'అస) ఏ విధమైన అగోచర జ్ఞానం గానీ, అప్రకృతిక, అద్భుత శక్తులు గానీ లేవు, అని ఆయత్ 188లో వివరించబడింది. ము'హమ్మద్ ('స'అస), అల్లాహుతా'అలాసు మాత్రమే ఆరాధించడానికి ఎన్నడూ అహంభావం చూపలేడు, (ఆయత్ 206).

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * అలిఫ్-లామ్-మీమ్-సాద్!

2. (ఓ ము'హమ్మద్!) ఈ గ్రంథం నీపై అవతరింపజేయబడింది. కావున దీనిని గురించి నీ హృదయంలో ఏవిధమైన సంకోచం ఉండనివ్వకు; ఇది నీవు (సన్మార్గం నుండి తప్పేవారికి) హెచ్చరిక చేయటానికి (అవతరింపజేయబడింది); మరియు ఇది విశ్వాసులకొక హితోపదేశం.

3. (ప్రజలారా!) మీ ప్రభువు తరపునుండి మీ కొరకు అవతరింపజేయబడిన దానిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) అనుసరించండి. మరియు ఆయన (అల్లాహ్)ను కొదవి ఇతర స్నేహితులను (సహాయకులను) అనుసరించకండి. మీరు ఎంతో తక్కువగా ఈ హితబోధను స్వీకరిస్తున్నారు!

4. మరియు మీకు ఎన్నో సగరాలను (వాటి నేరాలకు గాను) నాశనం చేశాము. వారిపై,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَصَصِ

كَذَّبَ إِلَهُ الْبَنَاتِ فَلَيْسَ بِيْ صَدْرِكَ حَرَجٌ
مِّنْهُ لِيُنْذِرَ بِهِ وَيُذَكِّرَ لِلْمُؤْمِنِينَ

إِذْ يَغْوُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا
مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ

وَكَمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا بَيَاتًا

మా శిక్ష (అకస్మాత్తుగా రాత్రివేళలో గానీ, లేదా మధ్యాహ్నం వారు విశ్రాంతి తీసుకునే సమయంలో గానీ) వచ్చివడింది.

5. వారిపై మా శిక్ష పడినప్పుడు వారి రోదన: “నిశ్చయంగా, మేము అపరాధులుగా ఉండేవారం!” అని ఆనడం తప్ప మరేమీ లేకుండింది.¹

6. కావున మేము ఎవరివద్దకు మా సందేశాన్ని (ప్రవక్తను) పంపామో, వారిని తప్పక ప్రశ్నిస్తాము. మరియు నిశ్చయంగా, ప్రవక్తలను కూడా ప్రశ్నిస్తాము.²

7. అప్పుడు (జరిగిందంతా) వారికి పూర్తి జ్ఞానంతో విపరిస్తాము. ఎందుకంటే మేము (ఎక్కడనూ, ఎప్పుడనూ) లేకుండాలేము.³

8. మరియు ఆ రోజు (కర్మల) తూకం న్యాయంగా జరుగుతుంది. కావున ఎవరి తూనికలు బరువుగా ఉంటాయో అలాంటి వారే సఫలీకృతులు.⁴

9. మరియు ఎవరి తూనికలు తేలికగా ఉంటాయో, అలాంటి వారే తమను తాము సప్తానికి గురిచేసుకున్నవారు.⁵ ఎందుకంటే, వారు మా సూచనలను దుర్మార్గంతో తిరస్కరిస్తూ ఉండేవారు.

10. మరియు వాస్తవానికి మేము మిమ్మల్ని భూమిలో స్థిరపరచాము మరియు అందులో

أَوْهُمْ قَالُونَ

فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بِأَسْنَاءِ الْآلَاءِ أَنْ قَالُوا لَوْ كُنَّا ظَالِمِينَ

فَلَمْ يَسْأَلِ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَمْ يَسْأَلِ الْمُرْسَلِينَ

فَلَمْ تَقْصُصْ عَلَيْهِمْ بَعْلَهُمْ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ

وَالْوِزْنَ بَوَائِدِ الْحَقِّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَكْفُرُونَ

وَنَدَّ مَكَانَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا

1. కాని అప్పుడది వారికి ఏ విధంగాను పనికిరాదు. చూడండి, 40:85.

2. చూడండి, 5:109.

3. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ప్రతి ప్రత్యక్ష పరోక్ష, గోచర-అగోచర, విషయాల జ్ఞానం ఉంది. అల్లాహుంతా'అలా తన జ్ఞానంతో ప్రతిచోట ఉంటాడు.

4. చూడండి, 101:6-7 మరియు 'స. బుఖారీ, పు. 9, 'హ. 652.

5. చూడండి, 101:8-11.

మీకు జీవన వనతులను కల్పించాము. (అయినా) మీరు కృతజ్ఞత చూపేది చాలా తక్కువ.

11. మరియు వాస్తవానికి మేము మిమ్మల్ని సృష్టించాము, పిదప మీ రూపాన్ని తీర్చిదిద్దాము. ఆ పిదప దైవదూతలను: “మీరు అదమీకు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి!” అని ఆదేశించగా, ఒక్క ఇబ్లీస్ తప్ప అందరూ సాష్టాంగం (సజ్జా) చేశారు, అతడు సాష్టాంగం చేసేవారిలో చేరలేడు.¹

12. (అప్పుడు అల్లాహ్) అన్నాడు: “(ఓ ఇబ్లీస్!) నేను ఆజ్ఞాపించినప్పటికీ, సాష్టాంగం చేయకుండా నిన్ను ఆపింది ఏమిటి?” దానికి (ఇబ్లీస్): “నేను అతనికంటే శ్రేష్ఠుడను. నీవు నన్ను అగ్నితో సృష్టించావు మరియు అతనిని నీవు మట్టితో సృష్టించావు.” అని జవాబిచ్చాడు.²

13. (అప్పుడు అల్లాహ్) ఆజ్ఞాపించాడు: “నీవిక్కడినుండి దిగిపో! ఇక్కడ గర్వపడటం నీకు తగదు, కావున వెళ్ళిపో! నిశ్చయంగా, నీవు నీచులలో చేరావు!”

14. (ఇబ్లీస్) ఇలా వేడుకున్నాడు: “వారు తిరిగిలేవబడే (పునరుత్థాన) దినంవరకు నాకు వ్యవధినివ్వ!”

15. (అల్లాహ్) సెలవిచ్చాడు: “నిశ్చయంగా నీకు వ్యవధి ఇవ్వబడుతోంది!”

16. (దానికి ఇబ్లీస్) అన్నాడు: “నీవు నన్ను మార్గభ్రష్టత్వంలో వేసినట్లు, నేను కూడా వారికొరకు నీ ఋజుమార్గం పై మాటువేసి కూర్చుంటాను!

مَعَايِشَ قَلِيلًا تَشْكُرُونَ ۝

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ۝

قَالَ مَا مَنَعَكَ آلَا تُسْجُدُ إِذْ أُمِرْتَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ۝

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ ۝

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ۝

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ۝

قَالَ فَبِعَظْمِي أَنزِلُنَا أَفَعَدَدْتَ لَنَا وَلَهُمْ عَذَابُكَ الْمُتَّقِينَ ۝

1. చూడండి, 2:30-34.

2. చూడండి, 18:50, 38:76. అతడు (ఇబ్లీస్) జిన్నాతులలోని వాడు.

17. “తరువాత నేను వారి ముందునుండి, వారి వెనుకనుండి వారి కుడివైపునుండి మరియు వారి ఎడమ వైపునుండి, వారి వైపుకు వస్తూ ఉంటాను. మరియు వారిలో అనేకులను నీవు కృతజ్ఞులుగా పొందవు!”¹

18. (అల్లాహ్) జవాబిచ్చాడు: “నీవిక్కడి నుండి ఆవమానింపబడి, బహిష్కృతుడవై వెళ్ళిపో! వారిలో ఎవరైతే నీస్ను అనుసరిస్తారో! అలాంటి మీ వారి అందరితో నిశ్చయంగా, నేను నరకాన్ని నింపుతాను.”

19. మరియు: “ఓ అదమ్! నీవు మరియు నీ భార్య ఈ స్వర్గంలో ఉండండి. మరియు మీరిద్దరూ మీ ఇచ్చాసుసారంగా దీనిలోని (ఫలాలను) తినండి, కాని ఈ వృక్షాన్ని సమీపించకండి!² అలా చేస్తే మీరు దుర్మార్గులలో చేరిపోతారు.”

20. ఆ పిదప షైతాన్ వారిద్దరి చూపులకు మరుగుగా ఉన్న వారిద్దరి మర్మాంగాలను వారికి బహిష్కరణ చేయటానికి, రహస్యంగా వారి చెవులలో అన్నాడు: “మీరిద్దరూ దైవదూతలు అయిపోతారని, లేదా మీరిద్దరూ శాశ్వత జీవితాన్ని పొందుతారని మీ ప్రభువు, మీ ఇద్దరినీ ఈ పృథ్వీ నుండి నివారించాడు!”³

21. మరియు (షైతాన్) వారిద్దరితో ప్రమాణం చేస్తూ పలికాడు: “నిశ్చయంగా, నేను మీ ఇద్దరి శ్రేయోభిలాషిని!”

22. ఈ విధంగా వారిద్దరిని మోసపుచ్చి, తన (పన్నుగడ) వైపునకు తిప్పుకున్నాడు.

ثُمَّ إِنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿١٧﴾

قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْذُورًا يُنْفَخُ الْمِنْ تَحْتِكَ مِنْهُمْ لَا مَتَلَسَّيْهُمْ مِنْكُمْ جَحِيمَيْنِ ﴿١٨﴾

وَبَادِمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

قَوَسَ لَهَا الشَّيْطَانُ يَدَيْهَا فَوَرَّى عَنْهَا مِنْ سَوَائِهَا وَقَالَ لَهَا تَسْكُنِينَ هَهُنَا الشَّجَرَةُ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَائِكَةً أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿٢٠﴾

وَقَالَ لَهُمَا إِيَّيْكُمْ إِلَيْنِ الثُّلُوحَيْنِ ﴿٢١﴾

فَنَسِيَ الْغُرُورَ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوَائُهُمَا

1. చూడండి, 34:20.

2. చూడండి, 2:35-36.

3. చూడండి, 20:120.

వారిద్దరూ ఆ వృక్ష(ఫల)మును రుచిచూడ గానే వారిద్దరి మర్మాంగాలు వారికి బహిర్గత మయ్యాయి. అప్పుడు వారు తమ (శరీరాల)పై స్వర్గపు అకులను కప్పుకో సాగారు. మరియు వారి ప్రభువు వారిద్దరినీ పిలిచి అన్నాడు: “ఏమి? నేను మీ ఇద్దరినీ ఈ చెట్టువద్దకు పోవద్దని నివారించలేదా? మరియు నిశ్చయంగా, షైతాన్ మీ ఇద్దరి యొక్క బహిరంగ శత్రువుని చెప్పలేదా?”

23. వారిద్దరూ ఇలా విన్నవించుకున్నారు: “ఓ మా ప్రభూ! మాకు మేము అన్యాయం చేసుకున్నాము. మరియు నీవు మమ్మల్ని కరుణించకపోతే! మమ్మల్ని క్షమించకపోతే! నిశ్చయంగా, మేము నాశనమైపోయే వార మవుతాము.”¹

24. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “మీరందరూ దిగిపోండి! మీరు ఒకరికొకరు శత్రువులు అవుతారు. మరియు మీరందరికీ ఒక నిర్దితకాలం వరకు భూమిలో నివాసం మరియు జీవనోపాధి ఉంటాయి.”

25. ఇంకా ఇలా అన్నాడు: “మీరందరూ అందులోనే జీవిస్తారు మరియు అందులోనే మరణిస్తారు మరియు దానినుండి మరల లేవ(పునరుత్థరింప)బడతారు.”

26. ఓ ఆదమ్ సంతానమా! వాస్తవానికి మేము మీ కొరకు వస్త్రాలను కల్పించాము. అవి మీ మర్మాంగాలను కప్పుతాయి మరియు మీకు ఆలంకారమిస్తాయి. మరియు దైవభీతియే అన్నిటికంటే శ్రేష్ఠమైన వస్త్రం. ఇవి అల్లాహ్ సూచనలలో కొన్ని; బహుశా వారు గుణపాఠం

وَطَافًا يَافِصِينَ عَلَيْهِمْ مِنْ رِيقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا
أَلَمْ أَهْكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقُلْ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ
لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٢٣﴾

فَالرَّابَّتَانِ ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا
لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٤﴾

قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي
الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٢٥﴾

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٦﴾

يُنَبِّئُ أَدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ لِبَاسًا يُؤْوِي سَوَاتِكَ
وَرِيثًا وَلِبَاسُ الْفَقْرِ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ
اللَّهِ لَعَلَّكُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

నేర్చుకుంటారేమోనని, (వీటిని వినిపిస్తున్నాము).

27. ఓ ఆదమ్ సంతానమా! మైతాను మీ తల్లిదండ్రుల నుండి (స్వర్గ) వస్త్రాలను తొలగించి, వారి మర్మాంగాలను వారికి కనబడేటట్లు చేసి, వారిని స్వర్గంనుండి వెడలగొట్టినట్లు మిమ్మల్ని కూడా ఆపద (ఫిత్న)కు గురిచేయకూడదు. నిశ్చయంగా, వాడు మరియు వాని సంతతివారు మిమ్మల్ని కనిపెట్టుకొని ఉన్నారు. కాని, మీరు వారిని చూడలేరు. నిశ్చయంగా, మేము మైతానులను, విశ్వసించని వారికి స్నేహితులుగా చేశాము.

28. మరియు వారు (అవిశ్వాసులు), ఏదైనా ఆశీలమైన పని చేసినపుడు ఇలా అంటారు: “మేము మా తండ్రితాతలను ఈ పద్ధతినే అవలంబిస్తూ ఉండగా చూశాము. మరియు అలా చేయమని అల్లాహ్‌యే మిమ్మల్ని ఆదేశించాడు.” వారితో అను: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఆశీలమైన పనులు చేయమని ఎన్నడూ ఆదేశించడు. ఏమీ? మీకు తెలియని విషయాన్ని గురించి అల్లాహ్‌పై నిందలు వేస్తున్నారా?”

29. (ఓ ముహమ్మద్! వారితో) ఇలాఅను: “నా ప్రభువు న్యాయాన్ని పాటించమని ఆదేశించాడు. మరియు మీరు ప్రతి మస్జిద్ (సమా'త్)లో మీ ముఖాలను సరిగ్గా (ఆయస వైపునకే) మరల్చుకొని సమా'జ్‌ను పూర్తి శ్రద్ధతో నిర్వహించండి మరియు ధర్మాన్ని/ఆరాధనను (దీన్‌ను) కేవలం ఆయస కొరకే ప్రత్యేకించుకొని ఆయసను మాత్రమే ప్రార్థించండి.” ఆయస మిమ్మల్ని మొదట

يٰٓأَيُّهَا آدَمُ لَا يَفْتِنَنَّكَ الشَّيْطٰنُ كَمَا اَخْرَجَ اٰبَوٰكَم مِّنَ الْجَنَّةِ يَتَزَوَّجُ مِنْكُم مَّا يَشَاءُ الْاِنْسُ اِنَّهُ يَرٰكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُ آَفَاٰجَعَلْنَا الشَّٰكِطِيْنَ اَوْلِيَآءَ لِمَن يَنۡلِزُ اِلَيْهِمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ٢٧

وَ اِذَا فَعَلُوْا اٰفَاكَةً قَالُوْا وَجَدْنَا عَلَيْهَا اٰيٰتِنَا وَ اَللّٰهُ اَمْرًا يَّهْدٰى كُلُّ اِنۡسٍ اِلَآ اِلٰهَ الْغٰفِلِيْنَ ۝ اَقُوْلُوْنَ عَلٰى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ٢٨

كُلُّ اَمْرٍ اِلَيَّ اِلَّا سَطٰٓتٌ وَّ اَقِيْمُوْا وُجُوْهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَّ اَدْعُوْهُ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ ۝ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُوْدُوْنَ ٢٩

1. అంటే మీరు మీ ముఖాలను భిట్టా వైపునకే మరల్చి మీ ఆరాధనను కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) కొరకే ప్రత్యేకించుకోండి.

స్పృష్టించినట్లు మీరు తిరిగి స్పృష్టించబడతారు.

30. మీలో కొందరికి ఆయన సన్మార్గం చూపించాడు. మరికొందరు మార్గ భ్రష్టత్వానికి గురయ్యారు. ఎందుకంటే వాస్తవానికి వారు అల్లాహ్ ను పదలి షైతానులను తమ స్నేహితులుగా చేసుకున్నారు మరియు నిశ్చయంగా, తామే సన్మార్గంపై ఉన్నామని భ్రమలో ఉన్నారు. (5/8)

31. * ఓ ఆదమ్ సంతానమా ప్రతి మస్జిద్ (సమా'జ్)లో మీ పస్త్రాలంకరణ పట్ల శ్రద్ధవహించండి.¹ తినండి త్రాగండి, కాని మితిమీరకండి. నిశ్చయంగా, ఆయన (అల్లాహ్) మితిమీరేవారిని ప్రేమించడు.

32. ఇలా అను: “అల్లాహ్ తనదాసుల కొరకు స్పృష్టించిన పస్త్రాలంకరణను మరియు మంచి జీవనోపాధిని నిషేధించేవాడెవడు?” (ఇంకా) ఇలా అను: “ఇవి ఇహలోక జీవితంలో విశ్వాసుల కొరకే: పునరుత్థాన దినమున ప్రత్యేకంగా వారి కొరకు మూత్రమే గలవు.² ఈ విధంగా మేము మా సూచనలను జ్ఞానం గలవారికి స్పష్టంగా వివరిస్తున్నాము.”

33. ఇలా అను: “నా ప్రభువు బహిరంగంగా గానీ, లేదా రహస్యంగా గానీ, అశ్లీల (అసహ్యకర)మైన కార్యాలను, పాప కార్యాలను చేయటాన్ని మరియు అన్యాయం దౌర్జన్యం చేయటాన్ని మరియు ఆయన (అల్లాహ్) ఆపతరింపజేసిన ప్రమాణం ఏదీ లేనిదే

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ ۚ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنََّّهُم مُّهْتَدُونَ ۝

يَلْبِسُوا زِينَتَكُمْ عَنِ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ۝

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ كَذَلِكَ تَقْضِي أَلَّتِي يُعَلِّمُونَ ۝

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رِيَّ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُزَلِّ بِهِ سُلْطَانٌ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا يَعْلَمُونَ ۝

1. సమా'జ్, 'తవాఫ్, చేసేటప్పుడు బట్టలు ధరించటం విధి. ఇంకా (చూడండి, స'హ'హ్ బు'ఖారీ, వుస్తకం.1, 'హదీస్' నెం. 368) ఇస్లాంకు ముందు ముస్లిములు, క'అబహ్ 'తవాఫ్ బట్టలు ధరించకుండా చేసేవారు. ఇస్లాం దానిని నిషేధించింది. చూడండి, 'స.బు'ఖారీ, వు.1, 'హ.368.

2. చూడండి, 7:50-51.

ఇతరులను అల్లాహ్ కు సాటి (భాగ స్వాములుగా) కల్పించటాన్ని మరియు మీకు జ్ఞానం లేనిదే ఏ విషయాన్ని అయినా అల్లాహ్ పై మోపటాన్ని నిషేధించివున్నాడు.”

34. మరియు ప్రతి సమాజానికి ఒక గడువు నియమించబడి ఉంది. కావున ఆ గడువు వచ్చినపుడు, వారు ఒక ఘడియ వేసుక గానీ మరియు ముందు గానీ కాలేరు.

35. ఓ అదమ్ సంతానమా! మీలోనుంచే మీ పద్ధతు నా సూచనలను వినిపించే ప్రవక్తలు వచ్చినపుడు, ఎవరైతే దైవభీతి కలిగివుండి తమను తాము సరిదిద్దుకుంటారో, అలాంటి వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!

36. కాని ఎవరైతే మా సూచనలను అసత్యాలని నిరాకరించి, వాటియెడల దురహంకారం చూపుతారో, అలాంటి వారు సరకాగ్ని వాసులవుతారు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

37. ఇక అల్లాహ్ పై అసత్యాలు కల్పించే వానికంటే; లేదా ఆయన సూచనలను అసత్యాలని తిరస్కరించే వానికంటే మించిన దుర్మార్గుడెవడు? అలాంటి వారు తమ విధివ్రాత ప్రకారం తమ భాగ్యాన్ని పొందుతారు.¹ తుదకు మేము పంపే దైవదూతలు వారి ప్రాణాలు తీయటానికి వారి పద్ధతు వచ్చి: “మీరు అల్లాహ్ ను వదలి ప్రార్థించే ఆ (దైవాలు) ఇప్పుడు ఎక్కడ ఉన్నారు?” అని అడుగుతారు. వారిలా జవాబిస్తారు: “వారు మమ్మల్ని వదిలి

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْذِنُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْبِلُونَ ۝

يَلْقَىٰ أَدَمَ إِمْرًا يَا بَنِي آدَمَ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ
آيَاتِي فَهَيَّ أَتَقْبَلُوهَا وَلَا تَكْفُرُونَ ۝

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَأَوْدَعَ
بِآيَاتِهِ أُولَٰئِكَ يَدْعَا لَهُمْ تَتَوَلَّوهُمْ مِنَ الْكَرْبِ
حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَلَّوهُمْ قَالُوا
إِنَّمَا مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا
ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلٰى أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا
كَافِرِينَ ۝

1. దీనిని వివిధరకాలుగా బోధించారు. ఒక అర్థం పయస్సు మరియు జీవనోపాధి ఉన్నాయి. దీనికి సంబంధించిన ఆయత్ కు చూడండి, 10:69-70.

పోయారు.” మరియు ఈ విధంగా వారు: “మేము నిజంగానే సత్యతిరస్కారులమై ఉండేవారము.” అని, తమకు వ్యతిరేకంగా తామే సాక్ష్యమిచ్చుకుంటారు.

38. (అల్లాహ్) అంటాడు: “మీకు పూర్వం గతించిన జిన్నాతుల మరియు మానవుల సమాజాలు పోయి చేరిన ఆ సరకాగ్నిలోకి ప్రవేశించండి.” ప్రతినమాజం (సరకంలొ) ప్రవేశించినపుడు తన పూర్వపు (సమాజాన్ని) శపిస్తుంది. తుదకు వారంతా అక్కడ చేరిన పిదప, తరువాత వచ్చిన వారు తమకంటే ముందు వచ్చిన వారిని గురించి: “ఓ మా ప్రభూ! వీరే మమ్మల్ని మార్గభ్రష్టులుగా చేసినవారు, కావున వీరికి రెట్టంపు సరకాగ్ని శిక్ష విధించు!” అని అంటారు.¹ దానికి (అల్లాహ్): “ప్రతి వాడికి రెట్టంపు (శిక్ష) విధించబడుతుంది,² కాని మీరది తెలుసు కోలేరు!” అని అంటాడు.

39. మరియు అప్పుడు మొదటి వారు తరువాత వచ్చిన వారితో: “మీకు మున్నె ఎలాంటి ఆధిక్యత లేదు కావున మీరు కూడా మీ కర్మలకు బదులుగా శిక్షను చవిచూడండి!” అని అంటారు.

40. నిశ్చయంగా, మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించినవారి కొరకు మరియు వాటిపట్ల దురహంకారం చూపిన వారికొరకు, ఆకాశద్వారాలు ఏ మాత్రం తెరుచబడవు. మరియు ఒంటె సూదిబెజ్జంలో నుండి దూరిపోగలిగే వరకు వారు స్వర్గంలో

قَالَ ادْخُلُوا فِي آسَمِهِ قَدْ خَلَتْ مِنْ قِبَلِكُمْ مِنَ الْجِنَّ
وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ آخَرَهَا
حَتَّى إِذَا لُفُّوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُحْرُقُهُمْ
لِأُولِهِمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَارْزُقْنَاهُمْ عَذَابًا ضِعْفًا
مِّنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ

وَقَالَتْ أُولَهُمُ الْإِحْرُقُهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْهَا
مِنْ فَضْلٍ فَدُّوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ

إِنَّ الدِّينَ كَانَ بُوَايَ الْجَنَّةِ وَالسَّعِيرِ وَاعْتَبَاهَا لَا
تَعْمَلُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
حَتَّى يَلْعَلَّ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي
الْمُجْرِمِينَ

1. చూడండి, 33:67-68 మరియు 16:25.

2. చూడండి, 34:31-32.

ప్రవేశించజాలరు. మరియు ఈ విధంగా మేము అవరాధులకు ప్రతిఫలమిస్తాము.

41. సరకమే వారి పాస్పు మరియు వారి దుప్పటి అవుతుంది. మరియు ఈ విధంగా మేము దుర్మార్గులకు ప్రతిఫలమిస్తాము.

42. కాని, ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో! అలాంటి స్వర్గికి, మేము అతని శక్తికి మించిన భారంవేయము. ఇటువంటి వారే స్వర్గవాసులు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

43. మరియు మేము వారి హృదయాల నుండి పరస్పర ద్వేషభావాలను తొలగిస్తాము. వారి క్రింద సెలయెళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. మరియు వారు ఇలా అంటారు: “మాకు ఇక్కడికి చేరటానికి సన్మార్గం చూపిన అల్లాహ్ రెండు సర్వస్వోత్తాలకు అర్హుడు. అల్లాహ్ మాకు ఈ సన్మార్గం చూపకపోతే మేము సన్మార్గం పొంది ఉండేవారం కాదు. మా ప్రభువు పంపిన ప్రవక్తలు వాస్తవంగా సత్యాన్నే తీసుకువచ్చారు!” అప్పుడు వారికి ఒక వాణి విసబడుతుంది: “మీరు చేస్తూ ఉండిన సత్కార్యాలకు ఫలితంగా, మీరు వారసులుగా చేయబడిన స్వర్గం ఇదే!”

44. మరియు స్వర్గవాసులు, సరక వాసులను ఉద్దేశించి ఇలా అంటారు: “మా ప్రభువు మాకు చేసిన వాగ్దానాన్ని మేము వాస్తవంగా, సత్యమైనదిగా పొందాము. ఏమీ? మీరు కూడా మీ ప్రభువు చేసిన వాగ్దానాన్ని సత్యమైనదిగా పొందారా?” వారు జవాబిస్తారు: “అవును!” అప్పుడు ప్రకటించే వాడొకడు వారి మధ్య ఇలా ప్రకటిస్తాడు: “దుర్మార్గులపై అల్లాహ్ శాపం (బహిష్కారం) ఉంది!”

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ قَوَّامِ غَوَاشٍ وَكَذَلِكَ
تَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ
عَهْدَهُمْ أَولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٤٢﴾

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ تَجْزِي مِنْ
تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا
لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ
جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَنْ تَتَّخِذُوا
الْجَنَّةَ أَوْرَاقًا مُمْسَكَبًا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

وَأَدَّى أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ النَّارِ أَنْ قَدْ
وَجَدُوا مَا وَعَدَ رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ
رَبُّكُمُ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ قَالُوا قَدْ تَزِدُّنَا بُعْدًا أَنْ
لَعَنَهُ اللَّهُ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾

45. ఎవరైతే (ప్రజలను) అల్లాహ్ మార్గం నుండి నిరోధిస్తారో మరియు అది తప్పు మార్గమని చూపగోరుతారో! అలాంటి వారే పరలోక జీవితాన్ని తిరస్కరించిన వారు.

46. మరియు ఆ ఉభయవర్గాల మధ్య ఒక అడ్డుతెర ఉంటుంది.¹ దాని ఎత్తైన ప్రదేశాల మీద కొందరు ప్రజలుంటారు.² వారు ప్రతి ఒక్కరినీ వారి గుర్తులను బట్టి తెలుసుకుంటారు. వారు స్వర్గవాసులను పిలిచి: “మీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!” అని అంటారు. వారు ఇంకా స్వర్గంలో ప్రవేశించ లేదు, కాని దానిని ఆశిస్తున్నారు. (3/4)

47. * మరియు వారి దృష్టి సరకవాసుల వైపునకు మళ్ళించబడినపుడు వారు ఇలా అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని ఈ దుర్మార్గులతో చేర్చకు!”

48. మరియు ఎత్తైన ప్రదేశాలపై ఉన్న వారు వారిని (సరకవాసులను) వారి గుర్తుల ద్వారా గుర్తించి వారితో అంటారు: “మీరు కూడబెట్టిన అస్తిపాస్తులు మరియు మీ దురహంకారాలు, మీకు ఏమైనా లాభం చేకూర్చాయా?

49. “ ఏరికి, అల్లాహ్ తన కారుణ్యాన్ని ఏమాత్రం ప్రసాదించడు.’ అని మీరు ప్రమాణాలు చేసి చెబుతూఉండేవారు, ఏలే కదా? (చూడండి వారితో ఇలా ఆనబడింది): ‘మీరు స్వర్గంలో ప్రవేశించండి, మీకు ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు మీరు దుఃఖపడరు కూడా!’ ”

الَّذِينَ يَصُلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿٣٦﴾

وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ وَتَادُوا الصَّعْبَ الْجَنَّةَ أَنْ سَلِمَ عَلَيْهِمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَصْعُقُونَ ﴿٣٧﴾

وَلَا إِصْرَ فِتْ أَبْصَارُهُمْ يُلْقَاهُ الْصَّعْبُ النَّارَ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٣٨﴾

وَأَذَى الصَّعْبِ الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَعَلَكُمْ وَتَأْتُمُّكُمْ تَسْكُرُونَ ﴿٣٩﴾

أَهْلًا لِلَّذِينَ أَنْقَسُوا لَنَا اللَّهُمَّ رَبِّ رَحْمَةٍ أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٤٠﴾

1. చూడండి, 57:13.

2. అల్-అ'అరాఫ్: ('అరఫున్', ఏ.వ.) ఇవి స్వర్గ సరకాల మధ్య ఉన్న గోడపైనున్న ఎత్తైన ప్రదేశాలు. అక్కడ కొందరు తమ గెమ్మస్థానం (స్వర్గం/సరకం) కొరకు వేచి ఉంటారు.

50. మరియు సరకవాసులు స్వర్గవాసులతో: “కొద్దిసేళ్ళో లేక అల్లాహ్ మీకు ప్రసాదించిన అహరంలో నుంచైనా కొంత మా వైపుకు విసరండి.” అని అంటారు. (దానికి స్వర్గ వాసులు): “నిశ్చయంగా అల్లాహ్! ఈ రెండింటినీ సత్యతిరస్కారులకు నిషేధించివున్నాడు.”¹ అని అంటారు.

51. వీరే, వారు: ఎవరైతే తమ ధర్మాన్ని ఒక అడుగు మరియు కాలక్షేపంగా చేసుకున్నారో, మరియు ఇహలోక జీవితం వారిని మోసానికి గురిచేసింది. (అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తాడు): “వారు ఈ నాటి సమావేశాన్ని మరచి, మా సూచనలను తిరస్కరించినట్లు, ఈ నాడు మేము వారిని మరచిపోతాము!”

52. మరియు వాస్తవానికి మేము వారికి గ్రంథాన్ని ప్రసాదించి, దానిని జ్ఞానపూర్వకంగా స్పష్టంగా వివరించిఉన్నాము.² అది నిశ్చయించే వారికి ఒక మార్గదర్శిని, మరియు కారుణ్యం.

53. ఏమీ? వారు (అవిశ్వాసులు) దాని తుదిఫలితం సంభవించాలని నిరీక్షిస్తున్నారా? దాని తుదిఫలితం సంభవించే దినమున, దానిని నిర్లక్ష్యం చేసిన వారు: “వాస్తవానికి మా ప్రభువు పంపిన ప్రవక్తలు సత్యం తెచ్చారు. అయితే ఏమీ? మా కొరకు సిఫారసు చేయటానికి, సిఫారసుదారులు ఎవరైనా ఉన్నారా? లేదా మేము మళ్ళీ తిరిగి (భూలోకంలోకి) పంపబడితే మేమింతవరకు చేసిన కర్మలకు విరుద్ధంగా చేసేవారం కదా?” అని పలుకుతారు. వాస్తవానికి వారు

وَيَأْتِي أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِضُوا عَلَيْتَا مِنْ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَنْزِلْ بِهِ مَاءٌ كُنَّا مِنَ الْمَكِينِينَ ۝

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا قَالُوا لِمَ تَنْفُسُكُمْ يَوْمَ تَأْتُوا الْقَارِعَ يُسْقِطُ اللَّهُ حَذًى أَوْ مَآكِلًا يُبَايِنُ الْبَائِسَ الْكَاسِرَ ۝

وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ بَكْرَتٌ فَصَلَّوْا عَلَىٰ هَٰذَا ۝ وَرَاحِبَةٌ لِغَوْمٍ يُئْوِنُونَ ۝

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ يَقُولُ الَّذِينَ شَرُّوا مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُعَاعٍ فَيُشْفَعُونَ ۝ أَوَرَدْتُمْ لَنَا إِلَىٰ غَيْرِ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَيْرُوا أَنْفُسَهُمْ وَفُضِّلَ عَنْهُمْ مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝

1. చూడండి, 7:32.

2. చూడండి, 17:15.

తమకు తాము సప్తం కలిగించుకున్నారు మరియు వారు కల్పించుకున్న (దైవాలన్నీ) వారిని త్యజించి ఉంటాయి.

54. నిశ్చయంగా, మీ ప్రభువైన అల్లాహ్‌యే ఆకాశాలను మరియు భూమిని ఆరుదినము (అయ్యూమ్)లలో సృష్టించాడు.¹ ఆ పిదప తన సెంహాసనాన్ని ('అర్దీను) అధిష్టించాడు.² ఆయన రాత్రిని పగటివెంట ఎడతెగకుండా అనుసరింపజేసి, దాని(పగటి)పై కప్పుతూ ఉంటాడు. మరియు సూర్యచంద్ర సక్షత్రాలు ఆయన అజ్ఞకు కట్టుబడిఉన్నాయి. నిశ్చయంగా, సర్వసృష్టి ఆయనదే! మరియు అజ్ఞ నడిచేది ఆయనదే. అల్లాహ్ ఎంతో శుభదాయకుడు,³ సర్వలోకాలకు పోషకుడు!

55. మీ ప్రభువును వినయంతో మరియు రహస్యంగా (మౌనంగా) ప్రార్థించండి. నిశ్చయంగా, ఆయన హద్దులు మీరే వారిని ప్రేమించడు.

56. మరియు భూమిలో సంస్కరణ జరిగిన పిదప దానిలో కల్లోలాన్ని రేకెత్తించకండి

إِنَّ رَكْبَكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُغْثِي الْبَلَّ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَبِيبًا وَاللَّيْلُ وَالْقَبْرُ وَالْجُورُ مَسْحُورَاتٌ بِأَمْرِ الْإِلَهِ الْخَلْقِ وَالْأَمْرُ تَبَرُّكُ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُضُّعًا وَإِنَّكَ لَارْحَمٌ مُتَّبِعِينَ ﴿٥٥﴾

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوا

1. యోమున్: దినం, మనం చెక్కిస్తున్న దినం (ఒక పగలు-రాత్రితో కూడుకున్నది), ఈ భూలోకానికే పరిమితమైనది. ఇది మన భూలోక వాసుల అనుకూలం కొరకు అల్లాహ్ (సు.తా.) నిర్ణయించిన దినం. దీని సంబంధం భూమి సంచారంతో ఉంది. అల్లాహుతా'అలా ఇక్కడ: "ఆకాశాలు మరియు భూమిని ఆరుదినాలలో సృష్టించాను." అని అందున్నాడు. ఈ యోమున్, అంటే యుగం, దశ లేక కాలం (Aeon, Epoch) కావచ్చు! నిజం అల్లాహ్ కే తెలుసు.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఏవిధంగా తన 'అర్దీను (సెంహాసనాన్ని/విశ్వాధికారపీఠాన్ని) అధిష్టించి ఉన్నాడో మనకు తెలియదు. మనం దానిని మానవ జ్ఞానపరిధి ప్రకారం ఉదాహరణలతో వివరించటం తగినదికాదు. మనము ఇలాంటి విషయాలను ఉన్నవి ఉన్నట్లుగా విశ్వసించటమే నిజమైన విశ్వాసం (ఇబ్నె-కసీర్). ఇది ముతపాబిహాత్ - అస్పష్టమైన విషయాలలోనిది. ఈ శబ్దం ఖుర్ఆన్ లో చాలా చోట్లలో వచ్చింది. చూడండి, 7:54, 9:129, 10:3, 11:7, 13:2, 20:5, 25:59, 32:4 మరియు 57:4.

3. తబారత్: Blessed, Exalted, శుభదాయకుడు, శుభప్రదకుడు, శుభకరుడు, అనుగ్రహించు, ఆశీర్వాదించు, పరాలను, శుభాలను ప్రసాదించు, ఘనతగల, మహిమగల వాడు.

మరియు భయంతో మరియు ఆశతో ఆయనను ప్రార్థించండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కారుణ్యం సజ్జనులకు సమీపంలోనే ఉంది.¹

57. మరియు ఆయనే తన కారుణ్యానికి ముందు శుభవార్తలు తెచ్చే వాయువులను పంపేవాడు. ఎప్పుడైతే అవి బరువైన మేఘాలను ఎత్తుకొనివస్తాయో మేము వాటిని నిర్ణీతమైన నగరాల వైపునకు తీసుకొనిపోయి వాటినుండి నీటిని కురిపిస్తాము. ఆ నీటి పలస పలువిధాలైన ఫలాలను ఉత్పత్తిచేస్తాము. ఇదేవిధంగా మేము మృతులను కూడా లేపుతాము; ఈ విధంగానైనా మీరు హితబోధ స్వీకరిస్తారని!²

58. మరియు సారపంతమైన నేల తన ప్రభువు ఆదేశంతో పుష్కలంగా పంటనిస్తుంది. మరియు నిస్సారమైన దాని (నేల) నుండి నాసిరకం పంట తప్ప మరేమీ రాదు. ఈ విధంగా మేము కృతజ్ఞతలు చూపేవారికి మా సూచనలను వివరిస్తాము.³

حَقًّا وَكَيْفًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٧﴾

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا لِّبَنَاتِ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّىٰ إِذَا أَقْلَّتْ مَحَاطِبُهَا لَمَّا رَأَىٰ لَهَا لَئِيْلٌ مِّنِّي فَأَنزَلْنَا بِهِ السَّحَابَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَٰلِكَ تُخْرَجُ الْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ بِآيَاتِهِ زَرْعًا وَقَرْنًا وَكَثِيرٌ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَا يُحْصَىٰ وَلَا يُلْحَقُ أَكْثَرُهَا لِقَوْمٍ يُشْكُرُونَ ﴿٥٩﴾

1. ఈ రెండు ఆయతలలో నాలుగు విషయాలు వివరించబడ్డాయి.

1) అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వెనయంతో, రహస్యంగా (మౌనంగా) ప్రార్థించాలి.

2) ప్రార్థనలో మన కోరికలు హద్దులు మీరి ఉండకూడదు.

3) సంస్కరణ తరువాత భూమిలో సంక్షోభాన్ని రేకెత్తించకూడదు.

4) హృదయాలలో అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్ష-భీతితో పాటూ, ఆయన (సు.తా.) కారుణ్యంపై ఆశ కూడా ఉండాలి.

2. ఏ విధంగానైతే అల్లాహుతా'అలా పర్వం కురిపించి మృత భూమి నుండి పంట, ఫలాలను ఉత్పత్తి చేస్తాడో! అదేవిధంగా, పునరుత్థాప దీనమున మృతులను కూడా సజీవులుగా చేసి లేపుతాడు. అల్లాహుతా'అలా ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

3. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: "అల్లాహ్ (సు.తా.) నాకు ఇచ్చి పంపిన జ్ఞానం మరియు మార్గదర్శకత్వపు ఉదాహరణ, ధారాళంగాకురిసే పర్వంలాంటిది. దానిని కొన్ని ప్రాంతాలలోని నేల పీల్చుకొని మంచి పంటలు, ఫలాలు పుష్కలంగా ఇస్తుంది. మరికొన్ని గట్టి ప్రాంతాలు నీటిని నిలబెట్టే తరవాత పండే పంటలకు, నీరు పారటానికి ఉపయోగపడతాయి. కాని ఏ రాళ్ల నేల అయితే నీటిని పీల్చుకోలేదో, లేక దానిని అపలేదో, అది దానిని ఏ విధంగాను వినియోగించుకోలేదు. ఈ ఉదాహరణలు ఆ మానవుని పంటివి ఎవడైతే అల్లాహ్ ధర్మాన్ని అర్థం చేసుకుంటాడో మరియు

59. వాస్తవంగా, మేము సూహ్ ను ఆతని జాతివారి వద్దకు పంపాము.¹ అతను వారితో: “ప్రజలారా! అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యదైవం లేడు. వాస్తవానికి నేను మీపై రాబోయే ఆ గొప్ప దినపు శిక్షను గురించి భయపడుతున్నాను.” అని అన్నాడు.

60. అతని జాతి నాయకులు అన్నారు: “నిశ్చయంగా, మేము నిన్ను స్పష్టమైన తప్పుదారిలో చూస్తున్నాము!”

61. దానికి (సూహ్) అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! నాలో ఏ తప్పిదంలేదు. మరియు వాస్తవానికి నేను సర్వలోకాల ప్రభువు యొక్క సందేశహరుడను.

62. “నా ప్రభువు సందేశాలను మీకు అందజేస్తున్నాను మరియు (ధర్మ) బోధ చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే! మీకు తెలియని విషయాలు అల్లాహ్ తరఫునుండి నాకు తెలుస్తున్నాయి.

63. “మీలోని ఒక పురుషుని ద్వారా - దైవబీజి కలిగిఉంటే, మీరు కరుణింప బడతారని - మిమ్మల్ని హెచ్చరించటానికి, మీ ప్రభువు తరఫునుండి మీవద్దకు జ్ఞాపిక వచ్చిందని మీరు ఆశ్చర్యపడుతున్నారా?”

64. అయినా, వారు ఆతనిని అసత్య వాదుడని తిరస్కరించారు. కావున మేము

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنِّ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾

قَالَ الْمَلَأُونَ قَوْمَهُ إِنْ أَلَّكَ رَبِّي ضَلُّوا مَبِينٍ ﴿٦٠﴾

قَالَ يٰقَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

أَوْفَعْجَئُكُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرُنَا رَبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٣﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَعْيَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْقُلُوبِ

అల్లాహుతా'అలా నాకు ఇచ్చి పంపిన దానితో మంచి ఫలితం పొందుతాడో! అతడు తాను కూడా జ్ఞానం పొందుతాడు మరియు ఇతరులకు కూడా బోధిస్తాడు. మరొక వ్యక్తి ఉదాహరణ కూడా ఇలా ఉంది: ఎవరైతే తాను స్వయంగా కూడా జ్ఞానం మరియు హితబోధ పొందడు. దేనితోనైతే నేను సంవబడ్డానో. (స'హ'హ్ బు'ఖారీ, కిశాబ్ అల్-ఇర్మ, బాబ్ ఫ'ద్ల మిసల్-ఇర్మ).

1. ఈ సూరహ్ లోని 7:59-93 అయత్లలో ప్రపక్తల గాథలున్నాయి.

అతనిని మరియు అతనితో బాటు ఓడలో ఉన్నవారిని కాపాడాము. మరియు మా సూచనలను అసత్యాలని తిరస్కరించిన వారిని ముంచివేశాము. నిశ్చయంగా, వారు గుడ్డిగా ప్రవర్తించిన జనం. (7/8)

65. * ఇంకా మేము 'అద్ (జాతి) వద్దకు వారి సోదరుడైన హూద్ను పంపాము. అతను: “ఓ నా జాతి సోదరులారా! మీరు అల్లాహ్ నే అరాధించండి, ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యదేవుడు లేడు. ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?” అని అన్నాడు.

66. అతని జాతివారిలో సత్యతిరస్కారులైన నాయకులు ఇలా అన్నారు: “మేము, నిశ్చయంగా నిన్ను మూఢత్వంలో చూస్తున్నాము మరియు నిశ్చయంగా, నిన్ను ఆసక్తివాదిగా భావిస్తున్నాము!”

67. (హూద్) అన్నాడు: “నాజాతి వారలారా! నాలో ఏ మూఢత్వంలేదు. మరియు నిశ్చయంగా, నేను సర్వలోకాల ప్రభువు యొక్క సందేశహరుడను!

68. “నేను మీకు నా ప్రభువు సందేశాలను అందజేస్తున్నాను మరియు నిశ్చయంగా, నేను మీకు సమ్మదగిన ఉపదేశకుడను.

69. “లేదా! మిమ్మల్ని హెచ్చరించటానికి - మీ ప్రభువు తరపునుండి హితోపదేశం - మీలోని ఒక పురుషుని ద్వారా పచ్చిందని మీరు అశ్చర్యపడుతున్నారా? సూ'హ్ జాతి పిదప మిమ్మల్ని వారసులుగా చేసి, మీకు

وَاعْرِفُوا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا (هُمْ كَانُوا قَوْمًا عَصِيَيْنَ) ۝

وَالْيَإَيُّهَا أَهْلُ هُودٍ هُوْدًا قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۝

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرِيكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۝

قَالَ يَقَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

أَبْعَثْكُمْ رَسُولًا مِّنْ أَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ۝

أَوْحَيْنَا أَنْ جَاءَ كُرْمٌ مِّنْ رَبِّكَمْ عَلَىٰ رَحِيلِكُمْ فَمِنكُم مَّنْ يَلْمِزُكَم وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِن بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَرَادَّكُمْ فِي الْخَلْقِ بَخْطَةً مِّنْ أَذْكُرُوا الْآلَاءَ اللَّهُ لَعَلَّكُمْ تَفْقَهُونَ ۝

1. ఈ జాతివారు యమన్ ప్రాంతంలో ఇసుక పర్వతాలలో ఉండేవారు. ఈ ప్రాంతపు పేరు అహ్-ఘాఫ్ అని పేర్కొనబడింది. ఈ ఎడారి ఉమాన్ మరియు హా'దరమాత్ మధ్య ఉంది. హూద్ ('అ.స.) బహుశా మొదటి 'అరబ్బు ప్రవక్త. ఇంకా చూడండి, 89:8.

అపార బలాధిక్యతను ఇచ్చిన విషయాన్ని జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోండి.¹ ఈ విధంగా, అల్లాహ్ మీకు చేసిన అనుగ్రహాలను జ్ఞాపకం చేసుకుంటే మీరు సాఫల్యం పొందగలరని ఆశించవచ్చు!”

70. వారన్నాడు: “మేము అల్లాహ్ ను ఒక్కణ్ణి మాత్రమే ఆరాధించి, మా తండ్రితాతలు ఆరాధించేవాటిని వదలిపెట్టమని (చెప్పటానికి) నీవు మా వద్దకు వచ్చావా? ఒకవేళ నీవు సత్యవంతుడవే అయితే మమ్మల్ని భయపెట్ట దానిని (శిక్షను) తీసుకొనిరా!”²

71. (హూద్) అన్నాడు: “వాస్తవానికి, మీపై మీ ప్రభువు యొక్క అగ్రహం మరియు శిక్ష నిరుచుకుపడ్డాయి. అల్లాహ్ ఏ ప్రమాణం ఇవ్వకున్నా, మీరు మరియు మీ తండ్రితాతలు పెట్టుకున్న (కల్పిత) పేర్ల విషయంలో, నాతో వాదులాడుతున్నారా? సరే, అయితే మీరు నిరీక్షించండి, మీతో పాటు నేనూ నిరీక్షిస్తాను!”

72. కావున తుదకు మేము అతనిని (హూద్ ను) మరియు అతని తోటివారిని మా అనుగ్రహంతో రక్షించాము. మరియు మా సూచనలను అసత్యాలని తిరస్కరించిన వారిని నిర్మూలించాము.³ ఎందుకంటే వారు విశ్వసించకుండా ఉన్నారు.

73. ఇక స'మూద్ జాతి వారి వద్దకు వారి సోదరుడైన, 'సాలి'హ్ ను పంపాము. అతను

قَالُوا اجْعَلْنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَدْرَمَا كَانَ
يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَاقْبَلْ مِنَّا بِعَقِيدٍ إِنَّا كُنَّا
مِنَ الضَّالِّينَ ۝

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ
وَغَضَبٌ أَتَجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءِ سَبَّيْنَهُمَا
أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مِمَّا نَزَّلَ اللَّهُ بِهِ مِنَ سُُلْطَانٍ
فَأَنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۝

فَأَجْبَدُهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا
وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنَّا وَمَا كَانُوا
مُؤْمِنِينَ ۝

وَالِلَّيْلِ سَمُودَ أَخَاهُمْ صَاحِبًا قَالَ يَقَوْمِ

1. చూడండి 89:8 మరియు 41:15.

2. చూడండి 8:32. ఇది ముప్రీక్ ఖురైషులు ము'హమ్మద్ ('స'అస) యొక్క ఇస్లాం అప్వోవానికి ఇచ్చిన ఇవాబు.

3. వారిపై ఎనిమిది రోజులు, ఏడు రాత్రులు భయంకరమైన తుఫాను గాలి, విరుచుకు పడింది. వారు కోసిన భర్తూర చెట్లపల్లె పడిపోయారు. చూడండి, 69:6-8, 11:53-56, 46:24-25.

4. సబాతియన్ - తెగకు చెందిన స'మూద్ జాతివారు, 'అద్ జాతికి చెందిన వారు. కావున వారు

వారితో: “నా జాతి సోదరులారా! అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యదైవం లేడు. వాస్తవానికి, మీ వద్దకు మీ ప్రభువు తరపునుండి ఒక సప్తమైన సూచన వచ్చింది. ఇది అల్లాహ్ మీకు ఒక అద్భుత సూచనగా పంపిన ఆడబంటె కావున దీనిని అల్లాహ్ భూమిపై మేయటానికి వదలిపెట్టండి. మరియు హాని కలిగించే ఉద్దేశంతో దీనిని ముట్టుకోకండి. అలా చేస్తే మిమ్మల్ని బాధాకరమైన శిక్ష పట్టుకుంటుంది.”

74. “మరియు ఆయన, ‘అద్ జాతి వారి పెదప మిమ్మల్ని వారసులుగా చేసి మిమ్మల్ని భూమిపై స్థిరపరచిన విషయం జ్ఞాపకం చేసుకోండి. మీరు దాని మైదానాలలో కోటలను నిర్మించుకుంటున్నారు. మరియు కొండలను తొలచి గృహాలు నిర్మించుకుంటున్నారు. కావున అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని జ్ఞాపకంచేసుకోండి. మరియు భూమిపై అనర్థాన్ని, కల్లోలాన్ని రేకెత్తించకండి!’ అని అన్నాడు.

75. (‘సాలిహ్’ జాతి వారిలోని అహంకారులైన నాయకులు విశ్వసించిన బలహీనపర్గంవారితో అన్నారు: “సాలిహ్ తన ప్రభువు పంపిన ప్రవక్త అని మీకు నిశ్చయంగా తెలుసా?” దానికి వారు: “మేము నిశ్చయంగా, అతని ద్వారా పంపబడిన సందేశాన్ని విశ్వసిస్తున్నాము.” అని జవాబిచ్చారు.

اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ قَدْ رُؤِيَ هَاتَا كُلٌّ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهُمَا سُوءًا فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

وَإِذْ كُنَّا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَخِفُّونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَمْتَحِنُونَ أَلْجِبَالُ بُيُوتًا قَدْ كُتِبَ فِي الْكِتَابِ اللَّهُ لَا تَعْتَوْنَ فِي الْأَرْضِ مُنْهِيَيْنَ

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتُضِعُوا مِنَ الْأَمْنِ مِنْهُمْ أَنْ يَرْسِلُوا إِلَيْهِمْ مُرْسَلًا مِنَ رَبِّهِمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ

రెండవ ‘అద్ జాతి వారిగా పిలువబడ్డారు. వారు ‘హిజా’జ్ ఉత్తరభాగంలో ఉండే వారు. ఆ ప్రాంతం, వాటి అల్-ఖురా అనబడుతోంది. వారు ఆ ‘హిజా’ ప్రాంతంలో గుట్టలను తొలిచి గృహాలను నిర్మించారు. వాటి పేరు మదాయన్ ‘సాలిహ్’. ఈ రోజు కూడా అవి ఈ పేరుతోనే పిలువబడతాయి. మదాయన్ ‘సాలిహ్’ మదీనా మునప్పరా మరియు తబూకల మధ్య ఉన్నాయి. ఇప్పటికీ కూడా అక్కడ స‘మూద్ జాతివారు కొండలను తొలిచి నిర్మించిన కట్టడాలు ఉన్నాయి.

76. ఆ అహంకారులన్నారూ: “మీరు విశ్వసించిన దానిని మేము నిశ్చయంగా, తిరస్కరిస్తున్నాము!”

77. ఆ తరువాత వారు ఆ అడబంధె వెనుకకాలి మోకాలి పెద్దసరం కోసి (చంపి), తమ ప్రభువు ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించి, అతనితో అన్నారు: “ఓ ‘సాలిహ్! నీవు నిజంగానే సందేశహరుడవైతే నీవు ముమ్మల్ని బెదిరించే, ఆ శిక్షను తీసుకురా!”

78. అప్పుడు వారిని భూకంపం పట్టుకున్నది.¹ వారు తమ ఇండ్లలోనే బోర్లా (శవాలుగా మారి) పడిపోయారు.

79. పిదప అతను (‘సాలిహ్) వారినుండి తిరిగి పోతూ అన్నారు: “ఓ నా జాతి ప్రజలారా! వాస్తవంగా, నేను నా ప్రభువు సందేశాన్ని మీకు అందజేశాను. మరియు మీకు మంచి సలహాలను ఇచ్చాను. కానీ మీరు మంచి సలహాలు ఇచ్చేవారంటే ఇష్టపడలేదు!”

80. ఇక లూ'త్² అతను తన జాతి వారితో: “ఏమీ? మీరు ఇంతకువూర్వం ప్రపంచంలో ఎవ్వరూ చేయని అసహ్యకరమైన పనులుచేస్తారా?” అని అడిగిన విషయం జ్ఞప్తికితచ్చుకోండి.

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي
الْعَمَلِ بِكُمْ كَافِرُونَ ۝

فَعَزَّوَالْتَأَنَّتْ وَعَنَّا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ
وَقَالُوا لَوْلَا ضَلُّوا أَثِمًا إِنَّمَا تَعِدُّنَا أَن
كُنْتُمْ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جُثَيِّينَ ۝

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ
الْمُنْذِرِينَ ۝

وَلَوْ كُنَّا إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ
مَا سَبَقَتْكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ۝

1. ఇక్కడ రజ్జ్ అను: భూకంపం, అని ఉంది. ముబ్తహిన్ 54:31లో, ‘సాలిహ్: భయంకర అరుపు (ధ్వని), అని వ్రాయబడి ఉంది. బహుశా ఈ రెండు ఒకేసారి వచ్చిఉంటాయి.

2. లూ'త్ (అ.స.), ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) యొక్క సోదరుని కుమారులు. అతని వృత్తాంతం, 11:69-83లలో వివరంగా ఉంది. ఇతను ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.)ను విశ్వసించారు. ఈయన నివసించిన సగరం, ‘సోదోమ్’. జోర్డన్ మరియు టైకుల్ నుల్లన్ మధ్య మృత సముద్రం ప్రాంతంలో ఉంది. ఇతని జాతివారు చరిత్రలో మొదటిసారి పురుషులు పురుషులతో లైంగిక క్రియ (Sodomy) చేయసాగారు. స్త్రీలను వదిలి, పురుషులు-పురుషులతో తమ కామవచ్చను పూర్తి చేసుకొనేవాడు. ఇది మహాపాపం. కాని ఈ రోజు కొన్ని వశ్యమ దేశాలలో ఇది నేరమూ కాదు, పాపమూ కాదు. ఇది వారి దగ్గర చట్టం రీత్యా అమోదించబడింది. సరీయత్ లో దీని శిక్ష సృష్టిచారానికి ఇవ్వవలసిన శిక్షయే!

81. “వాస్తవానికి, మీరు స్త్రీలను వదలి కానుంతో పురుషుల పద్ధతు పోతున్నారు. వాస్తవంగా, మీరు మితిమీరి ప్రవర్తిస్తున్నారు.

82. కాని అతని జాతివారి జవాబు కేవలం ఇలాగే ఉండింది: ¹ “వీరిని మీ సగతం నుండి వెళ్ళగొట్టండి. వాస్తవానికి వీరు తమను తాము మహా పవిత్రులని అనుకుంటున్నారు!”

83. ఆ పిదప మేము అతనినీ మరియు అతని ఇంటివారినీ - అతని భార్యను తప్ప - రక్షించాము. ఆమె వెనుక ఉండిపోయిన వారిలో చేరిపోయింది. ²

84. మరియు మేము వారిపై (రాళ్ళ) వర్షాన్ని కురిపించాము. ³ చూడండి! ఆ అపరాధుల ముగింపు ఏలా జరిగిందో!

85. మరియు మేము సుదీయన్ జాతివారి పద్ధతు వారి సహోదరుడు షు'బబ్ ను (సంపాము). ⁴ అతను వారితో అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి, మీకు ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు. వాస్తవంగా, మీ పద్ధతు, మీ ప్రభువు దగ్గర నుండి స్పష్టమైన (మార్గదర్శకత్వం) వచ్చివున్నది. కొలిచేటప్పుడు మరియు

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ
النِّسَاءِ ۚ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ۝

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا
أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ ۖ إِنَّهُمْ أَنْفُسُ
نَاظِرُونَ ۝

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ ۖ كَانَتْ مِنَ
الْغَابِرِينَ ۝

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا ۖ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ۝

وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا ۖ قَالَ يَبْقَوْنَ
عِبَادُ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ آلِهِ غَيْرُهُ ۖ قَدْ
جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ ۖ فَاتَّقُوا الْكَفَرَ
وَالْهَيْزَانَ ۖ وَلَا تَتَّبِعُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ
وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ۚ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝

1. చూడండి, 27:56.

2. చూడండి, 11:81 మరియు 66:10.

3. చూడండి, 11:82.

4. సుదీయన్: ఒక తెగ మరియు సగతపు పేరు. వారి పద్ధతు షు'బబ్ ('అ.స.) ప్రవక్తగా సంపజ్ఞుడు. దీని మరొక పేరు అయోకహ్. అది ఇప్పటి 'అఖబా అగాధం (Gulf of Aqaba) నుండి పడమటివైపుకు సినాయి ద్వీపకల్పం (Sinai Peninsula) మరియు మో'అబ్ (Moab) పర్వతాల వరకు మరియు మృత సముద్రాని (Dead Sea)కి తూర్పు దిక్కున ఉంది. అక్కడ నివసించే వారు అమోరైట్ (Amorite) తెగకు చెందిన 'అరబ్బులు. షు'బబ్ ('అ.స.) మరొక పేరు ఎత్రో (Jethro), ఇతనే మూసా ('అ.స.) యొక్క భార్య తండ్రి అని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఇంకా చూడండి, 26:176.

తూచేటప్పుడు పూర్తిగా ఇవ్వండి. ప్రజలకు వారి వస్తువులను తగ్గించి ఇవ్వకండి. భూమిపై సంస్కరణ జరిగిన తరువాత కల్లోలాన్ని రేకెత్తించకండి. మీరు విశ్వాసులే అయితే, ఇదే మీకు మేల్పడది.

86. “మరియు ఆయనను విశ్వసించిన వారిని, అల్లాహ్ మార్గంనుండి నిరోధించటానికి వారిని బెదరిస్తూ, అది పక్రమైనదని చూపగోరి ప్రతి మార్గంలో కూర్చోకండి. మీరు అల్పసంఖ్యలో ఉన్నప్పుడు ఆయన మీ సంఖ్యను అధికంచేసిన విషయాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకోండి. మరియు కల్లోలం రేకెత్తించినవారి గతి ఏమయిందో చూడండి.

87. “మరియు నా ద్వారా పంపబడిన దానిని (సందేశాన్ని) మీలో ఒక వర్గం వారు విశ్వసించి, మరొక వర్గం వారు విశ్వసించక పోతే! అల్లాహ్ మన మధ్య తీర్పు చేసే వరకూ సహనం పహించండి. మరియు ఆయనే ఆత్మత్తమమైన న్యాయాధిపతి!”¹

88. (*) దురహంకారులైన అతని జాతి నాయకులు అన్నారు: “ఓ ముఁజబ్! మేము నిన్నూ మరియు నీతోబాటు విశ్వసించిన వారిని, మా సగరం నుండి తప్పక వెడలగొట్టాము. లేదా మీరు తిరిగి మా ధర్మంలోకి రండి!” అతను అన్నాడు: “మేము దానిని అసహ్యించుకున్నప్పటికీ (మీ ధర్మంలోకి చేరాలా)?”

89. (ఇంకా ఇలా అన్నాడు): “వాస్తవంగా, అల్లాహ్ మాకు (మీ ధర్మం నుండి) విముక్తి కలిగించిన తరువాత కూడా మేము తిరిగి మీ

وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ
وَتَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِهِ
وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَذْكَرُوا لَكُمْ
قَلِيلًا فَكَفَرْتُمْ وَالنَّظْرُوكُمْ كَانَتْ
عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾

وَأِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ آمَنُوا
بِآيَاتِنَا أُرْسِلَتْ بِهِ وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا
فَأَصِدُّوهُمْ حَتَّى يَخُصِمَهُمُ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ
خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٧﴾

قَالَ الْمَلَأَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
لَنُخْرِجَنَّكَ يَشْعَبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ
قَرْيَتِنَا أَوْ لَنَعُودَنَّ فِي بَلَدِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَارِهِينَ ﴿٨٨﴾

قَدْ أَفْرَيْنَ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنَّ عُنَا فِي مَلَكِكُمْ بَعْدَ
إِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَهُمْ لَمَا كُونُوا لَنَا نَعُودُ فِيهَا إِلَّا

ధర్మంలోకి చేరితే! మేము అల్లాహ్ పై అబద్ధం కల్పించిన వారమవుతాము. మా ప్రభువైన అల్లాహ్ కోరితే తప్ప! మేము తిరిగి దానిలో చేరలేము. మా ప్రభువు జ్ఞానం ప్రతివస్తువునూ అవరించి ఉంది. మేము అల్లాహ్ పై నే అధారపడి ఉన్నాము. 'ఓ మా ప్రభూ! మా మధ్య మరియు మా జాతివారి మధ్య న్యాయంగా తీర్పుచేయి. మరియు నీవే సర్వోత్తమమైన తీర్పు చేసేవాడవు!'

90. మరియు అతని జాతిలోని సత్య తిరస్కారులైన నాయకులు అన్నారు: "ఒకవేళ మీరు ము'ఐబ్ ను ఆసుసరిస్తే! నిశ్చయంగా, మీరు నష్టంపొందిన వారవుతారు."

91. ఆప్పుడు వారిని ఒక భూకంపం పట్టుకున్నది మరియు వారు తమ ఇండ్లలోనే బోర్లా (శవాలై) పడిపోయారు.

92. ము'ఐబ్ ను అబద్ధమాడుతున్నాడని తిరస్కరించిన వారు అక్కడ ఎన్నడూ నివసించి ఉండనేలేదన్నట్లుగా సశించి పోయారు. ము'ఐబ్ ను అబద్ధమాడుతున్నాడని తిరస్కరించిన వారే వాస్తవానికి నష్టం పొందిన వారయ్యారు.

93. (ము'ఐబ్) ఇలా అంటూ వారినుండి మరలిపోయాడు: "నా జాతి ప్రజలారా! వాస్తవంగా నేను నా ప్రభువు సందేశాలను మీకు అందజేశాను మరియు మీకు హితోపదేశం చేశాను. కావున ఇప్పుడు సత్యతిరస్కారులైన జాతివారి కొరకు నేనెందుకు దుఃఖించాలి?"

94. మరియు మేము ఏ సగరానికి ప్రవక్తను

أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا
عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا أُنْفِكُنَا وَأَبْرِنَ قَوْمَنَا
يَا حَقُّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ۝

وَقَالَ الْمَلَأَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِيُؤْتِيَهُم
شُعَيْبًا إِنْ كُنْتُمْ إِذْ الْخَيْرُونَ ۝

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جُثَّةٍ ۝

الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۝ الَّذِينَ
كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرُونَ ۝

مَوَّلَى عَنْهُمْ وَقَالَ يَ قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولًا
رَبِّي وَلَصَّحْتُ لَكُمْ كُلِّكَ إِنِّي عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ ۝

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا

1. ఇక్కడ రజ్జుతున్ - భూకంపం అని, 11:94లో 'సహతున్ - భయంకరమైన అరుపు (ధ్వని) అని, మరియు 26:189లో 'జుల్లాతున్ - మేఘాలఛాయ అని ఉంది. అన్నీ ఒక వాని వెంట ఒకటి, ఒకసారి పచ్చాయన్నమాట, (ఇబ్నె కసీర్).

పంపినా! దాని ప్రజలను ఆపదలకు మరియు దౌర్భాగ్యానికి గురిచేయకుండా ఉండలేదు, వారు ఇలాగైనా వినములు అవుతారేమోనని!

95. ఆ తరువాత వారి దుస్థితిని, సుస్థితిగా మార్చిన పిదప వారు హాయిగాఉంటూ ఇలా అన్నారు: “వాస్తవానికి కష్టసుఖాలు మా తండ్రిజాతలకు కూడా సంభవించాయి.” కావున మేము వారిని అకస్మాత్తుగా పట్టుకున్నాము మరియు వారు దానిని గ్రహించలేకపోయారు.¹

96. మరియు ఒకవేళ ఆ సగరవాసులు విశ్వసించి, దైవభీతి కలిగిఉంటే, మేము వారిపై ఆకాశంనుండి మరియు భూమినుండి, సర్వసుఖాలను ఒసంగి ఉండేవారం. కాని వారు (ప్రవర్తలను) అసత్యవాదులని తిరస్కరించారు, కనుక వారు చేసిన కర్మలకు ఫలితంగా మేము వారిని శిక్షించాము.

97. ఏమీ? ఈ సగరాలవాసులు, తాము నిద్ర పోయేటప్పుడు రాత్రి సమయమున వచ్చే మా శిక్షనుండి సురక్షితంగా ఉన్నారా?

98. లేదా ఈ సగరాలవాసులు, పట్టపగలు తాము కాలక్షేపంలో ఉన్నప్పుడు వచ్చే మా శిక్షనుండి సురక్షితంగా ఉన్నారా?

99. ఏమీ? వారు అల్లాహ్ యుక్తి (శిక్ష) అంటే నిర్భయంగా ఉన్నారా? నాశనం కాబోయే వారు తప్ప, ఇతర జాతి వారెవ్వరూ అల్లాహ్ యుక్తి నుండి నిర్భయంగా ఉండజాలరు.

100. ఏమీ? పూర్వపు భూలోకవాసుల తరువాత, భూమికి వారసులయిన వారికి, మేము

بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٩٥﴾

لَعَلَّكُمْ لِمَا كَانَ النَّبِيُّ الْخَيْرُ الْحَسَنَةُ حَتَّىٰ عَفَوْا
وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ
بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٦﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا فَفَتَحْنَا
عَنَّهُمْ بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِن
كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٧﴾

أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
بَيَّاتًا وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿٩٨﴾

أَوْ أَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
وَهُمْ يُلْعَبُونَ ﴿٩٩﴾

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا
الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٠﴾

أَوْ لَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِ

1. చూడండి, 6:42-45.

2. చూడండి, 3:54, 33:62 మరియు 35:43.

కోరితే వారి పాపాల వలన వారికి కూడా శిక్ష విధించగలమని ఉపదేశం అందలేదా? మరియు మేము, వారి హృదయాలమీద ముద్రవేసి ఉన్నాము, దానిపల్ల వారు (మూ హితోపదేశాన్ని) విసదేకున్నారు.

101. ఈ సగరాల పృథ్వాంతాలను కొన్నింటిని మేము నీకు వినిపిస్తున్నాము. మరియు వాస్తవానికి వారి వద్దకు వారి ప్రవక్తలు స్పష్టమైన (నిదర్శనాలు) తీసుకొనివచ్చారు.¹ కాని వారు ముందు తిరస్కరించిన దానిని మరల విశ్వసించలేదు. ఈ విధంగా అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారుల హృదయాలపై ముద్రవేస్తాడు.²

102. మరియు మేము వారిలో చాలా మందిని తమ వాగ్దానాన్ని పాటించేవారిగా చూడలేదు. మరియు వాస్తవానికి వారిలో చాలా మందిని దుష్టులుగానే (ఫాసిఖీన్) పొందాము (చూశాము).

103. ఆ తరువాత మేము మూసోసు మా సూచనలతో ఫిర్ బైస్ మరియు అతని నాయకుల వద్దకు పంపాము. వారు, వాటి (మా సూచనల) పట్ల దుర్మార్గంతో ప్రవర్తించారు. కావున చూడండి దౌర్జన్యపరుల గతి ఏమయిందో!

104. మరియు మూసో అన్నాడు: “ఓ ఫిర్ బైస్! నేను నిశ్చయంగా, సర్వలోకాల ప్రభువు యొక్క సందేశహరుడను!

105. “అల్లాహ్ ను గురించి సత్యం తప్ప మరే విషయాన్ని పలకని బాధ్యత గలవాడను. వాస్తవానికి, నేను మీ వద్దకు, మీ ప్రభువు

أَهْلِيهَا أَنْ لَوْ نَشَاءُ أَصَبْنَهُمْ بِدُنُورِهِمْ
وَنُطْبِعُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ

تِلْكَ الْقُرَى نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِهَا وَلَقَدْ
جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا
بِهَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى
قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ①

وَمَا وَجَدْنَا إِلَّا كَثِيرًا مِنْهُمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِنْ
وَجَدْنَا إِلَّا كَثِيرًا مِنْهُمْ لَفَاسِقِينَ ②

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا إِلَى
فِرْعَوْنَ وَآلِهِ فَطَغَىٰ بِهَا ۖ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ③

وَقَالَ مُوسَىٰ يُفْرَعُونَ إِيَّايَ رَسُولٌ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ④

حَقِيقٌ عَلَى أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ
جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَاتٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِيَّ

1. చూడండి, 17:15.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ప్రతిదానిని గురించి, దాని భూతకాలపు, వర్తమానకాలపు మరియు భవిష్యత్తుకాలపు విషయాలన్నీ తెలుసు. ఇదంతా ఒక గ్రంథంలో వ్రాయబడి ఉంది. అల్లాహుతా'అలా సర్వవ్యాప్తి, సర్వపరిచితుడు. కాబట్టి, ఇక్కడ: “సత్యతిరస్కారుల హృదయాలమీద ముద్రవేయబడి ఉంది.” అని చెప్పబడింది. (స.బు'ఖరీ, తఫ్సీర్ మా. అల్లైలీ).

తరపునుండి స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చాను, కావున ఇస్రా'యీల్ సంతతివారిని నావెంట పోనివ్వు.¹

106. (ఫిర్'బైన్) అన్నాడు: “నీవు ఏదైనా సూచనను తీసుకొనివచ్చిఉంటే - నీవు సత్య వంతుడవే అయితే - దానిని తీసుకొనిరా!”

107. అప్పుడు (మూసా) తన చేతికర్రను విసిరాడు, అకస్మాత్తుగా అది ఒక స్పష్టమైన పెద్ద సర్పం (ను‘అబాన్)గా మారిపోయింది.

108. మరియు అతడు తనచేతిని బయటికి తీశాడు. ఇక అది చూసే వారికి తెల్లగా మెరుస్తూ కనిపించింది.

109. (ఇది చూసి), ఫిర్'బైన్ జాతి నాయకులు అన్నారు: “నిశ్చయంగా, ఇతడు నేర్పుగల ఒక గొప్ప మాంత్రికుడు!”

110. (ఫిర్'బైన్ అన్నాడు): “ఇతడు మిమ్మల్ని మీ భూమి నుండి వెడలగొట్టగోరు తున్నాడు. అయితే! మీ సలహా ఏమిటి?”

111. వారన్నారు: “అతనికి (మూసాకు) మరియు అతని సోదరునికి కొంత వ్యవధి నిచ్చి, అన్ని నగరాలకు బంటులను పంపు.

112. “వారు నివులుబైస ప్రతిమాంత్రికుణ్ణి నీవద్దకు తీసుకొని వస్తారు.”²

113. మరియు మాంత్రికులందరూ ఫిర్'బైన్

إِسْرَآئِيلَ

قَالَ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِي قَآئِلِينَ بِهَا إِنْ كُنْتُمْ الصّٰدِقِينَ ﴿١٠٦﴾

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٠٧﴾

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضٌ لِلْظُّلُمِثِينَ ﴿١٠٨﴾

قَالَ الْمَلَائِكَةُ قَوْمٌ فَرَعَوْنَ إِنَّ هَذَا السَّاحِرُ عَلِيمٌ ﴿١٠٩﴾

ثُمَّ يَدَّ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَآئِنِ حٰشِرِينَ ﴿١١١﴾

يَأْتِيكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ ﴿١١٢﴾

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فَرَعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَكِبْرًا إِنْ كُنَّا

1. ఇస్రా'యీల్ సంతతి వారు అసలు సిరియా (షామ్) ప్రాంతపు వాసులు. యూసుఫ్ ('అ.స.) కాలంలో వారు ఈజిప్టులో స్థిరపడ్డారు. కాలచక్రంలో ఈజిప్టురాజులు మారిపోయారు. వారి ప్రాధాన్యత తగ్గి, వారు ఫిర్'బైనుల రాజరికంలో బానిసలుగా మారిపోయారు. మరియు ఎన్నో కష్టాలకు అవమానాలకు గురిచేయబడ్డారు. వారికి స్వాతంత్ర్యం ఇప్పించటానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) మూసా ('అ.స.)ను ప్రవక్తగా చేసి పంపాడు.

2. చూడండి, 20:57-59.

పద్ధతు పచ్చి: “ఒక వేళ మేము గెలిస్తే మాకు ప్రతిఫలం తప్పకుండా ఉంటుంది కదా!” అని అన్నారు.

114. (ఫిర్'బైస్) అన్నాడు: “అవును, నిశ్చయంగా, మీరు నా సాన్నిధ్యాన్ని కూడా పొందుతారు.”

115. వారన్నారు: “ఓ మూసా! నీవు (ముందు) విసురుతావా? లేక మేము విసరాలా?”

116. (మూసా) అన్నాడు: “మీరే (ముందు) విసరండి!” వారు (తమ కర్రలను) విసిరి, ప్రజల చూపులను మంత్రముగ్ధం చేస్తూ వారికి భయం కలిగించే ఒక అద్భుతమైన మాయాజాలాన్ని ప్రదర్శించారు. (1/8)

117. * మేము మూసాకు: “నీ చేతి కర్రను విసురు.” అని ఆదేశమిచ్చాము. అప్పుడది వారి (మాంత్రికుల) బూడిద (మాయాజాలాన్ని) మ్రొంగివేసింది.

118. ఈ విధంగా సత్యం స్థాపితమయ్యింది మరియు వారు (మాంత్రికులు) చేసిందంతా విఫలమయ్యింది.

119. ఈ విధంగా వారక్కడ అవజయం పొంది అవమానంతో కృంగిపోయారు.

120. మరియు మాంత్రికులు సాష్టాంగ పడ్డారు.

121. (మాంత్రికులు) అన్నారు: “మేము సర్వలోకాల ప్రభువును విశ్వసించాము.

122. “మూసా మరియు హారూన్‌ల ప్రభువును.”

123. ఫిర్'బైస్ అన్నాడు: “నేను అనుమతి

عَنِ الْغَالِيَيْنِ ۝

قَالَ لَعَنُوا لَكُمْ لَيْلِيَ الْمَقْرِينَ ۝

قَالُوا يٰمُوسَىٰ اِنَّمَا اَنْتُ نَذِيْرٌ لِّمَا اَنْتَ تَكُوْنُ عَنِ الْمُنٰفِقِيْنَ ۝

قَالَ الْقَوْمُ اَفَلَا الْقَوْمُ اَشْحَرُوا اَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرٍ عَظِيْمٍ ۝

وَاَوْحَيْنَا اِلٰى مُوسٰى اَنْ اَلْقِ عَصَاهُ ۚ فَلَا رٰحَةَ لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَاَيُّكُمْ لٰتُفَتُّ مَا يٰٓاِفْكُوْنَ ۝

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝

فَخَلَبُوْا هٰٓؤُلَآءِ ۚ وَانْقَلَبُوْا صٰغِرِيْنَ ۝

وَالَّذِي السَّحَرَةُ سٰجِدِيْنَ ۝

قَالُوا اِنَّمَا بُرِّبَ الْعٰلَمِيْنَ ۝

رَبِّ مُوسٰى وَهٰرُونَ ۝

قَالَ فِرْعَوْنُ اَمْتُمْرِيْمْ قَبْلَ اَنْ اَدْنٰ لَكُمْ اِنَّ

ఇవ్వకముందే మీరు అతనిని విశ్వసించారా? నిశ్చయంగా, మీరందరూ కలిసి ఈ నగరం నుండి దాని వాసులను వెడలగొట్టటానికి పన్నిన పన్నాగమిది, (దీని పరిణామం) మీరిప్పుడే తెలుసుకోగలరు.

124. “నేను తప్పక మీ ఒక ప్రక్క చేతులను మరొక ప్రక్క కాళ్ళను నరికిస్తాను. ఆ తరువాత మీరందరినీ సిలువపై ఎక్కిస్తాను.”

125. వారు ఇలా జవాబు ఇచ్చారు: “నిశ్చయంగా, మేము మా ప్రభువు వద్దకే కదా మరలిపోయేది!

126. “మరియు మా ప్రభువు తరపు నుండి మావద్దకు వచ్చిన సూచనలను, మేము విశ్వసించామనే కదా! నీవు మాతో పగతీర్చుకోదలచావు.” (ఇలా ప్రార్థించారు): “ఓ మా ప్రభూ! మాకు సహనమొసంగు. మేము నీకు విధేయులముగా (ముస్లింలముగా) మృతి నొందేటట్లు చేయి!”

127. మరియు ఫిర్ బైస్ జాతి నాయకులు అతనితో అన్నారు: “ఏమీ? భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించటానికి మరియు నిన్నూ నీ దేవతలను విడిచిపోవటానికి, నీవు మూసాను మరియు అతని జాతి వారిని పదలు తున్నావా?” అతడు (ఫిర్ బైస్) జవాబిచ్చాడు: “మేము తప్పక వారి కుమారులను చంపి వారి కుమార్తెలను బ్రతకనిస్తాము. మరియు నిశ్చయంగా, మేము వారిపై ప్రాబల్యం కలిగిఉన్నాము.”

128. మూసా తనజాతి వారితో అన్నాడు: “అల్లాహ్ సహాయం కోరండి మరియు సహనం పహించండి. నిశ్చయంగా ఈ భూమి అల్లాహ్ దే! ఆయన తనదాసులలో, తాను కోరిన వారిని

هَذَا الْمَكْرُ مَكْرُهُمْ فِي الْمَدِينَةِ لِيُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا قَسَوفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٢٤﴾

لَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ ثُمَّ لَأَصْلَبَنَّكُمْ أَجْعَلِينَ ﴿١٢٥﴾

قَالُوا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُسْقِطُونَ ﴿١٢٦﴾

وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَتْهُمْ رَبَّنَا أَفَرُّ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقَّنَا مُسْلِمِينَ ﴿١٢٧﴾

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَدْرُسُونِي وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرُكَ وَالْهَتَّكَ قَالَ سَتَقْبَلُونَ إِبْرَاهِيمَ وَنَسْتَجِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ ﴿١٢٨﴾

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٩﴾

దానికి వారసులుగా చేస్తాడు. మరియు అంతిమ (సాఫల్యం) దైవభీతి గలవారిదే!”

129. (మూసా జాతివారు) అన్నారు: “నీవు రాక పూర్వమూ మరియు నీవు పచ్చిన తర్వాతనూ మేము బాధించబడ్డాము!” (మూసా) జవాబిచ్చాడు: “మీ ప్రభువు త్వరలోనే మీ శత్రువులను నాశనం చేసి మిమ్మల్ని భూమిలో 'ఖలిఫాలుగా' చేసినప్పుడు మీరు ఎలా ప్రవర్తిస్తారో ఆయన చూస్తాడు?”

130. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఫిర్'జన్ జాతి వారిని - బహుశా వారికి తెలివి పస్తుండేమోనని - ఎన్నో సంవత్సరాల పరకు కరువుకు, ఫలాల నష్టానికి గురిచేశాము.

131. ఆ పిదప వారికి మంచికాలం పచ్చినపుడు వారు: “మేము దీనికి అర్హులం!” అని అనేవారు. కాని వారికి కష్టకాలం దాపురించినపుడు, వారు మూసా మరియు అతనితో పాటు ఉన్నవారిని తమకు అపశకునంగా పరిగణించేవారు.¹ వాస్తవానికి వారి అపశకునాలన్నీ అల్లాహ్ చేతులలోనే ఉన్నాయి. కాని వారిలో చాలా మందికి తెలియదు.

132. మరియు వారు (మూసాతో) అన్నారు: “నీవు మమ్మల్ని భ్రష్టంపజేయడానికి ఏ సూచనను తెచ్చినా మేము నిన్ను నమ్మేవారం కాము!”

133. కావున మేము వారిపై జల ప్రళయం ('తూఫాన్'), మిడుతలదండ, పేనులు, కప్పలు మరియు రక్తం మొదలైన

قَالُوا أَوْذَيْنَا مِنْ قَبْلُ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ
مَا جِئْتَنَا قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ
وَيَسْتَلْفِئَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرْ كَيْفَ
تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقْصِ
مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

فَإِذَا جَاءَهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَئِنْ هَذِهِ إِلَّا
تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ يَغَيِّرُ اللَّهُ وَاسْمِيَ وَمَنْ مَعَهُ إِلَّا
إِنَّمَا ظَنُّهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لَتُضْحَرَكُنَّ
بِهَا أَفْمَا لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجُرَادَ وَالْقُمَّلَ
وَالضَّفَادَ وَالدَّمَ آيَاتٍ مُفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا

1. యస్త'భివకుమ్: అంటే మిమ్ము ఉత్తరాధికారులుగా, వారసులుగా లేక నాయకులుగా చేస్తాడు.

2. 'తాజ'రున్: ఎగురుట. 'తాజ'రుహమ్: అపశకునం. ప్రాచీన కాలంలో శుభ-అశుభ శకునాలను పక్షులను ఎగురవేసి అంచనా వేసేవారు. శకునాలు చూడటం ఇస్లాంలో 'హరాం. శకునాలను గురించి ఇంకా చూడండి, 3:49, 5:110, 17:13, 27:47 మరియు 36:18-19.

స్పష్టమైన సూచనలను పంపాము.¹ అయినా వారు దురహంకారం చూపారు మరియు వారసలు మహా అపరాధులు.

134. మరియు వారిపైకి అవద వచ్చినపుడు వారనేవారు: “ఓ మూసా! నీ ప్రభువు నీకిచ్చిన వాగ్దాసం అధారంగా నీవు మా కొరకు ప్రార్థించు! ఒకవేళ నీవు మా నుండి ఈ అవదను తొలగిస్తే మేము నిన్ను విశ్వసిస్తాము; మరియు ఇస్రాయిల్ సంతతి వారిని తప్పక నీవెంట పంపుతాము.”

135. కానీ, ఒక నిర్ణీతకాలం వరకు వారి నుండి అవదను తొలగించగానే - ఆ కాలానికి వారు చేరుకోవలసినవారే కాబట్టి - వారు తమ వాగ్దానాన్ని భంగపరిచే వారు!

136. కావున మేము వారికి ప్రతీకారం చేశాము మరియు వారిని సముద్రంలో ముంచివేశాము, ఎందుకంటే! వాస్తవానికి వారు మా సూచనలను అసత్యాలని తిరస్కరించేవారు మరియు వాటిని లక్ష్యపెట్టకుండా ఉన్నారు.

137. మరియు వారి స్థానంలో బలహీనులుగా ఎంచబడేవారిని మేము శుభాలతో నింపిన, ఆ దేశపు తూర్పు భాగాలకు మరియు పశ్చిమ భాగాలకు వారసులుగా చేశాము.² ఈ విధంగా నీ ప్రభువు ఇస్రాయిల్ సంతతి వారికి చేసిన ఉత్తమమైన వాగ్దాసం, వారు ఓర్పుపొందిన సందుకు పూర్తి అయింది.³ మరియు ఫిర్ బెన్

وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٣٠﴾

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا لِمُوسَى اذْعُرَّنَا
رَبِّكَ بِمَا عَهِدَ لَكَ لِيُنْزِلَ عَلَيْنَا
الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَ بِكَ وَلَنُتَّبِعَنَ مَعَكَ بَنِي
إِسْرَءِيلَ ﴿٣١﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ إِلَى أَجَلٍ هُمْ
بِلِغْوِهِ إِذْ أَهْمُ بِتَكْوُنِ ﴿٣٢﴾

فَأَنقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ يَوْمَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿٣٣﴾

وَأَوْثَرْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسَيِّفُونَ
مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا
وَلَمَّا كَلِمَتُ رَبِّكَ الْخُسْفَى عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ
بِمَا صَبَرُوا وَذَمَرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ
وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿٣٤﴾

1. ఈ తొమ్మిది అద్భుత సూచనలు: 1) కర్ర, 2) చేయి తెల్లగా మారుట, 3) కరువు (ఫల, పంటల నష్టం), 4) జల ప్రళయం (తుఫాను), 5) విడుదల దండ, 6) పేసులు, 7) కప్పలు, 8) రక్తం, 9) సముద్రంలో త్రోవ.

2. చూడండి, 3:26.

3. ఈ వాగ్దాసం కొరకు చూడండి, 7:128-129 మరియు 28:5-6.

మరియు అతని జాతివారు ఉత్పత్తి చేసిన వాటిని మరియు ఎత్తిన (నిర్మించిన) కట్టడాలను నాశనంచేశాము.

138. మరియు మేము ఇస్రాయిల్ సంతతివారిని సముద్రం దాటించిన తరువాత వారు (సడుస్తూ) తమ విగ్రహాలను ఆరాధించే ఒక జాతివారి వద్దకు చేరారు.¹ వారన్నారు: “ఓ మూసా! ఏరి అరాధ్య దైవాలపలే మాకు కూడ ఒక ఆరాధ్య దైవాన్ని నియమించు.” (దానికి మూసా) జవాబిచ్చాడు: “నిశ్చయంగా, మీరు జ్ఞానహీనులైన జాతికి చెందినవారు.”

139. “నిశ్చయంగా మీరు అచరిస్తున్నందుకు (విగ్రహారాధన చేస్తున్నందుకు) నాశనం చేయబడతారు. మీరు చేస్తున్నదంతా నిరర్థకమైనదే.”

140. (మూసా ఇంకా) ఇలా అన్నాడు: “ఏమీ? నేను అల్లాహ్ ను వదలి మరొక ఆరాధ్య దైవాన్ని మీకొరకు అన్వేషించాలా? వాస్తవానికి ఆయనే (మీ కాలపు) సర్వలోకాల వారిపై మీకు ఘనతను ప్రసాదించాడు కదా!”

141. మరియు మేము మిమ్మల్ని ఫిర్ బన్ జాతివారి నుండి విముక్తి కలిగించిన సందర్భాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి). వారు మిమ్మల్ని ఘోర బాధకు గురిచేస్తూ ఉన్నారు. మీ కుమారులను చంపి, మీ స్త్రీలను సజీవులుగా వదులుతూ ఉన్నారు. మరియు ఇందు మీ ప్రభువు తరపునుండి మీకొక గొప్ప పరీక్ష ఉండింది. (1/4)

وَجَوْرًا بَيْنِي إِسْرَآءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَا مَوْسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا هُم بِبِطِلٌ مَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿١٣٩﴾

قَالَ أَعْيَرَ آلَهُ أَبْنَاءُكُمْ (إِلَهًا) وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٤٠﴾

وَأَذَانَجَيْنَكُمْ مِنَ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يَقْتُلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾

1. ఇస్రాయిల్ సంతతివారు, బహంశా సూయజ్ అగాధం (Gulf of Suez)ను దాటి సినాయి వైపుకు వెళ్ళారు. మరియు ఫిర్ బన్ మరియు అతని సైన్యం అందులో మునిగిపోయారు.

2. ఈ ప్రజలు ఎవరో ఖుర్ఆన్ లో లేదు. వారు అమాలేకియ (Amalekites) తెగకు చెందిన 'అరబ్బులు కావచ్చు! ఏరు దక్షిణ ఫిలస్టీన్ లో మరియు సినాయి ద్వీపకల్పం (Peninsula)లో నివసించేవారు.

142. * మరియు మేము మూసా కొరకు (సినాయి కొండపై) ముచ్చెర్పరాతుల (గడువు) నిర్ణయించాము. తరువాత పది (రాత్రులు) పొడిగించాము. ఈ విధంగా అతని ప్రభువు నిర్ణయించిన నలభైరాత్రుల గడువు పూర్తి అయ్యింది. మూసా తన సోదరుడగు హరూన్‌తో అన్నాడు: “నీవు నా జాతి ప్రజలలో నాకు ప్రాతినిధ్యం వహించు మరియు సంస్కరణకు పాటుపడు మరియు అరాచకాలు చేసేవారి మార్గాన్ని అనుసరించకు.”

143. మరియు మూసా మేము నిర్ణయించిన సమయానికి (మా నిర్దీత చోటుకు) వచ్చినపుడు, అతని ప్రభువు అతనితో మాట్లాడాడు. (మూసా) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నాకు నీ దర్శన భాగ్యమివ్వు (కనిపించు). నేను నిన్ను చూడదలచాను!” (అల్లాహ్) అన్నాడు: “నీవు నన్ను (ఏ మాత్రం) చూడ లేవు! కాని ఈ పర్యవేక్షకు చూడు! ఒకవేళ అది తన స్థానంలో స్థిరంగా ఉండగలిగితే, అప్పుడు నీవు నన్ను చూడగలవనుకో!”¹ అతని ప్రభువు ఆ కొండపై తన తేజస్సును ప్రసరింపజేయగా అది భస్మమై పోయింది మరియు మూసా స్పృహతప్పి పడిపోయాడు. తెలివి వచ్చిన తరువాత (మూసా) అన్నాడు: “నీవు సర్వలోపాలకు అతీతుడవు, నేను పశ్చాత్తాపంతో నీ వైపుకు మరలుతున్నాను మరియు నేను విశ్వసించేవారిలో మొట్టమొదటి వాడను.”²

وَوَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَاهَا بِعَشْرِ أَمْثَلِهَا رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً
وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ①

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ نَرِيكَ وَلَكِنْ انْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ نَرِيكَ
فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا ذَلِكَا أَفَّا قَالَ سُبْحَنَكَ ثُبُّ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ②

1. 'స'హ'హ్ 'హ'దీస్'ల ద్వారా విశదమయ్యేది ఏమిటంటే, ఇహలోక జీవితంలో ఏ మానవుడు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.)ను చూడలేడు. అహ్లా-సున్నత్ వారి అభీదహ్ ఏమిటంటే వుసరుల్లాహ దినమున అహ్లా- ఈమాన్ (విశ్వాసు)లకు అల్లాహుతా'అలా దర్శనభాగ్యం లభిస్తుంది మరియు స్వర్గంలో కూడా వారికి అల్లాహ్ (సు.తా.) దర్శనం లభిస్తుంది.

2. ఇది రెండవసారి మూసా ('అ.స.) అల్లాహ్ (సు.తా.)తో మాట్లాడింది. మొదటి సారి అతను 'తువా

144. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “ఓ మూసా - ప్రవక్త పదవికి మరియు సంభాషించటానికి - నిశ్చయంగా, నేను ప్రజలందరిలో, నిన్ను ఎన్నుకున్నాను. కావున నేను నీకిచ్చిన దానిని తీసుకొని, కృతజ్ఞులలో చేరు.”

145. మరియు మేము అతని కొరకు, ఫలకాల మీద ప్రతి విధమైన ఉపదేశాన్ని ప్రతి వ్యవహారానికి సంబంధించిన వివరాలను వ్రాసివచ్చి, అతని (మూసా)తో అన్నాము: “నీటిని గట్టిగాపట్టుకో! మరియు నీటి ఉత్తమ ఉపదేశాలను అనుసరించమని నీ జాతివారిని అజ్ఞాపించు. త్వరలోనే నేను అవిధేయుల (ఫాసిఖూన్ల) నివాసాన్ని మీకు చూపుతాను.”¹

146. ఏ హక్కు లేకుండా భూమిపై దురహంకారంతో వ్యవహరించే వారిని నేను నా సూచన (ఆయాత్)ల నుండి దూరంచేస్తాను. మరియు వారు ఏ సూచన (ఆయాత్)ను చూసినా దానిని విశ్వసించరు.² ఒకవేళ సక్రమమైన మార్గం వారిముందుకు వచ్చినా, వారు దానిని అవలంబించరు. కాని వారు తప్పుదారిని చూస్తే దానిని అవలంబిస్తారు.³ ఎందుకంటే వాస్తవానికి, వారు మా సూచన (ఆయాత్)లను అబద్ధాలని తిరస్కరించారు మరియు వాటి నుండి నిర్లక్ష్యులై ఉన్నారు.⁴

قَالَ يٰمُوسَىٰ اِنِّى اصْطَفَيْتَكَ عَلَى النَّاسِ
بِرِسَالَتِي وَبِكَلَامِى فَخُذْ مَا آتَيْنٰكَ وَكُنْ
مِنَ الشَّاكِرِيْنَ

وَكَتَبْنَا لَهُ فِى الْاَوْارِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً
وَتَفْصِيْلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَاْمُرْ
قَوْمَكَ بِاِخْتِذَاىَ اَحْسِنَهَا سَآوِرِيْكَوَدَارِ
الْفَيْقِيْنَ

سَآصِرُوْا عَنِ الْبَنِي الَّذِيْنَ يَتَّبِعُوْنَ فِى
الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاِنْ يَّرَوْا كُلَّ اٰيَةٍ لَّا
يُؤْمِنُوْا بِهَا وَاِنْ يَّرَوْا سَبِيْلَ الرَّسُوْلِ لَآ يَخْذُوْا
سَبِيْلًا وَاِنْ يَّرَوْا سَبِيْلَ الْغَىِّ يَتَّبِعُوْهُ
سَبِيْلًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوْا بِآيَاتِنَاوَكَاَلُوْا
عَنْهَا غٰفِلِيْنَ

వాటిలో వెలుగు చూసి దానినుండి కొరివి తీసుకురావటానికి పోయినప్పుడు, అల్లాహుతా'అలా అతనిని ప్రవక్తగా ఎన్నుకొని ఫిర్'బను జాతివారి పద్ధతు అద్భుత చిహ్నాలతో పంపాడు.

1. ఇది అమూలేకీయుల పామ్ రాజ్యం కావచ్చు. వారు అల్లాహుతా'అలాకు అవిధేయులై ఉండిరి, (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

2. చూడండి, 10:96-97.

3. ఈ విషయం ఈ కాలంలో గూడ జరుగుతోంది. ఈ కాలపు చాలామంది ముస్లింలు కూడా మంచినుండి దూరమైపోతున్నారు మరియు చెడును అవలంబిస్తున్నారు.

4. చూడండి, 96:67.

147. మరియు మా సూచన (ఆయాత్)లను మరియు పరలోక దర్శనాన్ని (పునరుత్థాన దినాన్ని) అబద్ధాలని తిరస్కరించినవారు చేసిన కర్మలన్నీ వ్యర్థమవుతాయి. ఏమీ? వారు కేవలం తమ కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం తప్ప మరేమైనా పొందగలరా?

148. మరియు మూసా జాతివారు, ఆతను పోయిన పిదప తమ ఆభరణాలతో ఒక అపురూప విగ్రహాన్ని తయారుచేశారు. దానిలోనుండి (అవు అరుపుపంటి) ధ్వని వచ్చేది. ఏమీ? అది వారితో మాట్లాడ జాలదని మరియు వారికి ఏవిధమైన మార్గదర్శకత్వం చేయజాలదని వారికి తెలియదా? అయినా వారు దానిని (దైవంగా) చేసుకొని పరమ దుర్మార్గులయ్యారు.

149. మరియు వారు మార్గం తప్పారని తెలుసుకున్నప్పుడు పశ్చాత్తాపంతో మొత్తుకుంటూ అనేవారు: “మా ప్రభువు మమ్మల్ని కరుణించి, మమ్మల్ని క్షమించకపోతే మేము తప్పక నాశనం అయ్యేవారమే!”

150. మరియు మూసా తన జాతివారి పద్ధతు తిరిగివచ్చి క్రోధంతో ఏచారంతో అన్నాడు: “నేను వెళ్ళిన పిదప మీరు అచరించింది ఎంతచెడ్డది! ఏమీ? మీ ప్రభువు ఆజ్ఞ (రాకముందే) తొందరపడి (ఆయన ఆరాధనను

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ
حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ
عِجْلًا جَسَدًا آلَهُ خَوَاتِمًا زُرُّوا إِلَهُ لَا
يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِي لَهُمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوا
وَكَانُوا ظَالِمِينَ

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ
ضَلُّوا قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا
لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا
قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي أَعْلِمْتُمْ أَمْرَ
رَبِّكُمْ وَأَنفَىٰ الْأَوَاحِ وَآتَخَذَ بَرَأْسَ أَخِيهِ يَجُرُّ
إِلَيْهِ قَالَ إِنَّ أَمْرَ الْقَوْمِ اسْتَعْصَفُونِ

1. మూసా (అ.ప.) 'తూర్ పర్యతంప్రతి సలత్తై రాత్రుల కొరకు వెళ్ళినప్పుడు సామిరి ప్రజల ఆభరణాలతో ఒక అపురూప విగ్రహాన్ని తయారుచేస్తాడు. అందులోనుండి గాలి ధూరినప్పుడు అవు అరుపుపంటి అరుపు వచ్చేది. దానిని ఆతడు ఇదే మీ ఆరాధ్య దైవం అని అంటాడు. ప్రజలు మూఢత్వంలో ఆతనిని అనుసరించి దానిని పూజించ సాగుతారు. ఏ విధంగానైతే ఈ నాడు కూడా, ఈ విధమైన మూఢనమ్మకాలు గలవారి కొరత లేదో! అది వారికి లాభం గానీ, నష్టం గానీ చేయలేదని తెలిసి కూడా, ప్రజలు ఇటువంటి వాటిని ఆరాధించడం, ప్రాచీనకాలం నుండి వస్తున్న తప్పడు అవారమే!

పదిలారా?'' తరువాత ఫలకాలను పడవేసి,¹ తన సోదరుని తల వెంట్రుకలను పట్టుకొని తనవైపునకు లాగాడు. (హారూన్) అన్నాడు: "నా సోదరుడా (తల్లి కుమారుడా)! వాస్తవానికి ఈ ప్రజలు బలహీనునిగా చూసి నన్ను చంపేవారే,² కావున నీవు (మన) శత్రువులకు, నన్ను చూసి సంతోషించే అవకాశం ఇవ్వకు మరియు నన్ను దుర్మార్గులలో లెక్కించకు!"

151. (మూసా) అన్నాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నన్ను మరియు నా సోదరుణ్ణి క్షమించు. మరియు మా ఇద్దరినీ నీ కారుణ్యంలోకి చేర్చుకో. మరియు నీవే కరుణించేవారిలో ఆందరికంటే ఆధికంగా కరుణించేవాడవు!"

152. అవుదూడను (దైవంగా) చేసుకున్న వారు తప్పకుండా తమ ప్రభువు ఆగ్రహానికి గురిఅవుతారు మరియు వారు ఇహలోక జీవితంలో అవమానం పాలవుతారు. మరియు అసత్యాలు కల్పించే వారిని మేము ఇదే విధంగా శిక్షిస్తాము.

153. మరియు ఎవరు దుష్కర్మాలు చేసినపిదప, పశ్చాత్తాపపడతారో మరియు నిశ్చసిస్తారో! అలాంటి వారు నిశ్చయంగా, అ తరువాత నీ ప్రభువును క్షమించేవాడుగా, కరుణించేవాడుగా పొందుతారు.

154. మరియు మూసా కోపం చల్లారిన

وَكَاذِبًا يَفْتُلُوْنَ نَبِيَّيْنِ فَلَا تُشْهِدُ فِي الرَّحْمٰنِ وَلَا
تَجْعَلُنِيْ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِيْنَ ۝

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِيْ وَلِإِسْحٰقَ وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ
وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّحِيْمِيْنَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الصُّوْلَ سَبِيْلًا لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ
رَّبِّهِمْ وَذُلٌّ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَكُنَّا لِلْكَافِرِيْنَ
عَذَابًا ۝

وَالَّذِيْنَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا
وَأٰمَنُوْا اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝

وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسٰى الْغَضَبُ أَخَذَ الْاَكْوَابَ ۝

1. మూసా ('అ.న.), తన జాతివారు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను పదిలి అవుదూడ విగ్రహాన్ని ఆరాధించటాన్ని చూసి, క్రోధావేశంలో ఏమీ తోచక - తన సోదరుణ్ణి పట్టుకొని శిక్షించటానికి, తన చేతులలో ఉన్న ఫలకాలను క్రిందపెట్టి - తన సోదరుని తలవెంట్రుకలను పట్టుకున్నారే గానీ, ఫలకాలకు అనాదరణ చేయటం అతని ఉద్దేశం కాదు. కోపం చల్లారిన తరువాత అతను వాటిని ఎత్తుకున్నారు. చూడండి ఆయత్, 154.

2. చూడండి, 20:92-94.

తరువాత ఆ ఫలకాలను ఎత్తుకున్నాడు.¹ మరియు తమ ప్రభువుకు భయపడే వారికి, వాటి వ్రాతలలో మార్గదర్శకత్వం మరియు కారుణ్యం ఉన్నాయి.

155. మరియు మేము నిర్ణయించిన గడువు కొరకు, మూసా తనజాతి వారిలో నుండి డెబ్బై మందిని ఎన్నుకున్నాడు. ఆ పిదప వారిని భూకంపం అవరించగా² (మూసా) ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు కోరితే, వీరిని మరియు నన్ను కూడా ఇంతకు పూర్వమే సంచరించి ఉండేవాడవు. ఏమి? మాలో కొందరు మూఢులు చేసిన పనికి నీవు మమ్మల్ని నశింపజేస్తావా? ఇదంతా నీ పరీక్షయే! దీని ద్వారా నీవు కోరిన వారిని మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తావు మరియు నీవు కోరిన వారికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తావు. మా సంరక్షకుడవు నీవే, కావున మమ్మల్ని క్షమించు, మమ్మల్ని కరుణించు. మరియు క్షమించే వారందరిలో నీవే అత్యుత్తముడవు! (3/8)

156. * “మాకు ఇహలోకంలో మరియు పరలోకంలో కూడా మంచిస్థితినే వ్రాయి. నిశ్చయంగా, మేము నీ వైపునకే మరలాము.” (అల్లాహ్) సమధానం ఇచ్చాడు: “నేను కోరిన వారికి నా శిక్షను విధిస్తాను. నా కారుణ్యం ప్రతిదానిని అపరించి ఉన్నది.³ కనుక నేను దానిని దైవభీతి గలవారికీ, విధిదానం (జకాత్) ఇచ్చేవారికీ మరియు నా సూచనలను

وَفِي سُبْحَتِهِمْ هُدًى وَرَحْمَةً لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ
يَهْتَبُونَ ﴿٣٨﴾

وَأَخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا مِّنْ قَبْلِهِ
قَلِيلًا أَخَذَ مِنْهُمُ الرَّحْمَةَ قَالَ رَبِّ أَوْشَكْتِ أَهْلَكَ لَهُمْ
مِّنْ قَبْلِ وَآيَايَ أَهْلَكَ لِيَا فَعَلَ الشَّعَاءُ مِنَّا إِنَّ
هُمِ الْإِفْتِنَاكَ تَضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي مَن
تَشَاءُ إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الْكَرِيمُ ﴿٣٩﴾

وَاكْتُبْ لَنَا فِي هَذِهِ الدِّينِ حَسَنَةً وَفِي
الْآخِرَةِ إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ
بِهِ مَن تَشَاءُ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ
فَسَاكُنْهَا الَّذِينَ يَشَاءُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُوْحِشُونَ ﴿٤٠﴾

1. మూసా (అ.స.) ఫలకాలను క్రింద పెట్టారు, అవి ముక్కలు కాలేదు, కావున కోపం చల్లారిన తరువాత మూసా (అ.స.) ఆ ఫలకాలను తీరిగి తీసుకున్నారు.

2. చూడండి, 2:55 అక్కడ పేతుగు(పోయిఖతున్)పడి ఆ 70 మంది చనిపోయినట్లు ఉంది. బహుశా ఈ రెండు శిక్షలు వచ్చి ఉండవచ్చు. మూసా (అ.స.) ప్రార్థనవల్ల ఆ 70 మంది మళ్ళీ సజీవులయ్యారు.

3. చూడండి, 6:12 మరియు 54.

విశ్వసించే వారికి వ్రాస్తాను!

157. “ఎవరైతే ఈ సందేశహరుణ్ణి నిరక్షరాస్యుడైన¹ ఈ ప్రవక్తను అనుసరిస్తారో! ఎవరి ప్రస్తావన వారి వద్దపున్న తొలాత్ మరియు ఇంజిల్ గ్రంథాలలో వ్రాయబడి ఉన్నదో,² అతను వారికి ధర్మమును అదేశిస్తాడు మరియు అధర్మము నుండి నిషేధిస్తాడు మరియు వారికొరకు పరిశుద్ధమైన పస్తువులను ధర్మసమ్మతంచేసి అపరిశుద్ధమైన వాటిని నిషేధిస్తాడు. వారిపై మోపబడిన భారాలను మరియు వారి నిర్బంధాలను తొలగిస్తాడు. కావున అతనిని సమర్థించి, అతనితో సహకరించి, అతనిపై అవతరింపజేయబడిన జ్యోతిని అనుసరించే వారు మాత్రమే సాఫల్యం పొందేవారు.”

158. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “మానవులారా! విశ్వయంగా, నేను మీ అందరి వైపునకు (పంపబడిన) అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరుడను.³ భూమ్యాకాశాల

أَكْبَرُ يَنْ يَكْفِيُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ
الَّذِي يُخَدُّونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ
وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُم بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَيُجِلُّ لَهُمُ الْقَلِيلَ وَيَعِزُّ لَهُمُ الْكَثِيرَ
الْخَبِيرَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ
الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَإِذَا ذُكِرَ بِهَا مَثْوَاهُ
وَعَزُّوا وَنَصَرُوا وَاتَّبَعُوا التَّوْرَ الَّذِي
أُنْزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ
جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمَّا

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇక్కడ ముహమ్మద్ (స'అస)ను నిరక్షరాస్యుడైన ప్రవక్త అని విశదం చేస్తున్నాడు. అంటే అతను ఏమీ చదువనూ లేరు మరియు వ్రాయనూ లేరు. కాబట్టి అతను చెప్పే మాటలు ప్రాచీన గ్రంథాలలో నుండి చదివినవి కావు, అవి దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) ద్వారా అతనిపై అవతరింపజేయబడినవి. కావున అతను వాటిని ప్రాచీన గ్రంథాలలో వ్రాయబడిన విధంగా గాకుండా నిజమైన పృథ్వాంతాలను బోధించారు. ఎందుకంటే కొన్ని విషయాలు, ఈ నాటి తొలాత్ మరియు ఇంజిల్‌లలో మార్చబడ్డాయి. వాటి నిజ పృథ్వాంతం కేవలం అల్లాహుతా'అలాకే తెలుసు కాబట్టి 1400 సంవత్సరాలలో ఒక్కొక్కరపు మార్పు కూడా చెందని ఈ ఖుర్ఆన్‌లో, వచ్చిన అల్లాహుతా'అలా వ'హీయే పరమసత్యం. అల్లాహ్ (సు.తా.) స్వయంగా తీర్చుదీనం పరకు ఈ ఖుర్ఆన్‌ను, అది ఉన్నది ఉన్నట్లుగా భద్రంగా ఉంచుతానని తన గ్రంథంలో విశదంచేశాడు. చూడండి, ఖుర్ఆన్, 2:42, 4:47, 57:28, 61:6, 15:9.
2. ముహమ్మద్ (స'అస) అరబ్బులలో నుండి దైవప్రవక్తగా రాబోతున్నాడనే ప్రస్తావన కొరకు చూడండి, బైబిల్, ద్వితీయోపదేశ కాండము (Deuteronomy), 18:15,18; కీర్తనలు (Psalms), 118:22-23; యెషయా (Isaiah), 42:1-13; హబక్కుకు (Habakkuk), 3:3-4; మత్తయి (Mathew), 21:42-43; యోహాను (John), 14:16-17, 26-28, 16:7-14.
3. పూర్వ ప్రవక్తలు (అలైహిమే స.) తమ తమ జాతులవారి పద్ధతే పంపబడివుంటిరి. మూసా

సామ్రాజ్యాధిపత్యం ఆయనదే. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యదేవుడు లేడు; ఆయనే జీవస్మరణాలను ఇచ్చేవాడు. కావున అల్లాహ్ను మరియు ఆయన సందేశహరుడు నిరక్షరాస్యుడైన ఈ ప్రపక్తను విశ్వసించండి. అతను అల్లాహ్ను మరియు ఆయన సందేశాలను విశ్వసిస్తాడు. అతనినే అనుసరించండి, అప్పుడే మీరు మార్గదర్శకత్వం పొందుతారు.¹

159. మరియు మూసా జాతివారిలో సత్యం ప్రకారమే మార్గదర్శకత్వం చూపుతూ మరియు దాని(సత్యం) ప్రకారమే న్యాయం చేసే ఒక వర్గంవారు ఉన్నారు.²

160. మరియు మేము వారిన్ని పన్నెండు తెగలు (వర్గాలు)గా విభజించాము. మరియు మూసా జాతివారు అతనిని నీటి కొరకు ఆడిగినపుడు, మేము అతనిని: “నీ చేతి కర్రతో రాయిపైకొట్టు!” అని ఆజ్ఞాపించాము. అప్పుడు దానినుండి పన్నెండు ఊటలు ప్రవహించ సాగాయి. అప్పుడు ప్రతి తెగవారు, తాము నీళ్ళు

بِأَمْرِ رَبِّهِ وَرَسُولِهِ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْحَقِّ
بِأَمْرِ رَبِّهِ وَكَلِمَتِهِ وَالشَّيْءُ لَكُمْ تَهْتَدُونَ ۝

وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ
يَعْلَمُونَ ۝

وَقَطَعْنَاهُمْ اثْنَيْ عَشَرَ سَبَاطًا مَبْنًى
وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ الْآ
فِرْبُ بِعَصَا الْخَجَرِ فَاتَّخَذَتْ مِنْهُ اثْنَتَا
عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرِيقَهُمْ
وَوَعَدْنَاهُمْ الْغَنَاءَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ
الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَىٰ كُلًّا مِنْ تَلَاتٍ مَّا

(అ.స.) ఇస్రా'యా'ల్ సంతతివారి కొరకు వచ్చారని తొలాత్ అంటుంది. 'ఈసా' (అ.స.): “నేను దారి తప్పిన ఇస్రా'యా'ల్ సంతతి వారి కొరకు పంపబడ్డాను.” అని అన్నారు. చూడండి, 5:46 వ్యాఖ్యానం 1. కాని ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటున్నాడు: “(ఓ ము'హమ్మద్!) వారితో అను: 'మానవులారా! విశ్వయంగా నేను మీ అందరివైపుకు పంపబడిన సందేశహరుడను, (ర'హ్మతులో లిల్'అలమీన్, 21:107).’ మరియు: 'ప్రపక్తలందరి ముద్రను (భాతమన్నబియ్యాత్, 33:40).’ ”

1. ఇక్కడ మరొకసారి నిరక్షరాస్యుడుగా, దైవప్రవక్తగా, ము'హమ్మద్ (స'అస) పేర్కొనబడ్డారు. అంటే అతనికి ఏ మానవగురువు లేడు. అతను నేర్చుకున్నది, దైవదూత జిబ్రీల్ (అ.స.) తెచ్చిన, అల్లాహ్ (సు.తా.) దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ), ద్వారా మాత్రమే. చూశారా! అది ఎంత మహత్వమైనదో! ఈ నాటికి కూడా దానిపంటి ఒక్క సూరహ్ కూడా ఎవ్వరూ రచించి తేలేకపోయారు. ఎందుకంటే ఇది (దివ్యఖుర్ఆన్) మానవరచన కాదు, అల్లాహుతా'అలా తరపునుండి అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) ద్వారానే పునరుజ్ఞానదినం వరకు భద్రంగా ఉంచబడుతుందని అల్లాహుతా'అలా ప్యక్తం కూడా చేశాడు. చూడండి, 15:9.

2. చూడండి, 3:113-115. ఉదాహరణకు 'అబ్దుల్లాహ్ చిన్-సల్లామ్.

3. చూడండి, 5:12.

తీసుకునే స్థలాన్ని తెలుసుకున్నారు. మరియు మేము వారిపై మేఘాలఛాయను కల్పించాము. మరియు వారి కొరకు మన్న మరియు సల్వాలను దింపాము: ¹ “మేము మీకు ప్రసాదించిన పరిశుద్ధమైన వదార్థాలను తిసండి.” అని అన్నాము. మరియు వారు మాకు అన్యాయం చేయలేదు, కాని తమకు తామే అన్యాయం చేసుకున్నారు.

161. మరియు వారికి ఇలా అజ్ఞ ఇవ్వబడిన సందర్భాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!): “ఈ నగరంలో నివసించి, అందులో మీ ఇష్ట ప్రకారం తిసండి మరియు: ‘మా పాపాలను క్షమించు (‘హి’త్తతున్),’ అని అంటూ ఉండండి. మరియు సాష్టాంగపడుతూ దాని ద్వారంలో ప్రవేశించండి, మేము మీ పాపాలను క్షమిస్తాము. మేము సజ్జసులను అధికంగా (అనుగ్రహిస్తాము).”

162. కాని వారిలో దుర్మార్గులైన వారు తమకు చెప్పబడిన మాటను మార్చి మరొక మాటను ఉచ్చరించారు; కావున వారు చేస్తున్న దుర్మార్గానికి ఫలితంగా మేము వారిపై ఆకాశం నుండి అవదను పంపాము. ²

163. మరియు సముద్ర తీరమునందున్న ఆ నగర (వాసులను) గురించి వారిని అడుగు; వారు శనివారపు (సబ్త్) ధర్మాన్ని ఉల్లంఘించేవారు! ఆ శనివారం (సబ్త్) రోజుననే చేపలు వారి ముందుకు ఎగిరెగిరి నీటిపైకి వచ్చేవి. మరియు శనివారపు (సబ్త్)

رَزَقْنَاهُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٦١﴾

وَأَذَقْنَا لَهُمْ اسْكُوتًا هَذِهِ الْقَرْيَةُ وَكُلُّوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ سَيَزِيدُ الْمُسِيئِينَ ﴿١٦٢﴾

فَمَنْ لِّ الَّذِينَ كَلَّمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْرًا مِنْ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ ﴿١٦٣﴾

وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةً الْيَوْمَ يَدْعُونَ فِي التَّبَاتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ جِيئَاتُهُمْ يَوْمَ سَبِيهِمْ سُرْعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٤﴾

1. చూడండి, 2:57.

2. ఆయత్లు 160-162లలో వివరించబడిన విషయాలు సూరహ్ అల్-బఖరహ్ మొదటి భాగంలో కూడా ఉన్నాయి. (2:58-59).

ధర్మం పాటించని రోజు (చేపలు) పచ్చేవి కావు. వారి అవిధేయతకు కారణంగా మేము వారిని ఈ విధంగా పరీక్షకు గురిచేశాము.¹

164. వారిలోని ఒకవర్గం వారు: “అల్లాహ్ ఎవరిని సశింపజేయనున్నాడో లేదా ఎవరికి కఠినశిక్ష విధించనున్నాడో! అలాంటివారికి, మీరెందుకు ఉపదేశం చేస్తున్నారు?” అని అంటే అతను (ఉపదేశం చేసేవ్యక్తి) అన్నాడు: “మీ ప్రభువు ముందు, (హితబోధ ఎందుకు చేయలేదని), నాపై నింద ఉండకుండా మరియు వారు దైవభీతి గలవారు అవుతారేమోనని!”

165. తరువాత వారికి చేయబడిన హిత బోధను వారు మరచినప్పుడు! దుష్కార్యాల సుంచి వారిస్తూ ఉన్న వారిని మేము రక్షించాము. మరియు దుర్మార్గులైన ఇతరులను, అవిధేయత చూపినందుకు కఠిన శిక్షకు గురిచేశాము.

166. కాని విషేధించబడిన వాటినే వారు హద్దులుమీరి చేసినప్పుడు మేము వారితో: “మీరు సీచమైన కోతులుగా మారండి.” అని అన్నాము.²

167. మరియు నీ ప్రభువు వారి (యూదుల)పై అంతిమ దినం వరకు దుఃఖ కరమైన శిక్ష విధించే వారిని పంపుతూ ఉంటానని ప్రకటించిన విషయాన్ని (జుప్తికి తెచ్చుకోండి).³ నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు శిక్ష విధించటంలో శీఘ్రుడు. మరియు నిశ్చయంగా ఆయన క్షమాశీలుడు, ఆపార కరుణాప్రదాత.

وَإِذْ قَالَتِ امْأَةٌ مِنْهُمْ لِمَ نَعُظُونَ قَوْمًا لَّهُمْ
مُهِلٌ لَهُمْ أَوْ مَعَدَّ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۚ قَالُوا
مُعَذِّبُهُ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَعْلَاهُمْ يَتَّقُونَ ۝

فَلَمَّا تَسَاءَلُوا مَا ذَكَرُوا لِيَٰحْيِيَ الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ
الْعُتُوِّ وَأَلْحَدُوا الَّذِينَ كَلِمُوا بِعَذَابٍ بَلِيٍّ
بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ۝

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا
قِرْدَةً خَاسِئِينَ ۝

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ
الْقِيَامَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ سُورَ الْعَذَابِ ۚ إِنَّ رَبَّكَ
لَسَرِيعُ الْعِقَابِ ۚ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

1. చూడండి, జెరిమి యర్మియా (Jeremia), 17:21-27

2. చూడండి స'హి'హ్ బు'ఖరీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' సం. 481. ఇంకా చూడండి, 2:65, 5:60.

3. చూడండి, 3:112.

168. మరియు మేము వారిని భువిలో వేర్వేరు తెగలుగా జేసి వ్యాపింపజేశాము. వారిలో కొందరు సన్మార్గులున్నారు. మరికొందరు దానికి దూరమైన వారున్నారు. బహుశా వారు (సన్మార్గానికి) మరలి పస్తారేమోసని. మేము వారిని మంచి చెడు స్థితుల ద్వారా పరీక్షించాము.

169. ఆ పడప వారి తరువాత దుష్టులైన వారు వారి స్థానంలో గ్రంథానికి వారసులై, తుచ్చమైన ప్రాపంచిక వస్తువుల లోభంలో పడుతూ: “మేము క్షమింపబడతాము.” అని పలుకుతున్నారు. అయినా ఇటువంటి సొత్తు తిరిగి వారికి లభిస్తే దానిని తీసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. “అల్లాహ్ విషయంలో సత్యం తప్ప మరేమీ పలుకరాదు.” అని గ్రంథంలో వారితో వాగ్దానం తీసుకోబడ లేదా? ఏమిటి? అందులో (గ్రంథంలో) ఉన్నదంతా వారు చదివారు కదా! మరియు దైవభీతి గలవారి కొరకు పరలోక నివాసమే ఉత్తమమైనది. ఏమీ? మీరిది గ్రహించలేరా?

170. మరియు ఎవరైతే గ్రంథాన్ని స్థిరంగా అనుసరిస్తారో మరియు సమా'జ్ స్థాపిస్తారో, అలాంటి సద్వర్తనుల ప్రతి ఫలాన్ని నిశ్చయంగా, మేము వ్యర్థంచేయము. (1/2)

171. * మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) మేము ('శూర్) పర్యటాన్ని పైకెత్తి వారిపై కప్పుగా ఉంచితే! వాస్తవానికి, వారు అది తమపై పడుతుందేమోసని భావించినప్పుడు మేము వారితో అన్నాము: “మేము మీకు ఇచ్చిన దానిని (గ్రంథాన్ని) దృఢంగా పట్టుకోండి మరియు అందులో ఉన్న దానిని జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి, దానితో మీరు దైవభీతి పరులు కావచ్చు!”

وَقَطَعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَمْمًا مِنْهُمْ الضَّالُّونَ
وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ وَبَلَّوْنَهُمْ بِالْأَحْسَنِ
وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۝

فَخَلَعْنَا مِنْهُمُ ظُهُورَهُمْ فَزَلُّوا إِلَيْهَا يَخُونُونَ
عَرَضَ هَذَا الْأَوَّلُ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ
يَأْتِيَهُمْ عَرَضٌ مِثْلُهُ يَخُونُوا أَلَمْ نُؤْخِذْ عَلَيْهِمْ
بَيْعَاتِي الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ
وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَالَّذِينَ الْأَخْرَجُوا خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ
أَلَا تَعْقِلُونَ ۝

وَالَّذِينَ يَمْتَنِعُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِلَّا الْوَلَا
تُؤْتِيَهُمُ آجُرُ الْمُصْلِحِينَ ۝

وَإِذْ نَعْنَا الْجِبَلَ فَوْتَهُمْ كَأَنَّهُ طَلَّةٌ وَكَفَرُوا آلَهُ
وَإِقْرَأْ لَهُمْ هُودًا وَمَا آتَيْنَاهُمْ بِشُورَةٍ وَأَذْكُرُوا مَا
فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝

172. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) నీ ప్రభువు అడమి సంతతివారి వీపులనుండి వారి సంతానాన్ని తీసి, వారికి వారినే సాక్షులుగా నిలబెట్టి: “ఏమీ? నేను మీ ప్రభువును కానా?” అని అడుగగా! వారు: “అవును! (నీవే మా ప్రభువని) మేము సాక్ష్యమిస్తున్నాము.” అని జవాబిచ్చారు.¹ తీర్పుదినమున మీరు: “నిశ్చయంగా, మేము దీనిని ఎరుగము.” అని అనగూడదని.

173. లేక: “వాస్తవానికి ఇంతకు పూర్వం మా తాతముత్తాతలు అల్లాహ్ కు సాటి (భాగ స్వాములు) కల్పించారు. మేము వారి తరువాత వచ్చిన, వారి సంతతివారం (కాబట్టి వారిని అనుసరించాము). అయితే? ఆ అసత్యవాదులు చేసిన కర్మలకు నీవు మమ్మల్ని సశింపజేస్తావా?” అని అనగూడదని.

174. మరియు ఈ విధంగానైనా వారు సన్మార్గానికి మరలుతారేమోనని మేము ఈ సూచనలను స్పష్టంగా తెలుపుతున్నాము.

175. మరియు మేము, మా సూచనలు (అయాత్) ప్రసాదించిన ఆ వ్యక్తి గాథ వారికి వినిపించు. అతడు వాటినుండి విముఖుడై సందుకు షేతాస్ అతనిని వెంటడించాడు, కావున అతడు మార్గ భ్రష్టులలో చేరిపోయాడు.

176. మరియు మేము కోరుకుంటే వాటి (ఆ సూచనల) ద్వారా అతనికి బెన్నత్యాన్ని ప్రసాదించేవారము. కానీ అతడు భూమి వైపునకు వంగాడు, మరియు తన కోరికలను

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْ بُنَىٰ آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿١٧٢﴾

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَنفَعُهُمْ كَلِمَاتٍ يَتَوَلَّوْنَ ﴿١٧٣﴾

وَكَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ الْأَيَّاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٧٤﴾

وَأَنزَلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ الْيَمِينَاتِ أَنَسَخَ مِنْهَا مَا تَبَعَ اللَّهُ الظُّلُمَ كَمَا كَانَ مِنَ الْغُيُوبِ ﴿١٧٥﴾

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُ الْكَلْبِ إِنْ عَمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ تَوَلَّى يَلْهَثُ ذَلِكَ

1. చూడండి, స'హీ'హ్ బు'ఖారీ, కితిబుల్ జనాయ"త్, మరియు ముస్లిం, కితిబుల్ ఖల్దీ: "ప్రతి చిద్ధ సహజ స్వభావంతో పుట్టాడు, అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయత (ఇస్లాం)తో. కానీ, అతని తల్లిదండ్రులు అతనిని యూదుడు, క్రైస్తవుడు మజాసి లేక ఇతర ధర్మవాదిగా మార్చుతారు."

అనుసరించాడు. అతని దృష్టాంతం ఆ కుక్కవలె ఉంది: నీవు దానిని బెదిరించినా అది నాలుకను బయటికి వ్రేలాడదీస్తుంది. లేక పదలిపెట్టినా అది నాలుకను బయటికి వ్రేలాడదీస్తుంది. మా సూచన (అయాత్)లను అబద్ధాలని నిరాకరించే వారి దృష్టాంతం కూడా ఇదే! నీవు వారికి ఈ గాథలను వినిపిస్తూ ఉంటే, బహుశా వారు ఆలోచించవచ్చు!

177. మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించే వారి దృష్టాంతం చాలా చెడ్డది. ఎందుకంటే వారు తమకు తాము అన్యాయం చేసుకుంటున్నారు.

178. అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం చేసిన వాడే సన్మార్గం పొందుతాడు. అయిన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడనిచ్చిన వారు! వారే సప్తపోయే వారు.

179. మరియు వాస్తవానికి మేము చాలా మంది జిన్నాతులను మరియు మానవులను సరకం కొరకు సృజించాము. ఎందుకంటే! వారికి హృదయాలున్నాయి కాని వాటితో వారు అర్థం చేసుకోలేరు మరియు వారికి కళ్ళున్నాయి కాని వాటితో వారు చూడలేరు మరియు వారికి చెవులున్నాయి కాని వాటితో వారు వినిలేరు. ఇలాంటి వారు పశువుల వంటి వారు; కాదు! వాటి కంటే అధములు. ఇలాంటివారే నిరక్ష్యంలో మునిగి ఉన్నవారు.

180. మరియు అల్లాహ్ పెద్ద! అన్నీ ఆత్మత్వమైనవే; కావున మీరు వాటితో ఆయనను ప్రార్థించండి.¹ మరియు ఆయన

مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
فَافْصَحْ الْفَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ①

سَاءَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
وَأَنفُسَهُمْ كَانُوا بِظُلْمٍ ②

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِىٰ وَمَنْ يُضِلِّ
فَإِنَّهَا هُمْ الْخَاسِرُونَ ③

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ
قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ
بِهَا وَلَهُمْ أُذُنٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَٰئِكَ
كَالْإِغْرَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ الْغَافِلُونَ

وَلِلَّهِ الْإِسْبَاءُ الْكُلِّيَّةُ فَاذْعَبُوا بِهَا وَذُرُّوا الَّذِينَ
يُلْحِدُونَ فِي أَسْبَابِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا

1. 'హదీస్'లలో అల్లాహ్ (సు.తా.) ఉత్తమ పెద్ద 99 ఉన్నాయని ఉంది. కాని ఇబ్నె కసీర్ మరియు ఫక్రీ అల్-ఇబిరీలలో, ఇవి 99 కంటే ఎక్కువ ఉన్నాయని ఉంది. ఈ శబ్దం అల్-అస్మా'త్-ల'హున్నా

పేర్ల విషయంలో సత్యం నుండి వైదొలగిన వారిని విసర్జించండి. వారు తమ కర్మలకు ప్రతిఫలం పొందగలరు.

181. మరియు మేము సృష్టించిన వారిలో ఒక వర్గంవారు సత్యం ప్రకారం మార్గదర్శకత్యం చేసేవారునూ మరియు దానిని అనుసరించే న్యాయం చేసేవారునూ ఉన్నారు.

182. మరియు మూ సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించే వారిని, మేము వారికి తెలియకుండానే క్రమక్రమంగా (నాశనం వైపునకు) తీసుకుపోతాము.

183. మరియు నేను వారికి వ్యవధి నిస్తున్నాను. నిశ్చయంగా, నా పూర్వం బలమైనది.¹

184. ఏమీ? తమ సహచరుడు పిచ్చి పట్టిన వాడు కాదని వారు గమనించలేదా? అతను కేవలం స్పష్టమైన హెచ్చరిక చేసేవాడు మాత్రమే!

185. ఏమీ? వారు భూమ్యాకాశాలపై గల (అల్లాహ్) ఆధిపత్యాన్ని మరియు అల్లాహ్ సృష్టించిన ప్రతిపస్తువును గమనించి చూసి, బహుశా తమ గడువు కూడా సమీపించిందేమోనని

يَعْلَمُونَ

وَمَنْ خَلَقْنَا آدَمَ يَهْدُونَا بِالْحَقِّ وَبِهِ
يَعْلَمُونَ

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ
حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ

وَأَنزِلْ لَهُمُ الْكُفْرَ كَيْدِي سِتْرِينَ

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جُنَّ إِنَّهُمْ لَآ
يَدْرِيونَ

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَدِ
اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَبِيرٍ يَدْعُونَ

ఖుర్ఆన్ లో వాల్లుసాదు వచ్చింది. ఈ అయత్ లో మరియు 17:110, 20:8 మరియు 59:24. ఈ శబ్దం అల్-అస్మా ఉల్-హుస్నా ఖుర్ఆన్ లో కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) కొరకే వాడబడింది.

యుల్లిదూస: అంటే ఒకవైపుకు మొగ్గటం, పృంగార్థం తీయటం, మార్గభ్రష్టత్వంలో పడి పోవటం, Profanity, భక్తిహీనంగా ప్రవర్తించటం, అగౌరవపరచటం, అల్లాహ్ (సు.తా.) పేర్ల విషయంలో తప్పు త్రోవలో పోవుటలో మూడు రకాలు ఉన్నాయి: 1) అల్లాహుతా'అలా పేర్లలో మార్పులు చేయటం, ఉదా: మక్కా ముస్లిములు 'అ'జ్జేహ్ ను 'ఉ'జ్జాగా మార్చింది. 2) అల్లాహుతా'అలా పేర్లను హెచ్చించటం. 3) అల్లాహుతా'అలా పేర్లను తగ్గించటం. (ఫుల్త్ అల్-ఇదీర్).

1. చూడండి, 68:45. ఆ అయత్ లో ఖుర్ఆన్ ఆవతరణలో మొదటిసారి 'తైద' పదం వాడబడింది.

అనుకోలేరా? దీని తరువాత వారు మరే విధమైన సందేశాన్ని విశ్వసిస్తారు?

186. అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో పడ నిచ్చిన వానికి మార్గదర్శకుడెవ్వడూ లేడు! మరియు ఆయన వారిని తమ తలచిరుసుతనంలో తోవతప్పి తిరుగటానికి వదలిపెడుతున్నాడు.

187. (ఓ ప్రవక్తా!) వారు నిన్ను ఆ అంతిమ ఘడియను గురించి: “అది ఎప్పుడురానున్నది?” అని అడుగుతున్నారు. వారితో ఇలా అను: “నిస్సందేహంగా, దాని జ్ఞానం నా ప్రభువుకు మాత్రమే ఉంది.” కేవలం ఆయన స్వయంగా దానిని, దాని సమయంలో తెలియజేస్తాడు. అది భూమ్యాకాశాలకు ఎంతో దుర్భరమైనదిగా ఉంటుంది. అది మీపై ఆకస్మాత్తుగానే వచ్చిపడుతుంది.” దానిని గురించి నీకు బాగా తెలిసిఉన్నట్లు భావించి, వారు నిన్ను దానిని గురించి అడుగుతున్నారు. నీవు ఇలా సమాధానం ఇవ్వు: “నిస్సందేహంగా, దాని జ్ఞానం అల్లాహ్ కు మాత్రమే ఉంది. కాని చాలామంది ఇది తెలుసుకోలేరు.”³

188. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్ కోరితే తప్ప నా స్వయానికి నేను,

مَنْ يُضِلُّ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ
طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسِمُهَا قُلْ إِنَّمَا
عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجِيبُهَا إِلَّا هُوَ فَهَلْ تَنْتَظِرُونَ
الْمَوْتَ وَالْأَرْضَ لَآبَائِكُمْ الَّتِي كُنْتُمْ تَسْأَلُونَ
كُلَّكَ خَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ
الْآزْمَةَ لِلنَّاسِ لَا يَخْلَعُونَ ﴿١٨٧﴾

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ

1. ఇక్కడ మరియు 178వ అయత్ లో మరియు ఇంకా ఎన్నోచోట్లలో ఖుర్ఆన్ లో చెప్పబడిన విధంగా ఇది నున్నతుల్లాహ్ అంటే ఎవరైతే తనను తాను సవరించుకో గోరక అల్లాహ్ (ను.తా.) ఆదేశాలను అసత్యాలని మరియు ఆయన ప్రవక్తలను అసత్యవాదులని తిరస్కరించి, మూఢత్వంతో మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిపోతాడో, అలాంటి వానిని అల్లాహుతా'అలా మార్గభ్రష్టత్వంలో వదలుతాడు. అలాంటి వానికి మార్గదర్శకత్వం చేయడు. కానీ అల్లాహ్ (ను.తా.) అతనిని బలవంతంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడవేయడు.

2. అంతిమ ఘడియను ఎప్పుడు రానున్నదో అల్లాహ్ (ను.తా.)కు తప్ప మరెవరికీ తెలియదు. ఏ ప్రవక్తకు గానీ లేక దైవదూతకు గానీ అది వచ్చే సమయం గురించి తెలియదనే విషయం ఈ అయత్ ద్వారా స్పష్టమవుతోంది.

3. చూడండి, 31:34.

లాభం¹ గానీ, నష్టం² గానీ చేసుకునే అధికారం నాకు లేదు. నాకు అగోచర విషయ జ్ఞానం ఉండి ఉన్నట్లైతే నేను లాభం కలిగించే విషయాలను నా కొరకు అధికంగా సమకూర్చుకునే వాడిని. మరియు నాకు ఎన్నడూ ఏ నష్టం కలిగేది కాదు. నేను విశ్వసించే వారికి కేవలం హెచ్చరిక చేసేవాడను మరియు శుభవార్తానిచ్చేవాడను మాత్రమే!"³ (5/8)

189. * అయినే, మిమ్మల్ని ఒకేవ్యక్తి నుండి సృష్టించాడు మరియు అతని నుండియే జీవిత సాక్ష్యం సొందటానికి అతని భార్య ('జాజు')ను పుట్టించాడు.⁴ అతను ఆమెను కలుసుకున్నప్పుడు, ఆమె ఒక తెలికైన భారాన్ని ధరించి దానిని మోస్తూ తిరుగుతూ ఉంటుంది. పిదప ఆమె గర్భభారం అధికమైనప్పుడు, వారు ఉభయులూ కలిసి వారి ప్రభువైన అల్లాహ్ ను ఇలా వేడుకుంటారు: "నీవు మాకు మంచి బిడ్డను ప్రసాదిస్తే మేము తప్పక నీకు కృతజ్ఞతలు తెలిపే వారమవుతాము!"

190. అయిన వారికి ఒక మంచి బిడ్డను ప్రసాదించిన పిదప వారు, అయిన ప్రసాదించిన దాని విషయంలో అయినకు సొటి

اللَّهُ وَلَوْ كُنْتَ أَعْلَمَ الْغَيْبِ لَاسْتَكْرْتُمْ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسْنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّلْقَوْمِ لِيُؤْمِنُوا ۝

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِّنْ نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَفْتَلَتْ دَعَا اللَّهَ رَبَّهَا لَعَلَّهَا أَتَىٰهَا صَالِحًا لَّا تُولُونَ مِنْهُ شَيْئًا ۝

فَلَمَّا أَتَىٰهَا صَالِحًا لَّا تُولُونَ مِنْهُ شَيْئًا ۝

مَعَلَّ اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝

1. నష్ట'అనీ: అంటే లాభం, మేలు, ప్రయోజనం, ఉపయోగం అనే అర్థాలున్నాయి.

2. 'ద్రవ'అనీ: అంటే నష్టం, కీడు, హాని, చెరుపు, అపాయం, దోషం, అపద, బాధ అనే అర్థాలున్నాయి.

3. దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస)కు ఎట్టి అగోచరజ్ఞానం లేదు. ఆని ఇక్కడ స్పష్టంగా విశదమవుతుంది. అగోచర జ్ఞానం గలవాడు కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.) ఒక్కడు మాత్రమే! దీనికి నిదర్శనాలు: 1) ముహమ్మద్ ('స'అస) యొక్క పన్ను 'ఉఫుద్ యుద్ధరంగంలో విరిగి పోయింది. అతను గాయాలతో స్పృహతప్పి పడిపోయారు. ఏ విధంగానైతే ఒక సాధారణ మానవుడు బాధపడుతాడో అదే విధంగా అతను బాధపడ్డాడు. 2) 'అయి'షహ్ (ర.'అవ్తా)పై నింద మోపబడినప్పుడు, అల్లాహుతా'అలా వ'హ్ వచ్చేంతవరకు, అతను సాధారణ వ్యక్తిగానే వ్యవహరించారు. ఒకవేళ అతనికి అగోచర జ్ఞానమే ఉంటే ఇదంతా అతనికి ముందుగా తెలిసి, బాధపడేవారు కాదు.

4. చూడండి, 4:1 మరియు 30:21.

(భాగస్వాములను) కల్పించసాగుతారు. కాని వారు కల్పించే భాగస్వాముల కంటే అల్లాహ్ మహోన్నతుడు.

191. ఏమీ? దేనిని కూడ సృష్టించలేని మరియు (స్వయంగా) తామే సృష్టించబడిన వారిని, వారు ఆయనకు సాటిగా (భాగస్వాములుగా) కల్పిస్తారా?

192. మరియు వారు, వారికి ఎలాంటి సహాయం చేయలేరు. మరియు తమకు తాము కూడా సహాయం చేసుకోలేరు.

193. మరియు మీరు వారిని సన్మార్గానికి పిలిచినా, వారు మిమ్మల్ని అనుసరించలేరు. మీరు వారిని పిలిచినా, లేక మానం వహించినా మీకు సమానమే!

194. నిశ్చయంగా, మీరు అల్లాహ్ ను విడిచి ఎవరినైతే పిలుస్తున్నారో, వారు కూడా మీలాంటి దాసులే! మీరు వారిని పిలువండి, మీరు సత్యవంతులే అయితే మీ పిలుపుకు వారు సమాధానమివ్వాలి.¹

195. ఏమీ? వారికి కాళ్ళున్నాయా, వాటితో నడవటానికి? లేదా వారికి చేతులున్నాయా, వాటితో పట్టుకోవటానికి? లేదా వారికి కళ్ళున్నాయా, వాటితో చూడటానికి? లేదా వారికి చెవులున్నాయా, వాటితో విసటానికి? వారితో అను: “మీరు సాటి కల్పించిన వారిని (భాగస్వాములను) పిలువండి. తరువాత మీరంతా

أَيُّكُمْ مِمَّا أَلْخَلَقْنَا شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَعُونَ ﴿٩١﴾

وَلَا يَنْصِتُونَ لَهُمْ لَعْنُوا وَاللَّهُ يَصِفُ
يَنْصُرُونَ ﴿٩٢﴾

وَأِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَتَّبِعُكُمْ سَوَاءٌ
عَلَيْكُمْ أَدْعَوْتُمْهُمْ أَمْ أَنْ كُمْ صَامِتُونَ ﴿٩٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ
أَمْثَلُكُمْ فَاَدْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٤﴾

أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آيُّ يُمْشُونَ
بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آذَانٌ
يَسْمَعُونَ بِهَا قُلْ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ
كَيْدُكُمْ فَلَا تَنْفِرُونَ ﴿٩٥﴾

1. ఇక్కడ ప్రజలు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వదిలి ఇతరుల దగ్గరకు తమకు సహాయపడమని, అలోగ్యం చేకూర్చమని, పిల్లల నివ్వమని, చిడ్డల పెళ్లిళ్ళు చేయించమని, ఉద్యోగాలు ఇప్పించమని లేక పరలోక జీవితంలో సిఫారసు చేయమని, పగైరా పగైరా కొరకు, దర్గాల దగ్గర, సన్యాసుల దగ్గర, బాబాల దగ్గర లేక మూర్ఖుల దగ్గరకు పోయి వేడుకోవటం గురించి విమర్శించబడింది. ఇంకా వారేమి చేయలేరని కూడా విశదపరచబడింది.

కలిసి నాకు వ్యతిరేకంగా కుట్రలు (వ్యూహాలు) పన్నండి, నాకు గడువు కూడా ఇవ్వకండి.

196. “నిశ్చయంగా, ఈ గ్రంథాన్ని ఆవతరింపజేసిన అల్లాహ్‌యే నా సంతక్షకుడు, ఆయన సద్వర్తనులనే మిత్రులుగా చేసుకుంటాడు.

197. “మరియు ఆయనను విడిచి మీరు వేడుకునే వారు మీకు ఏ విధమైన సహాయం చేయలేరు. మరియు వారు తమకు తాము కూడా సహాయం చేసుకోలేరు.

198. “మరియు మీరు వారిని సన్మార్గానికి పిలిచినా వారు విసలేరు. మరియు వారు సీ వైపుకు చూస్తున్నట్లు నీవు భావిస్తావు, కాని వారు చూడలేరు.”

199. మన్నింపు వైఖరిని ఆవలంబించు, ధర్మమును బోధించు మరియు మూర్ఖుల నుండి విముఖుడవగు.¹

200. మరియు ఒకవేళ షైతాన్ నుండి నీకు ప్రేరేపణ కలిగితే! నీవు అల్లాహ్ శరణువేడుకో! నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

201. వాస్తవానికి, దైవభీతి గలవారు తమకు షైతాన్ నుండి కలత గలిగితే! వారు (అల్లాహ్‌ను) స్మరిస్తారు, ఆప్పుడు వారు అంతా సరిగ్గా చూస్తారు.

202. మరియు వారి (షైతాన్) సహోదరులు వారిని తప్పుదారి వైపుకు లాక్కొని పోగోరుతారు మరియు వారు ఏ మాత్రం పట్టు పడలరు.

إِنَّ وَلِيَ اللَّهِ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ ﴿١٩٦﴾

وَالَّذِينَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُوْنَ لَهُمْ ۖ وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَفْعَلُونَ ﴿١٩٧﴾

وَأَنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَمَعُوا وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٨﴾

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴿١٩٩﴾

وَأَمَّا يَتُوبُ عَلَيْكَ مِنَ الشَّيْطَانِ تُرْجُ قَاسِتًا يُدْعِي إِلَيْكَ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَافٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا ۖ وَإِذَا هُم مُّبْصِرُونَ ﴿٢٠١﴾

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوهُمْ فِي النَّفْيِ ثُمَّ لَا يَقْعُرُونَ ﴿٢٠٢﴾

1. ఎందుకంటే మానవుడు బలహీనుడిగా పుట్టించబడ్డాడు. (చూడండి, 4:28). అల్లాహ్ (మ.తా.) ఏ మానవుడి ప్రాసనూ అతని శక్తికి మించిన భారం వేయడు. (చూడండి, 2:286, 6:152, 7:42, మరియు 23:62).

203. మరియు (ఓ ప్రభుత్వా!) నీవు వారికి ఏదైనా సూచనను తేలేక పోయినప్పుడు వారు: “నీవే స్వయంగా దానిని ఎందుకు (కల్పించుకొని) తేలేదు?” అని అంటారు. వారితో ఇలా అను: “నేను కేవలం నా ప్రభువు తరపు నుండి నాకు పంపబడే సందేశాన్ని (వహిని) మాత్రమే అనుసరించేవాడను.¹ ఇందు (ఈ ఖుర్ఆన్)లో విశ్వసించే వారికొరకు, మీ ప్రభువు తరపు నుండి అనేక బోధనలు, మార్గదర్శకత్వం మరియు కారుణ్యమున్నాయి.”²

204. మరియు ఖుర్ఆన్ పారాయణం జరిగేటప్పుడు దానిని శ్రద్ధగా విసండి మరియు నిశ్శబ్దంగా ఉండండి, అప్పుడు మీరు కరుణింపబడవచ్చు!³

205. మరియు నీవు నీ మనస్సులో విషయంతో, భయంతో మరియు ఎక్కువ శబ్దంతో గాక (తగ్గు స్వరంతో) ఉదయం మరియు సాయంత్రం నీ ప్రభువును స్మరించు. మరియు నిర్లక్ష్యం చేసేవారిలో చేరకు.⁴

206. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువుకు దగ్గరగా ఉన్నవారు (దైవదూతలు) తమ ప్రభువును ఆరాధించటానికి అహంభావం చూపరు. మరియు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటారు. మరియు ఆయనకే సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ ఉంటారు. * (3/4)

وَإِذْ أَلَمْ تَأْتِهِمْ بِآيَةٍ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُؤْتَى إِلَىٰ مِنْ رَبِّي هَذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾

وَإِذْ تَرَىٰ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدَوْنَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ ﴿٢٠٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ عِندَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسَبِّحُونَهُ وَالْأَسْمَاءُ لِلَّهِ

1. చూడండి, 6:37 మరియు 109.

2. చూడండి, 'స. ఋ'ఖారీ, పు. 4, 'హ. 831.

3. చూడండి, 41:26.

4. చూడండి, 13:28.

8. సూరహ్ అల్-అన్ఫాల్

سُورَةُ الْأَنْفَالِ

అల్-అన్ఫాలు, నఫ్లున్ యొక్క బహువచనం. అంటే అధికం. ఇక్కడ ధర్మయుద్ధంలో దొరికే విజయధనం, లేక యుద్ధబూటీ అని అర్థం. ఈ శబ్దం మొదటి ఆయతులోనే ఉంది. ఇది బద్దీయుద్ధం (2వ హైబ్రీలో, 17వ రమ్'దాన్), తరువాత అవతరింపజేయబడిన మదనీ సూరహ్. ఇందులో 75 ఆయతులున్నాయి. మొదటి ఏడు సూరాహ్‌లు కలసి ఖుర్ఆన్ యొక్క మూడవ (1/3) భాగం కంటే కొంత తక్కువ ఉన్నాయి. వీటిలో ప్రాచీనగాథలు మరియు మొట్టమొదటి ఇస్లామియా సమాజమును (ఉమ్మత్తు) గురించిన విషయాలు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్‌లో బద్దీ యుద్ధం మరియు విజయధనం మొదలైన విషయాల ప్రస్తావన ఉంది. బూటీ నుండి ఐదవ (1/5) భాగం నాయకునకు మిగిలింది ఇతర యుద్ధానికి పోయినవారికి - నాయకుని అజ్ఞానుసారంగా - పంచబడతుంది. ఇందులో విశ్వాసులకు, ధర్మయుద్ధంలో అల్లాహ్ (సు.తా.) తరఫునుండి వచ్చిన సహాయం కూడా పేర్కొనబడింది.

ముష్రీక్ ఖురైషుల బాధలకు తాళలేక, వారి హత్యాపన్నుగడ నుండి తప్పించుకొని: ము'హమ్మద్ ('స'అస) మరియు ఆ తరువాత ఇతర ముస్లింలూ - గాంజి, భద్రతలు కోరుతూ - మదీనాకు పలసపోతారు. వారికి ముష్రీకులు దాడిచేయవచ్చనే భయం ఉంటుంది. కాబట్టి వారు ముష్రీకులకు గుణపాఠం నేర్పటానికి - 313మంది, వీరులతో, 70 ఒంటెలతో, మరియు 2 గుత్తాలతో మాత్రమే - సిరియా నుండి మక్కాకు తిరిగి వచ్చే వాణిజ్య విధారం (కార్వాన్) మీద దాడి చేయటానికి వెళ్ళుతారు. ఈ విషయం కార్వాన్ నాయకుడైన అబూ-సుఫియాన్‌కు తెలుస్తుంది, (అంతవరకు అతడు ఇంకా ముష్రీక్ గానే ఉంటాడు). అతడు సహాయం కొరకు మక్కాకు వార్తాహరుణ్ణి పంపుతాడు. అబూ-సుఫియాన్ కార్వాన్‌లో, 1000 ఒంటెలు, 40 యుద్ధవీరులు మాత్రమే ఉంటారు. అతడు తన దారి మార్చి సముద్ర తట్టునుండి తన ప్రయాణం సాగిస్తాడు. మక్కా ముష్రీక్ ఖురైషులు 1000 మంది అస్త్రధారులు, యుద్ధనిపుణులు ఆయన వీరులను, 700 ఒంటెలను మరియు 100 గుర్రాలను తీసుకుని బయలుదేరి, బద్దీ ప్రాంతంలో చేరుకుంటారు. కేవలం వ్యాపార విధారం మీదపడి వారికి గుణపాఠం నేర్పాలని, మంచి యుద్ధసామగ్రి లేకుండానే బయలుదేరిన, 313 మంది ముస్లింలకు, 1000 మంది నిపుణులైన అబూ-జహల్ సైన్యంతో పోరాడవలసి వస్తుంది. ము'హమ్మద్ ('స'అస), తమ అనుచరు(ర'దీ'అస్తహ్)లతో సమాలోచనలు చేస్తారు. అందులో ఏ కొందరో తప్పి, అందరూ యుద్ధానికి సిద్ధమవుతారు.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * (ఓప్రవక్తా!) వారు నిన్ను విజయధనం (అన్ఫాల్)ను గురించి అడుగుతున్నారు. వారితో ఇలా అను: “విజయధనం అల్లాహ్‌ది

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ
وَالرَّسُولِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرَ رَسُولِهِ

మరియు ఆయన సందేశహారునిది.” కనుక మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి. మరియు మీ పరస్పర సంబంధాలను సరిదిద్దుకోండి. మీరు విశ్వాసులే అయితే, అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులై ఉండండి.

2. నిశ్చయంగా, విశ్వాసులైన వారి హృదయాలు అల్లాహ్ ప్రస్తావన వచ్చినపుడు భయంతో పణకుతాయి. మరియు వారి ముందు ఆయన సూచనలు (ఖుర్ఆన్) పరింపబడినప్పుడు వారి విశ్వాసం మరింత అధికమే అవుతుంది. మరియు వారు తమ ప్రభువుమీదే దృఢనమ్మకం కలిగిఉంటారు.

3. వారే నమాజ్ ను స్థాపిస్తారు మరియు మేము వారికి ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి (ఇతరులపై) భర్చుచేస్తారు.

4. అలాంటి వారు, వారే! నిజమైన విశ్వాసులు. వారి ప్రభువువద్ద వారికి ఉన్నత స్థానాలు, క్షమాపణ మరియు గౌరవనీయమైన జీవనోపాధి ఉంటాయి.

5. (ఓ ప్రవక్తా) ఎప్పుడైతే! నీ ప్రభువు నిన్ను సత్యస్థాపన కొరకు నీ గృహంనుండి (యుద్ధానికి) బయటకు తీసుకొని పచ్చాడో! అప్పుడు నిశ్చయంగా, విశ్వాసులలో ఒక వక్షంవారు దానికి ఇష్టపడలేడు;

6. సత్యం బహిర్గతమైన తరువాత కూడా, వారు దానిని గురించి నీతో వాదులాడుతున్నారు. అప్పుడు (వారిస్థితి) వారు చావును కళ్ళారా చూస్తూఉండగా! దాని వైపునకు లాగబడే వారిపలే ఉండింది.

7. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) ఆ రెండు వక్షాలలో, ఒక వక్షం మీ చేతికి తప్పక

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحُجِّلَتْ
أُمُورُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمُ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ
إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۝

الَّذِينَ يُعِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُسْقُونَ ۝

أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۝

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِن بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ
رِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكُرْهُونَ ۝

يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ لَهَا الْيَاسِقُونَ
إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ۝

وَإِذْ يُعَذِّبُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الْكَافَتَيْنِ أَكْثَرُهَا

చిక్కుతుందని అల్లాహ్ మీతో వాగ్దానం చేసినప్పుడు; అయుధాలు లేని పక్షం మీకు దొరకాలని మీరు కోరుతున్నారని, కాని అల్లాహ్ తాను ఇచ్చిన మాట ప్రకారం సత్యాన్ని సత్యంగా నిరూపించాలని మరియు అవిశ్వాసులను సమూలంగా నాశనం చేయాలని కోరాడు.

8. అవరాధులు ఎంత అసహ్యించుకున్నా, సత్యాన్ని, సత్యంగా నిరూపించాలని (నెగ్గించాలని) మరియు అసత్యాన్ని అసత్యంగా నిరూపించాలని (విఫలం చేయాలని) ఆయన (ఇచ్చు).¹

9. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) మీరు మీ ప్రభువును సహాయం కొరకు ప్రార్థించినపుడు ఆయన ఇలా జవాబిచ్చాడు: “నిశ్చయంగా, నేను వేయి దైవదూతలను ఒకరి తరువాత ఒకరిని పంపి మిమ్మల్ని బలపరుస్తాను.”²

10. మరియు మీకు శుభవార్తనిచ్చి, మీ హృదయాలకు శాంతి కలుగజేయటానికే, ఈ విషయాన్ని అల్లాహ్ మీకు తెలిపాడు. మరియు వాస్తవానికి సహాయం (విజయం) కేవలం అల్లాహ్ నుంచే వస్తుంది. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా విజేతనాపరుడు.³

11. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) ఆయన (అల్లాహ్), తన తరపునుండి మీకు మసహ్నాంతి కలుగజేయటానికి మీకు నిద్ర మత్తును

لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنْ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَيِّقَ الْحَيَّ بِكُلِّ مَنَاقِبَةٍ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ٨

لِيُخَيِّقَ الْحَيَّ وَيُجْلِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ٩

إِذْ تَسْتَعِينُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَبَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِالْأَلْفِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرَدِّفِينَ ١٠

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُرْهَانًا وَإِنْ كُنْتُمْ لَكُمْ شَكٌّ مِنَ النَّصْرِ الْاٰمِنُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ١١

إِذْ يُخَيِّقُكُمُ الْعَاسِ أَمَنَةً مِنْهُ وَيُزِيلُ عَلَيْكُمُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً يُطَهِّرُكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ

1. ముస్లింలు, మత్కా ముస్లికుల సైన్యంతో పోరాడి, వారిని ఓడించి, వారి హృదయాలలో భయభీతులు కలిగించాలని మరియు ముస్లింలకు దైర్యస్థైర్యాలు ప్రసాదించాలని అల్లాహుతా'అలా కోరిక.

2. చూడండి, 3:124-125 అక్కడ ఉ'హుద్ యుద్ధంలో అల్లాహ్ (సు.తా.)3000 దైవదూతలను పంపి సహాయపడ్డాడు, అని ఉంది.

3. ముహమ్మద్ ('స'ఆస) ఇలా ప్రార్థించారు: “ఓ అల్లాహ్ (సు.తా.)! నీవు నాకు చేసిన వాగ్దానం పూర్తిచేయి. ఓ అల్లాహ్ (సు.తా.)! ఒకవేళ ఈ నాడు నీకు విధేయు (ముస్లిం)లు ఆయిన ఈ చిన్న సమూహం, నిర్మూలించబడితే! నిన్ను ప్రార్థించేవారు భూమిలో ఎవ్వరూ ఉండరు!” ('స. బు'ఖారి, 'స'ఘ'హ్ ముస్లిం, తిర్మిజీ, అబూ-దావూద్, ఉ'హుద్ మరియు ఇబ్నె-హంబల్).

కలిగించాడు మరియు మీపై ఆకాశం నుండి నీటిని కురిపించాడు, దాని ద్వారా మిమ్మల్ని పరిశుద్ధపరచటానికి మీ నుండి 'తాన్' మాలిన్యాన్ని దూరం చేయటానికి మరియు మీ హృదయాలను బలపరచటానికి మరియు మీ పాదాలను స్థిరపరచటానికిని!

12. నీ ప్రభువు దైవదూతలకు ఇచ్చిన దివ్యజ్ఞానాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “నేను నిశ్చయంగా, మీతో ఉన్నాను. కావున మీరు విశ్వాసులకు ఈ విధంగా దైర్యస్థైర్యాలను కలిగించండి: ‘నేను సత్యతిరస్కారులైన వారి హృదయాలలో భయాన్ని కలిగిస్తాను, అప్పుడు మీరు వారి మెడలపై కొట్టండి మరియు వారివ్రేళ్ళు కొనలను నరికివేయండి.’”

13. ఇది ఎందుకంటే! వాస్తవానికి వారు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకించారు. కాబట్టి ఎపడైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకిస్తాడో! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ (అలాంటి వానికి) శిక్ష విధించటంలో ఎంతో కఠినుడు.

14. (ఓ సత్యతిరస్కారులారా!): “ఇదే (మీ శిక్ష), దీనిని మీరు చవిచూడండి! నిశ్చయంగా సత్యతిరస్కారులకు నరకాగ్ని శిక్ష ఉంటుంది.”

15. ఓ విశ్వసించిన ప్రజలారా! మీరు సత్యతిరస్కారుల సైన్యాలను యుద్ధరంగంలో ఎదుర్కొన్నప్పుడు, వారికి మీ వీపులు చూపకండి (పొరిపోకండి)!

16. మరియు ఆ దినమున వారికి వీపు చూపినవాడు - యుద్ధతంత్రం కోసమో, లేక (తమవారి) మరొక సమూహంలో చేరటానికో (వెనుదిరిగితే తప్ప) - తప్పక అల్లాహ్

عَنْكُمْ رَجَزَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنْ مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا سَالِفِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعَبَ فَأَخِرُ يُوقِ الرُّعَبَ أَيْ وَاصْرِفُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

ذَلِكَ قَدْ وَفُّوا وَأَنْ لِّلْكَافِرِينَ عَذَابُ النَّارِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحًّا فَلَاحُوا لَهُمْ الْأَكْبَابَ

وَمَنْ يُؤَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّقًا أَلِيلًا أَوْ مُتَحَرِّقًا إِلَى قَدْحٍ فَكَذَّبًا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

అగ్రహానికి పాత్రుడవుతాడు మరియు అతని ఆశ్రయం సరకమే. అది ఎంత చెడ్డ గమ్యస్థానం!

17. మీరు వారిని చంపలేదు, కాని అల్లాహ్ వారిని చంపాడు. (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు (దుమ్ము) విసిరినప్పుడు, నీవుకాదు విసిరింది, ¹ కాని అల్లాహ్ విసిరాడు. మరియు విశ్వాసులను దీనితో పరీక్షించి, వారికి మంచి ఫలితాన్ని ఇవ్వటానికి ఆయన ఇలా చేశాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

18. ఇదే (ఆయన ఇచ్చి!) మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారుల ఎత్తుగడలను బలహీనపరుస్తాడు.

19. (ఓ అవిశ్వాసులారా!) మీరు తీర్పు కోరితే, వాస్తవానికి మీకు తీర్పు లభించింది. ఇక మీద మీరు (దుర్మార్గాన్ని) మానుకుంటే అది మీకే మేలైనది, ఒకవేళ మీరు తిరిగి ఇలా చేస్తే మేము కూడా తిరిగి చేస్తాము. అప్పుడు మీ సైనికదళం ఎంత హెచ్చుగా ఉన్నా మీకెలాంటి లాభం చేకూర్చదు. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ విశ్వాసులతో ఉంటాడు.

20. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులుగా ఉండండి. మరియు మీరు (అతని సందేశాలను) వింటూ కూడా, అతని (ప్రవక్త) నుండి మరలిపోకండి.

21. మరియు వాస్తవానికి విసతుండానే: “మేము విన్నాము!” అని అనేవారివలే కాకండి. ² (7/8)

22. * తమ బుద్ధిని ఉపయోగించని చెవిటి

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتُ إِذْ رَمَيْتُ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلَئِيْلَ الْكٰفِرِيْنَ مِنْهُ بَلَاءٌ حَسْبًا اِنَّ اللَّهَ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ

ذٰلِكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ مُؤْمِنٌ كَيِّدٌ الْكَافِرِيْنَ

اِنْ تَسْتَفْتِحُوْا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْعَقْمُ وَاِنْ تَنْتَهُوْا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَاِنْ تَعُوْذُوْا اَعُوْذْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فُتُوْنُكُمْ سَيَاوُكُفْرَتِ وَاَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُؤْمِنِيْنَ

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اطِيعُوْا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عٰتَهُ وَاَنْتُمْ تَسْمَعُوْنَ

وَلَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ قَالُوْا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُوْنَ

اِنْ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللّٰهِ الضُّمُّ الْبُكْمُ

1. బద్ర యుద్ధ రంగంలో దైవప్రవక్త (స'అస) పేడికెడు దుమ్ము, అల్లాహ్ (సు.తా.) పేడుతో సత్య తిరస్కారులపై విసిరారు.

2. చూడండి, 2:93 మరియు 4:46.

వారు, మూగవారు మాత్రమే, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దృష్టిలో నీచాతి నీచమైన పశుబాతికి చెందినవారు.

23. మరియు అల్లాహ్ వారిలో కొంతైనా మంచితనాన్ని చూపించడే, వారిని వినేటట్లు చేసిఉండేవాడు. (కాని వారిలో మంచితనం లేదు కాబట్టి), ఆయన వారిని వినేటట్లు చేసినా, వారు (తమ మూర్ఖత్వంలో) ముఖాలు తిప్పుకొని వెనుదిరిగి పోయేవారు.

24. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరుడు మీకు జీవనమిచ్చే దానివైపునకు, మిమ్మల్ని పిలిచినప్పుడు దానికి జవాబుఇవ్వండి. ¹ మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మానవునికి మరియు అతని హృదయకాంక్షలకు మధ్య ఉన్నాడనీ మరియు నిశ్చయంగా, మీరంతా ఆయన వద్దనే సమీకరించబడతారని తెలుసుకోండి.

25. మరియు మీలోని దుర్మార్గులకు మాత్రమే గాక (అందరికీ) సంభవించబోయే ఆ విపత్తు గురించి భీతిపరులై ఉండండి. మరియు అల్లాహ్ శిక్ష విధించటంలో చాలా కఠినుడని తెలుసుకోండి.

26. మరియు ఆ సమయాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకోండి: అప్పుడు మీరు అల్పసంఖ్యలో ఉన్నారు. భూమిపై మీరు బలహీనులుగా పరిగణించబడేవారు. ప్రజలు మిమ్మల్ని పారద్రోలుతారని (హింసిస్తారని) భయపడే వారు. అప్పుడు ఆయన మీకు ఆశ్రయమిచ్చి తన సహాయంతో మిమ్మల్ని బలపరచి, మీకు

الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ۝

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَرَسَعَهُمْ وَلَوْ
أَسْعَهُمْ لَنَوَّلُوا وَهُمْ مَغْرُوضُونَ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ
وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ
وَأَنَّهُ إِلَهُ تَحْشُرُونَ ۝

وَأَنفُوا فَمَنَّا لَا يُصِيبُكَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ غَاظَةً فَاغْلَبُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ سَدِيدُ
الْعِقَابِ ۝

وَإِذْ كُنْتُمْ فِي الْاَرْضِ مَتَّعْنَاكُمْ فِي الْاَرْضِ
تَحَاوُونَ ۚ اُنْ يَخْطَاكُمْ النَّاسُ فَاَوَّلَكُمْ
وَاَيْدَكُمْ بِغُلَامٍ ۚ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ۝

1. చూడండి, 7:179.

2. అంటే ఖుర్ఆన్ మరియు షరీ'అత్ వైపుకు మరియు జిహాద్కు, అంటే కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు ఆయన ప్రవక్త ('స'అస) ఆజ్ఞలనే అనుసరించండి, అని ఆర్థం.

మంచి జీవనోపాధిని సమకూర్చాడు, బహుశా మీరు కృతజ్ఞులవుతారని.

27. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ కు మరియు అయస ప్రవక్తకు సమ్మకద్రోహం చేయకండి మరియు తెలిసిఉండి కూడా మీ (పరస్పర) అమానతుల ¹ విషయంలో సమ్మకద్రోహం చేయకండి.

28. మరియు వాస్తవానికి మీ అస్తిపాస్తులు, మీ సంతానం, పరీక్షాసాధనాలనీ మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ పద్ధ గొప్ప ప్రతిఫలం ఉన్నదనీ తెలుసుకోండి!

29. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉంటే, అయస మీకు (మంచి చెడులను గుర్తించే) విచక్షణా శక్తిని ప్రసాదించి, మీ నుండి మీ పాపాలను తొలగించి, మిమ్మల్ని క్షమిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ దాతృత్వంలో సర్వోత్తముడు.

30. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) సత్య తిరస్కారులు, నిన్ను బంధించటానికి నిన్ను హతమార్చటానికి, లేదా నిన్ను వెడలగొట్టటానికి కుట్రలు పన్నుతున్న విషయాన్ని (జుప్టికీ తెచ్చుకో)! వారు కుట్రలు పన్నుతూ ఉన్నారని మరియు అల్లాహ్ కూడా కుట్రలు పన్నుతూ ఉన్నాడు. మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్ యే కుట్రలు పన్నటంలో అందరి కంటే ఉత్తముడు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَعُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ
وَتَعُونُوا أَعْدَاءَكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾

وَأَعْلَمُوا أَنَّ أَمْوَالَكُمْ وَأَوْلَادَكُمْ فَتْنَةٌ
وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ
فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا الِّمُتْمِئْتُوكَ أَوْ
يَتْلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ
وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرُورِينَ ﴿٣٠﴾

1. అమానతుల కొరకు చూడండి, 33:72.

2. ఇది మక్కా ముఘ్రిక్లు దారున్నద్వాలో ముహమ్మద్ ('స'అస)ను హత్యచేయటానికి; ప్రతి తెగనుండి ఒక యువకుణ్ణి తయారుచేసిన కుట్ర. వారంతా దైవప్రవక్త ('స'అస), ఇంటిచుట్టు రాత్రివేళ గుమిగూడి, అతని రాకకు ఎదురు చూస్తూ ఉంటారు. అల్లాహ్ (సు.తా.), ఈ విషయం దైవప్రవక్త ('స'అస)కు తెలుపుతాడు. మరియు అతను ('స'అస) పిడికెడు దుమ్ము తీసుకొని, అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థించి, వారిపై చల్లుతారు. దానితో వారు అతని వెళ్ళిపోవటాన్ని గమనించలేకపోతారు. అతను ('స'అస) అబూబక్ర (ర'దీ, 'అ.)తో సహా గారెమారో చేరుకుంటారు.

31. మరియు మా సూచనలు (అయాత్) వారికి వినిపించబడినప్పుడు వారు: “వాస్తవానికి, మేము విన్నాము మేము కోరితే మేము కూడా ఇటువంటివి రచించగలము (చెప్పగలము). ఇవి కేవలం పూర్వీకుల గాథలు మాత్రమే!” అని అంటారు.

32. మరియు వారు: “ఓ అల్లాహ్! ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) నిజంగా నీ తరపునుండి వచ్చిన సత్యమే అయితే! మాపై ఆకాశం నుండి రాళ్ళవర్షం కురిపించు! లేదా ఏదైనా బాధాకరమైన శిక్షను మా పైకి తీసుకొనిరా!” అని పలికిన మాట (జ్ఞాపకం చేసుకోండి).

33. కాని (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు వారి మధ్య ఉన్నంతవరకు అల్లాహ్ వారిని ఏ మాత్రం శిక్షించడు. మరియు వారు క్షమాభిక్ష కోరుతూ ఉన్నంతవరకు కూడా! అల్లాహ్ వారిని ఏ మాత్రం శిక్షించడు.

34. వారి వాదమేమిటి? అల్లాహ్ వారిని ఎందుకు శిక్షించకూడదు? వారు దాని ధర్మకర్తలు కాకున్నా, వారు ప్రజలను మస్జిద్ అల్-హరామ్ నుండి అవుతున్నారు.¹ దాని ధర్మకర్తలు కేవలం దైవభీతి గలవారే కాగలరు. కాని వాస్తవానికి చాలామంది ఇది తెలుసుకోలేరు.

35. మరియు (అల్లాహ్) గృహం (క'అబహ్) వద్ద వారి ప్రార్థనలు, కేవలం ఈలలు వేయటం (ముకాఅ) మరియు చప్పట్లు కొట్టడం (త'స్బియహ్) తప్ప మరేమీ లేవు. కావున మీ సత్యతిరస్కారానికి బదులుగా ఈ శిక్షను రుచిచూడండి.²

وَإِذْ اتَّخَذُوا عَلَيْهِمْ اٰیٰتِنَا قَالُوا لَآ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هٰذَا اِنْ هٰذَا اِلَّا كَذٰبٌ اَسٰطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ۝

وَإِذْ قَالُوا اللّٰهُمَّ اِنْ كَانَ هٰذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَامْطُرْ عَلَيْنَا مِجْرٰثًا مِنَ السَّمَآءِ اَوْ اِثْمًا يُبْعَدُ اِبَّآلِیْهِمْ ۝

وَمَا كَانَ لِلّٰهِ لِيُعَذِّبَهُمْ وَاَنْتَ فِيْهِمْ وَمَا كَانَ لِلّٰهِ مُعَذِّبُهُمْ وَهُمْ يَسْتَفْهِرُوْنَ ۝

وَمَا لَهُمْ اَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللّٰهُ وَهُمْ يَصُدُّوْنَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوْا اَوْلِيَآءَ اِلَآ اُولَیْآءُ اُولَیْآءُ اِلَّا الْمُتَّقُوْنَ وَلٰكِنْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ۝

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ اِلَّا مُكَّاءٌ وَتَصْدِیْقَةٌ لِّمَا وَالْعَدَابُ بِمَا كَفَرُوْا ۝

1. ముస్లిక్ ఖురైషులు, ముస్లింలు అయిన వారిని క'అబహ్ లోకి ప్రవేశించకుండా అపేవారు.

2. ఇదే విధంగా ఈ కాలంలో కూడా మూడులైన సూఫీలు, మస్లింలలో మరియు అస్థానాలలో బోలు కొట్టుతూ నాట్యంచేస్తూ కాలక్షిపం చేస్తూ ఉంటారు. ఈ విధంగానే మేము అల్లాహుతా'అలాసు సంతోషపరుస్తాము, అని అంటారు. అల్లాహ్ (సు.తా.) విశ్వాసులను ఇలాంటి విషయాల నుండి కాపాడు గాక!

36. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారులు, ప్రజలను అల్లాహ్ మార్గం వైపునకు రాకుండా అవటానికి, తమ ధనం ఖర్చుచేస్తారు. వారు ఇలాగే ఖర్చుచేస్తూ ఉంటారు; చివరకు అది వారి వ్యసనానికి (దుఃఖానికి) కారణమవుతుంది. తరువాత వారు పరాధీనులవుతారు. మరియు సత్యతిరస్కారులైన వారు సరకంవైపుకు సమీకరించబడతారు.

37. ఇదంతా అల్లాహ్, చెడును (దుష్టులను), మంచి (సత్పురుషుల) నుండి వేరుచేసి, దుష్టులందరినీ ఒకరితోపాటు మరొకరిని చేకూర్చి, ఒక గుంపుగా చేసి వారందరినీ సరకంలో పడవేయటానికి. ఇలాంటి వారు! వారే నష్టపోయే వారు.

38. సత్యతిరస్కారులతో ఇలా అను: ఒకవేళ వారు మానుకుంటే గడిచిపోయింది క్షమించబడుతుంది, కాని వారు (పూర్వ వైఖరినే) మళ్ళీ అవలంబిస్తే! వాస్తవానికి, (దుష్టులైన) పూర్వీకుల విషయంలో జరిగిందే, మరల వారికి సంభవిస్తుంది!¹

39. మరియు అధర్మం (ఫిత్న)² ఏ మాత్రం మిగలకుండా పోయేవరకు మరియు ఆరాధన (ధర్మం) కేవలం అల్లాహ్ కోరకే ప్రత్యేకించ బడసంతవరకు వారితో (సత్యతిరస్కారులతో) పోరాడుతూ ఉండండి. కాని వారు (పోరాడటం) మానుకుంటే! నిశ్చయంగా అల్లాహ్ వారి కర్మలను గమనిస్తున్నాడు.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصْنَعُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَتُفْنِنُوهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُخْرَجُونَ

لِيَبْزِلَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضًا عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكَبَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ ۚ وَاِنْ يُعْودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنْ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

1. అంటే వారు సత్యతిరస్కారం మరియు దుష్ట కర్మలలో మునిగి ఉండే, వారిపై అల్లాహ్ తా'అలా శిక్ష తప్పక పడుతుందని తెలుసుకోవాలి.

2. ఫిత్నాతున్: అంటే ఇక్కడ సత్యతిరస్కారం మరియు అధర్మం అని అర్థం. చూడండి, 2:193. ఈ విధమైన అయితే అక్కడ కూడా ఉంది. ఇంకా చూడండి, 'స'హ'హ్ బుఖారీ, పుస్తకం-1, 'హదీస్' సం. 24 మరియు పుస్తకం-3, 'హదీస్' సం. 425.

40. మరియు ఒకవేళ వారు తిరిగిపోతే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ స్నేహితుడు (సంరక్షకుడు) అని తెలుసుకోండి. ఆయనే ఉత్తమ స్నేహితుడు (సంరక్షకుడు) మరియు ఉత్తమ సహాయకుడూను!

41. (*) మరియు మీ విజయధనంలో¹ నిశ్చయంగా, అయిదవ భాగం, అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు మరియు (అతని) దగ్గరి బంధువులకు మరియు అనాథులకు మరియు యాచించని పేదవారికి² మరియు ప్రయాణీకులకు ఉందని తెలుసుకోండి. ఒకవేళ మీరు - అల్లాహ్ను మరియు మేము సత్యా సత్యాల అంతరాన్ని విశదంచేసే దినమున, అ రెండు సైన్యాలు మార్కొనిన (బద్రియుద్ధ) దినమున, మా దాసునిపై అవతరింపజేసిన దానిని - విశ్వసించేవారే అయితే! మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.³

42. (ఆ దినాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకోండి!) అప్పుడు మీరు లోయలో (మదీనాకు) సమీపంగా ఉన్న స్థలంలో ఉన్నారు మరియు వారు

وَأَنْ تَوَلَّوْا فَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاهُمْ
نِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ
خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِإِيَّائِي الْمَرْبِيِّ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ
بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيَّ عَبْدًا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ
التَّلَافِي الْخَبِيرِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدَّةِ وَالْدُّمِيِّ وَأَهْمَرُوا الْعُدَّةَ
الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبَ اسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ

1. 'గనీముతున్': విజయధనం, అంటే సత్యతిరస్కారులతో జరిగిన ధర్మయుద్ధంలో గెలుపు పొందిన తరువాత ముస్లింలకు దొరికేదంతా.
2. ఇక్కడ అల్-మిస్కినున్, అనే శబ్దం ఉంది. ఇది అల్-పుఖరా కంటే భిన్నమైనది. పఖీరున్ - అంటే ఏమీ లేనందుకు ఇతరులనుండి యాచించే వాడు. మిస్కిన్ అంటే అతని దగ్గర కొంత అదాయం ఉంది. కాని అది అతని నిత్యావసరాలకు పూర్తికాదు. ఇట్టివారు తమస్వాభిమానం పల్ల ఇతరులను సహాయానికై యాచించరు.
3. బద్రి యుద్ధం - యుద్ధ సామగ్రి తక్కువ తీసుకొని కేవలం వాణిజ్య విధాలాన్ని దోచుకోవటానికి వచ్చిన 313 ముస్లింలు మరియు వారిని పూర్తిగా నిర్మూలించాలనే ఉద్దేశంతో! అత్యధిక యుద్ధసామగ్రితో వచ్చిన ముస్లిక్ ఖురైషుల మధ్య జరిగింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) తాను పంపిన ప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) సత్యవంతుడు, సన్మార్గం పై ఉన్నాడు మరియు తాను పంపిన, జీవన మార్గమే (ఇస్లామే), మోక్షం (స్వర్గం) పొందటానికి సరైన మార్గమని నిరూపించదలచి, ఈ యుద్ధాన్ని చేయించి, ముస్లింలకు విజయాన్ని చేకూర్చి, సత్యాసత్యాల మధ్య భేదాన్ని నిరూపించాడు. చివరకు సత్యమే పర్యలుతుందని చూపాడు.

(ముష్రీకులు) దూరంగా ఉన్న స్థలంలో ఉన్నారు.¹ మరియు బిడారం మీకు క్రింది (బడ్డు) వైపునకు. ఒకవేళ మీరు (ఇరువురు) యుద్ధం చేయాలని నిర్ణయించుకొని ఉంటే! మీరు మీ నిర్ణయాన్ని పాటించకుండా ఉండేవారు. కాని అల్లాహ్ తాను నిర్ణయించిన కార్యాన్ని పూర్తిచేయటానికి, సశించేవాడు స్పష్టమైన నిదర్శనం పొందిన తరువాత సశించాలని మరియు జీవించేవాడు స్పష్టమైన నిదర్శనం పొందిన తరువాత జీవించాలని ఆలా చేశాడు. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం విజేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

43. (ఓ ప్రపక్తా!) అల్లాహ్ నీకు, నీ స్వప్నంలో వారిని కొద్దిమందిగా చూపింది (జ్ఞాపకం చేసుకో)! వారిని ఎక్కువ మందిగా నీకు చూపిఉంటే, మీరు తప్పక ధైర్యాన్ని కోల్పోయి (యుద్ధ) విషయంలో వాడులాడే వారు. కాని వాస్తవానికి, అల్లాహ్ మిమ్మల్ని రక్షించాడు. నిశ్చయంగా, ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్న విషయాలన్నీ బాగా తెలుసు.

44. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) అల్లాహ్ నెరవేర్చవలసిన పనిని నెరవేర్చటానికి, మీరు (బద్ యుద్ధరంగంలో) మార్కొనసపుడు, వారి (అవిశ్వాసుల) సైన్యాన్ని మీ కన్నులకు కొద్దిగా చూపాడు మరియు మిమ్మల్ని కొద్దిమందిగా వారికి చూపాడు. మరియు అన్ని వ్యవహారాలూ (నిర్ణయానికి) అల్లాహ్ వైపునకే మరలింప బడతాయి.

45. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు ఏ సైన్యాన్నినా ఎదుర్కొనేటప్పుడు, స్థైర్యంతో ఉండండి. మరియు

تَوَاعَدْتُمْ لِقَاتِكُمْ فِي الْمُبْعَدِ وَلَكِنْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ

إِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ فِي مَتَابِكِ قَلِيلًا وَلَوْ أَرَاكُمْ كَثِيرًا غَيْرَ الْفَسِلَةِ لَتَنَارَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَئِنْ كُنَّ اللَّهُ سَكَمًا لَّأَنَّهُ عَلَيْهِ يُدَٰاتِ الْقُدُورِ

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ التَّفَيْتُمْ فِي آعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيَتَلَبَّسُ لَكُمْ فِي آعْيُنِهِمْ يَقْضَىٰ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذِ الْقِتْمُ فَنَاءً فَاصْبِرُوا

1. 'ఉద్దవతిద్దునియా: సమీప స్థలం. అంటే బద్ లోయలో, మదీనా నుండి సమీపంలోనున్న స్థలం. మరియు 'ఉద్దవతిల్ ఖు'సవా: అంటే, బద్ లోయలో, మొదటి స్థలంతో పోల్చితే మదీనా నుండి దూరంగా ఉన్న స్థలం.

అల్లాహ్ ను ఆత్యధికంగా స్మరిస్తే, మీరు సాఫల్యం పొందవచ్చు!

46. మరియు అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రపక్తకు విధేయులై ఉండండి మరియు పరస్పర కలహాలకు గురికాకండి. అట్లు చేస్తే మీరు బలహీనులవుతారు మరియు మీ బల సాహసాలు తగ్గిపోతాయి. మరియు సహనం వహించండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సహనం పహించే వారితో ఉంటాడు.

47. మరియు తమ గృహాలనుండి, ప్రజలకు చూపటానికి దురాభిమానంతో బయలుదేరి ఇతరులను అల్లాహ్ మార్గంనుండి అపేవారివలే కాకండి. మరియు వారు చేసే క్రియ లన్నింటినీ అల్లాహ్ పరివేష్టించిఉన్నాడు.

48. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి అవిశ్వాసులకు) వారి కర్మలు ఉత్తమమైనవిగా చూపించి షైతాన్ వారితో అన్నాడు: “ఈ రోజు ప్రజలలో ఎవ్వడునూ మిమ్మల్ని జయించలేడు. (ఎందుకంటే) నేను మీకు తోడుగా ఉన్నాను.” కాని ఆ రెండువక్తాలు పరస్పరం ఎదురుపడినపుడు, ఆతడు తన మడమలపై వసకకుమరలి అన్నాడు: “వాస్తవంగా, నాకు మీతో ఎలాంటి సంబంధం లేదు, మీరు చూడనిది నేను చూస్తున్నాను. నిశ్చయంగా, నేను అల్లాహ్ కు భయపడుతున్నాను.¹ మరియు అల్లాహ్ శిక్ష విధించటంలో చాలా కఠినుడు.”

49. కపటవిశ్వాసులు మరియు ఎవరి హృదయాలలో రోగముందో వారు: “వీరిని (ఈ విశ్వాసులను) వారి ధర్మం మోసపుచ్చింది.” అని అంటారు, కాని అల్లాహ్ యందు సమ్మకం

وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٦﴾

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا
وَتَذْهَبَ رِجَالُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ
الصَّابِرِينَ ﴿٤٧﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
بَطْرًا وَإِرْكَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُخِيطٌ ﴿٤٨﴾

وَإِذْ رَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَكُمُ
الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَّكُمْ فَلَمَّا تَرَآءَ
تِ الْفِتْنَيْنِ تُكْصِلُ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي
بَرَأءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ
اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤٩﴾

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
مَّرَضٌ غَرَّهُمْ أَلاَّ دِينُهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٥٠﴾

గలవాని కొరకు, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సర్వ శక్తిమంతుడు మహా వివేచనాపరుడు.

50. మరియు సత్యతిరస్కారుల ప్రాణాలను దైవదూతలు తీసే దృశ్యాన్ని నీవు చూడ గలిగితే (ఎంత బాగుండెది). వారు (దేవ దూతలు) వారి ముఖాలపైనను మరియు వారి పిరుదులపైనను కొడుతూ ఇలా అంటారు: “భగభగ మండే ఈ సరకాగ్నిశిక్షను చవిచూడండి.”¹

51. “ఇది మీరు స్వయంగా మీ చేతులారా చేసి పంపిన కర్మల ఫలితమే! మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తన దాసులకు ఏ మాత్రం అన్యాయం చేయడు.”

52. ఫిర్జెన్ జాతి వారి మరియు వారికి పూర్వం వారి మాదిరిగా, వీరు కూడా అల్లాహ్ సూచన(ఆయాత్)లను తిరస్కరించారు, కాబట్టి అల్లాహ్ వారి పాపాల ఫలితంగా వారిని శిక్షించాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మహా బలవంతుడు. శిక్ష విధించటంలో చాలా కఠినుడు.²

53. ఇది ఎందుకంటే! వాస్తవానికి, ఒక జాతివారు, తమ సడపడికను తాము మార్పు కోసంత పరకు, అల్లాహ్ వారికి ప్రసాదించిన తన అనుగ్రహాన్ని ఉపసంహరించుకోడు.³ మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

54. ఫిర్జెను జాతి వారు మరియు వారికి పూర్వం వారి మాదిరిగా! వీరు కూడా తమ ప్రభువు సూచన(ఆయాత్)లను అబద్ధాలని నిరాకరించారు. కాబట్టి వారి పాపాలకు ఫలితంగా

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ يَتَوَقَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةَ
يَخْفَرُونَ وَجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ وَذُوقُوا
عَذَابَ الْحَرِيقِ ٥٠

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَبْهِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ
بِظَالِمٍ لِّلْعَالَمِينَ ٥١

كَذَٰلِكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ ۖ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَفَرُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ فَآخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ
قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ٥٢

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا لِّتَعْبَةٍ ۖ أُنْعِمَ ۖ عَلَىٰ
قَوْمٍ حَتَّىٰ يُعَذِّبُوا ۖ أَمْ يَأْتِيهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَبِيحٌ
عَلَيْهِمْ ٥٣

كَذَٰلِكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ ۖ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ
وَأَعْرِضْنَا ۖ أَلِ فِرْعَوْنَ وَكُلِّ كَاذِبًا ظَلِيمًا ٥٤

1. చూడండి, 6:93.

2. వడీద్ అల్-ఇబ్రాహీ: Severe in Chastising కఠినంగా శిక్షించేవాడు, పటిష్ఠంగా పట్టుకునేవాడు.

3. చూడండి, 13:11.

వారిని నాశనంచేశాము. మరియు ఫిర్ బీసు జాతివారిని ముంచివేశాము. మరియు వారందరూ దుర్మార్గులు.¹

55. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దృష్టిలో సత్యాన్ని తిరస్కరించే వారు నీచాతినీచమైన జీవులు, కావున వారు నిశ్శనించరు.²

56. వారిలో ఎవరితోనైతే నీవు ఒడంబడిక చేసుకున్నావో! వారు ప్రతిసారీ తమ ఒడంబడికను భంగపరుస్తున్నారు. మరియు వారికి దైవభీతిలేదు.³

57. ఒకవేళ నీవు యుద్ధరంగంలో వారిపై ప్రాబల్యం పొందితే - వారి వెనుక ఉన్న వారు చెల్లాచెదలై పోయేటట్లుగా - వారిని శిక్షించు. బహుశా వారు గుణపాతం నేర్చుకోవచ్చు!

58. మరియు ఒకవేళ నీకు ఏ జాతి వారి పల్లనైనా సమ్మకద్రోహం జరుగుతుందనే భయమే ఉంటే - మీరు ఇరువక్షం వారు సరిసమానులని తెలుపటానికి⁴ - (వారి ఒప్పందాన్ని) వారివైపుకు విసరివేయి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సమ్మకద్రోహులు అంటే ఇష్టపడడు.

إِنَّ شَرَّ الدِّينِ عِنْدَ اللَّهِ الدِّينُ الْكَفْرُ وَافْقَهُم
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٥﴾

الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ
فِي كُلِّ مَرْقَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٦﴾

فَأَمَّا لَتُفَضِّلَهُمْ فِي الْحَرْبِ فَهَرَدَتْ مِنْهُمْ
لَعَلَّهُمْ يَذْكُرُونَ ﴿٥٧﴾

وَأَمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَاطْبِذْ إِلَيْهِمْ
عَلَى سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لِكَلِمَتٍ الْغَائِبِينَ ﴿٥٨﴾

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎవరికి అన్యాయం చేయడు. చూడండి, 41:46.

2. సత్యతిరస్కారులు అల్లాహ్ (సు.తా.) దృష్టిలో మూసపులలోనే కాదు, అంతుపులలో కూడా నీచాతినీచ జాతికి చెందిన వారు అని అర్థం.

3. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు, వీరు బసూఖురై "జహ్ అనే యూద్ద తెగవారు అని అంటారు. కందక యుద్ధ కాలంలో వీరు సత్యతిరస్కారులకు సహాయపడమని దైవప్రసక్త ('స'అస)తో ఒడంబడిక చేసుకుంటారు. కాని వారు తమ ఒడంబడికకు కట్టుబడి ఉండరు. దీని మరొక భావం ఏమిటంటే ముస్లింలు, ఇతర ధర్మాల వారితో ఒప్పందాలు చేసుకొని వారితో శాంతియుతంగా నివసించడం, ధర్మ సమ్మతం మరియు యుక్తమైనది కూడాను, కాని వారు బహిరంగంగా విశ్వాసఘాతానికి పూనుకుంటే వారితో పోరాడాలి.

4. 'అలా సవాజన్; అంటే సరిసమానులని తెలుపటానికి. అంటే మీరు ఒడంబడికను త్రొసి నందుకు మేము కూడా ఆ ఒడంబడికను త్రొప్పుతున్నాము. ఇక మీదట ప్రతి ఒక్కరు తమ రక్షణకు తామే బాధ్యులని, స్పష్టం చేయటం.

59. మరియు సత్కృతిరస్కారులు. తాము తప్పించుకున్నామని భావించనవసరంలేదు. నిశ్చయంగా, వారు (అల్లాహ్ శిక్షనుండి) తప్పించుకోలేరు.

60. మరియు మీరు మీ శక్తిమేరకు బలసాహగ్రిని, యుద్ధపు గుర్రాలను సిద్ధపరచుకొని, దాని ద్వారా అల్లాహ్ కు శత్రువులైన మీ శత్రువులను మరియు అల్లాహ్ కు తెలిసి, మీకు తెలియని ఇతరులను కూడా భయకంపితులుగా చేయండి. మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో మీరు ఏమి ఖర్చుచేసినా దాని ఫలితం మీకు పూర్తిగా చెల్లించబడుతుంది. మరియు మీకెలాంటి అన్యాయం జరుగదు. (1/8)

61. * కాని ఒకవేళ వారు శాంతివైపుకు మొగ్గితే నీవు కూడా దానికి దిగు మరియు అల్లాహ్ పై ఆధారపడు.¹ నిశ్చయంగా ఆయన సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

62. కాని ఒకవేళ వారు నిన్ను మోసగించాలని సంకల్పిస్తే! నిశ్చయంగా, నీకు అల్లాహ్ యే చాలు. ఆయనే తన సహాయం ద్వారా మరియు విశ్వాసుల ద్వారా నిన్ను బలపరుస్తాడు.

63. మరియు ఆయనే వారి (విశ్వాసుల) హృదయాలను కలిపాడు. ఒకవేళ నీవు భూమిలో ఉన్న సమస్తాన్ని ఖర్చుచేసినా, వారి హృదయాలను కలుపజాలవు. కాని అల్లాహ్ యే వారిమధ్య ప్రేమను కలిగించాడు.² నిశ్చయంగా

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا الَّذِينَ
لَا يُعْجِزُونَ

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ
رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ
وَالْآخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ
يَعْلَمُهُمْ وَيَبْتَغُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
يُؤْتِي الْيَتِيمَ وَأَنْتُمْ لَا تَنظُرُونَ

وَأَنْ جَاءَكَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى
اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

وَأِنْ تُرِيدُوا أَنْ جَاهِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ
هُوَ الَّذِي يَتَوَكَّلُ الْمُؤْمِنِينَ

وَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا مَا أَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلَّفَ
بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ ذَكِيٌّ

1. చూడండి, 47:35 మరియు 8:39.

2. చూడండి, 3:103. 'హు'నైన విజయధనం సంచేదిప్పుడు ముహమ్మద్ ('స'అస) మదీనా అన్సార్లను ఉద్దేశించి చేసిన ప్రసంగానికి చూడండి. ('స'హీహ్ బుఖారీ, కితాబ్ అల్-మ'గా'జీ, బాబ్ 'గ'జ'హత్ అ'త్త'య'ఫ్, 'స. ముస్లిం కితాబ్ అ'జ్జ'కాత్, బాబ్ ఇ'అతా' అల్-ముఅ'ల్ల'ఫత్ ఖులూబుహుమ్ 'అలా అల్-ఇస్లాం).

ఆయన సర్వశక్తి సంపన్నుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

64. ఓ ప్రవక్తా! నీకూ మరియు నిన్ను అనుసరించే విశ్వాసులకు అల్లాహ్‌యే చాలు!

65. ఓ ప్రవక్తా! విశ్వాసులను యుద్ధానికి ప్రోత్సహించు. మీలో ఇరవైమంది స్వైర్యం గలవారుంటే, వారు రెండువందల మందిని జయించగలరు. మరియు మీరు పందమంది ఉంటే వేయిమంది సత్యతిరస్కారులను జయించగలరు. ఎందుకంటే వారు (సత్యాన్ని) గ్రహించలేని జాతికి చెందినవారు.¹

66. ఇప్పుడు అల్లాహ్ మీ భారాన్ని తగ్గించాడు, ఎందుకంటే వాస్తవానికి, మీలో బలహీనత ఉన్నదని ఆయనకు తెలుసు. కాబట్టి మీలో పందమంది స్వైర్యం గలవారు ఉంటే వారు రెండువందల మందిని జయించగలరు. మరియు మీరు వేయిమంది ఉంటే, అల్లాహ్ సెలవుతో రెండువేల మందిని జయించగలరు. మరియు అల్లాహ్ సహసం గలవారితో ఉంటాడు.

67. (శత్రువులతో తీవ్రంగా పోరాడి, వారిని) పూర్తిగా అణచనంతవరకు, తనవద్ద యుద్ధ ఖైదీలను ఉంచుకోవటం ధరణీలో, ఏ ప్రవక్తకూ తగదు.² మీరు ప్రాపంచిక సామగ్రి కోరుతున్నారు. కాని అల్లాహ్ (మీ కొరకు) పరలోక (సుఖాన్ని) కోరుతున్నాడు. మరియు అల్లాహ్

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَبَّكَ اللَّهُ وَمَنْ أَتَبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَبَّكَ اللَّهُ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنَّ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتِينَ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَإِنَّا لَهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾

الَّذِينَ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَمَّرَ أَرْبَابَكُمْ فِيكُمْ ضَعْفًا ۚ فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ ۚ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٦٦﴾

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ أَنْ يَتَّخِذَ فِي الْأَرْضِ ثَرْبًا وَلَا عَرْصًا ۚ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ لِلَّهِ عُزْدَتًا ۚ

1. చూడండి, 6:25, 7:179, 9:87.

2. చూడండి, 47:4. ఈ ఆయతు సొరాంశం ఏమిటంటే: ఎంతవరకైతే శత్రువులను హతమార్చి, వారిపై పూర్తిగా ప్రాబల్యాన్ని పొందరో, జయించరో! అంతవరకు, వారితో పోరాడి వారిని హతమార్చాలి వారి యుద్ధం చేయగల శక్తిని పూర్తిగా అంతమొందించాలి. ఆ తరువాతనే వారి యుద్ధఖైదీలను విమోచనాధనం తీసుకొని విడిచే విషయం గురించి ఆలోచించాలి. లేనిచో అపరాధం దొరకగానే వారు మిమ్మల్ని నిర్మూలించటానికి ప్రయత్నించవచ్చు!

సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

68. ఒకవేళ అల్లాహ్ (ఫర్మానా) ముందే వ్రాయబడి ఉండకపోతే, మీరు తీసుకున్నదానికి (నిర్ణయానికి) మీకు ఘోరశిక్ష విధించబడి ఉండేది.¹

69. కావున మీకు ధర్మసమ్మతంగా లభించిన ఉత్తమమైన విజయధనాన్ని అనుభవించండి. అల్లాహ్‌యందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

70. ఓ ప్రపక్తా! నీ అధీనంలో ఉన్న యుద్ధ ఖైదీలతో ఇలా అను: “ఒకవేళ అల్లాహ్ మీ హృదయాలలో మంచితనం చూస్తే ఆయన మీ వద్దనుండి తీసుకున్న దానికంటే ఎంతో ఉత్తమమైన దానిని మీకు ప్రసాదించి ఉంటాడు. మరియు మిమ్మల్ని క్షమించి ఉంటాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.”²

71. కాని ఒకవేళ వారు నీకు సమ్మకద్రోహం చేయాలని తలచుకుంటే, వారు ఇంతకు పూర్వం అల్లాహ్‌కు సమ్మకద్రోహం చేశారు, కావున వారిపై నీకు శక్తినిచ్చాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

لَوْلَا كَيْدُكَ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيهَا
أَعْدَاؤُكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦٨﴾

فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُّ يَوْمٍ فِي آيَاتِهِ مَنَ الْأَنْزَارِ ۚ إِنَّ
يَعْلَمُ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا بَلْوَاكُمْ خَيْرًا مِمَّا أُخِذَ
مِّنْكُمْ وَيُغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٠﴾

وَأَن يُرِيدُوا إِخْرَاجَكَ فَقَدْ خَالَاهُ اللَّهُ مِن قَبْلُ
فَأَمَّا مَن مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

1. ఈ ఆయత్ 67వ ఆయత్ తరువాత అవతరింపజేయబడింది. 'వ్రాయబడినమాట'ను గురించి వ్యాఖ్యాతలలో భేదాభిప్రాయాలున్నాయి. కొందరు ఇది విజయధనం అంటారు. అందుకే ఫిద్య తీసుకున్నా క్షమించబడ్డారు అంటారు. మరి కొందరు బద్ర యుద్ధంలో పాల్గొన్నవారి 'పాపాలన్నీ క్షమించబడిన' విషయం అంటారు. మరికొందరు, దైవప్రసక్త వారిమధ్య ఉండటమే క్షమాపణకు కారణం అంటారు. బద్రయుద్ధంలో ఖైదీలైన 70 మంది ముష్రీక్ ఖురైషులను విమోచనాధనం (ఫిద్య) తీసుకుని పిడిచిన తరువాత ఈ ఆయత్ మరియు దీని మునుపటి మరియు దీని తరువాత ఆయత్లు అవతరింపజేయబడ్డాయి, వివరాలకు చూడండి, ఫ'త్వ్ అల్-ఖదీర్.

2. చూడండి, 47:4.

72. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి వలసపోయే వారూ మరియు తమ సంపద మరియు ప్రాణాలతో అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడేవారూ,¹ వారికి ఆశ్రయమిచ్చేవారూ మరియు సహాయం చేసేవారూ,² అందరూ ఒకరికొకరు మిత్రులు.³ మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి వలసపోలేదో వారు, వలసపోసంతవరకు వారి మైత్రిత్వంతో మీకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు. కాని వారు ధర్మం విషయంలో మీతో సహాయంకోరితే, వారికి సహాయంచేయటం మీ కర్తవ్యం; కాని మీతో ఒడంబడిక ఉన్న జాతి వారికి వ్యతిరేకంగా మాత్రం కాదు. మరియు అల్లాహ్ మీరు చేస్తున్నదంతా చూస్తున్నాడు.

73. మరియు సత్యతిరస్కారులు ఒకరి కొకరు స్నేహితులు, కావున (ఓ విశ్వాసులారా!) మీరు కూడా అలా చేయక (విశ్వాసుల మధ్య పరస్పర మైత్రిత్వాన్ని పెంచకు) పోతే, భూమిలో ఉపద్రవం మరియు కల్లోలం చెలరేగుతాయి.

74. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి వలస పోయి అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడారో వారూ మరియు ఎవరైతే వారికి ఆశ్రయమిచ్చి సహాయ పడ్డారో వారూ; ఇలాంటి వారే నిజమైన విశ్వాసులు. వారికి వారి (పాపాల) క్షమాపణ మరియు గౌరవప్రదమైన జీవనోపాధి ఉంటాయి.

75. మరియు ఎవరైతే తరువాత విశ్వసించి మరియు వలసపోయి మరియు మీతోబాటు (అల్లాహ్ మార్గంలో) పోరాడారో, వారు కూడా

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُ وَإِلَهُهُمْ
وَأَنفُسَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوُوا وَلَصَرُوا
أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَلَمْ يَهَاجِرُوا مَا لَكُم مِّنْ وَلَا تَتَّبِعُهُمْ مِن شَيْءٍ
حَتَّى يُهَاجِرُوا وَإِذِ اسْتَضَرُّكُمْ فِي الدِّينِ
فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ الْأَعْلَى قَوْمَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ
مِيثَاقٌ وَاللَّهُ يَبْصُرُ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَبَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَقْلُوبُهُ
تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُ وَإِ
سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوُوا وَلَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ
الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِن بَعْدِ وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُ
مَعَكُمْ فَأُولَئِكَ مِنكُمْ وَأُولَئِكَ هُمُ

1. వీరు వలసపోయిన 'స'హాబీలు, మొదటి శ్రేణివారు.

2. వీరు మదీనా ముస్లింలు (అన్సారులు), రెండవ శ్రేణివారు.

3. మౌలా; అంటే మిత్రుడు, స్నేహితుడు, సమర్థుడు, సహాయకుడు, సహకారుడు, ఆశ్రయమిచ్చేవాడు, సన్నిహితుడు, సంరక్షకుడు, స్వామి, బంధువు, కార్యకర్త, వారసుడు.

మీ వారే! కాని అల్లాహ్ గ్రంథం ప్రకారం, రక్తసంబంధం గలవారు (వారసత్వ విషయంలో) ఒకరిపైనొకరు ఎక్కువ హక్కుదారులు.¹ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు ప్రతి విషయం గురించి బాగా తెలుసు. (1/4)

أُولَئِكَ يَتَعَصَّى فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَهُ كُلِّ شَيْءٍ عَلَيْهِ

1. విశ్వాసులు (ముస్లింలందరూ) ఒకరికొకరు సహోదరులు. 49:10. కాని వారసత్వపు విషయంలో ముస్లిం జంతువులే ఒకరికొకరు వారసులవుతారు. ఒక ముస్లిం అవిశ్వాసికి గానీ, లేక ఒక అవిశ్వాసి ముస్లింనకు గానీ వారసులు కాలేరు.

9. సూరహ్ అల్-తౌబ్

سُورَةُ التَّوْبَةِ

ఈ సూరహ్ ప్రారంభంలో, బిస్మిల్లా హ్ సర్హీహ్, లేదు. కొందరు దీనిని సూరహ్ అల్-అన్బాల్ యొక్క మిగతా భాగమని భావిస్తారు. ఇది మదీనాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 129 అయతులు ఉన్నాయి. ఖుర్ఆన్ లోని సబ'అ 'తవాలు, ఏడు పెద్ద సూరాలలో ఇది ఏడవది. ఈ రెండు సూరహలలో కూడా సత్వత్తిరస్కారులతో జరిగిన యుద్ధాల వివరాలు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ 9వ హిజ్రీ తబూక్ దండయాత్ర కాలపు విషయాలను వివరిస్తోంది. దీని పేరు, తబూక్ దండయాత్రకు వెళ్ళని కొందరు సహాబీల పశ్చాత్తాపం (తౌబ్) మరియు దాని అంగీకారాన్ని సంబోధించి ఇవ్వబడింది. ఈ పదం 104 వ అయత్ లో ఉంది. ఇది సూరహ్ అల్-అన్బాల్ (8) అవతరణకు 7 సంవత్సరాల తరువాత అవతరింపజేయబడింది. ఇది సూరహ్ అల్-బరాహ్, అని కూడా అనబడుతుంది. ఈ పదం మొదటి అయత్ లోనే ఉంది. బరాహ్ తున్ - అంటే విముక్తి, రాహిత్యం, సంబంధం లేకపోవటం. తబూక్ మదీనా నుండి 350 మైళ్ళ దూరంలో పశ్చిమోత్తర దిశలో ఉంది. బెజాన్ టైన్ (Byzantine), క్రైస్తవ చక్రవర్తి హిరాక్లియస్ (Heraclius), ఆబూ 'అమర్, ప్రోత్సాహంపల్ల అరేబియాపై దాడి చేయటానికి సన్నాహాలు చేస్తున్నాడని తెలిసి, దైవప్రసక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) వారిని తబూక్ దగ్గర ఎదుర్కోవాలని యుద్ధసన్నాహాల దాటంపుచేయించి, అక్కడికి వెళ్ళుతారు.

1. * అల్లాహ్ తరఫు నుండి మరియు ఆయన ప్రవక్త తరఫునుండి (ఓ విశ్వాసులారా!) మీరు ఒడంబడికచేసుకున్న బహందైవారాధకు (ముష్రికీస్)లతో ఎలాంటి సంబంధం లేదని ప్రకటించబడుతోంది.¹

2. కావున (ఓ ముష్రికులారా!) మీరు నాలుగు నెలల వరకు ఈ దేశంలో స్వేచ్ఛగా తిరగండి.² కాని మీరు అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి

بَرَاءَةً مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ

فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ
مُخْرَجُونَ مِنْهَا وَأَنَّ اللَّهَ مُخْرِجُ الْكَافِرِينَ

1. బరాహ్ తున్: అంటే ఎట్టి సంబంధం లేదనటం. ఈ అయత్లు అవతరింపజేయబడినప్పుడు దైవప్రసక్త ('స'అస) 'అలీ (ర'దీ.అ.ను) 9వ హిజ్రీ 'హజ్జ్ జననమహింబలో ఈ విషయాలు ప్రకటించమని పంపాడు: 1) ప్రజలు తౌబ్ (తైబుల్లాహ్) చుట్టూ దింగబదులై ప్రదక్షిణ ('తవాఫ్) చేయకూడదు. 2) ఈ సంవత్సరం (9 హిజ్రీ) తరువాత ఏ ముష్రిక్ కూడా తైబుల్లాహ్ ('హజ్జ్)కు రాకూడదు. 3) ఏ అవిశ్వాసులతోనైతే ఒడంబడిక ఉండో, వారి యెడల గడువు పూర్తి అయ్యేవరకు విశ్వాసపాత్రంతో ప్యవహరించడం జరుగుతుంది. ('స.బు'ఖారీ మరియు 'స.ముస్లిం). ఆ 9వ హిజ్రీ 'హజ్జ్ కు అబూబక్ర 'సిద్ధీఖ్ (ర'దీ.అ.) అమీర్ గా ఉన్నారు.

2. చూడండి, 8:58. ఈ అయత్, ముస్లింలతో చేసిన ఒడంబడికను, తొలపిన ముష్రికులను ఉద్దేశించి ఉంది.

తరువాత బహుదైవారాధకులను, ఎక్కడ దొరికితే అక్కడ వధించండి.¹ మరియు వారిని పట్టుకోండి² మరియు చుట్టుముట్టండి మరియు ప్రతి మాటుపద్ద వారికై పొంచిఉండండి.³ కాని వారు పశ్చాత్తాపపడి, సమాజాన్ని పొంది, జకాత్ ఇస్తే, వారిని వారి మార్గాన పదిలిపెట్టండి.⁴ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

6. మరియు బహుదైవారాధకులలో (ముష్రీకిన్ లలో) ఎవడైనా నీ శరణుకోరితే, అతడు అల్లాహ్ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) వినటానికి అతనికి శరణు ఇప్పు. తరువాత అతనిని, అతని కొరకు సురక్షితమైన స్థలానికి చేర్చు. ఇది ఎందుకంటే! వాస్తవానికి, వారు (సత్యం) తెలియని ప్రజలు.⁵

7. బహుదైవారాధకులకు ((ముష్రీకిన్ లకు) అల్లాహ్ తో మరియు ఆయన ప్రవక్తతో ఒడంబడిక

حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَحَدَّثُوهُمْ وَأَخْصَرُوهُمْ
وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ إِنَّا تَابُوا وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ

وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ
حَتَّى يَسْمَعَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ ابْلِغْهُ مَا مَنَعَهُ ذَلِكَ
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ

1. 'హరమ సరిహద్దులలో కేవలం వారితోనే పోరాడాలి ఎవరైతే మీపై దాడిచేస్తారో! చూడండి, 2:190-194, (ఇబ్నె-కసీర్). మీతో యుద్ధం చేసేవారితో అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో పోరాడండి. ఎవరైతే మీతో విరోధాలు చేయరో, వారితో పోరాడవద్దు. జహాద్ అంటే, మీరు ముస్లింలు అయిఉండి, ఇతరులకు శాంతియుతంగా ఏక దైవసిద్ధాంతం, సత్యధర్మం అయిన ఇస్లాంను బోధిస్తూ ఉంటే, మీ మార్గంలో అటంకాలు పెడుతూ, మీ ధన, మాన, ప్రాణాలకు హాని గరిగించగోరేవారితో, వారు మానుకునే వరకు, లేదా నిర్మూలించబడే వరకు చేసే ధర్మ యుద్ధం. చూడండి, 4:91. అంటే అత్య సంరక్షణ కొరకు చేసే పోరాటం జహాద్. చూడండి, 60:8-9.

2. బైబిలుగా చేసుకొనండి.

3. వారి రాకపోకడలపై కాపలా పెట్టండి. మీ అనుమతి లేనిదే వారిని కదలనివ్వకండి. వారి నివాస స్థలాలను కాపెట్టుకొని ఉండండి.

4. చూడండి, 2:256. 'ధర్మ విషయంలో బలవంతం లేదు.' అంటే ఎవ్వరినీ కూడా ఇస్లాం స్వీకరించడానికి బలవంతం చేయకూడదు.

5. పై ఆయత్ మీతో యుద్ధం చేస్తున్న సత్యతిరస్కారుల విషయంలో అవతరింపజేయబడింది. ఈ విరోధులైన సత్యతిరస్కారులలో ఎవడైనా మీ శరణు కోరితే అతనికి శరణు ఇవ్వండి. అతడు మీతో ఉండి మీ మంచితనాన్ని మరియు ఇస్లాంను దగ్గరనుండి చూసి ఖుర్ఆన్ ను విని ముస్లిం కావచ్చు. అతడు ఖుర్ఆన్ ను విన్నతరువాత కూడా ఇస్లాం స్వీకరించకుంటే అతనిని, అతనికి భద్రతనిచ్చే స్థలానికి పంపండి. అతడు ముస్లిం కాకున్నా సరే, మీరిచ్చిన శరణు ప్రతిజ్ఞను పూర్తిచేసుకోండి. అతడు తన భద్రతాస్థలానికి చేరేంతవరకు వాని ప్రాణరక్షణ మీ బాధ్యత.

ఎలా సాధ్యం కాగలదు? మస్లిద్ అల్-హరామ్ పద్ధ మీరు ఒడంబడిక చేసుకున్న వారితో తప్ప! వారు తమ (ఒడంబడికపై) స్థిరంగా ఉన్నంత వరకు మీరు కూడా దానిపై స్థిరంగా ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దైవభీతి గలవారిని ప్రేమిస్తాడు.

8. (వారితో ఒడంబడిక) ఎలా సాధ్యం కాగలదు? ఎందుకంటే వారు మీపై ప్రాబల్యం వహిస్తే, వారు మీ బంధుత్వాన్ని గానీ, ఒడంబడికను గానీ పాటించరు. వారు కేవలం నోటి మాటలతోనే మిమ్మల్ని సంతోష పరుస్తున్నారు, కాని వారి హృదయాలు మాత్రం మిమ్మల్ని అసహ్యించుకుంటున్నాయి మరియు వారిలో అనేకులు అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్) ఉన్నారు.

9. వారు అల్లాహ్ సూక్తు(అయాత్)లను అల్పధరకు విక్రయించి, ప్రజలను ఆయన మార్గం నుండి అటంకపరుస్తున్నారు. నిశ్చయంగా వారు చేసే పనులు ఎంతో నీచమైనవి!

10. వారు ఏ విశ్వాసి విషయంలో కూడా బంధుత్వాన్ని గానీ, ఒడంబడికను గానీ పాటించరు! ఇటుపంటి వారే, హద్దులను అతిక్రమించిన వారు.

11. కావున వారు పశ్చాత్తాపపడి, సమాజ్లో స్థాపించి, 'జకాత్ ఇస్తే! వారు మీ ధార్మిక సోదరులు. మరియు తెలుసుకోగల వారికి, మేము మా సూచనలను, ఈ విధంగా స్పష్టపరుస్తున్నాము.

12. మరియు వారు ఒడంబడిక చేసిన తరువాత మళ్ళీ తమ ప్రమాణాలను భంగం చేస్తే! మరియు మీ ధర్మాన్ని అవమానపరిస్తే, అలాంటి సత్యతిరస్కారుల నాయకులతో మీరు యుద్ధం చేయండి. నిశ్చయంగా, వారి

رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ عٰهَدْتُمْ عِنْدَ السَّيِّدِ
الْحَرَامِ قَبْلَ اسْتِقَامِكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ
اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ①

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرْ عَلَيْكُمْ أَنْ يَرْفُقُوا بِكُمْ إِلَّا
وَلَا ذِمَّةَ يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَى
قُلُوبُهُمْ وَأَكْفَرُ لَهُمْ فِى سُلُوكِهِ ②

اشْتَرَوْا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا قَصْدًا وَعَنْ
سَبِيلِهِ ③ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ④

لَا يَرْفُقُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَافِمَّةً وَأَوْلِيكَ
هُمْ الْمُعْتَدُونَ ⑤

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ
وَأَخُواكُمْ فِي الدِّينِ وَلَقَدْ صُلِّ إِلَيْهِمْ
لِقَوْمٍ يُعْلَمُونَ ⑥

وَإِنْ تَكُونُوا آيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ
عَهْدِهِمْ وَطَعْنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا
أَيْمَةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَأَيْمَانَ لَهُمْ
لَعَنَهُمُ اللَّهُ ⑦

ప్రమాణాలు సమ్మదగినవి కావు. బహుశా ఈ విధంగానైనా వారు మానుకోవచ్చు!¹

13. ఏమీ? ఎవరైతే తమ ప్రమాణాలను భంగంచేసి, సందేశహరుణ్ణి (మక్కా నుండి) వెడలగొట్టాలని నిర్ణయించారో! మరియు మొదట వారే, మీతో తగవు ఆరంభించారో,² అలాంటి వారితో మీరు యుద్ధంచేయరా? ఏమీ? మీరు వారికి భయపడుతున్నారా? వాస్తవానికి మీరు విశ్వాసులే అయితే, కేవలం అల్లాహ్ కు మాత్రమే భయపడటం మీకర్హవ్యం.

14. వారితో యుద్ధం చేయండి. అల్లాహ్ మీ చేతులవ్వారా వారిని శిక్షిస్తాడు మరియు వారిని అవమానంపాలు చేస్తాడు. మరియు వారికి ప్రతికూలంగా మీకు సహాయం చేస్తాడు. మరియు విశ్వసించిన ప్రజల హృదయాలను చల్లబరుస్తాడు!

15. మరియు వారి హృదయాలలోని క్రోధాన్ని దూరంచేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్! తాను కోరిన వారి పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

16. ఏమీ? అల్లాహ్ మీలోనుండి (తన మార్గంలో) పోరాడే వారెవరో మరియు అల్లాహ్, అయిన ప్రపక్త మరియు విశ్వాసులు తప్ప - ఇతరుల నెవ్వరినీ తమ ఆప్త మిత్రులుగా

أَلَا تَعْلَمُونَ قَوْمًا نَّكَثُوا أَيْمَانَهُمْ
وَهُمْ يَخْرُجُونَ الرُّسُولَ وَهُمْ بَدَأُوكُمْ
أَوَّلَ مَرْكَةٍ أَفَكُنْتُمْ لِلَّهِ آخِئًا أَنْ تَقْتُلُوهُ
إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

فَاتْلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَتَجْزِيهِمْ
وَيَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَتُوبُ صُدُورُكُمْ مُؤْمِنِينَ

وَيَذِيبُ عَنْهُمْ غَيْظَهُمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ
يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ
جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَكُنْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا
رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً وَاللَّهُ جَبَّارٌ
بِئْسَ

1. ఎవరైతే ఒడంబడిక చేసిన తరువాత తమ ఒడంబడికలను భంగం చేస్తారో మరియు మీ ధర్మాన్ని అవమానపరుస్తారో, అలాంటి సత్యతిరస్కారులతో యుద్ధం చేయండి.

2. బహుశా ఇక్కడ ఖులైషులు తమ ఒడంబడికకు విరుద్ధంగా బనీ-ఖుజా'అ వారిని చంపటానికి, బనీ-బక్ర వారికి తోడ్పడిన విషయం పేర్కొనబడింది. బనీ-ఖుజా'అ - ముస్లింల హరీధీలు, మరియు బనీ-బక్ర - ఖులైషుల హరీధీలు. దైవప్రపక్త ('స'అస) మరియు మక్కా ముస్లిక్ ఖులైషుల మధ్య: 'ఏదీ సంపత్తుల పరకు - వారి మధ్య మరియు వారి హరీధీలతో కూడా - యుద్ధం చేయకూడదు మరియు వారితో పోరాడే వారికి సహాయం కూడా చేయరాదు.' అనే, ఒడంబడిక ఉండెను. ఇది రస హిత్రలో హుదైబియాలో జరిగిన ఒడంబడిక.

చేసుకోని వారెవరో, తెలుసుకోనిదే మిమ్ముల్ని పదలి పెడతాడని అనుకుంటున్నారా? మరియు అల్లాహ్ మీరు చేస్తున్నదంతా బాగా ఎరుగును.

17. బహుదైవారాధకులు (ముష్రీకీన్), తాము సత్యతిరస్కారులమని సొక్ష్యమిస్తూ, అల్లాహ్ మస్తిదులను నిర్వహించటానికి (సేవచేయటానికి) అర్హులుకారు. అలాంటి వారి కర్మలు వ్యర్థమైపోతాయి మరియు వారు సరకాగ్నిలో శాశ్వతంగా ఉంటారు.

18. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ను అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించేవారు, సమాజ్ను స్థాపించే వారు, 'జకాత్ ఇచ్చే వారు, అల్లాహ్కు తప్ప మరెవరికీ భయపడని వారు మాత్రమే అల్లాహ్ మస్తిద్లను నిర్వహించాలి. ఇలాంటి వారే మార్గదర్శకత్వం పొందినవారని అశించవచ్చు! (3/8)

19. * ఏమి? 'హజ్జ్ మరియు 'ఉమ్రా కొరకు వచ్చే వారికి నీరు త్రావటాన్ని మరియు మస్తిద్ అల్-సరాసును నిర్వహించటాన్ని మీరు అల్లాహ్ను మరియు అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించి, అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడే దానికి సమాసంగా భావిస్తున్నారా? అల్లాహ్ దగ్గర, వారు (ఈ రెండు పక్షాల వారు) సరిసమానులు కారు.¹ మరియు

تَعْبَلُونَ

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْبُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ ۚ أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الْقَارِئِهِمْ خَالِدُونَ ۖ

إِنَّمَا يَعْبُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۖ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ ۖ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَحْشَ إِلَّا لِلَّهِ ۖ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ۖ

أَجَعَلْتُمْ سِفْيَاءَ الْحَاكِمِ وَعِبَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَحَدَّثَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَلِلَّهِ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۖ

1. దైవప్రపక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'ఒకవేళ మీరు ఒక వ్యక్తిని సక్రమంగా మస్తిద్కు వస్తూ ఉంటేది చూస్తే, అతని విశ్వాసానికి సాక్ష్యం ఇవ్వండి.' (తిర్మిజీ, తప్పిర్ 'సూ. అథ-తాబహ్). ఖుర్ఆన్లో ఇక్కడ కూడా అల్లాహ్(సు.తా.)ను అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించిన తరువాత చేయవలసిన పనులలో సమాజ్, దాని తరువాత 'జకాత్ అని పేర్కొనబడ్డాయి. మరొక 'హదీస్' ముత్తఫిఖ్ అలైహి ఉంది. అబూ-బక్ర 'సద్దీఖ్ (ర'ది. 'అ.) అన్నారు: 'అల్లాహ్ తోడు, నేను ఇలాంటి వారితో తప్పక పోరాడుతాను, ఎవరైతే సమాజ్ మరియు 'జకాత్ల మధ్య భేదం చూపుతారో! అంటే సమాజ్ చేస్తారు కాని 'జకాత్ ఇవ్వడానికి వెనుకంజవేస్తారో! (చూడండి, 9:5).

2. ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడిన సందర్భాన్ని గురించి, 'స హజ్జా (ర'ది. 'అష్ఠమ్)ల మధ్య మస్తిదే నబవీలో శుక్రవారం మింబర్ దగ్గర జరిగిన ఈ సంభాషణ కారణం అంటారు. ఒక 'సవఖీ (ర'ది. 'అ.) అంటారు: "నేను ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత నా దృష్టిలో అన్నిటి కంటే ఉత్తమమైన కార్యం 'హజీలకు

అల్లాహ్ దుర్మార్గులైన ప్రజలకు సన్మార్గం చూపడు.

20. విశ్వసించి, అల్లాహ్ మార్గంలో పలస పోయిన వారికి మరియు తమ భససంపత్తులను ప్రాణాలను వినియోగించి పోరాడిన వారికి, అల్లాహ్ దగ్గర అత్యున్నత స్థానముంది. మరియు అలాంటి వారే సాఫల్యం (విజయం) పొందేవారు.¹

21. వారి ప్రభువు వారికి, తన తరపునుండి కారుణ్యాన్ని మరియు ప్రసన్నతను మరియు శాశ్వత సౌఖ్యాలుగల స్వర్గవనాల శుభవార్తను ఇస్తున్నాడు.

22. వారందులో శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దగ్గర గొప్ప ప్రతిఫలముంది.

23. ఓ విశ్వాసులారా! మీ తండ్రితాతలు మరియు మీ సోదరులు సత్యతీర్మానానికి విశ్వాసంపై ప్రాధాన్యతనిస్తే, మీరు వారిని స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. మీలో వారివైపు మొగ్గేవారే (వారిని మీ స్నేహితులుగా చేసుకునే వారే) దుర్మార్గులు.²

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدْ وَأَلْفَى
سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْظَمُ دَرَجَةٍ
عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ۝

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ
لَهُمْ فِيهَا نَجْمٌ مُقِيمٌ ۝

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ
وَأَحْوَآئَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى
الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَاوْلَئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ ۝

‘జమ’జమ త్రావడం.” రెండో అతను అంటారు: “వా దగ్గర ముస్లిద్ అల్-‘హరాం’ సేవచేయడం.” మూడవ అతను అంటారు: “అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో జిహాద్ చేయడం.” ఈ ‘హదీస్’ కథకుడు సూమాన్ బిన్-బషీర్ (ర.ది.అ.) నేను ఆరోజు జమ’అహ్ సమా’జ్ తరువాత వెళ్ళి దైవప్రసక్త (‘స’అస)కు ఈ విషయం తెలిపాను. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింప జేయబడింది. (‘స’హ’హ్ ముస్లిం, రివాజ్ అల్-ఇమారహ్, బాబ్ ఫల్ల’అవ్తహాదహ్ ఫీ సబీలిల్లాహ్). అల్లాహ్ (సు.తా.)ను అంతిమదినాన్ని విశ్వసించిన తరువాతనే అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో జిహాద్ స్వీకరించబడుతుంది. ఈమాన్ లేనిదే ఎంత గొప్ప కార్యం చేసినా దాని ఫలితం శూన్యమే. విశ్వాసుని జిహాద్ సర్వకార్యాలలో గొప్పది. ఈ విషయం దీని తరువాత ఉన్న ఆయత్లో స్పష్టంగా ఉంది.

1. చూడండి, ‘స. బు’ఖరీ, పు-4, ‘హ. 48, 54.

2. హిజరత్ మరియు జిహాద్ విషయంలో మీరు, మీ సోదరుల మరియు తండ్రుల ప్రేమను రానివ్వకండి. వారు మీ స్నేహితులు కాలేరు. వారు మీతో మంచిగా వ్యవహరిస్తే, మిమ్మల్ని మీ ఇస్లాం ధర్మాన్ని పాటించటంనుండి అవకుంజే, వారితో మంచిగా వ్యవహరించండి. కాని వారు మిమ్మల్ని ఇస్లాం కొరకే బాధిస్తే, వారిని మీ స్నేహితులుగా భావించకండి. (చూ. 3:28, 60:89).

24. వారితో ఇలా అను: “మీ తండ్రితాతలు, మీ కుమారులు, మీ సోదరులు, మీ సహవాసులు (అ'జ్వాజ్), మీ బంధువులు, మీరు సంపాదించిన ఆస్తిపాస్తులు, మందగిస్తాయే ఏమోనని భయపడే మీ వ్యాపారాలు, మీకు ప్రీతికరమైన మీ భవనాలు, - అల్లాహ్ కంటే, ఆయన ప్రపక్త కంటే మరియు ఆయన మార్గంలో పోరాడటం కంటే - మీకు ఎక్కువ ప్రేయమైనవైతే, అల్లాహ్ తన తీర్పును బహిర్గతం చేసేవరకు నిరీక్షించండి. మరియు అల్లాహ్ ఆవిధేయులైన జాతి వారికి సన్మార్గం చూపడు.”¹

25. వాస్తవానికి ఇదివరకు చాలా యుద్ధ రంగాలలో (మీరు కొద్దిమంది ఉన్నా) అల్లాహ్ మీకు విజయం చేకూర్చాడు. మరియు 'హునైన్ (యుద్ధం) రోజు మీ సంఖ్యాబలం మీకు గర్వ కారణమయింది. కాని, అది మీకు ఏ విధంగానూ పనికి రాలేదు. మరియు భూమి విశాలమైనది అయినప్పటికీ మీకు ఇరుకైపోయింది. తరువాత మీరు వెన్నుచూపి పారిపోయారు.”²

كُلُّ إِنكَانَ كَانَ أَبَاؤُكُمْ وَأَهْلًاؤُكُمْ وَأَخْوَانُكُمْ
وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ بَاقَتْ وَفُتُوهُهَا
وَبِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَسَبْكُنْ
تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرْتَصُّوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ
بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ٢٤

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ
وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كُرُوكُكُمْ فَلَمْ
تُغْنِ عَنْكُمْ سَيْفًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ
بِمَا رَحَبَتْ لَكُمْ وَلَيْسَ لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ

1. దైవప్రపక్త ('స'అస) ప్రవచనం: “ఎవరిచేతిలోవైతే నా ప్రాణాలున్నాయో ఆ అల్లాహ్ (సు.తా.) తోడు. మీలో ఏ ఒక్కడు కూడా ముఅ'మిన్ కాబాలడు, ఎంత పరకైతే అతడు తన తండ్రి, తన సంతానం మరియు ఇతరులందరికంటే, నన్ను ('స'అస) ఎక్కువగా ప్రేమించడో!” ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ, కితాబ్ అల్ ఈమాన్, బాబ్ 'సలబ్బు దమాల్ ('స'అస) మినల్ ఈమాన్; 'స'హ'హ్ ముస్లిం, కితాబ్ అల్ ఈమాన్).
2. 'హునైన్, మక్కా మరియు 'తాయఫ్ల మధ్య పర్యటాలలో ఉన్న ఒక లోయ (వాది). అక్కడ హబా'జిన్ మరియు స'ఖీస్ అనే రెండు తెగలవారు ఉండేవారు. వారు విలువిధ్యలో నిపుణులు. వారు ముస్లింలకు విరుద్ధంగా పోరాడటానికి, యుద్ధ తయారీలు చేస్తున్నారని తెలుసుకొని దైవప్రపక్త ('స'అస), 12,000 సైనికులతో, మక్కా విజయపు 18-19 దినాల తరువాత 8వ హిజ్రీ. ఉవ్వాల్ నెలలో వారిపై దాడిచేయడానికి వెళ్తారు. ముస్లింలకు తమ సంఖ్యాబలం కొంతవరకు గర్వానికి కారణమవుతుంది. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సచ్చదు. శత్రువులు దాదాపు 4,000 మంది ఉంటారు. శత్రువుల బాణాల చెల్లులకు తాళుకోలేక ముస్లిం సైనికులు వెనుదిరిగి పారిపోసాగుతారు. కేవలం దైవప్రపక్త ('స'అస), కొందరు ముస్లింలతో బాటు మిగిలిపోతారు. దైవప్రపక్త ('స'అస) పారిపోయే వారిని ఆపటానికి కేకలుచేస్తారు. తరువాత అతను ('స'అస) 'అబ్బాస్ (ర'దీ'అ.)తో వారిని పిలవమని అంటారు. అతను పద్ద పద్ద కేకలు వేయుటంపర్చి, సిగ్గుపడి కొందరు తిరిగి వస్తారు. ఆ ఉన్న వారే దైవస్థైర్యాలతో యుద్ధంచేసి అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహంతో విజయం పొందుతారు. శత్రువులు తమ ఆస్తిపాస్తులన్నీ విడిచి పారిపోతారు.

26. తరువాత అల్లాహ్ తన ప్రవక్తపై మరియు విశ్వాసులపై ప్రశాంత స్థితిని ఆవతరింపజేశాడు. మరియు మీకు కనిపించని (దైవమాతల) దళాలను దింపి సత్య తిరస్కారులను శిక్షించాడు.¹ మరియు ఇదే సత్యతిరస్కారులకు లభించే ప్రతిఫలం.

27. ఆ తరువాత కూడా అల్లాహ్ తాను కోరినవారి పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

28. ఓ విశ్వాసులారా! నిశ్చయంగా, బహుదైవారాధకులు (ముషికిన్) అపరిశుద్ధులు (నజ్స్).² కనుక ఈ సంవత్సరం తరువాత వారు మస్జిద్ అల్-హరామ్ సమీపానికి రాకూడదు.³ మరియు ఒకవేళ మీరు లేనికి భయపడితే! అల్లాహ్ కోరితే, తన అనుగ్రహంతో మిమ్మల్ని సంవత్సరాలుగా చేయగలడు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

29. అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించని; అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త నిషేధించినవి, నిషేధమని భావించని; సత్య ధర్మాన్ని తమ ధర్మంగా స్వీకరించని గ్రంథ ప్రజలతో - వారు స్వయంగా తమ చేతులతో

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مَنْ بَعْدَ ذَلِكَ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عِلْمِهِمْ هَذَا إِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَصَوْفَ يُغْنِيَكُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا

1. కనిపించనిదళాలను అంటే దైవమాతలను, అల్లాహ్ (సు.తా.) సంపాడు, ఏ విధంగానైతే ఉహుద్ యుద్ధంలో, (చూడండి, 3:124-125) మరియు బదర్ యుద్ధంలో (చూడండి, 8:9), సంపాదో!

2. నజ్సున్: అంటే అవిశ్వాసులు, అశుచులు, అశుభ్రులు, అపరిశుద్ధులు, మూలినీయులు, కల్మషులు అనే అర్థాలున్నాయి. ఈ అపరిశుద్ధత శారీరకంగా గానీ, లేక మానసికంగా గానీ, లేక రెండూ గానీ కావచ్చు, శారీరకంగా ఎందుకంటే వారు లైంగిక లేక కాలక్రమాల అపరిశుద్ధత తరువాత విధిగా పరిశుద్ధత అపలంబించక పోవడం. మానసికంగా, ఎందుకంటే వారు ఏదైనా అరాధ్యుడు, సర్వస్పృహకర్త, సర్వపోషకుడు అయిన అల్లాహ్ (సు.తా.)ను పదలి ఇతరులను ఏమీ చేయలేని వారిని అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సాటి కల్పించడం. ఈ శబ్దం ఖుర్ఆన్ లో ఈ అయత్ లోనే ఒకసారి వచ్చింది.

3. ముస్లిమేతరులు హరమ్ సరిహద్దులలోకి రాకూడదు. ఈ ఆజ్ఞ 9వ హాజీలో వచ్చింది. కాని వారు ఇతర మస్జిద్ లలో ప్రవేశించవచ్చు. ఉదాహరణకు దైవప్రవక్త (స'అస) ప'మామ బిన్-అసాల్ (ర'దీ'అ.)ను, అతడు ఇస్లాం స్వీకరించక ముందు మస్జిద్ అన్-నబవీలో ఒక స్తంభానికి ఖైదీగా కట్టడంచారు.

జి'బ్బయా¹ ఇచ్చి లోబడి ఉండే పరకూ - పోరాడండి.²

30. మరియు యూదులు 'త'బైర్ అల్లాహ్ కుమారుడని అంటారు.³ మరియు క్రైస్తవులు మసీహ్ (క్రీస్తు) అల్లాహ్ కుమారుడని. ఇవి వారు తమ సోటితో అనే మాటలే. ఇంతకు పూర్వపు సత్యతిరస్కారులు పలికిన మాటలనే వారు అనుకరిస్తున్నారు. అల్లాహ్ వారిని సశింపజేయుగాక! వారెంత మోసగింప (సత్యంనుండి మరలించ) బడుతున్నారు!

31. వారు (యూదులు మరియు క్రైస్తవులు) అల్లాహ్ ను పదలి తమ యూద మతాచారు (అహ్ బాల్)లను మరియు (క్రైస్తవ) సన్యాసు (యహ్ బాన్)లను మరియు మర్యామ్ కుమారుడైన మసీహ్ (క్రీస్తు)ను తమ ప్రభువులుగా చేసుకున్నారు.⁴ వాస్తవానికి, వారు ఒకే ఒక్క దైవాన్ని మాత్రమే ఆరాధించాలని ఆజ్ఞాపించబడ్డారు. ఆయన (అల్లాహ్) తప్ప మరొక ఆరాధ్యదైవం లేడు.

الْجَزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ

وَقَالَتِ الْيَهُودُ دُعَيْرُ بْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ
النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ
يَا قَوْمَهُمْ يُضَاهَوْنَ قَوْلَ الَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ
يُؤْتِكُونَ

اتَّخَذُوا أَحِبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ
وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا
يُشْرِكُونَ

1. జి'బ్బయాను: ఖుర్ఆన్ లో ఇచ్చట ఒకేసారి వచ్చింది. జి'బ్బయా అంటే, ముస్లిం తరులతో ఇస్లామీయ ప్రభుత్వం వసూలుచేసే పన్ను. దీనికి కారణాలు: 1) వారు విధిగా 'జకాత్' చెల్లించరు, 2) వారికి ఇస్లామీయ ప్రభుత్వంలో జిహాద్, అంటే ఇస్లాం ధర్మ రక్షణకొరకు పోరాడటం విధికారు, 3) వారి ఆత్మరక్షణ భర్త్యుకొరకు.

ఈ క్రింద పేర్కొన్న వారికి జి'బ్బయాలేదు. 1) స్త్రీలు, 2) యుక్తవయస్సుకు దాని పురుషులు, 3) వృద్ధులు, 4) వ్యాధిగ్రస్తులు మరియు పికలాంగులు, 5) ధర్మవేత్తలు, గురువులు, మునులు, 6) ఎవరైతే జిహాద్ (మిలటరీ డ్యూటీ) కొరకు సిద్ధపడతారో వారు.

2. జిహాద్ ను ఈ విధంగా కూడా వివరించారు; అల్లాహ్ (సు.తా.) మూర్ఖంలో పోరాడటం, అంటే సత్తాన్ని మరియు దానిని అనుసరించే వారిని (ముస్లింలను) రక్షించడానికి చేసే ధర్మయుద్ధం. ఇది ప్రతి ముస్లిం యొక్క విధి. (చూడండి, 2:190-194).

3. బాబిలోనియన్లు (Babylonians) యూదులను, వెడలగొట్టిన తరువాత వారు (యూదులు) తొరాక్ ను కోల్పోయారు. అది ఈ రోజు ఉన్న స్థితిలోకి, దానిని తిరిగి తెచ్చినవారు 'త'బైర్ 'అ.స. (Ezra). అతని ఈ రోజు ఆచారంలో ఉన్న యూదమతాన్ని స్థాపించారు. (Encyclopedia Britannica, 1963, vol.9, p.15). అతనినే యూదులు అల్లాహ్ తా'అలా కుమారుడంటారు.

4. చూడండి, 3:64.

ఆయన వారు సాటికల్పించే వాటికి అతీతుడు.

32. వారు అల్లాహ్ జ్యోతిని (ఇస్లాంను) తమ నోటితో (ఊది) ఆర్పగోరుతున్నారు, కాని అల్లాహ్ అలా కానివ్వడు; సత్యతిరస్కారులకు అది ఎంత అసహ్యకరమైనా, ఆయన తన జ్యోతిని పూర్తిచేసేవీరుతాడు.

33. బహుదైవారాధకు (ముష్రీకిన్)లకు అది ఎంత అసహ్యకరమైనా, తన ప్రపక్తకు మార్గదర్శకత్వాన్ని మరియు సత్యధర్మాన్ని ఇచ్చి పంపి, దానిని సకల ధర్మాల మీద ప్రబలింపజేసి (అధిక్యత నిచ్చి)నవాడు ఆయన (అల్లాహ్)యే! ¹ (1/2)

34. * ఓ విశ్వాసులారా! నిశ్చయంగా, చాలామంది యూద మతాచారులు (అహ్మబార్) మరియు క్రైస్తవ సన్యాసులు (రుహబాన్) ప్రజల సొత్తును అక్రమ పద్ధతుల ద్వారా తినివేస్తున్నారు మరియు వారిని అల్లాహ్ మార్గం నుండి అటంకపరుస్తున్నారు. మరియు ఎవరైతే వెండి బంగారాన్ని కూడబెట్టి, దానిని అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చుపెట్టరో వారికి బాధాకరమైన శిక్ష గలదనే వార్తను వినిపించు.

35. ఆ దినమున దానిని (జకాత్ ఇవ్వని ధనాన్ని) నరకాగ్నిలో కాల్చి దానితో వారి సుదురులమీద, ప్రక్కలమీద మరియు వీపులమీద వాతలు వేయబడతాయి. ² (అప్పుడు వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “ఇదంతా మీరు మీ కొరకు కూడబెట్టుకున్నదే, కావున మీరు కూడబెట్టుకున్న దానిని మీరు రుచిచూడండి.”

36. నిశ్చయంగా, నెలల సంఖ్య అల్లాహ్

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ
وَيَأْتِي اللَّهُ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ نُورُهُ وَلَوْ كَرِهَ
الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ
الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ
الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَحْبَارِ
وَالرُّهْبَانِ لَيَكُونُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ
بِالْيَدِ الطَّيْلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَالَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا
يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ
أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾

يَوْمَ يُحْمَلُ عَلَى ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتُهُمْ
فَيُكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا
مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٥﴾

إِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ﴿٣٦﴾

1. చూడండి, 3:19 మరియు 61:8-9.

2. చూడండి, 3:180 ఇంకా చూడండి, 'స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-2, 'హదీస్' నెం. 486.

దగ్గర పన్నెండు నెలలు మాత్రమే. ఇది భూమ్యాకాశాలు సృష్టించిన దినంనుండి అల్లాహ్ గ్రంథంలో వ్రాయబడిఉంది. వాటిలో నాలుగు నిషిద్ధ (మాసాలు).¹ ఇదే సరైన ధర్మం. కావున వాటిలో (ఆ నాలుగు హిజ్రీ మాసాలలో) మీకు మీరు అన్యాయం చేసుకోకండి.² బహుదైవారాధకు (ముషికిన్)లతో అందరూ కలిసి పోరాడండి. ఏ విధంగా అయితే వారందరూ కలిసి మీతో పోరాడు తున్నారో! మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దైవభీతి గలవారితోనే ఉంటాడని తెలుసుకోండి.³

37. నిశ్చయంగా, నెలలను వెనుక ముందు చేయటం (నసీడ') సత్యతిరస్కారంలో అదనపు చేష్టయే! దానివల్ల సత్యతిరస్కారులు మూర్ఖ భ్రష్టత్వానికి గురిచేయబడుతున్నారు. వారు దానిని ఒక సంవత్సరం ధర్మసమ్మతం చేసు కుంటారు, మరొక సంవత్సరం నిషేధించు కుంటారు. ఈ విధంగా వారు అల్లాహ్ నిషేధించిన (నెలల) సంఖ్యను తమకు అనుగుణంగా మార్చుకొని అల్లాహ్ నిషేధించిన దానిని ధర్మసమ్మతం చేసుకుంటున్నారు. వారి దుష్కార్యాలు వారికి మనోహరమైనవిగా కనిపిస్తున్నాయి. మరియు అల్లాహ్ సత్య తిరస్కారులకు సన్మార్గం చూపడు.

شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذَلِكَ
الَّذِينَ الْقَسِمَةُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ
أَنفُسَكُمْ وَقَاتِلُوا الشِّرْكَ كَاقَّةٍ
كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَاقَّةٍ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٧﴾

إِنَّمَا التَّحْقِيقُ بِمَا كَانَ فِي الْكِتَابِ يُضِلُّ بِهِ
الَّذِينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا
لِيُؤْطُوا عِدَّةً مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ
اللَّهُ زَيْنٌ لَهُمْ سُبُوهُ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٨﴾

1. నిషిద్ధమాసాలు హిజ్రీ శకపు రబి'ల్-ఖాయిదహ్, జు'ల్-హిజ్జాహ్ మరియు ము'హర్రమ్ (7,11,12 మరియు 1వ నెలలు).

2. హిజ్రీ నెలల లెక్క చంద్రుని నెలప్రకారం ఉంది. అంటే హిజ్రీ సంవత్సరం చాంద్రమాస సంవత్సరం. ఇవి ప్రకృతిసిద్ధమైన నెలలు మరియు సంవత్సరాలు. వీటిని అనుసరించటానికి లెక్కలు పెట్టే అవసరం లేదు. దీనివల్ల రబు'దాస్ ఉపవాసాలు మరియు 'హజ్జ్ వేరువేరు ఋతువులలో వస్తాయి. ప్రపంచంలో ఎక్కడ ఉన్నా ప్రజలు ప్రతి ఋతువులో ఉపవాసాలు, పండుగలు చేసుకుంటారు. చాంద్రనెల 29.5 రోజులది మరియు చాంద్ర సంవత్సరం 354 రోజులది. సూర్యమాస సంవత్సరంతో ఇది 11.25 రోజులు తక్కువ. దీని వల్ల ప్రతి 34 చాంద్రమాస సంవత్సరాలకు అంటే 12,036 దినాలకు ఒకసారి 'హజ్జ్ అదే దినమున మళ్ళీ వస్తుంది. ముస్లిక్ ఆరబ్బులు, చాంద్రమాస సంవత్సరాన్ని సూర్యమాస సంవత్సరంతో సరిపెట్టటానికి అధికమాసాన్ని చేర్చేవారు. ఈ ఆయత్ తరువాత ఇస్లాం పర్యాయంలో సూర్యమాస సంవత్సరం మరియు అలా సరిపెట్టటం రద్దు చేయబడ్డాయి.

3. చూడండి, 2:193, 8:73.

38. ఓ విశ్వాసులారా! మీకేమయింది? మీతో: “అల్లాహ్ సూర్గంలో బయలుదేరండి.” అని చెప్పినపుడు మీరు భూమికి అతుక్కొని పోతున్నారేమిటి? ఏమీ? మీరు పరలోకాన్ని పదలి, ఇహలోక జీవితంతోనే తృప్తి పడదలచు కున్నారా? కాని ఇహలోక జీవిత సుఖం, పరలోక (జీవిత సుఖాల ముందు) ఎంతో అల్పమైనది!¹

39. మీరు బయలుదేరకపోతే, ఆయన మీకు బాధాకరమైన శిక్షను విధిస్తాడు. మరియు మీకు బదులుగా మరొక జాతిని మీ స్థానంలో తెస్తాడు. మరియు మీరు ఆయనకు ఎలాంటి నష్టం కలిగించ లేరు.² మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

40. ఒకవేళ మీరు అతనికి (ప్రపక్తకు) సహాయం చేయకపోతే ఏం ఫర్వాలేదు! (అల్లాహ్ అతనికి తప్పక సహాయం చేస్తాడు). ఏ విధంగానైతే, సత్యతిరస్కారులు అతనిని పారద్రోలినపుడు, అల్లాహ్ అతనికి సహాయం చేశాడో! అప్పుడు అతను ఇద్దరిలో రెండవ వాడిగా (పోర్) గుహలో ఉన్నప్పుడు అతను తన తోటివాని (అబూ-బక్రీ)తో: “నీవు దుఃఖపడకు, నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మనతో ఉన్నాడు!” అని అన్నాడు.³ అప్పుడు అల్లాహ్ అతనిపై తన

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَعَّلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّا قُلْنَا إِلَى الْأَرْضِ ارْجِعُوا بِأَمْوَالِكُم مِّنَ الدُّنْيَا وَمِنَ الْآخِرَةِ قُلْنَا مِمَّا كَفَرْنَا بِهِ إِلَّا قَلِيلٌ ۝

إِلَّا تَتُفَعَّلُوا بَعَثَ فِي الْأُمَمِ مَن يُدْبِرُكُمْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

إِلَّا تَتَصَرَّوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِقُوَّةٍ مِّنْ رَّبِّهِمَا وَجَعَلَ الْكُفْرَ الْبَاطِلَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝

1. చూడండి, 'స'హా'హ్ బు'ఖారి, పుస్తకం-4, 'హదీస్' నెం. 53.

2. ఇక్కడ 9వ హిత్రే షవ్యాల్ నెలలో జరిగిన తబాక్ దండయాత్ర ప్రస్తావన ఉంది. బెజాంటైన్ (Byzantine) చక్రవర్తి, క్రైస్తవుడైన, హెరాక్లియస్, ముస్లింలకు విరుద్ధంగా యుద్ధసన్నాహాలు మొదలుపెట్టాడు. కావున ము'హమ్మద్ ('స'అస) కూడా యుద్ధసన్నాహాలు మొదలుపెట్టారు. అది కపటవిశ్వాసులకు ఎంతో బాధకరంగా ఉంటుంది. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. దైవప్రపక్త ('స'అస) ముస్లింలతో, క్రైస్తవులను ఎదుర్కోవటానికి తబాక్ వెళ్ళి, అక్కడ 20 రోజులుండి, క్రైస్తవులు యుద్ధానికి దానందుకు తిరిగి వచ్చేస్తారు.

3. క్రీ. శకం 622, (ప్రపక్త పదవి ప్రసాదించబడిన దాదాపు 13వ సంవత్సరం)లో, ము'హమ్మద్ ('స'అస)ను చంపడానికి, మక్కా ముస్రికులు అతని ఇంటి మీదికి, రాత్రివేళ ప్రతి తెగనుండి ఒక యువకుణ్ణి తయారుచేసి పంపుతారు. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞతో, దైవప్రపక్త ('స'అస) వారి మీద దుమ్ము విసరగా, వారికి కుసుకు

తరపు నుండి మనశ్శాంతిని అవతరింపజేశాడు. అతనిని మీకు కనిపించని (దైవదూతల) దళాలతో సహాయం చేసి సత్యతెరస్కారుల మాటను కించపరచాడు. మరియు అల్లాహ్ మాట సదా సర్వోన్నతమైనదే. మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

41. తేలికగానైనా సరే, లేక బరువుగానైనా సరే బయలుదేరండి. మరియు మీ సంపదలతో మరియు మీ ప్రాణాలతో అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడండి. ఒకవేళ మీరిది తెలుసుకోగలిగితే, ఇది మీకెంతో ఉత్తమమైనది.

42. ఆది తొందరగా దొరికే లాభం మరియు సులభమైన ప్రయాణం అయితే వారు తప్పక నీవెంట వెళ్ళేవారు. కాని వారికది (తబూత్) ప్రయాణం చాలా కష్టమైనదిగా (దూరమైనదిగా) అనిపించింది. కావున వారు అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేస్తూ అంటున్నారు: “మేము రాగలస్థితిలో ఉంటే తప్పక మీవెంట వచ్చిఉండేవారము.” (ఈ విధంగా అబద్ధ మాడి) వారు తమను తాము నాశనం చేసుకుంటున్నారు. మరియు వారు అబద్ధ మాడుతున్నారని అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.¹

43. (ఓ ప్రవక్తా!) అల్లాహ్ నిన్ను మన్నించు గాక! సత్యపంతులెవరో నీకు స్పష్టం కాక ముందే మరియు అబద్ధమాడే వారెవరో నీకు

انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ
وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا
لَاتَّبَعُوكُمْ وَلَكِنْ بَعَدَتْ عَنْهُمْ الشَّقَاةُ
وَسَحَابُ الْمَوْتِ يَا اللَّهُ لَوْ أَسْتَطَعْنَا لَعَرَجْنَا
مَعَكُمْ إِلَيْهِمْ لَكُنْ أَنْفُسُهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٤٢﴾

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنَتْ لَهُمْ حَتَّى
يَتَّبِعِينَ لَكَ الدِّينَ صَدَقُوا وَعَلَّمَ

పస్తుంది. ఆ తరువాత అతను (‘స’అస), అబూబక్రీ (ర’ది.’అ.)తో సహా బయలుదేరి, సొరే కొండ గుహలో మూడురోజులు చాగుతారు. ముప్రికులు వారిని వెతుక్కుంటూ గుహపై వరకు చేరుతారు. కాని ముప్రికులు వారిద్దరిని కనుగొనలేక పోతారు. ఆది వారిద్దరు గమనిస్తారు. ఆసందర్భంలో దైవప్రవక్త (‘స’అస) అబూబక్రీ (ర’ది.’అ.)తో ఈ మాటలు అంటారు, (‘స’హీ’హ్ బు’ఖరీ).

1. ఎంతకాలం, ఉర్ధ్వార పంటకాలం, చాలా దూరపు ప్రయాణం కావటం వల్ల కష్టవిశ్వాసులు, బలహీన విశ్వాసం గలవారు, మరికొందరు ఏతారి వాసు(బద్ధు)లు, ఎన్నో బూటక సాకులు చెప్పి దైవప్రవక్త (‘స’అస)ను, వెనుక ఉండి పోవటానికి అనుమతి అడుగుతారు. దైవప్రవక్త (‘స’అస) అనుమతి కూడా ఇస్తారు. ఆ సందర్భంలో ఇది మరియు దీని తరువాత అయతులు అవతరింపజేయబడ్డాయి.

తెలియక ముందే, వారిని (వెనుక ఉండటానికి) ఎందుకు అనుమతించావు?¹

44. అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమదినాన్ని విశ్వసించేవారు, తమ సంపత్తి మరియు తమ ప్రాణాలను వినియోగించి (అల్లాహ్ మార్గంలో) పోరాడటం నుండి తప్పించుకోవటానికి ఎన్నడూ అనుమతి అడగరు. మరియు దైవభీతి గలవారు ఎవరో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

45. నిస్సందేహంగా, అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమదినాన్ని విశ్వసించని వారే, వెనుక ఉండటానికి అనుమతి అడుగుతారు. మరియు వారి హృదయాలు సందేహంలో మునిగి ఉన్నాయి. కావున వారు తమ సందేహాలలో పడి ఉగిసలాడుతున్నారు.² (5/8)

46. * మరియు ఒకవేళ వారు బయలుదేరాలని కోరితే తప్పక దానికై వారు యుద్ధసామగ్రిని సిద్ధపరచుకొని ఉండేవారు. కాని వారు బయలుదేరటం అల్లాహ్ కు ఇష్టం లేదు, కావున వారిని నిలిపివేశాడు. మరియు వారితో: “కూర్చొని ఉన్నవారితో మీరు కూడా కూర్చొనిఉండండి!” అని చెప్పబడింది.

47. ఒకవేళ వారు మీతో కలిసి వెళ్ళినా మీలో కలతలు తప్ప మరేమీ అధికం చేసేవారు కాదు. మరియు మీ మధ్య ఉపద్రవం (ఫిత్న) రేకెత్తించటానికి తీవ్ర ప్రయత్నాలు చేసేవారు.

الَّذِينَ

لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلَيْهِمُ الْيَمِينُ ①

إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي
رَيْبِهِمْ يَفْتَرُونَ ②

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً
وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْقِبَاءَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ
وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ③

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا
خَبَالًا وَلَوْ لَا وَضَعُوا لَكُمْ
يَبْغُونَكُمْ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ

1. చూడండి. 24:62.

2. ఈ జహాద్ లో పాల్గొనే విషయంలో ముస్లింల నాలుగు వర్గాలు ఏర్పడ్డాయి: 1) సహృదయంతో వెంటనే జహాద్ కు సిద్ధపడ్డ వారు; 2) మొదట సంకోచించి వెంటనే సిద్ధపడ్డవారు; 3) వృద్ధులు, రోగులు మరియు ప్రయాణపు ఖర్చులు లేనివారు - వీరిని అల్లాహ్ (సు.తా.) క్షమించాడు - చూడండి, 9:91-92; 4) కేవలం సోమరితనం వల్ల పాల్గొననివారు. వీరు పశ్చాత్తాపపడి క్షమాపణ కోరగా వారి క్షమాపణ తరువాత అంగీకరించబడుతుంది. వీరుగాక బూటక సాకులు చెప్పి వెనుకఉండిపోయిన కపట విశ్వాసులు కూడా ఉన్నారు.

మరియు మీలో కొందరు వారి (కపటవిశ్వాసుల) కొరకు, మాటలు వినేవారు (వారి గూఢాచారులు) ఉన్నారు. మరియు అల్లాహ్ కు దుర్మార్గుల గురించి బాగా తెలుసు.

48. (ఓ ప్రపక్తా!) వాస్తవానికి వారు ఇంతకు ముందు కూడా కల్లోలాన్ని (ఫిత్నను) పుట్టించి, నీ కార్యాలను తలక్రిందులు చేయగోరారు. చివరకు సత్యం బహిర్గతమయింది. మరియు అల్లాహ్ నిర్ణయం స్పష్టమయింది. మరియు వారు దీన్ని అసహ్యించుకున్నారు!

49. మరియు వారిలో: “నాకు (వెనుక ఉండటానికి) అనుమతినివ్వ! నన్ను ఏ మాత్రం పరీక్షకు గురిచేయకు!” అని అనే వారు కూడా ఉన్నారు. వాస్తవానికి, వారు (ఇలా అనుమతి కోరి) పరీక్షకు గురిఅయ్యారు! మరియు నిశ్చయంగా, సత్యతీరస్కారులను సరకాగ్ని చుట్టుకోసున్నది.

50. (ఓ ప్రపక్తా!) ఒకవేళ నీకు మేలు కలిగితే వారికి బాధ కలుగుతుంది. మరియు నీపై ఆపద వస్తే వారు: “మేము ముందుగానే జాగ్రత్త పడ్డాము!” అని అంటూ సంతోషపడుతూ మరలిపోతారు.

51. వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్ మా కొరకు వ్రాసింది తప్ప మరేమీ మాకు సంభవించదు. ఆయనే మా సంరక్షకుడు. మరియు విశ్వాసులు అల్లాహ్ మీదే నమ్మకం ఉంచుకోవాలి!”

52. ఇలా అను: “మీరు మా విషయంలో నిరీక్షిస్తున్నది రెండు మేలైన వాటిలో ఒకటి. అల్లాహ్ స్వయంగా మీకు శిక్ష విధిస్తాడా, లేదా మా చేతుల ద్వారానా? అని మేము నిరీక్షిస్తున్నాము. కావున మీరూ నిరీక్షించండి, నిశ్చయంగా మేము కూడా మీతోపాటు నిరీక్షిస్తున్నాము!”

سَمْعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ۝

لَقَدْ ابْتَعُوا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ الْأُمُورَ حَتَّىٰ جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَرِهُونَهُ ۝

وَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ اشْدُنْ لِي وَلَا تَفْتِنِّي ۖ أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَكُ حِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ۝

إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ فُسُرُوا بِهَا وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرًا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ قَرِحُونَ ۝

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۝

قُلْ هَلْ تَرَوْنَ بِنَاءَ آلِ الرَّاحِدَىٰ الْعَصِيِّينَ وَهُمْ نَكَرَ كَيْسُ بَكْمٍ أَنْ يُصِيبَكُمُ اللَّهُ بَعْدَ آيٍ مِنْ عِنْدِهِ أَوْ بَأْسٍ بِنَاءٍ فَتَرْكَبُوا أِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ ۝

53. ఇలా ఆను: “మీరు మీ (సంపదను) ఇష్టపూర్వకంగా ఖర్చుచేసినా, లేదా ఇష్టం లేకుండా ఖర్చుచేసినా అది మీ నుండి స్వీకరించబడదు. ¹ నిశ్చయంగా, మీరు అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్).”

54. మరియు వారి విరాళం (చందా) స్వీకరించబడకుండా పోవటానికి కారణం, వాస్తవానికి వారు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన సందేశహరుణ్ణి తిరస్కరించడం మరియు నమాజ్ కొరకు ఎంతో సోమరితనంతో తప్ప రాకపోవడం మరియు అయిష్టంతో (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చుపెట్టడమే! ²

55. కావున వారి సరిసంపదలు గానీ, వారి సంతానం గానీ, నిన్ను ఆశ్చర్యంలో పడనివ్వ కూడదు! ³ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాటివలన వారిని ఇహలోక జీవితంలో శిక్షించగోరుతున్నాడు. మరియు వారు సత్యతిరస్కార స్థితిలోనే తమ ప్రాణాలను కోల్పోతారు.

56. మరియు వారు నిశ్చయంగా, మేము మీతోనే ఉన్నామని అల్లాహ్ వై ప్రమాణం చేస్తున్నారు. కాని వారు మీతో లేరు. వాస్తవానికి వారు మీకు భయపడుతున్నారు.

57. ఒకవేళ వారికి ఏదైనా ఆశ్రయంగానీ, గుహగానీ లేదా తలదాచుకోవటానికి ఏకాంత స్థలంగానీ దొరికితే, వారు తొందరగా పరుగెత్తి అందులో దాక్కుంటారు. ⁴

كُلُّ أَنْفُوقٍ أَوْفُوا أَوْ كَرِهًا لَّنْ يُتَقَبَّلَ مِنْكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ٥٣

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقَبَّلَ مِنْهُمْ فَلَقَتْهُمْ رَاكِبًا
أَلَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ
الْقِسْوَ إِلَّا وَأَهُمْ كُسَالَى وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا
وَهُمْ كَارِهُِونَ ٥٤

كَأَلَيْسَ بِكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ لِيَرْبِيَهُمُ
لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ
أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ٥٥

وَيَعْلَمُونَ بِاللَّهِ أَنَّهُمْ لَكُمْ وَمَا لَهُمْ مِنْكُمْ
وَلَكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرُقُونَ ٥٦

لَوْ يَدُّونَ مَلْجَأًا مَّغْرِبًا أَوْ مَدْخَلَ
لُكُوْلٍ إِلَيْهِ وَهُمْ يُجَاهِلُونَ ٥٧

1. చూడండి, 2:264, 4:38.

2. చూడండి, 'స.బు' భారీ, పు-1, 'హ. 626.

3. చూడండి, 20:131 మరియు 23:55-56. ఇంకా చూడండి, 3:178 మరియు 8:28.

4. ఈ అయత్ కవచ విశ్వాసులను గురించి ఉంది, వారిని గురించి ఇంకా చూడండి, 4:142, 9:67 మరియు 29:11. (ఖురీఆన్ అవతరడాక్రమంలో ఇది బహుశా కవచవిశ్వాసులను గురించి వచ్చిన మొట్టమొదటి అయత్).

58. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) వారిలో కొందరు దానాలు ('సదఖాత్') పంచే విషయంలో నీపై అపనిందలు మోపుతున్నారు.¹ దాని నుండి వారికి కొంత ఇవ్వబడితే సంతోషిస్తారు. కాని దానినుండి వారికి ఇవ్వబడక పోతే కోపగించుకుంటారు!

59. మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ మరియు అయన ప్రవక్త వారికి ఇచ్చిన దానితో వారు తృప్తిపడి: "అల్లాహ్ యే మాకు చాలు! అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో మాకు ఇంకా చాలా ఇస్తాడు మరియు అయన ప్రవక్త కూడా (ఇస్తాడు). నిశ్చయంగా, మేము అల్లాహ్ నే వేరుకుంటాము!" అని పలికి ఉంటే (అది వారికే బాగుండేది!) (3/4)

60. * నిశ్చయంగా, దానాలు ('సదఖాత్')² కేవలం యాచించు నిరుపేదలకు మరియు యాచించని పేదవారికి,³ ('జకాత్') ప్యవహారాలపై నియుక్తులైన వారికి మరియు ఎవరి హృదయాలనైతే (ఇస్లాం వైపుకు) ఆకర్షించవలసి ఉందో వారికి, బానిసల విముక్తి కొరకు, ఋణగ్రస్తులైన వారి కొరకు, అల్లాహ్ మార్గంలో (పోయేవారి) కొరకు మరియు బాటసారుల కొరకు, ఇది అల్లాహ్ నిర్ణయించిన ఒక విధి. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ إِنَّا
أَعْطَوْنَهَا رِضْوَانًا وَإِنْ لَمْ يُعْطَوْا مِنْهَا إِذَا
هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ
وَقَالُوا احْسَبْنَا لِلَّهِ سَيُّئًا يَتَيْنَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾

إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ
عَلَيْهَا وَالْمَوْلَاةَ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ
وَالْغَرَمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةٌ
مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾

1. చూడండి, 2:263-264.

2. ఇక్కడ 'సదఖాత్' అంటే 'జకాత్' అని అర్థం. ఎనిమిది (8) రకాల వారు వీటికి హక్కుదారులు: 1) పుట్టరాకు; 2) మసాకీన్లకు; 3) 'జకాత్' ప్రోగుచేయటానికి నియుక్తులైన వారికి; 4) ఎవరి హృదయాలను ఇస్లాం వైపునకు ఆకర్షించవలసి ఉందో వారికి; 5) ముస్లిం బానిసల విముక్తికి; 6) ఋణగ్రస్తులైన వారికి; 7) అల్లాహ్ మార్గంలో మరియు 8) బాటసారులకు - వారు పేదవారు కాకున్నా - ప్రయాణంలో ఉన్నప్పుడు లేమికి గురిఅయితే వారికి ఇవ్వాలి.

3. ఫఖీరున్: అంటే ఏమీ ఆదాయం లేనందుకు తన నిత్యావసరాలకు ఇతరులపై ఆధారపడి ఉండేవాడు. ఇట్టివారు విధిలేక యాచించవచ్చు.

మిస్కినున్: కొంత ఆదాయం గలవాడు కాని అది అతని నిత్యావసరాలకు సరిపోదు. అతడు ఇతరులతో యాచించుటకు వెనుకంజవేస్తాడు. తన స్వాధీనంలో ఉంటాడు. ఇట్టవాడికి వాడి లక్షణాలు చూసి ఇవ్వాలి. ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ, 'స'హ'హ్ ముస్లిం).

61. మరియు వారిలో కొందరు ప్రసక్తను తమ మాటలతో బాధ కలిగించే వారున్నారు. వారంటారు: “ఇతను (చెప్పుడుమాటలు) వినేవాడు.”¹ ఇలా అను: “అతను వినేది మీ మేలుకే! అతను అల్లాహ్ ను విశ్వసించాడు మరియు విశ్వాసులను సమ్మతాడు మరియు మీలో విశ్వసించిన వారికి అతను కారుణ్యమూర్తి.” మరియు అల్లాహ్ సందేశహరునికి బాధ కలిగించే వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

62. (ఓ విశ్వాసులారా!) మిమ్ముల్ని సంతోష పెట్టటానికి వారు మీ ముందు అల్లాహ్ పై ప్రమాణాలు చేస్తున్నారు. వాస్తవానికి వారు విశ్వాసులే అయితే, అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రసక్తను సంతోష పెట్టటమే వారి బాధ్యత.²

63. ఏమీ? అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన సందేశహరుణ్ణి విరోధించేవానికి, నిశ్చయంగా! భగభగ మండే సరకాగ్ని శిక్ష ఉందనీ, అదే అతని శాశ్వత నివాసమనీ, వారికి తెలియదా? ఇది ఎంత గొప్ప అవమానం!

64. తమ హృదయాలలో ఉన్న (రహస్యాలను) స్పష్టంగా తెలియజేసేటటు వంటి సూరహ్ వారికి విరుద్ధంగా అవతరింపజేయబడుతుందేమోనని, ఈ కవటవిశ్వాసులు భయపడుతున్నారు. వారితో అను: “మీరు ఎగతాళి చెయ్యండి, మీరు (బయటపడుతుందని) భయపడుతున్న విషయాన్ని, అల్లాహ్ తప్పక బయటపెట్టాడు.”

65. నీవు వారిని అడిగితే వారు తప్పక: “మేము కేవలం కాలక్షేపానికి మరియు పరిహాసానికి

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ ذُنَّ قُلْ أَذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

يَخْلِقُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيَرْضَوْكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِنَّ كَانُوا مُؤْمِنِينَ ۝

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَن يُحَادِدُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ۝

يَحْذَرُ الْكَافِرُونَ أَنْ تُنْزَلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ اسْتَهِرُوا ۖ إِنَّ اللَّهَ مُحَرِّرٌ مَّا تُحَذَّرُونَ ۝

وَلَيْنُ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ

1. చూడండి, 9:74.

2. చూడండి, 4:80 మరియు 3:31.

మాత్రమే ఇలా మాట్లాడుతున్నాము.” అని సమాధానమిస్తారు. వారితో ఆసు: “ఏమీ మీరు అల్లాహ్ తో మరియు ఆయన సూచన (అయాత్)లతో మరియు ఆయన ప్రవక్తతో వేళాకోళం చేస్తున్నారా?

66. “ఇక మీరు సాకులు చెప్పకండి, వాస్తవానికి మీరు విశ్వసించిన తరువాత సత్యాన్ని తిరస్కరించారు.” మీలో కొందరిని మేము క్షమించినా ఇతరులను తప్పకుండా శిక్షిస్తాము, ఎందుకంటే వాస్తవానికి వారు అపరాధులు.¹

67. కపట విశ్వాసులైన పురుషులు మరియు కపటవిశ్వాసులైన స్త్రీలు అందరూ ఒకే కోపకు చెందినవారు! వారు అధర్మాన్ని ఆదేశిస్తారు. మరియు ధర్మాన్ని నిషేధిస్తారు.² మరియు తమ చేతులను (మేలునుండి) ఆపుకుంటారు. వారు అల్లాహ్ ను మరచిపోయారు, కావున ఆయన కూడా వారిని మరచిపోయాడు.³ నిశ్చయంగా, ఈ కపటవిశ్వాసులే అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్).

68. మరియు కపటవిశ్వాసులైన పురుషులకు మరియు కపటవిశ్వాసులైన స్త్రీలకు మరియు సత్యతిరస్కారులకు, అల్లాహ్ సరకాగ్ని వాగ్దానం చేశాడు. వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు. అదే వారికి తగినది. మరియు అల్లాహ్ వారిని శపించాడు (బహిష్కరించాడు). మరియు వారికి ఎడతెగని శిక్ష ఉంటుంది.

69. (మీరు కూడా) గతించిన మీ పూర్వీకుల పంటివారు. వారు మీకంటే ఎక్కువ బలవంతులు,

وَلَعَبَّ قُلُوبُهُمْ وَإِلَٰهُهُمُ الْغُتُوبُ ۖ
كَتَبُوا لَهُمْ سَنَتَهُمْ ۖ

لَا تَعْتَدُوا ۚ إِنَّكُمْ بَعْدَ إِلَهُكُمْ إِن تَعْتَدُ
عَنْ طَائِفَةٍ مِنْكُمْ تُعَذِّبُ طَائِفَةٌ
يَا لَهُمْ كَانُوا فَجْرًا مِّنْ

الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ
يَا مَرْءُونَ يَا مُنْكَرُ وَيَسْهُونَ عَنِ الْمَعْرُوفِ
وَيَقُولُونَ آيِدِيَهُمْ قَسْوَالِٰهُ فَسَيُؤْتِيهِمُ
الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفٰسِقُونَ ۖ

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ
جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَّ
اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ۖ

كَانَ يَنَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً

1. చూడండి, 4:98.

2. చూడండి, 3:104, 110, 114; 9:71, 112 మరియు 22:41.

3. చూడండి, 45:34.

ధనపంతులు మరియు అధిక సంపాదనం గలవారు. వారు తమ భాగపు ఐహిక సుఖాలను అనుభవించారు. మీరు కూడా మీ పూర్వీకులు అనుభవించినట్లు మీ భాగపు ఐహికసుఖాలను అనుభవించారు. వారు పడినటువంటి వ్యర్థ వాదోపవాదాలలో మీరు కూడా పడ్డారు. ఇలాంటి వారి కర్మలు ఇహలోకంలోనూ మరియు పరలోకంలోనూ వ్యర్థమవుతాయి. మరియు ఇలాంటి వారు! ఏరే సప్తానికి గురిఅయ్యే వారు.

70. ఏమీ? వారి పూర్వీకుల గాథ వారికి అందలేదా? సూ'హ్ జాతివారి, 'అద్. స'మూద్, ' ఇబ్రాహీమ్ జాతివారి, ' మద్యన్ (షు'బబ్) ప్రజల ' మరియు తలక్రిందులు చేయబడిన పట్టణాల (బా'త్) వారి (గాథలు అందలేదా)? ' వారి ప్రపక్తలు వారి పద్ధతులను (సూచనలు) తీసుకొనివచ్చారు. అల్లాహ్ వారికి అన్యాయం చేయదలచుకోలేదు కాని, వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకుంటూ ఉన్నారు.

71. మరియు విశ్వాసులైన పురుషులు మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలు ఒకరికొకరు స్నేహితులు. వారు ధర్మాన్ని ఆదేశిస్తారు (బోధిస్తారు) మరియు అధర్మం నుండి నిషేధిస్తారు (వారిస్తారు) మరియు నమాజ్ను స్థాపిస్తారు మరియు విధిదానం ('జకాత్) చెల్లిస్తారు మరియు అల్లాహ్ కు మరియు అయస ప్రపక్తకు విధేయులై ఉంటారు. ఇలాంటి వారినే అల్లాహ్ కరుణిస్తాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా విచేచనాపరుడు.

وَأَكْثَرُ أَمْوَالِهِمْ وَأَوْلَادُهُمْ اسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ
فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعْتُمُ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُصْتُمْ كَالَّذِينَ
خَاضُوا أُولَئِكَ حَبَطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٧٠﴾

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمُ نُوحٍ
وَعَادٍ وَثَمُودَ ۖ وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ
مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
فَمَا كَانُوا اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يُظْلِمُونَ ﴿٧١﴾

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ
بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ رَحِيمٌ ﴿٧٢﴾

1. సూ'హ్, హూద్ మరియు 'సాలి'హ్ ('అబ్రహీమ్ స.)ల గాథల కొరకు చూడండి, 7:59-79.

2. ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) జాతివారు, బాబిలోనియనులు, 1100 సంవత్సరాలు క్రీస్తు శకానికి ముందు వారు అస్సీరియన్ల ద్వారా అపవయం పొంది నాశనం చేయబడ్డారు.

3. మద్యన్ ప్రజలగాథలకు చూడండి, 7:85-93.

4. సో'బ్ మరియు గొమోర్రావోలు, బా'త్ ('అ.స.) ప్రజల నగరాలు, చూడండి, 7:80-84, 11:69-83.

72. మరియు అల్లాహ్ విశ్వాసులైన పురుషులకు మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలకు క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గపనాల వాగ్దానం చేశాడు. అక్కడ వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు శాశ్వతమైన సుఖాలున్న ఆ స్వర్గ పనాలలో, వారి కొరకు పరిశుద్ధ నివాసాలు ఉంటాయి.¹ వాటన్నిటి కంటే మించి వారికి లభించే అల్లాహ్ ప్రసన్నత. అదే ఆ గొప్ప సాఫల్యం (విజయం).

73. ఓ ప్రవక్తా! సత్యతిరస్కారులతో మరియు కపటవిశ్వాసులతో పోరాడు మరియు వారి పట్ల కఠినంగా వ్యవహరించు. మరియు వారి ఆశ్రయం సరకమే. మరియు అది అతిచెడ్డ గమ్యస్థానం.

74. “మేము ఏమీ (చెడు మాట) అనలేదు!” అని వారు అల్లాహ్ పై ప్రమాణించేసి అంటున్నారు. కానీ వాస్తవానికి వారు సత్యతిరస్కారపు మాట అన్నారు. మరియు ఇస్లాంను స్వీకరించిన తరువాత దానిని తిరస్కరించారు. మరియు వారికి అసాధ్యమైన దానిని చేయదలచుకున్నారు. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త, (అల్లాహ్) అనుగ్రహంతో వారిని సంపన్నులుగా చేశారనే కదా! వారు ఈ విధంగా ప్రతీకారం చేస్తున్నారు. ఇప్పుడైనా వారు పశ్చాత్తాపపడితే అది వారికే మేలు. మరియు వారు మరలిపోతే, అల్లాహ్ వారికి ఇహలోకంలోనూ మరియు పరలోకంలోనూ, బాధాకరమైన శిక్ష విధిస్తాడు. మరియు భూమిలో వారికి ఏ రక్షకుడు గానీ సహాయకుడు గానీ ఉండడు. (7/8)

75. * మరియు వారిలో (కొందరు) ఈ విధంగా అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసేవారు కూడా

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسْكِنٌ بِهِمْ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

لَا يَأْتِيهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٧٣﴾

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾ وَمَا نَقُصُّهُمْ إِلَّا أَنْ غَنَمَهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ يَتُوبُوا يَعْلَبْ بِهِمُ اللَّهُ عَذَابُ الْيَمِينِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَبِئْسَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يَتُوبُونَ ﴿٧٥﴾

وَمِنْهُمْ مَن عَاهَدَ اللَّهُ لَقَدْ أَنْتَبَهُمْ قَضِيلٌ

1. చూడండి, 38:50. 'అద్న: అవతరణ (ప్రకారం ఈ శబ్దం మొట్టమొదట పై ఆయత్ లో వచ్చింది. 'అద్న, అంటే శాశ్వతమైన అని అర్థం.

ఉన్నారు: “ఆయన (అల్లాహ్) తన అనుగ్రహంతో మారేమి ప్రసాదించినా మేము తప్పక దానం చేస్తాము మరియు సద్వర్తనులమై ఉంటాము.”

76. కాని అల్లాహ్ తన అనుగ్రహం వల్ల వారికి (ధనం) ప్రసాదించినప్పుడు, వారు పిసినారితనం ప్రదర్శించి, తమ (వాగ్దానం) నుండి విముఖులై మరలిపోతారు.

77. ఆ పిదప వారు అల్లాహ్ తో చేసిన వాగ్దానం పూర్తిచేయసండుకు, అసత్యం పలికి సందుకు, అయిన్న కలుసుకునే (పునరుత్థాన) దినంపరకు, ఆయన వారి హృదయాలలో కావట్యం నాటుకునేటట్లు చేశాడు.

78. ఏమీ? వారి గుప్త రహస్యాలు మరియు వారి రహస్య సమాలోచనలు, అల్లాహ్ కు తెలుసని వారికి తెలియదా? మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అగోచర విషయాలన్నీ తెలిసివున్నవాడు.

79. మనస్సు ర్తిగా సంతోషంతో (అల్లాహ్ మార్గంలో) దానంచేసే విశ్వాసులను నిందించే వారినీ మరియు తమశ్రమ తప్ప మరేమి ఇవ్వటానికి లేనివారిని ఎగతాళి చేసేవారినీ, అల్లాహ్ ఎగతాళికి గురి చేస్తాడు. మరియు వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

80. (ఓ ప్రపక్తా!) నీవు వారి (కపట విశ్వాసుల) క్షమాపణకొరకు వేడుకున్నా. లేదా వారి క్షమాపణకొరకు వేడుకోక పోయినా ఒక్కటే - ఇంకా నీవు డెబ్బెసార్లు వారి క్షమాపణ కొరకు వేడుకున్నా - అల్లాహ్ వారిని క్షమించడు. ¹ ఎందుకంటే వాస్తవానికి వారు

لَمْ يَصِدَّقُوا وَلَكُن مِّنَ الصَّالِحِينَ ۝

فَلَمَّا آتَوْهُم مِّن فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ۝

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا قَالُوا بَلْؤُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْفَتْوَىٰ
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ
وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا
جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ
مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ تَسْتَغْفِرَ لَهُمْ
سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ
كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْفَاسِقِينَ ۝

1. దైవ ప్రపక్త ముహమ్మద్ ('స' అన) తన శత్రువులను క్షమించమని అల్లాహ్ (మ.తా.)ను ప్రార్థించినట్లు బుఝారీ, ముస్లిం మరియు ఇతరుల 'స'హీహ్ 'హదీస్'లద్వారా తెలుస్తుంది.

అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రపక్తను తిరస్కరించారు. మరియు అల్లాహ్ అవిధేయులైన ప్రజలకు సన్మార్గం చూపడు.¹

81. (తబూక్ దండయాత్రకు పోకుండా) వెనుక ఆగిపోయిన వారు, తాము అల్లాహ్ సందేశపొందున వెంట వెళ్ళటాన్ని నిరోధించి (తమ ఇంట్లలో) కూర్చుండినందుకు సంతోష పడ్డారు. మరియు వారు తమ ధన సంపత్తులతో మరియు తమ ప్రాణాలతో అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడటాన్ని ఆసక్తిగా చూచుకున్నారు. మరియు వారు ఇతరులతో: “ఈ తీవ్రమైన వేడిలో వెళ్ళకండి!” అని అన్నారు. వారితో అను: “భగభగ మండే సరకాగ్ని దీనికంటే ఎక్కువ వేడిగా ఉంటుంది.” అది వారు అర్థంచేసుకుంటే ఎంత బాగుండేది!

82. కావున ఇప్పుడు వారిని కొంత నవ్వు నివ్వు మరియు వారి కర్మలకు ప్రతి ఫలంగా (ముస్ముందు) వారికి ఎంతో విద్య వలసి ఉంది.

83. కావున (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ అల్లాహ్ నిన్ను తిరిగి వారిలో (కపటవిశ్వాసులలో) ఒక పర్లం వారి పద్ధతులకు తీసుకొనిపోతే! మరియు వారు నిన్ను (మరొక దండయాత్రకు) పోవటానికి అనుమతి అడిగితే! వారితో అను: “మీరు నాతో ఏ మాత్రం బయలుదేరవద్దు! మరియు నా పక్షమున శత్రువులతో పోరాడనూ పద్దు! వాస్తవానికి మీరు మొదట కూర్చోని ఉండటానికి ఇష్టపడ్డారు, కాబట్టి మీరు వెనుక ఉండిపోయిన వారితో (ఇంట్లలోనే) కూర్చోని ఉండండి.”

84. మరియు వారిలో (కపటవిశ్వాసులలో) ఎవరైనా మరణిస్తే, అతడి సమాజే జనాజహ్

فَرِحَ الْخَافُونَ بِمَقْعِدِهِمْ خِلْفَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كُنَّا لَوَاقِفَهُونَ ۝

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذِنُواكَ لِمَنْزُورٍ فَقُلْ إِنْ تَخَرُّجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ ۝

وَلَا تَصِلْ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَهْدًا وَلَا تَسْمُرْ

కూడా నీవు ఏ మాత్రం చేయకు మరియు అతని గోరీపద్ద కూడా నిలబడకు.¹ నిశ్చయంగా, వారు అల్లాహ్ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను తిరస్కరించారు. మరియు వారు అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్)గా ఉన్న స్థితిలోనే మరణించారు.

85. మరియు వారి సరిసంపదలు మరియు వారి సంతానం నిన్ను ఆశ్చర్యానికి గురిచేయ నివ్వకూడదు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! వాటితో ఈ ప్రపంచంలో వారిని శిక్షించాలనీ మరియు వారు సత్యతిరస్కారులుగా ఉన్న స్థితిలోనే వారి ప్రాణాలను కోల్పోవాలనీ సంకల్పించాడు.²

86. మరియు: “అల్లాహ్ను విశ్వసించండి. మరియు ఆయన ప్రవక్తతో కలసి (అల్లాహ్ మార్గంలో) పోరాడండి!” అని సూరహ్ అవతరింపజేయబడినపుడు,³ వారిలోని ధనవంతులు నీతో: “వెనుక ఉండే వారితో కూర్చో పటానికి మమ్మల్ని విడిచిపెట్టు.” అని అనుమతి కోరారు.

87. వారు, వెనక ఉండిపోయే వారితో ఉండటానికి ఇష్టపడ్డారు. వారి హృదయాల మీద ముద్ర వేయబడివుంది, కావున వారు అర్థం చేసుకోలేరు.⁴

عَلَى قَتْلِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنُتُوا
وَهُمْ فِئْتُونَ

وَلَا تُغْنِيكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا بَنُوهُمْ أَلْمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن
يُعَذِّبَهُمْ بِمَا فِي الدُّنْيَا وَتَرْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

وَإِذْ أَنزَلَتْ سُورَةُ أَنْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ
رَسُولِهِ أَسْتَأْذَنُكَ أُولُوا الظُّلُمَاتِ مِنْهُمْ وَقَالُوا أَرَأَيْتَ
إِن كُنَّا مَعَ الْفَاجِرِينَ

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى
قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ

1. ఈ ఆయత్ కవచ విశ్వాసుల నాయకుడు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబైదు గురించి అవతరింపజేయబడింది. కాని ఈ అజ్జ కవచవిశ్వాసులందరికీ వర్తిస్తుంది. 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబైదు మరణించినపుడు అతని కుమారుడు 'అబ్దుల్లాహ్ (ర.డి.అ.) దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరికి వచ్చి, అతని ('స'అస) అంగీని, తన తండ్రికి కఫన్ గా తొడిగించటానికి అడుగుతారు మరియు అతని ('స'అస)తో, తన తండ్రి సమాజే జనాజహ్ చేయమని కూడా కోరుతారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) తన అంగీని, ఇస్తారు. 'ఉమర్ (ర.డి.అ.) అదినా, విసమంబా సమాజే జనాజహ్ కూడా చేస్తారు. ఆ తరువాత ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. ('స'హీహ్ బుఖారీ, తఫ్సీర్ సూరహ్ అత్-తాబహ్ మరియు 'స'హీహ్ ముస్తైం, కితాబ్ సిఫాత్ అల్-మునాఫిఖీన్ వ అహ్వాతామహిమ్). ఇక్కడ మరొక విషయం విశదమయ్యే దీనివంటి: ఎవరైతే నిజమైన విశ్వాసులు కాదో అతని మోక్షం కొరకు ఎంత పెద్దవారు ప్రార్థన చేసినా అది అంగీకరించబడదు.

2. చూడండి, 9:55, 3:178 మరియు 8:28; ఈ ఆయత్ దాదాపు 9:55 మాదిరిగానే ఉంది.

3. చూడండి, 47:20.

4. చూడండి, 7:100-101.

88. కాని, ప్రవక్త మరియు అతనితో పాటు నిశ్చయించిన వారు తమ సరిసంపదలతో మరియు తమ ప్రాణాలతో (అల్లాహ్ మార్గంలో) పోరాడారు. మరియు అలాంటి వారికి అన్ని మేళనూ ఉన్నాయి. మరియు అలాంటి వారే సాఫల్యం పొందేవారు.

89. అల్లాహ్ వారికొరకు క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గవనాలు సిద్ధంచేసి ఉంచాడు. వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు. అదే గొప్ప విజయం.

90. మరియు సొకులు చెప్పే ఎడారి వాసులు (బద్దూలు) ¹ కూడా పచ్చి వెనుక ఉండిపోవటానికి అనుమతి అడిగారు. మరియు ఈ విధంగా అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు అబద్ధాలు చెప్పినవారు కూర్చుండిపోయారు. త్వరలో సత్యతిరస్కారులకు బాధాకరమైన శిక్ష ఉండగలదు.

91. బలహీనులు మరియు వ్యాధిగ్రస్తులు మరియు ప్రయాణపుభిర్లు లేనివారు. ఒకవేళ అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు వాస్తవానికి విశ్వాసపాత్రులై ఉంటే వారిపై (జిహాద్ కు వెళ్ళకుంటే) ఎలాంటి నిందలేదు. సజ్జసులపై కూడా ఎలాంటి నిందలేదు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

92. మరియు ఎవరైతే సీపద్ధకు పచ్చి వాహనాలు కోరినప్పుడు సీపు వారితో: “నా దగ్గర మీకివ్వటానికి ఏ వాహనం లేదు.” అని పలికినప్పుడు, భర్చు చేయటానికి తమ దగ్గర ఏమీ లేదు కదా అనే చింతతో కన్నీరు కార్చుతూ

لَكِنَّ الرُّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٨٨﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْغَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾

وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾

لَيْسَ عَلَى الضَّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا جِدُوا مِنْ مَالِهِمْ أَنْ يَنْفِقُوا حَرْجًا إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩١﴾

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَحِدٌ مَّا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيَاهُمْ تَقِصُّ مِنَ الدِّمْرِ حَرْجًا لَكَ بِحَدِّوَامَا يَنْفِقُونَ ﴿٩٢﴾

1. అల్-అ'అరాబు అంటే, ఎడారి వాసు(బద్దూ)లు. ఈ పదానికి ఇంకా చూడండి, 9:97, 98, 99, 101, 120, 33:20, 48:11, 16 మరియు 49:14.

తిరిగిపోయాచో, అలాంటి వారిపై కూడా ఎలాంటి నిందలేదు.

93. (*) కాని వాస్తవానికి ధనపంతులై కూడా, వెనుక కూర్చున్నవారితో ఉండటానికి ఇష్టపడి, నిన్ను అనుమతి అడిగేవారిపై తప్పక నిందగలదు. అల్లాహ్ వారి హృదయాల మీద ముద్ర వేసిఉన్నాడు. కావున (తాము పోగొట్టుకొనేదేమిటో) వారికి తెలియదు.¹

94. మీరు (తబూక్ దండయాత్ర సుండి) మరలి వారి వద్దకు వచ్చిన తరువాత కూడా వారు (కపటవిశ్వాసులు) మీతో తమ సాకులు చెబుతున్నారు. వారితో అను: “మీరు సాకులు చెప్పకండి, మేము మీ మాటలను నమ్ముము. అల్లాహ్ మాకు మీ పృథ్వాంతం తెలిపివున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహారుడు మీ ప్రవర్తనను కనిపెట్టగలరు, తరువాత మీరు ఆగోచర మరియు గోచర విషయాలు ఎరుగునట్టి ఆయన (అల్లాహ్) వైపునకు మరలింపబడతారు, అప్పుడాయన మీరు చేస్తూఉన్న వాటిని గురించి మీకు తెలుపుతాడు.”

95. (ఓ విశ్వాసులారా!) మీరు వారి వద్దకు మరలి వచ్చిన తరువాత వారిని పదలి పెట్టాలని (మీరు వారిపై చర్య తీసుకోగూడదని), వారు మీ ముందు అల్లాహ్ పేరుతో ప్రమాణాలు చేస్తారు. కావున మీరు వారి సుండి విముఖులు కండి. నిశ్చయంగా, వారు అశుచులు (మాలిన్యం పంటి వారు), వారి నివాసం సరకమే. అదే వారు అర్జించిన దాని ఫలితం.

96. మీరు వారితో రాజీపడాలని, వారు (కపట విశ్వాసులు) మీ ముందు ప్రమాణాలు

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُوكَ
وَهُمْ أَغْنِيَاءٌ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ
الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ
فَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ تَوْصِيَةً لَكُمْ قَدْ بَيَّنَّا
لِللَّهِ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ
وَرَسُولُهُ ثُمَّ تَرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا
عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رَجِسٌ وَمَآ وَهُمْ
جَاهِلٌ خَبِيرٌ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

يَخْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ

1. మీరు ఆయత్ 86,87లలో పేర్కొనబడ్డ కపటవిశ్వాసులు.

చేస్తున్నారు. ఒకవేళ మీరు వారితో రాజీపడినా, నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఆవిధేయులు (ఫాసిఫీన్) అయిన ప్రజలతో రాజీపడడు.¹

97. ఎడారివాసు (బద్దూ)లు సత్య తిరస్కార మరియు కపటవిశ్వాస విషయాలలో అతి కఠినులు. వారు అల్లాహ్ తన ప్రసక్తపై అవతరింపజేసిన (ధర్మ) నియమాలు అర్థం చేసుకునే యోగ్యత లేనివారు.² మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

98. మరియు ఎడారివాసు (బద్దూ)లలో కొందరు తాము (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చుచేసిన దానిని దండుగగా భావించేవారున్నారు. (ఓ విశ్వాసులారా!) మీరు ఆపదలలో చిక్కుకోవాలని వారు ఎదురుచూస్తున్నారు. (కాని) వారినే ఆపద చుట్టుకుంటుంది. మరియు అల్లాహ్ సర్వం వివేచివాడు, సర్వజ్ఞుడు.³

99. మరియు ఎడారివాసు (బద్దూ)లలో కొందరు అల్లాహ్ ను అంతిమదినాన్ని విశ్వసించే వారు ఉన్నారు.⁴ వారు తాము (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చుచేసేది, తమకు అల్లాహ్ సాన్నిధ్యాన్ని మరియు ప్రసక్త ప్రార్థనలను చేకూర్చుటానికి సాధనంగా చేసుకుంటున్నారు. వాస్తవానికి అది వారికి తప్పక సాన్నిధ్యాన్ని చేకూర్చుతుంది. అల్లాహ్ వారిని తన కారుణ్యంలోకి చేర్చుకోగలడు. నిశ్చయంగా!

فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٧﴾

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَبَغَاءً وَأَعْدُو
الَّذِينَ آمَنُوا أَحَدٌ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٨﴾

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا
وَيَتَرَفُّصُ بِكُمُ الدَّوْلَةِ وَآيْرُ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ
السَّوَةِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٩﴾

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبًا إِلَى اللَّهِ
وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ أَلَّا أَتَاهَا قُرْبَةً لَهُمْ
سِوَ ذَلِكَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿١٠٠﴾

1. దైవప్రసక్త ('స'అస) తబూక్ దండయాత్ర నుండి తిరిగి వచ్చిన తరువాత, వారంతా క్షేమంగా తిరిగి వచ్చింది చూసి కపటవిశ్వాసులు, తాము సమ్మకస్తులమని నిరూపించగోరారు. ఆ సమయంలో పై మూడు ఆయతులు (94-96) అవతరింపజేయబడ్డాయి.

2. ఎందుకంటే వారు సగరాల నుండి దూరప్రాంతాలలో ఉండటం వలన అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు అయన (సు.తా.), ప్రసక్త ('స'అస) మాటలు విసలేరం.

3. వీరు మొదటి రకానికి చెందిన బద్దూలు.

4. వీరు రెండో రకానికి చెందిన మంచి విశ్వాసులు.

అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, ఆపార కరుణాప్రదాత.

100. మరియు పలస పచ్చిన ముహజిర్లలో నుండి మరియు అన్సారులలో (మదీనావాసులలో) నుండి, ప్రప్రథమంగా ముందంజవేసి (ఇస్లాంను స్వీకరించిన) వారితోనూ మరియు సహృదయులతో వారిని అనుసరించిన వారితోనూ, అల్లాహ్ సంతోషపడ్డాడు. మరియు వారుకూడా ఆయనతో సంతోషపడ్డారు. మరియు వారి కొరకు క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గ వనాలను సిద్ధపరిచిఉంచాడు. వారు వాటిలో శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. అదే గొప్ప సాఫల్యం (విజయం).

101. మరియు మీ చుట్టు ప్రక్కల ఉండే ఎడారివాసులలో (బద్దాలలో) కొందరు కపటవిశ్వాసులు ఉన్నారు. మరియు (ప్రపక్త) సగరం (మదీనా ముసవ్వరా)లో కూడా (కపట విశ్వాసులు) ఉన్నారు. వారు తమ కాపట్యంలో నాటుకొని ఉన్నారు. కాని (ఓ ప్రపక్త!) నీవు వారిని ఎరుగవు. మేము వారిని ఎరుగుతాము. మేము వారికి రెట్టింపుశిక్షను నిధించగలము. తరువాత వారు ఘోరశిక్ష వైపుకు మరలింపబడతారు.

102. మరియు ఇతరులు, తమ పాపాలను ఒప్పుకున్న వారున్నారు. వారు తమ సత్కార్యాన్ని ఇతర పాపకార్యంతో కలిపారు.¹ అల్లాహ్ వారిని

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِن الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى
وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَّضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ
وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَثِيرًا
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ مُنَافِقُونَ وَمِنْ
أَهْلِ الْبَيْتَةِ قَوْمٌ مُّزِيدُونَ وَالَّذِينَ آمَنُوا
مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ سَمِعُوا بَيْتَهُمْ مَّرَّةً يَنْتَوُونَ
إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِن بَنِي إِسْرَءِيلَ سَمِعُوا
بَيْتَهُمْ مَّرَّةً يَنْتَوُونَ إِلَىٰ عَذَابٍ
عَظِيمٍ

1. మదీనా ముసవ్వరా మొదటి సేరు యన్ రిబ్. 622 క్రీస్తుశకంలో ముహమ్మద్ ('స'అస) పలస పచ్చిన తరువాత అది మదీనతున్నబీ - ప్రపక్త సగరంగా, ఆ తరువాత మదీనా ముసవ్వరాగా కూడా పిలువబడుతోంది.
2. ఇక్కడ స్పష్టమైన శబ్దాలతో దైవప్రపక్త ముహమ్మద్ ('స'అస)కు అగోచర జ్ఞానం లేదని విశదపరచబడింది.
3. వీరు ఉచితవైన కారణం లేకుండానే వెనుక ఉండిపోయిన విశ్వాసులు. వీరు పోసండుకు తమవల్ల జరిగిన పాపాన్ని ఒప్పుకున్నారు. వీరి సత్కార్యాలంటే ఇంతకు ముందు జరిగిన యుద్ధాలలో పాల్గొనటం. వీరి పాప కార్యం అంటే తబూక్ యుద్ధానికి పోకుండా ఉండటం. ఇంతా చూడండి, 'స'హీహ్ బుఖారీ, పు.6, పే.196.

తప్పక ¹ క్షమిస్తాడు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

103. (కాపున ఓ ప్రపక్తా!) నీవు వారి సంపదల నుండి దానం (సదఖాహ్) తీసుకొని, దానితో వారి పాపవిమోచనం చెయ్యి మరియు వారిని సంస్కరించు. మరియు వారి కొరకు (అల్లాహ్ను) ప్రార్థించు. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రార్థనలు వారికి మనశ్శాంతిని కలిగిస్తాయి. అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

104. ఏమీ? వాస్తవానికి అల్లాహ్ తనదాసుల పశ్చాత్తాపాన్ని (తొబహ్ను) అంగీకరిస్తాడని మరియు వారి దానాలను (సదఖాతలను) స్వీకరిస్తాడని వారికి తెలియదా? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! ఆయన మాత్రమే, పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించేవాడు, అపార కరుణాప్రదాత.

105. మరియు (ఓ ప్రపక్తా!) వారితో అను: “మీరు (మీపని) చేస్తూ ఉండండి, అల్లాహ్ ఆయన ప్రవక్త మరియు విశ్వాసులు మీరు చేస్తున్న పనులు చూస్తున్నారు. తరువాత మీరు తప్పక అగోచర మరియు గోచర విషయాలను ఎరుగు ఆయన (అల్లాహ్) పద్ధతు తిరిగి పంపబడగలరు. అప్పుడాయన మీరు చేస్తూ వున్న కర్మలను గురించి మీకు తెలియజేస్తాడు.”

106. మరియు (ఓ ప్రపక్తా!) వారితో అను: “మీరు (మీపని) చేస్తూ ఉండండి, అల్లాహ్ ఆయన ప్రవక్త మరియు విశ్వాసులు మీరు చేస్తున్న పనులు చూస్తున్నారు. తరువాత మీరు తప్పక అగోచర మరియు గోచర విషయాలను ఎరుగు ఆయన (అల్లాహ్) పద్ధతు తిరిగి పంపబడగలరు. అప్పుడాయన మీరు చేస్తూ వున్న కర్మలను గురించి మీకు తెలియజేస్తాడు.”

107. మరియు (కపట విశ్వాసులలో) కొందరు

إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٠﴾

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩١﴾

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٩٢﴾

وَقُلْ أَعْمَلُوا خَيْرَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْغَيْبُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَاللَّهِ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٩٣﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّاحِبِينَ ﴿٩٤﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّاحِبِينَ ﴿٩٥﴾

1. 'అని': అన్న పదం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సంబంధించి వస్తు, Be hopeful with Allah, సమ్మతి, అశించు అనే భావం ఇస్తుంది. ఒకవేళ మానవునికి సంబంధించి ఉంటే Be conscious or Be afraid, జాగ్రత్త, ఏమో, బహుశా అనే భావం ఇస్తుంది.

(విశ్వాసులకు) హాని కలిగించటానికి, సత్యతిరస్కార వైఖరిని (బలపరచటానికి) మరియు విశ్వాసులను విడదీయటానికి, అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహారునితో ఇంతకు ముందు పోరాడిన వారు పొంచిఉండటానికి, ఒక మస్జిద్ నిర్మించారు. మరియు వారు: “మా ఉద్దేశం మేలుచేయటం తప్ప మరేమీ కాదు!” అని గట్టి ప్రమాణాలు కూడా చేస్తున్నారు. ¹ కాని వారు వాస్తవంగా అసత్యవాదులని అల్లాహ్ సాక్ష్యమిస్తున్నాడు.

108. నీ వెన్నుకూ దానిలో (సమాజ్) నిలబడకు. మొదటిరోజు సుండియే దైవభీతి అధారంగా స్థాపించబడిన మస్జిద్ నీకు (సమాజ్) నిలబడటానికి తగినది. అందులో పరిశుద్ధులు కాగోరే వారున్నారు. మరియు అల్లాహ్ పరిశుద్ధులు కాగోరే వారిని ప్రేమిస్తాడు.

109. ఏమీ? ఎవడైతే అల్లాహ్‌యందు గల భయభక్తులు మరియు ఆయన ప్రీతి, పునాదుల మీద తన (మస్జిద్) కట్టడాన్ని కట్టాడో, అతడు శ్రేష్ఠుడా? లేక, తన కట్టడపు పునాదులను, పరదలకు కూలిపోయి దాని క్రింది భాగం ఖాళీగా ఉన్న నది ఒడ్డున కట్టేవాడా? అది వానితో సహా నరకాగ్నిలోకి కొట్టుకొని పోతుంది. మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులకు సన్నాహంచూపుడు.

وَلَنُرِيدَنَّ الْبَلِيْنَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَلَرِصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَلَيَحْلِفُنَّ اِنْ اَرَادَا اِلَّا الْخُسْفٰى وَاللّٰهُ يَتَّهَمُ اَنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ۝

لَا تَعْمُرُوْهُ اَبَدًا لِّسَجْدٍ اٰتَسَّ عَلَ التَّقْوٰى مِنْ اَوَّلِ يَوْمٍ اَحَقُّ اَنْ تَعْمُرُوْهُ فِيْهِ رِجَالٌ يُجِبُّوْنَ اَنْ يَّتَطَهَّرُوْا وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِيْنَ ۝

اَمَّنْ اٰتَسَّ بُنْيَانَهُ عَلَ تَقْوٰى مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ اَمَّنْ اٰتَسَّ بُنْيَانَهُ عَلَ شِفَا خُرْبٍ هَارِفًا لِّهَارِبِهِ فِيْ نَارِجَهٗمُ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ۝

1. 'ఖ'బరజ్ తెగకు చెందిన ఒక మదీనా వాసుడు అబూ'అమిర్ కైసప్రభుడవుతాడు. అతడు 3వ హిజ్రీలో జరిగిన ఉహుద్ యుద్ధంలో మక్కా ఖురైషులకు సహాయపడి, ఆ యుద్ధం తరువాత సిరియాకు పారిపోతాడు. అతడు బైజాన్లైన చక్రవర్తి హిరాక్లియస్‌ను మదీనాపై దండయాత్ర చేయటానికి ప్రోత్సహిస్తాడు. మదీనాపై వారు రాకూడదని దైవప్రవక్త ('స'అస), వారిని ఎదుర్కోవటానికి తబూక్‌కు బయలుదేరే సమయంలో అతడి అనుచరులు వచ్చి: "మేము మదీనా ఖుబాల మధ్య ఒక మస్జిద్ నిర్మించాము. మీరు వచ్చి అందులో సమాజ్ చేయించండి." అని కోరుతారు. దైవప్రవక్త ('స'అస): "తబూక్ సుండి వచ్చిన తరువాత వస్తాను." అని అంటారు. ఆ సందర్భంలో తబూక్ సుండి తిరిగి వచ్చిన తరువాత ఈ అయత్లు అవతరింపజేయబడ్డాయి. దైవప్రవక్త ('స'అస) తరువాత దానిని పడగొట్టిస్తారు. ఎందుకంటే ఆ మస్జిద్ నిర్మాణ లక్ష్యం విశ్వాసుల మధ్య భేదభావాలు పుట్టించడమే ఉండెను.

110. వారి హృదయాలు ముక్కులైపోయి (వారు చనిపోయి) సంతపరకు, వారు కట్టిన కట్టడం వారి హృదయాలలో కలతలు పుట్టిస్తూ ఉంటుంది. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు. (1/8)

111. * నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ విశ్వాసుల నుండి వారి ప్రాణాలను వారిసంపదలను కొన్నాడు. కాబట్టి నిశ్చయంగా, వారికొరకు స్వర్గముంది. వారు అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడి (తమ శత్రువులను) చంపుతారు మరియు చంపబడతారు. మరియు ఇది 'తౌరాత్, ఇంజిల్ మరియు ఖుర్ఆన్ లలో, ఆయన (అల్లాహ్) చేసిన వాగ్దానం, సత్యమైనది. మరియు తన వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చటంలో అల్లాహ్ ను మించినవాడు ఎవడు? కావున మీరు ఆయనతో చేసిన వ్యాపారానికి సంతోష పడండి. మరియు ఇదే ఆ గొప్ప విజయం.¹

112. (వీరే అల్లాహ్ ముందు) పశ్చాత్తాప పడేవారు, ఆయనను ఆరాధించే వారు, స్తుతించే వారు, (అల్లాహ్ మార్గంలో) సంచరించే వారు (ఉపవాసాలు చేసే వారు).² ఆయన సన్నిధిలో వంగే (రుకు' ఉ చేసే) వారు, నిష్ఠాంగం (సజ్జా) చేసే వారు, ధర్మమును ఆదేశించే వారు మరియు ఆధర్మమును నిషేధించే వారు³ మరియు అల్లాహ్ విధించిన హద్దులను పాటించే వారు కూడాను. మరియు విశ్వాసులకు శుభవార్త తెలుపు.

113. అల్లాహ్ కు సాటికల్పించే వారు (ముష్రీకులు), దగ్గరి బంధువులైనా, వారు

لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةُ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا عَلَيْهِمْ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبِشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْقَوْلُ الْعَظِيمُ

الْمُتَّيِّبُونَ الْعِيدُونَ الْمَأْلُومُونَ وَالْمُتَّيِّبُونَ الشُّعْبُونَ وَالْمُتَّيِّبُونَ الشُّعْبُونَ وَالْمُتَّيِّبُونَ الشُّعْبُونَ وَالْمُتَّيِّبُونَ الشُّعْبُونَ وَالْمُتَّيِّبُونَ الشُّعْبُونَ وَالْمُتَّيِّبُونَ الشُّعْبُونَ وَالْمُتَّيِّبُونَ الشُّعْبُونَ وَالْمُتَّيِّبُونَ الشُّعْبُونَ وَالْمُتَّيِّبُونَ الشُّعْبُونَ

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا

1. చూడండి, 'స.జు' భాగం, పు. 4, 'హ. 352, పు. 5, 'హ. 377, మరియు పు. 3, 'హ. 3462.

2. చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు ఈ శబ్దం 'సాయి' హాన్ ను 'సాయిమున్' గా బోధించారు. అంటే ఉపవాసాలు చేసేవారు అని.

3. ఇటువంటి వాక్యానికి చూడండి, 3:104, 110, 114; 9:71 మరియు 22:41.

సరకవాసులని పృథ్విమైస తరువాత కూడా, ప్రపక్తకు మరియు విశ్వాసులకు వారి క్షమాపణకై ప్రార్థించడం తగదు.¹

114. మరియు ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రి క్షమాపణ కొరకు ప్రార్థించింది కేవలం అతను తన (తండ్రి)తో చేసిన వాగ్దానం వల్లనే.² కాని అతనికి, తన (తండ్రి) నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు శత్రువని స్పష్టమైసప్పుడు, అతను (ఇబ్రాహీమ్) అతనిని విడనాడాడు. వాస్తవానికి ఇబ్రాహీమ్ వినయవిధేయతలతో (అల్లాహ్ ను) అర్థించేవాడు,³ సహనశీలుడు.

115. మరియు ఒక జాతికి సన్మార్గం చూపిన తరువాత వారు దూరంగా ఉండ పలసిన విషయాలను గురించి వారికి స్పష్టంగా తెలుపసంతపరకు, అల్లాహ్ వారిని మార్గ భ్రష్టత్వంలో పడవేయడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు ప్రతి విషయం గురించి బాగా తెలుసు.⁴

116. నిశ్చయంగా, భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యాధిపత్యం అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. అయినే జీవస్మరణాలను ఇచ్చేవాడు. మరియు అల్లాహ్ తప్ప మీకు వేరే రక్షకుడు గానీ సహాయకుడు గానీ ఎవ్వడూ లేడు.

117. వాస్తవానికి అల్లాహ్ ప్రపక్తను మరియు పలస వచ్చిన వారిని (ముహజిర్లను) మరియు అన్సార్లను, ఎవరైతే బహు కష్ట కాలంలో ప్రపక్త వెంట ఉన్నారో! అలాంటి వారి సందరినీ

لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولَىٰ قُرْبَىٰ مِنِّي
بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٤﴾

وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَن
مَّوَدَّةٍ وَوَدَّ هَآئِلًا أَنَّهُ قَتَلَهُ إِنَّهُ
عَدُوٌّ يُّبَيِّنُ ۖ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٥﴾

وَمَا كَانَ لِلَّهِ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ
حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٦﴾

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِن
قُوَّةٍ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٧﴾

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى
وَالْمُجْرِمِينَ اتَّبِعُوا فِي سَاعَةِ
الْعُسْرَةِ مِمَّن بَعْدَ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ

1. చూడండి, 28:56.

2. ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క ఈ వాగ్దానం కొరకు చూడండి, 19:47-48 మరియు 60:4. అతని ప్రార్థన కొరకు చూడండి, 26:86-87. ఇంకా చూడండి 'స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పు-4, 'హ. 565.

3. అవ్వాహుస్: స్వేచ్ఛాదయుడు, వినయవిధేయతలతో (అల్లాహ్ ను) అర్థించేవాడు.

4. చూడండి, 6:131-132. ఇంకా చూడండి, 'స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పు-9, 'హ.66.

క్షమించాడు.¹ వారిలో ఒకవక్షం వారి హృదయాలు, దాదాపు పక్రత్వం వైపునకు మరలినప్పటికీ (ప్రవక్త వెంట వెళ్లారు), అప్పుడు ఆయన వారి పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన వారిపట్ల ఎంతో కనికరుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

118. మరియు వెనుక ఉండిపోయిన ఆ ముగ్గురుని కూడా (ఆయన క్షమించాడు).² చివరకు విశాలంగా ఉన్న భూమికూడా వారికి ఇరుకైపోయింది. మరియు వారి ప్రాణాలు కూడా వారికి భారమయ్యాయి. అల్లాహ్ నుండి (తమను కాపాడుకోవటానికి) ఆయన శరణం తప్ప మరొకటి లేదని వారు తెలుసుకున్నారు. అప్పుడు ఆయన వారి పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించాడు - వారు పశ్చాత్తాపపడాలని. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మాత్రమే పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించే వాడు, అపార కరుణాప్రదాత.

119. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు సత్యవంతులతో ఉండండి.³

120. మదీనా పురవాసులకు మరియు

فَرَّقْتُ مِنْهُمْ ثَمَرًا بَابٌ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ
رَؤُوفٌ رَحِيمٌ

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خَلَفُوا حَتَّى إِذَا ضَاقَتْ
عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحَّبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ
أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنْ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ
ثَمَرًا بَابٌ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ
الرَّحِيمُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ
الضَّالِّينَ

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ خَوْلَهُمْ مِنَ

1. తబూక్ దండయాత్ర కాలం బహు కష్టకాలంగా సుర్కొనబడింది. ఎందుకంటే అది తీవ్రమైన ఎండకాలం, ఖర్మూర ఫలాలు సిద్ధమయ్యిన కాలం, ఆ స్రయ్యాణం చాలా దూరప్రదేశానిది. మరియు ప్రయాణ సౌకర్యాలు కూడా చాలా తక్కువ ఉండేవి.

2. తబూక్ దండయాత్రలో పాల్గొనని ఆ ముగ్గురు, క'అబ్ ఇబ్నెమాలిక్, మురారా ఇబ్నె రబీ మరియు హిలాల్ ఇబ్నె 'ఉమయ్యా (ర'దీ, 'అస్టుమ్) అనే అన్సారులు, వీరు, పై ఆయత్ ఆవతరింపజేయబడినవరకు దైవప్రవక్త ('స'అస) మరియు ఆతని అనుచరులతో బహిష్కరింపబడి ఉండిరి. వీరి పశ్చాత్తాపం యాభై రోజుల తరువాత అంగీకరించ బడింది. వీరు విధేయులైన ముస్లింలు, ఇంతకు ముందు సైతి యుద్ధంలో పాల్గొన్నారు. తబూక్ దండయాత్రలో కేవలం సొమరితనం వల్లనే పొల్గొన లేక పోయారు. వారు కపటవిశ్వాసులవలె బూటక పాకులు చెప్పలేదు. (చూడండి 'స'హ'హ్ బు'ఖారీ, కితాబ్ అల్ ము'గాజి, బాబ్ 'గజీపత్ అథ్-తబూక్, ముస్లిం కితాబ్ అథ్-తాబాహ్, బాబ్ 'హదీస్ తాబతు క'అబ్ బిన్ మాలిక్).

3. చూడండి, 'స. బు'ఖారీ, పు-8, 'హ. 116, 117, 118.

చుట్టుప్రక్కలలో ఉండే ఎడారివాసు(బద్దూ)లకు అల్లాహ్ ప్రపక్తను పదలి వెసుక ఉండిపోవటం మరియు తమ ప్రాణాలకు అతని (దైవప్రకృ) ప్రాణాలపై ఆధిక్యతనివ్వటం తగిన పని కాదు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ మార్గంలో వారు ఆకలి దప్పులు, (శారీరక) కష్టాలు సహిస్తే, శత్రువుల భూమిలోకి దూరి సత్యతిరస్కారుల కోపాన్ని రేకెత్తిస్తే మరియు శత్రువులనుండి ఏదైనా సాధిస్తే, దానికి బదులుగా వారికి ఒక సత్కార్యం వ్రాయబడకుండా ఉండదు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సజ్జనుల ఫలితాన్ని వ్యర్థపరచడు.

121. మరియు (అల్లాహ్ మార్గంలో) వారు ఖర్చుచేసే ధనం కొంచెమైనా లేదా ఆధికమైనా, లేక వారు (శ్రమపడి) కొండ లోయలను దాటే విషయమూ, అంతా వారి కొరకు వ్రాయబడకుండా ఉండదు - వారు చేస్తూ ఉండిన ఈ సత్కార్యాల కొరకు - అల్లాహ్ వారికి ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించటానికి. (1/4)

122. * మరియు విశ్వాసులందరూ (పోరాటానికి) బయలుదేరటం సరికాదు. కావున వారిలో ప్రతితెగ నుండి కొందరు ధర్మజ్ఞానాన్ని పెంపొందించుకోవటానికి పోయి వారు వారి పద్ధతు తిరిగిపచ్చిపప్పుడు తమ జాతి (ప్రాంత) ప్రజలను హెచ్చరిస్తే! బహుశా వారు కూడా తమను తాము (దుర్మార్గం నుండి) కాపాడుకోగలరు.²

الْأَعْرَابُ أَنْ يَتَخَفَتُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخَصَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطْنُونَ مَوِطًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نِيلاً إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضَيِّعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ۝

وَلَا يَفْقَهُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا ظَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ۝

1. నైలన్: attainment, సిద్ధి లేక సాధించడం. ఇక్కడ ఈ వాక్యపు అర్థం. శత్రువుల నుండి ఏదైనా తీసుకోవటం, లేక వారికి హాని కలిగించటం అంటే వారిని సంహరించటం లేదా ఖైదీలుగా చేసుకోవటం లేదా ఓడించి విజయధ్వజం పొందటం, లేక అమరగతి పొందటం.

2. తబాత్ దండయాత్ర కొరకు, ఆర్థిక మరియు భౌతిక స్తోమత గలవారంతా బయలుదేరాల్సి ప్రకటన చేయబడి ఉండెను. ఎందుకంటే అప్పుడు వారికి ఒక గొప్ప సామ్రాజ్యపు సేనతో యుద్ధం చేయవలసి ఉండెను, లేనిచో వారు మదీనాపై దాడి చేయటానికి యత్నాలు చేయచుండిరి. కాని

123. ఓ విశ్వాసులారా! మీ దగ్గరనున్న సత్య తిరస్కారులతో పోరాడి, వారిని మీలోనున్న కఠిన్యాన్ని గ్రహించనివ్వండి.¹ మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దైవభీతి గలవారితో ఉంటాడని తెలుసుకోండి.

124. మరియు ఒక సూరహ్ అవతరింప జేయబడినప్పుడల్లా వారి (కవటవిశ్వాసుల)లో కొందరు: “ఇది మీలో ఎవరి విశ్వాసాన్ని అధికంచేసింది?” అని అడుగుతారు. కాని వాస్తవానికి అది విశ్వసించిన వారందరి విశ్వాసాన్ని అధికంచేస్తుంది. మరియు వారు దానితో సంతోషపడతారు.²

125. కాని ఎవరి హృదయాలలో రోగముందో, ఇది వారి మాలిన్యంలో మరింత మాలిన్యాన్ని అధికంచేస్తుంది. మరియు వారు సత్యతిరస్కారులుగానే మరణిస్తారు.³

126. ఏమీ? వారు ప్రతి సంవత్సరం ఒకసారి లేక రెండుసార్లు (బాధలతో) పరీక్షింపబడటాన్ని గమనించటం లేదా? అయినా వారు పశ్చాత్తాపపడటం లేదు మరియు గుణపాఠం కూడా నేర్చుకోవటం లేదు.

127. మరియు ఏదైనా సూరహ్ అవతరించి

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلظَةً ۖ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ۝

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ إِنَّا كُنتُمْ زَادَنَاهُ هَذِهِ آيَاتُ الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ۝

وَإِنَّمَا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ قَرَّادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ وَمَا تَوَدَّوْهُمُ كُفْرًا ۖ وَهُمْ

أَوْ لَا يَرْوُونَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ۝

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ لَّظَرَبْتُهُمْ إِلَىٰ بَعْضِ

అన్ని యుద్ధాలలో, అందరూ పాల్గొనే అవసరముండదు. అలాంటప్పుడు కొందరు యుద్ధానికి పోకుండా భర్తృజ్ఞానం పెంపొందించుకోవటానికి పోయి, తిరిగి వచ్చి తమ ప్రాంతంలోని ప్రజలకు భర్తృజ్ఞానం బోధించాలి. దీనివల్ల ప్రజలలో దైవభీతి పెరుగుతుంది.

1. ఎందుకు జహాద్ చేయాలో 2:190-194, 22:39, 60:8-9 అయత్లలో వచ్చింది. ఇక్కడ: ‘మీ ఇరుగు పొరుగులో ఉన్నవారు మీకు హాని చేకూర్చదలిస్తే, మీమ్మల్ని, మీ ధర్మం అనుసరించటంలో అటంకపరిస్తే, అట్టివారితో మీరు కఠినత్వాన్ని వ్యక్తపరుస్తూ పోరాడండి.’ అని అదేశమివ్వబడుతోంది. ఇంకా చూడండి, 48:29 మరియు 5:54.

2. చూడండి, 8:2.

3. చూడండి, 17:82.

నపుడల్లా వారు ఒకరినొకరు చూసుకుంటూ (అంటారు): “ఎవడైనా మిమ్మల్ని చూస్తున్నాడా?” ఆ తరువాత అక్కడినుండి మెల్లగా జారు కుంటారు. అల్లాహ్ వారి హృదయాలను (సన్మార్గం నుండి) మళ్ళించాడు. ఎందుకంటే నిశ్చయముగా, వారు అర్థం చేసుకోలేని జనులు.¹

128. (ఓ ప్రజలారా!) వాస్తవానికి, మీ పద్ధతు మీలోనుంచే ఒక సందేశహరుడు (ముహమ్మద్) వచ్చి ఉన్నాడు;² మీరు అపదకు గురికావటం అతనికి కష్టం కలిగిస్తుంది; ఆతను మీ మేలు కోరేవాడు, విశ్వాసుల ఎడల కనికరుడు కరుణామయుడు.

129. అయినా వారు విముఖులైతే, వారితో అను: “నాకు అల్లాహ్ చాలు! ఆయన తప్ప వేరే ఆరాధ్యనీయుడు లేడు! నేను ఆయననే సమ్ముకున్నాను. మరియు ఆయనే సర్వోత్తమ సింహాసనానికి (‘అర్ష్కు) ప్రభువు.”³

فَلْيَرَأَيْكُمْ مِنْ أَحَدٍ ثَمَّ أَنْصَرَفُوا صَرَفَ
اللَّهُ قُلُوبَهُمْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَفْقَهُوْنَ

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ
عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ
رَءُوفٌ رَّحِيمٌ

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ

1. చూడండి, 8:55.

2. చూడండి, 50:2.

3. చూడండి, ఖుర్ఆన్ 7:54 మరియు ‘సహీహ్ ముఛ్బరీ, పు-9, ‘హా. 86 మరియు పు-6, ‘హా. 87.

10. సూరహ్ యూసున్

سُورَةُ يُوسُفَ

ఇది మక్కా సూరహ్. ఇందులో 109 అయత్లున్నాయి. కొందరు దీనిలోని రెండు, మూడు అయత్లు మదీనాలో అవతరింపజేయబడ్డాయని అభిప్రాయపడ్డారు. ఇది మరియు దీని తరువాత వచ్చే 5 సూరాహ్‌లు అవతరణలో ఒకదానితో ఒకటి సంబంధించి ఉన్నాయి. ఇవి ఆఖరు మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడ్డాయి. 10-15 సూరాహ్‌లు ప్రతి ఒక్కటి అలిఫ్-లామ్-రా అక్షరాలతో ప్రారంభమవుతాయి. కాని 13వ సూరహ్ మాత్రం అలిఫ్-లామ్-మీమ్-రా అక్షరాలతో ప్రారంభమవుతోంది. దీని పేరు 98వ అయత్లో ఉన్న దైవప్రవక్త యూసున్ ('అ.స.) పేరుతో పెట్టబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అలిఫ్-లామ్-రా, ఇవి వివేకంతో నిండి
వున్న దివ్యగ్రంథం యొక్క అయత్లు.

2. "ఏమీ? మానవులను హెచ్చరించటానికి మరియు విశ్వసించిన వారికి నిశ్చయంగా, తమ ప్రభువువద్ద, వారు చేసివంపిన మంచి వసులకు తగిన స్థానం ఉంది." అనే శుభవార్త వినిపించటానికి, మేము వారిలోని ఒక ముసిఫి (ముహమ్మద్) పై మా సందేశాన్ని అవతరింపజేయటం ప్రజలకు అశ్చర్యకరమైన విషయంగా ఉందా? (ఎందుకంటే) సత్య తిరస్కారులు ఇలా అన్నారు: "నిశ్చయంగా ఇతను పచ్చి మాంత్రికుడు!"

3. నిశ్చయంగా, మీ పోషకుడూ, ప్రభువూ అయిన అల్లాహ్, అకాశాలను మరియు భూమిని ఆరు దినము(అయ్యామ్)లలో సృష్టించి, తర్వాత తన సింహాసనాన్ని ('అర్ష్) అధిష్టించాడు.¹ అయినే (సర్వసృష్టి) పక్షపహారాలను నడుపుతున్నాడు. అయిన అనుమతి లేకుండా సిఫారసు చేయగలవాడు ఎవ్వడూ లేడు.³

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّسُولَ أَنْبَأْتُ الْكِتَابَ الْحَكِيمِ

أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ رَجُلٍ مِنْهُمْ أَنْ
أُنذِرَ النَّاسَ وَيُخَرِّجَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ لَهُمْ قَدَمَ
صَدَقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ
مُؤْتَمِرٌ

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي
سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ
مَا مِنْ شَيْءٍ إِلَّا مِنْ عِنْدِنَا ذِكْرُهُ لَكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

1. చూడండి, 9:128.

2. చూడండి, 7:54.

3. అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతి లేకుండా సిఫారసు చేయగలవాడు ఎవ్వడూ లేడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) వారి

అయినే అల్లాహ్! మీ పోషకుడు (ప్రభువు), కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి. ఏమీ? మీరు హితోపదేశం స్వీకరించరా?

4. ఆయన వైపునకే మీరందరూ మరలి పోవలసి ఉంది. అల్లాహ్ వాగ్దానం నిజమైనది. నిశ్చయంగా, ఆయనే సృష్టిని మొదట సరిక్రొత్తగా ప్రారంభించాడు. మరల ఆయనే దానిని ఉనికిలోకితెస్తాడు. ఇది విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి న్యాయమైన ప్రతిఫలమివ్వటానికి. మరియు సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారికి - వారు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తూ ఉండినందుకు - త్రాగటానికి సలసల కాగేనీళ్ళు మరియు బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటాయి.

5. ఆయనే, సూర్యుణ్ణి (ప్రకాశించే) దీపంగానూ మరియు చంద్రుణ్ణి వెలుగును (ప్రతిబింబింపజేసే) దానిగానూ చేసి, దానికి (పరిగే-తరిగే) దశలు నియమించాడు.¹ దాని ద్వారా మీరు సంపత్తురాల మరియు (కాలపు) గణనను తెలుసుకోవాలని.² అల్లాహ్ ఇదంతా సత్యాధారంగా తప్ప సృష్టించలేదు. జ్ఞానంగల వారికి ఆయన తన

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا إِنَّهُ يَبْدُو
الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيُعْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ
حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٤﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَرَهُ
مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ مَا يَلْفِظُ
اللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥﴾

కొరకే సిఫారసు చేయటానికి అనుమతినిస్తాడు, ఎవరికొరకైతే ఆయన (సు.తా.) ఇష్టపడతాడో! అంటే ఫిర్కీ చేయకుండా, విశ్వాసులై, అల్లాహ్ నిధులను పాతిస్తూ అనుకోకుండా పాపాలు చేసిన వారి కొరకు మూత్రమే. ముప్రీకినీలు భావించినట్లు: 'వారు ఆరాధించేవి, తమను అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్ష నుండి తప్పించటానికి, అల్లాహ్ (సు.తా.) పద్ధ, తమ సిఫారసు చేస్తాయి.' అనే తప్పుడు ఊహలను ఈ ఆయత్ మరియు ఇలాంటి ఎన్నో ఆయతులు ఖండిస్తున్నాయి. షిర్క్ (అల్లాహుతా'లాకు సొది కల్పించడం) ఎన్నటికీ క్షమించబడని మహా పాపం. ముప్రీకినీల గమ్యస్థానం - వారెన్ని పుణ్యకార్యాలు చేసినా - సరకం మూత్రమే. చూడండి. 2:255, 19:87, 20:109, 21:28, 34:23 మరియు 53:26.

1. సూర్యుని ప్రకాశం స్వంతమైనది, ఏ విధంగానైతే దీప్యవపు వెలుగో. చంద్రుని వెలుగు ప్రతిబింబింపజేయబడిన సూర్యుని వెలుగు. చంద్రునిలో తన స్వంతవెలుగు లేదు.
2. చంద్రునికి 28 దశలున్నాయి. వాటిలో చంద్రుడు చిన్నరేఖనుండి పూర్తిమ రోజు పూర్తి చంద్రునిగా 14 రోజులలో మారుతాడు. ఆ తరువాత తిరిగి తగ్గుతూ 14 రోజులలో చిన్న రేఖగా మారుతాడు. తరువాత ఒకటి రెండు రోజులు కాసరాకుండా పోతాడు. మళ్ళీ చిన్నరేఖగా మొదలవు తాడు. ఈ విధంగా చంద్రుని దిశలపల్ల దినాల, నెలల మరియు సంవత్సరాల గణనలు తెలుస్తాయి.

సూచన (ఈ విధంగా) విశదీకరిస్తున్నాడు.

6. నిశ్చయంగా, తేయింబవళ్ళ నిరంతర మార్పులలోనూ మరియు భూమ్యాకాశాలలో, అల్లాహ్ సృష్టించిన ప్రతిదానిలోనూ, దైవభీతిగల ప్రజలకు సూచనలు ఉన్నాయి.

7. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే మమ్మల్ని కలుసుకోవటాన్ని ఆశించక, ఇహలోక జీవితంతోనే సంతసించి, దానితోనే తృప్తిచెందుతారో మరియు మా సూచన(అయాత్)లను గురించి నిర్లక్ష్యభావం కలిగిఉంటారో!

8. అలాంటి వారి ఆశ్రయం - తమ కర్మలకు ఫలితంగా - సరకాగ్నియే!

9. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసినవారిని, వారి విశ్వాసఫలితంగా, వారి ప్రభువు వారిని సన్నార్థంమీద నడిపిస్తాడు. వారిక్రింద పరమసుఖాలతో నిండిఉన్న స్వర్గవనాలలో, సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి.

10. అందులో వారి ప్రార్థన: “ఓ అల్లాహ్! నీవు సర్వలోపాలకు ఆతిథుడవు.” అని మరియు వారి అభివందనం: “అస్సలాము అలైకుమ్ (మీకు శాంతి కలుగుగాక)!” అని, మాత్రమే ఉంటాయి. మరియు వారు తమ ప్రార్థనలను: “సర్వస్త్రోత్రాలకు అర్తుడు, సమస్తలోకాల పోషకుడైన అల్లాహ్ మాత్రమే!” అని ముగించుకుంటారు. (3/8)

11. * మరియు ప్రజలు తమ మేలుకొరకు తొందరపడినట్లు అల్లాహ్ వారిపై (వారి చేష్టలకు) కీడును పంపటంలో తొందరపడిఉంటే, వారి వ్యవధి ఎప్పుడో పూర్తిఅయి ఉండేది. అందువలన మేము, మమ్మల్ని కలుసుకునే సమ్మకంలేని వారిని, తమ తలచిరుసుతనంలో భ్రష్టులై

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ١٠

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ غَفِلُونَ ١١

أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ النَّارُ بِهَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ١٢

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُم بِأَيِّمَا نَافَحُوا مِنْ شَحَنٍ لَّا نَهْرُ فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ١٣

دَعَاؤُهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَحَمْدُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ ۚ وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ١٤

وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَمَأْسَ السَّارِعِينَ ۚ فَتَذَرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ١٥

తిరగటానికి వదలిపెడుతున్నాము.¹

12. మరియు మానవునికి కష్టకాలం వచ్చినప్పుడు: అతడు పరుండినా, కూర్చుండినా లేక నిలుచుండినా, మమ్మల్ని ప్రార్థిస్తాడు. కాని మేము అతని అపదను తొలగించిన వెంటనే, అతడు తనకు కలిగిన కష్టానికి, ఎన్నడూ మమ్మల్ని ప్రార్థించనేలేదు అన్నట్లు ప్రవర్తిస్తాడు. ఈ విధంగా మితిమీరి ప్రవర్తించే వారికి, వారి చేష్టలు ఆకర్షణీయ మైనవిగా చూపబడతాయి.

13. మరియు వాస్తవంగా మీకు పూర్వం ఎన్నో తరాలను మేము నాశనంచేశాము,² ఎందుకంటే వారు దుర్మార్గపు వైఖరిని అవలంబించారు; మరియు వారి ప్రవక్తలు వారిపద్ధతులను సప్రమోదనగా నిదర్శనాలు తీసుకొని వచ్చినా, వారు విశ్వసించలేదు. ఈ విధంగా మేము అపరాధులకు ప్రతీకారం చేస్తాము.

14. వారి తరువాత - మీరు ఏ విధంగా ప్రవర్తిస్తారో చూడటానికి - మేము మమ్మల్ని భూమికి వారసులుగా చేశాము.

15. మరియు సూ సప్రమోదన అయితులను వారికి చదివి వినిపించినప్పుడు - మమ్మల్ని కలుసుకునే సమ్యక్తం లేనివారు - అంటారు: “దీనికి బదులుగా మరొక ఖుర్ఆన్ తీసుకురా లేదా ఇందులో సవరణలు చెయ్యి.” (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: “ఇందులో నా అంతట నేను మార్పులు చేయటం నాపని కాదు. నా పద్ధతుల పంపబడే దివ్యజ్ఞానాన్ని (వహీని) మాత్రమే నేను అనుసరిస్తాను. నిశ్చయంగా, నేను నా ప్రభువు ఆజ్ఞను ఉల్లంఘిస్తే, ఆ గొప్ప దినమున శిక్ష వదులుందని భయపడుతున్నాను!”

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَا إِبْرَاهِيمَ
أَوْ قَارِعًا أَوْ قَالِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ غُصْرَهُ
مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا إِلَى ضَرْفَتِهِ كَذَلِكَ
رُبُّنَا لِلْمُشْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠﴾

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا
وَجَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا
لِلْيُؤْمِنُوا كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿١١﴾

لَمْ جَعَلْنَاكُمْ خَلِيفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ
لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾

وَإِذَا شِئِلْ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ
لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا إِنَّا بُرْهَانٌ غَيْرُهُمْ أَوْ
بَدَّلَهُمْ ثَمَلًا مَا يَكُونُونَ لِي أَنْ أَبَدَّ لَهُ مِنْ تَلْقَائِي
نَفْسِي إِنَّ الْإِنْسَانَ الْإِنْسَانُ يَأْتِيُوهُ إِلَىٰ إِيَّائِي أَخَافُ
إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾

1. చూడండి, 6:12.

2. చూడండి, 6:131-132 థర్సున్: అంటే, ఒకే కాలానికి, లేక తరానికి చెందిన ప్రజలు.

16. (ఇంకా ఇలా) అను: “ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరితే నేను దీనిని మీకు వినిపించి ఉండేవాడిని కాదు; మరియు ఆయన కూడా దీనిని మీకు తెలిపి ఉండేవాడు కాదు. వాస్తవంగా నేను దీనికి (ఈగ్రంథ అపతరణకు) పూర్వం మీతో నా వయస్సులోని దీర్ఘకాలాన్ని గడిపాను కదా? ¹ ఏమీ? మీరిది గ్రహించలేరా?”

17. ఇక అబద్ధాన్ని కల్పించి, దానిని అల్లాహ్ కు ఆపాదించే వాడికంటే, లేక ఆయన సూచన (ఆయాత్)లను అబద్ధాలని తిరస్కరించే వాడి కంటే, మహా దుర్మార్గుడెవడు? నిశ్చయంగా, పాపులు ఎన్నటికీ సాఫల్యం పొందలేరు!

18. మరియు వారు అల్లాహ్ ను కాదని తమకు నష్టం గానీ, లాభం గానీ కలిగించలేని వాటిని ఆరాధిస్తున్నారు. మరియు వారు ఇలా అంటున్నారు: “వీరు మాకు అల్లాహ్ వద్ద సిఫారసు చేసేవారు.” వారిని అడుగు: “ఏమీ? ఆకాశాలలో గానీ, భూమిలో గానీ, అల్లాహ్ ఎరుగని విషయాన్ని, మీరు ఆయనకు తెలుపగోరుతున్నారా? ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు, మీరు సాటి కల్పించే వాటి కంటే ఆయన ఆచ్యున్నతుడు.” ²

قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُمْ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرَأَكُمْ بِهِ فَقَدْ لَيْسَتْ فِيكُمْ عُزْرَاتٍ مِّنْ قَبْلِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُغْنِيهِمُ الْبُحْرُومُونَ

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَسْتَعِينُونَ اللَّهُ بِمَا لَا تَعْلَمُونَ فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ

1. దైవప్రసక్తగా ఎన్నుకోసలబడక ముందు ము'హమ్మద్ (స.అస) 40 సంవత్సరాలు మక్కా వారితో నివసించారు. మరియు వారు అతనిని సమ్మకస్తునిగా (అల్-అమీన్ మరియు ఎన్నడూ అబద్ధమాడని వారి (అప్రాదిభి)గా సాక్ష్యమిచ్చేవారు. అతనికి ('స'అస) ఏ గురువు లేడు. అతను చదువరుం వ్రాయరుం ఎరుగరు. ఇది కూడా వారికి బాగా తెలుసు. అలాంటప్పుడు ఈ ఖుర్ఆన్ ఏదైతే ఎన్నో అద్భుత విషయాలను, విజ్ఞాన విషయాలను, సక్షత్రాల విషయాలను ప్రాచీన ప్రవక్తల గాథలను వివరిస్తుందో, అల్లాహ్ (సు.తా.) తరఫునుండి గాక మరెవరి తరఫునుండి రాగలదు. ఎందుకంటే ఇందులో వేయి కంటే ఎక్కువ విజ్ఞాన (Science) విషయాలు ఉన్నాయి. వాటిలో కొన్ని ఇప్పుడిప్పుడే వైజ్ఞానిక ప్రయోగాలద్వారా సత్యమని నిరూపించబడ్డాయి. ఇంకా ఎన్నో నిరూపించబడనున్నాయి. ఇంకొక విశేషమేమిటంటే దివ్య ఖుర్ఆన్ లో సూచించబడిన వైజ్ఞానిక విషయాలలో ఇంతవరకు ఒక్కటి కూడా తప్పని నిరూపించబడలేదు మరియు దివ్యఖుర్ఆన్ లో సూచించబడిన ఇంకా ఎన్నో వైజ్ఞానిక విషయాలను మానవుడు ఇంతవరకు కూడా అర్థం చేసుకోలేకపోయాడు.

2. విశ్వంలో అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తెలియనిది ఏదీలేదు, అలాంటప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తెలియని,

19. మరియు మానవులందరూ మొదట ఒకే సంఘంగా (ఒకే ధర్మం మీద) ఉండేవారు. కానీ, వారు తరువాత భిన్నాభిప్రాయాలకు లోనయ్యారు. మరియు నీ ప్రభువు తరపు నుండి ముందుగానే ఈ విషయం నిర్ణయించబడకుండా ఉండి ఉన్నట్లయితే, వారిమధ్య ఉన్న ఈ విభేదాల తీర్పు ఎప్పుడో జరిగివుండేది.

20. మరియు వారంటున్నారు: “అతనిపై, అతని ప్రభువు తరపునుండి ఏదైనా (ఆధుత) సంకేతం ఎందుకు ఆవతరింపజేయబడలేదు?” నీవిలా జవాబివ్వు: “నిశ్చయంగా అగోచర విషయ జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ కే చెందుతుంది,² కావున వేచిఉండండి! నిశ్చయంగా, నేను కూడా మీతోబాటు వేచిఉంటాను.”

21. మరియు మానవులకు ఆపద కలిగిన పిదప, మేము వారికి కారుణ్యం రుచిచూపిస్తే, వెంటనే వారు మా సూచనలకు విరుద్ధంగా ఎత్తుగడలు వేయటం ప్రారంభిస్తారు.³ వారితో అను: “ఎత్తుగడలు వేయటంలో అల్లాహ్ అతి శీఘ్రుడు!” నిశ్చయంగా, మా దూతలు మీరు చేసే ఎత్తుగడలన్నింటినీ వ్రాస్తున్నారు.

22. ఆయన (అల్లాహ్) యే! మిమ్మల్ని భూమిలోనూ మరియు సముద్రంలోనూ ప్రయాణింపజేయగలవాడు. ఇక మీరు ఓడలలో ఉన్నప్పుడు: ఆవి వారితో సహా, అనుకూలమైన గాలి వీస్తూ ఉండగా పోతూఉంటాయి మరియు

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً
فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ
لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ فِي مَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٩﴾

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ
رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ بِيَدِ اللَّهِ قَالَتْ ظُهُورُ
أُنَىٰ مَعَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ يُرْسِلُ

وَإِذَا دَخَلْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَاءَ مَمْتَهُمْ
إِذَا لَهُمْ لَكُوفٌ فِي آيَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا
يَكْتُبُونَ مَا نَكْمُرُونَ ﴿٢٠﴾

هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ فِي
النَّوَالِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَوِيلَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا
جَاءَ ثَغَارٌ مَخْرَصَةٌ وَجَاءَ مِنْهُمْ السُّيُوفُ مِنْ كُلِّ
مَكَانٍ وَكَانُوا فِيهَا لَاحِقِينَ ﴿٢١﴾ دَعَا اللَّهُ تَخْلِصِينَ لَهُ

ఈ నిఘారసుదాదులను వీరు ఎక్కడినుండి కల్పించి తెచ్చారు?

1. చూడండి, 2:213, 253. అల్లాహ్ (సు.తా), పుస్తకం ద్వారా దీనిమున తీర్పు చేయాలనీ - మానవులకూ మరియు జన్మాతులకూ - అంతవరకు వ్యవధినివ్వాలని నిర్ణయించి ఉండకపోతే! వీరి తీర్పు అప్పటికప్పుడే జరిగిఉండేది.

2. చూడండి, 2:105 మరియు 3:73-74.

3. వీరు ఆయత్లు 7,11,12,15,18 మరియు 20లలో పేర్కొనబడిన శింశురకాల మానవులు.

దానితో వారు ఆనందిస్తూ ఉంటారు. (అకస్మాత్తుగా) వారిపైకి తీవ్రమైన తుఫానుగాలి వస్తుంది మరియు ప్రతి దిక్కునుండి వారిమీదికి పెద్దపెద్ద అలలు వస్తాయి మరియు వారు వాటివల్ల నిశ్చయంగా, చుట్టుకోబడ్డామని భావించి, అల్లాహ్ను వేడుకుంటారు. తమ ధర్మం (ప్రార్థన)లో కేవలం ఆయననే ప్రత్యేకించుకొని ఇలా ప్రార్థిస్తారు: “ఒకవేళ నీవు మమ్మల్ని ఈ అపదనుండి కాపాడితే మేము నిశ్చయంగా కృతజ్ఞులము చూపేవారమై ఉంటాము!”¹

23. కాని ఆయన వారిని కాపాడిన వెంటనే, వారు భూమిలో అన్యాయంగా దౌర్జన్యం చేయసాగుతారు.² ఓ మానవులారా! నిశ్చయంగా, మీ దౌర్జన్యాలు మీకే హాని కలిగిస్తాయి. ఇహలోక జీవితం తాత్కాలిక ఆనందమే. చివరకు మీకు మా వైపునకే మరలి రావలసిఉన్నది, అప్పుడు మేము, మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్మలన్నీ మీకు తెలియజేస్తాము.

24. వాస్తవానికి ఈ ప్రాపంచిక జీవితాన్ని ఇలా పోల్చవచ్చు: మేము అకాశంనుండి నీటిని కురిపించగా దాని నుండి భూమిలో మానవులకు మరియు పశువులకు తినటానికి, వివిధరకాల చెట్లూ చేమలూ పెరుగుతాయి. అప్పుడు భూమి తన అలంకారంతో వర్ణిల్లుతూ ఉండగా, దాని

الَّذِينَ لَهُنَّ أَنْجَتْنَاهُمْ مِنْ هَٰذَا لَكُنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٢٣﴾

فَلَمَّا أَنْجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْعُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَأْكُلُوا النَّاسُ أَنْفُسَهُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ فَتَنَّا الْعَبِيدَ الَّذِينَ آمَنُوا بِلَا إِلَٰهٍ إِلَّا أَنَا فَتَنَّا سَمْعَهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِرُونَ عَلَيْهِمْ أَنفُسُهُمْ أَمْرًا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ

1. ఇక్రిమా బిన్-అబూ జహల్ (ర'ది.అ.) మక్కా విజయం తరువాత మక్కాను విడిచి, ఒక నావలో కూర్చోని పోతున్నాడగా, ఆ నావ తుఫానులో చిక్కుకుంటుంది. నావ సడిపించే వాడు: “ఇప్పుడు మమ్మల్ని రక్షించగలవాడు కేవలం ఆ ఏకైక ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే! కావున మీరు ఆయనను ప్రార్థించండి.” అని అంటాడు. అప్పుడు - ము'హమ్మద్ (స'అస) అనే మాటలు నిజమేనని - ఇక్రిమా అర్థం చేసుకుంటాడు. “ఒకవేళ ఈ తుఫాను నుండి బ్రతికి బయటపడితే ఇస్లాం స్వీకరిస్తాను.” అని అతడు నిర్ణయించుకుంటాడు. ఆ అపద దాటిన తరువాత అతడు దైవప్రవక్త (స'అస) దగ్గరికివచ్చి ఇస్లాం స్వీకరిస్తాడు. (సుసన్ ససాయి, అబూ డావూద్ సం. 2683, అల్బాని ప్రమాణీకం సం.1723).

2. ఇదే మానవుడి కృతఘ్నతా బుద్ధి. ఇది ఈ మారహ్ 12వ అయత్లో మరియు ఖుర్ఆన్లో ఇతర ఎన్నోచోట్లలో పేర్కొనబడింది.

యజమానులు నిశ్చయంగా, అది తమ పశంలో ఉండనుకుంటారు; అలాంటి సమయంలో ఆకస్మాత్తుగా రాత్రి పూటనో లేక పగటిపూటనో మా తీర్పు వస్తుంది. అప్పుడు మేము దానిని - నిన్నటి పరకు ఏమీ లేని - కోసివేసిన పంటపొలంగా మార్చివేస్తాము. ఈ విధంగా మేము మా సూచనలను అలోచించే ప్రజలకొరకు స్పష్టంగా వివరిస్తాము.

25. మరియు అల్లాహ్ మిమ్మల్ని శాంతి నిలయం (దాదస్పలాం) వైపునకు ఆహ్వానిస్తున్నాడు. మరియు ఆయన తాను కోరినవానికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు. (1/2)

26. * మంచి పనులు చేసిన వారికి, మంచి ఫలితం దొరుకుతుంది. మరియు ఇంకా ఎక్కువ లభిస్తుంది.¹ మరియు వారి ఋణాలు సల్లబడవు మరియు వారికి అవమానమూ జరుగదు. అలాంటి వారు స్వర్గవాసులు. వారందు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

27. మరియు పాపకార్యాలు చేసినవారికి, వారి పాపాలకు తగినట్టి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది మరియు వారిని అవమానం క్రమ్ముకుంటుంది. అల్లాహ్ సుండి వారిని రక్షించేవాడెప్పుడూ ఉండడు. వారి ఋణాలు చీకటిరాత్రి యొక్క సల్లని తెరల పంటి వాటితో కప్పబడిఉంటాయి.² అలాంటి వారు నరకాగ్నివాసులు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

28. మరియు మేము వారందరినీ సమావేశ పరచిన రోజు,³ సాటికల్పించిన (షిర్కు చేసిన) వారితో ఇలా అంటాము: “మీరునూ మరియు మీరు అల్లాహ్ కు సాటికల్పించిన వారునూ, మీ

تَعْنَى يَا أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ كَذَلِكَ نَقْصِلُ الْآيَاتِ لِلْقَوْمِ
يَتَعَلَّلُونَ ﴿٢٥﴾

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٦﴾

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْخَيْرَ وَزِيَادَةٌ وَلَكُمْ مِرْهَقٌ
وَجُوهُهُمْ كُورٌ ذُلٌّ ۖ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَاتِهِمْ بِمَا
كَفَرُوا وَتَرْهَقُهُمْ ذُلٌّ ۖ مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاجِلٍ ۚ
كَأَنَّهُمْ
أُغْشِيَتْ وَجُوهُهُمْ قُطْعًا مِّنَ السَّيْلِ ۖ مُظْلِمًا ۚ
أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٨﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا
مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَائِكُمْ ۖ فَيَذَلُّنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ
شُرَكَائُهُمْ مَا أَكُنْتُمْ إِلَّا تَاعِبُونَ ﴿٢٩﴾

1. చూడండి, 6:160 మరియు 27:89.

2. చూడండి, 3:106 మరియు 80:38-41.

3. చూడండి, 18:47.

స్థానాలలోనే ఆగండి!” ఆ పిదప మేము వారిని వేరుచేస్తాము.¹ వారు అల్లాహ్ కు భాగస్వాములుగా కల్పించిన, వారి (దైవాలు) ఇలా అంటారు: “మీరు ఆరాధిస్తూఉండేది మమ్మల్ని కాదు;²

29. “ఇక మీకూ మరియు మాకూ మధ్య అల్లాహ్ సాక్ష్యంచాలు. నిశ్చయంగా, మీరు (చేస్తూవున్న) ఆరాధన గురించి మాకు ఏ సూత్రం తెలియదు!”³

30. అక్కడ ప్రతివ్యక్తి తాను ముందుగా చేసి పంపుకున్న కర్మలను తెలుసుకుంటాడు. అందరూ తమ వాస్తవయజమాని అయిన అల్లాహ్ వైపునకు మరలింపబడతారు. మరియు వారు కల్పించుకున్న (బూటక దైవాలన్నీ) వారిని వీడిపోతాయి.⁴

31. వారిని అడుగు: “ఆకాశం నుండి మరియు భూమి నుండి మీకు జీవనోపాధిని ఇచ్చేవాడు ఎవడు? వినేశక్తి, చూసేశక్తి ఎవడి అధీనంలో ఉన్నాయి? మరియు ప్రాణంలేని దాని నుండి ప్రాణమున్న దానిని మరియు ప్రాణమున్న దానినుండి ప్రాణంలేని దానిని తీసేవాడు ఎవడు? మరియు ఈ విశ్వ వ్యవస్థను సదుపుతున్నవాడు ఎవడు?” వారు: “అల్లాహ్!” అని తప్పకుండా అంటారు. అప్పుడను: “అయితే మీరు దైవభీతి కలిగిఉండరా?”

32. అయినే అల్లాహ్! మీ నిజమైన ప్రభువు.

فَكُلٌّ بِاللّٰهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ عِبَادَ رَبِّكُمْ لَغٰفِلِيْنَ ۝

هٰذَا يَوْمُ يَكْفٰى كُلُّ نَفْسٍ مَّا سَلَفَتْ وَرُدُّوا اِلٰى اللّٰهِ مُوَلِّمَهُمُ الْحَقَّ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْكُرُوْنَ ۝

كُلٌّ مِّنْ يَّرْزُقُكُم مِّنَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اَمَّنْ يَّتَّبِطُكَ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارُ وَمَن يُّخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَن يُدْرِزُ الْمَرۜءَ فَيَقُولُ اِنَّ اللّٰهَ قُلٌّ اَفَلَا تَتَّقُوْنَ ۝

فَاِنَّكُمْ اِلٰهَ رَبِّكُمْ الْحَقُّ فَابۜدَاۅاۅ الْحَقَّ اِلَّا الصَّلٰةَ ۝

1. చూడండి, 36:59 మరియు 30:43.

2. చూడండి, 34:41.

3. చూడండి, 46:5-6 ఇక్కడ విశదపరచబడుతున్నది ఏమిటంటే, ఏ సాధూ సవాగనులను, దళాలను, పలీలను, ప్రవక్తలను ఏరు ఆరాధించేవారో వారు: “మాకు వీరితో ఎలాంటి సంబంధం లేదు, వీరి ఆరాధన గురించి మాకు ఏమీ తెలియదు.” అని అంటారు. ఇంకా చూడండి, 5:116-117, 10:30, 11:21, 16:87 మరియు 28:75.

4. అంటే వారికి అక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప వారి ఏ కల్పిత దైవం కూడా పనికిరాదు.

అయితే సత్యం తరువాత, మార్గభ్రష్టత్వం తప్ప మిగిలేదేమిటి? అయితే మీరు ఎందుకు (సత్యంనుండి) తప్పించబడుతున్నారు?

33. ఈ విధంగా దుష్టులైన వారి విషయంలో వారెన్నడూ విశ్వసించరని, నీ ప్రభువు అన్నమాట నిజమయింది.

34. వారిని అడుగు: “మీరు అల్లాహ్ కు సాటిగా కల్పించుకున్న వారిలో సృష్టిని మొదటిసారి ఆరంభించేవాడు, తరువాత దానిని తిరిగి ఉనికిలోకి తెచ్చేవాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?” ఇలా అను: “సృష్టిని ఆరంభించేవాడు, దానిని తిరిగి ఉనికిలోకి తెచ్చేవాడూ కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే! అయితే మీరు ఎందుకు మోసగింప (సత్యం నుండి మరలింప) బడుతున్నారు?”

35. వారిని అడుగు: “మీరు అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించుకున్న వారిలో సత్యం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేసేవాడు, ఎవడైనా ఉన్నాడా?” ఇంకా ఇలా అను: “కేవలం అల్లాహ్ యే సత్యం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేసేవాడు. ఏమీ? సత్యం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేసేవాడు నిధేయతకు ఎక్కువ అర్హుడా? లేక మార్గదర్శకత్వం చేయుబడితేనే తప్ప స్వయంగా సన్మార్గం పొందలేని వాడా? అయితే మీ కేమయింది? మీరెలాంటి నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారు?”

36. మరియు వారిలో చాలా మంది తమ ఊహలను మాత్రమే అనుసరించేవారున్నారు. నిశ్చయంగా ఊహ, సత్య (అవగాహనకు) ఏ మాత్రం పనికిరాదు.¹ నిశ్చయంగా, వారు

فَأَنى تُصْرَفُونَ ۝

كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدُوُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ۚ قُلْ اللَّهُ يَبْدُوُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ۚ فَأَنى تُؤْفَكُونَ ۝

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدَى إِلَى الْحَقِّ قُلْ اللَّهُ يَهْدَى لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدَى إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمَّنْ لَا يَهْدَى إِلَّا أَنْ يَضِلَّ ۚ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ۝

وَمَا تَتَّبِعُ إِلَّا تَرَاهُمْ إِلَهًا ۚ إِنَّ الْإِنسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّا غَافِلٌ ۚ إِنَّ الْإِنسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّا غَافِلٌ ۚ إِنَّ الْإِنسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّا غَافِلٌ ۚ

1. చూడండి, 39:71.

2. చాలామంది ఊహలను, అంటే తమ కల్పనలను లేక భావనలను అనుసరించే వారున్నారు. కాని సత్యం ముందు ఊహలకు, భావనలకు, కల్పనలకు ఎలాంటి స్థానం లేదు. థూరీఆఫ్ లో ‘జన్న’

చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

37. మరియు అల్లాహ్ తప్ప మరొకరి ద్వారా ఈ ఖుర్ఆన్ కల్పించబడటం సంభవంకాదు: వాస్తవానికి ఇది (పూర్వ గ్రంథాలలో) మిగిలి ఉన్న దానిని (సత్యాన్ని) ధృవపరుస్తోంది మరియు ఇది (ముఖ్య సూచనలను) వివరించే గ్రంథం; ఇది సమస్తలోకాల పోషకుడైన (అల్లాహ్) తరఫునుండి వచ్చిందనటంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు!

38. అయినా వారు: “అతనే (ముహమ్మద్) దీనిని కల్పించాడు.” అని అంటున్నారా? వారితో అను: “మీరు సత్యవంతులే అయితే - అల్లాహ్ ను విడిచి మీరు పిలువగలిగే వారి నందరినీ (మీ సహాయానికి) పిలుచుకొని - దీనిపంటి ఒక్క సూరహ్ నైనా (రచించి) తీసుకురండి!”¹

39. కాని వారు - దాని జ్ఞానాన్ని ఇముడ్చు కొనక ముందే మరియు దాని వ్యాఖ్యానం వారివద్దకు రాకముందే - దానిని అబద్ధమని తిరస్కరించారు. వీరికి పూర్వమున్న వారు కూడా ఈ విధంగానే అబద్ధమని తిరస్కరించారు. కావున, చూశారా! ఆ దుర్మార్గుల ముగింపు ఎలా జరిగిందో!

40. మరియు వారిలో కొందరు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) సమ్మేవారున్నారు మరియు కొందరు దీనిని సమ్మని వారున్నారు. మరియు దౌర్జన్య పరులు ఎవరో నీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు.

41. మరియు ఒకవేళ వారు నిన్ను ఆసత్యుడవని తిరస్కరిస్తే, వారితో అను: “నా కర్మలు నాకు మరియు మీ కర్మలు మీకు. నా

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَى مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ تَصْدِيقُ الْبَيِّنَاتِ بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَقَدْ صُفِّيَ الْكِتَابَ الْأَرِيبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ

وَمِنْهُمْ مَنُ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنُ لَا يُؤْمِنُ بِهِ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْظَّالِمِينَ

وَإِنْ كَذَّبُوا فَذَلِكَ عَنِ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ غَنِيمٌ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كَذِبًا مُّبِينًا

అదే పదం షూహ్ మరియు నిశ్చయం తెండా అర్థాలలో వాడబడింది. ఈ సందర్భంలో షూహ్ లేక కల్పన అనే అర్థంలో వాడబడింది, (ముహమ్మద్ జూనాగథి).

1. చూడండి, 2:23 వ్యాఖ్యానం 1; 11:13, 17:88 మరియు 52:34.

కర్మలకు మీరు బాధ్యులు కారు మరియు మీ కర్మలకు నేను బాధ్యుడను కాను.”

42. మరియు వారిలో కొందరు నీ మాటలను వింటూఉంటారు! ఏమీ? నీవు చెవిటివారికి వినిపించగలవా? మరియు వారు ఏమీ అర్థంచేసుకోలేక పోయిప్పటికీ (వారికి వినిపించగలవా)?

43. మరియు వారిలో కొందరు నీవైపుకు చూస్తూఉంటారు. ఏమీ? నీవు గ్రుడ్డివారికి సరైనమార్గం చూపించగలవా? మరియు వారికి ఏమీ కనిపించనప్పటికీ కూడానా?

44. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మానవులకు ఎలాంటి అన్యాయం చేయడు, కాని మానవులే తమకుతాము అన్యాయం చేసుకుంటారు.

45. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) వారిని సమావేశపరచే రోజు, ఒకదినపు ఒక ఘడియ కంటే ఎక్కువ కాలం (ఇహలోకంలో) గడవలేదని వారు భావిస్తారు. ¹ వారు ఒకరినొకరు గుర్తుపడతారు. ² వాస్తవానికి అల్లాహ్ ను దర్శించవలసివున్న సత్యాన్ని నిరాకరించిన వారు, తీవ్రమైన నష్టానికి గురిఅవుతారు మరియు వారు మార్గదర్శకత్వాన్ని పొందలేకపోయారు.

46. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) మేము వాస్తవానికి వారికి వాగ్దానం చేసిన (శిక్షలలో) కొన్నింటిని నీకు చూపినా, లేక (అంతకు ముందే) నిన్ను మరణింపజేసినా, వారు మా వైపుకే కదా మరలి రావలసివున్నది. చివరకు వారి కర్మలన్నింటికీ అల్లాహ్ యే సాక్షి!

تَعْمَلُونَ

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْمَعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَسْمِعُ
الْأَعْمَى وَلَوْ أَنَّا لَأَعْقَلُونَ

وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْى
لَوْ أَنَّا لَأَبْصِرُونَ

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ
أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ كَأَن لَّمْ يُبَشِّرُوا إِلَّا سَاعَةً مِنَ النَّهَارِ
يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ
اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ

وَأَمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ
فَالْيُنَادُوا بِحُجَّتِهِمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ

1. చూడండి, 79:46.

2. చూడండి, 23:101.

47. మరియు ప్రతి సమాజానికి ఒక ప్రవక్త (పంపబడ్డాడు). ఎప్పుడైతే వారి ప్రవక్త వస్తాడో అప్పుడు వారిమధ్య (వ్యవహారాల) తీర్పు న్యాయంగా చేయబడుతుంది. మరియు వారి కెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.¹

48. మరియు వారిలా అడుగుతున్నారు: “మీరు సత్యపంతులే అయితే ఈ వాగ్దానం ఎప్పుడు పూర్తి కానున్నది?”

49. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్ కోరితే తప్ప! నా కొరకు నేను కీడుగానీ, మేలుగానీ చేసుకోగలిగే శక్తి నాకు లేదు.² ప్రతి సమాజానికి ఒక గడువు నియమింపబడి ఉంది. వారి గడువు వచ్చినపుడు వారు ఒకఘడియ వేసక గానీ లేక ముందు గానీ కాలేరు.”³

50. వారితో అను: “ఏమి? మీరు ఆలోచించారా (చూశారా)! ఒకవేళ అయిన శిక్ష మీపై రాత్రి గానీ, లేక వగలు గానీ వచ్చిపడితే (మీరెంచేయగలరు)? అయితే దేనికొరకు ఈ అపరాధాలు తొందరపెడుతున్నారు?”⁴

51. ఏమి? అది (ఆ శిక్ష) మీపై వచ్చిపడిన తరువాతనే మీరు దానిని సమ্মుతారా? (ఆ రోజు మీరిలా అడగబడతారు): “ఇప్పుడా, (మీరు దానిని సమ్మేది)? వాస్తవానికి మీరు దానికొరకు తొందరపెట్టా ఉండేవారు కదా!”

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾

قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ۚ إِنَّ أَوَّلَ آيَاتِي إِلَهُكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَوْفُونَ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٤٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُمْ عِدَائِي أُوْلَئِكَ أَعْدَاءُ اللَّهِ يَسْعَىٰ لَهُ مِنَ الْعَرْشِ ﴿٥٠﴾

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُوءُ الْفِرْعَوْنِ وَقَدْ كَفَرَ بِهِ فَكَذَّبُوا عَنْهُ فَآمَنُوا بِهِ ۚ أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُ آيَاتُ الْمُنِيرِ ﴿٥١﴾

1. చూడండి, 6:131-132, 17:15.

2. ఇక్కడ అల్లాహుతా'అలా వైప్రప్రవక్త ('స'అస)తో: “అల్లాహ్ కోరితే నాకు నేను, కీడు గానీ, మేలు గానీ, చేసుకోలేను.” అని చెప్పమంటున్నాడు. వైప్రప్రవక్త('స'అస)కే తన స్వంతానికి కీడుగానీ మేలుగానీ చేసుకునే శక్తి లేనప్పుడు, ఇతర వలీలకుగానీ లేక సద్దురుమంటు గానీ - జీవించి ఉన్నా లేక మరణించినా - ఇతరులకు కీడు గానీ మేలు గానీ చేయగల శక్తి ఎలా ఉండగలదు? వారిని అర్థించేవారు ఇది ఎందుకు ఆర్థంచేసుకోలేరు?

3. చూడండి, 7:34.

4. చూడండి, 6:57-58, 48:32.

52. అప్పుడు దుర్మార్గులతో ఇలా అనబడుతుంది: “మీరు శాశ్వతమైన శిక్షను అనుభవించండి! మీకు, మీరు చేస్తూఉండిన కర్మల ప్రతిఫలం తప్ప వేరే (శిక్ష) విధించబడునా?” (5/8)

53. * మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వారు ఇంకా ఇలా అడుగుతున్నారు: “ఏమీ? ఇదంతా సత్యమేనా?”¹ వారితో అను: “అవును, నా ప్రభువు సాక్షిగా! ఇదంతా నిశ్చయంగా, జరగ బోయే సత్యమే! మరియు మీరు దానినుండి తప్పించుకోలేరు!”

54. మరియు దుర్మార్గం చేసిన ప్రతివ్యక్తి పద్ద ఒకవేళ వాస్తవానికి భూమిలో ఉన్న ధన మంతా ఉన్నా, దానిని అంతా పరిహారంగా ఇవ్వటానికి సిద్ధపడతాడు,² (కాని అది స్వీకరించబడదు). మరియు వారు ఆ శిక్షను చూసినప్పుడు లోలోపల పశ్చాత్తాపపడతారు. మరియు వారి మధ్య తీర్పు న్యాయంగా జరుగుతుంది, మరియు వారి కేలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

55. వినండి! నిశ్చయంగా, ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ ఉన్న సమస్తమూ, అల్లాహ్ కే చెందినది. తెలుసుకోండి! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం, కాని చాలామందికి ఇది తెలియదు.

56. ఆయనే జీవన్మరణాలను ఇచ్చేవాడు మరియు ఆయనే వైపునకే మీరంతా మరలింపబడతారు.³

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا اذْذُقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ
هَلْ تُعْزَوْنَ اِلَيْهَا كُنْتُمْ تُكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾

وَيَسْتَكْبِرُونَ كَأَنَّهُمْ قُلُوبٌ اِي وَرَبِّ اِنَّهُمْ كَانُوا يُكْسَبُونَ
بِعَمَلِهِمْ ﴿٥٣﴾

وَلَوْ اَنَّ كُلُّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِى الْاَرْضِ لَاقْتَرِفَتْ
وَأَمَرُوا النَّارَ لَهَا رَاوِا الْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ
بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾

اَلَا اِنَّ يَدِىْ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اِلٰنَّ وَعَدِ
اَللّٰهُ حَقٌّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾

هُوَ الَّذِىْ يُمِيتُ وَيُحْيِىْ وَهُوَ رَءِىُّكُمْ ﴿٥٦﴾

1. “మరణించి మట్టిగా మారిపోయిన తరువాత కూడా మళ్ళీ సజీవులుగా మునుపటి ఆకారంలో లేవబడతామా?” ఇలాంటి ప్రశ్నలు ఖుర్ఆన్ లో ఇంకా రెండు చోట్లలో ఉన్నాయి. 34:3, 64:7.

2. చూడండి, 3:91 మరియు 5:36.

3. చూడండి, 11:123.

57. ఓ మానవులారా! వాస్తవంగా మీ ప్రభువు తరపునుండి మీ వద్దకు హితోపదేశం (ఈ ఖుర్ఆన్) పచ్చింది మరియు ఇది మీ హృదయాల (రోగాల)కు స్వస్థత నిస్తుంది. మరియు విశ్వసించిన వారికి మార్గదర్శకత్వం మరియు కారుణ్యం (ప్రసాదిస్తుంది).

58. ఇలా అను: “ఇది అల్లాహ్ అనుగ్రహం వల్ల మరియు ఆయన కారుణ్యంవల్ల, కావున దీనితో వారిని ఆనందించును. ఇది వారు కూడబెట్టే దానికంటే ఎంతో మేలైనది.”

59. ఇలా అను: “మీరు ఆలోచించారా! అల్లాహ్ మీ కొరకు అపతరింపజేసిన జీవనోపాధిలో నుండి మీరు స్వయంగానే కొన్నింటిని ధర్మసమ్మతం, మరికొన్నింటిని నిషేధం చేసుకున్నారు.” ఇలా అడుగు: “ఏమీ అల్లాహ్ దీనికి అనుమతి ఇచ్చాడా? లేదా మీ బూటక కల్పనలను అల్లాహ్ కు అంటగట్టుతున్నారా?”

60. మరియు అల్లాహ్ పై ఆబద్ధాలు కల్పించేవారు, తీర్పుదిశమును గురించి ఏమనుకుంటున్నారు? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మానవులయెడల అత్యంత అనుగ్రహం కలవాడు, కాని చాలామంది కృతజ్ఞతలు చూపరు.

61. మరియు (ఓ ప్రపక్తా!) నీవు ఏ కార్యంలో ఉన్నా మరియు ఖుర్ఆన్ నుండి నీవు దేనిని పఠిస్తా ఉన్నా మరియు (ఓ మానవులారా!) మీరు ఏమి చేస్తా ఉన్నా! మీరు మీ వసులలో నిమగ్నులై ఉన్నప్పుడు, మేము మిమ్మల్ని కనిపెట్టుకునే ఉంటాము. భూమ్యాకాశాలలో ఉన్నటువంటి ఒక రవంత (పరమాణువంత) వస్తువైనా, దాని

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَبِشْعَاءِ
لِيَأْتِيَ الْقُصُودُ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِلْمُؤْمِنِينَ ٥٧

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ قَدْ جَاءَكَ فَلْيَفْرَحُوا
هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ٥٨

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ
حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ اللَّهُ أَزِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ
تَفَتَرُونَ ٥٩

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ٦٠

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ
وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ
تُقِضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْتَرِبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ
مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ
مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ٦١

కంటే చిన్న దైనా లేదా పెద్దదైనా, నీ ప్రభువు దృష్టినుండి మరుగుగా లేదు. అదంతా ఒక స్పష్టమైన గ్రంథంలో వ్రాయబడి ఉంది.¹

62. వినండి! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు ప్రేయులైన వారికి² ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!

63. ఎవరైతే విశ్వసించారో మరియు దైవభీతి కలిగి ఉంటారో!

64. వారికి ఇహలోక జీవితంలోనూ మరియు పరలోకంలోనూ శుభవార్త ఉంటుంది. అల్లాహ్ పలుకులలో ఎలాంటి మార్పు ఉండదు. ఇదే ఆ గొప్ప సాఫల్యం (విజయం).

65. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వారి మాటలు నిన్ను దుఃఖింపజేయకూడదు. నిశ్చయంగా, శక్తి (గౌరవం)³ అంతా అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

66. వినండి! నిశ్చయంగా, ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. మరియు అల్లాహ్ ను కాదని ఆయనకు భాగస్వాములను కల్పించి వారిని ప్రార్థించేవారు, ఎవరిని అనుసరిస్తున్నారు? వారు అనుసరిస్తున్నది కేవలం తమ భ్రమలనే. మరియు వారు కేవలం ఊహగానాలు మాత్రమే చేస్తున్నారు.

67. ఆయనే మీ కొరకు రాత్రిని విశ్రాంతి పొందటానికి మరియు పగటిని (సంపాదించ

الْأَيْنِ أُولَئِكَ اللَّهُ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝

الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ۝

لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا يَتَذَكَّرُ لَكُمْ اللَّهُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

وَلَا يَخْرُجُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ۖ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ ۚ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءُ إِنَّ يَلْبِغُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ۝

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهَا

1. చూడండి, 6:59, 38, 11:6.

2. అవ్ లియా, వలియున్: (ఎక ప.) ఈ పదానికి, సహాయకుడు, రక్షించే వాడు, పోషించే వాడు, బంధువు, సన్నిహితుడు, ప్రేయుడు, యజమాని, స్వామి, కర్త, స్నేహితుడు మొదలైన అర్థాలున్నాయి. చూడండి, 2:257 మరియు 3:68.

3. 'ఇజ్జతున్: అనేపదానికి శక్తి, గౌరవం, అదరం అనే అర్థాలున్నాయి.

టానికి) ప్రకాశవంతంగా చేశాడు. నిశ్చయంగా శ్రద్ధగా వివేచారికి ఇందులో సూచనలున్నాయి.

68. “అల్లాహ్ (ఒకడ్చీ) కొడుకుగా చేసుకున్నాడు.”¹ అని వారు (యూదులు మరియు క్రైస్తవులు) అంటారు. ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు. ఆయన స్వయంసమృద్ధుడు. అకాశాలలోను మరియు భూమిలోనూ ఉన్నదంతా ఆయనకే చెందుతుంది! ఇలా అసహానికి మీ దగ్గర ఏదైనా నిదర్శనం ఉందా? ఏమీ? అల్లాహ్ ను గురించి మీకు తెలియని మాటలు అంటారా?

69. ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు అబద్ధం అంటగట్టే వారు నిన్నటికీ సాఫల్యం పొందరు.”

70. ఇహలోకంలో వారు కొంతకాలం సుఖాలు అనుభవించవచ్చు! కాని తరువాత మా వైపునకే, వారికి మరలి రావలసి ఉంది. అప్పుడు మేము వారి సత్యతిరస్కారానికి ఫలితంగా, వారికి కఠిన శిక్షను రుచి చూపుతాము. (3/4)

71. * మరియు వారికి సూహా గాఢను వినిపించు.² అతను తన జాతివారితో ఇలా అన్నప్పుడు: “వా జాతి సోదరులారా! నేను మీతో ఉండటం మరియు అల్లాహ్ సూచన (అయాత్)లను బోధించటం, మీకు బాధాకరమైనదిగా ఉంటే! నేను మాత్రం అల్లాహ్ నే సమ్ముకున్నాను. మీరూ మరియు మీరు

وَالنَّهَارُ مُبْهِسًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٨﴾

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ هُوَ الْعَزِيزُ لَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهَذَا أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٩﴾

قُلْ إِنْ الَّذِينَ يَنْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿٧٠﴾

مَتَاعًا فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُنْفِئُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧١﴾

وَأَنذَرْتَهُمْ نَبَأَ نُوْحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَقْرَأُونَ كَانُ كُفْرًا عَلَيْهِمْ مَّقَالِي وَتَذَكَّرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَّ اللَّهُ نُوْحًا فَاجْعِلُوا أَمْرَكُمْ وَمِثْلَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غِنَةً ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنْظِرُونِ ﴿٧٢﴾

1. యూదులు అంటారు: “‘ఉ‘జైర్ (‘అ.స.) అల్లాహ్ కొడుకు.” అని. క్రైస్తవులు అంటారు: “నేను క్రీస్తు అల్లాహ్ కొడుకు.” అని. కుమారుడు ఉండాలని, వారే కోరుతారు. ఎవరైతే తమ మరణం తరువాత తమ ఆస్తిపాస్తులకు వారసుడు ఉండాలని కోరుతారో! అల్లాహ్ (ను.తా.) నిత్యుడు, సత్యుడు, అంతా సశించిన తరువాత కూడా మిగిలి ఉండేవాడు. విశ్వంలో ఉన్న సమస్తమూ ఆయనకే చెందినది. ఆయనే సర్వానికి వారసుడు. అలాంటప్పుడు, ఆయనకు కొడుకు అవసరం ఎందుకుంటుంది. చూడండి, 2:116, 19:90-92 మరియు 6:100.

2. సూహా (‘అ.స.) విపరాలకు చూడండి, 11:36-48 మరియు 7:59-64.

అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించిన వారూ, అందరూ కలిసి ఒక (పన్నాగపు) నిర్ణయం తీసుకోండి. తరువాత మీ నిర్ణయంలో మీ కెలాంటి సందేహం లేకుండా చూసుకోండి. ఆ పిదప ఆ పన్నాగాన్ని నాకు వ్యతిరేకంగా ప్రయోగించండి; నాకు ఏమాత్రం వ్యవధి నివ్వకండి.

72. “కాని, ఒకవేళ మీరు వెనుదిరిగితే, నేను మాత్రం మీనుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగటం లేదు! నా ప్రతిఫలం కేవలం అల్లాహ్ దగ్గర ఉంది. మరియు నేను కేవలం అల్లాహ్‌కే విధేయుడ (ముస్లిం)నై ఉండాలని ఆజ్ఞాపించబడ్డాను.”¹

73. కాని, వారు అతనిని అబద్ధికుడని తిరస్కరించారు. కావున మేము అతనిని మరియు అతనితో పాటు ఓడలో ఉన్నవారిని రక్షించి, వారిని భూమికి వారసులుగా చేశాము. మరియు మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించిన వారిని ముంచినేశాము. కావున చూడండి, హెచ్చరిక చేయబడినా (విశ్వసించని) వారి గతి ఏమయిందో!

74. అతని (సూహ్) తరువాత ప్రవక్తలను వారి వారి జాతుల వారిపద్ధతులకు సంపాము. వారు, వారిపద్ధతుల స్పష్టమైన నిదర్శనాలు తీసుకొని వచ్చినా! వారు మొదట అబద్ధమని తిరస్కరించిన విషయాన్ని మళ్ళీ విశ్వసించ లేక పోయారు. ఈ విధంగా మేము హద్దులు మీరి ప్రవర్తించే వారి హృదయాల మీద ముద్ర వేస్తాము.

75. ఇక వారి తరువాత, మూసా మరియు

فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَسْأَلُكُمْ مِنْ أَجْرِي إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٢﴾

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلَيْنِ وَجَعَلْنَاهُمْ خُلَفَاءَ وَأَعْرَضْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٣﴾

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا يَتُوبُونَ إِلَيْهَا كَذَّبُوا بِهَا مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُوسَى وَهَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ

1. సూహ్ ('అ.స.) యొక్క ఈ మాటల నుండి తెలిసేదేమిటంటే ప్రవక్తలందరూ, ఇస్లాం - అంటే, ఏకైక ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సూ.తా.)కే విధేయులై ఉండాలని - బోధించారు. చూడండి, 27:91, 2:131-132, 12:101, 10:84, 7:126, 27:44, 5:111 మరియు 6:162-163.

హరూన్‌లను మా సూచనలతో ఫిర్‌బాన్ మరియు అతని నాయకులవద్దకు పంపితే, వారు దురహంకారం చూపారు. వారు అవరాధులైన జనులు.

76. కావున మా వద్దనుండి సత్యం వారి ముందుకు వచ్చినపుడు వారు: “నిశ్చయంగా, ఇది స్పష్టమైన మంత్రజాలమే!” అని అన్నారు.

77. మూసా అన్నాడు: “ఏమీ? సత్యం మీ ముందుకు వచ్చిన తరువాత కూడా ఇలా అంటారా? ఏమీ? ఇది మంత్రజాలమా? మరియు మాంత్రికులు ఎన్నడూ సాఫల్యం పొందరు కదా!”

78. వారన్నారు: “మా తండ్రితాతలు నడిచిన మార్గం నుండి మమ్మల్ని మళ్ళించాలని మరియు మీ ఇద్దరి పెద్దరికాన్ని భూమిలో స్థాపించాలనా, మీరిద్దరూ పచ్చింది? మరియు మేము మీ ఇద్దరినీ ఏ మాత్రం విశ్వసించము!”

79. మరియు ఫిర్‌బాన్ (తన వారితో) అన్నాడు: “నేర్పుగల ప్రతి మాంత్రికుణ్ణి నా వద్దకు తీసుకురండి!”

80. మాంత్రికులు వచ్చిన తరువాత మూసా వారితో: “మీరు వినరదలచుకున్న వాటిని వినరండి!” అని అన్నాడు.

81. వారు వినరగానే మూసా: “మీరు విసిరింది మంత్రజాలం. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దానిని భంగపరుస్తాడు.¹ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దౌర్జన్యపరుల కార్యాలను చక్కబఠనెవ్వడు.

82. మరియు అల్లాహ్ తన ఆజ్ఞతో సత్యాన్ని సత్యంగా నిరూపిస్తాడు,² అది అవరాధులకు

وَمَلَأْنِيهِ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ۝

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا لَيِجْرٌ مُّسْتَعْتَبٌ ۝

قَالَ مُوسَى اُنْتَوُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ فَاسْمَعُوا هَذَا وَلَا تَتَّبِعُوا السَّجُورَ ۝

قَالُوا أَجَعْتَنَا لِيَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاؤُنَا وَكُنَّا لَكُمْ الْكَافِرِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا نَعْنُ لَكُمْ بِمُؤْمِنِينَ ۝

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ااُنْتَوَنِي بِحُجَّتِ سِحْرِ عَلِيِّ ۝

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَال لَّهُمْ مُوسَى الْقَوْمَآ أَنْتُمْ مُّكَلَّفُونَ ۝

فَلَمَّا الْقَوْمَآ قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السَّحَرُ إِنَّ اللَّهَ سَيَبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ۝

وَحِثُُّ اللَّهَ الْحَقِّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ۝

1. చూడండి, 7:116 మరియు 20:66.

2. చూడండి, 8:7 మరియు 42:24.

ఎంత ఆసహ్యకరమైనా సరే!”

83. కాని ఫిర్ బెన్ మరియు అతని నాయకులు తమను హింసెన్తారేమో అనే భయంతో! అతని జాతివారిలోని కొందరు ప్రజలు తప్ప ఇతరులు మూసాను విశ్వసించలేదు.¹ మరియు వాస్తవానికి, ఫిర్ బెన్ దేశంలో ప్రాబల్యం వహించి ఉండేవాడు. మరియు నిశ్చయంగా, అతడు మీతి మీరి పవర్తించేవారిలో ఒకడుగా ఉండేవాడు.

84. మరియు మూసా అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! మీకు నిజంగానే అల్లాహ్ మీద విశ్వాసం ఉంటే మరియు మీరు నిజంగానే అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) అయితే, మీరు ఆయన (అల్లాహ్) వైసనే సమ్మతం ఉంచుకోండి.”²

85. అప్పుడు వారిలా జవాబిచ్చారు: “మేము అల్లాహ్ నే సమ్మతించాము. ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని దుర్మార్గులకు పరీక్షా సాధనంగా చేయకు;

86. “మరియు నీ కారుణ్యంతో మమ్మల్ని సత్యతిరస్కార ప్రజలనుండి కాపాడు.”

87. మరియు మేము మూసాకు మరియు అతని సోదరునికి ఇలా దివ్యజ్ఞానం (వహీ) పంపాము: “మీరు, మీ జాతి వారి కొరకు ఈజిప్టులో గృహాలను సమకూర్చుకోండి. మరియు మీ గృహాలను, ప్రార్థనా స్థలాలుగా చేసుకొని సమాజీలను స్థాపించండి.”³ మరియు

فَمَا آمَنَ لِمُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِنْ قَوْمِهِ عَلَى خَوْفٍ
مِنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَنْ يَفْتَقَهُمْ وَإِنْ فِرْعَوْنُ
لَعَالِي فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ الْمُسْرِفِينَ

وَقَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ أَنْتُمْ بِاللَّهِ تَعَالَى
تَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ

فَعَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِقَوْمِ
الظَّالِمِينَ

وَجَعَلْنَا رَحْمَةً لَكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى وَأَخِيهِ أَنْ تَبَثُّوا الْقَوْمَ
يَبْصُرُ يَوْمًا وَآجَعُوا وَيُؤْتُوا مِنكُمْ فَيْدَةً وَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَبَيِّرُوا الْمُؤْمِنِينَ

1. చూడండి, 7:120-126.

2. చూడండి, 7:128-129.

3. దీని అర్థం ఏమిటంటే ఫిర్ బెన్ జాతివారి దోర్లవ్యాధి ముండి తప్పించుకోవటానికి వారితో: “మీరు మీ ఇంట్లలోనే ప్రార్థనాస్థలాలు ఏర్పాటు చేసుకొని, బైతుల్ మఖ్దీస్ వైపునకు మరలి ప్రార్థనలు చేయండి.” అని, ఆదేశమివ్వబడింది.

విశ్వాసులకు శుభవార్తలు ఇవ్వు.”

88. మూసా ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నీవు ఫిర్ బైస్ కు మరియు అతని నాయకులకు ఇహలోక జీవితంలో వైభవం మరియు సంపదలను ప్రసాదించావు. ఓ మా ప్రభూ! వారిని (ప్రజలను) నీ మార్గం నుండి తప్పించడానికా ఇవి? ఓ మా ప్రభూ! వారి సంపదలను ధ్వంసం చేయి, వారి హృదయాలపై కఠినాపస్తను కలుగజేయి, ఎందుకంటే వారు కఠిన శిక్షను చూసేంతవరకు విశ్వసించరు!”¹

89. (అల్లాహ్) సెలవిచ్చాడు: “మీ ఉభయుల ప్రార్థన అంగీకరించబడింది. మీ రిద్దరూ (ఋజుమార్గం పై) స్థిరంగా ఉండండి. మీరిద్దరూ తెలివిలేని వారి మార్గాన్ని అనుసరించకండి.” (7/8)

90. * మరియు మేము ఇస్రాయీల్ సంతతి వారిని సముద్రం దాటించాము. ఆ పడవ ఫిర్ బైస్ మరియు అతని సైనికులు దౌర్జన్యంతో మరియు శతృత్వంతో వారిని వెంటబడించారు. చివరకు (ఫిర్ బైస్) మునిగి పోతూ అన్నాడు:² “నిశ్చయంగా, ఇస్రాయీల్ సంతతివారు విశ్వసించిన దేవుడు తప్ప మరొక దేవుడు లేడని నేను విశ్వసించాను. నేను విధేయుల (ముస్లింల)లో చేరాను!”

91. (అతనికి ఇలా జవాబు ఇవ్వబడింది):

وَقَالَ مُوسَى رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكَتَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا
لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَى أَمْوَالِهِمْ
وَاشْدُدْ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّى يَرَوُا
الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ۝

قَالَ قَدْ أُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا
تَتَّبِعَنَّ سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۝

وَجُودَيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَنْبَعَثْنَا فِرْعَوْنَ
وَجُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ
أَمِنْتُ آلَهُ الرَّأْيِ الْإِلَهِ الَّذِي آمَنْتُ بِهِ بَنُو
إِسْرَءِيلَ بَلَّ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ۝

الَّذِينَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلَ وَكُنْتَ مِنَ

1. సూరహ్ ('అ.స.) 950 సంవత్సరాల పరకు ధర్మ ప్రచారం చేసినా కూడా అతని జాతివారు, ఇస్లాం వైపుకు రాలేదు. వారు అతని అహ్వనాన్ని తిరస్కరించారు. అ తరువాత అతను పహించలేక చేసిన శాపాన్ని గురించి చూడండి, 71:26. అదేవిధంగా మూసా ('అ.స.) కూడా సహించుకోలేక వారి మీదకు అపదలను పంపమని అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థించారు.

2. ఖుర్ఆన్ లో పేర్కొనబడిన కథలు గుణపాఠం నేర్చుకోవడానికి ఉన్నాయి వానీ కథలు చెప్పాలనే ఉద్దేశ్యంతో వారు. చూడండి ఖుర్ఆన్, 2:50 మరియు సూరహ్ అష్-షు'అరా.

“ఇప్పుడా,¹ (నీవు విశ్వసించేది)? మరియు వాస్తవానికి నీవు, ఇంతవరకు ఆజ్ఞోల్లంఘన చేస్తూ ఉన్నావు మరియు దౌర్జన్యపరులలో చేరి ఉన్నావు కదా!

92. “ఇక నీ తరువాత వచ్చేవారికి ఒక సూచనగా ఉండటానికి ఈ నాడు నీ శవాన్ని కాపాడుతాము.” మరియు నిశ్చయంగా, చాలామంది ప్రజలు మా సూచనల పట్ల నిర్లక్ష్యులై ఉన్నారు.

93. మరియు వాస్తవానికి మేము ఇస్రాయిల్ సంతతి వారికి ఉండటానికి మంచి స్థానాన్ని ఇచ్చి, వారికి ఉత్తమ జీవనోపాధిని ప్రసాదించాము. మరియు వారివద్దకు దివ్య జ్ఞానం వచ్చినంతవరకు వారిమధ్య భేదాభిప్రాయాలు రాలేదు. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు పునరుత్థాసదినమున వారిమధ్య ఉన్న భేదాభిప్రాయాలను గురించి తీర్పుచేస్తాడు.

94. (ఓ ముహమ్మద్!) ఒకవేళ నీ వైపునకు అపతరింపజేయబడిన విషయాలను గురించి నీకేమైనా సందేహంఉంటే నీకు పూర్వం వచ్చిన గ్రంథాన్ని చదువుతున్న వారిని అడుగు! వాస్తవంగా, నీ ప్రభువు తరపునుండి నీ వద్దకు సత్యం వచ్చింది. కావున నీవు సందేహించే వారిలో చేరకు;

95. మరియు అల్లాహ్ సూచనలను అబద్ధాలని నిరాకరించినవారిలో చేరకు. అలాచేస్తే నీవు కూడా తప్పక పట్టం పొందేవారిలో చేరిపోతావు.

96. నిశ్చయంగా, ఎవరి విషయంలోనైతే నీ ప్రభువు వాక్కు సత్యమని నిరూపించబడిందో, వారు ఎన్నటికీ విశ్వసించరు.

الْمُفْسِدِينَ

وَالْيَوْمَ نَجْعَلُكَ بَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلَقَكَ آيَةً
وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ آيَاتِنَا لَغَافِلُونَ ﴿٩٢﴾

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مِيقَاتَ صَدَقِ
وَرَزَقْنَهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اتَّخَفُوا حَتَّى
جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾

كَأَن كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَاصْطَلِ
الَّذِينَ يَفْقَهُوْنَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ
جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُنْكَرِينَ ﴿٩٤﴾

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
فَتَكُونُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَيْهِمْ كَذِبَتْ رِبِّكَ لَ
يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾

97. మరియు ఒకవేళ వారి వద్దకు ఏ విధమైన అద్భుతసూచన వచ్చినా! వారు బాధాకరమైన శిక్షను చూడనంత వరకు (విశ్వసించరు).¹

98. యూసుఫ్ జాతివారు తప్ప! ఇతర ఏ పురవాసులకు కూడా, (శిక్షను చూసిన తరువాత) విశ్వసించగా, వారి విశ్వాసం వారికి లాభదాయకం కాలేకపోయింది! (యూసుఫ్ జాతి) వారు విశ్వసించిన పిదప మేము వారి నుండి ఇహలోక జీవితపు అపమానకరమైన శిక్షను తొలగించాము. మరియు వారిని కొంతకాలం వరకు వారి (ఇహలోక జీవితాన్ని) అనుభవించే అవకాశాన్ని ఇచ్చాము.²

99. మరియు నీ ప్రభువు కోరితే, భూమిలో ఉన్న వారందరూ విశ్వసించేవారు. ఏమీ? నీవు మానవులందరినీ విశ్వాసులయ్యే వరకు, వారిని బలవంతంచేస్తూ ఉంటావా?

100. మరియు ఏ వ్యక్తి అయినాసరే అల్లాహ్ అనుమతి లేనిదే విశ్వసించజాలడు. జ్ఞానాన్ని ఉపయోగించనివారిపై ఆయన (అవిశ్వాసపు) మూలిన్యాన్ని రుద్దుతాడు.

101. ఇలా అను: “అకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ, ఏమేమున్నాయో చూడండి!” మరియు విశ్వసించని ప్రజలకు సూచనలు గానీ, హెచ్చరికలు గానీ ఏవిధంగానూ పనికిరావు!

وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّىٰ بَرَّوْا الْعَذَابَ الْآلِيمَ

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ آمَنَتْ فَنَفَعَهَا آلِهَا الْآخِرُونَ
يُونُسَ لَوْلَا آمَنَّا غَثُّهُمْ عَدَابَ الْغُرَىٰ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَنَعَّمْنَا لَهُمْ إِلَىٰ حِينٍ

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَن فِي الْأَرْضِ كُلُّهُنَّ جُمُعَةً
أَقَامَتْ تَذْكِرَةَ لِلنَّاسِ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

وَمَا كَانَ لِلنَّاسِ أَنْ يُؤْمِنُوا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلَ
الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

قُلْ أَنْظَرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُعْنِي
الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ

1. మా శిక్ష చూసిన తరువాత విశ్వసించే అది వారికి లాభదాయకం కాజాలదు, చూడండి, 40:85.

2. యూసుఫ్ ('అ.స.), 'నైనవా' (Nineveh) వాసులకు ధర్మప్రచారం చేశారు. కాని వారతనిని తిరస్కరించారు. దానికి అతను కోపపడి ఉద్రేకంతో వారిని శపించి వెళ్ళిపోయాడు. వారిపైకి శిక్షరాపడం చూసి ప్రజలందరూ ఒక మైదానంలో చేరుకొని అల్లాహ్ (సు.తా.)ను మన్నించమని ప్రార్థించారు. వారి క్షమాపణను అంగీకరించి అల్లాహ్ (సు.తా.) వారి శిక్షను తొలగించాడు. అ తరువాత వారు అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయులు (ముస్లిములు) అయ్యారు. ఈ విధంగా శిక్షను చూసిన తరువాత క్షమాపణ అంగీకరించబడిన వారు కేవలం యూసుఫ్ ('అ.స.) జాతి ప్రజలు మాత్రమే. ఇంకా చూడండి, 21:87-88, 37:139-148, (ఫిల్డ్ అల్-ఖదీర్).

102. ఇప్పుడు వారు, తమకు పూర్వం గతించిన వారికి సంభవించిన దినాల కోసం తప్ప మరి దేనికోసం నిరీక్షిస్తున్నారు? వారితో ఆను: “మీరూ నిరీక్షించండి! నిశ్చయంగా, నేను కూడా మీతోపాటు నిరీక్షిస్తాను!”

103. తరువాత (చివరకు) మేము మా ప్రవక్తలను మరియు విశ్వసించిన వారిని కాపాడుతూ ఉంటాము. ఈ విధంగా విశ్వాసులను కాపాడటం మా విధి.

104. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇలా ఆను: “ఓ మానవులారా! నా ధర్మాన్ని గురించి మీకు ఎలాంటి సందేహం ఉన్నా అల్లాహ్ను పదలి మీరు ఆరాధించే వారిని నేనెన్నడూ ఆరాధించను. అంతేకాదు, నేను అల్లాహ్నే ఆరాధిస్తాను. అయినే మీమ్మల్ని మరణింపజేస్తాడు. మరియు నేను విశ్వాసులలో ఒకడిగా ఉండాలని ఆదేశించబడ్డాను.”

105. (నేను ఇలా ఆజ్ఞాపించబడ్డాను): “నీవు మాత్రం సత్యధర్మమైన ఏకదైవ సిద్ధాంతాన్నే ఆనుసరించు. మరియు ఎన్నటికీ అల్లాహ్ను సాటి కల్పించే (షిర్క్ చేసే) వారిలో చేరకు.

106. “మరియు అల్లాహ్ను పదలి నీకు లాభం గానీ మరియు నష్టం గానీ కలిగించలేని దానిని నీవు ప్రార్థించకు. ఒకవేళ నీవు అలాచేస్తే! నిశ్చయంగా, నీవు దుర్మార్గులలో చేరిన వాడవు అవుతావు.”

107. ఒకవేళ అల్లాహ్ నీకు ఏదైనా అపద కలిగించడలిస్తే అయిన తప్ప మరెవ్వరూ దానిని తొలగించలేరు. మరియు అయిన నీకు మేలు చేయడలిస్తే, అయిన అనుగ్రహాన్ని ఎవ్వడూ మళ్ళించలేడు. అయిన తన

فَهُمْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ آيَاتِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَاتَّقُوا اللَّهَ إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾

ثُمَّ نَحْنُ رُسُلْنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا كُنْ لَكَ حُجَّةً عَلَيْنَا سُبْحَانَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ تُحِبُّونَ شَيْئًا مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَكَّلُكُمْ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٤﴾

وَأَنْ أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فَرِيقًا كَتُبْنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٥﴾

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنْ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

وَأِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ بِفَضْلٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٧﴾

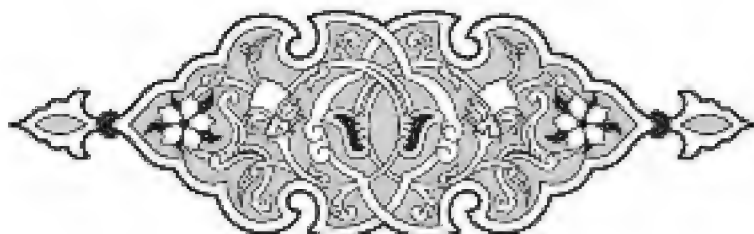
దాసులలో తాను కోరిన వారికి తన అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. మరియు ఆయనే క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

108. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇలా అను: “ఓ మానవులారా! వాస్తవంగా, మీ ప్రభువు తరపు నుండి మీ పద్ధతు సత్యం పచ్చి ఉన్నది. ఇక ఎవడు సన్మార్గాన్ని అనుసరిస్తాడో! నిశ్చయంగా, ఆతడు తనమేలుకే సన్మార్గాన్ని అనుసరిస్తాడు. ఇక ఎవడు మార్గభ్రష్టుడవుతాడో నిశ్చయంగా తనకే నష్టం కలిగించుకుంటాడు. నేను మీ బాధ్యత వహించేవాడను కాను!”

109. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీవై ఆవతరింపజేయబడిన సందేశాన్ని (వహిని) అనుసరించు. మరియు అల్లాహ్ తీర్పుచేసే వరకు నీవు ఓర్పువహించు. మరియు న్యాయాధిపతులలో ఆయనే అత్యుత్తముడు.

قُلْ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ
فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ
فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا اَنَا عَلَيْكُمْ بِرَكِيبٍ ۝

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ اِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىٰ يَخُذَكَ اللّٰهُ
وَهُوَ خَيْرُ الْعٰكِمِیْنَ ۝

11. సూరహ్ హూద్

سُورَةُ هُودٍ

ఈ సూరహ్, సూరహ్ యూసుఫ్ తరువాత, అంతిమ మక్కా కాలంలో ఆపతరింప జేయబడింది. ఇందులో 123 అయతులున్నాయి. ఇందులో మానవుల పరస్పర వ్యవహారాలను గురించి చర్చించింది. ముఖ్యంగా అయత్ 117: “మరియు వాటిలో నివసించే ప్రజలు సద్వర్తనులై ఉన్నంతవరకు, అలాంటి నగరాలను నీ ప్రభువు అన్యాయంగా నాశనం చేసేవాడు కాదు!” దీనిపై 50వ అయత్ నుండి గ్రహింపబడింది. హూద్ (‘అ.స.) ‘అరబ్బు ప్రవక్త. ఈ సూరహ్ లో ఇంకా ఇద్దరు ‘అరబ్బు ప్రవక్తల ప్రస్తావన ఉంది. వారు న’మూద్ జాతికి చెందిన ‘సాలిహ్ (‘అ.స.) మరియు మద్యన్ ప్రాంతానికి చెందిన ము‘సా (‘అ.స.).

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అలిఫ్-లామ్-రా. (ఇది) ఒక దివ్య గ్రంథం, దీని సూక్తులు (అయాత్) నిర్దుష్ట మైనవి మరియు మహా వివేచనాపరుడు, సర్వం తెలిసినవాడు అయిన (అల్లాహ్) తరఫునుండి నివరించబడ్డాయి;

2. మీరు అల్లాహ్ ను తప్ప ఇతరులను అరాధించకూడదని. (ఓ ముహమ్మద్ ఇలా అను): “నిశ్చయంగా నేను, ఆయన (అల్లాహ్) తరఫునుండి మీకు హెచ్చరిక చేసేవాడిని మరియు శుభవార్తలు ఇచ్చేవాడిని మాత్రమే!

3. “మరియు మీరు మీ ప్రభువును క్షమాభిక్ష చేడుకుంటే, తరువాత ఆయన వైపుకు పశ్చాత్తాపంతో మరలితే, ఆయన మీకు నిర్ణయించిన గడువువరకు మంచి సుఖసంతోషాలను ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అనుగ్రహాలకు అర్హుడైన ప్రతి ఒక్కనికీ ఆయన తన అనుగ్రహాలను ప్రసాదిస్తాడు. కానీ మీరు వెనుదిరిగితే! నిశ్చయంగా, అ గొప్ప దినమున మీపై రాబోయే శిక్షకు నేను భయపడుతున్నాను!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمٰنُ الرَّحِيْمُ
اِنَّا نَحْكُمُ الْاَيَّاهُ ثُمَّ قُلْنَا مِنْ لَدُنْكَ كَيْفَ
يَخْبَرُ

اَلَا تَعْبُدُ الْاِلٰهَ اِلَّا اِنِّى اَكْفُرُ مِنْكُمْ نَذِيْرًا

وَاِنْ اسْتَغْفِرُوْا لَكُمْ ثَلٰثَ مَرَّاتٍ لَّا يَغْفِرَ اللّٰهُ لَكُمْ مَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ
حَسَنًا اِلَّا اَجَلَ نَسِيٍّ وَّيُؤْتِ كُلُّ ذِي فَضْلٍ
فَضْلَهُ اِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّ اِخَانَ عَلَيْنَكُمْ عَلٰى
يَوْمِكُمْ ذٰلِكَ

4. “అల్లాహ్ వైపున కే మీ మరలింపు ఉంది. మరియు ఆయన ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.”

5. విసండ్రి! వాస్తవానికి వారు ఆయననుండి దాక్కోవటానికి తమ పక్షాలను త్రిప్పుకుంటున్నారు. జాగ్రత్త! వారు తమ పస్త్రాలలో తమను తాము కప్పకున్నప్పటికీ, ఆయన (అల్లాహ్)కు వారు దాచే విషయాలూ మరియు వెలిబుచ్చే విషయాలూ అన్నీ బాగా తెలుసు. నిశ్చయంగా, ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్నవి (రహస్యాలు) కూడా బాగా తెలుసు.¹

6. (*) మరియు భూమిపై సంచరించే ప్రతి ప్రాణి జీవనోపాధి (బాధ్యత) అల్లాహ్ పైననే ఉంది. ఆయనకు దాని నివాసం, నివాసకాలం మరియు దాని అంతిమ నివాసస్థలమూ తెలుసు.² అంతా ఒక స్పష్టమైన గ్రంథంలో (వాయబడి) ఉంది.

7. మరియు ఆయనే అకాశాలను మరియు భూమిని అరుదినము (అయ్యామ్)లలో సృష్టించాడు. మరియు ఆయన సెంహాసనం (ఆర్) సీటిమీద ఉండెను. మీలో ఎవడు మంచి పనులు చేసే వాడో పరీక్షించటానికి (ఇదంతా సృష్టించాడు). నీవు వారితో: “నిశ్చయంగా, మీరు మరణించిన తరువాత మరల లేవబడతారు.” అని అన్నప్పైడు, సత్యతిరస్కారులు తప్పక అంటారు: “ఇది ఒక స్పష్టమైన మాయాజాలం మాత్రమే.”

8. మరియు ఒకవేళ మేము వారి శిక్షను ఒక నిర్దితకాలం³ వరకు ఆపి ఉంచితే, వారు

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

إِلَّا أَنَّهُمْ يُشَكِّكُونَ صُدُّوهُمْ لِيَسْتَحَقُّوا مِنْهُ الْكِفْلَ ۝
يَتَنَقَّلُونَ فِيهَا أَهْلُكُمْ لَا يُبَرِّئُونَ وَمَا يَعْلَمُونَ
إِلَّا عَلَيْهِمْ نِزَاتِ الْقُدُورِ ۝

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ
رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ
فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ۝

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَكُمُ
أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَعْبُودُونَ مِنْ
عَدَدِ الْبُوتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا
إِلَّا إِسْحَارٌ مُبِينٌ ۝

وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى آتِيَةٍ مَعْدُودَةٍ ۝

1. చూడండి, 8:55.

2. చూడండి, 6:98.

3. దమ్మతున్: ఇక్కడ కాలం, అనే అర్థంలో వాడబడింది. (ఫత్హ్ అత్-ఖదీర్). ఏ విధంగానైతే 12:45లో వాడబడిందో, 16:120లో ఈ పదం ఇమామ్, నాయకుడనే అర్థంలో మరియు

తప్పకుండా అంటారు: “దానిని ఆవుతున్నది ఏమిటి?” వాస్తవానికి అది వచ్చిన రోజు, దానిని వారినుండి తొలగించగల వారెవ్వరూ ఉండరు. మరియు వారు ఎగతాళి చేస్తూ ఉన్నదే, వారిని క్రమ్ముకుంటుంది.

9. మరియు ఒకవేళ మేము మానవునికి మూకారుణ్యాన్ని రుచిచూపించి, తరువాత అతని నుండి దానిని లాక్కుంటే! నిశ్చయంగా, అతడు నిరాశచెంది, కృతఘ్నుడవుతాడు.

10. కాని ఒకవేళ మేము అతనికి అపద తరువాత, అనుగ్రహాన్ని రుచిచూపిస్తే: “నా అపదలన్నీ నా నుండి తొలగిపోయాయి!” అని అంటాడు. నిశ్చయంగా, అతడు ఆనందంతో, విర్రవీగుతాడు.

11. కాని ఎవరైతే సహసం వహించి, సత్కార్యాలు చేస్తూ ఉంటారో, అలాంటి వారికి క్షమాపణ మరియు గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటాయి.

12. (ఓ ప్రవక్తా!) బహుశా నీవు, నీపై అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం (వహీ)లోని కొంతభాగాన్ని విడిచిపెట్ట నున్నావేమో! మరియు దానితో నీ హృదయానికి ఇబ్బంది కలుగు తుందేమో! ఎందుకంటే, (సత్యతిరస్కారులు): “ఇతనిపై ఒక నిధి ఎందుకు దింపబడలేదు? లేదా ఇతనితో బాటు ఒక దేవమూత ఎందుకు రాలేదు?” అని అంటున్నారని. నిశ్చయంగా, నీవైతే కేవలం హెచ్చరిక చేసేవాడవు మాత్రమే. మరియు అల్లాహ్‌యే ప్రతిదాని కార్యసాధకుడు.²

لَيَقُولَنَّ مَا يَجِبُهُ آلَاؤُهُمْ لَيْسَ مَصْرُوقًا عَنْهُمْ وَحَاقَّ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

وَلَيَنْ أَدْقَمْنَا الْإِنْسَانَ مِمَّا رَحِمْنَا ثُمَّ نَرْغَبُهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَكُونُ لَكُورًا

وَلَيَنْ أَدْقَمْنَا نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ مَشَتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ النَّيَّاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرُّحٌ قَحُورًا

إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كُتُبٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

43:23లో ధర్మం అనే అర్థంలో మరియు 28:23, 7:159, 10:47లలో సమాజం, సంఘం, తెగ అనే అర్థాలలో వాడబడింది (ఇబ్నె-కసీర్).

1. చూడండి, 70:19-22 మరియు ముస్లిమ్ అ'హ్మద్, పు-3, పే. 4.

2. చూడండి, 25:8, 6:8, 17:90-93, 6:50.

13. లేదా వారు: “అతనే (ప్రవక్తయే) దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) కల్పించాడు.” అని అంటున్నారా? వారితో అను: “మీరు సత్యవంతులే అయితే - అల్లాహ్ తప్ప, మీరు పిలుచుకోగల వారినందరినీ పిలుచుకొని - దీనిపంటి పది సూరహ్ లను కల్పించి తీసుకురండి!”¹

14. ఒకవేళ (మీరు సాటి కల్పించిన) వారు మీకు సహాయం చేయలేకపోతే (సమాధాన మివ్వకపోతే) నిశ్చయంగా ఇది అల్లాహ్ జ్ఞాసంతోనే అపతరింపజేయబడిందని తెలుసుకోండి. మరియు ఆయనతప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. అయితే ఇప్పుడైనా మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) అవుతారా?

15. ఎవరు ప్రాపంచిక జీవిత సౌకర్యాలు మరియు దాని అలంకరణ కోరుకుంటారో మేము వారి కర్మల ఫలితాన్ని, ఈ జీవితంలోనే పూర్తిగా చెల్లిస్తాము. మరియు అందులో వారికెలాంటి లోపం జరుగదు.

16. అలాంటి వారికి పరలోకంలో సరకాగ్ని తప్ప మరేమీ ఉండదు. వారందులో (ఈ లోకంలో) పాటుపడిందంతా వ్యర్థమయిపోతుంది మరియు వారు చేసిన కర్మలన్నీ విఫలమవుతాయి.²

17. ఏ వ్యక్తి అయితే తన ప్రభువు తరపు నుండి వచ్చిన స్పష్టమైన నిదర్శనంపై ఉన్నాడో! మరియు దానికి తోడుగా ఆయన (అల్లాహ్) నిాక్ష్యం ఉందో!³ మరియు దీనికి

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأَنذَرْتُكُمْ سُورَةَ الْمَثَلِ
مُقَرَّبَاتٍ وَأَدْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
إِنْ كُنْتُمْ مُضِلِّينَ ﴿١٣﴾

قَالُوا يَنْصَبُهُمُ اللَّهُ فَعَلِمُوا أَنَّهَا أَنْزَلُ بِعِلْمِ اللَّهِ
وَأَنَّ لِلَّهِ الْإِلَهَ الْأَوْفَقِينَ ﴿١٤﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ
أَعْيَاهَا اللَّهُ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُخْسِرُونَ ﴿١٥﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ
وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبِطِلَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

أَكْمَنُ كَانَ عَلَى بَيْتِهِ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ
مِنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كُتِبَ بُرْهَانٌ إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ
يُؤْتُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْحَرْابِ

1. చూడండి, 17:88, 52:34 లో: మీరు సత్యవంతులే అయితే ఈ ఖుర్ఆన్ వంటి ఒక గ్రంథం రచించి తీసుకురండి, అని; ఇక్కడ దీనిపంటి పది సూరహ్ లనైనా అని, మరియు 2:23, 10:38 లలో ఒక్క సూరహ్ నైనా రచించి తీసుకురండి అని సవాల్ చేయబడింది, కానీ ఈరోజు వరకు, ఖుర్ఆన్ విరోధులు, ఆ చాలెంజ్ ను పూర్తిచేయలేకపోయారు.

2. చూడండి, 17:18,21, 42:20.

3. ఇక్కడ సాక్షి అంటే జిబ్రిల్ (అ.స.!).

ముందు మార్గదర్శిని మరియు కారుణ్యంగా వచ్చిన, మూసా గ్రంథం కూడా సాక్షిగా ఉందో! (అలాంటి వాడు సత్యతిరస్కారులతో సమానుడా)? అలాంటి వారు దీనిని (ఘర్ అన్ సు) విశ్వసించారు. మరియు దీనిని (ఘర్ అన్ సు) తిరస్కరించే తెగలవారి వాగ్దానస్థలం సరకాగ్నియే! కావున దీనిని గురించి నీవు ఎలాంటి సందేహంలోపడకు. నిశ్చయంగా, ఇది నీ ప్రభువు తరఫునుండి వచ్చిన సత్యం. కాని చాలామంది ప్రజలు విశ్వసించరు.²

18. మరియు అల్లాహ్ కు అబద్ధం అంటగట్టే వాడికంటే ఎక్కువదుర్మార్గుడు ఎవడు? అలాంటివారు తమ ప్రభువుముందు ప్రవేశపెట్టబడతారు. అప్పుడు: “వీరే, తమ ప్రభువుకు అబద్ధాన్ని అంటగట్టినవారు.” అని సాక్షులు పలుకుతారు. నిస్సందేహంగా, అల్లాహ్ శాపం (బహిష్కారం) దుర్మార్గులపై ఉంటుంది.³

19. ఎవరు అల్లాహ్ మార్గం నుండి (ప్రజలను) ఆడ్తగిస్తారో మరియు దానిని వక్రమైనదిగా చూపుతారో అలాంటి వారు, వారే! పరలోక జీవితం ఉన్నదనే సత్యాన్ని తిరస్కరించే వారు.⁴

20. అలాంటి వారు భూమిలో (అల్లాహ్ శిక్షనుండి) తప్పించుకోలేరు. మరియు వారికి అల్లాహ్ తప్ప ఇతర సంరక్షకులు లేరు. వారి శిక్ష

قَالُوا زَمَوْا عِدَاهُ فَلَآتَكَ فِي مَرِيكَوْمَتِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ
مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَالنَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٨﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ
يَعْرِضُونَ عَلَى رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْإِنشَاءُ هَؤُلَاءِ
الَّذِينَ كَذَّبُوا عَلَى رَبِّهِمْ آلَا لَعْنَةُ اللَّهِ
عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا
عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٢٠﴾

أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا
كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَبْتَغُونَ

1. ఇక్కడ తెగలు అంటే అల్లాహుతా'అలాకు విధేయులు (ముస్లింలు) కాని జాతుల వారందరూ. దైవ ప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: “ఎవరి చేతిలో నా ప్రాణముందో ఆ పరమ పవిత్రుని సాక్షి. ఈ సమాజపు ఏ మతస్థుడైనా సరే. అతడు యూదుడు గానీ, క్రైస్తవుడు గానీ, లేక ఇతర మతస్థుడు గానీ. నేను ప్రవక్తనని విన్నతరువాత నన్ను విశ్వసించడో! అతడు సరకాగ్ని వాసి.” ('స'హ'హ్ ముస్లిం). ఇంకా చూడండి, 2:62, 4:150-152.

2. చూడండి, 12:103, 34:20.

3. చూడండి, 16:84.

4. ఇదేవిధమైన అయత్ కు చూడండి, 7:45.

రెట్టింపు చేయబడుతుంది. (ఇహలోకంలో వారు సత్యాన్ని వినలేక పోయే వారు మరియు చూడలేక పోయేవారు.)¹

21. అలాంటి వారే తమను తాము నష్టానికి గురిచేసుకున్న వారు మరియు వారు కల్పించు కున్న (దైవాలన్నీ) వారిని వీడిపోతాయి.²

22. నిస్సందేహంగా పరలోక జీవితంలో వీరే అత్యధికంగా నష్టపోయేవారు.

23. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసి తమ ప్రభువుకే అంకితమై పోయే టటుపంటి వారే స్వర్గవాసులవుతారు. వారు దానిలోనే శాశ్వతంగా ఉంటారు. (1/8)

24. * ఈ ఉభయపక్షాల వారిని, ఒక గ్రుడ్డి మరియు చెవిటి, మరొక చూడగల మరియు వినగల వారితో పోల్చవచ్చు! ఏమీ? పోలికలో వీరిరువురూ సమానులా? మీరు ఇకనైనా గుణపాతం నేర్చుకోరా?³

25. మరియు వాస్తవానికి మేము సూ'హాసు అతని జాతివారి పద్ధతు పంపాము. (అతను వారితో అన్నాడు): "నిశ్చయంగా, నేను మీకు స్పష్టమైన హెచ్చరిక చేసేవాడిని మాత్రమే -

26. "మీరు అల్లాహ్ను తప్ప మరెవ్వరినీ అరాధించకూడదని.⁴ అలా చేస్తే నిశ్చయంగా అ బాధాకరమైన దినమున మీకు పడబోయే శిక్షకు నేను భయపడుతున్నాను."

لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ
وَمَا كَانُوا يَجْهَرُونَ ﴿١٠﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ
مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١١﴾

لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَخَبَرُوا إِلَىٰ
رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿١٣﴾

مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرِ
وَالسَّيِّعِ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٤﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِذْ كَانَ يَكُونُ
مُتْلِفًا ﴿١٥﴾

أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ إِلَٰهِي ﴿١٦﴾

1. చూడండి, 2:7, 7:179, 46:26, 67:10.

2. చూడండి, 6:112, అంటే వారు కల్పించుకున్న బూటక దైవాలు, వారు అరాధించే పేర్లు, సన్యాసులు మొదలైనవారు.

3. చూడండి, 59:20, 35:19-20.

4. చూడండి, 21:25.

27. అప్పుడు అతని జాతివారిలో సత్య తిరస్కారులైన నాయకులు: “సీవు కూడా మా మాదిరిగా ఒక సాధారణ మానవుడవే తప్ప, (నీలో మరే ప్రత్యేకతను మేము చూడటం లేదు).¹ మరియు నివేకంలేని సీచమైన వారు తప్ప ఇతరులు నిన్ను అనుసరిస్తున్నట్లు కూడా మేము చూడటం లేదు.² మరియు మీలో మా కంటే ఎక్కువ ఘనత కూడా మాకు కనపడటం లేదు. అంతేగాక మీరు అసత్యవాదులని మేము భావిస్తున్నాము.” అని అన్నారు.

28. అతను (నూహ్) అన్నాడు: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీరు చూస్తున్నారు కదా? నేను నా ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన స్పష్టమైన సూచనను అనుసరిస్తున్నాను. ఆయన తన కారుణ్యాన్ని నాపై ప్రసాదించాడు, కాని అది మీకు కనబడటంలేదు. అలాంటప్పుడు మీరు దానిని అసహ్యించుకుంటున్నా, దానిని స్వీకరించమని మేము మిమ్మల్ని బలవంతం చేయగలమా?”³

29. “మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! నేను దాని కోసం మీ నుండి ధనాన్ని అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం అల్లాహ్ దగ్గరనే ఉంది. మరియు నేను విశ్వసించిన వారిని త్రోసే వేయలేను.⁴ నిశ్చయంగా, వారైతే తమ ప్రభువును కలుసుకుంటారు, కాని నిశ్చయంగా నేను మిమ్మల్ని మూఢజనులుగా చూస్తున్నాను.

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا تَرِيدُ
الْأَكْثَرُ أَمْثَلًا وَمَا تَرِيدُ أَنْ تَمْلِكَ إِلَّا الَّذِينَ
هُمْ أَرَادُوا لَنَا بَأْسًا زَائِلًا وَمَا نُرِيْكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَقْصِرُكُمْ كُتُبِينَ ﴿٢٧﴾

قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي
وَأُنْصِيَ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِي فَتَعْبَيْتُمْ عَلَيَّكُمْ
أَنْتُمْ مَكْمُورُهَا وَأَنْتُمْ لَهَا كَرَاهُونَ ﴿٢٨﴾

وَيَقَوْمِ إِنِّي تَأْتِيكُمْ عَلَيْهَا مَا لَنْزِيلٍ إِلَّا غُرُ
الْحَقِّ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّهُمْ مُلْمَعُونَ ﴿٢٩﴾
وَالَّذِينَ آوَاكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٣٠﴾

1. ఈ విషయం ఇంతకు ముందు కూడా విశదీకరించబడింది. సత్యతిరస్కారులకు మానవుడు దైవప్రపత్తగా సంపదపటం అశ్చర్యకరంగా ఉంది. ఈ రోజులలో కొందరు బిద్'అత్ చేసేవారికి కూడా ఈ విషయం అశ్చర్యకరంగా ఉంది. కావున వారు ముహమ్మద్ ('స'అస)ను మానవునిగా అంగీకరించరు.

2. చూడండి, 43:23.

3. చూడండి, 2:256.

4. చూడండి, 26:111 మరియు 6:52.

30. “మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! ఒకవేళ నేను వారిని (విశ్వాసులను) గెంటివేస్తే నన్ను అల్లాహ్ (శిక్ష) సుండి, ఎవడు కాపాడ గలడు? ఏమీ? మీరిది గ్రహించలేరా?

31. “మరియు నా పద్ధ అల్లాహ్ నిధులు ఉన్నాయని గానీ మరియు నాకు ఆగోచర జ్ఞానమున్నదని గానీ నేను మీతో అనటించేదు; మరియు నేను దైవదూతనని కూడా అనటం లేదు¹ మరియు మీరు హిసంగా చూసే వారికి అల్లాహ్ మేలుచేయలేడని కూడా అనటం లేదు. వారి మనస్సులలో ఉన్నది అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. అలా అయితే! నిశ్చయంగా, నేను దుర్మార్గులలో చేరినవాడనే!”

32. వారు అన్నారు: “ఓ సూహ్! నీవు మాతో వాదించావు, చాలా వాదించావు,² ఇక నీవు సత్యవంతుడవే అయితే, నీవు భయపెట్టే దానిని (ఆ శిక్షను) మాపై దింపు!”

33. ఆతను (సూహ్) అన్నాడు: “అల్లాహ్ కోరితే నిశ్చయంగా, దానిని (ఆ శిక్షను) మీపైకి తెస్తాడు మరియు మీరు దాని సుండి తప్పించుకోలేరు!

34. “ఒకవేళ అల్లాహ్ మిమ్మల్నితప్పు దారిలో విడిచిపెట్టాలని కోరితే, నేను మీకు మంచి సలహా ఇవ్వాలని ఎంత కోరినా, నా సలహా మీకు లాభదాయకం కాజాలదు. ఆయనే మీ ప్రభువు మరియు ఆయన వైపునకే మీరంతా మరలి పోవలసి ఉన్నది.”

35. ఏమీ? వారు: “అతనే (ముహమ్మదే) దీనిని కల్పించాడు.” అని అంటున్నారా?

وَيَقُولُ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتَهُمْ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾

وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِندِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣١﴾

قَالُوا يَتَّبِعُونَكَ مَاذَا قُلْنَا فَاتَّبِعُوا لَكَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾

قَالَ إِنَّمَا يُبَيِّنُكَ اللَّهُ بِمَا تَسْأَلُونَكَ إِنَّمَا أَتَّبِعُ ﴿٣٣﴾

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَصْحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٣٤﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَ

1. చూడండి, 6:50 మరియు 7:188.

2. చూడండి, 71:5-6 మరియు 10:71.

వారితో ఇలా అను: “నేను దీనిని కల్పిస్తే దాని పాపం నాపై ఉంటుంది మరియు మీరు చేసే పాపాలతో నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు.”

36. మరియు సూహాకు ఇలా సందేశం (వహీ) పంపబడింది: “నిశ్చయంగా, నీ జాతి వారితో ఇంతవరకు విశ్వసించిన వారు తప్ప ఇతరులెవ్వరూ విశ్వసించరు, కావున వారు చేసే కార్యాలకు నీవు చింతించకు!

37. “మరియు నీవు మా సమక్షంలో, మా సందేశానుసారంగా, ఒక ఓడను నిర్మించు మరియు దుర్మార్గులను గురించి నన్ను అడుగకు. నిశ్చయంగా, వారు ముంచివేయబడతారు.”

38. మరియు సూహా ఓడ నిర్మిస్తూ ఉన్నప్పుడు, ప్రతిసారి అతనిజాతి నాయకులు అతని ఎదుట నుండి పోయేటప్పుడు అతనితో పరిహాసాలాడే వారు. అతను (సూహా) వారితో అనేవాడు: “ఇప్పుడు మీరు మాతో పరిహాసాలాడుతున్నారు, నిశ్చయంగా మీరు పరిహాసాలాడినట్లే, మేము కూడా మీతో పరిహాసాలాడుతాము.

39. “అవమానకరమైన శిక్ష ఎవరిపైకి వస్తుందో మరియు శాశ్వతమైన శిక్ష ఎవరిపై పడుతుందో త్వరలోనే మీరు తెలుసుకుంటారు.”

40. చివరకు మా ఆజ్ఞ పచ్చింది మరియు పొయ్యి పొంగింది (జల ప్రవాహాలు భూమిని చీల్చుకొని రాసాగాయి).¹ అప్పుడు మేము

إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ يُنَادِيانِهَا نَحْنُمُوسْمِعُونَ

وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَن تَدَامَنَ فَلَا تَتَّبِعْ بِهِمْ أَتَوْا يَفْعَلُونَ ۝

وَأَصْنَعُ الْفُلَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيُنَا وَلَا تَجْحَلِنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ ۝

وَيَصْنَعُ الْفُلَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأَ مِنْ قَوْمِهِ تَجِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْأَلُونِي فَأَقَالَ تَغْرُبُونَ كَمَا تَسْأَلُونَ ۝

فَرَفَعْنَا لَعْلُونًا مِّنْ يَّأْتِيهِمْ عَبْدًا بِ يَفْعَلُونَ وَيَعْلَىٰ عَلَيْهِمْ عَبْدًا مِّنْهُمْ ۝

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ

1. ఇది ఇబ్నె-కసీర్ తాత్పర్యం. చూడండి, 54:11-12. సూహా తుఫాన్ వచ్చినప్పుడే అప్రీఖా మరియు యూరోషెల మధ్య ఉన్న కొండలోయలో నీరు వచ్చి మెడిటరేనియన్ సముద్రం ఏర్పడి ఉండవచ్చని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. సూహా కుటుంబంవారిలో అతని ముగ్గురు కుమారులు సోమ్, హోమ్, మరియు యూఫెస్ మరియు వారి భార్యలుండరి. (ఇబ్నె-కసీర్). వారి ప్రార్థనల కొరకు చూడండి, 23:28-29.

(సూ'హ్ తో) అన్నాము: “ప్రతిజాతి (పశువుల) నుండి రెండు (అడ-మగ) జంటలను మరియు నీ కుటుంబం వారిని - ఇది పరకే సూచించ బడిన వాడు తప్ప - మరియు విశ్వసించిన వారిని, అందరినీ దాని (నావ) లోకి ఎక్కించుకో!” అతనిని విశ్వసించినవారు కొందరు మాత్రమే. (1/4)

41. * మరియు (సూ'హ్) అన్నాడు: “ఇందు లోకి ఎక్కండి, అల్లాహ్ పేరుతో దీని పయనం మరియు దీని ఆగటం. నిశ్చయంగా నా ప్రభువు క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.”

42. మరియు అది వారిని పర్యటాల పలే ఎత్తైన అలలలోనికి తీసుకొని పోసాగింది. అప్పుడు సూ'హ్ (పడవనుండి) దూరంగా ఉన్న తన కుమారుణ్ణి పిలుస్తూ (అన్నాడు): “ఓ నా కుమారా! మాతోపాటు (ఓడలోకి) ఎక్కు అవిశ్వాసులలో కలిసిపోకు!”¹

43. మరియు (అతని కుమారుడు) అన్నాడు: “నేను ఒక కొండపైకి ఎక్కి శరణు పొందుతాను, అది నన్ను నీళ్లనుండి కాపాడుతుంది.” (సూ'హ్) అన్నాడు: “ఈ రోజు అల్లాహ్ తీర్పుకు నిరుద్ధంగా కాపాడే వాడు ఎవ్వడూ లేడు, ఆయన (అల్లాహ్)యే కరుణిస్తే తప్ప!” అప్పుడే వారి మధ్య ఒకకెరటం రాగా అతడు కూడా మునిగిపోయే వారిలో కలిసిపోయాడు.

44. ఆ తరువాత అజ్ఞ వచ్చింది: “ఓ భూమీ! నీ నీళ్ళను మ్రింగివేయి. ఓ అకాశమా! (కురపటం) అపివేయి!” అప్పుడు నీరు (భూమిలోకి) ఇంకిపోయింది. (అల్లాహ్) తీర్పు నెరవేరింది.

عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ آمَنَ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿١﴾

وَقَالَ ارْكَبُوا فِي بُحَيْرٍ مَعَكُمْ وَأَوْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢﴾

وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يٰبُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿٣﴾

قَالَ سَأُوۡبَىٰٓ إِلَىٰ جَبَلٍ يَّقْعُ بَيْنِيۤ مِنَ الْمَآءِ قَالَ إِنْ هَٰذَا مِنْ أَمْرِ اللّٰهِ إِلَّا مَنْ رَّجِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْغٰرِقِينَ ﴿٤﴾

وَقِيلَ يٰأَرْضُ اابْلَعِيۤ مَآءَكَ وَيَسَآءُ أَقْلَعِيۤ وَغِيضَ الْمَآءُ وَفُصِّي الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودَىٰ وَقِيلَ بُعْدٌ لِّلْقَوْمِ الظَّٰلِمِينَ ﴿٥﴾

1. అతడు సూ'హ్ యొక్క నాలుగవ కుమారుడు. అతని పేరు యూమ్ మరియు అతని ఇంటి (పంశం) పేరు కనాన్ గా పేర్కొనబడింది. అతడు సత్యతిరస్కారి కాబట్టి ఓడలో ఎక్క లేడు. కాని ముస్లిమైన అతని భార్య తన పిల్లలతో ఎక్కింది.

ఒడ జూదీ కొండ మీద ఆగింది.¹ మరియు అప్పుడు: “దుర్మార్గుల జాతివారు దూర (నాశన)మై పోయారు!” అని అసబడింది.

45. మరియు సూ'హ్ తన ప్రభువును వేడుకుంటూ అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నా కుమారుడు నా కుటుంబం లోని వాడు! నీ వాగ్దానం సత్యమైనది, మరియు నీవే సర్వోత్తమ న్యాయాధికారివి.”

46. అయస (అల్లాహ్) జవాబిచ్చాడు: “ఓ సూ'హ్! ఆతడు నిశ్చయంగా, నీ కుటుంబం లోనివాడు కాడు.² నిశ్చయంగా, ఆతని పనులు మంచివి కావు.³ కావున నీకు తెలియని విషయం గురించి నన్ను అడగకు. నీవు కూడా మూఢులలో చేరినవాడవు కావద్దు.⁴ అని నేను నిన్ను ఉపదేశిస్తున్నాను.”

47. (సూ'హ్) ఇలా విన్నవించుకున్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నాకు తెలియని విషయాన్ని గురించి నిన్ను అడిగినందుకు, నేను నీ శరణు వేడుకుంటున్నాను. మరియు నీవు నన్ను క్షమించకపోతే, నన్ను కరుణించక పోతే, నేను సప్తపోయిన వారిలో చేరుతాను.”

48. ఇలా అజ్ఞ ఇవ్వబడింది: “ఓ సూ'హ్!

وَنَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ
أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ
الْحَكَمِينَ ﴿٤٥﴾

قَالَ يُوحَنَّا إِنَّ لَكَ مِنْ أُهْلِكَ ابْنٌ عَبْدٌ لِي
صَالِحٌ فَلَا تَحْزَنْ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ
أَعْيُنَكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٤٦﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي
بِهِ عِلْمٌ وَإِذْ تَعَذَّلَ لِي وَتَرَحَّمْتَنِي أَكُنْ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿٤٧﴾

قِيلَ يُوحَا هَبْطِ سَلَامًا وَمِنَّا وَبَرَكْتَ عَلَيْكَ

1. జూదీ కొండ కుర్తిస్థాన్ లో, ఇబ్నె 'ఉమర్ ద్వీపానికి ఈశాన్య భాగంలో దాదాపు 25 మైళ్ళ దూరంలో ఉంది.

2. ఎవరైతే విశ్వసించరో వారు ఒక ప్రవక్త ('అ.స.) యొక్క శత్రుడి గానీ, కుమారుడు గానీ, లేక భార్య గానీ, ఆతని కుటుంబానికి చెందిన వారు కాబాలరు.

3. ఎవరైతే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేయరో వారిని అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్షనుండి, దైవప్రవక్త ('అ.స.) కూడా రక్షించలేడు. అలాంటిప్పుడు ఈ కాలంలో కొందరు ఏవిధంగానైతే అపోహలలో పడి ఉన్నారో వారిని, వారి పీఠు, సజ్జాదాలు, పలీలు రక్షిస్తారని అనేది ఎలా సంభవం కాగలదు?

4. దీనితో స్పష్టమయ్యేది ఏమిటంటే దైవప్రవక్త లకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదు. అగోచరజ్ఞానం కేవలం అల్లాహుతా'అలాకు మాత్రమే ఉంది. ప్రవక్తలకు కేవలం అల్లాహుతా'అలా ప'హ్ ద్వారా తెలిసిన జ్ఞానం మాత్రమే ఉంటుంది.

నీవు మరియు నీతో ఉన్న నీజాతి వారు శాంతి మరియు మా ఆశీర్వాదాలతో (ఓడ / జూడీ పర్యవేక్షణ సుండి) దిగింది. వారిలోని కొన్ని సుఖాలకు మేము కొంతకాలం వరకు సుఖసంతోషాలను ప్రసాదించగలము. ఆ తరువాత మా వద్దనుండి బాధాకరమైన శిక్ష వారిపై పడుతుంది.”

49. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇవి అగోచర విషయాలు. వాటిని మేము నీకు మా సందేశం (వహీ) ద్వారా తెలుపుతున్నాము. వాటిని నీవు గానీ, నీ జాతివారు గానీ ఇంతకుపూర్వం ఎరుగరు. కనుక సహనంపహించు! నిశ్చయంగా, మంచి ఫలితం దైవభీతి గలవారికే లభిస్తుంది.¹

50. మరియు అదే జాతివారి దగ్గరికి వారి సహోదరుడు హూద్ ను పంపాము. అతను ఇలా అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి. అయిన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. మీరు కేవలం అబద్ధాలు కల్పిస్తున్నారు!

51. “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! (ఈ పనికి) నేను మీ సుంచి ఎలాంటి ప్రతిఫలం అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం నన్ను స్మరించిన అయిన వద్దనే ఉంది. ఏమీ? మీరు బుద్ధిని ఉపయోగించరా (అర్థంచేసుకోలేరా)?

52. “మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీ ప్రభువు క్షమాభిక్షను వేడుకోండి, తరువాత అయిన వైపుకు పశ్చాత్తాపంతో మరలండి, అయిన మీ కొరకు అకాశం నుండి భారీవర్షాలు కురిపిస్తాడు మరియు మీకు, మీ శక్తిపై మరింత శక్తిని ఇస్తాడు,² కావున మీరు నేరస్థులై

وَعَلَىٰ أُمَمٍ مِّنْ مَّعَكَ وَأَمْرٌ سَنَعَهُمْ ثُمَّ يَكُونُ مِنْكُمْ مِّنْ عَذَابِ الْيَوْمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءْنَاكَ بِالْبَيِّنَاتِ وَإِنَّا لَنَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا قَاصِرِينَ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ

وَالِإِلَٰهَ إِخَاهُمْ هُوْدًا قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنَ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ إِنَّا أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ

يَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنِ اجْتَبَىٰ إِلَٰهَ الْإِنْسَانِ قَطْرًا أَفَلَا تَعْقِلُونَ

وَيَقَوْمِ اسْتَغْفِرُكُمْ وَأَرْسَلَكُمْ تَوْبَةً إِلَىٰ يَوْمِ السَّيْءِ عَلَيْكُمْ مَذَرًا وَبَرْدًا كَمْ قُوَّةٌ إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَكَّلُوا مُجْرِمِينَ

1. చూడండి, 40:51 మరియు 37:171-173.

2. దైవప్రవక్త (వహీ) ప్రవచనం: “ఎవరైతే విధేయతతో క్షమాభిక్ష వేడుకుంటాలో, అల్లాహునా అలా అతని

వెనుదిరగకండి!”

53. వారు అన్నారు: “ఓ హూద్! నీవు మా వద్దకు స్పష్టమైన సూచనను తీసుకొనిరాలేదు మరియు మేము కేవలం నీ మాటలు విని మా దేవతలను వదలిపెట్టలేము మరియు మేము నిన్ను విశ్వసించలేము.

54. “మా దైవాలలో నుండి కొందరు నీకు కీడు కలిగించారు (నిన్ను పిచ్చికి గురిచేశారు) అని మాత్రమే మేము ఆనగలము!” అతను (హూద్) జవాబిచ్చాడు: “ఆయన (అల్లాహ్) తప్ప! మీరు ఆయనకు సాటి కల్పించే వాటితో నిశ్చయంగా, నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదని, నేను అల్లాహ్ ను సాక్షిగా పెడుతున్నాను మరియు మీరు కూడా సాక్షులుగా ఉండండి;

55. “ఇక మీరంతా కలసి నాకు వ్యతిరేకంగా కుట్రలు వన్నండి. నాకెలాంటి వ్యవధి ఇవ్వకండి.”²

56. “నిశ్చయంగా, నాకూ మరియు మీకూ ప్రభువైన అల్లాహ్ నే నేను సమ్మతించాను! ఏ ప్రాణి జుట్టు కూడా ఆయన చేతిలో లేకుండా లేదు.³ నిశ్చయంగా, నా ప్రభువే ఋజుమార్గం (సత్యం)పై ఉన్నాడు.

57. “ఒకవేళ మీరు వెనుదిరిగితే (మీ ఇష్టం), వాస్తవానికి నేనైతే, నాకివ్వబడిన సందేశాన్ని మీకు అందజేశాను. మరియు నా ప్రభువు మీ స్థానంలో మరొక జాతిని మీకు వారసులుగా

قَالُوا يَهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

إِنْ تَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوِّ قَالَ إِيَّاهُ اسْتَشْهَدُ وَاللَّهُ وَآلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٤﴾

مِنْ دُونِهِ فَمَا تَتْلُو مِنْهُ لَكُمْ لَكِن تَطْرُدُونَ ﴿٥٥﴾

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ اخَذَ بِهَا صَبْرًا إِنْ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أَمْسَلْتُ بِهِ إِلَهُكُمْ وَيَسْخَرُونَ مِنْ قَوْمٍ غَيْرِكُمْ وَلَا تَقْرُونَهُ شَيْئًا إِنْ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٥٧﴾

ప్రతి కష్టాన్ని దూరంచేసి, అతనికి, అతడు ఉహించని వైపునుండి జీవనోపాధిని సమకూర్చుతాడు.” (అబూ-దావూద్ కితాబ్ అల్-విద్రై, బాబ్ ఫిల్-ఇస్సైగ్హార్ సం. 1518; ఇబ్నె-మజా సం. 3819).

1. ఈ ఆయతులో పంకర అక్షరా (ఇటాలిక్స్)లలో ఉన్న ఈ భాగం, 55వ ఆయతు మొదటి వాక్యం. ఈ వాక్యాన్ని పూర్తిచేయటానికి ఇక్కడ కలుపబడింది.

2. చూడండి, 7:195.

3. చూడండి, 96:15-16.

చేయగలడు మరియు మీరు ఆయనకు ఏ మాత్రం హాని చేయలేరు. నిశ్చయంగా నాప్రభువే ప్రతిదానికి రక్షకుడు.”¹

58. మరియు మా అదేశం జారీ అయి సప్టుడు, మా కారుణ్యంతో హూద్ను మరియు అతనితో పాటు విశ్వసించిన వారిని రక్షించాము మరియు వారిని ఘోర శిక్షనుండి కాపాడాము!²

59. మరియు వీరే ‘అద్ జాతి వారు! వారు తమ ప్రభువు సూచన(అయాత్)లను తిరస్కరించారు మరియు ఆయన ప్రపక్షలకు అవిధేయులయ్యారు మరియు క్రూరుడైన ప్రతి (సత్య) విరోధి అజ్ఞులను అనుసరించారు!³

60. మరియు ఇహలోకంలో (అల్లాహ్) శాపం (బహిష్కారం) వారిని వెంబడింపజేయు బడింది మరియు పునరుత్థానదినమున కూడా (అల్లాహ్ శాపం వారిని వెంబడించగలడు).⁴ నిసంది! నిస్సందేహంగా, ‘అద్ జాతివారు తమ ప్రభువును తిరస్కరించారు. కావున చూశారా! హూద్ జాతి వారైన ‘అద్లు ఎలా (అల్లాహ్ కారుణ్యానికి) దూరమైపోయారో!⁵ (3/8)

61. * ఇక స‘మూద్ వారి వద్దకు వారి సహోదరుడు ‘సాలి‘హును పంపాము. అతను అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్ నే

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا بَعَيْنَاهُمْ هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَبَعَيْنَاهُمْ هُودًا مَدَّابٍ غَلِيظًا

وَلَكَ عَادٌ جَحْدًا وَإِبَائِيَّتِي وَنَحْوَارِي
وَاتَّبَعُوا أَمْرًا كُلَّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ

وَاتَّبَعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
أَلَا إِنَّ عَادَ كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بُعِدَ الْعَادُ قَوْمَهُمْ

وَاللّٰهُ نَزَّلْنَا ذَاكُم مِّن مَّاءٍ صَالِحًا قَالِ لِقَوْمِ الْعِبَادِ وَاللّٰهُ
مَالِكُ مَنَ الْوَعْدِ هُوَ أَنشَأَكُمْ مِّنَ الْأَرْضِ

1. అల్-‘హఫీ‘జ: Protector, Keeper, Defender, Preserver, రక్షకుడు, పర్యవేక్షకుడు, కనిపెట్టుకొని, కాచుకొని, కాపరి ఉండేవాడు. కాపాడే వాడు. చూడండి, 25:45. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

2. అదొక తీవ్రమైన తుఫాను గాలి. ఏవలాంకు చూడండి, 54:19-21, 69:6-8, 7:71-72.

3. చూడండి, 7:66.

4. ల‘అనతుస్: Wrath, Curse, Banishment, అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహం నుండి దూరం చేయబడటం, ప్రజల నుండి శపించబడటం, బహిష్కారం, దూశించ, గర్హించ, వినర్హించ బడటం పునరుత్థాన దినమున అవమానానికి మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్షకు గురిఅవడం.

5. బు‘ఉద: అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని కోల్పోవడం.

ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయనే మిమ్మల్ని భూమినుండి పుట్టించి,¹ దానిలో మిమ్మల్ని నివసింపజేశాడు.² కనుక మీరు ఆయన క్షమాభిక్ష వేడుకోండి. తరువాత ఆయన వైపునకే పశ్చాత్తాపంతో మరలండి. నిశ్చయంగా నా ప్రభువు దగ్గరలోనే ఉన్నాడు. (మీ ప్రార్థనలకు) జవాబిస్తాడు.”³

62. వారన్నారు: “ఓ ‘సాలిహ్! ఇంతకు ముందు మేము నీపై ఆశలు పెట్టుకొని ఉన్నాము. ఏమీ? మా తండ్రితాతలు ఆరాధిస్తూ వచ్చిన వాటిని (దైవాలను) ఆరాధించకుండా, మిమ్మల్ని ఆపదలచుకున్నావా? నీవు మాకు బోధించే (ధర్మం) విషయం గురించి వాస్తవంగా మాకు చాలా సందేహం ఉంది.”

63. (‘సాలిహ్) అన్నాడు: “ఓ నా జాతి సోదరులారా! ఏమీ? మీరు చూడరా (అలోచించరా?) నేను నా ప్రభువు యొక్క స్పష్టమైన (నిదర్శనంపై) ఉన్నాను. మరియు ఆయన నాకు తన కారుణ్యాన్ని ప్రసాదించాడు. ఇక నేను ఆయన (అల్లాహ్) ఆజ్ఞను ఉల్లంఘిస్తే,⁴ అల్లాహ్ కు విరుద్ధంగా నాకు ఎవడు సహాయపడ గలడు? మీరు నాకు సస్థం తప్ప మరేమి అధికం చేయటం లేదు.

64. “మరియు నాజాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్

وَأَسْتَعِزُّ بِهَا فَاسْتَعِزُّوا كَمَا تَعُوذُونَ بِالْيَدِ
إِنْ رَأَيْتُمْ قَرِيبًا مُجِيبًا ①

قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَنْزِلْ بِهَذَا آيَاتٍ سَاءَ
إِنْ تَعْبُدُونَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا
تَدْعُونَ إِلَهُكُمْ يُؤْتِي ②

قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي
وَأَتَّبِعُ بَيِّنَةً رَّبِّهَ فَهَيَّئْ لِي مِصْرًا مِّنَ الْمَدِينِ
عَصِيَّةً ③ فَبَاءَتْ بِرَبِّهَا وَنَحَىٰ عَنْهَا تَجَوَّجًا ④

وَيَقَوْمِ هَٰذَا نَاقَةُ اللَّهِ تُكَلِّمُكُمْ أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا هَٰذَا كُلُّ فِرْيَةٍ

1. మానవుడిని భూమినుండి - మట్టినుండి - అంటే ఈ భూమిలో దొరికే మూలపదార్థా (Elements)లతో సృష్టించాడు. ఇంకా చూడండి, 3:59, 18:37, 22:5 మరియు 30:20.

2. చూడండి, 7:74.

3. అల్-ముజబ్బ: The Answerer of prayers. Responding, Replying. తన దాసుల ప్రార్థనలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చు, జవాబిచ్చు, సమాధానమిచ్చు, అంగీకరించు వాడు. చూడండి, 2:186.

4. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించటం, అంటే ఇక్కడ: “సత్యం వైపునకు మరియు ఏకైక ఆరాధ్యుడు, అల్లాహ్ అలా వైపునకు పిలవటాన్ని మానుకోవటం.” ఇదే కదా! సత్యతిరస్కారులు కోరుతున్నది. ఇంకా చూడండి, 4:48.

యొక్క ఈ ఆడ ఒంటె మీ కొరకు ఒక అద్భుత సూచన! కావున దీనిని అల్లాహ్ భూమిలో స్వేచ్ఛగా మేయటానికి వదలిపెట్టండి. దానికి ఎలాంటి కీడు కలిగించకండి, లేదా త్వరలోనే మిమ్ముల్ని శిక్ష పట్టుకోగలడు.”¹

65. అయినా వారు దానిని, వెనుక కాలి మోకాలినరం కోసి చంపారు. అప్పుడు అతను ('సాలిహ్) వారితో అన్నాడు: “మీరు మీ ఇండ్లలో మూడు రోజులు మాత్రమే హాయిగా గడపండి. ఇదొక వాగ్దాసం, ఇది అబద్ధం కాబోదు.”

66. ఆ తరువాత మా అదేశం జారీ అయినప్పుడు, మేము 'సాలిహ్'ను మరియు అతనితోపాటు విశ్వసించిన వారిని మా కారుణ్యంతో రక్షించాము. వారిని ఆ దినపు అపమానం నుండి కాపాడాము. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు! ఆయన మాత్రమే, మహా బలవంతుడు, సర్వశక్తి సంపన్నుడు.

67. మరియు దుర్మార్గానికి పాల్పడిన వారిపై ఒక పెద్ద అరుపు (పైలుడు) వడి, వారు తమ ఇండ్లలోనే చలనంలేకుండా (చచ్చి) పడిపోయారు;²

68. వారెన్నడూ అక్కడ నివసించనే లేదు అన్నట్లుగా. చూడండి! వాస్తవానికి, స'మూద్ జాతివారు తమ ప్రభువును తిరస్కరించారు. కాబట్టి చూశారా! స'మూద్ వారెలా దూరమై (నశించి) పోయారో!

أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَتَّبِعُوا بُتُوهَ فَإِنَّكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٦٥﴾

فَعَرَّوْهَا فَفَعَالَ سَمْعُوا لِي دَارِكُمْ تِلْكَ آيَاتُ ذَلِكَ وَعَذَابُ غَيْرِ مُلْكٍ وَبٍ ﴿٦٦﴾

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِنْ خِزْيِ يَوْمٍ مِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٧﴾

وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جُثَّةٍ ﴿٦٨﴾

كَأَنَّهُمْ يَتَنَوَّضُونَ فِيهَا الْآرَاءِ تَنَوَّذُوا الْقَرَارَ وَارْتَمَوْا لَآبُعْدَ الْإِسْهَادِ ﴿٦٩﴾

1. స'మూద్ జాతి ప్రజలు తమ ప్రవక్త 'సాలిహ్' ('అ.స.)తో: “నీవు దైవప్రవక్తవే అయితే మాకొక అద్భుత సూచనగా ఈ బండరామునుండి ఒక ఆడఒంటెను తీసుకురా?” అని గట్టిగా పట్టుపట్టి ఆడగ్గా పచ్చిన ఆడఒంటె అది.

2. ఇక్కడ అరుపు (పై హతున్) అని ఉంది మరియు 7:78 లో భూకంపం (రజఫతున్) అని ఉంది. రెండూ పచ్చాయన్నమాట.

69. మరియు వాస్తవానికి మా దూతలు శుభవార్త తీసుకొని ఇబ్రాహీమ్ పద్ధతుపచార్చారు. వారు అన్నారు: “నీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!” అతను: “మీకూ శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!” అని జవాబిచ్చాడు. తరువాత అతను ఆతి త్వరగా, వేసిన దూతను (వారి ఆతిథ్యానికి) తీసుకొనిపచ్చాడు.

70. కానీ వారి చేతులు దానివైపు పోక పోవటం చూసి¹ వారిని గురించి అనుమానంలో పడ్డాడు మరియు వారినుండి ఆపాయం కలుగుతుందేమోనని భయపడ్డాడు! వారన్నారు: “భయపడకు! వాస్తవానికి మేము లూ'త్ జాతి వైపునకు పంపబడినవారము (దూతలము).”²

71. అతని (ఇబ్రాహీమ్) భార్య (అక్కడే) నిలబడి ఉండెను; అప్పుడామె నవ్వింది; పిదప మేము ఆమెకు ఇస్'హాఖ్ యొక్క మరియు ఇస్'హాఖ్ తరువాత య'అఖూబ్ యొక్క శుభవార్తను ఇచ్చాము.³

72. ఆమె (అశ్చర్యంతో) అన్నది: “నా దొర్చాగ్యం! నాకిప్పుడు చిడ్డ పుడుతాడా? నేను

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا سَلَامًا
قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِجُلِّ حَبِيلٍ ۖ

فَلَمَّا رَأَى أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِمْ تَوَلَّى وَأَوَّجَسَ
مِنْهُمْ خِفَةً قَالُوا لَئِنْ كُنَّا إِلَّا رُسُلُنَا إِلَى قَوْمٍ
لَظُوفٍ ۖ

وَأَمْرًا تُقَالُ بِهِ فَفُضِّحَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ
وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ۖ

قَالَتْ يَوَيْلَ لِيَ الْيَدُ وَآنَا عَجُوزٌ ۚ وَهَذَا الْبَعْلُ

1. ఇబ్రాహీం ('అ.స.) ఆతిథులు అతను తెచ్చిన, వేచిన ఆపుదూడ మాంసం తినడంకు, అతను వారు తనతో శత్రుత్వం పహిస్తారేమోనని భయపడ్డారు. దీనితో విషదమయ్యే మరొక విషయమేమిటంటే ప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానముండదు. అతనికి అగోచరజ్ఞానముంటే వారు దైవదూతలని అతనికి తెలిసిఉండేది. అతను వారికొరకు వేసిన ఆపుదూడ తెచ్చేవారు కాదు.

2. లూ'త్ ('అ.స.) ఇబ్రహీమ్ ('అ.స.) సోదరుని కుమారులు. అతను జోర్డాన్ కు తూర్పుదిక్కు ఈవాబి లూ'త్ సముద్రం (Dead sea) అనే ప్రాంతంలో నివసించే వారు. ఇబ్రాహీం ('అ.స.) పతే. లూ'త్ ('అ.స.) కూడా, దక్షిణ బాబిలోనియా (Babylonia) లోని 'తూర్' అనే ప్రాంతవాసులు. తన పెన్నాపైతో సహా ఇక్కడికి వలసవచ్చారు. కావున లూ'త్ ('అ.స.) ప్రజలు అంటే అతని బాతివారు కాదు, కాని పైన పేర్కొన్న ప్రాంతంలోని సోథోమ్ మరియు గోమొర్రాహ్ అనే సగరాల వాసులు.

3. ఇబ్రాహీం ('అ.స.) భార్య సారహ్ ('అలైహ్ స.) సవ్యతానికి వ్యాఖ్యాతలు విభిన్న కారణాలు పేర్కొన్నారు: 1) ఆమెకు లూ'త్ ('అ.స.) బాతివారి దుష్ప్రవృత్తులు తెలుసు కావున వారి నాశనాన్ని గురించి విని, సంకోషంతో నవ్విందని. 2) వృద్ధాప్యంలో తనకు ఇవ్వబడిన సంతానపు వార్తవిని అశ్చర్యంతో నవ్విందని.

ముసలిదానిని మరియు నా ఈ భర్త కూడా పృథ్విడు. (అలా అయితే) నిశ్చయంగా, ఇది చాలా విచిత్రమైన విషయమే!”

73. వారన్నారు: “అల్లాహ్ ఉత్తరువు విషయంలో మీరు ఆశ్చర్యపడుతున్నారా? ఓ ఇబ్రాహీమ్! గృహస్థులారా! మీపై అల్లాహ్ కారుణ్యం మరియు ఆయన శుభాశీస్సులు ఉన్నాయి! నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వ స్తోత్రాలకు అర్హుడు, మహత్వపూర్ణుడు.”

74. అప్పుడు ఇబ్రాహీమ్ భయం దూరమై, అతనికి (సంతానపు) శుభవార్త అందిన తరువాత, అతను లూత్ జాతివారి కొరకు మాతో వాదించసాగాడు.¹

75. (ఎందుకంటే) వాస్తవానికి, ఇబ్రాహీమ్ సహనశీలుడు, మృదుహృదయుడు (సమ్రుతతో అల్లాహ్ ను అర్థించేవాడు) మరియు పశ్చాత్తాపంతో (అల్లాహ్ వైపుకు) మరలేవాడు!

76. (వారన్నారు): “ఓ ఇబ్రాహీమ్! దీనిని (నీ మధ్యవర్తిత్వాన్ని) మానుకో! నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు అజ్ఞ పచ్చిపున్నది. మరియు నిశ్చయంగా, వారిపై ఆ శిక్ష పడటం తప్పదు; అది

سَيِّئًا إِنَّ هَذَا الشَّيْءُ عَجَبٌ ۝

قَالُوا اتَّعَجِبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ وَرَحِمْتُ الْوَرِثَةَ عَلَيْهِمْ أَهْلُ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَسِيدٌ مَحِيدٌ ۝

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَىٰ
بِحَبْلٍ لَنَا فِي قَوْمِ لُوطَ ۝

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ ۝

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ آتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ۝

1. అహ్మదుల్: Family ఒక కుటుంబం / సంసారం / తెగ / పంశం వారు, ఒక (House) గృహ వాసులు, ఒక సగర వాసులు లేక ఒక దేశ వాసులు.

2. అల్-మజీదు: The Glorious, Great in Dignity, who gives liberally or bountifully. The Bountiful, Beneficent, Exalted, Noble, Sublime. మహత్వపూర్ణుడు, అల్-మాజీదు (సేకరించబడిన పదం): వీటికి వైభవం గలవాడు, ప్రభావం, ప్రతాపం విశిష్టత, ఘనత గలవాడు, దివ్యుడు, మహిమాన్వితుడు, ఉత్కృష్టుడు, శ్రేష్టుడు, జీవాత్ముడు, ప్రశంసనీయుడు అనే అర్థాలున్నాయి. ఇవి అల్లాహ్ (ను.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు. చూడండి, 85:15. ఈ పదం దివ్యజ్ఞులైన కొరకు గూడా వాడబడింది, Glorious, Noble, దివ్యమైన, ఉత్కృష్టమైన అనే అర్థాలలో, అల్-జరీము మాదిరిగా చూడండి, 50:1, 85:21.

3. ఇబ్రాహీం (అ.స.) అన్నారు: “మీరు నాశనం చేయబోయే సగరంలో లూత్ (అ.స.) కూడా ఉన్నాడు.” దానికి జైవదూతలు జవాబిచ్చారు: “మాకు తెలుసు, మేము అతనిని మరియు అతనితోబాటు విశ్వసించినవారిని కాపాడుతాము. అతని భార్యకన్న.” చూడండి, 29:32.

నివారించబడదు.”

77. మరియు మా దూతలు లూ'త్ పద్ధతు పచ్చినపుడు, వారి రాకకు అతను, (వారిని కాపాడలేనని) దుఃఖితుడయ్యాడు. అతని హృదయం కృంగిపోయింది. అతను: “ఈ దీనం చాలా ఆందోళనకరమైనది.” అని వాపోయాడు.

78. మరియు అతని జాతి ప్రజలు అతని వైపు పరిగెత్తుకుంటూపచ్చారు. వారు మొదటి నుండి నీచపు పనులు చేస్తూ ఉండేవారు. అతను (లూ'త్) అన్నాడు: “నాజాతి ప్రజలారా! ఇదిగో నా ఈ కుమార్తెలు (నా జాతి స్త్రీలు) ఉన్నాయి, వీరు మీ కొరకు చాలా శ్రేష్ఠమైన వారు. అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి, నా అతిథుల విషయంలో నన్ను అపమానంపాలు చేయకండి. ఏమీ? మీలో ఒక్కడైనా నీతిపరుడు లేడా?”²

79. వారన్నారు: “నీ కూతుళ్ళు మాకు అపసరం లేదని నీకు బాగా తెలుసు కదా! మరియు నిశ్చయంగా, మేము కోరేది ఏమిటో కూడా నీకు బాగా తెలుసు!”

80. అతను (లూ'త్) అన్నాడు: “మిమ్మల్ని ఎదుర్కొనే బలం నాకుంటే, లేక శరణు పొందటానికి పటిష్ఠమైన ఆధారమైనా ఉండి ఉంటే ఎంత బాగుండేది?”³

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيقَهُمْ وَصَاقِيَهُمْ
دَرَجًا وَقَالَ هَذَا يَوْمَ عَصِيبٍ ۝

وَجَاءَهُ قَوْمُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا
يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَقَوْمِ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ
أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْرُوْنَ فِيَّ صِيفِي
أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ زَكِيٌّ ۝

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَرْجٍ
وَأِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا تُرِيدُ ۝

قَالَ لَوْ أَنَّ فِيكُمْ قُوَّةً أَوْ أَوْيَ إِلَىٰ رُكْنٍ
شَدِيدٍ ۝

1. నా కుమార్తెలు, అంటే నా జాతి కుమార్తెలు (ఇబ్నె-కసీర్).

2. లూ'త్ (అ.స.) ఒక దైవప్రవక్త అంజనప్పటికి పచ్చిన అతిథులు దైవదూతలని గుర్తించలేక పోయాడు. అంటే దైవప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదని విశదమౌతోంది.

3. దీనితో ఆర్థమయ్యేమిటంటే దైవప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదు. వారికి ప్రతిదీ చేయగల సామర్థ్యం కూడా ఉండదు. మరొక విషయం ఏమిటంటే దైవప్రవక్తలు కూడా, అల్లాహ్ (సు.తా.) కోరితే అంతా చేస్తాడని కూర్చోక తమకు సాధ్యమైనంతవరకు సమస్యలను తామే పరిష్కరించుకోడానికి ప్రయత్నిస్తారు.

81. వారు (దైవదూతలు) అన్నారు: “ఓ లూత్! నిశ్చయంగా, మేము నీ ప్రభువు తరఫునుండి వచ్చిన దూతలము! వారు ఏ మాత్రం నీ వద్దకు చేరలేరు. కావున కొంత రాత్రి మిగిలి ఉండగానే నీవు నీ ఇంటి వారిని తీసుకొని బయలుదేరు - నీ భార్య తప్ప - మీలో ఎవ్వరూ వెనుకకు తిరిగి చూడగూడదు. నిశ్చయంగా, వారికి ఏ అపద సంభవించనున్నదో అదే ఆమె (నీ భార్య)కూ సంభవిస్తుంది.¹ నిశ్చయంగా, వారి నిర్ణీతకాలం ఉదయపు సమయం. ఏమీ? ఉదయం సమీపంలోనే లేదా?”

82. మా తీర్పుసమయం వచ్చినపుడు మేము దానిని (పోతోలను) తలక్రిందులుగా జేసి, దాని మీద మట్టితోచేసి కాల్చిన గులక రాళ్ళను ఎడతెగకుండా కురిపించాము.²

83. అవి నీ ప్రభువు తరఫునుండి గుర్తువేయబడినవి. అది (ఆ శిక్ష) ఈ దుర్మార్గులకు ఎంతో దూరంలో లేదు. (1/2)

84. * ఇక మద్యం వారి వద్దకు వారి సహోదరుడైన సు'బ్బాను పంపాము.³ అతను అన్నాడు: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు. కొంతల్లో మరియు తూనికల్లో తగ్గించి ఇవ్వకండి. నేను నిశ్చయంగా, మిమ్మల్ని (ఇప్పుడు) మంచి స్థితిలో చూస్తున్నాను; కాని వాస్తవానికి మీ పై శిక్ష చుట్టుముట్టబోయే ఆ రోజును గురించి నేను భయపడుతున్నాను.

قَالُوا يَلُوْطُ إِنَّ رَّبِّكَ لَنْ يُّصِلُوْكَ إِلَيْكَ
فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْفُتْ
مِّنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرًا تَكْرَاهُ مُصِيبُهَا مَا
أَصَابَكُمْ إِنَّمَا مَوْعِدُهُمُ الصُّبْحُ الْاَيْسَرُ
الصُّبْحُ بِقَرِيْبٍ ۝

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَاهَا سَاقِلَهَا وَآمَطَرْنَا
عَلَيْهَا حِجَارًا مِّنْ سِجِّيلٍ مُّتَنَزِّلٍ ۝

مَّوْعِدُهُ عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِيْنَ
بَعِيْدٍ ۝

وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا
اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنَ الْاِلٰهِ غَيْرُهُ وَلَا تَنْتَفِعُوا
بِالْكَيْدِ وَالْبَيْزَانِ اِنِّ اُرْسِلُكُمْ بِخَيْرٍ وَّ اِنِّ
اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّجِيْطٍ ۝

1. చూడండి, 7:83 మరియు 66:10 లూత్ భార్య అవిశ్వాసి. ఆమె పోతోమ వాసి.

2. ఇటువంటి గులకరాళ్ళు 7:84 మరియు 105:4లలో కూడా పేర్కొనబడ్డాయి.

3. మద్యం వారి గాఢ కొరకు చూడండి, 7:85.

85. “మరియు ఓ నా జాతి ప్రజలారా! మీరు న్యాయంగా మరియు సరిగ్గా కొలవండి మరియు తూకంచేయండి. మరియు ప్రజలకు వారి పస్తువులను తక్కువజేసి ఇవ్వకండి.¹ మరియు భూమిలో అనర్థాన్ని, కల్లోలాన్ని వ్యాపింపజేయకండి.

86. “మీరు విశ్వాసులే అయితే, (ప్రజలకు వారి హక్కు ఇచ్చిన తరువాత) అల్లాహ్ మీ కొరకు మిగిల్చినదే మీకు మేలైనది.² మరియు నేను మీ రక్షకుడను కాను.”³

87. వారు (వ్యంగంగా) అన్నాడు: “ఓ ము'బిన్! ఏమీ? మా తండ్రితాతలు ఆరాధించే దేవతలను మేము వదలిపెట్టాలని, లేదా మా ధనాన్ని నీ ఇష్టప్రకారం ఖర్చు చేయాలని, నీకు నీ సమా'జ్ నేర్పుతుందా?⁴ (అయితే) నిశ్చయంగా, ఇక నీవే చాలా సహనశీలుడవు, ఉదాత్తుడవు!”⁵

88. అప్పుడు అతను (ము'బిన్) అన్నాడు: “ఓ నా జాతి ప్రజలారా! ఏమీ? మీరు చూశారా (ఆలోచించారా)? ఒకవేళ నేను నా ప్రభువు తరపునుండి స్పష్టమైన నిదర్శనాన్ని కలిగిడింది మరియు ఆయన నాకు తన తరపునుండి మంచి తీవ్రనోపాధిని కూడా ప్రసాదించినపుడు (నేను ఇలా కాకుండా మరేమి అనగలను)? నేను మిమ్ముల్ని నిషేధించిన దానికి వ్యతిరేకంగా

وَيَقُومُوا أَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ
وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتَوُوا
الْأَرْضَ مُفْسِدِينَ ۝

بَقِيَتْ اللَّهُ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝ وَمَا آتَا
عَلَيْكُمْ بِحَقِيقَةٍ ۝

قَالُوا ائِصْبَيْبُ أَصْلُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ تَتْرُكَ
مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَأَنْ تَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ
إِنَّكَ لَأَنْتَ الْعَلِيمُ الرَّشِيدُ ۝

قَالَ يَقُومُ آيَةُ يَوْمٍ إِن كُنتَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي
وَرَرَقْنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ
أُخَالِفَكُمُ إِلَىٰ مَا أَنْهَكُمُ عَنْهُ إِن أُرِيدُ إِلَّا
الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي
إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ۝

1. చూడండి, 83:1-3.

2. చూడండి, 18:46 మరియు 19:76 ‘అల్లాహ్ (సు.తా.) మీ కొరకు మిగిల్చేది’ అంటే మీరు న్యాయంగా సమతుల్యంగా మీ వ్యాపారాలలో సరిగ్గా కొలిచి, తూచి ఇచ్చిన తరువాత మీకు మిగిలే లాభం, అని అర్థం.

3. నేను మీకు చేసే ఉపదేశం కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇష్టప్రకారం చేస్తున్నాను, మిమ్ముల్ని దుష్టకార్యాలనుండి అవటంగానీ లేక శిక్షించటంగానీ నాపని కాదు. అది కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) పని మాత్రమే.

4. సలాతున్: అంటే ఇక్కడ ధర్మం, ఆరాధన అని అర్థం.

5. ఆర్.ఓషీద్: The Director to the Right Path, Leader. సన్మార్గం చూపువాడు, నీతిపరుడు, సన్మార్గగామిని, ఋజువర్తనుడు.

చేయదలచు కోలేడు. నేను మాత్రం మిమ్మల్ని నాశక్తి మేరకు సంస్కరించదలచుకున్నాను. నా కార్యసిద్ధి కేవలం అల్లాహ్ పైసనే ఆధారపడివుంది. నేను ఆయననే సమ్ముకున్నాను మరియు నేను ఆయన వైపునకే పశ్చాత్తాపంతో మరలుతాను.

89. “మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! నాతో ఉన్న భేదాభిప్రాయం మిమ్మల్ని నూహ్ జాతి వారిపై, హూద్ జాతి వారిపై లేక సాలిహ్ జాతి వారిపై పడినటువంటి శిక్షకు గురిచేయకూడదు సుమా! మరియు లూత్ జాతివారు మీకు ఎంతో దూరంవారు కారుకదా!”

90. “మరియు మీరు మీ ప్రభువు క్షమా భిక్షను కోరుకోండి. మరియు ఆయన వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలండి. నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు అపార కరుణాప్రదాత, వాత్సల్యుడు.”²

91. వారన్నారు: “ఓ ముఁబల్! నీవు చెప్పే మాటలు చాలాపరకు మేము గ్రహించలేక పోతున్నాము.”³ మరియు నిశ్చయంగా, నీవు మాలో బలహీనుడివిగా పరిగణించబడు తున్నావు. మరియు నీ కుటుంబంవారే గనక లేకుంటే! మేము నిశ్చయంగా, నిన్ను రాళ్ళు రుద్ది చంపేవారం. మరియు నీవు మా కంటే శక్తిశాలివి కావు.”

وَيَقَوْمِ لَا تَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ
مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ
وَمَا قَوْمُ لُوطٍ بِغَيْرِهَا ۝

وَاسْتَغْفِرْ لَكُمْ تَوَلَّوْا إِلَيَّ إِنِّي رَحِيمٌ
۝

قَالُوا يَشْعِبُ مَا نَفَقَهُ كَيْدًا مِمَّا تَقُولُ وَإِنَّا
لَنَرِيكَ فِيْنَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْمَتُكَ لَرَجَمْنَاكَ
وَأَنَّا عَلَيْنَا بِعَرْصِكَ ۝

1. చూడండి, 7:85 ముఁబల్ (అ.స.) మూసా (అ.స.) యొక్క భార్య తండ్రి అని కొందరు వ్యాఖ్యాతలు అంటారు. మరికొందరు, ఇతను ఆ ముఁబల్ కారు అంటారు. అతడు ఉన్న ప్రాంతం ఈ నాటి అఖబా అభాతం (Gulf of Aqabah) నుండి పడమటి వైపునకు సినాయి ద్వీపకల్పంలో మోబ్ (Moab) పర్వతం వరకు మరియు తూర్పు దిశలో మృత సముద్రం (Dead sea) వరకు ఉంది. దాని వాసులు అమోరైట్ తెగకు చెందిన అరబ్బులు. మృత సముద్రం (Dead sea) దగ్గరలోనే సోదోమ్ మరియు గొమరాహ్ నగరాలు కూడా ఉండేవి.

2. అర్-పదూదు: Affectionate, The Loving towards His servants. Or towards those who obey. తన దాసుల పట్ల వాత్సల్యం, ప్రేమ, ప్రీతి గలవాడు. చూడండి, 85:14. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

3. చూడండి, 6:25.

92. అతడు అన్నాడు: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! ఏమీ? నా కుటుంబం మీకు అల్లాహ్ కంటే, ఎక్కువ గౌరవనీయమైనదా? మరియు మీరు ఆయన (అల్లాహ్)ను మీ వీపుల వెనుకకు నెట్టుతారా? నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు మీరు చేసే పనులను అపరిచితన్నాడు.

93. “మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీ శక్తి మేరకు మీరు చేసేది చేయండి, నిశ్చయంగా, (నాశక్తి మేరకు) నేను కూడా చేస్తాను. అపమానకరమైన శిక్ష ఎవరికి పడుతుందో, అనత్యవాది ఎవడో, మీరు మున్నుండు తలుసుకోగలరు. మరియు మీరు నిరీక్షించండి, నిశ్చయంగా, మీతోబాటు నేనుకూడా నిరీక్షిస్తాను.”

94. చివరకు మా ఆదేశం వచ్చినప్పుడు, మేము ఘోషాదాను మరియు అతనితో పాటు నిశ్చయించినవారిని మా కారుణ్యంతో రక్షించాము. మరియు దుర్మార్గులైన వారిపై ఒక తీవ్రమైన అరుపు (ధ్వని) విరుచుకుపడింది. కాబట్టి వారు తమ ఇండ్లలోనే చలనం లేకుండా (చచ్చి) పడిపోయారు -

95. వారక్కడ ఎన్నడూ నివసించనే లేదు అన్నట్లుగా! ఈ విధంగా సోమూద్ జాతివారు లేకుండా పోయినట్లు, మద్యన్ జాతివారు కూడా లేకుండా (నశించి) పోయారు!

96. మరియు నిశ్చయంగా, మేము మూసాను కూడా మా సూచనలతో మరియు స్పష్టమైన ప్రమాణంతో పంపాము;

97. ఫిరోబెన్ మరియు అతని నాయకుల వద్దకు; కానీ వారు ఫిరోబెన్ అజ్ఞులనే అనుస

قَالَ لِقَوْمِ أَرْهَضِي أَعَزَّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ
وَاتَّخَذْتُمْ شُرَكَاءَ وَرَاءَكُمْ فَهَرِيقًا إِنَّ رَبِّي بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝

وَلِقَوْمِ عَمَلُوا أَعْلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ سَوْفَ
تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ
كَادِبٌ وَارْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ ۝

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَنِيبًا وَالَّذِينَ آمَنُوا
مَعَهُ رَحْمَةً مِنَّا وَآخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا
الْحَيَاةَ فَاَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جِثْمِينَ ۝

كَانَ لَمْ يَخُنُوا فِيهَا إِلَّا بَعْدَ الْمَدِينِ كَمَا
بَعَدَتْ نُهُودٌ ۝

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ
مُتِينٍ ۝

إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاتَّبَعُوهُ أَمْرًا

రించారు. మరియు ఫిర్ బెన్ ఆజ్జ సరైనది కాదు.

98. పునరుత్థానదినమున అతడు (ఫిర్ బెన్) తన జాతివారికి ముస్ముందుగా ఉండి, వారిని సరకాగ్నిలోకి తీసుకొనిపోతాడు మరియు అది ప్రవేశించే వారికి ఎంతచెడ్డ గమ్యస్థానం.

99. మరియు వారు ఈ లోకంలో శాపంతో వెంటబడించబడ్డారు మరియు పునరుత్థాన దినమున కూడా (బహిష్కరించబడతారు). ఎంత చెడ్డ బహుమానం (వారికి) బహుకరించ బడుతుంది.

100. ఇవి కొన్ని (ప్రాచీన) వట్టణాల గాథలు వీటిని మేము నీకు వినిపిస్తున్నాము. వాటిలో కొన్ని నిలిచి (మిగిలి) ఉన్నాయి. మరి కొన్ని పంటపొలాల మాదిరిగా కోయబడ్డాయి (నిర్మూలించబడ్డాయి).

101. మరియు మేము వారి కెలాంటి అన్యాయం చేయలేదు. కాని వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు. నీ ప్రభువు అజ్ఞ పచ్చినప్పుడు - అల్లాహ్ ను పదలి - వారు ఏ దేవతలనైతే ప్రార్థించేవారో! వారు, వారికి ఏ విధంగానూ సహాయపడలేక పోయారు. మరియు వారు, వారి వినాశం తప్ప మరేమీ అధికం చేయలేదు.

102. మరియు ఈ విధంగా నీ ప్రభువు దుర్మార్గులైన సగర (వాసులను), పట్టుకొని (శిక్షించ) దలచితే, ఇలాగే పట్టుకొని (శిక్షిస్తాడు). నిశ్చయంగా ఆయన పట్టు చాలా బాధాకర మైనది, ఎంతో తీవ్రమైనది.

103. నిశ్చయంగా, ఇందులో పరలోక శిక్షకు భయపడే వారికి ఒక సూచన ఉంది. అది సర్వమానవులను సమావేశపరిచే రోజు! ఆ

فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْزَقَعُونَ بِرِشِيدٍ ۝

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ
وَبِئْسَ الْوَرْدُ الْمَوْرُودُ ۝

وَأَتَّبَعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُبْئِسُ
الْعَرْدُ الْمَرْفُودُ ۝

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَايَةِ نَقُصُّهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَائِمٌ
وَحَصِيدٌ ۝

وَمَا كُنَّا لَهُمْ وَلَكِنْ كَلَّمُوا كَضُحِيَّةٍ فَلَمَّا شَاءَ
عَنَّا لَهُمُ اللَّهُمُّ الْيَتَّى يَذْغُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُهُمْ عِزًّا
تَذَكَّرُ ۝

وَكُنْ لَكَ آخِذٌ بِرَبِّكَ إِذْ أَخَذَ الْغَايَةُ وَهِيَ
كَلَامُ اللَّهِ إِنَّ آخِذَةَ الْيَمِّ شَدِيدٌ ۝

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ۝
ذَلِكَ يَوْمُ مَعْمُورِهِ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمُ

దినమున అందరూ హాజరవుతారు.

104. మరియు మేము దానిని కేవలం ఒక నియమితకాలం వరకు మాత్రమే ఆపిఉన్నాము.

105. ఆ దినం వచ్చినప్పుడు, ఆయన (అల్లాహ్) సెలవు లేనిదే, ఏ ప్రాణి కూడా మాట్లాడజాలదు. వారిలో కొందరు దౌర్భాగ్యులుంటారు మరికొందరు భాగ్యవంతులుంటారు.

106. దౌర్భాగ్యులైన వారు సరకాగ్నిలో చేరుతారు, అక్కడ వారు దుఃఖం వల్ల మూలుగుతూ ఉంటారు మరియు వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తూ ఉంటారు:

107. వారందులో శాశ్వతంగా, భూమ్యా కాశాలు ఉన్నంతవరకు ఉంటారు.¹ నీ ప్రభువు (మరొకటి) కోరితే తప్ప! నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు తానుకోరిందే చేసే వాడు. (5/8)

108. * ఇక భాగ్యవంతులైన వారు, భూమ్యాకాశాలు ఉన్నంతవరకు స్వర్గంలో శాశ్వతంగా ఉంటారు. నీ ప్రభువు (మరొకటి) కోరితే తప్ప! ఇదొక ఎడతెగని బహుమానం.²

109. కావున (ఓ ప్రవక్తా!) వారు ఆరాధించే వాటిని గురించి నీవు సందేహంలో పడకు. పూర్వంనుండి వారి తాతముత్తాతలు ఆరాధించి నట్లుగానే వారు కూడా (అందులై) ఆరాధిస్తున్నారు. మరియు మేము నిశ్చయంగా, వారి భాగపు (శిక్షను) ఏ మాత్రం తగ్గించకుండా వారికి పూర్తిగా నొసంగుతాము.

مَشْهُودٌ

وَمَا تُؤَخِّرُهُ إِلَّا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّعَدَّدٍ ۚ

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِ رَبِّهَا ۚ وَسِعَ كُلُّ شَيْءٍ عِلْمَهُ ۚ وَسِعَ عِلْمُهُ

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشِهيقٌ ۖ

خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ قَدِيرٌ ۚ

وَأَمَّا الَّذِينَ سَعَدُوا فِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ ۖ عَطَاءٌ غَيْرُ مَجْدُودٍ ۚ

فَلَا تَكُن فِي مِرَّةٍ مِّنَّا يَبُذُّ هَؤُلَاءُ مَا يَعْبدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبدُونَ آبَاءَهُمْ وَمِمَّن قَبْلُ ۚ وَإِنَّا لَنَوَقُّوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ ۚ

1. చూడండి, 6:128, 14:48. 'ఈ భూమి మరొక భూమిగా మరియు అకాశాలు (మరొక అకాశాలుగా) మారే రోజు.' ఇక్కడ దీని అర్థం వారు శాశ్వతంగా ఎల్లప్పుడూ సరకంలో ఉంటారని అర్థం (ఇబ్నె-కసీర్).

2. చూడండి, పై ఆయత్ 11:107 వ్యాఖ్యానం 1.

110. మరియు వాస్తవంగా, మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము. పిదప అందులో అభిప్రాయభేదాలు వచ్చాయి. నీ ప్రభువు మాట (అజ్ఞ) ముందుగానే నిర్ణయించబడి ఉండకుంటే, వారి తీర్పు ఎప్పుడో జరిగిఉండేది. మరియు నిశ్చయంగా, వారు దీనిని గురించి సంశయంలో, సందేహంలో పడివున్నారు.

111. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు ప్రతి ఒక్కరి కర్మల ప్రతిఫలాన్ని వారికి తప్ప కుండా పూర్తిగా ఇచ్చివేస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన వారి కర్మలను బాగా ఎరుగును.

112. కసుక (ఓ ప్రపక్తా!) నీవూ మరియు పశ్చాత్తాపపడి (ఆయన వైపుకు మరలిస) నీ సహచరులూ, నీకు అజ్ఞ ఇవ్వబడిన విధంగా ఋజుమార్గం పై స్థిరంగా ఉండండి, హద్దులు మీరకండి. నిశ్చయంగా, ఆయన మీ కర్మలన్నీ చూస్తున్నాడు.

113. దుర్మార్గుల వైపునకు మీరు మొగ్గకండి. సరకాగ్నిలో చిక్కుకుంటారు. ఆ తరువాత అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరూ మీకు సంరక్షకులూ ఉండరు. అప్పుడు మీ కివ్వరి సహాయమూ లభించదు.

114. మరియు దినపు చివరి రెండు భాగాల్లోనూ మరియు రాత్రిపూట కొంత భాగంలో కూడా సమాజ్ సలవండి. ¹ నిశ్చయంగా సత్కార్యాలు దుష్కార్యాలను దూరంచేస్తాయి.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاحْتُلِفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَفُتِحَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ۝

وَأَنْ كَلَّا لَئِن آتَيْنَاهُمْ رَبَّنَا بِآيَاتِنَا إِذْ هُمْ يَعْمَلُونَ خَيْرًا ۝

فَأَسْتَفِمْ كَمَا أُمِرْتُ وَمَنْ كَانَ مَعَكَ وَلَا تَنْطَعُوا إِلَهًا إِلَّا رَبُّكُمْ بَصِيرٌ ۝

وَلَا تَرْكُمُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَآءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ۝

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي الْبَارِ وَرَأَيْتَ مِنَ الْبَيْنِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبُنَ الشَّرَّ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْغَافِلِينَ ۝

1. దైవప్రసక్త ('స'అస) తమ అనుచరులతో, 'అస్టుమ్'లతో ప్రశ్నిస్తారు. "మీలో ఒకరి ఇంటి ముందు ఒక పిద్దనది ప్రవహిస్తూ ఉంది, అతడు అందులో ప్రతిరోజు బదుసార్లు స్నానం చేస్తూ ఉంటే, అతని శరీరం మీద ఏమైన మలినం ఉండగలదా?" అనుచరులు అంటారు: "ఉండదు!" దైవప్రసక్త ('స'అస) అంటారు: "ఇదే విధంగా బదుసార్లు సమాజ్ చేసేవారి, తప్పులు, పాపాలు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) తుడిచివేస్తాడు." ('స'హి'హ్ బుఖారీ, తిరాత్ ముఖ్ఖియత్, బాత్ సలాత్ అల్-ఘమ్మ).

జ్ఞాపకం ఉంచుకునే వారికి ఇది ఒక ఉపదేశం (జ్ఞాపిక).

115. మరియు సహనం వహించు; నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సజ్జనుల ప్రతిఫలాన్ని వ్యర్థం చేయడు.

116. మీకు పూర్వం గతించిన తరాలవారిలో, భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించకుండా నిషేధించే సజ్జనులు ఎందుకు లేరు? కాని అలాంటి వారు కొందరు మాత్రమే ఉండే వారు! వారిని మేము అలాంటి (దుర్మార్గులు) నుండి కాపాడము. మరియు దుర్మార్గులైన వారు వహిక సుఖాలకులోనయ్యారు మరియు వారు అపరాధులు.

117. మరియు వాటిలో నివసించే ప్రజలు సద్వర్తనులై ఉన్నంతవరకు, అలాంటి సగరాలను నీ ప్రభువు అన్యాయంగా నాశనం చేసేవాడు కాడు.

118. మరియు నీ ప్రభువు సంకల్పిస్తే, సర్వమానవులను (ఒకే ధర్మాన్ని ఆపలంబించే) ఒకే ఒక్క సంఘంగా చేసేవాడు. అయినా వారు ఆధిప్రాయ బేధాలు లేకుండా ఉండలేక పోయేవారు¹ -

119. నీ ప్రభువు కరుణించినవాడు తప్ప!² మరియు దానికొరకే అయిన వారిని సృష్టించాడు.³ మరియు నీ ప్రభువు: “నేను జిన్నాతులు మరియు మానవులు అందరితో సరకాన్ని నింపుతాను!” అని అన్నమాట నెరవేరుతుంది.⁴

120. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీ హృదయాన్ని స్థిరపరచుకొని, మేము ప్రవక్తల గాథలను నీకు

وَأَصِيرُ إِنَّا لِلَّهِ لَا يُضَيِّعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ۝

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةَ يَتَهُونَ عَنِ النَّسَاءِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ أَجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ۝

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُضِلَّ الْقُرَىٰ يَظْلِمُونَ وَأَهْلَهَا مُصْلِحُونَ ۝

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً ۚ وَلَا يَزَالُ النَّاسُ مُخْتَلِفِينَ ۝

إِلَّا مَنْ أَجْرَ رَبُّكَ وَلِيذِلَّكَ خَلْقَهُمْ وَتَدَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَكْمِلَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْإِنْسِ وَالْجَانِّ أَجْمَعِينَ ۝

وَكَلَّا تَقْصُصْ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نَكَّبَتْ بِهِ

1. చూడండి, 2:253 మరియు 5:48.

2. చూడండి, 7:172.

3. చూడండి, 2:30-34.

4. చూడండి, 7:18, 32:13.

వినిపిస్తున్నాము. మరియు ఇందు (ఈ సూరహ్)లో నీకు సత్యం వచ్చింది మరియు విశ్వాసులకు హితబోధ మరియు జ్ఞాపిక.

121. మరియు విశ్వసించని వారితో ఇలా అను: “మీరు మీ శక్తిమేరకు మీ పనులు చేయండి. నిశ్చయంగా, మేము కూడా మా శక్తిమేరకు మా పనులు చేస్తాము.

122. “మరియు మీరు వేచి ఉండండి: మేము కూడా వేచి ఉంటాము.”

123. మరియు ఆకాశాల యొక్క మరియు భూమియొక్క సర్వ అగోచర విషయాలు కేవలం అల్లాహ్ కే తెలుసు.¹ మరియు సర్వ విషయాలు ఆయన పద్ధతే మరలింపబడతాయి కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి మరియు ఆయననే నమ్ముకోండి. మరియు మీరు చేసే కర్మలు నీ ప్రభువు ఎరుగకుండా లేడు.

فَأَدِّكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى
لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ اَعْمَلُوا عَلَىٰ مَا نَعْمَكُم
رَبَّنَا اَعْمَلُوا ۖ ﴿١٢٢﴾

وَأَنصَبُوا ۖ إِنَّا مُنظِرُونَ ﴿١٢٣﴾

وَاللَّهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْأَلْوِيَارِ جَعَلَ الْغُفْرَ
كُلَّهُ فَاَعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا
تَعْمَلُونَ ﴿١٢٤﴾

12. సూరహ్ యూసుఫ్

سُورَةُ يُوسُفَ

ఈ సూరహ్ 10 నుండి 15వ సూరాహల సమూహంలో మూడవది. ఇది చివరి మక్కా కాలపు సూరహ్. ఇందులో 111 ఆయతులున్నాయి. ఇది ఒక ప్రవక్త యొక్క పూర్తి గాథను ఒక చోట వివరించిన ఒకే ఒక్క సూరహ్. దీని ద్వారా కష్టాలలో సహనంపాించాలి, అల్లాహ్ (సు.తా.) కోరినదే జరుగుతుంది, సత్యానిదే అంతిమ విజయం మరియు ప్రవక్తల కలలు నిజమవుతాయి అనే విషయాలు తెలుస్తున్నాయి. ఇబ్రాహీం, ఇస్హాఖ్, య'అఖూబ్ (ఇస్రాయిల్) 'అలైహిమ్ అస్సలామ్ల తరువాత వచ్చిన ప్రవక్త యూసుఫ్ ('అ.స.). ఇతని తరువాత కూడా ఇస్రాయిల్ సంతతిలో చాలా మంది ప్రవక్తలు వచ్చారు. ఇది సూరహ్ హూద్ (11) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. ఈ పేరు 4వ ఆయత్లో మొదటిసారి వచ్చింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అలీఫ్-లామ్-రా. ఇవి స్వప్తమైన
గ్రంథ ఆయతులు.

2. వాస్తవంగా, మీరు బాగా అర్థం
చేసుకోవాలని, మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను అరబ్బీ
భాషలో అవతరింపజేశాము.¹

3. (ఓ ప్రవక్తా!) మేము ఈ ఖుర్ఆన్
ద్వారా అవతరింపజేసిన కథలలో ఉత్తమమైన
గాథను నీకు వినిపించబోతున్నాము మరియు
ఇంతకు ముందు నీవు దీనిని ఎరుగవు.²

4. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) యూసుఫ్ తన
తండ్రితో: "ఓ నాన్నా! నేను వాస్తవంగా (కలలో)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ عَلَى الْكِتَابِ الْمُبِينِ

إِنَّا أَنزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

رَحْمَنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِهَا أَوْحَيْنَا
إِلَيْكَ هَذِهِ الْقُرْآنَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ
لَمِنَ الْغَافِلِينَ

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ

1. ప్రతి దివ్యగ్రంథం ఆ ప్రాంతపు ప్రజల భాషలోనే అవతరింపజేయబడింది. దివ్యగ్రంథాలు ప్రజల మార్గదర్శకత్వం కొరకే అవతరింపజేయబడతాయి. కావున అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ ఉత్తమ దివ్యగ్రంథం (ఖుర్ఆన్). ఉత్తమ భాష 'అరబ్బీలో, ఉత్తమ ప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస)ై. ఉత్తమమైన దైవదూత ఇబ్రీల్ ('అ.స.) ద్వారా, ఉత్తమమైన సగరం మక్కాలో, ఉత్తమమైన నెల రమ'దాన్ లో అవతరింపజేశాడు, చూడండి, 13:37, 14:4.

2. ప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదని ఇక్కడ మరొకసారి విశదీకరించబడింది. చూడండి, 4:113 మరియు 43:52.

వదకొండు సక్షత్రాలను, సూర్యుణ్ణి మరియు చంద్రుణ్ణి చూశాను; వాటిని నా ముందు సొంతాంగపడుతున్నట్లు చూశాను.” అని అన్నప్పుడు!

5. (అతని తండ్రి) అన్నాడు: “ఓ నా చిన్న ప్రియ కుమారుడా! నీ స్వప్నాన్ని నీ సోదరులకు తెలుపకు, ఎందుకంటే వారు నీకు విరుద్ధంగా కుట్ర పన్నవచ్చు! నిశ్చయంగా, షైతాన్ మానవునికి బహిరంగ శత్రువు.

6. “మరియు ఆ విధంగానే జరుగుతుంది! నీ ప్రభువు నిన్ను ఎన్నుకుంటాడు మరియు నీకు సంఘటనల (స్వప్నాల) గూడార్థ వివరణ కూడా నేర్పుతాడు మరియు నీ పూర్వికలైన (తాత ముత్తాతలైన), ఇబ్రాహీమ్ మరియు ఇస్హాఖ్‌లకు ప్రసాదించినట్లు నీకూ మరియు యోఅఖూబ్ సంతతి వారికి సంపూర్ణంగా తన అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదిస్తాడు, నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు సర్వజ్ఞుడు, మహావివేకవంతుడు.” (3/4)

7. * వాస్తవానికి, యూసుఫ్ మరియు అతని సోదరుల (గాథలో) అడిగే వారికి ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.

8. అప్పుడు వారు (యూసుఫ్ సోదరులు వరస్పరం) ఇలా అనుకున్నారు: “మనది ఒక బలమైన వర్గం, అయినప్పటికీ యూసుఫ్ మరియు అతని సోదరుడు (బెన్యామీన్) అంటే మన తండ్రికి మనకంటే ఎక్కువ ప్రేమ.² నిశ్చయంగా మనతండ్రి స్పష్టమైన తప్పుడు ఆధిపత్యంలో ఉన్నాడు.”

عَسْرَكُوهُمْ أَوَالَيْتُمْ وَالْقَمَرَائِيَهُمْ
سُجُودًا ۝

قَالَ يَبْنَى لَا تَقْصُصْ رُؤَاؤَا عَلَىٰ إِخْوَتِكَ
فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ
عَدُوٌّ مُّبِينٌ ۝

وَكَذَٰلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ
تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نَجْمَكَ عَلَىٰ وَعْدِ
إِلَىٰ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَتْهَا عَلَىٰ أَبِي يُوسُفَ مِنْ قَبْلُ
وَنُفِخَ فِيهِمْ وَأَنشَقَّتْ رُؤْيَاكَ عَلَىٰ حَكِيمٍ

لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٍ لِّلَّذِينَ

إِذْ قَالَ الْيُوسُفُ لِأَخِيهِ أَتَبْتُمْنِيَ
وَعَنْ عَصِيْبَةٍ إِنَّ أَبِي تَالِيفِي ضَلَّىٰ مُبِينٌ ۝

1. యోఅఖూబ్ (అ.స.) ఒక ప్రవక్త, కాబట్టి తన కుమారుని స్వప్నాన్ని వెంటనే అర్థంచేసుకున్నారు.

2. బెన్యామీన్ మరియు యూసుఫ్ (అలైహిమ్ స.లు); యోఅఖూబ్ (అ.స.) మరియు రాచెల్ (Rachel) కుమారులు. మిగతా 10 మంది సోదరుల తండ్రి యోఅఖూబ్ (అ.స.)కాని తల్లులు వేరు.

9. (వారిలో ఒకడు ఇలా అన్నాడు):
“యూసుఫ్‌ను చంపండి, లేదా అతణ్ణి ఎక్కడైనా
ఒంటరిగా వదిలిపెట్టండి. ఇలా చేసినట్లయితే
మీ తండ్రి ధ్యాస (ప్రేమ) కేవలం మీ వైపునకే
మరలుతుంది. ఆ తరువాత మీరు (ప్రాయశ్చిత్తం
చేసి) సద్వర్తనులుగా ప్రవర్తించండి.”

10. వారిలో మరొకడు అన్నాడు:
“యూసుఫ్‌ను చంపకండి. మీరు (ఎదైనా)
చేయాలనే ఆసక్తుంటే! అతనిని ఒకలోతైన
బావిలో వదిలేయండి.¹ ఎవరైనా బాటసారులు
అతనిని తీసుకొని పోవచ్చు!”

11. వారు అన్నారు: “నాన్నా నీవు యూసుఫ్
విషయంలో మమ్మల్ని ఎందుకు సమ్మవు?
వాస్తవానికి మేము అతని శ్రేయోధిలాషులము!

12. “రేపు అతనిని మావెంట పంపండి.
అతడు అక్కడ అడుకొని సంతోషపడతాడు.
మరియు మేము తప్పక అతనికి రక్షకులముగా
ఉంటాము.”

13. (వారి తండ్రి యాకబాబ్) అన్నాడు:
“మీరు అతనిని తీసుకొనిపోవటం నిశ్చయంగా,
సన్న చింతాక్రాంతునిగా చేస్తోంది. మీరు
అతని విషయంలో ఏమరుపాటులో
ఉన్నప్పుడు, అతనిని ఎదైనా తోడేలు తిని
వేస్తందేమోనని నేను భయపడుతున్నాను.”

14. వారన్నారు: “మేము ఇంత పెద్దబలగం
ఉన్నప్పటికీ అతనిని తోడేలు తినివేస్తే!
నిశ్చయంగా, మేము పనికిరాని (చేతగాని)
వారమే కదా!”

قَالُوا يُوْسُفَ اَوْ اَطْرَحُوْهُ اَرْضًا يَّغْلُ لَكُمْ وَجْهٌ
اَيُّكُمْ وَتَكُوْنُوْا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صٰلِحِيْنَ ۝٩

قَالَ قٰلٍ مِّنْهُمْ لَا تُقْتُلُوْا يُوْسُفَ وَ الْقَوْتَ فِي
عِيْبَتِ الْجُبِّ يَكْتُمُوْهُ بَعْضُ النِّسْيٰرَةِ اِنْ كُنْتُمْ
فٰعِلِيْنَ ۝١٠

قَالُوْا يَا اٰبَا نٰمَالِكَ لَا تَمْلِكْ عَلٰى يُوْسُفَ وَاِذَا لَهٗ
لِنَحْصُوْن ۝١١

اَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَّزُوْرَ وَيَلْعَبْ وَاِذَا لَهٗ
لِنَحْضُوْن ۝١٢

قَالَ لِيْ لَیْخُزْنِيْ اَنْ تَذٰهَبُوْا بِهِ وَاَخَافُ اَنْ
يَّاْكُلَهُ الدِّيْبُ وَاَنْتُمْ عَنْهُ غٰفِلُوْنَ ۝١٣

قَالُوْا لَیْنَ اَكَلَهُ الدِّيْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ
اِذَا لَیْ خُسْرُوْنَ ۝١٤

1. అల్-జాబ్బు: అంటే ఒక లోతైన బావి. దాని చుట్టు గోడ ఉండదు. మరియు నీళ్ళు కూడా
చాలా లోతుగా ఉండవు.

15. ఆ పిదప వారు అతనిని తీసుకొనిపోయి ఒక బోతుబావిలో పడవేద్దామని నిర్ణయించుకున్నారు. అప్పుడు మేము అతనికి దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా ఇలా తెలిపాము: “నీవు (ఒక రోజు) వారికి ఈ కార్యాన్ని జ్ఞప్తికితెచ్చే సమయం వస్తుంది, మరియు వారు నిన్ను గుర్తుపట్టలేరు.”¹

16. మరియు ‘ఇసా సమయంలో (చీకటి పడ్డ తరువాత) వారు తమ తండ్రి వద్దకు వచ్చుకుంటూ పచ్చారు.

17. వారన్నారు: “ఓ నాన్నా! మేము పరుగు పందాలలో మునిగిపోయాము. మరియు యూసుఫ్ ను మేము మా సామగ్రి వద్ద విడిచివెళ్లాము; అప్పుడు ఒకతోడేలు అతనిని తినిపోయింది. మరియు మేము సత్యం పలికినా నీవు మా మాట నమ్మకపోవచ్చు!”

18. వారు అతని అంగికి బూటకపు రక్తాన్ని వూసే తెచ్చారు. (వారి తండ్రి) అన్నాడు: “మీ అత్త మీమ్మల్ని (ఒక ఘోర) కార్యాన్ని (విషయాన్ని), తేలికైనదిగా అనిపించేట్లు చేసింది. ఇక (నా కొరకు) సహనమే మేలైనది. మరియు మీరు చెప్పే విషయంలో అల్లాహ్ సహాయమే నేను కోరేది!”

19. మరియు అటువైపునకు ఒక బాట సారుల బృందం వచ్చింది. వారు తమ నీరు తెచ్చే మనిషిని పంపారు, అతడు (బావిలో) బొక్కెనను దింపాడు. (అతనికి బావిలో ఒక బాలుడు కనిపించగా) అన్నాడు: “ఇదిగో శుభ వార్త! ఇక్కడ ఒక బాలుడున్నాడు.” వారు అతనిని ఒక వ్యాపార సరుకుగా (బానిసగా)

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاجْتَمَعُوا أَن يُجْعَلُوا فِي غِيَابِ الْجَبِّ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَجِّنَهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾

وَجَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِشُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿١٧﴾

وَجَاءَهُ عَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَبِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوًا قَالَ لَيْسَ بِي هَذَا غُلٌّ وَأَسْرَوْهُ بَضَاعَةً ۖ وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

భావించి చాచుకున్నారు. మరియు వారు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

20. మరియు వారు స్వల్పధరకు, కొన్ని దిర్ఘములకు మాత్రమే అతనిని అమ్ముకున్నారు. మరియు అసలు వారు అతనికి ఎలాంటి ప్రాధాన్యత నివ్వలేదు.

21. మరియు అతనిని కొన్న ఈజిప్టు (మి'స్రీ)వాసి తన భార్యతో² అన్నాడు: “ఇతనిని గౌరవంగా ఉంచుకో! బహుశా ఇతను మనకు లాభదాయకుడు కావచ్చు! లేదా మనం ఇతనిని కొడుకుగా చేసుకోవచ్చు!” మరియు ఈ విధంగా మేము యూసుఫ్ ను భూమిపై స్థానమిచ్చి అతనికి సంఘటనల గూఢార్థాన్ని (స్వప్నాలభావాన్ని) తెలియజేసే (విద్యను) నేర్పాము. అల్లాహ్ తన కార్యాన్ని పూర్తిచేయగల శక్తి కలిగి ఉన్నాడు, కాని చాలా మందికి ఇది తెలియదు.

22. మరియు అతను తన నిండుయవ్వనానికి చేరుకున్నప్పుడు, మేము అతనికి వివేకాన్ని మరియు జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాము. మరియు ఈ విధంగా మేము సజ్జనులకు ప్రతిఫలము నొసంగుతాము.

23. మరియు అతను నివసించే ఇంటి స్త్రీ అతనిని మోహించి అతని మనస్సును చలంపజేయగోరి తలుపులు మూసి, అతనితో: “(నా పద్ధకు) రా!” అని పిలిచింది. అతను: “నేను అల్లాహ్ శరణుగోరుతున్నాను! నిశ్చయంగా, అయన! నా ప్రభువు, నాకు

وَسَرَّوْهُ بِمَنْ بَيْعُ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الرَّاكِبِينَ ۝

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لِامْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ عَلَيَّ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَكُودَ ۚ وَلَدَا ۚ وَكَذَلِكَ مَكَاتِلُ يُوْسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنَعْلِمَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ۚ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝

وَرَأَوْنَاهُ الْيَتِيمَ الْهَوْنِ يَتِيمًا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَوْلَىٰ إِنَّهُ لَا يُظْلِمُ الْغَافِلُونَ ۝

1. ఈ అమ్ముకున్నవారు యూసుఫ్ (అ.స.) సోదరులని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఇతరులు ఆ వ్యాపార బృందంవారని అంటారు.

2. ఆమె పేరు జులేఖా లేక రాయీల్. ఆమె భర్త ఆ దేశపు విత్తమంత్రి.

మంచి స్థానాన్ని ప్రసాదించాడు. నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులు ఎన్నటికీ సాఫల్యం పొందలేరు.” అని పలికాడు.

24. మరియు వాస్తవానికి, ఆమె అతనిని ఆశించింది. మరియు అతను కూడా ఆమె కోరికకు మొగ్గించడేవాడే! ఒకవేళ అతను తన ప్రభువు యొక్క నిదర్శనాన్ని చూసి ఉండక పోతే! ఈ విధంగా జరిగింది! మేము పాపం మరియు అశ్లీలతను అతని నుండి దూరంగా ఉంచడానికి, నిశ్చయంగా, అతను మేము ఎన్నుకున్న దాసులలో ఒకడు.

25. మరియు వారిద్దరు (ఒకరి వెనుక ఒకరు) తలుపువైపుకు పరుగెత్తారు. ఆమె అతని అంగిని వెనుకనుండిలాగి చించింది. వారిద్దరు తలుపుపద్ద ఆమె భర్తను చూశారు. ఆమె (తన భర్తతో) అన్నది: “నీ భార్యను చెరుపాలని తలచిన వానికి చెరసాలలో ఉంచటం, లేదా బాధాకరమైన శిక్ష వింధించటం తప్ప, మరొక శిక్ష ఏముంటుంది?”

26. (యూసుఫ్) అన్నాడు: “ఈమె నే, నన్ను మోహింపజేయగోరింది!” ఆమె కుటుంబం వారిలోనుండి అక్కడ ఉన్న ఒకడు ఇలా సాక్ష్యమిచ్చాడు: “ఒకవేళ అతని అంగి, ముందు నుండి చినిగిఉంటే ఆమె పలికేది సత్యం మరియు అతను అసత్యుడు!

27. “కాని ఒకవేళ అతని అంగి వెనుక నుండి చినిగిఉంటే! ఆమె పలికేది అబద్ధం మరియు అతను సత్యపంతుడు!”

28. అతని అంగి వెనుక నుండి చినిగి ఉండటాన్ని చూసి (ఆమె భర్త) ఇలా అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, ఇది మీ స్త్రీల పన్నాగం.

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهٖ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا اَنْ رَّا بَرَهَانَ رَبِّهٖ كَذٰلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوٓءَ وَالْفَحْشَآءَ ۚ اِنَّهٗ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِيْنَ ۝

وَاَسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصُهٗ مِنْ دُبُرٍ ۚ وَالْآخِيَا سَبَدَهَا لَدَا الْبَابِ ۚ قَالَتْ مَا جَزَاؤُا مَنْ اَرَادَ بِاَهْلِيْكَ سُوٓءًا اِلَّا اَنْ يُسَجَّنَ اَوْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۝

قَالَ هِيَ رَاوَدْتَنِيْ عَنْ نَفْسِيْ وَشَهِدَ شَآءِدٌ مِّنْ اَهْلِهَا اِنْ كَانَ قَمِيصُهٗ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَٰذِبِيْنَ ۝

وَاِنْ كَانَ قَمِيصُهٗ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذٰبَةٌ وَهُوَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ۝

فَلَمَّا رَا قَمِيصُهٗ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ اِنَّهٗ مِنْ كِبِدِكُنَّ اِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيْمٌ ۝

నిశ్చయంగా మీ పన్నాగం ఎంతో భయంకరమైనది!

29. “ఓ యూసుఫ్! ఈ విషయాన్ని పోనివ్వు!” (తన భార్యతో అన్నాడు): “నీవు నీ పాపానికి క్షమాపణకోరుకో, నిశ్చయంగా, నీవే తప్పచేసిన దానవు.” (7/8)

30. * మరియు సగర స్త్రీలు పరస్పరం ఇలా చర్చించు కోసాగారు: “అజీజ్ భార్య తన యువ బానిసను మోహింపగోరింది. నిశ్చయంగా, ఆమె గాఢమైన ప్రేమలో పడిఉంది. నిశ్చయంగా, ఆమె స్పష్టమైన పొరపాటులో ఉన్నట్లు మేము చూస్తున్నాము.”

31. ఆమె వారి నిందారోపణలు విని, వారికి అపహ్వానం పంపింది. వారికి ఒక మంచి విందు ఏర్పాటుచేసి, ఒక్కొక్క స్త్రీకి ఒక్కొక్క కత్తిఇచ్చి, (యూసుఫ్తో): “వారి ముందుకురా!” అని అన్నది. ఆ స్త్రీలు అతనిని చూడగానే నివ్వెరపోయారు మరియు (అశ్చర్యంతో చేతులలో ఉన్న కత్తులతో) తమ చేతులను కోసుకున్నారు. (అప్రయత్నంగా) అన్నారు: “అల్లాహ్ మహిమ! (హాష లిల్లాహ్) ఇతను మానవుడు మాత్రం కాదు! ఇతను గొప్ప దేవదూతయే కాగలడు!”

32. ఆమె అన్నది: “ఇతనే ఆ మనిషి! ఇతనిని గురించే మీరు నాపై నిందలు మోపింది. వాస్తవానికి నేనే ఇతనిని మోహింపజేయటానికి ప్రయత్నించాను, కాని ఇతను తప్పించుకున్నాడు. కాని ఇతను ఇక నేను చెప్పింది చేయకుంటే తప్పక చెరసాలపాలు కాగలడు, లేదా తీవ్ర అపమానానికి గురికాగలడు!”

33. (యూసుఫ్) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! ఈ స్త్రీలు సస్సుపెలిచే విషయాని

يُوسُفُ أَخْرُضَ عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي
لِدُنْيَاكَ إِنَّكَ كُنتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿٧﴾

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ
شَارِدُ فَتَاهَا عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا
إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٨﴾

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ
لَهُنَّ مَكًّا وَأَتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ بِيكِيًّا
وَقَالَتْ اخْرِجِي عَلَيَّ فَمَا رَأَيْتُهُ أَكْبَرَتْهُ وَقَطَّعْنَ
أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا
إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٩﴾

قَالَتْ قَدْ بَلَغْتَ الْإِسْكْنَ وَفِيَ ذَلِكَ لَشَكٌّ
عَنْ نَّفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا امْرَأَتُهُ
لَيَكُونَنَّ وَلِيًّا وَلَمَّا بَلَغَ مِنْ السَّعْيِ مَعْنً

قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ وَمَا أَدْعُوَنِي إِلَيْهِ

కంటే నాకు చెరసాలయే ప్రియమైనది. నీవు వారి ఎత్తుగడల నుండి నన్ను తప్పించక పోతే, నేను వారి పలలో చిక్కిపోయే వాడిని మరియు అజ్ఞానులలో చేరిపోయేవాడిని.”

34. అప్పుడు అతని ప్రభువు అతని ప్రార్థనను అంగీకరించి, అతనిని ఆ స్త్రీల పన్నాగాలనుండి తప్పించాడు. నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

35. ఆ తరువాత వారికి - (అతను నిర్దోషి అనే) సూచనలు కనిపించినా - అతనిని కొంత కాలం చెరసాలలో ఉంచాలని ఆనిపించింది.

36. మరియు అతనితోబాటు ఇద్దరు యువకులు కూడా చెరసాలలో ప్రవేశించారు. వారిలో ఒకడు అన్నాడు: “నేను సారాయి పిండుతూ ఉన్నట్లు కల చూశాను!” రెండోవాడు అన్నాడు: “నేను నా తలపై రొట్టెలు మోస్తున్నట్లు, వాటిని పక్షులు తింటున్నట్లు కల చూశాను.” (ఇద్దరూ కలిసి అన్నారు): “మాకు దీని భావాన్ని తెలుపు. నిశ్చయంగా, మేము నిన్ను సజ్జసునిగా చూస్తున్నాము.”

37. (యూసుఫ్) అన్నాడు: “మిరిద్దరికి తినటానికి ఇప్పటికే భోజనం పస్తుంది కదా! అది రాకముందే నేను వీటి (మీ కలల) భావాన్ని మీ ఇద్దరికి తెలుపుతాను. ఇది నా ప్రభువు నేర్పిన విద్యలలోనిదే. నిశ్చయంగా నేను, అల్లాహ్ ను విశ్వసించని వారి మరియు వరలోకాన్ని తిరస్కరించే వారి ధర్మాన్ని వదలిపెట్టాను.

38. “మరియు నేను నా తండ్రితాతలైన ఇబ్రాహీమ్, ఇస్‌హాఖ్ మరియు యాకబ్ బాబుల యొక్క ధర్మాన్ని అపలంబించాను. అల్లాహ్ ను ఎవడినైనా సాటి కల్పించటం మా విధానం కాదు.

وَلَا تَصِفُوهٖ عَنِ كَيْدِ هُنَّ لَصُبُّ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٤﴾

فَأَسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَ هُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾

ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الرِّبِّيَّ يَسْجُدَ لَهُ سَاجِدًا ﴿٣٦﴾

وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَيْنِ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرِيتُ فِي رَأْيِي عَصِيْرًا خَمْرًا وَ قَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرِيتُ أَحْمَلَ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبَأْتُ وَلِيٍّ إِنِّي كَرِهْتُ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٧﴾

قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقُنِي إِلَّا يَتَأْتِكُمَا بِتُؤِيلِهِ وَيَأْتِيكُمَا فِيهَا مِمَّا عَمِلْتُمَا رَئِي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كُفْرًا ۚ ﴿٣٨﴾

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نَشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ

వాస్తవానికి ఇది మాపై మరియు సర్వమానవులపై ఉన్న అల్లాహ్ యొక్క అనుగ్రహం. కాని చాలామంది ప్రజలు కృతజ్ఞతలు చూపరు.

39. “ఓ నా ఇద్దరు చెరసాల సహచరులారా! ఏమి? చాలామంది విధిన్న ప్రభువులు మేలా? లేక, తన సృష్టిపై సంపూర్ణాధికారంగల అద్వితీయుడైన¹ అల్లాహ్ మేలా?

40. “అయన(అల్లాహ్)ను వదిలి మీరు ఆరాధిస్తున్నవి - మీరు మరియు మీ తండ్రి తాతలు కల్పించుకున్న - పేర్లు మాత్రమే! దాని కొరకు అల్లాహ్ ఎలాంటి ప్రమాణాన్ని ఆపతరింపజేయలేదు. నిశ్చయంగా, అజ్ఞాపించే అధికారం కేవలం అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. అయనను తప్ప మరొకరిని ఆరాధించరాదని అయన అజ్ఞాపించాడు. ఇదే సరైన ధర్మం, కానీ చాలామందికి ఇది తెలియదు.²

41. “ఓ నా ఇద్దరు, చెరసాల సహచరులారా! మీలో ఒకడు తన యజమానికి మద్యపానం (సారాయి) త్రాగిస్తూ ఉంటాడు. ఇక రెండవవాడు సిలువపై ఎక్కించబడతాడు మరియు అతడి నెత్తిపై నుండి పక్షులు తింటూఉంటాయి. మీరు అడుగుతున్న (కలల) విషయం గురించి ఈ విధమైన తీర్పు ఇవ్వబడుతోంది!”

42. మరియు వారిద్దరిలో ఎదుడల పొందు

أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ۝

يُصَاحِبِي السَّجْنِ أَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرًا
اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءً سَبَّيْتُمُوهَا
أَنْتُمْ وَأَبَاؤُكُمْ مِمَّا آتَاكُمُ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ
إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ
ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ۝

يُصَاحِبِي السَّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ
خَمْرًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصَلِّبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ
مِنْ رَأْسِهِ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ۝

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا ادْكُرْنِي

1. అల్-వాహిద్: The One, The Sole. అద్వితీయుడు, ఒకే ఒక్కడు, చూడండి, 2:163.

అల్-ఘఫ్తారు: Subduer, Irresistible, Overpowerer, తన సృష్టిమీద సంపూర్ణ అధికారం, అధిపత్యం, అధికృత గలవాడు, బోబరచుకొను, స్వాధీనంలోకి తెచ్చుకొను, పశించేసుకొను, జయించ గలవాడు. తన సృష్టిమీద ప్రబలుడు. అల్-ఖాహిరుకు చూడండి, 6:18, 61.

అల్-వాహిద్, అల్-ఘఫ్తార్లకు చూడండి, 13:16, 14:48, 38:65, 39:4, 40:16. ఇవి

అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

2. చూడండి, 30:30, 12:103 మరియు 106.

తాడని భావించిన వాడితో (యూసుఫ్) అన్నాడు: “నీ స్వామి దగ్గర నా ప్రస్తావన చెయ్యి.” కాని అతనిని తన స్వామి దగ్గర ప్రస్తావన చేయటాన్ని మైకాన్ మరపింపజేశాడు, కావున (యూసుఫ్) చెరసాలలో మరి కొన్ని సంవత్సరాలు ఉండిపోయాడు.¹

43. (ఒక రోజు) రాజు అన్నాడు:² “వాస్తవానికి నేను (కలలో) ఏడు బలిసిన ఆవులను, ఏడు బక్కచిక్కిన (ఆవులు) తినివేస్తున్నట్లు మరియు ఏడు పచ్చి వెన్నులను మరొక ఏడు ఎండిపోయిన వాటిని చూశాను. ఓ సభాసదులారా! మీకు స్వప్నాల భావం తెలిస్తే నా స్వప్నపు భావాన్ని తెలుపండి!”

44. వారన్నారు: “ఇవి పీడకలలు. మరియు మాకు కలల గూఢార్థం తెలుసుకునే నైపుణ్యం లేదు!”

45. ఆ ఇద్దరు బందీలలో నుండి ఏడుదల పొందిన వ్యక్తికి చాలకాలం తరువాత ఇప్పుడా విషయం గుర్తుకువచ్చింది.³ అతడు అన్నాడు: “నేను దీని గూఢార్థాన్ని మీకు తెలుపుతాను, దానికి నన్ను (యూసుఫ్ వద్దకు) పంపండి.”

46. (అతడు అన్నాడు): “యూసుఫ్! సత్యవంతుడా! నాకు - ఏడు బలిసిన ఆవులను, ఏడు బక్కచిక్కిన ఆవులు తినివేయటాన్ని;

عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنَسَهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ ﴿٤٣﴾

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سَوِيَّاتٍ يَأْكُلْنَ سَبْعَ عِجَافٍ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَبْسُتٌ يَأْكُلُهَا الْمَلَائِكَةُ إِنِّي فِي مُرَآئِي إِنَّ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٤٤﴾

قَالُوا أَضْغَاتٌ أَحْلَامٍ وَمَا عَنَّا بِرَأْيِ الرَّاكِلِينَ بِفَلَمِينٍ ﴿٤٥﴾

وَقَالَ الَّذِي نَجَّاهُمَا إِذْ كُنتُمْ فِي السِّجْنِ إِنِّي نَأْتِيكُمْ بِبَشِيرٍ فَاذْكُرُونِي أَنْ أَكُونَ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٤٦﴾

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سَوِيَّاتٍ يَأْكُلْنَ سَبْعَ عِجَافٍ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ

1. బిద'ఉన్: అనే పదం, 3 నుండి 9 సంఖ్యల కొరకు వాడబడుతోంది.

2. ఈ రాజు హిక్సోస్ (Hyksos) జాతికి చెందిన అరుగురు రాజులలో ఒకడు కావచ్చు. వారు 1700-1580 క్రీ. శ. ముందు కాలంలో ఈజిప్టు పరిపాలకులు. వారు అరబ్బులు. వారు గొల్లవారు (గొల్ల కాపరులు), తరువాత పాలకులయ్యారు. వారు సిరియాలో స్థిరపడివుండిరి. సినియ ద్వారా ఈజిప్టులోకి ప్రవేశించారు. వీరు అరేబియా నుండి మెసోపోటామియాకు పోయి తరువాత సిరియాకు వచ్చారు. వారి భాష హీబ్రూ భాషపంటిదే. అది ప్రాచీనఅరబ్బుల భాష.

3. ఉమ్మతున్: అనే శబ్దానికి విద్వాంసులందరి ఏకైక అభిప్రాయం ఇక్కడ 'కాలం' అనే ఉంది.

మరియు ఏడు వచ్చివెన్నుల మరి ఏడు ఎండిపోయిన (వెన్నుల) - గూఢార్థ మేమిదో చెప్పు. నేను (రాజ సభలోని) ప్రజల వద్దకుపోయి (చెబుతాను), వారు దానిని తెలుసుకుంటారు.”

47. (యూసుఫ్) అన్నాడు: “మీరు యథా ప్రకారంగా ఏడు సంవత్సరాలు సేద్యం చేస్తూ ఉంటారు, కాని మీరు కోసిన పంటలో కొంత భాగాన్ని మాత్రమే తినడానికి ఉపయోగించు కొని, మిగిలించంతా, వెన్నులతోనే కొట్లలో ఉంచి (భద్రపరచండి).

48. “ఆ తరువాత చాలా కఠినమైన ఏడు సంవత్సరాలు వస్తాయి, వాటిలో మీరు ముందే నిలువచేసి ఉంచిన దానిని తింటారు. మీరు (విత్తనావికోసం) భద్రంగా ఉంచుకున్న కొంత భాగం తప్ప!”

49. “ఆ తరువాత ఒక సంవత్సరం వస్తుంది. అందులో ప్రజలకు పుష్కలమైన వర్షాలు కురుస్తాయి. అందులో వారు (రసం / నూనె) తీస్తారు (పెండుతారు).”

50. రాజు ఇలా అన్నాడు: “అతనిని నావద్దకు తీసుకురండి!” రాజదూత అతని వద్దకు వచ్చినపుడు (యూసుఫ్) అన్నాడు: “నీవు తిరిగిపోయి నీ స్వామిని అడుగు: ‘తమ చేతులు కోసుకున్న స్త్రీల వాస్తవవిషయం ఏమిటి?’² నిశ్చయంగా, నా ప్రభువుకు వారి కుట్ర గురించి బాగా తెలుసు.”

خُضِرَ وَالْأَخَرِ يَسْتَلْعَىٰ رُجْعًا إِلَى النَّاسِ
لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ

قَالَ زُرْعُونَ سَمِعَ بَيْنَيْنَا دَابًّا فَمَا أَحْصَدْنَا
فَدَرَوْهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَكْتُمُونَ

تَمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعُ شِدَادٍ أَكْلًا مِمَّا
قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَحْتَصُونَ

تَمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ
وَفِيهِ يَعْرَوُونَ

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَىٰ فِي مَنَامِي أَنِّي أَصْبَأُ
رُجْعًا إِلَىٰ رَبِّكَ فَهَلْ لَهُ مَا يَلِ الْيَوْمَ الَّذِي
تَقْعَنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَافٍ عَلِيمٌ

1. మిమ్మా తు'హ్ సెనూన్: అంటే విత్తనాల కొరకు భద్రపరచిన ధాన్యం.

2. యూసుఫ్ ('అ.న.) నిందితుడిగానే, కేవలం రాజు కనికరం పల్లనే కారాగారం నుండి విముక్తి పొందవలచుకోలేదు. అతను తనపై మోపబడిన నిందలనుండి పవిత్రుడనని, నిరూపించవలచు కున్నాడు. కాబట్టి జవాబిచ్చారు: “అయితే తమ చేతులు కోసుకున్న స్త్రీల వాస్తవ విషయమేమిటి.” అని. ఇదే సత్యపంతులు పవిత్రులు అయిన అల్లాహ్ (సు.తా.) దా'తల విధానం.

51. (రాజు స్త్రీలను) విచారించాడు: “మీరు యూసుఫ్ ను మోహింపజేయటానికి ప్రయత్నించిన విషయమేమిటి?” వారందరూ (ఒకేసారిగా) అన్నారు: “అల్లాహ్ రక్షించుగాక! మేము అతనిలో ఏ పాపాన్ని చూడలేదు! ‘అజీజ్’ భార్య ఇలా అన్నది: “ఇప్పుడు సత్యం బయటపడింది. నేనే అతనిని మోహింపజేయటానికి ప్రయత్నించాను. మరియు నిశ్చయంగా, అతను సత్యవంతుడు.”

52. (అప్పుడు యూసుఫ్) అన్నాడు: “నేను ఇదంతా చేసింది నిశ్చయంగా, నేను (‘అజీజ్’కు) గోప్యంగా ఎలాంటి నమ్మకద్రోహం చేయలేదని తెలుపటానికి మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నమ్మకద్రోహుల కుట్రలను నిగనివ్వడు.

53. (*) “మరియు నన్ను నేను (ఈ నింద నుండి) విముక్తి చేసుకోవడం లేదు.¹ వాస్తవానికి మానవత్వం చెడు (పాపం) చేయటానికి పురికొల్పుతూ ఉంటుంది - నా ప్రభువు కరుణించినవాడు తప్ప - నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.”

54. మరియు రాజు² అన్నాడు: “అతనిని నా వద్దకు తీసుకొనిరండి నేను అతనిని ప్రత్యేకంగా నా కొరకు నియమించుకుంటాను.” (యూసుఫ్) అతనితో మాట్లాడినప్పుడు (రాజు) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, నీవు ఈనాటినుండి మా వద్ద ఉన్నత స్థానంలో నమ్మకం గల వ్యక్తిగా పరిగణింపబడతావు.”

55. (యూసుఫ్) అన్నాడు: “నన్ను దేశపు

قَالَ مَا خَطْبُكَ إِنَّ رَأُودَ ثَمَّ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ
قُلْنَ حَاسِ اللَّهُ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتِ
أُمَّرَأَتُ الْغَرُورِ الَّتِي حَصَصَ الْحَقُّ أَنَا رَأُودُ عَنْ
نَفْسِهِ وَإِنَّ لِي مِنَ الصَّادِقِينَ

ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِبِينَ

وَمَا أَبْرَأُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ
بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ

وَقَالَ الْمَلِكُ اشْرُفِي بِهِ اسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِي فَلَمَّا
كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أُمِينٌ

قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلَيْهَا

1. ఈ వాక్యాన్ని కొందరు వ్యాఖ్యాతలు యూసుఫ్ ('అ.ప.') ఉచ్చరించారని మరికొందరు (ఇబ్నె-కసీర్) ఇది 'అజీజ్' యొక్క ప్రవచనమని అంటారు.

2. ఆ రాజు పేరు రయ్యాన్ బిన్-ఫలీద్ అంటారు.

కోశాగారాధికారిగా నియమించండి. నిశ్చయంగా నేను తెలివిగల మంచి రక్షకుడను.”

56. మరియు ఈ విధంగా మేము యూసుఫ్‌కు భూమిపై అధికారమొసంగాము. దానితో అతను తన ఇష్టప్రకారం వ్యవహరించ గలిగాడు. మేము కోరిన వారిమీద మా కారుణ్యాన్ని ధారపోస్తాము. మరియు మేము సజ్జసుల ప్రతిఫలాన్ని వ్యర్థంచేయము.

57. మరియు విశ్వసించి భయభక్తులు గల వారికి, పరలోక ప్రతిఫలమే ఎంతో ఉత్తమ మైనది.

58. మరియు యూసుఫ్ (జోసెఫ్) సోదరులు వచ్చి అతని ముందు ప్రవేశించారు. అతను వారిని గుర్తించాడు కాని, వారు అతనిని గుర్తించలేక పోయారు.

59. మరియు అతను వారి సొమాగ్రిని సిద్ధపరచిన తరువాత వారితో అన్నాడు: “మీ నాన్న కుమారుడైన మీ సోదరుణ్ణి మీరు (మళ్ళీ పచ్చేటప్పుడు) నా పద్దకు తీసుకొని రండి. ఏమీ? నేను ఏ విధంగా నిండుగా కొలిచి ఇస్తున్నానో మీరు చూడటంలేదా? నిశ్చయంగా ఆతిథ్యం చేసే వారిలో నేను ఉత్తముడను.

60. “కాని మీరు అతనిని నాపద్దకు తీసుకొని రాకపోతే నాపద్ద మీకు ఎలాంటి (ధాన్యం) దొరకదు, అలాంటప్పుడు మీరు నా దరిదాపులకు కూడా రాకండి!”

61. వారు ఇలా అన్నారు: “మేము అతనిని గురించి అతని తండ్రిని ఒప్పించటానికి

وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُوا مِنْهَا
حَيْثُ يَشَاءُ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ
أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

وَلَا جَبْرَ إِلَّا هُوَ يُخَيِّرُ الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

وَجَاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ
وَهُمْ لَهُ مُكْرَرُونَ

وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ قَالَ الْيَتِيمَ إِنِّي أَنَا
أَبْنَاكُمْ أَتَاوْتُونَنِي أَوْ فِي الْكَيْلِ وَالْخِلَافِ
الْمُنْزِلِينَ

فَإِنْ لَّمْ تَأْتُونِي بِهِ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِندِي
وَلَا تَقْرَأُونَ

قَالُوا سُبْحَانَ أَبِيكَ ذَاكَ الْأَمْرُ

1. బెన్యామీన్ మరియు యూసుఫ్ ('అ.స.) ఇద్దరూ యూజభూత్ ('అ.స.) భార్య రాచెల్ (Rachel) కుమారులు. మిగతా పదిమంది యూసుఫ్ ('అ.స.) యొక్క సవతి సోదరులు.

ప్రయత్నిస్తాము. మేము అలా తప్పకుండా చేస్తాము.”

62. మరియు (యూసుఫ్) తన సేవకులతో: “వారు (ధాన్యాన్ని కొనటానికి) తెచ్చిన సామగ్రిని (తిరిగి) వారి సంచులలో పెట్టండి. వారు తిరిగి తమకుటుంబం వారివద్దకు పోయిన తరువాత అది తెలుసుకొని బహుశా తిరిగి రావచ్చు!” అని అన్నాడు.

63. వారు తమ తండ్రి దగ్గరకు తిరిగి వచ్చిన తరువాత అన్నారు: “నాన్నా! ఇక ముందు మనకు ధాన్యం ఇవ్వడానికి తిరస్కరించారు, కావున ధాన్యం తేవాలంటే! నీవు మా తమ్ముణ్ణి (బెన్యామీను) మాతోబాటు వంపు మరియు నిశ్చయంగా, మేము అతనిని కాపాడుతాము.”

64. (య'అబూబీ) అన్నాడు: “ఏమి? నేను మిమ్మల్ని అతని విషయంలో - ఇదివరకు అతని సోదరుని విషయంలో సమ్మిసట్లు - సమ్మాలా? వాస్తవానికి, అల్లాహ్‌యే ఉత్తమరక్షకుడు. ఆయనే కరుణించేవారిలో అందరికంటే ఉత్తమమైన కారుణ్యమూర్తి.”

65. మరియు వారు తమ మూటలను విప్పగా తమ సొమ్ము కూడా తమకు తిరిగి ఇవ్వబడటాన్ని చూసి తమ తండ్రితో అన్నారు: “నాన్నా! (చూడండి) ఇంకేంకావాలి? మన సొమ్ము కూడా మనకు తిరిగి ఇవ్వబడింది. మరియు మేము మన ఇంటివారి కొరకు మరింత ఎక్కువ ధాన్యం తేగలము. మేము మా తమ్ముణ్ణి కాపాడగలము. ఇంకా ఒక ఒంటె మోసేబరువు (ధాన్యం) కూడా ఎక్కువగా తీసుకొనిరాగలము. ఇక అంత ధాన్యం కూడా (అదనంగా) సులభంగా లభిస్తుంది కదా!”

وَقَالَ لِفَتِيِّيهِ اجْعَلُوا بِضَاعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَى أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٦٢﴾

فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانَ نَحْتَمِلْ وَاكَاالَهُ لِحِفْظُونِ ﴿٦٣﴾

قَالَ هَلْ امْتَنَعْتُمُ عَلَيَّ إِلَّا كَمَا أَمَنْتُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ فَأَلْفَافَةٌ خَيْرٌ حِفْظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٦٤﴾

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا نَبْغِي هَذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنُفِيرُ أَهْلُنَا وَنَحْفَظُ آخَانَ وَنُزِدَادُ كَيْلَ يَعْبُرُ ذَلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿٦٥﴾

66. (య'అఖూబ్) అన్నాడు: “మీరు ముట్టడికిగురిఅయితే తప్ప, అతనిని నా వద్దకు తప్పక తీసుకురాగలమని అల్లాహ్ పేరుతో నా ముందు ప్రమాణంచేస్తేనే గానీ, నేను అతనిని మీవెంటపంపను.” వారు ప్రమాణం చేసిన తరువాత, అతను అన్నాడు: “మన ఈ మాటలకు అల్లాహ్‌యే సాక్షి!”

67. (ఇంకా) ఇలా అన్నాడు: “ఓ నా కుమారులారా! మీరందరూ ఒకేద్వారం గుండా ప్రవేశించకండి, మీరు వేర్వేరుద్వారాల గుండా ప్రవేశించండి.¹ నేను మిమ్మల్ని అల్లాహ్ (సంకల్పం) నుండి ఏ విధంగానూ తప్పించలేను. అంతిమ తీర్పు కేపలం అల్లాహ్‌కే చెందుతుంది. నేను ఆయనను మాత్రమే సమ్ముకున్నాను. మరియు ఆయనను సమ్ముకున్నవారు కేపలం ఆయన పైసనే ఆధారపడి ఉంటారు.”

68. మరియు వారు తమ తండ్రి అజ్జ ప్రకారం (ఆ సగరంలో వేర్వేరు ద్వారాలగుండా) ప్రవేశించారు. అది కేపలం య'అఖూబ్ మనస్సులోని కోరికను పూర్తిచేయటానికి మాత్రమే, కాని అల్లాహ్ సంకల్పం నుండి తప్పించుకోవటానికి, వారికి ఏమాత్రమూ పనికిరాలేదు. మేము అతనికి నేర్పిన జ్ఞానం ప్రకారం అతను జ్ఞానపంతుడే, కాని చాలా

قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّى تُؤْتُوا مَوْثِقًا
مِّنَ اللَّهِ لَتَأْتِيَ بِهِ إِلَّا أَن يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا
أَتَوْهُ مَوْثِقُهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ

وَقَالَ يَبْنَى لَا تَدْخُلُوا مِن بَابٍ وَاحِدٍ
وَادْخُلُوا مِن أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي
عَنكُمْ مِنَ اللَّهِ مِن شَيْءٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا
لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُتَوَكِّلُونَ

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ
يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةٌ فِي
نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَاهَا وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَاهُ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

1. ఒకవేళ వారు 11 మంది ఒకే ద్వారంనుండి ప్రవేశిస్తే, బహుశా వారికి దిష్టి తగులపచ్చని వారి తండ్రి భావించారు. దైవప్రసక్త ('స'అస) ప్రవచించారు: 'అల్' 'జను' 'హల్ఫ్' అంటే దిష్టి తగులటం నిజమే! ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ, కితాబ్ తిబ్, బాబ్ అల్-జను 'హల్ఫ్, మరియు 'స'హి'హ్ ముస్లిం, కితాబ్ అన్-సలాం, బాబ్ అల్-తిబ్). అతను దానికి తోడుగా ఈ దువాలూ కూడా తెలిపారు. మీకు ఏదైన పస్టుపు వచ్చితే 'బారకల్లాహ్' అనండి. (ముస'త్తఅ' ఇమామ్ మాలిక్, అల్బానీ ప్రమాణీకం సం.1286) మూషా అల్లాహ్ లా ఖువ్వత ఇల్లా బిల్లాహ్ (18:39) చదవండి. సూరహ్ అల్-ఫలఖ్ (113), సూరహ్ అన్-నాస్ (114) చదవండి. (జామె తిర్మిజీ, అబ్దవాబ్ అల్-తిబ్).

మందికి తెలియదు.¹

69. మరియ వారు యూసుఫ్ వద్ద ప్రవేశించగా అతను తన సోదరుణ్ణి (బెన్యామీన్ ను) తన దగ్గరికి తీసుకున్నాడు. అతనితో అన్నాడు: “వాస్తవానికి! నేనే నీ (తప్పిపోయిన) సోదరుడను, కావున వారు ఇంతవరకు చేస్తూవచ్చిన పనులకు నీవు దుఃఖపడకు.”

70. వారికి వారి సామగ్రి సిద్ధపరచిన తరువాత తన సోదరుని జీసునందిలో ఒక నీరుత్రాగే పాత్రను² పెట్టాడు. ఆ పిదప ఒక ప్రకటించేవాడు ఇలా ప్రకటించాడు: “ఓ విడారువారలారా! మీరు నిశ్చయంగా దొంగలు!”

71. వారు (యూసుఫ్ సోదరులు) వారివైపు తిరిగి ఇలా అన్నారు: “మీ పస్తువు ఏదైనా పోయిందా?”

72. (కార్యకర్తలు) అన్నారు: “రాజుగారి పాత్ర పోయింది! మరియు ఎవడు దానిని తీసుకొనివస్తాడో అతనికి ఒక ఒంట బరువు ధాన్యం (బహుమానంగా) ఇవ్వబడుతుంది మరియు నేను దానికి బాధ్యుణ్ణి.”

73. (యూసుఫ్ సోదరులు) అన్నారు: “అల్లాహ్ సాక్షి! మీకు బాగా తెలుసు. మేము మీ దేశంలో కల్లోలం రేకెత్తించటానికి రాలేదు మరియు మేము దొంగలముకాము!”

74. (కార్యకర్తలు) అన్నారు: “మీరు అబద్ధ మాడుతున్నారని తెలిస్తే దానికి శిక్ష ఏమిటి?”

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَوَى إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ
إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ①

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَتَتْهَا الْغَيْرُ
إِنَّكُمْ لَسَرِقُونَ ②

قَالُوا وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا اتَّخَذُونا ③

قَالُوا اتَّخَذُوا صُورَ الْمَلِكِ وَلَيْسَ جَائِرٌ
يَحِلُّ بَعِيرٌ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ④

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْتُمْنَا بِفِ
الرَّضِ وَمَا كُنَّا سِرَّيْنَ ⑤

قَالُوا فَبِأَجْرٍ وَإِقْرَانٍ كُنْتُمْ كَذِبِينَ ⑥

1. అపదలనుండి తప్పించుకోవటానికి ప్రయత్నించటం మంచిదే, కాని ఎంత ప్రయత్నించినా విధివ్రాత నుండి తప్పించుకోవటం సాధ్యంకాని పని.

2. ఆ నీరుత్రాగే కప్పు వెండిది లేక బంగారుది.

75. వారు (యూసుఫ్ సోదరులు) జవాబిచ్చారు: “ఎవడి సంచిలో ఆ పాత్ర దొరుకుతుందో అతడు దానికి సరిహారంగా (బానిసగా) ఉండాలి. మేము ఇదే విధంగా దుర్మార్గులను శిక్షిస్తాము.”¹

76. అప్పుడతడు తన సోదరుని మూట వెదికే ముందు, వారి (సవతి సోదరుల) మూటలను వెతకటం ప్రారంభించాడు. చివరకు తనసోదరుని మూటనుండి దానిని (పాత్రను) బయటికితీశాడు. ఈ విధంగా మేము యూసుఫ్ కొరకు యుక్తిచూపాము. ఈ విధంగా - అల్లాహ్ ఇచ్చయే లేకుంటే - అతను తన సోదరుణ్ణి, రాజధర్మం ప్రకారం పొందలేక పోయేవాడు.² మేము కోరిన వారి స్థానాలను పెంచుతాము. మరియు జ్ఞానులందరినీ మించిన జ్ఞాని ఒకడు (అల్లాహ్) ఉన్నాడు. (1/8)

77. * (అతని సోదరులు అన్నారు): “ఇతడు దొంగతనం చేసినా (అశ్చర్యంలేదు)! వాస్తవానికి ఇతని సోదరుడు కూడా ఇంతకుముందు దొంగతనం చేశాడు.” ఇది విని యూసుఫ్ (కోపాన్ని) తన హృదయం లోనే దాచుకున్నాడు మరియు దానిని వారిపై వ్యక్తపరచలేదు. (తన మనస్సులో) అను కున్నాడు: “మీరు చాల నీచమైన వారు మరియు మీరు సలికేది అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు!”

78. వారన్నారు: “ఓ సర్దార్ (అజీజ్)! ”

قَالُوا جَزَاؤُكَ مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُكَ
كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ۝

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ رَعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ
اسْتَخْرَجَهَا مِنْ رَعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا
لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاكَ فِي دِينِ
الْبَيْتِ إِلَّا أَنْ يُثَبِّتَ اللَّهُ تَرْغُهُ وَرَحِبَتَ مَنْ تُشَاءُ
وَقَوَى كُلَّ دُونِ عَلَيْهِمْ ۝

قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ
فَأَسْرَهَا يُوْسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبَيِّدْهَا لَهُمْ
قَالَ أَنْتُمْ شَرُّكُمْ بِنَاءً وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ۝

قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا

1. య'అఖూబీ ('అ.స.) పరీయత్లో, దొంగతనం చేసినవాడు, పట్టుబడిన తరువాత దొంగిలించబడిన సరకు యజమాని దగ్గర బానిసగా ఉండాలి. కావున వారు కూడా ఆ శిక్షనే ప్రతిపాదించారు.
2. ఈజిప్టు రాజ్యధర్మం ప్రకారం యూసుఫ్ ('అ.స.) దొంగగా నిరూపించబడినా (ఐన్యామీస్ను) పొందలేక పోయేవారు. కావున అతను, తన మారు సోదరులను మొదటనే ప్రశ్నించి దొంగతనం చేసినవారి విషయంలో వారి అభిప్రాయాన్ని తీసుకున్నారు.

వాస్తవానికి, ఇతని తండ్రి చాలా ముసలివాడు, కావున ఇతనికి బదులుగా నీవు మాలో ఒకనిని ఉంచుకో. వాస్తవానికి, మేము నిన్ను మేలు చేసేవానిగా చూస్తున్నాము.”

79. అతను అన్నాడు: “అల్లాహ్ నన్ను రక్షించుగాక! మా సొమ్ము ఎవరివద్ద దొరికిందో అతనిని విడిచి, మరొకనిని మేమెలా పట్టుకోగలము. ఒకవేళ అలాచేస్తే నిశ్చయంగా మేము దుర్మార్గులం అవుతాము.”

80. తరువాత వారు అతని పట్ల నిరాశులై, అలోచించడానికి ఏకాంతంలో చేరారు! వారిలో పెద్దవాడు అన్నాడు: “ఏమీ? మీ తండ్రి వాస్తవానికి మీతో అల్లాహ్ పై ప్రమాణం తీసుకున్న విషయం మీకు గుర్తులేదా? మరియు ఇంతకు పూర్వం మీరు యూసుఫ్ విషయంలో కూడా మాటతప్పారు కదా? కావున నేను నా తండ్రి నాకు అనుమతి ఇవ్వనంతవరకు, లేదా అల్లాహ్ నా గురించి తీర్పు చెయ్యనంత వరకు, నేను ఈ దేశాన్ని వదలను. మరియు ఆయనే తీర్పుచేసేవారిలో ఆత్మత్తముడు.”

81. (ఇంకా ఇలా అన్నాడు): “మీరు మీ నాన్న దగ్గరికి పోయి అతనితో ఇలా చెప్పండి: ‘నాన్నా! వాస్తవానికి నీ కుమారుడు దొంగతనం చేశాడు. మేము అతనిని (దొంగతనం చేస్తూ ఉండగా) చూడలేదు! మాకు తెలిసిందే (మేము చెబుతున్నాము). మరియు వాస్తవానికి రహస్యంగా జరిగే దానిని మేము చూడలేము కదా!

82. “ ‘మరియు మేము ఉన్న సగరవాసులను మరియు మేము కలిసి తిరిగివచ్చిన బిడారు వారిని కూడా అడగండి. మరియు మేము నిశ్చయంగా, సత్యం పలుకుతున్నాము.’ ”

فَخَذَّ أَحَدُنَا مَكَانَةً إِنَّا أَنزَلْنَاكَ مِنَ الْهُنَيْنِ ۝

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مِنَ الْإِثْمِ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَ إِثْنَانِ إِيَّاكَ الظَّالِمُونَ ۝

فَلَمَّا اسْتَيْسَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا، قَالَ كَيْفَ لَهُمْ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ آبَاءَهُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوَاقِفًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا قَرَّرْتُمْ فِي يُوسُفَ فَكُنْ أَبْرَحَ الْأَرْضِ حَتَّى يَأْذَنَ لِي أَيْنَ أَوْعِيكُمْ اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَكِيمِينَ ۝

ارْجِعُوا إِلَى آبَائِكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَا نَارٍ إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ ۝

وَسَلَّ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْبَحِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ۝

83. (య'అఖూబ్) అన్నాడు: “కానీ, మీ (దుష్ట) మనస్సులు మీ చేత మరొక ఘోర కార్యాన్ని తేలికగా చేయించాయి. ఇక నా కొరకు సహనమే మేలైనది. ఇక అల్లాహ్‌యే! వారందరినీ నా వద్దకు తీసుకురావచ్చు! నిశ్చయంగా, అయనే సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకపంతుడు.”

84. మరియు అతను వారినుండి ముఖం తిప్పుకొని అన్నాడు: “అయ్యో! యూసుఫ్.” అతని కన్నులు, దుఃఖంవలన తెల్లబడ్డాయి (చూపు పోయింది). అయినా అతను దానిని (వెలిబుచ్చకుండా) అణచుకున్నాడు.

85. అతని (కుమారులు) అన్నారు: “అల్లాహ్ తోడు! నీవు వ్యాధితో కృశించి పోయేవరకో, లేదా సశించిపోయేవరకో యూసుఫ్‌ను జ్ఞాపకం చేసుకోవటం మానవు.”

86. (య'అఖూబ్) అన్నాడు: “వాస్తవానికి నా ఆవేదనను మరియు నా దుఃఖాన్ని నేను కేవలం అల్లాహ్‌తో మాత్రమే మొర పెట్టుకోగలను మరియు మీకు తెలియనిది నాకు అల్లాహ్ ద్వారా తెస్తుంది.

87. నా కుమారులారా! మీరు పోయి యూసుఫ్‌ను మరియు అతని సోదరుణ్ణి గురించి దర్శాపు చేయండి మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహం పట్ల నిరాశచెందకండి. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కార జాతికి చెందిన వారు తప్ప, ఇతరులు అల్లాహ్ అనుగ్రహం పట్ల నిరాశచెందరు.”¹

88. వారు అతని (యూసుఫ్) దగ్గరకు

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً تَصَبُّرْ
حَبِيبُ عَنِ اللَّهِ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَبِيعاً
إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْعَلِيمُ ۝

وَسَوَّلَى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا سَعْدَى عَلَى يُونُسَ
وَأَبْصَحْتُ عَيْنُهُ مِنَ الْحُزَنِ فَهُوَ كَظِيمٌ ۝

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ تَفْتَوّاً لَكَ يُونُسَ حَتَّى تَكُونَ
حَرَصاً أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ۝

قَالَ رَبِّمَا أَشْكُوا بَسْتِي وَحَرَفَنِ إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ
مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝

يَبْنَى إِذْ هَبُّوا فَتَحَسُّوْا مِنْ يُونُسَ وَأَخِيهِ
وَلَا تَأْكُلُوْا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْكُلُ مِنْ
رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ ۝

فَقَالُوا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا

(మరల) వచ్చి¹ అన్నాడు: “ఓ సర్దార్ (అజీజ్)! మేము మా కుటుంబంవారు చాలా ఇబ్బందులకు గురిఅయ్యాము. మరియు మేము చాలా తక్కువ సామాగ్రి తెచ్చాము, కాని మాకు వూర్తి సామగ్రిని (ధాన్యాన్ని) దానధర్మ రూపంలోనైనా సరే ఇవ్వండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దానధర్మాలి చేసేవారికి మంచి ప్రతిఫలం ఇస్తాడు.”

89. (యూసుఫ్) అడిగాడు: “అజ్ఞానం లోపడి మీరు యూసుఫ్ మరియు అతని సోదరునితో ఎలా వ్యవహరించారో మీకు గుర్తుందా?”

90. వారన్నారు: “ఏమిటి? వాస్తవానికి నీవే యూసుఫ్‌వా?” అతను జవాబిచ్చాడు: “నేనే యూసుఫ్‌ను మరియు ఇతడు (బెన్యామీన్) నా సోదరుడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మమ్మల్ని అనుగ్రహించాడు. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే దైవభీతి కలిగివుండి, సహనంతో ఉంటారో, అలాంటి సజ్జసుల ప్రతిఫలాన్ని అల్లాహ్ ఎన్నడూ వృథా చేయడు.”

91. వారన్నారు: “అల్లాహ్ తోడు! వాస్తవంగా, అల్లాహ్ నీకు మాపై బెన్నత్యాన్ని ప్రసాదించాడు. మరియు నిశ్చయంగా, మేము అవరాధులము!”

92. (యూసుఫ్) అన్నాడు: “ఈ రోజు మీపై ఎలాంటి నిందలేదు.² అల్లాహ్ మిమ్మల్ని క్షమించుగాక! ఆయన కరుణించే వారిలో అందరికంటే ఉత్తమమైన కారుణ్యమూర్తి!

93. “మీరు నా ఈ చొక్కా తీసుకొనిపోయి

وَأَهْلَكَ الْفُتُورَ وَجِئْنَا بِضَاعَةٍ مُرْجَاةٍ فَأَوْفَى لَنَا الْكَفِيلُ وَوَصَدَّقَ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ۝

قَالَ هَلْ عَلَيْكُمْ مَا مَلَكَتْ يَدَايُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ۝

قَالُوا إِنَّكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّكَ مِنْ يَشَقِّ وَيَصْيرُ فَإِنَّ اللَّهَ كَرِيمٌ ذِي الْفَضْلِ ۝

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ اِشْرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخٰطِئِينَ ۝

قَالَ لَا تَعْتَرِبْ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ بِغَيْرِ اللَّهِ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ۝

إِذْ هَبُوا بَيِّعْتُمِي هَذَا قَالُوا عَلَى وَجْهِ

1. ధాన్యం కొరకు, ఇది వారి మూడవ ఈజిప్టు ప్రయాణం.

2. ఏవిధంగానైతే యూసుఫ్ (అ.స.) తనను చంపగోరి బావిలో పడతేసిన తన సోదరులను క్షమించాకో! అదే విధంగా మక్కా విజయం రోజు దైవప్రకృతి ముహమ్మద్ (స.అస) తనను చంపగోరిన, తన తెగవారైన, మక్కా ఖురైషులను క్షమించారు.

దానిని నాతండ్రి ముఖంమీద వేయండి. అతనికి దృష్టిపస్తుంది. మరియు మీరు మీ కుటుంబం వారినందరినీ నా వద్దకు తీసుకొనిరండి.”

94. ఆ బిడారం (ఈజిప్టు నుండి) బయలుదేరగానే వారి తండ్రి అన్నాడు: “మీరు నన్ను బుద్ధిసళించిన ముసలివాడు అన్నా! నిశ్చయంగా, నాకు యూసుఫ్ సువాసన పస్తోంది.”

95. (అతడి దగ్గర ఉన్నవారు) అన్నారు: “అల్లాహ్ తోడు! నిశ్చయంగా, నీవు నీ పూర్వపు పొరపాటులోనే పడిఉన్నావు.”

96. ఆ తరువాత శుభవార్త తెలిపేవాడు వచ్చి, (యూసుఫ్ చొక్కాను) అతని ముఖంమీద వేయగానే అతని దృష్టి తిరిగి వచ్చేసింది. (అప్పుడు) అతను అన్నాడు: “ఏమీ నేను మీతో ఆనలేదా? ‘మీకు తెలియనిది నాకు అల్లాహ్ ద్వారా తెలుస్తుందని?’”

97. వారన్నారు: “ఓ మా నాన్నా! మా పాపాల క్షమాపణకై (అల్లాహ్ ను) ప్రార్థించు. నిశ్చయంగా, మేము అవరాధులము.”

98. అతను అన్నాడు: “మిమ్మల్ని క్షమించమని నేను నా ప్రభువును ప్రార్థించగలను. నిశ్చయంగా, ఆయన క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత!”

99. తరువాత వారందరూ యూసుఫ్ వద్దకు వెళ్ళినప్పుడు, అతను తన తల్లిదండ్రులకు¹

أَيُّ يَأْتِ بِصِيرًا وَأَتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٤﴾

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ تُفِيدُونِي ﴿٩٥﴾

قَالُوا إِنَّ اللَّهَ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ ﴿٩٦﴾

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْفَهُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بِصِيرًا؛ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٧﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ ﴿٩٨﴾

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٩٩﴾

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَوَى إِلَيْهِ أَبَوَاهُ

1. యూసుఫ్ ('అ.స.) మరియు బెన్యామీన్ తల్లి రాచెల్ (Rachel). బెన్యామీన్ పుట్టిన తరువాత మరణించింది. కావున ఇక్కడ అతని తండ్రితో పాటు వచ్చిన ఆమె అతని తల్లి చెల్లెలు. తల్లి మరణించిన తరువాత య'అఖూబ్ ('అ.స.) ఆమె చెల్లెలును వివాహమాడారని, కొందరు వ్యాఖ్యాతలు అంటారు. (ఫ'త్తీ అల్-ఖదీర్). కాని ఇమామ్ ఇబ్నె-జరీర్ 'తబరీ (ర'హ్మా) అభిప్రాయమేమిటంటే, యూసుఫ్ ('అ.స.) తల్లి బ్రతికి ఉండెను. ఆమె తన భర్త వెంట పచ్చింది. (ఇబ్నె-కసీర్).

స్థానమిచ్చి అన్నాడు: “ఈజిప్టులో ప్రవేశించండి. అల్లాహ్ కోరితే, మీకు సుఖశాంతులు దొరుకుతాయి.”

100. మరియు అతను తన తల్లిదండ్రులను సింహాసనం మీద కూర్చోబెట్టుకున్నాడు. మరియు వారందరూ అతని ముందు సాష్టాంగపడ్డారు.¹ మరియు (యూసుఫ్) అన్నాడు: “ఓ నా తండ్రీ! నేను పూర్వంకన్న కలయొక్క భావం ఇదే కదా! నా ప్రభువు వాస్తవంగా దానిని సత్యంచేసి చూపాడు. మరియు వాస్తవంగా నన్ను చెరసాల నుండి బయటికితీసి కూడా నాకు ఎంతో మేలుచేశాడు; నాకూ మరియు నా సోదరుల మధ్య షైతాను విరోధం కలిగించిన తరువాత (ఇప్పుడు) మిమ్మల్ని ఎడారి నుండి (ఇక్కడకు) తెచ్చాడు.”² నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు సూక్ష్మగ్రాహి, తాను కోరినది యుక్తితో నెరవేర్చుతాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు. (1/4)

101. * “ఓ నా ప్రభూ! నీవు నాకు వాస్తవంగా రాజ్యాధికారాన్ని ప్రసాదించావు మరియు నాకు న్యవ్వునిర్వచన జ్ఞానాన్ని కూడా ప్రసాదించావు. నీవే భూమ్యాకాశాలకు మూలాధారుడవు. మరియు ఇహపర లోకాలలో నీవే నా సంరక్షకుడవు. నీకు విధేయుని (ముస్లిం)గా ఉన్న స్థితిలోనే నన్ను మరణింపజేయి. మరియు నన్ను

وَقَالَ لِدُخْلُوا صُرَاتٍ فَأَخْرَجْنَاهُم مِّنْهَا وَنَحْنُ مُسْلِمُونَ ۝

وَرَفَعَ آدَمَ إِلَى الْعَرْشِ وَخَرَّوْا لَهُ سُجَّدًا ۝
وَقَالَ يَا بَيْتَ هَذَا إِنِّي مُبْرِئُكُم مِّنْ قَبْلِ قَدْ
جَعَلَهَا رِزْقِي فَكُلُوا وَكُلُوا وَكُلُوا وَكُلُوا
مِنَ الشَّجَرِ وَحَافُوا بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ وَمَن يَعِدُ
أَن تَأْتِيَهُ الشَّيْطَانُ بِبَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ
رَبِّي لَطِيفٌ لِّمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ۝

رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي
تَأْوِيلَ الْأَحَادِيثِ ۚ فَاطْرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
أَنْتَ وَفِي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۚ تَوَكَّلْتُ عَلَىٰ رَبِّي
وَأَلْحَقْنِي بِالْصَّالِحِينَ ۝

1. ఈ సాష్టాంగం కేవలం ఒకటి పట్ల ఉన్న గౌరవాన్ని చూపటానికి చేసింది. ఈ విధంగా గౌరవం చూపడం యు'అఖ్బాద్ ('అ.స.) షరీయత్‌లో అనుమతించబడివుంది. కాని ము'హమ్మద్ ('స'అస) షరీయత్‌లో గౌరవార్థం కూడా ఎవరిముందైనా సాష్టాంగం చేయటం ధర్మసమ్మతం కాదు.

2. ఈజిప్టులో పోల్చితే ఆకాలంలో కావాన్ ఒక ఎడారి మాదిరిగానే ఉండేది.

అల్-బద్వు: ఎడారి, (చూ.12:100); అల్-బాదు: ఎడారి వాసుడు, (చూ.22:25); బాదున్ బ.మ.: ఎడారి వాసులు (చూ.33:20). అల్ అ'ఖ్బాద్, అంటే, కూడా ఎడారివాసులు (బద్వులు, చూ. 9:90).

సద్య ర్తనులలో కలుపు.”

102. (ఓ ప్రవక్తా!) మేము నీకు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా అవతరింపజేసిన ఈ గాథ అగోచర విషయాలలో ఒకటి. ఎందుకంటే, వారందరూ కలసి కుట్రలుపన్ని, నిర్ణయాలు చేసినప్పుడు, నీవు అక్కడ వారితోబాటు లేవు.¹

103. మరియు నీవు ఎంత కోరినా, వీరిలో చాలామంది విశ్వసించేవారు కారు.²

104. మరియు నీవు వారిని దీని (హితబోధ) కొరకు ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని ఆడగటం లేదు. ఇది సర్వలోకాలవారికి కేవలం ఒక హితబోధ మాత్రమే.

105. మరియు ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఎన్ని సూచనలను వారు చూస్తూ ఉన్నారు. అయినా వారు (వాటిని గమనించలేక) వాటి నుండి ముఖం త్రిప్పుకుంటున్నారు.

106. మరియు వారిలో చాలా మంది అల్లాహ్ ను విశ్వసించి కూడా, ఆయనకు సాటి కల్పించే వారున్నారు.³

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ ①

وَمَا أَكْثَرَ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ②

وَمَا نَسَأُ لَهُمْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ③

وَكُنْتُمْ مِنَ الْإِنسَانِ فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ يَمْشُونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ④

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ⑤

1. ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.) విశదీకరించేది ఏమిటంటే, కొందరు సత్యతీరస్కారులు నిందమోపినట్లు ఈ విషయాలు ముహమ్మద్ (స'అస) ఎవరితోనో విని నేర్చుకున్నవి కావు. ఎందుకంటే ఇవి క్రైస్తవుల మరియు యూదుల కథలకు భిన్నంగా ఉన్నాయి. ఇంకా అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇక్కడ సాక్ష్యపెస్తున్నాడు: “ఇవి దైవప్రవక్త (స'అస)కు వహీద్వారా తెలుపుతున్నాను.” అని. మరొక విషయం ఏమిటంటే ప్రవక్తలకు అల్లాహ్ (సు.తా.) తెలిపినది తప్ప, అగోచర విషయాల జ్ఞానం ఉండదు. ఇంకా ఇతర వోల్లలో కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) అన్నాడు: “మేము తెలిపినది తప్ప ఓ ముహమ్మద్ (స'అస)! నీకు అగోచర విషయాల జ్ఞానం లేదు.” (మాడండి, 3:17, 44; 28:45-46; 38:69-70).

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) తన ప్రవక్తల ద్వారా, ప్రజలకు గడిచినవారి వృత్తాంతాలు తెలిపి గుణపాఠం నేర్చుకొని, సత్యధర్మం (ఇస్లాం) మీద ఉండాలని బోధించాడు. అయినా ప్రజలు వాటిని కేవలం కాలక్షేపినికి మాత్రమే విన్నట్లు వింటున్నారు. గుణపాఠం నేర్చుకొని సత్యధర్మాన్ని అవలంబించే వారు తక్కువే!

3. చాలామంది ముప్రీక్లు భూమ్యాకాశాల సృష్టికర్త మరియు పోషకుడు, అయిన అల్లాహ్

107. ఏమిటి? అల్లాహ్ శిక్ష తమను క్షమించుకుంటా, వారు సురక్షితంగా ఉండగలరని, వారు భావిస్తున్నారా? లేదా వారికి తెలియకుండానే ఆకస్మాత్తుగా (అంతిమ) ఘడియ రాదని వారు భావిస్తున్నారా?

108. (వారితో) ఆసు: “ఇదే నా మార్గం. నేనూ మరియు నన్ను అనుసరించే వారూ, నిశ్చిత జ్ఞానంతో మిమ్మల్ని అల్లాహ్ వైపునకు పిలుస్తున్నాము. మరియు అల్లాహ్ సర్వ లోపాలకు అతీతుడు మరియు నేను ఆయనకు సాటికల్పించే వారిలోని వాడను కాను!”

109. మరియు మేము నీ కంటే పూర్వం దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ఇచ్చి పంపిన వారందరూ పురుషులే,¹ వారూ నగరవాసులలోని వారే. ఏమీ? వీరు భూమిలో సంచారం చేయలేదా, తమ పూర్వీకుల గతి ఏమయిందో చూడటానికి? దైవభీతి గలవారికి పరలోకవాసమే ఎంతో మేలైనది. ఏమీ? మీరిది అర్థంచేసుకోలేరా?

110. తుదకు ప్రవక్తలు నిరాశచెందారు, వారు అబద్ధాలాడే వారని (ప్రజలు) భావించి నపుడు, వారికి మా సహాయం లభించింది. మరియు మేము కోరినవాడు రక్షించబడ్డాడు. మరియు మా శిక్ష అపరాధులైన జాతి వారిపై నుండి తొలగింపబడదు.

111. వాస్తవానికి వారి గాథలలో బుద్ధి మంతులకు గుణపాఠం ఉంది. ఇది (ఈ

أَفَأَمْسُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ أَتَى
تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ①

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ
أَنَا مِنَ الْمُتَّبِعِينَ ② وَسُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ③

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِيَ إِلَيْهِمْ مِنْ
أَهْلِ الْقُرَى أَفَلَا يَسِيرُونَ ④ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ
الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَفَلَا يَعْلَمُونَ ⑤

حَتَّى إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَوَقَعُوا لِنَفْسِهِمْ قُلُوبُهُمْ
جَاءَهُمْ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ وَكَانَ فَتْحُكُمْ ⑥
عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ⑦

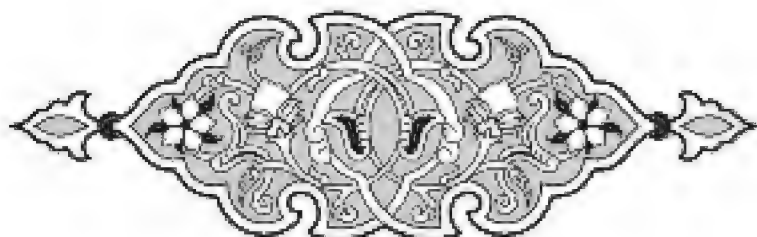
لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ

(సు.తా.)ను మాత్రమే సమ్మతారు. అయినా తమ అరాధనలలో ఆయనకు సాటి కల్పిస్తారు. దగ్ధాలకు పోయి మున్నతులు చేసేవారి విషయం కూడా ఇలాంటిదే.

1. ఇక్కడ, ప్రవక్తలందరూ పురుషులే, అని విశదీకరించబడింది. స్త్రీలకు ప్రవక్త పదవి ఇవ్వబడలేదు. మరొక విషయం విశదమయ్యేదేమిటంటే, ప్రవక్తలందరూ అహలల్ ఖురా' పురవాసులే కానీ అహలల్ బాదియహ్ సహలా వాసులు (పల్లెటూరు వాసులు) కారు.

ఖుర్ఆన్) కల్పితగాథ కాదు. కాని ఇది ఇంతవరకు వచ్చిన గ్రంథాలలో మిగిలివున్న సత్యాన్ని ధృవీకరిస్తుంది మరియు సతీ విషయాన్ని వివరిస్తుంది. మరియు ఇది విశ్వసించే వారికి మార్గదర్శిని మరియు కారుణ్యంకూడాను.

مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَى وَلَكِنْ تَصْدِيقُ
الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَعْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ
وَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝

13. సూరహ్ అర్-రూమ్

سُورَةُ الرَّعْدِ

ఈ సూరహ్ మదీనాలో ఆవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 43 ఆయతులు ఉన్నాయి. దీనిపేరు 13వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. రోజున: అంటే ఉరుము, మేఘగర్జన, లేక పడుగు. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశం: “నీశ్చయంగా, ఒక జాతి వారు తమ స్థితిని తాము మార్చుకోవంత వరకు, అల్లాహ్ వారి స్థితిని మార్చడు!” (ఆయత్-11).

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అలిఫ్-లామ్-మీమ్-రా. ఇవి ఈ గ్రంథ (ఖుర్ఆన్) ఆయతులు, మరియు ఇది నీ ప్రభువు తరపునుండి, నీపై ఆవతరింపజేయబడిన సత్యం! అయినా చాలా మంది, విశ్వసించటం లేదు.

2. మీరు చూస్తున్నారు కదా! ఆకాశాలను స్తంభాలు లేకుండా నిలిపిన ఆయన, అల్లాహ్‌యే! ఆ తరువాత ఆయన, తన సింహాసనాన్ని (‘ఆర్షను) అధిష్టించాడు. మరియు ఆయన సూర్యచంద్రులను తన నియమానికి బద్ధులుగా చేశాడు. ప్రతి ఒక్కటి తన నిర్దీత కాలంలో (తన పరిధిలో) పయనిస్తూ ఉంటుంది.¹ ఆయన అన్ని పృథ్వీహారాలను సృష్టించాడు, తన సూచనలను వివరిస్తున్నాడు; బహుశా! (ఈ విధంగానైనా) మీరు మీ ప్రభువును కలుసుకోవలసి ఉందనే విషయాన్ని సమ్ముతారేమోసని.

3. మరియు ఆయనే భూమిని విశాలంగా చేసి దానిలో స్థిరమైన పర్వతాలను మరియు సదులను నెలకొల్పాడు. ఇందులో ప్రతి రకమైన ఫలాన్ని, రెండేసి (అడ-మగ) జతలుగా చేశాడు.²

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقُرْآنُ الْمَكِينُ وَالَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنَ
رَبِّكَ الْحَقَّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَالنَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ الْعُرُشَ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ
اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ وَسَمِعَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلَّ
يَوْمٍ إِذْ يُجْعَلُ مُسَمًّى يَدَّبَّرَ الْقَوْلَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ
لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُؤْمِنُونَ

وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ
وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ
أُنثَىٰ يُغْنِي الْبَيْلَ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ

1. చూడండి, 36:38, 39 మరియు 7:54.

2. పృథ్వీకోటిలో కూడా అడ-మగ అంతరం ఉంది. సాధారణంగా అడ-మగ అంగాలు ఒకే పుష్పంలో ఉంటాయి. ఉదా: మామిడి. కొన్ని ఒకే వృక్షం మీద వేర్వేరు పుష్పాలలో ఉంటాయి. ఉదా: దోసటిగ. మరికొన్ని వేర్వేరు వృక్షాలపై ఉంటాయి. ఉదా: బుధూరపుచెట్టు

అయినే రాత్రిని పగటి మీద కప్పతాడు. నిశ్చయంగా, వీటి అన్నింటిలో ఆలోచించే వారి కొరకు సూచనలు ఉన్నాయి.

4. మరియు భూమిలో వేర్వేరు రకాల (నేలలు) ఒకదాని కొకటి ప్రక్కప్రక్కన ఉన్నాయి మరియు ద్రాక్ష తోటలు, పంట పొలాలు మరియు ఖర్జూరపు చెట్లు, కొన్ని ఒక్కొక్కటిగానూ, మరికొన్ని గుచ్చలుగుచ్చలు(జతలు)గానూ ఉన్నాయి.¹ వాటిన్నీటికీ ఒకే నీరు పారుతుంది, కాని తినటానికి వాటి రుచులు, ఒకటి మరొక దాని కంటే ఉత్తమ మైనదిగా ఉన్నట్లు చేశాము. నిశ్చయంగా వీటిన్నింటిలో అర్థం చేసుకోగల వారికొరకు ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.² (3/8)

5. * ఇది నీకు ఆశ్చర్యకరంగా ఉండే, వారి ఈ మాట అంతకంటే ఆశ్చర్యకరమైనది: “ఏమీ? మేము మట్టిగా మారిపోయిన తరువాత కూడా వాస్తవంగా మరల క్రొత్తగా సృష్టించ బడతామా?” అలాంటి వారే తమ ప్రభువును తిరస్కరించిన వారు. అలాంటి వారి మెడలలో సంకెళ్ళు వేయబడిఉంటాయి.³ మరియు అలాంటి వారే సరకవాసులు. అక్కడ వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

6. మరియు వారు మేలుకు ముందు కీడును (తెమ్మని) నిన్ను తొందరపెడుతున్నారు.⁴ మరియు వారికి పూర్వం అనేక ఉదాహరణలు గడిచాయి. మరియు వారు దుర్మార్గం చేసినప్పటికీ! నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు ప్రజల

لَقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۝

وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مُتَجَوِّرَاتٌ وَجَدَتْ مِنْ أَعْنَابٍ وَزُرُوحٌ وَنَخِيلٌ صُوفَانٌ وَغَيْرُ صُوفَانٍ يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُقِيعٌ بَعْضُهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأَرْضِ كُلِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۝

وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ إِذْ أَكْمَلُوا شُرَآئِعَنَا لِنَفْسٍ خَلَقْنَا جَدِيدًا أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ الْأَغْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثَلَاتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرٍ لِنَاسٍ عَلَى ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

1. కొన్నిచెట్లు ఒకే కాండం గలవి. మరికొన్ని శాఖలు గలవి ఉన్నాయి.

2. చూడండి, 6:99 మరియు 141.

3. చూడండి, 34:33, 36:8.

4. చూడండి, 6:57-58; 8:32.

5. చూడండి, 35:45.

యెడల క్షమాశీలుడు. మరియు నిశ్చయంగా నీ ప్రభువు శిక్షించటంలో కూడా చాలా కఠినుడు.¹

7. మరియు సత్యతిరస్కారులు అంటున్నారు: “అతనిపై అతని ప్రభువు తరఫునుండి ఏదైనా ఒక అద్భుత సంకేతం ఎందుకు అవతరింప జేయబడలేదు?”² వాస్తవానికి నీవు కేవలం హెచ్చరిక చేసేవాడవు మాత్రమే! మరియు ప్రతి వానికి ఒక మార్గదర్శకుడు పచ్చిఉన్నాడు.

8. అల్లాహ్ కు, ప్రతి స్త్రీ తన గర్భంలో దాల్చేది⁴ మరియు గర్భకాలపు హెచ్చుతగ్గులు కూడా బాగా తెలుసు. ప్రతిదానికి ఆయన దగ్గర ఒక పరిమాణం (నిర్ణయింపబడి) ఉంది.

9. ఆయన అగోచర మరియు గోచర విషయాలన్నింటినీ ఎరిగిన వాడు. మహనీయుడు,⁶ సర్వోన్నతుడు.⁷

10. మీలో ఒకడు తన మాటను రహస్యంగా చెప్పినా, లేక దానిని బహిరంగంగా చెప్పినా; మరియు ఒకడు రాత్రి చీకటిలో దాగి ఉన్నా లేక పగటి వెలుగులో తిరుగుతూ ఉన్నా, (అల్లాహ్ దృష్టిలో) అంతా సమానమే (ఒకటే)!⁸

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ لِّكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ۝

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَعْمَلُ كُلُّ أُنثَىٰ وَمَا تَغِيصُ الرَّحَامُ وَمَا تَزْزِي وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَ بَيْتِنَا ۝

عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ ۝

سَوَاءٌ أَمِنْتُمْ مِّنْ أَسْرِ الْقَوْلِ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ۝

1. చూడండి, 6:47; 7:167; 15:49-50, 10:11.

2. చూడండి, 6:7, 111; 10:96-97 మరియు 13:31.

3. చూడండి, 35:24, 6:131.

4. త'హ్మిలు: Bear, Carry. అంటే కలిగి ఉండు, సహించు, మోయు, పహించు, భరించు, పెట్టుకొను. ఇక్కడ స్త్రీ గర్భంలో ఉన్న శిశువు యొక్క స్వభావం, లక్షణాలు, అద్భుతం, పయస్సు అవి అర్థం.

5. త'గేదుల్ అల్-హామ్: Fall short, Absorb, అంటే గర్భకాలపు హెచ్చుతగ్గులు.

6. అల్-కబీర్: = అల్-అజీమ్ The Incomparably Great, The Greatest. మహనీయుడు.

గొప్పవాడు, మహత్త్వం, ప్రభావం, ప్రతాపం గలవాడు, గొప్పదనానికి సర్వోచరం. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆత్మత్వమే పేర్లు. చూడండి, 22:62, 31:30, మొదలైనవి.

7. అల్-ముత్అలీ: Most High, He who is higher than every (other) high one. సర్వోన్నతుడు, అందరికంటే ఆత్మత్వము. ఖుర్ఆన్ లో ఇక్కడ మాత్రమే ఒకేసారి వచ్చింది.

అల్-అలియుగ్: మహోన్నతుడు, చూడండి, 2:255. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆత్మత్వమే పేర్లు.

8. ఈ తాత్పర్యం ముహమ్మద్ జానాగద్దీ గారి అసవాదాన్ని అనుసరించి ఉంది. అంటే అల్లాహ్

11. ప్రతి వాని ముందూ వెనుకా ఆయన నియమించిన, ఒకరి వెంట ఒకరు వచ్చే కాపరివారు (దైవదూతలు) ఉన్నారు. వారు అల్లాహ్ ఆజ్ఞానుసారం ఆతనిని (మనిషిని) కాపాడుతూ ఉంటారు. నిశ్చయంగా, ఒక జాతివారు తమస్థితిని తాము మార్చుకోసంతపరకు, అల్లాహ్ వారిస్థితిని మార్చడు.¹ అల్లాహ్ ఒక జాతివారికి కీడు చేయదలిస్తే దానిని ఎవ్వరూ తొలగించలేరు. మరియు వారికి ఆయన తప్ప మరొక స్నేహితుడు (ఆదుకునే వాడు) లేడు.

12. ఆయనే! మీకు భయం మరియు ఆశ కలిగించే మెరుపులను చూపుతున్నాడు. మరియు ఆయనే నీళ్ళతో బరువెక్కిన మేఘాలను పుట్టిస్తున్నాడు.

13. మరియు ఉరుము ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతుంది, ఆయన స్తోత్రం చేస్తుంది: మరియు దైవదూతలు కూడా ఆయన భయంతో (ఆయన స్తోత్రం చేస్తూ ఉంటారు)!² మరియు ఆయన ఫెళఫెళమనే ఉరుములను పంపి, వాటిద్వారా తాను కోరినవారిని శిక్షిస్తాడు. అయినా వీరు (సత్యతిరస్కారులు) అల్లాహ్ ను గురించి వాదులాడుతున్నారు. మరియు ఆయన అద్భుత యుక్తిపరుడు.⁴

14. ఆయనను ప్రార్థించడమే విద్యుత్త ధర్మం. ఆయనను వదలి వారు ప్రార్థించేవి

لَهُ مُعَقَّدَاتٌ مِّنَ رَبِّهِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ
يَحْفَظُونَكَ مَنِ أَمَرَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغَيِّرُ
مَا يَفْعَلُ حَتَّى يُعَيِّرَ وَمَا يَأْتِيهِمْ إِلَّا أَرَادَ
اللَّهُ يَقُومُ سَوْءُهُمْ إِلَّا مَرَدُّهُ لَوَالَهُمْ مِّنْ دُونِهِ
مِنْ ذَالٍ ۝

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوَافًا وَطَمَعًا وَيُنْزِلُ
السَّحَابَ الْمَتِّالَ ۝

وَيَسْمِعُ الرِّعْدَ يَهْدِيهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ
وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَن
يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ
الْمِحَالِ ۝

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ

(ను.తా)కు అంతా తెలుస్తుంది. ఆయన నుండి దాగింది ఏదీ లేదు.

1. అంటే ఏవతెగకుండా ఒకరి తరువాత ఒకరు రాత్రింబవళ్ళు కాపలా ఉంటారు.

2. చూడండి, 8:53.

3. చూడండి, 17:44.

4. షదీదుల్-మిహాల్: ఖుర్ఆన్ లో ఈ వాక్యం కేవలం ఇక్కడే ఒకేసారి వచ్చింది. మిహాల్: Contrivance, అంటే యుక్తి, కల్పన, తంత్రం, పన్నుగడ, కుట్ర, డిపాయం మొదలైనవి.

షదీద్: Severe, Strong, కఠిన, తీవ్ర, దృఢ, బల, అద్భుత, ఘన మైనది.

(ఇతర శక్తులు) వారికి ఏ విధమైన సమాధాన మివ్వ లేవు. అది (వాటిని వేడుకోవడం): ఒకడు తన రెండు చేతులు నీటి వైపుకు చాచి, అది (నీరు) నోటిదాకా రావాలని ఆశించటమే! కాని అది అతని (నోటివరకు) చేరడుకదా! (అలాగే) సత్యతిరస్కారుల ప్రార్థనలన్నీ వ్యర్థమైపోతాయి.

15. మరియు భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న ప్రతి వస్తువు ఇష్టంగానో అయిష్టంగానో అల్లాహ్ కు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ ఉంటుంది. మరియు వాటి నీడలు కూడా ఉదయం మరియు సాయంత్రం (సాష్టాంగం చేస్తూ ఉంటాయి).¹ *

16. ఇలా అడుగు: “భూమ్యాకాశాలకు ప్రభువు ఎవరు?” నీవే ఇలా జవాబివ్వు: “అల్లాహ్!” తరువాత ఇలా అను: “అయితే మీరు ఆయనను వదలి తమకు తాము మేలుగానీ, కీడుగానీ చేసుకోలేని వారిని, మీకు సహాయకులుగా (సంరక్షకులుగా) ఎప్పుడుంటారా?” ఇంకా ఇలా అడుగు: “ఏమీ? గ్రుడ్డివాడు మరియు చూడగలిగేవాడూ సమానులుకాగలరా? లేక అంధకారాలు మరియు వెలుగు సమానమేనా? లేక వారు (అల్లాహ్ కు) సాటికల్పించిన వారు కూడా అల్లాహ్ సృష్టించినట్లు ఏమైనా సృష్టించారా, అందువలన సృష్టి విషయంలో వారికి సందేహం కలిగిందా?” వారితో అను: “అల్లాహ్ రబ్బే ప్రతి దానికి సృష్టికర్త.² మరియు ఆయన అద్వితీయుడు,

لَا تَسْتَعِينُ لَهُمْ شَيْءٌ إِلَّا كِبَاسٌ كَفَيْهِ إِلَى
الْمَاءِ لِيَبْلُغَهُ قَاهُ وَمَا هُوَ بِالْغِيَةِ وَمَا دُعَا
الْكُفْرَيْنِ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ۝

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا
وَكَرْهًا وَظِلُّهُمْ بِالْغُدُّورِ وَالْأَصَالِ ۝

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ قُلْ
إِنَّا نَعْبُدُهُمْ ذُرِّيَّةَ أَوْلِيَاءَ لَا تَسْلُكُونَ
إِنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي
الرَّاعِي وَالْبَصِيرَةُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَةُ
وَالنُّورُ أَمْ جَعَلَ اللَّهُ شُرَكَاءَ خَلْقِهِ
فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ
وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝

1. చూడండి, 16:48-49 మరియు 22:18. భూమి తన చుట్టూ తాను తిరిగటం పల్ల రాత్రింబవళ్ళు వస్తాయి. సూర్యచంద్రులు కూడా గమనంలో ఉన్నాయి. ఇదంతా అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశంతో జరుగు తోంది. కాబట్టి నీడలు కూడా ఉదయం మరియు సాయంత్రం పొడుగ్గా ఉండి మధ్యాహ్నం చిన్నదవటం కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశాలను అనుసరించటమే!

2. అల్-భాలిఖు: సృష్టికర్త, అల్లాహ్ (సు.తా.)యే ఏ సమూహా లేకుండా క్రొత్తగా సృష్టించే వాడు. ఆయన (సు.తా.) ఏదైనా చేయటానికి పూనుకున్నప్పుడు దానిని: ‘అయిపో’ అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. అంతే అది

ప్రబలుడు (తన సృష్టిపై సంపూర్ణ ఆధికారం గలవాడు).¹

17. ఆయన (అల్లాహ్) ఆకాశం నుండి నీరు కురిపించగా (ఎండిపోయిన) సెలయేళ్ళు తమతమ పరిమాణాలకు సరిపడేలా² ప్రవహింప సాగుతాయి. అప్పుడు వరద (ఉపరితలం మీద) నురుగులు ఉచ్చివస్తాయి. మరియు అగ్నిని రగిలించి సగలు, పాత్రలు చేసేటప్పుడు కూడా కరిగించే లోహాలమీద కూడా అదేవిధంగా నురుగులు వస్తాయి.³ ఈ విధంగా అల్లాహ్ సత్యమేదో అసత్యమేదో పోల్చి వివరిస్తున్నాడు. ఎందుకంటే నురుగుంతా ఎగిరిపోతుంది, కాని మానవులకు లాభదాయకమైనది భూమిలో మిగులుతుంది. ఈ విధంగా అల్లాహ్ ఉదాహరణలను వివరిస్తున్నాడు.⁴

18. తమ ప్రభువు సందేశాన్ని స్వీకరించిన వారికి మంచి ప్రతిఫలం ఉంటుంది. మరియు ఆయన సందేశాన్ని స్వీకరించనివారి దగ్గర భూమిలో ఉన్నదంతా, మరియు దానితో పాటు దానికి సమానంగా ఉన్నా, వారు అదంతా పరిహారంగా ఇవ్వదలచుకున్నా (అది స్వీకరించబడదు).⁵ అలాంటి వారి లెక్క దారుణంగా ఉంటుంది. మరియు వారి ఆశ్రయం సరకమే. మరియు అది ఎంతో దుర్భరమైన నిరామస్థలము. (1/2)

أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ
بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا
وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حُلْيَةٍ
أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُ بَخَارٍ أَلْهَبَ اللَّهُ
الْحَقِّ وَالْبَاطِلَ ذُفَاءً مَّا الزَّبَدُ فَكَذَهِبَ
جُفَاءً ۖ وَآمَّا مَا يَلِيقُ الْفَاسِقِ فِيمَكُّكَ
فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ۝

لَا يَنْفَعُ الْإِنْسَانَ إِذَا عَلَوَ إِلَىٰ رَبِّهِ الْخَسْفُ ۖ وَآلِئِكَ
يَسْتَجِيبُونَ ۚ لَوْ أَنَّ لَهُمْ تَارًا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّثْلَهُ
مَعَهُ لَا فائدةَ وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ سَوْءَ الْحِسَابِ ۚ
وَمَا أَوَّلُكُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْبِهَاقُ ۚ

అయిపోతుంది. చూడండి, 6:102 మరియు 2:117.

1. అల్-వాహిద్, అల్-ఘఫూర్లకు చూడండి. 12:39.

2. బి ఖదీరహ్: తమతమ పరిమాణాన్నిబట్టి పూర్తిగానింది.

3. పారే నీటిపై వచ్చే నురుగు గానీ, వెండి, బంగారు కరిగించినప్పుడు వచ్చే నురుగు గానీ, మాలిన్యాలే. అవి ఎగిరిపోతాయి. మరియు అసలే క్రింద మిగిలిపోతుంది.

4. చూడండి, 24:39-40.

5. చూడండి, 3:91; 10:54.

19. * ఏమీ? నీ ప్రభువు నుండి నీపై అవతరింపజేయబడిన (సందేశం) సత్యమని తెలుసుకున్నవాడు, గుడ్డివానితో సమానుడా? నిశ్చయంగా, బుద్ధిమంతులే ఈ విషయం గ్రహించగలరు.

20. వారే, ఎవరైతే అల్లాహ్‌తో చేసిన వాగ్దాసం పూర్తిచేస్తారో మరియు తమ వాగ్దానాన్ని భంగపరచరో!¹

21. మరియు ఎవరైతే అల్లాహ్ కలుషమని అజ్ఞాపించిన వాటిని కలుపుతారో!² మరియు తమ ప్రభువుకు భయపడుతారో మరియు దారుణంగా తీసుకోబడే లెక్కకు భయపడుతారో!

22. మరియు ఎవరైతే తమ ప్రభువు ప్రీతికొరకు సహసంపహించి³ మరియు సమాజ్ స్థాపించి⁴ మరియు మేము ప్రసాదించిన ఉపాధినుండి రహస్యంగా మరియు బహిరంగంగా (అల్లాహ్ మార్గంలో) భర్త్యుచేస్తూ, చెడును మంచి ద్వారా పారద్రోలుతూ ఉంటారో;⁵ అలాంటి వారికే ఉత్తమ పరలోక గృహం ప్రతిఫలంగా ఉంటుంది.

23. శాశ్వతంగా ఉండే ఉద్యానవనాలలో⁶ వారు మరియు వారితో పాటు సదృశమైన వారి తండ్రితాతలు, వారి సహవాసులు (అబ్బాబ్)

أَمَّنْ يَعْلَمُ الْكُفْرَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْلَىٰ الْإِيمَانِ أَتَأْتُوا الرِّبَابَ ۝

الَّذِينَ يُفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَقْضُونَ الْبَيْعَاتِ ۝

وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا آمَرْنَا بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْفَوْنَ سُوءَ الْحِسَابِ ۝

وَالَّذِينَ صَبَرُوا بِالْهَيْعَةِ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا الزَّكَاةَ وَكَانُوا بِلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَدْعُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ۝

جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَأَمِّنَ صَلَاتُهُمْ مِنْ الرَّيِّمْ وَأَزْوَاجُهُمْ وَذُرِّيَّتُهُمْ وَفِيهَا يَلْبَسُونَ ۝

1. చూడండి, 5:1.

2. చూడండి, 8:75.

3. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞలను పాటించటం మరియు పాపాలనుండి తప్పించుకోవటం ఒక సహసం. మరియు బాధలలో, అపదలలో సహసం పహించటం తెలివైనది. సత్సంపదలు ఈ తెలివైన రకాల సహవాన్ని పహిస్తారు.

4. సమాజ్ స్థాపించటం అంటే సమాజ్‌ను దాని సమయంలో భయభక్తులతో సరిగ్గా సలపటం.

5. వారు, ఎవరైతే చెడు సంభవిస్తే దానికి బదులుగా మంచి చేస్తారో లేక మన్నించి సహసం పహిస్తారో. చూడండి, 41:34.

6. 'అద్దున్': అంటే శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలు.

మరియు వారి సంతానం కూడా ప్రవేశిస్తారు.¹
మరియు ప్రతి ద్వారం నుండి దేవదూతలు వారి
(స్వాగతం) కొరకు వస్తారు.

24. (దేవదూతలు అంటారు): “మీ సహనానికి,
ఫలితంగా ఇప్పుడు మీకు శాంతి కలుగు గాక
(సలాం)! ఇక ఈ అంతిమ (పరలోక) గృహం
ఎంతో సౌఖ్యదాయకమైనది!”

25. మరియు అల్లాహ్ తో ఒడంబడిక
చేసుకున్న తరువాత తమ వాగ్దానాన్ని భంగం
చేసేవారు మరియు అల్లాహ్ కలపండి అని
ఆదేశించిన వాటిని త్రంచేవారు మరియు
భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించేవారు! ఇలాంటి
వారందరికీ ఆయన శాపం (బహిష్కారం)
ఉంటుంది మరియు వారికి (పరలోకంలో)
బహుచెడ్డ నివాసముంటుంది.

26. అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి జీవనోపాధి
పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడు మరియు (తాను
కోరిన వారికి) పరిమితం చేస్తాడు.² మరియు
వారు ఇహలోక జీవితంలో సంతోషంగా ఉన్నారు,
కాని పరలోక జీవితం ముందు ఇహలోక జీవిత
సుఖసంతోషాలు తాత్కాలిక (తుచ్ఛ) మైనవే!

27. మరియు సత్యతిరస్కారులు: “అతని
(ముహమ్మద్) పై, అతని ప్రభువు తరఫునుండి
ఏదైనా ఒక అద్భుత సంకేతం ఎందుకు
అవతరింపజేయబడలేదు?”³ అని అంటున్నారు.

كُلِّ بَابٍ

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ

وَالَّذِينَ يَبْقُصُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ بَيْتِهِمْ
وَيَقْطَعُونَ أَمْرًا لَهُمْ أَنْ يُوْصَلَ وَلَيْسَ لَهُمْ فِي
الْأَرْضِ أَوْلِيَاءَ لَهُمُ الْعَذَابُ وَالَهُمْ سُوءُ الدَّارِ

أَلَهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرَحُوا بِالْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ
قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُخَلِّصُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَى الْبِرِّ مَنْ
آتَاهُ

1. చూడండి, 52:21.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) తాను కోరింది చేస్తాడు. ఇహలోకంలో పుష్కలంగా జీవనోపాధి ఉన్నవాడితో అల్లాహ్ (సు.తా.) సంతోషపడ్డాడని మరియు ఇహలోక జీవితంలో కష్టాలలో ఉన్న వాడితో అల్లాహ్ (సు.తా.) సంతోషపడలేదని, దీని ఆర్థం కాదు. ఎవరికైనా అత్యధికంగా ధనసంపత్తులు ఇవ్వడం కేవలం అతనిని పరీక్షించడానికే! సత్యధర్మం మీద ఉండి సత్కార్యాలు చేసేవారే సాఫల్యం పొందుతారు.

3. చూడండి, 6:109.

వారితో అను: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని మార్గభ్రష్టులుగా పదలుతాడు మరియు పశ్చాత్తాపపడి ఆయన వైపునకు తిరిగే వారికి సన్మార్గం చూపుతాడు.”

28. ఎవరైతే విశ్వసించారో, వారి హృదయాలు అల్లాహ్ ధ్యానం పలన తృప్తిపొందుతాయి. జాగ్రత్తగా వినండి! కేవలం అల్లాహ్ ధ్యానమే హృదయాలకు తృప్తినిస్తుంది.

29. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి (ఇహలోకంలో) ఆనందం, సర్వసుఖాలు మరియు (పరలోకంలో) మంచి గమ్యస్థానం ఉంటాయి.

30. అందుకే (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నిన్ను ఒక సమాజం వారి పద్ధతుల పరిపాటు - వాస్తవానికి వారికి పూర్వం ఎన్నో సమాజాలు గతించాయి - నీవు నీవై మేము అపతరింప జేసిన దివ్యజ్ఞానం వారికి వినిపించటానికి! ఎందుకంటే వారు తమ కరుణామయుణ్ణి తిరస్కరిస్తున్నారు.¹ వారితో అను: “అయనే నా ప్రభువు! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు! నేను ఆయననే నమ్ముకున్నాను. మరియు ఆయన వైపునకే నేను పశ్చాత్తాపంతో మరలి పోవలసి ఉన్నది.”

31. మరియు నిశ్చయంగా, (ఖుర్ఆన్ ను) పఠించటం పలన కొండలు కదలించబడినా,

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ۝

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ وَحَسَنَ مَا أَجَبُ ۝

كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ لَبِثُوا عِبَادَ اللَّهِ الَّذِينَ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابُ ۝

وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْأَرْضُ

1. 'తూబా: అంటే స్వర్గంలో మంచి స్థానం మరియు దాని భోగభాగాలు.

2. మక్కా ముప్రీకీలు రహ్మాన్ శబ్దాన్ని తిరస్కరించే వారు. కావున హుదైబియా ఒప్పందం రోజు దైవప్రసక్త ముహమ్మద్ ('స'అస): “బిస్మిల్లా హిర'హ్మా నిర'హీమ్.” అని ఒప్పందం వ్రాయించడం ప్రారంభించినప్పుడు, ఒప్పందం చేసుకోవడానికి వచ్చిన రాయబారి: “అర్-రహ్మాన్ అర్-రహీమ్ ను” మేము ఎరుగము “బిస్మిల్లా అల్లాహుమ్మ” అని వ్రాయాలి.” అని పట్టుపట్టాడు. ఖతదా (ర'ది.'అ.) కథనం, 'స. బుఘారీ).

లేదా దానివల్ల భూమి చీల్చబడినా, లేదా దానివల్ల మృతులు మాట్లాడేటట్లు చేయబడినా! (అవిశ్వాసులు దానిని విశ్వసించరు). వాస్తవానికి సర్వనిర్ణయాల అధికారం కేవలం అల్లాహ్ కే చెందుతుంది.¹ ఏమీ? ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరితే సర్వ మానవులకు సన్మార్గం చూపేవాడని తెలిసి కూడా విశ్వాసులు ఎందుకు ఆశ వదులుకుంటున్నారు?² మరియు అల్లాహ్ వాగ్దానం పూర్తిఅయ్యే వరకు సత్యతిరస్కారంలో మునిగిఉన్న వారిపై, వారికర్మల ఫలితంగా, ఏదో ఒక ఆపద కలుగుతూనే ఉంటుంది. లేదా అది వారి ఇండ్ల సమీపంలో పడుతూ ఉంటుంది.³ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ తన వాగ్దానాన్ని భంగపరచడు.

32. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వాస్తవానికి నీకు పూర్వం కూడా చాలా మంది ప్రవక్తలు పరిహసించబడ్డారు, కాని సత్యతిరస్కారులకు నేను వ్యవధినిచ్చిన పిదప నేను వారిని పట్టుకుంటాను. (చూశారా!) నా ప్రతీకారం (శిక్ష) ఎలా ఉండిందో!⁴

أَوَكُم بِهِ السَّيِّئُ بَلَّغَ الْأَمْرَ جَمِيعًا أَفَلَا يَأْتِي
الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يُبَيِّنَ اللَّهُ لَهُدًى النَّاسَ جَمِيعًا
وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَصْبَحُوا قُلُوبُهُمْ
أَوْعَىٰ قُرْبَانًا مِنْ دَارِهِمْ حَتَّىٰ يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
لَكَافٍ الْعَمَلَاتِ

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ فِي رَسُولٍ مِنْ قَبْلِكَ فَكَفَلْنَاكَ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْنَا مِنْكَ كَفِيرًا

1. ఇబ్నె-కసీర్ (ర'హ్) అంటారు: 'ప్రతి దివ్యగ్రంథం ఖుర్ఆన్ అనబడుతోంది.' ఒక 'హదీస్'లో ఉంది: 'దావూద్ (అ.స.) పశువులను నిర్ణయపరచమని అజ్ఞాపించి ఆ సమయంలో ఖుర్ఆన్ పఠనం పూర్తి చేసుకునేవారు.' ('స.బు'ఖారీ, కితాబ్ ఆల్-అంబియూ, బాబె ఖాల్ అల్లాహుతా'లా: 'వ అతినా దావూద్ జబూర్.') ఇక్కడ ఖుర్ఆన్ అంటే జబూర్ అని అర్థం. ఈ వాక్యపు అర్థం ఏమిటంటే ఒకవేళ ఇంతకు పూర్వం దివ్యగ్రంథం చదువటం వలన కొందరు కదిలింపబడితే (పొడిపొడిగా మారిపోతే), లేక మృతులు మాట్లాడ గలిగితే, ఈ ఖుర్ఆన్ లో కూడా అటువంటి లక్షణాలు ఉండేవి. మరికొందరి అధిప్తాయం ఏమిటంటే, ఈ ఖుర్ఆన్ లో ఇటువంటి ఏకేషలక్షణాలు ఉండినా, ఈ సత్యతిరస్కారులు దీనిని ఏ మాత్రమూ విశ్వసించేవారు కారు. ఎందుకంటే వారిని విశ్వాసులుగా చేయటం అల్లాహ్ (సు.తా.) పనే. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎవ్వరినీ కూడా మార్చడు ఎంతవరకైతే వారు తమను తాము మార్చు కోవటానికి ప్రయత్నించరో!

2. చూడండి, 2:26-27 మరియు 6:149.

3. చూడండి, 5:33.

4. 'హదీస్'లో కూడా ఉంది: 'అల్లాహ్ (సు.తా.) దుష్కర్మలకు వ్యవధినిస్తూ పోతాడు, చివరకు వారిని శిక్షించటానికి పట్టుకున్నప్పుడు ఏ మాత్రమూ వదలడు.' బైవప్రవక్త ('స'అస), ఇది వినిపించిన తరువాత, అయత్ 11:102ను చదివి వినిపించారు. ('స'హీద్ బు'ఖారీ, 'స. ముస్లిం).

33. ఏమీ? ఆయన (అల్లాహ్), ప్రతి వ్యక్తి ఆర్పించే దానిని కనిపెట్టుకుని ఉండేవాడు (మరియు లాభసప్థాలు కలుగజేయలేని మీ బూటకపు దైవాలు సరిసమానులా)? అయినా వారు అల్లాహ్ కు భాగస్వాములు (సాటి) కల్పిస్తారు. వారితో ఇలా అను: “(నిజంగానే వారు అల్లాహ్ స్వయంగా నియమించుకున్న భాగస్వాములే అయితే) వారి పేర్లను తెలుపండి! లేక భూమిలో ఉన్నట్లు ఆయనకు తెలియని విషయాన్ని మీరు ఆయనకు తెలుపుతున్నారా? లేక మీరు ఇట్టే సోటికి పచ్చినట్లు వాగుతున్నారా?”¹ వాస్తవానికి సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారికి, వారి కుట్ర ఆకర్షణీయంగా చేయబడుతోంది మరియు వారు ఋజుమార్గం నుండి నిరోధించబడ్డారు. మరియు అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో పడలిన వానికి సన్మార్గం చూపేవాడు ఎవ్వడూ ఉండడు.²

34. వారికి ఇహలోక జీవితంలో శిక్ష వుంది. మరియు వారి పరలోక జీవిత శిక్ష ఎంతో కఠినమైనది. మరియు వారిని అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి రక్షించేవాడు ఎవ్వడూ ఉండడు.³ (5/8)

35. * దైవభీతి గలవారికి వాగ్దానం చేయబడిన స్వర్గపు ఉదాహరణ ఇదే! దాని క్రింద సెలయేళ్ళు పారుతూ ఉంటాయి.⁴ దాని ఫలాలు మరియు నీడ సదా ఉంటాయి.⁵ దైవభీతి గలవారి అంతిమ

أَفَمَنْ هُوَ قَوْلُهُمْ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَحْكُمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ يُظَاهِرُونَ الْقَوْلَ بَلْ يُدْعَى الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ
وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ①

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أُكُفَّهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ ②

1. మీరు కేవలం ఈహాగానాలే చెప్పున్నారు. మీరు ఏ దేవతలనైతే ఆరాధిస్తున్నారో అవి మీకు కీడుగానీ, మేలుగానీ చేయలేవు. మీరు పిలిచేది - వాటి పేర్లే. అవి మీరో లేక మీ తండ్రితాతలో ఇచ్చినవే. అవి మీ కల్పిత దైవాలే. చూడండి, 53:23, 7:71 మరియు 12:40.

2. చూడండి, 5:41 మరియు 16:37.

3. ఈ ప్రపంచ శిక్ష (అ'జాబ్) పరలోక శిక్ష కంటే చాలా తేలికైనది. ఈ ప్రపంచ శిక్ష తాత్కాలికమైనది. పరలోక శిక్ష శాశ్వతమైనది. నరకాగ్ని భూలోక అగ్నికంటే 69 రెట్లు అధిక దీప్రత గలది. ('స'హ'హ్ ముస్లిం).

4. స్వర్గసరకాలు మానవుల జ్ఞానపరిధికి అగోచర విషయాలు. కావున వాటిని మానవులకు తెలిసిన ఉదాహరణలు మరియు అగ్నితో పోల్చి చెప్పబడుతోంది. చూడండి, 47:15.

5. "జిల్లున్": అర్థం కొరకు చూడండి, 4:57 చివరి భాగం.

ఫలితం ఇదే. మరియు సత్యతిరస్కారుల అంతిమ ఫలితం సరకాగ్నియే!

36. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) ఎవరికైతే మేము (ముందు) గ్రంథాన్ని ఇచ్చామో! వారు నీపై అవతరింపజేయబడినదాని (ఈ గ్రంథం) వలన సంతోషపడుతున్నారు.¹ మరియు వారిలోని కొన్ని పర్గాలవారు దానిలోని కొన్ని విషయాలను తిరస్కరించే వారు కూడా ఉన్నారు.² వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నేను అల్లాహ్ ను మాత్రమే ఆరాధించాలని మరియు ఆయనకు సాటి (భాగస్వాములను) కల్పించరాదని అజ్ఞాపించబడ్డాను. నేను మిమ్మల్ని ఆయన వైపునకే ఆహ్వానిస్తున్నాను మరియు గమ్యస్థానంకూడా ఆయన వద్దనే ఉంది!”

37. మరియు ఈ విధంగా మేము ఆరబ్బి భూషలో మా శాసనాన్ని అవతరింపజేశాము. ఇక నీవు ఈ జ్ఞానం పచ్చిన తరువాత కూడా వారి కోరికలను అనుసరిస్తే, అల్లాహ్ నుండి నిన్ను రక్షించేవాడు గానీ, కాపాడేవాడు గానీ ఎవ్వడూ ఉండడు.

38. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వాస్తవానికి మేము నీకు పూర్వం అనేక ప్రవక్తలను పంపాము మరియు వారికి భార్యా పిల్లలను ప్రసాదించాము.⁴

وَالَّذِينَ اتَّيَبْتَهُمُ الْكِتَابَ يَمْحُونَ مَا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ وَمِنَ الْكَذَّابِ مَنْ يُكْفِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أَشْرِكُ بِهِ إِلَهًا ادْعُوا إِلَىٰ مَا بِإِلَهِ مَا بِ

وَكَذَلِكَ أَنزَلْنَاهُ حَكَمًا عَرَبِيًّا وَلِكَيْ اتَّبَعَتْ أَهْلُ هُمْ بَعْدَ مَا جَاءَهُ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ ۝

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ لِرُسُلٍ أَنْ يَتَأْتُوا

1. వీరు ముస్లింలు.

2. వీరు క్రైస్తవులు, యూదులు మరియు ముష్రీకులు.

3. చూడండి, 14:4 మరియు 12:2 ప్రతి ప్రవక్తపై అతని ప్రజల కొరకు ఆ ప్రాంతపు భాషలోనే దివ్యగ్రంథం అవతరింపజేయబడింది, వారు దానిని సులభంగా అర్థం చేసుకోవాలని. ఈ ఖురాన్ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స'అస)పై సర్వలోకాల వారి కొరకు, అవతరింపజేయబడిన అంతిమ దివ్యగ్రంథం. చూడండి, 7:158.

4. చూడండి, 25:7 దైవ ప్రవక్తలు అందరూ మానవులే. వారికి కుటుంబం ఉండేది. వారికి భార్యాపిల్లలుండేవి. వారు సాధారణ మానవులవలే తినేవారు, త్రాగేవారు, ప్రజలతో కలిసి మెరిసి తిరిగే వారు. కాని వారిపై దివ్యజ్ఞానం (స'హీ) వస్తూ ఉండేది. దానిని వారు ఉన్నది ఉన్నట్టుగా పూర్తిగా ప్రజలకు వినిపించి సత్యధర్మం వైపునకు ఆహ్వానించేవారు. ఒకవేళ వారు

అల్లాహ్ అనుమతి లేకుండా, ఏ అద్భుత సంకేతాన్ని (స్వయంగా) తెచ్చి చూపే శక్తి ఏ ప్రవక్తకూ లేదు.¹ ప్రతి వాగ్దానా (విషయా)నికి వ్రాయబడిన ఒక అదేశం (శాసనం) ఉంది.²

39. అల్లాహ్ తాను కోరిన దానిని రద్దు చేస్తాడు మరియు (తాను కోరిన దానిని) స్థిరపరుస్తాడు.³ మరియు మాతృగ్రంథం (ఉమ్మూల్ కితాబ్)⁴ ఆయన దగ్గరే ఉంది.

40. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) మేము వారికి చేసిన వాగ్దానాలలో కొన్నింటిని నీకు చూపినా, లేదా (వాటిని చూపకముందు) నిన్ను మరణింపజేసినా, నీ బాధ్యత కేవలం (మా సందేశాన్ని) అందజేయుటమే! మరియు లెక్క తీసుకోవటం కేవలం మాపని.

41. ఏమీ? వాస్తవానికి మేము భూమిని అన్ని వైపులనుండి తగ్గిస్తూ వస్తున్నామనేది వారు చూడటం లేదా? మరియు అల్లాహ్ యే అజ్ఞ ఇస్తాడు! ఆయన అజ్ఞను మార్చేవాడు ఎవ్వరూ లేడు. మరియు ఆయన లెక్క తీసుకోవటంలో అతి శీఘ్రుడు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءَكُم بِالْبَيِّنَاتِ

بِمُحَمَّدٍ مَّا يَكُونُ لَكُمْ وَمَعَهُ مَا كُنْتُمْ

وَأَنَّ مَا تُشْرِكُونَ بَعْضُ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ
نَتَوَفِّيْكُمْ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ وَعَلَيْنَا
الْحِسَابُ

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا
وَاللَّهُ يَخْتَصِمُ لِمُعْتَقِبٍ إِلْحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ

దైవమాతలైతే వారికెలా సంతానం మరియు కుటుంబం ఉంటాయి?

1. అద్భుత సంకేతాల శక్తి కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) కే ఉంది. ఆయన అనుమతి లేనిదే ఏ ప్రవక్త కూడా వాటిని చూపలేడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) తన ఇష్ట ప్రకారం తాను ఆపసరం అనుకున్నప్పుడు వాటిని చూపుతాడు. చూడండి, 6:109.
2. అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క ప్రతి వాగ్దానానికి ఒక సమయం నియమింపబడి ఉంది. అల్లాహుతో అలా అ సమయం వచ్చేవరకు ప్రజలకు వ్యవధినిస్తాడు. అది వచ్చిన తరువాత దానిని ఎవ్వరూ ఆపలేడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) తన వాగ్దానం పూర్తిచేసి తీరుతాడు.
దీని మరొక తాత్పర్యం: 'ప్రతి యుగానికి ఒక గ్రంథం ఉంది.'
3. చూడండి, 2:106.
4. చూడండి, 43:4 మరియు 85:22. ఉమ్మూల్ కితాబ్, అంటే 'అల్లాహ్ మహిమ' అనే సురక్షితమైన ఫలికం, మూల గ్రంథం. అంటే యథాస్థితిలో, భద్రంగా ఉంచబడిన గ్రంథం.
5. అంటే, 'అరేబియా భూభాగం, రోహ రోహకు ముష్రీకుల కొరకు తగ్గుతూ పోవడం మరియు ముస్లింలు దానిని ఆక్రమించుకోవడం వారు (ముష్రీకులు) చూడటంలేదా?

42. మరియు వాస్తవానికి వారికి పూర్వం ఉన్నవారు కూడా కుట్రలుపన్నారు. కాని, కుట్రలన్నీ అల్లాహ్ కే చెందినవి. ప్రతిపాణి సంపాదించేది ఆయనకు తెలుసు. మరియు (మేలైన) అంతిమ (ఫరలోక) నివాసం ఎవరిదో సత్యతిరస్కారులు తెలుసుకుంటారు.

43. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) సత్య తిరస్కారులు నీతో అంటున్నారు: “నీవు సందేశహరుడవు కావు!” వారితో అను: “నాకూ-మీకూ మధ్య అల్లాహ్ సాక్ష్యమే చాలు! మరియు వారి (సాక్ష్యం), ఎవరికైతే గ్రంథ జ్ఞానం ఉందో!”¹

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْبَكْرُ
جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسِعَعِلَهُ
الْكُفْرُ لِمَنْ عَقِبَى الدَّارِ

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا أَلَمْ تَكُنْ كَافًّا
بِآلِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَكَ عِلْمُ
الْكِتَابِ

1. అంటే, ఇస్లాం స్వీకరించిన అబ్దుల్లాహ్ దిన్ సజ్జాం మరియు సల్మాన్ ఫారూఖ్ (ర'ది. అస్సమ్)ల వంటి యూదుల మరియు క్రైస్తవుల సాక్ష్యం అన్నమాట!

14. సూరహ్ ఇబ్రాహీమ్

سُورَةُ إِبْرَاهِيمَ

ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) మక్కా ముకర్రమా కొరకు చేసిన ప్రార్థన (ఆయత్లు 35-41), ఈ సూరహ్ యొక్క మూలభాగం. ఇది చివరి మక్కా కాలపు సూరాహ్‌లలో (10-15) ఐదవది. ఇందులో 52 ఆయతులున్నాయి. ఇ'త్తాన్ ప్రకారం ఇది సూరహ్ సూ'హ్ (71) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. దివ్యసందేశాలు ప్రజలను అంధకారాలనుండి వెలుగులోకి తీసుకురావటానికి అవతరింప జేయబడ్డాయి. ఇతర దివ్యగ్రంథాలు తమప్రపక్తలపై తమకాలపు ప్రజలకొరకు వచ్చాయి, కాని దివ్యఖుర్ఆన్ సర్వలోకాల వారికొరకు అవతరింపజేయబడిందని, అల్లాహ్ (సు.తా.) మొదటి మరియు 52వ ఆయత్‌లలో వ్యక్తపచేశాడు.

అసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అలిఫ్-లామ్-రా. (ఇది) ఒక దివ్యగ్రంథం. దీనిని మేము, ప్రజలను - వారి ప్రభువు అనుమతితో - అంధకారాలనుండి వెలుగులోకి, సర్వశక్తిమంతుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడైన (అల్లాహ్) మార్గం వైపునకు తీసుకురావటానికి, (ఓ ముహమ్మద్!) నీపై అవతరింపజేశాము.

2. అయనే అల్లాహ్! అకాశాలలో ఉన్నదీ మరియు భూమిలో ఉన్నదీ సర్వమూ అయినకే చెందుతుంది! మరియు సత్యతీరస్కారులకు కఠినశిక్ష పల్ల తీవ్రమైన దుఃఖం (స్వర్ధ) కలుగుతుంది.

3. ఎవరైతే పరలోక జీవితంకంటే, ఇహలోక జీవితానికి అధిక ప్రాధాన్యతనిచ్చి, (ప్రజలను) అల్లాహ్ మార్గం నుండి అటంకపరుస్తూ, దానిని పక్రమైనదిగా చూపగోరుతారో! అలాంటి వారే మార్గభ్రష్టత్వంలో చాలాదూరం వెళ్లిపోయిన వారు.

4. మరియు మేము ప్రతి ప్రపక్తను, అతని జాతివారి భాషతోనే పంపాము; అతను వారికి

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ أَنْزَلْنَاهُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ عَلَى الْنَبِيِّ الْأَمِينِ
الَّذِي عَلَّمَ بِالْقُرْآنِ وَالْقُرْآنَ عَلَّمَ بِالْقُرْآنِ
الْعَرَبِ الْعَرَبِيَّ

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ
لِّلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ

وَالَّذِينَ يَسْتَعْجِلُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ
وَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا
أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ

స్పష్టంగా బోధించటానికి. మరియు అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని మార్గభ్రష్టత్వంలో పడలుతాడు. మరియు తాను కోరిన వారికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.¹ మరియు ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకపంతుడు.

5. మరియు వాస్తవానికి మేము మూసాను, మా సూచన(అయాత్)లతో పంపి: “నీ జాతి వారిని అంధకారాల నుండి వెలుతురు వైపునకు తెచ్చి, వారికి అల్లాహ్ దినాలను² జ్ఞాపకం చేయించు.” అని అన్నాము. నిశ్చయంగా, ఇందులో సహనశీలురకు, కృతజ్ఞులకు ఎన్నో సూచనలున్నాయి.³

6. మూసా తన జాతి వారితో ఇలా అన్నాడు: “అల్లాహ్ మీకు చేసిన అనుగ్రహాలను జ్ఞాపకం చేసుకోండి. ఆయన మీకు ఫిర్‘బెన్ జాతి వారి నుండి విముక్తి కలిగించాడు. వారు మిమ్మల్ని తీవ్రమైన శిక్షలకు గురిచేస్తూ ఉండేవారు, మీ కుమారులను పధించి, మీ కుమార్తె (స్త్రీ)లను బ్రతుకనిచ్చే వారు.⁴ మరియు అందులో మీకు, మీ ప్రభువు తరపునుండి ఒక గొప్ప పరీక్ష ఉండింది.”

7. మరియు మీ ప్రభువు ప్రకటించింది

لَقَدْ قَبَضَ اللَّهُ مِنْ يَشَارِئِهِمْ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِنَا إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾

وَلَاذَّكَالَ مَوْسَىٰ لِقَوْمِهِ إِذْ كُرُوا لِبِعْثَةِ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ إِذْ أَخْرَجَكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ
يَوْمَ مَوَّنَاكُمْ سُورَ الْعَذَابِ وَبَدَّحُونَ
أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ
مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٍ ﴿٦﴾

وَلَا تَأْكُلْ رِبًّا مِّنْ رِّبِّكَ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ

1. ఎవడు మార్గభ్రష్టుడవుతాడో మరియు ఎవడు సన్మార్గంపై ఉంటాడో అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తెలుసు. కాబట్టి ఆయన వారిని వారి పరిస్థితులలో పడలుతాడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) బలవంతంగా ఎవరినీ కూడా మార్గభ్రష్టులుగా గానీ, సన్మార్గులుగా గానీ చేయడు. ఇంకా చూడండి, 16:93.

2. అయ్యామిల్లాహ్: అంటే ఇస్రాయిల్ సంతతివారిపై అల్లాహుతా'అలా చేసిన అనుగ్రహాలు మరియు వారిపై పత్ర శిక్షలు.

3. సహనంపహించి కృతజ్ఞతలు తెలిపే వారికి చాలా లాభాలుంటాయి. దైవప్రసక్త (స'అస) ప్రపంచనం: 'అల్లాహ్ (సు.తా.) తన దాసుని కొరకు ఎట్టి పరిస్థితిని ఏర్పరచినా అది అతని మేలుకే! అతనికి కష్టాలు కలిగిస్తే, వాటిని అతడు సహించితే అతని మేలుకే! లేక అతనికి సుఖసంతోషాలు ప్రసాదిస్తే అతడు దానికి తన ప్రభువుకు కృతజ్ఞతలు చూపాలి.' (స'హి'హ్ ముస్లిం).

4. చూడండి, 2:49.

(జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “మీరు కృతజ్ఞులైతే! నేను మిమ్మల్ని ఎంతో అధికంగా అనుగ్రహిస్తాను.¹ కాని ఒకవేళ మీరు కృతఘ్నులైతే! నిశ్చయంగా, నా శిక్ష ఎంతో కఠినమైనది.”²

8. మరియు మూసా ఇలా అన్నాడు: “ఒకవేళ మీరు మరియు భూమిలోనున్న వారందరూ సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడితే! తెలుసుకోండి నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నిశ్చయంనమ్మద్దాడు, సర్వస్వాత్రాలకు అర్హుడు.”

9. ఏమీ? పూర్వం గతించిన, ప్రజల గాథలు మీకు చేరలేదా? సూ'హ్, 'అద్ మరియు న'మూద్ జాతివారి మరియు వారి తరువాత వచ్చిన వారి (గాథలు)? వారిని గురించి అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరూ ఎరుగరు! వారి ప్రవక్తలు వారి వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చినపుడు, వారు తమ నోళ్ళలో తమ చేతులు పెట్టుకొని³ ఇలా అన్నారు: “నిశ్చయంగా, మేము మీతో పంపబడిన సందేశాన్ని తిరస్కరిస్తున్నాము. మరియు నిశ్చయంగా, మీరు దేని వైపునకైతే మమ్మల్ని అహ్వనిస్తున్నారో, దానిని గురించి మేము ఆందోళన కలిగించేటంత సందేహంలో పడి పున్నాము.”⁴ (3/4)

10. * వారి ప్రవక్తలు (వారితో) ఇలా అన్నారు: “ఏమీ? అకాశాలసూ మరియు భూమినీ సృష్టించిన, అల్లాహ్ ను గురించి (మీకు) సందేహం ఉందా? అయిన మీ పాపాలను క్షమించటానికి మరియు

وَلَيْنَ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ①

وَقَالَ مُوسَى إِنَّ تَكْفُرًا وَأَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَأِنَّ اللَّهَ لَعَنَى حَيْثُ ②

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُوءُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَشُعُوبٌ ③ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَقْوَامِهِمْ وَقَالُوا لَا نَنْفِرُ بِنَافِثٍ ④ أَوْ لَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ شَقِيقًا مِمَّا نَحْنُ عَوْنًا إِلَيْهِ مُرِيبٌ ⑤

قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخَّرَكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى ⑥ قَالُوا

1. అల్లాహుతా'అలా మీకు ప్రసాదించిన దానికి మీరు కృతజ్ఞులైతే అయిన మరింత ప్రసాదిస్తాడు.

2. కృతఘ్నులను అల్లాహుతా'అలా కఠినంగా శిక్షిస్తాడు.

3. చూడండి, 3:119, కోపంతో తమ చేతులను కొరుక్కుంటూ అన్నారు. (షా'హి, 'తబీ, ర.' అల్లాహ్).

4. చూడండి, 11:62 ఇదే విధమైన ఆశ్చర్యం, 'సాలి'హ్ ('అ.స.) యొక్క ప్రజలు సూచించారు. ప్రతి కాలపు ప్రజలు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను నిరాకరించారు లేదా అయినకు సేఫారసువారులను లేక భాగస్వాములను కల్పించారు.

మీకు ఒక నిర్దేశకాలం వరకు వ్యవధి నివ్వటానికి మిమ్మల్ని పిలుస్తున్నాడు!”¹ వారన్నారు: “మీరు కూడా మా వంటి మానవులే, మీరు మా తండ్రితాతలు ఆరాధిస్తూ వచ్చిన (దైవాల ఆరాధన నుండి) మిమ్మల్ని ఆపాలనుకుంటున్నారా? అయితే స్పష్టమైన ప్రమాణం ఏదైనా తీసుకురండి.”²

11. వారి ప్రవక్తలు వారితో (ఇంకా) ఇలా అన్నారు: “నిశ్చయంగా, మేము మీ వంటి మానవులం మాత్రమే! కాని అల్లాహ్ తన దాసులలో తాను కోరిన వారిని అనుగ్రహిస్తాడు. మరియు - అల్లాహ్ అనుమతిస్తేనే తప్ప - మీ కొరకు ప్రమాణం తీసుకురావటమనేది మా వశంలో లేదు. మరియు విశ్వాసులు కేవలం అల్లాహ్ మీదనే దృఢనమ్మకం ఉంచుకోవాలి.”³

12. “మరియు మేము అల్లాహ్ మీద నమ్మకం ఎందుకు ఉంచుకోరాదు? వాస్తవానికి ఆయనే మాకు సన్నాధపు దారులను చూపాడు. మరియు మేము నిశ్చయంగా, మీరు పెట్టే బాధలను సహనంతో భరిస్తాము. మరియు నమ్మకం గలవారు, కేవలం అల్లాహ్ మీదే దృఢనమ్మకం ఉంచుకోవాలి!”

13. మరియు సత్యతిరస్కారులు తమ ప్రవక్తలతో అన్నారు: “మీరు మా మతంలోకి తిరిగిరాకపోతే మేము తప్పకుండా మిమ్మల్ని మా దేశంనుండి వెళ్ళగొట్టాము.”⁴ అప్పుడు వారి ప్రభువు వారికి ఇలా దివ్యజ్ఞానం (వహీ) పంపాడు: “మేము ఈ దుర్మార్గులను తప్పక

إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ أَنْ تَصُدُّوا عَنَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُكُمْ فَلَا تُؤْنَسُوا بِسُلْطَنٍ مُبِينٍ ۝

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ تَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطَنٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۝

وَمَا لَنَا إِلَّا تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدانا سُبُلَنَا ۚ وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَىٰ مَا أَدْثَبْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ۝

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلرُّسُلِ هَؤُلَاءِ نَحْنُ رَبُّكُمْ ۖ فَادْعُوا آلَكُمْ فَيَلْعَبُوا فِي مِلْكِنَا ۚ فَاوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَكُمْ لَكِنَّا ظَالِمِينَ ۝

1. అద్భుత సూచనలైతే ప్రవక్తలద్వారా చూపబడతాయి. కాని వారు, తాము కోరిన అద్భుత సూచనలు చూపమని కోరారు.

2. చూడండి, 13:31 చివరి భాగం.

3. చూడండి, 7:75 మరియు 13:43.

4. చూడండి, 7:88-89 అక్కడ ఇదే ప్రశ్న ము'వాబ్ ('అ.స.) ముందు పెట్టబడింది.

నాశనం చేస్తాము.¹

14. “మరియు వారి తరువాత ఆ భూమి మీద మిమ్ముల్ని నివసంపజేస్తాము.² ఇది నా సాన్నిధ్యంలో నిలువటానికి (లెక్క చెప్పటానికి) భయపడేవానికి మరియు నా హెచ్చరికకు (శిక్షకు) భయపడేవానికి (నా వాగ్దానం).”³

15. మరియు వారు తీర్పుకోరారు⁴ మరియు నిర్ణయించుకొని,⁵ (సత్య) విరోధి అయిన ప్రతివాడూ నాశనమయ్యాడు.

16. అతని ముందు సరకం అతనికై వేచిఉంటుంది మరియు అక్కడ సలసలకాగే చిక్కని చీములాంటి నీరు త్రాగటానికి ఇవ్వబడుతుంది.⁶

17. దానిని అతడు గుటకలు గుటకలుగా బలపంతంగా గొంతులోకి దింపటానికి ప్రయత్నిస్తాడు, కాని దానిని మ్రింగలేడు. అతనికి ప్రతివైపు నుండి మరణం అసన్నమవుతుంది, కాని అతడు మరణించలేడు. మరియు అతని ముందు భయంకరమైన శిక్ష వేచిఉంటుంది.

18. తమ ప్రభువును తిరస్కరించిన వారి కర్మలను, తుఫాను దినమున పెనుగాలి ఎగురవేసే బూడిదతో పోల్చవచ్చు.⁷ వారు

وَلَنَسْخِغَنَّكَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَلِكَ لِمَنْ خَافَ
مَقَامِي وَخَالَزَ عَيْدِي

وَأَسْتَعْرَبُوا وَغَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِّي

مِنْ ذُرِّيَّتِهِ جَهَنَّمَ وَنُفِيَ مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ

يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكْدِيئُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ
مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا أَنْتَدَذَّتْ بِهِ
الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلٰ

1. చూడండి, 37:171-173.

2. చూడండి, 21:105.

3. చూడండి, 79:40-41; మరియు 55:46.

4. ఈ కోరిక సత్యతిరస్కారులది కూడా కావచ్చు. చూడండి, 8:19,32. లేదా ప్రవక్తలది కూడా కావచ్చు. ఒకవేళ ఈ కోరిక ప్రవక్తలది అయితే: ‘మరియు వారు (ప్రవక్తలు తమ ప్రభువు) సహాయాన్ని (జయనాన్ని) కోరారు. మరియు నిర్ణయించుకొని...నాశనమయ్యాడు.’ అని చెడవబడుతుంది.

5. జబ్బారున్: Insolent, Compeller, Ferocious, Irresistible, బలపంతం, లేక నిర్వంధం చేసేవాడు, నిరంకుశుడు, నిర్ణయించు, క్రూరుడు.

6. చూడండి, 6:70.

7. సత్యతిరస్కారుల కర్మలు పునరుత్థాసదినమున ఈ విధంగానే ఎగిరిపోతాయి వారి కెలాంటి

తమ కర్మలకు ఎలాంటి ప్రతిఫలం పొందలేరు. ఇదే మార్గ భ్రష్టత్వంలో చాలా దూరం పోవటం.¹

19. ఏమీ? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ భూమ్యా కాశాలను సత్యంతో సృష్టించాడని మీకు తెలియదా? ² అయిన కోరితే మిమ్మల్ని నశింపజేసి, మరొక క్రొత్త సృష్టిని తేగలడు!³

20. మరియు అలాచేయటం అల్లాహ్ కు కష్టమైనది కాదు.

21. మరియు వారందరూ అల్లాహ్ ముందు హాజరుపరచబడినప్పుడు, (ఇహలోకంలో) బలహీనులుగా ఉన్నవారు గొప్పవారిగా ఉన్నవారితో అంటారు: “వాస్తవానికి ప్రపంచంలో మేము మిమ్మల్ని అనుసరించాము, ఇప్పుడు మీరు మిమ్మల్ని అల్లాహ్ శిక్షనుండి కాపాడటానికి ఏమైనా చేయగలరా?” వారంటారు: “అల్లాహ్ మాకు సన్మార్గం చూపిఉంటే మేము మీకు కూడా (సన్మార్గం) చూపి ఉండేవారం. ఇప్పుడు మనం దుఃఖపడినా లేదా సహసం వహించినా అంతా ఒక్కటే! మనకిప్పుడు తప్పించుకునే మార్గం ఏదీ లేదు.”⁴

22. మరియు తీర్పు జరిగిన తరువాత మైతాను (వారితో) అంటాడు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీకు చేసిన వాగ్దానమే సత్యమైన వాగ్దానం. మరియు నేను మీకు వాగ్దానం చేసి దానిని భంగంచేశాను. మరియు నాకు మీపై

شئ ذلِكَ هُوَ الصَّلُ الْبَعِيدُ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ

وَمَا ذَلِكُمْ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ

وَرَزَّوَالِلَهُ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ
اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا قَهْلَ أَنْتُمْ مُقْتُونَ
عَمَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ قَالُوا الْوَيْدَنَا
اللَّهُ يَهْدِيكُمْ سُبُوحًا عَلَيْهِمْ أَجْرُهُمْ أَمْ صَبَرْنَا
مَا لَنَا مِنْ مَحْضٍ

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ
وَعَدَ الْحَقِّ وَوَعَدُكُمْ فَخَلَفْتُكُمْ وَمَا كُنْ لِي
عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ
لِي فَلَا تَكُونُوا مِنِّي وَلَا تَتَّبِعُوا أَفْسَكُمْ مَا أَنَا

పుణ్యఫలితం దొరకడు.

1. చూడండి, 22:12 చివరి భాగంలో కూడా ఈ పలుకులే ఉన్నాయి.

2. ఇటువంటి అయత్ కు చూడండి, 10:5.

3. ఈ విషయమే ఎన్నోసార్లు విశదీకరించబడింది. చూడండి, 35:16-17, 47:38, 5:54, 4:133.

4. ఈ విధమైన అయతులకు చూడండి, 40:47-48, 7:38-39, 33:66, 68. సరకవాసులు ఒకరితోనొకరు వాదులాడుకునేదానికి, చూడండి, 34:31-33.

ఎలాంటి అధికారం ఉండేది కాదు; నేను కేవలం మిమ్మల్ని ఆహ్వానించాను, మీరు స్వీకరించారు.¹ కావున మీరు నన్ను నిందించకండి, మిమ్మల్ని మీరే నిందించుకోండి. నేను మీకు సహాయం చేయలేను మరియు మీరూ నాకు సహాయం చేయలేరు. ఇంతకు ముందు మీరు నన్ను (అల్లాహ్ కు) సాటిగా కల్పించినదాన్ని నిశ్చయంగా, నేను తిరస్కరిస్తున్నాను.”² నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులకు బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది.

23. మరియు విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారిని క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గ పనాలలో ప్రవేశింపజేయబడుతుంది. వారి ప్రభువు అనుమతితో వారక్కడ శాశ్వతంగా ఉంటారు. వారితో అక్కడ: “మీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!” అని అనబడుతుంది.³

24. మంచి మాట (కలిమియై) తయ్యబోను, అల్లాహ్ దేనితో పోల్చాడో మీకు తెలియదా? ఒక మేలుజాతి చెట్టుతో! దాని వ్రేళ్ళు (భూమిలో) స్థిరంగా నాటుకొని ఉంటాయి మరియు దాని శాఖలు ఆకాశాన్ని (అంటుకొంటున్నట్లు) ఉంటాయి.

25. తనప్రభువు ఆజ్ఞతో, అది ఎల్లప్పుడూ ఫలాలను ఇస్తూ ఉంటుంది. మరియు ప్రజలు జ్ఞాపకముంచుకోవాలని అల్లాహ్ ఈ విధమైన

بُصِّرَكُمْ وَآلَكُمْ بِضَعْفٍ إِنَّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُم مِّن قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَأَعْمَىٰ عَذَابُ إِلَهُ

وَأُدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّةٌ لَهُمْ فِيهَا سَلَامٌ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ

تُؤْتِي أُكْلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

1. చూడండి, 4:120, సై'తాన్ అంటాడు నేను మిమ్మల్ని బలపరచం చేయలేదు, కేవలం వాగ్దానం చేశాను.

2. సై'తాను ఎన్నడూ తాను అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సాటి అని అనలేదు, చూడండి, 7:20 మరియు 15:36, 39లో సైతాన్ అన్నాడు: 'ఓ నా ప్రభూ!...' అని మరియు 8:48, 59:16లో: 'నేను అల్లాహ్ కు భయపడతాను....' అని. కాని ప్రజలకు వారి పాపకార్యాలను మంచివిగా కనిపించేటట్లు చేస్తాడు. చూడండి, 6:43, 8:48, 16:63, 27:24, 29:38 సైతాన్ ఎన్నడూ తనను తాను అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సమానుడిగా చెప్పుకోలేదు.

3. చూడండి, 10:10.

ఉపమానాలు ఇస్తూ ఉంటాడు.¹

26. మరియు చెడ్డ మాటను, భూమి నుండి పెల్లగింపబడిన, స్థిరత్వంలేని, ఒక చెడ్డజాతి చెట్టుతో పోల్చవచ్చు!

27. విశ్వసించి తమ మాటపై స్థిరంగా ఉన్న వారిని అల్లాహ్ ఇహలోకంలోనూ మరియు పరలోకంలోనూ స్థిరపరుస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులను మార్గభ్రష్టులుగా చేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ తానుకోరినది చేస్తాడు. (7/8)

28. * ఏమీ? నీవు చూడలేదా (ఎరుగవా)? అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను సత్యతీరస్కారంగా మార్చిన వారిని మరియు తమ జాతి వారిని వినాశ గృహంలోకి త్రోసినవారిని -

29. (అంటే) సరకం! వారంతా ఎందులో ప్రవేశిస్తారు. మరియు అది ఎంత దుర్భరమైన నివాసము.

30. మరియు (ప్రజలను) ఆయన మార్గం నుండి తప్పించడానికి వారు అల్లాహ్ కు సమాను(అందాడు)లను కల్పించారు. వారితో అను: “మీరు (తాత్కాలికంగా) సుఖ సంతోషాలను అనుభవించండి. ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా, మీ గమ్యస్థానం నరకాగ్నియే!”

31. నా దాసులలో విశ్వసించిన వారితో సమాజ్ స్థాపించమని మరియు మేము వారికిచ్చిన ఉపాధి నుండి రహస్యంగానో, బహిరంగంగానో - బేరం జరుగటం గానీ, మిత్రుల సహాయం పొందటం గానీ సాధ్యం కాని దినం రాకవూర్వమే - ఖర్చుపెట్టమని చెప్పు.²

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ
مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ﴿٢٦﴾

يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الْقَلِيلِينَ
وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ﴿٢٧﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا
قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿٢٨﴾

جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا وَيَنَادُونَ الْقَرَارِ ﴿٢٩﴾

وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ
تَمَتَّعُوا فَإِن مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾

قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّن
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَاسَ فِيهِ وَلَا جِلْدٍ ﴿٣١﴾

1. చూడండి, 39:29.

2. ఈ విధమైన అయత్లకొరకు చూడండి, 3:91,5:36,10:54,13:18, 39:47, 70:11-15.

32. అల్లాహ్! ఆయనే, భూమ్యాకాశాలను సృష్టించాడు. మరియు ఆకాశంనుండి నీటిని కురిపించి, దానినుండి మీకొరకు అహారంగా ఫలాలను పుట్టించాడు. మరియు తన అజ్ఞతో, ఓడలను మీకు ఉపయుక్తంగా చేసి సముద్రంలో నడిపించాడు. మరియు సదులను కూడా మీకు ఉపయుక్తంగా చేశాడు.

33. మరియు ఎడతెగకుండా, నిరంతరం పయనించే, సూర్యచంద్రులను మీకు ఉపయుక్తంగా, చేశాడు. మరియు రాత్రింబవళ్ళను కూడా మీకు ఉపయుక్తంగా ఉండేటట్లు చేశాడు.¹

34. మరియు మీరు అడిగినదంతా మీకు ఇచ్చాడు. మీరు అల్లాహ్ అసుగ్రహాలను లెక్కించదలచినా లెక్కించజాలరు. నిశ్చయంగా మానవుడు దుర్మార్గుడు, కృతఘ్నుడు.

35. మరియు ఇబ్రాహీమ్ ఇలా ప్రార్థించిన విషయం (జ్ఞాపకం చేసుకోండి)²: “ఓ నా ప్రభూ! ఈ సగరాన్ని (మక్కాను) శాంతి నిలయంగా ఉంచు! మరియు సన్నా నా సంతానాన్ని విగ్రహారాధన నుండి తప్పించు!

36. “ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, అవి అనేక మానవులను మార్గభ్రష్టులుగా చేశాయి. ఇక నా విధానాన్ని అనుసరించేవాడు, నిశ్చయంగా, నా వాడు. మరియు ఎవడైనా నా విధానాన్ని ఉల్లంఘిస్తే! నిశ్చయంగా, నీవు క్షమాశీలుడవు, అపార కరుణాప్రదాతవు.

37. “ఓ మా ప్రభూ! వాస్తవానికి నేను నా

أَلَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتَ بِهِ مِنَ
الشَّجَرَاتِ بِرِزْقٍ لَّهُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفَلَكَ لِتَجْرِيَ فِي
الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَلِيلَيْنِ وَسَخَّرَ
لَكُمُ الْيَلَّ وَالنَّهَارَ

وَأَنبَتَ لَكُمْ مِنْ كُلِّ مَسَاجِدٍ وَانَّ تَعْبُدُوا وَاعْبَدَتِ
اللَّهُ لَا تُخْصَوْنَ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَقَلْبُومٌ كَفَّارٌ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَيْدَ
أَمِنًا وَاجْعَلْنِي وَمَنْ عِبَدُوا الْأَوْثَانَ

رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضَلُّنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ
فَمَنْ تَعْبُدُنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي
فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ

1. రాత్రింబవళ్ళను గురించి చూడండి, 10:67, 27:86 మరియు 40:61.

2. అయోధీలు 35-41 ఈ సూరహ్ పేరును సూచిస్తున్నాయి. మరియు ఇబ్రాహీం (అ.ప.) ప్రార్థనను జ్ఞాపకం చేయిస్తున్నాయి.

సంతానంలో కొందరిని నీ పవిత్రగృహం (కాబుహ్) దగ్గర పైరువండని, ఎంతిపోయిన కొండలోయలో నివసింపజేశాను. ¹ ఓ మా ప్రభూ! వారిని ఇక్కడ సమాజ స్థాపించటానికి ఉంచాను. కనుక నీవు ప్రజల హృదయాలను, వారివైపుకు ఆకర్షింపజేయు మరియు వారు కృతజ్ఞులై ఉండటానికి వారికి జీవనోపాధిగా ఫలాలను సమకూర్చు.

38. “ఓ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, మేము దాచేదంతా మరియు వ్యక్తపరచేదంతా నీకు తెలుసు. మరియు భూమిలోగానీ, ఆకాశంలో గానీ అల్లాహ్ నుండి దాగిఉన్నది ఏదీలేదు.

39. “సర్వస్థాతాలకు అర్హుడైన అల్లాహ్ నాకు వృద్ధాప్యంలో కూడా ఇస్మా'యీల్ మరియు ఇస్'హాఖ్ లను ప్రసాదించాడు. నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు ప్రార్థనలను వినేవాడు.

40. “ఓ నా ప్రభూ! నన్ను మరియు నా సంతతి వారిని సమాజ స్థాపించే వారిగా చేయి. ² ఓ మా ప్రభూ! నా ప్రార్థనను స్వీకరించు.

41. “ఓ మా ప్రభూ! నన్ను నా తల్లి దండ్రులను మరియు సమస్త విశ్వాసులను లెక్కల పరిష్కారంలోజాక్షమించు.”

42. మరియు ఈ దుర్మార్గుల చేష్టల నుండి అల్లాహ్ నిర్లక్ష్యంగా ఉన్నాడని నీవు భావించకు. ³ నిశ్చయంగా, ఆయన వారిని - వారి కళ్ళు, రెప్పవేయకుండా ఉండిపోయే - అ

ذِي ذُرِّيٍّ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنْ الثَّمَرِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٣٩﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٤٠﴾

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۖ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٤١﴾

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ۚ ﴿٤٢﴾

وَلَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ عَاْلِمُ عَمَلِكُ ۚ الظَّالِمُونَ ۖ إِنَّنَا نُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ ﴿٣٨﴾

1. ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.), అతని తల్లి హజర్ ('అ.స.)లు మరియు వారి సంతతివారు.

2. ఇస్'హాఖ్ ('అ.స.) సంతతి వారిలో నుండి ఇస్రా'యీల్ సంతతి (అనీ-ఇస్రా'యీల్) వారు వచ్చారు. మరియు ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.) సంతతి వారిలో నుండి ఖుర్రేమలు వచ్చారు. వారందరిలో కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ఆవిధేయులైన వారుండిరి.

3. దుర్మార్గులంటే ఇక్కడ అల్లాహుతా'అలాకు సాటి కల్పించిన వారు.

రోజుపరకు వ్యవధినిస్తున్నాడు.

43. (ఆ రోజు) వారు తలలు పైకెత్తి, పరిగెత్తుతూ ఉంటారు, ప్రమాపులు పైనే నిలిచి ఉంటాయి. మరియు వారు ఊన్యహృదయులై ఉంటారు.

44. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) శిక్షవడే ఆ రోజు గురించి ప్రజలను నీవు హెచ్చరించు. ఆ రోజు దుర్మార్గం చేసిన వారు అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! నీ సందేశాన్ని స్వీకరించటానికి, ప్రవక్తలను అనుసరించటానికి, మాకు మరి కొంత వ్యవధి నిప్పు!”¹ (వారికి ఇలాంటి సమాధాన మివ్వబడుతుంది): “ఎమీ? ఇంతకు ముందు ‘మాకు వినాశం లేదు.’ అని ప్రమాణం చేసి చెప్పినవారు మీరే కాదా?”

45. “మరియు తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్న వారి స్థలాలలో మీరు నివసించారు. మరియు వారితో ఎలా వ్యవహరించామో మీకు బాగా తెలుసు. మరియు మేము మీకు ఎన్నో ఉపమానాలు కూడా ఇచ్చాము.”

46. మరియు వాస్తవానికి వారు తమ కుట్ర పన్నారు మరియు వారి కుట్ర అల్లాహ్‌కు బాగా తెలుసు. కాని వారి కుట్ర కొండలను తమ చోటునుండి కదిలింపగలిగేది కాదు.²

47. కనుక అల్లాహ్ తన ప్రవక్తలకు చేసిన వాగ్దానాన్ని భంగపరుస్తాడని భావించకు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! సర్వశక్తిమంతుడు. ప్రతీకారం తీర్చుకోగలవాడు.

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُؤُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ هَوَالٌ ﴿٤٣﴾

وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا آخِرْنَا إِلَىٰ آجَلٍ قَرِيبٍ ﴿٤٤﴾ حُبِّ دَعَوَاتِكَ وَتَتَّبِعِ الرَّسُولَ أَوَلَمْ تَكُنْ تَوَّابًا ﴿٤٥﴾ أَفَسَلِمْتُمْ مِنْ قَبْلِ مَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾

وَسَأَلْتُمْ فِي مَسْكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَبَيَّنَّ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْآمَثَالَ ﴿٤٧﴾

وَقَدْ نَكَرُوا أَمْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرَهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرَهُمْ لِلْأَرْثَىٰ مِنْهُ الْحَبَالُ ﴿٤٨﴾

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ فَتْفًا وَعَدَاةَ رَسُولِهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤٩﴾

1. చూడండి, 6:27.

2. చూడండి, 19:90-91. పై తాత్పర్యం ఇబ్నె-కసీర్ (రహ్మా) గారిది. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఈ విధంగా కూడా బోధించారు: ‘ముష్రీక్ ఖులైములు దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) అను చంపటానికి పన్నాగాలు పన్నారు. కాని వారు తమ పన్నాగాలలో నెగ్గలేకపోయారు, విఫలమయ్యారు.’

48. ఈ భూమి మరొక భూమిగా మరియు ఆకాశాలు (వేరే ఆకాశాలుగా) మారే రోజు;¹ ఆ అద్వితీయుడు, ప్రబలుడు అయిన అల్లాహ్ ముందు ఆందరూ హాజరుచేయబడతారు.

49. మరియు ఆ రోజు అపరాధులను సంకెళ్ళలో, కూడబెట్టి, బంధించి ఉంచడాన్ని నీవు చూస్తావు.

50. వారి పస్తాలు 'తారు' (నల్లని జిడ్డు ద్రవం)తో చేయబడిఉంటాయి మరియు అగ్ని జ్వాలలు వారి ముఖాలను క్రమ్ముకొని ఉంటాయి;

51. అల్లాహ్ ప్రతిప్రాణికి దాని కర్మల ప్రతిఫలం ఇవ్వటానికి, నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ లెక్కతీసుకోవటంలో అతిశీఘ్రుడు.

52. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) మానవులకు ఒక సందేశం. వారు దీనితో హెచ్చరించబడటానికి మరియు నిశ్చయంగా, ఆయన (అల్లాహ్) ఒక్కడే ఆరాధ్య దైవమని వారు తెలుసుకోవడానికి మరియు బుద్ధిమంతులు గ్రహించడానికి ఇది పంపబడింది.

يَوْمَ تَبْدُلُ الْأَرْضَ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ
وَرَبُّهُمُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٤٨﴾

وَتَرَى الْمَجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقْرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾

سَرَابِلُهُمْ مِّنْ ظُفُرٍ وَتَعْشَىٰ فِي جُحُومِهِمُ النَّارُ ﴿٥٠﴾

لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ ﴿٥١﴾

هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذِرُوا بِهِ وَيُعَلِّمُوا الْآيَاتِ
الَّتِي وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرُوا وَلَوْ الْآلِبَابُ ﴿٥٢﴾

15. సూరహ్ అల్-హిజ్ర్

سُورَةُ الْحَجَرِ

ఇది, సూరహ్ యూసుఫ్ (12) తరువాత అవతరింపజేయబడిందని సుయూతిగారు అభిప్రాయపడ్డారు. “నిశ్చయంగా, మేమే ఈ జ్ఞాపిక(ఖుర్ఆన్)ను అవతరింపజేశాము మరియు నిశ్చయంగా మేమే దీనిని కాపాడేవారము.” (9వ ఆయత్). దీనిపేరు 80వ ఆయత్ నుండి తీసుకొనబడింది. ఇందులో 99 ఆయతులు ఉన్నాయి. అల్-హిజ్ర్ (Rocky Tract), గుట్టల ప్రాంతం. ఇది ఒక ప్రాంతం పేరు. స'మూద్ జాతివారు ఇక్కడ నివసించారు. ఇది మక్కా-సిరియా మార్గంలో ఉంది. అక్కడ చాలా గుట్టలున్నాయి. ఇది చివరి 6 మక్కా సూరాహల(10-15) సమూహంలో చివరిది.

అసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (*) అలిఫ్-లామ్-రా. ఇవి దీవ్యగ్రంథ ఆయత్లు మరియు (ఇది) ఒక స్పష్టమైన ఖుర్ఆన్.¹

2. సత్యతిరస్కారులు: “మేము అల్లాహ్ కు నిధేయు (ముస్లిము)లమైతే ఎంత బాగుండేది!” అని (పునరుత్థాన దినమున), పలుమార్లు కోరుకుంటారు.

3. వారిని తింటూ (త్రాగుతూ) సుఖ సంతోషాలను అనుభవిస్తూ, (వృథా) ఆశలలో ఉండటానికి విడిచిపెట్టు. తరువాత వారు (సత్యాన్ని) తెలుసుకుంటారు.

4. మరియు (దాని వ్యవధి) నిర్ణయించి వ్రాయబడి ఉండనిదే, మేము ఏ సగరాన్నీ కూడా నాశనం చేయలేదు.²

5. ఏ సమాజం కూడా తన నిర్ణీత గడువుకు, ముందు గానీ మరియు వెనక గానీ కాజాలదు.³

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَتَبَ الْقُرْآنَ
مُبِينًا ۝

رُبَّمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا
مُسْلِمِينَ ۝

ذَرُّهُمْ يَافُكُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِمُ الْأَمَلُ
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ۝

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْنٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ
مَعْلُومٌ ۝

مَا تَبْقَى مِنْ أُمَّةٍ أَجَلُهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ۝

1. చూడండి, 5:15.

2. ఇంకా చూడండి, 26:208 మరియు 6:131.

3. చూడండి, 7:34. ఏ సగరం కూడా దాని సత్యతిరస్కారం మరియు అత్యాచారాలకు వెంటనే

6. మరియు (సత్యతిరస్కారులు) అంటారు: “ఓ హితబోధ (ఖుర్ఆన్) అవతరింప జేయబడిన వాడా (ముహమ్మద్)! నిశ్చయంగా నీవు పిచ్చివాడవు.

7. “నీవు సత్యపంతుడవే అయితే, మా వద్దకు దేవదూతలను ఎందుకు తీసుకొని రావు?”

8. మేము దేవదూతలను, సత్యంతో తప్ప పంపము మరియు వారు వచ్చినప్పుడు వీరికి ఏ మాత్రం వ్యవధి ఇవ్వబడదు.

9. నిశ్చయంగా, మేమే ఈ జ్ఞాపిక (ఖుర్ఆన్)ను అవతరింపజేశాము మరియు నిశ్చయంగా మేమే దీనిని కాపాడేవారము.²

10. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వాస్తవానికి మేము, నీకు పూర్వం గతించిన తెగల వారి వద్దకు కూడా (ప్రవక్తలను) పంపాము.

11. మరియు వారి వద్దకు వచ్చిన ఏ ప్రవక్తను కూడా, వారు పరిహసించకుండా ఉండలేదు.³

12. ఈ విధంగా మేము దీనిని (సత్య తిరస్కారాన్ని) అపరాధుల హృదయాలలో ప్రవేశపెట్టున్నాము.

13. వారు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) విశ్వసించడం లేదు. మరియు వాస్తవానికి

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ۝

لَوْ مَا تَأْتِيَنَا بِالْبَيِّنَاتِ إِن كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۝

مَا نُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَلَّا إِلَّا أَكْثَرُ ۝

إِنَّا نَحْنُ نُزِّلْنَا الذِّكْرَ وَإِلَّا لَهُ لَحَافُتُونَ ۝

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِعْرِ الْأَوَّلِينَ ۝

وَمَا يَنْتَهُمُ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ۝

كَذَلِكَ نَكْتُبُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ۝

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ۝

నాశనం చేయబడదు. దానికి ఒక వ్యవధి, నియమితకాలం అల్లాహుజా'అలా తరఫు నుండి ఇవ్వబడుతోంది. ఇక ఆ నియమితకాలం వచ్చిన తరువాత వారు దాని నుండి వెనుకా ముందు కాలేరు అంటే ఒక్కక్షణం కూడా వ్యవధి పొందలేరు.

1. చూడండి, 6:8-9.

2. 1400 సంవత్సరాలలో ఒక అక్షరంలో కూడా మార్పులేకుండా భద్రపరచబడిన దివ్యగ్రంథం లేవల ఈ ఖుర్ఆన్ మాత్రమే. ఎందుకంటే అల్లాహుజా'అలా: “నిశ్చయంగా, మేమే ఈ జ్ఞాపిక(ఖుర్ఆన్)ను అవతరింపజేశాము మరియు నిశ్చయంగా మేమే దీనిని కాపాడేవారము.” అని అన్నాడు. ఇంకా చూడండి, 2:23 మరియు 85:22.

3. చూడండి, 6:10.

(నత్యతిరస్కారులైన) వారి పూర్వీకుల విధానం కూడా ఇలాగే ఉండేది.

14. మరియు ఒకవేళ మేము వారి కొరకు ఆకాశపు ఒక ద్వారాన్ని తెరిచినా, వారు దానిపైకి ఎక్కుతూ పోతూ!

15. ఇలా అనే వారు: “నిశ్చయంగా, మా చూపులు భ్రమింపజేయబడ్డాయి. అలాకాదు, మాపై మంత్రబాలం చేయబడింది.”¹

16. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఆకాశంలో తారాగణాన్ని (నక్షత్రరాశులను) సృష్టించి, దానిని చూపరులకు అలంకార మైనదిగా చేశాము.

17. మరియు శపించ (బహిష్కరించ)బడిన వ్రతి పైతానునుండి దానిని (ఆకాశాన్ని) సురక్షితంగా ఉంచాము.²

18. కాని, ఎవడైనా (ఎ పైతానైనా) దొంగచాటుగా వినటానికి ప్రయత్నిస్తే, స్పష్టమైన కొరవి (అగ్నిజ్వాల) అతనిని వెంబడిస్తుంది.³

19. మరియు మేము భూమిని వ్యాపింప జేశాము మరియు దానిలో స్థిరమైన పర్వతాలను నాటాము మరియు దానిలో వ్రతి వస్తువును తగిన పరిమాణంలో ఉత్పత్తిచేశాము.

20. మరియు అందులో మీకూ - మరియు మీరు పోషించని - వాటి (జీవరాసుల) కొరకూ, మేము జీవనోపాధిని కల్పించాము.⁴

21. మరియు మా దగ్గర పుష్కలంగా నిలువలేని వస్తువు అంటూ ఏదీలేదు మరియు

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ﴿١٤﴾

لَقَالُوا إِنَّمَا كُرِّتَ أَبْصَارُنَا بِلُغْنٍ مِّن مَّسْحُورُونَ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَرَافِدَهَا الْبَنَاطِرَ ﴿١٦﴾

وَحَفِظْنَا بِهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَّجِيزٍ ﴿١٧﴾

إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ وَاتَّبَعَ أَشْهَابَ مُبِينٍ ﴿١٨﴾

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْرُودٍ ﴿١٩﴾

وَجَعَلْنَا الْكَوْثَ فِيهَا مَعَاشٍ وَمِن لَّسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾

وَأَنَّ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ

1. చూడండి, 6:7 మరియు 10:2

2. చూడండి, 2:14 మరియు 37:7.

3. చూడండి, 37:10.

4. చూడండి, 11:6.

దానిని మేము ఒకనిర్ణీత పరిమాణంలో మాత్రమే పంపుతూ ఉంటాము.

22. మరియు మేము (స్పృక్షకోటిని) ఫలవంతం చేయటానికి గాలులను పంపుతాము! తరువాత మేము ఆకాశంనుండి నీటిని కురిపించి, దానిని మీకు త్రాగటానికి సమకూర్చుతాము మరియు దాని కోశాధికారులు మీరు మాత్రం కారు!

23. మరియు నిశ్చయంగా, మేమే జీవస్మరణాలను ఇచ్చేవారము; మరియు చివరకు మేమే వారసులుగా మిగిలేవారము.¹

24. మరియు వాస్తవానికి, మీకు ముందు గడిచిపోయిన వారిని గురించి మాకు తెలుసు మరియు వాస్తవంగా మీ తరువాత వచ్చే వారిని గురించి కూడా మాకు బాగా తెలుసు.

25. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు, ఆయనే! వారందరినీ సమావేశపరుస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన మహా వివేకపంతుడు, సర్వజ్ఞుడు.

26. మరియు వాస్తవంగా మేము మానవుణ్ణి (మోగే (ధ్వనిచేసే) మట్టి, రూపాంతరం చెందిన జిగట బురద (బరికమట్టి)తో సృష్టించాము.³

الْأَبْقَدُ مَعْلُومٌ ۝

وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوَاقِعَ مَائٍ نَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا كُنُوزَهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ۝

وَأَنَّا لَمَعْنُ عُجَىٰ وَنُيُوتٌ وَعَنْ الْوَارِثِينَ ۝

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْبَلِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ۝

وَأَنَّ رَّبَّكَ هُوَ يَخْشَرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۝

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ۝

1. చూడండి, 3:180 మరియు 57:10.

2. 'ఎవరైతే ముందుగా (మావద్దకు) వస్తారో మరియు ఎవరు వెనుక ఉండిపోతారో...తెలుసు.' ఈ రెండురకాల వ్యాఖ్యానాలు కూడా సరైనవే అని వ్యాఖ్యాతలు అంగీకరించారు. మరొక వ్యాఖ్యానం: 'మరియు వాస్తవానికి, మీలో ముందుకు సాగిపోయే వారెవరో మాకు తెలుసు మరియు వాస్తవానికి, వెనుకంబ వేసేవారెవరో కూడా మాకు తెలుసు,' అని కూడా ఇవ్వబడింది.

3. మానవుడు మట్టితో సృష్టించబడ్డాడు. పేర్వేరు చోట్లలో ఆ మట్టి స్థితిని బట్టి వేర్వేరు పేర్లు ఇవ్వబడ్డాయి. 1) సాధారణంగా ఎండిపోయిన (తడి లేని) మట్టిని తువాబ్ - డుమ్ము అని, 2) దానిని నీళ్ళు వేసి కలిపితే 'తీన్ - మట్టి అని, 3) అది చాలా నీళ్ళతో కలిపి వాసన వచ్చే బురదగా ఉంటే, 'హమిత్ మస్నూన్ - జిగట బురద అని, 4) అది ఎండిపోయి శబ్దం చేస్తే, 'న'ల్వాల్ - అని, 5) దానిని కాల్చితే, ఫ'ఖ్ఖార్ - పెంకు, అని పేర్లు ఇవ్వబడ్డాయి. (చూడండి, 55:14).

27. మరియు దీనికి పూర్వం మేము జిన్నాతులను (పోగలేసి) మందే అగ్ని బాష్పాలతో సృష్టించాము.¹

28. మరియు నీ ప్రభువు దేవదూతలతో ఇలా అన్న విషయం (జ్ఞాపకం చేసుకో!): “నిశ్చయంగా నేను మ్రోగే మట్టి, రూపాంతరం చెందిన జిగట బురదతో మానవుణ్ణి సృష్టించబోతున్నాను.

29. “ఇక నేను అతనికి పూర్తిగా ఆకారమిచ్చి (రూపమిచ్చి), అతని (ఆదమ్)లో నా తరపు నుండి ప్రాణం (రూహ్) ఊదిన తరువాత, మీరంతా అతని ముందు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయాలి.”²

30. అప్పుడు దేవదూతలు, అందరూ కలిసి సాష్టాంగం (సజ్జా) చేశారు -

31. ఒక్క ఇబ్లీస్ తప్ప! అతడు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేసేవారిలో చేరనని మొండికేశాడు.³

32. (అల్లాహ్) ఇలా ప్రశ్నించాడు: “ఓ ఇబ్లీస్! నీకేమయింది, నీవు సాష్టాంగం (సజ్జా)

وَالْحَاجُّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ لَدُنَّا السُّمُورِ ﴿٢٧﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّیْ خَالِقٌ بَشَرًا مِّنْ صَلٰصٰلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿٢٨﴾

فَاِذْ اَسَوَّیْنٰهُ وَنَعَخْتَ فِیْهِ مِنْ رُّوْحِیْ فَقَعَوْا اِلَیْهِ سٰجِدِیْنَ ﴿٢٩﴾

فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ اٰجَمَعِیْنَ ﴿٣٠﴾

اِلَّا اِبْلِیْسَ اٰنِیْ اَنْ یَّکُوْنَ مَعَ السَّٰجِدِیْنَ ﴿٣١﴾

قَالَ یٰۤاِبْلِیْسُ مَا لَكَ اَلَّا تَکُوْنَ مَعَ السَّٰجِدِیْنَ ﴿٣٢﴾

1. ఆల్-జిన్ను, జిన్నాతున్ (బ.వ.): అంటే మానవుల కండకు కనబడనిది అని అర్థము. అందుకే వారిని ఈ పేరుతో పిలుస్తారు. వారికి తెలివి ఉంది, మంచి చెడుల విచక్షణా శక్తి ఉంది. పోగలేసి అగ్నిబాష్పాలతో సృష్టించబడ్డారు. వారు తింటారు, త్రాగుతారు. వారి సంతతి పెరుగుతుంది. వారికి మరణం ఉంది. వారి కర్మలను బట్టి వారికి, మానవులవలే స్వర్గ సరకాల ప్రతిఫలాలు కూడా ఉన్నాయి. (అబ్దుల్-ముజిద్ దర్వాబాది, రహ్మా.) చూడండి, 55:15 మరియు 6:100.

2. ఈ సాష్టాంగం కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞను శిరసావహించడానికి చేయబడిన గౌరవ ప్రదక్షిణ సాష్టాంగం. ఇది ఆరాధనార్థం చేసింది కాదు. ముహమ్మద్ (స'అస) షరీఆత్ లో గౌరవార్థం కూడా ఎవ్వరికైనా సాష్టాంగం చేయటం ధర్మసమ్మతం కాదు. ఇంకా చూడండి, 2:30-34 మరియు 7:11-18.

3. 'మానవుడు మట్టితో సృష్టించబడ్డాడు, కాని నేనైతే అగ్నితో సృష్టించబడ్డాను, కాబట్టి నేను మానవుని కంటే ఉత్తముడను, నేనెందుకు అతనికి సజ్జా చేయాలి.' అని ఇబ్లీస్ అన్నాడు. దైవప్రవక్తలందరూ మట్టితోనే సృష్టించబడ్డ మానవులేనని ఖుర్ఆన్ విశదీకరించింది. దీనిని విశ్వసించక పోవడం మరియు మట్టితో సృష్టించబడ్డవారు అధములని భావించడం షైతాన్ ను అనుసరించడమే! ఇంకా చూడండి, 7:11.

చేసేవారిలో ఎందుకు చేరలేదు?”

33. (ఇబ్లీస్) ఇలా జవాబిచ్చాడు: “మోగే మట్టి, రూపాంతరం చెందిన జిగట బురదతో నీవు సృష్టించిన మానవునికి నేను సాష్టాంగం (సజ్జా) చేసేవాడను కాను.”

34. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “అయితే నీవు ఇక్కడినుండి వెళ్ళిపో! ఇక, నిశ్చయంగా, నీవు శపించ (బహిష్కరించ)బడ్డవాడవు!

35. “మరియు నిశ్చయంగా, తీర్చుదినము వరకు నీపై శాపం (బహిష్కారం) ఉంటుంది.”

36. (ఇబ్లీస్) వేడుకున్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! పునరుజ్జీవదినం వరకు నాకు వ్యవధి నివ్వ!”

37. (అల్లాహ్) జవాబిచ్చాడు: “ఇక నిశ్చయంగా, నీవు వ్యవధి ఇవ్వబడిన వారిలోని వాడవు!

38. “(నాకు మాత్రమే) తెలిసివున్న ఆ దినపు, ఆ సమయం వరకు!”

39. (ఇబ్లీస్) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు నన్ను ఆపమార్గం పట్టించావు, కావున నేను వారికి, భూమిలో(వారి దుష్కర్మలన్నీ) మంచివిగా కనబడేటట్లు చేస్తాను మరియు నిశ్చయంగా, వారందరినీ ఆపమార్గంలో పడవేస్తాను.

40. “వారిలో నీవు ఎన్నుకున్న (నీ అజ్ఞాను వర్తనులైన) నీ దాసులు తప్ప!”

41. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “ఇదే నా దగ్గరకు తెచ్చే ఋజుమార్గం.¹

قَالَ لَمْ أَكُنْ لَكَ عَبْدًا خَلَقْتَهُ مِنْ صَلَافٍ
مِنْ حَمَلٍ سَلَوْنَ ۝

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ۝

وَأَنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ۝

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ۝

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ۝

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ۝

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ لِي
الْأَرْضَ وَالْأَعْيُنَ فَأَجْعَلَ

الْأَعْيَادَ مِنْهُمْ الْخَالِصِينَ ۝

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ۝

1. బహిష్కరించబడిన ఇబ్లీస్, అల్లాహుతా'అలా ఇచ్చిన నెరవేరుస్తున్నాడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) మానవునికి మంచి చేడును అర్థంచేసుకునే జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించి, ఎవడు చేడు (ప్ర'తాన్ (ప్రరణ)లో పడిపోతాడో చూస్తాడు. ఈ విధంగా ప్ర'తాన్ అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇచ్చే నిర్వహణలో ఒక

42. “నిశ్చయంగా, నా దాసులపై నీ అధికారం సొగదు! కేవలం మూర్ఖభ్రష్టులై నిన్ను అనుసరించే వారిమీద తప్ప!”

43. “మరియు నిశ్చయంగా, వారందరి కొరకు వాగ్దానం చేయబడిన (నివాసం) సరకమే!

44. “దానికి (సరకానికి) ఏడు ద్వారాలు ఉన్నాయి. ² వాటిలో ఒక్కొక్క ద్వారానికి ఒక్కొక్క వర్గం వారు ప్రత్యేకించబడి ఉన్నారు.

45. “నిశ్చయంగా, దైవభీతి గలవారు స్వర్గపవనాలలో చెలమల మధ్య ఉంటారు.

46. “ (వారు): ‘శాంతితో సురక్షితంగా ప్రవేశించండి!’ అని ఆహ్వానించబడతారు.

47. “వారి హృదయాలలో మిగిలివున్న కాపట్యాన్ని (మాలిన్యాన్ని) మేము తొలగిస్తాము. వారు సోదరులవలే ఎదురెదురుగా పీఠాలపై కూర్చొని ఉంటారు.” ³

48. “అక్కడ వారికి అలసట ఉండదు. మరియు అక్కడినుండి వారు ఎన్నడూ వెడలగొట్టబడరు.” (1/8)

49. * నా దాసులకు ఇలా తెలియజెయ్యి: నిశ్చయంగా నేను, కేవలం నేనే! క్షమించే వాడను, కరుణించేవాడను. ⁴

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنٌ
إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغٰوِيْنَ ۝

وَالَّذِي جَعَلَهُمْ لِمُوعَدُهُم مُّجْمَعِيْنَ ۝

لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ كُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ
مّٰقْمُوْرٌ ۝

إِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ جَنَّٰتٍ وَعُيُوْنٍ ۝

اَدْخُلُوْهَا بِسَلٰمٍ اٰمِيْنٍ ۝

وَوَرَعْنَا مَا فِيْ صُدُوْرِهِمْ مِنْ غِلٍّ اِخْوَانًا عَلٰى
سُرُرٍ مُّتَقَابِلِيْنَ ۝

لَا يَسْتُخَفُّ فِيْهَا نَصَبٌ وَّمَا لَهُمْ فِيْهَا
بِمُخْرَجِيْنَ ۝

يٰٓاَيُّهَا عِبَادِيَ اِنِّ اَنَا الْعَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ۝

పాత్ర నిర్వహిస్తున్నాడు. కావున సైతాన్ వలననుండి తప్పించుకునే వాడు ఋజుమార్గం మీద ఉండగలడు. ఇంకా చూడండి, 19:83 మరియు 7:24.

1. చూడండి, 14:22 మరియు 7:11-18.

2. సరకానికి ఏడు అంతస్తులు లేక శ్రేణులున్నాయి. 1) జహన్నమ్, 2) ల'జ్జా, 3) 'హు'త్మ, 4) స'యార్, 5) సఖర్, 6) జ'హిమ్, 7) హ'మియహ్. ఇది అన్నిటి కంటే క్రింది అంతస్తు, ఇందులో మునాఫికులు (కపటవిశ్వాసులు) ఉంటారు. (ఫత్త అల్-ఖదీర్). చూడండి, 74:27 వ్యాఖ్యానం 2.

3. చూడండి, 56:15 మరియు 88:13.

4. చూడండి, 6:12 మరియు 6:54.

50. మరియు నిశ్చయంగా, నా శిక్షయే అతి బాధాకరమైన శిక్ష!

51. మరియు వారికి ఇబ్రాహీమ్ అతిథులను గురించి తెలుపు.

52. వారు అతని పద్దకు వచ్చి: “నీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! ” అని అన్నారు. అతను అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, మాకు మీ పలన భయం కలుగుతున్నది.”²

53. వారు జవాబిచ్చారు: “నీవు భయపడకు! నిశ్చయంగా, మేము జ్ఞానపంతుడైన ఒక కుమారుని శుభవార్తను నీకు ఇస్తున్నాము.”

54. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “మీరు ఈ ముసలితనంలో నాకు (కుమారుడు కలుగుననే) శుభవార్తను ఇస్తున్నారా? మీరు ఎలాంటి (అసాధ్యమైన) శుభవార్తను ఇస్తున్నారు?”

55. వారన్నారు: “మేము నీకు సత్యమైన శుభవార్తను ఇచ్చాము. కనుక నీవు నిరాశచెందకు.”

56. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “తన ప్రభువు కారుణ్యంపట్ల నిరాశచెందేవారు మార్గభ్రష్టులు తప్ప మరెవరు?”

57. (ఇంకా) ఇలా అన్నాడు: “ఓ దైవదూతలారా! మరి మీరు పచ్చిన కారణమేమిటి?”

58. వారన్నారు: “వాస్తవానికి మేము

وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ

وَيَذَرُهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا لَنُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ

قَالَ آيِسْتُمْ مَوْلَى عَلَى أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمَا كُنْتُمْ رُؤُوسًا

قَالُوا بَشِّرْكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْقَاطِعِينَ

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ

قَالُوا إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَى قَوْمِ مُجْرِمِينَ

1. ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క పిదరమైన గాత కొరకు చూడండి, 11:69-76 దీనికి కొంత కాలం ముందే ఆవతరింపజేయబడిన సూరహ్.

2. వారి భయానికి కారణం కొరకు చూడండి, 11:70 దీని ద్వారా తెలిసేదేమిటంటే ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) ఒక దైవప్రవక్త అయినా, పచ్చిన అతిథులు దైవదూతలని వారు చెప్పింతవరకు తెలుసుకోలేక పోయారు. అంటే దైవప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదు. అల్లాహ్ (సు.తా.) వారికి తెలిపినది మాత్రమే వారికి తెలుస్తుంది.

అపరాధులైన జాతివారి వైపునకు పంపబడ్డాము.¹

59. “లూత్ ఇంటి వారు² తప్ప; నిశ్చయంగా వారందరినీ రక్షిస్తాము -

60. “అతని భార్య తప్ప! (ఆమెను గురించి అల్లాహ్ అన్నాడు): ‘నిశ్చయంగా, ఆమె వెనుక ఉండిపోయేవారిలో చేరాలని మేము నిర్ణయించాము.’”³

61. తరువాత ఆ దేవదూతలు లూత్ ఇంటి వారి వద్దకు వచ్చినపుడు:

62. (లూత్) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, మీరు (నాకు) పరాయివారిగా కనిపిస్తున్నారు.”⁴

63. వారన్నారు: “కాదు! వాస్తవానికి వారు (దుర్మార్గులు) దేనిని గురించినందేహంలో పడి ఉన్నారో, దానిని (ఆ శిక్షను) తీసుకొని నీవద్దకు వచ్చాము.”⁵

64. “మరియు మేము నీవద్దకు సత్యాన్ని తెచ్చాము. మరియు మేము నిశ్చయంగా, సత్యం పలుకుతున్నాము.

65. “కావున నీవు కొంత రాత్రి మిగిలి ఉండగానే, నీ ఇంటి వారిని తీసుకొని బయలుదేరు, నీవు వారి వెనుక పో! మీలో ఎవ్వరూ కూడా వెనుదిరిగి చూడరాదు; మరియు మీరు, మీకు అజ్ఞాపించిన వైపునకే, పోతూ ఉండండి.”

66. మరియు (మూ దూతల ద్వారా) మా ఆదేశాన్ని అతనికి ఇలా తెలియజేశాము:

إِلَّا إِلَ لُوطًا إِنَّا إِنجُومُهُمْ أَجْمَعِينَ

إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَرْنَا إِنَّا لَنَسِ الْغَافِينَ

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ

قَالَ لَكُمْ قَوْمٌ مَنَّكُونَ

قَالُوا بَلْ جِنَّاتِكَ يَا كَاذِبًا فِيهِ يَسْتَكُونُونَ

وَأَتَيْنَكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ
وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَلَا مَطْهُوا أَحَدٌ
تُؤْمَرُونَ

وَقَضَيْنَا إِلَيْكَ الزَّمَانَ دَائِرَهُ هُوَ لَا مَقْطُوعٌ
مُضَيِّعِينَ

1. సౌదోమ మరియు మోమోర్రాహ ప్రజల గాథ కొరకు చూడండి, 7:80-84 మరియు 11:77-83.

2. అల: అంటే ఇంటివారే కాక అనుచరులందరూ కూడా అన్నమాట.

3. చూడండి, 7:83, 11:81 మరియు 66:10.

4. ఆ దేవదూతలు యువకుల ఆకారంలో వచ్చారు. చూడండి, 11:77.

5. చూడండి, 6:57-58, 8:32, 11:8.

“నిశ్చయంగా, తెల్లవారే సరికి వారందరూ సమూలంగా నిర్మూలించబడతారు.”

67. మరియు సగరవాసులు ఉల్లాసంతో అక్కడికి వచ్చారు.

68. (లూత్) అన్నాడు: “వాస్తవానికి, మీరు నా అతిథులు, కావున నన్ను అవమానంపాలు చేయకండి.”

69. “మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నా గౌరవాన్ని పోగొట్టకండి.”

70. వారన్నారు: “‘ప్రపంచంలోని (ప్రతివాణ్ణి) వెనకేసుకోకు!’ అని మేము నిన్ను వారించలేదా?”²

71. (లూత్) అన్నాడు: “మీకు (ఎవైనా) చేయాలనే ఉంటే, నా కుమార్తెలు (జాతి స్త్రీలు) ఉన్నారు.”³

72. “నీ ప్రాణం సాక్షి! నిశ్చయంగా, వారు తమ (కామ) మత్తులో త్రోవతప్పి తిరుగు తున్నారు.”⁴ (అని దేవదూతలు అన్నారు).

73. ఆ పిదప సూర్యోదయ సమయమున ఒక భయంకరమైన గర్జన (సయ్ హా) వారిని పట్టుకున్నది.

74. తరువాత మేము ఆ సగరాన్ని

وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾

قَالَ إِنَّ هَؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْزُونِ ﴿٦٩﴾

قَالُوا أَوَلَمْ نُنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٧١﴾

لَعَنَّاكَ إِنَّمَا لِفَى سَكَرَتِهِمْ يَهْمُونَ ﴿٧٢﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُنْقَرِعِينَ ﴿٧٣﴾

فَجَعَلْنَاهَا سَاءَ فِتْنًا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حَارًّا ﴿٧٤﴾

1. చూడండి, 7:80-81, 11:77-79.

2. లూత్ (అ.స.) సొదోమ్ ప్రాంతంలో విదేశీయుడు. ఎందుకంటే అతను మెసపోటోమియా నుండి వచ్చినవాడు. చూడండి, 7:80-82.

3. లూత్ (అ.స.) తన జాతి స్త్రీలను తన కుమార్తెలని సంబోధించారు.

4. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఈ ఆయత్ లూత్ (అ.స.)ను సంబోధిస్తున్నదని అంటారు. మరికొందరు దైవప్రపత్త (స'అస)ను సంబోధిస్తున్నదని. అల్లాహుతా'అలా ఇక్కడ ము'హమ్మద్ (స'అస) యొక్క ప్రాణ సాక్ష్యం ఇస్తున్నాడు. ఆయన (సు.తా.) తాను కోరిన దాని ప్రమాణం చేస్తాడు. కాని మానవులకు అల్లాహుతా'అలా తప్ప మరిపర్వర ప్రమాణం చేయటం ధర్మసమ్మతం కాదు.

తలక్రిందులుగా చేశాము మరియు వారిపై
కాల్చినమట్టి గులకరాళ్ళను కురిపించాము.

75. నిశ్చయంగా, ఇందులో దూరదృష్టి
గలవారికి ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

76. మరియు వాస్తవానికి ఆ ప్రాంతం ఒక
రహదారిపైననే ఉన్నది.

77. నిశ్చయంగా, ఇందులో నిశ్చయించిన
వారికి ఒక సూచన ఉంది.

78. మరియు అయ్యోకహ్ (మదీయన్) వాసులు
కూడా దుర్మార్గులుగానే ఉండే వారు.¹

79. కావున మేము వారి మీద కూడా
ప్రతీకారం తీర్చుకున్నాము. మరియు ఆ రెండు
(శిథిలాలు) కూడా ఒక స్పష్టమైన మార్గం మీద
ఉన్నాయి.²

80. మరియు వాస్తవానికి హిజ్ర్ వాసులు
కూడా ప్రపక్తలను అసత్యవాదులన్నారు.³

81. మరియు వారికి కూడా మేము అద్భుత
సూచన(అయ్యోకహ్)లను ఇచ్చి ఉంటిమి. కాని
వారు వాటినుండి విముఖులై ప్రవర్తించారు.⁴

82. మరియు వారు కొండలను తొలచి
గృహాలను నిర్మించుకునేవారు.⁵ సురక్షితంగా

مِّن سَجِيلٍ ۝

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّمَن يَعْقِلُ ۝

وَأَنهَآ بِسَبِيلٍ مُّعَقَّدٍ ۝

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمَن يُمِيزُ ۝

وَأَن كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ ظَالِمِينَ ۝

فَأَتَقْنَا مِنْهُمْ آلِهَةً لِأَيَّامٍ مُّثْنِينَ ۝

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسِلِينَ ۝

وَاتَّخَذُوا آيَاتِنَا أَفْكَارًا لَّوْاعْنًا مُّعْرِضِينَ ۝

وَكَانُوا يَنْجُوا ۝

1. అయ్యోకహ్ వాసులు (దక్షిణమైన పసవాసులు) మదీయన్ ప్రజలు. వారు తమ ప్రపక్త ము'ఐదోసు తిరస్కరించారు. వారు ఒక భూకంపం మరియు జ్వాలాముఖి సంభవించి నాశనమయ్యారు. చూడండి, 7:85-93 మరియు 11:84-95.

2. బూ'త్ ('అ.స.) ప్రజలు మరియు ఘు'బర్ ('అ.స.) ప్రజలు దగ్గరి దగ్గరి ప్రాంతంలో నివసించారు. వారు బూ'త్ ('అ.స.) మరణించిన కొన్ని సంవత్సరాల తరువాత వచ్చారు.

3. స'మూద్ జాతి మరియు వారి ప్రపక్త 'సాలి'హ్ ('అ.స.) నివసించే ప్రాంతం పేరు 'హిజ్ర్. కావున వారిని అన్-హాబ్ అల్-హిజ్ర్ అంటారు. ఈ ప్రాంతం మదీనా-తబూక్ ల మధ్య ఉంది. చూడండి, 7:73-79.

4. ఆ అద్భుత సూచనలలో ఆ ఆడబంటె ఒకటి. కాని వారు దానిని చంపేశారు.

5. చూడండి, 7:74. 9వ హిజ్ర్ లో దైవప్రపక్త (స'అస) తబూక్ దండయాత్రకు పోయేటప్పుడు, ఈ

ఉండగలముని (భావిస్తూ)!

83. చివరకు ఒక ఉదయమున ఒక తీవ్రమైన గర్జన (సయ్ హా) వారిపై కూడా వచ్చిపడింది.

84. అప్పుడు వారు సంపాదించింది వారికి ఏ మాత్రం పనికిరాలేక పోయింది.

85. మరియు మేము అకాశాలనూ, భూమినీ మరియు వాటి మధ్యనున్న సర్వాన్ని కేవలం సత్యంతోనే ¹ సృష్టించాము. మరియు నిశ్చయంగా, తీర్పుగడియ రానున్నది. కావున నీవు ఉదారభావంతో వారిని ఉపేక్షించు!

86. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు సర్వ సృష్టికర్త, ² సర్వజ్ఞుడు.

87. మరియు మేము నిశ్చయంగా, నీకు తరచుగాపరింపబడే ఏడు (సూక్తులను) ³ మరియు సర్వోత్తమ ఖుర్ఆన్ ను ప్రసాదించాము.

88. వారిలో (అవిశ్వాసులలో) కొందరికి మేము ఒసంగిన ఐహిక సంపదలను నీవు కన్నెత్తి కూడా చూడకు. మరియు వారి (అవిశ్వాస) వైఖరికి బాధపడకు. మరియు

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾

فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ فَأَصْحِبْ الْصَفْعَةَ الْغَابِثَةَ ﴿٨٥﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلْقُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَكَّانِ وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾

لَا تُمَدِّدْ نَ عَيْنِيكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَاهُمْ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْطِصْ بِمَنَآحِكَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

నగరం దారిలో వచ్చింది. అతను ('స' అస) తమ నెత్తిమీద బట్ట చుట్టుకున్నారు మరియు తమ ఒంటె గమనాన్ని తీవ్రం చేశారు. మరియు తమ సహోదరులతో ఇలా అన్నారు: 'ఏడుస్తూ, అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్షకు భయపడుతూ ఈ నగరం నుండి ప్రయాణించండి.' ('స' హి హా బు'ఖారీ, 433; 'స. ముస్లిం, 2285. ఇబ్నె-కసీర్ వ్యాఖ్యానం).

1. చూడండి, 53:31.

2. అల్-ఫిల్లాఖ్: The Greatest Creator, The Creator of all things. సృష్టి క్రియలో పరిపూర్ణుడు, సృష్టికర్త. సముచిత రూపం శక్తిసామర్థ్యాలను ఇచ్చి తీర్చిదిద్ది అత్యుత్తమంగా సృష్టించేవాడు. చూడండి, అల్-ఫిల్ఖారి: 7:102.

3. చూడండి, 7:199.

4. నబ్ 'అమ్మివల్ మసా'సి. ఈ పేరు సురాహ్ అల్-ఫాతిహాకు దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స' అస) స్వయంగా ఇచ్చారు. అది దివ్య ఖుర్ఆన్ సారం (ఉమ్ముల్-కితాబ్) అని కూడా అనబడుతుంది. ('స' హి హా బు'ఖారీ, కితాబ్ అత్తఫ్హీర్ సురాహ్ అల్-హిజ్ర్). చూడండి, సూరహ్ అల్-ఫాతిహా (1).

విశ్వసించిన వారితో (ఛాయ నివ్వటానికి) నీ రెక్కలను విప్పు.¹

89. మరియు (ఓ పంపూహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నేను స్పష్టమైన హచ్చరిక చేసేవాడను మాత్రమే!”

90. ఏ విధంగానైతే మేము, (గంథాన్ని) నిభజించే వారిపై అవతరింపజేశామో!²

91. ఎవరైతే ఈ ఖుర్ఆన్ ను (తమ తిరస్కారంతో) ముక్కలుముక్కలుగా చేశారో!

92. నీ ప్రభువు సాక్షిగా! నిశ్చయంగా, మేము వారందరినీ ప్రశ్నిస్తాము:

93. వారు చేస్తూ ఉండిన కర్మలను గురించి.

94. కావున నీకు అజ్ఞాపించబడిన దానిని బహిరంగంగా చాటించు. మరియు అల్లాహ్ కు నాటి కల్పించే వారి (ముష్రీకీన్) నుండి

وَقُلْ إِنِّي آتَاكَ النَّذِيرَ الْمُبِينُ ۝

كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِبِينَ ۝

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ۝

فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ۝

عَمَّا كَانُوا يَعْبَلُونَ ۝

فَأَصْدُرْ بِمَا أَنْزَلْنَا وَأَعْرِضْ عَنِ الْفُشْرِكِينَ ۝

1. విశ్వసించినవారితో సానుభూతితో, ప్రేమతో, కనికరంతో వ్యవహరించు. చూడండి, 17:24.

2. 1) కొందరు వ్యాఖ్యాతలు అస్తలీనా అవతరింపజేశాము, అంటే ‘అబ్బాబ్బ’ - శిక్ష అనే అర్థంలో తీసుకున్నారు. ఆ శిక్ష వారి (ఖురైషుల) కొరకు ఎవరైతే దివ్యగ్రంథాన్ని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) వేర్వేరు ముక్కలుగా చేసి, కొంత భాగాన్ని కవిత అని, కొంత భాగాన్ని మంత్రజాలమని, మరికొంత భాగాన్ని ప్రాచీన గాథలని, పేర్లు పెట్టారో.

2) మరికొందరు వ్యాఖ్యాతలు ముత్తసీమీన్ - అంటే పూర్వ గ్రంథ ప్రజలు (యూదులు, క్రైస్తవులు) అని అంటారు. మరియు ఖుర్ఆన్ అంటే తొరాత్ / ఇంజిల్ అంటారు. వారు వీటిని విభిన్న భాగాలలోకి ముక్కలు ముక్కలుగా చేశారు.

3) ఇంకా కొందరు వ్యాఖ్యాతలు వీరు ‘సాలిహ్’ (అ.స.) యొక్క జాతివారు అంటారు. వారు ‘సాలిహ్’ మరియు అతని కుటుంబం వారిని చంపి ముక్కలు చేయాలని కుట్రలు పన్నారు. చూడండి, 27:49.

4) మరొక వ్యాఖ్యానం ఏమిటంటే దివ్యగ్రంథపు కొంత భాగాన్ని సమ్మి ఇతరభాగాన్ని తిరస్కరించటం.

3. ఈ ఆయత్ అవతరించక ముందు దైవప్రవక్త (స.అస) రహస్యంగా ప్రజలకు ధర్మబోధన (తబ్లిగ్ / ద’అవహ్) చేసేవారు. ఇది అవతరింపజేయబడిన తరువాత బహిరంగంగా ధర్మబోధన (ద’అవహ్) చేయటం ప్రారంభించారు. (ఫుత్త్ అల్-ఖదీర్).

విముఖుడవగు.

95. నిశ్చయంగా, నీతో పరిహాసాలాడే వారి నుండి నిన్ను రక్షించటానికి మేమే చాలు!

96. ఎవరైతే అల్లాహ్ తో పాటు ఇతర దైవాలను కూడా (ఆరాధనకు) నియమించు కుంటున్నారో, వారు త్వరలోనే (సత్యాన్ని) తెలుసుకుంటారు.

97. మరియు వాస్తవానికి వారు పలికే మాటల పలన నీ హృదయానికి తప్పక కష్టం కలుగుతుందని మాకు బాగా తెలుసు.

98. కావున నీవు నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతూ స్తోత్రం చేస్తూఉండు. మరియు సాష్టాంగం (సబ్దా) చేసేవారిలో చేరు.

99. మరియు తప్పక రాబోయే ఆ ఆంతిమ ఘడియ (మరణం) వచ్చేవరకు, నీ ప్రభువును ఆరాధిస్తూ ఉండు.¹ (1/4)

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ۝

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ۝

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ۝

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ۝

وَلْعَبْدُ رَبِّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ۝

1. అల్-యఖ్శిదు: అంటే మరణం. ('స.బు'ఖరీ, కితాబ్ అత్తఫీర్). ఇంకా చూడండి, 74:47.

16. సూరహ్ అన్-న'హ్లా

سُورَةُ النَّحْلِ

ఈ సూరహ్ చివరి షుక్కాకాలంలో ఆవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 128 ఆయతులు ఉన్నాయి. అన్-న'హ్లా, అంటే తేనెటీగ, విశ్వంలో ఉన్న ప్రతిదీ అల్లాహ్ (సు.తా.)ను స్తుతిస్తుంది. మానవునికి ప్రకృతి మీద ఆధిక్యత ఇవ్వబడింది. అతడు, అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆద్వితీయతను మరియు సత్యాన్ని గుర్తించాలని దీని సారాంశం. దీని పేరు 68వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రతి దానిని ఒక ఉద్దేశ్యంతో ఒక ప్రయోజనం కొరకు పుట్టించాడు. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తూ ఉండాలి. తోటి వారితో న్యాయం మరియు ఉదారస్వభావంతో వర్తించాలి. అల్లాహ్ (సు.తా.) నిషేధించిన పాపం, చెడు, అసహ్యకరమైన, అశ్లీలకరమైన వసులనుండి దూరంగా ఉండాలి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * అల్లాహ్ ఆజ్ఞ (తీర్పు) వచ్చింది! కావున మీరు దాని కొరకు తొందరపెట్టకండి. ఆయన సర్వ లోపాలకు అతీతుడు మరియు వారు సాటి కల్పించే భాగస్వాములకు అత్యున్నతుడు.

2. అయనే తన ఆజ్ఞతో, దేవదూతల ద్వారా, దివ్యజ్ఞానాన్ని (రూహును) ¹ తానుకోరిన, తన దాసులపై ఆవతరింపజేస్తాడు, ² వారిని (ప్రజలను) ఇలా హెచ్చరించటానికి: “నిశ్చయంగా, నేను తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు! కావున మీరు నాయుండే భయభక్తులు కలిగి ఉండండి!”

3. ఆయన ఆకాశాలను మరియు భూమిని సత్యంతో సృష్టించాడు. వారు, అయనకు సాటి కల్పించే భాగస్వాము (షరీక్)ల కంటే ఆయన

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَأْمُرْهُ بِالْعِبَادَةِ سُبْحَانَكَ
وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ①

يُرْسِلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ
مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا
فَاتَّقُونِ ②

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالَى عَمَّا
يُشْرِكُونَ ③

1. అల్-రూహు: అంటే ఇక్కడ దివ్య జ్ఞానం (వహీ) అని అర్థం. చూడండి, 40:15, 42:52 ఇక్కడ కూడా రూహ్ అర్థం వహీ అని ఉంది. మూడు చోట్లలో ఖుర్ఆన్ లో రూహ్, జిబ్రిల్ (అ.స.) అనే అర్థంతో కూడా వాడబడింది, 19:17, 78:38, 97:4. వివరాలకు చూడండి, 19:17 వ్యాఖ్యానం 3.

2. తన సందేశాన్ని ఎవరిపై ఆవతరింపజేయాలో అల్లాహ్ (సు.తా.)కు బాగా తెలుసు. చూడండి, 6:124 మరియు 40:15.

అత్యున్నతుడు.¹

4. ఆయన మానవుణ్ణి ఇంద్రియ చిందువుతో సృష్టించాడు, తరువాత ఆ వ్యక్తియే ఒక బహిరంగ వివాదిగా మారిపోతాడు.

5. మరియు ఆయన వశువులను సృష్టించాడు. వాటిలో మీ కొరకు వెచ్చని దుస్తులు మరియు అనేక లాభాలు కూడా ఉన్నాయి. మరియు వాటిలో (కొన్నిటి మాంసం) మీరు తింటారు.

6. మరియు వాటిని మీరు సాయంత్రం ఇండ్లకు తోలుకొని వచ్చేటప్పుడు మరియు ఉదయం మేపటానికి తోలుకొని పోయేటప్పుడు, వాటిలో మీకొక మనోహరమైన (దృశ్యం) ఉంది.

7. మరియు అవి మీ బరువును మోసుకొని - మీరు ఎంతో శ్రమపడనిదే చేరుకోలేని ప్రాంతాలకు - తీసుకుపోతాయి. నిశ్చయంగా, మీ ప్రభువు మహా కనికరుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

8. మరియు ఆయన గుర్రాలను,² కంచర గాడిదలను మరియు గాడిదలను, మీరు స్వారి చేయటానికి మరియు మీ శోభను పెంచటానికి సృష్టించాడు. మరియు ఆయన, మీకు తెలియనివి (ఇతర అనేక సాధనాలను కూడా) సృష్టిస్తాడు.³

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ تُطْفِئَةٍ وَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ۝

وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا آكلُونَ ۝

وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرْجَعُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ۝

وَتَحْمِلُ أَوْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَكَرٍ تُكَوِّنُهَا لَكُمْ ۝

وَالْخَيْلَ وَالْإِبِلَ وَالْحُمُْرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝

1. చూడండి, 10:5.

2. ఇక్కడ గుర్రాల విషయం స్వారి చేయటానికి అని వచ్చింది. అవి స్వారి కొరకు చాలా విలువైనవి కాబట్టి సాధారణంగా వాటిని, వాటి మాంసాన్ని తినటానికి ఉపయోగించరు. 'స.బు'భారీ, కితాబ్ అల్-హజ్జ్, జు'బారుహ్, బాబ్ ల'హుమ్ అల్-ఖైల్, మరియు స'హీముస్లిం, కితాబ్ అ'స్సైద్, బాబ్ ఫి అక్ల'ల'హుమ్ అల్-ఖైల్, జాదిర్ (ర'ది.అ.) ఉల్లేఖనం ప్రకారం పై ఇద్దరు 'హదీస్'వేత్తలు పేర్కొన్నట్లు గుర్రాల మాంసము తినటానికి 'హలాల్'. ఇంకొక వైషప్రవక్త ('స'అస) సమక్షంలో 'ఖైబర్ మరియు మదీనాలలో గుర్రాలను కోసి తిన్నట్లు ఉల్లేఖనా(రివాయత్)లు ఉన్నాయి. వైషప్రవక్త ('స'అస) వారిని నివారించలేదు. ('స.ముస్లిం, ముస్నద్ అ'హ్మద్, అబూ-దావూద్, ఇబ్నె-కసీర్ వ్యాఖ్యానం).

3. వెంటనే అల్-హ' (సు.తా.) అంటున్నాడు: 'మీకు తెలియని ఇంకా ఎన్నో సాధనాలను కూడా సృష్టిస్తాను.' కాబట్టి ఈ ఆయన్ ఎల్లప్పుటికీ నిజమే. ఈ నాడు విషానాలు, రా కిష్లు వచ్చాయి. ఇంకా మున్నగుండు ఏమేమి వస్తాయో

9. మరియు సన్మార్గం చూపటమే అల్లాహ్ విధానం¹ మరియు అందు (లోకం)లో తప్పదు (వక్ర) మార్గాలు కూడా ఉన్నాయి. ఆయన తలచుకొని ఉంటే మీరందరికీ సన్మార్గం చూపి ఉండేవాడు.²

10. ఆయనే, ఆకాశం నుండి మీ కొరకు నీళ్ళను కురిపిస్తాడు. దానినుండి మీకు త్రాగటానికి నీరు దొరుకుతుంది మరియు మీ పశువులను మేపటానికి పచ్చిక పెరుగుతుంది.

11. ఆయన దీని (నీటి) ద్వారా మీ కొరకు పంటలను, జైతూన్ మరియు ఖర్జూరపు వృక్షాలను, ద్రాక్ష మరియు ఇతర రకాల ఫలాలను పండింపజేస్తున్నాడు. నిశ్చయంగా, అలోచించే వారికి ఇందులో ఒక సూచన (నిదర్శనం) ఉంది.

12. మరియు ఆయనే రేయింబవళ్ళను మరియు సూర్యచంద్రులను, మీకు ఉపయుక్తమైనవిగా చేశాడు. మరియు సక్షత్రాలు కూడా ఆయన ఆజ్ఞతోనే మీకు ఉపయుక్తమైనవిగా చేయబడ్డాయి.³ నిశ్చయంగా, బుద్ధిని ఉపయోగించే వారికి వీటిలో సూచనలు (నిదర్శనాలు) ఉన్నాయి.

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَازٍ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ٩

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ١٠

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ١١

وَيَحْكُمُ لَهُ أَيْتُّكَ وَاللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۚ وَالتَّجُومُ مُسْتَخَرٌ بِأَمْرِ رَبِّكَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُعْقِلُونَ ١٢

అల్లాహుతా'అలా తేలును. చూడండి, 36:42.

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రతిఒక్కరికీ ఎవరైతే వినగోరుతారో ఋజుమార్గం వైపునకే మార్గ దర్శకత్వం చేస్తాడు. చూడండి, 6:12, 54. అల్లాహ్ (సు.తా.) కరుణిస్తానని పూసుకున్నాడు.
2. అల్లాహుతా'అలా మానవునికి తెలివ్, విచక్షణా శక్తిని ఇచ్చి, మంచి చేయటం తెలుపుతున్నాడు. మరియు మానవునికి వీటి మధ్య ఎన్నుకోవటానికి స్వాతంత్ర్యం ఇస్తున్నాడు. ఎవరిని కూడా సన్మార్గం మీద నడపటానికి గానీ, లేదా మార్గభ్రష్టత్వాన్ని అపలంబించటానికి గానీ బలవంతం చేయడు. చివరకు వారి విశ్వాసం మరియు కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం స్వర్గమో లేక నరకమో ఇస్తాడు. అల్లాహుతా'అలా తనకు సాటికల్పించిన వారిని ఎన్నటికీ క్షమించడు. ఆయన (సు.తా.)కు అరాధనలో సాటి కల్పించటం (షిర్క్) తప్ప మరే ఇతర పాపమైనా ఆయన (సు.తా.) తాను కోరిన వారిని క్షమిస్తానన్నాడు.
3. చూడండి, 14:33.

13. మరియు ఆయన మీ కొరకు భూమిలో వివిధరంగుల పస్తువులను ఉత్పత్తి (వ్యాపింప) జేశాడు. నిశ్చయంగా, హితబోధ స్వీకరించే వారికి వీటిలో సూచన ఉంది.

14. మరియు ఆయన సముద్రాన్ని తాజా మాంసము తినటానికి మరియు మీరు ధరించే అభరణాలు తీయటానికి మీకు ఉపయుక్తమైనదిగా చేశాడు. ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటానికి (ప్రజలు), అందులో ఓడలమీద దాని నీటిని చీల్చుకొని పోవటాన్ని నీవు చూస్తున్నావు. మరియు బహుశా మీరు కృతజ్ఞులు అవుతారని ఆయన మీకు (ఇవన్నీ ప్రసాదించాడు).

15. మరియు భూమి మీతో పాటు చలించకుండా ఉండటానికి, ఆయన దానిలో స్థిరమైన పర్వతాలను నాటాడు ¹ మరియు అందులో సదులను ప్రవహింపజేశాడు. మరియు రహదారులను నిర్మించాడు, బహుశా మీరు మార్గం పొందుతారని!

16. మరియు (భూమిలో మార్గం చూపే) సంకేతాలను పెట్టాడు. మరియు వారు (ప్రజలు) సక్షత్రాల ద్వారా కూడా తమ మార్గాలు తెలుసుకుంటారు.

17. సృష్టించేవాడూ, అసలు ఏమీ సృష్టించలేని వాడూ సమానులా? ఇది మీరెందుకు గమనించరు?

18. మరియు మీరు అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను లెక్క పెట్టదలచినా, మీరు వాటిని లెక్క పెట్ట లేరు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

وَمَا ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذْكُرُونَ ﴿١٣﴾

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لَنَا كُلًّا أَمْنَهُ لِمَا طَرَيْنَا وَتَسْتَخْرِجُ أَمْنَهُ حِلْيَةً نَلْبَسُوهَا وَتَرَى الْفُلَ كَ مَوَاجِرِ فِيهِ وَلَيَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

وَالَّذِي فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَهْلِكَ بِكُمُ وَالْجِبَالُ وَ سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾

وَعَلَيْتُ وَالْجَبَّارِينَ هُتُونَ ﴿١٦﴾

أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذْكُرُونَ ﴿١٧﴾

وَأَنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَعَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨﴾

19. మరియు అల్లాహ్ కు మీరు దాచేవి మరియు మీరు వెలిబుచ్చేవి అన్నీ తెలుసు.

20. మరియు ఎవరినైతే వారు (ప్రజలు), అల్లాహ్ ను వదలి ప్రార్థిస్తున్నారో, వారు ఏమీ సృష్టించలేరు మరియు స్వయంగా వారే సృష్టించబడి ఉన్నారు.

21. వారు (ఆ దైవాలు) మృతులు, ప్రాణంలేని వారు.¹ మరియు వారికి, తాము తిరిగి ఎప్పుడు లేపబడతారో కూడా తెలియదు.

22. మీ ఆరాధ్యదైవం కేవలం (అల్లాహ్) ఒక్కడే! పరలోక జీవితాన్ని విశ్వసించని వారి హృదయాలు (ఈ సత్యాన్ని) తిరస్కరిస్తున్నాయి మరియు వారు దురహంకారంలో పడిఉన్నారు.²

23. నిస్సందేహంగా, వారి రహస్యవిషయాలు మరియు వారి బహిరంగ విషయాలు అన్నీ, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు తెలుసు. నిశ్చయంగా, దురహంకారులంటే³ ఆయన ఇష్టపడడు.

24. మరియు: “మీ ప్రభువు ఏమి అవతరింపజేశాడు?” అని వారిని అడిగినప్పుడు, వారు: “అని పూర్వకాలపు కల్పితగాథలు మాత్రమే!” అని జవాబిస్తారు.

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تَعْلَمُونَ ①

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ②

أَمْ أَلِكُ غَيْرَ حَيٍّ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ③

إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ④

لَحَرَّمَ أَنْ يَكْفُرَ اللَّهُ بِمَا يُسْرُونَ وَمَا يَعْلَمُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ⑤

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَاذَا أُنْزِلَ رَبُّكُمْ قَالَُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ⑥

1. ఈ 'మృతులు' అంటే కేవలం విగ్రహాలు మాత్రమే కాదు. మరణించిన సాధులు మరియు వలీలు కూడా! తరువాత ప్రాణంలేని వారు అని మళ్ళీ నొక్కి చెప్పబడుతోంది. దీనితో దర్గాలను ఆరాధించే వారు చెప్పేమాటలు: 'మేము మృతులను కాదు ప్రార్థించేది, వారు తమ గోరీలతో సజ్జవులై ఉన్నారు.' అనేది తప్పని విశదమౌతోంది. అంటే మరణించిన తరువాత వారికి ఈ లోకంతో ఎట్టి సంబంధం ఉండదు. వారు ఏమీ చేయలేరు. అయితే వారెలా మేలు గానీ, కీడు గానీ చేయగలరు? చూడండి, 7:191-194.

2. అంటే మీ ఆరాధ్య దైవం ఒక్కడే (అల్లాహ్)! అనే మాటను సమ్మతం సత్యతీరస్కారులకు ఆశ్చర్యదాయక మౌతోంది. చూడండి, 38:5 మరియు 39:45.

3. ఇస్లామీయుల: అంటే తనను తాను పెద్ద వాడిగా భావించి, సత్యాన్ని కూడా తిరస్కరించడం మరియు ముందు వారిని నీచులుగా, చెన్నవారిగా భావించడం. ఈ విధమైన గర్విష్టులు దురహంకారులంటే అల్లాహ్ (షు.తా.) ఇష్టపడడు. ('స'హ్'హ్ ముస్లిం, రిశాల్ అల్ రూమాన్, బాల్ త'హ్'హ్ కీల్).
 ① ② ③ ④ ⑤ ⑥

25. కావున పునరుత్థానదినమున వారు తమ (పాపాల) భారాలను పూర్తిగా మరియు వారు మార్గం తప్పించిన అజ్ఞానుల భారాలలోని కొంతభాగాన్ని మోస్తారు.¹ వారు మోసే భారం ఎంత దుర్బరమైనదో చూడండి!

26. వాస్తవానికి, వారికంటే పూర్వం గతించిన వారు కూడా (అల్లాహ్ సందేశాలకు వ్యతిరేకంగా) కుట్రలు పన్నారు. కాని అల్లాహ్ వారి (పన్నాగపు) కట్టడాలను వాటి పునాదులతో సహా పెకలించాడు. దానితో వాటి కప్పులు వారిమీద పడ్డాయి మరియు వారిపై, వారు ఊహించని వైపునుండి శిక్ష పచ్చి పడింది.

27. తరువాత పునరుత్థానదినమున ఆయన వారిని అపమానపరుస్తాడు మరియు వారిని అడుగుతాడు: “మీరు నాకు సాటికల్పించిన వారు - ఎవరిని గురించి అయితే మీరు (విశ్వాసులతో) వాడులాడేవారో - ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?” జ్ఞానం ప్రసాదించబడిన వారు అంటారు: “నిశ్చయంగా, ఈ రోజు అపమానం మరియు దుర్బల సత్యతిరస్కారుల కొరకే.

28. “వారిపై, ఎవరైతే తమను తాము దుర్మార్గంలో ముంచుకొని ఉన్నప్పుడు, దేవదూతలు వారి ప్రాణాలు తీస్తారో!” అప్పుడు వారు (సత్యతిరస్కారులు) లొంగిపోయి: “మేము ఎలాంటి పాపం చేయలేదు.”² అని అంటారు. (దేవదూతలు వారితో ఇలా అంటారు): “అలాకాదు! నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّوهُمْ بَعِيرٌ عَلَيْهِمُ
الْأَسَاءُ مَا يَزِيدُونَ ۝

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَالُوا إِنَّا
بُنِيَائُهُمْ مِنَ الْقَوَائِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَشْعُرُونَ ۝

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ إِنَّا
شُرَكَاءُ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقِقُونَ فِيهِمْ قَالِ
الَّذِينَ اتَّوَلَّوْا الْعِلْمَ إِنَّا الْغُرَى الْيَوْمَ وَالسَّوَاءُ
عَلَى الْكَافِرِينَ ۝

الَّذِينَ تَتَوَكَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَيْسَ أَنْفُسُهُمْ
فَآلِقُوا أَلَسَلِمَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ قَالُوا إِنَّا
عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

1. రైఫప్రసక్త ('స'అస) ప్రపంచనం: 'ఎవరైతే ప్రజలను సన్మార్గం వైపునకు పిలుస్తారో, వారికి, వారందరి పుణ్యఫలితం లభిస్తుంది. ఎవరైతే ప్రజలను దుర్మార్గం వైపునకు పిలుస్తారో, వారు వారందరి పాపభారాలను కూడా మోస్తారు.' (అబూ దావూద్, తిరాబ్ సున్నహ్, బాబ్ ల'జాదు అన్నున్నహ్).

2. చూడండి, 6:23 మరియు 2:11.

అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

29. “కావున సరక ద్వారాలలో ప్రవేశించండి. అక్కడ శాశ్వతంగా ఉండటానికి! గర్విస్తులకు లభించే నివాసం ఎంత చెడ్డదీ!” (3/8)

30. * మరియు దైవభీతి గలవారితో: “మీ ప్రభువు ఏమి అవతరింపజేశాడు?” అని అడిగినప్పుడు, వారు: “అత్యుత్తమమైనది.” అని జవాబిస్తారు. ఎవరైతే ఈ లోకంలో మేలు చేస్తారో వారికి మేలుంటుంది మరియు పరలోక గృహం దీనికంటే ఉత్తమమైనది. మరియు దైవభీతి గలవారి గృహం పరమానంద కరమైనది.

31. వారు ప్రవేశించే శాశ్వత స్వర్గ వనాలలో క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రసహిస్తూ ఉంటాయి. అక్కడ వారికి వారుకోరేది దొరుకుతుంది. దైవభీతి గలవారికి అల్లాహ్ ఈ విధంగా ప్రతిఫలమిస్తాడు.

32. ఎవరైతే, పరిశుద్ధులుగా ఉండగా దైవదూతలు వారి ప్రాణాలుతీస్తారో, వారితో: “మీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! మీరు చేసిన మంచి పనులకు ప్రతిఫలంగా స్వర్గంలో ప్రవేశించండి!” అని అంటారు.

33. ఏమీ? వారు (సత్యతిరస్కారులు), తమ పద్ధతు దైవదూతల రాకకోసం ఎదురు చూస్తున్నారా? లేక నీ ప్రభువు అజ్ఞ (తిర్పు) కొరకా? వారికి పూర్వం ఉన్నవారు కూడా ఈ విధంగానే ప్రవర్తించారు. మరియు అల్లాహ్ వారికి ఎలాంటి అన్యాయం చేయలేదు, కాని వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు.

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
فَلَيْسَ مَخْرُجًا لِلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٣٠﴾

وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ
وَلَأُزِيلَ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنْ يَعْمَلُ الصَّالِحَاتِ ﴿٣١﴾

جَعَلْتُ عَذِينَ يَدْخُلُونَهَا يُجْرُونَ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ
الْمُتَّقِينَ ﴿٣٢﴾

الَّذِينَ تَتَوَفَّيهِمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ
عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ
أَمْرٌ مِنْكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا
ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٤﴾

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) మీ సౌందర్యాన్ని చూడడూ మరియు మీ ధనసంపత్తులను చూడడూ, కాని మీ హృదయాలను మరియు మీ కర్మలను చూస్తాడు. (‘స’హీబ్ ముస్లిం, కితాబ్ ఆల్ బిర్, బాబ్ త’హీమ్ “జుల్ఫ్ ఆల్ ముస్లిం”).

2. చూడండి, 6:158.

34. అప్పుడు వారి దుష్కర్మల ఫలితాలు వారిపై పడ్డాయి మరియు వారు దేనిని గురించి పరిహాసమాడుతూ ఉన్నారో, అదే వారిని క్రమ్ముకుంది.¹

35. మరియు (అల్లాహ్ కు) సాటి కల్పించే వారు అంటారు: “ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరితే! మేము గానీ మా తండ్రితాతలు గానీ, ఆయన్ని తప్ప మరెవ్వరినీ ఆరాధించేవారం కాదు. మరియు ఆయన అజ్ఞ లేనిదే మేము దేన్ని కూడా నిషేధించే వారం కాదు.”² వారికి పూర్వం వారు కూడా ఇలాగే చేశారు. అయితే ప్రవక్తల బాధ్యత (అల్లాహ్) సందేశాన్ని స్పష్టంగా అందజేయటం తప్ప ఇంకేమిటి?

36. మరియు వాస్తవానికి, మేము ప్రతి సమాజం వారి వద్దకు ఒక ప్రవక్తను పంపాము. (అతడన్నాడు): “మీరు అల్లాహ్ ను మాత్రమే ఆరాధించండి. మరియు మిథ్యదైవాల (తాగూత్) ఆరాధనను త్యజించండి.” వారిలో కొందరికి అల్లాహ్ సన్మార్గం చూపాడు, మరికొందరి కొరకు మార్గభ్రష్టత్వం నిశ్చిత మైపోయింది. కావున మీరు భూమిలో సంచారం చేసి చూడండి, ఆ సత్యతిరస్కారుల గతి ఏమయిందో!

37. ఇక (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు వారిని సన్మార్గానికి తేవాలని ఎంత కోరుకున్నా! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టతకు గురిచేసిన వానికి సన్మార్గం చూపడు. వారికి సహాయపడే వాడు ఎవ్వరూ ఉండరు.

38. మరియు వారు అల్లాహ్ పేరుతో దృఢమైన

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ
مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٤﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا
مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آٰلَاؤُنَا وَلَا كَرَّمْنَا
مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كُنَّا لَكَ فَتَلَّ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ فَمَلَّ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاءُ الْيُمَيْنِ ﴿٣٥﴾

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا
اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَبِمَهُمْ مِّنْ هُدَى اللَّهِ
وَمِنْهُمْ مَّنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ فَنَسُوا فِي
الْأَرْضِ فَأَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٦﴾

إِنْ تَحْرِصْ عَلَى هَذِهِ مَآئِمَةٍ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ
يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ﴿٣٧﴾

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ

1. చూడండి, 6:10.

2. చూడండి, 6:148 మరియు 6:136-153.

3. చూడండి, 8:55.

శపథంచేసి ఇలా అంటారు: “మరణించిన దానిని అల్లాహ్ తిరిగి బ్రతికించి లేపడు!” ఎందుకు లేపడు! ఆయన చేసిన వాగ్దానం సత్యం! అయినా చాలా మంది ప్రజలకు ఇది తెలియదు (కాని అది జరిగి తీరుతుంది);

39. వారు వాదిస్తూ ఉండిన దానిని గురించి వారికి తెలుపటానికి మరియు సత్యతెరస్కారులు తాము నిశ్చయంగా, అబద్ధమాడుతున్నారని తెలుసుకోవటానికి.

40. నిశ్చయంగా, మేము ఏదైనా పస్తువును ఉనికిలోనికి తీసుకురాదలచినపుడు దానిని మేము: “అయిపో!” అని ఆజ్ఞాపిస్తాము. అంతే! అది అయిపోతుంది.¹

41. మరియు దౌర్జన్యాన్ని సహించిన తరువాత, ఎవరైతే అల్లాహ్ కొరకు పలసపోతారో;² అలాంటి వారికి మేము ప్రపంచంలో తప్పకుండా మంచి స్థానాన్ని నొసంగుతాము. మరియు వారి పరలోక ప్రతిఫలం దానికంటే గొప్పగా ఉంటుంది. ఇది వారు తెలుసుకొని ఉంటే ఎంత బాగుండేది!

42. అలాంటి వారే సహసం వహించినవారు మరియు తమ ప్రభువును నమ్ముకున్న వారు.

43. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) నీకు

يَمُوتُ، بَلْ وَعَدُ عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنْ أَكْثَرُ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الْآيَاتِ يُخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ
الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَذِبِينَ ﴿٤٠﴾

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ ﴿٤١﴾

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا
لَنُبَوِّئَهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَآ جَزَاءَ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَرْجُونَ ﴿٤٣﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوحِيَ إِلَيْهِ

1. ఈ విధమైన వాక్యం ‘కున్ ఫ యూహన్’ థుర్ఆన్ లో 8 పార్లు వచ్చింది. చూడండి, 2:117 వ్యాఖ్యానం 4. పునరుత్థానదినం కొరకు చూడండి, 16:77.

2. హిజ్రతున్: Migration, Exodus, పలసపోవడం, ప్రస్థానం, అంటే అల్లాహ్ ధర్మం కొరకు, అల్లాహ్ ప్రీతి కొరకు, తన దేశాన్ని బంధు స్నేహితులను విడిచి - అల్లాహ్ ధర్మం మీద ఉండటానికి అదంకాలు లేని - ఇతర దేశానికి వెళ్ళిపోవడం. ఈ అయత్ లో ఇలాంటి ముహజిరీల ప్రస్తావన వచ్చింది. బహుశా ఈ అయత్ ఆ ముహజిరీలను గురించి అవతరింపజేయబడి ఉండవచ్చు, ఎవరైతే దుక్ఖా ముస్లికుల బాధలను సహించలేక ‘హజరా (అబిసీనియా)కు పలసపోయారో! వారిలో ‘ఉస్మాన్ (ర.ది.)’ అ. మరియు అతని భార్య దైవప్రసక్త (స’అస) కూతురు, రుఖయ్య (ర. ‘అవ్వా) కూడా - ఇతర దాదాపు సూరులనుండి పలసపోయిన వారితో సహా - ఉన్నారు.

పూర్వం కూడా మేము పంపిన ప్రవక్తలందరూ పురుషులే (మానవులే)!¹ మేము వారిపై దివ్యజ్ఞానాన్ని (వ'హిని) అవతరింపజేశాము. కావున ఇది మీకు తెలియకపోతే పూర్వగ్రంథ ప్రజలను అడగండి.

44. (పూర్వపు ప్రవక్తలను) మేము స్పష్టమైన నిదర్శనాలతో మరియు గ్రంథాలు ('జబూర్) లతో పంపాము. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) ఇప్పుడు ఈ జ్ఞాపికను (గ్రంథాన్ని) నీపై అవతరింపజేసింది, వారివద్దకు అవతరింపజేయబడిన దానిని వారికి నీవు స్పష్టంగా వివరించటానికి మరియు బహుశా వారు ఆలోచిస్తారేమోనని!

45. దుష్టపన్నాగాలు చేస్తున్నవారు - అల్లాహ్ తమను భూమిలోనికి దిగిపొయినట్లు చేయకుండా, లేదా తాము ఊహించని వైపు నుండి తమపై శిక్ష అవతరింపజేయకుండా - తాము సురక్షితంగా ఉన్నారనుకొంటున్నారా ఏమిటి?

46. లేదా వారు తిరుగాడుతున్నప్పుడు, అకస్మాత్తుగా ఆయన వారిని పట్టుకుంటే, వారు ఆయన (పట్టు)నుండి తప్పించుకోగలరా?

47. లేదా, వారిని భయకంపితులుజేసి పట్టుకోవచ్చు కదా! కాని విశ్వయంగా, నీ ప్రభువు మహా కనికరుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

48. ఏమి? వారు అల్లాహ్ సృష్టించిన ప్రతి పస్తువునూ గమనించటం (చూడటం) లేదా? వాటి నీడలు కుడివైపుకూ, ఎడమవైపుకూ పంగుతూ ఉండి, అల్లాహ్ కు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ,

فَعَلَّمُوا أَهْلَ الدِّينِ إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ الْبَيِّنَ
لِلنَّاسِ مَا نَزَّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ۝

أَفَأَمَّنَ الَّذِينَ مَكَرُوا النَّبَاَتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ
بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَشْعُرُونَ ۝

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلِبِهِمْ فَهُمْ لَا يُدْرِكُونَ ۝

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى غُرُبَاتٍ وَإِنَّ رَبَّكَ لَرَؤُوفٌ رَحِيمٌ ۝

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَّبِعُونَ
ظِلَّهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ
ذُخُّرُونَ ۝

1. ఇక్కడి విశదమయ్యేదేమిటంటే ప్రతి సమాజంలో దైవప్రవక్త ('అ.స.)లు పంపబడ్డారు. వారందరూ మానవులే. అయితే ము'హమ్మద్ ('స'అస) మానవుడైతే ఇందులో అశ్రుర్యమేముంది. ఏ ప్రవక్తకు కూడా అగోచర జ్ఞానం లేదు. మీకు తెలియనిచో పూర్వగ్రంథ ప్రజలను అడగండి. వారి ప్రవక్తలు కూడా మానవులే. ఇంకా చూడండి, 6:50, 7:188, 11:31.

ఎలా వినమ్రత చూపుతున్నాయో?¹

49. మరియు అకాశాలలోను మరియు భూమిలోను ఉన్న సమస్త ప్రాణులు మరియు దేవదూతలు అందరూ అల్లాహ్ కు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ ఉంటారు. వారెన్నడూ (తమ ప్రభువు సన్నిధిలో) గర్వపడరు.

50. వారు తమపై సున్న ప్రభువునకు భయపడుతూ, తమకు అజ్ఞాపించిన విధంగా నడుచుకుంటారు. † (1/2)

51. * మరియు అల్లాహ్ ఇలా అజ్ఞాపించాడు: “(ఓ మానవులారా!) ఇద్దరిని అరాధ్యదైవాలుగా చేసుకోకండి. నిశ్చయంగా, అరాధ్యదైవం ఆయన (అల్లాహ్) ఒక్కడే! కావున నాకే భీతిపరులై ఉండండి.”²

52. మరియు అకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా ఆయనకు చెందినదే! మరియు నిరంతర విధేయతకు కేవలం ఆయనే అర్హుడు.³ ఏమీ? మీరు అల్లాహ్ ను కాదని ఇతరులకు భయభక్తులు చూపుతారా?

53. మరియు మీకు లభించిన అనుగ్రహాలన్నీ కేవలం అల్లాహ్ నుండి వచ్చినవే. అంతే గాక మీకు అపదలు వచ్చినప్పుడు కూడా మీరు సహాయం కొరకు ఆయననే మొరపెట్టుకుంటారు కదా!⁴

وَلَهُ سَجْدٌ مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ ذَاقُوا وَبِهِكَ وَهُمْ لَا يُكَذِّبُونَ ﴿٤٩﴾

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ قُدْرَتِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾

وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَإِنِّي فَارِهِبُونَ ﴿٥١﴾

وَلَهُ مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَعْبُونَ ﴿٥٢﴾

وَمَّا يَكُفُّرُونَ بَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْنِ إِذْ سَأَلَا هَهُنَا فَاثْبُرُوا فَاثْبُرُوا ﴿٥٣﴾

1. చూడండి, 13:15.

2. ఏకైక అరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరొక అరాధ్యుడు లేడు. అలా ఉంటే విశ్వవ్యవస్థ ఈ విధంగా శాంతియుతంగా నడిచేదికాదు. అప్పుడు విశ్వంలో అల్లకల్లోలం లేకత్తి ఉండేది. చూడండి, 21:22.

3. చూడండి, 39:2-3.

4. అలాంటప్పుడు మీరు ఇతరులను అల్లాహ్ (సు.తా.) కు సాటిగా నిలబెట్టి, వారిని ఎందుకు అరాధిస్తున్నారు? చూడండి, 6:40-44.

54. తరువాత ఆయన మీ ఆపదలు తొలగించినపుడు; మీలో కొందరు మీ ప్రభువుకు సాటి (షరీక్లను) కల్పించసాగుతారు;

55. మేము చేసిన ఉపకారానికి కృతఘ్నతగా. సరే (కొంతకాలం) సుఖాలను అనుభవించండి. తరువాత మీరు తెలుసుకుంటారు.¹

56. మరియు మేము వారికి ఇచ్చిన జీవనోపాధినుండి కొంత భాగాన్ని, తాము ఏమాత్రం ఎరుగని తమ (బూటక దైవాల) కొరకు నిర్ణయించుకుంటారు వారు.² అల్లాహ్ తోడు! మీరు కల్పిస్తున్న ఈ బూటక (కల్పిత) దైవాలను గురించి మీరు తప్పక ప్రశ్నింపబడతారు.

57. మరియు వారు అల్లాహ్ కేమో కుమార్తెలను అంటగడుతున్నారు - ఆయన సర్వలోపాలకు ఆదీతుడు - మరియు తమకేమో తాముకోరేది³ (నియమించుకుంటున్నారు).

58. మరియు వారిలో ఎవడికైనా బాలిక (పుట్టిందనే) శుభవార్త అందజేస్తే; అతని ముఖం సల్లబడిపోతుంది. అతడు తన క్రోధావేశాన్ని అణచుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తాడు.

59. తనకు ఇవ్వబడిన శుభవార్తను (అతడు) దుర్వార్తగా భావించి, తనజాతి వారి నుండి దాక్కుంటూ తెరుగుతాడు. అవమానాన్ని భరించి దానిని (ఆ బాలికను) ఉంచుకోవాలా? లేక, దానిని మట్టిలో పూడ్చివేయాలా? అని ఆలోచిస్తాడు. చూడండి! వారి నిర్ణయం ఎంత దారుణమైనదో!⁴

ثُمَّ إِذَا كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِحَ بِكُمْ بَرٌّ
يُرِيدُونَ ۝

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمْتَحِنُوا قَسُوفَ تَعْلَمُونَ ۝

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَحْسِبُونَ نَصِيبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
ذُلًّا لِّتَنْقَلِبَ عَنْكُمْ قُلُوبُكُمْ ۝

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَنَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ ۝

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ قُلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا
وَهُوَ كَاطِمٌ ۝

يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَبِهِ إِنَّهُ يَكْتُمُ عَلَىٰ
هُنَّ أَمْرًا يُدْخِلُ فِي الْكُفْرِ الْكَاسَ مَا يَكْفُرُونَ ۝

1. చూడండి, 14:30.

2. చూడండి, 6:136.

3. చూడండి, 53:19-22, ముప్రీక్ 'అరబ్బులు లాత్, 'ఉ'జ్జ, మనాత్ అనే ఆడ దేవతలను పూజించేవారు. వారు వారిని దైవదూతలుగా అల్లాహ్ తో అలా కుమార్తెలుగా పరిగణించేవారు.

4. ముప్రీక్ 'అరబ్బులు, ఇస్లాంకు పూర్వం ఆడబిడ్డ పుట్టుకను ఎంతో అవమానంగా భావించే వారు,

60. ఎవరైతే పరలోకాన్ని విశ్వసించరో వారే దుష్టులుగా పరిగణింపబడే వారు. మరియు అల్లాహ్ మాత్రమే సర్వోన్నతుడిగా పరిగణింపబడేవాడు. మరియు ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

61. మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ మానవులను - వారు చేసే దుర్మార్గానికి - పట్టుకోదలిస్తే, భూమిపై ఒక్క ప్రాణిని కూడ పదిలేవాడు కాదు. కాని, ఆయన ఒక నిర్దిత కాలంపరకు వారికి వ్యవధినిస్తున్నాడు. ఇక, వారి కాలం వచ్చినప్పుడు వారు, ఒక ఘడియ వెనుక గానీ మరియు ముందు గానీ కాలేరు.²

62. మరియు వారు తమకు ఇష్టంలేని దానిని అల్లాహ్ కొరకు నియమిస్తారు. “నిశ్చయంగా, వారికి ఉన్నదంతా శుభమే (మేలైనదే).” అని వారి నాలుకలు అబద్ధం పలుకుతున్నాయి. నిస్సందేహంగా, వారు సరకాగ్ని పాలవుతారు. మరియు నిశ్చయంగా, వారందులోకి త్రోయబడి, వదలబడతారు.

63. అల్లాహ్ తోడు, (ఓ ప్రవక్తా!) వాస్తవానికి, నీకు పూర్వమున్న సమాజాల వారివద్దకు, మేము ప్రవక్తలను పంపాము! కాని పైతాన్ వారి (దుష్ట) కర్మలను వారికి మంచివిగా కనిపించేటట్లు చేశాడు. అదేవిధంగా ఈనాడు కూడా వాడు వారి స్నేహితుడిగా ఉన్నాడు.³ మరియు వారికి

لَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ كُلُّ شَيْءٍ زَيْلٌ
مِّنْهُمُ الرَّأْسُ وَالْعُنُقُ وَالْأَعْقَابُ

وَلَوْ يَرَوْا إِذْ أَخَذَ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلُمِهِمْ مَا تَرَكُوا عَلَيْهَا
وَأَبَاقَهُمْ وَلَكِنْ يُوَخَّرُهُمْ إِلَىٰ آجَلٍ مُّسَمًّى فَوَآذَاجَهُمْ
أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْذِنُونَ سَاعَةً
وَلَا يَسْتَفِيدُونَ ۝

وَيَجْعَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُونَ وَيُصِفُ إِلَهُهُمْ الْكَذِبَ
أَنَّهُمْ الْخُسْفَىٰ لَا حَرَمَ أَنَّهُمْ الْكَارُوا أَنَّهُمْ
مُفْرَطُونَ ۝

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَزَيَّنَّ
لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْيَالَهُمْ فَهُمْ لِنَفْسِهِمْ لِيَوْمِهِمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

కొందరు ఆ ఆదర్శము సజీవంగా భూమిలో పాతేవారు. చూడండి, 81:8.

1. అల్లాహుతా'అలా ప్రజలను ప్రతి పాపానికి పట్టి శిక్షించడు. కాని పాపాత్ముల పాపాలు చాలా అయినప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్ష వచ్చి పడుతోంది. ఆ సమయంలో పుణ్యాత్ములు కూడా దాని నుండి తప్పించు కోలేరు. కాని వారు (పుణ్యాత్ములు) పరలోకంలో అల్లాహ్ (సు.తా.) సన్నిహితులలో ఉంటారు. ('స.బు'ఖారీ, 2118, 'స. ముస్లిం, 2206 మరియు 2210).
2. దీని మరొక తాత్పర్యం ఈ విధంగా ఉంది: 'ఇక వారి కాలం వచ్చినపుడు, వారు దానిని ఒక్క ఘడియ అలస్యం చేయలేరు, లేక ఒక్క ఘడియ ముందుగానూ తేలేరు.'
3. వలి, వలియ - నుండి వచ్చింది. వలియ దగ్గరివాడు, స్నేహితుడు, ప్రయత్నం, మిత్రుడు.

బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

64. మరియు మేము ఈ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) నీపై అవతరింపజేసింది, వారు విభేదాలకు గురిఅయిన విషయాన్ని వారికి నీవు స్పష్టం చేయటానికి మరియు విశ్వసించే జనుల కొరకు మార్గదర్శకత్వంగా మరియు కారుజ్యంగానూ ఉంచటానికి!

65. మరియు అల్లాహ్ ఆకాశం నుండి నీటిని కురిపించి, దానిద్వారా నిర్జీవంగా ఉన్న భూమిలో జీవంపోశాడు. నిశ్చయంగా, ఇందులో వినేవారికి సూచన ఉంది.

66. మరియు నిశ్చయంగా, మీకు వనపులలో ఒక గుణపాఠం ఉంది. వాటి కడుపులలో ఉన్న దానిని (పాలను) మేము మీకు త్రాగటానికి ఇస్తున్నాము. అది మలం మరియు రక్తముల మధ్యనున్న నిర్మల(స్వచ్ఛ)మైన పాలు, త్రాగేవారికి ఎంతో రుచికరమైనది.

67. మరియు ఖర్జూరపు మరియు ద్రాక్ష ఫలాలనుండి మీరు మత్తుపానీయం మరియు మంచి ఆహారం కూడా పొందుతారు.¹ నిశ్చయంగా, ఇందులో బుద్ధిమంతులకు సూచన ఉంది.

68. మరియు నీ ప్రభువు తనెటిగకు ఈ విధంగా అదేశమిచ్చాడు:² “నీవు కొండలలో, చెట్లలో మరియు మాసపుల కట్టడాలలో నీ

وَمَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا يُبَيِّنَ لَكُمْ
الَّذِي اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

وَاللَّهُ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْيَاهُ الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾

وَأَنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّظْفِرُكُمْ بِهَا إِذَا بَطُلْتُمْ مِنَ
بَيْنِ قَرُبٍ وَدَعِمْنَا عَلَيْهَا أَطْعَامًا لِّلْشَرَّابِينَ ﴿٦٦﴾

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأعنَابِ تُخْرَجُ مِنْهُ سَكَرٌ
وَرِزْقٌ حَسَنٌ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ
بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَرَافِدٍ مُّسَوًّى ﴿٦٨﴾

సహాయకుడు, ఆధారమిచ్చే, కాపాడే, ఆశ్రయమిచ్చే, పోషించే వాడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) విశ్వాసుల వలె, అని 2:257 మరియు 3:68 లో పేర్కొనబడింది. అదేవిధంగా విశ్వాసులు అల్లాహ్ (సు.తా.)కు వలె అని 10:62లో ఉంది. మరియు తాగుత సత్యచిరస్కారుల అవలయ అని 2:257లో పేర్కొనబడింది.

1. ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడిన 10 సంవత్సరాల తరువాత మద్యపానాన్ని నిషిద్ధం (హరామ్) చేసే ఆయత్లు (5:90-91) అవతరింపజేయబడ్డాయి. ఇక్కడ మద్యపానాన్ని గురించి అయిష్టత పేర్కొనబడింది.

2. ఇక్కడ వ'హీ అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) దానికి ఇచ్చిన జ్ఞానం అని అర్థం.

తెట్టెలను కట్టుకో!

69. “తరువాత అన్నిరకాల ఫలాలను తిను. ఇలా నీ ప్రభువు మార్గాలపై నమ్రతతో నడువు.” దాని కడుపునుండి. రంగురంగుల పానకం (తేనే) ప్రసవిస్తుంది; అందులో మానవులకు వ్యాధినివారణ ఉంది. నిశ్చయంగా, ఇందులో అలోచించే వారికి సూచన ఉంది.

70. మరియు అల్లాహ్ యే మిమ్మల్ని సృష్టించాడు, తరువాత మిమ్మల్ని మరణింపజేస్తాడు. మరియు మీలోకొందరు ఆతి నికృష్టమైన (ముసలి) వయస్సుకు చేరుతారు. అప్పుడు అతడు అంతా తెలిసినా, ఏమీ తెలియని వాడిగా అయిపోతాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, సర్వసమర్థుడు.

71. మరియు అల్లాహ్ జీవనోపాధి విషయంలో మీలో కొందరికి మరికొందరిపై ఆధిక్యతను ప్రసాదించాడు. కాని ఈ ఆధిక్యత ఇవ్వబడినవారు తమ జీవనోపాధిని తమ అధీనంలో ఉన్నవారికి (బానిసలకు) ఇవ్వటానికి ఇష్టపడరు. ఎందుకంటే వారు తమతో సమానులు అవుతారేమోనని! ఏమీ? వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారా?

72. మరియు అల్లాహ్ మీపంటి వారి నుండియే మీ సహవాసు (అ'జ్వాజ్)లను పుట్టించాడు. మరియు మీ సహవాసుల నుండి మీకు పిల్లలను మరియు సునమత్తును ప్రసాదించి, మీకు ఉత్తమమైన జీవనోపాధులను కూడా సమకూర్చాడు. అయినా వారు (మానవులు) అసత్యమైన వాటిని (దైవాలుగా) విశ్వసించి, అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను తిరస్కరిస్తారా?

73. మరియు వారు అల్లాహ్ ను పదలి, ఆకాశాలనుండి గానీ, భూమినుండి గానీ వారికి

لَهُمْ كُلٌّ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْكُنُ سُبُلَ رَبِّكَ ذَٰلِكَ
يَخْرُجُ مِنْ بَطْنِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ
شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْتَبِرُونَ ﴿٦٩﴾

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَوَسِّعُكُمْ وَمُنْكَرٌ مِّنْ يُرْدُّ إِلَى أَرْذَلِ
الْعُمُرِ لَكُمْ أَتَنتَعِمُونَ بَعْدَ عِلْمٍ سِنِينَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
قَبِيرٌ ﴿٧٠﴾

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا
الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرِزْقٍ زَيْدٍ مِّنْهُ عَلَى مَأْكَلِكُمُ الْيَوْمَ
فِيهِ سَوَاءٌ أَلَا يَتَذَكَّرُونَ ﴿٧١﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ
لَكُمْ مِنْ أَنْوَاجِكُمْ بَيْنِينَ وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
مِّنَ الظَّالِمَاتِ أَفْئَالَ طَلِ يُؤْمِنُونَ وَبَيْنَهُمَا
اللَّهُ هُمْ يُقْرُونَ ﴿٧٢﴾

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ

ఎలాంటి జీవనోపాధిని సమకూర్చలేని మరియు కనీసం (సమకూర్చే) సామర్థ్యం కూడా లేనివారిని ఆరాధిస్తున్నారు.

74. కావున అల్లాహ్ కు పోలికలు కల్పించకండి. ¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు అంతా తెలుసు మరియు మీకేమీ తెలియదు. (5/8)

75. * అల్లాహ్ ఒక ఉపమానం ఇచ్చాడు: ఒకడు బానిసగా ఇతరుని యజమాన్యంలో ఉన్న వాడు. అతడు ఏ విధమైన అధికారం లేని వాడు. మరొకడు మా సుండి మంచి జీవనోపాధి పొందిన వాడు. అతడు దానిలో సుండి రహస్యంగాను మరియు బహిరంగంగాను ఖర్చు చేయగలవాడు. ఏమీ? వీరిద్దరు సమానులవుతారా? సర్వస్వోత్తరాలకు అర్హుడు కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే! కానీ, చాలా మందికి ఇది తెలియదు.

76. అల్లాహ్ ఇద్దరు పురుషుల, మరొక ఉపమానం ఇచ్చాడు: వారిలో ఒకడు మూగ వాడు, అతడు ఏమీ చేయలేడు, అతడు తన యజమానికి భారమై ఉన్నాడు. అతనిని ఎక్కడికి పంపినా మేల్చినవని చేయలేడు. ఏమీ? ఇటువంటి వాడు మరొకనితో - ఎవడైతే న్యాయాన్ని పాటిస్తూ, ఋజుమార్గం పై నడుస్తున్నాడో - సమానుడు కాగలడా?

رُدْقًا مِّنَ السَّيِّئَاتِ وَالْأَرْضِ سَيِّئًا
وَلَا يَسْتَطِيعُونَ

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ

فَرَبَّ اللَّهِ مَثَلًا عَبْدًا أَمْلُوكَ لَا يَقْدِرُ عَلَى
شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنْ أَرْزَاقٍ حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ
مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْعَبْدُ
بِالرَّحْلِ أَمْ لَا يَعْلَمُونَ

وَفَرَبَّ اللَّهِ مَثَلًا لِّتَجْلِيَنِ أَعْدَاهُمَا بَعْضُهُمْ
لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كُلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا
يُوجِّهُهُ لَا آيَاتٍ غَيْرَ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ
يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

1. 'మీరు ఒక పెద్ద ఉద్యోగి దగ్గరికి పోవాలంటే మొదట అతని సెక్రటరీ ద్వారా సమయం తీసుకోవలసి ఉంటుంది. అదేవిధంగా అల్లాహుతా'అలా పద్ధతు చేరటానికి సిఫారసు కావాలి.' అని కొందరు, అల్లాహ్ (సు.తా)కు బదులుగా ఇతరులను వేడుకునేవారు వాదిస్తారు, వారు తప్పుదారిలో ఉన్నారు. ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా) అంటున్నాడు: 'మీరు అయినను ఇతరులతో పోల్చకండి. అయినతో పోల్చదగినది ఏదీ లేదు,' అని. అల్లాహుతా'అలా ఏకైకుడు, సర్వసమర్థుడు అంతా ఎరుగువాడు, అయిన ప్రసన్నతను పొందటానికి, అయిన (సు.తా.) ప్రవక్తల ద్వారా చూపిన మార్గం (సత్యధర్మమైన ఇస్లాం) మీద నడిచి, సత్కార్యాలు చేయటమే చాలు. చూడండి, 10:3.

2. సమానుడు కాజాలడు అని అర్థం.

77. మరియు ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ ఉన్న అగోచర విషయాల జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ కు మాత్రమే ఉంది. అంతిమ గడియ కేవలం రెప్పపాటు కాలంలో లేదా అంతకు ముందే సంభవించవచ్చు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

78. మరియు అల్లాహ్, మిమ్ముల్ని మీ తల్లుల గర్భాలనుండి, బయటికి తీశాడు (పుట్టించాడు) అప్పుడు మీకేమీ తెలియదు. మరియు మీకు వినికిడినీ, దృష్టిని మరియు హృదయాలను ప్రసాదించాడు. బహుశా మీరు కృతజ్ఞులై ఉంటారని.¹

79. ఏమీ? వారు పక్షులను ఆకాశం మధ్యలో తాటస్థ్యస్థితిలో (వడిపోకుండా) ఎగురుతూఉండేది, గమనించడం లేదా? వాటిని అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులెవ్వరూ (ఆకాశంలో) నిలుపలేరు. నిశ్చయంగా, ఇందులో విశ్వసించే వారికి సూచనలు ఉన్నాయి.

80. మరియు అల్లాహ్ మీకు, మీ గృహాలలో నివాసం ఏర్పరిచాడు. మరియు పశువుల చర్మాలతో మీకు ఇండ్లు (గుడారాలు) నిర్మించాడు. అవి మీకు ప్రయాణం లో ఉన్నప్పుడు మరియు

وَاللَّهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هَوَاثِرُ أَنْ لَوْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾

أَلَمْ يَرْزُقْنَا إِلَى الظَّيْرِ مُسْعِرًا فِي جَوَائِمَاءَ مَا يَحْكُمُونَ إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ مَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَابِهَا

1. నా దాసుడు నా సాన్నిహిత్యాన్ని పొందడానికి నేను అతనికి విధి ఫ'ర్దగా చేసిన వాటిపై అమలు చేస్తాడు. ఆ తరువాత సవాఫిల్ ద్వారా కూడా మరింత నా సాన్నిహిత్యాన్ని పొందడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. మరియు నేను అతనిని ప్రేమిస్తాను. నేను అతనిని ప్రేమించినపుడు నేను అతని చేతి అపుతాను దానితో అతడు వింటాడు. అతని కన్ను అపుతాను దానితో అతడు చూస్తాడు, అతని చేయి అపుతాను దానితో అతడు పట్టుకుంటాడు, కాలు అపుతాను దానితో అతడు నడుస్తాడు మరియు అతడు నన్ను అడిగిన దానిని నేను అతనికి ఇస్తాను. నన్ను శరణు వేడుకుంటే, నేను శరణు ఇస్తాను. ('స.బు'ఖారీ, కితాబ్ అర్రిఖాఫ్). దీనిని తప్పగా అర్థం చేసుకోరాదు. ఏ మానవుడైతే తన ఆరాధన మరియు విధేయతలో కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)నే ప్రత్యేకించుకుంటాడో అతడు అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ఇష్టం లేనటువంటిది పది వినడు, చూడడు, చెయ్యడు మరియు పిలకడు. అతడు చేసే ప్రతికార్యం కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) సంతృప్తి పొందడానికే ఉంటుంది.

మీరు బస చేసినప్పుడు, చాలా తేలికగా ఉంటాయి. వాటి ఉన్నితో, బొచ్చుగల చర్మాలతో మరియు వెంట్రుకలతో గృహోపకరణ సామగ్రి మరియు కొంతకాలం సుఖంగా గడుపుకునే వస్తువులను (మీ కొరకు సృష్టించాడు).

81. మరియు అల్లాహ్ తాను సృష్టించిన వస్తువులలో కొన్నింటిని నీడకొరకు నియమించాడు మరియు పర్వతాలలో మీకు రక్షణాస్థలాలను ఏర్పరచాడు. మరియు మీరు వేడినుండి కాపాడుకోవటానికి పస్త్రాలను మరియు యుద్ధం నుండి కాపాడుకోవటానికి కవచాలను ఇచ్చాడు. మీరు ఆయుధాలకు విధేయులై ఉండాలని, ఈ విధంగా ఆయుధ మీపై తన అనుగ్రహాలను పూర్తిచేస్తున్నాడు.

82. (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ వారు వెనుదిరిగితే, నీ కర్తవ్యం కేవలం సందేశాన్ని స్పష్టంగా అందజేయుటం మాత్రమే!

83. వారు అల్లాహ్ ఉపకారాన్ని గుర్తించిన తరువాత దానిని నిరాకరిస్తున్నారు మరియు వారిలో చాలా మంది సత్యతిరస్కారులే!

84. మరియు (జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి), అరోజు మేము ప్రతిసమాజం నుండి ఒక సాక్షిని లేపినట్లెద్దాము. అప్పుడు సత్యతిరస్కారులకు ఏ విధమైన (సాకులు చెప్పటానికి) అనుమతి ఇవ్వబడదు¹ మరియు వారికి పశ్చాత్తాపపడే అవకాశం కూడా ఇవ్వబడదు.

85. మరియు దుర్మార్గులు ఆ శిక్షను చూసినప్పుడు, అది వారి కొరకు తగ్గించడం జరుగదు మరియు వారికి ఎలాంటి వ్యవధి కూడా ఇవ్వబడదు.²

وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَتَانَا وَمَتَاعًا إِلَىٰ جَنَّةٍ ۝

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْبَأْسَ كَذَلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ۝

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ۝

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ۝

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ۝

وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَرُونَ ۝

1. చూడండి, 77:35-36 మరియు 89 వ్యాఖ్యానం.

2. పరలోక జీవితం ప్రతిఫల జీవితం. అక్కడ మంచి కర్మలు చేయటానికి గానీ లేక పశ్చాత్తాపపడటానికి గానీ వ్యవధి ఇవ్వబడదు.

86. మరియు (అల్లాహ్ కు) సాటి కల్పించిన వారు, తాము సాటిగా నిలిపిన వారిని చూసి అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! వీరే మేము నీకు సాటి కల్పించి, నీకు బదులుగా ఆరాధించిన వారు.” కానీ (సాటిగా నిలువబడిన) వారు, సాటి కల్పించినవి వారి మాటలను వారి వైపుకే విసురుతూ అంటారు: “నిశ్చయంగా, మీరు అసత్యవాదులు.”¹

87. మరియు ఆరోజు (అందరూ) వినములై తమను తాము అల్లాహ్ కు అప్పగించుకుంటారు. వారు కల్పించినవి (దైవాలు) వారిని త్యజించి ఉంటాయి.

88. ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరించి (ప్రజలను) అల్లాహ్ మార్గం నుండి నిరోధించారో వారికి, మేము వారు చేస్తూఉండిన దౌర్జన్యాలకు శిక్ష మీద శిక్ష విధిస్తాము.²

89. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి) ఆ రోజు మేము ప్రతి సమాజంలో నుండి వారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిచ్చే వానిని (ప్రవక్తను) లేపి నిలబెడ్తాము. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) మేము నిన్ను వీరికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమివ్వటానికి తీసుకువస్తాము.³ ప్రతివిషయాన్ని స్పష్టపరచటానికి నీపై ఈ దివ్యగ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాము. మరియు ఇందులో అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) అయిన వారికి మార్గదర్శకత్వం, కారుణ్యం మరియు

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ قَالِقُوا إِلَهُهُمْ الْقَوْلُ إِنَّمَا لَكُمْ بُرُونَ ﴿٨٦﴾

وَالْقُوا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ لِّلْسَلَامِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

الَّذِينَ كَفَرُوا وَاصْدُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زُذْنَهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾

وَيَوْمَ نَعْتَذِرُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾

1. సాటిగా నిలువబడిన వారి జవాబుకు చూడండి, 10:29, 46:56, 19:81-82, 29:25, 18:52.

2. తాము స్వయంగా మార్గప్రస్తులైనచే కాక ఇతరులను, అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గం నుండి అపేవారికి రెట్టింపు శిక్ష విధించబడుతుంది.

3. ప్రతి ప్రవక్త తన జాతివారిలో సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిస్తాడు. మరియు ముహమ్మద్ (స.అస) మరియు ఆతని అనుచరుల (ర.ద. అస్తుమ్)లు ప్రవక్త (అల్లాహ్ మే స.)ల విషయంలో, వారు సత్యవాదులు మరియు వారు అల్లాహ్ (సు.తా.) సంతేశాన్ని ప్రచారం చేశారని సాక్ష్యమిస్తారు. (స.బుఖరీ, తఫ్సీర్ సూరహ్ అన్-నిసా).

శుభవార్తలూ ఉన్నాయి. (3/4)

90. * నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ న్యాయం చేయమని మరియు (ఇతరులకు) మేలు చేయమని మరియు దగ్గరి బంధువులకు సహాయం చేయమని మరియు అశ్లీలత, అధర్మం మరియు దౌర్జన్యాలకు దూరంగా ఉండమని అజ్ఞాపిస్తున్నాడు. ఆయన ఈ విధంగా మీకు బోధిస్తున్నాడు, బహుశా మీరు హితబోధ గ్రహిస్తారని.

91. మరియు మీరు అల్లాహ్ పేరుతో వాగ్దానం చేస్తే మీ వాగ్దానాలను తప్పక నెరవేర్చండి. మరియు మీరు ప్రమాణాలను దృఢపరచిన తర్వాత భంగపరచకండి. ² (ఎందుకంటే) వాస్తవానికి, మీరు అల్లాహ్ ను మీకు జామీనుదారుగా ³ చేసుకున్నారు. నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

92. మరియు మీరు ఆ స్త్రీవలె కాకండి, ఏ స్త్రీ అయితే స్వయంగా కష్టపడి సూలుపడికి గట్టి

إِنَّ اللَّهَ بِأَمْرٍ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِجَائِ
ذِي الْقُرْبَىٰ وَبَيْنَ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَفْضُوا
الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ
عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي تَقَصَّصْنَا عَنْ لَهَا مِنْ بَعْدِ

1. అల్-అఘ్లు: తనవారితోనే కాక ఇతరులతో కూడా న్యాయం చేయటం. ఎవరితోనైనా ఉన్న ప్రేమ లేక శత్రుత్వం, న్యాయానికి అడ్డు రాకూడదు. మరొక అర్థం న్యాయంలో హెచ్చుతగ్గులు చేయకూడదు. ధర్మవిషయంలో కూడా ఏ విధమైన అన్యాయం జరుగకూడదు.

అల్-ఎ'హ్ఫును: అంటే, ఒకటి: మంచిసతపడిక మరియు క్షమాగుణం. రెండోది: న్యాయంగా ఇవ్వవలసిన దానికంటే ఎక్కువ ఇవ్వటం. ఉదా: సూరు యూసూఫు కులీ మూల్దాతుకున్న వానికి పని ముగిసిన తరువాత 110 రూపాయలు ఇవ్వటం. మూడవది: ఏ పని చేసినా కర్తవ్యంగా హృదయపూర్వకంగా చేయటం మరియు ఏకాగ్రచిత్తంతో అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ఆరాధించటం. (అన్-త'అబుదుల్లాహ్ క అన్నక తరాహు).

అల్-ఫ'హ్షా డ': అశ్లీలత, చెడుసతత, అసభ్యకరమైన పని, సిగ్గుమాలిన సతపడిక. ఈ కాలంలో ఫ్యాషన్ పేరు మీద జరిగేవి. స్త్రీ పురుషులు సిగ్గు విడిచి, కలసిమెలసి తిరుగటం, తాస్సులు చేయటం, మొదలైనవి. అల్-మున్నరు: పరీయత్ నిషేధించిన పని.

అల్-బ'గి: అందోళన, అక్రమము, దౌర్జన్యం.

2. దృఢంగా చేసిన ప్రమాణాలు. అల్-చించకుండా చేసిన ప్రమాణాలకు చూడండి. 2:225. 'ఒకవ్యక్తి ప్రమాణం చేసిన తరువాత తాను చేసిన ప్రమాణం తప్పు అని తెలుసుకుంటే, తన ప్రమాణాన్ని తెంపి పరిహారం (కప్పార) ఇవ్వాలి.' (స.ముస్లిం, సం.1272).

3. కఫీలున్: అంటే జామీనుదారు, లేక హామీ ఇచ్చేవాడు అని అర్థం.

దారాన్ని చేసిన తరువాత దాన్ని ముక్కలు ముక్కలగా త్రొచివేసిందో! ఒక వర్గం వారు మరొక వర్గం వారి కంటే అధికంగా ఉన్నారని, పరస్పరం మోసగించుకోవటానికి, మీ ప్రమాణాలను ఉపయోగించుకోకండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మిమ్మల్ని వీటి (ఈ ప్రమాణాల) ద్వారా పరీక్షిస్తున్నాడు. మరియు నిశ్చయంగా, పునరుత్థానదినమున ఆయన మీకు, మీరు వాడులాడే విషయాలను గురించి స్పష్టంగా తెలియజేస్తాడు.

93. ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరితే మిమ్మల్ని అందరినీ ఒకే సమాజంగా చేసి ఉండేవాడు. కాని ఆయన తాను కోరిన వారిని మూర్ఖ భ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తాడు. మరియు తాను కోరిన వారికి సన్మార్గం చూపుతాడు. ¹ మరియు నిశ్చయంగా, మీరు చేస్తున్న కర్మలను గురించి మీరు తప్పక ప్రశ్నించబడతారు.

94. మరియు మీ ప్రమాణాలను పరస్పరం మోసగించుకోవటానికి ఉపయోగించుకోకండి. అలా చేస్తే స్థిరపడిన పాదాలు జారిపోవచ్చు మరియు మీరు అల్లాహ్ మార్గంనుండి ప్రజలను నిరోధించిన పాప ఫలితాన్ని రుచిచూడ గలరు. ² మరియు మీకు ఘోరమైన శిక్ష పడగలదు.

95. మరియు మీరు అల్లాహ్ తో చేసిన వాగ్దానాన్ని స్వల్పలాభానికి అమ్ముకోకండి. మీరు తెలుసుకోగలిగితే, నిశ్చయంగా, అల్లాహ్

قَوْلًا أَتَاكَ مَا تَصَدَّقْتَ وَإِنِّي لَأَبْلَأُكُمْ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أُولَٰئِكَ السَّاعِدُونَ ۝
تَكُونُ أُمَّةً مِّنْ أُمَّةٍ لِّئَلَّا يُصْخَرَكُمْ إِلَهُكُم بِمَا
وَلَيَبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن يُبَيِّنُ لَكُمْ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ ۝
وَلَسَنَلْقَىٰ عَمَّا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْلَ الْبَيْتِ وَلَا بَنِيكُمْ فَتَزُولَ
قَدَمُكُمْ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا الشَّوْرَ ۚ إِنَّ
صَدْرَ دُونِ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝

وَلَا تَشْرَوْا بِعَهْدِ اللَّهِ تَمَتُّوا قَلِيلًا إِنَّمَا عِندَ
اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

1. చూడండి, 14:4 మరియు 2:26-27. అల్లాహుతో అలాకు ప్రతివాని భవిష్యత్తు తెలుసు. కాబట్టి ఎవరైతే సన్మార్గానికి రాదని ఆయనకు తెలుసో అలాంటి వాడిని, మూర్ఖభ్రష్టత్వంలో పడలిపడతాడే కానీ, ఎవ్వడినీ కూడా బలవంతంగా తప్పుదారిలో వేయడని దీని ఆర్థం.
2. ఈ విధంగా ప్రజలు తమ ప్రమాణాలను తొప్పుకొని, ఇతరులను మోసగించటానికి పాల్పడితే సమాజంలో ఒకరిపై ఒకరికి ఏ విధమైన విశ్వాసం ఉండదు, అన్యాయం మరియు దౌర్జన్యం నెలకొంటాయి.

వద్ద ఉన్నదే మీకు ఎంతో మేలైనది.

96. మీ దగ్గర ఉన్నదంతా సశించేదే. మరియు అల్లాహ్ వద్ద ఉన్నదే (శాశ్వతంగా) మిగిలేది! మరియు మేము సహనం వహించేవారికి, వారు చేసిన సత్కార్యాలకు ఉత్తమ ప్రతిఫలం తప్పక ప్రసాదిస్తాము.

97. ఏ పురుషుడూ గానీ, లేక స్త్రీ గానీ విశ్వాసులై, సత్కార్యాలు చేస్తే, అలాంటి వారిని మేము తప్పక (ఇహలోకంలో) మంచి జీవితం గడిపేలా చేస్తాము. ¹ మరియు వారికి (షరలోకంలో) వారు చేసిన సత్కార్యాలకు ఉత్తమ ప్రతిఫలం తప్పక ప్రసాదిస్తాము.

98. కాపుస నీపు ఖుర్ఆన్ పఠించబోయే దప్పుడు శపించ(బహిష్కరించ)బడిన 'షై'తాన్ నుండి (రక్షణ పొందటానికి) అల్లాహ్ శరణు వేడుకో! ²

99. విశ్వసించి, తమ ప్రభువును సమ్మృకున్న వారిపై నిశ్చయంగా, వాడికి ఎలాంటి అధికారం ఉండదు.

100. కాని! నిశ్చయంగా, వాడి (షై 'తాన్) వైపుకు మరలి వాడిని అనుసరించే (స్నేహం చేసుకునే) వారిపై ³ మరియు ఆయన (అల్లాహ్)కు సాటికల్పించే వారిపై, వాడికి అధికారం ఉంటుంది.

101. మరియు మేము ఒక సందేశాన్ని (ఆయత్ను) మార్చి దాని స్థానంలో మరొక

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَكُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ
وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ اُنْثَىٰ وَهُوَ
مُؤْمِنٌ فَلَنُجْزِيَنَّهُ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
اَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

فَاِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ مِنَ
الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ﴿٩٨﴾

اِنَّهٗ لَيْسَ لَهٗ سُلْطٰنٌ عَلَى الدِّينِ اَمْ تَوٰىعٰلَىٰ
رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُوْنَ ﴿٩٩﴾

اِنَّمَا سُلْطٰنُهٗ عَلَى الدِّينِ يَتَوَكَّلُوْنَ وَالَّذِيْنَ هُمْ
بِهٖ مُّشْرِكُوْنَ ۚ

وَاِذْ اٰتَيْنَا اِيۡهَ مَكَانَ الْاِيۡةِ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ

1. చూడండి, 20:124.

2. ఈ ఆయత్ దైవప్రవక్త ('స'అస)ను సంబోధిస్తుంది. కాని ఇది విశ్వాసులందరి కొరకు ఉంది. కాపుస ప్రతివాడు ఖుర్ఆన్ చదవటం ప్రారంభించేదప్పుడు: 'ఖిస్మల్లా హిరహ్నా నిరహ్మ'కు ముందు, 'అ'హ్-హ'హ్ అహ్-హ'హ్ నిరహ్మ. తప్పక చదవాలి.

3. చూడండి, 14:22.

సందేశాన్ని అవతరింపజేసినప్పుడు;¹ తాను దేన్ని ఎప్పుడు అవతరింపజేశాడో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. (అయినా) వారు (సత్యతిరస్కారులు) ఇలా అంటారు: “నిశ్చయంగా, నీవే (ఓ ము'హమ్మద్!) దీనిని కల్పించే వాడవు.” అసలు వారిలో చాలా మంది (యథార్థం) తెలుసుకోలేరు.

102. వారితో అను: “దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) నీ ప్రభువు వద్దనుండి సత్యంతో, విశ్వాసులను (విశ్వాసంలో) పటిష్ఠం చేయటానికి మరియు (అల్లాహ్ కు) సంపూర్ణంగా విధేయులుగా ఉన్న వారికి (ముస్లింలకు) సన్మార్గం చూపటానికి మరియు శుభవార్త అందజేయటానికి, పరిశుద్ధాత్మ (జిబ్రీల్)² క్రమక్రమంగా ఉన్నది ఉన్నట్లుగా తీసుకొని వచ్చాడు.”

103. మరియు: “నిశ్చయంగా, ఇతనికి ఒక మనిషి నేర్పుతున్నాడు.”³ అని, వారు అనే విషయం మాకు బాగా తెలుసు. వారు సూచించే (అపార్థం చేసే) ప్యక్తి భాష పరాయిభాష. కాని ఈ (ఖుర్ఆన్) భాష స్వచ్ఛమైన 'అరబ్బీ భాష.⁴

104. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ సందేశా (అయాత్)లను, విశ్వసించరో! వారికి అల్లాహ్

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ
لِتَعْلَمُوا

قُلْ تَزِيلُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّي بِالْحَقِّ
لِيُنَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَى
لِلْمُسْلِمِينَ

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ
الَّذِي يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ سَوِّغُوا لَهَا لِسَانًا
عَرَبِيًّا مِّنْ مِّنْ

إِلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَضُرُّكُمْ
اللَّهُ وَرَأْسُكُمْ عَذَابُ الْيَوْمِ

1. చూడండి, 2:106, 13:39, 41:42.

2. జిబ్రీల్ ('అ.స.)ను సంబోధిస్తూ, యా'హుల్ ఖుద్స్, అని, ఖుర్ఆన్ లో నాలుగు సార్లు పేర్కొంది. ఇక్కడ మరియు 2:87, 253; 5:110లలో. యా'హుల్ అమీన్, అని 26:193లో పేర్కొంది. యా'హ్, అని మూడు సార్లు, 78:38, 19:17, 97:4లలో పేర్కొంది. కాని 16:2, 42:52లలో మాత్రం యా'హ్, దీప్యజ్ఞానం అనే అర్థం ఇస్తుంది.

3. కొందరు బానిస యూదులు మరియు క్రైస్తవులు ముస్లింలు అయ్యారు. వారికి కొంత బైబిల్ జ్ఞానముండేను. మక్కా ముస్లింలు అనే వారు: 'వారి నుండియే ము'హమ్మద్ ('స'అస) ఖుర్ఆన్ నేర్పుతున్నారు.' అని.

4. దానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటున్నాడు: 'వారి 'అరబ్బీ భాషైతే స్వచ్ఛమైనది కాదు మరియు ఈ ఖుర్ఆన్ స్వచ్ఛమైన 'అరబ్బీ భాషలో ఉంది.' అని.

సన్మార్గం చూపడు మరియు వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

105. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సూచన (ఆయాత్)లను విశ్వసించని వారు, అబద్ధాలను కల్పిస్తున్నారు. మరియు అలాంటి వారు! వారే, అసత్యవాదులు.

106. ఎవరైతే విశ్వసించిన తరువాత, అల్లాహ్ ను తిరస్కరిస్తాడో - తన హృదయం సంతృప్తికరమైన విశ్వాసంతో నిండిఉండి, బలవంతంగా తిరస్కరించేవాడు తప్ప! మరియు ఎవరైతే హృదయపూర్వకంగా సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడుతారో, అలాంటి వారిపై అల్లాహ్ అగ్రహం (దూషణ) విరుచుకుపడుతుంది. మరియు వారి కొరకు ఘోరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

107. ఇది ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా, వారు పరలోకజీవితం కంటే ఇహలోక జీవితాన్నే ఎక్కువగా ప్రేమించటం మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారులకు సన్మార్గం చూపడు.

108. ఇలాంటి వారి హృదయాల మీదా, చెవుల మీదా మరియు కన్నుల మీదా అల్లాహ్ ముద్రవేసి ఉన్నాడు. ² మరియు ఇలాంటి వారే నిర్లక్ష్యంలో మునిగి ఉన్నవారు!

109. నిశ్చయంగా, పరలోకంలో సప్తానికి గురికాగల వారు వీరే, అని అనటంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు.

إِنَّمَا يَتَّبِعُونَ الْكُذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٠٥﴾

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مِنْ أَكْثَرِ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مِنْ شَرَحَ بِالْكَفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ ۖ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٨﴾

لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ ۖ هُمُ الْخَيْرُونَ ﴿١٠٩﴾

1. తన హృదయంలో దృఢవిశ్వాసం ఉండి - కేవలం సత్యతిరస్కారుల శిక్షకు జాళలేక - తనను తాను సత్యతిరస్కారిగా చెప్పుకునే వాడిపై ఎట్టి సందేహం, ఇస్తిం కొరకు చంపబడటం ఎంతో గొప్ప పుణ్యకార్యం. అయినా ఖుర్ఆన్ లో అనేక చోట్లలో: 'అల్లాహ్ (సు.తా.) మానవునిపై అతని శక్తికి మించిన భారం వేయడు.' అని చెప్పబడింది. చూడండి, 2:233, 286; 6:152, 7:42, 23:62 వగైరా. కావున ఈ విడుదల ఇవ్వబడింది.

2. చూడండి, 2:7, 6:25.

110. ఇక నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు! వారి కొరకు, ఎవరైతే మొదట పరీక్షకు గురి చేయబడి, పిదప (తమ ఇల్లూవాకిలి విడిచి) పలసపోయి, తరువాత ధర్మపోరాటంలో పాల్గొంటారో మరియు సహసంపహిస్తారో! ¹ దాని తరువాత నిశ్చయంగా, అలాంటి వారి కొరకు నీ ప్రభువు! ఎంతో క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత. (7/8)

111. * ఆ దినమును (జ్ఞాపకముంచుకోండి), ఎప్పుడైతే ప్రతి ప్రాణి కేవలం తన స్వంతం కొరకే బ్రతిమాలుకుంటుందో! ² ప్రతిప్రాణికి దాని కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది మరియు వారికెలాంటి అన్యాయం జరుగదు. ³

112. మరియు అల్లాహ్ ఒక నగరపు ఉపమానం ఇస్తున్నాడు: మొదట అది (ఆ నగరం) శాంతి భద్రతలతో నిండి ఉండేది. దానికి (దాని ప్రజలకు) ప్రతి దిక్కునుండి జీవనోపాధి పుష్కలంగా లభిస్తుండేది. తరువాత (ఆ నగరం) వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను తిరస్కరించారు (కృతఘ్నులయ్యారు), కావున అల్లాహ్ వారి చర్యలకు బదులుగా వారికి ఆకలి, భయమూ పండి ఆపదల రుచి చూపించాడు.

113. మరియు వాస్తవంగా వారివద్దకు వారి (జాతి) నుండి ఒక ప్రవక్త వచ్చి ఉన్నాడు, కాని వారు అతనిని అబద్ధీకుడని తిరస్కరించారు.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فَعَلُوا إِنَّ جَهْدُكَ وَصَبْرُكَ إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَعَفُورٌ رَحِيمٌ

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ نَجْدًا لِعَمَلِهَا ۖ وَتُؤْتَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝

وَصَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ۝

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ۝

1. ఇది మక్కా లో ముస్లిములు ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత, ముప్రీకిన్ మక్కా యొక్క రౌద్దన్యాలను సహించలేక 'హబషా మరియు మదీనాకు పలసపోయిన వారి విషయం.

2. పునరుత్థాన దినమున, ఒకరు మరొకరిని గురించి పట్టించుకోరు. తల్లిదండ్రులు తమ సంతానాన్ని లెక్క చేయరు, మరియు సంతానం తమ తోబుట్టిన వారిని గానీ, తల్లిదండ్రులను గానీ పట్టించుకోరు. ఇంకా చూడండి, 80:37.

3. పుణ్యం చేసినవారికి, అల్లాహ్ (సు.తా.) కరుణేస్తే ఎన్నోరెట్లు అధికంగా పుణ్యఫలితం ప్రసాదిస్తాడు. కాని పాపం చేసిన వారికి దాసంతట శిక్ష మాత్రమే విధిస్తాడు. శిక్షించుటలో ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

కావున వారు దుర్మార్గంలో మునిగి ఉన్నప్పుడు వారిని శిక్ష పట్టుకున్నది.

114. కావున మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించే వారైతే, ఆయన మీ కొరకు ప్రసాదించిన ధర్మసమ్మతమైన, పరిశుద్ధమైన ఆహారాలనే తినండి మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహాలకు కృతజ్ఞతలు చూపండి.

115. నిశ్చయంగా, ఆయన మీ కొరకు (దానంతట అది) చచ్చిన పశువు, రక్తం, పందిమాంసం, అల్లాహ్ తప్ప ఇతరుల కొరకు జిబహ్ చేయబడిన జంతువు (మాంసాన్ని) నిషేధించి ఉన్నాడు. కాని ఎవడైనా (అల్లాహ్) నియమాలను ఉల్లంఘించే ఉద్దేశంతో కాక, (అకలికి) తాళలేక, గత్యంతరంలేని పరిస్థితిలో (తింటే); నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.¹

116. అల్లాహ్ మీద అబద్ధాలు కల్పిస్తూ: “ఇది ధర్మసమ్మతం, ఇది నిషేధం.” అని మీ నోటికొచ్చినట్లు (మనస్సులకు తోచినట్లు) అబద్ధాలు పలకకండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ పై అబద్ధాలు కల్పించే వారు ఎన్నడూ సాఫల్యం పొందరు.

117. దీనితో కొంతవరకు సుఖసంతోషాలు కలుగవచ్చు, కాని వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

118. మరియు మేము నీకు ప్రస్తావించిన వాటిని, ఇంతకు ముందు యూదులకు నిషేధించాము. మరియు మేము వారికి అన్యాయం చేయలేదు, కాని వారు తమకు తామే అన్యాయం చేసుకుంటూ ఉండేవారు.²

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا
وَأَشْكُرُوا يُصْحَبَتِ اللَّهُ إِنَّ كُتُوبَكُمْ إِنِّي
تَعَبُدُون

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ
الْخَيْزِرِ وَمَا أَهْلٌ لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ
اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ
الْكُذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ
لِّتَعْتَبُوا عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ إِنَّ الَّذِينَ
يَعْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ لَا يَصْلِحُونَ

مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا
عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ
كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

1. ఈ రెండూ 114,115 ఆయతులు, 2:172,173 ఆయతులను పోలి ఉన్నాయి. చూడండి, 6:145.

2. యూదులకు విధించిన ఆహారపదార్థాల నిషేధాలు వారి అన్యాయ ప్రవర్తన కారణంగా ఉండెను.

119. అయితే నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు - ఎవరైతే అజ్ఞానంలో పాపాలు చేసి, ఆ పిదప పశ్చాత్తాపపడి, సరిదిద్దుకుంటారో - దాని (అపశ్చాత్తాపం) తరువాత (వారిని క్షమిస్తాడు); నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు క్షమించేవాడు, అపార కరుణాప్రదాత.

120. నిశ్చయంగా, ఇబ్రాహీమ్ (ఒక్కడే) అల్లాహ్ కు భక్తిపరుడై, ఏకదైవ సిద్ధాంతాన్ని (సత్య ధర్మాన్ని) స్థాపించటంలో తనకు తానే ఒక సమాజమై ఉండెను.¹ అతను అల్లాహ్ కు సొటి కల్పించేవారిలో ఎన్నడూ చేరలేడు.

121. ఆయన (అల్లాహ్) యొక్క అనుగ్రహాలకు కృతజ్ఞుడై ఉండేవాడు. ఆయన (అల్లాహ్) అతనిని (తన స్నేహితునిగా) ఎన్నుకొని, అతనికి ఋజుమార్గం వైపుకు మార్గదర్శకత్వం చేశాడు.

122. మేము అతనికి ఇహలోకంలో మంచి స్థితిని ప్రసాదించాము. మరియు నిశ్చయంగా, అతను పరలోకంలో సద్వర్తనులతోపాటు ఉంటాడు.

123. తరువాత మేము నీకు (ఓముహమ్మద్!) ఈ సందేశాన్ని పంపాము: “నీవు ఇబ్రాహీమ్ అనుసరించిన, ఏకదైవసిద్ధాంతాన్ని (సత్య ధర్మాన్ని) అనుసరించు. అతను (ఇబ్రాహీమ్) అల్లాహ్ కు సొటి కల్పించే వారిలోనివాడు కాదు.”

124. వాస్తవానికి, శనివారశాసనం (సబ్) విషయంలో అభిప్రాయభేదాలు కలిగిఉన్న వారికే అది విధించబడింది. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు! పునరుత్థాన దినమున వారి మధ్య

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا الشُّرُكَاءَ لَهُمْ
سَاءُ بُرْءٍ مِنْهُمْ ذَلِكَ وَاسْطَفُوا
بَعْدَهَا الْغُفُورَ الرَّحِيمَ ﴿١١٩﴾

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا
وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾

شَاكِرًا لِّأَنْعَمِهِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾

وَأَتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ
الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾

إِنَّمَا جُعِلَ الشَّكُّ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ
رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾

ఉన్న భిన్నాభిప్రాయాలను గురించి తీర్పుచేస్తాడు.

125. (ప్రజలను) వివేకంతోనూ, మంచి ఉపదేశం(ప్రచారం)తోనూ నీ ప్రభువు మార్గం వైపునకు ఆహ్వానించు. మరియు వారితో ఉత్తమ రీతిలో వాదించు.¹ నిశ్చయంగా నీ ప్రభువుకు తన మార్గంనుండి భ్రష్టుడైనవాడెవడో తెలుసు. మరియు మార్గదర్శకత్వం పొందినవాడెవడో కూడా ఆయనకు బాగా తెలుసు.

126. మరియు మీరు (మీ ప్రత్యర్థులను) శిక్షించడలచుకుంటే, మీకు జరిగిన దానికి (ఆన్యాయానికి) సమానమైన శిక్ష మాత్రమే ఇవ్వండి. కానీ మీరు సహనం వహిస్తే నిశ్చయంగా, సహనం వహించేవారికి ఎంతో మేలు కలుగుతుంది.

127. (ఓ ము'హమ్మద్!) నీవు సహనం వహించు మరియు నీకు సహనమిచ్చేవాడు కేవలం ఆల్లాహ్ మాత్రమే. మరియు వారిని గురించి దుఃఖపడకు మరియు వారు వన్నే కుదులకు నీవు వ్యాకులపడకు.

128. నిశ్చయంగా, ఆల్లాహ్ భయభక్తులు గలవారితో మరియు సజ్జసులైన వారితో ఉంటాడు.

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ
الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِأَنبَىٰ هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ
رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَا صُلِّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْغَاهِبِينَ

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ
وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ

وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ
وَلَا تَكُن فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ
مُحْسِنُونَ

1. ఇదే విధమైన ఆయత్తుకు చూడండి, 29:46. 'ధర్మం విషయంలో బలవంతం లేదు.' 2:256.

17. సూరహ్ జనీ ఇస్సాయీల్

سُورَةُ بَنِي إِسْرَآءِيلَ

ఇస్సాయీల్ సంతతివారి విషయం 2-8 మరియు 101-104 అయత్లలో పచ్చిసందుకు కొందరు దీనిని సూరహ్ జనీ-ఇస్సాయీల్ అని కూడా అంటారు. ఇస్సా - రాత్రి ప్రయాణం, అంటే దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస)ను మక్కా ముకర్రమా నుండి బైతుల్-మఖ్దీస్కు తీసుకుపోబడిన రాత్రి ప్రయాణం. ఈ పదం మొదటి అయత్లో ఉంది. 'స'హ్'హా బుఖరీలో, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-మన్'తూద్ (ర'దీ.అ.) కథనం ప్రకారం సూరాహ్లు అల్-కహఫ్ (18), మర్యమ్ (19) మరియు ఇస్సా(17) మొట్టమొదట ఆవతరింపజేయబడిన మక్కా సూరాహ్లలోనివి. ఇందులో 111 అయతులు ఉన్నాయి. 'అయిషహ్ (ర.అన్సా) కథనం: 'దైవప్రవక్త ('స'అస) ఈ సూరహ్ మరియు సూరహ్ అ'జ్-జుమర్(39)లను ప్రతిరాత్రి సమాజ్లో చదివేవారు.' (తిర్మిజీ, 292, 3405; ససాయీ, ఇబ్నె-హంబల్; అల్బానీ ప్రమాణీకర, పు. 2, 'హ. సం. 641).

అనంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాస్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (*) తన దాసుణ్ణి (ముహమ్మద్ను),
మస్జిద్ అల్-హరామ్ (మక్కా ముకర్రమా)
నుండి పరిసరాలను శుభవంతం చేసిన మస్జిద్
అల్-అ'ఖ్ఖా (బైతుల్-మఖ్దీస్) పరకు రాత్రివేళ
తీసుకొనిపోయిన ఆయన (అల్లాహ్) సర్వలోపాలకు
అతీతుడు. ఇది మేము అతనికి మా కొన్ని
నిదర్శనా(అయత్)లను చూపటానికి చేశాము.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي
بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْبَصِيرُ

1. 'ఈ ప్రయాణాన్ని మేము మా దాసునికి కొన్ని అద్భుత నిదర్శనాలు, సంకేతాలను చూపటానికి చేయించాము.' ఇంత దూరప్రయాణం రాత్రిపూట స్వల్పకాలంలో పూర్తి చేయించడం కూడా ఒక అద్భుత సూచనయే. ఈ ప్రయాణం రెండు భాగాలలో ఉంది.

(1) మొదటి భాగం: ఇస్సా: జబ్రిల్ ('అ.స.) తెచ్చిన బుర్రాఖ్ పై ఎక్కిఅతనితో బాటు, మక్కా ముకర్రమా నుండి బైతుల్-మఖ్దీస్కు రాత్రి పూట పయనించడం. అక్కడ మహాప్రవక్త ('స'అస) సర్వ దైవప్రవక్త ('అబ్రహీమ్ స.)లకు ఇమాముగా నిలిచి సమాజ్ చేయించడం.

(2) రెండోభాగం, మే'రాజ్: అంటే పైకి ఎక్కించబడటం, లేక పైకి తీసుకుని పోబడటం. బైతుల్-మఖ్దీస్ నుండి ఆకాశాలలోనికి, చివరకు సిద్రతుల్-మునీత్లో పరకు పోయిన ప్రయాణం. అది 'అర్ష్ క్రింద ఏడవ ఆకాశంపై ఉంది. అక్కడ అతనికి ('స'అస) అల్లాహ్లా'అలా వ'హ్ ద్వారా సమాజ్ మరియు ఇతర ఆదేశాలు ఇచ్చాడు. ఆ విషయాలు 'స'హ్'హా 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడ్డాయి. మే'రాజ్ను గురించి కొంతవరకు సూరహ్ అన్-నవ్బ(93)లో కూడ ఉంది. మే'రాజ్ సమయంలో దైవప్రవక్త ('స'అస), ఆకాశాలలో ఇతర ప్రవక్తలతో కలుసుకున్నారు. ఈ ప్రయాణం దైవప్రవక్త పూర్తిచేసింది కలలో కాదు, అతను శారీరకంగా మేల్కొని ఉండి, పూర్తి

నిశ్చయంగా, ఆయన సర్వం వినేవాడు, సర్వం చూసేవాడు.

2. మరియు మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ఇచ్చాము.¹ మరియు దానిని ఇస్రాయీల్ సంతతివారికి మార్గదర్శినిగా చేసి, దాని ద్వారా ఇలా ఆజ్ఞాపించాము: “నన్ను (అల్లాహ్ను) తప్ప మరెవ్వరినీ సంతక్షకునిగా (కార్యసాధకునిగా) చేసుకోవద్దు.

3. “మేము నూహతోబాటు ఓడలో ఎక్కించిన వారి సంతతి వారలారా! నిశ్చయంగా, ఆతను (నూహ్) కృతజ్ఞుడైన దాసుడు.”

4. మరియు మేము గ్రంథంలో ఇస్రాయీల్ సంతతి వారిని ఇలా హెచ్చరించాము: “మీరు భూమిలో రెండుసార్లు సంక్షోభాన్ని రేకెత్తిస్తారు, మరియు గొప్ప అహంకారాన్ని ప్రదర్శిస్తారు!”

5. ఇక ఆ రెంటిలో మొదటి వాగ్దానం రాగా మేము మీపై ఘోర యుద్ధనిపుణులైన మా దాసులను పంపాము.² వారు మీ గృహాలలోకి దూసుకెళ్ళారు. మరియు ఈ విధంగా మా వాగ్దానం నెరవేర్చబడింది.

وَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ أَلاَّ يُشْرِكُوا مِن دُونِي وَكِتَابًا

ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ۝

وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا ۝

وَإِذْ أَخْبَأْنَا عَادًا وَأَمْلَيْنَا عَلَيْهِمْ جِبَادَ الْإِنسِ إِنَّهُنَّ شَتَّىٰ بِلَدٍ مِّمَّا سَوَّيْنَا لِلْكَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا ۝

స్పృహతో ఉన్న స్థితిలో (Bodily, Fully awake and with Full Consciousness and orientation of Mind) చేశారు. ఈ ప్రయాణం అల్లాహుతా'అలా అజ్జతో జరిగింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) తానుకోరినది చేస్తాడు. ఇది జరిగిన కాలం మరియు తేదీలలో భిన్నాభిప్రాయాలున్నాయి. కొందరు రబీ'అ అల్-అద్యల్ 17 లేక 27వ తేదీలలో అని, మరికొందరు రబీ'అ 27అని, మరి కొందరు ఇతర నెలలని కూడా అంటారు (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్).

1. అల్లాహుతా'అలా మూసా ('అ.స.)తో సూటిగా మాట్లాడినదానికి చూడండి, 4:164, 7:144.

2. మొదటి శిక్ష దాదాపు క్రీస్తు శక ఆరంభానికి 600 సంవత్సరాలకు ముందు వచ్చింది. ఇది బాబిలోనియన్ పాలకుడు బ'త్త్ న'స్రే ఇస్రాయీల్ సంతతివారిపై జెరూసలంలో చేసిన దౌర్జన్యం. అతడు ఎంతో మంది యూదులను చంపి మిగిలిన వారిని బ్లైదీలుగా, బానిసలుగా చేసుకున్నాడు. ఈ శిక్ష వారు దైవప్రవక్తలను చంపినందుకు మరియు తొరాత్ అజ్ఞలను ఉల్లంఘించినందుకు పడింది. కొందరి అభిప్రాయంలో ఈ రాజు జాలాత్. ఆ తరువాత 'తాలాత్ సైన్యాధిపత్యంలో ఉన్న దాఫూద్ ('అ.స.) జాలాత్ను సంహరించి వారికి విముక్తి కలిగించారు.

6. ఆ తరువాత మేము మీకు వారిపై మరల ప్రాబల్యం వహించే అవకాశం కలిగించాము. మరియు సంపదతోనూ మరియు సంతానంతోనూ మీకు సహాయంచేశాము మరియు మీ సంఖ్యా బలాన్నికూడా పెంచాము.

7. (మరియు మేము అన్నాము): “ఒకవేళ మీరు మేలుచేస్తే అది మీ స్వయంకొరకే మేలుచేసుకొన్నట్లు. మరియు ఒకవేళ మీరు కీడుచేస్తే అది మీకొరకే!” పెదప రెండప వాగ్దానం రాగా మీ ముఖాలను (మిమ్మల్ని) అవమానపరచటానికి, మొదటిసారి వారు మస్తిద్ అల్-అ'భ్సాలో దూరినట్లు, మరల దూరటానికి మరియు వారికి అందిన ప్రతి దానిని నాశనం చేయటానికి (మీ శత్రువులను మీపైకి పంపాము).¹

8. (మరియు తొరాత్‌లో ఇలా అన్నాము): “బహుశా మీ ప్రభువు ఇప్పుడు మిమ్మల్ని కరుణించవచ్చు! కాని ఒకవేళ మీరు అలాగే ప్రవర్తిస్తే, మేము కూడా తిరిగి అలాగే చేస్తాము. మేము సరకాగ్నిని, సత్యతిరస్కారుల కొరకు చెరసాలగా చేసి ఉంచాము.”

9. నిశ్చయంగా, ఈ ఖుర్ఆన్ పూర్తిగా, సరిఅయిన (సవ్యమైన) మార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తుంది. మరియు సత్కార్యాలు చేస్తూఉండే విశ్వాసులకు తప్పక గొప్ప ప్రతిఫలం ఉందని శుభవార్తనూ అందజేస్తుంది:

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكُرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ
بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَا كَثْرَتَ نَفِيرِهِمْ

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنُتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ
أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيُسْوُوا
وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ
أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبَرَّكُوا مَا عَلَوْنَا تَبَارَكَ

عَلَى رُءُوسِهِمْ أَنْ يَرُصَّكُمْ وَإِنْ نَعَدْتُمْ عَدَا وَجَعَلْنَا
جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّذِينَ هُمْ أَقْوَمُ وَيُنْفِرُ
الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْلَمُونَ الصَّالِحَاتِ أَنْ لَهُمْ أُجْرًا
كَبِيرًا

1. రెండవసారి యూదులు అత్యాచారాలు చేశారు. జ'కరియ్యా (అ.స.)ను చంపారు. ఏను క్రీస్తును సిలువపై ఎక్కించగోరారు కాని అల్లాహుతా'అలా అతనిని సజీవునిగా అరాకాలలోకి ఎత్తుకున్నాడు. అప్పుడు అల్లాహుతా'అలా రోషున్ పాలకుడు బైబిన్‌ను వారిపైకి పంపాడు. అతడు జేరూసలంపై దండయాత్ర చేసి యూదులను నాశనం చేశాడు. వారిని బైబిలుగా, బానిసలుగా చేసుకున్నాడు. హెకెల సులేమాన్‌ను నాశనం చేశాడు. యూదులను బైబుల్ మ'ట్టెన్ నుండి వెళ్ళగొట్టాడు. ఇది దాదాపు క్రీ.శ. 70వ సంవత్సరంలో జరిగింది.

10. మరియు నిశ్చయంగా, వరలోకాన్ని విశ్వసించని వారికి మేము బాధాకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచామని (తెలియజేస్తుంది).

11. మరియు మానవుడు (తెలియక తరచుగా) మేలుకొరకు ఎలా అర్థించాలో, కీడుకొరకు గూడా అలాగే అర్థిస్తాడు. మరియు మానవుడు చాలా తొందరపాటు గలవాడు (అతగాడు).

12. మరియు మేము రాత్రింబవళ్ళను రెండు సూచనలుగా చేశాము. రాత్రి సూచనను మేము కాంతిహీనంచేశాము. మరియు పగటి సూచనను - మీరు మీ ప్రభువు అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటానికి మరియు సంపత్సరాల లెక్కపెట్టటానికి మరియు (కాలాన్ని) గణించటానికి - ప్రకాశవంతమైనదిగా చేశాము. మరియు మేము ప్రతివిషయాన్ని వివరించి స్పష్టంగా తెలిపాము.

13. మరియు మేము ప్రతి మానవుని మెడలో అతని కర్మలను¹ కట్టిఉంచాము. మరియు పునరుత్థానదినమున అతని (కర్మ) గ్రంథాన్ని అతని ముందుపెద్దాము. దానిని అతడు స్పష్టమైనదిగా గ్రహిస్తాడు.

14. (అతనితో ఇలా అనబడుతుంది): “నీవు నీ కర్మప్రతాన్ని చదువుకో! ఈ రోజు నీ (కర్మల) లెక్క చూసుకోవటానికి స్వయంగా నీవే చాలు.”²

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

وَيَعْرِىُ الْإِنْسَانُ بِالْكَرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتَيْنِ فَمَنْ حَسِبَ أَنَّ آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْجِبَةً لِّتَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ فَاعْلَوْ عَدَدَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَحَسِبَ كُلُّ شَيْءٍ قَضًى إِلَيْنَا تَفْصِيلًا

وَكُلُّ إِنْسَانٍ لَّزِمْنَاهُ طَبْعًا فِي عُنُقِهِ وَنُحْمِرُهُ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ وَكُنَّا بِآيَاتِنَا مُنْشُرِينَ

إِقْرَأْ كِتَابَكَ كُلُّ إِنْسَانٍ لَّنِ يَوْمَئِذٍ عِلْمٌ بِمَا كَانُوا عَمَلِينَ

1. చూడండి, 'స. బు'ఖారీ, పు. 9, 'హ. సం. 625. ఇమామ్ షాకాని 'తాయిరతుస్ : అంటే, మానవుని అదృష్టం లేక భవిష్యత్తు, అని అన్నారు. అల్లాహుతా'అలాకు జరుగబోయేది అంతా తెలుసు కాబట్టి అయిన ప్రతివాని అదృష్టం వ్రాసి అతని వెంట ఉంచుతాడు. అందుకొరకే దాని ప్రకారం అతని కర్మలు (మంచి చెడులు) ఉంటాయి. పునరుత్థాన దినమున వాటికి తగినట్టి ప్రతిఫలమే దొరుకుతుంది.

2. చూడండి, 50:22.

15. ఎవడు సన్మార్గాన్ని అవలంబిస్తాడో, అతడు నిశ్చయంగా, తన మేముకే సన్మార్గాన్ని అవలంబిస్తాడు. మరియు ఎవడు మార్గభ్రష్టుడవుతాడో, అతడు నిశ్చయంగా, తన సప్తానికే మార్గభ్రష్టుడవుతాడు. మరియు బరువు మోసేవాడెవ్వడూ మరొకని బరువును మోయడు.¹ మరియు మేము ఒక ప్రవక్తను పంపనంతవరకు (ప్రజలకు) శిక్ష విధించే వారం కాము.

16. మరియు మేము ఒక నగరాన్ని నాశనం చేయదలచుకున్నప్పుడు (మొదట) అందులో ఉన్న స్థితిమంతులకు అజ్ఞ పంపుతాము; ఆ పిదప కూడా వారు భ్రష్టాచారానికి పాల్పడితే! అప్పుడు దానిపై (మా) ఆదేశం జారీ చేయబడుతుంది, అప్పుడు మేము దానిని నాశనం చేస్తాము.

17. మరియు మేము సూహా తర్వాత ఎన్నో తరాలవారిని ఈ విధంగా నాశనం చేశాము. మరియు తన దాసుల పాపాలను తెలుసు కోవటానికి, చూడటానికి నీ ప్రభువే చాలు!

18. ఎవడు (ఇహలోక) తాత్కాలిక సుఖాలు కోరుకుంటాడో - మేము కోరిన వానికి - దానిలో మాకు ఇష్టంపచ్చినంత, ఒసంగుతాము. తరువాత అతని కొరకు సరకాన్ని నియమిస్తాము, దానిలో అతడు ఆవమానంతో బహిష్కరించబడినవాడై దహింపబడతాడు.

19. మరియు ఎవడు విశ్వాసీఅయి, పరలోక (సుఖాన్ని) కోరి దానికై కృషి చేయవలసిన

مِنْ أَهْلِي فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ حَسَّ فَإِنَّهَا
يُضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَمَا كُنَّا
مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا

وَأَنذَرْنَا أَن تُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا فِيهَا فَفَسَدُوا
فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَرْنَاهَا تَدْمِيرًا

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ
بِرَبِّكَ بِذُنُوبٍ عِبَادٍ خَيْرًا بَصِيرًا

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ جَلَائِلًا لِّهِنَّ مَا نَشَاءُ لِمَنْ
نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مِمَّا مُواثِقُوا

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَوَّاهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ

1. ఇలాంటి సందేశానికి చూడండి, 6:164, 35:18, 39:7 మరియు 53:38. దీని మరొక తాత్పర్యం: 'భారం మోసేవానిపై మరొకని భారం మోపబడదు.'

విధంగా కృషిచేస్తాడో, అలాంటి వారి కృషి స్వీకరించబడుతుంది.

20. నీ ప్రభువు యొక్క బహుమానాలు వీరికి మరియు వారికి అందరికీ స్వేచ్ఛగా ప్రసాదించబడతాయి. మరియు నీ ప్రభువు యొక్క బహుమానాలు (ఎవ్వరికీ) నిషేధించబడలేదు.

21. చూడండి! మేము కొందరికి మరియు కొందరిపై ఏవిధంగా ఘనత నొసంగామో! కాని పరలోక (జీవిత సుఖ)మే గొప్పస్థానాలు గలది మరియు గొప్పఘనత గలది.

22. (ఓ మానవుడా!) అల్లాహ్ కు తోడుగా మరొక ఆరాధ్య దైవాన్ని కల్పించకు, అలా చేస్తే నీవు అపమానించబడి సహకారాలు పొందని (త్యజించబడిన) వాడవు. (1/8)

23. * మరియు నీ ప్రభువు: తనను తప్ప ఇతరులను ఆరాధించకూడదనీ మరియు తల్లిదండ్రులతో మంచితనంతో వ్యవహరించాలనీ, అజ్ఞాపించి ఉన్నాడు.¹ ఒకవేళ వారిలో ఏ ఒక్కరు గానీ, లేదా వారిరువురు గానీ, ముసలి వారైతే, వారితో విసుక్కుంటూ: “చీ! (ఉఫ్)” అని కూడా అనకు మరియు వారిని గద్దించకు మరియు వారితో మర్యాదగా మాట్లాడు.

24. మరియు వారి మీద కరుణ మరియు విషయ విధేయతల రెక్కలను చావు. మరియు వారికొరకు ఇలా ప్రార్థించు: “ఓ నా ప్రభూ! వారు ఏ విధంగా నన్ను బాల్యంలో పెంచారో అదే విధంగా నీవు వారియెడల కరుణను చూపు!”

كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ۝

كَانَ مَوْلَاهُمْ وَمَوْلَاهُ مِنْ عَطَا رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَا رَبِّكَ مَحْظُورًا ۝

أَنظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ الْكِبَرُ دَرَجَاتٌ وَأَلَكِبَرُ تَفْضِيلًا ۝

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا الْغَرَقَعُ مَذْمُومًا لَّحْنًا ۝

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۖ إِنَّا بَلَغْنَاكَ الْكِبَرَ أَحْمَاهُ أُولَٰئِكَ فَكَلَّمْنَا وَلَهُمَا أَفْ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ۝

وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّهِمْ إِحْمَاهُمَا كَمَا كُنْتَ فِي صَغِيرًا ۝

1. అల్లాహ్ కు తోడుగా మరొక ఆరాధన తరువాత, రెండో స్థానంలో, తమ తల్లిదండ్రులతో మంచిగా వ్యవహరించాలని అజ్ఞాపించాడు. దీనితో వారి అదరణ, అజ్ఞాపాలన మరియు వారికి విషయవిధేయతలు చూపటం ఎంత ముఖ్యమో తెలుస్తోంది.

25. మీ మనస్సులలో ఉన్నది మీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు. మీరు సన్మార్గులు అయితే, నిశ్చయంగా ఆయన వైపునకు (ప్రశ్నాత్తాపంతో) పలుమార్లు మరలే వారిని ఆయన క్షమిస్తాడు.

26. మరియు బంధువులకు, పేదలకు మరియు బాటసారులకు, వారి హక్కు ఇవ్వు.¹ మరియు (నీ ధనాన్ని) వృథాఖర్చులలో వ్యర్థంచేయకు.

27. నిశ్చయంగా, వ్యర్థమైన ఖర్చులు చేసేవారు మైతానుల సోదరులు. మరియు మైతాన్ తన ప్రభువు పట్ల కృతఘ్నుడైన వాడు.

28. మరియు నీవు అశించే, నీ ప్రభువు కారుణ్యాన్ని పొందటానికి - నీకు వారి నుండి ముఖం త్రిప్పుకోవలసి వచ్చినా - వారితో మృదువుగా మాట్లాడు.²

29. మరియు నీవు (పిసినారితనంతో) నీ చేతిని నీ మెడకు కట్టుకోకు³ మరియు దానిని పూర్తిగా స్వేచ్ఛగా కూడా వదలిపెట్టకు. అలా చేస్తే నిందలకు గురిఅవుతావు, దిక్కులేని వాడవై కూర్చుంటావు (విచారిస్తావు).

30. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు తాను కోరిన వారికి తపనోపాధిని పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడు మరియు తానుకోరిన వారికి తగ్గిస్తాడు.

وَكَلَّمَ اللَّهُ بِنِي إِسْرَءِيلَ أَنْ تَكُونُوا صُلَحْبِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَذَلَّاءِ يَنْعَمُونَ ﴿٢٥﴾

وَإِنَّ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْيَتَامَىٰ وَالْكَهْلَ لَا يَجِدُ الْبِرَّ إِلَّا بِإِذْنِ رَبِّهِ ﴿٢٦﴾

إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيْطَانِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

وَلَا تَتَّبِعُوا مَنَاسِكَ أَتْرَافِكُمْ تَرْجُوهَا فَعَلُوا لَهُمْ قَوْلًا يَنْسَوْنَ ﴿٢٨﴾

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَعُودًا مَّحْمُولًا ﴿٢٩﴾

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾

1. ఇక్కడ విశదమయ్యేది ఏమిటంటే మన సంపత్తిలో దగ్గరిబంధువులకు, పేదలకు మరియు బాటసారులకు హక్కు ఉంది. కావున వారికి ఇవ్వడం, వారిని కనికరించడమని భావించరాదు. వారికి, వారి హక్కు ఇవ్వని వారు అల్లాహుతా'అలా దృష్టిలో నిందార్థులు. ఈ అయత్లో పేర్కొన్నట్లు ధన సహాయానికి మొట్టమొదటి హక్కుదార్లు, దగ్గరి బంధువులు, ఎవరి పోషతైతే విధి కాదో వారు, తరువాత పేద వారు ఆ తరువాత బాటసార్లు అని తెలుస్తోంది.

2. ఒకవేళ నీవు బంధువులకు, పేదలకు ఇవ్వలేని స్థితిలో ఉంటే, వారిని కసిరికొట్టే బదులు, సప్రతతో, మృదువుగా నిరాకరించు.

3. ఇదే విధమైన వాక్యానికి చూడండి, 5:64.

నిశ్చయంగా, ఆయనే తనదాసుల (స్థితుల)ను బాగా ఎరిగేవాడూ, చూసేవాడూ!

31. మరియు పేదరికానికి భయపడి మీరు మీ సంతానాన్ని చంపకండి. మేమే వారికి మరియు మీకు కూడా జీవనోపాధిని సమకూర్చేవారము. నిశ్చయంగా, వారిని చంపటం గొప్ప నేరం.¹

32. మరియు వ్యభిచారాన్ని సమీపించకండి. అది నిశ్చయంగా, అశ్లీలమైనది మరియు బహుచెడ్డ మార్గము.²

33. న్యాయానికి తప్ప, అల్లాహ్ నిషేధించిన ఏ ప్రాణిని కూడా చంపకండి.³ ఎవడు అన్యాయంగా చంపబడతాడో, మేము అతని వారసునికి (ప్రతికార) హక్కు ఇచ్చి ఉన్నాము.⁴ కాని అతడు హత్య (ప్రతికార) నిషేధంలో హద్దులను మీరకూడదు. నిశ్చయంగా, అతనికి (ధర్మ ప్రకారం) సహాయ మొసంగబడుతుంది.

34. మరియు అతడు యుక్త వయస్సుకు చేరనంతవరకు - సక్రమమైన పద్ధతిలో తప్ప - అనాథుని అస్తిని సమీపించకండి. మరియు చేసిన వాగ్దానాన్ని పూర్తి చేయండి. నిశ్చయంగా, వాగ్దానం గురించి ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది.⁵

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ مَنَ تَرَرُوا فَمَن قَتَلَ إِنْسَانًا مِّنَ بَنِي آدَمَ بَغْيًا كَانَ جِزَاءُ قَتْلِهِ إِتْمَانًا يَوْمَ يُقَالُ أَتَمَّ الْقَتْلَ إِنَّمَا كَانَ مَنصُورًا ﴿٣١﴾

وَلَا تَقْرَبُوا الزَّوْنَىٰ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٣٢﴾

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَتَدْبِرُوا بَيْنَ يَدَيْهِ سُلْطَانًا فَلْيُتَرَفْ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا ﴿٣٣﴾

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ﴿٣٤﴾

1. చూడండి, 6:137, 6:151, 81:8-9లలో మరియు 'స'హీహ్ బు'ఖారీలో: 'షిర్క్ తరువాత ఘోర పాపం, పేదరికానికి భయపడి తన సంతానాన్ని హత్యచేయటం.' అని ఉంది. అంటే, 'ఫిమిలీ ప్రానింగ్ చేయటం, ఆబార్షన్ చేయించుకోవటం.

2. వ్యభిచారం అంటే భార్య-భర్త కాకుండా, ఏ ఇతర ఆడ-మగ, మగ-మగ లేక ఆడ-ఆడ వారి మధ్యకంటే లైంగికసంబంధం. వారిలో ఏ ఒక్కరూ లేక ఇద్దరూ వివాహాతులైనా కాకపోయినా.

3. చూడండి, 2:190. అంటే, ధర్మయుద్ధంలో గానీ లేక న్యాయ ప్రతికారానికి గానీ, లేక అత్యవసరంకు గానీ కాకుండా, అన్యాయంగా ఏ ప్రాణిని కూడా చంపరాదు.

4. అల్-ఖి'సా'సు: న్యాయ ప్రతికారం. చూడండి, 2:178. ఇక్కడ వలీ అంటే తక్షణంబంధితుడైన వగ్గరి బంధువు అని అర్థం.

5. మూసఫుడు అల్లాహ్ (సు.తా.)తో చేసుకున్న వాగ్దానమైనా, లేక తనతోటి మూసఫునితో చేసిన

35. మరియు మీరు కొలిచి ఇచ్చేటప్పుడు కొంతపాత్ర నిండుగా కొలిచిపప్వండి. మరియు (తూచిఇచ్చేటప్పుడు) త్రాసుతో సమానంగా తూకంచేయండి. ఇదే మంచిపద్ధతి మరియు (ఇదే) చివరకు మంచిఫలితం ఇస్తుంది.

36. మరియు (ఓ మానవుడా!) నీకు తెలియని విషయం వెంటపడకు.¹ నిశ్చయంగా చూపులూ, వినికిడి, హృదయమూ వీటన్నింటినీ గురించి, (తీర్చుదినమున) ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది.

37. మరియు భూమిపై విరవిగుతూ నడవకు.² నిశ్చయంగా నీవు భూమిని చీల్చునూ లేవు మరియు పర్వతాలఎత్తుకు చేరనూలేవు!

38. ఇవన్నీ దుష్కార్యాలే, నీ ప్రభువు దృష్టిలో ఎంతో అసహ్యకరమైనవి.

39. ఇవి వివేకంతో సిండివున్న విషయాలు వాటిని నీ ప్రభువు నీకు దివ్య జ్ఞానం (హామీ) ద్వారా తెలియజేశాడు. మరియు అల్లాహ్ తో పాటు మరొకరిని ఆరాధ్యదైవంగా చేసుకోకు. అలా చేస్తే అవమానానికి గురిఅయి, బహిష్కరించబడి, నరకంలో త్రోయబడతావు.

40. ఏమీ? మీ ప్రభువు, మీకు ప్రత్యేకంగా కుమారులను ప్రసాదించి తనకొరకు దేవ దూతలను కుమార్తెలుగా చేసుకున్నాడా? నిశ్చయంగా, మీరు పలికేది చాలా ఘోరమైన

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ
ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ
وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ
وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

ذَلِكَ وَمِمَّا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ
وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَى فِي جَهَنَّمَ
مَلُومًا مَّدْحُورًا ﴿٣٩﴾

أَفَأَمْسَلَكُمْ رَبُّكُمُ بِالْبَنِينَ وَالنَّحَدِ مِنَ الْبِكْرِ
إِنَّا إِنَّا إِنَّا إِنَّا إِنَّا إِنَّا إِنَّا إِنَّا إِنَّا إِنَّا

వాగ్దానమైనా దానిని తప్పక పూర్తిచేయాలి. లేకుంటే వునకుజ్ఞానదినమున దానిని గురించి ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది.

1. అంటే నీకు తెలియని దానిని గురించి ఇతరులపై అనుమానపడకు. మరియు నీకు తెలియని దానిని అనుసరించకు.

2. విరవిగడం అల్లాహ్ తో ఆరాకు ఎంతో అసహ్యకరమైనది. భారూన్ విరవిగడం పల్లనే, తన ధనసంపత్తులతో సహా భూమిలోకి త్రొక్కివేయబడ్డాడు. చూడండి, 28:81.

మాట.¹

41. మరియు వారు వాస్తవానికి హితబోధ పొందుతారని, మేము ఈ ఖుర్ఆన్‌లో అనేక విధాలుగా బోధించాము.² కాని అది వారి వ్యతిరేకతను మాత్రమే అధికంచేస్తుంది.

42. వారితో అను: “ఒకవేళ వారు అనే విధంగా అల్లాహ్‌తో పాటు ఇతర ఆరాధ్య దైవాలే ఉన్నట్లైతే, వారు కూడా (అల్లాహ్) సింహాసనానికి (అర్చకు) చేరే మార్గాన్ని వెతికే వారు కదా!”³

43. ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు మరియు అత్యున్నతుడు, వారు ఆపాదించే మాటల కంటే మహోన్నతుడు మహనీయుడు (గొప్పవాడు).

44. సప్తాకాశాలు, భూమి మరియు వాటిలో ఉన్న సమస్తమూ ఆయన పవిత్రతను

وَلَقَدْ مَكَّنَّا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِيَذْكُرُوا أَنْبَاءَهُمْ
الْأَنْفُورِ

فَلْيَكُنْ لَهُمْ مَعَهُ إِلَهًا يُعْبَدُونَ إِلَّا يُعْبَدُوا إِلَىٰ ذِي
الْعَرْشِ سُبْحَانَكَ

سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ عُلَاكِيَرِ

سُبْحَانَكَ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ

1. వారు అల్లాహ్ (సు.తా.)కు కుమార్తెలను మరియు తమకేమో కుమారులను ఎన్ను కుంటున్నారు. చూడండి, 16:57-59.

2. ప్రతివిధంగా బోధించాము: అంటే పూర్వకాలపు ప్రజల కథలు చెప్పి, ఉదాహరణలు, ఉపమానాలు ఇచ్చి, హితబోధలు చేసి, పర్యవసానాలు చూపి, అనేకవిధాలుగా అల్లాహ్ (సు.తా.) ఖుర్ఆన్‌లో బోధించాడు, భయపెట్టాడు, బహుశా మూసపులు గుణపాఠం నేర్పుకొని, అతి స్వల్పకాలపు ఈ జీవితంలో విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసి, రాబోయే శాశ్వత జీవితంలో ఎడతెగని సుఖసంతోషాలు పొందాలని, కాని చాలామంది దానిని అర్థం చేసుకోలేకపోతున్నారు. తమ ప్రస్తావనలను మరింత అధికం చేసుకుంటున్నారు.

3. ఈ ఆయత్‌ను వ్యాఖ్యాతలు రెండు విధాలుగా బోధించారు:

(1) ఇద్దరు లేక అంతకంటే ఎక్కువమంది రాజులు ఉంటే, వారిలో ప్రతి ఒక్కడు భూమిలో ప్రతిచోటా తన ఆధికారాన్నే నెలకొల్పటానికి పాటుపడతాడు. అదేవిధంగా ఈ ఇతర దేవతలు కూడా ప్రయత్నించేవారు. ఒకవేళ వారు ఉండి ఉంటే! అది ఇంతపరకు జరుగలేదు, అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరొక విశ్వసామ్రాజ్యాధిపతి లేడు.

(2) ఏవిధంగానైతే ముష్రీకులు భావిస్తున్నారో: వారు ఆరాధించే వారు ఇంతపరకు అల్లాహ్ (సు.తా.) సాన్నిహిత్యాన్ని పొంది ఉన్నారు మరియు తమను ఆరాధించే వారిని కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) దగ్గరకు తీసుకుపోవటానికి ప్రయత్నిస్తారు. ఇది సత్యం కాదు. ఈ విషయం అల్లాహ్‌తో అలా తన గ్రంథం (ఖుర్ఆన్‌)లో ఎన్నో సార్లు విశదం చేశాడు. చూడండి, 17:57.

కొనియాడుతూ ఉంటాయి. మరియు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడనిది. ఆయన స్తోత్రం చేయనటువంటిది ఏదీ లేదు, కాని మీరు వాటి స్తుతిని ఆర్థం చేసుకోలేరు. నిశ్చయంగా, ఆయన ఎంతో సహనశీలుడు, క్షమాశీలుడు.

45. మరియు నీవు ఖుర్ఆన్ ను పఠించేటప్పుడు, నీకూ మరియు పరలోక జీవితాన్ని నిశ్చయించని వారికీ, మధ్య కనబడని తెర వేసి ఉన్నాము.

46. మరియు వారు గ్రహించకుండా, వారి హృదయాలమీద తెరలు మరియు వారి చెవులలోచెవుడు వేసిఉన్నాము.¹ ఒకవేళ నీవు ఖుర్ఆన్ (పారాయణం)తో నీ ప్రభువు యొక్క ఏకత్వాన్ని ప్రస్తావిస్తే వారు అసహ్యంతో వెనుదిరిగి మరలిపోతారు.

47. వారు నీ మాటలను వింటున్నప్పుడు. వారు ఏమి వింటున్నారో మాకు బాగా తెలుసు. ఈ చుక్కార్గులు ఏకాంతంలో ఉన్నప్పుడు పరస్పరం గుసగుసలాడుతూ ఇలా చెప్పుకుంటారు: “మీరు అనుసరిస్తున్న ఈ మనిషి కేవలం మంత్రజాలానికి గురి అయిన వాడు మాత్రమే.”

48. (ఓ ముహమ్మద్!) చూడు! వారు నిన్ను ఎలాంటి ఉదాహరణలతో పోల్చుతున్నారో, ఎందుకంటే వారు మార్గం తప్పారూ, కాపుస వారు (సరైన) మార్గం పొందలేరు.²

وَأَنْ مِّنْ شَيْءٍ إِلَّا بِنُحْمٍ يُدْرِكُهُ وَلَكِنَّ لَا تَنفَعُهُمْ
تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ جَلِيماً غَفُوراً ﴿١٧﴾

وَلَا أَقْرَأَتِ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُوراً ﴿١٨﴾

وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ
وَقُرْآنًا وَآدَاءً أَذْكَرْتَ رَبِّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوْ أَعْلَى
أَدْبَارِهِمْ تُفْزَرُونَ ﴿١٩﴾

عَنْ أَعْلَمُ بِهِمْ يَسْمَعُونَ بِكَ إِذْ يَسْمَعُونَ إِلَيْكَ
وَإِذْ هُمْ يُجَاوِزُونَ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنَّا تَسْمَعُونَ
إِلَّا رَجُلًا مَّعْرُوراً ﴿٢٠﴾

أَنظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا الْاِمْتَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا ﴿٢١﴾

1. చూడండి, 6:25 మరియు 2:7.

2. వారు దైవప్రపక్త ('స'అను)ను మంత్రజుడు, మంత్రజాలానికి గురిఅయినవాడు, పిచ్చివాడు, జ్యోతిష్యుడు అని తమ నోటికి పచ్చినట్లు అరోపించారు. ఎందుకంటే వారు మార్గద్రష్టులైన వారు కాబట్టి వారెన్నడూ మార్గదర్శకత్వం పొందలేరు.

49. మరియు వారు ఇలా అంటారు: “ఏమీ? మేము ఎముకలుగా మరియు దుమ్ముగా (పోడిగా) మారిపోయిన తరువాత కూడా తిరిగి క్రొత్తసృష్టిగా లేవబడతామా?” (1/4)

50. * వారితో అను: “మీరు రాళ్ళుగా గానీ, లేదా ఇసుముగా గానీ మారిపోయి ఉండినా సరే!”

51. “లేదా, తిరిగి సృష్టింపబడటానికి అసాధ్యమైనదని మీ హృదయాలు భావించే దానిగా ఉన్నాసరే! (తిరిగి లేవబడతారు).” వారు మళ్ళీ ఇలా అడుగుతారు: “మమ్మల్ని తిరిగి బ్రతికించి లేవగలవాడు ఎవడు?” వారితో అను: “ఆయనే, మిమ్మల్ని మొదటి సారి పుట్టించిన వాడు!” వారు ఎగతాళిగా తలలు ఊపుతూ అంటారు: “అయితే! అది ఎప్పుడు సంభవించనున్నది?” వారితో అను: “బహుశా ఆ సమయం సమీపంలోనే ఉండవచ్చు!”

52. ఆ దినమున ఆయన మిమ్మల్ని పిలిచినప్పుడు! మీరు ఆయన పిలుపుకు సమాధానంగా ఆయనను స్తుతిస్తూపస్తారు. మరియు మీరు కేవలం కొంతకాలం మాత్రమే (భూమిలో) ఉండివున్నట్లు భావిస్తారు.

53. మరియు నా దాసులతో, వారు మాట్లాడేటప్పుడు మంచి మాటలనే పలకమని చెప్పి. (ఎందుకంటే) షైతాన్ నిశ్చయంగా, వారి మధ్య విరోధాన్ని రేకెత్తించడానికి

دَعَا لَوْلَا إِذْ أَكْمَلْنَا مَعَارِفَهُمْ أَنْ يَقُولُوا إِنْ أَلْمَزْتُمْ نَحْنًا
جَبَدًا ۝

قُلْ كُنْتُمْ عِجْرًا وَحَدِيدًا ۝

أَوْ خَلَقْنَا مِنْ بَيْنِ يَدَيْكُمْ فَتَقُولُونَ مَنْ
يُعِيدُنَا قُلِ الْإِنِّي فَطَرْتُكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
فَسَيُنْخِصُونَ إِلَيْكَ رُءُوسُهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى
هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا ۝

يَوْمَ يُدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِلُحْيِكُمْ وَلَكُمُ الْإِن
شَاءَ ۝

وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الْبَيِّنَاتِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ الشَّيْطَانَ
يَرُوءُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا
بَيِّنًا ۝

1. పరలోకజీవితంతో పోల్చితే ఇహలోక జీవితకాలం ఎంతో చిన్నది. పరలోక జీవితం అంతంలేనిది. మానవుని కాలగణనం ఈ భూలోకానికి మాత్రమే పరిమితం. ఎందుకంటే దాని గణన భూగోళపు తన చుట్టూ తాను మరియు సూర్యుని చుట్టూ చేసే పర్యటనకు బద్ధమై ఉంది. చూడండి, 79:46, 20:102, 104, 30:55, 23:112, 114.

ప్రయత్నిస్తుంటాడు. నిశ్చయంగా, మై'తాన్ మానవుడికి బహిరంగ శత్రువు.'

54. మీ ప్రభువుకు మిమ్మల్ని గురించి బాగా తెలుసు. ఆయన కోరితే మిమ్మల్ని కరుణించవచ్చు, లేదా ఆయన కోరితే మిమ్మల్ని శిక్షించవచ్చు! మరియు (ఓ ము'హమ్మద్!) మేము నిన్ను వారి కార్యకర్తగా (రక్షకునిగా) నియమించి పంపలేదు.

55. మరియు భూమ్యాకాశాలలో ఉన్నవారి నందరిని గురించి నీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు. మరియు వాస్తవానికి మేము కొందరు ప్రవక్తలకు మరియు కొందరిపై ఘనతవ్వసంగాము. మరియు మేము దావూద్ కు 'జబూర్' ² ఇచ్చాము.

56. వారితో ఇట్లను: "ఆయన(అల్లాహ్)ను కాదని మీరెవరినైతే (ఆరాధ్యదైవాలుగా) భావించారో, వారిని అర్థించి చూడండి; మీ ఆపదను తొలగించటానికిగానీ, దానిని మార్చటానికిగానీ వారికి ఎలాంటి శక్తిలేదు."

57. వారు, ఎవరినైతే వీరు ప్రార్థిస్తూ ఉన్నారో, వారే తమ ప్రభువు సాన్నిధ్యాన్ని పొందటానికి మార్గాన్ని వెతుకుతున్నారు. మరియు వారిలో ఆయనకు ఎవరు ఎక్కువ సాన్నిధ్యం పొందుతారో అని ప్రయత్నిస్తున్నారు. మరియు ఆయన కారుణ్యాన్ని ఆశిస్తున్నారు మరియు ఆయన శిక్షకు భయపడుతున్నారు. నిశ్చయంగా

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنَّ يَسَارَ حَسْبِكُمْ أُولَئِكَ يَشْفَعُونَ لَكُمْ
وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَقَدْ
فَصَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ وَآتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِي فَلَا يَنْفَعُونَ
كَشَفَ السَّيِّئَاتِ عَنْكُمْ وَلَا تَحْمِلُونَهَا

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ
إِنَّهُمْ أَقْرَبُ وَرَحْمَةٌ وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ عَادَى
إِنَّ عَدَابَ رَبِّكَ كَانَ كَرِيمًا

1. ఇది ప్రతి ఒక్కడు ఇతరులతో మాట్లాడేటప్పుడు జ్ఞాపకముంచుకోవలసిన అయితే. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'మీలో ఎవ్వరు కూడా తన సోదరుని (ముస్లిం) వైపునకు ఆయుధాన్ని చూపకండి. ఎందుకంటే మీకు తెలియకుండానే మై'తాన్ ఆ ఆయుధాన్ని పదిపించి అతన్ని చంపించవచ్చు మరియు మీరు సరకార్నిలో పడిపోవచ్చు.' ('స.బు'ఖారీ, ముస్లిం). ఇంకా చూడండి, 16:125 మరియు 29:46.

2. దావూద్ ('అ.స.)పై అవతరింపజేయబడిన దివ్యగ్రంథం 'జబూర్' (కిర్తనలు / Psalms).

3. వారు ఆ దైవాలు: అంటే, యూదులు మరియు క్రైస్తవులు, దేవుళ్ళని భావించే 'ఉ'బైర్ ('అ.స.), లేక 'ఈసా' ('అ.స.) గానీ; లేక ముఘికులు అరాధించే జిన్నాకులు గానీ, దైవదూతలు

నీ ప్రభువు శిక్ష, దానికి భయపడ వలసిందే!

58. మరియు పునరుత్థానదినానికి ముందు మేము నాశనంచేయని, లేదా కఠినశిక్షకు గురిచేయని, నగరమనేది ఉండదు. ఈ విషయం గ్రంథంలో వ్రాయబడివుంది.

59. మరియు నిదర్బనా(అయాత్)లను పంపకుండా మమ్మల్ని ఏదీ ఆపలేదు. కాని పూర్వకాలపు ప్రజలు వాటిని తిరస్కరించడమే తప్ప! మరియు మేము స'మూదు జాతి వారికి ప్రత్యక్ష నిదర్బనంగా ఒక ఆడ ఒంటెను పంపాము, కాని వారు దానిపట్ల కూరంగా ప్రవర్తించారు.² మరియు మేము నిదర్బనా(అయాత్)లను పంపుతున్నది, కేవలం ప్రజలు వాటిని చూసి భయపడటానికే!

60. "నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు ప్రజలను పరీక్షిస్తుంది ఉన్నాడు." అని మేము నీతో చెప్పిన విషయం (జ్ఞాపకంచేసుకో)! మేము నీకు (ఇస్రా' రాత్రిలో) చూపిన దృశ్యం³ -

وَلَنْ مِّنْ قَرِيْبَةٍ إِلَّا عَنَّا مُهْلِكُوْهَا قَبْلَ يَوْمِ الْعِيْمَةِ
أَوْ مُعَذِّبُوْهَا عَذَابًا أَلِيْمًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ
مَسْطُوْرًا ۝ۙ

وَمَا مَعَنَا أَنْ تُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كُذِّبَ بِهَا
الْأَكْثَرُونَ وَإِنَّمَا تُؤَدُّنَا أَلْفَاظَهُ مُبْعِدًا فَظَلَمُوا بِهَا
وَمَا تُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخَوِيفًا ۝ۙ

وَأَذَقْنَا لِكُلِّ لِقَاءِ رَبِّكَ أَحْسَبَ بِالْبَٰئِسِ وَمَا جَعَلْنَا الرُّسُلَ
الَّتِي أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا قُرْبًا مِّنَ الْبَٰئِسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُوْنَ فِي
الْقُرْآنِ وَتَحَوَّلْنَاهُمْ فِي رُبُوْبِهِمْ إِلَىٰ طَائِفَةٍ مِّنْهُمْ ۝ۙ

గానీ, కల్పిత దైవాలుగానీ, విగ్రహాలు గానీ లేక పుణ్యవంతులైన ముస్లింలు గానీ, లేక ఇతర పలీలు గానీ కావచ్చు. వీరంతా తమ ప్రభువు సాన్నిధ్యాన్ని పొందే మార్గాన్ని వెతుకుతున్నారు. అలాంటిప్పుడు వారు ఇతరులకు ఏవిధంగా సహాయపడగలరు. వీరిని ఆరాధించటం మరియు వీరి సహాయం కోరటం షిర్క్, అల్లాహ్ (సు.తా.) షిర్క్ ను ఎన్నడూ క్షమించదు.

1. పూర్వకాలపు ప్రజలు తమ ప్రపక్షం నుండి నిదర్బనాలు (అయాత్) కోరారు. ఆ నిదర్బనాలు వచ్చిన తరువాత కూడా వారు విశ్వాసులు కాలేదు. దాని ఫలితంగా వారిపై అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్షపడి వారు నాశనం చేయబడ్డారు. ఇదే విధంగా మక్కా ముస్లికేలు కూడా దైవప్రపక్ష ('స'అస) నుండి నిదర్బనాలు కోరారు. మక్కా పర్వతాలను బంగారంగా మార్చుకున్నారు. పూర్వ జాతివారినే వీరూ నిదర్బనాలు వచ్చిన తరువాత కూడా విశ్వసించడని మరియు వారంతా నాశనం చేయబడతారని ఆతను ('స'అస) నిదర్బనాలను కోరలేదు. (వివరాలకు చూడండి, ముస్నద్ అహ్మద్, పుస్తకం-1, పేజీ-258).

2. ఆ ఆడ ఒంటె నిదర్బనం కోరకు చూడండి, 7:73 మరియు 54:27.

3. దైవప్రపక్ష ('స'అస) యొక్క రాత్రివేళ మస్జిద్ అల్-హరాం నుండి మస్జిద్ అల్-అఖ్ఖా మరియు అక్కడ నుండి సప్తాకాశాలలోనికి పోవటం మరియు తమ ప్రయాణాలలో సాక్షాత్తుగా చూసిన దృశ్యాల వివరణ విశ్వాసులకు వారి విశ్వాసాన్ని అధికం చేసింది మరియు సత్యతిరస్కారులకు వారి తలదిరుసుతనాన్ని.

మరియు ఖుర్ఆన్‌లో శపించబడిన (సరక) వృక్షం¹ - మేము వారికి ఒక పరీక్షగా చేశాము. కాని మా భయపెట్టడం, వారి తలబిరుసుతనాన్ని మాత్రమే మరింత అధికంచేస్తున్నది.

61. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) మేము దేవదూతలతో: “అదమకు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి.” అని చెప్పిసపుడు; ఒక్క ఇబ్లీస్ తప్ప, అందరూ సాష్టాంగపడ్డారు.² అతడు అన్నాడు: “ఏమీ? నీవు మట్టితో సృష్టించిన వానికి నేను సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయాలా?”

62. ఇంకా ఇలా అన్నాడు: “ఏమీ? నేను చూడటం లేదా? నీవు ఇతనికి నాపై అధిక్యతనిచ్చావు. కానీ ఒకవేళ నీవు నాకు పునరుత్థానదినం వరకు వ్యవధినిస్తే, నేను ఇతని సంతతివారిలో కొందరిని తప్ప అందరినీ వశపరచుకొని తప్పుదారి పట్టిస్తాను.”³

63. ఆయన (అల్లాహ్) అన్నాడు: “సరే పో! వారిలో నిన్ను ఎవరు అనుసరిస్తారో! నిశ్చయంగా, మీరందరికీ సరకమే ప్రతిఫల మవుతుంది, పరిపూర్ణ ప్రతిఫలం!

64. “మరియు నీవు నీ ధ్వని (మాటల)తో వారిలో ఎవరెవరిని అశచూపి (ఆకర్షించగలవో) ఆకర్షించు.⁴ మరియు నీ ఆశ్విక దళాలతో మరియు నీ పదాతి దళాలతో వారిమీదపడు.⁵

وَلَا تَقْنَأْ لِلْمَلَكِكَةِ السُّجُودَ وَالْإِدْمَ فَسَجَدُوا لِلْإِلَهِ
إِبْلِيسَ قَالَ مَا سَجُدُ لِمَنْ خَلَقْتُ طِينًا ﴿٦١﴾

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَنْ يَكُنْ أَكْرَمَ
لِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٢﴾

قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ يَبْعَكَ مِنْهُمْ فَإِنْ جَاءَهُمْ
جَزَاءُكُمْ جَزَاءُ مَوْفُورٍ ﴿٦٣﴾

وَأَسْتَغْفِرُ مَنْ أَسْطَغَعَتْ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ
وَأَجْلِبُ عَلَيْهِمْ بِجَبَلِكَ وَرَجِّلِكَ وَشَارِكُهُمْ فِي
الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعِدَّهُمْ وَإِيَّادُهُمْ الشَّيْطَانُ

1. ఆ సరకవృక్షఫలాలు, సరకవాసులకు అహోరంగా ఇవ్వబడతాయి. దానిపేరు ‘జల్లూమ్’ (జెముడు వృక్షం). దాని వివరాలకు చూడండి, 37:62-66 మరియు 44:43-44.

2. అదమ్ (‘అ.స.) వివరాల కొరకు చూడండి, 2:30-34, 7:11-18, 15:26-41 మరియు సూరాహ్‌లు 18, 20, 38 కూడా.

3. ఇబ్లీస్ మాటల కొరకు చూడండి, 7:16-17.

4. ‘సాతిక’: నీ ధ్వని అంటే-పాటలు, వాద్యాలు మరియు ఇతర మోసపుచ్చే మాటలు, అని అర్థం. వీటితో ‘షైతాన్’ మానవులను మోసపుచ్చుతాడు.

5. దళాలు అంటే - షైతాను అడుగు జాడలను అనుసరించే మానవులు, జిన్నాసులు.

మరియు వారికి సంపదలో, సంతానంలో భాగస్వామివికా¹ మరియు వారితో వాగ్దానాలు చెయ్యి. మరియు షైతాన్ చేసే వాగ్దానాలు మోసపుచ్చటం తప్ప ఇంకేముంటాయి.³

65. “నిశ్చయంగా, నా దాసులు! వారిపై నీకు ఏ విధమైన అధికారం లేదు.⁴ మరియు వారికి సంరక్షకునిగా (కార్యకర్తగా) నీ ప్రభువే చాలు!”

66. మీ ప్రభువు, ఆయనే - ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటానికి - మీ కొరకు సముద్రంలో నావలను సడిపింపజేసేవాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన మీపట్ల అపార కరుణాప్రదాత.

67. మరియు ఒకవేళ సముద్రంలో మీకు అపద వస్తే ఆయన (అల్లాహ్) తప్ప, మీరు పిలిచే వారందరూ మిమ్మల్ని త్యజిస్తారు. కాని, ఆయన మిమ్మల్ని రక్షించి, ఒడ్డుకు చేర్చినపుడు, మీరు ఆయన నుండి ముఖం తిప్పుకుంటారు. వాస్తవానికి మోసపుడు ఎంతో కృతఘ్నుడు.

68. ఏమీ? ఆయన! నేల చీలిపోయి మిమ్మల్ని మ్రొంగకుండా; లేదా తుఫాను

الْأَعْرُورِ

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ
وَكَيْلًا

وَلَكُمْ آلَاءُ يَمْزِجُ لَكُمْ الْفَلَاحَ فِي الْبَحْرِ لِيَتَّبِعُوا
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهٗ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ
إِلَّا أَنَا فَاصْبِرْ لَكُمْ إِلَى الْبِرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ
الْإِنْسَانُ كَفُورًا

أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُخْصِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ الْأُفْرِسِيلَ
عَلَيْكُمْ حَاصِبًا إِنَّكُمْ لَا تَأْمِنُونَ بِلِقَائِكُمْ رَبَّكُمْ

1. అమ్మూల్ వ అవ్లాద్: అంటే సంపదలు మరియు సంతానం. అంటే నిషిద్ద ('హలామ్) మార్గాలతో సంపాదించి. 'హలామ్' చేష్టలలో ఖర్చుచేసే ధనసంపత్తులు మరియు వ్యధిచారం పట్ల పచ్చే సంతానం.

2. షైతాన్ వాగ్దానాలు అంటే స్వర్గసరకాలు అనేవి ఏమీలేవు, మరణించిన తరువాత పునరుత్థానం అనేది లేదు. మన జీవితం ఈ భూలోక జీవితం మాత్రమే. కావున దీలైనంత వరకు దీని సుఖసంతోషాలను మీకు తోచినట్లు అనుభవించండి. అని ప్రజలను మోసపుచ్చటం.

3. చూడండి, 4:120.

4. నా దాసులు: అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)ను సమ్ముకోని ఆయనపై ఆధారపడి, ఆయనచూపిన మార్గం మీదనే సడిచే సద్గురుమలు. అల్లాహ్ (సు.తా.) అలాంటి వారి, రక్షకుడు మరియు కార్యకర్త. షైతాన్ కు అలాంటి వారిపై ఎలాంటి అధికారం ఉండదు. చూడండి, 14:22 మరియు 15:42.

మీపై రాకుండా; మిమ్ముల్ని సురక్షితంగా ఉండనివ్వగలడని మీరు భావిస్తున్నారా? అప్పుడు మీరు ఏ రక్షకుడిని పొందలేరు.

69. లేదా! మరొకసారి ఆయన మిమ్ముల్ని సముద్రంలోకి తీసుకొనిపోయి - మీ కృతఘ్నుతకు ఫలితంగా - మీ మీద తీవ్రమైన తుఫానుగాలిని పంపి, మిమ్ముల్ని ముంచివేయకుండా సురక్షితంగా ఉండనివ్వగలడని భావిస్తున్నారా? అప్పుడు మాకు విరుద్ధంగా¹ సహాయపడే వారినెవ్వరినీ మీరు పొందలేరు. (3/8)

70. * మరియు వాస్తవానికి మేము అదమి సంతతికి గౌరవము నొసంగాము.¹ మరియు వారికి నేలమీదనూ, సముద్రంలోనూ, ప్రయాణం కొరకు వాహనాలను ప్రసాదించాము. మరియు మేము వారికి పరిశుద్ధమైన వస్తువులను తవనోపాధిగా సమకూర్చాము. మరియు మేము సృష్టించిన ఎన్నో ప్రాణులపై వారికి ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత నిచ్చాము.

71. (జ్ఞాపకముంచుకోండి!) ఒక రోజు మేము మానవులందరినీ వారి వారి నాయకు (ఇమామ్)లతో సహా పిలుస్తాము.⁴ అప్పుడు

أَمْ أَمْسْتُمْ أَنْ يُعِيدَ كُمْ فِي تَارِكٍ أُخْرَى
فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيَغْرِقَكُم
بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكُم عَلَيْهِ تَبِيعًا ۝

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَجَعَلْنَاهُمْ فِي الدِّنْرِ وَالْأَنْفَرِ
وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ
خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ۝

يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمامِهِمْ فَسَبِّحُوا بِحَمْدِ
رَبِّكُم يَوْمَ تَكُونُ الْأَنْفُسُ الْيَتَامَىٰ ۝

1. ఏ విధంగానైతే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు అవిధేయులైన, పూర్వ తరాలవారు శిక్షింపబడ్డారో, అలా మీరు కూడా శిక్షింపబడరని భావిస్తున్నారా?

2. తబీ'అన్: పగతీర్చుకునేవాడు, కక్ష తీర్చుకునేవాడు. అంటే ఒకసారి మిమ్ముల్ని సముద్రంలో తుఫాన్ సుండి క్షేమంగా బయటపెట్టిన తర్వాత ఆయన (అల్లాహుతా'అలాయే) మీ అవిధేయతకు కారణంగా మీరు మరల సముద్రంలోకి పోయినపుడు మిమ్ముల్ని ముంచివేయ వచ్చని మీరు భయపడరా? అప్పుడు ఆయన (సు.తా.)కు విరుద్ధంగా మీకు, మీ కల్పితదైవాలు ఎవ్వరూ సహాయపడలేరు.

3. చూడండి 2:31. వారికి మంచిచెడును అర్థంచేసుకునే విచక్షణా శక్తిని, బుద్ధిని ప్రసాదించాము.

4. ఇమామ్: అంటే నాయకుడు ఇక్కడ వ్యాఖ్యాతలు దీనికి మూడు అర్థాలిచ్చారు. 1) దైవప్రవక్తలు. 2) దివ్యగ్రంథాలు. 3) కర్మఫలములు. ప్రతి ఒక్కరు తమ కాలపు దైవప్రవక్త లేక దివ్యగ్రంథం లేక కర్మఫలముతో పిలువబడతారు. ఇబ్నె-కసీర్ మరియు షాకాని ఈ మూడవది అంటే కర్మఫలముని భావిస్తున్నారు. చూడండి, 53:39.

వారి కర్మపత్రాలు కుడిచేతిలో ఇవ్వబడిన వారు,¹ తమ కర్మపత్రాలను చదువుకుంటారు మరియు వారికి రవ్వంత (భర్తూర బీజపు చీలికలోని పొరంత) అన్యాయం కూడా జరుగదు.

72. మరియు ఎవడు ఇహలోకంలో అంధుడై మెలగుతాడో, అతడు పరలోకంలో కూడా అంధుడుగానే ఉంటాడు² మరియు సన్మార్గం నుండి భ్రష్టుతవుతాడు.

73. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) మేము నీపై అవతరింపజేసిన దివ్యజ్ఞానం (స'హీ) నుండి నిన్ను మరలించి, నీవు అదికాక మా పేరుతో మరొక దానిని (సందేశాన్ని) కల్పించాలని నిన్ను పురికొల్పటానికి వారు ప్రయత్నిస్తున్నారు.³ నీవు అలా చేసిఉంటే వారు తప్పకుండా నిన్ను తమ అప్త మిత్రునిగా చేసుకునేవారు.

74. మరియు ఒకవేళ మేము నిన్ను స్థిరంగా ఉంచకపోతే నీవు వారి వైపుకు కొంతైనా మొగ్గి ఉండేవాడవు.

75. అలాగైతే, మేము నీకు ఈ జీవితంలో రెట్టింపు శిక్షను మరియు చనిపోయిన తరువాత కూడా రెట్టింపు శిక్షను రుచిచూపి ఉండేవారం. అప్పుడు మాకు వ్యతిరేకంగా నీకు సహాయపడే వాడిని ఎవ్వడినీ నీవు పొందివుండే వాడవు కాదు.

76. మరియు వారు (అవిశ్వాసులు) నిన్ను

قِيلَ

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ
وَأَصْلُهُ سَيِّئٌ

كُلُّ كَاذِبٍ يَلْعَنُوكَ عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ
لِنَعْلَمَ لَكَ غَيْرَ الْوَحْيِ إِلَّا الْخُلُوعَ خَلِيلًا

وَلَوْلَا أَن نَّبْنِيَكَ لَفُتَدَّتْ كُرْسِيُّكَ الْإِلَهِ سَيِّئًا
فَلْيَلِ

إِذَا أَرَادْنَا نَضَعَنَ الْحَبْرَةَ وَضَعَتِ الْبَابَاتُ ثُمَّ
لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْهَا نَصِيرًا³

وَلَنْ كَاذِبًا يَلْعَنُوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِلْعَرِ

1. చూడండి, 69:19 మరియు 84:7.

2. అంధుడు అంటే హృదయంతో అంధుడు లేక సత్కాసత్కాలను అర్థంచేసుకోలేని వాడు. ఇంకా చూడండి, 20:124-125.

3. ఇది ముప్రీక్ ఖురైషులు దైవప్రసక్త (స'అస) ముందు పెట్టిన మరొక ప్రస్తావన. అంటే అతను వారి కల్పిత దైవాలను నిజమైన దైవాలని గుర్తిస్తే వారు కూడా అతనిని దైవప్రసక్తగా గుర్తిస్తామని పెట్టిన డరతు. దానిని అతను (స'అస) నిరాకరించారు.

ఈ భూమి నుండి వెడలగొట్టటానికి, నిన్ను కలవరపెట్ట గోరుచుండిరి. కాని అలాంటిప్పుడు, నీవు వెళ్ళిపోయిన తరువాత, వారుకూడా కొద్దికాలం మాత్రమే ఉండగలిగే వారు.¹

77. (ఓ ముహమ్మద్) ఇది వాస్తవానికి! మేము, నీకు పూర్వం పంపిన ప్రవక్తలందరికీ వర్తించిన సంప్రదాయమే! నీవు మా సాంప్రదాయంలో ఎలాంటిమార్పును పొందలేవు.

78. మధ్యాహ్నం సూర్యుడు వాలినప్పటి నుండి, రాత్రితెలుపు చీకటి పడేవరకూ సమాజాలను సలుపు. మరియు ప్రాతఃకాలపు (సమాజాల్ ఖుర్ఆన్) పఠించు.² నిశ్చయంగా ప్రాతఃకాలపు (ఖుర్ఆన్) పఠనం (దేవదూతల ద్వారా) వీక్షించ బడుతుంది.³

79. మరియు రాత్రివేళలో జాగరణ (తహజ్జుద్) సమాజాలచేయ్యి;⁴ ఇది నీకొరకు ఆదనపు(సఫిల్)సమాజా. దీనితో నీ ప్రభువు నిన్ను (పునరుత్థాన దినమున) ప్రశంసనీయమైన స్థానము (మఖామమ్ మహ్మూద్) నొసంగవచ్చు!

مِنْهَا رَأَتْهُ الْيَهُودُ خَلْقَكَ الْإِنْسَانِ

سَاءَ مَا كَذَّبْنَا بِكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا عِذْدُ
لِسُنَّتِنَا أَنْ يَنْزِلَ

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِلدُّنْيَا وَالنَّسْ إِلَى الْيَوْمِ وَقُرْآنَ
الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ بِحَمْدِهِ الْفَجْرَ لَكَ عَمَّا أَنْ يُنْعِكَ
رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا

1. కావున కొద్దికాలం తరువాత 2 హి.శ.లో బ్రదలో మక్కా ఖురైషుల పలువురు నాయకులు చంపబడ్డారు. మరియు 8వ హిజ్రీలో ముస్లింలు మక్కాను జయించారు.

2. ఈ ఆయత్లో ఐదు విధి (ఫర్జ్)గా సలుపవలసిన సమాజాల ప్రస్తావన వచ్చింది. సూర్యుడు వాలిన తరువాత జాహ్, సూర్యాస్తమయానికి కొంత కాలం ముందు 'అస్ర', సూర్యాస్తమయం కాగానే మ'గిరిబ్, కొంత చీకటి పడ్డ తరువాత 'ఇషా' మరియు ప్రాతఃకాలమున సూర్యోదయాని ముందు ఫజ్ర్ చేయాలని. ఫజ్ర్ సమాజాల్ ఖుర్ఆన్ పఠనం ఎక్కువగా చేయాలి. ఈ సమాజాలను గురించిన వివరాలు 'స'హీహ్ 'హదీస్'లలో ఉన్నాయి.

3. ప్రాతఃకాలపు ఫజ్ర్ సమాజా సమయంలో పగటి మరియు రాత్రి దైవదూతలు కలుస్తారు. వారంతా ప్రజల సమాజాలను చూస్తారు. మరియు దానిని గురించి అల్లాహుతో అలాకు తెలుపుతారు. అది అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ఆగోచరమైనది కాదు, కానీ ఆయన (సు.తా.) వారినుండి తనప్రజల ప్రశంసలు వినగోరుతాడు. ('స. బు'ఖారీ మరియు ముస్లిం).

4. తహజ్జుద్: అంటే నిద్రాధంగం. ఇది సఫిల్ సమాజా, అంటే ఆదనంగా చేసే సమాజా. దైవప్రవక్త (స'అస) రాత్రి మొదటి భాగంలో నిద్ర తీసుకొని, చివరి భాగంలో నిద్రనుండి లేచి సమాజా చేసేవారు, అదే తహజ్జుద్ సమాజా. 'స'హీహ్ 'హదీస్'లలో దీని వివరాలున్నాయి. ఇంకా చూడండి, 76/26.

80. మరియు ఇలా ప్రార్థించు: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు నా ప్రతి ప్రవేశాన్ని, సత్య ప్రవేశంగా చేయి మరియు నా బహిర్గమనాన్ని కూడా సత్య బహిర్గమనంగా చేయి మరియు నీవైపునుండి నాకు అధికారశక్తిని, సహాయాన్ని ప్రసాదించు.”¹

81. మరియు ఇలా అను: “సత్యం వచ్చింది మరియు అసత్యం అంతరించింది. నిశ్చయంగా, అసత్యం అంతరించక తప్పదు.”²

82. మరియు మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ద్వారా విశ్వాసులకు స్వస్థతను మరియు కారుణ్యాన్ని క్రమక్రమంగా అవతరింపజేస్తాము. కాని దుర్మార్గులకు ఇది సప్తం తప్ప మరేమీ అధికం చేయదు.³

83. మరియు ఒకవేళ మేము మానవుణ్ణి అనుగ్రహిస్తే, అతడు ముఖం త్రిప్పకొని (మానుండి) మరలిపోతాడు. కాని అతనికి కీడుకలిగితే నిరాశచెందుతాడు.⁴

84. వారితో ఇలా అను: “ప్రతి ఒక్కడు తనకు తోచినట్లే పనులుచేస్తాడు, కాని మీ

وَقُلْ رَبِّ ادْخُلْنِيْ مَدْخَلَ صِدْقٍ وَّاَخْرِجْنِيْ مَخْرَجَ صِدْقٍ وَّاجْعَلْ لِّيْ مِنْ أَمْرِكَ سُلْطٰنًا تَصِيْرًا

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَّقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوْقًا

وَنَزَّلْنَا مِنَ الْقُرْآنِ مَآهُرًا مُّشَفَّآءً وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِيْنَ وَلَا غَرْبُ عَلَى الْقَلْبِيْنَ إِنَّهُ كَانَ يَوْسُرًا

وَإِذْ أُنصَبْنَا عَلَى الرِّسَالِ ائْرَضْ وَنَايَحَيْنَا^١
وَإِذْ أَمَرْنَا الشُّرَكَاءَ أَنْ يُكُوْسُوا

قُلْ كُلُّ عَمَلٍ عَلَى شَاكِلَةٍ فَرَّرْتُم مِّنْ أَعْمَالِكُمْ

1. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఈ ఆయత్ ప్రస్తావన (హిబ్రత్) సమయంలో అవతరింపజేయ బడిందని అంటారు. అంటే యస్'రిబ్ (మదీనా మునవ్వరా) ప్రవేశాన్ని మరియు మక్కా ముకర్రమా బహిర్గమనాన్ని సత్యమైనవి చేయమని వైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రార్థిస్తున్నారు. మరియు కొందరు అంటారు: నన్ను సత్యం మీద మరణింపజేయి మరియు సత్యంతో పునరుత్థరింపజేయి. ఇమామ్ పోకాని అంటారు: ఈ ఆన్నీ ఆర్థాలు కూడా సమంజసమైనవే, ఎందుకంటే ఇది ఒక దు'ఆ.

2. మక్కా ముకర్రమా విజయం తరువాత, వైవప్రవక్త ('స'అస) కాబాలో ప్రవేశిస్తారు. అక్కడ 360 ఏగ్రహాలు ఉంటాయి. వాటిని ఒక చిన్న కట్టతో కొట్టుతూ ఈ ఆయత్ చదువుతారు. ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ, ముస్లిం).

3. ఇటువంటి ఆయత్ కు చూడండి, 10:57.

4. మానవుడు సుఖసంతోషాలలో ఉన్నప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను మరచిపోతాడు మరియు కష్ట కాలంలో నిరాశచెందుతాడు. కాని ఒక విశ్వాసి రెండు సరిస్థితులలోనూ తనప్రభువు సేవిత్రతను కొనియాడుతూ, ఆయన స్తోత్రం చేస్తాడంటాడు. చూడండి, 11:9-11.

ప్రభువుకు మాత్రం ఎవడు సన్నాహం పొందేవాడో బాగా తెలుసు.¹

85. మరియు వారు నిన్ను ఆత్మ (దుఃఖా)ను గురించి ప్రశ్నిస్తున్నారు. వారితో ఇలా అను: “ఆత్మ! నా ప్రభువు అజ్ఞతో వస్తుంది. మరియు (దానిని గురించి) మీకు ఇవ్వబడిన జ్ఞానం అతి స్వల్పమైనది.”²

86. మరియు ఒకవేళ మేము కోరినట్లయితే నీపై అవతరించజేయబడిన సందేశాన్ని (ఖుర్ఆన్) లాగు (స్వాధీన పరచు)కోగలము. అప్పుడు దానిని గురించి, మాకు ప్యతిరేకంగా, నీవు ఏ సహాయకుడినీ పొందలేవు.

87. కేవలం నీ ప్రభువు కారుణ్యం తప్ప! నిశ్చయంగా, నీపై ఉన్న ఆయన (నీ ప్రభువు) అనుగ్రహం ఎంతో గొప్పది.

88. ఇలా అను: “ఒకవేళ మానవులు మరియు జిన్నాతులు అందరూ కలిసి, ఈ ఖుర్ఆన్ వంటి దానిని కల్పించి తీసుకు రావటానికి ప్రయత్నించినా - వారు ఒకరినొకరు తోడ్పడినప్పటికీ - ఇటువంటి దానిని కల్పించి తేలేరు.”³

89. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఈ ఖుర్ఆన్ లో ప్రజలకు ప్రతివిధమైన ఉపమానాన్ని నివరించి బోధించి ఉన్నాము. అయినా చాలామంది ప్రజలు సత్య తిరస్కారులుగానే ఉండిపోయారు.

هُوَ هَذَا سَبِيلُكَ

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا

وَلَوْ كُنَّا زُنُفَرًا مِّنْ رَّأْيِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَآتِيكَ الْبَاطِلُ بِهِ عَلَيْكَ وَكَيْلًا

إِلَّا رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَافٍ

قُلْ لَّيْسَ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ فَأَلَّى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا

1. దీని సారాంశము, 11:121-122 ఆయత్లం మాదిరిగానే ఉంది.

2. అర్-దుఃఖా: ఆత్మను గురించి కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మాత్రమే తెలుసు. దాని జ్ఞానం కేవలం నా ప్రభువు (సు.తా.)కు మాత్రమే ఉంది. దాని జ్ఞానం ఆయన (సు.తా.) ప్రవక్తల (అ.స.)కు కూడా ఇవ్వలేదు. అది ఆయన (సు.తా.) అజ్ఞతో వస్తుంది: ‘కున్ ఫి యుకూన్.’

3. చూడండి, 52:34.

90. మరియు వారు ఇలా అంటారు: “ఓ ము'హమ్మద్! నీవు భూమినుండి మా కొరకు ఒక చెలమను ఝల్లున ప్రవహింపజేయనంత వరకు మేము నిన్ను విశ్వసించము!”

91. “లేదా! నీ కొరకు భర్తూరపు మరియు ద్రాక్షతోట ఏర్పడి, దానిమధ్య నుండి సెలయేళ్ళు పొంగి ప్రవహింపజేయనంత వరకు;

92. “లేదా, నీవు మమ్మల్ని భయపెట్టినట్లు,² ఆకాశం ముక్కలై మూపై పడవేయబడనంత వరకు; లేదా అల్లాహ్ ను మరియు దేవదూతలను మా ముందు ప్రత్యక్ష పరచనంత వరకు;

93. “లేదా నీ కొరకు స్వర్ణగృహం ఏర్పడనంత వరకు; లేదా నీవు ఆకాశంలోకి ఎక్కిపోయినా నీవు, మేము చదువగలిగే ఒక గ్రంథాన్ని అవతరింపజేయనంతవరకు; నీవు ఆకాశంలోకి ఎక్కటాన్ని మేము నమ్ముము.” వారితో అను: “నా ప్రభువు సర్వలోపాలకు అతీతుడు, నేను కేవలం సందేశహరునిగా పంపబడిన మానవుడను మాత్రమే?”³

94. మరియు ప్రజల ముందుకు మార్గదర్శకత్వం వచ్చినపుడు, దానిని విశ్వసించకుండా వారిని ఆపిందేమిటి? వారు (మూఢ విశ్వాసంలో మునిగి): “ఏమీ? అల్లాహ్ మానవుణ్ణి తన సందేశహరునిగా పంపాడా?” అని పలకడం తప్ప!

وَقَالُوا لَنْ نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ تَحْتِهَا نَاقُتَاتٌ مِنَ الشَّجَرِ

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَّمْتَ عَلَيْنَا كِسْفًا أَوْ تَأْتِيَ بِلَهُ

أَوْ تَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّنْ زُخْرٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ
وَلَنْ نُّؤْمِنَ لِرُفْقِكَ حَتَّى تُنْزِلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُوهُ
قُلْ جَعَلَنَ رَبِّي هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا

وَمَا مَنَعَهُ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمْ الْهُدَىٰ
إِلَّا أَنْ كَالُوا الْبَحْثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا

1. ఇది ముష్రీక్ ఖురైషులు ఇస్లాం స్వీకరించటానికి - మూసా(అ.స.) బండనుండి వన్నెండు ఊటలను ప్రవహింపజేసినట్లు, మీరు కూడా ప్రవహింపజేయండని - పెట్టిన షిర్క్, చూ. 2:60.

2. భయపెట్టటకు - ఇలాంటి ఆయత్ కు చూడండి, 34:9.

3. అద్భుత సూచనలు కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) చేతిలోనే ఉన్నాయి. అయన (సు.తా.) కోరితేనే వాటిని చూపుతాడు. చూడండి, 6:109.

95. ఇలా అను: “ఒకవేళ భూమి మీద దేవదూతలు నివసిస్తూ నిశ్చింతగా తిరుగుతూ ఉండినట్లయితే, మేము వారి కొరకు దేవదూతనే సందేశహరునిగా పంపిడండే వారము.”

96. ఇలా అను: “నాకూ మరియు మీకూ మధ్య అల్లాహ్‌యే సాక్షిగా చాలు. నిశ్చయంగా ఆయన తన దాసులను బాగా ఎరుగువాడు, సర్వదృష్టికర్త.”

97. మరియు ఎవడికి అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడో అతడే సన్మార్గం పొందుతాడు. మరియు ఎవడిని ఆయన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడనిస్తాడో వాడికి, ఆయన తప్ప, ఇతరుల నెప్పరినీ నీవు సంరక్షకులుగా పొందలేవు. మరియు వారిని మేము పునరుత్థాపదింపమున గ్రుడ్డివారుగా, మూగవారుగా మరియు చెవిటివారుగా చేసి, వారి ముఖాల మీద బోల్తాపడవేసి లాగుతూ ప్రోగుచేస్తాము. వారి అశ్రయం సరకమే! అది చల్లారిసప్పుడల్లా మేము వారికై అగ్ని జ్వాలను తీవ్రంచేస్తాము.

98. అదే వారి ప్రతిఫలం ఎందుకంటే వాస్తవానికి వారు మా సూచనలను తిరస్కరిస్తూ: “ఏమీ? మేము ఎముకలుగా, పొడిగా మారిపోయిన తరువాత కూడా, సరి కొత్త సృష్టిగా మళ్ళీ లేపబడతామా?” అని అంటారు. (1/2)

99. * ఏమీ? వారు చూడటం లేదా (ఎరుగరా)? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్‌యే అకాశాలసూ మరియు భూమినీ సృష్టించిన వాడనీ¹ మరియు వారిపంటి వారిని సృష్టించగల

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَتَّبِعُونَ مُطِيعِينَ
لَرَأَيْنَا عَلَيْهُمْ مَنَّ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ۝

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ
بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۝

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَمُهْتَدٍ وَمَنْ يُضِلْ فَلَنْ
يَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ وَيَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عَذَابًا وَبُكْمًا وَأَصْلَامًا وَلَهُمْ جَهَنَّمُ
كَمَا خَبِثَ زُجُجُهُمْ سَعِيرًا ۝

ذَٰلِكَ جَزَاءُكُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَقَالُوا لَا إِلَهَ إِلَّا
كُنَّا عِظَامًا مَا وَرَقْنَا إِنْ أَلْبَسْتُمْ لَنَا خَلْقًا
جَدِيدًا ۝

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلَ
لَا رَيْبَ فِيهِ قُلْ لِيَظُنُّوا إِلَّا كُفُورًا ۝

1. ఇటువంటి వాక్యానికి చూడండి, 17:49.

2. చూడండి, 40:57, 46:33 మరియు 36:81-82.

సమర్థుడనీ మరియు ఆయనే వారికొరకు ఒక నిర్ణీత సమయాన్ని నియమించాడనీ,¹ దానిని (ఆ సమయాన్ని) గురించి ఎలాంటి సందేహం లేదనీ; అయినా ఈ దుర్మార్గులు మొండిగా సత్యాన్ని తిరస్కరించటానికే పూనుకున్నారు.

100. వారితో అను: “ఒకవేళ మీరు నా ప్రభువు యొక్క అనుగ్రహపు నిధులను పొందివున్నా, అవి భర్చయిపోతాయే ఏమోననే భయంతో, వాటిని మీరు పట్టుకొని (భర్చుచేయకుండా) ఉండేవారు.² మరియు వాస్తవానికి మాసపుడు ఎంతోలోభి!”

101. మరియు మేము వాస్తవానికి, మూసాకు స్పష్టమైన తొమ్మిది అద్భుత సూచనలను ప్రసాదించాము.³ ఇస్రాహీల్ సంతతివారిని అడుగు, అతను (మూసా) వారి వద్దకు వచ్చినపుడు ఫిరోబాన్ అతనితో అన్నాడు: “ఓ మూసా! నిశ్చయంగా, నీవు మంత్రజాలానికి గురి అయ్యావని నేను భావిస్తున్నాను.”

102. (మూసా) అన్నాడు: “నీకు బాగా తెలుసు, జ్ఞానవృద్ధి కలుగజేసే వాటిని (సూచనలను) భూమ్యాకాశాల ప్రభువు తప్ప మరెవ్వరూ అవతరింపజేయలేదని! ఓ ఫిరోబాన్ నీవు నిశ్చయంగా, నశింపనున్నావని

قُلْ لَّوِ اَنَّكُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّيْ اِذَا
لَمْ مَسْكُمْ خَفِيَ الْاِنْفَاقِ وَكَانَ الْاِنْسَانُ
قَتُوْرًا ۝

وَلَقَدْ اَتَيْنَا مُوسٰى بِسَعَةِ الْاِلٰهِيَّةِ فَكَلَّمَ بَنِيْ
اِسْرٰءِيْلَ اِذْ جَاءُوْهُ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ اِنِّىْ اَرٰكَ تَكْتُمُ
يُوسٰى سَخُوْرًا ۝

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُ مَا اَنْزَلَ اِلٰهُكَ رَبُّ السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضِ بِمَا يَكُوْنُ اِنِّىْ اَرٰكَ تُكْتُمُ فِرْعَوْنُ مُتَبَوْرًا ۝

1. నిర్ణీత సమయం అంటే పునరుత్థాన దినం.

2. ఇటువంటి వాక్యానికి చూడండి, 4:53.

3. మూసా ('అ.న.)కు ఇవ్వబడిన (ఫిరోబాన్ జాతి వారికి చూపిన) తొమ్మిది అద్భుత సూచనలు:

1) ప్రకాశించే చేయి, 2) సర్పంగా మారే చేతి కర్ర, 3) దుష్టులకు కలిగిన కరువు మరియు ఫల సమృద్ధి, 4) 'తుఫాను, 5) మెరుతల దండు, 6) 'పేనులు, 7) కప్పలు, 8) రక్తం మరియు 9) సముద్రంలో ఏర్పడిన బాట. ఇవి సూరహ్ అల్-అ'అరాఫ్ (7)లో కూడా వివరించబడ్డాయి. ఇబ్నె 'అబ్బాస్, ముజాహిద్, ఇక్రిమా, హబీబ్, ఖతీబ్ ర'ది. అష్టమల వ్యాఖ్యానం, (ఇబ్నె-కసీర్). ఇదేగాక బండనుండి తీసిన 12 ఊటలూ, మన్న మరియు సల్వాలు కూడా అద్భుత సూచనలే, కాని వీటిని ఫిరోబాన్ జాతివారు చూడలేదు.

నేను భావిస్తున్నాను.”¹

103. అప్పుడు అతడు (ఫిర్'బాన్) వారిని భూమి (ఈజిప్ట్) నుండి వెదలగొట్టాలని సంకల్పించుకున్నాడు. కావున మేము అతనిని (ఫిర్'బాన్'ను) మరియు అతనితో పాటు ఉన్న వారందరినీ ముంచివేశాము.

104. మరియు ఆ తరువాత, ఇస్రా'యా'ల్ సంతతివారితో మేము ఇలా అన్నాము: “మీరు ఈ భూమిలో స్వేచ్ఛగా నివసించండి. కానీ అంతిమ వాగ్దానం అసన్నమైనప్పుడు, మేము మీరందరినీ ఒకేచోట చేర్చుతాము.”

105. మరియు మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్'ను) సత్యంతో అవతరింపజేశాము మరియు ఇది సత్యంతోనే అవతరించింది. (ఓ ప్రపక్తా!) మేము నిన్ను కేవలం శుభవార్త అందజేసేవానిగా మరియు హెచ్చరిక చేసేవానిగా మాత్రమే పంపాము!

106. మరియు నీవు ప్రజలకు నెమ్మది నెమ్మదిగా చదివి వినిపించాలని, మేము ఖుర్ఆన్'ను విభజించి, క్రమక్రమంగా అవతరింపజేశాము.

107. వారితో అను: “మీరు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్'ను) నమ్మినా నమ్మకపోయినా; నిశ్చయంగా, ఇదిపరకు జ్ఞాన మొసంగబడిన వారికి దీనిని వినిపించిసప్పుడు, వారు తమ ముఖాలమీదపడి సొప్టాంగం (నజ్జా) చేస్తారు.”

108. మరియు ఇలా అంటారు: “మా ప్రభువు సర్వలోపాలకు అతీతుడు, మా ప్రభువు వాగ్దానం పూర్తిఅయి తీరుతుంది.”

109. మరియు వారు ఏడుస్తూ, తమ

فَأَرَادَ أَنْ يَنْفِرَ هُمُومِينَ إِلَى الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا ۝

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَءِيلَ ائْتُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَوِثًا ۝

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝

وَقَرَأْنَا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْتَبٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ۝

قُلْ (مُتَوَاتِرَةً أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِمْ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا ۝

وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا إِن كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ۝

وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ۝

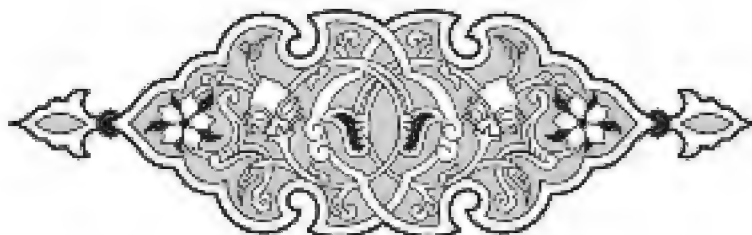
ముఖాలమీద పడిపోతారు. మరియు వారి నిసప్రతుత మరియు ఆధికమవుతుంది. ✽

110. వారితో అను: “మీరు ఆయనను, అల్లాహ్! అని పిలవండి, లేదా అనంత కరుణామయుడు (అర్‌హ్మాన్)! అని పిలువండి, మీరు ఆయనను ఏ పేరుతోనైనా పిలవండి, ఆయనకున్న పేర్లన్నీ అత్యుత్తమమైనవే! నీ సమాజ్‌లో నీవు చాలా గట్టిగా గానీ, చాలా మెల్లగా గానీ పఠించక, వాటి మధ్య మార్గాన్ని అవలంబించు.”

111. ఇంకా ఇలా అను: “సంతానం లేనటువంటి మరియు తన రాజరికంలో భాగస్వాములు లేనటువంటి మరియు తనలో ఎలాంటి లోపం లేనటువంటి మరియు సహాయకుడి అవసరం లేనటువంటి అల్లాహ్‌యే సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు. మరియు మీరు ఆయన మహనీయతను గొప్పగా కొనియాడండి!”

قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَدْعُوا الرِّحْمَنِ أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَكْفُرُوا
بِالْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ وَلَا تَقْلُتْ بِهَا وَابْتَغِ
بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ۝

وَقُلِ الْعَبْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ
شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُن لَّهُ دَلِيلٌ مِنَ الدِّينِ
وَكَبِيرًا ۝

18. సూరహ్ అల్-కహఫ్

سُورَةُ الْكَافِرِينَ

ఈ సూరహ్ మొదటి మరియు చివరి 10 ఆయతులు చదువటం వల్ల దజ్జాల్ ఫిత్న సుండి ముక్తి దొరకుతుంది. ('స. ముస్లిం). జుమ'అహ్ రోజు దీనిని చదివితే పచ్చే జుమ'అహ్ పరకు, అతని కొరకు ఒక ప్రత్యేక వెలుగు ఉంటుంది. (ముస్తద్రిక్ 'హాకిమ్-2/368, అల్బానీ ప్రమాణికం-6470) ఇది సూరహ్ అన్-నహ్ (16) కంటే ముందు అపతరింపజేయబడింది. అంటే చివరి మక్కా కాలంలో, ఇందులో 110 ఆయతులు ఉన్నాయి. దీనిపేరు 10వ ఆయత్ సుండి తీసుకోబడింది. కహఫున్: అంటే గుహ. ఇందులో గుహవారు ఎంతో కాలం అందు ఉన్న ఒక్క రోజు మాత్రమే ఉంటిమి అని భావించిన కథ (10-27) ఆయత్లలో; అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రసాదించిన ధనసంపత్తులకు గర్వితుడై, తన తోటి వానిని హేళనచేసే అంతా పోగొట్టుకున్న వాని కథ (32-44) ఆయత్లలో; మూసా ('అ.న.), అల్-ఖిద్ర్ ('అ.న.) సుండి నేర్చుకున్న విషయాల గాథ (60-82) ఆయత్లలో మరియు జుల్-ఖర్నైన్ తూర్పు పడమరలకు ప్రయాణించి యా'జూజ్ మా'జూజ్లు రాకుండా లోహాలతో గోడ నిర్మించి అక్కడి ప్రజలను కాపాడిన కథ (83-98) ఆయత్లలో ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ సారాంశం 7వ ఆయత్లో ఉంది: 'నిశ్చయంగా ప్రజలలో మంచి పనులు చేసేవారు ఎవరో పరీక్షించటానికి - మేము భూమిపై ఉన్న పస్తువులను వానికి ఆలంకారంగా (అకర్నణీయమైనవిగా) చేశాము.'

అసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. తన దాసుని (ము'హమ్మద్) పై ఈ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్) అపతరింపజేసిన అల్లాహ్‌యే సర్వ స్తోత్రాలకు అర్హుడు. మరియు ఆయన ఇందులో ఏ విధమైన ప్రకటానాన్ని ఉంచలేదు.¹

2. ఇది సక్రమంగా స్థిరంగా ఉండి, ఆయన సుండి పచ్చే కఠినశిక్షను గురించి హెచ్చరిస్తుంది మరియు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి మంచి ప్రతిఫలం (స్వర్గం) తప్పక ఉంటుందనే శుభవార్తనూ ఇస్తుంది.

3. అందులో వారు నిరంతరంగా కలకాలం ఉంటారు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ
وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ جُوعًا

فَيَمْلَأُ مِنْهُ رِجْسًا يَدُؤُنَ مِنْ لَدُنْهُ وَيُخَيِّرُ
الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنْ لَهُمْ
أَجْرٌ حَسَنٌ

مَا كُنْزٍ فِيهِ زَكَاةٌ

1. చూడండి, 4:82, ఈ గ్రంథం అల్లాహ్ (సు.తా.) తరపుమండి కాక ఇతరుల దగ్గర సుండి వచ్చిఉంటే అందులో ఎన్నో లోపాలు ఉండేవి.

4. ఇంకా ఇది: “అల్లాహ్ కు సంతానముంది!” అని, అనే వారిని హెచ్చరిస్తుంది.

5. ఈ విషయాన్ని గురించి వారికి గానీ, వారితండ్రి తాతలకు గానీ ఎలాంటి జ్ఞానంలేదు. వారినోటినుండి వచ్చే ఈ మాట ఎంతో దారుణమైనది. వారు పలికేదంతా కేవలం అసత్యమే.

6. ఈ సందేశాన్ని విశ్వసించని వారి వైఖరి వల్ల దుఃఖపడి బహుశా నీవు నీ ప్రాణాన్నే కోల్పోతావేమో!

7. నిశ్చయంగా - ప్రజలలో మంచి పనులు చేసేవారు ఎవరో పరీక్షించటానికి - మేము భూమిపై ఉన్న పస్తువులను దానికి అలంకారంగా (ఆకర్షణీయమైనవిగా) చేశాము.

8. మరియు నిశ్చయంగా, మేమే దానిపై ఉన్నదాన్నంతటినీ చదునైన మైదానం (బంజరు నేల)గా మార్చగలము.

9. ఏమీ? నిశ్చయంగా, ఆ గుహవాసులు మరియు ఆ శిలాఫలకం వారు, మా (ఇతర) సూచనలన్నిటిలో అద్భుతమైనవని నీవు భావించావా?

10. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) ఎప్పుడైతే ఆ యువకులు ఆ గుహలో అశ్రయంపొందారో, ఇలా ప్రార్థించారు: “ఓ మా ప్రభూ! మాపై నీ కారుణ్యాన్ని ప్రసాదించు. మరియు మా వ్యవహారంలో మేము నీతిపరులమై ఉండేటట్లు మమ్మల్ని సరిదిద్దు!”

وَيُسْذِرُ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۚ

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا بِهِمْ كَبِيرٌ ۚ كَلِمَةً تَعْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ أَنْ يَقُولُوا إِلَّا كَذِبًا ۚ

فَلَعَلَّكَ بَاطِلٌ مُفْتَرٍ عَلَىٰ آثَارِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِدَ الْكَافِرِينَ أَسْقَا ۚ

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۚ

وَأَنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرًّا ۚ

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا ۚ

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ۚ

1. అంటే ఇదొక్కటే అద్భుత సూచన కాదు. దీనికంటే అద్భుత సూచనలు ఇంకా ఎన్నో ఉన్నాయి. సూర్య-చంద్రుల, నక్షత్రాల మరియు రేయింబవళ్ళు సృష్టి మొదలైనవి.

అర్-రఫీః: కొందరు వ్యాఖ్యాతలు దీనిని ఆ గుహవాసుల నగరపు పేరని మరి కొందరు గుహ ఉన్న ఆ కొండ పేరని ఇంకా కొందరు ఆ సీసపు పలక దీనిపై వైతే వారి పేర్లు వ్రాయబడి ఉండడనో అది, అని అంటారు.

11. కాపుస ఆ గుహలో, కొన్ని సంవత్సరాల వరకు వారి చెవులను మూసివేశాము.¹

12. ఆ తరువాత, ఆ రెండు పక్షాల వారిలో,² ఎవరు వారి (గుహలో) వివసించిన కాలాన్ని సరిగ్గా లెక్క పెడతారో చూద్దామని వారిని లేపాము.

13. మేము వారి యథార్థగాథ నీకు వినిపిస్తున్నాము. నిశ్చయంగా, వారు తమ ప్రభువును విశ్వసించిన కొందరు యువకులు;³ మేము వారి మార్గదర్శకత్వాన్ని అధికం చేశాము.

14. మరియు మేము వారి హృదయాలకు దృఢత్వాన్ని ప్రసాదించాము. వారు లేచి నిలబడినప్పుడు ఇలా అన్నారు: “భూమ్యాకాశాల ప్రభువే మా ప్రభువు! ఆయనను వదలి మేము చేరే దైవాన్ని ఎలాంటి స్థితిలోనూ ప్రార్థించము. వాస్తవానికి అలా చేస్తే దారుణం చేసిన వారమవుతాము!

15. “ఈ, మా జాతివారు ఆయనను విడిచి ఇతర దైవాలను నియమించుకున్నారు. అయితే, వారిని (ఆ దైవాలను) గురించి వారు స్పష్టమైన ప్రమాణాన్ని ఎందుకు తీసుకురారు? ఇక అల్లాహ్ పై అబద్ధాలు కల్పించే వానికంటే మించిన దుర్మార్గుడు ఎవడు?”

16. (వారు పరస్పరం ఇలా అనుకున్నారు):

فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ۝

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْغُرُبَاتِ أَحْضَىٰ لِمَا لَبِثُوا ۝

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْنَةٌ أَمْوَاغُهُمْ وَرِزْقُهُمْ هُدًى ۝

وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَن نَّدْعُو مِنْ دُونِهِ (إِنَّا لَفِتْنَةٌ كُنَّا أَتَيْنَا بِهَا) ۝

هَؤُلَاءِ قَوْمٌ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِمُ بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِنْهُمْ أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۝

وَإِذْ أَعْرَضُوا عَنْهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوَّاوْا إِلَىٰ

1. వారికి గాఢ నిద్రను కలిగించాము.

2. గుహలోనున్న వారిలోని రెండు పక్షాలు.

3. ఫిత్వతున్: అంటే 9 లేక దానికంటే తక్కువ అని అర్థం. ఆ యువకులు ‘ఈసా’ (‘అ.స.) కంటే ముందువారు కావచ్చని ఇబ్నె-కసీర్ (రహ్మా) అభిప్రాయం. మరియు వారు కైస్తవులని అంటారు. వారు ఎవరైనాసరే, ఏకదైవ సిద్ధాంతంపై ఉన్నవారూ మరియు కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)ను మాత్రమే ఆరాధించేవారై ఉండిరి. వారికాలపు నాయకులు మరియు ఇతర ప్రజలవలే అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విడిచి ఇతరులను ఆరాధించేవారు కారు. కాబట్టి ఆ సత్యతీతస్కారుల శిక్షకు భయపడి ఏకాంతపు కొండగుహలో శరణం తీసుకొని ఉండిరి.

“ఇప్పుడు మీరు వారిని మరియు అల్లాహ్ ను కాదని వారు ఆరాధించే దైవాలను విడిచి, గుహలో శరణుతీసుకోండి. మీ ప్రభువు తన కారుణ్యాన్ని మీపై విస్తరింపజేస్తాడు మరియు మీ కార్యాలను సరిదిద్ది వాటిని మీకు సులభమైనట్లుగా చేస్తాడు.” (5/8)

17. * మరియు వారు (ఆ గుహలోని) ఒక విశాలమైన భాగంలో (నిద్రిస్తూ) ఉన్నప్పుడు; సూర్యుడు ఉదయించేటప్పుడు, (ఎండ) వారి గుహనుండి కుడిప్రక్కకు వారిపోవటాన్ని మరియు అస్తమించేటప్పుడు (ఎండ) ఎడమప్రక్కకు తొలగిపోవటాన్ని నీవు చూసిఉంటావు. ఇది అల్లాహ్ సూచనలలో ఒకటి. అల్లాహ్ మార్గ దర్శకత్వం చేసినవాడే సన్మార్గం పొందుతాడు. ఆయన మార్గ భ్రష్టత్వంలో పడలిన వాడికి సరైన మార్గం చూపే సంరక్షకుణ్ణి నీవు పొందలేవు.

18. మరియు వారు నిద్ర పోతున్నప్పటికీ, నీవు వారిని మేల్కొనిఉన్నారనే భావించి ఉంటావు! మరియు మేము వారిని కుడిప్రక్కకు మరియు ఎడమప్రక్కకు మరలించేవారము. మరియు వారి కుక్క గుహద్వారం వద్ద తన ముందు కాళ్ళను చాచి పడిఉండింది. ఒకవేళ నీవు వారిని తొంగి చూసి ఉంటే, నీవు తప్పక వెనుదిరిగి పారిపోయే వాడవు మరియు వారిని గురించి భయ కంపితుడవై పోయేవాడవు.

19. మరియు ఈ విధంగా (ఉన్న తరువాత), వారు ఒకరినొకరు ప్రశ్నించు కోవటానికి మేము వారిని (నిద్ర నుండి) లేపాము. వారిలో నుండి ఒకడు మూట్లాడుతూ ఇలా అన్నాడు: “మీరు ఈ స్థితిలో ఎంతకాలమున్నారు?” వారన్నారు: “మేము ఒక దినమో లేదా అంత కంటే తక్కువనో ఈ

الكَهْفِ يَسْأَلُكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيُنْهَىٰ لَكُمْ
مِنْ أَمْرِكُمْ مَرَقًا ۝

وَرَأَى الشَّمْسُ إِذَا طَلَعَتْ تَوَارَعْنَ كَهْفِهِمْ
ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقَرَّبُ هُنَّ ذَاتَ الشِّمَالِ
وَهُمْ فِي نَجْوَىٰ مِنْهُ ذَلِكَ مِنَ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّ
يَهْدِي اللَّهُ فِتْنَتَهُ وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَنْ يَجِدَ لَهُ
وَلِيًّا مُرْشِدًا ۝

وَنَحْنَبَّهُمْ أَفْقَا وَهُمْ رُقُودٌ وَنَعْلَمُهُمْ ذَاتَ
الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ
ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِطَعَ عَلَيْهِمْ كُلَّ بَئٍ مِنْهُمْ
فَوَرَأَى الْأَكَلِيَّةَ مِنْهُمْ رُغْبًا ۝

وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِنَتَّسِقَ الْإِوَابِينَ لَهُمْ قَالَ قَائِلٌ
مِنْهُمْ كَمْ لَكُمْ كَيْفَ تَقُولُونَ قَالُوا إِنَّمَا كُنَّا يَوْمًا وَبَعْضُ
يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَيْسْتُمْ قَابِعُونَ
أَحَدَكُمْ بِرَبِّكُمْ هَلْ ذِكْرُ الْآلِهَةِ يَنْتَظِرُ أَفَلَا يَنْتَظَرُ أَتَاهَا أَزَلٌ طَعَامًا أَفَلَا يَكْفِيكُمْ يَرْزُقُ مِنْهُ

స్థితిలో ఉన్నాము.”¹ (మరి కొందరు) ఇలా అన్నారు: “మీరెంత కాల మున్నారో మీ ప్రభువుకే తెలుసు! మీలో ఒకనికి నాణ్యం (డబ్బు) ఇచ్చి పట్టణానికి పంపండి. అతడు అక్కడ శ్రేష్ఠమైన ఆహారాన్ని వెలికి, దానినే మీ కొరకు తీసటానికి తెస్తాడు. అతడు జాగ్రత్తగా వ్యవహరించాలి మరియు మీ గురించి ఎవ్వడికీ తెలియనివ్వగూడదు.

20. “ఒకవేళ వారు మిమ్మల్ని గుర్తుపడితే, వారు తప్పక మిమ్మల్ని రాళ్ళుధుర్విచంపుతారు, లేదా (బలవంతంగా) మిమ్మల్ని వారి మతంలోకి త్రిప్పుకుంటారు, అలాంటప్పుడు మీరు ఎలాంటి సౌఫల్యం పొందలేరు.”

21. మరియు ఈ విధంగా అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యమని చివరిగడియ నిశ్చయమని, అది రావటంలో ఎలాంటి సందేహం లేదని తెలుసుకోవటానికి, ఆ యువకుల విషయం ప్రజలకు తెలియజేశాము. అప్పుడు వారు (ప్రజలు) వారి (గుహవాసుల) విషయాన్ని తీసుకొని పరస్పరం వాదులాడుకున్న విషయం (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) వారిలో కొందరు అన్నారు: “వారి కొరకు ఒక స్మారక భవనం నిర్మించాలి.” వారి విషయం వారి ప్రభువుకే తెలుసు. ఆ వ్యవహారంలో పైచేయి (ప్రాబల్యం) ఉన్న వారు: “వారి స్మారకంగా ఒక మస్జిద్ను నిర్మించాలి.” అని అన్నారు.

22. (వారి సంఖ్యను గురించి) కొందరంటారు: “వారు ముగ్గురు, నాలుగవది

وَلِيْمَتَكُفٌ وَلَا تَسْعِرَنَّ بِكُمْ
أَحَدًا ۝

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ
يُعِيدُوكُمْ فِي مَسْجِدِهِمْ وَلَنْ تَنفِيَهُمْ إِيَّاهُ ۝
أَبَدًا ۝

وَكَذَلِكَ أَعْرَضْنَا عَنْهُمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ
حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا ۖ
إِذْ يَتَنَزَّلُونَ مِنْهُمُ امْرَأَتُهُمْ قَالُوا ابْنُوا
عَلَيْهِمْ بُيُوتًا ۖ رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ ۚ قَالَ
الَّذِينَ عَلِمُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَمَّا ضُنِّقَ
عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ۝

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَأَيْنَاهُمْ كَذِبُهُمْ وَيَقُولُونَ

1. చూడండి, 2:259, అక్కడ ఒకడు, మరణించి సూరు సంవత్సరాలు పడి ఉన్న తరువాత, అల్లాహ్ (సు.తా.) అతడిని మరల సజీవునిగా చేసినప్పుడు ఇలాగే భావిస్తాడు. అల్లాహుతా'అలా నిర్దీపుల సుండి సజీవులను మరియు సజీవుల సుండి నిర్దీపులను తేగలడు, అనే సత్యానికి ఇది ఉదాహరణం. ఇంకా చూడండి, 3:27, 6:95, 10:31, 30:19.

వారికుక్క.” మరి కొందరంటారు: “వారు అయిదుగురు, ఆరవది వారికుక్క.” ఇవి వారి ఊహగానాలే. ఇంకా కొందరంటారు: “వారు ఏడుగురు, ఎనిమిదవది వారి కుక్క.” వారితో అను: “వారి సంఖ్య కేవలం నా ప్రభువుకే తెలుసు. వారిని గురించి కొందరికి మాత్రమే తెలుసు.” కావున నిదర్శనం లేనిదే వారిని గురించి వాదించకు. మరియు (గుహ) వారిని గురించి వీరిలో ఎవ్వరితోనూ విచారణచేయకు.

23. మరియు ఏ విషయాన్ని గురించి అయినా: “నేను ఈ పనిని రేపుచేస్తాను.” అని అనకు -

24. “అల్లాహ్ కోరితే తప్ప (ఇన్షా' అల్లాహ్!)” అని, అననిదే.¹ మరియు నీ ప్రభువును స్మరించు, ఒకవేళ నీవు మరచిపోతే! ఇలాప్రార్థించు: “బహుశా నా ప్రభువు నాకు సన్నాహం వైపునకు దీనికంటే దగ్గరి తోవచూపుతాడేమో!”

25. మరియు వారు తమ గుహలో మూడు పందల సంవత్సరాలు ఉండిరి మరియు వాటిమీద తొమ్మిది సంవత్సరాలు అధికం.²

26. వారితో అను: “వారెంతకాలం (గుహలో) ఉన్నారో అల్లాహ్ కు మాత్రమే తెలుసు. ఆకాశాలలోను మరియు భూమి లోను ఉన్న నమస్త అగోచర విషయాలు కేవలం ఆయనకే

خَصَّهُ سَادُسُهُمْ كَافَّةً بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَنَأْمُتُهُمْ كُلُّهُمْ قُلْ رُبِّيْ أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ۚ

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ ۚ وَادْكُرْ رَبَّكَ إِذَا أَنْسَيْتَ وَقُلْ عَلَىٰ أَنْ تَهْدِيَنِي رَّبِّي لَأَقْرُبَ مِنْ هَٰذَا رَشْدًا ۝

وَلَيْسُوا فِي كُفْرِهِمْ ثَلَاثَةٌ يَّزِينُ ۚ وَادْكُرْ مَا تَبَعًا ۝

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَيْسُوا لَهُ غِيبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ خَبْرٍ ۚ وَلَا يُتْرَكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدٌ ۝

1. యూదులు దైవప్రవక్త ('స'అస)తో మూడు ప్రశ్నలు అడిగారు: 1) దూ'హ్-అత్మ అంటే ఏమిటి? 2) గుహవారి విషయం ఏమిటి? 3) జు'ల్-ఖర్నైన్ ఏవడు? దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: 'నేను రేపు మీకు జవాబిస్తాను.' కాని అతను ('స'అస): “అల్లాహ్ కోరితే,” (ఇన్షా' అల్లాహ్!) అని అనలేడు. కావున 15 రోజుల పరకు ఏ వ'హీ రాలేదు. ఆ తరువాత వ'హీ వచ్చినపుడు: “ఇన్షా' అల్లాహ్,” అని తప్పక అనాలని ఆజ్ఞ వచ్చింది.

2. చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం ప్రకారం ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రపంచం, అంటే వారు గుహలో 300 సూర్యమాస సంవత్సరాలు లేక 309 చంద్రమాస సంవత్సరాలు ఉన్నారు.

తెలుసు. ఆయన అంతా చూడగలడు మరియు విసగలడు. వారికి ఆయన తప్ప మరొక సంరక్షకుడు లేడు మరియు ఆయన తన ఆధిపత్యంలో ఎవ్వడినీ భాగస్వామిగా చేర్చుకోడు.”

27. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీ ప్రభువు గ్రంథం నుండి నీపై ఆవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానాన్ని (వహీని) చదివి వినిపించు.¹ ఆయన ప్రపచనాలను ఎవ్వడూ మార్చలేడు. మరియు ఆయనపద్ధ తప్ప నీవు మరెక్కడా శరణు పొందలేవు.²

28. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) ఎవరు ఆయన ముఖదర్శనం (ప్రసన్నతను) కోరుతూ, ఉదయం మరియు సాయంత్రం తమ ప్రభువును ప్రార్థిస్తున్నారో, వారి సహచర్యంలోనే, సహసం వహించి ఉండు. ఇహలోక ఆడంబరాలను ఆపేక్షించి నీ చృష్టిని వారి నుండి దాటనివ్వకు (వారిని ఉపేక్షించకు).³ మరియు అలాంటి వానిని అనుసరించకు (మూలనినకు), ఎవడి హృదయాన్ని నూ ధ్యానంనుండి తొలగించామో మరియు ఎవడు తన మనోవాంఛలను

وَأَنذِرْ مَا أَوْحَى إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا تُبَدِّلْ
الْكَلِمَاتَ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُتَعَدِّلاً

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ
بِالْعَدَاوَةِ وَالْعِيْثِ يُبَيِّدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ
عَيْنُكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ
هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا

1. గుహవారి కథ వినిపిస్తూ అల్లాహుతా'అలా అందున్నాడు: 'ఇప్పుడు నిన్ను ప్రశ్నించేవారికి ఇది వినిపించు.' వాస్తవానికి దైవప్రవక్త ('స'అస) ఎల్లప్పుడు తనపై ఆవతరింపజేయబడిన దివ్య జ్ఞానాన్నంతా ప్రజలకు వినిపించారు. మరియు వారిని సన్నాతలవైపునకు పిలిచారు. అది ఆతని ('స'అస) విద్యుత్త ధర్మం. అల్లాహ్ (సు.తా.) దానికొరకే ప్రవక్తలను ఎన్నుకుంటాడు.
2. అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రపచనాలను ఉన్నవి ఉన్నట్లుగా ఎట్టి మార్పులు చేయకుండా వినిపించాలని ఆజ్ఞ ఇవ్వబడుతోంది. లేనిచో అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్షనుండి తప్పించేవాడు ఎవ్వడూ లేడు. ఈ ప్రపచనం దైవప్రవక్త('స'అస)తో చెప్పబడినా అది సర్వసమాజం వారికొరకు పర్తిస్తుంది.
3. ఈ వాక్యం 6:52లో కూడా ఉంది. స'అద్ బిన్ అబీ-వల్ఖాస్ కథనం: ఒకసారి దైవప్రవక్త ('స'అస) స'అద్ బిన్ అబీ-వల్ఖాస్, బిలాల్, ఇబ్నె-మసూద్, ఒక హబీలీ మరియు ఇద్దరు 'స'హబీ (శ'ది. అస్త్రమ్)లతో కలిసి కూర్చోనిఉంటారు. అప్పుడు కొందరు ఖురైష్ నాయకులు వచ్చి, దైవప్రవక్త ('స'అస)తో: 'వీరిని మీ దగ్గరనుండి పంపండి. మేము మీతో మాట్లాడదలచాము.' అని అంటారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస)కు తట్టుతుంది: 'బహుశా వీరు నా మాట వింటారేమో.' అని, కాని అల్లాహుతా'అలా ఆతనిని ('స'అస) నివారించాడు.' ('స.ముష్షిం).

అనుసరిస్తున్నాడో మరియు ఎవడి వ్యవహారాలు (కర్మలు) వ్యర్థ మయ్యాయో!

29. మరియు వారితో అను: “ఇది మీ ప్రభువు తరఫునుండి వచ్చిన సత్యం. కావున ఇష్టపడినవారు దీనిని విశ్వసించవచ్చు మరియు ఇష్టపడనివారు దీనిని తిరస్కరించవచ్చు!” నిశ్చయంగా, మేము దుర్మార్గులకొరకు సరకాగ్నిని సిద్ధపరచి ఉంచాము, దాని జ్వాలలు వారిని చుట్టుకుంటాయి. అక్కడ వారు నీటికొరకు మొరపెట్టుకున్నప్పుడు, వారికి ముఖాలను మాడ్చే (మరిగే) సూనెవంటి నీరు (ఆల్-ముహ్లా) ఇవ్వబడుతుంది. అది ఎంత చెడ్డ పానీయం మరియు ఎంత చెడ్డ (దుర్బరమైన) విరామస్థలం!

30. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేశారో, నిశ్చయంగా మేము అలాంటి వారి మంచిపనుల ప్రతిఫలాన్ని వృథా కానివ్వము.¹

31. అలాంటి వారు! వారికొరకు క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే శాశ్వత స్వర్గవనాలు ఉంటాయి. అందువారు బంగారు కంకణాలను మరియు అకువచ్చని బంగారు జలతారుగల పట్టుపస్త్రాలను ధరించి, ఎత్తైన అపనాలపై దిండ్లకు అనుకొని కూర్చొనిఉంటారు.² ఎంత మంచి ప్రతిఫలం మరియు ఎంత శ్రేష్టమైన విరామస్థలం! (3/4)

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِرْ
وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا
لِالظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ
يَسْتَجِيبُوا لِعَاثُوا بِهَا كَالْهَيْلِ يُشْرِى
الْوُجُوهَ بَشَرِ الشَّرَابِ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ۝

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ
أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ۝

أُولَئِكَ لَهُمْ جَدَّتْ عَدْنٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ
الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ
وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ
مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ
وَحَسْبَتْ مُرْتَفَقًا ۝

1. ప్రజలలో స్వర్గాన్ని పొందే అభిలాష అధికం కావాలని ఇక్కడ సరకం తర్వాత స్వర్గపు సౌఖ్యాల ప్రస్తావన ఇవ్వబడింది.

2. రాజులు బంగారు కంకణాలు, అభరణాలు మరియు పట్టు పస్త్రాలు ధరిస్తారు. స్వర్గవాసులకు రాజులకు ఉండేటటువంటి సుఖసంతోషాలు ఉంటాయని చెప్పడానికి ఈ వివరాలు ఇవ్వబడ్డాయి. మరియు పురుషులకు ఇహలోకంలో హారం చేయబడిన, బంగారు అభరణాలు మరియు పట్టు పస్త్రాలను వారు త్యజించుకుంటే వారికి స్వర్గంలో అవన్నీ లభిస్తాయి. అంతేగాక వారు కోలేవన్నీ దొరుకుతాయి. చూడండి, 22:23, 35:33, 76:21.

32. * మరియు వారికి ఆ ఇద్దరు మనుష్యుల ఉదాహరణ తెలుపు: వారిద్దరిలో ఒకనికి మేము రెండు ద్రాక్షతోటలను ప్రసాదించి, వాటి చుట్టు భర్తూరపు చెట్లను మరియు వాటి మధ్య పంట పొలాన్ని ఏర్పరిచాము.

33. ఆ రెండు తోటలు, ఏ కొరతా లేకుండా (పుష్కలంగా) పంటలిచ్చేవి. మరియు వాటి మధ్య మేము ఒక సెలయేరును ప్రవహింపజేశాము.

34. మరియు అతనికి పుష్కలమైన ఫలాలు వండేవి (లాభాలు పచ్చేవి). మరియు అతడు తన పొరుగువాడితో మాట్లాడుతూ అన్నాడు: “నేను నీ కంటే ఎక్కువ ధనవంతుణ్ణి మరియు నా వద్ద బలవంతులైన మనుషులు కూడా ఉన్నారు.”

35. మరియు ఈ విధంగా అతడు తనకు తాను అన్యాయం చేసుకునేవాడవుతూ, తన తోటలో ప్రవేశించి ఇలా అన్నాడు: “ఇది ఎన్నటికైనా నాశనమవుతుందని నేను భావించను!

36. “మరియు అంతిమగడియ కూడా వస్తుందని నేను భావించను, ఒకవేళ నా ప్రభువు వద్దకు నేను తిరిగి మరలింపబడినా, అచ్చట నేను దీనికంటే మేలైన స్థానాన్నే పొందగలను.”¹

37. అతని పొరుగువాడు అతనితో మాట్లాడుతూ అన్నాడు: “నిన్ను మట్టితో,² తరువాత ఇంద్రియ బిందువుతో సృష్టించి, ఆ తరువాత నిన్ను (సంపూర్ణ) మానవునిగా తీర్చిదిద్దిన ఆయన (అల్లాహ్)ను నీవు తిరస్కరిస్తున్నావా?

38. “కాని నిశ్చయంగా, నా మట్టుకు మాత్రం, ఆయన! అల్లాహ్ యే నా ప్రభువు

وَأَصْرِبُ لَهُمْ مَثَلًا يُحِلُّينَ جَعَلْنَا الْإِكْحَابَ مِمَّا
جَعَلْنَاهُمْ مِنْ أَعْدَابٍ وَحَفَقْنَاهُمْ بِنُحُلٍ وَجَعَلْنَا
بَيْنَهُمَا زُرْعًا ﴿٣٢﴾

كُلَّمَا الْجَمْعَتَيْنِ أَتَتْ أَكْثَاهَا وَلَمْ تَطْلِعْ مِنْهُ شَيْئًا
وَفَجَّرْنَا خِلْفَهُمَا نَهْرًا ﴿٣٣﴾

وَوَكَانَ لَهُ شَكْرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ
يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ
مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ﴿٣٥﴾

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُودْتُ إِلَى رَبِّي
لَأَكُونَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ
بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ
سَوَّاهُ رَجُلًا ﴿٣٧﴾

لَيْكَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا إِلَٰهَ إِلَّا رَبِّي أَحَدًا ﴿٣٨﴾

1. ఇటువంటి వాక్యానికి చూడండి, 41:50 మరియు 19:77.

2. అదమే ('అ.న.)ను మట్టితో సృష్టించిన వివరాలకు చూడండి, 3:59, 23:12, 11:61, 22:5 మరియు 30:20.

మరియు నేను ఎవ్వడినీ నా ప్రభువుకు భాగస్వామి (సొటి)గా కల్పించను.

39. “మరియు ఒకవేళ నీవు, నన్ను సంపదలో మరియు సంతానంలో నీ కంటే తక్కువగా తలచినప్పటికీ, నీవు నీ తోటలో ప్రవేశించినపుడు: ‘అల్లాహ్ కోరిందే అవుతుంది (మూషా అల్లాహ్), సర్వశక్తికి ఆధారభూతుడు కేవలం అల్లాహ్‌యే (లా ఖువ్వత ఇల్లా బిల్లాహ్)!’ అని, అనివుంటే ఎంత బాగుండేది.

40. “వాస్తవానికి నా ప్రభువు, నీ తోట కంటే ఉత్తమమైన దానిని నాకు ప్రసాదించి, దాని (నీ తోట) పెక్కి ఆకాశం నుండి ఒక పెద్ద అపదను పంపి, దానిని చదునైన మైదానంగా చేయవచ్చు!

41. “లేదా! దాని నీటిని భూమిలో ఇంకి పోయినట్లు చేస్తే, నీవు దానిని ఏ విధంగానూ, తిరిగి పొందలేవు!”

42. మరియు అతని పంటను (వినాశం) చుట్టుముట్టింది. అతడు తాను ఖర్చు చేసినదంతా నాశనమైనదని చేతులు నలుపుకుంటూ ఉండిపోయాడు. మరియు అది దాని పందిరితో సహా నాశనమైపోయింది. అతడు ఇలా వాపోయాడు: “అయ్యో నాదొర్చాగ్యం! నేను నా ప్రభువుకు భాగస్వాము (షరీక్)లను కల్పించకుండా ఉంటే ఎంత బాగుండేది!”

43. మరియు అల్లాహ్‌కు విరుద్ధంగా అతనికి సహాయపడే వారెవ్వరూ లేకపోయారు. మరియు అతడు కూడా తనకుతాను సహాయం చేసుకోలేకపోయాడు.

44. అక్కడ (ఆ తీర్పు దిసంనాడు)¹ శరణు

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنَّ رَبِّيَ آتَاكَ مِنْكَ مَا لَوْلَا وَلَدُا ۝

فَعَلَىٰ رَبِّي أَن يُوَفِّيَ خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حَبَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ۝

أَوْ يُصْبِحَ مَا وَهَا غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ۝

وَأُحِيطَ بِشَرِّهِ ۖ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَا أَفْتَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ لِيَلَيْتَنِي لَمْ أَشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ۝

وَلَمْ تَكُن لَّهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ مِن دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ۝

هَٰذَاكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا

1. ఈ బ్రాకెట్ ఇబ్నె-కసీ'ర్‌లో ఇవ్వబడింది.

(రక్షణ) కేవలం అల్లాహ్, ఆ సత్యవంతునిదే! అయినే ప్రతిఫలం ఇవ్వటంలో ఉత్తముడు మరియు అత్తము అంతిమ ఫలితం ఇచ్చేవాడు.

45. మరియు వారికి ఇహలోక జీవితాన్ని¹ ఈ ఉపమానం ద్వారా బోధించు: మేము ఆకాశంనుండి నీటిని కురిపించినప్పుడు, దానిని భూమిలోని చెట్టాచేమలు పీల్చుకొని (పచ్చగా పెరుగుతాయి). ఆ తరువాత అవి ఎండి పొట్టుగా మారిపోయినప్పుడు, గాలి వాటిని చెల్లాచెదురు చేస్తుంది. మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్‌యే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

46. ఈ సంపదా మరియు ఈ సంతానం, కేవలం ఐహిక జీవితపు అలంకారాలు మాత్రమే. కాని శాశ్వతంగా నిలిచేవి సత్కార్యాలే! అవే నీ ప్రభువు దృష్టిలో ప్రతిఫలానికి ఉత్తమమైనవి మరియు దానిని ఆశించటానికి కూడా ఉత్తమమైనవి.²

47. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి!) ఆ రోజున మేము పర్యటాలను చలించజేస్తాము.³ మరియు నీవు భూమిని చదునైన మైదానంగా చూస్తావు. మరియు మేము ఒక్కడిని కూడా

وَحَيْرٌ عَقْبًا

وَأَضْرِبْ لَهُمْ مَثَلِ الْحَيَوَاتِ الدُّنْيَا كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ شَيْبًا تُرْوَى الرِّيَاحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا

الْمَالِ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا

وَيَوْمَ نَسْفُتُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارْرَةً وَحَرَّرْنَاهُمْ فَاكْمُ نُحَادٍ رَمِيمٍ أَحَدًا

1. ఇహలోక జీవితం ఈ విధంగా బోధింపబడుతోంది: అల్లాహుతా'అలా! ఆ ఏకైక ఆరాధ్యుడు, సర్వశక్తిమంతుడు, కోరితే మనజీవితాలను, పక్షం కురిసినప్పుడు కళకళలాడే పంటపొలాల మాదిరిగా చేయగలడు. లేదా ఎండిన పొట్టుగా మార్చి గాలికి ఎగురవేయగలడు. కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)యే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు. ఇటువంటి వాక్యాలకు చూడండి, 10:24, 39:21, 57:20 మొదలైనవి.
2. సత్కార్యాలంటే మంచిపనులు; అల్లాహ్ (సు.తా.) నియమించిన విధు (ఫర్జ్)లు వాజిబాత్లు, దైవప్రసక్త సంప్రదాయాలు (సునన్), అదనంగా చేసే మంచిపనులు (నవాఫిల్). ఇంతే గాకుండా నిషేధించబడిన వాటి నుండి మూలంగా ఉండటం కూడా సత్కార్యాలలోనే లెక్కించబడుతుంది. ఇంకా ఇటువంటి వాక్యానికి చూడండి, 19:76.
3. పర్యటాలు ఏకిన మాడివలె మారి ఎగిరిపోతూ ఉంటాయి. చూడండి, 101:5, 52:9-10, 27:88, 20:105-107 మరియు భూమిపై ఉన్న భవనాలూ, చెట్టుచేమలూ అన్నీ నాశనమై పోయి భూమి ఒక చదునైన మైదానంగా మారిపోతుంది.

విడువకుండా అందరినీ సమావేశపరుస్తాము.

48. మరియు వారందరూ నీ ప్రభువు సన్నిధిలో వరుసలలో ప్రవేశపెట్టబడతారు. (నీ ప్రభువు వారితో): “వాస్తవానికి మేము మొదటి నారి మిమ్మల్ని పుట్టించిన స్థితిలోనే¹ మీరు మా వద్దకు వచ్చారు! కాని మా ముందు హాజరయ్యే ఘడియను మేము నియమించలేదని మీరు భావించేవారు కదా!” అని పలుకుతాడు.

49. మరియు కర్మపత్రం వారి ముందు ఉంచబడినపుడు, ఆ అపరాధులు, అందులో ఉన్నదానిని చూసి భయపడటాన్ని సేపు చూస్తావు. వారు ఇలా అంటారు: “అయ్యో! మా దౌర్భాగ్యం ఇదేమి గ్రంథం! ఏ చిన్న విషయాన్ని గానీ, ఏ పెద్ద విషయాన్ని గానీ ఇది లెక్క పెట్టకుండా విడువలేదే!” తాము చేసిందంతా వారు తమ ఎదుట పొందుతారు. నీ ప్రభువు ఎవ్వరికీ అన్యాయం చేయడు.

50. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) మేము దేవదూతలతో: “అదమకు సాష్టాంగ పడండి.” అని చెప్పినపుడు, ఒక్క ఇబ్లీస్ తప్ప మిగతా వారందరూ సాష్టాంగపడ్డారు. అతడు జిన్నాతులలోని వాడు.² అప్పుడు అతడు తనప్రభువు ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించాడు. ఏమీ? మీరు నన్ను కాదని అతనిని మరియు అతని సంతానాన్ని స్నేహితు (సంరక్షకు)లుగా చేసుకుంటారా? మరియు వారు మీ శత్రువులు కదా! దుర్మార్గులకు ఎంత చెడ్డ ఫలితముంది. (7/8)

51. * నేను అకాశాలను మరియు భూమిని సృష్టించినప్పుడు గానీ, లేదా స్వయంగా వారిని

وَعَرَضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَافًى لِّقَدْ جَعَلْنَاكُمْ إِنَّمَا
خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ لَنَ كَفَّيْلٌ
لَّكُمْ مَوْعِدًا ۝

وَوَضِعَ الْكِتَابَ فَتَرَىٰ الْمُجْرِمِينَ
مُسْفَحِينَ بِمَعَادِنِهِمْ وَيَقُولُونَ يُوَيْلَتَنَا مَا لَ
هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً
إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَحَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا
وَلَا يَظُنُّهُمْ رَبُّكَ أَحَدًا ۝

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا
إِلَّا إِبْلِسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ
رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ
وَهُمْ لَكُمْ عَدَاوَةٌ يَسِّرُ لِلظَّالِمِينَ بَدَ ۝

مَا أَشْهَدُ لَهُمُ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

1. ఇట్టి వాక్యానికి చూడండి, 6:94.

2. ఇబ్లీస్ దైవదూత కాదు జిన్నాతుడు అని ఇక్కడ విశదమౌతోంది. ఇంకా చూడండి, 2:31-34.

(ఘై'తాసులను) సృష్టించి నవ్వుడు గానీ వారిని సాక్షులుగా పెట్టలేదు. మార్గం తప్పించే వారిని నేను (అల్లాహ్) సహాయకులుగా చేసుకునేవాడనుకాను.

52. మరియు (జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి!) ఆ దినమున ఆయన (అల్లాహ్) వారితో: "మీరు నా భాగస్వాములని భావించిన వారిని పిలవండి!" అని అన్నప్పుడు, వారు (భాగస్వాములుగా భావించిన) వారిని పిలుస్తారు, కాని వారు వారికి జవాబివ్వరు. మరియు మేము వారిమధ్య ఒక షెద్దలోతైన వినాశగుండాన్ని నియమించి ఉంటాము.

53. మరియు ఆ అపరాధులు సరకాగ్నిని చూసి వారు తప్పక అందులో పడవలసి ఉన్నదని తెలుసుకుంటారు. మరియు వారు దానినుండి తప్పించుకోవటానికి ఎలాంటి ఉపాయం పొందరు.

54. మరియు నిశ్చయంగా, మేము ఈ ఖుర్రాన్ లో, మానవులకు, ప్రతివిధమైన ఉపమానాన్ని వివరించాము. కాని మానవుడు పరమ జగదాలమారి!

55. మరియు వారి ముందుకు మార్గదర్శకత్వం వచ్చినప్పుడు, దానిని విశ్వసించకుండా మరియు తమ ప్రభువు సన్నిధిలో క్షమాభిక్ష కోరకుండా ఉండటానికి వారిని అటంకపరిచిందేమిటి? వారి పూర్వికుల మీద పడిన (ఆపద) వారి మీద కూడా పడాలనో, లేదా ఆ శిక్ష ప్రత్యక్షంగా వారిపైకి రావాలనో వేచి ఉండటం తప్ప?

56. మరియు మేము సందేశహరులను కేవలం శుభవార్తలు అందజేసే వారిగా మరియు

وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتَ مُتَّبَعًا لِلْمُضِلِّينَ
عَصْدًا ۝

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ
فَتَدْعُوهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا
بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ۝

وَرَأَى الْكُفْرَ مُؤَنَّا تَارَ فَنُظِّمُوا لَهُمْ مُوَابِقُهَا
وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ۝

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ
مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدًّا ۝

وَمَا نَمَعُ النَّاسَ أَنْ يُلَاقُوا أَذْجَاءَهُمُ الْهُدَى
وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ
الْأُولَىٰ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ۝

وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَّا رُسُلًا بَشَرًا

1. అంటే భూమ్యాకాశాలను మరియు (వారిని) ఘై'తాసులను సృష్టించినప్పుడు, వారు (ఘై'తాసులు) షనికిలో లేరు. అల్లాహ్ (సు.తా.)యే వారిని సృష్టించాడు.

హెచ్చరికలు చేసే వారిగా మాత్రమే వంపుతాము. మరియు సత్యతిరస్కారులు, సత్యాన్ని ఖండించటానికి నిరర్థకమైన మూలలతో వాడులాడుతారు. మరియు నా సూచనలను మరియు హెచ్చరికలను హాస్యంగా తీసుకుంటారు.

57. మరియు తన ప్రభువు సూచనలతో హితబోధ చేయబడినపుడు, వాటికి విముఖుడై తనచేతులారా చేసుకొని పంపినదాన్ని (దుష్పరిణామాన్ని) మరచిపోయే ప్యక్తికంటే, పరమ దుర్మార్గుడెవడు? వారు దానిని (ఘర్జిస్తారు) అర్థంచేసుకోకుండా మేము వారి హృదయాల మీద తెరలువేసిఉన్నాము మరియు వారి చెవులకు చెవుడుకలిగించాము. కావున, నీవు వారిని సన్మార్గం వైపునకు పిలిచినా వారెన్నటికీ సన్మార్గం వైపునకు రాలేరు.

58. మరియు నీ ప్రభువు క్షమాశీలుడు. కారుణ్యమూర్తి. ఆయన వారి దుష్కర్మల ఫలితంగా వారిని పట్టుకోదలిస్తే, వారిపై తొండరగానే శిక్ష పంపిఉండేవాడు. కాని వారికొక నిర్దిష్ట సమయం నిర్ణయించబడి ఉంది, దానినుండి వారు ఏ విధంగానూ తప్పించుకోలేరు.¹

59. మరియు (ఆ సగరాల వారు) దుర్మార్గం చేసినందుకు మేము నాశనం చేసిన సగరాలు ఇవే! మరియు వారి నాశనం కొరకు కూడా మేము ఒక సమయాన్ని నిర్ణయించిఉన్నాము.

60. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) మూసా తన సేవకునితో ఇలా అన్నది: “రెండు సముద్రాల సంగమ స్థలానికి చేరసంత వరకు

وَمُنذِرِينَ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ
لِيُخْصُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا إِلَهًا
وَمَا أَنْذَرُوا هُرُورًا ۝

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ
عَنْهَا وَنَسِيَ مَا كُنَّ آيَاتُهُ إِذَا جَعَلْنَا عَلَى
قُلُوبِهِمْ كِتَابًا أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ
وَقْرًا وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى فَلَنْ يَهْتَدُوا
إِذْ أَلْبَسْنَا ۝

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤْخَذُ بِهِ
كَبَبُ الْعَجَلِ لَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ لَهُمْ مَوْعِدًا
يَعْلَمُونَ وَأَمِنْ دُونِهِ مَوْعِدًا ۝

وَتِلْكَ الْقُرَى الَّتِي أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا
لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا ۝

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَاءَكُمْ
الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ۝

1. ఇటువంటి ఆయతులకు చూడండి, 16:61 మరియు 35:45.

2. ఈ యువకుడే యూసాఅ' బిన్-నూస్, మూసా ('అ.స.) తరువాత, అతను తనజాతి వారికి నాయకత్వాన్ని వహించారు.

నేను నా ప్రయాణాన్ని ఆపను.¹ నేను సంపత్తురాలి
తరబడి సంచరిస్తూ ఉండవలసినా సరే!”²

61. ఆ పిదప వారిద్దరు ఆ (రెండు సముద్రాల) సంగమ స్థలానికి చేరినప్పుడు, వారి చేపను గురించి మరిచిపోయారు. అది వారినుండి తప్పించుకొని వేగంగా సముద్రం లోకి - సొరంగం గుండా పోయినట్లు³ - దూసుకుపోయింది.

62. ఆ పిదప వారు మరికొంత యుందుకు పోయిన తరువాత, అతను (మూసా) తన సేవకునితో ఇలా అన్నాడు: “మన భోజనం తీసుకురా! వాస్తవానికి మనం ఈ ప్రయాణంలో చాలా ఆలసిపోయాము.”

63. (సేవకుడు) ఇలా అన్నాడు: “చూశారా! మనం ఆ బండ మీద విశ్రాంతి తీసుకోవటానికి అగినపుడు వాస్తవానికి నేను చేపను గురించి పూర్తిగా మరచిపోయాను. నైతాను తప్ప మరెవ్వడూ నన్ను దానిని గురించి మరపింపజేయలేదు. అది విచిత్రంగా సముద్రంలోకి దూసుకొని పోయింది!”

64. (మూసా) అన్నాడు: “అదే కదా, మనం కోరుతున్నది (వెతుకుతున్న స్థానం)!” ఆ పిదప వారిరువురు తమ అడుగుజాడలను అనుసరిస్తూ వెనుకకు మరలిపోయారు.

65. అప్పుడు వారు మా దాసులలో ఒక

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنَهُمَا نَبَيًّْا لَهُمَا فُتُوهُمَا فَاتَّخَذَ
سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ۝

فَلَمَّا آجَاوَا قَالُوا لِقَدِ اسْتَعَاذْنَا مِنَ الْقَدِّينَ إِنَّا
سَرَرْنَا هَذَا تَصَبُّا ۝

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَبَيْتُ
الْحَوْتَ وَمَا أُمْسِيْنِي إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ
وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ۝

قَالَ ذَٰلِكَ مَا كُنَّا لَنَمْلِكُ فَأَرْسَلْنَا عَلَىٰ أَرْهَامِنَا
قَصَصًا ۝

فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ جِمَّةً مِنْ عَشِيرَتِهِ

1. ఈ సంగమ స్థానం అట్లా అభాతం మరియు సోయబ్ అభాతం రెండు పచ్చి ఎర్ర సముద్రం (రెడ్ సీ)లో కలిసే సంగమం కావచ్చని వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం.
2. మూసా (అ.స.) ఒకనితో ఒకసారి: 'నాకు మించిన జ్ఞానపంతుడు ఇప్పుడు ఎవ్వడూ లేడు!' అని అంటారు. అది అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సచ్చదు. అప్పుడు అల్లాహుం తాలా అతనితో రెండు సముద్రాల సంగమంలో నీపు: 'నిన్ను మించిన జ్ఞానిని పొందగలవు.' అని దివ్యజ్ఞానం ద్వారా తెలుపుతాడు. అప్పుడతను (అ.స.) ఆ జ్ఞాని అవ్వేషణలో బయలుదేరుతారు.
3. “తన త్రోవను సొరంగంగా చేసుకుంటూ.” (ఇది ముహమ్మద్ జానాగథి గారి తాత్పర్యం). నైన ఉన్నది నోబుల్ ఖుర్ఆన్ తాత్పర్యము.

దాసుణ్ణి (అచ్చట) చూశారు. మేము అతనికి మా అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించి, ¹ అతనికి మా తరఫునుండి విశిష్ట జ్ఞానం నేర్పిఉన్నాము.²

66. మూసా అతని ('భి'ద్ర)తో అన్నాడు: "నీకు నేర్పబడిన జ్ఞానాన్ని నీవు నాకు నేర్పుటకై నేను నిన్ను అనుసరించవచ్చునా?"

67. అతను జవాబిచ్చాడు: "నీవు నాతోపాటు ఏ మాత్రం సహసం వహించలేవు!

68. "అసలు నీకు తెలియని విషయాన్ని గురించి నీవెట్లు సహసం వహించగలవు?"

69. (మూసా) అన్నాడు: "అల్లాహ్ కోరితే! నీవు నన్ను సహసశీలునిగా పొందగలవు. నేను నీ యొక్క ఏ ఆజ్ఞానూ ఉల్లంఘించను!"

70. అతను అన్నాడు: "ఒకవేళ నీవు నన్ను అనుసరించటానికే నిశ్చయించుకుంటే, స్వయంగా నేనే నీతో ప్రస్తావించనంతవరకు నీవు నన్ను, ఏ విషయాన్ని గురించి కూడా ప్రశ్నించకూడదు."

71. ఆ పిదప వారిద్దరూ బయలుదేరారు. చివరికి వారిద్దరు పడవలో ఎక్కినపుడు అతను పడవకు రంధ్రంచేశాడు. (మూసా) అతనితో అన్నాడు: "ఏమీ? పడవలో ఉన్నవారిని ముంచి వేయటానికా, నీవు దానిలో రంధ్రంచేశావు? వాస్తవానికి, నీవు ఒక దారుణమైన పని చేశావు!"

72. అతను అన్నాడు: "నేను నీతో అసలేదా? నీవు నాతోపాటు ఏ మాత్రం సహసం వహించలేవని?"

وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا ۝

قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰ أَن تُعَلِّمَنِي
مِمَّا عَلَّمْتَٰ رَبُّكَ ۝

قَالَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ۝

قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي
لَكَ أَمْرًا ۝

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ
أُحَدِّثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ۝

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ
أَفَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا
إِمْرًا ۝

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝

1. రోహ్మాతున్: అంటే ఇక్కడ ప్రత్యేక అనుగ్రహాలు అని కొందరు వ్యాఖ్యాతలు అన్నారు. మరియు చాలా మంది వ్యాఖ్యాతలు దీనిని ప్రవక్త పదవిగా వ్యాఖ్యానించారు.

2. అల్లాహుతా'అలా 'భి'ద్ర ('అ.స.)కు ప్రవక్తపదవినే గాక, తన వైపు నుండి విశిష్ట జ్ఞానం కూడా ప్రసాదించాడు.

73. (మూసా) అన్నాడు: “మరచిపోయి చేసిన దానికి నన్ను తప్పుపట్టకు. నేను చేసినదానికి నా పట్ల కఠినంగా వ్యవహరించకు!”

74. ఆ పిదప వారు తమ ప్రయాణం సాగించగా వారికి ఒక బాలుడు కలిశాడు. అతను వానిని (ఆ బాలుణ్ణి) చంపాడు. (అది చూసి) మూసా అన్నాడు: “ఏమీ? ఒక అమాయకుడిని చంపావా? అతడు ఎవ్వడినీ (చంపలేదే)! వాస్తవానికి నీవు ఒక ఘోరమైన పని చేశావు!”

75. (*) అతను (‘ఖి’ద్ర్) అన్నాడు: “నేను నీతో అసలేదా, నిశ్చయంగా, నీవు నాతోపాటు ఏ మాత్రం సహనం వహించలేవని?”

76. (మూసా) అన్నాడు: “ఇక ముందు దేన్ని గురించి అయినా నిన్ను అడిగితే నన్ను నీతోపాటు ఉండనివ్వకు. వాస్తవానికి నీవు, నా తరఫునుండి ఇంతవరకు చాలినన్ని సాకులు స్వీకరించావు.”

77. ఆపిదప వారిద్దరూ ముందుకు సాగి పోయి ఒక సగరం చేరుకొని ఆ సగరవాసులను భోజనమడిగారు. కాని వారు (ఆ సగరవాసులు) వారిద్దరికీ ఆతిథ్యమివ్వటానికి నిరాకరించారు. అప్పుడు వారక్కడ కూలిపోసున్న ఒక గోడను చూశారు. అతను (‘ఖి’ద్ర్) దానిని మళ్ళి నిలబెట్టాడు. (మూసా) అన్నాడు: “నీవు కొరితే దానికి (ఆ శ్రమకు) ప్రతిఫలం (వేతనం) తీసుకొని ఉండవచ్చు కదా!”

78. అతను (‘ఖి’ద్ర్) అన్నాడు: “ఇక నేనూ- నీవూ విడిపోవలసిన (సమయం) వచ్చింది. ఇక నీవు

قَالَ لَا تَأْخُذْ بِمِآسِيَّتِي وَلَا تَرْهَقْنِي
مِنْ أَمْرِي عُزْرًا ۝

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا الْتَمَا عَلِمَا فَعَقَلَهُ ۖ قَالَ
أَفَعَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ
جِئْتَ شَيْئًا ثَكُورًا ۝

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ
صَبْرًا ۝

قَالَ إِنْ سَأَلْتَهُ عَن شَيْءٍ بَعْدَ هَٰذَا فَلْيُصِرِّنِي
قَدْ بَلَغْتَ مِن لَدُنِّي عُذْرًا ۝

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا الْتَمَا فَلَمْ يَلْبِثَا أَنْ
يُصِغِفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا أُسُودَ
أَنْ يَنْقُصَ فَأَقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَكُونَتْ
عَلَيْهِ أَجْرًا ۝

قَالَ هَذَا فِرَاقِي بَيْنِي وَبَيْنَكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
وَبَارِكْ لَهُ فِي كُلِّ صَبْحٍ وَمَشَاءٍ ۝

1. ప్రైవేటువక్త (సంఘం) ప్రవచనం: ‘అల్లాహుజ్జా’ అలాసు మరియు పరలోకాన్ని విశ్వసించే వాడు, తన అతిథిని అదరించాలి, ఆతిథ్యమివ్వాలి.’ (ప్రొ’డ్ అల్-ఖిదీర్, షే’ర్ అల్-జామి’ అ’స్స’గిర్-5/209).

సహసుం పహించలేకపోయిన విషయాల వాస్తవాలను (తత్వాలను) గురించి నీకు తెలుపుతాను.

79. “ఇక ఆ నావ విషయం: అది సముద్రంలో పనిచేసుకునే కొందరు పేదవారిది. కావున దానిలో లోపం కలిగించగోరాను; ఎందుకంటే వారి వెనుక ఒక క్రూరుడైన రాజు ఉన్నాడు. అతడు (లోపంలేని) ప్రతి నావను బలవంతంగా తీసుకుంటాడు.

80. “ఇక ఆ బాలుని విషయం: అతని తల్లి దండ్రులు విశ్వాసులు. అతడు తన సత్య తిరస్కారం మరియు తలచిరుసుతనం వలన వారిని బాధిస్తాడని భయపడ్డాము.

81. “కావున వారిద్దరి ప్రభువు వారికి అతనికి బదులుగా అతనికంటే ఎక్కువ నీతిమంతుడు మరియు కారుణ్యం గలవాడిని ఇవ్వాలని కోరాము.

82. “ఇక ఆ గోడ విషయం: అది ఈ పట్టణంలోని ఇద్దరు అనాథ బాలురకు చెందినది. దానిక్రింద వారి ఒక నిధి (పాతబడి) ఉంది. మరియు వారి తండ్రి పుణ్యపురుషుడు. ఆ ఇద్దరు బాలురు యుక్తవయస్కులైన పిదప - నీ ప్రభువు కారుణ్యంగా - తమ నిధిని, వారు త్రవ్వి తీసుకోవాలని, నీ ప్రభువు సంకల్పం. ఇదంతా నా అంతట నేను చేయలేదు. నీవు సహసం పహించలేని విషయాల వాస్తవం (తత్వం) ఇదే!”

83. మరియు వారు నిన్ను జు‘ల్-ఖర్నైన్ ను¹ గురించి అడుగుతున్నారు. వారితో అను: “అతనిని గురించి జ్ఞాపకముంచుకోదగిన విషయాన్ని నేను మీకు వినిపిస్తాను.”

84. నిశ్చయంగా మేము అతని (అధికారాన్ని)

مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسِيكِينَ يَعْمَلُونَ فِي
الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ
يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا

وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا
أَنْ يُرَاهُمَا طَغْيَاءً وَلَافِرًا

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكَوَةً
وَأَقْرَبَ رُحْمًا

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي
الْبَدْيَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزُ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا
صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْرِجَا
كَزَّهُمَا لِحِمَّةٍ مِّنْ رَبِّكَ وَمَا فَعَلْتَهُ عَنْ أَمْرِي
ذَٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا

وَيَسْأَلُونَكَ عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُمُ
مِّنْهُ ذِكْرًا

إِنَّا مَكِّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَاتَّخَذَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ

1. జు‘ల్-ఖర్నైన్ అంటే రెండు కొమ్ములున్నవాడు.

భూమిలో స్థాపించాము. మరియు అతనికి ప్రతి దానిని పొందే మార్గాన్ని చూపాము.¹

85. అతను ఒక మార్గం మీద పోయాడు.

86. చివరకు సూర్యుడు అస్తమించు (సట్లు కనబడే) స్థలానికి చేరాడు. దానిని (సూర్యుణ్ణి) సల్లీబీ బురదవంటి నీటిచెలినులో మునుగుతున్నట్లు చూశాడు.² మరియు అక్కడొక జాతివారిని చూశాడు. మేము అతనితో అన్నాము: ³ “ఓ జుల్-ఖర్నైన్! నీవు వారిని శిక్షించవచ్చు, లేదా, వారియెడల ఉదారవైఖరిని అవలంబించవచ్చు!”

87. అతను అన్నాడు: “ఎవడైతే దుర్మార్గం చేస్తాడో మేము అతనిని శిక్షిస్తాము. ఆ పిదప అతడు తన ప్రభువు వైపునకు మరలింప బడతాడు. అప్పుడు ఆయన అతనికి ఘోరమైన శిక్ష విధిస్తాడు.

88. “ఇక ఎవడైతే! విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తాడో అతనికి మంచి ప్రతిఫలముంటుంది. మేము అతనిని అజ్ఞాపించినపుడు, సులభతరమైన అజ్ఞనే ఇస్తాము.”

89. తరువాత అతను మరొక మార్గం మీద పోయాడు.

سَبَّحًا

فَاتَّبَعَ سَبَبًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَرْجُبُ
عَنِ حَيْثُ وَوَجَدْنَاهَا قَوْمًا فَتَنَّا
الْعَرَبِينَ إِنَّمَا أَنْتَ مُعَذِّبٌ وَإِنَّمَا أَنْتَ
فِيهِمْ حَسْبُ

قَالَ إِنَّمَا مِنْ ظُلْمٍ فَسَوْفَ نَعْتَبُ بِهِ تَعْرِذُ إِلَىٰ
رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نَكِرًا

وَأَنَّا مِنَّا وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءُ الْحَسَنَىٰ
وَسَنَقُولُ لَهُ مِنَّا إِنَّمَا يَكْرِأُ

سَبَّحًا

1. అన్-నబబు: అంటే త్రాడు. ఇక్కడ తాను కోరిన దానిని పొందే మార్గాన్ని అన్వేషించడమని అర్థం.

2. 'బునున్': సముద్రం లేక చెలిను. 'హుమిఅతిన్': బురద.

వజ్రద: పొందాడు, చూశాడు, కనుగొన్నాడు. అతడు పూర్తి పశ్చిమ దిశకు పోయిన తరువాత అక్కడ ఒక సముద్రం లేక చెలినును చూశాడు. దాని నీరు సల్లీబీ బురదగా కనిపించింది. దాని తరువాత అతనికి ఏమీ కనిపించక అస్తమయ్యే సూర్యుడు మాత్రమే కనిపించాడు. సముద్రపు ఒడ్డున నిలబడి అస్తమించే సూర్యుణ్ణి చూస్తే, సూర్యుడు ఆ సముద్రంలో మునిగిపోతున్నట్లు కనబడటం మనం చూస్తున్న విషయమే! భూమి గుండ్రంగా ఉన్నదనటానికి ఇదొక నిదర్శనం.

3. ఖుల్వా: మేమున్నాము. అంటే అజ్ఞాహుంత్ అలా అతనికి వ 'హీ ద్వారా తెలిపాడు. అంటే, అతడు ప్రవక్త కావచ్చని కొందరు భావిస్తారు. అతనిని ప్రవక్తగా పరిగణించని వారు; ఆ కాలపు ప్రవక్త ద్వారా అతనికి సందేశం ఇవ్వబడిందని అంటారు.

90. చివరకు సూర్యుడు ఉదయించు (నట్లు కనపడే) స్థలానికి చేరాడు. అక్కడ అతను దానిని (సూర్యుణ్ణి) ఒక జాతిపై ఉదయించడం చూశాడు. వారికి మేము దాని (సూర్యుని) నుండి కాపాడు కోపటానికి ఎలాంటి చాటు(రక్షణ) నివ్వలేదు.¹

91. ఈ విధంగా! వాస్తవానికి, అతనికి (జూ'ల్-ఖర్నైన్ కు) తెలిసిఉన్న విషయాలను గురించి మాకు బాగా తెలుసు.

92. ఆ తరువాత అతను మరొక మార్గం మీద పోయాడు.

93. చివరకు అతను రెండు పర్వతాల మధ్య చేరాడు. వాటి మధ్య ఒక జాతి వారిని చూశాడు. వారు అతని మాటలను అతి కష్టంతో అర్థం చేసుకోగలిగారు.²

94. వారన్నారు: "ఓ జూ'ల్-ఖర్నైన్! వాస్తవానికి యూ'జూజ్ మరియు మూ'జూజ్ లు,³ ఈ భూభాగంలో కల్లోలం రేకెత్తిస్తున్నారు. అయితే నీవు మాకూ మరియు వారికీ మధ్య ఒక

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ النَّهْرِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَّمْ يَجْعَلْ لَهُم مِّنْ ذُرِّيَّتٍ مُّرْسَرَةٍ

كَذَٰلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْ خُبْرٍ

ثُمَّ اتَّبَعَ سَبِيلًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَّا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا

قَالُوا يٰذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مُسْغَرُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا

1. ఆ జాతివారు ఇంట్లో నివసించేవారు కాదు. మైదానాలలో నివసించేవారు. మరియు వారు బట్టలు కూడా ధరించకుండా నివసించే అదివాసులు.

2. ఆ జాతి వారు తమ భాష తప్ప ఇతరుల భాషను అర్థం చేసుకోలేరు. కావున వారు అతని మాటలను అర్థం చేసుకోలేక పోయారు.

3. వీరి గాథ బైబిల్ లో కూడా పేర్కొనబడింది. చూడండి. యెహెజ్కేలు (Ezekiel), 38:2 మరియు 39:6. ఇంకా ఇతర చోట్లలోకూడా వీరి విషయం పేర్కొనబడింది. చూడండి. యోహాను ప్రకటన (Revelation of St. John), 20:8.

దాదా మంచి వ్యాఖ్యాతలు వీరిని మంగోలులు లేక టాటార్లు (Mongols or Tatars) కావచ్చని అంటారు. వీరు అసత్యవాదులు మరియు అంతిమ గడియకు ముందు భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించి మానవ నాగరికతను నాశనం చేస్తారు. ఇంకా చూడండి, 21:96-97. వాస్తవం అల్లాహ్ (సు.తా.) కే తెలుసు. 'స'హ'హ్ బు'ఖారీ మరియు ముస్లింలలో ఇలా ఉంది: 'యూ'జూజ్ మూ'జూజ్ లు,' రెండు మానవ జాతులు. వారి సంఖ్య ఇతర మానవుల కంటే అధికముగా ఉంటుంది. మరియు వారితోనే సరకం అత్యధికంగా సిండుతుంది.

అడ్డుగోడను నిర్మించటానికి, మేము సీకేమైనా శుల్కం చెల్లించాలా?”

95. అతను అన్నాడు: “నా ప్రభువు ఇచ్చిందే నాకు ఉత్తమమైనది. ఇక మీరు మీ శ్రమ ద్వారా మాత్రమే నాకు సహాయపడితే, నేను మీకూ మరియు వారికీ మధ్య అడ్డుగోడను నిర్మిస్తాను.

96. “మీరు నాకు ఇసుపముద్దలు తెచ్చి ఇవ్వండి.” అతను ఆ రెండు కొండల మధ్య ఉన్న సందును మూసిన తరువాత వారితో అన్నాడు: “అగ్ని రగిలించండి.” దానిని ఎర్రని నిప్పుగా మార్చిన తరువాత, అన్నాడు: “ఇక కరిగిన రాగిని తీసుకురండి, దీనిమీద పోయటానికి.”

97. ఈ విధంగా వారు (యా'జూజ్ మరియు మూ'జూజ్లు) దానిపై సుండి ఎక్కి రాలేక పోయారు. మరియు దానిలో కన్నం కూడా చేయలేక పోయారు.

98. అతను (జు'ల్-ఖర్నైన్) అన్నాడు: “ఇది నా ప్రభువు యొక్క కారుణ్యం. కాని నా ప్రభువు వాగ్దానపు ఘడియ వచ్చినపుడు ఆయన దీనిని బూడిదగా మార్చివేస్తాడు. మరియు నా ప్రభువు వాగ్దానం నిజమైతీరుతుంది.” (1/8)

99. * మరియు ఆ (యా'జూజ్ మరియు మూ'జూజ్లు బయటికి వచ్చిన) రోజు, మేము వారిని అలలవలే ఒకరిమీద ఒకరు పడటానికి పదిలివేస్తాము. మరియు బాకా ('సూర్) ఊదబడి నప్పుడు, వారందరినీ ఒకచోట సమావేశపరుస్తాము.

100. మరియు ఆ రోజున వేము సత్యతీరస్కారులకు సరకాన్ని స్పష్టంగా చూసేందుకు వారి ముందుకు తెస్తాము.

101. అలాంటి వారికి, ఎవరి కన్నులైతే.

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ
بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ۝

أَتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّلَافِينَ
قَالَ نَفَخُوا هَاتِي حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ أَتُونِي
أَقْرِعْ عَلَيْهِ قِطْرًا ۝

فَمَا السَّطَاعُونَ أَن يُظْهِرُوا وَمَا السَّطَاعُونَ ۝

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي
جَعَلَهُ دَكَّاءَ ۚ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ۝

وَوَرَكْنَا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ يَوْمَئِذٍ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ
فِي الصُّورِ نَجَعْنَاهُمْ جُمُعًا ۝

وَعَرَّضْنَاهُمْ لِئَلَّا يُرْمَوْا وَلَئَكِنَّهُمْ لَفِي غَرَضًا ۝

لِأَنَّهُنَّ كَانَتْ آيَاتُهُمْ فِي غَطَاٍ عَن ذِكْرِي

మూ హితోపదేశం పట్ల కప్పబడిఉండెనో మరియు వారికి, ఎవరైతే (దానిని) ఏ మాత్రము విసదానికి కూడా ఇష్టపడలేదో!

102. ఏమీ? ఈ సత్యతిరస్కారులు నన్ను పదలి, నా దాసులను తమ స్నేహితులుగా (సంరక్షకులుగా) చేసుకోసగలరని భావించారా? నిశ్చయంగా, మేము సత్యతిరస్కారుల అతిథ్యం కొరకు సరకాన్ని సిద్ధపరచిఉంచాము.

103. వారితో అను: “కర్మలను బట్టి అందరికంటే ఎక్కువ నష్టపడే వారు ఎవరో మీకు తెలుపాలా?

104. “ఎవరైతే ఇహలోక జీవితంలో చేసే కర్మలన్నీ వ్యర్థమైనా, తాము చేసేవన్నీ సత్కార్యాలే అని భావిస్తారో!

105. “ఏలే తమ ప్రభువు సూచనలను మరియు ఆయనను కలుసుకోవలసి వున్నదనే విషయాన్ని తిరస్కరించిన వారు. కావున వారి కర్మలన్నీ వ్యర్థమయ్యాయి. కాబట్టి మేము వుసరుత్థాసదినమున వారి కర్మలకు ఎలాంటి విలువ (తూకము) నివ్వము.

106. “అదే వారి ప్రతిఫలం, సరకం! ఎందుకంటే వారు సత్యాన్ని తిరస్కరించారు మరియు నా సూచనలను మరియు నా సందేశహరులను పరిహసించారు.

107. “నిశ్చయంగా, ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో! వారి అతిథ్యం కొరకు ఫిర్దౌస్ స్వర్గపనాలు ఉంటాయి.

108. “వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు.

وَكَلُوا لِيَسْتَطِيعُوا سَبْعًا ۝

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ دُونِي أَوْلِيَاءَ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ۝

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ۝

الَّذِينَ ضَلَّ سَبِيلُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يُحْسِبُونَ أَنََّّهُمْ مُجْتَنِبُونَ ضُلَالًا ۝

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا تُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَزَنًا ۝

ذَٰلِكَ جَزَاءُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْكِتَابِ وَالْحَدِّثِ وَالَّذِي رُسُلُهُمْ ۝

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۝

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَالًا ۝

1. జన్నతుల్ ఫిర్దౌస్: ఇది అన్నిటి కంటే ఉత్తమమైన స్వర్గం. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'మీరు ఎల్లప్పుడు జన్నతుల్ ఫిర్దౌస్ కొరకే ప్రార్థించండి.' ('స'హ'వా ము'ఖరీ).

వారు అక్కడి నుండి వేరగుటకు ఇష్టపడరు.”

109. వారితో అను: “నా ప్రభువు మాటలను వ్రాయటానికి, సముద్రమంతా సిరాగా మారి పోయినా - నా ప్రభువు మాటలు పూర్తికాక ముందే - దానికి తోడుగా దానినంటి మరొక సముద్రాన్ని తెచ్చినా, అది కూడా తరిగి పోతుంది.”

110. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇంకా ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నేను కూడా మీలాంటి ఒక మాసపుడనే! నాపై దివ్యజ్ఞానం (వహీ) అవతరింపజేయబడింది. నిశ్చయంగా, మీ ఆరాధ్య దేవుడు ఆ ఏకైక దైవం (అల్లాహ్) మాత్రమే! కావున తన ప్రభువును కలుసుకోవాలని అశించేవాడు సత్కార్యాలు చేయాలి. మరియు ఆరాధనలో తన ప్రభువుతో పాటు మరెవ్వరినీ భాగస్వాము (షరీక్)లుగా కల్పించుకోరాదు.”

قُلْ كَوْنَانِ الْبَحْرُ مَدَدَ الْكَلِمَاتِ رَبِّي لَنفَعَا الْبَعْرُ
مَبْلُ أَنْ تُفْعَدَ كَلِمَاتِ رَبِّي وَلَوْ جِئْتَا بِشِطْلِهِ مَدَدًا ۝

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ الْكَلِمَاتُ وَإِنِّي
مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ
بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ۝

19. సూరహ్ మర్యమ్

سورة مريم

జ'అఫ్రి ఓస్ ఆఫ్.'తాలిబ్ (ర'ది.'అ.) 'హబషా (Abyssinia)కు పలస పోయినప్పుడు, 'హబషా రాజు నజాష్ (Negus) సభలో సూరహ్ మర్యం మొదటి భాగం చదివి విసిపిస్తారు. అప్పుడు వారందరి గడ్డాలు కన్నీరుతో నిండుతాయి. అప్పుడతడు అంటాడు: 'ఖుర్ఆన్ మరియు 'ఈసా ('అ.స.) తెచ్చిన గ్రంథం రెండూ ఒకే జ్యోతి యొక్క కిరణాలు.' (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్). దీని పేరు 16వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ సూరహ్ హిజ్రత్ కు దాదాపు 7-8 సంవత్సరాలకు ముందు మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 98 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఇందులో సయ్యిదా మర్యం ('అ.స.) ఆమె కుమారులు 'ఈసా ('అ.స.) ఆమె పోషకులు 'జకరియ్యా ('అ.స.) మరియు అతని కుమారులు య'హ్యా ('అ.స.)ల గాథలు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. కాఫ్-హా-యా-ఐన్-సాద్.

2. ఇది నీ ప్రభువు తన దాసుడు
'జకరియ్యాపై చూపిన కారుణ్యప్రస్థావన.

3. అతను తన ప్రభువును రహస్యంగా
(ఏకాంతంలో) మొరపెట్టుకుంటూ,

4. ఇలాప్రార్థించాడు: "ఓ నాప్రభూ! నా
ఎముకలు బలహీనమైపోయాయి మరియు నా
తల (దెంట్లుకలు) ముసలితనంవల్ల తెల్లబడి
మెరిసిపోతున్నాయి. మరియు ఓ నా ప్రభూ!
నిన్ను వేడుకొని నేను ఎన్నడూ నిష్ఫలుడను
కాలేదు!

5. "మరియు వాస్తవానికి నా తరువాత నా
బంధువులు (ఏమిచేస్తారో అని) నేను
భయపడుతున్నాను. నా భార్య గొడ్డాయి. కావున (నీ
ఆనుగ్రహంతో) నాకు ఒక వారసుణ్ణి ప్రసాదించు.

6. "అతడు నాకు మరియు య'అఖూబ్
సంతతి వారికి వారసుడవుతాడు. మరియు ఓ నా
ప్రభూ! అతనిని నీకు ప్రీతిపాత్రునిగా చేసుకో!"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كَهَلِصَّ

وَكُرِّحَتِ رَبِّكَ عَبْدُكَ زَكَّرِيَّا

إِذْ نَادَى رَبَّهُ يَدْعُوًا خَفِيًّا

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ
شَيْبًا وَاكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا

وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ رَبِّي وَأَنْتَ أَعْلَمُ
أَعْرَافَهُمْ إِنِّي مِنْ دُعَائِكَ وَكَلِّ

يُؤْتِنِي وَجَرِّثْ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا

7. (అతనికి ఇలా జవాబివ్వబడింది): “ఓ ‘జకరియ్యా! నిశ్చయంగా, మేము నీకు య‘హ్య అనే పేరుగల ఒక కుమారుని శుభవార్తను ఇస్తున్నాము. ఇంతకు పూర్వం మేము ఈ పేరు ఎవ్వరికీ ఇవ్వలేదు.”

8. (‘జకరియ్యా) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నాకు కుమారుడు ఎలా కలుగుతాడు? నా భార్య నేమో గొడ్డాలు,² మరియు నే నేమో వృద్ధాప్యంతో క్షీణించి (దుర్బలుడనై) పోయాను?”

9. ఇలా జవాబిచ్చాడు: “అలాగే అవుతుంది నీ ప్రభువు ఇలా అంటున్నాడు: ‘ఇది నాకు సులభం మరియు వాస్తవానికి ఇంతకు ముందు నీవు ఏమీ లేనప్పుడు, నేను నిన్ను సృష్టించాను కదా!’”

10. (‘జకరియ్యా) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నాకొక గుర్తును నియమించు.” ఇలా జవాబు ఇవ్వబడింది: “నీ గుర్తు ఏమిటంటే! నీవు స్వస్థతతో ఉండికూడా పరుసగా మూడు రాత్రులు (దినములు) ప్రజలతో మాట్లాడలేవు.”³

11. ఆ పిదప అతను (‘జకరియ్యా) తన ప్రార్థనాలయం నుండి బయటికి వచ్చి తన జాతి వారికి, సైగలతో ఉదయమూ మరియు సాయంత్రమూ, అయన (ప్రభువు) పవిత్రతను కొనియాడండని సూచించాడు.

12. (అతని కుమారునితో ఇలా అనబడింది): “ఓ య‘హ్య! ఈ దివ్యగ్రంథాన్ని గట్టిగా పట్టుకో.”

يَرْكُزُهَا أَنْتَ بِرُكِّهَا بِسْمِ اللَّهِ يَحْيَىٰ لَمْ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ۝

قَالَ رَبِّ إِنِّي كُنُّن فِي غُلَامٍ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ۝

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَيْئٍ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ۝

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تَكَلَّمَ النَّاسُ مَعَكَ لَيْلَالٍ سَبْعًا ۝

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ۝

يَحْيَىٰ خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَ صَبِيًّا ۝

1. చూడండి, 3:39.

2. ‘జకరియ్యా (‘అ.స.) భార్య, ముర్యమ్ (‘అ.స.) తల్లి యొక్క సోదరిమణి అని కొందరంటారు. చూడండి, 3:37 వ్యాఖ్యానం 3. మరియు కొందరు ఆమె ముర్యమ్ (‘అ.స.) తండ్రి ‘ఇస్మాన్ కూతురని అంటారు. అంటే య‘హ్య (‘అ.స.) మరియు ‘ఈసా (‘అ.స.) అక్కాచెల్లెళ్ళ కుమారులు, అంటే కజిన్లు. (‘స‘హీ‘హ్ అ‘హ్మదీన్ల ఆధారంగా, ఫుల్ల్ అల్-ఖదీర్).

3. చూడండి, 3:41.

మరియు మేము అతనికి బాల్యంలోనే వివేకాన్ని¹
ప్రసాదించాము.

13. మరియు మా తరపునుండి కనికరాన్ని,
పరిశుద్ధతను ఒసంగాము మరియు అతను
దైవభీతి గలవాడు.

14. మరియు తన తల్లిదండ్రుల పట్ల కర్తవ్య
పాలకుడు, మరియు అతను హింసాపరుడు గానీ
మరియు అవిధేయుడు గానీ కాడు.

15. మరియు అతను పుట్టినరోజూ మరియు
అతను మరణించేరోజూ మరియు అతను
బ్రతికించి మరల లేవబడేరోజూ అతనికి శాంతి
కలుగు గాక!²

16. మరియు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్)లో ఉన్న
మర్హమ్ (గాథను) ప్రస్తావించు. ఆమె తన
కుటుంబంవారిని విడిచి తూర్పుదిశలో ఒక
స్థలానికి వెళ్ళిపోయింది.

17. అక్కడ ఆమె వారి సుండి ఏకాంతంలో ఒక
అడ్డుతెర కట్టుకొని ఉండసాగింది. అప్పుడు
మేము ఆమె వద్దకు మా దూత (జిబ్రీల్)ను
పంపాము.³ అతను ఆమె ముందు సంపూర్ణ
మానవ ఆకారం (రూపం)లో ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا ۝

وَرَبًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ۝

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ مَيِّتَ وَيَوْمَ
يُبْعَثُ حَيًّا ۝

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ اتَّخَذَتْ مِنْ آهْلِهَا
مَكَانًا شَرْقِيًّا ۝

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا
رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ۝

1. ఆల్-హుక్క్: అంటే జ్ఞానం, తెలివి, నిర్ణయసామర్థ్యం, గ్రంథాన్ని ఆర్థంచేసుకునే శక్తి, మొదలైనవన్నీ అని ఇమామ్ షాకాని అభిప్రాయం.

2. ఎందుకంటే ఈ మూడుదినాలు మానవుని కొరకు ఎంతో కష్టదాయకమైనవి మరియు భయంకరమైనవి.

3. దూ'హున్: దివ్యజ్ఞానం (హు)గా భేక దానిని తెచ్చే దేవదూత జిబ్రీల్ ('అ.స.)గా ఉపయోగించబడింది. ఇక్కడ దేవదూత జిబ్రీల్ ('అ.స.)గా ఉపయోగించబడింది.

దూ'హుల్ ఖుద్స్: అని, 2:87, 253, 5:110 మరియు 16:102లో జిబ్రీల్ ('అ.స.) కొరకు నాలుగు చోట్లలో వాడబడింది.

దూ'హుల్ అమీన్: అని 26:193లో జిబ్రీల్ ('అ.స.) కొరకు వాడబడింది.

ఆల్-దూ'హు: అని ఇక్కడ, 78:38 మరియు 97:4లలో జిబ్రీల్ ('అ.స.) కొరకు మూడు చోట్లలో వాడబడింది, అవతరణలో మొదటిసారిగా 97:4లో వచ్చింది.

ఆల్-దూ'హు: అంటే దివ్యజ్ఞానం అని, 16:2, 40:15 మరియు 42:52లలో మూడు చోట్లలో వాడబడింది.

18. (మర్యమ్) ఇలా అన్నది: “ఒకవేళ నీవు దైవభీతి గలవాడవే అయితే! నిశ్చయంగా నేను నీ నుండి (రక్షింపబడటానికి) ఆసంత కరుణామయుని శరణు వేడుకుంటున్నాను.”

19. (దేవదూత ఇలా) జవాబిచ్చాడు: “నిశ్చయంగా నేను నీ ప్రభువు యొక్క సందేశహరుడను! నీకు ఒక నీతిమంతుడైన కుమారుని (సందేశాన్ని) ఇవ్వటానికి పంపబడ్డాను.”

20. ఆమె ఇలా ప్రశ్నించింది: “నాకు కుమారుడు ఎలా కలుగుతాడు? నన్ను ఏ మానవుడునూ ముట్టుకోలేదే! మరియు నేను చెడు నడవడిక గలదానిని కూడా కాను!”

21. అతను అన్నాడు: “అలాగే అవుతుంది! నీ ప్రభువు అంటున్నాడు: ‘అది నాకు సులభం! మేము అతనిని, మా నుండి ప్రజలకు ఒక సూచనగా మరియు కారుణ్యంగా పంపు తున్నాము.’ మరియు (నీ ప్రభువు) ఆజ్ఞ నెరవేరి తీరుతుంది.” (1/4)

22. * తరువాత మర్యమ్ ఆ బాలుణ్ణి గర్భంలో భరించి, అతనితో ఒక దూరమైన స్థలానికి వెళ్ళిపోయింది.

23. తరువాత ప్రసవ వేదనతో ఆమె ఒక ఖర్మూరపుచెట్టు మొదలు దగ్గరికి చేరుకొని ఇలా వాపోయింది: “అయ్యో! నా దౌర్భాగ్యం, దీనికి ముందే నేను చనిపోయివుంటే! మరియు నామరూపాలు లేకుండా సగించిపోతే ఎంత బాగుండేది!”

24. అప్పుడు క్రింది నుండి ఒక ధ్వని వినిపించింది: “నీవు దుఃఖించకు! వాస్తవంగా, నీ ప్రభువు, నీ క్రింద (దగ్గరగా) ఒక సెలయేరు సృష్టించాడు:

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتُ نَبِيًّا ۝

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا ۝

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ۝

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَىٰ هَيْنٍ ۚ وَلَنَجْعَلَ لَآيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ۝

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَدَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ۝

فَاجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَىٰ جُذُوعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَلَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَلَكْتُ نَسِيًّا مَرِيًّا ۝

فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَا تَحْزَنِينَ قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ۝

25. “మరియు నీవు ఈ చెట్టు మొదలు వట్టి ఊపితే నీపై తాజా ఖర్జూరపండ్లు రాలుతాయి.

26. “కావున నీవు తిను త్రాగు, నీ కళ్ళను చల్లబరచుకో! ఇక ఏ మానవుణ్ణి చూసినా అతనితో (సైగలతో): ‘నేను నా కరుణామయుని కొరకు ఉపవాసం ఉన్నాను, కావున ఈ రోజు నేను ఏ మానవునితో మాట్లాడను.’ అని చెప్పు.”

27. తరువాత ఆమె ఆ బాలుణ్ణి తీసుకొని తన జాతివారి వద్దకు రాగా! వారన్నారు: “ఓ మర్యమ్! వాస్తవానికి నీవు ఊహించరాని (నింద్యమైన) పని చేశావు!

28. “ఓ హరూన్ సోదరీ! ¹ నీ తండ్రి చెడ్డవాడు కాదు మరియు నీ తల్లి కూడా చెడుసడత గలది కాదే!”

29. అప్పుడామె అతని (ఆ బాలుని) వైపు సైగచేసింది. వారన్నారు: “తొట్టెలో వున్న ఈ బాలునితో మేమెలా మాట్లాడగలము?”

30. (ఆ బాలుడు) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, నేను ఆల్లాహ్ దాసుణ్ణి. ఆయన నాకు దివ్య గ్రంథాన్నిచ్చి, నన్ను ప్రవక్తగా నియమించాడు.

31. “మరియు నేనెక్కడ ఉన్నా సరే ఆయన నన్ను శుభవంతునిగా చేశాడు, నేను బ్రతికివున్నంత కాలం సమాజ్ చేయమని మరియు నిధిదాసం (జకాత్) ఇవ్వమని నన్ను ఆదేశించాడు.

32. “మరియు నన్ను నా తల్లి యెడల కర్తవ్యపాలకునిగా చేశాడు. నన్ను దౌర్జన్యపరునిగా,

وَهَزَيْتُ إِلَيْكَ بِجَذْرِ النَّخْلَةِ نُسِيطًا
عَلَيْكَ رُطَبًا جَنِيًّا ۝

فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا ۖ فَمَا تَرَيْنَ مِنَ
الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ
صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ۝

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحِيَّةً ۖ قَالُوا يَمْرُؤُا قَدْ جَاءَتْ
كِتَابًا فَزَيَّرْنَا ۝

يَا أُخْتُ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ
أُمُّكَ بَعِيًّا ۝

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ مُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي
الْهَيْدِ صَبِيًّا ۝

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ ۖ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ۝

وَجَعَلَنِي مُبْرَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ
وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ۝

وَرَزَقْنَاكَ مِنْ أَلْفِ نَهْرٍ ۖ وَجَعَلَنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ۝

1. హరూన్ సోదరీ! అంటే ఆమెకు హరూన్ అనే సవతి (అర్ధ) సోదరుడు ఉండవచ్చు, లేదా మూసా (ఆ.స.) సోదరుడు హరూన్ తో సంబంధం ఉన్నందున అలా పిలువబడి ఉండవచ్చు! తమ పంశంలలోని పిడ్డవాని పేరుతో పిలువబడటం ఆచారమే. (ఇబ్నె కసిర్ మరియు ఐసర్ అత్ తి ఫిషాసిర్), చూడండి, 3:37 వ్యాఖ్యానం 3.

దొర్చాగ్యునిగా చేయలేదు.

33. “మరియు నేను పుట్టిన రోజూ మరియు నేను మరణించేరోజూ మరియు నేను సజీవుడనై మరల లేచేరోజూ, నాకు శాంతి కలుగు గాక!”

34. ఇతనే మర్కమ్ కుమారుడు ఈసా! ఇదే సత్యమైన మాట, దీనిని గురించే వారు వాదులాడుతున్నారు (సందేహంలో పడి ఉన్నారు).

35. ఎపరినైనా కుమారునిగా చేసుకోవటం అల్లాహ్ కు తగినవని కాదు. ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు, ఆయన ఏదైనా చేయదలుచుకుంటే, దానిని కేవలం: “అయిపో!” అని అంటాడు, అంతే అది అయిపోతుంది.¹

36. (ఈసా అన్నాడు): “నిశ్చయంగా అల్లాహ్ యే నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు, కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి. ఇదే ఋజుమార్గము.”

37. తరువాత విభిన్న (క్రైస్తవ) పర్గాల వారు (ఈసాను గురించి) పరస్పర అభిప్రాయ భేదాలు నెలకొల్పుకున్నారు. కావున ఈ సత్యతిరస్కారులకు ఆ మహదినపు దర్శనం వినాశాత్మకంగా ఉంటుంది.²

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ۝

ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ۝

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَ إِذَا قُلِيَ آمُرًا فَإِنَّا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوا هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ۝

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ قَوْلًا لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدٍ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝

1. అల్లాహుతా'అలా ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు. తాను చేయదలచుకున్న దానిని: 'అయిపో!' అని అనగానే, అది అయిపోతుంది. అలాంటప్పుడు ఆయన (సు.తా.)కు సంతానపు అవశ్యకత ఎలా ఉంటుంది. అల్లాహుతా'అలాకు సంతానముందని భావించేవారు ఆయన (సు.తా.) శక్తి సామర్థ్యాలను విశ్వసించనట్లే! అది సత్యతిరస్కారం.

2. యూదులు 'ఈసా' ('అ.స.)ను మాంత్రికుడు, యూసుఫ్ సజ్జాద్ కుమారుడు అన్నారు. ప్రొటెస్టంట్ క్రైస్తవులు అతనిని అల్లాహ్ (సు.తా.) కుమారుడు అన్నారు. కేథోలిక్ తెగవారు అతను ముస్లిం దైవాలలో, అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.), జిబ్రిల్ ('అ.స.) మరియు 'ఈసా' ('అ.స.) ముస్లింలలో మూడవవారు అన్నారు. ఆర్థోడాక్స్ తెగవారు అతనిని స్వయం దేవుడు (God అల్లాహ్) అన్నారు. (ఫుల్త్ ఆల్-ఖదీర్ మరియు అయసర్ అల్-తఫాసీర్).

38. వారు మాముందు హాజరయ్యే రోజున వారి చెవులు బాగానే వింటాయి మరియు వారి కండ్లు కూడా బాగానే చూస్తాయి. కాని ఈ నాడు ఈ దుర్మార్గులు స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడి ఉన్నారు.¹

39. మరియు వారిని (రాబోయే) అపశ్చత్తాపపడవలసిన దినాన్ని² గురించి పోషించు. అప్పుడు పరిణామం నిర్ణయించబడి ఉంటుంది.³ (ఇప్పుడైతే) వారు సమయపాటులో పడి ఉన్నారు, కావున వారు విశ్వసించడం లేదు.

40. నిశ్చయంగా! భూమికి మరియు దానిపై పున్న వారికి వారసులం మేమే! వారందరూ మా వైపునకే మరలింపబడతారు.

41. మరియు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్)లో పున్న ఇబ్రాహీమ్ గాథను ప్రస్తావించు. నిశ్చయంగా అతను సత్యవంతుడైన దైవప్రవక్త.

42. అతను తన తండ్రితో ఇలా అన్నప్పుడు: “ఓ నాన్నా! వినలేని మరియు చూడలేని మరియు నీకు ఏ విధంగానూ సహాయపడలేని వాటిని, నీ బెందుకు ఆరాధిస్తున్నావు?

43. “ఓ నాన్నా! వాస్తవానికి, నా వద్దకు వచ్చిన జ్ఞానం నీ వద్దకు రాలేదు, కావున నీవు నన్ను

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْهَرْ يَوْمَئِذٍ أَنَّهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ
الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝

وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝

إِنَّا نَحْنُ رَبُّ الْأَرْضِ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ۝

وَإِذْ كُنَّا فِي الْكِتَابِ الْإِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ۝

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ۝

يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ۝

1. కాని వారి విసదం మరియు చూడడం పునరుత్థాన దినమున వారికి ఏమీ పనికి రావు.

2. యోమల్-హాన్రతి: పశ్చాత్తాపపడే దినం అంటే పునరుత్థానదినము.

3. పునరుత్థానదినమున స్వర్గానికి అర్హులైనవారిని స్వర్గానికి మరియు సరకానికి అర్హులైన వారిని సరకానికి సంపెన తరువాత మరణం ఒక గొర్రె ఆకారంలో తేబడుతుంది. దానిని స్వర్గసరకాల మధ్య నిలబెట్టబడి, స్వర్గ-సరక వాసులతో: ‘దీనిని ఎరుగుదురా?’ అని ప్రశ్నించగా వారు: ‘అవును, ఇది మరణం.’ అని అంటారు. వారి సమక్షంలో అది పధింపబడుతుంది. అప్పుడు స్వర్గవాసులతో ఇలా అనబడుతుంది: ‘స్వర్గవాసులారా! మీ కొరకు స్వర్గజీవితం కలకాలం ఉంటుంది.’ మరియు సరకవాసులతో అనబడుతుంది: ‘మీకు ఈ సరకశిక్ష ఎల్లప్పుడూ ఉంటుంది.’ మరియు మీ కెవ్వరికి ఇక చావురాదు. (‘స’హీహ్ బుఖారీ).

అనుసరిస్తే, నేను నీకు సరైనమార్గం చూపుతాను.

44. “ఓ నాన్నా! నీవు షైతాన్ ను ఆరాధించకు, నిశ్చయంగా షైతాన్ అనంత కరుణామయుణ్ణి ఉల్లంఘించాడు.

45. “ఓ నాన్నా! నిశ్చయంగా, నీవు అనంత కరుణామయుని శిక్షకు గురిఅయ్యి, షైతాను యొక్క సహచరుడవు (వలె) అయిపోతా వేమోనని నేను భయపడుతున్నాను!”

46. (అతని తండ్రి) అన్నాడు: “ఓ ఇబ్రాహీమ్! ఏమీ? నీవు నా దేవుళ్ళకు విముఖత చూపుతున్నావా? ఒకవేళ నీవిది మాసుకోకపోతే నేను నిన్ను రాళ్ళురువ్వి చంపివేస్తాను. కావున నీవు నానుండి చాలా దూరమైపో!”

47. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “నీకు సలాం! నీ కొరకు నా ప్రభువు క్షమాపణను వేడుకుంటాను.¹ నిశ్చయంగా, అయిన నా యెడల ఎంతో దయాళువు.

48. “మరియు నేను విమ్మల్ని - మరియు అల్లాహ్ కు బదులుగా మీరు ప్రార్థిస్తున్న వాటిని - అందరినీ పదలిపోతున్నాను. మరియు నేను నా ప్రభువును ప్రార్థిస్తాను. నేను నా ప్రభువును ప్రార్థించి విఫలుడనుకానని, సమ్మతించున్నాను!”

49. అతను (ఇబ్రాహీమ్) వారిని - మరియు అల్లాహ్ ను పదలి వారు ఆరాధించే వాటిని - పదలిపోయిన తరువాత మేము అతనికి ఇస్హాఖ్

يَا بَتِ اتَّبِعِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا

يَا بَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُسَبِّحَكَ عَدْلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا

قَالَ الرَّحْمَنُ إِنَّهُنَّ الْهَوَىٰ يَأْتِرْهُمُ اللَّيْلُ لَمْ يَنَلُوا لَكَ حَمَلًا وَلَا يَهْدِي بِلَيْلِكَ

قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَتَعْفُوكَ رَّبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا

وَأَعْتَزُّكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَفَىٰ إِلَّا أَكُونُ بِدَعَاؤِ رَبِّي شَاقِيًّا

فَلَبَّ أَعْتَزَّ لَهُمْ وَمَا يَعْجُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا

1. ఈ సలాం ఇక నా సంభాషణ ముగిస్తాను, అనే భావంలో ఉంది. ఎందుకంటే దీని ముందు ‘అల్ లేదు. ఇంకా ఇటువంటి సందర్భానికి చూడండి, 25:63.

2. ఈ దు‘అ - ముస్లిక్ కొరకు క్షమాపణ వేడుకోరాదని తెలియక అల్లాహ్ (సు.తా.)ను, తన తండ్రిని క్షమించమని వేడుకున్నది. కాని ముస్లిక్ కొరకు క్షమాపణ వేడుకోరాదని, తెలిసిన తరువాత, అతని తండ్రి అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విరోధుడని స్పష్టమైనప్పుడు, అతను (అ.స.) తన తండ్రి నుండి దూరమయ్యాడు. అంటే అతని క్షమాపణ కొరకు ప్రార్థించడం మానుకున్నాడు. చూడండి, 9:114.

మరియు య'అఖూబ్‌లను ప్రసాదించాము.
మరియు ప్రతి ఒక్కరినీ ప్రవక్తలగా చేశాము.

50. మరియు వారికి మా కారుణ్యాన్ని ప్రసాదించాము. వారికి నిజమైన, ఉన్నతమైన కీర్తిప్రతిష్ఠలను కలుగజేశాము.

51. మరియు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్)లో వచ్చిన మూసా గాథను ప్రస్తావించు. నిశ్చయంగా, అతను (అల్లాహ్) ఎన్నుకున్న ఒక సందేశహరుడు మరియు ఒక ప్రవక్త.

52. మరియు మేము 'తూర్ కొండ కుడివైపు నుండి అతనిని (మూసాను) పిలిచి,² అతనితో ఏకాంతంలో మాట్లాడటానికి మమ్మల్ని సమీపింపజేశాము.

53. మరియు మా కారుణ్యంతో, అతనికి తోడుగా అతని సోదరుడైన, హారూన్‌ను కూడా ప్రవక్తగా నియమించాము.

54. మరియు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్)లో వచ్చిన ఇస్మా'యీల్ గాథను ప్రస్తావించు. నిశ్చయంగా, అతను వాగ్దానాలను సత్యం చేసే (నెరవేర్చే) వాడు మరియు ఒక సందేశహరుడు మరియు ఒక ప్రవక్త.

55. మరియు అతను తన కుటుంబం వారిని నమాజ్ మరియు విధిదానం ('జకాత్)లను పాటించమని ఆజ్ఞాపించేవాడు. మరియు తన ప్రభువుకు ప్రతిపాత్రుడుగా ఉండేవాడు.

وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُم لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ۝

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَى إِذْ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ۝

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ جُنُبًا ۝

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَّحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ۝

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِذْ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ۝

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ مِن دُونِ مُضِرٍّ ۝

1. చూడండి, 22:52. రసూలున్: సందేశహరుడు - అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) తన సందేశం అవతరింపజేయుటానికి ఎన్నుకున్న ప్రవక్త. సందేశహరునిపై దివ్యగ్రంథం అవతరింపజేయు బడుతుంది, ఉదా. మూసా ('అ.స.), నబియ్యున్: ప్రవక్త - అంటే దివ్యగ్రంథ మివ్వబడక అతనికంటే ముందు వచ్చిఉన్న దివ్యగ్రంథపు సందేశాన్నే ప్రజలకు బోధించేవాడు. ఉదా. హారూన్ ('అ.స.) చూడండి, 19:53. సందేశహరులందరూ ప్రవక్తలే కాని ప్రవక్తలందరూ సందేశహరులు కారు.

2. వివరాల కొరకు చూడండి, 20:9 మరియు దాని తరువాత ఉన్న అయతులు.

56. మరియు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్)లో వచ్చిన ఇద్రీస్ గాథను ప్రస్తావించు. విశ్వయంగా, అతను సత్యవంతుడైన ప్రవక్త.

57. మరియు మేము అతనిని ఉన్నత స్థానానికి ఎత్తాము.¹

58. వారందరూ, అల్లాహ్ అనుగ్రహించిన ఆదమ్ సంతతి వారిలోని దైవప్రవక్తలలో కొందరు. మరియు వారిలో కొందరు మేము సూ'హ్ ఓడలో ఎక్కింపజేసిన వారు. మరియు కొందరు ఇబ్రాహీమ్ మరియు ఇస్మాయిల్ (య'అఖుబ్) సంతానానికి చెందిన వారున్నారు. మరియు వారిలో మేము ఎన్నుకొని సన్మార్గం చూపిన వారున్నారు. ఒకవేళ వారికి కరుణామయుని సూచన (అయాత్)లు చదివి వినిపించినప్పుడు, వారు విలపిస్తూ సాష్టాంగం (సజ్జా)లో పడి పొయేవారు. * (3/8)

59. * కాని వారి తరువాత వచ్చిన, వారి సంతతి వారు కొందరు, సమాజాలను విడిచి పెట్టి, తమ (దుష్ట) మనోవాంఛలను అనుసరించారు. కావున త్వరలోనే వారు అధోగతికి (సరకంలోకి) చేరగలరు.

60. కాని ఎవరైతే, పశ్చాత్తాపపడి మరియు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో, అలాంటి వారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు మరియు వారి కెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

61. అసంత కరుణామయుడు, తన దాసులకు వాగ్దానం చేసిన, ఆగోచర జగత్తులోని శాశ్వతమైన

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ۖ

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ۝

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ دُرِّكَاءَ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَآءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذِ اتَّخَذَ عَلَيْهِمُ الْبِيتَ الرَّحْمٰنُ خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّكَ ۖ

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ عَذَابًا ۖ

إِلَّا مَنِ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا قَدْ وَلِيَكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُلَاقُونَ فِيهَا

جَذَبًا عَدِيبَ الْآفِئَةِ وَعَدَ الرَّحْمٰنُ عِبَادَكَ

1. ఇద్రీస్ ('అ.స.) ఆదమ్ ('అ.స.) తరువాత వచ్చిన మొదటి ప్రవక్త. ఇతను సూ'హ్ ('అ.స.) లేక అతని తండ్రి యొక్క తాత. ఇస్మాయిల్ గాథలలో అతను ఆకాశంలోకి లేపుకోబడ్డారు, అని ఉంది. కాని ఖుర్ఆన్ మరియు 'స'హ'హ్ 'హదీస్'లు ఈ విషయాన్ని ధృవపరచలేదు. వాస్తవం అల్లాహ్(సు.త.)కి తెలుసు. ఇంకా చూడండి, 21:85. ఇతను బైబిల్లో Enochగా పేర్కొనబడ్డారు. చూడండి, అదికాండము - (Genesis), 5:18-19 మరియు 21-24.

స్వర్గపనాలు. నిశ్చయంగా, ఆయన వాగ్దానం పూర్తిఅయి తీరుతుంది.

62. వారందులో మీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! అనడం తప్ప ఇతర ఏ విధమైన వ్యర్థపు మాటలు విసరు. మరియు అందులో వారికి ఉదయం మరియు సాయంత్రం జీవనోపాధి లభిస్తూ ఉంటుంది.

63. మా దాసులలో దైవభీతి గలవారిని వారసులుగా చేసే స్వర్గం ఇదే!

64. (దేవదూతలు అంటారు): “మరియు మేము కేవలం నీ ప్రభువు అజ్ఞతో తప్ప క్రిందికి దిగిరాము. మా ముందున్నది, మా వెనుకనున్నది మరియు వాటి మధ్య నున్నదీ, సర్వం ఆయనకు చెందినదే! నీ ప్రభువు మరచిపోయేవాడు కాదు.

65. “ఆకాశాలకూ, భూమికి మరియు వాటి మధ్యనున్న సమస్తానికీ ఆయనే ప్రభువు, కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి మరియు ఆయన ఆరాధనలోనే స్థిరంగా వుండండి. ఆయనతో సమానమైన స్థాయిగల వానిని ఎవడినైనా మీరెరుగుదురా?”

66. మరియు మానవుడు² ఇలా అంటూ ఉంటాడు: “ఎమీ? నేను చనిపోయిన తరువాత మళ్ళీ బ్రతికించబడి లేపబడతానా?”

67. ఎమీ? మునుపు, అతడి ఉనికి లేనప్పుడు, మేము అతనిని సృష్టించిన విషయం అతనికి జ్ఞాపకం రావటం లేదా?

بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًا ۝

لَا يَسْعَوْنَ فِيهَا الْغَوَّاءُ إِلَّا سَلَامٌ وَلَهُمْ فِيهَا مَرْجُؤُا
فِيهَا يَكْرَهُ وَعَشِيًّا ۝

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ
تَقِيًّا ۝

وَمَا نَنْزِلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا
وَمَا خَلْفُنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رُبُّكَ فَيَّاتًا

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ
وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ۝

وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَا مَاتَ لَسَوْفَ أَكْفَرُ حَيًّا ۝

أَوَلَمْ يَذْكُرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ
شَيْئًا ۝

1. ఇటువంటి వాక్యం కొరకు చూడండి, 2:255.

2. ఇక్కడ మానవుడు అంటే సత్యతిరస్కారుడు, చనిపోయిన తరువాత పునరుత్థవాన్ని మరియు పరలోక ప్రతిఫలాన్ని సమృద్ధి వాడు.

68. కాపుస నీ ప్రభువు సాక్షిగా! నిశ్చయంగా మేము వారందరినీ మరియు (వారితో పాటు) సైతానులను కూడా ప్రోగుచేసి, ఆ తరువాత నిశ్చయంగా, వారందరినీ సరకం చుట్టు మోకాళ్ళ మీద సమావేశపరుస్తాము.

69. ఆ తరువాత నిశ్చయంగా, ప్రతి తెగవారిలోనుండి అసంత కరుణామయునికి ఎవరు ఎక్కువ అవిధేయులుగా ఉండేవారో, వారిని వేరుచేస్తాము.¹

70. అప్పుడు వారిలో (సరకాగ్నిలో) కాలటానికి ఎక్కువ అర్హులెవరో, మాకు బాగా తెలుసు.

71. మరియు మీలో ఎవ్వడునూ దాని (సరకంపై గల పంతెన) మీద నుండి దాటకుండా ఉండలేడు. ఇది తప్పించుకోలేని, నీ ప్రభువు యొక్క నిర్ణయం.²

72. ఆ పిదప మేము దైవభీతి గలవారిని రక్షిస్తాము. మరియు దుర్మార్గులను అందులో మోకాళ్ళ మీద పడి ఉండటానికి వదులుతాము.

73. మరియు స్పష్టమైన మా సూచనలను వారికి చదివి వినిపించినపుడు, సత్యతిరస్కారులు విశ్వాసులతో అంటారు: “మన రెండు పర్గాల

قَوْمِكَ لَنَحْضُرَهُمُ وَالشَّيَاطِينُ لَنَحْضُرَهُمْ
حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثَاءً ۝

لَنُفَرِّقَنَّ مِنْ كُلِّ شُعْبَةٍ لِقَائِهِمْ عَلَى
الرَّحْمَنِ عِتَبًا ۝

لَنُكَلِّفَنَّ أَكْثَرُ الْمُنِيقِينَ لَهُمْ أُولَٰئِكَ أَصْلَابُهُمْ ۝

وَأَن مِّنْكُمْ إِلَّا وَرِدْهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا
مَّقْضًى ۝

لَنَمُنِّقَنَّ إِلَى الَّذِينَ يَتَّخِذُوا الْقُلُوبِينَ قِيًّا ۝
۞

وَأَن تُنزلَ عَلَيْهِمُ الْيَتَاتُ يُنزلُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا

1. అంత సత్యతిరస్కారుల నాయకులు, ఎవరైతే దురహంకారంతో సత్యాన్ని తిరస్కరించే వారో వారికి అధిక శిక్ష విధించబడుతుంది.

2. 'స'హ'హ'హదీస్'లో ఈ ఆయత్ వివరాలు ఈ విధంగా వచ్చాయి: సరకం మీద ఒక పంతెన ఉంది. ప్రతిఒక్కరికి దానిపై నుండి దాటవలసి ఉంటుంది. విశ్వాసులు తమతమ సత్కార్యాలను బట్టి త్వరత్వరగా లేక నెమ్మదిగా దానిపై నుండి దాటిపోతారు. కొందరు ఏ హాని కలుగకుండా దాటుతారు. మరికొందరు గాయాలు తగిలి చివరకు దానిని దాటుకుంటారు. మరికొందరు సరకంలో పడిపోతారు. కాని తరువాత సిఫారసు పల్ల దాని నుండి బయటపడి స్వర్గం చేరుకుంటారు. కాని సత్యతిరస్కారులు ఆ పంతెనను దాటలేరు. వారు సరకాగ్నిలో పడిపోతారు. మరొక హదీసు ఇలా ఉంది: 'వి విశ్వాసుల ముగ్గురు పిల్లలు యోవ్వనానికి చేరకముందే మరణిస్తారో వారిని సరకాగ్ని తీవలం వారి ప్రమాణాలను పూర్తిచేయటానికి తాకుతుంది.' ('స'హ'హ' బు'ఖారీ) చూడండి, ఇబ్నె-కసీర్.

వారిలో ఎవరివర్గం మంచిస్థితిలో ఉంది మరియు ఎవరి సభ ఉత్తమమైనది?""¹

74. మరియు వారికి ముందు మేము ఎన్నో తరాలను (వంశాలను) నాశనం చేశాము; వారు వీరి కంటే ఎక్కువ సరిసంపదలు మరియు బాహ్య అడంబరాలు గలవారై ఉండిరి?

75. వారితో ఆను: “మార్గభ్రష్టత్వంలో పడివున్న వానికి, అసంత కరుణామయుడు, ఒక సమయం వరకు వ్యవధినిస్తూ ఉంటాడు. తుదకు వారు తమకు వాగ్దానం చేయబడిన దానిని చూసి నవుడు, అది (కఠినమైన) శిక్షతో కావచ్చు లేదా అంతిమగడియనో కావచ్చు! హీనస్థితిలో ఉన్న వాడెవడో మరియు బలహీన వర్గం (సేన) ఎవరిదో వారికి తెలియగలదు!

76. “మరియు (దానికి ప్రతిగా) మార్గదర్శకత్వం పొందిన వారికి, అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వంలో వృద్ధిని ప్రసాదిస్తాడు. చిరస్థాయిగా ఉండిపోయే సత్కార్యాలే, నీ ప్రభువు దగ్గర ప్రతిఫలం రీత్యా ఉత్తమమైనవి మరియు పర్యవసానం దృష్టికొకూడా ఉత్తమమైనవి.”²

77. ఏమీ? మా సూచనలను తిరస్కరించి: “నిశ్చయంగా, నాకు ధనసంపదలూ మరియు సంతానం ఇవ్వబడుతూనే ఉంటాయి.” అని పలికే వానిని నీవు చూశావా?

وَأَحْسَنُ دِينًا

وَكَمْ أَفْلَكًا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أُنَاكًا
وَرِثِيًّا

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ
مَدَدًا حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَأْوَاهُمْ وَاعْلَوْا
الْبَاطِلَ كَيْفَ يَكْفُرُونَ مَنْ هُوَ أَشَدُّ رُفُوحًا وَأَضْعَفُ
جُنْدًا

وَيَرْزُقُهُ اللَّهُ الَّذِي يَهْدِي وَيُضِلُّ وَالْبَاقِيَاتُ
الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ
مَالًا أُولَدُنِي

1. సత్యతిరస్కారులైన ఋతైషులు - పేద ముస్లింలు అయిన 'అమ్మూర్, బిలాల్, 'సుహైబ్ (ర.ది.అ.)లను మరియు వారి సమావేశ స్థలాలైన దారుష్సాలా' మరియు దారుల్-అర్థమాలను - అబూ-జహల్, సదర్ బిన్ హారిస్, 'ఉత్తా, సైబా, పంటి ధనపంతుల మరియు వారి పెద్ద పెద్ద భవనాల మరియు వారు సమావేశాలు చేసే దారున్నద్వాలతో పోల్చి తమ భౌతిక ఉన్నతస్థాయికి గర్వించే వారు మరియు పునరుత్థానాన్ని తిరస్కరించే వారు. మసల జీవించేది ఈ భూలోక జీవితం మాత్రమేనని వాడుకగా వారు, కాని వారికి ముందున్నవారు, వారికంటే ఎక్కువ సరిసంపదలున్నా నాశనంచేయబడ్డారనే విషయాన్ని మరచిపోయే వారు. చూడండి, 19:74.

2. చూడండి, 18:46.

78. ఏమీ? అతడు అగోచరాన్ని చూశాడా? లేదా అనంత కరుణామయుని వాగ్దానం పొందాడా?

79. అలాకాదు! అతడు చెప్పేది, మేము వ్రాసి పెట్టగలము. మరియు అతడి శిక్షను మరింత పెంచగలము.

80. మరియు అతడు చెప్పే పస్తువులకు మేమే వారసులమవుతాము మరియు అతడు ఒంటరిగానే మాపద్ధకు వస్తాడు.

81. మరియు వారు అల్లాహ్ ను వదిలి ఆరాధ్యదైవాలుగా చేసుకున్నారు, వారు వీరికి అండగా ఉంటారనుకొని!

82. అలాకాదు! వారు (ఆ దైవాలు) వీరి ఆరాధనను నిరాకరించటమే గాక, వీరికి నిరోధులుగా ఉంటారు.

83. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా, మేము సత్యతిరస్కారులపై ప్రేతాసులను పదిలామని? అవి వారిని (సత్యాన్ని తిరస్కరించమని) అత్యధికంగా ప్రేరేపిస్తూ ఉంటాయని?¹

84. కావున వారి మీద (శిక్షను) అవతరింపజేయమని నీవు తొందరపెట్టకు. నిశ్చయంగా, మేము (వారి దినాలను) ఖచ్చితంగా లెక్క పెడుతున్నాము.

85. ఆ రోజు మేము దైవభీతి గలవారిని అనంత కరుణామయుని సన్నిధిలో అతిథులుగా ప్రవేశపెడతాము.

86. మరియు అవరాధులను దప్పికగొన్న వాటి (జంతువుల) పలే, సరకం వైపునకు తోలుకొని పోతాము.

أَفَلَمْ الْتَقِبْ أَمْ أَتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ۝

كَأَلَمْ تَكُنْ مِنْ الْأَعْدَاءِ
مَعًا ۝

وَنُرِيدُ مَا نَقُولُ وَإِنَّا لَنَافِعُونَ ۝

وَأَتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ۝

كَأَلَمْ يَكْفُرُوا بِعِمَّا هُمْ يُكَفِّرُونَ عَلَيْهِمْ
فُتْرًا ۝

أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَكُونُ لَهُمْ رَأٰ

فَلَا تَحْجِلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا تَعْدِلُ عَلَيْهِمْ قِسْمًا ۝

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا ۝

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ دُورًا ۝

1. ప్రేతాస్ చివరకు ఎలాంటి బాధ్యత వహించడు. దానికి చూడండి, 14:22.

87. (ఆనాడు) అసంత కరుణామయుని అనుమతి పొందినవాడు తప్ప మరెవ్వరికీ సిఫారసుచేసే అధికారం ఉండదు.¹

88. వారిలా అన్నారు: “అసంత కరుణామయునికి కొడుకున్నాడు.”²

89. వాస్తవానికి, మీరు ఎంత పాపిష్టికరమైన విషయాన్ని కల్పించారు.

90. దాని పలస ఆకాశాలు ప్రేలిపోవచ్చు! భూమి చీలిపోవచ్చు! మరియు పర్వతాలు ధ్వంసమై పోవచ్చు!

91. ఎందుకంటే వారు అసంత కరుణామయునికి కొడుకు ఉన్నాడని ఆరోపించారు.

92. ఎవరినైనా కొడుకుగా చేసుకోవటం అసంత కరుణామయునికి తగినది కాదు.³

93. ఎందుకంటే! భూమ్యాకాశాలలో మన్న వారందరూ కేవలం అసంత కరుణామయుని దాసులుగా మాత్రమే హాజరు కానున్నారు.⁴

94. వాస్తవానికి, ఆయన అందరినీ పరివేష్టించి ఉన్నాడు మరియు వారిని సరిగ్గా లెక్కపెట్టి ఉన్నాడు.

لَا يَسْأَلُونَ الشَّقَاعَةَ إِلَّا مَنْ أَخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ۖ

وَقَالُوا أَخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ۚ

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا ۖ

كَذَّابَتِ السَّمَوَاتُ مِنْهُ وَتَشَقَّى الْأَرْضُ وَخَرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ۖ

أَنْ دَعَا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ۚ

وَمَا يَتَّبِعُ لِلرَّحْمَنِ لَنْ يَخْذَ وَلَدًا ۚ

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا إِلَى الرَّحْمَنِ عَبْدًا ۚ

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ۚ

1. సిఫారసు చేసే అనుమతి అల్లాహుతాలా తాను కోరిన వారికే ఇస్తాడు. చూడండి, 10:3, 21:28, 53:26.

2. ప్రపక్తలకు దైవత్వం అంటగట్టడం అల్లాహ్(సు.తా.)తో సంబంధం తెంపుకోవటమే. మరియు ఇది క్షమింపబడని మహా పాపం. చూడండి, 4:48.

3. చూడండి, 42:11: ‘ఆయనను పోలిన వస్తువు ఏదీలేదు.’ అనే ఖుర్ఆన్ అయత్ అల్లాహ్(సు.తా.)కు సంతానం లేదు అనే విషయాన్ని స్పష్టపరుస్తోంది. ఇంకా చూడండి, 112:4 మరియు 6:100: ‘మరియు ఆయన(సు.తా.)తో పోల్చదగినది ఏదీయూ లేదు.’ సంతానమనేది ఇంద్రియ సంబంధమైనది. కావున దీనిని అల్లాహ్(సు.తా.)కు అంటగట్టడం ఘోరపాపం.

4. మానవులు కానీ, దేవదూతలు కానీ, జిన్నాకులు కానీ, అందరూ ఆయన (సు.తా.) సృష్టించిన వారే. కావున వారికి ఆయన దైవత్వంలో ఎలాంటి భాగం లేదు. వారంతా ఇష్టంతో గానీ అయిష్టంతో గానీ ఆయన ఇచ్చిన శిరసావహించవలసిందే. చూడండి, 13:15, 16:48-49.

95. మరియు పునరుత్థానదినమున వారందరూ, ఒంటరిగానే ఆయన ముందు హాజరవుతారు.¹

96. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారి పట్ల ఆనంత కరుణామయుడు (ప్రజల హృదయాలలో) ప్రేమను (వాత్సల్యాన్ని) కలుగజేయగలడు.

97. కావున నీవు (ఓ ప్రవక్తా!) దైవభీతి గలవారికి శుభవార్తనివ్వటానికి మరియు వాదులాడే జాతివారిని హెచ్చరించటానికి, మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) సులభతరం చేసి, నీ భాషలో అవతరింపజేశాము.²

98. మరియు వీరికి పూర్వం మేము ఎన్నితరాల వారిని నాశనం చేయలేదు! ఏమీ? నీవు ఇప్పుడు వారిలో ఏ ఒక్కరినైనా చూస్తున్నావా? లేక వారి మెల్లని శబ్దమైనా వింటున్నావా? (1/2)

وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ قَرْدًا ۝

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا ۝

فَأَنصِتْ إِلَىٰ نَدَائِكَ بِرَحْمَةِ رَبِّكَ الَّتِي تَعْلَمُ
وَمَنْ دَرَيْهِ قَوْمًا كَذِبًا ۝

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ يُخَشِئُهُمْ
مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا ۝

1. అక్కడ ధవ సంపత్తులు గానీ, సంతానం గానీ ఏ నిధంగానూ పనికీరావు. చూడండి, 26:88.

2. మోసపుడు అబ్లాహా (సు.తా.) మాటలను అర్థం చేసుకోవటానికి ఆయన దివ్యగ్రంథాలను ఆ ప్రాంతపు ప్రజల భాషలోనే అవతరింపజేశాడు, చూడండి, 14:4 మరియు ముహమ్మద్ ('స'అస)పై ఈ ఖుర్ఆన్ అవతరణ కొరకు చూడండి, 2:97 మరియు 26:193-194.

20. సూరహ్ తా-హ

سُورَةُ طه

'ఉమర్ (ర'ది.'అ.) ఇస్లాం స్వీకరించిన విధానాలు ఎన్నోవివరించబడ్డాయి. కొన్ని ఉల్లేఖనాలలో (రివాయాత్) ఇలా ఉంది: అతడు తన చెల్లెలు మరియు ఆమె భర్త ఇంట్లో ఎవరైతే అతని కంటే ముందే ఇస్లాం స్వీకరించి ఉన్నారో - ఈ సూరహ్ ను విని ప్రభావితమై ఇస్లాం స్వీకరించారు. ఇది హిజ్రత్ కు దాదాపు 7 సంవత్సరాలకు ముందు - అబీసీనియాకు ముస్లింలు వెళ్ళక ముందు - మక్కాలో అతరింపజేయబడింది. ఇందులో 135 అయతులు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ లో మూసా ('అ.స.) వృత్తాంతం 9-98 అయతులలో వివరంగా ఉంది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * తా-హ!

2. మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను నీపై అవతరింపజేసింది నిన్ను కష్టానికి గురిచేయటానికి కాదు.¹

3. కేవలం (అల్లాహ్ కు) భయపడే వారికి హితబోధచేయటానికే!

4. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) భూమి మరియు అత్యున్నతమైన అకాశాలనూ సృష్టించిన ఆయన (అల్లాహ్) తరపునుండి క్రమక్రమంగా అవతరింపజేయబడింది.

5. ఆ కరుణామయుడు, సింహాసనం ('అర్ష్)పై ఆసీనుడై ఉన్నాడు.²

6. అకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ మరియు అరెండింటి మధ్యనూ, ఇంకా నేల క్రిందనూ ఉన్న,³ సమస్తమూ ఆయనకు చెందినదే.

7. మరియు నీవు బిగ్గరగా మాట్లాడితే (ఆయన

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

٢٠

مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُخْتَلًى

إِلَّا نَذِيرٌ لِّمَن يَخْشَى

تَنْزِيلًا مِّنْ خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا يَبْصُرُهُمَا
وَمَا تَحِثُّ الْوُجُوهُ

وَأَن تَجْهَرُوا بِالْقَوْلِ فَوَدِّعَلَمْ التَّوَكَّلُوا خُفَى

1. చూడండి, 18:6.

2. తన గొప్పతనానికి అనుగుణంగా అల్లాహ్ (సు.తా.) 'అర్ష్ (విశ్వసామ్రాజ్యాధిపత్య పీఠం)పై అధిష్టుడై ఉన్నాడు. కాని ఎట్లు, ఏ విధంగా ఎవ్వరికీ తెలియదు.

3. అన్-స'రా అంటే భూమిలోని లోతైన భాగంలో. అంటే సర్వం ఆయనకు చెందినదే!

విసనే వింటాడు); వాస్తవానికి, ఆయనకు రహస్యంగా (చెప్పుకునే మాటలే గాక) అతి గోప్యమైన మాటలు కూడా, తెలుస్తాయి.¹

8. అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయనకు ఆత్మత్వమైన పేర్లు ఉన్నాయి.²

9. ఇక మూసా పృథ్వాంతం నీకు అందిందా?³

10. అతను ఒక మంటను చూసినప్పుడు తన ఇంటి వారితో ఇలా అన్నాడు: ⁴ “ఆగండి! నిశ్చయంగా, నాకొక మంట కనబడుతోంది; బహుశా నేను దానినుండి మీ కొరకు ఒక కొరివిని తీసుకొనివస్తాను లేదా ఆ మంట దగ్గర, నా కేదైనా మార్గదర్శకత్వం లభించవచ్చు!”

11. అతను దాని దగ్గరకు చేరినప్పుడు ఇలా పిలువబడ్డాడు: ⁵ “ఓ మూసా!

12. “నిశ్చయంగా, నేనే నీ ప్రభువును,

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ۝

وَهَلْ أُمِّلُكَ حَدِيثٌ مُنْسَىٰ ۝

إِذْ رَأَاهُ فَقَالَ لَهِيلًا مُكْتَئِبًا إِنِّي أُنْسُ نَارًا
لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدُ عَلَى النَّارِ
هُدًى ۝

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ بِمُوسَىٰ ۝

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاعْبُدْكَ تَعْلِيكَ إِلَٰهَكَ يَا لُؤْلُؤًا ۝

1. అల్లాహ్ (సు.తా.)ను పెద్ద స్వరంతో అర్థించే అవసరం లేదు. ఎందుకంటే ఆయన అతిరహస్య విషయాలను కూడా తెలుసుకుంటాడు. ఆయనకు మానవుల భవిష్యత్తు కూడా తెలుసు, అది ఆయన దగ్గర వ్రాయబడి ఉంది! ఆయనకు జరిగిపోయిందే గాక, జరుగుతున్నది మరియు ముందు జరుగబోయేది అన్ని తెలుసు. అంటే పునరుత్థానదినం వరకు మరియు ఆ తరువాతకూడా ఎల్లప్పుడూ జరుగబోయే అన్ని విషయాల జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే ఉంది మరియు ఇతరులకు ఎవ్వరికీ లేదు. అంటే దైవప్రవక్తలు, దైవదూత (అల్లాహ్ (సు.తా.))లకు మరియు జిన్నాకులకు కూడా లేదు.

2. “అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క ఆత్మత్వమే పేర్లు” (అల్-అస్మాః ‘అల్-హుస్నా’); ఈ శబ్దం ఖుర్ఆన్ లో నాలుసార్లు వచ్చింది. 7:180, 17:110, 59:24 మరియు ఇక్కడ.

3. మూసా (అ.ప.) పృథ్వాంతం, 7, 17, 18 మరియు 28 సూరహ్ లలో వచ్చింది. ఈ సూరహ్ లో 9-98 అయత్ లలో కొన్ని వివరాలున్నాయి.

4. మూసా (అ.ప.) కొన్ని సంవత్సరాలు అయిదహ్ లో గడిపిన తరువాత - తన భార్య పిల్లలతో సహా - తన తల్లి, సోదరుడు హారూన్ (అ.ప.) మరియు తనజాతి వారి పద్దతు వెళ్ళటానికి బయలుదేరుతారు. సేనాయి ద్వీపకల్పం దక్షిణ ప్రాంతం గుండా ప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడు ఈ విషయం సంభవిస్తుంది. ఇంకా చూడండి, 27:78 మరియు 28:29.

5. మూసా (అ.ప.) అక్కడికి చేరుకున్న తరువాత ఒక పక్షం వెలుగుతో నిండి ఉంటుంది. దాని నుండి ఈ విధంగా పిలువబడతారు. చూడండి, 28:30.

కావున నీవు నీ చెప్పులను విడుపు. వాస్తవానికి, నీవు పవిత్రమైన 'తువా' లోయలో ఉన్నావు.

13. “మరియు నేను నిన్ను (ప్రవక్తగా) ఎన్నుకున్నాను. నేను నీ పై అవతరింపజేసే దివ్యజ్ఞానాన్ని (వ'హీని) జాగ్రత్తగా విను.

14. “నిశ్చయంగా, నేనే అల్లాహ్‌ను! నేను తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. కావున నన్నే ఆరాధించు మరియు నన్ను స్మరించడానికి నమాజ్‌ను స్థాపించు.

15. “నిశ్చయంగా, తీర్పుఘడియ రానున్నది. ప్రతివ్యక్తి తాను చేసిన కర్మల ప్రకారం ప్రతిఫలం పొందటానికి; నేను దానిని గోప్యంగా ఉంచాలని నిర్ణయించాను.²

16. “కావున దానిని విశ్వసించకుండా, తన మనోవాంఛలను అనుసరించే వాడు, నిన్ను దాని (ఆ ఘడియ చింత) నుండి మరలించనివ్వరాదు; అలాఅయితే నీవు నాశనానికి గురికాగలవు.

17. “మరియు ఓ మూసా! నీ కుడి చేతిలో ఉన్నది ఏమిటి?”

18. (మూసా) అన్నాడు: “ఇది నా చేతి కర్ర, దీనిని ఆనుకొని నిలబడతాను మరియు దీనితో నా మేకలకొరకు ఆకులురాలిస్తాను. మరియు దీని నుండి నాకు ఇంకా ఇతర ఉపయోగాలు కూడా ఉన్నాయి.”

19. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “ఓ మూసా! దానిని భూమిమీద పడవేయి.”

20. ఆప్పుడు అతను దానిని పడవేశాడు.

الْمُقَدَّسِ طُوًى ۝

وَأَنَّا اخْتَرْنَاكَ فَاسْتَجِبْ لِمَا يُوحَىٰ ۝

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ
الصَّلَاةَ لِئَلَّا تُرَىٰ ۝

إِنَّ السَّاعَةَ الْيَبَاةَ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِلْمُجْرِمِ كُلِّ
نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ ۝

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَزِيَ مِنْ بَيْنِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ
فَتَرَدَّىٰ ۝

وَمَا لَكَ بِمِصْرِكَ بِمُوسَىٰ ۝

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ
غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَىٰ ۝

قَالَ أَلْقِهَا يَمُوسَىٰ ۝

فَالْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ۝

1. 'తువా' - ఆ లోయ పేరు.

2. చూడండి, 53:39.

వెంటనే అది పొముగా¹ మారిపోయి చురుకుగా చలించసాగింది.

21. (అల్లాహ్) ఆజ్ఞాపించాడు: “దానిని పట్టుకో, భయపడకు. మేము దానిని దాని పూర్వస్థితిలోకి మార్చుతాము.

22. “మరియు నీ చేతిని చంకలో హత్తుకో, దానికెలాంటి బాధలేకుండా, అది తెల్లగా మెరుస్తూ బయటికివస్తుంది.² ఇది రెండవ అద్భుత సూచన!

23. “ఇదంతా మేము నీకు మా గొప్ప సూచనలను చూపటానికి!

24. “నీవు ఫిర్ జాన్ వద్దకుపో! నిశ్చయంగా, అతడు మితిమీరిపోయాడు.”³

25. (మూసా) ఇలా మనవి చేసుకున్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నా హృదయాన్ని వికసించజేయి.

26. “మరియు నా వ్యవహారాన్ని నా కొరకు సులభంచేయి.

27. “నా నాలుకలోని ముడిని (అటంకాన్ని) తొలగించు.

28. “(దానితో) వారు నా మాటలను సులభంగా అర్థం చేసుకోవటానికి.

29. “మరియు నా కొరకు నా కుటుంబం నుండి ఒక సహాయకుణ్ణి నియమించు.”⁴

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَحْزَنْ سَنُعِيدُهَا سَيَرَّتَهَا ۖ أَوَّلَىٰ

وَلَنُصَوِّرَنَّكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجُ بَيَّضًا مِّنْ غَيْرِ
سُورَةِ الْاٰیَةِ الْاُخْرٰی

لِنُرِيكَ مِنْ اٰیَاتِنَا الْكُبْرٰی

اِذْهَبْ اِلٰی فِرْعَوْنَ ۖ اِنَّهُ ظَنٰی

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي

وَيَسِّرْ لِي اَمْرِي

وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّنْ لِّسَانِي

يَفْقَهُوا قَوْلِي

وَاجْعَلْ لِّيْ وَاٰلًا مِّنْ اٰهْلِیْ

1. ఇక్కడ (20:20లో) 'హయ్యతున్ అని, 27:10, 28:31లలో జాన్మున్ అని, 7:107లో మ' అబాసున్ అని ఉంది. సందర్భాన్ని బట్టి దానిని మార్చబడింది.

2. చూడండి, 7:108, 28:32.

3. ఫిర్ జాన్ తనను శాసు అరాధ్య దైవంగా చేసుకున్నాడు. చూడండి, 28:38 మరియు 79:24. 'నేనే మీ ప్రభువును.' అని అనేవాడు.

4. వ'జేరున్: భారం మోసేవాడు, మంత్రి, రాజు యొక్క రాజకీయ భారాన్ని పంచుకునేవాడు.

30. “నా సోదరుడైన హరూన్‌ను.

31. “అతని ద్వారా నా బలాన్ని దృఢపరచు.

32. “మరియు అతనిని నా వ్యవహారంలో సహాయకారిగా (భాగస్వామిగా) చేయి.

33. “మేము నీ పవిత్రతను బాగా కొనియాడటానికి;

34. “మరియు నిన్ను అత్యధికంగా స్మరించటానికి;

35. “నిశ్చయంగా, నీవు మమ్మల్ని ఎల్లప్పుడూ కనిపెట్టుకునే ఉంటావు!”

36. (అల్లాహ్) సెలవిచ్చాడు: “ఓ మూసా! వాస్తవంగా, నీవు కోరినదంతా నీకు ఇవ్వబడింది.

37. “మరియు వాస్తవానికి మేము నీకు మరొకసారి ఉపకారం చేశాము.¹

38. “అప్పుడు మేము నీ తల్లికి ఇవ్వవలసిన ఆ సూచనను ఈ విధంగా సూచించాము:

39. ‘ఇతనిని (ఈ బాలుణ్ణి) ఒక పెట్టెలో పెట్టి దానిని (ఆ పెట్టెను) సదిలో విడుపు. సది దానిని ఒక ఒడ్డుకు చేర్చుతుంది, దానిని నాకు మరియు అతనికి శత్రువు అయినవాడు తీసుకుంటాడు.’ మరియు నేను నా తరపు నుండి నీ మీద ప్రేమను కురిపించాను మరియు నిన్ను నా కంటి ముందు పోషింపబడేటట్లు చేశాను.²

40. “అప్పుడు నీ సోదరి (నిన్ను) అనుసరిస్తూ పోయి, వారితో ఇలా అన్నది: ‘ఇతనిని పెంచి పోషించగల ఒకామెను నేను

هَارُونَ أَخِي

أَشْدُدْ بِهِ أَزْرِي

وَأَقْرِضْهُ نِإِيَّ امْرِئِي

كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا

وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا

إِنَّكَ كُنتَ بِنَا بَصِيرًا

قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَى

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَى

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُؤْمَرُ

أَنِ اقْنِصْ فِيهِ فِي الثَّيِّبَاتِ فَأَقْنِصْ فِيهِ فِي الْيَمِّ
فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّي وَعَدُوٌّ
لَّهُ وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ حَبْرَةً بَرِّيَّةً لِّيُصْنَعَ عَلَيَّ
عَيْنِي

إِذْ تَبَسَّيْتُ لُفْكَ فَقَوْلْ هَلْ أَذْكَرُ عَلَىٰ مَنْ
يَكْفُلُهُ فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا

1. ఈ వివరాలకు చూడండి, 28:3-21.

2. చూడండి, 79:24 మరియు 28:9.

మీకు చూపనా? ¹ ఈ విధంగా మేము నిన్ను మళ్ళీ నీతల్లి దగ్గరకు చేర్చాము, ఆమె కళ్ళకు చల్లదనమివ్వటానికి, ఆమెను దుఃఖపడకుండా ఉంచటానికి. ² మరియు నీవొక వ్యక్తిని చంపావు, ³ మేము ఆ అపద నుండి నీకు విముక్తి కలిగించాము. మేము నిన్ను అనేక విధాలుగా పరీక్షించాము. ⁴ ఆ తరువాత నీవు ఎన్నో సంవత్సరాలు మదీయన్ వారితో ఉంటావి. ⁵ ఓ మూసా! ఇప్పుడు నీవు (మా) నిర్ణయానుసారంగా (ఇక్కడికి) వచ్చావు.

41. “మరియు నేను నిన్ను నా (సేవ) కొరకు ఎన్నుకున్నాను.

42. “నీవు మరియు నీ సోదరుడు నా సూచనలతో వెళ్ళండి. నన్ను స్మరించటంలో అశ్రద్ధపహించకండి. ⁶

43. “మిరిద్దరు ఫిరోజాన్ దగ్గరకు వెళ్ళండి. అతడు మితిమీరి ప్రవర్తిస్తున్నాడు.

44. “కాని అతనితో మృదువుగా మాట్లాడండి. బహుశా అతడు హితబోధ స్వీకరిస్తాడేమో. లేదా భయపడతాడేమో! ⁷

وَلَا تَحْزَنْ ۖ ذَٰلِكَ نَفْسٌ مَّقْتَتِلَةٌ مِنَ الْغَيْرِ
وَمَقْتَلَكَ فَتَوَّاهَ فَلَيْسَتْ بَيْنِنَا فِي أَهْلِ
مَدْيَنَ ۚ ثُمَّ جِئْتَ عَلَى قَدَرٍ يُّوسُفٰٓ

وَأَصْطَفَيْنَاكَ لِنُقِيمٰٓ

إِذْ هَبَّ أُنْتَا وَأَخُوكَ بِآيِنِي وَلَا تَحْزِنَا ۖ إِنِّي وَكِيلٌ

إِذْ هَبَّ آلُ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغٰٓ

فَقَوْلًا لِّنَا لَعَلَّكَ تَمْتَدُّكَ أَوْ تَهْتَدٰٓ

1. విపరాలకు చూడండి, 28:12.

2. చూడండి, 28:12-13.

3. చూడండి, 28:14.

4. చూడండి, 28:15-21.

5. చూడండి, 28:22-28.

6. ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.) వైపుకు ఆహ్వానించే దా'తాలకు, ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ (సు.తా.)ను స్మరిస్తూ ఉండాలనే సూచన ఉంది.

7. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తెలుసు అతడు హితబోధ స్వీకరించడని, కాని మూసా (అ.స.)కు ఏమీ తెలియదు. ఎందుకంటే ప్రవక్తలు కూడా మూసపులే. వారికి అల్లాహ్ (సు.తా.) తెలిపేది తప్ప ఇతర అగోచర విషయాల జ్ఞానం ఉండదు. ఇదే అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇచ్చి దీనిపల్ల ప్రవక్త ప్రతి వానిని: 'అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గం వైపునకు, సత్యమార్గం వైపునకు, మోక్షం పొందటానికి రండి.' అని ఆహ్వానిస్తుంటాడు. అదే ప్రవక్త బాధ్యత. ఇందులో దా'తాలు మృదువుగా వ్యవహరించాలనే సూచన కూడా ఉంది.

45. (మూసా మరియు హరూన్) ఇద్దరూ ఇలా అన్నారు: “ఓ మా ప్రభూ! వాస్తవానికి, అతడు మమ్మల్ని శిక్షిస్తాడేమోనని, లేదా తలచిరుసుతనంతో ప్రవర్తిస్తాడేమోనని మేము భయపడుతున్నాము!”

46. (అల్లాహ్) సెలవిచ్చాడు: “మీరిద్దరు భయపడకండి, నిశ్చయంగా, మీరిద్దరితో పాటు నేనూ ఉన్నాను. నేను అంతా వింటూ ఉంటాను మరియు అంతా చూస్తూ ఉంటాను.

47. “కావున మీరిద్దరు అతనివద్దకు పోయి ఇలా అనండి: ‘నిశ్చయంగా, మేమిద్దరం నీ ప్రభువు యొక్క సందేశహరులము. కావున ఇస్రాయీల్ సంతతివారిని మా వెంట పోనివ్వు.’ మరియు వారిని బాధపెట్టకు. వాస్తవానికి మేము నీ వద్దకు నీ ప్రభువు తరఫునుండి సూచనలు తీసుకొనివచ్చాము. మరియు సన్మార్గాన్ని అనుసరించేవానిపై (అల్లాహ్ తరఫునుండి) శాంతి వర్షిల్లుతుంది!¹

48. “ ‘నిశ్చయంగా, ఎవడైతే సత్యాన్ని తిరస్కరించి వెనుదిరిగి పోతాడో అతనికి కఠిన శిక్ష తప్పక ఉంటుంది.’ అని వాస్తవానికి మాకు దివ్యజ్ఞానం (వ ‘హీ) ద్వారా తెలుపబడింది.”

49. (ఫిర్ బాన్) అన్నాడు: “ఓ మూసా! మీ ఇరువురి ప్రభువు ఎవరు?”

50. (మూసా) జవాబిచ్చాడు: “ప్రతిదానికి దాని రూపాన్నిచ్చి, తరువాత దానికి మార్గదర్శకత్వం చేసేవాడే మా ప్రభువు.”

قَالَ رَبُّنَا إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطْغَىٰ ۝

قَالَ لَا تَحْزَنْ إِنِّي مَعَكُمْ أَسْمَعُ وَأَرَىٰ ۝

فَأَنبِئْهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَا تَعْدِي لَهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مِنَ النَّبِيِّ الْأَهْلِي ۝

إِنَّا فَدَأَوْهُمْ إِلَيْنَا أَنْ الْعَذَابُ عَلَىٰ مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ۝

قَالَ قَسِمَ رَبِّي لَأَكِيدَنَّ رُءُوسَهُمْ ۝

قَالَ رَبِّي الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ هُوَ هَدَىٰ ۝

1. విపరాలకు చూడండి, 2:49, 7:141,14:6.

2. వస్త్రలాము ‘అలా మునిక్రబ్ అలహుదా! దైవప్రవక్త (‘స’అస) రోషన్ చక్రవర్తికి వ్రాసిన ఉత్తరాన్ని ఈ పై వాక్యంతో ప్రారంభించారు, (ఇబ్నె-కసీర్). దీనితో స్పష్టమయ్యేది ఏమిటంటే ముస్లిమేతరుల సభలో లేక ఉత్తరం ద్వారా సంభాషణ ప్రారంభించునప్పుడు ఈ శబ్దాలను వాడాలి.

51. (ఫిర్ బాన్) అన్నాడు: “అయితే, పూర్వం గతించిన తరాలవారి సంగతి ఏమిటి?”

52. (మూసా) జవాబిచ్చాడు: “వాటి జ్ఞానం నా ప్రభువు వద్ద ఒక గ్రంథంలో (వ్రాయబడి) వుంది. నా ప్రభువు పొరపాటు చేయడు మరియు మరువడు కూడాను.”

53. ఆయనే మీ కొరకు భూమిని చదును (పరుపు)గా చేసి, అందులో మీరు (నడవటానికి) తోవలను ఏర్పరిచాడు. మరియు అకాశం నుండి నీటిని కురిపించి, మేము దాని ద్వారా రకరకాల వృక్షకోటిని పుట్టించాము.¹

54. మీరు వాటిని తినండి మరియు మీ పశువులకు మేవండి. నిశ్చయంగా, అర్థం చేసుకోగల వారికి ఇందులో అనేక సూచనలున్నాయి. (5/8)

55. * దాని (ఆ మట్టి) నుంచే మిమ్మల్ని సృష్టించాము, మరల మిమ్మల్ని దానిలోకే చేర్చుతాము మరియు దాని నుంచే మిమ్మల్ని మరొకసారి లేపుతాము.²

56. మరియు వాస్తవానికి, మేము అతనికి (ఫిర్ బాన్ కు) మా సూచనలన్నీ చూపాము, కాని అతడు వాటిని అబద్ధాలన్నాడు మరియు తిరస్కరించాడు.

57. (ఫిర్ బాన్) ఇలా అన్నాడు: “ఓ మూసా! నీవు నీ మంత్రజాలంతో మమ్మల్ని మా దేశం నుండి వెడలగొట్టటానికి మా వద్దకు వచ్చావా?”³

قَالَ قَبَالَ الْقُرُونِ الْأُولَى ۝

قَالَ عَلَيْهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى ۝

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَوَسَّكَ لَكُمُ فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ بَيْنَاتٍ شَاشٍ ۝

كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِلَّذِينَ يَتْلُونَ الْكِتَابَ ۝

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى ۝

وَلَقَدْ آتَيْنَا لَيْلَىٰ كُلَّهَا فَاكْذَبَ وَابَىٰ ۝

قَالَ أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ حِينًا أَنْفُسَنَا بِمِجْرَلِكُمْ مَوْسَىٰ ۝

1. అ'హ్వాజాన్: ఇక్కడ దీని అర్థం వివిధరకాలు. ఇదే అర్థం 13:3లో కూడా ఉంది.

2. మానవుణ్ణి మట్టినుండి సృష్టించాము. వివరాలకు చూడండి 3:59లో తురాబ్ మరియు 15:26లో 'స'ల్ఫులిన్ 'హుషుజన్ మన్నూన్. ఇబ్నెమాజా ఉల్లేఖనం: ఒక మృతుణ్ణి సమాధిలో పెట్టి స తరువాత రెండు చేతులతో మూడుసార్లు మట్టిపోయడం ఆఖిలషణ్ణేయం (ముస్త'హబ్).

3. చూడండి, 7:110.

58. “సరే! మేము కూడా దానిపంటి మంత్రజాలాన్ని నీకు పోటిగా తెస్తాము; కావున మా మధ్య నీ మధ్య (సమావేశానికి) ఒక సమయం మరియు స్థలాన్ని నిర్ణయించు, దాని నుండి మేము కానీ నీవు కానీ, వెసుకూడకూడదు. మరియు అదొక యుక్తమైనస్థలమై ఉండాలి.”

59. (మూసా) అన్నాడు: “మీతో సమావేశం ఉత్పవదినమున నియమించుకుందాము. ప్రొద్దుక్కేవరకు ప్రజలందరూ సమావేశమై ఉండాలి.”

60. ఆ పిదప ఫిరోజన్ వెళ్ళిపోయి తన తంత్ర సామగ్రిని సమీకరించుకొని తిరిగి వచ్చాడు.¹

61. మూసా వారితో అన్నాడు: “మీరు నాశనమవు గాక! అల్లాహ్ పై అబద్ధాలు కల్పించకండి! అలాచేస్తే ఆయన కఠిన శిక్షతో మిమ్మల్ని నిర్మూలించవచ్చు! (అల్లాహ్ పై) అబద్ధాలు కల్పించేవాడు తప్పక విఫలుడవుతాడు.”

62. (ఇది విన్న) తరువాత వారు ఆ విషయాన్ని గురించి తర్కించుకున్నారు, కాని తమ చర్చను రహస్యంగానే సాగించారు.

63. (వారు పరస్పరం ఈ విధంగా) మాట్లాడుకున్నారు: “వాస్తవానికి వీరిద్దరూ మాంత్రికులే! వీరిద్దరు తమ మంత్ర జాలంతో మిమ్మల్ని మీ దేశంనుండి వెడలగొట్టి, మీ ఆదరణీయమైన విధానాన్ని అంతమొందించ గోరుతున్నారు.”

قُلْنَا إِنِّي لَبِئْسَ مَا تَكْتُمُ ۚ فَأَجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْجِدًا
لَّا يُغْلَبُهُ عَنْكَ ۖ وَلَا أَنْتَ مَكَّنَّا سُوًى ۝

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ تُحْشَرَ النَّاسُ
ضَعْفَى ۝

فَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى ۝

قَالَ لَهُم مُوسَى وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَيَّ اللَّهُ كَذِبًا
فَيُحْشَرَ بَعْدَآيٍ وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَى ۝

فَتَنَارُوا أَمْ لَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسْرُ الْوَجْهِ ۝

قَالُوا إِنَّ هَٰذِهِ لَسِحْرُ بَرِيدَيْنِ أَنْ يُخْرِجَاكَ مِنْ
أَرْضِكَ بِسِحْرِهَا وَيَذْهَبَا بِطَرَفَيْكَ الْمِثْلِ ۝

1. చూడండి, 7:111-114.

2. ఏ విధంగానైతే ఈ రోజు కూడా అసత్యమార్గం మీద, పేర్కులో మునిగి ఉన్నవారు కూడా తామే

64. “కావున మీరు మీ యుక్తులను సమీకరించుకొని సమైక్యంగా (రంగంలోకి) దిగండి. ఈనాడు ప్రాబల్యం పొందినవాడే, వాస్తవానికి సాఫల్యం (గెలుపు) పొందినవాడు.”¹

65. వారు (మాంత్రికులు) ఇలా అన్నారు: “ఓ మూసా! నీవు విసురుతావా, లేదా మేము మొదట విసరాలా?”

66. (మూసా) అన్నాడు: “లేదు! మీరే (ముందు) విసరండి!” అప్పుడు అకస్మాత్తుగా వారి త్రాళ్ళు మరియు వారి కర్రలూ - వారి మంత్రజాలం పల్ల - అతనికి (మూసాకు) చలిస్తూ ఉన్నట్లు కనిపించాయి.²

67. దానితో మూసాకు, తన మనస్సులో కొంత భయంకలిగింది.³

68. మేము (అల్లాహ్) అన్నాము: “భయపడకు! నిశ్చయంగా, నీవే ప్రాబల్యం పొందుతావు.”⁴

69. “నీ కుడిచేతిలో ఉన్నదానిని విసురు! అది వారు కల్పించిన వాటిని మ్రొంగివేస్తుంది. వారు కల్పించింది నిశ్చయంగా, మాంత్రికుని

فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ اتُوا صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ
مَنْ أَسْعَى ﴿٦٤﴾

قَالُوا يَهُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْقَى وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ
مَنْ أُلْقَى ﴿٦٥﴾

قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِجَابٌ لَّهُمْ وَغِيصٌ لَهُمْ فَعَلَّيْ
لِيَوْمَ يُنْفَخُ عَنْهَا أَسْعَى ﴿٦٦﴾

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةُ مُوسَى ﴿٦٧﴾

فَلَمَّا رَأَى عَذَابَ آتِكَ الْآلِ ﴿٦٨﴾

وَأَلْقَى مَا فِي يَمِينِهِ تَلَفًا مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا
كَيْدُ سُجْرٍ وَلَا نَفْعَ لَهُ الْكَافِرُ حَيْثُ أَلَى ﴿٦٩﴾

సరైన మార్గం మీద ఉన్నామని గర్విస్తారో అదేవిధంగా వారూ గర్వించారు. చూడండి. 30:32.

1. చూడండి, 7:113-114.

2. ఇక్కడ: ‘వారి త్రాళ్ళు మరియు వారి కర్రలూ - వారి మంత్రజాలం పల్ల చలిస్తున్నట్లు.’ అని ఉంది. అంటే అవి పాములుగా కనిపించాయే. గానీ వాస్తవానికి పాములుగా మారలేదు. దీనితో విశదమయ్యేది ఏమిటంటే మంత్ర జాలం (మిస్మరిన్స్), మంత్ర ప్రభావం పల్ల తాత్కాలికంగా ప్రజలకు అలా కనిపిస్తుందే కానీ నిజానికి ఏ మాయూ రాదు.

3. చూడండి, 7:116.

4. మూసా (‘అ.న.) భయపడటానికి కారణం అతను కూడా ఒక మానవుడే. ప్రవక్త (‘అల్లాహ్ ను స.)లు అందరూ మానవులే కాని వారిపై దివ్యజ్ఞానం (హదీ) అవతరింపజేయబడుతుంది. అల్లాహ్ (సు.తా.) తెలిపినది తప్ప, వేరే అగోచరజ్ఞానం గానీ, భవిష్యత్తులో జరుగబోయే వాటి జ్ఞానం గానీ వారికి ఉండదు. అల్లాహ్ (సు.తా.): ‘భయపడకు నీవే అధిక్యత పొందావు.’ అని అన్నప్పుడు అతనికి ధైర్యం వచ్చింది. అంటే అధునత సూచనలు చూపటం కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) చేతిలోనే ఉంది. ప్రవక్తలు ఏదైనా అద్భుత విషయం జరిగేవరకు, అది జరగనున్నదని ఎరగరు. అంటే వారికెలాంటి అగోచరజ్ఞానం ఉండదు.

తంత్రమే! మరియు మాంత్రికుడు ఎన్నడూ సఫలుడు కానేరడు. వాడు ఎటునుంచి, ఎలా వచ్చినా సరే!”

70. అప్పుడు ఆ మాంత్రికులు సొప్తాంగం (సజ్జా)లో పడుతూ అన్నారు: “మేము హీరూన్ మరియు మూసాల ప్రభువును విశ్వసించాము.”¹

71. (ఫిర్ బైస్) అన్నాడు: “నేను అసుమ తిలచకముందే, మీరు ఇతనిని విశ్వసించారా? నిశ్చయంగా, ఇతనే మీకు మంత్రజాలం నేర్పిన గురువు! కావున ఇప్పుడు నేను మీ అందరి చేతులను మరియు కాళ్ళను, వ్యతిరేక పక్షాలనుండి సరికిస్తాను² మరియు మిమ్మల్ని అందరినీ, ఖర్చూరపు డూలాల మీద సిలువ (శూలారోహణ) చేయిస్తాను. అప్పుడు మా ఇద్దరిలో ఎవరి శిక్ష ఎక్కువ కఠినమైనదో మరియు దీర్ఘకాలిక మైనదో మీకు తప్పక తెలియగలదు.”

72. వారు (మాంత్రికులు) అన్నారు: “మాపద్ధకు వచ్చిన స్పష్టమైన సూచనలను మరియు మిమ్మల్ని స్పృశించిన ప్రభువు (అల్లాహ్)ను వదిలి, మేము నీకు ప్రాధాన్యత నివ్వము. నీవు చేయదలచుకున్నది చేసుకో! నీవు కేవలం ఐహిక జీవితాన్ని మాత్రమే అంతమొందించగలవు.”⁴

فَالْيَئِ السَّحَرَةُ سَجَدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَى

قَالَ امْنُمُّ لَهُ قَبْلَ أَنْ أَذِنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَيْبُكُمْ
الَّذِي عَلَّمَكُمُ الْيَحْرُفَ فَلَا تَقْطَعْنَ أَيْدِيَكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَا تَوَلَّوْا بِلَهُكُمْ فِي يَوْمٍ
كَذَلِكَ وَلَتَعْلَمُنَّ إِنَّا أَنَا اللَّهُ عَدَا بَاؤُا بَقِي ①

قَالُوا لَنْ نُوَفِّرَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ
وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا
تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ②

1. చూడండి, 7:117-120.

2. చూడండి, 71:23.

3. అంటే కుడిచేయి ఎడమకాలు.

4. ఇక్కడ మాంత్రికులు అవిశ్వాసులుగా ఉన్నప్పుడు ఫిర్ బైస్ ను సంతోషపరచటంలో సమగ్నులై ఉండిరి. ప్రాసించిక వ్యామోహంలో పడి ఉండిరి, కాబట్టి: ‘మేము గెలిస్తే మాకు బహుమానం దొరుకుతుంది కదా?’ అని అడిగారు. కాని వారికి మార్గ దర్శకత్వం దొరికి మూసా (అ.స.) అరాధించే ప్రభువే నిజమైన ప్రభువు అని తెలిసినపుడు, వారు అల్లాహ్ (సు.తా.) పొన్నిధ్యాన్ని పొందటానికి ఇహలోక భోగభాగ్యాలనే కాదు, తమ జీవితాలను కూడా కోల్పోవటానికి సిద్ధపడ్డారు. ఎంత గొప్ప దైవభీతిని (తఖ్వా) కనబరచారో చూడండి.

73. “నిశ్చయంగా, మేము మా ప్రభువుసందే విశ్వాసముంచాము, ఆయన (అల్లాహ్)యే మా తప్పలను మరియు నీవు బలవంతంగా మా చేత చేయించిన మంత్ర తంత్రాలను క్షమించేవాడు. (ప్రతిఫల మివ్వటంలో) అల్లాహ్‌యే సర్వశ్రేష్ఠుడు మరియు శాశ్వతంగా ఉండేవాడు (నిత్యుడు).”¹

74. నిశ్చయంగా, తన ప్రభువు ముందు పాపాత్ముడిగా హాజరయ్యేవాడికి తప్పక సరకం గలదు. అందులో వాడు చాపనూ లేడు బ్రతకనూ లేడు!

75. ఎవడైతే విశ్వాసిగా హాజరవుతాడో మరియు సత్కార్యాలు చేసి ఉంటాడో,² అలాంటి వారికి ఉన్నత స్థానాలుంటాయి -

76. శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలు! వాటి క్రింద సెలయేళ్ళు పొరుతూ ఉంటాయి. వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు ఇదే పుణ్యపంతులకు దొరికే ప్రతిఫలం.

77. మరియు వాస్తవానికి, మేము మూసాకు దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) ద్వారా ఇలా తెలిపాము³: “నా దాసులను రాత్రివేళ తీసుకొని బయలుదేరు మరియు వారికొరకు సముద్రం నుండి తడిలేసి మూర్గాన్ని ఏర్పరచు; వెంటించి పట్టుబడతావేమోనని భయపడకు. (సముద్రంలో మునిగి పోతావేమోనని కూడా) భీతిచెందకు.”⁴

78. ఆ పిదప ఫిర్-బాన్ తన సేనలతో వారిని

إِنَّا أَنكَبَرْنَا لِيُغْفِرَ لَنَا خَطِيئَتَنَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا
عَلَيْهِ مِنَ التَّخَرُّقِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْلَى ۝

إِنَّهُ مِنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ
لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ۝

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَٰئِكَ
لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى ۝

جَنَّاتٌ عِدْنُ يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى ۝

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنِ اسْرِ بِعَبِيدِي
فَاصْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَفُ
دَرَكًا وَلَا تَخْشَى ۝

فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَتَحْمِلُهُ الْغُلَامُ ۝

1. అబ్-బా, అర్-బా'ఫి: The Ever-Lasting. He whose existence will have no end. విశ్వుడు, శాశ్వతుడు, చిరస్థాయిగా ఉండేవాడు. చూడండి, 55:26-27, (సేకరించబడిన పదం). ఇది అల్లాహ్ (ను.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

2. సత్కార్యాలు చేయకుండా కేవలం విశ్వసించడం మాత్రమే పునరుత్థాన దినమున ఏ ఫిరగాను ఉపయోగకరం కాదు. చూడండి, 6:158.

3. చూడండి, 7:130.

4. చూడండి, 26:63-66.

వెంటించి (అక్కడికి) చేరగానే, సముద్రం వారిని హఠాత్తుగా అలుముకొని క్రమ్ముకున్నది.

79. మరియు ఫిరోబాన్ తనజాతి ప్రజలను మార్గభ్రష్టులుగా చేశాడు మరియు వారికి సన్మార్గం చూపలేదు.

80. ఓ ఇస్రాయిల్ సంతతివారలారా! వాస్తవానికి మేము, మిమ్మల్ని మీ శత్రువు నుండి విముక్తి కలిగించి, 'తూర్ పర్యతపు కుడివైపున మీతో వాగ్దానంచేసి, మీపై మన్న మరియు సల్వాలను అవతరింపజేశాము.¹

81. (ఇంకా ఇలా అన్నాము): “మేము మీకు ప్రసాదించిన మంచి అహరపదార్థాలను తినండి,² అందు తలచిరునుతనం చేయకండి, అలా చేస్తే నా ఆగ్రహానికి గురికాగలరు. నా ఆగ్రహానికి గురిఅయిన వాడు తప్పక నాశనమవుతాడు.

82. అయితే, ఎవడైతే పశ్చాత్తాపపడి విశ్వసించి మరియు సత్కార్యాలు చేసి సన్మార్గంలో ఉంటాడో, అలాంటి వాని పట్ల నేను క్షమించేవాడను.”³ (3/4)

83. * మరియు (మూసా 'తూర్ పర్యతం మీద ఉన్నప్పుడు⁴ అల్లాహ్ అన్నాడు): “ఓ మూసా! నీవు నీ జాతి వారిని విడిచి శీఘ్రంగా (అక్కడికి) వచ్చిన కారణమేమిటి?”

84. (మూసా) జవాబిచ్చాడు: “అదిగో! వారు

بَاغْتَنَاهُمْ

وَأَصْلَ فِرْعَوْنَ قَوْمَهُ وَمَاهْدَى

يَبْنَىٰ إِسْرَآءِيلَ قَدْ أَفْجَيْتَكُم مِّنْ عَدُوِّكُمْ
وَوَعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا
عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالتَّلْوَىٰ

كُلُّوا مِمَّنْ طَهَّرْنَا مَنَآئِكَم وَلَا تُطْعَمُوا فِيهِ
فَبَجَلَّ عَلَيْهِمْ وَعَصَىٰ عَنْهُمْ
عَصَىٰ فَقَدْ هَوَىٰ

وَأَنَّىٰ لَعَنَّا الرَّسْمَ تَابَ وَأَمَنَ وَعَمِلَ
صَالِحًا نَّكَوَاهُ هَدَىٰ

وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يٰمُوسَىٰ

قَالَ هُمْ أُولَاءِ عَلَىٰ أَشْرَىٰ وَعَجَلْتُ إِلَيْكَ

1. చూడండి, 19:52 మరియు 2:63.

2. మనస్థ మరియు సల్వాలను గురించి చూడండి, 2:57, 7:160. మన్న ఒక తియ్యని అహరపదార్థం. సల్వా ఒక చక్కెరపెట్టె పక్తి (బుర్రపెట్టె, పూరెడుపెట్టె, కోలంకిపెట్టె లాంటిది).

3. అల్-గఫార్: Oft-Forgiving, Most Forgiving. క్షమించేవాడు, పాపాలను క్షమించేవాడు, ఎక్కువగా క్షమించేవాడు. ఇంకా చూడండి. అల్-గాఫిర్: క్షమాగుణ పరిపూర్ణుడు, 40:3. అల్-గఫూరు: క్షమాశీలుడు, 2:173, అల్-గఫార్ మరియు అల్-గఫూరు అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పెద్ద.

4. చూడండి, 2:51 మరియు 7:142.

నా వెనుక నా అడుగు జాడలలో వస్తూనే ఉన్నారు; నీవు నా పట్ల ప్రసన్నుడవు కావాలని, ఓ నా ప్రభూ! నేను త్వరత్వరగా నీ సాన్నిధ్యానికి వచ్చాను.”¹

85. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “వాస్తవానికి! నీ వెనుక మేము, నీ జాతివారిని వరీక్షకు గురిచేశాము మరియు సామిరి వారిని మార్గభ్రష్టులుగా చేశాడు.”

86. ఆ తరువాత మూసా కోపంతోనూ, విచారంతోనూ, తన జాతివారి వద్దకు తిరిగి వచ్చి అన్నాడు: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! ఏమీ? మీ ప్రభువు మీకు మంచి వాగ్దానం చేయలేదా? ఏమీ? ఒడంబడిక పూర్తికావటంలో ఏమైనా అలస్యమయిందా? లేదా! మీ ప్రభువు యొక్క అగ్రహం మీపై నిరుచుకుపడాలని కోరుతున్నారా? అందుకేనా మీరు నాకు చేసిన వాగ్దానాన్ని భంగపరచారు?”

87. వారు అన్నారు: “మేము నీకు చేసిన వాగ్దానాన్ని మాకు మేమై భంగపరచలేదు. కాని మాపై ప్రజల అభరణాల భారం మోపబడి ఉండెను, దానిని (అగ్నిలోకి) విసిరాము, ఇదేవిధంగా సామిరి కూడా వేశాడు.”

88. తరువాత అతడు (సామిరి) వారికొక ఆపుదూడ విగ్రహాన్ని తయారుచేశాడు. దాని నుండి ఆపుదూడ అరుపుపంటి శబ్దం వచ్చేది.² పిదప వారన్నారు: “ఇదే మీ ఆరాధ్య దైవం

رَبِّ الْوَعْدَى

قَالَ فَإِنَّا فَعَدْنَا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ

فَرَجَعْنَا مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضَبًا أَنْ أَوْفَىٰ
قَالَ يَقَوْمُ الْوَعْدَىٰ كَمَا وَعَدَاحْسَنًا ذَا أَفْطَالٍ
عَلَيْكُمْ الْعَهْدُ أَمَّا رَدُّكُمْ أَنْ يَجْعَلَ عَلَيْكُمْ
غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمُوعْدِي

قَالُوا مَا آخَلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حَمَلْنَا ثَوْرًا
مِنْ زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَدْ تَوَلَّىٰ ذَٰلِكَ الْقَى
السَّامِرِيُّ

فَأَخْرَجَهُمْ مِنْهَا جَسَدًا آلَهُ حَورًا فَقَالُوا هَٰذَا
إِلَهُكُمْ ذَا آلَهُ مُوسَىٰ هَٰذَا قَلْبِي

1. ఇక్కడ స్పష్టమయ్యేది ఏమిటంటే ఒకజాతి చాలా కాలంపరకు దాస్యంలో ఉండి అకస్మాత్తుగా దానికి స్వాతంత్ర్యం దొరికితే, అది తన భూతకాలపు క్రమశిక్షణలేని స్వభావాన్ని ఒకేసారి మార్చుకోలేదు. కాబట్టి ముందు తెలుపబడినట్లు, మూసా (అ.స.) వెళ్ళిపోగానే, అతని జాతివారు, ఆపుదూడను ఆరాధ్య దైవంగా చేసుకున్నారు. ఎందుకంటే, అంతకు ముందు వారు ఈజిప్టులో విగ్రహారాధనకు అలవాటుపడి ఉండేవారు.

2. చూడండి, 7:148.

మరియు మూసా యొక్క ఆరాధ్య దైవం కూడాను, కాని అతను దానిని మరచిపోయాడు.”

89. ఏమీ? అది వారికెలాంటి సమాధాన మివ్వజాలదనీ మరియు వారికెలాంటి కీడుగానీ, మేలుగానీ చేయజాలదని వాడు చూడటం లేదా?

90. మరియు వాస్తవానికి హరూన్ ఇంతకు ముందు వారితో చెప్పి ఉన్నాడు: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! దీని (ఈవిగ్రహం)తో మీరు పరీక్షింపబడుతున్నారు. మరియు నిశ్చయంగా ఆ అనంత కరుణామయుడే మీ ప్రభువు! కావున మీరు సన్నే అనుసరించండి మరియు నా ఆజ్ఞనే పాలించండి.”

91. వారన్నారు: “మూసా తిరిగి మాపద్ధకు వచ్చేవరకు, మేము దీనిని ఆరాధించకుండా ఉండలేము.”

92. (మూసా, హరూన్ తో) అన్నాడు: “ఓ హరూన్! నీవు వారిని మార్గ భ్రష్టత్వంలో పడటం చూసినప్పుడు (వారిని వారించకుండా) నిన్ను ఎవరు ఆపారు?

93. “నీ వెందుకు సన్ను అనుసరించలేదు? నీవు కూడా నా ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించావా?”¹

94. (హరూన్) అన్నాడు: “నా తల్లి కుమారుడా (పోదరుడా)! నా గడ్డాన్ని గానీ, నా తల వెంట్రుకలను గానీ పట్టిలాగకు. ‘వాస్తవానికి ఇస్రాయిల్ సంతతి

أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّ يَرْجِعُهُمُ قَوْلُهُ وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ لِقَوْمِ إِثْمَاءَ فَتُتِمُّوهُ وَإِنْ رَبُّكُمْ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْكَ فِئْتَيْنِ حَتَّى يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَى

قَالَ يَهُرُّونَ مَا مَنَّكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا

أَلَا تَتَّبِعُنِ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي

قَالَ يَبْنَؤُمْرًا لَا تَخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي إِلَيَّ خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) వారి బుద్ధిహీనతను స్పష్టంచేస్తున్నాడు. ఆ అపుదూత వారి ప్రశ్నకు సమాధాన మివ్వజాలడూ మరియు వారికెలాంటి లాభం గానీ నష్టం గానీ చేయజాలడూ, అని తెలిసికూడా వారు దానిని ఆరాధించడం, బుద్ధిహీనత కాక మరేమిటి? ఆరాధ్య దేవుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే, అయినే తన దాసుల మొర ఏంటాడు మరియు వారికి లాభం గానీ, నష్టం గానీ చేయగల శక్తిసామర్థ్యాలు కలిగి ఉన్నాడు.

2. చూడండి, 7:142.

వారిలో విభేదాలు కల్పించావు. నీవు నా చూడను లక్ష్యపెట్ట లేదు.' అని, నీవు అంటావేమోనని నేను భయపడ్డాను."¹

95. (మూసా) అన్నాడు: "ఓ సామిరీ! ఇక నీ సంగతేమిటి?"

96. (సామిరీ) అన్నాడు: "వారు చూడని దానిని నేను చూశాను. ఆ తరువాత నేను సందేశహరుని (జిబ్రీల్) ² పొదగుర్తుల నుండి ఒక పెడికెడు (మట్టిని) తీసుకొని దాని (అవుదూడ విగ్రహం) మీద వేశాను మరియు నా అత్త నన్ను ఈ విధంగా ప్రేరేపించింది."

97. (మూసా) అన్నాడు: "సరే వెళ్ళిపో! నిశ్చయంగా, నీ శిక్ష ఏమిటంటే, నీవు జీవితాంతం 'నన్ను ముట్టవద్దు' (లా మినాస) అని, అంటూ ఉంటావు. మరియు నిశ్చయంగా, నీకు (వచ్చే జీవితంలో శిక్ష) నిర్ణయించబడి ఉంది. దానినుండి నీవు తప్పించుకోలేవు. ఇక నీవు, భక్తుడవైన నీ ఆరాధ్య దైవాన్ని చూడు! మేము దానిని నిశ్చయంగా, కాయుతాము తరువాత దానిని భస్మంచేసి సముద్రంలో విసిరివేస్తాము."³

98. నిశ్చయంగా, మీ ఆరాధ్య దైవం అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయన జ్ఞానం ప్రతిదానిని ఆపరించి ఉంది.

99. (ఓ ముహమ్మద్!) ఈ విధంగా మేము పూర్వం జరిగిన గాథలను నీకు వినిపిస్తున్నాము. మరియు వాస్తవంగా మేము, మా తరపునుండి నీకు

وَلَمْ تَرْؤَ قَوْلِي

قَالَ قَبَا لَخَطْبِكَ يَسَامِيرِي

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي

قَالَ قَدْ هَبَبَ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَوةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّنْ تَخْلَفَنَّهُ وَانْظُرْ إِلَى إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْبِفَنَّهُ فِي الْغَيْثِ نَسْفًا

إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلُّ شَيْءٍ عِلْمًا

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا

1. దీని వివరాలకు చూడండి, 7:150.

2. చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు రసూల్ అంటే ఇక్కడ జిబ్రీల్ ('అ.స.) అనే వ్యాఖ్యానించారు.

3. దీనితో విశదమయ్యేదేమిటంటే, షిర్క్ వైపుకు మరల్చే ప్రతిదానిని నాశనం చేయాలి. అది జిబ్రీల్ ('అ.స.) పొదగుర్తుల మట్టి అయినా సరే! దానిని ప్రసాదంగా బాపించి ఆరాధిస్తే, అదికూడా షిర్క్.

హితోపదేశాన్ని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) ప్రసాదించాము.

100. దీని నుండి ముఖం త్రిప్పుకునే వాడు పునరుత్థాన దినమున (గొప్ప పాప) భారాన్ని భరిస్తాడు.

101. అదే స్థితిలో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. పునరుత్థానదినమున వారికాభారం ఎంతో దుర్ఘరమైనదిగా ఉంటుంది.

102. ఆ దినమున బాకా ('నూర్) ఊదబడు తుంది.¹ మరియు మేము అపరాధులను ఒక చోట జమచేస్తాము. ఆ రోజు వారి కళ్ళు (భయంతో) నీలమైపోతాయి.

103. వారు ఒకరితోనొకరు ఇలా గుసగుసలాడుకుంటారు: "మీరు (భూమిలో) పది (రోజుల) కంటే ఎక్కువ ఉండలేదు."²

104. వారు ఏమి మాట్లాడుకుంటున్నారో మాకు బాగా తెలుసు. వారిలో మంచి తెలివి గలవారు: "మీరు కేవలం ఒక్కదినం మాత్రమే ఉన్నారు!" అని అంటారు.

105. మరియు వారు నిన్ను పర్యవేక్షించి గురించి అడుగుతున్నారు. వారితో అను: "నా ప్రభువు వాటిని ధూళిగా మార్చి ఎగురవేస్తాడు.

106. "ఆ తరువాత దానిని (భూమిని) చదునైన మైదానంగా చేసివేస్తాడు.

107. "నీవు దానిలో ఎలాంటి పల్లం గానీ, మిట్ట గానీ చూడలేవు."³

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وِزْرًا

خَلِيدٍ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ حِمْلًا

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ
رُؤُوسًا

يَعْتَابُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ أُنْسِمُوا إِلَّا عَرُورًا

عَنْ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْ أَلَمْ نَحْطَرِّقْهُ
إِنْ أُنْسِمُوا إِلَّا بَوْمًا

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْعِبَالِ الَّذِينَ يُنْفِخُونَ فِيهَا
فُفُوفًا

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا

لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا

1. 'నూర్: అంటే ఖర్మీ, బాకా, అల్లాహ్ (సు.తా.) అజ్ఞతో ఇస్రాఫీల్ ('అ.న.) దానిని ఊదతారు. అప్పుడు పునరుత్థానం అపరిస్తుంది. (మొస్నద్ అ'హ్మద్, 2/191) దాదాపు ఇలాంటి 'హదీసే' తిర్మిజీలో కూడా ఉంది. మొదటి శ్లోకంతో అందరూ మరణిస్తారు. రెండవసారి బాకా ఊదగానే అందరూ తిరిగి సజీవులుగా లేచి పస్తారు.
2. ఈ విధమైన అయతల కొరకు చూడండి, 2:259, 17:52, 18:19, 23:112-113, 30:55, 79:46.
3. చూడండి, 14:48.

108. ఆ రోజు అందరూ పిలిచే వానిని వెంబడిస్తారు, అతని నుండి తొలగిపోరు.¹ అసంత కరుణామయుని ముందు వారి కంఠస్వరాలన్నీ అణిగిపోయి ఉంటాయి, కావున నీవు గొణుగులు తప్పమరేమీ వినలేవు.

109. ఆ రోజు సిఫారసు ఏ మాత్రం పనికిరాదు. కానీ! అసంత కరుణామయుడు ఎవరికైనా అనుమతించిచ్చి, అతని మాట ఆయనకు సమ్మతమైనదైతేనే తప్ప!²

110. (ఎందుకంటే!) ఆయనకు - వారికి ప్రత్యక్షంగా సున్నది మరియు పరోక్షంగా సున్నది - అంతా తెలుసు, కానీ వారు తమ జ్ఞానంతో ఆయనను గ్రహించజాలరు.³ (7/8)

111. * మరియు సజీవుడు, విశ్వవ్యవస్థకు ఆధారభూతుడు అయిన, ఆయన (అల్లాహ్) ముందు అందరి ముఖాలు సమతతో వంగి ఉంటాయి, మరియు దుర్కార్గాన్ని అపలంబించిన వాడు, నిశ్చయంగా విఫలుడవుతాడు.⁴

112. మరియు సత్కార్యాలు చేస్తూ, విశ్వాసియై ఉన్నవానికి ఎలాంటి అన్యాయం గానీ, నష్టంగానీ జరుగునేమోనని భయపడే అవసరం ఉండదు.⁵

يَوْمَ يَنفَعُ يَتَّبِعُونَ الذِّاعِي لَا يَخْلُفُهُمْ وَلَا يَشْفَعُ
الْوَسِيءُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا

يَوْمَ يَنفَعُ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ
وَرَفِئَ لَهُ قَوْلُهُ

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ
بِشَيْءٍ عِندَهُ

وَعَدَّتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَكَدَّ حَابٍ مِّنْ
حَمَلٍ طَلَمًا

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَفُ
طَلَمًا وَلَا هَضَمًا

1. అపిలిచే వాని నుండి తప్పించుకొని అటూ ఇటూ పోకుండా అతనివెంటడే పోతారు.

2. ఈ విధమైన అయత్ ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. చూడండి, 53:26, 21:28, 34:23, 10:3, 78:38, 2:255, 19:87 మొదలైనవి.

3. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ప్రతి ఒక్కరి విషయం తెలుసు, కాబట్టి ఎవరు ఎక్కువ సత్పురుషులో ఆయనకు బాగా తెలుసు. అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరెవ్వరూ అది ఎరుగరు. కావున సిఫారసు చేసే అర్హతగల వానిని ఆయనే ఎన్నుకుంటాడు.

4. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'ప్రతివానికి అతని హక్కు చెల్లించండి. లేకుంటే పునరుత్థాన దినమున ఇవ్వవలసి ఉంటుంది.' మరొక 'హదీస్'లో ఉంది: 'దుర్కార్థం నుండి మూరంగా ఉండండి, పిర్కే మహా దుర్కార్థం ('జాల్కాఅ'జీమ్), అది క్షమించబడదు.' ('స, ముస్లిం).

5. చూడండి, 16:96-97.

113. మరియు ఈ విధంగా, మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను 'ఆరబ్బీ భాషలో' క్రమక్రమంగా అవతరింపజేశాము. మరియు ఇందులో పలు రకాల హెచ్చరికలుచేశాము. బహుశా వారు దైవభీతి కలిగిఉంటారేమోనని; లేదా! వారు ఉపదేశం గ్రహిస్తారేమోనని.¹

114. అల్లాహ్ అత్యున్నతుడు, విశ్వ సార్వబౌముడు,² పరమసత్యుడు. (ఓము 'హమ్మద్!) నీకు ఖుర్ఆన్ సందేశం (వ'హీ) పూర్తిగా అవతరింపజేయబడేపరకు దానిని గురించి తొందరపడకు. మరియు ఇలా ప్రార్థించు: "ఓ నా ప్రభూ! నా జ్ఞానాన్ని పృథ్విపరచు!"³

115. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఇంతకు పూర్వం అదమ్ తో ఒక వాగ్దానం చేయించి ఉన్నాము. కాని అతడు దానిని మరచిపోయాడు మరియు మేము అతనిలో స్థిరత్వాన్ని చూడలేదు.⁴

116. మరియు మేము దేవదూతలతో: "అదమ్ కు⁵ సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి." అని ఆజ్ఞాపించినపుడు ఒక్క ఇబ్లీస్ తప్ప అందరూ సాష్టాంగం (సజ్జా) చేశారు. అతడు నిరాకరించాడు.

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَرْفَعُونَ أَوْ يَخْبِتُونَ لَمْ يَكُنْ لَهُ

فَعَلَّ اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ قَيْسٍ وَلَمْ يُخَفِّدْ لَهُ عَزْمًا

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ

1. చూడండి, 12:2, 13:37, 14:4, 19:97.

2. అల్-మలిక్: చూడండి, 23:116, 59:23, 62:1. Sovereign, సార్వబౌముడు, విశ్వాధిపతి. అల్-మలిక్: Mighty Emperor, చక్రవర్తి, సర్వాధికారి, 54:55. మాలిక్: Master, Owner, ప్రతిదాని నిజ స్వామి, చూడండి, 1:4. మాలిక్-ముల్క్: Sovereign, of the Universe, విశ్వ సామ్రాట్టు, విశ్వసామ్రాజ్యాధిపతి, చూడండి, 3:26.

3. ఖుర్ఆన్ అవతరణకు చూడండి, 75:16-19 మరియు 25:32.

4. ఆ వాగ్దానం ఏమిటంటే ఒక ప్రత్యేక పృక్షపు దరిదాపులకు పోగూడదని, అంటే ఆ పృక్షపు ఫలాలు తినకూడదని. కాని మైతాన్ అతనిని ('అ.స.) మరియు అతని ('అ.స.) భార్యను తన పలలోకి తీసుకొని: 'ఆ పృక్షపు ఫలాలను తినటంపల్ల మీరు చిరంజీవులవుతారు.' అని చెప్పి, వారిచేత ఆ ఫలాన్ని తినిపించి, అల్లాహ్ (మ.తా.)తో చేసిన వాగ్దానాన్ని భంగం చేయించాడు.

5. అదమ్ ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 2:30-34, 15:28-34.

117. అప్పుడు అన్నాము: “ఓ అదమ్! నిశ్చయంగా, ఇతడు నీకు మరియు నీ భార్యకు శత్రువు, కాబట్టి ఇతడిని, మీ ఇద్దరిని స్వర్గం నుండి వెడలగొట్టనివ్వకండి అలా అయితే మీరు దురవస్థకు గురి కాగలరు.¹

118. “నిశ్చయంగా, ఇక్కడ నీవు అకలి గొనవూ మరియు వస్త్రహీనుడవూ (దిగంబరుడవూ) కావు.²

119. “మరియు నిశ్చయంగా ఇందులో నీకు దాహమూ కలుగదు మరియు ఎండకూడా తగలదు.”

120. అప్పుడు షైతాన్ అతని మనస్సు లో కలతలు రేకెత్తిస్తూ అన్నాడు: “ఓ అదమ్! శాశ్వతజీవితాన్ని మరియు అంతంకాని సామ్రాజ్యాన్ని, ఇచ్చే పృథ్వి నీకు చూసనా?”

121. ఆ పిదప వారిద్దరు దాని నుండి (ఫలాన్ని) తినగానే వారిద్దరికి, వారి దిగంబరత్వం వ్యక్తం కాసాగింది.³ మరియు వారిద్దరు స్వర్గపు అకులను తమమీద కప్పకొనిగారు. (ఈ విధంగా) అదమ్ తన ప్రభువు ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించి, సన్మార్గం నుండి తప్పిపోయాడు.

122. ఆ తరువాత అతని ప్రభువు, అతనిని (తన కారుణ్యానికి) ఎన్నుకొని, అతని పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించి, అతనికి మార్గదర్శకత్వం చేశాడు.

123. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “మిరిద్దరూ కలసి ఇక్కడినుండి దిగిపోండి. మీరు ఒకరికొకరు

ثُمَّ لَئِنْ يَادُمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِرَوْحِكَ فَلَا تُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى ۝

إِنَّ لَكَ الْإِحْمَارَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى ۝

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى ۝

فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَادُمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْغُلْبِ وَمَلَائِكَةُ الرَّبِّ لَئِنْ

فَاَكَلَا مِنْهَا فَبَدَّتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفَحَا بِخَمْرَيْنِ عَلَيْهِمَا مِنْ دَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى أَمْرَ رَبِّهِ فَغَوَى ۝

ثُمَّ جَعَلْنَا رُبَّهُ قَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى ۝

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَعِلَ بَعْضُكُمُ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ

1. తష్టా: అంటే ప్రయాస, కష్టం, కఠినం. ఏమిటంటే, స్వర్గంలో మానవుని అత్యవసర వసతులు అంటే అహారపానీయాలు, వస్త్రాలు మరియు నివాసం అన్నీ కోరినవెంటనే లభిస్తాయి. వాటికోరకు కష్టపడే అవసరం వుండదు. కాని, ఇహలోకంలో వాటి కోరకు మానవుడు ప్రయాసపడుతూ వుంటాడు. అదే దీని అర్థం.

2. చూడండి, 7:20-22.

3. వారి దిగంబరత్వం వ్యక్తం కాసాగింది. చూడండి, 7:26-27.

శత్రువులై¹ ఉంటారు. కాని నా తరపునుండి మీకు మార్గదర్శకత్వం తప్పక వస్తూ ఉంటుంది. కావున నా మార్గదర్శకత్వాన్ని అనుసరించే వాడు, మార్గభ్రష్టుడూ కాదు మరియు దురవస్థకూ గురికాదు.

124. “మరియు ఎవడైతే నా సందేశం నుండి విముఖుడవుతాడో నిశ్చయంగా, అతని జీవితం ఇరుకైపోతుంది మరియు పునరుత్థాన దినమున అతనిని అంధునిగా లేపుతాము.”

125. అప్పుడతడు అంటాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నన్నెందుకు గ్రుడ్డివానిగా లేపావు, వాస్తవానికి నేను (ప్రపంచంలో) చూడగలిగేవాణ్ణి కదా?”

126. అప్పుడు (అల్లాహ్) అంటాడు: “మా సూచనలు నీ వద్దకు వచ్చినపుడు, నీవు వాటిని విస్మరించావు. మరియు అదేవిధంగా ఈ రోజు నీవు విస్మరించబడుతున్నావు.”

127. మరియు ఈ విధంగా, మేము మితిమీరి ప్రవర్తిస్తూ తనప్రభువు సూచనలను విశ్వసించని వానికి ప్రతీకారంచేస్తాము. మరియు పరలోక శిక్ష ఎంతో కఠినమైనది మరియు శాశ్వతమైనది.

128. వీరికి పూర్వం గడిచిన ఎన్నోతరాలను మేము నాశనంచేసి ఉన్నాము. వీరు వారి నివాసస్థలాలలో తిరుగుతున్నారు. ఏమీ? దీని పలన కూడా వీరికి మార్గదర్శకత్వం లభించలేదా? నిశ్చయంగా, ఇందులో ఆర్థం చేసుకొనేవారికి ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

129. మరియు నీ ప్రభువు నుండి మొదట్లోనే ఒక గడువు కాలం నిర్ణయించబడి ఉండకపోతే, వీరికి ఈ పాటికే (శిక్ష) తప్పక

قَالَا يَا أَيُّهَا الَّذِي هَدَىٰ قَوْمَنَا تَتَّبِعْ هَذَا
فَلَا يَصِلُ وَلَا يَشْفَىٰ

وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً
ضَنْكًا وَتَحْسُرَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ أَعْلَىٰ

قَالَ رَبِّ لِمَ حَسَرْتَنِي أَفْعَلْتُ بِكَ بَصِيرًا

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ
تُنْفَىٰ

وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَوْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِ رَبِّهِ
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَىٰ

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كُرْهُهُهُمْ أَنِ اتَّبَعْتُم مِّنَ الْقُرُونِ
يَسُوءُونَ فِي مَسْكِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَكَانَ لَوْلَا مَا وَاوَجَلِ
مُعْلَىٰ

విధించబడి ఉండేది. కాని (వీరి) గడువు కాలం నిర్ణయించబడి ఉంది.¹

130. కావున (ఓ ముహమ్మద్!) వారు పలికే మాటలకు నీవు ఓర్పు పహించు. సూర్యుడు ఉదయించక ముందు మరియు అస్తమించక ముందు నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతూ, ఆయన స్తోత్రం చెయ్యి. మరియు రాత్రి సమయాలలో మరియు పగటి వేళలలో కూడా ఆయన పవిత్రతను కొనియాడు.² అప్పుడు నీవు సంతుష్టుడవవుతావు!

131. మేము వారిలో చాలా మందికి - వాటితో వారిని పరీక్షించటానికి - వారు అనుభవించటానికి, ఇచ్చిన ఇహలోక జీవిత శోభను నీవు కళ్ళాత్తి చూడకు.³ నీ ప్రభువు ఇచ్చే జీవనోపాధియే అత్యుత్తమమైనది మరియు చిరకాలముండేది.⁴

132. మరియు నీ కుటుంబం వారిని సమాజ్ చేయమని ఆజ్ఞాపించు; మరియు స్వయంగా నీవు కూడా దానిని సహనంతో పాటించు. మేము

فَأَصْبِرْ عَلَى مَا يَنْزِلُكَ وَتَسْمَعْ بِحَدِيثِكَ قَبْلَ طُلُوعِ
الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ
وَاطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَى

وَلَا تَصَدِّقْ عَيْنِيكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَاهُ أَزْوَاجًا
مِّنْهُمْ زهرة الحياة الدنيا إِنَّا نُبَدِّلُهَا قَبِيحًا
وَرِزْقَ رَبِّكَ خَيْرًا وَأَبْقَى

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا، لَا
تَسْأَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) పాపం చేసేవారిని వెనువెంటనే శిక్షిస్తే ప్రపంచంలో ఒక్కడు కూడా శిక్షించబడకుండా ఉండడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తెలుసు, కాబట్టి ఆయన (సు.తా.) ప్రతి ఒక్కరికి పశ్చాత్తాపపతనానికి గడువు ఇస్తాడు. ఇదే అల్లాహ్ (సు.తా.) విధానం (సాంప్రదాయం). ఇక అసమయం వచ్చిన తరువాత ఆయన శిక్షనుండి తప్పించేవారు ఎవ్వరూ ఉండరు. అందుకే నీవు సత్యతిరస్కారులను భోగభాగ్యాలతో ఏకపిగుతూ ఉండటాన్ని చూస్తున్నావు. చూడండి, 10:11, 16:61, 18:58.

2. చూడండి, 11:114.

3. ఇలాంటి సందేశానికి చూడండి, 3:196-197, 15:88 మరియు 18:7 మొదలైనవి.

4. ఒకసారి 'ఉమర్ (ర'ది.'అ.) దైవప్రసక్త ('స'అస) దగ్గరికి వచ్చారు. అతను ఒక చాపమీద పండుకొని ఉన్నది చూసి ఏడ్వసాగాడు. అతని ఇంట్లో రెండు చర్మాల కంటే ఎక్కువ ఏమీ లేవు. దైవప్రసక్త ('స'అస) అతని ఎదురుకు కారణమడగగా, 'ఉమర్ (ర'ది.'అ.) ఇలా జవాబిచ్చారు: 'ఖైసర్ మరియు కీసాలు ఎన్నో భోగభాగ్యాలలో మునిగిఉన్నారు. మీరేమో అత్యుత్తమ స్పష్ట ఆయుధాదా ఈ స్థితిలో ఉన్నారు.' దానికి దైవప్రసక్త ('స'అస) అన్నారు: " 'ఉమర్ (ర'ది.'అ.) నీకు ఇంకా సందేహమందా? ఎవరికైతే కేవలం ఇహలోకంలోనే భోగభాగ్యాలు ఇవ్వబడ్డాయో వాళే వీరు. వీరికి పరలోకంలో ఏమీ మిగలదు." ('స'హీహ్ బుఖారీ, ముస్లిం).

నీ నుండి జీవనోపాధిని ఆశించము. మేమే నీకు జీవనోపాధిని ఇచ్చేవారము. చివరకు దైవభీతి గలవారిదే ఉత్తమ ముగింపు.

133. మరియు వారంటారు: “ఇతను (ఈ ప్రవక్త) తన ప్రభువునుండి ఏదైనా ఒక అద్భుత సూచన (మహిమ) ఎందుకు తీసుకురాడు?” ఏమీ? పూర్వపు గ్రంథాలలో పేర్కొనబడిన స్పష్టమైన నిదర్శనం వారిపద్ధతు రాలేదా?¹

134. ఒకవేళ మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను / ముహమ్మద్ ను) పంపక ముందే వారిని శిక్షించి ఉంటే! వారు అనేవారు: “ఓ మా ప్రభూ! నీవు మా పద్ధతు ఒక సందేశహరుణ్ణి ఎందుకు పంపలేదు? (అలా చేస్తే) నిశ్చయంగా, మేము - అపమానం పొంది, అగౌరవంపాలు కాక ముందే - నీ సూచనలను పాటించేవారం కదా?”²

135. వారితో ఇలా అను: “ప్రతి ఒక్కడు (తన అంతిమ ఫలితం కొరకు) వేచి ఉన్నాడు. కావున మీరు కూడా వేచిఉండండి. సరైన మార్గంలో ఉన్న వారెవరో మరియు మార్గ దర్శకత్వం పొందినవారెవరో, మీరు త్వరలోనే తెలుసుకుంటారు.”

الْمُتَّقِينَ

وَقَالُوا لَوْلَا يُنَزِّلُ آيَاتٍ مِنْ رَبِّهِ أَتَوَكَّمُ بِتِلْكَ بَيِّنَاتٍ فِي الْفُطُورِ الْأُولَى

وَلَوْ أَكَا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَاقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعُ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَى

كُلُّ مَرِيضٍ فَكَرَّ يَتَوَضَّاءُ فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَى

1. ఇంకా చూడండి, 2:42 మరియు 61:6.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎవరిని కూడా అజ్ఞానంతో చేసే తప్పుల కొరకు - వారికి మార్గదర్శకత్వం చూపసంతవరకు - శిక్షించడు. అంటే సన్మార్గాన్ని చూసిన తరువాత కూడా దాన్ని తిరస్కరించి మార్గభ్రష్టులైన వారిని శిక్షిస్తాడు. ఇంకా చూడండి, 6:131, 15:4 మరియు 26:208-209.

21. సూరహ్ అల్-అంబియా'

سُورَةُ الْأَنْبِيَاءِ

ఈ సూరహ్‌లో చాలామంది ప్రవక్తల పృథ్వికాంక్షాలున్నాయి కావున దీనికి సూరతుల్ అంబియా' అనే పేరు ఇవ్వబడింది. ఇది మక్కాలో అతరింపజేయబడింది. ఇందులో 112 ఆయతులు ఉన్నాయి. విగ్రహారాధనకు విరుద్ధంగా ఇబ్రాహీం ('అ.స.) పొటుపడింది; అన్యాయానికి విరుద్ధంగా లూ'త్ ('అ.స.) పోరాటం; సహనం వహించిన అయ్యూబ్ ('అ.స.); ఇస్మా'యీల్, ఇద్రీస్ మరియు జా'లీకిస్ ('అల్లెహిమ్ స. ల) గాథలు ఉన్నాయి. క్రోధానికి విరుద్ధంగా యూసుఫ్ ('అ.స.) పడిన పాట్లు; జకరియ్యా ('అ.స.) మరియు సయ్యిద్ మర్తమ్ ('అల్లెహిమ్ స.) మొదలైన వారి విషయాలూ కూడా ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (*) మానవులతో లెక్క (తీసుకునే) సమయం సమీపించింది, అయినా వారు ఏమరుపాటులో పడి విముఖులై ఉన్నారు.¹

2. (కావున) వారి ప్రభువు తరపునుండి వారి వద్దకు ఏ క్రొత్త సందేశం వచ్చినా, వారు దానిని పరిహసించకుండా వినలేరు.

3. వారి హృదయాలు వినోద క్షీణలలో (అశ్రద్ధలో) మునిగిఉన్నాయి. మరియు వారిలో దుర్మార్గానికి పాల్పడిన వారు రహస్య సంప్రదింపులు చేసుకొని (ఇలా అంటారు): “ఎమీ? ఇతను (ము'హమ్మద్) మీలాంటి ఒక సాధారణ మానవుడు కాడా?”² అయినా మీరు చూస్తూవుండి కూడా, ఇతని మంత్రజాలంలో³ చిక్కుకుపోతారా?”

4. (ము'హమ్మద్) ఇలా అన్నాడు: “నా ప్రభువుకు అకాశంలోనూ మరియు భూమిలోనూ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اِقْرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ

مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّكَ مُخَيَّرَاتٍ إِلَّا أَعْمَوْا
وَهُمْ يَلْعَنُونَ

لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسْرَأَ السُّجُوتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّعْرَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ

قُلْ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

1. అంటే పునరుత్థాన దినం.

2. అంటే ఆ కాలపు మక్కా ముద్రికులు, వారి తోటి మానవుడు ప్రవక్త కావడం నమ్మలేక పోయారు. కాని ఈ కాలంలో కొందరు ప్రవక్తలను దైవాలుగా చేసుకుంటున్నారు.

3. అస్-సి'హూ: మంత్రజాలం, జాలవిద్య, మాయాజాలం. ఈపదం ఖుర్ఆన్ అవతరణ క్రమంలో మొదటి సారి 74:24లో వచ్చింది.

వలుకబడే ప్రతిమూట తెలుసు. మరియు ఆయన సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.”

5. అలాకాదు! వారన్నారు: “ఇవి (ఈ సందేశాలు) కేవలం పీడకలలు మాత్రమే; కాదుకాదు! ఇతడే దీనిని కల్పించాడు; అలాకాదు! ఇతడొక కవి! (ఇతడు ప్రవక్తయే అయితే) పూర్వం వంపబడిన సందేశహారుల మాదిరిగా, ఇతనిని కూడా మా కొరకు ఒక అద్భుత సూచన (అయత్)ను తెమ్మను!”

6. మరియు వీరికి పూర్వం మేము నాశనం చేసిన ఏ పురవాసులు కూడా విశ్వసించి ఉండలేదు. అయితే! వీరు మాత్రం విశ్వసిస్తారా?

7. మరియు నీకు పూర్వం కూడా (ఓ ముహమ్మద్!) మేము పురుషులను మాత్రమే ప్రవక్తలుగాచేసి పంపి, వారిపై దివ్యజ్ఞానాన్ని (వహీని) అవతరింపజేశాము. కావున మీరిది తెలియకుంటే హితబోధ గలవారిని (గ్రంథ ప్రజలను) అడగండి.

8. మరియు మేము వారికి (ఆ ప్రవక్తలకు) ఆహారం తినే అవసరంలేని శరీరాలను ఇవ్వలేదు. మరియు వారు చిరంజీవులు కూడా కాలేదు.¹

9. ఆ పిదప మేము వారికి చేసిన వాగ్దానాలు పూర్తిచేశాము. కావున వారిని మరియు మేము కోరిన వారిని రక్షించాము. మరియు మితిమీరి ప్రవర్తించిన వారిని నాశనం చేశాము.

10. (ఓ మానవులారా!) వాస్తవంగా, మేము

وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

بَلْ قَالُوا أَضْغَاتٌ أَلْهَمَ بَلَّافْتَرَاهُ بَلْ هُوَ
شَاعِرٌ قَلِيلٌ يَتَّبِعُ آيَاتِهِ كَمَا تُرْسِلُ الرُّسُلُ ۝

مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ۝

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ
فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝

وَمَا بَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا إِلَّا يَكُلُونَ الْخَظَايِمَ
وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ۝

لَمْ يَصِدْقُوا لَهُمْ الْوَعْدَ فَأَجْبَيْنَاهُمْ وَمِنْ نَشَاءٍ وَأَهْلَكْنَا
الْمُتْرَفِينَ ۝

لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رُسُلًا وَبَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا

1. అంటే ఏ ప్రవక్తకు కూడా అమానుషమైన యోగ్యతలు ప్రసాదించబడలేదు. వారు (అల్లాహ్ మే. స.) సాధారణ మానవుల్లాగానే ఉండేవారు, కాని వారిపై అల్లాహ్ (సు.తా.) దివ్యజ్ఞానం (వహీ) అవతరింపజేయబడుతూ ఉండేది. వారికి అల్లాహ్ (సు.తా.) తెలిపినది తప్ప మరే అగోచరజ్ఞానం లేదు. ఇంకా చూడండి, 5:75, 3:164, 13:38, 25:20.

మీ కొరకు ఒక గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) అవతరింపజేశాము. అందులో మీ కొరకు ఉపదేశముంది. ఏమీ? మీరిది ఆర్థం చేసుకోలేరా?

11. మరియు దుర్మార్గానికి పాల్పడిన ఎన్ని నగరాలను మేము నిర్మూలించలేదు! మరియు వారి తరువాత మరొక జాతి వారిని పుట్టించాము!

12. మా శిక్ష (రావటం) తెలుసుకున్నప్పుడు వారు దాని నుండి పారిపోవటానికి ప్రయత్నించే వారు.

13. (అప్పుడు వారితో ఇలా చెప్పబడింది): “పారిపోకండి! మరలిరండి - మీరు అనుభవిస్తున్న, మీ సుఖసంపదల వైపుకు మరియు మీ ఇళ్ళ వైపుకు ఎందుకంటే! మిమ్మల్ని ప్రశ్నించవలసి ఉంది!”

14. వారన్నారు: “అయ్యో మా దొర్బాగ్యం! నిస్సందేహంగా మేము దుర్మార్గులము.”

15. ఆ పిదప మేము వారిని కోయబడిన పైరుపలే, చల్లారిన అగ్నిపలే, చేసినంత వరకు వారి అరుపు అగలేదు.

16. మరియు మేము ఈ ఆకాశాన్ని, భూమిని మరియు వాటి మధ్య ఉన్నదంతా కేవలం వినోదం కొరకు సృష్టించలేదు.

17. ఒకవేళ మేము కాలక్షేపమే చేయదలచుకుంటే, మేము మా వద్ద ఉన్న దానితోనే చేసుకునే వారం; వాస్తవానికి, ఇలా చేయడమే, మా ఉద్దేశ్యమై ఉండే!

18. అలా కాదు! మేము సత్యాన్ని అసత్యం పై విసురుతాము. అది దాని తలను పగుల

وَكَمْ قَصَبْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿١١﴾

فَلَمَّا أَحْسَبُوا أَنَّكُمْ لَا تَنْصُرُونَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٢﴾

لَا تَرْجِعُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسْكَنَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْأَلُونَ ﴿١٣﴾

قَالُوا يَوَيْكَ الْكَاكِبُ ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾

فَمَا زِلْنَا عَلَيْكَ دَعْوَهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَمِيدِينَ ﴿١٥﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا الْبَاطِلِينَ ﴿١٦﴾

لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَسْخَلَ لَهُمُ الْآيَاتِ مِنْ دُونِ هَذِهِ إِنَّ كُنَّا لَفَاعِلِينَ ﴿١٧﴾

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا

1. చూడండి, 17:17.

2. చూడండి, 10:5.

గొడుతుంది, అప్పుడు అది (అసత్యం) సశించి పోతుంది. మరియు మీరు కల్పించే కల్పనలకు, మీకు వినాశం తప్పదు.

19. మరియు ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న సమస్తమూ ఆయనకు చెందినదే. మరియు ఆయనకు దగ్గరగా ఉన్నవారు, ఆయనను ఆరాధిస్తూ ఉన్నామని గర్వించరు మరియు (ఆయన ఆరాధనలో) అలసట కూడా చూపరు.¹

20. వారు రేయింబవళ్ళు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటారు, వారు ఎన్నడూ బలహీనత చూపరు.

21. ఏమీ? వారు భూలోకంనుండి ఆరాధ్య దైవాలను నియమించుకున్నారా? అవి (చనిపోయిన వారిని) మరల బ్రతికించిలేవగలవా?²

22. వాటి (భూమ్యాకాశాల)లో అల్లాహ్ తప్ప ఇతర ఆరాధ్య దైవాలు ఉంటే అవి రెండూ నాశనమైపోయేవే కదా! కావున సింహాసనానికి ('అర్థకు) ప్రభువైన అల్లాహ్! వారు కల్పించే కల్పనలకు అతీతుడు.³

23. తాను చేసేదానిని గురించి ఆయన (అల్లాహ్) ప్రశ్నించబడడు, కాని వారు ప్రశ్నించబడతారు.

هُوَ إِلَهُكُمْ وَالْوَيْلُ لِمَن تَصِفُونَ ①

وَلَهُمْ فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ②

يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْترُونَ ③

أَمْ اتَّخَذُوا إِلَهًا مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْفِثُونَ ④

لَوْ كَانَ فِيهَا إِلَهٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَتُبْحِنِ
اللَّهُ رَبَّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ⑤

لَا يَسْئَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْئَلُونَ ⑥

1. చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు వీరిని దైవదూతలుగా పరిగణిస్తారు.

2. ఉంటే అవి చనిపోయిన వారిని మరల బ్రతికించి లేపలేవు. అని అర్థం. అంటే వారికి ఎలాంటి శక్తిలేదు. అలాంటప్పుడు వారు ఆ కల్పిత దైవాలను ఎందుకు ఆరాధించాలి?

3. ఒకవేళ అల్లాహ్ (సు.తా.)కు పాటిగా మరొక దైవం ఉంటే ఉంటే, ఇద్దరి అధిపత్యం నడిచేది. ప్రతి ఒక్కరూ తమ ఇచ్చాసుసారంగా ప్రపంచాన్ని సడపగోరేవారు. దానివల్ల విశ్వంలో ఇంత శాంతి ఉండకపోయేది, అల్లకల్లోలం చెలరేగిపోయేది. మానవుల రాజ్యపాలన ఏదైతే భూమిలోని ఒక్కచిన్న భాగంమీద ఉంటే, దానికి ఒకే ఒక్క ఉన్నత పాలకుడిని ప్రసితెండ్, లేక రాజు, లేక ప్రైమ్ మినిస్టర్ ను నియమించుకుంటాము. అలాంటప్పుడు విశ్వసామ్రాజ్య వ్యవస్థలో ఒకని కంటే ఎక్కువ పాలకులు ఉండి ఉంటే, అల్లకల్లోలం చెలరేగదా? ఇంకా చూడండి, 6:100.

24. ఏమీ? వారు ఆయనను పదలి ఇతర ఆరాధ్య దైవాలను నియమించుకున్నారా? వారితో అను: “మీ నిదర్శనాన్ని తీసుకురండి!” ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) వాతోపాటు ఉన్నవారికి హితబోధ; మరియు నా పూర్వీకుల కూడా (ఇలాంటి) హితబోధలుపచ్చాయి.” కాని వారిలో చాలామంది సత్యాన్ని గ్రహించలేదు, కావున వారు ఎముఖులై పోతున్నారు.

25. మరియు మేము, నీకు పూర్వం ఏ ప్రవక్తను పంపినా: “నిశ్చయంగా, నేను (అల్లాహ్) తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు! కావున మీరు సన్నే ఆరాధించండి.” అని దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ఇచ్చి పంపాము.

26. వారంటున్నారు: “అనంత కరుణా మయునికి సంతానముంది!” అని, ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు, (అల్లాహ్ సంతానంగా పరిగణించబడే) వారు కేవలం గౌరవనీయులైన (ఆయన) దాసులు మాత్రమే!

27. వారు ఆయన (అనుమతించక) ముందు మాట్లాడలేరు. మరియు వారు (దేవదూతలు) ఆయన ఆజ్ఞలనే పాటిస్తూ ఉంటారు.²

28. ఆయనకు, వారికి ప్రత్యక్షంగా (ముందు) ఉన్నదీ మరియు వారికి పరోక్షంగా (గోప్యంగా) ఉన్నదీ, అంతా తెలుసు. వారు, ఆయన సమ్మతించిన వారికి తప్ప ఇతరుల కొరకు సిఫారసు చేయలేరు.³ వారు, ఆయన భీతిపలన

أَمَّا تَخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هَذَا إِذْ تَكُونُ مَعِيَ وَذِكْرٌ مِّن قَبْلِي ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾

لَا يَسْقُونَ إِلَّا الْقَوْلَ وَهُمْ بِأَمْرِ رَبِّهِمْ لَاعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَنْتَعُونَ إِلَّا إِلَهَ ارْتَضَىٰ وَهُمْ مِن خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾

1. చూడండి, 19:92.

2. ఈ ఆయత్ ముప్రీకీన్లు దేవదూత(అ.స.)లను అల్లాహ్ (సు.తా.) విధులుగా పరిగణించే విషయాన్ని ఖండిస్తుంది. దేవదూత(అల్లాహ్ స.)లు అల్లాహ్ (సు.తా.) సృష్టించిన దాసులు మరియు ఆయన ఆజ్ఞలను పాటిస్తూ ఉంటారు.

3. చూడండి, 2:255 దీనితో ప్యక్తమయ్యేది ఏమిటంటే ప్రవక్తలు మరియు 'సాలిహీన్'లే గాక దైవదూతలు కూడా, అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతించిన వారికి మాత్రమే సిఫారసు చేయగలరు. ఇంకా చూడండి, 10:3 19:87, 20:109, 53:26.

భయకంపితులై ఉంటారు. (1/8)

29. * వారి (దేవదూతల)లో ఎవరైనా: “నిశ్చయంగా, అయినే కాక, నేను కూడా ఒక ఆరాధ్య దైవాన్ని.” అని అంటే, అలాంటి వానికి మేము సరకశిక్ష విధిస్తాము.¹ మేము దుర్మార్గులను ఇదేవిధంగా శిక్షిస్తాము.

30. ఏమీ? ఈ సత్యతిరస్కారులకు తెలియదా (చూడలేదా)? వాస్తవానికి భూమ్యాకాశాలు (ఒకే ఒక్క భౌతికాంశంగా) కలుసుకొని ఉండేసిన; అయితే! మేమే వాటిని పగులగొట్టి వేరు చేశామని? ² మరియు మేము ప్రతి ప్రాణిని నీటినుండి పుట్టించాము. ³ ఇకనైనా వారు విశ్వసించరా?

وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِّثْلُ دُونِهِ فَأُولَٰئِكَ نَجْزِيهِمْ جَهَنَّمَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ لَدُنْهُمْ نَارًا كَالنَّارِ فَتَقَاتِلُوهَا جَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾

1. ఇది ఒక ఉదాహరణమే. ఇలా సంభవించవసరం లేదు. అంటే దైవదూతలు ఎన్నడూ అలా చేయరు. ఒకవేళ వారు అలాచేస్తే, వారు (‘అలైహిం. స.) కూడా శిక్షించబడతారు. ఈ విధమైన ఉదాహరణలకు చూడండి, 43:81 మరియు 39:65.

2. ఇదే సైంటిస్టులు పలికే Big Bang Theory. ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడినప్పుడు అశేలియా వాసులకు ఏ విధమైన సైన్సు జ్ఞానం లేదు. ఈ Big Bang Theory ఇప్పుడిప్పుడే అవిష్కరించబడింది. ఈ ఖుర్ఆన్‌ను దైవప్రవక్త (‘స’అస) వ్రాయలేదు, ఎందుకంటే అతను నిరక్షరాస్యుడని మక్కా ప్రజలందరికీ తెలుసు. ఆ కాలపు విద్యాలకు కూడా ఇలాంటి సైన్సు విషయాల జ్ఞానం ఉండేది కాదు. దీనితో ఈ ఖుర్ఆన్ దివ్యావిష్కృతి అని నిరూపించబడుతోంది. దాదాపు వేయి కంటే ఎక్కువ ఆయతులలో ఈ విధమైన సైన్సు విషయాలు పేర్కొనబడ్డాయి. వాటిలో కొన్ని ఇప్పుడిప్పుడే పరిశోధించబడి నిరూపించబడ్డాయి. వాటిలో ఏ ఒక్క అవిష్కారం కూడా ఖుర్ఆన్‌లో పేర్కొనబడని విషయం తప్పని నిరూపించలేదు. ఇంకా ఎన్నో నిరూపించబడనున్నాయి.

ఈ కాలపు Modern Astrophysicists లందరి అభిప్రాయం ఏమిటంటే: ఈ విశ్వమంతా ఒకే ఒక మూల ద్రవ్యం హైడ్రోజన్ పరమాణువు నుండి సృష్టించబడింది. తరువాత ఆ హైడ్రోజన్ పరమాణువులు గురుత్వాకర్షణశక్తి వల్ల కలుపబడి అనేక పదార్థాల సముదాయం ఏర్పడి, తరువాత అది పగలగొట్టబడటం వల్ల Galaxies, Nebulae and Solar systems, అంటే సక్షత్ర సముదాయం ఏర్పడింది. ఇదంతా జరగటానికి ఎంతో శక్తి (Energy) కావాలి. కాబట్టి, ఇదంతా చేసే శక్తి గలవాడు, సర్వసృష్టికి ఆధారభూతుడైన అల్లాహ్ (సు.తా.) మూత్రమే. ఇంకా చూడండి, 51:47.

3. ఈ విషయం కూడా ఇప్పటి సైంటిస్టులందరూ అంగీకరిస్తారు. అంటే ప్రతిదీ నీటినుండి పుట్టించబడిందని. జీవకణం(Cell)లోని అత్యధిక భాగం Protoplasm అందులో కూడా అత్యధికభాగం (దాదాపు 72%) నీరే.

31. మరియు భూమి వారితో పాటు కడలకుండా ఉండాలని మేము దానిలో స్థిరమైన పర్వతాలను (మేకులవలే) నాటాము. మరియు వారు (ప్రజలు) మార్గదర్శకత్వం పొందాలని మేము దానిలో విశాలమైన మార్గాలను కూడా ఏర్పాటుచేశాము.

32. మరియు మేము అకాశాన్ని సురక్షితమైన కప్పుగాచేశాము.² అయినా వారు అందులోని సూచన(ఆయాత్)ల నుండి విముఖులవుతున్నారు.

33. మరియు రేయింబపళ్ళను మరియు సూర్యచంద్రులను సృష్టించినవాడు ఆయనే. అవి తమతమ కక్ష్యలలో తేలియాడుతూ (తిరుగుతూ) ఉన్నాయి.

34. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీకు పూర్వం మేము ఏ మానవునికి కూడా శాశ్వత జీవితాన్ని ప్రసాదించలేదు.³ ఏమీ? ఒకవేళ నీవు మరణిస్తే! వారు మాత్రం శాశ్వతంగా సజీవులుగా (చిరంజీవులుగా) ఉంటారా?⁴

35. ప్రతి ప్రాణి మృత్యువును చవిచూస్తుంది. మరియు మేము మీ అందరినీ, మంచి మరియు చెడు స్థితులకు గురిచేసి పరీక్షిస్తాము.⁵ మరియు మీరందరూ మా వైపునకే మరలింపబడతారు.

36. మరియు ఈ సత్యతిరస్కారులు నిన్ను చూసినప్పుడల్లా నీతో పరిహాసమాడే వైఖరిని

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾

وَمَا جَعَلْنَا الْبَشَرِ مِنْ قَبْلِكَ الْخَالِدِينَ أَفَلَا يَنْفَكُ عَنْهُمْ الْخُلْدُ وَنَ ﴿٣٤﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَأَلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ كَفَرُوا إِذَا يَتَخَفُونَ ﴿٣٦﴾

1. చూడండి, 16:15.

2. చూడండి, 13:2.

3. చూడండి, 3:144.

4. చూడండి, 39:30.

5. మీలో ఎవరు కృతజ్ఞులో మరియు ఎవరు సహనం వహించని కృతఘ్నులో చూడటానికి. మంచి స్థితిలో అల్లాహ్(సు.తా.)కు కృతజ్ఞులవటం మరియు దురాచర్యంలో సహనం వహించటమే విశ్వాసుల లక్షణాలు.

మాత్రమే అపలంబిస్తూ (అంటారు):¹ “ఏమీ? మీ ఆరాధ్య దైవాలను గురించి (నిర్లక్ష్యంగా) మాట్లాడే వ్యక్తి ఇతనేనా?” ఇక వారేమో అనంత కరుణామయుని ప్రస్తావన పచ్చి సపుడు! వారే, సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారు.

37. మానవుడు ఆత్రగాడుగా (తొందరపాటు జీవిగా) పుట్టించబడ్డాడు.² త్వరలోనే నేను మీకు నా సూచనలు చూపుతాను, కావున నన్ను తొందరపెట్టకండి.³

38. మరియు వారంటున్నారు: “మీరు సత్యవంతులే అయితే ఈ వాగానం (బెదిరింపు) ఎప్పుడు వెరవేరనున్నది?”⁴

39. ఒకవేళ, ఈ సత్యతిరస్కారులు, ఆ సమయాన్ని గురించి తెలుసుకొని ఉంటే ఎంత బాగుండేది! అప్పుడు వారు ఆ అగ్నినుండి తమ ముఖాలను గానీ, తమ నీపులను గానీ కాపాడు కోలేరు, మరియు వారికెలాంటి సహాయం కూడా లభించదు.

40. వాస్తవంగా, అది వారిపై అకస్మాత్తుగా పచ్చివడి వారిని కలవరపెడుతుంది. వారు దానిని నివారించనూ లేరు మరియు వారి కెలాంటి వ్యవధికూడా ఇవ్వబడదు.

41. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వాస్తవానికి, నీకు పూర్వం కూడా ప్రపక్తలు ఎగతాళి చేయ బడ్డారు, కానీ ఆ వెక్కిరించిన వారిని, వారి ఎగతాళియే చుట్టుకున్నది.⁵

إِلَّا هُزُواً ۚ هَذَا الَّذِي يَذْكُرُ إِلَهُكُمْ ۚ وَهُمْ يَذْكُرُونَ ٱلرَّحْمٰنُ هُمْ كٰفِرُوْنَ ۝

خَلَقَ ٱلْإِنسَانَ مِنْ عَجَلٍ ۖ سَأُوْرِيكُمْ آيٰتِي ۖ فَلَا تَسْعٰجِدُون ۝

وَيَقُولُونَ مَتٰى هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صٰدِقِينَ ۝

لَوْ يَعْلَمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوْا وَآجِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوْنَ عَنْ وُجُوْهِهِمُ ٱلنَّارَ وَلَا عَنْ طُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ۝

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ۝

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحِيْ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِٱلَّذِينَ سَخِرُوْا مِنْهُمْ مَّا كَانُوْا يٰٓهٖ يَسْتَكْبِرُونَ ۝

1. చూడండి, 25:41.

2. మానవునికి సహసం లేదు. చూడండి, 17:11.

3. చూడండి, 16:1, అంటే తీర్పుదినం రానున్నది.

4. దీని అర్థం చూడండి, 7:187.

5. తబేహతు: perplex, stupify, కలవరపెట్టు, చికాకుపరచు, తెలివితేటలను పోగొట్టు.

6. ఇటువంటి అర్థం చూడండి, 6:10.

42. ఇలా అను: “రేయింబవళ్ళు మిమ్ముల్ని ఆసంత కరుణామయిని (శిక్ష) నుండి ఎవడు కాపాడగలడు?” అయినా వారు తమ ప్రభువు స్మరణనుండి విముఖులవుతున్నారు.

43. లేక! వారిని మా (శిక్ష) నుండి కాపాడటానికి మేము తప్ప వేరేదైవాలు ఎవరైనా ఉన్నారా? వారు (అ దైవాలు) తమకు తామే సహాయం చేసుకోలేరు మరియు వారు మా నుండి కాపాడుకోనూ లేరు.

44. అయినా! మేము వారికి మరియు వారి తండ్రితాతలకు చాలాకాలం పరకు సుఖ సంతోషాలను ఇస్తూ వచ్చాము. అయితే! వారు చూడటం లేదా వాస్తవానికి, మేము భూమిని, దాని అన్నివైపులనుండి తగ్గిస్తున్నామని? ¹ అయినా! వారు అధికృత పహించగలరని భావిస్తున్నారా?

45. (ఓ ము'హమ్మద్!) వారితో అను: “నేను కేవలం దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) ఆధారం గానే మిమ్ముల్ని హెచ్చరిస్తున్నాను.” కాని చెవిటివారిని, ఎంత హెచ్చరించినా, వారు పిలుపును వినలేరు కదా!

46. మరియు ఒకవేళ నీ ప్రభువు శిక్ష, కొంత వారికి పడితే వారు: “అయ్యో మా పాడుగాను! వాస్తవానికి, మేము దుర్మార్గులుగా ఉండేవారం.” అని అంటారు.

47. మరియు పునరుత్థానదినమున మేము సరిగ్గా తూచే త్రాసులను ఏర్పాటుచేస్తాము. కావున ఏ పక్షి కికి కూడా ఏ మాత్రం అన్యాయం జరుగదు. ఒకవేళ ఆవగింజంత కర్క ఉన్నా

قُلْ مَنْ يَكْفُرُ بِالْإِيلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ
بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾

أَمْ لَهُمُ إِلَهَةٌ تَنْعَمُ لَهُمْ مِنْ دُونِنَا
لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ يَتَّقُونَ ﴿٤٣﴾

بَلْ مَتَّعْنَاهُمُ لَوْلَا وَابَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ
عَلَيْهِمُ الْعَمَلُ أَفْ لَا يَرَوْنَ أَنَّ إِلَى الْاَرْضِ
تَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصَّمْعُ الذِّعَارَ
إِذَا مَا يَنْذَرُونَ ﴿٤٥﴾

وَلَيْنِ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ
لَيَقُولُنَّ يُدْعَاؤُنَا إِنَّكُمْ لَطَالِمِينَ ﴿٤٦﴾

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَمَةِ فَلَا تُظْلَمُ
نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ
خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكُنَّا بِهَا حَسِيبِينَ ﴿٤٧﴾

1. చూడండి, [3:41], అంటే విశ్వాసుల సంఖ్య క్రమక్రమంగా పెరగటం మరియు వారు 'అరబ్బీ' దేశాన్ని ఆక్రమించటం మరియు ముస్లిముల సంఖ్య తగ్గిపోవటం మరియు వారి అధికారంలో సున్న భూమి దినదినానికి తగ్గిపోవటం.

మేము దానిని ముందుకు తెస్తాము. మరియు
లెక్కచూడటానికి మేమే చాలు!

48. మరియు వాస్తవానికి మేము, ఘాసా
మరియు హీరూన్లకు ఒక గీటురాయిని మరియు
దివ్యజ్యోతిని (తారాత్ను) ప్రసాదించి ఉన్నాము
మరియు దైవభీతిగల వారికి ఒక హితబోధను.¹

49. వారికొరకు ఎవరైతే అగోచరుడైన తమ
ప్రభువుకు భయపడతారో,² మరియు అంతిమ
ఘడియను గురించి భీతిపరులై ఉంటారో!

50. మరియు ఈ శుభప్రదమైన జ్ఞాపిక
(ఖుర్ఆన్)ను మేము అవతరింపజేశాము. ఏమీ?
మీరు దీనిని నిరాకరిస్తారా? (1/4)

51. * మరియు వాస్తవానికి, మేము ఇంతకు
పూర్వం ఇబ్రాహీమ్‌కు కూడా మార్గదర్శకత్వం
చేశాము మరియు అతనిని గురించి మాకు బాగా
తెలుసు.³

52. అతను తన తండ్రి మరియు తన జాతి
ప్రజలతో ఇలా అన్నప్పుడు: “మీరు భక్తితో
ఆరాధిస్తున్న ఈ విగ్రహాలు ఏమిటి?”

53. వారన్నారు: “మేము మా తండ్రితాతలను,
వీటిని ఆరాధిస్తూ ఉండగా చూశాము.”

54. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “వాస్తవానికి,
మీరు మరియు మీ తండ్రితాతలు స్వప్తంగా
మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నారు.”

55. వారన్నారు: “ఏమీ? నీవు మా పద్ధతుకు
ఏదైనా సత్యాన్ని తెచ్చావా? లేదా నీవు

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْقُرْآنَ
وَضِيَاءً وَذِكْرَ الْاَلْمُتَّقِينَ ۝

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنْ
السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ۝

وَهَذَا إِذْ كَرَّمْنَا إِبْرَاهِيمَ أَنْزَلْنَاهُ مِنْ قُلُوبِنَا
مُتَكُونًا ۝

وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا
بِهِ عَلِيمِينَ ۝

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ الْقُلُوبُ الَّتِي
أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ۝

قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ۝

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ
مُبِينٍ ۝

قَالُوا اجْعَلْنَا مِنَ الْحَقِّ أَمْ لَا أَنْتَ مِنَ السَّاعِينَ ۝

1. అంటే దివ్యజ్ఞానమే నీతి నిజాయితీలను పరీక్షించే గీటురాయి. కావున అల్లాహ్ (సు.తా) పరుసగా
దివ్యగ్రంథాలను అవతరింపజేశాడు. చూడండి, 2:44 మరియు 2:53.

2. చూడండి, 2:3.

3. ఇబ్రాహీమ్ గాథకు చూడండి, 6:74-79 మరియు 83.

మాతో పరిహాసమాడుతున్నావా?"

56. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: "అలాకాదు! భూమ్యాకాశాల ప్రభువే మీ ప్రభువు! ఆయనే వాటన్నింటినీ సృజించాడు. మరియు నేను ఈ విషయంగురించి మీ ముందు సాక్ష్యమిస్తున్నాను.

57. "మరియు నేను అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసి చెబుతున్నాను. మీరు వెళ్ళిపోయిన తరువాత మీ విగ్రహాలకు విరుద్ధంగా తప్పక యుక్తి పన్నుతాను."

58. తరువాత అతను ఒక పెద్ద దానిని (విగ్రహాన్ని) తప్ప అన్నింటినీ ముక్కలు ముక్కలుగా చేశాడు, బహుశా వారు దాని వైపునకు మరలుతారని!

59. వారన్నారు: "మా ఆరాధ్యదైవాలతో ఈ విధంగా ప్రవర్తించిన వాడెవడు? నిశ్చయంగా, వాడు దుర్మార్గుడు."

60. (కొందరు) ఇలా అన్నారు: "ఇబ్రాహీమ్ అనే ఒక యువకుడు, వీటిని గురించి ప్రస్తావిస్తూ ఉండగా మేము విన్నాము."

61. (ఇతరులు) అన్నారు: "అయితే, అతనిని ప్రజల కళ్ళముందుకు తీసుకురండి, బహుశా వారు సాక్ష్యమిస్తారేమో!"

62. (అతనిని తెచ్చిన తరువాత) వారు అడిగారు: "ఓ ఇబ్రాహీమ్! ఏమీ? నీవేనా మా ఆరాధ్య దైవాలతో ఇలా వ్యవహరించిన వాడవు?"

63. (ఇబ్రాహీమ్) జవాబిచ్చాడు: "కాదు కాదు! వారిలోని ఈ పెద్దవాడే ఇలా చేశాడు! అవి మాట్లాడగలిగితే వాటినే అడగండి!"

64. వారు తమలో తాము సమాలోచనలు చేసుకుంటూ ఇలా అనుకున్నారు: "నిశ్చయంగా స్వయంగా మీరే దుర్మార్గులు!"

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
الَّذِي قَطَرَهُمْ أَثْقَارًا ۚ وَكَانَ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ مِنَ
الشَّاهِدِينَ ﴿٥٦﴾

وَوَاللَّهِ لَا كَيْدَ أَصْنَأُكُمْ بِعَدَاكَ تَوَلَّوْا
مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

فَجَعَلَهُمْ جُذَاذًا إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

قَالُوا مَن لَّعَلَّ هَٰذَا بِالْهَيْئَةِ إِنَّهُ لَمِنَ
الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾

قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَدْعُهُمْ يُقَالُ لَهُ
إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٠﴾

قَالُوا أَتَأْتُوا بِهِ عَلَىٰ أَعْيُنِنَا لَعَلَّهُمْ
يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾

قَالُوا لَآ أَتَتْكَ لَعَلَّتْ هَٰذَا بِالْهَيْئَةِ يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٢﴾

قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَٰذَا فَاسْأَلُوهُمْ
إِنْ كَانُوا يَنْصِتُونَ ﴿٦٣﴾

فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا لَوْلَا
الظُّلُمُونَ ﴿٦٤﴾

65. కాని తరువాత వారి బుద్ధి తలక్రిందులై వారు ఇలా అన్నారు: “వాస్తవానికి, నీకు తెలుసు కదా, ఇవి మాట్లాడలేవని!”

66. (ఇబ్రాహీమ్) ఇలా అన్నాడు: “అలా అయితే! మీరు అల్లాహ్ ను పదలి, మీకెలాంటి లాభంగానీ, నష్టంగానీ చేకూర్చలేని వాటిని ఆరాధిస్తారా?

67. “ధిక్కారం! మీపై మరియు అల్లాహ్ ను పదలి మీరు ఆరాధించే వాటి (దైవాల)పై! ఏమీ? మీరు ఏ మాత్రమూ తెలివిని ఉపయోగించరా?”

68. వారన్నారు: “మీరేమైనా చేయదలుచు కుంటే! ఇతనిని కాల్చివేయండి, మీ ఆరాధ్య దైవాలకు తోడ్పడండి.”

69. మేము (అల్లాహ్) అజ్ఞాపించాము: “ఓ అగ్ని! నీవు ఇబ్రాహీమ్ కొరకు చల్లగా సురక్షితంగా అయిపో!”¹

70. మరియు వారు ఇబ్రాహీమ్ కు కీడు తలపెట్టగోరారు కాని మేము వారినే నష్టంలో పడవేశాము.

71. మరియు మేము అతనిని (ఇబ్రాహీమ్ ను) మరియు లూ'త్ ను రక్షించి, సర్వజనుల కొరకు శుభస్రదం చేసిన భూమి వైపునకు పంపాము.²

72. మరియు అతనికి (ఇబ్రాహీమ్ కు), ఇస్'హాఖ్ మరియు య'అఖూబ్ లను అదనపు

ثُمَّ نَحْنُ كُنُوزٌ عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتُمْ
مَا هَؤُلَاءِ يَفْعَلُونَ ﴿٦٥﴾

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا
وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾

أَفِئْتَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ
أَلَّا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِن كُنتُمْ
فَاعِلِينَ ﴿٦٨﴾

قُلْنَا يَا لُوطُ إِنَّا رَاسِمُونَ عَلَىٰ بُرْهَانٍ ﴿٦٩﴾

وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْخَسِرِينَ ﴿٧٠﴾

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكْنَا
فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً

1. చూడండి, 29:24 మరియు 37:97.

2. లూ'త్ ('అ.స.), ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క సోదరుని కుమారులు. అతను ఇస్లాం స్వీకరించి ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.)తో సహా తమ సగరం 'డోర్ - ఏదైతే Mesopotamia (ఇరాక్)లో ఇందో - ఏడిని ఫలస్తిన్(సిరియా)కు వెళ్ళారు. అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనిని కూడా ప్రవక్తగా ఎన్నుకున్నాడు. లూ'త్ ('అ.స.) సోదోమ్ మరియు గొమోరాహ్ ('సద్దూమ్, 'అమూరహ్) ప్రాంతంలో నివసించారు. అవి ఈ నాటి మృత సముద్రం (Dead Sea) దగ్గర ఉండేవి.

కాసుకగా ప్రసాదించాము.¹ మరియు మేము ప్రతిఒక్కరినీ సద్వర్తనులుగా చేశాము.

73. మరియు మేము వారిని నాయకులుగా చేశాము. వారు ప్రజలకు మా ఆజ్ఞ ప్రకారం మార్గదర్శకత్వం చేస్తూ ఉండేవారు. మరియు మేము వారిపై - సత్కార్యాలు చేయాలని, సమాజ్ స్థాపించాలని, విధిదానం ('జకాత్') ఇవ్వాలని దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) పంపాము. మరియు వారు (కేవలం) మమ్మల్నే ఆరాధించే వారు.

74. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) మేము లూ'త్‌కు² వివేకాన్ని మరియు జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాము మరియు మేము అతనిని అసహ్యకరమైన వసులు చేస్తున్న వారి నగరం నుండి కాపాడాము. నిశ్చయంగా వారు నీచులు, అవిధేయులు (ఫాసిఖీన్) అయిన ప్రజలు.

75. మరియు మేము అతనిని మా కారుణ్యంలోకి ప్రవేశింపజేసుకున్నాము. నిశ్చయంగా, అతను సద్వర్తనులలోనివాడు.

76. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) నూ'హ్³ అంతకు ముందు, మమ్మల్ని వేడుకొనగా మేము అతని (ప్రార్థనను) అంగీకరించాము. కావున అతనికి మరియు అతనితో బాటు ఉన్నవారికి ఆ సుహా విపత్తునుండి విముక్తి కలిగించాము.

77. మరియు మా సూచనలను అబద్ధాలని నిరాకరించిన వారికి వ్యతిరేకంగా మేము అతనికి సహాయం చేశాము. నిశ్చయంగా, వారు దుష్ట ప్రజలు. కావున మేము వారందరినీ ముంచివేశాము.

وَلَا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ۝

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يُهَدُّونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فَعَلُ الْخَيْرَاتِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَا الزَّكَاةَ وَكَانُوا تَالِعِينَ ۝

وَلَوْ كُنَّا إِلَيْنَا مَكِيلًا وَوَظَّيْنَاهُ مِنَ الْقُرَىٰ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبِيثَاتِ إِنَّمَا كَانُوا اقْوَمَ سَوَاءٍ فَيُتَّقِينَ ۝

وَأَوْحَيْنَا فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ۝

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ۝

وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا اقْوَمَ سَوَاءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ۝

1. మొదటి కుమారుడు ఇస్మా'యీలు ('అ.స.) కావున ఇస్లా'ఖ్ ('అ.స.) 'అదనపు కాసుకగా' అని ఇక్కడ పెర్కొనబడ్డారు.

2. లూ'త్ ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 7:80-84; 11:77-83, 15:58-76.

3. నూ'హ్ ('అ.స.) గాథ ఖుర్ఆన్‌లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. ముఖ్యంగా చూడండి, 11:25-48.

78. మరియు దావూద్ మరియు సులైమాన్ ఇద్దరూ ఒక చేసు గురించి తీర్పుచేసిన విషయం (జ్ఞాపకం చేసుకోండి):¹ ఒక తెగవారి మేకలు (మరొక తెగవారి చేసు) మేశాయి. అప్పుడు వాస్తవానికి, మేము వారి తీర్పుకు సాక్షులుగా ఉన్నాము.

79. అసలు సులైమాన్ కు మేము (వాస్తవ విషయం) తెలియజేశాము. మరియు వారిద్దరికీ మేము వివేకాన్ని మరియు జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాము. మరియు మేము పర్యవాలను మరియు పక్షులను దావూద్ తో బాటు మా సొంతం చేయటానికి లోబరచాము.² మరియు నిశ్చయంగా, మేమే (ప్రతిది) చేయగలవారము.

80. మరియు మేము అతనికి, మీ యుద్ధాలలో, మీ రక్షణ కొరకు కవచాలు తయారుచేయడం నేర్పాము. అయితే! (ఇప్పుడైనా) మీరు కృతజ్ఞులవుతారా?

81. మరియు మేము తీవ్రంగా వీచేగాలిని సులైమాన్ కు (వశపరిచాము). అది, అతని అజ్ఞతో మేము శుభాలను ప్రసాదించిన (అనుగ్రహించిన) భూమి మీద వీచేది.³ మరియు నిశ్చయంగా, మాకు ప్రతి విషయం

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمُونَ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَثَتْ فِيهِمْ غَمَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ۝

فَفَقَّهْنَاهُمَا سُلَيْمَانَ ۖ وَكُلًّا آتَيْنَاهُمَا حُكْمًا وَعِلْمًا ۖ وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحُونَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ۝

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِيُخْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ۝

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا نُوحًا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمِينَ ۝

1. ఒకవ్యక్తి మేకలు ఒకరాత్రి మరొకవ్యక్తి పంటపొలాన్ని మేస్తాయి. అతడు, దావూద్ ('అ.స.) దగ్గరకు తీర్పుకొరకు వస్తాడు. అతను ('అ.స.) పంట నష్టానికి సమానమైన విలువగల మేకలను, పొలం వానికి ఇవ్వాలని తీర్పుచేస్తారు. ఇది విని అక్కడే ఉన్న అతని ('అ.స.) కుమారులు సులైమాన్ ('అ.స.) అంటారు: 'అలా కాదు! చేసు మేకలవానికి ఇవ్వాలి అతడు పెద్దవాడని దానిని మేకలు మేయక ముందు ఉన్న స్థితిలోకి పెంచి తీసుకురావాలి. ఈ కాలమంతా మేకలు చేసువాని దగ్గర ఉండాలి. అతడు వాటిపాలు, ఉన్న మరియు పిల్లలతో లాభం పొందవచ్చు. ఎప్పుడైతే చేసు మొదటి స్థితిలోకి వస్తుందో అప్పుడు చేసూ, మేకలూ, తమతమ యజమానులకు తిరిగి ఇవ్వాలి.' ఈ తీర్పు ఎక్కువ ఉచితమైనదై నందుకు, దానినే అమలుపరుస్తారు.

2. చూడండి, 17:44, 57:1 మరియు 13:13.

3. ఈ భూమి ఆ కాలపు షామ్, అంటే ఈ కాలపు ఫలస్టీన్, జోర్డాన్ మరియు సిరియాలు.

గురించి బాగా తెలుసు.

82. మరియు మైతానులలో కొందరు అతని (సులైమాన్) కొరకు (సముద్రంలో) మునిగే వారు మరియు ఇతర పనులు కూడా చేసేవారు. మరియు నిశ్చయంగా, మేమే వారిని కనిపెట్టుకొని ఉండేవారము. (3/8)

83. * మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి), అయ్యూబ్ తన ప్రభువును వేడుకున్నప్పుడు (ఇలా అన్నాడు): “నిశ్చయంగా, నన్ను బాధ (వ్యాధి) చుట్టుకున్నది. మరియు నీవే కరుణామయులలో కెల్లా గొప్ప కరుణామయుడవు!”¹

84. అప్పుడు మేము అతని (ప్రార్థనను) అంగీకరించి, అతని బాధనుండి అతనికి విముక్తి కలిగించాము. మరియు అతనికి, అతని కుటుంబవాసులను తిరిగి ఇవ్వటమే గాక వారితోబాటు ఇంకా అంతమందిని ఎక్కువగా ఇచ్చి, దానిని మా నుండి ఒక ప్రత్యేక కరుణగా మరియు మమ్మల్ని ఆరాధించే వారికి ఒక జ్ఞాపకగా చేశాము.

85. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి), ఇస్మాయిల్, ఇద్రీస్ మరియు జుల్కిష్.² వీరందరూ కూడా సహనశీలులైన వారే!

86. మరియు మేము వారందరినీ మౌకారుణ్యంలోకి తీసుకున్నాము. నిశ్చయంగా, వారందరూ సద్గర్హనులు.

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يَفْضُونَ لَهُ وَيَحْسِلُونَ
عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ وَكَأَلَهُمْ حَفِظِينَ ۝

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ
وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ ۝

فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ فَكُفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَآتَيْنَاهُ
أَهْلَهُ وَشَلَّاهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا عُنْدَنَا
وَذُكْرَىٰ لِلْعَابِدِينَ ۝

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِّنَ
الضَّالِّينَ ۝

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِّنَ
الطَّالِعِينَ ۝

1. అయ్యూబ్ ('అ.స.) మొదట, సుఖసంతోషాలలో జీవితం గడిపారు. తరువాత అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనిని ప్రవ్రేసిన కష్టంతో, వ్యాధితో పరీక్షించాడు. అతను, ఆ కష్ట కాలంలో కూడా సహనం వహించారు. ఆ తరువాత అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనిని అనుగ్రహించి మరల మొదటి కంటే మంచి స్థితికి తెచ్చాడు. చూడండి, 38:44.

2. జుల్కిష్ ('అ.స.): ప్రవక్తనా కాదా అనే విషయం గురించి వ్యాఖ్యాతలలో భేదాభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. ఇబ్నె-కసీర్ (రహ్మా) అంటారు: అతని పేరు ఇతర ప్రవక్త ('అల్లాహ్ మే స.)ల పేర్లతో పాటు వచ్చింది కాబట్టి అతను కూడా ప్రవక్తయే!

87. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) చేపవాడు (యూసుఫ్)¹ - ఉద్రేకంతో వెళ్ళిపోతూ - మేము అతనిని పట్టుకోలేమని అనుకున్నాడు! కాని ఆ తరువాత, అంధకారాలలో చిక్కుకొని పోయినప్పుడు, ఇలా మొరపెట్టుకున్నాడు: “వాస్తవానికి నీవు (అల్లాహ్) తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. నీవు సర్వలోపాలకు అతీతుడవు, నిశ్చయంగా, నేనే అపరాధులలోని వాడను.”

88. అప్పుడు మేము అతని (ప్రార్థనను) అంగీకరించి, అతనిని ఆ దుఃఖమునుండి విముక్తి కలిగించాము. మరియు నిశ్చయించిన వారిని మేము ఇదేవిధంగా కాపాడుతూ ఉంటాము.

89. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి), ‘జకరియ్యా’² తన ప్రభువును వేడుకున్నప్పుడు ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నన్ను ఒంటరివానిగా (సంతానహీనునిగా) పదలకు. నీవే సర్వశ్రేష్ఠమైన వారసుడవు!”

90. అప్పుడు మేము అతని ప్రార్థనను అంగీకరించి, అతని కొరకు అతని భార్యను (సంతానానికి) యోగ్యురాలుగా జేసి, అతనికి య‘హ్యాసు ప్రసాదించాము. వాస్తవానికి వారు సత్కార్యాలు చేయటానికి పోటీ పడేవారు. మరియు శ్రద్ధతో మరియు భీతితో మమ్మల్ని ఆరాధించేవారు. మరియు మా సమక్షంలో వినమృలై ఉండేవారు.

وَذَا النُّوْيِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَنَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِيْنَ ۝

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُصَيِّحُ الْمُؤْمِنِيْنَ ۝

وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِيْنَ ۝

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَاهُ ۖ وَزُجَّجَ إِلَيْهِمُ أَنْهُمْ كَانُوا يُسْرِغُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَذْخُمُونَ زَكَاةً وَرَهْبًا ۖ كَانُوا آتِينَ حُسْنًا ۝

1. యూసుఫ్ (అ.స.) తన ప్రజల సత్యతిరస్కారాన్ని ఓర్చుకోలేక అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆసుమతించక ముందే వారిని విడిచి పారిపోయి పడవనెక్కారు. అతను చీటిలో ఉడిపోయి, పడవను మునిగిపోకుండా కాపాడటానికి, సముద్రంలోకి దూకారు. అల్లాహ్ (సు.తా.) అబ్దుతో అతనిని ఒక పెద్ద చేప మ్రొంగింది. అతను(అ.స.) ఆ చేప కడుపులో తమ ప్రభువు (అల్లాహుంకా)ను వేడుకున్నారు. అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనిని తీరగి ఒడ్డు మీదికి చేర్చాడు. అతను(అ.స.) తిరిగి వెళ్ళి తన ప్రజలకు హితబోధ చేశారు. వివరాలకు చూడండి, 37:139-148 మరియు 10:98.

2. ‘జకరియ్యా’ (అ.స.) గొతకు చూడండి, 3:37, 19:2 మరియు సూరహ్ ‘తా-హ్’ (20).

91. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి), తన శీలాన్ని కాపాడుకున్న ఆ మహిళ (మర్యమ్)లో మా నుండి ప్రాణం (యూ'హా) ఉంది. ఆమెను మరియు ఆమె కొడుకును, సర్వలోకాల వారికి ఒక సూచనగా చేశాము.¹

92. నిశ్చయంగా, మీ ఈ సమాజం ఒకే ఒక్క సమాజం² మరియు కేవలం నేనే మీ ప్రభువును, కావున మీరు నన్ను మాత్రమే ఆరాధించండి.

93. కాని, వారు (ప్రజలు) తమ ధర్మ విషయంలో తెగలుతెగలుగా చీలిపోయారు. వారందరికీ మావైపునకే మరలి రావలసి వున్నది.

94. సత్కార్యాలు చేసేవాడు విశ్వసించే వాడై ఉంటే, అతని శ్రమ నిరాదరించబడదు మరియు నిశ్చయంగా, మేము దానిని వ్రాసి పెడతాము.

95. మరియు మేము నాశనంచేసిన ప్రతి సగరం (వారి)పై, వారు మరలి రావటం నిషేధించబడింది.

96. ఎంతవరకైతే యూ'జూజ్ మరియు మూ'జూజ్లు పదలిపెట్టబడి ప్రతి మిట్టనుండి పరుగెడుతూరాలో!³

وَالَّتِي أَحْصَتْ فَرْجَهَا فَنَفَعْنَا بِهَا مِّنْ دُونِهَا وَجَعَلْنَهَا وَابَتَهَا آيَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿٩٢﴾

وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلَّ إِلَهٍ تَارِكُونَ ﴿٩٣﴾

فَمَن يَعْمَلْ مِنَ الظَّالِمَاتِ يَأْخُذْ بِهِ وَهُوَ مِّنْ أَتْلَافٍ ۚ وَلَا تَكْفُرْ أَن لِّسَعْيِهِمْ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ ﴿٩٤﴾

وَحَرَامٌ عَلَىٰ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٩٥﴾

كُلٌّ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِّنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٩٦﴾

1. చూడండి, 15:29, 38:72 మరియు 32:9.

2. ఉమ్మత్తున్: అంటే ధర్మం లేక సమాజం. ఇక్కడ ఇస్లాం ధర్మం మరియు సమాజం. దీని వైపునకే ప్రవక్తలందరూ తమ ప్రజలను అహ్వానించారు. ప్రవక్తలందరి ధర్మం ఇస్లామ్! దైవప్రవక్త ప్రవచనం: 'ప్రవక్తలందరి కుటుంబం ఒక్కటే, మూ తండ్రి ఒక్కడు మరియు మూ తల్లులు వేరువేరు. మూ అందరి ధర్మం ఒక్కటే, ఇస్లాం.' (ఇబ్నె-కసీ'రీ).

3. చూడండి, 18:94-98. తీర్చుదినం దగ్గరికి వచ్చి 'ఈసా' ('అ.స.) తిరిగి భూలోకంలోకి వచ్చినపుడు యూ'జూజ్ మరియు మూ'జూజ్లు ప్రపంచంలో ప్రతిచోట వ్యాపించి ఉంటారు. వారి హింసలు మరియు దౌర్జన్యాలకు విశ్వాసులు తాళలేకపోతారు. చివరకు 'ఈసా' ('అ.స.) విశ్వాసులను తీసుకుని

97. మరియు సత్య వాగ్దానం నెరవేరే సమయం దగ్గర పడినప్పుడు సత్యతెరస్కారుల కళ్ళు విచ్చుకుపోయి: “అయ్యో మా దొర్చాగ్యం! వాస్తవానికి మేము దీనినుండి అశ్రద్ధకు గురిఅయ్యాము. కాదుకాదు! మేము దుర్మార్గులుగా ఉండేవారము.” అని అంటారు.

98. (వారితో ఇంకా ఇలా అసబడుతుంది): “నిశ్చయంగా, మీరూ మరియు అల్లాహ్ ను వదలి మీరు ఆరాధించే వారూ, సరకాగ్నికి ఇంధనమవుతారు! (ఎందుకంటే) మీకు ఆక్కడికే పోవలసి ఉన్నది.¹

99. ఒకవేళ ఇవన్నీ ఆరాధ్యదైవాలే అయి వుంటే, ఇవి అందులో (సరకంలో) ప్రవేశించి ఉండేవి కావు! ఇక మీరంతా అందులోనే శాశ్వతంగా ఉంటారు!”

100. అందులో వారు (దుఃఖించేత) మూలుగుతూ ఉంటారు. అందులో వారేమీ వినలేరు.²

101. నిశ్చయంగా, ఎవరికొరకైతే, మా తరపునుండి మేలు (స్వర్గం) నిర్ణయింపబడి ఉందో, అలాంటి వారు దాని (సరకం) నుండి

وَأَقْرَبَ الْوَعْدِ الْحَقِّ فَأَذَاهُ شَاحْصَةً
أَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا يَوِيلًا كَذَّبْنَا
عَقْلَهُ مِنْ هَذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ①

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصَبُ
جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا وَرَدُونَ ②

لَوْ كَانَهُمْ يُشْرِكُونَ ③
لَإِنَّ اللَّهَ أَكْبَرُ مِنْ مَا يُشْرِكُونَ ④

لَهُمْ فِيهَا زُفُفٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يُسْمُونَ ⑤

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ
أُولَٰئِكَ عَنْهَا يُبْعَدُونَ ⑥

‘తూర్ పర్యవంతులకి ఎక్కుతారు. అతను యా‘హూ‘మరియు మా‘హూ‘లను శిక్షించటానికి, అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థిస్తారు. అప్పుడు వారంతా పథింపబడతారు. వారి శివాల దుర్వ్యాసన అంతటా వ్యాపించిపోతుంది. అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) పక్షులను పంపుతాడు. ఇవి ఆ శివాలను సముద్రంలోకి విసరుతాయి. ఆ తరువాత ఒక పెద్ద వర్షం కురుస్తుంది. దానితో భూమి శుభ్రపరచబడుతుంది. (‘స‘హీ‘హ్ ‘హదీస్‘ల ఆధారంగా, ఇబ్నె-కసీర్).

1. ఒక ‘హదీస్’ ప్రకారం ఈ అయత్ విని ఒక ముస్లిముల నాయకుడు అన్నాడు: ‘యూదులు మరియు క్రైస్తవులు ఆరాధించే ‘ఇజ్రైల్ (‘అ.స.) మరియు ‘ఈసా (‘అ.స.)లు కూడా సరకానికి పోతారా?’ దానికి దైవప్రవక్త (‘స‘అస) అన్నాడు: ‘అల్లాహ్ (సు.తా.)కు బదులుగా తనను ఆరాధించటాన్ని సమ్మతించిన ప్రతివ్యక్తి, తనను ఆరాధించిన వారితోపాటు సరకానికి పోతాడు.’

2. సరకంలో వారంతా బాధలపల్ల ఎదుర్కొంటారు. వారి రోధనం ధ్వనిపల్ల వారందు ఏమీ వినలేక పోతారు.

దూరంగా ఉంచబడతారు.

102. వారు దాని మెల్లని శబ్దం కూడా విన్నారు. వారు తాముకోరిన వాటిలో శాశ్వతంగా ఉంటారు.

103. ఆ గొప్ప భీతి కూడా వారికి దుఃఖం కలిగించదు; ¹ మరియు దేవదూతలు వారిని ఆహ్వానిస్తూ వచ్చి: “మీకు వాగ్దానం చేయబడిన మీ దినం ఇదే!” అని అంటారు.

104. (జ్ఞాపకముంచుకోండి)! ఆ రోజు మేము అకాశాన్ని, భూతాగ్రంథాలను చుట్టినట్లు చుట్టివేస్తాము. ² మేము ఏవిధంగా సృష్టిని మొదట ఆరంభించామో! అదేవిధంగా దానిని మరల ఉనికిలోకితెస్తాము. ఇది (మూపై బాధ్యతగా) నున్న మా వాగ్దానం. మేము దానిని తప్పక పూర్తిచేస్తాము.

105. వాస్తవానికి మేము ‘జబూర్లో’ - మా హితబోధ తరువాత - నిశ్చయంగా ఈ భూమికి ³ సద్యర్థనులైన నా దాసులు వారసులవుతారని వ్రాసిఉన్నాము.

106. నిశ్చయంగా, ఇందులో భక్తిపరులైన ప్రజలకు సందేశం ఉంది. ⁴

لَا يَسْمَعُونَ حَاشِيَهَا وَهُمْ فِي مَا اسْتَفْتَتْ
أَنْفُسُهُمْ خُلْدُونَ ﴿١٠٢﴾

لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ
هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿١٠٣﴾

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِّينِ لِلْكُتُبِ كَمَا
بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ يُعَذِّبُكَ وَعَدْنَا عَلَيْكَ النَّارَ ﴿١٠٤﴾
فَعَلِيلِينَ ﴿١٠٥﴾

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ
الْأَرْضَ يَرثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿١٠٥﴾

إِنَّ فِي هَذَا بَلَاءًا لِقَوْمٍ غَيْبِينَ ﴿١٠٦﴾

1. ఆ గొప్ప భీతి అంటే ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) యొక్క 'సూర్, లేక స్వర్గ-సరకాలమధ్య 'చాపు'ను పథించటం. అంటే స్వర్గానికి మరియు సరకానికి పోయే వారి తీర్పు ముగిసిన తరువాత 'చాపు' ఒకగొర్రె ఆకారంలో తెచ్చి జ"బ్బ"చేయడం. ఆ తరువాత ఏద్యరికీ చాపుఉండదు. చూడండి. 19:39.

2. చూడండి, 39:67.

3. ఇక్కడ భూమి అంటే స్వర్గముని అనేక వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం.

4. దైవప్రపక్త ము'హమ్మద్ ('స'అస)పై అవతరింపజేయబడిన ఈ ఖుర్ఆన్ సర్వమానవాళి కొరకు అవతరింపజేయబడిన దివ్యగ్రంథం. అల్లాహ్ (సు.తా) దీనిని తీర్పుదినం వరకు భద్రంగా ఉంచుతానని, అన్నాడు. (చూడండి, 15:9) ఇది రంగు రూపాల, పుట్టుపురోక్షాల, భేదభావాలు లేకుండా సర్వమానవులను ఆకర్షిస్తుంది. ఇది మానవుని హేతువాదానికి జవాబునిస్తుంది. మరొక విశేషమేమిటంటే 1400 సంవత్సరాలలో ఒక్క అక్షరం కూడా మార్చబడకుండా ఉన్న ఒకే ఒక్క దివ్యగ్రంథం. ఈ ఖుర్ఆన్ మూతమే మరియు ఇది అవతరింపజేయబడిన ప్రపక్త ము'హమ్మద్ ('స'అస) చివరి ప్రపక్త. చూడండి, 33:40.

107. మరియు మేము నిన్ను (ఓ ప్రవక్తా!) సర్వలోకాల వారి కొరకు కారుణ్యంగా మాత్రమే పంపాము.¹

108. (ఓ ముహమ్మద్) ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నాపై దివ్యజ్ఞానం (వహీ) అవతరింపజేయబడింది. వాస్తవంగా, మీ ఆరాధ్యదైవం ఆ ఆద్యితీయ ఆరాధ్యుడే (అల్లాహ్)! ఇకనైనా మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) అవుతారా?”

109. ఒకవేళ వారు వెనుదిరిగితే వారితో ఇలా అను: “నేను మీకు అందరికీ బహిరంగంగా ప్రకటిస్తున్నాను. మరియు మీతో చేయబడిన వాగ్దానం సమీపంలో ఉందో లేదా బహుదూరం ఉందో నాకు తెలియదు.”

110. నిశ్చయంగా, ఆయన (అల్లాహ్)కు, మీరు బహిరంగంగా వ్యక్తపరిచేది మరియు దాచేది అంతా తెలుసు.

111. మరియు బహుశా ఇది (ఈ అలస్యం) మీకు పరీక్ష కావచ్చు, లేదా, మీకు కొంతకాలం సుఖసంతోషాలు అనుభవించుటకు ఇవ్వబడిన వ్యవధి కావచ్చు, అది నాకు తెలియదు!

112. అతను (ముహమ్మద్) ఇలా అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు సత్యంతో తీర్పుచేయి! మరియు మీరు కల్పించే వాటికి (ఆరోపణలకు), ఆ అపార కరుణా మయుడైన మా ప్రభువు సహాయమే కోరబడుతోంది!” (1/2)

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ۝

قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُ الْوَاحِدُ ۖ فَهَلْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ۝

إِن تَوَلَّوْا فَعَلْنَا ذُنُوبَكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ ۚ وَإِن آدَبْتِ أَقْرَبَ بِأَمْرِ بَعِيدٍ مَّا لَوْعَدُونَ ۝

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ۝

وَإِن آدَبْتِ لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ۝

قُلْ رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ ۚ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ۝

1. చైత్రప్రవక్త ముహమ్మద్ (స'అస) సర్వమానవజాతి కొరకు పంపబడిన చైత్రప్రవక్త చూడండి, 7:158. చైత్రప్రవక్త (స'అస) ముప్రీకులను శపించలేదు. (స'హ'హ్ ముస్లిం, 2006).

22. సూరహ్ అల్-హాజ్జ్

سُورَةُ الْحَجِّ

ఈ సూరహ్ మదీనాలో ఆవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 78 అయతులున్నాయి. దీని పేరు 27-38 అయతుల నుండి తీసుకోబడింది. దీనికంటే ముందున్న ఐదు (17-21) సూరాహులు ప్రవక్తల గాథలు తెలిపాయి. ఇది మరియు దీని తరువాత వచ్చే మూడు (22-25) సూరాహులు ధర్మ విషయాలను బోధిస్తున్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణా ప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఓ మానవులారా! మీ ప్రభువునందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి! నిశ్చయంగా, ఆ అంతిమఘడియ యొక్క భూకంపం ఎంతో భయంకరమైనది.

2. ఆ రోజు ఆవరించినప్పుడు, పాలిచ్చే ప్రతి స్త్రీ తన చంటిబిడ్డను మరచిపోవటాన్ని, గర్భవతి అయిన ప్రతి స్త్రీ తన గర్భాన్ని కోల్పోవటాన్ని సీపు చూస్తావు. మరియు మానవులందరినీ మత్తులో ఉన్నట్లు సీపు చూస్తావు, కానీ (వాస్తవానికి) వారు త్రాగి (మత్తులో) ఉండరు. కాని అల్లాహ్ శిక్షయే అంత తీవ్రంగా ఉంటుంది.

3. మరియు ప్రజలలో ఒకడుంటాడు, జ్ఞానం లేనిదే, అల్లాహ్ ను గురించి వాడులాడే వాడు మరియు ఢిక్కారి అయిన ప్రతి షైతాన్ ను అనుసరించేవాడు.

4. అతడిని (షైతాన్ ను) గురించి వ్రాయబడిన దేమిటంటే, వాస్తవానికి ఎవడైతే అతడి వైపునకు మరలుతాడో, వాడిని నిశ్చయంగా, అతడు మార్గభ్రష్టునిగా చేస్తాడు మరియు వాడికి మండే నరకాగ్ని వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.

5. ఓ మానవులారా! ఒకవేళ (మరణించిన తరువాత) మరల సజీవులుగా లేవబడటాన్ని

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ
شَىْءٌ عَظِيمٌ ۝

يَوْمَ تَرْوِيهَا تَدَأَلُّ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا
أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا
وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَىٰ وَمَا هُمْ بِمُكْرَىٰ
وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ۝

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ
وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مُّرِيدٍ ۝

كَتَبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّ يُوَفَّهُ
وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ۝

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ لَكُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا

గురించి మీకు ఏదైనా సందేహముంటే! (జ్ఞాపకముంచుకోండి) నిశ్చయంగా, మేము మిమ్మల్ని మట్టితో¹ సృష్టించాము, తరువాత వీర్యబిందువుతో, ఆ తరువాత నెత్తురుగడ్డతో, ఆ పైస మాంసపుకండతో; ఆది పూర్తిగా రూపం పొందవచ్చు, లేక పూర్తిగా రూపం పొందక పోవచ్చు, ఇదంతా మేము మీకు (మా శక్తిని తెలుసుకోవటానికి) స్పష్టం చేస్తున్నాము. ఆ తరువాత మేము కోరిన వారిని ఒక నిర్దిత కాలం వరకు గర్భకోశాలలో ఉంచుతాము. పిదప మిమ్మల్ని శిశువుల రూపంలో బయటికితీస్తాము. ఆ తరువాత మిమ్మల్ని యవ్వనదశకు చేరనిస్తాము. మీలో ఒకడు (పుట్టుడు కాకముందే) చనిపోతాడు, మరొకడు నికృష్టమైన వృద్ధాప్యం వరకు చేర్చబడతాడు; అప్పుడతడు, మొదట అంతా తెలిసినవాడైనా ఏమీ తెలియని వాడిగా అయిపోతాడు. నీవు భూమిని ఫలించలేనిదానిగా చూస్తావు, కాని ఒకవేళ మేము దానిపై నీటిని (పర్వాన్ని) కురిపిస్తే, అది పులకరించి పొంగిపోయి అన్నిరకాల మనోహరమైన వృక్షకోటిని ఉత్పన్నం చేస్తుంది.

6. ఇదంతా ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! ఆయనే సత్యం. మరియు నిశ్చయంగా ఆయన మాత్రమే చచ్చిన వారిని తిరిగి బ్రతికించగలవాడు మరియు నిశ్చయంగా ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

7. మరియు అంతిమ ఘడియ నిశ్చయంగా రాసున్నది. అందులో ఎలాంటి సందేహం లేదు మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ గోరీలలోనున్న వారిని మరల బ్రతికించి లేపుతాడు.

خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ يُرَايَ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُرَايَ مِنْ مُضْغَةٍ مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِهَا مُخَلَّقَةً لِنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقَرِّى الْأَرْحَامَ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ مَنْ يَعْلَمْ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ خُصْ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ۝

ذَٰلِكَ يَأْنِ لِلَّهِ هُوَ الْحَقُّ وَأَنْتَ يُحْيِ الْمَوْتَىٰ وَأَنْتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ ۝

1. 'మట్టితో సృష్టించాము.' ఇటువంటి ఇతర అయతులకు చూడండి, 3:59, 11:61, 18:37, 30:20, 23:12.

2. చూడండి, 16:70.

8. అయినా మూసపులలో - జ్ఞానంలేనిదే మరియు మార్గదర్శకత్వంలేనిదే మరియు ప్రకాశవంతమైన గ్రంథంలేనిదే - అల్లాహ్ ను గురించి వాడులాడేవాడు ఉన్నాడు.

9. (అలాంటి వాడు) గర్వంతో తన మెడను త్రిప్పుకుంటాడు. ఇతరులను అల్లాహ్ మార్గం నుండి తప్పింపజూస్తాడు.¹ వానికి ఈ లోకంలో అవమానముంటుంది. మరియు పునరుత్థానదినమున అతనికి మేము దహించే అగ్నిశిక్షను రుచిచూపుతాము.

10. (అతనితో): “ఇది నీవు నీ చేతులారా చేసిపంపిన దాని (ఫలితం) మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తన దాసులకు ఎలాంటి అన్యాయం చేయడు!” (అని అనబడుతుంది).

11. మరియు ప్రజలలో కొందరు అంచున² నిలచి (సందేహంతో) అల్లాహ్ ను ఆరాధించే వారున్నారు. (అలాంటివాడు) తనకు లాభం కలిగితే, ఎంతో తృప్తిపొందుతాడు. కాని అపదకు గురిఅయితే ముఖం త్రిప్పుకొని, ఇహమును మరియు పరమును కూడా కోల్పోతాడు. స్పష్టమైన సప్తమంటే ఇదే!

12. అతడు అల్లాహ్ ను వదలి తనకు నష్టం గానీ, లాభం గానీ చేకూర్చలేని వారిని ప్రార్థిస్తున్నాడు. ఇదే మార్గభ్రష్టత్వంలో చాలా దూరం పోవటం.³

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ
وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّزِينٍ ۝

ثَانِيَ عِطْفِهِ لِيُفْضِلَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَهُ فِي
الدُّنْيَا حِزْبٌ ۖ وَنَذِيرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ عَذَابَ
الْحَرِيقِ ۝

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَالِمٍ
لِّلْعَبِيدِ ۝

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ ۖ فَإِنْ
أَصَابَهُ خَيْرٌ لَّا يَمْنَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ
فِتْنَةٌ اِنْتَبَهَ عَلَىٰ وَجْهِهِ ۖ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۚ
ذَٰلِكَ هُوَ الْغَرَرُ الْبَهِيمُ ۝

يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُ
وَمَا لَا يَضُرُّهُ ۚ وَمَا لَا يَنْفَعُهُ
ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ۝

1. ఇక్కడ ఆ వ్యక్తిని గురించి చెప్పబడింది. ఎవనికైతే అల్లాహ్ (సు.తా)ను గురించి ఎలాంటి జ్ఞానంలేదో! ఈ విధమైన వివరాలకు చూడండి, 31:7, 63:5 మరియు 17:83.

2. హర్ఫున్: అంచున నిలబడినవాడు. అంటే హృదయపూర్వకంగా పూర్తిగా ఇస్లాంలో చేరనివాడు. ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత లాభం కనిపిస్తే మంచి ధర్మం అంటాడు, లేకుంటే మంచిది కాదు అంటాడు. కొందరు ఎడారి వాసులు (బద్దూలు) మొదట ఇస్లాం స్వీకరించినప్పుడు ఈ విధంగానే వ్యవహరించారు.

3. చూడండి, 14:18.

13. ఎవరిపల్ల లాభం కంటే, నష్టమే ఎక్కువ రాసున్నదో వారినే అతడు ప్రార్థిస్తున్నాడు. ఎంత నికృష్టుడైన సంరక్షకుడు మరియు ఎంత నికృష్టుడైన అనుచరుడు ('అషీదు).

14. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారిని, అల్లాహ్ నిశ్చయంగా, క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రపహించే స్వర్గపనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తానుకోరింది చేస్తాడు.

15. ఎవడైతే - ఇహలోకంలో మరియు పరలోకంలో కూడా - అల్లాహ్, అతనికి (ప్రవక్తకు) సహాయపడడని భావిస్తాడో! (వాడికి సాధ్యమైతే) వాడిని ఒక త్రాడు సహాయంతో ఆకాశంపైకి పోయి, తరువాత వాడిని (అంటే ప్రవక్తపై ఆవతరింపజేయబడే వహీ మురియు ఇతర సహాయాలను) త్రొవ్వచూడమను, అతడి ఈ యుక్తి అతడి క్రోధావేశాన్ని దూరం చేయగలడేమో!¹

16. మరియు ఈ విధంగా మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) స్పష్టమైన సందేశాలతో ఆవతరింపజేశాము. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తానుకోరిన వారికి సన్మార్గం చూపుతాడు.²

17. నిశ్చయంగా, (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) విశ్వసించిన వారి మరియు యూదులు, సాబీయులు, క్రైస్తవులు, మజూసీలు³ మరియు బహుదైవారాధకులు

يَدْعُوَالْمَن قُرْبَةً أَقْرَبَ مِنْ نَفْعِهِ لَيْسَ
السَّوْلَى وَلَيْسَ الْعَشِيرُ

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ
تَمْلِيقًا فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُدْخِلُ فِيهِ كَيْدَهُ مَا لَيْغِظُ

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي
مَنْ يُرِيدُ

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِغِينَ
وَالنَّصَارَى وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ

1. సైది ఇమామ్ అష్-షిరాని (రహ్మా.) గారి తాత్పర్యం, ఇమామ్ ఇబ్నె-కసీర్ (రహ్మా.) గారి తాత్పర్యం ఇలా ఉంది: 'ఎవడైతే ఇహలోకంలో మరియు పరలోకంలో కూడా అల్లాహ్, ప్రవక్తకు సహాయపడడని భావిస్తాడో! వాడిని (తన ఇంటి) కప్పుకు ఒక త్రాడు వేసి దానితో ఉరివేసుకొని చూడమను, అతడి ఈ యుక్తి అతడి క్రోధావేశాన్ని దూరం చేయగలడేమో!'

2. చూడండి, 14:4.

3. ఆల్-మజూసీ: (Magians / Zoroastrians) అంటే మజూసీలు. వారు Zerdusht అనే ఈరాన్ ప్రవక్తను అనుసరిస్తారు. వారి గ్రంథం పేరు, Zend - Avesta, వీరు రెండు అరాధ్య దైవాలన్నాయి అంటారు. ఒకటి చీకటి, రెండోది వెలుగు. వీరు ఈరాన్ లో మరియు ఇండియా పాకిస్తాన్ లో ఉన్న పార్సీలు. వీరు అగ్నిని పూజిస్తారు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) సర్వసృష్టికి మూలాధారుడు అని కూడా విశ్వసిస్తారు.

అయిన వారి మధ్య పునరుత్థానదినమున అల్లాహ్ తప్పక తీర్పుచేస్తాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతి దానికి సాక్షిగా ఉంటాడు.

18. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా, ఆకాశాలలో ఉన్నవన్నీ మరియు భూమిలో ఉన్నవన్నీ మరియు సూర్యుడు, చంద్రుడు, నక్షత్రాలు, పర్వతాలు, సర్వవృక్షరాశి, సర్వజీవరాశి మరియు ప్రజలలో చాలామంది, అల్లాహ్ కు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ ఉంటారని? మరియు చాలామంది శిక్షకు కూడా గురిఅవుతారు. మరియు అల్లాహ్ ఎవడి నైతే అవమానంపాలు చేస్తాడో, అతడికి గౌరవమిప్పించ గలవాడు ఎవ్వడూ లేడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ తాను కోరిందే చేస్తాడు. * (5/8)

19. * ఆ రెండు వివక్ష తెగలవారు తమ ప్రభువును గురించి వాడులాడారు, కావున వారిలో సత్యతిరస్కారులకు అగ్ని వస్త్రాలు కత్తిరించబడి (కుట్టించబడి) ఉంటాయి, వారి తలలమీద సలసలకాగే నీరు పోయబడుతుంది.²

20. దానితో వారి కడుపులలో ఉన్నది మరియు వారి చర్మాలు కరిగిపోతాయి.

21. మరియు వారిని (శిక్షించటానికి) ఇసుపగదలు ఉంటాయి.

22. ప్రతిసారి వారు దాని (ఆ సరకం) నుండి దాని బాధనుండి బయటపడటానికి ప్రయత్నించినప్పడల్లా తిరిగి అందులోకే

يَقْضَىٰ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٨﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقٌّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٥٩﴾

هَذَيْنِ حَصْنَيْنِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّنْ نَّارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ﴿٦٠﴾

يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُودُ ﴿٦١﴾

وَلَهُمْ مَقَامٌ مِّنْ حَرِّ بَيْتٍ ﴿٦٢﴾

كُلَّمَا أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٦٣﴾

1. చూడండి, 13:15, 16:48-49.

2. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఏరిసి, విశ్వాసులు మరియు సత్యతిరస్కారులతో పోల్చారు. ఇతరులు బ్రహ్మయుద్ధంలో పోరాడిన విశ్వాసులు మరియు ముష్రిక్లైన మక్కా ఖురైషులతో పోల్చారు. ఇబ్నె-కసీర్ (రహ్) ఈ రెండు వ్యాఖ్యానాలు సరైనవే అంటారు.

నెట్టబడతారు. మరియు వారితో: “సరకాగ్నిని చవిచూడండి!” (అని అసబడుతుంది).

23. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారిని అల్లాహ్ క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. అందులో వారికి బంగారం మరియు ముత్యాలతో చేయబడిన కంకణాలు తొడిగింపబడతాయి. అక్కడ వారికొరకు పట్టువస్త్రాలు ఉంటాయి.¹

24. ఎందుకంటే వారికి మంచి మాటల వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చూపబడింది. మరియు వారు సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడైన (అల్లాహ్) యొక్క మార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం పొందారు.

25. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తూ (ప్రజలను) అల్లాహ్ మార్గంనుండి మరియు మస్జిద్ అల్-హరామ్ నుండి ఆటంకపరుస్తారో² - దేనినైతే మేము అందరి కొరకు సమాసంగా చేసిడిన్నామో వారు అక్కడ నివసించేవారైనా సరే, లేదా బయటనుండి వచ్చిన వారైనా సరే,³ మరియు ఎవరైనా అందులో అపవిత్రత మరియు అన్యాయం చేయగోరుతారో, అలాంటి వారికి

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ۝

وَهُدُوا إِلَى الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَأَصْغَوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ يَظْلَمْ تُدْنِقُهُ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ ۝

1. చూడండి, 18:31.

2. ఈ ఆటంకపరచే వారు, మక్కా ముస్లికులు. వీరు 6వ హిజ్రీలో దైవప్రపక్త (స'అస) మరియు అతని అనుచరు(ర'ది.'అన్తూమ్)లను మక్కాలో ప్రవేశించకుండా ఆపారు. మరియు వారు హుదైబియా నుండి మరలిపోయారు.

3. దీనిని ఈ విధంగా చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు వివరించారు: మస్జిద్ అల్-హరామ్ మీద అక్కడ నివసించే వారికి మరియు బయటి నుండి వచ్చే వారికి సరిసమానమైన హక్కులున్నాయి. అంటే ఏ ముస్లింకు అయినా ఏ సమయంలో గానీ రాత్రింబవళ్ళు, మస్జిద్ అల్-హరామ్ లో ప్రవేశించి 'తవాఫ్, సమా'జ్, 'ఉమ్రా మొదలైనవి చేసే హక్కు ఉంది. అతనిని ఎవ్వరూ, తన ప్రార్థనలనుండి ఆపరాదు. ఇక 'హరమ్ హద్దలలో ఉన్న భూమిలో ఇండ్లు కట్టుకున్న వారు తమ ఇండ్ల యజమానులు కాని మినా, ము'జ్దలిఫా, 'అరఫాత్ ('హజ్జ్ ప్రాంతాలు) మూత్రం సర్వ ముస్లింల కొరకు ఉన్నాయి. వాటిపై ఎవ్వరీ యజమాన్యం లేదు. ఈ విషయంపై ధర్మ వేత్తలందరూ ఏకీభవిస్తున్నారు. చూ. 2:125.

మేము బాధాకరమైన శిక్షను రుచిచూపుతాము.

26. మరియు మేము ఇబ్రాహీమ్‌కు ఈ గృహం (క'అబహ్) యొక్క స్థలాన్ని నిర్దేశించి (చూపుతుా)¹ అతనితో: "ఎవ్వరినీ నాకు సాటిగా (భాగస్వాములుగా) కల్పించకు. మరియు నా గృహాన్ని, ప్రదక్షిణ ('తవాఫ్) చేసేవారి కొరకు, సమా'జ్ చేసేవారి కొరకు, వంగే (రుకూ'ఉ) మరియు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేసేవారి కొరకు, పరిశుద్ధంగా ఉంచు."² అని అన్నాము.

27. మరియు ప్రజలకు 'హజ్జ్ యాత్రను గురించి ప్రకటించు:³ వారు పాదాచారులుగా మరియు ప్రతి బలహీనమైన ఒంటె (సవారి) మీద, విశాల (దూర) ప్రాంతాల నుండి మరియు కనుమల నుండి నీ వైపుకు వస్తారు.

28. వారు, తమకొరకు ఇక్కడ ఉన్న ప్రయోజనాలను అనుభవించటానికి మరియు ఆయన వారికి జీవనోపాధిగా ప్రసాదించిన పశువుల మీద, నిర్ణీత దినాలలో అల్లాహ్ పేరును స్మరించి (జి'బ్ల్ చేయటానికి), కావున దానిని (వాటి మాంసాన్ని) తిసెండి మరియు లేమికి గురిఅయిన నిరుపేదలకు తినిపించండి.⁴

وَأَذِّنْ لِلْعِبَادِ أَنَّ الْبَيْتَ أَنَا لِلنَّاسِ شَيْئًا أَظْهَرَ بَيِّنَاتٍ لِلظَّالِمِينَ وَالْعَاطِلِينَ
وَالزُّكْرِ الشُّجُورِ

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى
كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي
آيَاتٍ مَّعْلُومَاتٍ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ
بِهِمَةِ الْإِنْعَامِ ذَكَّلُوا مِنْهَا وَأَطْغَمُوا
الْبَائِسَ الْفَقِيرَ

1. సూ'హ్ ('అ.స.) 'తుఫాస్ తరువాత, క'అబహ్-గృహాన్ని నిర్మించిన వారు ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) మరియు అతని కుమారుడు ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.) ఆ తరువాత 40 సంవత్సరాల పిదప మస్జిద్ అల్-అ'ఖ్సా నిర్మించబడింది. (ముస్నద్ అ'హ్మద్ 5/150, 166, 167 మరియు ముస్లిం, కితాబుల్ మసాజిద్).

2. 'తవాఫ్ మరియు సమా'జ్ కేవలం ఈ కాబా'తే ప్రత్యేకించబడ్డాయి. కావున అల్లాహ్ (సు.తా) అట్లు ప్రకారం కేవలం క'అబహ్‌కు మాత్రమే 'తవాఫ్ చేయాలి మరియు కేవలం ఈ క'అబహ్ వైపునకే ముఖం చేసి సమా'జ్ చేయాలి. ఈ క'అబహ్ ను విడిచి ఏ ఇతర దానికి 'తవాఫ్ చేయటం లేక దాని వైపునకు ముఖం చేసి సమా'జ్ చేయటం సత్యతిరస్కారం (కుఫ్ర్) అవుతుంది.

3. 'హజ్జ్ వివరాలకు చూడండి, 2:196-203.

4. అయ్యూబిమ్ మ'అలూమాత్: అంటే జి'బ్ల్ చేసే దినాలు, అంటే 10వ తేది మరియు దాని తరువాత మూడు దినాలు, అంటే 11, 12, 13 జు'లీ-'హజ్జ్ తేదీలు. దాని మూడోవంతు మాంసాన్ని నిరుపేదలకు పంచటం విధి. ఈ జి'బ్ల్ ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.)ను, అతని తండ్రి ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.)

29. తరువాత వారు 'హజ్జ్ ఆచారాలు' (తఫస్) మరియు మొక్కుబడులు (నుజుర్) పూర్తి చేసుకొనిన పిదప ఆ ప్రాచీన గృహం (క'అబవ్) మొక్కు ప్రదక్షిణచేయాలి.¹

30. ఇదే ('హజ్జ్), మరియు ఎపడైతే అల్లాహ్ విధించిన నిషేధాలను (సవిత నియమాలను) ఆదరిస్తాడో. అది అతనికొరకు, అతని ప్రభువుపద్ధతి ఎంతో మేలైనది. మరియు మీ కొరకు ఇదివరకు మీకు (నిషిద్ధమని) చెప్పబడినవి తప్ప,² ఇతర పశువులన్నీ ధర్మసమ్మతం చేయబడ్డాయి. ఇకమీరు విగ్రహరాధన పంటి మాలిన్యంనుండి దూరంగా ఉండండి మరియు అబద్ధపు (బూటకపు) మాటలనుండి కూడా దూరంగా ఉండండి.

31. ఏకాగ్రచిత్తంతో (ఏక దైవసిద్ధాంతంతో)⁴ అల్లాహ్ వైపునకే మరలండి, ఆయనకు సాటి (భాగస్వాములను) కల్పించకండి. అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించిన వాని గతి ఆకాశంనుండి క్రింద పడిపోయే దానివంటిదే! దానిని పట్టులైనా ఎత్తుకొని పోవచ్చు, లేదా గాలి అయినా దూరప్రదేశాలకు

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا ذُرَّتَهُمْ
وَلْيَقْضُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ①

ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظِمِ حُرْمَتَ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ
عِنْدَ رَبِّهِ ۖ وَأَجَلْتُ لَكُمْ الْأَنْعَامَ إِلَّا مَا بَيْنَ
عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ
وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ②

حُفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ
بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ
أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَوِجٍ ④

- అల్లాహ్ (సు.తా.) అజ్ఞతో - జీవ్ చేసిన పందర్బాన్ని జ్ఞాపకంచేసుకోవటానికే. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) అజ్ఞలను శిరసావహించటమే ప్రతి ముస్లిం విధి. చూడండి, 37:102-107.

1. అంటే 10వ జు'ల్-హజ్జ్ చివరి ప్రై'తాస్(జమరతుల్ 'అఖబవ్)కు - ఏదైతే మక్కా వైపు ఉంటే - ఏడు రవ్వలు రువ్వ, ఖుర్బానీ చేసి, తలవెంట్రుకలను కత్తిరించుకుంటే, అది త'హీలా అవ్వల్ లేక చిన్న'హీలా అవుతుంది. అంటే ఇ'హ్రీమ్ నిషేధాలన్నీ ముగిసిపోతాయి. కాని 'తవాఫ్ ఇఫాదా ('జ్యారవ్) చేసే వరకు భార్యతో సంభోగం చేయడం నిషిద్ధం.

2. 'తవాఫ్ 'జ్యారవ్ ఇది విధి, తప్పకచేయవలసింది. ఇది 'అరఫాత్ నుండి బయలుదేరి 9-10తేదీల మధ్య రాత్రి ము'బేదలిఫాలో గడిపి 10వతేదీ ఉదయం చివరి ప్రై'తాస్(జమరతుల్ 'అఖబవ్)కు ఏడురవ్వలు రువ్వ, 'ఖుర్బానీ ఇచ్చి తలవెంట్రుకలు కత్తిరించుకొని, ఇ'హ్రీమ్ విడిచిన తరువాత మక్కాకు పోయి క'అబవ్ గృహం చుట్టూ ఏడుసార్లు ప్రదక్షిణ చేయటం. ఇది 10,11,12 జు'ల్-హజ్జ్ తేదీలలో పూర్తిచేయాలి. దీని తరువాత భార్యతో సంభోగం చేయవచ్చు. ఇది చివరి 'హీలాల్. వివరాలకు చూడండి, 2:196-197.

3. చూడండి, 5:3.

4. హుసఫా: అంటే ఒకే వైపుకు మొగ్గుటం. అంటే ఏకదైవ సిద్ధాంతాన్ని పోషించటం. అరాధనలను కేవలం ఆ ఏకైక ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సు.తా.)కే ప్రత్యేకించుకోవటం. ఇంకా చూడండి, 2:135.

ఎగురగొట్టుకు పోవచ్చు!

32. ఇదే! మరియు ఎవడైతే, అల్లాహ్ నియమించిన చిహ్నాలను¹ గౌరవిస్తాడో, అది నిశ్చయంగా, హృదయాలలో ఉన్నదైవచీతి పల్లనే!

33. ఒక నిర్ణీత కాలం వరకు మీకు వాటిలో (ఈ పశువులలో) లాభాలున్నాయి.² ఆ తరువాత వాటి గమ్యస్థానం ప్రాచీన గృహమే (క'అబహ్‌రేమ్)!³

34. మరియు ప్రతి సమాజానికి మేము ధర్మ ఆచారాలు (ఖుర్బానీపద్ధతి)⁴ నియమించి ఉన్నాము. మేము వారి జీవనోపాధికొరకు ప్రసాదించిన పశువులను, వారు (పథించేటప్పుడు) అల్లాహ్ పేరును ఉచ్చరించాలి. ఎందుకంటే మీరందరి ఆరాధ్యదైవం ఆ ఏకైక దేవుడు (అల్లాహ్)! కావున మీరు ఆయనకు మాత్రమే విధేయులై (ముస్లింలై) ఉండండి. మరియు వినయవిధేయతలు గలవారికి శుభవార్తనివ్వు.

35. (వారికి) ఎవరి హృదయాలైతే, అల్లాహ్ పేరు ఉచ్చరించబడినప్పుడు భయంతో పణికిపోతాయో మరియు అపదలలో సహనం వహిస్తారో మరియు నమాజ్ స్థాపిస్తారో మరియు వారికి ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి ఇతరులపై ఖర్చుచేస్తారో!

36. ఖుర్బానీ పశువులను,⁴ మేము మీ

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَىٰ الْبَيْتِ الْحَرَامِ ﴿٣٣﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لَّذِكْرِ اللَّهِ وَعَلَىٰ مَآرَظِهِمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ ۚ وَاللَّهُ إِلَهٌُ وَاحِدٌ ۚ فَذَلِكُمْ أَصْلُ الْإِسْلَامِ ۚ وَأَنْتُمْ الْمُسْلِمُونَ ﴿٣٤﴾

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالطَّيِّبِينَ عَلَىٰ مَا آصَابَهُمْ وَالْمُقْبِلِينَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقَهُمْ يَنْفِقُونَ ﴿٣٥﴾

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرَ اللَّهِ لَكُمْ

1. ప'అజరల్లాహ్ అల్లాహ్ నియమించిన చిహ్నాలు అంటే 'సఫా-మర్వాలు మరియు ఖుర్బానీ పశువులు మొదలైనవి. ఇంకా చూడండి, 5:2.

2. అంటే ఖుర్బానీ పశువులను, జి'బ్న్ చేయసంతవరకు వాటిని వినియోగించుకోవటం ధర్మ సమ్మతమే! అంటే ఒకవేళ అది ఒంట ఉంటే దానిపై ఎక్కి 'హజ్జ్ కు పోవచ్చు. ('స'హిహ్ బుఖారీ).

3. అల్-మనాసికు: అంటే, విధేయత లేక ఆరాధన అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) సాన్నిధ్యం పొందటానికి, అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రీతి కొరకు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞాపించిన ఆచారాలను పూర్తిచేయటం. అల్లాహ్ పేరుతో ఖుర్బానీ చేయటం నిషిద్ధం ('హరాం). 'హజ్జ్ ఆచారాలు కూడా మనాసిక్ అనబడతాయి. దీని ఏకపదనం సుసుకున్.

4. బుద్నున్, బదనతున్ యొక్క బహువచనం. అంటే బాగా బలసిన పశువు. సాధారణంగా ఈ శబ్దం

కొరకు అల్లాహ్ చిహ్నులుగాచేశాము; మీకు వాటిలో మేలున్నది. కావున వాటిని (ఋర్చానీ కొరకు) నిలబెట్టి వాటిపై అల్లాహ్ పేరును ఉచ్చరించండి. అవి (ప్రాణంవిడిచి) ప్రక్కల మీద పడిపోయిన తరువాత మీరు వాటిని తినండి. ¹ మరియు యాచించని పేదలకు మరియు యాచించే పేదలకు కూడా తినిపించండి. ఈ విధంగా మేము వాటిని మీకు ఉపయుక్తంగా చేశాము, బహుశా మీరు కృతజ్ఞులవుతారేమోనని.

37. వాటి మాంసంగానీ, వాటి రక్తంగానీ అల్లాహ్ కు చేరవు! కానీ మీ భయభక్తులే ఆయనకు చేరుతాయి. మీకు సన్మార్గం చూపినందుకు, మీరు అల్లాహ్ ఘనతను కొనియాడటానికి, ఈవిధంగా ఆయన వాటిని మీకు పశపరిచాడు. సజ్జనులకు శుభవార్తను వినిపించు! (3/4)

38. * నిశ్చయంగా అల్లాహ్ విశ్వసించిన వారిని కాపాడుతాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ఏ విశ్వాసఘాతకుణ్ణి మరియు కృతఘ్నుణ్ణి ప్రేమించడు.

39. తమపై దాడి చేసిన వారితో యుద్ధం చేయటానికి అనుమతి ఇవ్వబడుతోంది. ²

فِيهَا خَيْرٌ قَدْ ذُكِّرُوا وَلِلَّهِ عَلَيْهِمْ صَوَافٍ
قَالُوا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا
الْقَائِمَ وَالْمَعْرُوفَ كَذَلِكَ حَرَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومُهَا وَلَا دِمَافُهَا وَلَكِنْ
يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنكُمْ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ
لِتَشْكُرُوا لِلَّهِ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَيُبَيِّرَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٨﴾

إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَالٍ كَفُورٍ ﴿٣٩﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ يُعْتَقُونَ بِاللَّهِ فَلْيُؤْوَ إِلَيْنَا اللَّهُ عَلَىٰ

ఒంటెలకే వాడబడుతుంది. కానీ 'హదీస్'ల ప్రకారం, ఋర్చానీ కొరకు తేబడిన ఆవులు ఎడ్లు మొదలైన వాటిని సూచిస్తుంది.

1. అంటే వాటి రక్తం పూర్తిగా పోరిన తరువాత అవి పూర్తిగా కదలకుండా పడిపోయిన తరువాత వాటిని తినండి. ఎందుకంటే సజవిగా ఉన్న పశువు మాంసం తినటం నిషిద్ధం, (అబూ దావూద్, తిర్మిడీ). 'ఋర్చానీ' పశువు మాంసం స్వయంగా తినటం కొందరు ధర్మవేత్తలు వాజిబ్గా మరియు కొందరు ముస్తహబ్గా భార్య చేశారు. 'ఋర్చానీ' మాంసాన్ని మూడు భాగాలు చేయాలి. ఒక భాగం స్వంతం మరియు తన కుటుంబం వారికి రెండోది బంధుమిత్రులకు మరియు మూడోది పేదవారి కొరకు, (ముస్లిం, బు'ఖారీ). 'ఋర్చానీ', 'హజ్జ్ సమయంలోనే గాక, జు'లీ-హజ్జ్ పండుగ కొరకు కూడా చేయాలి 108:2, అంటే ఎవరు 'హజ్జ్ యాత్రకుపోరో, వారు తమ ఇంట్లో 10-12వ జు'లీ-హజ్జ్ రోజులలో ఋర్చానీ చేయాలి. ఇది 'ఈది నమాజ్ తరువాత చేయాలి, (స'హీహ్ బు'ఖారీ).

2. ఈ ఆయత్ లో, ఖుర్ఆన్ అవతరణలో, మొదటిసారి అత్కరత్త కొరకు యుద్ధపరిమితి ఇవ్వబడింది. అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్న్ 'అబ్బాస్ (ర'ది.అ.) కథనం ప్రకారం ఈ ఆయత్ దైవప్రవక్త (సఅస) మక్కానుండి

ఎందుకంటే, వారు అన్యాయానికి గురిచేయబడ్డారు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వారికి సహాయం చేయగల సమర్థుడు.

40. వారికి ఎవరైతే కేవలం: “మూ ప్రభువు అల్లాహ్!” అని అన్నందుకు మాత్రమే, అన్యాయంగా తమ ఇండ్లనుండి తరిమివేయబడ్డారో! ఒకవేళ అల్లాహ్ ప్రజలను ఒకరిద్వారా మరొకరిని తొలగిస్తూ ఉండకపోతే ¹ క్రైస్తవ సన్యాసుల మఠాలు, చర్చులు, యూదుల ప్రార్థనాలయాలు ² మరియు మసీదులు, ఎక్కడైతే అల్లాహ్ పేరు అత్యధికంగా స్మరించబడుతుందో, అన్నీ ధ్వంసం చేయబడి ఉండేవి. ³ నిశ్చయంగా, తనకు తాను సహాయం చేసుకునే వానికి అల్లాహ్ తప్ప కుండా సహాయం చేస్తాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సహజబలపంతుడు, సర్వశక్తిమంతుడు.

41. వారే! ఒకవేళ మేము వారికి భూమిపై అధికారాన్ని ప్రసాదిస్తే, వారు సమాజాన్ని పీడిస్తారు, నిధిధానం (జకాత్) ఇస్తారు మరియు ధర్మమును (మంచిని) ఆదేశిస్తారు మరియు అధర్మము (చెడు) నుండి నిషేధిస్తారు. ⁴ సకల వ్యవహారాల అంతిమ నిర్ణయం అల్లాహ్ చేతిలోనే వుంది.

تَصْرِيفُهُمْ لِقَائِهِ ۖ

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفُتَّ مَتَّ صَوَامِعُ وَبِعٍ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ۝

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَاللَّهُ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ۝

మదీనా పలసపోయిన వెంటనే అపతరింపజేయబడింది, మొదటి హిజ్రీ మొదట్లో, దీని తరువాత రెండవ హిజ్రీలో ఆయత్లు 2:190-193 అపతరింపజేయబడ్డాయి. ఆ తరువాత 2:216, 224 అపతరింపజేయబడ్డాయి.

1. ఇటువంటి వాక్యానికి చూడండి, 2:251.

2. యూదుల మఠాదారు (అ'హాబార్)లు తమ మతధర్మాలను ఉపదేశించే స్థలాలు, లేక యూదుల ప్రార్థనాలయాలు (సైనగోగ్స్ / Synagogues) అనబడతాయి.

3. ధర్మ స్వాతంత్ర్యం కొరకు ఆయుధాలు ఎత్తుకోవడం అత్యవసరమైనది. చూడండి, 2:193.

4. ఈ ఆయత్లో ఇస్లామీయ రాజ్యం యొక్క మూల సూత్రాలు పేర్కొనబడ్డాయి. 1) సమాజా, 2) జకాత్, 3) మంచిని ఆదేశించడం లేక ప్రోత్సహించడం, 4) చెడును నిరోధించడం లేక నివారించడం మరియు 5) ధరీయత్ ప్రకారం శిక్ష విధించడం మొదలైనవి. ఇటువంటి సూత్రాలు ఇప్పుడు స'హాబీ 'అరేబియాలోనే అత్యధికంగా పాటించబడుతున్నాయి. కాబట్టి అక్కడ ప్రపంచంలో ఏ దేశంలో లేని శాంతిభద్రతలు ఉన్నాయి. అల్లాహ్ (సు.తా) దానిని భద్రపరచు గాక!

42. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వారు (సత్యతిరస్కారులు) ఒక వేళ నిన్ను అసత్య వాదుడవని తిరస్కరిస్తే (అశ్చర్యపడకు); వాస్తవానికి, వారికి పూర్వం నూహ, అద్ మరియు సమూద్ జాతులవారు కూడా (తమ ప్రపక్తలను) అసత్యవాదులని తిరస్కరించారు;

43. మరియు ఇబ్రాహీమ్ జాతి వారు మరియు లూత్ జాతి వారు;

44. మరియు మద్యం వాసులు కూడాను! అంతే కాదు మూసా కూడా అసత్యవాదుడవని తిరస్కరించబడ్డాడు. కావున నేను సత్య తిరస్కారులకు (మొదట) కొంత వ్యవధినిచ్చి, తరువాత పట్టుకుంటాను. (చూశారా!) నన్ను తిరస్కరించడం వారికొరకు ఎంత ఘోరమైనదిగా ఉండెనో!

45. (ఈ విధంగా), మేము ఎన్నో పురాలను నాశనంచేశాము. ఎందుకంటే, వాటి (ప్రజలు) దుర్మార్గులై ఉండిరి. (ఈ నాడు) అవి నాశనమై, తమ కప్పులమీద తలక్రిందులై పడివున్నాయి, వారి బావులు మరియు వారి దృఢమైన కోటలు గూడా పాడుపడి ఉన్నాయి!

46. ఏమీ? వారు భూమిలో ప్రయాణం చేయరా? దానిని వారి హృదయాలు (మనస్సులు) అర్థం చేసుకోగలగటానికి మరియు వారి చెవులు దానిని వినటానికి? వాస్తవమేమిటంటే వారి కన్నులైతే గ్రుడ్డివి కావు, కాని ఎదలలో ఉన్న హృదయాలే గ్రుడ్డి వయిపోయాయి.

47. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వారు నిన్ను శిక్ష కొరకు తొందర పెడుతున్నారు. కాని, అల్లాహ్ తన వాగ్దానాన్ని భంగపరచడు.

وَأَن يُكَلِّمُ بُولَاهُ فَعَدَّ كَذِبًا قَبْلَهُمْ قَوْمٌ نَّوْجًا وَعَادًا وَثَمُودًا ﴿٤٢﴾

وَقَوْمَ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمَ لُوطٍ ﴿٤٣﴾

وَأَصْحَابَ مَدْيَنَ وَكُذِّبَ مُوسَى فَأَمْلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ كَيْفَ كَانَ نَكِيرِي ﴿٤٤﴾

فَكَانَ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ لِّهِيَ خَاوِدًا عَلَى عُرُوشِهِآ وَيَبْرُ مُعْطَلًا وَقَصِيرٌ مَّشِيدٌ ﴿٤٥﴾

أَلَمْ يَجْعَلْنَا فِي الْأَرْضِ فَكَلْنَهُم قُلُوبًا يَعْمَلُونَ بِهَا أَوَإِذَا نَسَمِعُونَ بِهَا لَوْنًا هِيَ إِلَّا تُعْمَى الْبَصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ تُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّنْهُمَا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾

మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు వద్ద ఒక్కదినం మీ లెక్కల ప్రకారం వేయిసంవత్సరాలకు సమానమైనది.¹

48. మరియు దుర్మార్గంలో మునిగివున్న ఎన్నో సగరాలకు నేను వ్యవధినిచ్చాను! తరువాత వాటిని (శిక్షించటానికి) పట్టుకున్నాను. (వారి) గమ్యస్థానం నా వైపునకే కదా!”

49. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో అను: “ఓ మానవులారా! నేను కేవలం మీకు స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసేవాడను మాత్రమే!”

50. కావున ఎవరైతే, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో, వారికి క్షమాపణ మరియు గౌరవప్రదమైన తీవ్రనోపాధి ఉంటాయి.²

51. కాని ఎవరైతే మా సూచనలను కించపరచటానికి ప్రయత్నిస్తారో అలాంటి వారు తప్పక భగభగ మండే సరకాగ్నివాసులవుతారు.

52. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీకు పూర్వం మేము పంపిన నీ సందేశహరుడు గానీ, లేదా ప్రవక్త గానీ, (నా సందేశాన్ని ప్రజలకు) అందించగోరినపుడు, షైతాన్ అతని కోరికలను అటంకపరచకుండా ఉండలేడు.³ కాని షైతాన్ కల్పించిన అటంకాలను అల్లాహ్ నిర్మూలించాడు. ఆ తరువాత అల్లాహ్ తన ఆయత్లను స్థిరపరచాడు.⁴ మరియు అల్లాహ్

وَكَيْفَ مِنْ قَرِيْبَةٍ اَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ
فَمَّا اخَذْتُنَّهَا ذُكِّرْتُ لِي الْبَصِيْرُ ۝

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا اَن كُنتُمْ تَزِيْرُ مُبِيْنٌ ۝

فَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصَّالِحٰتِ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ
وَرِزْقٌ كَرِيْمٌ ۝

وَالَّذِيْنَ سَعَوْا فِي الْاِيْنِ مَعْجِرِيْنَ اُولٰٓئِكَ
اَصْحٰبُ الْجَحِيْمِ ۝

وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُوْلٍ وَلَا يَنْفِي الْاِ
لٰهَ اَتَمَّنِي الْاَلْفِ الْاَيْطُنُ فِيْ اٰنِيْكَتِهِ فَيَنْسَخُ اللّٰهُ
مَا يَلْقٰى الشَّيْطٰنُ ثُمَّ يُعْكِمُ اللّٰهُ اِلَيْهِ
وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ۝

1. మానవుల 'కాలగణనం' భూమి, సూర్య చంద్రుల సంచారంతో జంధింపబడివుంది. అల్లాహ్ (సు.తా) కాలానికి పరిమితుడైనవాడు కాదు. ఆయన అంతర్జామి ఆయనకు మొదలు, ముగింపు అనేవి లేవు. ఏదైతే కాలానికి సంబంధించినవో! ఇంకా చూడండి, 70:4. అక్కడ ఒక దినం ఏబదివేల సంవత్సరాలతో సమానమనబడింది. దీనిని సమర్థించటానికి ఎన్నో 'స'హ'హా 'హదీస్'లున్నాయి. అల్లాహ్ (సు.తా) అన్నాడు: 'నేనే కాలాన్ని (అర్చహ్).'

2. చూడండి, 8:4.

3. చూడండి, 6:112.

4. చూడండి, 11:1.

సర్వజ్ఞుడు, మహావివేచనాపరుడు;

53. ఎవరి హృదయాలలో రోగముందో! మరియు ఎవరి హృదయాలు కఠినమైనవో, వారికి షైతాన్ కల్పించే (సందేహాలు) ఒక పరీక్షగా చేయబడటానికి. మరియు నిశ్చయంగా ఈ దుర్మార్గులు విరోధంలో చాలా దూరం వెళ్ళిపోయారు.

54. మరియు జ్ఞానమునంగబడిన వారు ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) నీ ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన సత్యమని తెలుసుకొని దానిని విశ్వసించటానికి, వారి హృదయాలు దానికి అంకితం అవటానికి. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ విశ్వసించేవారికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం² చేస్తాడు.

55. మరియు సత్యతిరస్కారులు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్) గురించి, అకస్మాత్తుగా అంతిమ ఘడియ వచ్చేవరకు లేదా ఆ ఏకైక దినపు శిక్ష అవతరించేవరకు సందేహంలో పడిఉంటారు.³

56. ఆ రోజు సర్వాధిపత్యం అల్లాహ్ దే.⁴ ఆయన వారి మధ్య తీర్పుచేస్తాడు. కావున విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు పరమానందకరమైన స్వర్గపనాలలో ఉంటారు.

57. కాని, ఎవరైతే సత్యతిరస్కారులై, మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించారో, వారికి అవమానకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۝

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ ۝

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ يَكْفُلُ بِحُكْمِهِمْ وَيَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ ۝

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فِئَاتٍ وَلِيَكُنْ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ۝

1. చూడండి, 2:10.

2. అల్-హజ్జ్: సేకరించబడిన పదం. Guide, Leader. మార్గదర్శకుడు, సన్మార్గం చూపువాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

3. యూసిఫ్ 'అ'ఖ్మీ: అంటే గొడ్డుదినం. అంటే మళ్ళివాని ఏకైకదినం, పునరుత్థానం. చూ. 51:41.

4. చూడండి, 25:26 మరియు 40:16.

58. ఎవరు అల్లాహ్ మూర్ఖంలో తమ ఇండ్లను వదలి (వలస) పోయి, ఆ తరువాత చంపబడతారో లేదా మరణిస్తారో, వారికి అల్లాహ్ (పరలోకంలో) శ్రేష్ఠమైన ఉపాధిని ప్రసాదిస్తాడు.¹ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మాత్రమే ఉత్తమ ఉపాధిదాత.

59. ఆయన వారిని వారు తృప్తిపడే స్థలంలో ప్రవేశింపజేస్తాడు.² మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, సహసశీలుడు. (7/8)

60. * ఇదే (వారి పరిణామం!)³ ఇక ఎవరైతే తనకు కలిగిన బాధకు సమానంగా మాత్రమే ప్రతీకారం తీసుకున్న⁴ తరువాత, ఆతనిపై మరల దౌర్జన్యం జరిగితే! నిశ్చయంగా అల్లాహ్ అతనికి సహాయం చేస్తాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మన్నించేవాడు, క్షమించేవాడు.⁵

61. ఇలాగే జరుగుతుంది! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్‌యే రాత్రిని పగటిలోకి ప్రవేశింపజేసేవాడు మరియు పగటిని రాత్రిలోకి ప్రవేశింపజేసేవాడు మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు అంతా చూసేవాడు.⁶

62. ఇది ఎందుకంటే, నిశ్చయంగా అల్లాహ్! ఆయనే సత్యం!⁷ మరియు ఆయనకు

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لِرِزْقِهِمْ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا ۖ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٥٨﴾

لِيُدْخِلَهُمْ فِي دَعْوَاهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾

ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لِيَنْصَرِنَهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُورٌ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾

ذَٰلِكَ يَأْتِ اللَّهَ يَوْمَ الْقِيَامِ فِي الشَّهَادَةِ وَيَوْمَ الْقِيَامِ فِي الْكَيْلِ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٦١﴾

ذَٰلِكَ يَأْتِ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَإِنَّ مَا يَدْعُونَ

1. ఎవరైతే అల్లాహ్ (సు.తా) మూర్ఖంలో పంపబోయి అక్కడ చంపబడతారో వారికి స్వర్గసుఖాలు లభిస్తాయి. ఇంకా చూడండి. 2:218 మరియు 4:95-96.

2. స్వర్గసుఖాలు ఎలాంటి వంటే వాటిని ఇంతవరకూ ఏ కన్నా చూడలేదు, ఏ చెప్పి వినలేదు మరియు ఏ మానవుడు కూడా ఊహించలేదు.

3. ఏ విశ్వాసులైతే పంపబోయి మరణిస్తారో!

4. చూడండి. 16:126 శత్రువు నుండి బాధ కలిగిన వానికి తనకు జరిగిన బాధకు సమానంగా ప్రతీకారం తీసుకునే హక్కు ఉంది. ఇలాంటి న్యాయ ప్రతీకారంలో అల్లాహ్ (సు.తా) అతనికి సహాయపడతాడు.

5. చూడండి. 2:190-193, ఒకవేళ క్షమిస్తే! అల్లాహ్ (సు.తా) కూడా చాలా క్షమించేవాడు.

6. చూడండి. 3:26-27 కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) కోరితే దుర్బార్గులకు ప్రతీకారం కూడా చేయగలడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

7. ఎందుకంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) ధర్మమే సత్యధర్మం, ఆయన ఆరాధనయే సత్య ఆరాధన, ఆయన

బదులుగా వారు ఆరాధించేవన్నీ ఆసత్యాలే! మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ఆయన మాత్రమే మహోన్నతుడు, మహనీయుడు (గొప్పవాడు).

63. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్‌యే ఆకాశంనుండి వర్షంకురిపించి, దానితో భూమిని పచ్చగాచేస్తాడని? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సూక్ష్మగ్రాహి, సర్వం తెలిసినవాడు.

64. ఆకాశాలలో ఉన్నది మరియు భూమిలో ఉన్నది అంతా ఆయనకు చెందినదే. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! ఆయన మాత్రమే స్వయంసమృద్ధుడు, ప్రశంసనీయుడు.

65. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ భూమిలో ఉన్న సమస్తాన్ని మీకు వశపరచాడు. మరియు సముద్రంలో పడవ ఆయన అనుమతితోనే సడుస్తూంది మరియు ఆయనే! తాను అనుమతించేవరకు ఆకాశాన్ని భూమిమీద పడకుండా నిలిపిఉంచాడు.¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మానవులపట్ల ఎంతో కనికరుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

66. మరియు ఆయనే మీకు జీవితాన్ని ప్రసాదించాడు, తరువాత ఆయనే మిమ్మల్ని మరణింపజేస్తాడు. ఆ తరువాత ఆయనే మిమ్మల్ని మళ్ళీ బ్రతికిస్తాడు. నిశ్చయంగా మానవుడు ఎంతో కృతఘ్నుడు!

67. మేము ప్రతి సమాజం వారికి ఒక

مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ

لَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَاءً فِي الْأَرْضِ وَالْفَلَكَ تَجْرَى فِي الْبَحْرِ بِأَمْرٍ وَتَبْسُكُ السَّمَاءُ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرؤُوفٌ رَحِيمٌ

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْشَكًا لَهُمْ تَابِعُوكُمْ فَلَا

వాగ్దాసమే సత్యవాగ్దాసం. ఆయన, తన స్నేహితులకు వారి శత్రువులకు విరుద్ధంగా సహాయపడటం కూడా సత్యమే! అల్లాహ్ (సు.తా.) తన ఉనికిలో తనకార్యనిధిలో, తన యోగ్యతలో సత్యవంతుడు.

1. అంటే సక్షత్రాలు మరియు గ్రహాలు పడిపోకుండా మరియు ఒకదానితో ఒకటి ఢీకొనకుండా ఉన్న గురుత్వాకర్షణ శక్తి (Gravitational Force) అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రసాదించినదే.

ఆరాధనారీతిని నియమించాము.¹ వారు దానినే అనుసరిస్తారు. కావున వారిని ఈ విషయంలో నీతో వాదులాడనివ్వకు. మరియు వారిని నీ ప్రభువు వైపుకు ఆహ్వానించు. నిశ్చయంగా నీవు సరైన మార్గదర్శకత్వంలో ఉన్నావు.

68. ఒకవేళ వారు నీతో వాదులాటకు దిగితే, వారితో అను: “మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.²

69. “అల్లాహ్ పునరుత్థానదినమున, మీరు పరస్పరం కలిగిఉన్న ఆధిప్రాయ బేధాలను గురించి తీర్పుచేస్తాడు.”

70. ఏమీ? నీకు తెలియదా? ఆకాశంలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసని! నిశ్చయంగా, ఇదంతా ఒక గ్రంథంలో (ప్రాయబడి) ఉంది. నిశ్చయంగా ఇదంతా అల్లాహ్ కు చాలా సులభమైనది.³

71. మరియు వారు అల్లాహ్ ను వదలి ఇతరులను ఆరాధిస్తున్నారు. దాని కొరకు ఆయన ఎలాంటి నిదర్శనాన్ని అవతరింపజేయలేదు మరియు వారికి (సత్యతిరస్కారులకు) దానిని గురించి ఎలాంటి జ్ఞానం లేదు. మరియు దుర్మార్గులకు సహాయపడే వాడు ఎవ్వడూ ఉండడు.⁴

يُنَازِعُكَ فِي الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ ﴿٦٨﴾

وَإِنْ جَادَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

اللَّهُ يَعْزَمُ بِكُم يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٧٠﴾

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧١﴾

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانٌ وَمَا لَيْسَ لَهُم بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن تَصْوِيفٍ ﴿٧٢﴾

1. చూడండి, 5:48.

2. చూడండి, 10:41.

3. ప్రతివాడు ఏమీ కాబోతున్నాడు అనేది అల్లాహ్ కు తెలుసు కాబట్టి ఆయన సంభవించబోయేదంతా ఒక గ్రంథంలో వ్రాసి పెట్టాడు. ఇదే విధిప్రాత (ఫ్రైద్), అంటే అల్లాహ్ (సు.తా) ఎవరిని కూడా ముంచి లేక చెడు మార్గాలను అవలంబించటానికి బలపంతుంచేయడు. 'స'హీహ్ ముస్లింలో ఉంది: 'అల్లాహ్ భూమ్యాకాశాల సృష్టికి 50వేల సంవత్సరాలకు ముందు తన సృష్టి యొక్క విధి వ్రాసి పెట్టాడు. అప్పుడు ఆయన విశ్వసామ్రాజ్యధిపత్య పీఠం ('ఆర్డ్) నీటిపై ఉంచెను.'

4. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా)ను విడిచి ఇతరులను ఆరాధించాలని, ఎలాంటి దివ్యజ్ఞానం గానీ, - వివేచనాబుద్ధితో ఆలోచిస్తే అర్థమయ్యే - నిదర్శనం గానీ ఈ సత్యతిరస్కారుల దగ్గర ఏదీ లేదు.

72. మరియు మా స్వప్తమైన సూచనలు వారికి వినిపించబడినప్పుడు, సత్య తిరస్కారుల ముఖాలమీద తిరస్కారాన్ని నీవు గమనిస్తావు. ఇంకా వారు మా సూచనలను వినిపించే వారిపై దాదాపు విరుచుకుపడబోయే వారు. వారితో ఆను: “ఏమీ? నేను దీనికంటే ఘోరమైన విషయాన్ని గురించి మీకు తెలుపనా? అది సరకాగ్ని! అల్లాహ్ దానిని సత్యతిరస్కారులకు వాగ్దానం చేసిఉన్నాడు. మరియు అది ఎంత అధ్వాన్నమైన గమ్యస్థానం.”

73. ఓ మానవులారా! ఒక ఉదాహరణం ఇవ్వబడుతోంది, దానిని శ్రద్ధగా వినండి! నిశ్చయంగా, మీరు అల్లాహ్ ను వదలి విపరినైతే ప్రార్థిస్తున్నారో, వారంతా కలిసి ఒక్క ఈగను కూడా స్పృష్టించలేరు. మరియు ఒకవేళ, ఆ ఈగ వారి నుండి ఏమైనా లాక్కొనిపోయినా, వారు దానిని, దాని (ఆఈగ) నుండి విడిపించుకోనూ లేరు.¹ ఎంత బలహీనులు. ఈ అర్థించేవారు మరియు అర్థించబడేవారు.

74. అల్లాహ్ ఘనతను వారు గుర్తించ వలసిన విధంగా గుర్తించలేదు. వాస్తవానికి, అల్లాహ్ మహాబలవంతుడు, సర్వశక్తిమంతుడు.

75. అల్లాహ్ దేవదూతలనుండి మరియు మానవులనుండి తన సందేశహరులను ఎన్నుకుంటాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, అంతా చూసేవాడు.

76. ఆయనకు, వారికి ప్రత్యక్షంగా ఉన్నది మరియు వారికి పరోక్షంగా ఉన్నది అంతా

وَإِذَا سَأَلَ عَنْهُمْ الَّذِينَ يُبَيِّنُونَ قَوْلَ رَبِّهِمْ أَتَانَهُمْ أَنْبَاءُ الْآيَاتِ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تِلْكَ الْبَيِّنَاتُ وَأَوَّلُ آيَاتِهِ الْقُرْآنُ وَالْحَكِيمُ
وَإِذَا سَأَلَ عَنْهُمْ الَّذِينَ يُبَيِّنُونَ قَوْلَ رَبِّهِمْ أَتَانَهُمْ أَنْبَاءُ الْآيَاتِ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تِلْكَ الْبَيِّنَاتُ وَأَوَّلُ آيَاتِهِ الْقُرْآنُ وَالْحَكِيمُ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبٌ مَثَلٌ فَاسْتَعِزُّوا بِاللَّهِ
الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَا يُكُونُوا جُوعًا وَلَا يَمُوتُوا
يَسْأَلُهُمُ اللَّهُ بَابُ شَيْءٍ لَّا يَسْتَفْقِدُونَ مِنْهُ
شَعْفَ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبِ ۝

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ
عَزِيزٌ ۝

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ
النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۝

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
وَأَلَّا اللَّهُ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ۝

1. ఇక్కడ మానవులు అల్లాహ్ (సు.తా)ను వదలి విపరినైతే అప్రార్థిస్తున్నారో వారు. అంటే, మూర్ఖులు, దర్గాలు, సన్యాసులు, దైవ ఆవతారులుగా భావించబడే వారు, అల్లాహ్ కుమారులుగా భావించబడేవారు, దైవదూతలు, ప్రవక్తలు మొదలైనవారంతా అని అర్థము.

తెలుసు. మరియు అన్ని వ్యవహారాలు (పరిష్కారానికి) అల్లాహ్ వైపునకే మరలింప బడతాయి.

77. ఓ విశ్వాసులారా! (మీ ప్రభువు సన్నిధిలో) వంగండి (దుకూ చేయండి), సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి మరియు మీ ప్రభువునే ఆరాధించండి మరియు మంచినీటిని చేయండి, అప్పుడే మీరు సాఫల్యం పొందుతారు. *

78. మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడ పలసిన విధంగా ధర్మపోరాటం చేయండి.¹ ఆయన మిమ్మల్ని ఎన్నుకున్నాడు. మరియు ఆయన ధర్మవిషయంలో మీకు ఎలాంటి ఇబ్బంది కలిగించలేదు. ఇది మీ తండ్రి ఇబ్రాహీమ్ మతమే.² ఆయన మొదటి నుండి మీకు అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) అని పేరు పెట్టాడు. దీనికై మీ సందేశహరుడు మీకు సాక్షిగా ఉండటానికి మరియు మీరు ప్రజలకు సాక్షులుగా ఉండటానికి.³ కావున సమాజ్ స్థాపించండి, విధిదానం ('జకాత్') ఇవ్వండి. మరియు అల్లాహ్ తో గట్టి సంబంధం కలిగి ఉండండి, ఆయనే మీ సంరక్షకుడు. ఎంత శ్రేష్టమైన సంరక్షకుడు మరియు ఎంత ఉత్తమ సహాయకుడు!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا
وَاعْبُدُوا رَبَّكُمُ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿٧٧﴾

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ
اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ
حَرَجٍ مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ
الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ
الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى
النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ
الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٧٨﴾

1. అల్-జిహాదు: ధర్మపోరాటం అంటే: 1) అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞలను పాలించటానికి, తన ఆత్మతో, 2) షై'తాన్ చేతతలించే ప్రేరణలతో, 3) ఆత్మరక్షణకు మరియు తన ధర్మాన్ని స్వేచ్ఛగా పాటిస్తూ, శాంతితో, దానిని ఇతరులకు బోధిస్తూ ఉంటే, ఆటంకపరిచే వారితో, చేసే ధర్మ పోరాటం.

2. తండ్రి ఇబ్రాహీమ్, అంటే అతను దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) పూర్వకుడే కాక, ఏక దైవసిద్ధాంతాన్ని అనుసరించే వారందరి తండ్రి కూడాను.

3. ఈ సాక్ష్యాలు తీర్చుదినమున జరుగుతాయి చూడండి, 2:143.

23. సూరహ్ అల్-ముమిన్

سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ

ఈ సూరహ్ అంతిమ మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడిందని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఇందులో 118 అయతులు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ సత్యధర్మాన్ని ఏకైక ఆరాధ్యుణ్ణి గురించి వ్యాఖ్యానిస్తుంది. మానవజాతి ఒకే ఒక సంఘం. (21:92-93) దీనిపేరు మొదటి అయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (*) వాస్తవానికి విశ్వాసులు సాఫల్యం
సొందుతారు;

2. వారే! ఎవరైతే తమ సమాజ్‌లో
విప్రమతను పొటిస్తారో;

3. మరియు ఎవరైతే ప్యర్లమైన మాటల
నుండి దూరంగా ఉంటారో;

4. మరియు ఎవరైతే విధిదానం ('జకాత్')
సక్రమంగా చెల్లిస్తారో;

5. మరియు ఎవరైతే తమ మర్గాలను
కాపాడుకుంటారో -

6. తమ భార్య(అ'జ్వాబ్)లతో లేక తమ
ఆధీనంలో (కుడిచేతిలో) ఉన్న బానిసస్త్రీలతో
తప్ప! అలాంటప్పుడు నిశ్చయంగా, వారు
నిందార్థులు కారు.

7. కాని ఎవరైతే, దీనిని మించి కోరుతారో!
అలాంటి వారే వాస్తవంగా హద్దులను

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ

الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ

إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ

فَمَنْ أَتَعْلَمَ ذَٰلِكَ فَآوَلَيْكَ هُمُ الْعَادُونَ

1. ఈ కాలంలో వాస్తవమైన బానిసలు (అంటే యుద్ధంలో పట్టుబడించిన బానిసలైన వారు) లేరు. ఎందుకంటే ఒక ముస్లింకు మానవులను బానిసలుగా కొనడం, అమ్మడం నిషిద్ధం చేయబడింది. కేవలం ధర్మయుద్ధంలో చేజిక్కిన ఖైదీలే బానిసలు. వారు ఇస్లాం స్వీకరిస్తే వారికి స్వాతంత్ర్యం ఇవ్వాలి. బానిస స్త్రీతో సంతానమైతే వారు వారసత్వంలో హక్కుదారులు. ఈ విధంగా చూస్తే బానిస స్త్రీకి కూడా భార్య హక్కులే ఉంటాయి. కేవలం మహ్లా మూత్రమే చెల్లించబడదు. చూడండి, 4:3, 24, 25, 24:32.

అతిక్రమించిన వారు.

8. మరియు వారు, ఎవరైతే తమ పూచీలను (అమానతులను) మరియు తమ వాగ్దానాలను కాపాడుకుంటారో;¹

9. మరియు వారు, ఎవరైతే తమ సమా'దీలను కాపాడుకుంటారో!

10. అలాంటి వారే (స్వర్గానికి) వారసులు అయ్యేవారు;

11. వారే ఫిర్దౌస్ స్వర్గానికి వారసులై, అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.²

12. మరియు వాస్తవంగా, మేము మాసపుణ్ణి మట్టి యొక్క సొరంతో సృష్టించాము.³

13. తరువాత అతనిని ఇంద్రియ బిందువుగా ఒక కోశంలో భద్రంగా ఉంచాము.⁴

14. ఆ తరువాత ఆ ఇంద్రియ బిందువును రక్తపుముద్దగా (జలగగా) మార్చాము. ఆ పైస ఆ రక్తపుముద్దను (జలగను) మాంసపు ముద్దగా (జీవాణువులపిండంగా) మార్చాము. ఆ జీవాణువులపిండంలో ఎముకలను ఏర్పరచి, ఆ ఎముకలను మాంసంతో కప్పాము. ఆ తరువాత దానిని మరొక (భిన్న) సృష్టిగా చేశాము. కావున శుభకరుడు (శుభప్రదుడు)⁵ అయిన అల్లాహ్‌యే ఆశ్చుత్తమ సృష్టికర్త.

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رِعُونَ ﴿٨﴾

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾

أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾

الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ طِينٍ ﴿١٢﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نَطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿١٣﴾

ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً ثُمَّ خَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظًا فَكُنَّ عَظْمًا لَحْمًا ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَبَرَكْنَا إِلَهُهُ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾

1. అమానాత్: అంటే మనఃపూర్వకంగా, బాధ్యతతో విధేయతతో, డ్యూటీ చేయటం, రహస్య మారలను, విషయాలను కాపాడటం. చేసిన వాగ్దానాలను పూర్తిచేయటం మొదలైనవి.

2. ఫిర్దౌస్ అనేది స్వర్గాలలో అత్యున్నతమైనది. అక్కడే నందిచేసే స్వర్గపు నదులు ప్రారంభమవుతాయి. ('స'హ'హ్ బు'ఖరీ).

3. మట్టితో, అంటే మాసపుని సృష్టి భూమిలో ఉన్న పదార్థాలతోనే చేయబడింది. ఈ విషయం మనకు ఈ నాడు సైన్సు ద్వారా తెలిసింది.

4. తల్లి గర్భకోశంలో.

5. చూడండి, 7:54.

15. ఆ తరువాత మీరు నిశ్చయంగా, మరణిస్తారు.

16. అటుపిమ్మట నిశ్చయంగా, మీరు పునరుత్థాన దినమున మరల లేవబడతారు.

17. మరియు వాస్తవానికి మేము మీ పై ఏడు మార్గాలను (ఆకాశాలను) సృష్టించాము.¹ మరియు మేము సృష్టి విషయంలో ఏమాత్రం నిర్లక్ష్యంగాలేము.

18. మరియు మేము ఆకాశంనుండి ఒక పరిమాణంతో వర్షాన్ని (నీటిని) కురిపించాము, సిద్ధప దానిని భూమిలో నిలుపజేశాము. మరియు నిశ్చయంగా, దానిని వెనక్కి తీసుకునే శక్తి మాకుంది.

19. తరువాత దాని ద్వారా మేము మీ కొరకు ఖర్మూరపు తోటలను ద్రాక్ష తోటలను ఉత్పత్తిచేశాము; అందులో మీకు ఎన్నో ఫలాలు దొరుకుతాయి. మరియు వాటి నుండి మీరు తింటారు.

20. మరియు సినాయి కొండప్రాంతంలో ఒక పృక్షం పెరుగుతున్నది, అది సూనె ఇస్తుంది మరియు (దాని ఫలం) తినేవారికి రుచికరమైన (కూరగా) ఉపయోగపడుతుంది.²

21. మరియు నిశ్చయంగా, మీ పశువులలో మీకు ఒక గుణపాతముంది. మేము వాటి కడుపులలో ఉన్న (పాలు) మీకు త్రావుతున్నాము. మరియు వాటిలో మీకు ఇంకా ఎన్నో ఇతర లాభాలు కూడా ఉన్నాయి. మరియు వాటి (మూంసం) మీరు తింటారు.

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾

ثُمَّ إِنَّكُمْ بِرَبِّ الْعِلْمَةِ تَبْعُونَ ﴿١٦﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ﴿١٧﴾

وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً نَبْدُفُهُ فَاسْكُفُهُ فِي الْأَرْضِ ۖ وَ إِنَّا عَلَىٰ ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ ﴿١٨﴾

فَأَنشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَدَّتَ مِّنْ نَّجْلِ وَأَعْنَابٍ لَّكُمْ فِيهَا فَوَاكِهِ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿١٩﴾

وَصَبْرَةٍ تَخْرُجُ مِنْ طَوْرِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِلْكَالِينَ ﴿٢٠﴾

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۚ نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾

1. చూడండి 2:29.

2. ఇది వైతూన్ (అలిప్) పృక్షం.

22. మరియు వాటి మీద మరియు ఓడల మీద మీరు సవారి చేస్తారు.

23. మరియు వాస్తవానికి మేము సూహ్ను తనజాతి ప్రజలపద్ధతు పంపాము. అతడు వారితో అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి, మీకు ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు! ఏమీ? మీరు ఆయనయందు భయభక్తులు కలిగి ఉండరా?”

24. అతని జాతిలోని సత్యతిరస్కారులైన నాయకులు ఇలా అన్నారు: “ఇతను మీపంటి ఒక సాధారణ మానవుడే తప్ప మరేమీ కాదు! మీపై ఆధిక్యత పొందగోరుతున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ తలుచుకుంటే దైవదూతలను పంపిఉండేవాడు. ఇలాంటి విషయం పూర్వీకులైన మన తాతముత్తాతలలో కూడ జరిగినట్లు మేము వినలేదే!”

25. “ఇతడు కేవలం పిచ్చిపట్టిన మనిషి. కావున కొంతకాలం ఇతనిని సహించండి.”

26. (సూహ్) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీరు నన్ను అనత్యుడవని తిరస్కరిస్తూ ఉన్నారు. కావున నాకు సహాయం చేయి.”

27. కావున మేము అతనికి ఈ విధంగా దివ్యజ్ఞానం (హ'హీ) పంపాము: “మా పర్యవేక్షణలో, మా దివ్యజ్ఞానం (హ'హీ) ప్రకారం ఒకఓడను తయారుచెయ్యి. తరువాత మా ఆజ్ఞ వచ్చినపుడు మరియు పొయ్యినుండి నీరు ఉబికినప్పుడు (పొంగినప్పుడు), ఆ నావలో ప్రతిరకపు

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلَيْنِ تُفْتَنُونَ ۝

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرِهِ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۝

فَقَالَ الْمَلِكُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ سَاءَ إِلَهُ لَ لَأَنزَلَ مَلَائِكَةً فَأَسْمِعْنَا هَذَا الْقَوْمَ الْآيَاتِ ۝

إِنْ هُوَ إِلَّا جُلْدٌ بِهِ جُذِبَ قَوْمُهُ وَلَقَدْ أَنزَلْنَا بِهِ آيَاتِهِ عَلَىٰ جُودٍ ۝

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كُنتُ بُودٍ ۝

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ الْفُلَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحَيْنَا لَهُ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَكَارِ الْتَوَارِ فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ فَاذْهَبْ فِي الْكَلْبِ ۝

1. సూహ్ (అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 11:25-48.

2. చూడండి, 54:10.

3. పోరత్తన్నూరు: కొందరు వ్యాఖ్యాతలు దీనిని భూమి ప్రతిభాగం నుండి నీటి ఊటలు ఉబికి రావటం, అని అన్నారు.

జంతుజాతి నుండి ఒక్కొక్క జంటను మరియు నీ కుటుంబ సభ్యులను ఎక్కించుకో ఎవరిని గురించి అయితే ముందుగానే నిర్ణయం జరిగిందో వారుతప్ప! ఇక దుర్మార్గుల కొరకు నాతో పునవి చేయకు. నిశ్చయంగా, వారు ముంచివేయబడతారు.

28. “ఆ తరువాత నీవు మరియు నీతో ఉన్నవారు నావలోకి ఎక్కిన పదప ఇలా ప్రార్థించండి: ‘సర్వస్థాత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే, ఆయనే మమ్మల్ని దుర్మార్గులనుండి విమోచనం కలిగించాడు.’

29. “ఇంకా ఇలా ప్రార్థించు: ‘ఓ నా ప్రభూ! నన్ను శుభప్రచయన గమ్యస్థానంలో దించు. గమ్యస్థానానికి చేర్పించే వారిలో నీవే అత్యుత్తముడవు!’”¹

30. నిశ్చయంగా, ఇందులో (ఈ గాథలో) సూచనలున్నాయి. మరియు నిశ్చయంగా, మేము (ప్రజలను) పరీక్షకు గురిచేస్తూ ఉంటాము.

31. వారి తరువాత మేము మరొక తరాన్ని పుట్టించాము.²

32. మరియు వారిపద్ధకు వారినుండియే, ఒక సందేశహరుణ్ణి పంపిసప్పుడు, (అతను): “కేవలం అల్లాహ్నే ఆరాధించండి. మీకు ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యదైవం లేడు. ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?” అని అన్నాడు.

فَإِذَا السَّاعَةُ أَتَتْ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفَلَكِ فَقُلِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَنَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْنِي إِنَّ رَبِّي تَوَّابٌ رَحِيمٌ وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنَازِلِينَ

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ

لَقَدْ خَلَقْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ

1. ప్రయాణం మొదలు పెట్టేటప్పుడు ఈ దు'ఆ చేయాలి. దైవప్రవక్త ('స'అస) తమ సవారిపై కూర్చుంటూ ఈ దు'ఆ చదివేవారు: 'అల్లాహుఅక్బర్. (3 సార్లు, తరువాత; సుబ'హానల్లాహ్ స'బ్తలనా హా'బా' త మూ కున్నా లహూ' ముఖ్రిసిస్. వ ఇన్నా ఇలా రద్దీనా లమున్ ఖలిజూన్.' (ఇవి ఆయతులు 43:13-14)

2. ఈ జాతి హూత్ ('అ.స.) యొక్క 'ఆద్ జాతి అని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం.

33. దానికి, అతని జాతివారిలోని సత్యతిరస్కారులైనట్టి వారు, పరలోక సమావేశాన్ని అబద్ధమని నిరాకరించేవారు మరియు ఇహలోక జీవితంలో మేము భాగ్యవంతులుగా చేసినట్టి - నాయకులు ఇలా అన్నారు: “ఇతను మీ పంటి సాధారణ మానవుడే తప్ప మరేమీకాదు, మీరు తినేదే ఇతనూ తింటున్నాడు మరియు మీరు త్రాగేదే ఇతనూ త్రాగుతున్నాడు.

34. “మరియు ఒకవేళ మీరు మీ పంటి ఒక సాధారణ మానవుణ్ణి అనుసరించినట్లైతే! నిశ్చయంగా, మీరు నష్టపడిన వారవుతారు.

35. “ఏమీ? మీరు మరణించి మట్టిగా ఎముకలుగా మారిపోయిన తరువాత కూడా తిరిగి లేపబడతారని ఇతను మీకు వాగ్దానం చేస్తున్నాడా? (1/8)

36. * “అసంభవం! మీకు చేయబడే ఈ వాగ్దానం నెరవేరటం అసంభవం.

37. “ఇక మన జీవితం ఈ ప్రాపంచిక జీవితం మాత్రమే! మనం మరణించేదీ జీవించేదీ ఇక్కడే! మనం ఏ మాత్రమూ తిరిగి సజీవులుగా లేపబడము!

38. “ఇక ఇతను, ఈ వ్యక్తి అల్లాహ్ పేరుతో కేవలం అబద్ధాలు కల్పిస్తున్నాడు మరియు మేము ఇతనిని (ఇతని మూలలను) ఎన్నటికీ విశ్వసించలేము.”

39. (అ ప్రపక్త) అన్నాడు: “ఓ నాప్రభూ! వీరుచేసే నిందారోపణలనుండి నన్ను కాపాడు.”

40. (అల్లాహ్) ఇలా సెలవిచ్చాడు: “వీరు కొంతకాలంలోనే పశ్చాత్తాపపడతారు.”

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
الْآخِرَةِ وَأَتَوَقَّعُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ
مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا
تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾

وَلَيْسَ أَكْثَرُهُمْ بِشَرًّا مِنْكُمْ إِنَّا لَا نَحْمِلُهُمْ

أَعِدُّكُمْ أَنْتُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا إِنَّكُمْ
تُحْرَجُونَ ﴿٣٤﴾

هِيَ بَاتَ هِيَ بَاتَ لِمَا تَعْدُونَ ﴿٣٥﴾

إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ
بِعَاثِرِينَ ﴿٣٦﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا جُلٌّ لِفِتْرَتِي عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ
لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٣٧﴾

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كُذِّبْتُ ﴿٣٨﴾

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَيُصْبِحُنَّ نَادِرِينَ ﴿٣٩﴾

41. ఆ తరువాత సత్య (వాగ్దాన) ప్రకారం ఒక భయంకరమైన గర్జన ('సయ్ హా') వారిని చుట్టుముట్టింది. మేము వారిని చెత్తాచెదారంగా మార్చివేశాము. ఇక దుర్మార్గులైన జాతివారు ఈ విధంగానే దూరమైపోతారు (నాశనం చేయబడతారు)!

42. వారి తరువాత ఇతర తరాలవారిని పుట్టించాము.¹

43. ఏ సమాజం వారు కూడా తమకు (నియమింపబడిన) గడువుకు ముందు కాలేరు మరియు దానికి వెనుక కాలేరు.²

44. ఆ తరువాత మేము మా సందేశహరులను ఒకరి తరువాత ఒకరిని పంపుతూపచ్చాము. ప్రతిసారి ఒక సమాజం పద్దకు దాని సందేశహరుడు వచ్చినప్పుడు, వారు అతనిని అసత్యుడని తిరస్కరించారు. వారిని ఒకరి తరువాత ఒకరిని సజింపజేస్తూ పచ్చాము. చివరకు వారిని గాఢలుగా చేసి వదిలాము. ఇక విశ్వసించని ప్రజలు ఈ విధంగా దూరమైపోవు (నాశనం చేయబడు) గాక!

45. ఆ తరువాత మూసా మరియు అతని సోదరుడు హార్ూన్ లను మా సూచనలతో మరియు స్పష్టమైన ప్రమాణంతో పంపాము;

46. ఫిరో'జున్ మరియు అతని నాయకుల పద్దకు. కాని వారు దురహంకారం చూపారు, వారు తమ అహంభావంలో మునిగి ఉండేవారు.

فَاَخَذْتَهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُلَامًا
فَبَعَدَ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

ثُمَّ اَنَّا نَأْتِي مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا تَخْرُجُ ﴿٤٢﴾

مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿٤٣﴾

ثُمَّ ارْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرَا كُلًّا جَاءَ اُمَّةً رُسُلُهَا
كَذَّبُوهُ فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ
اَحَادِيثًا فَبَعَدَ الْقَوْمَ الظَّالِمُونَ ﴿٤٤﴾

ثُمَّ ارْسَلْنَا مُوسٰى وَاَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا
وَسُلْطٰنٍ مُبِيْنٍ ﴿٤٥﴾

اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلٰٓئِكَهٖ فَاسْتَكْبَرُوْا وَكَانُوْا قَوْمًا
عٰلِينَ ﴿٤٦﴾

1. వీరు 'సాలాహ్', లూత్, మరియు ము'హత్ ('అలైహిమ్. స.)లు కావచ్చు. ఎందుకంటే సూరహ్ అల్-అ'అరాఫ్ (7) మరియు సూరహ్ హూద్ (11)లలో ఇదే పరుసలో వారి వృత్తాంతం పేర్కొనబడింది.

2. ఇదే విధమైన వాక్యానికి చూడండి, 15:5 మరియు దాని వ్యాఖ్యానం. దీని మరొక తాత్పర్యం ఈ విధంగా కూడా ఉంది: 'ఏ సమాజం కూడా తన నిర్ణీత గడువుకు, ముందు గానీ మరియు వెనక గానీ కాజాలదు.'

47. అవుడు వారన్నారూ: “ఏమీ? మేము మా పంటి ఈ ఇద్దరు మానవులను విశ్వసించాలా? మరియు ఎవరి జాతి వారైతే మా బానిసలుగా ఉన్నారో!”

48. కావున వారు, ఆ ఇరువురిని అసత్యవాదులని తిరస్కరించి, నాశనం చేయబడిన వారిలో చేరిపోయారు.

49. మరియు వాస్తవానికి మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము, బహుశా వారు మార్గదర్శకత్వం పొందుతారేమోనని!

50. ఇక మర్కమ్ కుమారుణ్ణి మరియు అతని తల్లిని మేము (మా అనుగ్రహపు) సూచనగా చేశాము.¹ మరియు వారిద్దరికీ ఉన్నతమైన, ప్రశాంతమైన నీడ, ప్రపహించే సెలయేళ్ళు మరియు చెలమలు గల స్థానంలో ఆశ్రయమిచ్చాము.

51. ఓ సందేశహరులారా! పరిశుద్ధమైన వస్తువులనే తిసరించి మరియు సత్కార్యాలు చేయండి.² నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా నాకు బాగా తెలుసు.

52. మరియు నిశ్చయంగా, మీ ఈ సమాజం ఒకే ఒక్క సమాజం మరియు నేనే మీ ప్రభువును, కావున మీరు నాయుండే

فَقَالُوا الْاٰنْ اَوْمِنُ لِشَرِّينَ يَمْشِلٰنَا وَقَوْمَهُمَا لَنٰا
عٰبِدُوْنَ

فَلَمَّا يَوْمَہَا فَكَانَ لَوٰمِنِ الْمٰہِكِيْنَ ۝

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسٰی الْكِتٰبَ لَعَلَّہُمْ يَهْتَدُوْنَ ۝

وَجَعَلْنَا اِبْنَ مَرْيَمَ وَاٰمَةَ اٰیَةً وَاَوْيٰنٰہُمَا اِلٰی
رَبْوٰتٍ ذٰتِ قَرَارٍ وَّمَعٰینٍ ۝

يٰۤاَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُّوْا مِمَّنِ الْقٰتِلٰتِ وَاَعْمَلُوْا صٰلِحًا
اِنِّیْ بِمَا تَعْمَلُوْنَ عَلِيْمٌ ۝

وَ اِنَّ لٰہٰذِ اٰمَتَكُمْ اٰمَةً وَاٰوٰی کُمْ
فَالْتَقُوْا ۝

1. ఎందుకంటే మేము (అల్లాహ్): ‘ఈసాను తండ్రి లేనిదే పుట్టించాము. ఏ విధంగానైతే మేము అదమీసు తల్లి-తండ్రి లేనిదే మరియు ‘హవ్వను తల్లిలేనిదే అదమీసుండి పుట్టించామో!’

2. అ‘త్తయ్యుబాతు: అంటే పరిశుద్ధ వస్తువులు కొందరు వ్యాఖ్యాతలు వీటిని ‘హాలాల్ వస్తువులు అని అన్నారు. రెండూ సరైనవే. ఎందుకంటే ప్రతి పరిశుద్ధ వస్తువు ‘హాలాలే! అందుకే అల్లాహ్ (సు.తా.) అపరిశుద్ధ వస్తువులను ‘హరాం చేశాడు. అ‘అమాల్ ‘సొలీ‘హ్: సత్కార్యాలు అంటే ఏ కార్యాలైతే ఖుర్ఆన్ మరియు ‘స‘హీ‘హ్ ‘హదీస్’ల ప్రకారం ఉంటాయో! ఈ రెంటి మధ్య గాఢమైన సంబంధముంది. కావున వీటిని గురించి ప్రవక్తలందరికీ జోధించబడింది. అందుకే ప్రవక్తలందరూ తాము పనిచేసే సంపాదించిన సంపాదన నుండే తినేవారు. చాలామంది ప్రవక్తలు కొంతకాలం గోరల్ కాపరులుగా పనిచేశారు, (బు‘ఖారీ). ప్రవక్తలందరూ పురుషులే!

భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.¹

53. కాని వారు, తమ (ధర్మం) విషయంలో పరస్పర భేదాభిప్రాయాలు కల్పించుకొని, విభిన్నతెగలుగా చీలిపోయారు.² ప్రతిపక్షం వారు, జాము అనుసరించే దానితో సంతోష పడుతున్నారు.³

54. కావున వారిని కొంతకాలం వరకు వారి మూఢత్వంలోనే మునిగి ఉండనివ్వ.

55. ఏమీ? మేము వారికి సంపదలు మరియు సంతానం సమృద్ధిగా ఇస్తున్నాం అంటే!

56. మేము వారికి మేలుచేయటంలో తొందరపడుతున్నామని, వారు భావిస్తున్నారా?⁴ అలా కాదు వారు గ్రహించటం లేదు!

57. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే, తమ ప్రభువు భయం పల్ల, భీతిపరులై ఉంటారో;

58. మరియు ఎవరైతే, తమ ప్రభువు ఆయతులను విశ్వసిస్తారో;

59. మరియు ఎవరైతే తమ ప్రభువుకు ఎవ్వరినీ సాటిగా (భాగస్వాములుగా) కల్పించరో;

60. మరియు ఎవరైతే, జాము ఇవ్వ పలసిన ('జకాత్') ఇచ్చేటప్పడు, నిశ్చయంగా వారు

فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا ۚ كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ قَرِيبٌ ۝

فَذَرْنَهُمْ فِي غَمَرَاتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ۝

أَحْسِبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهِ مِنْ مَّا لَدُنَّا وَبَيْنَ ۝

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ تُشْفِقُونَ ۝

وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ۝

وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ۝

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَاوْا فَلَوْ لَهُمْ وَجْهٌ أَنَّهُمْ

1. ఉమ్మతున్: అంటే ఇక్కడ ధర్మం అని అర్థం. ప్రవక్తలందరి ధర్మం ఒక్కటే, 'ఇస్లాం' అంటే అల్లాహ్(సు.తా)కు విధేయులై ఉండి, ఆయన తప్ప మరొకరిని ఆరాధించకుండా ఉండటం. ఇటువంటి ఆయత్కు చూడండి, 21:92.

2. చూడండి, 21:93.

3. చూడండి, 22:67. దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: 'యూదులు 71 తెగలుగా మరియు క్రైస్తవులు 72 తెగలుగా చీలిపోయారు. కాని నా సమాజం వారు 73 తెగలుగా చీలిపోతారు.' (ఇబ్నె 'హంబల్, అబూ-దావూద్, తిర్మిజీ', మరియు దారిమీ).

4. వాలు అక్షరాల (Italics)లో ఉన్న భాగం 55వ ఆయతుకు చెందినది. వాక్యాన్ని అర్థం చేసుకోవటంలో భేదం రాకుండా ఉండటానికి ఇక్కడ చేర్చబడింది.

తమ ప్రభువు వైపుకు మరలిపోవలసి
ఉన్నదనే భయాన్ని తమ హృదయాలలో
ఉంచుకొని ఇస్తారో;

61. ఇలాంటివారే మంచిపనులు చేయటంలో పోటీపడేవారు. మరియు వారు వాటిని చేయటానికి అందరికంటే ముందు ఉండేవారు.

62. మరియు మేము ఏ ప్రాణిపై కూడా దాని శక్తికి మించిన భారం వేయము. మరియు మావద్ద అంతా వ్రాయబడిన ఒక గ్రంథముంది, అది సత్యాన్ని పలుకుతుంది. మరియు వారికెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

63. అలాకాదు వారి హృదయాలు దీనిని గురించి అజ్ఞానంలో పడిఉన్నాయి ఇంతేగాక వారు చేసే (దుష్ట) కార్యాలు ఎన్నోఉన్నాయి వారు వాటిని చేసూనే ఉంటారు.²

64. చివరకు, వారిలోని ఇహలోక భోగ భాగ్యాలలో మునిగిఉన్న వారిని శిక్షించటానికి మేము పట్టుకున్నప్పుడు, వారు మొర పెట్టుకుంటారు.³

65. (అప్పుడు వారితో ఇలా అసబడు తుంది): “ఈ రోజు మీరు మొరపెట్టుకోకండి! నిశ్చయంగా, మా తరపునుండి మీకు ఎలాంటి సహాయం లభించడం జరుగదు.

66. “వాస్తవానికి, నా సూచనలు మీకు వినిపించబడినప్పుడు, మీరు మీ ముఠమల మీద వెనుకకు తిరిగిపోయే వారు.

إِلَى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿١٠﴾

أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْحَيٰثِ وَهُمْ كَٰهِلُونَ ﴿١١﴾

وَلَا تَكُونُوا فَسَادًا أَلَا وَبِعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنصُتُ
بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١٧﴾

بَلْ كَلِمَاتٍ فِي غَيْرِهِ مِنْ هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِنْ
دُونِ ذَلِكَ فَلَمْ يَلْهَأُوا عِلْوًا ۝۵۰

حَتَّىٰ إِذَا الْخُذْنَ أَشْرَفْتُمْ بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ
يَعْتَبُونَ ﴿٥٠﴾

لَا تَجْعَلُوا الْيَوْمَ لَكُمْ تُكُلًا ۖ إِنَّمَا الْيَوْمَ لَكُمْ أُسْكُوتٌ ۖ ﴿١٩﴾

قَدْ كَانَتْ إِلَيْنِ شَيْءٌ عَلَيْكُمْ فَلْنَنْتُمْ عَلَى أَعْيَالِكُمْ
تَكُونُونَ ﴿٥٦﴾

1. చూడండి, 2:286 మొదటి వాక్యం.

2. అంటే 'ది రోడ్' క్లాజ్ పేరే ఇతర పెద్ద పాపాలు.

3. చూడండి, 17:16.

67. “దురహంకారంతో దానిని¹ గురించి వ్యర్థపు ప్రలాపాలలో రాత్రులు గడుపుతూ ఉండేవారు.”

68. ఏమీ? వారు ఈ (దైవ) వాక్కును² గురించి ఎన్నడూ ఆలోచించలేదా? లేక వారి పూర్వీకులైన, వారి తాతముత్తాతల పద్దకు ఎన్నడూ రానిది, వారి పద్దకు వచ్చిందనా?

69. లేక వారు తమ సందేశహరుణ్ణి ఎరుగరా? అందుకే అతన్ని తిరస్కరిస్తున్నారా?

70. లేక: “అతనికి పిచ్చిపట్టింది!” అని అంటున్నారా? వాస్తవానికి, అతను వారి పద్దకు సత్యాన్ని తెచ్చాడు. కాని చాలామంది సత్యాన్ని అసహ్యించుకుంటున్నారు.

71. మరియు ఒకవేళ సత్యమే³ వారి కోరికలకు అనుగుణంగా ఉంటే భూష్యాకాశాలు మరియు వాటిలో ఉన్నదంతా నాశనమైపోయేది. వాస్తవానికి మేము వారి పద్దకు హితబోధను పంపాము.⁴ కాని వారు తమ హితబోధ సుండి ముఖం త్రిప్పుకుంటున్నారు.

72. లేక వీవు (ఓ ము'హమ్మద్!) వారిని ప్రతిఫలం ఏమైనా అడుగుతున్నావా? నీ ప్రభువు ఇచ్చే ప్రతిఫలమే ఎంతో మేలైనది. ఆయనే అందరికంటే శ్రేష్ఠుడైన ఉపాధి ప్రదాత.

مُنْكَرٍ مِنْ رَبِّهِمْ فَتَوَلَّوْا أُولَٰئِكَ حَتَّىٰ تَخْرُجُوا مِنْ دَارِكُمْ

أَفَلَمْ يَكْبُرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ

أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ وَكَانُوا هُمْ

بِالْحَقِّ كَافِرِينَ

وَلَا يَتَّبِعُ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَقَدْ دَلَّتِ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ عَلَىٰ أَنِّي أَنَا رَبُّكُمْ فَكَيْفَ كُفِرْتُمْ عَنْ ذِكْرِهِمْ

مُعْرِضُونَ

أَمْ يَسْتَعْجِلُونَ عَذَابًا فَهُمْ فِي عَذَابٍ مُتَخَلِّلِينَ

الرَّازِقِينَ

1. బిహ్: దానిని గురించి అంటే, చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు క'అబద్ అని అంటారు. అంటే మక్కా-ముషిక్ ఖురైషులు తాము క'అబద్ గృహపు కార్యకర్తలని దురహంకారంతో వ్యవహరిస్తూ ము'హమ్మద్(స'అస)పై అవతరింపజేయబడిన ఖుర్ఆన్‌ను గురించి వ్యర్థపుమాటలు పలికేవారు. ఇతర వ్యాఖ్యాతలు అంటారు: 'బిహ్ - అంటే ఖుర్ఆన్. దానిని గురించి వ్యర్థపుమాటలాడుతూ రాత్రులు గడిపేవారు.' చూడండి, 31:6.

2. దైవవాక్కు అంటే ఖుర్ఆన్.

3. అల్-హక్కు: అంటే ధర్మం మరియు షరీయత్. (ధర్మశాసనం).

4. అజ్-జి'కరు: అంటే దివ్యఖుర్ఆన్. చూడండి, 21:10.

73. మరియు నిశ్చయంగా, నీవు వారిని ఋజుమార్గం వైపునకు పిలుస్తున్నావు.

74. మరియు నిశ్చయంగా, పరలోకాన్ని సమ్మనివారు (ఋజు) మార్గం నుండి వైదొలగినవారే! (1/4)

75. * ఒకవేళ మేము వారిని కరుణించి, (ఇహలోకంలో వారికున్న) అపదను తొలగించినా! వారు తలబిరుసుతనంతో పట్టువిడువకుండా త్రోవతప్పి సంచరిస్తూ ఉంటారు.

76. మరియు వాస్తవానికి, మేము వారిని శిక్షకు గురిచేశాము.¹ అయినా వారు తమ ప్రభువుముందు పంగలేడు మరియు వారు విసములు కూడా కాలేదు.

77. చివరకు మేము వారికొరకు కఠిన శిక్షా ద్వారాన్ని తెలిచాము. అప్పుడు వారు నిరాశచెందిన వారయ్యారు.

78. మరియు ఆయనే, మీకు వినేశక్తిని, చూసేశక్తిని మరియు (అర్థం చేసుకోవటానికి) హృదయాలను స్పృశించినవాడు! అయినా మీరెంత తక్కువగా కృతజ్ఞతలు తెలుపు తున్నారు!

79. మరియు విమ్మల్ని భూమిపై వ్యాపింపజేసినవాడు ఆయనే. మరియు ఆయన వద్దనే మీరంతా సమావేశపరచబడతారు.

80. మరియు మీకు జీవితాన్ని ఇచ్చేవాడు మరియు మరణింపజేసేవాడు ఆయనే! మరియు రాత్రింబవళ్ళూ మార్పు ఆయన అధీనంలోనే ఉంది. ఏమీ? మీరిది అర్థం చేసుకోలేరా?

وَإِلَيْكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

وَإِنَّ الْكَافِرِينَ لَكَايُومُونَ بِآلِخِرَّةِ عَنْ الْخِرَاطِ
لَكَايُونَ ۝

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلْجُورِ
طَغْيَا بِهِمْ يَتَكَبَّرُونَ ۝

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُم بِالْعَذَابِ فَمَا اسْكَنُوا لِلزَّيْلِ
وَمَا يَتَضَرَّعُونَ ۝

حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا عَذَابٍ ثَلِيٍّ
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبَسِّئُونَ ۝

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ السَّمْعَ وَالْبَصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ
قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۝

وَهُوَ الَّذِي دَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَالْيَمِّ
مُخْرَجُونَ ۝

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

1. ఇక్కడ శిక్ష అంటే బ్రడ్ యుద్ధరంగంలో ముస్లికులకు సంభవించిన పరాభవం. లేక వైఫల్య ప్రసక్తి ('స'అస)ప్రార్థనవల్ల మక్కా ముస్లికింపై వచ్చిన కరువుకారం కావచ్చు. (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

81. కాని వారు తమ పూర్వీకులు పలికినట్లే పలుకుతున్నారు.

82. వారంటున్నారు: “ఏమీ? మేము మరణించి, మట్టిగా మరియు ఎముకలుగా మారిపోయిన తరువాత కూడా మళ్ళీ సజీవులుగా లేవబడతామా?”

83. “వాస్తవానికి, ఇటువంటి వాగ్దానాలు, మాకూ మరియు మాకు పూర్వం మా తాత ముత్తాతలకు చేయబడినవే! వాస్తవానికి ఇవి కేవలం పూర్వకాలపు కట్టుకథలు మాత్రమే.”¹

84. వారిని ఇలా అడుగు: “ఈ భూమి మరియు ఇందులో ఉన్నదంతా ఎవరికి చెందినదో మీకు తెలిస్తే చెప్పండి?”

85. వారంటారు: “అల్లాహ్ కే!” వారితో అను: “అయినా మీరు హితోపదేశం స్వీకరించరా?”

86. వారిని అడుగు: “సప్తాకాశాల ప్రభువు మరియు సర్వోత్తమ సింహాసనానికి (అర్హుడు) ప్రభువు ఎవరు?”²

87. వారంటారు: “అల్లాహ్ మాత్రమే!” అని. వారితో అను: “అయితే మీరెందుకు ఆయనపట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండరు?”

88. వారిని ఇలా అడుగు: “మీకు తెలిస్తే చెప్పండి! ప్రతి దానిపై పాలనాధికారం ఎవరి చేతిలో ఉంది? మరియు ప్రతిదానికి శరణమిచ్చేవాడు ఆయనే మరియు ఆయనకు సృష్టిరేకంగా శరణమివ్వగల వాడెవ్వడూ

بَلْ قَالُوا مِثْلَ الْقَوْلِ

قَالُوا إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا ۖ أَأَنبِئُونَا
لَنَعْمُوهُنَّ ۖ

لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا هَذَا مِن قَبْلُ إِن هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

قُلْ لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَن فِيهَا إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

قُلْ مَن رَّبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

قُلْ مَن يَدِينُ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِزُّ
وَلَا يُجَازُ عَلَيْهِ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ

1. అసో'తీరున్: అంటే పూర్వకాలంలో వ్రాసిపెట్టిన కట్టుకథలు. అంటే పునరుత్థానమని నీవు ('న'అన) అంటున్నది మేము ఎన్నో తరాలనుండి వింటున్న గాథయే! అది ఎప్పుడు రానున్నది? ఇది కేవలం ఒక కట్టుకథ!

2. చూడండి, 2:29, 7:54 మరియు 9:129.

లేనివాడు. ఎవరు?”

89. వారంటారు: “అల్లాహ్ మాత్రమే!”
వారితో ఆసు: “అయితే మీరెందుకు మాయా
జాలానికి గురిఅవు (మోసమోసగించబడు)
తున్నారు?”

90. అలాకాదు! మేము వారికి సత్యాన్ని
అందజేశాము. మరియు నిశ్చయంగా, వారే
అసత్యవాదులు!

91. అల్లాహ్ ఎవ్వరినీ కూడా తనకు
సంతానంగా చేసుకోలేదు మరియు ఆయనతో
పాటు మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. అలా
అయితే ప్రతిదేవుడు తన సృష్టితో వేరైపోయేవాడు
మరియు వారు ఒకరిపైనొకరు ప్రాబల్యం
పొందగోరే వారు. అల్లాహ్! వారు కల్పించేవాటికి
ఆతిథుడు.¹

92. ఆయన అగోచర మరియు గోచర
విషయాల జ్ఞానం గలవాడు. కావున వారు
సాటికల్పించే భాగస్వాముల కంటే, ఆయన
అత్యున్నతుడు.

93. (ఓ ము'హమ్మద్!) ఇలా ప్రార్థించు:
“ఓ నా ప్రభూ! ఏ (శిక్ష అయితే) వారికి
(అవిశ్వాసులకు) వాగ్దానం చేయబడిఉన్నదో
దానిని నీవు నాకు చూపనున్నచో!

94. “ఓ నా ప్రభూ! నన్ను ఈ దుర్మార్గ
ప్రజలలో చేర్చకు.”²

95. మరియు నిశ్చయంగా, మేము, వారికి

سَيَقُولُونَ يَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ ۚ

بَلْ اتَّخَذُوا الْحَقَّ وَآيَاتِهِمُ لَكِنِّي بَيِّنٌ

مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنَ الذَّكَاءِ ۚ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْفِقُونَ ۚ

عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَلَّى عَمَّا يُشْرِكُونَ ۚ

قُلْ رَبِّ إِنَّمَا تُرِيدُ بِمَا يُوعَدُونَ ۚ

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۚ

وَأَنَا عَلَى أَنْ تُرِيدَ مَا تُعِدُّهُمْ أَقْبَرُ ۚ

1. చూడండి, 6:100.

2. చైవప్రవక్త ('స'అస) ఇలా ప్రార్థించారు: 'ఓ అల్లాహ్ (సు.తా.)! ఒకవేళ నీవు ఈ సమాజాన్ని పరీక్షించగోరితే, లేక శిక్షించగోరితే! అంతకు ముందే నన్ను ఈ ప్రపంచం నుండి లేపుకో!' (తిర్మిజీ, అ'హ్మద్).

(అవిశ్వాసులకు) వాగ్దానము చేసినది (శిక్ష), నీకు చూపగల సమర్థులము.

96. చెడును, మంచితనముతో నివారించు! వారు ఆపాదించే విషయాలు మాకు బాగా తెలుసు.

97. మరియు ఇలా ప్రార్థించు: “ఓ నా ప్రభూ! సైతానులు లేకెత్తించే కలతలనుండి (రక్షణపొందటానికి) నేను నీ శరణు వేడుకుంటున్నాను.

98. “మరియు ఓ నా ప్రభూ! అవి నావద్దకు రాకుండా ఉండాలని, నేను నీ శరణు వేడుకుంటున్నాను.”²

99. చివరికి వారిలో ఒకడికి మరణం సమీపించినప్పుడు వాడిలా వేడుకుంటాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నన్ను తిరిగి (భూలోకానికి) పంపు;

100. “నేను చేయకుండా వచ్చిన సత్కార్యాలు చేయటానికి.”³ అది కాని పని. నిశ్చయంగా, అది అతని నోటిమాట మాత్రమే!⁴ ఇక (ఈ మరణించిన) వారు తిరిగి లేవబడేదినం వరకు వారి ముందు ఒక అడ్డుతెర (బర్'జ'ఖ్) ఉంటుంది.⁵

إِنَّمَا يَأْتِيهِمْ فِي أَحْسَنِ التَّيْمَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِهَا
يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ ﴿٩٧﴾

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿٩٩﴾

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ
قَالَهَا وَمِنْ دُونِهَا يَرْجِعُونَ ﴿١٠٠﴾

1. చూడండి, 13:22 చివరి వాక్యం మరియు 41:34-35.

2. కావున ప్రతి కార్యానికి ముందు: 'బిస్మిల్లా హి'ర'హ్మా నిర్'హిమ్' చదవండి. అవి దైవప్రవక్త ('న'అస) అన్నారు. దీనిని గురించి 'హదీస్'లలో, దు'అలు కూడా పేర్కొనబడ్డాయి. (ముస్లిమ్ అ'హ్మద్ 2/181, అబూ-దావూద్, తిర్మిజీ).

3. ఈ దు'అ ప్రతి సత్యతీరస్కారి: 1) మరణం అసన్నమైనప్పుడు, 2) పునరుత్థానదినమున, అల్లాహ్ (సు.తా.) సమక్షంలో హాజరుచేయబడినప్పుడు మరియు 3) సరకంలోకి త్రోయబడినప్పుడు చేస్తాడు. కాని సత్యం కాదు. ఈ వాక్యం ఖుర్ఆన్‌లో అనేకసార్లు వచ్చింది. చూడండి, 63:10-11, 14:44, 7:53, 32:12, 6:27-28, 40:11-12, 35:37 మొదలైనవి.

4. అది కానిపని, చూడండి, 6:28.

5. ఇహలోక మరియు పరలోక జీవితపు మధ్య కాలాన్ని బర్'జ'ఖ్ అంటారు.

101. ఆ తరువాత బాకా తీచబడిన దినమున వారి మధ్య ఎలాంటి సంబంధాలు ఉండవు. మరియు వారు ఒకరినొకరు పలుకరించుకొరు కూడా!

102. ఇక ఎవరి (సత్కార్యాల) పళ్ళాలు బరువుగాఉంటాయో, అలాంటివారే సాఫల్యం పొందేవారు.

103. మరియు ఎవరి పళ్ళాలు తేలికగా ఉంటాయో, అలాంటివారే తమసుతాము నష్టానికి గురిచేసుకున్నవారు; వారే నరకంలో శాశ్వతంగా ఉండేవారు.

104. అగ్ని వారి ముఖాలను కాల్చి వేస్తుంది.¹ వారి పెదవులు బిగించుకుపోయి పళ్ళు బయటపడతాయి.

105. (వారిని అల్లాహ్ ఇలా ప్రశ్నిస్తాడు): “ఏమి? నా సూచనలు మీకు వినిపించబడ లేదా? అప్పుడు మీరు వాటిని అసత్యాలని తిరస్కరిస్తూ ఉండే వారు కదా?”

106. వారిలా అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! మా దురదృష్టం మమ్మల్ని క్రమ్ముకొని ఉండింది. మేము మార్గభ్రష్టులమైన వారుగా ఉండేవారం!

107. “ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని దీని (ఈ నరకం) నుండి బయటకు తీయి. ఒకవేళ మేము మరల (పాపాలు) చేస్తే, మేము నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులమే!”

108. ఆయన (అల్లాహ్) అంటాడు: “దానిలోనే పరాభవంతో పడిఉండండి మరియు నాతో మాట్లాడకండి!”

وَأَذَانُكَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنسَابَ بَيْنَهُمْ
يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ①

فَمَنْ ثَقَلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ②

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ③

تَلْفَحُ وَهُمْ نَارُ ④

أَلَمْ تَكُنْ الْيَتَّىٰ تُلَىٰ عَلَيْهِمْ فَلَنتُمْ بَهَا
تَلَكَّ بُون ⑤

قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَرْمًا
صَالِينَ ⑥

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ ⑦

قَالَ الْحَسْرَةُ عَلَيْهَا وَلَا تَكَلُمُون ⑧

1. ముఖం ఎందుకు పెక్కినబడిందంటే మానవ ఉనికికి అన్నిటికంటే ముఖ్యమైన అంశం ముఖమే! నరకాగ్ని మాత్రం శరీరాన్నంతా కాల్చుతుంది.

109. నిశ్చయంగా, నా దాసులలో కొందరు ఇలా ప్రార్థించేవారున్నారు: “ఓ మా ప్రభూ! మేము విశ్వసించాము, మమ్మల్ని క్షమించు మరియు మమ్మల్ని కరుణించు మరియు కరుణించేవారిలో నీవే అత్యుత్తముడవు!”

110. కాని మీరు వారిని పరిహాసానికి గురిచేసే వారు, చివరకు (ఆ పరిహాసమే) మిమ్మల్ని నా ధ్యానంనుండి మరపింపజేసింది; మరియు మీరు వారిమీద నవ్వేవారు (ఎగతాళి చేసేవారు)!

111. నిశ్చయంగా, ఈ రోజు నేను వారికి, వారి సహనానికి తగిన ప్రతిఫలాన్ని ఇచ్చాను. నిశ్చయంగా వారే విజయం పొందిన వారు!

112. (అల్లాహ్) ఇలా ప్రశ్నిస్తాడు: “మీరు భూమిలో ఎన్ని సంవత్సరాలు గడిపారు?”

113. వారిలా జవాబు ఇస్తారు: “మేమక్కడ ఒక్క దినమో లేక దినపు కొంతభాగమో ఉంటేమి. లెక్క పెట్టినవారిని అడుగు!”¹

114. (అల్లాహ్) అంటాడు: “మీరక్కడ ఉన్నది కొంతకాలం మాత్రమే! ఒకవేళ ఇది మీరు తెలుసుకొని ఉంటే (ఎంత బాగుండేది)!

115. “ఏమీ? వాస్తవానికి మేము మిమ్మల్ని వృథాగానే పుట్టించామని మరియు మీరు మా వైపునకు ఎన్నడూ మరలిరాని భావించారా?”

116. కావున (తెలుసుకోండి) అల్లాహ్ అత్యున్నతుడు, నిజమైన విశ్వసార్వభౌముడు,² ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. ఆయనే గౌరవప్రదమైన సింహాసనానికి (అర్థం) ప్రభువు!

إِنَّهُ كَانَ قَرِيْنٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا
أَمَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ
الرَّاحِمِيْنَ ۝

فَاتَّخَذَ لِنُفُوْسِهِمْ يَخْرِيًّا حَتَّىٰ أَنسَوْكُمْ ذِكْرِي
وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضَاعُونَ ۝

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ
الْفَائِزُونَ ۝

قُلْ كَمْ لَكُمْ كُنتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ۝

قَالُوا أَلَمْ يَلِدْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسَلِ
الْعَادِينَ ۝

قُلْ إِن لِّكُمْ إِلَّا قَلِيلٌ لَّا تُولَئِكُمْ كُنْئُومٌ
تَعْلَمُونَ ۝

أَحْسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا
لَا تُرْجَعُونَ ۝

فَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ
الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ۝

1. ఈ లెక్క పెట్టే వారు దైవదూతలు.

2. చూడండి 20:114 వ్యాఖ్యానం 2.

117. ఇక ఎవడైనా అల్లాహ్ తో పాటు మరొక దైవాన్ని - తనవద్ద దాని కొరకు ఎలాంటి ఆధారం లేకుండానే - ప్రార్థిస్తాడో! నిశ్చయంగా, అతని లెక్క అతని ప్రభువువద్ద ఉంది. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారులు సాఫల్యము పొందలేరు.¹

118. కావున నీవు ఇలా ప్రార్థించు: “ఓ నా ప్రభూ! నన్ను క్షమించు, నన్ను కరుణించు, కరుణించే వారిలో నీవే ఆత్యుత్తముడవు!” (3/8)

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ، لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُغْنِيهِ الْكَفْرُ ۖ

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ۝

1. నిజమైన సాఫల్యం, పృథ్ల నివాసమే కాని ఇహలోకంలోని ఆస్తివిస్తలు, సంతానం పోదాలు, పేరు ప్రతిష్ఠలు మొదలైనవికావు.

24. సూరహ్ అస్-సూర్

سُورَةُ النُّورِ

అస్-సూరు: అంటే జ్యోతి, ప్రకాశం, వెలుగు. అస్-సిసా (4), అస్-సూర్ (24) మరియు అల్-అ'హ్ జాబ్ (33) సూరాహలలో స్త్రీల యొక్క సమస్యలు మరియు వాటి పరిష్కారాలు పేర్కొనబడ్డాయి. ఈ సూరహ్ 5వ హిజ్రీ చిహ్రి కాలంలో లేక 6వ హిజ్రీ మొదటి కాలంలో మదీనాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 64 ఆయతులు ఉన్నాయి. దీని పేరు 35వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇందులో వ్యక్తిగత గౌరవపు ప్రాముఖ్యత తెలుపబడింది, ఆయత్లు 27-34 మరియు ఆయత్లు 11-20లలో బనూ-మున్ తలిఖ్ దండయాత్రలో సంభవించిన సంఘటనను గురించి ఉంది. ఆయత్లు 2-9లలో వ్యభిచారానికి గురించిన శాసనాలు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఇది ఒక సూరహ్! మేమే దీనిని అవతరింపజేశాము మరియు మేము దీనిని విధిగా జేశాము మరియు బహుశా మీరు గుణపాఠం నేర్చుకుంటారని, మే మిందులో స్పష్టమైన సూచన(ఆయత్)లను అవతరింపజేశాము.

2. వ్యభిచారిణి మరియు వ్యభిచారుడు, ఈ ఇద్దరిలో ప్రతి ఒక్కరికి సూరేసి కొరడా దెబ్బలు కొట్టండి.¹ మరియు మీకు అల్లాహ్

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةُ النُّورِ أُنزِلَتْهَا وَفُرِضَتْهَا وَأُنزِلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١﴾

النَّارِ أَيْمَةً وَالزَّانِي فَلْيُجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينٍ

1. 'మరియు మీ స్త్రీలలో ఎవరైనా వ్యభిచారానికి పాల్పడితే, వారికి వ్యతిరేకంగా, మీలోనుండి నలుగురి సొత్త్యం తీసుకోండి. వారు (నలుగురు) సొత్త్యమిస్తే, వారు మరణించే వరకైనా, లేదా వారి కొరకు అల్లాహ్ ఏదైనా మార్గం చూపించేవరకైనా, వారిని ఇండ్లలో నిర్బంధించండి.' అని 4:15లో వచ్చింది. ఇక్కడ: 'వ్యభిచారిణి మరియు వ్యభిచారుడు, ఈ ఇద్దరిలో ప్రతి ఒక్కరికి సూరేసి కొరడా దెబ్బలు కొట్టండి.' అని వచ్చింది. ఈ శిక్ష పెండ్లికాని వారిది. ఇక పెండ్లి అయిన వారు వ్యభిచారం చేస్తే రాళ్ళు రువ్వ చంపండి. అని ముస్లిం, కితాబ్ అల్ పూయాద్, బాబ్ హద్ అ'జ్లానిలో ఉంది. ఇంకా ఎన్నో 'హదీసు'లు మరియు వైద ప్రవక్త (స'అస) మరియు 'స'హాబీలు అమలుపరచిన విధానాలు మరియు ముస్లిం సమాజంలోని ఏకాభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. వీటిని సుసరించి వివాహితులైన స్త్రీపురుషులు వ్యభిచారం చేస్తే వారికి రాళ్ళు రువ్వ చంపే శిక్ష (రబ్) విధించబడుతుంది. కాని ఈ శిక్ష విధించడానికి, రైంగిక క్రియ జరుగుతూ ఉండగా ప్రత్యక్షంగా కళ్ళారా చూశామని, సత్యపంతులైన నలుగురు వ్యక్తులు అల్లాహ్ పేరుతో ప్రమాణం చేస్తూ సొత్త్యం ఇవ్వాలి. కేవలం పుత్రాంతాసుమేయ ప్రమాణం సరిపోదు. చూడండి, 24:4.

యందు మరియు అంతిమ దినమునందు విశ్వాసముంటే - అల్లాహ్ విధించిన ధర్మ విషయంలో - వారిద్దరి యెడల మీకు జాలి కలుగకూడదు. మరియు వారిద్దరి శిక్షను, విశ్వాసులలో కొందరు చూడాలి.

3. ఒక వ్యభిచారి, ఒక వ్యభిచారిణిని లేక బహుదైవా రాధకురాలయిన (ముషిక్) స్త్రీని మాత్రమే వివాహమాడుతాడు; మరియు ఒక వ్యభిచారిణిని, ఒక వ్యభిచారుడో లేక ఒక బహుదైవారాధకుడో మాత్రమే వివాహమాడు తాడు. మరియు ఇలాంటి విషయం విశ్వాసుల కొరకు నిషేధించబడింది.¹

4. మరియు ఎవరైనా శిలవతులైన స్త్రీలపై అపనిందమోపిన తరువాత నలుగురు సాక్షులను తీసుకొనిరాలేరో, వారికి ఎసటై కొరడాదెబ్బలు కొట్టండి మరియు వారి సాక్ష్యాన్ని ఎన్నటికీ స్వీకరించకండి. అలాంటి వారు పరమదుష్టులు (ఫాసిఖూన్).²

الَّذِينَ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَلَيْسَ هَدًى عَنْ أَهْلِهَا كَافًى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝

الرَّافِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً
وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ
وَحَرَّمَ ذَٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ۝

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا
بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً
وَلَا يَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةٌ أَبَدًا ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ ۝

1. కొందరు సహాధి(ర)ద. (అసహమ్)లు చరిత్రహీనులైన స్త్రీలతో వివాహమాడటానికి అనుమతి అడిగినప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడిందని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఇక్కడ నిహ్-హ్ అంటే సాధారణ వివాహంకాదు, లైంగిక సంబంధం. ఒక వ్యభిచారియే ఒక వ్యభిచారిణితో లైంగిక సంబంధం ఉంచుకుంటాడు. అని కొందరు అభిప్రాయపడ్డారు. మరొక వ్యాఖ్యానం ఏమిటంటే: ప్రతివాడు తనవంటి వారినే తన సహవాసులుగా ఎన్నుకుంటాడు. ఇది ఇమామ్ అష్-షాఫి వ్యాఖ్యానం.
2. ఇక్కడ వ్యభిచార విర్ధారణకు నలుగురు సాక్షులను - ఎవరైతే లైంగిక క్రియ జరుగు తున్నప్పుడు కళ్ళారా చూశారో - తేవాలి! అని స్పష్టంగా పేర్కొనబడింది. మృత్తాంతానుమేయ ప్రమాదం సరిపోదు. అంటే అక్కడ దొరికిన ఇతర ప్రమాదాలను బట్టి లైంగికక్రియ జరిగిఉండవచ్చు అని, అంచనావేయడం సరిపోదు. నలుగురు సాక్షులు లైంగిక క్రియ జరుగుతూ ఉండగా కళ్ళారా చూశాము, అని సాక్ష్యమిస్తేనే ఈ శిక్ష విధించాలి, లేకుంటే అపనింద మోపిన వానికి 80 కొరడా దెబ్బలు కొట్టాలి మరియు వాని సాక్ష్యం ఎన్నటికీ స్వీకరించరాదు. అల్లాహ్ (సు.తా.) దృష్టిలో అసత్య సాక్ష్యమిచ్చిన వాడు పరమదుష్టుడు. మరొక విశేషమేమిటంటే, అప్పులలో, హత్యలలో మరియు ఇతర విషయాలలో ఇద్దరు సాక్షులు చాలు. కానీ, శిక్ష గంభీరమైనది, కాబట్టి వ్యభిచార విషయంలో లైంగిక క్రియ జరిగేటప్పుడు,

5. కాని అటుపిమ్మట ఎవరైతే పశ్చాత్తాప పడి తమనుతాము సవరించుకుంటారో! నిశ్చయంగా, అలాంటి వారిపట్ల అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

6. మరియు ఎవరైతే, తమ భార్యలమీద అపనిందమోపి, దానికి తాము స్వయమే తప్ప ఇతరులను సాక్షులుగాతేలేరో, వారు తమంతట తామే నాలుగు సార్లు అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసి నిాక్ష్యమిస్తూ: నిశ్చయంగా, తాను సత్యం పలుకుతున్నాననీ;¹

7. మరియు ఐదవసారి అతడు ఒకవేళ అసత్యం పలుకుతున్నట్లయితే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అగ్రహం తనమీద విరుచుకుపడు గాక! అనీ అనాలి.

8. ఇక ఆమె (భార్య) శిక్షను తప్పించు కోవటానికి, నాలుగు సార్లు అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేస్తూ: నిశ్చయంగా అతడు అబద్ధం చెబుతున్నాడనీ;

9. మరియు అయిదవ సారి ఒకవేళ అతడు సత్యపంతుడైతే! నిశ్చయంగా తన మీద అల్లాహ్ అగ్రహం విరుచుకుపడు గాక! అనీ అనాలి.²

10. మరియు మీపై అల్లాహ్ అనుగ్రహం మరియు ఆయన కరుణయే లేకుంటే! (ఆయన

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا
وَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ
شَهِدٌ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعَةٌ
شَهَدَاتُ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ

وَالْعَاصِمَةُ أَنْ لَعَنَتِ اللَّهُ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ
الْكَاذِبِينَ

وَيَذَرُوهَا الْعَدَابُ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعٌ
شَهَدَاتُ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ

وَالْعَاصِمَةُ أَنْ غَضَبَ اللَّهُ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ
الصَّادِقِينَ

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ
حَكِيمٌ

కళ్ళారా చూసినామని అల్లాహ్ పేరట ప్రమాణం చేసి, నలుగురు నిాక్ష్యమిస్తే శిక్ష విధించాలి. చూడండి, 24:2.

1. అంటే ఇక్కడ నాలుగు సార్లు అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసి అసత్యం, నాలుగు సాక్షులతో సమానం, అని అర్థం.

2. ఈ విధానం షరీయత్ లో ల'అనున్ అనబడుతుంది. అంటే నిందాలోపణను ఖండించటానికి చేసే ప్రమాణం. ఈ విధమైన నిాక్ష్యాల తరువాత వారిద్దరి మధ్య విడాకులు బయటతాయి. దైవప్రవక్త ('స'అస) కాలంలో ఇటువంటి విషయాలు జరిగినందువల్లనే ఈ ఆయత్లు అవతరింపజేయబడ్డాయి.

మీ శిక్షను త్వరలోనే తెచ్చేవాడు) మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించేవాడు, మహావివేకపంతుడు.¹

11. నిశ్చయంగా, అపనింద మోపేవారు,² మీలోనుంచే కొందరున్నారు. అది మీకు హానికరమైనదని భావించకండి. వాస్తవానికి అది మీకు మేలైనదే. వారిలో ప్రతి ఒక్కనికి తాను చేసిన పాపానికి తగిన శిక్ష లభిస్తుంది. మరియు వారిలో (ఈ అపనింద మోపటంలో), పెద్ద బాధ్యత వహించిన వానికి ఘోర మైన శిక్ష వడుతుంది.

12. విశ్వాసులైన పురుషులు మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలు దానిని వినినప్పుడు, తమను గురించి తాము మంచి తలంపు వహించి: “ఇది స్పష్టమైన అపనిందయే!” అని ఎందుకు అనలేదు?³

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنكُمْ ۚ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ ۚ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَفْئِسَتِكُمْ خَيْرًا فَرَأَوُا هَذَا إِفْكًا مُّبِينًا

1. ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్ష వెంటనే రాకపోవచ్చు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) అసంతకరుణామయుడు, పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించే వాడు మరియు మహా వివేకపంతుడు.
2. బసూ-ము'వ్-తలిఖ్ యుద్ధం నుండి 5వ హిజ్రీలో తిరిగి మదీనాకు వస్తున్నప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస) మరియు 'సహాబీలు (ర'ది.'అష్టమ్) మదీనాకు కొంత దూరములగా రాత్రి గడపలానికి అగుతారు. ఉదయం వారి ప్రయాణం మొదలు పెట్టినప్పుడు, 'అయి'షహ్ (ర.'అష్టా) యొక్క అంబారీ (హోదజ్) ఆమె లోపల ఉన్నారనుకొని - ఒంటె మీద పెట్టి ప్రయాణం మొదలుపెట్టారు. 'అయి'షహ్ (ర.'అష్టా) తమ హారం వెతకటానికి వెళ్ళి ఉంటుంది. ఆమె తిరిగివచ్చే వరకు ఎవ్వరూ లేనిది చూసి అక్కడే కూర్చుంటుంది. అంతలో వెనుక నుండి 'సఫ్వాన్ బిన్-మ'అ'తల్ సులమి (ర'ది.'అ.) వస్తాడు. అతడి పని, వెనుక ఉండి చితారం వారు ఏమైనా మరచిపోతే దానిని తీసుకొనిరావడమే. అతడు 'అయి'షహ్ (ర.'అష్టా)ను చూసి గుర్తుపెట్టి, ఆమెను తన ఒంటెమీద సవారీచేయించుకొని తాను దాని కళ్ళం (లగాం) పట్టుకొని తీసుకొని వస్తారు. ఇది చూసి కవలవిశ్వాసుల నాయకుడు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబై అపనిందమోపుతాడు. ఈ విషయం గురించి ఎన్నో 'స'హా'హ్ 'హదీస్ లున్నాయి. ఆమెను అపనింద నుండి విముక్తి చేయటానికి, అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ ఆయతులను అవతరింపజేశాడు. కొంతమంది విధేయులైన ముస్లింలు కూడా మునాఫీకుల ఈ అపనిందకు గురిఅవుతారు. వారిలో 'హస్సాన్, మి'వ్-తహ్ బిన్- అసా'ష'హ్ మరియు 'హమ్మ బిన్-జ'హద్ (ర'ది.'అష్టమ్)లు కూడా ఉంటారు. దాదాపు ఆ సంఘటన ఒక నెల తరువాత ఈ ఆయతులు (11-20) అవతరింపజేయబడ్డాయి.
3. 'అయి'షహ్ (ర. 'అష్టా)ను గురించి లేవిన అపనింద కొరకుచూడండి. 'స'హా'హ్ బు'ఖారీ,

13. మరియు వారు దీనికై సలుగురు సొత్తులను ఎందుకు తీసుకొనిరాల్సివచ్చింది? ఒక వేళ వారు సొత్తులను తీసుకొనిరానప్పుడు, అల్లాహ్ పద్ద వారే అసత్యవాదులు.

14. మరియు ఒకవేళ మీపై అల్లాహ్ ఆసుగ్రహం మరియు ఆయన కరుణ, ఇహ లోకంలో మరియు పరలోకంలో లేకుంటే - మీరు ఏ విషయాలలో పడిపోయారో, వాటి పర్యవసానంగా - మీపై ఘోరమైన శిక్ష పడిఉండేది.

15. అప్పుడు మీరు దానిని (అ అపనిందను) మీ నాలుకలతో వ్యాపింపజేస్తూ పోయారు మరియు మీకు తెలియని దానిని మీ నోళ్ళతో పలుకసాగారు మరియు మీరు దానిని చిన్న విషయంగా భావించారు, కాని అల్లాహ్ దగ్గర (దృష్టిలో) అది ఎంతో గొప్ప విషయం (అపరాధం).

16. మరియు మీరు దానిని విన్నప్పుడు: "ఇలాంటి మాట పలకడం మాకు తగదు, (ఓ మా ప్రభూ!) నీవు సర్వలోపాలకు అతీతుడవు, ఇది గొప్ప నిందారోపణ!" అని ఎందుకు అసలేదు.

17. మీరు విశ్వాసులే అయితే, ఇక మీదట ఎన్నటికీ ఇటువంటి చేష్టలు మరల చేయకూడదని అల్లాహ్ మీమ్మల్ని ఉపదేశిస్తున్నాడు.

لَوْ كَانُوا وَعَلَيْهِمْ بِأَرْبَعَةِ شُهُدَاءَ فَإِذْلَمُوا بِاَلْقُرْآنِ ۚ وَلَوْلَا اَنَّكَ عِنْدَ اللّٰهِ لَكُنْتَ بِشَهِيدًا ۝

وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَسَكُنْتُمْ فِي الْعَذَابِ ۚ عَنَّا بِعَظِيمٍ ۝

اِذْ تَقُولُ بِاللَّيْلِ نَكْمٌ وَتَقُولُونَ بِالنَّهَارِ نَكْمٌ ۚ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسِبُونَهُ هَيِّئًا وَكُوْرًا عِنْدَ اللّٰهِ عَظِيمٍ ۝

وَلَوْلَا اِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا اَنْ نَكْتُمَ بِهٰذَا شَيْئًا ۚ هٰذَا بَيْنُنَا وَبَيْنَكُمْ ۚ عَنَّا بِعَظِيمٍ ۝

يَعِظُكُمُ اللّٰهُ اَنْ تَعُوْذُوْا بِالْبَيْتِ ۚ كَبُرَ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۝

పుస్తకం-6 'హదీస్' సం. 274.

1. ఈ మాటలు వ్యాపింపజేసిన వారికో: 'మీరు సలుగురు సొత్తులను ఎందుకు తేలేదు.' అని విశ్వాసులు ఎందుకు ప్రశ్నించలేదు. వారు సలుగురు సొత్తులను తేకుంటే మీరు వారిని అసత్యవాదులని ఎందుకు అసలేదు? ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడిన తరువాత 'హస్నాన్, మి'స్'తహ్ బిన్-అసా'స'హ్ మరియు 'హమ్మ బిన్-జ'హష్ (ర'ది.'అస్తూమ్)లు అపనింద మోపినందుకు శిక్షింపబడ్డారు, (అ'హ్మద్, తిర్మిజీ, అబూ-దావూద్, ఇబ్నె-మజా).

18. మరియు అల్లాహ్ మీకు స్పష్టమైన ఆయత్లను చూపుతున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహావివేకపంతుడు.

19. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే, విశ్వాసపర్గంలో అశ్లీలత¹ వ్యాపించాలని కోరుతారో, అలాంటివారికి ఇహలోకంలో మరియు పరలోకంలో కూడా కఠినశిక్ష పడుతుంది.² మరియు అల్లాహ్ కు అంతా తెలుసు, కాని మీకు తెలియదు.

20. మరియు మీ యెడల అల్లాహ్ ఆసుగ్రహం మరియు ఆయన కరుణయే లేకుంటే (మీరు నాశనమైపోయే వారు); మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మహా కనికరుడు, అపార కరుణాప్రదాత. (1/2)

21. * ఓ విశ్వాసులారా! షైతాన్ అడుగు బాడలలో నడపకండి. మరియు ఎవడు షైతాన్ అడుగుబాడలలో నడుస్తాడో! నిశ్చయంగా, షైతాన్ ఆతనిని అశ్లీలమైన మరియు అసభ్యకరమైన పనులు చేయటానికి ప్రోత్సహిస్తాడు. మరియు మీ యెడల అల్లాహ్ ఆసుగ్రహం మరియు ఆయన కరుణయే లేకుంటే, మీలో ఒక్కడుకూడా నీతిమంతునిగా ఉండలేడు. కాని అల్లాహ్ తాను కోరిన వానిని నీతిమంతునిగా చేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు సర్వజ్ఞుడు.

22. మరియు మీలో (అల్లాహ్) ఆసు గ్రహం మరియు సమృద్ధిగా (సంపదలు) గలవారు, తమ బంధువులకు, పేదలకు,³ అల్లాహ్ మార్గంలో

وَيَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ
آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ
رَوْفٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ
تَبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ
وَالْمُنكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ
مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾

وَلَا يَأْتِيكُمُ الْوَلُؤُ الْفَضْلُ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتَى
أُولَى الْقُرْبَى وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ

1. అల్-ఫాహిషహ్: దుర్నీతి, అశ్లీలత, చెడ్డనడక, నీచకార్యము, అపవిత్ర మొదలైనవి.

2. అంటే 80 కొరడా దెబ్బలు చూడండి, ఆయత్ 24:4.

3. మిస్కినున్: తన ఆదాయం నిత్యావసరాలకు సరిపోకున్నా ఇతరులను యాచించనివాడు.

వలస (హిజ్రత్) పోయేవారికి, సహాయం చేయమని ప్రతిజ్ఞచేయరాదు.¹ వారిని మన్నించాలి, (వారితప్పులను) ఉపేక్షించాలి. ఏమీ? అల్లాహ్ మీ తప్పులను క్షమించాలని మీరు కోరరా? వాస్తవానికి అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

23. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే శీలవతులు, ఆమాయకులు అయిన విశ్వాస స్త్రీలపై అపనిందలు మోపుతారో, వారు ఈ లోకంలోనూ మరియు పరలోకంలోనూ శపింప (బహిష్కరింప)బడతారు మరియు వారికి ఘోర శిక్ష ఉంటుంది.

24. వారి నాలుకలు, వారి చేతులు మరియు వారి కాళ్ళు - వారు చేస్తూ ఉండిన కర్మలను గురించి - వారికి విరుద్ధంగా సాక్ష్యమిచ్చేరోజు!

25. ఆ రోజు! అల్లాహ్ వారికి, (వారి కర్మలకు) పూర్తి ప్రతిఫలం ఇస్తాడు. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! ఆయనే పరమ నత్యమని వారు తెలుసుకుంటారు.

26. నికృష్టులైన స్త్రీలు నికృష్టులైన పురుషులకు మరియు నికృష్టులైన పురుషులు నికృష్టులైన స్త్రీలకు తగినవారు. మరియు నిర్మల స్త్రీలు నిర్మల పురుషులకు మరియు

اللَّهُ وَلِيَعْلَمُوا وَيُصَفِّحُوا الْكَافِرُونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ وَلِلَّهِ غَفُورٌ رَحِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْفَاحِشَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لَأَعْنَأُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

يَوْمَ تَبْيَضُّ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ وَهُمْ فِي سَعَتٍ وَأَبْهَتُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

يَوْمَ يُنْفَخُ كُفُّهُمْ أَلَهُمْ فِيهِمُ اللَّهُ وَيَوْمَ الْفَتْحِ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ

الْمُحْصَنَاتُ الْفَاحِشَاتُ وَالْمُحْسِنُونَ الْمُنْتَفِسَاتُ وَالْمُحْسِنُونَ الْمُنْتَفِسَاتُ وَالْمُحْسِنُونَ الْمُنْتَفِسَاتُ وَالْمُحْسِنُونَ الْمُنْتَفِسَاتُ وَالْمُحْسِنُونَ الْمُنْتَفِسَاتُ

1. 'అయి'షహ్ (ర.'అన్హా) పై అపనింద మోపిన విశ్వాసులలో ఒకడు మి'న'తహ్ (ర'ది.'అ.), అబూబక్రీ (ర'ది.'అ.) యొక్క దగ్గరి బంధువు. అబూబక్రీ (ర'ది.'అ.) అతనికి సహాయం చేసేవారు. 'అయి'షహ్ (ర.'అన్హా)ను అపనింద సుండి విముక్తి కలిగించే ఆయతులు అవతరింపజేయబడిన తరువాత అబూబక్రీ (ర'ది.'అ.) మి'న'తహ్ (ర'ది.'అ.)కు ఇక ఎలాంటి సహాయం చేయనని ప్రతిజ్ఞచేస్తారు. అది అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సచ్చక ఈ ఆయత్ అవతరింపజేశాడు. అప్పుడు అబూబక్రీ (ర'ది.'అ.) తన ప్రతిజ్ఞకు పరిహారం (కప్పారహ్) చెల్లించి మి'న'తహ్ (ర'ది.'అ.)కు మరల అధిక సహాయం చేయసాగాడు. (ఇబ్నె-కసీర్, ఫ'క్హ్ అల్-ఘదీర్), చూడండి, 13:22.

నిర్మల పురుషులు నిర్మల స్త్రీలకు తగినవారు. వారు (కపటవిశ్వాసులు) మోషే అపనిందలకు వీరు నిర్దోషులు. వీరికి క్షమాపణ మరియు గౌరవప్రదమైన జీవనోపాధి ఉంటాయి.

27. ఓ విశ్వాసులారా! మీ ఇంట్లు తప్ప, ఇతరుల ఇంట్లలోనికి వారి అనుమతి లేకుండా మరియు ఆ ఇంటి వారికి సలామ్ చేయకుండా ప్రవేశించకండి.¹ ఈ పద్ధతే మీకు అతి ఉత్తమమైనది. మీరు ఈ హితోపదేశం జ్ఞాపకం ఉంచుకుంటారని ఆశింపబడుతోంది!

28. మరియు ఒకవేళ మీకు దానిలో (ఆ ఇంటిలో) ఎవ్వరూ కనబడకపోయినా, మీకు అనుమతి ఇవ్వబడనంతవరకు అందులోకి ప్రవేశించకండి. మరియు (అనుమతి ఇవ్వక), మీతో తిరిగిపోమ్మని (ఆ ఇంటి వారు) అంటే! తిరిగి వెళ్ళిపోండి. ఇదే మీకొరకు శ్రేష్టమైన పద్ధతి. మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

29. ఎవ్వరికీ నివాసస్థలం కాకుండా మీకు ప్రయోజనకరమైన పస్తువులున్న ఇంట్లలో ప్రవేశిస్తే, మీపై ఎట్టి దోషంలేదు. మరియు మీరు వ్యక్తపరిచేది మరియు మీరు దాచేది అంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

30. విశ్వసించిన పురుషులతో, వారి చూపులను క్రిందికి పెట్టుకోమని మరియు వారి మర్మాంగాలను కాపాడుకోమని చెప్పు.²

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بِيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تُذَكَّرُونَ

وَأَن لَّمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِن قِيلَ لَكُمُ اسْجَعُوا فَأَسْجَعُوا ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَسْمَعُ عَنِ كُلِّ شَيْءٍ

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بِيُوتِكُمْ فِي يَوْمٍ مَّا تَعْلَمُونَ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَٰلِكُمْ أَرَىٰ لَكُمْ إِنِ اللَّهُ خَافِي السُّرُورِ

1. దైవప్రవక్త (స'అస) ఏ ఇంటికి వెళ్ళినా మొదట సలాం చేసేవారు. తరువాత ప్రవేశించడానికి, ద్వారపు ఒకప్రక్కకు నిలబడి అనుమతి అడిగేవారు. మూడుసార్లు అనుమతి అడిగిన తరువాత కూడా బహు చాకుంటే మరలిపోయే వారు. (స.బుఖారీ). 'ఎవరు?' అని లోపల ఉన్నవారు ప్రశ్నిస్తే బయట ఉన్నవారు తమపేరు తెలపాలి. (స. బుఖారీ).

2. చూడండి, 23:5-6, అంటే పురుషులు తమ చూపులను అదుపులో ఉంచుకోవాలి. చూడదగని

ఇది వారికి ఎంతో శ్రేష్ఠమైనది. నిశ్చయంగా అల్లాహ్, వారి చేష్టలను బాగా ఎరుగును.

31. మరియు విశ్వసించిన స్త్రీలతో కూడా వారి చూపులను క్రిందికి పెట్టుకోమని మరియు వారి మర్గాంగాలను కాపాడుకోమని చెప్పు. మరియు వారి అలంకరణను ప్రదర్శించవద్దని చెప్పు - (దాసంతట ఆదే) ప్రదర్శనమయ్యేది తప్ప. వారిని, తమ తలమీది దుప్పటిని రొమ్ముల వరకు కప్పుకోమని చెప్పు. వారు తమ అలంకారాన్ని తమ భర్తలకు, తమ తండ్రులకు, తమ భర్తల తండ్రులకు, తమ కుమారులకు, తమ భర్తల కుమారులకు, తమ సోదరులకు, తమ సోదరుల కుమారులకు, తమ సోదరిమణుల కుమారులకు, తమ (తోటి) స్త్రీలకు, తమ బానిస స్త్రీలకు, లేక కామ ఇచ్చలేని మగ సేవకులకు, లేక స్త్రీల గుప్తాంగాలను గురించి తెలియని బాలురకు తప్ప, ఇతరుల ముందు ప్రదర్శించకూడదని మరియు కనబడకుండా ఉన్న తమ అలంకారం తెలియబడేటట్లుగా, వారు తమ పాదాలను నేలపైకొడుతూ నడవకూడదని చెప్పు. మరియు ఓ విశ్వాసులారా! మీరందరూ కలసి అల్లాహ్ను క్షమాపణకై వేడుకుంటే, బహుశా మీరు సాఫల్యం పొందవచ్చు!

32. మీలోని పెండ్లికాని వారికి మరియు శిలపతులైన మీ బానిస పురుషులు మరియు బానిస స్త్రీలకు వివాహాలు చేయించండి.

يَصْنَعُونَ

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَصْوَاحِهِنَّ وَحِفْظْنَ
فُرُوجَهُنَّ وَلِأَبْنَائِهِنَّ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُجُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ
زِينَتَهُنَّ إِلَّا بِلِبَاسِهِنَّ أَوْ بِلِبَاسِ أَوْبَانِهِنَّ أَوْ
أَبْنَائِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ أَخَوَانِهِنَّ أَوْ بَنَاتِ
أَخَوَانِهِنَّ أَوْ بَنَاتِ أَخَوَانِهِنَّ أَوْ مَا لَمْ يَكُنْ
أَبْنَاءَهُنَّ أَوْ لَتَبَعِينَ غَيْرَ أُولَى إِلَّا بِمَا لَمْ يَكُنْ
أَوْ الْفُطُلُ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ
وَلْيَضْرِبْنَ بِرَأْسِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يَخْفَيْنَ مِنْ
زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ

وَأَنكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنكُمُ وَالطَّالِقِينَ مِن عِبَادِكُمْ
وَأَمَّا لَكُمْ أَن تَتَوَدَّوْا فَكُرِّمُوا إِلَيْهِمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ

విషయాల నుండి చూపులను మరల్చుకోవాలి. అంటే పురుషులు అన్య స్త్రీలను చూడటం, ఇతరుల ఆచ్ఛాదనీయ అవయవాలను చూడటం, అసభ్య దృశ్యాలపై చూపును నిలపటం తగదు, అని ఆర్థం. ఇంకా చూడండి, మత్తయి-(Mathew), 5:27-29.

1. అ'యాహ్, అయ్యమున్ (ఎ.వ.): అంటే, కన్య, విధవ, విడాకురాలు - మూడు రకాల స్త్రీలు మరియు భార్యలేని పురుషుడు కూడా, దైవప్రవక్త('స'అస) ప్రవచనం: "ఎవడైతే నా మున్నతను

ఒకవేళ వారు పేదవారయితే, అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో వారిని సంపన్నులుగా చేయవచ్చు! మరియు అల్లాహ్ సర్వవ్యాప్తి, సర్వజ్ఞుడు.

33. ఎవరికైతే, పెండ్లి చేసుకొనే శక్తిలేదో వారు, అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో వారిని ధనవంతులుగా చేసేవరకు శీలశుద్ధతను పాటించాలి.¹ మరియు మీ బానిసలలో ఎవరైనా స్వేచ్ఛాపత్రం వ్రాయించుకోగోరితే వారియందు మీకు మంచితనం కనబడితే, వారికి స్వేచ్ఛాపత్రం వ్రాసి ఇవ్వండి.² అల్లాహ్ మీకు ఇచ్చిన ధనంనుండి వారికి గూడా కొంత ఇవ్వండి. మీరు ఇహలోక ప్రయోజనాల నిమిత్తం, మీ బానిస స్త్రీలు శీలవంతులుగా ఉండగోరితే, వారిని వ్యభిచారానికి బలవంతపెట్టకండి.³ ఎవరైనా వారిని బలవంతపెడితే! నిశ్చయంగా అల్లాహ్ వారిని (ఆ బానిస స్త్రీలను) బలాత్కారం తరువాత క్షమించేవాడు, అపార కరుణాప్రదాత.

34. మరియు వాస్తవానికి, మేము మీ వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలను, మీకు పూర్వం గతించిన వారి ఉదాహరణలను మరియు దైవభీతి గలవారికి బోధనలను (ఉపదేశాలను) అవతరింపజేశాము. (5/8)

وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

وَلَيَسْتَعْيِبَ الَّذِينَ لَا يُحِيطُونَ بِكَ حَافِظِي
يُعِينُهُمُ اللَّهُ مِنْ قُلُوبِهِمُ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ
مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَمَكَاتِبُهُمْ إِنَّ عَلَيْكُمْ فِيهِمْ
خَيْرًا مِمَّا تَوَفَّوهُمْ مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي أَتَاكُمْ وَلَا
تُكْرِهُوا قَاتِلَكُمْ عَلَى الْإِغَاءِ إِنْ أَرَادُوا تَحْطِنَ التَّبَتُّورَ
عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهْهُمْ قَاتِلَ اللَّهِ
مَنْ بَعْدَ إِكْرَاهِهِمْ عَمُّورٌ تَعْلِيمٌ

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ الْكِتَابَ فَتُبَيِّنْ لَهُ
الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

తెరస్కరిస్తావో వారు నావాడు కాదు!" ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ-5063, ముస్లిం-1023).

- ఇలాంటి వారు నఫిలో ఉపవాసాలు ఉండాలి. దానివల్ల వారు తమ మనస్సులను ఆదుపులో ఉంచుకోగలరు, ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ).
- మీ బానిసలు స్వేచ్ఛగోరి - మీరు వారితో వారి స్వేచ్ఛకొరకు కుదుర్చుకున్న - మీ సొమ్మును కొంతకాలంలో ఇవ్వటానికి ఒప్పుకుంటే! దానిని ఒక పత్రం మీద వ్రాయించుకొని వారికి స్వేచ్ఛనివ్వండి. అంటే ఇస్లాం బానిసత్వాన్ని నిర్మూలించటానికి మొదట సుండియే పాటుపడుతున్నది. చూడండి, 9:60. 'ఇకాత్ డబ్బును, బానిసల స్వేచ్ఛకొరకు ఉపయోగించడంపై అజ్ఞ ఉంది.
- ఇస్లాంకు పూర్వం, ప్రజలు తమ బానిస స్త్రీలతో వ్యభిచారం చేయించి ఆ సొమ్ము చినేవారు. ఇది ఇస్లాంలో నిషేధించబడింది.

35. * అల్లాహ్ అకాశాలకూ మరియు భూమికి జ్యోతి!¹ ఆయన జ్యోతిని, గూటిలోని దీపంతో పోల్చవచ్చు! ఆ దీపం చుట్టూ గాజా ఉంది. ఆ గాజా ఒక సక్షతంపలే ప్రకాశిస్తున్నది. అదొక పాపసమైన 'జైతున్ వృక్షంతో' (నూనెతో) వెలిగించబడుతున్నది. అది (ఆ వృక్షం) తూర్పుకు గానీ, పడమరకు గానీ చెందినది కాదు. దానినూనె అగ్ని అంటుకున్నా మండుతూనే ఉంటుంది. వెలుగు మీద వెలుగు! అల్లాహ్ తన వెలుగు వైపునకు తనకు ఇష్టమైన వారికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు. అల్లాహ్ ఉదాహరణలద్వారా ప్రజలకు బోధిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ కు ప్రతివిషయం గురించి బాగా తెలుసు.

36. అల్లాహ్ ఏ ఇండ్లను (మస్జిద్లను) లేపి, వాటిలో ఆయన నామాన్ని స్మరించమని సెలవిచ్చాడో, అందులో వారు, ఆయన పవిత్రతను ఉదయం మరియు సాయంత్రం స్తుతిస్తూ ఉంటారు.²

37. ప్రజలలో కొందరిని - వారి వ్యాపారం గానీ మరియు క్రయ విక్రయాలు గానీ - అల్లాహ్ స్మరణనుండి, సమాజ్ స్థాపించడం నుండి మరియు విధిదానం ('జకాత్') ఇవ్వడం నుండి తప్పించలేవు. హృదయాలు మరియు కనుగ్రుడ్లు గిరగిర తిరిగిపోయే, ఆ దినమును గురించి, వారు

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ النُّورَ وَالْأَنْزِلَ وَمَثَلُ نُورِهِ كَمِثْقَا ذَرَّةٍ فِي مِثْقَالِ الْمُنْتَابِ فِي رُجَاةٍ الرَّجُلِ جَاءَهُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبْرَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارُ النُّورِ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ وَيَقْبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

فِي بُيُوتِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا اللَّهَ مَثَلًا لِّئَلَّا يَقُولُوا لِمَ كُنَّا كَمَا كُنَّا وَإِنَّا لَنَكُونُ عِنْدَ اللَّهِ فِي شَأْنٍ مِّنَ الْأَعْيَانِ

رَجَالٍ لَا تُلْهِهُمُ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ

1. అస్-మాన్: He, by whose light the obscure in perception sees, and by whose guidance the erring is directed aright. Or the Manifest by whom is every manifestation, the Light, జ్యోతి, కాంతికి నిలయమైనవాడు. అకాశాలలో మరియు భూమిలో నున్న వారికి మార్గదర్శకత్వం చేయగలవాడు, వెలుగు చూపగలవాడు కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే!

2. చూడండి, 72:18.

భయపడుతూ ఉంటారు.¹

38. వారు ఇలా చేయటం, అల్లాహ్ వారికి వారి మంచిపనుల కొరకు ప్రతిఫలమివ్వటానికి; మరియు తన అనుగ్రహాలను వారిపై అధికం చేయటానికి. మరియు అల్లాహ్ తాను కోరినవారికి లెక్కలేనంత జీవనోపాధిని ప్రసాదిస్తాడు.

39. ఇక సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారి కర్మలను ఎడారిలోని ఎండమావితో పోల్చుపచ్చు. దప్పికగొన్న వాడు - దానిని నీరుగా భావించి దాని వద్దకు చేరి, చివరికి ఏమీ పొందలేక - అక్కడ అల్లాహ్ ను పొందుతాడు. అయిన అతని లెక్కను పూర్తిగా తీర్చుతాడు. మరియు అల్లాహ్ లెక్క తీర్చటంలో ఆతి శీఘ్రుడు.²

40. లేక సత్యతిరస్కారుల పరిస్థితి చాల లోతుగల సముద్రంలోని చీకట్లవలె ఉంటుంది. దానిపై ఒక గొప్పఅల క్రమ్ము కొని ఉంటుంది. దానిపై మరొక గొప్పఅల, దానిపై మేఘాలు. చీకట్లు ఒకదానిపై నొకటి క్రమ్ముకొని ఉంటాయి. అప్పుడు ఎప్పడైనా తనచేతిని (చూడాలని) చాచితే, వాడు దానిని చూడలేడు. మరియు ఎవనికైతే అల్లాహ్ వెలుగు నివ్వడో, అతనికి ఏ మాత్రం వెలుగు దొరకదు.³

لِيَجْزِيَ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ
وَاللَّهُ يَزِدُّ مَنْ يَشَاءُ مِنْ بَعْدِهِ جَلَالًا

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَالْعَبَا لَهُمْ كَسْرَابٍ بِقِيَعَةٍ يُصْبَهُ
الظَّهَانُ مَا أَهْلًا حَتَّى إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْ شَيْئًا وَوَجَدَ
اللَّهُ عِندَهُ فَوْقَهُ جَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ

أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لَحِيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ
مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ
إِذَا الْخُرُوجُ يَدْرَأُكَ يَوْمَئِذٍ وَيَوْمَئِذٍ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ
لَهُ نُورًا فَهَالَهُ مِنْ نُورٍ

1. చూడండి, 40:18.

2. అంటే సత్యతిరస్కారుడు ఎన్ని మంచిపనులు, సత్కార్యాలు చేసినా అవి పరలోకంలో ఎండమావులుగా అదృశ్యమైపోతాయి. అంటే అతనికి వాటి నుండి ఎట్టి పుణ్యఫలితం లభించదు. అతడు సరకంలో చేరిపోతాడు.

3. సత్యతిరస్కారులను సముద్రపులోతులో చీకట్లలో ఉన్నవాటితో పోల్చబడింది. అంజ్ సత్యతిరస్కారుడు అంధకారంలో మునిగి ఉన్నాడు. అవి వానిని విశ్వాసపు వెలుగులోనికి రానివ్వవు. పరలోకంలో కూడా వాడు సరకపు అంధకారంలో ఉంటాడు.

వెలుగు సముద్రపు లోతులోకి చేరలేదు. ఎందుకంటే వెలుగులో ఇమిడి ఉన్న ఏడు రంగులు ఒకదాని తరువాత ఒకటి, సముద్రపు తలాలలోనికి వెలుగు పోయేటప్పుడు పీల్చుకోబడతాయి. కాబట్టి సముద్రపు లోపటి భాగంలో చీకటి ఉంటుందని సైంటిస్టులు ఇప్పుడిప్పుడే తెలుసుకున్నారు.

41. ఏమీ? నీకు తెలియదా (చూడటం లేదా)? నిశ్చయంగా, భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న సర్వమూ మరియు రెక్కలు విప్పి ఎగిరే పక్షులు సైతం అల్లాహ్ పనితీరును కొనియాడుతూ ఉంటాయని? వాస్తవానికి ప్రతిదానికి తన సమాజ్ మరియు స్తోత్రం చేసే పద్ధతి తెలుసు.¹ మరియు అవి చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.²

42. మరియు భూమ్యాకాశాల మీద సర్వాధిపత్యం అల్లాహ్ దే! మరియు అల్లాహ్ వైపునకే (అందరూ) మరలి పోవలసి ఉంది.

43. ఏమీ? నీకు తెలియదా (చూడటంలేదా)? నిశ్చయంగా అల్లాహ్ యే మేఘాలను మెల్లమెల్లగా సడుపుతూ, వాటిని ఒక దానితో ఒకటి కలుపుతాడని, ఆ తరువాత వాటిని ప్రోగుచేస్తాడని! ఆ పిదప వాటినుండి వర్షాన్ని కురిపించేది నీవు చూస్తున్నావు కదా! మరియు ఆయనే ఆకాశంలో ఉన్న కొండల వంటి (మేఘాల) నుండి పడగండ్ల చల్లని (వర్షాన్ని) తాను కోరినవారిపై కురిపిస్తాడు. మరియు తానుకోరిన వారిని వాటినుండి తప్పిస్తాడు. వాటి పిడుగు యొక్క మెరుపు కంటి చూపులను దాదాపు హరించేలా ఉంటుంది.

44. అల్లాహ్ యే రేయింబపళ్ళను మార్చు తున్నాడు. నిశ్చయంగా, కన్నులు గలవారికి

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْخَرُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالظُّلُمُتِ كُلِّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤١﴾

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَجْعَلُ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ رِجَالٍ مَخْرُجًا مِنْ خِلَالِهِ وَيُزِيلُ مِنَ
السَّمَاءِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ جِبَالٍ فَيَهْبِطُ مِنْهَا
بَرْدًا وَيَصْرِفُهُ عَنِ مَنِّ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ
يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ ﴿٤٣﴾

يَقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
الْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾

కాని ఇది దివ్యఖుర్ఆన్ లో 1400 వందల సంవత్సరాల ముందే వ్రాయబడింది.

1. అంటే ప్రతి దానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క స్తోత్రం (ప్రార్థన) ఏ విధంగా చేయాలో తెలుసు. భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న ప్రతివస్తువు అల్లాహ్ (సు.తా.) స్తోత్రం చేయడమనేది కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) ఘనతలలో ఒకటి. ఏవిధంగానైతే వాటిని సృష్టించడం కూడా కేవలం ఆయన (సు.తా.) ఘనతలలో ఒకటే! చూడండి, 17:44.
2. విచక్షణాశక్తి లేని ప్రతివస్తువు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) స్తోత్రం చేస్తుంది. అలాంటప్పుడు ఈ విచక్షణాశక్తి గల జిన్నాసులు మరియు మానవులు అల్లాహ్ (సు.తా.) స్తోత్రం చేయకుంటే వారు ఆయన శిక్షకు అర్హులు కాగూడదా?

ఇందులో గుణపాఠం ఉంది.

45. మరియు అల్లాహ్ ప్రతి ప్రాణిని నీటి నుండి సృష్టించాడు. వాటిలో కొన్ని తమ కడుపుమీద ప్రాకేవి ఉన్నాయి మరియు వాటిలో కొన్ని రెండు కాళ్ళమీద సడిచేవి ఉన్నాయి మరియు వాటిలో మరికొన్ని నాలుగు (కాళ్ళ) మీద సడిచేవి ఉన్నాయి. అల్లాహ్ తానుకోరిన దానిని సృష్టిస్తాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

46. వాస్తవంగా! మేము సుస్పష్టమైన సూచన(ఆయాత్)లను అవతరింపజేశాము.² మరియు అల్లాహ్ తానుకోరిన వానికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.

47. వారు (కపటవిశ్వాసులు) అంటారు: "మేము అల్లాహ్ ను మరియు సందేశహరుణ్ణి విశ్వసించాము మరియు విధేయుల మయ్యాము." కాని దాని తరువాత వారిలో ఒక వర్గం వారు వెనుదిరిగిపోతారు. మరియు అలాంటి వారు విశ్వసించినవారు కారు.

48. మరియు వారి మధ్య తీర్పుచేయటానికి, వారిని అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరుని వద్దకు పిలిచినప్పుడు, వారిలోని ఒక వర్గం వారు ముఖం త్రిప్పుకుంటారు.

49. మరియు ఒకవేళ తీర్పు (సత్యం), వారికి అనుకూలమైనదిగా ఉంటే, వారు వినప్రతుతో దానిని స్వీకరిస్తారు.³

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾

وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾

وَأَنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِبِينَ ﴿٤٩﴾

1. అంటే సర్వజీవరాసి, అంటే జీవం ఉండి చలించేది. చూడండి, 21:30.

2. అంటే ఖుర్ఆన్ చూడండి, 6:38.

3. చూడండి, 4:60-61.

50. ఏమీ? వారి హృదయాలలో రోగముందా? లేక వారు సందేహంలో పడిపోయారా? లేక అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహారుడు తమకు న్యాయంచేయవని వారికి భయమా? అలాకాదు! అసలు వారే అన్యాయపరులు.

51. కాని వాస్తవానికి ఒకవేళ విశ్వాసులను, వారిమధ్య తీర్పుచేయటానికి అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహారుని పద్ధతు పిలిచినప్పుడు, వారి పలుకులు కేవలం ఇలాగే ఉంటాయి: “మేము విన్నాము మరియు విధేయతచూపాము.” మరియు ఇలాంటి వారే సాఫల్యం పొందేవారు.

52. మరియు అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన సందేశహారునికి విధేయత చూపేవారు మరియు అల్లాహ్ కు భయపడి, ఆయన యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండే వారు, ఇలాంటి వారే సాఫల్యం (విజయం) పొందేవారు. (3/4)

53. * మరియు నీవు ఒకవేళ ఆజ్ఞాపిస్తే, అంతా వదలి తప్పక బయలుదేరగలమని వారు (ఆ కవచవిశ్వాసులు) అల్లాహ్ పేరుతో గట్టి ప్రమాణాలుచేస్తారు. వారితో అను: “ప్రమాణాలు చేయకండి; మీ విధేయత తెలిసిందే. నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు!”

54. వారితో అను: “అల్లాహ్ కు విధేయులై ఉండండి మరియు సందేశహారుణ్ణి అనుసరించండి. కాని ఒకవేళ మీరు మరలిపోతే, ఆతని (ప్రవక్త)పై విధించబడిన దాని బాధ్యత ఆతనిది; మరియు మీపై విధించబడినదాని

أَيُّ كُلِّهِمْ قَرْضٌ أَمَّا يَوْمَ يَمُوتُ فَيَقُولُ
يَحْيَيْ لَئِلَهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ بَلْ أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ
لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ
هُمُ الْمُسْلِمُونَ

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشِ اللَّهَ وَيَتَّقْهُ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ
لَيَخْرُجُنَّ قُلْ لَا تَقْسِمُوا طَاعَةَ مَعْرُوفَةٍ
إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ⑤

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا
فَأِنَّمَا عَلَيْكُمْ مَآخِذُ مَا جَعَلْتُمْ تَوَلَّى
تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ⑥

బాధ్యత మీది.¹ మీరు అతనిని (ప్రవక్తను) అనుసరిస్తే మార్గదర్శకత్వం పొందుతారు. మరియు సందేశహారుని బాధ్యత కేవలం స్పష్టంగా సందేశాన్ని అందజేయటం మాత్రమే.²

55. మరియు మీలో విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారితో: వారికి పూర్వం వారిని భూమికి ఉత్తరాధికారులుగా చేసినట్లు, వారిని కూడా ఉత్తరాధికారులుగా చేస్తానని; మరియు వారికొరకు తాను సమ్మతించిన ధర్మాన్ని (ఇస్తాను) స్థిరపరుస్తానని; మరియు వారి పూర్వపు భయస్థితిని వారికొరకు శాంతిస్థితిగా మార్చుతానని, అల్లాహ్ వాగ్దానం చేశాడు. (ఇదంతా) వారు సన్నే ఆరాధించాలని మరియు నాకు ఎవరినీ సాటి (భాగస్వాములు)గా కల్పించరాదని. మరియు దీని తరువాత కూడా ఎవరైనా సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడితే అలాంటి వారు, వారే అవిధేయులు.

56. మరియు మీరు కరుణించబడాలి అంటే సమూహాన్ని స్థాపించండి, విధిదానం ('జకాత్') ఇప్పండి మరియు సందేశహారునికి విధేయులై ఉండండి!

57. సత్యతిరస్కారులు భూమిలో తప్పించు కుంటారని భావించవద్దు. వారి నివాసం సరకాగ్నియే! అది ఎంత అభ్యాన్నమైన గమ్యస్థానం.

58. ఓ విశ్వాసులారా! మీ బానిసలు మరియు యుక్తవయస్సుకు చేరని మీ పిల్లలు, మూడు సమయాలలో అనుమతి తీసుకొనే మీవద్దకు

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ
وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي
وَلَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا أَمْرَ الرَّسُولِ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
وَمَا أُولَٰئِكَ إِلَّا نَارٌ وَلَيْسَ الْبَصِيرُ ﴿٥٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَتَذَكَّرَ الَّذِينَ مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ

1. అతని ('స'అస) ఆహ్వానాన్ని అంగీకరించి అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసించటం మరియు వారికి విధేయులవటం.

2. చూడండి, 13:40.

3. చూడండి, 5:3.

రావాలి. (అవి) ఉదయపు (ఫజ్) సమాజ్‌కు ముందు, మధ్యాహ్నం (జూహ్) తరువాత - మీరు మీ వస్త్రాలు విడిచి ఉన్నప్పుడు - మరియు రాత్రి (ఇషా) సమాజ్ తరువాత. ఈ మూడు, మీ కొరకు ఏకాంత (వరదా) సమయాలు. వీటి తరువాత వారు మరియు మీరు ఒకరి పద్ధతు మరొకరు వచ్చి పోతూవుంటే, వారిపై గానీ, మీపై గానీ ఎలాంటి దోషం లేదు. ఈ విధంగా అల్లాహ్ మీకు తన ఆజ్ఞలను విశదీకరిస్తున్నాడు. అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

59. మరియు మీ పిల్లలు యుక్త వయస్సుకు చేరుకున్నప్పుడు: వారికంటే పెద్ద (ముందు) వారు అనుమతి తీసుకున్నట్లు వారుకూడా అనుమతి తీసుకోవాలి. ఈ విధంగా అల్లాహ్ మీకు తన ఆజ్ఞలను విశదీకరిస్తున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

60. మరియు ఋతుస్రావం అగిపోయి, వివాహ ఉత్సాహంలేని స్త్రీలు - తమ సౌందర్యం బయటపడకుండా ఉండేటట్లుగా - తమపై వస్త్రాలను తీసివేస్తే, వారిపై దోషంలేదు. కానీ వారు అట్లు చేయకుండా ఉండటమే వారికి ఉత్తమమైనది.¹ మరియు అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

61. అంధుని మీద నిండలేదు మరియు కుంటివాని మీద నిండలేదు మరియు రోగిమీద నిండలేదు మరియు మీ మీద కూడా నిండలేదు: ఒకవేళ మీరు మీ ఇంట్లో లేదా మీ తండ్రి తాతల ఇంట్లో లేదా మీ తల్లి నాయనమ్మల ఇంట్లో లేదా మీ సోదరుల ఇంట్లో లేదా

مَرَّتْ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَصُومُونَ
ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ
ثَلَاثُ عَرَبَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ
جُنَاحٌ بَعْدَ ذَلِكَ شَيْءٌ فَوَيْلٌ لَكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى
بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ
فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا
فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ
غَيْرَ مُتَّبِعَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ
خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦١﴾

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ
حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى
أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ
بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِهْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ

మీ సోదరీమణుల ఇంట్లో లేదా పిసతండుల (తండ్రి సోదరుల) ఇంట్లో లేదా మీ మేనత్తల (తండ్రి సోదరీ మణుల) ఇంట్లో లేదా మీ మేనమామల (తల్లి సోదరుల) ఇంట్లో లేదా మీ పిన్నమ్మల (తల్లి సోదరీమణుల) ఇంట్లో లేదా మీ ఆధీనంలో తాళపు చెవులు ఉన్నవారి ఇంట్లో లేదా మీ స్నేహితుల ఇంట్లో తింటే! మీరు అందరితో కలిసి తిన్నా లేదా వేరుగా తిన్నా కూడా మీపై నిందలేదు. అయితే మీరు ఇంట్లోనికి ప్రవేశించినపుడు, మీరు ఒకరికొకరు సలాం చేసుకోవాలి. ఇది అల్లాహ్ తరపునుండి నిర్ణయించబడిన దీవన, శుభప్రదమైనది మేలైనది. ఈ విధంగా అల్లాహ్ - మీరు అర్థం చేసుకుంటారని - తన ఆజ్ఞలను మీకు విశదీకరిస్తున్నాడు.

62. అల్లాహ్ను ఆయన ప్రవక్తను హృదయపూర్వకంగా విశ్వసించిన వారే నిజమైన విశ్వాసులు మరియు వారు ఏదైనా సామూహిక కార్యం నిమిత్తం ఆతని (దైవప్రవక్త)తో ఉన్నప్పుడు, ఆతని అనుమతి లేనిదే వెళ్ళిపోకూడదు. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే సీతో (ఓ ముహమ్మద్)! అనుమతి అడుగుతారో అలాంటివారే వాస్తవంగా! అల్లాహ్ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించిన వారు, కనుక వారు తమ ఏ పని కొరకైనా అనుమతిఅడిగితే, వారిలో నీవు కోరిన వారికి అనుమతినివ్వు. మరియు వారిని క్షమించమని అల్లాహ్ను ప్రార్థించు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

63. (ఓ విశ్వాసులారా!) సందేశహరుని పిలుపును మీరు, మీలో ఒకరినొకరు పిలుచుకునే పిలుపుగా భావించకండి. మీలో ఒకరి చాటున

أَعْمَامَكُمْ أَوَّيُّوتَ عَلَيْكُمْ أَوْ بُيُوتَ
أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتَ ظِلَّتُمْ أَوْ مَا مَلَكَتُمْ
مَقَاتِلَهُ أَوْ صَدِيقَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا لِبَاسِيَةً أَوْ أَسْتَأْذِنًا فَإِذَا
دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ
تَحِيَّةً مِّنْ عِندِ اللَّهِ مُبْرَكَةً طَيِّبَةً
كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٦٣﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا
حَتَّى يَسْتَأْذِنُوا مِنَ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ
أُولَئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا
اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأَذَنْ لِمَنْ شِئْتَ
مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٣﴾

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ
بَعْضًا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ

ఒకరు దాక్కుంటూ మెల్లగా జారిపోయే వారిని గురించి అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.¹ దైవప్రవక్త ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించేవారు, తాము ఏదైనా అపదలో చిక్కుకుపోతారేమోననీ లేదా బాధాకరమైన శిక్షకు గురిచేయబడతారేమోనని భయపడాలి.

64. వినండి! నిశ్చయంగా, ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో నున్న సమస్తమూ అల్లాహ్ దే! మీ స్థితి ఆయనకు బాగా తెలుసు మరియు అందరూ ఆయన పద్ధతులను మరలించబడిన రోజు, వారు చేసివచ్చిన కర్మలన్నీ ఆయన వారికి తిరియజేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ కు ప్రతిదానిని గురించి బాగా తెలుసు. (7/8)

لَوْ اِذَا قُلِيَ حَدَرُ الْبَيْنِ يُخَالِفُونَ عَنْ اَمْرِ اَنْ
تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ اَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ

اَلَا اِنَّ يَلَهُ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ
مَا اَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ اِلَيْهِ
فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوْا وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ

1. మునాఫికులు దైవప్రవక్తతో సమాలోచనలు జరిగేవిప్పుడు మెల్లగా జారుకునేవారు.

25. సూరహ్ అల్-ఘర్హాన్

سُورَةُ الْفُرْقَانِ

అల్-ఘర్హాన్: గీటురాయి, ప్రమాణం. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది దైవప్రవక్త ('స'అస) ధర్మప్రచారం ఆరంభించిన 5-6 సంవత్సరాల తరువాత మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 77 ఆయతులు ఉన్నాయి. ప్రతి ప్రవక్త మానవుడే (ఆయత్ 20). అల్-ఘర్హాన్ అంటే సత్యాసత్యాలను వేరుచేసే గీటురాయి లేక ప్రమాణం. అంటే ఈ ఖుర్ఆన్, ఇది సత్యాసత్యాలను, న్యాయ-అన్యాయాలను, ఏక-బహు దైవారాధనలను విశదీకరిస్తుంది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * సర్వలోకాలకు హెచ్చరిక చేసేదిగా, ఈ గీటురాయిని (ఘర్హాన్ ను) తన దాసునిపై క్రమక్రమంగా అవతరింపజేసిన ఆయన (అల్లాహ్) ఎంతో శుభదాయకుడు.¹

2. భూమ్యాకాశాల విశ్వసామ్రాజ్యాధి పత్యం ఆయనకే చెందుతుంది. ఆయన ఎవ్వరినీ సంతానంగా చేసుకోలేదు.² విశ్వ సామ్రాజ్యాధిపత్యంలో ఆయనకు భాగస్వాము లెవ్వరూ లేరు. మరియు ఆయన ప్రతి దానిని సృష్టించి, దానికొక విధిని నిర్ణయించాడు.³

3. అయినా వారు ఆయనకు బదులుగా, ఏమీ సృష్టించలేని మరియు తామే సృష్టించ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بَرَكَاتِ الْكَافِرِ الْفَرْقَانِ عَلَى عَبْدٍ لَيْكُونَ
لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاعْبُدْهُ وَاعْبُدُوا
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ
فَعَدُّكَ أَشْفَارًا ۝

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

1. దీనితో తెలిసేదేమిటంటే ఈ ఖుర్ఆన్ - ఏదైతే దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస)పై అవతరింప జేయబడిందో - సర్వలోకాల వారికి, అంటే మానవుల కొరకు మరియు జన్మాతులకొరకు గూడా మార్గ దర్శినిగా అవతరింపజేయబడింది. కావున ముహమ్మద్ ('స'అస) వారందరికీ సందేశపారుడు. అతను వారందరి కొరకు మార్గదర్శకునిగా సంపబడ్డాడు. చూడండి 7:158. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "నేను ఎర్ర-సల్ల అందరివైపుకూ సందేశపారునిగా పంపబడ్డాను కాని పూర్వపు ప్రవక్తలు ('అలైహిస్ స.) ఒక్క జాతివారి వైపుకు మాత్రమే పంపబడేవాడు." ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ).

2. చూడండి, 17:111.

3. చూడండి, 87:3. అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రతిదాని విధిని, అంటే దాని జీవన విధానం మరియు దాని మరణం, మొదలైనవి అన్నీ మొదలనే వ్రాసిపెట్టి ఉన్నాడు. ఎందుకంటే ఆయనకు గడిచిపోయింది మరియు ముందు జరుగనున్నది అంతా తెలుసు.

బడిన వారిని ఆరాధ్యదైవాలుగా చేసుకున్నారు. మరియు వారు తమకు జాము ఎట్టి సప్తం గానీ, లాభం గానీ చేసుకోజాలరు. మరియు వారికి మరణం మీద గానీ, జీవితం మీద గానీ మరియు పునరుత్థానదినంమీద గానీ, ఎలాంటి అధికారం లేదు.

4. మరియు సత్యతిరస్కారులు ఇలా అంటారు: “ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) కేవలం ఒక బూటకకల్పన; దీనిని ఇతనే కల్పించాడు. మరియు ఇతర జాతివారు కొందరు, ఇతనికి ఈ పనిలో సహాయపడ్డారు.¹ కాని వాస్తవానికి వారు అన్యాయానికి మరియు అబద్ధానికి పూనుకున్నారు.”

5. మరియు వారింకా ఇలా అంటారు: “ఇవి పూర్వీకుల గాథలు, వాటిని ఇతను వ్రాసుకున్నాడు, ఇవి ఇతనికి ఉదయం మరియు సాయంత్రం చెప్పి వ్రాయించబడుతున్నాయి.”²

6. వారితో ఇలా అను: “దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) భూష్యాకాశాల రహస్యాలు తెలిసినవాడు అవతరింపజేశాడు. నిశ్చయంగా ఆయన క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.”

7. మరియు వారిలా అంటారు: “ఇతను ఎటువంటి సందేశహరుడు, (సాధారణ వ్యక్తివలే) ఇతనూ అన్నం తింటున్నాడు మరియు వీధులలో తిరుగుతున్నాడు? (ఇతను వాస్తవంగానే దైవప్రసక్త అయితే) ఇతనికి తోడుగా హచ్చరికచేసేవాడిగా, ఒక దేవదూత ఎందుకు అవతరింపజేయబడలేదు?”³

يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا
وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا تُشْرِكُونَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَٰهٌ
إِفْكُهُ وَأَعَاذُهُ عَلَيْهِمْ يَوْمَ الْآخِرِينَ إِنَّهُمْ
بِحُكْمِهِ ظَالِمٌ أَعْوَرٌ

وَقَالُوا أَأَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُسَمَّ
عَلَيْهِمْ بُرْهَانٌ وَأَصِيلٌ

قُلْ أَنزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ
وَيَسْتَوِي فِي الْأَمْوَالِ لَوْلَا أَنزَلِ إِلَٰهُكَ
مَعَهُ لَذُنُوبًا

1. చూడండి, 16:103. దైవప్రసక్త (స'అస) ఈ గ్రంథాన్ని, అబూ ఫక్రహ్ యసీర్, 'అదాస్ మరియు బుబర్ మొదలైన యూద విద్వాంసుల నుండి నేర్చుకున్నారని సత్యతిరస్కారులు ఆరోపించారు.

2. సత్యతిరస్కారుల నుండి.

3. సత్యతిరస్కారులు మొదట ఖుర్ఆన్ ను అసత్యమని తిరస్కరించారు. దానిని పూర్వీకుల కట్టుకథ

8. “లేదా ఇతనికొక నిధి ఎందుకు ఇవ్వబడలేదు? లేదా ఇతనికొక తోట ఎందుకు ఇవ్వబడలేదు? ఇతను దానినుండి తినటానికి!” ఆ దుర్మార్గులు ఇంకా ఇలా అంటారు: “మీరు కేవలం ఒక మంత్రజాలానికి గురిఅయిన మానవుణ్ణి అనుసరిస్తున్నారు.”

9. (ఓ ప్రవక్తా!) చూడు వారు నిన్ను గురించి ఎటువంటి ఉదాహరణలు ఇస్తున్నారు! వారు మార్గభ్రష్టులై పోయారు, వారు ఋజుమార్గం పొందజాలరు.

10. ఆ శుభదాయకుడు కోరితే, నీకు వాటి కంటే, ఉత్తమమైన వాటిని ప్రసాదించగలడు, స్వర్గపనాలు, వాటికింద సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూఉంటాయి మరియు అక్కడ నీ కొరకు పెద్దకోటలు కూడా ఉంటాయి.

11. వాస్తవానికి వారు ఆ అంతిమ ఘడియను అబద్ధమని తిరస్కరించారు. మరియు ఆ అంతిమ ఘడియను అబద్ధమని తిరస్కరించే వారి కొరకు మేము జ్వలించే నరకాగ్నిని సిద్ధపరిచాము.

12. అది, దూరం నుండి వారిని చూసినప్పుడు వారు దాని ఆవేశ ధ్వనులను మరియు దాని బుసను వింటారు.¹

أَوْ يُنْفَىٰ إِلَيْهِ كَذَّبُوا وَتُؤَنُّ لَهُ جَنَّةٌ بِأَنْفُسِهَا
وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا
مَّشْغُورًا

أَنظُرْ كَيْفَ صَرَّبُوا إِلَيْكَ الْإِمْتَالَ فَضَلُّوا
فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا

تَبَرَّكَ الَّذِي إِن شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ
ذَلِكَ جَدَّتْ رَجْرَجِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
وَيَجْعَلُ لَكَ قَصُورًا

بَلْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاعْتَدْنَا لِلْكَافِرِ
بِالنَّارِ سَعِيرًا

إِذَا رَأَوْهُمُ مِنَ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَبَّحُوا بِهَا تَتَوَطَّأُونَ
وَرَفِيرًا

అన్నారు. ఆ తరువాత రైవప్రవక్త (స'అసు)ను ఒక సాధారణ వ్యక్తి ఎలా రైవప్రవక్త కాగలడు. ఇతడు ఒక మంత్రజుడు లేదా మంత్రజాలానికి గురి అయినవాడు లేదా ఇతరుల నుండి పూర్వ గాథలను నేర్చుకొని మౌనం వినిపిస్తున్నాడు, అన్నారు. వాస్తవమేమిటంటే ఇతను (స'అసు) నిరక్షరాస్యుడు మరియు ఆయన చెప్పే గాథలు పూర్వ గ్రంథ ప్రజల గాథల కంటే భిన్నంగా ఉన్నాయి. ఎందుకంటే వారి గాథలు, పూర్వ ప్రవక్తలు తెచ్చిన నిజ గ్రంథాల నుండి గాక తరువాత తరాలవారు వ్రాసినపెట్టినవి. వారు తమ గ్రంథాలలో ఎన్నో మార్పులు తెచ్చారు. ఖుర్ఆన్ అయితే అల్లాహ్ తరపు నుండి వచ్చింది మరియు 1400ల సంవత్సరాలలో దానిలో ఒక్క అక్షరపు మార్పు కూడా రాలేదు. ఈ విషయాన్ని సత్యచిరస్మారులు కూడా ధృవీకరిస్తున్నారు.

13. మరియు దానిలోని ఒక ఇరుకైన స్థలంలో, వారు బంధింపబడి, త్రోయబడి నప్పుడు వారక్కడ తమ చావును పిలువడం ప్రారంభిస్తారు.¹

14. (వారితో అనబడుతుంది): “ఈ రోజు మీరు ఒక్క చావును పిలువకండి, ఎన్నో చావులకొరకు అరపండి!”

15. వారితో అను: “ఏమీ? ఇది మంచిదా, లేక దైవభీతి గలవారికి వాగ్దానం చేయబడిన శాశ్వతమైన స్వర్గమా? అదే (దైవభీతి గల) వారి ప్రతిఫలం మరియు గమ్యస్థానం.

16. అందులో వారికి వారు కోరింది లభిస్తుంది. వారందు శాశ్వతంగా వుంటారు. ఇది నీ ప్రభువు కర్తవ్యంతో పూర్తిచేయవలసిన వాగ్దానం.

17. మరియు అయిన (అల్లాహ్) వారిని (సత్యతీరస్కారులను) మరియు అల్లాహ్ కు బదులుగా వారు ఆరాధించే వారిని, అందరినీ, ఆ రోజు సమావేశపరచి వారితో ఇలా అంటాడు: “ఏమీ? మీరేనా నా దాసులను మార్గం తప్పించిన వారు? లేక స్వయంగా వారే మార్గభ్రష్టులయ్యారా?”

18. వారంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! నీవు సర్వలోపాలకు అతీతుడవు! మేము నిన్ను సదలి ఇతరులను మా సంరక్షకులుగా చేసుకోవటం మాకు తగినది కాదు, కాని నీవు వారికి మరియు వారి తండ్రితాతలకు చాలా సుఖసంతోషాలను ప్రసాదించావు, చివరకు వారు నీ బోధననే మరచిపోయి నాశనానికి గురిఅయిన వారయ్యారు.”

وَإِذَا الْقَوَاوِمُ مَكَانًا مَّصِفًا نُّفْقَرُنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا ۝

لَا تَعْوَا لِيَوْمٍ مَّيُورٍ ۚ وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ۝

قُلْ أَذَلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَهَنَّمُ الَّتِي يُوعَدُ الْمُتَّقُونَ ۚ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءٌ وَمَصِيرًا ۝

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ ۚ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُورًا ۝

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ ۖ أَأَنزَلْنَاهُمْ عِبَادًا مِّن قَبْلُ ۚ أَمْ هُم ضَالُّوا السَّبِيلَ ۝

قَالُوا سُبْحَنَكَ مَا كَانَ يُبَيِّنُ لَنَا أَن تَخْجِدَ مِن دُونِكَ مِّنْ أُولِيَآءٍ ۚ وَلَكِن مَّتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ۝

19. (అప్పుడు అల్లాహ్ అంటాడు): “కాని ఇప్పుడైతే వారు, మీ మాటలను అసత్యాలని తిరస్కరిస్తున్నారు. ఇక మీరు మీ శిక్షనుండి తప్పించుకోలేరు మరియు ఎలాంటి సహాయమూ పొందలేరు. మరియు మీలో దుర్మార్గానికి పాల్పడిన వానికి మేము ఘోర శిక్ష రుచిచూపుతాము!”

20. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నీకు పూర్వం పంపిన సందేశహారులు అందరూ నిశ్చయంగా, అహారం తెనేవారే, వీధులలో సంచరించేవారే. మరియు మేము మిమ్మల్ని ఒకరిని మరొకరి కొరకు పరీక్షా సాధనాలుగా చేశాము: ఏమీ? మీరు¹ సహనం వహిస్తారా? మరియు వాస్తవానికి, నీ ప్రభువు సర్వం చూసేవాడు.²

21. (*) మరియు మిమ్మల్ని కలుసు కోవలసి ఉందని ఆశించనివారు ఇలా అన్నారు: “దేవదూతలు మా పద్దకు ఎందుకు వంపబడలేదు? లేదా మేము మా ప్రభువును ఎందుకు చూడలేము?” వాస్తవానికి, వారు తమను తాము చాలా గొప్పవారిగా భావించారు మరియు వారు తలచిరుసుతనంలో చాలా మితిమీరిపోయారు.³

22. ఆ రోజు⁴ వారు దేవదూతలను

فَقَدْ كَذَّبْتُمْ بِمَا تَقُولُونَ لَمَا تَسْتَغِيثُونَ
صَرْقًا وَلَا نَصْرًا وَمَنْ يَظْلِمُ مِنْكُمْ نُذِقْهُ
عَذَابًا كَبِيرًا

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا أَنْذَرُهُمْ
لِيَاكُلُوا مِنْ الطَّعَامِ وَيَمْشُوا فِي الْأَسْوَاقِ
وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً
أَتَضِلُّونَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا
أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَكُ أَوْ تَرَىٰ رَبَّنَا لَقَدْ اسْتَكْبَرُوا
فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا كَبِيرًا

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

1. మీరు అంటే విశ్వాసులు.

2. చూడండి, 6:124.

3. అల్లాహ్ (సు.తా.), అగోచరాన్ని విశ్వసించే విషయంలో మానవులను పరీక్షిస్తున్నాడు. ఒకవేళ వారి ముందుకు దైవదూతలు లేక అల్లాహ్ (సు.తా.) స్వయంగా వచ్చి ప్రతి ఒక్కరితో తనను విశ్వసించండి అని చెప్పితే! ఈ పరీక్ష అవసరమే ఉంటేది కాదు. అల్లాహ్ (సు.తా.) మానవుల ఇచ్చే ప్రకారం కాక తన ఇష్టానుసారం ప్రవర్తిస్తాడు.

4. ఆ రోజు అంటే, మరణదినం కానీ లేక పునరుత్థానదినం కానీ కావచ్చు (ఇబ్నె-కసీర్). ఆ రోజు సత్యతిరస్కారుల పరిస్థితికి చూడండి, 8:50. విశ్వాసుల పరిస్థితికి చూడండి, 41:30-32.

చూస్తారు; ఆ రోజు అవరాధులకు ఎలాంటి శుభవార్తలు ఉండవు మరియు వారు (దేవదూతలు) ఇలా అంటారు: “మీకు శుభవార్తలన్నీ ఖచ్చితంగా నిషేధించబడ్డాయి.”

23. మరియు మేము, వారు (అవిశ్వాసులు) చేసిన కార్యాల వైపుకు మరలుతాము, తరువాత వాటిని సూక్ష్మకణాల (ధూళి)వలే ఎగురవేస్తాము.¹

24. ఆ దినమున స్వర్గానికి అర్హులైన వారు మంచి నివాసంలో మరియు ఉత్తమ విశ్రాంతి స్థలంలో ఉంటారు.

25. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి) ఆ రోజు ఆకాశం మేఘాలతో సహా బ్రద్దలు చేయబడుతుంది. మరియు దేవదూతలు వరుసగా దింపబడతారు.²

26. ఆ రోజు వాస్తవమైన విశ్వ సామ్రాజ్యాధిపత్యం కేవలం ఆ అనంత కరుణామయునిదే! సత్యతిరస్కారులకు ఆ దినం ఎంతో కఠినమైనదిగా ఉంటుంది.

27. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి), ఆ దినమున దుర్మార్గుడు తన చేతులను కొరుక్కుంటూ ఇలా అంటాడు: “అయ్యో! నేను సందేశహరుని మార్గం అనుసరిస్తే, ఎంతబాగుండేది!

28. “అయ్యో నా దౌర్భాగ్యం! నేను ఫలానా వానిని స్నేహితునిగా చేసుకోకుండా

وَيَقُولُونَ جُؤْرًا مَّجْجُولًا

وَقَدْ مَنَّ آلُ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَّنْثُورًا

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا

وَيَوْمَ تَشْقَى الْأُمَمُ أَلْفَاظًا وَتُزَلُّ الْمَلَكَةُ تَزْلِيلًا

أَلَمْ تَكُنْ يَوْمَئِذٍ إِنْشَى لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا

وَيَوْمَ يَعْصُ الْقَلَمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلَيْتَنِي أَخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا

يُولِيكَ لَيْتَنِي لَمْ أَخَذْ فَاكُلَا خَلِيلًا

1. హబాఅన్: అంటే చిన్న సందులోనుండి ఇంటిలోకి వచ్చే సూర్య కిరణాలలో కనబడే సూక్ష్మకణాలు. వాటిని చేతితో పట్టుకోవటం అసాధ్యం. సత్యతిరస్కారుల కర్మలు, ఇక్కడ సూక్ష్మ కణాలతో పోల్చబడ్డాయి. అవి ఇతర ఆయుతులలో ఎండమావులతో, బూడిదతో లేక సున్నని ఇంతతో పోల్చబడ్డాయి. చూడండి, 2:264, 14:18 మరియు 24:39.

2. చూడండి, 2:210.

వుంటే ఎంత బాగుండేది!¹

29. “వాస్తవానికి అతడే, హితబోధ (ఖుర్ఆన్) నా వద్దకు వచ్చిన తరువాత కూడా, నన్ను దానినుండి తప్పించాడు! వాస్తవానికి షైతాన్ మానవుని యెడల సమ్మకద్రోహ.”²

30. అప్పుడు సంభేషహరుడు ఇలా అంటాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నా జాతివారు ఈ ఖుర్ఆన్ ను పూర్తిగా వదలిపెట్టారు.”³

31. మరియు ఈ విధంగా మేము అవరాధుల నుండి ప్రతి ప్రవక్తకూ శత్రునులను నియమించాము.⁴ మరియు నీ ప్రభువే, నీకు మార్గదర్శకుడిగా మరియు సహాయకుడిగా చాలు!

32. మరియు సత్యతిరస్కారులు అంటారు: “ఇతని (ముహమ్మద్) మీద ఈ ఖుర్ఆన్ పూర్తిగా ఒకేసారి ఎందుకు అవతరింపజేయబడలేదు?” మేము (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) ఈ విధంగా (భాగాలుగా పంపింది) నీ హృదయాన్ని దృఢపరచడానికి. మరియు మేము దీనిని క్రమక్రమంగా అవతరింపజేశాము.⁵

33. మరియు వారు నీ వద్దకు (నిన్ను వ్యతిరేకించటానికి) ఎలాంటి ఉపమానాన్ని తెచ్చినా! మేము నీకు దానికి సరైన జవాబు

لَقَدْ أَصْلَيْتُ عَنِ الذِّكْرِ عِدًّا لِّجَائِنِّي، وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَدًّا وَلِيًّا

وَقَالَ الرَّسُولُ يَرْبِّ إِنِّي تَوَّابٌ أَتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًّا وَنَصِيرًا

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَالَّذِينَ نَزَّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا

وَلَا يَأْتِيَنَّكَ مِنْكُمُ الْإِغْوَاءُ بِالْحَقِّ وَلَاحِقَ النَّصِيرُ

1. దీనితో వ్యక్తమయ్యేది ఏమిటంటే మంచివారి సాంగత్యంలో మానవుడు మంచివాడౌతాడు, మరియు దుష్టుల సాంగత్యంలో దుష్టుడౌతాడు. (ముస్లిం).

2. చూడండి, 15:17 మరియు 14:22.

3. హితబోధ: అరుంకపరచటం, నిషేధించటం, అవటం మొదలైనవి. ముప్రికులు ఖుర్ఆన్ పనిపించే రప్పాడు, గొడవచేసేవారు ఇదే హితబోధ. ఖుర్ఆన్ ను విశ్వసించకుండాటం, దానిని అనుసరించకుండాటం, అది నిషేధించిన దానిని విడువకుండాటం మొదలైనవి కూడా ఈ ఆర్థంలోకి వస్తాయి.

4. ఇలాంటి అయత్ కు చూడండి, 6:112.

5. అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటున్నాడు: ‘మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను 23 సంవత్సరాలలో క్రమక్రమంగా అవతరింపజేశాము.’ ఇంకా చూడండి, 17:106, 73:4.

మరియు ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యానం ఇవ్వకుండా ఉండము.¹

34. ఎవరైతే, వారి ఘుభాల మీద (బోర్లా పడవేయబడి) లాగుతూ సరకంలో కూడబెట్టబడతారో, అలాంటివారు ఎంతో దుస్థితిలో మరియు మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నవారు.²

35. మరియు నిశ్చయంగా, మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము మరియు అతని సోదరుడైన హారూన్ ను అతనికి సహాయకునిగా చేశాము.³

36. వారిద్దరితో ఇలా అన్నాము: “మీరిద్దరూ మూసా సూచనలను అసత్యాలని తిరస్కరించిన జాతివారివద్దకు వెళ్ళండి.” తరువాత మేము (ఆ జాతి) వారిని పూర్తిగా నాశనంచేశాము.

37. ఇక మూసా జాతి వారు: ఎప్పుడైతే వారు ప్రపక్వలను అసత్యవాదులని తిరస్కరించారో, మేము వారిని ముంచివేసి, సర్వజనులకు వారిని ఒకసూచనగా చేశాము. మరియు దుర్మార్గులకొరకు మేము వ్యధాభరితమైన శిక్షను సిద్ధపరిచి ఉంచాము.

38. మరియు ఇదే విధంగా ‘అద్ మరియు న‘మూద్ మరియు అర్ రస్న్⁴

الَّذِينَ يُكْسَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ سُمْرَةٌ لَّهَا ذُرِّيَّةٌ قَبْلُهَا قَبْلُهَا

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا سَمَعةَ الْكَافِرِينَ وَرِيسًا

فَقُلْنَا اذْهَبْ إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَذَرْنَاهُمْ يَوْمَهُمْ

وَقَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَا سَمَعةَ الْكَافِرِينَ آيَةً وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا

وَمَادَاؤُكُمْ مَوَدُّ وَأَهْلَابُ الرِّيسِ وَثَرَاتُ الرِّيسِ ذُلُّكَ كَذِبًا

1. సత్యతిరస్కారులు దైవప్రపక్త (స'అస)ను వ్యతిరేకించటానికి, ఎలాంటి ఉపమానాలు తెచ్చినా వాటికి తగిన సమాధానాలు ఇవ్వటానికి మేము క్రమక్రమంగా ఈ ఖుర్ఆన్ ను అవతరింపజేశాము.

2. అంటే సత్యతిరస్కారుడు ఎన్ని సత్కార్యాలు చేసినా అవి పరలోకంలో ఎండమావులుగా అదృశ్యమైపోతాయి. అంటే అతనికి వాటి సుండి ఎలాంటి పుణ్యఫలితం లభించదు. అతడు సరకంలో చేరిపోతాడు.

3. చూడండి, 20:29.

4. రస్సున్: అంటే బావి. ఇమామ్ ఇబ్నె-జరీర్ 'తబరీ: వీరే అ'స్తాచ్ అల్-ఉ'బ్బూద్ అని అన్నారు. చూడండి, 85:4 (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

ప్రజలు మరియు వారి మధ్య ఎన్నో తరాల వారిని¹ (నాశనంచేశాము).

39. మరియు వారిలో ప్రతి ఒక్కరినీ మేము దృష్టాంతాలను ఇచ్చి నచ్చజెప్పాము. చివరకు ప్రతి ఒక్కరినీ పూర్తిగా నిర్మూలించాము.²

40. మరియు మేము దారుణమైన (రాళ్ళ) పర్వం కురిపించిన (లూత్) సగరం మీద నుండి వాస్తవానికి వారు (అవిశ్వాసులు) ప్రయాణం చేసేటంటారు. ఏమీ? వారు దానిని (దానిస్థితిని) చూడటం లేదా? వాస్తవానికి, వారు తిరిగి బ్రతికించి లేవబడతారని నమ్మలేదు.³

41. (ఓ ముహమ్మద్!) వారు నిన్ను చూసినప్పుడల్లా నిన్ను పరిహాసానికి గురిచేస్తూ ఇలా అంటారు: “ఏమీ? ఇతనినేనా, అల్లాహ్ తన సందేశహారునిగా చేసి పంపింది?”

42. “మేము వాటి (మూ దేవతల) పట్ల (దృఢ విశ్వాసంమీద) స్థిరంగా ఉండకపోతే, ఇతను మమ్మల్ని మూ దేవతల నుండి తప్పించి దూరం చేసేవాడే!” మరియు త్వరలోనే వారు మూ శిక్షను చూసినప్పుడు ఎవరు మార్గం తప్పిఉన్నారో తెలుసుకుంటారు.⁴

43. (ఓ ముహమ్మద్!) ఎవడు తన మనోవాంఛలను తనకు దైవంగా చేసుకొని ఉన్నాడో, అలాంటి వానిని నీవు చూశావా? నీవు అలాంటి వానికి రక్షకుడవు కాగలవా?

وَكَلَّا صُرِبْنَا لَهُ الْأُمَمَ وَلَا تَكُونُنَا تُتَبِّرًا ۝٣٩

وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرْنَا مَطَرًا شَدِيدًا
أَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنَهَا بَلْ كَانُوا لَا يَتَذَكَّرُونَ
نُشُورًا ۝٤٠

وَإِذْ أَرَأَوْا أَنَّ يَمَيعُهُمْ تَوَكُّفًا هَذَا الَّذِي
بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ۝٤١

إِنْ كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ إِلَهِنَا لَوْلَا أَنْ صَبَرْنَا
عَلَيْهَا وَسَوَافَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ
مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ۝٤٢

أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ
عَلَيْهِ وَكِيلًا ۝٤٣

1. ఖర్నూస్: అంటే ఒక యుగానికి లేక ఒకతరానికి చెందిన ప్రజలు. ప్రతి ప్రవక్త సమాజాన్ని ఒక ఖర్నూకు చెందినది అని అనవచ్చు. (ఇబ్నె-కసీర్).

2. చూడండి, 17:89.

3. చూడండి, 11:82.

4. చూడండి, 21:36.

44. లేక వారిలోని చాలా మంది వింటారని లేదా అర్థంచేసుకుంటారని నీవు భావిస్తున్నావా? అసలు వారు పశువులవంటి వారు. అలా కాదు! వారు వాటి కంటే ఎక్కువ దారితప్పిన వారు.

45. ఏమీ? నీవు చూడటంలేదా? నీ ప్రభువు! ఏ విధంగా ఛాయను పొడిగిస్తాడో? ఒకవేళ ఆయన కోరితే, దానిని నిలిపివేసి ఉండేవాడు, కాని మేము సూర్యుణ్ణి దానికి మార్గదర్శిగా చేశాము.

46. తరువాత మేము దానిని (ఆ నీడను) క్రమక్రమంగా మూవైపునకు లాక్కుంటాము.

47. మరియు ఆయన (అల్లాహ్)యే మీ కొరకు రాత్రిని పస్త్రం (తెర) గానూ, నిద్రను విశ్రాంతి స్థితిగానూ మరియు పగటిని తిరిగి బ్రతికించి లేపబడే (జీవనోపాధి) సమయం గానూ చేశాడు.

48. మరియు ఆయన (అల్లాహ్)యే తన కారుణ్యానికి ముందు గాలులను శుభవార్తలుగా పంపేవాడు. మరియు మేమే ఆకాశం నుండి నిర్మలమైన నీటిని కురిపించేవారము.

49. దాని ద్వారా ఒక మృతప్రదేశానికి ప్రాణం పోయటానికి మరియు దానిని మేము సృష్టించిన ఎన్నో పశువులకు మరియు మానవులకు త్రాగటానికి!

50. మరియు వాస్తవానికి, మేము దానిని (నీటిని) వారి మధ్య పంచాము. వారు (మా ఆసుగ్రహాన్ని) జ్ఞాపకముంచుకోవాలని; కానీ మానవులలో చాలా మంది దీనిని తిర్కరించి, కృతఘ్నులవుతున్నారు.

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ الْكُفْرَ هُمْ يَسْعَوْنَ أَوْ يَعْزِلُونَ
إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْإِنْعَامِ بَلْ هُمْ أَصْلُ سَوِيلٍ ۝

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ
سَاكِنًا تَحْتُمْ جَعَلَ الشَّمْسُ عَلَيْهِ ذَلِيلًا ۝

لَمْ يَخْصُصْهُ الْيَتَامَىٰ قَضَائِيًّا ۝

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا وَالنَّوْمَ سُباتًا
وَجَعَلَ النَّهَارَ لُكُلًا ۝

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا يَنْفِثُ
بِهِ رَحْمَةً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ۝

لِنُنْزِلَ بِهِ بَلَدًا مَّيْمَنًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا
وَأَنَابِيًّا كَذٰلِكَ ۝

وَلَعَدَّ صَرْفَهُ بَيْنَهُمْ لِيَذْكُرُوا أَنَّىٰ آتٰهُمُ النَّاسُ
۝

51. మరియు మేము తలుచుకుంటే, ప్రతి నగరాని కొక హెచ్చరిక చేసేవానిని (ప్రవక్తను) పంపి ఉండేవారము.

52. కావున నీవు (ఓ ప్రవక్తా!) సత్య తిరస్కారుల అభిప్రాయాన్ని లక్ష్యపెట్టకు మరియు దీని (ఈ ఖుర్ఆన్) సహాయంతో, (వారికి హితబోధ చేయటానికి) గట్టిగా పాటుపడు. (1/8)

53. * మరియు రెండు సముద్రాలను కలిపిఉంచిన వాడు ఆయనే! ఒకటేమో రుచికరమైనది, దాహం తీర్చునది, మరొకటేమో ఉప్పుగనూ, చేదుగనూ ఉన్నది మరియు ఆయన ఆ రెండింటి మధ్య ఒక అడ్డుతెరసు - అవి కలిసి పోకుండా - అపరోధంగా ఏర్పరచాడు.¹

54. మరియు ఆయనే నీటితో మానవుణ్ణి సృష్టించాడు.² తరువాత అతనికి తన వంశ బంధుత్వాన్ని మరియు వివాహబంధుత్వాన్ని ఏర్పరచాడు. మరియు వాస్తవానికి నీ ప్రభువు (ప్రతిదీ చేయగల) సమర్థుడు.

55. మరియు వారు అల్లాహ్ ను వదలి తమకు లాభంగానీ, నష్టంగానీ, చేకూర్చలేని వారిని ఆరాధిస్తున్నారు. మరియు సత్యతిరస్కారుడు తన ప్రభువుకు విరుద్ధంగా, (ప్రేతానుకు తోడుగా) ఉంటాడు.

56. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నిన్ను ఒక శుభవార్తాహరునిగా మరియు హెచ్చరిక చేసేవానిగా మాత్రమే పంపాము.

وَلَوْ شَاءَ لَعَلَّنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا

لَا تُطِيعُ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَّ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ قَوَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ ظَهِيرًا

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

1. బావుల, నదుల, సరోవరాల మరియు సముద్రాల నీరు.

2. చూడండి, 21:30 మరియు 24:45.

57. కావున నీవు వారితో ఆసు: “నేను దీని (ఈ ప్రచారాని)కై మీతో ఎలాంటి ప్రతి ఫలము నడగటంలేదు. కేవలం, తాను కోరిన స్యక్తియే తన ప్రభువు మార్గాన్ని అవలంబించవచ్చు!”

58. కావున ఎన్నడూ మరణించని, ఆ సజీవుని (నిత్యుని) పైననే ఆధారపడి ఉండు మరియు ఆయన స్తోత్రంతో పాటు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడు, తన దాసుల పాపాలను ఎరుగటానికి ఆయనే చాలు.

59. ఆయనే అకాశాలను మరియు భూమిని మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తాన్ని ఆరు దినము (అయ్యామ్)లలో సృష్టించి, తరువాత తన సెంహాసనాన్ని (‘అర్షను) అధిష్టించాడు.¹ ఆయన అనంత కరుణామయుడు, ఆయన ఘనతను గురించి ఎరిగినవాడిని అడుగు.

60. మరియు వారితో: “అ కరుణా మయునికి సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి.” అని అన్నప్పుడల్లా, వారంటారు: “అ కరుణామయుడెవడు? మీరు ఆజ్ఞాపించిన వానికి మేము సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయాలా?” మరియు అది (నీ పిలుపు) వారి స్యక్తిరేకతను మరింత అధికమే చేసింది.² ¶

61. ఆకాశంలో సక్షత్రరాసు (బురూజు) లను³ నిర్మించి అందులో ఒక (ప్రకాశించే)

ثُمَّ مَّا أَسْأَلَكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مِنْ شَاءِ
أَنْ يَخُذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۝

وَوَكَّلْ عَلَىٰ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسِعْرُ عَمْدِهِ
وَكُنْ بِهِ يَذُنُّ لِبَعْدِهِ حَيْرَاتٍ ۝

إِلَّا الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فَنُفِ
سَبُّهُ أَتَاوُنًا اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسَعَلْ
بِهِ حَيْرَاتٍ ۝

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا
الرَّحْمَنُ أَتَعْبُدُونَ إِنَّا نَعْبُدُ آبَاءَنَا وَآزَادَهُمْ لَهُمْ ۝

رَبُّكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا
وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ۝

1. చూడండి, 7:54, 9:129, 10:9, 13:2.

2. ‘హుద్దెలియహ్’ ఒప్పందాన్ని: ‘బిస్మిల్లా’ పిఠరపట్టి నిర్ర‘హిమ్’తో, వ్రాయటం మొదలుపెట్టే దానికి ముద్రిక ఖరైషి రాయబారి ఆయన సుహైర్ చిస్ అప్రి మేము ర‘హ్మాన్, ర‘హింలను ఎరుగము: ‘బి షస్సిక అల్లాహుమ్మూ.’ అని మొదలుపెట్టండన్నారు. (సీరత్ ఇబ్నె ‘హిషామ్). చూడండి, 17:110, 13:30.

3. బురూజాన్: మొట్టమొదటి వ్యాఖ్యాతలు బురూజాన్, అంటే పెద్ద పెద్ద సక్షత్ర సముదాయాలన్నారు.

సూర్యుణ్ణి¹ మరియు వెలుగునిచ్చే
(ప్రతిబింబింపజేసే) చంద్రుణ్ణి నియమించిన
ఆయన (అల్లాహ్) శుభదాయకుడు.

62. మరియు ఆయనే, రేయింబవళ్ళను
ఒకదాని వెంట ఒకటి అనుక్రమంగా
వచ్చేటట్లు చేసినవాడు, ఇవన్నీ గమనించ
గోరిన వారికొరకు లేదా కృతజ్ఞత చూపగోరిన
వారికొరకు ఉన్నాయి.

63. మరియు వారే, ఆసంత కరుణా
మయుని దాసులు, ఎవరైతే భూమి మీద
సమ్రతతోనడుస్తారో! మరియు మూర్ఖులు
వారిని పలుకరించినప్పుడు: “మీకు నలాం!”²
అని అంటారో!

64. మరియు ఎవరైతే, తమ ప్రభువు
సన్నిధిలో సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ మరియు
(సమాజ్లో) నిలబడుతూ రాత్రులు గడుపుతారో!

65. మరియు ఎవరైతే: “ఓ మా ప్రభూ! మా
సుండి సరకపు శిక్షను తొలగించు. నిశ్చయంగా,
దాని శిక్ష ఎడతెగని పీడన.” అని అంటారో!³

66. నిశ్చయంగా, అది అతిచెడ్డ ఆశ్రయం
మరియు నివాసస్థలం.

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنۡ أَرَادَ
أَنۡ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ تَكۡوُرًا ۝

وَعِبَادُ الرَّحْمَٰنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْاَرْضِ هَوًا
وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ۝

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ۝

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ
جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ۝

إِنَّهَا سَاءَ مُسْقَرٌّ وَمُقَٰمًا ۝

తరువాత కొలపు వ్యాఖ్యాతలు పన్నెండు సక్షత్రరాసులు (సముదాయాలు) - మేషం, వృషభం, మిథునం, కర్కాటకం, సింహ, కన్య, తుల, వృశ్చిక, ధనిస్సు, మకరం, కుంభం, మీనం - అనేవి అన్నారు. (ఆయ్ సర్ అత్తఫాసిర్) ఇంకా చూడండి, 15:16.

1. చూడండి, 10:5 ప్రకాశించే సూర్యుడు. సూర్యుని వెలుగును ప్రతిబింబింపజేసే చంద్రుడు.

2. చూడండి, 28:55, 43:89.

3. వారే ఆసంతకరుణామయునికి ప్రయులైనవారు ఎవరైతే సమాజ్ చేస్తారో, విధిదానం (జకాత్) ఇస్తారో, సత్కార్యాలు చేస్తారో మరియు తమ ప్రభువును రేయింబవళ్ళు సరకపు శిక్షనుండి తొలగించమని ప్రార్థిస్తారో! అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆరాధన చేస్తూ ఆయన అజ్జలను శిరసావహిస్తూ ఉండి కూడా, దానికై గర్వితులు కారో మరియు సదా తమ ప్రభువు శిక్షనుండి భీతిపరులై ఉంటారో, అలాంటి వారు! ఇంకా చూడండి, 23:60.

67. మరియు ఎవరైతే, ఖర్చు చేసే టప్పుడు అసపసర ఖర్చు గానీ లేక లోభత్వం గానీ చేయకుండా, ఈ రెండింటి మధ్య మితంగా ఉంటారో;

68. మరియు ఎవరైతే, అల్లాహ్‌తో పాటు ఇతర దైవాలను ఆరాధించరో! మరియు అల్లాహ్ నిషేధించిన ఏ ప్రాణిని కూడ న్యాయానికి తప్ప చంపరో!¹ మరియు వ్యభిచారానికి పాల్పడరో.² మరియు ఈ విధంగా చేసేవాడు దాని ఫలితాన్ని తప్పక పొందుతాడు.

69. వుసరుత్తాస దిసంనాడు, అతనికి రెట్టింపు శిక్షపడుతుంది మరియు అతడు అందులోనే అవమానంతో శాశ్వతంగా పడిఉంటాడు.

70. కాని, ఇక ఎవరైతే (తాము చేసిన పాపాలకు) వశ్చాత్తాపపడి, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో! అలాంటి వారి పాపాలను అల్లాహ్ వుణ్యాలుగా మార్చుతాడు.³ మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణావ్రదాత.

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَعُوا لَمْ يَنْسُوا وَلَمْ يَقْرُوا
وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا غَيْرًا وَلَا
يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ
وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا

يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ
مُهْلَكًا

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ
يَبْدِلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَحِيمًا

1. న్యాయానికి చంపే పరిస్థితులు మూడు: 1) ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత మరల సత్యపరస్కారి అవటం, 2) పెండ్లి అయినవాడు వ్యభిచారం చేయటం, 3) ఎవరినైనా చంపటం.

2. ఒకడు దైవప్రవక్త ('స'అస)తో ప్రశ్నించాడు: 'అన్నిటి కంటే మహాపాపం ఏమిటి?' అతను ('స'అస) జవాబిచ్చారు: 'అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ఎవరినైనా సాటికల్పించటం (షిర్క్). ఎందుకంటే ఆయనయే నిన్ను సృష్టించాడు.' అతడన్నాడు: 'దాని తరువాత ఏ పాపం పెద్దది?' దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: 'తన సంతానాన్ని జీవనోపాధికి భయపడి చంపటం.' అతడు మళ్ళీ అడిగాడు ఆ తరువాత అతను జవాబిచ్చారు: 'తన పొరుగు వాని భార్యతో వ్యభిచారం చేయటం!' ఆ తరువాత దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: 'ఈ మూడు విషయాలు ఈ ఆయత్‌తో విశదీకరింపబడుతున్నాయి.' అని ఈ ఆయత్‌ను చదివారు ('స. బు'ఖరీ, ముస్లిం).

3. ఎంత పెద్ద పాపం చేసినా మరణానికి ముందు దానికై సహృదయంతో వశ్చాత్తాపపడితే అల్లాహ్ (సు.తా.) క్షమించవచ్చు, ఒక్క 'షిర్క్' తప్ప! చూడండి, 4:93 అతడు క్షమాపణ వేడుకొననిచే మరణిస్తే సరకం తప్పదు. ('స. ముస్లిం).

71. మరియు ఎవరైతే, పశ్చాత్తాపపడి సత్కార్యాలు చేస్తాడో! నిశ్చయంగా అలాంటి వాడు హృదయపూర్వకంగా అల్లాహ్ వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలుతాడు!

72. మరియు ఎవరైతే, అబద్ధమైన సాక్ష్యం ఇవ్వరో! మరియు వ్యర్థమైన పనుల వైపునుండి పోవటం జరిగితే, సంస్కార వంతులుగా అక్కడి నుండి దాటిపోతారో!¹

73. మరియు ఎవరైతే, తమ ప్రభువు సూచన (ఆయాత్)ల హితబోధ చేసినపుడు, వారు దానికి చెవిటివారిగా మరియు గ్రుడ్డి వారిగా ఉండిపోరో!

74. మరియు ఎవరైతే, ఇలా ప్రార్థిస్తారో: “ఓ మా ప్రభూ! మా సహవాసు (అ'హ్వాజ్)ల మరియు సంతానం ద్వారా మా కన్నులకు చల్లదనం ప్రసాదించు. మరియు మమ్మల్ని దైవభీతి గలవారికి నాయకు(ఇమాము)లుగా చేయి.”

75. ఇలాంటి వారే తమ సహసశీలతకు ప్రతిఫలంగా (స్వర్గంలో) ఉన్నత స్థానాన్ని పొందేవారు. అక్కడ వారికి గౌరవమైన స్వాగతం మరియు శాంతి లభిస్తాయి.

76. వారందు శాశ్వతంగా ఉంటారు, అది ఎంత మంచి నివాసం మరియు ఎంత మంచి స్థలం.

77. (ఓ ము'హమ్మద్! ఆవిశ్వాసులతో) ఇలా అను: “మీరు ఆయనను ప్రార్థిస్తున్నారు కాబట్టి నా ప్రభువు మిమ్మల్ని అలక్ష్యం

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٣﴾

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْ لَنَا لِمَصْرِفٍ إِمَامًا ﴿٧٤﴾

أُولَئِكَ يَجْرُونَ الْغُرَّةَ بِمَا صَبَرُوا وَيَلْقَوْنَ فِيهَا زُجَّةً وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾

خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾

قُلْ مَا يَنْتَوِي بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْتُ يَكُونُ لِإِمَامًا ﴿٧٧﴾

1. ల'గ్యూన్: అంటే ఆ పని దేనికైతే షరీయత్తో ఎలాంటి స్థానం లేదో! ఇటువంటి చేష్టలు మరియు మోదలు జరిగేటప్పుడు, వారు అక్కడి నుండి మెల్లగా దాటిపోతారు.

చేయడం లేదు.¹ కాని వాస్తవానికి, ఇప్పుడు మీరు (ఆయనను) తిరస్కరించారు. కావున త్వరలోనే ఆయన శిక్ష మీ పై అనివార్యమవుతుంది.” (1/4)

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) యందు భయభక్తులు కలిగివుండి కేవలం ఆయననే ఆరాధించే వారిని ఆయన (సు.తా.) లక్ష్యంచేస్తాడు. అల్లాహ్ (సు.తా.)ను తిరస్కరించిన వారికి మరియు ఆయనకు సాటికల్పించిన వారికి నరక శిక్ష తప్పదు.

26. సూరహ్ అష్-షు'అరా'

سُورَةُ الشُّعَرَاءِ

అష్-షు'అరా': కవులు. ఈ సూరహ్ పేరు 224 ఆయత్ సుండి తీసుకోబడింది. కవులు కేవలం ఊహగానాలే చేస్తారు. వారు తాము పలికే మాటలను ఆచరించరు. ఈ సూరహ్ దైవప్రవక్త ('స'అస) యొక్క మదీనా ప్రస్థానానికి 6-7 సంవత్సరాలకు ముందు మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 227 ఆయతులు ఉన్నాయి. కాని దైవప్రవక్తలు('అలైహిమ్.స.) తమ మాటలను ఆచరణలో పెట్టి చూపుతారు. మార్గదర్శకత్వం చేస్తారు. వారు సత్యమే పలికారు. దైవప్రవక్తలు('అలైహిమ్.స.) అందరూ ఒకే విధమైన సందేశం తెచ్చారు. వారందరూ ఆరాధనను కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మాత్రమే ప్రత్యేకించుకొని, అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయులై ఉండాలని (ఇస్తాం) మరియు ఆయనకు భాగస్వాములను కల్పించటం, ఎన్నడూ క్షమించబడని పాపమని బోధించారు. ఈ సూరహ్ సుండి క్రొత్త విధమైన నాలుగు సూరహులు వస్తున్నాయి. వాటి(26-29)లో దైవప్రవక్తల ద్వారా పంపబడిన దివ్యజ్యోతి మరియు దానికి వారి కాలపు ప్రజల ప్రతిక్రియలు వివరించబడ్డాయి. ఇందులో మూసా, ఇబ్రాహీమ్, సూహ్, హూద్, సాలి'హ్, లూత్ మరియు షు'ఐత్ ('అలైహిమ్ ఆస్సలాముల) విషయాలున్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాస్పదాత్
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * 'తా-సీన్-మీమ్.

2. ఇవి స్పష్టమైన గ్రంథ సూచనలు
(ఆయతులు).

3. (ఓ ము'హమ్మద్) వారు విశ్వసించలేదనే
బాధతో బహుశా నీవు నీ ప్రాణాలే
కోల్పోతావేమో!

4. మేము కోరితే ఆకాశం సుండి వారిపై
ఒక అద్భుత సంకేతాన్ని (ఆయత్ను)
అవతరింపజేసి, దానికి వారి మెడలను
నమ్రతతో వంగిపోయేలా చేసేవారము.

5. మరియు వారి పద్దకు అసంత కరుణా
మయుని వడ్డసుండి క్రొత్త సందేశం

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طه

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

لَعَلَّكَ بَآخِرَ نَفْسِكَ الْكَافِرُونَ ۝

إِنْ لَقَا نَزَّلَ عَلَيْهِمُ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً
فَقَالُوا أَأَعْنَاهُمْ لَهُمْ خَصِيعَتَيْنِ ۝

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمَنِ مُحَدَّثٍ إِلَّا
كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ ۝

వచ్చినప్పుడల్లా, వారు దాని నుండి విముఖులు కాకుండా ఉండలేదు.

6. వాస్తవానికి, ఇప్పుడు వారు తిరస్కరించారు, కాని త్వరలోనే వారు ఎగతాళి చేస్తూ వచ్చిన దాని యథార్థమేమిటో వారికి తెలిసిపోతుంది.¹

7. ఏమీ? వారు భూమివైపు చూడలేదా? మేము దానిలో ఎంత పుష్కలంగా శ్రేష్ఠమైన రకరకాల (జీవరాసుల్ని)² పుట్టించామో?

8. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలామంది విశ్వసించడం లేదు.

9. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే, సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

10. మరియు నీ ప్రభువు మూసాను ఇలా ఆదేశించిన విషయాన్ని వారికి జ్ఞాపకం చేయించు: “దుర్మార్గులైన జాతి ప్రజల పద్ధతు వెళ్ళు;³

11. “ఫిర్ బెన్ జాతి వారి పద్ధతు, ఏమీ? వారికి దైవభీతిలేదా?”

12. (మూసా) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! వారు నన్ను ఆసక్తుడవని తిరస్కరిస్తా రేమోనని నేను భయపడుతున్నాను.⁴

فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا يَلْعَنُونَ ﴿٦﴾

أَوَلَمْ نَخْلُقْ إِلَى الْأَرْضِ كَمَا أَنْشَأْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مِثْلًا ﴿٧﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

وَأَنَّ رَبَّكَ لَهوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٩﴾

وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنْ إِنِّي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٠﴾

قَوْمٌ قُرْعَوْنَ الْأَيْقُونَ ﴿١١﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿١٢﴾

1. చూడండి, 6:4-5.

2. 'జొబాన్': అంటే ఇక్కడ వివిధరకాలు అని అర్థం.

3. మూసా ('అ.స.') తన పరివారంతో సహా తిరిగి ఈజిప్టుకు వస్తున్నప్పుడు అతనికి ఒక వెలుగు కనిపిస్తుంది. అతను దాని దగ్గరికి వెళ్ళినప్పుడు ఈ ఆదేశం వస్తుంది.

4. దీనితో తెలిసేదేమిటంటే సాధారణ మానవులవలె, దైవప్రవక్తలకు కూడా సహజమైన భయం కలగవచ్చు.

13. “నా హృదయం కుంచించుకు పోతోంది మరియు నా నాలుక తడబడుతోంది,¹ కావున నీవు హారాన్ వద్దకు కూడా (వ‘హీ) పంపు.

14. “మరియు వారి దగ్గర నా మీద ఒక నేరం మోపబడి ఉన్నది,² కావున వారు నన్ను చంపుతారేమోనని భయపడుతున్నాను.”

15. (అల్లాహ్) సెలవిచ్చాడు: “అట్లు కానేరదు! మీరిద్దరూ మా సూచనలతో వెళ్ళండి. నిశ్చయంగా, మేము కూడా మీతో పాటు ఉండి సర్వమూ వింటూఉంటాము.³

16. “కావున మీరిద్దరూ ఫిర్‘జైన్ వద్దకు వెళ్ళి అనండి: ‘నిశ్చయంగా, మేము సర్వ లోకాల పోషకుని సందేశహరులము.

17. “ ‘కావున ఇస్రాఐి‘ల్ సంతతివారిని మావెంట పోనిప్పుడ.’ ”⁴

18. (ఫిర్‘జైన్) అన్నాడు: “ఏమీ? మేము నిన్ను బాల్యంలో మాతోపాటు పోషించలేదా? మరియు నీవు నీ వయస్సులోని అనేక సంవత్సరాలు మాతోపాటు గడిపావు కదా!

19. “అయినా నీవు హీసమైన ఆ పని చేశావు, కావున నీవు కృతఘ్నులలోని

وَقَضَيْتُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَى هَارُونَ ﴿١٣﴾

وَلَهُمْ عَلَى ذَنْبٍ فَأَخَذُتُ أَنْ يَقْتُلُونِي ﴿١٤﴾

قَالَ كَلَّا، فَاذْهَبَا بِالْبَيِّنَاتِ إِلَىٰ مَعَكُمْ مُسْتَعِزَّوْنَ ﴿١٥﴾

فَاتَيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

إِنَّا أَرْسِلْنَاكَ فِي آلِ إِسْرَءِيلَ

قَالَ آلَهُمْ نُرَبِّكَ فَيَسْأَلُونَكَ عَنِ غُرَّتِكَ سِيقِينَ ﴿١٨﴾

وَمَا كُنَّا مَعَكَ إِلَّا بَعْدَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

1. దీనికి కారణం అతని నాలుకలో ఉన్న ముడి (ఉభేదతున్) చూడండి, 20:25-34.

2. ఇది మూసా (అ.స.) ఈజిప్టు నుండి వెళ్ళిపోకముందు అనుకోకుండా జరిగిన సంఘటన. ఒక ఫిర్‘జైన్ జాతివాడు, ఒక ఇస్రాఐి‘ల్ జాతివానితో కలహిస్తూ ఉండగా - ఇస్రాఐి‘లు వాని పిలుపు విని - మూసా (అ.స.) అతనికి సహాయపడటానికి, ఫిర్‘జైన్ జాతి వానిని ఒక దెబ్బ కొట్టడం వల్ల, అతడు మరణిస్తాడు. ఆ నేరానికి వారు అతనిని చంపగోరుతారు. (వివరాలకు చూడండి, 28:15).

3. ‘మీతోపాటు ఉండి.’ అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) నేలపైకి ప్రతి మానవుని దగ్గరికి రాడు. ఆయన జ్ఞానం ప్రతి ఒక్కరితో ఉంటుంది. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) ‘అర్థవైసనే కూర్చుని ఉంటాడు. అంటే విశ్వంలో జరిగేది ఏది కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తెలియకుండా లేదు.

4. ఎందుకంటే నీవు నాలుగువందల సంవత్సరాలు వారిని బానిసలుగా చేసిఉంచావు. ఇప్పుడు వారికి స్వేచ్ఛనివ్వు. నేను వారిని బైతుల్ మఖ్దీస్ వైపునకు తీసుకొని పోతాను.

వాడవు!"¹

20. (మూసా) అన్నాడు: "నేను పొరపాటుగా ఆ పని చేశాను!

21. "ఆ పెదప మీకు భయపడి పారిపోయాను, కాని ఆ తరువాత నా ప్రభువు నాకు ఏవేకాన్ని ప్రసాదించి, నన్ను సందేశహరులలో చేర్చుకున్నాడు."²

22. "ఇక నీవు నాకుచేసిన అ ఉపకారానికి నన్ను ఎత్తిపొడిస్తే! నీవు మాత్రం ఇస్రాయిల్ సంతతి వారినంతా బానిసలుగా చేసుకున్నావు కదా!"³

23. (ఫిరోజున్) అడిగాడు: "అయితే ఈ సర్వలోకాల ప్రభువు అంటే ఏమిటి?"⁴

24. (మూసా) జవాబిచ్చాడు: "మీరు నమ్మేవారే అయితే! ఆయనే ఆకాశాలకూ మరియు భూమికి మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తానికి ప్రభువు!"

25. (ఫిరోజున్) తన చుట్టూ ఉన్న వారితో: "ఏమీ? మీరు నింటున్నారా?"⁵ అని ప్రశ్నించాడు.

26. (మూసా) అన్నాడు: "అయస (అల్లాహ్) మీ ప్రభువు మరియు మీ పూర్వకులైన మీ తాతముత్తాతల ప్రభువు కూడానూ!"

27. (ఫిరోజున్) అన్నాడు: "మీ వద్దకు

قَالَ تَعْلَمُ إِذَا وَقَّعَ مِنَ الصَّالِحِينَ

فَعَرَّرْتُ مِنْكُمْ لِمَا خِفْتُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا
وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ

وَذَلِكَ نِعْمَةٌ تَنْمُو عَلَيْكَ أَنْ عَصَيْتَ بَنِي إِسْرَائِيلَ

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا أَنْ كُنتُمْ
مُشْرِكِينَ

قَالَ لَهُمْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمْعُونَ

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَجُنُّونٌ

1. చూడండి, 28:4-22, హీసమైన పని అంటే ఒక ఫిరోజున్ జాతి వానిని వెబ్బుకొట్టి చంపింది.

2. చూడండి, 28:15-16.

3. చూడండి, 28:4-5.

4. ఫిరోజున్ తన దురహంకారంలో ఈ విధంగా ప్రశ్నిస్తున్నాడు. ఎందుకంటే ఈజిప్టు వాసులందరికీ అతడు, తానే దైవమని చెప్పి, తన ఆరాధ్యం చేయించుకునేవాడు. చూడండి, 28:38.

5. నేను తప్ప మీకు మరొక ప్రభువు కూడా ఉన్నాడా?

పంపబడిన మీ ఈ సందేశహరుడు నిశ్చయంగా.
పిచ్చివాడే!”

28. (మూసా) అన్నాడు: “మీరు అర్థంచేసుకో
గలిగితే! ఆయనే తూర్పు పడమరలకూ మరియు
వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తానికి ప్రభువు.”¹

29. (ఫిరోజున్) అన్నాడు: “నీవు నన్ను కాదని
మరెవరినైనా ఆరాధ్యదైవంగా చేసుకుంటే నేను
నిన్ను చెరసాలలో ఉన్నవారితో చేర్చుతాను.”

30. (మూసా) అన్నాడు: “ఏమీ? నేను నీ
వద్దకు ఒక స్పష్టమైన విషయాన్ని (సత్యాన్ని)
తీసుకు వచ్చిన తరువాత కూడానా?”²

31. (ఫిరోజున్) అన్నాడు: “నీవు సత్య
వంతుడవే అయితే దానిని (ఆ అద్భుత
సూచనను) చూపు!”

32. అప్పుడు (మూసా) తన చేతి కర్రను
పడవేయగానే, అది ఒక స్పష్టమైన పెద్ద
సర్పంగా మారిపోయింది.³

33. తరువాత అతను (మూసా) తన చేతిని
(చంకనుండి) వెలుపలికి తీయగానే, అది
చూసేవారి యెదుట తెల్లగా ప్రకాశించ సాగింది!⁴

34. (ఫిరోజున్) తన చుట్టూ ఉన్న
నాయకులతో అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, ఇతనొక
నేర్పుగల మంత్రీకుడు.

35. “ఇతను తన మంత్రజాలంతో మిమ్మల్ని
మీ దేశంనుండి తరుమగోరుతున్నాడు, అయితే

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنُوزَهُ
لَعُتُوتٌ ۝

قَالَ لَيْسَ اخْتَدَتْ إِلَٰهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَكَ مِنَ
السَّجُودِينَ ۝

قَالَ أَوْ لَوْ جِئْتُكَ بِسَيِّئٍ مُّبِينٍ ۝

قَالَ فَأَبِ يَدَايَ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِينَ ۝

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْلَبٌ مُّبِينٌ ۝

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضٌ لِلنَّظَرِ ۝

قَالَ لِلْمَلَائِكَةِ إِن هَٰذَا الشَّيْطَانُ عَصِيٌّ

زَبْدٌ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِحُرْقٍ ۖ فَمَاذَا
تَأْمُرُونَ ۝

1. చూడండి, 2:115.

2. చూడండి, 12:1.

3. జాన్సున్ (27:10, 28:31) అంటే - చిన్న సర్పం. మూసా సుర్ (7:107) అంటే - పెద్ద
సర్పం. హయ్యతున్ (20:20) అంటే - చిన్నదీకావచ్చు పెద్దదీ కావచ్చు. (ఫ'త్తీ అల్-ఖదీర్).

4. చూడండి, 7:107-108, 20:22, 27:12, 28:38.

మీ సలహా ఏమిటి?"¹

36. వారన్నారు: "అతనిని మరియు అతని సోదరుణ్ణి అపిడంచు మరియు (మంత్రగాళ్ళను) సమావేశపరచటానికి అన్ని సగరాలకు వార్తాహరులను పంపు;

37. "వారు నీ పద్ధతు నేర్చుగల ప్రతి మాంత్రికుణ్ణి తెస్తారు."

38. ఈ విధంగా ఒక నియమిత రోజున ఒక నియమిత ప్రదేశంలో మాంత్రికులంతా సమావేశపరచబడ్డారు.²

39. మరియు ప్రజలతో ఇలా ప్రశ్నించడం బరిగింది: "ఏమీ? మీరంతా సమావేశమయ్యాడా?

40. "ఒకవేళ మాంత్రికులు గెలుపొందితే మనమంతా వారిని అనుసరించాలి కదా!"

41. మాంత్రికులు పచ్చిన తరువాత ఫిర్ బైన్ తో అన్నారు: "మేము గెలుపొందితే నిశ్చయంగా, మాకు బహుమానముంది కదా?"³

42. (ఫిర్ బైన్) అన్నాడు: "అవును! నిశ్చయంగా, అప్పుడు మీరు నా సన్నిహితులలో చేరుతారు!"

43. మూసా వారితో అన్నాడు: "మీరు విసరడలుచుకున్న దానిని విసరండి!"

44. అప్పుడు వారు తమ త్రాళ్ళను మరియు తమ కర్రలను విసిరి ఇలా అన్నారు:

قَالُوا أَرْجَاهُ وَأَخَاهُ وَأَبْعَثْ فِي الْمَكَائِنِ خَبِيرِينَ ۝

يَأْتُواكَ بِكُلِّ سَحَابٍ عَلَيْهِ ۝

فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِبَيْعَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ۝

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ ۝

لَعَلَّكُمْ تَتَّبِعُمُ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ۝

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِنَزْعُوْنَ إِيَّاهُ لَنَا الْكِبْرُ
إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ۝

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذًا لَإِنْسَ الْمُتَعَرِّبِينَ ۝

قَالَ لَهُمْ مُوسَى الْقَوْمَ أَمَّا أَنْتُمْ فَلَاقُونَ ۝

فَالْقَوْمَاجِبَالَهُمْ وَعَبْدَهُمْ وَقَالُوا بَجْرَةٌ فَرَعَوْنَ
إِنْ لَكُنَّ الْغَالِبُونَ ۝

1. చూడండి, 7:109-110.

2. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇచ్చయే! ప్రజలకు, మూసా ('అ.స.) సత్కుడని మరియు మాంత్రికులు చేసేదంతా బూటక కల్పనలని నిరూపించడానికి. చూడండి, 21:18.

3. చూడండి, 7:113.

“ఫిరోబాన్ శక్తిసాక్షిగా! నిశ్చయంగా మేమే విజయం పొందుతాము.”¹

45. ఆ తరువాత మూసా తన కర్రను పడవేయగా, తక్షణమే అది వారి బూటకపు కల్పనలను మింగివేసింది.²

46. అప్పుడు ఆ మాంత్రికులు సజ్జాలో పడ్డారు.

47. వారన్నారు: “మేము సర్వలోకాల ప్రభువును విశ్వసిస్తున్నాము.

48. “మూసా మరియు హారూన్ ల ప్రభువును.”

49. (ఫిరోబాన్) అన్నాడు: “నేను మీకు అనుమతి ఇవ్వకముందే మీరు అతనిని విశ్వసించారా?”³ నిశ్చయంగా, ఇతడే మీ గురువు, మీకు జాలవిద్యను నేర్పినవాడు. సరే! ఇప్పుడే మీరు తెలుసుకుంటారు. నేను మీ వ్యతిరేక (ప్రతిపక్ష) దిశల చేతులను మరియు కాళ్ళను సరికిస్తాను మరియు మీరందరినీ సిలువపై ఎక్కిస్తాను.”⁴

50. (మాంత్రికులు) అన్నారు: “బాధలేదు! నిశ్చయంగా, మేము మా ప్రభువు పద్ధతే కదా మరలిపోయాది.

51. “నిశ్చయంగా, మా ప్రభువు మా పాపాలను క్షమిస్తాడని మేము అశిస్తున్నాము. ఎందుకంటే వాస్తవానికి అందరికంటే ముందుగా విశ్వసించినవారం మేమే!” (3/8)

فَأُلْفِيَ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ۝

فَأُلْفِيَ السَّعْرَ وَسُجِّدُوا ۝

قَالُوا الْمَلَأْنَا الْغُلُوبَ ۝

رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ۝

قَالَ امْنُتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ أَذِنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرٌ كَمَا الَّذِي عَلَيْكُمْ إِلَهًا تَعْلَمُونَ فَأَلْقَیْهُم بِأَيْدِيكُمْ وَأُتْبِعَهُمْ مِنْ خَلْفٍ وَلَا وَصَلَتْكُمْ أَجْمَعِينَ ۝

قَالُوا لَا ضَرَرَ إِيَّاكَ إِلَىٰ رَبِّكَ مُتَعَلِّبِينَ ۝

إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَاتِنَا إِنَّ كُنَّا مِنَ الْغَافِلِينَ ۝

1. చూడండి, 7:116 మరియు 20:66-67.

2. చూడండి, 7:117.

3. చూడండి, 7:123.

4. చూడండి, 5:33 మరియు 7:124.

52. * మరియు మేము మూసాకు ఈ విధంగా దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) పంపాము: "నీవు నా దాసులను రాత్రివేళ తీసుకొని వెళ్ళిపో నిశ్చయంగా, మీరు వెంటడించబడతారు."¹

53. తరువాత ఫిర్'బాన్ ఆన్ని పట్టణాలకు వార్తాహరులను పంపాడు.

54. (ఇలా ప్రకటన చేయించాడు): "వాస్తవానికి (ఈ ఇస్రాయిల్ సంతతివారు) ఒక చిన్న తెగవారు మాత్రమే.

55. "మరియు నిశ్చయంగా, వారు మాకు చాలా కోపం తెప్పించారు;

56. "మరియు నిశ్చయంగా, మనం ఐకమత్యంతో ఉండి బాగరూకత చూపేవారము."

57. కావున మేము వారిని, తోటలనుండి మరియు చెలమల నుండి వెళ్ళగొట్టాము;

58. మరియు కోశాగారాల నుండి మరియు ఉన్నతమైన స్థానాల నుండి కూడా.

59. ఈ విధంగా! మేము ఇస్రాయిల్ సంతతి వారిని, వాటికి వారసులుగా చేశాము.²

60. అప్పుడు (ఫిర్'బాన్ జాతి) వారు సూర్యోదయ కాలమున వారిని (ఇస్రాయిల్ సంతతివారిని) వెంటడించారు.

61. ఆ ఇరుపక్షాల వారు ఒకరినొకరు ఎదురు పడినప్పుడు, మూసా అనుచరులు అన్నారు: "నిశ్చయంగా మేము చిక్కిపోయాము!"

62. (మూసా) అన్నాడు: "అట్లు కానేరదు! నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు నాతో ఉన్నాడు.

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِلِّيٍّ (الَّذِينَ تَتَّبِعُونَ)

فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ خَزَائِنَ

إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَشِرَازِمَةٌ قَلِيلُونَ

وَأَنَّهُمْ لَنَا إِلَّا نَحْنُ وَبَنَاتُنَا

وَأَنَّا لَجَمِيعٌ خَدِيدُونَ

فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ

كَذَٰلِكَ وَأَوْفَيْنَاهُم بِمَا يَدَّعُونَ

فَاتَّبَعُوهُم مُّشْرِقِينَ

فَلَمَّا رَأَىٰ الْجَمْعُ قَالَ أَفَضَلُ مِنْ مَّا نَدَّعَىٰ
لَمْ نَكُنْ

قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ

1. చూడండి, 7:130.

2. చూడండి, 7:137.

అయిన నాకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు (మార్గము చూపుతాడు).¹

63. అప్పుడు మేము మూసాకు: “నీ చేతి కర్రతో సముద్రాన్ని కొట్టు!” అని వహీద్యారా తెలిపాము. అప్పుడది హఠాత్తుగా చీలిపోయింది. దాని ప్రతిభాగం ఒక మహా పర్వతం మూదిరిగా అయిపోయింది.²

64. మరియు అక్కడికి మేము రెండవ పక్షం వారిని సమీపింపజేశాము.

65. మరియు మూసాను మరియు అతనితో పాటు ఉన్నవారిని అందరినీ రక్షించాము.

66. ఆ తరువాత మిగతా వారినందరినీ ముంచివేశాము.

67. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలా మంది విశ్వసించటం లేదు.

68. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం అయనే, సర్వశక్తి సంపన్నుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

69. ఇక వారికి ఇబ్రాహీమ్ గాథను విసిరించు.

70. అతను తన తండ్రితో మరియు తన బాతివారితో: “మీరెవరిని ఆరాధిస్తున్నారు?” అని అడిగినపుడు;

71. వారన్నారు: “మేము విగ్రహాలను ఆరాధిస్తున్నాము మరియు మేము వాటికే ఎల్లప్పుడు భక్తులమై ఉంటాము.”

فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَخْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ،
فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقَةٍ كَأَصْبُلٍ الْكُتُوبِ الْعَظِيمِ ۝

وَأَرْسَلْنَا قَوْمَ الْآخَرِينَ ۝

وَأَخْرَجْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ ۝

كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُ الْأَوَّلِينَ ۝

إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝

وَإِنْ رَأَيْتَ لِقَاءَ الْعِزِّزِ الْبَاقِينَ ۝

وَأَتَىٰ عَلَيْهِمْ نَبَأُ الْبُرْجِيِّينَ ۝

إِذْ قَالَ لِأَبْنَيْهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ۝

قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَانًا قَلَّ لَهَا الْخَلْقُ ۝

1. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) సహాయం నాతో ఉంది.

2. చూడండి, 20:77.

72. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “మీరు వీటిని పిలిచినప్పుడు ఇవి మీమొర అలకిస్తాయా?

73. “లేదా, మీ కేమైనా మేలు చేయగలవా? లేదా హాని చేయగలవా?”

74. వారన్నారు: “అలాకాదు! మేము మా తండ్రితాతలను ఇలా చేస్తూఉండగా చూశాము.”

75. అతను అన్నాడు: “ఏమీ? మీరు ఎప్పుడైనా ఆలోచించారా? మీరెవరిని ఆరాధిస్తున్నారో?

76. “మీరు గానీ మరియు మీ పూర్వీకులైన మీ తాతముత్తాతలు గానీ (ఆలోచించారా)?

77. “ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా, ఇవన్నీ నా శత్రువులే! కేవలం ఆ సర్వలోకాల ప్రభువు తప్ప!

78. “ఆయనే నన్ను సృష్టించాడు. కాబట్టి ఆయనే నాకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.

79. “ఆయనే నాకు తినిపించే వాడు మరియు త్రాగించే వాడు.

80. “మరియు నేను వ్యాధిగ్రస్తుడనైతే, ఆయనే నాకు స్వస్థత నిచ్చేవాడు.

81. “మరియు ఆయనే నన్ను మరణింప జేసేవాడు, తరువాత మళ్ళీ బ్రతికింప జేసేవాడు.

82. “మరియు ఆయనే తీర్పు దిసముస నా తప్పులను క్షమిస్తాడని నేను ఆశిస్తున్నాను.

83. “మరియు ఓ నా ప్రభూ! నాకు వివేకాన్ని ప్రసాదించు మరియు నన్ను సద్వర్తనులలో కలుపు.

قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَ إِذْ نَادَوْا

أَوْ يَفْعَلُونَ أَوْ يَنْصُرُونَ

قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ

قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ

أَنْتُمْ وَأَبَاؤُكُمُ الْأَقْدَمُونَ

قَالُوا لَهُمْ عَدُوٌّ لِيَ الْإِلَهِ الْعَالَمِينَ

الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ

وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ

وَإِذَا أَرْمَضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ

وَالَّذِي يُبْرِئُنِي ثُمَّ يَحْيِينِ

وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ

رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ

84. "మరియు తరువాత వచ్చే తరాల వారిలో నాకు మంచి పేరును ప్రసాదించు.¹

85. "మరియు సర్వస్థులూల స్వర్గానికి వారసులయ్యే వారిలో నన్ను చేర్చు.

86. "మరియు నా తండ్రిని క్షమించు. నిశ్చయంగా, అతడు మార్గభ్రష్టులలోని వాడే!²

87. "మరియు అందరూ తిరిగి బ్రతికింపబడే రోజు నన్ను అవమానంపాలు చేయకు.

88. "ఏ రోజునైతే ధనసంపత్తులు గానీ, సంతానం గానీ పనికిరావో!

89. "కేవలం నిర్మలమైన హృదయంతో అల్లాహ్ సన్నిధిలో హాజరైనవాడు తప్ప!"

90. మరియు ఆ రోజు) స్వర్గం దైవభీతి గలవారి దగ్గరకు తీసుకురాబడుతుంది.

91. మరియు సరకం మార్గం తప్పిన వారి ముందు పెట్టబడుతుంది.

92. మరియు వారితో అసబడుతుంది: "మీరు ఆరాధించే వారు (ఆ దైవాలు) ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?

93. "అల్లాహ్ ను పదలి (మీరు వాటిని ఆరాధించారు కదా)! ఏమీ? వారు మీకు సహాయం చేయగలరా? లేదా తమకు తామైనా సహాయం చేసుకోగలరా?"³

94. అప్పుడు వారు మరియు (వారిని) మార్గం తప్పించిన వారు, అందు(సరకం)లోకి

وَأَجْعَلْ لِّي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ۝

وَأَجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ۝

وَاعْفُ عَنِّي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ۝

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ۝

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ۝

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ۝

وَأَنَّ لِلْجَنَّةِ لِمَنَّةً ۝

وَبَرَزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغُورِ ۝

وَقِيلَ لَهُمْ أَيُّكُمْ تَعْبُدُونَ ۝

مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ يَصْرُوكُمْ أَؤَيْنِسُكُمْ ۝

فَلْيَكْبِتُوا فِيهَا هُمْ وَالْعَاوِنُ ۝

1. చూడండి, 19:50.

2. చూడండి, 19:47-48 మరియు 9:114.

3. అంటే దేవతలుగా భావించబడిన పుణ్యపురుషులు మరియు దేవతలు లేక మానవుడు ఆరాధించే సంపత్తులు, హోదాలు ఉన్నత స్థానాలు మొదలైనవి. చూడండి, 10:28-29

విసిరివేయబడతారు.

95. మరియు వారితో బాటు ఇబ్లీస్ సైనికులందరూ.¹

وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ﴿٩٥﴾

96. వారు పరస్పరం వాదించుకుంటూ ఇలా అంటారు:

قَالُوا وَهْمَنَيْنَا فِي قَعَمُونٍ ﴿٩٦﴾

97. “అల్లాహ్ నిశ్చిగా! మేము స్వప్నమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నాము.

قَالُوا إِنَّ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٩٧﴾

98. “ఎప్పుడైతే మేము మిమ్మల్ని సర్వ లోకాల ప్రభువుతో సమానులుగా చేశామో!

إِذْ نَسَبْنَا لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٩٨﴾

99. “మరియు మిమ్మల్ని మార్గభ్రష్టులుగా చేసింది కేవలం ఈ అపరాధలే.²

وَمَا أَضَلُّنَا إِلَّا الْمُتَّبِعُونَ ﴿٩٩﴾

100. “మాకిప్పుడు సిఫారసు చేసేవారు ఎవ్వరూ లేరు.

فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ ﴿١٠٠﴾

101. “మరియు ఏ ప్రాణ స్నేహితుడు కూడా లేడు.

وَلَا صَدِيقٌ حَمِيمٌ ﴿١٠١﴾

102. “ఒకవేళ మళ్ళీ మరలిపోయే అవకాశం మాకు దొరికితే, మేము తప్పకుండా విశ్వసించిన వారిలో చేరిపోతాము!”³

فَلَوْ أَن لَنَا كَرَّةٌ فَبَتْنَاكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٢﴾

103. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలామంది విశ్వసించటం లేదు.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

104. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే, సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾

105. సూ'హ్ జాతి, సందేశహరులను అసత్యవాదులని తిరస్కరించింది.

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾

1. చూడండి, 2:24 19:68 మరియు 19:83.

2. చూడండి, 7:38, 33:67-68 మరియు 38:60-61.

3. చూడండి, 6:27-28.

106. వారి సహోదరుడు సూ'హ్ వారితో ఇలా అన్నప్పుడు: “ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?

107. “నిశ్చయంగా, నేను మీ పద్ధతు వంపబడిన, విశ్వసనీయుడనైన సందేశహరుడను.

108. “కావున మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి.

109. “నేను దాని కొరకు మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం సర్వలోకాల ప్రభువు పద్ధతే ఉన్నది.

110. “కావున మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు నన్ను అనుసరించండి.” (1/2)

111. * వారన్నారు: “ఏమీ? మేము నిన్ను విశ్వసించాలా? నిన్ను కేవలం అధములైన వారే తదా అనుసరిస్తున్నది?”

112. (సూ'హ్) అన్నాడు: “వారేమి (పసులు) చేస్తూ ఉండేవారో నాకేం తెలుసు?

113. “వారి లెక్క కేవలం నా ప్రభువు పద్ధతే ఉంది. మీరిది అర్థం చేసుకుంటే ఎంత బాగుండేది.²

114. “మరియు, నేను విశ్వసించే వారిని ధిక్కరించేవాడను కాను.

إِذْ قَالَ لَهُمُّ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

قَالُوا اتَّبِعْنَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

قَالَ وَمَا عَلَيَّ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

إِنْ حَسِبْتُمْ إِلَّا عَلَى رَبِّي لَوَ تَشْعُرُونَ

وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ

1. అల్-అర్థ్ లూన్: ధనసంపత్తులు లేనివారు. సమాజంలో తక్కువ శ్రేణికి చెందినవారిగా లెక్కింపబడేవారు. లేక అధమమైనదిగా భావించే వృత్తులు చేసేవారు. చూడండి, 11:27.

2. ఏ మానవుడు కూడా ఇతర మానవుడి హృదయంలో ఏముందో ఎరుగలేడు. కావున ఒకడు: ‘నేను విశ్వాసుణ్ణి.’ అని పలికి, తన ధర్మానికి విరుద్ధమైన చేష్టలు చేయడో, మాటలు పలుకడో, అట్టివాడు విశ్వాసుడిగానే పరిగణించబడాలి. మానవుని హృదయంలో ఉన్నది కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే తెలుసు. కావున ఏ మానవునికి కూడా, ఇతర మానవుని విశ్వాసం గురించి అతని హృదయంలో ఉన్న ఆలోచనలను గురించి నిర్ణయం తీసుకునే హక్కులేదు.

115. “నేను కేవలం స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసేవాడను మాత్రమే!”

116. వారన్నారు: “ఓ సూ'హ్! నీవు దీనిని మాసుకోకపోతే, నీవు తప్పక రాళ్ళుర్బుర్బుర్బు చంపబడతావు.”

117. (సూ'హ్) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నా జాతి ప్రజలు నన్ను అసత్యుడవని తిరస్కరిస్తున్నారు.

118. “కావున నీవే నాకూ మరియు వారికీ మధ్య తీర్పుచేయి. మరియు సన్నా మరియు నాతో పాటు ఉన్న విశ్వాసులనూ కాపాడు.”¹

119. ఆ పిదప మేము అతనిని మరియు అతనితో పాటు నిండునావలో ఎక్కిఉన్నవారి నందరినీ కాపాడాము.

120. ఆ తరువాత మిగతా వారినందరినీ ముంచివేశాము.²

121. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలామంది విశ్వ సింఛడం లేదు.

122. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే, సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

123. ‘అద్ జాతి, సందేశహరులను అసత్యవాదులని తిరస్కరించింది.

124. వారి సహోదరుడు³ హూద్ వారితో

إِنَّا إِنَّا إِلَٰهٌ مُّشِينٌ ﴿١١٥﴾

قَالُوا لَيْسَ لَكَ بِتُؤْمِرُ لَتَكُونَنَّ مِنَ
الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَوْمٌ كَاذِبُونَ ﴿١١٧﴾

فَأَقِمْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ قِسْمًا ظَاهِرًا وَمِن مَّعِيَ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

فَأَنجَيْنَاهُ وَمَنْ مَّعَهُ فِي الْفُلِ الْمَشْحُونِ ﴿١١٩﴾

لَمْ نَعْرِضْكَ بَعْدَ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾

إِنِّي فِي ذَٰلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾

كَذَّبَتْ عَادُ الْإِمْسِلِينَ ﴿١٢٣﴾

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾

1. చూడండి, 7:89.

2. సూ'హ్ ('అ.స.) గాత్ర కొరకు చూడండి, 11:25-48. ముంచివేయబడిన వారిలో సూ'హ్ ('అ.స.) భార్య మరియు కుమారుడు కూడా ఉన్నారు. ఎందుకంటే వారు సత్యతిరస్కారులు.

3. సహోదరుడు అంటే జాతి సోదరుడు. అదే జాతికి చెందినవాడు. ఇంకా చూడండి, 7:65.

ఇలా అన్నప్పుడు: “ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?

125. “నిశ్చయంగా, నేను మీ పద్ధతులను పరీక్షించాను, విశ్వసనీయుడనైన సందేశహరుడను.

126. “కావున మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి.

127. “నేను దాని కొరకు మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం సర్వలోకాల ప్రభువువద్దనే ఉంది.

128. “ఏమీ? మీరు కేవలం ఆదంబరానికి ప్రతి ఎత్తైన స్థలమీద ఒక స్మారకాన్ని నిర్మిస్తారా?

129. “మరియు మీరు శాశ్వతంగా ఇక్కడే ఉండిపోతారన్నట్లు పెద్దపెద్ద కోటలు కడతారా?

130. “మరియు మీరు ఎవరినైనా పట్టుకుంటే, అతి క్రూరులై పట్టుకుంటారా?

131. “ఇకనైనా మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి.

132. “మరియు మీకు తెలిసివున్న (మంచి) పనులును, మీకు విస్తారంగా ఇచ్చిన ఆయన (అల్లాహ్) యందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి.

133. “ఆయన విస్తారంగా మీకు పనులును మరియు సంతానాన్ని అనుగ్రహించాడు:

134. “మరియు తోటలను మరియు చెలమలను.

135. “నిశ్చయంగా, మీపై ఒక మహా దినమున (పడబోయే) శిక్షకు నేను

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿١٢٦﴾

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٧﴾

أَتَعْبُدُونَ كُلَّ رِبٍِّّ إِلَّا إِلَهَ الْعَبْدُونَ ﴿١٢٨﴾

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾

وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿١٣١﴾

وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَّاكُمْ يَوْمَ تَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾

أَمَّاكُمْ بِأَنْعَامٍ وَأَنْبِيَاءٍ ﴿١٣٣﴾

وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٣٤﴾

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣٥﴾

భయపడుతున్నాను!”

136. వారన్నారు: “నీవు ఉపదేశించినా, ఉపదేశించక పోయినా మాకు అంతా సమానమే!

137. “ఇది మా పూర్వీకుల యొక్క ప్రాచీన అచారమే!”

138. “మరియు మాకు ఎలాంటి శిక్ష విధించబడదు.”

139. ఈ విధంగా, వారు అతనిని అసత్యవాదుడని తిరస్కరించారు. కావున మేము వారిని సశింపజేశాము.² నిశ్చయంగా ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలామంది విశ్వసించటం లేదు.

140. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

141. స'మూద్ జాతి, సందేశహారులను అసత్యవాదులని తిరస్కరించింది.³

142. వారి సహోదరుడు 'సాలి'హ్ వారితో ఇలా అన్నప్పుడు: “ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?”

143. “నిశ్చయంగా, నేను మీ పద్ధతులను విశ్వసనియుడనైన సందేశహారుడను.

قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَصَّيْنَا أَم لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَعَّيِّينَ

إِنْ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ

وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ

فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ

أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطُرُوقِ رَبِّهِ

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هِمْ طَيْمُ الْاِتِّفَاقِ

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

1. కాబట్టి మేము దానిని విడువలేము.

2. 'అదీ'జాతి ఒక బలవంతమైన సమాజముండేది. చూడండి 89:8 మరియు 41:15. అయినా వారు సత్యాన్ని తిరస్కరించి, దౌర్జన్యాలు చేసినందుకు నాశనం చేయబడ్డారు.

3. స'మూద్ జాతి వారి నివాసం స'తూద్ 'అరేబియాలో' 'హిబ్రీ అనే ప్రాంతంలో ఉండేది. ఆ ప్రాంతం మదాయన్ 'సాలి'హ్ అని కూడా అనబడుతుంది. వారు ఆరబ్బులు, దైవప్రవక్త ('స'అస) తబూక్ దండయాత్రకు పోయేటప్పుడు, ఈ ప్రాంతం గుండా ప్రయాణం చేశారు. అక్కడినుండి పోయేటప్పుడు తన ఒంటెను త్వరత్వరగా నడిపిస్తూ, తన అనుచరులతో అల్లాహ్ (సు.తా.)ను క్షమాపణ కోరుతూ త్వరత్వరగా ఈ ప్రాంతం నుండి సాగిపోయినారు.

4. చూడండి, 7:73 మరియు 11:61-68.

144. “కావున మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు సన్ను అనుసరించండి.

145. “నేను దానికొరకు మీ సుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం సర్వలోకాల ప్రభువువద్దనే ఉంది.

146. “ఏమీ? మీరిప్పుడు ఇక్కడ ఉన్న స్థితిలోనే సుఖశాంతులలో ఎల్లప్పుడూ వదలి వేయబడతారని అనుకుంటున్నారా?

147. “తోటలలో మరియు చెలమలలో!

148. “మరియు ఈ పొలాలలో, మాగిన పండ్లగుత్తులు గల భర్మారపుచెట్ల మధ్య!

149. “మరియు మీరు కొండలనుతొలిచి ఎంతో నేర్చుతో గృహాలను నిర్మిస్తూ ఉంటారనీ!¹

150. “అలాకాదు, అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి మరియు సన్ను అనుసరించండి.

151. “మరియు మితిమీరి ప్రవర్తించే వారి అజ్ఞలను అనుసరించకండి.

152. “ఎవరైతే, భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తిస్తున్నారో మరియు ఎన్నడూ సంస్కరణను చేపట్టరో!”

153. వారన్నారు: “నిశ్చయంగా, నీవు మంత్రజాలంతో వశపరచుకోబడ్డావు!

154. “నీవు కేవలం మా పంటి ఒక

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عِلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ

أَتُرْكُونَ فِي مَا هُمْ بِأَمِينِينَ

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

وَأَنْدَادٍ وَأَنْجَالٍ ظُلُمَاتُهَا هَضْبَةٌ

وَتَنْحُوتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَرَهِينَ

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُرْسِفِينَ

الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ

مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا فَأْتِ بِالْبَيِّنَاتِ إِنْ كُنْتَ مِنَ

1. 'తలోఉన్న': అంటే క్రొత్తగా పుట్టే భర్మార ఫలం. కొద్దిగా పెద్దదైన తరువాత దానిని బలోహాన్, అతరువాత బసెరున్, అపిదప ర'తేయిన్, చివరకు తమరున్. ఈ విధంగా వేర్వేరు స్థితులలో భర్మారఫలం పెలువబడుతోంది.

2. చూడండి, 7:74.

మానవుడవు మాత్రమే! కావున నీవు సత్య వంతుడవే అయితే, ఏదైనా అద్భుతసూచన తీసుకురా!"

155. (సాలిహ్) అన్నాడు: "ఇదిగో ఈ అడవింటే. ఇది నీరుత్రాగే (దినం) మరియు మీరు నీరుత్రాగే దినం నిర్ణయించబడ్డాయి.¹

156. "దీనికి హని కలిగించకండి. అలా చేస్తే ఒక మహాదినపు శిక్ష మిమ్మల్ని పట్టుకుంటుంది."

157. కాని వారు దాని మోకాలి నరమును కోసి చంపారు. ఆ తరువాత వారు పశ్చాత్తాపపడుతూ ఉండిపోయారు.²

158. కావున, వారిని శిక్ష పట్టుకుంది. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలామంది విశ్వసించటం లేదు.

159. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణా ప్రదాత.

160. లూ'త్ జాతి, సందేశహరులను అసత్యవాదులని తిరస్కరించింది.³

161. వారి సహోదరుడు లూ'త్ వారితో ఇలా అన్నప్పుడు: "ఏమి? మీకు దైవభీతి లేదా?

الصَّٰرِقِينَ ﴿٢٦﴾

قَالَ هَذِهِ نَاقَةُ آلِهَٰتِكُمْ رَبِّ يَوْمَ يُنْفَخُ

وَالنَّاسُ وَآبَاؤُهُمْ فَيَأْخُذُكُمْ عَذَابٌ يَّوْمَ عَظِيمٍ ﴿٢٧﴾

فَعَقَرُوهَا فَاصْبَحُوا نَدِيمِينَ ﴿٢٨﴾

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ مُّٰمِنِينَ ﴿٢٩﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٣٠﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣١﴾

إِذْ قَالَ لَهُمُ اخْرُجُوا لُوطُ الْإِسْعَوْنَ ﴿٣٢﴾

1. ఒంటె పుల్తాంతానికి చూడండి, 7:73-77.

2. వారు ఆ ఒంటెను చంపిన తరువాత 'సాలిహ్' (అ.స.) అన్నారు. మీకు మూడు రోజుల వ్యవధి మాత్రమే ఉంది. నాలుగవ రోజు వారు అల్లాహ్ శిక్ష అవతరించడం చూసి పశ్చాత్తాపపడ్డారు. కాని శిక్ష వచ్చిన తరువాత వజ్రే పశ్చాత్తాపం లాభదాయకం కాజాలదు.

3. లూ'త్ (అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 11:69-83 లూ'త్ (అ.స.) ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) యొక్క సోదరుడైన హావస్ బిన్-అబర్ కుమారుడు. అతను కూడా ఇబ్రాహీం (అ.స.) బేవత కాలంలోనే ప్రవక్తగా ఎన్నుకొనబడి, సోదోమ్ మరియు గొమొర్రాహ్ ప్రాంతాలకు పంపబడ్డారు. అవి జోర్డాన్ లో మృతసముద్రం (Dead Sea), ప్రాంతంలో ఉండేవి.

162. “నిశ్చయంగా, నేను మీ వద్దకు పంపబడిన విశ్వసనీయుడనైన సందేశహరుడను.

163. “కావున మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి.

164. “నేను దాని కొరకు మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం సర్వలోకాల ప్రభువు వద్దనే ఉన్నది.

165. “(ప్రకృతికి విరుద్ధంగా) సర్వ ప్రాణులలోకల్లా మీరే పురుషుల వద్దకు పోతారేమిటి?

166. “మీ ప్రభువు, మీ కొరకు సహవాసులు(అ'బ్వాబ్)గా పుట్టించిన వారిని విడిచిపెడుతున్నారేమిటి? అలాకాదు, మీరు హద్దులు మీరి ప్రవర్తించే జాతివారు!”¹

167. (దానికి) వారన్నారు: “ఓ లూ'త్! ఇక నీవు మానుకోకపోతే నీవు దేశంనుండి బహిష్కరించబడిన వారిలో చేరుతావు!”

168. (లూ'త్) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, మీ ఈ చేష్టలను అసహ్యించుకునే వారిలో నేనూ ఉన్నాను.”

169. (ఇలా ప్రార్థించాడు): “ఓ నా ప్రభూ! నన్నూ మరియు నా కుటుంబం వారినీ వీరి చేష్టలనుండి కాపాడు.”

170. కావున మేము అతనిని మరియు

إِنَّا لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۝

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۝

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَمَرْتُ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

إِنَّا تَوَوَّنَا الذِّكْرَ أَنْ مِنْ الْعَالَمِينَ ۝

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَنْفُسًا ۝ قَوْمٌ عَادُونَ ۝

قَالُوا لَيْسَ كَمِثْلِكَ بِأُولَٰئِكَ أَنْفُسًا مِنَ الْبَشَرِ خَالِدِينَ ۝

قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ۝

رَبِّ تَجَنَّبْ وَاقِلْ وَمَا يَأْمُرُونَ ۝

فَجَبَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ۝

1. మొదటిసారిగా చరిత్రలో స్త్రీలను విడిచి, పురుషులు - పురుషులతో రతిక్రిడ (సంభోగం) వీరే ప్రారంభించారంటారు. ఆ సగరంపెరకు, ఆ క్రియ ఈనాటికీ సొదోమి (Sodomy) అనబడుతోంది. ఈ కాలపు పశ్చిమ దేశాలలో పరస్పర అంగీకారంతో చేసే సొదోమి, లిస్పనిస్మి (Leshianism) మరియు స్త్రీ పురుషుల వ్యభిచారాలు చట్టప్రకారం నేరంకావు. ఈ సమాజం ఎటుపోతోంది?

అతని కుటుంబంవారి సందరినీ కాపాడాము .

171. వెనుక ఉండిపోయిన వారిలో కలసే పోయిన ముసలామె తప్ప!¹

172. ఆ తరువాత, మిగతా వారిని నిర్మూలించాము.

173. వారిపై ఒక వర్షాన్ని కురిపించాము. అది (ముందు) హెచ్చరించబడిన వారిపై (కురిపించబడ్డ) అతి భయంకరమైన వర్షం.²

174. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలా మంది విశ్వసించడం లేదు.

175. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే, సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

176. వస (అ'య్కహ్) వాసులు సందేశ హారులను అసత్యవాదులని తిరస్కరించారు.³

177. షు'బ్ వారితో ఇలా అన్నాడు: “ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?”⁴

178. “నిశ్చయంగా, నేను మీ వద్దకు పంపబడిన, విశ్వసనీయుడనైన సందేశహారుడను.

لَا يَحْزَنُنِي الْغَيْرِينَ

لَهُمْ مَا أَلَيْكَ الْبَاطِلُ

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا سَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

كَذَّبَ أَصْحَابُ الْمِرْيَاسِ

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

1. ముసలామె అంటే బా'తే ('అ.స.) భార్య. అమె సత్యతిరస్కారి. అమె అదే ప్రాంతవాసి. చూడండి, 7:83, 11:81, 27:57, 29:32-33 మరియు 66:10.

2. చూడండి, 11:82-83.

3. అ'య్కహ్ వాసులు అంటే, అదవివాసులు. మదీయన్ కు కొంత దూరంలో ఉన్న అదవి ప్రాంతం అ'య్కహ్ అసబదుతుందని కొందరి అభిప్రాయం. మరికొందరి అభిప్రాయం ఇలా ఉంది: అ'య్కహ్ అంటే ఒక పెద్ద చెట్టు అది మదీయన్ కు కొంత దూరంలో ఉండింది. దాని వాసులు ఆ చెట్టును ఆరాధించే వారు. షు'బ్ ('అ.స.) మదీయన్ వాసులు. కొవుస అతను మదీయన్ వాసుల సోదరుడు అని పేర్కొనబడ్డారు. చూడండి, 7:85. వారు ఈ రెండు ప్రాంతాలలో ధర్మప్రచారం చేశారు. (ఇబ్నె-కసీర్).

4. చూడండి-7:85 మరియు షు'బ్ ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 11:84-95.

179. “కావున మీరు అల్లాహ్‌యందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి!

180. “నేను దాని కొరకు మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలం అడగటంలేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం సర్వలోకాల ప్రభువువద్దనే ఉన్నది. (5/8)

181. * “మీరు (ఇచ్చినపుడు) సరిగ్గా కొలిచి ఇవ్వండి. సప్తపరిచే వారిలో చేరకండి!

182. “త్రాసుతో సరిసమానంగాతూచండి.

183. “ప్రజలకు వారి పస్తువులను తగ్గించి ఇవ్వకండి. భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తిస్తూ దౌర్జన్యపరులుగా ప్రవర్తించకండి.’

184. “మిమ్మల్ని మరియు మీకు పూర్వం గతించిన తరాల వారిని సృష్టించిన ఆ (ప్రభువు) నందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.”²

185. వారన్నారు: “నిశ్చయంగా, నీవు మంత్రజాలంతో వశపరచుకోబడ్డావు!

186. “నీవు కేవలం మా వంటి ఒక మానవుడవు మాత్రమే! నిశ్చయంగా, మేము నిన్ను అసత్యవాదులలో ఒకనిగా పరిగణిస్తున్నాము!

187. “నీవు సత్యవంతుడవే అయితే ఆకాశం యొక్క ఒక తునకను మాపై పడవేయి.”

188. (మ'ఐబ్) అన్నాడు: “మీరు చేసేది నా ప్రభువుకు బాగా తెలుసు!”

189. కాని, వారు ఆతనిని అసత్యవాడుడని తిరస్కరించారు, కావున, వారిపై చాయాకృత ఉపద్రవం (మేఘాల శిక్త) పచ్చిపడింది.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ

أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ

وَزِنُوا بِالْقِسْطِ إِنْ كُنْتُمْ مُسْئِرِينَ

وَلَا تَبْخُسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْبُوا إِلَى الْأَرْضِ مُسْتَبِدِينَ

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِيلَ الْأَوَّلِينَ

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ

وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَإِنْ نَطَّلُكَ لَإِنَّا الْكَذِبِينَ

فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ

كَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

1. చూడండి, 7:86.

2. జిబ్రిలతున్: అంటే చాలామంది లేక పెద్ద వర్గం అని అర్థం.

నిశ్చయంగా, అదొక భయంకరమైన దినపు శిక్ష!¹

190. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలామంది విశ్వసించటం లేదు.

191. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే, సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.²

192. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది సర్వ లోకాల ప్రభువు అవతరింపజేసిన (గ్రంథం).

193. దానిని సమ్మదగిన అత్మ (దూ'హుల్ అమీన్) అవతరింపజేశాడు;³

194. నీ హృదయం మీద, నీపువ్వాచ్చరిక చేసేవారిలో చేరిపోవాలని;

195. స్పష్టమైన అరబ్బీ భాషలో!⁴

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ

نَزَّلَ بِهِ الرُّوحَ الْأَمِينُ

عَلَّ قَلْبُكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ

بِلُغَةٍ أَعْرَبْنَاهُ يَوْمَئِذٍ

1. ము'అబ్ ('అ.స.) తెగవారి మీద మూడు రకాల శిక్షలు వచ్చాయి. 7:91లో భూకంపం, 11:94లో భయంకర ధ్వని, మరియు ఇక్కడ మేఘాల, రాళ్ళవర్షపు శిక్ష అని పేర్కొనబడ్డాయి. అంటే మూడురకాల శిక్షలు ఒకేసారి వచ్చాయన్నమాట. (ఇచ్చే-కసీర్).

2. దీనితో ఏడు గాథలు ముగుస్తున్నాయి. అన్నితరాల ప్రజలలో ఒకే విధమైన లక్షణాలు, స్వభావాలు ఉన్నాయి. వారంతా తమ సందేశహరుల సత్యసందేశాన్ని తిరస్కరించి వారిపై దౌర్జన్యాలు చేశారు. తమ తండ్రితాతల ధర్మాలను అపరంబించారు. 'నీ ప్రభువు శిక్షను తీసుకురా,' అన్నారు. చివరకు వారిపై శిక్ష అవతరింపజేయబడి నాశనం చేయబడ్డారు. వారి పరలోక శిక్ష సరకమే. ప్రతికాలంలో కూడా చాలామట్టుకు 'పదవారూ', తక్కువ ఆర్థిక, సామాజిక స్థానాలకు చెందిన వారే ప్రపక్తలను మొట్టమొదట అనుసరించారు. అందుకే స్వర్గంలో ఎక్కువగా ఇలాంటి వారే ఉంటారు.

3. ఏ విధంగానైతే పూర్వపు వైషప్రపక్తల మీద జిబ్రీల్ ('అ.స.) ద్వారా దివ్యజ్ఞానం అవతరింపజేయబడిందో, అదే విధంగా ము'హమ్మద్ ('స'అస) పైన కూడా ఈ ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడింది. అతను నిరక్షరాస్యుడయినా, పూర్వ ప్రపక్తల గాథలు వినిపించటమే ఖుర్ఆన్ దివ్యావతరణకు నిదర్శనం. అర్ దూ'హుల్ అమీన్: సమ్మదగిన అత్మ, అంటే జిబ్రీల్ ('అ.స.).

4. చూడండి 14:4 ఇతర 'అరబ్ ప్రపక్తలు ఇస్మీ'యీల్, హూద్, 'సాలి'హ మరియు ము'అబ్ 'అలైహిముస్సలామేలు. పీఞూ మరియు అరమాయిక్ ప్రాచీన 'అరబ్బీ భాషలే! ఇతర దివ్యగ్రంథాలు ఆయా సంఘాలవారి కొరకు అవతరింపజేయబడి ఉండెను. 'అరబ్బీ భాషలో ఉన్న ఈ ఖుర్ఆన్ చివరి దివ్యగ్రంథం మరియు ఆధునిక కాలంలో వచ్చింది. ఇప్పుడు భూగోళమంతా ఒక గ్రోబల్ విల్లేజ్ గా మారిపోయింది, కాబట్టి ఈ ఖుర్ఆన్ సర్వలోకాల వారికి మాధ్యమికంగా చివరి

196. విశ్వయంగా, దీని (ప్రస్తావన) పూర్వ దివ్యగ్రంథాలలో ఉంది.¹

197. ఇస్రాయిల్ సంతతి వారిలోని విద్వాంసులు² ఈ విషయాన్ని ఒప్పుకోవటం వారికొక సూచనగా సరిపోదా?

198. ఒకవేళ మేము దీనిని 'అరబ్ కాని వానిపై అవతరింపజేసి ఉంటే!

199. అతను దానిని వారికి చదివి వినిపించినా వారు దానిని విశ్వసించేవారు కారు.³

200. ఈ విధంగా, మేము దీనిని (తిరస్కారాన్ని) ఆవరాధుల హృదయాల లోనికి దిగిపోయేలా చేశాము.

201. కఠినశిక్షను చూడనంతవరకు వారు దీనిని విశ్వసించరు.

202. అది వారికి తెలియకుండానే అకస్మాత్తుగా వచ్చిపడుతుంది.

203. అప్పుడు వారంటారు: "ఏమీ? మాకు కొంత వ్యవధి ఇవ్వబడుతుందా?"⁴

وَلَهُ لَيْلِيُّ نُبَرِّئُ الْوَالِينَ ۝

أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنْ تَأْتِيَهُمْ طُوفَانٌ مِنْ رَبِّهِمْ أَنْ تَكُونَ فِيهِمْ أَهْلًا ۝

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْْيِينَ ۝

فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ ۝

كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ۝

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ۝

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّهِمْ يُكَذِّبُونَ ۝

فَيَقُولُوا هَلْ عَنَّا مُنْظَرٌ ۝

దివ్యగ్రంథంగా పరిపఠింపబడింది. చూడండి, 7:158 మరియు 25:1. ఈ ఖుర్ఆన్ 14 పందల సంపత్తురాలు గడిచినా దాని అసలు రూపంలో ఉండి, ఆందులో ఏ ఒక్క అక్షరపు మార్పు కూడా లేకుండా భద్రపరచబడింది. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) వాగ్దానం. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇష్టంతో ఇది అప్పుడు ప్రపంచంలోని వివిధ భాషలలో అనువాదం చేయబడుతోంది. అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహంతో సత్యాన్ని అర్థంచేసుకోగల వారు, దీనిని అర్థంచేసుకొని, సత్యధర్మాన్ని (ఇస్లాంను) స్వీకరించి శాశ్వతంగా స్వర్గవాసానికి అర్హులయ్యే మార్గాన్ని అపలంబిస్తున్నారు.

1. ఈ ప్రస్తావన కొరకు చూడండి, 2:42 మరియు ద్వితీయోపదేశ కాండము- (Deuteronomy), 18:15,18 మరియు యోహాను-(John), 14:16.

2. ఉదాహరణకు: 'అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె-సల్లాం, కా'బ్ ఇబ్నె మాలిక్ మరియు ఇతర మదీనా యూద విద్వాంసులు ఈ విషయం తెలుసుకొని ఇస్లాం స్వీకరించారు. ఈ రోజు వరకు కూడా ఎంతో మంది యూద మరియు క్రైస్తవ విద్వాంసులు ఈ విషయం తెలుసుకొని ఇస్లాం స్వీకరిస్తున్నారు.

3. చూడండి, 41:44.

4. శిక్ష వచ్చిన తరువాత వ్యవధి ఇవ్వబడదు మరియు అప్పుడు చేసే ప్రార్థన కూడా అంగీకరించబడదు. చూడండి, 23:85.

204. ఏమీ? మా శిక్ష శీఘ్రంగా రావలెనని వారు కోరుతున్నారా?¹

205. చూశావా? మేము కొన్ని సంవత్సరాలు వారికి (ఈ జీవితంలో) సుఖసంతోషాలతో గడిపే వ్యవధినిచ్చినా!

206. తరువాత వాగ్దానం చేయబడినది (శిక్ష) వారిపైకి వచ్చినపుడు,

207. వారు అనుభవిస్తూ ఉండిన సుఖ సంతోషాలు వారికేమీ పనికిరావు.²

208. మరియు - హెచ్చరిక చేసేవారిని (ప్రవక్తలను) పంపనిదే - మేము ఏ సగరాన్ని కూడా నాశనం చేయలేదు!

209. హెతబోధ నివ్వటానికి; మేము ఎన్నడూ అన్యాయస్థులనుగా ప్రవర్తించలేదు.³

210. మరియు దీనిని (ఈ దివ్యగ్రంథాన్ని) తీసుకొని క్రిందికి దిగిన వారు పైతానులు కారు.

211. మరియు అది వారికి తగినది కాదు; వారది చేయలేరు.

212. వాస్తవానికి, వారు దీనిని వినకుండా దూరంగా ఉంచబడ్డారు.

213. కావున అల్లాహ్ తోపాటు మరొక ఆరాధ్యదైవాన్ని వేడుకోకు, అలాచేస్తే నీవుకూడా శిక్షింపబడేవారిలో చేరిపోతావు.

214. మరియు నీ దగ్గరి బంధువులను హెచ్చరించు;

أَفَلَمَّا بَيْنَا يَسْتَعْجِلُونَ

أَفَرَأَيْتَ إِنَّمَا مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ

ثُمَّ جَاءَهُمْ تَأْلِيمًا يُوعَدُونَ

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَسْعَوْنَ

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَوْمٍ إِلَّا لَهَا مُتَدِرُونَ

ذِكْرَىٰ وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ

وَمَا تَكُنَّا لَهُ الشَّيْطَانُ

وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ

إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعَزُونَ

فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ تَكُونَ مِنَ الْمُعَذِّبِينَ

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ

1. ఈ శిక్ష కోరిన దానికి చూడండి, 6:57 మరియు 8:32.

2. చూడండి, 2:96.

3. చూడండి, 6:131, 15:4, 20:134, 17:15, 28:59 అల్లాహ్ (సు.త.), హెచ్చరిక చేయటానికి ప్రవక్తలను పంపనిదే ఏ సమాజాన్ని కూడా నాశనం చేయలేదు.

215. విశ్వాసులలో నిన్ను అనుసరించే వారిపై నీ కనికరపు రెక్కలను చాపు.¹

216. ఒకవేళ వారు నీపట్ల అవిధేయత చూపితే వారితో అను: “మీరు చేసే కార్యాలకు నేను బాధ్యుడనుకాను.”

217. మరియు ఆ సర్వశక్తిమంతుడు, ఆపార కరుణాప్రదాత మీద నమ్మకం ఉంచుకో!

218. ఆయన నీవు నిలిచినప్పుడు, నిన్ను చూస్తున్నాడు.²

219. మరియు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేసేవారితో, నీ రాకపోకడలను కూడా!

220. నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

221. షైతాన్లు ఎపరిపై దిగుతారో నేను మీకు తెలుపనా?

222. వారు అసత్యవాదులైన పాపాత్ములపై దిగుతారు;

223. గాలి వార్తలను చెవులలో ఊదుతారు;³ మరియు వారిలో చాలామంది అసత్యవాదులే!

224. మరియు మార్గభ్రష్టులే కవులను అనుసరిస్తారు.⁴

وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢١٥﴾

إِنِّ عَصَوْتَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢١٦﴾

وَكُوِّنْ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحِيمِ ﴿٢١٧﴾

الَّذِي يَرَاكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٢١٨﴾

وَيَقْلِبُكَ فِي السُّجُودِ ﴿٢١٩﴾

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٢٢٠﴾

هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَىٰ مَن تَكْفُرُ الشَّيَاطِينُ ﴿٢٢١﴾

تَكْفُرُ عَلَىٰ كُلِّ بَاطِلٍ أَكْثَرُ مِنِّي ۖ أَتَدَّبَّرُونَ ﴿٢٢٢﴾

يَتْلُونَ السَّمْعَ وَالْأَنفَ هُمْ كَذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿٢٢٤﴾

1. చూడండి, 17:24.

2. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు: “నీవు సమా'జ్‌లో నిలిచినప్పుడు.” అని అంటారు.

3. అంటే ఆ షైతానులు తమను వినేవారి చెవులలో వినీవినని బూటకపు మాటలను ఊదుతారు.

4. చూడండి, 36:69. ఆ కాలపు కొందరు 'అరబ్బులు ఈ ఖుర్ఆన్‌ను ము'హమ్మద్ ('స'అస) రచించిన కవితగా ఆపోహపడ్డారు. అందుకే ఈ ఆయత్‌లో కవులను అనుసరించే వారు మార్గభ్రష్టులని అల్లాహ్ (సు.తా.) విశదీకరించాడు. ఈ ఖుర్ఆన్ దివ్యజ్ఞానం (వ'హ్) కాబట్టి ఖుర్ఆన్‌లో: “దీనివంటి ఒక్కసూరహ్ సయినా మీరంతాకలసి రచించితినుకురండి.” అని సవాలు (Challenge) చేయబడింది. కానీ ఇంతవరకు ఎవ్వరుకూడా దానిని పూర్తిచేయలేక పోయారు.

225. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా వారు (కవులు) తమ కవిత్వంలో ప్రతి విషయాన్ని ఉద్దేశ రహితంగా (ప్రశంసిస్తూ) ఉంటారని,

226. మరియు నిశ్చయంగా, వారు తాము అచరించని దానిని చెప్పుకుంటారని;

227. కాని, (వారిలో) విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేస్తూ, అల్లాహ్ ను ఆమితంగా స్మరించే వారూ మరియు - తమకు అన్యాయం జరిగినప్పుడే - ప్రతీకారచర్య తీసుకునేవారు తప్ప! అన్యాయం చేసేవారు తమ పర్యవసానం ఏమిటో త్వరలో తెలుసుకోగలరు. (3/4)

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَكَرَّ وَاللَّهُ
كَرِيمًا وَإِنَّا نَصْرُوهُمْ إِنَّا لَبَعِيدٌ مَا ظَلَمُوا أَوْ سَيَعْلَمُ
الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ

1. కవులు చాలామందికి ఊహగానాలే చేస్తుంటారు. కాబట్టి కవిత్వంలో స్వవిరుద్ధమైన వ్యాఖ్యానాలు ఉంటాయి. వారి వివరణ లక్ష్యంచేసింది, ప్రమింపజేసింది. కాని ఖుర్ఆన్ మానవులను సత్కమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేయటానికి అవతరింప జేయబడింది. అల్లాహ్ (సు.త.), మానవుని స్పష్టికర్త అవతరింపజేసిన మానవుని యొక్క నిర్దేశక గ్రంథమే (Operation Manual) ఈ ఖుర్ఆన్. ఇది మానవునికి మార్గదర్శిని.
2. ఇక్కడ ఆ కవులకే, కవిత్వం చేసే అనుమతి ఇవ్వబడింది, ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో మరియు అల్లాహ్ (సు.త.)ను ఆమితంగా ప్రార్థిస్తారో మరియు ఊహగానాలు చేయక సత్కారధారంపై కవిత్వం చేస్తారో! ఉదాహరణకు: 'హస్సాన్ బిన్ సా'దిత్ (ర'ది.అ.), తన కవిత్వంతో సత్కతిరస్కారుల కవితానికి తగిన బహు ఇచ్చేవారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) అతనితో అనేవారు: 'ఈ సత్కతిరస్కారులకు బహువిప్య, జిబ్రీల్ (అ.స.) నీకు తోడ్పడు గాక!' ('స'హ'హ్ బు'ఖరీ). దీనితో వ్యక్తమయ్యేది ఏమిటంటే సత్కతిరస్కారులకు బహువిప్యలానికి, సత్కారధారంగా చేసే కవిత్వం మరియు సత్కాన్ని, తాహిద్ను మరియు సున్నతను స్థాపించటానికి చేసే కవిత్వం ధర్మసమ్మతమైనదే!

27. సూరహ్ అస్-సమ్మి

سُورَةُ النَّحْلِ

నమలున్: చీమలు. ఈ సూరహ్‌లో చీమల సంభాషణ పేర్కొనబడింది కావున దీనికి ఈ పేరు ఇవ్వబడింది. ఇది 18వ అయత్‌లో ఉంది. దీని మరొకపేరు 'తా సీన్', అని కూడా ఉంది. ఇది మొదటి అయత్‌లో ఉంది. ఈ సూరహ్ 26వ సూరహ్ తరువాత మధ్య మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 93 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * తా సీన్. ఇవి దివ్యఖుర్ఆన్ అయతులు మరియు ఇది ఒక స్పష్టమైన గ్రంథము.¹

2. ఇవి విశ్వాసులకు మార్గదర్శకత్వంగానూ మరియు శుభవార్తలు ఇచ్చేవిగానూ ఉన్నాయి.

3. ఎవరైతే సమాజ స్థాపనార్థం మరియు విధిదానం ('జకాత్') ఇస్తారో మరియు పరలోక జీవితాన్ని సమ్ముతారో!

4. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే పరలోక జీవితాన్ని విశ్వసించరో, వారికి మేము వారి చేష్టలను ఆకర్షణీయమైనవిగా చేశాము. అందువల్ల వారు అంధులవలె దారితప్పి తిరుగుతూ ఉంటారు.²

5. ఇలాంటి వారికి చెడ్డ శిక్ష ఉంది. మరియు చివరకు వారే అందరికంటే ఎక్కువగా సప్తపడేవారు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسٓ تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ

هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ يُبْتَلَوْنَ

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ بِالْآخِرَةِ زَيْتًا لَهُمْ
أَعْمَالُهُمْ فَهُمْ فِيهَا يَصْمَوْنَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي
الْآخِرَةِ هُمْ الْخُسْرَاءُ

1. ఇటువంటి అయత్ కొరకు చూడండి, 12:1.

2. పరలోక జీవితాన్ని సమ్ముని వారు తమ భౌతిక మరియు అర్థిక లాభాలకే ప్రాధాన్యత నిస్తారు. కాబట్టి వారికి వారి దుష్టచేష్టలు ఆకర్షణీయమైనవిగా కనిపిస్తాయి. దానివల్ల వారు మరింత మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిపోతారు. జిన్నాసులకు మరియు మానవులకు, సత్వాసత్వాలనూ, మంచితోలులనూ గుర్తించే విచక్షణా శక్తి ఇవ్వబడింది కాబట్టి వారు తమ కర్మలకు తామే భాధ్యులవుతారు. అల్లాహ్ (సు.తా.) తనను తాను సరిదిద్దుకోవటానికి ప్రయత్నించేవానికి సన్మార్గం చూపుతాడు. మరియు బుద్ధిపూర్వకంగా దుర్మార్గాన్ని అవలంబించేవాడిని, వాడి దుర్మార్గంలో పడలుతాడు. చూడండి, 2:7.

6. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా నీవు ఈ ఖుర్ఆన్ ను, మహా వివేకపంతుడు, సర్వజ్ఞుడు అయిన (అల్లాహ్) నుండి పొందుతున్నావు.

7. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) మూసా తన ఇంటివారితో: “నిశ్చయంగా నాకు ఒక అగ్ని కనిపిస్తోంది.¹ నేను దానినుండి మీ వద్దకు ఏదైనా వార్తను తీసుకువస్తాను లేదా మీరు కాచుకోవడానికి మండే కొరివైనా తీసుకువస్తాను.” అని అన్నాడు.

8. కాని అతడు అక్కడికి చేరినప్పుడు ఒక ధ్వని ఇలా వినిపించింది: “ఈ అగ్నిలో ఉన్న వానికి మరియు దాని పరిసరాలలో ఉన్న వానికి శుభాలు కలుగు గాక! సర్వలోకాలకు ప్రభువైన అల్లాహ్ సర్వలోపాలకు ఆతీతుడు.

9. “ఓ మూసా! నిశ్చయంగా అయన, అల్లాహ్ ను నేనే! సర్వశక్తిమంతుడను, మహా వివేకపంతుడను.

10. “నీ చేతికర్రను పడవేయి!” అతను దానిని (పడవేసి) చూశాడు. అది పామువలె కదలసాగింది.² అతడు వెనుదిరిగి చూడకుండా పరుగెత్తసాగాడు. (అల్లాహ్ అన్నాడు): “ఓ మూసా! భయపడకు³ నిశ్చయంగా, నా సన్నిధిలో సందేశహరులకు ఎలాంటి భయం ఉండదు.

11. “కాని ఎవడైనా తప్పు చేస్తే తప్పు! ఆ తరువాత అతడు దానికి బదులుగా మంచి

وَإِنَّكَ لَتَلْقَىٰ الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنْكَ بِحِكْمٍ عَلِيمٍ ۝

إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ نَارًا سَائِغًا فِيهَا سَمَاءًا ۝
يَعْرِى أَوْ يَنْبُشْهَا بِقَبَسٍ أَلَكُمُ تَصَاطُفُونَ ۝

فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَنَ اللَّهُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

يُوسَىٰ إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

وَالَّذِي عَصَاكَ فَلَمَّا رَاها تُهْرِكُهَا جَاءَ مِنْ قِبَلِكُمْ
مَذْيَبٌ أَوْ لَمْ يَعْلَبْ يَهُوسَى لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخْلُفُ
لَدُنِّي الْمُرْسَلُونَ ۝

إِلَّا مَنْ ظَلَمَكُمْ بِدَلٍّ حُضْنًا بَعْدَ سَوْءٍ قَرَأَ ۝
عَفْوٌ رَحِيمٌ ۝

1. చూడండి, 20:10.

2. చూడండి, 20:17-21.

3. దీనితో తెలిసేదెమిలంటే ప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదు. వారు కూడా సాధారణ మానవుల వలె భయపడవచ్చు!

వసులు చేస్తే!¹ నిశ్చయంగా, నేను క్షమించేవాడను, కరుణాప్రదాతను.

12. “ఇక నీ చేతిని నీ చేబుల్ పట్టి (తీయి), అది ఎలాంటి లోపం లేకుండా తెల్లగా (ప్రకాశిస్తూ) బయటికి వస్తుంది.² ఈ తొమ్మిది అద్భుత సూచనలు (ఆయాత్) తీసుకొని నీవు ఫిర్ బాన్ మరియు అతని జాతి వారి వద్దకు వెళ్ళు.³ నిశ్చయంగా, వారు అవిధేయులై పోయారు!”

13. కాని వారి ముందుకు మా ప్రత్యక్ష సూచనలు వచ్చినపుడు వారు: “ఇది స్పష్టమైన మాయాజాలమే!” అని అన్నారు.⁴

14. మరియు వారి హృదయాలు వాటిని అంగీకరించినా వారు అన్యాయంగా, అహంకారంతో తిరస్కరించారు. ఇక చూడు ఆ దౌర్జన్యపరుల గతి ఏమయిపోయిందో!

15. మరియు వాస్తవంగా, మేము దావూద్ మరియు సులైమాన్ లకు జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాము.⁵ వారిద్దరు అన్నారు: “విశ్వాసులైన తన అనేక దాసులలో, మా ఇద్దరికీ ఘనతను ప్రసాదించిన ఆ అల్లాహ్ యే సర్వస్వోత్తాలకు అర్హుడు!”

16. మరియు సులైమాన్, దావూద్ కు వారసుడయ్యాడు.⁶ మరియు అతను

وَادْخُلْ يَدَاكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجَ بَيْضًا مِّنْ عَيْرِ
سُوءٍ مِّنِّي يَتَوَلَّى إِلَيَّ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ أَنَّهُمْ
كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿١٢﴾

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ آيَاتُنَا مُبْهَرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ
مُّبِينٌ ﴿١٣﴾

وَحَمْدُ رَبِّهَا وَاسْتَفْتَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلُمًا وَعُلُوًّا
كَأَنَّهُمْ كَانُوا عَاقِبَةُ الْمُتْسِدِينَ ﴿١٤﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عَلِيمًا وَفَعَّلْنَا
الَّذِي نَفْسُنَا عَلَىٰ كَيْدٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عَلِمْنَا

1. ఒకడు పొపించేసి, దాని తరువాత హృదయపూర్వకంగా పశ్చాత్తాపపడి క్షమాభిక్ష వేడుకుంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనిని క్షమించవచ్చు! బహుశా మూసా (అ.స.) పల్ల అనుకోకుండా బరిగెస ఫిర్ బాన్ జాతివాని హత్య గురించి ఈ ఆయత్ చెప్పుతోంది. చూడండి, 28:15-17.

2. చూడండి, 7:108.

3. ఆ తొమ్మిది అద్భుత సంకేతాల కొరకు చూడండి, 17:101.

4. చూడండి, 10:76.

5. జ్ఞానం; అల్లాహ్ (సు.తా.) తన ప్రవక్తలకు ప్రసాదించే గొప్ప బహుమానం.

6. అంటే ప్రవక్తపదవి యొక్క వారసత్వం. ఎందుకంటే దావూద్ (అ.స.)కు ఇతర కుమారులుండిరి.

(సులైమాన్) అన్నాడు: “ఓ ప్రజలారా! మాకు పక్షులభాష నేర్పబడింది. మరియు మాకు ప్రతివస్తువు ఒసంగబడింది. నిశ్చయంగా, ఇది ఒకసప్తమైన (అల్లాహ్) అనుగ్రహమే!”

17. మరియు సులైమాన్ కొరకు జిన్నాతుల,¹ మానవుల మరియు పక్షుల సైన్యాలు సమీకరింపబడి ఉండేవి. తరువాత వాటిని తమతమ స్థానాల ప్రకారం పరుసలలో పెట్టి (బయలుదేరారు)!

18. చివరకు వారు చీమల లోయ (కనుమ)కు చేరుకున్నప్పుడు ఒక చీమ ఇలా అన్నది: “ఓ చీమలారా! మీరు మీ ఇండ్లలోకి ప్రవేశించండి, లేకపోతే సులైమాన్ మరియు అతని సైనికులు - వారికి తెలియకుండానే - మిమ్మల్ని నలిపివేయవచ్చు!”²

19. (సులైమాన్) దాని మాటలకు చిరు నవ్వు నవ్వి ఇలా అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు సన్ను - నాకూ మరియు నా తల్లి దండ్రులకు చూపిన అనుగ్రహాలకు - కృతజ్ఞత తెలిపే వానిగా³ మరియు నీకు సచ్చే సత్కార్యాలు చేసేవానిగా, ప్రోత్సాహపరచు. మరియు నన్ను నీ కారుణ్యంతో సద్వర్తనులైన నీ దాసులలో చేర్చుకో!”⁴

مَنْطِقَ الظِّمْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ
الْقَصْدُ الْبَیِّنُ ﴿١٧﴾

وَجَعَلْنَا لِكُلِّ فِرْعَوْنَ جُودًا مِنَ الْيَمِّ وَالْأَنْهَارِ وَالْظُّمْرِ
فِي مَوَاقِعِهِ ﴿١٨﴾

حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ تَمَلُّهُ يَٰأَيُّهَا
النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسْكِنَكُمْ لَا يَحْطَبَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ
وَجُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٩﴾

فَتَسَبَّحَ صَاحِبًا مِنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْعِظِي
أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ
وَالِدَتِي وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأُدْخِلْنِي
رَحْمَتِكَ فِي الْعِبَادِ الصَّالِحِينَ ﴿٢٠﴾

కాని వారు ప్రవక్తలు కాలేదు. ప్రవక్త(అ.స.)లు వదలిపోయిన ధనసంపత్తులు ‘సదఖ’ అంటే దానాలుగా పరిగణింపబడతాయి. (‘సహీహ్ బుఖారీ).

1. ఖుర్ఆన్ అవతరణా (క్రమంలో 114:6లో మొదటిసారి జిన్నాతుల పేరు వచ్చింది.

2. దీనితో వ్యక్తమయ్యేది ఏమిటంటే సులైమాన్(అ.స.)కు పశుపక్షుల భాషలు అర్థమయ్యేవి. కాని అతనికి అగోచరజ్ఞానం లేదు. అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరెవ్వరికీ అగోచరజ్ఞానం ఉండదు. ఈ విషయం ముందు రాబోయే వడ్రంగిపట్ట కథవల్ల తెలుస్తోంది.

3. చూడండి, 38:31-33.

4. దీనితో వ్యక్తమయ్యేది ఏమిటంటే సద్వర్తనులైన విశ్వాసులకే స్వర్గం లభిస్తుంది. మరియు ఎవడు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహం లేనిదే స్వర్గంలో ప్రవేశించలేడు. దైవప్రవక్త

20. మరియు (ఒక రోజు) అతను పక్షులను పరిశీలిస్తూ ఇలా అన్నాడు: “ఏమిటీ నాకు వద్రంగిపెట్ట (హుద్‌హుద్) కనిపించడం లేదే! అది ఎటు అదృశ్యమై పోయింది?”

21. “నేను దానిని కఠినంగా శిక్షిస్తాను. లేదా దానిని కోసివేస్తాను. అది నాకు సరైన కారణం చూపితేనే తప్ప!”

22. ఆ తరువాత ఎంతోసేపు గడవక ముందే అది వచ్చి ఇలా అన్నది: “నీకు తెలియని విషయమొకటి నేను తెలుసుకొని వచ్చాను. నేను నలాను గురించి ఒక నమ్మకమైన వార్తను నీకొరకు తెచ్చాను.”

23. “విశ్వయంగా, నేను అక్కడ ఒక స్త్రీని చూశాను. ఆమె వారిపై (రాణిగా) పరిపాలన చేస్తుంది. ఆమెకు ప్రతివస్తువు ఒసంగబడి ఉంది. ఆమె దగ్గర ఒక గొప్ప సింహాసనం ఉంది.

24. “మరియు నేను ఆమెను మరియు ఆమె జాతివారిని అల్లాహ్ ను పదలి సూర్యునికి సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయటం చూశాను మరియు షైతాన్ వారి కర్మలను, వారికి మంచివిగా తోచేటట్లు చేశాడు. కావున వారిని సన్మార్గం నుండి నిరోధించాడు, కాబట్టి వారు సన్మార్గం పొందలేక పోతున్నారు.

وَقَفَّيْنَا الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهَدْيَ هَذَا
كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾

لَعَدَّيْبُكَ عَذَابًا شَدِيدًا أَلَا أَدَّبُكَ أَوْلَىٰ أَتَيْنِي
بِسُلْطَنٍ مُّبِينٍ ﴿٢١﴾

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ حِطَ بِهِ
وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَأٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ
شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

وَجَدَتْهُمَا قَوْمًا مَّسْجُودُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَرَبِّ آلِ الْاِنْسَانِ اَلشَّيْطَانُ اَعْمَا لَهُمْ قَصَدًا هُمْ عَنْ السَّبِيلِ
فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾

(స'అస) ప్రవచనం: 'మీరు సన్మార్గం మీద మరియు సత్వం మీద ఉండండి. మరియు జ్ఞాపకముంచుకోండి. ఏ వ్యక్తి కూడా కేవలం తన సత్కార్యాలవల్లనే స్వర్గాన్ని పొందలేడు.' అప్పుడు అనుచరు(ర'ది.అస్తుమ్)లు అన్నారు: 'ఓ సందేశహరుడా (స'అస)! మీరు కూడానా?' అతను బహువిచారు: 'అవును నేను కూడా! అల్లాహ్ (సు.తా.) కరుణించే వరకు నేను కూడా స్వర్గంలో ప్రవేశించలేను.' (స. బు'ఖారీ, సం. 6467, 'స. ముస్లిం 217).

1. చూడండి, 34:15. సబా' ఒక ప్రఖ్యాత వ్యక్తి పేరు మీద, ఒక తెగ, ఒక పట్టణం మరియు దేశపుపేరు పెట్టబడింది. అది యమన్ ప్రాంతంలో ఉండేది. అది మ'అరిబ్ యమన్ అనే పేరుతో కూడా పిలువబడింది. ఆ సమయంలో దాని పౌరుకురాలు (రాణి) ఒక స్త్రీ. ఆమెపేరు బిల్కీస్ అని అంటారు. దాని రాజధాని మ'అరిబ్. వారు సూర్యుణ్ణి పూజించేవారు. (ఫ'త్త్ అర్-ఖదీర్).

25. “అందుకే వారు - ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ దాగివున్న వాటిని బయటికి తీసేవాడూ మరియు మీరు దాచేవాటిని మరియు వ్యక్తపరిచేవాటిని ఎరుగు వాడూ అయిన - అల్లాహ్ కు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయటం లేదు.

26. “అల్లాహ్! అయిన తప్పమరొక ఆరాధ్య దైవం లేదు. అయినే సర్వోత్తమ సింహాసనానికి (‘ఆర్థకు) ప్రభువు.” 7/8)

27. * (సులైమాన్) అన్నాడు: “నీవు సత్యం పలుకుతున్నావో, లేదా అబద్ధాలాడేవారిలో చేరినవాడవో, మేము ఇప్పుడే చూస్తాము.

28. నా ఈ ఉత్తరం తీసుకొని పో! దీనిని వారిపద్ధ పడవేయి, తరువాత వారి సుండి ఒక వైపుకు తొలగిపోయి వారేమి సమాధాన మిస్తారో చూడు.”

29. (రాణి) అన్నది: “ఓ నా ఆస్థాన నాయకులారా! ఇదిగో నా వైపుకు ఒక విశేషమైన ఉత్తరం పంపబడింది.

30. “నిశ్చయంగా, ఇది సులైమాన్ దగ్గర నుండి వచ్చింది. మరియు ఇది: ‘అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో,’ ప్రారంభించబడింది”

31. “(ఇందులో ఇలా వ్రాయబడి ఉంది): ‘నా పై అధిక్యతను చూపకండి. నా సన్నిధిలోకి అల్లాహ్ కు విధేయులు(ముస్లింలు) అయిరండి.’”¹

الَّذِينَ يُخْرِجُ الْغَبَّ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾

أَلَيْسَ لَكَ الْإِلَهُ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٢٦﴾

قَالَ سَتَنْظُرُ أَصَدَقْتُمْ أَمْ كُنْتُمْ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾

إِذْ هَبَّ بِكُنْيَا هَذَا قَالَتْ هَذَا لَيْسَ إِلَهُكُمْ ثُمَّ تَوَلَّى عَنْهُمْ
فَانْظُرُوا مَا آتِي جَعُونَ ﴿٢٨﴾

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَى الْإِنْفِ إِلَى كِتَابِ كُرْهُو ﴿٢٩﴾

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِإِذْنِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾

الَّذِينَ أَعْلَوْا عَلَيَّ وَاتَّبَعَتْنِي مُسْلِمِينَ ﴿٣١﴾

1. సబ్ వాసులు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వదిలి సూర్యుణ్ణి పూజించేవారు. (ఆయత్లు 24-25) కావున సులైమాన్ ('అ.స.) ఒక ప్రవక్త కాబట్టి వారిని అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయులవటానికి ఆహ్వానించారు. (చూడండి, 44:19) ఇదే విధంగా మహా ప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) కూడా అయిన కాలపు రాజులను ఇస్లాం స్వీకరించటానికి, ఆహ్వానపత్రాలు పంపారు.

32. (రాణి) అన్నది: “ఓ నాయకులారా! ఈ విషయంలో మీరు నాకు సలహా ఇవ్వండి. నేను ఏ విషయంలోనూ, మీరు లేనిదే ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోనే!”

33. వారిలా జవాబిచ్చారు: “మనం చాలా బలవంతులం. మరియు గొప్ప యుద్ధ సిఫుజులం, కాని నిర్ణయం మాత్రం నీదే! కావున, నీవు ఏమి ఆజ్ఞాపించదలచుకున్నావో ఆలోచించు!”

34. (రాణి) అన్నది: “రాజులు ఏ దేశంలోనైనా జొరబడినప్పుడు, వారందులో కల్లోలం చేకెత్తిస్తారు మరియు అక్కడి గౌరవనీయులైన ప్రజలను అవమానపరుస్తారు. వీరు కూడా అదేవిధంగా చేయవచ్చు!”

35. “కావున నేను తప్పక, వారి పద్దకు ఒక కాసుకను పంపుతాను. ఆ తరువాత నా దూతలు ఏమి జవాబుతెస్తారో చూస్తాను.”

36. (రాయబారులు) సులైమాన్ పద్దకు వచ్చినపుడు, అతను అన్నాడు: “ఏమీ? మీరు నాకు ధనసహాయం చేయదలచారా? అల్లాహ్ నాకు ఇచ్చింది, మీకు ఇచ్చిన దానికంటే ఎంతో ఉత్తమమైనది. ఇక మీ కాసుకతో మీరే సంతోషపడండి!”

37. (సులైమాన్ అన్నాడు): “నీవు వారి పద్దకు తిరిగిపో, మేము వారిపైకి గొప్ప సేనలతో వస్తాము. వారు వాటిని ఎదిరించ జాలరు. మేము వారిని పరాభవించి అచ్చటి నుండి వెడలగొద్దాము. మరియు వారు అవమానితులై ఉండిపోతారు.”

38. (తరువాత సులైమాన్) ఇలా అన్నాడు: “ఓ నాయకులారా! వారు అల్లాహ్ కు విధేయు (ముస్లిం)లై రాకముందే, అమె సింహాసనాన్ని

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّى تَشْهَدُونَنِي ۝

قَالُوا هَئِنِ أُولُوا أَقْوَىٰ وَلَوْ أَلْبَأْسَ سَيْبِيهَا ۖ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانْظُرِي مَاذَا أَنَا مُرِيدٌ ۝

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا آيَةً أَهْلِهَا ۚ أَذِلَّةٌ مَّا كُنَّا لَكَ بِفَعْلُون ۝

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنْظُرَ لَهُ لِمَ يَرْسِلُ الْمُرْسَلُونَ ۝

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَانَ قَالَ أَتُمِدُّوَنِى بِمَالٍ قَبْلِ أَن يَبْلُغَنِي اللَّهُ خَلَاءَ مِمَّا أَلْهَمَكُمْ ۚ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ۝

رُجِعَ إِلَيْهِمْ فَلَمَّا أَتَتْهُمْ حُجُوجُ الْأَقْبَلِ لَهُمْ يَوْمَهَا وَلُخِرَ بِهِمْ مِنْهَا أَذِلَّةٌ وَهُمْ صَاغِرُونَ ۝

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ إِنِّي أُمِرْتُ بِهَا فَبَلِّغُوا عَنْهُ الْمُسْلِمِينَ ۝

నా దగ్గరకు మీలో ఎవరు తేగలరు?"

39. జిన్నాతులలో బలిష్ఠుడైన ఒకడు ఇలా అన్నాడు: "నీవు నీ స్థానంనుండి లేపకముందే నేను దానిని తీసుకువస్తాను. నిశ్చయంగా నేను ఇలాచేసే బలం గలవాడను, నమ్మదగిన వాడను!"

40. గ్రంథ జ్ఞానంగల ఒకతను ఇలా అన్నాడు: "నేను కసురెప్పపాటు కాలంలో దానిని నీ వద్దకు తేగలను!" ఆ తరువాత (సులైమాన్) దానిని వాస్తవంగా తనముందు పెట్టబడి ఉండటాన్ని చూసి ఇలా అన్నాడు: "ఇది నా ప్రభువు అనుగ్రహం. నేను కృతజ్ఞతలు చూపుదునా లేక కృతఘ్నుడనవుదునా అని పరీక్షించటానికి ఇలా చేయబడింది. కృతజ్ఞతలు తెలిపేవాడు, నిశ్చయంగా తన మేలుకొరకే కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటాడు. కాని ఎవడైనా కృతఘ్నుతకు పొల్చుడితే, నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు స్వయంసమృద్ధుడు, పరమదాత! (అని తెలుసుకోవాలి)."

41. (సులైమాన్) అన్నాడు: "ఆమె గుర్తించలేకుండా ఆమె సింహాసనపు రూపాన్ని మార్చివేయండి. మనం చూద్దాం! ఆమె మార్గదర్శకత్వం పొందుతుందా, లేక మార్గదర్శకత్వం పొందనివారిలో చేరిపోతుందా?"

42. ఆ తరువాత ఆమె అక్కడికి రాగానే: "ఏమీ? నీ సింహాసనం ఈ విధంగానే ఉంటుందా?" అని అడగా, ఆమె: "నిశ్చయంగా,

قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَا بِيكَ بِهِ قَبْلُ أَن تَقُومَ
مِّن مَّعَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْكَ لَقَوِيٌّ أَوْيٌّ ۝٣٩

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ
بِهِ قَبْلُ أَن تَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ
مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِن فَضْلِ رَبِّي
لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا
يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَافِيَ عَصِيٍّ
كَرِيمٌ ۝٤٠

قَالَ تَكْرُؤًا هِيَ تَنْظُرُ أَن تَدْرِي أَمْرُكَ كَوْنٌ
مِّنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ۝٤١

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَصَرْتِكِ قَالَتْ
كَلَّاهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِن قَبْلِهَا وَكُنَّا

1. అల్-కరీము: Most Bounteous, Generous, Most Noble, Honourable, దాత్తుత్వము, దాసశీలుడు, ఔదార్యుడు, ఉదారుడు, పరమదాత, గొప్పవాడు, అత్యంత అదరణీయుడు, దివ్యుడు (82:6, 96:3.) ఈ శబ్దము అల్లాహ్ (సు.తా.)కే గాక, దివ్య ఖుర్ఆన్ కొరకు గూడా వాడబడింది, అల్-మజిద్ మూచిరిగా. అల్-ఇక్రామ్: కొరకు చూడింది, 55:27,78.

ఇది దాని మాదిరిగానే ఉంది!” అని అన్నది. మరియు (సులైమాన్ అన్నాడు): “మనకు ఈమెకంటే ముందు జ్ఞాసంలభించింది కావున మనం ఆల్లాహ్ కు విధేయు(ముస్లిం)ల మయ్యాము!”¹

43. మరియు ఆల్లాహ్ ను పదలి ఆమె ఆరాధిస్తున్నది, ఆమెను (ఇస్లాంనుండి) తొలగించింది. అందుకే! ఆమె వాస్తవానికి, సత్యతిరస్కారులలో చేరిఉండేది.

44. ఆమెతో: “రాజ గృహంలోప్రవేశించు!” అని చెప్పగా! ఆమె దానిని చూసి, అదొక నీటి కొలనని భావించి (తన పస్త్రాలను) పైకెత్తగా ఆమె పెక్కలు కనబడ్డాయి. అప్పుడు (సులైమాన్): “ఇది గాజుతో నిర్మించబడిన సున్నని నేల మాత్రమే!” అని అన్నాడు. (రాణి) అన్నది: “ఓ నా ప్రభూ! నాకు నేను అన్యాయం చేసుకున్నాను. మరియు నేను సులైమాన్ తో పాటు సర్వలోకాల ప్రభువైన ఆల్లాహ్ కు విధేయతను (ఇస్లాంను) స్వీకరిస్తున్నాను.”²

45. మరియు వాస్తవంగా! వేము స'మూద్ జాతివారి పద్ధతు వారి సోదరుడగు 'సాలి'హ్ ను: “మీరు ఆల్లాహ్ నే ఆరాధించండి.”³ అనే (సందేశంతో) పంపాము. కాని వారు రెండు పర్గాలుగా చీలిపోయి పరస్పరం కలహించుకోసాగారు.

46. ('సాలి'హ్) అన్నాడు: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీరు సుస్థితికి ముందు దుస్థితి

مُسْلِمِينَ

وَصَدَقَ مَا كَانَتْ تُعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ

قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَتَفَتْ عَنْ سَاقِهَا قَالَتْ إِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَيْنِ يَخْتَلِفُونَ

قَالَ يَوْمَئِذٍ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ

1. ఇది సులైమాన్ ('అ.స.) వాక్యమని ఇబ్నె-కసీర్ మరియు పోకాని గారి అభిప్రాయం.

2. ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత బిల్గీస్ ఏవాహం సులైమాన్ ('అ.స.)తో అయిందా లేదా అనే విషయం ఖుర్ఆన్ మరియు 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడలేదు.

3. 'సాలి'హ్ ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 7:73.

కొరకు ఎందుకు తొందరపెడుతున్నారు? మీరు అల్లాహ్ ను మీ తప్పులను క్షమించమని ఎందుకు వేడుకోరు? బహుశా మీరు కరుణించ బడవచ్చు!”

47. వారన్నారు: “మేము నిన్నూ మరియు నీ అనుచరులను ఆపశకునపు సూచనలుగా పరిగణిస్తున్నాము!” (‘సాలిహ్’) అన్నాడు: “మీ శకునం అల్లాహ్ వద్ద ఉంది. వాస్తవానికి, మీరు పరీక్షించబడుతున్నారు!”¹

48. మరియు ఆ సగరంలో తొమ్మిది మంది ఉండేవారు. వారు దేశంలో కల్లోలం రేకెత్తిస్తూ ఉండేవారు. మరియు ఎలాంటి సంస్కరణ చేసేవారు కాదు.

49. వారు పరస్పరం ఇలా అనుకున్నారు: “అల్లాహ్ పై ప్రమాణంచేసి ఇలా ప్రతిజ్ఞ చేయండి.² మనం అతనిపై మరియు అతనితో పాటు ఉన్న వారిపై లాత్రివేళ దాడి చేద్దాము. తరువాత అతని వారసులతో: ‘మీ సంబంధీకులను వధించింది మేము చూడనేలేదు. మేము నిశ్చయంగా, సత్యం పలుకుతున్నాము.’” అని అందాము.

50. మరియు ఈ విధంగా, వారు పన్నాగం పన్నారు మరియు మేము కూడా ఒక పన్నాగం పన్నాము. కాని వారికది తెలియదు.

51. ఇక చూడండి! వారి పన్నాగపు పర్యవసానం ఏమయిందో! వాస్తవానికి మేము

الْحَسَنَةَ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٧﴾

قَالُوا الظِّمْرُ نَائِلُكَ وَمِنْ مَعَكَ قَالَ ظِمْرٌ لَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٨﴾

وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةٌ قَبِيلٌ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٤٩﴾

قَالُوا إِنَّا سَمِعُوا اللَّهَ يُنَادِي أَهْلَهُ ثُمَّ لَبَّيْنا لِلَّهِ مَا شَاءَ بَدْنَا مَهْلِكُ أَهْلِهِ وَكَانَ الْأَصْدِيقُونَ ﴿٥٠﴾

وَمَكْرًا مَكْرًا وَمَكْرًا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥١﴾

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْرِهِمْ إِنَّا دَمَرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٢﴾

1. చూడండి, 17:13.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) పై ప్రమాణం అంటే స‘మూద్ జాతివారు అల్లాహ్ (సు.తా.) ను విశ్వసించే వారు. కాని వారు పాటించే మతం వారిని ఏకైక ఆరాధ్యుడైన (అల్లాహుతా‘అలా) ఆరాధన నుండి తొలగించింది. (చూడండి, 7:73).

వారిని మరియు వారి పంశంవారి నందరినీ సర్వనాశనం చేశాము.

52. అవిగో వారి గృహాలు! వారు చేసిన దుర్మార్గాలకు అవి ఎలా పాడుపడిపోయాయో చూడండి. నిశ్చయంగా ఇందులో తెలుసుకునే వారికి గొప్ప సూచన ఉంది.

53. మరియు విశ్వసించి, దైవభీతి కలిగి ఉన్న వారిని మేము కాపాడాము.

54. మరియు లూత్‌ను (జ్ఞాపకం చేసుకోండి)! అతను తన జాతివారితో ఇలా అన్నప్పుడు: “ఏమీ? మీరు బహిరంగంగా అశ్లీలకార్యాలు చేస్తారా?”¹

55. “ఏమీ? మీరు స్త్రీలను వదలి పురుషుల పద్ధతుకు, మీ కామఞ్చును తీర్చుకోవటానికి పోతారా? వాస్తవానికి, మీరు మూఢజనులు!”

56. (*) కాని, అతని జాతి వారి జవాబు ఈవిధంగా మాత్రమే ఉండింది. వారు అన్నారు: “లూత్ కుటుంబాన్ని మీ పట్టణం నుండి వెళ్ళగొట్టండి. వాస్తవానికి, వారు తమను తాము చాలా పనిత్రులుగా పరిగణిస్తున్నారు.”²

57. కావున మేము అతనిని మరియు అతని కుటుంబంవారిని కాపాడాము - అతని భార్యతప్ప - ఆమెను వెనుక ఉండిపోయేవారిలో చేర్చుటకు నిర్ణయించాము.³

58. మరియు వారిపై (రాళ్ళు) పర్తాన్ని కురిపించాము. కాని ఆది, హెచ్చరించబడిన

فَإِنَّكَ بِبُيُوتِهِمْ خَائِيَةٌ بِمَا كَانُوا فِي ذَلِكَ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾

وَأَنجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَكَأَتُونَ الْفَاحِشَةَ
وَأَنْتُمْ تَبْهَرُونَ ﴿٥٤﴾

أَيُنَافِئُكُمْ لِلَّذِينَ آتَوْنَ الْوَحَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ
النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُو آلَ
لُوطٍ مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنْاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَاهَا مِنَ
الْغَابِرِينَ ﴿٥٧﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا نِسَاءً مِثْلَ الْمُنْذَرِينَ ﴿٥٨﴾

1. లూత్ ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 7:80-84, 11:69-83, 26:160-173.

2. చూడండి, 7:82.

3. చూడండి, 7:83, 11:81 మరియు 66:10.

వారిపై కురిపించబడ్డ ఎంతో ఘోరమైన పర్వం.¹

59. (ఓ ముహమ్మద్!) ఇలా అను: “సర్వస్థిత్రాలకు అర్థుడు అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయన ఎన్నుకొన్న, ఆయన దాసులకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! ఏమీ? అల్లాహ్ శ్రేష్ఠుడా? లేక వారు ఆయనకు సాటి కల్పించే భాగస్వాములా?”

60. ఏమీ? ఆయనే కాడా? అకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించినవాడు మరియు మీకొరకు అకాశంనుండి నీటిని కురిపించిన వాడు? దానితో మేము మనోహరమైన తోటలను పుట్టించాము. వాటిలో ఒక్క చెట్టును కూడా మొలిపించటం మీకు సాధ్యమయ్యే పని కాదు కదా? ఏమీ? అల్లాహ్ తో బాటు మరొకదేవుడు ఎవడైనా ఉన్నాడా? అలాకాదు! వారే (ఇతరులను) ఆయనకు సమానులుగా చేసే ప్రజలు!

61. ఏమీ? ఆయనే కాడా? భూమిని నివాసస్థలంగా చేసి,² దాని మధ్య సదులను ఏర్పరచి, అది కదలకుండా దానిపై పర్వతాలను మేకులుగా నాటినవాడు మరియు రెండు సముద్రాల మధ్య అడ్డుతెరను నిర్మించినవాడు?³ ఏమీ? అల్లాహ్ తో పాటు మరొక దేవుడు ఎవడైనా ఉన్నాడా? వాస్తవానికి చాలామంది ఇది తెలుసుకోలేరు.

62. ఏమీ? ఆయనే కాడా? బాధితుడు వేడుకొన్నప్పుడు అతని మొరను అలకించి ఆపదను తొలగించే వాడు⁴ మరియు భూమిలో

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ۚ اللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا يَشْرِكُونَ ۝

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنبِتُوا شَيْئَهَا ۚ مَالَهُ مَعَهُ الْكُوفُ ۚ ثُمَّ قَوْمٌ يَعِدُونَ ۝

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِي وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۚ مَالَهُ مَعَهُ الْكُوفُ ۚ ثُمَّ قَوْمٌ يَعِدُونَ ۝

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ۚ مَالَهُ مَعَهُ الْكُوفُ ۚ قَلِيلًا

1. చూడండి, 26:173.

2. చూడండి, 77:25-26.

3. చూడండి, 25:53.

4. చూడండి, 17:67 మరియు 27:53.

మిమ్మల్ని ఉత్తరాధికారులుగా చేసినవాడు? ఏమీ? అల్లాహ్ తోపాటు మరొకదేవుడు ఎవడైనా ఉన్నాడా? మీరు ఆలోచించేది చాలా తక్కువ.

63. ఏమీ? ఆయనే కాడా? నేల మరియు సముద్రాల, అంధకారంలో మీకు మార్గదర్శకత్వం చేసేవాడు మరియు తన కారుణ్యానికి ముందు గాలులను శుభవార్తతో పంపేవాడు? ఏమీ? అల్లాహ్ తో పాటు మరొకదేవుడు ఎవడైనా ఉన్నాడా? వారు సాటిగా కల్పించే భాగస్వాములకంటే అల్లాహ్ అత్యున్నతుడు!

64. ఏమీ? ఆయనే కాడా? సృష్టిని తొలిసారి ప్రారంభించి, తరువాత దానిని మరల ఉనికిలోకి తేగలవాడు మరియు మీకు అకాశం నుండి మరియు భూమి నుండి జీవనోపాధిని సమకూర్చేవాడు.³ ఏమీ? అల్లాహ్ తోపాటు మరొకదేవుడు ఎవడైనా ఉన్నాడా? వారితో అను: “మీరు సత్యపంతులే అయితే మీ నిదర్శనాన్ని తీసుకురండి!”

65. వారితో అను: “అకాశాలలోను మరియు భూమిలోను ఉన్న అగోచరవిషయ జ్ఞానం గలవాడు అల్లాహ్ తప్ప మరొకడు లేడు.”

مَا تَكْفُرُونَ

أَمَّنْ يُهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۚ
عَالِمُ الْغُيُوبِ ۚ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۚ عَالِمُ الْغُيُوبِ
قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ

1. చూడండి, 2:30.

2. చూడండి, 7:57.

3. చూడండి, 10:31.

4. అగోచరజ్ఞానం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తప్ప మరెవ్వరికీ లేదు. ప్రవక్త (అలైహిస్ స.)లకు అల్లాహ్ (సు.తా.) వహీ ద్వారా తెలిసిన జ్ఞానం మాత్రమే ఉంటుంది. ‘అయిషహ్ (ర.‘అస్తా) కథనం: “ఎవడైతే ప్రవక్తకు రేపు కాబోయే విషయాల గురించి జ్ఞానముందని భావిస్తాడో, అతడు అల్లాహ్ (సు.తా.) మీద పెద్ద అవనింద మోపుతున్నాడు. ఎందుకంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటున్నాడు: ‘భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న అగోచర విషయాల జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే ఉంది.’ ” (‘సహీహ్ బుఖారీ, సం. 4855, ‘సహీహ్ ముస్లిం, సం. 287, తిర్మిజీ సం. 3068) ఖతదా (ర.దీ.‘అ.) అన్నాడు: ‘అల్లాహ్ (సు.తా.) సక్షత్రాలను మూడు విషయాల కొరకు పుట్టించాడు: 1) అకాశపు అలంకరణ కొరకు, 2) (రాత్రిలో)

మరియు వారు తిరిగి ఎప్పుడు లేపబడతారో కూడా వారికి తెలియదు.”

66. వాస్తవానికి, పరలోకజీవితం గురించి వారి జ్ఞానం శూన్యమే. అలాకాదు! దానిని గురించి వారు సంశయంలో పడివున్నారు. అలాకాదు! దాని విషయంలో వారు అంధులై పోయారు.

67. సత్యతిరస్కారులు అంటారు: “ఏమీ? మేము మరియు మా తండ్రితాతలు మట్టిగా మారిపోయిన తరువాత కూడా వాస్తవానికి మరల (సజీవులుగా) వెలికి తీయబడతామా?

68. “వాస్తవానికి ఇంతకు పూర్వం కూడా మాకు మరియు మా తండ్రితాతలకు ఇదే విధంగా వాగ్దానం చేయబడింది. ఇవి కేవలం పూర్వకాలపు గాథలు మాత్రమే.”

69. వారితో అను: “భూమిలో ప్రయాణం చేసి చూడండి. అపరాధుల గతి ఏమయిందో!”

70. మరియు నీవు వారిగురించి దుఃఖ పడకు మరియు వారి కుట్రలకు బాధపడకు.

71. వారంటున్నారు: “మీరు సత్య వంతులే అయితే! ఈ వాగ్దానం ఎప్పుడు పూర్తికానున్నది?”

72. వారితో అను: “మీరు దేనిని (ఏ శిక్షను) గురించి తొందరపెడుతున్నారో? అందులోని కొంతభాగం బహుశా మీకు సమీపంలోనే ఉండవచ్చు!”

بَلْ اِذْرَاكَ عَلَيْهِمْ فِي الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا بَلْ هُمْ عَنْهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِذَا كُنَّا تُرَابًا وَآبَاءُ وَنَا إِنَّا الْمُخْرَجُونَ ﴿٦٧﴾

لَقَدْ وُعِدْنَا هَذَا نَحْنُ وَآبَاءُ نَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧١﴾

قُلْ عَلَى أَنْ يَكُونَ رَدٌّ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾

మార్గదర్శకానికి (దారి తెలుసుకోవటానికి), 3) ప్రై'తాన్లను తరిమి కొట్టడానికి. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) అవేశాలను ఎరుగని వారు వాటి ద్వారా అగోచర జ్ఞానం (జ్యోతిష్యం) చెప్పుతామని ఇతరులను మోసగిస్తున్నారు. వారు పలికేవన్నీ మోసపు మాటలే, అబద్ధాలే. (ఇబ్నె-కసీర్).

1. ఇది బ్రడ్ యుద్ధాన్ని సూచిస్తోంది.

73. “మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు మానవులపై ఎంతో అనుగ్రహం కలవాడు, కాని వారిలో చాలామంది కృతజ్ఞతలు చూపరు.”

74. మరియు నిశ్చయంగా, వారి హృదయాలు ఏమి దాస్తున్నాయో మరియు ఏమి వ్యక్తపరుస్తున్నాయో, నీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు.

75. మరియు, ఆకాశంలో మరియు భూమిలో అగోచరంగా ఉన్నది, ఏదీ కూడా, స్పష్టమైన ఒక గ్రంథంలో వ్రాయబడకుండా లేదు.

76. నిశ్చయంగా, ఈ ఖుర్ఆన్ ఇస్రాయీల్ సంతతివారు విభేదిస్తూవున్న పెక్కువిషయాల వాస్తవాన్ని వారికి తెలుపుతున్నది.

77. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది విశ్వాసులకు మార్గదర్శిని మరియు కారుణ్యం.

78. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు వారి మధ్య న్యాయంగా తీర్పుచేస్తాడు. అయన సర్వశక్తి మంతుడు, సర్వజ్ఞుడు.

79. కావున నీవు అల్లాహ్ పై ఆధారపడి ఉండు. నిశ్చయంగా, నీవు స్పష్టమైన సత్యంపై ఉన్నావు.

80. నిశ్చయంగా, నీవు మృతులకు వినిపించజేయలేవు మరియు వీవుత్రిప్పి మరలిపోయే చెవిటివారికి కూడా నీ పిలుపును వినిపించజేయలేవు.²

81. మరియు నీవు అంధులను మార్గ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾

وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٧٥﴾

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَفُضُّ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

وَلَئِنَّ لَهُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾

إِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذْ أَوْكُوا أُمْدَانَهُمْ ﴿٨٠﴾

وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعُيَّىٰ عَنْ صَلَاتِهِمْ

1. దీని ఆర్థం: లా'హే మ'హ్మూజ్.

2. ఈ ఆయత్ సత్యతీరస్కారులను గురించి చెప్పుతోంది. వారి బుద్ధి సత్యాన్ని గ్రహించకున్నది కావున వారు మృతులుగా పేర్కొనబడ్డారు.

భ్రష్టత్వం నుండి తొలగించి, వారికి మార్గ దర్శకత్వం చేయలేవు. మా సూచన (ఆయాత్)లను విశ్వసించి, అల్లాహ్ కు విధేయు (ముస్లిం)లు అయ్యే వారికిమాత్రమే నీవు (నీ మాటలను) వినిపించగలవు. (1/8)

82. * మరియు వారిని గురించిన (శిక్ష) వాగ్దానం పూర్తికానున్నప్పుడు,¹ మేము వారికొరకు భూమినుండి ఒకజంతువును బయటికి తీస్తాము.² అది వారితో నిశ్చయంగా మానవులు మా సూచన(ఆయాత్)లను నమ్మేవారు కాదని చెబుతుంది.

83. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి) ఆ రోజు (పునరుత్థాన దినమున) మేము ప్రతి జాతివారిలో నుండి మా సూచనలను అసత్యాలని తిరస్కరించిన జన సమూహాన్ని సమీకరిస్తాము. మరియు వారు (వారి పాపాల ప్రకారం) వివిధ వరుసలలో నిలబెట్టబడతారు.

84. చివరకు అందరూ వచ్చిన తరువాత వారి (ప్రభువు) వారిని ప్రశ్నిస్తాడు: “ఏమీ? మీరు నా సూచనలను, మీ జ్ఞానంతో గ్రహించకుండానే వాటిని అసత్యాలని తిరస్కరించారా? ఇదిగాక మీరు ఏమి చేస్తూ ఉండేవారు?”

85. మరియు వారు చేసిన దుర్మార్గం వలన వారికి చేయబడిన వాగ్దానం (శిక్ష) పూర్తి అవుతుంది, కావున వారేమీ మాట్లాడలేరు.

إِنْ تَسْمِعُوا الْأَمْرَ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٨﴾

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَالْوِجْدَانِ بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿١٩﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٢٠﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ وَقَالَ أَلْكَلْتُمْ بِاللَّيْلِ وَلَمْ تَجِئُوا بِهَا عِلْمًا أَمْ تَأْتُونَكُمْ بِتُفَاهٍ ﴿٢١﴾

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَّا يَنْطِقُونَ ﴿٢٢﴾

1. ఎప్పుడైతే మంచిని ఆశించే వాడు మరియు చెడునుండి నిరోధించే వాడు ఎవ్వడూ ఉండడో!

2. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'పునరుత్థానదినం అంతవరకురాదు, ఎంతవరకైతే మీరు పది సంకేతాలు చూడరో!' ఆ పది సంకేతాలలో ఈ జంతువు ఒకటి, ('స'హ'హ్ ముస్లిం), మరొక 'హదీస్'లో ఉంది: అన్నిటి కంటే మొదటి సంకేతం, సూర్యుడు తూర్పునుండి గాక పడమర నుండి ఉదయించడం, ('స'హ'హ్ ముస్లిం).

86. ఏమీ? వారికి తెలియదా? మేము రాత్రిని వారు విశ్రాంతి పొందటానికి మరియు పగటిని (చూడగలగటానికి) ప్రకాశపంతంగా చేశామని?¹ నిశ్చయంగా, విశ్వసించేవారికి ఇందులో ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

87. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి) బాకా ('సూర్) ఊదబడే దినమున - అల్లాహ్ కోరిన వారు తప్ప². ఆకాశాలలోను మరియు భూమిలోను ఉన్నవన్నీ భయంతో కంపించిపోతాయి.³ మరియు అన్నీ అత్యంత విసమతతో ఆయన ఘుండు హోజరవుతాయి.

88. మరియు నీవు సర్వతాలను చూసి అవి స్థిరంగా ఉన్నాయని అనుకుంటున్నావు. కాని అవి అప్పుడు మేఘాలవలే ఎగురుతూ పోతుంటాయి. ఇది అల్లాహ్ కార్యం! ఆయన ప్రతి కార్యాన్ని నేర్పుతో చేస్తాడు. నిశ్చయంగా మీరు చేసేదంతా ఆయన ఎరుగును.⁴

89. మంచి పనులు చేసి పచ్చిన వారికి, అంతకంటే మంచి (ప్రతిఫలం) ఉంటుంది. మరియు వారు ఆ దినపు మహా భీతినుండి సురక్షితంగా ఉంటారు.⁵

الْمُرُوءَ الْكَاجِلَاتِ لَيْسَ كُنُؤَافِيهِ
وَاللَّهَ مُبِصِّرٌ إِنْ فِي ذَلِكَ لَا يَتِ لِقَوْمِ
تُؤْمِنُونَ ①

وَيَوْمَ يُنْفَعُ فِي الصُّورِ فَنَزَعُ مَنْ فِي
السَّمُوتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ
اللَّهُ وَكُلُّ أَتَوْكَ ذَخِيرِينَ ②

وَتَرَى الْجِبَالِ تَصْهَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ
السَّحَابِ صُفَعَمُ اللَّهُ الَّذِي أَنْتَقَنَ كُلَّ شَيْءٍ
إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ③

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِمَّا يَحْتَسِبُ وَهُمْ فِي
يَوْمِهِ مُؤْمِنُونَ ④

1. చూడండి, 10:67 మరియు 40:61.

2. ఎవరా అల్లాహ్ (సు.తా.) కోరినవారు? ఇమామ్ షాకాని ప్రకారం: వారు దేవదూతలు, వైష ప్రవక్తలు, అమరదీరులు (మహదా) మరియు విశ్వాసులందరూ!

3. 'సూర్: బాకా, లేక కొమ్ము, దానిని ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞతో పొడతారు. ఇది రెండుసార్లు లేక అంతకంటే ఎక్కువ సార్లు పొడబడుతుంది. మొదట పొడబడినప్పుడు సమస్త (జీవరాసులు) భయంతో స్పృహ కోల్పోతారు. రెండవసారి పొడబడినప్పుడు అందరూ చనిపోతారు. మూడవసారి పొడబడినప్పుడు అందరూ తమ గోరింనుండి లేచిపస్తారు. మరెవరి ప్రకారం నాలుగవసారి బాకా పొడబడినప్పుడు అందరూ మైదానంలో సమీకరించబడతారు.

4. చూడండి, 14:48 మరియు 20:105-107.

5. చూడండి, 21:103.

90. మరియు చెడుపనులు చేసేపచ్చిన వారు నరకాగ్నిలోకి బోర్లా త్రోయబడతారు. (వారితో అసబడుతుంది): “మీకు ఇవ్వబడే ప్రతిఫలం మీ కర్మలకు భిన్నంగా ఉండ గలదా?”

91. (ఓ ముహమ్మద్! వారితో ఇలా అను): “నిశ్చయంగా, ఈ (మక్కా) సగరపు ప్రభువునే ఆరాధించాలని నాకు అజ్ఞ ఇవ్వ బడింది. ఆయనే! దీనిని పవిత్రక్షేత్రంగా చేశాడు,¹ మరియు ప్రతి వస్తువు ఆయనకు చెందినదే! మరియు నేను ఆయనకు విధేయుడ (ముస్లిం)నై ఉండాలని నాకు అజ్ఞ ఇవ్వబడింది.

92. మరియు ఈ ఖుర్ఆన్ ను చదివి విసిపించాలని కూడా (అజ్ఞ ఇవ్వబడింది). కావున మార్గదర్శకత్వం పొందినవాడు తన మేలుకే, మార్గదర్శకత్వం పొందుతాడు. మరియు మార్గభ్రష్టుడైన వాడితో అను: “నిశ్చయంగా, నేను హెచ్చరిక చేసేవాడను మాత్రమే!”

93. వారితో (ఇంకా) ఇలా అను: “సర్వ స్తోత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే! త్వరలోనే ఆయన మీకు తన సూచనలను చూపుతాడు, అప్పుడు మీకు తెలుస్తుంది.² మరియు మీరు చేస్తున్న కార్యాలను నీ ప్రభువు ఎరుగకుండా లేడు!”

وَمَنْ جَاءَ بِالتَّيْنَةِ فَلَيْتَ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ
يُخْرَجُونَ إِلَّا أَنْ كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ①

إِنَّمَا أَمْرُهُ أَنْ يَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدِ الَّذِي
حَرَّمَ أَوْلَاهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأَمْرُهُ أَنْ أَكُونَ مِنَ
الْمُسْلِمِينَ ②

وَأَنْ أَتْلُو الْقُرْآنَ فَمِنْ اهْتَدَىٰ وَأَمَّا الْفُلُفُلُ لِنَفْسِهِ
وَمَنْ هَلْ قَطْلُ إِنَّمَا آتَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ③

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا
وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ④

1. చూడండి, 3:96 ‘హరమహ్’: అంటే ఈ సగరంలో రక్షప్రసారం (పాత్యచేయటం, ఇతరులపై దౌర్జన్యం, అన్యాయం చేయటం, వేటాడటం, చెల్లని సరకటం, ముల్లు కూడా తెంపటం ఏర్పడినవి. (‘సహహ్ బుఖారీ).

2. చూడండి, 41:53.

28. సూరహ్ అల్- ఖ'స'స్

سُورَةُ الْقَصَصِ

అల్-ఖ'స'స్: కథలు, వృత్తాంతాలు. ఈ పేరు 25వ అయత్లో ఉంది. ఈ సూరహ్లో చాలా మట్టుకు మూసా ('ఆ.స.) గాథ ఉంది. ఇది చివరి మక్కా కాలపు సూరాహ్లలో ఒకటి. ఇది సూరహ్ అల్-ఇస్రా(17)కు ముందు అవతరింపజేయబడింది. అయత్ 85 దైవప్రవక్త ('స'అస) యొక్క ప్రస్తావన సమయంలో జూహ్‌వాలో అవతరింపజేయబడింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరొక ఆరాధ్యనీయుడు లేడు. ఆ నిత్యుడు, అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప ప్రతిదీ నశింపనున్నది. ఇందులో 88 అయతులున్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. తా-సీన్-మీమ్.

2. ఇవి స్పష్టమైన గ్రంథ సూచనలు
(అయ్యాత్).¹

3. విశ్వసించే ప్రజల కొరకు. మేము
మూసా మరియు ఫిరోజ్‌నీల యొక్క నిజ
వృత్తాంతాన్ని నీకు వినిపిస్తున్నాము.

4. నిశ్చయంగా, ఫిరోజ్‌నీ భూమి మీద
ఆహంకారంతో ప్రవర్తిస్తూ ఉండేవాడు. మరియు
అందులోని ప్రజలను పక్షాలుగా విభజించి,
వారిలోని ఒకతెగ వారిని నీచపరచి వారి
పుత్రులను పథిస్తూ ఉండేవాడు² మరియు వారి
స్త్రీలను బ్రతుకనిచ్చే వాడు. నిశ్చయంగా,
ఆతడు దౌర్జన్యపరులలోని వాడిగా ఉండేవాడు.

5. మరియు భూమి మీద అణచివేయ
బడిన వారిని కనికరించాలని మరియు వారిని
నాయకులుగా చేయాలని మరియు వారిని
వారసులుగా చేయాలని మేము కోరాము.³

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طس

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

تَنَزَّلُوا عَلَيْكَ مِنْ بَيْنِ أَيْدِي وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ
لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا
شُعَبًا سَاطِعَاتٍ قُلْ أَفَلَا يَذْكُرُ
أَبْنَاءَهُمْ وَنَسُوا بَنِيَّ أَنْ هُمْ أَهْلُ الْكِتَابِ
الْمُتَّبِعِينَ

وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا فِي
الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ
الْوَارِثِينَ

1. చూడండి, 12:1.

2. వీరు ఇస్రాఝా'ల్ సంతతి వారు. ఫిరోజ్‌నీ జాతి వారు వీరిని బానిసలుగా చేసి హింసించే వారు.

3. చూడండి, 7:137.

6. మరియు (ఇస్రాయిల్ సంతతి) వారికి భూమిలో అధికారం ఒసంగాలనీ¹ మరియు ఫిర్'బైస్, హామాన్² మరియు వారి సైనికులకు - దేనిని గురించైతే (ఫిర్'బైస్ జాతి) వారు భయపడుతూ ఉండేవారో³ - అదే వారికి చూపాలని!

7. మేము మూసా తల్లి మనస్సులో ఇలా⁴ సూచించాము: "నీవు అతనికి (మూసాకు) నాలుగు ఇస్తాఉండు. కాని అతనికి ప్రమాదమున్నదని, నీవు భావిస్తే అతనిని నదిలో విడిచిపెట్టు.⁵ మరియు నీవు భయపడకు మరియు దుఃఖించకు; నిశ్చయంగా మేము అతనిని నీ వద్దకు తిరిగి చేర్చుతాము. మరియు అతనిని (మా) సందేశహారులలో ఒకనిగా చేస్తాము!"

8. తరువాత ఫిర్'బైస్ కుటుంబంవారు⁶ - తమకు శత్రువై, దుఃఖకారణంపటానికి - అతనిని ఎత్తుకున్నారు. నిశ్చయంగా ఫిర్'బైస్, హామాన్ మరియు వారి సైనికులు పాపిష్టులు!

9. మరియు ఫిర్'బైస్ భార్య (అతనితో) ఇలా అన్నది: "ఇతను నీకూ మరియు నాకూ కంటిచలువ! ఇతనిని చంపకు, బహుశా ఇతడు మనకు ఉపయోగకారి కావచ్చు! లేదా మనం ఇతనిని కుమారునిగా చేసుకోవచ్చు!"⁷ కాని వారు (వాస్తవాన్ని) తెలుసుకోలేక పోయారు.

وَنُفِثْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ①

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خَشِيَ عَلَيْكَ الْفَيْسُ فِي الْبَيْتِ وَلَا تَحْزَنِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَآدُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ②

فَالْقِطَّةَ الِ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۖ إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ③

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ عَيْنِي ۖ وَكَذَلِكَ لَا تَقْتُلُونَهُ ۖ عَلَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَسْتَحْدَهُ ۖ وَلَدَا وَهُمْ لَا شُعُورُونَ ④

1. ఇక్కడ అర్దున్, భూమి అంటే కనాన్ (పాల్మ).

2. హామాన్, ఫిర్'బైస్ యొక్క ముఖ్య నాయకుడు. చూడండి, 40:36-37.

3. అంటే, ఇస్రాయిల్ సంతతివారి ద్వారా తమ నాశనం కావచ్చనే ఏ భయంపల్లనైతే ఫిర్'బైస్ జాతి వారు ఇస్రాయిల్ సంతతివారి మగ సంతానాన్ని హత్య చేస్తూ ఉండేవారో. దానినే వారికి సత్యం చేసి చూపటానికి.

4. వ'హీ: అంటే ఇక్కడ అమె మనస్సులో అలోచన పుట్టించడం.

5. చూడండి, 20:39.

6. అంటే ఫిర్'బైస్ భార్య. ఇంకా చూడండి, 66:11.

7. వారికి సంతానం లేనందుకు అమె అతనిని ('అ.స.ను) కుమారునిగా చేసుకోదలచింది.

10. మరియు మూసా తల్లి హృదయం తల్లడిల్లిపోయింది. ఆమె విశ్వసించిన వారిలో ఉండటానికి వేషము, ఆమె హృదయాన్ని దృఢపరచి ఉండకపోతే, ఆమె ఆతనిని (మూసాను) గురించి అంతా బట్టబయలు చేసిఉండేది.

11. ఆమె, ఆతని (మూసా) సోదరితో¹ అన్నది: “అతని వెంటవెళ్ళు.” కావున ఆమె దూరంనుండియే ఆతనిని గమనించసాగింది. కానీ, వారది గ్రహించలేక పోయారు. (1/4)

12. * మరియు మేము ఆతనిని (ఇతరుల) పాలు త్రాగకుండా మొదటనే నిషేధించి ఉన్నాము. (ఆతని సోదరి) వారితో అన్నది: “మీ కొరకు ఆతనిని, (పాలిచ్చి) పోషించగల ఒక కుటుంబంవారిని నేను మీకు చూపనా? మరియు వారు ఆతనిని మంచిగా చూసుకొనేవారై ఉంటారు.”

13. ఈ విధంగా మేము ఆతనిని (మూసాను) - ఆతని తల్లి కళ్ళు చల్లబడటానికి, ఆమె దుఃఖించకుండా ఉండటానికి మరియు అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యమైనదని ఆమె తెలుసుకోవటానికి - తిరిగి ఆమెవద్దకు చేర్చాము. కానీ చాలామందికి ఇది తెలియదు.

14. మరియు ఆతను (మూసా) యుక్త వయస్సుకు చేరి పరిపూర్ణుడు అయినప్పుడు, మేము ఆతనికి వివేకాన్ని మరియు జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాము. మరియు ఈ విధంగా, మేము సజ్జనులకు ప్రతిఫలాన్ని ఇస్తూ ఉంటాము.²

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فِرْعَوْنَ إِن كَادَتْ لَتَسْبِيحُنَّ بِهِ لَوْلَا أَنَّا رَبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ⑩

وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ⑪

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَصْحُونَ ⑫

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ آتِيهِ كَىٰ نَقَرَّ عَنْهَا وَلِيَخْزَنَ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ⑬

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ⑭ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ⑮

1. మూసా ('అ.స.) సోదరిమణి 'పేరు మర్కమ్ బిన్తె 'ఇబ్రాహీమ్ మరియు 'ఈసా ('అ.స.) తల్లిపేరు కూడా మర్కమ్ బిన్తె 'ఇబ్రాహీమ్.

2. చూడండి, 12:22.

15. మరియు (ఒక రోజు) సగరవాసులు ఏమరుపాటులో ఉన్నప్పుడు, అతను సగరంలోకి ప్రవేశించాడు, అతను అక్కడ ఇద్దరువ్యక్తులు పోట్లాడుకోవడం చూశాడు, వారిలో ఒకడు అతని జాతికి చెందినవాడు, మరొకడు విరోధి జాతికి చెందినవాడు. అతని జాతికి చెందినవాడు, విరోధిజాతి వానికి వ్యతిరేకంగా సహాయపడమని అతనిని (మూసాను) అర్థించాడు. మూసా అతనిని ఒక గుద్దుగుద్దాడు. అది అతనిని అంతమొందించింది. (అప్పుడు) అతను (మూసా) అన్నాడు: “ఇది షైతాన్ పనే! నిశ్చయంగా, అతడు శత్రువు మరియు స్పష్టంగా దారి తప్పించేవాడు.”¹

16. (మూసా) ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నాకు నేను అన్యాయం చేసుకున్నాను. కావున నన్ను క్షమించు!” (అల్లాహ్) అతనిని క్షమించాడు. నిశ్చయంగా ఆయన క్షమాశీలుడు. ఆవిరకరుణాప్రదాత.²

17. (మూసా) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు నాకు మహాపకారం చేశావు. కావున నేను ఇక ఎన్నటికీ నేరస్తులకు సహాయపడను!”

18. మరుసటి రోజు ఉదయం అతను (మూసా) భయపడుతూ అతి జాగ్రత్తగా (ఇటూ ఆమీ చూస్తూ) సగరంలోకి వెళ్ళాడు. అప్పుడు అకస్మాత్తుగా అంతకు ముందు రోజు, అతనిని సహాయానికి పిలిచిన వాడే,

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينِ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا
فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِن شِيعَةِ
وَهَٰذَا مِن عَدُوِّ قَوْمِكَ فَأَسْتَعَانَ الَّذِي مِّنْ شِيعَتِهِ
عَلَى الَّذِي مِّنْ عَدُوِّهِ فَوَكَرَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ
قَالَ هَٰذَا امْرِئٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ
إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا
لِّلْمُجْرِمِينَ

فَصَبَّرَنِي رَبِّيَ خَائِلًا يَّتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي
اسْتَضَرَكُ بِالْأَمْسِ يَتَضَرَّعُهُ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ
إِنَّكَ لَغَوِي مُّبِينٌ

1. దైవప్రసక్త ప్రవచనం: ‘తెగలకొరకు, తెగలపేరల కృషిచేసేవాడూ మరియు తెగలకొరకు పోరాడే వాడూ మరియు తెగలకొరకు మరణించేవాడూ మాలానివాడుకాడు!’ (అబూ దావూద్ - ‘జుబైర్ ఇబ్నె ముత్ ఇమ్ - కథనం ఆధారంగా) దీని భావం అటుగగా అతను (స’అస) అన్నాడు: ‘అన్యాయం ఏషయంలో తమ వారికి సహాయపడటం.’

2. ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా చంపకున్నా, ఒక మానవుని హత్యచరిగింది. దానికి మూసా (‘అ.స.) పశ్చాత్తాపపడి క్షమాపణ వేడుకుంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనిని క్షమించాడు.

మళ్ళీ సహాయానికై అరపసాగాడు. మూసా వానితో అన్నాడు: “నిశ్చయంగా నీవు స్పష్టమైన తప్పుదారికి లాగేవాడవు!”¹

19. ఆ తరువాత అతను తమ ఇద్దరికి విరోధిఅయిన వానిని గట్టిగా పట్టుకోబోగా, అతడు అరిచాడు: “ఓ మూసా! ఏమీ? నీవు నిన్ను ఒకవ్యక్తిని చంపినట్లు నన్నుకూడా చంపదలచుకున్నావా? నీవు ఈ దేశంలో క్రూరునిగా మారి ఉండదలచుకున్నావా? సద్వర్తనునిగా ఉండదలచుకోలేదా?”

20. మరియు ఒక వ్యక్తి నగరపు ఒక వైపునుండి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి ఇలా అన్నాడు: “ఓ మూసా! నాయకులందరూ కలిసి నిన్ను హత్యచేయాలని సంప్రదింపులు చేస్తున్నారు. కావున నీవు వెళ్ళిపో, నేను నిశ్చయంగా, నీ శ్రేయోభిలాషిని!”

21. అప్పుడతను భయపడుతూ, అతి జాగ్రత్తగా అక్కడినుండి బయలుదేరాడు. అతను ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నన్ను దుర్మార్గులనుండి కాపాడు!”

22. ఆ తరువాత అతను మద్యన్ వైపుకు బయలుదేరుతూ, ఇలా అనుకున్నాడు: “బహుశా, నా ప్రభువు నాకు సరైనమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తున్నాడు!”²

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ يَأْتِيهِ هُوْعُدُوْهُ
هُمْ قَالِ يٰمُوسٰى اَنْتَ رِيْدُ اَنْ تَقْتُلَنِيْ كَمَا
قَتَلْتَ نَفْسَ اِبْرٰهِيْمَ ۚ اِنْ تَرِيْدُ اِلَّا اَنْ تَكُوْنَ
جَبَّارًا فِى الْاَرْضِ وَمَا جَرِيْدُ اَنْ تَكُوْنَ مِنَ
الصّٰلِحِيْنَ ۝

وَحَآءَ رَجُلٍ مِّنْ اَقْصَا الْمَدِيْنَةِ يَسْعٰى قَالِ
يٰمُوسٰى اِنَّ الْمَلٰٓئِكَةَ اٰتٰهُرُوْنَ بِكَ لِيَقْتُلُوْكَ
فَاَخْرَجْنِيْ لَكَ مِنَ التَّوْحِيْدِ ۝

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ ۚ قَالِ رَبِّ عَجِّلْ لِّىْ
الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ۝

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تَلَمَّآءَ مَدْيَنَ قَالِ عَلٰى رَءِىِّ اَنْ
يُّهْدٰى لِّىْ سَبِيْلَ السَّيْلِ ۝

1. ఇచ్చె 'అల్బాస్' మరియు ముఖాతిల్(ర'ది.'అస్టమ్)ల కథనం ప్రకారం ఆ ఇస్రాయిల్ వంశీయుడు సత్యతిరస్కారి.

2. మద్యన్ అక్కడ నివసించే ప్రజల తెగపేరు. వారు అమోరైట్ (Amorite) తెగకు చెందిన 'అరబ్బులు. యూదుల సంతతితో వారికి దగ్గరి సంబంధం ఉండెను. చూడండి. 7:85. ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) కుమారుడైన ఇస్'హాఖ్ ('అ.స.) యొక్క కుమారుడగు య'అఖూబ్ ('అ.స.), మరొక పేరు ఇస్రాయిల్. ఆ పేరుతోనే పిలువబడే అతని పన్నెండుమంది కుమారుల సంతతి వారే ఇస్రాయిల్ సంతతివారు (బనీ ఇస్రాయిల్).

23. ఇక అతను మద్యన్ లోని ఒక బావి వద్దకు చేరుకున్నప్పుడు; అక్కడ చాలా మంది ప్రజలు, తమ తమ పశువులకు నీరు త్రాగించటాన్ని మరియు వారికి దూరంగా ఒక ప్రక్కన ఇద్దరు స్త్రీలు తమ పశువులను అవుతూ ఉండటాన్ని చూశాడు. (మూసా) ఆ స్త్రీలను అడిగాడు: “మరిద్దరి చిక్కు ఏమిటి?” వారిద్దరన్నారు: “ఈ పశువుల కాపరులంతా పోయేసరకు మేము (మా పశువులకు) నీరు త్రావలేము. మరియు మా తండ్రి చాలావృద్ధుడు.”

24. అప్పుడు అతను వారిద్దరి పశువులకు నీరుత్రాపాడు. తరువాత నీడలోకి పోయి ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు నాపై ఏ మేలును అవతరింపజేసినా, నేను దాని అవశ్యకత గలవాడనే!”

25. తరువాత ఆ ఇద్దరిలో ఒకామె సిగ్గుపడుతూ మెల్లగా అతని వద్దకు వచ్చి ఇలాఅన్నది: “వాస్తవానికి నాతండ్రి - నీవు మా కొరకు (మా పశువులకు) నీరు త్రాపించి సందుకు - ప్రతిఫలమివ్వటానికి, నిన్ను పిలుస్తున్నాడు.”¹ అతను, అతని వద్దకు పోయి తన పృథ్వాంతాన్ని వినిపించాడు. అప్పుడతను అన్నాడు: “నీవు ఏ మాత్రం భయపడకు. నీవు దుర్మార్గప్రజలనుండి విముక్తి పొందావు.”

26. వారిద్దరిలో ఒకామె ఇలా అన్నది: “నాన్నా! ఇతనిని పనికొరకు పెట్టుకో. నిశ్చయంగా, ఇలాంటి బలవంతుని మరియు

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِرُوحِنَا وَوَحَّيْنَا إِلَيْهِ أَنَا مِنَ النَّاسِ يَسْقُونَ ۖ وَوَحَّدَ مِنْ دُونِهِمَا امْرَأَتَيْنِ أَتَدُونَ ۚ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا ۖ قَالَتَا لَا تَسْقِي حَتَّىٰ يُصَدِّقَ الرِّعَاءَ ۖ وَالْبُورُنَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ۝

سَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ۝

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَتَشَفَّىٰ عَلَىٰ انْحَصَارٍ ۖ قَالَتْ إِنَّ ابْنِي يَأْتِيكُم بِالْحِجَرِ يُكَفِّرُ بِهَا زَنَاجِرَآءَ ۖ فَلَئِمَّا جَاءَهُ وَقَضَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ ۖ قَالَ لَا تَخَفْ ۖ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْكَ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ۝

1. ఆ ఇద్దరు స్త్రీల తండ్రి పేరు ఖురఆస్ పేర్కొనలేదు. ఇమామ్ పోకాని మరియు ఇతర చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు అతని పేరు ము'ఐబ్ ('అ.స.) అని అన్నారు. ఎందుకంటే అతను మద్యన్ జాతి వారివైపునకి ప్రవక్తగా పంపబడి ఉండేను. కాని ఇబ్నె-కసీర్ అభిప్రాయం వేరుంది. అతను అంటారు: 'ము'ఐబ్ ('అ.స.) మరియు మూసా ('అ.స.) కాలాలలో చాల గడుపు ఉంది. కాబట్టి ఇతను ము'ఐబ్ ('అ.స.) తెగకు చెందిన మరొక వ్యక్తి కావచ్చు.' అల్లాహు అలమ్.

నమ్మదగిన వానిని పనికొరకు పెట్టుకోవటం ఎంతో మేలైనది.”

27. (వారి తండ్రి) అన్నాడు: “నీవు నా పద్ద ఎనిమిదిసంవత్సరాలు పనిచేస్తూ ఉండటానికి ఒప్పుకుంటే, నేను నా ఈ ఇద్దరు కుమార్తెలలో ఒకామెను నీకిచ్చి వివాహం చేయగోరుతున్నాను.¹ నీవు ఒకవేళ పది సంవత్సరాలు పూర్తిచేయదలిస్తే అది నీ ఇష్టం! నేను నీకు కష్టం కలిగించదలచుకోలేదు. అల్లాహ్ కోరితే, నీవు నన్ను సర్వర్తనునిగా పొందుతావు!”

28. (మూసా) అన్నాడు: “ఈ విషయం నీకూ మరియు నాకూ మధ్య నిశ్చయమే! ఈ రెండు గడువులలో నేను దేనిని పూర్తిచేసినా, నా పై ఎలాంటి ఒత్తిడి ఉండకూడదు. మరియు మన ఈ మాటలకు అల్లాహ్ యే సాక్షి!” (3/8)

29. * ఆ తరువాత మూసా తన గడువు² పూర్తిచేసి, తన కుటుంబంవారిని తీసుకొని పోతుండగా, ‘తూర్’ పర్వతపు దిక్కులో ఒక మంటను చూశాడు. (అప్పుడు) తన ఇంటి వారితో అన్నాడు: “అగండి! నేను ఒక మంటను చూశాను, బహుశా! నేను అక్కడి

قَالَ إِنِّي لُرِيدُ أَنْ أَكْفِكَ إِحْدَى ابْنَتَي هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَنِي إِذْ كُنْتُ غَافِرًا لِمَنْ عِنْدَكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَمْسُقَ عَلَيْكَ شَيْئًا مِنْ شَاءِ اللَّهِ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتَ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٨﴾

فَلَمَّا قَضَى مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا أَعْلَىٰ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبْعِثَ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٢٩﴾

1. మన సాంఘిక సంప్రదాయంలో అడవిథి (పథువు) ఇంటివారు తమ దిడ్డకొరకు పరుని (పెండ్లి కుమారుని) వారితో వివాహసంబంధం గురించి మొదట మాట ప్రారంభించటం అనుచితమైన విషయంగా భావిస్తారు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) షరీయత్ లో ఇది అనుచితం కాదు. ఒకవేళ సర్వర్తనుడు, మిశీలుడు అయిన పరుడు ఉంటే అతనితో గానీ, లేక అతని కుటుంబంవారితో గానీ, పథువు ఇంటివారు మాట్లాడితే తప్పిలేదు. వైపప్రసక్త (‘స’అస) మరియు సహాచీల (ర’ది.’అస్తుమె)లలో కూడా ఈ ఆచారం ఉండెను.

2. ఇబ్నె ‘అబ్బాస్ (ర’ది.’అ.) కథనం ప్రకారం అతను ఈ గడువు పది సంవత్సరాలు పూర్తిచేశారు. ఎందుకంటే మూసా (అ.స.) పృథ్విదైన తన భార్య తండ్రికి సహాయపడగోరారు. చూడండి, 27:7-8.

నుండి ఏదైనా మంచివార్తను తీసుకొని రావచ్చు, లేదా ఒక అగ్నికొరవినైనా! అప్పుడు మీరు దానితో చలికాచుకోవచ్చు.”

30. కాని అతను దాని (అగ్ని) పద్దకు చేరుకున్నప్పుడు,¹ అ లోయ కుడివైపు ఉన్న ఒక శుభపంతమైన స్థలములో ఉన్న ఒకచెట్టు నుండి: “ఓ మూసా! నిశ్చయంగా, నేనే అల్లాహ్! సర్వలోకాల ప్రభువును.” అనే మాటలు వినిపించాయి.

31. (ఇంకా ఇలా వినిపించింది): “నీ చేతికర్రను పడనేయి!” అతను (మూసా) దానిని పామువలే కదలడం చూసి వెనక్కి మరలి పరుగెత్తాడు, తిరిగికూడా చూడలేదు. (తరువాత ఇలా సెలవీయబడింది): “ఓ మూసా, ముందుకురా, భయపడకు! నిశ్చయంగా నీవు సురక్షితంగా ఉన్నావు!

32. “నీ చేతిని నీచంకలోకి దూర్చుకో, అది ఎట్టి లోపంలేకుండా ప్రకాశిస్తూ బయటికి వస్తుంది.² నీవు భయపడకుండా ఉండటానికి నీ చేతిని నీ ప్రక్కకు ఆదుముకో! ఈ రెండు నీవు ఫిరోబాన్ మరియు అతని నాయకులకు (చూపటానికి) నీ ప్రభువు ప్రసాదించిన నిదర్శనాలు (ఆయాత్). నిశ్చయంగా, వారు చాలా దుష్టులయిపోయారు!”

33. (మూసా) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నేను వారి మనిషిని ఒకనిని చంపాను, కావున వారు నన్ను చంపుతారేమోనని భయపడు తున్నాను.

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَتُوسَّلَ لِيَّ أَتَا اللَّهُ رَبَّ الْعَالَمِينَ

وَأَنْ أُلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تُهَكُّمًا نَافَا جَاءَ نَوِي مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَتُوسَّلُ لِيَّ أَقْبَلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ

أَسْلَمَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخَرُّجَ بَيْضًا مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَأَوْضَعَهَا فِيكَ جَاءَكَ مِنَ الرُّقِيبِ فَلَمَّا بَرَّهَا مِنْ رَبِّكَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ أَتَاهُمْ كَأَقْوَامٍ يَتَيْقِنُونَ

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ

1. ఆ మంట వాస్తవానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) దివ్యజ్యోతి. చూడండి, 19:52, 20:80.

2. చూడండి, 7:108.

34. “మరియు నా సోదరుడు హరూన్ మాట్లాడటంలో నాకంటే మంచి వాగ్ధాటి గలవాడు.¹ నన్ను సమర్థించటానికి అతనిని నాకు సహాయకునిగా నాతోపాటు పంపు. వాస్తవానికి వారు నన్ను అసత్యవాదివని తిరస్కరిస్తారేమోనని నేను భయపడుతున్నాను!”

35. ఆయన (అల్లాహ్) అన్నాడు: “మేము నీ సోదరుని ద్వారా నీ చేతులను బలపరుస్తాము. మరియు మేము మీ ఇద్దరికి విశేషశక్తి నొసంగుతాము. వారు మీ ఇద్దరికి ఏ మాత్రం హానిచేయలేరు. మా సూచనలద్వారా మీరిద్దరూ మరియు మిమ్మల్ని అనుసరించే వారు గెలుపొందుతారు.”²

36. ఆ తరువాత మూసా మా స్పష్టమైన సూచనలను తీసుకొని వారిపద్దకు పోగా వారన్నారు: “ఇది కల్పితమైన మాయాజాలం మాత్రమే.³ ఇలాంటిది పూర్వకులైన మా తండ్రితాతం కాలంలో కూడా జరిగినట్లు మేము వినలేదు.”⁴

37. ఇక మూసా అన్నాడు: “నా ప్రభువు తరఫునుండి ఎవడు మార్గదర్శకత్వం తీసుకొనివచ్చాడో మరియు చివరికి ఎవరి పర్యవసాసం మంచిదవుతుందో ఆయనకు బాగా తెలుసు.⁵ నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులు ఎన్నడూ సాఫల్యం పొందలేరు.”

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْضَلُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ
مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي ۚ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ۝

قَالَ سَنَنْصُرُكَ بِأَخِيكَ وَجَعَلْنَا
لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا ۚ
أَنُكْمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَلْبُوبُونَ ۝

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا تَبَيَّنَتْ قَالُوا مَا هَذَا
إِلَّا سِحْرٌ مُقْتَرَىٰ وَمَا سَعَيْنَا بِهِدُا۟ ۖ إِنَّا بآيَاتِنَا
الْأُولَىٰ ۝

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّيَ أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَهُ بِالْهُدَىٰ مِنْ
عِنْدِ رَبِّهِ ۖ وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الَّذِينَ إِزَاكَ لَا يُفْلِحُ
الظَّالِمُونَ ۝

1. చూడండి, 20:27-28 మరియు 26:12-13.

2. ఈ వాక్యం ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది, చూడండి, 5:67, 33:39, 51:21, 40:51-52.

3. చూడండి, 74:24.

4. చూడండి, 38:5.

5. పరలోక సాఫల్యమే నిజమైన సాఫల్యం. సత్కీర్తనార్థులు ఇహలోకంలో సాఫల్యం పొంద వచ్చు. భూలోకంలో దొరికే సుఖసంతోషాలు తాత్కాలికమైనవే! వాస్తవానికి పరలోక సుఖ సంతోషాలే చిరకాలముండ్లవి.

38. మరియు ఫిర్'బాన్ అన్నాడు: “ఓ నాయకులారా! నేను తప్పి మీకు మరొక ఆరాధ్యదేవుడు గలడని నాకు తెలియదు. కావున ఓ హామాన్! కార్చిన మట్టిఇటుకలతో నాకొక ఎత్తైన గోపురాన్ని నిర్మించు. దానిపై ఎక్కి నేను బహుశా, మూసా దేవుణ్ణి చూడగలనేమో! నిశ్చయంగా నేను ఇతనిని అసత్యవాదిగా భావిస్తున్నాను.”

39. మరియు, అతడు మరియు అతడి సైనికులు భూమిపై అవ్యాయంగా అహంభావాన్ని ప్రదర్శించారు. మరియు నిశ్చయంగా, మా వైపుకు తాము ఎన్నడూ మరలింారని భావించారు.

40. కావున మేము అతనిని మరియు అతని సేనలను పట్టుకొని సముద్రంలోకి విసరివేశాము. ఇకచూడు! దుర్మార్గుల పర్యవసానం ఏమయిందో.

41. మరియు మేము వారిని సరకం వైపునకు పిలిచే నాయకులుగా చేశాము. మరియు పునరుత్థాన దినమున వారికెలాంటి సహాయం దొరకదు.

42. మరియు మేము ఈ లోకంలో కూడా అభిశాపం వారిని వెంటాడేటట్లు చేశాము. మరియు పునరుత్థాన దినమున వారు తృణీకరింపబడేవారిలో చేరుతారు.

43. మరియు వాస్తవానికి - పూర్వతరాల వారిని నాశనంచేసిన తరువాత - మేము మానవులకు జ్ఞానవృద్ధి చేయటానికి మరియు వారికి మార్గదర్శకత్వంగా కారుణ్యంగా ఉండటానికి, మూసాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَهَامُنُ عَلَى الطَّيْنِ فَأَجْعَلْ لِي صَرْحًا لَعَلَّ أَظْلَعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَكْثَرُ مِنَ الْكَذَّابِينَ ۝

وَأَسْتَكْبَرُوا وَهُوَ وَجُودُهُ فِي الْأَرْضِ يَغْيِرُ الْحَقِّ وَكَلَّمُوا أَنَّهُمْ إِنَّا لَا يُرْجَعُونَ ۝

فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ ۖ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ۝

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يُدْعَوْنَ إِلَى التَّائِبِ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ لَا يُنصَرُونَ ۝

وَأَتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ ۝

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ بَصِيرَةً لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّعَالَمِهِمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝

బహుశా వారు హితబోధ నేర్చుకుంటారని!

44. మరియు (ఓ ము'హమ్మద్!) మేము మూసాపై మా ఆదేశం (తొరాత్) పూర్తిగా అవతరింపజేసినపుడు, నీవు ('తూర్ పర్వతపు) కుడివైపునా లేవు. మరియు నీవు అక్కడ ప్రత్యక్ష సాక్షులలో కూడా లేవు!

45. కాని నిశ్చయంగా, (ఆ తరువాత కూడా) మేము అనేక తరాలను ప్రభవింప జేశాము. వారి మీదుగా ఒక సుదీర్ఘకాలం గడిచిపోయింది. మా సూచనలను వినిపించటానికి నీవు మద్దయన్ వాసులతో కూడా లేవు, కాని మేము (ఎల్లప్పుడూ) మా సందేశహరులను పంపుతూ వచ్చాము.

46. మరియు మేము (మూసాను) పిలిచినపుడు, నీవు (ఓ ము'హమ్మద్!) 'తూర్ పర్వతందగ్గర లేవు. కాని నీవు నీ ప్రభువు యొక్క కారుణ్యంతో, నీకు పూర్వం హెచ్చరిక చేసేవాడు రాసటుపంటి జాతి వారిని హెచ్చరించటానికి - బహుశా వారు హితబోధ నేర్చుకుంటారేమోనని - (పంపబడ్డావు).

47. మరియు వారు తమ చేతులారా, చేసుకొని పంపిన కర్మల ఫలితంగా వారిపై అవద పచ్చిపడినపుడు, వారు: "ఓ మా ప్రభూ! నీవు మా వద్దకు ఒక సందేశహరుణ్ణి ఎందుకు పంపలేదు, అలా చేస్తే మేము నీ సూచనలను అనుసరిస్తూ, విశ్వాసులైనవారిలో చేరి ఉండేవారం కదా!" (అని తీర్పు దినమున అనకూడదని).

48. ఆ తర్వాత మా తరపునుండి వారి వద్దకు సత్యం వచ్చినపుడు, వారిలా అన్నారు: "మూసాకు ఇవ్వబడి సమీపమిది, ఇతనికి

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْعَرَبِ إِذْ قَصَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ۝

وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ إِلَّا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَسْلُو عَلَيْهِمُ إِلَيْنَا وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ۝

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحِمْنَا مَن رَّبِّكَ لِيُذَيِّرَ قَوْمًا مَّا آتَاكَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝

وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُمْ مُّصِيبَةٌ مِّمَّا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا الْوَلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنُفِيعَ إِلَيْكَ وَتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا آيَةٌ مِنْ رَبِّنَا أَوْ لَوْ كُنَّا إِلَهُاتُ

ఎందుకు ఇవ్వబడలేదు!" ఏమి? దీనికి పూర్వం మూసాకు ఇవ్వబడిన దానిని వారు తిరస్కరించలేదా? వారన్నారు: "రెండూ మాయాజాలాలే! అవి ఒకదానికొకటి సహాయపడుతున్నాయి." ఇంకా ఇలా అన్నారు: "నిశ్చయంగా, వేంమీ వీటన్నింటినీ తిరస్కరిస్తున్నాము."

49. (ఓ ప్రపక్తా!) వారితో ఇలా అను: "మీరు నిజాయితీపరులే అయితే, అల్లాహ్ దగ్గరనుండి ఈ రెండింటి కంటే ఉత్తమమైన మార్గం చూపే ఒక గ్రంథాన్ని తీసుకురండి. దానిని నేను అనుసరిస్తాను."

50. వారు నీకు ఎలాంటి సమాధానం ఇవ్వకపోతే, వారు కేవలం తమ కోరికలను అనుసరిస్తున్నారని తెలుసుకో! మరియు అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వాన్ని విడిచి కేవలం తన కోరికలను అనుసరించే వానికంటే ఎక్కువ మార్గభ్రష్టుడు ఎవడు? నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దుర్మార్గులకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు. (1/2)

51. * మరియు వారు హితబోధ పొందాలని, వాస్తవంగా మేము ఈ పచనాన్ని (ఖుర్ఆన్‌ను) క్రమక్రమంగా అందజేశాము.

52. ఎవరికైతే పూర్వం మేము గ్రంథాన్ని ఇచ్చామో వారు దీనిని (ఖుర్ఆన్‌ను) విశ్వసించారు.¹

53. మరియు వారికి ఇది వినిపించబడి సప్పుడు, వారు ఇలా అంటారు: "మేము దీనిని విశ్వసించాము, నిశ్చయంగా, ఇది మా

بِمَا أَوْفَى مُوسَى مِنْ قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ
تَكَاهَرَا سَوْ قَالُوا إِنَّا بِكُمْ لَكَافِرُونَ ﴿٥٠﴾

قُلْ قَاتُوا بِكُتُبٍ مِّنْ عِندِ اللَّهِ هُوَ هَدًى
مِّنْهُمَا إِن تَتَّبِعُونَ ۖ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٥١﴾

فَإِنْ كُنتُمْ تَحِبُّونَ إِلَيَّ فَأَعْلَمُ أَنَّهُمَا يَتَّبِعُونَ
أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ
هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٣﴾

الَّذِينَ آمَنَّا بِهِمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ
يُؤْمِنُونَ ﴿٥٤﴾

وَلَا يُشَلُّ عَلَيْهِمْ قَالُوا الْمَلَايِمَةُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا
إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿٥٥﴾

1. అంటే, యూదులలో 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్లామ్ మరియు 'హబష నుండి వచ్చిన క్రైస్తవులు (ర'బి.' అస్తుమ్). చూడండి, 26:196-197.

ప్రభువు తరఫునుండి వచ్చిన సత్యం. నిశ్చయంగా, మేము మొదటినుండియే అల్లాహ్ కు విధేయు(ముస్లిం)లమై ఉన్నాము.¹

54. వీరే, తమ సహవానికి ఫలితంగా రెండింతలు ప్రతిఫల మొసంగబడే వారు.² వీరే మంచితో చెడును నివారించే వారు. మరియు మేము వారికిచ్చిన జీవనోపాధి నుండి భర్చుచేసేవారు.

55. మరియు వారు ప్యర్థమైన మూటలు విన్నప్పుడు, ఇలా అంటూ దూరంగా తొలగి పోతారు: “మాకు మా కర్మలు మరియు మీకు

أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُم مَّرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا
وَيَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُقْفُونَ ﴿٥٤﴾

وَأَذِّنْهُمْ لَللَّغْوِ اعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا
أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا تَبْغَى

1. ఈ విషయం ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. దైవప్రవక్తలందరూ ప్రచారంచేసిన ధర్మం ఇస్లాం మాత్రమే. అంటే ఏకైక ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తప్ప ఇతరులకు దాస్యం, ఆరాధన చేయరాదని. ప్రతికాలపు వారు తమతమ భాషలలో దానికి వివిధపేర్లు ఇచ్చారు. అంటే క్రైస్తవధర్మం, యూదధర్మం, మొదలైనవి. కాని వాస్తవానికి ప్రవక్తలందరి ధర్మం ఇస్లాం మాత్రమే. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయులై కేవలం ఆయనకే దాస్యం, ఆరాధన చేయటం. కాని ఆ ప్రాచీన దివ్యగ్రంథాలు ఆయా ప్రవక్తల ప్రచారానికి ఎన్నోపందల సంవత్సరాల తరువాత లిఖిత రూపంలోకి వచ్చాయి. దానివల్ల వాటిని లిఖించిన వారు, తమ ప్రవక్తలు వినిపించిన దివ్యసందేశాలను వాటి ఆసలు అవతరించిన రూపంలో వ్రాయలేకపోయారు. తరువాత తరాల ధర్మవేత్తలు మొదటి వారు వ్రాసిన వాటితో ఏకీభవించక వాటిలో మార్పులు చేస్తూ పోయారు. ఉదాహరణకు: ఈ రోజు ప్రపంచంలో అన్నిటికంటే ఎక్కువ ప్రామాణిక మైనదిగా పరిగణించబడే బైబిల్ - ఏదైతే తొరాత్, 'జబూర్ మరియు ఇంటిల్ గ్రంథా(Old and New Testaments)ల సముదాయమో - అందులో కూడా ఎన్నో సార్లు మార్పులు చేయబడ్డాయి. చివరి మార్పులు గలది, ఈవోబీ (Revised) Authorized K.J.V. అందుకే అసలు ఆ ప్రవక్తలు ప్రచారం చేసింది, ఏకైక ఆరాధ్యుడైన అల్లాహ్ (సు.తా.), ఆరాధన. అయినా ఈనాడు వాటిలో మానవులు మార్పులు చేయడం వల్ల, ఆ గ్రంథాలను ఆనుసరిస్తున్నవారు ఏకైక ఆరాధ్యుడైన అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆరాధనను వదిలి, బహుదైవారాధన, ప్రవక్తల విగ్రహాల ఆరాధన చేస్తున్నారు. కాని ఇస్లాం స్వీకరించిన యూదులు మరియు క్రైస్తవులు సత్యాన్ని తెలుసుకొని: 'మేము మొదటి నుండియే ముస్లింలముగా ఉన్నాము.' అని అన్నారు. ఏకైక ఆరాధ్యుడైన అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆరాధనయే సత్యధర్మమని, ఇస్లాం ధర్మాన్ని స్వీకరించారు.

2. సహనం వహించటం అంటే, ఇక్కడ దైవప్రవక్తలను మరియు దివ్యగ్రంథాలను విశ్వసించి ఆ విశ్వాసంపై స్థిరంగా ఉండటం. మొదటి దివ్యగ్రంథం మీద స్థిరంగా ఉండి, రెండవ దివ్యగ్రంథం వస్తే దానిని ఆనుసరించటం. ఇలాంటి వారికి రెండింతలు ప్రతిఫలముంది. రెండింతలు ప్రతిఫలం పొందే ముగ్గురిలో ఏరొకరు. (స. బు'ఖారీ) చూ. 13:22.

మీ కర్మలు, మీకు సలాం!¹ మాకు మూర్ఖులతో పనిలేదు.”

56. (ఓ ప్రవక్తా!) నిశ్చయంగా నీవు, నీకు ఇష్టమైనవారికి మార్గదర్శకత్వం చేయలేవు. కాని అల్లాహ్ తాను కోరినవారికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు. మరియు ఆయనకు మార్గదర్శకత్వం పొందేవారెవరో బాగా తెలుసు.²

57. వారు ఇలా అంటారు: “ఒకవేళ నీతోపాటు మేము కూడా ఈ మార్గదర్శకత్వాన్ని అవలంబిస్తే! మేము మా భూమి నుండియే పారద్రోలబడతాము.”³ ఏమీ? మేము వారిని శాంతికి నిలయమైన ఒక పవిత్రస్థలం (మక్కా)లో స్థిరనివాసము నొసంగి వారికి మా తరపునుండి జీవనోపాధిగా అన్నిరకాల ఫలాలను సమకూర్చలేదా? కాని వారిలో చాలామందికి ఇది తెలియదు.⁴

58. మరియు మేము ఎన్నో సగరాలను, జీవన సుఖసంపదలతో ఉప్పొంగిపోతూ ఉండగా, వాటిని నాశనంచేయలేదా! అవిగో వారి

الْجَاهِلِينَ ۝

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ۝

وَقَالُوا إِنَّا تَتَّبِعُ الْهُدَىٰ مَعَكَ نَحْطِفُ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَوْ كُنَّا لَهُمْ حَرَمًا إِمَّا يَنْتَجِبِي إِلَٰهَهُمْ كُلُّ شَيْءٍ رَّيْرًا قَائِمًا لَّدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝

وَمَا أَهْلُكَ مِنْ قَرِيْبَةٍ يَطْرُقُ مَوْبِقَهُمْ أَتَأْتِنَا سَبْكُهُمْ لَمْ تُكُنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا ۝

1. ఈ సలాం ఆధివందనం కాదు. మేము మీదంటి మూర్ఖులతో వాడులాడమని తప్పించుకోవటానికి పలికేది. చూడండి, 25:63, 43:89.

2. ఈ ఆయత్ దైవప్రవక్త ('స'అస) పసతంద్రీ ఆబూ'తాలిద్ మరణించినప్పుడు అవతరింపజేయబడింది. అతని ఆఖరు ఘడియలలో దైవప్రవక్త ('స'అస) అతనితో అన్నాడు: “ఇప్పుడైనా: ‘లాఇలాహ్ ఇల్లాల్లాహ్’ అను. దానితో నేను వుసరుత్తాన దినమున నీ క్షమాపణకొరకు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వేడుకోగలను.” అక్కడున్న ఖురైష్ సర్వారులనుచూసి అతను అలా అనలేదు. ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ) ఇంకా చూ. 14:4.

3. దీనిని ఈ విధంగా బోధించారు: 1) ఆ కాలపు ఖురైషులు ఇస్లాం స్వీకరిస్తే, వారితోటి వారు, వారిని మత్ద్రోహులుగా పరిగణించి వారిని, వారి సగరం మక్కా నుండి పొరద్రోలుతారని భయపడ్డారు. 2) అదే విధంగా ఈ కాలంలో కూడా చాలామంది ఇది సత్యధర్మమని తెలిసి కూడా తమ బంధువులనుండి మరియు తమ సమాజంనుండి విడదీయబడతామని భయపడి సత్యాన్ని అవలంబించరు. కాని రాబోయే పరలోక జీవితపు శాశ్వత సుఖాలమందు ఈ జీవిత సుఖం అతి స్వల్పమైనదనే సత్యాన్ని వారు అర్థం చేసుకుంటే ఎంత బాగుంటేది!

4. చూడండి, 14:35-41, 2:126, 29:67. ఇబ్రాహీం ('అ.స.) మక్కాకొరకు చేసినప్రార్థన.

నివాసాలు, వారి తరువాత వాటిలో నివసించిన వారు చాలా తక్కువ! మరియు నిశ్చయంగా, మేమే వాటికి వారసులమయ్యాము.¹

59. మరియు నీ ప్రభువు నగరాలను ఏ మాత్రమూ నాశనం చేసేవాడు కాదు, ఎంతవరకైతే వాటి ముఖ్య నగరానికి మా సూచన (అయాత్)లను విసిపించే సంరేశహరులను పంపమో! మేము నగరాలను వాటి ప్రజలు దుర్మార్గులైపోతే తప్ప, నాశనం చేసేవారం కాము.

60. మరియు మీకు ఇవ్వబడినవన్నీ ఈ ప్రాపంచిక జీవితపు సుఖసంతోషాల సామగ్రి మరియు దాని అలంకరణలు మాత్రమే! కాని అల్లాహ్ పద్ధ ఉన్నది దీనికంటే ఎంతో ఉత్తమమైనది మరియు నిత్యమైనది. ఏమీ? మీరిది అర్థం చేసుకోలేరా?²

61. ఏమీ? మేము చేసిన మంచి వాగ్దానాన్ని తప్పకుండా పొందేవాడు,⁴ మేము ఒసంగిన ఈ ప్రాపంచిక సుఖసంతోషాలు పొంది, పునరుత్థానదినమున మా ముందు (శిక్ష కై) హాజరుచేయబడేవాడితో సమానుడు కాగలడా?

وَمَا أَغْنَىٰ الْوَرِثَةُ

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا
رَسُولًا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا وَوَمَا كُنَّا مُهْلِكِي
الْقُرَىٰ إِلَّا وَآهْلُهَا ظَالِمُونَ³

وَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَّاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَرِزْقُكُمْ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ⁴

أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِمْ أَنَّىٰ مَعْنَاهُ
مَتَّاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ مِنَ
الْمُخْضَرِّينَ⁵

1. చూడండి, 15:23.

2. సంరేశహరులు ఎల్లప్పుడు పెద్దనగరాలలోనే పంపబడ్డారు. వారే దాని చుట్టూ ఉన్న చిన్న గ్రామాలవారికి కూడా ప్రచారం చేశారు. కేవలం సత్యతిరస్కారులుగా ఉన్నంత మాత్రాన, ఏ నగరవాసులు కూడా నాశనం చేయబడలేదు. సత్యతిరస్కారంతో బాటు వాటిలోని ప్రజలు దుర్మార్గులై, విశ్వాసుల పట్ల దౌర్జన్యానికి పాల్పడినప్పుడే అవి నాశనం చేయబడ్డాయి. చూడండి, 11:117, 6:130-132, 28:59.

3. దైవప్రవక్త ('న'అస) ప్రవచనం: 'అల్లాహ్ (సు.తా.) పాక్షి! ఈ ప్రాపంచిక జీవితం పరలోక జీవితం ముందు, ఒకడు తన వ్రేలును సముద్రంలో ముంచి బయటికి తీస్తే, దానికి అంత నీటితో సమానమైనది.' ('స'హ'హ్ ముస్లిం).

4. అల్లాహ్ (సు.తా.) మంచి వాగ్దానం చేసిన, సద్వర్తనులైన విశ్వాసులకు: 'ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!' చూడండి, 2:38, 62, 112, 262, 274, 277, 3:170, 5:69, 6:48, 7:35, 49, 10:62, 46:13.

62. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి!) ఆ రోజు ఆయన (అల్లాహ్) వారిని పిలిచి ఇలా ప్రశ్నిస్తాడు: “మీరు నా భాగస్వాములని నొక్కిచెప్పిన (భావించిన) వారు ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?”¹

63. ఎవరికైతే ఆ మాట (శిక్ష) వర్తిస్తుందో, వారిలా విన్నవించుకుంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! మేము దారితప్పించినవారు వీరే! మేము దారితప్పిన విధంగానే వీరినికూడా దారితప్పించాము. వీరితో మాకెలాంటి సంబంధంలేదని నీ ముందు ప్రకటిస్తున్నాము. అసలు వీరు మమ్మల్ని ఆరాధించనేలేదు.”²

64. మరియు వారితో ఇలా ఆసబడుతుంది: “మీరు సాటికల్పించిన మీ భాగస్వాములను పిలువండి!” అప్పుడు వారు వారిని (భాగస్వాములను) పిలుస్తారు, కాని వారు వారికి సమాధానమివ్వరు. మరియు వారు శిక్షను చూసి (అనుకుంటారు): “ఒక వేళ వాస్తవానికి తాము సన్మార్గాన్ని అవలంబించి వుంటే ఎంతబాగుండేది!”³ అని.

65. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి!) ఆయన (అల్లాహ్) వారిని పిలిచినరోజు ఇలా ప్రశ్నిస్తాడు: “మేము పంపిన సందేశహరులకు మీరు ఏవిధంగా సమాధానమిచ్చారు?”

66. ఆ రోజు వారి సమాధానాలన్నీ (కారణాలన్నీ) అస్పష్టమైపోతాయి మరియు వారు ఒకరితో నొకరు సంప్రదించుకోనూ లేరు.

وَيَوْمَ يَنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَهُمْ كَمَا أَغْوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كُنَّا آلِكَ بَلْ كُنَّا بِعِبَادِكَ

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ قَدْ عَزَّوهُمْ فَلَمَّ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾

وَيَوْمَ يَنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا جِئْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾

فَعَبَّ عَنَّا عَلَىٰ آلِهَتِنَا وَيَوْمَ يَنْفَعُهُمْ لَا يَسْتَأْذِنُونَ ﴿٦٦﴾

1. చూడండి, 6:22-23.

2. అసలు వీరు మమ్మల్ని ఆరాధించనే లేదు. ఈ వాక్యం థుర్ఆన్‌లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. చూడండి, 6:49, 19:81, 82, 46:5-6, 10:28, 29:25, 2:166, 167 మొదలైనవి.

3. ఇంకా చూడండి, 18:52, 53.

67. కాని ఎవడైతే వశ్యాత్వాపవడి, విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేస్తాడో! అతడు సాఫల్యం పొందేవారిలో చేరగలడని ఆశించవచ్చు!

68. మరియు నీ ప్రభువు తాసుకోరిన దానిని సృష్టిస్తాడు మరియు ఎన్నుకుంటాడు. మరియు ఎన్నుకునే హక్కు వారికి ఏ మాత్రం లేదు. అల్లాహ్ సర్వలోపాలకు ఆతీతుడు. వారు సాటికల్పించే భాగస్వాములకంటే మహోన్నతుడు.

69. మరియు వారు తమ హృదయాలలో దాచుకున్నది మరియు బహిర్గతంచేసేది అంతా నీ ప్రభువుకు తెలుసు.

70. మరియు ఆయనే, అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు! మొదట (ఇహలోకంలో) మరియు చివరకు (పరలోకంలో) స్తుతింపదగినవాడు కేవలం ఆయనే! మరియు విశ్వవ్యాపకతన ఆయనదే. మీరంతా ఆయన వైపునకే మరలింపబడతారు.

71. వారితో అను: “ఏమీ? మీరు అలోచించారా? ఒకవేళ అల్లాహ్ మీపై పునరుత్థాపదినంపరకు ఎడతెగకుండా రాత్రిని ఆవరింపజేస్తే, అల్లాహ్ తప్ప మరేదేవుడైనా, మీకు వెలుగును తేగలడా? అయితే మీరెందుకు వినరు?”

72. ఇంకా ఇలా అను: “ఏమీ? మీరు అలోచించారా? ఒకవేళ అల్లాహ్ మీపై పునరుత్థాపదినముపరకు ఎడతెగకుండా పగటిని ఆవరింపజేస్తే, అల్లాహ్ తప్ప మరే దేవుడైనా మీకు విశ్రాంతి పొందటానికి రాత్రిని తేగలడా? అయితే, మీరెందుకు చూడలేరు?”

73. ఆయన తన కారుణ్యంతో మీకొరకు

قَالَمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَقَعِيَ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ۝

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَفَعَلَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ۝

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْخِصْمَةُ الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةُ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۝

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ الْلَيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِنُورٍ أَوْ أَفْلَا تَسْمَعُونَ ۝

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِظُلُمٍ أَوْ أَفْلَا تَسْمَعُونَ ۝

وَمِنْ نَحْوِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا

రాత్రిని మరియు పగటిని, విశ్రాంతి పొందటానికి మరియు ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటానికి చేశాడు. బహుశా మీరు కృతజ్ఞులౌతారేమోనని.¹

74. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి) ఆయన (అల్లాహ్), వారిని ఆ రోజు పిలిచి ఇలా ప్రశ్నిస్తాడు: “మీరు నాకు భాగస్వాములని నొక్కిచెప్పిన (భావించిన) వారు ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?”

75. మరియు మేము ప్రతి సమాజంనుండి ఒక సాక్షిని² నిలబెట్టి ఇలా అంటాము: “మీ నిదర్శనాన్ని తీసుకురండి!” అప్పుడు వారు సత్యం, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ వైపు ఉందని తెలుసుకుంటారు. మరియు వారు కల్పించు కున్నవన్నీ వారిని త్యజించి ఉంటాయి. (5/8)

76. * వాస్తవానికి, భారూన్, మూసా జాతికి చెందినవాడే. కాని అతడు వారికి ప్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు చేశాడు.³ మరియు మేము అతనికి ఎన్నో విధులను ఇచ్చి ఉంటిమి. వాటి తాళపుచెపులను బలపంతులైన పదిమంది లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది కూడా ఎంతో కష్టంతో మాత్రమే మోయగలిగే వారు. అతని జాతి వారు అతనితో అన్నారు: “నీవు

فِيهِ وَلِعَبَّتُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٤﴾

وَيَوْمَ يَنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٥٥﴾

وَتَزْعُمَانِ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدٌ فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَجَاءُوا آتٍ الْعَذَابِ وَضَلُّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾

إِنْ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُتُبِ مَا أَنْ مَقَاتِلَهُ لَسُوًا بِالْعَصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٥٧﴾

1. రాత్రి మరియు పగలు ఈ రెండూ అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహించిన వరాలు. ఒకవేళ రాత్రి లేకుంటే, ప్రజలందరూ ఒకేసారి విశ్రాంతి తీసుకోలేకపోయేవారు. ప్రతి ఒక్కడు తన ఇష్టానుసారం విశ్రాంతి తీసుకుంటే ప్రపంచకార్యక్రమాలు సరళంగా జరిగేవి కావు. మానవుల జీవితాలు పరస్పర సహయోగం, పల్లనే సరళంగా జరుగుతున్నాయి. దాని కొరకు రాత్రింజపళ్ళు ఎంతో ఉపయోగకరమైనవి.

2. ఈ సాక్షులు ప్రవక్త(అలైహిస్ స.)లు. ప్రతిప్రవక్త తనకాలపు ప్రజలకు సాక్షిగాఉంటాడు.

3. ఎంత గొప్ప ప్రవక్తను అనుసరించినా, అహంభావం మరియు స్వాభిమానంతో ప్రవర్తించే వారిని అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రేమించడు. ఈ ఉదాహరణ ఇక్కడ మూసా (అ.స.) జాతికి చెందిన భారూన్ అనే గొప్ప ధనపంతులైన ప్యక్తి విషయంలో ఇవ్వబడింది. ఇంకా చూడండి. 29:39 మరియు 40:24.

విర్రవీగకు, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ విర్రవీగే వారిని ప్రేమించడు!

77. “మరియు అల్లాహ్ నీకు ఇచ్చిన సంపదతో పరలోకగృహాన్ని పొందటానికి ప్రయత్నించు. మరియు ఇహలోకంనుండి లభించే భాగాన్ని మరచిపోకు. నీకు అల్లాహ్ మేలు చేసినట్లు, నీవు కూడా (ప్రజలకు) మేలుచేయి.¹ భూమిపై కల్లోలం రేకెత్తించటానికి ప్రయత్నించకు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కల్లోలం రేకెత్తించేవారిని ప్రేమించడు!”

78. అతడు (ఖారూస్) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ధనం) నాకు నా జ్ఞానంపల్లనే ఇవ్వబడింది!”² ఏమీ? అతనికి తెలియదా? నిశ్చయంగా అల్లాహ్ అతనికి ముందు ఎన్నోతరాల వారిని - అతని కంటే ఎక్కువ బలం మరియు ఎక్కువ ధనసంపదలు గలవారిని కూడా - నాశనంచేశాడని? మరియు పాపాత్ములు వారి పాపాలను గురించి ప్రశ్నింపబడరు.

79. తరువాత అతడు తన వైభవంతో తన వాటివారి ఎదుటకువచ్చాడు. ఇహలోకజీవితపు సుఖాలు కోరేవారు ఇలా అన్నారు: “అయ్యో మా దొర్భాగ్యం! ఖారూస్ కు లభించినటువంటి (ధనసంపత్తులు) మాకుకూడా లభించిఉంటే ఎంతబాగుండేది? నిశ్చయంగా అతడు ఎంతో అదృష్టవంతుడు!”

80. కాని జ్ఞానసంపన్నులు అన్నారు: “మీ

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ٢٧

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَعْلًا وَلَا يَسْأَلُ عَنْ دُونِهِمْ الْمُجْرِمُونَ ٢٨

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا لِيَلْبِسَ لَنَا مِثْلَ مَا أَتَى قَارُونَ إِنَّهُ لَذُو حِظٍّ عَظِيمٍ ٢٩

وَقَالَ الَّذِينَ أُوْتُوا الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ

1. ఏ విధంగానైతే నీ ప్రభువుకు నీపై హక్కు ఉందో, అదే విధంగా నీ అత్కుకు, నీ భార్య పిల్లలకు, నీ బంధువులకు మరియు నీ అతిథులు మొదలైన వారికి కూడా నీ మీద, నీ ఆదాయం మీద హక్కు ఉంది. కావున ప్రతి ఒక్కనికి వాని హక్కు చెల్లించు.

2. ఇటువంటి వాక్యానికి చూడండి, 28:78 మరియు 41:50.

దొర్చాగ్యం! అల్లాహ్ ఇచ్చే ప్రతిఫలమే. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి ఎంతో శ్రేష్ఠమైనది. మరియు ఈ మహా భాగ్యం, సహనం వహించే వారికి తప్ప ఇతరులకు లభించదు.”¹

81. ఆ పిదప మేము అతనిని, అతని గృహంతో సహా భూమిలోకి అణగద్రొక్కాము. అతనిని, అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి తప్పించగల, అతని తెగవారు ఎవ్వరూ లేకపోయారు మరియు అతడు కూడా తనను తాను కాపాడుకోలేక పోయాడు.

82. మరియు నిన్నటివరకు అతని (భారూస్) పలే కాపలెనని ఎవరైతే కోరుతూవచ్చారో, వారు ఇప్పుడు ఇలా పలుకసాగారు: “తెలుసుకోండి!” అల్లాహ్ తన దాసులలో, తాను కోరినవారికి జీవనోపాధిని విస్తరింపజేస్తాడు.³ మరియు (తాను కోరినవారికి) తగ్గిస్తాడు. ఒకవేళ అల్లాహ్ అనుగ్రహమే మూపైలేకుంటే ఆయన మమ్మల్ని కూడా భూమిలోకి అణగద్రొక్కి ఉండేవాడు. తెలుసుకోండి! సత్యతిరస్కారులు ఎన్నడూ సాఫల్యం పొందలేరు!”

83. ఆ వరలోక జీవితపు గృహాన్ని మేము భూమిలో పెద్దరికం చూపగోరని వారికొరకు

لَيْسَ مِنَ الْمَنِّ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُفْلِحُ إِلَّا
الضَّالُّونَ

فَخَسَفْنَا لَهُ وَبَدَارُوا الْأَرْضَ كَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِتْنَةٍ
يَصْرُوفُهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ
الْمُتَّقِينَ

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَتَّبَعُوا مِنَ الْإِنسِ يَقُولُونَ
وَيَكُنَّ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَيَقْدِرُ لَوْ أَنَّ مِنَ اللَّهِ عَلِيمًا لَخَسَفَ بِكُمْ
وَيَكُنَّ أَنْ لَا يُفْلِحَ الْكَافِرُونَ

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا

1. 'హా దీన్' ఖుద్దీ: అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటాడు: 'నేను నా సవ్యర్తనులైన దాసులకొరకు సిద్ధపరచిన పస్తువులు ఎలాంటివంటే, వాటిని ఇంతవరకు ఏ కన్నూ చూడలేదు, ఏ చెవి విసలేదు మరియు ఏ అత్క కూడా ఊహించలేదు.' (బు'ఖరీ, ముస్లిం).

2. పయిక అన్న: ఈ శబ్దానికి, Woe unto thee, Oh, Ah, Know అనే అర్థాలిచ్చారు. అంటే, ఏ పాడు గాను, అయ్యో, తెలుసుకో మొదలైనవి.

3. అల్లాహ్ (సు.తా.) ధన సంపత్తులు ప్రసాదించినంత మూత్రానా అల్లాహ్ (సు.తా.) వానితో సంతుష్టుడయ్యాడని మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) వాటిని ఇవ్వని వాని మీద కోపంతో ఉన్నాడని కాదు. శాశ్వత సుఖసంతోషాలు కేవలం విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికే లభిస్తాయి. భూలోక సుఖసంతోషాలు, పరలోక సుఖసంతోషాల ముందు అతి స్వల్పమైనవి.

మరియు కల్లోలం రేకెత్తించని వారికొరకు ప్రత్యేకిస్తాము. మరియు దైవభీతి గలవారికే (మేలైన) పర్యవసానం ఉంటుంది.

84. మంచిపనులు చేసివచ్చిన వారికి వాటికంటే ఉత్తమమైన (ప్రతిఫలం) లభిస్తుంది.¹ మరియు చెడ్డపనులు చేసివచ్చిన వారికి, వారు చేస్తూఉండిన చెడ్డపనులకు తగిన ప్రతిఫలమే ఇవ్వబడుతుంది.

85. (ఓ ము'హమ్మద్!) నిశ్చయంగా, ఈ ఖుర్ఆన్ ను నీకు విధిగా చేసినవాడు (అల్లాహ్) తప్పక నిన్ను నీ నిర్ణీతస్థానానికి తిరిగి తెస్తాడు.² వారితో ఇలా అను: “ఎవడు మార్గదర్శకత్వంలో ఉన్నాడో మరియు ఎవడు స్వప్థంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నాడో, నా ప్రభువుకు బాగాతెలుసు.”

86. మరియు నీకు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్) ఇవ్వబడుతుందని నీ వెన్నడూ ఆశించలేదు, ఇది కేవలం నీ ప్రభువు కారుణ్యం వల్లనే లభించింది. కావున నీవు ఎన్నటికీ సత్య తిరస్కారులకు తోడ్పడేవాడవు కావద్దు!

87. మరియు అల్లాహ్ ఆయతులు, నీపై అవతరింపజేయబడిన తరువాత; వారు (సత్యతిరస్కారులు) వాటి (పతనం / ప్రచారం) నుండి నిన్ను ఏ మాత్రం తొలగింపనివ్వరాదు. మరియు (ప్రజలను) నీ

يُرِيدُونَ عَلَوًا إِلَى الْأَرْضِ وَلَا قَاسَادًا وَالْعَالِيَةِ
لِلْمُتَّقِينَ ۝

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ
بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ
إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَأْدُكَ إِلَى
مَعَادٍ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَى
وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَى إِلَيْكَ الْكِتَابُ
إِلَّا رَحْمَةً مِنِّي وَتُحْيِي ظَهْرًا
لِلْكَافِرِينَ ۝

وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنزَلَتْ
إِلَيْكَ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ ۝

1. చూడండి, 27:89 ప్రతి మంచిపనికి పదిపంతులు అధికంగా పుణ్యఫలితం ఇవ్వబడుతుంది. అల్లాహ్ (సు.తా.) కోరితే అంతకంటే ఎక్కువ పుణ్య ఫలితం ఇస్తాడు. కాని ప్రతి చెడ్డపనికి దానంత శిక్ష మాత్రమే విధించబడుతుంది. పునరుత్థానదినమున ఎవరికీ అన్యాయం జరుగదు. చూడండి, 6:160.

2. అంటే తప్పక తిరిగి మళ్ళాకు తెస్తాడు. కావున హెబ్రీకు 8 సంవత్సరాల తరువాత దైవప్రవక్త (స'అస) తిరిగి మళ్ళాకు విజేయులై వచ్చారు. (ఇబ్న్ అబ్బాస్ ర'ది. 'అ. కథనం, 'స'హ'హ్ బు'ఖరీ).

ప్రభువు వైపునకు ఆహ్వానించు. మరియు నీవు బహుదైవారాధకులలో చేరిపోకు.

88. మరియు అల్లాహ్‌తో పాటు ఏ ఇతర దైవాన్నీ ఆరాధించకు. ఆయన (అల్లాహ్) తప్ప మరొక ఆరాధ్యదైవం లేడు. కేవలం ఆయన ఉనికి (ముఖం) తప్ప ప్రతిదీ నశిస్తుంది.¹ సర్వ న్యాయాధిపత్యం కేవలం ఆయనదే మరియు ఆయన వైపునకే మీరంతా మరలింపబడతారు. (3/4)

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ٨٨

1. చూడండి, 55:26-27.

29. సూరహ్ అల్-అన్కబూత్

سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ

'అన్కబూత్: సాలీదు పురుగు లేక సాలె పురుగు. దీనిపేరు 41వ అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. అసత్యాధారంపై ఉన్న ప్రతిదీ సత్యపు గాలికి ఒకరోజు ఎగిరిపోకుండా ఉండదు. ఇది చివరి మక్కా సూరహ్ అని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఈ సమూహపు (29-32) సూరాలలో ఇది మొదటిది. ఈ నాలుగు సూరాహలు అలిఫ్-లామ్-మీమ్, అక్షరాలతో ప్రారంభమవుతాయి. ఇందులో 69 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * అలిఫ్-లామ్-మీమ్.

2. ఏమీ? ప్రజలు: "మేము విశ్వసించాము!" అని అన్నంత మాత్రానై తాము విడిచిపెట్టబడతారని మరియు తాము పరీక్షింపబడరని భావిస్తున్నారా?¹

3. మరియు వాస్తవానికి, మేము వారికి పూర్వంగతించిన వారిని కూడా పరీక్షించి ఉన్నాము. కావున నిశ్చయంగా సత్యవంతులెవరో మరియు అసత్యవంతులెవరో అల్లాహ్ వ్యక్తపరుస్తాడు.

4. లేక, చెడుపనులు చేస్తున్నవారు, మా (శిక్ష) నుండి తప్పించుకోగలరని భావిస్తున్నారా? ఎంత చెడ్డ నిర్ణయం వారిది!

5. అల్లాహ్ను కలుసుకునే కోరిక ఉన్న వాడు, అల్లాహ్ నిర్ణయించిన ఆ సమయం తప్పక రానున్నదని నమ్మాలి. మరియు అయిన సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

6. కావున (అల్లాహ్ మార్గంలో) పాటుపడే

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَاسِمِ

أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ۝

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ۝

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْفُتُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۝

مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنْ أَجَلَ اللَّهُ لَكَ ظِلًّا وَهُوَ الْحَيُّ الْعَلِيمُ ۝

وَمَنْ جَاهَدْ فَإِنَّا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ

1. మొట్టమొదట విశ్వాసం (ఇస్లాం) స్వీకరించిన 'అమ్మూర్ అతని తల్లి-దండ్రులైన సుమయ్యా మరియు యోసర్, 'సుహబ్ మరియు బిలాల్ మొదలైన వారు (శ.ది. 'అస్థుమ్) ఎన్నో తీవ్రమైన పరీక్షలకు గురిచేయబడ్డారు.

వాడు నిశ్చయంగా, తన (మేలు) కొరకే పాటుపడుతున్నాడని (తెలుసుకోవాలి).¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వలోకాల వారి అక్కర ఏ మాత్రం చేసివాడు.

7. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో, నిశ్చయంగా అలాంటి వారి (పూర్వపు) పాపాలను మేము తప్పక తొలగిస్తాము మరియు వారు చేసిన సత్కార్యాలకు ఉత్తమమైన ప్రతిఫలం ఇస్తాము.

8. మరియు మేము మానవునికి తన తల్లిదండ్రులతో మంచిగా వ్యవహరించమని ఆదేశించాము.² కాని వారిద్దరూ, నీవు ఎరుగని వానిని నాకు భాగస్వామిగా చేయమని బలపంతపెడితే, నీవు వారి అజ్ఞాపాలన చేయకు.³ మీరందరూ నా వైపుకే మరలి రావలసి ఉన్నది, అప్పుడు నేను మీకు, మీరు ఏమి చేస్తూఉండేవారో తెలుపుతాను.

9. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తూఉంటారో, మేము వారిని తప్పక సద్వర్తనులతో చేర్చుతాము.

10. మరియు ప్రజలలో కొందరు (తమ నాలుకలతో): “మేము అల్లాహ్ ను విశ్వసించాము.”

لَعَنَّا عَنِ الْعَالَمِينَ ①

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ②

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهِدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۚ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي ③

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ ④

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ

1. చూడండి, 45:15 జిహాదున్ అంటే - 1) తన సత్వధర్మాన్ని, తన స్వాతంత్ర్యాన్ని, స్వేచ్ఛను కాపాడుకోవటానికి దానిని ఉద్ధరించే వారితో; 2) సత్యం మీద మరియు సన్మార్గం మీద ఉపదేశానికి తన ఆత్మలోని అసత్యం, అధర్మంతో మరియు 3) దుష్ప్రవర్తనలతో - చేసే పోరాటం.

2. ఖుర్ఆన్ లో కేవలం ఏకైక ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆరాధనే చేయాలని మరియు తల్లిదండ్రులతో మంచిగా వ్యవహరించాలని అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశిస్తున్నాడు. తమ తల్లిదండ్రులను ఆదరించే వారే అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క స్థానాన్ని అర్థం చేసుకో గలుగుతారు. చూడండి, 31:14-15.

3. స'అద్ బిన్ అబీ-సల్హా'స్ (ర'దీ'అ.) ఇస్లాం స్వీకరించినప్పుడు అతని తల్లి నీవు ఇస్లాం మరియు ముహమ్మద్ (సఅస)ను పదలనంత పరకు నేను అన్న పానీయాలను ముట్టను అని మొండిపట్టు పెట్టుతుంది. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. ('స. ముస్లిం, తిర్మిజీ').

అని అనే వ్యక్తులున్నారు. కాని వారు అల్లాహ్ మార్గంలో హింసించబడినప్పుడు, మానవులు పెట్టిన పరీక్షలను అల్లాహ్ యొక్క శిక్షగా భావిస్తారు; మరియు ఒకవేళ నీ ప్రభువు నుండి సహాయం వస్తే వారు (కపటవిశ్వాసులు) అంటారు: “నిశ్చయంగా, మేము మీతోనే ఉన్నాము.”¹ సర్వలోకాల వారి హృదయాల స్థితి అల్లాహ్ కు తెలియదా ఏమిటి?

11. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ విశ్వసించిన వారిని స్పష్టపరుస్తాడు మరియు ఆయన కపటవిశ్వాసులను కూడా స్పష్టపరుస్తాడు.²

12. మరియు సత్యతీరస్కారులు, విశ్వాసులతో: “మీరు మా మార్గాన్ని అనుసరించండి. మేము మీ పాపాలను భరిస్తాము.” అని అంటారు. వాస్తవానికి వారి పాపాలలో నుండి దేనిని కూడా వారు భరించరు. నిశ్చయంగా, వారు అసత్యవాదులు.³

13. మరియు నిశ్చయంగా, వారు తమ బరువులను మోస్తారు. మరియు తమ బరువులతో పాటు ఇతరుల బరువులను కూడా మోస్తారు.⁴

فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةً لِلنَّاسِ كَذَّبَ ابِ اللَّهِ
وَلَهُنَّ جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا
مَعَكُمْ أَوْ لَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ
الْعَالَمِينَ ٢٩

وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ
الْمُنْفِقِينَ ٣٠

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا
سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ
مِّنْ خَطَايَاهُمْ مِّن شَيْءٍ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ٣١

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ
وَلَنُكَلِّفَنَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْكُرُونَ ٣٢

1. ఇలాంటి భావమిచ్చే మరొక ఆయత్ కు చూడండి, 4:141.

2. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.), సుఖదుఃఖాలనిచ్చి విశ్వాసులెవరో మరియు కపట విశ్వాసులెవరో విశదంచేస్తాడు. ఎవరైతే ప్రతి స్థితిలో అల్లాహ్ (సు.తా.)కు కృతజ్ఞులై ఉంటారో వారే నిజమైన విశ్వాసులు. ఇంకా చూడండి, 47:31 మరియు 3:179. ఇది కపటవిశ్వాసు(మునాఫికులు)లను గురించి వచ్చిన మొదటి ఆయత్.

3. సత్యతీరస్కారులు: ‘మీరు మా మార్గాన్ని అనుసరిస్తే మేము మీ పాపాలను భరిస్తాము.’ అని అనే మూడు ఆబద్ధాలని ఇక్కడ విశదీకరింపబడింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటున్నాడు: “భారం మోసేవాడు, ఎవరి భారాన్ని మోయడు!” పునరుత్థాన దినమున స్నేహితుడు తన స్నేహితుని స్థితిని అడగడు, 70:10 మరియు దగ్గరి బంధువులు కూడా ఒకరినొకరు అడుగుకోరు, 35:18.

4. ఇటువంటి ఆయత్ కు చూడండి, 16:25. దైవప్రవక్త (స’అస) ప్రవచనం: “ఇతరులను సన్మార్గానికి పిలచిన వారికి, వారు సన్మార్గాన్ని అనుసరిస్తే పునరుత్థానదినం వరకు వారంతా చేసే సత్కార్యాల ఫలితాల పుణ్యం దొరుకుతుంది. దుర్మార్గాలకు, పాపకార్యాలకు, దుష్కార్యాలకు అవ్వనించే వారు తమను అనుసరించిన వారి పాపభారాన్ని పునరుత్థాన దినం వరకు భరిస్తారు.” (స’హీహ్ ముఘారి).

మరియు నిశ్చయంగా, వారు పునరుత్థానదినమున, తమ బూటక కల్పనలను గురించి ప్రశ్నింపబడతారు.

14. మరియు వాస్తవానికి, మేము సూ'హ్ను అతని జాతివారి పద్ధతు పంపాము. అతను వారిమధ్య యాభైతక్కువ వేయి సంవత్సరాల వరకు (వారిని అల్లాహ్ ధర్మం వైపుకు ఆహ్వానిస్తూ) నివసించాడు, చివరకు వారు దుర్మార్గాన్ని విడనాడసందుకు, వారిని తుఫాను పట్టుకున్నది.¹

15. తరువాత మేము అతనిని (సూ'హ్ను) మరియు నావలో ఎక్కినవారిని రక్షించి, దానిని సర్వలోకాల వారికి ఒక సూచనగా చేశాము.

16. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) ఇలాగే ఇబ్రాహీమ్ కూడా తన జాతివారితో: “కేవలం అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి మరియు ఆయనయందు భయభక్తులు కలిగించండి. మీరు అర్థంచేసుకోగలిగితే, ఇది మీకు ఎంతో మేలైనది.

17. “నిశ్చయంగా, మీరు అల్లాహ్ ను వదలి విగ్రహాలను ఆరాధిస్తూ, ఒక అభూత కల్పన చేస్తున్నారు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ను వదలి మీరు ఎవరినైతే, ఆరాధిస్తున్నారో వారికి, మీకు జీవనోపాధిని సమకూర్చే యోగ్యత లేదు. కావున మీరు, మీ జీవనోపాధిని అల్లాహ్ నుండియే ఆపేక్షించండి మరియు ఆయననే ఆరాధించండి. మరియు ఆయనకే

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٤﴾

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ الْتَيْنَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿١٥﴾

وَأَبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا وَتَخْلَعُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي الْيَزُقُ وَالْعِيدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٧﴾

1. సూ'హ్ ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి. 11:25-48 ఇక్కడ దీని ఉద్దేశమేమిటంటే: ఒక ప్రవక్త ('అ.స.) కూడా తాను ప్రేమించేవారిని సన్మార్గానికి తేలేడు. ఇంకా చూడండి. 28:56 సూ'హ్ ('అ.స.) వారికి 950 సంవత్సరాలు ఇస్లాం ధర్మప్రచారం చేశారు. మార్గదర్శకత్వమంతా అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గదర్శకత్వమే. చూడండి. 3:73.

కృతజ్ఞులై ఉండండి. మీరంతా ఆయన వైపునకే మరలింపబడతారు.

18. “ఒకవేళ మీరు (ఈ సందేశాన్ని) అబద్ధమని తిరస్కరిస్తే, (అశ్చర్యమేమీ లేదు) వాస్తవానికి మీకు పూర్వం ఎన్నో సమాజాలు (దీప్యసందేశాలను అబద్ధాలని) తిరస్కరించాయి. మరియు సందేశహరుని బాధ్యత, స్పష్టంగా మీకు సందేశాన్ని అందజేయటం మాత్రమే!”

19. అల్లాహ్ సృష్టిని ఏవిధంగా ప్రారంభిస్తాడో, తరువాత దానిని ఏవిధంగా మరల ఉనికిలోకి తెస్తాడో వారు గమనించడంలేదా? నిశ్చయంగా, ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం!

20. వారితో అను: “మీరు భూమిలో సంచారం చేసి చూడండి. ఆయన సృష్టిని ఏవిధంగా ప్రారంభించాడో! తరువాత అల్లాహ్ మే మరల (రెండవసారి) దానిని ఉనికిలోకి తెస్తున్నాడో! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు!”

21. ఆయన తాను కోరినవారిని శిక్షిస్తాడు మరియు తాను కోరినవారిని కరుణిస్తాడు. మరియు ఆయనవైపుకే మీరంతా మరలింప బడతారు.

22. మరియు మీరు భూమిలోగాని, అకాశంలోగాని ఆయననుండి తప్పించుకోజాలరు. మరియు అల్లాహ్ తప్ప మీకు సంరక్షకుడుగానీ మరియు సహాయకుడుగానీ ఎవ్వడూ లేడు.

23. మరియు ఎవరైతే, అల్లాహ్ సూచనలను మరియు ఆయనతో కాబోయే సమావేశాన్ని తిరస్కరిస్తారో, అలాంటి వారు నా కరుణ పట్ల

وَإِنْ تَكْفُرْ بِبُؤَاقَدِ كَذَّبَ أَمْرٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَيِّنَةُ الْمُبِينُ ﴿١٨﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسْرًا ﴿١٩﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُعِيدُهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ تَعَالَىٰ ﴿٢١﴾

وَمَا أَنتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَكُونُونَ رَحْمَتِي وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

నిరాశచెందుతారు.¹ మరియు అలాంటి వారికి బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

24. ఇక అతని (ఇబ్రాహీమ్) జాతి వారి జవాబు ఈ విధంగా అనడం తప్ప మరొకటి లేక పోయింది: “ఇతనిని చంపండి లేదా కాల్చివేయండి.” చివరకు అల్లాహ్ అతనిని ఆగ్నినుండి రక్షించాడు.² నిశ్చయంగా, ఇందులో విశ్వసించేవారికి సూచనలున్నాయి.

25. మరియు (ఇబ్రాహీమ్) ఇలా అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, మీరు ప్రాపంచిక జీవితంలో అల్లాహ్ ను పదలి, విగ్రహారాధనను మీమధ్య ప్రేమకు సాధనంగా చేసుకున్నారు. కాని పునరుజ్ఞానదినమున మీకు పరస్పరం సంబంధమే లేడంటారు మరియు పరస్పరం శపించుకుంటారు మరియు మీ ఆశ్రయం నరకాగ్నియే మరియు మీకు సహాయపడేవారు ఎవ్వరూ ఉండరు.” (7/8)

26. * అప్పుడు లూత్ అతనిని విశ్వసించాడు. (ఇబ్రాహీమ్) ఇలా అన్నాడు: “నేను నా ప్రభువు వైపునకు వలసపోతాను.³ నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.”

27. మరియు మేము అతనికి (ఇబ్రాహీమ్ నకు) ఇస్హాఖ్ మరియు యూజుబ్ ను ప్రసాదించి, అతని సంతతిలో ప్రపక్త పదవిని మరియు గ్రంథాన్ని ఉంచి, ప్రపంచంలో

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ
أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ
مُؤَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ
وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ
وَمَا لَكُم مِّنْ مُّصْرِينَ ﴿٢٥﴾

فَأَمَّن لَّهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَبِّي
إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي
دُرِّيَّتِهِ النَّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ
فِي الدُّنْيَا وَآتَيْنَاهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِينًا

1. చూడండి, 8:156.

2. చూడండి, 21:69.

3. ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) తన భార్య మారహ్ మరియు తన నోదరుని కుమారుడు లూత్ (అ.స.)లతో, తమ దేశం కూసీ అంటే - కూఫా ప్రాంతం లోని ఒక నగరం నుండి హమ్ వైపునకు ప్రస్థానం చేశారు. ఎందుకంటే ఆ దేశపు ప్రజలు - వారు ఇస్లాం ఆనుసరిస్తున్నందుకు - వారిపై దౌర్జన్యాలు చేశారు.

అతనికి, అతని ప్రతిఫలాన్నిచ్చాము.¹
మరియు పరలోకంలో అతడు నిశ్చయంగా,
సద్వర్తనులతోపాటు ఉంటాడు.²

28. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి)
లూ'త్ తన జాతి ప్రజలతో ఇలాఅన్నప్పుడు:
“నిశ్చయంగా, మీరు చాలా హేయమైన పని
చేస్తున్నారు. మీకు పూర్వం లోకంలో
ఎవ్వడూ ఇటువంటి పని చేయలేదు.”³

29. “వాస్తవానికి, మీరు (కామంతో)
పురుషులవద్దకు పోతున్నారు! మరియు
దారికొడుతున్నారు (దోపిడిచేస్తున్నారు)!
మరియు మీ సభలలో అసభ్యకరమైనపనులు
చేస్తున్నారు!” అతని జాతివారి జవాబు కేవలం
ఇలానే ఉండేది: “నీవు సత్యపంతుడవే
అయితే అల్లాహ్ శిక్షను మూపైకి తీసుకురా!”

30. అప్పుడు లూ'త్ ఇలా ప్రార్థించాడు:
“ఓ నా ప్రభూ! దొర్లనీపరులపై నాకు
విజయము నొసంగు.”

31. మరియు మూ దూతలు ఇబ్రాహీమ్

الضاحِينَ

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنِّي لَأَتُونَ
الْفَاجِئَةَ مِمَّا سَبَقْتُكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ
الْعَالَمِينَ

أَبَيْكُمْ لَأَتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّيْلَ
وَتَأْتُونَ فِي نَارِكُمْ الْمُنْكَرَ قَمَا كَانَ جَوَابَ
قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اشْفَعْ بَعْدَ آبِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُنْفِسِينَ

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلًا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ بِالْبَشْرَىٰ قَالُوا

1. ఈ ప్రతిఫలమేమిటంటే అతను ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) అబుల్-అంబియా అసబద్దారు. అంటే ప్రవక్తల మూలపురుషుడు. ఎందుకంటే అతని సంతానం నుండి ఎంతోమంది ప్రవక్తలు వచ్చారు. అతని పెద్ద కుమారుడు, నయ్యరా హాజర్ పుత్రుడైన ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.) వంశం నుండి మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) వచ్చారు. మరియు అతని రెండవ కుమారుడు ఇస్హాఖ్ ('అ.స.) యొక్క కుమారుడైన య'అఖూబ్ ('అ.స.) నుండి అతని కుమారుడైన యూసుఫ్ ('అ.స.) వచ్చారు. మరియు య'అఖూబ్ ('అ.స.) యొక్క పన్నెండు మంది కుమారులనుండి ఇంకా ఎంతో మంది ప్రవక్తలు వచ్చారు. దావూద్, సులైమాన్, మూసా మరియు 'ఈసా ('అలైహిమ్, స.)లు అందరూ య'అఖూబ్ ('అ.స.) సంతతి వారే. అంటే ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) సంతతి వారే. ఆందుకే యూదులు, క్రైస్తవులు, ముస్లిములే గాత ముప్రదికులు కూడా ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.)ను అచరిస్తారు. ప్రతి ఒక్కరూ మేము ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) ధర్మాన్నే అచరిస్తున్నాము అంటారు. కాని, వాస్తవానికి అతని ధర్మం, ఏకైక దైవసిద్ధాంతం (ఇస్లాం) మాత్రమే.
2. చూడండి, 16:122.
3. లూ'త్ ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 11:69-83.

పద్దకు శుభవార్త తీసికొనివచ్చినపుడు వారన్నారు: “నిశ్చయంగా, మేము ఈ సగర వాసులను నాశనం చేయబోతున్నాము. ఎందుకంటే వాస్తవానికి దానిప్రజలు దుర్మార్గులై పోయారు!”

32. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “వాస్తవానికి, అక్కడ లూత్ కూడా ఉన్నాడు కదా!” వారన్నారు: “అక్కడెవరున్నారో, మాకు బాగా తెలుసు. మేము అతనిని మరియు అతని కుటుంబంవారిని రక్షిస్తాము - అతని భార్యతప్ప - ఆమె వెనుక ఉండిపోయే వారిలో చేరిపోయింది.”¹

33. ఆ తరువాత మా దూతలు లూత్ పద్దకు రాగా అతను వారినిమిత్తం చాలాచింతించాడు.² మరియు ఇబ్బందిలో పడిపోయాడు. వారిలా అన్నారు: “నీవు భయపడకు మరియు దుఃఖపడకు! నిశ్చయంగా, మేము నిన్ను మరియు నీ కుటుంబంవారిని రక్షిస్తాము - నీ భార్య తప్ప - ఆమె వెనుక ఉండిపోయే వారిలో చేరిపోయింది!

34. “నిశ్చయంగా, మేము ఈ సగరవాసుల మీద అకాశం నుండి ఘోరవిపత్తు అవతరింపజేయబోతున్నాము. ఎందుకంటే వారు అవిధేయులయ్యారు!”

35. మరియు వాస్తవానికి, బుద్ధిమంతుల కొరకు మేము దీనిద్వారా ఒక స్పష్టమైన సూచనను వదలిపెట్టాము.³

إِنَّا مُهِلُّكُمْ عَلَىٰ هَذِهِ الْقَرْيَةِ
إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ
فِيهَا لَنَجْيِيَنَّكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ
مِنَ الْغَابِرِينَ

وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيقُوا إِلَيْهِ
وَصَاقَ بِهِمْ ذُرْعًا وَقَالُوا لَا تَخَفْ
وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجُونَكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا
امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ

إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَىٰ هَذِهِ الْقَرْيَةِ جُرْأِمًا
السَّمَاءِ بِهَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ

1. చూడండి, 7:83 మరియు 11:81.

2. చూడండి, 11:77.

3. సోదోమ్ మరియు గొమోర్రాహ్ (లూత్ జాతి వారి) సగరాలు ఉండే చోట్లలో, ఈ రోజు మృత సముద్రం (Dead sea) ఉంది. దానిపేరు ఇలా ఎందుకు పడిందంటే అందులో గంధకం

36. మరియు మేము మద్యన్ వాసుల పద్ధకు వారి సహోదరుడు ఘోబ్బేను పంపాము.¹ అతను ఇలా అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! కేవలం అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి. మరియు అంతిమదినం కొరకు నిరీక్షిస్తూ (భయపడుతూ) ఉండండి. మరియు దౌర్జన్యపరులుగా భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తిస్తూ తిరగకండి!”

37. కానీ వారు అతనిని అసత్యుడని తిరస్కరించారు, ఒక తీవ్రమైన భూకంపం వారిని పట్టుకున్నది, అప్పుడు వారు తమ ఇండ్లలోనే చలనంలేని శవాలుగా మారిపోయారు.

38. మరియు వాస్తవంగా, ‘అద్ మరియు సముద్ జాతులవారి (దినాశ) విషయం కూడా (మిగిలిపోయిన) వారి నివాసస్థలాలనుండి, మీకు స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది.² వాస్తవానికి, వారు (సత్యాన్ని) గ్రహించేవారు అయినప్పటికీ, షైతాన్ వారి కర్మలను వారికి మంచివిగా కనబడేటట్లు చేశాడు. ఆ తరువాత వారిని మా (ఋజు) సూర్యం సుండి తొలగించాడు.

39. ఇక ఖారూన్,³ ఫిరోబైస్ మరియు హామాసులను⁴ (కూడా మేము ఇదేవిధంగా నాశనం చేశాము). వాస్తవానికి, మూసా వారి పద్ధకు స్పష్టమైన సూచనలను తీసుకొని వచ్చాడు; కానీ వారు భూమిలో అహంభావం

وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يٰقَوْمِ
اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْحَبُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْبُدُوا
فِى الْأَرْضِ مُشْرِكِينَ ۝

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا
فِى دَارِهِمْ جِثْمِينَ ۝

وَعَادُ أَثَرُ الْوَدُودِ وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِنْ مِّنْكُمْ هُمْ
وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْيَالَهُمْ فَصَدَّ عَنْهُمْ
السَّبِيلَ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ۝

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنُ وَهَامَانَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ
مُّوسَى بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا فِى الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا
مُتَّقِينَ ۝

మరియు సౌఫాడ్ (Sulphur and Potash). అత్యధికంగా ఉండటం వల్ల అందులో ఏ జీవరాసి గానీ పృక్షరాసి గానీ నివసించజాలదు.

1. ఘోబ్బే ('అ.స.) గాథకు చూడండి, 11:85-93.

2. ‘అద్జాతి వారి నివాసం - అ'హ్-ఖాఫ్ - యమన్, లోని హ'దరమాత్ దగ్గర ఉంది. స'ముద్ జాతివారి నివాసం మదాయన్ 'సాలి'హ్, అనే ప్రాంతంలో మదీనా ముసవ్వరా - తబూకల మధ్య ప'డింది 'అరేబియాలో ఉంది. ఇది 'హిజాజ్ ఉత్తర ప్రాంతంలో ఉంది. చూడండి, 9:7.

3. ఖారూన్ గాథకు చూడండి, 28:76-82.

4. హామాస్ గాథకు చూడండి, 28:6.

చూపారు. కావున వారు (మూ శిక్షనుండి) తప్పించుకోలేక పోయారు.

40. కావున ప్రతిఒక్కరిని మేము అతని పాపానికి బదులుగా పట్టుకున్నాము. వారిలో కొందరిపైకి మేము 'తుఫాన్'గాలిని పంపాము.¹ మరికొందరిని ఒక భయంకరమైన గర్జన ('సయ్'హ) చిక్కించుకున్నది.² ఇంకా కొందరిని భూమిలోనికి అణగద్రొక్కాము,³ ఇంకా ఇతరులను ముంచివేశాము.⁴ మరియు అల్లాహ్ వారికెలాంటి అన్యాయం చేయలేదు, కాని వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు.

41. అల్లాహ్ ను పదలి ఇతరులను సంరక్షకులుగా చేసుకున్న వారి ఉపమానాన్ని సాలెపురుగు నిర్మించే ఇంటితో పోల్చవచ్చు. నిశ్చయంగా, అన్నిటికంటే బలహీనమైన ఇల్లు సాలెపురుగు ఇల్లే! వారిది తెలుసుకుంటే ఎంతబాగుండేది!⁵

42. వారు ఆయనను పదిలి దేనిని ప్రార్థిస్తున్నారో, అల్లాహ్ కు బాగాతెలుసు. మరియు ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకపంతుడు.

43. మరియు ఈ ఉదాహరణలను మేము ప్రజలకు (అర్థంచేసుకోవాలని) ఇస్తున్నాము. మరియు జ్ఞానం గలవారు తప్ప ఇతరులు

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذُنُوبِهِمْ فَمِنْهُمْ مَنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَسَفْنَا لَهُ الرُّكُوسَ وَمِنْهُمْ مَنْ آخَرُفْنَا^١ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ لِنُظَرِهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ

1. 'తుఫాన్' గాలి 'అద్ జాతివారిపై పచ్చింది.

2. ఈ శిక్ష పచ్చిన వారు స'మూద్ జాతివారు.

3. ఇది ఖారూన్ కు సంభవించిన శిక్ష.

4. ఇది ఫిర్'బన్ మరియు అతని సైనికులకు సంభవించిన శిక్ష.

5. ఏ విధంగావైతే సాలెపురుగు అల్లిన ఇల్లు బలహీనమైనదో! అదే విధంగా అల్లాహ్ (సు.తా.)ను పదలి ఇతరులను ఆరాధించే వారి ఆరాధన కూడా వ్యర్థమైనదే. ఎందుకంటే వారు (ఆ దేవతలు) తమను ఆరాధించే వారికి ఎలాంటి సహాయం చేయలేరు.

వీటిని అర్థంచేసుకోలేదు.

44. అల్లాహ్ ఆకాశాలను మరియు భూమిని సత్యాధారంగా సృష్టించాడు. నిశ్చయంగా, విశ్వసించేవారికి దీనిలో సూచన ఉంది.

45. (ఓ ప్రవక్తా!) నీపై దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా అవతరింపజేయబడిన గ్రంథాన్ని చదివినిపించు మరియు నమాజ్‌ను స్థాపించు. నిశ్చయంగా, నమాజ్ అసహ్యకరమైన పనులనుండి మరియు అధర్మమైన పనులనుండి నిషేధిస్తుంది. మరియు అల్లాహ్ ధ్యానమే (అన్నిటికంటే) గొప్పది. మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్‌కు బాగా తెలుసు.

46. (*) మరియు నీవు గ్రంథప్రజలతో - దుర్మార్గాన్ని అవలంబించినవారితో తప్ప - కేవలం ఉత్తమమైనరీతిలోనే వాదించు. మరియు వారితో ఇలా అను: “మేము మా కొరకు అవతరింపజేయబడిన దానిని మరియు మీ కొరకు అవతరింపజేయబడిన దానిని విశ్వసించాము. మరియు మా ఆరాధ్య దేవుడు మరియు మీ ఆరాధ్య దేవుడు ఒక్కడే (అల్లాహ్). మరియు మేము అయినకే విధేయు(ముస్లిం)లమై ఉన్నాము.”

47. (ఓ ముహమ్మద్!) ఈ విధంగా మేము నీపై ఈ గ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాము. కావున మేము (ఇంతకు పూర్వం) గ్రంథాన్ని ఇచ్చిన వారిలో కొందరు దీనిని విశ్వసించారు. మరియు ఇతర ప్రజలలో నుండికూడా కొందరు దీనిని విశ్వసించారు.¹ మరియు మా సూచనలను సత్య

حَقَّقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾

أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ
الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ
وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

وَلَا تَجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي
أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَالْهَنَا وَالْهَكْمُ وَاحِدٌ
وَعَنْ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٤٦﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ آمَنُوا
مِنْهُ لَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُزِيمُ بِهِ
وَمَا يَجْعَلُ إِلَّا الْاِكْفَارَ ﴿٤٧﴾

1. చూడండి, 16:125.

2. వీరు 'అబ్దుల్లాహ్' చిస్-సల్లాం మరియు ఇతరులు.

3. వీరు మక్కా ముస్లిములలో నుండి కొందరు.

తిరస్కారులు తప్ప, మరెవ్వరూ తిరస్కరించరు.¹

48. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) ఇంతకు పూర్వం నీవు ఏ గ్రంథాన్ని కూడా చదువగలిగే వాడవు కావు మరియు దేనిని కూడా నీ కుడిచేతితో వ్రాయగలిగేవాడవు కావు.² అలా జరిగివుంటే ఈ ఆసత్యవాదులు తప్పక అనుమానానికి గురిఅయి ఉండేవారు.

49. వాస్తవానికి ఇవి, స్పష్టమైన సూచనలు (ఖుర్ఆన్ అయాత్), జ్ఞానవివ్వబడినవారి హృదయాలలో (భద్రంగా) ఉంచబడ్డాయి. మరియు మా సూచన(అయాత్)లను, దుర్మార్గులు తప్ప మరెవ్వరూ తిరస్కరించరు.

50. మరియు వారు ఇలా అంటారు: “ఇతని ప్రభువు తరపునుండి ఇతనిమీద అద్భుత సంకేతాలు ఎందుకు అవతరింపజేయబడలేదు?” వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, అద్భుత సంకేతాలన్నీ అల్లాహ్ దగ్గరనే ఉన్నాయి.³ మరియు నేను కేవలం స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసేవాడను మాత్రమే!”

51. ఏమీ? వాస్తవానికి మేము నీపై అవతరింపజేసిన ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్) వారికి వినిపించబడుతోంది కదా! ఇది వారికి చాలదా?⁴ నిశ్చయంగా, ఇందులో విశ్వసించే

وَمَا كُنْتُمْ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ
بِإَمِّينِكَ إِذْ الْأَرْكَابُ الْمُبِطُونَ ﴿٤٨﴾

بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
وَمَا يُخْبِرُ إِلَّا بِآيَاتِنَا إِلَّا الْفُلُوفُ ﴿٤٩﴾

وَقَالُوا لَا تَنْزِيلَ عَلَيْهِ إِلَّا مِنْ رَّبِّهِ قُلْ نَزَّلَهُ
رَبِّي فَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٠﴾

أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

1. జహాదున్: దీని అర్థానికి చూడండి, 31:32, 40:63 మరియు 41:28.

2. చూడండి, 7:157, 158.

3. చూడండి, 6:109.

4. ఖుర్ఆన్, అల్లాహ్ (సు.తా.) అద్భుత సంకేతాలలో ఒకటి. అందుకే ఖుర్ఆన్‌లో అల్లాహ్ (సు.తా.) దాని పంటి ఒక్క మారహ్‌నైనా రచించి తెమ్మని సత్యతిరస్కారులతో సవాలు చేశాడు. కాని వారు ఈ నాటికీ దానిని పూర్తిచేయలేక పోయారు. ఇంతకంటే మంచి అద్భుత సంకేతం ఇంకేంకావాలి? విశ్వసించనివారు ఎన్ని అద్భుతసంకేతాలు చూసినా విశ్వసించరు. ఉదాహరణకు: ఫిర్ బన్ మరియు అతని జాతివారు.

ప్రజలకు కారుణ్యం మరియు హితబోధలున్నాయి.

52. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “నాకూ మరియు మీకూ మధ్య సాక్షిగా అల్లాహ్‌యే చాలు! ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ ఉన్న సమస్తమూ ఆయనకు తెలుసు.” మరియు ఎవరైతే, అసత్యాన్ని విశ్వసించి, అల్లాహ్‌ను తిరస్కరించారో, అలాంటి వారే నష్టపడే వారు.

53. మరియు వారు (అవిశ్వాసులు) శిక్షను త్వరగా తీసుకురమ్మని నిన్ను కోరుతున్నారు. మరియు దానికై ఒక గడువు (అల్లాహ్ తరఫునుండి) నిర్ణయింపబడి ఉండకపోతే! ఆ శిక్ష వారిపై ఎప్పుడో పచ్చిపడి ఉండేది. మరియు నిశ్చయంగా, అది వారికి తెలియకుండానే అకస్మాత్తుగా పచ్చి వారిమీద పడనున్నది!

54. వారు (అవిశ్వాసులు) శిక్షను త్వరగా తీసుకురమ్మని నిన్ను కోరుతున్నారు. మరియు నిశ్చయంగా, సరకాగ్ని సత్యతిరస్కారులను చుట్టుముట్టనున్నది.

55. ఆ రోజు, శిక్ష వారి పైనుండి మరియు వారి పాదాల క్రిందినుండి వారిని క్రమ్ముకున్నప్పుడు, వారితో ఇలా అనబడుతుంది: “మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్మల ఫలితాన్ని చవిచూడండి.”

56. ఓ విశ్వసించిన నా దాసులారా! నిశ్చయంగా, నా భూమి ఎంతో విశాలమైనది. కావున మీరు కేవలం సన్నే అరాధించండి.²

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيِّنًا وَبَيِّنَاتٍ شَهِيدًا يَعْلَمُ بَارِئُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ
أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْعَذَابُ ۖ

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّكَيَّدٌ لَهُمْ
الْعَذَابِ وَلَئِذَا يَأْتِيهِمْ بَعَثَتُهُمْ هُمْ لَا يُعْرَفُونَ ۖ

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ
بِالْكَافِرِينَ ۖ

يَوْمَ يُخَذُّهُمُ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ
أَوْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُو الْقُوَىٰ إِنَّكُمْ لَعَمَلُونَ ۖ

يُعْبَادُونَ الَّذِينَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرَضَوْا بِهِمْ فَلَا تُفَعَّلُونَ
فَلَا تَعْبُدُونَهُ ۚ

1. చూడండి, 8:32.

2. ఏ స్థలంలోనైతే అల్లాహ్ (సు.తా.)ను అరాధించడం కష్టమయిపోతుందో మరియు ఇస్లాం ధర్మం మీద నిలువడం దుర్బరమవుతుందో అలాంటి చోటునుండి ప్రస్థానం (హిజ్రత్)

57. ప్రతి ప్రాణి చావును చవిచూస్తుంది. ఆ తరువాత మీరందరూ మా వైపునకే మరలింపబడతారు.

58. ఇక ఎవరైతే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేశారో! వారికి మేము స్వర్గంలో గొప్ప భవనాలలో స్థిరనివాసం ఇస్తాము. దానికింద సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. అక్కడ వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. సత్కార్యాలు చేసిన వారి ప్రతిఫలం ఎంత శ్రేష్ఠమైనది!

59. (వారికే) ఎవరైతే సహనంవహించి తమ ప్రభువునే సమ్ముకొని ఉంటారో!

60. మరియు (ప్రపంచంలో) ఎన్నో ప్రాణులున్నాయి. అవి తమ జీవనోపాధిని తాము సాధించలేవు! అల్లాహ్ యే వాటికి మరియు మీకు కూడా జీవనోపాధిని సమకూర్చుతున్నాడు. మరియు ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

61. మరియు ఒకవేళ నీవు వారితో: “అకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించి, సూర్యచంద్రులను ఉపయుక్తంగా చేసింది ఎవరు?” అని అడిగితే, వారు తప్పక: “అల్లాహ్!” అని అంటారు. అయినా వారు ఎందుకు మోసగింప (సత్యంనుండి మరలింప) బడుతున్నారు?

62. అల్లాహ్ తన దాసులలో, తానుకోరిన వారికి జీవనోపాధిని పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడు మరియు తాను కోరిన వారికి దానిని మితంగా ఇస్తాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు ప్రతిదానిని

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعَمَ أَجْرًا لِلْعَمِلِينَ ﴿٥٨﴾

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾

وَكُلٌّ مِنْهَا لَافٍ لَا يَحْسِلُ بِرُوحِهَا إِلَهُ يَرُدُّهَا إِلَىٰ أُولِئِكَ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾

وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَحَسَرَّ السَّحَابَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٦١﴾

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾

చేయటానికి అనుమతి ఇవ్వబడింది. ఉదాహరణకు మొట్టమొదటి ముస్లింలు ‘హజరాతు, ప్రథానం చేశారు, దాని తరువాత మదీనాకు.

గురించి బాగా తెలుసు.¹

63. మరియు ఒకవేళ నీవు వారితో: “అకాశం నుండి దీనిని కురిపించి, దాని నుండి నిర్జీవంగా ఉన్న భూమికి జీవితాన్ని ఇచ్చింది ఎవరు?” అని అడిగితే వారు తప్పకుండా: “అల్లాహ్!” అని అంటారు. నీవు ఇలా అను: “సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే!” కాని చాలా మంది అర్థం చేసుకోలేరు.²

64. మరియు ఈ ప్రాపంచిక జీవితం కేవలం విచిత్ర కాలక్షేపం మరియు క్షీణ మాత్రమే. మరియు అసలు పరలోక గృహ జీవితమే వాస్తవమైన జీవితం. ఇది వారు తెలుసుకుంటే ఎంత బాగుండేది!

65. వారు నాపలోకి ఎక్కినప్పుడు తమ భక్తిని కేవలం అల్లాహ్ కు మాత్రమే ప్రత్యేకించుకొని, ఆయననే ప్రార్థిస్తారు; కాని ఆయన వారిని రక్షించి నేలమీదకు తీసుకురాగానే ఆయనకు సాటి కల్పించసాగుతారు.³

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ مَلَأَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاتَّخِذُوا
الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ
لِلَّهِ بَلْ أَتَوْهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ٦٣

وَمَا لَهُمْ وَالْحَيَاةِ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ
الْآخِرَةَ لَهِىَ الْحَيَوَانِ لَوَكَاثُورٌ يَعْمَلُونَ ٦٤

فَإِذَا ارْتَقَى إِلَى السَّمَاءِ فَدَعَا إِلَهُ مُخْلِصِينَ لَهُ
الدِّينَ قَالَتْ بَلَّغْهُمْ إِلَى الدَّارِ إِذْ هُمْ
يُشْرَكُونَ ٦٥

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇహలోకంలో ప్రసాదించే ధనసంపత్తులకు విశ్వాసంతో, సత్కార్యాలతో సంబంధంలేదు. అల్లాహ్ (సు.తా.) ధనసంపత్తులు, హోదాలు ఇచ్చేది లేక పేదవారేగాకంచేది కూడా మానవులను పరీక్షించడానికే. ఇహలోకజీవితం అతి స్వల్పమైనది. కానీ శాశ్వతమైన పరలోకజీవితంలో కేవలం విశ్వాసులై సత్కార్యాలు చేసే అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతితో స్వర్గం పొందినవారికే ఎడతెగని శాశ్వత సుఖసంతోషాలు ఉంటాయి.

2. దీనిని అర్థం చేసుకోవటానికి వారు తమ తెలివిని ఉపయోగించరు. కావున వారు విగ్రహాలను, జిన్నాతులను, చచ్చినవారిని, పుణ్య పురుషులను, దేవదూతలను మొదలైన వాటిని తమ ఆరాధ్య దైవాలుగా చేసుకుంటారు.

3. ఇక్రీమ (ర.దీ.'అ.) మక్కా విజయం సమయంలో మక్కా విడిచి పారిపోతాడు. అతడు ఒక నాపలోకి పోతూఉండగా అది ప్రమాదంలో చిక్కుకుంటుంది. దానిలో ఉన్నవారు పరస్పరం ఇలా చెప్పుకుంటారు: “అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వేడుకోండి. ఆయన తప్ప మమ్మల్ని మరెవ్వరూ కాపాడలేరు.” అప్పుడు అతడు ఆలోచిస్తాడు: “సముద్రంలో అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరొకరు కాపాడలేకుంటే నేలపై కూడా ఇతరులెవ్వరూ కాపాడలేరు. ఒకవేళ తాను ఇక్కడనుండి బ్రతికి బయటపడితే దైవప్రసక్త (స'అస) సన్నిధిలోకి పోయి ఇస్లాం

66. ఈ విధంగా మేము వారికి ప్రసాదించిన వాటికి కృతఘ్నులై (ప్రాపంచిక) భోగభాగ్యాలలో మునిగివున్న (దాని ఫలితం), వారు ముస్ముందు తెలుసుకుంటారు.

67. ఏమీ? వారికి తెలియదా? నిశ్చయంగా మేము హరమ్ (మక్కా)ను ఒక శాంతినిలయంగా నెలకొల్పామని! మరియు వారి చుట్టుప్రక్కల ఉన్న ప్రజలు వారినుండి లొక్కొబడుతున్నారని? అయినా వారు అసత్యాన్ని సమ్మి, అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని తిరస్కరిస్తారా?

68. మరియు అల్లాహ్ మీద అబద్ధాలు కల్పించే వానికంటే, లేక తనపద్ధతు సత్యం వచ్చినపుడు దానిని అబద్ధమని తిరస్కరించే వానికంటే, ఎక్కువ దుర్మార్గుడు ఎవడు? ఏమీ? ఇలాంటి సత్యతిరస్కారులకు సరకమే నివాసస్థలం కాదా?

69. మరియు ఎవరైతే మా కొరకు హృదయపూర్వకంగా పాటుపడతారో, వారికి మేము మా మూర్ఖాల వైపునకు మూర్ఖదర్శకత్వం చేస్తాము. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సజ్జనులకు తోడుగా ఉంటాడు. (1/8)

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا ۚ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مَّا وَنَحْنُ نَحْفَظُ النَّاسَ مِنْ حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾

وَالَّذِينَ جَاهِدُوا فِيْنَا لَيَنفَعَنَّهُمْ سُبُلَنَا ۚ وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

“స్వీకరిస్తాను.” అని అనుకుంటాడు. అదేవిధంగా జరుగుతుంది. అతడు (ర'దీ.'అ.) ఇస్లాం స్వీకరించి ఇస్లాం ప్రచారంలో చాలా పాటుపడ్డాడు. (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

30. సూరహ్ అర్ రూమ్

سُورَةُ الرُّومِ

అర్-రూమ్: బైజాంటిన్ (Eastern Roman Empire / The Byzantine / Constantinople) అంటే రోమన్ సామ్రాజ్యం. వీరు గ్రంథ ప్రజలు (కైస్తవులు), పర్షియన్లు అగ్ని పూజారులు. ఆ కాలంలో ఈ రెండే పెద్ద సామ్రాజ్యాలు ఉండేవి. ఈ సూరహ్ మధ్య మక్కా కాలంలో, ప్రస్థానం (హిజ్రత్) కంటే 6-7 సంవత్సరాలకు ముందు (క్రీ.శ. 615-616)లో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 60 అయతులు ఉన్నాయి. ఇలాంటి నాలుగు సూరాహ్ల పరుసలో ఇది రెండవది. (29-32) ఈ నాలుగు సూరాహ్లు, అలిఫ్-లామ్-మీమ్ అక్షరాలతో ప్రారంభమవుతున్నాయి. కైస్తవ రాజులైన రోమన్లు, పర్షియన్లకు జేరూసలం మరియు ఇతర భాగాలు కోల్పోతారు. పర్షియన్లందే ఇష్టపడే మక్కా ముష్రీకులు దీనికి సంతోషపడి దైవప్రపక్త ('స'అస)ను మరియు ఆతని తోటి ముస్లింలను ఎగతాళిచేస్తారు. అప్పుడు ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడుతుంది. అల్లాహ్ (సు.తా.) వాగ్దానం ప్రకారం 7 సంవత్సరాలలోనే రోమన్లు తిరిగి జేరూసలంను తీసుకుంటారు. రోమన్ చక్రవర్తి హెరాక్లి (Heraclius) పర్షియన్లను ఓడించి వారిని ఏసియామైనర్ నుండి పారద్రోలుతాడు. చివరకు క్రీ. శకం 626లో పర్షియన్ సామ్రాజ్యం పూర్తిగా నిర్మూలించబడుతుంది. రోమన్ల ఈ విజయం ఖుర్ఆన్లో చెప్పబడిన దాన్ని సత్యపరుస్తుంది.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణానదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * అలిఫ్-లామ్-మీమ్.

2. రోమన్లు పరాజితులయ్యారు;

3. తమ పొరుగు భూభాగంలోనే! మరియు వారు తమ ఈ పరాజయం తరువాత, తిరిగి విజేతలు కాగలరు¹ -

4. (రాబోయే) కొన్ని² సంవత్సరాలలోనే, మొదటనయినా, తరువాతనయినా నిర్ణయాధికారం కేవలం అల్లాహ్దే మరియు ఆరోజు విశ్వాసులు సంతోషపడతారు;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ

عَلَّمَ الرُّومَ

فِي آدْنِ الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَلَيْهِمْ

سَعِيدُونَ

فِي بَضْعِ سِنِينَ ۚ يَكْفُرُ الْإِثْرُ مِنْ قَلِيلٍ وَمِنْ

بَعْدٍ ۚ وَيَوْمَئِذٍ يُفْرِخُ الْمُؤْمِنُونَ

1. పొరుగు నేల అంటే పామ్ మరియు ఫలస్టీన్.

2. బి'ద'జన్; అంటే, 3 నుండి 10 అని అర్థం.

5. అల్లాహ్ ప్రసాదించిన సహాయానికి¹ ఆయన తనకు ఇష్టమైనవారికి సహాయం చేస్తాడు. మరియు ఆయనే సర్వశక్తి మంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

6. మరియు (ఇది) అల్లాహ్ చేసిన వాగ్దానం అల్లాహ్ తన వాగ్దానాన్ని భంగపరచడు. కానీ వాస్తవానికి చాలామందికి ఇది తెలియదు.²

7. వారికి ఇహలోక జీవితపు బాహ్యరూపం మాత్రమే తెలుసు మరియు వారు పరలోకాన్ని గురించి ఏమరుపాటులో పడిఉన్నారు.

8. ఏమీ? వారు తమను గురించి తాము ఎన్నడూ ఆలోచించలేదా? అకాశాలనూ భూమినీ మరియు వాటిమధ్య ఉన్నదంతా, అల్లాహ్ సత్యంతో ఒక నిర్ణీతగడుపు కొరకు మాత్రమే సృష్టించాడని? అయినా నిశ్చయంగా ప్రజలలో చాలా మంది తమ ప్రభువును దర్శించ పలసివున్న వాస్తవాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారు.

9. ఏమీ? వీరు భూమిపై ప్రయాణం చేయలేదా? వీరి పూర్వీకుల గతి ఏమయిందో చూడబానికి? వారు, వీరికంటే ఎక్కువ బలవంతులుగా ఉండేవారు మరియు వారు భూమిని బాగా దున్నేవారు, సేద్యం చేసేవారు మరియు దానిపై, వీరి కట్టడాల కంటే ఎక్కువ కట్టడాలు కట్టారు³ మరియు వారి వద్దకు వారి సందేశహారులు, స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చారు. అల్లాహ్ వారికెలాంటి అన్యాయం

يَتَصَرَّ اللَّهُ يَتَّصِرُ مَنْ قَيِّمًا
وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝

وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِمَّنَ الْعَالَمِينَ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ
الْآخِرَةِ هُمْ غَفْلُونَ ۝

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَخْلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا آيَاتٍ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى
وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ بِآيَاتِي لَكُفِرُونَ ۝

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ
قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا
عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ
لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ۝

1. ఇది దాదాపు ఎనిమిది సంవత్సరాల తరువాత 2 హిజ్రీలో (622 క్రీస్తు శకంలో) కాబోయే బద్ద యుద్ధం గురించి చెప్పబడుతోంది.

2. ఇది రోమన్లు తిరిగి విజేతలొకారన్న వాగ్దానం. అది పూర్తిఅయింది.

3. పంకర ఆక్షరాలలో ఉన్నవాక్యం సోబుల్ ఖుర్ఆన్‌లో ఈ విధంగా వ్యాఖ్యానించబడింది: “వారు దానిని వీరికంటే ఎక్కువ సంఖ్యలో వసంపతేశారు.”

చేయలేదు, కాని వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు.

10. చివరకు చెడు కార్యాలు చేసినవారి ముగింపు చెడుగానే జరిగింది. ఎందుకంటే, వారు అల్లాహ్ సూచనలను అబద్ధాలని నిరాకరించేవారు వాటిని గురించి ఎగతాళి చేసేవారు.

11. అల్లాహ్‌యే సృష్టిని ప్రారంభిస్తాడు. తరువాత దానిని తిరిగి ఉనికి(పునరుద్ధితి)లోకి తెస్తాడు, ఆ తరువాత మీరంతా ఆయన వైపునకే మరలింపబడతారు.

12. మరియు ఆ ఘడియ (పునరుత్థానం) అసన్నమైన రోజు, అవరాధులందరూ నిరాశచెందుతారు.

13. మరియు వారు అల్లాహ్‌కు భాగస్వాములుగా కల్పించిన వారెవ్వరూ వారి సిఫారసు చేయజాలరు. మరియు వారు తాము కల్పించుకున్న భాగస్వాములను తిరస్కరిస్తారు.

14. మరియు ఆ ఘడియ (పునరుత్థానం) అసన్నమైన రోజు - ఆ రోజు వారు (ప్రజలు) - వేర్వేరు వర్గాలలో విభజింపబడతారు.

15. ఆప్పుడు ఎవరైతే, విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసి ఉంటారో, వారు ఉద్వాస పనంలో ఆనందంగా ఉంచబడతారు.

16. మరియు ఎవరైతే సత్యతిరస్కారులై మా సూచనలను మరియు పరలోక సమావేశాన్ని తిరస్కరించారో, అలాంటి వారు శిక్షకొరకు హాజరు చేయబడతారు.¹

17. కావున, మీరు సాయంత్రము వేళ మరియు ఉదయం పూట అల్లాహ్ పవిత్రతను

كَمْ كَانَ عاقِبَةُ الَّذِينَ اسَاءُوا الشُّؤْأَى
أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَكْبِرُونَ

اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ⑩

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ⑪

وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ
وَكَانُوا إِشْرَكَآ لَهُمْ كُفْرِيْنَ ⑫

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِّدُ يَتَقَرَّبُونَ ⑬

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ
فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ⑭

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ
الْآخِرَةِ قَالُوا لَيْلَىٰ فِي الْعَذَابِ مُخَصَّرُونَ ⑮

فَسُبْحَنَّ اللَّهَ حِينَ تُشْرُونَ وَحِينَ تَصْحَرُونَ ⑯

కొనియాడండి.

18. మరియు ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ సర్వస్తోత్రాలు ఆయన (అల్లాహ్)కే మరియు సంద్యా కాలంలోనూ మరియు మధ్యాహ్న కాలంలోనూ (స్తోత్రాలు ఆయనకే)!¹

19. ఆయన సజీవిని నిర్ణీదినుండి తీస్తాడు. మరియు నిర్ణీదిని సజీవినుండి తీస్తాడు. మరియు ఆయన భూమి మృత్యుచెందిన తరువాత దానికి ప్రాణంపోస్తాడు. ఇదేవిధంగా మీరుకూడా (గోరీలనుండి) వెలికితీయబడతారు.

20. మరియు ఆయన సూచనలలో ఒకటి మిమ్మల్ని మట్టినుండి సృష్టించటం.² ఆ తరువాత మీరు మానవులుగా (భూమిలో) వ్యాపిస్తున్నారు!

21. మరియు ఆయన సూచనలలో: ఆయన మీ కొరకు మీ జాతి నుండియే - మీరు వారివద్ద సౌఖ్యం పొందటానికి - మీ సహవాసు (అజ్ఞాతు)లను పుట్టించి, మీ మధ్య ప్రేమను మరియు కారుణ్యాన్ని కలిగించడం. నిశ్చయంగా, ఇందులో అలోచించే వారికి ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

22. మరియు ఆయన సూచనలలో ఆయన ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించడం; మరియు మీ భాషలలో మరియు మీ రంగులలో ఉన్న విభేదాలు కూడా ఉన్నాయి. నిశ్చయంగా, ఇందులో జ్ఞానులకు ఎన్నో

وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا
وَجُنِّ نَظَاهِرُونَ ﴿٢٠﴾

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُخْرِجُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿٢١﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذْ أَنْتُمْ
بَشَرٌ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٢﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْتَكِرُونَ ﴿٢٣﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاجْتِزَاءَ
الْبَيْنَاتِ وَالْوَاكِعِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّلْعَالَمِينَ ﴿٢٤﴾

1. ఈ రెండు ఆయతులలో ప్రతి దినపు ఐదు సమాజాల ప్రస్తావన ఉంది. తుమ్మన అంటే ముగ్రిబ్ మరియు ఐషా సమాజాలు. తుసేద్-హూస అంటే ఫజ్ సమాజం. మరియు 'అషియ్యస్ - 'అస్ సమాజం, తుజ్-హూస - 'హూ సమాజం అని అర్థం (పేజ్ అల్-ఖదీర్). ఇంకా చూడండి, 11:114, 17:78 మరియు 20:130.

2. చూడండి, 3:59, 23:12 మరియు ఇతరచోట్లలో కూడా.

సూచనలున్నాయి.

23. మరియు ఆయన సూచనలలో, మీరు రాత్రిపూట మరియు వగటిపూట, నిద్ర పోవటం మరియు మీరు ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించడం కూడా ఉన్నాయి. నిశ్చయంగా, ఇందులో శ్రద్ధతో వినేవారికి ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

24. మరియు ఆయన సూచనలలో, ఆయన మీకు మెరుపును చూపించి, భయాన్ని మరియు ఆశను కలుగజేయటం;¹ మరియు ఆకాశం నుండి నీటిని కురిపించి దానితో నిర్జీవీకరించిన భూమికి ప్రాణం పోయడంకూడా ఉన్నాయి. నిశ్చయంగా, ఇందులో బుద్ధిమంతులకు ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.

25. మరియు ఆయన సూచనలలో, ఆయన అజ్ఞతో భూమ్యాకాశాలు నిలకడ కలిగి ఉండటం.² ఆ తరువాత ఆయన మిమ్మల్ని ఒక్కపిలుపు పిలువగానే మీరంతా భూమినుండి లేచి ఒకేసారి బయటికి రావటం కూడా ఉన్నాయి.

26. మరియు ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న సమస్తమూ ఆయనదే. అన్నీ ఆయనకే అజ్ఞావర్తనులై ఉంటాయి.

27. మరియు ఆయనే సృష్టిని ఆచంభించిన వాడు, ఆ తరువాత దానిని తిరిగి ఉనికిలోకి తెచ్చేవాడు.³ ఇది ఆయనకు ఎంతో సులభమైనది. భూమ్యాకాశాలలో ఆయన

وَمِنَ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَابْتِغَاؤُكُمْ مِّنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْقًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ
إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنتُمُ
تَخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلِّ لَئْلٍ
تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ
عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾

1. వర్షం కురువపచ్చనే అశ. చూడండి, 13:12.

2. చూడండి, 13:2.

3. చూడండి, 10:4.

సామ్యమే సర్వోన్నతమైనది.¹ ఆయనే సర్వశక్తి మంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

28. ఆయన, స్వయంగా మీకే చెందిన ఒక ఉపమానాన్ని మీకు తెలుపుతున్నాడు. ఏమి? మేము మీకు జీవనోపాధిగా సమకూర్చిన దానిలో మీ బానిసలు మీతోపాటు సరిసమానులుగా, భాగస్వాములు కాగలరా? మీరు పరస్పరం ఒకరిపట్ల నొకరు భీతికలిగి ఉన్నట్లు వారిపట్ల కూడా భీతి కలిగిఉంటారా? ఈవిధంగా మేము బుద్ధిమంతులకు మా సూచనలను వివరిస్తూ ఉంటాము.²

29. కాని దుర్మార్గులైనవంటి వారు, తెలివితేటలే, తమ కోరికలను అనుసరిస్తారు. అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో వదిలిన వ్యక్తికి మార్గదర్శకత్వం ఎవడు చేయగలడు?³ మరియు వారికి సహాయపడే వారు ఎవ్వరూ ఉండరు.

حَرَبَ لَكُمْ تَشْتَلَمِنْ أَنْفُسِكُمْ هَلْ لَكُمْ مِنْ
مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ شُرَكَاءَ قِيَّ مَا
رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَعَاوَنَهُمْ
كُفْرَكُمْ أَنْفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ٢٨

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَسَبَّ
لَهُمْ دِينِي مِنْ أَصْلِ اللَّهِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ٢٩

1. చూడండి, 42:11.

2. చూడండి, 16:75-76. ఇటువంటి సామెతలకు, మానవులు, తమతోటి మానవులైన బానిసలను తమతో పాటు సమానులుగా స్వీకరించలేరు. అంతే అల్లాహ్ (సు.తా.) సర్వసృష్టికర్త తాను సృష్టించిన వానిని తనకు సమానంగా ఏ విధంగా స్వీకరించగలడు. ఆయన(సు.తా.)ను వదలి, ఆయన పుట్టించిన వాటిని ఆరాధించటం ఎలా క్షమించగలడు. అందుకే ఆయన ఖుర్ఆన్‌లో వ్యక్తం చేశాడు. పిర్క్ (అల్లాహ్‌కు సాటికల్పించడం) అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎన్నటికీ క్షమించడు.

3. ఎందుకంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) తరపునుండి వారికే మార్గదర్శకత్వం లభిస్తుంది, ఎవరైతే మార్గదర్శకత్వాన్ని అపేక్షిస్తారో! ఇక ఎవరైతే హృదయపూర్వకంగా అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గదర్శకత్వాన్ని అపేక్షించరో ఆయన వారిని మార్గభ్రష్టత్వంలో పడలుతాడు. ఇదే సున్నతుల్లాహ్ - అల్లాహ్ (సు.తా.) సంప్రదాయం. ఈ విషయం ఖుర్ఆన్‌లో ఎన్నోసార్లు విశదీకరించబడింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) మానవులకు మరియు జిన్నాతులకు మంచి చేయాల మధ్య విచక్షణా జ్ఞానాన్నిసంగి; విశ్వసించి, మంచి పనులు చేసేవారికి స్వర్గం మరియు చెడుదారి పట్టేవారికి నరకం, అవి వ్యక్తంచేశాడు. మరియు ప్రతి యుగం వారికి, అల్లాహ్(సు.తా.)ను మాత్రమే ఆరాధించమని మరియు మంచిని చేయమని ఆదేశించటానికి, చెడునుండి నివారించటానికి మార్గదర్శకులుగా ప్రవక్తలను పంపి, వారి పక్షకు దివ్యజ్ఞానం (స'హ) సంప్రతూ పచ్చాడు. చూడండి, 14:4 మరియు 2:7.

30. కాపుస నీపు నీ ముఖాన్ని, ఏకాగ్ర చిత్తంతో, సత్యధర్మం (ఇస్లాం) దిశలో స్థిరంగా నిలుపు. అల్లాహ్ మానవులను ఏ స్వభావంతో పుట్టించాడో, ఆ స్వభావంపైననే వారు ఉంటారు.¹ అల్లాహ్ సృష్టి స్వభావాన్ని (ఎవ్వరూ) మార్చలేరు. ఇదే సరైన ధర్మం, కానీ చాలామందికి ఇది తెలియదు. (1/4)

31. * (ఎల్లప్పుడు) మీరు ఆయన వైపునకే పశ్చాత్తాపంతో మరలుతూ ఉండండి. మరియు ఆయనయందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు సమాజాన్ని స్థాపించండి. మరియు ఆయన (అల్లాహ్)కు సాటి (భాగస్వాములు) కల్పించే వారిలో చేరిపోకండి;

32. వారిలో ఎవరైతే, తమ ధర్మాన్ని విభజించి వేర్వేరు తెగలుగా చేసుకున్నారో! ప్రతివర్గం వారు తమ పద్ధతున్న దాని (సిద్ధాంతం)తోనే సంతోషపడుతున్నారు.²

33. మరియు మానవులకు ఆపద వచ్చినప్పుడు, వారు తమ ప్రభువు వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలి ఆయనను వేడుకుంటారు. ఆ తరువాత ఆయన కారుణ్యం నుండి కొంత వారికి రుచిచూపినప్పుడు, వారిలో కొందరు

فَأَقْصِرْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١﴾

مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٢﴾

مِنَ الَّذِينَ تَفَرَّقُوا دُعَاءَ بَيْنَهُمْ وَكَانُوا اشْيَاعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣﴾

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا آفَقَهُ مِنْهُ رَحْمَةٌ إِذَا فَرِحُوا بِمِمَّا بَرَرُوا يَفْرَحُونَ ﴿٤﴾

1. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'ప్రతివ్యక్తి పుట్టుకతో స్వాభావికంగా అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయుడు (ముస్లిం) అయి ఉంటాడు. కానీ ముస్లిమేతరులైన అతని తల్లిదండ్రులు అతనిని యూదుడు, క్రైస్తవుడు, మజాసి (లేక ఇతర మతస్థుడి)గా చేస్తారు,' ('స'హి'హ్ బుఖారి మరియు 'స'హి'హ్ ముస్లిం).

2. అంటే ప్రతి ధర్మం, తెగ లేక వర్గం వారు తాము అనుసరించే దానితోనే సంతృప్తులై ఉంటారు. మరియు వారిపద్ధతి దానిని సమర్థించే వాదాలు కూడా ఉంటాయి. వాస్తవానికి సత్యం మీద ఒకటి ఒక్క ధర్మం, తెగ ఉండగలదు. ఆ ధర్మమే - అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గదర్శకత్వం చేసిన, ప్రవక్తలందరూ మరియు చివరి ప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) కూడా అనుసరించి, బోధించిన ధర్మం - ఇస్లాం; మహాప్రవక్త ('స'అస) మరియు అతని అనుచరు(ర'ది.'అన్యులు)లు అనుసరించిన ధర్మం. ఇంకా చూడండి, 6:159, 21:92-93 మరియు 23:52-53.

తమ ప్రభువుకు సాటి (భాగస్వాములను) కల్పిస్తారు,¹

34. మేము వారికి ప్రసాదించిన దానికి (అనుగ్రహాలకు) కృతఘ్నత చూపటానికి (వారు అలా చేస్తారు). సరే! మీరు కొంతకాలం సుఖసంతోషాలు ఆసుభవించండి. త్వరలోనే మీరు (మీ ముగింపును) తెలుసుకుంటారు.

35. లేక మేము వారిపై ఏదైనా ప్రమాణాన్ని² అవతరింపజేశామా, అది వారు అయినకు కల్పించే భాగస్వాములను గురించి పలుకటానికి?

36. మరియు మేము మానవులకు కారుణ్యపు రుచి చూపినప్పుడు వారు దానితో చాలా సంతోషపడతారు. కాని వారు తమ చేతులారా చేసుకున్న కర్మల ఫలితంగా⁴ వారికేదైనా కీడుకలిగితే నిరాశచెందుతారు.

37. ఏమీ? వారికి తెలియదా? అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి జీవనోపాధిని పుష్కలంగా ఇస్తాడని మరియు (తాను కోరినవారికి) మితంగా ఇస్తాడని? నిశ్చయంగా, ఇందులో విశ్వసించేవారికి ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

38. కావున నీవు నీ బంధువుకు అతని హక్కు ఇవ్వు మరియు యాచించని పేదవానికి మరియు బాటసారికి (కూడా).⁵ ఇది అల్లాహ్

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَعْتَبُوا فَهُمْ يَرْجِعُونَ

أَمْ أَنْزَلْنَاهُمْ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَهُمْ يَكْفُرُونَ
بِئْسَ كُفْرًا

وَأَذَيْنَا لِلنَّاسِ رَحْمَةً فَرَحُّوا بِهَا وَكَرِهُوا
سَيْئَتَهَا فَتَقْتُلُونَ

لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ إِنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

فَآتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ وَالْيَتَامَى وَابْنَ
السَّبِيلِ ذَلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ

1. చూడండి, 16:54.

2. సులో తానున్: అంటే ఇక్కడ దివ్యజ్ఞానం వ'హీ అని అర్థం.

3. చూడండి, 35:40.

4. చూడండి, 4:79.

5. చూడండి, 17:26. బంధువులకు, పేదవారికి మరియు బాటసారులకు మీరు ఇచ్చేది వారిపై చేసిన అనుగ్రహం కాదు. మీరు వారిహక్కు చెల్లిస్తున్నారు. పేదవాడైన దగ్గరి బంధువుకు ఇవ్వటం పల్ల రెండింతలు పుణ్యం చేరుకుతుంది. ఒకటి నీవు నీ దగ్గరివానికి ఇచ్చినందుకు.

ప్రసన్నతను కోరే వారికి ఎంతో ఉత్తమమైనది.
మరియు ఇలాంటి వారే సాఫల్యము పొందేవారు.

39. మరియు మీరు ప్రజలకు రిబా¹
(వడ్డీమీద తబ్బు / కాసుకలు) ఇచ్చి
దానిద్వారా వారి సంపదనుండి పృథ్వి
పొందాలని - ఇచ్చే ధనం, అల్లాహ్ దృష్టిలో
ఏ మాత్రం పృథ్విపొందదు. మరియు మీరు
అల్లాహ్ ప్రసన్నతను పొందే ఉద్దేశంతో
ఏదైనా దానం ('జకాత్') చేస్తే అలాంటి వారి
(సంపద) ఎన్నోరెట్లు అధికమవుతుంది.

40. అల్లాహ్ మిమ్ముల్ని పుట్టించాడు,
తరువాత జీవనోపాధినిచ్చాడు. తరువాత
ఆయనే మిమ్ముల్ని మరణింపజేస్తాడు. ఆ
తరువాత మళ్ళీ బ్రతికిస్తాడు. అయితే? మీరు
(అల్లాహ్ కు) నాటి (భాగస్వాములు)గా
కల్పించినవారిలో, ఎవడైనా వీటిలో నుండి
ఏదైనా ఒక్క పనిని చేయగలవాడు ఉన్నాడా?²
ఆయన నర్యలోపాలకు అతీతుడు. మీరు
నాటికల్పించే భాగస్వాములకంటే ఆయన
మహోన్నతుడు.

41. మానవులు తమ చేజేతులా

وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَمَا آتَاكُمْ مِنْ رَبِّكَ يُبَوِّأُ فِي أَمْوَالِ النَّاسِ
فَلَا يُؤْخِرُ عَنْكُمْ دَارَ اللَّهِ وَمَا آتَاكُمْ مِنْ رُكُوتٍ
فَرِيدُونَ وَحْجَةَ اللَّهِ فَإُولَئِكَ هُمُ الْمُصْعِفُونَ

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ ثُمَّ
يُخَيِّدُكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَاءِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ
مِنْ ذَلِكَ مِمَّنْ شِئْتُمْ سُبْحَانَ اللَّهِ وَعَلَى عِشْرَتُونَ

كُلُّهُمَّ الْفَاسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي

రెండవది పేదవానికి ఇచ్చినందుకు ('స'హ'హ్ 'హదీస్').

1. రిబా: వడ్డీ ఆనేపదం ఖుర్ఆన్ అవతరణా క్రమంలో ఈ ఆయత్ లో మొదటిసారి వచ్చింది. దాని అర్థం: ఏదైనా ఇచ్చి - ఇచ్చిన దానికంటే - ఎక్కువ తీసుకోవటం. ఇబ్నె 'అబ్బాస్ మరియు చాలామంది ఇతర 'స'హాబీలు (ర'దీ'అహ్లమే) ఈ ఆయత్ లో వచ్చిన పదం రిబా' అంటే ఈ విధమైన వ్యాఖ్యానం కూడా ఇచ్చారు: ఒక పేదవాడు ఒక ధనవంతునికి లేక ఒక ప్యక్తి తన రాజుకు, లేక ఒక సేవకుడు తనను పెట్టుకున్న వానికి. తాను ఇచ్చిన దానికంటే ఎక్కువ తిరిగి వచ్చుననే ఆశతో, ఇచ్చే బహుమానం, అని. ఇచ్చేటప్పుడు, ఎక్కువ తిరిగి వస్తుంది అనే భావన ఉండటం వల్లనే, ఇది నిషేధం చేయబడింది (ఇబ్నె-కసీర్, ఆయసర్ అత్తఫాసీర్). చూడండి, 3:130 మరియు 2:275-281.
2. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'ఒక యుద్ధము మరణిస్తే, కేవలం మానవులే గాక పశుపక్షులు, చెట్లు చేమలు కూడా వాని నుండి శాంతి పొందుతాయి.' ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ, ముస్లిం).

సంపాదించుకున్న దాని ఫలితంగా భూమిలో మరియు సముద్రంలో కల్లోలం వ్యాపించింది. ఇది వారిలో కొందరు చేసిన దుష్కర్మల ఫలితాన్ని రుచిచూపటానికి, బహుశా ఇలాగైనా వారు (అల్లాహ్ వైపునకు) మరలుతారేమోనని!

42. వారితో ఇలా అను: “భూమిలో ప్రయాణం చేసి చూడండి, మీకు పూర్వం గతించిన వారి అంతం ఎలా జరిగిందో! వారిలో చాలామంది బహుదైవారాధకులుండిరి.”

43. కావున నీవు నీ ముఖాన్ని సర్వేస ధర్మం (ఇస్లాం) వైపునకే స్థిరంగా నిలుపు - అల్లాహ్ తరఫునుండి - ఆ రోజు రాకముందే దేనినైతే ఎవ్వడూ తొలగించలేడో! ఆ రోజు వారు పరస్పరం చెదిరిపోయి వేరవుతారు.²

44. సత్యాన్ని తిరస్కరించినవాడు, తన తిరస్కార ఫలితాన్ని అనుభవిస్తాడు. మరియు సత్కార్యాలు చేసినవారు, తమ కొరకే (సాఫల్య మార్గాన్ని) తయారు చేసుకుంటారు.

45. ఇది ఆయన (అల్లాహ్), తన అనుగ్రహంతో విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి ప్రతిఫలమివ్వటానికి.³ నిశ్చయంగా ఆయన సత్యతిరస్కారులను ప్రేమించడు.

46. ఇక ఆయన సూచనలలో ఆయన గాలులను శుభవార్తలిచ్చేవిగా పంపి, మీకు తన కారుణ్యాన్ని రుచిచూపటం మరియు

النَّاسِ لِيُنذِرَهُمْ بَعْضُ الَّذِي عَلَيْهِمُ الْعَلَمُ
يُرْجُونَ ﴿٤٢﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿٤٣﴾

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيُّومِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ
يَوْمَ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يُصَدِّقُونَ ﴿٤٤﴾

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا
فَلَا يَنْفِسْهُمْ يَنْهَدُونَ ﴿٤٥﴾

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٤٦﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ
فَلِيُنذِرَكُمْ مِنْ وَاصَاتِهِ وَلِيَجْزِيَ الْفَالِكُ بِأَمْرِهِ

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) దృష్టిలో సత్యధర్మం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు దాస్యం (ఇస్లాం) మాత్రమే చూడండి, 3:19.

2. ఒకటి విశ్వాసులది, రెండవది సత్యతిరస్కారులది.

3. స్వర్గం పొందటానికి కేవలం విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేయటమే సరిపోదు. దానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహం కూడా ఉండాలి. ఆయన (సు.తా.)యే సత్కార్యాల ప్రతి ఫలాన్ని ఎన్నోరెట్లు అధికంచేసి ఇస్తాడు.

అయన అజ్జతో ఓడలను నడిపి, మిమ్మల్ని అయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించనివ్వటం కూడా ఉన్నాయి. ఇవన్నీ, బహుశా మీరు కృతజ్ఞతలు చూపుతారేమోనని!

47. మరియు వాస్తవానికి మేము నీకు పూర్వం కూడా, సందేశహరులను తమ తమ జాతివారి పద్ధతులకు సంపాము,¹ వారు, వారి పద్ధతులకు స్పష్టమైన సూచనలను తీసుకొని పచ్చారు. ఆ తరువాత కూడా నేరం చేసిన వారికి తగిన ప్రతీకారం² చేశాము. మరియు విశ్వాసులకు సహాయం చేయటం మా కర్తవ్యం.

48. అల్లాహ్ యే గాలులను పంపేవాడు, కావున అవి మేఘాలను పైకిఎత్తుతాయి, ఆ తరువాత అయన వాటిని తాను కోరినట్లు అకాశంలో వ్యాపింపజేస్తాడు. మరియు వాటిని ముక్కలు ముక్కలుగా చేసి, తరువాత వాటి మధ్య సుండి పర్తాన్ని కురిపిస్తాడు. అయన దానిని తన దాసులలో తాను కోరినవారిపై కురిపించగా వారు సంతోషపడతారు!

49. మరియు వాస్తవానికి, అది (పర్తం) కురువక ముందు వారు ఎంతో నిరాశచెంది ఉండే వారు.

50. కావున (ఓ మానవుడా!) అల్లాహ్ కారుణ్యచిహ్నాలను చూడు: అయన నిర్ణీతంగా ఉన్న భూమిలో ఏ విధంగా ప్రాణం పోస్తాడో! సిశ్చయంగా, ఇదేవిధంగా అయన (మరణాంతరం) మృతులకు కూడా ప్రాణంపోస్తాడు! మరియు అయన ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

وَلْيَسْتَعِزُّوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَأَتَقَتْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ ۝

أَنَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا يُمِيطُ فِي السَّمَاءِ بُيُوتًا وَيَجْعَلُهُ كِسْفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ يَتْلَاهُ مِنْ عِبَادٍ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ۝

وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُكْرَلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمُبْلِِسِينَ ۝

فَانْظُرْ إِلَى الثَّرَىٰ كَيْفَ يَنْفِخُ الرِّيحُ فِي الْأَرْضِ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَجَائِ الْمَوْئِي وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

1. చూడండి, 10:74.

2. అల్-ముంతఖిమ్ (పెకరించబడిన పదం): Retributor, Avenger of evil, ప్రతీకారం తీర్చుకునే, ప్రతీకారం చేసే, దుష్టులను శిక్షించేవాడు. చూడండి, 32:22. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

51. మరియు మేము గాలినిపంపితే, దాని సుండి వారి పంటలను పసుపుపచ్చగా మారిపోవటాన్ని చూసిన తరువాత వారు కృతఘ్నుతకు లోనవుతారు (సత్య తిరస్కారులవుతారు).

52. నిశ్చయంగా, నీవు (ఓ ముహమ్మద్!) మృతులకు వినిపించలేవు. మరియు నీవు వెనుదిరిగిపోయే చెవిటివారికి కూడా సందేశాన్ని వినిపించలేవు.

53. మరియు నీవు అంధులను, వారి మార్గభ్రష్టత్వం సుండి తప్పించి, వారికి మార్గదర్శకత్వం చేయలేవు. నీవు కేవలం విశ్వసించి, అల్లాహ్ కు విధేయ(ముస్లిం)లు అయిన వారికి మాత్రమే మా సూచనలు వినిపించగలవు.¹ (3/8)

54. * అల్లాహ్ యే మిమ్మల్ని బలహీన స్థితిలో పుట్టించిన వాడు. మళ్ళీ ఆ బలహీన స్థితి, తరువాత మీకు బలాన్నిచ్చాడు. ఆ బలం తరువాత మళ్ళీ మిమ్మల్ని బలహీనులుగా, ముసలివారిగా చేశాడు. ఆయన తాను కోరింది సృష్టిస్తాడు. మరియు కేవలం ఆయనే సర్వజ్ఞుడు సర్వసమర్థుడు.

55. మరియు ఆ ఘడియ² సంభవించిన రోజు, అపరాధులు, ప్రమాణం చేసి: “మేము ఒక ఘడియ సేపు కంటే ఎక్కువ కాలం (ప్రపంచంలో) ఉండలేదు” అని అంటారు. ఇదేవిధంగా వారు (ప్రాపంచిక జీవితంలో) భ్రమలో ఉండేవారు.³

وَلَمَّا أَرْسَلْنَا رَحْمَةً لِّرَّاحَةِ الْأَنْفُلِ
مِنْ بَعْدِ مَا يَكْفُرُونَ

فَأَنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ
إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ

وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعُمَىٰ عَنْ صَلَاتِهِمْ إِنَّ تُسْمِعُ إِلَّا
مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ
بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ
ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِئُوا
غِيْرَ سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ

1. ఇటువంటి ఆయకెలకు చూడండి, 27:80-81.

2. ఆ ఘడియ అంటే పునరుత్థాన ఘడియ, అదే ఈ లోకపు ఆఖరు ఘడియ.

3. చూడండి, 10:45, 17:52.

56. మరియు జ్ఞానం మరియు విశ్వాసం అనుగ్రహింపబడినవారు ఇలా అంటారు: “వాస్తవానికి అల్లాహ్ మూలగ్రంథం¹ ప్రకారం మీరు పునరుత్థానదినంవరకు (ఇహలోకంలో) ఉంటిరి. ఇక ఇదే ఆ పునరుత్థానదినం, కాని నిశ్చయంగా! మీరిది తెలుసుకోలేక పోయారు.”

57. కనుక ఆ రోజు దుర్మార్గులకు, వారి నొకులు ఏ మాత్రం ప్రయోజనకరం కావు మరియు వారికి తమను తాము సరిదిద్దుకొనే అవకాశం కూడా ఇవ్వబడదు.

58. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఈ ఖుర్ఆన్ లో ప్రజలకు, ప్రతిబక్కు విషయపు ఉపమానాన్ని బోధించాము.² అయినా నీవు వారివద్దకు ఏ అద్భుత సూచన(ఆయాత్)ను తెచ్చినా, వారిలో సత్యతిరస్కారులైన వారు ఇలా అంటారు: “మీరు కేవలం బూటకాలే పలుకుతున్నారు.”

59. ఈ విధంగా, అల్లాహ్ జ్ఞానహీనుల హృదయాల మీద ముద్రవేస్తాడు.³

60. కావున నీవు సహనంపహించు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం! కావున విశ్వాసహీనులు నిన్ను వ్యాకులపరచరాదు సుమా!

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْنَا فِي كُتُبِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَعْيُنُكُمْ وَلَا لَهُمْ لِيَسْتَعْتَبُونَ ۝

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ ۝

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۝

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ۝

1. కిరాబిల్లాహ్: అంటే అల్లాహ్ వ్రాసి ఉంచిన లాహి మహ్మూజ్, మూల గ్రంథం.

2. చూడండి, 39:27.

3. చూడండి, 2:7.

31. సూరహ్ యుఖ్ఖాన్

سورة لقمان

ఇంతకు ముందు సూరహ్ పలే ఈ సూరహ్ కూడా మధ్య మక్కా కాలంలో, హిజ్రతకు 6-7 సంవత్సరాలకు పూర్వం ఆవతరింపజేయబడింది. ఈ సమూహంలో ఇది మూడవది. ఇందులో 34 ఆయతులు ఉన్నాయి. దీనిపేరు 12-19 ఆయతులలో నుండి తీసుకోబడింది. యుఖ్ఖాన్ ('అ.స.) ఒక మంచి జ్ఞానవంతుడు మరియు ప్రజ్ఞాడు.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అలిఫ్-లామ్-మీమ్.¹

2. ఇవి వివేకంతో నిండిఉన్న గ్రంథ సూచనలు (ఆయాత్).

3. (ఇందులో) సజ్జనులకు² మార్గదర్శకత్వమూ మరియు కారుణ్యమూ ఉన్నాయి.

4. (వారికే) ఎవరైతే సమాజాన్ని స్థాపించి విధిదాసం ('జకాత్) ఇస్తారో³ మరియు పరలోక తీవ్రతంమీద దృఢమైన సమ్మతం కలిగిఉంటారో;

5. అలాంటివారే, తమ ప్రభువు తరపు నుండి మార్గదర్శకత్వంమీద ఉన్నవారు. మరియు అలాంటివారే సాఫల్యం పొందే వారు.

6. మరియు మానవులలో కొందరు - జ్ఞానం లేక, ప్యర్థ కాలక్షేపం చేసే మాటలను

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَمْرِ

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

هُدًى وَرَحْمَةً لِلْمُحْسِنِينَ

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ

1. ఈ అక్షరాలను ముఖ్యత్వంతో, అంటారు. వీటి ఆర్థం మరియు కొన్ని సూరహల ప్రారంభంలో ఇవి ఎందుకు వ్రాయబడ్డాయో కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మాత్రమే తెలుసు.

2. ము'హసిన్, ము'హసిన్ (వి.ప.); దీనికి మూడు అర్థాలున్నాయి. 1) ఉపకారం చేసేవాడు; తన తల్లిదండ్రులకు, బంధువులకు, మొదలైనవారికి. 2) సత్కార్యాలు చేసేవాడు మరియు పాపాలనుండి దూరంగా ఉండేవాడు. 3) అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క ఆరాధన - భక్తి, శ్రద్ధ, జైవభీతి మరియు ఏకాగ్రతతో - చేసేవాడు.

3. చూడండి, 2:2-4.

కొని¹ - ప్రజలను అల్లాహ్ మార్గం నుండి తప్పించేవారున్నారు మరియు వారు దానిని (అల్లాహ్ మార్గాన్ని) పరిహాసం చేస్తుంటారు. అలాంటివారికి అపమానకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

7. అలాంటి వానికి, మా సూచనలు (అయాత్) వినిపింపజేసినప్పుడు, అతని రెండుచెవులలో చెప్పుడు ఉన్నట్లుగా, అతడు వాటిని విననేలేదన్నట్లుగా, అహంకారంతో మరలిపోతాడు.² వానికి అతి బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుందనే వార్తను వినిపించు.

8. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే విశ్వసించి, సత్కార్యాలుచేస్తారో, వారి కొరకు పరమానందకరమైన స్వర్గపనాలు ఉంటాయి.

9. వారు, శాశ్వతంగా వాటిలో ఉంటారు. ఇది అల్లాహ్ యొక్క సత్యవాగ్దానం. మరియు ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

10. మీరు చూస్తున్నారు కదా! ఆయన ఆకాశాలను స్తంభాలు లేకుండానే సృష్టించాడు.³ మరియు భూమిలో పర్వతాలను నాటాడు, అది మీతోపాటు కదలకుండా ఉంటాలని;⁴ మరియు దానిలో ప్రతిరకమైన ప్రాణిని నివసింపజేశాడు. మరియు మేము ఆకాశంనుండి నీటిని కురిపించి, దానిలో రకరకాల శ్రేష్టమైన (పదార్థాలను)⁵ ఉత్పత్తిచేశాము.

عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَكْفُرُونَ بِهَا هُزُؤًا
أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ

وَلَا تَحْسَبْ عَلَيْهِ الْيَمْتَنَا وَفِي مُسْكِرَاتِكَ لَمْ
يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي آذَانِهِ وَقْرًا فَيَسْتَكْرِ
بِعَذَابِ الْيَوْمِ

إِنَّ الْكَافِرِينَ آمَنُوا وَلَكِنْ لَا ضَلِيلَتَ لَهُمْ جَنَّاتُ
الْنَعِيمِ

خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَالْفِیْ فِی
الْأَرْضِ رَوَابِیْ أَنْ تَعْبُدَ كُمْ وَبَّكَ فِیْهَا مِنْ كُلِّ
دَابَّةٍ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَانْتَبَتْ مِنْهَا خَیْ
كُلِّ نَوْءٍ كَرِیْمٍ

1. అంటే సంగీతం మరియు ఇతర వ్యక్తా మూలలలో, విషయాలలో కాలక్షేపం చేయడానికి వాడే వస్తువులు.

2. చూడండి, 23:66-67.

3. చూడండి, 13:2.

4. చూడండి, 16:15.

5. 'జోబిన్': అంటే ప్రతిరకమైన ధాన్యాలు మరియు ఫలాలు, (మహమ్మద్ జూవాగడ్డి). మరియు అర్థం: రకరకాల జీవరాశి, (సోబుల్ ఖుర్ఆన్). తెలంగా సరైనవే. ఇంకా చూడండి, 26:7.

11. ఇదంతా అల్లాహ్ సృష్టియే! ఇక ఆయన తప్ప ఇతరులు ఏమీ సృష్టించారో నాకు చూపండి. అలాకాదు ఈ దుర్మార్గులు స్పష్టంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిడిన్నారు.

12. మరియు నిశ్చయంగా, మేము లుఖ్యాన్ కు వివేకాన్ని ప్రసాదించాము,¹ అతను అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞుడుగా ఉండాలని, మరియు ఎవడైతే ఆయనకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతాడో, అతడు నిశ్చయంగా, తన మేలుకొరకే కృతజ్ఞతలు తెలుపుతాడు. మరియు కృతఘ్నతకు పాల్పడినవాడు, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ స్వయంసమృద్ధుడు, సర్వస్తోత్రాలకు ఆర్థుడని (తెలుసుకోవాలి).

13. మరియు (జ్ఞాపకంచేసుకోండి) లుఖ్యాన్ తన కుమారునికి హితబోధ చేస్తూ ఇలా అన్నాడు: “ఓ నా పుత్రుడా! అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వాములను) కల్పించకు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు భాగస్వాములను కల్పించటం (బహుదైవారాధన) గొప్ప దుర్మార్గము.

14. “మరియు (అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు): ‘మేము మానవునకు తన తల్లిదండ్రుల యెడల మంచితనంతో మెలగటం విధిగాజేశాము. అతని తల్లి అతనిని బలహీనతపై బలహీనతను సహిస్తూ (తన గర్భంలో) భరిస్తుంది. మరియు ఆ చిత్త చనుపాలు మాన్పించే గడువు రెండు సంవత్సరాలు. నీవు నాకు మరియు నీ తల్లిదండ్రులకు కృతజ్ఞుడవై ఉండు. నీకు నా వైపున కేమరలి రావలసి ఉన్నది.’²

هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿١١﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ شَكَرْ لِلَّهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَبِيدٌ ﴿١٢﴾

وَلَا قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يُعْطِيهِ يَنْفِرُكَ لِلَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾

وَوَضَعْنَا لِلْإِنْسَانِ إِذْ يَبْلُغُ الْحُلُمَ أُمَّهُ وَهَذَا عَلٰى وَهْنٍ وَفِصْلَةٌ فِي مَعْنَيْنِ أَنْ أَشْكُرَ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَى الْمَعِينِ ﴿١٤﴾

1. లుఖ్యాన్ ('అ.స.): ఒక మహా సత్పురుషుడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనికి ('అ.స.) మంచి జ్ఞానం, దూరదృష్టి, దైవభీతి మరియు వివేచనాశక్తిని ప్రసాదించాడు.

2. చూడండి, 17:23-24.

15. “మరియు ఒకవేళ వారిరువురు - నీవు ఎరగని దానిని - నాకు (అల్లాహ్ కు) భాగస్వామిగా చేర్చమని, నిన్ను బలవంతం చేస్తే, వారి మాటను నీవు ఏ మాత్రం విినకు. మరియు ఇహలోక విషయాలలో ధర్మ సమ్మతమైన వాటిలో వారికి తోడుగాఉండు. మరియు పశ్చాత్తాపంతో నా వైపుకు మరలేవాని మార్గాన్ని అనుసరించు. తరువాత మీరంతా నావైపునకే మరలి రావలసి ఉన్నది. అప్పుడు నేను మీరు చేసే కర్మలను గురించి మీకు తెలుపుతాను.’

16. “ఓ నా కుమారా! ఒక వేళ నీ కర్మ అపగింజంత ఉండి, అది ఒక పెద్ద రాతి బండలో గానీ, ఆకాశాలలో గానీ లేదా భూమిలో గానీ దాగివున్నా, అల్లాహ్ దానిని తప్పక (వెలుగులోకి) తెస్తాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఎంతో సూక్ష్మగ్రాహి, సర్వం తెలిసిన వాడు.

17. “ఓ నా కుమారా! సమాజ్ జేసు స్థాపించు మరియు ధర్మాన్ని ఆదేశించు మరియు అధర్మాన్ని నిషేధించు, అపదలో సహనంవహించు. నిశ్చయంగా, ఇవి ఎంతో గట్టిగా అజ్ఞాపించబడిన విషయాలు.²

18. “మరియు నీ చెంపలను గర్వంతో, ప్రబల యెడుట ఉల్పించకు.³ మరియు భూమిపై అహంకారంతో నడవకు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దాంచికాలు చెప్పుకొని, వివ్రవీగే వాడంటే ఇష్టపడడు.

وَلَنْ جَهْدَكَ عَلَى أَنْ تَشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبِ الْمَائِي الدُّنْيَا مَعْرُوفٌ ۖ وَأَتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَفَرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَخَبِيرٌ فَصِيرٌ ﴿١٦﴾

يُبَيِّنُ أَقِيمِ الصَّلَاةَ وَامْرُ بِمَا مَعْرُوفٍ وَأَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصِرْ عَلَىٰ مَا آصَابَكَ مِنْ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٧﴾

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾

1. చూడండి, 29:8.

2. పంకర అక్షరా (Italics)లలో ఉన్నది నోబుల్ ఖుర్ఆన్ లో ఉన్న తాత్పర్యం.

3. పైన ఉన్నది ముహమ్మద్ జానాగఢీ గారి తాత్పర్యం. ఈ వాక్యపు తాత్పర్యం నోబుల్ ఖుర్ఆన్ లో ఇలా ఉంది: “ప్రజలతో ముఖం ప్రక్కకు (తిప్పుకొని) (చిల్లించుకొని) గర్వంతో మూట్టాడకు.”

19. “మరియు నీ సడకలలో విసమ్రుత పాటించు.¹ మరియు నీ స్వరాన్నితగ్గించు. నిశ్చయంగా, స్వరాలలో అన్నిటికంటే కరకైన (విససౌంపుకానిది) గాడిద స్వరమే!”

20. ఏమీ? ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న సకల వస్తువులను వాస్తవానికి అల్లాహ్ మీకు ఉపయుక్తంగాచేశాడనీ² మరియు అయన బహిరంగం గానూ మరియు గోప్యం గానూ తన అనుగ్రహాలను, మీకు ప్రసాదించాడనీ, మీకు తెలియదా? మరియు ప్రజలలో కొందరు ఎలాంటి జ్ఞానం, మార్గదర్శకత్వం మరియు వెలుగు చూపే స్పష్టమైన గ్రంథం లేనిదే అల్లాహ్ ను గురించి వాడులాడేవారున్నారు!

21. మరియు వారితో: “అల్లాహ్ అపతరింపజేసిన దానిని అనుసరించండి!” అని అన్నప్పుడు, వారు: “కాదు మా తండ్రి తాతలు నడిచిన మార్గాన్నే మేము అనుసరిస్తాము.” అని అంటారు. ఏమీ? షైతాన్ వారిని భగభగమండే అగ్ని వైపునకు అహ్వనిస్తున్నప్పటికీ, (వారు అలాంటి మార్గాన్నే అనుసరిస్తారా)?³ (1/2)

22. * ఎవడైతే, తన ముఖాన్ని (తనను తాను) అల్లాహ్ కు సమర్పించుకొని సజ్జసుడై ఉంటాడో, అలాంటి వాడు నిస్సందేహంగా దృఢమైన ఆధారాన్ని పట్టుకున్నవాడే! మరియు సకల ప్యవహారాల ముగింపు (తీర్పు) అల్లాహ్ పద్దనే ఉంది.

وَأَقِصْ دُنِيَ مَشْيِكَ وَاعْصُصْ مِنْ صَوْتِكَ
إِنَّ أَكْثَرَ الصَّوَاتِ لَصَوْتُ الْحَيَّةِ ۝

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ تَا فِي السَّمَوَاتِ وَتَا فِي
الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ
النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى
وَلَا كِتَابٍ مُبِينٍ ۝

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ
تَنْفَعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ
يَدْعُوهُمْ إِلَى عَذَابِ النَّعِيمِ ۝

وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ فَقَدْ
اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ
الْأُمُورِ ۝

1. చూడండి, 25:63.

2. చూడండి, 14:32-33.

3. చూడండి, 2:14 మరియు 15:17.

4. చూడండి, 2:112.

23. మరియు సత్యాన్ని తిరస్కరించేవాని, తిరస్కారం నిన్ను దుఃఖానికి గురిచేయకూడదు. వారందరి మరలింపు మా వైపునకే ఉంది: అప్పుడు మేము వారు చేసిన కర్మలను వారికి తెలుపుతాము. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు హృదయాలలో ఉన్న విషయాలు సైతం బాగా తెలుసు.

24. మేము వారిని కొంతకాలం సుఖాలను అనుభవించనిస్తాము. ఆ తరువాత మేము వారిని కఠినమైన శిక్ష వైపుకు తోస్తాము.

25. ఒకవేళ మీరు వారిని: “అకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించింది ఎవరు?” అని అడిగితే! వారు నిస్సంకోచంగా అంటారు: “అల్లాహ్!” అని. వారితో అను: “సర్వస్థోత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే!” కాని వారిలో చాలా మందికి ఇది తెలియదు.

26. అకాశాలలో మరియు భూమిలో నున్న సమస్తమూ అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! కేవలం ఆయనే సర్వసంపన్నుడు. సర్వస్థోత్రాలకు అర్హుడు.

27. ఒకవేళ వాస్తవానికి, భూమిలో ఉన్న వృక్షాలన్నీ కలములై ఈ సముద్రం మరియు దానితో పాటు అటువంటి ఏడు సముద్రాల (నీళ్ళంతా) సిరాగా ఉన్నా, అల్లాహ్ మాటలు (సూచనలు వ్రాయటానికి) పూర్తికావు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.¹

28. మీ అందరినీ సృష్టించటం మరియు తిరిగి (సజీవులుగా) లేవటం అయినకు ఒక మాసపుణ్ణి (సృష్టించి, తిరిగిలేవడం వంటిదే).

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنُكَ كُفْرُهُ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ
فَتُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ يَدَاتِ
الْغُيُوبِ

لَنُعَذِّبَهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ عَلِيظٍ

وَلَيَنْسَأَنَّ لَهُمْ مَن خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
لَيَقُولَنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ

بَلِّغْ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ
يَمْدُ هُوَ مِنْ بَعْدِ سَبْعَةِ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ
كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو جَبَرٍ

مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَعْزُبُ عَنْكُمْ الْإِكَفُ وَاحِدٌ
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

1. ఇటువంటి అయితేకు చూడండి, 18:109.

నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వం చూసేవాడు.

29. ఏమి? నీకు తెలియదా (చూడటంలేదా)? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ రాత్రిని పగటిలోనికి ప్రవేశింపజేస్తున్నాడని మరియు పగటిని రాత్రిలోకి ప్రవేశింపజేస్తున్నాడని.¹ మరియు సూర్యుణ్ణి మరియు చంద్రుణ్ణి నియమబద్ధాలుగా చేసించాడని ప్రతి ఒక్కటి ఒక నిర్దితకాలంలో మరియు (పరిధిలో) తిరుగుతూ ఉంటాయనీ² మరియు నిశ్చయంగా మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ ఎరుగుసని?

30. ఇదంతా ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా అల్లాహ్, కేవలం ఆయనే సత్యం. మరియు ఆయనను పదలి వారు ఆరాధించేవన్నీ అసత్యాలు మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్! కేవలం ఆయనే మహోన్నతుడు, మహనీయుడు (గొప్పవాడు).

31. ఏమి? నీకు తెలియదా? మీకు కొన్ని సూచనలను తెలుపటానికి, అల్లాహ్ ఆసుగ్రహంతో, ఓడ సముద్రంలో పయనం చేస్తున్నదనీ? నిశ్చయంగా, ఇందులో సహసం పహించే ప్రతివానికి, కృతజ్ఞునికి, ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

32. మరియు వారిని సముద్రపు అల, మేఘంగా క్రమ్ముకున్నప్పుడు, వారు పరిపూర్ణ భక్తితో అల్లాహ్ నే వేడుకుంటారు. కాని ఆయన వారిని రక్షించి ఒడ్డుకు చేర్చిన తరువాత

الَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَهَ إِلَّا إِلَهُنَا لَا يَخْلُفُهُمْ يَوْمَ يُنْفَخُ الْكِتَابُ وَنُفِخُ فِي الصُّورِ
الَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَهَ إِلَّا إِلَهُنَا لَا يَخْلُفُهُمْ يَوْمَ يُنْفَخُ الْكِتَابُ وَنُفِخُ فِي الصُّورِ

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ
الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

الَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَهَ إِلَّا إِلَهُنَا لَا يَخْلُفُهُمْ يَوْمَ يُنْفَخُ الْكِتَابُ وَنُفِخُ فِي الصُّورِ
الَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَهَ إِلَّا إِلَهُنَا لَا يَخْلُفُهُمْ يَوْمَ يُنْفَخُ الْكِتَابُ وَنُفِخُ فِي الصُّورِ

وَأَذِّنْ لِلْعَرَبِ أَنَّ اللَّهَ دَعَا إِلَى الْفَلَاحِ وَالْخَلَاقِ وَالْخَلَاقِ وَالْخَلَاقِ
الَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَهَ إِلَّا إِلَهُنَا لَا يَخْلُفُهُمْ يَوْمَ يُنْفَخُ الْكِتَابُ وَنُفِخُ فِي الصُّورِ

1. అంటే చలికాలంలో రాత్రి పెద్దదై పగలు చిన్నదవటం మరియు వేసవి కాలంలో పగలు పెద్దదయి రాత్రి చిన్నదవటం.

2. ఈ నిర్దితకాలం, పునరుత్థానదినం కావచ్చు లేక అది తమ పరిధిలో ఒకసారి చుట్టు తిరిగి మరల మొదటి స్థానానికి వచ్చుకు పట్టి కాలం కావచ్చు.

వారిలో కొందరు (విశ్వాస-అవిశ్వాసాల) మధ్య అగిపోతారు.¹ మరియు మా సూచనలను, కేవలం విశ్వాసభూతకులు, కృతఘ్నులైన వారు మాత్రమే, తిరస్కరిస్తారు.

33. ఓ మానవులారా! మీ ప్రభువునందే భయభక్తులు కలిగి ఉండండి, మరియు ఆ దినానికి భయపడండి, (ఎనాదైతే) తండ్రి తన కుమారునికి సప్తపరిహారం చెల్లించలేడో మరియు ఏ కుమారుడు కూడా తన తండ్రికి ఎలాంటి సప్తపరిహారం చెల్లించలేడో! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం! కావున ఈ ప్రాపంచిక జీవితం మిమ్మల్ని మోసానికి గురిచేయనివ్వకూడదు. మరియు ఆ సంచకుణ్ణి (షైతానును) మిమ్మల్ని అల్లాహ్ విషయంలో పంచసకు గురిచేయ నివ్వకూడదు సుమా!

34. నిశ్చయంగా, ఆ (అంతిమ) ఘడియ జ్ఞానం, కేవలం అల్లాహ్ కు మాత్రమే ఉంది. మరియు ఆయనే వర్షం కురిపించేవాడు మరియు గర్భాలలో ఉన్నదాని విషయం తెలిసినవాడు. మరియు తాను రేపు ఏమి సంపాదిస్తాడో, ఏ మానవుడు కూడా ఎరుగడు. మరియు ఏ మానవుడు కూడా తాను ఏ భూభాగంలో మరణిస్తాడో కూడా ఎరుగడు.² నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మాత్రమే సర్వజ్ఞుడు, సమస్తం తెలిసినవాడు (ఎరిగినవాడు).

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَأَخْشَوْا يَوْمَ الْبَعْثِ
وَالدَّيْنِ عَنْ وَلَدِكُمْ وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ جَارِعٌ
وَالِدٌ بِشَيْءٍ إِنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقٌّ فَلَا تَغُرُّكُمُ الْغِيورُ
الدُّنْيَا وَلَا يَغُرُّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُرْسِلُ الْغَيْثَ
وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَآذَا
تَكْسِبُ عَدَا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ
تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

1. చూడండి, 17:67 మరియు 29:65.

2. పై ఐదు అగోచర విషయాల జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ కే ఉంది అవి: 1) అంతిమ ఘడియ సమయం, 2) వర్షం పచ్చే సమయం, 3) మాతృ గర్భంలో ఉన్నదాని గతి, 4) రేపు సంభవించబోయే విషయం మరియు 5) మానవుని మరణ స్థానం ('స'హ'హ్ బుఖారీ).

32. సూరహ్ అస్-సజ్దహ్

سُورَةُ السَّجْدَةِ

అస్-సజ్దహ్: సాష్టాంగం. ఇది చివరి మక్కా సూరాహలలోనిది. సూరహ్ అల్-ముమినున్ (23) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. దీనిపేరు 15వ అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది సూరహ్ అల్-అంకబూత్ (29)తో మొదలైన వాల్లు సూరాహలలో 4 వది, చివరిది. దైవప్రవక్త ('స'అస) జుమ్మ'అహ్ రోజు ఫత్ర్ సమా'జ్లో మొదటి రక'అత్లో ఈ సూరహ్ మరియు రెండవ రక'అత్లో సూరహ్ అల్-ఇన్షాన్ (76), చదివేవారు, (బు'ఖారీ, ముస్లిం). దైవప్రవక్త ('స'అస) రాత్రి నిద్రపోయే ముందు ఈ సూరహ్ మరియు సూరహ్ అల్-ముల్క్ (67) చదివేవారు, (తిర్మిజీ 892; అ'హ్మద్ 3/340). ఇందులో 30 అయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అలిఫ్-లామ్-మీమ్.

2. నిస్సంకోచంగా, ఈ గ్రంథ (ఖుర్ఆన్) అవతరణ సర్వలోకాల ప్రభువు తరపు నుండియే ఉంది.

3. ఏమీ? వారు (అవిశ్వాసులు): “ఇతనే (ముహమ్మదే) దీనిని కల్పించాడు.” అని అంటున్నారా? అలాకాదు! వాస్తవానికి ఇది నీ ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన సత్యం. నీకు పూర్వం హెచ్చరించే వారెవ్వరూ రాని జాతివారికి నీవు హెచ్చరిక చేయటానికి, బహుశా వారు మార్గదర్శకత్వం పొందుతారేమోనని!

4. అల్లాహ్, ఆయనే ఆకాశాలను భూమిని మరియు వాటి మధ్య ఉన్నదంతా అరు దినము (అయ్యూమ్)లలో ¹ సృష్టించాడు, అ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَاف

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَكَ رَبِّ الْعَالَمِينَ

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
لَتَنْزِيلُ قَوْلِهِمْ أَنْتُمْ مِنْ دُونِ قَبْلِكَ
لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ

1. అలాంటప్పుడు వారిని ఇలాంటి గ్రంథాన్ని రచించి తెమ్మను? అనే ప్రశ్నకు చూడండి, 17:88, 52:34. ఇలాంటి 10 సూరాహలవైనా రచించి తెమ్మను? అనే ప్రశ్నకు, 11:13. ఇలాంటి ఒక్క సూరహ్ వైనా రచించి తెమ్మను? అనే ప్రశ్నకు, 2:23, 10:38.
2. చూడండి, 7:54 వ్యాఖ్యానం 1.

తరువాత సింహాసనాన్ని ('అర్ష్'ను) అధిష్టించాడు. ఆయన తప్ప మీకు మరొక సంరక్షకుడు గానీ, సిపాఠసు చేసేవాడుగానీ ఎవ్వడూ లేడు, అయినా మీరు హతబోధ గ్రహించరా?

5. ఆయనే ఆకాశంనుండి భూమిపరకు ప్రతి వ్యవహారాన్ని సడిపిస్తున్నాడు; తరువాత అంతా ఒకే దినమున, 'ఆయన వద్దకు పోయి చేరుతుంది; దాని (ఆ దినపు) పరిమాణం మీ లెక్క ప్రకారం వేయిసంవత్సరాలు.

6. ఆయన (అల్లాహ్)యే ఆగోచర మరియు గోచర విషయాల జ్ఞానం గలవాడు. సర్వశక్తిమంతుడు, అపార తరుణాప్రదాత.

7. ఆయన తాను సృష్టించిన ప్రతిదానిని ఉత్తమరీతిలో చేశాడు. మరియు మానవ సృష్టిని మట్టితో ప్రారంభించాడు.¹

8. తరువాత అతని సంతతిని ఒక అధమమైన ద్రవపదార్థపు నిారం (వీర్యం)తో చేశాడు.

9. ఆ తరువాత, అతనిని యుక్తమైన రూపంలో తీర్చిదిద్ది, అతనిలో తన (నుండి) ప్రాణం (ఆత్మ) ఊదాడు.² మరియు మీకు వినేశక్తిని, చూసేశక్తిని మరియు హృదయాలను (ఆర్థంచేసుకునే శక్తిని) ఇచ్చాడు. (అయినా)

دُونِهِ مَنْ يَلِي وَلَا يَشْفَعُ إِلَّا مَن كُرُونَ ٥

يَذَرُ الْأَمْرَ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ٦

وَالَّذِي عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْغَيْبُ الرَّحِيمُ ٧

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ٨

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلالَةٍ مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ٩

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ١٠

1. అంటే ఇది పునరుత్థానదినం అని, కొందరు వ్యాఖ్యాతలు బోధించారు. అది చాలా కష్టతరమైన దినం కావటం పల్ల వేయి సంవత్సరాలపలే కనిపిస్తుంది. చూడండి, 22:47లో కూడా: "...మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు పద్ద ఒక్క దినం. మీ లెక్కల ప్రకారం వేయి సంవత్సరాలకు సమానమైనది." అని ఉంది. కాని 70:4లో: "యూబై వేల సంవత్సరాలకు సమానమైన (ప్రమాణం గల) ఒక రోజులో, దేవదూతలు మరియు ఆత్మ (జిబ్రిల్ 'అ.స.) ఆయన (ను.తా.) పద్దకు అధిరోహిస్తారు." అని, ఉంది. అంటే వారు అంత తీవ్రంగా ప్రయాణం చేస్తారన్నమాట.

2. చూడండి, 23:12.

3. చూడండి, 15:29, 38:72.

మీరు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకునేది చాలా తక్కువ!

10. మరియు వారు (అవిశ్వాసులు) అంటున్నారు: “ఏమీ? మేము సశించి, మట్టిలో కలిసిపోయినా, మేము మళ్ళీ క్రొత్తగా సృష్టించబడతామా?” అది కాదు! వారు తమ ప్రభువుతో కాబోయే సమావేశాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారు.¹ (5/8)

11. * వారితో ఇలా అను: “మీపై నియమించబడిన మృత్యుదూత మీ ప్రాణం తీస్తాడు. ఆ తరువాత మీరు మీ ప్రభువు వద్దకు మరలింపబడతారు.”

12. మరియు (పునరుత్థాన దినమున) ఈ అపరాధులు, తమ ప్రభువు సమక్షంలో, ఏ విధంగా తమ తలలు పంచుకొని నిలబడి ఉంటారో, నీవు చూడగలిగితే! వారు: “ఓ మా ప్రభూ! మేమిప్పుడు చూశాము మరియు విన్నాము, కావున మమ్మల్ని తిరిగి (భూలోకానికి) పంపించు. మేము సత్కార్యాలు చేస్తాము, నిశ్చయంగా, మాకు ఇప్పుడు సమ్మకం కలిగింది.” అని అంటారు.

13. మరియు, మేము కోరినట్లయితే, ప్రతి వ్యక్తికి (ఆత్మకు) దాని మార్గదర్శకత్వం చేసి ఉండేవారము.² కాని, నేను: “నిశ్చయంగా జిన్నాతులు మరియు మానవులందరితో సరకాన్ని నింపివేస్తాను.” అని పలికిన, నా మాట సత్యమయ్యింది.³

وَقَالُوا إِنَّا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَنِ إِنَّا لَفِي خَلْقٍ
جَدِيدٍ ۚ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَفِرُونَ ۝

قُلْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ الْيَوْمَ الْأَوَّلَ وَالْآخِرَ
إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ۝

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ
رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا
مُقِرُّونَ ۝

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًى وَلَٰكِنْ حَقَّ
الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ
أَجْمَعِينَ ۝

1. చూడండి, 13:5.

2. చూడండి, 26:4. ఆల్లాహ్ (సు.తా.) ఎవ్వరినీ సన్మార్గం మీద ఉండటానికి బలవంతం చేయడు కాని మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు. దానిని అనుసరించనివాడు శిక్షకు గురిఅవుతాడు.

3. ఇటువంటి వాక్యాలకు చూడండి, 7:18 మరియు 11:119.

14. కావున మీరు మీయొక్క ఈనాటి సమాజేశాన్ని మరచిపోయిన దాని ఫలితాన్ని రుచిచూడండి. నిశ్చయంగా, మేము కూడా మిమ్మల్ని మరచిపోయాము. మరియు మీరు మీకర్మల ఫలితమైన ఈ శాశ్వత శిక్షను రుచిచూడండి!

15. నిశ్చయంగా వారే, మా సూచనలు (ఆయాత్) వారికి బోధించినప్పుడు, వాటిని విశ్వసించి సాష్టాంగం (సజ్దా)లో పడిపోతారు మరియు తమప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతారు మరియు ఆయనను స్తుతిస్తారు మరియు వారెన్నడూ గర్వపడరు: ﴿

16. వారు (రాత్రులలో) తమ ప్రక్కలను తమ పరువులనుండి దూరంచేసి, తమ ప్రభువును భయంతో మరియు ఆశతో వేడుకుంటారు¹ మరియు మేము వారికి ప్రసాదించిన జీవనోపాధినుండి ఖర్చుచేస్తారు.

17. కాని వారికి, వారి కర్మల ఫలితంగా వారి కొరకు (పరలోకంలో) కళ్ళకు చలువనిచ్చే ఎటువంటి సామాగ్రి దాచిపెట్టబడి ఉందో ఏ ప్రాణికి తెలియదు.²

18. ఏమీ? విశ్వాసి ఆయినవాడు (దైవభీతిలేని) అవిధేయునితో సమానుడా? (కాదు)! వారు సరిసమానులు కాలేరు.³

19. ఎవరైతే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేస్తారో, వారికి వారి కర్మలకు ఫలితంగా,

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْعَذَابِ لَٰكُنْتُمْ تُعْمِلُونَ ﴿١٠﴾

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١١﴾

تَجَافَىٰ جُتُوهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿١٢﴾

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً لِّمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَالَّذِينَ كَانُوا أَصْنَافًا لَّا يَتَذَكَّرُونَ ﴿١٤﴾

أَفَالَيْدِينَ أَمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ

1. రాత్రులలో లేచి తహజ్జుద్ (సఫిల్) సమాజాలు చేస్తారు.

2. 'హదీస్' ఖుద్సీ: నేను నా పుణ్యాత్ములైన దాసులకొరకు స్వర్గంలో సిద్ధపరచి ఇంచిన వాటిని ఇంతవరకు ఏ కన్నూ చూడలేదు, ఏచెప్పీ వినలేదు మరియు ఏ మానవుడు కూడా వాటిని గురించి ఆలోచించలేదు, ('సహీహ్ బఖరీ మరియు 'స.ముస్లిం).

3. ఇటువంటి అయతులకు చూడండి, 45:21, 38:28, 59:20 మొదలైనవి.

వారి ఆతిథ్యం కొరకు స్వర్గపనాలలో నివాసాలుంటాయి.

20. ఇక ఎవరైతే, ఏదోహవైఖరి అవలంబిస్తారో, వారి నివాసం నరకాగ్నియే. ప్రతిసారి వారు దానినుండి బయటపడటానికి ప్రయత్నించినపుడల్లా, వారందులోకి తిరిగి నెట్టబడతారు. మరియు వారితో ఇలా అనబడుతుంది: “మీరు తిరస్కరిస్తూ ఉండిన నరకాగ్ని శిక్షను చవిచూడండి.”

21. మరియు ఆ పెద్ద శిక్షకు ముందు మేము (ఇహలోకంలో) వారికి సమీప శిక్షను రుచిచూపుతాము.¹ బహుశా, వారు (షశ్చాస్తాపపడి సత్కార్యాల వైపునకు) మరలి పస్తారేమోనని!

22. మరియు తన ప్రభువు సూచన (అయాత్)ల ద్వారా హితబోధ చేయబడిన తరువాత కూడా, వాటి నుండి విముఖుడయ్యే వానికంటే ఎక్కువ దుర్మార్గుడెవడు? నిశ్చయంగా, మేము అలాంటి అపరాధులకు ప్రతీకారం² చేసి తీరుతాము.

23. మరియు వాస్తవంగా, మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ఇచ్చాము. కావున, (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు అతనిని (ఇస్రా' రాత్రిలో) కలుసుకోబోయే విషయాన్ని గురించి సందేహంలోపడకు.³ మరియు మేము దానిని

الْمَأْوَىٰ تُزَالِمَا كَالْمَوَالِمِ ۖ ۝

وَأَمَّا الَّذِينَ قَسَوْا فَمَا وَمَا الْبَارِكُ إِلَّا ذُو ۖ
أَنْ يُخْرِجُوا مِنْهَا أَعْيِدُ وَإِنَّهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُقُوا
عَذَابَ الْبَارِئِ ۚ كُنْتُمْ بِهِ تَكَذِّبُونَ ۝

وَلَكِنْ يُقَاتِلُهُمُ مِنَ الْعَذَابِ الْأَذَىٰ ذُو ۖ
الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۝

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ
أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ۝

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ مِنْ
مُرِيَّةٍ قَيْنَ لِقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى
لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ۖ ۝

1. చూడండి, 52:47.

2. అల్-ముంతఖిమ్ (సేకరించబడిన పదం): ప్రతీకారం తీర్చుకునే, ప్రతీకారం చేసే, దుష్టులను శిక్షించే వారు. చూడండి, 30:47.

3. మహాప్రవక్త ('స'అస) మో'ఆరాజ్ రాత్రిలో మూసా ('అ.స.)ను కలుసుకున్నప్పుడు అతను, వైఫప్రవక్త ము'హమ్మద్ ('స'అస)కు, అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వేడుకొని, సమా'దల సంఖ్యను, తగ్గించుకోమని సలహా ఇచ్చిన విషయాన్ని ఈ ఆయత్ సూచిస్తుందని వ్యాఖ్యాతలు అభిప్రాయపడ్డారు.

(తొరాత్ను) ఇస్రాఱ్ఱిలో సంతతివారికి మార్గదర్శకత్వంగా చేశాము.¹

24. మరియు మేము (ఇస్రాఱ్ఱిలో సంతతి) వారిలోనుండి కొందరిని నాయకులుగా చేశాము - వారు, వారికి మా ఆజ్ఞానుసారంగా మార్గదర్శకత్వం చేస్తూ ఉన్నారు - ఎంతవరకైతే వారు సహసం వహించిఉన్నారో మరియు వారు మా సూచన(అయాత్)లను సమ్ముతూ ఉన్నారు!

25. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు, పునరుజ్జాన దినమున, వారికున్న బేదాబ్దిప్రాయాలను గురించి వారిమధ్య తీర్పుచేస్తాడు.²

26. ఏమీ? వీరికి పూర్వం అనేక తరాలను నాశనం చేసిన విషయం వీరికి మార్గదర్శకత్వం కాదా? వీరు, వారి నివాసస్థలాలలో తిరుగు తున్నారు కదా! నిశ్చయంగా ఇండులో ఎన్నో సూచనలున్నాయి. ఏమీ? వీరు విసటలేదా?

27. ఏమీ? వారు చూడటం లేదా? నిశ్చయంగా, మేము ఒక బంజరుభూమి బైపునకు నీళ్ళను (వర్షాన్ని)పంపి దానినుండి పైరును ఉత్పత్తి చేస్తే, దానిని వారి పశువులు మరియు వారూ తింటున్నారని. ఏమీ? వారిది గమనించటం (చూడటం) లేదా?

28. ఇంకా ఇలా అంటున్నారు: “మీరు సత్యవంతులే అయితే, ఆ తీర్పు ఎప్పుడు వస్తుందో చెప్పండి!”³

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَةً يُهْدُونَ بِأَمْرِنَا آلَ صَافِرٍ وَكَانُوا بِالْبَيِّنَاتِ يُوقِنُونَ ﴿٢٤﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٥﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ يَيسُّونَ فِي مَسْئِلِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً أَقْلًا يُبْصِرُونَ ﴿٢٦﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا سَوَّيْنَا الْأَرْضَ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ مِنْهَا رَعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٧﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَعْلُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٨﴾

1. ఇక్కడ సంబోధన మూసా (అ.స.)కు కూడా కావచ్చు.

2. చూడండి, 22:67-69.

3. ఇక్కడ తీర్పు అంటే, ఆ తీర్పు దేనినైతే ముష్రీక్ ఖులైదులు తమ మీదికి తెమ్మని బైవప్రవక్త (స'అస)ను హేళనతో అడిగేవారో. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్ష.

29. ఇలా అను: “ఆ తీర్పుదినం నాడు¹ సత్యతిరస్కారులు విశ్వసించగోరినా, అది వారికి ఏవిధంగానూ పనికిరాదు! మరియు వారికెలాంటి గడువు కూడా ఇవ్వబడదు.”

30. కావున నీవు వారితో విముఖుడవగు!² మరియు వేచిఉండు, నిశ్చయంగా, వారు కూడా (ఆ దినంకొరకు) వేచిఉంటారు. (3/4)

قُلْ يَوْمَ الْقِيَامِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَرُونَ ﴿٣٠﴾

فَاعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرِ الْهُمْ مُنْتَظِرُونَ ﴿٣١﴾

1. ఇక్కడ తీర్పుదినం అంటే పునరుత్థాన దినం.

2. చూడండి, 6:106.

33. సూరహ్ అల్-అహ్-బాబ్

سورة الأحزاب

మదీనాలో అనతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్‌లో 73 ఆయతులు ఉన్నాయి. దీని పేరు 20 (9-27) ఆయతులలో వివరించబడిన, షవ్వాల్ 5వ హిజ్రీలో జరిగిన తెగలవారి యుద్ధం పేరుతో ఇవ్వబడింది. ఆ యుద్ధం మరొక పేరు కండక యుద్ధం. 4వ హిజ్రీలో మదీనా నుండి వెళ్ళిగొట్టబడిన బనూ-నదీర్ తెగవారు ముష్రీక్ ఖురైషులను ప్రోత్సహించి, చుట్టు ప్రక్కల నున్న ముష్రీక్ తెగలైన బనూ-కీనానా, బనూ-అసద్ మరియు బనూ-గి'త్వాన్ వారిని, ఇంకా ఇతరులను కలుపుకొని మదీనా సగరాన్ని, అందులోఉన్న ఆ కాబపు చిన్న ముస్లిం సమాజాన్ని పూర్తిగా రూపుమాపాలనే ఉద్దేశంతో దాదాపు 12,000 యుద్ధవీరులను తీసుకొని మదీనాపై దండయాత్ర చేస్తారు.

2వ హిజ్రీ రమ్దాన్ నెలలో జరిగిన బదర్ యుద్ధంలో మక్కా ముష్రీక్‌లు ఓడి పారిపోతారు. 3వ హిజ్రీ షవ్వాల్‌లో ఉహుద్ వద్ద వారు ముస్లిములపై చేసిన దండయాత్రలో ముస్లింలకు హాని కలుగజేసినా, మదీనా సగరం వారి దాడినుండి కాపాడబడుతుంది.

కాబట్టి ఈ సారి వారు ఏవిధంగానైనా మదీనా వాసులైన ముస్లింలను పూర్తిగా నిర్మూలించాలనే ఉద్దేశంతో ముస్లింలకు విరోధులైన అన్ని తెగలవారిని కలుపుకొని దాదాపు 12,000 యుద్ధవీరులతో, ఎంతో యుద్ధసామగ్రిని సిద్ధపరచుకొని వస్తారు. ఈ విషయం ముందుగానే తెలుసుకొని, దైవప్రవక్త ('స'అస) మదీనా సగరాన్ని ఏ విధంగానైనా కాపాడుకోవలసివస్తారు. మదీనా చుట్టూ లావారాళ్ళు ఉన్నాయి. దక్షిణవైపు ఉన్న యూర తెగ, బనూ-ఖురై'బహ్ వారితో ముస్లింల ఒప్పందం ఉంటుంది. కాబట్టి వారు, ఆ దిక్కునుండి శత్రువులను రానివ్వమంటారు. ఇక ఒకవైపు నుండి సూత్రమే శత్రువులు వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి దైవప్రవక్త ('స'అస) సల్మాన్ ఫారీస్, (ర'ది.'అ.) సలహాతో ఆ వైపు ఒక పెద్ద కండకం త్రవ్విస్తారు. దాని పల్ల శత్రువులు మదీనాలోకి రాలేకపోతారు. కాని బనూ-నదీర్ తెగవారి మూలకు లోనై బనూ-ఖురై'బా తెగవారు ముస్లింలతో చేసుకున్న ఒప్పందం తెంపుకుంటారు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహంతో బనూ-ఖురై'బా మరియు బనూ-నదీర్ తెగల మధ్య భేదాభిప్రాయాలు రావటం వల్ల బనూ-ఖురై'బా తెగవారు ముస్లింల మీద దాడిచేయరు. ముష్రీక్ ఖురైషులు మరియు వారితోపాటు వచ్చినవారు, దాదాపు మూడు వారాలు కండకపు అడువైపు ఉండి, ఆ తరువాత ఎంతో చల్లని తూఫాన్ గాలి ఎడతెగకుండా వీచటంవల్ల, దానికి తట్టుకోలేక వెనుదిరిగిపోతారు. ఈ విధంగా ఆ చిన్న ఆస్థాన సమాజం మరియు మదీనా సగరం అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహంతో కాపాడబడతాయి.

అనంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణావ్రదాత

అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * ఓ ప్రవక్తా! అల్లాహ్ యందు

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ

భయంభక్తులు కలిగి ఉండు మరియు సత్యతిరస్కారుల మరియు కపటవిశ్వాసుల యొక్క అభిప్రాయాన్ని లక్ష్యపెట్టకు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

2. మరియు నీ ప్రభువు తరపునుండి నీపై అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం (వహీని) మాత్రమే ఆనుసరించు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీరు చేసేదంతా ఎరుగును.

3. కావున అల్లాహ్ పైననే సమ్మతం ఉంచుకో మరియు కార్యసాధకుడుగా అల్లాహ్ చాలు.

4. అల్లాహ్, ఏ వ్యక్తి ఎదలో కూడా రెండు హృదయాలు పెట్టలేదు. మరియు మీరు మీ భార్యలను, 'తల్లులు' అని పలికి, "జిహార్" చేసినంతటనే వారిని మీకు తల్లులుగా చేయలేదు. మరియు మీరు దత్త తీసుకొన్న వారిని మీ (కన్న) కుమారులుగా చేయలేదు. ఇవన్నీ మీరు మీ నోటితో పలికే మాటలుమాత్రమే! మరియు అల్లాహ్ సత్యం పలుకుతాడు మరియు ఆయన (బుజ్జ) మార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.

5. వారిని (మీ దత్తపిల్లలను), వారి (వాస్తవ) తండ్రుల పేర్లతోనే కలిపిపిలవండి.¹ అల్లాహ్

وَالْمُنْفِقِينَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ كَانَ عَلَيْهِ مَا كَتَبْنَا

وَأَنبِئْهُمْ مَا يُؤْتِي إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

وَقَوْلِ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكَفَى

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمْ إِلَى أَنْ تَطْهَرُوا مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ وَمَا جَعَلَ لَكُمْ آبَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ذَلِكَ قَوْلُكُمْ يَأْتُوا إِلَهُكُمْ وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ

أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَمْ

1. "జిహార్: అంటే భార్యను తల్లిగా పిలవడం ఏ విధంగానైతే ఒక వక్షంలో రెండు హృదయాలు ఉండవో అదే విధంగా ఒక వ్యక్తికి ఇద్దరు తల్లులు ఉండరు, ఇద్దరు తండ్రులు కూడా ఉండరు. కావున ఇస్లాంకు ముందు, ముస్లిములు తమ భార్యను శిక్షించటానికి: "ఈ నాటి నుండి నేను నిన్ను తల్లిగా భావిస్తున్నాను." అని చెప్పి, ఆమెకు విడాకులివ్వకుండా తన ఇంట్లోనే ఉంచుకొని బాధించేవారు. ఇస్లాం దానిని నిషేధించింది. దత్తకుమారులు, మీ కుమారులు కారు. కాబట్టి వారిని వారి వాస్తవ తండ్రి పేరుతోనే కలిపి పిలవాలి అనే శాసనం కూడా ఇచ్చింది.

2. అంటే వారు వారి వాస్తవతండ్రి పేరుతోనే పిలువబడాలి. దానితో వారి నిజ వ్యక్తిత్వం భద్రపరచబడుతుంది. వారిని మీ నిజ సంతానంగా పరిగణించకండి.

దృష్టిలో ఇదే న్యాయమైనది. ఒక వేళ వారి తండ్రులెవరో మీకు తెలియకపోతే, అప్పుడు వారు మీ ధార్మిక సోదరులు మరియు మీ స్నేహితులు.¹ మీరు ఈ విషయంలో (ఇంత వరకు) చేసిన పొరపాటు గురించి మీ కెలాంటి పాపం లేదు, కాని ఇక ముందు మీరు ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా చేస్తే (పాపం) అవుతుంది. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

6. విశ్వాసులకు (ముస్లింలకు), దైవప్రసక్త స్వయంగా తమకంటే కూడా ముఖ్యుడు. మరియు అతని భార్యలు వారికి తల్లులు.³ అల్లాహ్ గ్రంథం ప్రకారం రక్షసంబంధీకులు - ఇతర విశ్వాసుల మరియు వలస వచ్చిన వారి (ముహాజిదీన్) కంటే - ఒకరికొకరు ఎక్కువగా పరస్పర సంబంధం (హక్కులు) గలవారు. కాని! మీరు మీ స్నేహితులకు మేలు చేయగోరితే (అది వేరే విషయం)!⁴ వాస్తవానికి ఇదంతా గ్రంథంలో వ్రాయబడి వుంది.

7. మరియు (జ్ఞాపకం ఉంచుకో) వాస్తవానికి మేము ప్రవక్తలందరి నుండి వాగ్దాసం తీసుకున్నాము మరియు నీతో (ఒ

تَعْلَمُوا أَنَّكُمْ قَوَّامُونَ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ
وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُم بِهِ وَلَكِنْ
بِتَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

النَّبِيِّ أُولَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَأَزْوَاجُهُ
أُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ
فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ
تَفْعَلُوا إِلَىٰ أُولِيَ الْكُفْرِ مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ
مَسْطُورًا

وَأَذِّنْ لَنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ بَيْنِهِمْ وَمِنْكَ وَمَنْ
تَوَلَّاهُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

1. ఒకవేళ చత్తపుత్రుని వాస్తవతండ్రి పేరు తెలియకుంటే, వారు మీ ధార్మిక సోదరులు అట్టి పక్షంలో కూడా వారిని పోషించండి, కాని మీ పుత్రులుగా చేసుకొని మీ పేరు ఇవ్వకండి.
2. దైవప్రసక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'నేను, మీకు మీ తండ్రులకంటే, మీ సంతానం కంటే మరియు సర్వమానవుల కంటే ఎక్కువ ప్రీతిపాత్రుడనయ్యేంత వరకు మీరు నిజమైన విశ్వాసులు కాజాలరు!' (బు'ఖారీ ముస్లిం) - అనస్ (ర'ది.'అ.) కథనం.
3. దైవప్రసక్త ('స'అస) భార్యలు (ర'ది. 'అస్తమీలు) ముస్లింల తల్లులవంటి వారు. కాబట్టి ఈ ఆయత్ శాసనం ప్రకారం దైవప్రసక్త మరణం తరువాత, వారిని ఎవ్వరూ దివాహమాతరాదు. ఇంకా చూడండి 8:75. అందులో విశ్వాసుల పరస్పర సహోదరత్వం తెలుపబడింది. మరియు ఈ ఆయత్లో ఒక విశ్వాసునికి, దైవప్రసక్త ('స'అస) మరియు అతని భార్యలు (ర'ది. 'అస్తమీలు), తల్లిదండ్రులవంటి వారు అని తెలుపబడింది.
4. చూడండి, 49:10 మరియు 8:75 వగ్గరి బంధువులు తప్ప ఇతరులు వారసులు కాలేరు.

ముహమ్మద్), సూ'హతో, ఇబ్రాహీమ్తో, మూసాతో మరియు మర్యమ్ కుమారుడైన 'ఈసాతో కూడా! మరియు మేము వారందరి నుండి గట్టి వాగ్దానం తీసుకున్నాము.¹

8. ఇది సత్యపంతులను, వారి సత్యాన్ని గురించి ప్రశ్నించడానికి, మరియు అయస సత్యతిరస్కారుల కొరకు బాధాకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు.²

9. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ మీకు చేసిన అనుగ్రహాన్ని జ్ఞాపకంచేసుకోండి. మీపైకి సైన్యాలు (దండెత్తి) వచ్చినపుడు, మేము వారిపైకి ఒక తుఫాను గాలిని మరియు మీకు కనబడని సైన్యాలను పంపాము.³ మరియు అల్లాహ్ మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు.

10. వారు (మీ శత్రువులు) మీ మీదకు పైసుండి మరియు క్రిందినుండి (దండెత్తి) వచ్చినపుడు⁴ మరియు మీ కళ్ళు (భయంతో) తిరిగిపోయి, మీ గుండెలు గొంతులోనికి వచ్చినపుడు, మీరు అల్లాహ్ను గురించి పలువిధాలుగా ఊహించసాగారు.

11. ఆక్కడ (ఆ సమయంలో) విశ్వాసులు పరీక్షించబడ్డారు. మరియు దానితో వారు తీవ్రంగా కంపింపజేయబడ్డారు.

12. మరియు ఆ సమయంలో, కపట

مِنْهُمْ يَبْتَغِيكَ عَلَيْهِمْ

لِيَسْتَلِ الضَّالِّينَ عَنْ صَدِيقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ
عَذَابًا أَلِيمًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
جَاءَكُمْ جُنُودُهُ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُودًا أَلَمَ
تَرَوُهَا وَقَالَ اللَّهُ أَلَمَلُونَ بِصِيرَةٍ

إِذْ جَاءَكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَإِذْ
رَأَيْتُمُ الرِّبَّاصَ أَروَبَكَّتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ
وَيَنْظُرُونَ بِاللُّغَةِ الظُّنُونَ

هَذَا لِكَيْ يُنْظَلَ الْمُؤْمِنُونَ وَذُرِّيَّةُ الْإِسْلَامِ

وَأَذْ يَقُولُ السَّافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ

1. చూడండి, 3:81, 42:13.

2. చూడండి, 5:109 మరియు 7:6.

3. ఈ సూరహ్ యొక్క 9-27 ఆయతులు కందక యుద్ధం ('గ'జ్వతుల్ అహ్జాబ్) గురించి ఉన్నాయి. ఇంకా చూడండి, 3:124-125.

4. పైనుండి సజ్దా ఉత్తర తూర్పు నుండి వచ్చిన 'గ'ల్ఫాన్, హవాజిన్ మరియు ఇతర తెగల వారు; క్రింది నుండి ఖురైషులు; మరియు పడమర చిక్కునుండి ఇతర ముస్లిములు దాడి చేయటానికి పస్తారు.

విశ్వాసులు మరియు తమ హృదయాలలో రోగమున్నవారు: “అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరుడు మాతో చేసిన వాగ్దానాలన్నీ బూటకాలు మాత్రమే!” అని అనసాగారు.¹

13. అప్పుడు వారిలోని ఒక పక్షంవారు: “ఓ యన్-రిబ్ ² (మదీనా మునవ్వరా) ప్రజలారా! ఇక మీరు వీరిని (శత్రువులను) ఎదిరించలేరు. కనుక వెనుదిరగండి!” అని, అన్నారు. మరియు వారిలో మరొకపక్షం వారు, ప్రవక్తతో ఈ విధంగా పలుకుతూ (వెనుదిరిగి) పోవటానికి అనుమతి అడగ సాగారు: “మా ఇంట్లు భద్రంగాలేవు.”³ కాని వాస్తవానికి అవి భద్రంగానే ఉండెను. వారు కేవలం అక్కడి నుండి పారిపోదలచారు.

14. ఒకవేళ నగరపు చుట్టుప్రక్కల నుండి శత్రువులు లోపలికి చూరి, వారిని ఏదోహా చర్యలకు పాల్పడమని పిలిస్తే, వారువెంటనే సమ్మతించేవారు, మరియు వారు దానికోసం ఏ మాత్రం అలస్యం చేసేవారు కాదు.

15. వాస్తవానికి వారు ఇంతకు ముందు, తాము వెన్ను చూపి పారిపోమని, అల్లాహ్‌తో వాగ్దానం చేసిఉన్నారు. మరియు అల్లాహ్‌తో చేసిన వాగ్దానం గురించి తప్పక ప్రశ్నించటం జరుగుతుంది.

16. వారితో ఇలా అను: “ఒకవేళ మీరు మరణిస్తుండి గానీ, లేదా హత్యనుండి గానీ, పారిపోదలచుకుంటే! ఆ పారిపోవటం మీకు ఏ

مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ۝

وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ ۚ إِنَّ يُرِيدُونَ الْإِغْرَارَ ۝

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ لَأَتَوْهَا وَمَا تَلْبَسُوا بِهَا إِلَّا قِيَارًا ۝

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا لَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ لَا يُؤْكُونَ الْأَيْدِيَّ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُورًا ۝

قُلْ إِن يَنْقُضْ عَهْدُ الْفَرِيقِ أَن قَرَّرْتُم مِّنَ الْوَعْدِ أَوْ الْقَتْلِ وَإِذْ أَنتُمْ مَعَهُنَّ إِلَّا قَلِيلٌ ۝

1. ఈ విధమైన సందేశం వచ్చిన వారు దాదాపు డెలైవ్ మంది మునాఫిఖులు.

2. ఆ కాలంలో ఆ ప్రాంతమంతా యన్-రిబ్ అనే పేరుతో పిలువబడేది. ఆప్రాంతంలోనే మదీనా మునవ్వరా ఉంది.

3. అంటే ఒకటింటికి శత్రువైన బసూఖులైతూ తగవారు దక్షిణ దిక్కునుండి వాటి చేస్తారేమోననే భయం.

మాత్రం లాభదాయకం కాదు. అప్పుడు మీరు కేవలం కొంతకాలం మాత్రమే సుఖసంతోషాలు అనుభవిస్తారు!”

17. వారితో ఇంకా ఇలా అను: “ఒకవేళ అల్లాహ్ మీకు కీడు చేయదలిస్తే! లేదా కరుణించదలిస్తే! ఆయన నుండి మిమ్మల్ని తప్పించేవాడెవడు?” మరియు వారు అల్లాహ్ ను వదిలి ఇతరుణ్ణి ఎవడినీ సంరక్షకునిగా గానీ లేక సహాయకునిగా గానీ పొందలేరు. (7/8)

18. * వాస్తవానికి మీలో ఎవరు ఇతరులను (యుద్ధంనుండి) అటంకపరుస్తూ ఉన్నారో మరియు తమ సోదరులతో: “మా వైపునకు రండి!” అని పలుకుతూ ఉన్నారో, అలాంటి వారందరి గురించి, అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. మరియు వారు మాత్రం యుద్ధంలో చాలా తక్కువగా పాల్గొనేవారు;

19. (మీకు తోడ్పడే విషయంలో), వారు పరమలోభులుగా ఉండేవారు. (ఓ ప్రవక్తా!) వారిపైకి ప్రమాదం పచ్చినపుడు వారు (నీ సహాయం కోరుతూ), మరణం అసన్నమైన వ్యక్తి కనుగ్రుడ్లు త్రిప్పే విధంగా నీ వైపుకు తిరిగి చూడటాన్ని, నీవు చూస్తావు. కాని ఆ ప్రమాదం తొలగిపోయిన వెంటనే, వారు లాభాలను పొందే ఉద్దేశంతో, కత్తిరవలే అదే నాలుకలతో మీతో బడాయిలు చెప్పుకుంటారు. అలాంటి వారు ఏ మాత్రం విశ్వసించలేదు. కావున, అల్లాహ్ వారి కర్మలను నిరర్థకం చేశాడు. మరియు ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం.

20. దాడి చేసిన వర్గాలు ఇంకా వెళ్ళిపోలేదు అనే వారు భావిస్తున్నారు. ఒకవేళ ఆ వర్గాలు తిరిగి మళ్ళీ దాడిచేస్తే!

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سَوْءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٧٨﴾

وَمَا يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُتَوَقِّينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ إِذْ يُدْعَوْنَ إِلَيْهِمْ هَلْكَ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٩﴾

أَتَيْتُهُمْ عَلَى كَيْفٍ أَجَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتُهُمْ يُطْرَقُونَ إِلَيْكَ فَكُنْ لَهُمْ كَالَّذِي يُغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذُهِبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِأَلْسِنَةٍ حِدَادٍ أَشَدَّ عَلَى الْغَيْرِ أُولَئِكَ لَمْ يُؤْمَرُوا أَنْ يُحِبُّوا اللَّهَ أَعْمَاءُ لَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٨٠﴾

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوْنَ أَلَّا يُلَاحَظُوا فِي الْأَعْرَابِ يَكْفُرُونَ

ఎడారివాసు(బద్దూ)లతో¹ కలిసి నివసించి, ఆక్కడినుండి మీ వృత్తాంతాలను తెలుసుకుంటే బాగుండేది కదా! అని ఆసుకుంటారు. ఒకవేళ వారు మీతోపాటు ఉన్నా చాలా తక్కువగా యుద్ధంలో పాల్గొని ఉండేవారు.

21. వాస్తవానికి, అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరునిలో మీకు ఒక ఉత్తమమైన అదర్శం ఉంది, వారికొరకు ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు అంతిమదినాన్ని ఆశిస్తారో మరియు అల్లాహ్ను అత్యధికంగా స్మరిస్తారో!

22. మరియు విశ్వాసులు, దాడిచేసిన పర్గాల వారిని చూసినపుడు ఇలా పలికారు: “అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరుడు సత్యం పలికారు.” ఇది వారి విశ్వాసాన్ని మరియు అల్లాహ్ పట్ల వారి విధేయతను మరింత ఆధిక్యం చేసింది.

23. విశ్వాసులలో అల్లాహ్కు తాము చేసిన ఒప్పందం నిజంచేసి చూపినవారు కూడా ఉన్నారు. వారిలో కొందరు తమ శపథాన్ని పూర్తిచేసుకున్నవారున్నారు, మరికొందరు దానిని పూర్తిచేసుకోవటానికి నిరీక్షిస్తున్నారు. మరియు వారు తమ వైఖరిని ఏ మాత్రం మార్చుకోలేదు.

24. అల్లాహ్, సత్యపంతులకు వారి సత్యానికి ప్రతిఫలం నొసంగటానికి మరియు కపటవిశ్వాసులకు తాసుకోరితే శిక్ష విధించటానికి లేదా వారి పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించటానికి ఇలా చేశాడు.² విశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

عَنْ أَنْبَاءِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ يَفْقَهُوا إِلَّا قَلِيلًا

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَهُمْ يُخْلَفُونَ
وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَن قَضَىٰ حَاجَهُ وَمِنْهُمْ مَن يَنْتَظِرُ
وَمَا بُدِيَ لَهُمْ لِيَكُونَ

لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ سَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

1. ఈ పదానికి ఇంకా చూడండి, 9:90, 97, 98, 99, 101, 120, 48:11, 16, 49:14.

2. చూడండి, 6:12.

25. మరియు అల్లాహ్ ఆవిశ్వాసులను వారి క్రోధావేశంతోనే - వారికెలాంటి మేలు లభింపజేయకుండా - వెనుకకు మరలించాడు. యుద్ధరంగంలో విశ్వాసులకు అల్లాహ్‌యే (సహాయకునిగా) మిగిలాడు. వాస్తవంగా అల్లాహ్ మహా బలవంతుడు. సర్వ శక్తిమంతుడు.

26. మరియు గ్రంథప్రజలలో నుండి వారికి (ఆవిశ్వాసులకు యుద్ధంలో) తోడ్పడిన వారిని ఆయన (అల్లాహ్) వారి కోటలనుండి క్రిందికి తీసుకువచ్చాడు. మరియు వారి హృదయాలలో భీతిని ప్రవేశింపజేశాడు. వారిలో కొందరిని మీరు చంపుతున్నారు, మరి కొందరిని ఖైదీలుగా చేసుకుంటున్నారు.

27. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) వారి భూమికి, వారి ఇండ్లకు మరియు వారి అస్తులకు మిమ్మల్ని వారసులుగా చేశాడు. మరియు మీరు ఎన్నడూ అడుగుమోపని భూమికి గూడా, (మిమ్మల్ని వారసులుగా చేశాడు).¹ మరియు వాస్తవంగా అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

28. ఓ ప్రవక్తా! నీవు నీ భార్యలతో ఇలా అను: 'ఒకవేళ మీరు ప్రాపంచిక జీవితాన్ని మరియు దాని శోభను కోరుతున్నట్లైతే, రండి నేను మీకు తప్పక జీవససామాగ్రి నిచ్చి.

وَرَكَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَيْظِهِمْ لَمْ يَأْتُوا خَيْرًا
وَكُلَّى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْإِمْتَالَ وَكَانَ اللَّهُ
قَوِيًّا عَزِيزًا

وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوا مِنْهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ
صَيِّصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا
تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا

وَأَوْزَيْنَاكُمْ أَرْضَهُمْ وَأَنْزَلْنَاهُمْ وَأَرْضَهُمْ
تَطَوَّاهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ دَرَجَاتُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّا لَكُمُ الْمَالَ فَتُحِبُّوا
وَأَسْرِحْكُمْ سَرَاحًا جَبِيلًا

1. అంటే యూదులైన బనూ-ఖురైజా తెగవారు. వారు మొదట శత్రువులకు సహాయపడమని మదీనా ముస్లింలతో ఒప్పందం చేసుకుంటారు. కాని మదీనా సగరం నుండి వెడలగొట్టబడిన బనూ-నదీర్ తెగవారి మాటలు విని, తమ ఒడంబడికను త్రెంపి శత్రువులకు సహాయపడటానికి పూనుకుంటారు. అందుకే శత్రువులు పారిపోయింది చూసి వారు తమ కోటలలో దాక్కుంటారు. ముస్లింలు వారిని 25 రోజులు ముట్టడించి ఉంచుతారు. చివరకు వారు - తమ విశ్వాసఘాతానికి - శిక్షకు గురి అవుతారు.

2. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఇది 6వ సోత్రలో జరిగిన 'ఖైబర్ విజయమని అభిప్రాయపడ్డారు. మరి కొందరు రోమ్ మరియు పర్షియాల విజయాలని! (ఫత్హ్ అల్-ఖదీర్).

మిమ్ముల్ని మంచి పద్ధతిలో విడిచి పెడతాను.¹

29. “కాని ఒకవేళ మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన సందేశహరుణ్ణి మరియు పరలోక గృహాన్ని కోరుతున్నట్లైతే, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మీలో సజ్జసులైన వారికి గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని సిద్ధపరచి ఉంచాడు.”

30. ఓ ప్రవక్త స్త్రీలారా! మీలో ఎవరైనా స్పష్టంగా అనుచితమైన పనికి పాల్పడితే అమెకు రెట్టింపు శిక్ష విధించబడుతుంది.² మరియు వాస్తవంగా, ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం.

31. (*) మరియు మీలో ఏ స్త్రీ అయితే అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన సందేశహరునికి నిధేయురాలై ఉండి సత్కార్యాలు చేస్తుందో, అమెకు మేము రెట్టింపు ప్రతిఫలమిస్తాము మరియు అమె కొరకు గౌరవప్రదమైన జీవనోపాధిని సిద్ధపరచిఉంచాము.³

وَلَنْ كُنْتُمْ تُؤَدُّنَ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْذَّارَ
الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُفْسِدِينَ مَسْكَنَ
أَجْرًا عَظِيمًا ۝

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ مَنْ يَأْتِ مِثْلَكَ بِمَا جَاءَكَ
مُبَيِّنًا لِمَا ضَعَفَ لَهَا الْعَدَابُ ضَعْفَيْنِ
وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۝

وَمَنْ يُقِنْتَ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ
صَالِحًا نُؤْتِيهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا
رِزْقًا كَرِيمًا ۝

1. ఈ విషయాల పల్ల ముస్లింలకు ధన సంపత్తులు దొరకడం పల్ల, వారు మొదటి కంటే ఎంతో అధికంగా సుఖవంతమైన జీవితం గడుపుతారని, ఇది చూసి దైవప్రవక్త భార్యలు (ర'ది.'అస్తమ్) కూడా ఆ సంపదలను తమకొరకు కోరారు. దానికి బహుళంగా ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. దీనితో ఆర్థమయ్యేమిటంటే, ఎన్నో సంపత్తులు ముస్లింలకు దొరికినా, దైవప్రవక్త (స'అస) తన స్వంత వినియోగం కొరకు మొదటి వలెనే అతి తక్కువ జీవనోపాధిని ఉంచుకునే వారు. అంతా ముస్లింలకు సంచేవారు. దీని తరువాత ఉమ్మహ్మత్ మూమినీన్ (ర'ది.'అస్తమ్)లు తమ పట్టు పదలుకున్నారు. ఆ కాలంలో దైవప్రవక్త (స'అస) వివాహబంధంలో తొమ్మిది మంది భార్య (ర'ది.'అస్తమ్)లు ఉన్నారు. ఇరుగురు ఖురైషులు 'అయిషహ్, 'హ'ఫ్సా, ఉమ్మ-హబీబా, 'సాదా, మరియు ఉమ్మ సల్మా (ర'ది.'అస్తమ్) మరియు సలుగురు ఇతరులు: 'సఫియా, మైమూనా, 'జైనబ్ మరియు జువేరీయా (ర'ది.'అస్తమ్).

2. అల్-ఫా'హిషహ్ అంటే ఖురైషీలో 'జినా' అంటే వ్యభిచారం, అనే ఆర్థంలో వాడబడింది. అల్- లేకుండా ఫా'హిషహ్ అని ఉంటే - ఇక్కడ ఉన్నట్లు - సభ్యతలేని పని, లేక అనుచితమైన పని అనే ఆర్థంలో వాడబడింది. పెద్దవారు చేసే చిన్నతప్పు కూడా పెద్దదే. కాబట్టి వారికి రెండింతలు శిక్ష ఉందని బోధింపబడింది.

3. చూడండి, 8:4.

32. ఓ ప్రపక్త భార్యలారా! మీరు సాధారణ స్త్రీల వంటివారు కారు. మీరు దైవభీతి గలవారైతే మీరు మెత్తని స్వరంతో మాట్లాడకండి. ఎందుకంటే! దానితో తన హృదయంలో రోగమున్న వానికి దుర్బుద్ధి పుట్టవచ్చు. కావున మీరు స్పష్టంగా, సూటిగానే మాట్లాడండి.

33. మరియు మీరు మీ ఇంట్లోనే ఉండండి మరియు పూర్వపు అజ్ఞానకాలంలో ఆలంకరణను ప్రదర్శిస్తూ తిరిగినట్లు తిరగకండి.¹ మరియు సమాజ స్థాపించండి మరియు విధిదాసం ('జకాత్') ఇవ్వండి మరియు అల్లాహ్ కు ఆయన సందేశహరునికి విధేయులై ఉండండి. (ఓ ప్రపక్త) గృహిణులారా!² నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ నుండి మాలిన్యాన్ని తొలగించి, మిమ్మల్ని పరిశుద్ధులుగా చేయగోరుతున్నాడు.

34. మరియు మీ ఇంట్లో వినిపించబడే అల్లాహ్ ఆయతులను మరియు జ్ఞానవిషయా ('హదీస్')లను స్మరిస్తూ ఉండండి. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ అత్యంత సూక్ష్మగ్రాహి, సర్వం తెలిసినవాడు.³

35. నిశ్చయంగా, ముస్లిం (అల్లాహ్ కు విధేయులైన) పురుషులు మరియు ముస్లిం

يُنْسَاءَ النَّبِيِّ لَسُنُنٌ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنَّ
أُنْقِيَّتُمْ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي
فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ
الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ
وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ
عَنكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
تَطْهِيرًا

وَاذْكُرْنَ مَا يُكَلِّمُنَّ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ
اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ

1. చూడండి, 5:50.

2. అష్ఫాల్-బైత్, శబ్దానికి ఈవిధంగా అర్థాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఈ ఆయత్ లో ఖుర్ఆన్, దైవప్రపక్త ('స'అస) సతీమణులు (ర'దీ.'అష్టుమ్)లనే సంబోధిస్తోంది. ఖుర్ఆన్ లో ఇతరచోట్లలో కూడా భార్యలను అష్ఫాల్-బైత్ అని, సంబోధించబడింది. ఉదాహరణకు 11:73. కొందరు 'అలీ, ఫాతిమా, హసన్ మరియు హుసైన్ (ర'దీ.'అష్టుమ్)లను మాత్రమే అష్ఫాల్-బైత్ గా భావిస్తున్నారు. వాస్తవమేమిటంటే, దైవప్రపక్త సతీమణులూ (ర'దీ.'అష్టుమ్), దైవప్రపక్త ('స'అస) సంతానం (ర'దీ.'అష్టుమ్) మరియు ఈ సలుగురూ (ర'దీ.'అష్టుమ్), అందరూ అష్ఫాల్-బైత్ వారే! (ఫ'త్త్ అల్ ఖదీర్, పాకాన్).

3. చూడండి, 6:103.

అనుగ్రహించిన ప్యక్తితో¹ నీవు: “నీ భార్యను ఉంచుకో (విడిచిపెట్టకు) మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగించుడు.” అని అన్నప్పుడు; నీవు అల్లాహ్ బయటపెట్టదలచిన విషయాన్ని నీ మనస్సులో దాచి ఉంచావు. నీవు ప్రజలకు భయపడ్డావు. వాస్తవానికి నీవు అల్లాహ్ కు భయపడటమే చాల ఉత్తమమైనది. ‘జైద్, అమెతో తన సంబంధాన్ని తన ఇచ్చాసుసారంగా తెంపుకున్న తరువాతనే, మేము అమె వివాహం నీతో జరిపించాము. విశ్వాసులకు తమ దత్తపుత్రుల భార్యలతో పెండ్లి చేసుకోవటంలో - వారు తమ భార్యల నుండి తమ ఇచ్చాసుసారంగా తమ సంబంధం తెంపుకొన్నప్పుడు - ఏ విధమైన దోషం లేదు. వాస్తవానికి అల్లాహ్ ఆదేశం తప్పక అమలులోకి రావలసిందే!

38. అల్లాహ్ తన కొరకు ధర్మసమ్మతం

أَمْسِكَ عَلَىكَ رَوْحَكَ وَأَتَىكَ اللَّهُ وَتُخْفَى فِي
نَفْسِكَ مَا لَمْ يَكُنْ مُبْدِيهِ وَتُخْفَى النَّاسَ وَاللَّهُ
لَحَقُّ أَنْ تُخْفَى فَلَمَّا أَقْضَى رِيْدُ مِنْهَا وَطَرًا
رَوْحُكَ لَكِنْ لَا يَكُونُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي
أَنْوَاجِ أَرْبَعَاءٍ بَيْنَهُمْ إِذَا أَقْضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا
وَكَانَ أَرَادَ اللَّهُ مَعْلُومًا

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ

1. ముహమ్మద్ (స'అస) ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడక ముందు 'ఖదీజహ్ (ర.'అన్నా) అతనికి (స'అస) ఒక బానిసను కాసుకగా ఇస్తారు. అతని పేరు 'జైద్ బిన్-హారిసా. అతడు ఉత్తర అరేబియాకు చెందిన బహు-కల్ప తెగకు చెందిన 'అరబ్బ్, అతడు (ర'ది.'అ.) చిన్నతనంలోనే తెగల మధ్య జరిగే యుద్ధాలలో బందీఅయ్యి అమ్మివేయబడతారు. అతనిని (ర'ది.'అ.) 'ఖదీజహ్ (ర. 'అన్నా) కొని, తరువాత దైవప్రవక్త (స'అస)కు ఇస్తారు. దైవప్రవక్త (స'అస) అతనికి స్వేచ్ఛనిస్తారు. ఆ తరువాత అతనిని తమ దత్తకుమారునిగా చేసుకుంటారు. దైవప్రవక్త (స'అస)పై వ'హీ అవతరించిన తరువాత మొట్టమొదట ఇస్లాం స్వీకరించిన వారిలో ఇతను (ర'ది.'అ.) కూడా ఒకరు. అతని (ర'ది.'అ.) వివాహం దైవప్రవక్త (స'అస) తన మేనత్త కుమార్తె 'జైసబ్ బింతె-జ'హష్ (ర.'అన్నా)తో చేయిస్తారు. కాని మొదటి నుండియే అమె (ర. 'అన్నా)కు ఈ వివాహం సచ్చదు. వారి మధ్య మొదటి రోజు నుండియే కలహాలు ప్రారంభమవుతాయి. 'జైద్ (ర'ది.'అ.) కూడా తన మొదటి భార్య - స్వేచ్ఛ ఇవ్వబడిన బానిస - ఉమ్మ అయ్ముస్ (ర. 'అన్నా), అతని కుమారుడు ఉసామహ్ (ర'ది.'అ.) యొక్క తల్లితో సంతోషంగా కాలం గడుపుతూ ఉంటారు. 'జైద్ బిన్- 'హారిస'హ్ మరియు 'జైసబ్ బింతె-జ'హష్ (ర'ది.'అస్తమీ)ల మధ్య ఎల్లప్పుడూ కలహాలు జరుగుతూ ఉంటాయి. దానితో 'జైద్ (ర'ది.'అ.) 5వ హిజ్రలో 'జైసబ్ బింతె-జ'హష్ (ర.'అన్నా)కు విడాకులు ఇస్తారు. తరువాత దైవప్రవక్త (స'అస) అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞ ప్రకారం అమె (ర.'అన్నా)తో వివాహం చేసుకుంటారు. దత్తపుత్రుడు ఏ మాత్రం స్వంతపుత్రుడు కాజాలడు. కావున అతడు విడిచిన స్త్రీతో వివాహం చేసుకోవచ్చు అనే విషయం కూడా దీనితో స్పష్టమవుతుంది.

చేసిన దానిని ప్రవక్త పూర్తిచేస్తే అతనిపై ఎలాంటి నిందలేదు, ఇంతకు పూర్వం గతించిన వారి విషయంలో కూడ అల్లాహ్ సంప్రదాయం ఇదే. మరియు అల్లాహ్ అబ్దు, నిర్దేశింపబడిన (తిరుగులేని) శాసనం;

39. వారికి, ఎవరైతే అల్లాహ్ సందేశాలను అందజేస్తారో మరియు కేవలం ఆయనకే భయపడతారో మరియు అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరికీ భయపడరో! మరియు లేక్క తీసుకోవటానికి కేవలం అల్లాహ్‌యే చాలు!

40. (ఓ ముహమ్మదా!) ముహమ్మద్ మీ పురుషుల్లో ఎవ్వడికీ తండ్రికాడు.¹ కాని అతను అల్లాహ్‌యొక్క సందేశహారుడు మరియు ప్రవక్తలలో చివరివాడు.² మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్‌యే ప్రతివిషయపు జ్ఞానం గలవాడు.

41. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ ను (ఏకాగ్రచిత్తంతో) అత్యధికంగా స్మరించండి.

سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ
وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدِيرًا مَقْدُورًا

الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ
وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّنْ رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ
اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا

1. అంటే అతను ('స'అస), 'జైద్ బిన్-హరీసా (ర'బి'అ.) యొక్క తండ్రి కాదు, మరియు ఏ ఇతర పురుషుని తండ్రి కూడా కాదు. ప్రతివాడు తన నిజతండ్రి పేరుతోనే పిలువబడాలి. దైవప్రవక్త ('స'అస)కు 'ఖదీజహ్ (ర.'అస్తా) నుండి ముగ్గురు కుమారులు: ఖాసిమ్, 'తయ్యబ్ మరియు 'తాహిర్. మరియు 'ఖదీయా (ర.'అస్తా) నుండి ఇబ్రాహీం. వారంతా బాల్యవస్థలోనే మరణించారు, (ఇబ్నె-కసీర్, ముహమ్మద్ జానాగథి). కొందరు వ్యాఖ్యాతలు 'ఖదీజహ్ (ర.'అస్తా)కు ఇద్దరు కుమారులే అని అంటారు: ఖాసిమ్ మరియు అబ్దుల్లాహ్. 'తయ్యబ్, 'తాహిర్ అనేవి అబ్దుల్లాహ్ యొక్క మూడు పేర్లు అని వారంటారు.

2. 'ఖాతమున్: అంటే ముద్ర, ముద్రవేయటం చివరిసరి, కావున దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) తరువాత ఇక ఏ ప్రవక్త కూడా రాదు. కాబట్టి అతను ప్రవక్తల ముద్ర (చివరివాడు), అని సంబోధించబడ్డాడు. కావున అతని తరువాత తనను తాను ప్రవక్తగా పరిగణించేవాడు, అసత్యుడూ, దజ్జాల్ మూత్రమే! చివరికాలంలో దైవప్రవక్త 'ఈసా ('అ.స.) తిరిగివస్తారు. కానీ అతను ప్రవక్తగా గాక ముహమ్మద్ ('స'అస) యొక్క ఉమ్మతి(అనుచరుని)గా వస్తారు. ఇదంతా స'హీ 'హదీసులలో ఉంది. చాలా మంది ధర్మవేత్తల అభిప్రాయం ఇదే! అతను ('స'అస) చివరి ప్రవక్త కాబట్టి సమస్తలోకాలకు ప్రవక్తగా పంపబడ్డారు. చూడండి, 21:107.

42. మరియు ఉదయం మరియు సాయంత్రం ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉండండి.

43. ఆయన మీపై ఆశీర్వాదాలు ('సలాత్') పంపుతూ ఉంటాడు మరియు ఆయన దూతలు మిమ్మల్ని అంధకారం నుండి వెలుగులోకి తీసుకురావటానికి (ఆయనను ప్రార్థిస్తూ ఉంటారు), మరియు ఆయన విశ్వాసుల పట్ల అపార కరుణాప్రదాత.

44. వారు ఆయనను కలుసుకునే రోజున వారికి: "మీకు శాంతి కలుగుగాక (సలాం)!" అనే అభినందనలతో స్వాగతం లభిస్తుంది. మరియు ఆయన వారికొరకు గౌరవ ప్రదమైన ప్రతిఫలం సిద్ధపరచించాడు.

45. ఓ ప్రవక్తా! నిశ్చయంగా మేము, నిన్ను సాక్షిగా, శుభవార్త అందజేసేవానిగా మరియు హెచ్చరిక చేసేవానిగా మాత్రమే పంపాము!

46. మరియు ఆయన అనుమతితో, అల్లాహ్ వైపునకు పిలిచేవానిగా మరియు ప్రకాశించే దీపంగానూ (చేసి పంపాము)!

47. మరియు నిశ్చయంగా, వారి మీద అల్లాహ్ యొక్క గొప్ప ఆసుగ్రహం ఉందనే శుభవార్తను విశ్వాసులకు ఇవ్వు.

48. మరియు నీవు సత్యతిరస్కారుల మరియు కపటవిశ్వాసుల మాటలకు లోబడకు మరియు వారి వేధింపులను లక్ష్యపెట్టకు మరియు కేవలం అల్లాహ్ నే నమ్ముకో. మరియు కార్యకర్తగా కేవలం అల్లాహ్ యే చాలు!

وَسَيُخَوِّدُهُ بَكْرَةً وَأَصِيلًا ۝

هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّوْرِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ۝

يَجِيءُكُمْ يَوْمَ الْبَقْعَةِ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ۝

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝

وَدَّاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِآذَانِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ۝

وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَثِيرًا ۝

وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ آلَهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ۝

49. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు విశ్వాసెనులైన స్త్రీలను వివాహమాడి, తరువాత - మీరు వారిని తాకక పూర్వమే వారికి విడాకులిచ్చినట్లయితే, మీ కొరకు వేచి వుండే వ్యవధి ('ఇద్దత్') పూర్తిచేయమని అడిగే హక్కు మీకు వారిపై లేదు.¹ కనుక వారికి పారితోషికం ఇచ్చి, మంచితనంతో వారిని సాగనంపండి.²

50. ఓ ప్రపక్తా! నిశ్చయంగా, మేము నీకు: నీవు ముహ్మ చెల్లించిన నీ భార్యలను³ మరియు అల్లాహ్ ప్రసాదించిన (బానిస) స్త్రీల నుండి నీ ఆధీనంలోకి వచ్చిన (స్త్రీలను)⁴ మరియు నీతోపాటు వలస వచ్చిన నీ పినతండ్రి (తండ్రి సోదరుల) కుమార్తెలను మరియు నీ మేనత్తల (తండ్రి సోదరీ మణుల) కుమార్తెలను మరియు

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَكَتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا فَمِنْ غَوْهُنَّ وَسَرَخُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٤٩﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَعْلَمْنَا لَكَ أَنْزَلَكَ إِلَهِكَ أَنْتَ أَجُورُهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَمِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتُ عَمَّاتِكَ وَبَنَاتُ خَالَاتِكَ وَبَنَاتُ أَخَوَاتِكَ الْبَنَاتُ فَاجْرِنَ مَعَكَ وَأَمْرًاؤُا مُؤْمِنَاتٍ إِنْ وَهَبْتَ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ

1. వివాహం తరువాత స్త్రీతో సంభోగించి ఉంటే అమె వేచిఉండే గడువు ('ఇద్దత్') మూడు రుతుస్రావాలు, చూడండి. 2:228. కాని వివాహం తరువాత సంభోగించక ముందే విడాకులిస్తే అమె వేచిఉండక వెంటనే, మరొకనితో వివాహం చేసుకోవచ్చు. ఒకవేళ సంభోగం జరుగకముందే భర్త చనిపోతే 'ఇద్దత్' వాలుగు నెలల మీద పది రోజులు. (ఫ'త్తే అల్-అదీర్, ఇబ్నె-కసీర్). నికా'హ్ జరిగిన తరువాతనే 'తలాఖ్, ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంటుంది. నికా'హ్ మే కాకుంటే 'తలాఖ్ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఎక్కడ ఉంటుంది! "లా'తలాఖ్ ఖబీల నికా'హ్." (ఇబ్నె-మజా): "లా 'తలాఖ్ లి ఇబ్ని అదమ్ ఫీమా లా యమ్లికు." (అబూ-దావూద్, తిర్మిజీ మరియు అ'హ్మద్-2/189) అంటే పెండ్లి (నికా'హ్) కానిదే 'తలాఖ్ విషయమే రాదు.
2. అంటే వారి ముహ్మ నిర్ణయించబడి ఉంటే సగం ఇవ్వండి. లేకపోతే మీకు తోచినది ఇచ్చి మంచి విధంగా సాగనంపండి.
3. దైవప్రసక్త('స'అస)కు కొన్ని ప్రత్యేకతలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఉదాహరణకు అతని ('స'అస)పై తహజ్జుద్ సమా'జ్ విధిగా చేయబడింది. మరియు సదఖహ్ (దానం) అతని ('స'అస)పై హారాం చేయబడింది. ఇక్కడ ఎపరికైతే అతను ('స'అస) ముహ్మ చెల్లించారో వారు అతనికి 'హాలాల్ గావించబడ్డారు. వారికి ముహ్మ ఇంత అని నియమించబడలేదు. ఉదాహరణకు: 'సఫియా మరియు జువేరియా (ర'దీ.'అస్తుమ్)ల ముహ్మ. ఇతరులందరికీ దైవప్రసక్త ('స'అస) ముహ్మ సగదు చెల్లించారు. కేవలం ఉమ్మే 'హలీహా (ర'అహ్) ముహ్మ సజ్జాషీ (ర'దీ.'అ.) చెల్లించారు.
4. జువేరియా మరియు చిపరిఖార్య 'సఫియా(ర'దీ.'అస్తుమ్)లను ఇద్దరిని అతను ('స'అస) వారి స్వేచ్ఛనే ముహ్మగాప్రసాదించి వివాహమాడారు. రే'హానా మరియు మారియా ఖిత్రియా (ర'దీ.'అస్తుమ్)లు బానిసలుగానే ఉన్నారు. (ము'హమ్మద్ జానాగఢీ).

నీ మేన మామల (తల్లి సోదరుల) కుమార్తెలను మరియు నీ పెనతల్లుల (తల్లి సోదరీమణుల) కుమార్తెలను; మరియు తనను తాను ప్రవక్తకు సమర్పించుకున్న విశ్వాసిని అయిన స్త్రీని, ఒకవేళ ప్రవక్త ఆమెను వివాహం చేసుకోదలిస్తే - ఇతర విశ్వాసుల కొరకు గాక ప్రత్యేకంగా నీ కొరకే - ధర్మ సమ్మతం చేశాము. వాస్తవానికి వారి (ఇతర విశ్వాసుల)కొరకు, వారి భార్యల విషయంలో మరియు వారి బానిసల విషయంలో, మేము విధించిన పరిమితులు మాకు బాగా తెలుసు.¹ ఇదంతా మేము నీ కేదిధమైన ఇబ్బంది కలుగకుండా ఉండాలని చేశాము. వాస్తవానికి అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత. (1/8)

51. * నీవు వారి (నీ భార్యల)లో నుండి, నీవు కోరిన ఆమెను నీ నుండి కొంతకాలం వేరుగా ఉంచవచ్చు. మరియు నీవు కోరిన ఆమెను నీతోపాటు ఉంచుకోవచ్చు. మరియు నీవు వేరుగా ఉంచిన వారిలో నుండి ఏ స్త్రీనైనా నీవు తిరిగి పిలుచుకోగోరితే, నీపై ఎలాంటి దోషంలేదు. దీనితో వారి కళ్లకు చల్లదనం కలుగుతుందని, వారు దుఃఖపడరనీ నీవు వారికి ఏమి ఇచ్చినా, వారు సంతోషపడుతారని ఆశించవచ్చు! వాస్తవానికి, మీ హృదయాలలో ఏముందో అల్లాహ్ కు తెలుసు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు

دُونَ الْمُؤْمِنِينَ كَدَّ عَلَيْنَا مَا قَرَرْنَا عَلَيْهِمْ فِي
أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا
يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

تُرْجَى مِنْ تَحْتِ أَيْمَانِهِمْ وَلِيُؤْتِيَ إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ
وَمِنْ ابْتِغَاءِكَ مِنْهُمْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ
أَدْنَىٰ أَنْ تَقْرَءَ عَيْنَهُمْ وَلَا تَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا
آتَيْتَهُمْ كُلُّهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

1. ఇతర విశ్వాసులు ఒకేసారి నలుగురి కంటే ఎక్కువ నుండి భార్యలను కలిగి ఉండరాదు. మరియు వారి నికాహ్ కొరకు పల్లీ, సొత్తులు మరియు మద్రా తప్పనిసరిగా ఉండాలి. ఈనాడు బానిసలు లేరు. ఎందుకంటే బానిసలు జహాద్లో పట్టుబడిన వారు మాత్రమే. డబ్బిచ్చి బానిసను కొనడం ఇస్లాంలో హరామ్. చూడండి, 2:221, 4:3-4 మరియు 19:25.
2. 'అయిషహ్ (ర.అల్లా) కథనం - దైవప్రవక్త (స'అస) ఇలా ప్రార్థించే వారు: "ఓ అల్లాహ్! నేను నా మేరకు నా భార్యల మధ్య న్యాయంగా వ్యవహరిస్తున్నాను. ఇక నా పశంలో లేని

శాంతస్వభావుడు (సహసశీలుడు).

52. మీరు గాక, ఇతరస్త్రీలు నీకు (వివాహమాడటానికి) ధర్మసమ్మతం కారు. నీరికి బదులుగా కూడా మరెవ్వరినీ భార్యలుగా తీసుకునే అనుమతి కూడా నీకు లేదు - వారి సౌందర్యం నీకు ఎంతవచ్చినా - నీ ఆధీనంలో ఉన్న (బానిస) స్త్రీలు తప్ప! వాస్తవానికి అల్లాహ్ ప్రతి విషయాన్ని గమనిస్తున్నాడు.

53. ఓ విశ్వాసులారా! ప్రవక్త యొక్క ఇంట్లోకి అనుమతి లేకుండా ప్రవేశించకండి. భోజనార్థం (పిలువబడినపుడు) అహారం సిద్ధపరిచే సమయం కొరకు వేచిఉండకండి, కాని మీరు పిలువబడినప్పుడు తప్పకుండా వెళ్ళండి. అయితే భోజనం చేసిన వెంటనే వెళ్ళిపోండి మరియు సాధారణ సంభాషణలో కాలక్షేపం చేస్తూ కూర్చోకండి. నిశ్చయంగా, దీని వలన ప్రవక్తకు కష్టం కలుగుతుంది; కాని అతను మీమ్మల్ని (పొమ్మనటానికి) సంకోచిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సత్యం చెప్పటానికి సంకోచించడు (సిగ్గుపడడు). మరియు మీరు

لَا يَحِلُّ لَكَ الْإِسَاءُ مِنْ بَعْدِهِ وَلَا أَنْ تَبْدَلَ
بِهِمْ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُمْ
إِلَّا مَّا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
رَقِيبًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ
إِلَّا أَنْ يُدْعَاكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرِ نَظَرٍ فِيهِ
وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا إِذَا أُطْعِمْتُمْ
فَاكْتَسَبُوا وَلَا تَمَسُّوا فِي مَعْشَرٍ ذَلِكَ
كَانَ يُؤْذَى النَّبِيِّ فَيَسْتَعِزَّ مِنْكُمْ وَاللَّهُ
لَا يَسْتَعِزُّ مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ
مَتَاعًا فَاسْأَلْنَهُنَّ مِنْ زُجْرٍ جَابٍ ذَلِكَمْ أَطْهَرُ
لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ
اللَّهِ وَلَا أَنْ تَكُونُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِ قَوْلِ
إِنْ ذِكْرُكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ۝

వాని కొరకు నన్ను బాధ్యునిగా చేయకు! అది తేవలం నీ చేతిలో ఉంది." అంటే హృదయంలో ఉన్న ప్రేమ, అది ఒక భార్యకంటే మరొక భార్య కొరకు అధికంగా ఉండవచ్చు! (ఇబ్నె-హంబల్).

1. అప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస)కు తొమ్మిది మంది సతీమణులు (ర'దీ, 'అస్సమ్) ఉండేవారు. బదులుంది ఖురైషులు 'అయిషహ్, 'హఫ్సా, ఉమ్మూ-హదీబా, 'సాదా, మరియు ఉమ్మూ సల్మా. సలుగురు ఇతరులు: 'సఫియా, మైమూనా, 'జైసబ్ మరియు జావేరియా. అతను ('స'అస) ఆ తరువాత ఎవ్వరితోనూ వివాహమాడలేదు.
2. బానిస స్త్రీల విషయంలో సంభ్యాపరిమితి లేదు. వారిని గురించి 4:3, 23:6 మరియు 70:30 లలో కూడా శాసనం ఉంది.
3. దైవప్రవక్త ('స'అస) 'జైసబ్(ర.'అన్సా)తో వివాహమాడి ఇచ్చిన వలీమా భోజనం సందర్భంలో ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. ఆ రోజు కొందరు 'స'హదీలు భోజనం తరువాత కూర్చోని కాలక్షేపం చేయసాగారు, ('స. బు'ఖరీ).

ప్రపక్త భార్యలతో ఏదైనా అడగవలసి వచ్చినప్పుడు తెరచాటునుండి అడగండి. ఇది మీ హృదయాలను మరియు వారి హృదయాలను కూడా నిర్మలంగా ఉంచుతుంది. మరియు అల్లాహ్ సందేశహరునికి కష్టం కలిగించటం మీకు తగదు. మరియు అతని తరువాత అతని భార్యలతో మీరు ఎన్నటికీ వివాహం చేసుకోకండి. నిశ్చయంగా, ఇది అల్లాహ్ దృష్టిలో మహా అపరాధం.

54. ఒకవేళ మీరు ఏ విషయాన్నినా వెలిబుచ్చినా లేదా దానిని దాచినా! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు మాత్రం ప్రతి విషయం గురించి బాగా తెలుసు.

55. వారి (ప్రపక్త భార్యల)పై తమ తండ్రుల, తమ కుమారుల, తమ సోదరుల, తమ సోదరుల కుమారుల, తమ సోదరీమణుల కుమారుల, తమ స్త్రీల లేదా తమబానిస(స్త్రీల) - యెదుటకు పట్టి ఎలాంటి దోషంలేదు.¹ (ఓ స్త్రీలారా!) మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదానికి సాక్షి.

56. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మరియు ఆయన దూతలు ప్రపక్తపై దురూద్లు పంపుతూ ఉంటారు. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు కూడా అతనిపై దురూద్లు మరియు మీ హృదయపూర్వక సలాంలు పంపుతూ ఉండండి.²

إِنْ تُبْدُوا شَيْئًا أَوْ تَعْفُوا عَنْهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ كُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ ۚ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۝

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ۝

1. చూడండి, 24:31 అక్కడ కూడా ఈ శాసనం ఉంది.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) దైవదూతల ('అలైహిమే. స.) ముందు దైవప్రపక్త ('స'అస)ను ప్రశంసిస్తాడు. మరియు అతనిపై తన కారుణ్యాలను ఆవతరింపజేస్తాడు. మరియు దైవదూత('అలైహిమే.స.)లు అతని ('స'అస) బెస్సత్వాలకు ప్రార్థనలు చేస్తారు. సహాబీ (ర.దీ.'అహ్లామే)లు దైవప్రపక్తతో మేము ఏ విధంగా మీపై దురూద్ పంపాలి అని ప్రశ్నించగా, అతను('స'అస) సమాజ్లో చదివే దురూద్ ఇబ్రాహీమ్ వివరించారు, ('స.బు'భారీ).

57. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహారునికి బాధకలిగిస్తారో, వారిని అల్లాహ్ ఇహలోకంలో మరియు పరలోకంలో కూడా శిక్షిస్తాడు (బహిష్కరిస్తాడు) మరియు ఆయన వారికై అవమానకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు.¹

58. మరియు ఎవరైతే, ఏ తప్పు చేయని, విశ్వాసులైన పురుషులకు మరియు స్త్రీలకు బాధకలిగిస్తారో, వాస్తవానికి వారు అపనిందను మరియు స్పష్టమైన పాపభారాన్ని తమమీద మోపుకున్నట్లే!

59. ఓ ప్రవక్తా! నీ భార్యలతో, నీ కుమార్తెలతో మరియు విశ్వాసినులైన స్త్రీలతోనూ తమదుప్పట్లను తమమీద పూర్తిగా కప్పకోమని చెప్పు. ఇది వారు గుర్తించబడి బాధింపబడకుండా ఉండటానికి ఎంతో సముచితమైనది.² మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత. (1/4)

60. * ఒకవేళ ఈ కవట విశ్వాసులు మరియు తమ హృదయాలలో రోగం (కలుషితం) ఉన్నవారు మరియు మదీనాలో వదంతులు వ్యాపింపజేసేవారు. తమ (దుశ్చైతన్యం) మానుకోకపోతే, మేము తప్పక నీకు వారిపై అధికృత నొసంగుతాము. ఆ తరువాత వారు

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا ۝

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغْيًا ظَالِمًا كَتَبْنَا فِيهِمْ الظُّلُمَاتِ أَنْ يَتَذَكَّرُوا ۖ أُولَٰئِكَ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۝

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّزَوْجِكَ وَمَبْنِيَائِكَ وَنِسَائِكَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ ۚ سَأَلَتْهُ الْمَلَائِكَةُ فَقَالَ أَرَأَيْتُمْ إِنْ فَتَنَّاكَ بِهِ تَبَدَّلْتَ مِنْ أَهْلِكَ بِأَنفُسِكُمْ فَكَانَ مَا يَفْعَلُونَ لَكَ غَرْبًا وَخَرًّا وَمَا عَلَى اللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ مِنْ حِسَابٍ ۝

1. అల్లాహ్(సు.తా.)ను ఎవ్వరూ బాధించలేరు. ఇక్కడ దీని అర్థం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ఇష్టం లేనిపని చేయడం. ఉదా: అల్లాహ్(సు.తా.)కు సంతానం అంటగట్టడం. అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క సందేశహారునికి బాధ కలిగించడం అంటే, అతని ('స'అస)పై అసత్యవాదుడు, కవి, మాంత్రికుడు అని అపనిందలు మోపడం.

ల'అసతున్: అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహాల నుండి బహిష్కరించ, శిక్షించ, నిషేధించ, త్రోసివేయ, దూషించ బడటం అనే అర్థాలున్నాయి. చూడండి, 2:88.

2. చూడండి, 24:31. శరీరాన్ని పూర్తిగా కప్పకొని, నెత్తిపై ఉన్న దుప్పటిని ముఖంమీదికి లాగుకొని కప్పకోమని అజ్ఞ ఇవ్వబడింది.

ఈ సగరంలో నీ పొరుగువారిగా కొన్నాళ్ళకంటే ఎక్కువ ఉండలేరు.

61. వారు శపించ(బహిష్కరించ)బడ్డ వారు. వారు ఎక్కడ కనబడితే అక్కడ పట్టుకోబడతారు మరియు వారు చారుణంగా చంపబడతారు.¹

62. ఇది ఇంతకు పూర్వం గడిచిన వారి విషయంలో జరుగుతున్న అల్లాహ్ సంప్రదాయమే! మరియు అల్లాహ్ సంప్రదాయంలో నీవు ఎలాంటి మార్పును చూడలేవు.²

63. ప్రజలు నిన్ను అంతిమ ఘడియ (పునరుజ్జానం)ను గురించి అడుగుతున్నారు. వారితో ఇలా అను: “దాని జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ కే ఉంది.” మరియు నీకెలా తెలియగలదు? బహుశా, ఆ ఘడియ సమీపంలోనే ఉండవచ్చు!³

64. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సత్య తిరస్కారులను శపించాడు (బహిష్కరించాడు) మరియు ఆయన వారికొరకు మండే (సరక) అగ్నిని సిద్ధపరచి ఉంచాడు.

65. వారందులో శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. వారు ఎలాంటి సంరక్షకుణ్ణి గానీ సహాయకుణ్ణి గానీ పొందలేరు.

66. వారి ముఖాలు నిప్పులపై బొర్లింపబడిన నాడు; వారు: “అయ్యో! మేము అల్లాహ్ కు నిధేయులమై ఉండి, సందేశహరుణ్ణి అనుసరించి ఉంటే ఎంత బాగుండేది?” అని వాపోతారు.

مَلْعُونِينَ ۖ أَيُّ مِمَّا تَقْتُلُونَ الْجِدُّ وَآؤُفٍّ لَّوْ اتَّقَيْنَا ۝

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۖ وَلَنْ يَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ۝

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ (مَّا عَلَيْهَا عَمَلٌ ۝
اللَّهُ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ۝

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ۝

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ لَا يَجِدُونَ وَلَا يَصِفُونَ ۝

يَوْمَ تَقُفُّ أَرْجُلُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ لِيَلَيْتَنَا
أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ۝

1. చూడండి, 2:191.

2. చూడండి, 35:42-44.

3. చూడండి, 7:187.

67. వారు ఇంకా ఇలా అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, మేము మా నాయకులను మరియు మా పెద్దలను అనుసరించాము. కాని, వారే మమ్మల్ని (బుజ్జా) మార్గం నుండి తప్పించారు.

68. “ఓ మా ప్రభూ! వారికి రెట్టింపు శిక్ష విధించు మరియు వారిని పూర్తిగా శపించు (బహిష్కరించు)!”

69. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు మూసాను బాధించిన వారివలె అయిపోకండి.¹ తరువాత అల్లాహ్ వారు (కల్పించిన) ఆరోపణనుండి అతనికి విముక్తి కలిగించాడు. అతను (మూసా), అల్లాహ్ దృష్టిలో ఎంతో ఆదరణీయుడు.

70. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్‌యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు మీరు మాట్లాడినప్పుడు యుక్తమైన మాటనే పలకండి.

71. ఆయన మీ కర్మలను సరిదిద్దుతాడు మరియు మీ పాపాలను క్షమిస్తాడు. మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్‌కు విధేయుడై సందేశహారుని అజ్ఞను పాలిస్తాడో! నిశ్చయంగా, అతడే గొప్ప విజయం పొందినవాడు!

72. నిశ్చయంగా, మేము బాధ్యతను² ఆకాశాలకు, భూమికి మరియు పర్వతాలకు సమర్పించగోరాము, కాని అవి దానిని భరించటానికి సమర్థులైనవేదు మరియు

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتنا وَكُبرنا فَأَصْلَوْنا
التَّيْمِيلَ

رَبَّنَا إِنَّهُمْ ضَعَفُنا مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَلَمِ لَعَنًا
كُبرنا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ إِذْ
مُوسَى قَبِلهُ اللَّهُ مِثاقًا لَوَأوَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ
وَجِبًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا
سِدًّا

لِيُصْلِحَ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ
يَطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا

إِنَّا عَرَضْنَا الْإِمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا
وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا

1. మూసా ('అ.స.)ను బాధించిన వివరాలకు చూడండి, 2:55, 5:24.

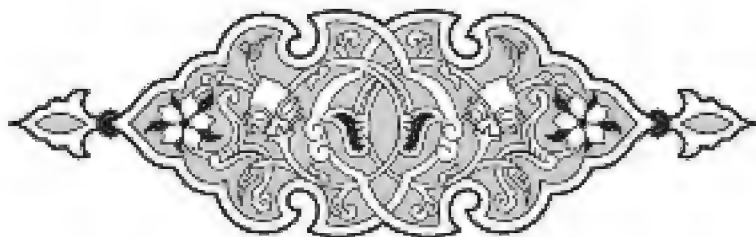
2. బాధ్యత అంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.) అజ్ఞ పాలించడం వల్ల కలిగే పుణ్యఫలాలు మరియు తిరస్కరించడంవల్ల కలిగే కష్టనష్టాలు. శిక్షలకు భయపడి, ఆకాశాబూ, భూమి మరియు పర్వతాలు, దానిని భరించటానికి సమర్థులైనవేదు. కాని మానవుడు తన మూఢత్వం వల్ల ఈ బాధ్యతను తనమీద మోపుకున్నాడు.

బాధ్యత అంటే ఖుర్ఆన్ కూడా కావచ్చు!

దానికి భయపడ్డాయి, కాని మానవుడు దానిని తన మీద మోపుకున్నాడు. నిశ్చయంగా అతడు దుర్మార్గుడు, మూఢుడు కూడాను.

73. (దాని ఫలితంగా!) అల్లాహ్ కపట విశ్వాసులయిన పురుషులను మరియు కపట విశ్వాసులయిన స్త్రీలను మరియు అల్లాహ్ కు సాటికల్పించే పురుషులను మరియు సాటి కల్పించే స్త్రీలను శిక్షిస్తాడు; మరియు విశ్వాసులైన పురుషుల మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీల వశ్యాత్వాపాన్ని ఆంగీకరిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ
وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

34. సూరహ్ సబా'

سُبْحَانَكَ

ఇక్కడి సులది ఆరు సూరాహల సమూహం ప్రారంభమవుతోంది (34-39). ఇది మధ్య మక్కా కాలపు సూరహ్. ఈ సూరహ్ బహుశా సూరహ్ ఆల్-ఇస్రా (17) కంటే ముందు అవతరింపజేయబడింది. దీనిపేరు 15-20 ఆయతులలో ఉన్న విషయంతో తీసుకోబడింది. సబా' ఒక తెగవారి పేరు. వారు ఈ కాలపు యమన్ లో ఉండేవారు. ధనసంపత్తులు, మానవ శక్తిని మధ్యలు తాత్కాలికమైనవి. 'అవి ఎప్పుడైనా నశించిపోవచ్చు.' అనే విషయం ఈ గాథలల్ల తెలుస్తుంది. బైబిల్ లో వారు పీబా అనే పేరుతో పిలువబడ్డారు. ఇందులో 54 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. సర్వస్తోత్రాలకు అర్థుడు అల్లాహ్ మాత్రమే! ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా ఆయనకే చెందుతుంది. మరియు పరలోకంలో కూడ సర్వస్తోత్రాలకు అర్థుడు ఆయనే!¹ మరియు ఆయన మహా వివేకవంతుడు, సర్వం తెలిసినవాడు.²

2. భూమిలోకి ప్రవేశించేది మరియు దానినుండి బయటికివచ్చేది మరియు ఆకాశం నుండి దిగేది మరియు దానిలోకి పైకి ఎక్కిపోయేది, అంతా ఆయనకు బాగా తెలుసు. మరియు ఆయన అపార కరుణాప్రదాత, క్షమాశీలుడు.

3. మరియు సత్యతిరస్కారులు ఇలా అంటారు: "అంతిమ ఘడియ (పునరుత్థానం) మాపై ఎన్నడూ రాదు!" వారితో ఇలా అను: "ఎందుకు రాదు! అగోచర విషయ జ్ఞానంగల నా ప్రభువు సాక్షిగా! అది తప్పక మీ మీదకు వస్తుంది." ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَحْمَدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَدُّ فِي الْآخِرَةِ
وَهُوَ الْحَكِيمُ الْحَكِيمُ ۝

يَعْلَمُ مَا يَلْجِ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا
وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَلَا يَعْرُجُ فِيهَا
وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ ۝

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَنْزِيلَ السَّاعَةِ كُلُّ بَلٍ
وَرَيْنَا لَنَنْزِيلِكُمْ عَلَيْنَا غَيْبٌ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِقَالٌ
كَرَّرْنَا فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ
ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ۝

1. ఈ స్తోత్రాలు పునరుత్థాన దినమున విశ్వాసులు చేస్తారు. చూడండి, 39:74, 7:43, 35:34.

2. చూడండి, 6:18.

ఉన్న రహ్ (వరమాణువు)తో సమానమైన వస్తువు గానీ, లేదా దాని కంటే చిన్నది గానీ లేదా దాని కంటే పెద్దది గానీ, ఒక స్పష్టమైన గ్రంథంలో (వాఱబడకుండా) అయసకు మరుగుగా లేదు.

4. అది (అంతిమ ఘడియ), విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి ప్రతిఫలము నివ్వటానికి వస్తుంది. అలాంటి వారికి క్షమాపణ మరియు గౌరవప్రదమైన జీవనోపాధి (స్వర్గం) ఉంటాయి.¹

5. మరియు ఎవరైతే మా సూచన (అయాత్)లను విఫలం చేయటానికి ప్రయత్నిస్తారో, అలాంటి వారికి అధమమైన, బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

6. మరియు ఎవరికైతే జ్ఞానం ఇవ్వబడిందో! వారు,² ఇది నీ ప్రభువు తరపు నుండి నీపై ఆవతరింపజేయబడిన సత్యమనీ మరియు అది సర్వశక్తిమంతుడు ప్రశంసనీయుడు (అయిన అల్లాహ్) మార్గం వైపునకే మార్గదర్శకత్వం చేస్తున్నదనీ గ్రహిస్తారు.

7. మరియు సత్యతిరస్కారులు ఇలా అంటారు: “మీరు (చచ్చి) దుమ్ముగా మారి, చెల్లాచెదలైన తరువాత కూడా! నిశ్చయంగా, మళ్ళీ క్రొత్తగా సృష్టింపబడతారని తెలియజేసే వ్యక్తిని³ మీకు చూపమంటారా?

8. “అతను అల్లాహ్ పై అబద్ధం కల్పించాడో లేక! అతనికి పెచ్చిపట్టిందో తెలియటం లేదు!” అలాకాదు, ఎవరైతే వరలోకాన్ని

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزٍ أَلِيمٌ ﴿٥﴾

وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ هُوَ الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَبِيدِ ﴿٦﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَهَل تَدْعُنَا عَلَىٰ رَجُلٍ يَّتِيمَنَّا إِذَا مَرِئْتُمْ كُلَّ مُمَرِّقٍ أَتَىٰكُم كَيْفَىٰ خَلَقَ جَدِيدًا ﴿٧﴾

أَفَتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ﴿٨﴾

1. చూడండి, 8:4.

2. జ్ఞానమివ్వబడిన వారు అంటే ‘సహాబా (ర’ది. అన్సూమ్)లు, విశ్వాసులు మరియు గ్రంథజ్ఞానం గలవారు, అందరూ కావచ్చు!

3. ఇది సత్యతిరస్కారులు దైవప్రవక్త (‘స’అస) గురించి పలుకుతున్నారు.

నమ్మరో వారు శిక్షకు గురిఅవుతారు. మరియు వారు మూర్ఖభ్రష్టత్వంలో చాలాదూరం వెళ్ళిపోయారు.

9. ఏమిటి? వారు తమకు ముందున్న మరియు తమ వెనుకనున్న అకాశాన్ని మరియు భూమిని చూడటంలేదా? మేము కోరితే, వారిని భూమిలోకి అణగదొక్కే వారం, లేదా వారిపై అకాశంనుండి ఒక ముక్కను పడవేసేవారం. నిశ్చయంగా, ఇందులో పశ్చాత్తాపంతో (అల్లాహ్ వైపునకు) మరలే, ప్రతిదాసుని కొరకు ఒకసూచన ఉంది.¹ (3/8)

10.* మరియు వాస్తవంగా, మేము దావూద్‌కు మా తరపునుండి గొప్ప అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించాము: “ఓ పర్వతాల్లారా! మరియు పక్షులారా! అతనితో కలిసి (మా స్తోత్రాన్ని) ఉచ్చరించండి!”² (అని మేము అజ్ఞాపించాము). మేము అతని కొరకు ఇసుముసు మెత్తడిగా చేశాము.

11. (అతనికి ఇలా అదేశమిచ్చాము): “సీపు కవచాలు తయారుచేయి మరియు వాటి పలయాలను (కడియాలను) పరిసమాసంగా కూర్చు!” మరియు (ఓ మానవులారా!): “మీరు సత్కార్యాలు చేయండి. నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా నేను చూస్తున్నాను.”

12. మరియు మేము గాలిని సులైమాన్‌కు (వశపరచాము); దాని ఉదయపు గమనం ఒక నెల రోజుల పాటి ప్రయాణాన్ని పూర్తిచేసేది మరియు దాని సాయంకాలపు గమనం

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَوَأْخْفَهُم مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ شَأْنَهُمْ لَبُغٌ لِّلرَّسُولِ
أَوْ نَقِطَ عَلَيْهِمْ كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ۝

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِمَّا فُضِّلَ بِهِ جِبَالًا تَوَلَّى
مَعَهُ وَالظُّلُمَ وَالْكَالَةَ الْحَدِيدَ ۝

إِنِ اعْمَلْ لِّبِغْيَةٍ وَقَدْ رَنَى التَّسْوِيرَ وَاعْمَلُوا
صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عُدُّهُنَّ نَحْوَ رَدْدِ الْإِحْصَاءِ
وَأَسْلَمْنَا آلَ عَيْنَ الْقِطْرِ وَمِنَ الْجِبِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ
يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نَذَرُهُ

1. చూడండి, 24:31 చివరి వాక్యం.

2. చూడండి, 21:79.

ఒకనెల.¹ మరియు మేము అతని కొరకు రాగిడొటను ప్రపహింపజేశాము. మరియు అతని ప్రభువు అజ్జతో, అతని సన్నిధిలో పనిచేసే జిన్నాతులను అతనికి వశపరచాము. మరియు వారిలో మా అజ్జను ఉల్లంఘించిన వాడికి ప్రజ్వలించే సరకాగ్నిశిక్షను రుచిచూపుతూ ఉండేవారము.

13. వారు (జిన్నాతులు) అతనికి అతను కోరే, పెద్దపెద్ద కట్టడాలను, ప్రతిమలను, గుంటలపంటి పెద్దపెద్ద గంగాళాలను, (తమ స్థానము నుండి) కదిలింపలేని కళాయీలను తయారుచేసేవారు. “ఓ దావూద్ పంశీయులారా! మీరు కృతజ్ఞులై పనులు చేస్తూ ఉండండి.” మరియు నా దాసులలో కృతజ్ఞతలు తెలిపేవారు చాలా తక్కువ.

14. మేము అతని (సులైమాన్) పై మృత్యువును విధించినప్పుడు, అతని చేతికర్రను తింటూఉన్న పురుగు తప్ప, మరెవ్వరూ! అతని మరణవిషయం, వారికి (జిన్నాతులకు) తెలుపలేదు.² ఆ తరువాత అతను పడిపోగా జిన్నాతులు తమకు అగోచర విషయాలు తెలిసి ఉంటే, తాము అపమానకరమైన ఈ బాధలో పడి ఉండేవారంకాము కదా అని తెలుసుకున్నారు.

15. వాస్తవంగా, నబా' వారి కొరకు, వారి నివాసస్థలంలో ఒక సూచన ఉంది.³ దాని కుడి

مِنْ عَذَابِ الْعَذَابِ

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُونَ مِنْ قَرِيبٍ وَيَمِائِلُ الرَّجُلُ إِلَى الْعَذَابِ أَوْ يَمِائِلُ إِلَى الشُّكْرِ ۝

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَى مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْ عَيْنِهِ فَلَمَّا ضَرَتْهَا قَالَ لِذُنُوبٍ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى الْغَيْبِ مَا يُنتَوَى ۝

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْجِدِهِمْ آيَةٌ جَاءَتْهُمْ عَنْ يَمِينٍ

1. చూడండి, 21:81-82.

2. దీనితో తెలిసేది ఏమిటంటే జిన్నాతులకు అగోచర విషయాల జ్ఞానం ఉండదు.

3. నబా': ఒక జాతి పేరు. బైబిల్‌లో వారు షీబా (Sheiba) అనే పేరుతో పిలువబడ్డారు. వారిపై ఒక స్త్రీ రాజ్యాధికారి. అది ఈ నాటి యమన్‌లోని 'హ'దరమోత్ ప్రాంతంలో ఉండేది. ఆమె సులైమాన్ (అ.స.)ను కలుసుకొనిన తరువాత ఇస్లాం స్వీకరించింది. అంతకు పూర్వం వారు సూర్యుణ్ణి పూజించేవారు. ఆ రాజ్యపు రాజధాని పేరు మ'ఆరెబ్. వారు తామెలు నిర్మించారు. దానిపల్ల వారు మంచి పంటలు సాగించి సుఖసంతోషాలలో పర్మిల్లుతూ ఉండేవారు.

మరియు ఎడమ ప్రక్కలలో రెండు తోటలు ఉండేవి (వారితో): “మీ ప్రభువు ప్రసాదించిన అహారంతిని ఆయనకు కృతజ్ఞతలు తెలుపండి!” (అని ఆనబడింది). ఇది చాలా మంచి దేశం మరియు మీ ప్రభువు క్షమాశీలుడు.

16. అయినా వారు విముఖులయ్యారు. కాబట్టి మేము వారిపైకి, కట్టసుతెంచి వరదను పంపాము. మరియు వారి రెండుతోటలను చేదైన ఫలాలిచ్చే చెట్లు, యూపుకచెట్లు మరియు కొన్ని మాత్రమే రేగుచెట్లు ఉన్న తోటలుగా మార్చాము.¹

17. ఇది వారి కృతఘ్నతకు (సత్య తిరస్కారానికి) బదులుగా వారికిచ్చిన ప్రతిఫలం. మరియు ఇలాంటి ప్రతిఫలం మేము కృతఘ్నులకు తప్ప, ఇతరులకు ఇవ్వము.

18. మరియు మేము వారిమధ్య మరియు మేము శుభాలు ప్రసాదించిన సగరాలమధ్య, స్పష్టంగా కనిపించే సగరాలను స్థాపించి: “వాటిమధ్య సురక్షితంగా రేయింబవళ్ళు ప్రయాణిస్తూ ఉండండి.” (అని అన్నాము).

19. కాని వారు: “ఓ మా ప్రభూ! మా ప్రయాణదూరాలను పొడిగించు.” అని వేడుకొని, తమకు తామే అన్యాయం చేసు కున్నారు. కావున మేము వారిని కథలుగా మిగిల్చి, వారిని పూర్తిగా చెల్లాచెదురు చేశాము.² నిశ్చయంగా, ఇందులో

وَيَكْمَلُ دَعْوَاهُمْ رِزْقِي رِزْقَكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ
بَلَدًا طَيِّبَةً رَبِّ غُفُورٌ

وَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ
جَنَّاتِهِمْ جَنَّاتٍ ذَوَاتِ أَكْمَلٍ خَمِيضٍ وَنُفٍّ
مِّنْ بَدْرٍ قَلِيلٍ

ذَلِكَ جَزَاءُ نَّهْمُ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجْزِي إِلَّا الْكَافِرِينَ

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم وَبَيْنَ الْقَرَى الْقَرْيَ بَرَكَةً فِيهَا قَرْيٌ
ظَاهِرَةٌ وَفَدَّرْنَا فِيهَا السَّبِيحَ وَافِيهَا لَيْلِي
وَإِيمَا أَمِينِينَ

فَعَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَرَّفْنَاهُمْ كُلَّ مِرْقٍ إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ

1. అస్థిన్, యూపుక చెట్లు (Tamarisk Trees) లేక వాటివంటి చెట్లు. దీని తాత్పర్యమేమిటంటే, వారి అవిశ్వాస వైఖరి మరియు సత్యతిరస్కారం వల్ల, మొదట మంచి ఫలాలనిచ్చే ఆ రెండు తోటలు ఎక్కువగా చేదైన ఫలాలిచ్చే పెద్ద పెద్ద ముండ్లు గల చెట్లుగా మారిపోయాయి. మరియు కొన్ని మాత్రమే మంచి ఫలాలిచ్చే రేగుచెట్లు (Lote-Trees)గా మిగిలి పోయాయి.
2. ము'అరిబ్ డామ్, తెగిన తరువాత అక్కడి ప్రజలు ఇటూ అటూ చెల్లాచెదురై పోయారు.

సహసశీలుడు, కృతజ్ఞుడు అయిన ప్రతి వ్యక్తికి సూచనలున్నాయి.

20. వాస్తవానికి ఇబ్లీస్ (షైతాన్) వారి నిషేధంలో తాను ఊహించింది సత్యమయిందని నిరూపించాడు. ఎందుకంటే! విశ్వాసులలోని ఒక వర్గంవారు తప్ప, అందరూ వాడిని అనుసరించారు.

21. మరియు వాడికి (షైతాన్కు) వారిపై ఎలాంటి అధికారం లేదు. కాని, పరలోకాన్ని విశ్వసించేవాడెవడో (మరియు) దానిని గురించి సంశయంలో పడ్డవాడెవడో, తెలుసుకోవటానికి మాత్రమే (మేమిలా చేశాము) మరియు నీ ప్రభువు ప్రతివిషయాన్ని కనిపెట్టుకొని ఉంటాడు.

22. వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్ ను పదలి మీరు ఎవరినైతే, (అరాధ్యదైవాలుగా) భావిస్తున్నారో, వారిని పిలిచిచూడండి!” అకాశాలలోగానీ మరియు భూమిలోగానీ రవ్వ (వరమాణువు) అంత పస్తువుపై కూడా వారికి అధికారం లేదు. మరియు వారికి ఆ రెండింటిలో ఎలాంటి భాగస్వామ్యమూ లేదు. మరియు ఆయనకు వారిలో నుండి ఎవ్వడూ సహాయకుడునూ కాడు.²

23. మరియు ఆయన దగ్గర ఏ విధమైన సిఫారసు పనికిరాదు, ఆయన అనుమతించిన వాడి (సిఫారసు తప్ప)!³ చివరకు వారి హృదయాల నుండి భయం తొలగి పోయినప్పుడు వారు (దేవదూతలు): “మీ ప్రభువు మీతో చెప్పిందేమిటి?” అని అడుగుతారు.

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ
إِلا فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِم مِّن سُلْطٰنٍ إِلَّا لِيَعْلَمَ مَن
يُّؤْمِنُ بِآيٰتِنَا وَمَن هُو مِنهَا فِي شَكٍ
وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٢١﴾

قُلْ ادْعُوا إِلٰهَيْكُمْ رَبِّكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ
لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي
الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِنَّ مِن ذَرَّةٍ وَّمَا لَهُ
مِنْهُم مِّن ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِندَهُ إِلَّا لِمَن أَذِنَ لَهُ حَقَّىٰ
إِذَا فُزِعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ
قَالُوا الْحَقَّىٰ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾

1. చూడండి, 14:22.

2. చూడండి, 17:56-57.

3. చూడండి, 10:3, 19:87, 20:109.

దానికి వారంటారు: “సత్యం మాత్రమే!” మరియు ఆయన మహోన్నతుడు, మహనీయుడు. (1/2)

24. * వారిని ఇలా అడుగు: “మీకు ఆకాశాల నుండి మరియు భూమి నుండి జీవనోపాధిని సమకూర్చేవాడెవడు?” వారికి తెలుపు: “అల్లాహ్!” అయితే నిశ్చయంగా, మేమో లేక మీరో ఎవరో ఒకరు మాత్రమే సన్మార్గంలో ఉన్నాము లేదా స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో ఉన్నాము.”

25. ఇంకా ఇలా అను: “మేము చేసిన పాపాలకు మీరు ప్రశ్నించబడరు మరియు మీ కర్మలను గురించి మేమూ ప్రశ్నించబడము.”

26. వారితో ఇలా అను: “మన ప్రభువు మనందరినీ (పునరుత్థాపనమున) ఒకేచోట సమకూర్చుతాడు. తరువాత న్యాయంగా మన మధ్య తీర్పుచేస్తాడు. ఆయనే (సర్వోత్తమమైన) తీర్పు చేసేవాడు,¹ సర్వజ్ఞుడు.”

27. వారితో ఇలా అను: “మీరు ఆయనకు సాటిగా నిలబెట్టిన భాగస్వాములను నాకు చూపించండి. ఎవరూ లేరు! వాస్తవానికి ఆయన, అల్లాహ్ యే సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.”

28. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) మేము

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ
وَإِنَّا أَكْفَارٌ ۖ لَكُمْ لَعَلَّ هُدًى آتَيْنِي فَطَلِلَ مُبِينٌ ۝

قُلْ لَا تَسْأَلُونِي عَمَّا أَجْرَمَ وَأُولَئِكَ سَأَلُوا عَمَّا تَعْمَلُونَ ۝

قُلْ يَجْعَلُ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُم مِيقَاتٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَهُوَ الْفَاقِرُ الْعَلِيمُ ۝

قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا
بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَلِمَةً تُلَاقٍ بِشِيرَآؤِنَا وَمَا أَرْسَلْنَاكَ

1. ఆల్-ఫత్తాహు: The Decider, The Judge, The Opener of the gates of sustenance and of mercy to His servants. తన దాసులకు జీవనోపాధి మరియు కారుణ్యపు వ్యూహాలు తెరిచేవాడు, అపద్బాంధపుడు, న్యాయాధిపతి, తీర్పు చేసేవాడు, పరిష్కరించే వాడు.

ఆల్-హాకము: The Supreme Judge, విశ్వన్యాయాధిపతి, ఏకైక శాసకుడు, శాసన నిర్మాత, (12:40), నిష్పక్షపాతంగా తీర్పుచేసే వాడు, (6:114).

ఆల్-అద్లు: న్యాయనిర్ణేత, సరైన తీర్పు మాత్రమే చేసేవాడు. He Whom desire does not cause to incline or decline, so that He should deviate from right course in Judgement. పైవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

నిన్ను సర్వమానవులకు శుభవార్తనిచ్చే వానిగా మరియు హెచ్చరికచేసే వానిగా మాత్రమే పంపాము.¹ కాని వాస్తవానికి చాలా మంది ప్రజలకు ఇది తెలియదు.²

29. మరియు వారు: “మీరు సత్యపంతులే అయితే, ఆ వాగ్దానం ఎప్పుడు నెరవేర సున్నది?” అని అడుగుతున్నారు.³

30. వారితో ఇలాఅను: “మీ కొరకు ఒక రోజు వ్యవధి నిర్ణయించబడి ఉంది; మీరు దాని రాకను ఒక్క ఘడియ వేసుకకూ చేయలేరు లేదా (ఒక్క ఘడియ) ముందుకూను చేయలేరు.”⁴

31. మరియు సత్యతీరస్కారులైన వారు ఇలా అంటారు: “మేము ఈ ఖుర్ఆన్‌ను మరియు దీనికి ముందువచ్చిన ఏ గ్రంథాన్ని కూడా నమ్మము.” ఒకవేళ ఈ దుర్మార్గులను తమ ప్రభువువెదుట నిలబెట్టబడినప్పుడు, వారు ఒకరిపైనొకరు, ఆరోపణలుచేసుకోవటం నీవు చూస్తే (ఎంత బాగుండును)! బలహీన వర్గం వారు దురహంకారులైన తమ నాయకులతో: “మీరే లేకుంటే మేము తప్పక విశ్వాసులమయ్యేవారం!” అని అంటారు.

32. దురహంకారులైన నాయకులు బలహీనులైన వారితో ఇలా అంటారు: “ఏమీ? మీ వద్దకు మార్గదర్శకత్వం వచ్చినప్పుడు మేము మిమ్మల్ని దానినుండి నిరోధించామా?

أَكْثَرَالنَّاسِ أَكْفَلُونَ

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

قُلْ لَكُمْ مَبْعَادٌ يَوْمَ لَا تَسْتَأْذِنُونَ عَنْهُ سَاعَةً
وَلَا تَسْتَعِدُّمُرْنَ

وَقَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا لَئِنْ نُؤْتُوا هَذَا الْقُرْآنَ
وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ
مَوْفُوقُونَ عِندَ رَبِّهِمْ يُخَرِّجُونَ بَعْضَهُمْ إِلَى بَعْضٍ
إِلْقَاوَال يَقُولِ الَّذِينَ اسْتَضَعُوا لِلَّذِينَ
اسْتَكْبَرُوا وَالْوَلَا أَنْتُمْ لَكُمُ الْمُؤْمِنِينَ

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعُوا إِنَّا
صَادِقُونَ عَنِ الْهُدَى بَعْدَ إِجَاءِ كُرَيْلٍ كُنْتُمْ
مُخْلَبِينَ

1. చూడండి, 7:158, 25:1.

2. చూడండి, 12:103, 6:116.

3. చూడండి, 7:187.

4. చూడండి, 71:4. ప్రస ఇవ్వబడిన తాత్పర్యం నోబుల్ ఖుర్ఆన్‌ను అనుసరించి ఉంది. అంటే మీరు ఎవ్వరునూ ఆ నిర్ణీత వ్యవధిని ఒక్కఘడియ ముందుగానూ తీసుకురాలేరు లేదా దానిని ఒక్కఘడియ కూడా ఆలస్యమూ చేయలేరు. అది అల్లాహ్‌తా'అలా నిర్ణయించిన ఘడియలోనే రాసున్నది. దానిని మార్చే శక్తి ఇతరులకు ఎవ్వరికీ లేదు.

అలాకాదు, మీరే అవరాధానికి పాల్పడ్డారు!”

33. మరియు బలహీనులైన వారు దురహంకారులైన నాయకులతో ఇలా అంటారు: “అలాకాదు! ఇది మీరు రాత్రింబవళ్ళు పన్నిన కుట్ర.¹ మీరు మమ్మల్ని - అల్లాహ్ ను తిరస్కరించి - ఇతరులను ఆయనకు సాటి కల్పించమని అజ్ఞాపిస్తుఉండేవారు.” మరియు వారు శిక్షను చూసినప్పుడు, తమ పశ్చాత్తాపాన్ని దాస్తారు. మరియు మేము సత్య తిరస్కారుల మెడలలో సంకెళ్ళువేస్తాము.² వారు తమ కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం తప్ప మరేదైనా పొందగలరా?

34. మరియు మేము హెచ్చరిక చేసే అతనిని (ప్రవక్తను), ఏ సగరానికి పంపినా, దానిలోని ఐశ్వర్యవంతులు: “నిశ్చయంగా, మేము మీవెంట పంపబడిన సందేశాన్ని తిరస్కరిస్తున్నాము.” అని అనకుండా ఉండలేదు.

35. వారు ఇంకా ఇలా అన్నారు: “మేము (నీ కంటే) ఎక్కువ సంపద మరియు సంతానం కలిగి ఉన్నాము. మరియు మేము ఏ మాత్రం శిక్షింపబడము.”

36. వారితో అను: “నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు తానుకోరిన వారికి జీవనోపాధిని పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడు, మరియు (తాను కోరిన వారికి) మితంగా ఇస్తాడు. కాని చాలా మందికి ఇది తెలియదు.”

37. మరియు, మీ సంపదగానీ మరియు మీ సంతానంగానీ మిమ్మల్ని మా దగ్గరికి తేలేవు;

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضِعُّوا بِالَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا هَلْ مَكْرُ الْكَيْلِ وَاللَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا إِنَّهُمْ كَانُوا كَذَّابِينَ الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَعْلَىٰ فِي آعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَهْلَ الْخِزْيَانِ الْإِمَّا كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٤﴾

وَقَالُوا مَعْنِ أَكْثَرُ أَمْوَالِ الْأَوْلَادِ أَوْ مَا مَعْنِ بَعْدَيْنِ ﴿٣٥﴾

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَر النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

وَمَا أَمْوَالُ الْكَفَرِ وَلَا أَوْلَادُ الْكَافِرِينَ تُفْعَلُ بِكُمْ

1. చూడండి, 10:21, 35:43, 86:15.

2. చూడండి, 13:5, 36:8.

3. మొట్టమొదట కేవలం పేదవారు మరియు దిగువ సామాజిక తరగతుల వారు మాత్రమే ప్రవక్త ('అలైహిమ్ స.)లను అనుసరించారు. చూడండి, 26:111, 11:27, 7:75, 17:16.

కాని విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు తప్ప! కావున అలాంటివారికి తాము చేసిన దానికి రెట్టింపు ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. మరియు వారు భవనాలలో సురక్షితంగా ఉంటారు.

38. మరియు ఎవరైతే మా సూచనలను భంగపరచటానికి ప్రయత్నిస్తారో, అలాంటి వారు కఠినశిక్షకు హాజరుచేయబడతారు.

39. వారితో అను: “నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు తన దాసులలో తాను కోరినవారికి జీవనోపాధిని పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడు మరియు (తాను కోరిన) వారికి మితంగా ఇస్తాడు. మరియు మీరు (ఆయన మార్గంలో) భర్చు పెట్టేదంతా ఆయన మీకు తిరిగి ఇస్తాడు. మరియు ఆయనే సర్వశ్రేష్ఠుడైన జీవనోపాధి ప్రదాత.”

40. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి) ఆ రోజు ఆయన వారందరిని సమీకరించిన తరువాత దేవదూతలతో ఇలా ఆడుగుతాడు: “ఏమీ? నీరేనా మిమ్మల్ని ఆరాధిస్తూ ఉండేవారు?”¹

41. వారు (దేవదూతలు) జవాబిస్తారు: “నీవు సర్వలోపాలకు అతీతుడవు! నీవే మా సంరక్షకుడవు, వీరు కారు. వాస్తవానికి, వీరు జిన్నాతులను ఆరాధించేవారు, వీరిలో చాలా మంది, వారిని (జిన్నాతులను) విశ్వసించేవారు.”²

42. (అప్పుడు వారితో ఇట్లనబడుతుంది): “అయితే ఈ రోజు మీరు ఒకరికొకరు లాభం గానీ, నష్టం గానీ చేకూర్చుకోలేరు.” మరియు మేము దుర్మార్గులతో: “మీరు తిరస్కరిస్తూ ఉండిన సరకబాధను రుచి చూడండి!” అని పలుకుతాము.

عِنْدَنَا زُلْفَىٰ ۖ لَا أَتَىٰ الْأَمْنَ ۖ وَعَمِلَ صَالِحًا ۖ
فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضَّعِيفِ بِمَا عَمِلُوا ۖ وَهُمْ
فِي الْغُرُفَاتِ الْمُتُونَ ۝

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَتْنًا يَعْجِزُونَ ۖ أُولَٰئِكَ
فِي الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ ۝

قُلْ إِنِّي رَقِيٍّ يَسْطُرُ الرَّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ ۖ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ
فَهُوَ بَعْلُغَةٌ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الرَّزْقِينَ ۝

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ۖ لَكُمْ يَقُولُ الْمَلَكُ
أَهْلًا أَمْ لَا ۖ إِنَّا كُنَّا نَعْبُدُونَ ۝

قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُونِهِمْ ۖ بَلْ كَانُوا
يَعْبُدُونَ الْبَنِينَ ۖ وَالْحَمْدُ لَهُمْ ۖ مُؤْمِنُونَ ۝

فَالْيَوْمَ لَا صَلَاحَ لِبَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ ۖ تَفْعَلُونَ ۖ
وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي
كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ۝

1. చూడండి, 25:17.

2. చూడండి, 4:117.

43. మరియు వారికి మా స్వప్తమైన సూచన (ఆయాత్)లను విసిపెంపజేసి నవ్వుడు వారు: “ఈ వ్యక్తి కేవలం మీ తండ్రిజాతలు ఆరాధించే వాటినుండి మిమ్మల్ని నిరోధిస్తున్నాడు.” అని అంటారు. వారింకా ఇలా అంటారు: “ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) కేవలం కల్పించబడిన బూటకం మాత్రమే.” మరియు సత్యతిరస్కారులు, సత్యం వారి ముందుకు వచ్చినపుడు: “ఇది కేవలం స్వప్తమైన మంత్రజాలం మాత్రమే!”¹ అని అంటారు.

44. (ఓ ముహమ్మద్!) మేము, వారికి చదవటానికి ఎలాంటి గ్రంథాలు ఇవ్వలేదు.² మరియు మేము వారి పద్ధతు నీకు పూర్వం హెచ్చరించే (సందేశహరుణ్ణి) కూడా పంపలేదు.

45. మరియు వారికి పూర్వం గతించిన వారు కూడా (ఇదే విధంగా) తిరస్కరించారు. మేము (పూర్వం) వారికిచ్చిన దానిలో వీరు పదోవంతు కూడా పొందలేదు. అయినా వారు నా సందేశహరులను తిరస్కరించారు. చూశారా! నా శిక్ష ఎంత ఘోరంగా ఉండిందో!³ (5/8)

46. * (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా ఆసు: “వాస్తవానికి, నేను మీకు ఒక విషయం బోధిస్తున్నా: ‘మీరు ఆల్ఫావా కొరకు ఇద్దరిద్దరిగా, ఒక్కొక్కరిగా నిలవండి. తరువాత బాగా ఆలోచించండి!’ మీతోపాటు ఉన్న ఈ వ్యక్తికి (ప్రవక్తకు) పిచ్చిపట్టలేదు.⁴ అతను కేవలం, మీపై ఒక ఘోరశిక్ష రాకముందే, దానిని

وَإِذَا اشْتَرَىٰ عَلَيْهِمُ الْيَتِيمَ فَلَوَّاهُمْ
وَالرَّجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَنْ مَا كَانَ يُعْبَدُ
أَبَاؤُكُمْ وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُّفْتَرًى
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ
إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٨﴾

وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كِتَابٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا
إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ﴿٥٩﴾

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَبَلَغُوا مَعَشَرَ
مِائَتِهِمْ فَمَا يُبَارَكُ أَنْ يُرْسِلَ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٦٠﴾

قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شِمًّا تَنْتَكِرُونَ وَمَا يَصْحَابُكُمْ
مِنْ جُنَّةٍ إِنَّ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ
عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٦١﴾

1. చూడండి, 74:24.

2. చూడండి, 30:35.

3. చూడండి, 46:26.

4. చూడండి, 7:184.

గురించి మిమ్ముల్ని హెచ్చరించేవాడు మాత్రమే!"¹

47. ఇలా అను: "నేను మిమ్ముల్ని ఏదైనా ప్రతిఫలం అడిగి ఉన్నట్లైతే, దానిని మీరే ఉంచుకోండి.² వాస్తవానికి, నా ప్రతిఫలం కేవలం అల్లాహ్‌వద్దనే ఉంది. మరియు ఆయనే ప్రతిదానికి సాక్షి!"

48. ఇలాఅను: "నిశ్చయంగా, నా ప్రభువే సత్యాన్ని (అసత్యానికి విరుద్ధంగా) పంపే వాడు.³ ఆయనే అగోచర యథార్థాలన్నీ తెలిసి ఉన్న వాడు."

49. ఇలా అను: "సత్యం వచ్చేసింది! మరియు అసత్యం (మిథ్యం) దేనినీ ఆరంభం చేయజాలదు మరియు దానిని తిరిగి ఉనికిలోకి తేజాలదు."⁴

50. ఇలా అను: "ఒకవేళ నేను మార్గ భ్రష్టుడనైతే! నిశ్చయంగా, అది నా స్వంత నాశనానికి! మరియు ఒకవేళ మార్గదర్శకత్వం పొందితే, అది కేవలం నా ప్రభువు నాపై

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنَّ الْآخِرَىٰ
الْأَعْلَىٰ لِلَّهِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْعُثُ بِالْحَقِّ عَلَيْكُمْ الْعِزَّةَ ﴿٤٨﴾

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِيُ الْبَاطِلُ وَمَا يُجِبُّ ﴿٤٩﴾

قُلْ إِنْ صَلَّيْتُ وَإِنَّمَا أَصِلُ عَلَىٰ نَفْسِي وَإِنْ
اهْتَدَيْتُ فَلِيَ الْيُسْرَىٰ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾

1. ఒకరోజు దైవప్రపక్త ('స'అస) 'సఫా గుట్టమీద ఎక్కి అంటారు: "ఓ ప్రజలారా, విసరిండి!". ప్రజలందరూ అక్కడికి చేరుకుంటారు. "ఒకవేళ: 'ఉదయమో, సాయంత్రమో, శత్రువు మీపై దాడిచేయనున్నాడు.' అని అంటే మీరు సమ్మతారా?" వారంటారు: "ఎందుకు సమ్మము." అప్పుడతను ('స'అస) అంటారు: "అయితే విసండి! నేను మిమ్ముల్ని ఘోరశిక్ష చాకముందు విశ్వసించడని హెచ్చరిస్తున్నాను." దానికి అబూ-లహబ్ అంటారు: "నీ పాడుగాను. దీనికా నీవు మమ్ముల్ని ప్రోగుచేసింది?" అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) సూరహ్ ఆల్-మసద్ (111) అవతరింపజేశాడు. ('స'హి'హ్ బు'ఖరీ).

2. చూడండి, 25:57.

3. చూడండి, 21:18.

4. ఇక్కడ 'హాథ్తే అంటే ఖుర్ఆన్, బా'తిల్ అంటే సై'తాన్ - కుఫ్ర మరియు షిర్క్. ముక్కా విజయం రోజు. దైవప్రపక్త ('స'అస) రాబా గృహంలో ప్రవేశించారు. అందులో అన్ని వైపులా విగ్రహాలు ఉండేవి. అతను తన బాణపు కొనతో ఆ విగ్రహాలను కొట్టుతూ ఈ ఆయత్ మరియు 17:81, చదివారు: "వ ఖుల్ జా' అల్-హాఖ్ఖు వ 'జహాఖల్ బా'తిల్," ('స'హి'హ్ బు'ఖరీ).

అపతరింపజేసిన దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) పల్లనే! నిశ్చయంగా, ఆయన సర్వం వినేవాడు, దగ్గరలోనే ఉంటాడు (అతి సన్నిహితుడు)!¹

51. మరియు వారు భయకంపితులై ఉండటాన్ని, నీవు చూడగలిగితే (ఎంత బాగుండేది), కాని వారికి తప్పించు కోవటానికి వీలుండదు. మరియు వారు చాలా సమీపంనుండి పట్టుకోబడతారు.²

52. అప్పుడు (సరలోకంలో) వారంటారు: “మేము (ఇప్పుడు) దానిని (సత్యాన్ని) విశ్వసించాము!” వాస్తవానికి వారు చాలా దూరంనుండి దానిని (విశ్వాసాన్ని) ఎలా పొందగలరు?

53. మరియు వాస్తవానికి వారు దానిని (సత్యాన్ని) ఇంతకు ముందు తిరస్కరించి ఉన్నారు. మరియు వారు తమకు అగోచరమైన విషయానికి దూరం నుండియే నిరసన చూపుతూ ఉండేవారు.

54. మరియు వారికి పూర్వం గడిచిన వారి విధంగానే, వారి మధ్య మరియు వారి కోరికల మధ్య అడ్డు వేయబడుతుంది. నిశ్చయంగా, వారు సంశయంలో పడవేసే గొప్ప సందేహంలో పడిఉండే వారు.³

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فِرْعَوْنَ أَفْلَحَ وَأُخْتُهُ
مِمَّا كَانُوا عَلَيْهِ ۚ

وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ وَأَنَّىٰ لَهُمُ التَّنَادُ شُ مِنْ
مِّمَّا كَانُوا يَعْبُدُونَ ۚ

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَعْبُدُونَ إِلَّا الْغَيْبَ
مِنْ مِّمَّا كَانُوا يَعْبُدُونَ ۚ

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ
مِنْ قَبْلُ ۚ إِنَّهُمْ أَكْثَرُ ضَلَالٍ ۚ

1. మీరు చెప్పితి లేక అగోచర శక్తిని వేడుకోవడం లేదు. వాస్తవానికి మీకు దగ్గర ఉండి విసగల మరియు మీ ప్రార్థనలను అంగీకరించగల ఆయన (సు.తా.)ను వేడుకుంటున్నారు.

2. చూడండి, 17:13, 13:5.

3. శిక్షను చూపిన తరువాత విశ్వసించగోరితే, ఆ విశ్వాసం అంగీకరించబడదు. అలాదా (రజి.అ.) కథనం: “సందేహాల మరియు సంశయాల నుండి దూరంగా ఉండండి. ఎవరైతే సందేహపథ్యలో మరణిస్తాడో! అదే స్థితిలో పునరుత్థరింపబడతాడు. మరియు ఎవరైతే విశ్వాసంతో మరణిస్తాడో ఆ రోజు విశ్వాసంతోనే లేవబడతాడు!” (ఇబ్నె-కసీర్).

35. సూరహ్ ఫాతిర్

سُورَةُ الْفَاتِرِ

ఫాతిరున్: అంటే ఉత్పత్తికి కారకుడు, Originator, ఆరంభకుడు, ప్రథమింపజేసేవాడు ప్రతిదానిని పుట్టించేవాడు, సృష్టికి మూలాధారి. దీని మరొకపేరు అల్-మలాయికహ్ అంటే దైవదూతలు. మొదటి అయత్లోనే ఈ రెండు పదాలున్నాయి. ఇది సూరహ్ అల్-ఫుర్కాన్ (25) మరియు సూరహ్ మర్యమ్(19)ల మధ్యకాలంలో ఆవతరింపజేయబడింది; అంటే హిజ్రత్కు 7-8 సంవత్సరాలకు ముందు, మక్కాలో. ఇందులో 45 అయతులు ఉన్నాయి.

అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తాను కోరిన దానిని సృష్టించగల, దానిని మరల పునరుత్థరింప జేయగల శక్తి ఉంది. ఆయన తన సందేశాన్ని ప్రవక్తల ద్వారా ఆవతరింపజేస్తాడు. జ్ఞానవంతులే దైవభీతి కలిగి ఉంటారు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ (సు.తా.) సర్వశక్తిమంతుడు, క్షమాశీలుడు.

అసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. సర్వస్తోత్రాలకు ఆర్తుడు అల్లాహ్ మాత్రమే! ఆకాశాలు మరియు భూమియొక్క సృష్టికి మూలాధారి.¹ ఆయనే దేవదూతలను సందేశాలు అందజేసేవారిగా నియమించాడు. వారు రెండేసి, మూడేసి లేదా నాలుగేసి రెక్కలు గలవారు.² ఆయన తన సృష్టిలో తాను కోరిన దానిని ఆధికంచేస్తాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

2. అల్లాహ్ ప్రజల కొరకు ఏ కారుణ్యాన్ని పంపినా దానిని ఆపేవాడు ఎవ్వడూ లేడు. మరియు ఏ (కారుణ్యంనైనా) ఆయన అపేతే, ఆ తరువాత దానిని పంపగలవాడు కూడా ఎవ్వడూ లేడు. మరియు ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَحْمَدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاحِلٍ
الْبَيْتِ كَيْفَ يُسَلِّقُ أَوَّلَىٰ آخِرَةٍ مِّنْهُنَّ وَتِلْكَ وَرَأَيْتُ
يُرِيدُنِي الْخَلْقَ مَا يَسْأَلُنِ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ①

مَا يَسْأَلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ شَيْءٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهُ
وَمَا يَسْأَلُكَ فَلَا مُمْسِكَ لَهُ وَمَنْ يَعْزِلْهُ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ②

1. ఫాతిరున్: చూడండి, 6:14, 12:101.

2. ఈ దేవదూతలు జిబ్రీల్, మీకాయీల్, ఇస్రాఫీల్ మరియు ఇజ్రాయిల్ ('అలైహెమ్. సె.)లు. వారికి రెక్కలున్నాయి. మేరాజ్ రాత్రిలో దైవప్రవక్త (స'అస) జిబ్రీల్ ('అ.సె.)కు అరుపందల రెక్కలు చూశారు, (బు'ఖరీ, ముస్లిం - ఇబ్నె మన్'డూద్ (ర'ది.'అ.) కథనం.

3. ఓ మానవులారా! అల్లాహ్ మీకు చేసిన అనుగ్రహాలను జ్ఞాపకం చేసుకోండి! ఏమి? భూమ్యాకాశాల నుండి మీకు జీవనోపాధి సమకూర్చే సృష్టికర్త అల్లాహ్ తప్ప మరొకడు ఉన్నాడా? ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు! అయితే మీరు ఎందుకు మోసగింప (సత్యం నుండి మరలింప) బడుతున్నారు?

4. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ వారు నిన్ను అసత్యవాదుడవని తిరస్కరించినా (ఇది క్రొత్త విషయం కాదు), వాస్తవానికి నీకు పూర్వం పంపబడిన సందేశహరులు కూడా తిరస్కరింపబడ్డారు. మరియు ప్యవహారాలన్నీ (తీర్చుకోరకు) చివరకు అల్లాహ్ పద్ధతే మరలింపబడతాయి.

5. ఓ మానవులారా! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం! కావున ఈ ప్రాపంచిక జీవితం మిమ్మల్ని మోసగించరాదు. మరియు ఆ మహావంచకుణ్ణి (షైతాన్ ను) కూడా మిమ్మల్ని అల్లాహ్ విషయంలో మోసగింపనివ్వకండి.

6. నిశ్చయంగా, షైతాన్ మీ శత్రువు. కావున మీరు కూడా వాడిని శత్రువుగానే భావించండి.¹ నిశ్చయంగా, వాడు తన అనుచరులను (భగభగ మండే) అగ్నివాసులవటానికే ఆహ్వానిస్తూ ఉంటాడు.

7. ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తారో, వారికి కఠినమైన శిక్ష పడుతుంది. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి, సత్కార్యాలుచేస్తారో, వారికి క్షమాపణ మరియు గొప్ప ప్రతిఫలం

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا لِلّٰهِ عَلَيْكُمْ هُلُ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللّٰهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاَن تَوَفَّقُونَ ①

وَاَن يَكْذِبُوا فَعَدَا كَذِبُ رُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ تَوَالٍ اللّٰهُ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ②

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّكُمْ الْهَيْوَةُ الدُّنْيَا وَلَا تَغُرَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغُرُورُ ③

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ④

الَّذِينَ كَفَرُوا وَالْهُمُ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ⑤

1. చూడండి, 10:31.

2. చూడండి, 31:33.

3. చూడండి, 18:50.

(స్వర్గం) కూడా ఉంటాయి.

8. ఏమీ? తన దుష్కార్యాలు తనకు అకర్షణీయంగా కనబడేటట్లు చేయబడినందుకు, ఎవడైతే వాటిని మంచికార్యాలుగా భావిస్తాడో! (అతడు సన్మార్గంలో ఉన్నవాడితో సమానుడు కాగలడా)? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తానుకోరిన వానిని మార్గభ్రష్టత్వంలో పడలుతాడు మరియు తానుకోరిన వానికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు. కావున నీవు వారికోరకు చింతించి నిన్ను నీవు దుఃఖానికి గురిచేసుకోకు. నిశ్చయంగా, వారి కర్మలన్నీ అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

9. మరియు అల్లాహ్ యే! గాలులను పంపుతాడు. తరువాత అవి మేఘాలను ఎత్తుతాయి. ఆ తరువాత మేఘు వాటిని మృతప్రదేశం వైపునకు పంపి, దానితో ఆ నేలను మరణించిన తరువాత తిరిగి బ్రతికిస్తాము. ఇదేవిధంగా, (మానవుల) పునరుత్థానం కూడా జరుగుతుంది.

10. గౌరవాన్ని కాంక్షించువాడు తెలుసు కోవాలి, గౌరవమంతా అల్లాహ్ కే చెందుతుందని! మంచి ప్రవచనాలన్నీ¹ అయిన వైపునకు ఎక్కిపోతాయి. మరియు సత్కర్మ దానిని పైకిఎత్తుతుంది. మరియు ఎవరైతే చెడుకుట్రలు పన్నుతారో!² వారికి కఠిన శిక్ష ఉంటుంది. మరియు అలాంటి వారి కుట్ర, ఆదే! నశించిపోతుంది.

أَفَمَنْ رَزَقْنَاهُ سَوْءَ عَمَلٍ قَرَأَ حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ
يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۚ فَلَا تُدْرِكُ
كَفَّكَ عَنْهُمْ حَرْجَ رَبِّنا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا
يَصْنَعُونَ ﴿٣٥﴾

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُبْرِحَ السَّحَابَ فَأُمْطَرُ إِلَى بَلَدٍ
مَيِّتٍ فَأَحْيَيْنَاهُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ كَذَٰلِكَ
النُّشُورُ ﴿٣٦﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا ۖ إِلَيْهِ يَصْعَدُ
الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ ۚ وَالَّذِينَ
يَكْفُرُونَ النَّبَايَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۖ وَكُرُوا إِلَيْهِ
هُوَ يَوْمٌ ﴿٣٧﴾

1. మంచి ప్రవచనాలు అంటే, తస్ఫీహ్, ఖుల్ అన్ పఠించటం, మంచిని ఆదేశించి, చెడునుండి నిరోధించటం మొదలైనవి.

2. ముక్దహ్: అంటే, Plot, కుట్ర, కపటోపాయం, తంత్రం, ఎత్తుగడ. రహస్యంగా ఇతరులకు హాని చేయటానికి పన్నే పన్నాగం. కుట్ర మరియు షిర్క్ కూడా ముక్ర ఎందుకంటే, దానివల్ల అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గానికి హాని కలుగుతుంది. దైవద్రవక్త ('స'అస)ను చంపడానికి ముక్కా ముప్రికులు చేసిన ముక్ర, ఇంకా చూడండి, 10:21, 34:33 మరియు 35:43.

11. మరియు అల్లాహ్ మిమ్మల్ని మట్టితో సృష్టించాడు.¹ తరువాత ఇంద్రియ బిందువుతో, ఆ తరువాత మిమ్మల్ని (ఆడ-మగ) జంటలుగా చేశాడు. మరియు ఏ స్త్రీ కూడా ఆయనకు తెలియకుండా గర్భం దాల్చజాలదు మరియు ప్రసవించనూ జాలదు. గ్రంథంలో వ్రాయబడనిదే, పెరుగుతున్న వాడి వయస్సు పెరగనూ జాలదు మరియు ఎవని వయస్సు తరగనూ జాలదు. నిశ్చయంగా, ఇదంతా అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం.

12. రెండు సముద్రాలు సరిసమానం కాజాలవు.² వాటిలోని ఒక దాని (నీరు) రుచికరమైనది, దాహం తీర్చేది మరియు త్రాగటానికి మధురమైనది. రెండోదాని (నీరు) ఉప్పుగానూ, చేదుగానూ ఉన్నది. అయినా వాటిలో ప్రతి ఒక్కదాని నుండి మీరు తాజా మాంసం తింటున్నారు మరియు ఆభరణాలు తీసి ధరిస్తున్నారు. మరియు నీవు చూస్తున్నావు ఓడలు వాటిని చీల్చుతూ పోవటాన్ని; (వాటిలో) మీరు, ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటానికి మరియు మీరు ఆయనకు కృతజ్ఞులై ఉండటానికి!

13. ఆయనే రాత్రిని పగటిలోకి ప్రవేశింపజేస్తున్నాడు మరియు పగటిని రాత్రిలోకి ప్రవేశింపజేస్తున్నాడు మరియు సూర్య చంద్రులను నియమబద్ధులుగా చేసి ఉన్నాడు. అవి తమ తమ పరిధిలో, నిర్దిత వ్యవధిలో తిరుగుతూ ఉన్నాయి. ఆయనే అల్లాహ్! మీ ప్రభువు, విశ్వసామ్రాజ్యాధి కారం ఆయనదే! మరియు ఆయనను పదలి మీరు వేడుకొనే

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِإِذْنِهِ وَمَا يَعْرِضُ مِنْ مُعْتَرٍ وَلَا يُنْقَضُ مِنْ غَيْرٍ إِلَّا بِكُتْبٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١١﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِنْ كُلِّ تَاكُلُونَ لَحْمًا طَرِيقًا وَفَسَّرُحُونَ جُلُودَهُ تَلْبَسُوهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاجِرَ لِيَسْمَعُوا مِنْ تَضْلِيلِهِ وَاللَّهُ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِإِجْلٍ مُسَمًّى ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾

1. అల్లాహ్ (సు.తా.)తో మరుగైనది ఏదీలేదు. ఇంకా చూడండి, 6:59 భూమిలోపల మరియు తల్లిగర్భంలో ఉండే ప్రతి ఒక్కదాని విషయం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు బాగా తెలుసు.

2. చూడండి, 25:53.

వారు, ఖర్చూర బీజంపై సున్న పొరకు¹ కూడా యజమానులు కారు.

14. మీరు వారిని వేడుకొన్నప్పటికీ, వారు మీ ప్రార్థనలను వినలేరు. ఒకవేళ విన్నా, వారు మీకు ఇవాలివ్వలేరు. మరియు పునరుత్థాన దినమున మీరు కల్పించిన దైవత్వపు భాగస్వామ్యాన్ని వారు తిరస్కరిస్తారు.² మరియు (సత్యాన్ని) గురించి నీకు ఆ సర్వం తెలిసినవాడు తెలిపినట్లు మరెవ్వరూ తెలుపజాలరు. (3/4)

15. * ఓ మానవులారా!³ అల్లాహ్ అక్కర గలవారు మీరే! వాస్తవానికి అల్లాహ్ స్వయంసమృద్ధుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు.

16. ఆయన కోరితే మిమ్ముల్ని నాశనం చేసి (మీ స్థానంలో) క్రొత్తసృష్టిని తేగలడు.⁴

17. మరియు అలా చేయటం అల్లాహ్ కు కష్టమైనది కాదు.

18. మరియు బరువు మోసేవాడెవ్వడూ మరొకని బరువును మోయడు.⁵ మరియు ఒకవేళ బరువుమోసేవాడు, దానిని ఎత్తుకోవడానికి ఎవరినైనా పిలిచినా, దగ్గరి బంధువైనా దానినుండి కొంతైనా ఎత్తుకోడు.

إِنْ تَدْعُهُمْ لَا يَسْتَجِئُواكَ وَمَا تَدْعُ لَهُمْ لَكَ
مِمَّا اسْتَجَابُوا لَكَ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ
بِشِرْكِكَ وَلَا يَنفَعُكَ شَيْءٌ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ
وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

إِنْ يَشَاءْ يُدْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ
إِلَىٰ خِفْلَةٍ لَا يَحْمِلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا
قُرْبَىٰ إِنَّمَا تُشَدُّ بِالنَّيْلِ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ
بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمِنْ تَرَكٍ

1. భోతమీరుని: అంటే ఖర్చూర బీజముపై ఉండే సన్నని పొర. paltry, small, mean, contemptible thing. లేక పనికిమాలిన, అల్పమైన, నికృష్టమైన పస్తువు.

2. చూడండి, 10:28 మరియు 29. వారు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విడిచి, ఆరాధించే విగ్రహాలు, మూర్తులు, దైవదూతలు, జిన్నాతులు, ప్రైతాసులు మరియు సద్గురువులు మొదలైనవన్నీ వారి ఆరాధనను పునరుత్థాన దినమున తిరస్కరిస్తాయి.

3. మానవులారా! అంటే మానవులూ, దైవప్రపక్తలూ సద్గురువులూ అందరూ!

4. చూడండి, 14:19.

5. చూడండి, 6:164, 17:15, 29:13, 39:7, 53:38 కాని ఇతరులను సన్నాగం నుండి నిరోధించేవాడు, లేక తప్పించేవాడు, తన పాపభారాలతో పాటు తాను తప్పించిన వారి పాపభారాలను కూడా భరిస్తాడు.

కాని నిశ్చయంగా, నీవు వారినే హెచ్చరించ గలవు ఎవరైతే తమకు అగోచరుడైన తమ ప్రభువుకు భయపడతారో!¹ మరియు సమాజాదుల సాహసారో. మరియు ఎవరైతే సీతమంతుడవుతాడో అతడు తన స్వంత (లాభం) కొరకే సీతమంతుడవుతాడు. మరియు (అందరికీ) అల్లాహ్ వైపునకే మరలిపోవలసి ఉన్నది.

19. మరియు గ్రుడ్డివాడు మరియు కళ్ళున్నవాడు సరిసమానులు కాజాలరు;

20. మరియు (అదే విధంగా) చీకట్లు (అవిశ్వాసం) మరియు వెలుగు (విశ్వాసం);

21. మరియు నీడలు, మరియు ఎండ;²

22. మరియు బ్రతికి ఉన్నవారు మరియు మరణించినవారు కూడా సరిసమానులు కాజాలరు.³ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తాను కోరిన వానికి (హితబోధ) వివేకాన్ని చేస్తాడు. కాని నీవు గోరీలలో ఉన్నవారికి వినిపించజాలవు.⁴

23. నీవు (ఓ ముహమ్మద్)! కేవలం హెచ్చరిక చేసేవాడవు మాత్రమే.⁵

24. నిశ్చయంగా, మేము, నిన్ను సత్యం ప్రసాదించి, శుభవార్తా నిచ్చేవానిగా మరియు

قَالَمَّا يَنْزِلُ لِنَفْسِهِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ۝

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ ۝

وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ۝

وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ ۝

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ ۝ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ ۚ وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ ۝

إِنْ أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ۝

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۚ وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ۝

1. విశ్వాసం అంటే అగోచరుడైన అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విశ్వసించటం. ఆయన (సు.తా.) శక్తి సామర్థ్యాలను గుర్తించి, కేవలం ఆయన (సు.తా.)నే ప్రార్థించటం.

2. అంటే స్వర్గ సరకాలు.

3. అంటే విశ్వాసులు మరియు అవిశ్వాసులు.

4. వివిధంగా నైతే మరణించి గోరీలలో ఉన్నవారు వినలేదే అదే విధంగా సత్యతెరస్కారం పల్ల, చనిపోయిన హృదయాలకు నీవు హితోపదేశాన్ని, సత్యాన్ని బోధించలేవు.

5. మరియు మార్గదర్శకత్వం చేయటం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే చెందినది. ఎంతవరకైతే ఒకడు, అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనికి ప్రసాదించిన విచక్షణాబుద్ధిని ఉపయోగించి సత్యాన్ని అనుసరించ గానికి ప్రయత్నించడో! అంతవరకు అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనికి సన్నాధం చూపడు. ఈ విషయం ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు స్పష్టపరచబడింది.

హెచ్చరిక చేసేవానిగా పంపాము. మరియు హెచ్చరిక చేసేవాడు వారిమధ్య లేకుండా, ఏ సమాజం కూడా గడచి పోలేదు!

25. మరియు ఒకవేళ మీరు నిన్ను అసత్య వాడుడవని తిరస్కరిస్తున్నారంటే (అశ్వర్యమేమీ కాదు)! ఎందుకంటే, వీరికి పూర్వం గతించిన వారు కూడా (ఇదేవిధంగా తమ ప్రపక్తలను) అసత్యవాదులని తిరస్కరించారు. వారి సందేశహరులు, వారి పద్ధతులను స్పష్టమైన నిదర్శనాలను, శాసనాలను ('జూబుర్')¹ మరియు వెలుగునిచ్చే గ్రంథాన్ని తీసుకొని పచ్చారు.²

26. ఆ తరువాత సత్యతిరస్కారులను నేను (శిక్షకు) గురిచేశాను. (చూశారా) నా శిక్ష ఎంత కఠినమైనదో!

27. ఏమీ? నీవు చూడటం లేదా? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ యే ఆకాశంనుండి వర్షం కురిపించేవాడని, తరువాత దానినుండి మేము రంగురంగుల ఫలాలను ఉత్పత్తి చేస్తామని! మరియు పర్వతాలలో తెల్లని, ఎర్రని వివిధరంగుల చారలను (కొన్నిటిని) మిక్కిలి నల్లాగా కూడా చేస్తామని.³

28. మరియు ఇదే విధంగా మానవుల, ఇతర ప్రాణుల మరియు పశువుల రంగులు కూడా వేర్వేరుగా ఉంటాయి.⁴ నిశ్చయంగా,

وَإِنْ يَكِيدُ بُلَاؤُكَ فَتَدَكِّبُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ
الْمُنِيرِ ۝

كَمْ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ

أَلَمْ نَرَأِ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا ۖ وَمِنْ
الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيْضٌ وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ
أَلْوَانُهَا وَعَرَايِبُ سُودٌ ۝

وَمِنَ النَّاسِ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ
أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ

1. 'జూబుర్' అనే పదానికి, Scriptures, చిన్నచిన్న ముక్కలు లేక గ్రంథాలు, శాసనాలు, శ్లోకాలు మరియు కీర్తనలు అనే అర్థాలున్నాయి.

2. చూడండి, 13:7, మరియు 16:36 ప్రతి సమాజానికి ఒక హెచ్చరిక చేసేవాడు (ప్రపక్త) పంపబడ్డాడు.

3. ఈ వివిధ రకాల రంగులు అల్లాహ్ (మ.తా.) ప్రసాదించినవే! వాటిని చూసి అల్లాహ్ (మ.తా.) మహత్వాన్ని తెలుసుకుంటే ఎంత బాగుంటుంది.

4. చూడండి, 16:13.

అల్లాహ్ దాసులలో జ్ఞానం గలవారు మాత్రమే ఆయనకు భయపడతారు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వ శక్తిమంతుడు, క్షమాశీలుడు.

29. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్‌ను) పారాయణం చేసేవారు మరియు నమాజ్‌ను స్థాపించేవారు మరియు తమకు ప్రసాదించబడిన జీవనోపాధి నుండి రహస్యంగా మరియు బహిరంగంగా ఖర్చు (దానం) చేసేవారు అందరూ!¹ సప్తంలేసి వ్యాపారాన్ని ఆపేక్షించేవారే!

30. ఇదంతా అల్లాహ్ వారి ప్రతిఫలాన్ని పూర్తిగా వారికి ఇవ్వాలనీ మరియు తన అనుగ్రహంతో వారికి మరింత అధికంగా ఇవ్వాలనీ! నిశ్చయంగా, ఆయన క్షమాశీలుడు, కృతజ్ఞతలను ఆమోదించేవాడు.

31. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నీవై అవతరింపజేసిన గ్రంథమే నిజమైనది. దానికి పూర్వం వచ్చిన గ్రంథాలలో (మిగిలి ఉన్న సత్యాన్ని) ధృవపరిచేది. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తన దాసులను బాగా ఎరిగేవాడు, సర్వదృష్టికర్త.

32. ఆ తరువాత మేము ఈ గ్రంథానికి, మా దాసులలో నుండి మేము ఎన్నుకున్న వారిని వారసులుగా చేశాము.² వారిలో కొందరు తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్న వారున్నారు,³ మరి కొందరు మధ్యస్థంగా

الْعَالِمُونَ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَآتَوْا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا
وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّنْ يَبُورَ

لِيُؤْتِيَهُمُ اجْرَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ
إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ

لَّمْ أَوْفَيْنَاكَ الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا
فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ
سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ يُأْتِي اللَّهَ بِذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ
الْكَبِيرُ

1. బహిరంగంగా ఖర్చుచేయటం అంటే విధి 'జికాత్' చెల్లించటం మరియు రహస్యంగా అంటే 'జికాత్' చెల్లించిన తరువాత అధికంగా దానం చేయటం.

2. గ్రంథం అంటే ఖుర్ఆన్, ఎన్నుకున్న వారు అంటే ముహమ్మద్ ('స'అస)ను అనుసరించే వారు, ముస్లింలు అని అర్థం. ఇటువంటి అయత్తు చూడండి, 2:143.

3. ముహమ్మద్ ('స'అస) ఉమ్మత్‌లో మూడు రకాల వారున్నారు. వీరు మొదటి రకానికి చెందినవారు:

ఉండే వారున్నారు.¹ ఇంకా కొందరు అల్లాహ్ సెలవుతో సత్కార్యాలలో ముస్ముందు ఉండే వాడూ ఉన్నారు.² ఇదే ఆ గొప్ప అనుగ్రహం.

33. శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలలో వారు ప్రవేశిస్తారు. అందు వారు బంగారు కంకణాలు మరియు ముత్యాలతో ఆలంకరింపబడుతారు. మరియు వారి పస్త్రాలు పట్టుతో చేయబడి ఉంటాయి.³

34. మరియు (ఆప్పుడు) వారు ఇలా అంటారు: “మా సుండి దుఃఖాన్ని తొలగించిన అల్లాహ్ యే సర్వసోత్రాలకు అర్హుడు. నిశ్చయంగా, మా ప్రభువు క్షమాశీలుడు, కృతజ్ఞతలను ఆమోదించే వాడు.

35. ఆయనే తన అనుగ్రహంతో మమ్మల్ని శాశ్వతమైన నివాసస్థలంలో దింపాడు. అందులో మాకు ఎలాంటి కష్టమూ లేదు మరియు అందులో ఎలాంటి ఆలసట కూడా లేదు.”

36. మరియు సత్యతిరస్కారులైన వారి కొరకు సరకాన్ని ఉంటుంది. అందులో వారు చనిపోవాలనీ తీర్పు ఇవ్వబడదు, లేదా వారికి దాని (సరకపు) శిక్ష కూడా తగ్గింపబడదు. ఈ

جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ
أَسَاوِرٍ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ
إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَعَامَرَةِ مِنْ فَضْلِهِ
لَمْ تَكُنْ فِيهَا تُنْقَبٌ وَلَمْ تُنْقَبْ فِيهَا الْعُوبُ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ
فِيمَوْتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا
كَذَٰلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَاْفٍ

తమకు తాము అన్యాయం చేసుకునే వారున్నారు. వీరు కొన్ని విధు (సహాయం)లను ఉపేక్షిస్తారు. మరియు కొన్ని 'హాదీ' నిషిద్ధ విషయాల సుండి దూరంగా ఉండరు లేక మరి కొందరి అభిప్రాయం ప్రకారం చిన్న చిన్న పాపాల సుండి దూరంగా ఉండరు, కాబట్టి వీరిని తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నవారు అన్నారు. వీరు తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నందుకు ఇతర రెండు రకాల వారి స్థానాలకు చేరలేక పోతారు. చూడండి, 7:46.

1. వీరు రెండో రకానికి చెందినవారు మద్యస్థంగా ఉండేవారు. వీరు కొన్నిసార్లు ముస్తాహాజ్ విషయాలను విడిచిపెడతారు. మరియు కొన్ని ముస్తాహాజ్‌లను పాటించరు.
2. వీరు మూడో రకానికి చెందిన వారు, మొదటపేర్కొన్న ఇద్దరికంటే ధర్మ విషయాలలో ముస్ముందు ఉండేవారు.
3. “ఏ పురుషులైతే ఇహలోకంలో పట్టు, బంగారు ధరిస్తారో వారు సరలోకంలో వాటిని ధరించలేరు.” ('సహీహ్ బుఖారీ, ముస్లిం) స్వర్గపు పస్త్రాల కొరకు చూడండి, 18:31.

విధంగా, మేము ప్రతి కృతఘ్నునికి (సత్యతిరస్కారునికి) ప్రతీకారం చేస్తాము.

37. మరియు వారు దాని (సరకం)లో ఇలా మొరపెట్టుకుంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని బయటికితీయి. మేము పూర్వం చేసిన కార్యాలకు భిన్నంగా సత్కార్యాలు చేస్తాము.” (వారికిలా సమాధానం ఇవ్వబడుతుంది): “ఏమి? గుణపాతం నేర్చుకోదలచిన వాడు గుణపాతం నేర్చుకోవటానికి, మేము మీకు తగినంత వయస్సును ఇవ్వలేదా? మరియు మీ వద్దకు హెచ్చరిక చేసేవాడు కూడా వచ్చాడు కదా? కావున మీరు (శిక్షను) రుచిచూడండి. ఇక్కడ దుర్మార్గులకు సహాయపడేవాడు ఎవ్వడూ ఉండడు.”

38. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న అగోచర విషయాలు అన్నీ తెలుసు. నిశ్చయంగా, ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్న విషయాలు కూడా బాగా తెలుసు.¹

39. ఆయనే మిమ్మల్ని భూమిపై ఉత్తరాధికారులుగా చేసినవాడు. కావున ఎవడు (సత్యాన్ని) తిరస్కరిస్తాడో అతని తిరస్కారం అతనిపైనే పడుతుంది. సత్యతిరస్కారులకు వారి తిరస్కారం వారి ప్రభువు వద్ద కేవలం వారియెడల అసహ్యన్నే అధికం చేస్తుంది. మరియు సత్యతిరస్కారులకు వారి తిరస్కారం వారికి సజ్జాన్నే అధికం చేస్తుంది.²

وَهُمْ يَصْطَرِحُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ
صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلْ ۖ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم
مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ
فَلَا تُؤْمِنُوا بِالْغُلَبِيِّنَ مِنْ يُصِیْرُ

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
إِنَّهُ عَلِيمُ بِذَاتِ الصُّدُورِ

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ ۖ فَمَنْ كَفَرَ
فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ ۖ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا
رَبْعًا ۚ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ
بِظُلْمٍ ۖ أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرٌ ۖ وَالْكَافِرِينَ
إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

1. అంటే మెప్పు మరల భూమిలోకి పంపినా మీరు సత్కార్యాలు చేయరని, అల్లాహ్ (సు.తా.)కు బాగా తెలుసు. ఇంకా చూడండి, 6:28.

2. చూడండి, 2:30.

40. వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్ ను వదలి మీరు ఆరాధించే ఈ భాగస్వాములను గురించి ఎప్పుడైనా ఆలోచించారా? వారు భూమిలో ఏమి సృష్టించారో నాకు చూపండి? లేదా వారికి అకాశాలలో ఏదైనా భాగస్వామ్యం ఉందా? లేదా మేము వారికి ఏదైనా గ్రంథాన్ని ఇచ్చామా? వారు దాని స్పష్టమైన ప్రమాణంపై ఉన్నారని అనటానికి? అదికాదు, అసలు ఈ దుర్మార్గులు పరస్పరం, కేవలం మోసపు మాటలను గురించి వాగ్దానం చేసుకుంటున్నారు.” (7/8)

41. * నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ భూమ్యా కాశాలను తమ స్థానాలనుండి విడిపోకుండా వాటిని నిలిపిఉంచాడు. ఒకవేళ అవి తొలగిపోతే, ఆయన తప్ప మరెవరైనా వాటిని నిలిపిఉంచగలరా?¹ నిశ్చయంగా ఆయన సహసశీలుడు, క్షమాశీలుడు.

42. మరియు, ఒకవేళ హెచ్చరిక చేసేవాడు వారి వద్దకు వస్తే! వారు తప్పక, ఇతర సమాజాల వారికంటే ఎక్కువగా సన్మార్గం మీద ఉండే వారని అల్లాహ్ సాక్షిగా గట్టి ప్రమాణాలు చేస్తారు.² కాని హెచ్చరిక చేసేవాడు, వారి వద్దకు వచ్చినపుడు మాత్రం (అతని రాక) వారి వ్యతిరేకతను తప్ప మరేమీ అధికం చేయలేకపోయింది:³

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَمْ آتَيْنَهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّنْهُ قُلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا

إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِ إِذْ إِنَّهُ كَانَ جَلِيلًا عَفُورًا

وَأَمْسُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لِيَبْلُغَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنَ الْإِبْرَةِ قَلِيلًا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ فَأَرَادَ هُمُ الْإِنْفِرَارَ

1. భూమ్యాకాశాలను విడిపోకుండా తమస్థానంలో ఉంచినవాడు అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే! చూడండి, 19:90-91, 22:65, 30:25. అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరెవ్వరూ వాటిని తమ స్థానాలలో ఉంచలేరు!

2. ‘హెచ్చరికచేసేవాడు వస్తే మేము తప్పక సన్మార్గంమీద ఉంటాము.’ అని ఈ ముప్రక్షలు గట్టిప్రమాణాలు చేశారు. కానీ, అతను వచ్చిన తరువాత అతనిని తిరస్కరించారు. ఇంకా చూడండి, 6:156-157, 37:168-170.

3. అంటే ము‘హమ్మద్ (‘స’అస) వచ్చిన తరువాత కూడా అతనిని తిరస్కరించారు.

43. (ఇది) వారు భూమిలో మరింత దురహంకారంతో తిరుగుతూ, దుష్టపన్నాగాలు పన్నినందుకు.¹ వాస్తవానికి దుష్టపన్నాగాలు, వాటిని పన్నేవారికే హానికలిగిస్తాయి. తమ పూర్వీకుల పట్ల అవలంబించబడిన విధానమే (వారిపట్ల గూడా) అవలంబించబడాలని వారు నిరీక్షిస్తున్నారా ఏమిటి? కాని నీవు అల్లాహ్ విధానంలో ఎలాంటి మార్పును పొందలేవు. మరియు అల్లాహ్ సంప్రదాయంలో నీవు ఎలాంటి అతిక్రమాన్ని చూడలేవు.

44. వారు భూమిలో ఎన్నడూ సంచరించ లేదా ఏమిటి? వారికి పూర్వం గతించిన వారు వీరి కంటే అత్యంత బలవంతులైనా, వారి పరిణామం ఏమయిందో వారు చూడలేదా? అల్లాహ్ సుండి తప్పించుకో గలిగేది ఆకాశాలలో గానీ మరియు భూమిలో గానీ ఏదీలేదు. నిశ్చయంగా, ఆయన సర్వజ్ఞుడు, సర్వసమర్థుడు.

45. ఒకవేళ అల్లాహ్ మానవులను వారు చేసిన కర్మలకు గానూ పట్టుకోదలిస్తే! (భూమి) మీద ఏ ఒక్క ప్రాణిని కూడా ఆయన పదిలిపెట్టి ఉండేవాడు కాదు! నిజానికి ఆయన వారికి ఒక నియమిత సమయం వరకు గడుపునిస్తున్నాడు. కాని వారి గడువు పూర్తిఅయితే; అప్పుడు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఎల్లప్పుడు తన దాసులను స్వయంగా చూసుకుంటాడు.

إِسْكِبًا رَّا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرُ السَّيِّئِ
وَلَا يَحِصُّ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ
يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ
لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ
تَحْوِيلًا ﴿٤٣﴾

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ
مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ لِلَّهِ لِيُعْجِرَهُ مِنْ
شَيْءٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ
عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

وَلَوْ يَوَازِغُنَا اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكُوا
عَلَى ظَهْرِهِمَا مِنْ ذَاتَةٍ وَ لَكِنْ
يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى فَإِذَا جَاءَ
أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ﴿٤٥﴾

36. సూరహ్ యూ-సీన్

سُورَةُ يُسْ

ఈ సూరహ్ చదువటంవల్ల చాలా పుణ్యాలున్నాయని ఎన్నో దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనాలున్నాయి. ఇది ఖుర్ఆన్ యొక్క హృదయం. మానవునికి మరణసమయం ఆసన్నమైనప్పుడు అతని దగ్గర ఈ సూరహ్ చదవాలని ఉల్లేఖనా(రివాయత్)లు ఉన్నాయి. కానీ ఈ ఉల్లేఖనాలు పూర్తిగా ప్రామాణికమైనవి ('స'హ'హ్) అని నిరూపించబడలేదు. ఈ సూరహ్లో మానవుని నైతికబాధ్యతలు వివరించబడ్డాయి. ఇది మధ్య మక్కాకాలంలో అవతరింపజేయబడింది, బహుశా సూరహ్ అల్-ఫుల్గాన్(25)కు ముందు. ఇందులో 83 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. యూ-సీన్.¹

2. వివేకంతో నిండిఉన్న ఖుర్ఆన్ సాక్షిగా!

3. (ఓ ము'హమ్మద్!) నిశ్చయంగా, నీవు సందేశహరులలో ఒకడవు.²

4. (నీవు) బుబుహూర్గంపై ఉన్నావు.

5. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) సర్వశక్తిమంతుడు, ఆపార కరుణాప్రదాత ద్వారానే అవతరింపజేయబడింది.³

6. ఏ జాతివారి తండ్రితాతలైతే హెచ్చరిక చేయబడక, నిర్లక్ష్యులై ఉన్నారో, వారిని హెచ్చరించటానికి.

7. వాస్తవానికి వారిలో ఆనేకులను గురించి మా వాక్కు నిజం కానున్నది, కావున వారు

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْ

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

لَسَنَنْزِلُكَ وَمَا أَدْرَاكَ أَنَّهُمْ غَافِلُونَ

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ أَنَّهُمْ كَاذِبُونَ

1. యూ-సీన్, ఈ రెండక్షరాలు కూడా, ఇతర అక్షరాలపై ముఖ్యతంతలలోనివే! కావున ఏదీ నిజ అర్థం ఎవరికీ తెలియదు. కొందరు దీని అర్థం: 'ఓ మానవుడా!' అని అంటారు. మరికొందరు: 'ఇది దైవప్రవక్తను సంబోధిస్తుంది,' అని అంటారు.

2. మక్కా ముప్రసిక్కులు: 'నీవు దైవప్రవక్తవు కావు!' అని ము'హమ్మద్ ('స'అస)తో అనేవారు. చూడండి, 13:43 దానికి జవాబుగా ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది.

3. చూడండి 34:50.

4. చూడండి, 6:131-132.

విశ్వసించరు.¹

8. నిశ్చయంగా, మేము వారి మెడలలో పట్టాలు వేశాము.² అవి వారి గడ్డాలవరకు వున్నాయి. కావున వారి తలలు నిక్కివున్నాయి.

9. మరియు మేము వారిముందు ఒక అడ్డు(తెర)ను మరియు వారివెనుక ఒక అడ్డు (తెర)ను నిలబెట్టాము. మరియు మేము వారిని కప్పివేశాము అందువల్ల వారు ఏమీ చూడలేరు.

10. మరియు నీవు వారిని హెచ్చరించినా, హెచ్చరించక పోయినా, వారికి సమానమే, వారు విశ్వసించరు!

11. నిశ్చయంగా, ఎవడైతే హితబోధను అనుసరిస్తూ, అగోచరుడైన కరుణామయునికి భయపడతాడో! అతనిని మాత్రమే నీవు హెచ్చరించగలవు. అతనికి క్షమాభిక్ష మరియు మంచి ప్రతిఫలం (స్వర్గం) లభిస్తుందనే శుభవార్తను అందజేయి.

12. నిశ్చయంగా, మేము మృతులను సజీవులుగా చేస్తాము. మరియు మేము వారు చేసిపంపిన మరియు తమ వెనుక విడిచిన చిహ్నాలను కూడా వ్రాసిపెడుతున్నాము.³

إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا تَلْهَىٰ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ ①

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ②

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ③

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَوَّبَى الرَّحْمَنُ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِغَيْرِهِ ④ وَأَجْرٌ كَرِيمٌ ⑤

إِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ ⑥

1. 'నేను జిన్నాతులు మరియు మానవులతో సరకాన్ని నింపుతాను!' (32:13, 38:85).

2. చూడండి, 13:5 మరియు 34:33.

3. ఎవడైతే ఇస్లాంలో ఒక మంచి పనిని ప్రారంభిస్తాడో అతనికి దాని పుణ్యఫలితం లభిస్తుంది. అంతేగాక, అతని తరువాత ఇతరులు దానిపై సదిస్తే - ఆ అనుసరించే వారి పుణ్యంలో ఎట్టి తగ్గింపులేకుండా - ఆ పుణ్యం కూడా అతనికి లభిస్తూ ఉంటుంది. ఇక ఒకడు చెడ్డపని ప్రారంభిస్తే అతనికి దాని శిక్ష కాక, దానిపై సదిచే వారందరి పాపాల శిక్షకూడా విధించబడుతుంది ('స'హ'హ్ ముస్లిం). ఒక వ్యక్తి మరణించిన తరువాత అతని కర్మలు అగిపోతాయి. మూడు విషయాలు తప్ప. 1) జ్ఞానం - దేనితోనైతే ఇతరులు లాభం పొందుతూ ఉంటారో! 2) పుణ్యాత్ములైన సంతానం - ఎవరైతే చనిపోయిన తరిదండ్రుల కొరకు ప్రార్థిస్తూ

మరియు ప్రతి విషయాన్ని మేము స్పష్టమైన గ్రంథంలో వ్రాసి పెడుతున్నాము.

13. వారికి సందేశహరులను పంపిన ఆ సగరవాసుల¹ గాథను వినిపించు:

14. మేము వారి పద్ధతు ఇద్దరిని పంపగా వారు ఆ ఇద్దరినీ అబద్ధీకులని తిరస్కరించారు. అప్పుడు మేము వారిని మూడవ వానితో బలపరిచాము. అప్పుడు వారు, వారితో: “నిశ్చయంగా, మేము (మీ పద్ధతు పంపబడిన) సందేశహరులం.” అని అన్నారు.

15. (దానికి ఆ సగరవాసులు) ఇలా అన్నారు: “మీరు కేవలం మా వంటి మానవులే మరియు అనంత కరుణామయుడు మీపై ఏ (సందేశాన్నీ) అవతరింపజేయలేడు. మీరు కేవలం అబద్ధాలాడుతున్నారు?”²

16. (ఆ ప్రవక్తలు) అన్నారు: “మా ప్రభువుకు తెలుసు, నిశ్చయంగా మేము మీ పద్ధతు పంపబడిన సందేశహరులము!

17. “మా బాధ్యత కేవలం మీకు స్పష్టంగా సందేశాన్ని అందజేయటమే!”

18. (ఆ సగరవాసులు) అన్నారు: “నిశ్చయంగా, మేము మిమ్మల్ని ఒక దుశ్శక్తుసంగా పరిగణిస్తున్నాము. మీరు దీనిని మాసుకోకపోతే, మేము మిమ్మల్ని రాళ్ళతో కొట్టి చంపేస్తాము. మరియు మా సుండి మీకు బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుంది.”

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ
جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا
بِثَلَاثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ

قَالُوا مَا أَنتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنزَلَ
الرَّحْمَنُ مِن شَيْءٍ إِن أَنتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ

قَالُوا رَبَّنَا عَلِّمْنَا لَنَا لِيَكُمُ الْمُرْسَلُونَ

وَمَا عَلَّمْنَاهُ إِلَّا الْبَلَاغَ الْمُبِينُ

قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِن لَّمْ تَنْتَهُوا
لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ

ఉంటారో! 3) 'సదఖ్ హా జారియహ్' - దేనితోనైతే అతడు మరణించిన తరువాత కూడా, ప్రజలు లాభం పొందుతూ ఉంటారో! ('స'హి'హ్ ముస్లిం).

1. ఈ సగరం అంటాకియా (Antakiya) కావచ్చని కొందరు వ్యాఖ్యాతలన్నారు.

2. చూడండి, 6:91 మరియు 34:31.

19. (ఆ ప్రపక్తలు) అన్నారు: “మీ అపశకునం మీ వెంటనే ఉంది. మీకు చేసే హితబోధను (మీరు అపశకునంగా పరిగణిస్తున్నారా)? అదికాదు, అసలు మీరు మితిమీరిపోయిన ప్రజలు.”²

20. ఆ నగరపు దూరప్రాంతం నుండి ఒక ప్యక్తి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి ఇలా అన్నాడు: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! ఈ సందేశహరులను అనుసరించండి!

21. ‘మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్నీ కోరని వారిని (ఈ సందేశహరులను) అనుసరించండి! వారు సన్మార్గంలో ఉన్నారు.

22. “మరియు నన్ను స్పృష్టించిన అయనను నేనెందుకు అరాధించకూడదూ? మరియు మీరంతా ఆయన వైపున కే మరలింపబడతారు.

23. “ఏమీ? అయనను వదలి నేను ఇతరులను అరాధ్య దైవాలుగా చేసుకోవాలా? ఒకవేళ ఆ కరుణామయుడు నాకు హాని చేయదలచుకుంటే, వారి సిఫారసు నాకు ఏ మాత్రం ఉపయోగపడదు మరియు వారు నన్ను కాపాడనూ లేరు.

24. “అలా చేస్తే నిశ్చయంగా, నేను స్పృష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిపోయిన వాడిని అవుతాను.

25. “నిశ్చయంగా, నేను మీ ప్రభువును విశ్వసిస్తున్నాను, కావున మీరు నామాట వినండి!”

قَالُوا طَائِفُكُمْ مَعَكُمْ أَهِنْ ذُرِّيَّتُمْ
بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّشْرِقُونَ ۝

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَىٰ قَالَ
يَقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ۝

اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْئَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ
مُهْتَدُونَ ۝

وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ
رُجْعُونَ ۝

أَتَأْتِدُونَ مِنَ اللَّهِ إِلَهًا إِنْ يُرِيدِ الرَّحْمَنُ يَضُرَّهُ
لَا تُغْنِي عَنْهُمْ شِفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يَنْفَعُونَ ۝

إِنِّي إِذْ أَنْفَىٰ ضَلَلْتُ مُبِينٌ ۝

إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمِعُونِ ۝

1. చూడండి, 17:13.

2. చూడండి, 10:12.

26. (అతనిని వారు చంపిన తరువాత అతనితో) ఇలా అసబడింది: “నీవు స్వర్గంలో ప్రవేశించు.” అతడు ఇలా అన్నాడు: “అయ్యో! నా జాతి వారికి ఈ విషయం తెలిస్తే ఎంతబాగుండేది!

27. “నా ప్రభువు నన్ను క్షమించాడు మరియు నన్ను గౌరవనీయులలోకి ప్రవేశింపజేశాడు!” అనేది.

28. (*) మరియు ఆ తరువాత అతని జాతివారి మీదకు, మేము ఆకాశం నుండి ఏ సైన్యాన్ని పంపలేదు. అసలు మాకు సైన్యాన్ని పంపే అవసరమే ఉండదు!

29. అది కేవలం ఒక పెద్ద ధ్వని¹ మాత్రమే! అంతే! వారంతా (ఒకే సారి) అంతంచేయబడ్డారు.

30. ఆ దాసుల గతి ఎంత శోచనీయమయినది! వారి వద్దకు ఏ సందేశహరుడు వచ్చినా, వారు అతనిని ఎగతాళి చేయకుండా ఉండలేదు.

31. ఏమీ? వారు చూడలేదా (వారికి తెలియదా)? వారికి ముందు మేము ఎన్నో తరాలను నాశనంచేశామని? నిశ్చయంగా, వారు (వారి పూర్వుకులు) ఎన్నటికీ వారి వద్దకు తిరిగిరాలేదు.

32. కాని వారందరినీ కలిపి ఒకే సారి, మాముందు హాజరువరచడం జరుగుతుంది.

33. మరియు వారి కొరకు సూచనగా జీవంలేని ఈ భూమియే ఉంది. మేము దీనికి ప్రాణంపోసి, దీని నుండి ధాన్యం తీస్తాము. దాన్ని వారు తింటారు.

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَلِيَّتِي قَوْمِي يَحْكُمُونَ

يَا عَقْرَبِي رَبِّي وَوَعَلَيْكَ مِنَ الْمَكْرُومِينَ ﴿٢٦﴾

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿٢٧﴾

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةٌ وَاحِدَةٌ فَذَا هُمْ فَجُودُونَ ﴿٢٨﴾

يَعْتَرِكُ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٢٩﴾

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَفْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣٠﴾

وَإِنْ كُلُّ لُحْمٍ مُّثَنٍّ لَّدَيْنَا مُخْتَصِرُونَ ﴿٣١﴾

وَأَنذَرْتَهُمُ الْأَرْضَ السَّيِّئَةَ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا أَفْنَاهُ يَافُكُونَ ﴿٣٢﴾

1. 'సయ్'హతున్: ధ్వని, అరుపు, గర్జన లేక శబ్దం. ఇంకా చూడండి, 36:49,53,38:15.

34. మేము దీనిలో ఖర్చూరపు మరియు ద్రాక్ష వనాలను పెంచాము మరియు వాటిలో ఊటలను ప్రవహింపజేశాము.

35. వారు దీని ఫలాలను తినటానికి; మరియు ఇదంతా వారి చేతులు చేసింది కాదు. అయినా వారు కృతజ్ఞతలు తెలుపరా?

36. భూమినుండి ఉత్పత్తి అయ్యే అన్ని వస్తువులలో, జీవులలో మరియు స్వయాన వారిలో (మానవులలో) ఇంకా వారికి తెలియని వాటిలోనూ (అడ-మగ) జతలను సృష్టించిన ఆయన (అల్లాహ్) లోపాలకు అతీతుడు.¹

37. మరియు వారికొరకు మా సూచనలలో రాత్రి ఒకటి; మేము దానిపై సుండి పగటిని (వెలుగును) తొలగించినప్పుడు, వారిని చీకటి ఆవరించుకుంటుంది.

38. మరియు సూర్యుడు తన నిర్ణీత పరిధిలో, నిర్ణీత కాలంలో పయనిస్తూ ఉంటాడు. ఇది ఆ సర్వశక్తిమంతుని, సర్వజ్ఞుని నియమావళి.

39. మరియు చంద్రుని కొరకు మేము దశలను నియమించాము, చివరకు అతడు ఎండిన ఖర్చూరపు మట్టవలే అయిపోతాడు.

40. చంద్రుణ్ణి అందుకోవటం సూర్యుడి తరంకాదు. మరియు రాత్రి పగటిని అధిగమించజాలదు. మరియు అపన్నీ తమతమ కక్ష్యలలో సంచరిస్తూ ఉంటాయి.

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِّنْ نَّجِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجْرًا
فِيهَا مِنَ الْعِوِينَ ﴿٣٤﴾

لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ
أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾

سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تَنْبُتُ الْأَرْضُ
وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

وَالْيَا لَهْوَ الْإِيلِ ﴿٣٧﴾ تَسْلَخُ مِنْهُ الْيَارِ قَدْ ذَاهِبٌ
مُّظْلِمُونَ ﴿٣٨﴾

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ
الْعَلِيِّ ﴿٣٩﴾

وَالْقَمَرَ قَدَرًا مَّنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ﴿٤٠﴾

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ
الْقَهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤١﴾

1. సృష్టలోనున్న ప్రతి వస్తువు జతలలో ఉన్నది. అవి జీవులు కావీ, నిర్జీవులు కావీ. జీవరాసులలో మరియు వృక్షరాసులలో అడ-మగ; చీకటి-వెలుగులు, చలి-వేడి, విద్యుచ్ఛక్తి మరియు అయస్కాంతాలలో ఉన్న అకర్షణ (+) మరియు వికర్షణ (-) శక్తులు, మొదలైనవి. శేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) మూత్రమే ఏకైకుడు.

41. వారికి మరొక సూచన ఏమిటంటే, నిశ్చయంగా మేము వారి సంతతిని (సూహ్ యొక్క) నిండు నావలోనికి ఎక్కించాము.

42. మరియు మేము వారు ఎక్కి ప్రయాణం చేయటానికి, ఇటువంటి వాటిని ఎన్నో సృష్టించాము.¹

43. మరియు మేము కోరినట్లయితే, వారిని ముంచివేసే వారము; అప్పుడు వారి కేకలు వినే వాడెవడూ ఉండడు మరియు వారు రక్షింపబడనూలేరు -

44. మేము కరుణిస్తేతప్ప! మరియు మేము కొంతకాలం వరకు వారికి వ్యవధినిస్తే తప్ప!

45. మరియు వారితో: “మీరు, మీ ముందున్న దానికి (ఇహలోక శిక్షకూ) మరియు మీ వెనుక రాసున్న దానికి (పరలోక శిక్షకూ) భీతిపరులై ఉండండి,² బహుశా మీరు కరుణింపబడవచ్చు!” అని ఆస్పష్టము, (వారు లక్ష్యంచేయటం లేదు).

46. మరియు వారి ప్రభువు సూచనలలో నుండి, వారి వద్దకు ఏ సూచన వచ్చినా, వారు దానినుండి ముఖం త్రిప్పుకోకుండా ఉండలేదు.

47. మరియు వారితో: “అల్లాహ్ మీకు ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి భర్చు చేయండి.” అని ఆస్పష్టము, సత్య తిరస్కారులు విశ్వాసులతో అంటారు: “ఏమీ?

وَالْيَهُ كُفِّرُوا كَذِّبْنَا وَرَبُّنَا فِي الْقُلُوبِ الْمَسْخُورِ ۝

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِ مَا يُرِيدُونَ ۝

وَأَن نَّسَاءُ غُرُقَهُمْ فَنَلَّصُهُمْ فَلَهُمْ مَا يَنْفُسُونَ ۝

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ۝

وَأَذِيقْ لَهُمُ الْعَذَابَ الْبَاطِنَ الَّذِي يَكْفُلُكُمْ ۝
لَعَلَّكُمْ تُرْجُونَ ۝

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِنَا إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ۝

وَأَذِيقْ لَهُمُ الْعَذَابَ الَّذِي رَزَقَهُمُ اللَّهُ قَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا الَّذِينَ آمَنُوا أَفَطَعَمُ مِنْ تَوْبَتِ اللَّهِ أَمْ أَطْعَمَهُ إِنَّا أَنَا اللَّهُ لَا فِي صَلَاتٍ مُبِينٍ ۝

1. చూడండి, 16:8.

2. మా జైన ఆయదీశుడు వ మా 'భల్ఫకుడు: పైన ఇచ్చిన తాత్పర్యం నోబుల్ ఖుర్ఆన్‌ను అనుసరించి ఉంది. ముహమ్మద్ జానాగధి గారి తాత్పర్యం ఇలా ఉంది: 'మీ వెనుకా ముందు సంభవించే పాపాల నుండి కాపాడుకోండి.'

అల్లాహ్ కోరితే, తానే తినిపించగల వారికి, మేము తినిపించాలా? మీరు స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో ఉన్నారు.”

48. వారు ఇంకా ఇలా అంటారు: “మీరు సత్యవంతులే అయితే, ఆ వాగ్దానం (పునరుత్థానం) ఎప్పుడు పూర్తికానున్నది?”

49. వారు విరీక్షిస్తున్నది కేవలం ఒక పెద్ద ధ్వని¹ కొరకే. మరియు వారు వాదలాడుకుంటూ ఉండగానే, అది వారిని చిక్కించుకుంటుంది.

50. వారు ఏ విధమైన నీలునామా కూడా వ్రాయలేరు మరియు తమ కుటుంబంవారి వద్దకు కూడా తిరిగి పోలేరు.

51. మరియు (మరొకసారి) బాకా ఉదబడినప్పుడు, వారంతా గోరీలనుండి (లేచి) తమ ప్రభువు నైపుసకు వేగంగా పరిగెత్తుకుంటూ వస్తారు.²

52. వారంటారు: “అయ్యో మా దౌర్భాగ్యం! మమ్మల్ని మా పడకలనుండి లేపి ఎవరు నిలబెట్టారు?” (వారితో అనబడుతుంది): “ఇదే ఆ కరుణామయుడు చేసిన వాగ్దానం, మరియు ఆతని సందేశహారులు సత్యమే పలికారు!”

53. అది కేవలం ఒక పెద్ద ధ్వని³ మాత్రమే అయి ఉంటుంది! వెంటనే వారంతా

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾

لَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَذَاهَبُوا مِنَ الرَّجْدِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَمْسِلُونَ ﴿٥١﴾

قَالُوا الْيَوْلَیْنَا مِنْ بَعْدِنَا إِن مِرْقَدَنَا هَٰذَا وَآوَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جِثَّةٍ كَیِّسَةٍ ﴿٥٣﴾

1. అంటే అకస్మాత్తుగా ఉదబడి పునరుత్థానదినపు బాకా (కొమ్ము) ధ్వని, అరుపు, గర్జన లేక శబ్దం. దీనిని మొదటిబాకా లేక సఫ్'ఖతుల్ ఫజ'అ అంటారు. దీని తరువాత రెండవబాకా ఉదబడుతుంది. దానిని సఫ్'ఖతుల్ సఫ్'అఖ్ అంటారు. అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప సర్వజీవరాసులు మరణిస్తారు. ఇంకా చూడండి, 36:29, 53; 38:15.

2. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు దీనిని రెండవ బాకా అని, మరికొందరు దీనిని మూడవ బాకా అంటే సఫ్'ఖతుల్-బ'అసి' వన్నుమూల్ అని, అంటారు. ఇది ఉదబడగానే గోరీలలోని వారంతా లేచి వస్తారు. (ఇబ్నె-కసీర్).

3. ఇది పునరుత్థాన దినమున ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) ఊదే బాకా ధ్వని.

మాముందు హాజరుచేయబడతారు!

54. ఆ రోజు ఎవ్వరికీ ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు. మరియు మీ కర్మలకు తగినది తప్ప, మరే ప్రతిఫలమివ్వబడదు.

55. నిశ్చయంగా, ఆ రోజు స్వర్గవాసులు, సుఖసంతోషాలలో నిమగ్నులై ఉంటారు.

56. వారు మరియు వారి సహవాసు (అ'జ్వాబ్)లు, చల్లని నీడలలో, ఆనుడు అసనాలమీద హాయిగా కూర్చొనిఉంటారు.¹

57. అందులో వారికి ఫలాలు మరియు వారు కోరేవన్నీ ఉంటాయి.

58. “మీకు శాంతి కలుగుగాక (సలాం)!” అనే పలుకులు ఆపార కరుణాప్రదాత అయిన ప్రభువు తరఫునుండి వస్తాయి.²

59. ఇంకా (ఇలా అనబడుతుంది): “ఓ అపరాధులారా! ఈనాడు మీరు వేరయిపోండి.”³ (1/8)

60. * “ఓ అదమీ సంతతి వారలారా: ‘షై’తాసును ఆరాధించకండి.” అని నేను మిమ్మల్ని ఆదేశించలేదా? నిశ్చయంగా, అతడు మీకు బహిరంగశత్రువు!⁴

61. “మరియు మీరు సన్నే ఆరాధించండి. ఇదే ఋజుమార్గమని.

62. “మరియు వాస్తవానికి వాడు (షై'తాన్) మీలో పెద్దనమూహాన్ని దారి తప్పించాడు.

فَالْيَوْمَ لَا تَنْظُرُونَ سِيئَاتِ وَلَا تُحْزَنُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكُهُونٌ ﴿٥٥﴾

هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلٍّ عَلَى الْأَرْدَائِكُمْ مُتَكئون ﴿٥٦﴾

لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَشَاءُونَ ﴿٥٧﴾

سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّكَ رَحِيمٌ ﴿٥٨﴾

وَأَمَّا زُورَالْيَوْمِزُورَ أَلَمْ يَكُنْ لَهُمُ الْآيَاتُ مِنْ قَبْلُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٩﴾

أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ حَدُّهُ مُبِينٌ ﴿٦٠﴾

وَأَنْ أَعْبُدُونِي فَذَاجِرًا طَائِفَتَيْنِ ﴿٦١﴾

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

1. చూడండి, 4:57, 18:31 మరియు 55:54.

2. చూడండి, 5:16.

3. చూడండి, 30:14, 43.

4. చూడండి, 19:44.

ఏమీ? మీకు తెలివి లేక పోయిందా?

63. “మీకు వాగ్దాసం చేయబడిన ఆ సరకం ఇదే!

64. “మీరు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తూ ఉన్నందుకు, ఈ రోజు దీనిలో ప్రవేశించండి (కాలండి).”

65. ఆ రోజు మేము వారి నోళ్ళమీద ముద్రవేస్తాము.¹ మరియు వారేమీ అర్థించారో వారిచేతులు మాతో చెబుతాయి మరియు వారికాళ్ళు మాముందు సాక్ష్యమిస్తాయి.

66. మరియు మేము కోరినట్లయితే, వారి దృష్టిని నిర్మూలించేవారము, అప్పుడు వారు దారికొరకు పెనుగులాడే వారు, కాని వారు ఎలా చూడగలిగే వారు?²

67. మరియు మేము కోరినట్లయితే, వారిని వారి స్థానంలోనే రూపాన్ని మార్చి ఉంచేవారం, అప్పుడు వారు ముందుకూ పోలేరు మరియు వెనుకకూ మరలలేరు.

68. మరియు మేము ఎవరికి దీర్ఘాయువు నొసంగుతామో, అతని శారీరకరూపాన్ని మార్చుతాము. ఏమీ? వారు ఇది కూడా గ్రహించలేరా?³

69. మరియు మేము అతనికి (ముహమ్మద్‌కు) కవిత్యం నేర్పలేదు.⁴ మరియు అది అతనికి

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾

إِصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُخْفِتُ أَيْدِيهِمْ وَتُغْمَضُ
أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ لَوْلَا
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٦٦﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا
مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾

وَمَنْ نَعْبُدُهُمْ إِلَّا فِي الْخَلْقِ أَكَلًا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ
مُبِينٌ ﴿٦٩﴾

1. ఎందుకంటే మొదట వారు తాము చేసిన పిర్కూసు తిరస్కరిస్తారు. చూడండి, 6:23.

2. చూడండి, 2:20.

3. చూడండి, 4:28.

4. మక్కా ముప్రీకులు దైవప్రవక్త (స'అస)ను వివిధ అరోపణలతో పీడించేవారు. వాటిలో ఒకటి ఇతను (స'అస) కవిత్యం చెబుతున్నాడని. దానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇక్కడ జవాబిస్తున్నాడు: ఒకవేళ ఇది కవిత్యం అయితే మీరు దీనివంటి ఒక్క మారహ్ నైనా రచించి తీసుకురండని. కాని

కోల్పించదు కూడా! ఇది కేవలం ఒక హితోపదేశం మరియు స్పష్టమైన పతనగ్రంథం (ఖుర్ఆన్) మూత్రమే.¹

70. బ్రతికివున్న ప్రతివానికి హెచ్చరిక చేయటానికి మరియు సత్యతిరస్కారుల ఎడల మా ఆదేశాన్ని నిరూపించటానికి!

71. ఏమి వారికి తెలియదా? నిశ్చయంగా మేము వారికొరకు మా చేతులతో పశువులను సృష్టించి, తరువాత వాటిపై వారికి యాజమాన్యం ఇచ్చామని?

72. మరియు వాటిని, వారికి స్వాధీన పరిచాము. కావున వాటిలో కొన్నిటిపై వారు స్వారీచేస్తారు, మరి కొన్నిటిని (వాటి మాంసాన్ని) వారు తింటారు.

73. మరియు వాటిలో వారికి ఎన్నో ప్రయోజనాలు మరియు పానీయాలు (పాలు) ఉన్నాయి. అయినా, వారెందుకు కృతజ్ఞతలు చూపరు?

74. మరియు వారు అల్లాహ్‌ను పదలి, ఇతరులను ఆరాధ్యదైవాలుగా చేసుకున్నారు.² బహుశా వారి పలన తమకు సహాయం దొరుకుతుందేమోననే ఆశతో!

75. వారు (ఆ దైవాలు), తమకెలాంటి సహాయం చేయలేరు. అయినా! వీరు (సత్యతిరస్కారులు) వారి (ఆ దైవాల) కొరకు

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيُحْيِيَ الْقَوْمَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مَا لَمْ يَكُنْ لَهُمْ لَهَا مِلْكٌ ﴿٧١﴾

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَازِلُ وَمِنْهَا شَرَبٌ ﴿٧٣﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ دُونِهَا هِيَ الْإِلَٰهُ الْعَلِيمُ ﴿٧٤﴾

لَا يَنْفَعُهُمْ شِرْكُكُمْ ﴿٧٥﴾

దానిని ఎప్పుడూ ఈ రోజు వరకు పూర్తిచేయలేక పోయారు. ఇంకా చూడండి, 26:224-226.

1. చూడండి, 15:1.

2. అంటే విగ్రహాలు, కల్పితదైవాలు, అవతారాలుగా భావించబడే మానవులు, సాధులు, సన్యాసులు, ప్రపక్తులు, షైతాన్ మరియు దైవదూతలూ లేక ధనసంపత్తులు, బలం, శక్తి, అదృష్టం, శకునం మొదలైనవి. వీటినే వారు దైవాలుగా చేసుకొని ఆరాధిస్తున్నారు.

సైన్యం మాదిరిగా సర్వసన్నద్ధులై ఉన్నారు.¹

76. కావున (ఓ ముహమ్మద్!) వారి మాటలు విన్న బాధింపనివ్వరాదు. వాస్తవానికి! మాకు, వారు దాచేవి మరియు వెలిబుచ్చేవి అన్నీ బాగా తెలుసు.

77. ఏమీ? మానవుడు ఎరుగడా? నిశ్చయంగా, మేము ఆతనిని వీర్య బిందువుతో సృష్టించామని? అయినా! ఆతడు బహిరంగ ప్రత్యర్థిగా తయారయ్యాడు?²

78. మరియు ఆతడు మాకు పోలికలు కల్పిస్తూ తన సృష్టినే మరచిపోయాడు. ఆతడు ఇలా అంటాడు: “కృశించిపోయిన ఈ ఎముకలను తిరిగి ఎవడు బ్రతికించగలడు?”

79. ఇలా అను: “మొదట వాటిని పుట్టించిన ఆయనే, మళ్ళీ వాటిని బ్రతికిస్తాడు. మరియు ఆయనకు, ప్రతిదానిని సృష్టించే జ్ఞానముంది.”

80. ఆయనే పచ్చని చెట్టునుండి మీ కొరకు అగ్నిని పుట్టించే వాడు, తరువాత మీరు దానినుండి మంటను వెలిగించు కుంటారు.

81. ఏమీ? అకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించగల వాడు, వాటిలాంటి వాటిని మరల సృష్టించలేడా? ఎందుకు చేయలేడు! ఆయనే సర్వసృష్టికర్త, సర్వజ్ఞుడు.³

فَلَا يَحْزَنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُبْرُونَ وَيَا عَلِيلُونَ

لَوْلَمْ يرَ الْإِنْسَانُ إِلَّا خَلْقَهُ مِنْ تَلْفَةٍ وَآذَانُهُ خَصِيمٌ مُبِينٌ

وَقَرَّبَ لَنَا مِثْلَ الَّذِي خَلَقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ

قُلْ يُبَيِّنُهَا اللَّهُ لِيَخْلُقَ أَشْيَاءَ أَوْلَىٰ رُكْبَةً وَهُوَ كُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ

الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِّنْهُ تُوقِدُونَ

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ

1. ఈ ఆయత్ యొక్క మరొక తాత్పర్యం ఈ విధంగా కూడా ఉంది: “వారు (ఆ దైవాలు), వీరికెలాంటి సహాయం చేయలేరు. కాని వారు (ఆ దైవాలు పునరుత్థాన దినమున తమను ఆరాధించిన వారికి) విరుద్ధ భటులుగా హాజరుచేయబడతారు.” (ఇబ్నె కసీర్).

2. ఇటువంటి ఆయత్కు చూడండి, 16:4.

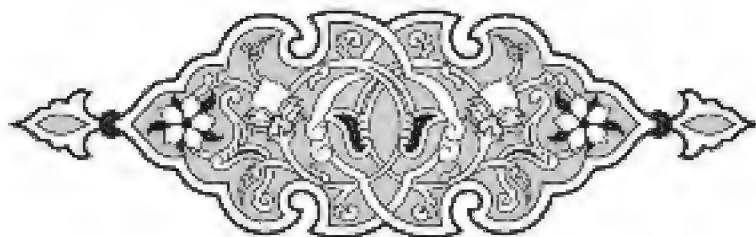
3. చూడండి, 40:57, 46:33 మరియు 17:99.

82. నిశ్చయంగా, ఆయన విధాన మేమిటంటే! ఆయన ఏదైనా చేయడలచు కున్నప్పుడు దానితో: “అయిపో!” అని అంటాడు, అంతే! అది అయిపోతుంది.

83. ఎందుకంటే! సర్వలోపాలకు అతితుడైన ఆయన (అల్లాహ్) చేతిలో ప్రతిదానికి సంబంధించిన సర్వాధికారాలు ఉన్నాయి మరియు ఏరంతా ఆయన వైపునకే మరలింపబడతారు.

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾

فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

37. సూరహ్ అ'స్-సాఫాత్

سُورَةُ الصَّافَّاتِ

ఈ సూరహ్ మధ్య మక్కా కాలంలో అవతరించబడింది. అ'స్-సాఫాత్ అంటే పరుసలలో లేక పంక్తులలో నిలబడినవారు. ఈ సూరహ్ ఈ సమూహంలో నాలుగవది. ఇందులో సూ'హ్, ఇబ్రాహీమ్, మూసా, హరూన్, ఇల్యాస్, లూ'త్ మరియు యూసున్ ('అబ్రహామ్ స.)లు చెడుతో చేసిన పొరాలం మరియు వారికి లభించిన విజయాలు వివరించబడ్డాయి. ఇందులో 182 అయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాస్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. పరుసగా బారులు తీరి నిలుచున్న వారి
(దైవదూతల) సాక్షిగా!

وَالصَّافَّاتِ

2. మేఘాలను నడిపించే వారి (దైవదూతల)
సాక్షిగా!¹

فَالرَّجْرَجَاتِ

3. ఈ ఉపదేశాన్ని(ఖుర్ఆన్ ను, అల్లాహ్ దగ్గరి
నుండి మానవులకు) తెచ్చే వారి
(దైవదూతల) సాక్షిగా!²

فَالْمُنَادِيَاتِ

4. నిశ్చయంగా, మీ ఆరాధ్య దైవం
కేవలం ఆయన (అల్లాహ్) ఒక్కడే!³

إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ

5. ఆకాశాలు మరియు భూమి మరియు
వాటి మధ్యనున్న వాటి ప్రభువు మరియు
సూర్యోదయ (తూర్పు) స్థానాలకు ప్రభువు.⁴

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ

1. ఈ ఆయత్ ఈ విధంగా కూడా వివరించబడింది. 'తరుమగొల్లే వారి సాక్షిగా!'

2. ఈ ఆయత్: 'ఖుర్ఆన్ వతించేవారి సాక్షిగా!' అని కూడా వివరించబడింది.

3. పై మూడు ఆయతులలో దైవదూత ('అ.స.)ల వివిధ కార్యాలు వివరించబడ్డాయి. ప్రతిదీ అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క స్పష్ట మరియు ఆయనకు చెందినదే. కావున ఆయన తాను కోరిన దాని ప్రమాణం చేస్తాడు. కాని మానవులకు అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప ఇతరుల ప్రమాణం చేయటం నిషిద్ధం ('హరాం) ఎందుకంటే ప్రమాణం తీసుకునే దానిని సాక్షిగా తీసుకోవలసి ఉంటుంది. మానవునికి అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరొక ఉత్తమ సాక్షి లేడు. ఎందుకంటే కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)యే సర్వసాక్షి.

4. చూడండి, 55:17. అక్కడ రెండు తూర్పులు మరియు రెండు పడమరలు అని ఉంది. అంటే చలికాలం మరియు వేసవి కాలంలో సూర్యోదయం మరియు సూర్యాస్తమయం అయ్యే రెండు

6. నిశ్చయంగా, మేము భూలోకానికి దగ్గరి ఆకాశాన్ని సక్షత్రసముదాయాలతో అలంకరించాము;

7. మరియు ధిక్కారి అయిన ప్రతి షైతాన్ సుండి కాపాడటానికి;

8. ఇక వారు (షైతాన్లు), ఉన్నత స్థానాలలో ఉన్న నాయకుల (దైవదూతల) మాటలు వినలేరు మరియు వారు ప్రతి దిక్కుసుండి తరమబడుతూ ఉంటారు.

9. ఎందుకంటే వారు (షైతాన్లు) బహిష్కరించబడ్డారు. మరియు వారికి నిరంతరమైన శిక్ష ఉంది.

10. కాని, ఎవడైనా (ఏ షైతానైనా), దేనినైనా ఎగురవేసుకొని పోతున్నట్లైతే, మండే అగ్నివ్యాళ అతనిని వెంటబడిస్తుంది.

11. అయితే వారిని అడగండి: “ఏమీ? వారు (మూసపులు) దృఢమైన సృష్టా! లేక, మేము సృష్టించిన (ఈ సృష్టి దృఢమైనదా)?” నిశ్చయంగా, మేము వారిని జిగట మట్టి ('తీనిల్లా'జిబ్)తో సృష్టించాము.

12. వాస్తవానికి, నీవైతే ఆశ్చర్యపడు తున్నావు, కాని వారు ఎగతాళిచేస్తున్నారు.

13. మరియు వారికి ఉపదేశమిచ్చినపుడు,

إِنَّا زَيْنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَكِبِ

وَحِفْظًا مِّنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ

لَّا يَمْتَمِعُونَ إِلَى الْمَاذِلِّ الْأَعْلَىٰ وَيَقْدِرُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ

دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ

إِلَّا مَنِ خَطَا اتَّخَفَتْهُ فَاَتْبَعَتْهُ شِهَابٌ مُّكَلِّبٌ

فَاَسْتَفْعِمُهُمْ فَأَسْرَأَتْهُ خَلْقًا أَمَرَ مَنْ خَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَّازِبٍ

بِلُغَيْتٍ وَنَحْنُ نُنشِئُهُ

وَلَا أَذْكُرُوا الْآرِثِينَ كُفْرًا

చివరలు, వాస్తవానికి సంపత్సరపు ప్రతిరోజున సూర్యుడు ఒక క్రొత్త చోటునుండి ఉదయిస్తాడు మరియు ఒక క్రొత్త చోటులో ఆస్తమిస్తాడు (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్).

1. చూడండి, 15:17 సక్షత్రాల ఉనికికి మూడు కారణాలున్నాయి. 1) ఆకాశపు అలంకరణ. 2) షైతానులు ఆకాశాలలోకి పోయి దైవదూతల మాటలు వినటానికి ప్రయత్నిస్తే వాటిని తరుమటం. 3) రాత్రి చీకటిలో మూసపులకు మార్గదర్శకత్వము చేయటం. ఈ మూడు తప్ప ఇతర ఉపయోగాలు పేర్కొనబడలేదు.

2. చూడండి, 15:18.

వారు దానిని స్వీకరించరు.

14. మరియు వారొక సంకేతాన్ని చూసినప్పుడు, దానిని ఎగతాళిచేస్తారు.

15. మరియు వారిలా అంటారు: “ఇది స్పష్టమైన మంత్రజాలం మాత్రమే!

16. “ఏమిటి? మేము సురణించి మట్టిగా, ఎముకలుగా (అస్తవంజరంగా) మారిపోయిన తరువాత కూడా మరల సజీవులుగా లేవబడతామా?

17. “ఏమిటి? మరియు పూర్వీకులైన మా తాతముత్తాతలు కూడానా?”

18. వారితో ఇలా అను: “అవును! అప్పుడు మీరు అధమమైనవారు అవుతారు.”¹

19. నిశ్చయంగా, అది ఒక పెద్ద ధ్వని మాత్రమే (రెండవ బాకా), అప్పుడు వారు (లేచి) చూస్తూ ఉండిపోతారు.

20. మరియు వారు ఇలా అంటారు: “అయ్యో! మాదౌర్భాగ్యం! ఇదే ఆ తీర్పుదినం.”

21. (అప్పుడు వారితో ఇలా అనబడు తుంది): “మీరు అబద్ధమని తిరస్కరిస్తూ ఉండే న్యాయవిచారణదినం ఇదే!”² (1/4)

22. * (దైవదూతలతో ఇలా అనబడు తుంది): ‘ఆ దుర్మార్గులను సమావేశపరచండి! మరియు వారి సహవాసులను మరియు వారు అరాధిస్తూ ఉన్న వారిని -

23. “అల్లాహ్ ను కాదని! తరువాత వారందరికీ ప్రజ్వలించే నరకాగ్ని మార్గాన్ని

وَلَا تَرَوْا إِلَٰهَ إِلَّا تُسْبَخُونَ ۖ

وَقَالُوا إِن هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۖ

عَادَ امْتَنَّا وَكُنَّا ثَرَاتًا وَمَا لَنَا إِلَّا الْمَمُوتُ ۚ

أَوَلَا يَوْمَ الْآزِمِ ۚ

قُلْ تَعْمَلُونَ لَكُمْ دُخْرًا ۖ

فَمَا لَهُمْ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ۚ قَالُوا هُمْ يَنْظُرُونَ ۖ

وَقَالُوا يَوْمَئِذٍ هَٰذَا يَوْمُ الدِّينِ ۖ

هَٰذَا يَوْمُ الْقِسْطِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ۖ

أَحْشَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ۖ

مِنْ دُونِ اللَّهِ فَأَهْدُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطِ الْجَحِيمِ ۖ

1. చూడండి, 27:87 మరియు 40:60.

2. చూడండి, 77:13.

చూపండి:

24. “మరియు వారిని అక్కడ నిలబెట్టండి. వాస్తవానికి వారిని ప్రశ్నించవలసి ఉంది.

25. “మీకేమైంది? మీరు పరస్పరం ఎందుకు సహాయం చేసుకోవటం లేదు?”

26. అలాకాదు! ఆ రోజు వారు తమను తాము అల్లాహ్‌కు అప్పగించుకుంటారు.

27. మరియు వారు ఒకరి వైపునకు మరొకరు మరలి ఇలా ప్రశ్నించుకుంటారు.

28. కొందరు అంటారు: “మీరు మా వద్దకు (మమ్మల్ని మోసగించటానికి) మా కుడివైపు నుండి వచ్చేవారు!”¹

29. ఇతరులు ఇలా జవాబిస్తారు: “అలా కాదు, మీఅంతట మీరే విశ్వసించేవారుకాదు.

30. “మాకు మీపై ఎలాంటి అధికారం ఉండేది కాదు. అలాకాదు! మీరే తలచిరును తనం చూపేవారు.”²

31. “కావున, ఇప్పుడు మన ప్రభువు వాక్కు మనపై పూర్తిఅయ్యింది. నిశ్చయంగా మనమంతా (శిక్షను) రుచిచూడగలము.

32. “కావున మేము మిమ్మల్ని తప్పుదారిలో పడవేశాము, నిశ్చయంగా, మేము కూడా మార్గభ్రష్టులమై ఉంటేమి!”³

33. అప్పుడు నిశ్చయంగా, వారందరూ ఆ రోజు, శిక్షలో భాగస్వాములవుతారు.

وَقَفَّوْهُمْ أَتَاهُمْ رَسُولُنَا ۝

مَا لَكُمْ لَا تَنصَرُونَ ۝

بَلْ هُمُ الْيَوْمَ مُسْتَلَبُونَ ۝

وَأَتَىٰ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ۝

قَالُوا إِنَّا كُنْتُمْ نَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ۝

قَالُوا بَلْ لَكُمْ تِلْكَ الْأُمُومِينُ ۝

وَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ ۝ بَلْ كُنتُمْ قَوْمًا طَٰغِينَ ۝

فَحَسْبُ عَيْنُنَا قَوْلُ رَبِّنَا ۝ إِنَّ الَّذِي يَكْفُرُ ۝

فَأَعْوَيْنَاكُمْ ۝ إِنََّّا كُنَّا لَمُخْلِصِينَ ۝

فَإِنَّهُمْ يَوْمَ يُصْعَقُونَ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ۝

1. అంటే ధర్మం మరియు సత్యం పరట పచ్చేవారు. అంటే వారు ఆచరించే ధర్మమే సత్యమైనదని!

2. ఇలాంటి అయత్లకు చూడండి, 14:21, 40:47-48, 34:31-32, 33:67-68, 7:38-39.

3. చివరకు వారి నాయకులు ఒప్పుకుంటారు, వారు స్వయంగా తప్పుదారిలో ఉండి, తమ అనుచరులను కూడా తప్పుదారి పట్టించారని! షైతాన్ మాటల రోసం చూడండి, 14:22.

34. నిశ్చయంగా, మేము అవరాధులతో ఇదే విధంగా ప్రవర్తిస్తాము.

35. వాస్తవానికి, వారితో: "అల్లాహ్ తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు." అని అన్నప్పుడు, వారు దురహంకారం చూపేవారు.

36. మరియు వారు ఇలా అనేవారు: "ఏమిటి? మేము ఒక పిచ్చికవి కొరకు మా ఆరాధ్యదైవాలను త్యజించాలా?"¹

37. వాస్తవానికి, అతను (ముహమ్మద్) సత్యాన్ని తీసుకొనివచ్చాడు. మరియు అతను (తనకు పూర్వం వచ్చిన) ప్రవక్తలను సత్యవంతులని ధృవపరచాడు.

38. నిశ్చయంగా, మీరు బాధాకరమైన శిక్షను రుచిచూడ గలరు;

39. మరియు మీకు, మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్మలకు తగిన ఫలితం తప్ప, మరేమీ ఇవ్వబడదు -

40. ఎన్నుకోబడిన అల్లాహ్ దాసులు తప్ప!²

41. అలాంటి వారి కొరకు వారికి తెలిసే ఉన్న జీవనోపాధి ఉంది:³

42. అన్నిరకాల ఫలాలు, మరియు వారు ఆదరించబడతారు;

43. పరమ సుఖాలు గల స్వర్గవనాలలో;

إِنَّا كُنَّا لَكَ تَعَالٍ بِالْمُحْسِنِينَ

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ

وَيَقُولُونَ إِنَّا لَنَأْتِيَنَّكَ بِالشَّاعِرِ الْمُحْسِنِ

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ

إِنَّا كُنَّا لَأَيُّهَا الْعَذَابِ الرَّائِمِ

وَمَا يَجْزُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَعْلُومٌ

فَوَاكِهُ وَهُمْ مُكْرَمُونَ

فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ

1. వారు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను పిచ్చికవి మరియు దివ్యజ్ఞుల అనేను కవిత్వం అని హేళన చేసేవారు. చూడండి, 36:69.

2. వారికి అంటే అల్లాహ్ (సం.తా.) ఎన్నుకోన్న దాసులకు పదిరెట్లు పుణ్యఫలితం లభిస్తుంది చూడండి, 6:160.

3. చూడండి, 2:25.

44. ఆసనాల మీద ఒకరికొకరు ఎదురెదురుగా కూర్చొని ఉంటారు;¹

45. వారి మధ్య ప్రవహించే చెలమల నుండి, పానీయపు (మధు) పాత్రలు త్రిప్పబడుతుంటాయి;

46. అది తెల్లగా (మెరిసిపోతూ) త్రాగే వారికి ఎంతో రుచికరమైనదిగా ఉంటుంది;

47. దానిపల్ల వారికి ఎలాంటి బాధా కలుగదు మరియు వారు తమ తెలివినీ పోగొట్టుకోరు.

48. మరియు వారి దగ్గర, శీలవతులైన తమ చూపులను నిగ్రహించుకునే, అందమైన కళ్ళుగల స్త్రీలు ఉంటారు.²

49. వారు దాచబడిన గ్రుడ్లవలే (కోమలంగా) ఉంటారు.³

50. అప్పుడు వారు ఒకరివైపుకొకరు మరలి, పరస్పరం ఇలా ప్రశ్నించుకుంటారు.

51. వారిలో ఒకడు అంటాడు: “వాస్తవానికి (భూలోకంలో) నాకొక స్నేహితుడు (ఖరీసున్) ఉండేవాడు;

52. “అతడు నన్ను ఇలా అడిగేవాడు: ‘ఏమీ? నీవు కూడా (పునరుత్థానం) నిజమేనని నమ్మేవారిలో ఒకడివా?

53. ‘ఏమీ? మనం చనిపోయి మట్టిగా ఎముకలుగా మారిపోయిన తరువాత కూడా నిశ్చయంగా, మనకు ప్రతిఫలమనేది

عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿١﴾

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكُلِّ فَاكِهَةٍ مِّنْ مَّجْجِينَ ﴿٢﴾

بَيْضَاءَ لَّدُنَّ الْخَيْرِينَ ﴿٣﴾

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْفَوْنَ ﴿٤﴾

وَعِنْدَهُمْ قُورٌ الظَّرِيَّاتِ ﴿٥﴾

كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ لُّكُونٍ ﴿٦﴾

فَاقْبَلْ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٧﴾

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٨﴾

يَقُولُ أَتَأْتِكَ لِمَنِ الْمَصْدِقِينَ ﴿٩﴾

إِذَا أَوْتَيْنَا وَلَهُمْ قُرْآنٌ عَظِيمٌ ﴿١٠﴾ أَتَاكُم بِهُنَّ

1. చూడండి, 15:47.

2. చూడండి, 38:52.

3. చూడండి, 56:34 ఉష్ట్రపక్షి (నిప్పుకోడి) తన గ్రుడ్లను భద్రంగా దాచిసంతుకు అవి ఎంత పొందవలసిగా ఉంటాయో స్వర్గపు హూర్లు అలాగే ఉంటారు.

ఉంటుందా?''

54. అతడు ఇంకా ఇలా అంటాడు: “ఏమీ? మీరు అతనిని చూడదలచు కున్నారా?”

55. తరువాత అతడు తొంగిచూసి, అతనిని (తన పూర్వ స్నేహితుణ్ణి) భగభగ మండే నరకాగ్ని మధ్యలో చూస్తాడు.

56. అతని (ఆ స్నేహితుని)తో, అతడు అంటాడు: “అల్లాహ్ సాక్షిగా! నీవు నన్ను నాశనంచేసి ఉండేవాడివే!

57. “ఒకవేళ నా ప్రభువు అనుగ్రహమే లేకున్నట్లయితే! నేనుకూడా (నరకానికి) హాజరుచేయబడినవారిలో చేరిపోయేవాడిని.”

58. (తరువాత ఆ స్వర్గవాసి తన సహచరులతో అంటాడు): “ఏమీ? ఇక మనం మరల చనిపోము కదా?

59. “మన మొదటి (భూలోక) మరణం తప్ప! మనకు ఇక ఎలాంటి శిక్ష పడదు కదా?”

60. నిశ్చయంగా, ఇదే ఆ గొప్ప సాఫల్యం (విజయం).¹

61. ఇలాంటి (స్థానం) పొందటానికి పాటు పడేవారు పాటుపడాలి.

62. ఏమీ? ఇలాంటి ఆతిథ్యం మేలైనదా? లేక జముడుఫలవు² ఆతిథ్యమా?

قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطْلِعُونَ

فَأَكْثَمَ قَرَأَهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ

قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كُنْتُ لَأَكْرَهُنَّ

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُخْضَرِّينَ

أَقِمْنَ حُنَّ يَسْتَعِينَنَّ

إِلَّا مَوْتَنَا الْأَوَّلَى وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ

إِنْ هَذَا إِلَّا قُوْرٌ الْعَظِيمِ

يُمِثِّلْ هَذَا أَفَلْيَعْمَلِ الْعَمَلُونَ

أَذَلِكَ خَيْرٌ لَّوْلا أَمْ تَجْعَلُهُ الزُّهُومِ

1. అంటే తీర్పు తరువాత స్వర్గవాసులు ఎల్లప్పుడు స్వర్గంలో మరియు నరకవాసులు కాశ్యతంగా నరకంలో ఉంటారు. అప్పుడు మరణాన్ని ఒక గొర్రె ఆకారంలో తెచ్చి స్వర్గనరకాల మధ్య జిబ్బా చేయడం జరుగుతుంది, ('హదీస్').

2. అబ్దుల్లాము; జముడుచెట్టు ఫలం. ఇది ఆరబ్ తిహ్మహ్ ప్రాంతాలలో ఉన్నదేనని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఇది ఎంతో చేడైన దుర్వాసన గల ఫలం. ఇంకా చూడండి, 17:60, 44:43 మరియు 56:52.

63. నిశ్చయంగా, మేము దానిని, దుర్మార్గుల కొరకు ఒక పరీక్షగా చేశాము.

64. నిశ్చయంగా, అది సరకపు అడుగు భాగంనుండి మొలిచే ఒక చెట్టు;

65. దాని మొగ్గలు షైతానుల తలలవలే ఉంటాయి.

66. నిశ్చయంగా, వారు దానినుంచే తింటారు మరియు దానితోనే తమకడుపులు నింపుకుంటారు.

67. తరువాత నిశ్చయంగా, దాని మీద వారికి త్రాగటానికి సలసల కాగే పానీయం మాత్రమే ఉంటుంది.¹

68. ఆ తరువాత నిశ్చయంగా, వారి మరలింపు కేపలం భగభగ మండే సరకాగ్ని వైపునకే అవుతుంది.

69. నిశ్చయంగా, అప్పుడు వారు తమ తండ్రితాతలు, మార్గభ్రష్టత్వంలో ఉండేవారని కనుగొంటారు!

70. మరియు జాము కూడా వారి అడుగు జాడలను అనుసరించటానికి త్వరపడుతూ ఉండేవారమని!

71. మరియు వాస్తవానికి వారి పూర్వీకులు కూడా చాలామంది మార్గభ్రష్టులుగానే ఉండే వారు.

72. మరియు వాస్తవానికి మేము వారి పద్ధతులకు హెచ్చరిక చేయటానికి (సందేశ హరులను) పంపిణీచేశాము.

إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٣﴾

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾

كُلُّهَا كَانَتْ رُءُوسَ الشَّيَاطِينِ ﴿٦٥﴾

فَأَنَّهُمْ لَا يَكُونُونَ فِيهَا النَّارُونَ وَمِنَ الْبَطُونِ ﴿٦٦﴾

نَمَرًا إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾

نَمَرًا إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾

إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ ﴿٦٩﴾

فَهُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِهِمْ مُّتَبِعُونَ ﴿٧٠﴾

وَلَقَدْ ضَلَّٰ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُّنْذِرِينَ ﴿٧٢﴾

73. ఇక చూడండి! హెచ్చరిక చేయబడిన వారి పర్యవసానం ఎలా ఉండిందో!

74. ఎన్నుకోబడిన అల్లాహ్ దాసులుతప్ప!

75. మరియు వాస్తవంగా, సూ'హ్¹ మమ్మల్ని వేడుకున్నాడు. ఎందుకంటే, మేము (ప్రార్థనలకు) ప్రత్యుత్తరమిచ్చేవారిలో సర్వోత్తములము.

76. మరియు మేము అతనిని మరియు అతని కుటుంబంవారిని మహావిపత్తు (జలప్రళయం) నుండి కాపాడాము.²

77. మరియు అతని సంతతివారిని మాత్రమే మిగిలి ఉండేటట్లు చేశాము.³

78. మరియు తరువాత వచ్చేవారిలో అతని కీర్తిని (పేరు ప్రతిష్ఠలను) నిలిపాము.

79. సర్వ లోకాలలో సూ'హ్ కు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!

80. నిశ్చయంగా, మేము సజ్జనులకు ఈ విధంగా ప్రతిఫలం ఇస్తాఉంటాము.

81. నిశ్చయంగా, అతను మా విశ్వాసులైన దాసులలోని వాడు.

82. తరువాత మేము ఇతరులను ముంచివేశాము. (3/8)

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُتَدَبِّرِينَ ۝

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ۝

وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلْيَعْمَلْ مَعْجَمِي ۝

وَجَعَلْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ۝

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ۝

وَوَكَّلْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۝

سَلَامٌ عَلَى نُوْحٍ وَبِالْغَلِيلِينَ ۝

إِنَّا كُنَّا لَكَ فَجْرَى الْمُحْسِنِينَ ۝

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۝

لَمْ نَعْرِضْكَ لَالْآخَرِينَ ۝

1. సూ'హ్ ('అ.స.) గాథ కోసం చూడండి, 11:25-48.

2. అహ్లాన్: అంటే అతని కుటుంబంవారే కాక అతనితో బాటు విశ్వసించిన అతని అనుచరులు కూడాను.

3. సూ'హ్ ('అ.స.) భార్య మరియు అతని ఒక కుమారుడు నిశ్చయించలేదు. కాబట్టి వారు, మునిగిపోయారు. అతని కుమారులలో 'హామ్, సామ్, యూఫన్'లు నాపలో ఉన్నారు. 1) సామ్ నుండి 'అరబ్బులు, పర్షియన్లు, యూరోపియన్లు మరియు యూదులు, 2) 'హామ్ సంతతి నుండి సూడాన్, ఇండియా, 'హబషా, ఫిల్బీలు మరియు బర్బర్లు మరియు 3) యూఫన్ సంతతినుండి తుర్కీలు, ఖజర్, యూ'జాజ్ ము'జాజ్ మొదలైన వారు పుట్టారని చెబుతారు. (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్).

83. * మరియు నిశ్చయంగా, అతనిని అనుసరించిన వారిలో ఇబ్రాహీమ్ ఒకడు.

84. అతను తన ప్రభువు సాన్నిధ్యానికి నిర్మల హృదయంతో వచ్చి:

85. అతను తన తండ్రి మరియు తనజాతి వారితో ఇలా అన్నాడు: “మీరు దేనిని ఆరాధిస్తున్నారు?

86. “ఏమీ? మీరు అల్లాహ్‌ను వదిలి మిథ్య (బూదక) దైవాలను (ఆరాధించ) గోరుతున్నారా?

87. “అయితే సర్వలోకాల ప్రభువును గురించి మీ అభిప్రాయమేమిటి?”

88. ఆ తరువాత, అతను సక్షత్రాలవైపుకు తన దృష్టిని సారించాడు:¹

89. అప్పుడు అతను ఇలా అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, నా ఆరోగ్యం బాగులేదు.”²

90. కావున వారు అతనిని వదిలిపెట్టి వెళ్ళిపోయారు.

91. తరువాత అతను మెల్లగా వారిదేవతల (విగ్రహాల) దగ్గరికి వెళ్ళి ఇలా అన్నాడు: “ఏమీ? మీరు తినడం లేదే?

92. “ఏ కేమైంది? మీరెందుకు మాట్లాడరు?”

93. తరువాత అతను వాటి వద్దకు వెళ్ళి తన కుడిచేతితో వాటిని పగులగొట్టాడు.³

94. అప్పుడు, వారు (ప్రజలు) అతని

وَأَن مِّن شَيْعَةٍ إِلَّا بَرِهْنِمُ ۝

إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ۝

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا عَبَدُونَ ۝

أَيْفَ الْإِلَهِةَ ذَرُونِ الْكُفْرَ بَدُونَ ۝

مَا أَظُنُّكُمْ رَبَّ الْعَالَمِينَ ۝

فَنَظَرَنَّا فِي النَّجْمِ ۝

فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ۝

فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ۝

فَرَأَى إِلَى الْإِلَهِاتِ فَقَالَ لَا كُفْرُ ۝

مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ۝

فَرَأَى عَلَيْهِمْ ضُحُبًا بَالِيَةً ۝

فَأَقْبَلَ إِلَيْهِمْ يَقُولُنَّ ۝

1. చూడండి, 6:76-78.

2. చూడండి, 21:63.

3. వివరాలకు చూడండి, 21:58.

దగ్గరకు త్వరత్వరగా పచ్చారు.

95. అతను (ఇబ్రాహీమ్) వారితో అన్నాడు: “ఏమీ? మీరు చెక్కిన వాటినే మీరు ఆరాధిస్తారా?”

96. “వాస్తవానికి, మిమ్మల్ని మరియు మీరు (చెక్కి) చేసిన వాటిని సృష్టించింది అల్లాహ్‌యే కదా!”¹

97. వారు (పరస్పరం ఇలా చెప్పుకున్నారు): “ఇతనికొరకు ఒక (అగ్ని) గుండం నిర్మించి, తరువాత అతనిని ఆ భగభగ మండే అగ్నిలో పడవేయండి!”

98. కావున, వారు అతనికి విరుద్ధంగా పన్నాగాలు పన్నారు, కాని మేము వారిని కించపరచాము.

99. మరియు అతను (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, నేను నా ప్రభువు (తీసుకొని వెళ్ళే) వైపునకు వెళ్ళిపోతాను. ఆయనే నాకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.”²

100. (అతను ఇలా ప్రార్థించాడు): “ఓ నా ప్రభూ! నాకు సద్వర్తనుడైన (కుమారుణ్ణి) ప్రసాదించు!”

101. కావున మేము అతనికి సహస శీలుడైన కుమారుని శుభవార్తనిచ్చాము.³

102. ఆ బాలుడు అతనికి తోడుగా శ్రమ చేయగల వయస్సుకు చేరుకున్నపుడు, అతను

قَالَ اتَّبِعُونِ مَا آتَيْتُكُمْ ۖ

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ۝

قَالُوا بُنِيَ لَكُمْ بَيْتًا كَمَا بَنَيْنَا لَكُمْ فِي الْحَجِّ ۖ

قَالَ رَأَوْا بِهِ كَيْدًا فَبَجَعْنَاهُمْ الْأَسْفَلِينَ ۝

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ ۝

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ۝

فَبَشِّرْنَاهُ بِعِلْمٍ حَلِيمٍ ۝

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنَئِي إِنِّي أَرَىٰ فِي

1. సర్వసృష్టికి మూలాధారి అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే! కావున ఆయనను ఆరాధించకుండా మీరు మీ చేతులతో తయారు చేసిన వాటిని ఎందుకు ఆరాధిస్తున్నారు.

2. ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) మొదట బాబుల్ అనే నగరంలో ఉండేవారు. అది ఇరాక్‌లో ఉంది. ఆ తరువాత అతను షామ్ వైపునకు వెళ్ళిపోయారు.

3. అతను ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) మొదటి కుమారుడు ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.).

(ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “ఓ నా కుమారా! వాస్తవానికి నేను నిన్ను బలి (జి'బ్'హ్) చేస్తున్నట్లుగా కలలోచూశాను. ఇక నీ సలహా ఏమిటో చెప్పు!” అతను (ఇస్మా'యీల్) అన్నాడు: “ఓ నాన్నా! నీకు ఇవ్వబడిన అజ్ఞను నెరవేర్చు. అల్లాహ్ కోరితే నీవు నన్ను సహసశీలునిగా పొందగలవు!”

103. ఆ తరువాత వారిద్దరూ ఆయన (అల్లాహ్) అజ్ఞను నెరవేర్చటానికి సిద్ధపడ్డారు. మరియు అతను (ఇబ్రాహీమ్) అతనిని (ఇస్మా'యీల్'ను) సుదుబీపై బోర్లా పడుండబెట్టాడు.

104. మరియు మేము అతనిని పిలుస్తూ ఇలా అన్నాము: “ఓ ఇబ్రాహీమ్!

105. “వాస్తవంగా, నీవు కలను నిజం చేసి చూపించావు!” నిశ్చయంగా, మేము సజ్జనులకు ఇలాంటి ప్రతిఫలమిస్తాము.

106. నిశ్చయంగా ఇదొక స్పష్టమైన (కఠిన) పరీక్ష.

107. మరియు మేము అతనికి (ఇస్మా'యీల్'కు) బదులుగా ఒక గొప్ప బలిని పరిపూరంగా ఇచ్చాము.¹

108. మరియు తరువాత పచ్చేతరాలలో అతని కీర్తిని నిలిపాము.

109. “ఇబ్రాహీమ్ కు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!”

110. ఈ విధంగా మేము సజ్జనులకు ప్రతిఫలమిస్తాము.

الْمَا مَرَأَىٰ أَذْبَحَكَ فَأَنْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ ۚ قَالَ يَٰأَبَتِ
افْعَلْ مَا تُؤْمِرُ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ
الطَّاعِينَ ۝

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ۝

وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَٰإِبْرَاهِيمُ

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا ۚ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ ۝

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ۝

وَقَدْ يَنْبَغِي عَظِيمٌ ۝

وَوَكَّلْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۝

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ۝

كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝

1. ఈ బలి ఒక గొర్రె, అది ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.)కు బదులుగా పంపబడింది, అది బలి చేయబడింది. దీని జ్ఞాపకార్థమే ముస్లింలు ప్రతి సంవత్సరం హా'ల్'హజ్జ్లో బలి (ఘర్బానీ) ఇస్తారు. వివరాల కోసం చూడండి, 22:27-37 మరియు 2:196-203.

111. నిశ్చయంగా, అతను (ఇబ్రాహీమ్) విశ్వసించిన మా దాసులలోని వాడు!

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١١﴾

112. మరియు మేము అతనికి ఇస్'హాఖ్ యొక్క శుభవార్తను ఇచ్చాము, అతను ఒక సద్వర్తనుడైన ప్రవక్త.¹

وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ بِتِلْكَ الْبُشْرَىٰ ۖ وَكَانَ مُسْلِمًا ﴿١١٢﴾

113. మరియు మేము అతనిని (ఇబ్రాహీమ్‌ను) మరియు ఇస్'హాఖ్‌ను అనుగ్రహించాము. మరియు వారి సంతతిలో కొందరు సజ్జసులు ఉండేవారు మరియు కొందరు తమకు తాము స్పష్టంగా అన్యాయం చేసుకున్నవారు కూడా ఉన్నారు.²

وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ ۖ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا الْحَسَنُ ۖ وَقَالَ لَهُمَا نَبِيُّ رَبِّكَ يُسَبِّحُكُم مِّنَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ ﴿١١٣﴾

114. మరియు వాస్తవానికి, మేము మూసా మరియు హరూన్‌లను అనుగ్రహించాము.

وَلَقَدْ مَكَّنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١١٤﴾

115. మరియు మేము వారిద్దరినీ మరియు వారి జాతి వారిని మహా విపత్తునుండి విముక్తి కలిగించాము.

وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾

1. ఒక కుమారుణ్ణి అ'హ-హిచ్చాత్ చేసిన గాథ తరువాత మరొక కుమారుని, ఇస్హాఖ్ ('అ.స.) యొక్క శుభవార్త ఇవ్వబడుతోంది. దీనితో స్పష్టమయ్యేది ఏమిటంటే అ'హ-హిచ్చాత్ చేయబడిన కుమారుడు ఇస్హాఖ్ ('అ.స.) మాత్రమే. అప్పడత('అ.స.)ను ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క ఏకైక పుత్రుడు. (చూడండి, ఇబ్నీ కసీర్ మరియు ఫత్త్ అల్-ఖదీర్).

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞతో, ఇస్హాఖ్ ('అ.స.) పుట్టకముందే, ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) తన రెండవ భార్య హజర్ మరియు అమె కుమారుడు ఇస్హాఖ్ ('అ.స.)ను మక్కాలో పదిలారు. ఇస్హాఖ్ ('అ.స.) అక్కడ జూరహమ్ అనే 'అరబ్బ్ తెగ స్త్రీతో వివాహం చేసుకొని అక్కడే నివసిస్తూ 'అరబ్బులలో' కలిసిపోయి 'అరబ్బ్ అయిపోయారు. అతని పంశంలో నుండి కేవలం ముహమ్మద్ ('స'అస) మాత్రమే ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడ్డారు.

ఇక ఇస్హాఖ్ ('అ.స.) కుమారుడు య'అఖ్బాల్ ('అస). అతని మరొక పేరు ఇస్సాయాల్. అదే పేరుతో అతని కుటుంబం వారు బనీ-ఇస్సాయాల్ అనబడ్డారు. అతనికి 12 మంది కుమారులు ప్రతి కుమారుని సంతతి నుండి ఒక బనీ-ఇస్సాయాల్ తెగ ఏర్పడింది. యూసుఫ్ ('అ.స.) ఆ పన్నెండు కుమారులలో ఒకరు. బనీ-ఇస్సాయాల్ సంతతిలో నుండి చాలమంది ప్రవక్తలు వచ్చారు. మూసా మరియు హరూన్ ('అ.స.)లు కూడా వారి సంతతిలోని వారే!

ఈ రెండు ప్రవక్తల సంతతిలో మంచివారు పుట్టారు. ముష్రికులు కూడా పుట్టారు. కావున కేవలం తండ్రి తాతలు పుణ్యపురుషులు అయినంత మాత్రాన సంతానంలో అందరూ పుణ్యవంతులవటం తప్పనిసరి కాదు!

116. మరియు మేము వారికి సహాయం చేశాము, కాబట్టి వారు విజయం పొందిన వారయ్యారు.

117. మరియు వారిద్దరికి (మంచిచెడులను) స్పష్టపరిచే గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము.¹

118. మరియు వారిద్దరికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేశాము.

119. మరియు తరువాత తరాలవారిలో వారిద్దరిని గురించి మంచి కీర్తిని నిలిపాము.

120. “మూసా మరియు హరూన్‌లకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!”

121. నిశ్చయంగా, ఈ విధంగా మేము సజ్జనులకు ప్రతిఫలమిస్తాము.

122. నిశ్చయంగా, వారిద్దరూ, విశ్వాసులైన మా దాసులలోని వారు.

123. మరియు నిశ్చయంగా, ఇల్యాస్ కూడా మా సందేశహరులలో ఒకడు.²

124. అతను తన జాతివారితో ఇలా అన్నప్పుడు: “ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?

125. “ఏమీ? మీరు బ'అల్ ³ (అనే విగ్రహాన్ని) ఆరాధిస్తూ సర్వోత్తముడైన సృష్టికర్తను పడలిపెడుతున్నారా?

126. “అల్లాహ్‌యే మీ ప్రభువు! మరియు

وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٦﴾

وَأَنزَلْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُبِينَ ﴿١١٧﴾

وَهَدَيْنَاهُمَا صِرَاطَ الْمُسْتَقِيمِ ﴿١١٨﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْأَخْرَبِ ﴿١١٩﴾

سَلَامٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٢٠﴾

إِنَّا كُنَّا لَنَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾

إِنَّمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾

وَإِلَّا إِلِيلَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾

إِذْ قَالَ لِلْعَوْمَةِ الْأَتَقُونَ ﴿١٢٤﴾

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿١٢٥﴾

إِلَهُ رَبِّكُمْ رَبُّ الْاَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾

1. చూడండి, 5:44.

2. ఇల్యాస్ (Elijah) (అ.స.) హరూన్ (అ.స.) సంతతికి చెందిన వారు. అతని నివాసం బ'అల్‌బల్ సగరం. ఇల్యాస్ (ఏలియా) హెబ్రూ (యూదుల) ప్రపక్త. ఇతను ఫిలస్టీన్ ఉత్తర భాగంలో అహాబ్ మరియు అహజీయా రాజుల కాలంలో ఉన్నారు, (దాదాపు క్రీ. శకానికి 9 సంవత్సరాలకు ముందు) ఇతని తరువాత అల్‌యస'అ (Elisha, అ.స.) ప్రపక్తగా వచ్చారు.

3. ఇల్యాస్ (Elijah అ.స.) కాలపు ముష్రీకులు బ'అల్ అనే విగ్రహాన్ని పూజించేవారు.

మీ పూర్వీకులైన మీ తండ్రితాతల ప్రభువు కదా?"

127. కాని వారు అతనిని (ఇల్యాస్ను) అసత్యవాదుడని తిరస్కరించారు, కాబట్టి వారు తప్పకుండా (శిక్ష కొరకు) హాజరు చేయబడతారు.

128. ఎన్నుకోబడిన అల్లాహ్ దాసులు తప్ప!

129. తరువాత పచ్చే తరాలలో అతని కీర్తిని (పేరు ప్రతిష్ఠలను) నిలిపాము.

130. " ఇల్-యాసీన్ కు¹ శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!"

131. నిశ్చయంగా, సజ్జసులకు మేము ఈ విధంగా ప్రతిఫలమిస్తాము.

132. నిశ్చయంగా, అతను విశ్వాసులైన మా దాసులలోని వాడు.²

133. మరియు నిశ్చయంగా, లూ'త్ కూడా మేము పంపిన సందేశహరులలో ఒకడు.³

134. ఎప్పుడైతే మేము అతనిని మరియు అతని కుటుంబం వారినందరిని రక్షించామో -

135. ముసలామె (అతని భార్య) తప్ప! అమె వెనుక ఉండిపోయే వారిలో చేరి

لَكَدُّبُوهُ وَاللَّهُ لَمُخَصَّرُونَ

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

وَوَكَّلْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

وَأَن لَّوِطًا لِّمَن الْمُرْسَلِينَ

إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ

1. ఇల్-యాసీన్ (Elias), ఇల్యాస్ (Elijah) 'అ.స. పేరు యొక్క మరొక విధమైన ఉచ్చరణ. వివిధంగానైతే తూర్-సీనా, యొక్క మరొక పేరు 'తూర్-సీనీన్ ఉందో!

2. ఖుర్ఆన్ లో ఇతర ప్రవక్తల ప్రస్తావన పచ్చినపుడు, వారిని: 'విశ్వాసులు' అని పేర్కొనబడింది. దీని ద్వారా తెలిసేది ఏమిటంటే, ప్రవక్తల అందరి ధర్మం ఏకదైవ సిద్ధాంతం - ఇస్లాం. వారు అందరూ విశ్వాసం అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయులై ఉండాలనే, అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప ఇతరులను ఆరాధించరాదని బోధించారు.

3. లూ'త్ ('అ.స.) గాథ కొరకు, చూడండి, 7:80-84 మరియు 11:69-83.

పోయింది.¹

136. ఆ తరువాత మిగతా వారినందరినీ నిర్మూలించాము.

كَمْ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ

137. మరియు వాస్తవానికి, మీరిప్పుడు వారి (శిథిల) ప్రాంతాల మీదుగా ఉదయపు వేళల్లో ప్రయాణిస్తూ ఉంటారు;²

وَالْأَكْمَرُ لَتَمُوتُنَّ عَلَيْهِمْ مُضَيَّعِينَ

138. మరియు రాత్తులలో కూడా! అయినా మీరు అర్థం చేసుకోలేరా?

وَبِالْأَيْلٍ أَفَلَا تَعْلَمُونَ

139. మరియు నిశ్చయంగా, యూసున్ కూడా మేము పంపిన సందేశహారులలోని వాడు.

وَلَقَدْ يُرِيكُنَّ كَلِمَ الْمُرْسَلِينَ

140. అతను నిండు పడవ వైపుకు పరిగెత్తి సప్పుడు;⁴

إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلِ الْمَخْرُومِ

141. అక్కడ చీటీలలో పాల్గొన్నాడు, కాని ఒడిపోయాడు.

فَاصْهَرَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ

142. ఆ పడవ అతనిని ఒక పెద్దచేప మ్రింగింది; ఎందుకంటే అతను నిందార్హుడు.⁵

فَالنَّعَمَةُ الْخَوْتُ وَهُوَ يُنْمِرُ

1. అమె - లూ'త్ ('అ.స.) భార్య - అవిశ్వాసులలో చేరిపోయి వెనుక ఉండిపోయింది. చూడండి, 7:83 మరియు 11:81.

2. చూడండి, 15:76. మక్కా-సిరియా మార్గంలో ఈ నగరాలు సోదోమ్ మరియు గొమ్రాహాలు - ఇప్పటి మృతసముద్రం - ప్రాంతంలో ఉండేవి.

3. యూసుస్ ('అ.స.) బైబిల్లో యోనా (Jonah)గా పేర్కొనబడ్డారు.

4. అబఖ: అంటే, to escape, ఒక బానిస తన స్వామిని విడిచి పారిపోవటం. యూసుస్ ('అ.స.) తన స్వామి, అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతి లేనిదే తన ప్రజలను విడిచి పారిపోయాడు.

5. యూసుస్ ('అ.స.) ఇరాఖ్ ప్రాంతంలో నైవవా (ఇప్పటి మో'సల్) నగరానికి ప్రవక్తగా పంపబడ్డారు. అక్కడి రాజు ఒక లక్ష బని ఇస్రాయిల్ సంతతి వారిని బందీలుగా చేసుకున్నాడు. వారి మార్గదర్శకత్వానికి అల్లాహ్ (సు.తా.), యూసుస్ ('అ.స.)ను పంపాడు. కాని వారు అతనిని విశ్వసించలేదు. అతను వారిని అల్లాహ్ (సు.తా.)శిక్ష రాసున్నదని భయపెట్టారు. ఆ శిక్ష రాకముందే అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతి లేకుండానే అతను అక్కడి నుండి పారిపోయి నావ ఎక్కారు. నావ జరుపుతో మునిగి పోతుండగా, అక్కడ చీటీలు నేచారు. దానిలో అతని పేరు రాగా అతను సముద్రంలోకి దూకారు. అతనిని ఒక పెద్ద చేప మ్రింగింది.

143. అప్పుడతను, (అల్లాహ్) వచిత్రతను కొనియాడే వారిలోనివాడు కాకపోయినట్లైతే!¹

144. దాని (చేప) కడుపులో పునరుత్థాన దినం వరకు ఉండిపోయే వాడు. (1/2)

145. * ఆ పిదప మేము అతనిని అనారోగ్యస్థితిలో, ఒక దిగంబర మైదానంలో పడదేశాము.

146. మరియు అతనిపై ఒక ఆసపజాతి తీగను మొలిపించాము.²

147. మరియు అతనిని ఒకలక్ష లేదా అంతకంటే ఎక్కువమంది (ప్రజల) వద్దకు పంపాము.

148. వారు విశ్వసించారు, కావున మేము ఒక నిర్ణీత కాలంవరకు వారిని సుఖసంతోషాలు అనుభవించనిచ్చాము.³

149. అయితే వారిని ఇలా అడుగు: “ఏమీ? నీ ప్రభువుకైతే కుమార్తెలు మరియు వారికొరకు కుమారులా?”⁴

150. “లేక మేము దేవదూతలను స్త్రీలుగా వుట్టించామా? మరియు వారు దానికి సాక్షులా?”⁵

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسْتَجِيبِينَ

لَمِيتَ فِي بطنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

فَبَدَدْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَعِيدٌ

وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ

فَأَمِنُوا أَفَتُخَفِّضُهُمْ إِلَى جِئِينَ

فَأَسْتَفْتِيهِمْ الْرَبِّكَ الْبَاطِلُ وَلَهُمُ الْبُتُونُ

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ

చేప కడుపులో అతను అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వేడుకున్నాడు. అప్పుడతను బయట వేయబడ్డాడు. ఇంకా చూడండి, 68:48.

1. అతని ప్రార్థన కోసం చూడండి, 21:87.

2. యుథ్ తీసున్: Gourd plant, ఆసపజాతి తీగ. అల్లాహ్ (సు.తా.) యూసున్ ('అ.స.)ను ఏ చెట్టు చేసు తీసి మైదానంలో పడదేసిన తరువాత అతని సహాయానికి ఒక ఆసప తీగను పుట్టించాడు. అదే విధంగా అల్లాహ్ (సు.తా.) కోరితే ఒక అవిశ్వాసిని విశ్వాసిగా మార్చవచ్చు! ఎప్పుడైతే అతడు హృదయపూర్వకంగా వేడుకుంటాడో.

3. వారు విశ్వసించిన విషయాల కోసం చూడండి, 10:98.

4. చూడండి 16:57-59.

5. వారు దైవదూతలలో స్త్రీలలో ఉంటే లక్షణాలు ఏవైనా చూశారా? లేక మేము దేవదూతలను పుట్టించినప్పుడు వారు అక్కడ ఉన్నారా? వారిని స్త్రీలుగా పరిగణించటానికి?

151. అలాహాదు! నిశ్చయంగా, వారు (ఖురైషులు) తమ బూటకపు సమ్మకాల ఆధారంగా అంటున్నారు:

152. “అల్లాహ్ కు సంతానముంది!” అని. మరియు వారు నిశ్చయంగా, అబద్ధాలాడు తున్నారు!

153. ఆయన (అల్లాహ్) కుమార్తెలను కుమారులకు బదులుగా - ఎన్నుకున్నాడా?

154. మీ కేసుయింది? మీరెట్టి నిర్ణయాలు చేస్తున్నారు?

155. ఏమీ? మీరు గ్రహించలేరా?

156. లేక! మీవద్ద ఏదైనా స్పష్టమైన ప్రమాణం ఉందా?

157. మీరు సత్యవంతులే అయితే మీ గ్రంథాన్ని తీసుకురండి!

158. మరియు వారు, ఆయన (అల్లాహ్) మరియు జిన్నాతుల మధ్య బంధుత్వం కల్పించారు.² కాని వాస్తవానికి జిన్నాతులకు తెలుసు, తాము ఆయన (అల్లాహ్) ముందు (లెక్కకొరకు) హాజరుచేయబడతామని.

159. వారు కల్పించే విషయాలకు అల్లాహ్ ఆతీతుడు (పరమపవిత్రుడు)!³

160. ఎన్నుకోబడిన అల్లాహ్ దాసులుతప్ప!

161. ఇక నిశ్చయంగా, మీరు మరియు

الْاِثْمُ مِنْ اِثْمِهِمْ لَيْسَ لَوْلَا

وَلَا لِلّٰهِ وَاِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

اَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

اَفَلَا تَذَكَّرُونَ

اَمْ لَكُمْ سُلْطٰنٌ مُّبِينٌ

فَاْتُوا بِكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِينَ

وَجَعَلُوْا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَبَاً وَلَقَدْ عَلِمَتْ
الْجِنَّةُ اِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ

سُبْحٰنَ اللّٰهِ عَمَّا يُصِفُونَ

اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِينَ

فَاِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُوْنَ

1. చూడండి, 6:100, 17:40, 53:19-22.

2. ముష్రీకుల కల్పన ఏమిటంటే అల్లాహ్ (ఐ.తా.) జిన్నాతులతో వివాహసంబంధం ఏర్పరచుకున్నాడు. దానితో ఆడపిల్లలు పుట్టారు, వారే దైవదూతలు అని, ఇది అసత్యం.

జిన్నువ్: అంటే మానవ ఇంద్రియాలకు అగోచర ప్రాణి.

3. చూడండి, 2:32, 6:100.

మీ అరాధ్య దైవాలు (కలిసి),

162. ఎవ్వడినీ కూడా, దుష్టకార్యాలు చేయటానికి పురికొలుపలేరు,

163. భగభగ మండే నరకాగ్నిలో కాలి పోసున్నవాడిని తప్ప!

164. (దైవదూతలు ఇలా అంటారు): “మరియు మాలో ఒక్కడు కూడా తన స్థానం నియమింపబడకుండా లేడు.

165. మరియు నిశ్చయంగా, మేము కూడా (అయనను ప్రార్థించటానికి) వరుసలు దీరి నిలుచుంటాము.

166. మరియు నిశ్చయంగా, మేముకూడా అయన పవిత్రతను కొనియాడేవారమే!¹

167. మరియు (సత్యతిరస్కారులు) ఇలా అంటూ ఉండేవారు:

168. “ఒకవేళ మా పూర్వీకుల నుండి మాకు ఇలాంటి బోధన లభించిఉంటే!

169. “మేము కూడా, అల్లాహ్ యొక్క ఎన్నుకున్న, భక్తులమై ఉండేవారము!”

170. కాని, వారిప్పుడు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) తిరస్కరిస్తున్నారు. ఇక త్వరలోనే వారు తెలుసుకుంటారు!

171. మరియు వాస్తవానికి మా దాసులైన, మేము పంపిన సందేశహారుల విషయంలో మా నిర్ణయం జరిగింది;

مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَعِيلِينَ ۝

إِلَّا مَنْ هُوَ صَالٍ الْجَحِيمِ ۝

وَمَا مِمَّنْ إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ۝

وَالَّذِينَ الصَّالُونَ ۝

وَالَّذِينَ الْمُسْتَخْرُونَ ۝

وَلَا كُنَّا الْيَقُولُونَ ۝

لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِنَ الْأَوَّلِينَ ۝

لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْخَالصِينَ ۝

فَلَعَلَّكُمْ وَآيَاهُمْ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ۝

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْرُسُلَيْنِ ۝

1. అంటే దైవదూతలు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) సృష్టించిన అయన దాసులు. ఎల్లప్పుడు వారు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.)ను స్తుతిస్తూ ఉంటారు. అయన అజ్ఞా పాలన చేస్తూ ఉంటారు. ముప్రీకులు భావించినట్లు వారు అల్లాహ్ (సు.తా.) కూతుళ్ళు కారు.

172. నిశ్చయంగా, వారు సహాయం పొందుతారని!

إِنَّهُمْ لَمُتَّصِرُونَ ۝

173. మరియు నిశ్చయంగా, మా సైనికులే తప్పక విజయం పొందుతారని!¹

وَأَنَّا جُنُودُكَ الْغَالِبُونَ ۝

174. కావున నీవు వారిని (సత్య తిరస్కారులను) కొంతకాలం వదలిపెట్టు.

فَوَلِّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ۝

175. మరియు వారిని చూస్తూఉండు. ఇక త్వరలోనే వారు కూడా (తమ పర్యవ సానాన్ని) చూడగలరు!

وَأَبْصِرْ لَهُمْ سُوءَ مَا يَفْعَلُونَ ۝

176. ఏమీ? వారు మా శిక్ష కొరకు తొందరపెడుతున్నారా?

أَفَعَدَّ إِنَّا يَسْتَعْجِلُونَ ۝

177. కాని, అది వారి ఇంటి ప్రాంగణంలో దిగిసప్పుడు, హెచ్చరించబడిన వారికి అది దుర్భరమైన ఉదయం కాగలదు!

فَإِذَا نَزَلَ بِصَاحِبِهِمْ فَاصْتَأْذُوا سُبْحَانَ ۝

178. కావున నీవు ప్రస్తుతానికి వారిని వదలిపెట్టు.

وَوَلِّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ۝

179. మరియు చూస్తూఉండు. ఇక త్వరలోనే వారు కూడా (తమ పర్యవ సానాన్ని) చూడగలరు!

وَأَبْصِرْ لَهُمْ سُوءَ مَا يَفْعَلُونَ ۝

180. నీ ప్రభువు సర్వలోపాలకు అతీతుడు; సర్వశక్తిమంతుడైన ప్రభువు, వారి కల్పనలకు అతీతుడు.

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ۝

181. మరియు సందేశహరులందరికి శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!

وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۝

182. మరియు సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడైన అల్లాహ్‌యే సమస్తలోకాలకు ప్రభువు!

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

38. సూరహ్ 'సాద్

سورة ص

'సాద్: ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్‌లోని అక్షరంతో పెట్టబడింది. ఈ సూరహ్ ప్రవక్తృత్వం లభించిన నాలుగైదు సంవత్సరాల తరువాత అవతరింపజేయబడింది. దైవమూర్ఖదర్శకత్వం గురించి ఇందులో వివరించబడింది. ఈ అనుక్రమంలో ఇది ఐదవది. మక్కాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్‌లో 88 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. 'సాద్. మరియు హితబోధతో నిండివున్న
ఈ ఖుర్ఆన్ సాక్షిగా!

2. వాస్తవానికి, సత్యాన్ని తిరస్కరించిన
వారు అహంకారంలో మరియు విరోధంలో
పడివున్నారు.

3. వారికి పూర్వం గతించిన ఎన్నో
తరాలను మేము నాశనంచేశాము. అప్పుడు
వారు మొరపెట్టుకొనిగారు, కాని అప్పుడు
వారికి దానినుండి తప్పించుకునే సమయం
లేక పోయింది!

4. మరియు వారిని హెచ్చరించేవాడు.
తమలో నుంచే రావటం చూసి వారు
అశ్చర్యపడ్డారు! మరియు సత్యతిరస్కారులు
ఇలా అన్నారు: "ఇతడు మాంత్రికుడు,
అసత్యవాది.

5. "ఏమీ? అతను (ప్రవక్త) దైవాలందరినీ,
ఒకే అరాధ్య దైవంగా చేశాడా? నిశ్చయంగా
ఇది ఎంతో విచిత్రమైన విషయం!"

6. మరియు వారి నాయకులు ఇలా
అనసాగారు: "పదండి! మీరు మీ దైవాల
(ఆరాధన) మీద స్థిరంగాఉండండి."
నిశ్చయంగా, ఇందులో (మీకు వెరుద్ధంగా)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ ١

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قُرُونٍ مَكَدًا وَآوَلَاتِ
جَيْنَ مَتَاجِلٍ ٢وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ
هَذَا صِرٌّ كَذِبٌ ٣

أَجَعَلَ الْإِلَٰهَةَ إِلَٰهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ ٤

وَالطَّاغُتِ الْمَلَأْنَاهُمْ أَنْ امْتُواوَاَصْبِرُوا عَلَىٰ إِلَٰهِكُمْ
إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُّ ٥

ఏదో ఉద్దేశింపబడి ఉంది!

7. “ఇలాంటి విషయాన్ని మేము ఇటీవలి కాలపు మతంలో వినిఉండలేదు. ఇది కేవలం కల్పన మాత్రమే!

8. “ఏమీ? మా అందరిలోనూ, కేవలం ఇతనిపైననే, ఈ హితబోధ అపతరింపజేయబడిందా?”¹ వాస్తవానికి వారు నా హితబోధను గురించి సంశయంలో పడివున్నారు.² అలాకాదు, వారు ఇంకా (నా) శిక్షను రుచిచూడలేదు!

9. లేక వారి దగ్గర సర్వశక్తుడు, సర్వప్రదుడు³ అయిన నీ ప్రభువు యొక్క కారుణ్యనిధులు ఉన్నాయా?

10. లేక! ఆకాశాలు మరియు భూమి మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తం మీద వారికి సామ్రాజ్యాధిపత్యం ఉందా? అలా అయితే వారిని తమ సాధనాలతో చైకి (ఆకాశంలోకి) ఎక్కిమను!

11. ఇంతకు ముందు ఓడించబడిన సైన్యాలపలే, ఒక వర్గం వీరిది కూడా ఉంటుంది!

12. వీరికి పూర్వం నూ'హ్ మరియు 'అద్ (జాతి) వారు మరియు మేకుల ఫిర్'జాన్ బాతులవారు సత్యాన్ని తిరస్కరించారు;

13. మరియు, స'మూద్ మరియు లూ'త్ బాతుల వారు మరియు అయ్కహ్ (మద్యం)⁴

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمَلَأِ الْآخِرَةِ إِن هَذَا إِلَّا
اِخْلَاقٌ ۝

أَنزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِن بَيْنَ بَلِّ لَمْ يَكُن فِي شَكٍّ مِّن
ذِكْرِي بَل لَّمَّا يَدُوقُوا عَذَابَ ۝

أَمْ عِنْدَ هُمْ حِزَابٌ رَّحِمَ رَبِّكَ الْعِزُّ الْوَهَّابُ ۝

أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
فَلْيَنْفِرُوا فِي الْأَسْبَابِ ۝

جُنُودًا لَّهُمْ لِكَيْ يَهْرُؤُوا مِنَ الْأَعْرَابِ ۝

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَرَعُونَا ذُوالْقُنُوءِ ۝

وَسُودٌ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ أُولَئِكَ
الْأَعْرَابُ ۝

1. చూడండి, 43:31-32.

2. వారు సంశయంలో పడింది ముహమ్మద్ ('స'అస) అసత్యవాది అని కాదు. అతను బోధించే ధర్మం వారి దైవాలను పడలి, అగోచరుడైన ఏకైక దైవం అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ఆరాధించమని చెప్పడం.

3. అల్ ఫహ్షాఫ్: Bestower. సర్వప్రదుడు, సర్వపర (సదాత, పరమదాత, చూడండి, 3:8.

4. అయ్కహ్ వాసుల గాఢ కొరకు చూడండి, 26:176.

వాసులు అందరూ ఇలాంటి పర్గాలకు చెందినవారే.

14. ఇక వీరిలో ఏ ఒక్కరూ ప్రవక్తలను అసత్యవాదులని తిరస్కరించకుండా ఉండలేదు, కావున నా శిక్ష అనివార్యమయ్యింది.

15. మరియు వీరందరూ కేవలం ఒక గర్జన ('సయ్ హా')¹ కొరకు మాత్రమే ఎదురు చూస్తున్నారు, దానికి ఎలాంటి నిలుపుదల ఉండదు.

16. మరియు వారు: "ఓ మా ప్రభూ! లేక్క దినానికి ముందే మా భాగం మాకు తొందరగా ఇచ్చివెయ్యి."² అని అంటారు.

17. (ఓ ముహమ్మద్!) వారి మాటల యెడల నీవు సహనంపహించు మరియు బలపంతుడైన, మా దాసుడు దావూద్ ను జ్ఞాపకం చేసుకో.³ నిశ్చయంగా, అతను ఎల్లప్పుడూ పశ్చాత్తాపంతో (అల్లాహ్ వైపునకు) మరలుతూ ఉండేవాడు.

18. నిశ్చయంగా, మేము పర్యటాలను అతనితోబాటు సాయంత్రం మరియు ఉదయం మా పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉండేటట్లు చేశాము.

19. మరియు పక్షులు కూడా గుమికూడేవి. అంతా కలసి అయన (అల్లాహ్) వైపుకు మరలే వారు.

إِنَّ كُلَّ الْكَاذِبِ الرُّسُلِ فَحَقَّ عِقَابِ

وَمَا يَنْظُرُهُمْ إِلَّا الصَّيْحَةُ وَاجِدَةٌ مَّا لَهَا مِنْ تَوَارٍ ۝

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطْعَنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ۝

إِصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَادْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْأَيْبِ إِنَّهُ أَزَابٌ ۝

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَتَمِ وَالْإِشْرَاقِ ۝

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَّهِ أَزَابٌ ۝

1. పుస్తరుత్థాన దినమున ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) ఊదే బాకా ధ్వని, ఆరుపు, ప్రిలుడు గర్జన లేక శబ్దం. ఇంకా చూడండి, 36:29, 49, 53.

2. అంటే వారు పుస్తరుత్థానదినం గురించి పరిహాసం చేస్తూ: 'ఆ దినం రాకముందే మా భాగపు శిక్ష మాకు ఇప్పుడు' అని అంటున్నారు. చూడండి, 8:32.

3. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ప్రിയమైనవి దావూద్ ('అ.స.) సమాజ్ మరియు అతని ఉపవాసం. అతను సగం రాత్రి నిద్రపోయే వారు, లేచి మూడోపంతు రాత్రి సమాజ్ చేసేవారు. అతను రోజూ విడిచి రోజూ ఉపవాసం ఉండేవారు. అతను యుద్ధరంగాన్ని విడిచి ఎన్నడూ పారిపోలేదు ('సహీహ్ బుఖారీ, ముస్లిం).

20. మరియు మేము అతని సామ్రాజ్యాన్ని పటిష్ఠపరిచాము మరియు మేము అతనికి వివేకాన్ని మరియు తిరుగులేని తీర్పు చేయడంలో, నేర్పరితనాన్ని ప్రసాదించాము. (5/8)

21. * మరియు తగవులాడుకొని వచ్చిన ఆ ఇద్దరివార్త నీకు చేరిందా? వారు గోడఎక్కి అతని ప్రార్థనాగదిలోకి వచ్చారు.

22. వారు దావూద్ వద్దకు వచ్చినపుడు, అతను వారిని చూసి బెదిరిపోయాడు. వారన్నారు: “భయపడకు! మేమిద్దరం ప్రత్యర్థులం. మాలో ఒకడు మరొకనికి అన్యాయం చేశాడు. కావున నీవు మా మధ్య న్యాయంగా తీర్పుచెయ్యి. మరియు నీతిమీరి నడువకు, మాకు సరైనమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చెయ్యి.

23. “వాస్తవానికి, ఇతడు నా సోదరుడు, ఇతనివద్ద తొంబై తొమ్మిది అడగొరెలున్నాయి మరియు నా దగ్గర కేవలం ఒకేఒక్క అడగొరె ఉంది, అయినా ఇతడు అంటున్నాడు: ‘దీనిని నాకివ్వు.’ మరియు తన మాటల నేర్పుతో నన్ను వశపరచుకుంటున్నాడు.”

24. (దావూద్) అన్నాడు: “వాస్తవంగా, నీ అడగొరెను తనగొరెలలో కలుపు కోవటానికి అడిగి, ఇతడు నీపై అన్యాయం చేస్తున్నాడు. మరియు వాస్తవానికి, చాలామంది భాగస్థులు ఒకరికొకరు అన్యాయం చేసుకుంటూ ఉంటారు. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు తప్ప! కాని అటు పంటి వారు కొందరు మాత్రమే!” వాస్తవానికి మేము అతనిని (దావూద్ను) పరీక్షిస్తున్నా మని అతను అర్థంచేసుకున్నాడు.

وَسَدَدْنَا مَلَكُوتَهُ وَأَنبَتْنَاهُ جَنَةً وَقَصَلْنَا الْخِطَابَ ۝

وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْغُرَابَ ۝

إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَفْعَلْ
خَصْمَيْنِ يَغِي بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَاجْلِمْ بَيْنَنَا
يَا لَهْفَی وَلَا تُحْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ ۝

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَفِي نَجْعَةٍ
وَاحِدَةٍ قَعْلٌ أَكْبَلُ مِنْهَا وَاعْرِضْ بَيْنِي وَالْخِطَابِ ۝

قَالَ لَقَدْ فَلَسْتَ بِمُسَوِّلٍ لِّعَبِيدِكَ إِلَى نِعَاجِهِ وَإِنَّ
كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ إِلَّا
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ نَّالَهُمْ
وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا
وَأَنَابَ ۝

కాబట్టి తన ప్రభువును క్షమాపణ వేడుకున్నాడు. మరియు సాష్టాంగం (సజ్జా)లో పడిపోయాడు. మరియు వశ్యాత్వావంతో (అల్లాహ్ వైపుకు) మరలాడు. *

25. అప్పుడు మేము అతని ఆ(తప్పును) క్షమించాము. మరియు నిశ్చయంగా మా వద్ద అతనికి సాన్నిహిత్యం మరియు మంచి స్థానం కూడా ఉన్నాయి.

26. (మేము అతనితో ఇలా అన్నాము): “ఓ దావూద్! నిశ్చయంగా, మేము నిన్ను భూమిలో ఉత్తరాధికారిగా నియమించాము. కావున నీవు ప్రజల మధ్య న్యాయంగా తీర్పుచెయ్యి మరియు నీ మనోకాంక్షలను అనుసరించకు, ఎందుకంటే అవి నిన్ను అల్లాహ్ మార్గం నుండి తప్పిస్తాయి.” నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ మార్గంనుండి తప్పిపోతారో, వారికి లెక్క దినమును మరచిపోయిన దాని ఫలితంగా, కఠినమైన శిక్ష పడుతుంది.

27. మరియు మేము ఈ ఆకాశాన్ని మరియు ఈ భూమిని మరియు వాటిమధ్య ఉన్నదాన్నంతా పృథ్విగా సృష్టించలేదు! ఇది సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారి భ్రమ మాత్రమే.¹ కావున అట్టి సత్యతిరస్కారులకు సరకాగ్ని బాధ పడనున్నది!

28. ఏమీ? మేము నిశ్చయించి, సత్కార్యాలు చేసేవారిని భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించే వారితో సమానులుగా చేస్తామా? లేక మేము దైవభీతి గలవారిని దుష్టులతో సమానులుగా చేస్తామా?²

تَقَرَّرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنْ لَهُ عِنْدَنَا الرَّغْفَىٰ وَحَسَنَ مَّآبٍ ﴿٢٥﴾

يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمابَيْنَهُمَا بَاطِلًا ۚ ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ ﴿٢٧﴾

أَمْ جَعَلِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْفَسِقِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ جَعَلِ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ﴿٢٨﴾

1. చూడండి, 3:191, 10:5.

2. ఇహాలోకంలో కొందరు దుర్మార్గులు ఎన్నో సుఖసంతోషాలను అనుభవించి ఉండవచ్చు.

29. (ఓ ముహమ్మద్!) మేము ఎంతో శుభవంతమైన ఈ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్‌ను) సీపై అవతరింపజేశాము. ప్రజలు దీని సూచన (ఆయాత్)లను గురించి యోచించాలని మరియు బుద్ధివంతులు దీని నుండి హితబోధ గ్రహించాలని.

30. మరియు మేము దాఫూద్‌కు సులైమాన్‌ను ప్రసాదించాము. అతను ఉత్తమదాసుడు! నిశ్చయంగా, అతను ఎల్లప్పుడూ మావైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలుతూ ఉండేవాడు.

31. ఒకరోజు సాయంకాలం అతనిముందు మేలుజాతి, వడిగల గుర్రాలు ప్రవేశపెట్ట బడినప్పుడు;

32. అతను అన్నాడు: “అయ్యో! వాస్తవంగా నేను నా ప్రభువు స్మరణకు బదులుగా ఈ సంపదను (గుర్రాలను) ప్రేమించాను.” చివరకు (సూర్యుడు) కనుమరుగై పోయాడు.

33. (అతను ఇంకా ఇలా అన్నాడు): “వాటిని నా వద్దకు తిరిగి తీసుకురండి.” తరువాత అతను వాటి పిక్కలను మరియు మెడలను నిమరసాగాడు.¹

34. మరియు వాస్తవానికి మేము సులైమాన్‌ను పరీక్షకు గురిచేశాము మరియు అతని సింహాసనంపై ఒక కళేబరాన్ని² పడవేశాము,

كُنْتُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا الْآيَاتِ
وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿٢٩﴾

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٣٠﴾

إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِالْعَظِيِّ الطُّفَيْنُ الْيَعَانِيُّ ﴿٣١﴾

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى
تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾

رُؤُوسَهَا عَلَى طُعْفٍ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَداً ثُمَّ
أَبَاقَ ﴿٣٤﴾

మరియు దైవభీతిగల సద్గుణములు అధిక మరియు భౌతిక కష్టాలకు గురికావచ్చు. దీని అర్థం మేమిటంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) దగ్గర ప్రతివాని లెక్క ఉంది కాబట్టి రాబోయే శాశ్వతమైన పరలోక జీవితంలో ప్రతివానికి తన కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం దొరుకుతుంది. ఎవ్వరికీ ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు. అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రతివానికి ఒక గడువు నియమించిఉన్నాడు.

1. అయితేలు 32 మరియు 33 యొక్క ఈ అనువాదం ఇమామ్ ఇబ్నె-జరీర్ 'తబరీ వ్యాఖ్యానాన్ని అనుసరించి ఉంది.

2. జనదన్: కళేబరం, దీనిని గురించిన వివరాలు, ఖుర్ఆన్ మరియు 'హదీస్'లలో లేవు. ఒక

అప్పుడతను పశ్చాత్తాపంతో మా వైపునకు మరలాడు.

35. అతను ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నన్ను క్షమించు, నా తరువాత మరెవ్వరికీ లభించనటువంటి సామ్రాజ్యాన్ని నాకు ప్రసాదించు. నిశ్చయంగా, నీవే సర్వప్రదుడవు!”

36. అప్పుడు మేము గాలిని అతనికి వశపరచాము. అది అతని ఆజ్ఞానుసారంగా, అతడు కోరినవైపునకు తగినట్లుగా మెల్లగా వీచేది.¹

37. మరియు షైతాను(జిన్నాతు)లలో నుండి కూడా రకరకాల కట్టడాలు నిర్మించే వాటిని మరియు సముద్రంలో మునిగి (ముత్యాలు తీసే) వాటిని (అతనికి వశపరచి ఉన్నాము).

38. మరికొన్ని సంకెళ్ళతో బంధింపబడినవి కూడా ఉండేవి.

39. (అల్లాహ్ అతనితో అన్నాడు): “ఇది నీకు మా కాసుక, కాపుస నీవు దీసివి (ఇతరులకు) ఇచ్చినా, లేక నీవే ఉంచుకున్నా. నీతో ఎలాంటిలెక్క తీసుకోబడదు.”²

40. మరియు నిశ్చయంగా, అతనికి మా సాన్నిహిత్యం మరియు ఉత్తమ గమ్యస్థానం ఉన్నాయి.

قَالَ رَبِّ اعْفُزْنِي وَهَبْ لِي مَلِكًا لَا يُبْغِي إِلَٰهِي
مِنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ۝

فَعَزَّاهُ الرِّيحَ فَجَرَى بِأَمْرِهِ كُلَّ حَيْثُ أَصَابَ ۝

وَالشَّيْطَانِ كُلِّ جَنَّةٍ وَعَوَاصٍ ۝

وَالْآخِرِينَ مَقْرُونِينَ فِي الْأَصْفَادِ ۝

هَذَا عَطَاؤُنَا أَتَا مَنْ أَوْ أَمْسَكَ بِيَدِهِ جَسَآءُ ۝

وَأَن لَّهُ عِنْدَ الرَّبِّ وَحْشٌ عَظِيمٌ ۝

బుఃఖరీ (రహ్మా) 'హదీస్' ప్రకారం: అది వికలాంగుడిగా పుట్టిన అతని కుమారుని శరీరం. నోబుల్ ఖుర్ఆన్ ఈ శబ్దాన్ని షైతాన్ అని వివరించింది. అల్లాహు ఆలమ్.

1. చూడండి, 21:81-82 అక్కడ తీవ్రమైన గాలి వీచినట్లు చెప్పబడింది. ఆ తీవ్రమైన గాలి కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతితో సులైమాన్ ('అ.స.) ఇచ్చానుసారంగా వీచేది.
2. సులైమాన్ ('అ.స.) ప్రార్థన ప్రకారం అతనికి ఒకగొప్ప రాజ్యాధికారం మరియు అతని సంపత్తుల నుండి తన ఇష్టంవచ్చిన వారికి ఇవ్వవచ్చని అనుమతి కూడా ఇవ్వబడింది.

41. మరియు మా దాసుడు అయ్యూబ్‌ను గురించి ప్రస్తావించు; అతను తన ప్రభువుతో ఇలా మొరపెట్టుకున్నాడు: “నిశ్చయంగా షైతాన్ నన్ను ఆపదకు మరియు శిక్షకు గురిచేశాడు.”¹

42. (మేము అతనితో అన్నాము): “నీ కాలును నేలమీద కొట్టు. అదిగో చల్లని (నీటి చెలిమి)! నీవు న్నినం చేయటానికి మరియు త్రాగుటకూను.”

43. మరియు మేము అతని కుటుంబం వారిని మరియు వారితోబాటు, వారివంటి వారిని సూ కరుణతో అతనికి తిరిగి ఇచ్చాము మరియు బుద్ధిమంతులకు ఇది ఒక హితబోధ.²

44. (అల్లాహ్ అతనితో అన్నాడు): “ఒక పుల్లల కట్టను నీ చేతిలోకి తీసికొని దానితో (నీ భార్యను) కొట్టు మరియు నీ ఒట్టును భంగపరచుకోకు.”³ వాస్తవానికి, మేము అతనిని ఎంతో సహనశీలునిగా పొందాము. అతను ఉత్తమ దాసుడు! నిశ్చయంగా,

وَاذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصِيبٍ وَعْدَآبٍ ۝

الرُّكْضِ يَرْجُلِكَ هَذَا مُغْتَسِلٌ بَابِ دُرٍّ وَسَرَابٍ ۝

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَىٰ لِرَأْسِ الْأَوَّلِينَ ۝

وَحُدُودِكُمْ صَعْنًا فَاصْرَبْ لَهُ وَلَا تَجْنُكُمَا ۝ وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ۝

1. అయ్యూబ్ ('అ.స.) యొక్క పరీక్ష కూడా చాలా ప్రసిద్ధమైనది. అతను రోగంతో మరియు ధన, సంతాన నష్టంతో పరీక్షించబడ్డాడు. అతనితోబాటు కేవలం అతని భార్య మాత్రమే మిగిలింది.
2. అల్లాహ్ (సు.తా.) చివరకు అయ్యూబ్ ('అ.స.) ప్రార్థనను అంగీకరించి అతని రోగాన్ని దూరంచేశాడు. మరియు అతను కోల్పోయిన ధనాన్ని, సంతానాన్ని తిరిగి ఇచ్చాడు. అంతేగాక అతనికి తెండింతలు అధికంగా ప్రసాదించాడు.
3. రోగపీడుతుడుగా ఉన్న కాలంలో అయ్యూబ్ ('అ.స.) కోపంతో తన భార్యను - అయితే తెలియకుండా చేసిన ఒక అపరాధానికి క్రోధితుడై - సూరు కొరడా దెబ్బలు కొడతానని ప్రమాణం చేస్తాడు. ఆ ప్రమాణం పూర్తి చేయటానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనితో సూరు పుల్లల కట్టతో ఒకసారి నీ భార్యను కొట్టి నీ ప్రమాణం పూర్తిచేసుకో అని ఆదేశిస్తాడు. చూడండి. 5:89. ఈ అజ్జ కేవలం అయ్యూబ్ ('అ.స.) కొరకేనా, లేక అందరి కొరకా అనే విషయంలో వ్యాఖ్యాతల మధ్య భేదాభిప్రాయాలున్నాయి. కొందరు అంటారు: ఒకవేళ మొదట ప్రమాణం చేసినప్పుడు కఠినంగా శిక్షించదలిచే అభిప్రాయం లేకుంటే ఇలా చేయవచ్చు. (ఫాత్త్ అల్-ఖదీర్). ఒక 'హదీస్' ద్వారా తెలుస్తోంది: ఒకసారి దైవప్రవక్త ('స'అస) ఒక బలహీనుడైన వ్యభిచారికి, సూరు కొరడా దెబ్బలకు బదులుగా సూరు పుల్లలున్న చీపురు కట్టతో ఒకసారి కొట్టి పడిలారు (ముస్నద్ అ'హ్మద్, 5/222, ఇబ్నె మాజా).

ఎల్లప్పుడు మా వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో
మరలుతూ ఉండేవాడు.

45. మరియు మా దాసులైన ఇబ్రాహీమ్,
ఇస్హాఖ్ మరియు యోతబ్బాబేలను జ్ఞాపకం
చేసుకో! వారు గొప్ప కార్యశీలురు మరియు
దూరదృష్టి గలవారు.

46. నిశ్చయంగా, మేము వారిని ఒక
విశిష్టగుణం కారణంగా ఎన్నుకున్నాము, అది
వారి పరలోకచింతన.

47. మరియు నిశ్చయంగా, మా దృష్టిలో
వారు ఎన్నుకొనబడిన ఉత్తమ పురుషులలోని
వారు!

48. మరియు ఇస్మా'యీల్, అల్-యస'అ
మరియు జాల్-కిష్లీలను¹ కూడా జ్ఞాపకం
చేసుకో. మరియు వారందరూ ఎన్నుకొనబడిన
ఉత్తమ పురుషులలోని వారు.

49. ఇది ఒక ప్రస్తావన. మరియు
నిశ్చయంగా! దైవభీతి గలవారికి ఉత్తమ
గమ్యస్థానం ఉంది.

50. శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలు, వాటి
ద్వారాలు వారి కొరకు తెరువబడిఉంటాయి.

51. వారు అందులో దిండ్రను అనుకొని
కూర్చొని, అందులో వారు అనేక ఫలాలను
మరియు పానీయాలను ఆడుగుతూ ఉంటారు.
(3/4)

52. * మరియు వారి దగ్గర సమపయస్కులు
మరియు తమ చూపులను వారి కొరకే

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى
الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ﴿٤٥﴾

إِنَّا اخْتَصَمْنَاهُمْ عَلَىٰ صِفَةٍ ذَكَرْنَاهُمُ الْكَارِ ﴿٤٦﴾

وَأَنَّهُمْ عِنْدَنَا مِنَ الْمُصْطَفَيْنِ الْخَيْرِ ﴿٤٧﴾

وَأَذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِنَ
الْأَخْيَارِ ﴿٤٨﴾

هَذَا ذِكْرُنَا وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ بَابِ ﴿٤٩﴾

جَنَّاتٍ عَدْنٍ مِّنْ مَّغْنَمِهِمْ فِي الْأَنْبَابِ ﴿٥٠﴾

مُتَّكِئِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ شَيْءٍ مُّشْتَرَاةٍ
وَفُورٍ ﴿٥١﴾

وَعِنْدَهُمْ قُصُورُ الْكَرِيمِ الْكَرِيمِ ﴿٥٢﴾

1. అల్-యస'అ (Elisha 'అ.స.), ఇల్యాస్ (Elijah, 'అ.స.), తరువాత పచ్చిన ప్రపక్త. యస'అ,
'అరబ్బీ పదం కాదు. జాల్-కిష్లీ కొరకు చూడండి, 21:85.

ప్రత్యేకించుకొనే శీలపతులైన స్త్రీలు ఉంటారు.¹

53. లెక్కదినం కొరకు మీతో (దైవభీతి గలవారితో) చేయబడిన వాగ్దానం ఇదే!

54. నిశ్చయంగా, ఇదే మేమిచ్చే జీవనోపాధి. దానికి తరుగులేదు;

55. ఇదే (విశ్వాసులకు లభించేది). మరియు నిశ్చయంగా, తలబిరుసుతనంగల దుష్టులకు అతిచెడ్డ గమ్యస్థానం ఉంటుంది -

56. సరకం! వారందులో కాలుతారు. ఎంత బాధాకరమైన విరామ (నివాస) స్థలము.

57. ఇదే (దుష్టులకు లభించేది), కావున వారు దాని రుచిచూస్తారు; సలసలకాగే నీరు మరియు చీము.

58. ఇంకా ఇలాంటివే అనేకం ఉంటాయి!

59. “ఇదొక దళం, మీ నైపునకు ప్రోయబడుతూ వస్తున్నది. వారికి ఎలాంటిస్వాగతం లేదు! నిశ్చయంగా, వారు సరకాగ్నిలో కాలుతారు.”

60. (సత్యతిరస్కారులు తమను మార్గం తప్పించిన వారితో) అంటారు: “అయితే మీకు కూడా స్వాగతం లేదు కదా! ఈ పర్యవసానాన్ని మా ముందుకు తెచ్చిన వారు మీరే కదా! ఎంత చెడ్డ నివాసస్థలము.”

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ

إِنَّ هَذَا الرِّزْقُ مَالُهُ مِنْ تَعَادٍ

هَذَا أَكْرَبُ لِلظَّالِمِينَ لَلرِّمَالِ

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيُشْفَىٰ بِهَا دُ

هَذَا أَقْلِيْدُ وَفَوْهُ جَهَنَّمَ وَغَتَالِي

وَأَعْرَمِنْ شَكْلَهُ أَزْدَاجُ

هَذَا أَقْوَبُ مَقْعَدُكُمْ لَا مَرْجَا بِهِمْ

إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَآمِرَجَا بِكُمْ أَنْتُمْ قَدْ مُنَّمُوهُ

لَمَّا قُتِلَ الْقَرَارِ

1. ఇలాంటి వివరణ ఖుర్ఆన్‌లో మూడుసార్లు వచ్చింది. ఇక్కడ, 37:48 మరియు 55:56లలో. ఇంకా చూడండి, 4:124, 16:97 మరియు 40:40, 9:72 విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారంతా (పురుషులు, స్త్రీలు) స్వర్గవాసులవుతారు. కావున ప్రతి పురుషునికి శీలపతి, విశ్వాసులైన తన భార్య స్వర్గంలో సహవాసి (జోబ్)గా ఉంటుంది. ఇంకా చూడండి, 36:56: 'వారు మరియు వారి సహవాసులు (అ'జ్వాబ్), చల్లని నీడలలో, అసనాలమీద అనుకొని హాయిగా కూర్చొని ఉంటారు.'

61. వారు ఇంకా ఇలా అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! మా యెదుట దీనిని (నరకాన్ని) తెచ్చినవానికి రెట్టింపు నరకాన్ని శిక్షను నిధించు!”¹

62. ఇంకా వారు ఇలా అంటారు: “మాకేమయింది? మనం చెడ్డవారిగా ఎంచిన వారు ఇక్కడ మనకు కనబడటం లేదేమిటి?

63. “మనం ఊరికే వారిని ఎగతాళి చేశామా? లేదా వారు మనకు కనుమరుగయ్యారా?”

64. నిశ్చయంగా, ఇదే నిజం! నరకవాసులు ఇలాగే వాడులాడుకుంటారు.

65. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “వాస్తవానికి నేను హెచ్చరించేవాడను మాత్రమే! అల్లాహ్ తప్ప మరొక అరాధ్య దైవం లేడు! ఆయన అద్వితీయుడు తన సృష్టిమీద సంపూర్ణ అధికారం, అధిక్యత గలవాడు.”²

66. “అకాశాలు, భూమి మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తానికి ప్రభువు, సర్వశక్తి మంతుడు, క్షమాశీలుడు.”

67. వారితో అను: “ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) ఒక గొప్ప సందేశం.

68. “దాని సుండి మీరు విముఖులవు తున్నారు!”

69. (ఓ ముహమ్మద్! ఇలా అను): “ఉన్నత స్థానాలలో ఉన్న ముఖ్యుల (దేవదూతల)

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّرَ لَنَا هَذَا أَوْ لَدُنَّا عَذَابًا جَعَلًا
فِي النَّارِ ۝

وَقَالُوا مَا لَنَا إِلَّا نَارٌ يَحْمِلُنَا كَذَّبْنَا عَنْكُمْ هُمْ مِنَ
الْكَافِرِينَ ۝

أَفَحَدَّ نَهْمُهُمْ يَوْمَئِذٍ عَمَّا ذُرِّعَتْ عَنْهُمْ الْأَبْنَاءُ

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَافُهُمْ أَهْلُ النَّارِ ۝

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ الْوَحْيُ الْوَاحِدُ
الْقَهَّارُ ۝

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ۝

قُلْ هُوَ تَبَوَّأُ عِظَمًا ۝

أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ۝

مَا كَانَ لِيَ مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَائِكَةِ إِلَّا عَلَىٰ إِذْنِهِمْ ۝

1. చూడండి, 7:38 మరియు 33:67-68. అక్కడ కూడా ఇలాగే అంటారు.

2. అల్-వాహిద్-అల్-ఖహ్హర్; అద్వితీయుడు ప్రజలుడు, చూడండి, 6:18 వ్యాఖ్యానం 1.

మధ్య (అదమ్ సృష్టిని గురించి) ఒకప్పుడు జరిగిన వివాదం గురించి నాకు తెలియదు.¹

70. “కాని అది నాకు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారానే తెలుపబడింది. వాస్తవానికి, నేను స్పష్టంగా హెచ్చరికచేసేవాణ్ణి మాత్రమే!”

71. నీ ప్రభువు దేవదూతలతో ఇలా అన్న మాటను (జ్ఞాపకంచేసుకో): “నేను మట్టితో ఒక మనిషిని సృష్టించబోతున్నాను.²

72. “ఇక ఎప్పుడైతే, నేను అతని సృష్టిని పూర్తిచేసి అతనిలోనా (తరపునుండి) ఆత్మను (జీవాన్ని) ఊదాతానో అప్పుడు,³ మీరు అతని ముందు సాష్టాంగం(సజ్జా)లో పడిపొండి.”⁴

73. అప్పుడు దేవదూతలందరూ కలిసి అతనికి సజ్జా చేశారు⁵ -

74. ఒక్క ఇబ్లీస్⁶ తప్ప! అతడు

إِنْ يُؤْمَرُ إِلَىٰ آلِ الْإِنْسَانِ لَا تَنْبَغِي

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا
مِّنْ طِينٍ

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِي فَقُولُوا
لِعِبَادِي

سَجْدُوا لِلَّذِي هُوَ أَجْوَدُ

إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ

1. ఈ వివాదం గురించి చూడండి, 2:30-34, అదమ్(అ.స.)ను గురించి చూడండి, 7:11-18, 15:26-44, 17:61-65, 18:50, 38:69-85. ఈ ఆయత్ వీటన్నింటి కంటే మొదట అవతరింపజేయబడింది.

2. బషరున్: అంటే ప్రదర్శన, ఇతరులకు కనిపించగలది.

జిన్నున్: అంటే కనబడనిది, ఇవి రెండు వ్యతిరేక భౌతికస్థితిగల జీవాలు.

3. రూహున్: ఆత్మ (ప్రాణం), దీని యజమాని కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే. ఆత్మ అనేది అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప ఇతరుల అధీనంలో లేదు. అది (ఆత్మ) ఊదాగానే మానవుడు చలనంలోకి వస్తాడు. మానవునిలో అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆత్మను ఊదాడు. ఇది ఎంత గౌరవప్రదమైన విషయం.

4. ఈ సజ్జా గౌరవార్థం చేసినదే. అల్లాహ్ (సు.తా.) అజ్జసు శిరసాపహించబానికి. ఇది ఆరాధనగా చేసిన సజ్జా కాదు. దైవప్రపక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) సున్నత్‌లో గౌరవార్థం చేసే సజ్జా కూడా హారాం చేయబడింది. దైవప్రపక్త ('స'అస) ప్రపంచనం: 'ఒకవేళ ఇది అనుమతించబడి ఉంటే నేను స్త్రీకి తన భర్తకు సజ్జా చేసే అనుమతి ఇచ్చేవాడిని.' (తిర్మిజీ, అల్బుఖరీ ప్రమాణీకం).

5. దైవదూతలందరూ కలిసి ఒకే సారి సజ్జా చేశారు.

6. ఇబ్లీస్ దైవదూత కాదు, అతడు జిన్, అగ్నితో సృష్టించబడ్డాడు. దైవదూత ('అల్లెహ్' స.)లు జ్యోతి(నూర్)తో సృష్టించబడ్డారు. అదమ్‌కు దైవదూతలు సజ్జా చేసినప్పుడు అతడు అక్కడ

గర్వితుడయ్యాడు మరియు సత్యతిరస్కారులలో కలిసిపోయాడు.

75. (అల్లాహ్) ఇలా అన్నాడు: “ఓ ఇబ్లీస్! నేను నా రెండు చేతులతో సృష్టించిన వానికి సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయకుండా నిన్ను అపించి ఏమిటి? నీవుగర్వితుడవైపోయావా! లేదా నిన్ను, నీవు ఉన్నతశ్రేణికిచెందిన వాడవనుకున్నావా?”

76. (ఇబ్లీస్) అన్నాడు: “నేను అతనికంటే శ్రేష్ఠుడను. నీవు నన్ను అగ్నితో సృష్టించావు మరియు అతనిని మట్టితో సృష్టించావు.”

77. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “ఇక ఇక్కడి నుండి వెళ్ళిపో! నిశ్చయంగా నీవుభ్రష్టుడవు.

78. “మరియు నిశ్చయంగా, తీర్పుదినం వరకు నీపై నా శాపం (బహిష్కారం) ఉంటుంది.”

79. (అప్పుడు ఇబ్లీస్) ఇలా మనవి చేసుకున్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! మృతులు తిరిగి లేపబడే దినంవరకు నాకు వ్యవధినిప్పు!”

80. (అల్లాహ్) సెలవిచ్చాడు: “సరే! నీకు వ్యవధి ఇవ్వబడుతోంది!

81. “ఆ నియమితదినపు ఆ గడువు వచ్చే వరకు.”

82. (ఇబ్లీస్) అన్నాడు: “నీ శక్తి సాక్షిగా నేను వారందరినీ తప్పుదారి పట్టిస్తాను;

83. “వారిలోనుండి నీవు ఎన్నుకున్న నీ దాసుల్ని తప్పు!”

قَالَ يٰٓإِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتَ
بِيَدَيَّ اسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ ﴿٧٥﴾

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَ
مِنْ طِينٍ ﴿٧٦﴾

قَالَ فَاعْرِضْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَاجِعٌ ﴿٧٧﴾

وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٧٨﴾

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٨٠﴾

إِلَى يَوْمِ الْوَعْدِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْخَالِصِينَ ﴿٨٣﴾

84. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “అయితే సత్యం ఇదే! మరియు నేను సత్యంపలుకుతున్నాను;

85. “నీవు మరియు వారిలోనుండి నీన్ను అనుసరించే వారందరితో నేను సరకాన్ని నింపుతాను!”

86. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో అను: “నేను దీని (ఈ సందేశం) కొరకు మీనుండి, ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని ఆడగటంలేదు మరియు నేను వంచకులలోనివాడను కాను.

87. “ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) సమస్తలోకాల వారందరికీ కేవలం ఒక జ్ఞాపిక (హితబోధ)!

88. “మరియు అచిరకాలంలోనే దీని ఉద్దేశాన్ని (వార్తను) మీరు తప్పక తెలుసుకుంటారు.”

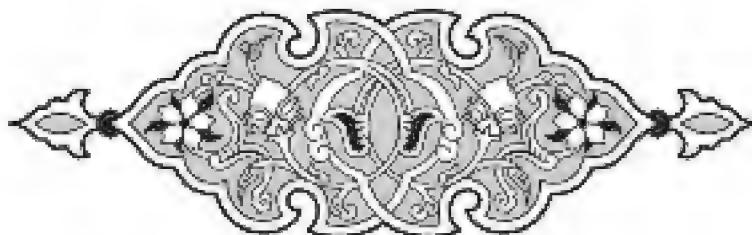
قَالَ الْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ ۖ

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّنْ تَتَّبَعُ مِنْهُمْ
أَجْعِلِينَ ۝

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ
الْمُتَكَلِّفِينَ ۝

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۝

وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ ۖ

39. సూరహ్ అ'జ్-జుమర్

سُورَةُ الزُّمَرِ

'జుమరున్: అంటే గుంపులు, సముదాయం, సమూహం లేక పైసెకులు అని అర్థం. ఈ సూరహ్ మధ్య మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 75 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఈ పదం 71-73 ఆయత్లలో వచ్చింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఉనికి మరియు ఆయన ఏకత్వం, సృష్టియొక్క ప్రతి దానిలో విశదమౌతోంది. ఎన్నో ఆయతులు అంతిమ ఘడియను గురించి కూడా వివరిస్తున్నాయి. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రతి రాత్రి సమా'జ్లో సూరహ్ అల్-ఇస్రా (17) మరియు ఈ సూరహ్ చదివేవారు. (తిర్మిజీ, అల్బుసే ప్రమాణీకం). ఈ అనుక్రమంలో ఇది చివరి (అరవ) సూరహ్.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఈ గ్రంథ (ఖుర్ఆన్) అపతరణ సర్వ శక్తిమంతుడు. మహా వివేకపంతుడైన అల్లాహ్ తరఫునుండి జరిగింది.

2. (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా మేము ఈ గ్రంథాన్ని సత్యంతో నీపై అవతరింపజేశాము. కావున నీవు అల్లాహ్ నే అరాధిస్తూ నీభక్తిని కేవలం ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించుకో!

3. విసండి! భక్తి కేవలం అల్లాహ్ కొరకు మాత్రమే ప్రత్యేకించబడింది! ఇక ఆయనను వదలి ఇతరులను సంరక్షకులుగా చేసుకునే వారు (ఇలా అంటారు): “వారు మమ్మల్ని అల్లాహ్ సాన్నిధ్యానికి చేర్చుతారని మాత్రమే మేము వారిని అరాధిస్తున్నాము!”¹ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ వారిలో ఉన్న భేదాభిప్రాయాలకు

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ
مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ

أَلِللَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ
أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى
إِنَّ اللَّهَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ فِي مَاهُمْ وَبَيْنَهُمْ خِلَقُونَ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ

1. సిఫారస్: అల్లాహ్ (సు.తా.) దగ్గర ఎవరి సిఫారసు చెల్లదు. ఆయన అనుమతించిన వారి సిఫారస్ తప్ప! వారు దైవదూతలు గానీ ప్రవక్తలు గానీ లేక సద్గురువులు కావచ్చు. కాని ముఖ్య విషయమేమిటంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.), తనకు తప్ప ఇతరులకు అరాధన / దాస్యం, చేయటాన్ని ఎన్నటికీ క్షమించడు. దైవత్వంలో ఆయనకు భాగస్వాములను కల్పిస్తే, ఆయన (సు.తా.) దానిని ఎన్నటికీ క్షమించడు. అది తప్ప ఇతర ఏ పాపానైనా, తానుకోరిన వారిని క్షమించవచ్చు!

తగినట్లుగా వారి మధ్య తీర్పు చేస్తాడు.¹
నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అసత్యవాదికి,
కృతఘ్నునికి మార్గదర్శకత్వం చేయడు.²

4. ఒకవేళ అల్లాహ్ ఎవరినైనా కుమారునిగా
చేసుకోదలిస్తే,³ తన సృష్టిలో తాను కోరిన
వానిని ఎన్నుకొని ఉండేవాడు. ఆయన
సర్వలోపాలకు అతీతుడు. ఆయన, అల్లాహ్!
అద్వితీయుడు, తనసృష్టి మీద సంపూర్ణ
ఆధికారం (ప్రాబల్యం) గలవాడు.⁴

5. ఆయన ఆకాశాలను మరియు భూమిని
సత్యంతో సృష్టించాడు.⁵ ఆయన రాత్రిని
పగటిమీద చుట్టుతున్నాడు. మరియు పగటిని
రాత్రిమీద చుట్టుతున్నాడు.⁶ సూర్యుణ్ణి మరియు
చంద్రుణ్ణి నియమబద్ధులుగా చేసిడించాడు.
వాటిలో ప్రతిఒక్కటి ఒక నిర్ణీతకాలంలో
(నిర్ణీతపరిధిలో) పయనిస్తున్నాయి. ఏసండి!
ఆయన, సర్వశక్తిమంతుడు, క్షమించేవాడు.

6. ఆయన మిమ్మల్ని ఒకే ప్రాణి (అడమ్)
నుండి సృష్టించాడు. తరువాత అతని నుండి
అతని జంట (జొజ)ను పుట్టించాడు.⁷
మరియు మీ కొరకు ఎనిమిది జతల
(అడ-మగ) పశువులను పుట్టించాడు.⁸

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفَىٰ مِنْ بَيْنِ خَلْقِ
مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يَكُونُ الْيَلَّ عَلَى
النَّهَارِ وَيَكُونُ النَّهَارُ عَلَى الْيَلِّ وَسَحَرَ الْمَسَى
وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى
إِلَهُهُ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ٥

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا
وَأَنزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمِينَةَ أَزْوَاجٍ تَحْكُمُ فِي
بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلَقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقِي فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ
ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ قَاتِلِ

1. అంటే అరాధించిన వారి మరియు అరాధించబడే వారి మధ్య, తీర్పు చేస్తాడు. ఇంకా
చూడండి, 34:31-33.

2. చూడండి, 6:22-24.

3. చూడండి, 6:100 అల్లాహ్ (సు.తా.) సంతానపు లోభానికి అతీతుడు. నిరపేక్షాపరుడు.

4. చూడండి, 6:18 వ్యాఖ్యానం 1.

5. చూడండి, 10:5.

6. చూడండి, 7:54.

7. చూడండి, 4:1. 'జొజ': అంటే, జంట, జత, సహచరి, సహవాసి అనే అర్థాలున్నాయి.

8. అంటే గొర్రె, మేక, అవు మరియు ఒంటె. ఇవి అడ-మగ కలిసే ఎనిమిది అవుతాయి, వివరాలు
6:143-144లలో వచ్చాయి.

تَصَوَّرُونَ

ఆయన మిమ్ముల్ని మీ తల్లుల గర్భాలలో మూడు చీకటి తెరలలో ఒక రూపం తరువాత మరొక రూపాన్ని ఇచ్చాడు.¹ ఆయనే అల్లాహ్! మీ ప్రభువు విశ్వాధిపత్యం ఆయనదే. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. అలాంటిప్పుడు మీరు ఎలా (సత్యంనుండి) తప్పించబడుతున్నారు?

7. ఒకవేళ మీరు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తే, నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ అక్కర లేని వాడు.² మరియు ఆయన తన దాసులు సత్యతిరస్కార వైఖరిని అవలంబించడాన్ని ఇష్టపడడు. మరియు మీరు కృతజ్ఞులైనట్లయితే ఆయన మీ పట్ల ఎంతో సంతోషపడతాడు. మరియు బరువు మోసేవాడు ఎవ్వడూ ఇతరుల బరువును మోయడు.³ చివరకు మీరందరికీ, మీ ప్రభువు వైపునకే మరల పలసి ఉంది! అప్పుడు ఆయన, మీరు ఏమేమి చేస్తూఉండేవారో మీకు తెలియజేస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్న విషయాలన్నీ బాగా తెలుసు. (7/8)

8. * మానవునికి ఏదైనా కష్టం కలిగి నప్పుడు అతడు పశ్చాత్తాపంతో తన ప్రభువు వైపునకు మరలి ఆయనను వేడుకుంటాడు. తరువాత ఆయన (అల్లాహ్) అతనికి తన అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించినప్పుడు, అతడు పూర్వం దేనిని గురించి వేడుకుంటూ

إِنْ كُفِّرُوا وَإِنِ اللَّهُ غَفَى عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا بَرْدُ وَارِئَةٍ وَوَرَاءُهَا نَارٌ تَلْفُتُ إِلَى رَبِّكُمْ فَرَجِعْكُمْ فَيَنْبِتْكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

وَأَدَامَسَ الْإِنْسَانَ مُرْدَعًا رَبِّهِ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا حَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ قَبِي مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ يَلُو آتَادًا الْبُضْلُ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ مَتَّعْتُكُمْ بِكُفْرِكُمْ أَفَلَا تَعْلَمُونَ

1. ఈ తెరలు: 1) తల్లి కడుపు (Abdominal Wall), 2) గర్భాశయం (Uterine Wall), 3) మావిపొర (Amniotic Membrane). ఇంకా చూడండి, 22:5, 23:12-14.

2. చూడండి, 14:8.

3. ఈ వాక్యం థుర్ఆన్ లో ఐదుసార్లు వచ్చింది. ఇక్కడ మరియు 6:164, 17:15, 35:18, మరియు 53:38. ఇది: 'ఎసు క్రీస్తు, క్రైస్తవులందరి పాపభారాన్ని భరిస్తారు.' అని క్రైస్తవులు అనే సిద్ధాంతాన్ని అందిస్తోంది.

ఉండేవాడో దానిని మరచిపోతాడు మరియు అల్లాహ్ ను సాటికల్పించి, (ఇతరులను) ఆయన మార్గంనుండి తప్పిస్తాడు.¹ (అలాంటి వానితో) ఇలా అను: “నీవు, నీ సత్యతిరస్కార వైఖరితో కొంతకాలం సంతోషపడు, నిశ్చయంగా, నీవు సరకవాసుల్లోని వాడవు అవుతావు!”

9. ఏమీ? ఎవడైతే శ్రద్ధతో రాత్రి ఘడియలలో నొవ్వాంగం (సజ్జా) చేస్తూ మరియు నిలిచి (సమాజ్) చేస్తూ, పరలోక (జీవిత)మును గురించి భయపడుతూ, తన ప్రభువు కారుణ్యాన్ని అశిస్తూ ఉంటాడో! (అలాంటి వాడు, అలా చేయని వాడితో సమానుడా)? వారిని అడుగు: “ఏమీ? విజ్ఞానులు మరియు అజ్ఞానులు సరిసమానులు కాగలరా? వాస్తవానికి బుద్ధిమంతులే హితబోధ స్వీకరిస్తారు.

10. (ఓ ముహమ్మద్! అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడని అను): “ఓ విశ్వసించిన నా దాసులారా! మీ ప్రభువునందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి. ఎవరైతే ఈలోకంలో సత్పురుషులై ఉంటారో (వారికి పరలోకంలో) మేలు జరుగుతుంది. మరియు అల్లాహ్ భూమి చాలా విశాలమైనది.² నిశ్చయంగా, సహసంపహించిన వారికి లెక్కలేనంత ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది.”

11. (ఓ ముహమ్మద్! ఇంకా) ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నేను అల్లాహ్ ను మాత్రమే

أَمَّنْ هُوَ قَائِلٌ أَنَا الْبَيْتُ سَاحِدًا وَقَوْلًا يَجْدُرُ
الْآخِرَةُ وَيَرْجُوا حَسَنَةً قُلْ هَلْ يَسْتَوِي
الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
أُولُو الْأَلْبَابِ ٩

قُلْ يُعْبَادُ الَّذِينَ آمَنُوا اللَّهُ أَرَأَيْتُمْ لِلَّذِينَ
أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَأَرْضُ اللَّهِ
وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّادِقِينَ أَجْرُهُمْ بِغَيْرِ
حِسَابٍ ١٠

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ١١

1. చూడండి, 2:22.

2. పాదం మరియు సత్యతిరస్కారం నుండి - పుణ్యం, సత్యం మరియు అల్లాహ్ (మ.శా.) వైపునకు - మరలే అవకాశం ఎల్లప్పుడూ ఉంది. ఇదే వాస్తవమైన 'హిజరత్' పరిసరాలనుండి. ఇంకా చూడండి, 4:97. ఒక స్వక్తికి తన నివాసస్థలంలో ఉంటూ ఈమార్గమైన ఉండటం దుర్భరమైతే! అతడు ఇతర చోట్లకు హిజరత్ చేసి తన ధర్మాన్ని కాపాడుకోవాలి.

ఆరాధిస్తూ, నా భక్తిని కేవలం ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించుకోవాలని అజ్ఞాపించబడ్డాను.

12. “మరియు నేను అందరికంటే ముందు (అల్లాహ్ కు) విధేయుడను (ముస్లింను) అయిఉండాలి.” అని కూడా అజ్ఞాపించబడ్డాను.

13. (ఇంకా) ఇలా అను: “ఒకవేళ నేను నా ప్రభువుకు అవిధేయుడనైతే ఆ మహాదీనపు శిక్షకు గురిఅవుతానని భయపడుతున్నాను.”

14. (ఇంకా) ఇలా అను: “నేను కేవలం అల్లాహ్ నే ఆరాధిస్తూ నాభక్తిని (ఆరాధనను) కేవలం ఆయనకొరకే ప్రత్యేకించుకుంటాను;

15. “కావున మీరు ఆయనను వదలి మీకు ఇష్టమైన వారిని ఆరాధించండి!” ఇంకా ఇలాఅను: “పుసరుత్తానదినమున తమకు తాము మరియు తమ కుటుంబంవారికి నష్టం కలిగించుకున్న వారే, నిశ్చయంగా నష్టపడ్డవారు. వాస్తవానికి అదే స్పష్టమైన నష్టం!”

16. వారిని, వారిపై నుండి అగ్ని జ్వాలలు క్రమ్ముకుంటాయి మరియు వారి క్రింది నుండి (అగ్నిజ్వాలలు) క్రమ్ముకుంటాయి. ఈ విధంగా, అల్లాహ్ తన దాసులను భయపెడుతున్నాడు: ¹ “ఓ నా దాసులారా! నా పట్ల మాత్రమే భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.”

17. మరియు ఎవరైతే కల్పితదైవాలను (‘తాగూత్’) త్యజించి, వాటిని ఆరాధించకుండా, హక్సాత్తాపంతో అల్లాహ్ వైపునకు మరలుతారో!

وَأَيُّتُ لَأَنَّ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ۝

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَلَىَّ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝

قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ۝

فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ
الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخَسِرَانُ الْهَبِيلِينَ ۝

لَهُمْ مِنْ نَوْعِهِمْ كُلٌّ مِنْ الثَّائِرِينَ عَنْهُمْ كُلٌّ
ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَةً يُعْبَادُونَ فَاتَّقُوا ۝

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا
وَأَنبَوُا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُكْرَىٰ فَتَبَرَّعْبَادُ ۝

1. ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.) తన దాసులను మరొకసారి: ‘వరకాగ్ని నుండి మిమ్మల్ని మీరు కాపాడుకోండి.’ అని హెచ్చరిస్తున్నాడు. ఈ విధమైన హెచ్చరిక ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. చూడండి, 74:35-36.

వారికి శుభవార్త ఉంది.¹ కావున నా దాసులకు ఈ శుభవార్తను ఇవ్వు.

18. ఎవరైతే మాటను శ్రద్ధగా విని, అందులోని ఉత్తమమైన దానిని అనుసరిస్తారో! అలాంటి వారే, అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం పొందినవారు. మరియు అలాంటివారే బుద్ధిమంతులు.

19. ఏమీ? ఎవడిని గురించి అయితే ఆయన (అల్లాహ్ తరపునుండి) శిక్ష నిర్ణయించబడి ఉందో, వానిని నీవు సరకాగ్నిలో నుండి బయటికి తీయగలవా?

20. కాని ఎవరైతే తమ ప్రభువు యెడల భయభక్తులు కలిగిఉన్నారో! వారికొరకు అంతస్తుపై అంతస్తుగా, కట్టబడిన ఎత్తైన భవనాలు ఉంటాయి. వాటి క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. ఇది అల్లాహ్ వాగ్దానం. అల్లాహ్ తన వాగ్దానాన్ని ఎన్నడూ భంగపరచడు.

21. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఆకాశం నుండి నీటిని కురిపించి, తరువాత దానిని భూమిలో ఊటలుగా ప్రవహింపజేస్తున్నాడని? ఆ తరువాత దానివల్ల వివిధ రంగుల వృక్షకోటిని ఉత్పత్తిచేస్తాడు. ఆ తరువాత అది ఎండిపోయినపుడు, నీవు దానిని పసుపురంగుగా మారిపోపటాన్ని చూస్తావు. చివరకు ఆయన దానిని పొట్టుగా మార్చివేస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఇందులో బుద్ధిమంతులకు హితబోధ ఉంది.

22. ఏమీ? ఏ వ్యక్తి హృదయాన్నైతే అల్లాహ్ విధేయత (ఇస్లామ్) కొరకు తెరుస్తాడో,

الَّذِينَ يَسْمَعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَلَهُمْ الْوَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿١٨﴾

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَذْنَبَتْ مُّؤْتَدٍ مَنْ فِي النَّارِ ﴿١٩﴾

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا لَهُمْ عُقْبَىٰ مِنْ قَوْلِهِ يَعْرِفُ مَبِيتَهُ يُخْرِجُ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارَ وَعَدَا اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ الْوَعْدَ ﴿٢٠﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفًّراً ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرًا لِأُولَى الْأَلْبَابِ ﴿٢١﴾

أَفَمَنْ شَرَعَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّنْ

అతడు తన ప్రభువు చూపిన వెలుగులో నడుస్తూ ఉంటాడో (అలాంటివాడు సత్యతిరస్కారితో సమానుడు కాగలడా?) ఎవరి హృదయాలైతే అల్లాహ్ హితోపదేశం పట్ల కఠినమైపోయామో, అలాంటి వారికి వినాశం ఉంది. అలాంటివారు స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నారు!

23. అల్లాహ్ సర్వశ్రేష్ఠమైన బోధనను ఒక గ్రంథరూపంలో అవతరింపజేశాడు. దానిలో ఒకేరకమైన (పదనాలను) మాటి మాటికీ ఎన్నోవిధాలుగా (విశదీకరించాడు).¹ తమ ప్రభువుకు భయపడేవారి శరీరాలు (చర్మాలు) దానితో (ఆ పఠనంతో) గజగజ పలుకుతాయి. కాని తరువాత వారిచర్మాలు మరియు వారి హృదయాలు అల్లాహ్ ధ్యానం పలస మెత్తబడతాయి. ఇది అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం. ఆయన దీనితో తాను కోరిన వారికి మార్గదర్శకత్వంచేస్తాడు. మరియు ఏ వ్యక్తిని అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో పడలుతాడో అతనికి మార్గదర్శకుడు ఎవ్వడూ ఉండడూ.²

24. ఏమీ? పునరుత్థానదినపు కఠినమైన శిక్షను తన ముఖంతో కాపాడుకోవలసిన వాడు (స్వర్గంలో ప్రవేశించేవానితో సమానుడా)? మరియు (ఆ రోజు) దుర్మార్గులతో ఇలా అసబడుతుంది: “మీరు సంపాదించిన దానిని రుచిచూడండి.”

25. నీరికి పూర్వమున్న వారు కూడా (అల్లాహ్ సందేశాలను) అబద్ధాలని తిరస్కరించారు, కాబట్టి వారు ఊహించలేని దిశనుండి వారిపై

رَبِّهِ قَوْلٌ لِلْعِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ
أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانٍ
تَعْتَمِدُ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ لَمْ
يَكُنْ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ
هُدًى لِلَّذِينَ هَدَى اللَّهُ بَعْدَئِذٍ مِنْ يَسَاءٍ وَمَنْ يُضِلِلْ
اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۝

أَفَمَنْ يَتَّبِعْ يَوْجُهُمْ مَوَّاءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ۝

كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَاتَّخَذَهُمُ الْعَذَابُ
مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ۝

1. చూడండి, 4:82 మరియు 25:32.

2. చూడండి, 14:4.

శిక్ష పచ్చివడింది.

26. ఈ విధంగా, అల్లాహ్ వారికి ఇహలోక జీవితంలో కూడా అవమానాన్ని రుచి చూపాడు.¹ మరియు వారి పరలోక శిక్ష దీనికంటే ఎంతో ఘోరమైనదిగా ఉంటుంది. వారు ఇది గ్రహిస్తే ఎంత బాగుండేది!

27. మరియు వాస్తవానికి మేము ఈ ఖుర్ఆన్ లో ప్రజలకొరకు అనేకరకాల దృష్టాంతాలు పేర్కొన్నాము, బహుశా వారు గుణపాఠం నేర్చుకుంటారని;

28. 'అరబ్బీభాషలో ఉన్న ఈ ఖుర్ఆన్ ను,² ఏ విధమైన పక్రత లేకుండా అవతరింపజేశాము; బహుశా వారు దైవభీతి కలిగివుంటారని.

29. అల్లాహ్ ఒక దృష్టాంతం ఇస్తున్నాడు: ఒక మానవుడు (బానిస) పరస్పరం విరోధమున్న ఎంతోమంది యజమానులకు చెందినవాడు. మరొక మానవుడు (బానిస) పూర్తిగా ఒకేఒక్క యజమానికి చెందిన వాడు. వారిద్దరి పరిస్థితి సమానంగా ఉంటుందా?³ సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే! కాని వారిలో చాలా మందికి ఇది తెలియదు.

30. (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా, (ఒక రోజు) నీవు మరణిస్తావు. మరియు నిశ్చయంగా, వారు కూడా మరణిస్తారు.⁴

فَإِذَا أَنفَخَ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

وَلَعَدَّ ضَرْبًا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ قُلٌّ يَتَنَزَّلِينَ مَثَلًا الْخَيْرِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿٣٠﴾

1. చూడండి, 16:26.

2. చూడండి, 12:2, 13:37, 14:4, మరియు 41:44.

3. ఇదే విధంగా ఎంతోమంది దైవాలను ఆరాధించేవాడు, ఒకే అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ఆరాధించే వాడితో సమానుడుకాలేదు. బహుదైవరాధకుడు ఎల్లప్పుడు వారి కలహాలలో మునిగిఉంటాడు.

4. చూడండి, 3:144 ఇతర మానవుల పలే దైవప్రపక్త('స'అస)కు కూడా మరణం వచ్చింది. పునరుత్థాన దినం వరకు అతను కూడా బర్జఖ్లో ఉంటారు.

31. ఆ తరువాత నిశ్చయంగా పునరుత్థాన దినమున మీరంతా మీ ప్రభువు సమక్షంలో మీ వివాదాలను విన్నవించు కుంటారు.

32. (*) ఇక అల్లాహ్ ను గురించి ఆసత్యం కల్పించి, సత్యం తనముందుకు వచ్చి నప్పుడు దానిని తిరస్కరించే వానికంటే పరమ దుర్మార్గుడెవడు? అందుకే! సత్య తిరస్కారులకు కేవలం సరకంలోనే కదా నివాసం ఉండేది?

33. మరియు సత్యాన్ని తెచ్చిన వాడూ మరియు దానిని హృదయపూర్వకంగా సమ్మిస వాడూ, ఇలాంటివారే దైవభీతి గలవారు.

34. వారికి తమ ప్రభువుపద్ద వారు కోరిందంతా లభిస్తుంది. ఇదే సజ్జనులకు దొరికే ప్రతిఫలం.¹

35. దానికి బదులుగా అల్లాహ్, వారు చేసిన ఘోరపాపకార్యాలను రద్దు చేయటానికి మరియు వారు చేస్తూవచ్చిన మంచిపనులకు అత్యుత్తమ ప్రతిఫలం ఇవ్వటానికి!

36. ఏమీ? అల్లాహ్ తన దాసునికి చాలడా? అయినా వారు ఆయన (అల్లాహ్)ను విడిచి, ఇతరులను గురించి నిన్ను భయపెడుతున్నారు. మరియు అల్లాహ్ మార్గప్రప్రత్యంతంలో పడనిచ్చిన వానికి మార్గదర్శకుడు ఎవ్వడూ ఉండడు.

37. మరియు అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం

تُخَرِّجُكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِندَ رَبِّكُمْ تَحْتِصُونَ ﴿٣١﴾

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾

وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾

لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيََّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّتُكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ أَلَيْسَ اللَّهُ

1. ముహ్సిన్-దీన్: దీనికి సజ్జనులు, పుణ్యవంతులు, సత్పురుషులు మొదలైన అర్థాలున్నాయి. దైవప్రసక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'మీరు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ఆరాధించేటప్పుడు మీరు ఆయన (సు.తా.)ను యాస్తున్నారని భావించండి. అది సాధ్యం కాకపోతే కనీసం ఆయన (సు.తా.) మీమ్మల్నియాస్తున్నాడని భావించండి. (అన్ త'అబుదల్లాహ్ క అన్నక తరాహు; ఫ ఇన్ లమ తమన్ తరాహు, ఫ ఇన్నహు యరాతి).'

చేసిన వానిని, మార్గభ్రష్టుడు చేయగల వాడెవ్వడూ లేడు! ఏమీ? అల్లాహ్ సర్వశక్తి మంతుడు, ప్రతీకారం చేయగలవాడు కాడా?

38. మరియు ఒకవేళ నీవు వారితో: “భూమ్యాకాశాలను సృష్టించింది ఎవరు?” అని అడిగితే, వారు నిశ్చయంగా: “అల్లాహ్!” అని అంటారు.¹ వారిని ఇలా అడుగు: “ఏమీ? మీరు ఆలోచించరా? అల్లాహ్ ను వదలి మీరు ఆరాధించేవి - అల్లాహ్ నాకు కీడు చేయదలచుకుంటే - ఆయన కీడునుండి, నన్ను తప్పించగలవా? లేక, ఆయన (అల్లాహ్) నన్ను కరుణించగోరితే ఇవి ఆయన కారుణ్యాన్ని ఆపగలవా?” వారితో ఇంకా ఇలా అను: “నాకు కేవలం అల్లాహ్ చాలు! ఆయన (అల్లాహ్)ను నమ్మేవారు (విశ్వాసులు), కేవలం ఆయన మీదే నమ్మకముంచుకుంటారు.”

39. (ఓ ము'హమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “నా జాతి ప్రజలారా! మీరు మీ ఇష్ట ప్రకారం మీదని చేస్తూ ఉండండి; నిశ్చయంగా, నేనూ నాపని చేస్తూఉంటాను. తరువాత మీరు తెలుసుకోగలరు;

40. “(ఇహలోకంలో) ఎవరిమీద అవమాన కరమైన శిక్ష వచ్చిపడుతుందో మరియు (సరలోక జీవితంలో) ఎవరిమీద శాశ్వతమైన శిక్ష పడనున్నదో!”

41. నిశ్చయంగా, మేము మానవులందరి కొరకు, ఈ గ్రంథాన్ని, సత్యంతో నీపై అవతరింపజేశాము. కావున సన్మార్గం పై సడిచేవాడు, తన మేలుకొరకే అలాచేస్తాడు. మరియు నిశ్చయంగా, మార్గభ్రష్టుడైన వాడు

بَعِزُّ ذِي انْتِقَامٍ ۝

وَلَيْنُ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمُوتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَكْرَهْتُمْ مَا سَدُّ عُنُونٍ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضَرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرَّتِي أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِي قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ۝

قُلْ يَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ ۚ هَؤُلَاءِ يَتَعَلَّمُونَ ۝

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ۝

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَتَمِّمْنِ اهْتَدَىٰ لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ۝

తన కీడుకొరకే మార్గభ్రష్టుడవుతాడు. మరియు నీవు వారికొరకు బాధ్యుడవుకావు.¹

42. అల్లాహ్‌యే ఆత్మలను (ప్రాణాలను) మరణకాలమున పశపరచుకునే వాడు మరియు మరణించనివాడి (ఆత్మలను) నిద్రావస్థలో (పశపరచుకునే వాడునూ). తరువాత దేనికైతే మరణం నిర్ణయింపబడు తుందో దానిని అప్పుకోసి, మిగతావారి (ఆత్మలను) ఒక నియమిత కాలం కొరకు తిరిగి పంపుతాడు.² నిశ్చయంగా, ఇందులో ఆలోచించేవారికి గొప్ప సూచనలు (ఆయాత్) ఉన్నాయి.

43. ఏమీ? వారు అల్లాహ్‌ను పదలి ఇతరులను సిఫారసుదారులుగా చేసుకున్నారా? వారిని ఇలా అడుగు: “ఏమీ? వారి కలాంటి అధికారం లేకున్నా మరియు వారికి బుద్ధిలేకున్నావా?”³

44. ఇలా అను: “సిఫారసు కేవలం అల్లాహ్ అధీనంలోనే ఉంది. భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యాధిపత్యం కేవలం ఆయనకే చెందుతుంది. తరువాత ఆయన వైపునకే మీరంతా మరలింపబడతారు.”

45. మరియు ఒకవేళ అద్వితీయుడైన అల్లాహ్‌ను గురించి ప్రస్తావన జరిగినపుడు,

اللَّهُ يَتَوَلَّى الْإِنْسَانَ حِينَ مَوْتِهِ ۖ وَالَّذِي لَمْ
تَسْأَلْنِي مَنَاصِيهَا ۖ فَيَسْأَلْكَ رَبِّي عَنْهَا ۖ عَلَى
الْعُتُوتِ ۖ وَيُرْسِلُ الْآخَرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۝

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ ۚ قُلْ أَوَلَوْ
كَانُوا لَا يَسْأَلُونَ شَيْئًا ۖ لَآ يَعْزِمُونَ ۝

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا ۚ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ
وَالْأَرْضِ ۖ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۝

وَإِذَا دُكِّرَ اللَّهُ وَحْدَهُ شَهِدَتْ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ

1. చూడండి, 17:2

2. చూడండి, 6:60-61.

3. చూడండి, 2:255 అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతిచ్చిన వాడు తప్ప మరెవ్వరూ సిఫారసు చేయలేరు. ఇంకా చూడండి, 20:109, 21:28 లేక 34:23. పునరుత్థానదినమున అల్లాహ్ (సు.తా.) తన ప్రపక్తలకు సిఫారసు చేయటానికి అనుమతినిస్తాడు, అలాంటి వారి కొరకు ఎవరి పశ్చాత్తాపానైతి అల్లాహ్ (సు.తా.) అంగీకరించాడో! చూడండి, 19:87. అల్లాహ్ (సు.తా.) దగ్గర ఎవ్వరి సిఫారసు అవసరం లేదు. ఆయన సర్వజ్ఞుడు. ఆయన తాను కోరినదే చేస్తాడు. అలాంటప్పుడు కేవలం ఆ ఏకైక ప్రభువు, అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆరాధననే ఎందుకు చేయకూడదు? అప్పుడు ఎవ్వరి సిఫారసు అవసరముండదు.

పరలోకాన్ని విశ్వసించని వారి హృదయాలు క్రుంగిపోతాయి. మరియు ఒకవేళ ఆయన తప్ప ఇతరుల ప్రస్తావన జరిగినపుడు వారు సంతోషంతో పొంగిపోతారు!

46. ఇలా అను: “ఓ అల్లాహ్! భూమ్యాకాశాల సృష్టికి మూలాధారుడా! అగోచర గోచరాలను ఎరిగినవాడా! నీవే నీ దాసులమధ్య ఉన్న భేదాభిప్రాయాలను గురించి తీర్పు చేసేవాడవు.”

47. మరియు ఒకవేళ వాస్తవానికి ఈ దుర్మార్గుల పద్ధ భూమిలో ఉన్న సమస్తమూ మరియు దానితో పాటు దానంత (రెట్టింపు) సంపద ఉన్నా పునరుత్థానదినపు ఘోరశిక్ష నుండి తప్పించుకోవటానికి, వారు దానిని పరిహారంగా ఇవ్వగోరుతారు.¹ ఎందుకంటే! అల్లాహ్ తరపునుండి వారిముందు, వారు ఎన్నడూ రెక్కించనిదంతా ప్రత్యక్షమవుతుంది.

48. మరియు వారు చేసేవున్న దుష్ట కార్యాలన్నీ స్పష్టంగా వారిముందుకు వస్తాయి. మరియు వారు ఎగతాళి చేస్తూ వచ్చిందే వారిని చుట్టకుంటుంది.

49. ఒకవేళ మానవునికి అపద వస్తే అతడు మమ్మల్ని వేడుకుంటాడు. ఆ తరువాత మేము మా దిక్కునుండి అతనికి అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదిస్తే అతడు: “నిశ్చయంగా ఇది నాకున్న తెలివివల్ల నాకు ఇవ్వబడింది!”² అని అంటాడు. వాస్తవానికి, అది ఒక పరీక్ష, కాని చాలా మంది ఇది తెలుసుకోలేరు.

50. వాస్తవానికి, వీరికి పూర్వం గతించిన

لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٦﴾

ثُلِيَ اللَّهُمَّ فَأُطْرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَعْلَمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كُنُوا فِيهِ وَتَحْكُمُونَ ﴿٤٧﴾

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَبَدَّ اللَّهُ مَا لَهُمْ يَكُونُوا يَخْتَرِبُونَ ﴿٤٨﴾

وَبَدَّ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤٩﴾

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَاكَ ضَعْفًا إِذَا الْخَوْلَاءُ نَحِمَةٌ مِمَّا قَالُوا إِنَّمَا أَنْيَتُهُ عَلَىٰ عَلَمٍ بَلِ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٠﴾

قَدْ قَالُوا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِمَّا غَفَى عَنْهُمْ

1. చూడండి, 3:91. కాని అది, స్వీకరించబడదు, దీనికి ఇంకా చూడండి, 2:48.

2. చూడండి, 28:78.

వారు కూడా ఇలాగే అన్నారు, కాని వారు సంపాదించినదంతా వారికి ఏ విధంగానూ వనికి రాలేదు.

51. కావున, వారు చేసిన దుష్కార్యాల ఫలితాలు వారిపైపడ్డాయి. మరియు వారిలోని దుర్మార్గులు తాముచేసిన దుష్కార్యాల ఫలితాలను త్వరలోనే అనుభవిస్తారు. మరియు వారు ఏవిధంగానూ తప్పించుకోలేరు.

52. ఏమీ? వారికి తెలియదా? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తాను కోరినవారికి జీవనోపాధిని పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడని మరియు (తాను కోరినవారికి) మితంగా ఇస్తాడని? నిశ్చయంగా ఇందులో విశ్వసించేవారికి ఎన్నో సూచనలు (అయాత్) ఉన్నాయి. (1/8)

53. * ఇలా అను: “స్వయంగా మీకు (మీ ఆత్మలకు) మీరే అన్యాయం చేసుకున్న నా దాసులారా! అల్లాహ్ కారుణ్యంపట్ల నిరాశచెందకండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అన్ని పాపాలను క్షమిస్తాడు.¹ నిశ్చయంగా ఆయన! కేవలం ఆయనే క్షమాశీలుడు. అపార కరుణాప్రదాత.

54. “మరియు మీరు పశ్చాత్తాపంతో మీ ప్రభువు వైపునకు మరలండి మరియు మీపైకి శిక్ష రాకముందే, మీరు ఆయనకు విధేయులు (ముస్లింలు) అయిఉండండి, తరువాత మీకు ఎలాంటి సహాయం లభించదు.²

55. “మరియు మీకు తెలియకుండానే అకస్మాత్తుగా, మీపైకి శిక్ష రాకముందే మీ

مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاءِ سَيُجِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَبِأَنفُسِهِمْ يَكْفُرُونَ ۝

أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝

قُلْ يَبْعَادَى الَّذِينَ اسْتَرَفَوْا عَلَى أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝

وَأَنْذِرُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَأَسْأَلُوهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ۝

وَأَعْبُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ

1. చూడండి, 6:54 మరియు 4:110.

2. మరణం అనన్న మైనప్పడు పతే పశ్చాత్తాపం అంగీకరించబడదు. చూడండి, 4:18.

ప్రభువు తరఫునుండి మీ కొరకు అపతరింప జేయబడిన శ్రేష్ఠమైన దానిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) అనుసరించండి.”¹

56. లేకపోతే మానవుడు: “నా పాడుగాను! నేను అల్లాహ్ విషయంలో ఇంత నిర్లక్ష్యంగా ఉండకపోతే మరియు ఎగతాళి చేసేవారిలో చేరి ఉండకపోతే ఎంత బాగుండేది!” అని పశ్చాత్తాపపడవచ్చు!

57. లేక, ఇలా అనవచ్చు: “ఒకవేళ అల్లాహ్ నాకు సన్మార్గం చూపిస్తుంటే, నేను కూడా దైవభీతి గలవారిలో చేరిపోయేవాడిని కదా!”²

58. లేక, శిక్షను చూసి ఇలా అనవచ్చు: “ఒకవేళ నాకు మరల (ఇహలోకానికి) పోయే అవకాశం దొరికిఉంటే నేను తప్పక సజ్జసులలో చేరిపోయేవాడిని కదా!”³

59. (అప్పుడు అతనికి అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తాడు): “అలా కాదు! వాస్తవానికి నా సూచనలు (అయాత్) నీవద్దకు వచ్చాయి. కాని నీవు వాటిని అబద్ధాలని తిరస్కరించావు మరియు గర్వానికి లోనయ్యావు మరియు నీవు సత్యతిరస్కారులలో చేరిపోయావు.”

60. మరియు పునరుత్థాన దినమున అల్లాహ్ పై అబద్ధాలు పలికిన వారి ముఖాలను సల్లగా మారిపోవటాన్ని నీవు గమనిస్తావు. ఏమీ? ఈ గర్విష్టుల నివాసం నరకంలోనే ఉండదా?

61. మరియు అల్లాహ్, భయభక్తులు గలవారిని వారి సాఫల్యానికి బదులుగా వారికి

قُلْ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَتَأْتُم
لَا تَشْعُرُونَ ۝

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَحْسَرُنِي عَلَى مَا كَرِهْتُ فِي
جَنْبِ اللَّهِ وَلَوْلَا كُنْتُ مِنَ الشَّاخِرِينَ ۝

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ
الْمُتَّقِينَ ۝

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً
فَأَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝

بَلَى قَدْ جَاءَتْكَ الْبَيِّنَاتُ بِهَا وَأَنْتَ بَصِيرٌ
وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ۝

وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ
وُجُوهَهُمْ مُسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَشْرَى
لِئِمَّتِهِمْ ۝

وَيُجِبِي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَغَارِهِمْ إِلَى

1. ఈ శిక్ష ఇహలోకంలో వచ్చే అపదలు.

2. చూడండి, 6:148.

3. చూడండి, 2:167, 26:102 మరియు 6:27-28.

ముక్తిని ప్రసాదిస్తాడు. ఎలాంటి బాధ వారిని ముట్టుకోదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!

62. అల్లాహ్ యే ప్రతి దానిని సృష్టించే వాడు మరియు ఆయనే ప్రతిదానికి కార్యకర్త.¹

63. అకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న నిక్షేపాల తాళపు చెవులు ఆయనపద్ధతే ఉన్నాయి. మరియు ఎవరైతే అల్లాహ్ సూచన (ఆయాత్)లను తిరస్కరిస్తారో అలాంటివారు, వారే! సప్తానికి గురిఅయ్యే వారు.

64. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇలా అను: “ఓ మూర్ఖులారా! ఏమీ? అల్లాహ్ ను వదలి, ఇతరులను ఆరాధించమని, మీరు సన్ను అజ్ఞాపిస్తున్నారా?”

65. మరియు వాస్తవానికి! నీకూ మరియు నీ కంటే ముందు వచ్చిన (ప్రతి ప్రవక్తకూ) దివ్యజ్ఞానం (హిక్మత్) ద్వారా ఇలా తెలుపబడింది: “ఒకవేళ నీవు బహుదైవారాధన (షిర్క్) చేసినట్లైతే నీ కర్మలన్నీ వ్యర్థమై పోతాయి మరియు నిశ్చయంగా, నీవు సప్తానికి గురి అయిన వారిలో చేరిపోతావు.”

66. అలాకాదు! నీవు కేవలం అల్లాహ్ ను మాత్రమే ఆరాధించు మరియు కృతజ్ఞులలో చేరిపో!

67. వారు అల్లాహ్ సామర్థ్యాన్ని గుర్తించవలసిన విధంగా గుర్తించలేదు; పునరుజ్జాన దినమున భూమి అంతా ఆయన పిడికిలిలో ఉంటుంది; మరియు అకాశాలన్నీ చుట్టబడి ఆయన కుడిచేతిలో ఉంటాయి. ఆయన

يَمْسُكُهُمُ السُّورُ وَلَا هُمْ يَجْرُونَ ﴿٣٩﴾

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٤٠﴾

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٤١﴾

قُلْ أَفَعَيِّرُ اللَّهَ فَأَمُرُوهُنَّ أَنْ يَعْبُدُوا الْإِلهَ الْغَيْبُونَ ﴿٤٢﴾

وَلَقَدْ أَوْحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ: لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا ۚ فَكَفَرَكَ لِخَبْرِكِ عَنْكِ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٤٣﴾

بَلِ اللَّهَ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٤٤﴾

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ ۚ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتًا بِيَمِينِهِ ۚ سُبْحَٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٥﴾

1. అత్-తాహ్: కార్యకర్త. చూడండి, 3:173, వ్యాఖ్యానం 2.

2. ఇటువంటి వాక్యం కోసం చూడండి, 21:104.

సర్వలోపాలకు అతీతుడు మరియు వారు కల్పించే భాగస్వాములకంటే అత్యున్నతుడు.

68. మరియు బాకా ('సూర్) ఊదబడి సప్పుడు అకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నవారందరూ మూర్ఛిల్లి పడిపోతారు - అల్లాహ్ కోరినవారు తప్ప. ఆ తరువాత రెండవ సారి బాకా ఊదబడుతుంది, అప్పుడు వారందరూ లేచి చూడటం ప్రారంభిస్తారు.¹

69. మరియు భూమి తన ప్రభువు తేజస్సుతో వెలిగిపోతుంది² మరియు కర్మపత్రం వారి యెదుట ఉంచబడుతుంది,³ ప్రపక్తలు మరియు (ఇతర) సాక్షులు రప్పింప బడతారు.⁴ మరియు వారి మధ్య న్యాయంగా తీర్పుచేయబడుతుంది మరియు వారికెట్టి అన్యాయం జరుగదు.

70. మరియు సప్తివ్యక్తి (అత్మ) తాను చేసిన కర్మలకు పూర్తి ప్రతిఫలం పొందుతాడు.⁵ ఎందుకంటే వారు చేస్తున్నదంతా ఆయనకు బాగా తెలుసు.

71. సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారు

وَنُفَعُ فِي الصُّورِ فَصَبَقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ تَكْفُرُ فِيهِ أُخْرَى قَدْ أَهْلَهُمْ يَوْمَ يُنْظَرُونَ ﴿٦٨﴾

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِئَتْ بِالْيَقِينِ وَالشَّهَادَةِ وَتُفَصَّى بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يَظْلُمُونَ ﴿٦٩﴾

وَوَفَّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾

وَسَيُتْلَىٰ ذَٰلِكَ يَوْمَ الْكُفْرِ إِلَىٰ جَهَنَّمَ مُرَّا حَقِّي إِذَا

1. రెండవసారి ఊదబడే బాకాపై చూడండి. 37:19. అబూ హురైరాహ్ కథనం. దైవప్రపక్త ('స'అస) అన్నారు: "రెండవ బాకా ఊదబడిన తరువాత, నేనే అందరికంటే ముందు తలెత్తి చూస్తాను. అప్పుడు మూసా ('అ.స.) 'అల్లాసు పట్టుకొని ఉంటారు. అతను ('అ.స.) ఆ స్థితిలో మొదటినుండే ఉన్నారా లేక రెండవ బాకా ఊదబడిన తరువాతనా అనేది, నాకు తెలియదు." ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ పు. 6 'హ. సం. 337).

2. చూడండి, 14:48. "పునరుత్థానదినమున ఈ భూమి మరొక భూమిగా మార్చబడుతుంది మరియు అకాశాలు కూడా." ఇంకా చూడండి, 20:105-107.

3. చూడండి, 17:13-14 మరియు 18:49.

4. చూడండి, 6:130, 17:14, 24:24, 36:65 మరియు 41:20 వీటన్నింటిలో మాసపుని అవయవాలు. అతనికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిస్తాయని ఉంది. ఇక 4:41లో ప్రపక్తలందరూ తమ తమ సమాజం వారికి సాక్షులుగా ఉంటారని ఉంది.

5. చూడండి, 99:7-8.

గుంపులు గుంపులుగా సరకం వైపునకు తోలబడతారు. చివరకు వారు దానిపద్ధతు వచ్చినపుడు, దాని ద్వారాలు తెరువబడతాయి మరియు వారితో దాని రక్షకులు ఇలా అంటారు: “ఏమీ? మీలోనుండి, మీ ప్రభువు సూచనలను వినిపించే సందేశహారులు మీ పద్ధతు రాలేదా? మరియు వారు మిమ్మల్ని ఈ నాటి మీ సమావేశాన్ని గురించి హెచ్చరించ లేదా?” వారంటారు: “అవును (హెచ్చరించారు)!” కాని (అప్పటికే) సత్య తిరస్కారులపై శిక్షానిర్ణయం తీసుకోబడి ఉంటుంది.¹

72. వారితో ఇలా అనబడుతుంది: “సరక ద్వారాలలోనికి ప్రవేశించండి, ఇక్కడ మీరు శాశ్వతంగా ఉంటారు. గర్విష్టుల నివాసస్థలం ఎంత చెడ్డది!”

73. మరియు తమ ప్రభువు పట్ల భయభక్తులు గలవారు గుంపులు గుంపులుగా స్వర్గం వైపునకు తీసుకొనిపోబడతారు. చివరకు వారు దానిదగ్గరికి వచ్చినపుడు, దాని ద్వారాలు తెరువబడతాయి² మరియు దాని రక్షకులు వారితో అంటారు: “మీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! మీరు మంచిగా ప్రవర్తించారు, కావున ఇందులో శాశ్వతంగా ఉండటానికి ప్రవేశించండి!”

74. మరియు వారంటారు: “మాకు చేసిన వాగ్దానాన్ని నిజంచేసి చూపిన అల్లాహ్‌యే

جَاءُوهَا فَتَحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمُ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِن حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ٥٩

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فِيمَا كُنْتُمْ مَشْغُولِينَ ٦٠

وَسَيُتْلَىٰ السُّورَةُ الْاٰلٰہِیْنَ اَتَعٰوَزُ بِهِنَّ اِلٰی اٰلِهٰتِكُمْ زُمر ٦١
اِذَا جَاءُوهَا فَتَحَتْ اَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طَابَ لَكُمْ فَاَدْخَلُوْهَا خَالِدِيْنَ ٦٢

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي صَدَّقَنَا وَعْدًا

1. చూడండి, 67:8-10 సరకానికి ఏడు ద్వారాలున్నాయి.

2. చూడండి, 38:50 స్వర్గానికి ఎనిమిది ద్వారాలున్నాయి. వాటిలో ఒకటి 'రయ్యాన్' దాని గుండా ఉపవాసాలు ఉండే వారు ప్రవేశిస్తారు. ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ, సం. 2257, ముస్లిం సం. 808). ఇతర ద్వారాలకు కూడా పేర్లున్నాయి. బాబ్ అ'స్సలాహ్, బాబ్ అ'స్సదఖ్, బాబ్ అజ్జహ్, బాబ్ మొదలైనవి ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ, 'స'హ'హ్ ముస్లిం).

సర్వస్తోత్రాలకు అర్ఘ్యం మరియు ఆయనే మమ్మల్ని ఈ నేలకు వారసులుగా చేశాడు. స్వర్గంలో మేము కోరినచోట స్థిరనివాసం ఏర్పరచు కోగలము! సత్కార్యాలు చేసేవారి ప్రతిఫలం ఎంత ఉత్తమమైనది!”

75. మరియు దైవదూతలను, తమ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతూ, ఆయనను స్తుతిస్తూ, ఆయన సింహాసనాన్ని (అర్థం) అన్ని వైపులనుండి చుట్టుకొని ఉండటాన్ని నీవు చూస్తావు.¹ మరియు వారి (సర్వప్రాణుల) మధ్య న్యాయంగా తీర్పు చేయబడుతుంది మరియు: “సర్వస్తోత్రాలకు అర్ఘ్యమైన అల్లాహ్‌యే సమస్తలోకాలకు ప్రభువు.” అని పలుకబడుతుంది. (1/4)

وَأَوْرَثْنَا الرِّمَاضَ كَثِيرًا مِّنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ
نَشَاءُ نَقْعُمُ أَجْرُ الْعَمِلِينَ ٥

وَرَى الْمَلَائِكَةُ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ
يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَتُفْصِي بَيْنَهُم بِالْحَقِّ
وَقِيلَ الْعَبْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ٦

1. చూడండి, 7:54.

40. సూరహ్ అల్-ముఅ'మిన్

سُورَةُ الْمُؤْمِنِينَ

'గాఫిరున్: క్షమించేవాడు. దీని మరొక పేరు సూరహ్ అల్-ము'మిన్, విశ్వాసి. ఇంకొకపేరు సూరహ్ అల్-తౌల్, అని కూడా ఉంది. ఈ సూరహ్‌తో హా-మీమ్, అక్షరాలతో మొదలయ్యే 7 సూరాహ్‌లు వస్తున్నాయి. ఇవన్నీ చివరి మక్కా కాలపు సూరాహ్‌లు. ఇందులో 85 ఆయతులు ఉన్నాయి. వీటిలో విశ్వాస-అవిశ్వాసం మరియు దివ్యజ్ఞాన అవతరణ మరియు సత్యతిరస్కారుల తిరస్కారం, మంచి-చెడులు మరియు సత్వాసత్వాల మధ్య భేదాలు వివరించబడ్డాయి. దీని పేరు మూడవ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. అల్-ము'మిన్ పదం 28-45 ఆయత్‌లో వచ్చింది. అల్-తౌల్ పదం మూడవ ఆయత్‌లోనే ఉంది. జి'-త్తాయి, అంటే ధనసంపత్తులు ప్రసాదించేవాడు, లేక తన దాసులను అనుగ్రహించేవాడు.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * హా-మీమ్.

2. ఈ గ్రంథ (బుర్ఆన్) అవతరణ సర్వ శక్తిమంతుడు, సర్వజ్ఞుడు అయిన అల్లాహ్ తరఫునుండి జరిగింది.

3. పాపాలను క్షమించేవాడు¹ మరియు సత్పాపాన్ని అంగీకరించేవాడు, శిక్షించటంలో కఠినుడు,² ఎంతో ఉదారస్వభావుడు,³ అయిన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు. (అందరీ) మరలించు అయిన వైపునకే ఉంది!

4. సత్యతిరస్కారులు తప్ప, ఇతరులెవ్వరూ అల్లాహ్ సూచన(అయాత్)లను గురించి వాదించరు, కావున భూమిలో వారి గర్వపూరితమైన నడక నిన్ను

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۞

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

عَافِرِ الدَّنِيبِ وَكَابِلِ الْعُتُوبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَهٌ مَحْصِرٌ ۝

مَا يَجْأُولُ فِي أَيِّبِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرُكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلَادِ ۝

1. అల్-గాఫిర్: Off-Forgiving, Most Forgiving. క్షమాగుణ పరిపూర్ణుడు, పాపాలను క్షమించేవాడు, ఎక్కువగా క్షమించేవాడు. ఇంకా చూడండి, అల్-గఫ్ఫారు: క్షమించేవాడు, 20:82; అల్-గఫ్ఫారు: క్షమాశీలుడు, 2:173.

2. చూడండి, 8:52, 15:50.

3. జి'-త్తాయి: అంటే Bestower of Favours, ఎంతో ఉదారస్వభావుడు, దాతృత్వము, ధనసంపత్తులు ప్రసాదించేవాడు, లేక తన దాసులను అనుగ్రహించేవాడు.

మోసగించనివ్యరాదు!

5. వారికి పూర్వం గడిచిన సూహా జాతి వారూ మరియు వారి పేదప వచ్చిన ఇతర పల్లాలవారు కూడా (తమ ప్రవర్తనను) అసత్యవాదులని తిరస్కరించారు. మరియు ప్రతి సమాజంవారు తమ సందేశహరుణ్ణి నిర్బంధించటానికి ప్రయత్నాలు చేశారు. మరియు అసత్యంతో సత్యాన్ని ఖండించటానికి వారులాడారు; కావున చివరకు నేను వారిని పట్టుకున్నాను. చూశారా! నాశిక్ష ఎలా ఉండిందో!

6. మరియు ఈ విధంగా సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడిన వారిని గురించి: “నిశ్చయంగా వారు సరకవాసులు.” అని, అన్న నీ ప్రభువు వాక్కు సత్యమయ్యింది.

7. సింహాసనాన్ని (అర్థం) మోసేవారు మరియు దానిచుట్టు ఉండేవారు దైవదూతలు), తమ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతూ, ఆయనను స్తుతిస్తూఉంటారు. మరియు ఆయన మీద విశ్వాసం కలిగిఉంటారు. మరియు విశ్వసించిన వారికొరకు క్షమాభిక్ష కోరుతూ: “ఓ మా ప్రభూ! నీవు నీ కారుణ్యం మరియు నీ జ్ఞానంతో ప్రతిదానిని ఆవరించి ఉన్నావు. కావున పశ్చాత్తాపంతో నీవైపునకు మరలి, నీ మార్గాన్ని అనుసరించేవారిని క్షమించు; మరియు వారిని భగభగ మండే సరకాగ్ని శిక్ష నుండి కాపాడు!

8. “ఓ మా ప్రభూ! ఇంకా వారిని, నీవు వాగ్దానం చేసిన, కలకాలముండే స్వర్గ పనాలలో ప్రవేశింపజేయు మరియు వారి తల్లిదండ్రులలో వారి సహవాసులలో (అబ్బాయిల్లో)

كَذَّبَتْ بَنَاتُهُمْ قَوْمَ نُوحٍ وَالْأَخْزَابِ مِنْ
بَعْدِهِمْ وَكَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ
لِيَأْخُذُوا وَجَادُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْخِلُوهُ
الْعَنَقَ فَأَخَذْنَاهُمْ فَلَكَيفَ كَانَ عِقَابِ ۝

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَاتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا
أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ۝

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ
مَعْمَدَ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ
آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا
فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ
عَذَابَ الْجَحِيمِ ۝

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ
وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ
وُدُّرَّتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

మరియు వారి సంతానంలో, సద్వర్తనులైన వారిని కూడా! నిశ్చయంగా, నీవే సర్వశక్తిమంతుడవు, మహా వివేకవంతుడవు.¹

9. “మరియు వారిని దుష్కార్యాల నుండి కాపాడు, మరియు ఆ రోజు నీవు ఎపడినైతే దుష్కార్యాల నుండి కాపాడుతావో! వాస్తవంగా వాడిని నీవు కరుణించినట్లే! మరియు అదే ఆ గొప్ప సాఫల్యం (విజయం).”²

10. నిశ్చయంగా, (ఆ రోజు) సత్య తిరస్కారులను పిలిచి వారితో: “ఈ రోజు మీకు, మీ పట్ల ఎంత అసహ్యం కలుగుతున్నదో! మిమ్మల్ని విశ్వాసం వైపునకు పిలువగా మీరు నిరాకరించినపుడు, అల్లాహ్ మీపట్ల ఇంతకంటే ఎక్కువ అసహ్యం కలిగేది!” అని అసబడుతుంది.

11. వారు ఇలా అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! నీవు మాకు రెండుసార్లు మరణాన్ని ఇచ్చావు మరియు రెండుసార్లు జీవితాన్ని ఇచ్చావు.³ ఇప్పుడు మేము మా పాపాలను ఒప్పుకుంటున్నాము. కావున ఇప్పుడైనా ఇక్కడి (సరకం) నుండి బయటపడే మార్గం ఏదైనా ఉందా?”

12. (వారికి ఇలా సమాధానం ఇవ్వబడు తుంది): “దీనికి కారణమేమిటంటే వాస్తవానికి అద్వితీయుడైన అల్లాహ్ను ప్రార్థించమన్నప్పుడు

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ
فَعَدَابُهَا وَذَٰلِكَ هُوَ الْفُرْقَانُ الْعَظِيمُ ۝

إِنَّ الْإِنسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظٍ ۝
كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَلَقَدْ كَفَرَ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ ۚ وَلَٰكِنْ
كَانُوا يَكْفُرُونَ ۝

قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا أَلَمْ نَكُنْ مِنْ
قَبْلُ عِبَادَكَ أَتَىٰ نَبَاكَ هَٰذَا
وَلَقَدْ كَفَرْنَا بِكَ وَكُنَّا مِنَ
الْمَكِيدِينَ ۝

ذَٰلِكُمْ بِآيَةِ إِدَادِنَا ۚ إِنَّ اللَّهَ
وَخَدَّاهُ كَفَرْتُمْ ۚ وَإِنْ
تُتْرَكُوا بِهِ تُؤْمِنُوا ۚ فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ ۝

1. చూడండి, 52:21.

2. పై మూడు అయత్లలో విశ్వాసుల కొరకు రెండు శుభవార్తలు ఉన్నాయి. 1) దైవదూతలు (అల్లాహ్ మే, స.) వారికై, ప్రార్థనలు చేస్తూ ఉంటారు. 2) విశ్వాసుల కుటుంబీకులందరూ స్వర్గంలో ఒకే చోట ఉంటారు.

3. చూడండి, 2:28. రెండు మరణాలు అంటే మొదటిది మానవుడు ఉనికిలోకి రాకముందు ఉన్నస్థితి, రెండవది భూలోక జీవితంలో మరణించటం. రెండు జీవితాలంటే మొదటిది భూలోక జీవితం, రెండవది పరలోక జీవితం. వ్యాఖ్యాతలందరూ ఈ విశదీకరణతో ఏకీభవిస్తున్నారు.

మీరు తిరస్కరించారు మరియు ఆయనకు భాగస్వాములు కల్పించబడినప్పుడు, మీరు విశ్వసించారు! ఇప్పుడు తీర్పు మహోన్నతుడు, మహనీయుడు¹ అయిన అల్లాహ్ చేతిలోఉంది.²

13. ఆయనే మీకు తన అద్భుత సూచనలను చూపించేవాడు మరియు అకాశంనుండి మీ కొరకు జీవనోపాధిని అవతరింపజేసేవాడు. కాని, ఆయన వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలేవారు తప్ప, ఇతరులు వీటిని గ్రహించలేదు.

14. కావున (ఓ విశ్వాసులారా!) మీరు మీధర్మాన్ని (భక్తిని) కేవలం ఆయనకే ప్రత్యేకించుకొని, అల్లాహ్ ను మాత్రమే ప్రార్థించండి సత్యతిరస్కారులకు ఇది ఎంత అసహ్యకరమైనా!

15. ఆయన మహోన్నతమైన స్థానాలు గలవాడు,³ (సర్వాధికార) సింహాసనానికి ('అర్థకు) అధిపతి;⁴ తన దాసులలో తనకు ఇష్టమైనవారిపై, తన ఆజ్ఞ ప్రకారం, తన దివ్యజ్ఞానాన్ని (రూ'హును) అవతరింపజేస్తాడు,⁵

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ ۝

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ۝

يُفَعِّمُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْزِلَ رِزْقَهُ الْخَلَاقِ ۝

1. చూడండి, 4:34.

2. దైవప్రసక్త ('న'అను) ప్రపంచను; తీర్పు దినమున స్వర్గానికి అర్హులైన వారు స్వర్గానికి సంపదతారు. సరకానికి అర్హులైన వారు సరకానికి. ఆ తరువాత అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటాడు: 'ఎవని హృదయంలో ఆవగింబంత విశ్వాసం ఉందో ఆతనిని సరకం నుండి తీయండి.' అప్పుడు వారు తీయబడతారు. వారు కాలి సల్లబడిపోయి ఉంటారు. వారు జీవనదిలోకి త్రోయబడతారు. వారు సది ఒడ్డున మొగ్గలు అంతురించినట్లు. అంతురించి బయటికి పస్తారు. (అబూ సయీద్ అల్-ఖుద్రి కథనం: బు'ఖారీ, ముస్లిం, సనాయి', మరియు ఇబ్నె 'హుబల్) ఈ విధంగా కొంతైనా విశ్వాసమున్నవారు క్షమించబడతారు.

3. రఫీ'ఉ: Exalted, ఉన్నత స్థానాలు గలవాడు, అర్-రాఫీ'ఉ: (సేకరించబడిన పదం) The Exalter, of the believer by prospering him. Exalter of the obedient. విశ్వాసులను ఉన్నతస్థాయిలోకి ఎత్తువాడు, పైకెత్తేవాడు లేక విధేయులను ప్రశంసించువాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆశుత్వమే పేర్లలో ఒకటి.

4. చూడండి, 7:54.

5. అర్-రూ'హు: దివ్యజ్ఞానం, చూడండి, 16:2, 42:52 అక్కడ కూడా రూ'హ్ దివ్యజ్ఞానంగా పేర్కొనబడింది. 19:17, 78:38 మరియు 97:4లలో రూ'హ్, జిబ్రిల్ (అ.స.)ను సూచిస్తోంది.

అయినతో సమావేశమయ్యే దినమును గురించి
హెచ్చరించటానికి;

16. ఆ రోజు వారందరూ బయటికి
వస్తారు. వారి ఏ విషయం కూడా అల్లాహ్
నుండి రహస్యంగా ఉండదు. ఆ రోజు విశ్వ
సామ్రాజ్యాధికారం ఎవరిది? అద్వితీయుడూ,
ప్రబలుడూ¹ అయిన అల్లాహ్ దే!

17. ఆ రోజు ప్రతిప్రాణికి తాను సంపాదించిన
దాని ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది. ఆ రోజు
ఎవ్వరికీ అన్యాయం జరుగదు. నిశ్చయంగా,
అల్లాహ్ లెక్క తీసుకోవటంలో అతి శీఘ్రుడు.

18. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!)
సమీపంలో రానున్న దినాన్నిగురించి వారిని
హెచ్చరించు. అప్పుడు గుండెలు గొంతుల
వరకు వచ్చి అడ్డుకొని, ఊపిరితడకుండా
చేస్తాయి. (ఆరోజు) దుర్మార్గులకు,
అప్రమితుడుగానీ, మూల చల్లునట్టి సిఫారసు
చేసేవాడుగానీ,² ఎవ్వడూ ఉండడు.

19. అయిన (అల్లాహ్)కు, చూపులలోని
సమ్మతద్రోహం మరియు హృదయాలలో
దాగివున్న రహస్యాలు అన్నీ తెలుసు.

20. మరియు అల్లాహ్, న్యాయంగా
తీర్పుచేస్తాడు. మరియు వారు అయిన
(అల్లాహ్)ను వదిలి ఎవరినైతే ప్రార్థిస్తూ
ఉన్నారో, వారు ఎలాంటి తీర్పుచేయలేరు.
నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! అయిన మాత్రమే

يَوْمَهُمْ يَأْتُونَ ۚ لَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ
شَيْءٌ ۚ لَئِنْ الْمَلَائِكَةُ الْوَاحِدَةُ لَفَتَّكِرُونَ ۝

الْيَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ
الْيَوْمَ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ
كَاطْقَيْنٍ ؕ مَّا يُلْقُونَ مِنْ حَيْثُ وَرَّوْا لَا يَسْقِطُونَ
يُطَاعُونَ ۝

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ۝

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ ۚ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ
دُونِهِ لَا يَنْفَعُونَ شَيْئاً ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ
الْبَصِيرُ ۝

1. అల్-ఘఫ్ఘారు: తన సృష్టిపై సంపూర్ణ అధికారం, అధిపత్యం గలవాడు, లోబరచుకొనేవాడు.
ప్రబలుడు. అల్-ఘాహియకు చూడండి, 6:18, 61. అల్-వాహిద్కు చూడండి, 2:133.

అల్-వాహిద్ అల్-ఘఫ్ఘారులకు చూడండి. 12:39, 13:16, 14:48, 38:65, 39:4, 40:16.

2. సిఫారసుకు చూడండి, 10:3.

సర్వం వినేవాడు, సర్వం చూసేవాడు. (3/8)

21. * ఏమీ? వారు భూమిలో సంచారం చేసి తమకు ముందు గతించిన వారి ముగింపు ఎలా జరిగిందో చూడలేదా? వారు, ఏరికంటే ఎక్కువ బలం గలవారు. మరియు ఏరికంటే ఎక్కువ గుడ్డులను భూమిలో పదిలిపోయారు; కాని అల్లాహ్ వారి పాపాలకుగానూ వారిని పట్టుకున్నాడు మరియు అప్పుడు వారిని అల్లాహ్ పట్టుసుండి కాపాడేవాడు ఎప్పుడూ లేకపోయాడు.

22. ఇలా ఎందుకు జరిగిందంటే! వారి ప్రపక్తలు వారిపద్ధకు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చారు! కాని వారు, వారిని తిరస్కరించారు, కాబట్టి అల్లాహ్ వారిని శిక్షకు గురిచేశాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన మహా బలశాలి, శిక్ష విధించటంలో కఠినుడు.

23. మరియు వాస్తవంగా, మేము మూసాను మా సూచన(అయాత్)లతో మరియు స్పష్టమైన అధికారంతో పంపి ఉన్నాము;

24. ఫిర్'బెన్, హామాన్ మరియు ఖారుస్¹ పద్ధకు! కాని వారు: "ఇతను మాంత్రికుడు, ఆసత్యవాది!" అని అన్నారు.

25. తరువాత అతను మా పద్ధతుండి సత్యాన్ని వారి ముందుకు తీసుకొని రాగా వారన్నారు: "ఇతనిని నిశ్చయించే వారందరి పుత్రులను చంపండి మరియు వారి స్త్రీలను బ్రతకనివ్వండి."² కాని సత్యతిరస్కారుల

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَآثَارُ فِي الْأَرْضِ فَاخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ۝

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَلَكَرُوا فَاخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ۝

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ۝

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ۝

1. ఖారుస్, మొదట మూసా ('అ.స.)ను అనుసరించాడు. తరువాత అవిశ్వాసుడయ్యాడు. వివరాలకు చూడండి, 28:76. హామాన్, కొరకు చూడండి 28:6, అతడు ఫిర్'బెన్ సభలో మంత్రిగా ఉండేవాడు.

2. ఫిర్'బెను, మూసా ('అ.స.) జన్మానికి ముందు కూడా తాను బానిసలుగా చేసే ఉంచిన బనీ-ఇస్రాయిల్ సంతతి వారి మగ సంతానాన్ని పుట్టిన వెంటనే చంపిస్తూ ఉండేవాడు. ఎందు

పన్నాగాలు వ్యర్థమే అవుతాయి.

26. మరియు ఫిర్ బెన్ ఇలా అన్నాడు: “మూసాను చంపేవని నాకు వదలిపెట్టండి; అతనిని తన ప్రభువును పిలుచుకోనివ్వండి. వాస్తవానికి, నా భయమేమిటంటే, అతను మీ ధర్మాన్ని మార్చవచ్చు, లేదా దేశంలో కల్లోలాన్ని రేకెత్తించవచ్చు!”

27. మరియు మూసా అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, నేను లెక్కతీసుకోబడే రోజును విశ్వసించని ప్రతిదురహంకారి నుండి కాపాడటానికి, నాకూ మరియు మీకూ కూడా ప్రభువైన ఆయన (అల్లాహ్) శరణు వేడుకుంటున్నాను!”¹

28. అప్పుడు తన విశ్వాసాన్ని గుప్తంగా ఉంచిన ఫిర్ బెన్ కుటుంబపు ఒక వ్యక్తి ఇలా అన్నాడు: ² “ఏమీ? మీరు, ‘అల్లాహ్ మే నా ప్రభువు.’ అని అన్నందుకు, ఒక వ్యక్తిని చంపగోరుతున్నారా? వాస్తవానికి, అతను మీ ప్రభువు తరఫునుండి మీ సద్దకు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చాడు కదా! మరియు ఒకవేళ అతను అసత్యవాది అయితే, అతని అసత్యం అతని మీదనే పడుతుంది! కాని ఒకవేళ అతను సత్యపంతుడే అయితే, అతను హెచ్చరించే (శిక్ష) మీపై పడవచ్చు

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ①

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنَ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بَيَوْمِ الْحِسَابِ ②

وَقَالَ جَبَلٌ مِّنْ تَحْتِىَ إِلَى فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّىَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ شَيْءٌ مِّنْهُ أَلَيْسَ لِّلَّذِى يَبْعَثُكُمْ إِيَّاهُ اللَّهُ لَدَيْهِ مِّنْ هُوَ مُسَرِّقٌ كَذَّابٌ ③

కంటే వారి సంతతిలోని బాలుడు అతని నాశనానికి కారకుడవుతాడని, అతనికి, జ్యోతిష్యులు చెప్పి ఉంటారు. ఈ సారి మూసా (అ.స.) మరియు అతని సంతతి వారి మధ్య అవిశ్వాసం, కలహాలు రేకెత్తించే ఉద్దేశ్యంతో వారి పుత్రులను చంపమని అజ్ఞాపిస్తాడు. వారు పరికిన మాటలకు చూడండి, 7:129.

1. ఫిర్ బెన్, మూసా (అ.స.)ను చంపగోరినప్పుడు అతను ఈ విధంగా ప్రార్థించారు. దైవప్రపక్త (స'అస) కూడా తమకు శత్రువుల భయం ఉంటే ఈ దు'అ చేసేవారు. ముస్సద్ అ'హ్మద్, 4/415 'ఉ అల్లాహ్ (సు.తా.) మేము నిన్ను వారికి నిరుద్ధంగా ఉంచుతున్నాము. మరియు వారి అగడాల నుండి నీ రక్షణ కోరుతున్నాము.'
2. ఇటువంటి గాథకు చూడండి, 36:20-27.

కదా! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మితిమీరే అసత్యవాదికి సన్మార్గం చూపడు!

29. “ఓ నా జాతి ప్రజలారా! ఈ నాడు రాజ్యాధికారం మీదే; దేశంలో మీరు ప్రాబల్యం వహించిఉన్నారు, కాని ఒకవేళ అల్లాహ్ శిక్ష మనమీద వచ్చిపడితే, అప్పుడు మనకెవడు సహాయం చేయగలడు?” అప్పుడు ఫిర్'జన్ అన్నాడు: “నాకు సముచితమైన మార్గమే నేను మీకూ చూపుతాను, నేను మీకు మార్గదర్శకత్వం చేసేది కేవలం సరైనమార్గం వైపునకే!”¹

30. మరియు విశ్వసించిన ఆ ప్యక్తి అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! నిశ్చయంగా పూర్వం అనేక సంఘాలకు దాపురించిన దినమే మీకూ దాపురించునేమోసని నేను భయపడుతున్నాను!

31. “నూ'హ్, 'ఆద్, స'మూద్ మరియు వారి తరువాత వచ్చిన జాతులవారికి వచ్చినటువంటి (దుర్దినం), మరియు అల్లాహ్ తన దాసులకు అన్యాయం చేయగోరడు.

32. “మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! వాస్తవానికి నేను, మీరు పరస్పరం పిలుచుకునే, ఆ దినం² గురించి భయపడుతున్నాను.”

33. ఆ రోజు మీరు వెనుదిరిగి పారి పోవాలనుకుంటారు, కాని అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి మిమ్మల్ని తప్పించేవాడు ఎవ్వడూ ఉండడు. మరియు అల్లాహ్ మార్గ భ్రష్టత్వంలో పడలిన వాడికి, మార్గదర్శకుడు ఎవ్వడూ ఉండడు.

يَقَوْمُ لَكُمْ الْمَلَكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ
فَمَنْ يَتَصَرَّدًا مِنْ بَائِسِ اللَّهِ إِنَّ جَاءَنَا قَال
فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ
إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ۝

وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا يَوْمَئِذٍ أَخَافُ
عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ ۝

مِثْلَ ذَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظَلَمًا لِلْعِبَادِ ۝

وَيَقَوْمُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ
الْقِنَادِ ۝

يَوْمَ تَوَلَّوْنَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاجِزٍ
وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۝

1. ఫిర్'జన్ చూపే మార్గం సత్యమైనది కాదు, చూడండి, 11:97.

2. పునరుత్థానదినమున స్వర్గవాసులు మరియు నరకవాసులు ఒకరినొకరు పిలుచుకుంటారు, చూడండి, 7:48-49.

34. మరియు వాస్తవానికి ఇంతకు పూర్వం యూసుఫ్ మీ వద్దకు స్పష్టమైన ప్రమాణాలు తీసుకొని వచ్చాడు. కాని మీరు అతడు తెచ్చిన వాటిని గురించి సందేహంలోపడ్డారు. చివరకు అతడు మరణించినప్పుడు, మీరన్నారూ: “ఇక అల్లాహ్ ఇతని తరువాత ఏ ప్రపక్తనూ పంపడు!”¹ ఈ విధంగా అల్లాహ్ మితిమీరి ప్రవర్తించేవారిని, సందేహంలో పడేవారిని మార్గభ్రష్టత్వంలో పడలుతాడు.

35. ఎపరైతే అల్లాహ్ సూచన (ఆయాత్)లను గురించి తమదగ్గర ఏ ఆధారంలేనిదే వాదిస్తారో, వారు అల్లాహ్ దగ్గర మరియు విశ్వసించిన వారిదగ్గర ఎంతో గర్వణీయులు. ఈ విధంగా అల్లాహ్ దురహంకారీ, నిర్ణయుడూ (క్రూరుడు) అయిన ప్రతిప్యక్తి హృదయంమీద ముద్రవేస్తాడు.

36. మరియు ఫిర్ బెన్ ఇలా అన్నాడు: “ఓ హామాన్! నా కొరకు ఒక ఎత్తైన గోపురాన్ని నిర్మించు, బహుశా (దానిపైకి ఎక్కి) నేను మార్గాలను పొందవచ్చు -

37. “అకాశాలలోనికి వెళ్ళే మార్గాలు! మరియు వాటి ద్వారా నేను మూసా దేవుణ్ణి చూడటానికి. ఎందుకంటే, నిశ్చయంగా నేను అతనిని అసత్యవాదిగా భావిస్తున్నాను!” మరియు ఈ విధంగా ఫిర్ బెన్ కు తన దుష్కార్యాలు మంచివిగా కనబడ్డాయి. మరియు అతడు సన్మార్గం నుండి నిరోధించ బడ్డాడు. మరియు ఫిర్ బెన్ యొక్క ప్రతి పన్నాగం అతనిని

وَلَقَدْ جَاءَكَرُؤُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا
زِلْنَا فِي شَيْءٍ مِمَّا جَاءَكَرُؤُوسُفُ حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ نَفْسُهُ
لَنْ يَنْبَغْتَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ ۚ سَوَاءٌ كَذَلِكَ يُفْسِلُ
اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسِرِّتٌ مُرَقَابٌ ۝

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَتْهُمْ
كُتُبًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَعِنْدَ الذِّكْرِ الْمُنْذِرِ ۚ إِنَّكَ
بِطَعِ اللَّهِ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبٍ مُّكِيدٌ جَبَّارٌ ۝

وَقَالَ فِرْعَوْنُ لِهَا مَنِ ابْنِ إِلَىٰ صَرَخًا لِّعَلَّ أَبْلَغُ
الْكِتَابِ ۝

أَسْبَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطَّلِعَ إِلَىٰ إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي
لَأَكْفَهُ كَذِابًا ۚ وَكَذَلِكَ رُبُّنَا لِفِرْعَوْنَ سُورَةٌ عَمِلَهُ
وَصَدَّ عَنِ الْبَيْتِ وَمَا كُنَّا فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي
بَيِّبٍ ۝

1. బహుశా ఈజిప్ట్ లో యూసుఫ్ ('ఆ.న.) తమ తెగవారైన హిక్సస్ (Hyksos) వారిలోనే ప్రపక్తగా పరిగణించబడ్డారు. వారు 'అరబ్బులు. హెబ్రూ భాషతో కలిసి భాష మాట్లాడేవారు. ఇతర ప్రజలు అతనిని ప్రపక్తగా ఎంచలేదు.

నాశనానికి మాత్రమే గురిచేసింది.

38. మరియు విశ్వసించిన ఆ వ్యక్తి ఇంకా ఇలా అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! నన్ను అనుసరించండి, నేను మీకు సరైన మార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాను.

39. “నా జాతి ప్రజలారా! నిశ్చయంగా, ఈ ఇహలోక జీవితసుఖం తాత్కాలికమైనదే మరియు నిశ్చయంగా, పరలోకమే శాశ్వతమైన నివాసస్థలము.

40. “దుష్కార్యాలు చేసినవానికి, వాటికి సరిపోయే ప్రతికారం మాత్రమే లభిస్తుంది. మరియు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవాడు, పురుషుడైనా లేదా స్త్రీ అయినా! ఆతడు (ఆమె) విశ్వాసి అయితే; అలాంటి వారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు.¹ అందు వారికి అపరిమితమైన జీవనోపాధి ఇవ్వబడుతుంది.² (1/2)

41. * “మరియు నా జాతి ప్రజలారా! ఇది ఎంత విచిత్రమైన విషయం! నేనేమో మిమ్మల్ని ముక్తి వైపునకు పిలుస్తున్నాను. మరియు మీరేమో నన్ను సరకాగ్ని వైపునకు పిలుస్తున్నారు.

42. “మీరు నన్ను - అల్లాహ్ ను తిరస్కరించి - ఎవరిని గురించైతే నాకు ఎలాంటి జ్ఞానంలేదో! వారిని, ఆయనకు భాగ

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَوْمَ اتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ
الرَّشَادِ ۝

يَقُومُ إِنَّمَا هِيَ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاءً ۖ وَإِنَّ
الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ۝

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا ۖ وَمَنْ
عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْكُرٍ ۖ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْمَوْنَ فِيهَا
بِمُغْرَجٍ ۖ

وَيَقُومُ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَىٰ التَّجْوَةِ وَتَدْعُونَنِي
إِلَى النَّارِ ۝

تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ
لِي بِهِ عِلْمٌ ۖ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَىٰ الْمَعْرِفَةِ الْعَقِلِ ۝

1. పాపులకు వారి దుష్టకార్యాలకు సరిసమానమైన శిక్షయే ఇవ్వబడుతుంది. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు మాత్రమే స్వర్గానికి హక్కుదారులు. విశ్వసించక ఎన్ని సత్కార్యాలు చేసినా అవి వ్యర్థమే అవుతాయి. అదే విధంగా సత్కార్యాలు చేయని విశ్వాసి కూడా శేవలం విశ్వాసం ఆధారంగా స్వర్గానికి హక్కుదారుడు కాబాడడు, సత్కార్యాలు చేసి, అల్లాహ్ (సు.తా.) కరుణిస్తే తప్ప.

2. రిజ్ఖున్: జీవనోపాధి, అంటే శేవలం అన్న పానీయాలే కాక, అన్నీ మంచి వస్తువులు, సుఖసంతోషాలు, తెలివితేటలు మొదలైనవి. ఏవైతే సుఖమయ జీవితానికి అవసరమో!

స్వాములుగా కల్పించమని పిలుస్తున్నారు. మరియు నేనేమో మిమ్మల్ని సర్వశక్తిమంచుని, క్షమాశీలుని వైపునకు పిలుస్తున్నాను.

43. “నిస్పందేహంగా! వాస్తవానికి, మీరు దేనివైపునకైతే (ప్రార్థించటానికి) నన్ను పిలుస్తున్నారో! దానికి ఇహలోకంలోను మరియు పరలోకంలోను ప్రార్థనా అర్హత లేదు.¹ మరియు నిశ్చయంగా, మనందరి మరలింపు అల్లాహ్ వైపునకే మరియు నిశ్చయంగా, మితిమీరి ప్రవర్తించే వారే సరకాగ్ని వాసులవుతారు.

44. “కావున నేను మీతో చెప్పే విషయం ముస్ముందు మీరే తెలుసుకోగలరు. ఇక నా వ్యవహారాన్ని నేను అల్లాహ్ కు అప్పగిస్తున్నాను. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తన వాసులను కనిపెట్టుకొని ఉంటాడు.”

45. ఆ తరువాత అల్లాహ్ అతనిని వారు వచ్చిన చెడుకుట్రల నుండి కాపాడాడు. మరియు ఫిర్ బెన్ జసులను దుర్బరమైనశిక్ష చుట్టుకున్నది.

46. ఆ సరకాగ్ని! వారు దాని యెడుటకు ఉదయవూ మరియు సాయంత్రవూ రప్పింపబడుతూ ఉంటారు.² మరియు (పునరుత్థాన)దినపు ఘడియ వచ్చినపుడు: “ఫిర్ బెన్ జసులను తీవ్రమైన శిక్షలో పడ

لَا جَرَمَ لَكُمْ أَنْ تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لِي دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنْ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٤٣﴾

فَتَذَكَّرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأَفِيضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٤٤﴾

فَوَسَّطُ اللَّهُ مِيقَاتَ مَا تَكْرَهُونَ وَإِنِّي بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءِ الْعَذَابِ ﴿٤٥﴾

النَّارِ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾

1. ఇలాంటి అర్థమిచ్చే వాక్యాల కోసం చూడండి, 46:5, 35:14.

2. గోరీలలో ఉన్నవారు ఉదయం మరియు సాయంత్రం దాని ముందు ప్రవేశ పెట్టబడతారు. ఇదే గోరీల శిక్ష. ‘అజాబె ఖబ్ర!’ దీనిని గురించి ఎన్నో ‘హదీస్’లు ఉన్నాయి. ‘అయిషహ్ (ర. ‘అస్తా) వైషప్రవక్త (‘స’అనుతో ప్రశ్నిస్తే అతను ఇలా అన్నాడు: ‘అవును గోరీల శిక్ష శత్రువు.’ (‘స’హ్‘హ్ బుఖారీ) మరొక ‘హదీస్’: ‘మీలో ఎవరైనా మరణిస్తే అతనికి ఉదయం మరియు సాయంత్రం అతని చోటు (స్వర్గంలో లేక సరకంలో అతని స్థానం) చూపబడుతుంది. మరియు అతనితో ఆనబడుతుంది: ‘ఇదే నీ గమ్యస్థానం. పునరుత్థాన దినమున అల్లాహ్ (సు.తా.) నిన్ను ఇక్కడికి పంపుతాడు.’ (‘స’హ్‘హ్ బుఖారీ, ‘స’హ్‘హ్ ముస్లిం). చనిపోయిన తరువాత పునరుత్థానదినం వరకు ఉండే కాలాన్ని బర్ జఖ్ అంటారు.

వేయండి!"¹ అని ఆజ్ఞ ఇవ్వబడుతుంది.

47. ఇక వారు సరకాగ్నిలో వరస్పరం వాడులాడుతున్నప్పుడు, (ఇహలోకంలో) బలహీనులుగా పరిగణింపబడినవారు పెద్ద మనుషులుగా (నాయకులుగా) పరిగణింపబడే వారితో ఇలా అంటారు: "వాస్తవానికి, మేము మిమ్మల్ని అనుసరిస్తూ ఉండేవారము, కావున మీరిప్పుడు మానుండి సరకాగ్నిని కొంతవైనా తొలగించగలరా?"

48. దురహంకారంలో మునిగి ఉన్నవారు (ఆ పెద్ద మనుషులు) ఇలా అంటారు: "వాస్తవానికి, మనమందరం అందులో (సరకాగ్నిలో) ఉన్నాం. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తనదాసుల మధ్య వాస్తవమైన తీర్పుచేశాడు!"

49. మరియు సరకాగ్నిలో పడివున్నవారు, సరకపు రక్షకులతో: "మా శిక్షను కనీసం ఒక్కరోజు కొరకైనా తగ్గించమని, మీరు మీ ప్రభువును ప్రార్థించండి!" అని అంటారు.

50. వారు (రక్షకులు) అంటారు: "ఏమీ? మీ పద్ధతు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని మీ దైవప్రవక్తలు రాలేదా?" అప్పుడు వారంటారు: "అవును (వచ్చారు)!" వారికి ఇలా జవాబివ్వబడుతుంది: "అయితే మీరే ప్రార్థించండి!" కాని సత్యతిరస్కారుల ప్రార్థన నిష్ఫలమే అవుతుంది.

51. నిశ్చయంగా, మేము మా ప్రవక్తలకు మరియు విశ్వసించినవారికి ఇహలోక జీవితంలో మరియు సాక్షులు నిలబడేరోజున కూడా సహాయము నొసంగుతాము.²

وَأَذِيعَاجُونَ فِي النَّارِ يَقُولُ الضَّعُفُوا
لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا
فَهَلْ أَنْتُمْ مُعْتَنُونَ عَمَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ ۝

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ
قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ۝

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا
رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ ۝

قَالُوا أَوْ لَمْ تُكَلِّمُوا نُسُكُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
قَالُوا لَئِنْ قَالُوا لَقَدْ عَلِمُوا مَا دُعُوا
الْكُفْرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ۝

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الرَّسْمُ ۝

1. అల-ఫిర్'బాన్: అంతే, ఫిర్'బాన్, అతని బాధివారు మరియు అతని అనుచరులందరూ.

2. పునరుత్థానదినమున దైవదూతలు మరియు దైవప్రవక్త (అలైహిమ్ స.)లు సాక్ష్యమిస్తారు, కావున

52. ఆ రోజు దుర్మార్గులకు వారి సొకులు ఏ మాత్రం ఉపయోగకరం కావు. వారికి (అల్లాహ్) శాపం (బహిష్కారం) ఉంటుంది. మరియు వారికి అతి దుర్భరమైన నిలయం ఉంటుంది.

53. మరియు వాస్తవంగా మేము మూసాకు మార్గదర్శకత్వం చేశాము. మరియు ఇస్రాయిల్ సంతతి వారిని గ్రంథానికి ('తొరాత్'కు) వారసులుగా చేశాము;¹

54. బుద్ధిమంతులకు, మార్గదర్శకత్వంగా మరియు హితోపదేశంగా!

55. కావున నీవు సహనం వహించు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దాసం సత్యం: నీ పాపాలకు క్షమాపణ వేడుకో మరియు సాయంత్రం మరియు ఉదయం నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడు ఆయనను స్తుతించు.

56. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే, తమదగ్గర, ఎలాంటి ప్రమాణం లేనిదే అల్లాహ్ సూచన (ఆయాత్)లను గురించి వాదులాడుతారో, వాస్తవానికి వారి హృదయాలలో గొప్పతనపు గర్వం నిండిఉంది. కాని వారు దానిని (గొప్ప తనాన్ని) పొందజాలరు. కావున నీవు అల్లాహ్ శరణువేడుకో. నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వం విజేవాడు, సర్వం చూసేవాడు.

57. వాస్తవానికి అకాశాలను మరియు భూమిని సృష్టించటం, మానవులను సృష్టించటం కంటే ఎంతో గొప్ప విషయం, కానీ చాలా మంది ప్రజలకు ఇది తెలియదు.

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعْدَرَتُهُمْ
وَلَهُمُ الْعَذَابُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى وَأَوْرَثْنَا
بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ

هُدًى وَذِكْرَى لِأُولِي الْأَلْبَابِ

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ
لِذُنُوبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ
وَالْإِبْكَارِ

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِعَصْرِ
سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ إِنْ فِي صُدُورِهِمْ الْكِبَرُ
مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ
إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

لَخَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ
النَّاسِ وَالْكَوْكَانِ أَكْبَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

పునరుత్థాపనం, పాక్షికం దినం అని కూడా అనబడుతోంది. ఇంకా చూడండి, 39:69.

1. అ'అనతున్: అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) కారుణ్యం నుండి బహిష్కారం.

2. చూడండి, 5:44.

58. మరియు గుడ్డివాడు మరియు చూడ గలవాడు, సమానులు కాజాలరు మరియు అదేవిధంగా! విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారు మరియు దుర్వర్తసులు కూడా (సమానులు కాజాలరు). మీరు అర్థం చేసుకునేది చాలా తక్కువ!

59. నిశ్చయంగా, అంతిమ ఘడియ తప్పక రాసున్నది, అందులో ఎలాంటి సందేహం లేదు. అయినా చాలా మంది ప్రజలు విశ్వసించరు.

60. మరియు మీ ప్రభువు ఇలా అన్నాడు: “నన్ను ప్రార్థించండి, నేను మీ ప్రార్థనలను అంగీకరిస్తాను.¹ నిశ్చయంగా, ఎప్పరైతే నా ప్రార్థనపట్ల దురహంకారం చూపుతారో, వారు తప్పక అపమానితులై సరకంలో ప్రవేశించగలరు.”

61. అల్లాహ్! ఆయనే, మీ కొరకు విశ్రాంతి తీసుకోవటానికి రాత్రిని మరియు (చూడటానికి) ప్రకాశవంతమైన సగటిని నియమించినవాడు.² నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రజలపట్ల ఎంతో అనుగ్రహుడు, కాని చాలా మంది ప్రజలు కృతజ్ఞతలు తెలుపరు.

62. ఆయనే, అల్లాహ్, మీ ప్రభువు! ప్రతి దానిని సృష్టించిన వాడు. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు! అయితే మీరు ఎందుకు మోసగింప (సత్యం నుండి మరలింప) బడుతున్నారు?³

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ①

إِنَّ السَّاعَةَ لَأَيُّهَا لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ②

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ.
إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي
سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دُخْرَيْنَ ③

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ
وَالنَّهَارَ مُبْهِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى
النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ④

ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكُمْ خَالِي كُلِّ نَفْسٍ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ⑤

1. 'హదీస్': “అఘ్ల‘అఉ హింవల్ ‘ఇబాదహ్, వ అఘ్ల‘అఉ ముఖ్లంల్ ‘ఇబాదహ్.” దు‘అ అంటే ఇక్కడ చాలా మంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయంలో ‘ఇబాదహ్ అంటే సమా‘జ్. (ముస్నద్ అ‘హ్మద్ 4/271) ఇంకా చూడండి 2:186.

2. చూడండి, 27:86.

3. చూడండి, 5:75, చివరి వాక్యం.

63. ఇదే విధంగా, అల్లాహ్ సూచన (అయాత్)లను తిరస్కరించే వారందరూ మోసగింపబడుతూ ఉంటారు.

64. అల్లాహ్ యే! మీ కొరకు భూమిని నివాసస్థలంగా మరియు అకాశాన్ని కప్పుగా నియమించిన వాడు మరియు ఆయనే మీకు మంచి తూపాన్నిచ్చి దానిని ఎంతో చక్కగా తీర్చిదిద్దాడు మరియు మీకు మంచి వస్తువులను జీవనోపాధిగా సమకూర్చాడు. ఆయనే అల్లాహ్! మీ పోషకుడు. కావున అల్లాహ్ ఎంతో శుభదాయకుడు, సర్వలోకాలకు ప్రభువు.

65. ఆయన సజీవుడు.¹ ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు, కావున మీరు ఆయననే ప్రార్థించండి! మీ ధర్మాన్ని (భక్తిని) కేవలం ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించుకోండి. సర్వస్థోత్రాలకు అర్హుడు, సర్వలోకాల పోషకుడైన అల్లాహ్ మాత్రమే. (5/8)

66. * ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు తరపునుండి, నాకు స్పష్టమైన సూచనలు వచ్చిన తరువాతనే, అల్లాహ్ ను పదలి మీరు ఆరాధించేవాటి ఆరాధననుండి, నేను వారించబడ్డాను మరియు నేను సర్వలోకాల ప్రభువుకు మాత్రమే విధేయుడను(ముస్లింను) ఆయిఉండాలని, అజ్ఞాపించబడ్డాను.”

67. ఆయనే, మిమ్మల్ని మట్టితో సృష్టించాడు.² తరువాత వీర్య బిందువుతో, ఆ తరువాత పిండం(రక్తముద్ధ)తో, ఆ తరువాత మిమ్మల్ని శిశువు రూపంలో బయటికితీస్తాడు. ఆ తరువాత మిమ్మల్ని యుక్త వయస్సులో

كَذَلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٦٣﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بَنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَرَّكُمُ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾

هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾

قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخَرِّجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ ثُمَّ لِيَتَوَكَّلُوا أَسْبَغًا وَمِنْكُمْ مَّن يَمُوتُ مِن قَبْلِ وَلَيَبْلُغُوا أَجَلَ أَمْسًى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

1. అల్-హాయ్యు: సజీవుడు, నిత్యుడు, నిత్యజీవుడు. చూడండి, 2:255.

2. చూడండి, 3:59, 11:61, 22:5, 30:20. ఈ అయాత్ లో, 'తురాబ్' తో సృష్టించాడని ఉంది.

బలం గలవారిగా చేస్తాడు; చివరకు మిమ్ముల్ని ముసలివారిగా మార్చుతాడు. మీలో కొందరు దీనికి ముందే చనిపోతారు. మరియు మీరంతా మీ నియమిత కాలం వరకే నివసిస్తారు. బహుశా మీరు అర్థం చేసుకుంటారని (ఇదంతా మీకు వివరించబడుతోంది).

68. జీవితం ఇచ్చేవాడు మరియు మరణింపజేసేవాడు అయినా! అయిన ఏదైనా చేయాలనుకున్నప్పుడు, కేవలం దానితో: “అయిపో!” అని అంటాడు, అంతే అది అయిపోతుంది.

69. ఏమీ? నీకు తెలియదా? అల్లాహ్ సూచన(ఆయాత్)లను గురించి వాడులాడే వారు వివిధంగా (సత్యంనుండి) తప్పించబడుతున్నారో?

70. ఎవరైతే ఈ గ్రంథాన్ని అసత్యమని తిరస్కరించారో మరియు వేము మా సందేశహరులకు ఇచ్చి పంపిన దానిని (తిరస్కరించారో), వారు తప్పిక త్వరలోనే (తమ వర్ణవసానం) తెలుసుకుంటారు;

71. ఎప్పుడైతే వారిమెడలలో సంకెళ్ళు¹ (ఇనుపపట్టీలు) మరియు గొలుసులు వేయబడతాయో మరియు వారు ఈడ్చబడతారో!

72. సలసల కాగే నీళ్లలోకి; తరువాత నరకాగ్నిలోకి కాలబడతానికి.

73. అప్పుడు వారితో అసబడుతుంది: “మీరు సాటికల్పించే (భాగస్వాములు) ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?

74. “(ఎవరినైతే) మీరు అల్లాహ్ ను పదలి

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قُضِيَ أَمْرُكُمَا يُقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ جَاءُواكَ فِي الْبَيْتِ الْمَعِينِ يَصْعَدُونَ ۝

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِهِمَا أُرْسِلْنَا ۝ رُسُلَنَا شَفَعَوْا يَعْلَمُونَ ۝

إِذِ الْإِنَّمَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالْخَيْلُ يَجْعُونَ ۝

فِي الْخَيْمَةِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُجْرُونَ ۝

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ۝

مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ تَكُنْ

1. మెడలలో సంకెళ్ళు - కొరకు, చూడండి, 13:5, 34:33 మరియు 36:8.

(ప్రార్థిస్తూ ఉన్నారో!)'' వారంటారు: “వారు మమ్ముల్ని త్యజించారు! అలాకాదు దీనికి పూర్వం మేము ఎపరినీ ప్రార్థించేవారమే కాదు.”¹ ఈవిధంగా అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారులను మార్గభ్రష్టత్వంలో పడలుతాడు.

75. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “ఇదంతా మీరు అన్యాయంగా, భూమిలో విర్రవీగుతూ ఉన్నందుకు మరియు దురభిమానంతో ప్రవర్తించినందుకూ!

76. “(కావున ఇప్పుడు) సరకద్యారాలలో ప్రవేశించండి, అందులో శాశ్వతంగా ఉండటానికి, దురహంకారంతో ప్రవర్తించిన వారి నివాసస్థలం ఎంత దుర్బరమైనది!”

77. కావున (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు సహనం వహించు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం. మేము వారికి చేసిన వాగ్దానాల (శిక్ష) నుండి కొంత నీకు చూపినా! లేదా (దానికి ముందు) నిన్ను మరణింపజేసినావారందరూ మా వైపునకే కదా మరలింపబడతారు!²

78. మరియు (ఓ ము'హమ్మద్!) వాస్తవానికి మేము నీకు పూర్వం అనేక ప్రవక్తలను పంపాము; వారిలో కొందరి పృథ్వాంతం మేము నీకు తెలిపాము; మరికొందరిని గురించి నీకు తెలుపలేదు. మరియు అల్లాహ్ అనుమతించినదే, ఏ ప్రవక్తా కూడా ఏ అద్భుతక్రియ (అయాత్)లను స్వయంగా చేయలేడు.³ కాని

تَدْعُوهُمْ قَبْلُ سَيِّئًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ
الْكَافِرِينَ ﴿٧٥﴾

ذَلِكَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْرَضُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمُرَّحُونَ ﴿٧٦﴾

ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا قَبْلُ
مَشَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٧﴾

فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِمَّا نُرَبِّكَ بَعْضُ
الَّذِينَ نَعِدُ هُمْ أَوْ نَوَفِّئُكَ فَإِلَيْنَا يَرْجَعُونَ ﴿٧٨﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَنْ
قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ
وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
فَإِذَا جَاءَ أَمْرًا لِلَّهِ فَفُتِنَى بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ
الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٩﴾

1. చూడండి, 6:23.

2. చూడండి, 10:46.

3. చూడండి, 6:109. అద్భుతక్రియలు (ము'అజి'బాత్) కేవలం అల్లాహ్ (ఘ.తా.) అధీనంలోనే ఉన్నాయి. ఆయన తాను కోరినప్పుడే వాటిని చూపిస్తాడు. పూర్వకాలపు చాలా మంది ప్రవక్తల జాతి ప్రజలు, అద్భుతక్రియలు చూపికూడా విశ్వసించ లేదు.

అల్లాహ్ అజ్ఞ పచ్చినప్పుడు, న్యాయంగా తీర్పుచేయబడుతుంది. మరియు అప్పుడు అసత్యవాదులు నష్టానికి గురిఅవుతారు.

79. అల్లాహ్ మీ కొరకు పశువులను సృష్టించాడు, వాటిమీద మీరు సవారీ చేయటానికి మరియు వాటిలో కొన్నింటిని మీరు తినుటకూను!

80. మరియు వాటి పల్ల మీకు ఇతర లాభాలు కూడా ఉన్నాయి, వాటి ద్వారా మీ హృదయాలు కొరిస చోట్లకు పోవటానికి ఉపయోగపడతాయి మరియు వాటి మీద మరియు పడవల మీద మీరు తీసుకుపోవడతారు.

81. మరియు (ఈ విధంగా) ఆయన మీకు తన సూచన (ఆయాత్)లను చూపుతున్నాడు. అయితే అల్లాహ్ యొక్క ఏ ఏ సూచన (ఆయాత్)లను మీరు నిరాకరిస్తారు?

82. ఏమీ? వీరు భూమిలో సంచరించ లేదా? అప్పుడు వీరికి పూర్వం గతించినవారి గతి ఏమయిందో కనిపించలేదా? వారు వీరికంటే సంఖ్యాపరంగా అధికులు మరియు వీరికంటే ఎక్కువ బలవంతులు మరియు భూమిలో (ఎక్కువ) చిహ్నాలు వదలిపోయారు, కాని వారి సంపాదన వారికి ఏ విధంగానూ పనికిరాలేదు.

83. ఎందుకంటే! వారి సందేశహారులు వారి పద్ధతు ప్పట్టమైన సూచనలు తీసుకొని పచ్చినప్పుడు, వారు తమ దగ్గరున్న జ్ఞానానికి గర్వపడ్డారు; కాబట్టి వారు దేనిని గురించి పరిహాసాలాడుతూ ఉన్నారో అదే వారిని చుట్టుకున్నది.

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا
مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ۝

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً
فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفَالِكِ تَحْمِلُونَ ۝

وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَآيَىٰ إِلَٰهَ اللَّهِ تُكْفِرُونَ ۝

أَفَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي الْأَرْضِ قَبْلَهُمْ
وَأَنزَلْنَا الْأَنْعَامَ عَلَيْهِمْ وَكَانُوا أَكْثَرَ
مِنْهُمْ وَآمَنَّا قُوَّةً وَآتَيْنَا فِي الْأَرْضِ
فَمَا آغْنَىٰ عَنْهُمْ مَالَهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝

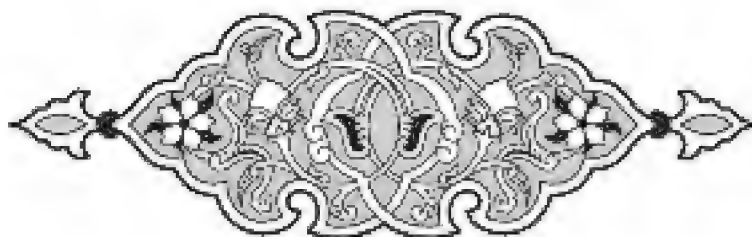
فَلْيَنظُرُوا إِلَٰهَهُمْ بِالْبَيْتِ فَقَدْ حُومِلَ مِنْهُمُ
مِّنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝

84. ఆ తరువాత మా శిక్షను చూసినప్పుడు వారు ఇలా అన్నారు: “మేము అద్వితీయుడైన అల్లాహ్ ను విశ్వసిస్తున్నాము మరియు మేము (అల్లాహ్ కు) సోటికల్పిస్తూ వచ్చిన భాగస్వాములను తిరస్కరిస్తున్నాము.”

85. కాని మా శిక్షను చూసిన తర్వాత, వారి విశ్వాసం వారికి ఏ మాత్రం లాభదాయకం కాజాలదు. ఇదే అల్లాహ్ తన దాసులకొరకు వాస్తవంగా, నియమించిన విధానం. మరియు అక్కడ సత్యతిరస్కారులు నష్టానికి గురిఅవుతారు.

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحَدَّثْ
وَكُفِّرْنَا بِمَا كُنَّا بِلَهُ مُشْرِكِينَ ۝

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا
سُنَّتَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ
وَحَسِرَ لَهُمْ ذَلِكَ الْكَفْرُ ۚ

41. సూరహ్ 'హా మీమ్ అన్ సజ్జహ్'

سورة حم السجدة

ఈ సూరహ్, 40వ సూరహ్ తరువాత అవతరించబడేయబడింది. ఘుస్సీలత్ అంటే ప్రతిపాదించ, వివరించ, వ్యాఖ్యానించ బడిన విషయం. ఈ శబ్దం 3వ ఆయాత్‌లో ఉంది. దీని మరొక పేరు, 'హా-మీమ్ అన్-సజ్జహ్. ఈ శబ్దం 37వ ఆయాత్‌లో ఉంది. 32వ సూరహ్ పేరు సజ్జా కాబట్టి, దీని ముందు 'హా-మీమ్ పెట్టబడ్డాయి. దీని అవతరణ విషయం ఈ విధంగా వివరించబడింది: దైవప్రవక్త ('స'అస) యొక్క అనుచరులు దినదినానికి ఎక్కువ కాపటం చూసి, ముష్రీక్ ఖురైషులు అందరూ కలసి సమావేశం చేసి, 'ఈత్తబ్ బిన్-రబీ'అ అనే వ్యక్తిని దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరికి రాయబారిగా పంపుతారు. అతడు దైవప్రవక్త ('స'అస)తో: 'నీకు ధనసంపత్తులు, నాయకపదవి, అందమైన స్త్రీలతో వివాహం లేక నీకు ('స'అస) ఏదైన దుష్టజిన్ బాధిస్తున్నట్లయితే దాని కొరకు మంత్రతంత్రాలు కూడా చేయిస్తాము, నీవు ప్రచారం చేసే, ఈ క్రొత్త ధర్మాన్ని విడిచి మన తండ్రితాతల ధర్మాన్ని అనుసరించు.' అని అంటాడు. అప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస) ఈ సూరహ్ చదివి వినిపిస్తారు. దానితో అతడు తిరిగిపోయి ఖురైషీలతో: "అతను ('స'అస) చెప్పే మాటలు మంత్రజాలం కావు, కవిత్యం కావు, అవి సత్యాలే!" అని అంటాడు. దానికి వారు: "నీవు కూడా అతని మంత్రజాలానికి గురిఅయ్యావు!" అని అంటారు. మక్కాలో అవతరించిన ఈ సూరహ్‌లో 54 ఆయాతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. హా -మీమ్.

2. దీని (ఈ ఖుర్ఆన్) అవతరణ అసంత కరుణామయుడు, అపార కరుణాప్రదాత తరఫునుండి జరిగింది.

3. ఇదొక గ్రంథం, దీని సూచనలు (ఆయాత్) తెలివిగల వారి కొరకు, 'అరబ్బీ' భాషలో స్పష్టమైన ఉపన్యాసం (ఖుర్ఆన్)గా వివరించబడ్డాయి.

4. (స్వర్గపు) శుభవార్తనిచ్చేదిగా మరియు హెచ్చరించేదిగా; అయినా చాలా మంది

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كُتِبَ قُضِلَتْ إِلَيْهِ قُرْآنًا عَرَبِيًّا قَوْمٌ يَعْلَمُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُرْآنًا عَرَبِيًّا قَوْمٌ يَعْلَمُونَ

దీనిపట్ల విముఖత చూపుతున్నారు. కాబట్టి వారు వినటంలేదు.

5. మరియు వారు ఇలా అన్నారు: “నీవు దేనివైపునకైతే మమ్మల్ని పిలుస్తున్నావో, దానిపట్ల మా హృదయాలమీద తెరలు కప్పబడిఉన్నాయి; మరియు మా చెవులలో చెవుడు ఉంది మరియు నీకూ మాకూ మధ్య ఒక అడ్డుతెర ఉంది; ¹ కావున నీవు నీ పని చేయి, మేము మా పని చేస్తాము.”

6. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇలా అను: “నిశ్చయంగా నేను కూడా మీలాంటి ఒక మానవుణ్ణి మాత్రమే! ² నాకు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా ఇలా తెలుపబడింది: ‘నిశ్చయంగా, మీ అరాధ్య దేవుడు, ఒకేఒక్క దేవుడు (అల్లాహ్) కావున మీరు నేరుగా ఆయన వైపునకే మరలండి మరియు ఆయననే క్షమాపణకై వేడుకోండి.’ ” మరియు ఆయన (అల్లాహ్)కు సాటికల్పించే వారికి వినాశం ఉంది.

7. వారికి, ఎవరైతే విధిదానం (జకాత్) ఇవ్వరో మరియు పరలోకాన్ని తిరస్కరిస్తారో! ³

8. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో వారికి ఎంతెగని ప్రతిఫలం (స్వర్గం) ఉంటుంది. (3/4)

9. * వారితో ఇలా అను: “ఎమీ? మీరు, భూమిని రెండు రోజులలో సృష్టించిన ఆయన

وَقَالُوا أَفُلَوْيْنَا إِلَىٰ الْكَوْكَبَاتِ لَنَعْبُدَنَّهُمْ غَوْلًا لِّبِهِمْ وَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّهُ هُكْمُ إِلَهِ وَاحِدٍ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوا ۚ وَأَوَّلُ الْبَشَرِ لَكُم

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

قُلْ إِنَّمَا لَكُمْ لِكُفْرُوكُمْ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي

1. చూడండి, 7:46, 6:25.

2. చూడండి, 6:50.

3. అక్షరార్థం: మదీనాలో 2వ హిజ్రీలో విధిగా నియమించబడింది. కావున ఇక్కడ ‘జకాత్ అంటే దానం. మొదట ఉదయం మరియు సాయంత్రం రెండు సమాలూ విధిగా చేయబడి ఉండేవి. హిజ్రీలకు ఒకటిన్నర సంవత్సరం ముందు మే‘రాబీలో వారు సమా‘తలు విధిగా చేయబడ్డాయి. (ఇబ్నె-కసీ‘ర).

(అల్లాహ్)ను తిరస్కరించి, ఇతడులను ఆయనకు సమానులుగా నిలబెడతారా? సర్వలోకాలకు పోషకుడు ఆయనే కదా?¹

10. మరియు ఆయన దాని(భూమి)లో దాని పైనుండి స్థిరమైన పర్వతాలను నెలకొలిపాడు² మరియు అందులో శుభాలను అనుగ్రహించాడు మరియు అర్జించే వారి కొరకు, వారి అవసరాలకు సరిపోయేటట్లు జీవనోపాధిని సమకూర్చాడు, ఇదంతా నాలుగు రోజులలో పూర్తిచేశాడు.

11. అప్పుడే³ ఆయన కేవలం పొగగా⁴ ఉన్న ఆకాశం వైపునకు తన ధ్యానాన్ని మరల్చి, దానిని మరియు భూమిని ఉద్దేశించి ఇలా అన్నాడు: “మీరిద్దరు (ఉనికిలోకి) రండి మీకు ఇష్టమున్నా, ఇష్టం లేకపోయినా!” అని రెండు: “మేమిద్దరమూ విధేయులమై (ఉనికిలోకి) వస్తాము.” అని అన్నాయి.

12. కావున ఆయన వాటిని రెండు రోజులలో ఏడు ఆకాశాలుగా నిర్మించాడు, మరియు ప్రతి ఆకాశానికి దాని ప్యవహారాన్ని దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) ద్వారా నిర్దేశించాడు. మరియు మేము ఈ ప్రపంచపు ఆకాశాన్ని దీపాలతో (సక్షత్రాలతో) అలంకరించాము మరియు దానిని సురక్షితం చేశాము.⁵ ఇదే సర్వశక్తిమంతుని, సర్వజ్ఞుని నియామకం.

يَوْمَئِذٍ يَتَجَلَّوْنَ لَهُ أَندَادُكَ رَبِّ
الْعَالَمِينَ

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ
فِيهَا أَنْهَارَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً
لِلنَّاسِ لَيَالٍ

ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ
لَهَا وَإِلَى الْأَرْضِ انثَبِطِي طَوْعًا أَوْ كَرْهًا
قَالَتَا أَتَيْنَاكَ بِبُعِينٍ

فَقَضَيْنَهُنَّ سَبْعَ سَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَى فِي كُلِّ
سَمَاءٍ أَمْرًا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحٍ وَحِفْظًا
ذَلِكَ تَعْدِيدُ رُؤُوسِ الْعَالَمِينَ

1. సృష్టిని ఆరు రోజులలో సృష్టించాడు. చూడండి, 7:54.

2. భూమిలోనుండి పర్వతాలను పుట్టించి వాటిని దానిపై నాటాడు, భూమి కదలిపోకుండా.

3. సు'మ్మ: 'అరబ్బీ భాషలో ౭ కే విషయాన్ని బోధించే రెండువాక్యాలను కలుపుటకు గూడా ఈ శబ్దం సు'మ్మ వాడబడుతోంది. ఇక్కడ వాడబడినట్లు.

4. దుఖానున్: పొగ, ఇది హైడ్రోజన్ గ్యాస్ కావచ్చు. దీని నుండియే ప్రపంచంలోని మూలపదార్థాలు (Elements) అన్నీ రూపొందించబడ్డాయి. చూడండి, 2:29.

5. చూడండి, 15:16-18 మరియు 37:6.

13. ఇప్పుడు ఒకవేళ వారు విముఖులైతే వారితో ఇలా అను: “ ‘అద్ మరియు స‘మూద్ జాతుల వారీపై వచ్చిపడినట్టి గొప్ప పెడుగులాంటి శిక్ష గురించి మిమ్మల్ని హెచ్చరిస్తున్నాను.”¹

14. ఇక దైవప్రవక్తలు వారి పద్ధతు వారి ముందునుండి మరియు వారి వెనుకనుండి పచ్చి: “మీరు అల్లాహ్ ను తప్ప మరెవ్వరినీ ఆరాధించకండి!” అని అన్నప్పుడు, వారు ఇలా అన్నారు: “మా ప్రభువే గనక కోరితే దేవదూతలను పంపి ఉండేవాడు.”² కావున మేము మీ ద్వారా పంపబడిన దానిని నిశ్చయంగా, తిరస్కరిస్తున్నాము!”

15. ఇక ‘అద్ వారి విషయం: వారు దురహంకారంతో భూమిలో అన్యాయంగా ప్రవర్తించే వారు. మరియు ఇలా అనేవారు: “బలంలో మిమ్మల్ని మించినవాడు ఎవడున్నాడు?” ఏమీ? వారికి తెలియదా? నిశ్చయంగా, వారిని సృష్టించిన అల్లాహ్ బలంలో వారికంటే ఎంతో మించినవాడని? అయినా వారు మా సూచన(ఆయాత్)లను తిరస్కరిస్తూ ఉండేవారు!

16. చివరకు మేము వారికి, ఇహలోక జీవితంలోనే అవమానకరమైన శిక్ష రుచి చూపించాలని, అశుభమైన దినాలలో వారీపై తీవ్రమైన తుఫానుగాలిని పంపాము.³ మరియు వారి పరలోకశిక్ష దీనికంటే ఎంతో

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ ضِعْفَةَ عُقُوبَةٍ
عَاقِبَةٍ وَسُوءٍ ۝

إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ
خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ كُنَّا رَبُّنَا لَأَنزَلْنَا
مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ لَكَاذِبُونَ ۝

فَأَمَّا عَادُ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِبَيْتِ الْحِجْرِ
وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوْحَيَّوْنَا إِلَى اللَّهِ الْقِدْمَى
فَخَلَقْنَاهُمْ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا
يَجْحَدُونَ ۝

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ
لِيَذُوقُوا عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْثَرُ وَلَهُمْ لَا يَبْصُرُونَ ۝

1. ‘అద్ జాతివారి గాథకై చూడండి, 7:65-69 మరియు స‘మూద్ వారి గాథకై చూడండి, 26:123-158.

2. చూడండి, 6:8-9 మరియు 15:7.

3. తుఫాన్ గాలి పీచిన దినాలు ఆ సత్యతిరస్కారుల కొరకే అశుభమైనవి. కాని ఆ పేరుగల దినాలు అందరి కొరకూ అశుభమైనవని దీని అర్థం కాదు. వివరాలకు చూడండి, 69:6-8.

అవమాన కరమైనదిగా ఉండబోతుంది. మరియు వారికెలాంటి సహాయం లభించదు.

17. మరియు స'మూద్ వారి విషయం: మేము వారికి మార్గదర్శకత్వం చేశాము. కాని వారు మార్గదర్శకత్వానికి బదులు గ్రుడ్డితనాన్నే ఇష్టపడ్డారు. చివరకు వారి (దుష్ట) కర్మలకు ఫలితంగా, వారిపై సిడుగులాంటి అవమానకరమైన శిక్ష పడింది.¹

18. మరియు మేము వారిలో విశ్వాసులైన వారిని మరియు దైవభీతిగల వారిని రక్షించాము.

19. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి) ఆల్లాహ్ యొక్క విరోధులు సరకాగ్ని వైపుకు సమీకరించబడే రోజు, వారు తమతమ స్థానాలకు పంపబడతారు.

20. చివరకు వారు దానిని (సరకాగ్నిని) చేరుకున్నప్పుడు: వారి చెవులు వారి కళ్ళు మరియు వారి చర్మాలు వారు చేస్తూ ఉండిన కర్మలను గురించి, వారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిస్తాయి.

21. మరియు వారు తమ చర్మాలను (అవయవాలను) అడుగుతారు: "మీరెందుకు మాకు వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిస్తున్నారు?" అవి ఇలా సమాధానమిస్తాయి: "ప్రతి పస్తువుకు మాట్లాడే శక్తి ప్రసాదించిన ఆల్లాహ్ యే మమ్మల్ని మాట్లాడింపజేశాడు." మరియు ఆయనే మిమ్మల్ని మొదటి సారి సృష్టించిన వాడు, మరియు ఆయన వైపునకే మీరంతా మరలింపబడతారు.²

وَأَمَّا مَوْدَّ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَلَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ
فَأَخَذَتْهُمُ صِيعَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾

وَعَيْنَا آلِ الْيُونِ الْأَوَّلَ وَالْآخِرَةَ ﴿١٨﴾

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾

حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ
وَأَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

وَقَالُوا الْجُلُودُ هِيَ الَّتِي شَهِدَتْ عَلَيْنَا قَالُوا
أَنطقت الله الذي أنطق كل شيء وهو
خالقكم أول مرة واليه ترجعون ﴿٢١﴾

1. చూడండి, 69:5.

2. చూడండి, 24:24, 36:65.

22. మరియు (మీరు దుష్కార్యాలు చేసేటప్పుడు) మీ చెవులనుండి మీ కండ్లనుండి మరియు మీ చర్మాలనుండి మీకు స్యతిలేకంగా సాక్ష్యం వస్తుందేమోనని - మిమ్మల్ని మీరు దాచుకునేవారు కాదు. అంతేకాదు మీరు చేస్తున్న ఎన్నో కార్యాలు వాస్తవంగా, అల్లాహ్ కు తెలియటంలేదని మీరు భావించేవారు.

23. మరియు మీ ప్రభువుపట్ల మీరు భావించిన ఈ భావనే మిమ్మల్ని నాశనం చేసింది. కావున మీరు నష్టపోయే వారిలో చేరిపోయారు.

24. అప్పుడు వారు సహసం చూపినా, సరకాగ్నియే వారి నివాసస్థాన మవుతుంది. ఒకవేళ వారు (తమను తాము సరిదిద్దుకోవటానికి) అవకాశం కొరకు వేడుకున్నా వారికి అవకాశం ఇవ్వబడదు.¹ (7/8)

25. * మరియు మేము వీరికి స్నేహితులుగా (చైతానులను) నియమించాము. వారు వీరి ముందూ వెనుకూ ఉన్నవాటిని వీరికి ఆకర్షణీయమైనవాటిగా చేశారు. కావున వీరికి పూర్వం గతించిన జిన్నాతుల మరియు మానవుల తరాల విషయంలో జరిగిన శిక్షా నిర్ణయమే, వీరి విషయంలో కూడా జరిగింది. నిశ్చయంగా, వీరే నష్టానికి గురిఅయిన వారయ్యారు.

26. మరియు సత్యతిరస్కారులు (షరస్పరం) ఇలా చెప్పుకుంటారు: “ఈ ఖుర్ఆన్ ను విసకండి! మరియు ఇది వినిపించబడినప్పుడు విసబడకుండా విఘ్నంకలిగించండి, బహుశా మీరు ప్రాబల్యం పొందవచ్చు!”

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَوُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ كُنْتُمْ أَنْ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي كُنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرَدْتُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعِذُّوا فَمَا لَهُمْ مِنَ الْمُعَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾

وَقَيَضْنَا لَهُمْ قُرْبَاءَ قَرَّبُوا لَهُمْ مَائِينَ آيِدِيَهُمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أَمْرٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿٢٥﴾

وَقَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا لَأَسْمِعَنَّ هَذَا الْقُرْآنَ وَالْعَوَاقِبَ لَهُ لَعَلَّكُمْ تُعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

27. కావున మేము నిశ్చయంగా, ఈ సత్యతిరస్కారులకు కఠినశిక్షను చవి చూపిస్తాము మరియు వారు చేస్తూఉండిన దుష్టకార్యాలకు తగినఫలితాన్ని నొసంగుతాము -

28. అల్లాహ్ విరోధులకు దొరికే ప్రతిఫలం ఇదే - సరకాగ్ని, అందు వారి శాశ్వతగృహం ఉంటుంది, ఇది మా సూచన(అయాత్)లను తిరస్కరిస్తూవున్న దాని ప్రతిఫలం.

29. అప్పుడా సత్యతిరస్కారులు ఇలా అంటారు: “ఓ మా ప్రభు! మమ్మల్ని మార్గభ్రష్టులుగా చేసిన ఆ జిన్నాతులను మరియు మానవులను మాకు చూపించు; వారు మరింత పరాభవం పొందటానికి మేము వారిని మా పాదాలక్రింద పడవేసి త్రొక్కుతాము.”¹

30. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే: “అల్లాహ్‌యే మా ప్రభువు!” అని పలుకుతూ తరువాత దానిపైసనే స్థిరంగా ఉంటారో!² వారిపై దేవదూతలు దిగివచ్చి (ఇలా అంటారు): “మీరు భయపడకండి మరియు దుఃఖపడకండి, మీకు వాగ్దానం చేయబడిన స్వర్గపు శుభవార్తను విసండి!

31. “మేము ఇహలోకజీవితంలో మరియు పరలోకజీవితంలో కూడా మీకు సన్నిహితులముగా ఉన్నాము, మరియు మీ కొరకు అందులో మీ మనస్సులు కొరిందంతా ఉంటుంది, మరియు మీరు ఆశించేదంతా దొరుకుతుంది.

فَلَنُحْزِنَهُنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَعَدَ اٰبَاسِيْدٌ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ اَسْوَا الَّذِيْ كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝

ذٰلِكَ جَزَاءُ اَعْدَآءِ اللّٰهِ النَّارُ اَلْهُمُ فِيْهَا
وَاِلَّا الْخُلْدُ جَزَاءُ اِيْمَا كَانُوْا بِآيٰتِنَا
يَجْحَدُوْنَ ۝

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا رَبَّنَا اَرِنَا الَّذِيْنَ اَصْلَحْنَا
مِنَ الْجِيْنِ وَالْاِنْسِ نَجْعَلْهَا نَعْتًا قَدَامَنَا
لِيَكُوْنَا مِنَ الرَّاسِيْنَ ۝

اِنَّ الَّذِيْنَ قَالُوْا رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ اسْتَفْتَاوْا مَا تَكُوْنُ
عَلَيْهِمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَلَا تَخَافُوْا وَلَا تَحْزَنُوْا وَاَيُّرُوْا
بِالْمُجْدَةِ اَلَيْسَ لَكُمْ تَوَعْدٌ ۝

نَحْنُ اَوْلٰٓئِكُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَفِي الْاٰخِرَةِ
وَلَكُمْ فِيْهَا مَا تَشْتَهِيْ اَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيْهَا مَا تَدْعُوْنَ ۝

1. చూడండి, 7:38.

2. ఒక సహాబీ(ర.ది.అ.) దైవప్రసక్త (సఅస)తో ఇలా ప్రశ్నించాడు: 'నాకు ఇటువంటి మాట చెప్పండి, దానితో మీ తరువాత ఎవ్వరినీ అడిగే అవసరం ఉండగూడదు!' దానికి దైవప్రసక్త (సఅస) అన్నారు: 'ఇలా అను నేను అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విశ్వసించాను, తరువాత దాని (విశ్వాసం) పైసనే స్థిరంగాఉన్నాను.' (స'హా'హ్ ముస్లిం).

32. “ఇదంతా క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత ప్రసాదించిన ఆతిథ్యము.”

33. మరియు (ప్రజలను) అల్లాహ్ వైపునకు పిలుస్తూ, సత్కార్యాలు చేస్తూ: “నిశ్చయంగా, వేసు అల్లాహ్ కే విధేయుడను (ముస్లింను)!” అని పలికే వాని మాటకంటే మంచిమాట మరివరిది?

34. మరియు మంచి మరియు చెడులు సరిసమానం కాజాలవు. (చెడును) మంచితో తొలగించు; అప్పుడు నీతో విరోధమున్న వాడు కూడా తప్పక నీ ప్రాణస్నేహితుడు అవుతాడు.¹

35. మరియు ఇది కేవలం సహనశీలురకు తప్ప ఇతరులకు లభించదు. మరియు ఇది² గొప్ప ఆదృష్టవంతులకు తప్ప ఇతరులకు లభించదు.

36. మరియు ఒకవేళ షైతాన్ నుండి నీకు ఏదైనా కలత కలిగినప్పుడు, నీవు అల్లాహ్ శరణువేడుకో.³ నిశ్చయంగా ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

37. మరియు ఆయన సూచన (ఆయాత్)లలో రేయింబవళ్ళు మరియు సూర్యచంద్రులున్నాయి. మీరు సూర్యునికిగానీ చంద్రునికిగానీ సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయకండి. కాని కేవలం వాటిని సృష్టించిన అల్లాహ్ కు మాత్రమే సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి -

تَزَالُمِنْ غُفُورٍ رَحِيمٍ

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

وَلَا تَتَّبِعُوا الْهَيْهَةَ وَلَا الْيَمِينَةَ يُدْعَىٰ بِالْبَيْنَىٰ هِيَ أَحْسَنُ فَأَذَاكُمُ الْبَيْنَىٰ بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ

وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا ذُرِّيٌّ عَظِيمٌ

وَأَمَّا يَنْزَغُكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاتَّعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

وَمِنْ أَيْنِكَ الْبَيْتُ وَالْبَهْرُ وَالشَّيْءُ وَالْقَمَرُ لَا مَجْدُ لِلشَّيْءِ وَلَا الْقَمَرِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِنَّ كُفْرًا يَأْكُلُ الْعَبْدَ وَالْأَمِيرَ

1. చూడండి, 13:22. ఎవరైనా మీకు కీడుచేస్తే వానికి మేలుచేయండి. ఎవరైనా మీకు అన్యాయం చేస్తే వాడిని క్షమించండి. ఎవరైనా మీ మీద దౌర్జన్యంచేస్తే సహనం వహించండి. ఈ విధమైన వ్యవహారాలతో మీ శత్రువు కూడా మీ స్నేహితుడవుతాడు.

2. అంటే స్వర్గవాసం.

3. చూడండి, 7:200.

నిజంగానే మీరు ఆయనను ఆరాధించే వారే అయితే!

38. ఒకవేళ వారు దురహంకారానికి పాల్పడితే! ఇక నీ ప్రభువుకు దగ్గరగా ఉన్నవారు (దేవదూతలు) రేయింబవళ్ళు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటారు; మరియు వారెన్నడూ అలసట చూపరు. *

39. మరియు ఆయన సూచన (అయాత్)లలో ఒకటి: నిశ్చయంగా, నీవు భూమిని పాడు (ఎండిపోయిన బంజరు) నేలగా చూస్తున్నావు; కాని మేము దానిపై నీటిని (వర్షాన్ని) కురిపించగానే, అది పులకించి, ఉబ్బిపోతుంది. నిశ్చయంగా, దీనిని (ఈ భూమిని) బ్రతికించి లేపే ఆయన (అల్లాహ్) మృతులను కూడా బ్రతికించి లేపుతాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

40. నిశ్చయంగా, మా సూచనలకు వికృత ఆర్థం అంటగట్టేవారు మాకు కనిపించకుండా ఉండలేరు. అయితే! పునరుత్థానదినమున సరకాగ్నిలో పడవేయబడేవాడు ఉత్తముడా? లేక శాంతియుతంగా పచ్చేవాడా? మీరు కోరేది మీరు చేయండి. నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా ఆయన చూస్తున్నాడు.

41. నిశ్చయంగా, తమ దగ్గరకు హితబోధ పచ్చినపుడు దానిని తిరస్కరించే వారే (నష్టపోయే వారు). మరియు నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) చాలా శక్తివంతమైన (గోప్య) గ్రంథం;

42. అసత్యం దాని (ఖుర్ఆన్) ముందు సుండిగానీ లేదా దాని వెనుక సుండిగానీ దానిపైకి రాజాలదు. అది మహా వివేకపంతుడు.

فَإِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ
بَالْقُبُلِ وَاللَّيْلِ وَهُمْ لَا يَغْفُلُونَ ﴿٣٨﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا
عَلَيْهَا الْمَاءَ أَهْيَأَتْ وَرَبَّتْ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُجِي
الْمَوْتِ إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَحْفَظُونَ عَلَيْهَا
أَقَمْنَ يُلْقُونَ فِي النَّارِ خَيْرًا مِمَّنْ يَأْتِي آيَاتِنَا يَوْمَ
الْقِيَامَةِ أَعْمَلُوا مَا تَسْتَعْتَبُونَ إِنَّهُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالَّذِي كُرِّمْنَا بِهِ
وَلَهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ ﴿٤١﴾

لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ
تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٤٢﴾

సర్వస్వోత్తాలకు అర్హుడు, అయిన ఆయన (అల్లాహ్) తరపునుండి అవతరింపజేయబడింది.¹

43. (ఓ ముహమ్మద్!) వాస్తవానికి, నీకు చెప్పబడిన దానిలో పూర్వం గతించిన ప్రవక్తలకు చెప్పబడనిది ఏదీలేదు.² నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు మాత్రమే క్షమాశీలుడు మరియు బాధాకరమైన శిక్ష విధించేవాడు కూడాను!

44. ఒకవేళ మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను ఆరబ్బేతర భాషలో అవతరింపజేసి ఉండి నబ్బతే వారు ఇలా అని ఉండేవారు: “దీని సూచనలు (అయాత్) స్పష్టంగా ఎందుకు వివరించబడలేదు?” (గ్రంథమేమో) ఆరబ్బేతర భాషలో మరియు (సందేశహరుడేమో) ఆరబ్బు?” వారితో ఇలా అను: “ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) విశ్వసించిన వారికి మార్గదర్శకత్వం మరియు స్వస్థత నొసంగేది. మరియు విశ్వసించని వారి చెవులకు అపరోధం మరియు వారి కళ్ళకు ఒక గంతు. అలాంటి వారిస్థితి ఎంతో దూరం నుండి పిలువబడినవారి ఆరుపులాంటిది!”

مَا يَأْتِيكَ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قَبِلَ الرُّسُلُ مِنْ قَبْلِكَ
إِنْ رِئَيْكَ إِلَّا ذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا فَجَبِيًّا لَفَالَوْا وَالْوَلَاةِ فَصَلَاتِ
الْأَيْمَانِ وَأَعْجَبِي وَعَرَبِي قُلْ هُوَ الَّذِي آمَنُوا
هُدًى وَشِفَاءً وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ
وَقُرْآنُ هُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَٰئِكَ يُسَادُّوْنَ مِنْ مَّكَانٍ
بَعِيدٍ

1. ఈ ఖుర్ఆన్ అన్ని విధాలుగా భద్రపరచబడింది - దాని ముందునుండి గానీ మరియు వెనుకనుండి గానీ - అంటే అసత్యవాదులు దీని ముందు నుండి వచ్చి ఇందులో దేనినీ తగ్గించలేదు. మరియు దీని వెనుక నుండి వచ్చి దీనిలో దేనినీ అధికం చేయలేదు. అంటే ఇందులో ఏ విధమైన మార్పులు లేలేదు. ఎందుకంటే ఇది మహా విశేషపంతుడు, సర్వస్వోత్తాలకు అర్హుడైన అల్లాహ్ (సు.తా.) తరపునుండి అవతరింపజేయబడింది. మరియు ఆయనే పునరుత్థానదినం వరకు దీనిని (ఖుర్ఆన్ ను) భద్రంగా ఉంచుతాను, అని అన్నాడు, (ఇబ్నె-కసీర్).

2. చూడండి, 51:52-53. వ్యాఖ్యాతలు దీనిని రెండు విధాలుగా అర్థం చేసుకున్నారు. ఒకటి: పూర్వప్రజలు తమ ప్రవక్త (అ.స.)లతో ఇతను పిచ్చివాడు, మూర్ఖుడు, అసత్యవాదుడు, వగైరా అన్నమాటలనే ఈ మక్కా ముస్లిములు కూడా మీతో అంటున్నారు. ఈ విధమైన మాటలతో దైవప్రవక్త ఓదార్చబడుతున్నారు.

రెండో అర్థం: దైవప్రవక్త ('స'అస)తో ఏకాగ్రచిత్తం, ఏక దైవారాధన, (ఇస్లాం) గురించి చెప్పబడిన మాటలు, ఇంతకు ముందు ప్రవక్తలందరితో చెప్పబడిన మాటలే! (ఫర్ఖ్ అల్-ఐదీర్).

3. చూడండి, 13:37 మరియు 14:4.

45. వాస్తవానికి మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము, కాని దాని విషయంలో కూడా భేదాభిప్రాయాలు వచ్చాయి. ఒకవేళ నీ ప్రభువునుండి, మొదటినుంచే నిర్ణయం తీసుకోబడి ఉండకపోతే,¹ వారిమధ్య ఎప్పుడో తీర్పు జరిగివుండేది. మరియు నిశ్చయంగా, వారు దానిని గురించి అందోళన కలిగించే సందేహానికి గురిఅయ్యారు.

46. ఎవడైతే సత్కార్యం చేస్తాడో అతడు తన (మేలు) కొరకే చేస్తాడు. మరియు దుష్కార్యం చేసేవాడు దాని (ఫలితాన్ని) అనుభవిస్తాడు. మరియు నీ ప్రభువు తన దాసులకు అన్యాయం చేసేవాడు కాదు.

47. (*) ఆ (అంతిమ) ఘడియ జ్ఞానం కేవలం ఆయనకే చెందినది.² మరియు ఆయనకు తెలియకుండా ఫలాలు పుష్పకోశాల³ నుండి బయటికిరావు మరియు ఆయనకు తెలియకుండా ఏ స్త్రీ కూడా గర్భిందాల్చదు మరియు ప్రసవించదు. మరియు ఏ దినమునైతే వారిని పిలిచి: “మీరు నాకు సాటికల్పించే ఆ భాగస్వాములు ఎక్కడున్నారు?” అని అడిగితే, వారు ఇలా జవాబిస్తారు: “మూలో ఎప్పుడు కూడా దీనికి సాక్ష్యం ఇచ్చేవాడు లేడని మేము ఇదిపరకే మనవి చేసుకున్నాము!”

48. మరియు వారు ఇంతకు పూర్వం అరాధించేవారంతా వారిని త్యజించిఉంటారు.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاتَّخِذْ فِيهِ
وَأَوَّلَ آيَةٍ سَبْعِينَ مِائَةً رَكْعَةً لِّقَضَى
بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ۝

مَنْ عَمِلْ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا
وَمَا يَرْجُوكَ بِظُلَمٍ لِّلْعَبِيدِ ۝

إِلَيْهِ يُرْجَعُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ
ثَمَرَاتٍ مِّنَ الْمَاءِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى
وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ
شُرَكَائِيَ قَالُوا أَدْأَبَكَ مَا مِنَّا مِنْ شَيْءٍ ۝

وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِن قَبْلُ وَظَلُّوا

1. అంటే వారికొక గడుపు నిర్ణయింపబడి ఉంది మరియు వారికి వ్యవధి ఇవ్వబడుతోంది. చూడండి, 35:45

2. చూడండి, 7:187 మరియు 79:44.

3. అర్థమామ: Sheath, Bud, Calyx, పుష్పకోశం, కపచం, ఒర, పొర, తొడిమ.

మరియు తమకు తప్పించుకునే మార్గం లేదని వారు గ్రహిస్తారు.¹

49. మానవుడు మేలు కొరకు ప్రార్థిస్తూ ఎన్నడూ ఆలసిపోడు. కాని ఒకవేళ అతనికి ఏదైనా అపద కలిగితే, అతడు అశవదలి నిరాశ చెందుతాడు.²

50. మరియు ఒకవేళ మేము అతనికి అపదకాలం దాటిపోయిన తర్వాత మా కారుణ్యాన్ని రుచిచూపిస్తే అతడు తప్పకుండా ఇలా అంటాడు: “ఇది నా హక్కు! మరియు పునరుజ్జానదినం వస్తుందని నేను భావించను. మరియు ఒకవేళ నేను నా ప్రభువు వద్దకు మరలింపబడినా! నిశ్చయంగా నాకు ఆయన దగ్గర మేలే ఉంటుంది.” కాని మేము సత్యతీస్కారులకు వారు చేసిన కర్మలను గురించి వారికి తప్పక తెలుపుతాము మరియు వారికి భయంకరమైన శిక్ష రుచిచూపిస్తాము.

51. మరియు ఒకవేళ మేము మానవుణ్ణి అనుగ్రహిస్తే, అతడు మా సుండి విముఖుడై ప్రక్కకు మరలిపోతాడు మరియు ఒకవేళ తనకు అపదవస్తే సుదీర్ఘ మైన ప్రార్థనలుచేస్తాడు.

52. ఇలా అను: “ఏమీ? మీరు ఆలోచించారా? ఒకవేళ ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) అల్లాహ్ తరఫునుండి వచ్చిఉండి మీరు దానిని తిరస్కరిస్తే, దానిని వ్యతిరేకించటంలో చాలాదూరం పోయిన వానికంటే ఎక్కువ మార్గభ్రష్టుడెవడు?”

53. ఇక త్వరలోనే మేము వారికి మా

مَا لَهُمْ مِنْ نَجِيصٍ ۝

لَا يَسْتَعْمِلُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ نَسَهُ الْتَرُّ
فَيَنْتَوِسُ قَمُوطًا ۝

وَلَيْنَ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ حَزَنٍ إِنَّهُ لَيَقُولُنَّ هَذَا إِلَىٰ ذِمَّةِ اللَّهِ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ لَنَدْعُوهُ لَلْخُسْفَىٰ
فَلَنُلْقِيَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَلَنَذِقَنَّاهُمْ
مِنْ عَذَابٍ عَلِيظٍ ۝

وَإِذَا أُنْمِتْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ عُرْصًا وَنَاجِيًّا
وَإِذَا أَمَسَّهُ الْتَرُّ فَدُودُعَاوٍ عَرِيضٍ ۝

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ تَكْفُرٌ
بِهِ مِنْ أَهْلٍ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۝

سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْآفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ

1. చూడండి, 18:53.

2. చూడండి, 11:9.

సంకేతా(అయాత్)లను, వారి చుట్టూ ఉన్న
భగోళంలో¹ మరియు వారి యందును
చూపుతాము; చివరకు ఇదే (ఈ ఖుర్ఆనే)
సత్యమని వారికి స్పష్టమవుతుంది. ఏమీ? సీ
ప్రభువు! నిశ్చయంగా, ఆయనే ప్రతిదానికి
సాక్షి, అనే విషయం చాలదా?

54. అదికాదు! నిశ్చయంగా, వారు తమ
ప్రభువును కలుసుకునే విషయంపట్ల
సందేహాలలో పడివున్నారు. జాగ్రత్త! నిశ్చయంగా,
ఆయన ప్రతిదానిని ఆవరించిఉన్నాడు.

يَتِمِّكُنْ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَكْثَرُ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِّنْ لِّقَاءِ رَبِّهِمْ
أَلَا إِنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ مُّحِيطٌ ۝

1. ఉదాహరణకు సూర్యచంద్రులు, రాత్రింబవళ్ళు, గాలివాసలు మొదలైనవి.

42. సూరహ్ అష్-షూరా

سُورَةُ الشُّرَىٰ

అష్-షూరా: సలహా. వహీ దివ్యజ్ఞానం అవతరణ సత్యమని ఈ సూరహ్ మొదటి మరియు చివరి ఆయతులలో విశదీకరించబడింది. ప్రపక్తలందరూ ఒకే ఒక్క సత్యప్రచారం చేశారు. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) ఉన్నాడు. అయినా! ఒకే ఒక్క అరాధ్యుడు మరియు ప్రభువు. ఆయనను పోలినది విశ్వంలో ఏదీలేదు. ఆయనను దేనితోనూ పోల్చలేము. ఆయన వివరణకు అతీతుడు. ఆయన తన సృష్టిపై కారణ-ఫలితామాల శాసనాన్ని విధించాడు. కావున మానవుడు ఈ జీవితంలో చేసిన దాని ఫలితాన్నే వచ్చే (వరలోక) జీవితంలో అనుభవిస్తాడు. దీనిపేరు 38వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ అనుక్రమంలో ఇది మూడో సూరహ్. ఇది మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 53 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. హా-మీమ్.

2. ఐన్-సీన్-ఖాఫ్.

3. (ఓ ముహమ్మద్!) సర్వశక్తిమంతుడూ, మహా వివేకవంతుడూ అయిన అల్లాహ్, ఇదేవిధంగా నీకూ మరియు నీకంటే ముందు వచ్చినవారికి కూడా దివ్యజ్ఞానం (వహీ) అవతరింపజేశాడు.¹

4. ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ

عَسَىٰ

كَذَٰلِكَ يُخَوِّی الْيَٰسَرَ إِلَى الْيَٰسَرِ مِنْ قَبْلِكَ
اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

1. ఏ విధంగానైతే దైవప్రసక్త ('స'అస)పై దివ్యజ్ఞానం అవతరింపజేయబడిందో, అదే విధంగా అతనికి ముందు వచ్చిన ప్రపక్తలపై కూడా అవతరింపజేయబడింది. దైవప్రసక్త ('స'అస)పై వహీ అవతరణను గురించి, ఒక 'స'హబీ (ర.ది.అ.), దైవప్రసక్త('స'అస)ను ప్రశ్నించగా ఇలా అన్నారు: "కొన్ని సార్లు అది (వహీ) నా దగ్గరకు ఘంటల శబ్దంపలే వస్తుంది. ఇది చాలా కఠినతరమైనది. అది అగిన తరువాత నాకు అంతా కంఠస్థమైపోతుంది. కొన్నిసార్లు దైవదూత ('అ.స.) మానవరూపంలో వచ్చి నాకు చెబుతాడు. అతను చెప్పినదంతా నాకు జ్ఞాపకమైపోతుంది." 'అయిషహ్ (ర.అన్లా) అన్నారు: "నేను విపరీతమైన చలికాలంలో కూడా, వహీ అవతరణ ముగిసిన తరువాత, దైవప్రసక్త ('స'అస)ను చెమటలో మునిగిపోవటాన్ని చూశాను. మరియు అతని నుదుటి నుండి చెమట బిందువులు కారటం కూడా చూశాను." ('స'హీహ్ బుఖారీ).

ఉన్నదంతా ఆయనకు చెందినదే. ఆయన మహోన్నతుడు, సర్వోత్తముడు.

5. ఆకాశాలు, ప్రైనుండి దాదాపు ప్రేలి పోసున్నాయి. మరియు దేవదూతలు తమ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతూ, ఆయనను స్తుతిస్తూ ఉన్నారు మరియు భూమిలో ఉన్నవారి కొరకు క్షమాపణ కోరుతున్నారు. చూడండి, నిశ్చయంగా అల్లాహ్! ఆయనే క్షమాశీలుడు, ఆపారకరుణాప్రదాత.

6. మరియు ఎవరైతే ఆయనను పదలి ఇతరులను తమ సంరక్షకులుగా చేసుకుంటారో, వారిని అల్లాహ్ కనిపెట్టుకొనిఉన్నాడు. మరియు నీవు వారికి బాధ్యుడవు కావు.¹

7. మరియు ఈ విధంగా మేము నీ పై ఈ ఖుర్ఆన్ ను, అరబ్బీభాషలో, దివ్యజ్ఞానం (హదీ) ద్వారా అవతరింపజేశాము.² దానితో నీవు ఉమ్మల్-ఖురా (మక్కా)³ మరియు దాని చుట్టుప్రక్కల వారిని హెచ్చరించడానికి మరియు - దానిని గురించి ఎలాంటి సందేహించేని - ఆ సమావేశ దినాన్ని గురించి హెచ్చరించేందుకు కూడా.⁴ (ఆ రోజు) ఒక వర్గంవారు స్వర్గానికిపోతారు, మరొకవర్గం వారు మండే సరకాగ్నిలోకిపోతారు.

8. మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరితే వారందరినీ ఒకే సమాజంగా చేసిఉండే

وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

تَكَادُ النَّمُوتُ يَنْفَقِرْنَ مِنْ قُوَّتِهِ وَالْبَلَكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِهِ رُكَّعًا وَسُجُودًا لِمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً حَفِظُوا عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَيْهِمْ يَوْمَئِذٍ كَافٍ

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا تَنْذِرُ الْأُمَّمُومِ وَمَنْ خَلَا مِنْهَا وَتُنذِرُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ الَّذِينَ فِيهِمْ لَرِئِيسٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ

1. నీ బాధ్యత కేవలం మా సందేశాన్ని వారికి అందజేయటమే!

2. చూడండి. 14:4, 13:37, 19:97 ప్రతిప్రవక్త(అ.స.) తనకాలపు ప్రజలభాషనే మాట్లాడే వాడు.

3. ఉమ్మల్-ఖురా అంటే అన్ని సగరాల తల్లి. మక్కా యొక్క మరొక పేరు. ఇది అతి ప్రాచీన సగరం. చూడండి. 6:92.

4. పునరుత్థానదినం: సమావేశదినం ఎందుకు అనబడిందంటే, ఆ రోజు అన్ని తరాలకు చెందిన మానవులు, మంచువారు, చెడ్డవారు, విశ్వాసులు, అవిశ్వాసులు అందరూ సమావేశపరచ బడతారు.

వాడు!¹ కాని ఆయన తానుకోరిన వారిని తన కరుణకు పాత్రులుగా చేసుకుంటాడు.² మరియు దుర్మార్గుల కొరకు, తక్షించేవాడు గానీ సహాయపడేవాడు గానీ ఎవ్వడూ ఉండడు.

9. లేక, వారు ఆయనను పదలి ఇతరులను సంరక్షకులుగా చేసుకున్నారా? కానీ అల్లాహ్! కేవలం ఆయనే సంరక్షకుడు మరియు ఆయనే మృతులను బ్రతికించే వాడు మరియు ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

10. మరియు మీరు ఏ విషయాన్ని గురించి భేదాభిప్రాయాలు కలిగివున్నారో, దాని తీర్పు అల్లాహ్ వద్దనే ఉంది.³ ఆయనే అల్లాహ్! నా ప్రభువు, నేను ఆయననే నమ్ముకున్నాను మరియు నేను పశ్చాత్తాపంతో ఆయన వైపునకే మరలుతాను.

11. ఆయనే అకాశాలు మరియు భూమి యొక్క సృష్టికి మూలాధారి. ఆయన మీలో నుండే మీకొరకు జంటల్ని మరియు పశువులలో కూడా జంటల్ని చేశాడు.⁴ ఈ విధంగా, ఆయన మిమ్మల్ని వ్యాపింపజేస్తున్నాడు. ఆయనకు పోలింది ఏదీలేదు.⁵ మరియు ఆయన సర్వం వినేవాడు, సర్వం చూసేవాడు.

12. అకాశాల యొక్క మరియు భూమి యొక్క తాళపుచెపులు ఆయనవద్దనే వున్నాయి. ఆయన తాను కోరినవానికి జీవనోపాధిని

يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ
مَا لَهُمْ مِنْ قَوْلِي وَلَا أَصْنَعُ ۝

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۚ قَالَ اللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ
وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

وَمَا اخْتَفَيْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ مُحْكَمَةٌ إِلَى اللَّهِ
ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ۝

فَاطْرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا ۚ وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّوكُمْ فِيهِ
لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۝

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّهُ يُحْكِمُ شَيْءٌ عَلَيْهِ ۝

1. చూడండి, 5:48, 16:93, 10:19.

2. చూడండి, 14:4 మరియు 22:16.

3. చూడండి, 5:101.

4. చూడండి, 16:72.

5. ఆయన (సు.తా.)తో పోల్చడగినది విశ్వంలో ఏదీ లేదు. చూడండి, 6:100, 112:4.

పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడు మరియు (తాను కోరినవానికి) దానిని మితంగా ఇస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఆయనకు ప్రతిదానిని గురించి బాగా తెలుసు. (1/8)

13. * ఆయన, నూ'హ్ కు విధించిన (ఇస్లాం) ధర్మాన్నే, మీ కొరకు శాసించాడు: మరియు దానినే (ఓ ము'హమ్మద్!) మేము నీకు దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) ద్వారా అవతరింప జేశాము; మరియు మేము దానినే ఇబ్రాహీమ్, మూసా మరియు 'ఈసా'లకు కూడా విధిగా జేశాము. ఈ ధర్మాన్నే స్థాపించాలని¹ మరియు దానిని గురించి భేదాభిప్రాయాలకు గురికాకుండా ఉండాలని. నీవు దాని వైపునకు పిలిచేది బహుదైవారాధకులకు ఎంతో సహింపలేనిదిగా ఉంది. అల్లాహ్ తాను కోరిన వానిని తన వైపునకు ఆకర్షిస్తాడు మరియు పశ్చాత్తాపంతో తనవైపునకు మరలేవానికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.²

14. మరియు వారి వద్దకు (సత్య) జ్ఞానం వచ్చిన తరువాతనే - వారి పరస్పర ద్వేషంపల్ల - వారి మధ్య భేదాభిప్రాయాలు పచ్చాయి. మరియు ఒక నిర్ణీతకాలపు వాగ్దానం నీ ప్రభువు తరఫునుండి చేయబడి ఉండకపోతే, వారి

نَزَّلْنَا لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَطَّئَ بِهِ نُوحًا وَالَّذِي
أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى
وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ
كَبُرَ عَلَى الشُّرَكَاءِ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي
إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ
بِعَمَلِهِمْ وَلَوْلَا رَحْمَةُ رَبِّكَ إِلَى
أَجَلٍ مُسَمًّى لَفُضِّى بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا
الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿١٤﴾

1. అట్టిను: ధర్మం అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విశ్వసించి ఆయన ఆద్యతీయాన్ని సమ్మి. ఆయన ప్రవక్తలను ఆసుసరించి, ఆయన షరీయత్ పై నడవటం. ప్రవక్తలందరి ధర్మం ఇదే! చూడండి, 2:213. కాని వారి షరీయత్ లలో కొన్ని భేదాలుండవచ్చు. (చూడండి, 5:48) అందుకే దైవప్రపక్త ('స'అస) అన్నారు: 'మేము (ప్రవక్తలం) అంతా పోదరులం. మా అందరి ధర్మం ఒక్కటే ఇస్లాం!' ('స'హీ'హ్ బు'ఖారీ).

2. అల్లాహ్ (సు.తా.), అతనికే మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు. ఎవడైతే స్వయంగా, అల్లాహ్ (సు.తా.) వైపునకు మరలుతాడో! ఇక ఎవడైతే మార్గభ్రష్టత్వాన్ని ఎన్నుకుంటాడో, ఆయన, అతనిని దానిలో వదలుతాడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) దృష్టిలో, ఆయనకు విధేయత (ఇస్లాం) మూత్రమే నిజమైన ధర్మం. చూడండి, 3:19, 3:85, 21:92 మరియు 23:52.

మధ్య తీర్పు ఎప్పుడో జరిగిఉండేది.¹ మరియు నిశ్చయంగా, వారి తర్వాత గ్రంథాన్ని వారసత్వంలో పొందిన వారు దానిని (ఇస్లాంను) గురించి గొప్ప సంశయంలో పడిఉన్నారు.

15. కావున నీవు (ఓ ముహమ్మద్!) దీని (ఈ సత్యధర్మం) వైపునకే వారిని పిలువు. మరియు నీకు అజ్ఞాపించబడిన విధంగా దానిపై స్థిరంగా ఉండు. మరియు వారి కోరికలను అనుసరించకు. మరియు వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన గ్రంథాన్నే నేను విశ్వసించాను. మరియు మీ మధ్య న్యాయం చేయమని నేను అజ్ఞాపించబడ్డాను. అల్లాహ్ యే మా ప్రభువు! మరియు మీ ప్రభువు కూడాను. మా కర్మలు మాకూ మరియు మీ కర్మలు మీకూ. మా మధ్య మరియు మీ మధ్య ఎలాంటి వివాదం ఉండనవసరం లేదు. అల్లాహ్ మనందరినీ సమావేశపరుస్తాడు. మరియు ఆయన వైఫే (మనందరి) గమ్యస్థానముంది.”

16. మరియు అల్లాహ్ సందేశం స్వీకరించిన తర్వాత, (స్వీకరించినవారితో) ఆయనను గురించి ఎవరు వాదించారో, వారి వాదం వారి ప్రభువు సన్నిధిలో నిర్ణయమైనది: మరియు వారిపై ఆయన (అల్లాహ్) ఆగ్రహం విరుచుకుపడుతుంది మరియు వారికి కఠిన శిక్ష పడుతుంది.

17. అల్లాహ్ యే సత్యంతో గ్రంథాన్ని² మరియు (న్యాయానికి) త్రాసును³

فَلِذَاٰلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ
أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ أَمِنْتُ بِمَا آتَىٰ اللَّهُ مِنَ
الْحَقِّ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا
وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ لَا حُجَّةَ
بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللَّهُ يَجْعَلُ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ
الْمَصِيْرُ ۝

وَالَّذِينَ يَخْتَفُونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتَضِيَّتْ لَهُ
أَحْجَافُهُمْ دَاخِلَةٌ فِي أَهْلِ الْعَذَابِ وَلَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝

اللَّهُ الَّذِي آتَىٰ الزَّلَّالَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ ۝

1. చూడండి, 10:19.

2. గ్రంథం అంటే ఇక్కడ అన్నీ దివ్యగ్రంథాలు.

3. త్రాసు ఎందుకు పేర్కొనబడిందంటే, న్యాయంగా తూచడానికి త్రాసు మాత్రమే ఉపయోగపడుతుంది. దీనికై చూడండి, 57:25 మరియు 55:7-9.

అపతరింపజేశాడు. మరి నీవు ఏవిధంగా గ్రహించగలవు. బహుశా తీర్పుగడియ సమీపంలోనే ఉండవచ్చు!

18. దానిని నమ్మనివారే దానికొరకు తొందరపెడతారు. మరియు విశ్వసించిన వారు, దానిని గురించి భయపడతారు మరియు అది రావటం నిశ్చయంగా, సత్యమేనని తెలుసుకుంటారు. ఏసండి! నిశ్చయంగా ఎవరైతే తీర్పు ఘడియను గురించి వాదులాడుతారో, వారు మార్గభ్రష్టత్వంలో చాలాదూరం పోయిన వారే!

19. అల్లాహ్ తన దాసులపట్ల ఎంతో మృదుహృదయుడు; ఆయన తాను కోరిన వారికి జీవనోపాధిని ప్రసాదిస్తాడు. మరియు ఆయన మహా బలవంతుడు, సర్వశక్తి సంపన్నుడు.

20. ఎవడు పరలోకఫలాన్ని కోరుకుంటాడో, మేము అతనికి అతని ఫలంలో పృథ్వికలిగిస్తాము.¹ మరియు ఎవరైతే ఇహలోకఫలాన్ని కోరుకుంటాడో, మేము అతనికి దాని నొసంగుతాము మరియు అతనికి పరలోక (ప్రతిఫలంలో) ఎలాంటి భాగముండదు.²

21. ఏమీ? అల్లాహ్ అనుమతించని ధర్మాన్ని వారికొరకు విధించగల, ఆయన భాగస్వాములు ఎవరైనా వారిదగ్గర ఉన్నారా? ఒకవేళ తీర్పుదినపు వాగ్దాసం ముందే చేయబడి ఉండకపోతే, వారి మధ్య తీర్పు ఎప్పుడో జరిగివుండేదే. మరియు నిశ్చయంగా,

وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ۝

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ
آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ
أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُكَادُونَ فِي السَّاعَةِ لَفُتًى
ضَلُّوا بَعِيدٌ ۝

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ
وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ۝

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي
حَرْثِهِ ۖ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ
مِنْهَا ۖ وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ۝

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ اشْرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ
يَأْذَنَ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَفُتْنَا
بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

1. పుణ్యఫలితంలో ఈ ఆధికం, అల్లాహ్ (షు.తా.) కోరితే వదిలెట్లు లేక ఏడు వందల రెట్లు లేక ఇంకా ఎక్కువ రెట్లు కావచ్చు.

2. ఇటువంటి అయత్తు చూడండి, 17:18.

ఈ దుర్మార్గులకు బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

22. ఈ దుర్మార్గులు (పునరుత్థానదినాన) తాము చేసిన కర్మల ఫలితాన్ని చూసి భయపడటాన్ని, నీవు చూస్తావు మరియు అది వారిపై తప్పక పడుతుంది. మరియు ఎవరైతే నిశ్చయించి, సత్కార్యాలు చేస్తారో, వారు స్వర్గపు వచ్చిక మైదానాలలో ఉంటారు. వారికి తాము కోరేదంతా తమ ప్రభువు తరపునుండి లభిస్తుంది. అదే ఆ గొప్ప అనుగ్రహం.

23. ఆ (స్వర్గపు) శుభవార్తనే, అల్లాహ్ నిశ్చయించి సత్కార్యాలు చేసే తన దాసులకు తెలియజేస్తున్నాడు. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: “నేను దీనికి బదులుగా మీ నుండి బంధుత్వప్రేమ తప్ప వేరే ప్రతిఫలాన్ని కోరడం లేదు!”¹ మరియు ఎవడు మంచిని సంపాదించుకుంటాడో, అతనికి దానిలో మేము మరింత మంచిని పెంచుతాము. నిశ్చయంగా,

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا
وَهُمْ وَاقِعٌ بِهِمْ وَأَالِدِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا
يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ
الْكَبِيرُ ۝

ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَكَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ قُلْ إِنَّا أَنَاكُمْ عَلَيْهِمْ وَأَجْرًا إِلَّا السُّؤْدَةَ فِي
النَّارِ وَمَنْ يَقْرَأْ حَسَنَةً نَّزِدْنَا لَهُ فِيهَا حَسَنَةً
إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ۝

1. మక్కా ముస్లిక్ ఖురైషులు చాలామంది దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరి సంబంధీకులే. ఇక్కడవారితో: 'హేహ, ప్రేమభావాలు చూపకున్నా - తాను, అల్లాహ్ (సు.తా.) ధర్మం ఇస్లాంను ప్రచారం చేస్తున్నందుకు - కనీసం శత్రుత్వమైనా వహించకండి.' అని చెప్పమని అల్లాహ్ (సు.తా.) దైవప్రవక్త('స'అస)ను ఆదేశిస్తున్నాడు. మరొక ముఖ్య విషయం ఇక్కడ పియా తెగవారు భిన్నంగా అర్థంచేసుకొని దానిని ప్రచారం చేస్తున్నది: ఇక్కడ బంధుత్వ ప్రేమను వారు, 'అలీ, ఫాతిమా, 'హసన్ మరియు 'హుసైన్ ర'దీ, 'అష్టమిలతో మూత్రమే. ప్రేమతో వ్యవహరించడం, అని అర్థం తీశారు. ఈ సూరహ్ మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. అప్పుడు 'అలీ మరియు ఫాతిమా (ర'దీ, 'అష్టమి)ల, వివాహం కూడా కాలేదు. మరొక విషయమేమిటంటే దైవప్రవక్త ('స'అస)కు నలుగురు కుమార్తెలు, 'జైనబ్, రుఖయ్య, ఉమ్మై కుల్సూమ్, ఫాతిమ మరియు ముగ్గురు కుమారులు, ఖాసిమ్, 'అబ్దుల్లాహ్ మరియు ఇబ్రాహీమ్ (రజి.అష్టమి). కుమారులందరూ చిన్న వయస్సులోనే చనిపోయారు. కాని ఇతర ముగ్గురు కుమార్తెలు (ర'దీ, 'అష్టమి) భర్తా, పిల్లలు గలవారు. వారు కూడా దైవప్రవక్త ('స'అస) యొక్క దగ్గరి సంబంధీకు(ఖురబా)లలోని వారే కదా! వారిలో ఇద్దరు మూడవ 'ఖలీఫా 'ఉస్మాన్ (ర'దీ, 'అ.) భార్యలు కూడాను. కాని ఈ పియా తెగవారు, వారిని దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరి సంబంధీకులలో పరిగణించకపోవడం అతిశయం కాదా!

అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, కృతజ్ఞతలను ఆమోదించేవాడు.

24. ఏమి? వారు: “అతను (ముహమ్మద్!) అల్లాహ్ పేరుతో అసత్యాలు కల్పిస్తున్నాడు.” అని అంటున్నారా? కాని ఒకవేళ అల్లాహ్ తలచుకుంటే, నీ హృదయం మీద ముద్రవేసేవాడు. మరియు అల్లాహ్ అసత్యాన్ని రూపుమాపి, తన ఆజ్ఞతో సత్యాన్ని స్థాపిస్తాడు.¹ నిశ్చయంగా ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్నదంతా బాగా తెలుసు.

25. ఆయనే తన దాసుల పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించేవాడు. మరియు పాపాలను మన్నించేవాడు. మరియు మీరు చేసేదంతా ఆయనకు బాగా తెలుసు.

26. మరియు ఆయన విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారి ప్రార్థనలను అంగీకరిస్తాడు మరియు వారిపై తన అనుగ్రహాన్ని మరింత అధికం చేస్తాడు. ఇక సత్యతిరస్కారులు! వారికి కఠినశిక్ష పడుతుంది. (1/4)

27. * మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ తన దాసులందరికీ పుష్కలంగా జీవనోపాధిని ప్రసాదించి ఉంటే, వారు భూమిలో తిరుగుబాటుకు పాల్పడేవారు. కావున ఆయన తన ఇష్టప్రకారం, మితంగా ఇస్తాడు. నిశ్చయంగా ఆయన తన దాసులను గురించి బాగా ఎరుగును, ఆయన అంతా చూస్తున్నాడు!

28. మరియు ఆయనే, వారు నిరాశకులౌనై ఉన్నప్పుడు పర్లాన్ని కురిపిస్తాడు మరియు తన కారుణ్యాన్ని వ్యాపింపజేస్తాడు. మరియు

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنَّ يَسَى اللَّهُ يُغْنِمُ عَلَى قَلِيلِكَ وَيَسْحَ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُجِشُّ الْحَقُّ بِكَلِمَةٍ إِنَّهُ عَلَيْهِ يَدَاتِ الضُّرِّ ۝

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ۝

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَلْهَى لَهُمْ خَدَّابَ سَيْدٍ ۝

وَلَوْ بَسَّطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَكِنْ يُنْزِلُ بِقُدْرٍ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ يَعْبَادُ حَيْثُ يَنْصُرُونَ ۝

وَهُوَ الَّذِي يُنْزِلُ الْعَيْسَى مِنْ بَعْدِ مَا أَفْتَقُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ۝

ఆయనే సంరక్షకుడు, ప్రశంసనీయుడు.

29. మరియు ఆయన సూచన (ఆయాత్)లలో, అకాశాలను మరియు భూమిని మరియు వాటిలో వ్యాపింపజేసిన జీవరాసులను సృష్టించటం కూడా ఉంది. మరియు ఆయన తాను కోరినప్పుడు వాటి సన్నిధిని సమీకరించగల సమర్థుడు.

30. మీ పై ఏ అవద పచ్చినా, అది మీ చేతులారా మీరు సంపాదించుకున్నదే! మరియు ఆయన (మీ తప్పులను) ఎన్నింటినో క్షమిస్తాడు.¹

31. మరియు మీరు భూమిలో ఆయన నుంచి తప్పించుకోలేరు. మరియు మీకు అల్లాహ్ తప్ప మరొక సంరక్షకుడు గానీ, సహాయకుడు గానీ లేడు!

32. మరియు ఆయన సూచన (ఆయాత్)లలో సముద్రంలో, కొండల మాదిరిగా పయనించే ఓడలు కూడా వున్నాయి.

33. ఒకవేళ ఆయన కోరితే గాలిని అవగలడు అప్పుడవి దాని (సముద్రపు) వీపు మీద నిలిచిపోతాయి. నిశ్చయంగా, ఇందులో సహనం గలవానికి, కృతజ్ఞునికి ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

34. లేదా ఆయన వారి కర్మల ఫలితంగా వారిని (ముంచి) నాశనం చేయవచ్చు, కాని ఆయన ఎన్నింటినో క్షమిస్తాడు కూడాను.

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتِّينَ يَوْمًا وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ ۝

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ ۝

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ دُونِي وَلَا تَنْصُرُونِي ۝

وَمِنْ آيَاتِهِ الْغَوَارِي فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ۝

إِنْ يَشَاءُ يُخَيِّطِ الْبَرْقَ قَطَلًا يَنزِلُ زَوَاجِدَ عَلَيْهَا يُظْهِرُهَا إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ۝

أَوْ يُوقِفْهُمْ أَيْنَ يَشَاءُ وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ ۝

1. చూడండి, 51:52-53. వ్యాఖ్యాతలు దీనిని రెండు విధాలుగా అర్థం చేసుకున్నారు.

ఒకటి: పూర్వప్రజలు తమ ప్రవర్తన(అలైహిమ్ స.)లతో ఇతను పిచ్చివాడు, మాంత్రికుడు, అసత్యవాడుడు, పగైరా అన్న మాటలనే ఈ మక్కా ముస్లిములు కూడా నీతో అంటున్నారు. ఈ విధంగా దైవప్రవర్తన (స'అస) ఓదార్చబడుతున్నారు.

రెండో అర్థం: దైవప్రవర్తన(స'అస)తో ఏకాగ్రచిత్తం, ఏక దైవారాధన, (ఇస్లాం) గురించి చెప్పబడిన మాటలు, ఇంతకు ముందు ప్రవర్తనలందరితో చెప్పబడిన మాటలే! (ఫ'త్తీ అల్-ఘదీర్).

35. మరియు మా సూచన (ఆయాత్)లను గురించి వాదులాడేవారు, తమకు తప్పించుకునే చోటు లేదని తెలుసుకుంటారు.¹

36. కావున మీకు ఇవ్వబడిందంతా ప్రాపంచిక జీవితపు సుఖసంతోషమే. కనుక అల్లాహ్ పద్దసున్నదే - విశ్వసించి తమ ప్రభువునే సమ్ముకున్న వారికొరకు - ఉత్తమ మైనదీ మరియు శాశ్వతమైనదీను.²

37. మరియు అలాంటి వారు పెద్ద పాపాలు మరియు అశీలమైన పనులకు దూరంగా ఉంటారు మరియు కోపం వచ్చినా క్షమిస్తారు;³

38. మరియు అలాంటి వారు తమ ప్రభువు ఆజ్ఞాపాలన చేస్తారు మరియు సమాజ్ స్థాపిస్తారు⁴ మరియు తమ వ్యవహారాలను పరస్పర సంప్రదింపుల ద్వారా పరిష్కరించుకుంటారు⁵ మరియు మేము వారికి ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి ఇతరుల మీద ఖర్చుచేస్తారు;

39. మరియు అలాంటి వారు తమపై దౌర్జన్యం జరిగినపుడు దానికి న్యాయప్రతీకారం మాత్రమే చేస్తారు.⁶

وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ
خَبِيرٍ ۝

فَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رِسَالَةٍ إِلَّا جَاءَهَا
وَمَعِنَا اللَّهُ خَيْرٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ
رَبِّهِمْ يَوَكِّلُونَ ۝

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كِبْرَ الْأَكْمَامِ وَالْفَوَاحِشَ
وَإِذَا مَآغِضُوا لَهُمْ نَغِرُّونَ ۝

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا أَرْبَعَهُمْ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ
وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ۝

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَكْتُمُونَ ۝

1. చూడండి, 40:35.

2. కావున ఇహలోక జీవిత సుఖసంతోషాలకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత నివ్వకుండా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేయటంలో పోటీపడండి.

3. దైవప్రసక్త ('స'అస) తన స్వంతానికి జరిగిన కష్ట సప్థాలకూ, హానికి ఎన్నడూ ప్రతీకారం తీసుకోలేదు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క హద్దులను అతిక్రమించటం అతనికి సహించరాని విషయం, (బుఃఖారీ, ముస్లిం).

4. సమాజము సరిగ్గా, దాని సమయంలో చేయటం విశ్వాసానికి ప్రధాన అసవాలు.

5. 'స'హ'బా (ర'ది.'అస్తుమ్)లు తమ విషయాలలో పరస్పరం సంప్రదింపులు, సలహాలు చేసుకునేవారు. దైవప్రసక్త ('స'అస) కూడా ముఖ్యమైన విషయాలలో, యుద్ధ సన్నాహాలలో తమ అనుచరు(ర'ది.'అస్తుమ్)లతో సంప్రదింపులు చేసేవారు. ఒక పాలకుడు కూడా తనకు సలహాలివ్వటానికి నిపుణులను నియమించుకోవడం ఎంతో ముఖ్యం. చూడండి, 3:159.

6. దైవప్రసక్త ('స'అస) ఎన్నడూ, తనకు హాని చేసిన వారితో కూడా ప్రతీకారం తీర్చుకోలేదు.

40. మరియు కీడుకు ప్రతీకారం దానంతటి కీడు మాత్రమే. కాని ఎవరైనా క్షమించి సంది చేసుకుంటే అతని ప్రతిఫలం అల్లాహ్ దగ్గరఉంది. నిశ్చయంగా ఆయన దుర్మార్గులంటే ఇష్టపడడు.¹

41. కాని ఎవరైనా తమకు అన్యాయం జరిగినప్పుడు దానికి తగినంత న్యాయప్రతీకారం మాత్రమే తీసుకుంటే అలాంటి వారు నిందార్లు కారు.

42. కాని, వాస్తవానికి ఎవరైతే ప్రజలపై దౌర్జన్యాలుచేస్తారో మరియు భూమిలో అన్యాయంగా ఉపద్రవాలు రేకెత్తిస్తారో అలాంటి వారు నిందార్లు. అలాంటి వారు, వారికే! బాధాకరమైన శిక్ష గలదు.

43. మరియు ఎవరైతే సహసం పహించి క్షమిస్తాడో! నిశ్చయంగా, అది (అల్లాహ్ దృష్టిలో) ఎంతో సహృదయం(సాహసం)తో కూడిన పని!²

44. మరియు, ఎవడినైతే అల్లాహ్ మార్గ భ్రష్టత్వంలో పడనిస్తాడో! దాని తరువాత వాడికి సంరక్షకుడు, ఎవ్వడూ ఉండడు.³ మరియు ఈ దుర్మార్గులు శిక్షను చూసినపుడు: “మేము తిరిగి (భూలోకంలోకి) పోయే మార్గమేదైనా ఉందా?” అని అడగటం నీవు చూస్తావు.⁴

45. మరియు వారిని, దాని (సరకం) ముందుకు తీసుకొనివచ్చినప్పుడు, వారు

وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۚ فَمَنْ عَفَا
وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

وَلَمَنْ انْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَٰئِكَ
مَاعَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤١﴾

إِنَّهَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ
وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ ۚ أُولَٰئِكَ
لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾

وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿٤٣﴾

وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ ۚ وَتَرَى
الظَّالِمِينَ لَمَّازًا وَالْعَذَابَ يُقَالُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ
مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

وَتَرَهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَمِنَ الدَّنِ

ఉదాహరణకు అతనికి అహ్సాసులో విడుదలచేసిన యూద స్త్రీతో మరియు అతనిపై మంత్రజాలం (చేతబడి) చేసిన బుబైద్ బిన్ 'అసిమ్తో లేక అతనిని చంపగోరిన వారితో గాని ప్రతీకారం తీర్చుకోలేదు.

1. చూడండి, 2:190.

2. చూడండి, 41:34-35 మరియు 13:22.

3. చూడండి, 14:4 చివరి వాక్యం.

4. చూడండి, 6:27-28.

అపమానంతో కృంగిపోతూ, దొంగచూపులతో దానిని చూడటం నీవు గమనిస్తావు. మరియు నిశ్చయించిన వారు ఇలా అంటారు: “నిశ్చయంగా, తమను తాము మరియు తమ సంబంధీకులను (అనుచరులను) సప్తానికి గురిచేసుకున్నవారే, ఈ పుస్తకాన్ని దినమున సప్తపోయే వారు. జాగ్రత్త! నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులే శాశ్వతమైన శిక్షకు గురిఅవుతారు.”

46. మరియు అల్లాహ్ తప్ప, ఇతరులెవ్వరూ వారికి రక్షకులుగాగానీ, సహాయకులుగాగానీ ఉండరు. మరియు అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిలినవారికి (దానినుండి బయటపడే) మార్గమేదీ వుండదు.

47. (కావున ఓ మానవులారా మరియు జిన్నాతులారా!) మీరు, తొలగింపబడే అవకాశం లేనటువంటి ఆ దినం, అల్లాహ్ తరఫ్ఫునుండి రాకముందే, మీ ప్రభువు ఆజ్ఞను శిరసావహించండి. ఆ రోజున మీకు ఎక్కడా అశ్రయం లభించదు. మరియు మీకు (మీ పాపాలను) నిరాకరించటానికి కూడా వీలుండదు.¹

48. (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ వారు నిముఖులైతే మేము నిన్ను వారిపై రక్షకునిగా చేసి పంపలేదు. నీ పని కేవలం (సందేశాన్ని) అందజేయటం మాత్రమే.² మరియు మేము మానవునికి మా కారుణ్యాన్ని రుచిచూపిస్తే, దానికి అతడు సంతోషంతో పొంగిపోతాడు. కాని ఒకవేళ వారికి తమ చేతులారా చేసుకున్నదానికి ఫలితంగా, కీడు కలిగిల్లయితే! నిశ్చయంగా, అప్పుడు మానవుడు కృతఘ్నుడవుతాడు!

يَنْظُرُونَ مِنْ طَرَفٍ خَفِيِّ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا
إِنَّ الْغُيُوبِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْفُسُهُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِلَّا الْإِنِّ الْقَلِيلِينَ فِي عَذَابٍ مُتَقِينٍ ﴿٤٦﴾

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُوهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٧﴾

إِسْحَاقُ بْنُ الرَّيْكَانِ قَالَ إِنَّ يَأْقِيَّ يَوْمَ لَا مَرَدَّ لَهُ
مِنَ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَلَكٍ يُؤْمِنُ وَمَا لَكُمْ مِنْ يُكْفِرُ ﴿٤٨﴾

وَإِنْ أَعْرَضُوا فَأَنْسَأْكَ عَلَيْهِمْ حَفِظْتُ أَنْ عَلَيْكَ
إِلَّا الْبَلَاءُ وَإِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَدَّخَّرْ
بِهَا وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَمْشُوا مُنَاقِبَاتٍ يَدْعُونَ
قَالَ الْإِنْسَانَ كُفُورًا ﴿٤٩﴾

1. చూడండి, 75:10-12.

2. చూడండి, 2:272, 13:40 మరియు 88:21-22.

49. భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యాధికారం అల్లాహ్‌దే! ఆయన తానుకోరింది సృష్టిస్తాడు. ఆయన తానుకోరిన వారికి కుమార్తెలను ప్రసాదిస్తాడు మరియు తాను కోరినవారికి కుమారులను ప్రసాదిస్తాడు.

50. లేదా! వారికి కుమారులను మరియు కుమార్తెలను కలిపి ప్రసాదిస్తాడు. మరియు తాను కోరినవారికి అసలు సంతానమే ఇవ్వడు. నిశ్చయంగా, ఆయన సర్వజ్ఞుడు, అంతా చేయగల సమర్థుడు. (3/8)

51. * మరియు అల్లాహ్‌తో మాట్లాడ గలిగే శక్తి ఏ మానవునికి లేదు: కేవలం దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) ద్వారా లేదా తెరవెనుక నుండి, లేదా ఆయన పంపిన సందేశహారుని ద్వారా, ఆయన అనుమతితో, ఆయన కోరిన (వ'హీ) అవతరింపజేయబడటం తప్ప! నిశ్చయంగా ఆయన మహోన్నతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

52. మరియు ఇదేవిధంగా (ఓ ము'హమ్మద్!) మేము మా ఆజ్ఞతో నీ వద్దకు దివ్యజ్ఞానం (రూ'హ్) అవతరింపజేశాము. (దీనికి ముందు) నీకు గ్రంథమేమిటో మరియు విశ్వాసమేమిటో

يَلُوكُ الْمَكُوتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِمَّا ذَكَرًا أَوْ إِنَاثًا وَهُوَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

أَوْ يَرْزُقُهُمْ ذُرِّيًّا ذَكَرًا أَوْ إِنَاثًا وَيَجْعَلُ لِمَنْ يَشَاءُ عَاقِبَةً إِنَّهُ عَلَىٰ عَمَلِهِ قَدِيرٌ

وَمَا كَانَ لِمَنْ يَكْفُرُ أَنُ الْكَلِمَةُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ ذُرِّيِّ هَابٍ أَوْ رَسُولٍ رَسُولًا قَبْلِي بِأُذُنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا تَتَذَكَّرُ إِلَّا الْكِتَابُ وَلَا الْإِنْسَانُ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا تَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ

1. ఈ అయత్‌లో దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) అవతరింపజేయబడే మూడు విధానాలు పేర్కొనబడ్డాయి:

1) హృదయంలో ఒక విషయం వేయబడటం. లేక స్వప్నంలో వినిపించజేయబడటం - ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) తరఫు నుండియే ఉండనే దృఢసమ్మతంతో! 2) తెర వెనుక నుండి వినిపించజేయబడటం - ఏవిధంగానైతే మూసా (అ.స.)కు 'తూర్ పర్యతం మీద వినిపించబడిందో! 3) దైవమాత (అలైహిస్ స.)ల ద్వారా అల్లాహ్ (సు.తా.) తన వ'హీని పంపటం. ఏ విధంగానైతే దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరకు జిబ్రిల్ (అ.స.) వ'హీని తీసుకొని వచ్చేవారో! చూడండి, 53:10.

2. రూ'హున్: ఇక్కడ దివ్య జ్ఞానం (ఖుర్ఆన్) అనే అర్థమిస్తోంది. ఎందుకంటే ఖుర్ఆన్ పల్ల హృదయాలకు 'జీవం' లభిస్తుంది. ఏ విధంగానైతే రూ'హ్‌తో మానవునికి జీవం లభిస్తుందో! చూడండి, 16:2, 40:15.

తెలియదు. కాని మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్‌ను) జ్యోతిగా జేసి, దీనిద్వారా మా దాసులలో మేము కోరినవారికి, మార్గదర్శకత్వం చేస్తాము.¹ మరియు నిశ్చయంగా, నీవు (ప్రజలకు) ఋజుమార్గం వైపునకు దారి చూపుతున్నావు -

53. అల్లాహ్ మార్గం!² భూమ్యాకాశాలలో నున్న ప్రతిదీ అయసకే చెందుతుంది. వాస్తవానికి, వ్యవహారాలన్నీ చివరకు (తీర్పు కొరకు) అల్లాహ్ వద్దకే చేరుతాయి.

مُسْتَقِيمًا

صِرَاطَ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
الْإِلَهَ إِلَهُ تَصِيرُ الْأُمُورُ

1. చూడండి, 41:44.

2. అంటే ఇస్లాం.

43. సూరహ్ అ'హ్-అ'ఖరుఫ్

سورة الزخرف

'జు'ఖరుఫ్: అంటే బలగాలం, అభరణాలు లేక అలంకరణ. 'హ్-మీమ్ పరుసలో ఈ సూరహ్ నాలుగవది. దీని పేరు 35వ అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ప్రజలు తమ తండ్రితాతలు అనుసరించే ధర్మాలను అంధ విశ్వాసంతో అనుసరిస్తూ, అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రసాదించిన విచక్షణాజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించకపోవడం వల్లనే మూర్ఖభ్రష్టత్వంలో పడిపోతున్నారు. మక్కాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్‌లో 89 అయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడూ అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. హ్-మీమ్.

الحَمْدُ

2. స్పష్టమైన ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్) పాక్షిగా!¹

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ

3. నిశ్చయంగా, మీరు అర్థం చేసుకోగలగటానికి, మేము దీనిని అరబ్బీ భాషలో ఖుర్ఆన్‌గా² అవతరింపజేశాము.

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

4. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది మా వద్ద నున్న మాతృ గ్రంథంలోనిదే!³ అది మహోన్నతమైనది, వివేకంతో నిండిఉన్నది.

وَلَا إِلَهَ إِلَّا الْإِلَهُ الْكَلِيمُ الْمَعْتَرِ الْحَكِيمُ

5. ఏమిటి? మీరు మితిమీరి ప్రవర్తిస్తున్నారని, మేము ఈ హితోపదేశాన్ని (ఖుర్ఆన్‌ను) మీ నుండి తొలగించాలా?⁴

أَفَضْرِبُ عَنْكُمْ إِلَٰهًا ذِكْرًا فَمَا تُمْسِكُونَ

6. మరియు మేము పూర్వం గతించిన

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ

1. చూడండి, 12:1.

2. ఖుర్ఆనున్ / ఖుర్ఆనన్: దీని పదార్థాలు సంభాషణ, ప్రసంగం, ఉపన్యాసం, పఠనగ్రంథం, Recitation, Talk, Lecture, Discourse, Sermon, అని ఉన్నాయి. అల్-ఖుర్ఆను అంటే ఈ ఖుర్ఆన్ గ్రంథం. అల్-ఖుర్ఆనుల్-కరీమ్ అంటే The Glorious Quran, ఈ దివ్యఖుర్ఆన్.

3. ఉమ్మూల్ కిలాబ్: చూడండి, 13:39, 85:22. అంటే లా'హి మ'హ్నూ"జ్. మాతృ గ్రంథం, సురక్షితమైన ఫలకం, మూలగ్రంథం. అంటే యథాస్థితిలో, భద్రంగా ఉంచబడిన గ్రంథం.

4. మీరు మితిమీరి ప్రవర్తిస్తున్నారని మేము మీకు హితబోధ చేయటం మానుకుంటామని భావిస్తున్నారా? (ఇబ్నె-కసీర్).

వారిపద్ధకు ఎంతోమంది ప్రవక్తలను పంపాము.

7. మరియు వారు, తమ పద్ధకు వచ్చిన ప్రవక్తలలో ఏ ఒక్కరిని కూడా ఎగతాళి చేయకుండా పదలలేదు.

8. కావున వీరికంటే ఎంతో బలిష్ఠులైన వారిని మేము పట్టుకొని నాశనంచేశాము.¹ మరియు పూర్వజాతుల వారి దృష్టాంతాలు ఈ విధంగా గడిచాయి.

9. ఒకవేళ, నీవు వారితో: “భూమ్యాకాశాలను ఎవరు సృష్టించారు?” అని అడిగితే! వారు తప్పక: “వాటిని సర్వశక్తిమంతుడు, సర్వజ్ఞుడు సృష్టించాడు.” అని అంటారు.

10. ఆయనే మీ కొరకు ఈ భూమిని పరువుగా చేశాడు; మరియు మీరు మీ గమ్యస్థానాలకు చేరుకోవడానికి, అందులో మీ కొరకు త్రోవలు ఏర్పరచాడు.²

11. మరియు ఆయనే ఆకాశంనుండి తగినంత నీటిని (వర్షాన్ని) కురిపిస్తాడు. తరువాత దానిద్వారా మేము చచ్చిన నేలను బ్రతికిస్తాము. ఇదేవిధంగా మీరు కూడా (బ్రతికింపబడి) బయటికి తీయబడతారు.

12. మరియు ఆయనే అన్నిరకాల జీవులను పుట్టించాడు! మరియు ఓడలను మరియు పశువులను మీకు వాహనాలగా చేశాడు;

13. మీరు వాటి వీపుల మీద ఎక్కటానికి; తరువాత మీరు వాటిమీద కూర్చున్నప్పుడు, మీ ప్రభువు అనుగ్రహాన్ని తలచుకొని ఇలా ప్రార్థించటానికి: “ఆ సర్వలోపాలకు అతీతుడైన

وَمَا يَتَّبِعُهُمْ مِنْ بَيْتٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَحَضَىٰ مَثَلُ
الْأَوَّلِينَ

وَلَيْسَ سَأَلَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا
سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتَخَسَّدُونَ فَأُنْزِلْنَا
بِهِ بَدَدًا مَيِّتًا كَذَلِكَ نُخْرِجُوهُ

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمُ مِنَ الْفَلَاحِ
وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْضَوْنَ

لِتَسْكَبُوا عَلَىٰ ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا
اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا
هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ

1. అంటే వారు మక్కాముస్లికుల కంటే ఎక్కువ బలవంతులు. ఇంకా చూడండి, 40:82.

2. చూడండి, 20:53.

అయన (అల్లాహ్) వీటిని మాకు పశపరచాడు.
లేకపోతే వాటిని ఆ (పశపరచుకునే) సామర్థ్యం
మాకు లేదు.

14. "మరియు నిశ్చయంగా, మేము మా
ప్రభువు వైపునకే మరలిపోవలసి ఉన్నది!"¹

15. మరియు వారు ఆయన దాసులలో
కొందరిని ఆయనలో భాగంగా (భాగస్వాములుగా
/ సంతానంగా) చేశారు.² నిశ్చయంగా మానవుడు
పరమ కృతఘ్నుడు!

16. ఏమిటి? ఆయన తాను సృష్టించిన
వాటిలో నుండి తనకొరకు కుమార్తెలను వీసుకొని
మీ కొరకు ప్రత్యేకంగా కుమారులను ఉంచాడా?³

17. మరియు వారు, కరుణామయునికి
అంటగట్టేది (ఆడ సంతానమే గనక) వారిలో
ఎవడికైనా కలిగిందనే వార్త అందజేయబడి
సప్సాదు, అతని ముఖం సల్లబడిపోతుంది
మరియు అతడు దుఃఖంలో మునిగిపోతాడు!

18. ఏమీ? అభరణాల అలంకారంలో
పెంచబడి మరియు వివాదంలో తన
అభిప్రాయాన్ని స్పష్టంగా వివరించలేని (స్త్రీ)
సంతానాన్ని అల్లాహ్ కు అంటగట్టుతున్నారా?

19. మరియు వీరు కరుణామయునికి
దాసులైన దేవదూతలను స్త్రీలుగా
పరిగణిస్తున్నారా? వీరు! వారు (దేవదూతలు)

وَأَنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا نَسْتُلِيقُونَ ①

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادٍ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ
مُّبِينٌ ②

أَمْ أَتَأْتِنَهَا بِنَاتٍ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ ③

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ضَلَّ
وَجْهَهُ مَسْوَدًّا أَوْ وَهَّاجًا ④

أَوَمَنْ يُنْتَزِلُ فِي الْحِكْمَةِ وَهُوَ فِي الْإِنْسَانِ
غَيْرُ مُبِينٍ ⑤

وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ
إِنَا أَنْشَأْنَاهُمْ خَلْقًا وَسَخَّرْنَا لَهَا ذُنُوبَهُمْ
مِثْلَ لُحْنٍ ⑥

1. దైవప్రపక్త ('స'అస) తమ వాహనం ఎక్కినప్పుడు: మూడు సార్లు అల్లాహ్ అక్బర్ తరువాత
"సుబ్-హానల్లాజీ' స'త్తరలనా హాజా' ష మా కున్నా లహూ ముఖరినీన్. వ ఇన్నా ఇలా రమ్మినా
లమున్-ఖలిబూన్!" పరకు ఈ అయత్లు (43:13-14) చదివే వారు. ('స. ముస్లిం).

2. వారు (ముస్లికులు) దైవదూత ('అల్లాహ్ మె సె)లను అల్లాహ్ (సు.తా.) కుమార్తెలుగా భావించే
వారు. ఇక్కడ 'ఇబాదున్ - దాసులు, అంటే దైవదూతలు మరియు జా'జీఅన్ - అంటే
కుమార్తెలు. ఇంకా చూడండి, 6:100.

3. చూడండి, 16:57-59.

సృష్టించబడినప్పుడు చూశారా ఏమిటి? వీరి ఆరోపణలు వ్రాసివుంచబడతాయి. మరియు వీరు దానిని గురించి ప్రశ్నించబడతారు.

20. మరియు వారు ఇలా అంటారు: “ఒకవేళ ఆ కరుణామయుడు తలచుకుంటే మేము వారిని ఆరాధించేవారం కాదు.” దాని వాస్తవజ్ఞానం వారికి లేదు. వారు కేవలం ఊహగానాలే చేస్తున్నారు!

21. మేము వారికి ఇంతకు ముందు ఏదైనా గ్రంథాన్ని ఇచ్చి ఉన్నామా ఏమిటి? వారుదానిని ఖచ్చితంగా అనుసరించటానికి?

22. అలా కాదు! వారిలా అంటారు: “వాస్తవానికి మేము, మా తండ్రితాతలను ఇలాంటి సమాజాన్నే (మతాన్నే) అనుసరిస్తుండగా చూశాము. మరియు నిశ్చయంగా, మేము కూడా వారి అడుగుజాడల్లోనే వారి మార్గదర్శకత్వంపై ఉన్నాము.”

23. మరియు ఇదే విధంగా, నీకు ముందు (ఓ ము'హమ్మద్!) మేము హెచ్చరించే వాడిని ఏ పట్టణానికి పంపినా దానిలోని ఐశ్వర్యవంతులు అనేవారు: “వాస్తవానికి మేము మా తండ్రితాతలను ఇలాంటి సమాజాన్నే (మతాన్నే) అనుసరిస్తూ ఉండగా చూశాము. మరియు నిశ్చయంగా, మేము కూడా వారి అడుగుజాడలనే అనుసరిస్తాము.” (1/2)

24. * (వారి ప్రవక్త) ఇలా అనేవాడు: “ఒకవేళ నేను మీ తండ్రితాతలు అనుసరిస్తూ పచ్చిన దానికంటే ఉత్తమమైన మార్గదర్శకత్వాన్ని మీ కోసం తెచ్చినా (మీరు వారినే

وَيَسْتَكْبِرُونَ ①

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ②

أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَكْبِرُونَ ③

بَلْ قَالُوا لَوْلَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَجُلًا غَلِيًّا ④
أَوْ أَنْتُمْ فُتَنَّاؤُنَّ ⑤

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَكُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا أَبَاءَنَا عَلَى أَفْئَةٍ وَإِنَّا عَلَى الشَّرِّهِمْ مُقْتَدُونَ ⑥

قُلْ أَوْفَعَيْتُكُمْ بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ لَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ⑦

అనుసరిస్తారా)?” వారిలా జవాబిచ్చే వారు: “నిశ్చయంగా, మీరు దేనితో పంపబడ్డారో దానిని మేము తిరస్కరిస్తున్నాము.”

25. కావున మేము వారిపై మా ప్రతీకారాన్ని (శిక్షను) పంపాము. చూశారా! సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారిగతి ఏమయిందో!

26. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రి మరియు తన జాతివారితో ఇలా అన్నప్పుడు: “నిశ్చయంగా, మీరు పూజించేవారితో నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు.”

27. “(నేనైతే) నన్ను సృజించిన ఆయన (అల్లాహ్ నే ఆరాధిస్తాను). ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా, ఆయన (అల్లాహ్)యే నాకు మార్గదర్శకత్వం చేయగలడు.”

28. మరియు అతను (ఇబ్రాహీమ్) ఈ వచనాన్నే తన తర్వాత తన సంతానం కొరకు విడిచి వెళ్ళాడు.² బహుశా వారు దానివైపుకు మరలేందుకు!

29. వాస్తవానికి, నేను వారికి మరియు వారి తండ్రితాతలకు ప్రాపంచిక సుఖసంతోషాలను ఇస్తూనే వచ్చాను. చివరకు వారి పద్ధకు సత్యం మరియు (దానిని) స్పష్టంగా వివరించే దైవప్రపక్త కూడా వచ్చాడు.

30. కాని వారిపద్ధకు సత్యం (ఈ ఖుర్ఆన్) వచ్చినపుడు వారన్నారు: “ఇది కేవలం మంత్రజాలమే.”⁴ మరియు నిశ్చయంగా మేము

كَانَتْهُمْ مِنْهُمْ فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٥﴾

وَاذْكَالَ إِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِمَّا
تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿٢٧﴾

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

بَلْ مَتَّعْتُ قَوْمًا لَوْلَا وَابَاءَهُمْ حَتَّى جَاءَهُمُ الْحَقُّ
وَرَسُولٌ مُبِينٌ ﴿٢٩﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا بَشَرٌ أَتَانَا بِهِ
كُفْرًا ﴿٣٠﴾

1. ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) గాథకు చూడండి. 6:74 మరియు 21:51.

2. చూడండి, 2:132.

3. చూడండి, 21:44.

4. చూడండి, 74:24.

దీనిని తిరస్కరిస్తున్నాము.”

31. వారు ఇంకా ఇలా అన్నారు: “ఈ ఖుర్ఆన్ ఈ రెండు సగరాలలోని ఒక గొప్ప వ్యక్తిపై ఎందుకు అవతరింపజేయబడ లేదు?”

32. నీ ప్రభువు కారుణ్యాన్ని పంచినట్లే వారు వారేనా ఏమిటి? మేమే వారి జీవనోపాయాలను, ఈ ప్రాపంచిక జీవితంలో వారి మధ్య పంచినట్టాము. వారు ఒకరితోనొకరు పని తీసుకోవటానికి,² వారిలో కొందరికి మరికొందరిపై స్థానాలను పెంచాము. మరియు వారు కూడబెట్టే దాని (సంపద) కంటే నీ ప్రభువు కారుణ్యమే³ ఎంతో ఉత్తమమైనది.

33. మరియు మానవులందరూ ఒక (దుష్ట) సమాజంగా మారి పోతారన్న భయమే గనక మాకు లేకున్నట్లయితే, మేము ఆ కరుణామయుణ్ణి తిరస్కరించే వారి ఇళ్ళ కప్పులనూ మరియు వాటిపైకి ఎక్కి మెట్లను వెండితో నిర్మించేవారము.

34. మరియు వారి ఇంట్ల తలుపులను మరియు వారు అనుకొని కూర్చునే పీఠాలను కూడా;

35. మరియు బంగారంతో కూడా!⁴ మరియు

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقَرِيبَيْنِ عَظِيمٍ ۝

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمًا بِيَوْمِهِمْ
مُؤْتِنَتُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ
بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُم بَعْضًا عِزًّا ۖ
وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ۝

وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا
لِمَن يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِيُوقِعَهُمْ سُلْطَانًا مِّنْ فُتْنٍ
وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ۝

لِيُؤْيُوا فِيهَا أُبُوتًا وَسُرُورًا عَلَيْهَا يُشْكِرُونَ ۝

وَوُحْرًا وَإِن كُنْ ذَٰلِكَ لِمَا مَاءُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ

1. ఈ రెండు సగరవాసులలో పేరు ప్రఖ్యాతులున్న మక్కాకు చెందిన వరీద్ బిన్- ము'నైరా మరియు 'తాయఫ్కు చెందిన 'ఉర్వా బిన్-మస'ఫూద్ స'ఖఫీ కావచ్చని వ్యాఖ్యాతలంటారు.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) వ్యవహారాలను సరళంగా నడపటానికి, ప్రజలలో ధనవంతులను, తెలివి జ్ఞానాలను, ఎక్కువ తక్కువగా పంచాడు. దీనివల్ల ప్రతి మానవుడు మరొకని సహాయం మీద ఆధారపడి ఉన్నాడు. ధనవంతుడు పేదవాని మీద పేదవాడు ధనవంతుని మీద.

3. ఈ కారుణ్యం అంటే పరలోక జీవితసుఖం.

4. 'జు'భుద్ధున్: బంగారం. దీని అర్థం ఆభరణాలు లేక అలంకరణ కూడా అవుతుంది. చూడండి, 10:24. వైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: “అల్లాహ్ (సు.తా.) దగ్గర ఈ ప్రపంచపు విలువ దోమరెక్కకు సమానంగా ఉండి ఉన్నా, అల్లాహ్ (సు.తా.) ఏ సత్యతిరస్కరిని గురితెడు నీళ్ళుకూడా త్రాగనిచ్చేవాడు కాదు.” (తిర్మిజీ, ఇబ్నె-మాజహ్).

ఇవన్నీ ప్రాపంచిక జీవిత సుఖసంతోషాలు మాత్రమే. మరియు దైవభీతి గలవారికి నీ ప్రభువువద్ద పరలోకజీవిత (సుఖం) ఉంటుంది.

36. మరియు ఎవడైతే కరుణామయుని స్మరణ విషయంలో అంధుడిగా ప్రవర్తిస్తాడో అతనిపై మేము ఒక పై'తాన్ ను నియమిస్తాము. ఇక వాడు (ఆ పై'తాన్) వాని సహచరుడు (ఖరీసున్) అవుతాడు.¹

37. మరియు నిశ్చయంగా, వారు (పై'తాన్లు) వారిని (అల్లాహ్) మార్గం నుండి అటంకపరుస్తారు. మరియు వారేమో నిశ్చయంగా, తాము సరైన మార్గదర్శకత్వంలోనే ఉన్నామని భావిస్తారు!

38. చివరకు అతడు మా పద్దకు వచ్చినపుడు (తన వెంట ఉన్న పై'తాన్తో) ఇలా అంటాడు: “అయ్యో, నా దౌర్భాగ్యం! నీకూ-నాకూ మధ్య తూర్పు పడమరల² మధ్య ఉన్నంత దూరం ఉండివుంటే ఎంత బాగుండేది! ఎందుకంటే నీవు అతిచెడ్డ సహచరుడివి!”

39. మరియు మీరు దుర్మార్గం చేశారు! కావున, ఈ రోజు మీరంతా ఈ శిక్షలో కలిసి ఉండటం మీకు ఏ మాత్రం లాభదాయకం కాదు.³

40. (ఓ ము'హమ్మద్!) నీవు చెవిటివాడికి నినిపింపజేయగలవా? లేదా గ్రుడ్డివాడికి

وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

وَمَنْ يُضِلُّ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ فَقَدْ ضَلَّ لَهْ شَيْطَانًا
فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿٣٧﴾

وَاللَّهُمَّ لِيَصُدُّوهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْبِسُونَهُمْ
فَهُمْ كَذِبُونَ ﴿٣٨﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ قَالَ يَلَيْتَ يَدَيَّ يَدَيَّ وَيَمْنَكَ بَعْدَ
الْأَمْرِ قَبْلَ يَمِينِ الْقُرْآنِ ﴿٣٩﴾

وَلَنْ يَنْفَعَكَ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتَهُمْ أَلْمَمْتُ عَذَابٍ
مُتَرَكِّوْنَ ﴿٤٠﴾

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْيَ وَمَنْ كَانَ

1. చూడండి, 41:25.

2. అల్-మష్ రిఖైన్: ప్రాచీన ఆరబ్బీభాషా సంప్రదాయం ప్రకారం కొన్నిసార్లు ఒక శబ్దానికి ద్విపదసం ఇవ్వటం వల్ల దాని అర్థం రెండు విధిన్న వస్తువులను సూచిస్తుంది. ఉదా: ఇక్కడ వ్రాసినట్లు అల్-మష్ రిఖైన్, అంటే తూర్పుపడమరలు; ఖమరైన్, అంటే సూర్యచంద్రులు.

3. ఈ అయత్ కు ఈ విధంగా కూడా తాత్పర్యం ఇవ్వబడింది: 'మరియు మీరు దుర్మార్గం చేశారు, అది ఈ రోజు మీకు ఏ మాత్రం లాభదాయకం కాదు; నిశ్చయంగా, మీరందరూ ఈ శిక్షను వంచుకుంటారు.' ఇంకా చూడండి, 14:49.

మార్గం చూపించగలవా? లేక, స్పష్టంగా మార్గప్రస్థత్వంలో ఉన్నవాడికి (మార్గదర్శకత్వం చేయగలవా)?¹

41. ఒకవేళ వాస్తవానికి మేము నిన్ను తీసుకొనిపోయినా, వారికి మాత్రం తప్పకుండా ప్రతీకారం చేస్తాము.

42. లేదా మేము వారికి వాగ్దానం చేసిన దానిని (శిక్షను) నీకు తప్పక చూపగలము. ఎందుకంటే మాకు వారిపై పూర్తి అధికారముంది.

43. కావున నీవు దివ్యజ్ఞానం (వ'హి) ద్వారా వచ్చిన సందేశం మీద స్థిరంగా ఉండు. నిశ్చయంగా, నీవు ఋజుమార్గం మీద ఉన్నావు.

44. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) నీకు మరియు నీ జాతివారికి ఒక హితబోధ, మరియు (దీనిని గురించి) మీరు ప్రశ్నింపబడగలరు.²

45. మరియు (ఓ ము'హమ్మద్!) నీకు పూర్వం మేము పంపిన మా ప్రవక్తలను ఆడుగు: "మేము, ఆ కరుణామయుడు తప్ప ఇతర దైవాలను ఆరాధింపబడటానికి నియమించామేమో?"

46. మరియు వాస్తవంగా, మేము మూసాను, మా సూచన(అయాత్)లతో ఫిరోజిన్ మరియు అతని నాయకుల పద్దకు పంపాము. అతను వారితో ఇలా అన్నాడు: "నిశ్చయంగా, నేను సర్వలోకాల ప్రభువు యొక్క సందేశహరుణ్ణి."

47. కాని, అతను వారి పద్దకు మా సూచన(అయాత్)లను తీసుకొని వచ్చినప్పుడు,

فِي صَلَاتِي مُبِينٍ

فَإِنَّمَا نَذَرُ هَبَّتْ بِكَ وَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿٤١﴾

أَوْ تُرِيكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمْ مُقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾

فَأَتَمَّمْنَاكِ بِالْبَيْنَىٰ ۖ فَرَجَىٰ إِلَيْكَ لَكِ عَلَىٰ عَرَاطِ مُتَقَاتِلٍ ﴿٤٣﴾

وَأَنَّهُ لَئِيَّا كُرُ لَكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ ﴿٤٤﴾

وَسَلَّ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا ۖ أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَهًا يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۖ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٦﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ إِذْ أَهَمُّ مِنْهُمْ يَصْطَحِبُونَ ﴿٤٧﴾

1. చూడండి, 35:22.

2. ప్రవక్తలందరూ ప్రశ్నింపబడతారు. చూడండి, 5:109.

వారు వాటి గురించి పరిహాసలాదేవారు.¹

48. మరియు మేము వారికి చూపిన ప్రతి అద్భుత సూచన (అయత్), దానికి ముందు చూపినటువంటి దాని (అద్భుత సూచన) కంటే మించినదిగా ఉండేది.² మరియు మేము వారిని శిక్షకు గురిచేశాము. బహుశా, ఇలాగైనా వారు మరలి వస్తారేమోనని!³

49. మరియు వారు (మూసాతో) ఇలా అన్నారు: “ఓ మాంత్రికుడా! (నీ ప్రభువు) నీతో చేసిన ఒప్పందం ప్రకారం నీ ప్రభువును ప్రార్థించు, మేము తప్పక సన్మార్గుల ముప్పుతాము.”

50. కాని మేము వారి పైనుండి ఆ శిక్షను తొలగించిన వెంటనే వారు తమ వాగ్దానాన్ని భంగపరచేవారు.

51. మరియు, ఫిరోబస్ తన జాతి ప్రజలలో ప్రకటిస్తూ ఇలా అన్నాడు: “ఓ నా జాతి ప్రజలారా! ఈజిప్టు (మిస్) యొక్క సామ్రాజ్యాధిపత్యం నాది కాదా? మరియు ఈ సెలయేళ్ళు నా క్రింద ప్రవహించటం లేదా? ఇది మీకు కనిపించటంలేదా?

52. “ఈ తుచ్చమైన వాడు మరియు (తన మాటను) స్పష్టంగా వివరించలేనివాడి (మూసా) కంటే నేను శ్రేష్టుణ్ణి కానా?”⁴

وَمَا يُرِيدُهُمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا
وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ
عِنْدَكَ إِنَّا كَافِرُونَ ﴿٤٩﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ ابْتَدَأُوا لَهُمْ مَكْرُورٌ ﴿٥٠﴾

وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ
مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِي أَفَلَا
تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَوْسَىٰ يَدْعُو لَا إِلَهَ إِلَّا
يُؤْتِي ﴿٥٢﴾

1. చూడండి, 6:109.

2. అద్భుత సూచనల కోసం చూడండి, 7:133-135.

3. అల్లాహ్ (సు.తా.) వైపునకు మరలటం మానవుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఉనికిని గ్రహించే స్వాభావిక లక్షణం. కాని మూసపుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) నుండి మరలిపోవటం అతని మానసిక పతనం, అధ్యాత్మిక భ్రష్టత్వం. చూడండి, 7:172-173.

4. మూసా ('అ.స.) సరిగ్గా మాట్లాడలేక పోయేవారు. నత్తినత్తిగా మాట్లాడే వారు (Stammer). దానికి చూడండి 20:27-28.

53. “అయితే ఇతనికి బంగారు కంకణాలు ఎందుకు వేయబడలేదు. లేదా, ఇతనికి తోడుగా ఇతనితోపాటు దేవదూతలు ఎందుకురాలేదు?”¹

54. ఈ విధంగా, అతడు (ఫిర్'బన్) తన జాతివారిని ప్రేరేపించజేయుటం పలస వారు అతనిని అనుసరించారు. నిశ్చయంగా వారు దుర్జనులు (ఫాసిఖీన్).

55. ఈ విధంగా వారు మమ్మల్ని కోపానికి గురిచేయుటం పల్ల, మేము వారికి ప్రతీకారం చేశాము. మరియు వారందరినీ ముంచివేశాము.

56. ఇక మేము, వారిని తర్వాత వచ్చేవారి కొరకు ఒక గడిచిన నిదర్శనంగా మరియు ఒక ఉదాహరణగా చేశాము. (5/8)

57. * మరియు మర్కమ్ కుమారుడు ఒక ఉదాహరణగా పేర్కొనబడినప్పుడు (ఓము'హమ్మద్!) నీ జాతి ప్రజలు అతనిని గురించి కేకలు వేస్తారు.

58. మరియు అంటారు: “మా దేవుళ్ళు మంచివా లేక అతడా ('ఈసానా)?” వారు ఈ విషయం నీ ముందు పెట్టేది కేవలం జగదమాడటానికే. వాస్తవానికి వారు కలహప్రియులైన జనులు.

59. అతను ('ఈసా) కేవలం ఒక దాసుడు మాత్రమే. మేము అతనిని

فَلَوْلَا أَلْقَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا مِنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَائِكَةُ مُقَرَّرِينَ ﴿٥٣﴾

فَأَسْتَحَفَّ قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾

فَلَمَّا أَسْفَوْا نَاثَقْنَا بِهِنَّ فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿٥٥﴾

فَجَعَلْنَاهُمْ سُلَاقًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾

وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾

وَقَالُوا الْهَيْئَ أَخْيَرَ آمَهُوْا ضَرْبُوهٖ إِنَّكَ الْإِنْسَانُ عَلْدَلٌ ﴿٥٨﴾ بَلْ لَّمْ يَكُنْ لَّكُمْ قَوْمٌ مَّخْمُومُونَ ﴿٥٩﴾

إِنَّ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا

1. ప్రాచీన కాలంలో ఈజిప్టులో బంగారు కంకణాలు, మెడలలో బంగారు అభరణాలు పెద్దరికాన్ని సూచించేవి. (అదికాండము-Genesis, 12:42) అంటే మూసా ('అ.స.) అల్లాహ్ (సు.తా.) సందేశహరుడైతే అల్లాహ్ (సు.తా.), అతనికి, అతని గొప్పతనానికి తగినట్లు బంగారు అభరణాలు, కంకణాలు, ఎందుకు ప్రసాదించలేదు? ఇదే విధమైన ప్రశ్నలు ముస్లిక్ ఖులైషులు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను కూడా అడిగారు.

అనుగ్రహించాము. మరియు మేము అతనిని ఇస్రాయిల్ సంతతి వారికి ఒక నిదర్శనంగా చేశాము.

60. మరియు మేము కొరితే మీకు బదులుగా, దేవదూతలను భూమిపై ఉత్తరాధికారులుగా చేసేవారము.

61. మరియు నిశ్చయంగా, అతని ('ఈసా పునరాగమనం) అంతిమ ఘడియ రాపటానికి సూచన.¹ కావున మీరు దానిని (అ ఘడియను) గురించి సంశయంపోపడకండి. మరియు నన్నే (అల్లాహ్ నే) అనుసరించండి, ఇదే ఋజుమార్గం.

62. మరియు మైతాన్ ను, మిమ్మల్ని అటంకపరచనివ్వకండి. నిశ్చయంగా అతడు మీకు బహిరంగ శత్రువు.

63. మరియు, 'ఈసా స్పష్టమైన (మా) సూచనలు తీసుకొనివచ్చినప్పుడు ఇలా అన్నాడు: “వాస్తవంగా, నేను మీ పద్ధతు వివేకాన్ని తీసుకొనివచ్చాను;² మరియు మీరు విభేదాలకులోనైన కొన్ని విషయాల వాస్తవాన్ని మీకు స్పష్టంగా విపరించటానికి వచ్చాను. కావున మీరు అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు నన్ను అనుసరించండి.

64. “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ యే నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు కూడాను. కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి. ఇదే ఋజుమార్గం.”

يٰٓاَيُّهَا اِسْرٰٓءِيْلُ

وَلَوْ كُنَّا لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ فُلَكًا فِي الْاَرْضِ
مَخْلُقِيْنَ ۝٦٠

وَاِنَّهُ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّقُوا
هٰذَا اَصْرَاطُ مُّسْتَعِيْمٍ ۝٦١

وَلَا يَصُدُّكُمْ الشَّيْطٰنُ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ
مُّبِيْنٌ ۝٦٢

وَلَمَّا جَاوِزْنِيْ بِالْبَيْتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ
بِالْحِكْمَةِ وَلَا بَيْنَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَخْتَلِفُوْنَ فِيْهِ
فَاٰتُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوْا ۝٦٣

اِنَّ اللّٰهَ هُوَ رَبِّيْ وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوْا هٰذَا اَصْرَاطُ
مُّسْتَعِيْمٍ ۝٦٤

1. చాలా మంది వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం 'ఈసా' (అ.స.) మరల వచ్చారంటే, పునరుత్థానదీపం దగ్గరున్నట్లే! ఇది ఎన్నో 'స'హ్-హా' 'హాదీస్'లలో పేర్కొనబడింది.

2. వివేకం, అంటే దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ).

65. అయినా, తరువాత వచ్చిన వర్షాల వారు పరస్పర వర్గవిభేదాలకు లోనయ్యారు. కావున దుర్మార్గానికి పాల్పడిన వారికి బాధాకరమైన ఆ దినమున శిక్ష వడుతుంది!

66. వారు కేవలం ఆ అంతిమ ఘడియ అకస్మాత్తుగా - తమకు తెలియకుండానే - తమపై వచ్చిపడాలని నిరీక్షిస్తున్నారా ఏమిటి?

67. ఆ దినమున దైవభీతి గలవారు తప్ప ఇతర స్నేహితులంతా ఒకరికొకరు శత్రువులవుతారు.

68. (విశ్వాసులతో ఇలా అనబడుతుంది): “ఓ నాదాసులారా! ఈనాడు మీకు ఏ భయము లేదు మరియు మీరు దుఃఖపడరు కూడా!

69. “అలాంటి వారు, ఎవరైతే మా సూచనలను విశ్వసించారో మరియు ముస్లింలు అయిఉన్నారో!

70. “మీరు మరియు మీ సహవాసులు (అ'హ్వాజ్) సంతోషంగా స్వర్గంలో ప్రవేశించండి.”

71. వారి మధ్య, బంగారు పళ్ళాలు¹ మరియు కప్పులు త్రిప్పబడతాయి. మరియు అందులో, మసస్సులు కోరేవి మరియు కళ్ళకు ఇంపుగా ఉండేవి, అన్నీ ఉంటాయి. మరియు మీరందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు.

72. మరియు మీరు చేస్తూవున్న కర్మల ఫలితానికి బదులుగా, మీరు ఈ స్వర్గానికి వారసులయ్యారు.

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ كَوَلٍ ۚ لَكِنَّنَ
ظَلَمُوا مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ إِلَهِمْ ۝

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّمَاءَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝

أَلَا خَلَاةٌ يُوسِفِينَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا
الْمُتَّقِينَ ۝

يُعِيذُ الْخَوْفُ عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ۝

الَّذِينَ آمَنُوا بِالْآيَاتِ وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ۝

ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ ۝

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ
وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنفُسُ وَتَكْدُّ الْأَعْيُنُ
وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝

وَلَكُمْ الْجَنَّةُ الَّتِي أَوْفَدْتُمْوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

1. 'ప'హ్-ఫున్, 'స'హ్-ఫతున్ (ప.వ.): Plate, అన్నం తినే పళ్ళెం. అన్నిటి కంటే పెద్ద పళ్ళాన్ని జఫ్-సతున్ అంటారు. దాని తరువాత ఖ'న్-అతున్ దీనిలో పడిమంది తినగలుగుతారు. దానిలో సగం ఉండేది 'సహ్-ఫతున్, దాని కంటే చిన్నది మికిలతున్. (ఫ్-త్త అల్-ఖదీర్).

73. మీకు అందులో పండ్లూఫలాలు పుష్కలంగా ఉంటాయి, వాటిని మీరు తింటారు.

74. నిశ్చయంగా అపరాధులు సరకశిక్షలో శాశ్వతంగా ఉంటారు.¹

75. వారి (శిక్ష) ఏ మాత్రం తగ్గించబడదు మరియు వారందులో హతాశులై పడిఉంటారు.

76. మేము వారికి ఎలాంటి అన్యాయం చేయలేదు, కాని వారే దుర్మార్గులై ఉండిరి.²

77. మరియు వారిలా మొరపెట్టుకుంటారు: “ఓ సరక పొలకుడా (మూలిక్)! నీప్రభువును మమ్మల్ని అంతంచేయమను. అతను అంటాడు: “నిశ్చయంగా మీరిక్కడే (ఇదే విధంగా) పడి ఉంటారు.”

78. వాస్తవానికి మేము మీ వద్దకు సత్యాన్ని తీసుకొనివచ్చాము, కాని మీలో చాలామంది సత్యమంటేనే అసహ్యించుకునే వారు.

79. వారు ఏదైనా నిర్ణయం (పన్నాగం) చేస్తున్నారా ఏమిటి? అయితే నిశ్చయంగా, మేము కూడా ఒక గట్టి నిర్ణయం (పన్నాగం) చేస్తున్నాము.³

80. లేదా! మేము వారి రహస్య విషయాలను మరియు వారి గుసగుసలను విసవంటేదని వారనుకుంటున్నారా? అలా కాదు, (వాస్తవానికి) మా దూతలు వారి దగ్గర ఉండి, అంతా వ్రాస్తున్నారు.

لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾

لَا يَفْعَلُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾

وَمَا كُنَّا مُنْظَرُونَ وَلَكِنْ كَانُوا أَهْمُ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾

وَنَادُوا إِلَيْنَا لِيَقْضِيَ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَكِيدُونَ ﴿٧٧﴾

لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنْ لَئِنْ لَمْ تَرْكَبُوا الْحَقَّ كَرِهْتُمْ ﴿٧٨﴾

أَمْ أَيْرِئُومُوا أَمْ رَأَوْا آيَاتِنَا مُبْرُؤُونَ ﴿٧٩﴾

أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾

1. చూడండి, 6:128 చివరి వాక్యం మరియు 40:12/3 వ్యాఖ్యానంలో సూచించిన 'హదీస్'.

2. అంటే వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు.

3. చూడండి, 52:42.

81. వారితో ఇలా అను: “ఒకవేళ ఆ కరుణామయునికి కుమారుడే ఉంటే, అందరికంటే ముందు నేనే అతనిని ఆరాధించేవాడిని.”

82. భూమ్యాకాశాలకు ప్రభువు మరియు సింహాసనానికి (అర్ధ్ కు) ప్రభువు అయిన ఆయన (అల్లాహ్), వారికల్పనలకు అతీతుడు.¹

83. వారికి వాగ్దానం చేయబడిన ఆ దినాన్ని వారు దర్శించేవరకు, వారిని వారి వాదోపవాదాలలో మరియు వారి క్రీడలలో మునిగి ఉండనీ!

84. మరియు ఆయన(అల్లాహ్) మాత్రమే అకాశాలలో ఆరాధ్యుడు మరియు భూమిలో కూడా ఆరాధ్యుడు. మరియు ఆయన మహా వివేకపంతుడు, సర్వజ్ఞుడు.²

85. మరియు అకాశాలలోను మరియు భూమిలోను మరియు ఆ రెండింటి మధ్యను ఉన్న సమస్తానికి నామ్రాజ్యాధికారి అయిన ఆయన (అల్లాహ్) శుభదాయకుడు; మరియు అంతిమఫండియ జ్ఞానం కేవలం ఆయనకే ఉంది; మరియు ఆయన వైపునకే మీరంతా మరలింపబడతారు.

86. మరియు వారు ఆయనను వదలి, ఎవరివైతే ప్రార్థిస్తున్నారో, వారికి సిఫారసు చేసే అధికారం లేదు.³ కేవలం సత్కానికి నొక్క్యమిచ్చేవారు మరియు (అల్లాహ్ ఒక్కడే! అని) తెలిసి ఉన్నవారు తప్ప!

87. మరియు నీవు: “మిమ్మల్ని ఎవరు

قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَبْدِينَ ۝

سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ۝

فَذَرَهُمْ خَوْضًا وَيُلُوعًا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يَوعَدُونَ ۝

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ۝

وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَالَّذِي تَرْتَجِعُونَ ۝

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۝

وَلَيْسَ سَأَلُهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لِيَقُولَنَّ اللَّهُ فَاَلَيْ

1. చూడండి, 6:100.

2. చూడండి, 6:3.

3. చూడండి, 10:3.

స్పృష్టించారు?” అని వారితో అడిగినప్పుడు, వారు నిశ్చయంగా: “అల్లాహ్!” అని అంటారు. అయితే వారు ఎందుకు మోసగింప (సత్యం నుండి మరలించ) బడుతున్నారు?

88. “ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, ఈ ప్రజలు విశ్వసించరు!” అని పలికే (ప్రవక్త యొక్క) మాట (అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు).

89. కావున నీవు (ఓ ముహమ్మద్!) వారిని ఉపేక్షించు. మరియు ఇలా అను: “మీకు సలాం!”¹ తరువాత వారు తెలుసుకుంటారు.

يُؤْفَكُونَ

وَقِيلَ لَهُ رَبِّ اِنَّ هَٰؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ

فَاَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ

1. ఇక్కడ కేవలం సలామున్ ఉంది; అస్సలాము అని లేదు. అంతే - మీదారి మీది మరియు మదారి మాది, అని అర్థం. మీరు ముస్ముందు తెలుసుకుంటారు. ఎవరు సన్నార్లం మీద ఉన్నారో! మరియు ఎవరు దుర్నార్లం మీద ఉన్నారో! ఇంకా చూడండి, 25:63, 28:55.

44. సూరహ్ అద్-దు'ఖాన్

سُورَةُ الدُّخَانِ

దు'ఖాసున్: పొగ. ఈ సూరహ్ కూడా ఇతర 'హా-మీమ్ సూరాహ్ లవలే ముక్కా మధ్య కాలపు చివరి భాగంలో అవతరింపజేయబడింది. ఈ సూరాహ్ లో ఇది ఐదవది, దీని పేరు 10వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ సూరహ్ పునరుత్థానదినం సత్యమని, అది తప్పక వస్తుందని తెలుపుతోంది మరియు అప్పుడు సంభవించే విషయాలను కూడా వివరిస్తోంది. ఇందులో 59 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాస్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. 'హా-మీమ్.

2. స్పష్టమైన ఈ గ్రంథం సాక్షిగా!¹

3. నిశ్చయంగా, మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) శుభప్రదమైన రాత్రిలో అవతరింపజేశాము.² నిశ్చయంగా, మేము (ప్రజలను) ఎల్లప్పుడూ హెచ్చరిస్తూ వచ్చాము.³

4. దానిలో (ఆ రాత్రిలో), ప్రతి విషయం వివేకంతో విశదీకరించబడింది.

5. మా అజ్ఞానుసారంగా, నిశ్చయంగా, మేము (సందేశహరులను) పంపుతూవచ్చాము.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَرَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ

فِيهَا يُفَصَّلُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ

أَمْزَأْنَاهُ عَنْ قَوْمِ الْمُرْسَلِينَ

1. చూడండి, 12:1.

2. ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడిన రాత్రి లైలతుల్ ఖద్ శుభపంతమైన రాత్రి. చూడండి, సూరహ్ అల్-ఖద్ (97). ఇంకా చూడండి, 2:185 ఈ రాత్రి రమదాన్ నెల చివరి 10 రోజులలోని బేసి రాత్రులలో ఒకటి అని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. 1) ఈ రాత్రిలో ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడింది. 2) ఈ రాత్రిలోనే దైవదూత ('అల్లాహ్ మ్ స.)లు మరియు పవిత్ర ఆత్మ (జిబ్రిల్ 'అ.స.) దిగివస్తారు. 3) ఈ రాత్రిలో, రాబోయే సంవత్సరంలో జరుగబోయే విషయాల నిర్ణయం జరుగుతుంది. 4) ఈ రాత్రిలో చేసే అరాధన ('ఇబాదహ్) వేయి నెలల (83 సంవత్సరాల 4 నెలల) అరాధన కంటే ఉత్తమమైనది. ఈ రాత్రిలోనే ఖుర్ఆన్ ఏడవ అకాశంపై ఉన్న లా'హ్ మ'హ్ షూ'బ్ నుండి భూలోకపు అకాశంపై ఉన్న లైతుల్ 'ఇజ్జహ్ లోకి మొత్తం ఒకసారి దింపబడింది. ఆ తరువాత 23 సంవత్సరాలలో క్రమక్రమంగా దైవప్రసక్త ('స'అస) మీద అవతరింపజేయబడింది.

3. ఖుర్ఆన్ అవతరణ ప్రజలకు మంచి చెడును బోధించడానికి జరిగింది.

6. నీ ప్రభువు తరపునుండి కారుణ్యంగా! నిశ్చయంగా, ఆయనే అంతా వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

7. భూమ్యాకాశాలకు మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తానికి ప్రభువు. మీకు వాస్తవంగా నమ్మకమే ఉంటే!

8. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. ఆయనే జీవితాన్ని ప్రసాదించేవాడు మరియు ఆయనే మరణాన్ని ఇచ్చేవాడు. ఆయనే మీ ప్రభువు మరియు పూర్వకులైన మీ తాతముత్తాతల ప్రభువు.¹

9. అసలు! వారు సందేహంలోపడి అదిల్ మునిగిఉన్నారు (పరిహసిస్తున్నారు).

10. కావున నీవు ఆకాశంనుండి స్పష్టమైన పాగవచ్చే దినం కొరకు నిరీక్షించు!

11. అది మానవులందరినీ క్రమ్ముకుంటుంది. ఆదోక బాధాకరమైన శిక్ష.

12. (అప్పుడు వారు ఇలా వేడుకుంటారు): “ఓ మా ప్రభూ! ఈ శిక్షను మా నుండి తొలగించు. నిశ్చయంగా, మేము విశ్వాసులమవుతాము.”

13. ఇక (అంతిమ ఘడియలో) హితబోధ స్వీకరించటం వారికి ఎలా పనికి రాగలదు? వాస్తవానికి వారివద్దకు (సత్యాన్ని) స్పష్టంగా తెలియజేసే ప్రపక్త పచ్చి ఉన్నాడు;

14. అప్పుడు వారు అతని నుండి మరలి పోయారు మరియు ఇలా అన్నారు: “ఇతను ఇతరుల నుండి నేర్చుకున్నాడు, ఇతనిక

رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنُوزَهُمْ خُزَيْنٌ

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ الْآبَاءِ الْأَوَّلِينَ

بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ

فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ دُخَانٍ مُبِينٍ

يُغشى النَّاسَ الْعَذَابُ الْبَاسُ

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ

أَلَيْسَ لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُبِينٌ

فَقُولُوا عَمَّهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَجْتَرِّنٌ

పిచ్చివాడు!"¹

15. వాస్తవానికి మేము కొంతకాలం పరకు ఈ శిక్షను తొలగిస్తే నిశ్చయంగా, మీరు చేస్తూవచ్చిందే మళ్ళీచేస్తారు.

16. మేము శిక్షించటం కోసం గట్టిగా పట్టుకున్న రోజు, మేము నిశ్చయంగా, ప్రతీకారం చేస్తాము. (3/4)

17.* మరియు వాస్తవంగా, వారికి పూర్వం మేము ఫిర్ బాస్ జాతివారిని పరీక్షకు గురిచేశాము. మరియు వారిపద్ధతు గౌరవ నీయుడైన ప్రపక్త వచ్చి ఉన్నాడు.

18. (అతను ఇలా అన్నాడు): "అల్లాహ్ దాసులను నాకు అప్పగించు.² నేను మీ పద్ధతు పంపబడిన సమ్మకస్తుద్దయిన సందేశహరుణ్ణి.

19. "మరియు మీరు అల్లాహ్ ముందు అహంభావాన్ని (బెన్నత్యాన్ని) చూపకండి. నిశ్చయంగా, నేను మీ పద్ధతు స్పష్టమైన ప్రమాణం తీసుకొనివచ్చాను.

20. "మరియు నిశ్చయంగా, నేను నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు (అయిన అల్లాహ్) యొక్క శరణు పొందాను - మీరు నన్ను రాళ్ళురువ్వీ చంపకుండా ఉండటానికి!

21. "ఒకవేళ మీరు నా మాట సమ్మక పోయినా సరే! నాజొలికి మాత్రం రాకండి!"

22. చివరకు అతను తన ప్రభువును ఇలా ప్రార్థించాడు: "నిశ్చయంగా, ఈ జనులు చాలా అవరాధులు!"

إِنَّا كَاشِعُوا الْعَذَابَ وَلَئِن لَّا أَتَاكُمْ عَاذُونَ ﴿١﴾

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَىٰ إِنَّا مُنتَقِمُونَ ﴿٢﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿٣﴾

أَن أَدِّأِلِيَ عَبْدًا لِلَّهِ أَنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿٤﴾

وَأَن لَّا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي إِنِّي كُنتُمْ مِنْكُمْ مُّبِينٌ ﴿٥﴾

وَإِنِّي مُدْتَخِرٌ بِّرَبِّي فَذِكْرُنِي أَن تَرْجُمُونِ ﴿٦﴾

وَإِن لَّمْ تَوْتُمْ مَوْلِيَ فَاعْلَمُوا أَنِّي كَذِيبٌ ﴿٧﴾

فَدَعَا رَبَّهُ أَن هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ﴿٨﴾

1. చూడండి, 16:103 మరియు 25:4.

2. 'ఇబాదల్లాహ్': అంటే ఇక్కడ మూసా ('అ.స.') జాతివారైన బసీ ఇస్రాయిల్ తెగవారు.

23. (అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు): “నీవు నా దాసులను తీసుకొని రాత్రివేళ బయలుదేరు, నిశ్చయంగా మీరు వెంబడించబడతారు.

24. “మరియు సముద్రాన్ని చీల్చి నెమ్మదిగా వెళ్ళిపో.¹ నిశ్చయంగా, ఆ సైనికులు అందులో మునిగిపోతారు!”

25. వారు ఎన్నో తోటలను మరియు చెలమలను వెనుక విడిచిపోయారు;

26. మరియు ఎన్నో పంటపొలాలను మరియు గొప్ప భవనాలను;

27. మరియు వారు అసుభవిస్తూ ఉన్న ఎన్నో సుఖసంతోషాలను కూడా!

28. ఈ విధంగా, (వారి ముగింపు జరిగింది). మరియు మేము వారికి ఇతర జాతివారిని వారసులుగా చేశాము.

29. కాని, వారికొరకు ఆకాశం గానీ, భూమి గానీ విలపించలేదు మరియు వారికి ఎలాంటి వ్యవధి కూడా ఇవ్వబడలేదు.

30. మరియు వాస్తవంగా! మేము ఇస్రాయిల్ సంతతివారిని అవమానకరమైన శిక్షనుండి విముక్తి కలిగించాము -

31. ఫిర్ బెన్ సుండి, నిశ్చయంగా అతడు మితిమీరి ప్రవర్తించేవారిలో, అగ్రగణ్యుడు.

32. మరియు వాస్తవానికి మాకు తెలిసి ఉండి కూడా మేము వారిని లోకంలో (అ కాలపు) సర్వజనులపై ఎన్నుకున్నాము.²

فَأَسْرِ بِإِذْنِي لَيْلًا إِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ ۝

وَأَنزِلْ الْبَحْرَ رَوَاقًا ۖ لَهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ ۝

كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۝

وَزُرُوحٍ وَأَعْنَابٍ ۖ كَرِيمٍ ۝

وَتَعْنَةٍ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ ۝

كَذَٰلِكَ وَأَوْصَيْنَاهَا الْآخِرِينَ ۝

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ ۝

وَلَقَدْ بَعَثْنَا لَبِيَّ إِسْرَءِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ۝

مِنْ قُرْعُونَ إِذْ هَاكَ كَانَ عَلِيًّا مِنَ الْمُسْرِفِينَ ۝

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ عَلَى الْغَالِبِينَ ۝

1. చూడండి, 26:63-66. రహ్మాన్: అంటే ప్రశాంతమైనది లేక తడిలేనిది. జోహార్ (రహ్మా) దీనిని ప్రశాంతంగా చీలిపోయి ఉన్నది, అని వివరించారు.

2. ఎందుకంటే ఆ కాలంలో కేవలం జనీ-ఇస్రాయిల్ వారు మాత్రమే ఏకైక ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్

33. మరియు మేము వారికి అద్భుత సూచన (అయాత్)లను ఒసంగి ఉంటామి, అందులో వారికి స్పష్టమైన పరీక్ష ఉండింది.

34. నిశ్చయంగా, వీరు (ఖురైషులు) ఇలా అంటున్నారు:

35. “వాస్తవానికి, మాకు ఈ మొదటి మరణం మాత్రమే ఉంది, ఆ తరువాత మేము తిరిగి బ్రతికించబడము.

36. “మీరు సత్యపంతులే అయితే, మా తాతముత్తాతలను లేపి తీసుకురండి!”¹

37. వారు మేలైన వారా? లేక తుబ్బా'అ జాతివారు² మరియు వారికంటే పూర్వం వారా? మేము వారందరినీ నాశనంచేశాము. నిశ్చయంగా, వారందరూ అవరాధులే!

38. మేము ఈ ఆకాశాలను మరియు భూమిని మరియు వాటి మధ్య సున్న సమస్తాన్నీ అట (కాలక్షేపం) కొరకు సృష్టించలేదు.³

39. మేము వాటిని ఒక లక్ష్యంతోనే సృష్టించాము, కాని చాలా మందికి ఇది తెలియదు.⁴

40. నిశ్చయంగా, తీర్పుదినం వారందరి కొరకు ఒక నిర్ణీతదినం.⁵

وَأَنبَتْنَاهُمْ مِنَ اللَّيْلِ بِأَفْيَافِهِمْ ۖ

إِن هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ

إِن هِيَ إِلَّا مَوْتَتْنَا الْأُولَىٰ وَمَا خَنُّ بُشْرَيْنِ ۖ

فَأْتُوا يَا بَنِيَّ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۖ

أَهْمَ غَيْرِ أَمْ قَوْمُ بُكَيْرٍ وَالدِّينِ بْنِ قُلَيْبٍ

أَهْلُكُمْ أَتَاهُمْ ۖ أَتَاهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ۖ

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَبَيْنَهُمَا لَئِيلِينَ ۖ

مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ

لَا يَعْلَمُونَ ۖ

إِن يَوْمَ الْفَصْلِ مِنِّهَا لَهُمْ أَجْعِيلِينَ ۖ

(సు.తా.)ను ప్రార్థించేవారు. మిగతా వారంతా బహుదైవారాధకులుగా ఉన్నారు.

1. చూడండి, 43:22-23.

2. తుబ్బా'అ అంటే సబా' ప్రాంతంలో నివసించే “హిమ్యూల్” తెగకు చెందినవారు. వారి రాజుల దిరుదు తుబ్బా'అ. ఏవిధంగానైతే రోమన్ రాజులు సీజర్ అసబతేవారో! వారు చాలా కాలం దక్షిణ 'అరేబియా మీద రాజరికం చేశారు. వారిని, అబిసీనియా వారు (Abyssinians) 4వ శ్రీ.శ.లో అంతమొందించారు. చూడండి, 50:14 వారు సత్యతిరస్కారులు.

3. ఇటువంటి ఆయత్ కోసం చూడండి, 38:27, 23:115-116, 15:85 మరియు 21:16.

4. చూడండి, 10:5.

5. చూడండి, 77:13.

41. ఆ దినమున ఏ స్నేహితుడు కూడా మరొక స్నేహితునికి ఏ మాత్రం ఉపయోగపడడు. మరియు వారికి ఎలాంటి సహాయమూ లభించదు¹ -

42. అల్లాహ్ కరుణించిన వానికి తప్ప! నిశ్చయంగా, అయినే సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

43. నిశ్చయంగా, జబ్బూమీ పృక్షఫలం,

44. పాపులకు అహారంగా ఇవ్వబడుతుంది;

45. మరిగే నూనె (సీసం) వలె,² అది వారి కడుపులో మరుగుతుంది,

46. సలసల కాగే నీటి లాగా!

47. (ఇలా అనుబడుతుంది): “ఇతనిని పట్టుకొని భగభగ మండే సరకాగ్ని మధ్యలోకి ఈడ్చండి.

48. “ఆ తరువాత అతని నెత్తిమీద సలసల కాగే నీటి శిక్షను పోయండి.

49. “ ‘దీనిని రుచిచూడు; నిశ్చయంగా, నీవు శక్తిమంతుడివిగా, గౌరవనీయుడివిగా ఉండేవాడివి కదా!’

50. “నిశ్చయంగా, ఇదే మీరు సందేహంలో పడివున్న విషయం!”

51. నిశ్చయంగా, దైవభీతి గలవారు శాంతి భద్రతలుగల స్థలంలో ఉంటారు.

52. ఉద్యానవనాలలో మరియు చెలమల మధ్య.

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾

إِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾

طَعَامُ الْأَشْقَرِ ﴿٤٤﴾

كَالْهَيْلِ يُغْلَى فِي الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾

كَغَلَى الْحَبِيبِ ﴿٤٦﴾

خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْحَصِيرِ ﴿٤٧﴾

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَبِيرِ ﴿٤٨﴾

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

إِنَّ الْتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾

1. చూడండి, 23:101, 70:10. మూలా: అంటే కొందరు, “దగ్గరి బంధువు,” అని కూడా తాత్పర్యమిచ్చారు.

2. అల్-ముహ్సలు: కరిగిన రాగి అని కూడా కొందరు వ్యాఖ్యానించారు.

53. వారు, మృదువైన పట్టుపస్త్రాలు మరియు బంగారు (జరీ) పట్టు పస్త్రాలు ధరించి, ఒకరికొకరు ఎదురెదురుగా కూర్చోని ఉంటారు.¹

54. ఇలా ఉంటుంది వారిస్థితి! మరియు మేము వారిని అందమైన, ప్రకాశవంతమైన కళ్ళుగల వారి (హూర్ల)తో వివాహం చేయిస్తాము.²

55. వారక్కడ శాంతియుతంగా ఉంటూ అనేకరకాలైన ఫలాలను ఆడుగుతుంటారు.³

56. వారక్కడ మరణాన్ని⁴ ఎన్నడూ రుచిచూడరు; వారి మొదటి (ఇహలోక) మరణం తప్ప! మరియు ఆయన వారిని భగభగ మండే అగ్నిశిక్ష నుండి కాపాడాడు;

57. నీ ప్రభువు అనుగ్రహం వల్ల. ఇదే, ఆ గొప్ప సాఫల్యం!

58. అందుకే నిశ్చయంగా, మేము (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) నీ భాషలో సులభంచేశాము. ఇలాగైనా వారు అర్థం చేసుకుంటారని (హితబోధ గ్రహిస్తారని).

59. కావున, నీవు నిరీక్షించు! నిశ్చయంగా వారు కూడా నిరీక్షిస్తున్నారు.

يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾

كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِمُحُورِّعِينَ ﴿٥٤﴾

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٥﴾

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَّعَهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾

فَعَلَّا مِمَّنْ رَبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾

فَأَنشَأْنَا سُرَّتَهُ بِلسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

فَارْتَبِّبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَبِبُونَ ﴿٥٩﴾

1. చూడండి, 18:31 మరియు 35:33.

2. 'హూరున్': చూడండి, 56:22, 52:20, 55:56, 37:48, 38:52. వారి కళ్ళపలుపు మరియు తెలుపు ఎంతో అందంగా ఉంటాయి. వారిని చూసినవారు వారి అందానికి ముగ్ధులైపోతారు.

3. చూడండి, 43:73.

4. 'స' 'హి' 'హి' 'హి' 'హి' ఉంది: మృత్యువును ఒక గొర్రె ఆకారంలో తెచ్చి స్వర్గసరకాల మధ్య జిల్లే చేస్తారు. మరియు ఈ విధంగా ప్రకటిస్తారు: 'ఓ స్వర్గ వాసులారా! ఇక మీకు మృత్యువు లేదు; మీరు కలకాలం స్వర్గంలో ఉంటారు. ఓ సరక వాసులారా! మీకు సదా సరకవాసమే. మీకు మృత్యువు లేదు.' ('స.బు'ఖరీ, ముస్లిం) ఇంకా చూడండి, 19:39, 37:58-59.

5. చూడండి, 19:97.

45. సూరహ్ అల్-జాసి'యహ్

سُورَةُ الْجَاثِيَةِ

జాసి'యతున్: భక్తితో మోకరిల్లటం, కూలబడటం ఇది సూరహ్ అల్-జుఖాస్ (44) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. దీని పేరు 28వ అయత్లో వచ్చింది. మానవులంతా వుసరుక్తాస దిసముస నశ్రుతతో అల్లాహ్‌ముందు మోకరిల్లుతారు. 'హ-మీమ్, సూరాహ్‌లలో ఇది ఆరవది. మక్కాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్‌లో 37 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. 'హ-మీమ్,

2. ఈ గ్రంథ (ఖుర్ఆన్) అవతరణ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడైన అల్లాహ్ తరఫునుండి జరిగింది.

3. నిశ్చయంగా, విశ్వసించే వారి కొరకు, ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో అనేక సూచనలు (ఆయాత్) ఉన్నాయి.¹

4. మరియు మీ సృష్టిలోనూ మరియు (భూమిలో) ఆయన వ్యాపింపజేసిన జీవరాసులలోనూ, దృఢవిశ్వాసమున్నవారి కొరకు ఎన్నో సూచనలు (ఆయాత్) ఉన్నాయి.²

5. మరియు రేయింబవళ్ళు అనుక్రమంలో మరియు అల్లాహ్ ఆకాశం నుండి జీవనో పాధిని (వర్షాన్ని) పంపి, దాని ద్వారా భూమికి దాని మరణం తర్వాత తిరిగి జీవం పోయటంలో మరియు వాయువుల మారటంలోనూ బుద్ధిమంతులకు ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.

6. ఇవి అల్లాహ్ సూచనలు (ఆయాత్), మేము వీటిని నీకు యథాతథంగా

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

إِنِّي فِي الْعَالَمِينَ لَارْءٍ وَلَا أَرِئُ لِلْمُؤْمِنِينَ

وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُذُّ مِنْ دَابَّةٍ آيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

وَالْخَلَائِفِ الْبَيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا أُنَزَّلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ نَدًى فَآخْبَاءُ الْارْضِ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَعْرِيفِ الرُّبْحِ آيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

بَلَاكُ آيَاتِ اللَّهِ نَسُوهُنَّ عَلَيْكَ يَا الْحَقُّ قَبْلَ بَيِّنَاتٍ

1. చూడండి, 2:164.

2. చూడండి, 7:185 మరియు 10:5.

వినిపిస్తున్నాము. ఇక వారు అల్లాహ్ను మరియు ఆయన సూచన(ఆయాత్)లను కాక మరే సమాచారాన్ని విశ్వసిస్తారు? ¹

7. అపవాదుడు, పాపిష్టుడు అయిన ప్రతివ్యక్తికి తీవ్రమైన వ్యధ గలదు.

8. అతడు తన ముందు పరించబడే అల్లాహ్ సూచన(ఆయాత్)లను వింటున్నాడు అతరువాత మూర్ఖపువట్టుతో దురహంకారంతో వాటిని విననట్లు వ్యవహరిస్తున్నాడు. కావున అతనికి బాధాకరమైన శిక్ష పడుతున్నదనే వార్తను వినిపించు.

9. మరియు మా సూచన (ఆయాత్)లకు సంబంధించిన విషయం అతనికి తెలిసినప్పుడు, వాటిని గురించి ఎగతాళిచేస్తాడు. అటుపంటి వారందరికీ అవమానకరమైన శిక్ష ఉంది.

10. వారి ముందు సరకముంటుంది. మరియు వారి సంపాదన వారికి ఏమాత్రం పనికిరాదు. మరియు అల్లాహ్ను పదలి వారు సంరక్షకులుగా చేసుకున్న వారుకూడా వారికి ఏవిధంగానూ ఉపయోగపడరు. మరియు వారికి ఘోరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

11. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) మార్గదర్శకత్వం. మరియు ఎవరైతే తమ ప్రభువు సూచన (ఆయాత్)లను తిరస్కరిస్తారో, వారికి అధమమైన, బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది. ² (7/8)

12. * అల్లాహ్! ఆయనే, సముద్రాన్ని మీకు ఉపయుక్తంగా చేశాడు; దానిలో తన ఆజ్ఞతో ఓడలు పయనించటానికి మరియు మీరు ఆయన

حَدَّثَ بَعْدَ اللَّهِ وَالْيَوْمُ يَوْمُئِذٍ ۝

وَلِلَّهِ أَكْبَارُ ۝

يَسْمَعُ إِلَهٌ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكَانَ كَرِيمٌ
يَسْمَعُ أَفْئِدَةً بَعْدَ ظَهْرِ عِلْمِهِ ۝

وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَ هَاهُوَ لَوْلَاكَ
لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ۝

مِنْ ذُرِّيَّتِهِمْ جَاهِلٌ وَلَا يَعْنِي عَنَّا مَا كُتِبُوا إِلَيْنَا
وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَفْئِدَةً وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ۝

هَذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا لَهُمْ عَذَابٌ
مِنْ رَجِيمٍ ۝

اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لَتَجْرَىٰ فِيهِ بِأَمْرِهِ
وَلَتَسْتَغْوُوا مِنْ قَضَاهِ وَأَعْلَمُ تَسْلُوتِنَ ۝

1. చూడండి, 39:23.

2. చూడండి, 34:5.

అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటానికి మరియు బహుశా మీరు కృతజ్ఞులవుతారని.

13. మరియు ఆయన ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో సున్న సమస్తాన్ని, తన అనుగ్రహంతో మీకు ఉపయుక్తంగా చేశాడు. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఆలోచించే వారికి ఎన్నో సూచనలు (అయాత్) ఉన్నాయి.

14. (ఓ ప్రవక్తా!) ఎశ్వసించిన వారితో: “ఒక జాతి వారికి తమ కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలమిచ్చే అల్లాహ్ దినాలు వస్తాయని నమ్మని వారిని క్షమించండి.” అని చెప్పు.

15. సత్కార్యం చేసేవాడు తన మేలుకే చేస్తాడు. మరియు దుష్కార్యం చేసేవాడు దాని (ఫలితాన్ని) అనుభవిస్తాడు. చివరకు మీరంతా మీ ప్రభువు వైపునకే మరలింపబడతారు.

16. మరియు వాస్తవంగా, మేము ఇస్రాయీల్ సంతతి వారికి గ్రంథాన్ని (తొరాత్ను), వివేకాన్ని మరియు ప్రవక్త పదవులను ప్రసాదించి ఉన్నాము మరియు వారికి మంచి జీవనోపాధిని ప్రసాదించి ఉన్నాము మరియు వారిని (వారి కాలపు) ప్రజలపై ప్రత్యేకంగా ఆదరించి ఉన్నాము.

17. మరియు వారికి ధర్మ విషయంలో స్పష్టమైన నిదర్శనాలు ఇచ్చి ఉన్నాము. వారు తమ పరస్పర ద్వేషాల పల్ల వారికి

وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ⑩

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُ وَالَّذِينَ لَا يَرْجُونَ إِلَّا مَالُهُمْ
لِيُجْزَىٰ قَوْمًا يَٰهَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ⑪

مَنْ عَمِلْ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا
نُكَرُوا لِيَؤْتَىٰ ذِكْرُهُمْ فَعُودُونَ ⑫

وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ
وَوَرَّاهُمْ مِّنَ الظُّلُمَاتِ وَقَضَيْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ⑬

وَأَنبَتْنَاهُمْ بَنَاتٍ مِّنَ الْإِنثَىٰ كَمَا اخْتَلَأَ الْأُنثَىٰ مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ أَنرَبَاءٌ ⑭

1. అయ్యామల్లాహ్: అల్లాహ్ దినాలు, అంటే పునరుత్థానదినం. చూడండి, 14:5.

2. ఈ ఆజ్ఞ ప్రవక్తత్వం ప్రసాదించబడిన మొదటి రోజులలోఉండేది. అప్పుడు ముస్లింలు, కొంతమంది మాత్రమే ఉండేవారు. మరియు వారిలో చాలామంది సమాజంలో బలహీన వర్గాలకు చెందినవారు. ఎప్పుడైతే ముస్లింలు తమ శత్రువులను ఎదుర్కొనే స్థితికి వచ్చారో వారికి జిహాద్ ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది.

3. ఆ కాలంలో బనీ-ఇస్రాయీల్ వారు మాత్రమే, ఏకదైవారాధకులుండీరి. చూడండి, 2:47.

4. అల్-అమ్మ: ఇక్కడ చాలా వ్యాఖ్యాతల దృష్టిలో 'ధర్మం' కొరకు వాడబడింది.

జ్ఞానం పచ్చిన పిదపనే విభేదాలకు లోనయ్యారు.¹ నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు వారిమధ్య ఉన్న విభేదాలను గురించి పునరుత్థానదినమున, వారిమధ్య తీర్పుచేస్తాడు.

18. తరువాత (ఓ ము'హమ్మద్!) మేము, నిన్ను, (మేము) నియమించిన ధర్మవిధానం మీద ఉంచాము. కావున నీవు దానినే అనుసరించు మరియు నీవు జ్ఞానంలేని వారి కోరికలను అనుసరించకు.

19. నిశ్చయంగా వారు, నీకు - అల్లాహ్ కు ప్రతిగా - ఏ మాత్రం ఉపయోగపడలేరు. మరియు నిశ్చయంగా దుర్మార్గులు ఒకరికొకరు రక్షకులు. మరియు అల్లాహ్ యే దైవభీతి గలవారి సంరక్షకుడు.

20. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) మానవులకు అంతర్లప్తి (ప్రతిజ్ఞానం) ఇచ్చేదిగానూ మరియు విశ్వసించే జనులకు మార్గదర్శకత్వంగానూ మరియు కారుణ్యంగానూ ఉంది.

21. దుష్కార్యాలకు పాల్పడినవారు, వారి ఇహలోక జీవితంలోనూ మరియు వారి మరణాంతర జీవితంలోనూ - వారినీ మరియు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారినీ - మేము ఒకే విధంగా పరిగణిస్తామని భావిస్తున్నారా ఏమిటి? వారి నిర్ణయాలు ఎంత చెడ్డవి!

22. మరియు అల్లాహ్ అకాశాలనూ మరియు భూమినీ సత్యంతో సృష్టించాడు మరియు ప్రతివ్యక్తికి తన కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలమివ్వటానికి మరియు వారికి ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

يَقْضَىٰ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِّ عَمَلِكُمُ مِنَ الْإِسْرَافِ تَقِيْعَهَا
وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾

إِنَّهُمْ لَنُغْنِيَنَّكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَلَٰكِنَّ الظَّالِمِينَ
بَعْضُهُمْ أَوْلِيَٰ بِبَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾

هَٰذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ
مُّؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَن نَّجْعَلَهُمْ
كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّا كَانُوا
وَمِمَّا أَنَّمَا جَعَلُوا ۖ ﴿٥٩﴾

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ
كُلَّ نَفْسٍ لَّيْمَاءٌ كَسِبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾

23. తన మనోవాంఛలను తన దైవంగా చేసుకున్న వానిని నీవు చూశావా? మరియు అతడు జ్ఞానవంతుడు అయిసప్పటికీ, అల్లాహ్! అతనిని మార్గభ్రష్టత్వంలో పదిలాడు¹ మరియు అతని చెవులమీద మరియు అతని హృదయం మీద ముద్రవేశాడు మరియు అతని కళ్ళమీద తెరవేశాడు;² ఇక అల్లాహ్ తప్ప అతనికి మార్గదర్శకత్వం చేసేవాడెవడున్నాడు? ఇది మీరు గ్రహించలేరా?

24. మరియు వారిలా అంటారు: “మా (జీవితం) కేవలం ఈ ప్రాపంచిక జీవితం మాత్రమే! మేము పురణించేది మరియు జీవించేది ఇక్కడే మరియు మమ్మల్ని సశింపజేసేది ఈ కాలచక్రం మాత్రమే!”³ మరియు వాస్తవానికి, దానిని గురించి వారికి ఎలాంటి జ్ఞానం లేదు. వారు కేవలం ఊహగానాలే చేస్తున్నారు.

25. మరియు వారి ముందు స్పష్టమైన మా సూచనలు (అయూత్) వినిపించబడి నప్పుడు: “మీరు సత్యవంతులే అయితే మా తాతముత్తాతలను (బ్రతికించి) తీసుకురండి!” అని మాత్రమే వాదిస్తారు.⁴

26. వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్! మీకు జీవితం ఇచ్చేవాడు తరువాత పురణింపజేసేవాడు, ఆ పిదప పునరుత్థాన దినమున సమావేశపరచే వాడూను! ఇందులో ఎలాంటి సందేహం లేదు.

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ
وَجَعَلَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَغُصَّةً وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ غِشَاوَةً
فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا
وَمَا نُهَيِّئُكَ إِلَّا الْآلَةَ هَاهُ وَمَا لَهْمُ بِذَلِكَ مِنْ
عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾

وَإِذَا نُفِثَ عَلَيْهِمُ الْيَتِيمَ الْيَتِيمَ مَا كَانَ حُجَّتَهُمْ
إِلَّا أَنْ قَالُوا اتَّبِعُوا آبَاءَنَا إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَى
يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

1. చూడండి, 14:4.

2. చూడండి, 2:7 మరియు 7:186.

3. 'హదీస్' ఖుద్బీ, అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటాడు: “అదమే కుమారుడు నాకు బాధకలిగిస్తాడు - కాలాన్ని దూషిస్తాడు - (అంటే కాలం వల్ల తనకు దురవస్థ వచ్చిందంటాడు). వాస్తవానికి కాలం అనేది ఏమీ లేదు. నేనే కాలాన్ని! సర్వాధికారాలు నా చేతిలోనే ఉన్నాయి. రాత్రింబవళ్ళనూ మార్చేవాడను నేనే.” (స. బుఖరీ, ముస్లిం).

4. చూడండి, 44:36.

అయినా చాలామంది జనులకు ఇది తెలియదు.”

27. మరియు ఆకాశాల మరియు భూమి యొక్క సామ్రాజ్యాధిపత్యం కేవలం అల్లాహ్ కే చెందినది. మరియు ఆ ఘడియ అసన్నమైన నాడు, అ దినమున అసత్యవాదులు సప్తానికి గురిఅవుతారు.

28. మరియు ప్రతి సమాజం వారిని నీవు మోకరిల్లి¹ ఉండటాన్ని చూస్తావు. ప్రతిజాతి వారిని తమ కర్మపత్రం వైపునకు పిలవడం జరుగుతుంది. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “ఈ రోజు మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం మీకు ఇవ్వబడుతుంది.

29. “ఇది మేము వ్రాసిపెట్టిన (మీ కర్మ) పత్రం, ఇది మీ గురించి సత్యమే పలుకుతుంది. నిశ్చయంగా, మేము మీరుచేస్తున్న కర్మలన్నింటినీ వ్రాయిస్తూ ఉండే వారము.”

30. కావున విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తూ ఉండిన వారిని, వారి ప్రభువు తన కారుణ్యంలోకి ప్రవేశింపజేసుకుంటాడు.² ఇదే ఆ స్పష్టమైన విజయం.

31. మరియు సత్కార్యాన్ని తిరస్కరించిన వారితో (ఇలా అనబడుతుంది): “మీకు మా సూచనలు వినిపించబడలేదా? కాని మీరు దురహంకారంలో పడిపోయారు మరియు అవరాధులైపోయారు.”

32. మరియు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం మరియు అంతిమ ఘడియను గురించి ఎలాంటి సందేహం లేదు.” అని

وَهُوَ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفِخُهُمُ الْمُبِطُونَ ﴿٢٧﴾

وَرَأَى كُلُّ أُمَّةٍ جَاسِدَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾

هَذَا كِتَابُنَا يُطِيقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنْ كُنَّا نَسْتَنُفِخُ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿٣٠﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تَعْلَمُ عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٣١﴾

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ

1. జాసి'యతున్: Kneeling down. మోకరిల్లటం, మోకాళ్ళు భూమికి అనించి కూర్చోవడం.

2. చూడండి, 39:69 మరియు 18:49.

3. అంటే స్వర్గం.

అన్నప్పుడు మీరన్నారు: “అ అంతిమ ఘడియ ఏమిటో మాకు తెలియదు. ఆది కేవలం ఒక ఊహగానం తప్ప మరేమీ కాదని మేము భావిస్తున్నాము. మేము దానిని ఏ మాత్రం సమ్మేవారము కాము.”¹

33. అప్పుడు వారిముందు వారు చేస్తూ ఉండిన దుష్కార్యాలు ప్రత్యక్షమవుతాయి. మరియు వారు దేనిని గురించి పరిపశుమాడుతూ ఉన్నారో, అదే వారిని క్రమ్ముకుంటుంది.

34. మరియు వారితో ఇలా అసబడు తుంది: “ఈ రోజు మేము మిమ్మల్ని మరచి పోతాము, ఏ విధంగానైతే మీరు మీ సమావేశపు ఈ దినాన్ని మరచిపోయారో! మరియు మీ నివాసం సరకాగ్నియే మరియు మీకు సహాయపడేవారు ఎవ్వరూ ఉండరు.”

35. ఇది ఎందుకంటే, వాస్తవానికి మీరు అల్లాహ్ సూచన(అయాత్)లను పరిహాసంగా తీసుకున్నారు. మరియు ఇహలోక జీవితం మిమ్మల్ని మోసపుచ్చింది. కావున ఈ రోజు వారిని దాని (సరకం) నుండి బయటికి తీయడం జరగదు.² మరియు వారికి తమ తప్పులను సరిదిద్దుకునే అవకాశమూ దొరకదు.

36. ఇక సర్వస్థిత్రాలకు అర్థుడు అల్లాహ్ మాత్రమే! ఆయనే అకాశాలకూ ప్రభువు మరియు భూమికి ప్రభువు; ఆయనే సర్వలోకాలకు కూడా ప్రభువు!

37. అకాశాలలో మరియు భూమిలో ఘనత (మహనీయత) ఆయనకే చెందుతుంది. మరియు ఆయనే సర్వశక్తి మంతుడు, మహా వివేకపంతుడు.

الْأَطْلَاقُ وَالْمَحْنُ بِمُتَعَيِّنِينَ ۝

وَبَدَّ لَهُمْ سَيِّئَاتِ مَا عَمِلُوا حِجَابًا يُبْهِمُ مَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ۝

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسِفُكُمْ كَمَا نَسِفْنَا لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا وَمَا وَلَكُمْ التَّارُوتَ وَمَا الْكُرُومُ مِنْ شَيْءٍ ۝

ذَلِكَ بِأَنَّكُمْ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَعَرَضْتُمْ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا قَالِیَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ۝

فَبِأَلْحَمْدِ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

وَلَهُ الْكِبَرُ بِأَوْفَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

1. అంటే పునరుత్థాన దినం, సత్యం.

2. చూడండి, 6:128 మరియు 43:74.

46. సూరహ్ అల్-అహ్‌ఖాఫ్

سورة الاحقاف

అహ్‌ఖాఫ్: ఒరిగిన ఇసుక దిబ్బలు. 'హా-మీమ్, సూరాహ్‌లలో ఇది ఏడవది మరియు చివరిది. దీని పేరు 21వ అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ ఒరిగిన ఇసుక దిబ్బలు 'అదీ జాతీవారి దేశపు చిహ్నాలు. ఇవి హా'దర్‌మాత్ మరియు యమన్ సరిసరాలలో ఉన్నాయి. చూడండి, 7:65. వారి దేశంలో అప్పుడు పుష్కలంగా భవధాన్యాలుండేవి. వారి సత్య తిరస్కారం వల్ల వారిమీద అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్ష అవతరించింది. చూడండి, 46:24-25. 'ఎల్లప్పుడు సత్యమే వర్తిల్లుతుంది.' అనేది ఈ సూరహ్ ఉపదేశం. ప్రతిదాని సృష్టికి ఒక కారణముంది. మక్కాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్‌లో 35 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (*) 'హా-మీమ్.¹

2. ఈ గ్రంథ (ఖుర్ఆన్) అవతరణ సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడైన అల్లాహ్ తరఫునుండి జరిగింది.

3. మేము ఆకాశాలను, భూమిని మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తాన్ని, సత్యంతో ఒక నిర్ణీతకాలంకొరకు మాత్రమే సృష్టించాము.² మరియు సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారు తమకు చేయబడిన హెచ్చరికనుండి విముఖులవుతున్నారు.

4. వారితో ఇలా అను: "అల్లాహ్‌ను పదలి, మీరు ప్రార్థిస్తున్నవాటిని గురించి ఆలోచించారా? అయితే నాకు చూపండి.³ వారు భూమిలో ఏమి సృష్టించారో? లేదా, వారికి ఆకాశాలలో ఏదైనా భాగముందా? మీకు సత్యవంతులే అయితే, దీనికి (ఈ ఖుర్ఆన్‌కు) ముందు

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ①

مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُّعْرِضُونَ ②

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادْنَاهُ أُتَيْنَاهُ وَمَا كُنَّا مُقِرِّينَ ③
مَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ
السَّمَوَاتِ يَتَوَنَّوْنَ يَكْتُمُونَ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَوْ أَغْرَقُوا
مِنْ عِلْمِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ④

1. ఈ అక్షరాలు ముఖ్యత అత, అనబడతాయి. వీటి నిజ అర్థం కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మాత్రమే తెలుసు.

2. చూడండి, 14:48.

3. రత్‌యతుమ్: అంటే చెప్పండి, చూపండి, లేక ఆలోచించారా.

పచ్చిన ఏదైనా గ్రంథాన్ని, లేదా ఏదైనా మిగిలి ఉన్న జ్ఞానాన్ని తెచ్చి చూపండి.”¹

5. మరియు అల్లాహ్ ను పదలి పునరుత్థాన దినంవరకు తమ ప్రార్థనలను విని సమాధాన మివ్వలేనటువంటి వారిని ప్రార్థించే వారికంటే, ఎక్కువ మార్గభ్రష్టులెవరు? మరియు వారు వీరి (ప్రార్థించేవారి) ప్రార్థనలను ఎరుగకుండా ఉన్నారు.

6. మరియు మానవులను (పునరుత్థాన దినమున) సమావేశపరచినప్పుడు, వారు! (తమను ఆరాధించిన) వారికి విరోధులై ఉంటారు మరియు వారి ఆరాధనను తిరస్కరిస్తారు.²

7. మరియు వారికి మా స్పష్టమైన సూచనలు (ఆయాత్) వినిపించినప్పుడు, సత్యతిరస్కారులు - సత్యం (ఈ ఖుర్ఆన్) వారి ముందుకు పచ్చినప్పుడు - ఇలా అంటారు: “ఇది స్పష్టమైన మంత్రజాలమే!”³

8. లేదా ఇలా అంటారు: “ఇతనే (ముహమ్మదే) దీనిని కల్పించాడు.” వారితో ఇలా అను: “ఒకవేళ నేను దీనిని కల్పించి ఉండినట్లైతే, మీరు నన్ను అల్లాహ్ (శక్తి)

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ
لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ
دُعَائِهِمْ غَفْلُونَ ①

وَإِذَا احْمَرَّتِ النَّاسُ كَالْوُحُومِ أَعْدَاءُ وَكَأْوَاءِ
يُعْبَادُهُمْ كُفْرِينَ ②

وَإِذَا نُفِثَ عَلَيْهِمْ أَيْتَانَا بَيِّنَتٍ قَالَ الَّذِينَ
كَفَرُوا بِالْحَقِّ لَنَا جَاءَ هُمْ هَذَا ابْرَحْمِيمُ ③

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَلَا
صَلَافَ لِيَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا
تُبَيِّنُونَ فَبِمَا كَفَى بِهِ شُهِيدًا يَكْفِي

1. అసా'రతిమ్ మిన్ 'ఇల్మినే: అంటే తెలివితేటలు, బఖియ్యతిమ్-మిన్-'ఇల్మినే: అంటే పూర్వప్రవక్తలమీద ఆపతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం వహి నుండి మిగిలిఉన్న నిజ దివ్యజ్ఞానం.

2. ఈ విధమైన ఆయత్లు ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చాయి. చూడండి, 10:29, 19:81-82, 29:25, 18:52, 16:86 మొదలైనవి అల్లాహ్ (సు.తా.) కు సాటికల్పించి ఆరాధించే దైవాలు రెండుతరాలు. 1) నిర్దిష్టలు: అవి విగ్రహాలు, చెట్లుచేమలా, సూర్య చంద్రులు, అగ్ని మొదలైనవి. పునరుత్థానదినమున అల్లాహ్ (సు.తా.) వీటికి మాట్లాడే శక్తిని ప్రసాదిస్తాడు. అవి, వారి ఆరాధనను తిరస్కరిస్తాయి. 2) రెండవరకానికి చెందిన వారు, ప్రవక్తలు, ఉదాహరణ 'తాసా', 'ఉబైర్, ఔవదూతలు ('అల్లాహ్ మే స.) మరియు సద్గురువులు వీరి సమాధానం అల్లాహ్ (సు.తా.) సమక్షంలో - ఖుర్ఆన్ లో పేర్కొనబడిన - 'తాసా' ('అ.స.) యొక్క సమాధానంలాగానే ఉంటుంది. ఇంతేకాక షై'తానులుకూడా వీరిఆరాధనను నిరాకరిస్తారు. ఉదాహరణకు చూ. 28:63.

3. అపతరణాక్రమంలో, 74:24లో సి'హారున్ అనే పదం మొదటిసారి వచ్చింది.

నుండి ఏ మాత్రం కాపాడలేదు. మీరు కల్పించే మాటలు ఆయనకు బాగాతెలుసు. నాకూ, మీకూ మధ్య ఆయన (అల్లాహ్) సాక్ష్యమే చాలు! మరియు ఆయన క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.”

9. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “నేను మొట్టమొదటి ప్రవక్తనేమీ కాను. నాకూ మరియు మీకూ ఏమీ కానున్నదో నాకు తెలియదు.¹ నేను ఆనుసరించేది, నాకు అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం (వహీ) మాత్రమే. మరియు నేను కేవలం స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసేవాడను మాత్రమే.”

10. వారితో ఇలా అను: “ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) ఒకవేళ అల్లాహ్ తరపునుండి వచ్చిఉండి, మీరు దీనిని తిరస్కరిస్తూ ఉండినట్లైతే (మీగతి ఏమవుతుందో) మీరు ఆలోచించారా? ఇస్రాఝీల్ సంతతికి చెందిన ఒక సాక్షి ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) దాని (తొరాత్) లాంటి గ్రంథమేనని, సాక్ష్యం ఇచ్చాడు మరియు విశ్వసించాడు కూడా.² కాని మీరేమో అహంభావానికి గురిఅయ్యారు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దుర్మార్గులకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు.”

11. సత్యతిరస్కారులు, విశ్వాసులను గురించి ఇలా అంటారు: “ఒకవేళ ఇందు (ఇస్లాం)లో మేలే ఉంటే, ఏరు మా కంటే ముందుగా దాని వైపునకు పోయివుండే వారు కాదు!”³ మరియు

وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ ۝

قُلْ مَا كُنْتُ بِدْعًا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ
بِي وَلَا بِكُمْ إِنْ أَتَيْتُمُ الْإِيمَانُ لِي إِلَىٰ وَمَا أَنَا إِلَّا
نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۝

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَنَزَّلْنَا
شَاهِدًا مِنْ بَيْنِ يَدَيْنَا عَلَىٰ مِثْلِهِ فَآمَنَ
وَسُئِلُوا ثَمَّةَ اللَّهِ لَهَيْدِي الْعَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نَحْنُ
وَبَنَاتُنَا آلَئِنَّآ إِذْ كُنَّا رَبِّكَ فَاصِقُونَ هَٰذَا
إِفْكٌ قَدِيدٌ ۝

1. “అల్లాహ్ (సు.తా.) సాక్షిగా నేను (స’అస) దైవప్రవక్తను ఆయనప్పటికీ, మీకూ మరియు నాకూ పునరుత్థానదినమున ఏమీ సంభవించనున్నదో నాకు తెలియదు.” (స. బుఖారీ).

2. ఈ సాక్షి ‘అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్లామ్ (ర.ద.’అ.). తొరాత్లో దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స’అస) రాబోతున్నాడని పేర్కొనబడిన వాక్యాలకు చూడండి, 2:42.

3. అంటే మొట్టమొదట ఇస్లాం స్వీకరించిన వారిలోని సేదవారూ మరియు బలహీనపర్వాలకు చెందిన వారూ ఆయన చిలాల్, ‘అమ్మూర్, ‘సుహైబ్ మరియు ‘ఖబ్బాబ్ మొదలైన వారిని

వారు దాని (ఖుర్ఆన్) నుండి మార్గదర్శకత్వం పొంద లేదు! కాబట్టి వారు: “ఇదొక ప్రాచీన బూటక కల్పనయే!” అని అంటారు.

12. మరియు దీనికి (ఈ గ్రంథానికి) పూర్వం, మూసా గ్రంథం మార్గదర్శినిగా మరియు కారుణ్యంగా వచ్చింది. మరియు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్) దానిని ధృవీకరిస్తూ, ఆరబ్బి భాషలో, దుర్మార్గులను హెచ్చరించటానికి మరియు సజ్జసులకు శుభవార్తలు ఇవ్వటానికి వచ్చింది.

13. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే: “మీ ప్రభువు అల్లాహ్‌యే!” అని, తరువాత దానిపై స్థిరంగా ఉంటారో! అలాంటి వారికి ఎలాంటి భయమూ వుండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!

14. అలాంటి వారే స్వర్గవాసులవుతారు. తాము చేస్తూ ఉండిన (మంచి) కర్మల ఫలితంగా, వారు అందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు.

15. మరియు మేము మానవునికి తన తల్లిదండ్రుల పట్ల మంచితనంతో మెలగాలని అదేశించాము.¹ అతని తల్లి అతనిని ఎంతో బాధతో తనగర్భంలో భరించింది మరియు ఎంతో బాధతో అతనిని కన్నది. మరియు అతనిని గర్భంలో భరించి అతనిని పాలు

وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِّسَانِ عَزَّازِ الْبَنَاتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا
وَبَشِّرِ الْمُتَّقِينَ ﴿١٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

وَوَضَعْنَا لِلنَّاسِ أَوَّلَ دِينٍ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمَلُهُ وَفِطْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ اأَشَدَّ وَكَانَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي

(రొ'ది.' అస్తుమేలను) గురించి, మక్కా ఘుఫ్రిక్ నాయకులు చెప్పిన మాటలివి.

1. చూడండి, 29:8, మరియు 31:14 ఒక 'స'హబి దైవప్రవక్త ('స'అస)తో ఇలా ప్రశ్నిస్తాడు: 'నా సద్యర్థనకు అందరికంటే ఎక్కువ హక్కుదారులు ఎవరు?' దానికి అతను ('స'అస) ఇలా సమాధానమిస్తాడు: 'నీతల్లి!' అతడు మళ్ళీ అదేప్రశ్న అడుగుతాడు. దైవప్రవక్త ('స'అస) అంటారు: 'నీతల్లి!' అతడు మూడవసారి అదేప్రశ్న అడుగుతాడు. అప్పుడు కూడా: 'నీ తల్లి!' అని అంటారు. అతడు నాలుగవసారి అదే ప్రశ్న అడుగగా దైవప్రవక్త ('స'అస) అంటారు: 'నీ తండ్రి!' దీనితో మానవ జీవితంలో తల్లి అందరికంటే - తండ్రి కంటే కూడా మూడురెట్లు - అధికంగా ఆదరణకు, సద్యర్థనకు అర్హతగలది, అని తెలుస్తోంది! ('స. ముస్లిం).

విడిపించేవరకు ముప్పై నెలలు అవుతాయి.¹
చివరకు అతడు పెరిగి పెద్దవాడవుతాడు.
మరియు అతడు సలభైసంపత్నరాల²
పయస్సుకు చేరి ఇలా అంటాడు: “ఓ నా ప్రభూ!
నీవు, నాకూ మరియు నా తల్లిదండ్రులకూ
ప్రసాదించిన అనుగ్రహాలకు నేను నీకు
కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవటానికి మరియు నీవు
ఇష్టపడే సత్కార్యాలు చేయటానికి నాకు
సద్బుద్ధిని ప్రసాదించు మరియు నా
సంతానాన్ని కూడా సద్వర్తనులుగా చేయి.
నిశ్చయంగా, నేను పశ్చాత్తాపంతో నీ వైపునకు
మరలుతున్నాను. మరియు నిశ్చయంగా, నేను
నీకు విధేయులు (ముస్లింలు) అయిన వారిలో
ఒకడిని.”³

16. ఇలాంటి వారి సుండి మేము వారి
మంచి కర్మలను స్వీకరిస్తాము.⁴ మరియు
వారి చెడుకర్మలను ఉపేక్షిస్తాము; వారు
స్వర్గవాసులలో చేరుతారు. ఇది వారికి
చేయబడిన వాగ్దానం, ఒక సత్యవాగ్దానం.

17. మరియు ఎవడైనా తన తల్లి దండ్రులతో
ఇలా అంటే: “ఛీ పొండి (ఛీఫ్)! నేను (గోరీ
సుండి సజీబిగా) లేవబడతానని మీరు నన్ను
బెదిరిస్తున్నారా? మరియు వాస్తవానికి, నాకు

دُرِّيُّنِي إِلَىٰ يَتِّبَكَ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ١٠

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ تَتَّبِعُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَتَتَجَاوَرُ
عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ إِلَىٰ أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعَدَ الصَّادِقُ الَّذِي
كَانُوا يَعْتَدُونَ ١١

وَالَّذِي قَالَ لِلْوَٰلِدَيْنِ إِتْيَا نِي أَنَا مُجْرِمٌ
وَقَدْ خَلَّفَ الْتَرُونَ مِنْ قَبْلِي وَمَا يَسْتَفِئُونَ اللَّهَ
وَبِٰلِكَ الْإِمْنِ إِنِّي وَعْدُ اللَّهِ وَحَقِّي فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا

1. పాలిచ్చే గడువు 2:233 మరియు 31:14 లలో రెండు సంవత్సరాలు, అని ఉంది. దీనితో
పృథక్మయ్యేది ఏమిటంటే - సజీబ శిశువుకు జన్మం ఇవ్వటానికి కనీస గడువు 6 మాసాలు.
ఈ విధంగా పాలు విడిపించే మొత్తం కాలం ముప్పై నెలలు.

2. సలభైసంపత్నరాల పయస్సుకు చేరిన తరువాతనే మాసపుడు సంపూర్ణ మానసిక వికాసం
పొందుతాడు.

3. అవ్జి'అనీ: అంటే నాకు వైపరీతి మరియు భయభక్తులను ప్రసాదించు. ఒక పయస్సు గడిచిన
తర్వాత ఈ యు'అ (రబ్బీ అవ్జి'అనీ...సుండి...మెసల్ ముస్లిమీన్), అంటే అయిత్ చెవరి
వరకు, అత్యధికంగా చేయాలి అని ధర్మవేత్తల అభిప్రాయం.

4. చూడండి, 29:7.

5. 'ఉఫిన్': ఛీ పొండి! ఇది అయిష్టతను, ఏవగింపును తెలిపే పదం.

ముందు ఎన్నోతరాలు గతించాయి, (కాని తిరిగి లేవబడలేదు కదా)?” మరియు వారిద్దరూ అల్లాహ్ సహాయంకోరుతూ ఇలాఅంటారు: “ఓ దొర్చాగ్నుడా! విశ్వసించు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం!” అప్పుడు వాడు ఇలా అంటాడు: “ఇవన్నీ కేవలం పాతకాలపు కట్టుకథలు తప్ప మరేమీ కావు.”

18. వీరికి పూర్వం గతించిన జిన్నాతుల మరియు మానవ సమాజాలలో, ఇటువంటి వారి మీదనే (అల్లాహ్) వాక్కు (శిక్ష) సత్యమయింది. నిశ్చయంగా, వారే నష్టపడిన వారయ్యారు.¹

19. ప్రతి ఒక్కరికీ వారివారి కర్మలకు తగిన స్థానాలుంటాయి. మరియు ఇది వారి కర్మలకు తగినట్లుగా పూర్తిప్రతిఫలమివ్వటానికి మరియు వారికి ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

20. మరియు అ రోజు సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారిని సరకాగ్ని ముందుకు తెచ్చి, వారితో (ఇలా ఆనబడుతుంది): “మీరు, మీ ఇహలోక జీవితంలో మీ భోగభాగ్యాలను తరిగించుకున్నారు మరియు వాటిని బాగా అనుభవించారు; కావున మీరు ఏ హక్కులేకుండా భూమిలో ప్రదర్శించిన అహంకారానికి మరియు మీరు చేసిన అవిధేయతకు ప్రతిఫలంగా, ఈ రోజు మీకు అపమానకరమైన శిక్ష విధించబడుతుంది.” (1/8)

21. * మరియు జ్ఞాపకంచేసుకోండి, ‘అద్ జాతి సోదరుడు (హూద్) ఇసుక దిబ్బలలో’²

أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

أُولَئِكَ الَّذِينَ كُنْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمُ الْقَوْلُ فِي آٰمَةٍ قَدْ خَلَتْ
مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْإِنِّ وَالْإِنِّ أَنَّهُمْ كَانُوا
خٰٓئِرِينَ

وَلِكُلِّ دَرَجَةٌ مَّا عَمِلُوا وَالْبُورُ قِيَمُهُمْ أَعْمَالُهُمْ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَذَّٰهَبُكُمْ
فَلْيَبْكِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا
فَالْيَوْمَ تُجْرَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ
تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ
وَبِمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ

وَاذْكُرْ لَنَا عَادًا إِذْ نَادَىٰ رَبُّهُمْ يَا إِهْقَافِ

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) వాక్కుకు చూడండి, 38:85.

2. అల్-అహ్-ఖాఫ్, ‘హిథ్-థున్ దీని ఏకవచనం: అంటే పొడుపుగా పోయే ఇసుక దిబ్బలు. ఇది

పున్న తన జాతివారిని హెచ్చరించింది. మరియు అలా హెచ్చరించేవారు అతనికి పూర్వం కూడా పచ్చారు మరియు అతని తరువాత కూడా పచ్చారు. (అతను ఇలా అన్నాడు): “మీరు అల్లాహ్ ను తప్ప ఇతరులను ఆరాధించకండి. (అలా చేస్తే) నిశ్చయంగా, ఆ గొప్ప దినమున మీపై పడబోయే, ఆ శిక్షను గురించి నేను భయపడుతున్నాను.”

22. వారిలా అన్నారు: “మా దేవతల నుండి మమ్మల్ని దూరంచేయటానికా నీవు పచ్చింది? నీవు సత్యపంతుడవే అయితే నీవు బెదిరించే (ఆ శిక్షను) తీసుకురా!”

23. (హూద్) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, దాని (ఆ శిక్ష) జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ కే వుంది. మరియు నేను మాత్రం నాకు ఇచ్చి పంపబడిన సందేశాన్ని మీకు అందజేస్తున్నాను. కాని, నేను మిమ్మల్ని మూఢత్వంలో పడిపోయిన వారిగా చూస్తున్నాను!”

24. ఆ తరువాత వారు ఒక దట్టమైన మేఘాన్ని వారి లోయల వైపునకు రావటం చూసి ఇలా అన్నారు: “ఈ మేఘం మాకు వర్షం ఇస్తుంది!”¹ (హూద్ అన్నాడు): “కాదుకాదు, మీరు దేనికి తొందరపెడుతున్నారో అది

وَقَدْ خَلَقَ الْمُدْرِمِينَ بَيْنَ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْقِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَنَّ عَنْ إِلَهِتِنَا فَإِنَّا بِمَا تَعْبُدُونَ إِن كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِينَ ۝

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَكِنِّي أَرَأَيْتُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ۝

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُّسْتَقْبِلَ أَوْرَاقِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُّسْطَرٌّ بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُم بِهِ ۚ فَلَإِنَّ فِيهَا عَذَابًا أَلِيمًا ۝

హూద్ (అ.స.) జాతివారైన ‘అదలు నివసించే ప్రాంతం’ పేరు. ఇది ‘హద్దరూత్ (యమన్) ప్రాంతంలో ఉంది. వారు కూడా హద్దులుమీరి ప్రవర్తించారు.

1. ‘అయిషహ్ (ర.అహ్మద్), దైవప్రవక్త (‘స’అస)తో అన్నారు: “ప్రజలు మేఘాలను చూసి సంతోషపడుతారు. కానీ మేఘాలను చూసినప్పుడు మీరు (‘స’అస) ఆందోళన పడుతారెందుకు?” దానికి అతను (‘స’అస) జవాబిచ్చారు: “‘అయిషహ్ (ర.అహ్మద్) ఈ మేఘాలలో అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్ష లేదనే హామీ ఏమీ లేదు కదా! ఒక జాతి గారి శిక్షతో నాశనం చేయబడింది కదా! వారు కూడా మేఘాలను చూసి అన్నారు: ‘ఈ మేఘాలు మూసై వర్షం కురిపిస్తాయి.’ ” (‘స. బుఖారీ, ‘స. ముస్లిం) మేఘాలను చూసినప్పుడు దైవప్రవక్త (‘స’అస) దు‘ఆ చేసేవారు. దీనికి చూడండి, 69:6-8, 7:72, 11:53-56.

(అశీక్త) ఇదే! ఒక తుఫాను గాలి అందులో బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది;

25. “అది తన ప్రభువు ఆజ్ఞతో ప్రతి దానిని నాశనంచేస్తుంది.” చివరకు వారి నివాసస్థలాలు తప్ప, అక్కడ ఏమీ కనిపించకుండా పోయాయి. ఈ విధంగా మేము నేరస్తులకు ప్రతీకారం చేస్తాము.

26. మరియు వాస్తవానికి మేము వారిని దృఢంగా స్థిరపరచి ఉన్నాము; అవిధంగా మేము, (ఓ ఖురైషులారా) మిమ్మల్ని కూడా స్థిరపరచలేదు. మేము వారికి చెవులను, కన్నులను మరియు హృదయాలను ఇచ్చాము. కాని వారి చెవులూ, కళ్ళూ మరియు హృదయాలు వారికి ఉపయోగపడలేదు; ఎందుకంటే వారు అల్లాహ్ సూచనలను తిరస్కరిస్తూ ఉండేవారు మరియు వారు దేనిని గురించి పరిహాసం చేస్తూ ఉండేవారో అదే వారిని చుట్టుకున్నది.

27. మరియు వాస్తవానికి, మేము మీ చుట్టుప్రక్కల ఎన్నో సగదాలను నాశనం చేశాము. మరియు బహుశా వారు (సత్యం వైపునకు) మరలివస్తారని, మా సంకేతాలను వారికి ఎన్నోవిధాలుగా చూపాము.

28. అల్లాహ్ ను పదలి వారు - తమను అయస సాన్నిధ్యానికి తేగలవారని - భావించిన, వారి దేవతలు వారికెందుకు సహాయంచేయవు? అలాకాదు! అవి వారిని త్యజించాయి. ఎందుకంటే అది కేవలం వారి భ్రమ. మరియు వారు కల్పించుకున్న బూటక కల్పన మాత్రమే!

29. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) జిన్నాతుల ఒక సమూహాన్ని¹ మేము - ఖుర్ఆన్ ను

تَدْمِرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَى إِلَّا مَسَكِنُهُمْ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٥﴾

وَلَقَدْ مَكَّنَّهُمْ فِيهَا أَنْ مَكَرْتُمْ فِيهِ
وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَبَصَرًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا
أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْعَلُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٢٦﴾

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَىٰ
وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ
اللَّهِ قُرْبَانًا إِلَىٰ إِلَهِهِمْ لَبِئْسَ مَا كَانُوا
فَعَلُوا وَمَا كَانُوا يَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾

وَإِذْ صَرَّفْنَا إِلَيْكَ نَافِثًا مِنَ الْجِنَّ يَكْتُمُونَ

1. సభరస్; అంటే '3మండి 10 పరకు' ఉండే సంఖ్యల సమూహం. ఈ సంఘటన మక్కా-తాయఫ్

వినటానికి - నీ వైపునకు మొగ్గునట్లు చేసినపుడు, వారు ఆక్కడ చేరిన తరువాత పరస్పరం ఇలా మాట్లాడుకున్నారు: “నిశ్శబ్దంగా వినండి!” అది (ఆ పతనం) ముగిసిన తరువాత, వారు హెచ్చరిక చేసేవారిగా, తమ జాతి వైపునకు మరలిపోయారు.

30. వారు (జిన్నాతులు) ఇలా అన్నారు: “ఓ మా జాతివారలారా! వాస్తవంగా మేము మూసా తరువాత అవతరింపజేయబడిన ఒక గ్రంథాన్ని విన్నాము. అది దానికిపూర్వం వచ్చిన దానిని (తొరాత్ను) ధృవీకరిస్తుంది: సత్యం వైపునకు మరియు ఋజుమార్గం (ఇస్లాం) వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తుంది.”

31. “మా జాతి వారలారా! అల్లాహ్ వైపునకు పిలిచే వానిని అనుసరించండి. మరియు ఆయన (అల్లాహ్)ను విశ్వసించండి. ఆయన మీ పాపాలను క్షమిస్తాడు మరియు మిమ్మల్ని బాధాకరమైన శిక్షనుండి కాపాడుతాడు.

32. “మరియు అల్లాహ్ వైపునకు పిలిచే వానిని అనుసరించనివాడు భూమిలో (అల్లాహ్ నుండి) తప్పించుకోలేడు. మరియు అతడికి, ఆయన తప్ప మరొక సంరక్షకుడు లేడు. అలాంటి వారు స్వప్నంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నట్లే!”

33. ఏమీ? వారికితెలియదా? నిశ్చయంగా

الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَوْ إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿٣٠﴾

قَالُوا لَقَوْمٌ مَّا رَأَيْنَا سَمِعْنَا نَكْتَلُ مِنْ بَعْدِ مَوْسَىٰ مَصْدَقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣١﴾

يَقَوْمًا اجْتَبَا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمَنُوا بِهِ يَغُفِّرُ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيَجْزِيكُمْ مِنْ عَذَابِ الْآلِيمِ ﴿٣٢﴾

وَمَنْ لَّا يُحِبِّ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٣﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

దారిలో స'ఖ్ల లోయలో సంభవించింది. వివరాలకు చూడండి, 72:1-15. ('స, ముస్లిం, 'స, బు'ఖారీ) ఈ సంఘటన తరువాత జిన్నాతుల రాయబారులు చైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరికి ఎన్నోసార్లు ఇస్లాం స్వీకరించటానికి, నేర్చుకోవటానికి వచ్చారు. (ఇబ్నె-కసీర్).

1. ప్రవక్తలందరూ మానవులే! జిన్నాతులలో ప్రవక్తలు వచ్చినట్లు ఖుర్ఆన్లో, 'స'హిహ్ 'హదీస్'లలో లేదు. చూడండి, 16:43, 25:20. ఈ సూరహ్లోని ఆయత్లతో చైవప్రవక్త ('స'అస) జిన్నాతులకు కూడా ప్రచారంచేశారని తెలుస్తోంది.

ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించిన వాడు అల్లాహ్‌రెహ్‌మేనని మరియు ఆయన వారిని సృష్టించటంలో ఆలసెపోడని, మరణించిన వారిని తిరిగి జీతీకించగల సామర్థ్యం గలవాడని? (ఎందుకు కలిగిలేడు)! నిశ్చయంగా, ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

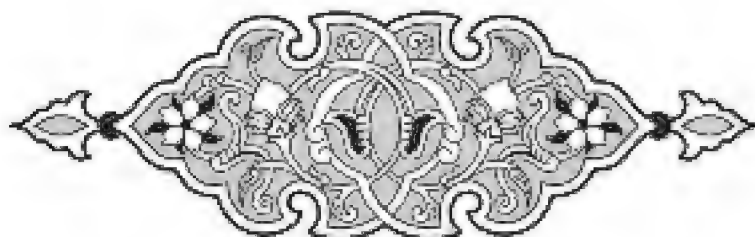
34. మరియు సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారిని సరకాగ్ని ముందు ప్రవేశపెట్టబడే రోజు వారితో ఇలా ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది: “ఏమీ? ఇది సత్యం కాదా?” అని. వారంటారు: “ఎందుకు కాదు! మా ప్రభువు సాక్షిగా (ఇది సత్యమే!)” వారితో అసబడుతుంది: “అయితే, మీరు తిరస్కరిస్తూవున్న దానికి గానూ ఈ శిక్షను రుచిచూడండి!”

35. కాపుస నీవు (ఓ ప్రవక్తా!) సహనం వహించు! దృఢసంకల్పంగల ప్రవక్తలు సహనంవహించినట్లు; మరియు వారి విషయంలో తొందరపడకు. నిశ్చయంగా, వారికి వాగ్దానం చేయబడిన (శిక్షను) వారు చూసిన రోజు; వారు (ఈ ప్రపంచంలో) దినంలోని ఒక ఘడియ కంటే ఎక్కువకాలం గడపలేదని అనుకుంటారు. (ఇదే మా) సందేశం! అలాంటప్పుడు, దుష్టులు (ఫాసిఖూన్) గాక, ఇతరులు సశింపజేయబడతారా?

وَلَمْ يَكُنْ يَنْتَظِرُهُمْ بِقُدْرَةِ اللَّهِ أَنْ يَخْلُقَ الْوَقْتُ
بَلَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا
بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَى وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ

فَأَصْبِرْ لِمَا صَبَرُوا وَلَوْ الْعَزِيزُ مِنَ الرُّسُلِ
وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَمُوتُونَ
مَاءٌ يُعَذَّبُونَ لَمْ يَلْبَسُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنْ نَّهَارٍ
بَلْ لَعَنَ قَوْمٌ يَهْلِكُونَ إِلَّا الْقَوْمَ الْغَافِلِينَ

47. సూరహ్ ముహమ్మద్

سُورَةُ مُحَمَّدٍ

ఈ సూరహ్ మరొక పేరు అల్-ఖితాల్ అని కూడా ఉంది. దైవప్రసక్త ('స'అస) పేరు 2వ అయత్లో వచ్చింది. ఇది మొదటి మదీనా కాలపు సూరాహలలోనిది. ఇందులో 38 అయతులు ఉన్నాయి. ఇంతవరకు 5/6వ భాగం ఖుర్ఆన్ పూర్తిఅయ్యింది. ఈ మిగిలిన 1/6వ భాగంలో చిన్నచిన్న సూరాహలు ఉన్నాయి. ఈ వరుసలో 3 సూరాహలు ఉన్నాయి.

ముహమ్మద్ ('స'అస) పేరు ఖుర్ఆన్లో 4 సార్లు వచ్చింది. ఇక్కడ, 3:144, 33:40, మరియు 48:29లలో. అహ్మద్ ('స'అస) అని, ఒకేసారి 61:6లో వచ్చింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణానదాత

అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరించి (ఇతరులను) అల్లాహ్ మార్గంనుండి నిరోధించారో, వారి కర్మలను ఆయన (అల్లాహ్) నిష్ఫలంచేశాడు.

2. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తూ - ముహమ్మద్ మీద అవతరింపజేయబడిన దానిని - తమ ప్రభువు తరఫునుండి వచ్చిన సత్యమని సమ్మారో! వారి పాపాలను ఆయన తుడిచివేశాడు మరియు వారి స్థితిని బాగుపరిచాడు.

3. ఇలా ఎందుకు జరిగిందంటే! వాస్తవానికి అవిశ్వాసులు అసత్యాన్ని అనుసరించారు మరియు విశ్వసించిన వారు తమప్రభువు తరఫునుండి వచ్చిన సత్యాన్ని అనుసరించారు. ఈ విధంగా అల్లాహ్! ప్రజలకు ఉదాహరణల ద్వారా (వారిస్థానం) తెలియజేస్తున్నాడు.

4. కావున మీరు సత్యతిరస్కారులను (యుద్ధంలో) ఎదుర్కొన్నప్పుడు,¹ వారిపై

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ كَفَرُوا وَاصْطَدُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَاهُمْ ①

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ②

ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ ③

فَإِذِ الْقِتَابُ أُنْزِلَ عَلَى الْمُصْرَبِ الرَّقِابِ حَتَّى إِذَا

1. ప్రతి మాసపునికి తనకు వచ్చిన ధర్మాన్ని అనుసరించే హక్కు ఉంది. ధర్మ విషయంలో బలవంతం లేదు, చూడండి 2:256. కావున ఎవరైనా మీ ఇస్లాం ధర్మపాలన కారణంగా మీపై దౌర్జన్యాలు

ప్రాబల్యం పొందేవరకు, వారి మెడలపై కొట్టండి. ఆ తరువాత వారిని గట్టిగా బంధించండి, (యుద్ధం ముగిసిన) తరువాత వారిని కనికరించి పదలిపెట్టండి, లేదా పరిహారధనం తీసుకొని పదలిపెట్టండి.¹ (మీతో) యుద్ధం చేసేవారు తమ అయుధాలను పడవేసేవరకు (వారితో పోరాడండి). ఇది మీరు చేయవలసిన పని. అల్లాహ్ తలుచుకుంటే ఆయన వారికి ప్రతీకారం చేసేవాడు, కాని మిమ్మల్ని ఒకరిద్వారా మరొకరిని పరీక్షించటానికి (ఆయన ఇలా చేశాడు), మరియు ఎవరైతే అల్లాహ్ మార్గంలో చంపబడ్డారో, అలాంటివారి కర్మలను ఆయన వ్యర్థంచేయడు.

5. ఆయన వారికి మార్గదర్శకత్వంచేస్తాడు మరియు వారి స్థితిని చక్కబరుస్తాడు.

6. మరియు వారికి తలెత్తేసేయున్న, వ్యర్థంలోకి వారిని ప్రవేశింపజేస్తాడు.

7. ఓ విశ్వాసులారా! ఒకవేళ మీరు అల్లాహ్ కు (ఆయన మార్గంలో) సహాయపడితే, ఆయన మీకు సహాయంచేస్తాడు మరియు మీ పాదాలను స్థిరపరుస్తాడు.²

8. ఇకపోతే సత్యాన్ని తిరస్కరించినవారికి వినాశం తప్పదు, మరియు (అల్లాహ్) వారి కర్మలు వ్యర్థం చేస్తాడు.

أَخَذْتُمُوهُمْ فَتُدُّ الذُّوئُفَىٰ أَأَمَامَهُمْ يَتَنَحَّضُونَ
فِيئَا حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهُمْ ذَٰلِكَ وَلَوْ
يَشَاءُ اللَّهُ لَنُنَصِّرَهُمُ الْمَلَائِكَةُ الْمُحْسِنُونَ يَبِغْضُكُمْ
بِبَعْضِ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ فَيَتْلُو فِي سُبُلِ اللَّهِ مَلَكٌ مُّصَلٍّ
أَعْمَلًا

سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُهُمُ بِالْقُرْآنِ

وَيُلْقِيهِمُ اللَّهُ فِي شَرِّ الْبِلَاءِ أَلْوَمِ ۖ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن سَخَّرَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ
وَيُصْلِحْ أَفْعَالَكُمْ ۖ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعْسًا لَهُمْ وَأَسْفَلُ أَعْمَالِهِمْ ۖ

చేస్తే! మీరు ఇస్లాంపై పడవకుండా మీ స్వాతంత్ర్యాన్ని భంగపరిస్తే, వారితో మీ మానప్రాణాల రక్షణ మరియు మీ ఇస్లాంధర్మ రక్షణకై, వారిని పూర్తిగా అణగారేవరకు, లేదా వారిని ఖైదీలుగా చేసుకొనే వరకు, వారితో భయంకరంగా పోరాడమే జిహాద్. వారిపై ప్రాబల్యం వహించిన తరువాత వారిని బంధించండి. యుద్ధం ముగిసిన తరువాత వారిలో మంచితనం చూస్తే వారిని కనికరించి, లేదా పరిహారం తీసుకొని పదలించండి. చూడండి, 2:190-191. ఇంకా చూడండి, జిహాద్ను గురించి అవతరింపజేయబడిన మొట్టమొదటి ఆయత్లకు, 22:39-40.

1. పరిహారధనానికి బదులుగా యుద్ధ ఖైదీలను పరస్పరం మార్చిడి కూడా చేసుకోవచ్చు.

2. చూడండి, 22:40.

9. ఇది ఎందుకంటే వాస్తవానికి, వారు అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన దానిని అసహ్యించుకున్నారు. కావున ఆయన వారి కర్మలను విఫలం చేశాడు.¹ (1/4)

10. * ఏమీ? వారు భూమిలో సంచరించి చూడలేదా? వారికి పూర్వం గతించిన వారి పర్యవసానం ఏమయిందో? అల్లాహ్ వారిని నిర్మూలించాడు. మరియు సత్యతిరస్కారులకు అలాంటిగతే పట్టబోతోంది.²

11. ఇది ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా, విశ్వసించిన వారి సంరక్షకుడు అల్లాహ్! మరియు నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారులకు సంరక్షకుడు ఎవ్వడూ లేడు.³

12. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారిని స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. వాటి క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. మరియు సత్కాన్ని తిరస్కరించి భోగభాగ్యాలలో మునిగి ఉండి పశువుల మాదిరిగా తింటున్నవారి నివాసం నరకాగ్నియే అవుతుంది.⁴

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ فَحَبَطَ
أَعْمَالَهُمْ ۝

أَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ دَمَرَالَهُ عَلَيْهِمْ
وَالْكَافِرِينَ أَمَّا لَهَا ۝

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَلِلْكَافِرِينَ
لَا مَوْلَى لَهُمْ ۝

إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
يَتَمَنَّوْنَ وَيَاكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ
مَوْلى لَهُمْ ۝

1. కర్మలంటే ఇక్కడ సత్యతిరస్కారుల నత్కర్మలు విఫలమవుతాయి. విశ్వాసం లేనిదే ఎన్ని పుణ్యకార్యాలు చేసినా అవి విఫలమే అవుతాయి. చరలోకంలో వాటికి ఎలాంటి మంచి ఫలితం దొరకదు. సత్యతిరస్కారుల గమ్యస్థానం నరకమే.

2. చూడండి, 6:10.

3. ఉహుద్ యుద్ధంలో మక్కా ముస్లింలు తమకు కొంత ప్రాజల్యం దొరికినందుకు: 'అతలు హుబల్' - హుబల్కు జై! అని, అంటే! విశ్వాసులు: 'అల్లాహు అతలావ అజల్లు' - అల్లాహ్ మహోన్నతుడు, గొప్పస్థానం గలవాడు. అని అన్నారు. మరియు ముస్లింలు: 'లసలో ఉజ్జా వల' - 'ఉజ్జా లకుమ్' - 'ఉజ్జా మాతోవాటు ఉన్నాడు, 'ఉజ్జా మీతోలేడు. అని, అంటే! ముస్లింలు: 'అల్లాహు మోలానా వలా మోలా లకుమ్' - అల్లాహ్ (సు.తా.) మా సంరక్షకుడు, మీ సంరక్షకుడు ఎవ్వడూ లేడు! అని అన్నారు. (స. బు'ఖారీ).

4. సత్యతిరస్కారులకు, తమ ఐహిక జీవితానికే ప్రాధాన్యతనివ్వడం, అంటే కడుపు నింపుకోవటం మరియు లైంగిక ఆవసరాలను పూర్తి చేసుకోవటమే ప్రధానమైనది. వీరు పరలోక జీవితం గురించి పూర్తిగా ఆంధకారంలో పడి ఉన్నారు.

13. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) నిన్ను బహిష్కరించిన సగరంకంటే బలమైన ఎన్నో సగరాలను మేము నాశనంచేశాము వారికి సహాయపడే వాడెవ్వడూ లేకపోయాడు.¹

14. ఏమీ? తన ప్రభువు తరఫునుండి వచ్చిన స్పష్టమైన మార్గంమీద ఉన్నవాడు, తమ దుష్కార్యాలను మనోహరమైనవిగా భావించి, తమ మనోవాంఛలను ఆసుసరించే వారితో సమానుడు కాగలడా?

15. భయభక్తులు గలవారికి వాగ్దానం చేయబడిన స్వర్గం యొక్క ఉదాహరణ ఇలావుంది: అందులో వాసన మరియు రంగు మారని నీటి సెలయేళ్ళు ఉంటాయి మరియు రుచిమారని పాలకాలుషలు ఉంటాయి.² మరియు అందులో త్రాగేవారికి మధురంగా వుండే మద్యపానపు కాలుషలు ఉంటాయి మరియు అందులో శుద్ధమైన తీనె కాలుషలుంటాయి. మరియు వారికొరకు అందులో అన్నిరకాల మంచి ఫలాలు మరియు వారి ప్రభువు నుండి క్షమాపణ కూడా వుంటాయి.³ ఇలాంటి వాడు - సరకాగ్నిలో శాశ్వతంగా వుండి సలసలకాగే నీటిని⁴ త్రాగేందుకు ఇవ్వబడి, దానితో ప్రేగులు కోయబడినట్లు బాధపడేవానితో - సమానుడు కాగలడా?

16. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వారి

وَكَايْنٍ مِّنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجْنَاكَ أَهْلُكُنَّهُمْ فَلَا تَصِلُهُمْ ۝

أَقْبَنَ كَانَ عَلَى بَيْتِهِ مِّنْ رَبِّهِ كَسَنُ رُّبِّيْنَ لَهُ سُوْرَةٌ عَلَيْهِ وَانْتَعَزُوا أَهْلَاءَهُمْ ۝

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّنْ مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّنْ لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِلشَّرْبِ لَيِّنَةٍ وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَسَعْفَةٌ مِّنْ زَيْتُونٍ كَمَا خَالِدِينَ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ۝

وَمِنْهُمْ مَّنْ يُّسْأَلُ الْيَاكُ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ

1. ఈ ఆయత్ దైవప్రపక్త ('సత్యం) యొక్క మక్కా నుండి మదీనా ప్రస్థానం చేసిన మొదటి రాత్రి అవతరింపజేయబడింది. ('తబరీ - ఇబ్నె-అబ్బాస్, కథనం) ఇంకా చూడండి, 6:131.

2. చూడండి, 37:45-47 మరియు 56:19.

3. మీరు ఎప్పుడు ప్రార్థించినా జస్సతుల్ఫిర్దౌస్ కొరకే ప్రార్థించండి. అది స్వర్గాలలో అన్నిటికంటే ఉత్తమమైనది. దానినుంచే స్వర్గపు సెలయేర్లు ప్రారంభమవుతాయి. మరియు వానిపైసనే అసంతకరుణామయుని సంహారం ('అల్లీ) ఉంది. ('స.బు'ఖరీ).

4. చూడండి, 6:70.

(కపటవిశ్వాసుల)లో నీ మాటలను చెవియొగ్గి వినేవారు కొందరున్నారు.¹ కాని వారు నీ దగ్గరనుండి వెళ్ళిపోయిన తరువాత, జ్ఞాన వంతులను ఇలా ప్రశ్నిస్తారు: “అతను చెప్పినదేమిటి?” వీరే! అల్లాహ్ హృదయాల మీద ముద్రవేసిన వారు మరియు వీరే తమ మనోవాంఛలను అనుసరించే వారు.²

17. మరియు మూర్ఖదర్శకత్వం పొందిన వారికి ఆయన (అల్లాహ్) ఇంకా ఎక్కువగా సన్మార్గం చూపుతాడు మరియు వారి దైవభీతిని వృద్ధిచేస్తాడు.

18. ఏమీ? ఇప్పుడు వారు అంతిమఘడియ అకస్మాత్తుగా రావాలని ఎదురుచూస్తున్నారా? వాస్తవానికి, దాని చిహ్నాలు కూడా పచ్చేశాయి.³ అది పచ్చిపడితే, ఇక వారికి హితోపదేశం స్వీకరించే అవకాశం ఎక్కడ ఉంటుంది?

19. కావున (ఓ ముహమ్మద్) తెలుసుకో! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తప్ప మరొక అరాధ్య దేవుడు లేడు. కావున నీ పాపాలకు మరియు విశ్వాస స్త్రీల కొరకు మరియు విశ్వాస పురుషుల కొరకు కూడా క్షమాపణ వేడుకో!⁴ మరియు అల్లాహ్ కు మీ కార్యకలాపాలు మరియు మీ (అంతిమ) నివాసం కూడా తెలుసు.

عَنْدِكَ قَالُوا الَّذِينَ أُوْتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ
الْإِنْفَاءُ أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ
وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ۝

وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادْهُمْ هُدًى وَالَّذِينَ تَقَوُّوا

فَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً
فَعَدُ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَهُمْ
ذِكْرُهَا ۝

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنبِكَ
وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ
وَمَثْبُوكُمْ ۝

1. చూడండి, 6:25 మరియు 10:42-43.

2. చూడండి, 2:7.

3. దైవప్రసక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'నా కాలం మరియు పునరుత్థానదినం ఈ రెండు ప్రేళ్ళవలే ఉన్నాయి.' అంటూ అతను ('స'అస) తన రెండు ప్రేళ్ళను చూపుతూ అన్నారు: 'ఏ విధంగానైతే ఒక ప్రేలు మరొక ప్రేలుతో కొద్ది మాత్రమే పొడవుగా ఉందో, అదేవిధంగా పునరుత్థాన దినం నా తరువాత కొంత కాలంలోనే రానున్నది.' ('స. బు'ఖారీ).

4. దైవప్రసక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'ప్రజలారా! అల్లాహ్ (సు.తా.) సన్నిధిలో, పశ్చాత్తాపపడుతూ క్షమాపణలు వేడుకుంటూ ఉండండి. నేను కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) సన్నిధిలో ప్రతిరోజూ తలైచి కంటే ఎక్కువసార్లు పశ్చాత్తాపపడుతూ క్షమాపణవేడుకుంటూ ఉంటాను.' ('స. బు'ఖారీ)

20. మరియు విశ్వసించిన వారు ఇలా అంటున్నారు: “(యుద్ధంచేయమని ఆదేశిస్తూ) ఒక సూరహ్ ఎందుకు అపతరింప జేయబడలేదు?”¹ కాని ఇప్పుడు యుద్ధం చేయమని నిర్దేశిస్తూ ఒక సూరహ్ అపతరింపజేయబడితే తమ హృదయాలలో వ్యాధి ఉన్నవారు, మరణం అపహించిన వారిపలే నీ వైపునకు చూడటాన్ని, నీవు గమనిస్తావు.² కాని అది వారికే మేలైనదై ఉండేది -

21. అజ్ఞాపాలన చేయటం మరియు మంచి మాటలు పలుకటం, ఒకవేళ (జిహాద్ కొరకు) దృఢమైన నిర్ణయం తీసుకోబడినప్పుడు, వారు అల్లాహ్ విషయంలో సత్యవంతులుగా ఉన్నట్లయితే వారికే మేలు జరిగేది.

22. (వారితో ఇలా అను): “ఏమీ? మీరు (అల్లాహ్) అజ్ఞాపాలనకు విముఖులై, మరల భూమిలో సంక్షోభం రేకెత్తిస్తూ మీ బంధుత్వాలను తెంపుకుంటారా?”

23. ఇలాంటి వారినే అల్లాహ్ శపించాడు (బహిష్కరించాడు). వారిని చెవిటివారిగా చేశాడు మరియు వారికండ్లను గ్రుడ్డిచేశాడు.

24. వారు ఈ ఖుర్ఆన్ ను గురించి యోచించరా? లేదా వారి హృదయాల మీద తాళాలు పడివున్నాయా?

25. మార్గదర్శకత్వం స్పష్టమైన తర్వాత కూడా, ఎవరైతే తమ వీపులు త్రిప్పుకొని మరలిపోయారో! నిశ్చయంగా, షైతాన్ (వారి చేష్టలను) వారికి మంచివిగా చూపాడు మరియు

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا
أُنزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَذُكِّرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَى
الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُنْظَرُونَ إِلَيْكَ مَطَرُ
الْمُعْتَصِي عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأُولَئِكَ لَهُمُ

كَلَامُهُ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَأَذِ الْأَمْرَ فَلْيُصَدِّقُوا
إِنَّ اللَّهَ لَكَانَ خَيْرَ الْهَادِينَ

فَهُلْ عَسَيْتُمْ أَنْ تَتَلَوْنَهَا أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ
وَتَقَطَّعُوا أَرْحَامَكُمْ

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى
أَبْصَارَهُمْ

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفَرَانِ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا

إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ
الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَ لَهُمْ

1. ఈ సూరహ్ 22:39 కంటే ముందు అపతరింపజేయబడింది.

2. చూడండి, 4:77 ఇటువంటి వాక్యానికి.

(అల్లాహ్) వారికి పశ్యవధినిచ్చాడు.

26. ఇది ఎందుకంటే, వాస్తవానికి వారు, అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన దానిని అసహ్యించుకునేవారితో ఇలా అన్నారు: “మేము కొన్ని విషయాలలో మిమ్మల్ని అనుసరిస్తాము.” కాని అల్లాహ్ కు వారి రహస్యలోచనల గురించి బాగా తెలుసు.¹

27. అయితే దేవదూతలు వారి ఆత్మలను వశపరచుకొని, వారి ముఖాలమీద మరియు నీపులమీద కొడుతూ వారిని తీసుకు వెళ్ళేటప్పుడు వారి పరిస్థితి ఎలా ఉంటుంది?²

28. ఇది వాస్తవానికి, వారు అల్లాహ్ కు అగ్రహం కలిగించే విధానాన్ని అనుసరించి నందుకు మరియు ఆయన సమ్మతించే మార్గాన్ని అసహ్యించుకున్నందుకు! కావున ఆయన వారి కర్మలను పృథాచేశాడు.

29. ఏమీ? తమ హృదయాలలో వ్యాధి ఉన్నవారు, అల్లాహ్ వారి ద్వేషాన్ని బయట పెట్టడని భావిస్తున్నారా?³

30. మరియు మేము తలచుకుంటే, వారిని నీకు చూపేవారం; వారి లక్షణాలనుబట్టి నీవు వారిని తెలుసుకోగలవు. మరియు వారు మాట్లాడే రీతిని బట్టి, వారిని నీవు తప్పక తెలుసుకోగలవు. మరియు అల్లాహ్ కు మీ కర్మలు బాగా తెలుసు.

31. మరియు నిశ్చయంగా, మీలో ధర్మయుద్ధం చేసే వారెవరో మరియు సహనం

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَئِنْ كُنَّا نَرَى اللَّهَ سَطَعْنَا فِي بَعْضِ الْأُمُورِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَسْرَارَهُمْ ۝

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَقُولُونَ وَيُؤْتِيهِمْ وَأَذْأَرَهُمْ ۝

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا اسْتَطَاعُوا وَكَرَهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ۝

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَوْ أَنَّ يُخْرِجَهُ اللَّهُ أَضْعَافَهُمْ ۝

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكَ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِيَعْلَمُهُمْ وَتَعْرِفَهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ۝

وَلَقَبَلُواكُمْ حَتَّى تَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْكُمْ وَالضَّالِّينَ

1. చూడండి, 4:81.

2. ఇటువంటి వాక్యాల కోసం చూడండి, 6:93 మరియు 8:50.

3. అ'ద్'గానున్: 'ది'గేనున్ యొక్క బహువచనం. ద్వేషం, పగ, అసహ్యం, ఏవగింపు.

వహించే వారెవరో! తెలుసుకోసంత వరకు మేము మిమ్మల్ని తప్పక పరీక్షిస్తాము.¹ మరియు మేము మీ ప్రతిజ్ఞాపచనాలను కూడా పరీక్షిస్తాము.

32. నిశ్చయంగా, మార్గదర్శకత్వం స్పష్టంగా తెలిసిన తర్వాత కూడా, సత్యాన్ని తిరస్కరించి ప్రజలను అల్లాహ్ మార్గంనుండి నిరోధిస్తూ, ప్రపక్తతో నిరోధం కలిగివున్నవారు,² అల్లాహ్ కు ఏ మాత్రం నష్టం కలిగించలేరు. కాని ఆయన వారి కర్మలను నిష్ఫలం చేయగలడు. (3/8)

33. * ఓ విశ్వసించిన ప్రజలారా! మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులై ఉండండి మరియు ప్రపక్తను అనుసరించండి మరియు మీ కర్మలను వ్యర్థం చేసుకోకండి.³

34. నిశ్చయంగా, సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తూ ప్రజలను అల్లాహ్ మార్గం నుండి నిరోధిస్తూ వుండి, సత్యతిరస్కారులుగానే మరణించిన వారిని అల్లాహ్ ఎంత మాత్రం క్షమించడు.

35. కావున మీరు (ధర్మయుద్ధంలో) ధైర్యాన్ని వీడకండి మరియు సంధికోరకు అడగకండి మరియు మీరే ప్రాబల్యం పహిస్తారు.⁴ మరియు అల్లాహ్ మీకు తోడుగా ఉన్నాడు మరియు ఆయన మీ కర్మలను పృథ్వా కానివ్వడు.

وَبَلِّغُوا أَخْبَارَكُمْ ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَشَاقُوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ
الْهُدَىٰ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَيُخِطِّطُ أَعْمَالَهُمْ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
وَلَا تُطْلُوا أَعْمَالَكُمْ ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ
مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ۝

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامَةِ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝
وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتْرُكَكُمْ أَعْمَالَكُمْ ۝

1. చూడండి, 3:140.

2. చూడండి, 8:13 మరియు 2:190.

3. చూడండి, 53:32 ఎన్ని మంచి పనులు చేసినా అవి అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు ఆయన ప్రపక్త ('ప'అస) విధేయతల పరిధి నుండి బయట ఉంటే అవి వ్యర్థమే అవుతాయి.

4. చూడండి, 3:139 కాని మీరు మీ శత్రువులకంటే బలహీనులుగా ఉన్నారనుకుంటే సంధి చేసుకోవచ్చు. దైవప్రపక్త ('ప'అస) ముక్కా ముప్రకులతో హుదైబియాలో పది సంవత్సరాల సంధి చేసుకొన్నారు.

36. నిశ్చయంగా, ఈ ప్రాపంచిక జీవితం ఒక ఆట మరియు కాలక్షేపం మాత్రమే. ఒకవేళ మీరు విశ్వసించి దైవభీతి కలిగి ఉన్నట్లయితే, ఆయన మీకు మీ ప్రతిఫలం ఇస్తాడు. మరియు మీ సుండి ధనాన్ని కూడా అడగడు.¹

37. ఒకవేళ ఆయన దానిని (ధనాన్నే) అడిగితే మరియు దానికొరకు గట్టిపట్టు పట్టితే, మీరు పిసినారితనం చూపితే, ఆయన మీ ద్వేషాన్ని బయటపెట్టేవాడు.

38. ఇదిగో చూడండి! వారు మీరే! అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చుచేయడంపై పిలువబడుతున్న వారు. కాని మీలో కొందరు పిసినారితనం వహిస్తున్నారు. మరియు ఎవడు పిసినారితనం వహిస్తున్నాడో, అతడు నిజానికి తన సొంత విషయంలోనే పిసినారితనం వహిస్తున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ స్వయంసమ్మర్థుడు మరియు మీరే కొరతగల (పేద) వారు.² మరియు మీరు నిముఖులైతే ఆయన మీకు బదులుగా ఇతర జాతిని మీ స్థానంలో తేగలడు, అప్పుడు వారు మీలాంటివారై ఉండరు.

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَإِنْ تُؤْمِنُوا
وَتَسْتَعِينُوا يُؤْتِكُمْ أَجْرَكُمْ وَلَا يَسْتَأْذِنُكُمُ

إِنْ يَسْأَلْكُمْ فِيهَا فَيَكُونُ بِكُمْ فَخْلًا أَوْ يُفْزِرْ أَضْعَافَكُمْ

هَٰ أَنتُمْ هَٰؤُلَاءِ مَنْ دَعَا إِلَىٰ سُبُلِ اللَّهِ
فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْغِلُ وَمَنْ يَبْغِلْ فَإِنَّمَا يَجْعَلْ عَنْ
نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنتُمُ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ
تَسْأَلُوهُ يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا
أَمْثَلَكُمْ

1. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మీ ధనం అవసరం లేదు. మదీనా కాలపు మొదటి రోజులలోనే 'జకాత్' విధించబడింది. అది ఇస్లాంధర్మాన్ని కాపాడుకోవడానికి దాని ప్రచారానికి మరియు ముస్లింల కుశలతకొరకు వారిసాకర్యాం కొరకు. 'జకాత్' ఒక సంవత్సరం పరకు జమిదన్న ధనసంపత్తులపేద, 2.5 % మాత్రమే. సంవత్సరం గడిచిన పేదపనే 'జకాత్' ఇవ్వాలి. జకాత్ చెల్లించే విపరాలకు ధర్మ వేత్తలను (ఘుఖహాలను) సంప్రదించండి.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) విమ్ముల్ని ఖర్చుచేయమని ప్రోత్సహించేది. మీ ఆత్మశుద్ధి కొరకు, మీ చుట్టు ప్రక్కలలో ఉండే పేదవారి అత్యావసరాలను పూర్తి చేయడానికి మరియు మీరు మీ శత్రువులపై ఆధిక్యతపొందటానికి.

48. సూరహ్ అల్-ఫత్హ్

سُورَةُ الْفَتْحِ

ఫత్త: విజయం. ఈ సమూహపు 3 సూరాహలలో ఇది 2వది. ఇది 'హుదైబియా ఒప్పందం తరువాత 6వ హిజ్రీ (628 క్రీ.శ.)లో అవతరింపజేయబడిన మదీనా సూరహ్. ఇందులో 29 అయతులు ఉన్నాయి. దీని పేరు మొదటి అయతులో ఉంది. జు'ల్-ఖాజిదహ్ 6వ హిజ్రీలో దైవప్రవక్త ('స'అస), దాదాపు 1400 అనుచరులతో ఇ'వ్రామ్ ధరించి 'ఉమ్రా కొరకు బయలుదేరుతారు. అది విని, మక్కా ముస్లిక్లు, వారి దారికి, అడ్డుపొతారు. అది తెలుసుకొని దైవ ప్రవక్త ('స'అస) బీర్ 'ఉస్మాన్ సుండి తమ త్రోవను మార్చి, 'హుదైబియా అనే ప్రాంతం వైపునకు వెళ్ళి అక్కడ ఆగుతారు. 'హుదైబియా జిద్దా-మక్కాల మధ్య హారం సరిహద్దుల బయట ఉంది. అక్కడి సుండి తమను 'ఉమ్రా చేసుకోవటానికి అనుమతి అడగటానికి రాయబారిగా 'ఉస్మాన్ బిన్ 'అస్మాన్(ర'ది.'అ.)ను మక్కాకు పంపుతారు. అతనిని చంపారని, శత్రువులు పదంతిలేవుతారు. అది విని దైవప్రవక్త ('స'అస) తమ అనుచరులతో (ర'ది.'అస్తుమ్) వాగ్దానం తీసుకుంటారు. దీనినే బై'అతుర్'ద్వాన్ అంటారు. ఆ తరువాత 'ఉస్మాన్ (ర'ది.'అ.) తిరిగి వస్తారు. తరువాత మక్కా ముస్లికులతో ఒప్పందం జరుగుతుంది. అందులో: 1) ఏది సంవత్సరాల వరకు వారిమధ్య ఎలాంటి యుద్ధం జరగకూడదు. 2) ఇరువురు, ఇతర తెగలవారితో, ఎవరితోనైనా స్నేహం చేసుకోవచ్చు. 3) ఒక ఖురైమీడు తన పెద్దవారి అనుమతి లేనిదే ఇస్లాం స్వీకరించి మదీనా వెళ్తే, ఆ పెద్దవారు అడిగితే, అతనిని వారికి అప్పగించాలి. కాని ఎవడైనా ఇస్లాం వదిలి మక్కా వెళ్తే వారు అతనిని ముస్లింలకు అప్పగించే అవసరంలేదు. 4) ఆ సంవత్సరం వారు 'ఉమ్రా చేయకుండా తిరిగి వెళ్ళిపోవాలి. వచ్చే సంవత్సరం వారికి 3 రోజుల కొరకు 'ఉమ్రా చేయటానికి మక్కాలోకి వచ్చే అనుమతి ఇవ్వబడుతుంది. మొదలైనవి... మొదట ఈ ఒప్పందం అనుచరుల (ర'ది.'అస్తుమ్) దృష్టిలో మక్కా ముస్లిక్లకు లాభదాయకమైనదిగా కనిపించినా! చివరకు, అది మక్కా ముస్లిక్లకే దుర్భరమవుతుంది. ఈ ఒప్పందం తరువాత రెండు సంవత్సరాలలోనే ఖురైమీలతో స్నేహసంబంధాలు గల బనీ-బుక్ తెగవారు, ముస్లింలతో స్నేహంగల బనీ-ఘు'జా'అ తెగవారి కొందరు వ్యక్తులను మక్కాలో చంపుతారు. దాని ఫలితంగా 8వ హిజ్రీలో దైవప్రవక్త ('స'అస) ఏదివేల సుందితో మక్కా ఆక్రమణకు బయలుదేరి. మక్కాను ఆక్రమించుకుంటారు. 19 సంవత్సరాలలో చాలా తక్కువ మంది, దాదాపు 3000, మూత్రమే ముస్లింలు అవుతారు. కాని ఈ ఒప్పందం తరువాత ప్రజలు నేల సంఖ్యలో ముస్లింలు అవుతారు. 8వ హిజ్రీలో 10వేల యుద్ధనిపుణులు తయారవుతారు. మరియు 10వ హిజ్రీలో లక్షమంది ముస్లింలు దైవప్రవక్త('స'అస)తో 'హజ్జ్ కొరకు పోతారు. మొదట ముస్లింలకు అనుకూలమైనదిగా లేకపోయినా, ఈ ఒప్పందం ముస్లింలకు గొప్ప విజయాన్ని ఇస్తుంది. అందుకనే, ఈ సూరహ్కు అల్-ఫత్త విజయం అనే పేరు ఇచ్చారు.

అసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (ఓ ప్రవక్తా!) నిశ్చయంగా, మేము నీకు
స్పష్టమైన విజయాన్ని ప్రసాదించాము.

2. అల్లాహ్! నీ పూర్వపు మరియు భావి
కాలపు తప్పిలను క్షమించటానికి మరియు
నీపై తన అనుగ్రహాన్ని పూర్తిచేయటానికి
మరియు నీకు ఋణమార్గం వైపునకు మార్గ
దర్శకత్వం చేయటానికి;

3. మరియు అల్లాహ్! నీకు గొప్ప
సహకారంతో సహాయపడటానికి.

4. అయినే, విశ్వాసుల హృదయాలలో
శాంతిని అవతరింపజేశాడు - వారివిశ్వాసంలో
మరింత విశ్వాసాన్ని ఆధీకం చేసేందుకు.
మరియు అకాశాలలోని, భూమిలోని సైన్యాలన్నీ
అల్లాహ్ ఆధీనంలోనే ఉన్నాయి. మరియు
అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

5. విశ్వాసులైన పురుషులను మరియు
విశ్వాసులైన స్త్రీలను క్రింద సెలయేళ్ళు
ప్రవహించే స్వర్గపనాలలో ప్రవేశింపజేసేందుకు.
అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉండేందుకు
మరియు వారి పాపాలను తొలగించేందుకూను.
మరియు అల్లాహ్ దృష్టిలో ఇది ఒక గొప్ప
విజయం.

6. మరియు కవచవిశ్వాసులు (మునాఫిఖీన్)
అయిన పురుషులను మరియు కవచవిశ్వాసులైన
స్త్రీలను; మరియు బహుదైవారాధకులైన
పురుషులను మరియు బహుదైవారాధకులైన
స్త్రీలను; అల్లాహ్ ను గురించి చెడుభావనలు,
భావించే వారందరినీ శిక్షించేందుకు. వారిపై
చెడు అన్ని వైపులనుండి ఆవరించి ఉంటుంది.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا

لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيَمْهَلَ
عَمَلَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا

وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا

هُوَ الَّذِي أَنزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ
لِيَزِيدَهُمْ مِّنَ الْعِزَّةِ وَمَعْلَمًا لَّهُمْ وَلِلَّهِ جُودُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ قُرْآنًا عَظِيمًا

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ
وَالْمُشْرِكَاتِ الْكَافِرِينَ بِاللَّهِ هُمْ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ
ذِكْرُكَ أَمْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ وَاعْتَصَبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَاعْتَصَبَتْ
وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

మరియు అల్లాహ్ యొక్క ఆగ్రహం వారిపై నిరుచుకుపడుతుంది. మరియు ఆయన వారిని శపించాడు (బహిష్కరించాడు): మరియు వారికొరకు నశకాన్ని సిద్ధపరచి ఉంచాడు. మరియు అది ఎంత చెడ్డ గమ్యస్థానం!

7. ఆకాశాలలోని మరియు భూమిలోని సైన్యాలన్నీ అల్లాహ్ అధీనంలోనే ఉన్నాయి. మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

8. నిశ్చయంగా, (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నిన్ను సాక్షిగా, శుభవార్తలు అందజేసేవానిగా మరియు హెచ్చరించేవాని గానూ చేసి పంపాము.

9. ఎందుకంటే (ఓ ముస్లింలారా!) మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించాలనీ మరియు మీరు అతని (ప్రవక్త)తో సహకరించాలనీ మరియు అతనిని గౌరవించాలనీ మరియు ఉదయం మరియు సాయంత్రం ఆయన (అల్లాహ్) పవిత్రతను కొనియాడాలనీ!

10. (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా, (నీ చేతిలో చేయివేసి) నీతో శపథంచేసేవారు, వాస్తవానికి అల్లాహ్ తో శపథం చేస్తున్నారు. అల్లాహ్ చెయ్యి వారి చేతులమీద ఉంది. ఇక ఎవడు (తన శపథాన్ని) భంగంచేస్తాడో, వాస్తవానికి అతడు తన సప్తంకొరకే తన శపథాన్ని భంగంచేస్తాడు. మరియు ఎవడు తన వాగ్దానాన్ని పూర్తిచేస్తాడో, అల్లాహ్ అతనికి గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ఇస్తాడు.

وَاللَّهُ جُودُ السَّوْبِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَرِيْرًا
حَكِيْمًا ۝

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝

لَتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعَزَّوْا وَتُؤْتُوا
وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيْلًا ۝

إِنَّا أَلَيْنَا بِكَ يَٰيَعْقُوبَ الْإِمَامِيْنَ ۚ اللَّهُ يَدُ اللَّهُ
فَوْقَ أَيْدِيْهِمْ فَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّا يُنْزِلُكَ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَنَزَّ
أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمَنْ يُتْلَىٰ حَرْجًا عَظِيْمًا ۝

11. వెనుక ఉండిపోయిన ఎడారి వాసు (బద్దూ)లు¹ నీతో ఇలా అంటారు: “మా అస్తిపాస్తుల మరియు మా అలుబిడ్డల చింత మాకు తీరికలేకుండాచేశాయి. కావున మా క్షమాపణకై ప్రార్థించండి!” వారు తమ హృదయాలలో లేనిదీ తమ నాలుకలతో పలుకుతున్నారు. వారితో ఇలా అను: “ఒకవేళ అల్లాహ్ మీకు సప్తం చేయదలిస్తే, లేదా లాభం చేయదలిస్తే, ఆయన సుండి మిమ్మల్ని తప్పించగల శక్తి ఎవరికుంది? వాస్తవానికి మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును!

12. “అలాకాదు! ప్రవక్త మరియు విశ్వాసులు ఎన్నటికీ - తమ అలుబిడ్డల వద్దకు - తిరిగి రాలేరని మీరు భావించారు; మరియు ఇదీ (ఈ అలోచన) మీ హృదయాలకు చాలా సచ్చింది మరియు మీరు చాలా చెడ్డ తలంపులు చేశారు మరియు మీరు అధోగతికి చెందినవారు.”

13. మరియు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించని సత్యతిరస్కారుల కొరకు మేము నిశ్చయంగా, భగభగ మండే అగ్నిజ్వాలలను సిద్ధపరచి ఉంచాము.

14. మరియు భూమ్యాకాశాలపై సామ్రాజ్యాధిపత్యం అల్లాహ్ దే! ఆయన తాను కోరినవారిని క్షమిస్తాడు మరియు తాను కోరిన వారిని శిక్షిస్తాడు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

15. ఇక మీరు విజయధనాన్ని తీసుకోవటానికి

سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْنَا يَقُولُونَ
يَا لَيْسَ بِهِمْ مَالٌ نَسْ فِي قُلُوبِهِمْ قَتْلَ مَنْ يَمُرُّكَ
لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئٌ إِنْ أَرَادَ يَكُونُ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ يَكُنْ
نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ۝

بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ يَنْفَلِتَ الرِّسُولُ وَاللَّذِينَ إِلَى
أَهْلِيهِمْ أَبَدًا أُوذِينَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ أَنَّ
النَّبِيَّ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ۝

وَمَنْ لَمْ يُؤْمَرْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّهُ عَصَا
لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ۝

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَعْلَمُ مَنْ يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

سَيَقُولُ الْمُظَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَائِرِ

1. 'గిఫార్, ముజైసహ్, జుహైసహ్, అష్-జా'అ, అనలమ్, దయల్ అనే బద్దూ తెగల వారు, సాకులుచెప్పారు. వారు ఆయుధాలు లేకుండా మక్కా వెళ్ళితే ముష్రికులు వారిని చంపవచ్చని భయపడ్డారు. అందుకే దైవప్రవక్త(ప'అస)కు 'హుదైలియాహ్ ఒప్పందం చేసుకోవలసి పచ్చింది.

పోయినప్పుడు, వెనుక ఉండిపోయిన వారు ఇలా అంటారు: “మమ్మల్ని కూడా మీ వెంట రానివ్వండి.”¹ వారు అల్లాహ్ ఉత్తరువును మార్చగోరుతున్నారు.² వారితో అను: “మీరు మావెంట రాజాలరు; మీ గురించి అల్లాహ్ ముందే ఈ విధంగా చెప్పాడు.” అప్పుడు వారు ఇలా అంటారు: “అది కాదు! మీరు మా మీద అసూయపడుతున్నారు.” అలాకాదు! వారు వాస్తవాన్ని అర్థం చేసుకొనగలిగేది చాలా తక్కువ.

16. వెనుక ఉండిపోయిన ఎడారి వాసు (బద్దూ)లతో ఇలా అను: “ఇకమీద చాలా కఠినంగా పోరాడే వారికి విరుద్ధంగా (యుద్ధం చేసేందుకు) మీరు పిలువబడతారు. అప్పుడు (మీరు చనిపోయే వరకూ) వారితో యుద్ధం చేయవలసి ఉంటుంది, లేదా వారు లొంగిపోయే వరకు. ఒకవేళ మీరు అజ్ఞా పాలన చేస్తే, అల్లాహ్ మీకు మంచి ప్రతి ఫలం ఇస్తాడు. ఒకవేళ మీరు ఇంతకు ముందు మరలిపోయినట్లు, మరలిపోతే ఆయన మీకు అత్యంత బాధాకరమైన శిక్ష విధించగలడు.”

17. కాని గ్రుడ్డివానిపై ఎలాంటి నిందలేదు మరియు కుంటివానిపై కూడా ఎలాంటి నింద లేదు మరియు అదేవిధంగా వ్యాధిగ్రస్తునిపై కూడా ఎలాంటి నిందలేదు. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయత చూపే వారిని,

لَتَأْخُذُوهَا ذُرُوءًا نَّعْلَمُ بِرَبِّدُونِ أَنْ
يُنَبِّئُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَسْبِعُونَا
كَذَلِكَ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلِ مَنِّي قُلُوبُونَ
بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَاثِرُونَ بِغَفْوَتِهِمْ
إِلَّا قَلِيلًا ۝

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سُدُّ عَوْنٍ إِلَى قَوْمِ
أُولَىٰ بَائِسٍ شِدِيدٍ تَقَاتِلُوا لَهُمْ أَوْ يُسْلَمُوا وَلَا تَنْ
طَبِعُوا بِكُلِّ كَلِمَةٍ مِنْ اللَّهِ أَجْرًا حَسَنًا وَإِنْ تَوَلَّوْا كَمَا
تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلِ يُعَذِّبَكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا
عَلَى الْمَرْبِيِّ حَرَجٌ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يَلْحَقْ بِهِ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

1. ఇక్కడ 'ఖైబర్ యుద్ధ ప్రస్తావన ఉంది. అది 7వ హిజ్రీలో జరిగింది. 'హుదైబియా ఒప్పందం తరువాత సూరహ్ అల్-ఫత్హ్ అవతరింపజేయబడింది. అది విని 6వ హిజ్రీలో సాకులు చెప్పి మక్కాకు 'ఉమా కొరకు రానివారు - విజయధనపు ఆశతో - 'ఖైబర్ యుద్ధంలో పాల్గొనటానికి అనుమతి అడుగుతారు. అప్పుడు దైవప్రసక్త ('స'అస), కేవలం 6వ హిజ్రీలో 'ఉమా కొరకు మక్కాకు పోయినవారు మాత్రమే 'ఖైబర్ కు పోవాలని, పిలవిస్తారు.

2. చూడండి, 8:1.

ఆయన క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్ణవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. మరియు వెనుదిరిగిన వానికి ఆయన బాధా కరమైన శిక్ష విధిస్తాడు. (1/2)

18. * వాస్తవానికి విశ్వాసులు చెట్టు క్రింద నీతో చేసిన శపథం¹ చూసి అల్లాహ్ సంతోషించాడు; మరియు వారి హృదయాల స్థితి ఆయనకు తెలిసిందే. కావున ఆయన వారి మీద శాంతిని అవతరింపజేశాడు. మరియు బహుమానంగా వారికి సమీప విజయాన్ని ప్రసాదించాడు.²

19. మరియు అందులో వారు చాలా విజయధనాన్ని కూడా పొందుతారు. మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

20. మరియు అల్లాహ్ మీకు ఇంకా చాలా విజయధనాల వాగ్దానం చేశాడు. మీరు వాటిని పొందుతారు. కావున మీకు వాటిని త్వరగా ప్రసాదిస్తాడు. మరియు ఆయన ప్రజల చేతులను మీనుండి అపాడు. ఇది విశ్వాసులకు ఒక సూచనగా ఉండేందుకు మరియు ఆయన మీకు ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేసేందుకూను.³

21. ఇంకా ఇతర (విజయాలు) కూడా! వాటిని మీరింకా సాధించలేదు. వాస్తవానికి,

لَقَدْ رَفَعْنَا اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يَبَايَعُونَكَ حَتَّى
الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ
عَلَيْهِمْ وَأَتَاهُمُ الْقِتَابُ وَالْيَقِينَ

وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا

وَعَدَكُمْ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَ بِهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ
هَذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِيَكُونَ آيَةً
لِلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ إِلَى طَائِفَتٍ مِمَّا

وَالْآخَرَى لَمْ تَقْبُضُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ

1. ఇది 'హుదైబియాలో' 6వ హిజ్రీలో 'ఉస్మాన్ బిన్ అఫ్ఫాన్ (ర.ది.అ.) మరణవార్త విని, దైవప్రసక్త ('స'అస) చేతిపై ఒక తుమ్మచెట్టు క్రింద 'స'హబాలు (ర.ది.అస్తమ) అందరూ, తమ చివరి ప్రాణాలవరకు 'ఉస్మాన్ (ర.ది.అ.) మరణపు ప్రతీకారం తీర్చుకోవటానికి పోరాడుతామని, చేసిన ప్రతిజ్ఞ.

2. ఇది 'ఖైబర్ విజయమని' చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు అంటారు. కొందరు ఇది 8వ హిజ్రీ మక్కా విజయమని, ఆ తరువాత ముస్లింలకు లభించిన ఇతర విజయాలని అంటారు.

3. ఇది తరువాత జరిగే యుద్ధాలు మరియు వాటిలో దొరికే విజయధనపు ప్రస్తావన.

అల్లాహ్ వాటిని ఆపరించిఉన్నాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

22. మరియు ఒకవేళ సత్యతిరస్కారులు మీతో యుద్ధానికి దిగివుంటే, వారు తప్పక వెన్నుచూపి పారిపోయేవారు, అప్పుడు వారు ఏ రక్షకుడిని గానీ లేదా సహాయకుడిని గానీ పొందేవారు కాదు.¹

23. ఇది మొదటి సుంచే పన్నాదన్న అల్లాహ్ సంప్రదాయం. నీవు అల్లాహ్ సంప్రదాయంలో ఎలాంటి మార్పును పొందలేవు.

24. మరియు మక్కా లోయలో మీకు వారి మీద ప్రాబల్యం ఇచ్చిన తర్వాత, ఆయనే వారి చేతులను మీపై పడకుండా మరియు మీ చేతులు వారిపై పడకుండా చేశాడు.² మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు.

25. (వాస్తవానికి) సత్యాన్ని తిరస్కరించి, మిమ్మల్ని మస్తిద్ అల్-హరామ్ కు పోకుండా నిరోధించి, బలి (ఖుర్బానీ) జంతువులను వాటిని బలిచేసే స్థలానికి చేరనివ్వకుండా ఆపింది వారే కదా!³ ఒకవేళ వారిలో విశ్వాసులైన వురుసులు మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలు లేకుంటే - ఎవరిని గురించైతే మీకు తెలియదో - వారిని మీరు త్రొక్కివేసి ఉండేవారు. దాని పలన మీరు -

بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ۝

وَلَوْ كَانَتِ كُلُّ الدِّينِ كُفْرًا وَالْوَلَوُا الْآدْبَارَ لَكُمْ
لَا يُجِدُونَ وَلَا يَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَكِنْ نَحْنُ
إِسْنَةُ اللَّهِ تَمْدِينًا ۝

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ
بِطَرْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ۝

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ حِلَّهُ وَلَوْ لَا رِجَالٌ
مُؤْمِنُونَ وَبِرَاءَ مُؤْمِنِينَ لَرَفَعْنَاهُمْ أَنْ تَكُونُ لَهُمْ
فُجُوبًا يَنْهَوْنَهُمْ عَنْ عَرَاةٍ يُغْرِبُونَ لِيُدْخِلَ اللَّهُ
فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَو تَرَكْنَا الْعَذَابَ عَلَى الَّذِينَ
كَفَرُوا وَأَمَنَّهُمْ عَذَابَ آبَاءِ إِبْرَاهِيمَ ۝

1. ఇది 'హుదైబియా ఒప్పందాన్ని సూచిస్తోంది.

2. 'హుదైబియా ఒప్పందానికి ముందు దాదాపు 80 మంది ముస్లిములు ఆయసుదాలు తీసుకొని దైవప్రవక్త ('స'అస)ను చంపాలని బయలుదేరుతారు. కాని ముస్లిములు వారిని పట్టుకొని ఖైదీలు చేసుకుంటారు. ఒప్పందం జరిగిన తరువాత దైవప్రవక్త ('స'అస) వారిని విడిచిపెట్టారు. (ముస్లిం, నసాయి - 'తబరీ).

3. అల్-హరామ్: అంటే మక్కాకు 'ఉమ్మా లేక 'హజ్జ్ కోరకు పోయేవారు, అక్కడ బలిఇచ్చే పశువు. వారు దానిని తమ వెంట తీసుకురావచ్చు లేదా అక్కడే కొనవచ్చు. మ'హిల్లున్: అంటే ఖుర్బానీ (బలి) ఇచ్చేచోటు. ఇది 'హరం సరిహద్దులలోని భాగం ('హుదూద్ అల్-హరం).

మీకు తెలియకుండానే - పాపానికి గురి అయ్యేవారు. అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని తన కారుణ్యంలోనికి తీసుకుంటాడు. ఒకవేళ వారు (విశ్వాసులు), వారి నుండి వేరుగా ఉండి ఉంటే, మేము తప్పక వారిలోని సత్యతిరస్కారులకు బాధాకరమైన శిక్ష విధించి ఉండేవారము.

26. సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారు, తమ హృదయాలలోని మూఢ అభిమానం వల్ల, మూర్ఖవత్తు వహించినప్పుడు,¹ అల్లాహ్! తన సందేశహరునిమీద మరియు విశ్వాసుల మీద, శాంతిని ఆవతరింపజేశాడు. మరియు వారిలో దైవభీతిని స్థిరపరచాడు మరియు వారే దానికి హక్కుదారులు మరియు అర్హులు కూడాను.

لِنَجْعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَقِلَّ قُلُوبِهِمُ الْعَبِيدَةَ
حَيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى
رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالزَّوْمَهُمْ كَلِمَةَ
التَّوْحِيدِ وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلُهَا
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝

1. 'హమియ్యతల్ బాహిలియ్యహ్': అంటే ఇక్కడ ముస్లింలను ఎన్నటికీ మక్కాలోకి రానివ్వకూడదు అనే మూర్ఖ హతము. అంటే ముస్లింలు 'హరంలో' ప్రవేశించి, సహాబీ చేయటాన్ని మక్కా ముస్లిక్ ఖురైషులు సహించేవారు కాదు. ఎందుకంటే ముస్లింలు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ఆరాధించేవారు, కాని ముస్లిక్లు తమ విగ్రహాలను ఆరాధించేవారు. ఆ అభిమానం వారు ముస్లింలతో చేసిన సంధిలో వ్యక్తమవుతోంది. అది మొదట ముస్లిక్లకు అనుకూలమైనదిగా కనిపించినా చివరకు వారికి సహించరానిదిగా మారింది. వారి సతనానికి కారణమయ్యింది. ఆ సంధి వ్రాసేటప్పుడు దైవప్రపక్త ('స'అస), 'అలీ (ర'ది.'అ.)తో మొదట: "బిస్మిల్లా హిర్ర'హ్మా నిర్ర'హ్మ్" అని వ్రాయమంటారు. అప్పుడు సంధి చేసుకోవడానికి వచ్చిన సుహైల్ బిన్ 'అమ్ అంటాడు: మేము 'అర్ర'హ్మాస్ అర్ర'హ్మ్' ఏమిలో ఎరుగము. మేము వాడే పదం: "బిస్మిక అల్లాహమ్మ" - 'నీ పేరుతో ఓ అల్లాహ్!' అని వ్రాయి. అంటాడు. దైవప్రపక్త ('స'అస) అలీ (ర'ది.'అ.)ను అలా వ్రాయమని అంటారు. ఆ తరువాత దైవప్రపక్త ('స'అస) అంటారు: 'ము'హమ్మద్ రసూలుల్లాహ్ మరియు మక్కా వాసుల మధ్య ఈ సంధి జరుగుతున్నది.' అని వ్రాయమంటారు. అలీ (ర'ది.'అ.)ను వెంటనే అప్పుతూ ముస్లిక్ వాయకుడు అంటాడు: 'రసూలుల్లాహ్' అనే పదవి మీదనే కదా మా మధ్య - మీ మధ్య వివాదమున్నది. అలాకాయ: 'ము'హమ్మద్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్' అని వ్రాయాలి అంటాడు. దైవప్రపక్త ('స'అస) దానిని కొట్టేసి అలాగే వ్రాయమని అలీ (ర'ది.'అ.)తో అంటారు. దానికి అలీ (ర'ది.'అ.) ఒప్పుకోరు. అప్పుడు దైవప్రపక్త ('స'అస) తమ చేతితోనే దానిని కొట్టేసి, అతడు చెప్పినట్లు వ్రాయమంటారు. అప్పుడు ముస్లింల క్రోధావేశాలకు అంతులేకుండా పోతుంది. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) వారి హృదయాలకు శాంతిని ప్రసాదిస్తాడు. ('స.ముస్లిం, ససాయి', ఇబ్నె'హంబల్ - 'తబరీ').

మరియు అల్లాహ్ కు ప్రతి విషయం గురించి బాగా తెలుసు.

27. వాస్తవానికి అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు, అతని స్వప్నాన్ని, నిజంచేసి చూపాడు. అల్లాహ్ కోరితే, మీరు తప్పక శాంతి యుతంగా, మీ తలలను పూర్తిగా గొరిగించుకొని లేదా తల వెంట్రుకలను కత్తిరించుకొని, మస్జిద్ అల్-హరామ్ లోకి భయపడకుండా ప్రవేశించేవారు. మీకు తెలియనిది ఆయనకు తెలుసు, కావున ఇదే కాక సమీపంలోనే మీకు మరొక విజయాన్ని ప్రసాదించబోతున్నాడు.²

28. ఆయనే, తన ప్రవక్తను మార్గదర్శకత్వంతో మరియు సత్యధర్మంతో అది అన్ని ధర్మాలపై అధిక్యత కలిగివుండేలాచేసి పంపాడు. మరియు సాక్షిగా అల్లాహ్ యే చాలు.³

29. ముహమ్మద్ అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరుడు. మరియు అతని వెంట ఉన్నవారు, సత్యతిరస్కారుల పట్ల కఠినులు మరియు పరస్పరం కరుణామయులు.⁴ నీవు వారిని సంగుతూ (రుకూ'ఉచేస్తూ), సాష్టాంగ (సజ్జా)లు చేస్తూ ఉండటం చూస్తున్నావు. వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని మరియు ప్రసన్నతను అర్జిస్తూ ఉంటారు. వారిముఖాల మీద సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయటం వల్ల వచ్చిన గుర్తులు వుంటాయి. వారి ఈ ఉపమానం 'తారాత్తో

لَقَدْ صَدَّقَ اللَّهُ رَسُولَهُ بِالْوَيْيَا الْحَقِّ لَتَدَّخُلَنَّ
السُّجُودَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِينَ هَلْ يَنْفَعِينَ
رُؤُوسَكُمْ وَمَقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ
تَعْلَمُوا فَعَجَّلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَهَذَا قُرْيُونًا ۝

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ
شَهِيدًا ۝

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ
رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ
اللَّهِ وَرِضْوَانًا لِيَبْلُغَهُمْ فِي دِينِهِمْ مِنْ أَثَرِ الشُّجُوذِ
ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ شَرَّ كَرَجٍ
أَخْرَجَ شَطْرَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى
سُقُوطِهِ يُجِيبُ الرُّزَاةَ لِيُعَذِّبَهُمُ الْكَافِرَ وَعَذَابُ اللَّهِ
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً
وَأَجْرًا عَظِيمًا ۝

1. దైవప్రవక్త ('స'అస) తన అచనురులతో (ర'ది.'అస్తామ్) సహా ఇ'హ్రామ్ ధరించి 'హరమ్ లో ప్రవేశించినట్లు చూసిన స్వప్నం. అది 7వ హిజ్రీలో పూర్తి అయింది. అప్పుడు వారంతా 'ఉమ్రా చేసారు.

2. అంటే మక్కా, 'తైబర్ మరియు ముస్లింలకు లభించిన ఇతర విజయాలు.

3. ముస్లింలు, ఇస్లాంను తూ.దా. తప్పక పాటోస్తే ఈ రోజు కూడా వారు అన్ని ధర్మాలవారి మీద ప్రాబల్యం పోషించగలరు. చూడండి, 3:139.

4. చూడండి, 5:54.

కూడా ఇవ్వబడింది. మరియు ఇంజీల్‌లో వారు ఒక పైరుతో పోల్చబడ్డారు: మొదట (బీజం నుండి) ఒక మొలక అంకురిస్తుంది,¹ తరువాత ఆయన దానిని బలపరుస్తాడు, తరువాత దానిని లావుగా చేస్తాడు. ఆ తరువాత ఇది తన కాండం మీద నిటారుగా నిలబడి² రైతులను ఆనందపరిచి సత్య తీరస్కారులకు క్రోధావేశాలు కలిగిస్తుంది. విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసే వారికి క్షమాపణ మరియు గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తానని అల్లాహ్ వాగ్దానంచేశాడు. (5/8)

1. ప'త'హ్: అంటే బీజాన్ని చీల్చి బయటికి వచ్చే మొదటి అంకురం.

2. ఇది 'స'హ్'బా(ర'డి,అ.)లను సూచిస్తోంది. మొదట వారు అల్పసంఖ్యలో మరియు బలహీనులుగా ఉంటారు, క్రమక్రమంగా వారి సంఖ్య పెరిగి వారు బలాధ్యులవుతారు.

49. సూరహ్ అల్-హుజురాత్

سُورَةُ الْحَجَرَاتِ

హుజురాత్: గృహాలు, ఇండ్లు. ఈ పేరు 4వ అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ సూరహ్ ఈ పరుసలో 3వది మరియు చివరిది. 9వ హిజ్రీలో మదీనాలో ఆవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 18 అయతులు ఉన్నాయి.

ఇందులో దైవప్రవక్త ('స'అస)కు ముస్లింలపై ఉన్న హక్కులు మరియు అతని పట్ల వారి మర్యాదలు మరియు ముస్లిం సహోదరుల వరస్పర హక్కులు మరియు తమ నాయకుని పట్ల ముస్లింల బాధ్యతలు బోధింపబడ్డాయి. 9వ హిజ్రీలో రాయబారాలు చాల పస్తాయి. ఈ సూరహ్ వాటిని గురించి కూడా చెబుతోంది.

1) 'తివాలు ముఫ'స్సల్ (49-79): ఈ సమూహపు సూరహ్ లలో ఇది మొదటిది అని కొందరంటారు. మరికొందరు, ఇవి సూరహ్ ఖాఫ్ (50) నుండి మొదలౌతాయి అంటారు. వీటిని షజ్ నమా'జ్ లో చదవటం ముస్నాన్, ముస్త'హబ్. (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్, ఇబ్నె-కసీర్).

2) అవ్ సా'తు ముఫ'స్సల్ (80-91): వీటిని "జాహ్ మరియు 'ఇషా సమూజాలలో చదవటం, ముస్నాన్, ముస్త'హబ్.

3) థి'సారు ముఫ'స్సల్ (92-114): వీటిని మగ్రిబ్ నమాజ్ లో చదవటం, ముస్నాన్, ముస్త'హబ్. (ఆయేసర్ అత్తఫాసీర్).

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త ఆసుమతికి ముందే నిర్ణయాలకు దిగకండి.¹ అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అంతా వివేచిస్తున్నాడు, సర్వజ్ఞుడు.

2. ఓ విశ్వాసులారా! మీ కంఠస్వరాలను, ప్రవక్త కంఠస్వరాని కంటే పెంచకండి మరియు మీరు వరస్పరం ఒకరితోనొకరు

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ يَذَرِ اللَّهُ
وَرَسُولَهُ وَأَتَقُوا اللَّهَ إِنَّا اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ①

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ أَصَوَاتُكُمْ قَوْلَ
الَّذِي وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ

1. ధర్మం విషయంలో మీ స్వంత నిర్ణయాలకు దిగకండి. అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు దైవప్రవక్త ('స'అస) ఆజ్ఞలనే పాటించండి. అంటే ఖుర్ఆన్ మరియు 'స'హిహ్ 'హదీస్'ల ఆదేశాలను మాత్రమే అనుసరించండి. మీ స్వంత భావాలను, నిర్ణయాలను ధర్మంలో చొచ్చిస్తే, అది బిద్'అత్ అవుతుంది, చూడండి, 4:65.

విచ్చలవిడిగా మాట్లాడుకునే విధంగా అతనితో మాట్లాడకండి, దానిపల్ల మీకు తెలియకుండానే, మీ కర్మలు వ్యర్థంకావచ్చు!

3. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ యొక్క సందేశహారుని సన్నిధిలో తమ కంఠస్వరాలను తగ్గిస్తారో, అలాంటి వారి హృదయాలను అల్లాహ్ భయభక్తుల కొరకు పరీక్షించి ఉన్నాడు. వారికి క్షమాపణ మరియు గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటాయి.

4. (ఓ ప్రవక్తా!) నిశ్చయంగా, ఎవరైతే, నిన్ను గృహాల బయటనుండి చిగ్గరగా (అరుస్తూ) పిలుస్తారో, వారిలో చాలామంది బుద్ధిహీనులే.¹

5. మరియు ఒకవేళ వారు నీవు బయటకు వచ్చేవరకు ఓపిక పట్టివుంటే, అది వారికే మేలై ఉండేది. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు. ఆపాక కరుణాప్రదాత.

6. ఓ విశ్వాసులారా! ఎవడైనా ఒక అవిధేయుడు (ఫాసిఖ్), మీ పద్ధతు ఏదైనా వార్తతెస్తే, మీరు - మీకు తెలియకుండానే జనులకు నష్టంకలిగించి, మీరు చేసిన దానికి పశ్చాత్తాపపడవలసిన స్థితి రాకముందే - నిజానిజాలను విచారించి తెలుసుకోండి.²

7. మరియు మీ మధ్య అల్లాహ్ యొక్క సందేశహారుడు ఉన్నాడనే విషయాన్ని బాగా గుర్తుంచుకోండి. ఒకవేళ అతను చాలా

بَعْضُ أَنْ عَوَّطَ أَعْمَالَكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ①

إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ②

إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ③

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ④

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْحَبُوا عَلَافًا لَكُمْ ⑤

وَأَعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِنَ الْأُمْرِ لَعَسَاسَ وَالْكَذِبُ إِلَيْكُمْ الْإِنْبَانُ ⑥

1. ఒకరోజు మధ్యాహ్నం జనూతమీమ్ తెగవారు - మధ్యాహ్నం తెలియని ఎడారివాసు (బద్దూ)లు - దైవప్రవక్త ('స'అస) ఇంటి ముందుకు వచ్చి పెద్ద కంఠస్వరంతో అతని ('స'అస) పేరు తీసుకొని అరుస్తారు; అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడుతుంది. (ముస్తఫ్ అహ్మద్, 3/488, 6/394).

2. ఒకవేళ దైవప్రవక్త ('స'అస) మీ మాటలు విని మెమ్మల్ని అనుసరిస్తే దానితో మీరే ఎక్కువ కష్టాలలో పడిపోవచ్చు! చూడండి, 23:71.

విషయాలలో మీ మాటనే వింటే మీరే అపడలో పడవచ్చు. కానీ అల్లాహ్ మీకు విశ్వాసం పట్ల ప్రేమ కలిగించాడు మరియు దానిని మీ హృదయాలకు అకర్షణీయమైనదిగా చేశాడు. మరియు సత్యతిరస్కారాన్ని, అవిధేయతను మరియు దుర్నడతను (అజ్ఞోల్లంఘనను) మీకు అసహ్యకరమైనదిగా చేశాడు. అలాంటి వారే సరైన మార్గదర్శకత్వం పొందినవారు.

8. అది అల్లాహ్ తరఫునుండి వారికి లభించిన అనుగ్రహం మరియు ఉపకారం. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకపంతుడు.

9. మరియు ఒకవేళ విశ్వాసులలోని రెండు పర్గాలవారు పరస్పరం కలహించుకుంటే, వారిద్దరిమధ్య సంధిచేయించండి. కాని ఒకవేళ, వారిలోని ఒక పర్గం వారు రెండవ పర్గం వారిపై దౌర్జన్యం చేస్తే, దౌర్జన్యం చేసిన వారు, అల్లాహ్ ఆజ్ఞ వైపునకు మరలేపరకు, వారికి వ్యతిరేకంగా పోరాడండి.¹ తరువాత వారు మరలిపస్తే, వారి మధ్య న్యాయంగా సంధి చేయించండి మరియు నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించే వారిని ప్రేమిస్తాడు.

10. వాస్తవానికి విశ్వాసులు పరస్పరం సహోదరులు, కావున మీ సహోదరుల మధ్య సంధిచేయించండి.² మరియు మీరు కరుణించబడాలంటే అలాహ్ యందు

وَزَيَّنَ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَذَّابَ الْإِثْمِ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ
وَالْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ الزَّائِدُونَ ﴿٥٠﴾

فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةً وَأَلَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٩﴾

وَأَنْ طَائِفَتَيْنِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا
فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَى
فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّى تَفِيءَ إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ
فَاءَتْ فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٩﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٩٩﴾

- ఒక ముస్లిం మరొక ముస్లింపై దౌర్జన్యం చేస్తే, ఖుర్ఆన్ మరియు 'హదీస్' వెలుగులో జారి మధ్య సంధి చేయించడానికి ప్రయత్నించాలి. దౌర్జన్యం చేసేవాడు దానికి అంగీకరించకపోతే, ముస్లింలు అందరూ కలిసి అతడు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞను అనుసరించటానికి అంగీకరించే వరకు అతనికి వ్యతిరేకంగా పోరాడాలి.

2. చూడండి, 9:71.

భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.

11. ఓ విశ్వాసులారా! మీలో ఎవరూ (పురుషులు) ఇతరులెపరిసీ ఎగతాళి చేయరాదు. బహుశా వారే (ఎగతాళి చేయబడే వారే) వీరికంటే శ్రేష్టులుకావచ్చు!¹ అదే విధంగా స్త్రీలు కూడా ఇతర స్త్రీలను ఎగతాళి చేయరాదు. బహుశా వారే (ఎగతాళి చేయబడే స్త్రీలే) వీరికంటే శ్రేష్టురాండ్రు కావచ్చు! మీరు వరస్పరం ఎత్తి పొడుచుకోకండి మరియు చెడ్డ పేర్లతో పిలుచుకోకండి. విశ్వసించిన తర్వాత ఒకనిని చెడ్డపేరుతో పిలవడం ఎంతో నీచమైన విషయం మరియు (ఇలా చేసిన పిదప) పశ్చాత్తాపపడకుంటే, అలాంటి వారు చాలా దుర్మార్గులు.²

12. ఓ విశ్వాసులారా! అతిగా అసుమానించడం నుండి దూరంగా ఉండండి, ఎందుకంటే కొన్ని అసుమానాలే నిశ్చయంగా పాపాలు. మరియు మీరు మీ పరస్పర రహస్యాలను తెలుసుకోవటానికి ప్రయత్నించకండి మరియు చాడీలు చెప్పుకోకండి. మీలో ఎవడైనా చచ్చిన తన సోదరుని మాంసం తినటానికి ఇష్టపడతాడా? మీరు దానిని అసహ్యించుకుంటారు కదా! అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించేవాడు, అపార కరుణాప్రదాత.

13. ఓ మానవులారా! నిశ్చయంగా మేము మిమ్మల్ని ఒక పురుషుడు మరియు ఒక స్త్రీ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخْرُقُوا مِنْ قَوْمٍ عَلَى أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْكُمْ وَلَا نِسَاءً مِنْ نِسَاءِ عَشَى أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللِّغَابِ بِغِيبِ الدِّمِ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ①

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا احْذَرُوا كَيْدَ الرَّائِغِ مِنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِشْوَارٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُمْ بَعْضًا يُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ ②

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ

1. మీరు ఇతరులను చిన్న వారిగా భావించి వారిని ఎగతాళి చేయకండి. వారిని కించపరచకండి. ఎవడు ఉత్తముతో, ఎవడు అధముతో కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే తెలుసు. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'ఇతరులను నీచమైనవారుగా, తుచ్ఛమైనవారుగా భావించడం పెద్ద పాపాలలో ఒకటి.' (అబూ దావూద్).

2. చూడండి, ర:82.

నుండి పుట్టించాము మరియు మీరు ఒకరి నొకరు గుర్తించుకోవటానికి మిమ్మల్ని జాతులుగా మరియు తెగలుగా చేశాము. నిశ్చయంగా, మీలో ఎక్కువ దైవభీతి గలవాడే, అల్లాహ్ దగ్గర ఎక్కువ గౌరవం గలవాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, సర్వం తెలిసినవాడు. (3/4)

14. * ఎడారి వాసులు (బద్ధూలు): “మేము విశ్వసించాము.” అని అంటారు. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “మీరు ఇంకా విశ్వసించలేదు కావున: ‘మేము విధేయుల (ముస్లింల) మయ్యాము.’ అని అనండి. ఎందుకంటే విశ్వాసం (ఈమాన్) మీ హృదయాలలోకి ఇంకా ప్రవేశించలేదు. ఒకవేళ మీరు అల్లాహ్ యొక్క మరియు ఆయన ప్రవక్త యొక్క అజ్ఞాపాలన చేస్తే, ఆయన మీ కర్మలను ఏ మాత్రం వృథా కానివ్వడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.”

15. వాస్తవానికి, ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించి, ఆ తరువాత ఏ అనుమానానికి లోనుకాకుండా, అల్లాహ్ మార్గంలో, తమ సరిసంపదలతో మరియు ప్రాణాలతో పోరాడుతారో! అలాంటి వారు, వారే! సత్యపంతులు.

16. వారితో ఇలా అను: “ఏమిటి? మీరు అల్లాహ్ కు మీ ధర్మస్వీకారం గురించి తెలియజేస్తున్నారా? ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కు బాగాతెలుసు. మరియు అల్లాహ్ కు ప్రతివిషయం గురించి బాగా తెలుసు.”

شُعَبًا وَقَائِلَ لِيَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ
أَتْقَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٤٩﴾

قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا
أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ
وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِفْ لَكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ
شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٠﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ لَمْ يَكُنْ
لَهُمْ شَيْءٌ مِنْ أَعْمَالِهِمْ يَتَّبِعُونَ مَا يَدْعُوهُمُ
إِلَى اللَّهِ أَوْ إِلَيْكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٥١﴾

قُلْ أَعْلَمُكُمْ أَنَّ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي
السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٥٢﴾

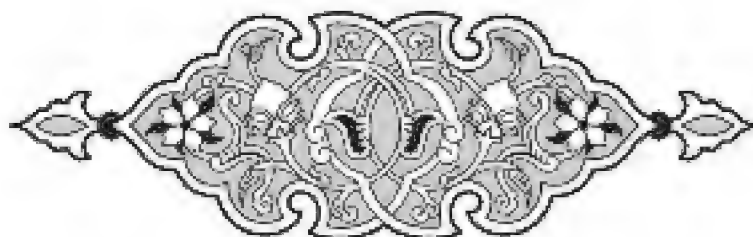
1. ముహమ్మద్, ష అబ్దుల్ యొక్క బహువచనం, “ఎవరైతే కుటుంబాన్ని ష అబ్ అంటారు. దాని తరువాత ఖబీలహ్, ‘జమూరహ్, బ తన్, ఫ సీలహ్ మరియు ‘అషీరహ్. (ఫత్హ్ అల్-ఖదీర్).

17. (ఓ ముహమ్మద్!) వారు ఇస్లాంను స్వీకరించి, నీకు ఉపకారం చేసినట్లు వ్యవహరిస్తున్నారు. వారితో ఇలా అను: “మీరు ఇస్లాంను స్వీకరించి నాకు ఎలాంటి ఉపకారం చేయలేదు! వాస్తవానికి, మీరు సత్యవంతులే అయితే! మీకు విశ్వాసం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేసి, అల్లాహ్‌యే మీకు ఉపకారం చేశాడని తెలుసుకోండి.”

18. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! అకాశాలలో మరియు భూమిలో సున్న అగోచర విషయాన్నింటినీ ఎరుగుసు. మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు.

يَكُونُ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمْنُوا عَلَيَّ
إِسْلَامَكُمْ يَلِ اللَّهُ يَمُنْ عَلَيْكُمْ أَنْ
هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَاللَّهُ بَصِيرٌ لِمَا تَعْمَلُونَ

50. సూరహ్ ఖాఫ్

سُوْرَةُ الْقٰفِ

మొదటి అయత్‌లోనే ఈ సూరహ్ పేరుగల ఈ అక్షరముంది. దైవప్రవక్త(స'అస) సూరహ్ ఖాఫ్(50), సూరహ్ అల్-ఖమర్(54)లను పండుగల మరియు జాము'అహ్ సమా'బ్‌లలో పఠించేవారు. అంటే పద్ధ సమూహం ఉన్నప్పుడు, (స, ముస్లిం), ఇది దైవప్రవక్త(స'అస), ప్రవక్త పదవికి ఎన్నుకోబడిన 4 సంవత్సరాల తరువాత అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో మరణం మరియు పునరుత్థానం గురించి వివరాలున్నాయి. ఇది మక్కాకు చెందిన ఈ సమూహపు 7 సూరాహ్‌లలో మొదటిది (50-56). అవతరణాక్రమంలో సూరహ్ అల్-ఖలమ్-నూన్ (68) తరువాత-మొదట అక్షరాలు ఉన్న సూరాల్లో ఇది రెండవది. ఇందులో 45 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఖాఫ్. మరియు దివ్యమైన¹ ఈ ఖుర్ఆన్ సాక్షిగా!

2. అలాకాదు! హెచ్చరికచేసేవాడు, వారి పద్ధతు వారిలోనుంచే పచ్చాడనే విషయం వారికి ఆశ్చర్యం కలిగించింది, కావున సత్యతిరస్కారులు ఇలా అన్నారు:² “ఇది ఆశ్చర్యకరమైన విషయం!

3. “మేము మరణించి మట్టిగా మారిపోయినా (మరల బ్రతికించబడతామా)? ఈ విధంగా మరల (సజీవులై) రావటం చాలా అసంభవమైన విషయం!”

4. వాస్తవానికి వారి (శరీరాల)లో నుండి భూమి దేనిని తగ్గిస్తుందో మాకు బాగా తెలుసు.³

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ق وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ

بَلْ عَجَّبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَاFِرُونَ
هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ

أَوَلَمْ أَوْفَاكُمْ وَأَنْتُمْ شُرَكَاءُ فِي ذَلِكَ رَجْعًا بَعِيدًا

فَدَعَلْنَا مَا تَلُوكُمُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعَيْنَا كَافٍ
حَفِيفٌ

1. అల్-మజీదు: ఖుర్ఆన్‌ను సంబోధించిన సందర్భానికి చూడండి, 85:21. Glorious, Noble, దివ్యమైన, ఉత్కృష్టమైన. అల్లాహుతా'అలాను సంబోధించిన సందర్భానికి చూడండి, 11:73, 85:15. మహత్వపూర్ణుడు.

2. చూడండి, 25:7, 20.

3. పునరుత్థానం అంటే పూర్తిగా దుమ్ము ధూళిగా మారిపోయిన మానవులను తిరిగి మొదటి రూపంలో బ్రతికించి తీసుకు రావటం. చూడండి, 10:4, 21:104, 30:11, 85:13 మొదలైనవి. ఇంకా

మరియు మా దగ్గర అంతా ఒక సురక్షితమైన గ్రంథంలో (వాయబడి) ఉంది.

5. కాని వారు, సత్యం వారివద్దకు వచ్చి నపుడు దానిని అసత్యమని తిరస్కరించారు. కాబట్టి వారు ఈ విషయం గురించి కలవర పడుతున్నారు.

6. వారు, తమ మీద ఉన్న ఆకాశం వైపునకు చూడటం లేదా ఏమిటి? మేము దానిని ఏవిధంగా నిర్మించి అలంకరించామో మరియు దానిలో ఎలాంటి చీలికలూ (పగుళ్లూ) లేవు.¹

7. ఇక భూమిని! మేము దానిని విస్తరింపజేసి, దానిలో స్థిరమైన పర్వతాలను నాటాము మరియు అందులో అన్నిరకాల మనోహరమైన వృక్షకోటిని ఉత్పత్తి చేశాము.²

8. (అల్లాహ్) వైపునకు మరలే ప్రతి దాసునికి సూచనగా మరియు బోధనగా!

9. మరియు మేము ఆకాశం నుండి శుభదాయకమైన నీటిని కురిపించి దాని ద్వారా తోటలను ఉత్పత్తి చేశాము మరియు ధాన్యాలను పండించాము.

10. మరియు ఎత్తైన ఖర్జూరపు చెట్లను పెంచి, వాటికి వరుసలలో పండ్లగుత్తులను (పుట్టించాము),³

11. మా దాసులకు జీవనోపాధిగా. మరియు దానితో (ఆ నీటితో) చచ్చిన భూమికి ప్రాణం

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَّرْجٍ ۝

أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ۝

وَالْأَرْضِ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَابِيَ وَأَنبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ مَكْشُوفٍ ۝

بَصِيرَةٍ وَذَكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ۝

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا فَأَنبَتْنَا بِهِ جِبِلَّاتٍ وَحَمَلْنَا الْهَيْدَىٰ ۝

وَالنَّخْلُ يُسْقَىٰ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ ۝

زُرْقًا لِّلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا كَذَلِكَ الْخُرُوجُ ۝

చూడండి, 10:34, 27:64 మరియు 30:27.

1. అంటే ఎలాంటి లోపాలూ లేవు. చూడండి, 67:3-4.

2. బహీజాన్: మనోహరమైన. ఇక్కడ 'జౌజ్-అంటే జతలు. చూడండి, 22:5.

3. బాసిఖాతిన్: తివాలన్ పాహిఖాతిన్, ఎత్తైన. 'తలోడిన్: క్రొత్తగా పుట్టిన ఖర్జూరపు ఫలాలు, న'దీమన్: గుత్తులు.

పోశాము. ఇదేవిధంగా (చచ్చినవారిని) కూడా లేపుతాము.

12. వారికి పూర్వం సూహాజాతి వారు, అర్-రస్¹ వాసులు మరియు స'మూద్ జాతి వారు కూడా, సత్వాన్ని తిరస్కరించారు.

13. మరియు అద్జాతివారు, ఫిర్జెన్ జాతివారు మరియు లూత్ సహోదరులు కూడా;

14. మరియు అయ్కహ్ (పస) వాసులు మరియు తుబ్బు'అ² జాతివారు కూడాను. ప్రతి ఒక్కరూ తమ ప్రవక్తలను అసత్యులని తిరస్కరించారు, కావున నా బెదిరింపు వారి విషయంలో సత్యమయింది.

15. ఏమిటి? మేము మొదటి సృష్టితోనే అలసిపోయామా? అలాకాదు, అసలు వారు కొత్త సృష్టి (పునరుత్థానమును) గురించి సందేహంలో పడిఉన్నారు.³

16. మరియు వాస్తవంగా, మేమే మానవుణ్ణి సృష్టించాము మరియు అతని మనస్సులో మెదిలే ఊహలను కూడా మేము ఎరుగుతాము.⁴ మరియు మేము అతనికి అతని కంతరక్షనాళం కంటే కూడా అతి దగ్గరగా ఉన్నాము.

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَنَمُودٌ

وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ

وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ ۝

أَفَعَيَيْنَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ

وَلَعَدَّ خَلْقَنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تَوَسَّوُسُ بِهِ أَنْفُسُهُ ۖ وَهُمْ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ۝

1. చూడండి, 25:38 మరియు సూరహ్ అల్-బురూజ్ (85). అర్-రస్ వారు ఎవరనే విషయంలో భేదాభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. ఇబ్నె జరీర్ తబరీ (రహ్మ) అభిప్రాయంలో వీరే అస్-హాజ్ అల్-ఉల్లూద్.

2. తుబ్బు'అ జాతివారి కొరకు చూడండి, 44:37. అయ్కహ్ వాసులు (పసవాసులు) అంటే మదయన్ వాసులు. చూడండి, 26:176. ఇంకా వివరాలకు చూడండి, 11:84-95.

3. చూడండి, 30:27 మరియు 36:78-79.

4. హృదయాలలో దాగి ఉన్న విషయాలన్నీ అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తెలుసు. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'అల్లాహ్ (సు.తా.) నా అనుచరుల మనస్సులలో మెదిలే విషయాలను క్షమించాడు. అంటే వాటిని నిమిత్తం శిక్షించడు. ఎంతవరకైతే వారు వాటిని తమ నోటితో ఉచ్చరించరో! లేదా వాటిని ఆచరణలోకి తీసుకురాలో!' ('స'హ్'హ్ బు'ఖారీ, ముస్లిం).

17. (జ్ఞాపకముంచుకోండి) అతని కుడి మరియు ఎడమ ప్రక్కలలో కూర్చుండి (ప్రతి విషయాన్ని వ్రాసే) ఇద్దరు పర్యవేక్షకులు (దేవదూతలు) అతనిని కలుసుకొన్న తరువాత నుంచి -

18. అతనితో బాటు ఒక పర్యవేక్షకుడైనా సిద్ధంగా లేనిదే - అతడు ఏ మాటనూ పలకలేడు.

19. మరియు మరణమూర్ఖు వచ్చేది సత్యం. అది, ఇదే! దేని నుండైతే నీవు తప్పించుకో గోరుతూ ఉండేవాడివో!

20. మరియు బాకా (నూర్) ఊదబడుతుంది. ఆ హెచ్చరించబడిన (పునరుజ్జాన) దినం అదే!

21. మరియు ప్రతి ఆత్మ (ప్రాణి) ఒక తోలేవాడితో మరొక సాక్ష్యమిచ్చేవాడితో సహా వస్తుంది.

22. (ఇలా అసబడుతుంది): “వాస్తవానికి నీవు (ఈ దినాన్ని గురించి) నిర్లక్ష్యంగా ఉండేవాడివి. కావున ఇప్పుడు మేము నీ ముందున్న తెరను తొలగించాము. కావున, ఈ రోజు నీ దృష్టి చాలా చురుకుగా ఉంది.”

23. మరియు అతని సహచరుడు (ఖరీసున్) ఇలా అంటాడు: “ఇదిగో నాడగ్గర సిద్ధంగా ఉన్న (అతని కర్మఫత్రం) ఇది!”

24. (ఇలా అజ్ఞ వస్తుంది): “మూర్ఖపు పట్టు (హతము) గల ప్రతి సత్యతెరస్కారుణ్ణి మీరిద్దరు కలసి నరకంలో విసరివేయండి;

25. “మంచిని నిషేధించిన వాడిని, హద్దులుమీరి ప్రవర్తిస్తూ సందేహాలను వ్యాపింపజేసేవాడిని;

إِذْ تَلْقَى التَّالِقِينَ عَنِ اليمينِ وَعَنِ الْإِخَالِ
عَيْنًا ۝

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَيْنًا ۝

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ
مُخَيِّدًا ۝

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعْدِ ۝

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِرٌ وَشَهِيدٌ ۝

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا الَّذِي كُنْتَ عَنْكَ غَفِيًّا ۝
فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ۝

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَيْنِي ۝

الْقِيَاسُ فِي جَهَنَّمَ كُلٌّ كَقَرِينِ عَيْنِي ۝

مَنْ أَمَرَ بِالْخَيْرِ مَعَهُ فَرِيضٌ ۝

26. “అల్లాహ్ కు సాటిగా ఇతర అరాధ్యదైవాన్నీ కల్పించినవాడు ఇతడే. కావున ఇతనిని మీరిద్దరూ కలిసి ఘోరశిక్షలో పడజేయండి.” (7/8)

27. * అతని సహచరుడు (ఖరీనున్) ఇలా అంటాడు: “ఓ మా ప్రభూ! నేను ఇతని తలచిరుసుతనాన్ని ప్రోత్సహించలేదు, కాని ఇతడే స్వయంగా, మార్గభ్రష్టత్వంలో చాలా దూరం వెళ్ళిపోయాడు.”

28. ఆయన (అల్లాహ్) ఇలా అంటాడు: “మీరు నా దగ్గర వాదులాడకండి మరియు వాస్తవానికి నేను ముందుగానే మీ వద్దకు హెచ్చరికను పంపిఉన్నాను.

29. “నా దగ్గర మాట మూర్చటం బరుగదు మరియు నేను నా దాసులకు అన్యాయం చేసేవాడను కాను.”

30. ఆ రోజు మేము సరకంతో: “ఏమీ? నీవు నిండిపోయావా? అని ప్రశ్నిస్తాము, మరియు అది: “ఏమీ? ఇంకా ఏమైనా ఉందా?” అని అడుగుతుంది.²

31. మరియు స్వర్గం దైవభీతి గలవారి దగ్గరకు తీసుకురాబడుతుంది! అది వారి నుండి ఏ మాత్రం దూరంగా ఉండదు.

32. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “ఇదే మీకు వాగ్దానం చేయబడినది. మళ్ళీ మళ్ళీ మా వైపుకు మరలే ప్రతివానికి, (మా హద్దులను) లక్ష్యపెట్టిన (పాటించిన) వానికి;

33. “అగోచరుడైన ఆ కరుణామయునికి

الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقِيَهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ۝

قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْغَيْتُهُ وَلَكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ۝

قَالَ لَا تَحْتَسِبُ مَوْلَاكَ ۖ وَكَذَّابُ الْيَكْرِمِ ۖ يَا تَوَعِيدٍ ۝

يَا بَدِلُ الْقَوْلِ لَدَيْ ۖ وَمَا أَنَا بِظَالِمٍ لِّلْعَالَمِينَ ۝

يَوْمَ نَقُولُ لِمَن هُمْ ۖ كُلِّ امْتَلَأْ ۖ وَنَقُولُ هَلْ مِنْ مَّزِيدٍ ۝

وَأَلْقَيْتُ الْجَنَّةَ لِلنَّارِ ۖ غَيْرَ مُبْعِدٍ ۝

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ ۖ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيفٌ ۝

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ ۝

1. చూడండి, 14:22.

2. చూడండి, 32:13.

భయపడే వానికి మరియు మా వైపునకు పశ్చాత్తాప హృదయంతో మరచేవానికి,

34. “ఇందులో (స్వర్గంలో), శాంతితో ప్రవేశించండి. ఇదే శాశ్వత జీవితదినం.”

35. అందులో వారికి, వారు కోరేదంతా ఉంటుంది, మరియు మా దగ్గర ఇంకా చాలా ఉంది.¹

36. మరియు మేము, వీరికి పూర్వం ఎన్నోతరాల వారిని నాశనం చేశాము. వారు వీరికంటే ఎక్కువ శక్తిమంతులు. కాని, (మా శిక్ష పడినప్పుడు) వారు దేశదిమ్మరులై పోయారు. ఏమీ? వారికి తప్పించుకొనే మార్గం ఏదైనా దొరికిందా?

37. నిశ్చయంగా, హృదయమున్నవాడికి, శ్రద్ధతో వినేవాడికి మరియు లక్ష్యపెట్టేవాడికి ఇందులో ఒక గుణపాఠముంది.

38. మరియు వాస్తవంగా! మేము ఆకాశాలను మరియు భూమిని మరియు వాటి మధ్య నున్న సమస్తాన్ని అరుదినము (అయ్యామే)లలో సృష్టించాము. కాని మాకు ఎలాంటి అలసట కలుగలేదు.

39. కావున (ఓ ముహమ్మద్!) వారు పలికే మాటలకు సహనం పహించు మరియు నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడు. ఆయన స్త్రీత్రాలు చెయ్యి, ప్రతి రోజూ సూర్యోదయానికి ముందు మరియు సూర్యాస్తమయానికి ముందు కూడా;²

40. మరియు రాత్రివేళలో కూడా ఆయన

﴿ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ﴾

﴿لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ﴾

﴿وَكَمْ أَفْلَكًا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ فَمِنْ مَتِّحِينَ﴾

﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَنَزَرٌ لِّمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْبٌ السَّمْعُ وَهُوَ شَهِيدٌ﴾

﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَامُ مِنْ لُغُوبٍ﴾

﴿فَأَصْبَحَ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحَ بِحَمْدِ رَبِّكَ مَبْلُطُونَ السَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ﴾

﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ النُّجُومِ﴾

1. చూడండి, 10:26.

2. ఫజ్ర మరియు 'అస్ర సమా'జలు చేయండి.

పవిత్రతను కొనియాడు¹ మరియు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేసిన తరువాత కూడా స్తుతించు.²

41. మరియు చెవియొగ్గి విను, చాటింపు చేసేవాడు అతి దగ్గరి నుంచే పిలిచే రోజున!

42. ఆ రోజు మీరు ఒక భయంకర శబ్దం వినేది సత్యం. (గోరీలలో నుండి) బయటికి వచ్చే దినం అదే!

43. నిశ్చయంగా, మేమే తపనమిచ్చే వారం మరియు మేమే మరణింపజేసేవారం మరియు మీరందరీ మరలింపు మా వైపునకే జరుగుతుంది.

44. ఆ రోజు భూమిచీలిపోయి వారందరూ పరుగిడుతూ బయటికివస్తారు. అదే సమావేశనమయం. అది మాకెంతో సులభం.

45. వారనేది మాకు బాగా తెలుసు, నీవు వారిని (విశ్వసించమని) బలపంతం చేయలేవు. కావున నా హెచ్చరికకు భయపడేవాడికి మాత్రమే నీవు ఈ ఖుర్ఆన్ ద్వారా హితబోధచెయ్యి.

وَأَنصِتُمْ يُومَرُنَاكَ الْمُنَادِ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ۝

يَوْمَ تَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ ۝

إِنَّا نَحْنُ غَنِيٌّ وَنُؤَيِّدُ وَلَيْنَا الْمَصِيرُ ۝

يَوْمَ تَشُقُّ الْأَرْضُ عَنْهُمْ يَرَاءَا ذَٰلِكَ حَسْرَةً عَلَيْهِمْ
يَسِيرٌ ۝

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ ۝
فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعْبِيدِ ۝

1. చూడండి, 17:79 అంటే రాత్రిపూట లేచి తహజ్జుద్ సమాజ్ చేయండి. మే'రాజ్ కు ముందు ముస్లింలందరికీ ఫజ్ర మరియు 'అస్ర సమాజ్ లు విధించబడి ఉండేవి మరియు రైఫ్ సెనక్త్ ('స'అస) తహజ్జుద్ విధిగా చేసేవారు. కానీ మే'రాజ్ తరువాత 5 సమాజ్ లు అందరి కొరకు విధిగా చేయబడ్డాయి. (ఇబ్నె-కసీర్).

2. ఫ'ర్త్ సమాజుల తరువాత త'స్సేహ్ చేయాలి. అంటే సుబ్ హాసల్లాహ్ 33 సార్లు, అల్ హమ్దులిల్లాహ్ 33 సార్లు మరియు అల్లాహ్ అక్బర్ 34 సార్లు చదవాలి. ('స. బు'ఖారీ, 'స. ముస్లిం).

51. సూరహ్ అజ్-జురీయాత్

سُورَةُ الزَّارِيَاتِ

అజ్-జురీయాత్: ఎగురగొట్టే, వెడజిల్లే, చెల్లాచెదురుచేసే, లేక వినరే వాయువులు. పునరుత్థానం గురించి వివరించే 7 సూరాహలలో ఇది 2వది. సుయూబీ అభిప్రాయంలో ఇది ప్రస్తావనకి 2 సంవత్సరాలకు ముందు మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 60 అయతులున్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. దుమ్ము ఎగురవేసే వాటి (గాలుల)
సాక్షిగా!

2. మరియు, (నీటి)భారాన్ని మోసే
(మేఘాల);

3. మరియు సముద్రంలో సులభంగా
తేలియాడే (ఓడల);

4. మరియు (అయస) ఆజ్ఞతో (అసు
గ్రహలను) పంచిపెట్టే (దేవదూతలసాక్షిగా);¹

5. నిశ్చయంగా, మీకు చేయబడ్డ వాగ్దానం
సత్యం.

6. మరియు నిశ్చయంగా తీర్పు రాసున్నది.

7. మార్గాలతో నిండిన ఆకాశం సాక్షిగా!

8. నిశ్చయంగా, మీరు భేదాభిప్రాయాలలో
పడి ఉన్నారు.²

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْغُبُورِ ذُرِّيَّةً

فَالْجِبَالِ يُرْوًى

فَالْجُرَيْتِ يُسْرًى

فَالنَّعِيمِ أَمْرًى

إِنَّمَا تَوْعَدُونَ لَصَادِقٌ

وَأَنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُلِ

إِنَّمَا لَكُمْ قَوْلٌ مُّخْتَلِفٌ

1. సాక్షిగా అంటే ఇక్కడ నొక్కి చెప్పడం అన్నట్లు. లేక ఉదాహరణగా ఇవ్వటం. ఏ విధంగానైతే గాలులు, మేఘాలు, నీటిపై ఓడలు పయనించటం ఎంత సత్యమో పునరుత్థానం కూడా అంత సత్యం.

2. మీలో ఏకాభిప్రాయంలేదు. మీలో కొందరు దైవద్రవ్య (స'అస)ను మంత్రికుడు, మరి కొందరు కవి, మరికొందరు జ్యోతిషుడు, మరికొందరు ఆసత్యవాది, అని అంటున్నారు. అంతే కాదు మీలో కొందరు పునరుత్థానానందం కావేరాదని అంటున్నారు. మరికొందరు దాని గురించి సంశయంలో పడిఉన్నారు. మీరు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను సృష్టికర్త మరియు సర్వపోషకుడని, అంటారు, కాని ఇతరులను కూడా అయస (సు.తా.)కు సాటి (భాగస్వాములు)గా నిలబెడతారు. మీలో చిత్తశుద్ధి, ఏకాభిప్రాయం లేవు.

9. (సత్యంనుండి) మరలింపబడిన వాడే.
మోసగింపబడిన వాడు.

10. అధారంలేని ఆభిప్రాయాలు గలవారే
నాశనం చేయబడే వారు!

11. ఎవరైతే నిర్లక్ష్యంలోపడి అశ్రద్ధగా
ఉన్నారో!

12. వారు ఇలా అడుగుతున్నారు: “తీర్పు
దినం ఎప్పుడు రానున్నది?”

13. ఆ దినమున, వారు అగ్నితో దహింప
(పరీక్షింప)బడతారు.

14. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “మీ
పరీక్షను¹ రుచిచూడండి! మీరు దీని కొరకే
తొందర పెట్టేవారు!”

15. నిశ్చయంగా, దైవభీతి గలవారు
చెలమలు గల స్వర్గవనాలలో ఉంటారు.

16. తమ ప్రభువు తమకు ప్రసాదించిన
వాటితో సంతోషపడుతూ! నిశ్చయంగా వారు
అంతకు పూర్వం సజ్జనులై ఉండే వారు.

17. వారు రాత్రివేళలో చాలా తక్కువగా
నిద్రపోయే వారు.

18. మరియు వారు రాత్రి చివరి
గడియలలో² క్షమాపణ వేడుకునే వారు.

يُؤْتِكُ عَنْهُ مِنَ الْوَيْلِ ۝

فَالْعَرْصُونَ ۝

الَّذِينَ هُمْ عَنْ عَوَارِفِ الْهَوَىٰ ۝

يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمَ الدِّينِ ۝

يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ۝

ذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ فِي هَٰؤُلَاءِ يَافْكُونَ ۝

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۝

أَخِذُوا مِنَّا زُكَاةً رَوْحَهُمُ هُمْ هُنَا لَمَّا كَانُوا قَبْلَ ذَٰلِكَ ۝
مُحْسِنِينَ ۝

كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ۝

وَبِالْآصَاخِرِ هُمْ يَسْتَفْهِرُونَ ۝

1. ఫిత్నతునీ: అంటే ఇక్కడ శిక్ష లేక సరకాగ్నిలో కాలటం. చూడండి, 6:128, 40:12, 43:74.

2. అల్-అన్-హారు: అంటే చివరి మూడోపంతు రాత్రి. అది ప్రార్థన (దు‘ఆ)లు అంగీకరించబడే సమయం. దైవప్రవక్త (స‘అస) ప్రవచనం: మూడోపంతు రాత్రి బాకీ ఉన్నప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) భూమికి దగ్గరగా ఉన్న ఆకాశంమీదికి దిగిపస్తాడు మరియు ఇలా అంటాడు: ‘ఎమీ? తొబాచేసే (పశ్చాత్తాపపడే) వారు ఎవరైనా ఉన్నారా? నేను వారి పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరిస్తాను. క్షమాపణవేడుకొనేవారు ఎవరైనా ఉన్నారా? నేను వారిని క్షమిస్తాను. ఎమీ? ఎవరైనా ఎవైనా కోరుకునే వారున్నారా? నేను వారి కోరికలను పూర్తిచేస్తాను. ఇలా తెల్లవారే వరకు ప్రశ్నిస్తూ ఉంటాడు.’ (స‘హీహ్ ముస్లిం) చూడండి, 3:17.

19. మరియు వారి సంపదలో యాచించే వారికి మరియు అవశ్యకత గలవారికి¹ హక్కు ఉండేది.

20. మరియు భూమిలో కూడా సమ్మేవారి కొరకు ఎన్నో నిదర్శనాలు (ఆయాత్) ఉన్నాయి.

21. మరియు స్వయంగా మీలో కూడా ఉన్నాయి. ఏమీ? మీరు చూడలేరా?²

22. మరియు అకాశంలో మీ జీవనోపాధి మరియు మీకు వాగ్దానం చేయబడినది ఉంది.

23. కావున భూమ్యాకాశాల ప్రభువు సాక్షిగా! నిశ్చయంగా, ఇది సత్యం; అదే విధంగా ఏ విధంగానైతే మీరు మాట్లాడ గలిగేది (సత్యమో)!

24. ఏమీ? ఇబ్రాహీమ్ యొక్క గౌరవ నీయులైన అతిథుల గాథ నీకు చేరిందా?³

25. వారు అతని పద్ధతు పచ్చిసపుడు: “మీకు సలాం!” అని అన్నారు. అతను: “మీకూ సలాం!” అని జవాబిచ్చి: “మీరు పరిచయంలేని (కొత్త) వారుగా ఉన్నారు.” అని అన్నాడు.

26. తరువాత అతను తన ఇంటిలోకి పోయి బలిసిన (వేయించిన) ఒక అవు దూడను తీసుకొనిపచ్చాడు.

27. దానిని వారి ముందుకుజరిపి: “ఏమీ? మీరెందుకు తినటంలేదు?” అని అడిగాడు.

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلذَّكَاءِ وَالْمَحْرُومِ ۝

وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُتَذَكِّرِينَ ۝

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ۝

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ۝

قَوَّيْتُ لِّلْعَالَمِينَ ۝
وَاللَّهُ لَمَنَّ تَعَالَى ۝

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ۝

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنتَكِرُونَ ۝

قَرَأَ إِلَىٰ أَهْلِهِ نَجَاجًا يُعَجِّلُ صَبْرِي ۝

فَعَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَتَذَكَّرُونَ ۝

1. మహ్రూమలకు: అంటే అవశ్యకత ఉండి కూడా యాచించని వారికి.

2. చూడండి, 45:4.

3. ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) గాథ కోసం చూడండి, 11:69 మరియు 15:51. ఈ ఆయాతులు అవతరింపజేయబడేవరకు ఈ గాథ వైపరీత్య (స'అస)కు తెలియదు. కాబట్టి వసీ ద్వారా తెలుపబడుతోంది.

28. (వారు తినకుండా ఉండటం చూసి), వారినుండి భయపడసాగాడు.¹ వారన్నారు: “భయపడకు!” మరియు వారు అతనికి జ్ఞానవంతుడైన కుమారుని శుభవార్తనిచ్చారు.

29. అప్పుడతని భార్య అరుస్తూ వారి ముందుకు వచ్చి, తన చేతిని సుదుటి మీద కొట్టుకుంటూ: “నేను ముసలిదాన్ని, గొడ్డాలను కదా!” అని అన్నది.

30. వారన్నారు: “నీ ప్రభువు ఇలాగే అన్నాడు! నిశ్చయంగా, ఆయన మహా వివేకవంతుడు, సర్వజ్ఞుడు!”

31. (*) (ఇబ్రాహీమ్) అడిగాడు: “ఓ సందేశహరు(దేవదూత)లారా! అయితే మీరు వచ్చిన కారణమేమిటి?”

32. వారన్నారు: “వాస్తవానికి, మేము నేరస్థులైన జనుల వైపునకు పంపబడ్డాము.

33. “వారి మీద (కాల్పుబడిన) మట్టి రాళ్ళను కురిపించటం కోసం!

34. “నీ ప్రభువు తరఫునుండి గుర్తువేయ బడిన(రాళ్ళు);³ మీతిమీరిప్రవర్తించే వారికొరకు!”

35. అప్పుడు మేము అందులో ఉన్న విశ్వాసులందరినీ బయటికి తీశాము.⁴

36. మేము అందు ఒక్క గృహం తప్ప!⁵

فَوَجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَمُوتُوا وَهُمْ لَا يَأْمُرُونَ
عَلَيْهِمْ ۝

فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَخٍ مُّسْكِنٍ وَجَّهَهَا وَقَالَتْ
مَجُورٌ عَقِيمٌ ۝

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْعَلِيمُ ۝

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ۝

قَالُوا إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ قَوْمِ ثَمُودَ مِنْ قَبْلِهِ

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ جَالَةً مِنْ طِينٍ ۝

مَرْسُومَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُرْسَلِينَ ۝

فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ۝

1. ఇంటికి వచ్చిన అతిథులు ఆహారం తినకపోవడం చూసి, వారు సహృదయంతో రాలేదు! ఏదో, అపద నిలబెట్టుటకైతే రాలేదు కదా! అని భయపడ్డాడు.

2. చూడండి, 11:82.

3. ముసవ్వహుతున్: అంటే ప్రత్యేకించబడినవి.

4. వివరాలకు చూడండి, 11:77 మరియు 15:61.

5. ఆ ఇల్లు లూ'త్ (అ.స.) యొక్క ఇల్లు. అతని ఇద్దరు కుమార్తెలు మరియు కొంతమంది విశ్వాసులు. అంతా కలసి చాచాపు 13 మంది మాత్రమే ఉంటారు. లూ'త్ (అ.స.) భార్య వారితో చేరక, సత్యతిరస్కారులలో చేరిపోతుంది.

ఇతర విధేయుల (ముస్లింల)¹ గృహాన్ని చూడలేదు.

37. మరియు బాధాకరమైన శిక్షకు భయపడేవారి కొరకు, మేము అక్కడ ఒక సూచన (అయత్)ను వదిలిపెట్టాము.

38. ఇక మూసా (గాథ)లో కూడ (ఒక సూచన వుంది) మేము అతనిని ఫిర్'బెన్ వద్దకు స్పష్టమైన ప్రమాణంతో పంపినపుడు;

39. అతడు (ఫిర్'బెన్) తన సభాసదులతో సహా మరలిపోతూ, ఇలా అన్నాడు: "ఇతడు మాంత్రికుడు లేదా పిచ్చివాడు!"

40. కావున మేము అతనిని మరియు అతని సైనికులను పట్టుకొని, వారందరినీ సముద్రంలో ముంచివేశాము మరియు దానికి అతడే నిందితుడు.

41. ఇక 'అద్ జాతివారిలో కూడా (ఒక సూచన వుంది); మేము వారిపై వినాశకరమైన

وَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ
الْأَلِيمَ ﴿٣٧﴾

وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾

فَقَوْلِي لَهُمْ وَقَالَ مُجِرٌّ أَتَوْهُنَّ

فَأَخَذَهُنَّ وَجُودَهُ فَمَبْدُونَهُمْ فِي الْبَحْرِ وَهُوَ يُلَوِّهُنَّ ﴿٣٩﴾

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ ﴿٤١﴾

- ఒకరు దైవప్రవక్త (సఅస)ను ప్రశ్నిస్తారు: 'ఇస్లాం అంటే ఏమిటి?' అతను ('స'అస) అంటారు: '1) లా ఇలాహ్ ఇల్లాల్లాహ్ (షహాదహ్) పాక్ష్యం పలకడం, 2) సమా'త్ స్థాపించడం, 3) 'జకాత్ ఇవ్వడం, 4) రమజాన్ నెలలో ఉపవాసముండడం మరియు 5) 'హజ్జ్ చేయడం.' అని అంటారు, తరువాత 'ఈమాన్ అంటే ఏమిటి?' అని ప్రశ్నిస్తే, అతను ('స'అస) అంటారు: '1) అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విశ్వసించడం, 2) ఆయన దూతలను, 3) దివ్యగ్రంథాలను, 4) ప్రవక్తలను, 5) పునరుత్థాన దినాన్ని మరియు 6) ఖుద్ (మంచి లేక చెడు ఏదీ సంభవించినా అల్లాహ్ తరపునుండినవి) విశ్వసించడం.' అంటే హృదయపూర్వకంగా ఈ విషయాలను నమ్మడమే ఈమాన్. అల్లాహ్ (సు.తా.) అజ్జలను మరియు విధులను పాటించడం ఇస్లాం, దీని ప్రకారం ప్రతి మూ'మిన్ ముస్లిం మరియు ప్రతి ముస్లిం మూ'మిన్. (ఫ'త్వాల-ఇద్రి). ఇక ఎవరైతే మూ'మిన్ మరియు ముస్లింల మధ్య వ్యత్యాసం చూపుతారో, వారు అంటారు: 'ఖుర్ఆన్ లో ఇక్కడ ఒకేరకమైన జనుల కొరకు మూ'మిన్ మరియు ముస్లిం శబ్దాలు వాడబడ్డాయి. కాని వీటి మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని బట్టి ప్రతి మూ'మిన్ ముస్లిం అవుతాడు. కానీ ప్రతి ముస్లిం మూ'మిన్ అవటం అనివార్యం కాదు.' ఇబ్నె-కసీర్, (విషయాలకు ము'హమ్మద్ జానాగథి-పేజీ. 1478, మరిక ఫహద్ ఖుర్ఆన్ ప్రింటింగ్ కాంపెల్సె, మదీన ముసవ్వరహ్).
- ఆ సూచన (గుర్తు), అంటే మృత సముద్రం.

గాలిని పంపినప్పుడు!¹

42. అది దేనిపైనయితే వీచిందో, దానిని క్షీణింపజేయకుండా వదలలేదు.²

43. మరియు స'మూద్ జాతివారి గాథలో కూడా (ఒక సూచనఉంది). వారితో: “కొంత కాలం మీరు సుఖసంతోషాలను ఆనుభవించండి.” అని అన్నాము.³

44. అప్పుడు వారు తమ ప్రభువు అజ్ఞును ఉపేక్షించారు. కావున వారు చూస్తూ ఉండగానే ఒకపెద్ద పిడుగు వారి మీద విరుచుకు పడింది.⁴

45. అప్పుడు వారికి లేచి నిలబడే శక్తి కూడా లేకపోయింది మరియు వారు తమను తాము కూడా కాపాడుకోలేక పోయారు.

46. మరియు దీనికి ముందు సూ'హ్ జాతి వారినికూడా (నాశనంచేశాము). నిశ్చయంగా వారు కూడా అవిధేయులు.

47. మరియు అకాశాన్ని మేము (మా) చేతులతో నిర్మించాము. మరియు నిశ్చయంగా మేమే దానిని నిస్తరింపజేయగల వారము.

48. మరియు భూమిని మేము పరువుగా చేశాము, మేమే చక్కగా పరిచేవారము!

مَا كَذَّبْنَا مِنْ شَيْءٍ آمَنَّا عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْنَاهُ كَالرَّمِيمِ ۝

وَفِي شُعُورٍ أَذْقِلْنَاكُمْ تَتَّبِعُوا حَتَّىٰ جِئْتُمْ

فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذْنَا مِنْهُمُ الصُّعْقَةَ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ۝

فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُتَّبِعِينَ ۝

وَكُومٍ نُّنْجِي مِنْ قَبْلِ أَنْ يَلْهُوْا كَانُوا قَوْمًا
فُتِنَ ۝

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ۝

وَالْأَرْضَ قَرَشْنَاهَا فَتَنْعَمُوا بِمِعَادِنَا ۝

1. చూడండి, 7:65.

2. ఆ గాలి ఎనిమిది రోజులు ఏడురాత్రులు వీచింది. చూడండి, 69:7.

3. వారి కోరిక ప్రకారం వారికి ఒక అడవిలో అల్లాహ్ (సు.తా.) తరఫునుండి, ఒక అద్భుత సూచనగా పంపబడితే, వారు దానిని చంపారు. అప్పుడు వారితో: ‘ఇక మీరు మూడు రోజులు సుఖసంతోషాలను ఆనుభవించండి.’ అని అనబడింది.

4. ‘సా’ఇఖతున్: అంటే ఒకపెద్ద ధ్వని, గర్జన లేక పిడుగు నుండి వచ్చేధ్వనిలాంటిది. ఈ ధ్వని అకాశంలో నుండి వచ్చింది మరియు భూమిలో భూకంపం కూడా వచ్చింది. చూడండి, 7:73-79.

49. మరియు మేము ప్రతి దానిని జంటలుగా సృష్టించాము, మీరు గ్రహించాలని.¹

50. “కావున మీరు అల్లాహ్ నైపునకు పరుగెత్తండి. నిశ్చయంగా, నేను (ముహమ్మద్) ఆయన తరపునుండి మీకు స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసేవాడిని మాత్రమే!”

51. “మరియు మీరు అల్లాహ్ కు సాటిగా ఇతర దైవాన్ని నిలుపకండి! నిశ్చయంగా, నేను (ముహమ్మద్) ఆయన తరపునుండి మీకు స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసేవాడిని మాత్రమే!”

52. ఇదేవిధంగా, వారికి పూర్వం గడచిన వారినట్లకు ఏ ప్రవక్త వచ్చినా వారు: “ఇతను మాంత్రికుడు లేదా పిచ్చివాడు.” అని అనకుండా ఉండలేదు.

53. ఏమీ? దీనిని (ఇలా పలుకుటను) వారు ఒకరికొకరు వారసత్వంగా ఇచ్చుకున్నారా? అలాకాదు! అసలు వారు తలబిరుసుతనంతో ప్రవర్తించే జనం!

54. కావున నీవు వారినుండి మరలిపో, ఇక నీపై ఎలాంటి నిందలేదు.

55. మరియు వారిని ఉపదేశిస్తూ వుండు, నిశ్చయంగా ఉపదేశం విశ్వాసులకు ప్రయోజనకరమవుతుంది.

56. మరియు నేను జిన్నాతులను మరియు మానవులను సృష్టించింది, కేవలం వారు నన్ను ఆరాధించటానికే!

وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾

فَعِزُّوْا إِلَى اللَّهِ الْغَنِيُّ الْكَرِيْمُ ﴿٥٠﴾

وَلَا تَجْعَلُوْا مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ إِنِّي لَكَرِيْمٌ نَّذِيْرٌ ﴿٥١﴾

كَذَٰلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ ﴿٥٢﴾

أَتَأْتُوا صَوَابَهُ بِإِلْهَامٍ فَهُمْ قَوْمٌ مُّطَاعُونَ ﴿٥٣﴾

فَوَرَّ عَنْهُمْ فَانْصَلَبْهُمْ ﴿٥٤﴾

وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِعِبَادَتِيْ ﴿٥٦﴾

1. అంటే ప్రతి దానిని జంటలుగా సృష్టించాము. అడవి-మగలు, చీకటి-వెలుగులు, సూర్య-చంద్రులు, తీపి-చేదులు, రాత్రి-బుడబుడు, కీడు-మేలు, జీవ-మృత్యాలు, విశ్వాసం-అవిశ్వాసం, స్వర్గ-నరకాలు, జిన్నాతులు-మానవులు, మొదలైనవి. ఏదన్నంటినీ సృష్టించిన వాడు అల్లాహ్ (సు.తా.). ఆయన (సు.తా.)కు ఎవరూ భాగస్వాములు లేరు. చూడండి, 36:36.

57. నేను వారినుండి ఎలాంటి జీవనోపాధిని కోరటం లేదు మరియు వారు నాకు అహారం పెట్టాలని కూడా కోరటం లేదు.

58. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! ఆయన మాత్రమే ఉపాధి ప్రదాత, మహా బలవంతుడు, పైర్వ్యం గలవాడు.¹

59. కావున నిశ్చయంగా, దుర్మార్గానికి పాల్పడినవారి పాపాలు వారి (పూర్వ) స్నేహితుల పాపాలపంటివే! కావున వారు నా (శిక్ష కోరకు) తొందర పెట్టనవసరం లేదు!

60. కావున సత్యతీరస్కారులకు వినాశం గలదు - వారికి వాగ్దానం చేయబడిన - అదినముస!

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعِمُونِ

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ

فَأِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ

تَوِيلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ

1. అల్-హాజ్జాఝ: All Provider, The Sustainer. The supplier of the means of subsistence.

ఉపాధి ప్రదాత, పర్యపోషకుడు, జీవనోపాధిని ప్రసాదించేవాడు. అల్-ఖవియుమ్: Owner of Power, మహా బలవంతుడు, బలశాలి, బలాధ్యుడు. చూడండి, 11:66, 28:26, 42:19.

అల్-ముత్తీసు: The Strongest, Steadfast, Hard, Firm, పైర్వ్యవంతుడు, దృఢమైనవాడు, పటిష్ఠపంతుడు, నిలకడ, స్థావరం గలవాడు, ఇక్కడ ఒకేచోట వచ్చింది. సైఫి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

52. సూరహ్ అత్-తూర్

سُورَةُ الطُّورِ

అత్-తూర్: ఒక పర్వతం పేరు. ఈ పదం మొదటి అయత్‌లో పేర్కొనబడింది. అది సినాయి ద్వీపకల్పంలో ఉంది. ఆ పర్వతం మీదనే మూసా ('ఆ.స.)పై 'తొరాత్ అవతరింప జేయబడింది. ఈ సూరహ్ ఈ సముదాయంలో 3వది. మధ్య మక్కా కాలంలో అవతరింప జేయబడింది. ఇందులో 49 అయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. తూర్ పర్వతం సాక్షిగా!¹

وَالطُّورِ

2. వ్రాయబడిన గ్రంథం సాక్షిగా!

وَكُتُبٍ مَّنطُورٍ

3. విప్పబడిన చర్మపత్రం మీద.²

فِي رَقٍّ مَّنشُورٍ

4. చిరకాల సందర్శనాలయం సాక్షిగా!³

وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ

5. పైకెత్తబడిన కప్పు (అంతరిక్షం) సాక్షిగా!⁴

وَالسَّقْفِ الْمَرْفُورِ

6. ఉప్పొంగే సముద్రం సాక్షిగా!⁵

وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ

7. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు శిక్ష
సంభవించునున్నది.

إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ

8. దానిని తప్పించేవాడు ఎప్పుడూ లేడు.

كَأَنَّهُ مِنْ دَافِعٍ

9. ఆకాశాలు భయంకరంగా కంపించే రోజు!

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ مَرْمَرًا

1. ఈ 'తూర్ పర్వతం మీదనే మూసా ('ఆ.స.) అల్లాహ్ (సు.తా.)తో మాట్లాడారు. దీని మరొక పేరు 'తూర్ సినాయి అని కూడా ఉంది.

2. డబ్బీస్: Parchment, అంటే చాతకు అనువయ్యేటట్లు పదుమచేసిన గొర్రెతోలు, చర్మపత్రం, చర్మపత్ర రాతప్రతి.

3. బైతుల్ మ'అముర్: విడవ ఆకాశం మీద ఉన్న ఆలయం అక్కడ దైవదూతలు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆరాధన చేస్తూ ఉంటారు. ప్రతిరోజూ అక్కడికి తెల్ల చీల దైవదూతలు ఆరాధన కోసం వస్తారు. అయినా వారికి పునరుత్థానదినం వరకూ తెలివసారి దాని దర్శనం చేసే అవకాశం దొరకదు. మ'అముర్ అంటే నిండిఉన్న ప్రదేశం. కాబట్టి కొందరు వ్యాఖ్యాతలు బైతుల్ మ'అముర్ అంటే మక్కాలోని కాబా అని, కూడా అంటారు. ఎందుకంటే అదికూడా ఎల్లప్పుడూ అక్కడికి ఆరాధనకొరకు వచ్చే ప్రజలతో నిండి ఉంటుంది.

4. చూడండి, 21:32.

5. చూడండి, 81:6.

10. మరియు పర్వతాలు దారుణంగా చలించినప్పుడు!

وَكَيْدَ الْجِبَالِ سَوْرًا

11. అప్పుడు, ఆ రోజు, అసత్యవాదులకు వినాశం ఉంది.

قَوْلِ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝

12. ఎవరైతే పృథ్వామంటుంటే కాలక్షేపం చేస్తూ ఉంటారో!

الَّذِينَ هُمْ فِي غَوْضٍ يَلْعَبُونَ ۝

13. వారు సరకాగ్నిలోకి వెట్టుతూ త్రోయబడే రోజు;

يَوْمَ يَدْعُونَ إِلَى تَارِجِهِمْ دَعْوًا ۝

14. (వారితో ఇలా అసబడుతుంది): “మీరు అసత్యమని నిరాకరిస్తూవుండిన సరకాగ్ని ఇదే!

هَٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ۝

15. “ఏమీ? ఇది మంత్రజాలమా? లేక దీనిని మీరు చూడలేక పోతున్నారా?

أَفَبِعَرَاهُذَ آفَاتِكُمْ لَا تُصِيبُونَ ۝

16. “ఇందులో మీరు కాలుతూ ఉండండి. దానికి మీరు సహనం వహించినా, సహనం వహించక పోయినా అంతా మీకు సమానమే! నిశ్చయంగా, మీ కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలమే మీకు ఇవ్వబడుతున్నది.”

إِصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ ۝

إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

17. నిశ్చయంగా, భయభక్తులు గలవారు స్వర్గపనాలలో సుఖసంతోషాలలో ఉంటారు.

إِنَّ الشَّقِيقِينَ فِي جَنَّتٍ وَنَعِيمٍ ۝

18. వారి ప్రభువు వారికి ప్రసాదించిన వాటిని హాయిగా అనుభవిస్తూ ఉంటారు. మరియు వారి ప్రభువు వారిని భగభగ మండే నరక శిక్ష నుండి కాపాడాడు.

فَكِهِينَ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَرَوْحَهُمْ رَحْمَةً ۝

الْحَمْدُ لِلَّهِ ۝

19. (వారితో ఇలా అసబడుతుంది): “మీరు చేస్తూవుండిన కర్మలకు ఫలితంగా హాయిగా తినండి త్రాగండి!”

كُلُوا وَاشْرَبُوا وَاعْبُدُوا إِنَّمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

20. వారు పరుసగా వేయబడిన ఆసనాల మీద, దిండ్రకు అనుకొని కూర్చొని ఉంటారు. మరియు మేము అందమైన పెద్దపెద్ద కన్నులుగల

مُتَكِبِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْنُوفَةٍ وَرَوَّحَهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ۝

సుందరీమణులతో¹ వారి వివాహం చేయిస్తాము.

21. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించారో మరియు వారి సంతానం వారు విశ్వాసంలో వారిని అనుసరిస్తారో! అలాంటి వారిని వారి సంతానంతో (స్వర్గంలో) కలుపుతాము.² మరియు వారి కర్మలలో వారికి ఏ మాత్రం నష్టం కలిగించము. ప్రతివ్యక్తి తాను సంపాదించిన దానికి తాకట్టుగా ఉంటాడు.³

22. మరియు మేము వారికి, వారు కోరే ఫలాలను మరియు మాంసాన్ని పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాము.

23. అందులో (ఆ స్వర్గంలో) వారు ఒకరి కొకరు (మధు) పాత్ర మార్చుకుంటూ ఉంటారు, దాన్ని (త్రాగటం) పల్ల వారు ప్యర్థపుమాలలు మాట్లాడరు మరియు పాపాలు చేయరు.⁴ (1/8)

24. * మరియు దాచబడిన ముత్యాల పంటి బాలురు,⁵ వారి సేవకొరకు వారి చుట్టు ప్రక్కలలో తిరుగుతూ ఉంటారు.

25. మరియు వారు ఒకరివైపుకొకరు మరలి పరస్పరం (తమ గతించిన జీవితాలను గురించి) మాట్లాడుకుంటూ ఉంటారు.

26. వారు ఇలా అంటారు: "వాస్తవానికి మనం ఇంతకుపూర్వం మన కుటుంబం వారి

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ شَيْئًا ۚ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ ﴿٢١﴾

وَأَمْدَدْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَاسْتَعِينُونَ ﴿٢٢﴾

يَتَنَاوَعُونَ فِيهَا كَأَن لَّهُمْ فِيهَا نَضْرٌ ۚ وَلَا تَسْمَعُ فِيهَا عِصْيَانٌ ۚ إِنَّهُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٢٣﴾

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ زُمُرٌ مِنْهُمْ كَذَاتٍ ۚ لَوْلَا مَكْنُونٌ ﴿٢٤﴾

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٥﴾

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ﴿٢٦﴾

1. 'హూరున్': కొరకు చూడండి, 56:22, 55:56, 44:54, 38:52, 37:48.

2. దైవప్రపక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'మానవుడు మరణిస్తే అతని కర్మలు అగిపోతాయి. కాని మూడు పెషయాల పుణ్యఫలితం మరణించిన తరువాత కూడా దొరుకుతూ ఉంటుంది. 1) 'నదఖహ్ జారియహ్', 2) అతడు పదలిన జ్ఞానం - దేనితో నైతే ఇతరులు లాభంపొందుతూ ఉంటారో! 3) సద్వర్తమలైన సంతానం - ఎవరైతే అతని కొరకు ప్రార్థిస్తూ ఉంటారో!' ('స. ముస్లిం).

3. ఇటువంటి అయత్ కే చూడండి, 74:38.

4. చూడండి, 37:47 మరియు 56:19.

5. చూడండి, 56:17-18.

మధ్య ఉన్నప్పుడు (అల్లాహ్ శిక్షకు) భయ పడుతూ ఉండేవారము.

27. “కావున నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మనమీద కనికరంచూపాడు మరియు మమ్ము దహించేగాలుల శిక్షనుండి కాపాడాడు.¹

28. “నిశ్చయంగా, మనం ఇంతకు పూర్వం ఆయననే ప్రార్థిస్తూ ఉండేవారము. నిశ్చయంగా, ఆయన మహోపకారి,² ఆపార కరుణాప్రదాత!”

29. కావున (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు హితోపదేశం చేస్తూవుండు. నీ ప్రభువు అనుగ్రహం వల్ల నీవు జ్యోతిషుడవు కావు మరియు పిచ్చివాడవు కావు.

30. లేదా? వారు: “ఇతను ఒక కవి, ఇతని వినాశకాలం కోసం మేము ఎదురు చూస్తున్నాము.” అని అంటున్నారా?³

31. వారితో ఇలా అను: “మీరు ఎదురుచూస్తూ ఉండండి, నిశ్చయంగా, నేను కూడా మీతోపాటు ఎదురుచూస్తూ ఉంటాను!”

32. ఏమీ? వారి బుద్ధులు వారికి ఇవే అజ్ఞాపిస్తున్నాయా? లేక వారు తలచిరును తనం గల జనులా?⁴

33. ఏమీ? వారు: “ఇతనే, దీనిని (ఈ సందేశాన్ని) కల్పించుకున్నాడు.” అని అంటున్నారా? అలాకాదు, వారు అసలు విశ్వసించదలుచుకోలేదు!

فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَّعْنَا عَذَابَ السَّوْمِرِ ۝

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ۝

فَذَكِّرْهُمْ إِنَّا بِمَا يَصْعَبُ رِيبَكَ يَكَاهِنُ
وَلَا مَجْنُونٍ ۝

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرْتَهُمْ فِي رَيْبِ
الْمُنُونِ ۝

قُلْ تَرْتَهُمْ أَفَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْزِيلِينَ ۝

أَمْ أَمْرُهُمْ أَهْلَامُهُمْ بَلْ أَمْرُهُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ۝

أَمْ يَقُولُونَ نَقُولُ لَهُ بَلٌّ لَا نُؤْمِنُونَ ۝

1. సమూమున్: అతి వేడిగల దహించే గాలి. సరకపు పేర్లలో ఇది కూడా ఒకటి.

2. అల్-బర్రు: Truly Benign to His servants, Gentle, Kind, Most Subtle, కృపాళువు, మహోపకారి, దయామయుడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

3. రైబున్: అంటే అకస్మాత్తుగా జరిగే సంఘటన. మూమున్: ఇది మరణపు పేర్లలో ఒకటి. అంటే కాల క్రమంలో సంభవించే ఉపద్రవం లేక దుర్లభన.

4. చూడండి, 96:6-7.

34. వారు సత్యపంతులే అయితే దీని పంటి ఒక పచనాన్ని (రచించి) తెమ్మను.¹

35. వారు ఏ (సృష్టికర్త) లేకుండానే సృష్టింపబడ్డారా? లేక వారే సృష్టికర్తలా?

36. లేక వారు ఆకాశాలను మరియు భూమిని సృష్టించారా? అలాకాదు, ఆసలు వారికి విశ్వాసం లేదు.

37. వారి దగ్గర నీ ప్రభువు కోశాగారాలు ఏవైనా ఉన్నాయా? లేక వారు వాటికి అధికారులా?

38. వారి దగ్గర నిచ్చెన ఏదైనా ఉందా? దానితో పైకెక్కి వారు (దేవదూతలమూటలు) వినటానికి? అలా అయితే! వారిలో ఎవరైతే విన్నాడో, ఆతనిని స్పష్టమైన విదర్శనాన్ని తెమ్మను.

39. ఆయన (అల్లాహ్)కు కూతుళ్ళూ మరియు మీకేమో కుమారులా?²

40. (ఓ ము'హమ్మద్!) నీవు వారితో ఏమైనా ప్రతిఫలం ఆడుగుతున్నావా? వారు ఋణభారంతో అణగిపోవటానికి?

41. లేక వారి దగ్గర అగోచర విషయపు జ్ఞానముందా? వారు దానిని వ్రాసిపెట్టారా?³

42. లేక వారేదైనా పన్నాగం పన్ను దలచారా? కాని ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తారో, వారే పన్నాగానికి గురి అవుతారు.⁴

قَالُوا أَإِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَكَاثِرُونَ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۚ

أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ۚ

أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا تَزِرُ وَازِرَتُهُنَّ

أَمْرًا لَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ لَهُمُ الْمُسْتَبِطُونَ ۚ

أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ لَّا يَرَوْنَ فِيهِ قُلِيَابًا يَسْمَعُ عَنْهُمْ ۚ

أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ ۚ

أَمْ كُنْزُهُمْ خِزَاءٌ لَهُمْ مِنَ مَعْرُومٍ يُضْلَلُونَ ۚ

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ۚ

أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا ۚ فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ

الْمُكِيدُونَ ۚ

1. చూడండి, 17:88.

2. చూడండి, 16:57-59.

3. చూడండి, 68:47.

4. చూడండి, 35:43.

43. లేక వారికి అల్లాహ్ గాకుండా మరొక ఆరాధ్య దేవుడు ఉన్నాడా? వారు కల్పించే భాగస్వాములకు అల్లాహ్ అతీతుడు.

44. ఒకవేళ వారు అకాశపు ఒక తునకను రాలిపడటం చూసినా: “ఇవి దట్టమైన మేఘాలు!” అని అనేవారు.

45. కావున వారు తమ (తీర్పు) దినాన్ని దర్శించేపరకు వారిని పదిలిపెట్టు. అప్పుడు వారు భీతితో మూర్ఛపోయి పడిపోతారు.

46. ఆ రోజు వారి పన్నాగం వారికి ఏ మాత్రం పనికి రాదు. మరియు వారికి ఎలాంటి సహాయం కూడా లభించదు.

47. మరియు నిశ్చయంగా, దుర్మార్గానికి పాలపడినవారికి, ఇదే గాక మరొక శిక్షకూడా ఉంది,¹ కాని వారిలో చాలామందికి అది తెలియదు.

48. కావున (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు, నీ ప్రభువు ఆజ్ఞ పచ్చేపరకు సహనంపహించు. నిశ్చయంగా, నీవు మా దృష్టిలో ఉన్నావు. మరియు నీవు నిద్రనుండి లేచినపుడు నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడు, ఆయన స్తోత్రం చెయ్యి.

49. మరియు రాత్రివేళలో కూడా ఆయన పవిత్రతను కొనియాడు.² మరియు సక్షత్రాలు అస్తమించే వేళలో కూడాను!³

أَمْ لَهُمْ آلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَتَّبِعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ حَقًّا

وَأَن يَّرْزُقَهُمُ اللَّهُ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۚ وَمَا لَهُمْ

فَذَرُّهُمْ حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ ۚ

يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ۚ

وَأَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۚ

وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ۚ

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ ۚ

1. ఇటువంటి అయత్ కై చూడండి, 32:21.

2. అంటే తహజ్జుద్ సమా'జ్. దైవప్రసక్త ('స'అస) ఎల్లప్పుడూ తహజ్జుద్ సమా'జ్ చేసేవారు.

3. అంటే ఫజ్ర్ సమా'జ్ వేళ చేసే సున్నతులు. దైవప్రసక్త ('స'అస) ప్రపంచనం: 'ఫజ్ర్ యొక్క రేండు సున్నతులు ఈ లోకం మరియు దానిలో ఉన్నవారిన్నింటికంటే గొప్పవి.' ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ, 'స'హి'హ్ ముస్లిం).

53. సూరహ్ అన్-సజ్జమ్

سورة النجم

అన్-సజ్జమ్: సక్షత్రం. మొదటి ఆయత్ లోనే ఈ పదం ఉంది. మక్కా సూరాహల ఈ సమూహంలో ఇది 4వది. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్, బహుశా సూరహ్ అల్-ఇన్షాన్ (112) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 62 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఇందులో అల్లాహ్ (సు.తా.) ఏకత్వపు ప్రాముఖ్యత వివరించబడింది. ఇది దైవప్రవక్త ('స'అస) సత్యతిరస్కారుల ముందు చదివిన మొదటి సూరహ్. దీని పఠనం ముగించిన తరువాత అతను ('స'అస) సజ్జా చేశారు. అతని('స'అస)తో బాటు అందరూ సజ్జా చేశారు. ఒక్క ఉమయ్య బిన్-ఖల్ఫ్ తప్ప. అతడు తన చేతిలోకి మట్టి తీసుకొని దానిపై సజ్జా చేశాడు. కాబట్టి అతను సత్యతిరస్కారిగానే మరణించాడు. ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ). కొందరు ఇతడు 'ఉత్బాబిన్-రబీ'అ అంటారు. (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

'బైద్ బిన్-సా'బిత్ (ర'ది.'అ.) కథనం: 'నేను దైవప్రవక్త ('స'అస) ముందు ఈ సూరహ్ చదివాను. అతనిప్పుడు సజ్జా చేయలేడు,' ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ). దీని ద్వారా తెలిసేది ఏమిటంటే సజ్జా చేయటం అధిలషణీయం (ముస్త'హబ్), ఫ'ర్ద్ కాదు. ఒకవేళ సజ్జా చేయక పోయినా ఫర్వాలేదు!

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాస్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అస్తమించే సక్షత్రం సాక్షిగా!¹

2. మీ సహచరుడు (ము'హమ్మద్),
మార్గభ్రష్టుడు కాలేదు మరియు తప్పు దారిలోనూ
లేడు.

3. మరియు అతను తన మనోవాంఛలను
అనుసరించి కూడా మోటాడడు.

4. ఇది (అతను పలుకుతున్నది), అతనిపై
అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ)
మాత్రమే.

5. అది అతనికి మహా బలవంతుడు (జిబ్రీల్)
నేర్పాడు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْجُودِ إِذَا هُوَ

مَاضٍ صَاحِبَكُمْ وَاعْلَوْ

وَيَنْطَلِقُ عَنِ الْهَوَىٰ

إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ

عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ

1. లేక 'దాలిపోయే సక్షత్రం...' అని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం.

2. చూడండి, 7:184. మా 'గవా: తప్పు దారిలోనూ లేడు, పెడదారి పట్టలేడు.

6. అతను శక్తిసామర్థ్యాలు గలవాడు,¹
తన వాస్తవరూపంలో ప్రత్యక్షమయినప్పుడు.

7. అతను ఎత్తైన దిబ్బండలంలో
(దిక్కుకంలో) కనిపించాడు.²

8. తరువాత సమీపించాడు, మరింత క్రిందికి
దిగివచ్చాడు.

9. అప్పుడు అతను రెండు ధవన్సుల
దూరంలోనో లేక అంతకంటే తక్కువ
దూరంలోనో ఉన్నాడు.

10. అప్పుడు అతను (జిబ్రిల్), అయస
(అల్లాహ్) దాసునిపై అవతరింపజేయవలసిన,
దాని (వహీ)ని అవతరింపజేశాడు.

11. అతను (ప్రవక్త) చూసిన దానిని,
అతని హృదయం అబద్ధమని అనలేదు.

12. అయితే మీరు, అతను (కళ్ళారా)
చూసిన దానిని గురించి (అతనితో)
వాదులాడుతారా?

13. మరియు వాస్తవానికి అతను (ప్రవక్త)
అతనిని (జిబ్రిల్ను) మరొకసారి (ప్రత్యక్షంగా)
అవతరించినప్పుడు చూశాడు.

14. (సప్తాకాశంలో) చివరి హద్దులోనున్న
రేగుచెట్టు (సిద్దరతుల్-మునతహా) దగ్గర.³

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ

وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ

مَا كَذَّبَ الْقُودُودُ مَا رَأَىٰ

أَفْمُوتُونَ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ

وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ

عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ

1. శారీరక శక్తి గలవాడు.

2. చూడండి, 81:23, 'వహీ'వా 'హదీస్'ల ప్రకారం దైవప్రవక్త ('స'అస), రెండుసార్లు దైవమాత జిబ్రిల్('అ.స.)ను అతని నిజరూపంలో చూశాడు. మొదటిసారి ఫ'త్-రతుల్ వ'హీ తరువాత. చూడండి, సూరహ్ అల్-ముద్ధస్సిర్ (74) మరియు రెండవ సారి మే'రాజ్ రాత్రిలో ఏడవఅకాశపు చివరిహద్దులోనున్న రేగుచెట్టు(సిద్దరతుల్-మునతహా) దగ్గర. ఎవరు కూడా ఆ హద్దును వాటిపోలేరు. చూడండి, ఈ సూరహ్ 53:13-18 అయత్లు.

3. అంటే మే'రాజ్ రాత్రిలో ఏడవ అకాశపు చివరి హద్దులోనున్న రేగుచెట్టు(సిద్దరతుల్-మునతహా)దగ్గర దైవప్రవక్త('స'అస) జిబ్రిల్('అ.స.)ను అతని నిజరూపంలో రెండవసారి

15. అక్కడికి దగ్గరలోనే జన్నతుల్ మఅ'వా ఉంది.¹

عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ

16. అప్పుడు ఆ సిద్దరహ్ పుష్పాన్ని కప్పేది కప్పేసినప్పుడు!²

إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَشْفَى

17. అతని (ప్రవక్త) దృష్టి తప్పిపోనూ లేదు మరియు హద్దులుదాటి కూడా పోలేదు.

مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَى

18. వాస్తవంగా, అతను (ము'హమ్మద్) తన ప్రభువు యొక్క గొప్పగొప్ప సూచన (ఆయాత్)లను చూశాడు.³

لَقَدْ رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى

19. మీరు, అల్-లాత్ మరియు అల్-ఉ'జ్జాలను గురించి ఆలోచించారా?⁴

أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ

20. మరియు మూడవదీ చివరిది అయిన మనాత్‌ను (గురించి కూడా)?⁵

وَمَنْوَةُ الْكَافَّةِ الْأُخْرَى

చూశారు. ఏ దైవదూత కూడా ఆ 'సిద్దరతుల్-మునతహా' కంటే ముందుకు పోలేడు. దైవదూత ('అల్లాహ్, స.)లకు అల్లాహ్ (సు.తా.) అజ్జలు లభించేది అక్కడే.

1. దీనిని జన్నతుల్-మఅ'వా అనటానికి కారణం. ఇది ఒకప్పటి ఆదమ్ ('అ.స.) యొక్క నివాసస్థలం. అత్యున్నత అక్కడికేపోయి చేరుతాయని కొందరంటారు. (ఫ'త్తే అల్-ఖదీర్).
2. 'మే'రాజ్ రాత్రిలో దైవప్రవక్త ('స'అస) అక్కడికి చేరుకున్నప్పుడు బంగారు పళ్ళు దాని చుట్టూ ఎగురుతూ ఉంటాయి. దైవదూతల నీడలు దానిపై పడుతూ ఉంటాయి. అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క జ్యోతి అక్కడ ఉంటుంది, (ఇబ్నె-కసీ'ర్ మరియు ఇతరులు). అక్కడ దైవప్రవక్త ('స'అస)కు మూడు విషయాలు ప్రసాదించబడ్డాయి. 1) వదుల్పూటల సమా'జాలు, 2) సూరహ్ బఖరహ్ చివరి ఆయతులు మరియు 3) సిర్క్‌కు దూరంగా ఉంటే ముస్లింను క్షమిస్తాననే వాగ్దానం, ('స'హ'హ్ ముస్లిం).
3. ఆ సూచనలు, జబ్రీల్ ('అ.స.)ను నిజరూపంలో చూసింది. సిద్దరతుల్-మునతహాను చూసింది. మరియు ఇతర విషయాలను చూసింది. అవి 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడ్డాయి. వివరాలకు చూడండి, 17:1 మరియు 7:187-188.
4. రఅ'యేతుమ్: అంటే ఆసలు అర్థం: 'చూశారా?' అని. కాని ఇక్కడ దాని అర్థం 'ఆలోచించారా?' లేక 'గమనించారా?' ఖుర్ఆన్‌లో ఈ పదం ఈ అర్థంలో చాలాసార్లు ఉపయోగించబడింది. ఇతర అర్థాలు: యోచించు, అనుకోను, భావించు, తలచు, అభిప్రాయపడు, వెుదలైనవి.
5. అంటే వారి శక్తి ఏమిటి? అవి మీ కేమైనా మేలు గానీ, కీడు గానీ చేయగలవా? ఏమైనా సృష్టించగలవా? అవి తమకు జామీ సహాయం చేసుకోలేవు మరి మీకెలా సహాయం చేయగలవు. ఇక్కడ ఆ కాలపు కేవలం మూడు విగ్రహాల పేర్లే పేర్కొనబడ్డాయి.

21. మీ కొరకైతే కుమారులు మరియు
అయిన కొరకు కుమార్తెలా? ¹

22. ఇది అన్యాయమైన విభజన కాదా!

23. ఇవన్నీ మీరు మరియు మీ తండ్రి
తాతలు పెట్టిన పేర్లు మాత్రమే, అల్లాహ్ వీటిని
గురించి ఎట్టి ప్రమాణం అవతరింపజేయలేదు. ²
వారు, కేవలం తమ ఊహగానాలను మరియు
తమ అత్మలు కోరే మనోవాంఛలను మాత్రమే
అనుసరిస్తున్నారు. ³ వాస్తవానికి వారి ప్రభువు
తరఫునుండి వారి వద్దకు మార్గదర్శకత్వం
కూడా పచ్చికన్నది!

24. ఏమిటి? మానవునికి తాను కోరిన దంతా
లభిస్తుందా?

25. వాస్తవానికి, అంతిమం (పరలోకం)
మరియు ప్రభుమం (ఇహలోకం) అన్నీ అల్లాహ్ కే
చెందినవి. (1/4)

26. * మరియు అకాశాలలో ఎందరో
దేవదూతలు ఉన్నారు. కాని వారి సిఫారసు ఏ
మాత్రం పనికిరాదు: అల్లాహ్ ఎవరి పట్లనైతే
ప్రసన్నుడై, తన ఇష్టంతో వారికి అనుమతిస్తేనే
తప్ప! ⁴

27. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే పరలోక జీవితాన్ని
విశ్వసించరో! వారే దేవదూతలను స్త్రీల
పేర్లతో పిలుస్తారు;

أَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْاُنْتَى ۝

تِلْكَ اِذَا هَمَّتْ ضَرِي ۝

اِنْ هِيَ اِلَّا اَسْمَاءٌ سَمِيَتْهُمَا اُنْتُمْ وَالْاَبَاؤُكُمْ
مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ اِنْ يَكْفُرُوْنَ
اِلَّا الظَّنُّ وَمَا تَهْوٰى اِلْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ
مِّنْ رَبِّهِم الْهُدٰى ۝

اَمْ لِلْاِنْسٰنِ مَا تَشٰى ۝

فَوَيْلٌ لِّلْاٰخِرَةِ وَالْاَوَّلٰى ۝

وَلَمْ يَكُنْ لِّلْمَلٰٓئِكَةِ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ سُبْحٰنَ اللّٰهِ
عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۝

اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ لَيَسْتَوْفَوْنَ اِلٰهَهُمْ
سَمِيَةً اِلٰهًا ۝

1. ఆదపిల్లలంటే ఆ కాలపు 'అరబ్బులలో' ఉన్న అసహ్యనికి చూడండి, 16:57-59, 62.

2. చూడండి, 12:40.

3. మనోవాంఛలు అంటే, ఆ దేవతలు తమ కొరకు అల్లాహ్ (సు.తా.) దగ్గర సిఫారసు చేస్తారని భావించటం.

4. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు అతి సమీపంగా ఉండే దేవదూత ('అ.స.)లకు కూడా కేవలం వారి కోసమే సిఫారసు చేసే హక్కు ఉంటుంది, ఎవరి కొరకైతే అల్లాహ్ (సు.తా.) సిఫారసు చేయటానికి అనుమతినిస్తాడో! వివరాలకు చూడండి, 10:3 మరియు 10:18.

28. ఈ విషయం గురించి వారికి ఎలాంటి జ్ఞానంలేదు. వారు కేవలం తమ ఊహలనే అనుసరిస్తున్నారు. కాని వాస్తవానికి, ఊహ సత్యానికి ఏమాత్రం బదులు కాజాలదు.

29. కావున, మా హితబోధ (ఖుర్ఆన్) నుండి ముఖం త్రిప్పుకొని ఇహలోక జీవితం తప్ప సురేమీ కోరని ప్యక్తిని నీవు పట్టించుకోకు.

30. ఇదే వారి జ్ఞానపరిధి. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువుకు, ఆయన మార్గంనుండి ఎవడు తప్పిపోయాడో బాగా తెలుసు. మరియు ఎవడు సన్మార్గంలో ఉన్నాడో కూడా, ఆయనకు బాగా తెలుసు.

31. మరియు ఆకాశాలలో నున్నది మరియు భూమిలో నున్నది. అంతా అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. దుష్టులకు వారి కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం ఇవ్వటానికి మరియు సత్కార్యాలు చేసిన వారికి మంచి ప్రతిఫలం ఇవ్వటానికి.¹

32. ఎవరైతే చిన్నచిన్న తప్పులు తప్ప, పెద్దపాపాల నుండి² మరియు అసహ్య కరమైన పనుల నుండి దూరంగా ఉంటారో వారి కొరకు, నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు క్షమాపణ పరిధి చాలా విశాలమైనది. మిమ్ముల్ని మట్టినుండి సృష్టించినప్పటినుండి మరియు మీరు మీ

وَاللَّهُمَّ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَخْتَعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا

فَاَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ
إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ
ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى

وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ
الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ
أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ كِبَارَ الْأَنْثَرِ وَالْعَوَاجِشَ إِلَّا لَمَعَمُ
إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ
مِنَ الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ لِحَاثٍ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ
فَلَا تَزْكُوا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى

1. సత్కార్యాలకు ఎన్నోరెట్లు ప్రతిఫలమివ్వబడుతుంది. కాని పాపాలకు మాత్రం సమాన శిక్షయే విధించబడుతుంది. చూడండి, 6:160.

2. పెద్దపాపాల వివరణ విషయంలో విద్వాంసుల మధ్య భేదాభిప్రాయాలున్నాయి. చాలా మంది విద్వాంసుల దృష్టిలో సరకశిక్ష సూచించబడిన పాపాలు పెద్దవి లేక ఖుర్ఆన్ మరియు 'హదీస్'లో గట్టిగా వారించబడినవి కూడా! అలాగే చిన్న పాపాలు మళ్ళిమళ్ళి చేయటం కూడా పెద్ద పాపమే.

ఫవా'హిమన్, ఫా'హిషతున్ యొక్క బహువచనం. అంటే సిగ్గుమాలిన పనులు ఉదా: 'జినా మరియు బుహా'తత్. ఎవరైతే పెద్ద పాపాల నుండి మరియు అసహ్యకరమైన పనుల నుండి దూరంగా ఉంటారో వారికి క్షమాభిక్ష దొరకవచ్చు అని ఈ అయత్లో చెప్పబడింది.

తల్లుల గర్భాలలో¹ పిండాలుగా¹ ఉన్నప్పటి నుండి కూడా, ఆయనకు మీ గురించి బాగా తెలుసు. కావున మీరు మీ పవిత్రతను గురించి (గొప్పలు) చెప్పుకోకండి.² ఎవడు భయభక్తులు గలవాడో ఆయనకు బాగా తెలుసు.

33. నీవు (ఇస్లాంనుండి) మరలిపోయే వాడిని చూశావా?

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى

34. మరియు (అల్లాహ్ మార్గంలో) కొంత మాత్రమే ఇచ్చి, చేయి అపుకునే వాడిని?

وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْدَى

35. అతని వద్ద అగోచర జ్ఞానముందా? అతడు (స్పష్టంగా) చూడటానికి?

أَعِنْدَهُ خَلْوُ الْعَيْبِ فَهَوَّيَ

36. లేక, మూసా గ్రంథంలో నున్న విషయాలు అతనికి తెలుపబడలేదా?

أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَى

37. మరియు తన బాధ్యతను నెరవేర్చిన ఇబ్రాహీమ్ విషయము;³

وَأِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى

38. మరియు (పాపాల) భారం మోసే వాడెవడూ ఇతరుల (పాపాల) భారం మోయడని;⁴

أَلَا تَسِيرُ زَوَاجِدُهُ فَتُدْأَخِرُ

39. మరియు మానవునికి తాను చేసిన దాని ఫలితం తప్ప మరొకటి లభించదని;⁵

وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى

1. అజిన్నతున్-జనీనున్ యొక్క జహువచనం అంటే తల్లిగర్భంలో ఉండే పిండం. అది ఇతరులకు కనిపించదు కనుక దాన్ని ఆ విధంగా అంటారు.

2. చూడండి, 4:49.

3. చూడండి, 2:124.

4. ఈ అయత్ ఖుర్ఆన్ లో ఐదుసార్లు వచ్చింది. 6:164, 17:15, 35:18, 39:7 మరియు ఇక్కడ. ఈ సూరహ్ లో ఖుర్ఆన్ అవతరణలో మొట్ట మొదటి సారి వచ్చింది. ఇది క్రైస్తవుల 'మూలపాపం' అనే సిద్ధాంతాన్ని ఖండిస్తోంది. రెండవది: 'ఒకని పాపభారాన్ని ఒక ప్రవక్త ('అ.స.) లేక సన్యాసి భరిస్తాడు.' అనే సిద్ధాంతాన్ని కూడా ఖండిస్తోంది. ఉదా: క్రైస్తవుల: 'రైఫప్రవక్త' ఈసా ('అ.స.) మానవజాతి పాపాలను భరిస్తాడు.' అనే సిద్ధాంతం.

5. రైఫప్రవక్త('స'అస) ప్రవచనం: 'కర్మల ఫలితాలు, వాటి కర్మల ఉద్దేశాలను బట్టి నిర్ణయించబడతాయి. ప్రతివాడు తాను బుద్ధిపూర్వకంగా చేసిన దాని ఫలితమే పొందుతాడు.'

40. మరియు నిశ్చయంగా, అతనికి తన కృషి ఫలితమే చూపబడుతుందని;

وَأَن سَعْيُهُ سَوْفَ يُرَىٰ

41. అప్పుడు అతనికి తన కృషికి పూర్తి ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుందని;

فَنَجْزِيهِ الْجَزَاءَ الْأَوَّلَىٰ

42. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు వద్దనే (ప్రతిదాని) ముగింపు ఉన్నదని;

وَأَن إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهَىٰ

43. మరియు నిశ్చయంగా, ఆయనే నిన్ను నవ్విస్తున్నాడు మరియు ఏడ్చిస్తున్నాడని;

وَأَنَّهُ هُوَ أَظْهَكَ وَابْكَىٰ

44. మరియు నిశ్చయంగా, ఆయనే మరణింపజేసేవాడు మరియు జీవితాన్ని ప్రసాదించే వాడని;

وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا

45. మరియు నిశ్చయంగా, మగ-ఆడ ఇంటలను సృష్టించిన వాడు ఆయనేనని -

وَأَنَّهُ خَلَقَ الرُّوحَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ

46. విసర్జింపబడిన, వీర్య చిందువు నుండి.

مِنْ نُّطْفَةٍ إِذَا تُنْفَخَىٰ

47. మరియు నిశ్చయంగా, దానికి మరొక జీవితాన్ని (పునరుత్థానం) ప్రసాదించడం ఆయన (అల్లాహ్)కే చెందినదని;

وَأَن عَلَيْهِ النُّشْأَةُ الْآخِرَىٰ

48. మరియు నిశ్చయంగా, ఆయనే సంపన్నునిగా చేసేవాడు మరియు తృప్తి నిచ్చువాడని;

وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ

49. మరియు నిశ్చయంగా ఆయనే

وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشُّعْرَىٰ

(బు'ఖారీ, ముస్లిం, తిర్మిజీ, అబూ-దావూద్, ససాయి', ఇబ్నె-మజా, ఇబ్నె-హుబల్ మరియు ఇతరులు). అమూల్ అంటే కర్మలు - ముంచివి గానీ, చెడ్డవి గానీ, చేయడమే గాక పరిశుభం కూడా లెక్కించబడుతుంది. ఒక పని, చేయటమే గాక, బుద్ధిపూర్వకంగా ఒక పని చేయకుండా ఉండటం కూడా కర్మగానే లెక్కింపబడుతుంది. అది ముంచిపని గానీ లేక చెడ్డ పని గానీ. అదే విధంగా సమ్మకాలను, విశ్వాసాలను ప్రకటించటం కూడా, అవి మూఢసమ్మకాలు గానీ లేదా సత్య విశ్వాసాలు గానీ లెక్కింపబడతాయి. అంటే మానవుడు చేసే ప్రతి పని, పనికి ప్రతిమూల లెక్కింపబడుతుందన్న మూల.

అగ్ని¹ సక్షత్రానికి ప్రభువని;

50. మరియు నిశ్చయంగా, ఆయనే తొలి
'అద్ జాతిని నాశనం చేసినవాడని;²

51. మరియు స'మూద్ జాతిని; ఒక్కడూ
కూడా లేకుండా రూపుమాపాడని.³

52. మరియు అంతకు పూర్వం సూహ్
జాతివారిని, నిశ్చయంగా, వారు పరమ
దుర్మార్గులు మరియు తలబిరుసులు.

53. మరియు ఆయనే తలక్రిందులైన
సగరాలను నాశనం చేశాడు.⁴

54. తరువాత వాటిని క్రమ్ముకొనవలసింది
(రాళ్ళ వర్షం) క్రమ్ముకున్నది.

55. అయితే (ఓ మానవుడా!) నీ ప్రభువు
యొక్క ఏ యే అసుగ్రహాలను గురించి నీవు
అసుమానంలో పడిఉంటావు?⁵

56. ఇదివరకు వచ్చిన హెచ్చరిక చేసే
వారివలే ఇతను (ముహమ్మద్) కూడా హెచ్చరిక
చేసేవాడు మాత్రమే!

57. రాసున్న ఘడియ (పునరుత్థానదినం)
సమీపంలోనే వుంది.

58. అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరూ దానిని
తొలగించ లేరు.

وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ

وَسُودًا أَهْلًا أَبْنَىٰ

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ رَاطِفَىٰ

وَالنُّجُومِ كَأَهْوَىٰ

تَعَسَّيْهَا مَا غَشَىٰ

هَآئِنِ الْآلِ رَبَّكَ تَسْمَرَىٰ

هَٰذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذِيرِ الْأُولَىٰ

أَرْهَافِ الرَّفَقَةِ

لَيْسَ لَهَا مِن دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ

1. అడ్ సి'అరా: Sirius, అగ్ని సక్షత్రం. ఇది ఆకాశంలో దేదీప్యమానంగా వెలుగుతూ ఉంటుంది. ముస్లిక్ 'అరబ్బులు దీన్ని పూజించేవారు.

2. 'అద్ జాతివారి గాథకై చూడండి, 7:65-69 ఏరు సూ'హ్ జాతివారి తరువాత నాశనం చేయబడ్డవారు.

3. స'మూద్ జాతివారి గాథకై చూడండి, 7:73, మరియు 26:141-158.

4. లూ'త్ ప్రజల నాశనానికి చూడండి, 11:77-83.

5. చూడండి, 55:13.

59. ఏమీ? మీరు ఈ సందేశాన్ని చూసి
అశ్చర్యపడుతున్నారా?

أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ۝

60. మరియు మీరు సవ్యతున్నారా?
మరియు మీకు ఏడ్చు రావటంలేదా?

وَتَصْحَكُونَ ۝ لَا تَعْلَمُونَ ۝

61. మరియు మీరు నిర్లక్ష్యంలో మునిగి
ఉన్నారు.¹

وَأَنْتُمْ سَاهُونَ ۝

62. కావున! అల్లాహ్‌కు సొష్టాంగం (సజ్జా)
చేయండి. మరియు (అయసను మాత్రమే)
అరాధించండి!² ۞

فَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۝ ۞

1. లేక: 'అటపాటల్లో మునిగి ఉన్నారా?'

2. ఈ అజ్ఞాను పాటిస్తూ దైవప్రవక్త (స'అస) సజ్జా చేశారు. అతనితోబాటు 'స'వోబా(ర'దీ, 'అస్లుమె)లు మరియు అక్కడున్న ముష్రీకీన్ కూడా సజ్జాచేశారు.

54. సూరహ్ అల్-ఖమర్

سُورَةُ الْقَمَرِ

అల్-ఖమరు: చంద్రుడు, The Moon. మొదటి ఆయత్‌లో ఈ పేరు ఉంది. ఈ సమాహారంలో ఇది 5వ సూరహ్. ఇది మక్కా మొదటి కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. దైవప్రవక్త ('స'అస) పండుగ('ఈద్)ల సమాఖ్యలలో చదివే సూరాహ్‌లలో సూరహ్ ఖాఫ్ (50) మరియు ఇది పేర్కొనబడినవి. ఇందులో 55 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఆ ఘడియ దగ్గరకువచ్చింది మరియు
చంద్రుడు పూర్తిగా చీలిపోయాడు.¹

اقْرَبَتْ السَّامَةُ وَالْقَمَرُ

2. అయినా (సత్యతిరస్కారులు), అద్భుత
సూచనను చూసినా తమ ముఖాలను త్రిప్పు
కొంటున్నారు. మరియు: "ఇది ఎప్పటినుంచో
జరుగుతూ వస్తున్న మంత్రజాలమే." అని
అంటున్నారు.

وَلَنْ يَرَوُهَا إِلَهُ يَعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُتَعَمَّرٌ

3. మరియు వారు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్‌ను)
అసత్యమని తిరస్కరించారు. మరియు తమ
మనోవాంఛలను అనుసరించారు. మరియు
ప్రతి వ్యవహారం ఒక పర్యవసానానికి చేరవలసి
ఉంటుంది.²

وَلَا يَرْجُوا تَبِعَ الْآهَاءِ هُمْ وَكُلُّ أُمْرٍ مُتَقَرَّرٌ

4. మరియు వాస్తవానికి, వారిపద్ధతు
సమాచారాలు వచ్చాయి. అందు వారికి
మందలంపులు ఉండేవి.

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْآبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ

5. కావలసినంత వివేకమూ ఉండేది. కాని
ఆ హెచ్చరికలు వారికి ప్రయోజనకరం
కాలేదు.

حِكْمَةٌ بِالْعَمَىٰ فَمَا تَنْفَعُنِ الذُّرُرُ

1. ఈ అద్భుత నిదర్శనం, మక్కావాసుల కోరికపై దైవప్రవక్త ('స'అస) చూపించారం. ('స. ముస్లిం).

2. ప్రతి కార్యానికి పర్యవసానం ఉంది. అంటే మంచికి మంచి ప్రతిఫలం మరియు చెడుకు శిక్ష. ఈ ప్రతిఫలం ఈ లోకంలోనే లభించవచ్చు లేనిచో పరలోకంలో తప్పకుండా లభిస్తుంది.

6. కావున (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు వారి నుండి మరలిపో! పిలిచేవాడు భయంకరమైన ఒక విషయం వైపునకు పిలిచే రోజున;

7. వారి చూపులు క్రిందికి వాలిఉంటాయి, వారు చెల్లాచెదురైన మిడతలవలే, తమ గోరీలనుండి లేచి బయటికి వస్తారు;

8. వేగంగా పిలిచేవాని వైపునకు! సత్య తిరస్కారులు: “ఇది చాలా కఠినమైన రోజు.” అని అంటారు. (3/8)

9. * వారికి పూర్వం సూహా¹ జాతివారు (తమ ప్రవక్తలను) అసత్యవాదులని తిరస్కరించి ఉన్నారు, అప్పుడు వారు మూదాసుణ్ణి: “అసత్యవాది!” అని అన్నారు. మరియు: “ఇతడు పిచ్చివాడు.” అని అన్నారు. మరియు అతను కసిరికొట్టబడ్డాడు.

10. అప్పుడతను తన ప్రభువును ఇలా ప్రార్థించాడు: “నిశ్చయంగా నేను ఓడిపోయాను కావున నాకు సహాయం చేయి!”

11. అప్పుడు మేము అకాశపు ద్వారాలు తెరిచి కుంభపర్తాన్ని కురిపించాము.

12. మరియు భూమినుండి దీటలను పొంగింపజేశాము అప్పుడు నిర్ణీతకార్యానికి గాను నీళ్ళన్నీ కలిసిపోయాయి.

13. మరియు మేము అతనిని (సూహాను) పలకలు మరియు మేకులు గల దాని (ఓడ)పై ఎక్కించాము.

14. అది మా కన్నుల ముందు తేలియాడుతూ పోయింది. (తన జాతివారిచేత) తిరస్కరింపబడిన

تَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ شَيْءٍ مُّكْرَمٍ ۖ

خَسِمًا أَبْصَارُهُمْ تَخِفُّونَ مِنَ الرُّجْدَاتِ كَأَنَّهُمْ جَرَأَتِ شَيْئًا ۚ

مُطِيعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمَ عَرُسٍ ۖ

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَارْدُ جِرٍّ ۖ

فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ ۚ

فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُّتَهَيَّيٍّ ۖ

وَنَجَّيْنَا الْآرْضَ عَيْنُونَا فَاِنْتَقَى الْمَاءُ عَلَىٰ أُنُوفِهِمْ فَدُحِّي ۚ

وَصَلَّاهُ عَلَىٰ ذَاتِ الْأَوْبَارِ وَرَدُّهُ ۚ

يَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءُ لِّمَن كَانَ كُفِرَ ۖ

వానికి ప్రతిఫలంగా!

15. మరియు వాస్తవానికి మేము దానిని (ఆ ఓడను) ఒక సూచనగా చేసి వదిలిపెట్టాము. అయితే, హితబోధ స్వీకరించే వాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?¹

16. చూశారా! నా శిక్ష మరియు నా హెచ్చరికలు ఎలా ఉండెనో?

17. మరియు వాస్తవానికి మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను హితబోధ గ్రహించటం కోసం సులభం చేశాము. అయితే హితబోధను స్వీకరించేవాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?

18. అదజ్ఞాతి సత్యాన్ని తిరస్కరించింది. చూశారా! నా శిక్ష మరియు నా హెచ్చరికలు ఎలా ఉండెనో?

19. నిశ్చయంగా, మేము పూర్తిగా దురదృష్టమైన (అరిష్టదాయకమైన) ఒక రోజున, తీవ్రమైన ఎడతగని తుఫానుగాలిని పంపాము.²

20. అది ప్రజలను, వేళ్ళతో పెళ్ళగింప బడిన ఖర్మారపు చెట్లపలె పెళ్ళగించి వేసింది.³

21. ఇక చూశారా! నా శిక్ష మరియు నా హెచ్చరికలు ఎలా ఉండెనో?

22. మరియు వాస్తవానికి మేము ఈ

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا إِلَهَ لَهُمْ مِنْ مَّذَكَّرٍ ۝

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِي ۝

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ۝

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِي ۝

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ مَخَصِرًا فِي يَوْمٍ نَحْسُ
مُتَمَرِّزٍ ۝

تَوَدَّ النَّاسُ كَانَهُمْ أَعْيَارُ يَحُلُّ مُنْقَعِرٍ ۝

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِي ۝

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ۝

1. ముద్దకిర్: ఈ పదం అసలు రూపం, 'మతోతకిర్' అంటే హితబోధ స్వీకరించేవాడని అర్థం. (ఫత్హ్ అల్-ఖుమర్). చూడండి, 36:41-42.

2. ఆ 'తుఫాను గాలి' ఏడు రాత్రులు మరియు ఎనిమిది పగళ్లు ఎడతగకుండా వీచింది. ఆ విధంగా ఆ దినాలు, ఆ సత్యతిరస్కారులకు అశుభకరంగా పరిణమించాయి. అంతేగాని విశ్వాసులకు ఏ దినమూ అశుభం కాదు. ఏ దినాన్ని గూడా ఈ ప్రత్యేక దినం అశుభమైనదని అనటం తప్పు. వారంలోని ఏడుదినాలూ మంచివే.

3. చూడండి, 69:6-8.

ఖుర్ఆన్ ను హితబోధ గ్రహించటం కోసం సులభంచేశాము, అయితే హితబోధను స్వీకరించేవాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?

23. స'మూద్ జాతి హెచ్చరికలను అసత్యాలని తిరస్కరించింది.

24. అప్పుడు వారు ఇలా అన్నారు: "ఏమీ? మాలోని ఒకవ్యక్తిని, ఒంటరివాడిని, మేము అనుసరించాలా? అలా అయితే నిశ్చయంగా, మేము మార్గభ్రష్టులం మరియు పిచ్చివారం అయినట్లే కదా?"

25. "ఏమీ? మా అందరిలో, కేవలం అతని మీదనే (దివ్య) సందేశం పంపబడిందా? అలాకాదు! అసలు అతను అసత్యవాది, డంబాలు పలికేవాడు!"

26. అసత్యవాది, డంబాలు పలికేవాడు! ఎవడో రేపే (త్వరలోనే) వారికి తెలిసిపోతుంది!

27. నిశ్చయంగా, మేము అడబంజెను, వారిని సరీక్షించటంకోసం పంపుతున్నాము, కావున (ఓ 'సాలి'హా!) వారి విషయంలో వేచిఉండు మరియు సహనంవహించు!

28. మరియు వారి మధ్య నీరు (న్యాయంగా) పంచబడాలని వారికి బోధించు. ప్రతిఒక్కరూ తమవంతు వచ్చే రోజునే త్రాగాలని నియమించబడింది.

29. ఆ పిదప వారు తమ సహచరుణ్ణి పిలిచారు. వాడు దాన్ని పట్టుకొని (దాని వెనుకకాలి మోకాలినరాలు కోసి) చంపాడు.²

كَذَّبْتَ ثُمَّ دُرِّبْتَ لِلْعَذَابِ

فَقَالُوا أَبَشَرًا مِثْلَنَا وَاجِدًا تَتَّبِعُهُ إِنَّا إِدْأُ الْفَى ضَلِيلٍ
وَسُفْعُرٍ

أَلَيْسَ الْبِرُّ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنَيْنَا إِلَهُ كَذَّابٍ أَشِرٍّ

سَيَعْلَمُونَ عَذَابَ الْكَذَّابِ الْاَشِرِّ

إِنَّا مُرْسِلُونَكَ وَقَفْنَاهُ لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ
وَاصْطَبِرْ

وَنَبِّئُهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قَسَمًا بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ
مُقْتَصَرٍ

فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ

1. చూడండి, 26:155. ఒకరోజు ఒంటిను నీరుత్రాగనివ్వాలి, రెండవరోజు ప్రజలు త్రాగాలి.

2. చూడండి, 7:77.

30. అప్పుడు చూశారా! నా శిక్ష మరియు నా హెచ్చరికలు ఎలా ఉండెనో?

31. నిశ్చయంగా, మేము వారి మీదకు ఒక భయంకరమైన శబ్దాన్ని ('సయ్ హాను) పంపాము, దాంతో వారు త్రొక్కుబడిన పశువుల దొడ్డి కంచెవలే నుగ్గునుగ్గు అయిపోయారు.

32. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను హితబోధ గ్రహించటానికి సులభం చేశాము, అయితే హితబోధ స్వీకరించేవాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?

33. లూత్ జాతి కూడా హెచ్చరికలను అసత్యాలని తిరస్కరించింది.

34. నిశ్చయంగా, మేము, లూత్ ఇంటి వారు తప్ప! ఇతరుల మీదికి రాళ్ళు విసిరే 'తుఫాన్ గాలిని పంపాము. (లూత్ ఇంటి) వారిని మేము వేకుపజామున రక్షించాము;¹

35. మా తరపునుండి అనుగ్రహంగా. ఈ విధంగా మేము కృతజ్ఞులకు ప్రతిఫలం ఇస్తాము.

36. మరియు వాస్తవానికి (లూత్ తన జాతి) వారిని మా రాబోయే శిక్షను గురించి హెచ్చరించాడు. కాని వారు మా హెచ్చరికలను సందేహించి (మొండి) వాదనలకు దిగారు!

37. మరియు వాస్తవానికి వారు అతని అతిథులను² అతని నుండి బలపంతంగా లాక్కోవాలని అనుకున్నారు. కావున మేము

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرِي

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْحَصِيرِ

وَلَقَدْ يَتْرَأُ الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدْرِكٍ

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالَّذِي

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِعَصَى

بِعَمَةٍ مِنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ

وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالَّذِي

وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ صَيفِهِ فَمَسَّاهُ فَعَصَى فَعِصَى فَذُفِّرُوا
عَذَابِي وَنُذْرِي

1. అల్-లూతున్: అంటే అతనితో సహా అతని ఇద్దరు కూతుళ్ళు మరియు కొందరు అతని అనుచరులు. అతని భార్య సత్యతిరస్కారులలో చేరిపోయింది. ఈ గాథ వివరాల కోసం చూడండి, 11:69-83.

2. వారు జిబ్రిల్, మీకాయీల్ మరియు ఇస్రాఫీల్ ('అల్-హిమన.)లు. చూడండి, 11:77-79.

వారి కళ్ళను పోగొట్టాము. (వారితో ఇలా అన్నాము): “ఇప్పుడు నా శిక్షను మరియు నా హెచ్చరికను చవిచూడండి.”

38. మరియు వాస్తవానికి, ఉదయపు వేళ శాశ్వతమైన శిక్ష వారిమీద పడింది:

39. “ఇప్పుడు మీరు నా శిక్షను మరియు నా హెచ్చరికలను చవిచూడండి.”

40. మరియు వాస్తవానికి మేము ఈ ఖుర్ఆన్‌ను హితబోధ గ్రహించడానికి సులభం చేశాము. అయితే, హితబోధ స్వీకరించే వాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?

41. మరియు వాస్తవానికి ఫిర్'జన్ జాతి వారికి కూడా హెచ్చరికలు పచ్చాయి.

42. వారు మా సూచనలను అన్నిటినీ అబద్ధాలని తిరస్కరించారు, కావున మేము వారిని పట్టుకున్నాము, సర్వశక్తిమంతుడు సర్వసమర్థుడు పట్టుకునే విధంగా!

43. (ఓ ఖురేషులారా!) ఏమీ? మీ సత్యతిరస్కారులు మీకు పూర్వం గడిచిన వారికంటే శ్రేష్టులా? లేక దివ్య గ్రంథాలలో మీ కొరకు (మా శిక్ష నుండి) ఏదైనా మినహాయింపు వ్రాయబడి ఉందా?

44. లేక వారు: “మాది ఒక శక్తిగల వర్గం, (కావున) మేము ప్రాబల్యం పొందగలం” అని అంటున్నారా?

45. కాని త్వరలోనే ఈ శక్తిగల వర్గం పరాజయం పొందగలదు. మరియు వారు వెన్నుచూపి పారిపోతారు.¹

وَلَقَدْ صَبَّحَهُم بُرُوءٌ عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ ۖ

فَذُوقُوا عَذَابِيَ وَذُنُوبِي ۚ

وَلَقَدْ يَمَنُّونَا الْغُرَّانَ لِلَّذِي كُتِبَ لَهُنَّ مِنْ قَبْلُ ۖ

وَلَقَدْ جَاءَهُنَّ الْفُرْعَانُ ۚ

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ۖ وَخَذَّاهُمْ أَخَذًا عَزِيزًا مُتَعَدِّلًا ۚ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ جَعَلْنَا لِكُلِّ فِرْعَوْنَ زَوْجًا ۚ

أَمْرًا يُقُولُونَ عَنِ جَمْعٍ مُتَّبِعِينَ ۚ

سَيُفْجَرُ السُّيُوفُ وَيُؤْتُونَ الدُّبُرَ ۚ

1. దైవప్రవక్త (స'అస) ఈ ఆయత్‌ను బద్ల యుద్ధ అరంభంలో చదివారు.

46. అంతేకాదు! అంతిమ ఘడియయే, వారి వాగ్దాన సమయం మరియు ఆ ఘడియ ఎంతో దారుణమైనది మరియు ఎంతో తీవ్రమైనదీను (చేదైనదీను).

47. నిశ్చయంగా, పాపాత్ములు మార్గ భ్రష్టత్వంలో ఉన్నారు మరియు వారు (పరలోకంలో) సరకాగ్నిలో కాలుతారు.

48. ఆ రోజు వారు తమ ముఖాల మీద సరకాగ్నిలోకి తూడ్చబడతారు; (వారితో): “సరకాగ్ని స్పర్శను చవిచూడండి!” అని అనబడుతుంది.

49. నిశ్చయంగా, మేము ప్రతి దానిని ఒక విధివ్రాత (ఖద్)తో సృష్టించాము.²

50. మరియు మా ఆజ్ఞ కేవలం ఒక్కటే చాలు, కనురెప్పపాటుది, (అది అయిపోతుంది).

51. మరియు వాస్తవానికి, మేము మీవంటి వారిని, ఎందరినో నాశనంచేశాము. అయితే, హితబోధస్వీకరించేవాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?

52. మరియు వారు చేసిన ప్రతివిషయం వారి కర్మగ్రంథాలలో (చిట్టాలలో) వ్రాయబడి ఉంది.⁴

53. మరియు ప్రతి చిన్న మరియు ప్రతి

بَلِّ السَّاعَةِ مَوْعِدُهُمُ وَالسَّاعَةُ أَذًى وَأَمْرٌ

إِنَّ الْجَحِيمَ مَنْ فِي ضَلَالٍ وَسُعْرٍ

يَوْمَ يُسْعَوْنَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِِهِمْ ذُقُوا إِحْسَ
سَعْرٍ

إِنَّا كُلُّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاءَ عُلِمَ قَهْلُ مِنْ قَبْلِكَ

وَكُلُّ شَيْءٍ عَعْلُوهُ فِي الزُّبُرِ

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُنْقَطَرٌ

1. చూడండి, 33:66 మరియు 25:34.

2. అల్లాసున్నత్ వల్-జమూ'అత్ విద్వాంసులు ఈ ఆయత్ మరియు ఇటువంటి ఆయత్ల ఆధారంగా అంటారు. అల్లాహ్(సు.తా.)కు మానవులను సృష్టించకముందే వారికి సంబంధించిన అన్ని విషయాల జ్ఞానముంది, కావున ఆయన అందరి 'ఖద్,' Destiny, విధి, అంతే విధివ్రాత, నియమం, లేక అదృష్టం ముందే వ్రాసిపెట్టాడు. (ఇబ్నె-కసీర్).

3. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఏదైనా చేయాలనుకుంటే, దానిని: 'అయిపో!' అని అంటాడు. అంతే అది అయిపోతుంది. చూడండి, 2:117, 3:47, 59, 6:73, 16:40, 19:35, 36:82, 40:68.

4. లేక లా'హ-మ'హ్మూ'హ్ లో వ్రాయబడిఉంది.

పెద్ద విషయం అన్నీ వ్రాయబడి ఉన్నాయి.¹

54. నిశ్చయంగా, దైవభీతి గలవారు
స్వర్గవనాలలో సెలయేళ్ళదగ్గర ఉంటారు.

55. సత్యపీఠం మీద,² విశ్వసామ్రాట్టు,³
సర్వసమర్థుని సన్నిధిలో. (1/2)

إِنَّ الْيَقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ

فِي مَقْعَدٍ وَحْدَى عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ

1. అంటే మూసపుట కర్మలూ, మూకులూ అన్నీ వ్రాయబడి ఉన్నాయి చిన్నవి గానీ పెద్దవి గానీ, మంచివి గానీ చెడ్డవి గానీ!

2. మఖ్ 'అది సిద్ఖిన్: గౌరవప్రదమైన స్థానంలో - అంటే స్వర్గం.

3. చూడండి, 20:114 వ్యాఖ్యానం 2.

55. సూరహ్ అర్-రహ్మాన్

سورة الرحمن

అర్ - రహ్మాన్: అనంతకరుణామయుడు. చాలా మంది వ్యాఖ్యాతలు ఈ సూరహ్ మదీనాలో ఆవతరింపజేయబడిందని అంటారు. ఈ సూరహ్ లో 78 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఈ సముదాయంలో ఇది రవది. దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ లోనే ఉంది. ఇది పునరుత్థానదినం గురించి వివరిస్తోంది. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "ఏమీ? మీరు మౌనం వహిస్తున్నారా? మీ కంటే జిన్నాతులు మేలు! రాత్రి నేను ఈ సూరహ్ ను జిన్నాతులకు వినిపించినప్పుడు నేను: 'ఫబి అయ్యి ఆలాయి' రబ్బీకుమా తుకత్తా'బాన్.' చదివినప్పుడల్లా జిన్నాతులు దానికి జవాబుగా: 'ఓ మా ప్రభూ! మేము నీ యొక్క ఏ అసుగ్రహాలను కూడా నిరాకరించడం లేదు! సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడవు నీవు మూత్రమే!' అని అన్నారు." (తిర్మిజీ, అల్బానీ ప్రమాణీకం.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * అనంత కరుణామయుడు (అల్లాహ్)!

2. ఆయనే ఈ ఖుర్ఆన్ ను నేర్పాడు.¹

3. ఆయనే మానవుణ్ణి సృష్టించాడు.

4. ఆయనే అతనికి మాట్లాడటం నేర్పాడు.

5. సూర్యుడు మరియు చంద్రుడు ఒక నియమిత గమనాన్ని (నియమిత పరిధిలో) అనుసరిస్తున్నారు.

6. మరియు సక్షత్రాలు మరియు వృక్షాలు అన్నీ ఆయనకు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ ఉంటాయి.²

7. మరియు ఆయనే ఖగోళాన్ని పైకెత్తి ఉంచాడు మరియు ఆయనే త్రాసును

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ

عَلَّمَ الْقُرْآنَ

خَلَقَ الْإِنْسَانَ

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ يُحْسِبَانِ

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ

وَالسَّمَاءُ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْبِزْآنِ

1. ఇది మక్కా ముస్లిములకు ఇవ్వబడిన జవాబు. ఎందుకంటే వారు, దైవప్రవక్త ('స'అస) మీద, ఈ ఖుర్ఆన్ ను అతనికి ఒక మానవుడు నేర్పాడు అనే అవనింద మోపారు. కాని వాస్తవానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) దీనిని తన సందేశహరునికి నేర్పాడు మరియు అతను తమ అనుచరులకు (ర'ది.'అస్లుమ) నేర్పారు, (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్).

2. చూడండి, 22:18.

నెలకొల్పాడు.¹

8. తద్వారా మీరు తూకంలో మోసానికి పాల్పడకూడదని!²

9. మరియు న్యాయంగా తూకంచేయండి మరియు తూకంలో తగ్గించకండి.

10. మరియు ఆయన, భూమిని సకల జీవరాసులకొరకు ఉంచాడు.

11. అందులో రకరకాల ఫలాలు మరియు పొర(పుష్పకోశ)లలో ఉండే ఖద్దూరపండ్లు ఉన్నాయి.

12. మరియు దంట్లపై (పొరలలో చుట్టబడి)³ ఉన్న ధాన్యం మరియు సుగంధ పువ్వులు కూడా!

13. అయితే మీరిరువురు (మానవులు మరియు జిన్నాతులు) మీ ప్రభువు యొక్క ఏ యే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

14. ఆయన మానవుణ్ణి పెంకులాంటి శబ్దమిచ్చే మట్టితో⁴ సృష్టించాడు.

15. మరియు జిన్నాతులను అగ్ని జ్వాలలతో సృష్టించాడు.⁵

16. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏ యే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

الْأَنظُرُوا فِي الْمِيزَانِ ۝

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ۝

وَالْأَرْضُ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ۝

فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ۝

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ۝

يَأْتِي الْآلُوهَ رَبَّكُمَا مُكَيَّدِينَ ۝

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ۝

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارٍجٍ مِنْ نَارٍ ۝

يَأْتِي الْآلُوهَ رَبَّكُمَا مُكَيَّدِينَ ۝

1. అంటే ప్రపంచంలో న్యాయాన్ని నెలకొల్పాడు. చూడండి, 57:25, 42:17.

2. అంటే న్యాయానికి విరుద్ధంగా పోకండి, న్యాయాన్ని భంగపరచకండి.

3. అల్-అస్సు: అంటే ఎండిన గడ్డి, గడ్డి పరక, పొట్టు, తొక, పొర, ధాన్యపు దంట్లు ఎండిపోయిన తరువాత 'అ'స్సెగా మారిపోతాయి. దానిని పసుపులు తింటాయి.

4. 'సల్' సాలిన; అంటే ఎండిన మట్టి. ఫ'ఖ్ఖారున్: అంటే మంటలో కాలిన మట్టి ఇంకా చూడండి, 15:26.

5. చూడండి, 15:27, 6:100 మరియు 37:158.

17. ఆయనే రెండు తూర్పు (దిక్కు)లకు మరియు రెండు పడమర (దిక్కు)లకు ప్రభువు.¹

18. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

19. ఆయనే రెండు సముద్రాలను కలుసు కోవటానికి వదలిపెట్టాడు.

20. ఆ రెండింటి మధ్య, అవి అతిక్రమించలేని అడ్డుతెర వుంది.²

21. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

22. ఆ రెండింటి నుండి ముత్యాలు మరియు పగడాలు వస్తాయి.

23. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

24. మరియు ఎత్తైన కొండలపలే సముద్రంలో పయనించే ఓడలు ఆయనకు చెందినవే!³

25. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

26. దానిపై (భూమిపై) సున్నది ప్రతిదీ నశిస్తుంది.

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ

فَأَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ

مَرَجَّ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ

فَأَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ

يَخْرُجُ مِنْهُمَا النُّجُومُ وَالنَّجَاحَانِ

فَأَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ

وَالْأَجْوَارُ الْبُشَاكُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَكْأَامِ

فَأَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ

كُلٌّ مِّنْ عَلَيْهَا فَانٍ

1. చూడండి, 37:5 మరియు 70:40.

2. ఈ విషయం ఎన్నో విధాలుగా జోడించబడింది: 1) భూమిపై మంచి నీళ్ళ సదులు, చెరువులు సరస్సులు మొదలైనవి మరియు ఉప్పునీటి సముద్రాలు, అన్నీ భూమి మీదనే ఉన్నా, వాటి రుచులు వేరు వేరుగా ఉన్నాయి. 2) ఉప్పునీటి సముద్రంలో మంచినీటి ప్రవాహాలు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. కాని అవి కలిసిపోవు. వాటి రుచి, భిన్నంగానే ఉంటుంది. 3) మరికొన్ని చోట్లలో సదుల నీరు సముద్రంలో పోయి కలుస్తుంది. చాలా దూరం వరకు ఒకవైపు సముద్రపు నీళ్ళు ఉప్పుగానూ మరొక వైపు సదీ నీళ్ళు తియ్యగాను ఉంటాయి. ఇంకా చూడండి, 25:53.

3. చూడండి, 42:32-34.

27. మరియు మిగిలివుండేది, కేవలం మహిమాన్వితుడు¹ మరియు పరమదాత² అయిన సీప్రభువు ముఖం(ఉనికి) మాత్రమే!³

28. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

29. భూమిలో మరియు అకాశాలలో సున్న ప్రతిదీ (తమ జీవనోపాధి కొరకు) ఆయననే యాచిస్తుంది. మరియు ప్రతిక్షణం (రోజు) ఆయన ఒకకార్యంలో నిమగ్నుడై ఉంటాడు.

30. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

31. భారాలను మోసే మీరిద్దరు!⁴ త్వరలోనే మేము మీ విషయం నిర్ణయించగలము.

32. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

33. ఓ జిన్నాతుల మరియు మానవ జాతివారలారా! ఒకవేళ మీరు అకాశాల మరియు భూమి యొక్క సరిహద్దుల నుండి బయటికి వెళ్ళిపోగలిగితే, వెళ్ళిపోండి! (అల్లాహ్) యొక్క సెలవు లేనిదే మీరు వాటినుండి వెళ్ళిపోలేరు.⁵

وَيَسْئَلُهُ رَحْمَةً رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

فَأَيُّ الْآلَةِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ

يَسْئَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ

فَأَيُّ الْآلَةِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ

سَنَقَرُّكُمْ أَيْنَ الْمَقَالِ

فَأَيُّ الْآلَةِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ

يُعَذِّبُ الْمُنِ وَالْإِنْسِ إِنْ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْذُرُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ

1. జాల్-జలాల్: Majesty, Possessor of Glory, Greatness, మహిమాన్వితుడు, ఘనత, వైభవం, విఖ్యాతి, ప్రతాపం గలవాడు, పార్శ్వభూముడు.

2. అల్-ఇక్రామ్: Most Generous, Bounteous, Noble, Honourable, పరమదాత, దాతృత్వము, ఆదరణీయుడు, మహోపకారి, ఉదారుడు, దివ్యుడు. చూడండి, 55:78. జాల్-జలాల్ మరియు అల్-ఇక్రామ్: మహిమాన్వితుడు మరియు పరమదాత, Lord of Majesty and Generosity, ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

3. చూడండి, 28:88.

4. అన్-సత్థలాని: దీని మరొక తాత్పర్యం: 'భూమికి భారమైన మీరిద్దరు!' అని ఇవ్వబడింది. ఈపదం జిన్నాతులు మరియు మానవుల కోసం వాడబడింది.

5. అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క విధివ్రాత నుండి పారిపోగల శక్తి ఎవ్వరికీ లేదు. ఎక్కడికి పారిపోగలరు? అల్లాహ్ (సు.తా.) హద్దులలో లేని చోటు అనేదే లేదు!

34. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

35. మీ ఇద్దరిపైకి అగ్నిజ్వాలలు మరియు పొగ¹ పంపబడతాయి. అప్పుడు మీరు ఎదుర్కోలేరు (మిమ్మల్ని మీరు కాపాడుకోలేరు).

36. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

37. మరియు అకాశం ప్రేలిపోయినప్పుడు అది మండే సూనెగా ఎర్రగా మారిపోతుంది.²

38. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

39. ఇక, ఆ రోజు ఏ మాసపునితో గానీ, లేక, ఏ జిన్నాతునితో గానీ ఆతని పాపాలను గురించి ఆడగడం జరుగదు.³

40. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

41. ఈ నేరస్థులు వారి వారి ముఖ చిహ్నాలతోనే గుర్తింపబడతారు. అప్పుడు వారు, వారి పసుంగురులు మరియు కాళ్ళుపట్టి లాగబడతారు.⁴

42. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

43. ఈ నేరస్థులు అసత్యమని తిరస్కరిస్తూ వుండిన సరకం ఇదే!

فَأَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْاظٌ مِّن نَّارٍ وَهَامِسٌ فَلَا تُنْقِرُونَ ﴿٣٥﴾

فَأَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٣٦﴾

فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾

فَأَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٣٨﴾

يَوْمَ مَهْدٍ لَا يَسْعَلُ عَنْ دِينِهِمْ إِنْسٌ وَلَا عِجْلٌ ﴿٣٩﴾

فَأَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾

يَعْرِتُ الضُّعْفُ بِسَبْتِهِمْ فَيُؤْخَذُ بِالتَّوَائِي وَالاَقْدَامِ ﴿٤١﴾

فَأَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٤٢﴾

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾

1. సు'హా'మన్: దీని మరొక అర్థం కరిగిన రాగి లేక ఇత్తడి.

2. అద్దిహా'ను: దీని మరొక అర్థం ఎర్రని చర్మం (పచ్చిది లేదా శుభ్రం చేసింది).

3. చూడండి, 18:49 వారి, నాలుకలు చేతులు మరియు కాళ్ళు వారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిస్తాయి. ఇంకా చూడండి, 24:24.

4. చూడండి, 96:15-16.

44. వారు దాని (ఆ సరకం)లో మరియు పలసల కాగే నీటి మధ్య అటూ ఇటూ తిరుగుతూ ఉంటారు.

45. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

46. మరియు ఎవడైతే తన ప్రభువు సన్నిధిలో హాజరుకావలసి ఉంటుందనే భయం కలిగిఉంటాడో, అతనికి రెండు స్వర్గ పనాలుంటాయి.

47. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

48. అవి రెండూ అనేక శాఖల (ప్పక్షాల)తో నిండి ఉంటాయి.¹

49. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

50. ఆ రెండింటిలో రెండు సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి.²

51. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

52. ఆ రెండింటిలో ప్రతి ఫలము జోడుగా (రెండు రకాలుగా) ఉంటుంది.

53. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

54. వారు జలీఫని అస్తరుగల పట్టు తినాచీల మీద అనుకొని కూర్చొని ఉంటారు. మరియు ఆ రెండు స్వర్గపనాల ఫలాలు

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَبِيبٍ ۚ

فَأَنذِرْ آلَ الرَّكْبِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝

وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جِئْنَا ۝

فَأَنذِرْ آلَ الرَّكْبِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝

ذَوَاتِ أَغْنَابٍ ۝

فَأَنذِرْ آلَ الرَّكْبِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝

فِيهَا عَيْنٌ مُّجْتَمِعِينَ ۝

فَأَنذِرْ آلَ الرَّكْبِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝

فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجٌ ۝

فَأَنذِرْ آلَ الرَّكْبِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝

مُتَكَبِّرِينَ عَلَىٰ رُءُوسِ بَطَانَتِهِمْ ۚ لَمْ يَسْتَبِقُوا وَجَعًا
الْجَنَّتَيْنِ ذَانِ ۝

1. చూడండి, 32:17 స్వర్గంలో ఉన్న భోగభాగ్యాలు ఎవ్వరూ ఊహించలేరు.

2. ఒక సెలయేరు పేరు తవ్‌నీమ్, మరొక దాని పేరు పల్‌సబీల్.

దగ్గరగా అందుబాటులో ఉంటాయి.¹

55. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

56. అందులో తమ దృష్టిని ఎల్లప్పుడూ క్రిందికి పంచి ఉంచే నిర్మల కన్యలుంటారు. వారిని ఇంతకు పూర్వం ఏ మానవుడు గానీ, ఏ జిన్నాతు గానీ తాకి ఉండడు.²

57. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

58. వారు కెంపులను (మాణిక్యాలను) మరియు పగడాలను పోలి ఉంటారు.

59. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

60. సత్కార్యానికి మంచి ప్రతిఫలం తప్ప మరేమైనా ఉంటుందా?

61. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

62. మరియు ఆ రెండే కాక ఇంకా రెండు స్వర్గవనాలు ఉంటాయి.

63. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

64. అవి దట్టంగా ముడుచుపచ్చగా ఉంటాయి.

65. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

66. ఆ రెండు తోటలలో పొంగి ప్రవహించే

فَيَأْتِي الْآلَاءَ رَكْبًا يَكْذِبُونَ

فِيهِنَّ قِصْرُ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِئِنَّ إِلَيْنَّ تَبْلَاهُمْ وَلَا يَجَازُونَ

فَيَأْتِي الْآلَاءَ رَكْبًا يَكْذِبُونَ

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ

فَيَأْتِي الْآلَاءَ رَكْبًا يَكْذِبُونَ

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ

فَيَأْتِي الْآلَاءَ رَكْبًا يَكْذِبُونَ

وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَيْنِ

فَيَأْتِي الْآلَاءَ رَكْبًا يَكْذِبُونَ

مُدَاهَاتَيْنِ

فَيَأْتِي الْآلَاءَ رَكْبًا يَكْذِبُونَ

فِيهِمَا عَيْنَانِ تَصْلَخَانِ

1. చూడండి, 18:31.

2. చూడండి, 56:35-36, 38:52.

రెండు చెలమలుంటాయి.

67. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

68. ఆ రెండింటిలో ఫలాలు, భర్తూరాలు మరియు దానిమ్మలు ఉంటాయి.

69. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

70. వాటిలో గుణవంతులు, సౌందర్యవతులైన స్త్రీలు ఉంటారు.

71. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

72. నిర్మలమైన, శీలవతులైన స్త్రీ (హూర్)లు దేరాలలో ఉంటారు.¹

73. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

74. ఆ స్త్రీలను ఇంతకుముందు ఏ మాసపుడు కాని, ఏ జిన్నాతుకాని తాకి ఉండదు.

75. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

76. వారు అందమైన తివాచీల మీద అకుపచ్చని దిండ్రకు అనుకొని కూర్చొని ఉంటారు.

77. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?²

مَا أَنَّىٰ آلَٰهَ رَبِّكُمَا تَكْذِبُونَ ﴿٦٧﴾

فِيهَا نَاقِمَةٌ وَظِلٌّ رُّشْدًا ﴿٦٨﴾

مَا أَنَّىٰ آلَٰهَ رَبِّكُمَا تَكْذِبُونَ ﴿٦٩﴾

فِيهِنَّ خَيْرٌ مِّنْ حَٰلٍ ﴿٧٠﴾

مَا أَنَّىٰ آلَٰهَ رَبِّكُمَا تَكْذِبُونَ ﴿٧١﴾

حُورٌ مُّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾

مَا أَنَّىٰ آلَٰهَ رَبِّكُمَا تَكْذِبُونَ ﴿٧٣﴾

لَمْ يَطْمَسْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٤﴾

مَا أَنَّىٰ آلَٰهَ رَبِّكُمَا تَكْذِبُونَ ﴿٧٥﴾

مُكْنِيْنَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَالٍ ﴿٧٦﴾

مَا أَنَّىٰ آلَٰهَ رَبِّكُمَا تَكْذِبُونَ ﴿٧٧﴾

1. చూడండి, 55:56, 52:20, 44:54, 38:52 మరియు 37:48.

2. ఈ అయత్, ఈ సూరహ్‌లో 31 సార్లు వచ్చింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ సూరహ్‌లో స్వర్గంలో ప్రసాదించబడే అన్ని రకాల పౌకర్యాలను, బోగభాగ్యాలను వివరించిన తరువాత ఈ ప్రశ్న

78. మహిమాస్వితుడు మరియు
పరమదాత¹ అయిన నీ ప్రభువు పేరే
ఎంతో సర్వశ్రేష్ఠమైనది.² (5/8)

تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

వేశాడు. అంతే కాక సరక శిక్ష తరువాత కూడా ఈ ప్రశ్న వేశాడు. అంటే మీరు దాని నుండి ఎందుకు తప్పించుకోవటానికి ప్రయత్నించరు? అని అర్థం. రెండవది: ఏమిటంటే, జిన్నాతులు కూడా మానవులవలే బుద్ధి మరియు మంచి చెడును అర్థం చేసుకునే చిచ్ఛణాశక్తి కలిగిఉన్నారు. కావున వారు కూడా ఏక దైవారాధన చేయటానికి అజ్ఞాపించబడ్డారు. సర్వస్పృష్టిలో కేవలం ఈ రెండురకాల జీవులు మాత్రమే - బుద్ధి మరియు చిచ్ఛణాశక్తి ప్రసాదించబడటం వల్ల - పరీక్షకు గురిచేయబడ్డారు. అందులో నెగ్గిన వారికి స్వర్గం మరియు నెగ్గని వారికి సరకం. మూడవది: అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రసాదించిన సుఖసంతోషాలను అనుభవించటం ముస్తహబ్. ఈ అయత్ మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పే నాలుగవ ఉద్దేశ్యం: అల్లాహ్ కు అవిధేయులై ఉండటం నుండి అపటం. ఎందుకంటే అయనే (సు.తా.) ఈ అనుగ్రహాలన్నింటినీ ప్రసాదించాడు. కావున దైవప్రసక్త('స'అస) దీనికి జవాబుగా అన్నారు: 'ఓ మా ప్రభూ! మేము నీ యొక్క ఏ అనుగ్రహాన్ని కూడా విరాకరించడంలేదు, సర్వస్వోత్తాలకు అర్హుడవు నీవే! (తిర్మిజీ - అల్బానీ ప్రమాణీకం).

1. చూడండి, 55:27 వ్యాఖ్యానం 2.

2. తబారక, బరకతున్: అంటే ఎల్లప్పుడూ శాశ్వతంగా ఉండే మేలు. అయిన దగ్గర ఎల్లప్పుడూ మేలే ఉంది. కొందరు దీని అర్థం, ఎంతో శుభదాయకమైనది, సర్వశ్రేష్ఠమైనది అని అన్నారు. అయిన పేరే అంత శ్రేష్ఠమైనదైతే అయిన స్వయంగా ఎంత గొప్పవాడు, మహిమగల వాడు మరియు శుభాలను ప్రసాదించేవాడు కాగలడు!

56. సూరహ్ అల్-వాఛి'అహ్

سورة الواقعة

అల్-వాఛి'అహ్ : రాసున్న సంఘటన, ఇది సంపదల సూరహ్ అని ప్రఖ్యాతి చెందింది. "దీనిని ప్రతిరోజూ రాత్రి చదివేవాడు ఎన్నడూ పస్టులుండడు." కాని ఈ ప్రవచనం, ప్రమాణీకమైనది కాదు. (అల్బానీ). దీని పేరు మొదటి ఆయత్‌లో ఉంది. ఈ సమూహంలో ఇది 7వది, చివరిది. ఈ సూరాహ్‌లన్నీ దివ్యజ్ఞానం మరియు పరలోక జీవితాన్ని గురించి చర్చించాయి. ఈ సూరహ్ మక్కా మొదటి కాలానికి చెందింది. పునరుత్థానం గురించి ఇందు వివరాలున్నాయి. ఇందులో 96 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * ఆ అనివార్య సంఘటన సంభవించి నపుడు,¹

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۝

2. అది సంభవించటంలో ఎలాంటి అసత్యం లేదు.

لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ۝

3. అది కొందరిని హీనపరుస్తుంది, మరి కొందరిని పైకెత్తుతుంది.²

خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ۝

4. భూమి తీవ్రకంపనంతో కంపించి నపుడు;

إِذَا رَجَّتِ الْأَرْضُ رَجًّا ۝

5. మరియు పర్వతాలు పొడిగా మార్చబడినపుడు;

وَبُيَّتِ الْجِبَالُ بَيًّا ۝

6. అప్పుడు వాటి దుమ్ము నలువైపులా నిండిపోయినపుడు;

فَكَانَتْ هَبًّا مُبَدَّلًا ۝

7. మరియు మీరు మూడు పర్గాలుగా విభజింపబడతారు.

وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثًا ۝

8. ఇక కుడిపక్షం వారు, ఆ కుడిపక్షము

فَأَصْحَابُ الْيَمِينِ ۚ وَمَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ۝

1. అనివార్య సంఘటన అంటే, అంతిమ ఘడియ, పునరుత్థానదినం.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) అజ్ఞలను అనుసరించిన వారు పైకెత్తబడతారు. వాటిని తిరస్కరించినవారు హీనపరచబడతారు.

వారు ఎంత (అద్భుతపంతులు)!¹

9. మరికొందరు వామపక్షం వారుంటారు,²
ఆ వామపక్షపు వారు ఎంత (దౌర్భాగ్యులు)!

10. మరియు (ఇహలోకంలో విశ్వాసంలో)
ముందున్న వారు (స్వర్గంలో కూడా)
ముందుంటారు.

11. అలాంటి వారు (అల్లాహ్) సాన్నిధ్యాన్ని
పొందుతారు.

12. వారు సర్వసుఖాలు గల స్వర్గపనాలలో
ఉంటారు.

13. మొదటి తరాల వారిలో నుండి చాలా
మంది;

14. మరియు తరువాత తరాలవారిలో నుండి
కొంతమంది.

15. (బంగారు) జలతారు అల్లిన ఆసనాల
మీద;

16. ఒకరికొకరు ఎదురెదురుగా, వాటిమీద
దిండ్లకు అనుకొని కూర్చొని ఉంటారు.³

17. వారిచుట్టు ప్రక్కలలో నిత్య బాల్యంగల
బాలురు (సేవకులు) తిరుగుతూ ఉంటారు.

18. (మధువు) ప్రవహించే చెలమల నుండి
నింపిన పాత్రలు, గిన్నెలు మరియు కప్పులతో!

19. దాని వలన వారికి తలనొప్పి గానీ
లేక మత్తు గానీ కలుగదు.

وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۖ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۚ

وَالشَّاقُونَ الشَّاقُونَ ۚ

أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ۖ

فِي جَنَّاتٍ التَّوَّافِينَ ۖ

ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ۚ

وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ ۚ

عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ ۖ

مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ۖ

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ ۚ

بِأَكْوَابٍ وَأَكَابِرٍ ۖ زُفَرٌ مِنْ ذَهَبٍ ۚ

لَهُمْ فِيهَا زُرُّوعٌ ۖ وَلَا يَمُوتُونَ ۚ

1. కుడి పక్షం వారంటే తమ కర్మపత్రాలు కుడి చేతిలో ఇవ్వబడేవారు. అంటే స్వర్గానికి అర్హులైనవారు. చూడండి, 74:39.

2. వామ (ఎడమ) పక్షం వారు అంటే తమ కర్మపత్రాలు ఎడమచేతిలో ఇవ్వబడిన వారు. అంటే నరకానికి అర్హులైనవారు. చూడండి, 90:19.

3. చూడండి, 15:47.

20. మరియు వారు కోరే వండ్లూ, ఫలాలు ఉంటాయి.

21. మరియు వారు ఇష్టపడే పక్షుల మాంసం.¹

22. మరియు అందమైన కన్నులు గల సుందరాంగులు ('హూరున్');

23. దాచబడిన ముత్యాలవలే!

24. ఇదంతా వారు చేస్తూ ఉండిన (సత్కార్యాలకు) ప్రతిఫలంగా!

25. అందులో వారు వ్యర్థమైన మాటలు గానీ, పాప విషయాలు గానీ వినరు.²

26. "శాంతి (సలాం) శాంతి (సలాం)!" అనే మాటలు తప్ప!³

27. మరియు కుడి పక్షం వారు, ఆ కుడి పక్షం వారు ఎంత (అదృష్టవంతులు)!

28. వారు ముళ్ళు లేని సిద్దర వృక్షాల మధ్య!⁴

29. మరియు వండ్లగెలలతో నిండిన అరబీ చెట్లు,

30. మరియు వ్యాపించి ఉన్న నీడలు,⁵

31. మరియు ఎల్లప్పుడూ ప్రపహించే నీరు,

وَالْأَكْثَرُ مِمَّا يَكْتُمُونَ

وَالْحَمِيرَ طَيْرَ مِثَالِهِمْ

وَحُورٌ عِينٌ

كَامَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ

حِزًّا لَهَا كَانُوا يَعْلَمُونَ

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا الْغَوَاوِلَ لَا يَمُوتُونَ

إِلَّا قِيلَ لَهَا سَلَامًا

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ وَمَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ

فِي سِدْرٍ مَحْضُورٍ

وَطَلْحٍ مُنْقُورٍ

وَطَلْحٍ مُنْقُورٍ

وَمَا تَسْكَوِبُ

1. 'నేను నా సద్యర్థమైన దాసుల కోరకు సిద్ధపరచి ఉంచినదాన్ని ఇంతవరకు ఏ కన్నూ చూడలేదు, ఏ చెవి వినలేదు మరియు ఏ మానవ హృదయం (మనస్సు) కూడా ఊహించలేదు.' (బుఖారీ, ముస్లిం, తిర్మిజీ - అబూహురైరహ్ కథనం, ఇంకా చూడండి, 32:17).

2. ప్రాపంచిక జీవితంలో పోట్లాటలు, ఏపగింపులు, అసహ్యం సర్వత్రా అన్నదమ్ముల మధ్య కూడా తప్పవు. కాని స్వర్గవాసుల మధ్య ఇటువంటి వ్యర్థపు మాటలు ఎన్నడూ జరుగవు.

3. చూడండి, 19:62.

4. చూడండి, 53:14.

5. చూడండి, 4:57.

32. మరియు సమృద్ధిగా ఉన్న పండ్లు
ఫలాలు,

وَالْأَكْثَرُ كَثِيرًا ۝

33. ఎడతెగ కుండా మరియు అంతం
కాకుండా (ఉండే వనాలలో);

لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ۝

34. మరియు ఎత్తైన ఆసనాల మీద
(కూర్చొని) ఉంటారు.

وَلَهُمْ فِيهَا مَرْفُوعَةٌ ۝

35. నిశ్చయంగా, మేము వారిని ప్రత్యేక
సృష్టిగా సృష్టించాము;

إِنَّا أَنشَأْنَهُمْ إِنشَاءً ۝

36. మరియు వారిని (నిర్మలమైన) కన్యలుగా
చేశాము;¹

فَجَعَلْنَهُنَّ أَبْكَارًا ۝

37. వారు ప్రేమించే వారుగానూ, నమ
వయస్సుగల వారుగానూ (ఉంటారు);¹

عُرُبًا أَتْرَابًا ۝

38. కుడి పక్షం వారి కొరకు.

لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ۝

39. అందులో చాలా మంది మొదటి
తరాలకు చెందిన వారుంటారు;

كُلٌّ مِنَ الْأُولَىٰ ۝

40. మరియు తరువాత తరాల వారిలో
నుండి కూడా చాలా మంది ఉంటారు.

وَكُلٌّ مِنَ الْآخِرِينَ ۝

41. ఇక వామ (ఎడమ) పక్షం వారు; ఆ
వామ పక్షం వారు ఎంత (దొర్చాగ్గులు)?

وَأَصْحَابِ الشِّمَالِ ۝ يَا أَصْحَابِ الشِّمَالِ ۝

42. వారు దహించే నరకాగ్నిలో మరియు
సలసల కాగే నీటిలో;

فِي مَمَرٍ مَّوَجٍّ ۝

43. మరియు సల్లటి పొగ ఛాయలో
(ఉంటారు).

وَقَطْرِ مِنْ عُيُودٍ ۝

1. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు: 'పురుషిన్'. శబ్దానికి, భార్యలు అని అర్థమిచ్చారు. మరియు 'మర్షూ' అని అంటే మంచి, పెద్ద స్థానాలు గలవారు అని.

2. సద్య రసమైన స్త్రీలు చనిపోయినప్పుడు ఎంత వృద్ధులుగా ఉన్నా, పునరుత్థాన దినమున యువ్వన కన్యలుగా లేవబడతారు. వారు నిత్యం యువ్వన స్థితిలోనే ఉంటారు.

3. చూడండి, 38:52 మరియు 78:33.

44. అది చల్లగానూ ఉండదు మరియు
ఓదార్చేదీ గానూ ఉండదు;

45. నిశ్చయంగా, వారు ఇంతకు ముందు
చాలా భోగభాగ్యాలలో పడి ఉండిరి;

46. మరియు వారు మూర్ఖపు పట్టుతో
ఘోరమైన పాపాలలో పడి ఉండిరి;

47. మరియు వారు ఇలా అనేవారు:
'ఏమీ? మేము మరణించి, మట్టిగా మరియు
ఎముకలుగా మారిపోయిన తరువాత కూడా
మరల బ్రతికించి లేపబడతామా?

48. "మరియు పూర్వీకులైన మా తాత
ముత్తాతలు కూడానా?"

49. వారితో ఇలా అను: "నిశ్చయంగా,
పూర్వీకులు మరియు తరువాత వారు కూడాను!

50. "వారందరూ ఆ నిర్ణీత రోజు, ఆ
సమయమున సమావేశపరచబడతారు.

51. "అయితే నిశ్చయంగా మార్గ భ్రష్టులైన
ఓ అసత్యవాదులారా!

52. "మీరు జఖ్ఖూమ్ చెట్టును (ఫలాలను)
తింటారు.¹

53. "దానితో కడుపులు నింపుకుంటారు.

54. "తరువాత, దాని మీద సలసల కాగే
నీరు త్రాగుతారు.

55. "వాస్తవానికి మీరు దానిని దప్పిక
గొన్న ఒంటెలవలే త్రాగుతారు."

56. తీర్పుదినం నాడు (ఈ వామ పక్షం
వారికి లభించే) ఆతిథ్యం ఇదే!

لَا يَارِدُ وَلَا يَرْجُو

إِنَّهُمْ كَالَّذِينَ لَمْ يَمْلِكُوا

وَكُلُّوا يُصْرُونَ عَلَى الْغَنِيِّ الْعَظِيمِ

وَكُلُّوا يَقُولُونَ هَذَا مِمَّا وَكَّلْنَا بِهِ أَنْبَاءُ وَعَظَمَاءُ
مِنَ الْمُبْعُولِينَ

وَأَبَائُنَا الْأَوَّلُونَ

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ

لَجِبُّوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

لَعَلَّكُمْ أَتَاهَا الصَّاتُونَ الْمَكْدُوبُونَ

لَا يَكُونُ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زُفَيْرٍ

فَمَا لَتَوْنَ مِنْهَا الْبَطُونَ

فَنَشْرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيرِ

فَنَشْرِبُونَ شُرَبَ الْهَيْمِ

هَذَا نَزْلُ يَوْمَ الدِّينِ

57. మిమ్ముల్ని మేమే సృష్టించాము: అయితే మీరెందుకు ఇది సత్యమని సమ్మరు?

58. ఏమీ? మీరెప్పుడైనా, మీరు విసర్జించే వీర్యబిందువును గమనించారా?

59. ఏమీ? మీరా, దానిని సృష్టించేవారు? లేక మేమూ దాని సృష్టికర్తలము?

60. మేమే మీ కోసం మరణం నిర్ణయించాం మరియు మిమ్ముల్ని అధిగమించేది ఏదీ లేదు;

61. మీ రూపాలను మార్చివేసి మీరు ఎరుగని (ఇతర రూపంలో) మిమ్ముల్ని సృష్టించటం నుండి.

62. మరియు వాస్తవానికి మీ మొదటి సృష్టిని గురించి మీరు తెలుసుకున్నారు, అయితే మీరెందుకు గుణపాఠం నేర్చుకోరు?

63. మీరు నాటే, విత్తనాలను గురించి, మీరెప్పుడైనా ఆలోచించారా?

64. మీరా వాటిని పండించేది? లేక మేమూ వాటిని పండించేవారం?

65. మేము తలచుకుంటే, దానిని పొట్టుగా మార్చివేయగలం, అప్పుడు మీరు ఆశ్చర్యంలో పడిపోతారు.

66. (మీరు అనేవారు): “నిశ్చయంగా, మేము పొడైపోయాము!

67. “కాదుకాదు, మేము దరిద్రుల మయ్యాము!” అని.

68. ఏమీ? మీరు ఎప్పుడైనా మీరు త్రాగే నీటిని గురించి ఆలోచించారా?

69. మీరా దానిని మేఘాల నుండి కురిపించే

مَنْ خَلَقَكُمْ فَلَوْلَا تَصَدَّقُونَ ﴿٥٧﴾

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾

أَمْ أَنْتُمْ خَالِقُونَ أَمْ عَنْ الْغَالِقُونَ ﴿٥٩﴾

عَنْ قَدَرٍ رَأَيْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا عَنْ يَسْبِقُونِ ﴿٦٠﴾

عَلَى أَنْ يُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَتُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾

أَلَمْ أَنْتُمْ وَرَثَتُوهَا أَمْ عَنْ الْوَارِثُونَ ﴿٦٤﴾

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطًا مَّا تَفْكُمُونَ ﴿٦٥﴾

إِنَّا الْمَغْرُمُونَ ﴿٦٦﴾

بَلْ عَنْ مَحَرٍّ وَمُونَ ﴿٦٧﴾

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾

أَمْ أَنْتُمْ لِرَبِّ لَسْمُوهُ مِنَ الْمُنْزِلِ أَمْ عَنْ

వారు? లేక మేమా దానిని కురిపించేవారము?

70. మేము తలచుకుంటే దానిని ఎంతో ఉప్పుగా ఉండేలా చేసేవారము! అయినా మీరెందుకు కృతజ్ఞత చూపరు?

71. మీరు రాజోసే అగ్నిని గమనించారా?

72. దాని పుట్టాన్ని పుట్టించినవారు మీరా? లేక దానిని ఉత్పత్తి చేసినది మేమా?¹

73. మేము దానిని (సరకాగ్నిని), గుర్తు చేసేదిగా మరియు ప్రయాణీకులకు (అవసరం గలవారికి) ప్రయోజనకారిగా చేశాము.²

74. కావున సర్వోత్తముడైన నీ ప్రభువు నామాన్ని స్తుతించు. (3/4)

75. * ఇక నేను సక్షత్రాల స్థానాల (కక్ష్యల) సాక్షిగా చెబుతున్నాను.

76. మరియు నిశ్చయంగా, మీరు గమనించ గలిగితే, ఈ శపథం ఎంతో గొప్పది!

77. నిశ్చయంగా ఈ ఖుర్ఆన్ దివ్యమైనది.

78. సురక్షితమైన³ గ్రంథంలో ఉన్నది.

79. దానిని⁴ పరిశుద్ధులు తప్ప మరెవ్వరూ తాకలేరు.

80. ఇది సర్వలోకాల ప్రభువు తరపు

الْمُزِيلُونَ

لَوْ شَاءُ جَعَلْنَاهُ أَجَافًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ

ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَهَا أَمْ عَنِ النَّفْثَاتِ

عَنْ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَمَتَاعًا لِلْمُقْوِينَ

مَسِيحٍ بِأَسْرَرِكَ الْعَظِيمِ

فَلَا أَقْبِمُ مَوْجِعَ النُّجُومِ

وَأَنَّهُ لَقَسَمٌ لِّدَعَائِمٍ عَظِيمٍ

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ

فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ

لَا يَسُوءُ إِلَّا الْبَاطِلُونَ

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

1. అంటే అన్ని రకాల ఇంధనం, బొగ్గు, పెట్రోలు, మొదలైనవి చెట్ల నుంచే వస్తాయని.

2. 'హదీస్'లో మూడు వస్తువుల నుండి ఏద్యరినీ అపకూతదని ఉంది: అది నీరు, అహారం మరియు అగ్ని, (అబూ-దావూద్, సునన్ ఇబ్నె-మూజా - ఇబ్నె-కసీర్ వ్యాఖ్యానం).

3. అంటే లా'హ-మ'హ్-హ్లా'జ్.

4. దానిని అంటే లా'హ-మ'హ్-హ్లా'జ్ మరియు పరిశుద్ధులు అంటే దైవదూతలు, అని కొందరి అభిప్రాయం. మరికొందరు దానిని - అంటే - ఖుర్ఆన్, అని అన్నారు. దానిని ఆకాశంనుండి అవతరించబోస్తున్నవారు శివరం దైవదూతలే! సత్యతిరస్కారులు అపోహలు లేవనెట్టు, ప్రతాపాలు కాదు, ఎందుకంటే వారు దానిని తాకలేరు. చూడండి, 85:21-22.

నుండి అవతరింపజేయబడింది.

81. ఏమీ? మీరు ఈ సందేశాన్ని¹ తేలికగా తీసుకుంటున్నారా?

أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَفْتِحُونَ ۚ

82. మరియు (అల్లాహ్) మీకు ప్రసాదిస్తున్న జీవనోపాధికి (కృతజ్ఞత) చూపక, వాస్తవానికి ఆయనను మీరు తిరస్కరిస్తున్నారా?²

وَيَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ۚ

83. అయితే (చనిపోయే వాడి) ప్రాణం గొంతులోనికి వచ్చినపుడు, మీరెందుకు (అవలేరు)?

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ ۙ

84. మరియు అప్పుడు మీరు (ఏమీ చేయలేక) చూస్తూ ఉండిపోతారు.

وَأَنْتُمْ حِسَابٌ مِّنْظُورُونَ ۚ

85. మరియు అప్పుడు, మేము అతనికి మీ కంటే చాలా దగ్గరలో ఉంటాము, కాని మీరు చూడలేకపోతారు.³

وَمَنْ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ۚ

86. ఒకవేళ మీరు ఎవరి అదుపాజ్ఞలో లేరనుకుంటే,

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ۚ

87. మీరు సత్యపంతులే అయితే దానిని (అప్రాణాన్ని) ఎందుకు తిరిగి రప్పించుకోలేరు?

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۚ

88. కాని అతడు (మరణించేవాడు), (అల్లాహ్) సాన్నిధ్యాన్ని పొందినవాడైతే!⁴

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ۙ

89. అతని కొరకు సుఖసంతోషాలు మరియు తృప్తి మరియు పరమానంద కరమైన స్వర్గవనం ఉంటాయి.

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٌ ۚ

1. సందేశమంటే ఇక్కడ ఖుర్ఆన్ అని హదీస్ లో పేర్కొనబడింది.

2. సైది ఇబ్న-కసీర్ తాత్పర్యం. ముహమ్మద్ జూనాగథి గారి తాత్పర్యం ఈ విధంగా ఉంది: 'మరియు మీరు తిరస్కరిస్తూ ఉండటమే మీ జీవనోపాధిగా చేసుకుంటున్నారా?'

3. ఇక్కడ కొందరు అల్లాహ్ (సు.తా.) తన జ్ఞానంతో మీ దగ్గరలో ఉన్నాడని, మరికొందరు ఇక్కడ దీని భావం ప్రాణం తీసే దైవమాతలనీ వ్యాఖ్యానించారు.

4. సూరహ్ మొదట్లో పేర్కొన్న మూడు రకాల వారిలో వీరు మొదటి రకానికి చెందినవారు.

90. మరియు ఎవడైతే కుడిపక్షం వారికి చెందిన వాడైతే!¹

91. అతనితో: "నీకు శాంతి కలుగుగాక (సలాం)! నీవు కుడిపక్షంవారిలో చేరావు." (అని అసబడుతుంది).

92. మరియు ఎవడైతే, అసత్యవాదులు, మార్గభ్రష్టులైన వారిలో చేరుతాడో!²

93. అతని అతిథ్యానికి సలసల కాగే నీరు ఉంటుంది.

94. మరియు భగభగమండే నరకాగ్ని ఉంటుంది.

95. నిశ్చయంగా, ఇది రూఢి అయిన సమ్మదగిన సత్యం!

96. కావున సర్వోత్తముడైన నీ ప్రభువు పేరును స్తుతించు.³

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُصْطَفَيْنِ ۖ

فَسَلَامٌ لَّكَ مِنَ الْمُصْطَفَيْنِ ۖ

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ۖ

فَنُزُلٌ مِّنْ حَبِيرٍ ۖ

وَتَصْلِيَةٌ جَمْعِيَّةٌ ۖ

إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ۖ

فَسُبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ۖ

1. వీరు రెండవ రకానికి చెందిన వారు.

2. వీరు మూడవరకానికి చెందినవారు. వీరు అన్'హా'అల్-మద్'అమ అని, ఈ సూరహ్ మొదట్లో పేర్కొనబడ్డారు.

3. 'హదీస్'లో వచ్చింది: రెండు పదాలు అల్లాహ్(మ.తా.)కు ఎంతో ప్రేమమైనవి. ఉచ్చరించడానికి సులభమైనవి మరియు ప్రతిఫలం రీత్యా బరువైనవి. "సుబ్'హా' సల్లాహ్ వ బి'హామది హి, సుబ్'హా'సల్లాహిల్ 'అ'జీమ్!" ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ, 'స'హి'హ్ ముస్లిం).

57. సూరహ్ అల్-హాదీద్

سُورَةُ الْحَدِيدِ

ఈ సూరాహ్ 8వ హిజ్రీ ప్రాంతంలో మదీనాలో అవతరించబడెను. ఇందులో 29 అయతులు ఉన్నాయి. అల్-హాదీదు: ఇసుము. దీనిపేరు 25వ అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇంతవరకు దాదాపు 9/10 పంతులు ఖుర్ఆన్ పూర్తి అయ్యింది. మిగిలిన 1/10 భాగాన్ని 2 భాగాలలో విభజించవచ్చు. మొదటి దానిలో 10 సూరాహ్లు ఉన్నాయి, 57-66 వరకు. ఇవన్నీ మదీనాలో అవతరించబడ్డాయి. ప్రతి ఒక్కటి సాంఘిక జీవితపు ఒక విషయాన్ని వివరిస్తోంది. రెండవ భాగంలో 48 సూరాహ్లు, 67-114 వరకు ఉన్నాయి. ఇవి చిన్నచిన్న మక్కా సూరాహ్లు, కొన్ని తప్ప. ప్రతి ఒక్కటి ధర్మ విషయాలను బోధిస్తోంది. ఈ సూరహ్ విషయవిధేయతలను బోధిస్తోంది, అహంకారాన్ని ఖండిస్తోంది.

అనంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఆకాశాలలోను మరియు భూమిలోనూ ఉన్న సమస్తం అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతుంటాయి.¹ మరియు ఆయనే సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

2. ఆకాశాలపై మరియు భూమిపై సామ్రాజ్యాధిపత్యం ఆయనదే. ఆయనే జీవనమిచ్చేవాడు మరియు మరణమిచ్చే వాడు. మరియు ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

3. ఆయనే ప్రథమం మరియు ఆయనే అంతం² మరియు ఆయనే ప్రత్యక్షుడు మరియు ఆయనే పరోక్షుడు.³ మరియు ఆయనే ప్రతిదాని

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَمِيعٌ يَلْقَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ لَهُ الْغَوْزُ الْحَكِيمُ ۝

لَهُ الْمُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيُحْيِي وَيُمِيتُ ۚ
وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۚ
وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝

1. చూడండి, 17:44, 21:79.

2. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'కాలం, అనేది మానవుని జ్ఞానపరిధికి మించినది, కాని దానిని అల్లాహ్ (సు.తా.) సృష్టించాడు.'

3. ప్రతి వస్తువు చివరకు అల్లాహ్ (సు.తా.) వద్దకి చేరుతుంది. ఎందుకంటే ఆయన (సు.తా.) ప్రతిదానికి మూలం. ఆయన ప్రతిదానికి - మరే ఇతర దానికంటే - తన జ్ఞానపరంగా సమీపంలో ఉన్నాడు.

అల్-అవ్వలు: The First, ప్రథముడు, మొట్ట మొదటి వాడు. అద్యుడు. సర్వసృష్టిరాసుల సృష్టికి పూర్వమే ఉన్నవాడు.

గురించి జ్ఞానం గలవాడు.

4. ఆయనే అకాశాలను మరియు భూమిని ఆరు దినములలో (అయ్యామ్) సృష్టించిన వాడు. తరువాత ఆయన సింహాసనాన్ని (అర్షేను) అధిష్టించాడు.¹ భూమిలోకి పోయేది మరియు దానినుండి బయటికి వచ్చేది మరియు అకాశంనుండి దిగేది మరియు దానిలోకి ఎక్కేది అంతా ఆయనకు తెలుసు.² మరియు మీరెక్కడున్నా ఆయన మీతో పాటు ఉంటాడు. మరియు అల్లాహ్ మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు.

5. అకాశాలపై మరియు భూమిపై సామ్రాజ్యాధిపత్యం ఆయనదే మరియు అన్ని వ్యవహారాలు (నిర్ణయానికై) అల్లాహ్ వైపునకే తీసుకుపోబడతాయి.

6. ఆయనే రాత్రిని పగటిలోకి ప్రవేశింపజేస్తాడు మరియు పగటిని రాత్రిలోకి ప్రవేశింపజేస్తాడు.³ మరియు ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్న విషయాలన్నీ బాగా తెలుసు.

7. అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రపక్తను

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَكُونُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

أَمَّا يَا اللَّهُ وَسُؤْلُهُ أَنْ يَقُولَ أَمَّا جَعَلَكُمْ

అల్-అఖరు: The Last, The End. అంతం, అంతిమం, కడపటి. చెప్పనికి మిగిలే వాడు. సర్వసృష్టిరాసుల వినాశం తరువాతకూడా ఉండేవాడు.

అల్-జాహిరు: The Ascendant or Predominant, over all things, The Outward. ప్రత్యక్షుడు, గోచరుడు, బాహ్యం.

అల్-జాతిసు: He who knows the secret and hidden things. He who is veiled from the eyes and imaginations of created beings. చోరుడు, అగోచరుడు, దృష్టికిగోచరించని, గోప్యమైన, మరలైనవాడు. ఇవి అల్లాహ్ (ను.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

1. చూడండి, 7:54; 10:3, 32:4 మొదలైన వాటిలో ఈ వాక్యం ఉంది.

2. చూడండి, 34:2.

3. అంటే కొన్ని దినాలు రాత్రి పెద్దది పగలు చిన్నదిగా ఉంటాయి, మరికొన్ని దినాలు పగలు పెద్దది మరియు రాత్రి చిన్నదిగా ఉంటాయి.

విశ్వసించండి. ఆయన మిమ్మల్ని ఉత్తరాధికారులుగా జేసిన వాటినుండి (దాసంగా) ఖర్చు పెట్టండి.¹ మీలో ఎవరైతే విశ్వసించి తమ ధనాన్ని (దాసముగా) ఖర్చుచేస్తారో, వారికి గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటుంది.

8. మరియు మీకేమయింది? మీరెండుకు (వాస్తవానికి) విశ్వాసులే అయితే? మీ రెండుకు అల్లాహ్ ను విశ్వసించరు? మరియు ప్రపక్త, మిమ్మల్ని మీ ప్రభువును విశ్వసించండని పిలుస్తున్నాడు మరియు వాస్తవానికి మీ చేత ప్రమాణం కూడా చేయించుకున్నాడు.²

9. తన దాసుని (ముహమ్మద్) పై స్పష్టమైన సూచనలు (అయాత్) అవతరింపజేసేవాడు ఆయనే! అతను వాటి ద్వారా మిమ్మల్ని ఆంధకారం నుండి వెలుతురులోకి తీసుకురావటానికి. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మిమ్మల్ని ఎంతో కనికరించేవాడు, అపార కరుణావ్రదాత.

10. మరియు మీకేమయింది? మీరెండుకు అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చు పెట్టడం లేదు? ఆకాశాలు మరియు భూమి యొక్క వారసత్వం అల్లాహ్ కే చెందుతుంది.³ (మక్కా) విజయానికి ముందు (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చు పెట్టిన వారితో మరియు పోరాడిన వారితో, (మక్కా విజయం తరువాత పోరాడిన వారు మరియు ఖర్చు పెట్టిన వారు) సమాసులు కావాలరు! అలాంటి వారి స్థానం (విజయం తరువాత

تُسَخَّرُونَ فِيهِ الْكَافِرِينَ آمَنَّا بِكُمْ
وَأَنْفَعُوا لَهُمْ أَجْرًا كَثِيرًا ۝

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا
بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدٍ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَؤُوفٌ رَحِيمٌ ۝

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ
مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَالُوا أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً
مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا وَكَلا وَعَدَ
اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝

1. మానవుడు: 'నా సొమ్ము, నా సొమ్ము' అంటాడు. వాస్తవానికి, 1) నీవు తిని (తాగి) ఖర్చు చేసింది, 2) నీవు తొడిగి చించింది మరియు 3) నీవు అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ఖర్చు చేసింది మాత్రమే నీ సొమ్ము. వీటిని విడిచి మిగతాదంతా ఇతరులదే. ('స'హ'హ్ ముస్లిం: ముస్నద్ అహ్మద్, 4/24).

2. చూడండి, 7:172 అల్లాహ్ (సు.తా.) తన దాసుల చేత ఈ ప్రమాణం చేయించాడు.

3. చూడండి, 15:23.

అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చుపెట్టిన మరియు పోరాడిన వారికంటే గొప్పది. కానీ వారందరికీ అల్లాహ్ ఉత్తమమైన (ప్రతిఫల) వాగ్దానం చేశాడు.¹ మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

11. అల్లాహ్ కు ఉత్తమమైన అప్పు ఇచ్చే వాడు ఎవడు? ఆయన దానిని ఎన్నోరెట్లు పెంచింది తిరిగి అతనికి ఇస్తాడు² మరియు అతనికి శ్రేష్ఠమైన ప్రతిఫలం (స్వర్గం) ఉంటుంది.

12. ఆ దినమున నీవు విశ్వాసులైన పురుషులను మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలను చూస్తే, వారి వెలుగు, వారి ముందునుండి మరియు వారి కుడివైపు నుండి పరిగెత్తుతూ ఉంటుంది.³ (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “ఈ రోజు మీకు క్రింద సెలయేర్లు ప్రవహించే స్వర్గపనాల శుభవార్త ఇవ్వబడుతోంది. మీరందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు! ఇదే ఆ గొప్ప విజయం.”⁴

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُرَكَاتُ الْمَوَاقِفِ يُنْفَخُ مِنَ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

1. దైవప్రసక్త ('స'అస) ప్రవచనం: “మీరు నా అనుచరు (ర'ది.'అస్తుమ్)లను ఎవ్వరినీ నిందించకండి. ఎవరిచేతిలో నా ప్రాణముందో ఆయన (సు.తా.) ప్రమాణం-మీలో ఎవరైనా ఉ'హుద్ సర్వతమంత బంగారాన్ని అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ఖర్చుచేసినా, అది నా అనుచరుడు ('స'హి) ఖర్చుచేసిన ఒక్క 'ముద్' లేక సగం 'ముద్'తో సమానం కాజాలదు.” ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ, 'స'హ'హ్ ముస్లిం).

2. ఇటువంటి వాక్యం కోసం చూడండి, 2:245 అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మంచి అప్పు ఇవ్వడం అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ఖర్చుచేయటం లేక దానం చేయటం. మాసపుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ఖర్చుచేసింది, అతనికి అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహించి ప్రసాదించినచే! అయినా అల్లాహ్ (సు.తా.) దానిని అప్పుగా పేర్కొనటం కేవలం ఆయన (సు.తా.) అనుగ్రహం మరియు కనికరం. ఆయన (సు.తా.) దానికి అదే విధంగా ప్రతిఫలం మొసంగుతాడు, వివిధంగానైతే అప్పుతీర్చడం విధిగా చేయబడిందో!

3. ఈ విషయం పుల్నదాత్పై జరుగుతుంది. ఈ జ్యోతి వారి సత్కార్యాల ఫలితం. దానిపల్ల వారు సులభంగా స్వర్గపు త్రోవను ముగించుకుంటారు. ఇబ్నె-కసీ'ర్లో మరియు ఇబ్నె జరీర్లో 'స'ది అయిమానిహిమ్, 'సు ఇలాబోధించారు: 'వారి కుడిచేతులలో వారికర్మ సత్రాలుంటాయి.'

4. ఈ పలుకులు వారి స్వాగతంకోరకు వేచిఉంటే దైవదూతలు ('అలైహిమ్. స.) పలుకుతారు.

13. ఆ రోజు కవట విశ్వాసులైన పురుషులు మరియు కవట విశ్వాసులైన స్త్రీలు విశ్వాసులతో ఇలా అంటారు: “మీరు మా కొరకు కొంచెం వేచి ఉండండి, మేము మీ వెలుగునుండి కొంచెం తీసుకుంటాము.”² వారితో ఇలా ఆసబడుతుంది: “మీరు వెనుకకు మరలిపోండి, తరువాత వెలుగు కొరకు వెదకండి!” అప్పుడు వారి మధ్య ఒకగోడ నిలబెట్టబడుతుంది. దానికి ఒక ద్వారముంటుంది, దాని లోపలివైపు కారుణ్యముంటుంది³ మరియు దాని బయట వైపు శిక్ష ఉంటుంది.⁴

14. (బయట నున్న కవటవిశ్వాసులు) ఇలా ఆరుస్తారు: “ఏమీ? మేము మీతో పోటు ఉండేవాళ్ళం కాదా?” (విశ్వాసులు) ఇలా జవాబిస్తారు: “ఎందుకు ఉండలేదు? కానీ వాస్తవానికి మిమ్మల్ని మీరు స్వయంగా పరీక్షకు గురిచేసుకున్నారు. మీరు మా (నాశనం కోసం) వేచి ఉన్నారు. మరియు మీరు (పునరుత్థానాన్ని) సందేహిస్తూ ఉన్నారు మరియు మీ తుచ్ఛమైన కోరికలు మిమ్మల్ని మోసపుచ్చాయి. చివరకు అల్లాహ్ నిర్ణయం పచ్చింది. మరియు ఆ మోసగాడు (షైతాన్) మిమ్మల్ని అల్లాహ్ విషయంలో మోస పుచ్చాడు.”⁵

15. కావున ఈ రోజు మీ నుండి ఏ విధమైన పరిహారం తీసుకోబడదు. మరియు సత్యతెరస్కారుల నుండి కూడా తీసుకోబడదు.

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا
انظُرُوا نَارَ النَّفَسِ مِنْ تَوْرِكَمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ
فَالْتَبِسُوا نَارًا فَضْرَبَ بَيْنَهُمْ بِسُورَةٍ بَابٌ
بَاطِنَةٌ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرَةٌ مِنْ قِبَلِ الْعَذَابِ

يُنَادُوا لَهُمْ لَوْلَا كُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلْ وَلَكُمْ فِتْنَةٌ
أَنْتُمْ أَنْفُسُكُمْ وَتَمْتَصُّهُمْ وَأَرْبَابُهُمْ وَغَرَّتِكُمُ الرِّمَاقُ
حَتَّى جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَعَزَّكُمْ بِلَا إِلَهِ إِلَّا اللَّهُ

فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا
مَأْوَاكُمُ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ٥

1. చూడండి, 29:11.

2. కవటవిశ్వాసులైన స్త్రీ పురుషులు కొంతదూరం విశ్వాసుల వెలుగులో నడిచిన తరువాత, అల్లాహ్ (సు.తా.) వారిపై చీకటిని విధిస్తాడు. అప్పుడు వారు అలా పలుకుతారు.

3. అంటే స్వర్గం.

4. అంటే నరకం.

5. చూడండి, 31:33.

మీ నివాసం సరకమే, అదే మీ ఆశ్రయం.¹
ఎంతచెడ్డ గమ్యస్థానం!" (7/8)

16. * ఏమీ? విశ్వాసుల హృదయాలు అల్లాహ్ ప్రస్తావనతో కృంగిపోయి, ఆయన అవతరింపజేసిన సత్యానికి విధేయులయ్యే సమయం ఇంకా రాలేదా? పూర్వగ్రంథ ప్రజల్లాగా వారుకూడా మారిపోకూడదు. ఎందుకంటే చాలాకాలం గడిచిపోయినందుకు వారి హృదయాలు కఠినమైపోయాయి. మరియు వారిలో చాలామంది అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్) ఉన్నారు.²

17. బాగా తెలుసుకోండి! నిశ్చయంగా అల్లాహ్, భూమి చనిపోయిన తరువాత, దానికి మళ్ళీ జీవం పోస్తాడు. వాస్తవానికి మేము ఈ సూచనలను మీకు స్పష్టంగా తెలుపుతున్నాము. బహుశా మీరు అర్థం చేసుకుంటారని.

18. నిశ్చయంగా, విధిదానం ('జకాత్') చేసే పురుషులు మరియు విధిదానం చేసే స్త్రీలు మరియు అల్లాహ్ కు మంచి అప్పు ఇచ్చేవారికి, ఆయన దానిని ఎన్నోరెట్లు పెంచి (తిరిగి) ఇస్తాడు.³ మరియు వారికి గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటుంది.

19. మరియు ఎవరైతే అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసిస్తారో, అలాంటి వారే

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ
اللَّهِ وَمَا نُزِّلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَئِكُنَّوَكَالِدِينَ أَوْتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ
قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

إِعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِكُمْ لَا
لَكُمْ الْإِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَعْبُدُونَ

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا
حَسَنًا لِيُضَاعَفَ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ أُولَئِكَ هُمُ

1. మౌలా: కార్యకర్త, యజమాని, సంరక్షకుడు, కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించేవాడు స్నేహితుడు, సహచరుడు. ఎల్లప్పుడూ తోడుగా ఉండువాడు. ఇక్కడ సరకపు కర్తవ్యం శిక్ష విధించటమే కదా!

2. చూడండి, 5:13.

3. ఒకదానికి పదిరెట్లు, ఇదుపందలరెట్లు లేక అంతకంటే అధికంగా కూడా ఇస్తాడు. ఈ ఎక్కువరెట్ల పుణ్యం వారి మాలిన్యరహితం, అపశ్యకత మరియు ఖర్చుచేసిన చోటు మరియు కాలాన్ని బట్టి ఉంటాయి. ఏ విధంగానైతే ఇంతకు ముందు పెర్కొనబడిందో ఫిల్డ్ మక్కాకు మొదట ఖర్చు చేసిన వారికి, దాని తరువాత ఖర్చుచేసిన వారికంటే ఎక్కువ పుణ్యముందని.

సత్యసంధులైన (విశ్వాసులు). మరియు వారే తమ ప్రభువువద్ద అమర వీరులు. వారికి వారి ప్రతిఫలం మరియు జ్యోతి లభిస్తాయి. కాని ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తారో మరియు మా ఆయతులను అబద్ధాలని అంటారో, అలాంటి వారు తప్పక భగభగమండే సరకాగ్ని వాసులవుతారు.

20. బాగా తెలుసుకోండి! నిశ్చయంగా, ఇహలోక జీవితం, ఒక ఆట మరియు ఒక వినోదం మరియు ఒక శృంగారం మరియు మీరు పరస్పరం గొప్పలు చెప్పుకోవడం మరియు సంపద మరియు సంతానం విషయంలో ఆధిక్యత పొందటానికి ప్రయత్నించడం మాత్రమే.¹ దాని దృష్టాంతం ఆ పర్లంపలే ఉంది: దాని (పర్లం) వల్ల పెరిగే పైరు రైతులకు ఆనందం కలిగిస్తుంది.² ఆ పిదప అది ఎండిపోయి పసుపుపచ్చగా మారిపోతుంది. ఆ పిదప అది పొట్టుగా మారిపోతుంది. కాని పరలోక జీవితంలో మాత్రం (దుష్టులకు) బాధాకరమైన శిక్ష మరియు (సత్పురుషులకు) అల్లాహ్ నుండి క్షమాపణ మరియు అయన ప్రసన్నత ఉంటాయి. కావున ఇహలోక జీవితం కేవలం మోసగించే బోగభాగాలు మాత్రమే.

21. మీ ప్రభువు క్షమాపణ వైపునకు మరియు ఆకాశం మరియు భూమి యొక్క వైశాల్యమంతటి విశాలమైన స్వర్గం వైపునకు పరుగెత్తండి. అది అల్లాహ్ మరియు అయన ప్రవక్తలను విశ్వసించే వారి కొరకు సిద్ధపరచబడి

الصِّدِّيقُونَ وَالشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ
وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ دَرَجَاتٌ وَلَعَالَى
يُنَبِّئُكُمْ وَيَكُنَّ شُرُفِي الْأَمْوَالِ وَالْأُولَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ
أَخْبَسَ الْمَاءَ ثَبَاتَهُ ثُمَّ يَهْبِيجُ فَفَرِحُوا فَتَوَسَّعَ الْمَاءُ
يَكُونُ حِطًّا مَّا وَفَى الْوَعْدَ عِنْدَ اللَّهِ شَدِيدٌ مُغْفِرٌ مِّن
اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعٌ
الْعُرُورُ

سَابِقُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ ذَٰلِكُمْ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

1. చూడండి, 38:27 మరియు 23:115.

2. అల్-కుఫ్ఛురు: అంటే ఇక్కడ రైతు అనే అర్థంలో వాడబడింది. అంటే దాచేవాడు, రైతు భూమిలో విత్తనాలను దాచుతాడు. అదేవిధంగా సత్యతిరస్కారుల హృదయాలలో అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు అంతిమదినపు తిరస్కారం దాగి ఉంటుంది.

ఉంది. ఇది అల్లాహ్ అనుగ్రహం, ఆయన తానుకోరిన వారికి దానిని ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహశాలి, సర్వోత్తముడు.

22. భూమి మీద గానీ లేదా స్వయంగా మీ మీద గానీ విరుచుకుపడే ఏ అపద అయినా సరే! మేము దానిని సంభవించజేయక ముందే గ్రంథంలో వ్రాయబడకుండా లేదు. నిశ్చయంగా, ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం.¹

23. ఇదంతా మీరు సోయినదానికి నిరాశ చెందకూడదని మరియు మీకు ఇచ్చినదానికి సంతోషంతో ఉప్పొంగిపోరాదని.² మరియు అల్లాహ్ బడాయిలు చెప్పుకునే వారూ, గర్వించే వారూ అంటే ఇష్టపడడు.

24. ఎవరైతే స్వయంగా లోభత్వం చూపుతూ³ ఇతరులను కూడా లోభత్వానికి పురికొలుపుతారో మరియు ఎవరైతే (సత్యం నుండి) వెనుదిరుగుతాడో వాడు (తెలుసుకోవాలి), నిశ్చయంగా అల్లాహ్ స్వయం సమృద్ధుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడని!

25. వాస్తవానికి, మేము మా సందేశ హరులను స్పష్టమైన సూచనలనిచ్చి పంపాము మరియు వారితో బాటు గ్రంథాన్ని అపతరింపజేశాము. మరియు మానవులు న్యాయశీలురుగా వెలగటానికి త్రాసును

مَا أَصَابَكُمْ مُمْصِيَةٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كُتُبٍ مِّن قَبْلُ أَنْ يَأْتِيَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ

لَّذِينَ يَتَّبِعُونَ وَيَا أَيُّهَا النَّاسُ بِالْبُغْلِ وَمَن يُتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَمِيدُ

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ

1. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు జరిగిందీ, జరగజోయేదీ అన్నివిషయాల జ్ఞానముంది. కాబట్టి ఆయన (సు.తా.) సృష్టిని అరంభించకముందే అంతా ఒకగ్రంథంలో వ్రాసిపెట్టాడు. అదే ఖద్/తఖ్తీర్. (స.ముస్లిం).

2. మూమిన్ బాధ కలిగినప్పుడు సహనం పహిస్తాడు మరియు సంతోషం కలిగినప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.)కు కృతజ్ఞుడవుతాడు. ఎందుకంటే అతను అది తన శ్రమ కాదు అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క అనుగ్రహమని సమ్ముతాడు.

3. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ఖర్చుచేయటంలో లోభత్వం. చూడండి, 4:36-37.

కూడా పంపాము¹ మరియు ఇసుమును కూడా ప్రసాదించాము. అందులో గొప్పశక్తి ఉంది, మరియు మానవులకు ఎన్నో ప్రయోజనాలున్నాయి.² మరియు (ఇదంతా) అల్లాహ్ అగోచరుడైన తనకు మరియు తన ప్రవక్తలకు ఎవడు సహాయకుడవుతాడో తెలుసుకోవడానికి చేశాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మహా బలశాలి, సర్వ శక్తిమంతుడు.

26. మరియు వాస్తవంగా మేము సూహ్ను మరియు ఇబ్రాహీమ్ ను పంపాము. మరియు వారిద్దరి సంతానంలో ప్రవక్తపడవిని మరియు గ్రంథాన్ని ఉంచాము. కాని వారి సంతతిలో కొందరు మార్గదర్శకత్వం మీద ఉన్నారు, కాని వారిలో చాలామంది అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్) ఉన్నారు.

27. ఆ తరువాత చాలామంది ప్రవక్తలను మేము వారి తరువాత పంపాము. మరియు మర్యమ్ కుమారుడు ఈసాను కూడా పంపాము మరియు అతనికి ఇంజీల్ ను ప్రసాదించాము. మరియు అతనిని అనుసరించే వారి హృదయాలలో మేము జాలిని, కరుణను కలిగించాము, కాని సన్యాసాన్ని³ వారే స్వయంగా కల్పించుకున్నారు. మేము

بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا
الْكَتَابَ وَالْمِيزَانَ فَبِمَنْهُمْ مَهْتَبٌ وَلَبِئْسَ أَهْلُ الْفِئُونَ

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَى النَّاسِ مَرْسَلًا وَضَعْنَا يَحْيَى ابْنَ
مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ
اتَّبَعُوا رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهَابَنَا لَا يَدْعُوهَا
مَا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا
رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ
أَجْرَهُمْ وَكَثَرُوا قَوْمَهُمْ فَبِعُزَّتِهِ

1. మీ'జాన్: అంటే త్రాసు - ఇక్కడ న్యాయం అని అర్థం.

2. ఇసుమువల్ల ఎన్నో ఉపయోగాలు ఉన్నాయి. ఇది భూమిలో విస్తారంగా దొరుకుతుంది.

3. కతోరజైన సన్యాసాన్ని వారే (క్రైస్తవులే) తమ ప్రతాపము విధించుకున్నారు. వారు ప్రాపంచిక జీవితానికి విలువ ఇవ్వలేదు. దీనిని ఖుర్ఆన్ ఇందిస్తుంది. చూడండి, 2:143. రఆఫ తన్ - అంటే జాలి, కనికరం, దయ. రుహ్ బానియ్యహ్ - అంటే త్యాగం, విడిచిపెట్టడం. అంటే ప్రాపంచిక విషయాలను త్యజించటం. అంటే సన్యాసత్వం స్వీకరించటం. ఇది వారే స్వయంగా కల్పించు కున్నాడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) దీనిని విధించలేదు. వారు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను సంతోషపరచాలని దీనిని అవలంబించారు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) తాను చూసిన మార్గంపై నడిచే వారితోనే సంతోషపడతాడు. దానిలో క్రొత్తవిషయాలను పుట్టించి వాటిని అవలంబించే వారితో కాదు.

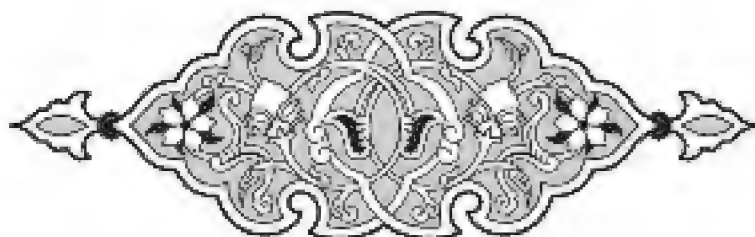
దానిని వారిపై విధించలేదు, కాని అల్లాహ్ ప్రసన్నతను పొందగోరి వారే దానిని విధించుకున్నారు, కాని వారు దానిని పాటించ వలసిన విధంగా నిజాయితీతో పాటించలేదు. కావున వారిలో విశ్వసించిన వారికి వారి ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించాము. కాని వారిలో చాలామంది అవిధేయులు (ఫాసిఖున్) ఉన్నారు.

28. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు ఆయన సందేశహరుణ్ణి విశ్వసించండి. ఆయన (అల్లాహ్) మీకు రెట్టించు కరుణను ప్రసాదిస్తాడు మరియు వెలుగును ప్రసాదిస్తాడు, మీరు అందులో సదుస్తారు మరియు ఆయన మిమ్మల్ని క్షమిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ ఎంతో క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

29. అల్లాహ్ అనుగ్రహం మీద తమకు ఎలాంటి అధికారం లేదని మరియు నిశ్చయంగా, అనుగ్రహం కేవలం అల్లాహ్ చేతిలో ఉందని మరియు ఆయన తాను కోరిన వారికి దానిని ప్రసాదిస్తాడని, పూర్వ గ్రంథప్రజలు తెలుసుకోవాలి. మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహశాలి, సర్వోత్తముడు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَاسْمُوا بِرُسُلِهِ
يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا
تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

إِنَّمَا يَعْلَمُ أَهْلُ الْكِتَابِ الْآيَةُ رُؤُونِ عَلَى شَيْءٍ
مَنْ قَضَى اللَّهُ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ
يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

58. సూరహ్ అల్-ముజాదిలహ్

سورة المجادلة

అల్-ముజా(ది)దలహ్: వాదించటం. ఈ 10 మదీనా సూరాహల సమూహంలో ఇది 2వది. ఇందులో 22 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఇస్లాంకు ముందు 'అరబ్బులలో స్త్రీలపై జరిగే అన్యాయాన్ని గురించి మరియు దానిని నిషేధించడం గురించి ఇందులో వివరించబడింది. ఇది దాదాపు 4-5 హిజ్రీలలో అవతరింపజేయబడింది. దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది బహుశా సూరహ్ అల్-అహ్ బాబ్ (33) కంటే ముందు అవతరింపజేయబడింది.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాస్రవాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (*) వాస్తవానికి, తన భర్తను గురించి నీతో వాదిస్తున్న మరియు అల్లాహ్ తో మొర పెట్టుకుంటున్న ఆ స్త్రీ మాటలు అల్లాహ్ విన్నాడు. ¹ అల్లాహ్ మీ ఇద్దరి సంభాషణ వింటున్నాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సమస్తం చూసేవాడు.

2. మీలో ఎవరైతే తమ భార్యలను "జహార్ ద్వారా దూరంగా ఉంచుతారో! అలాంటి వారికి వారి భార్యలు తల్లులు కాలేరు. వారిని కన్న వారు మాత్రమే వారి తల్లులు. ² మరియు నిశ్చయంగా, వారు అనుచితమైన మరియు అబద్ధమైన మాట పలుకుతున్నారు. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మన్నించేవాడు, క్షమాశీలుడు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ هَاتُورَ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿١﴾

الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنكُم مَّن سَاءَ مَا يَكُونُ لَكُمْ مِنْهُنَّ إِنَّا نَمْلِكُهُمْ إِلَّا إِلَى اللَّهِ وَلَهُمْ كَيْفُ لِقَائِهِمْ مِّنَ الْقَوْلِ وَذُرَّا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ ﴿٢﴾

- ఇక్కడ 'భౌలహ్ బిన్ మూలిక్ బిన్ స' 'అలబహ్ (ర. 'అల్లా)ను అమె భర్త బిన్ బిన్ 'సామిత్ (ర'ది.'అ.) "జహార్ చేసిసండుకు అమె మొర పెట్టుకుంటుంది. దానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) అదేకల వచ్చిన తరువాత, అది నిర్మాణించబడిన విషయం ఈ సూరహ్ యొక్క 1-4వ ఆయతులలో పేర్కొనబడింది. "జహార్ - అంటే, "నీ పేరు నాకు నా తల్లి పేరు వంటిది." అని తన భార్యను తాళకుండా దూరముండటం. మరియు అమెకు విడాకులు కూడా ఇవ్వకుండా ఉండటం. అమె రైస ప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరకు వచ్చి ఈ ఆచారాన్ని గురించి వాదులాడింది. అప్పుడు ఈ ఆయత్లు అవతరింపజేయబడ్డాయి. (అబూ-దావూద్) ఇంకా చూడండి, 33:4. స్త్రీ తన భర్తనుంచి విడాకులు తీసుకోగోరతే దానికి సంబంధించిన ఆదేశానికి చూడండి, 2:229. దానిని ఖుల్ అంటారు.
- మీరు "జహార్ అన్నంత మాత్రాననే మీభార్యలు మీతల్లులు కారు, మిమ్మల్ని కన్నవారే మీ తల్లులు.

3. మరియు ఎవరైతే తమ భార్యలను "జిహార్" ద్వారా దూరంచేసి తరువాత తమ మాటను వారు ఉపసంహరించుకోదలిస్తే! వారిద్దరు ఒకరినొకరు తాకకముందు, ఒక బానిసను విడుదలచేయించాలి. ¹ ఈ విధంగా మీకు ఉపదేశమివ్వబడుతోంది. మరియు మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ ఎరుగును.

4. కాని ఎవడైతే ఇలా చేయలేదో, అతడు తన భార్యను తాకకముందు, రెండు నెలలు పరుసగా ఉపవాసముండాలి. ఇది కూడా చేయలేని వాడు, అరవైమంది నిరుపేదలకు భోజనం పెట్టాలి. ఇదంతా మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను దృఢంగా విశ్వసించటానికి. మరియు ఇవి అల్లాహ్ నిర్ణయించిన హద్దులు. మరియు సత్య తిరస్కారులకు బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

5. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకించే వారు, తమకు పూర్వం గతించినవారు అవమానింపబడినట్లు అవమానింపబడతారు. మరియు వాస్తవానికి మేము స్పష్టమైన సూచన(ఆయాత్)లను అవతరింపజేశాము. మరియు సత్య తిరస్కారులకు అవమానకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

6. అల్లాహ్ వారందరినీ మరల బ్రతికించి లేపి, వారు చేసినదంతా వారికి తెలిపేరోజున వారు (తాము చేసిందంతా) మరచిపోయి ఉండవచ్చు. కాని అల్లాహ్ అంతా లెక్కపెట్టి ఉంచుతాడు. మరియు అల్లాహ్ యే ప్రతిదానికి సాక్షి.

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِن آبَائِهِمْ ثَمَّ يُعُودُونَ
لِمَا قَالُوا أَنفَعُهُمْ رَبِّهٖم مِّن قَبْلِ أَن يَمَآئَنَا ذَٰلِكُمْ
تُوَعِّدُونَ بِهِ ۖ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

مَّن لَّمْ يَجِدْ فَصِيًّا مِّن ذُرِّيَّتِهِ مَنَعَ ابْنَهُ مِّن قَبْلِ
أَن يَمَآئَنَا ۖ مَن لَّمْ يَجِدْ فَاطْلَمٌ مِّن بَيْنِ يَدَيْنَا
ذَٰلِكُمْ لِيُتَزَوَّيَا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ ذَٰلِكُمْ حُدُودُ اللَّهِ
وَلِلَّذِينَ عَدَا بَٰلِ الْبِرِّ

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كَمَا كُتِبَتْ
الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۖ وَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتِنَا
وَاللَّذِينَ عَدَا بَٰلِ الْمُعِينِ

يَوْمَ يَجْعَلُ اللَّهُ جَعْلًا فَيَنْبِتُهُمْ بِمَا عَمِلُوا
أَحْصَاهُ اللَّهُ وَسُورَةُ اللَّهِ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

1. ఇక్కడ దాని పరిహారం చెప్పబడుతోంది. ఒక బానిసను విడుదల చేయించాలి, లేక రెండు నెలల ఎడతెగకుండా ఉపవాసాలుండాలి, లేక 60 మంది పేదలకు, ప్రతివానికి 2 ముద్లు అంటే 1.25 కిలో గ్రాములు ధాన్యం ఇవ్వాలి లేక కడుపు నిండా అన్నం తినిపించాలి. వారందరినీ ఒకే సారి తినిపించనవసరం లేదు. వేర్వేరు సమయాలలో తినిపించవచ్చు. (ఫత్వ్ అల్ ఖదీర్).

7. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా, అకాశాలలో మరియు భూమిలో సున్న సర్వమూ అల్లాహ్ కు తెలుసునని? ఏ ముగ్గురు కలిసి రహస్యసమాలోచనలు చేస్తూవున్నా ఆయన నాలుగవవాడిగా ఉంటాడు. మరియు ఏ ఆయిదుగురు రహస్యసమాలోచనలు చేస్తూవున్నా ఆయన ఆరవవాడిగా ఉంటాడు. మరియు అంతకు తక్కువ మంది గానీ లేక అంతకు ఎక్కువ మంది గానీ ఉన్నా ఆయన వారితో తప్పక ఉంటాడు.¹ వారు ఎక్కడ వున్నారనే! తరువాత ఆయన పునరుజ్జానదినమున వారు చేసిన కర్మలను వారికి తెలుపుతాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు ప్రతివిషయం గురించి బాగా తెలుసు.

8. ఏమీ? నీకు తెలియదా (చూడటంలేదా)? రహస్య సమాలోచనల్ని నిషేధించటం జరిగినప్పటికీ! వారు - వారికి నిషేధించబడిన దానినే - మళ్ళీ చేస్తున్నారని?² మరియు వారు రహస్యంగా - పాపం, హద్దులు మీరి ప్రవర్తించడం మరియు ప్రవక్త అజ్జలను ఉల్లంఘించడం గురించి - సమాలోచనలు చేస్తున్నారని? (ఓ ముహమ్మద్!) నీ వద్దకు వచ్చినపుడు, అల్లాహ్ కూడా నీకు సలాం చేయనివిధంగా, వారు నీకు సలాంచేస్తూ, తమలో తాము ఇలా అనుకుంటారు:³ “మేము పలికే మాటలకు,

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا آذَنٌ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَعْرَ الْأُفُوقِ مِنْهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَهَوْنَا عَنِ الْكَفْرِ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نَهَوْنَا عَنْهُ وَيَتَنَجَّوْنَ بِالْآثِمِ وَالْعَادِيٍّ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَتَّوْكَ بِمَا لَمْ يَنْهَكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُ اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا فَيُشْسِ الْمَصِيرُ

1. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) తన జ్ఞానంతో వారితో ఉంటాడు.

2. ఈ ఆయత్ మదీనా యొక్క యూదులను మరియు కపటవిశ్వాసులను గురించి పలుకుతుంది. వారు ఉన్నచోట నుండి ముస్లింలు పోతూ ఉంటే, వారు గుసగుసలాడేవారు, దానికి ముస్లింలు, వారు తమను గురించి ఏదైనా దురాలోచనలు చేస్తున్నారేమో! లేక ముస్లింల సైన్యం మీద ఏదైనా శత్రువుల సైన్యం దాడిచేసి వారికి నష్టం కలిగించిందేమో! అని భయపడి వారు, కాపున దైవప్రవక్త ('స'అస) ఇట్టి గుసగుసలను నిషేధించారు. అయినా వారు కొంతకాలం తరువాత మళ్ళీ ప్రారంభించారు. ఆ సందర్భంలోనే ఈ ఆయత్ అవతరింపబడింది. చూడండి, 4:114.

3. అల్లాహ్ (సు.తా.), మిమ్మల్ని పరస్పరం 'అప్రలాము' అలైదుమ్ వ ర'హాదుతుల్లాహ్' మీకు గాంతి కలుగు గాక! అని, చెప్పుకోండి. అని అజ్ఞాపించాడు. కాని యూదులు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను

అల్లాహ్ మమ్మల్ని ఎందుకు శిక్షించటం లేదు?" వారికి సరకమే చాలు, వారందులో ప్రవేశిస్తారు. ఎంత ఘోరమైన గమ్యస్థానం!

9. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు రహస్య సమాలోచనలు చేస్తే - పాప కార్యాలు, హద్దులు మీరి ప్రవర్తించటం మరియు ప్రపక్త ఆజ్ఞలను ఉల్లంఘించటం గురించి కాకుండా - పుణ్యకార్యాలు మరియు దైవభీతికి సంబంధించిన విషయాలను గురించి మాత్రమే (రహస్య సమాలోచనలు) చేయండి. మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. ఆయన సన్నిధిలోనే మీరు సమావేశపరచబడతారు.

10. విశ్చయంగా, రహస్యసమాలోచన 'షై'తాన్ చేష్టయే.¹ అది విశ్వాసులకు దుఃఖం కలిగించటానికే! కాని అల్లాహ్ అనుమతి లేనిదే అది వారికి ఏ మాత్రం నష్టం కలిగించజాలదు.² మరియు విశ్వాసులు కేవలం అల్లాహ్ మీదే సమ్మకం ఉంచుకోవాలి.

11. ఓ విశ్వాసులారా సమావేశాలలో (వచ్చే వారికి) చోటు కల్పించమని మీతో ఆన్వపిస్తుడు, మీరు జరిగి, చోటు కల్పిస్తే, అల్లాహ్ మీకు విశాలమైన చోటును ప్రసాదిస్తాడు.³ మరియు

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَجَاسَّعْتُمْ فَلَا تَجَاسَّعُوا بِالْأَنفِ وَالْعُدَاوِينَ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَجَاسَّعُوا بِالْبِرِّ وَالشُّعْرَىٰ وَأَنْفُوا إِلَٰهَ الَّذِينَ آمَنُوا ۚ تَحْتَرُونَ ۝

إِنَّمَا النَّجْوَىٰ مِنَ الْغَيْبِ لِيَحْكُمَ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيْسَ بِضَرْبِهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَسَعَّوْا إِلَى الْمَجْلِسِ فَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ إِلَى اللَّهِ وَلَٰذَاقِيلَ اسْكُرُوا فَإِن كَرِهَ اللَّهُ لِسُنُوعِ الَّذِينَ آمَنُوا

చూసినప్పుడు: 'అస్సాము' 'అలైతుమ్.' అంటే మీకు చాపు పచ్చగాక! అని అనేవారు. కాపున దైవప్రపక్త ('స'అసి) అలాంటి వారికి: 'స' 'అలైతుమ్.' అని జవాబు ఇవ్వండి, అని అన్నారు. అంటే మీరన్నదే మీకు! ('స'హ్'హా బు'ఖారీ, 'స'హ్'హా ముస్లిం).

1. ఒకవేళ మీరు ముగ్గురు ఒకచోట ఉంటే, మీరు మీలో ఒకడిని విడిచి మిగతా ఇద్దరు సరస్వరం గుసగుసలాడుకోరాదు! ఎందుకంటే అది, మూడోవాణ్ణి చింతకు గురిచేస్తుంది. ('స'హ్'హా ముస్లిం, 'స'హ్'హా బు'ఖారీ) అతడు అనుమతి ఇస్తే, మిగతా ఇద్దరు ఏకాంతంలో మాట్లాడుకోవచ్చు!

2. చూడండి, 14:22.

3. ఈ సమావేశాలు ధర్మసమావేశాలు జామ'అహ్ లేక ఇతర సమావేశాలు కావచ్చు! మొదట పచ్చిన వారు విడివిడిగా దూరం దూరంగా కూర్చుంటే తరువాత వచ్చే వారికి చోటు దొరుకుతుంది. దైవప్రపక్త ప్రవచనం: 'ఏ ప్యక్తికి కూడా మరొక ప్యక్తిని అతని చోటునుండి లేపి కూర్చోవటం సభ్యత

ఒకవేళ మీతో (సమాజ్ లేక జహాద్‌కు) లేవండి అని చెప్పబడితే! మీరు లేవండి. మరియు మీలో విశ్వసించిన వారికి మరియు జ్ఞానం ప్రసాదించబడిన వారికి అల్లాహ్ ఉన్నత స్థానాలను ప్రసాదిస్తాడు. ¹ మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

12. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు ప్రవక్తతో ఏకాంతంలో మాట్లాడదలిస్తే, మాట్లాడబోయే ముందు, ఏదైనా కొంత దానం చేయండి. ఇది మీ కొరకు ఉత్తమమైనది మరియు చాలా శ్రేష్ఠమైనది. కాని (ఒకవేళ దానం చేయటానికి) మీ పద్ధతి ఏమీ లేకపోతే, నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత అని తెలుసుకోండి.

13. ఏమీ? మీరు (ప్రవక్తతో) మీ ఏకాంత సమాలోచనలకు ముందు దానాలు చేయవలసి ఉన్నదని భయపడుతున్నారా? ఒకవేళ మీరు అలా (దానం) చేయకపోతే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని మన్నించాడు, కావున మీరు సమాజాన్ని స్థాపించండి మరియు విధిదానం (జకాత్) ఇవ్వండి. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులుగా ఉండండి. వాస్తవానికి మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును. (1/8)

14. * ఏమీ? అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురి అయిన జాతివారి వైపుకు మరలినవారిని నీవు చూడలేదా? వారు మీతో చేరినవారు కారు

مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الرَّسُولُ فَقَدْ مَوَّاهُ
بَيْنَ يَدَيْكُمْ صَدَقَ ذَلِكَ خَيْرًا لَكُمْ وَأَخْطَرُ
فَإِنْ كُنْتُمْ حِدًّا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

أَشْفَقْتُمْ أَنْ تُدَّيِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ
صَدَقَتْ قَوْلُكُمْ فَعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَاقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

الَّذِينَ تَرَى إِلَى الَّذِينَ تَوْلَوْا قَوْمًا عَصَبَ اللَّهِ عَلَيْهِم مَّائِمٌ
بَيْنَكُمْ وَلَا مِنْكُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكُذِّبِ وَهُمْ
يَعْلَمُونَ

కాదు. కావున మీరు సమావేశంలో కూర్చున్నప్పుడు దూరం దూరంగా కూర్చోండి. (‘సహీహ్ బుఖారీ, ‘సహీహ్ ముస్లిం).

1. దైవప్రవక్త (స’అస) ప్రవచనం: ఒక భక్తిపరుని (అలిద్)పై ఒక జ్ఞానవంతుని (అలిమ్) యొక్క అధికత్వత పూర్వమే ఇతిలో, సక్షత్రాంపైచంద్రునికి ఉండే అధికత్వత వంటిది. (ఇబ్నె-‘హంబల్, అబూ-దావూద్, తిర్మిజీ, ససాయి, ఇబ్నె-మజా, మరియు దారిమీ).

మరియు వారితోను చేరినవారు కారు. వారు బుద్ధివూర్వకంగా అసత్య ప్రమాణం చేస్తున్నారు.

15. అల్లాహ్ వారి కొరకు కఠిన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు. నిశ్చయంగా, వారు చేసే పనులన్నీ చాలాచెడ్డవి.

16. వారు తమ ప్రమాణాలను డాలుగా చేసుకొని (ప్రజలను) అల్లాహ్ మార్గంనుండి నిరోధిస్తున్నారు, కావున వారికి అవమాన కరమైన శిక్ష పడుతుంది.

17. అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి కాపాడటానికి, వారి సంపదలు గానీ, వారి సంతానం గానీ, వారికి ఏమాత్రం పనికిరావు. ఇలాంటి వారే సరకాగ్ని వాసులు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

18. అల్లాహ్ వారందరినీ మరల బ్రతికించి లేపిన రోజు, వారు మీతో ప్రమాణాలు చేసినట్లు ఆయన (అల్లాహ్) ముందు కూడా ప్రమాణాలు చేస్తారు. మరియు దానిపలన వారు మంచి స్థితిలో ఉన్నారని భావిస్తారు. జాగ్రత్త! నిశ్చయంగా, ఇలాంటి వారే అసత్యవాదులు!

19. షైతాన్ వారిపై ప్రాబల్యం పొందినందు వలన వారిని అల్లాహ్ ధ్యాసం నుండి మరపింపజేశాడు. అలాంటి వారు షైతాన్ పక్షానికి చెందినవారు. జాగ్రత్త! షైతాన్ పక్షానికి చెందినవారు, వారే! నిశ్చయంగా సప్తపోయే వారు.

20. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకిస్తారో! అలాంటి వారే, పరమనీచులలో చేరినవారు.

21. "నిశ్చయంగా, నేను మరియు నా ప్రవక్తలు మాత్రమే ప్రాబల్యం పహిస్తాము." అని

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِذْ كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿١٥﴾

إِذْ أَخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٦﴾

لَنْ نُنْفِئَهُمْ عَنْ أَمْرِهُمْ وَلَا أَكْأَدُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾

يَوْمَ يَبْعَهُمُ اللَّهُ جَبَرُوتًا يُفْضِلُونَ لَهُ كَيْفًا يَكْفُلُونَ لَكُمْ وَيَسْبُونَ أَكْفَرًا عَلَى تَنِيٍّ ۖ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿١٨﴾

اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ ۚ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ ۚ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُعَادِدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي الْآدِلِينَ ﴿٢٠﴾

كَتَبَ اللَّهُ لَا خَلِيفَ إِنْ أَوْرَثُتُ إِنَّا اللَّهُ قَوِّ عَزِّزُ ﴿٢١﴾

అల్లాహ్ వ్రాసే పెట్టాడు¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మహా బలశాలి, సర్వశక్తిమంతుడు!

22. అల్లాహ్ మరియు పరలోకాన్ని విశ్వసించే జనులలో, అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరుణ్ణి వ్యతిరేకించే వారితో స్నేహం చేసుకునేవారిని నీవు పొందలేవు; అ వ్యతిరేకించే వారు, తమ తండ్రులైనా లేదా తమ కుమారులైనా లేదా తమ సోదరులైనా లేదా తమ కుంటుంబంబందీనా సరే!³ అలాంటి వారి హృదయాలలో ఆయన విశ్వాసాన్ని స్థిరపరచాడు. మరియు వారిని తన వైపునుండి ఒక అత్యశక్తి (రూహ్) ఇచ్చి బలపరిచాడు. మరియు వారిని క్రింద కొలువలు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. అల్లాహ్ వారిపట్ల ప్రసన్నుడవుతాడు మరియు వారు ఆయనపట్ల ప్రసన్నులవుతారు. ఇలాంటివారు అల్లాహ్ పక్షానికి చెందినవారు. గుర్తుంచుకోండి! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ పక్షం వారే సాఫల్యం పొందేవారు.

لَا يَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ
مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ
أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي
قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَتَيْنَهُمُ بَرُوقًا مِنْ رَبِّهِمْ فَهُمْ
يَنْبَغِي مَنْ تَحْتَهَا الْآلَةُ خُلْدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ
عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ
حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

1. లా'హ్-మూ'హ్-ఫూ'హ్లో వ్రాసే పెట్టబడిన విధివ్రాతలో ఎలాంటి మార్పు జరగదు. ఇంకా చూడండి, 40:51-52.

2. చూడండి, 3:28, 9:24 మొదలైనవి.

3. చూడండి, 8:67.

59. సూరహ్ అల్-హాష్ర

سُورَةُ الْحُشْرِ

అల్-హాష్ర: సమకూర్చటం, సమావేశపరచటం, ప్రోగంచేయటం, కూడజేర్చటం, వమీకరించటం. ఈ 10 మదీనా సూరాహలలో ఇది 3వది. 3వ హిజ్రీలో ఉ'హుద్ యుద్ధంలో ముస్లింలకు కొంత పరాభవం కలిగినందుకు, బసూ-స'దీర్ తెగవారు ముస్లింలతో చేసుకున్న ఒప్పందాన్ని తెంపుకొని, మక్కా ముషిక్ ఖురైషులతో మైత్రి చేసుకొని విశ్వాసఘాతకం చేసినందుకు, వారిని రబీ' అల్-ఆవ్వల్ 4వ హిజ్రీలో మదీనా మునవ్వరహ్ నుండి వెడలగొట్టిన విషయం పేర్కొనబడింది. (2-7). సమాజపు కొన్ని ముఖ్య అంశాలు ఇందులో వివరించబడ్డాయి. దీని పేరు 2వ అయత్లో ఉంది. బసూ-స'దీర్ తెగవారిని గురించి ఈ సూరాహ్ అవతరింపజేయబడింది. కాబట్టి ఇది సూరహ్ అన్-స'దీర్ అని కూడా అనబడుతుంది. ('స'హీ'హ్ బు'ఖారీ). వారిలో చాలా మంది సిరియాకు వెళ్ళిపోయారు. రెండు కుటుంబాల వారు మూత్రమే పైబర్కు పోయారు. విశ్వాసులు, తాము సత్యసంధులై దైవభీతిపరులైతే - సంఖ్యలో, ధన సంపత్తులలో మరియు యద్ధ సామగ్రిలో తక్కువ ఉన్నా - సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు అయిన అల్లాహ్ (సు.తా.) వారికి తప్పక సహాయం చేస్తాడని సమ్మాలి. ఇందులో 24 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఆకాశాలలో నున్న సమస్తమూ మరియు భూమిలో నున్న సమస్తమూ, అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతుంటాయి. మరియు ఆయనే సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

2. గ్రంథప్రజలలోని సత్యతిరస్కారులను మొదట వమీకరించిన (బసూ-స'దీర్ తెగ) వారిని, వారి గృహాలనుండి వెళ్ళగొట్టిన వాడు ఆయనే.¹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ
دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا

1. దైవప్రపక్త ('స'అస) ప్రస్తావన చేసిన మక్కా నుండి మదీనాకు పచ్చినప్పుడు మదీనా చుట్టుప్రాంతాలలో మూడు యూద తెగలవారు ఉండేవారు. 1) బసూ-ఖైసుఖా'అ, 2) బసూ-స'దీర్ మరియు 3) బసూ-ఖురై'జహ్ దైవప్రపక్త ('స'అస) వారందరితో సంది చేసుకుంటారు. బసూ-ఖైసుఖా'అ తెగవారు తమ దౌర్జన్యాలపల్ల వెడలగొట్టబడతారు. దానికి చూడండి. 59:15 వ్యాఖ్యాసం 2. బసూ-స'దీర్ తెగవారు 3వ హిజ్రీలో, ముస్లింలకు ఉ'హుద్ యుద్ధరంగంలో కొంత సప్తం కలిగినందుకు, దైవప్రపక్త ('స'అస)తో తమ సందిని తెంపుకుంటారు. అతనిని చంపటానికి ప్రయత్నిస్తారు. ముషిక్ ఖురైషులతో కలిసి ముస్లింలను పూర్తిగా నిర్మూలించాలని పన్నాగాలు పన్నుతారు. అప్పుడు దైవప్రపక్త ('స'అస) వారితో: 'మాతో యుద్ధం చేయటానికి సిద్ధపడండి లేక మదీనా విడిచి వెళ్ళిపోండి!' అనే రెండు దారులు చూపుతారు. వారు వెళ్ళిపోవటానికి ఒప్పుకొని,

వారు వెళ్ళిపోతారని మీరు ఏ మాత్రం భావించలేదు. మరియు అల్లాహ్ నుండి తమను తమ కోటలు తప్పక రక్షిస్తాయని వారు భావించారు! కాని అల్లాహ్ (శిక్ష) వారు ఊహించని వైపునుండి, వారిపై వచ్చిపడింది. మరియు ఆయన వారి హృదయాలలో భయం కలుగజేశాడు, కావున వారు తమ ఇంట్లను తమ చేతులారా మరియు విశ్వాసుల చేతులతో కూడా, నాశనం చేయించుకున్నారు. కావున ఓ పరిజ్ఞానం (కళ్ళు) గలవారలారా! గుణపాఠం నేర్చుకోండి.

3. మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ వారి నిషయంలో దేశబహిష్కారం వ్రాసిఉండకపోతే, వారిని ఈ ప్రపంచములోనే శిక్షించి ఉండేవాడు. మరియు వారికి పరలోకంలో సర కాగ్ని శిక్ష పడుతుంది.

4. ఇది ఎందుకంటే, వారు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకించారు. మరియు అల్లాహ్ ను వ్యతిరేకించిన వాడిని శిక్షించటంలో నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ చాలా కఠినాడు.

5. (ఓ విశ్వాసులారా!) మీరు ఏ ఖర్చూరపు చెట్లను సరికివేశారో¹ లేక ఏ ఖర్చూరపు చెట్లను వాటి ప్రేళ్ళమీద నిలబడేలా పదలిపెట్టారో, అంతా అల్లాహ్ అజ్ఞతోనే జరిగింది. మరియు ఇదంతా అవిధేయులను అవమానించటానికి జరిగిన నిషయం.

أَنَّهُمْ قَاتِلُهُمْ غُصُوبَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَآتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُجْرِبُونَ بِيَدِهِمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ ۝

وَلَوْلَا أَن كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمُ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقَرُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لِنَةٍ أَوْ نَرَكْتُمْ هَاقِمَةً عَلَىٰ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْرِىَ الْغَابِقِينَ ۝

పది రోజుల గడువు కోరుతారు. ఈ మధ్య వారు, కపటవిశ్వాసుల నాయకుడైన 'అబ్దుల్లా బిన్ ఉబైతో రహస్యసమాలోచనలు చేస్తారు. ఆతడు వారితో: 'మీరు యుద్ధం చేస్తే మీకు మేము రెండువేల యుద్ధవీరులతో సహాయం చేస్తాము. కావున మీ కోటలను పదలి వెళ్ళకండి! ఒకవేళ ముస్లింలు మిమ్మల్ని వెడలగొట్టితే మేము కూడా మీ వెంటపస్తాము!' అని అంటాడు. అప్పుడు ముస్లింలు వారి కోటలను 21 రోజులు చుట్టూ ముట్టి ఉంచుతారు. 'అబ్దుల్లా బిన్ ఉబై వారికి సహాయపడనందుకు, ముస్లింల అనుమతితో తాము తీసుకోగల సామాగ్రి తీసుకొని వెళ్ళిపోతారు.

1. లీనతున్: ఒక రకపు ఖర్చూరపు చెట్టు. ఏ విధంగానైతే అజ్ఞా, బర్ని ఉన్నాయి.

6. మరియు అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు, వారి నుండి ఇప్పించిన ఫయ్'అ కొరకు, మీరు గుర్రాలను గానీ ఒంటెలను గానీ పరిగెత్తించలేదు. కానీ అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిపై, తన సందేశహారునికి అధిక్యత నొసంగుతాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

7. అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు ఆ సగర వాసుల నుండి ఇప్పించిన దానిఫయ్'అలో, అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు మరియు అతని దగ్గరి బంధంవులకు మరియు అనాథులకు మరియు పేదలకు మరియు బాటసారులకు హక్కు ఉంది.¹ అది మీలో ధనపంతులైన వారి మధ్యనే తిరగకుండా ఉండటానికి, ఇలా నిర్ణయించబడింది. మరియు ప్రవక్త మీకు ఇచ్చిన దానిని తీసుకోండి మరియు అతను మీకు సిఫేధించిన దానికి దూరంగా ఉండండి. అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ శిక్షించటంలో చాలా కఠినుడు.

8. (దానిలో నుండి కొంత భాగంపై) తమ ఇండ్ల నుండి మరియు తమ అస్త్రపాస్తుల నుండి వెడలగొట్టబడి, పలసపచ్చిన (ముహ్జిర్) పేద వారికి కూడా హక్కు ఉంది. వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని మరియు ఆయన ప్రసన్నతను కోరుతున్నారు. మరియు వారు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు సహాయం చేస్తున్నారు. ఇలాంటివారు, వీరే సత్య వంతులు.²

وَأَقَامَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ①

مَا أَقَامَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِللَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالسَّكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ ۚ كُنِيَ لَا يَكُونُ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنكُمْ وَمَا التَّكْوِينُ الرُّسُولُ فَخُذُوا وَمَا نَهَكُمُ عَنْهُ فَأْتُوهُ أُوْلَئِكَ أَلْفَاظُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ②

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ قَضَاءً مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصَرُّونَ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ③

1. శక్తువు యుద్ధానికిముందే పారిపోయి వదిలేసినామగ్రిని-ఫయ్'అ-అందారు. యుద్ధంలో విజయం పొందిన తరువాత దొరికే సామగ్రిని-'గనీమత్' - అంటారు. చూడండి, 8:41.

2. యుద్ధబూతి / విజయధనం (మాలి 'గనీమత్') నుండి, 1/5వ వంతులో మాత్రమే ఇలాంటి వారికి హక్కు ఉంది. కానీ ఫయ్'అలో పూర్తి ఆదాయాన్ని ఇలాంటి వారిలోనే పంచాలి. ఎందుకంటే ఇక్కడ యుద్ధం చేసి గెలిచిన వారంటూ ఎవరూ లేరు.

3. ఇందులో, ఫయ్'అ యొక్క ఒక భాగాన్ని పలస పచ్చిన వారికి ఇవ్వాలని పేర్కొనబడింది.

9. మరియు ఎవరైతే - ఈ (వలస పచ్చిన వారు) రాక పూర్వమే - విశ్వసించి పలస కేంద్రం (మదీనా)లో నివసిస్తూ ఉండేవారో! వారికి కూడా హక్కు వుంది.¹ వారు తమ పద్ధతు వలస పచ్చిన వారిని ప్రేమిస్తారు. మరియు వారు (వలస పచ్చిన) వారికి ఏది ఇవ్వబడినా! దాని అవసరం తమకు ఉన్నట్లు భావించరు. మరియు తమకు అవసరమున్నా వారికి తమ సొంత (అవసరాల) మీద ప్రాధాన్యతనిస్తారు. మరియు ఎవరైతే ఆత్మలోభం సుండి రక్షింపబడతారో! అలాంటి వారు, వారే! సాఫల్యం పొందేవారు.²

10. మరియు ఎవరైతే వారి తరువాత వచ్చారో! వారికి అందులో హక్కు ఉంది. వారు ఇలా అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని మరియు మా కంటే ముందు విశ్వసించిన మా సోదరులను క్షమించు. మరియు మా హృదయాలలో విశ్వాసుల పట్ల ద్వేషాన్ని కలిగించకు.³ ఓ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా,

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُخْبِرُونَ
مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ
حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ
وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُؤْثِرْ
نَفْسَهُ فَاولئك هم المفلحون ٩

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا
وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي
قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ
رَحِيمٌ ١٠

దానితో పాటు పలస పచ్చినవారి (ముహజిర్ల) గొప్పతనం కూడా వివరించబడింది. వారిని గురించి అల్లాహ్ (సు.తా.) అలాంటి అయితే అవతరింపజేసిన తరువాత కూడా వారి విశ్వాసాన్ని అనుమతించటం, ఖుర్ఆన్‌ను తిరస్కరించటమే!

1. వీరు - ముహజిర్లు మదీనాకు రాకముందే - విశ్వసించిన, మదీనా వాసులైన అన్సారులు, ఫయ్ అ ధనం మొదట ముహజిర్లకు పంచిపెట్టబడినా, వీరు అసూయపడలేదు.
2. 'మమ్మల్ని మీరు లోభం సుండి రక్షించుకోండి. ఈ లోభమే పూర్వ కాలపు వారిని నాశనం చేసింది. అదే వారిని రక్షింపడానికి గురిచేసింది. మరియు వారు నిషిద్ధ ('హరామ్) పస్తువులను, ధర్మసమ్మతం ('హాలాల్) చేసుకున్నారు.' ('స'హా'హ్ ముస్లిం).
3. వీరు ఫయ్ అ'కు హక్కుదారులైన మరొక రకం వారు. వీరు సహాచీం తరువాత తరంవారు మరియు వారి అడుగుబాటలలో నడిచేవారు. వీరిలో తాబ'యాన్ మరియు వారిని అనుసరించిన వారూ మరియు పునరుత్థాపనం పరకు ఈమాన్ లో ప్రవేశించే వారందరూ ఉన్నారు! ఇమామ్ మాలిక్ (ర'హ్) ఈ అయితే వ్యాఖ్యానంలో అన్నారు: 'రాఫజీ, ఎవరైతే 'స'హాబా(ర'దీ.'అమ్మమ్)లను దూషిస్తారో, వారికి ఫయ్ అ' - ధనంలో భాగం లేదు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) 'స'హాబా(ర'దీ.'అమ్మమ్)లను పొగుడుతున్నాడు. మరియు వారేమో 'స'హాబా(ర'దీ.'అమ్మమ్)లను దూషిస్తున్నారు.' (ఇబ్నీ-కసీర్), 'అయిషి' (ర. 'అల్లా) కథనం: మీరు 'స'హాబా(ర'దీ.'అమ్మమ్)ల కొరకు ఇస్తి'గోఫార్ చేయవద్దని, దైవప్రవక్త ('స'అస) ద్వారా అజ్ఞాపించబడ్డారు. కాని మీరు వారిని దూషిస్తున్నారు. నేను మీ ప్రవక్త

నీవు చాలా కనికరించేవాడవు, అపార కరుణాప్రదాతవు!” (1/4)

11. * (ఓ ముహమ్మద్!) కవట విశ్వాసులను గురించి నీకు తెలియదా? వారు గ్రంథ ప్రజలలో సత్యతిరస్కారులైన తమ సోదరులతో, ఇలా అంటారు: “ఒకవేళ మీరు వెళ్ళగొట్టబడినట్లయితే, మేము కూడా తప్పక మీతోబాటు వెళ్తాము. మరియు మీ విషయంలో మేము ఎవ్వరి మాటావినము. ఒకవేళ మీతో యుద్ధంజరిగితే, మేము తప్పక మీకు సహాయపడతాము.” మరియు నిశ్చయంగా వారు అసత్యవాదులు, అల్లాహ్‌యే దీనికి సాక్షి!

12. కాని (వాస్తవానికి) వారు (యూదులు) వెడలగొట్టబడితే, వీరు (ఈ కవటవిశ్వాసులు) వారివెంట ఎంతమాత్రం వెళ్ళరు మరియు వారితో యుద్ధంజరిగితే, (ఈ కవటవిశ్వాసులు) వారికి ఏమాత్రం సహాయపడరు.² ఒకవేళ వీరు, వారికి (యూదులకు) సహాయపడినా, వారు తప్పక వెన్నుచూపి పారిపోతారు. ఆ తరువాత వారు విజయం (సహాయం) పొందలేరు.

13. వారి హృదయాలలో, అల్లాహ్ భయం కంటే, మీ భయమే ఎక్కువ ఉంది. ఇది ఎందు కంటే! వాస్తవానికి వారు ఆర్థం చేసుకోలేని జనులు.

14. వారందరూ కలసి కూడా, దృఢమైన కోటలుగల నగరాలలోనో, లేదా గోడల చాటు

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَإِذَا هُم بِأَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجُوا
لَتَخْرُجُنَّ مَعَهُمْ وَلَا يُلَظِّعُونَ فِتْنَتَكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ
كُنتُمْ لَتَمُوتُنَّ لِمَنُورِكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا تَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُتِلُوا
لَيَصَّرُوهُمْ وَلَئِنْ قُتِلُوا لَيَكُونَنَّ الْأَوَّلَى
لَهُمْ لَا يَخْرُجُونَ

لَا تُنْفِكُوا رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ

لَا يَمْلِكُونَ كَيْدًا مُبِينًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ

(‘స’అస)ను ఇలా అంటుండగా విన్నాను: ‘ఈ జాతిలోని చివరివారు తమ మొదటి వారిని శపించినంతవరకూ ఈ జాతి నశించదు.’ (బ’గవే ఈ ‘హదీస్’ను ఉల్లేఖించారు).

1. ఈ ఆయత్లు (11-14లు) ముస్లింలు, బనూ-నదీర్ వారిపైకి దాడి చేయటానికి వెళ్ళకముందు అవతరింపజేయబడ్డాయి.

2. ఈ ఆయత్ మునాఫిఖుల జూదిక వాగ్దానాలను వివరిస్తోంది. అలాగే జరిగింది. బనూ-నదీర్ తెగవారిని వారి ఇండ్లనుండి వెడలగొట్టినప్పుడూ మరియు బనూ-ఖురైజ్ తెగవారిని బంధించి నవ్వుడూ, ఈ కవట విశ్వాసులు వారికి ఎలాంటి సహాయం చేయలేదు.

నుండో తప్ప, మీతో యుద్ధం చేయజాలరు. వారి మధ్య ఒకరి మీద ఒకరికి ఉన్న ద్వేషం, ఎంతో తీవ్రమైనది. వారు కలసిఉన్నట్లు నీవు భావిస్తావు, కాని వారి హృదయాలు చీలిపోయి ఉన్నాయి. ఇది ఎందుకంటే, వాస్తవానికి వారు బుద్ధిహీనులైన జనులు.

15. వీరి దృష్టాంతం సమీపంలోనే గడిచిన వారిని (బసూ ఖైసుఖాఅ'లను) పోలిఉంది. వారు తమ కార్యాల ఫలితాన్ని చవిచూశారు, మరియు (పరలోకంలో) వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది.¹

16. వారి దృష్టాంతం మానవుణ్ణి ప్రేరేపిస్తూ, ఇలా అనే ఆ షై'తాస్ వలే ఉంది అతడు: "సత్యాన్ని తిరస్కరించు." అని అంటాడు. అతడు తిరస్కరించిన తరువాత ఇలా అంటాడు: "నిశ్చయంగా, నాకు నీతో ఏ విధమైన సంబంధం లేదు, నిశ్చయంగా, నేను సర్వలోకాల ప్రభువైన అల్లాహ్ కు భయపడే వాడిని!"²

17. తరువాత ఆ ఇద్దరి పర్యవసానం, నిశ్చయంగా ఆ ఇరువురూ సరకాగ్నిలో ఉండటమే! అందువారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు దుర్మార్గులకు లభించే ప్రతిఫలం ఇదే!

18. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు ప్రతివ్యక్తి, తాను రేపటికొరకు ఏమి సమకూర్చుకున్నాడో చూసుకోవాలి. మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగిఉండండి. నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ ఎరుగును!

أَوْ مِنْ زُرَّاءُ جُدَّةٍ بِأَسْمِهِمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ
تَحِبُّهُمْ جَمِيعًا وَتُلُوهُمْ شَيْءٌ ذَرِكُ
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ

كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذُاقُوا
وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلنَّاسِ الْغُرُّ فَلَمَّا
كَفَرُوا قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكُمْ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ
الْعَالَمِينَ

كَكَانَ عَاقِبَتَهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا
وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ
مِمَّا قَدْ مَتَّ بِعَدُوٍّ وَأَتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

1. ఈ ఆయత్ 2వ హజ్రత్లో, బద్రి యుద్ధం తరువాత మదీనా నుండి వెతలగొట్టబడిన బసూ ఖైసుఖాఅ' తెగవారిని ఉద్దేశించినది కొందరి అభిప్రాయం. మరికొందరి అభిప్రాయం ఇది 2వ హజ్రత్లో మక్కా ముస్లికులతో జరిగిన బద్రి యుద్ధానికి సంబంధించినదని, (ఇబ్నె-కసీర్).

2. చూడండి, 8:48 మరియు 14:22.

19. మరియు అల్లాహ్ ను మరచిపోయిన వారి మాదిరిగా మీరూ అయిపోకండి. అందు వలన ఆయన వారిని, తమను తాము మరచి పోయేటట్లు చేశాడు. అలాంటి వారు! వారే అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్).

20. సరకవాసులు మరియు స్వర్గవాసులు సరిసమానులు కాజాలరు. స్వర్గవాసులు, వారే! విజయం పొందినవారు.

21. ఒకవేళ మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను ఏ పర్యతం పై నైనా అవతరింపజేసి ఉంటే, అల్లాహ్ భయంపల్ల అది అణిగి బ్రదలై పోవటాన్ని నీవు చూసిఉంటావు. మరియు బహుశా ప్రజలు అలోచిస్తారని, ఇలాంటి దృష్టాంతాలను మేము వారిముందు పెడుతున్నాము.

22. ఆయనే, అల్లాహ్! ఆయన తప్పమరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయనకు అగోచర మరియు గోచర విషయాలన్నీ తెలుసు.¹ ఆయన అసంత కరుణామయుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

23. ఆయనే, అల్లాహ్! ఆయన తప్పమరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయన విశ్వ సార్వభౌముడు, పరమ పవిత్రుడు, శాంతికి మూలాధారుడు, శాంతిప్రదాత, శరణమిచ్చేవాడు, సర్వ శక్తిమంతుడు, నిరంకుశుడు, గొప్పవాడు. వారు కల్పించే భాగస్వాములకు అల్లాహ్ అతీతుడు.²

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

لَوْ أَنزَلْنَا هَٰذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْنَاَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢١﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقَدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهِيمُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾

1. చూడండి, 6:73.

2. అల్-మలికు: Sovereign, విశ్వసార్వభౌముడు, చక్రవర్తి, విశ్వాధిపతి, సర్వాధికారి. చూడండి, 20:114 వ్యాఖ్యానం2.

అల్-ఘదూసు: All-Holy, All-Pure, పరమపవిత్రుడు, పరిశుద్ధుడు, పాపముడు. ఇంకా చూడండి, 62:1.

అస్-సఖాము: Author of Safety and Security, Free from all defects, imperfections, blemish or vices, శాంతికి మూలాధారి, సురక్షితుడు, సర్వదౌర్పల్యాలకు, బలహీనతలకు అతీతుడు.

అల్-ముహిమిసు: He who Maketh mankind Secure from His punishment, శాంతిప్రదాత,

24. ఆయనే, అల్లాహ్! విశ్వసృష్టికర్త, ప్రతిదానిని సృజించేవాడు మరియు రూపాలను తీర్చిదిద్దేవాడు. ఆయనకు సర్వ శ్రేష్ఠమైన పేర్లున్నాయి.¹ అకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న సమస్తమూ, ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతుంటాయి, మరియు ఆయనే సర్వ శక్తిమంతుడు, మహావివేకవంతుడు.

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ
الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

శాంతిమయుడు. సకల ఆపదలు, యాతనలనుండి కాపాడి ప్రశాంతిని ప్రసాదించేవాడు, భద్రత నిచ్చేవాడు.

అల్-ముహ్సినా: Preserver of Safety, One who determines what is true and false, He who will faithfully perform to His servants what He has promised them, శరణమిచ్చేవాడు, సంరక్షకుడు, సత్యాసత్యాలను పరిష్కరించే, నిర్ణయించే వాడు, తన సృష్టిని కనిపెట్టుకొని ఉండేవాడు, జాగరూకుడు.

అల్-అ'జీజ్: All-Mighty, సర్వశక్తిమంతుడు చూడండి, 2:129.

అల్-జబ్బారు: The Compeller of His creatures to do whatsoever He willeth, Irresistible, Insolent, Who exalts Himself, Un-controlled, విరంతుడు, గొప్ప ప్రాబల్యం గలవాడు.

అల్-ముతకబ్బిరు: The Incomparably Great, The Most Great, గొప్పవాడు, గొప్పదనానికి సరోవరం, మహనీయుడు, సర్వాధికుడు. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

మబ్ హాస: I extol or celebrate or declare Thy remoteness or freedom from every Impurity or Imperfection. Or extolled be His absolute perfection. Hallowed, Exalted, Extolled, Glorified, సర్వలోపాలకు అతితుడు, పరిశుద్ధుడు, పరమ పవిత్రుడు, పావనుడు, ప్రశంసనీయుడు, క్లాఘంప, పొగడ, స్తుతింపదగినవాడు. చూడండి, 2:32, 116, 12:108.

1. అల్-ఖాలిఖు: The Creator of all things. సృష్టికర్త, చూడండి, 6:102.

అల్-జారిఉ: The Maker, ప్రతిదాని నిర్మాత, ఎట్టి పోలిక, సామ్యం లేకుండా ప్రతిదానిని సృజించేవాడు. లేమి నుండి ఉనికి లోకి తెచ్చేవాడు. చూడండి, 2:54.

అల్-ముషవిరు: The Fashioner, of all existing things, రూపమిచ్చేవాడు. తాను కోరిన విధంగా తన సృష్టి రూపాన్ని తీర్చిదిద్దేవాడు. 3:6

అల్-హకీము: All-Wise, Possessing knowledge or Science, Omniscient, మహా వివేకవంతుడు, వివేచనాపరుడు. చూడండి, 2:32. ఇంకా చూడండి, 7:180. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

60. సూరహ్ అల్-ముమ్త'హినహ్

سُورَةُ الْمُؤْتَمِّنَةِ

అల్-ముమ్త'హినహ్: The Examined One, అంటే పరిశోధింపబడినది, పరిశీలించబడినది, పరీక్షించబడినది. ఈ సమూహపు 10 మదీనా సూరాహ్‌లలో ఇది 4వది. ఈ సూరహ్ 7-8 హిజ్రలలో అవతరింపజేయబడింది. దీనిపేరు 10వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ముష్రీక్‌లను పదలి 'మేము విశ్వసించాము' అని మదీనాకు వచ్చే స్త్రీల నిజాయితీని పరిశీలించాలని ఈ సూరహ్‌లో ఆజ్ఞ వచ్చింది. ఇందులో 13 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఓ విశ్వాసులారా! నాకు శత్రువులైనవారిని మరియు మీకుకూడా శత్రువులైనవారిని - వారి మీద ప్రేమచూపిస్తూ - వారిని మీ స్నేహితులుగా చేసుకోకండి.¹ మరియు వాస్తవానికి వారు మీ పద్ధతు పచ్చిన సత్కాన్ని తిరస్కరించారు. మీ ప్రభువైన అల్లాహ్‌ను మీరు విశ్వసించి సందుకు, వారు ప్రపక్తను మరియు మిమ్మల్ని (మీ సగరం నుండి) వెడలగొట్టారు! ఒకవేళ మీరు నా ప్రసన్నతకోరి, నా మార్గంలో ధర్మయుద్ధం కొరకు వెళితే (ఈ సత్యతిరస్కారులను మీ స్నేహితులుగా చేసుకోకండి). వారి పట్ల వాత్సల్యం చూపుతూ మీరు వారికి రహస్యంగా

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا الرَّحْمَنُ عَدُوٌّ وَعَدُوٌّ كُمْ وَأُولِيَاؤُكُمْ
تُلَعْنُونَ إِلَيْهِمْ بِالْمُؤَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنْ
الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالرَّسُولُ رَايَا كُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَهُمْ فَادْعُوا إِلَى سَبِيلِ اللَّهِ وَأَبِغْضُوا
تُؤَدُّنَ إِلَيْهِمْ بِالْمُؤَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا
أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ وَمَنْ تَفْعَلْ ضَلَّ سَوَاءَ
السَّبِيلِ

1. 'హుదైరియా సంతి అయినకొన్ని రోజుల తరువాత మక్కా ముష్రీక్‌లు దానిని ఉల్లంఘిస్తారు. దానికి దైవప్రపక్త ('స'అస) రహస్యంగా యుద్ధసన్నాహాలు ప్రారంభిస్తారు. 'హ'తిబ్ తిబ్ అబ్ బల్'అ (ర'ది.'అ.) అనే బదర్ 'స'హబి ఈ విషయాన్ని ఒక పత్రం మీద వ్రాసి మక్కాకు పోయే ఒక స్త్రీకి ఇస్తాడు. ఈ విషయం దైవప్రపక్త('స'అస)కు వహి ద్వారా తెలుస్తుంది. అతను ('స'అస) అలి, ముజ్జాద్ మరియు 'జుబైర్ (ర'ది.'అస్తుమ్)లతో: రవ్'దయే'ఖా'ఖ్, దగ్గర ఒక స్త్రీ ఉంది. ఆమె దగ్గర ఒక ఉత్తరం ఉంది. దానిని తీసుకురండి! అని పంపుతారు. వారు ఆ ఉత్తరాన్ని ఆమె తల వెంట్రుకలనుండి తీయించి తెస్తారు. 'హ'తిబ్ (ర'ది.'అ.)ను ప్రశ్నించగా: 'నేను ఇరైమును కాను. నా భార్య పిల్లలు మక్కాలో నిస్సహాయులుగా ఉన్నారు. నేను ఇరైములకు ఈ వార్త ఇస్తే వారు నా భార్యపిల్లల పట్ల కనికరులుగా ఉంటారని ఇలా చేశాను.' అని అంటాడు. దైవప్రపక్త ('స'అస) అతని సత్కాన్ని తెలుసుకొని అతనిని క్షమిస్తారు. ఆ సందర్భంలో ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. ('స. బు'ఖారీ, 'స. ముస్లిం).

సందేశం పంపుతారా! మీరు దాచేది మరియు వెలిబుచ్చేది, నాకు బాగా తెలుసు. మరియు మీలో ఎవడైతే ఇలా చేస్తాడో, అతడు వాస్తవంగా, ఋణమార్గం నుండి తప్పిపోయిన వాడే!

2. ఒకవేళ వారు మీ మీద ప్రాబల్యం వహిస్తే, వారు మీకు విరోధులవుతారు, మరియు కీడుతో మీ వైపుకు తమ చేతులను మరియు తమ నాలుకలను చాపుతారు.¹ మరియు మీరు కూడా సత్యతిరస్కారులై పోవాలని కోరుతారు.

3. మీ బంధువులు గానీ, మీ సంతానం గానీ మీకు ఏ విధంగానూ పనికిరారు.² ఆయన పునరుజ్ఞానదినమున మీ మధ్య తీర్పుచేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు.

4. వాస్తవానికి ఇబ్రాహీమ్ మరియు అతనితో ఉన్నవారిలో మీ కొరకు ఒక మంచి అదర్శం ఉంది. వారు తమ జాతివారితో ఇలా అన్నప్పడు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ను వదలి మీరు ఆరాధించేవాటితో మరియు మీతో, మాకు ఎలాంటి సంబంధంలేదు. మేము మిమ్మల్ని త్యజించాము మరియు మీరు అద్వితీయుడైన అల్లాహ్ ను విశ్వసించనంతవరకు, మాకూ మీకూ మధ్య విరోధం మరియు ద్వేషం ఉంటుంది.” ఇక ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రితో: “నేను తప్పక నిస్సృక్తమొందమని (నా ప్రభువును) వేడుకుంటాను. ఇది తప్ప, నీ కొరకు అల్లాహ్ నుండి మరేమీ పొందే అధికారం నాకు లేదు.” అని మాత్రమే అసగలి గాడు.³ (అల్లాహ్ తో ఇలా ప్రార్థించాడు):

إِنْ يَتَّقُوا كَمَا يَكُونُوا الْكُفْرَ أَعْدَاءُ قَوْمٍ مُطَوِّئِينَ
أَيُّدِيَهُمْ وَالْبَسَاتِغُ وَالشَّوْءَ وَوَدَّ الْوَكُفْرَ وَنَ

لَنْ نَسْفَعَكُمْ أَرْحَامَكُمْ وَلَا أَوْلَادَكُمْ بِمَا تَقْتُلُونَ
يَقِصِّلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

فَلَمَّا كَانَتْ لَكُمْ أَسْرَةٌ كَاسَةً فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ
إِذْ قَالُوا لَوِ الْغَوْمُ مِثْلُ آبٍ أَبْرَأَ مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ كُفْرًا بَابِكُمْ رَبَّابِنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ
وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ إِلَّا قَوْلَ
إِبْرَاهِيمَ لِأَبْنَيْهِ لَا اسْتَعِزَّ لَكَ وَمَا أُنْزِلَ لَكَ مِنَ
اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ زَرْنَا عَلَيْكَ وَوَكَّلْنَا بِكَ أَبْنَاءَنَا
وَالنِّبَاكَ الْمُصِيبُ

1. అంటే తమ చేష్టలతో మరియు మాటలతో మిమ్మల్ని వేధిస్తారు.

2. చూడండి, 80:34.

3. కాని అతని తండ్రి ముస్లిమ్ గా మరణించిన తరువాత ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) తన తండ్రితో సంబంధం తెంపుకున్నాడు. చూడండి, 9:114 మరియు 19:47-48.

“ఓ నా ప్రభూ! మేము నిన్నే సమ్మకున్నాము¹ మరియు నీ వైపునకే పశ్చాత్తాపంతో మరలు తున్నాము మరియు నీ వైపుకే మా గమ్యస్థానముంది.

5. “ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని సత్య తిరస్కారుల కొరకు పరీక్షాసాధనంగా చేయకు² మరియు ఓ మా ప్రభూ మమ్మల్ని క్షమించు. నిశ్చయంగా కేవలం, నీవే! సర్వ శక్తిమంతుడువు, మహా వివేచనాపరుడవు.”

6. వాస్తవంగా! మీకు - అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినాన్ని ఆపేక్షించే వారికి³ - వారిలో ఒక మంచి అదర్శం ఉంది. మరియు ఎవడైనా దీనినుండి మరలిపోతే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నిరపేక్షాపరుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు (అని తెలుసుకోవాలి). (3/8)

7. * బహుశా, అల్లాహ్ మీ మధ్య మరియు మీకు విరోధులైన వారి మధ్య (ప్రేమ కలిగించవచ్చు. మరియు అల్లాహ్ (ప్రతిదీ చేయగల) సమర్థుడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

8. ఎవరైతే ధర్మవిషయంలో మీతో యుద్ధంచేయరో మరియు మిమ్మల్ని మీ గృహాల నుండి వెళ్ళగొట్టరో! వారిపట్ల మీరు సత్ప్రవర్తనతో

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ
يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَاسْتَوَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ
هُوَ الْغَفِيُّ الْعَبِيدُ ۝

عَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِهِمْ مَوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَكِيمٌ ۝

لَا يَسْكُرُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا فِي الدِّينِ
وَلَا يَغْفِرُ لَكُمْ مَنْ دِيَارَكُمْ أَنْ تَبْرَأَهُمْ وَتَقْسِطُوا

1. తవక్కల్: అంటే వీరైనంత వరకు ప్రయత్నంచేసి, ఆ తరువాత అల్లాహ్ (సు.తా.) పై సమ్మకం ఉంచుకొని, అల్లాహ్ (సు.తా.) పై ఆధారపడాలి. అలా చేయకుండా అల్లాహ్ (సు.తా.) పై మాత్రమే ఆధారపడి ఉంటామనడం తగినది కాదు. రైఫప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరికి ఒక వ్యక్తి వస్తాడు. అతడు తన ఒంటెను బయటవిడిచి బోపలికి వెళ్ళాడు. రైఫప్రవక్త ('స'అస) అడగ్గా ఇలా అంటాడు: 'నేను ఒంటెను అల్లాహ్ కు అప్పగించి వచ్చాను.' రైఫప్రవక్త ('స'అస) అంటారు: 'ఇది తవక్కల్ కాదు. మొదట దానిని కట్టి ఉంచు తరువాత అల్లాహ్ (సు.తా.) పై ఆధారపడు!' (తిర్మిజీ).

2. ఇటువంటి అయత్తుకు చూడండి, 10:85.

3. చూడండి, 33:21.

మరియు న్యాయంతో వ్యవహరించటాన్ని అల్లాహ్ నిషేధించలేదు.¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ న్యాయపర్తనులను ప్రేమిస్తాడు.²

9. కాని, వాస్తవానికి ఎవరైతే, ధర్మ విషయంలో మీతో యుద్ధంచేస్తారో మరియు మిమ్మల్ని మీ ఇండ్లనుండి వెళ్ళగొడ్తారో మరియు మిమ్మల్ని వెళ్ళగొట్టటంలో పరస్పరం సహకరించుకుంటారో; వారితో స్నేహం చేయటాన్ని అల్లాహ్ మీ కొరకు నిషేధిస్తున్నాడు. మరియు ఎవరైతే వారితో స్నేహంచేస్తారో, అలాంటివారు, వారే! దుర్మార్గులు.³

10. ఓ విశ్వాసులారా! విశ్వసించిన స్త్రీలు, మీ పద్ధతు పలన పచ్చినపుడు, వారిని పరీక్షించండి.⁴ అల్లాహ్ కు వారి విశ్వాసం గురించి బాగా తెలుసు. వారు వాస్తవంగా విశ్వసించిన వారని మీకు తెలిసినప్పుడు, వారిని

إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

إِنَّمَا يَسْكُنُ اللَّهُ الَّذِينَ الَّذِينَ قَاتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَأَخْرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَوَأَعْلَىٰ إِخْرَاجِهِمْ
تَوَكَّلْهُمْ وَمَنْ تَوَكَّلْهُمْ فَاَدْلَبْكُمْ هُمُ الظَّالِمُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُسْتَبْتَاتُ
فَاْمَحْصُواهُنَّ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ
عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ
لَهُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَآَنُوهُمْ

1. ఎలాంటి సత్యతిరస్కారులతో సత్ప్రవర్తనతో వ్యవహరించాలో వారి వివరాలు ఇక్కడ ఇవ్వబడ్డాయి. ఒకటి: మీరు కేవలం ముస్లింలు అయినందుకు మీతో శత్రుత్వం పహించి మీతో పోరాడనివారితో, రెండో: మిమ్మల్ని మీ ఇల్లా వాకిలి విడిచిపొమ్మని బలవంతం చేయనివారితో! మూడు: మీకు విరుద్ధంగా ఇతర సత్య తిరస్కారులకు సహాయపడని వారితో!

2. దైవప్రవక్త ('స'అస)ను అస్మా బినై అబూబక్రీ సిద్ధీఖ్ (ర. 'అస్తా), ముప్రీక్ రాలైన తన తల్లితో ఎలా వ్యవహరించాలని అడిగారు. అతను ('స'అస) ఇలా జవాబిచ్చారు: 'నీ తల్లితో రక్త సంబంధాన్ని ఉంచుకో!' ('స'హ'హా ముస్లిం, 'స'హ'హా బు'ఖారీ) మరొక విషయం ఏమిటంటే బంధువులు కాని సత్యతిరస్కారులతో కూడ న్యాయంగా ప్రవర్తించాలి.

3. చూడండి, 5:51.

4. 6వ హిజ్రలో జరిగిన 'హుదైబియా ఒప్పందంలో' ఏవ్యక్తి అయినా మక్కానుండి మదీనాకు వెళ్ళిపోతే అవ్యక్తిని మక్కావారు - తిరిగి ఇవ్వమని అడిగితే - ఇవ్వాలి అనే షర్త్ ఉండింది. కాని అందులో స్త్రీ, పురుషుల విషయం స్పష్టంగా లేదు. దానిని బట్టి ముస్లింలయి మదీనాకు వచ్చిన స్త్రీలను వాపసు ఇవ్వండి అని మక్కా ముప్రీకుల కోరగా, ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. వారు కేవలం ఇస్లాం కొరకే వచ్చారని, నిర్ధారణ చేసుకోవాలని అజ్ఞ ఉంది. యుక్త వయస్సు దైన పురుషునికి లేక స్త్రీకి తనకు సచ్చిన ధర్మాన్ని అనుసరించే హక్కు ఉంది. ఈ ఆయత్ అవతరించక ముందు చాలా మంది ముస్లింల భర్తలు లేక భార్యలు ముప్రీకులుగా ఉండేవారు. ఉదాహరణకు దైవప్రవక్త ('స'అస) బిద్త్ 'జైసబ్' (ర. 'అస్తా) భర్త అబుల్ 'అ'సె బిన్ రబీ'అ, ముప్రీక్ గా ఉండేవారు. అతను బద్ద్ యుద్ధపు కొంత కాలం తరువాత ఇస్లాం స్వీకరించి మదీనాకు వచ్చారు.

సత్యతిరస్కారుల వద్దకు తిరిగి వంపకండి. (ఎందు కంటే) ఆ స్త్రీలు వారికి (సత్యతిరస్కారులకు) ధర్మసమ్మతమైన (భార్యలు) కారు మరియు వారు కూడా ఆ స్త్రీలకు ధర్మ సమ్మతమైన (భర్తలు) కారు. కానీ, వారు (సత్యతిరస్కారులు), వారికిచ్చిన (మహ్నా) మీరు వారికి చెల్లించండి. మరియు వారికి వారి మహ్నా ఇచ్చిన తరువాత, ఆ స్త్రీలను వివాహపూడితే మీకు ఎలాంటి దోషంలేదు. మరియు మీరు కూడా సత్యతిరస్కారులైన స్త్రీలను మీ వివాహబంధంలో ఉంచుకోకండి.¹ (అవిశ్వాసులుగా ఉండిపోదలచిన) మీ భార్యల నుండి మీరు ఇచ్చిన మహర్ ఆడిగి తీసుకోండి.² (అలాగే అవిశ్వాసులను, విశ్వాసులైన తమ) భార్యలనుండి మహ్నా ఆడిగి తీసుకోనివ్వండి. ఇది అల్లాహ్ తీర్మానం. ఆయన ఈ విధంగా మీ మధ్య తీర్పుచేస్తున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

11. మరియు ఒకవేళ మీ (విశ్వాసుల) భార్యలలో ఒకామె, మిమ్మల్ని విడిచి సత్యతిరస్కారుల వద్దకు వెళ్ళిపోతే! (ఆ సత్యతిరస్కారులు, మీరు ఆ స్త్రీలకు చెల్లించిన మహ్నా, మీకు వాపసు ఇవ్వడానికి నిరాకరిస్తే)! ఆ తరువాత మీకు వారితో ప్రతీకారం తీర్చుకొనే అవకాశం దొరికితే (మీరు వారిపై యుద్ధంచేసి విజయం పొందితే)!³ దాని (విజయధనం)

أَنْفَقُوا وَأَرْجَاكُمْ عَلَيْكُمْ أَنْ تَكْفُرُوا إِذَا أَتَيْتُمُوهُنَّ
أَجْرَهُنَّ وَلَمْ تَكُونُوا بِإِحْسَانٍ أَلَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ
مَا أَنْفَقْتُمْ وَلَيْسَ لَكُمْ مِمَّا أَنْفَقْتُمْ عَلَيْكُمْ حِكْمٌ ۝
يَعْلَمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

وَأِنْ فَانَكُم مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفْرِ
تَعَفَتْهُنَّ أَتَوَّابَاتٌ لِّأُولَئِكُمْ مِّثْلُ
مَا أَنْفَقُوا وَاللَّهُ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ۝

1. 'ఉమర్ (ర'ది, 'అ.) గారి ఇద్దరు భార్యలు ముస్లిములు. ఈ అయత్ అవతరణ తరువాత అతను వారికి విడాకులిచ్చారు.

2. ఒక స్త్రీ ఇస్లాం స్వీకరించగానే ఆమె ముస్లిక్ భర్తతో ఆమె వివాహబంధం పెంచిన తిరిగిపోతుంది. అతడు ఆమె నుండి తన మహ్నా వాపసు తీసుకోవచ్చు.

3. 'అఖబ్ తుమ్ (దీని సుర్రా వ్యాఖ్యానం): ప్రతీకారం తీసుకునే అవకాశం దొరికితే అంటే, ముస్లిముల భార్యలు కూడా ముస్లింలై, ముస్లింల దగ్గరికి వస్తే వారి - ఆ ముస్లింలు అయిన స్త్రీల - మహ్నా వారి మొదటి ముస్లిక్ భర్తలకు చెల్లించక, దాని నుండి ఏ ముస్లింల భార్యలైతే ముస్లిములై వెళ్ళిపోయారో ఆ పురుషులకు చెల్లించాలి.

నుండి, ఎవరి భార్యలైతే సత్య తిరస్కారుల వద్దకు పోయారో వారికి - వారు (తమ భార్యలకు) ఇచ్చిన దానికి (మద్రాకు) సమానంగా - చెల్లించండి. మరియు మీరు విశ్వసించిన, అల్లాహ్‌యందు, భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.

12. ఓ ప్రవక్తా! విశ్వసించిన స్త్రీలు ప్రమాణం (బై'అత్) చేయటానికి నీ వద్దకు వచ్చి, తాము ఎవరినీ అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించమని మరియు దొగతనం చేయమని మరియు వ్యభిచారం చేయమని మరియు తమ సంతానాన్ని హత్యచేయమని మరియు తమచేతుల మధ్య మరియు తమకాళ్ళ మధ్య నిండాలోపణ కల్పించమని మరియు ధర్మసమ్మతమైన విషయాలలో నీకు అవిధేయత చూపమని, ప్రమాణంచేస్తే, వారినుండి ప్రమాణం (బై'అత్) తీసుకో ¹ మరియు వారిని క్షమించమని అల్లాహ్‌ను ప్రార్థించు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

13. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ అగ్రహానికి గురి అయిన జాతి వారిని స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. ² వాస్తవానికి గోరిలలో ఉన్న సత్యతిరస్కారులు, నిరాశచెందినట్లు వారు కూడా పరలోక జీవితంపట్ల నిరాశచెంది ఉన్నారు.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يَبِيَّنَنَّ عَلَيْكَ أَن لَّا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِهَتَّانٍ يَغْفِرَ سِنَّهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِينَكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعْنَهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ①

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَظُنُّوْنَ مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَبْغِيسُ الْكَافِرُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ②

1. ఈ విధమైన ప్రమాణం దైవప్రసక్త ('స'అస) ఇస్తాం స్వీకరించి, ముస్లిములమీద పడలి పచ్చే స్త్రీలచేత చేయించే వారు. మరియు 8వ హాత్తీలో మక్కా విజయం తరువాత కూడా చేయించారు. కానీ శపథం చేయించేటప్పుడు దైవప్రసక్త ఏ స్త్రీని కూడా ముట్టుకోలేదు అంటే చెలిపై చేయిపట్టి ప్రమాణం చేయించలేదు, కేవలం వారి నోటితో మాత్రమే ప్రమాణం చేయించారు! ('స'హ'హ్ బు'ఖారి - 'అయి'షహ్ (ర. 'అల్లా) కథనం).

2. చూడండి, 58:14.

61. సూరహ్ అన్-నఫ్థి

سُورَةُ النَّصْفِ

అన్-నఫ్థి: పరుస. ఇంతకు ముందు సూరహ్ లో సత్యతీరస్కారులపట్ల ఎలా వ్యవహరించాలో వివరించబడింది. ఈ సూరహ్ లో ధర్మయుద్ధం గురించిన వివరాలున్నాయి. ఈ మదీనా సముదాయంలో ఇది 5వ సూరహ్. దీని పేరు 4వ అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది బహుశా ఉ'హుద్ యుద్ధం తరువాత 3-4 హజ్రీలలో అవతరింపజేయబడింది. 'స'హ'బా(ర'దీ.'అస్తుమే)లు: 'అల్లాహ్ కు అన్నిటికంటే ప్రీతికరమైన కార్యం ఏది?' అని దైవప్రవక్త ('స'అస)ను అడగాలనుకున్నారు. కాసి సాహసించలేకపోయారు. అప్పుడు ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడింది. (అ'హ్మద్, తిర్మిజీ). ఇందులో 14 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అకాశాలలో నున్న సమస్తమూ మరియు భూమిలో నున్న సమస్తమూ, అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటాయి. మరియు ఆయనే సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

2. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు చేయని దానిని ఎందుకు పలుకుతున్నారు?¹

3. మీరు చేయని దానిని పలకటం అల్లాహ్ దృష్టిలో చాలా అసహ్యకరమైన విషయం.

4. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! తన మార్గంలో దృఢమైన కట్టడంపలే బారులుతీరి పోరాడేవారిని ప్రేమిస్తాడు.

5. మరియు మూసా తన జాతివారితో ఇలా అన్న విషయం (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “ఓ నా జాతి ప్రజలారా! వాస్తవానికి, నేను మీ పద్ధతులను పంపబడిన అల్లాహ్ యొక్క సందేశహారుడనని రూఢిగా తెలిసికూడా, మీరు నన్ను ఎందుకు బాధిస్తున్నారు?” అయినా వారు వక్రమార్గం

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَعْلَمُونَ

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَعْلَمُونَ

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا
كَأَنَّهُمْ بَنِيَانٌ مَرْصُوعُونَ

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يُعْمِلُوا لِيَّ وَبَنِيَّ وَقَدْ
تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ
اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

1. ఈ అయత్ ఉ'హుద్ యుద్ధరంగంలో దైవప్రవక్త ('స'అస) అనుమతి లేనిదే తమ స్థానాలను వదిలి విజయధనాన్ని ప్రోగు చేసుకోవటానికి వెళ్ళిన 'స'హ'బా (ర'దీ.'అస్తుమే)లను గురించి ఉంది.

అపలంబించినందుకు, అల్లాహ్ వారి హృదయాలను సక్రమార్గంలో పడవేశాడు. మరియు అల్లాహ్ దుర్జను(ఫాసిఖీన్)లకు సన్మార్గం చూపాడు.

6. మరియు మర్కమ్ కుమారుడు 'ఈసా' (తన జాతివారితో) ఇలా అన్నది (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “ఓ ఇస్రాయిల్ సంతతి వారలారా! నిశ్చయంగా, నేను మీవద్దకు పంపబడిన అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరుణ్ణి, నాకుపూర్వం, వచ్చిఉన్న 'తారాత్ గ్రంథాన్ని' ధృవపరుస్తున్నాను. మరియు నా తరువాత అ'హ్మద్' అనే సందేశహరుడు రాబోతున్నాడు, అనే శుభవార్తను ఇస్తున్నాను.” తరువాత అతను (అ'హ్మద్)³ వారి వద్దకు, స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చినపుడు వారు ఇలా అన్నారు: “ఇది కేవలం స్పష్టమైన మంత్రజాలమే!”

7. తనను ఇస్లామ్ వైపునకు పిలిచినప్పుడు, అల్లాహ్ మీద అవనిందలు మోపేవాని కంటే పరమ దుర్మార్గుడెవడు? మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులైన ప్రజలకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు.

8. వారు అల్లాహ్ జ్యోతిని (ఇస్తింను) తమ

وَقَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُنشِرًا بَرَسُولِي إِنِّي مِنَ بَعْدِي أَنفَعُ أَحَدًا فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُرِيدُ

1. ఇస్రాయిల్ సంతతివారు ఏ విధంగా మూసా ('అ.స.) అదేశాలను ఉల్లంఘించారో! అదే విధంగా వారు 'ఈసా'('అ.స.)ను కూడా తిరస్కరించారు. అలాంటిప్పుడు దైవప్రవక్త ము'హమ్మద్ ('స'అస)ను యూదులు తిరస్కరించడం క్రొత్త విషయమేమీ కాదు. వారి చరిత్ర చూస్తే వారు ఎలదరో దైవప్రవక్త ('అ.స.)లను తిరస్కరించారు మరియు కొండరిని చంపారు. 'ఈసా' ('అ.స.) తారాత్ను ధృవపరిచాడు.
2. 'ఈసా'('అ.స.) తన తరువాత అ'హ్మద్ అనే ప్రవక్త('స'అస) రాసున్నాడు, అనే శుభవార్తను వినిపిస్తున్నారు. అతను('స'అస) ఇలా అన్నారు: 'నేను నాతండ్రి, ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) ప్రార్థన(దు'అ)ను మరియు 'ఈసా'('అ.స.) సూచన(బషారత్)ను.' (అయేసర్ అత్తఫాసీర్). 'హమ్ద్ అంటే ప్రశంస (praise, laudation). అ'హ్మద్ వరాన్ని దాని ఫోఇల్ రూపంలో తీసుకుంటే అల్లాహుతాలాను అందరికంటే అధికంగా స్తుతించేవాడు మరియు ముఫ్తీహిల్ రూపంలో తీసుకుంటే అత్యధికంగా కొనియాడబడినవాడు, అనే అర్థాలు వస్తాయి. (ఫి'త్తే అల్-ఓదీర్).
3. హిందూ ధర్మ గ్రంథాలలో కూడా అ'హ్మద్ అనే అంతిమముషి రాసున్నాడని ఎన్నో చోట్లలో పేర్కొనబడింది.

నోటితో ఊది, అర్చివేయాలనుకుంటున్నారు. కాని సత్యతిరస్కారులకు ఎంత అసహ్యకరమైనా! అల్లాహ్ తన జ్యోతిని వ్యాపింపజేయాలని నిర్ణయించుకున్నాడు.

9. ఆయనే, తన ప్రవక్తకు మార్గదర్శకత్వాన్ని మరియు సత్యధర్మాన్ని ఇచ్చి పంపి, దానిని సకల ధర్మాలపై ఆధిక్యత వహించే ధర్మంగా చేశాడు¹. అది బహు దైవారాధకులకు ఎంత అసహ్యకరమైనా!

10. ఓ విశ్వాసులారా! మిమ్మల్ని బాధాకరమైన శిక్షనుండి కాపాడే వ్యాపారాన్ని మీకు సూచించాలా?²

11. (అది), మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించడం మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో మీ సంపదలను మరియు మీ ప్రాణాలను వినియోగించి పోరాడటం. మీరు తెలుసుకుంటే! ఇదే మీకు ఎంతో మేలైనది.

12. (ఇలా చేస్తే) ఆయన మీ పాపాలను క్షమిస్తాడు మరియు మిమ్మల్ని క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో³ ప్రవేశింపజేస్తాడు. మరియు శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలలో మంచి గృహాలను ప్రసాదిస్తాడు. అదే ఆ గొప్ప విజయం.

13. మరియు మీకు ప్రీతికరమైన, మరొక (అనుగ్రహం) కూడా ఉంది! (అది) అల్లాహ్ సహాయం మరియు శీఘ్ర విజయం. మరియు ఈ

وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظَاهِرَهُ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَفَلْ أَتَاكُمْ عَلَىٰ بَحَارٍ تُبَدِّلُكُمْ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَنُحَاجِدُكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَفْسِدُكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

يَعْرِفُكُمْ ذُلُّكُمْ وَبُغْضُكُمْ جَلَّتْ عَنِّي مِنَ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَسَكُنَ ظِلِّي فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ذَٰلِكَ الْغَوْزُ الْعَظِيمُ

وَأُخْرَىٰ تَحِبُّونَهَا لَتَصْرِيحَ اللَّهُ بِكُمْ قَرِيبًا وَيَبْرَأَ الْمُؤْمِنِينَ

1. చూడండి, 3:19.

2. అంటే విశ్వాసం మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో జిహాద్. ఎందుకంటే వీటిలో కూడా వ్యాపారంలో దొరికినట్లు లాభం దొరుకుతుంది. అది స్వర్గప్రవేశం. దీనికంటే మంచి లాభం ఇంకేముంటుంది. ఇంకా చూడండి, 9:111.

3. చూడండి, 38:50.

శుభవార్తను విశ్వాసులకు తెలుపు.¹

14. ఓ విశ్వాసులారా! మర్కమ్ కుమారుడు 'ఈసా' తన శిష్యు(హవారియూన్)లకు ఉపదేశించిన విధంగా, మీరు కూడా అల్లాహ్ కు సహాయకులుగా ఉండండి. (అయిన వారితో ఇలా అన్నాడు): “అల్లాహ్ మార్గంలో నాకు తోడ్పడేవారు ఎవరు?” ఆ శిష్యులు ఇలా జవాబిచ్చారు: “మేము అల్లాహ్ (మార్గంలో) తోడ్పడేవారము!” అప్పుడు ఇస్రాంబా‘ల్ సంతతివారిలో ఒక వర్గం వారు విశ్వసించారు, మరొక వర్గంవారు తిరస్కరించారు. తరువాత మేము విశ్వసించిన వారికి, వారి శత్రువులకు వ్యతిరేకంగా సహాయంచేశాము, కావున వారు అధిక్యతను పొందారు! (1/2)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِحَوَارِيِّنَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ مَنْ أَنْصَارُ اللَّهِ فَأَمَّا بَنُو إِسْرَءِيلَ فَكَفَرُوا وَكَفَرَتِ طَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا عَلَى عُدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ

1. మీరు అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో పోరాడితే మీకు విజయం లభిస్తుంది. చూడండి, 47:7 మరియు 22:40 ఇంకా చూడండి, 3:139.

62. సూరహ్ అల్-జుమ్మ'అహ్

سورة الجمعة

అల్-జుమ్మ'అహ్: The Congregation, సమావేశం, మతవిధుల నిర్వహణకు కూడిన జనసముదాయం. ఇది ఈ సమూహపు మదీనా సూరాహలలో 6వది. దీని పేరు 9వ అయత్తునుండి తీసుకోబడింది. మదీనా ప్రారంభపు కాలంలో (2-4వ హిజ్రీ)లలో ఆవతరింపజేయబడింది. దైవప్రసక్త ('స'అస) జుమ్మ'అహ్ సమాజులో సూరహ్ అల్-జుమ్మ'అహ్ (62) మరియు సూరహ్ అల్-మునాఫిఖూన్ (63) చదివే వారు, ('స'హ'హ్ ముస్లిం). ఇందులో 11 అయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాస్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * అకాశాలలోనున్నవి మరియు భూమిలో
నున్నవి, సమస్తమూ విశ్వసార్వభౌముడు, ¹
సరమపనిత్రుడు, సర్వశక్తిమంతుడు, మహా
వివేకవంతుడు అయిన అల్లాహ్ పవిత్రతను
కొనియాడుతూ ఉంటాయి.

2. అయనే ఆ నిరక్షరాస్యులైన ² వారిలో
నుండి ఒక సందేశహరుణ్ణి లేపాడు. అతను
వారికి అయిన సూచన(అయాత్)లను చదివి
నినిపిస్తున్నాడు మరియు వారిని సంస్కరిస్తున్నాడు
మరియు వారికి గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని
బోధిస్తున్నాడు. మరియు వాస్తవానికి వారు,
అంతకు పూర్వం స్పష్టమైన మార్గబ్రష్టత్వంలో
వడిఉండేవారు.

3. మరియు ఇంకా వారిలో చేరని ఇతరులకు
కూడా (బోధించటానికి). మరియు అయిన
సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

4. ఇది అల్లాహ్ అనుగ్రహం, అయిన దానిని

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْقَادِرُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَلَنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لِقَىٰ ضَلَالٍ مُبِينٍ

وَالْأَعْرَابِ مِنْهُمْ لَتَلَوْنَهُمْ كَالَّذِينَ خَلَوْنَ مِنْ قَبْلُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ

1. చూడండి, 20:114 వ్యాఖ్యానం 2.

2. అల్-ఉమ్మియుమ్మాను: నిరక్షరాస్యులు. అంజీ ఆ కాలంలో అరబ్బులలో చాలామందికి చదవటం వ్రాయటం వచ్చేది కాదు. స్వయంగా దైవప్రసక్త ('స'అస) కూడా నిరక్షరాస్యులే. చూడండి, 7:157-158.

తాసుకోరిన వారికి ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహశాలి, సర్వోత్తముడు.

5. తొరాత్ బాధ్యత (భారం) మోపబడిన తరువాత దానిపై అమలు చేయలేకపోయిన వారి పోలిక, పుస్తకాల భారాన్ని మోసే ఆ గాడిదవలే ఉంది. (వారు ఆ భారాన్ని భరించారే గానీ, దానిని అర్థం చేసుకోలేక పోయారు). అల్లాహ్ సూచన(ఆయాత్)లను తిరస్కరించిన వారి దృష్టిాంతము ఎంతచెడ్డది. మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు.

6. వారితో ఇలా అను: “ఓ యూదులారా! నిశ్చయంగా, ఇతర ప్రజలకంటే మీరు మాత్రమే అల్లాహ్ కు ప్రేయమైన వారు (స్నేహితులు) అనే భావం మీకుంటే, మీ (వాదంలో) మీరు సత్యవంతులే అయితే మీరు చావును కోరండి.”¹

7. కాని వారు తాము చేసి పంపుకున్న కర్మల (ఫలితాలకు భయపడి) దానిని ఏ మాత్రం కోరుకోరు!² మరియు అల్లాహ్ కు దుర్మార్గులను గురించి బాగా తెలుసు.

8. వారితో ఇలా అను: “వాస్తవానికి ఏ చావునుండి అయితే మీరు పారిపోతున్నారో! నిశ్చయంగా, అదే మిమ్మల్ని పట్టుకుంటుంది. ఆ తరువాత మీరు, అగోచర మరియు గోచర విషయాలు తెలిసిన ఆయన (అల్లాహ్) వైపునకు మరలింపబడతారు, అప్పుడు ఆయన మీరు చేస్తూఉండిన కర్మలను మీకు తెలుపుతాడు.”

9. ఓ విశ్వాసులారా! శుక్రవారం (జుమ్ అహ్) రోజు నమాజ్ కోరకు పిలుపు ఇవ్వబడినప్పుడు,

وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ۝

مَثَلُ الَّذِينَ خَسِرُوا الثَّوْرَةَ ثُمَّ كَفَرُوا بِهَا مَثَلُ
الْحَصَادِ يَحْمِلُ سَفَايَا بَشَرٍ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّا أَوْلِيَا بَدَنِهِ
مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَتَّعُوا بِالْمَوْتِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ۝

وَلَا يَمْنُونَهُ أَبَدًا لِمَا قَدْ مَتَّعُوا بِأَيْدِيهِمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ۝

قُلْ إِنْ الْمَوْتَ الَّذِي تَقْرُونُ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلْقَاكُمْ
تُرْشَدُونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا أُوذِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمٍ

1. చూడండి, 5:18 మరియు 2:111.

2. చూడండి, 2 : 94.

మీరు మీ వ్యాపారాలను విడిచి అల్లాహ్ స్మరణ వైపునకు వరుగెత్తండి. మీరు తెలుసుకో గలిగితే, ఇది మీకు ఎంతో ఉత్తమమైనది!

10. ఇక సమా'జ్ పూర్తి అయిన తరువాత భూమిలో వ్యాపించండి మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించండి మరియు మీరు సాఫల్యం పొందాలంటే అల్లాహ్ ను అత్యధికంగా స్మరిస్తూ ఉండండి!

11. మరియు (ఓ ము'హమ్మద్!) వారు వ్యాపారాన్ని గానీ లేదా వినోదక్రిడలను గానీ చూసినప్పుడు, నిన్ను నిలబడివున్న స్థితిలోనే వదలి పెట్టి, దాని చుట్టు గుమిగూడుతారు.¹ వారితో ఇలా అను: “వినోదక్రిడల కంటే మరియు వ్యాపారం కంటే, అల్లాహ్ పద్ద ఉన్నదే ఎంతో ఉత్తమమైనది. మరియు అల్లాహ్ యే జీవనోపాధి ప్రసాదించటంలో అత్యుత్తముడు.”

الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ
ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ⑩

وَإِذَا أَقْبَضْتُمُ الصَّلَاةَ فَانْشَرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا
مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ⑪

وَإِذَا أَرَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا فَلْيَضْحَكُوا بِهَا وَزَكُوا
فَإِنَّهَا قُلُوبٌ مُّاعِنَاتٌ وَاللَّهُ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ
التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّزَاقِينَ ⑫

1. ఒక జుమ్మా అల్-అహ్ రోజు బైవప్రపక్త (స'అస) జుమ్మా అల్-అహ్ ఉపన్యాసం (ఖుత్బా) ఇస్తుంటారు. అప్పుడు ఒక వ్యాపార బృందం మదీనాలో ప్రవేశిస్తుంది. అప్పుడు ఖుత్బా వింటున్న వారిలో నుండి చాలా మంది ఉపన్యాసాన్ని వదలి, పస్త్రపులు అయిపోకముందే త్వరగా కొనుక్కుందాం అనే షరాశతో వెళ్ళిపోతారు. కేవలం 12 మంది మాత్రమే మస్జిద్ లో మిగిలి పోతారు. అప్పుడు ఈ అయత్ అవతరింపజేయబడింది.

63. సూరహ్ అల్-మునాఫిఖూన్

سُورَةُ الْمُنَافِقِينَ

అల్-మునాఫిఖూన్: కపటవిశ్వాసులు, వంచకులు, దాంబీకులు, ఈ మదీనా సూరాహల సమూహంలో ఇది 7వది. ఇది ఉహుద్ యుద్ధం తరువాత 3-4 హిజ్రీలలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో కపటవిశ్వాసులను గురించిన విషయాలు ఉన్నాయి. దీనిపేరు మొదటి అయత్లోనే పేర్కొ బడింది. ఇందులో 11 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (ఓ ప్రవక్తా!) ఈ కపటవిశ్వాసులు (మునాఫిఖూన్) నీ వద్దకు వచ్చినప్పుడు, ఇలా అంటారు: “నీవు అల్లాహ్ యొక్క సందేశ హరుడవని మేము సాక్ష్యమిస్తున్నాము.” మరియు నిశ్చయంగా, నీవు ఆయన సందేశహరుడవని అల్లాహ్ కు తెలుసు మరియు ఈ కపటవిశ్వాసులు, నిశ్చయంగా అసత్యవాదులని అల్లాహ్ సాక్ష్యమిస్తున్నాడు.

2. వారు తమ ప్రమాణాలను తాలుగా చేసుకున్నారు. అనిధంగా వారు (ఇతరులను) అల్లాహ్ మార్గంనుండి నిరోధిస్తున్నారు.¹ నిశ్చయంగా, వారు చేస్తున్న చేష్టలు ఎంతో నీచమైనవి.

3. ఇది నిశ్చయంగా, వారు విశ్వసించిన తరువాత సత్యతిరస్కారులు అవటం మూలంగానే జరిగింది కావున వారి హృదయాల మీద ముద్ర వేయబడి ఉంది. కనుక వారు ఏమీ అర్థంచేసుకోలేరు. (5/8)

4. * మరియు నీవు గనక వారిని చూస్తే! వారి రూపాలు నీకు ఎంతో అద్భుతమైనవిగా

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا إِنَّا شَهِدْنَا أَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ
لَكَاذِبُونَ

لَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطَمَسَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْمَاءَهُمْ
لَا يُنْفِقُونَ

وَلَا رَأْيَ لَهُمْ فِي نُفُوسِهِمْ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ

1. ఇక్కడ 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబై మరియు అతని తోటివారిని గురించి చెప్పబడుతోంది.

2. ఇటువంటి వాక్యానికై చూడండి, 58:16.

కనిపిస్తాయి. మరియు వారు మాట్లాడినప్పుడు, నీవు వారి మాటలను వింటూ ఉండిపోతావు. నిశ్చయంగా, వారు గోడకు ఆనించబడిన మొద్దులవలే ఉన్నారు. వారు ప్రతి అరుపును తమకు ప్యతిరేకమైనదిగానే భావిస్తారు. వారు శత్రువులు, కావున వారిపట్ల జాగ్రత్తగా ఉండు. అల్లాహ్ వారిని నాశనం చేయుగాక! వారెంత పెదమార్గంలో పడివున్నారు.

5. మరియు వారితో: “రండి అల్లాహ్ ప్రవక్త మీ క్షమాపణ కొరకు (అల్లాహ్ ను) ప్రార్థిస్తాడు.” అని అన్నప్పుడు, వారు తమ తలలు తిప్పి కోవటాన్ని మరియు దురహంకారంతో మరలి పోవటాన్ని నీవు చూస్తావు.

6. (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు వారి కొరకు క్షమాపణ కోరినా లేక క్షమాపణ కోరకపోయినా వారి విషయంలో రెండూ సమానమే! (ఎందుకంటే) అల్లాహ్ వారిని ఎంత మాత్రం క్షమించడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అవిధేయులకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు.¹

7. వారే ఇలా అంటూ ఉండే వారు: “అల్లాహ్ సందేశహరుని పద్ధతున్న వారిపై మీరు భర్చుచేయకుండా ఉండే! చివరకు వారే చెల్లాచెదురైపోతారు.”³ వాస్తవానికి

لَقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُسَدَّدَةٌ يَسْبُونَ كُلَّ صِحْقٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرهُمْ قَاتِلْهُمْ اللَّهُ أَلَىٰ يَوْمَئِذٍ ۖ

وَإِذِ اقْبَلْ لَهُمْ تَعَالَىٰ تَتَعَفَّىٰ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوْ أَنَّ رُسُلَهُمْ وَرَأْيَهُمْ يَصْطَلُونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ۝

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَوْ تَتَوَفَّوهُمْ لَن تَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۝

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِرُوا عَلَيَّ مِنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّىٰ يَنْفَضُوا وَيَلْجَأُوا إِلَىٰ النَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ۝

1. ఇట్టి వాక్యానికై చూడండి. 9:30.

2. చూడండి. 9:80.

3. దైవప్రవక్త ('స'అస) మదీనా రాకముందు 'అబ్దుల్లా బిన్ ఉబై మదీనావాసుల నాయకుడయ్యే సూచనలుంటాయి. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రాబల్యం హెచ్చయి అతని ('స'అస) అనుచరు (ర'దీ.'అహ్లామ్)ల సంఖ్య దినదినానికి పెరుగటం చూసి, అతడు బాహ్యంగా ముస్లిం అయినా! అతని హృదయంలో దైవప్రవక్త ('స'అస) మరియు ముస్లింల పట్ల ద్వేషం ఉంటుంది. కావున అతడు వారిని ఎత్తిపోడవటానికి ఏ ఆపకాశం దొరికినా పదిలేవాడు కాదు. బనీ ము'న'తలిఖ్'గజవ సుండి తిరిగి వస్తున్నప్పుడు ఒక అన్సారి మరియు ఒక ముహాజిర్ (ర'దీ.'అహ్లామ్)ల మధ్య చిన్న కలహం చెలరేగుతుంది. వారిద్దరు తమతమ తేగలవారిని పిలుచుకుంటారు. అప్పుడు సమయం చూసి

అకాశాలలో మరియు భూమిలో సున్న సమస్త కోశాగారాలు అల్లాహ్ కే చెందినవి. కాని ఈ కపటవిశ్వాసులు అది గ్రహించలేరు.

8. వారు (కపటవిశ్వాసులు) ఇంకా ఇలా అంటున్నారు: “మనం మదీనా సగరానికి తిరిగి వెళ్ళిన తరువాత, నిశ్చయంగా గౌరవనీయుల మైన (మనం), అక్కడవున్న తుచ్ఛమైన వారిని తప్పక వెడలగొడ్తాం.” మరియు గౌరవమనేది అల్లాహ్ కు, ఆయన సందేశహారునికి మరియు విశ్వాసులకు మాత్రమే చెందినది, కాని ఈ కపటవిశ్వాసులకు అది తెలియదు.

9. ఓ విశ్వాసులారా! మీ సంపదలు, మీ సంతానం మిమ్మల్ని అల్లాహ్ స్మరణనుండి నిర్లక్ష్యంలో పడవేయరాదు సుమా! ఎవరైతే ఇలా నిర్లక్ష్యంలోపడతారో అలాంటి వారే సప్తపదే వారు.

10. మరియు మీలో ఎవరికైనా మరణ సమయం సమీపించి: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు నాకు మరికొంత వ్యవధి ఎందుకివ్వలేదు! నేను దాసథర్మాలు చేసి, సత్పురుషులలో చేరిపోయే వాడిని కదా?” అని పలికే స్థితి రాకముందే, మేము మీకు ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి భర్చుచేయండి.

11. కాని ఒక వ్యక్తికి (మరణ) సమయం అసన్నమైనప్పుడు అల్లాహ్ అతనికి ఏ మాత్రం వ్యవధినివ్వడు. మరియు మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

يَقُولُونَ لَيْسَ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِلرَّسُولِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ٨

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَهْجُرُوا هَؤُلَاءِ وَلَا تُولُوا لَهُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ٩

وَأَنْفَعُوا لِمَنْ دَارَ مُلْكُكُمْ مِنْ بَيْنِ أَنْ يَأْتِيَّ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ يَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقْتُ وَأَكُنْ مِنَ الصَّاحِحِينَ ١٠

وَكُنْ يُؤَخِّرُ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ١١

‘అట్లులా వినో ఉబై అన్నారులతో అంటాడు: ‘చూశారా! మీదే తిని ఇప్పుడు మీ మీదికే వస్తున్నారు, ఈ ముహాజిర్లు! వీరికి పెట్టడం మానేస్తే, మదీనా విడిచిపోతారు!’ ఈ మాటలు ‘జైద్ బిన్ అరభమ్ (ర’ది.అ.) దైవప్రవక్త(స’అస)కు తెలుపుతారు. దైవప్రవక్త(స’అస) విచారించగా, ‘అట్లులావినో-ఉబై తాను అలా అనలేదని నిరాకరిస్తాడు. ఆ సందర్భంలో ఈ మారహ్ అవతరింపజేయబడింది, (‘స’హీహ్ బుఘరీ).

64. సూరహ్ అత్-తగాబున్

سُورَةُ التَّغَابُنِ

అత్-తగాబున్: లాభనష్టాలు. దీనిపేరు 9వ అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ సూరహ్ మొదటి హీజ్రలో మదీనాలో ఆపతరింపజేయబడిందని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఈ సమూహంలో ఇది 8వ సూరహ్. ఈ సూరహ్లో సమూహపు పరస్పర వ్యవహార సంబంధాలు వివరించబడ్డాయి. ఇందులో 18 అయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఆకాశాలలో నున్న సమస్తమూ మరియు భూమిలోనున్న సమస్తమూ, అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటాయి. విశ్వ సామ్రాజ్యాధిపత్యం ఆయనదే మరియు సర్వసోత్రాలు ఆయనకే. మరియు ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

2. ఆయనే మిమ్మల్ని సృష్టించాడు. మీలో కొందరు సత్యతిరస్కారులున్నారు మరియు మీలో కొందరు విశ్వాసులున్నారు. మరియు మీరు చేసినదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు.¹

3. ఆయన ఆకాశాలను మరియు భూమిని సత్యంతో సృష్టించాడు మరియు మిమ్మల్ని ఉత్తమరూపంలో రూపొందించాడు.² మరియు మీ గమ్యస్థానం ఆయన వైపునకే ఉంది.

4. ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా ఆయనకు తెలుసు. మరియు మీరు దాచేది మరియు వెలుబుచ్చేది అంతా ఆయనకు బాగా తెలుసు. మరియు అల్లాహ్ కు హృదయాలలో దాగిఉన్నదంతా తెలుసు.

5. ఇంతకు పూర్వం, సత్యాన్ని తిరస్కరించి,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْتَعِزُّ بِاللَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسِهِ كَافِرًا وَمُؤْمِنًا ۝ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۝

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسْرَوْنَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بَدَائَاتِ الْغُذُورِ ۝

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَنَادُوا

1. చూడండి, 67:2.

2. చూడండి, 82:6-8 మరియు 40:64.

తమ కర్మల దుష్ఫలితాన్ని చవిచూసిన వారి వృత్తాంతం మీకు అందలేదా? మరియు వారికి (పరలోకంలో) బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

6. దీనికి కారణమేమిటంటే, వాస్తవానికి వారిపద్ధతు వారి ప్రవక్తలు, స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చినప్పటికీ, వారు: “ఎమీ? మాకు మానవులు మార్గదర్శకత్వం చేస్తారా?”¹ అని పలుకుతూ సత్యాన్ని తిరస్కరించి మరలిపోయారు. మరియు అల్లాహ్ కూడా వారిని నిర్లక్ష్యం చేశాడు. మరియు అల్లాహ్ స్వయంసమ్మధుడు, సర్వస్తోత్రాలకు ఆర్థుడు.

7. సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారు (చనిపోయిన తరువాత) మరల సజీవులుగా లేవబడమని భావిస్తున్నారు. వారితో ఇలా అను: “అది కాదు, నా ప్రభువు సాక్షిగా! మీరు తప్పకుండా లేవబడతారు.² తరువాత మీరు (ప్రపంచంలో) చేసినదంతా మీకు తెలుపబడు తుంది. మరియు ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం.”

8. కావున మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను మరియు మేము అవతరింపజేసిన బోధితిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) విశ్వసించండి. మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

9. (జ్ఞాపకముంచుకోండి)

సమావేశపు

وَبَالْأَنفُسِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ①

ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تُرْسِلُهُمْ رُسُلَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
فَقَالُوا إِنَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَأَنَّا كُنَّا لَنَكْفُرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَعْجَلْنَا
اللَّهُ وَاللَّهُ غَفِيٌّ حَمِيدٌ ②

وَعَمَّا الدَّيْنِ كَفَرُوا وَإِنْ كُنْ يَبْعَثُوا قُلَّ
بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّيَنَّ بِمَا
عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ③

فَاسْمُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْتَّوْرَ الَّذِي أُنزِلَ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ④

يَوْمَ تَجْمَعُ أُمَمٌ لِّيَوْمِ الْحِسَابِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابِي وَنُ

1. ఏ విధంగానైతే ఈనాడు కూడా చిద్ ఆత్ చేసేవారు దైవప్రవక్తను మానవునిగా భావించటం లేదో!
2. ఖుర్ఆన్ లో మూడుసార్లు అల్లాహ్ (సు.తా.) తన సందేశహారునికి ('న'అన) ఆదేశించాడు: “నీ ప్రభువు సాక్షిగా చెప్పు: ‘అల్లాహ్ (సు.తా.) పునరుత్థానం తప్పక చేస్తాడని.’ వాటిలో ఇది ఒకటి.” చూడండి, 10:53, 34:3. అది మీరు ప్రపంచంలో చేసిన కర్మలకు తగిన ప్రతిఫల మెప్పుకానికి. ఎందుకంటే చాలామందికి ఈ లోకంలో వారికి తగిన ప్రతిఫలం దొరకదు. దుష్కార్యములు ఇక్కడ శిక్షింపబడకుండా పోవచ్చు. సన్మార్గులకు వారి మంచినమలకు పూర్తి ప్రతిఫలం దొరకక పోవచ్చు! కాని వచ్చే జీవితంలో ప్రతి ఒక్కరికి వారి కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. వారికి ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు. పునరుత్థరింపజేయటం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ఎంతో సులభమైనది.

రోజున ఆయన మీ అందరిని సమావేశ పరుస్తాడు.¹ అదే లాభసమ్మల దినం. మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్ ను విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తాడో, అలాంటి వాని పాపాలను ఆయన తొలగిస్తాడు. మరియు అతనిని క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు, వారందులో శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. అదే గొప్ప విజయం.

10. మరియు ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తారో మరియు మా సూచన(ఆయాత్)లను అబద్ధాలని నిరాకరిస్తారో, అలాంటి వారు సరకవాసులవుతారు; అందు వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు అది ఎంత చెడ్డ గమ్యస్థానం!

11. ఏ ఆపద కూడా, అల్లాహ్ ఆసుమతి లేనిదే సంభవించదు. మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్ ను విశ్వసిస్తాడో, అల్లాహ్ అతని హృదయానికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ కు ప్రతివిషయం గురించి బాగా తెలుసు.

12. మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులై ఉండండి మరియు సందేశహరుణ్ణి ఆనుసరించండి. ఒకవేళ మీరు మరలిపోతే, (తెలుసుకోండి) వాస్తవానికి మా సందేశహరుని బాధ్యత కేవలం (మాసందేశాన్ని) మీకు స్పష్టంగా అందజేయటం మాత్రమే!

13. అల్లాహ్! ఆయన తప్ప, మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు! మరియు విశ్వాసులు కేవలం అల్లాహ్ మీదే సమ్మకం ఉంచుకోవాలి!

يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيَعْمَلُ صَالِحًا يُكْفِرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ
وَيَذْخُلْهُ جَنَّتُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ①

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
خَالِدِينَ فِيهَا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ②

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ
بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ③

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ
فَأِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ④

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ⑤

1. చూడండి, 11:103. మరియు 56:49-50 పునరుత్థాన దినం, సమావేశదినం ఎందుకు అనబడిందంటే - ఆ రోజు యుగయుగాల ప్రజలందరూ ఒకేసారి బ్రతికించి లేపబడతారు. మరియు ఒకేచోట సమావేశపరచబడతారు. అది ఒక పెద్ద మైదానం. ప్రతి ఒక్కడు ఎంతో మారం వరకు చూడగలుగుతాడు.

14. ఓ విశ్వాసులారా! నిశ్చయంగా, మీ సహవాసులు (అ'జ్వాజీ) మరియు మీ సంతానంలో మీ శత్రువులుండవచ్చు! కావున మీరు వారిపట్ల జాగ్రత్త పహించండి. కాని ఒకవేళ మీరు వారి అవరాధాన్ని మన్నించి వారిని ఉపేక్షించి వారిని క్షమించితే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత (అని తెలుసుకోండి).

15. నిశ్చయంగా, మీ సంపదలు మరియు మీ సంతానం మీ కొరకు ఒక పరీక్ష. మరియు అల్లాహ్! ఆయన దగ్గర గొప్ప ప్రతిఫలం (స్వర్గం) ఉంది.¹

16. కావున మీరు మీ శక్తిమేరకు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉండి, (ఆయన సూచనలను విని), ఆయనకు విధేయులై ఉండండి మరియు (మీ ధనం నుండి) దానం చేస్తే! అది మీ సొంత మేలుకే. మరియు ఎవరైతే తమ హృదయలోభత్వం నుండి రక్షణ పొందుతారో, అలాంటి వారే సాఫల్యం పొందేవారు.²

17. ఒకవేళ మీరు అల్లాహ్ కు అప్పుగా మంచి అప్పుఇస్తే, ఆయన దానిని ఎన్నోరెట్లు పెంచి తిరిగి మీకు ప్రసాదిస్తాడు మరియు మిమ్మల్ని క్షమిస్తాడు. వాస్తవానికి అల్లాహ్ కృతజ్ఞతలను ఆమోదించేవాడు సహనశీలుడు.

18. ఆయన అగోచర మరియు గోచర విషయాలన్నీ బాగా తెలిసినవాడు, అపార శక్తి సంపన్నుడు, మహా విచేకపంతుడు. (3/4)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن مِّنْ آذَانٍ لَّكُم وَآلَاءِكُمْ
عَدُوِّكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ ۚ وَإِن تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا
وَتَعْفُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَاكُمُ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَ
أَجْرٍ عَظِيمٍ ۝

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا
وَأَقْرِضُوا غَيْرَ الْنَفْسِ كُفٍّ وَمَن رُّوِّقَ نَفْسُهُ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

إِن تَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضْعِفَهُ لَكُمْ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ۝

عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

1. ఇటువంటి వాక్యానికై చూడండి, 8:28.

2. ఇట్టి వాక్యానికై చూడండి, 59:9.

65. సూరహ్ అ'త్-తలాఖ్

سُورَةُ الطَّلَاقِ

అ'త్-తలాఖ్: విడాకులు. ఈ విషయం 1-7 అయతులలో వివరించబడింది. ఇది, ఈ సమూహపు 10 మదీనా చిన్న చిన్న సూరాహ్లలో 9వది. దాదాపు 6వ హిజ్రీలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 12 అయతులు ఉన్నాయి. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'విడాకులు అల్లాహ్ (సు.తా.) దృష్టిలో అనుమతించబడిన వాటిలో అత్యంత అయిష్టకరమైన విషయం.' (అబూ-దావూద్, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉమర్ కథనం), చూడండి, 2:228-233.

ఆసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఓ ప్రవక్తా! మీరు స్త్రీలకు విడాకులు ('తలాఖ్) ఇచ్చేటప్పుడు వారికి, వారి నిర్జీత గడువు('ఇద్దత్)తో విడాకులివ్వండి. మరియు ఆ గడువును ఖచ్చితంగా లెక్క పెట్టండి.¹ మరియు మీ ప్రభువైన అల్లాహ్ వల్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. వారు బహిరంగంగా అశ్లీల చేష్టలకు పాల్పడితే తప్ప, మీరు వారిని వారి ఇంట్లనుండి వెడలగొట్టకండి మరియు వారు కూడా స్వయంగా వెళ్ళిపోకూడదు.² మరియు ఇవి అల్లాహ్ నిర్ణయించిన హద్దులు. మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్ (నిర్ణయించిన) హద్దులను అతిక్రమిస్తాడో వాస్తవానికి వాడు తనకు తానే అన్యాయం చేసుకున్నట్లు. నీకు తెలియదు,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ
وَاحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تَخْرِجُوهُنَّ مِنْ
بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِإِحْسَنٍ مُّبَيَّنٍّ
وَلِلَّهِ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ
ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهُ يُعَذِّبُكُمْ بِذَلِكَ أَمْراً

1. నిర్జీతగడువుతో అంటే గడువు ప్రారంభం కాగల సమయంలో, నిర్జీతగడువు లోపల ఆమెతో రాబీసదే అవకాశం ఉండేరీతిలో విడాకులివ్వాలి. ఇబ్నె ఉమర్ (ర'ది.'అ.) తన భార్యకు ఋతుస్రావకాలం (జహిష్స సమయం)లో విడాకులిస్తే దైవప్రవక్త ('స'అస) క్రోధితులయ్యాడు. స్త్రీలు పరిశుద్ధులుగా ఉన్నకాలంలో వారితో లైంగిక సంబంధం చేయకముందు విడాకులివ్వాలి అని బోధించాడు, ('స. బు'ఖారీ). ఇక్కడ పేర్కొన్న 'హదీస్' ఈ ఆయత్ వెలుగులో ఉంది. ఆ గడువును ఖచ్చితంగా లెక్క పెట్టాలి.
2. 'ఇద్దత్ కాలం పూర్తిఅయ్యే వరకు స్త్రీలు తమ భర్త ఇంటిలోనే ఉండాలి. భర్త ఆమె అన్న వస్త్రాల ఖర్చులు భరించాలి.

బహుశా! దాని తరువాత అల్లాహ్ ఏదైనా క్రొత్తమార్గం చూపించవచ్చు!¹

2. ఇక వారి నిర్ణీత గడువు ముగిసినప్పుడు, వారిని ధర్మప్రకారంగా (వివాహబంధంలో) ఉంచుకోండి, లేదా ధర్మప్రకారంగా వారిని విడిచిపెట్టండి. మరియు మీలో న్యాయపంతులైన ఇద్దరు ప్యక్తులను సాక్షులుగా పెట్టుకోండి. మరియు అల్లాహ్ కొరకు సాక్ష్యం సరిగ్గా ఇవ్వండి. అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినమును విశ్వసించే ప్రతివ్యక్తికొరకు, ఈ విధమైన ఉపదేశమివ్వబడుతోంది. మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు గలవానికి, ఆయన ముక్తిమార్గం చూపుతాడు.

3. మరియు ఆయన, ఆతనికి, ఆతడు ఉపాించని దిక్కునుండి జీవనోపాధిని ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ మీద సమ్మకం ఉంచుకున్నవానికి ఆయనే చాలు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తన పని పూర్తిచేసి తీరుతాడు. వాస్తవానికి, అల్లాహ్ ప్రతిదానికి దాని విధి (ఖుద్) నిర్ణయించి ఉన్నాడు.

4. మరియు మీ స్త్రీలు ఋతుస్రావపు వయస్సు గడిచిపోయిన వారైతే లేక మీకు

وَإِذَا بَلَغَ الْأَجَلُ مِنْ مَكْرُوهٍ أَوْ
فَارِقُوا مِنْ مَكْرُوهٍ وَآتُوا ذَوِي عَدَالٍ مِنْكُمْ
وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ لِلَّهِ ذَلِكُمْ يُعْظَمُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ
مَخْرَجًا

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
فَهُ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بِالْأَمْرِ قَدِيرٌ جَعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِ
شَرَّ تَقْدِيرًا

وَأَيُّ يَمْسُكَنَّ مِنَ الْمَعْصِيَةِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ ارْتَبْتُمْ

1. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) వారిమధ్య మళ్ళీ ప్రేమ కలిగించవచ్చు మరియు వారు తిరిగి తమ వివాహబంధాన్ని స్థిరపరచుకోవచ్చు! అందుకే ఒకసారి ఒకే విడాకులివ్వడం ప్రోత్సహించబడింది. మరియు చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం ప్రకారం-ఈ ఆయత్ వెలుగులో-మూడు విడాకులు ఒకేసారి ఇవ్వడం నిషేధించబడింది. ఎందుకంటే మొదటి మరియు రెండవ విడాకు తరువాత వివాహాన్ని తిరిగి స్థిరపరచుకోవచ్చు! (ఫత్వ్ అల్-ఖదీర్). ఒక స్త్రీకి అంతకుముందు రెండువిడాకులివ్వబడి ఆతరువాత మూడవవిడాకు ఇస్తే! అప్పుడు ఆమె తనభర్త ఇంట్లో ఉండజాలదు. మరియు అలాంటి పరిస్థితిలో, ఆమె మరొకపురుషుణ్ణి వివాహమాడకముందు, తిరిగి తనమొదటిభర్తతో వివాహంకూడా చేసుకోజాలదు. ఇది ఘాతమిదైఖ్లాస్(ర. 'అన్బా)కు జరిగిన విషయంతో స్పష్టమవుతోంది. అమెభర్త ఆమెకు మూడవసారి విడాకులిచ్చిన తరువాత ఆమె తనభర్త ఇంటినుండి వెళ్ళిపోవటానికి నిరాకరించింది. అప్పుడావిషయం దైవప్రవక్త(స'అస) దగ్గరికి వస్తే ఆతనామెను, తన భర్తఇల్లా విడవమని అజ్ఞాపించారు.(అ'హ్మద్, ససాయిహ్).

దానిని గురించి ఎలాంటి అనుమానం ఉంటే: లేక వారి ఋతుస్రావం ఇంకా ప్రారంభం కాని వారైతే, అలాంటి వారి గడువు మూడు మాసాలు.¹ మరియు గర్భవతులైన స్త్రీల గడువు వారి కాన్పు అయ్యేవరకు.² మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు గలవానికి ఆయన, అతని వ్యవహారంలో సొలభ్యం కలిగిస్తాడు.

5. ఇది అల్లాహ్ అబ్దు, ఆయన దానిని మీపై ఆవతరింపజేశాడు. మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగిఉంటాడో, ఆయన అతని పాపాలను తొలగిస్తాడు. మరియు అతని ప్రతిఫలాన్ని అధికం చేస్తాడు.

6. (నిర్దిత గడువు కాలంలో) మీ శక్తి మేరకు, మీరు నివసించేచోటనే, వారిని కూడా నివసించనివ్వండి. మరియు వారిని ఇబ్బందులకు గురిచేయడానికి వారిని బాధించకండి. మరియు వారు గర్భవతులైతే, వారు ప్రసవించేవరకు వారిమీద ఖర్చుపెట్టండి. ఒకవేళ వారు మీ బిడ్డలకు పాలు పడుతున్నట్లైతే వారికి వారి ప్రతిఫలం ఇవ్వండి. దాని కొరకు మీరు ధర్మసమ్మతంగా మీ మధ్య సంప్రదింపులు చేసుకోండి. ఒకవేళ మీకు దాని (పాలిచ్చే) విషయంలో ఇబ్బందులు కలిగితే, (తండ్రి) మరొక స్త్రీతో (బిడ్డకు) పాలిప్పించవచ్చు!

7. సంపన్నుడైన వ్యక్తి తన ఆర్థిక స్తోమత ప్రకారం ఖర్చుపెట్టాలి. మరియు

فَعِدَّتُهُمْ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَإِنِّي لَمُحِصْنٌ وَاللَّاتُ
الرَّاحِلُ أَجَلُهُمْ أَن يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ
يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ﴿٥﴾

ذَٰلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْنَا وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ
سَبِيلًا وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ﴿٦﴾

اسْكُتُوا مِنْ مَنْ حَيْثُ سَكْتُمْ مِنْ زُجْجَلٍ
وَلَا تَصَارَوْهُمْ فَتَضَعُوا عَلَيْهِمْ وَإِنْ كُنْ أُولَاءِ فَحَلَّ
فَأَقِمْوْا عَلَيْهِمْ حَتَّى يَضَعُوا حَمْلَهُمْ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ
فَأُولُوهُنَّ أَجُورُهُنَّ وَأَنْتُمْ وَالْيَتَامَىٰ مَعْرُوفٍ وَإِنْ
تَعَايَرْتُمْ فَسَرُّوهُمْ لَهُ أُخْرَىٰ ﴿٧﴾

لِيَنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ

1. ఋతుస్రావం ప్రారంభంకాని స్త్రీలకు మరియు ఋతుస్రావం అగిపోయిన స్త్రీలకు వేచి ఉండే గడువు మూడు నెలలు.

2. గర్భవతులైన స్త్రీల గడువు - విడాకులివ్వబడినా లేక భర్తమరణించినా - ప్రసవించే వరకు! అలాంటి ప్రసవం విడాకుల తరువాత లేక భర్త మరణించిన రెండవరోజు అయినా సరే! ఈ విషయం 'హదీస్'లలో కూడా ఉంది. (బుఘారీ, ముస్లిం). ఇతర స్త్రీలు భర్త మరణించిన తరువాత నాలుగు మాసాల పదిరోజులు వేచిఉండాలి. (2:234).

తక్కువ జీవనోపాధి గలవ్యక్తి అల్లాహ్ తనకు ప్రసాదించిన విధంగా ఖర్చుపెట్టాలి. అల్లాహ్ ఏ వ్యక్తిపై కూడా అతనికి ప్రసాదించిన దానికంటే మించిన భారం వేయడు.¹ అల్లాహ్ కష్టం తరువాత సుఖం కూడా కలిగిస్తాడు.

8. మరియు ఎన్నో సగరవాసులు, తమ ప్రభువు మరియు ఆయన ప్రపక్తల ఆజ్ఞలను తిరస్కరించారు. అప్పుడు మేము వాటి ప్రజల నుండి కఠినంగా లెక్క తీసుకున్నాము. మరియు వారికి తీవ్రమైన శిక్షను సిద్ధపరిచాము.

9. కావున వారు తమ వ్యవహారాల దుష్టఫలితాన్ని రుచిచూశారు.² మరియు వారి వ్యవహారాల పర్యవసానం నష్టమే!

10. అల్లాహ్ వారి కొరకు కఠినమైన శిక్షను సిద్ధపరిచి ఉంచాడు. కావున విశ్వాసులైన బుద్ధిమంతులారా! అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. వాస్తవానికి అల్లాహ్ మీ పద్దకు హితబోధను (ఘుర్ఆన్ ను) అపతరింపజేశాడు.

11. ఒక ప్రపక్తను కూడా! అతను మీకు స్పష్టమైన అల్లాహ్ సూచన(అయాత్)లను నినిపిస్తున్నాడు.³ అది, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారిని అంధకారాల నుండి వెలుగులోనికి తీసుకురావడానికి. మరియు అల్లాహ్ ను విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారిని, ఆయన క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గపనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. అక్కడ వారు శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. వాస్తవానికి అల్లాహ్ అలాంటి వ్యక్తి కొరకు ఉత్తమ జీవనోపాధిని ప్రసాదించాడు.

فَلْيَنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يَخْلِفَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا دَانَ بِهَا
سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عَذْرَاءٍ

وَكَايُنْ مِنْ قَرْيَةٍ عَدَّتْ عَنْ قُرْبَتِهَا وَرَسُولِهَا فَكَانَ
حَصَابًا سَدِيدًا وَعَدَّ بِهَا عَدَا بَابًا تَكْرًا

فَدَامَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ سَاءَ بَأْسًا يَدْعُونَ أَتَوْا اللَّهَ بِكُلِّ
الْكِتَابَةِ الَّذِينَ الْمُؤْمِنُونَ كَذَّبُوا اللَّهَ إِلَيْكُمْ وَكُرَّ

رَسُولَاتِكُمْ أَلَيْسَ اللَّهُ مُبْتَلِيًا لِّلْمُحْسِنِينَ
أَمْ تَأْمُرُوا عِبَادَ اللَّهِ أَنِ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَمَنْ
يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ
لَهُ وَرْدًا

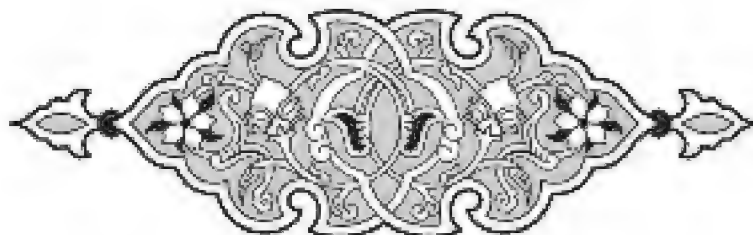
1. చూడండి, 2:233.

2. చూడండి, 64:5.

3. ఇక్కడ ప్రపక్త అంటే ముహమ్మద్ (స'అస).

12. అల్లాహ్ యే సప్తాకాశాలను మరియు వాటిని పోలిన భూమండలాన్ని సృష్టించి, వాటి మధ్య ఆయన తన ఆదేశాలను అవతరింప జేస్తూ పుంటాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్ తన జ్ఞానంతో ప్రతిదానిని పరివేష్టించి పున్నాడని మీరు తెలుసుకోవడానికి. (7/8)

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَرِجْنِ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ
يَتَنَزَّلُ الْأَمْزَجَاتُ لِيَعْلَمَنَّ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ۝

66. సూరహ్ అత్-తహ్రిమ్

سُورَةُ التَّحْرِيمِ

అత్-తహ్రిమ్: నిషేధించడం. ఈ చిన్నచిన్న మదీనాసూరాహ్ (57-66)లలో ఇది 10వది మరియు చివరిది. ఇది దాదాపు 7వహిజ్జీలో మదీనాలో అవతరింపజేయబడింది. దీని పేరు మొదటి ఆయత్‌లోనే వచ్చింది. ఇందులో 12 ఆయతులున్నాయి.

దైవప్రవక్త ('స'అస) తమ భార్యలలో ఒకామె 'జైసబ్ బింతె జ'హష్ (ర.'అన్తా) ఇంటికి పోయినప్పుడు, అక్కడ తేనె త్రాగేవారు మరియు అక్కడ కొంత ఎక్కువ కాలం ఆగేవారు. ఈ విషయం 'అయిషహ్ మరియు 'హ'ఫ్స (ర.'అన్తా)లకు, సహించరావలసివచ్చింది. ఈ విషయాన్ని వారు మాప్పించడాలచి, ఒకరోజు దైవప్రవక్త ('స'అస), 'జైసబ్ బింతె జ'హష్ (ర.'అన్తా), ఇంటినుండి వారిలో ఒకామె ఇంటికి రాగానే ఆమె: 'ఓ దైవప్రవక్త ('స'అస) మీ నోటినుండి మ'గాఫీర్ (దుర్వాసన గల ఒకపువ్వు) వాసన వస్తుందేమిటి?' అని అన్నది. దానికి దైవప్రవక్త ('స'అస): 'నేను తేనె మాత్రమే త్రాగాను! అల్లాహ్ (సు.తా.) సాక్షిగా ఇకపై నేను తేనె త్రాగను.' అని దానిని తప్పుపై నిషేధించుకున్నారు. ఆ సందర్భంలో ఈ ఆయతులు అవతరింపజేయబడ్డాయి, ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ).

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఓ ప్రవక్తా! అల్లాహ్ నీకు ధర్మసమ్మతం చేసిన దానిని నీవు ఎందుకు నిషేధించు కుంటున్నావు? ¹ నీవు నీ భార్యల ప్రసన్నతను కోరుతున్నావా? మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

2. వాస్తవానికి అల్లాహ్ మీ ప్రమాణాల పరిహారవద్దతి మీకు నిర్దేశించాడు. ² మరియు అల్లాహ్‌యే మీ యజమాని. మరియు ఆయన సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

3. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) ప్రవక్త

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لَا تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ لَبَسْتَ عِبْرَةً
مِّنْ مَّا تَرَىٰ أَزْوَاجَكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ١

قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَجِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ
مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ٢

وَإِذْ أَسْرَأَ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا

1. ఈ ఆయత్ ద్వారా విశదమయ్యేదేమిటంటే దైవప్రవక్త ('స'అస)కు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) 'హ'లాల్ చేసిన దానిని 'హ'రాం చేసే అధికారం లేదు.
2. ప్రమాణాలకు పరిహారం ఇచ్చే విధానానికి చూడండి, 5:89. దైవప్రవక్త ('స'అస) కూడా సై ఆయత్ అవతరింపజేయబడిన తరువాత అదే విధంగా పరిహారం ఇచ్చారు, (ఫ'త్త్ అల్-ఖుదీర్) ఇంకా చూడండి, 2:224.

తన భార్యలలో ఒకామెకు¹ రహస్యంగా ఒక విషయం చెప్పగా ఆమె దానిని (ఆ రహస్యాన్ని) మరొకామెకు² చెప్పింది మరియు అల్లాహ్ అతనికి (ప్రవక్తకు) ఆ విషయాన్ని తెలియజేశాడు. (వాస్తవానికి) అతను (ప్రవక్త) ఆ విషయాన్ని (మొదటి) అమెకు కొంత తెలిపి, మరికొంత తెలుపలేదు. ఇక అతను (ప్రవక్త, మొదటి) అమెకు దానిని (రహస్యం బయటపడిన సంగతిని) తెలిపినప్పుడు, ఆమె (అశ్చర్యపోతూ) అతనితో ఇలా అడిగింది: “ఇది నీకు ఎవరు తెలిపారు?” అతను జవాబిచ్చాడు: “నాకు ఈ విషయం ఆ సర్వజ్ఞుడు, ఆ సర్వం తెలిసినవాడు తెలిపాడు.”³

4. (ఆ ఇద్దరు స్త్రీలతో ఇలా ఆసబడింది): “ఒకవేళ మీరిద్దరూ అల్లాహ్ వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలితే (అది మీ మేలుకే), వాస్తవానికి మీ ఇద్దరి హృదయాలు (ఋజుమార్గం నుండి) తొలగిపోయాయి. ఒకవేళ మీరిద్దరు ప్రవక్తకు విరోధంగా పోతే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అతని సంరక్షకుడు మరియు జిబీలో మరియు సత్పురుషులైన విశ్వాసులు అతని (సహాయకులు). మరియు దేవదూతలందరు కూడా అతని సహాయకులని (తెలుసుకోండి).

5. “ఒకవేళ అతను (ముహమ్మద్) మీ ఆందరికీ విడాకులిస్తే! అల్లాహ్, మీకు బదులుగా, మీకంటే మంచి భార్యలను, అతనికి (ప్రవక్తకు) ప్రసాదించగలడు! వారు మంచి ముస్లింలు, విశ్వాసులు, భక్తిపరులు, పశ్చాత్తాపపడేవారు.

بَيَّنَّا لَهُ وَأَظْهَرْنَا لَهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ
وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا بَيَّنَّا لَهُ قَالَتْ مَنْ
أَهْلَكَ هَذَا قَالَ نَبِيُّيَ الْعَلِيمُ الْعَبِيرُ

إِنْ تَوَّابًا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ
تَظْهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ
وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ

عَنِ رَبِّهِ إِنْ طَلَّقَنَّ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا
خَيْرًا مِنْكُنْ مُسْلِمًا مُؤْمِنًا قَتِيلًا تَيَّبَتْ
عِبْدَتٌ سَيِّئَاتٍ تَيَّبَتْ وَأَبْكَرًا

1. 'హఫ్స (ర.'అన్సా).

2. 'అయిషా (ర.'అన్సా).

3. ఖుర్ఆన్ మూతమే కాక ఇతరవిషయాలు కూడా వైప్రవక్త (స'అస)కు దివ్యజ్ఞానం ద్వారా తెలియజేయబడేవి.

(అల్లాహ్ ను) ఆరాధించేవారు, పలసపోయే (ఉపవాసాలు చేసే)¹ వారు అయిన విధవలు లేదా కన్యలు అయిఉంటారు!"²

6. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు మిమ్ముల్ని మరియు మీ కుటుంబంవారిని, మానవులు మరియు రాళ్ళు ఇంధనం కాబోయే సరకాగ్ని నుండి కాపాడుకోండి!³ దానిపై ఎంతో బలిష్ఠులూ, కఠినలూ అయిన దేవదూతలు నియమింపబడి ఉంటారు. వారు అల్లాహ్ ఇచ్చిన ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించరు మరియు వారికిచ్చిన ఆజ్ఞలనే నెరవేరుస్తూ ఉంటారు.

7. ఓ సత్యతిరస్కారులారా! ఈ రోజు మీరు సాకులుచెప్పకండి. నిశ్చయంగా, మీరు చేస్తూఉండిన కర్మలకు, తగిన ప్రతిఫలమే మీకు ఇవ్వబడుతోంది.

8. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ వైపునకు మసాఫూర్వకమైన పశ్చాత్తాపంతో, క్షమాపణ కొరకు మరలితే!⁴ మీ ప్రభువు మీ పాపాలను తొలగించి, మిమ్ముల్ని క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గ వనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు;

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا
وَقُودُهَا النَّاسُ وَآيَاتُهَا عَلَيْهَا مَلَكَةٌ مُطَائِفٌ
يُدَاوِدُ أَلْرَّيْعُصُونَ اللَّهُ مَا أَمَرَهُمْ
وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ٥

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَدُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا
إِجْرَاءُ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ٦

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَصُوحًا
عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَجْزِيَكُمْ
جِدَّتِ تَجْرِي مِنَ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ
الْبَاطِلَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ

1. సావ'హత్ కై చూడండి, 9:112.

2. దైవప్రసక్త ('స'అస) భార్య (ర.'అస్తుమ్)లలో కేవలం 'అయి'షహ్ (ర.'అస్తా) మాత్రమే కన్య, 'జైనబ్ బిన్ జహద్ (ర.'అస్తా) విడాకురాలు మరియు మిగతా భార్యలందరూ విధవలు, అతను ఏ భార్యకు కూడా విడాకులివ్వలేదు.

3. ఇక్కడ విశ్వాసులతో: 'మీరు మీ ఇంటి వారికి ఇస్లాం బోధించండి మరియు సద్వర్తనులుగా ఉండటానికి తగిన శిక్షణ ఇవ్వండి. చిట్ట పేడు సంపత్నరాల వాడు అయినప్పుడు సమా'జ్ చేయటానికి ప్రోత్సహించండి. పరిసంపత్నరాల పయస్సులో సమా'జ్ చేయకుంటే శిక్షించండి.' (అబూదావూద్, తిర్మిజీ). ఇదే విధంగా ఉపవాసాల కోసం మరియు మంచి పనుల కోసం ప్రోత్సహించండి. సరకానికై చూడండి, 74:27.

4. మసాఫూర్వక పశ్చాత్తాపం అంటే: 1) తాము చేసిన పాపాన్ని పదులుకోవాలి. 2) అల్లాహ్ (సు.తా.) ముందు విసములై పశ్చాత్తాపపడాలి. 3) మరల దానిని చేయకుండా ఉండాలి. 4) ఒకవేళ దాని సంబంధం మానవులతో ఉంటే, ఎవరి హక్కుకు హాని కలిగిందో, అతనితో క్షమాపణ కోరుకోవాలి. కేవలం నోటితో పశ్చాత్తాపపడితే సరిపోదు.

ఆ రోజు అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను మరియు అతనితో పాటు నిశ్చయించిన వారిని అవమానంపాలు చేయడు. వారి కాంతి, వారి ముందు మరియు వారి కుడివైపు నుండి ప్రసరిస్తూ ఉంటుంది.¹ వారు ఇలా ప్రార్థిస్తారు: “ఓ మా ప్రభూ! మా కాంతిని మా కొరకు పరిపూర్ణంచేయి మరియు మమ్మల్ని క్షమించు. నిశ్చయంగా, నీవే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడవు!”

9. ఓ ప్రవక్తా! నీవు సత్యతిరస్కారులతో మరియు కపటవిశ్వాసులతో ధర్మయుద్ధం చెయ్యి. మరియు వారి విషయంలో కఠినంగా వ్యవహరించు. మరియు వారి ఆశ్రయం సరకమే! అది అతిచెడ్డ గమ్యస్థానం.²

10. సత్యతిరస్కారుల విషయంలో అల్లాహ్ సూహ్ భార్య మరియు లూత్ భార్యల ఉదాహరణలను ఇచ్చాడు.³ ఆ ఇద్దరు స్త్రీలు మా సత్పురుషులైన మా ఇద్దరు దాసుల (వివాహ) బంధంలో ఉండిరి. కాని ఆ ఇద్దరు స్త్రీలు వారిద్దరిని మోసగించారు. కావున వారిద్దరు, ఆ ఇద్దరు స్త్రీల విషయంలో అల్లాహ్ ముందు (పరలోకంలో) ఏ విధంగాను సహాయపడలేడు.⁴ మరియు (తీర్పు దినమున) వారితో: “సరకాగ్నిలో ప్రవేశించే వారితో సహా మీరిద్దరు స్త్రీలు కూడా ప్రవేశించండి!” అని చెప్పబడుతుంది.

وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ يُقُولُونَ رَبَّنَا آتِنَا فُتُورًا وَارْحَمْنَا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكَافِرَ وَالْمُنَافِقِينَ وَأَعِظْ عَلَيْهِمْ وَمَا أَوْلَاهُمْ جَاهِدْهُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ۝

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ كَفَرُوا الْمَرْأَتِ لُوطَ وَامْرَأَاتِ لُوطٍ إِنَّمَا لُوطُ امْتَحَتْ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتْهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ امْكُرَا لَكُمْ مَعَالِيَ خَلْقَيْنِ ۝

1. చూడండి, 57:12-13.

2. చూడండి, 9:73 సత్యతిరస్కారుల మరియు కపటవిశ్వాసుల గమ్యస్థానం సరకమే!

3. లూత్ ('అ.స.) భార్య విషయానికై చూడండి, 7:83 మరియు 11:81. సూహ్ ('అ.స.) భార్యను గురించి కేవలం ఇక్కడ మాత్రమే చెప్పబడింది. వీరిద్దరు చెడునడవడిక, చెడుచరిత్రవారు కారు, కానీ సత్యతిరస్కారులు.

4. సత్యతిరస్కారులు దగ్గరి బంధువులైనా వారితో సంబంధాలు తెంపుకోవాలి. చూడండి, 11:46.

11. మరియు అల్లాహ్, విశ్వసించిన వారిలో ఫిర్ బెన్ భార్యను ఉదాహరణగా పేర్కొన్నాడు.¹ ఆమె ఇలా అన్న విషయం (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “ఓ నా ప్రభూ! నా కొరకు నీ పద్ధ స్వర్గంలో ఒక గృహాన్ని నిర్మించు! మరియు నన్ను, ఫిర్ బెన్ మరియు అతని చేష్టలనుండి కాపాడు మరియు నన్ను ఈ దుర్మార్గ జాతివారి నుండి కాపాడు.”

12. మరియు ‘ఇస్మాన్ కుమార్తె మర్యమ్ను² (కూడా ఉదాహరణగా పేర్కొన్నాడు) ఆమె తన శీలాన్ని కాపాడుకున్నది. మరియు మేము ఆమెలోకి మా (తరపు నుండి) జీవం (అత్మ) ఊదాము.³ మరియు ఆమె తన ప్రభువు సమాచారాలను మరియు ఆయన గ్రంథాలను, సత్యాలని ధృవపరిచింది మరియు ఆమె భక్తిపరులలో చేరిపోయింది.⁴

وَصَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَخَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَغُلَامِهِ وَخَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝

وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَتَ فَرْجَهَا فَنفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ لَهَا فَكَرٌ وَكَانَتْ مِنَ الْغَابِيَاتِ ۝

1. చూడండి, 28:9.

2. చూడండి, 3:33.

3. చూడండి, 21:91.

4. స్త్రీలందరిలో ‘ఖదీజా బింత్ ‘ఖువైలిద్, ఫాతిమా, మర్యం మరియు ఫిర్ బెన్ భార్య అసీయహ్ (ర’ది. ‘అస్థుమ్)లు, అతి ఉత్తమమైన వారు. (ముస్నద్ అహ్మద్). మరొక ‘హదీస్: చాలామంది పురుషులు పరిపూర్ణతకు చేరుకున్నారు. కాని స్త్రీలలో కేవలం ఫిర్ బెన్ భార్య అసీయహ్ మరియు ‘ఇస్మాన్ కూతురు మర్యం (ర’ది. ‘అస్థుమ్)లు పరిపూర్ణతకు చేరుకున్నారు. మరియు ‘అయిషహ్ (ర. అన్సా) యొక్క బెన్నత్వం ఇతర స్త్రీలపై సరిదిద్దు ఇతర అవారంపై ఉన్నట్లు ఉంది. (స’హిహ్ బుఖారీ).

67. సూరహ్ అల్-ముల్క్

سُورَةُ الْمَلِكِ

ఇంతవరకు 14/15వ పంతు ఖుర్ఆన్ పూర్తి అయ్యింది. ఇక మిగిలిన 1/15 భాగంలో చిన్న చిన్న సూరాహ్‌లు చాలా మట్టుకు మక్కాకు చెందినవి ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్‌లో 30 అయతులు ఉన్నాయి. అల్-ముల్క్: The Dominion, అధికారం, అధిపత్యం, రాజ్యం, సామ్రాజ్యాధిపత్యం, ప్రభుత్వం. ఈ పేరు మొదటి అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. దీని గొప్పతనాలను గురించిన 'హదీస్'లు ఎన్నో ఉన్నాయి. వాటిలో ఒకటి: "ఒక సూరహ్ 30 అయతులది ఉంది. అది మానవునికి సిఫారసు చేస్తుంది, దానిపల్ల అతడు క్షమించబడతాడు." అన్న 'హదీస్' (సునన్ తిర్మిజీ, సునన్ అబూ-దావూద్, ఇబ్నె-మాజా మరియు ముస్నద్ అహ్మద్). మరొక 'హదీస్': "ఖుర్ఆన్‌లో ఒక సూరహ్ ఉంది అది తనను చదివిన వాడిని స్వర్గానికి పంపేవరకు అల్లాహ్‌తో వాడులాడుతుంది." (మతీమ'అ అహ్మద్ 7/172.) మరొక 'హదీస్': "దైవప్రవక్త ('స'అస) రాత్రి నిద్రపోకముందు సూరహ్ అన్-సజ్జా (32) మరియు సూరహ్ అల్-ముల్క్ (67) తప్పక చదివే వారు." మరొక 'షేఖ్ అల్చాసీ సమకూర్చిన 'స'హ్ హ్ రివాయత్‌లో: "సూరహ్ అల్-ముల్క్ గోరీ శిక్షనుండి కాపాడుతుంది. అయితే చదివేవాడు ఇస్లాం అజ్జలను మరియు విధులను పాటించే వాడై ఉండాలి!" అని ఉంది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (*) ఎవరి చేతిలోనయితే విశ్వ సామ్రాజ్యాధిపత్యం ఉందో! ఆయన సర్వశ్రేష్టుడు (శుభదాయకుడు) మరియు ఆయన ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

2. ఆయనే! మీలో మంచిపనులు చేసేవారెవరో పరీక్షించడానికి, చాపు-బ్రతుకులను సృష్టించాడు, మరియు ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, క్షమాశీలుడు.

3. ఆయనే, ఒకదానిపై ఒకటి ఏడు

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمَلِكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَى فِي خَلْقِ

1. రూ'హ్: ఒక విచిత్రమైన శక్తి. దానివాస్తవం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తప్ప మరెవ్వరికీ తెలియదు. దాని సంబంధం ఒక శరీరంతో ఏర్పడినప్పైతూ అది సజీవిగా పరిగణించబడుతుంది. దాని సంబంధం తెగిపోయిన శరీరం, మృతదేహంగా (నిర్జీవిగా) పరిగణించబడుతుంది. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ తాత్కాలిక జీవితాన్నిచ్చి, తరువాత మరణింపజేస్తాడు. ఈ తాత్కాలిక జీవితాన్ని సరైనవిధంగా ఎవడు వినియోగిస్తాడనేది ఆయన (సు.తా.) పరీక్షిస్తున్నాడు. ఎవడైతే ఈ తాత్కాలిక జీవితాన్ని విశ్వాసం మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) విధేయత కోసం వినియోగిస్తాడో వాడు మంచి స్రతిఫలం పొందుతాడు. అలా చేయని వాడి కొరకు సరకశిక్ష ఉంటుంది.

అకాశాలను సృష్టించాడు. ఆ ఆనంత కరుణామయుని సృష్టిలో నీవు ఎలాంటి లోపాన్నీ చూడలేవు. కావాలంటే మరొకసారి చూడు: “ఏమీ? నీ కేమైనా లోపం కనిపిస్తుందా?”

4. ఇంకా, మాటిమాటికీ నీ చూపులు త్రిప్పిచూడు. అది (నీ చూపు) విఫలమై, అలిసిసొలసి తిరిగి నీవైపుకే వస్తుంది.

5. మరియు వాస్తవంగా, మేము భూమికి దగ్గరగా ఉన్న అకాశాన్ని దీపాలతో అలంకరించాము. మరియు వాటిని, ధైత్యానీలను తరిమికొట్టే సాధనాలుగా చేశాము.¹ మరియు వారి(ధైత్యానీల)కొరకు మేము భగభగ మండే అగ్ని జ్వాలల శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాము.

6. మరియు తమ ప్రభువు (అల్లాహ్)ను తిరస్కరించే వారికి సరకశిక్ష ఉంది. అది ఎంత చెడ్డ గమ్యస్థానం.

7. వారు అందులోకి విసిరివేయబడి నప్పుడు, వారు దాని (భయంకరమైన) గర్జనను వింటారు. మరియు అది మరిగిపోగుతూ ఉంటుంది.

8. అది దాదాపు ఉద్రేకంతో ప్రేలిపోతూ ఉంటుంది. ప్రతిసారి అందులోకి (పాపుల) గుంపు పడవేయబడినప్పుడు! దాని కాపలాదారులు వారితో: “ఏమీ? మీ పద్దకు ఏ హెచ్చరిక చేసేవాడు రాలేదా?” అని ప్రశ్నిస్తారు.

9. వారంటారు: “ఎందుకు రాలేదు! వాస్తవానికి మా పద్దకు హెచ్చరిక చేసేవాడు పచ్చాడు. కాని మేము అతనిని అసత్యుడవని

الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَوُّتِ فَأَرْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى
مِنْ قُطُوفٍ ۝

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ
خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ۝

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحٍ
وَجَعَلْنَا رُجُومًا لِلشَّاطِطِينَ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ
عَذَابَ السَّعِيرِ ۝

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ
وَيُسَّ الْمَصِيرِ ۝

إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورٌ ۝

تَكَادُ تَمَيَّرُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ
سَأَلُوهُمْ عَزَّزَتْهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ۝

قَالُوا أَلَمْ يَأْتِ قَدْ جَاءَكُمْ نَذِيرٌ فَكَذَّبُوا وَلَمْ يُبَالِ
اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنَّكُمْ لَأَنتُمْ فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ۝

తిరస్కరించాము మరియు అతనితో ఇలా అన్నాము: 'అల్లాహ్ దేనినీ (ఏ దివ్య జ్ఞానాన్ని) అవతరింపజేయలేదు: మీరు కేవలం ఘోర మార్గభ్రష్టత్వంలో పడి ఉన్నారు!' "

10. ఇంకా వారు ఇలా అంటారు: "ఒకవేళ మేము వినిఉంటే లేదా గ్రహించిఉంటే, మేము మండే అగ్నిజ్వాలలలో పడివుండే వారితో చేరేవారము కాము కదా!"

11. అప్పుడు వారే స్వయంగా తమ పాపాన్ని ఒప్పుకుంటారు. కావున, భగభగ మండే అగ్నిజ్వాలవాసులు దూరమైపోవు గాక!

12. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అగోచరుడైన తమ ప్రభువుకు భయపడతారో! వారికి క్షమాపణ మరియు గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటాయి.

13. మరియు మీరు మీ మాటలను రహస్యంగా ఉంచినా సరే! లేక వాటిని వెల్లడిచేసినా సరే! నిశ్చయంగా, ఆయనకు హృదయాలస్థితి బాగా తెలుసు.

14. ఏమిటి? పుట్టించిన వాడికే తెలియదా? మరియు ఆయన సూక్ష్మ గ్రాహి, సర్వం తెలిసినవాడు!

15. భూమిని మీ అధీనంలో ఉంచినవాడు ఆయనే! కావున మీరు దాని దారులలో తిరగండి. మరియు ఆయన ప్రసాదించిన జీవనోపాధినితీసండి. మరియు మీరు ఆయన వైపునకే సజీవులై మరలి పోవలసి ఉంది.

16. ఏమీ? మీరు నిర్భయంగా ఉన్నారా? అకాశాలలో ఉన్నవాడు, మిమ్మల్ని భూమి లోకి అణగదొక్కడని, ఎప్పుడైతే అది తీవ్ర కంపనాలకు గురిఅవుతుందో?

وَالْوَالُونَكَاسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
التَّجِيرِ ۝

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ التَّجِيرِ ۝

إِنَّ الدِّينَ يَخْتَصِمُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَعْفَرَةٌ
وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ۝

وَأَيُّكُمْ أَقْوَلُكُمْ أَوْ أَجْهَرُ وَإِيَّاهُ عَلَيْهِمْ بَيِّنَاتٍ
الضُّمُورِ ۝

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ۝

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ دَلُولًا فَامْشُوا
فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ۝

أَمْ أَمْسَرْتُمْ فَنِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ
الْأَرْضُ فَإِذَا هِيَ تَنُورُ ۝

17. లేక, ఆకాశాలలో ఉన్నవాడు, మీపైకి రాళ్ళు కురిపించే గాలివాన పంపడని మీరు నిర్భయంగా ఉన్నారా? నా హెచ్చరిక ఎలాంటిదో అప్పుడు మీరు తెలుసుకోగలరు.

18. మరియు వాస్తవానికి వారికి పూర్వం గతించిన వారు కూడా (ప్రవక్తలను) తిరస్కరించారు. నా పట్టు (శిక్ష) ఎంత తీవ్రంగా ఉండిందో (చూశారా)?

19. ఏమీ? వారు తమ మీద ఎగిరేపక్షులు రెక్కలను ఎలా చాపుతూ ముడుచుకుంటూ, ఎగురుతున్నాయో చూడటం లేదా? అ అసంత కరుణామయుడు తప్ప మరెవ్వరూ వాటిని ఆలా నిలిపి ఉంచలేరు కదా! నిశ్చయంగా ఆయన ప్రతిదానినీ చూస్తున్నాడు!

20. ఏమీ? అసంత కరుణామయుడు తప్ప మీకు సేసవలే అట్లుగానిలిచి, మీకు సహాయపడగలవాడెవడైనా ఉన్నాడా? ఈ సత్యతిరస్కారులు కేవలం మోసంలో పడివున్నారు.

21. ఒకవేళ ఆయన మీ జీవనోపాధిని ఆపివేస్తే, మీకు జీవనోపాధి ఇచ్చేవాడు ఎవడున్నాడు? అయినా వారు తలచిరుసు తనంలో పునిగి (సత్యానికి) దూరమై పోతున్నారు.

22. ఏమీ? ఎవడైతే తన ముఖంమీద దేవులాడుతూ సడుస్తాడో, అతడు సరైన మార్గం పొందుతాడా? లేక చక్కగా ఋజు మార్గం మీద సడిచేవాడు పొందుతాడా?

23. వారితో ఇలాఅను: “ఆయనేమిమ్ముల్ని

أَمْ أَمِنْتُمْ مَنِ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا أَفَرَأَيْتُمْ كَيْفَ يَدِيرُ ۝

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ۝

أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى الْخَافِرِ فَوْقَهُمْ صُفْحًا وَيَقْبِضْنَ مَا يُسْأَلُونَ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ۝

أَمْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدُكُمْ يَنْصَارُكُمْ مِنَ دُونِ الرَّحْمَنِ إِنَّ الْكَافِرَ لَذُو غُرُورٍ ۝

أَمْ هَذَا الَّذِي يَزْعُمُ أَنْ أَمْسَكَ زُرْقَةً بَلْ لَجُّوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ۝

أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ

స్వజించాడు. మరియు ఆయనే మీకు విసికిడినీ, దృష్టినీ మరియు హృదయాలనూ ఇచ్చాడు. (అయినా) మీరు కృతజ్ఞతలు తెలిపేది చాలా తక్కువ!”

24. (ఇంకా) ఇలా అను: “ఆయనే మిమ్మల్ని భూమిలో వ్యాపింపజేశాడు మరియు ఆయన వద్దనే మీరంతా సమావేశపరచబడతారు.”

25. మరియు వారుఇలా అడుగుతున్నారు: “మీరు సత్యవంతులే అయితే, ఈ వాగ్దానం ఎప్పుడు నెరవేరనున్నది?”

26. వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, దాని జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్‌కే ఉంది. మరియు నేను స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసేవాడిని మాత్రమే!”

27. తరువాత వారు దానిని సమీపంలో ఉండటం చూసినప్పుడు, సత్యతిరస్కారుల ముఖాలు దుఃఖంతోనిండి నల్లబడిపోతాయి.² మరియు వారితో ఇలా అనబడుతుంది: “మీరు దేనిసయితే అడుగుతూ ఉండేవారో అది (ఆ వాగ్దానం) ఇదే!”³

28. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: “ఏమీ? మీరు ఆలోచించారా? ఒకవేళ అల్లాహ్ సన్ను మరియు నా తోటివారిని నాశనం చేయసూపచ్చు! లేదా మమ్మల్ని కరుణించసూపచ్చు. కాని సత్యతిరస్కారులను బాధాకరమైన శిక్షనుండి ఎవడు రక్షించగలడు?”

29. వారితో ఇంకా ఇలా అను: “ఆయనే

وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٤﴾

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٥﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٦﴾

قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٧﴾

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدَّعُونَ ﴿٢٨﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِی اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٢٩﴾

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ الْمَتَّابُ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا

1. ఇంకా చూడండి, 7:187.

2. చూడండి, 3:106.

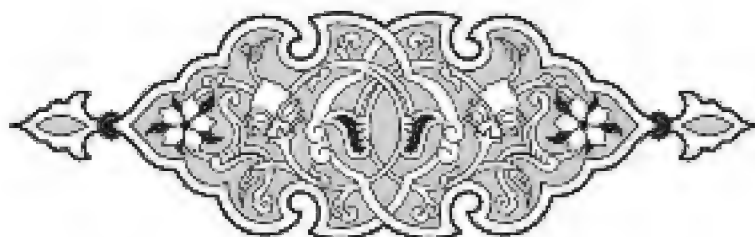
3. చూడండి, 38:16 మరియు 8:32 మొదలైనవి.

అసంత కరుణామయుడు, మేము ఆయననే
విశ్వసించాము మరియు ఆయననే
నమ్ముకున్నాము. ఇక ఎవరు స్వప్తమైన
సూర్యభ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నారో త్వరలోనే
మీరు తెలుసుకోగలరు!”

30. వారితో ఇలా అను: “ఏమి? మీరు
అలోచించారా? ఒకవేళ మీ బాపులలోని
నీరు, భూమిలోనికి ఇంకిపోతే, ప్రవహించే ఈ
నీటి ఊటలను మీ కొరకు ఎవడు బయటికి
తేగలడు?” (1/8)

فَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ
يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مُعِينٍ ۝

68. సూరహ్ అల్-ఖలమ్

سُورَةُ الْفَلَمِ

ఖలమున్: The Pen, కలం. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి అయత్ సుండి తీసుకోబడింది. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్. అపతరణాక్రమంలో ఇది 3వది. సూరహ్ అల్-అలఖ్ (96) యొక్క మొదటి 5 అయతుల తరువాత సూరహ్ అల్-ముద్దస్సిర్ (74) అపతరింపజేయబడింది. దాని తరువాత ఈ సూరహ్ అల్-ఖలమ్ (68) అపతరింపజేయబడిందని, చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. దీని మరొక పేరు సూరహ్ నూన్. ఇందులో 52 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * నూన్.¹ కలం సాక్షిగా!² వారు
(దేవదూతలు) వ్రాస్తున్నదాని సాక్షిగా!

2. నీ ప్రభువు అమగ్రహం వలన నీవు (ఓ
ముహమ్మద్) పిచ్చివాడవు కావు!

3. మరియు నిశ్చయంగా, నీకు ఎన్నటికీ
తరిగిపోని ప్రతిఫలం ఉంది.

4. మరియు నిశ్చయంగా, నీవు ఉత్తమమైన
శీలవంతుడవు!³

5. కావున త్వరలోనే నీవు చూడగలవు
మరియు వారు కూడా చూడగలరు;

6. మీలో ఎవరికి పిచ్చి ఉందో!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ن وَالْفَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ۝

مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٌ ۝

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ۝

وَلَنْ كَلَّا لَأَلْ خُلِّيَ عَظِيمٌ ۝

فَتَجِدُوهُمْ يَوْمَ ۝

يَا أَيُّهَا الْفَلَمُ ۝

1. ఖుర్ఆన్ అపతరణలో, అపతరించిన మొదటి వీజి అక్షరం ఇది. ఈ అక్షరం 'నూన్.' ముఖ్యత్వంతోనిది.

2. అల్-ఖలము: చూడండి, 96:3-5. కొందరు: ఇక్కడ ప్రమాణంచేసే కలం, అంటే ఆ మొట్టమొదట సృష్టించబడి. 'పథి(వాత)' వ్రాయుమని ఆజ్ఞాపించబడిన కలము, అని చెబుతారు, సువన్ తిర్మిజీ, అల్బానీ ప్రమాణీకం (త'స్టీ'హ్).

3. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) నీకు అదేశించిన మార్గం(ఇస్లాం)లో నీవు ఉన్నావు. దీని మరొక భావం నీవు మొదటి సుండియే ఉత్తమమైన గుణగణాలు గలవాడవు, సత్వసంఘటవు. 'అయి'డహ్(ర.'అన్హా)తో దైవప్రపక్త ('స'అసి) యొక్క గుణగణాలు మరియు ప్రవర్తనను గురించి ప్రశ్నించగా అమె (ర.'అన్హా) అన్నారు: "ఖులుఖుహ్లా ఖుర్ఆన్" అంటే అతని గుణగణాలు ఖుర్ఆన్ కు ప్రతి రూపాలు, ('స.ముస్సం).

7. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు! ఆయనకు ఎవడు మార్గప్రప్టుడయ్యాడో తెలుసు మరియు ఎవడు సన్మార్గం మీద ఉన్నాడో కూడా ఆయనకు బాగా తెలుసు!

8. కావున నీవు ఈ అసత్యవాదులను అనుసరించకు.

9. ఒకవేళ నీవు (ధర్మం విషయంలో) మెత్తపడితే వారు కూడా మెత్తపడగోరుతున్నారు.¹

10. కావున నీవు ప్రమాణాలు చేసే ప్రతి నీచుడిని అనుసరించకు;

11. చాడీలు చెప్పేవాడిని, ఎత్తిపొడుస్తూ ఉండేవాడిని;

12. మంచిని నిరోధించేవాడిని, హద్దులు మీరి ప్రవర్తించే పాపిష్టుడిని;

13. నిర్ణయుడిని, ఇంతే గాకుండా అవభ్యాతిగల (నిందార్హుడైన) వాడిని;

14. వాడు ధనవంతుడూ మరియు సంతానభాగ్యంతో తులతూగుతూ ఉన్న వాడు అయినా సరే!

15. ఒకవేళ వాడికి మా సూచనలు (అయాత్) వినిపిస్తే, అందుకు వాడు: “ఇవి పూర్వకాలపు కట్టుకథలే!” అని అంటాడు.

16. మేము త్వరలోనే వాడి ముక్కుమీద వాతపెడ్తాము.

17. నిశ్చయంగా, మేము ఆ తోట వారిని పరీక్షించినట్లుగా వీరిని కూడా పరీక్షిస్తాము.

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ
وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ①

فَلَا تَطِعِ الْمُكَذِّبِينَ ②

وَدُّوا لَوْ كُذِّبُوا قَدْ هُمُ الْهٰنُونَ ③

وَلَا تَطِعْ كُلَّ حَلَّابٍ مُّخَلِّينَ ④

هٰمًا زَمَنًا يَسْمُرُونَ ⑤

مَكَارِ الْخَيْرِ مُعْتَدِينَ ⑥

عَتَلْ بَعْدَ ذَلِكَ رَأِي ⑦

أَنْ كَانَ دِمَالٍ وَبَيْنَ ⑧

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ⑨

سَنَسِفُهُ عَلَىٰ الْحَرُوفِ ⑩

إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ ⑪

1. అంటే నీవు (న'అస) ధర్మవిషయంలో కొన్ని సపరణలు చేయటానికి ఒప్పుకుంటే, వారు నీతో రాతపడటానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు.

ఎవరైతే తెల్లవారగానే తప్పక దాని పంట కోసుకుందామని ప్రతిజ్ఞ చేసుకున్నారో!

18. మరియు (అల్లాహ్ కోరితే) అనే, మిసహాయింపుకు తావు ఇవ్వకుండా!

19. కావున వారు పడుకొని ఉండగానే నీ ప్రభువు తరపునుండి (ఆ తోటపై) ఒక ఆపద వచ్చిపడింది.

20. దాంతో తెల్లవారే సరికి (ఆ తోట) పంటకోసిన పొలంవలే మారిపోయింది.

21. తరువాత ఉదయం లేచి వారు ఒకరితో నొకరు ఇలా చెప్పుకోసాగారు:

22. “మీరు పంటను కోయదలచుకుంటే, ఉదయమే మీ పొలానికి వెళ్ళండి.”

23. ఆ తరువాత వారు ఒకరితోనొకరు (ఈ విధంగా) మెల్లగా చెప్పుకుంటూ బయలుదేరారు.

24. “ఈ రోజు ఏ పేదవాడిని కూడా మీ దగ్గరకు రానివ్వకండి!”

25. మరియు వారు (పేదవారిని) దగ్గరకు రానివ్వకూతదని గట్టి నిర్ణయంతో, తెల్లవారు ఝామున బయలుదేరారు.

26. వారు దానిని (తోటను) చూసి ఇలా వాపోయారు: ‘నిశ్చయంగా, మనం దారి తప్పాము!’

27. “కాదు కాదు! మనం సర్వం కోల్పోయాము!”

28. వారిలో మధ్య రకానికి చెందిన వాడు ఇలా అన్నాడు: “ఏమీ? నేను మీతో అసలేదా? మీరు ఎందుకు ఆయన (అల్లాహ్) పవిత్రతను

إِذْ أَقْسَمُوا لِيَصْرُمْنَهَا مَصْحُونٍ ۝

وَلَا يَسْتَنْوُونَ ۝

فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِنْ رَبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ۝

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ۝

فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ ۝

أَنْ أَعْلَوْا عَلٰى حَرِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝

فَاطْلَعُوا وَهُمْ يَكْفُرُونَ ۝

أَنْ لَا يَدْخُلَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ ۝

وَعَدُوا عَلٰى حَرِّ قَدِيرِينَ ۝

فَكَفَّارًا وَهَاقًّا الْوَارِثًا أَضَآئُونَ ۝

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ۝

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ۝

కొనియాడరని ('ఇన్షా అల్లాహ్' అనరని)?¹

29. వారు ఇలా అన్నారు: “మా ప్రభువు సర్వలోపాలకూ అతీతుడు! నిశ్చయంగా, మేమే దుర్మార్గులము!”

30. తరువాత వారు అభిముఖులై ఒకరి నొకరు నిందించుకోసాగారు.

31. వారు ఇలా వాపోయారు: “అయ్యో! మా పాడుగాను! నిశ్చయంగా, మేము తలచిరునుతనం చూపాము!

32. “బహుశా! మన ప్రభువు మనకు దీనికి బదులుగా దీనికంటే శ్రేష్టమైన దానిని ప్రసాదించవచ్చు! నిశ్చయంగా, మనం మన ప్రభువు వైపునకు (హస్తాంతరంతో) మరలుదాము!”

33. ఈ విధంగా ఉంటుంది శిక్ష! మరియు పరలోకశిక్ష దీని కంటే ఘోరంగా ఉంటుంది. వారు ఇది తెలుసుకుంటే ఎంత బాగుండేది!

34. నిశ్చయంగా, దైవభీతి గలవారికి వారి ప్రభువువద్ద పరమానందకరమైన స్వర్గ పనాలు ఉంటాయి.

35. ఏమీ? మేము విధేయు (ముస్లిం)లను నేరస్థులతో సమానంగా ఎంచుదుమా?²

36. మీ కేమయింది? మీరు ఏ విధమైన నిర్ణయాలు చేస్తున్నారు?

قَالُوا سُبْحَنَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٩﴾

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَلَامَىٰ وَمُتَوَلَّىٰ ﴿٣٠﴾

قَالُوا يَوَيْكَ إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٣١﴾

عَلَىٰ رَبِّنَا أَن يُّبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا رَاغِبُونَ ﴿٣٢﴾

كَذَٰلِكَ الْعَذَابُ وَلَٰعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ ۚ لَوْ كُنُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ إِعِدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَهَنَّمَ كُلَّ تَلْعَفٍ ﴿٣٤﴾

أَفَتَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾

1. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఇక్కడ తస్ఫీహ్ అంటే ఇన్షా అల్లాహ్ - అల్లాహ్ కోరితే! అని అనరుమని వ్యాఖ్యానించారు.

2. ఖుర్రాన్ ఆవతరణాక్రమంలో ముస్లిం పదం ఇక్కడ మొట్టమొదటిసారి వచ్చింది. ముస్లిం అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయుడై, ఆయన (సు.తా.) ఆజ్ఞాపించిన ఏకదైవ సిద్ధాంతంపై ఉండి, ఆరాధనను కేవలం ఆయన (సు.తా.)కే ప్రత్యేకించుకొని, ఆరాధనలో ఎవ్వరినీకూడా ఆయన (సు.తా.)కు సాటిగా నిలబెట్టకుండా ఉండేవాడు. తనను తాను కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) దాస్యానికి మాత్రమే అంకితం చేసుకున్నవాడు. దీని మూల పదం సలాం, అంటే శాంతి.

37. మీ పద్ధ విదయినా (దివ్య) గ్రంథ ముందా? దానినుండి మీరు నేర్చుకోవటానికి!

38. నిశ్చయంగా, అందులో మీకు మీరు కోరేదంతా ఉందని?

39. లేక, పునరుత్థాసదినం పరకు, మీరు నిర్ణయించుకున్నదే మీకు తప్పక లభిస్తుందని, మేము మీతో చేసిన గట్టిప్రమాణం ఏదైనా ఉందా?

40. వారిలో దీనికి ఎవడు హామీగా ఉన్నాడో అడుగు.

41. లేక, వారికి ఎవరైనా (వారు అల్లాహ్ కు కల్పించిన) భాగస్వాములు ఉన్నారా? ఒకవేళ వారు సత్యవంతులే అయితే తమ ఆ భాగస్వాములను తీసుకురమ్మను.

42. (జ్ఞాపకముంచుకోండి) ఏ రోజయితే పిక్క ఎముక తెరిచివేయబడుతుందో! మరియు వారు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయటానికి పిలువబడతారో, అప్పుడు వారు (కపటవిశ్వాసులు), అలా (సజ్జా) చేయలేరు!

43. వారి చూపులు క్రిందికి వాలిపోయి ఉంటాయి, అవమానం వారిని ఆవరించి ఉంటుంది. మరియు వాస్తవానికి వారు నిక్షేపంగా ఉన్నప్పుడు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయటానికి ఆహ్వానించబడితే (తిరస్కరించే వారు)!

44. కావున నన్ను మరియు ఈ సందేశాన్ని అబద్ధమని నిరాకరించే వారిని వదలండి. వారు గ్రహించని విధంగా మేము వారిని క్రమక్రమంగా (వినాశం వైపునకు) తీసుకొని పోతాము.¹

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ۝

إِنْ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخْتَرُونَ ۝

أَمْ لَكُمْ أَيْمَانٌ عَلَيْنَا بِالْغَةِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۝
إِنْ لَكُمْ لَهَا تَعْلَمُونَ ۝

سَلِّمُوا إِلَيْهِمْ بِذَلِكَ رَسُولٌ ۝

أَمْ لَكُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ۝

يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ۝

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهُهُمْ ذُلُّهُ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَلِيمُونَ ۝

فَذُرْنِي وَمَنْ يُكَلِّبْ بِهِدَا الْحَدِيثِ ۝
سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ۝

45. మరియు నేను వారికి కొంత వ్యవధినిస్తున్నాను. నిశ్చయంగా నా పన్నాగం చాలా దృఢమైనది.¹

46. లేక, (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు వారిని ఏదైనా ప్రతిఫలం ఇవ్వమని అడుగుతున్నావా? వారికి దాని రుణం భారమవటానికి?

47. లేక, వారిపద్ధతి ఏదైనా అగోచరజ్ఞానం ఉందా?² వారు దానిని వ్రాసి పెట్టడానికి?

48. కావున నీవు నీ ప్రభువు అజ్ఞ కొరకు వేచిఉండు. మరియు నీవు, చేపవాని (యూసుస్)వలే వ్యవహరించకు.³ (గుర్తుకు తెచ్చుకో) అతను దుఃఖంలో ఉన్నప్పుడు (తన ప్రభువును) మొరపెట్టుకున్నాడు.

49. అతని ప్రభువు అసుగ్రహమే గనక అతనికి అందకపోయి ఉంటే, అతడు అపమానకరమైన స్థితిలో (చేపకడుపులో పడిఉండే వాడు కాని మేము అతనిని క్షమించాము). కావున అతడు చౌట (బంజరు) మైదానంలో విసరివేయబడ్డాడు.⁴

50. చివరకు అతని ప్రభువు అతనిని

وَأْمِلْ لَهُمَّ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾

أَمْ سَأَلْتَهُمَّ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَعْرَمٍ يُثْقَلُونَ ﴿٤٦﴾

أَمْ عَلِمُوا الْغَيْبَ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ﴿٤٧﴾

فَأَصْبَحَ يَوْمَ رَدِّكَ إِلَىٰكَ كَصَاحِبِ الْهَيْكَلِ
إِذْ يَأْتِي وَهُوَ يُكَذِّبُ ۚ ﴿٤٨﴾

لَوْلَا أَنْ تَدْرِكُهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ
وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾

فَأَجْمَلْهُ رَبُّهُ نَجْمَةً مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾

1. కైదు: ఉన్నగడ, పన్నాగం, పథకం, యోజన, పూహం, ఇంకా చూడండి, 10:5.
2. గైబుస్: అగోచరం. ఈ పదం ఖుర్ఆన్ అపతరణాక్రమంలో ఇక్కడ మొట్టమొదటి సారి వచ్చింది. ఇంకా చూడండి, 96:6.
3. యూసుస్ ('అ.స) యొక్క వివరాల కోసం చూడండి, 21:87 మరియు 37:140.
4. దీని మరొక తాత్పర్యం ఇలా ఉంది: "ఒకవేళ అతనిపై అతని ప్రభువు (సు.తా.) అసుగ్రహమే గనక లేకుంటే! నిశ్చయంగా, అతను అపమానకరమైన స్థితిలో బంజరు మైదానంలో విసరివేయబడేవాడు." మరొక వ్యాఖ్యానం: "అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనికి పశ్చాత్తాపపడే సద్బుద్ధి గనక ఇవ్వకుండా ఉంటే మరియు అతని ప్రార్థన అంగీకరించబడకుండా ఉంటే అతను సముద్రపు అంచున వేయబడకుండా ఉంటే - ఎక్కడైతే అతనికి అవారం ఇచ్చాడో మరియు తీగ పెంచాడో - బంజరు భూమిలో విసరివేయబడిఉండే వాడు. మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) పద్ధతి అతని పరిస్థితి అపమానకరమైనదై ఉండేది. కాని అతని ప్రార్థన అంగీకరించబడిన తరువాత అతను అసుగ్రహించబడ్డాడు." ఇంకా చూడండి, 37:143.

ఎన్నుకొని సత్పురుషులలో చేర్చాడు.

51. మరియు ఈ సత్యతిరస్కారులు, ఈ సందేశాన్ని (ఖుర్ఆన్‌ను) విన్నప్పుడు, తమ చూపులతో నీ కాళ్లు పొడగొడతారా అన్నట్లు (నిన్ను జూరించి పడవేసేటట్లు) నిన్ను చూస్తున్నారు.¹ మరియు వారు నిన్ను (ఓ ముహమ్మద్!): “నిశ్చయంగా ఇతడు పిచ్చివాడు!” అని అంటున్నారు.

52. కాని సర్వలోకాల (వారికి) ఇదొక హితోపదేశం మాత్రమే! (1/4)

وَأَن يَكِيدَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْفُلُونِكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

1. ఒకవేళ నీకు అల్లాహ్ (సు.తా.) రక్షణయే గనక లేకుంటే! వారిదిష్టి నీకు తగిలేది. (ఇబ్నె-కసీర్). ఇబ్నె-కసీర్ ఇంకా ఇలా వ్రాశారు. దిష్టి తగలకుం మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతితో దానిపల్ల సప్తం కలగటం నిజమే. కావున 'హదీస్'లలో దీని నుండి విషుక్తి పొందటానికి దు'అలు ఇవ్వబడ్డాయి మరియు ఈ సలహాలు కూడా ఇవ్వబడ్డాయి: ఏదైనా మంచి వస్తువును చూస్తే దిష్టి తగలకుండా ఉండటానికి: 'మూషాఅల్లాహ్' లేక 'బారకల్లాహ్' అనాలి. ఒకవేళ దిష్టి తగిలితే: దిష్టి పెట్టిన వాడు ఒకపాత్రలో స్నానంచేసి ఆ నీటిని దిష్టి తగిలినవాడిమీద పోయాలి. (ఇబ్నె-కసీర్).

69. సూరహ్ అల్-హజ్జుహ్

سُورَةُ الْحَاقَّةِ

అల్-హజ్జుహ్ The Reality, The Inevitable, షరమయథార్థం, నిజం, సత్యం, అనివార్య సంఘటన. (ఇది పునరుత్థాన దినానికి గల మరొక పేరు). ఈ సూరహ్ మక్కాలో, సూరహ్ అల్-ముల్క్ (67), తరువాత అవతరింపజేయబడింది. దాదాపు హిజ్రత్‌కు 3-4 సంవత్సరాలకు ముందు. దీనిపేరు మొదటి పూతు అయత్‌లలో పేర్కొనబడింది. ఇందులో 52 అయతులు ఉన్నాయి. ఇంకా చూడండి, 37:19, 39:68 చివరి భాగం మరియు 50:21-22.

అసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఆ అనివార్య సంఘటన (పునరుత్థానం)!

2. ఏమిటా అనివార్యసంఘటన?

3. మరియు ఆ అనివార్య సంఘటన,
అంటే ఏమిటో నీకేమితెలుసు?

4. స'మూద్ మరియు 'అద్ జాతి వారు
అకస్మాత్తుగా విరుచుకుపడే ఆ ఉపద్రవాన్ని
అసత్యమని తిరస్కరించారు.¹

5. కావున స'మూద్ జాతివారైతే ఒక
భయంకరమైన గర్భనద్యారా నాశనం చేయబడ్డారు.

6. మరియు అద్ జాతివారేమో అతి
తీవ్రమైన తుఫాను గాలి ద్వారా నాశనం
చేయబడ్డారు.

7. అయిన (అల్లాహ్), దానిని వారి మీద
ఏడు రాత్రులు మరియు ఎనిమిది పగళ్ళ పరకు
ఎడతెగకుండా అవరింపజేశాడు.² దానివలన
వారు వేళ్ళతో పెళ్ళగించబడిన ఖర్మారపు
బోదెలవలే పాడై పోవటం, నీవు చూస్తావు!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَاقَّةُ

مَا الْحَاقَّةُ

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ

كَذَّبَتْ ثَمُودٌ بِطَوَافِي الْقَارِعَةِ

فَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَاهُ إِلَى الظَّالِمِغِيَّةِ

وَأَمَّا عَادٌ فَاهْلَكُوهُمْ فِي صَوْعَةٍ عَاتِيَةٍ

سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَمْعَ لَيَالٍ وَتَنْبِيَةً أَيْتَامٍ
خُورًا فَكُنِيَ الْقَوْمَ فِيهَا صَوْغَى كَالْأَنَّهُمْ
أَعْمَاءُ تَتَعَلَّى خَلاوِيَةً

1. 'అద్ మరియు స'మూద్ జాతుల సమాచారం కొరకు చూడండి, 7:65-79.

2. చూడండి, 7:78.

8. అయితే ఇప్పుడు వారిలో ఎవరైనా మిగిలి ఉన్నట్లు నీవు చూస్తున్నావా?

9. ఫిర్ బైన్ మరియు అతనికి పూర్వం గతించిన వారూ మరియు తలక్రిందులు చేయబడిన సగరాలవారూ,¹ అందరూ గొప్ప నేరాలకు పాల్పడిన వారే.

10. మరియు వారు తమ ప్రభువు పంపిన ప్రవక్తలకు అవిధేయత కనబరచారు, కావున ఆయన వారిని కఠినమైనపట్టుతో పట్టుకున్నాడు.

11. నిశ్చయంగా, ఎప్పుడైతే (నూహ్ తుఫాన్) నీరు హద్దులు లేకుండా ఉప్పొంగి పోయిందో! అప్పుడు మేము, మిమ్మల్ని² పయనించే (నావలో) ఎక్కించాము.

12. దానిని, మీకొక హితబోధగానూ మరియు జ్ఞాపకముంచుకోగల చెవి, దానిని జ్ఞాపకం ఉంచుకోవటానికి అనువైనదిగా చేశాము.

13. ఇక ఎప్పుడైతే ఒక పెద్ద ధ్వనితో బాకా ఊదబడుతుందో!³

14. మరియు భూమి మరియు సర్వతాలు పైకి ఎత్తబడి ఒక పెద్ద దెబ్బతో తుత్తునియలుగా చేయబడతాయో!

15. అప్పుడు, ఆ రోజున సంభవించ వలసిన, ఆ అనివార్య సంఘటన సంభవిస్తుంది.

16. మరియు ఆ రోజున ఆకాశం బ్రద్దలై పోతుంది మరియు దాని వ్యవస్థ

فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ۝

وَجَاءَ ذُرْعُوتٌ وَمِنْ قَبْلِهِ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ
بِالْحَاطَةِ ۝

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذًا
رَابِيَةً ۝

إِنَّا لَمَّا كَلَّمْنَا نَاهٍ حَمَلْنَاهُ فِي الْجَارِثَةِ ۝

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُذُنٌ
وَأَعْيَةٌ ۝

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ ۝

وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً
وَاحِدَةً ۝

يَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۝

وَانشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَرَاقِعَةٌ ۝

1. అంటే లూ'త్ ('అ.స.) ప్రజలు. సోథోహ్, గోమొర్రాహ్ వాసులు చూడండి, 11:69-83.

2. మిమ్మల్ని అంటే మీ పూర్వీకులను.

3. అల్-హజ్జహ్: ఏ విధంగా సంభవిస్తుందో ఇక్కడ వివరించబడుతోంది. ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) పెద్ద ధ్వనితో బాకా ఊదగానే అది సంభవిస్తుంది.

సడలిపోతుంది.¹

17. మరియు దేవదూతలు దాని ('అర్) ప్రక్కలలో ఉంటారు. మరియు నీ ప్రభువు యొక్క సింహాసనాన్ని ('అర్థను), ఆ రోజు ఎనిమిదిమంది (దేవదూతలు) ఎత్తుకొని ఉంటారు.

18. ఆ రోజు మీరు (తీర్పుకొరకు) హాజరు చేయబడతారు. మీరు దాచిన ఏ రహస్యం కూడా (ఆ రోజు) దాగి ఉండదు.²

19. ఇక ఎపనికైతే తన కర్మపత్రము కుడిచేతిలో ఇవ్వబడుతుందో, అతడు ఇలా అంటాడు: "ఇదిగో నాకర్మపత్రాన్ని తీసుకొని చదవండి!

20. "నిశ్చయంగా, నా లెక్క నాకు తప్ప కుండా లభిస్తుందని నేను భావించే వాడిని!"

21. కావున, అతడు సంతోషకరమైన జీవితం గడుపుతాడు.

22. ఆత్యున్నతమైన స్వర్గపనంలో:³

23. దాని పండ్లగుత్తులు, సమీపంలో వ్రేలాడుతూ ఉంటాయి.

24. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): "గడిచిపోయిన దినాలలో మీరు చేసిపంపిన కర్మలకు ప్రతిఫలంగా, ఇప్పుడు మీరు హాయిగా తినండి మరియు త్రాగండి!"

وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشُ رَبِّكَ
فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنًا ۝

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ
خَافِيَةٌ ۝

فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَٰذَا
أَمْرٌ وَأَنْتَ بِئْسَ الْخَبِيرُ ۝

إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلْكٌ جَسَّادٍ ۝

فَعَرَفْنِي عُشْرًا زَائِلًا ۝

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۝

فَطَرُهَا أُذُنٌ دَانِيَةٌ ۝

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي
الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ۝

1. అంటే దీని ఆర్థం ఇలా కావచ్చు. ఆకాశంలోని గ్రహాల వ్యవస్థ సడలిపోతుంది. అవి బ్రథ్తలైపోయి వాటి మధ్య నున్న గురుత్వాకర్షణ శక్తి నశించిపోతుంది.

2. అంటే "హాజరుచేయబడి, ప్రతివాని కర్మపత్రాలు అతని చేతికిచ్చి వాటి ఆధారంగా అతని తీర్పు జరుగుతుంది. ఆ తీర్పు ప్రకారం అతడు తన గమ్యస్థానానికి (స్వర్గం లేక నరకానికి) పంపబడతాడు.

3. స్వర్గాలలో ఎన్నోదరజాలు ఉన్నాయి. సూర్యుల దరజాలున్నాయని 'హదీస్'లో చెప్పబడింది. దరజా అంటే వర్గం, క్రమం, శ్రేణి, కక్ష్య, లేక తరగతి.

25. ఇక ఎవడికైతే, తన కర్మపత్రం ఎడమచేతికి ఇవ్వబడుతుందో, అతడు ఇలా వాపోతాడు: “అయ్యో నా పాడుగాను! నా కర్మపత్రం అసలు నాకు ఇవ్వబడకుండా ఉంటే ఎంత బాగుండేది!

26. “మరియు నా లెక్క ఏమిటో నాకు తెలియకుంటే ఎంత బాగుండేది!

27. “అయ్యో, నా పాడుగాను! అది (ఆ మరణమే) నాకు అంతిమ మరణమై ఉంటే ఎంతబాగుండేది!

28. “నా సంపద నాకేమీ పనికిరాలేదు;

29. “నా అధికారమంతా అంతమైపోయింది!”

30. (అప్పుడు ఇలా అట్టి ఇవ్వబడుతుంది): “అతన్ని పట్టుకోండి మరియు అతని మెడలో సంకెళ్ళువేయండి;”

31. “తరువాత అతనిని భగభగమండే సరకాగ్నిలో వేయండి.

32. “ఆ తరువాత అతనిని డెబ్బైమూరల పొడుపుగల గొలుసుతో బంధించండి!”²

33. వాస్తవానికి అతడు సర్వోత్తముడైన అల్లాహ్ ను విశ్వసించేవాడు కాదు.

34. మరియు నిరుపేదలకు అహారం పెట్టమని ప్రోత్సహించేవాడు కాదు.

35. కావున, ఈ నాడు అతనికి ఇక్కడ ఏ స్నేహితుడూ లేడు;

36. మరియు అసహ్యకరమైన గాయాల

وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ ۖ فَيَقُولُ
يَلَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِي ۚ ۞

وَلَمْ أَذَرَ مَا جَاءَ بِي ۚ ۞

يَلَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ۚ ۞

مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِي ۚ ۞

هَٰكَكَ عَنِّي سُلْطَانِي ۚ ۞

خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ۚ ۞

ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ۚ ۞

ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا
فَأَسْلُكُوهُ ۚ ۞

إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ۚ ۞

وَلَا يَحْضُرُ عَلَىٰ طَعَامِ الْمُسْكِينِ ۚ ۞

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَا حَبِيبٌ ۚ ۞

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غَنِيلٍ ۚ ۞

1. 'గుల్లూహున్': అతనికి సంకెళ్ళు వేయండి. చూడండి, 13:5, 34:33, 36:8, 40:71.

2. చూడండి, 14:49.

కడుగు తప్ప, మరొక ఆహారమూ లేదు!

37. దానిని పావులు తప్ప మరెవ్వరూ తినరు!

38. కావున, నేను మీరు చూడగలిగే వాటి శపథం చేస్తున్నాను:

39. మరియు మీరు చూడలేనట్టి వాటి (శపథం) కూడా!

40. నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) గౌరవనీయుడైన సందేశహరుని (పై అవతరింపజేయబడిన) వాక్కు.

41. మరియు ఇది ఒక కవి యొక్క వాక్కు కాదు, మీరు విశ్వసించేది చాలా తక్కువ.

42. మరియు ఇది ఏ జ్యోతిష్కుని వాక్కు కూడాకాదు! మీరు గ్రహించేది చాలా తక్కువ.

43. ఇది సర్వలోకాల ప్రభువు తరపు నుండి అవతరించింది.

44. ఒక వేళ ఇతను (ఈ ప్రపక్త), మా (అల్లాహ్)ను గురించి ఏదైనా అబద్ధపుమాట కల్పించి ఉంటే!

45. మేము అతని కుడిచేతిని పట్టుకునే వారం.

46. తరువాత అతని (మెడ) రక్తనాళాన్ని కోసేవారం.

47. అప్పుడు మీలోనుండి ఏ ఒక్కడు కూడా అతనిని (మా శిక్షనుండి) కాపాడలేక పోయేవాడు.

48. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) దైవభీతి గలవారికొక హితోపదేశం.

لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخِطَاؤُنَّ

فَلَا أَقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ

وَمَا لَا تُبْصِرُونَ

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُوْمِنُونَ

وَلَا يَنْفَعُكَ كَاهِنٌ قَلِيلًا مَّا تَدَّكُرُونَ

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ

لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ

فَمَا يَنْفَعُكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ

وَأِنَّهُ لَتَذَكُّرٌ لِلْمُتَّقِينَ

49. మరియు నిశ్చయంగా మీలో కొందరు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) అసత్యమని అనేవారు ఉన్నారని మాకు బాగా తెలుసు.

50. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ తిరస్కారం) సత్యతిరస్కారులకు దుఃఖకారణమవుతుంది.

51. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) సమ్మదగిన సత్యం.

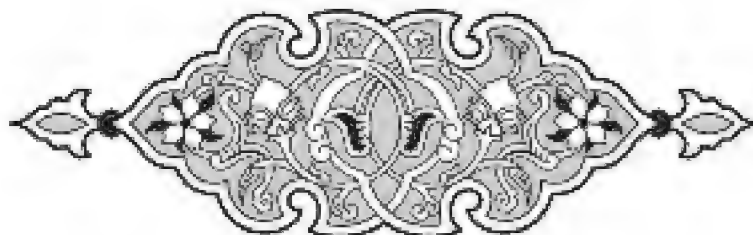
52. కావున నీవు సర్వోత్తముడైన నీ ప్రభువు పవిత్ర నామాన్ని స్తుతించు.

وَاِنَّا لَنَعْلَمُ اَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِيْنَ ۝

وَاِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلٰى الْكَافِرِيْنَ ۝

وَاِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِيْنِ ۝

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيْمِ ۝

70. సూరహ్ అల్-మ'ఆరిజ్

سُورَةُ الْمَعَارِجِ

అల్-మ'ఆరిజ్: The Ways of Ascent, అధిరోహణ, దుర్భగమన, అరోహణ, లేక పైకి వెళ్ళే మార్గాలు. ఈ సూరహ్ పేరు 3వ అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది మధ్య మక్కా కాలపు సూరహ్. ఇందులో 44 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ప్రశ్నించేవాడు,¹ ఆ అనివార్యమైన శిక్షను గురించి ప్రశ్నించాడు;

2. సత్యతిరస్కారులకు ఉన్న (విధించబడే) దాని గురించి; దానిని ఎప్పుడూ తొలగించలేడు.

3. అది అరోహణ మార్గాలకు యజమానుడైన అల్లాహ్ తరపునుండి వస్తుంది.²

4. యాభైదేల సంవత్సరాలకు సమానమైన (ప్రమాణంగల) ఒకరోజులో,³ దేవదూతలు మరియు అత్మ(జిబ్రీల్)⁴ ఆయన పద్దకు అధిరోహిస్తారు.

5. కావున (ఓ ము'హమ్మద్!) నీవు సహనంవహించు, ఉత్తమమైన సహనంతో!

6. వాస్తవానికి, వారు (ప్రజలు) ఆది (అదినం) దూరంగా ఉందని అనుకుంటున్నారు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ

لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ

مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ
مُقَدَّرًا خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ

فَاصْبِرْ صَبْرًا جَاهِلًا

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا

1. ఈ ప్రశ్నించే, సత్యతిరస్కారి స'దర్ బిస్-'హ'రిస్' లేక అబూఅహల్ కావచ్చని వ్యాఖ్యాతలు అభిప్రాయపడ్డారు. చూడండి, 8:32. అతడు బద్ద యుద్ధంలో చంపబడ్డాడు.

2. చూడండి, 76:3.

3. చూడండి, 22:47. అక్కడ నీ ప్రభువు దృష్టిలో ఒక దినము మీరు లెక్కించే వేయి సంవత్సరాలకు సమానము. ఇంకా చూడండి, 32:5. అల్లాహ్ (సు.తా.) అసంతుడు, ఆపారుడు, అంచులేనివాడు, కాలపరిమితికి అతీతుడు. పరలోక జీవితంలో మానవునికి కూడా కాలమునే దానికి ఎలాంటి అర్థం ఉండదు.

4. దూ'హ్: దీనిని ఇక్కడ కొందరు వ్యాఖ్యాతలు జిబ్రీల్ ('అ.స.) అన్నారు. మరికొందరు మానవుల అత్మలన్నారు. చూడండి, 19:17 వ్యాఖ్యానం 3.

7. కాని మాకది అతిదగ్గరలో కనిపిస్తోంది.

8. ఆ రోజు ఆకాశం మరిగే సేసం (సూనె)వలె అయిపోతుంది.

9. మరియు కొండలు ఏకిన ఉన్నివలె అయిపోతాయి.¹

10. మరియు ప్రాణస్నేహితుడు కూడా తన స్నేహితుని (క్షేమాన్ని) అడగడు.

11. వారు ఒకరినొకరు చూసుకుంటూ ఉంటారు. ఆ రోజు అవరాధి తన సంతానాన్ని పరిహారంగా ఇచ్చి అయినా శిక్షనుండి తప్పించుకో గోరుతాడు:

12. మరియు తన సహవాసిని మరియు తన సోదరుణ్ణి:

13. మరియు తనకు ఆశ్రయమిచ్చిన దగ్గరి బంధువులను;

14. మరియు భూమిలో ఉన్న వారి సందరినీ కూడా ఇచ్చి అయినా, తాను విముక్తి పొందాలని కోరుతాడు.

15. కాని అలా కానేరదు! నిశ్చయంగా, ఆ మండే అగ్నిజ్వాల (అతని కొరకు వేచి ఉంటుంది)!

16. అది అతని చర్మాన్ని పూర్తిగా వలచి కార్చివేస్తుంది.

17. అది (సత్యం నుండి) వెనుదిరిగి మరియు వెన్నుచూపి, పోయేవారిని (ఆందరినీ) పిలుస్తుంది.

18. మరియు (ధనాన్ని) కూడబెట్టి, దానిని

وَنُزِّلُهُ قَرِيبًا ۝

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْهَيْلِ ۝

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِظِينَ ۝

وَلَا يَسْئَلُ حِمِيمٌ حِمِيمًا ۝

يُبْصِرُ وَيَصْفُرُ يَوْمَ يَكُونُ الْمُجْرِمُ كَلْفِيفٍ ۝

عَذَابٍ يَوْمَ يُنْفَخُ ۝

وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ۝

وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تَوَيْتُ ۝

وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْفَخُ ۝

كَلَّا إِنَّهَا لَأَكْفَىٰ ۝

سَرَّاعَةً لِلشَّوْءِ ۝

تَدْعُو مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّىٰ ۝

وَجَعَلَ فَأَوْغَىٰ ۝

దాచే వారిని. (3/8)

19. * నిశ్చయంగా మానవుడు ఆత్రగాడుగా (తొందరపడే వాడిగా) సృష్టించబడ్డాడు;

20. తనకు కీడు కలిగినప్పుడు వాడు ఆందోళన చెందుతాడు;

21. మరియు తనకు మేలు కలిగినప్పుడు స్వార్థపరునిగా ప్రవర్తిస్తాడు.

22. సమాజ్ను ఖచ్చితంగా పొందించే వారు తప్ప!

23. ఎవరైతే తమ సమాజ్ను సదా నియమంతో పాటిస్తారో;

24. మరియు అలాంటి వారు, ఎవరైతే తమ సంపదలలో (ఇతరులకు) ఉన్న హక్కును సమ్మతిస్తారో!¹

25. యాచకులకు మరియు లేనికి గురి అయిన వారికి;²

26. మరియు అలాంటి వారికి, ఎవరైతే తీర్పుదినాన్ని సత్యమని సమ్మతారో;

27. మరియు ఎవరైతే తమ ప్రభువు శిక్షకు భయపడుతారో!

28. నిశ్చయంగా, వారి ప్రభువు యొక్క ఆ శిక్ష; దాని వల్ల ఎవ్వరూ నిర్భయంగా ఉండలేరు!

29. మరియు ఎవరైతే, తమ మర్మాంగాలను కాపాడుకుంటారో!

30. తమ భార్యలు (అ'జ్వాజ్), లేదా

إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا

إِذَا مَسَّهُ الْفُجُورُ عَا

وَإِذَا مَسَّهُ الْغَيْرُ مَنُوعًا

إِلَّا الْمُسْلِمِينَ

الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ

لِلنَّاسِ لِبَئِلٍ وَالْمَحْرُورِ

وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بَيْعَهُمُ الدِّينَ

وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ عَذَابٍ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ

إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا يُنَبِّئُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ لِأُؤْتَاهِهِمْ خُفْيُونَ

إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ

1. అంటే, 'జకాత్ మరియు ఇతర దానధర్మాలు చేసేవారు.

2. ఇటువంటి అయత్ కై చూడండి, 51:19.

ధర్మసమ్మతంగా తమ ఆధీనంలో ఉన్న (బానిస) స్త్రీలతో తప్ప¹ అలాంటిప్పుడు వారు నిందార్లు కాదు.

31. కాని ఎవరైతే వీటినిమించి పోగోరుతారో, అలాంటి వారే మితిమీరి పోయేవారు.

32. మరియు ఎవరైతే తమ అమాసతులను మరియు తమ వాగ్దానాలను కాపాడుకుంటారో;

33. మరియు ఎవరైతే తమ సాక్ష్యాల మీద స్థిరంగా ఉంటారో;

34. మరియు ఎవరైతే తమ సమాజాలను కాపాడుకుంటారో;

35. ఇలాంటి వారంతా సగౌరవంగా స్వర్గపనాలలో ఉంటారు.

36. ఈ సత్యతిరస్కారులకు ఏమయ్యింది? నీ రెండుకు హడావిడిగా, నీ ముందు ఇటూ అటూ తిరుగుతున్నారు?

37. కుడి ప్రక్కనుండి మరియు ఎడమ ప్రక్కనుండి గుంపులుగా;²

38. ఏమీ? వారిలో ప్రతిఒక్కడూ, తాను పరమ సుఖాలుగల స్వర్గపనంలో ప్రవేశింప జేయబడతానని ఆశిస్తున్నాడా?

39. అలా కానేరదు! నిశ్చయంగా, మేము వారిని దేనితో పుట్టించామో వారికి బాగా తెలుసు!

قَالَهُمْ غَيْرُ مُلْكُمِينَ

قَمِنَ الْبَغَىٰ ذَٰلِكَ قَالُوا لَكَ لِمَ الْغَدُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَنفُسِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رِعُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ

قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَكَ مَهْطِعِينَ

عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ

أَيُّظْمَرُ كُلُّ أَمْرٍ مِّنْهُمْ أَنْ يَدْخُلَ جَنَّةٌ نَّعِيمٍ

كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّمَّا يَعْلَمُونَ

1. ధర్మయుద్ధం (జిహాద్)లో ఖైదీలుగా పట్టుబడ్డవారే బానిసలు, కనుక ఈ కాలంలో, ఇస్లాం నిర్లక్ష్యం ప్రకారం, బానిసలు అసబదేవారు అసలు లేరు. ఇంకా చూడండి, 23:5-7, 4:3.

2. దైవప్రసక్త ('స'అస) కాలంలో సత్యతిరస్కారులు అతని సమావేశాలలో వచ్చేవారు. కాని అతని మాటలు విని, వాటిని ఆచరించుక ఎగతాళి చేస్తూ గుంపులుగా వెళ్ళిపోయే వారు. మీరు (విశ్వాసులు) కాదు మేమే స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తాము, అని అనేవారు.

40. కాపుస! నేను తూర్పుల మరియు పడమరల ప్రభువు శివభవంచేసి చెబుతున్నాను! నిశ్చయంగా, మేము అలా చేయగల సమర్థులము;

41. వారికి బదులుగా వారికంటే ఉత్తమమైన వారిని వారి స్థానంలో తీసుకు రావటానికి; మరియు మమ్మల్ని మించిపోయే వారు ఎవ్వరూ లేరు.

42. కాపుస వారిని - వారితో వాగ్దానం చేయబడిన ఆ దినానికి చేరేవరకు - వ్యర్థపు మాటలలో మరియు విలాస విసోదాల్లో నిడిచిపెట్టు.

43. ఆ రోజు వారు తమ సమాధులనుండి లేచి, తమ గమ్యస్థానాలకు చేరుకోవటానికి తొందరపడుతూ వేగంగా బయటికి వస్తారు.

44. వారి చూపులు క్రిందికి వారి ఉంటాయి. అవమానం వారిని క్రమ్ముకొని ఉంటుంది. అదే వారికి వాగ్దానం చేయబడిన దినం!

فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ
إِنَّ الْقَارُونَ

عَلَى أَنْ يُبَدِّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ
بِمُسْتَوْدِعِينَ

فَذَرَهُمْ خَوْضًا وَيَلَابِثُ إِلَى يَوْمِ
الْبَئِثِ يُوعَدُونَ

يَوْمَ يُعْرَجُونَ مِنَ الْأَحْبَادِ يَرَاءُ كَانَهُمْ إِلَى
نُصْبٍ يُؤْفَسُونَ

حَاشَعَهُ أَبْصَارُهُمْ تَرَفَهُمْ ذُلٌّ ذَلِكَ الْيَوْمِ
الْبِئِثِ كَانُوا يُوعَدُونَ

1. చూడండి, 37:5 మరియు 55:17 తూర్పులూ మరియు పడమరలూ అంటే ఒక సంవత్సరపు కాలంలో ప్రతి రోజు సూర్యుడు ఒక కొత్త స్థానం నుండి ఉదయిస్తాడు మరియు ఒక కొత్త స్థానంలో అస్తమిస్తాడు. మరొక వ్యాఖ్యాన మేమిటంటే భూగోళంలోని విభిన్న భాగాలలో సూర్యుడు వేర్వేరు సమయాలలో పరుసగా ఉదయిస్తూ, అస్తమిస్తూ ఉంటాడు.

71. సూరహ్ సూహ్

سُورَةُ نُوحٍ

ఖుర్రాన్ లో సూహ్ 'అ.స. (Noah) ప్రస్తావన ఎన్నో సార్లు వచ్చింది. ఈ సూరహ్ మొదటి మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. చూడండి, 11:25. దీని పేరు మొదటి అయత్ లో ఉంది. ఇందులో 28 అయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాస్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. నిశ్చయంగా, మేము సూహ్ ను, అతని జాతివారి వద్దకు: “వారిపై బాధాకరమైన శిక్ష రాకముందే వారిని హెచ్చరించు!” అని (అజ్ఞాపించి) పంపాము.

2. అతను వారితో ఇలా అన్నాడు: “ఓ నా జాతి ప్రజలారా! నిశ్చయంగా, నేను మీకు స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేయటానికి వచ్చిన వాడిని!

3. “కావున మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి మరియు ఆయనయందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను ఆసుసరించండి.

4. “అలా చేస్తే అయిన మీ పాపాలను క్షమిస్తాడు. మరియు ఒక నియమిత కాలం వరకు మిమ్మల్ని వదిలిపెట్టాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ నిర్ణయించిన కాలం వచ్చినపుడు, దానిని తప్పించడం సాధ్యంకాదు. ఇది మీరు తెలుసుకుంటే ఎంత బాగుండేది!”

5. అతను ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నేను నాజాతి వారిని రేయింబవళ్ళు పిలిచాను;

6. “కాని, నా పిలుపు, వారి పలాయనాన్ని మాత్రమే హెచ్చించింది.

7. “మరియు వాస్తవానికి, నేను వారిని, నీ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

قَالَ بِقَوْمِي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ۝

أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا أَمْرًا

يَنْفِرُ لَكُمْ مِنْ دُونِكُمْ وَيُخَوِّدْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ۝

فَكَرِهَ زِدْهُمْ دُعَايَ إِلَّا فِرَارًا ۝

وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ

క్షమాభిక్ష వైపునకు పిలిచినప్పుడల్లా, వారు తమ చెవులలో వ్రేళ్ళు దూర్చుకునేవారు మరియు తమ పస్త్రాలను తమపై కప్పకునేవారు మరియు వారు ముండి వైఖరి అవలంబిస్తూ దురహంకారంలో మునిగి ఉండేవారు.

8. “తరువాత వాస్తవానికి నేను వారిని ఎలుగెత్తి పిలిచాను.

9. “ఆ తరువాత వాస్తవంగా, నేను వారికి బహిరంగంగా చాటి చెప్పిను మరియు ఏకాంతంలో, రహస్యంగా కూడా పిలిచాను.

10. “ఇంకా వారితో ఇలా అన్నాను: ‘మీ ప్రభువును క్షమాపణకై వేడుకోండి, నిశ్చయంగా ఆయన ఎంతో క్షమాశీలుడు!

11. ‘ఆయన మీపై ఆకాశం నుండి ధారాళంగా వర్షాన్ని కురిపింపజేస్తాడు.’¹

12. ‘మరియు మీకు ధన సంపదలలోను మరియు సంతానంలోను పృథ్విసంగుతాడు మరియు మీకొరకు తోటలను ఉత్పత్తిచేస్తాడు మరియు నదులను ప్రవహింపజేస్తాడు.’”

13. మీకేమయింది? మీరు అల్లాహ్ మహత్త్వమును ఎందుకు అదరించరు?²

14. మరియు వాస్తవానికి ఆయనే, మిమ్మల్ని విభిన్న దశలలో సృష్టించాడు.³

15. ఏమీ? మీరు చూడటం లేదా? అల్లాహ్ ఏడు ఆకాశాలను ఏ విధంగా అంతస్తులలో

فِيْ اِذَا نِهْمَ وَاسْتَعْتَابُوْا بِهٖمْ وَاَصْرُوْا
وَاسْتَكْبَرُوْا اسْتَكْبَارًاۙ

فَعَرَّيْ دَعَوْتُهُمْ جَهَارًاۙ

فَعَرَّيْ اَعْلَنْتُ لَهُمْ وَاَسْرَرْتُ لَهُمْ اَسْرَارًاۙ

فَقُلْتُ اسْعَوْا اَرْضَكُمْ اِنَّهٗ كَانَ عَقٰرًاۙ

يُرْسِلُ السَّمَآءَ عَلٰىكُمْ مِّدْرٰرًاۙ

وَيُمْدِدْكُمْ بِاَمْوَالٍ وَّبَنِيْنَ وَيَجْعَلْ
لَكُمْ جَنٰتٍ وَيَجْعَلْ لَّكُمْ اَنْهٰرًاۙ

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُوْنَ لِىْهِ وَقَارًاۙ

رَبِّىْ خَلَقَكُمْ اَطْوَارًاۙ

اَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللّٰهُ سَبْعَ
سَمٰوٰتٍ طِبَاقًاۙ

1. ఈ ఆయత్ ఆధారంగా కొందరు విద్వాంసులు ఈ సూరహ్ను పర్వం కొరకు చేసే సమాజ్లో చదువటం ముస్తాహబ్ అని అంటారు. ఇటువంటి ఆయత్ కోసం చూడండి, 11:52.

2. పభూరున్: అంటే మహత్త్వం, ప్రభావం, ప్రతాపం, ఘనత.
రజా: అంటే లక్ష్యపెట్టు, అదరించు భయపడు.

3. చూడండి, 22:5, 23:14 మొదలైనవి.

స్పృష్టించాడో!¹

16. మరియు వాటి మధ్య చంద్రుణ్ణి (ప్రతిబింబించే) కాంతిగాను మరియు సూర్యుణ్ణి (వెలిగే) దీపంగాను చేశాడు!²

17. మరియు అల్లాహ్ యే మిమ్ముల్ని భూమి(మట్టి)నుండి³ ఉత్పత్తిచేశాడు!

18. తరువాత ఆయన మిమ్ముల్ని అందులోకే తీసుకొనిపోతాడు మరియు మిమ్ముల్ని దానినుండి (బ్రతికించి) బయటికి తీస్తాడు!

19. మరియు అల్లాహ్ యే మీ కొరకు భూమిని విస్తరింపజేశాడు.

20. మీరు దానిపై సున్న విశాలమైన మార్గాలలో నడవటానికి.

21. సూహ్ ఇంకా ఇలా విన్నవించుకున్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! వాస్తవానికి వారు నా మాటను ధిక్కరించారు. మరియు వాడిని అనుసరించారు, ఎవడి సంపద మరియు సంతానం వారికి కేవలం నష్టం తప్ప మరేమి అధికం చేయదో!

22. “మరియు వారు పెద్దకుట్ర పన్నారు.”⁴

23. “మరియు వారు ఒకరితోనొకరు ఇలా అనుకున్నారు: ‘మీరు మీ ఆరాధ్య దైవాలను విడిచిపెట్టకండి. వద్దే మరియు సువా‘అ. య‘గూన్’, య‘ఊబ్’ మరియు నన్లను విడిచిపెట్టకండి!’

24. “మరియు వాస్తవానికి, వారు చాలా

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسُ
سِرَاجًا ﴿١٦﴾

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ أَخْرَاجًا ﴿١٨﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ سَاءَلًا ﴿١٩﴾

لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَا جًا ﴿٢٠﴾

قَالَ نُوحٌ رَّبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مِنْ كُرْ
يَزِيدُهُ مَالَهُ وَلَوْلَا ذَلِكَ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ ﴿٢١﴾

وَمَكُرُوا مَكْرًا كَبِيرًا ﴿٢٢﴾

وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا
وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ﴿٢٣﴾

وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا ۖ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ

1. చూడండి, 67:3.

2. చూడండి, 10:5.

3. అంటే భూమితో ఉన్న మూల పదార్థాలనుండి.

4. సూహ్ (అ.స.)ను చంపటానికి కుట్రపన్నారుని కొందరి ఆధిపత్యం.

మందిని తప్పుదారిలో పడవేశారు. కావున (ఓ నా ప్రభూ!): “నీవు కూడా ఈ దుర్మార్గులకు కేవలం వారి మార్గభ్రష్టత్వాన్నే హెచ్చించు!”

25. వారు తమ పాపాల కారణంగా ముంచివేయబడ్డారు మరియు సరకాగ్నిలోకి త్రోయబడ్డారు, కావున వారు అల్లాహ్ తప్ప తమను కాపాడే వారినెవ్వరినీ పొందలేక పోయారు.

26. మరియు సూ'హ్ ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ నా ప్రభూ! సత్యతిరస్కారులలో ఒక్కరిని కూడా భూమి మీద వదలకు.

27. “ఒకవేళ నీవు వారిని వదలిపెడితే, నిశ్చయంగా, వారు నీ దాసులను మార్గభ్రష్టత్వంలో పడవేస్తారు. మరియు వారు పాపులను మరియు కృతఘ్నులను మాత్రమే పుట్టిస్తారు.

28. “ఓ నా ప్రభూ! సన్నా, నా తల్లి దండ్రులను మరియు విశ్వాసిగా నా ఇంటిలోనికి ప్రవేశించే వానిని మరియు విశ్వాసులైన పురుషులను మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలను, అందరినీ క్షమించు. మరియు దుర్మార్గులకు వినాశం తప్ప మరేమీ అధికంచేయకు!”
(1/2)

إِلَّا ضَلَالًا

مِمَّا خَطَبْتَهُمْ أَغْرَقُوا فَأَنزَلُوا نَارًا فَكَلِمًا
يَجِدُوا اللَّهَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنصَارًا ۝

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَكَ تَدْرَعُنِي الْأَرْضُ مِنَ
الْكُفْرِ إِنَّ دَيَّارًا ۝

إِنَّكَ إِن تَذَرَهُمْ خِلَافًا يُعَذِّبُكَ وَيُلِيدُوا
الْأَفْجَارَ أَكْثَارًا ۝

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ
مُؤْمِنًا وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ
الظَّالِمِينَ إِلَّا مَبَارَاتًا ۝

72. సూరహ్ అల్-జిన్న్

سُورَةُ الْجِنِّ

ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది చివరి మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. దాదాపు ప్రస్తానం (హిజ్రత్)కు రెండు సంవత్సరాలకు ముందు. మక్కావారు తీరస్కరించినందుకు దైవప్రవక్త ('స'అస) భర్తృప్రచారం చేయటానికి 'తాయఫ్'కు వెళ్తారు. కాని 'తాయఫ్' వాసులు అతనిని అసమానిస్తారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస) అల్లాహ్(సు.తా.)ను ప్రార్థిస్తారు. దాదాపు రెండు నెలల తరువాత యస్'రిబ్ (మదీనా) నుండి కొందరు వచ్చి ఇస్లాం స్వీకరిస్తారు. వారు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను మదీనాకు రమ్మని ఆహ్వానిస్తారు. ఇందులో 28 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * (ఓ ప్రవక్తా!) ఇలా అను: "నాకు ఈ విధంగా దివ్యసందేశం పంపబడింది: నిశ్చయంగా ఒక జిన్నాతుల సమూహం,¹ దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) విని, తమ జాతివారితో ఇలా అన్నారు: 'వాస్తవానికి మేము ఒక అద్భుతమైన పతనాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) విన్నాము!

2. " 'అది సరైనమార్గం నైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తుంది. కావున మేము దానిని విశ్వసించాము.² మరియు మేము మా ప్రభువుకు ఎవ్వడిని కూడా భాగస్వామిగా సాటి కల్పించము.

3. " 'మరియు నిశ్చయంగా, మా ప్రభువు వైభవం ఎంతో ఉన్నతమైనది. అయిన ఎవ్వడిని

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَتَى إِلَى اللَّهِ اِسْمَعَزَّوَجَلَّ جَنَّاتُ الْوَارِثَةِ
سَعَادَتُهَا اَبَدًا

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرَكَ بِرَبِّنَا
أَحَدًا

وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدْرُ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً

1. సభకున్: అంటే 3నుండి 10 వరకు ఉండే సంఖ్యల సమూహం. సభీలా లోయలో దైవప్రవక్త ('స'అస) తమ అనుచరు(ర'దీ.'అస్తుమ్)లతో సహా ఫ్రజ్ సమా'జ్ చేస్తుండగా అక్కడి నుండి కొందరు జిన్నాతులు పోతూ వారి ఖుర్ఆన్ విని ప్రభావితమయి విశ్వసిస్తారు. ఈ విషయం 46:29లో వచ్చింది. జిన్నాతులు ఖుర్ఆన్ విన్నది దైవప్రవక్త ('స'అస)కు తెలియదు. అది వ'హీ ద్వారా తెలుపబడిందని ఇక్కడ పేర్కొనబడింది.
2. ఖుర్ఆన్ ను విసగానే జిన్నాతులు విశ్వసించారు. కాని మానవులు మాత్రం దానిని మళ్ళిమళ్ళి వినికూడా విశ్వసించడం లేదు.

భార్య(సాహిబతున్)గా గానీ, కుమారునిగా గానీ చేసుకోలేదు.

4. “ ‘మరియు నిశ్చయంగా, మసలోని అవివేకులు, కొందరు అల్లాహ్ విషయంలో దారుణమైన మాటలు పలుకుతున్నారు.

5. “ ‘మరియు వాస్తవానికి, మసం మాసపులు గానీ, జిన్నాతులు గానీ అల్లాహ్ ను గురించి అబద్ధం పలకరని భావించేవారము.

6. “ ‘మరియు వాస్తవానికి, మాసపులలో నుండి కొందరు పురుషులు, జిన్నాతులలో నుండి కొందరు పురుషుల శరణువేడుతూ ఉండేవారు. ఈ విధంగా వారు, వారి (జిన్నాతుల) తలచిరుసుతనం మరింత అధికమే చేసేవారు.¹

7. “ ‘మరియు వాస్తవానికి, వారు (మాసపులు) కూడా మీరు (జిన్నాతులు) భావించినట్లు, అల్లాహ్ ఎవ్వడినీ కూడా సందేశహరునిగా పంపడని భావించారు.

8. “ ‘మరియు నిశ్చయంగా, మేము ఆకాశాలలో (రహస్యాలను) తొంగి చూడటానికి ప్రయత్నించినపుడు, మేము దానిని కఠినమైన కాపలివారితో మరియు అగ్నిజ్వాలలతో నిండి ఉండటాన్ని చూశాము.²

9. “ ‘మరియు వాస్తవానికి పూర్వం అక్కడి

وَلَا وَكَلَامًا

وَأَنَّهُ كَانَ يَفُولُ سَفِيهًا عَلَى اللَّهِ سَطَطًا

وَأَنَّا كَلَّمْنَا مَنْ نَزَّلَ الْإِنْسَ وَالْجِنِّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا

وَأَنَّهُمْ قَالُوا كَمَا كَلَّمْنَاهُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا

وَأَنَّا الْمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَا فِيهَا سُلُكًا حَرَسًا مِّنْ دُونِ سُلُكِنَا

وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمَوَاتِ

1. చివరి వాక్యానికి కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఈ విధముగా తాత్పర్యం చెప్పారు: ‘కాని వారు, వారి (మాసపుల) పాపాన్ని అవిశ్వాసాన్ని మరింత అధికం చేశారు.’ ఇస్లాంకు ముందు అరబ్బులు తమ ప్రయాణాలలో ఎక్కడైనా ఆగితే, అక్కడి జిన్నాతులతో శరణు కోరేవారు. ఇస్లాం దీనిని నిషేధించింది. మరియు కేవలం ఒకే ఒక్క ప్రభువు, అల్లాహ్ (సు.తా.)తో శరణుకోరటాన్ని మాత్రమే విధిగా చేసింది.

2. చూడండి, 15:17-18 ఆకాశాలలో దైవదూత (అలైహిమ.స.)లు, ఇతరులు అక్కడి మాటలు వివక్షంలా కాపలా కాస్తూఉంటారు. మరియు ఈ అగ్ని కణాలు (మహిమనిషిహిమనిషి యొక్క బ.వ.), ఆకాశాలలోని మాటలు వినటానికి సైకిపోయే జిన్నాతులపై పడతాయి.

మాటలు వినటానికి మేము రహస్యంగా ఆక్కడ కూర్చునే వారం.¹ కాని ఇప్పుడు ఎవడైనా (రహస్యంగా) వినే ప్రయత్నం చేస్తే, అతడికొరకు ఆక్కడ ఒక అగ్ని జ్వాల పొంచిఉంటుంది.²

10. “ ‘మరియు వాస్తవానికి, భూమిలో ఉన్న వారికి ఏదైనా కీడు ఉద్దేశింపబడిందా, లేక వారి ప్రభువు వారికి సరైనమార్గం చూప గోరుతున్నాడా, అనే విషయం మాకు అర్థం కావడం లేదు.

11. “ ‘మరియు వాస్తవానికి, మనలో కొందరు సద్వర్తనులున్నారు, మరికొందరు దానికి విరుద్ధంగా ఉన్నారు. వాస్తవానికి మనం విభిన్నమార్గాలను అనుసరిస్తూ వచ్చాము.³

12. “ ‘మరియు నిశ్చయంగా, మేము అల్లాహ్ నుండి భూలోకంలో తప్పించు కోలేము అని అర్థంచేసుకున్నాము. మరియు పారిపోయి కూడా ఆయన నుండి తప్పించుకోలేము.

13. “ ‘మరియు నిశ్చయంగా, మేము ఈ మార్గదర్శకత్వాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) విన్నప్పుడు దానిని విశ్వసించాము. కావున ఎవడైతే తన ప్రభువును విశ్వసిస్తాడో అతడికి తన సత్కర్మల ఫలితంలో సత్ఫిన్ని గురించి మరియు శిక్షలో హెచ్చింపును గురించి భయపడే అవసరం ఉండదు.

14. “ ‘మరియు నిశ్చయంగా, మనలో

يُسْمِعُونَ الْآنَ يَجِدُ لَهُمْ لَهَا بِأَرْصَادًا ۖ

وَأَنَّا لَا تَدْرِي أَشَرُّ أَرِيدَ يَمْنُنَ فِي الْأَرْضِ
أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ۖ

وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ كُنُفَاءً
ظَالِمِينَ يَسُدُّونَ

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنِ
نُعْجِزَهُ هَرَبًا ۖ

وَأَنَّا لَمَسَمِعْنَا الْهَادِيَ الْمَكَابِي ۚ فَمَنْ يُؤْمِنُ
بِرَبِّهِ فَلَا يَفْأَىٰ بَعْثًا وَلَا رَهَقًا ۖ

وَأَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ فَمَنْ لَّسَمَ

1. మరియు అకాశాల మాటలు విని జ్యోతిషులకు చెప్పేవారము. వాటిలో వారు తమ వైపునుండి సూరు అబద్ధాలు కలిపి చెప్పేవారు.

2. కాని దైవప్రవక్త (స'అస) వచ్చిన తరువాత నుండి ఈ పని అపబడింది. ఇప్పుడు ఎవడైనా పైకి పోవటానికి ప్రయత్నిస్తే అగ్నికణం అతనిపై పడుతుంది.

3. జిన్నాతులలో కూడా నేర్వేరు జాతులవారు, యూదులు, క్రైస్తవులు, ముస్లింలు మరియు సత్యతిరస్కారులు మొదలైనవారు ఉన్నారు.

కొందరు అల్లాహ్ కు విధేయులైన వారు (ముస్లింలు) ఉన్నారు. మరి కొందరు నిశ్చయంగా, అన్యాయపరులు¹ (సత్యానికి దూరమైనవారు) ఉన్నారు. కావున ఎవరైతే అల్లాహ్ కు విధేయత (ఇస్లాం)ను అపలంబించారో, అలాంటి వారే సరైనమార్గాన్ని కనుగొన్న వారు!”

15. మరియు అన్యాయపరులే (సత్యానికి దూరమైనవారు) సరకానికి ఇంధనమయ్యే వారు!²

16. ఒకవేళ వారు (సత్యతిరస్కారులు) ఋబూమాల్లం మీద స్థిరంగా ఉన్నట్లైతే, మేము వారిపై వుష్కులంగా నీటిని కురిపించేవారము.

17. దానితో వారిని పరీక్షించటానికి! మరియు ఎవరైతే తన ప్రభువు ధ్యానం నుండి విముఖుడవుతాడో, ఆయన వానిని తీవ్రమైన శిక్షకు గురిచేస్తాడు.

18. మరియు నిశ్చయంగా, ముస్లింలు అల్లాహ్ కొరకే ప్రత్యేకించబడ్డాయి. కావున వాటిలో అల్లాహ్ తో బాటు ఇతరులెవ్వరినీ ప్రార్థించకండి.

19. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ యొక్క దాసుడు (ముహమ్మద్) ఆయన (అల్లాహ్)ను ప్రార్థించటానికి నిలబడినప్పుడు, వారు (జిన్నాతులు) అతనిచుట్టు దట్టంగా (అతని ఖుర్ఆన్ పఠనాన్ని విసటానికి) గుమిగూడుతారు.³

وَالَّذِينَ هُمْ يُرْسِلُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ يُرْسِلُونَ فَكَانُوا لِحُجَّتِهِمْ حَطَبًا

وَأَنْ لَّوِ اسْتَعَاْمُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَهُمْ
مَاءً عَذًّا

لِنَعْتَبَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يَعْزِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي
يَسْلُكُهُ عَذَابًا صَعَدًا

وَأَنَّ السَّجْدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ
أَحَدًا

وَأَنَّهُ لَئِنْ كَانَا مَعَهُ لِلَّهِ يَدْعُوهُ كَدُّوا
يَكُونُونَ عَلَيْهِمْ لِبَدًا

1. భాసీతూన్: ఈ పదానికి - సందర్భాన్ని బట్టి - న్యాయపరమము, అన్యాయపరులు అనే రెండూ అర్థాలు వస్తాయి. ఈ సందర్భంలో అన్యాయపరులు, లేక సన్మార్గంనుండి లేక సత్యం నుండి విముఖులైనవారు అనే అర్థంలో వాడబడింది.

2. అంటే జిన్నాతులలో కూడా సరకం మరియు స్వర్గంలోకి పోయేవారున్నారు. సత్యతిరస్కారులు సరకంలోకి మరియు విశ్వాసులు స్వర్గంలోకి పోతారు.

3. దీని మరొక తాత్పర్యంలో: “(మానవులు మరియు జిన్నాతులు) అల్లాహ్ (సు.తా.) దాసుడు

20. వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా నేను, నా ప్రభువును మాత్రమే ప్రార్థిస్తాను మరియు ఆయనకు ఎవ్వరినీ సాటి కల్పించను.”¹

21. వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, మీకు కీడుచేయటం గానీ, లేదా సరైన మార్గం చూపటం గానీ నా పశంలో లేదు.”

22. ఇంకా ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నన్ను అల్లాహ్ సుండి ఎప్పడూ కాపాడలేడు మరియు నాకు ఆయనతప్ప మరొకరి ఆశ్రయం కూడా లేదు;

23. “(నా పని) కేవలం అల్లాహ్ ఉపదేశాన్ని మరియు ఆయన సందేశాన్ని అందజేయటమే!” ఇక ఎవడైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త అజ్జలను ఉల్లంఘిస్తాడో! అతడు నిశ్చయంగా, నరకాగ్నికి గురి అవుతాడు; అందులో శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటాడు.

24. చివరకు వారికి వాగ్దానం చేయబడిన దానిని వారు చూసినప్పుడు, ఎవరి సహాయకులు బలహీనులో, మరెవరి వర్గం సంఖ్యాపరంగా తక్కువో వారికి తెలిసిపోతుంది.²

25. ఇలా అను: “మీకు వాగ్దానం చేయబడిన (శిక్ష) సమీపంలోనే రానున్నదో, లేక దాని కొరకు నా ప్రభువు దీర్ఘకాలవ్యవధి

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا

قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ مَصْرًا وَلَا مَسَدًا

قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَكِنْ أَجِدُ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا

إِلَّا يَلْعَنَ مِنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهَ وَرُسُلَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا

حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَيَسْأَلُونَ مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا

قُلْ إِنْ أَدْرِي أَقْرَبُ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا

(ముహమ్మద్ ‘స’అస, అల్లాహుతా‘అలాను) ప్రార్థించటానికి నిలబడినపుడు అతని చుట్టూ వర్ణంగా గుమిగూడి (అల్లాహ్ జ్యోతిని తమ నోట్లతో దూది అర్పివేయగోరుతారు).” అని ఉంది. ఈ తాత్పర్యం ఇబ్నె‘అబ్బాస్, ముజాహిద్, సయ్యద్ బిన్‘జుబైర్ మరియు ఇబ్నె‘జైద్ (ర’ది, ‘అస్లుమ)లు ఇచ్చారు. ఇబ్నె-జరీర్ (ర’హ్మ) దీనికి ప్రాధాన్యత నిచ్చారు. ఇది ఇబ్నె-కసీర్(ర’హ్మ)లో పేర్కొనబడింది.

1. అలాంటప్పుడు వారితో ఇలా అను: “నేను నా ప్రభువు (సు.తా.)ను మాత్రమే ప్రార్థిస్తాను, మరియు ఆయన (సు.తా.)కు ఎవ్వరినీ సాటి కల్పించను.”

2. ఇటువంటి అయత్ కోసం చూడండి, 19:75.

నియమించాడో నాకు తెలియదు.”

26. ఆయనే అగోచర జ్ఞానం గలవాడు. కావున ఆయన అగోచర విషయాలు ఎప్పటికీ తెలియజేయడు.

27. తాను కోరి ఎన్నుకొన్న ప్రవక్తకు తప్ప¹ - ఎందుకంటే, ఆయన నిశ్చయంగా, అతని (ఆ ప్రవక్త) ముందు మరియు వెనుక రక్షకభటులను నియమిస్తాడు.

28. వారు, అతను తన ప్రభువు యొక్క సందేశాన్ని యథాతథంగా అందజేస్తున్నాడని తెలుసుకోవటానికి మరియు ఆయన వారి అన్నివిషయాలను పరివేష్టించి ఉన్నాడు మరియు వారి ప్రతిఒక్క విషయాన్ని లెక్కపెట్టి ఉంచుతాడు.

عَلِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ۖ

إِلَّا مَنِ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ
يَسْأَلُكَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَيُمْسِكُ
رِصْدًا ۖ

لِيَعْلَمَ أَنَّ قَدْ بَلَغُوا رَسُولَاتِ رَبِّهِمْ وَاحَاطَ
بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ۖ

1. చూడండి, 3:179.

73. సూరహ్ అల్-ముఝమ్మిల్

سُورَةُ الْمَزْمَلِ

అల్-ముఝమ్మిల్: The Enwrapped One దుప్పటి కప్పుకున్నవాడు. ఈ సూరహ్ అవతరణాక్రమంలో నాలుగవది. మొదటి మక్కా కాలానికి చెందినది. దీనిపేరు మొదటి ఆయత్‌లో నుండి తీసుకోబడింది. ఇందులో 20 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఓ దుప్పటి కప్పుకున్నవాడా!¹

2. రాత్రంతా (నమాజ్‌లో) నిలబడు,
కొంత భాగాన్ని విడిచి;

3. దాని సగ భాగంలో, లేదా దానికంటే
కొంత తక్కువ;

4. లేదా దానికంటే కొంత ఎక్కువ; మరియు
ఖుర్ఆన్‌ను అగి-అగి, నెమ్మదిగా, స్పష్టంగా
పఠించు.

5. నిశ్చయంగా, మేము నీపై భారమైన
సందేశాన్ని అవతరింపజేయబోతున్నాము.

6. నిశ్చయంగా, రాత్రివేళ లేవటం
(మసస్సునం) అదుపులో ఉంచుకోవటానికి
ఎంతో ఉపయుక్తమైనది మరియు (అల్లాహ్)
ప్రపంచాలను (అర్థం చేసుకోవటానికి) కూడా
ఎంతో అనుగుణమైనది.

7. వాస్తవానికి, సగటివేళ నీకు చాలా
వసులుంటాయి.

8. మరియు నీవు నీ ప్రభువు నామాన్ని
స్మరిస్తూ ఉండు. మరియు ఆత్యంత శ్రద్ధతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمَزْمِلُ

قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا

نُصْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا

أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا

إِنَّا سُلِقِيَ عَلَيْكَ قَوْلًا تَلِيلًا

إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ
قِيلًا

إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَمْعًا وَبَصِيرًا

وَادْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَقَبَّلْ إِلَيْهِ تَتَبَّلًا

1. ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడినప్పుడు చైవప్రవక్త ('స'అస) దుప్పటి కప్పుకొని పడుకొని ఉంటారు. అతనికి లేచి తహజ్జుద్ నమాజ్ చేయమని అజ్జ ఇవ్వబడింది. తహజ్జుద్ అతని కొరకు వాజిబ్-తప్పనిసరి చేయబడి ఉండెను. (ఇబ్నె-కసీర్).

అయినవైపుకు మరలుతూ ఉండు.

9. అయినే తూర్పు పడమరల స్వామి, అయిన తప్ప మరొక ఆరాధ్యదైవం లేడు, కావున నీవు అయిననే కార్యకర్తగా చేసుకో.

10. మరియు వారు పలికే మాటలకు సహనంపహించు మరియు మంచితనంతో వారినుండి తొలగిపో.

11. మరియు అసత్యవాదులైన ఈ సంపన్నులను, నాకు వదలిపెట్టు. మరియు వారికి కొంత పశ్యపథి నిప్పు.

12. నిశ్చయంగా, మా వద్ద వారికొరకు సంకెళ్ళు మరియు భగభగమండే సరకాగ్ని ఉన్నాయి.

13. మరియు గొంతులో ఇరుక్కుపోయే అహరం మరియు బాధాకరమైన శిక్ష (ఉన్నాయి).

14. ఆ రోజు భూమి మరియు పర్వతాలు కంపించిపోతాయి. మరియు పర్వతాలు ప్రపహించే ఇసుక దిబ్బలుగా మారి పోతాయి.²

15. మేము ఫిర్ బెన్ వద్దకు సందేశహరుణ్ణి పంపినట్లు, నిశ్చయంగా మీ వద్దకు కూడా ఒక సందేశహరుణ్ణి, మీకు సాక్షిగా ఉండటానికి పంపాము.

16. కాని ఫిర్ బెన్ ఆ సందేశహరునికి అనిధేయత చూపాడు. కావున మేము అతనిని తీవ్రమైన శిక్షకు గురిచేశాము.

17. ఒకవేళ మీరు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తే, బాలురను ముసలివారిగా చేసేటటువంటి ఆ

رَبُّ الشَّرْقِ وَالْمَغْرِبِ إِلَٰهٌ إِلَّا هُوَ فَاعْبُدْهُ
وَكَيْلًا ۝

وَأَصْرِ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا
جَمِيلًا ۝

وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِيَ النَّفْسَةِ وَمَهْلَهُمْ
كَيْلًا ۝

إِن لَّدَيْنَا لَكُلُّهُنَّ وَجْهًا ۝

وَكُلًّا مَّا ذَا غَضَةٍ وَعَذَابٍ أَلِيمًا ۝

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ
كَيْبًا مَّهْلًا ۝

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ
فِرْعَوْنَ رَسُولًا ۝

فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْدًا
وَبِئْسَ ۝

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ
الْوِلْدَانَ شِيبًا ۝

1. చూడండి, 74:11.

2. చూడండి, 14:48 మరియు 20:105-107.

దినపు శిక్షనుండి ఎలా తప్పించుకోగలరు?¹

18. అప్పుడు అకాశం బ్రద్దలైపోతుంది. ఆయన యొక్క వాగ్దానం తప్పక నెరవేరి తీరుతుంది.

19. నిశ్చయంగా, ఇదొక ఉపదేశం కావున ఇష్టమైన వాడు తన ప్రభువు వద్దకు పోయే మార్గాన్ని అవలంబించవచ్చు! (5/8)

20. * (ఓ ము'హమ్మద్!) నీవు, వాస్తవానికి దాదాపు మూడింట రెండుపంతుల రాత్రి లేక సగం (రాత్రి) లేక మూడింట ఒక భాగం (సమాజ్‌లో) నిలుస్తావనేది నీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు. మరియు నీతోపాటు ఉన్న వారిలో కొందరు కూడా! మరియు అల్లాహ్ రేయింబవళ్ళ పరిమాణాలను నిర్ణయిస్తాడు. మీరు ఖచ్చితంగా పూర్తి రాత్రి (ప్రార్థించ) లేరని ఆయనకు తెలుసు. కావున ఆయన మీ వైపునకు (కనికరంతో) సురలాడు. కావున ఖుర్ఆన్‌ను, మీరు సులభంగా పఠించగలిగినంతే పఠించండి. మీలో కొందరు వ్యాధిగ్రస్తులు కావచ్చు, మరికొందరు అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని అన్వేషిస్తూ భూమిలో ప్రయాణంలో ఉండవచ్చు, మరికొందరు అల్లాహ్ మార్గంలో ధర్మయుద్ధం చేస్తూ ఉండవచ్చు. అని ఆయనకు బాగా తెలుసు. కావున మీకు దానిలో సులభమైనంత దానినే పఠించండి.² మరియు

إِلَٰهَ السَّمَاءِ مُنْقَطِرٌ بِهِ ۚ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا ۝

إِنَّ هَٰذَا تَذَكُّرٌ ۖ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۝

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثَيِ اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ ۚ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۚ عَلِمَ أَنْ لَّكَ تُحُسُوهٗ ۚ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ ۚ عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنكُم مَّرْضَىٰ وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ ۚ وَآخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۚ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ ۚ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۚ

1. పుస్తకాల్లో దినమున అదమ్ (అ.స.)తో ఎలా అనబడుతుంది: "నీ సంతానం నుండి సరకం వారిని ఎన్నుకో." అతను ప్రశ్నిస్తారు: "ఓ అల్లాహ్ (సు.తా.)! ఏ విధంగా?" అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటాడు: "ప్రతి వేయిమంది నుండి 999 మందిని, అప్పుడు గర్భవతులైన స్త్రీల పిండాలు పడిపోతాయి మరియు పిల్లలు పృథ్వులైపోతారు." ఈ విషయం విని అనుచరు(ర'ది. అష్టమ్)లు చాలా చింతలో పడిపోయారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస) అంటారు: "యఅ'జాహ్, మఅ'జాహ్ల జాతివారి నుండి 999 ఉంటారు. మరియు మీలో నుండి ఒకడు; అల్లాహ్ (సు.తా.) కరుణపై నాకు విశ్వాసముంది. స్వర్గవాసులలోనుండి సగంమంది మీరుంటారు." ('స. బు'ఖారీ).

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) మిమ్మల్ని కనికరించాడు కావున, తహజ్జుద్‌లో మీకు సులభమైనంతనే పఠించండి.

సమా'జ్ను స్థాపించండి,¹ విధివాసం ('జకాత్) ఇవ్వండి. మరియు అల్లాహ్కు మంచి అప్పును, అప్పుగా ఇస్తూ ఉండండి. మరియు మీరు, మీ కొరకు ముందుగా చేసి పంపుకున్న మంచి కార్యాలన్నింటినీ అల్లాహ్ దగ్గర పొందుతారు. అదే చాలా ఉత్తమమైనది. మరియు దాని ప్రతిఫలం చాలా గొప్పది. మరియు మీరు అల్లాహ్ను క్షమాభిక్ష అర్థిస్తూ ఉండండి. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

రెండు రకాతులైనా సరే, బైప్రవక్త ('స'అస) చాలా మట్టుకు ఎనిమిది రకాతులు చేసేవారు. అతనినే అనుసరించినా ఎంతో మేలు. మీ తహజ్జుద్ సమా'జ్లో వీలైనంత ఖుర్ఆన్ పఠనంచేయండి. నెమ్మదిగా స్పష్టంగా పఠించండి.

1. అంటే ఇదు సార్లు చేసే ఫర్జ్ సమా'జ్లు. చాలా మంది వ్యాభ్యాతల అభిప్రాయంలో ఈ ఆయత్ మదీనాలో అవతరింపజేయబడింది.

74. సూరహ్ అల్-ముద్తసిఫ్

سورة المدثر

అల్-ముద్తసిఫ్: The Enfolded One, బట్టల (దుప్పటి)లో చుట్టుకున్నవాడు! మొదటి ఆయత్‌లోనే ఈ పదముంది. దైవప్రసక్త ముహమ్మద్ ('స'అస)పై సూరహ్ అల్-ఇబ్రత (96:1-5) మొదటి ఆయతులు ఆవతరించిన తరువాత కొంతకాలం (6 నెలల సుండి 3 సంవత్సరాల) వరకు ఏ వహీ ఆవతరింపజేయబడలేదు. ఈ కాలాన్ని, ఫతరతుల్ వహీ అంటారు. అప్పుడు దైవప్రసక్త ('స'అస) ఎంతో కలవరపడ్డారు. అప్పుడు అతని భార్య 'ఇదీబహ్ (ర.'అల్లా) అతనికి నైతిక ప్రోత్సాహాన్నిచ్చారు. ఆ తరువాత ఒకరోజు జిబ్రీల్ ('అ.స.) ఆకాశాలు మరియు భూమి మధ్య ప్రత్యక్షమయ్యారు. ఆ తరువాత ఈ సూరహ్ ఆవతరింపజేయబడింది. ఆ తరువాత వహీ త్వరత్వరగా రావడం ఆరంభమయ్యింది, ('స. బు'ఖారీ, ముస్లిం). దీని కొన్ని ఆయతులు తరువాత అవతరింపజేయబడ్డాయి. మక్కాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్‌లో 56 ఆయతులు ఉన్నాయి.

ఈ సూరహ్ ఇస్లాం విధులను, అల్లాహ్ ఏకత్వాన్ని పునరుద్ఘాటించి మరియు అంతిమ తీర్పును వివరిస్తోంది. మానవుడు బలహీనుడని, అల్లాహ్ (సు.తా.)పై అతడు ఆధారపడి ఉన్నాడని, ప్రతిమానపుడు తన కర్మలకు తానే బాధ్యుడని, అతడు నాటి ఫలితాన్ని అనుభవిస్తాడని మరియు అతని కర్మలను బట్టి స్వర్గసరకాలున్నాయని బోధిస్తోంది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణానదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఓ దుప్పటిలో చుట్టుకున్నవాడా!
2. లే! ఇక హెచ్చరించు!
3. మరియు నీ ప్రభువు గొప్పతనాన్ని (ఘనతను) కొనియాడు!
4. మరియు నీ వస్త్రాలను పరిశుభ్రంగా ఉంచుకో!
5. మరియు మూలిన్యాసికి దూరంగా ఉండు!
6. మరియు ఎక్కువ పొందాలనే ఆశతో ఇవ్వకు (ఉపకారం చేయకు)!
7. మరియు నీ ప్రభువు కొరకు సహనం వహించు!

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ

قُمْ فَأَنْذِرْ

وَرَبُّكَ فَكَبِّرْ

وَسِيَّاكَ فُطِّهِرْ

وَالرُّجْرُ فَاهْجُرْ

وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْبِرْ

وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ

8. మరియు బాకా (నాఖూర్) ఊదబడి సప్తుడు:

9. ఆ దినం చాలా కఠినమైన దినమై ఉంటుంది;

10. సత్యతిరస్కారులకు అది సులభమైన (దినం) కాదు.¹

11. వదలండి! నన్నూ మరియు నేను ఒంటరిగా పుట్టించిన వానినీ!²

12. మరియు నేను అతనికి పుష్కలంగా సంపద నిచ్చాను.

13. మరియు అతనికి తోడుగా ఉండే కుమారులను!

14. మరియు అతని కొరకు అతని జీవన సౌకర్యాలను సులభం చేశాను.

15. అయినా నేను అతనికి ఇంకా ఇవ్వాలని అతడు ఆశిస్తూ ఉంటాడు.

16. అలాకాదు! వాస్తవానికి అతడు మా (అల్లాహ్) సూచన(ఆయాత్)ల పట్ల విరోధం కలిగివున్నాడు.

17. నేను త్వరలోనే అతనిని దుర్గమమైన స్థానానికి (శిక్ష)కు నెట్టుతాను!

18. వాస్తవానికి అతడు ఆలోచించాడు మరియు మనస్సులో ప్రణాళిక చేసుకున్నాడు.

فَإِنَّا نَعْرِ فِي الْفَاقُورِ

فَذَلِكَ يَوْمَهُدٍ يَوْمُ عَسِيرٍ

عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرٌ

ذُرِّي وَمَنْ خَلَقْتُ وَجِيدًا

وَجَعَلْتُ لَهُ مَا لَآئِمًا وَدَدًا

وَبَيْنَ شُهُودًا

وَمَهْدًا لَهُ تَهْنِئًا

ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ

كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِإِيْتِنًا عَنِينًا

سَأَرْهُقُهُ صُعُودًا

إِنَّهُ قَكَّرَ وَوَقَّدَ

1. అల్-కాఫిరీన్: అంటే సత్యతిరస్కారులు. ఈ పదం ఇక్కడ ఖుర్ఆన్ అవతరణాక్రమంలో మొదటిసారి వచ్చింది. 57:20లో మాత్రం ఈ పదానికి భూమిని దున్నేవాడు అనే అర్థం ఉంది. మిగతా అన్ని చోట్లలో ఈ పదం సత్యతిరస్కారులనే అర్థంలోనే వాడబడింది.

2. చూడండి, 6:94, 19:80, 95. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఈ ఆయత్ పరీద్ బిన్ ము'గైరాను డబ్బేళిస్తోంది అని అభిప్రాయపడ్డారు. అతడు సత్యతిరస్కారం మరియు దురహంకారంలో మితిమీరి పోయాడు. ఈ ఆయత్ ఇటువంటి ప్రతి సత్యతిరస్కారిని సూచిస్తుంది.

19. కావున (అతనిని) తాను ప్రణాళిక చేసుకున్నట్లు నాశనానికి గురికానివ్వండి!

فَتَنِلْ كَيْفَ قَدَرٌ

20. అవును (అతనిని) తాను ప్రణాళిక చేసుకున్నట్లు, నాశనానికి గురికానివ్వండి!

ثُمَّ تَنِلْ كَيْفَ قَدَرٌ

21. అప్పుడు అతడు ఆలోచించాడు.

ثُمَّ نَظَرَ

22. తరువాత అతడు సుంధుర చిట్టించుకున్నాడు మరియు కోపంతో చూశాడు (ముఖం మూడుకున్నాడు);

ثُمَّ عَيَسَ وَبَسَرَ

23. తరువాత అతడు వెనుకకు మరలి దురహంకారం చూపాడు.¹

ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ

24. అప్పుడు అతడు ఇలా అన్నాడు: “ఇది పూర్వం నుండి పస్తూపున్న ఒక మంత్రజాలం మాత్రమే!

فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَّا جَعْرٌ يُؤْشِرُ

25. “ఇది కేవలం ఒక మాసవ వాక్కు మాత్రమే!”

إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ

26. త్వరలోనే నేను అతనిని సరకాగ్నిలో కాల్చుతాను.

سَأُصْلِيهِ سَقَرَ

27. మరియు ఆ సరకాగ్ని అంటే ఏమిట అనుకుంటున్నావు?²

وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرٌ

28. అది (ఎవరినీ) మిగల్చదు మరియు పదలిపెట్టదు.³

لَا تَنْفَعِي وَلَا تَنْصُرِي

1. చూడండి, 96:6-7.

2. సఖరున్: సరకానికి ఏడు అంతస్తులు లేక శ్రేణులున్నాయి. 1) జహన్నమ్ (సరకం), 2) అల్-జ్హా (ధ్వంసం చేసే అగ్ని), 3) హుత్త్ (అణగ/చితకగొట్టే శిక్ష), 4) స'యూర్ (ప్రజ్వలించే అగ్ని), 5) సఖర్ (సరకాగ్ని), 6) జ'హీమ్ (దుండె అగ్ని), 7) హుయహ్. ఇది అన్నిటి కంటే క్రింది అంతస్తు, ఇందులో మునాఫికులు (కపటవిశ్వాసులు) ఉంటారు. ఏడు ద్వారాలు అంటే ఏడు విధాలైన పాపుల దారులు. చూడండి, 15:44.

3. అంటే అది సరకవాసులను బ్రతుకనివ్వదు మరియు చావనివ్వదు, వారి శరీరపు ప్రతి భాగాన్ని కాల్చుతుంది.

29. అది మాసపుని (చర్మాన్ని) దహించి
చేస్తుంది.¹

30. దాని పై పందొమ్మిది (దేవదూతలు
నియమించబడి) ఉన్నారు.

31. మరియు మేము దేవదూతలను మాత్రమే
సరకానికి రక్షకులుగా నియమించాము. మరియు
మేము వారి సంఖ్యను (పందొమ్మిదిని),
సత్యతిరస్కారులకు ఒక పరీక్షగా, గ్రంథప్రజలకు
సమ్మకం కలగటానికి, విశ్వాసుల విశ్వాసాన్ని
అధికం చేయటానికి మరియు గ్రంథప్రజలు
మరియు విశ్వాసులు సందేహంలో పడకుండా
ఉండటానికి మరియు తమ హృదయాలలో
రోగమున్న వారు మరియు సత్యతిరస్కారులు:
“ఈ ఉపమానం ఇవ్వటంలో అల్లాహ్
ఉద్దేశమేమిటి?” అని పలుకటానికి! ఈ విధంగా
అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని మార్గభ్రష్టత్వంలో
పడులుతాడు. మరియు తాను కోరిన వారికి
మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.² మరియు నీ ప్రభువు
నైనానాని అయిన తప్ప మరెవ్వరూ ఎరుగరు.
మరియు ఇదంతా మాసపునికి ఒక జ్ఞాపక
మాత్రమే.

32. అలాకాదు! చంద్రుని సాక్షిగా!

33. గడిచిపోయే రాత్రి సాక్షిగా!

34. ప్రకాశించే, ఉదయం సాక్షిగా!

35. నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ సరకాన్ని
ప్రస్తావన) ఒక గొప్ప విషయం.

36. మాసపునికి ఒక హెచ్చరిక;

لَوَاحٍ مَّنْبُتٍّ

عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ

وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً
وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا
لِيَسْتَيَقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزِدَّ الَّذِينَ
آمَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ
وََالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا
كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن
يَشَاءُ ۚ وَمَا يَعْلَمُ جُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ
وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلنَّاسِ

كَلَّا وَالْقَمَرِ

وَاللَّيْلِ إِذَا يَنزَلَ

وَالْقُبُورِ إِذَا تَفَرَّقَتْ

إِنَّمَا إِلَهُ الْكَافِرِينَ

نَذِيرٌ لِّلنَّاسِ

1. చూడండి, 87:12-13.

2. చూడండి, 2:26.

37. మీలో ముందుకు రావాలని కోరుకునే వానికి లేదా వెనుక ఉండిపోయే వానికి;

38. ప్రతి మానవుడు తానుచేసిన కర్మలకు తాకట్టుగా ఉంటాడు.

39. కుడి పక్షంవారు తప్ప!

40. వారు స్వర్గాలలో ఉంటూ ఒకరికొకరు ఇలా ప్రశ్నించుకుంటారు!

41. అవరాధులను గురించి (మరియు వారితో అంటారు):

42. “మిమ్మల్ని ఏ విషయం నరకంలోకి ప్రవేశింపజేసింది?”

43. వారు (నరకవాసులు) ఇలా జవాబిస్తారు: “మేము నమా'జ్ చేసేవాళ్ళంకాము.

44. “మరియు నిరుపేదకు ఆహారం పెట్టే వాళ్ళంకాము;

45. “మరియు వృథా కాలక్షేపం చేసే వారితో కలిసి వ్యర్థ ప్రలాపాలు (ప్రసంగాలు) చేస్తూ ఉండేవాళ్ళము;

46. “మరియు తీర్పుదినాన్ని అబద్ధమని నిరాకరిస్తూ ఉండేవాళ్ళము;

47. “చివరకు ఆ అనివార్యమైన (ఘడియ) మాపై వచ్చిపడింది.”¹

48. అప్పుడు సిఫారసుచేసే వారి సిఫారసు, వారికి ఏమాత్రం ఉపయోగపడదు.²

49. అయితే, వారి కేమయింది? ఈ హితోపదేశం నుండి వారెందుకు ముఖం

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ۚ

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ۖ

إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ ۖ

فِي جَنَّاتٍ يَتَسَاءَلُونَ ۖ

عَنِ الْمُجْرِمِينَ ۖ

مَا سَأَلَكُمْ فِي سَقَرٍ ۖ

قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ ۖ

وَلَمْ نَكُ نَطْعُمُ الْمُسْكِينِ ۖ

وَكُنَّا نَحْوُكُمْ مَعَ الْخَائِضِينَ ۖ

وَكُنَّا نَكْذِبُ يَوْمَ الدِّينِ ۖ

حَتَّىٰ أَصْحَابُ الْيَمِينِ ۖ

فَمَا نَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ ۖ

فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكَرَةِ مُعْرِضِينَ ۖ

1. చూడండి, 15:99.

2. సిఫారస్ కొరకు చూడండి, 10:3.

త్రివృకుంటున్నారు.

50. వారిస్థితి బెదిరిన అదవి గాడిదల
మాదిరిగా ఉంది;

كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُسْتَنَفِرَةٌ ۝٥٠

51. సింహం నుండి పారిపోయే (గాడిదల
మాదిరిగా)!¹

فَرَّتْ مِنْ قَبْرَةٍ ۝٥١

52. అలాకాదు! వారిలో ప్రతి ఒక్కవ్యక్తి
తనకు విప్పబడిన గ్రంథాలు ఇవ్వబడాలని
కోరుతున్నాడు.²

بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُؤْتَىٰ صُحُفًا
مُّنْتَقَىٰ ۝٥٢

53. కాదుకాదు! అసలు వారు పరలోక
జీవితం గురించి భయపడటంలేదు.

كَلَّا بَلْ لَّا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ۝٥٣

54. అలాకాదు! నిశ్చయంగా, ఇది ఒక
హితోపదేశం.

كَلَّا إِنَّكَ تَدْكُرُهُ ۝٥٤

55. కావున కోరినవాడు దీనినుండి హిత
బోధ గ్రహించవచ్చు.

فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ۝٥٥

56. కాని అల్లాహ్ కోరితే తప్ప³ ఏరు
దీనినుండి హితబోధ గ్రహించలేరు. ఆయనే
(అల్లాహ్) భయభక్తులకు అర్హుడు
మరియు ఆయనే క్షమించే అర్హుడగువాడు.
(3/4)

وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ
الْمَقُولَىٰ وَاهْلُ الْمَغْفِرَةِ ۝٥٦

1. దీనిని వ్యాఖ్యాతలు - సింహం, పులి లేక వేటగాడి నుండి - పారిపోవటం, అని అన్నారు.

2. విప్పబడిన గ్రంథాలు అంటే: ముహమ్మద్ ('స'అస) అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క ప్రసక్త అని
వ్రాయబడిన గ్రంథం ప్రతి ఒక్కరికి ఇవ్వబడాలని లేక దైవగ్రంథం ప్రతిఒక్కరికి ఇవ్వబడాలని.
చూడండి, 2:118 వారు ఇలా పలకడం వారి దురహంకారాన్ని సూచిస్తుంది.

3. చూడండి, 81:28-29 మరియు 14:4.

75. సూరహ్ అల్-ఘియాసుహ్

سورة الغيامة

అల్-ఘియాసుహ్: The Resurrection, పునరుత్థానం. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి అయత్లోనే ఉంది. ఇందులో పునరుత్థానదినం గురించి వివరాలున్నాయి. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్. ఇందులో 40 అయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * అలాకాదు! నేను పునరుత్థానదినపు
శపథం చేస్తున్నాను.

2. అలాకాదు! నేను తనను తాను
నిందించుకునే అంతరాత్మ శపథం చేస్తున్నాను.

3. ఏమిటి? మేము అతని ఎముకలను
ప్రొగుచేయలేమని మానవుడు భావిస్తున్నాడా?

4. వాస్తవానికి! మేము అతని వ్రేళ్ళ కొనలను
గూడా సరిగ్గా నవరించగల సమర్థులము.

5. అయినా, మానవుడు ఇక మీద కూడా
దుష్కార్యాలు చేయగోరుతున్నాడు.

6. అతడు: “అయితే ఈ పునరుత్థానదినం
ఎప్పుడు వస్తుంది?” అని అడుగుతున్నాడు.

7. కళ్ళు మిరుమిట్లు గొప్పప్పుడు;

8. మరియు చంద్రునికి గ్రహణం పట్టి
నప్పుడు;

9. మరియు సూర్యచంద్రులు కలిపి
వేయబడినప్పుడు;

10. మానవుడు ఆ రోజు: “ఎక్కడికి
పోరిపోవాలి?” అని అంటాడు.

11. అది కాదు! (అతనికి) ఎక్కడా శరణం
ఉండదు!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ ۖ

وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ الْكَوَامَةِ ۖ

أَعْيَبَ الْإِنْسَانُ أَلَّنْ لِنَجْعَمَ عِظَامَهُ ۖ

بَلْ قَدِيرٌ عَلَى أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ ۖ

بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ۖ

يَسْأَلُ أَكَيْفَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ

فَإِذَا ابْرَقَ الْبَصَرُ ۖ

وَحَسِبَ الْقَمَرُ ۖ

وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۖ

يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَقَرُّ ۖ

كَلَّا لَا وَزَرَ ۖ

12. ఆ రోజు నీ ప్రభువువద్దనే ఆశ్రయం ఉంటుంది.

13. ఆ రోజు మానవుడికి, తాను చేసిపంపింది మరియు వెనక పడలింది అంతా తెలుపబడుతుంది.¹

14. అలాకాదు! మానవుడు తనకు విరుద్ధంగా, తానే సాక్షి అవుతాడు;

15. మరియు అతడు ఎన్ని సాకులు చెప్పినా సరే!²

16. నీవు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్‌ను గ్రహించటానికి) నీ నాలుకను త్వరత్వరగా కదిలించకు.³

17. నిశ్చయంగా, దీనిని సేకరించటం మరియు దీనిని చదివించటం మా భాధ్యతే!

18. కావున మేము దీనిని పఠించినప్పుడు నీవు ఆ పారాయణాన్ని శ్రద్ధగా అనుసరించు.

19. ఇక దాని భావాన్ని అర్థమయ్యేలా చేయటం మా బాధ్యతే!⁴

20. అలాకాదు! వాస్తవానికి మీరు అనిశ్చితమైన (ఇహలోక జీవితం పట్ల) వ్యామోహం పించుకుంటున్నారు;

21. మరియు పరలోక జీవితాన్ని

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ۝

يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ۝

بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ۝

كُلَّ لَوْ أَلْفَىٰ مَعَادٍ يُورَهُ ۝

لَا تَحْزَنْكَ بِمَا لَمَسَكَ لِيَتَعَجَّلَ بِهِ ۝

إِنَّا عَلَيْهِمْ جَمْعَةٌ وَقُرْآنُهُ ۝

فَإِذَا قُرْآنُهُ فَاتَمَّ قُرْآنُهُ ۝

كُلَّمَا نَزَّلْنَا بَيِّنَاتٍ ۝

كَذَّبَ الْغَافِلُونَ الْعَاجِلَةُ ۝

وَنَذَرُونَ الْآخِرَةَ ۝

1. చూడండి, 18:49.

2. చూడండి, 24:24, 36:25 లేక 41:20-22.

3. జిబ్రీల్ ('అ.స.) ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేసేటప్పుడు, దైవప్రవక్త ('స'అస) ఏ సదాన్ని కూడా మరచిపోరాదని త్వరత్వరగా చదివేవారు. అల్లాహుతా'అలా త్వరత్వరగా చదువటం సుండి నివారించాడు. ('స. బు'ఖారీ) ఇటువంటి వాక్యానికై చూడండి, 20:114.

4. దైవప్రవక్త ('స'అస) ఖుర్ఆన్‌ను ప్రజలకు అర్థమవటానికి వివరించి చెప్పింది కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) తరపు సుండి, తనకు తెలుపబడిందే. ఈ వివరణలే హదీసులు!

పడలిపెడుతున్నారు!¹

22. ఆ రోజున కొన్ని ముఖాలు కళకళలాడుతూ ఉంటాయి;

23. తమ ప్రభువు (అల్లాహ్) వైపునకు చూస్తూ ఉంటాయి;²

24. మరికొన్ని ముఖాలు ఆ రోజు, కాంతి హీనమై ఉంటాయి;³

25. నడుమును విరిచే బాధ వారికి కలుగుతుందని భాదించి.⁴

26. అలాకాదు! ప్రాణం గొంతులోకి పచ్చినపుడు;⁵

27. మరియు: “ఎవడైనా ఉన్నాడా? అతనిని (మరణం నుండి) కాపాడటానికి?” అని అసబడుతుంది.⁶

28. మరియు అప్పుడు అతడు వాస్తవానికి తన ఎడబాటుకాలం పచ్చిందని గ్రహిస్తాడు;

29. మరియు ఒక పిక్క మరొక పిక్కతో కలిసిపోతుంది.⁷

30. ఆ రోజు నీ ప్రభువు వైపునకు ప్రయాణం ఉంటుంది!

31. కాని అతడు సత్యాన్ని సమ్మలేదు

وَجُوهٌ يُّوَمِّدُونَ أَفْجَرًا ۖ

إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ۖ

وَوَجُوهٌ يُّوَمِّدُونَ بِلَاسِرَةٍ ۖ

تَتَنَبَّأُ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ۖ

كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ الْمُرَاةَ ۖ

فَقِيلَ مَنْ رَاقٍ ۖ

وَوُكِّلَ إِلَيْهِ الْغُرَاةُ ۖ

وَالصَّغِيرَاتُ الْفَصَائِقُ ۖ

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسَائِقُ ۖ

فَلَا صَدَقَ وَلَا وُفِيَ ۖ

1. అంటే పరలోక జీవితాన్ని సమ్మతించలేదు. మీరు మీ జీవితం కేవలం ఈ ఇహలోక జీవితం మాత్రమే అనే భ్రమలో పడితిన్నారు. మీరు పునరుత్థరీంపబడతారని సమ్మతించలేదు.

2. ఇవి విశ్వాసుల ముఖాలు.

3. ఇవి సత్య తిరస్కారుల ముఖాలు.

4. అంటే వారు సరకంలో వేయబడతారని తెలుసుకొని.

5. మరణం అసన్నమైనప్పుడు.

6. ఇటువంటి అయత్ కోసం చూడండి, 28:71-72.

7. అంటే అతడు, తాను కష్టాలపాలవుతున్నానని తెలుసుకుంటాడు.

మరియు సమా'జ్ సలవనూ లేదు!¹

32. మరియు అతడు (ఈ సందేశాన్ని) అసత్యమన్నాడు మరియు దాని నుండి వెనుదిరిగాడు!

33. ఆ తరువాత నిక్కుతూ నీల్లుతూ తన ఇంటివారి వద్దకు పోయాడు!

34. (ఓ సత్యతిరస్కారుడా!) నీకు నాశనం మీద నాశనం రానున్నది!

35. అవును, నీకు నాశనం మీద నాశనం రానున్నది!

36. ఏమిటి? మానవుడు తనను విచ్చలవిడిగా పదలిపెట్టడం జరుగుతుందని భావిస్తున్నాడా?

37. ఏమీ? అతడు ప్రసరింపజేయబడిన ఒక ఏర్యబిందువు కాడా?

38. తరువాత ఒక రక్తకండగా (జలగగా) ఉండేవాడు కాదా? తరువాత ఆయనే (అల్లాహ్‌యే) అతనిని సృష్టించి అతని రూపాన్ని తీర్చిదిద్దాడు.²

39. ఆ తరువాత అతని నుండి స్త్రీ పురుషుల రెండు రకాలను (జాతులను) ఏర్పరచాడు.

40. అలాంటప్పుడు అయనకు మరణించిన వారిని మళ్ళీ బ్రతికించే సామర్థ్యం లేదా?

وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى ۝

فَوَدَّعَبَّ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَمْكُلُ ۝

أَوَّلَىٰ لَكَ فَأَوَّلَىٰ ۝

فَوَّلَىٰ لَكَ فَأَوَّلَىٰ ۝

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى ۝

أَلَمْ يَكُ لَطْفًا مِّنْ مَّيْنِي يُمْنِي ۝

فَوَكَانَ عَاقِبَتُهُ فَخْلًا فَسَوَىٰ ۝

فَجَعَلَ مِنْهُ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۝

أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ ۝

1. చూడండి, 4:17-18.

2. చూడండి, 87:2 మరియు 91:7.

76. సూరహ్ అద్ దహ్

سورة الدھر

అల్-ఇన్షాను: The Man, మానవుడు. దీనికి సూరహ్ అద్-దహ్, The Time, కాలచక్రం, సమయం అనే పేరుకూడా ఉంది. ఈ రెండు పదాలు మొదటి ఆయత్‌లోనే ఉన్నాయి. దైవప్రపక్త ('స'అస) జుమ్'అహ్ రోజు ఫజ్ జే సమాజులలో సూరహ్ అన్-సజ్జా (32) మరియు ఈ సూరహ్ (76) చదివేవారు ('స'హ్'హ్ ముస్లిం). చాలా మంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయంలో ఈ సూరహ్ మదీనాలో ఆవతరింపజేయబడింది. (ఫ'త్తి అల్-ఖదీర్) ఇందులో 31 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అసంత కాలచక్రంలో, మానవుడు తాను చెప్పుకోదగిన పస్తువు కాకుండా ఉన్న సమయం గడవలేదా?

2. నిశ్చయంగా, మేము, మానవుణ్ణి ఒక మిశ్రమ వీర్య చిందువుతో సృష్టించాము. అతనిని పరీక్షించటానికి, మేము అతనిని వివేచిగా, చూసేవాడిగా చేశాము.²

3. నిశ్చయంగా, మేము అతనికి మార్గం చూపాము. ఇక అతడు కృతజ్ఞుడు కావచ్చు లేదా కృతఘ్నుడూ కావచ్చు!³

4. నిశ్చయంగా, మేము సత్యతీరస్కారుల కొరకు సంకెళ్ళను, మెడలో పట్టాలను మరియు భగభగమండే అగ్నిని సిద్ధపరచి ఉంచాము.⁴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَّكَرُورًا

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ
فَجَعَلْنَاهُ سَبِيحًا بُصِيرًا

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَاقًا وَسَعِيرًا

1. అంటే స్త్రీ పురుషుల వీర్యచిందువుల మిశ్రమంతో! అంటే పురుషుని రేతస్సు, లేక వీర్యచిందువు, లేక శుక్లం (Sperm), మరియు స్త్రీ వీజకణం (Ovum) చూడండి, 86:6-7.

2. పరీక్షించటం కోసం, చూడండి, 67:2.

3. ప్రతి మానవుడు తన అత్మను వ్యాపారంలో పెట్టాడు. దానిని సద్దంలో పడవేస్తాడు లేక లాభంలో ('స.ముస్లిం). సద్దం అంటే నరకం, లాభం అంటే స్వర్గం, ఇంకా చూడండి, 90:10.

4. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రసాదించిన స్వేచ్ఛను చెడు మార్గంలో వినియోగించటం వల్ల లభించే ప్రతిఫలం. ఇంకా చూడండి, 73:12-13.

5. నిశ్చయంగా, పుణ్యాత్ములు కాఫూర్ అనే ఒక చెలమ నుండి ఒక గిన్నెలో తెచ్చిన (పానీయాన్ని) త్రాగుతారు.¹

6. ధారాళంగా పొంగి ప్రవహింపజేయబడే డిబలనుండి, అల్లాహ్ దాసులు త్రాగుతూ ఉంటారు.²

7. వారు తమ మొక్కుబడులను పూర్తి చేసుకున్నవారై ఉంటారు.³ మరియు దాని హాని అన్నివైపులా క్రమ్ముకొనే, ఆ దినమును గురించి భయపడుతూ ఉంటారు.

8. మరియు అది తమకు ప్రీతికరమైనప్పటికీ, వారు నిరుపేదలకు మరియు అనాథులకు మరియు ఖైదీలకు, ఆహారం పెట్టేవారై ఉంటారు.⁴

9. వారు (వారితో ఇలా అంటారు): “వాస్తవానికి మేము అల్లాహ్ ప్రసన్నత కొరకే మీకు ఆహారం పెడుతున్నాము. మేము మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలం గానీ, లేదా కృతజ్ఞతలు గానీ ఆశించటం లేదు.

10. “నిశ్చయంగా, మేము మా ప్రభువు నుండి వచ్చే ఉగ్రమైన, దుర్భరమైన, ఆ దినానికి భయపడుతున్నాము!”

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ۝

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ۝

يُؤْتُونَ بِالنَّدَىٰ وَيَخْفَأُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ۝

وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ۝

إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَرَأْسًا ۝

إِنَّا نَحْنُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمَا عِيسَىٰ فَأُخْرِجُوا ۝

1. చూడండి, 83:25-28.

2. అంటే అది ఎన్నటికీ తరిగిపోదు.

3. మొక్కుబడులు లేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే చేస్తారు. మరియు వాటిని పూర్తిచేస్తారు. ‘అల్లాహ్ (సు.తా.) పేరుతో మొక్కుబడిచేసుకుంటే దానిని పూర్తి చేసుకోవాలి.’ (‘స. బు’ఖారీ).

4. దైవప్రసక్త (‘స’అస) అదేశానుసారం ‘స’హాబీలు (ర’దీ, అష్లుమ్) బద్రియుద్ధ ఖైదీలకు మొదట అన్నం పెట్టి, తరువాత తాము తినేవారు, (ఇబ్నీ-కసీర్). మన అధీనంలో ఉన్న సేవకులతో కూడా మంచిగా వ్యవహరించాలి. దైవప్రసక్త (‘స’అస) చివరి ఉవదేశం: “సమాజేను మరియు మీ సేవకులను అదరించండి.” (ఇబ్నీ-మూబా). ఇంకా చూడండి, 2:177 మరియు 90:14-16.

11. కావున అల్లాహ్ వారిని ఆ దినపు కీడు నుండి కాపాడాడు. మరియు వారికి ఉల్లాసాన్ని మరియు ఆనందాన్ని ప్రసాదించాడు.

12. మరియు వారి సహవానికి¹ ప్రతిఫలంగా వారికి స్వర్గాన్ని మరియు వట్టుపస్సాలను ఇచ్చాడు.

13. అందులో, వారు ఎత్తైన పీఠాలమీద దిండ్రకు ఆసుకొని కూర్చొని ఉంటారు. అందులో వారు ఎండ (బాధ)గానీ, చలి తీవ్రతనుగానీ చూడరు!

14. మరియు అందులో వారిపై నీడలు పడుతుంటాయి.³ దాని ఫలాల గుత్తులు వారికి అందుబాటులో ఉంటాయి.

15. మరియు వారి మధ్య వెండిపాత్రలు మరియు గాజుగ్గాసులు త్రిప్పబడుతూ ఉంటాయి.

16. ఆ గాజుగ్గాసులు స్పటికంవలే తెల్లనైన వెండితో చేయబడిఉంటాయి. అవి నియమబద్ధంగా నింపబడిఉంటాయి.

17. మరియు వారికి సొంటి కలిపిన మధుపాత్రలు త్రాగటానికి ఇవ్వబడతాయి.⁴

18. అది స్వర్గంలోని సల్సబీల్ అనే పేరు గల ఒక ఊట! (7/8)

19. * మరియు వారి మధ్య శాశ్వతంగా, యవ్వనులుగా ఉండే బాలురు తిరుగుతూ

وَقَالُوا لِلَّهِ سُكْرٌ ذَلِكَ الْيَوْمُ وَلَعَلَّهُمْ تَضَرَّعُوا
وَسُرُورًا

وَجَزَاءُ سَاقِطَتِهِمْ وَاجَتْ وَجَحْرِيرًا

مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا
شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَذُلُفٌ لِّهَا تَدْرِي

وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِآيَاتٍ مِنْ فَضْلِهِ وَالْكَوَابُ
قَوَائِرُ

قَوَائِرُ مِنْ فَضْلِهِ تَدْرُوهَا تَدْرِي

وَيَسْمَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَتْ مِرَاجُهُ زَعْبَابًا

عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا

وَيُطَوَّرُ عَلَيْهِمْ وَلَدَانٌ مُخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ
حَسِبَتْهُمُ لُؤْلُؤًا مَنُورًا

1. 'సబదున్': సహనం, అంటే ధర్మమార్గంలో వచ్చే కష్టాలను భరించటం. అల్లాహ్ (సు.తా.) అజ్ఞాపించిన కొరకు తమ సుఖసంతోషాలను మరియు అపేక్షలను త్యాగం చేయటం. అల్లాహ్ (సు.తా.) అవిధేయతనుండి దూరంగా ఉండటం.

2. చూడండి, 18:31.

3. చూడండి, 4:57.

4. చూడండి, 43:71.

ఉంటారు. మరియు నీవు వారిని చూస్తే, వారిని వెదజల్లిన ముత్యాలుగా భావిస్తావు.¹

20. మరియు నీవు అక్కడ (స్వర్గంలో) చూస్తే, ఎక్కడ చూసినా అనందమే పొందుతావు. మరియు ఒక మహత్తర సామ్రాజ్య వైభవం కనిపిస్తుంది.

21. వారి ఒంటి మీద సన్నని ఆకుపచ్చని శ్రేష్ఠమైన పట్టు పస్త్రాలు మరియు బంగారు జలతారు అల్లిన దుస్తులుంటాయి. మరియు వారికి వెండి కంకణాలు తొడిగించబడతాయి మరియు వారి ప్రభువు వారికి నిర్మలమైన పానీయాన్ని త్రాగటానికి ప్రసాదిస్తాడు.

22. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “నిశ్చయంగా, ఇది మీకు ఇవ్వబడే ప్రతిఫలం. ఎందుకంటే, మీ శ్రమ అంగీకరించబడింది.”

23. నిశ్చయంగా, మేమే, ఈ ఖుర్ఆన్‌ను, నీ పై (ఓ ముహమ్మద్!) క్రమక్రమంగా అపతరింపజేశాము.

24. కావున నీవు నీ ప్రభువు యొక్క ఆజ్ఞ పై స్థిరంగా ఉండు మరియు వీరిలోని ఏ పాపియొక్క లేదా సత్యతిరస్కారుని యొక్క మాట గాని విసకు.²

25. మరియు నీ ప్రభువు నామాన్ని ఉదయం మరియు సాయంత్రం స్మరిస్తూఉండు.³

وَإِذَا رَأَيْتَ كُورَاتٍ نَّعِيْمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا ۝

عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٌ خُضْرٌ وَاسْتَبْرَقٌ ۝
وَحُلٌّ أَسْوَدٌ مِنْ إِزْمَرْ ۝ وَسُفُفُهُمْ رُءُوسٌ شَرَابًا ۝
طَهُورًا ۝

إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيَكُمْ مَشْكُورًا ۝

إِنَّا نَحْنُ نُرْسِلُ الْعُرَانَ نُنَزِّلُهَا ۝

فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَطِعْ مِنْهُمْ شَيْئًا أَوْ كُفُورًا ۝

وَاذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝

1. వారు ఎల్లప్పుడూ బాలురుగానే ఉంటారు. వారు పృథ్వులు కారు. వారికి మరణం వారు. ఇంకా చూడండి, 56:17-18 మరియు 52:24.

2. మక్కా సత్యతిరస్కారులు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను: అతని ధర్మప్రచారాన్ని అపమనే వారు. మరియు తమ దేవతలను అరాధింపమనే వారు. దానికి బదులుగా వారు అతనికి కోరినంత ధనం, అధికారం, ఇస్తాం అనేవారు. మరియు అతనికి ఇష్టమైన స్త్రీతో వివాహం చేయిస్తాం అనేవారు. (ఫ'క్త్ అల్-ఖదీర్).

3. అంటే అన్ని వేళలో ఉదయం ఫజ్ర్, సాయంత్రం జాహ్ర్ మరియు 'అన్ సహా'జ్లు.

26. మరియు రాత్రివేళ ఆయన సన్నిధిలో సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూఉండు ¹ మరియు రాత్రి వేళ సుదీర్ఘకాలం, ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉండు.

27. నిశ్చయంగా, వీరు అనిశ్చితమైన ఈ ప్రాపంచిక జీవితంపట్ల మోహితులైవున్నారు. మరియు ముస్ముండు రాసున్న భారమైన దినాన్ని విస్మరిస్తున్నారు. ²

28. మేమే వీరిని సృష్టించినవారము మరియు వీరి శరీరాన్ని దృఢపరిచినవారము. మరియు మేము కోరినప్పుడు వీరికి బదులుగా వీరిపంటి వారిని తేగలము.

29. నిశ్చయంగా, ఇదొక హితోపదేశం కావున ఇష్టపడిన వాడు తన ప్రభువు వైపునకు పోయే మార్గాన్ని అవలంబించవచ్చు!

30. మరియు, అల్లాహ్ కోరకపోతే, మీరు కోరేదీ (జరగదు)! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

31. ఆయన, తాను కోరిన వారిని తన కారుణ్యంలోకి తీసుకుంటాడు. మరియు దుర్మార్గుల కొరకు, ఆయన బాధాకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు.

فَمِنَ اللَّيْلِ يَسْجُدُ لَهُ وَيَسْتَحْيِي لَيْلًا طَوِيلًا ۝

إِنَّ هَؤُلَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ
وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ۝

مَنْ خَلَقَهُمْ وَشَدَدُكَ أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا
بُدِّلْنَا أَمْثَلَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ۝

إِنَّ هَذِهِ تَذَكُّرٌ ۖ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ
سَبِيلًا ۝

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلِيمًا حَكِيمًا ۝

يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ
أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝

1. రాత్రివేళలో మంగిరిబ్ మరియు 'ఇషా సమా'జీలు మరియు తహజ్జుద్ సమా'జీలు.

2. భారమైన దినం అంటే పునరుత్థాన దినం.

77. సూరహ్ అల్-ముర్సలాత్

سُورَةُ الْمُرْسَلَاتِ

అల్-ముర్సలాతు: Those sent forth, పంపబడేవి. ఈ సూరహ్ అరంభ ముక్కా కాలపు సూరాహ్‌లలో ఒకటి. ఈ సూరహ్ సత్యతిరస్కారులను రాబోయే జీవితపు శిక్ష గురించి హెచ్చరిస్తుంది. 'అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె-మన్‌ఉద్ (ర'ది.'అ.) కథనం: 'మేము మునాలోని ఒక గుహలో ఉండగా ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడింది. దైవప్రవక్త ('స'అస) దీనిని చదువుతుండగా అకస్మాత్తుగా ఒక పాము వచ్చింది. దైవ ప్రవక్త ('స'అస) దానిని చంపమన్నారు. కాని అది త్వరగా వెళ్ళిపోయింది. అప్పుడు అతనన్నారు: 'నీవు దాని హానినుండి మరియు అది నీ హాని నుండి తప్పించుకున్నారు. ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ మరియు 'స'హ'హ్ ముస్లిం) దైవప్రవక్త ('స'అస) కొన్ని సార్లు మ'గేరిబ్ సమా'జ్‌లో ఈ సూరహ్ చదివే వారు ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ). ఇందులో 50 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఒకదాని తరువాత ఒకటి, పరుసగా
పంపబడే వాయువుల సాక్షిగా!¹

وَالْمُرْسَلَاتِ حُرُوفًا

2. మరియు తీవ్రమైన వేగంతో వీచే
వాయువుల సాక్షిగా!²

فَالْعَصْفَاتِ عَصْفًا

3. మరియు మేఘాలను దూరదూరంగా
వ్యాపింపజేసే వాయువుల సాక్షిగా!³

وَالنَّشْرَاتِ نَشْرًا

4. మరియు మంచి చెడులను విశదపరచే
(దైవదూతల) సాక్షిగా!⁴

فَالْفَرْقَاتِ فَرَقًا

5. సందేశాలను ప్రవక్తల వద్దకు తెచ్చే
(దైవదూత) సాక్షిగా!⁵

فَالْمَلَكَاتِ ذُرًّا

1. లేక దైవదూతల, లేక సందేశహరుల సాక్షిగా అని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. 'ఉల్-ఫన్-అంటే దివ్యజ్ఞానం (వ'హ్) లేక షరీయత్ ఆజ్ఞలని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం.

2. లేక దైవదూతల సాక్షిగా! ఎవరైతే తీవ్రంగా వీచే గాలులతో సహా పంపబడతాలో!

3. లేక దైవదూతల సాక్షిగా! ఇబ్నె-కసీ'ర్. 'తబరీ మరియు ఇతర చాలా మంది వ్యాఖ్యాతలు కూడా (రహ్మా.) ఈ మూడు ఆయతులలో గాలుల ప్రస్తావన ఉందనే అభిప్రాయపడ్డారు.

4. లేక ఖుర్ఆన్ ఆయతుల లేక ప్రవక్తల సాక్షిగా.

5. లేక అల్లాహ్ (స.తా.) యొక్క వహీని ప్రజలకు అందజేసే ప్రవక్త ('అ.స.)ల సాక్షిగా! ఇమామ్ షాకాని అభిప్రాయంలో - ముర్సలాత్, 'అసెఫాత్ మరియు నాషరాత్ - గాలులను సంబోధిస్తున్నాయి

6. సాకుగా లేక హెచ్చరికగా!¹

عَذْرًا أَوْ تَذْرًا

7. నిశ్చయంగా, మీకు వాగ్దానం చేయబడినది, జరగవలసి ఉంది.

إِنَّمَا تَوْعَدُونَ لُوَاغٍ

8. అప్పుడు ఎప్పుడైతే నక్షత్రాలు కాంతిహీనమై పోతాయో!

فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ

9. మరియు అకాశం చీలిపోతుందో!

وَإِذَا السَّمَاءُ فُرْجَتْ

10. మరియు పర్వతాలు పొడిగా మారి, చెల్లాచెదురుగా చేయబడతాయో!

وَإِذَا الْجِبَالُ سُفَّتْ

11. మరియు ప్రవక్తలు తమ నిర్ణీత సమయంలో సమావేశపరచబడతారో!²

وَإِذَا الرُّسُلُ أَقْبِضَتْ

12. ఏ దినానికి గాను, (ఇవన్నీ) వాయిదా వేయబడ్డాయి?

لَا يَوْمَ يُؤْمَرُ بِحَدِّهَا

13. ఆ తీర్పు దినం కొరకా!³

لِيَوْمِ الْقَضَى

14. మరియు ఆ తీర్పుదినం అంటే ఏమిదో నీకెలా అర్థంకాగలదు?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمِ الْقَضَى

15. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

وَيَلُوكُ يَوْمَئِذٍ الْمُعَذِّبُونَ

16. ఏమీ? మేము పూర్వీకులను నాశనం చేయలేదా?

أَلَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ

17. తరువాత రాబోయే వారిని కూడా, మేము వారి వెనక పంపుతాము.

ثُمَّ نُسَبِّحُهُمُ الْآخِرِينَ

మరియు ఫారిఖాత్, ముల్ఖియాత్ దైవదూతలను. ఈ వ్యాఖ్యానంతో కూడా చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు ఏకీభవిస్తున్నారు.

1. దీని మరొక తాత్పర్యం: “(మానవులకు) తిరియజీసి ఉద్దేశంతో గానీ, లేక హెచ్చరిక చేయటానికి గానీ.”

2. చూడండి, 4:41-42, 5:109, 7:6 లేక 39:69.

3. యోహల్ ఫస్ట్: పునరుత్థానదినం. భుర్ఆస్ అవతరణాక్రమంలో ఇక్కడ మొదటి సారి పేర్కొనబడింది. ఇంకా చూడండి, 37:21, 44:40, 78:17 మరియు 77:38.

18. ఈ విధంగా మేము నేరస్థుల పట్ల ప్యవహరిస్తాము.

19. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

20. ఏమీ? మేము మిమ్మల్ని తుచ్చమైన నీటితో (పీర్వబిందువుతో) సృష్టించలేదా?

21. తరువాత మేము దానిని ఒక భద్రమైన స్థానంలో ఉంచాము.

22. ఒక నిర్ణీతకాలం పరకు.

23. ఈ విధంగా మేము నిర్ణయించాము, ఎందుకంటే మేమే ఉత్తమమైన నిర్ణయాలు తీసుకునేవారము.¹

24. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

25. ఏమీ? మేము భూమిని ఒక సమీకరించే స్థానంగా చేయలేదా?

26. జీవులకూ మరియు మృతులకూను?

27. మరియు దానిలో ఎత్తైన పర్వతాలను స్థిరంగా నిలుపలేదా? మరియు మీకు త్రాగటానికి మంచినీటిని ప్రసాదించలేదా?

28. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

29. (సత్యతిరస్కారులతో ఇలా అనబడుతుంది): “మీరు తిరస్కరిస్తూ వచ్చిన దాని వైపునకు పొండి!”

30. (దాని పొగ) మూడు శాఖలుగా చీలిపోయే నీడ వైపునకు పొండి;

كَذَلِكَ نَفْعِلُ بِالْمُجْرِمِينَ ۝

وَيَلَّيْلُ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَّاءٍ مَهِينٍ ۝

فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ۝

إِلَىٰ قَدَرٍ مَعْلُومٍ ۝

فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَدِرُونَ ۝

وَيَلَّيْلُ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا ۝

أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتًا ۝

وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شَاهِجَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً فُرَاتًا ۝

وَيَلَّيْلُ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝

إِنظُرُوا إِلَىٰ مَا كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ۝

إِنظُرُوا إِلَىٰ ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ ۝

31. కాని అది ఏ విధమైన (చల్లని) నీడనూ ఇవ్వదూ మరియు (సరక) జ్వాలల నుండి కూడా కాపాడదు!

32. వాస్తవానికి, అది పెద్దపెద్ద మొద్దుల వంటి అగ్నికణాలను విసురుతుంది.

33. వాస్తవానికి ఆ అగ్నికణాలు పసుపు పచ్చని ఒంటెలవలే కనిపిస్తాయి.

34. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

35. ఆ దినాన వారు మాట్లాడలేరు.

36. మరియు వారికి సొకులు చెప్పుకునే అవకాశం కూడా ఇవ్వబడదు.

37. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

38. అది తీర్పుదినమై ఉంటుంది! మేము మిమ్మల్ని మరియు మీ పూర్వీకులను సమావేశపరచి ఉంటాము!

39. కావున మీవద్ద ఏదైనా పన్నాగముంటే దానిని పన్నండి.¹

40. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

41. నిశ్చయంగా భయభక్తులు గలవారు (ఆ రోజు చల్లని) నీడలలో చెలమల దగ్గర ఉంటారు.

42. మరియు వారికి, వారు కోరే ఫలాలు లభిస్తాయి.

43. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్మలకు ఫలితంగా హాయిగా

لَا ظِلِيلٌ وَلَا يُعْنَى مِنَ الْكُھْبِ ۝

إِنَّمَا تَرْمَى بِشَرِّ رِكَالٍ قَصُورٍ ۝

كَأَنَّهُ جُمِلَتِ صُغُرٌ ۝

وَبِئْسَ يَوْمٌ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝

هَذَا يَوْمُ لَا يَنْطَعُونَ ۝

وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ۝

وَبِئْسَ يَوْمٌ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝

هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ ۝

فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا ۝

وَبِئْسَ يَوْمٌ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝

إِنَّ الْمَتَعِينَ فِي ظِلِّ وَعُيُونٍ ۝

وَقَوَائِمُهُمْ بِأَيْتِهِمْ ۝

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

1. ఇటువంటి సందేశం గల ఆయత్ కోసం చూడండి, 55:33.

తినండి, త్రాగండి!”

44. నిశ్చయంగా, మేము సజ్జనులకు ఇలాంటి ప్రతిఫలమే ఇస్తాము.

45. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

46. (ఓ సత్యతిరస్కారులారా!) మీరు కొంతకాలం తినండి, సుఖాలు అనుభవించండి. నిశ్చయంగా, మీరు నేరస్థులు!

47. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

48. మరియు వారితో: “(అల్లాహ్ ముందు) వంగండి (దుకూడ చేయండి).” అని అన్నప్పుడు, వారు వంగలేదు.

49. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!¹

50. దీని (ఈ ఖుర్ఆన్) తరువాత, ఇక వారు మరెలాంటి సందేశాన్ని విశ్వసిస్తారు?

إِنَّا كَذَّبُكَ نَجْرَى الْمُعْسِرِينَ ﴿٤٤﴾

وَنِلَّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾

كُلُوا وَشَبَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ مُجْرِمُونَ ﴿٤٦﴾

وَنِلَّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ارْكَعُوا لِلرَّكَّعُونَ ﴿٤٨﴾

وَنِلَّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾

فَمَا نَبَىٰ حَذِيثًا بَعْدَ لَوْمَاتِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

1. ఈ ఆయత్ ఈ సూరహ్ లో పదిసార్లు వచ్చింది. ఏ విధంగానైతే: “అయితే మీరుపురు (మానవులు మరియు జిన్నాతులు) మీ ప్రభువు యొక్క ఏ యే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?” అనే ఆయతు సూరహ్ అర్-రహ్మాన్ (55)లో 31సార్లు, వచ్చిందో! అంటే, పునరుత్థానాన్ని తిరస్కరించే వారికి వినాశం తప్పదనే విషయాన్ని అల్లాహ్ తాలా మాటిమాటికి విశదీకరిస్తున్నాడు.

78. సూరహ్ అన్-నబా'

سُورَةُ النَّبَاِ

అన్ నబా': The Great News, The Tiding, వార్త, సమాచారం. ఈ పేరు రెండవ ఆయత్ లో సురదీ తీసుకోబడింది. ఇది చివరి మక్కా కాలపు సూరహ్. ఇది పుస్తరుత్తాసం మరియు అంతిమ తీర్పులను గురించి తెలుపుతోంది. ఇందులో 40 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (*) ఏ విషయాన్ని గురించి వారు
(ఒకరినొకరు) ప్రశ్నించుకుంటున్నారు?¹

2. ఆ మహా వార్తను గురించేనా?

3. దేనిని గురించైతే వారు భేదాభి
ప్రాయాలను కలిగిఉన్నారు?

4. అదికాదు! వారు త్వరలోనే దానిని
తెలుసుకోగలరు.

5. ఎంత మాత్రము కాదు! వారు
త్వరలోనే దానిని తెలుసుకోగలరు.

6. ఏమీ? మేము భూమిని పరువుగా
చేయలేదా?

7. మరియు పర్యవాలను మేకులుగా?²

8. మరియు వేవము మిమ్మల్ని (స్త్రీ-
పురుషుల) జంటలుగా సృష్టించాము.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ

عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ

الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا

وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا

وَوَخَّلَفْنَاكُمْ زَوَاجًا

1. దైవప్రవక్త('స'అస)పై అవతరింపజేయబడిన ఖుర్ఆన్ ను మరియు అతనిని ప్రవక్తగా అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎన్నుకున్న విషయాన్ని సమ్మలేక సత్యతిరస్కారులు ఒకరితో నొకరు ఈ విధంగా ప్రశ్నించుకున్నారు: "ఏమీ? పుస్తరుత్తాసం నిజమేనా? ఇతడు వాస్తవంగానే ప్రవక్తనా?" మొదలైనవి. దానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) స్వయంగా జవాబిచ్చాడు.

2. చూడండి, 16:15.

3. మోసపులలో, జంతువులలో మరియు ఇతర ప్రాణంలైన పక్షువులలో కూడా జంటలున్నాయి. ఉదా: రాత్రిం-అపళ్ళు, సూర్య-చంద్రులు, ఆకాశం-భూమి, సలుపు-తెలుపు మొదలైనవి. ఇంకా చూడండి, 36:36.

9. మరియు మేము నిద్రను, మీకు విశ్రాంతి నిచ్చేదిగా చేశాము.

10. మరియు రాత్రిని ఆచ్ఛాదంగా చేశాము.

11. మరియు పగటిని జీవనోపాధి సమయంగా చేశాము.

12. మరియు మేము మీపైన వట్టిమైన ఏడు (ఆకాశాలను) నిర్మించాము.

13. మరియు (అందులో) ప్రకాశించే దీపాన్ని (సూర్యుణ్ణి) ఉంచాము.

14. మరియు మేఘాలనుండి ధారాపాతంగా వర్షాన్ని కురిపించాము.¹

15. దానితో మేము ధాన్యం మరియు పచ్చికను (చెట్లుచేమలను) పెరిగించటానికి!

16. మరియు దట్టమైన తోటలను.

17. నిశ్చయంగా, తీర్పుదినం ఒక నిర్ణీత సమయం.²

18. ఆ రోజు బాకా ఉద బడినప్పుడు! అప్పుడు మీరంతా గుంపులు గుంపులుగా లేచివస్తారు.

19. మరియు అకాశం తెరువబడుతుంది. అందులో ద్వారాలు ఎర్రబడుతాయి;

20. మరియు పర్వతాలు ఎండమావులుగా అదృశ్యమైపోతాయి.³

21. నిశ్చయంగా, సతకం ఒక మాటు;

22. ధిక్కారుల గమ్యస్థానం;

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ۝

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ۝

وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ۝

وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ۝

وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ۝

وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ۝

لِّنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ۝

وَجَدْنَاهُ لَفَافًا ۝

إِنَّ يَوْمَ الْفُصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ۝

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ۝

وُفَّتِ حَتِّ السَّمَاءِ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ۝

وُسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ۝

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ۝

لِّلظَّالِمِينَ مَا بَأْسًا ۝

1. ము'అ'సిరాత్: నీటితో నిండి ఉండి ఇంకా కురవని మేఘాలు.

2. చూడండి, 77:13.

3. చూడండి, 69:14, 14:48, 101:5, 70:9, 56:6, 20:105, మొదలైనవి.

23. అందులో వారు యుగాలతరబడి ఉంటారు.¹

24. అందులో వారు ఎలాంటి చల్లదనాన్ని గానీ మరియు (చల్లని) పానీయాన్ని గానీ చవిచూడరు.

25. సలసల కాగే నీరు మరియు చీములాంటి మురికి (పానీయం) తప్ప!²

26. (వారి కర్మలకు) తగిన పూర్తి ప్రతిఫలంగా!

27. వాస్తవానికి వారు లెక్క తీసుకోబడుతుందని ఆశించలేదు.

28. పైగా వారు మా సూచన(ఆయాత్)లను అసత్యాలని తిరస్కరించారు.

29. మరియు మేము (వారు చేసిన) ప్రతి దానిని ఒక పుస్తకంలో వ్రాసి పెట్టాము.³

30. కాపుస మీరు (మీ కర్మల ఫలితాన్ని) చవిచూడండి. ఎందుకంటే, మేము మీకు శిక్షతప్ప మరేమీ అధికం చేయము.⁴

31. నిశ్చయంగా, దైవభీతి గలవారికి సాఫల్యం (స్వర్గం) ఉంది;

32. ఉద్యానవనాలూ, ద్రాక్షతోటలూ!

33. మరియు ఈడూజోడూగల (యవ్వన) సుందర కన్యలు;

34. మరియు నిండిపోల్లే (మధు) పాత్ర.

لَيْسَ لِيُنْفِئَ فِيهَا أَحَدًا ۝

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ۝

إِلَّا حِمِيمًا مَّعِيًا ۝

حَرًّا ۖ وَفَاكًا ۝

إِنَّهُمْ كَانُوا إِلَّا يَرْجُونَ حِسَابًا ۝

وَكَيْدٌ يُوَادُّ الَّتِي لَا كَيْدَ لَهَا ۝

وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ۝

فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ۝

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ۝

حَدَائِقَ وَأَنْهَارًا ۝

وَوُجَاهَ أَتْرَابٍ ۝

وَكُلَّ سَائِهَا ۝

1. చూడండి, 6:128 మరియు 11:107.

2. చూడండి, 38:57-58.

3. చూడండి, 36:12.

4. చూడండి, 4:56, 17:97.

35. అందులో (స్వర్గంలో) వారు ఏలాంటి వ్యర్థపు మాటలు గానీ, అసత్యాలు గానీ విన్నారు.

36. (ఇదంతా) నీ ప్రభువు తరఫునుండి లభించే ప్రతిఫలం, చాలినంత బహుమానం.

37. భూమ్యాకాశాలు మరియు వాటి సుధ్య ఉన్న సమస్తానికి ప్రభువైన అనంత కరుణామయుని (బహుమానం), ఆయన ముందు మాట్లాడే సాహసం ఎవ్వరికీ లేదు.

38. ఏ రోజునయితే ఆత్మ (జిబ్రిల్) మరియు దైవదూతలు వరుసలలో నిలిచిఉంటారో! అప్పుడు ఆ అనంత కరుణామయుడు అనుమతించిన వాడు తప్ప, మరెవ్వరూ మాట్లాడలేరు; ఒకవేళ ఎవడైనా మాట్లాడినా అతడు సరైన మాటే మాట్లాడుతాడు.¹

39. అదే అంతిమ సత్యదినం. కావున ఇష్టమున్నవాడు, తన ప్రభువు వైపునకు చేరే మార్గాన్ని అపలంబించాలి!²

40. నిశ్చయంగా, మేము అతి సమీపంలో ఉన్న శిక్షను గురించి మిమ్మల్ని హెచ్చరించాము. ఆ రోజు ప్రతి మనిషి తన చేబేతులా చేసుకొని ముందు పంపుకున్నదంతా ప్రత్యక్షంగా చూసుకుంటాడు.³ మరియు సత్యతిరస్కారి: “అయ్యో, నా పాడుగాను! నేను మట్టిసయి ఉంటే ఎంత బాగుండేది!”⁴ అని వాపోతాడు.

لَا تَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدَابًا ۖ

جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَظِيمًا ۖ

رَّبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا ۚ

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا ۝

ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَن شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ مَا بَابًا ۝

إِنَّا أَنذَرْنَكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا ۖ يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاۥ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَلَيْتَنِي كُنْتُ شُرْبًا ۖ

1. చూడండి, 16:2 మరియు 97:4.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) దైవదూతలకు మరియు దైవప్రపక్షలకు ('అలైహిమ్ స.) మాట్లాడే అనుమతి నిస్తాడు. వారు శిక్షలం సత్యమే పలుకుతారు. చూడండి, 10:3.

3. చూడండి, 69:1.

4. చూడండి, 18:49 మరియు 75:13.

5. చూడండి, 69:27.

79. సూరహ్ అన్-నాజి'అత్

سُورَةُ النَّازِعَاتِ

అన్-నాజి'అత్: Those Who Pull Out, బలవంతంగా లాగు లేక తప్పువారు, లేక కఠినంగా తీయువారు. ఇది సూరహ్ అన్-నబా' (78) తరువాత అవతరింపజేయబడిన చివరి మక్కా కాలపు సూరహ్. ఇందులో 46 అయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాస్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. (అవిశ్వాసుల ప్రాణాలను) కఠినంగా
లాగితిసే వారి (దేవదూతల) సాక్షిగా!¹

وَالَّذِينَ عَرِّقُوا

2. (విశ్వాసుల ప్రాణాలను) నెమ్మదిగా
తీసేవారి (దేవదూతల) సాక్షిగా!²

وَالَّذِينَ نَقَّطُوا

3. (విశ్వంలో) తేలియాడుతూ పోయే వారి
సాక్షిగా!³

وَالشَّيْءِ سَبْعًا ۖ

4. మరియు పందెంలో వలే (ఒకరితోనొకరు)
పోటీపడే వారి సాక్షిగా!

فَالشَّيْءِ سَبْعًا ۖ

5. మరియు (తమ ప్రభువు) అజ్ఞానుసారం
వ్యవహారాలు నిర్వహించే వారి (దేవదూతల)
సాక్షిగా!

فَالْمُدْرَاتِ أَمْرًا ۖ

6. ఆ రోజు (మొదటి) బాకా ధ్వని
భూగోళాన్ని తీవ్రంగా కంపింపజేస్తుంది.⁴

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاحَةُ ۖ

7. దాని తర్వాత రెండవసారి⁵ బాకా
ఊదబడుతుంది, (అప్పుడు అందరూ
పునరుత్థరింపబడతారు).

تَتَّبِعُهَا الرَّاوِدَةُ ۖ

1. నాజి'అత్: బలవంతంగా, కఠినంగా లాగి తీయటం. 'గర్ఖన్: మునిగి. ఈ సూరహ్ లోని 1-5

అయతుల తాత్పర్యంలో వ్యాఖ్యాతల మధ్య భిన్నాభిప్రాయాలున్నాయి.

2. నవ్'తన్: ముడివిప్పటం - అంటే నెమ్మదిగా తీయటం.

3. నబ్'హన్: తుడుచు, తేలుతూపోవుట.

4. ఇది మొదటి బాకా ధ్వని. దీనిని సఫ్ఖయ్ ఫనా అంటారు. అప్పుడు ప్రతీది సశిస్తుంది.

5. ఈ రెండవ బాకా ధ్వనితో అందరూ బ్రతికి తమ గోరీలనుండి బయటికి లేచి వస్తారు.

8. ఆ రోజు (కొన్ని) హృదయాలు (భయంతో) దడదడలాడుతూ ఉంటాయి.

قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِعَةٌ ۝

9. వారి చూపులు క్రిందికి వాలి ఉంటాయి.

أَبْصَارُهُمْ خَاشِعَةٌ ۝

10. వారు ఇలా అంటున్నారు: “ఏమీ? మనం మన పూర్వస్థితిలోకి మళ్ళీ తీసుకు రాబడతామా?”

يَقُولُونَ ۚ إِنَّا كُنَّا نَدْعُو دُونَكَ يَا غَافِرٌ ۝

11. “మనం శిథిలమైన ఎముకలుగా మారిపోయిన తరువాత కూడానా?”

إِذَا كُنَّا عِظَامًا تَجَرَّعَةً ۝

12. వారు (ఇంకా ఇలా) అంటారు: “అయితే ఈ తిరిగి రావటమనేది చాల సప్తదాయకమైనదే!”

قَالُوا يَا لَيْلَىٰ إِذَا كُنَّا عِظَامًا تَجَرَّعَةً ۝

13. కాని అది వాస్తవానికి, ఒకే ఒక (తీవ్రమైన) ధ్వని.

وَأَتِمَّاهِ زَجْرًا وَاجِدًا ۝

14. అప్పుడు వారందరూ, ఒకేసారి లేచి మైదానంలోకి వచ్చి ఉంటారు.

فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ۝

15. ఏమీ? నీకు మూసా పృతాంతం అందిందా?¹

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثٌ مُّوسَىٰ ۝

16. అతని ప్రభువు పవిత్ర 'తువా లోయలో' ఆతనిని పిలిచినప్పుడు,²

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ۝

17. (ఇలా అన్నాడు): “ఫిర్ బెన్ వద్దకు వెళ్ళు, నిశ్చయంగా, అతడు ధిక్కారు డయ్యాడు.

إِذْ هَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ۝

18. “ఇక (అతనితో) ఇల్లను: ‘ఏమీ? నీవు పాపరహితుడవటానికి ఇష్టపడతావా?’

فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَىٰ أَنْ تَزُولَ ۝

19. ‘మరియు నేను నీకు నీ ప్రభువు వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాను, మరి నీవు

وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتُخْشَىٰ ۝

1. మూసా ('అ.స.) పృతాంతానికి చూడండి. 20:9-98.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) మూసా('అ.స.)తో మాట్లాడాడు. అతనిని సందేశహరునిగా ఎన్నుకున్నాడు.

అయిన పట్ల భీతికలిగి ఉంటావా?''

20. తరువాత అతను (మూసా) అతడికి (ఫిర్ బెన్ కు) గొప్ప అద్భుత నిదర్శనాన్ని చూపాడు.

21. కాని అతడు (ఫిర్ బెన్) దానిని అబద్ధమని తిరస్కరించాడు మరియు (అతని మాటను) ఉల్లంఘించాడు.

22. ఆ తర్వాత అతడు (ఫిర్ బెన్) వెనక్కి మరలిపోయి, (కుట్రలు) పన్నుసాగాడు.

23. పిదప (ప్రజలను) సమావేశపరచి, ఎలుగెత్తి చాటుతూ;

24. ఇలా అన్నాడు: "నేనే మీ యొక్క మహోన్నత ప్రభువును!"¹

25. కావున అల్లాహ్ అతనిని ఇహపర లోకాల శిక్షకు గురిచేశాడు.²

26. నిశ్చయంగా, ఇందులో (అల్లాహ్ కు) భయపడే ప్రతివ్యక్తికొరకు గుణపాఠముంది.

27. ఏమీ? మిమ్మల్ని సృష్టించడం కఠినమయిన పనా? లేక అకాశాన్నా? అయినే కదా దానిని నిర్మించింది!³

28. అయిన దాని కప్పును (ఎత్తును) చాలా పైకి లేపాడు. తరువాత దానిని క్రమపరిచాడు;

29. మరియు అయిన దాని రాత్రిని చీకటిగా చేశాడు మరియు దాని పగటిని (వెలుగును) బహిర్గతం చేశాడు.

قَالَ رَبِّ الْآيَةِ الْكُبْرَىٰ

كَذَّبَ وَعَصَىٰ

ثُمَّ اَدْبَرَ يَسْعَىٰ

فَحَسْرَةٌ فَتَادَىٰ

فَقَالَ اَنَا رَبُّكُمُ الْاَعْلَىٰ

فَاَخَذَهُ اللّٰهُ نَكَالَ الْاِخِرَةِ وَالْاُولٰٓئِ

اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَّخَشَىٰ

وَاَن تَكُنْ اَشَدَّ حَلٰلًا اَمَّا لِمَا تَدْعٰهُنَّ

وَقَعَسَنَ لَهَا فَوَاسِقَهَا

وَاَعْطَشَ لَيْلَهَا وَاَخْرَجَ ضُحَاهَا

1. చూడండి, 28:38, ఫిర్ బెన్ తనను తాను దేవుడని చెప్పుకున్నాడు మరియు హద్దులు మీరి సత్యాన్ని తిరస్కరించాడు.

2. చూడండి, 7:137 అతని ఇహలోక శిక్షకు.

3. చూడండి, 2:29 మరియు 40:57.

30. మరియు ఆ పిదప భూమిని పరచినట్లు చేశాడు.¹

31. దాని నుండి దాని సీళ్ళను మరియు దాని పచ్చికను బయటికి తీశాడు;

32. మరియు పర్వతాలను (దానిలో) స్థిరంగా నాటాడు;

33. మీకు మరియు మీ పశువులకు జీవన సామగ్రిగా!²

34. ఇక ఆ గొప్ప దుర్లభస (పునరుత్థాస దినం) వచ్చినప్పుడు;

35. ఆ రోజు మానవుడు తాను చేసిందంతా జ్ఞాపకం చేసుకుంటాడు;

36. మరియు చూసేవారి యెదుటకు, సరకాగ్ని స్పష్టంగా కనబడేటట్లు తేబడుతుంది.³

37. ఇక ధిక్కారంతో పాల్తులు పీఠి ప్రవర్తించిన వాడికి;

38. మరియు ఐహిక జీవితానికి ప్రాధాన్యత నిచ్చిన వాడికి;

39. నిశ్చయంగా, సరకాగ్నియే, వాని నివాసస్థాన మవుతుంది!

40. మరియు తన ప్రభువు ముందు నిలబడ వలసి వుంటుండన్న భయంతో తన మనస్సును దుష్టవాంఛలకు దూరంగా ఉంచిన వ్యక్తికి;

41. నిశ్చయంగా, స్వర్గమే, అతని నివాసస్థాన మవుతుంది!

وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا ۝

أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا ۝

وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا ۝

مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ ۝

وَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَى ۝

يَوْمَ يَذَّكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى ۝

وَبُورِزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى ۝

فَأَمَّا مَنْ طَغَى ۝

وَأَشْرَى الْعَيْوَةَ الدُّنْيَا ۝

فَأَنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ۝

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَفَى النَّفْسَ غَيْرَ الْهَوَى ۝

فَأَنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى ۝

1. దహాహూన్: అంటే నిప్పు కోడి గ్రుడ్లు ఆకారం అని కొందరు వ్యాఖ్యానించారు. ఈ రోజు సైంటిస్టులు భూమి ఆకారం నిప్పుకోడి గ్రుడ్డు ఆకారంలో ఉందని నిరూపించారు.

2. చూడండి, 80:24-32.

3. చూడండి, 26:91.

42. (ఓ ముహమ్మద్!) వీరు నిన్ను - ఆ ఘడియను గురించి: "అసలు అది ఎప్పుడొస్తుంది?" అని అడుగుతున్నారు.

43. దాని గురించి చెప్పడానికి దాంతో నీకేమి సంబంధం?

44. దాని వాస్తవజ్ఞానం నీ ప్రభువుకే ఉంది!

45. (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా, నీవు, దానికి భయపడే వారిని హెచ్చరించే వాడవు మాత్రమే!

46. వారు దానిని చూసిన రోజు (తాము ప్రపంచంలో) కేవలం ఒక సాయంత్రమో లేక ఒక ఉదయమో గడిపినట్లు భావిస్తారు.¹ (1/8)

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ۖ

فِيمَ أَنتَ مِنْ ذِكْرِهَا ۚ

إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا ۚ

إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ مِّنْ حِثِّهَا ۚ

كَأَنَّهُمْ يَوْمَ رَرَوْهَا لُؤْلُؤًا بَلَطُوا ۚ وَالْآخِرَةُ أَفْوَاحًا ۚ

80. సూరహ్ 'అజస

سُورَةُ عَبَسَ

'అజస: He Frowned, కనుజొడులు ముడివేసుకున్నాడు, ముఖం చిల్లించుకున్నాడు, కోవముఖం చూపాడు. ఈ పదం మొదటి అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ సూరహ్ మొదటి షుక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. ఒకనారి దైవప్రవక్త('స'అస) పెద్ద (అష్ రాఫ్) ఖురైదులతో మాట్లాడుతూ ఉంటారు. అప్పుడు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉమ్మే ముక్తామ్(ర'ది.'అ.) వచ్చి కొన్ని ధర్మవిషయాలను గురించి ప్రశ్నిస్తారు. అతడు అందుకు. అప్పుడు దైవప్రవక్త('స'అస) అయిష్టతతో ముఖం చిల్లించుకుంటారు. అప్పుడు ఈ అయత్లు అవతరింపజేయబడతాయి. (తిర్కీజ్, అల్ఫాసీ ప్రమాణీకం) ఇందులో 42 అయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * అతను (ప్రవక్త) భృకుటి ముడివేసుకున్నాడు మరియు ముఖం త్రిప్పకున్నాడు;

2. ఆ గ్రుడ్డి వాడు తన వద్దకు వచ్చాడని!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَبَسَ وَتَوَلَّى ۖ

أَن جَاءَهُ الْأَعْيَىٰ ۚ

1. మాసవుడు చేసే భూమికి చెందిన కాల పరిమాణం పేరలోకంలో ఉండదు. ఇంకా చూడండి, 2:259, 17:52, 18:19, 20:103-104, 23:112-113, 30:55. 'అషియ్యతున్: అంటే జాన్- సుండి సూర్యాస్తమయం పరకు మరియు జాహ్: అంటే సూర్యోదయం సుండి సుధ్యాహ్నం పరకు.

3. కాని నీకేం తెలుసు? బహుశా అతడు తనను తాను సంస్కరించుకోవచ్చు!

4. లేదా అతడు హితబోధ పొందవచ్చు మరియు ఆ హితబోధ అతనికి ప్రయోజనకరం కావచ్చు!

5. కాని అతడు, ఎవడైతే తనను తాను స్వయంసమృద్ధుడు, అనుకుంటున్నాడో!

6. అతని పట్ల నీవు ఆసక్తి చూపుతున్నావు.¹

7. ఒకవేళ అతడు సంస్కరించుకోకపోతే నీవై బాధ్యత ఏముంది?²

8. కాని, ఎవడైతే తనంతట తాను, నీ పద్ధతు పరుగెత్తుకుంటూ పచ్చాడో!

9. మరియు (అల్లాహ్ యెడల) భీతిపరుడై ఉన్నాడో!

10. అతనిని నీవు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నావు.

11. అలాకాదు! నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) ఒక హితోపదేశం.³

12. కావున ఇష్టమున్న వారు దీనిని స్వీకరించవచ్చు!

13. ఇది ప్రతిష్ఠాత్మకమైన పుటలలో (వ్రాయబడి) ఉన్నది;

14. మహాన్నతమైనది, పవిత్రమైనది;

15. లేఖకుల(దేవదూతల)చేతులలో ఉన్నది;

16. వారు గౌరవనీయులైన సత్పురుషులు

وَمَا يَذْكُرُكَ لَعَلَّه يَرْكَى ۝

أَوْ يَذْكُرُ مَنَّفَعَهُ الذِّكْرَى ۝

أَمَّا مَنِ اسْتَغْنَى ۝

فَأَن تَ لَهُ تَصَدَّى ۝

وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزْكَى ۝

وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى ۝

وَهُوَ يَصْحَى ۝

فَأَن تَ عَنْهُ تَلَهَى ۝

كَلَّا إِنَّمَا تَدْكُرُ ۝

فَسِنَّاءَ ذَكَرُ ۝

فِي صُحُفٍ مُّكْرَمَةٍ ۝

مَّرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ۝

بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ۝

كِرَامٍ بَرَرَةٍ ۝

1. ఇక్కడ సూచించబడుతున్నది ఏమిటంటే విధేయులను ఉపేక్షించి, విముఖులయ్యే వారికి బోధన చేయటానికి, ఆసక్తి చూపనవసరం లేదు!

2. నీ బాధ్యత తీవలం సంబోధి అందజేయటం మాత్రమే, నీవు వారి వెంటపడి ప్రతిమాలనవసరం లేదు.

3. చూడండి, 7:172.

(అజ్ఞానువర్తనులు).

17. మానవుడు నాశనం గాను! అతడు ఎంత కృతఘ్నుడు!¹

18. ఆయన (అల్లాహ్) (దేనితో) అతనిని సృష్టించాడు?

19. అతనిని, వీర్యబిందువుతో సృష్టించాడు తరువాత అతనిని తగిన విధంగా తీర్చిదిద్దాడు.

20. ఆ తరువాత, అతని మార్గాన్ని అతనికి సులభతరం చేశాడు;²

21. అపైన అతనిని మరణంపజేసి గోరీలోకి చేర్చాడు;

22. మళ్ళీ ఆయన (అల్లాహ్) కోరినపుడు అతనిని తిరిగి బ్రతికించి లేపాడు.

23. అలాకాదు, ఆయన (అల్లాహ్) ఆదేశించిన దానిని (మానవుడు) నెరవేర్చలేదు.

24. ఇక, మానవుడు తన అహారాన్ని గమనించాలి!

25. నిశ్చయంగా, మేము నీటిని (వర్షాన్ని) ఎంత పుష్కలంగా కురిపించాము.

26. ఆ తరువాత భూమిని (మొలిచే మొక్కలతో) చీల్చాము, ఒక అద్భుతమైన చీల్పుతో!

27. తరువాత దానిలో ధాన్యాన్ని పెంచాము;

28. మరియు ద్రాక్షలను మరియు కూరగాయలను;

29. మరియు ఆలివ్ ('జైతూన్) మరియు భర్జూరపు చెట్లను;

قُلْ الْإِنْسَانُ مَا كَفَرُ ۝

مِنْ أَى شَىْءٍ خَلَقَهُ ۝

مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ ۝

ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ۝

ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ ۝

ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنشَرَهُ ۝

كَلَّا لِنَأْتِيَ نَفْسًا مَّامَرًا ۝

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ ۝

إِنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ۝

ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ۝

فَأَنبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ۝

وَعِنَبًا وَقُصْبًا ۝

وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ۝

1. ఎట్టి ప్రమాణం లేకుండానే పునరుత్థానాన్ని తిరస్కరించే మానవుడికి ఈ శాసనం!

2. అంటే అతనికి మంచీ-చెడుల మార్గాలు సృష్టించి తెలుపబడ్డాయి.

30. మరియు దట్టమైన తోటలను;
 31. మరియు (రకరకాల) పండ్లను మరియు
 వచ్చికలను;
 32. మీకు మరియు మీ పశువులకు జీవన
 సామగ్రిగా.
 33. ఎప్పుడైతే, చెవులను చెవిటిగా చేసే ఆ
 గొప్ప ధ్వని వస్తుందో!
 34. ఆ రోజు, మానవుడు తన సొదరుని
 నుండి దూరంగా పారిపోతాడు;
 35. మరియు తన తల్లి నుండి మరియు
 తండ్రి నుండి;
 36. మరియు తన భార్య (సాహిబతి) నుండి
 మరియు తన సంతానం నుండి.
 37. ఆ రోజు వారిలో ప్రతి మానవునికి తనను
 గురించి మాత్రమే చాలినంత చింత ఉంటుంది.
 38. ఆ రోజు కొన్నిముఖాలు ఆనందంతో
 ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయి;
 39. ఆవి చిరునవ్వులతో ఆనందోత్సాహ
 లతో కళకళలాడుతుంటాయి.
 40. మరియు ముఖాలు ఆ రోజు దుమ్ము
 కొట్టుకొని (ఎంతో వ్యాకులంతో) నిండి ఉంటాయి.
 41. ఆవి నల్లగా మాడిపోయి ఉంటాయి;
 42. అలాంటి వారు, వారే! సత్యతిరస్కారు
 లైన దుష్టులు.

وَحَدَائِقَ غُلَبًا ۝

وَفَاكِهَةً وَأَبًّا ۝

مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنعَامِكُمْ ۝

فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاحَّةُ ۝

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ۝

وَأُمِّهِ وَأَبْنَاهُ ۝

وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ ۝

لِكُلِّ امْرَأَةٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهَا ۝

وَجُجُوءٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ۝

ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ۝

وَوُجُوءٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ۝

رَهَقَهَا قَرَرَةٌ ۝

أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُ الْفَجَرَةُ ۝

1. అంటే ప్రతి మానవుడు తన వారిని నిర్లక్ష్యం చేస్తాడు. చైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "పునరుత్థాన దినమున మానవులందరూ సగ్నుశరీరులై ఉంటారు మరియు వారి కాళ్ళలో మేతోళ్ళు ఉండవు మరియు వారు ఇత్నా చేయబడకుండా ఉంటారు." అప్పుడు 'అబ్స'షహ్ (ర.'అబ్స): "ఎవని ఈ విధంగా మర్మాంగాల మీద దృష్టిపడదా?" అని అడుగుతారు. చైవప్రవక్త ('స'అస) దానికి సమాధానంగా ఈ ఆయత్ చదువుతారు. (తిర్మిజీ, ససాయీ).

81. సూరహ్ అత్-తక్వీర్

سُورَةُ التَّكْوِيْنِ

అత్-తక్వీర్: Shrouding in Darkness, (అంధకారంలో) చుట్టివేయబడటం, మూయబడటం, కాంతిని కోల్పోవటం. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్ (బహుశా అవతరణలో ఏడవది). ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి అయత్‌నుండి తీసుకోబడింది. ఇది అంతిమ ఘడియను సూచిస్తోంది. 8-9 అయత్‌లలో అజ్ఞానకాలపు ముప్రీక్ అరబ్బులు తమ ఆడ శిశువులను పుట్టిన వెంటనే సజీవంగా మట్టిలో పూడ్చివేసే దారుణమైన సామాజిక దురాచారం పేర్కొనబడింది. ఇందులో 29 అయతులు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్‌లో పునరుత్థానదినపు దృశ్యం చూపబడింది. అందుకే దైవప్రపక్త ('స'అస) అన్నారు: "ఎవనికైతే పునరుత్థాన దినపు దృశ్యాన్ని చూడాలని ఉందో ఆతడు సూరహ్ అత్-తక్వీర్ (81), సూరహ్ అల్-ఇన్షితార్ (82) మరియు సూరహ్ అల్-ఇన్షిఖాఫ్ (84)లు ధ్యాసంతో చదవాలి." (తిర్మిజీ¹, ముస్లిమ్² అ'హ్మద్; అల్బానీ 'స'హి'హ్ ఆని ప్రమాణీకరించారు).

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. సూర్యుడు (అంధకారంలో) చుట్టివేయబడి,
కాంతిహీనుడైనప్పుడు!¹

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ

2. మరియు సక్షత్రాలు (కాంతిని కోల్పోయి)
రాలిపోవునప్పుడు!

وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ

3. మరియు పర్వతాలు కదిలించబడి
సప్పుడు!²

وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ

4. మరియు సిండు సూడి ఒంటెలు,
నిరపేక్షంగా పదిలివేయబడినప్పుడు!

وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ

5. మరియు కూరమ్మగాలన్నీ ఒకచోట
సమకూర్చబడినప్పుడు!³

وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ

6. మరియు సముద్రాలు ఉప్పొంగి పోయి
సప్పుడు!⁴

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ

1. పునరుత్థానదినమున సూర్యచంద్రులు చుట్టివేయబడతారు. ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ).

2. పర్వతాలు భూమి నుండి ఊడచెరికి ఏకిన చూడివలే గాలిలో ఎగురవేయబడతాయి. చూడండి. 20:105-107 మరియు 14:48.

3. చూడండి, 6:38.

4. ఈ అయత్‌కు ఈ విధంగా కూడా తాత్పర్యమివ్వబడింది: "లేక సముద్రాలలో అగ్ని జ్వాలలు

7. మరియు ఆత్మలు (శరీరాలతో) తిరిగి కలుపబడి నవ్వుడు!¹

وَإِذَا النُّفُوسُ رُوِّجَتْ ۝

8. మరియు సజీవంగా పాతిపెట్టబడిన బాలిక ప్రశ్నించబడినప్పుడు:

وَإِذَا الْمَوْدُّعُ سُئِلَتْ ۝

9. ఏ అపరాధానికి తాను హత్యచేయ బడిందని?

يَأْتِي ذَنْبٌ قُتِلَتْ ۝

10. మరియు కర్మపత్రాలు తెరువబడి నవ్వుడు!²

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرتْ ۝

11. మరియు అకాశం ఒలిచివేయబడి నవ్వుడు!

وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ۝

12. మరియు సరకాగ్ని మండించబడి నవ్వుడు!

وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِرَتْ ۝

13. మరియు స్వర్గం దగ్గరకు తీసుకు రాబడి నవ్వుడు!

وَإِذَا الْجَنَّةُ أُنْفِثَتْ ۝

14. ప్రతి ఆత్మ తాను చేసి తెచ్చిన కర్మలను తెలుసుకుంటుంది.

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ ۝

15. అలాకాదు! నేను తొలగిపోయే సక్షత్రాల సాక్షిగా చెబుతున్నాను.

فَلَا أُفِيءُ بِالْحَقِّ ۝

16. (ఎవైతే) వేగంగా తిరుగుతూ కనుమరు గవుతున్నాయో!³

الْمَوَارِثُ الْكَلْبِ ۝

17. మరియు గడచిపోయే రాత్రి సాక్షిగా!

وَاللَّيْلِ إِذَا عَصَصَ ۝

18. మరియు ప్రకాశించే ఉదయం సాక్షిగా!

وَالضُّبُرِ إِذَا تَنَفَّسَ ۝

చెలరేగినప్పుడు.”

1. దీనిని ఎన్నోవిధాలుగా వ్యాఖ్యానించారు, ఎక్కువగా సమ్మతమైనది: ‘ఒకే ధర్మంవారు ఒక చోట జమచేయబడతారు. యూదులందరూ ఒక చోట, క్రైస్తవులు ఒకచోట మరియు ముస్లింలు ఒకచోట.’
2. కర్మపత్రాలు మరణించిన రోజు మూయబడి పునరుత్థాన దినమున మరల తెరువబడతాయి. అప్పుడు కర్మపత్రాలు పుణ్యాత్ములకు కుడిచేతులలో మరియు పాపాత్ములకు ఎడమ చేతులలో ఇవ్వబడతాయి.
3. అల్ జవారి: నడిచేది, తిరిగేది. అల్ మున్నసి: దాక్కునేది, కనుమరుగయ్యేది.

19. నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) గౌరవనీయుడైన సందేశహారుడు (తెచ్చిన) వాక్కు!¹

20. అతను (జిబ్రీల్) మహా బలశాలి, సింహాసన ('అర్ష్)² అధిపతి సన్నిధిలో ఉన్నత స్థానం గలవాడు!

21. అతని ఆజ్ఞలు పాటించబడతాయి మరియు (అతను) విశ్వసనీయుడు!

22. మరియు (ఓ ప్రజలారా!) మీ సహచరుడు పిచ్చివాడు కాడు!³

23. మరియు వాస్తవంగా, అతను ఆ సందేశహారుణ్ణి (జిబ్రీల్ను) ప్రకాశవంతమైన దిబ్బండలంలో చూశాడు.⁴

24. మరియు అతను (ముహమ్మద్) ఆగోచరజ్ఞానాన్ని ప్రజలనుండి దాచేవాడు కాడు.

25. మరియు ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) శపించ (బహిష్కరించ)బడిన షైతాన్ వాక్కు కాదు.

26. మరి మీరు ఎటు పోతున్నారు?

27. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) సర్వలోకాలకు ఒక హితోపదేశం.

28. మీలో, ఋజుమార్గంలో సడవడలచుకున్న ప్రతివాని కొరకు.

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۝

ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ۝

مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ۝

وَمَاصِحًا يَكُمُ يُخَوِّنُ ۝

وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ ۝

وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ۝

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيزٍ ۝

فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ۝

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۝

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَعِزَّ ۝

1. అంటే జిబ్రీల్ ('అ.స.) తెచ్చిన వాక్కు.

2. అర్ష్: అర్థం: సింహాసనం లేక విశ్వాధికారాధిపత్యం. ఈ పదం అవతరణలో ఇక్కడ మొదటిసారి వచ్చింది. విపరాలకు చూడండి, 7:54.

3. చూడండి, 7:184. ఈ వాక్యం మక్కా వాసులతో చెప్పబడింది. ఇంకా విశదమయ్యే విషయం ఏమిటంటే దైవప్రవక్త ('స'అస) ఒక మానవుడు మరియు అల్లాహ్ (ఋ.తా.) ఎన్నుకొన్న ప్రవక్త.

4. చూడండి, 53:5 దైవప్రవక్త ('స'అస) జిబ్రీల్ ('అ.స.)ను రెండుసార్లు అతని నిజరూపంలో చూశారు. మొదటిసారి ఇక్కడ, రెండవసారి మేరాజ్ రాత్రిలో.

29. మరియు సర్వలోకాల ప్రభువైన అల్లాహ్ తలచినంత వరకు, మీరు తలచినంత మాత్రాన ఏమీ కాదు.¹ (1/4)

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

82. సూరహ్ అల్-ఇన్షిఫ్ తార్

سُورَةُ الْإِنْفِطَارِ

అల్-ఇన్షిఫ్ తార్: The Cleaving, చీలిపోవుట, లీకులువారుట, బ్రద్ధలగుట, పెళ్ళింపుమనుట, ప్రేలుట, వగులుట. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. కొందరు దీనిని మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్ అని అంటారు. మరి కొందరు చివరి కాలపు సూరహ్ అంటారు. ఇందులో 19 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణానదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * ఆకాశం చీల్చబడినప్పుడు!²
2. మరియు సక్షత్రాలు చెదిరిపోయినప్పుడు!
3. మరియు సముద్రాలు పొంగి పొరలిపోయినప్పుడు!
4. మరియు సమాధులు పెళ్ళిగింప (తెరువ) బడినప్పుడు!
5. ప్రతి వ్యక్తికి తాను చేసి పంపుకున్నది మరియు వెసుక వదిలిపెట్టింది అంతా తెలిసిపోతుంది.

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ

وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انشَطَرَتْ

وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ

وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا نَمَسَتْ وَآخَرَتْ

6. ఓ మానవుడా! వరమదాత అయిన నీ ప్రభువును గురించి, ఏ విషయం నిన్ను ఏమరుపాటుకు గురిచేసింది?

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّبَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ

7. ఆయనే నిన్ను సృష్టించాడు, తరువాత ఎలాంటి లోపం లేకుండా నిన్ను తీర్చిదిద్దాడు మరియు నిన్ను తగిన ప్రమాణంలో రూపొందించాడు.

أَلَمْ يَخْلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ

1. ఇటువంటి మరో ఆయత్ కోసం చూడండి, 76:29-30.

2. ఇది పునరుత్థానదినపు సూచన.

8. తాను తలచిన ఆకారంలో నిన్ను మలిచాడు.

9. అలాకాదు! వాస్తవానికి మీరు (సరలోక) తీర్పును అబద్ధమని తిరస్కరిస్తున్నారు!

10. మరియు, నిశ్చయంగా! మిమ్మల్ని కనిపెట్టుకొని ఉండే వారు (దేవదూతలు) ఉన్నారు.

11. వారు, గౌరవనీయులైన లేఖకులు;

12. మీరు చేసేదంతా తెలుసుకునేవారు!

13. నిశ్చయంగా పుణ్యాత్ములు ² సుఖ సంతోషాలలో తేలియాడుతూ ఉంటారు.

14. మరియు నిశ్చయంగా, దుష్టులు భగభగ మండే సరకాగ్నిలో ఉంటారు.³

15. తీర్పు దినమున వారు అందులో ప్రవేశిస్తారు.

16. మరియు వారు దానినుండి ఎంత మాత్రం తప్పించుకోలేరు.

17. మరియు ఆ తీర్పుదినం అంటే ఏమిటో నీకెలా తెలుస్తుంది?

18. అవును మరి! ఆ తీర్పు దినం అంటే ఏమిటో నీకెలా తెలుస్తుంది?

19. ఆ దినమున ఏ మానవునికి కూడా ఇతరునికి ఎలాంటి సహాయం చేసే అధికారం ఉండదు. మరియు ఆ రోజు నిర్ణయాధికారం కేవలం అల్లాహ్ కే ఉంటుంది.⁴

فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ۝

كَذَلِكَ تَكْذِبُونَ بِالَّذِينَ ۝

وَأَنْ عَلَيْكُمْ حَفِظِينَ ۝

كِرَامًا كَاتِبِينَ ۝

يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ۝

إِنَّ الْأَعْرَافَ لَبِئْسَ نَاجِيَةٍ ۝

وَأِنَّ الْفُجَارَ لَبِئْسَ جَاجِيَةٍ ۝

يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ ۝

وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ۝

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ۝

كَمْ مِمَّا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ۝

يَوْمَ لَا تَنفَعُكَ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ
لِوَحْدِ اللَّهِ ۝

1. చూడండి, 50:17-18.

2. అబ్దాల: Pious, ధర్మ నిష్ఠాపరులు, జైవభక్తిపరులు, Righteous, ఋజుపర్వసులు, ధర్మ శీలరు, న్యాయనిష్ఠ గలవారు.

3. చూడండి, 42:7.

4. చూడండి, 40:16.

83. సూరహ్ అల్-ముత్తఫిఫీన్

سورة المطففين

అల్-ముత్తఫిఫీన్: Those Who Deal in Fraud, తగ్గించి ఇచ్చేవారు, లోభత్వం చూపేవారు, కొలతలలో తూనికలలో మోసంచేసే వారు. దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. కొందరు దీనిని మక్కా చివరి కాలపు సూరహ్ అని అంటారు. మరికొందరు దైవప్రవక్త ('స'అస) మదీనా వచ్చినప్పుడు అక్కడి వారు కొలతలలో మరియు తూనికలలో తగ్గించే వారు. ఆ సందర్భంలో ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడిందంటారు (ఇబ్నె-మూజా). సూరహ్ అల్-అంకబూత్ (29) కూడా ఇదే విధంగా రెండు చోట్లలో అవతరింపజేయబడినట్లు భావింపబడుతోంది. ఇందులో 36 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. కొలతలలో, తూనికలలో తగ్గించి ఇచ్చేవారికి
వినాశముంది.

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ

2. వారు ప్రజలనుండి తీసుకునేటప్పుడు
పూర్తిగా తీసుకుంటారు.

الَّذِينَ إِذَا كَانُوا عَلَى النَّاسِ سَبَوْنَهُمْ

3. మరియు తాము ప్రజలకు కొలిచి గానీ
లేక తూచి గానీ ఇచ్చేటప్పుడు మాత్రం తగ్గించి
ఇస్తారు.¹

وَإِذَا كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَرَّهُوا وَهُمُ يُخْرَجُونَ

4. ఏమీ? ఇలాంటి వారు తిరిగి బ్రతికించి
లేపబడరని భావిస్తున్నారా?

الَّذِينَ يُؤْتُونَكَ الْاَلْفَافَ مَبْعُوثُونَ

5. ఒక గొప్ప దినమున!

يَوْمَ عَظِيمٍ

6. సర్వ లోకాల ప్రభువు సమక్షంలో ప్రజలు
అందరూ నిలబడే రోజు.²

يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

7. అలాకాదు! నిశ్చయంగా, దుష్టుల
కర్మఫలం నిజైసులో ఉంది.

كَذَٰلِكَ كُتِبَ الْفَجْرُ لِقَوْمٍ يَجْنُونَ

- ఒక 'హదీస్'లో ఇలా ఉంది: "ఏ సమాజంవారైతే కొలతలలో మరియు తూనికలలో తగ్గిస్తారో! వారిపై కరువు మరియు పరిపాలకుల ఆగడాలు విరుచుకుపడతాయి." (ఇబ్నె-మూజా - అల్లాహ్ దీనిని 'స'హ'హ్గా ప్రమాణీకరించాడు). ఈ మూడు ఆయతులు అన్ని రకాల మోసాలను ఖండిస్తున్నాయి.
- ఇది వారే చేస్తారు, ఎవరైతే, పునరుత్థాన దినమున అల్లాహ్ (సు.తా.) ముందు నిలబడ వలసి ఉందని నమ్మురో! వారికి అల్లాహ్ (సు.తా.) భయంలేదు, ('స'హ'హ్ బు'ఖరీ).

8. ఆ సిజ్జీన్ అంటే నీవు ఏమనుకుంటున్నావు?
9. వ్రాసి పెట్టబడిన (చెరగని) గ్రంథం.¹
10. సత్యాన్ని తిరస్కరించేవారికి ఆరోజు వినాశం ఉంది.
11. వారికే! ఎవరైతే తీర్చుదినాన్ని తిరస్కరిస్తారో!
12. మరియు మితిమీరి ప్రవర్తించే పాపిష్టుడు తప్ప మరెవ్వడూ దానిని (తీర్చుదినాన్ని) తిరస్కరించడు.
13. మా సూచనలు (ఆయతులు) అతడికి వినిపించబడినప్పుడు అతడు: “ఇవి పూర్వకాలపు కట్టుకథలే!” అని అంటాడు.
14. అలా కాదు! వాస్తవానికి వారి హృదయాలకు వారి (దుష్ట) కార్యాల త్రుప్పు పట్టింది.²
15. అంతే కాదు, ఆ రోజు నిశ్చయంగా, వారు తమ ప్రభువు కారుణ్యం నుండి నిరోధింపబడతారు.
16. తరువాత వారు నిశ్చయంగా, భగభగ మండే నరకాగ్నిలోకి పోతారు.
17. అప్పుడు వారితో: “దేనివైతే మీరు అసత్యమని తిరస్కరిస్తూ వచ్చారో, అది ఇదే!” అని చెప్పబడుతుంది.
18. అలా కాదు! నిశ్చయంగా, ధర్మ నిష్ఠాపరుల (పుణ్యాత్ముల) కర్మపత్రం మహోన్నత గ్రంథం

وَمَا أَذْرَاكَ مَا يَحْجُونَ ۝

كُتِبَ مُرُفُوعًا ۝

وَيَوْمَ يَمْدُ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝

الَّذِينَ يَكْتُمُونَ يُيُومِرَ الدِّينِ ۝

وَمَا يَكْذِبُ بِهِ إِلَّا كُنْ مُعْتَدٍ أَشِيمٍ ۝

إِذَا اشْتَلَّ عَلَيْهِ الْيَتَمَاءُ قَالَ أَسَاطِيرُ

الْأَوَّلِينَ ۝

كَلَّا لَئِنْ عَرَانِ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُورُونَ ۝

سُئِلُوا لِمَ أَصَابُوا الْحَجِيمَ ۝

سُئِلُوا هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَكْذِبُونَ ۝

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْإِبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ۝

1. సిజ్జీన్, అంటే కారాగారం. ఇక్కడ చెరిగిపోకుండా నష్టంకాకుండా వ్రాసి పెట్టబడిన గ్రంథమని అర్థం.
2. రానా: అంటే పాపాల వల్ల హృదయం మీద ఏర్పడే ఒక నల్లని మచ్చ. 'హదీస్'లో ఇలా ఉంది: “మానవుడు పాపం చేసినపుడు అతని హృదయం మీద ఒక నల్లనిమచ్చ ఏర్పడుతుంది. ఒకవేళ అతడు పశ్చాత్తాపపడి ఆ పాపం మరల చేయకుంటే అది దూరమైపోతుంది. ఒకవేళ అతడు పాపం మీద పాపం చేస్తూఉంటే ఆ నల్లమచ్చ పెరుగుతుంది. చివరకు అది అతని హృదయం మీద పూర్తిగా క్రమముకొంటుంది. అదే ‘రానా’ అని పేర్కొనబడినది.” (తిర్మిజీ, ఇబ్నె-మజా, ముస్నద్ అ-హామి).

('ఇల్లియ్యాన్')లో ఉంది.¹

19. మరి ఆ 'ఇల్లియ్యాన్' అంటే నీవు ఏమనుకుంటున్నావు?

20. అది వ్రాసిపెట్టబడిన ఒక గ్రంథం.

21. దానికి, (అల్లాహ్ కు) సన్నిహితులైన వారు (దేవదూతలు) సాక్ష్యంగా ఉంటారు.

22. నిశ్చయంగా, పుణ్యాత్ములు సుఖసంతోషాలలో ఉంటారు.

23. ఎత్తైన అసనాలపై కూర్చొని (స్వర్గ దృశ్యాలను) తిలకిస్తూ.³

24. వారి ముఖాలు సుఖసంతోషా లతో కళకళలాడుతూ ఉండటం నీవు చూస్తావు.

25. సీలు చేయబడిన నాణ్యమైన మధువు వారికి త్రాగటానికి ఇవ్వబడుతుంది.⁴

26. దాని చివరి చుక్కలోనూ కస్తూరి సువాసన ఉంటుంది. కాబట్టి దానిని పొందటానికి అపేక్షించే వారంతా ప్రయాసపడాలి.

27. మరియు దానిలో (ఆ మధువులో) తన్నీమ్

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَعْلَمُونَ

كُتِبَ مَرْفُوعًا

يَشْهَدُهُ الْمَلَائِكَةُ

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ

عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ

تَعْرِفُنَّ رُحُومَهُمْ تَضَرَّعَةً تَعْنِيهِمْ

يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مِثْوَمٍ

خِمْمُهُمْ وَسُكَّ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ

الْمُسْتَفْسِرُونَ

وَمَرَا جُهُ مِنْ تَسْنِيمٍ

1. 'ఇల్లియ్యాన్', 'ఉల్లుపున్': ఎత్తైన స్థలం, ఇది నిజజీవిత విరుద్ధపదం, ఇది ఆరాకాలలో, స్వర్గంలో సిద్ధరతుల్-మునతహా, లేక 'అర్థ వర్గర ఉన్నచోట'. అక్కడ పుణ్యాత్ముల కర్మపత్రాలు భద్రపరచబడి ఉంటాయి.

2. యవ్ హదు: అంటే అక్కడ సర్వవేక్షిస్తుంటారు, అనే అర్థం కూడా వస్తుంది.

3. చూడండి, 75:23.

4. రహీఖున్: స్వచ్ఛమైన, తీగైన, ఉత్తమమైన, మధురమైనవానియం, అందులో ఎట్టి కల్లి ఉండదు.

మ'ఖ్తామున్: సీలుచేయబడినది. దాని స్వచ్ఛతకు హామీగా, కొందరు 'ఖితామున్ - అంటే సువాసన అంటారు. దాని సువాసన కస్తూరివలే ఉంటుంది. (ఇబ్నె-కసీర్). 'హదీస్'లో ఉంది: "ఎ విశ్వాసులైతే, దోష్పకగొన్న విశ్వాసునికి నీరు త్రాపుతాతో పునరుత్థాన దినమున అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనికి రహీఖ్ అల్-మ'ఖ్తామ్ త్రాపుతాడు మరియు అన్నం పెట్టిన వాడికి స్వర్గపు ఫలాలు తినిపిస్తాడు. మరియు వస్త్రాలు లేని వానికి వస్త్రాలు ఇచ్చేవానికి స్వర్గపు వస్త్రాలు ప్రసాదిస్తాడు." (ముస్నద్ అహ్మద్, 3/13-14).

కలువబడి ఉంటుంది.¹

28. అదొక చెలమ, (అల్లాహ్) సాన్నిధ్యం పొందినవారే దానినుండి త్రాగుతారు.²

29. వాస్తవానికి (ప్రపంచంలో) అపరాధులు విశ్వసించిన వారిని హేళన చేసేవారు.

30. మరియు వీరు (విశ్వాసులు), వారి (అవిశ్వాసుల) యెదుట నుండి పోయినప్పుడు, వారు (అవిశ్వాసులు) పరస్పరం కనుసైగలు చేసుకునే వారు.

31. మరియు (అవిశ్వాసులు) తమ ఇంటివారి దగ్గరికి పోయినప్పుడు (విశ్వాసులను గురించి) పరిహసిస్తూ మరలేవారు.

32. మరియు (విశ్వాసులను) చూసినపు డల్లా: “నిశ్చయంగా, వీరు దారితప్పిన వారు!” అని అనేవారు.

33. మరియు వారు (అవిశ్వాసులు) వీరి (విశ్వాసుల) మీద కావలాదారులుగా పంపబడ లేదు!

34. కాని ఈ రోజు (పురుషానదీనం నాడు) విశ్వసించిన వారు, సత్యతిరస్కారులను చూసి నవ్వుతారు.

35. ఎత్తైన అసనాలపై కూర్చొని (స్వర్గ దృశ్యాలను) తిలకిస్తూ (ఇలా అంటారు):

36. “ఇక! ఈ సత్యతిరస్కారులకు, వారి చేష్టలకు తగిన ప్రతిఫలం తప్ప మరేమైనా దొరుకునా?” (3/8)

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُعَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَصْحَكُونَ ﴿٢٩﴾

وَإِذَا امْرَأُؤُهُمْ يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمُ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣١﴾

وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَؤُلَاءِ لَضَالُونَ ﴿٣٢﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفِظِينَ ﴿٣٣﴾

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾

عَلَى الْأَرْسَالِ يُنْظَرُونَ ﴿٣٥﴾

فَلْيُؤَذِّبِ الْكُفَّارَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

1. తస్మీమున్: ఎత్తైన స్థలం. ఆ పానీయం స్వర్గపు ఎత్తైన ప్రదేశం నుండి చెలమల ద్వారా వస్తుంది.

2. చూడండి, 76:5-6.

84. సూరహ్ అల్-ఇన్షిఖాఫ్

سُورَةُ الْإِنْشِقَاقِ

అల్-ఇన్షిఖాఫ్: The Splitting asunder, బ్రద్ధలపటం, ప్రేలిపోవటం, పగిలిపోవటం, భంజన. దీనిపేరు మొదటి అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది సూరహ్ అల్-ఇన్షిఖాఫ్ (82) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. ఇది చివరి మక్కా సూరాహ్ లలో ఒకటి. ఇందులో 25 అయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఆకాశం బ్రద్ధలయిపోయినప్పుడు!¹
2. మరియు అది తన ప్రభువు ఆదేశపాలన చేసింది మరియు అదే దాని విద్యుత్త ధర్మం.²
3. మరియు భూమి విస్తరింపజేయబడి (చదునుగా చేయబడి) నప్పుడు;
4. మరియు అది తన లోపల ఉన్నదంతా బయటికి వినరివేసి, భాళి అయినప్పుడు;
5. అది తన ప్రభువు ఆదేశపాలన చేసింది మరియు అదే దాని విద్యుత్త ధర్మం.
6. ఓ మానవుడా! నిశ్చయంగా, నీవు నీ ప్రభువు వైపునకు, నీ (మంచి-చెడు) కర్మలను తీసుకొని మరలుతున్నావు, ఒక నిశ్చిత మరల్పు. అప్పుడు నీవు నీ (కర్మల ఫలితాన్ని) పొందుతావు.
7. అప్పుడు తన కర్మపత్రం కుడి చేతిలో ఇవ్వబడిన వాడి నుండి;³
8. అతని లెక్క అతి తేలికగా తీసుకోబడ గలదు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ

وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ

وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ

وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ

وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدًّا
فَمُلَئِمْ

فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ

فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا

1. అంటే పునరుత్థాన దినము.

2. చూడండి, 20: 105-107.

3. చూడండి, 69:19.

9. మరియు అతడు సంతోషంగా తనవారి దగ్గరకు మరలిపోతాడు!

10. ఇక తన కర్మఫలం వీపు వెనుక నుండి ఇవ్వబడిన వాడు;¹

11. అప్పుడు తన నాశనాన్నే కోరుకుంటాడు;

12. మరియు అతడు మండుతున్న సరకాగ్నిలో వడిపోతాడు.

13. వాస్తవానికి, అతడు (ప్రపంచంలో) తనవారి మధ్య సుఖసంతోషాలలో మునిగి ఉండేవాడు.²

14. వాస్తవానికి, అతడు (మా వైపుకు) మరలిరాడని భావించేవాడు.

15. అలాకాదు! వాస్తవానికి, అతని ప్రభువు అతనిని గమనిస్తూ ఉండేవాడు.

16. కనుక, నేను సంధ్య కాలపు ఎరుపు సాక్షిగా చెబుతున్నాను!³

17. రాత్రి సాక్షిగా, అది ప్రొగుచేసే వాటి సాక్షిగా!

18. పూర్ణ చంద్రుని సాక్షిగా!⁴

19. మీరందరూ తప్పనిసరిగా ఒక స్థితి నుండి మరొక స్థితికి క్రమక్రమంగా మారుతూ పోవలసిన ఉంటుంది.⁵

وَيَقْلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا

وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ

فَسَوْفَ يَدْعُو أَبْوْرًا

وَيَصِلُ سَعِيرًا

إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا

إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَخُورَ

بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا

فَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ

وَالنَّيْلِ وَمَا وَسَىٰ

وَالْقَمَرِ إِذَا اتَىٰ

لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ

1. చూడండి, 69:25-26.

2. చూడండి, 75:33.

3. అష్-షఫ్ఖు: సూర్యాస్తమయం తరువాత అకాశంలో కనబడే ఎరుపు, సంధ్యారుణిమ. అది 'ఇమా సమయం మొదలయ్యే పరకు ఉంటుంది.

4. అత్తనఖ: అంటే పార్శ్వమనాటి చంద్రుడు.

5. 'తఖున్: కఠినత. ఇక్కడ కఠినాలు అంటే ఒక స్థితి నుండి మరొక స్థితికి మారడం.

20. అయితే వీరి కేసుయింది? వీరు ఎందుకు విశ్వసించరు?

21. మరియు ఖుర్ఆన్ వీరి ముందు పఠింపబడినప్పుడు వీరెందుకు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయరు? ¹ ✽

22. అలా కాదు! ఈ సత్యతిరస్కారులు దీనిని అసత్యమంటున్నారు.

23. మరియు వారు కూడ బెజ్జేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

24. కాబట్టి వారికి (వరలోకంలో) లభించే వ్యధా భరితమైన శిక్ష యొక్క వార్తనివ్వు!

25. కాని విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారికి తప్ప! వారికి ఎన్నటికీ అంతం గాని ప్రతిఫలం ఉంటుంది.

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْآيَاتِ الْبُحُرَىٰ

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ

فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

85. సూరహ్ అల్-బురూజ్

سورة البروج

అల్-బురూజ్: బురుజులు, The Big Stars, The Great Constillations, తారాగణం, సక్షత్రరాశులు, సక్షత్ర సముదాయం. ఇది సూరహ్ అష్ షమ్మి (91) తరువాత అవతరించజేయబడిన మక్కా సూరహ్. దీనిపేరు మొదటి అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇందులో 22 అయతులు ఉన్నాయి. దైష్ఠ్యవక్త ('స'అస) "జాహ్రి మరియు 'అన్ నమాజులలో సూరహ్ అల్-బురూజ్ (85) మరియు సూరహ్ అత్-తారిఖ్ (86) చదివేవారు. (తిస్మీత్), 4-7వ అయత్లలో, ప్రాచీన కాలంలో స'హదీ 'అరేబియాలో ఉన్న సజ్దాన్ యొక్క సత్యతిరస్కారులు విశ్వాసులను అగ్ని కందకంలో త్రోసించిన దారుజసంఘటన పేర్కొనబడింది. ఈ విధమైన దౌర్జన్యాలు ఇతర చోట్లలో కూడా జరిగినట్లు పేర్కొనబడ్డాయి. వివరాలకు చూడండి ఇబ్నె-కసీర్.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాస్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. విస్తారమైన తాతాగణం గల అకాశం సాక్షిగా!²

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ

1. 'హదీస్'ల ద్వారా దైష్ఠ్యవక్త ('స'అస) మరియు 'స'హబా(ర'డి, 'అహ్మదులు, ఇక్కడ సజ్జా చేశారని తెలుస్తుంది.

2. చూడండి, 25:61.

2. వాగ్దానం చేయబడిన (పునరుత్థాన) దినం సాక్షిగా!

وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ۝

3. చూచే దినం మరియు చూడబడే దినం సాక్షిగా!¹

وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ۝

4. అగ్ని కందకం (ఉ'ఖ్ఖూద్) వారు నాశనం చేయబడ్డారు.²

قِيلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ۝

5. ఇంధనంతో తీవ్రంగా మండే అగ్నిని రాజేసేవారు.

النَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ ۝

6. వారు దాని (ఆ కందకం) అంచుపై కూర్చోని ఉన్నప్పుడు!³

إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ۝

7. మరియు తాము విశ్వాసులపట్ల చేసే ఘోర కార్యాలను (సజీవ దహనాలను) తిలకించే వారు.

وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ۝

8. మరియు వారు విశ్వాసులపట్ల కోసం పెంచుకోవడానికి కారణం - వారు (విశ్వాసులు) సర్వశక్తిమంతుడు సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడైన - అల్లాహ్ను విశ్వసించడం మాత్రమే!

وَمَا نَعْمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ۝

9. అయనే! ఎవనికైతే భూమ్యాకాశాల ఆధిపత్యం ఉందో! మరియు అల్లాహ్‌యే ప్రతి దానికి సాక్షి.

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

10. ఎవరైతే విశ్వాసులైన పురుషులను మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలను హింసిస్తారో, ఆ తరువాత పశ్చాత్తాపంతో క్షమాపణ కోరరో!

إِنَّ الَّذِينَ قَتَلُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ تَوْبَةٌ وَلَا هُمْ يُعْرَفُونَ ۝

1. ఈ ఆయత్ వ్యాఖ్యానంలో భేదాద్విప్రాయాలున్నాయి. ఇమామ్ జుబైని ఒక 'హదీస్' ఆధారంగా అన్నారు: పోహీదున్: అంటే జాము'అవ్ దినం. ఆ రోజు విశ్వాసి చేసిన పని, పునరుత్థాన దినమున దానికి సాక్ష్యమిస్తుంది. మవ్ హూదున్: అంటే 9వ జు'ల్-హజ్జ్, 'అరఫాత్ దినం. ఏ రోజైతే ముస్లింలు 'హజ్జ్ కొరకు సమావేశమవుతారో! మరొక తాత్పర్యం: "అంతా చూసే ఆయన, అల్లాహుజ్-అల్లా సాక్షిగా మరియు ఆయన సాక్షిగా నిలిపేవాని సాక్షిగా!"

2. నైన సేర్కొన్నట్లు సజ్దాన్‌లోని సత్యతిరస్కారులు, ఆ కాలపు విశ్వాసులను ఒక అగ్ని కందకంలో త్రోసి చంపేవారు.

3. విశ్వాసులను అగ్నిలో వేసి వారు (సత్యతిరస్కారులు) చూసి ఆనందించే వారు.

నిశ్చయంగా, అలాంటి వారికి సరకశిక్ష ఉంటుంది. మరియు వారికి మండే అగ్ని శిక్ష విధించబడుతుంది.

11. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారి కొరకు క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గపనాలు ఉంటాయి.¹ అదే గొప్ప విజయం.

12. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు యొక్క పట్టు (శిక్ష) చాలా కఠినమైనది.²

13. నిశ్చయంగా, ఆయనే (సృష్టిని) ఆరంభించే వాడు మరియు ఆయనే (దానిని) మరల ఉనికిలోకి తెచ్చేవాడు.

14. మరియు ఆయన క్షమాశీలుడు, అమిత వాత్సల్యుడు.

15. సింహాసనాన్ని ('అర్ష్) అధిష్టించిన వాడు,³ మహత్వపూర్ణుడు.⁴

16. తాను తలచింది చేయగలవాడు.

17. ఏమీ? సైన్యాల వారి సమాచారం నీకు అందిందా?

18. ఫిర్'బైన్ మరియు స'మూద్ వారి (సైన్యాల).

19. అలాకాదు, సత్యతిరస్కారులు (సత్యాన్ని) తిరస్కరించుటలో నిమగ్నులై పున్నారు.

20. మరియు అల్లాహ్ వారిని వెనుక (ప్రతి దిక్కు) నుండి చుట్టుముట్టి ఉన్నాడు.

الْعَرِيقِ

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْكَبِيرُ

إِنْ بَطَّشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ

إِنَّهُ هُوَ يَدِي وَيُغِيْدُ

وَهُوَ الْغَفُورُ الْودُودُ

ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ

فَعَالٌ لَمَّا يُرِيدُ

هَلْ أَمَّاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ

فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ

وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ

1. థూర్ అన్ అపతరనా క్రమంలో స్వర్గపనాలను గురించి ఇక్కడ మొదటిసారి వచ్చింది.

2. ఆయన మొదటి వ్యవధినిస్తాడు. ఇక శిక్షించడానికి పట్టుకొన్నప్పుడు, ఆయన పట్టునుండి ఎవ్వరూ తప్పించుకోలేరు మరియు ఎవ్వరూ తప్పించబడాలను కూడానూ!

3. సింహాసనాధీశుడు, చూడండి, 7:54.

4. చూడండి, అల్లాహుత్ అలాను సంబోధించిన సందర్భానికి, 11:73. అల్-మజీదు: వైభవం గలవాడు, ప్రభావం, ప్రతాపం విశిష్టత, దివ్యుడు, మహిమాన్వితుడు, మహత్వపూర్ణుడు.

21. వాస్తవానికి, ఇది ఒక దివ్యమైన¹ ఖుర్ఆన్;

بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَّجِيدٌ ۝

22. సురక్షితమైన ఫలకం (లోహ మహాపూజ్లో²) (వాయుబడి) ఉంది.

فِي لَوْحٍ مَّحْنُونٍ ۝

86. సూరహ్ అత్-తారీఖ్

سُورَةُ الطَّارِقِ

అత్-తారీఖ్: రాత్రివేళ పచ్చేది, The Night-Come, కాంతిపంతమైన సక్షత్రం. దీనిపేరు మొదటి అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది ఆరంభ మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. బహుశా 4వ సంవత్సరంలో. ఇందులో 17 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాస్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

1. ఆకాశం మరియు రాత్రివేళ పచ్చే సక్షత్రం (అత్-తారీఖ్) సాక్షిగా!

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ۝

2. రాత్రి వేళ పచ్చేది (అత్-తారీఖ్) అంటే ఏమిటో నీకు ఎలా తెలుస్తుంది?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ۝

3. అదొక అత్యంత ప్రకాశపంతమైన సక్షత్రం.

النَّجْمُ الثَّاقِبُ ۝

4. కనిపెట్టుకొని ఉండేవాడు (దేవదూత) లేకుండా ఏ వ్యక్తి కూడా లేడు.³

إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ۝

5. కాపున మానవుడు తాను దేనితో సృష్టించబడ్డాడో గమనించాలి!

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ۝

6. ఆతడు విసర్జించబడే (చిమ్ముకుంటూ వెలువడే) ప్రవహదార్థంతో సృష్టించబడ్డాడు.

خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ۝

7. అది వెన్ను మరియు రొమ్ము ఎముకల

يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ۝

1. చూడండి, ఖుర్ఆన్‌ను సంబోధించిన సందర్భానికి, 50:1.

2. చూడండి, 13:39 మరియు 43:4. ఉమ్మూల్ కితాబ్, అంటే లోహ మహాపూజ్. సురక్షితమైన ఫలకం, మూల గ్రంథం. అంటే యధాస్థితిలో, భద్రంగా ఉంచబడిన గ్రంథం

3. చూడండి, 13:11 మరియు 82:10-12.

మధ్య భాగం నుండి బయటికి వస్తుంది.

8. నిశ్చయంగా, అయన (స్పష్టికర్త),
అతనిని మరల బ్రతికించి తేగల సామర్థ్యం
గలవాడు!

9. ఏ రోజునో రహస్యవిషయాల విచారణ
జరుగుతుందో!

10. అప్పుడు అతనికి (మానవునికి)
ఎలాంటి శక్తి ఉండదు మరియు ఏ
సహాయకుడూ ఉండడు.¹

11. వర్తం కురిపించే ఆకాశం సాక్షిగా!²

12. (చెట్లు మొలకత్తటప్పుడు) చీలిపోయే
భూమి సాక్షిగా!

13. నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్, సత్యా
సత్యాలను) వేరుపరచే వాక్కు (గీటురాయి).

14. మరియు ఇది పృథ్వా కాలక్షేపానికి
వచ్చినది కాదు.

15. (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా వారు
(నీకు విరుద్ధంగా) కుట్రలు పన్నుతున్నారు.³

16. మరియు నేను కూడ పన్నాగం పన్ను
తున్నాను.

17. కనుక నీవు సత్యతిరస్కారులకు కొంత
వ్యవధినివ్వు! ⁴ వారి పట్ల మృదువుగా
వ్యవహరించు. (1/2)

إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ۝

يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ۝

فَعَالَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِيَةٍ ۝

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ۝

وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدَاقِ ۝

إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ ۝

وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ۝

إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ۝

وَأَكِيدُ كَيْدًا ۝

فَتَهْلِكُ الْكُفْرُ مِنْ أَمْلِهِمْ رُوِيَ ۝

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్షనుండి తప్పించుకోవటానికి.

2. అర్-రజ్'జు: తిరిగి రావటం. వర్తం కూడా మళ్ళిమళ్ళి వస్తుంది కాబట్టి ఈ పేరుతో పిలువబడుతుంది.

3. చూడండి, 34:33.

4. చూడండి, 7:182-183

87. సూరహ్ అల్-అ'అలా

سُورَةُ الْأَعْلَى

అల్-అ'అలా: The Most High, మహోన్నతుడు. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ప్రారంభ మక్కాకాలపు, బహుశా సూరహ్ అల్-అన్బాల్ (8) లేక సూరహ్ అత్-తక్వీర్ (81) తరువాత అనంతరింపజేయబడింది. వైష్ణవక్త ('స'అస) పండుగ ('ఈద్)ల సమాజ్‌లలో మరియు జామూ'అహ్ సమాజ్‌లలో ఈ సూరహ్ (87)ను మరియు సూరహ్ అల్-గాషి యహ్ (88)ను పఠించేవారు. విశ్రాంత సమాజ్ మొదటి రకాత్‌లో ఈ సూరహ్ (87)ను, రెండవ రకాత్‌లో సూరహ్ అల్-కాఫియాన్ (109)ను మరియు మూడవ రకాత్‌లో సూరహ్ అల్-ఇ'జ్లాన్ (112)ను పఠించేవారు. ఇందులో 19 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * మహోన్నతుడైన నీ ప్రభువు నామాన్ని
స్తుతించు!

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ الْعَلَىٰ

2. ఆయనే (నీతి దానిని) సృష్టించాడు
మరియు తగిన ప్రమాణంలో రూపొందించాడు.¹

الَّذِي خَلَقَ قَسْوَىٰ

3. మరియు ఆయనే దాని ప్రకృతి
లక్షణాలను నిర్ణయించాడు,² మరియు మార్గం
చూపాడు!

وَالَّذِي قَدَّرَ فَهْمَٰي

4. మరియు ఆయనే పచ్చికను
మొలిపింపజేశాడు!

وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَىٰ

5. మరల దానిని నల్లని చెత్తచెదారంగా
చేశాడు.³

فَجَعَلَهُ عَٰقَىٰ أَحْوَىٰ

6. మేము నీ చేత (ఖుర్ఆన్‌ను) చదివింప
జేస్తాము, తరువాత నీవు (దానిని) మరచిపోవు-

سَنُقْرِئُكَ وَلَا تُنْسَىٰ

7. అల్లాహ్ కోరింది తప్ప!⁴ నిశ్చయంగా.

إِلَّا مَآ شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَىٰ

1. చూడండి, 82:7.

2. చూడండి, 25:2 మరియు 20:50.

3. 'గుసా'అన్: ఎండినగడ్డి. అ'హ్య: నల్లని. అంటే పచ్చి గడ్డిని ఎండింపజేసి నల్లని చెత్తచెదారంగా చేస్తాడు.

4. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) రద్దుచేయదలచిన దానిని మరచిపెట్టాడు.

బహిరంగంగా ఉన్నదీ మరియు గోప్యంగా ఉన్నదీ అన్నీ ఆయనకు బాగా తెలుసు.

8. మరియు మేము నీ మూర్ఖాన్ని సులభం చేయడానికి నీకు సౌలభ్యాన్ని కలుగజేస్తాము.¹

9. కావున నీవు హితోపదేశం చేస్తూ ఉండు; వారికి హితోపదేశం లాభదాయకం కావచ్చు!²

10. (అల్లాహ్‌కు) భయపడే వాడు హితోపదేశాన్ని స్వీకరిస్తాడు.

11. మరియు దౌర్భాగ్యుడు దానికి దూరమైపోతాడు.

12. అలాంటి వాడే ఘోరమైన అగ్నిలో పడి కాలుతాడు.

13. అప్పుడు, అతడు అందులో చావనూ లేడు, బ్రతకనూ లేడు.³

14. సుశీలతను(పవిత్రతను)పొటించే వాడు తప్పక సాఫల్యం పొందుతాడు.

15. మరియు తన ప్రభువు నామాన్ని స్మరిస్తూ, సమాజ్ చేస్తూ ఉండేవాడు.

16. అలాకాదు! మీరు ఐహిక జీవితానికి ప్రాధాన్యత నిస్తున్నారు;

17. కాని పరలోక జీవితమే మేలైనది మరియు చిరకాలముండేది.

18. నిశ్చయంగా, ఈ విషయం పూర్వ గ్రంథాలలో ఉంది;

وَيُخَوِّدُ الْبَصِيرَ ۝

فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ الذِّكْرَىٰ ۝

سَيَذَكِّرُ مَنْ يَخْتَارِ ۝

وَيُخَوِّدُ الْإِسْقَىٰ ۝

الَّذِي يَقْلَى النَّارَ الْكُبْرَىٰ ۝

لَمْ يَلْمُزْكَ فِيهَا وَلَئِنْ لَّمْ يَلْمُزْكَ لَفَاسِدٌ ۝

فَذَاكِرْ مَنْ تَزَىٰ ۝

وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّىٰ ۝

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۝

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّأُولِي الْأَبْصَارِ ۝

إِنَّ هَذَا فِي الْغُفْرِ الْأُولَىٰ ۝

1. వ 'హిని జ్ఞాపకముంచుకోవటం మరియు దానిపై సతవటం మేము (అల్లాహుతా'అలా), నీకు సులభం చేస్తాము.

2. నీ (ముహమ్మద్ 'స. 'అ.స.) పని హితోపదేశం చేయటం మాత్రమే! నీ హితోపదేశం వారికి లాభదాయకం కావచ్చు! వారు దానితో లాభం పొందకున్నా నీ పని శేవలం హితోపదేశం చేయటమే!

3. చూడండి, 74:28-29.

19. ఇబ్రాహీమ్ మరియు మూసాలపై
(అవతరింపజేయబడిన) గ్రంథాలలో.

صُفِّىٰٓ بُرْهَانِهِمْ وَمُوسَىٰ

88. సూరహ్ అల్-గాషియహ్

سُورَةُ الْغَاشِيَةِ

అల్-గాషియహ్ : The Overwhelming. క్రమబద్ధంకొనేది, హఠాత్తుగా ఆసన్నమయ్యేది, పునరుత్థానదినం, దాని నిపత్తు సర్వస్పృష్టిని క్రమబద్ధంకొంటుంది. దీనిపేరు మొదటి అయితే సుండి తీసుకోబడింది. ఇది అరంభ మక్కా కాలపు సూరహ్. దైవప్రవక్త ('స'అస) జాము'అహ్ సమాజాలలో సూరహ్ అల్-జాము'అహ్ (62) తరువాత దీనిని (88) పఠించేవారు (మువత్తఅ'ఇమామ్ ములిక్). ఇందులో 26 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. హఠాత్తుగా ఆసన్నమయ్యే ఆ విపత్తు
(పునరుత్థానదినపు) సమాచారం నీకు అందిందా?

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ

2. కొన్ని ముఖాలు ఆ రోజు వాలి (క్రంగి)
పోయి ఉంటాయి.

وَجُوهٌ يُّوْمٍ يُّوْمٍ خَاشِعَةٍ

3. (ప్రపంచంలోనివృథా) శ్రమకు, (పరలోకంలో
జరిగే) అవమానానికి,¹

عَابِلَةٍ ذَاتِ صَبَةٍ

4. వారు దహించే అగ్నిలో పడి కాలుతారు.

فَصَلِّ نَارًا حَامِيَةٍ

5. వారికి సలసల కాగే చెలమ నీరు
త్రాగటానికి ఇవ్వబడుతుంది.

تُسْقَىٰ مِنْ عَيْنٍ آنِيَةٍ

6. వారికి చేదు ముళ్ళగడ్డ (జరీ) తప్ప
మరొక ఆహారం ఉండదు.

لَيْسَ لَهُمْ كَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرِيرٍ

7. అది వారికి బలమూ నియ్యదు మరియు
అకలీ తీర్చదు!

لَا يُسْنُّ وَلَا يُغْنِي عَنْ جُودٍ

8. అరోజున, మరికొన్ని ముఖాలు
కళకళలాడుతూ ఉంటాయి;

وَجُوهٌ يُّوْمٍ يُّوْمٍ قَاعَةٍ

9. తాము చేసుకున్న సత్కార్యాలకు

لَسَعِيهَا رَاضِيَةٍ

1. నాసిబతున్: శ్రమకు అలసిపోవటం.

(ఫలితానికి) వారు సంతోషపడుతూ ఉంటారు.

10. ఆత్మస్మృతమైన స్వర్గవసంలో.

11. అందులో వారు ఎలాంటి వృథామూటలు విసరు.

12. అందులో ప్రవహించే సెలయేళ్ళు ఉంటాయి;

13. అందులో ఎత్తైన అసనాలు ఉంటాయి;¹

14. మరియు పేర్చబడిన (మధు) పాత్రలు;

15. మరియు పరుసలుగా వేయబడిన, దిండ్లు;

16. మరియు పరచబడిన నాణ్యమైన తివాచీలు.

17. ఏమిటి? వారు ఒంటెల వైపు చూడరా? అది ఎలా సృష్టించబడ్డాయో?

18. మరియు ఆకాశంవైపుకు (చూడరా)? అది ఎలా పైకి ఎత్తబడి ఉందో?

19. మరియు కొండలవైపుకు చూడరా? అది ఎలా గట్టిగా నాటబడి ఉన్నాయో?

20. మరియు భూమివైపుకు (చూడరా)? అది ఎలా విశాలంగా పరచబడిఉందో?

21. కావున (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు హితోపదేశం చేస్తావుండు, వాస్తవానికి నీవు కేవలం హితోపదేశం చేసేవాడవు మాత్రమే!

22. నీవు వారిని (విశ్వసించమని) బలపంతం చేసేవాడవు కావు.

23. ఇక, ఎపడైతే, వెనుదిరుగు తాడో మరియు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తాడో!

فِي جَنَّاتٍ عَالِيَةٍ ۝

لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَغْوَةً ۝

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ۝

فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ۝

وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ۝

وَنَمَارِقٌ مَصْفُورَةٌ ۝

وَزَرَارٌ مَبْنُورَةٌ ۝

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِلَهِ كَيْفَ خَلَقَتْ ۝

وَالِى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ۝

وَالِى الْبِحَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ۝

وَالِى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ۝

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ۝

لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّطٍ ۝

إِلَّا مَن تَوَلَّى وَكَفَرَ ۝

24. అప్పుడు అతనికి అల్లాహ్ ఘోరశిక్ష విధిస్తాడు.

25. నిశ్చయంగా, మా వైపునకే వారి మరలింపు ఉంది,

26. ఆ తర్వాత నిశ్చయంగా, వారి లెక్కతీసుకునేదీ మేమే!

فَيَعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ

إِنَّ الْبَيْنَا إِبْرَاهِيمَ

شَرَّ إِنَّ عَلَيْنَا جِثَامَهُمْ

89. సూరహ్ అల్-ఫజ్ర్

سُورَةُ الْفَجْرِ

అల్-ఫజ్ర్: The Dawn, The Day Break, ప్రాతఃకాలం, వేకువజాము. అవతరణా క్రమంలో ఇది 10వది. మక్కాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్‌లో 30 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ప్రాతఃకాలం సాక్షిగా!¹

وَالْفَجْرِ

2. పది రాత్రుల సాక్షిగా!²

وَلَيْلٍ عَشْرِ

3. సరి బేసేల సాక్షిగా!

وَالشَّمْعِ وَالْوُتْرِ

4. గడచిపోయే రాత్రి సాక్షిగా!

وَالْبَيْتِ إِذَا يُنْشَرُ

5. వీటిలో బుద్ధిగల వాని కొరకు ఏ ప్రమాణమూ లేదా ఏమిటి?³

هَلْ فِي ذَلِكَ قَسْرٌ لِّذِي حِجْرِ

6. నీ ప్రభువు 'ఆద్ (జాతి) వారిపట్ల ఎలా వ్యవహరించాడో నీకు తెలియదా?⁴

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ

1. అంటే ప్రతి ఉదయం, ఒక ప్రత్యేక ఉదయం కాదు.

2. అంటే జు'ల్-హజ్జ్ యొక్క మొదటి పదిరాత్రులని చాలా మంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. వీటి ఘనత 'హదీసు'లలో ఉంది. దైవప్రవక్త ('అ.స.) ప్రవచనం: "జు'ల్-హజ్జ్ మొదటి పది రోజులలో చేసే సత్కార్యాలు అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ఎంతో ఇష్టమైనవి - జిహాద్ కంటే కూడా ముసపుడు అమరగతి నొందిన జిహాద్ తప్ప! ('స'హ'హ్ బు'ఖరీ).

3. అంటే వీరున్నట్టి ప్రమాణం చేయటం, అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విశ్వసించటానికి చాలదా!

'హు'శరునా: ఆపటం, కాదనటం, బుద్ధికూడా మానవుడిని చెడు కర్మలనుండి ఆపుతుంది.

4. వారి ప్రవక్త హూద్ ('అ.స.), చూడండి, 69:7-10 మరియు 7:65-72.

7. ఎత్తైన స్తంభాల (భవనాలు గల) ఇరమ ప్రజల పట్ల?¹

8. వారిలాంటి జాతి భూమిలో ఎన్నడూ సృష్టించబడలేదు.²

9. మరియు లోయలలోని కొండ రాళ్ళలో (భవనాలను) తొలిచిన సముద్ర జాతి పట్ల?³

10. మరియు మేకులవలెన ఫిర్ బెన్ పట్ల?⁴

11. వారంతా ఆయా దేశాలలో తలదీరుసు తనంతో ప్రవర్తించారు;

12. మరియు వాటిలో దౌర్జన్యాన్ని రేకెత్తించారు.

13. కాబట్టి నీ ప్రభువు వారిపైకి అనేక రకాల బాధాకరమైన శిక్షలను పంపాడు.

14. వాస్తవానికి, నీ ప్రభువు మాటువేసి ఉన్నాడు (అంతా కనిపెట్టా ఉంటాడు)!

15. అయితే మానవుడు ఎలాంటి వాడంటే: అతని ప్రభువు అతన్ని పరీక్షించటానికి, అతనికి గౌరవప్రతిష్ఠలనిచ్చి అనుగ్రహించినప్పుడు: “నా ప్రభువు నన్ను గౌరవించాడు.” అని అంటాడు;⁵

16. కాని, అతన్ని పరీక్షించటానికి, అతని ఉపాధిని తగ్గించినప్పుడు: “నా ప్రభువు నన్ను అవమానించాడు.” అని అంటాడు.⁶

إِزْمَازَاتِ الْعِمَادِ ۖ

الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ۖ

وَسَوْدَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخِرَ بِالْوَادِ ۖ

وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَارِ ۖ

الَّذِينَ طَعَوْا فِي الْبِلَادِ ۖ

فَاكْتَرُوا فِيهَا الْفُسَادَ ۖ

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ۖ

إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَاتِ ۖ

فَإِنَّمَا الْإِنْسَانُ إِذًا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَاكْرَمَهُ

وَنَعَّمَهُ ۖ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ۖ

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ ۖ

فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ۖ

1. ఇరమ: ఒక తెగ పేరు. దాని పూర్వోత్తరాలు ఇలా ఉన్నాయి: ‘అద్ బిన్-బెన్ బిన్-ఇరమ బిన్ -సామ్ బిన్-సూ’దా. (ఫత్త్ అర్-ఖదీర్) వీరిని ‘అద్ ఊలా, అని కూడా అంటారు. వీరిని ఎత్తైన స్తంభాల (భవనాల) వారని కూడా అంటారు.

2. ‘అద్ జాతివారికి తమ బలసామర్థ్యాల మీద ఎంతో గర్వం ఉండేది. చూడండి, 41:15.

3. వీరి ప్రవక్త ‘సాలి’హ్ (‘అ.స.). చూడండి, 26:149.

4. అంటే పెద్దనైస్యం గలవాడు, లేక ప్రజలను మేకులతో నాటి శిక్షించేవాడు. (ఫత్త్ అర్-ఖదీర్).

5. అల్లాహ్ (సు.తా.) ధనధాన్యాలు, సౌభాగ్యాలు ఇచ్చినా, పరీక్షించటానికే! మరియు పేదరికానికి గురిచేసినా, అది పరీక్షించటానికే!

6. అల్లాహ్ (సు.తా.) తన సద్వర్తనులైన దాసులకు భోగభాగ్యాలు, ధనధాన్యాలు ప్రసాదించవచ్చు!

17. అలా కాదు, వాస్తవానికి మీరు అనాథులను ఆదరించరు;¹

18. మరియు మీరు పేదలకు అన్నం పెట్టే విషయంలో ఒకరినొకరు ప్రోత్సహించుకోరు;²

19. మరియు వారసత్వపు అస్తిని పేదాశతో అంతా మీరే తినేస్తారు.

20. మరియు మీరు ధన వ్యామోహంలో దారుణంగా చిక్కుకు పోయారు!³

21. అలా కాదు, భూమి, దంచి పిండి పిండిగా చేయబడినపుడు;

22. మరియు నీ ప్రభువు (స్వయంగా) పస్తాడు మరియు దేవదూతలు పరుసలలో పస్తారు.⁴

23. ఆ రోజు సరకం (ముందుకు) తీసుకు రాబడుతుంది. ఆ రోజు మానవుడు (తన కర్మలన్నీ) జ్ఞప్తికి తెచ్చుకుంటాడు; కాని ఆ రోజు జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోవడం వల్ల అతనికి కలిగే ప్రయోజనమేమిటి?

24. అతడు: “అయ్యో! నా పాడుగాను! నా ఈ జీవితం కొరకు నేను (సత్కార్యాలు) చేసే పంపుకొని ఉంటే ఎంతబాగుండేది!” అని వాపోతాడు.

كَلَّا بَلْ لَا تَكْرُمُونَ الْيَتَامَىٰ

وَلَا تَحْضُونَ عَلَىٰ طَعَامِ الْيَسْكِينِ

وَتَأْكُلُونَ التَّرَاتِ الْأُولَىٰ

وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا

وَجَاءَ رُبُّكَ وَالْبَكُ صَعًّا مَنَّا

وَجَاءَنِيَ يَوْمَئِذٍ بَعْثُهُمْ يَوْمَئِذٍ نَذْرُ
الْإِنْسَانِ وَإِنِّي لَهُ الدَّكْرَىٰ

يَقُولُ يَلَيْتَنِي قَدَّمْتُ حَيَاتِي

లేక పేదరికానికి గురి చేసే పరీక్షించవచ్చు. అదే విధంగా సత్యతిరస్కారులకు కూడా జశ్వర్యా లిప్య పచ్చు లేక పేదరికంతో పరీక్షించవచ్చు! సద్వర్తనులైన విశ్వాసులు జశ్వర్యపంతులుగా ఉంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు శృతజ్ఞులుగా ఉంటారు. పేదరికానికి గురిఅయితే సహనం వహిస్తారు.

1. దైవప్రసక్త (స'అస) ప్రపంచనం: 'అనాథులతో మంచిగా వ్యవహరించేవారు స్వర్గంలో నాతోపాటు - రెండు వ్రేళ్ళు తోడుగా ఉన్నట్లు - ఉంటారు.' (అబూ-దావూద్) కావున అనాథులను పోషించడం, వారితో మంచిగా వ్యవహరించడం ఎంతో పుణ్యకార్యం.

2. చూడండి, 107:3.

3. జమ్మూన్, కసి'రన్, చాలా.

4. ఏడు అకాశాల దైవదూతలు ఏడు పరుసలలో నిలబడతారు.

25. అయితే ఆ రోజు, ఆయన (అల్లాహ్) శిక్షించినట్లు, మరెవ్వడూ శిక్షించలేడు!

26. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) బంధించినట్లు, మరెవ్వడూ బంధించలేడు.¹

27. (సన్మార్గునితో ఇలా అనబడుతుంది):
“ఓ తృప్తిపొందిన ఆత్మా!

28. “నీ ప్రభువు సన్నిధికి మరలి రా! (నీకు లభించే సత్ఫలితానికి) అనందిస్తూ మరియు (నీ ప్రభువునకు) ప్రయమైన దానివై!

29. “నీవు (పుణ్యాత్ములైన) నా దాసులలో చేరిపో!

30. “మరియు నీవు నా స్వర్గంలో ప్రవేశించు!” (5/8)

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْصُرُ عَدَاوَةَ أَحَدٍ

وَلَا يُؤْنِسُ وَتَأَفٍّ أَحَدٍ

يَا تَتَمَنَّاهُ النَّفْسُ الْمُنْطَبِقَةُ

ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي

وَادْخُلِي جَنَّاتٍ

90. సూరహ్ అల్-బలద్

سُورَةُ الْبَلَدِ

అల్-బలద్: సగరం, పురం, పట్నం, The City, The Land. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ సురితి లీనుకోబడింది. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్. ఇందులో 20 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడూ అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * కాదు, నేను ఈ సగరం (మక్కా) పాక్షిగా (అంటున్నాను)!

2. మరియు నీకు ఈ సగరం (మక్కా)లో స్వేచ్ఛ ఉంది.

3. మరియు తండ్రి (మూల పురుషుడు) మరియు అతని సంతానం పాక్షిగా!²

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ

وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ

وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدٍ

1. చూడండి, 73:12-13.

2. కొందరు: ‘తండ్రి (మూల పురుషుడు) అంటే ఆదమ్ (‘అ.స.) మరియు అతని సంతానం అంటే మానవజాతి.’ అన్నారు.

4. వాస్తవానికి, మేము మానవుణ్ణి శ్రమజీవిగా పుట్టించాము.

5. ఏమిటి? తనను ఎవ్వరూ పశుపరచు కోలేదని అతడు భావిస్తున్నాడా?

6. అతడు: “నేను వివరీత ధనాన్ని ఖర్చు పెట్టాను!” అని అంటాడు.¹

7. ఏమిటి? తనను ఎవ్వరూ చూడటం లేదని అతడు భావిస్తున్నాడా?²

8. ఏమిటి? మేము అతనికి రెండు కళ్ళు ఇవ్వలేదా?

9. మరియు నాలుకను మరియు రెండు పిదపులను.

10. మరియు అతనికి (మంచీ-చెడూ) అనే స్పష్టమైన రెండు మార్గాలను చూపాము.³

11. కాని అతడు కష్టతరమైన ఊర్ధ్వ గమనానికి సాహసించలేదు!⁴

12. మరియు ఆ ఊర్ధ్వ గమనం అంటే ఏమిటో నీకు తెలుసా?

13. అది ఒకని మెడను (బానిసత్వం నుండి) విడిపించడం.⁵

14. లేదా! (స్వయంగా) ఆకలిగొని⁶ ఉన్న

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ۝

أَحْسَبُ أَنْ لَنْ يُعْذِرَ عَلَيْنَا أَحَدٌ ۝

يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَا لَا بَدَأَ ۝

أَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ ۝

أَلَمْ نجعلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ۝

وَلِسَانًا وَكُفَّيْنِ ۝

وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ۝

لَوْلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ۝

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ۝

كَفُّ رَعْبَةٍ ۝

أَوْ أَطْعَمُنِي يَوْمَ ذِي مَسْعَةِ ۝

1. బుబదన్: కసి'రన్, చాలా.

2. అంటే అతడు చేసే పుణా ఖర్చును ఎవ్వరూ చూడటం లేదని భావిస్తున్నాడా? అల్లాహ్ (సు.తా.) అంతా చూస్తున్నాడు.

3. చూడండి, 76:3. అన్-నజ్దు: అంటే ఎత్తైన స్థలం. అన్-నజ్దైన్: అంటే రెండు మార్గాలు.

4. అల్-అఖబు: కొండ శిఖరం (పైకి ఎక్కడం). కొందరు దీనికి కనుమ అనే అర్థం ఇచ్చారు. అంటే రెండు కొండల సడిమే తోడ, సందు. కఠినమైన కనుమ అంటే ఒక బానిసను బంధం నుండి విముక్తి చేయించడం, లేక తాను ఆకలితో ఉండి కూడా ఒక అనాథునికి అన్నం పెట్టడం.

5. చూడండి, 2:177.

6. మన్-గబతున్: అకలి.

రోజా కూడా (ఇతరులకు) అన్నం పెట్టడం.

15. సమీప అనాథునికి గానీ;

16. లేక, దిక్కులేని నిరుపేదకు గానీ!¹

17. మరియు విశ్వసించి, సహనాన్ని బోధించే వారిలో!² మరియు కరుణను ఒకరి కొకరు బోధించుకునే వారిలో చేరిపోవడం.

18. ఇలాంటి వారే కుడిపక్షం వారు.³

19. ఇక మా సందేశాలను తిరస్కరించిన వారు, ఎదమ పక్షానికి చెందిన వారు.

20. వారిని నరకాగ్ని చుట్టుకుంటుంది.⁴

يَتِيمًا إِذَا مَرَّ بِهِ ۝

أَوْ يَسْكِينًا إِذَا مَرَّ بِهِ ۝

فَرَّكَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَّاصَوْا بِالْخَيْرِ

وَتَوَّاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ۝

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْمِيمَنَةِ ۝

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَيَا لَيْتَنَاهُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۝

عَلَيْهِمْ نَارُ مُّصَدَّرَةٍ ۝

91. సూరహ్ అష్-షమ్సు

سُورَةُ الشَّمْسِ

అష్-షమ్సు: The Sun, సూర్యుడు. ఈ పదం మొదటి అయత్‌లో ఉంది. ఇది సూరహ్ అల్-ఖద్ (97) తరువాత అనంతరింపజేయబడింది. మొదటి షుక్కా కాలపు సూరహ్. పరలోక జీవితానికి భయపడనివారికి భయంకరమైన పర్యవసానం ఉంటుందని ఈ సూరహ్ తెలుపుతుంది. ఇందులో 15 అయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. సూర్యుని మరియు దాని ఎండ సాక్షిగా!¹

2. దాని వెనుక పచ్చే చంద్రుని సాక్షిగా!

3. ప్రకాశించే పగటి సాక్షిగా!

4. దానిని క్రమ్ముకొనే, రాత్రి సాక్షిగా!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ۝

وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَاهَا ۝

وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰهَا ۝

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰهَا ۝

1. జా' మత్‌రబతున్: మట్టిపై పడిఉండే పేదవాడు. ఎడడికైత ఇల్లుఉండదో!

2. అతడు విశ్వాసి అయిఉంటేనే, చేసిన పుణ్యాల ఫలితం దొరుకుతుంది లేకపోతే పరలోకంలో అవి పుణ్యా అయిపోతాయి.

3. చూడండి, 74:39 మరియు 56:8, 9, 27, 41.

4. ము'సదతున్: ము'గల్ఖతున్, అంటే చుట్టుకుంటుంది. చూడండి, 104:6-8.

5. 'దు'హ్'హ్: సూర్యుని ప్రకాశవంతమైన వెలుగు.

5. ఆకాశం మరియు దానిని నిర్మించిన ఆయన (అల్లాహ్) సాక్షిగా!

وَالسَّمَاءَ وَمَا بَيْنَهُمَا ۝

6. భూమి మరియు దానిని విస్తరింపజేసిన ఆయన సాక్షిగా!

وَالْأَرْضَ وَمَا طَرَفُهَا ۝

7. మానవ ఆత్మ మరియు దానిని తీర్చిదిద్దిన ఆయన సాక్షిగా!¹

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ۝

8. ఆ తరువాత ఆయనే దానికి దుష్టతనాన్ని మరియు దైవభీతిని తెలియజేశాడు.²

فَالْهَمَّهَا خَيْرَهَا وَشَرَّهَا ۝

9. వాస్తవానికి తన ఆత్మను శుద్ధిపరచుకున్న వాడే సఫలుడవుతాడు.

فَمَنْ أَقْلَعُ مَنْ زَكَّاهَا ۝

10. మరియు వాస్తవానికి దానిని అణగ దొక్కిన వాడే విఫలుడవుతాడు.³

وَمَنْ أَظْلَبُ مَنْ دَسَّاهَا ۝

11. స'మూద్ జాతి తలదిరుసుతనంతో (ప్రపక్తను) అసత్యవాదుడని తిరస్కరించింది;⁴

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ۝

12. తమలోని పరమదుష్టుడు (ఆ దుష్కార్యం చేయటానికి) లేచినప్పుడు.

إِذْ أُمَّكَ أَشْعَبَهَا ۝

13. అల్లాహ్ సందేశహరుడు ('సాలిహ్) వారితో: "ఈ అడవింటే అల్లాహ్ కు చెందింది. కాబట్టి దీనిని (నీళ్ళు)త్రాగనివ్వండి!" అని ఆన్నాడు.

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةُ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ۝

14. అయినా వారు అతని ('సాలిహ్) మాటను అబద్ధమని తిరస్కరించారు. మరియు దాని (ఆ ఒంటె) వెనకమోకాలినదాన్నికోసి, కుంటిదాన్నిచేసి చంపారు.⁵ కాబట్టి వారి ప్రభువు వారి పాపానికి

فَكَذَّبُوا وَعَفَّرُوا عَنْهَا كَأَنَّهَا غَلْبَقَةٌ ذَرْبًا يَدْرِي ۝
فَسَوَّاهَا ۝

1. చూడండి, 87:2.

2. థుబ్బా'రహ్ వ తఖ్ఖా'హ్: అంటే మంచిచెడులు, అనే అర్థం కూడా వస్తుంది, చూడండి, ఇబ్నె-కసీ'రీ.

3. దవ్వు: దాచిపెట్టడం, అణగదొక్కటం ఎవరైతే తన ఆత్మను అణగదొక్కాడో!

4. 'తు'గ్ యూసఫ్: తలదిరుసుతనం. తలదిరుసుతనంలో వారు తమ ప్రపక్త అబద్ధికుడని తిరస్కరించారు. స'మూద్ జాతి వారి గాథ కోసం చూడండి, 7:73-79.

5. దీని తాత్పర్యం ఏమిటంటే ఒక సమాజంలో ఏ ఒక్కడు గానీ, లేక కొందరు గానీ దుష్టపనులు చేస్తున్నప్పుడు ఇతరులు వారిని అపకుండా, దానిని సమ్మతిస్తే, ఆ సమాజం వారంతా దోషులే.

పర్యవసానంగా వారి మీద మహా విపత్తును పంపి వారందరినీ నాశనంచేశాడు.

15. మరియు ఆయన (అల్లాహ్)కు దాని పర్యవసానాన్ని గురించి భయం లేదు!¹

وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا

92. సూరహ్ అల్-లైల్

سُورَةُ اللَّيْلِ

అల్-లైల్: The Night, రాత్రి, దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. అవతరణాక్రమంలో బహుశా ఇది తొమ్మిదవ మక్కా సూరహ్. ఇందులో 21 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రవాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. క్రమ్ముకొనే రాత్రి సొక్తిగా!

وَالَيْلِ إِذَا يَغْشَى

2. ప్రకాశించే పగటి సొక్తిగా!

وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَافَى

3. మరియు మగ మరియు ఆడ (జాతులను) సృష్టించిన ఆయన (అల్లాహ్) సొక్తిగా!

وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى

4. వాస్తవానికి, మీ ప్రయత్నాలు నానా విధాలుగా ఉన్నాయి;²

إِنْ سَعَيْكُمْ لَسْئَى

5. కాని ఎవడైతే (దాస ధర్మాలు) చేస్తూ దైవభీతి కలిగిఉంటాడో!

فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى

6. మరియు మంచిని సమ్ముతాడో!³

وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى

7. అతనికి మేము మేలుకొరకు దారిని సులభం చేస్తాము.⁴

فَسَيَسِّرُ اللَّهُ لِيُسْرَى

వారందరూ శిక్షార్హులే! కాబట్టి వారందరూ నాశనం చేయబడ్డారు.

1. ఏదైనా ఇతర గొప్ప శక్తి ప్రతీకారం తీసుకుంటుందేమోనన్న భయం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు లేదు. ఆయన (సు.తా.)కు సరిసమానమైన, లేక ఆయన (సు.తా.) కంటే పెద్దశక్తి అనేది ఏదీ లేదు. ఆయన (సు.తా.) మీద ఎప్పుడూ ప్రతీకారం తీర్చుకోలేదు.

2. చూడండి, 91:8.

3. వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయంలో ఈ ఆయత్ అబూబక్ర్ సిద్ధీఖ్ (ర.ది.అ.)ను గురించి అవతరింపజేయబడింది. అతను ఆరుమంది బానిసలకు స్వాతంత్ర్యం ఇప్పించారు. వారు తమ ముస్లిక్ నాయకుల విపరీత బాధలకు గురిఅయి ఉండిరి. (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్).

4. చూడండి, 87:8.

8. కాని ఎవడైతే పిసినారితనం చేస్తూ,
నిర్లక్ష్యవైఖరి అవలంబిస్తాడో!¹

9. మరియు మంచిని అబద్ధమని తిరస్కరిస్తాడో!

10. అతనికి మేము చెడుకొరకు దారిని సులభం
చేస్తాము.

11. మరియు అతడు సశించిపోయినప్పుడు,
అతని ధనం అతనికి ఏవిధంగా ఉపయోగపడుతుంది?

12. నిశ్చయంగా, సన్మార్గం చూపడం మావని!

13. మరియు నిశ్చయంగా, ఇహపరలోకాల
(ఆధిపత్యం) మాకే చెందినది.

14. కాబట్టి నేను మిమ్మల్ని ప్రజ్వలించే
అగ్నిని గురించి హెచ్చరించాను.

15. పరమ దౌర్భాగ్యుడు తప్ప, మరెవ్వడూ
అందులో కాబడు!

16. ఎవడైతే (సత్యాన్ని) తిరస్కరించి (దాని
సుండి) విముఖుడవుతాడో!

17. కాని దైవభీతి గలవాడు దాని సుండి (అ
అగ్ని సుండి) దూరంగా ఉంచబడతాడు!

18. అతడే! ఎవడైతే, పవిత్రుడవటానికి తన
ధనం సుండి (ఇతరులకు) ఇస్తాడో!

19. కాని అది, వారు అతనికి చేసిన ఏ
ఉపకారానికి బదులుగా గాక;

20. కేవలం మహాస్పృహడైన తన ప్రభువు
ప్రసన్నతను పొందడానికి మాత్రమే అయితే!

21. మరియు అలాంటివాడే తప్పక
సంతోషిస్తాడు.²

وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ۖ

وَكَذَّبَ بِالْحَسَنَىٰ ۖ

فَسَيَّرَهُ لِلْعَذَىٰ ۖ

وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ ۖ

إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ ۖ

وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ۖ

فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ۖ

لَا يَصْلُحُهَا إِلَّا الْإِشْقَىٰ ۖ

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ۖ

وَسَيَجْزِيهَا الْإِثْقَىٰ ۖ

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَكْرَهُ ۖ

وَمَا الْإِحْدَىٰ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَىٰ ۖ

إِلَّا الْإِبْتِغَاءَ وَجْهَ رَبِّهِ الْأَعْلَىٰ ۖ

وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ۖ

1. చూడండి, 96:6-7.

2. మరొక తాత్పర్యం: “మరియు త్వరలోనే అల్లాహ్ (సు.తా.) కూడా (అతనితో) సంతోషిస్తాడు.”

93. సూరహ్ అద్-దుహ

سُورَةُ الضُّحَىٰ

అద్-దుహ: ఎంత, పగలు, పగటి కాంతి, పూర్వాహ్నం, The Forenoon, సూర్యోదయం తరువాత మధ్యాహ్నం పరకు ఉండే కాలం. సూరహ్ అల్-ఫజ్ (89) తరువాత ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడిందని వ్యాఖ్యాతలు అంటారు. దీని పేరు మొదటి అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. మొదటి పంక్తి కాలపు సూరహ్. ఇందులో 11 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ప్రకాశవంతమైన ప్రొద్దుటి పూట (పూర్వాహ్నం)
సాక్షిగా!

وَالضُّحَىٰ

2. మరియు చీకటి పడ్డ రాత్రి సాక్షిగా!¹

وَالْأَيْلِ إِذَا سَجَىٰ

3. (ఓ ముహమ్మద్!) నీ ప్రభువు, నిన్ను
త్యజించనూ లేదు మరియు నిన్ను ఉపేక్షించనూ
లేదు.

مَا وَدَّكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ

4. మరియు రాబోయే కాలం (జీవితం) నీ
కొరకు మొదటి కాలం (జీవితం) కంటే ఎంతో
మేలైనది!²

وَلَا آخِرُ عَذَابِكَ مِنَ الْأُولَىٰ

5. మరియు త్వరలోనే నీ ప్రభువు నీకు (నీవు
కోరేది) ప్రసాదిస్తాడు. దానితో నీవు సంతోష
పడతావు.

وَأَسْرَفَ يَعْطِيكَ رَبُّكَ فَكَرِهْ

6. (ఓ ముహమ్మద్!) ఏమీ? నిన్ను
అనాథునిగా³ చూసి, అయన (అల్లాహ్) నీకు
ఆశ్రయం కల్పించలేదా?

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ

1. నజా: నకన. అంటే కాంతి నెలకొలిపినప్పుడు. అంటే పూర్తిగా చీకటి పడినప్పుడు. అప్పుడు నిశ్శబ్దం మరియు నెమ్మది ఉంటుంది.

2. అంటే పరలోక జీవితం, ఇహలోక జీవితం కంటే ఉత్తమమైనది.

3. దైవప్రసక్త ('స'అస) అనాథునిగా ఉంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనికి ఆశ్రయం కల్పించాడు. అతని తండ్రి అతని పుట్టుకకు కొన్ని మాసాల ముందు చనిపోయారు. తల్లి అతను 6 సంవత్సరాల వయస్సులో ఉన్నప్పుడు చనిపోయింది.

7. మరియు నీకు మార్గం తోచనప్పుడు, ఆయన నీకు మార్గదర్శకత్వం చేయలేదా?¹

8. మరియు ఆయన, పేదవానిగా చూసి, నిన్ను సంపన్నుడిగా చేయలేదా?

9. కాబట్టి నీవు అనాథుల పల్ల కఠినంగా ప్రవర్తించకు;

10. మరియు యాచకుణ్ణి కసరుకొకు;

11. మరియు నీ ప్రభువు అసుగ్రహాలను బహిరంగంగా ప్రకటిస్తూ ఉండు.² (3/4)

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ

وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ

فَإِنَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ

وَإِنَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْقَرْ

وَإِنَّا بَعَثْنَا فِي نَبِيِّكَ فَحَدِّثْ

94. సూరహ్ అలమ్ సప్రహ్

سُورَةُ الْمُنَشَّرِ

అన్-షర్ హ్: The Opening Forth, విప్పటం, తెరవటం. సూరహ్ అన్-షర్ హ్ (93) తరువాతనే ఇది కూడా అవతరించబడేయబడింది. దీని ఇతర పేర్లు సూరహ్ అల్-ఇన్షిరాహ్ మరియు సూరహ్ అలమ్ సప్రహ్. మక్కాలో అవతరించబడేయబడిన ఈ సూరహ్ లో 8 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * (ఓ ముహమ్మద్!) ఏమీ? మేము నీ కొరకు నీ హృదయాన్ని తెరువలేదా?¹

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ

1. ముహమ్మద్ (స'అస)ను ప్రవక్తగా ఎన్నుకొని అతనికి ఖుర్ఆన్ ప్రసాదించి, మార్గదర్శకత్వం చేశాడు.

2. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) చేసిన అసుగ్రహాలను, ఇతరులతో చెప్పుకో - అది అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ఇష్టమైనది - గర్వంతో కాక సమ్రతతో!

3. గడచిన సూరహ్ లో 3 కాసుకలు పేర్కొనబడ్డాయి. ఈ సూరహ్ లో 3 అసుగ్రహాలు పేర్కొన బడ్డాయి. ఎదను తెరవటం - అంటే సత్యాన్ని గ్రహించటం, జ్ఞాన జ్యోతి పొందడం. చూడండి, 6:125. అంటే మార్గదర్శకత్వాన్ని అర్థం చేసుకొని గ్రహించటం. రెండు సార్లు బైబిల్ వక్త (స'అస) ఎద చీల్చిబడిందని సె. హదీసుల ద్వారా తెలుస్తుంది. ఒకసారి బాల్యంలో అప్పుడు అతని పయస్సు 4 సంవత్సరాలుంటుంది. అప్పుడు జిబ్రిల్ ('అ.స.) వచ్చి, అతని ఎదను చీల్చి అతని హృదయంలో సున్న ప్రైతాసుకు చోటిచ్చే భాగాన్ని తీసి వేస్తారు, (సె. ముస్లిం). రెండవసారి మేరాజ్ కు ముందు జిబ్రిల్ ('అ.స.) అతని ఎదను చీల్చి హృదయాన్ని బయటికి తీసి, 'జమ్ జమ్ తో దానిని కడిగి పెట్టారు. దానిని విశ్వాసం (ఈమాన్) మరియు వివేకంతో నింపుతారు. (స'హ్ హైసె).

2. మరియు మేము నీ భారాన్ని నీ పై నుండి దించివేయలేదా?

3. ఏదైతే నీ వెన్నును విరుస్తూ ఉండిందో?

4. మరియు నీ పేరు ప్రతిష్ఠలను పైకెత్తలేదా?¹

5. నిశ్చయంగా, ఎల్లప్పుడు కష్టంతో పాటు సుఖం కూడా ఉంటుంది;

6. నిశ్చయంగా కష్టంతో పాటు సుఖం కూడా ఉంటుంది.²

7. కావున నీకు తీరిక లభించినప్పుడు ఆరాధనలో నిమగ్నుడవైపో!

8. మరియు నీ ప్రభువునందే ధ్యానం నిలుపు.

وَوَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَ ۝

أَلَمْ يَكُنْ الْأَنْفُسُ ظَهْرَكَ ۝

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ۝

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝

إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ۝

وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ۝

95. సూరహ్ అత్-తీన్

سُورَةُ التِّينِ

అత్-తీన్: The Fig, అత్తి, అంజూరం, ఇది సూరహ్ అల్-బురూజ్ (85) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. మొదటి ఆయత్ నుండి దీని పేరు తీసుకోబడింది. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్, ఇది సూరహ్ అల్-అ'స్ (103)ను పోలిఉంది. అత్తి మరియు 'జైతూన్ చెట్లు ఫిలస్టీన్ మరియు సిరియాలలో చాలా ఉన్నాయి. ఇందులో 8 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. అంజూరం (అత్తి) మరియు జైతూన్ సాక్షిగా!

وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ۝

2. సీనాయ్ (తూర్) కొండ సాక్షిగా!³

وَهُوَ السَّيْنِ ۝

1. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) పేరు వచ్చినప్పుడల్లా దైవప్రవక్త ('స'అస) పేరు వస్తుంది. ఉదా: అజాన్ లో, సమా'జ్ లో వగైరా.

2. కష్టాల తరువాత దైవప్రవక్త ('స'అస) మరియు 'స'హ'బీలు (ర'దీ, 'అష్హబ్)లకు సుఖసంతోషాలు ప్రాప్తమయ్యాయి.

3. ఈ 'తూర్ పర్వతం మీదనే అల్లాహ్ (సు.తా.) మూసా ('అ.స.)తో సంభాషించాడు.

3. ఈ శాంతి సగరం (మక్కా) సాక్షిగా!¹

4. వాస్తవంగా! మేము మాసపుడిని సర్వశ్రేష్ఠమైన ఆకారంలో సృష్టించాము.²

5. తరువాత మేము అతన్ని దిగజార్చి అధమాతి అధమమైన స్థితికి మార్చాము.

6. కాని విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారు తప్ప! ఎందుకంటే అలాంటి వారికి అంతులేని ప్రతిఫలం ఉంది.

7. అయితే, (ఓ మాసపుడా!) దీని తరువాత గూడా నీవు ఎందుకు ప్రతిఫలదినాన్ని తిరస్కరిస్తున్నావు?

8. ఏమీ? అల్లాహ్ న్యాయాధిపతులలో కెల్లా సర్వోత్తమ న్యాయాధిపతి కాడా?

وَهَذَا الْبَيْدُ الرَّمِيْنُ

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيْمٍ

ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِيْنِ

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

فَمَا يَكْبَدُ بِكَ عَدُوِّيْنِ

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَكِيْمِيْنَ

96. సూరహ్ అల్-అలఖ్

سُورَةُ الْعَلَقِ

అల్-అలఖ్: The Germ Cell, The Clot, పిండం, జీవకణం, రక్తముద్ధ, జంగ, దీని మరొక పేరు సూరహ్ అల్-ఇఖ్శరత్, చదువు, పఠించు, దీని మొదటి ఐదు ఆయత్లతో దివ్యజ్ఞాన (ఖుర్ఆన్) అవతరణ ప్రారంభమయ్యింది. ఇవి రమహ్ దాన్ నెల చివరి పది రోజులలో ప్రస్తానానికి (హిజ్రత్ కు) 13 సంవత్సరాలకు ముందు, (610వ క్రీస్తు శకం)లో దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) 40 సంవత్సరాల వయస్సులో ఉన్నప్పుడు, నూర్ పర్యతం మీద, 'హిరా గుహలో అవతరింపజేయబడ్డాయి. మిగతా ఆయత్లు (6-19), ఈ మొదటి పహ్ అవతరింపజేయబడిన కొంత కాలం (ఫత్రతుల్ వహీ) తరువాత అవతరింపజేయబడ్డాయి. 19 ఆయతుల ఈ సూరహ్ మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది.

1. ఈ శాంతి సగరం అంటే మక్కా ముక్రమా చూడండి, 2:126. ఇందులో యుద్ధం చేయటం నిషేధించబడింది. ఇందులో ప్రవేశించిన వారికి శాంతి, భద్రతలు లభిస్తాయి. కొందరి అధిప్తాధిప ప్రకారం ఇది మూడు చోట్లను సూచిస్తుంది. (1) 'తూర్ పర్యతం- మూసా ('అ.స.)ను ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడ్డ స్థలం. (2) బైతుల్ ముఖద్దస్-ఈసా ('అ.స.) పుట్టి ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడ్డ స్థలం, (3) మక్కా ముక్రమా - ముహమ్మద్ ('స'అస) పుట్టి ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడ్డ స్థలం. (ఇబ్నె-కసీర్). మక్కా ప్రస్తావనకు ఇంకా చూడండి, 48:24.

2. చూడండి, 91:7, 87:2 మరియు 75:38.

అసలత కరుణామయముడు ఆపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. చదువు! నీ ప్రభువు పేరుతో, ఆయనే
(సర్వాన్ని) సృష్టించాడు!¹

2. ఆయనే మానవుణ్ణి రక్తముద్ద (జీవకణం)తో
సృష్టించాడు.²

3. చదువు! మరియు నీ ప్రభువు పరమదాత.

4. ఆయన కలం ద్వారా నేర్పాడు.³

5. మానవుడు ఎరుగని జ్ఞానాన్ని అతనికి
బోధించాడు.

6. అలాకాదు! వాస్తవానికి, మానవుడు
తలచిరుసుతనంతో ప్రపర్తిస్తాడు.

7. ఎందుకంటే, అతడు తనను తాను
నిరపేక్షాపరుడిగా భావిస్తాడు.

8. నిశ్చయంగా నీ ప్రభువు వైపునకే
(అందరికీ) మరలి పోవలసి ఉంది.

9. నీవు నిరోధించే వ్యక్తిని చూశావా?⁴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا بِأَسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ

إِذَا أَوْرَثَكَ الْاَكْمُرُ

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِكَفٍ

أَن رَّآهُ اسْتَكْبَرَ

إِنَّا إِلَى رَبِّكَ الْمُنْقَلِبُونَ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَى

1. దైవదూత జబ్బీల్ ('అ.స.) దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) హిరా గుహలో దైవారాధనలో నిమగ్నులై ఉన్నప్పుడు వచ్చి అన్నారు: "చదువు!" అతను అన్నారు: "నాకు చదువురాదు!" అప్పుడు జబ్బీలు ('అ.స.) అతనిని పెట్టుకుని గట్టిగా అదిమి అన్నారు: "చదువు!" దైవప్రవక్త ('స'అస) తిరిగి అదే జవాబిచ్చారు. ఈ విధంగా అతను దైవప్రవక్త ('స'అస)ను మూఢునిార్లు అదిమారు. వివరాలకు చూడండి, బద'అల్-వ'హి, 'స'హి'హ్ బు'ఖారీ, ముస్లిం, తిర్మిజీ, సనాయి'. ఆ తరువాత ఈ మొదటి ఐదు ఆయతులు చదివి వినిపించారు.

2. అల్-అలఫ్: అంటే, The Clot of Blood, Leech like Substance, రక్తముద్ద, పిలగ, జలగ, పిండం, జీవకణం అనే అర్థాలున్నాయి.

3. భలమున్: కలం, అంటే చెక్కటం. మొదట కలమును చెక్కి తయారు చేసేవారు. మానవుని జ్ఞానంలో ఉన్నది - అతని వెంట వెళ్ళిపోతుంది. నోటితో పలికింది కూడా - దాని పెట్టుటానికి పనికి రాదు. కాని కలంతో వ్రాసి పెట్టింది చెడి పోకుండా భద్రంగా ఉంచితే చాలా కాలం పరకు ఉంటుంది. కలం వల్లనే వ్రాచిన జ్ఞానం భద్రపరచబడింది. కావున అల్లాహ్ (సు.తా.) మొట్టమొదట కలాన్ని సృష్టించి దానితో పునరుత్థానదినం వరకు సర్వసృష్టి యొక్క విధిని వ్రాయించాడు.

4. ఈ నిరోధించే వ్యక్తి అబూ-జహల్ అని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం.

10. సమా'జ్ చేసే (అల్లాహ్) దాసుణ్ణి? ¹

عَبْدًا إِذَا صَلَّى ۞

11. ఒకవేళ అతను (ము'హమ్మద్!)
సన్మార్గంపై ఉంటే నీ అభిప్రాయమేమిటి?

أَوْ يَتَّيْنُ كَانَ عَلَى الْهُدَى ۞

12. ఇంకా, దైవభీతిని గురించి ఆదేశిస్తూ
ఉంటే? ²

أَوْ أَمَرَ بِالْقَوَى ۞

13. ఒకవేళ (ఆ నిరోధించే) వాడు ³
సత్వాన్ని తిరస్కరించేవాడు మరియు సన్మార్గం
నుండి విముఖుడయ్యే వాడైతే?

أَوْ يَتَّيْنُ إِنَّ كَذِبٌ وَتَوَلَّى ۞

14. వాస్తవానికి, అల్లాహ్ అంతా
చూస్తున్నాడని అతనికి తెలియదా?

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى ۞

15. అలా కాదు! ఒకవేళ అతడు మానుకోక
పోతే, మేము అతడిని, సుదుఖీ జాట్టు
వెంట్రుకలను పట్టి ఈడుస్తాము. ⁴

كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ۞

16. అది అబద్ధాలలో, అవరాధాలలో మునిగి
వున్న సుదురు!

لَنَأْمِسَهُ كَازِبًا مِّنَ الْخَالِقِينَ ۞

17. అయితే, అతన్ని తన అనుచరులను
పిలుచుకోమను!

فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ۞

18. మేము కూడా సరక దూతలను
పిలుస్తాము!

سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ۞

19. అలాకాదు! నీవు అతని మాట వినకు
మరియు ఆయన (అల్లాహ్) కే సాష్టాంగం (సజ్జా)
చెయ్యి మరియు ఆయన (అల్లాహ్) సాన్నిధ్యాన్ని
పొందటానికి ప్రయత్నించు! *

كَلَّا لَوْ تَطَعُهُ وَأَسْجُدْ وَاقْتَرِبَ ۞

1. దాసుడు - ఇక్కడ దైవప్రసక్త ('స'అస).

2. తథా: దైవభీతి, భయభక్తి, ఖుర్ఆన్ అవతరణలో ఇక్కడ మొదటిసారి వచ్చింది. ఏక దైవత్వాన్ని దృఢంగా విశ్వసించటం, భక్తిని, ఆరాధనను కేవలం అల్లాహ్ (మ.తా.) కొరకే ప్రత్యేకించుకోవటం మరియు సత్కార్యాలు చేయటం.

3. ఈ నిరోధించే ప్యక్తి అబూ-ఇహల్ అని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం.

4. చూడండి, 11:56.

97. సూరహ్ అల్-ఖద్

سُورَةُ الْقَدْرِ

అల్-ఖద్: ఘనత, The Decree, Destiny, ఆదేశం, శాసనం, తీర్పు, భగవత్ప్రకల్పం, విధి, అదృష్టం, పర్యవసానం. ఈ సూరహ్ మొదటి మక్కా సూరహలలోనది. దీనిపేరు మొదటి అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇందులో 5 అయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. నిశ్చయంగా, మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) ఘనతగల ఆ రాత్రి¹ (అల్-ఖద్)లో అవతరింపజేశాము.²

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ

2. మరియు ఆ ఘనతగల రాత్రి అంటే ఏమిటో నీకేంటెలును?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ

3. ఆ ఘనతగల రాత్రి వేయినెలల కంటే శ్రేష్టమైనది.³

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ سَهْوَةٍ

4. ఆ రాత్రిలో దేవదూతలు మరియు ఆత్మ(జిబ్రీల్),⁴ తమ ప్రభువు ఆనుమతితో, ప్రతి (వ్యవహారానికి సంబంధించిన) ఆజ్ఞలు తీసుకుని దిగివస్తారు.

تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ

5. ఆ రాత్రిలో తెల్లవారే వరకు శాంతి వర్ధిల్లుతుంది.

سَلَامٌ شَتَّىٰ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ

1. ఈ రాత్రి రమదాన్ నెలలోని చివరి 10 రోజుల బేసి రాత్రులలో ఒకటిని, చాలా 'హదీస్'లు ఉన్నాయి. ఈ రాత్రిలో పూర్తి సంవత్సరపు తీర్మానాలు తీసుకోబడతాయి. ఈ రాత్రిలో చాలా మంది దైవదూత(అలైహిమ్ సె)లు దిగుతారు. చూడండి, 2:185.
2. ఏదవ ఆకాశంపైన ఉంటే లా'హ్-మహ్-హ్వా'హ్ నుండి మొదటి ఆకాశంలో ఉండే ఖైతుల్ 'ఇష్తహ్'లో దివ్యఖుర్ఆన్ ఈ ఖద్ రాత్రిలో అవతరింపజేయబడింది. (ఇబ్న-కసీర్).
3. ఈ రాత్రిలో చేసే ఆరాధన విలువ, వేయి నెలల ఆరాధన కంటే ఎక్కువ. అంటే 83 సంవత్సరాలు మరియు 4 నెలలు.
4. అర్-రూహ్: ఖుర్ఆన్ అవతరణా క్రమంలో ఇక్కడ మొదటి సారి వచ్చింది. చూడండి, 19:17. మరియు 78:38. అర్-రూహ్ ఈ మూడు చోట్లలో జిబ్రీల్ (అ.సె) కొరకు వాడబడింది. ఇంకా చూడండి, 19:17 వ్యాఖ్యానం 3.

98. సూరహ్ అల్-బయ్యినహ్

سُورَةُ الْبَيِّنَاتِ

అల్-బయ్యినహ్: The Clear Evidence, స్పష్టమయిన సూచన, స్పష్టమైన ప్రమాణం, నిదర్శనం. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది బహుశా మొదటి హిత్రీలో అవతరింపజేయబడింది. దీని మరొక పేరు సూరహ్ అమ్మయకున్. మదీనాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్ లో 8 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఎంతవరకైతే స్పష్టమైన నిదర్శనం రాదో!
అంతవరకు సత్యతిరస్కారులైన పూర్వ గ్రంథ ప్రజలు మరియు బహుదైవారాధకులు (తమ సత్యతిరస్కారాన్ని) మానుకునే వారు కారు!

لَا يَكْفُرُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
وَالْمُشْرِكِينَ مُنْكَرِينَ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ۚ

2. అల్లాహ్ తరఫునుండి వచ్చిన సందేశ హరుడు,¹ వారికి పవిత్ర గ్రంథ పుటలను వినిపిస్తున్నాడు.³

رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُطَهَّرَةً ۚ

3. అందులో సమంజసమైన వ్రాతలు (సత్యవదేశాలు) ఉన్నాయి.⁴

فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ ۚ

4. మరియు స్పష్టమైన సూచన వచ్చిన తర్వాతనే గ్రంథ ప్రజలు భేదాభిప్రాయాలలో పడ్డారు.⁵

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا فِي
بَعْضِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَةُ ۚ

5. మరియు వారికి ఇచ్చిన ఆదేశం: వారు అల్లాహ్ నే ఆరాధించాలని, పూర్తి ఏకాగ్రచిత్తంతో⁶

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ

1. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) తరఫు నుండి ఒక సందేశహరుడు వచ్చి సరయిన, సమంజసమైన విషయాలు వ్రాయబడిన పరిశుద్ధ పుటలు చదివి విస్మించనంతవరకు వారు మానుకోరు.

2. ముహమ్మద్ ('స'అస).

3. ఖుర్ఆన్.

4. ధర్మశాసనాలు.

5. వైషప్రపక్త ('స'అస) రాసున్నాడని వారి గ్రంథాలలో వ్రాయబడి ఉంది. ఆ ప్రపక్త ('స'అస) అరబ్బులలో పచ్చాడని గ్రంథప్రజలు అసూయపడి అతనిని తిరస్కరించారు. చూడండి, 3:19.

6. హసీఫన: వాలు, పంగు, మొగ్గు, ఒక వైపునకు మొగ్గుటం ఏకాగ్రచిత్తం, ఏకవైప సేధాంతం. అంటే షిర్క్ నుండి తోపాడ్కు, బహుదైవారాధన నుండి ఏక దైవారాధన వైపునకు మరలటం. ఉదా: ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) చేసినట్లు ఏకదైవారాధన మరియు సత్యధర్మాన్ని అనుసరించటం.

తమ భర్తాన్ని (భక్తిని) కేవలం ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించు కోవాలని, సమాజాన్ని స్థాపించాలని మరియు 'జకాత్' ఇవ్వాలని, ఇదే సరైన ధర్మము.

6. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారులైన గ్రంథప్రజలు మరియు బహుదైవారాధకులు, సరకాగ్నిలోకి పోతారు. వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు. ఇలాంటివారే, సృష్టిలో అత్యంత నికృష్ట జీవులు.¹

7. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు, వారే సృష్టిలో అందరికంటే ఉత్కృష్టజీవులు.

8. వారికి తమ ప్రభువు నుండి లభించే ప్రతి ఫలం శాశ్వతమైన స్వర్గస్థనాలు. వాటిలో క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూఉంటాయి. వారు, వాటిలో శాశ్వతంగా కలకాలముంటారు. అల్లాహ్ వారితో ప్రసన్నుడవుతాడు² మరియు వారు ఆయనతో సంతోషిస్తుంటారు. ఇదే తన ప్రభువుకు భయపడే వ్యక్తికి లభించే ప్రతిఫలం.

99. సూరహ్ అల్-జిల్ జాల్

అల్-జిల్ జాల్: The Earthquake, భూకంపం, ఇది సూరహ్ అల్-జిల్ జాల్ అని కూడా అనబడుతుంది. ఇది మొదటి మదీనా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 8 అయతులున్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. భూమి తన అతి తీవ్రమైన (అంతిమ) భూకంపంతో కంపింపజేయబడినప్పుడు!³

الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ
وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ
فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ
الْبَرِيَّةِ

جَزَاءُ هُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَزَاءُ عَمَلِهِمْ مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ
ذَلِكَ لِمَنْ حَسَنَى رَبِّهِ

سُورَةُ الزَّلْزَلَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا

1. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రవక్త ('అల్లాహ్ ము స.అ.మ మరియు ఆయన గ్రంథాలను తిరస్కరించే వారి గతి, వారు అతి అధమమైన జీవులుగా పేర్కొనబడ్డారు.

2. చూడండి 9:72.

3. ఇది మొదటి సారి బాకా ఊదబడినప్పుడు సంభవిస్తుంది.

2. మరియు భూమి తన భారాన్నంతా తీసి బయట పడవేసినప్పుడు!¹

3. మరియు మానవుడు: “దీనికి ఏమయింది?” అని అంటాడు.

4. ఆ రోజు అది తన సమాచారాలను వివరిస్తుంది.²

5. ఎందుకంటే, నీ ప్రభువు దానిని ఆదేశించి ఉంటాడు.

6. ఆ రోజు ప్రజలు తమతమ కర్మలు చూపించబడటానికి వేర్వేరు గుంపులలో వెళ్తారు.

7. అప్పుడు, ప్రతివాడు తాను రవ్వంత (పరమాణువంత) మంచిని చేసి ఉన్నా దానిని చూసుకుంటాడు.³

8. మరియు అలాగే, ప్రతివాడు తాను రవ్వంత (పరమాణువంత) చెడును చేసి ఉన్నా దానిని చూసుకుంటాడు.

وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ۖ

وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ۚ

يَوْمَئِذٍ تُخْبِتُ أَعْيَانَهَا ۚ

يَا أَيُّ رَبَّكَ آوْهَىٰ لَهَا ۚ

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ۖ

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۖ

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۖ

100. సూరహ్ అల్-అదియాత్

سُورَةُ الْأَدْيَانِ

అల్-అదియాత్: యుద్ధాశ్వాలు, The Chargers, Those That Run, వడిగా పరిగెత్తే గుర్రాలు. ఇది సూరహ్ అల్-అస్ర (103) తరువాత అవతరింపజేయబడింది, మొదటి మక్కా కాలంలో. ఇందులో 11 ఆయతులున్నాయి.

- ఇది రెండవసారి బాకా ఊపబడినప్పుడు జరుగుతుంది. ఆ రోజు భూమి తనలో పాతబడిన వారినంతా బయటవేస్తుంది. వారంతా సజ్జపులై లేచి బయటికి వస్తారు.
- దాని సమాచారాలు ఇలా ఉంటాయి, దైవప్రవక్త (స'అస) అన్నారు: “ప్రతివ్యక్తి భూమిపై చేసిన కర్మలన్నింటికీ, అది సాక్ష్య మిస్తుంది: ‘ఈ ఈ వ్యక్తి ఈ ఈ కర్మలు, ఈ ఈ రోజులలో చేశాడని, తెలుపుతుంది.’” (తిర్మిజీ, ముస్నద్ అ'హ్మద్-2/374).
- జ'బ్రతున్: దీనికి వేర్వేరు వ్యాఖ్యానాలు ఇవ్వబడ్డాయి. 1) చిమకంటే చిన్న వస్తువు - పాకానీ. 2) మానవుడు భూమిపై చెయ్యకొట్టి పైకి లేచిన తరువాత దానికి అంటుకునే దుమ్ము. 3) ఒక రంధ్రం నుండి వచ్చే సూర్యకిరణాలలో తలెయ్యాడుతూ కనిపించే ధూళి. 4) పరమాణువు.

ఆసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. పగర్చుతూ పరిగెత్తే గుర్రాల సాక్షిగా!¹
2. తమ ఖురాల తట్టులతో అగ్నికణాలు
లేసేవాటి:²
3. తెల్లవారుఝామున దాడిచేసేవాటి;³
4. (మేఘాలవంటి) దుమ్ములేపుతూ,⁴
5. (శత్రువుల) సమూహంలోకి దూరిపోయే
వాటి.
6. నిశ్చయంగా, మానవుడు తన ప్రభువు
పట్ల ఎంతో కృతఘ్నుడు.⁵
7. మరియు నిశ్చయంగా, దీనికి స్వయంగా
అతడే సాక్షి.
8. మరియు నిశ్చయంగా, అతడు
సిరిసంపదల వ్యామోహంలో పూర్తిగా మునిగి
ఉన్నాడు. (7/8)
9. * ఏమిటి? అతనికి తెలియదా?
గోరీలలో ఉన్నదంతా పెళ్ళగించి బయటికి
తీయబడినప్పుడు;⁶
10. మరియు (మానవుల) హృదయాలలోని
విషయాలన్నీ వెల్లడిచేయబడినప్పుడు;
11. నిశ్చయంగా, ఆ రోజున వారి ప్రభువు
వారి గురించి అంతా ఎరిగి ఉంటాడని!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَدِيَّتِ صَبَّاحًا

فَالْمُورِيَّتِ قَدَحًا

فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا

فَأَثَرُنَ بِهِ نَقْعًا

فَوْسَطْنَ بِهِ جَمْعًا

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ

وَأَنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ

وَأَنَّهُ يُخَيِّبُ الْغَیْبُ شَدِيدٌ

أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ

إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ تَوَّعَدٌ كَثِيرٌ

1. 'దబ్ హస్': పగర్చుతూ.

2. అల్-మూరియాతు: అగ్నికణాలు లేసే! ఖద్ హంస్: ఖురాల తట్టులు.

3. అల్-ముగీరాతు: దాడి చేసేవాటి.

4. అసో'ర: లేపుట, సభో'అస్: దుమ్ము.

5. కనూదుస్: అంటే కష్టమైన, కృతఘ్నుడు.

6. అంటే గోరీలలో ఉన్న శవాలను సతీవులుగా చేసి లేపి సమావేశపరచబడినప్పుడు.

101. సూరహ్ అల్-ఘారి'అహ్

سورة الغارة

అల్-ఘారి'అహ్: ఉపద్రవం, The Sudden Calamity, The Striking Hour, దుర్ఘటన, విపత్తు. మొదటి మక్కా కాలపు ఈ సూరహ్. బహుశా సూరహ్ అత్-తీన్ (95) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 11 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణానదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఆ! అదరగొట్టే మహా ఉపద్రవం!¹

2. ఏమిటా అదరగొట్టే మహా ఉపద్రవం?

3. మరియు ఆ అదరగొట్టే మహా ఉపద్రవం,
ఆంటే ఏమిటో నీకేం తెలుసు?

4. ఆ రోజు మానవులు చెల్లాచెదురైన
చిమ్మెటలవలే అయిపోతారు.²

5. మరియు పర్వతాలు రంగురంగుల ఏకిన
దూదివలే అయిపోతాయి.³

6. అప్పుడు ఎపడి త్రాసుపళ్ళాలు
(సత్కార్యాలతో) బరువుగా ఉంటాయో!⁴

7. అతడు (స్వర్గంలో) సుఖవంతమైన జీవితం
గడుపుతాడు.

8. మరియు ఎపడి (సత్కార్యాల)
త్రాసుపళ్ళాలు తేలికగా ఉంటాయో!⁵

9. అతని నివాసం అధఃపాతాళమే.⁶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَارِعَةُ

مَا الْقَارِعَةُ

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ

1. అల్-ఘారి'అహ్: అంటే హృదయాలను అదరగొట్టేది, పునరుజ్జాన దినపు పేర్లలో ఒకటి. చూడండి. 14:48, 20:105-107. దాని ఇతర పేర్లు (1) అల్-హాజ్జుతు, (2) అత్తామ్మతు, (3) అస్సామ్మతు, (4) అల్-గాషియతు, (5) అస్సా'అతు, (6) అల్-వాఖి'అతు, (7) అల్-ఘారి'అతు.

2. అల్-ఫరాషు: Moth, *Lepidoptira*, రాత్రులలో తిరిగే చిన్న పురుగు, చిమ్మెట, దీపపు పురుగు.

3. అల్-ఇహ్-సున్: రంగురంగుల. అల్ మన్-ఫూష్: ఏకిన దూది.

4. చూడండి, 7:8, 18:105, 21:47 సత్కార్యాల త్రాసుపళ్ళం బరువైనదిగా ఉంటుంది.

5. ఎవరి సత్కార్యాల పళ్ళం తేలికగా మరియు పాపాల పళ్ళం బరువుగా ఉంటుందో!

6. అల్-హావియహ్: సరకపు ఒక పేరు. ఉమ్మన్: తల్లి, శరణమిచ్చేది.

10. మరియు అది ఏమిటో నీకేం తెలుసు?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَ ۚ

11. అదొక భగభగమండే అగ్ని (గుండం).¹

نَارًا حَامِيَةً ۚ

102. సూరహ్ అత్-తకాసు'ర్

سُورَةُ التَّكْوِيْنِ

అత్-తకాసు'ర్: పేరాస, Greed for more, The Piling up. ఇది మొదటి పుక్కా కాలపు సూరహ్. ఇది మానవుని ఎడతెగని పేరాసను ఖండిస్తోంది. ఇందులో 8 అయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాస్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. (ఇహలోక) పేరాస మిమ్మల్ని
ఏమరుపాటులో పడవేసింది;²

أَلْهَكُمُ التَّكَاثُرُ ۚ

2. మీరు గోరీలలోకి చేరేవరకు.³

حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ۚ

3. అలాకాదు! త్వరలోనే మీరు తెలుసు
కుంటారు.

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۚ

4. మరొక సారి (విసండి)! వాస్తవంగా, మీరు
ఆతిత్వరలోనే తెలుసుకుంటారు.⁴

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۚ

5. ఎంతమాత్రము కాదు! ఒక వేళ మీరు
నిశ్చితజ్ఞాసంతో తెలుసుకొనిఉంటే (మీ వైఖరి
ఇలా ఉండేది కాదు).

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ۚ

6. నిశ్చయంగా మీరు భగభగ
మండే నరకాగ్నిని చూడగలరు!

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ۚ

7. మళ్ళీ అంటున్నాను! మీరు తప్పక
దానిని (నరకాగ్నిని) నిస్సంకోచమైన
దృష్టితో చూడ గలరు!

كَلَّا لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ۚ

1. 'హామియతున్': నరకాగ్ని. మానవులు రగిల్చే అగ్ని కంటే నరకాగ్ని తెచ్చెల్లెట్లు అధికంగా మండుతూ ఉంటుంది, ('స. బు'ఖారీ, 'స. ముస్లిం).

2. అల్-హా' (యుల్-హా): ఏమరుపాటులో వేసింది. తకాసు'రున్: ఎక్కువ పొందాలనే పేరాస అంటే ధనధాన్యాల కొరకు, పిల్లల కొరకు, బలం, ప్రభుత్వం పేరు ప్రతిష్ఠల కొరకు చేసే పేరాస.

3. ఆ పేరాస కోసం ప్రయత్నిస్తూనే మీరు గోరీలలోకి చేరిపోతారు.

4. ఈ పేరాస మంచిది కాదని.

8. అప్పుడు, ఆ రోజు మీరు, (ఈ జీవితంలో అనుభవించిన) సౌఖ్యాలను గురించి తప్పక ప్రశ్నించబడతారు!¹

تَمَلَّكْتُمْ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ

103. సూరహ్ అల్-అన్

سورة العصر

అల్-అన్: The Time, కాలం, దీని పేరు మొదటి అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్. చెడుకు పర్యవసాసం చెడు, గడిచిపోయిన కాలం మళ్ళీ చేజిక్కిదు. కావున విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేస్తూ, సత్కాన్ని మరియు సహనాన్ని పొటిస్తూ ఒకరికొకరు బోధించుకునే వారే పాఠల్యం పొందుతారు. ఇది 3 అయతులు ఉన్న 3 సూరహలలో ఒకటి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. కాలం ('అన్) సాక్షిగా!²

وَالْعَصْرِ

2. నిశ్చయంగా మానవుడు సప్తంలో ఉన్నాడు!³

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ

3. కాని విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారు మరియు ఒకరికొకరు సత్కాన్ని బోధించుకునే వారు మరియు ఒకరికొకరు సహనాన్ని (స్తైర్యాన్ని) బోధించుకునే వారు తప్ప!⁴

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَتَوَصَّوْا بِالْعَمَلِ وَتَوَصَّوْا بِالصَّبْرِ

1. అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహాలను ధనసంపత్తులను మంచికొరకు ఉపయోగించిన వారు స్వర్గవాసులవుతారు. వాటిని దుష్టప్రయోజనాలకు వినియోగించిన వారు సరకాగ్ని పాలవుతారు.
2. అల్లాహ్ (సు.తా.) తాను కోరిన దాని సాక్ష్యము తీసుకుంటాడు. కాని మానవుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరెవ్వరి సాక్ష్యం తీసుకోరాదు.
3. ఆ మానవుడు, ఎవడైతే విశ్వసించడో మరియు సత్కార్యాలు చేయడో. తన కాలాన్ని వృథా కాలక్షేపంలో, నిషేధించిన పనులు చేయటంలో పేరాసతో గడుపుతాడో! అలాంటి వాడు పరలోకంలో సరకాగ్నికి ఇంద్రసం అవుతాడు.
4. ఇలాంటి సప్తం నుండి తప్పించుకోగల వారు ఎవరంటే: ఒకే ఒక్క అరాధ్యుడైన అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశాలను పాటించేవారు, అల్లాహ్ (సు.తా.) నిషేధించిన వాటినుండి దూరంగా ఉండేవారు, కష్టకాలంలో సహనం వహించి, సత్కర్మ ప్రచారం చేస్తూ ఉండేవారు.

104. సూరహ్ అల్-హుమ'జహ్

سُورَةُ الْحُمَزَةِ

అల్-హుమ'జహ్: అవనిందలు, అపవాదాలు మోపేవాడు, The Slanderer, ఇది దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడిన దాదాపు మూడు సంవత్సరాల తరువాత, సూరహ్ అల్-ఖియామహ్ (75) తరువాత మక్కాలో ఆవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 9 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. అవనిందలు మోపే, చాడీలు చెప్పే ప్రతి
ఒక్కడికీ వినాశం తప్పదు.¹

وَيَلْ لَّكُنْ هُمَزٌ لَّكُمُورٌ

2. ఎవడైతే ధనాన్ని కూతబెట్టి, మాటి
మాటికి దాన్ని లెక్కబెడుతూ ఉంటాడో!²

الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ

3. తన ధనం, తనను శాశ్వతంగా
ఉంచుతుందని అతడు భావిస్తున్నాడు!³

يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ

4. ఎంతమూత్రం కాదు! అతడు (రాబోయే
జీవితంలో) తప్పకుండా ఆణగద్రొక్కబడే సర
కాగ్నిలో వేయబడతాడు.⁴

كَلَّا لَيَقْبَسَنَّ فِي الْكُفَّةِ

5. ఆ (ఆణగద్రొక్కబడే) సరకాగ్ని అంటే
ఏమిటో నీకు తెలుసా?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُكْمُ

6. అల్లాహ్, తీవ్రంగా ప్రబలించజేసిన
అగ్ని:

رَأَى اللَّهُ الْفُتُورَ

7. అది గుండెలదాకా చేరుకుంటుంది.

الْبَاقِيَ تَكْلِيْفٌ عَلَى الْإِنْفِذِ

1. హుమ'జహ్ మరియు లుమ'జహ్: కొందరి అభిప్రాయంలో ఒకే అర్థం గలవి. మరి కొందరు వాటి మధ్య భేదం చూపుతారు. హుమ'జహ్-అంటే ముఖం మీద అవనిందలు చేసేవారు, లుమ'జహ్ - అంటే పేపు వెనుక చాడీలు చెప్పేవారు. మరికొందరు హుమ'జహ్ - అంటే కండ్ల సైగలతో, చేతి సైగలతో దూషించటం మరియు లుమ'జహ్ - అంటే నోటి మాటలతో దూషించటం, అని అంటారు.

2. అంటే 'జహత్ మరియు 'సదఖాత్ ఇవ్వకుండా ఉంటాడో!

3. అ'ఖ్లదహ్: అంటే అది అతనిని మరణించకుండా చేస్తుందని భావిస్తాడు.

4. అల్-హు'తమతు: సరకాగ్ని పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 15:43-44. మొక్కలు మొక్కలుగా చేసేది.

5. ఆ అగ్ని ఎంతో భయంకరమైనది. దాని తీవ్రతను మీ బుద్ధి అర్థంచేసుకోవాలి.

8. నిశ్చయంగా, అది వారి మీద క్రమ్ము
కొంటుంది;

إِنَّمَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ ۖ

9. పొడుగాటి (అగ్ని) స్తంభాలవలె!

فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ ۚ

105. సూరహ్ అల్-ఫిల్

سُورَةُ الْفِيلِ

అల్-ఫిల్: The Elephant, ఏనుగు, దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ సుండి తీసుకోబడింది. యమన్ యొక్క ఆవిసీనియా రాజప్రతినిధి (Abyssinias' Viceroy of Yaman) ఆబ్రాహా (Abraha), క్రైస్తవమతస్థుడు, అతడు 570 క్రీస్తుశకంలో మక్కాలోని క'అబహ్ను పడగొట్టే ఉద్దేశ్యంతో పెద్ద సైన్యంతోవచ్చి, ఒక ఏనుగుపై ఎక్కివస్తాడు. మక్కా కొంత దూరంలోఉందనగా అతని ఏనుగు మక్కా వైపు పోతుంటా అని పోతుంది. ఆ తరువాత ఒక పక్షుల దండు వచ్చి, చిన్నచిన్న మట్టితో చేసి కల్పించిన కంకర రాళ్ళను వారిపై కురిపిస్తుంది. దానితో చాలా మంది సైనికులు మరణిస్తారు. సైన్యమంతా చెల్లాచెదరై పోతుంది. ఆబ్రాహా వెనుదిరిగి పోతూ మధ్య మార్గంలోనే మరణిస్తాడు. ఆ కాలంలో అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ దైవప్రవక్త ('స'అస) తాత, మక్కా ఖురైషుల నాయకులుగా ఉంటారు. అదే సంవత్సరంలో దైవప్రవక్త ('స'అస) జన్మిస్తారు. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్ ఇందులో 5 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఏమీ? ఏనుగు వారి (సైన్యంతో) నీ
ప్రభువు ఎలా వ్యవహరించాడో నీకు తెలియదా?

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ۚ

2. ఏమీ? ఆయన వారి కుట్రను భంగం
చేయలేదా? ²

أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ۚ

3. మరియు ఆయన వారిపైకి పక్షుల
గుంపులను పంపాడు;

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ۖ

4. అవి (ఆ పక్షులు) వారి మీద మట్టితో
చేసి కల్పించిన కంకర రాళ్ళను (నిజ్జల్) విసిరాయి;

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارٍ مِّنْ سِجْلٍ ۚ

1. మూఅ'సదతున్: క్రమ్ముకొను. ఆ పరకపు ద్వారాలు మూయబడి ఉంటాయి. ఎవ్వరూ దాని సుండి బయటపడలేదు.
2. అంటే క'అబహ్ను పడగొట్టాలనే వారి కుట్రను భంగం చేయలేదా? అని.
3. చూడండి, 11:82.

5. ఆ విధంగా ఆయన వారిని (వశువులు) తినివేసిన పొట్టుగా మార్చివేశాడు.

فَجَعَلْنَاهُمْ كَصَفِيحٍ مَّا كُوِّلَ

106. సూరహ్ ఖురైష్

سُورَةُ قُرَيْشٍ

ఖురైష్: మక్కాలోని ఒక పెద్ద తెగ పేరు. దైవప్రవక్త ('స'అను) ఈ తెగకే చెందినవారు. ఈ సూరహ్ మరొక పేరు సూరహ్ అల్-ఈలాఫ్. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్. దీని పేరు మొదటి అయితనుండి తీసుకోబడింది. సూరహ్ అల్-ఫిల్ మరియు సూరహ్ ఖురైష్ ఒకే సూరహ్ అని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఇందులో 4 అయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. (అల్లాహ్ రక్షణ మరియు ఆయన కరుణతో) ఖురైషులు (ప్రయాణాలకు) అలవాటు పడ్డారు.

إِنِّي لَنُفِ قُرَيْشٍ

2. (అల్లాహ్ కరుణ మరియు ఆయన రక్షణతో) వారు శీతకాలపు మరియు వేసవికాలపు ప్రయాణాలు చేయగలుగుతున్నారు.¹

الْفَيْحِ رِحْلَةَ الْشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ

3. కావున వారు ఈ ఆలయ (క'అబహ్) వశువు (అల్లాహ్)ను మాత్రమే ఆరాధించాలి!²

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ

4. వారు అకలితో ఉన్నప్పుడు ఆయనే వారికి ఆహారం ఇచ్చాడు మరియు ఆయనే వారిని భయం (ప్రమాదం) నుండి కాపాడాడు.³

الَّذِي أَطْعَمَهُم مِّنْ جُوعٍ وَآمَنَهُم مِّنْ مَّوْتٍ

1. ఈలాఫున్: అలవాటుపడటం. ఖురైషుల ముఖ్య వృత్తి వ్యాపారం. వారు సీతాకాలంలో యమన్‌కు మరియు వేసవి కాలంలో సెరియాకు వ్యాపారానికి పోయేవారు. వారు క'అబహ్ నిర్వాహకులు కావటంవల్ల వారి వాణిజ్య బృందాలు ఎలాంటి అలంకరణ, అపాయం లేకుండా ప్రయాణం చేయగలిగేవి.

2. చూడండి, 2:125. అంటే ఒకే ఒక్క ఆరాధ్యుడు అయిన అల్లాహ్ (సు.తా.) వారిని సురక్షితంగా వ్యాపారం చేయనిచ్చినందుకు వారు ఆయన (సు.తా.) ను మాత్రమే ఆరాధించాలి. బహుదైవారాధనను త్యజించాలి.

3. వారిని ప్రమాదం నుండి కాపాడేవాడు మరియు వారిని పోషించేవాడు కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే కానీ - వారు పూజించే నిస్సహాయులైన - విగ్రహాలు గానీ, ఇతర కల్పిత దైవాలు గానీ కావు. కనుక వారు వాటి ఆరాధనను మానుకోవాలి. ఇంకా చూడండి, 2:126.

107. సూరహ్ అల్-మా'దీన్

سُورَةُ الْمَاعُونِ

అల్-మా'దీన్ : ఉపకారం, సహాయం, తోడ్పాటు, Assistance, మొదటి మక్కా కాలపు ఈ సూరహ్ పేరు 7వ ఆయత్ సుంధి తీసుకోబడింది. దీని ఇతర పేర్లు సూరహ్ అల్-దీన్, అరఅ'య్త లేక అల్-యహీమ్ (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్). బహుశా ఇది సూరహ్ అత్-తకాను'ర్(102) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 7 ఆయతులున్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. తీర్పు దినాన్ని తిరస్కరించే వ్యక్తిని నీవు
చూశావా?

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْغَيْبِ

2. అతడే అనాథులను కనరికొట్టే వాడు;²

ذَٰلِكَ الَّذِي يُدْفِعُ الْيَتِيمَ

3. మరియు పేదవాళ్ళకు ఆస్నం పెట్టమని
ప్రోత్సహించనివాడు.

وَلَا يَحْضُ عَلَىٰ طَعَامِ الْيَتِيمِ

4. కావున, సమా'జ్ చేసినా, (ఇటువంటి)
వారికి వినాశం తప్పదు!³

قَوْلِ الْمَصْلِينَ

5. ఎవరైతే తమ సమా'జ్లపట్ల ఆశ్రద్ధ
పహిస్తారో!⁴

الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ

6. ఎవరైతే ప్రదర్శనాబుద్ధితో వ్యవహా
రిస్తారో (సమా'జ్ సలుపుతారో)!

الَّذِينَ هُمْ يُرَآؤُونَ

1. ఈ ఆయత్ దైవప్రవక్త ('స'అస)ను సంబోధిస్తోంది. దీన్ - అంటే పునరుత్థాన (తీర్పు) దినం. చూడండి, 109:6.

2. ఎందు కంటే అతడు 'సెసినారి, తీర్పుదినాన్ని విశ్వసించనివాడు మరియు ఇహలోకంలో చేసిన పుణ్యాలకు పరలోకంలో లభించే ప్రతి ఫలాన్ని విశ్వసించనివాడు.

3. అనాథులను కనరి కొట్టేవారికి, ఆకలిగొన్న పేదలకు ఆస్నం పెట్టనివారికి, సమా'జ్ చేయని వారికి 'వైల్' అనే సరకమే నివాసస్థలమవుతుంది. ఎందుకంటే వారు కపట విశ్వాసులు, హృదయపూర్వకంగా కాక ఇతరులకు చూపటానికే సమా'జ్ చేసేవారు.

4. ఇలాంటి వారు అసలు సమా'జ్ చేయరు. ఒకవేళ చేసినా ఆశ్రద్ధతో చేస్తారు, నిర్ణీత సమయంలో చేయరు. భయభక్తులతో సమా'జ్ చేయరు. చూడండి, 4:142.

5. అంటే ఇతరులతో ఉన్నప్పుడు వారి మెప్పు పొందటానికి సమా'జ్ చేస్తారు, ఏకాంతంలో ఉంటే సమా'జ్ను పదలిపెడతారు.

7. మరియు ఎవరైతే (ప్రజలకు) సామాన్య ఉపకారం చేయటానికి కూడా నిరాకరిస్తారో!¹

وَيَنْتَعُونَ الْمَاعُونَ

108. సూరహ్ అల్-కాసర్

سورة الكاثر

అల్-కాసర్: అంటే అధికం, Good in Abundance, పుష్కలత్వం, సమృద్ధి. ఈ సూరహ్ మరొక పేరు సూరహ్ అన్-సఫ్రా. చాలామంది ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్ అని అంటారు. దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇందులో 3 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా, మేము నీకు కాసర్² ప్రసాదించాము.

إِنَّا أَنْعَمْنَا عَلَى الْكَافِرِ

2. కనుక, నీవు నీ ప్రభువు కొరకే సమాజ్ చెయ్యి మరియు బలి (ఖుర్బానీ) కూడా (అయిన కొరకే) ఇవ్వు!³

تَصَلِّ لِرَبِّكَ وَاعْبُدْ

3. నిశ్చయంగా నీ శత్రువు, వాడే! వేరు తెగినవాడిగా (వారసుడూ, పేరూ లేకుండా) అయిపోతాడు.⁴

إِنَّ عَدَايَكَ لَهُ الْبِطْرُ

1. ము'అనున్: అంటే కొద్దిపాటి సామాన్య చిన్న చిన్న సహాయాలు. ఇంట్లో వాడే పస్తువులను ఒకరి కొకరు ఇచ్చుకోవటం. చిన్న చిన్న సహాయాలు చేసుకోవటం.
2. కాసర్: అంటే అధికం. ఇబ్నె-కసీర్ ఇక్కడ: 'ఖైరున్ కసీ'దున్ - అత్యధికమైన మేలు - అనే అర్థానికి ప్రాధాన్యత నిచ్చారు. 'స'హీ'హ్ 'హదీస్'లో - కాసర్ - అనేది స్వర్గంలో దైవప్రవక్తకు ప్రసాదించబడే ఒక సెలయేరు, అని చెప్పబడింది. మరి కొందరు అదొక సరోవరం అన్నారు. 'ఖైరున్ కసీ'దున్ అనేపదం వీటన్నిటిని సూచిస్తుందని ఇబ్నె-కసీర్ అంటారు.
3. సమాజ్ మరియు బలి (ఖుర్బానీ) ఆ ఒకేఒక్క ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) కొరకే చేయాలి. సఫ్రా - అంటే ఒంటె మెతలో కత్తి పొడిచి దాని రక్తనాళం కోయటం. వేరే పశువులను భూమి మీద పడవేసి వాటి మెత రక్తనాళాలను కోస్తారు. దీనిని - జబ్-హ్ - అంటారు. ఇక్కడ సఫ్రా, బలి (ఖుర్బానీ) అంటే 'హత్త్ లేక 'ఈర్-అజ్జాహ్ సందర్భంగా లేక సదఖ - దానం - కొరకు చేసే జిచోహాలు కూడా.
4. అబ్-తదు: అంటే, వారసుడు లేకుండా మరియు పేరు ప్రతిష్ఠలు లేకుండా అయిపోవటం. అతని వెంటనే అతని వంశం అంతమవటం లేక అతని పేరు తీసుకొనేవాడు ఎవ్వడూ లేకపోవటం. దైవప్రవక్త ('స'అస)కు మగ సంతానం బ్రతికి లేనందుకు అతని ('స'అస) విరోధులు అతనిని ('స'అసను) అబ్-తర్ అని ఎత్తి పొడిచేవారు. అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ ఆయత్ అవతరింపజేశాడు. మరియు అది నిజమని నిరూపించాడు.

109. సూరహ్ అల్-కాఫిరూన్

سورة الكافرون

అల్-కాఫిరూన్: సత్యతిరస్కారులు. Deniers of the Truth, The Disbelievers. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది, సూరహ్ అల్-మా'దాన్ (107) తరువాత, మొదటి మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. సత్యధర్మ విషయంలో సమాధానపడటం / రాజీపడటం విశ్వాసులకు తగనిపని. ధర్మ విషయంలో కొంతవరకు రాజీపడమని, మక్కా ముస్లిములు దైవప్రవక్త ('స'అస)తో అన్నప్పడు ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడింది. 'స'హ'హ్ 'హదీస్'ల ప్రకారం క'అబ్ హ'తవాఫ్ తరువాత చేసే రెండు రక'అత్ లలో, ఫజ్ర మరియు మ'గ్రిబ్ సున్నత్ లలో దైవప్రవక్త ('స'అస) ఈ సూరహ్ (109), మరియు సూరహ్ అల్-ఇఖ్ లా'న్ (112) పఠించే వారు. అంతేకాదు అతను ('స'అస) తమ అనుచరులకు: "మీరు రాత్రి నిద్రపోయే ముందు ఈ సూరహ్ చదివితే షిర్క్ నుండి దూరమవుతారు." అని, కూడా ప్రబోధించారు. (ముస్నద్ అహ్ మద్-5/456, తిర్మిజీ-3403, అబూ-దావూద్-5055 మొదలైనవి). ఇందులో 6 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడూ అపార కరుణానదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఇలా అను: "ఓ సత్యతిరస్కారులారా!

2. "మీరు ఆరాధిస్తున్న వాటిని నేను ఆరాధించను,

3. "మరియు నేను ఆరాధిస్తున్న ఆయన (అల్లాహ్)ను మీరు ఆరాధించే వారు కారు.

4. "మరియు మీరు ఆరాధిస్తున్న వాటిని నేను ఆరాధించేవాణ్ణి కాను,

5. "మరియు నేను ఆరాధిస్తున్న ఆయనను మీరు ఆరాధించే వారు కారు.

6. "మీ ధర్మం మీకూ మరియు నా ధర్మం నాకు!"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ

وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ

وَلَا أَكُنَا عَابِدِي مَا عَبَدْتُمْ

وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ

1. మీరు మీ ధర్మాన్ని పడలటానికి సిద్ధంగా లేవప్పుడు! నేను నా సత్యధర్మాన్ని ఎందుకు పడలాలి? చూడండి, 28:55.

110. సూరహ్ అన్-న'స్

سُورَةُ النَّصْرِ

అన్-న'స్: Help, Succour, సహాయం, విజయం, తోడ్పాటు. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది దైవప్రవక్త ('స'అస) నిర్యాణానికి కొన్ని వారాలముందు, చిట్టచివర అవతరించజేయబడిన మదీనా సూరహ్. ఇది పదపహిశ్రీలో అవతరించజేయబడింది. ('స'హ'హ్ ముస్లిం). ఇందులో 3 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణావ్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. (ఓ ము'హమ్మద్!) ఎప్పుడైతే అల్లాహ్ సహాయం వస్తుందో మరియు విజయం (లభిస్తుందో)!

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ

2. మరియు నీవు ప్రజలను గుంపులు గుంపులుగా అల్లాహ్ ధర్మం (ఇస్లాం)లో ప్రవేశించడం చూస్తావో!

وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَخْرُجُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ فَأَوْجَاهٍ

3. అప్పుడు నీవు నీ ప్రభువు స్తోత్రంతోపాటు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడు మరియు ఆయన క్షమాభిక్షను అర్థించు. నిశ్చయంగా, ఆయనే పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించే వాడు.²

فَسَيَرْجِعْ صِدْرُكَ إِلَىٰ أُولَٰئِكَ لَئِنْ كُنَّا نَوَاقٍ

111. సూరహ్ తబ్బత్

سُورَةُ التَّوْبَةِ

అల్-మసద్: The Palm Fibre, ఖద్దూరపు నార, 5 అయతులు గల ఈ సూరహ్ మొదటి మక్కా కాలానికి చెందింది. బహుశా అవతరణలో ఆరవది. దీనిపేరు 5వ అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. దీని ఇతర పేర్లు సూరహ్ అల్-అహబ్ (అగ్ని జ్వాలలు) మరియు సూరహ్ తబ్బత్ (నాశనమగుట). దీని అవతరణ గురించి ఈ 'హదీస్' ఉంది: దైవప్రవక్త ('స'అస)కు తన దగ్గరి వారికి ఇస్లాం ధర్మప్రచారం చేయటానికి అబ్బ దొరికిన తరువాత, ఆతను 'సఫా గుట్టపైకి ఎక్కి: "యా 'సబా'హ్!" అంటారు. ఆ కాలంలో ఏదైనా అవద పస్తే

1. చూడండి, 3:19.

2. అంటే నీ ధర్మ ప్రచారం ముగిసే సమయం వచ్చిందనుకో! కాబట్టి నీవు నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడటంలో మరియు ఆయన స్తోత్రంచేయటంలో మునిగి ఉండు. ప్రతివాడు తన జీవితపు అఖిర దినాలలో, పృథ్వాష్యంలో వీలైనంత వరకు ప్రభువు ధ్యాసంలో మునిగి ఉండటం ఉత్తమమని, దీని సందేశము.

ఇలా అరిచేవారు. అప్పుడు అందరూ అక్కడ సమావేశమవుతారు. అప్పుడతను అంటారు: “ఓ మక్కా వాసులారా: ‘ఈ గుట్ట వెనుక ఒక గుర్రాల సైన్యం మీపై దాడి చేయటానికి సిద్ధంగా ఉంది.’ అని, నేను అంటే మీరు సమ్ముతారా?” దానికి వారంటారు: “ఎందుకు సమ్ముము. నీవు సదా సత్యమే పలికావు!” అతను అంటారు: “అయితే వినండి! ఒకవేళ మీరు షిర్క్ మరియు కుఫ్ర్ ఎదువకుంటే మీపై ఘోరశిక్ష పడనున్నదని మిమ్మల్ని హెచ్చరిస్తున్నాను.” అది విని అబూ-లహబ్ అంటాడు: “నీవు నాశనమై పో (తబ్బత్ లక)! దీనికేనా నీవు మిమ్మల్ని ఇక్కడ జమచేసింది?” అప్పుడు ఈ సూరహ్ అపతరింప జేయబడుతుంది. (‘స’హ్ హ్ బు’ఖారీ). అబూ-లహబ్ అసలు పేరు అబ్దుల్-‘ఉ’జ్జా! తన ఎర్రని రంగురూపుల పల్ల అబూ-లహబ్ అనే మారు పేరుతో పిలవబడ్డాడు. ఇతడు దైవప్రపక్త (‘స’అస) పిన్నాన్న. అతని భార్య పేరు ఉమ్మె-జమీల్ బిన్తె ‘హర్బ్. వీరిద్దరు అతని (‘స’అస) యొక్క క్రూరమైన విరోధులు.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాస్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అబూ-లహబ్ రెండు చేతులూ సశించు
గాక మరియు అతడు కూడా సశించిపోవుగాక!

2. అతని ధనం మరియు అతని సంపాదన
(సంతానం) అతనికి ఏ మాత్రం పనికిరావు!

3. అతడు ప్రజ్యలించే సరకాగ్నిలో కాల్చి
బడతాడు!

4. మరియు అతని భార్య కూడా! కట్టెలు
మోసే (చాడీలు చెప్పి కలహాలు రేకెత్తించే)
స్త్రీ!²

5. ఆమె మెడలో బాగా పేనిన బట్టూరపు నార
త్రాడు (మసద్) ఉంటుంది.³

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ

سَيَقْلَبَنَّ رَأْسًا ذَاتَ لَهَبٍ

وَأُمُّ الرَّحْمَنِ هَاطِلَةٌ أَهْبَاطٍ

فِي حَبِيبٍهَا حَبْلٌ مِّنْ نَّسَبٍ

1. యదా: రెండు చేతులు. అంటే అతడు స్వయంగా! దైవప్రపక్త (‘స’అస)ను దూషించినందుకు, అతడు ఈ శాపానికి గురి అవుతాడు. ఫలితంగా అతడు బద్ద యుద్ధం జరిగిన కొన్నాళ్ళకే భయంకరమైన వ్యాధికి గురిఅయ్యి చనిపోతాడు. అతని కుమారులు మూడు రోజుల తరువాత అతని శవాన్ని దూరం నుండియే మున్నుపోసి పాతుతారు.

2. ఆమె దైవప్రపక్త (‘స’అస) బాటలో ముండ్లువేసేది. అతనికి విరుద్ధంగా చాడీలు చెప్పేది.

3. జదున్: మెడ. మసదున్: బాగా పేనిన గట్టిత్రాడు.

112. సూరహ్ అల్- ఇబ్రాహీమ్

سُورَةُ الْإِخْلَاصِ

అల్-ఇబ్రాహీమ్: The Purity, దృఢ విశ్వాసం. దీని మరో పేరు సూరహ్ అత్-తాహీద్ - Unity, ఏక దైవత్వం. దీనిపేరు దీని తాత్పర్యం నుండి తీసుకోబడింది. ఈ సూరహ్ ఖుర్ఆన్ యొక్క పారం అనబడుతుంది. దైవప్రపక్త ('స'అస) దీనిని 1/3 ఖుర్ఆన్ అన్నారు. ఈ సూరహ్ను రాత్రిపూట చదవమని ప్రోత్సహించారు. ('స'హీహ్ బు'ఖారీ). ముష్రీకులు దైవప్రపక్త ('స'అస)ను నీ ప్రభువు లక్షణాలు చెప్పమని ప్రశ్నించినప్పుడు ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడింది (ముస్నద్ అ'హ్మదుద్ 5/133-134). ఈ సూరహ్ మొదటి మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. కొందరు 'స'హీబీలు ప్రతి రక'అతలో ఇతర సూరాహ్ల తరువాత ఈ సూరహ్ను చదివేవారు. దానికి దైవప్రపక్త ('స'అస) అన్నారు: "ఈ సూరహ్ పట్ల మీ ప్రేమ మిమ్మల్ని స్వర్గంలో ప్రవేశింప జేస్తుంది." (బు'ఖారీ, ముస్లిం). ఇందులో 4 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఇలా అను: "అయనే అల్లాహ్! ఏకైకుడు."

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

2. "అల్లాహ్! ఎవరి అక్కరా లేనివాడు."

اللَّهُ الصَّمَدُ

3. "అయనకు సంతానంలేదు (బిడ్డలను కనడు) మరియు అయన కూడా ఎవరి సంతానమూ (ఎవరికీ జన్మించిన వాడునూ) కాదు.

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ

4. "మరియు (సర్వ లోకాలలో) అయనతో పోల్చదగినది ఏదీ లేదు."

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

1. అ'హ్మదున్: The One and Alone, ఏకైకుడు.

2. అ'స్సమదు: Absolute, Eternal, Besought of All, to Whom obedience is rendered. Without whom no affair is accomplished. సమస్త వ్యవహారాలు తన మీదనే ఆధారపడి ఉన్నవాడు, సమృద్ధుడు, శాశ్వతుడు, నిరంతరుడు. అందరూ అయనపై ఆధారపడి ఉన్నారు. అయనకు ఎవ్వరి అక్కర లేదు. అయన నిరసేక్షాపరుడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

3. లైస క మిన్'లిహీ వయ్'ఉన్ 42:11. ఒక 'హదీస్'బుద్ధి: "మానవుడు నన్ను దూషిస్తాడు, అంటే నాకు సంతానాన్ని అంటగడతాడు. వాస్తవానికి నేను, ఒక్కడను, అద్వితీయుడను. ఎవరి అక్కరలేనివాడను, నేనెవ్వరినీ కనలేదు మరియు నేను కూడా ఎవ్వరికీ పుట్టలేదు. నాకు సరిసమానమైనవాడుగానీ నాతో పోల్చదగినవాడుగానీ ఎవ్వడూలేడు." ('స. బు'ఖారీ).

113. సూరహ్ అల్-ఫలఖ్

سُورَةُ الْفَلَقِ

అల్-ఫలఖ్: The Day Break. 'సుబ్-హూన్, ఉదయం, ప్రభాతం, వేకువజాము, తెల్ల వారుజాము అరుణోదయం, ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్. ఈ సూరహ్(113) మరియు దీని తరువాత సూరహ్ అన్-నాస్(114)ల మొక్క ఘనతలు ఎన్నో 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడ్డాయి. దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: "ఈ రాత్రి నాపై కొన్ని అయతులు అవతరింపజేయబడ్డాయి. ఇటువంటి వాటిని నేను ఎన్నడూ చూడలేదు." ఆ తరువాత అతను ఈ రెండు సూరాహ్‌లు పఠించారు ('స. ముస్లిం, తిర్మిజీ'). దైవప్రవక్త ('స'అస) మాసపుల మరియు జిన్నాతుల దిష్టినుండి శరణుకోరేవారు. ఈ రెండు సూరాహ్‌లు అవతరింపజేయబడిన తరువాత అతను వీటిని నిత్యం చదివేవారు, (తిర్మిజీ, అల్బానీ - సమాజీకం సం.2150). 'అయి'షహ్ (ర. 'అహ్లా) కథనం: అతనికి ఏదైనా కష్టం కలిగితే, మ'దాజ'తన్ (అల్-ఫలఖ్, అన్-నాస్) సూరాహ్‌లు చదివి తమ దేహంపై దీడుకునే వారు. అతని కష్టం అధికమైతే నేను ఈ సూరాహ్‌లు చదివి నా చేతులను అతని శరీరం మీద పోనిచ్చే దానిని. (బు'ఖారీ, ముస్లిం). ఇందులో 5 అయతులు ఉన్నాయి.

దైవప్రవక్త ('స'అస)కు చేతబడి చేసినప్పుడు జిబ్రిల్ ('అ.స.) వచ్చి అతనితో ఈ రెండు సూరాహ్‌లు చదవమన్నారు. దానితో, ఆ చేతబడి ప్రభావం దూరమయ్యింది ('స.బు'ఖారీ, ముస్లిం). దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రతి రోజూ రాత్రి నిద్రపోక ముందు సూ. అల్-ఇ'ఖ్లా'స్ (112) మరియు ఈ రెండు సూరాహ్‌లు చదివి తమ అరచేతులపై దీచి, వాటితో పూర్తి శరీరం మీద పూసుకునేవారు. మొదట నెత్తి, తరువాత ముఖం, ఆ తరువాత శరీరమంతా. ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ).

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఇలా అను: "నేను ఉదయకాలపు ప్రభువు
అయిన (అల్లాహ్) శరణు వేడుకుంటున్నాను.

2. "అయన సృష్టించిన ప్రతిదాని కీడు సుండి!"

3. "మరియు చిమ్మచీకటి కీడుసుండి,
ఎప్పుడైతే అది క్రమ్ముకుంటుందో!"²

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ

1. ఇక్కడ ప్రతి రకపు కీడుసుండి శరణు కోరబడుతోంది. ప్రతానులనుండి, సరకం నుండి మరియు మానవునికి హాని కలిగించే ప్రతిదాని నుండి.

2. ఎందుకంటే చీకటిలోనే హానికరమైన జంతువులు, పాములు, తేళ్ళు బయటికి వస్తాయి. నేరస్థులు రాత్రిలోనే నేరాలుచేస్తారు. ఇక్కడ ఈ విధమైన అన్ని కీడులనుండి శరణు కోరబడుతోంది.

4. “మరియు ముడుల మీద మంత్రించి
ఊదే వారి కీడు నుండి;¹

وَمِنْ شَرِّ الْفَقْرِ فِي الْعَقْرِ

5. “మరియు అసూయపరుడి కీడునుండి,
ఎప్పుడైతే అతడు అసూయపడతాడో!²

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

114. సూరహ్ అన్-నాస్

سُورَةُ النَّاسِ

అన్-నాస్: Mankind, మానవులు, జనులు. సూరహ్ అల్-ఫలఖ్ (113)తో పాటు, ఈ సూరహ్ మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. మానవుని హృదయంలో ఉండే కీడునుండి మరియు ఇతరుల హృదయాలలో ఉండే కీడునుండి శరణుకోరుకోమని ప్రబోధించబడింది. దీని ఘనత ఇంతకు ముందు సూరహ్ లో పేర్కొనబడింది. ఒకసారి దైవప్రవక్త (‘స’అస) సమాజే చేస్తూ ఉండగా అతనికి తేలు కుట్టింది. సమాజే పూర్తి చేసిన తరువాత అతను నీటిలో ఉప్పు కలిపి గాయం మీద పూస్తూ అల్-కాఫిరూన్ (109), అల్-ఇబ్లావ్ (112) మరియు అన్-నాస్ (114) సూరాహ్ లు చదివారు. (ముజమ్మి‘అ అ‘జ్జవాయి‘ద్, 5/111). ఇందులో 6 అయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఇలా అను: “నేను మానవుల ప్రభువు
(అల్లాహ్)ను శరణుకై వేడుకుంటున్నాను!³

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ

2. “మానవుల సార్వభౌముడు!⁴

مَلِكِ النَّاسِ

3. “మానవుల ఆరాధ్య దైవం (అయిన
అల్లాహ్ యొక్క శరణు)!⁵

إِلَهِ النَّاسِ

4. “కలతలు రేకెత్తించి తొలగిపోయేవాని
కీడు నుండి;

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ

1. అన్-నఫ్థిసా‘తి: అంటే ముడుల మీద మంత్రించి ఊదేవారి కీడు నుండి.

2. ‘హసిదిన్: అసూయపడే వాడి కీడునుండి కూడా శరణుకోరబడుతోంది.

3. రబ్బుస్: వర్చవర్చిగార్ (ఉర్దూలో), పోషకుడు, చాలా మల్లుకు తెలుగు అనువాదాలలో ఈ పదానికి ప్రభువు అని అనువాదం చేశారు. మానవుడు తన తల్లి గర్భంలో ఉన్నప్పుటి నుండి వానిని సరిదిద్ది పోషిస్తాడు. మరియు అతని అంతిమ ఘడియ వరకు పోషిస్తాడు. కేవలం మానవుడే కాక సమస్త సృష్టికీ కూడా పోషకుడు అయినా!

4. ఇటువంటి పోషకుడే వారి సార్వభౌముడు.

5. “ఎవడైతే మానవుల హృదయాలలో
కలతలు రేకెత్తిస్తాడో!”¹

الَّذِي يُوسِّدُ فِي صُدُورِ النَّاسِ

6. “వాడు జిన్నాతులలోని వాడూ కావచ్చు
లేదా మానవులలోని వాడూ కావచ్చు!”²

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

1. అల్-వన్-నాసు: అంటే మెల్లని ధ్వనితో మాట్లాడటం, గుసగుసలాడటం, సై'తాన్ కూడా మానవునికి తెలియకుండానే అతని హృదయంలో చెడ్డ అలోచనలు రేకెత్తిస్తాడు, ఇదే వన్-వస్, అల్-ఖన్నాస్: నెమ్మదిగా జారుకునే వాడు, అంటే సై'తాన్.
2. ఈ వన్-వస్ - చేసేవారు రెండు రకాల వాడు, ఒకడు జిన్నాతులలోని సై'తానులు, అల్లాహ్ (మ.తా.) వారికి మానవులను, మార్గభ్రష్టత్వం వైపుకు ఆకర్షించే యుక్తిని ఇచ్చాడు, ప్రతి మానవుని వెంట ఒక సై'తాన్ ఉంటాడు, వాడు అతన్ని మార్గభ్రష్టత్వం వైపుకు ఆకర్షిస్తూ ఉంటాడు, ఈ మాట విని ఒక 'స'హబీ (ర.దీ.అ.) ఇలా అడిగాడు: “ఓ ప్రవక్తా ('స'అస) ఏమీ? మీతో పాటు కూడా ఒక సై'తాన్ ఉన్నాడా?” అతను జవాబిచ్చారు: “అవును! ఉన్నాడు కాని, అల్లాహ్ (మ.తా.) నాకు వాడిపై అధిక్యతనిచ్చాడు అందుకని వాడు నాకు విధేయుడిగా ఉంటాడు, వాడు, నాకు మేలు తప్ప మరొక విషయాన్ని ప్రోత్సహించడు,” ('స'హీబ్ ముస్లిం), రెండవ రకమైన సై'తాన్లు మానవులలో ఉన్నారు, వారు, తాము మంచి ఉపదేశం ఇస్తున్నామని చెబుతూ మానవులను మార్గభ్రష్టత్వం వైపుకు ఆకర్షిస్తూ ఉంటారు, సై'తాన్ మానవులనే కాక జిన్నాతులను కూడా మార్గభ్రష్టత్వం వైపుకు ఆకర్షిస్తూ ఉంటాడని మరి కొందరి అభిప్రాయం.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رواية هذا المصحف

అరబ్బీలో అవతరింపజేయబడిన ఈ ఖుర్ఆన్ విశేషాలు

ఈ ఖుర్ఆన్ లిపి 'హాథ్'స్ లిన్ సులైమాన్ ఇబ్నె ఆల్-ముగైరహ్ ఆల్-అనది ఆల్-కూఫీ రివాయత్ ప్రకారం - 'ఆసిమ్ లిన్ అబీ ఆస్-సజాద్ ఆల్-కూఫీ అత్-తాబ'ఈ గారు అనుసరించిన, అబీ అబ్దుల్-హక్మన్ 'అబ్దుల్లాహ్ లిన్ 'హబీబ్ అస్సులమీ గారి పారాయణాధారంగా - అంటే ఆతడు (అబీ 'అబ్దుల్-హక్మన్ 'అబ్దుల్లాహ్ లిన్ 'హబీబ్ అస్సులమీ) అనుసరించిన; 'ఉస్మాన్ లిన్ 'అఫ్ఫాన్, 'అలీ లిన్ అబీ 'తాలిబ్, 'జైద్ లిన్ సా'దిత్ మరియు ఉబై లిన్ క'అబ్ (ర'దీ.అష్టుమ్)లు, దైవ ప్రపక్త ('స'అస) నుండి నేర్చుకున్న - పారాయణాన్ని బట్టి ఉంది.

ఈ ఖుర్ఆన్ అక్షరాల సముదాయం (హిజాఅ'హ్) 'ఖలీఫతురాషిద్ 'ఉస్మాన్ లిన్ 'అఫ్ఫాన్ (ర'దీ.అ.) - బ'సరహ్, కూఫీ, షామ్ మరియు మక్కాలకు పంపిన, మదీనాలోఉంచిన మరియు తనదగ్గర ఉంచుకున్న ఖుర్ఆన్లలో ఉన్నట్లే ఉంది. అంటే వాటిలోని ఒక ఖుర్ఆన్ నుండి అబూ-అమ్మరూ అద్దాసీ మరియు అబూ-దావూద్ సులైమాన్ లిన్ సజా'హ్ కాఫీ చేసిన ఖుర్ఆన్లను అనుసరించి ఉంది. వారిద్దరి కాఫీల మధ్య భేదాలుంటే అబూ-దావూద్ సులైమాన్ లిన్ సజా'హ్ గారి కాఫీకి, ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది.

ఈ విధంగా ఈ ఖుర్ఆన్లో ఉన్న అక్షరాలన్నీ 'ఉస్మానీయ 6 ఖుర్ఆన్లలో ఉన్నట్లే ఉన్నాయి.

ఈ ఖుర్ఆన్లోని పత్తుల ('తరీఖయే 'ద'బ్త్ అంటే 'జేర్, 'జబర్, చేష్ మొదలైన సంకేతాల) విధానం, 'ఉలెమాయే 'ద'బ్త్, ఖరారుచేసిన సంకేతాలు, అంటే ఇమామ్ అత్తసస్సి యొక్క అ'త్తరా'త్ 'అలా 'ద'బ్త్ అల్-ఖరా'బ్లో వ్రాయబడిన విధానాన్ని అనుసరించి ఉంది. ఇందులోని సంకేతాలు ('అలామాత్), అల్-ఖలీల్ లిన్ అ'హ్మదుద్ మరియు అతనిని అనుసరించిన తూర్పుదిశ 'ఉలమాలు ఉపయోగించిన విధానాన్ని అనుసరించి ఉన్నాయి.

ఈ ఖుర్ఆన్లోని ఆయతుల సంఖ్య కూఫీ 'ఉలమాలు అనుసరించిన

ఇమామ్ అష్ఠితబీ యొక్క నా''జిమతుల్జుహర్ లో వ్రాసినట్లు ఉంది. అంటే అబీ అబ్దుల్లా హిన్ 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'హబీబ్ అస్సులమీ అనుసరించిన, 'అబీ బిన్ అబీ 'తాలిబ్, (ర'దీ'అ.) విధానము. దీని ప్రకారం ఈ ఖుర్ఆన్ లోని ఆయతుల సంఖ్య 6236.

ఈ ఖుర్ఆన్ లోని 30 భాగాలు (అజ్జా'), 60 విభాగాలు (అహ్'జాబ్), మరియు సుత్తి విభాగపు నాలుగవ (1/4) భాగపు ఆయత్ ప్రారంభమయ్యేచోట్ల విభజన గైన్ అన్నఫ'అ లిల్ అలామతుస్సఫాఖుసియ్య మరియు ఇమామ్ అష్ఠితబీ యొక్క నా''జిమతుల్జుహర్ మరియు షే'బ్ ము'హమ్మద్ ముతవల్లీ యొక్క తహ్ఖీఖ్ అల్-బయాన్ మరియు అబీ 'ఈద్ రి'ద్వాస్ అల్-ముఖల్లాతీ యొక్క ఇర్షాద్ అల్-ఖరాఅ' వల్ కాతిబీన్ లను అనుసరించి ఉన్నాయి.

ఇతరతరగత కాలం "మక్కీ" లేక "మదనీ" అనే నిర్ణయం, అబీ అల్-ఖాసిమ్ 'ఉసుర్ బిన్ ము'హమ్మద్ బిన్ 'అబ్దుల్ కాఫీ మరియు భిన్నాభిప్రాయాలు ఉన్నచోట్లలో, ఇతర ఖరాఅ'త్ పత్తఫీర్ గ్రంథాల నుండి తీసుకోబడింది.

విరామ (వఖూఫ్) స్థలాలు మరియు వాటి చిహ్నాలను, 'ఉలమాఅ' అల్-ముఫస్సిరీన్ మరియు 'ఉలమాఅ' అల్-షఫ్ఫ్ వల్ ఇబ్నదాఅ'ల ఒక ప్రత్యేక సభ (కమిటీ), నిర్ణయానుసారంగా ఇవ్వబడ్డాయి.

సజ్జా స్థలాల నిర్ధారణ ఫిఖ్హ్ మరియు 'హదీస్' గ్రంథాలను అనుసరించి చేయబడింది. ఇదు చోట్లలో భేదాభిప్రాయాలున్నాయి, అవి: 1) సూరహ్ అల్-'హజ్జ్ యొక్క రెండవ సజ్జా, 2) సూరహ్ 'సాద్, 3) సూరహ్ అస్సజ్జమ్, 4) సూరహ్ అల్-ఇన్షిఖాఫ్ మరియు 5) సూరహ్ అల్-'అలఖ్ యొక్క సజ్జాలు.

{*} ఈ విధమైన చిహ్నాలు, భాగ విభాగాలు మరియు వాటి 1/4 విభాగాల మొదటి ఆయత్ ప్రారంభంలో ఇవ్వబడ్డాయి.

{*} ఈ విధమైన చిహ్నాలు, సజ్జా చేయవలసిన పదం వచ్చిన, వాక్యపు చివరలో ఇవ్వబడ్డాయి.

علاماتُ الوقفِ విరామ చిహ్నాలు

- (○) وقف نام : ఈ చిహ్నం ప్రతి ఆయత్ చివరలో ఉంటుంది. ఇక్కడ ఆగాలి.
- (●) وقف عند غير الكوفيين : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట కూఫియేతరులవద్ద ఆయత్ పూర్తి అవుతుంది.
- (م) وقف لازم : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట తప్పనిసరిగా ఆగాలి. అగకుంటే అర్థంలో భేదం రావచ్చు.
- (ط) وقف مطلق : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట ఆగాలి కాని మూడ ఇంకా పూర్తికాదు.
- (ج) وقف جائز : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట అగటం ఉచితం కాని అగకుంటే ఫర్వాలేదు.
- (ز) وقف مجوز : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట అగకుండా చదవటం ఉచితం.
- (ص) وقف مخصص : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట కలిపి చదవాలి, కాని అలిసిపోతే అగవచ్చు. కలిపి చదవటమే మేలు.
- (ط) الوقف اولى : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట కలిపి చదువుట ఉత్తమం.
- (ق) قبل عليه الوقف : ఇలాంటి చిహ్నం ఉన్నచోట అగరాదు.
- (صل) قد يصل : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట అగవచ్చు, కలిపి కూడా చదవవచ్చు. అవసరముంటే అగవచ్చు.
- (قف) : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట తప్పక ఆగాలి. అనుకోకుండా కలిపి చదువబడే చోట ఇలాంటి చిహ్నం ఉంటుంది.
- (كم) : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట కొంత ఆగాలి, కాని ఊపిరి తెగరాదు.
- (قفو) : ఇది దీర్ఘ సక్తహా (كم)ను సూచిస్తుంది. అంటే కొంత ఎక్కువ కాలం అగవచ్చు కాని ఊపిరి తెగరాదు.
- (٧) : ఇలాంటి చిహ్నం ఆయత్ చివరలో ఉంటే అగవచ్చు, కాని ఆయత్ మధ్యలో ఉంటే అగరాదు.
- (* *) : ఇలాంటి చిహ్నాలు ఉన్నచోట, రెండింటిలోనుండి ఒకదానిపై అగితే రెండవదానిపై అగరాదు.

TELUGU transliteration of ARABIC ALPHABETS

అరబీ అక్షరాల తెలుగు అక్షరాలలో ప్రతిలేఖనం

'ఖ	ع	'హ	ح	జ	ه	స'	ط	త	د	బ	ف	అ	ا
'స	ك	ష	ض	స	ص	'జ	ز	ర	ر	జ'	ذ	ద	ذ
ఖ	ق	ఫ	ظ	'గ	ك	'అ	ع	'జ	ظ	'త	ط	'ద	ض
య	ي	వ	و	హ	ھ	న	ن	మ	م	ల	ل	క	ك

ద	ذ	'ఖ	ع	'హ	ح	జ	ه	స'	ط	త	د	అ	ا
'ద	ض	ఖ	ق	హ	ھ	జ'	ذ	స	ص	'త	ط	'అ	ع
				హ	ھ	'జ	ز	'స	ص			అ'	م
						'జ	ظ						

فَهْرَسْتُ بِأَسْمَاءِ السُّورِ

సూరహ్ సూచిక

సూరహ్ సూచిక

فَهْرَسْتُ بِأَسْمَاءِ السُّورِ

సం	సూరహ్	అపతయిత	పుట	భాగం	السُّورَة
1	అల్-ఫాతిహ	మక్కా	1	1	سورة الفاتحة
2	అల్-బఖరహ్	మదీనా	4	1-3	سورة البقرة
3	అల్-ఇబ్రాహీమ్	మదీనా	95	3-4	سورة آل عمران
4	అన్-నిసా'	మదీనా	146	4-6	سورة النساء
5	అల్-మూజ'దహ్	మదీనా	199	6-7	سورة المائدة
6	అల్-అన్'అమ్	మక్కా	238	7-8	سورة الأنعام
7	అల్-అ'అరాఫ్	మక్కా	283	8-9	سورة الأعراف
8	అల్-అన్'ఫిల్	మదీనా	331	9-10	سورة الأنفال
9	అత్-తౌబహ్	మదీనా	350	10-11	سورة التوبة
10	యుసున్	మక్కా	387	11	سورة يونس
11	హూద్	మక్కా	412	11-12	سورة هود
12	యుసుఫ్	మక్కా	440	12-13	سورة يوسف
13	అర్-ర'అద్	మదీనా	465	13	سورة الرعد
14	ఇబ్రాహీమ్	మక్కా	479	13	سورة إبراهيم
15	అల్-హిజ్ర	మక్కా	491	14	سورة الحجر
16	అన్-న'హ్లా	మక్కా	505	14	سورة النحل
17	సూరహ్ బనీ ఇస్రాయిల్	మక్కా	533	15	سورة بني إسرائيل
18	అల్-కహఫ్	మక్కా	559	15-16	سورة الكهف
19	మర్యమ్	మక్కా	582	16	سورة مريم
20	'తా-హ	మక్కా	598	16	سورة طه
21	అల్-అన్బియా'	మక్కా	621	17	سورة الأنبياء
22	అల్-హజ్జ్	మదీనా	641	17	سورة الحج
23	అల్-ము'మిసూన్	మక్కా	660	18	سورة المؤمنون
24	అన్-నూర్	మదీనా	678	18	سورة النور
25	అల్-ఫుర్కాన్	మక్కా	697	18-19	سورة الفرقان
26	అష్-షు'అరా'	మక్కా	713	19	سورة الشعراء
27	అన్-నమ్ల్	మక్కా	739	19-20	سورة النمل

సం	సూరహ్	ఆవతంబు	పుట	భాగం	السورة
28	అల్-ఖు'స'స్	మక్కా	757	20	سورة القصص
29	అల్-అన్ కబూత్	మక్కా	779	20-21	سورة العنكبوت
30	అల్-రూమ్	మక్కా	795	21	سورة الروم
31	లుఖ్మాన్	మక్కా	808	21	سورة لقمان
32	అస్-సజ్దహ్	మక్కా	816	21	سورة السجدة
33	అల్-అ'హ్'జాబ్	మదీనా	823	21-22	سورة الأحزاب
34	సబా'	మక్కా	845	22	سورة سبأ
35	ఫా'తిర్	మక్కా	858	22	سورة فاطر
36	యా-సిన్	మక్కా	870	22-23	سورة يس
37	అ'స్-సాఫ్ఫాత్	మక్కా	883	23	سورة الصافات
38	'సాద్	మక్కా	903	23	سورة ص
39	అ'జ్-జుమర్	మక్కా	917	23-24	سورة الزمر
40	'గాఫర్	మక్కా	935	24	سورة المؤمن
41	ఘ'స్సలత్	మక్కా	954	24-25	سورة حم السجدة
42	అష్-షూరా	మక్కా	967	25	سورة الشورى
43	అ'జ్-జు'ఖ్'రుఫ్	మక్కా	981	25	سورة الزخرف
44	అద్-దు'ఖ్'లాన్	మక్కా	996	25	سورة الدخان
45	అల్-జా'సి'యహ్	మక్కా	1003	25	سورة الجاثية
46	అల్-అ'హ్'జుఫ్	మక్కా	1010	26	سورة الأحقاف
47	ము'హమ్మద్	మదీనా	1020	26	سورة محمد
48	అల్-ఫత్'హ్	మదీనా	1029	26	سورة الفتح
49	అల్-హుజురాత్	మదీనా	1039	26	سورة الحجرات
50	ఖాఫ్	మక్కా	1045	26	سورة ق
51	అజ్-జు'రియాత్	మక్కా	1052	26-27	سورة الذاريات
52	అ'త్-తూర్	మక్కా	1060	27	سورة الطور
53	అస్-సజ్మ	మక్కా	1066	27	سورة النجم
54	అల్-ఖమర్	మక్కా	1075	27	سورة القمر
55	అల్-ర'హ్మాన్	మదీనా	1083	27	سورة الرحمن
56	అల్-వా'ఖ్'అహ్	మక్కా	1092	27	سورة الواقعة

సం	సూరహ్	ఆవతంబు	పుట	భాగం	السورة
57	అల్-హదీద్	మదీనా	1101	27	سورة الحديد
58	అల్-ముజాదలహ్	మదీనా	1111	28	سورة المجادلة
59	అల్-హాష్ష	మదీనా	1118	28	سورة الحشر
60	అల్-ముమ్త'హిసహ్	మదీనా	1126	28	سورة الممتحنة
61	అన్-సఫ్ఫ్	మదీనా	1132	28	سورة الصف
62	అల్-జుమ్'అహ్	మదీనా	1136	28	سورة الجمعة
63	అల్-మునాఫిఖహ్	మదీనా	1139	28	سورة المنافقون
64	అత్-త'గాబుస్	మదీనా	1142	28	سورة التغابن
65	అత్-త'లాఖ్	మదీనా	1146	28	سورة الطلاق
66	అత్-త'హీమ్	మదీనా	1151	28	سورة التحريم
67	అల్-ముక్క	మక్కా	1156	29	سورة الملك
68	అల్-ఖలమ్	మక్కా	1162	29	سورة القلم
69	అల్-హజ్జహ్	మక్కా	1169	29	سورة الحاقة
70	అల్-మ'అరిజ్	మక్కా	1175	29	سورة المعارج
71	సూ'హ్	మక్కా	1180	29	سورة نوح
72	అల్-జిన్న	మక్కా	1184	29	سورة الجن
73	అల్-ము'జ్జమ్మిల్	మక్కా	1190	29	سورة المزمل
74	అల్-ముద్దస్సిర్	మక్కా	1194	29	سورة المدثر
75	అల్-ఖియా'మహ్	మక్కా	1200	29	سورة القيامة
76	అల్-ఇన్షాన్	మదీనా	1204	29	سورة الدهر
77	అల్-ముర్సలాత్	మక్కా	1209	29	سورة المرسلات
78	అన్-సబ'అ	మక్కా	1214	30	سورة النبا
79	అన్-నా'జి'అత్	మక్కా	1218	30	سورة النازعات
80	'అబస	మక్కా	1222	30	سورة عبس
81	అత్-తక్వీర్	మక్కా	1226	30	سورة التكويم
82	అల్-ఇన్'ఫితార్	మక్కా	1229	30	سورة الانفطار
83	అల్-ము'తఫ్ఫిఫ్	మక్కా	1231	30	سورة المطففين
84	అల్-ఇన్'షిఖాఖ్	మక్కా	1235	30	سورة الانشقاق
85	అల్-బురూజ్	మక్కా	1237	30	سورة البروج

సం	సూరహ్	ఆవతంబు	పుట	భాగం	السورة
86	అత్-తారిఖ్	మక్కా	1240	30	سورة الطارق
87	అల్-అ'అలా	మక్కా	1242	30	سورة الأعلى
88	అల్-గాషియహ్	మక్కా	1244	30	سورة الغاشية
89	అల్-ఫజ్	మక్కా	1246	30	سورة الفجر
90	అల్-బలద్	మక్కా	1249	30	سورة البلد
91	అష్-షమ్స్	మక్కా	1251	30	سورة الشمس
92	అల్-లైల్	మక్కా	1253	30	سورة الليل
93	అద్-దు'హ	మక్కా	1255	30	سورة الضحى
94	అష్-షర్'హ	మక్కా	1256	30	سورة الشرح
95	అత్-తీన్	మక్కా	1257	30	سورة التين
96	అల్-అలఫ్	మక్కా	1258	30	سورة العلق
97	అల్-ఖద్	మక్కా	1261	30	سورة القدر
98	అల్-బయ్యినహ్	మదీనా	1262	30	سورة البينة
99	అత్-జి'జి'బహ్	మదీనా	1263	30	سورة الزلزال
100	అల్-అదియాత్	మక్కా	1264	30	سورة العاديات
101	అల్-ఖారి'అహ్	మక్కా	1266	30	سورة القارعة
102	అత్-తకా'సు'ర్	మక్కా	1267	30	سورة التكاثر
103	అల్-అస్	మక్కా	1268	30	سورة العصر
104	అల్-హుమ్'బహ్	మక్కా	1269	30	سورة الحمزة
105	అల్-ఫిల్	మక్కా	1270	30	سورة الفيل
106	ఖురైష్	మక్కా	1271	30	سورة قريش
107	అల్-మా'దీన్	మక్కా	1272	30	سورة الماعون
108	అల్-కొ'స'ర్	మక్కా	1273	30	سورة الكوثر
109	అల్-కాఫిరూన్	మక్కా	1274	30	سورة الكافرون
110	అన్-ష'న్	మదీనా	1275	30	سورة النصر
111	అల్-మనద్	మక్కా	1275	30	سورة تبت
112	అల్-ఇ'ఖ్లా'స్	మక్కా	1277	30	سورة الإخلاص
113	అల్-ఫలఖ్	మక్కా	1278	30	سورة الفلق
114	అన్-నాస్	మక్కా	1279	30	سورة الناس

إِنْ وَزَارَةَ الشُّؤُونَ الْإِسْلَامِيَّةَ وَالْأَوْقَافَ وَالِدَّعْوَةَ وَالْإِشْرَافَ

فِي الْمَمْلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرُوقَةَ عَلَى مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهَكَه

لِطَبَاعَةِ الْمُصْحَفِ الشَّرِيفِ فِي الْمَدِينَةِ الْمُسَوَّرَةِ

إِذَا يَسْرُهَا أَنْ يُصَدِّرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةَ مِنَ الْفَرَّازِ الْكَرِيمِ

وَتَرْجَمَةَ مَعْنَاهُ إِلَى لُغَةِ التَّلَاوِ

تَسْأَلُ اللَّهُ تَعَالَى أَنْ يَنْفَعَ بِهِ النَّاسَ

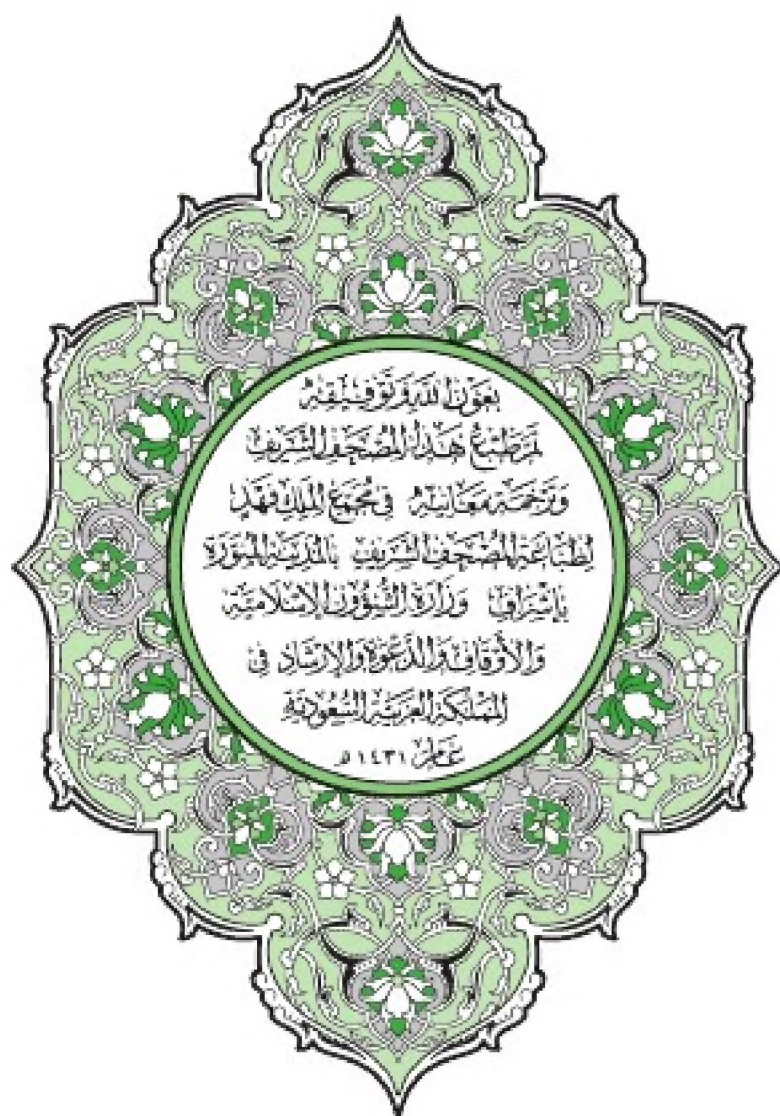
وَأَنْ يَحْتَضِرَنِي

خَازِنُ الْجَمِينِ الشَّرِيفِ الْمَلِكِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُودِي

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي نَشْرِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ

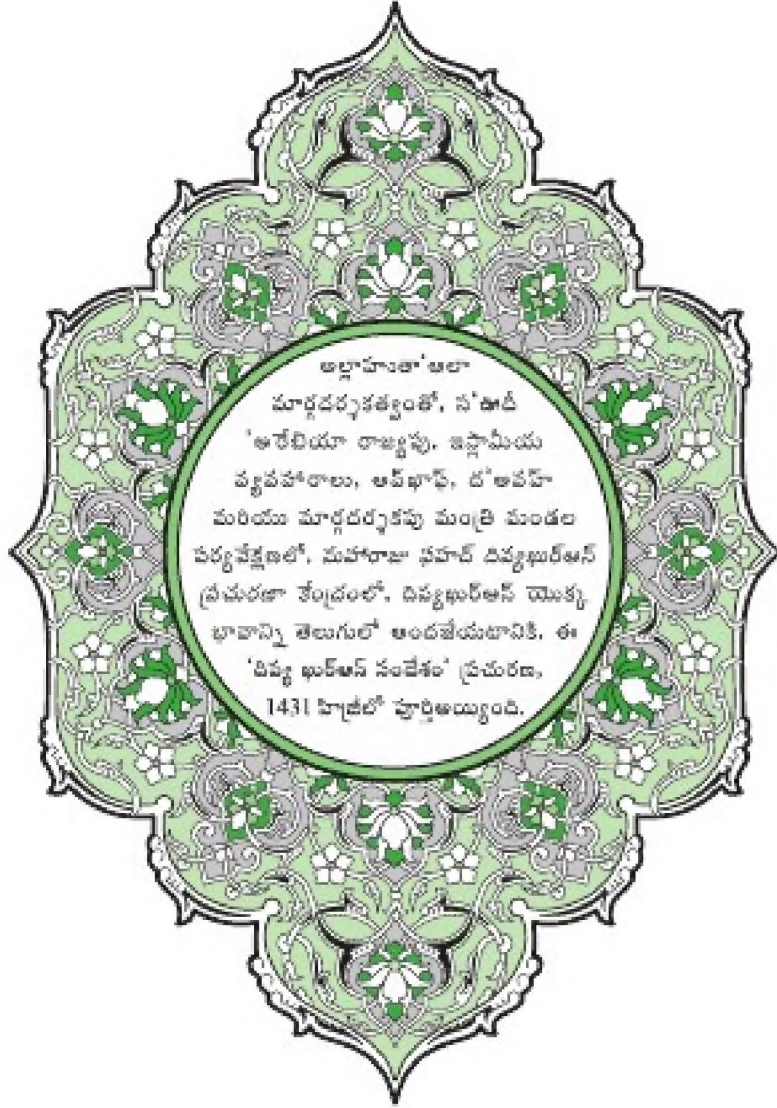
మదీనా మునవ్వరాలోని “మహారాజు ఫహద్ దివ్యఖుర్ఆన్
ప్రచురణా కేంద్రంపు” పర్యవేక్షకులైన, స’ఉదీ ‘అరేబియా
రాజ్యపు, ఇస్లామీయ వ్యవహారాలు, అవ్ఖాఫ్, ద’అవహ్ మురియు
మార్గదర్శకపు మంత్రి మండలానికి, దివ్యఖుర్ఆన్ భావాన్ని
తెలుగులో, “దివ్యఖుర్ఆన్ సందేశం” పేరుతో ప్రచురించడం
ఎంతో సంతోషకరమైన విషయం. అల్లాహుతా’అలా దీనిని
మానవాళికి లాభదాయకమైనదిగా చేసి, ‘ఖాదిముల్ ‘హరమైన్
అష్షరీఫైన్, మహారాజు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్దుల్ అజీజ్ ఆల స’ఉద్
గారి అల్లాహుతా’అలా గ్రంథాన్ని (దివ్యఖుర్ఆన్ ను)
వీలైనంతవరకు ప్రజలకు అందజేయటానికి చేస్తున్న ఎడతెగని
కృషికి అత్యోత్తమ ప్రతిఫలం ప్రసాదించుగాక! లక్ష్యసిద్ధి
పూర్తిచేయగలవాడు కేవలం అల్లాహుతా’అలా మాత్రమే.

حَقُوقُ الطَّبَاعِ مَحْفُوظَةٌ
لِمَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهْدٍ لِمُطَبَّاعَةِ الْمُصَنَّفَاتِ الشَّرِيفَةِ

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

www.qurancomplex.org
kfcphq@qurancomplex.org

ప్రచురణా హక్కులు కేవలం
మలిక్ ఫహద్ ఖుర్ ఆన్ ప్రచురణా కేంద్రానికి మాత్రమే
పోస్ట్ బాక్స్ 6262, మదీనహ్ మునవ్వరహ్
www.qurancomplex.org
kfcphq@qurancomplex.org

③ مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٣٠هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف
القرآن الكريم وترجمة معانيه إلى لغة التلغو. / مجمع الملك فهد
لطباعة المصحف الشريف - المدينة المنورة، ١٤٣٠هـ
١٣٠٤ ص ؛ ٢١×١٤ سم

ردمك: ٩٧٨-٩٩٦٠-٨٠١٠-٦-٣

١- القرآن - ترجمة - لغة التلغو أ. العنوان

١٤٣٠/٧٦٣٨

ديوي ٢٢١,٤٩٩٢١

رقم الإيداع: ١٤٣٠/٧٦٣٨

ردمك: ٩٧٨-٩٩٦٠-٨٠١٠-٦-٣